Liliana Spinozzi Monai

Il Glossario del dialetto del Torre di Jan Baudouin de Courtenay

Consorzio Universitario del Friuli

Università degli Studi di Udine
Centro Internazionale sul Plurilinguismo

Archivio dell'Accademia delle scienze russa
- Sezione di San Pietroburgo

Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti
in umetnosti v Ljubljani – Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša
Centro di ricerche scientifiche dell'Accademia slovena delle scienze
e delle arti di Lubiana - Istituto per la lingua slovena „Fran Ramovš"

FRIULI
VENEZIA
GIULIA
Ospiti di gente unica

Foto di copertina:
J. Baudouin de Courtenay con il suo allievo Czekanowski. *Val Resia 1892*
(cf Spinozzi Monai 1994a: 190, 207)

Liliana Spinozzi Monai

Il Glossario del dialetto del Torre di Jan Baudouin de Courtenay

Consorzio Universitario del Friuli

2009

Revisione linguistica dei testi sloveni:
Peter Weiss e Karmen Kenda-Jež

Traduzione dal polacco:
Andrzej Litwornia

Impaginazione:
Simon Atelšek

Per la stesura del testo è stato utilizzato il sistema dei caratteri ZRCola (http://ZRCola.zrc-sazu.si), elaborato da Peter Weiss al Centro di ricerche scientifiche dell'Accademia slovena delle scienze e delle arti di Lubiana (http://www.zrc-sazu.si).

© 2009
Consorzio Universitario del Friuli

© 2009
Per i testi:
St. Petersburg Branch of the Archive
of the Russian Academy of Sciences

© 2009
Znanstvenoraziskovalni center
Slovenske akademije znanosti in umetnosti –
Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša

CIP - Biblioteca Civica "V. Joppi" di Udine

491.809453915 (21. ed.)

Il Glossario del dialetto del Torre di Jan Baudouin de Courtenay / Liliana Spinozzi Monai ; [revisione linguistica dei testi sloveni Peter Weiss e Karmen Kenda-Jež ; traduzione dal polacco di Andrzej Litwornia]. – [Udine] : Consorzio Universitario del Friuli ; [San Pietroburgo] : St. Petersburg Branch of the Archive of the Russian Academy of Sciences ; [Lubiana] : Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti – Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša , c2009. - 704 p., [2] c. di tav. ; 24 cm + 1 CD

ISBN 978-961-254-142-2

1. Spinozzi Monai, Liliana 2. Baudouin de Courtenay, Jan Ignacy Niecisław 3. Weiss, Peter (1959-) 4. Kenda-Jež, Karmen 5. Litwornia, Andrzej

I. Dialetti slavi – Valle del Torre – Glossari II. Baudouin de Courtenay, Jan Ignacy Niecisław – Opere - Manoscritti

Nell'80º anniversario della morte
di Jan Baudouin de Courtenay

Gli studiosi interessati possono richiedere il file delle schede e la relativa illustrazione dei simboli fonetici all'Istituto per la lingua slovena „Fran Ramovš", Centro di ricerche scientifiche dell'Accademia slovena delle scienze e delle arti di Lubiana (http://www.zrc-sazu.si). In caso di pubbblicazione, corre l'obbligo di citare l'Archivio dell'Accademia delle scienze russa, Sezione di San Pietroburgo, quale proprietario dei manoscritti, e il Consorzio Universitario del Friuli, quale promotore di quest'opera.

Indice generale

Presentazione (Giovanni Frau) 9
Premessa 11

Abbreviazioni e simboli / Kratice in simboli 13

Introduzione
1 Impostazione generale dell'opera 17
1.1 Schede e indici 17
1.2 Il *Glossario* in relazione ai *Materiali II* 18
1.3 La ricerca dialettologica in funzione della teoria 19
1.4 La ricerca (etno)linguistica nelle Valli del Torre da BdC ai giorni nostri 20

2 Indicazioni per la consultazione 21
2.1 La redazione delle schede 21
2.2 Trattamento dei nomi propri 23
2.2.1 Le denominazioni di luogo 23
2.2.2 Un inciso: punteggiatura e simboli 25

3 Alcune precisazioni sulle indicazioni grammaticali 27
3.1 Preambolo 27
3.2 Il sostantivo 27
3.2.1 Genere: neutro *vs* femminile 27
3.2.2 Numero: duale *vs* plurale 28
3.2.3 Collettivi 28
3.2.4 Alterati: diminutivi *vs* falsi diminutivi 28
3.3 La categoria dell'articolo 29
3.4 Forma determinata *vs* indeterminata dell'aggettivo 29
3.5 Il *se* impersonale (*se*[1]) *vs* passivante (*se*[2]) *vs* riflessivo (*se*[3]) 30
3.6 Il pronome personale di 3. persona con valore di possessivo 30
3.7 Il clitico soggetto *o na ne/ni/no/nu* (*o*[2] …) 31
3.8 Il clitico soggetto *to* (*to*[2]) 31
3.9 Aspetto verbale: imperfettivo o perfettivo? 32
3.10 Perfetto e piuccheperfetto 32
3.11 La questione dell'aoristo 33
3.12 Futuro sintetico *vs* analitico 33
3.13 Avverbi, avverbi rafforzativi e particelle rafforzative con radice *t-* 34
3.14 Trattamento dei prestiti 35

4 Caratteri e segni fonetici speciali 35
4.1 Note preliminari 35
4.2 Caratteri e segni speciali usati nel *Glossario* in relazione a quelli dei *Materiali II* 37

4.3 Alcune osservazioni su *w j u̯ i̯* 47
4.4 Una postilla riguardo alle coppie *ъ – ĕ̀*, *ь – ѐ*, *ъ – ŏ̀*, *ь – ȍ* 51
4.5 Alcune osservazioni sul caso *sòwsʲi* e simili 53
4.6 Problematicità legata ai simboli delle occlusive palatalizzate *t′ d′* e delle corrispondenti affricate 54
4.7 Le consonanti indebolite del *Glossario* 56
4.8 La questione degli accenti 59
4.9 Sulle oscillazioni di foni e relativi segni 62
4.10 Note di BdC sui tratti soprasegmentali contenute nel *Glossario* 64
4.11 L'accento „iconico" 66
4.12 I „suoni facoltativi" 68
4.13 Un'illuminante osservazione di BdC a congedo dai *Materiali II* 68

Tabella 1: Corrispondenze dei segni fonetici (Indici – *Glossario*) 70
Tabella 2: Corrispondenze dei segni fonetici (*Glossario* – Indici) 71
Tabella 3: Elenco dei punti di rilevamento con rimando alle schede del *Glossario* 73
Tabella 4: Elenco degli informatori per i singoli punti di rilevamento 75

Bibliografia 79

Foglio MS101 del Glossario dai manoscritti di Jan Baudouin de Courtenay 88

Glossario: schede 89

Indice del dialetto del Torre (*tersko*) 503
Indice sloveno standard - *tersko* 627
Indice italiano - *tersko* 659

Toponimi (*TOP*) 691
Microtoponimi (*MICR*) 692
Idronimi (*IDR*) 694
Oronimi (*OR*) 694
Etnici (*ETN*) 695
Cognomi (*CO*) 695
Nomi di casato (*NC*) 696
Nomi personali (*NP*) 697
Soprannomi (*SPN*) 697

Tavola 1 / Karta 1: Comuni interessati dalle inchieste di Baudouin de Courtenay / Občine, zajete v raziskave Baudouina de Courtenayja
Tavola 2 / Karta 2: Valli del Torre. Punti di raccolta dei testi dialettologici / Terske doline. Točke, kjer so bila zbrana narečna besedila

Presentazione

Lo statuto del Consorzio Universitario del Friuli (CUF) colloca al primo posto delle sue finalità le azioni coerenti con l'art. 26 della Legge n. 546 dell'8 agosto 1977, istitutivo della Università degli Studi di Udine, che attribuisce alla stessa, accanto a quelli di carattere generale, il compito speciale, fra gli altri, „di divenire organico strumento di sviluppo e rinnovamento dei filoni originali della cultura, della lingua, delle tradizioni e della storia del Friuli", 'filoni originali' in sintesi costituiti dalla presenza del plurilinguismo, con i connessi aspetti, che caratterizza la nostra Regione. In questa prospettiva, anche in vista della fondazione di un vero e proprio Centro, nell'aprile del 1986 venne stabilito di costituire col patrocinio della Conferenza dei Rettori dell'Alpe Adria e con il fondamentale sostegno del Consorzio Universitario, il *Gruppo di lavoro per lo studio del plurilinguismo nei territori dell'Alpe Adria*, presieduto dal delegato dell'Ateneo udinese alla Conferenza Roberto Gusmani, che ne seguì le pregevoli iniziative fino alla attivazione, a partire dal 1º gennaio 1993, dell'auspicato Centro Internazionale sul Plurilinguismo dell'Università degli Studi di Udine (istituito con legge n. 19 del 1991). È all'interno di questa istituzione che sorse un primo rapporto di collaborazione fra il CUF e Liliana Spinozzi Monai, la quale generosamente si offrì di seguire l'organizzazione delle varie fasi di attività del Gruppo, fino a curare l'importante pubblicazione da esso realizzata, *Aspetti metodologici e teorici nello studio del pluringuismo nei territori dell'Alpe-Adria. Atti del Convegno Internazionale. Udine. 12-14 ottobre 1989*, Udine 1990. Ci piace pensare che forse proprio la compartecipazione alle tematiche trattate nei lavori del *Gruppo* può aver contribuito a sollecitare o a rafforzare l'interesse per gli studi slavi, al quale accenna l'Autrice nella *Premessa* al suo lavoro, „tardivo omaggio alle radici" della madre.

A questa prima fase s'è aggiunta da qualche anno, sostenuta soprattutto dai finanziamenti della legge 482, l'iniziativa che porta il nome di 'Azione lingue minoritarie', programmata dal Consorzio Universitario del Friuli a sostegno non soltanto del friulano, ma anche delle parlate germaniche e slovene della Regione e affiancata da un gruppo di regia, del quale vanno parte, oltre che il Consorzio, l'Università degli Studi di Udine, la Direzione dell'Ufficio scolastico regionale, la Regione Friuli-Venezia Giulia con la funzione di valutare le linee fondamentali delle azioni, gli obiettivi strategici e i criteri con i quali operare.

Nel quadro di tale panorama bene ed opportunamente si inserisce la rinnovata collaborazione fra Liliana Spinozzi Monai ed il Consorzio Universitario del Friuli, il quale è lieto, meglio, orgoglioso di aver contribuito alla realizzazione ed ora alla pubblicazione dell'opera della appassionata studiosa, che ha per iniziale protagonista il grande polacco Jan Baudouin de Courtenay, e ciò per più motivi fondamentali. In primo luogo è da avvertire che il *Glossario del dialetto del Torre* si impone nella panoramica della editoria accademica, in più casi sostenuta anche dal Consorzio, per la eccezionalità dell'impresa: si tratta infatti della pubblicazione di importantissimi materiali dialettologici raccolti negli anni 1873 e 1901 in aree slovenofone del Friuli da uno dei maggiori slavisti, se non il massimo di tutti i tempi, materiali da lui consegnati già nel 1902 alla biblioteca della allora Imperiale Accademia delle scienze di San Pietroburgo, quindi trasferiti all'Archivio della stessa e qui gelosamente conservati, finché lo speciale interesse per l'argomento, la passione per la ricerca, l'amore per lo studio e soprattutto la tenacia di Liliana Spinozzi Monai sono riusciti ad ottenere l'incondizionata fiducia dei depositari, i quali le hanno

concesso l'autorizzazione a ricopiare e ad elaborare secondo un preordinato programma le ben 7405 schede del prezioso, inedito repertorio, che oggi finalmente vede la luce. Quanta costanza, quante rinunce, quanta pazienza, quanta fatica, quante difficoltà tecniche ed extratecniche d'ogni genere, quanti problemi interpretativi, quante ore di sonno sacrificate, quante sia pur parziali delusioni siano costate questa ciclopica impresa, lo può convenientemente dire solo l'Autrice: ma noi, seppure a margine, ne siamo in parte venuti a conoscenza, così che ora, giunti alla fine di quel lungo, complesso percorso non possiamo esimerci dall'elevare a Liliana Spinozzi Monai le lodi, i complimenti e le felicitazioni più sincere per essere riuscita a conquistare l'ambito traguardo, per Lei davvero l'impresa di una vita.

Un secondo motivo, per il quale il Consorzio Universitario del Friuli si dice di nuovo lieto di aver sostenuto la presente opera e riconoscente alla sua Autrice, risiede nella constatazione che essa è rivolta a quella minoranza linguistica della Regione, la slovena, alla quale sino ad oggi si sono dedicate minori attenzioni, rispetto a quelle riservate, anche da parte dello stesso Consorzio, ai Friulani ed alle numericamente più ridotte Comunità germanofone, in particolare di Sauris e di Timau. Con la presente pubblicazione si è almeno parzialmente rimediato alla mancanza e quel vuoto s'è cominciato a riempire con contenuti di prima qualità.

Bisogna ancora avvertire che la collaborazione con Liliana Spinozzi Monai ha consentito di arricchire l'acquisizione di partnership pure extranazionali di sicura eccellenza, in genere trascurate dai tradizionali attori delle attività a favore delle lingue minoritarie, acquisizione invece perseguita sin dall'inizio dal Consorzio come elemento caratterizzante dell' 'Azione lingue minoritarie'. A tale proposito proprio nell'ambito della pubblicazione del *Glossario* si sono instaurati indiretti rapporti con la Accademia delle scienze di San Pietroburgo ed è stata stipulata una convenzione con l'Accademia slovena delle scienze ed arti / Slovenska akademija znanosti in umetnosti e per essa con il Centro di ricerche dell'Accademia / Znanstvenoraziskovalni Center e con l'Inštitut za slovenski jezik „Fran Ramovš", rapporti che s'aggiungono a quelli già da tempo avviati per identiche finalità con altre istituzioni estere di rilevante prestigio, che si occupano di problematiche legate alle lingue minoritarie, quali la Pädagogische Hochschule Kärnten di Klagenfurt, l'Österreichische Akademie der Wissenschaften di Vienna, il Verein der Freunde der im Mittelalter von Österreich aus besiedelten Sprachinseln di Vienna e l'Università slovena del Litorale di Capodistria.

Al plauso del mondo scientifico per l'impresa e alle rinnovate lodi all'Autrice andrà ad aggiungersi il compiacimento e la gratitudine delle genti della valle del Torre, inconsapevoli attori dell'impresa già ai tempi di Baudouin de Courtenay ed ora riproposti non solo all'attenzione degli studiosi, ma della intera comunità friulana e di quanti altri, anche dall'estero, accostandosi al *Glossario* saranno incuriositi dal conoscere lantica parlata slava.

Uno speciale ringraziamento va rivolto alla Regione Friuli Venezia Giulia che nel tempo ha sostenuto parte dei costi di ricerca, i cui esiti trovano pubblicazione nel presente volume, la quale ha anche il fine di rendere accessibili i documenti ad un pubblico quanto più vasto, in modo da suscitare interesse presso la comunità linguistica delle Valli del Torre per un'operazione di recupero della propria memoria e offrire nel contempo ai cultori di cose patrie uno spaccato di vita di una comunità relativamente autoctona, colto nella sua immediatezza. Data la indubitabile risonanza che l'opera avrà nel mondo degli specialisti di ambito nazionale e internazionale, è prevedibile che le Valli del Torre ne traggano vantaggio anche con la promozione e il richiamo di un innovativo turismo culturale di rango, capace di aprire su di esse una finestra finora impensata.

Il Presidente del Consorzio Universitario
del Friuli
Giovanni Frau

Premessa

Nell'intraprendere, negli anni Ottanta, gli studi slavi in un tardivo omaggio alle radici (slovene) di mia madre, mi imbattei in Jan Baudouin de Courtenay, personaggio apparsomi eccezionale non solo per il suo operato e per la sua poliedrica, ma sempre nobile e generosa, personalità; ma anche per il fatto che di lui esisteva un lascito di materiali dialettologici, di enorme interesse, riguardanti l'area slovena del Friuli Orientale a ridosso della quale mi trovavo a vivere e ad operare. Tra i materiali ancora in attesa di essere pubblicati figurava la ricchissima raccolta di schede lessicografiche del cosiddetto *Glossario del dialetto del Torre*. Una circostanza tanto felice non poteva essere ignorata.

I primi passi e poi, via via, il lungo e tortuoso tragitto che mi ha condotta alla acquisizione, quindi alla elaborazione del *Glossario* vengono narrati per esteso in un libriccino nel cui titolo *Casa Tolstoj e dintorni* compare il personaggio chiave della (ri)scoperta dei manoscritti di Baudouin (d'ora in poi BdC) relativi ai dialetti sloveni, ovvero Nikita Il'ič Tolstoj. Quelli del *Glossario* mi vennero concessi nel 1990 dalle autorità dell'Archivio dell'Accademia delle scienze russa, Sezione di San Pietroburgo. La concessione venne fatta nel quadro di una collaborazione siglata per l'occasione tra l'Archivio e il Consorzio Universitario del Friuli, mio referente istituzionale.

Da allora fino al maggio 2004, quando misi mano alla redazione delle schede, pur avendo provveduto ad effettuare le ricerche preliminari, estese in ogni campo data la complessità dei testi, avevo proceduto senza un obiettivo preciso, accompagnata dalla domanda in sordina: „Che fare? In quale forma pubblicarle?" La tentazione era quella di cavarne un dizionario sul modello del *Dizionario resiano*, che BdC avaveva già abbozzato. La risposta (negativa) mi venne da Tolstoj, il quale, illustrando brevemente il *Glossario*, così si esprime: „Il materiale lessicografico delle parlate del Torre ha un diverso carattere [rispetto al *Dizionario resiano*]. Con tutta evidenza si tratta di un 'glossario' nel senso attribuito da BdC a questo termine: su schede non ordinate alfabeticamente, sono riportate parole singole, o meglio, forme di parola o frasi" (Tolstoj 1960: 77). La decisione definitiva di presentare al mondo scientifico il *Glossario* in trascrizione diplomatica (nei limiti del possibile), integrata con un'essenziale analisi grammaticale e le necessarie note informative, la debbo al suggerimento di Roberto Gusmani, mio professore di Glottologia e Filologia slava, che ha seguito costantemente il mio lavoro e cui va il mio profondo grazie. Tale scelta consentirà agli studiosi sia di apprezzare il metodo di lavoro di BdC sia di procedere ad eventuali ulteriori elaborazioni, anche sulla scorta del CD allegato e della possibilità di fruire, a richiesta, del file contenente i segni speciali, onde agevolarne l'approccio. Si potrà così risparmiare tempo e fatica – davvero immani, nel nostro caso – a chi vuole riprendere la ricerca dal punto cui noi l'abbiamo lasciata.

La fedele riproduzione dei segni fonetici vergati da BdC è stata possibile grazie all'aiuto fondamentale di Peter Weiss, della sezione dialettologica dell'Istituto per la lingua slovena „Fran Ramovš" di Lubiana, autore del font 00 ZRCola, da lui arricchito di nuovi caratteri a mano a mano che si presentavano nelle schede. Oltre che per la collaborazione menzionata, desidero ringraziare Peter Weiss per la disponibilità dimostrata in tutti questi anni in veste di lessicologo e di slovenista.

Accanto a Peter Weiss, nella fase finale del lavoro ha collaborato intensamente la sua collega Karmen Kenda Jež, cui estendo il mio vivo grazie. Una menzione particolare va a Simon

Atelšek, per l'abnegazione profusa nel delicato lavoro di impaginazione richiesto da un libro tanto complesso.

E gratitudine speciale merita Pavle Merkù, per aver messo a mia disposizione il frutto delle sue decennali ricerche nelle Valli del Torre – argomento su cui tornerò –, perché potessi confrontarlo con quello raccolto un secolo prima da BdC.

Un grato ricordo va ad Andrzej Litwornia, studioso e uomo esemplare, che, perfettamente consapevole dell'approssimarsi della fine, ha sottratto tempo ed energie ai suoi ultimi lavori per „rendere omaggio alla figura di Baudouin", accettando di fare lui la versione italiana dei testi in polacco. Un grazie speciale a Vladimir S. Sobol'ev e a Irina V. Tunkina, i due Direttori dell'Archivio di San Pietroburgo succedutisi negli anni, che hanno favorito entrambi la concessione e la pubblicazione dei manoscritti di BdC; a Nina Moskovčenko, responsabile del settore editoriale dell'Archivio, cui nel 1984 spettò l'ultima parola per la consultazione dei materiali da parte mia; a Milko Matičetov, mèntore generoso dell'operazione ai suoi inizi; alla slavista Maria Di Salvo, per avermi 'introdotta' nel mondo spirituale di Baudouin; a Carla Marcato, Direttrice del Centro Internazionale sul Plurilinguismo dell'Università di Udine, a Giovanni Frau e a Ernesto Liesch, rispettivamente Presidente e Direttore del Consorzio Universitario del Friuli, e a Marko Snoj, Direttore dell'Istituto per la lingua slovena „Fran Ramovš" di Lubiana, per aver preso a cuore il mio progetto; a Roberta De Giorgi, ricercatrice di Slavistica presso l'Ateneo udinese, sempre pronta a dare una mano; a Milan Smolej, un entusiasta di BdC, cui, tra l'altro, si deve la foto in copertina, da lui avuta da un pronipote di BdC vivente a Chicago; a Guglielmo Cerno, per avermi introdotta tra la gente delle Valli del Torre, favorendo così la mia inchiesta sul terreno; a Lucia Trusgnach, *factotum* del Circolo culturale „Ivan Trinko" di Cividale, e a Živa Gruden, fondatrice della Scuola bilingue italiano-slovena di San Pietro al Natisone, per il loro sollecito aiuto in tutti questi anni; a Claudio Marzolino, il cugino chirurgo, informatico autodidatta, chiamato spesso d'urgenza a … salvare il salvabile dai capricci del mio PC, fonte, talora, di autentica disperazione. E poiché sono passata al privato, non posso non ringaziare parenti ed amici per la comprensione verso i miei frequenti 'no' dovuti a stanchezza.

E che dire dei miei informatori: ognuno con la sua storia di emigrazione, di stenti, di umiliazioni, ripagate dal benessere di figli e nipoti viventi, ahimé, in terra straniera. Ognuna di esse meriterebbe di essere raccontata a corredo spirituale prima ancora che etno-biografico del *Glossario*.

Abbreviazioni e simboli / Kratice in simboli

Non abbiamo riportato le abbreviazioni impiegate da BdC, considerata la loro variabilità che presenta alternanze del tipo Acc./acc./Ac. – Nom./N. – furl./fur. – sing./s. – Loc./loc./l. – sc./scil. – fem./f. – masc./m. – Dat./dat./D. – Gen./G./g. – Instr./I./i. – Dual./du. – neutr./n. e via dicendo. / Tu niso navedene kratice, ki jih je uporabljal BdC; zaradi neustaljenosti se namreč pojavljajo številne različice tipa Acc./acc./Ac. – Nom./N. – furl./fur. – sing./s. – Loc./loc./l. – sc./scil. – fem./f. – masc./m. – Dat./dat./D. – Gen./G./g. – Instr./I./i. – Dual./du. – neutr./n. in podobno.

Termini grammaticali / Slovnični izrazi

1	1. persona del verbo / 1. glagolska oseba
2	2. persona del verbo / 2. glagolska oseba
3	3. persona del verbo / 3. glagolska oseba
A	accusativo / tožilnik
agg	aggettivo, aggettivale / pridevnik, pridevniški
art	articolo / člen
aux	ausiliare / pomožni
avv	avverbio, avverbiale / prislov, prislovni
clit	pronome soggetto ‘pleonastico’ / pleonastični osebni zaimek
comp	comparativo / primernik
concess	concessivo / dopustni
cond	condizionale / pogojni
cong	congiunzione, congiuntivo / veznik, vezniški
correl	correlativo / dvodelni (veznik)
D	dativo / dajalnik
dim	dimostrativo / kazalni
dt	determinativo (art) / določni (člen)
du	duale / dvojina
esort	esortativo / spodbujevalni
f	femminile / ženski spol
fut	futuro / prihodnjik
G	genitivo / rodilnik
ger	gerundio / glagolnik
i	imperfettivo / nedovršni
idf	indefinito (pron) / nedoločni (zaimek)
idt	indeterminativo (art) / nedoločni (člen)
imper	imperativo / velelnik, velelni naklon
impers	impersonale / brezosebni
ind	indicativo / povedni naklon
indecl	indeclinabile / nesklonljivi
inf	infinito / nedoločnik
inter	interiezione, interiettivo / medmet, medmetni
interr	interrogativo / vprašalni

intrans	intransitivo / neprehodni
L	locativo / mestnik
locuz	locuzione / izraz, besedna zveza
m	maschile / moški spol
m. a l.	moto a luogo / smerni tožilnik
mod	modale / načinovni
n	neutro / srednji spol
N	nominativo / imenovalnik
neg	negativo / nikalni
num	numerale / števnik
ott	ottativo / želelni naklon
p	perfettivo / dovršni
part	particella / členek
pp	participio passato / pretekli deležnik
ppa	participio passato attivo / tvorni pretekli deležnik
pass	passato / pretekli
passvt	passivante / ki pasivizira, pasivizator
pers	personale / osebni
pft	perfetto / preteklik
pl	plurale / množina
plt	plurale tantum / samomnožinski
poss	possessivo / svojilni
ppft	piuccheperfetto / predpreteklik
ppp	participio passato passivo / trpni pretekli deležnik
prep	preposizione, preposizionale / predlog, predložni
pres	presente / sedanjik
pron	pronome / zaimek
rel	relativo / oziralni
rifl	riflessivo / povratni
s	sostantivo / samostalnik
S	strumentale / orodnik
sg	singolare / ednina
sin	sinonimo / sopomenka
sost	sostantivato / posamostaljeni
st. in l.	stato in luogo / mestnik
sup	supino / namenilnik
superl	superlativo / presežnik
trans	transitivo / prehodni
v	verbo / glagol

Altre abbreviazioni / Druge kratice

a	antico / staro
ab	abitante, abitanti / prebivalec, prebivalci
agr	agricoltura / kmetijstvo
alp	alpinismo / alpinistika
anat	anatomico / anatomija
ata	antico altotedesco / starovisokonemško

austr bav	austrobavarese / avstrijsko bavarsko
bav	bavarese / bavarsko
BdC	Baudouin de Courtenay (anche / tudi → Bibliografia)
bot	botanica / botanika
cf	confronta / primerjaj
CO	cognome / priimek
Com.	Comune / občina, Občina
Des	Desinan (→ Bibliografia)
dial	dialetto, dialettale / narečje, narečno
dimin	diminutivo / manjšalno
ESSJ	Bezlaj (→ Bibliografia)
ETN	etnico / etnonim
F.	Fiume / reka
Fagg	Faggin (→ Bibliografia)
fr	francese / francosko
fraz.	frazione / zaselek
frl	friulano / furlansko
geogr	geografia / zemljepis
Gloss	Glossario del dialetto del Torre / Glosarij terskega narečja
got	gotico / gotsko
idiom	idiomatico / idiomatično
IDR	idronimo / vodno ime
inf.	inferiore / spodnji -a -e, dolenji -a -e
it	italiano / italijansko
lat	latino / latinsko
lett	letteralmente / dobesedno
LSM / L. S. M.	Liliana Spinozzi Monai
M.	Monte / gora
mat	medio alto tedesco / srednjevisokonemško
Mat I	Materiali I (= BdC 1895 → Bibliografia)
Mat II	Materiali II (= BdC 1904a → Bibliografia)
meteor	meteorologico / meteorologija
MICR	microtoponimo / mikrotoponim
MS	manoscritti / rokopisi (→ Introduzione, **2.1**)
MT	materiali / gradivo (→ Introduzione, **2.1**)
nat	dialetto del Natisone / nadiško
NB	nota bene / pomni
NC	nome di casato / hišno ime
neg	negativo / nikalni
NP	nome proprio di persona / lastno osebno ime
occid	occidentale / zahodni
OR	oronimo / oronim
orient	orientale / vzhodni
P	tradotto dal polacco / prevedeno iz poljščine
Pir	Pirona (→ Bibliografia)
Plet	Pleteršnik (→ Bibliografia)
plsl	paleoslavo / starocerkvenoslovansko
PLSL	tradotto dal paleoslavo / prevedeno iz stare cerkvene slovanščine

PM	Pavle Merkù (La sigla si riferisce di norma al solo *Lessico del dialetto sloveno del Torre*. Nel caso dei toponimi richiama sia il *Lessico* sia Merkù 1997 e 2006.) / (Oznaka se praviloma nanaša samo na *Besedišče terskega narečja*. Pri krajevnih imenih gre bodisi za sklicevanje na njegovo *Besedišče* (*Lessico*) bodisi na Merkù 1997 in 2006.)
pol	polacco / poljsko
Prov.	Provincia / Pokrajina
propr	propriamente / dejansko
R	tradotto dal russo / prevedeno iz ruščine
R.	Rio / potok
raff	rafforzativo / okrepljevalno
RD	Roberto Dapit 2001 (→ Bibliografia)
res	resiano / rezijansko
scherz	scherzosamente / šaljivo
SH	schede / listki (→ Introduzione, **2.1**)
sim	similia
slov	sloveno standard / standardno slovensko
sott	sottinteso / implicirano
SPN	soprannome / vzdevek
spreg	spregiativo / slabšalno
SSKJ	(→ Bibliografia)
Steen	Steenwijk (→ Bibliografia)
Str	Striedter-Temps (→ Bibliografia)
subst	substandard / neknjižno
sup.	superiore / zgornji -a -e, gorenji -a -e
superl	superlativo / presežnik
T	tradotto dal tedesco / prevedeno iz nemščine
T.	Torrente / potok
ted	tedesco / nemško
ter	del Torre / tersko
TOP	toponimo / krajevno ime
trasl	traslitterato / prečrkovano
triv	triviale / trivialno
vs	versus

I simboli impiegati da BdC e ulteriori simboli dovuti a LSM sono elencati alle pagg. 26-27.

Introduzione

1
Impostazione generale dell'opera

1.1
Schede e indici

L'opera si divide in due parti: la prima è dedicata alla riproduzione ed elaborazione delle 7405 schede che costituiscono il *Glossario*; la seconda comprende gli indici. Gli indici a loro volta comprendono l'*Indice del dialetto del Torre* (d'ora in poi *Indice*), l'indice italiano - dialetto del Torre (d'ora in poi *tersko*) e rispettivamente l'indice sloveno standard - *tersko* per gli appellativi, quindi indici dei toponimi in senso stretto, dei microtoponimi, degli idronimi e degli oronimi, degli etnici, dei cognomi, dei nomi di casato, dei personali e dei soprannomi.

L'*Indice* è dato in primo luogo dai lemmi, quindi dagli equivalenti sloveni e italiani, infine dal numero delle schede in cui ricorrono le forme di parola e/o varianti rispettive.

Gli equivalenti sloveni e/o italiani costituiti da sintagmi preposizionali seguono la rispettiva testa lessicale separata da due punti, come si può vedere nel lemma **aspas**:

aspas *frl* a spàs, *slov* sprehod: na sprehod, *it* passeggio: a passeggio: 3191 (a špas), 5508 [PM]

Se il lemma ha carattere di prestito, la cosa viene segnalata facendolo seguire immediatamente dal termine forestiero corrispondente. Se il rapporto tra prestito e modello non è lineare, come nel caso del lemma **at(u)** rispetto a frl **alì** / **acà** (dove il primo è un calco-prestito rispetto al secondo), tale rapporto viene indicato dal simbolo di approssimazione ~.

Gli equivalenti sloveni e italiani vengono dati di norma senza accento, a meno che non si tratti di parole tronche per l'italiano (come **città**, **però** ecc.) e di qualche altro caso sporadico sia per l'italiano che per lo sloveno, come ad es. alcuni etnici e toponimi tratti da Merkù 1999. Diverso è il discorso per i termini friulani, che figurano con l'accento secondo il Pirona, e ciò in funzione di un immediato riscontro del rapporto che li lega con i corrispondenti termini del *tersko* nella forma registrata da BdC, per la quale occorre risalire alle schede.

Le indicazioni grammaticali sono ridotte al minimo necessario, in considerazione del fatto che nella prima parte figurano al completo.

Come accennato nella *Premessa*, abbiamo avuto la possibilità di confrontare il lessico del *Glossario* con l'inedito *Lessico del dialetto sloveno del Torre / Besedišče terskega narečja* (d'ora in poi *Lessico/Besedišče*) di Merkù. I riscontri positivi sono stati contrassegnati con la sigla [PM]. Accanto alla sigla, entro parentesi, vengono indicate solo le varianti morfologiche, come ad es. [PM **luskovac**] rispetto al lemma **luskuc**: le varianti fonetiche sono state infatti ignorate.

Per le forme del *Glossario* alle quali non è stato possibile risalire attraverso il *Lessico/ Besedišče* di Merkù e neppure attraverso repertori sloveni, italiani, friulani e veneti pertinenti, abbiamo svolto un'inchiesta presso i parlanti nativi, elencati nella Tabella 4. I riscontri positivi sono indicati dalla sigla dell'informatore, quelli negativi dalla sigla preceduta dal segno zero. Così, ad es., la sigla [ø GCT] apposta al lemma **flanca** sta a significare che questa parola non

è stata rinvenuta in alcun modo, neppure interrogando Giacomo Capitàn Tarpìn, il che non esclude, ovviamente, che possa essere rintracciata altrimenti.

La prima parte e l'*Indice* si integrano a vicenda in una relazione di dipendenza di questo rispetto a quella, di cui è funzione. Il criterio adottato nella loro redazione fa sì che si contrappongano in maniera polare: a fronte di una fedele riproduzione della trascrizione fonetica delle schede assistiamo nell'*Indice* ad una netta semplificazione grafica dei lemmi; ad una analisi ed elaborazione capillare da un lato fa eco la pura nomenclatura dall'altro. D'altronde, quale modo migliore per cogliere appieno il significato di una voce, se non quello di vederla calata nel suo naturale contesto? Da qui la decisione di rinviare per ciascun lemma al numero della o delle schede in cui è attestato. L'unico punto di autonomia dell'*Indice* rispetto alla prima parte è costituito dagli equivalenti nello sloveno letterario e dalle forme forestiere in corrispondenza dei prestiti penetrati nel *tersko*.

1.2
Il *Glossario* in relazione ai *Materiali II*

Le schede del *Glossario* provengono da tre distinti complessi, che nel 1902 BdC consegnò alla Biblioteca della Imperiale Accademia delle scienze a San Pietroburgo (cf V.I. Sreznevskij 1903: 85), da dove furono trasferiti all'Archivio di detta Accademia, che li conserva nel Fondo 102, op. 1, nn. 110, 111, e 112. Ci asteniamo dal descriverli, dal momento che figurano nel CD allegato alla presente pubblicazione. Diamo invece per ciascuno, in versione italiana e in ordine di archiviazione, i titoli apposti loro da BdC, fatti precedere dal suo nome: [n. 110] Boduèn-de-Kurtenè Ivan Aleksandrovič – Gli slavi del Torre nell'Italia settentrionale. Materiale lessicografico dell'anno 1873 su schede. A. 1873. 1008 s. [schede]; [n. 111] Boduèn-de-Kurtenè Ivan Aleksandrovič – Gli slavi del Torre nell'Italia settentrionale. Materiale lessicografico dell'anno 1873 (su schede non ancora ritagliate costituenti fogli interi). 651 f. [= 652 fogli]; [n. 112] Boduèn-de-Kurtenè Ivan Aleksandrovič – Gli slavi del Torre. Materiale lessicografico dell'anno 1901 (su schede non ancora ritagliate, disposte su fogli interi). A. 1901. 178 f. [= 177 fogli].

Abbiamo motivo di credere che la messa a punto delle tre raccolte sia proceduta di pari passo con la selezione dei testi, perlopiù narrativi, destinati alla pubblicazione dei *Materialien zur südslavischen Dialektologie und Ethnographie. II. Sprachproben in den Mundarten der Slaven von Torre in Nordost-Italien, gesammelt und herausgegeben von J. B. de C.* … (cf BdC 1904a), cosa che si può evincere dalla scheda 6133, alla quale rinviamo. Un confronto tra le schede e i testi pubblicati dimostra poi che parte di esse è stata estrapolata dai manoscritti predisposti per la stampa; mentre da alcune note introduttive ai testi pubblicati, distribuiti secondo le località inquisite, apprendiamo dell'esistenza di materiale prettamente lessicografico, „vale a dire parole singole, espressioni e frammenti di frasi" (BdC 1904a: 119), utilizzati per le schede.

L'accostamento del *Glossario* ai *Materiali II* mette in luce la loro complementarietà, nonostante la parziale sovrapposizione dei testi. Nella misura in cui le schede si presentano spoglie di qualsivoglia 'istruzione per l'uso', diventa indispensabile interrogare le pagine scritte, sia quelle illustrative dei criteri adottati soprattutto per la resa della trascrizione fonetica, sia quelle ricche di informazioni di altra natura. BdC non poteva immaginare di fare torto a sé stesso quando scriveva nella sua *Prefazione*: „Potranno apparire strane e superflue le aggiunte *Relazione tra i singoli numeri del testo a stampa ed i quaderni e le pagine delle mie trascrizioni originali* […] Non bisogna tuttavia dimenticare che potrebbero esserci degli 'stravaganti' e dei 'pedanti' desiderosi di verificare il mio metodo di trascrizione dalla viva voce della gente e quello adottato per la edizione dei testi. Ma poiché i miei manoscritti originali diventeranno proprietà della seconda sezione dell'Imperiale Accademia delle scienze e saranno conservati

nella sezione dei manoscritti della biblioteca, è possibile che l'indicazione dei quaderni e delle pagine del mio manoscritto prima o poi si riveli utile a quanti lo desiderassero." (BdC 1904a: II).

Metterebbe conto riportare per intero le parole di congedo di BdC da quella che dichiara essere stata per lui la seconda, irripetibile fatica. Ma noi le riassumiamo così: dopo aver speso un decennio della sua esistenza sopra le carte raccolte a Resia (confluite nei *Materiali I*, del 1895) e nelle Valli del Torre – un lavoro ingrato, un martirio privo di soddisfazione, anche perché contrario alla sua indole, insofferente di impegni a lungo termine; un lavoro svolto, oltretutto, in circostanze particolarmente sfavorevoli e probabilmente destinato a risultare inutile al mondo della ricerca: ebbene, dopo aver sperimentato questo genere di attività, ha deciso di chiudere. Non pensa lontanamente di pubblicare gli altri materiali, bastevoli per altri dieci tomi; e neppure il dizionario delle parlate resiane, e neppure di sistemare e pubblicare „parole ed espressioni trascritte presso altri gruppi di parlate slavo meridionali" da lui esplorate.

1.3
La ricerca dialettologica in funzione della teoria

Il testamento spirituale di BdC fu raccolto da Nikita Il'ič Tolstoj, che a trent'anni dalla sua morte informò il mondo scientifico del suo lascito destinato alla slovenistica (cf Tolstoj 1960), e che avviò il 'progetto resiano' (Tolstoj 1966), affidato, dopo la sua prematura scomparsa, ai due collaboratori della prima ora: l'allievo Aleksandr Duličenko e l'amico-collega Milko Matičetov, che ha collaborato pure all'edizione dei materiali raccolti da BdC nelle Valli del Natisone (BdC 1988).

Il ruolo di pioniere degli studi dialettologici sloveni a BdC viene universalmente riconosciuto, accanto al riconoscimento del primato finora insuperato del suo contributo alla dialettologia slovena in termini di quantità e, sotto certi aspetti, di qualità (cf Toporišič 1962: 391-399).

Tale attività, di cui abbiamo ritagliato i momenti salienti relativamente all'area slavo-romanza, presuppone ovviamente delle motivazioni a monte, e alcuni effetti a valle, che ricorderemo quanto basta per offrire un quadro generale delle ricerche finora compiute sul *tersko*.

La spinta ad esplorare queste terre era venuta a BdC dal suo maestro, I.I. Sreznevskij, che le aveva visitate nel 1841 in un viaggio di studio (cf I.I. Sreznevskij 1878; Toporišič 1962: 386 segg.), riproposto a trent'anni si distanza al suo allievo geniale, che non avrebbe deluso le sue aspettative. In verità, sia per l'uno che per l'altro l'obiettivo principale era dato dalla Val Resia, che già allora vantava il primato, tuttora mantenuto, di meta privilegiata nell'ambito della dialettologia slovena (cf Benacchio 2002c: 21 segg.; e cf ivi la Bibliografia completa). Maestro e allievo, tuttavia, per quanto accomunati dall'interesse per il risvolto antropologico-culturale oltreché per quello prettamente linguistico della ricerca sul terreno, avevano sensibilità diverse, l'uno seguendo piuttosto i dettami della filologia, l'altro cercando di raggiungere traguardi sempre nuovi nello studio scientifico del linguaggio umano (cf Di Salvo 1975: 20 segg.). Se escludiamo per entrambi la fase classificatoria delle varietà esplorate (cf Ramovš 1935: XXV; Toporišič 1962: 386 segg.; BdC 1881: 21 segg.; BdC 1900: 204 segg.; BdC 1902: 97), vediamo che BdC considera i testi trascritti dal vivo il mezzo ottimale per un fine che li trascende, un materiale empirico per deduzioni di ordine generale, secondo un piano enunciato prima ancora di visitare gli „slavi meridionali" (BdC 1871; Di Salvo 1975: 77-124). Raccogliere il *thesaurus* di una varietà scevra da condizionamenti normativi aveva un senso solo se finalizzato al progresso della teoria: questa è la via indicata da un BdC che aveva appena destinato ad altri una messe unica nel suo genere. Correva infatti l'anno 1903, quando egli progettò il primo congresso degli slavisti, da tenersi nel 1904 a San Pietroburgo, ma che non ebbe luogo a causa della guerra russo-giapponese. Ai punti 9. e 10. della proposta presentata per i lavori leggiamo: *Sulla utilizzazione*

di materiale lessicografico per deduzioni di linguistica generale, di psicologia, e per deduzioni storico-culturali; e, rispettivamente: *Sulla compilazione di inventari lessicali per obiettivi di ordine grammaticale* (BdC 1904b). A questo miravano il *Dizionario resiano* e il *Glossario del dialetto del Torre*, assai più delle due raccolte dei *Materiali*, cui aveva dedicato anni preziosi, sottraendoli ad un impegno che sarebbe stato per lui incomparabilmente più gratificante. E che il rammarico espresso si riferisca alle due sillogi e non, ad es., all'*Opyt fonetiki rez'janskich govorov* (del 1875), viene a confermare la sua vocazione per l'aspetto teorico degli studi linguistici.

A questo punto, però, va fatta una precisazione. Per loro natura, i materiali dialettologico-etnografici e quelli lessicografici costituiscono entrambi una base empirica su cui esercitare la riflessione teorica, e dunque, dal punto di vista della comune funzione strumentale, rivestono il medesimo rango. Tuttavia, poiché BdC, da semiotico *ante litteram*, considera il linguaggio la misura di tutte le cose, nella scala dei valori da lui concepita la grammatica viene prima della etnografia, in quanto quella spiega questa ai fini di generalizzazioni di ordine storico-culturale: da qui la priorità a testi non narrativi, a frammenti pregnanti di regole e di astratti paradigmi.

1.4
La ricerca (etno)linguistica nelle Valli del Torre da BdC ai giorni nostri

Tralasciando le altre pubblicazioni dedicate al resiano (del 1875, del 1876 e del 1913), come pure le due sul dialetto di Bohinj (del 1876) e rispettivamente di Circhina/Cerkno (1884), andrà ricordata invece la seconda ed ultima pubblicazione dedicata al *tersko*, la riedizione del cosiddetto *Catapan di Cergneu* (*Registro dei pii lasciti della Confraternita di S. Maria di Cergneui*), un documento trilingue (italiano - latino - *tersko*) degli anni 1459-1585 (BdC 1906; cf anche Mikhailov 1997: 84-88; 125-145). Questo documento, le cui vicende si intrecciano stranamente con quelle di BdC sul piano dei rapporti con l'*intelligencija* del luogo e con Vatroslav Oblak (cf Spinozzi Monai 1994b), andrebbe collegata alle sue convinzioni sul carattere čakavo del *tersko*, una questione che non possiamo affrontare qui, ma che è stata dibattuta tra gli slavisti fin quasi ai giorni nostri (cf Lenček 1978; Bonazza 1988).

Dopo BdC, le Valli del Torre, oltreché diventare sempre più vuote (cf Spinozzi Monai 1996b: 207, nota 14; per un aggiornamento cf Ruttar 2009a/b), resteranno pressoché mute per diversi decenni – se escludiamo l'inchiesta ALI di Ugo Pellis del 1926 e 1930 (Spinozzi Monai 1996b: 216) –, fino alla visita di uno studente di Padova, allievo di Arturo Cronia, che nel 1940, sulla scia di BdC, trascriverà nell'Alta Val Torre 140 testi, tuttora inediti (lo studente si chiamava Milko Matičetov). E ancora fino alle ricerche di altri due studenti dello stesso Ateneo, Ermacora Vidoni e Nicolò Persici, autori di due tesi di laurea (cf *Bibliografia*), che pongono fine al lungo silenzio della ricerca 'istituzionale'. Segue un breve lavoro dello stesso Cronia (1950), quindi, negli anni Sessanta, rilevamenti legati a progetti di diverso respiro, che vedono impegnate giovani leve sia sul versante romanzo sia su quello slavo (Spinozzi Monai 1996b: 216 seg.), cui partecipano, tra l'altro, allievi del Ramovš della statura di Tine Logar e di Pavle Merkù, slavista anomalo dagli interessi eminentemente musicali, che, come ricordato nella *Premessa*, ha dedicato una parte considerevole della propria vita a queste valli (cf Spinozzi Monai 2007).

Nelle sue inchieste Pavle Merkù ha ricalcato l'itinerario di BdC, così come documentato dai *Materiali II* e dal succinto rendiconto della sua rivisitazione a queste terre del 1901 (BdC 1902). I risultati delle sue escursioni, oltre ad essere confluite in numerose monografie (cf la *Bibliografia Merkù* in Merkù 2006: 15-23), hanno dato corpo al *Lessico/Besedišče*, che raccoglie pure le voci attinte a tutte le pubblicazioni e a tutti i manoscritti di cui si ha conoscenza, compresi i testi dei *Materiali II* e quelli trascritti da Matičetov, e comprese le due tesi di laurea citate. Abbiamo ignorato i riscontri relativi ai *Materiali II* per non confonderli con le rilevazioni di epoca recente.

La disponibilità di un materiale così vasto ha permesso a Merkù di individuare cinque sottovarietà, a sviluppo polare est ovest (cf Merkù 1985), che sarebbe interessante riconsiderare alla luce del *Glossario*. Le pagine introduttive della sua raccolta lessicografica contengono informazioni, che, se 'travasate' nel presente lavoro, come concesso dalla magnanimità dell'Autore, verrebbero ad integrare quelle da noi fornite. Ma, auspicando che il *Lessico/ Besedišče* veda la luce in tempi brevi, ci mettiamo in posizione di attesa con quanti condividono l'auspicio, per (ri)leggerle nell'opera alla quale erano state destinate.

2
Indicazioni per la consultazione

2.1
La redazione delle schede

Il criterio di massima cui ci siamo attenuti nel redigere le schede è quello di usare il carattere tondo per i testi vergati da BdC e il corsivo per tutto quanto è dovuto al nostro intervento, esclusa la numerazione delle schede da 1 a 7405, che figura in tondo (oltreché in grassetto); e inoltre di riservare il grassetto ai testi oggetto di analisi, per una loro messa in evidenza. Abbiamo inserito nell'*Indice*, debitamente contrassegnate, anche le citazioni di BdC dallo sloveno letterario, dal resiano e dal dialetto del Natisone.

Ciascuna scheda riporta in basso a destra i riferimenti originali alla località esplorata, nonché al quaderno e relativa pagina da cui la scheda è stata estrapolata. Questi dati sono preceduti dalla sigla alfanumerica da me attribuita, chiusa tra parentesi acuta, che rinvia all'originale riprodotto nel CD allegato. Tale sigla figura in tre varianti, a seconda che si riferisca al complesso delle 652 pagine (sigla MS = manoscritti, relativa alle schede 1-4982 secondo la nostra numerazione); al complesso delle 127 pagine (MT = materiali, relativa alle schede 4983-6396); e infine al complesso delle 1000 schede parzialmente redatte da BdC, contrassegnate con la sigla SH (= schede) e corrispondenti alle schede 6397-7405 della nostra numerazione. Con tutta evidenza, quest'ultimo complesso precede cronologicamente i primi due, testimoniando l'intento di BdC di redigerle tutte, ma di aver iniziato a farlo in maniera provvisoria. D'altronde, così come collocato, questo complesso interrompe la continuità cronologica esistente tra il primo e l'ultimo, risalenti entrambi all'anno 1873, a fronte del secondo, che risale al 1901. Vorremmo tuttavia far presente che la ricomposizione vuoi dei tempi vuoi dei luoghi di rilevamento viene comunque offerta nella Tabella 3.

Ed ora vediamo una sigla tipo per completarne la decifrazione:

<MS001/a> **Maz. 19. 399**

Il numero *001* riprende quello della scheda in cui figura la sigla stessa – in questo caso la scheda n. 1 –, mentre la *a* separata dal numero della scheda mediante una barra indica la prima scheda in alto a sinistra del foglio originale, che ne contiene otto, contrassegnate dalle lettere *a* - *h* in successione alfabetica.

Diamo lo schema della pagina tipo, avvertendo che, per uniformare la presentazione dei materiali, abbiamo ordinato secondo lo stesso schema anche le pagine che BdC aveva ritagliato:

a	b
c	d
e	f
g	h

Le singole parole di ogni scheda sono classificate secondo la categoria di appartenenza – ed è perciò che nell'*Indice* mancano le indicazioni grammaticali, fatta qualche eccezione. Nelle schede vengono invece date per *default*, ovvero sottaciute, la sigla N di nominativo, la specificazione di „qualificativo" per questa classe di aggettivi e l'indicazione della forma attiva del verbo. La N, però, compare nell'*Indice*, laddove si opera la distinzione di caso, genere e numero.

Qualora il caso genitivo abbia funzione sintattica di accusativo, viene classificato come accusativo in frase affermativa, e come genitivo in frase negativa, allo stesso modo di un soggetto logico in frase negativa.

Ecco alcuni esempi, dove il corredo esplicativo delle singole voci viene ridotto al minimo, secondo un criterio di semplificazione esteso all'intera *Introduzione*, con implicito rinvio alle schede redatte in forma completa:

Gloss:
3205 **čés** *„contro"* **krā́ja** *sm Asg „il re"*
3828 **sam ví́dъu** *„ho visto"* **néa** *agg num/art idt [?] m A „un"* **lⁱépœa** *agg m Asg „bel"* **końá** *sm Asg „cavallo"*
513 **nié** *[→ **bite**[1] neg]* **moγlá** *[→ **morieti**] „non ha potuto"* **γá** *pron pers m Gsg* **vьnā́t** *[→ **vignati**[1]] vp inf „scacciarlo"*
819 **ta** *pron dim m Gsg* **ńⁱé** *[→ **bite**[2] neg]* (lui non c'è) (toga ni *[slov = **tega ni**]*)

A differenza di quanto avviene nei dizionari, eleviamo a lemma anche sostantivi a struttura sintagmatica come **star(i) oća** „nonno/bisnonno". Anche le locuzioni cristallizzate vengono inserite negli indici come comuni lemmi posti in ordine alfabetico, per cui una la locuzione avverbiale come **po zime** seguirà **pozabiti** e precederà **poznati**.

Tornando alle schede, abbiamo tradotto in italiano non solo il *tersko* dei testi, ma ogni altra lingua presente in esse a vario titolo. La versione italiana è preceduta dalla sigla della lingua di partenza (P per il polacco, T per il tedesco, R per il russo). Se la versione italiana è seguita da un testo vergato in italiano, lo si introduce con la sigla *it*, come in Gloss 26: **strī́c** (T zio, *it* zio). La versione dei testi viene data perlopiù sotto forma di glossa, a meno che motivi di chiarezza non richiedano una loro ripresa o un loro completamento in forma meno sintetica (così, ad es., nelle schede 428 e 431, alle quali rimandiamo). A volte per una stessa parola viene dato più di un equivalente, cosa che non sempre si riflette nell'*Indice*, come accade per gli aggettivi „rappreso" e „fluido" dell'esempio:

Gloss:
2880 **mliéko** *„il latte"* **je** *„è"* **γȣ́sto** *agg n sg „denso/rappreso"* **alpáj** *cong „oppure"* **rⁱḗtko** *„liquido/fluido"*

In linea generale l'*Indice* non riesce a dar conto della complessità semantica delle singole voci, ricavabile unicamente dal contesto delle rispettive schede.

2.2
Trattamento dei nomi propri

Un discorso a parte va fatto per i nomi propri di qualsiasi genere, che, se privi di corrispondenze ufficiali nell'italiano e/o nello sloveno standard, ne risultano privi nell'*Indice*, ma non così nelle schede, dove se ne dà una versione, a titolo puramente orientativo, entro parentesi quadra. La cosa pare evidente se confrontiamo la lista dei cognomi, accompagnata dalle forme italiane reperite sull'elenco telefonico dell'anno 2006/2007 per la Provincia di Udine, con la lista dei nomi di casato, che nell'*Indice* rimangono privi di riscontri, se pure rintracciati nel repertorio di Dapit 2001, nel *Lessico/Besedišče* di Merkù e mediante un'inchiesta sul terreno, come indicato dalle sigle [RD] e [PM] nel primo caso, e dalle sigle dei singoli informatori nel secondo.

2.2.1
Le denominazioni di luogo

Poiché soprattutto idronimi, oronimi e microtoponimi costituiscono una nicchia speciale e assai complessa nell'onomastica del *tersko*, l'approccio da parte nostra è stato tutt'altro che omogeneo, per cui riteniamo opportuno soffermarci alquanto sui criteri adottati.

La questione dei microtoponimi presenta diversi risvolti, che interessano principalmente la loro categorizzazione, la loro analisi e la loro resa in italiano.

Precisiamo anzitutto che, nell'attingere ai lavori di Pavle Merkù, ci siamo scostati dal suo criterio classificatorio, raggruppando, sotto la comune etichetta di microtoponimi, coronimi, malghe e 'casere', e inserendo tra i toponimi (in senso stretto) borghi e frazioni, anche se non segnalati nelle Carte dell'Istituto Geografico Militare (IGM).

Per quanto riguarda la loro analisi, abbiamo proceduto per scomposizione e 'sommatoria' delle categorie implicate (cf Gloss 3669, qui sotto) e, secondo quanto già ricordato, ne abbiamo dato la versione ufficiale, se documentata, ed una letterale nel caso opposto. Ma vediamo il procedimento seguito nella trattazione di questa categoria, muovendo da un paio di esempi:

Gloss:
1694 **Černíca** *MICR sf sg* **= tá** *part raff* **na** *prep „a"* **Černícь** *L* (casali pr. *[= presso?]* Vedronza) (C. Cernici) *„Casa Ciarniza [„del mirtillo"]"*
3669 **tá za Kožjáką*** *MICR: part raff + prep + sm Ssg [„dietro il Cogiàc": cf il costone Sulcogiàc]*
** **Kožják** = località a nord di Taipana; **tá za Kožjáką** = prati e boschi [VVS].*

Nel primo esempio il microtoponimo trova riscontro ufficiale sulla carta topografica dell'IGM, perciò viene reso in quella forma, accompagnata dalla versione dell'appellativo sotteso, che nell'*Indice* compare sotto il lemma **čarnica***, forma di nominativo singolare ricostruita sulla base del pl **čarnice** della scheda 5593. La variante **čarnica**, provenendo da un nome proprio, verrà citata come **čarnica****, ad indicare tale circostanza.

Nel secondo esempio diamo la versione letterale del microtoponimo in mancanza di un riscontro nella toponomastica ufficiale, estrapolando *ad hoc* la forma Cogiàc dalla denominazione ufficiale del costone Sulcogiàc, segnato sulle carte a nord di Taipana, in perfetta corrispondenza con l'indicazione fornita dall'informatore [VVS]: che la denominazione Sulcogiàc alluda ad un'altura chiamata Cogiàc trova conferma nella documentazione citata nel *Lessico/Besedišče*

di Merkù, sotto il lemma: **kožják**, **-a**, Z [Zavarh/Villanova delle Grotte]; bot. ..?.. (si dava ai maiali) […].

La precisazione da parte dell'informatore posta in nota al secondo esempio ci permette di sottolineare la differenza tra un microtoponimo primario (nel nostro caso **Kožják**), ed uno secondario che da esso si sviluppa (**tá za Kožjáką**), esemplificando una tipologia assai diffusa, come dimostrato dalla lista completa dei microtoponimi.

Per quanto riguarda la corrispondenza italiana e slovena dei microtoponimi **Černíca** e **tá za Kožjáką** nell'*Indice*, pare evidente che viene data solo per il primo.

Passiamo ora ad un idronimo:

Gloss:
5052 **Lérja** (P un ruscello secco che si congiunge con il Torre); **na ré dou̯ Tɜ̀r**

Come si può notare, la descrizione dell'idronimo fatta dall'informatore di BdC è chiara ed esauriente. Se consultiamo il *Lessico/Besedišče* di Merkù (come pure le sue pubblicazioni del 1997 e del 2006), troviamo due idronimi omofoni – Rio Gleria – segnati sulle carte topografiche dell'IGM (1962) intitolate a Lusevera e rispettivamente a Uccea. Ma, data la loro ubicazione, nessuno dei due risponde al nostro **Lérja**, e neppure l'idronimo annotato dallo stesso Merkù come **Dopolérje**, in quanto „scende dai Musi verso il Torrente Mea". Non resta che interrogare gli abitanti del posto, che lo individuano facilmente come un torrente vorticoso che nasce nella zona delle sorgenti del Torre, nel cui alveo si getta dopo un certo tratto. Una volta redatta, la scheda risulterà pertanto:

Gloss:
5052 **Lérja*** *IDR „Leria [„ghiaia"]"* (P un ruscello secco che si congiunge con il Torre); **na** *[„esso"]* **ré** *„va"* **dou̯** *„giù nel"* **Tɜ̀r** *IDR „T. Torre"*
** Nasce alle Sorgenti del T. Torre e si getta nel corso principale dopo un certo tratto [PMBŽ].*

Per quanto riguarda la trasposizione di **Lérja** nell'*Indice*, vi figurerà come idronimo privo di corrispondenze nelle due lingue standard, e con la sigla dell'informatore dopo il numero della scheda – 5052 [PMBŽ] –. Dato che l'appellativo sotteso all'idronimo significa „ghiaia" secondo *tersko* (**g**)**lérja** (attinto a frl **glérie**), documentato come appellativo indigeno nel *Lessico/ Besedišče* di Merkù, inseriamo nell'*Indice* **lerja** come variante di **glerja**, a sua volta collegato con l'idronimo in Gloss 6250 **Glɛ̀rja** (R. Gleria), che corrisponde a quello segnato sulla carta topografica IGM di Lusevera.

Nell'*Indice* il lemma **glerja** figurerà al seguente modo:

glerja** *frl* glérie; *slov* prod; *it* ghiaia: 5052 (lerja), 6250 [PM (g)lerja, Lerja = *IDR*]

dove (come già detto) i due asterischi indicano che nel *Glossario* il termine non figura come appellativo, ma solo come nome proprio; seguono il 'modello' friulano, i due equivalenti sloveno standard e rispettivamente italiano; e, tra parentesi quadra, le voci raccolte da Pavle Merkù, la prima delle quali registrata sotto la (duplice) forma di appellativo.

Una speciale menzione meritano forme toponimiche a struttura variabile, passibili di analisi non univoca, come illustrato nelle pagine introduttive (23-30) di Merkù 1997. Rispetto alle tipologie ivi considerate, le forme trascritte da BdC forniscono ulteriori esempi, offrendo nuovi spazi alla ricerca anche in questo ambito.

Diamo un esempio di toponimo a struttura variabile:

Gloss:
1691 **tá** *prep „a“* **za Várxą** *TOP: prep + sm Ssg „a Villanova delle Grotte“ [alias:* ***ta*** *part raff +* ***za*** *prep +* ***Várxą*** *sm Ssg]* = **Zavàrx** *TOP sm sg „Villanova delle Grotte“ [„dietro la cima“]* (Villanova).

2.2.2
Un inciso: punteggiatura e simboli

Gli interventi da parte nostra sulla punteggiatura sono relativamente modesti: abbiamo impiegato il punto e virgola (in tondo, come quello dovuto a BdC, per il quale si rinvia ai manoscritti) per separare forme o espressioni che nei manoscritti sono separate con la semplice andata a capo; e abbiamo apposto un punto interrogativo (in corsivo), con o senza parentesi quadra, subito dopo l'entità interessata (cf l'es. 352 qui di seguito). I punti interrogativi dovuti a BdC sono stati invece realizzati in stile normale se in funzione metalinguistica, e in grassetto se in funzione linguistica, vale a dire come segno di una frase interrogativa (cf l'es. 305 qui sotto). Di norma abbiamo lasciato uno spazio tra il testo e il punto di domanda.

Gloss:
305 **? kʲéra** *agg interr f sg* **xíša** *sf sg* **jé** *vi ind pres 3sg* (?) **brez** *prep* **dúγá** *sm Gsg***?** (R quale casa è senza debito?)
352 ?? **pod** *prep „sotto“* **líst** *sm Lpl [?] „le foglie“* **šóu** *[→* ***šuoja****] sf Gpl [?] „delle ghiandaie“ [?]*

Questo esempio ci permette di richiamare il § 3 dei Mat II, che riportiamo per la parte che interessa: „[…] Seguendo la lodevole norma dello spagnolo per quanto concerne i punti esclamativo e interrogativo, essa viene qui da me applicata sia ai testi originali che alla loro versione russa:

¡ !
¿ ?“

Tale criterio, che nel lavoro a stampa è applicato rigorosamente, nel *Glossario* alterna con quello usuale, documentato in Gloss 271 **ná!** e Gloss 256 **kié?**

Il discorso sulla punteggiatura consiglia di passare a quello su simboli grafici di altra natura presenti nel *Glossario*, taluni dovuti alla mano di BdC, altri alla nostra redazione, distinzione contrassegnata dall'opposizione stilistica „tondo *vs* corsivo“, di cui si è detto.

Iniziamo dagli asterischi, che abbiamo segnato sempre sull'apice destro delle voci interessate, a fronte di un uso alterno, ora a destra ora a sinistra, da parte di BdC, di cui si dirà tra breve. A prescindere da tali differenze, va rilevato l'impiego multiplo dell'asterisco da parte nostra, come si può vedere nel seguente esempio:

Gloss:
2482 **tъ̀u Žᵘóbarte*** *[→* ***tuu Žuobarte****] MICR [„a ? ...“]*
wъ̀nь u *prep „sulla“* **Bǎƀici**** **(ƀ)** *[→* ***Babica****] MICR [„piccola vetta tondeggiante“]*
tié na *„là, sulla“* **lopǎti***** *[→* ***lopata****] MICR [„pala“]*

** Un appezzamento ripido e roccioso sul Gran Monte. MSP non riesce a ricavare la forma di Nominativo da quella del Locativo.*
*** Prati sul Gran Monte, tra Stan e Cuzei [MSP].*
**** Un bel prato ad inizio del Gran Monte, nei pressi di Lemagna, dove c'è una strada che porta verso il confine [MSP].*

La progressione da uno a tre asterischi per i termini fuori parentesi si correla a quella delle note in calce alla scheda, mentre non vi è alcuna relazione tra l'asterisco di **Žᵘóbarte*** e quello di *[→ **Babica***]*, poiché quest'ultima sta ad indicare la forma ricostruita che compare nell'*Indice*. Dell'altra tipologia, che riproponiamo qui sotto, si è già detto a proposito di **glerja****:

Gloss:
394 **Víla** *TOP* (Costalunga) *[cf slov **vile** „forca" → ter **vila**** „forcella"]*.

Vediamo ora l'uso degli asterischi fatto da BdC:

Gloss:
6763 **pẽ́st*** *„manciata"* […] ***nu pɛ́st sóute**
7390 **čemósu*** […] ***čemósa**
7403 **ná sinátiṭ'a** (R da ***naγa sinátiṭ'a**)
5376 (Nongruella) (*Lungarola) (*Nugarola)
7398 ***ᵍРѧЖДᵇ МН**

Il confronto tra le schede 6763 e 7390 da un lato, e le tre successive, dimostra che BdC distingue tra asterisco in funzione di semplice richiamo (posto dopo la forma richiamata, ma ripreso in nota prima della forma stessa) e l'asterisco indicante una forma ricostruita, collocato a sinistra, secondo la convenzione della linguistica storica.

Altri simboli impiegati da BdC:
( ) racchiude varianti, equivalenti, note di vario tipo, tra cui quelle fonetiche
[ ] racchiude varianti, incisi, note di vario tipo, anche chiuse da parentesi tonda; il semplice [è in funzione di riordino: cf Gloss 335 e 4313
{ riunisce a sinistra parole disposte su più di una riga: cf Gloss 5027
} riunisce a destra parole disposte su più di una riga: cf Gloss 990
{ } cf Gloss 5344 {[**bi̯ɛjáni** – Resiani]}
⌐ indica continuazione: cf fine scheda da Gloss → 6439 a 6443
0 esprime realizzazione zero: cf Gloss 5185 **γ → 0**
esprime differenza: cf Gloss 6985 **mráujŏ = # rúsьca** [da interpretare: „**mráujŏ** uguale a, ma differente da **rúsьca**", ovvero „due varianti per uguale referenza"]
+ indica somma: cf Gloss 4105 (plur. + plur. f. sing.)
∓/∓ indica approssimazione: cf Gloss 5978 **∓ čimõ̀su** – 5357 (P Lingua ∓ come a Flaipano)
≤ indica provenienza da: cf Gloss 5010 (**Tovi̯éle**) **≤ s Terà̀** [cioè: „Il villaggio di Tanataviele ha origine da Pradielis"]
~ indica differenza: cf Gloss 5059 **vóda** (**ó ~ ȯ́**)
= indica uguaglianza: Gloss 5261 **póti = pótiŋ**
⇸ indica passaggio a: cf Gloss 5008 **Lípŋak** (⇸ **Lípĭŋak**)
→ indica tendenza: cf Gloss 5027 **tùta** (→ **tùtta**)

Per gli ultimi tre simboli cf BdC 1963: 272 e 339.

NB: di tutti i simboli elencati per il *Glossario*, nei *Materiali II* ritroviamo solamente i tre tipi di parentesi e l'asterisco, ma tutti con diverso impiego (cf Mat II, pag IV).

Altri simboli impiegati da noi:
/ barra indicante variazione e/o alternanza: cf Gloss 1421, 1424, 1432, 2880
← provenienza da
→ rinvio a

+ = [come per BdC]
~ approssimazione
# differenza
ø realizzazione zero
( )/*( )* [ ]/*[ ]* racchiudono note e/o notazioni di vario tipo. In particolare [ ] segnala interpolazioni da parte nostra, mentre […] segnala le omissioni.
< relativo a / nanašajoč se na

Vediamo ora i casi in cui viene impiegata la parentesi quadra in corsivo (quindi solo nelle schede):
– scomposizione di forme agglutinate, accompagnate da analisi e/o rinvii all'*Indice* e/o da versione italiana
– resa di forme italiane scorrette nell'originale in un italiano corretto
– adattamento della grafia friulana a quella del Pirona (cf *Bibliografia*)
– rinvio ad altre schede con freccia orientata verso il numero corrispondente
Ecco qualche esempio:

Gloss:
725 **na** *[= **na** → **o**[2] clit f sg [„essa"] + **je** → **bite**[2]]*
2572 **gaʒéta** *sf sg* (gazeta *[gazzetta]*) *„giornale"*
2575 **rúda** *sf sg „ruta"* (furl. ruda *[**rùde**]*) (**tráwa** *sf sg „un'erba"*) (? ruta *[slov o it ?]*)
2538 (cf. **Sr**[i]**éńo** ... **Bárdo**) *[→ 2536]*

3
Alcune precisazioni sulle indicazioni grammaticali

3.1
Preambolo

Il quadro delle variazioni di natura morfosintattica documentato dal *Glossario* è talmente variegato e complesso da imporre una drastica semplificazione dell'apparato analitico, che tiene conto perciò solamente degli aspetti ritenuti più significativi. Per ragioni di praticità e per agevolare la consultazione dell'*Indice* abbiamo introdotto delle classificazioni fondate non su un'analisi sincronica del *tersko*, ma sulle corrispondenze con lo sloveno standard, lasciando impregiudicati altri tipi di analisi che esorbiterebbero dai limiti del presente lavoro. Per es., nel caso di **to**, abbiamo distinto il clitico dal pronome impersonale, raggruppando sotto quest'ultima categoria i casi in cui nello sloveno corrisponderebbe una forma con il pronome **se**, e catalogando come clitici le forme con riscontro zero nello standard. Simile procedimento è stato seguito per tutti i lemmi che ricoprono più funzioni.

Diamo qui di seguito un saggio delle scelte operate in questo o quel settore della grammatica.

3.2
Il sostantivo

3.2.1
Genere: neutro *vs* femminile

A fronte di forme di neutro ben conservate, testimoniate da

Gloss:
789 **jábuka** *n pl* – **nó** *n* **jábuko** *n sg*; **dv́**[i]**ć** *n* **jábukь** *n du* – **trí jábuka** *n pl*

compaiono casi di ‘femminilizzazione del neutro’, nei quali il sostantivo conserva la veste di neutro e rivela il tratto di femminile per via indiretta, grazie alla concordanza al femminile con aggettivi o forme nominali del verbo. In questi casi abbiamo attribuito al sostantivo il genere femminile:

Gloss:
1661 **taléta** *f „i vitelli“ [cf ppa f **pǎršlè**] pl* **sú pǎršlè** *f pl „sono arrivati“*
2422 **sú debœ̃lě** *f pl* **telɛ̃ta** *f [cf f **debœ̃lǎ**] pl „sono vitelli grassi“*; **té** *f pl* **telɛ̃ta sú debœ̃lœ̃** *„questi vitelli sono grassi“*.
1 **jábukœ̃** *sf pl „mele“*; **dná** *f „una“* **jábuka** (fem.) *„mela“*

3.2.2
Numero: duale *vs* plurale

Parallelamente al mutamento del genere neutro, se ne registra uno anche sul versante del numero, che potrebbe definirsi ‘pluralizzazione del duale’. Gli esempi che seguono muovono da una fase conservativa (Gloss 2447) ad una innovativa (Gloss 1226), data la sfasatura tra l’uscita in **-a** del duale di un sostantivo maschile all’accusativo e la **-œ̃** [= **-e**] propria del plurale. In questo caso abbiamo analizzato ciascuna forma in maniera indipendente, a differenza di BdC, che talora sottolinea il valore di duale di quelle forme anomale (Gloss 810):

Gloss:
2447 **ná** *clit f sg [„essa“]* **me** *„mi“* **bolí** *3sg „duole“* **ná** *„una“* **ruká** *f sg „mano“*; **γóbidvié** *„entrambe“* **rœ̃ki** *du „le mani“*; **trí** *„tre“* **rœ̃kě** *pl „mani“*, **pét** *„cinque“* **rukū́** *Gpl „mani“*
1226 **ma** *„ha“* **kojóna** *m Adu „i coglioni“* **debélœ̃** *m Apl „grossi“*
810 **dv́ⁱé sestré** (dual.)

3.2.3
Collettivi

Le forme di collettivo attestate sono relativamente poche, perlopiù segnalate da BdC con la nota (collect.). Per gli altri casi, talora di analisi problematica, ci si è astenuti dal classificarli.

3.2.4
Alterati: diminutivi *vs* falsi diminutivi

Il rapporto tra i diminutivi autentici e quelli apparenti non risulta sempre chiaro, data la tendenza a banalizzare i primi mediante una loro applicazione sempre più estesa e generalizzata, talora in funzione di ipocoristico (come **mœžíť** in Gloss 7066, cui rinviamo).

La serie di esempi che proponiamo qui sotto denota, oltretutto, il grado di consapevolezza che i parlanti del tempo avevano riguardo ai diminutivi apparenti, visto il bisogno di chiarirne il valore a BdC, il quale, a sua volta, distingue mediante la traduzione i falsi diminutivi da quelli veri, onde evitare fraintendimenti. Quanto a noi, data la situazione piuttosto fluida di questa categoria, ci siamo astenuti dal classificarla.

Gloss:
5412 **pulín** *„pollone“* = **pulínčiʝ**
3904 **dą wàrx** *„un ramo“* = **wǎršьč**

5110 **nemu** *„ad uno“* **málɛmu** *„piccolo“* **di̯émo** *„diciamo“* **parstìƒ** *„ditino“* […] **an** *cong „e“* **nému velícɛmu** *„ad uno grande“* **di̯émo pàrsti** *„diciamo dita“*
5076 **nu** *„una“* **nójicɷ** (Ac. s. f.) (P = gamba)
4267 **mǎčica** (gatta) (R gatta) (furl. ʒat)
4859 ? **psíč** *sm sg* (R cagnolino) (P cagnolino)

3.3
La categoria dell’articolo

Il *tersko*, come altre varietà slovene, e come lo stesso standard, conosce sia l’articolo indeterminativo che quello determinativo (per quest’ultimo cf Bažec 2008). Per quanto gli studiosi siano concordi sul fatto che nell’area qui considerata la presenza di tale categoria sia stata condizionata dal secolare contatto con il vicino romanzo, non entreremo nel merito dei modi e misure dell’influsso esterno, rinviando chi volesse approfondire l’argomento alla studiosa che l’ha trattato ampiamente dal punto di vista dell’articolo determinativo (Benacchio 2002a e 2002b: 99-102) mentre per un’ipotesi ricostruttiva dell’intera categoria si può vedere Spinozzi Monai 1999.

Quello che importa sottolineare in questa sede è la difficoltà che s’incontra, talora, di distinguere da un lato tra articolo determinativo (**te**[3] nell’*Indice*) e aggettivo o pronome dimostrativo (**te**[2] e **te**[4]), e dall’altro tra articolo indeterminativo (**an**[1]) e aggettivo numerale **an** (**dan**[1]) come pure il corrispondente dell’indefinito slov **neki** „uno/un tale“ (**dan**[2]). Al solito, abbiamo analizzato come articoli solo le forme non ambigue, mentre nei casi dubbi abbiamo tenuto conto delle diverse potenzialità, salvo a segnalare con *[?]* i casi insolubili.

Per una sintesi si vedano gli esempi:

Gloss:
4258 **olumlḗ = te** *art dt m Asg „il“* **dą** *sm Asg „giorno“* **pret** *prep „prima“* **wčḗra** *„di ieri“* (P avantieri)
3829 **té** *„questo“* **o** *[„esso“]* **je** *„è“* **dą** *art idt m „un“* **àrt** *„brutto“* **kóń** *sm sg „cavallo“* (to je eden grd koń; **ǫ́ je krḗpą** *„è crepato“* **= ǫ́ je krepóu te** *„questo“* **árdь kóń** *„brutto cavallo“*; **te** *art dt/pron dim m sg „il/quello“* **lʲépь** *agg sost/agg m sg „bello“* **ǫ́ je óučъu** *„correva“*
509 (**ą** *art idt/agg num m „un“* **puóp** *sm sg „ragazzo“* **neγá** *art idt/agg idf m G „di un“* **kŭmœ́ta** *„contadino“* **tú** *„a“* **Čéńébolĭ** *„Canebola“* **jé** *„è“* **pej** *„prete“*
111 (**jilę̀**) *„cervo“*, **dwá** *„due“* **jilœ́na** *„cervi“*, **trjé** *„tre“* **jilœ̄n** (R cervi); **ą** *art idt [?] m „un“* **tróp** *„branco“* **jilœ́nu** *„di cervi“*; **dą** *agg num [?] „un“* **jilǫ̀** (R cervo)

3.4
Forma determinata *vs* indeterminata dell’aggettivo

Se teniamo conto dell’ipotesi che l’origine dell’articolo determinativo del diasistema sloveno vada cercata nell’evoluzione del pronome anaforico-relativo **jь***, **ja**, **je**, esprimente il tratto di determinatezza dell’aggettivo (cf Benacchio 2002a: 60 seg.), il discorso sulla forma determinata dell’aggettivo si collega strettamente a quello dell’articolo. Che ciò sia vero, anche per i riflessi che detta categoria – sviluppatasi nell’opposizione articolo determinativo *vs* indeterminativo – ha sul comportamento dell’aggettivo, pare dimostrato dal *tersko*, che adatta la forma dell’aggettivo all’articolo, come si può vedere in:

Gloss:
4062 **sinȉč** *sm sg „il bambino“* **te** *art dt/pron dim „il/quello“* (**mȃlь**) *agg m sg* = **mȃli** *„il bambino piccolo“*
754 **dą̃** *art idt m „un“* **velȍk** *agg m sg* **zv́édar** *sm sg „trapano grande“*; **ɟé** (če je), **parnesí mi** *„portami“* **dą** *art idt m A „un“* **máu** *agg m Asg „piccolo“* **spíńăk** *sm Asg „trapano“*
1330 **ɟú** *[= **če**[2] cong + **ú** → **o**[2]]* **je** *„se è“* **máu** *agg m sg*, **pasȉɟ** *sm sg „piccola“* (R cinturetta); **ɟú e velȉk** *agg m sg „se è grande“*, **pȃs** *sm sg* (R cintura)

L’adattamento cui si accennava riguarda l’aggettivo „piccolo“, che nello sloveno standard oppone la forma determinata **mali** alla indeterminata **majhen**, mentre qui l’opposizione avviene tra la forma (**te**) **mȃli** e (**dą**) **máu**, quest’ultima ricavata da **mȃli** (esiste tuttavia anche la variante **majhan**, che non è la sola, ma la cosa non è rilevante ai nostri fini).

Abbiamo voluto citare il caso limite tra i tanti registrati in questo settore, per ribadire ancora una volta la complessità del quadro offerto dal *Glossario* che, nel caso specifico, ci ha indotti a non rilevare il tratto di determinatezza dell’aggettivo, lasciando l’onere a quanti volessero approfondire l’argomento.

3.5
Il *se* impersonale (*se*[1]) *vs* passivante (*se*[2]) *vs* riflessivo (*se*[3])

Nel caso delle forme riflessive del verbo, e di quelle impersonali e passive realizzate con il pronome slov **se** (it **si**), abbiamo colto le funzioni che le oppongono nel pronome, e non nel verbo, per cui l’analisi sarà:

Gloss:
234 **na stuój se** *pron rifl A* **tьkáj γnàt** *vi inf* (P non arrabbiarti così tanto […])
187 **se** *pron impers „si“* **γré** *vi ind pres 3sg „va“*
78 **kȉ se** *pron passvt* **mę́jejo** *vi ind pres 3pl „che si macinano“*.

3.6
Il pronome personale di 3. persona con valore di possessivo

Rispetto allo sloveno standard, che contempla due forme distinte per l’aggettivo/pronome possessivo di 3. persona, **svoj** e **njegov**, a seconda del rapporto tra possessore e cosa posseduta, i materiali del *Glossario* documentano sì la prima delle due forme, ma non la seconda, che è rimpiazzata dal genitivo del pronome corrispondente, talora esteso anche a casi che dal punto di vista dello standard richiederebbero **svoj**. In un caso anche l’aggettivo **svoj** è sostituito dal genitivo del riflessivo **se**. Nell’*Indice* le forme di ‘genitivo possessivo’ di 3. persona figurano come semplici genitivi sotto i lemmi **on**[2] e rispettivamente **se**[3].

Ecco qualche esempio delle tipologie ricordate:

Gloss:
2768 **ńéγa/ŋэγà** *pron pers m Gsg „(il) di lui“ = agg poss „suo“* **brȁtr̥** *„fratello“* **je bu̯ȍžăc** *„è un poveretto“*
2174 **ǫ́** *[„egli“]* **e sn**[i]**édu** *„ha mangiato“* **wsú** *„tutta“* **ńœγa** *pron pers m Gsg = agg poss „(la) di lui/la propria“* **róubu** *sf Asg „roba“*
2269 **œ šɩ́u** *„è andato“* **na swó** *agg poss* **diélo** (P al suo proprio lavoro) = **na diélo sœbœ́** *pron rifl G „di sé stesso“ = agg poss „suo“*

3.7
Il clitico soggetto *o na ne/ni/no/nu* (*o*[2] …)

Il clitico soggetto che ritroviamo nel *tersko* è frutto di un calco morfosintattico sul friulano, come si può evincere dalla seguente trafila:

frl *(jo)* ***o*** *soi* – ter *(ja)* ***ji*** *san* – it *(io) sono* – slov (*jaz*) *sem*

Il primo ad aver affrontato l'analisi dei clitici soggetto presenti nel *tersko* è stato lo stesso BdC, nel saggio (che citiamo in versione italiana) *Alcuni casi di assimilazione o livellamento psicomorfologico [= analogico] nelle parlate slovene del Torre dell'Italia nord-occidentale* (BdC 1905; cf anche Spinozzi Monai 1996a).

L'individuazione di questa categoria non è sempre agevole, data la sua distribuzione bizzarra rispetto al modello. Il clitico del friulano consta, invero, di un pronome personale atono, formalmente ridotto rispetto al rispettivo tonico; riguarda tutte le persone; figura sempre in posizione preverbale (in frase dichiarativa), e, a differenza del pronome tonico, è obbligatorio. Di contro, nel *tersko* esso non è obbligatorio, può seguire il verbo, a volte è tonico. Quanto al pronome tonico, il suo impiego tanto nel sistema sloveno (compreso il *tersko*) quanto in quello genericamente romanzo è funzionale alla marcatura del soggetto, altrimenti resta inespresso. Ora, poiché nel *tersko* il tonico si presenta perlopiù in forme contratte e spesso atone, confondendosi così con il clitico, in mancanza di un contesto capace di disambiguare una forma siffatta, qualsiasi soluzione diventa inadeguata. Diamo due esempi, nel primo dei quali la presenza del clitico è di tutta evidenza, mentre nel secondo appare problematica:

Gloss:
892 **tí** *pron pers sg „tu“* **ti** *clit [„tu“]* **jéš** *„mangi“*; **oná** *pron pers f sg „ella“* **na** *clit f sg [„essa“]* **jé** *„mangia“*; **ǫ́** *pron m sg* **ujé** *[=* ***u*** *→* ***o***[2] *clit [„egli“] +* ***jé****]* (R lui ø mangia)
315 **já** *clit sg [„io“]* (?) **mu** *„gli“* **pakážę** (R ø mostrerò)

L'ambiguità di Gloss 315 viene segnalata dallo stesso BdC con un punto interrogativo, mentre la scelta da lui operata traspare dalla versione russa, che ignora il clitico (cosa da noi contrassegnata con ø in entrambi gli esempi), a differenza di quanto fatto per il pronome **ǫ́** in Gloss 892. Uno spoglio dei clitici mostra tuttavia che neppure le opzioni di BdC sono tra loro coerenti, senza che ciò giustifichi eventuali incongruenze della nostra analisi, che diamo per scontate.

Tornando ai due esempi, facciamo notare che la messa tra parentesi quadra della versione italiana dei clitici sta a significare che si tratta di un significato 'virtuale'. Qualora i clitici si presentino in veste poco perspicua, ci sarà rinvio al lemma dell'*Indice* mediante una freccia, cosa che avviene anche per i pronomi tonici che ne necessitino (cf Gloss 1388 **ǫ́** *[→* ***on***[2]*] pron pers m sg „lui“*). Nell'*Indice*, l'equivalente dei clitici è dato da ø sia per lo sloveno standard che per l'italiano.

Il paradigma che accompagna il lemma **o**[2] nell'*Indice* non registra la forma del neutro, che per la 3. singolare viene rimpiazzata dal pronominale dimostrativo 'desemantizzato' **to**, che illustriamo brevemente nella sezione seguente.

3.8
Il clitico soggetto *to* (*to*[2])

A ben guardare, il clitico soggetto **to**, quale sostituto dell'atteso clitico neutro con radice **on-** come in

Gloss:
694 **zútra** *„la mattina“* **to** *[clit n sg „esso“]* **wstáne** *„sorgerà“* **sȹnce** *sn sg „il sole“*, **a** *„ma“* **ŋelé** *„adesso“* **ne** (**na** *[→* ***o***[2] *clit f sg „essa“]* + **je** *[→* ***bite***[1]*]*) **wstála lúna** *„si é levata la luna“*

costituisce un'eccezione più che la regola. Esso, infatti, nella gran parte dei casi compare come soggetto vuoto con i verbi indicanti fenomeni atmosferici e in altri costrutti impersonali, richiamando il clitico friulano **al** di 3. persona maschile singolare, che, oltre a correlarsi con sostantivi di genere maschile, assolve anche la funzione di puro soggetto grammaticale.

Ecco alcuni esempi:

Gloss:
1991 **tó arḿí** – frl **al tòne** – slov ø **grmi** – it ø **tuona**
3905 **tó mȯ̏re** – frl **al covènte** – slov **se mora** – it **si deve**

L'impiego del clitico **to** risulta in realtà ben più complesso, ma, non potendone trattare in questa sede (ma cf Spinozzi Monai 1998: 63 segg., e Spinozzi Monai 2001), distingueremo solo le due funzioni appena viste, classificando il **to** privo di riscontri nello standard come clitico (to2 nell'*Indice*), e quello correlato a slov **se** come pronome impersonale (= **to**[4]), un'equivalenza, questa, che trova supporto nello stesso *tersko* che, accanto al costrutto Gloss 3905 **tó mȯ̏re**, conosce pure Gloss 27 **se** (**mȯ̏re**) **muóre**. Un **to**[5] come pronome riflessivo (cf **tó kadí** in Gloss 2631 e 3798, cui rinviamo) trova spiegazione se rapportato a **se**[3] (**sè kadìtь**, **sè je kȁdu**) di Gloss 2800 e 2863, cui pure rinviamo.

Un **to**[5] come pronome riflessivo (cf **tó kadí** in Gloss 2631 e 3798, cui rinviamo) trova spiegazione se rapportato a **se**[3] (**sè kadìtь**, **sè je kȁdu**) di Gloss 2800 e 2863, cui pure rinviamo.

3.9
Aspetto verbale: imperfettivo o perfettivo?

L'interrogativo si pone in primo luogo per i prestiti 'bruti' dal romanzo, il cui aspetto viene di norma classificato come 'neutro', ovvero imperfettivo, a meno che non assumano quello perfettivo grazie al contesto; in secondo luogo si pone per il verbo **iti**, quando, sempre in virtù del contesto, esprime un significato specifico rispetto a quello generico di „andare“. Si vedano i due esempi qui sotto, nel secondo dei quali abbiamo analizzato **sœ̆n šú** come verbo perfettivo, nonostante la forma imperfettiva della resa in russo:

Gloss:
2077 **sȍm ordьnú** *vp* = **sȍm ŭkuázu** *vp*, **naj príde sùbьt** (ho ordinato, che venga subito)
2045 **sœ̆n šú** *vp* (R sono andato *[forma imperfettiva]*); **sȍm pǎršú** *vp „sono arrivato“*, **są sœ wornú** *vp* (sono ritornato).

3.10
Perfetto e piuccheperfetto

Accanto a forme di perfetto giustificate dal contesto, compaiono forme di piuccheperfetto con valore o di perfetto o di condizionale, che abbiamo analizzato come tali secondo gli esempi:

Gloss:
6765 **éńьlé** *„adesso“* **ne** *[=* ***na*** *→* ***o***[2] *clit f sg +* ***je*** *→* ***bite***[1]*]* **bá** *[bilá]* **pœ̆ršlá** *ppft „era arrivata“ = pft „è arrivata“* **dná debę́la debę́la xṭ́í** *sf sg „una ragazza grassa grassa“*
2252 **ćé** *„se“* **sǎm bi viédu** *ppft [lett: „avevo saputo“] = cond pass „l'avessi saputo“*, **sǫ̨ γa tъu** *pft [lett. „volevo“]* **šǵe wzḗtь** *„prendere ancora“ = cond pass „ne avrei preso ancora/dell'altro“*.

Per una sintesi sull'argomento cf Benacchio 2002b, pagg. 86-88.

3.11
La questione dell'aoristo

Nei suoi *Dialekti* il Ramovš annovera tra le particolarità del *tersko* le forme di aoristo **bi** e **bê** e, tra gli altri esempi, riporta **xúde lìeta so bè** (qui in grafia semplificata) (Ramovš 1935: 54), attingendolo dal testo 348 dei *Materiali II*, che corrisponde a

Gloss:
6335 **Hȕdɔ li̯ȅta sɷ bɔ̀** *„erano anni terribili"*

Ora, dallo spoglio di forme comparabili presenti nel *Glossario*, abbiamo ritenuto di poter distinguere due tipologie: l'una, quella dell'esempio visto, che riguarda forme contratte del participio passato attivo del verbo **biti**, come chiarito dalla stessa informatrice in

Gloss:
5125 **si ba mála já** (P ero piccola) […]**, si bíla mála**;

l'altra, relativa a frasi ottative e condizionali, che riguarda la forma di imperfetto-aoristo **be** sostituitasi al condizionale **bi**, dato che in passato l'imperfetto aveva avuto anche questo secondo impiego (cf Ramovš 1935: 39). Poiché l'esempio riportato dal Ramovš è tratto ancora una volta da Mat II, testo 83, corrispondente alla scheda Gloss 2610, lo presentiamo nella sua veste originale:

Gloss:
2610 **bé ja mɩ̀u só^{u}te zá γukupī́ti** (ga ukupiti) *„(se) avessi i soldi per comperarlo"*

Data la sostanziale equivalenza funzionale delle particelle **be bi**, non abbiamo fatto cenno all'aoristo. Per una rassegna sull'argomento si veda Benacchio 2002b, pagg. 80-88.

3.12
Futuro sintetico *vs* analitico

Tra tutte le possibili forme riconducibili al tratto di futuro (cf Orožen 1970) abbiamo rilevato quelle più ricorrenti, rappresentate dal futuro semplice sintetico, espresso con il presente indicativo dei verbi perfettivi, e da quello analitico 1) con **bom** + il participio in **-l**, secondo lo sloveno standard; 2) con il presente indicativo del modale **tiet** (slov **hoteti**) + infinito; 3) con il presente indicativo del modale **mieti** (slov **imeti**) + infinito, sempre con i verbi imperfettivi.

Il primo dei due esempi documenta le prime tre opzioni, mentre il secondo mostra il costrutto con **mieti**:

Gloss:
618 **bon d^{i}élŏu̯** (R farò) **= ɟóŋ** *[→ **tiet** + inf = fut]* **d^{i}élat** *vi inf „fare" = „farò"* **tu̯ó** *„quello"* **ke** *„che"* **m^{ɩ}** *„mi"* **ukážete** *vp ind fut 2pl 'di cortesia' „comanderete/comanderà"*
147 **γa mą́** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo"* **ǽst** *„io"* **tū́č** *vi inf „picchiare" = „ho da picchiarlo io/lo picchierò io"*

La diversa analisi adottata per **tiet** + inf rispetto a **mieti** + infinito tiene conto del diverso grado di desemantizzazione dei rispettivi modali, che risulta maggiore per **tiet**, oscurandone il significato di „volere".

Nei casi di dubbia interpretazione di un presente in funzione di futuro, abbiamo riportato entrambe le possibilità:

Gloss:
69 **komáru** *„alla zanzara“* **ispúli** *imper 2sg „strappa“* **nóγo** *„la zampa“*, **ká** *„che cosa“* **mu** *„le“* **ostáne** *vp ind pres/fut 3sg „rimane/rimarrà?“* **?** (proverbio)

3.13
Avverbi, avverbi rafforzativi e particelle rafforzative con radice *t-*

Il *tersko* presenta una straordinaria proliferazione di elementi localizzanti ancorati alla radice **t-**, tipica dei deittici, che presentano una notevole variazione a livello di discorso e figurano in forma petrefatta nei microtoponimi.

Sulla base della funzione rilevata, li abbiamo raggruppati secondo il prospetto che segue, dove peraltro i singoli lemmi non esauriscono le varianti registrate per ciascuno di essi nell'*Indice*:

tan[1] (+ **če**[4]) avv – slov **tam** – it **là** (stato in luogo)
tan[2] (+ **če**[6]) avv raff – slov **tam** avv raff – it **là** avv raff
tan[3] avv – slov **tja** – it **là** (moto a luogo)
ta[1] (+ **če**[1]) part raff – slov/it ø
ta[3] prep – slov **k**/**na**/**v** – it **da**/**a**/**in** (+ **če**[3] – slov **v** – it **a**)
tie[1] avv – slov **tja**/**proč** – it **là** (moto a luogo)/**via**
tie[2] slov **tam**/**tja** avv raff – it **là** avv raff (stato in luogo/moto a luogo).

Prima di chiarire quantomeno il rapporto tra avverbio in senso proprio da un lato e avverbio rafforzativo e particella rafforzativa dall'altro, vediamo la natura di quest'ultima, che già nell'aspetto esteriore denota l'erosione subita a livello semantico. La particella **ta** (**ta**[1]), infatti, usata in proclisi con le preposizioni di luogo (impiegate anche in espressioni temporali), non ne modifica il significato, ma ne rafforza, semmai, il tratto di definitezza. Se si collega direttamente al sostantivo, funge essa stessa da preposizione, come documentato nell'es. 990 posto più sotto.

Ed ora vediamo il rapporto cui si accennava:

Gloss:
1343 **a bíu tą́** *[→ **tan**[1]] avv* **?** (Ella è stato là?)
3237 **smó** *„siamo“* **súbьt** *„subito/tra poco“* **tá** *[→ **tan**[2]] avv raff „là“* **γoré** *avv „su“ = „lassù“*
205 **tą́** *[→ **tan**[2]] avv raff „là“* **na** *prep „sulla/in“* **γorī́c** *L „piazza“* **= tá** *[→ **ta**[1]] part raff* **na γorī́c** *„sulla/in piazza“*; **γorī́ca** (R piazza di paese) **= plàc** *„piazza“* ...
206 ... **= plàc** *sf [? - cf PM] „piazza“* **= tą́** *[→ **tan**[4]] avv raff „là“* **na** *prep „in“* **plā́co** *A „piazza“* **= tá** *[→ **ta**[1]] part raff* **na plā́co** *„in piazza“*
990 **Viškǿrša** *„Monteaperta“*; **tá** *[→ **ta**[3]] prep „a“* **Viškǿršь** *L „Monteaperta“*
2348 **tī́u** *[→ **ta**[1] part raff + **u**[1] prep] prep* **Viškᵘórši** *L „a Monteaperta“*

L'etichetta di 'avverbio rafforzativo' riflette due diverse valutazioni: una sostanziale ed una formale. Dal punto di vista sostanziale, un avverbio rafforzativo conserva il suo *status*, anche se impiegato in funzione di un altro avverbio (es. 3237), con il quale può univerbizzarsi, come in Gloss 1542 **tā́re** *[= **tan**[2] + **ore/-i**[2]] avv „lassù“* (suzo) (ta gore). Dal punto di vista formale, invece, un avverbio rafforzativo conserva la veste di avverbio, ma si comporta come una particella. L'equivalenza sostanziale, ma non formale, tra avverbio e particella rafforzativi traspare dagli ess. 205-206.

Abbiamo ritenuto di operare una tale distinzione anche a supporto di eventuali ulteriori studi sul fenomeno, del quale molto è già stato detto (cf Benacchio 2002d).

Aggiungiamo un paio di esempi anche per le espressioni temporali costruite con gli elementi appena visti:

Gloss:
2181 **tъ̀u** *[→ **ta**[1] part raff + **u**[1] prep] prep* **liéte** *sn Lsg „in estate“*
4300 **ta** *[→ **ta**[3]] prep* **l'ẽte** *sn Lsg* (R in estate)

In Gloss 2181, come in Gloss 2348, visto più su, abbiamo analizzato cumulativamente la particella rafforzativa e la preposizione come preposizione, considerata l'irrilevanza della prima.

3.14
Trattamento dei prestiti

L'inserimento nell'*Indice* di forme forestiere corrispondenti ai lemmi-prestiti, per lo più friulani, è stato suggerito dal fatto che alcune di esse erano state segnalate dallo stesso BdC. La lista che ne risulta ha un valore puramente indicativo per quanti volessero riprenderla per ulteriori indagini.

Se una forma indigena deriva da un prestito, e dunque solo indirettamente risale al modello straniero, la cosa viene segnalata con il invio al lemma che costituisce il prestito vero e proprio (per il criterio adottato cf Gusmani 1986): così, ad es., per il lemma **finišati*** si rinvia al lemma-prestito **finiti**. Qualora la forma di partenza di un prestito venga menzionata (sia pure in forma schematica) nella scheda corrispondente, si rinvia a quest'ultima:

ahje *cf mat* hachel; *cf* → 3544; *slov* gradaše; *it* scardasso: 3544 [PM]

Per quanto riguarda i femminili del friulano con desinenza **-e**, essi vengono riportati nella forma standard del Pirona e non con **-a** finale del friulano parlato nella fascia confinante con l'area slava, come documentato da BdC. Stando agli specialisti, rispetto alla **-e**, che rifletterebbe un'innovazione irradiatasi da Udine, la **-a** andrebbe riguardata come probabile restituzione o conservazione di **-a** latina, influenzata dal modello slavo, che ne avrebbe rafforzato la vitalità (cf Francescato 1966: 41, 43; Frau 1984: 110).
Ecco un esempio per tutti:

Gloss:
2575 **rúda** *sf sg „ruta“* (furl. ruda *[**rùde**]*) (**tráwa** *sf sg „un'erba“*) (? ruta *[slov o it ?]*).

4
Caratteri e segni fonetici speciali

4.1
Note preliminari

Prima di entrare nel vivo del tema oggetto del presente capitolo, riteniamo utile riportare in versione italiana alcuni passi atti a spiegare l'atteggiamento di BdC nei confronti delle trascrizioni da lui effettuate. Tali passi documentano tre diversi momenti del suo rapporto con questa delicata materia, sintetizzabili con un 'prima durante e dopo', vista la scansione temporale che li caratterizza.

Il primo (pubblicato in sloveno), del 1872, è tratto dall'appello con istruzioni da lui lanciato dalle pagine dello „Slovenski narod“ a chi avesse voluto collaborare al rilevamento di

testi dialettali sloveni. Il secondo (steso in tedesco), del 1886, è stralciato da una sua lettera in risposta alle osservazioni alquanto ironiche di Hugo Schuchardt a proposito di „sottili sfumature fonetiche“ che, a suo avviso, solo BdC era in grado di cogliere. Gli altri due sono i paragrafi che BdC aveva posto a chiusura delle spiegazioni dei segni e simboli fonetici impiegati nei *Materiali II*, e che noi, invece, spostiamo in apertura.

„Per poter basare le proprie conclusioni su un fondamento assolutamente concreto, il linguista deve disporre di materiale raccolto secondo criteri rigorosamente scientifici, tali da consentire la ricostruzione del parlato attraverso lo scritto. Pertanto colui che trascrive deve cogliere tutte le sfumature, deve cioè offrire – per così dire – una fotografia ottica dei fenomeni acustici, ovviamente nella misura in cui lo consentono le facoltà umane e gli strumenti (sussidi) scientifici.“ (BdC 1872: 1 seg.).

Lettera di Hugo Schuchardt a BdC del 29 gennaio 1886, da Graz:

„[…] Confesso che mi riesce difficile figurarmi le Sue sottili sfumature fonetiche; infatti non sarei in grado di coglierle con il solo orecchio. Per es. da **ϖ** [= **ϖ** secondo Gloss – *LSM*] ed **є** abbiamo innanzi tutto delle semivocali: **ъ** e **ь**, che tuttavia possono essere ulteriormente ridotte per es. in **tʰmá**. In che cosa si distingue, allora, questa **tʰ** da **t’** indebolita? [dove **’** è un apostrofo, come spiegato da BdC nella sua risposta, di cui sotto – *LSM*] […]. Non potrebbe Ella tornare quanto prima su queste cose e portare avanti i Suoi studi dialettologici? […]“ (Eismann - Hurch 2008: 43).

Risposta di BdC a Schuchardt da Dorpat, 1 marzo 1886:

„[…] Le «sottili sfumature fonetiche» da me raccolte e registrate dipendono talora da un certo pedantismo. Qualche volta ho preteso di udire come l’erba cresce; tuttavia debbo ammettere che le mie annotazioni meno soggettive sono del tutto esatte: ho infatti registrato ciò che ho effettivamente udito e l’ho fatto con segni dell’alfabeto attualmente in uso del tutto insufficienti. Inoltre i narratori di storie e i narratori in generale non sono in condizioni di esporre molto lentamente, ed io, d’altra parte, ho voluto trascrivere tutto ciò che veniva detto (procedimento che ora non apprezzo affatto) e che spiegherei solamente con una sorta di febbre dialettologica e folclorica) – il che ha compromesso fortemente una percezione esatta di quanto udivo, tanto più che sono ben lontano dal possedere un orecchio fine – perciò è assai probabile che alcune delle mie ‘sottili annotazioni’ siano semplicemente il risultato di un autoinganno. Per garantire un’assoluta precisione in questo genere di cose, bisognerebbe anzitutto penetrare nella pronunzia in questione per gradi, quindi determinare l’attività degli organi (il lato fisiologico). Io ho trascurato entrambe le cose, a volte per la troppa fretta, altre volte per una impossibilità obbiettiva (in genere la gente non lo avrebbe consentito). Ciononostante penso di poter ritenere a ragione di aver colto con estrema precisione le proprietà rilevanti dei singoli dialetti. – Per quanto riguarda i dettagli da Lei citati, faccio le seguenti osservazioni:
ъ e **ь** riguardano un luogo di articolazione nella cavità orale simile a quello di **ϖ** [**ϖ** secondo Gloss – *LSM*] ed **є**, però 1) con un tempo di esecuzione assai breve, 2) in maniera incompleta dal punto di vista fisiologico e acustico (nel caso di **ъ** e **ь** le corde vocali non vibrano in maniera netta e sonora come per **ϖ** ed **є**). – **tʰmá** si potrebbe anche trascrivere come **t’má** (**’** – apostrofo): si tratta di una sillaba priva di vocale o di una consonante che precede una pausa, nel qual caso, attenendomi al solo udito, mi pareva che la posizione di pausa nella cavità orale fosse la stessa che per **ь**. […].“ (Eismann - Hurch 2008: 45).

Mat II, § 47. „Da quanto precede pare evidente che, purtroppo, nel riprodurre la pronunzia delle parlate da me esplorate ho dovuto combinare due punti di vista: la rappresentazione psichica dei suoni (fonemi) e la loro oggettiva esecuzione. Per la resa di quest'ultima, sarebbe stato indispensabile poter disporre di apparati fisici scevri di soggettivismo e privi di quel grado di indeterminatezza percettiva propria del metodo impressionistico."

Mat II, § 48. „In generale sento l'obbligo di ripetere qui quanto detto nella prefazione al I volume dei miei *Materiali* (pag. VII): «Da tutto ciò emerge che la trascrizione dei suoni offerta da un dialettologo teso a raggiungere una assoluta precisione, altro non è che il frutto di oggettività mista a soggettività, la combinazione di tratti costanti e accidentali, di quanto previsto da un lato e di quanto atteso dall'altro, di quanto effettivamente eseguito e di quanto inconsciamente percepito.»"

4.2
Caratteri e segni speciali usati nel *Glossario* in relazione a quelli dei *Materiali II*

Nel presentare i caratteri e segni fonetici speciali utilizzati da BdC per il *Glossario*, seguiamo passo passo l'impostazione dei *Materiali II*, adeguandola tuttavia alle esigenze del nostro lavoro, per cui alcuni punti presi in considerazione da BdC vengono qui tralasciati o solamente sfiorati, altri, invece, vengono debitamente integrati. Fin dove è stato possibile, sono stati riportati i passi del testo di BdC in versione italiana (dal russo) preceduti dalla sigla Mat II con relativo paragrafo di riferimento (i paragrafi nel loro complesso vanno da 1 a 53 e coprono le pagg. IV-XXIX di Mat II), il tutto su sfondo grigio, espediente grafico per una sua immediata messa in risalto. Eventuali commenti da parte nostra vengono inseriti entro parentesi quadra.

La sigla Gloss segnala gli esempi tratti dal *Glossario*, preceduti a loro volta dal numero della scheda corrispondente.

La *reductio ad unum* delle varianti di un dato carattere, da noi attuata al fine di conferire una veste omogenea e semplificata alle forme lemmatiche degli indici, è segnalata da subito, vale a dire fin dalla presentazione dei singoli caratteri, mediante una freccia orientata verso la forma semplificata (per es. **š̆ š̋ → š**, per cui **štíri** diventerà **štiri**), e viene poi riproposta in maniera sistematica nelle tabelle delle corrispondenze tra forme originali e forme semplificate (Tabelle 1 e 2). Una semplificazione di tipo drastico della trascrizione originale è stata operata per i tratti soprasegmentali come lunghezza e accento sillabico, che non figurano nei lemmi, in considerazione della estrema variazione documentata in questo ambito e della conseguente impossibilità di ricostruire una forma di base, nella maggior parte dei casi.

Iniziamo dalla pag. VI dei *Materiali II*, riportando il titolo apposto da BdC alla serie di paragrafi dedicati alla trascrizione fonetica, ai quali ci atterremo secondo la necessità, come già detto. D'ora in poi i rinvii verranno fatti ai paragrafi di Mat II.

„Spiegazione delle lettere e dei segni grafici speciali da me impiegati"

Mat II, § 5. „[…] La lista completa delle 'lettere' da me impiegate si presenta al modo seguente:

a ă ā à á ȁ ā̀, b ƀ, c ć č, d ḍ, e ĕ ē è é ȅ ḕ ę ę̀, є є̆ ē ѐ є́ є̄̀, ɔ ɔ̆ ɔ̄ ɔ̀ ɔ́ ɔ̄̀ ɔ̄́, f, g, γ γ́, φ, i ĭ ī ì í ī̀ ī́ ĭᵉ ī̀ᵉ, j, k ḱ, l ľ ḷ, m ḿ ṃ, n ñ ṇ ṇ ŋ ɲ ṇ, o ŏ ō ò ó ȍ ṑ ȍ, ѡ ѡ̆ ѡ̄ ѡ̀ ѡ́ ѡ̄̀ ѡ̄́, ѡ ѡ̆ ѡ̄ ѡ̀ ѡ́ ѡ̄̀ ѡ̄́, p, r ṛ ṝ ṛ̀ ṝ́, s sⁱ ś š, t tⁱ, ƭ, u ŭ ū ù ú ȕ ū́ ȕᵒ, v v́, w, x, z ž, ʒ ʒ́ ǯ, ь ь̀, ъ ъ̀.

[…] Mi limito alle lettere minuscole […] dal momento che, dal punto di vista delle associazioni fonetico-grafiche, esse coincidono con le maiuscole: **a** = **A**, **ā** = **Ā**, **ȁ̄** = **Ȁ̄**, **b** = **B**, **c** = **C**, **d** = **D**, **ɖ** = **Ɖ**, **γ** = **Γ** ecc.“

[La lista delle lettere qui riprodotta è l'ultima delle tre comprese in Mat II, § 5. Le lettere **j**, **k** e **ḱ** mancano nella terza lista, e sono state estrapolate dalle prime due. I segni **φ**, **ь̀ ъ̀**, ed **ę̀** non figurano in alcun elenco, bensì rispettivamente in Mat II, §§ 13, 27 e 45. Al § 45 – pag. XXXVI –, il numero del testo 416, contenente **ę̀**, va modificato in 916.

Mat II **íᵉ ìᵉ** = Gloss **ḭ ḭ̄**]

Serie completa delle lettere e dei segni fonetici presenti nel *Glossario*

**a ă ā ã à á à à á ȁ̄ á̄ ȁ̄ á̄ ä ǎ ą ą̆ ą̄ ą̀ ą́ ą́ á~ ą̀̄ ą̄ ȁ ǎ ȁ̄ ą̆ ȁ̄ ą̄ ą̆ ą̀ ą̄ ą̆ ą̀ ą̄ ą̆ ą̀ ą̄ ą̆ ą̀ ą̄ ą̆ å ã̄ ã̄, b ƀ, c č ć̆ ć̆ ć ć̆ č ç̆ ç̆ ç, ħ, d ď ḍ ḍ, ɖ, δ, ȝ, e ĕ ē ē̆ è ȅ è ȅ é ę̀ ę́ ę̀ ę́ ę̀ ę́

g consonante occlusiva velare sonora
i vocale orale anteriore chiusa
k consonante occlusiva velare sorda
m consonante nasale bilabiale
n consonante nasale dentale
p consonante occlusiva bilabiale sorda
r consonante liquida vibrante
s consonante sibilante alveolare sorda
u vocale orale posteriore chiusa
t consonante occlusiva dentale sorda
v consonante fricativa labiodentale sonora
z consonante sibilante alveolare sonora

La distribuzione dei segni appena visti si può esemplificare sinteticamente al seguente modo:

Gloss:
6735 **ábe maríja** – 4942 **dofá** – 6690 **lœńgàč** – 2 **lúskuc** – 11 **tapú** – 5439 **vénči** – 497 **nazáj**

Mat II, § 7. „Tutte le altre lettere e segni richiedono una spiegazione. Secondo l'uso fonetico e grafico della scrittura delle lingue slave occidentali e sud-occidentali (ceca, croata, slovena, lusaziana, vale a dire di tutte, esclusa la polacca) alla rappresentazione delle lettere

š ž č ǯ

si associa la rappresentazione di quell'attività della parte apicale della lingua (toj perednejazyčnoj raboty), cui dobbiamo la comparsa delle consonanti cosiddette 'sibilanti', per le quali nella grafia russa […] ci sono i grafemi **ш**, **ж**, **ч**, **щ** (= **ш**, **ч**). Occorre osservare che nella pronunzia di queste consonanti nelle parlate del Torre si avverte anche un certo tratto palatale. Al grafema **ǯ** si associa la rappresentazione del dittongo consonantico corrispondente al grafema sordo **č**; altrimenti si potrebbe rendere questo dittongo con l'unione delle lettere latine **dž**, ovvero delle russe **дж**, allo stesso modo in cui per indicare il dittongo sordo si potrebbe ricorrere all'unione delle lettere: lat. **tš**, russo **шт**. […]"

Per la classificazione e relativa esemplificazione da parte nostra avremo:

š sibilante palatale sorda
ž sibilante palatale sonora
č affricata palatale sorda
ǯ affricata palatale sonora

Gloss:
8 **mašíca** – 21 **mężnar** – 28 **rʲéč** – 948 **ǯenár**

Oltre a questi segni per le sibilanti e affricate palatali, il *Glossario* presenta i segni **š̆ š̆ ṡ ṡ**, **ž̆ ż**, **č̆ č̆**, per la cui interpretazione ai fini della semplificazione adottata per i lemmi degli indici teniamo conto della priorità data da BdC alla variante di base rispetto a quella di tendenza, come emerge nell'esempio 2460-2461, riportato qui sotto. Alla luce di tale criterio, consideriamo **š̆ š̆**, **ž̆**, **č̆ č̆** come varianti di **š**, **ž** e **č**, da cui

š̆ š̆̆ → š
ž̆ → ž
č̆ č̆̆ → č

esemplificabili con:

Gloss:
2460-2461 **š̆tírji = š̆tíri** (T **š** tendente a **š̆**) – 3307 **š̆̆tíri**
5274 **žíto** (**ž̆íto**) [se **č̆** = russo **чь**, allora **ž̆** = russo **жь** *[trasl] ž'*]
932 **č̆č̆** (**č̆** russ. **чь** *[trasl] č'*)
5188 **č̆̆ję̆è** [se **č̆** → Gloss 3620 = **ć** eseguita con grande energia, allora **č̆̆** = **č̆** Gloss 932 eseguita con grande energia]

Consideriamo invece **ś ṡ ż** come varianti di **s** e rispettivamente di **z**, prescindendo dal tratto di aspirazione:

ś ṡ → s
ż → z

Vediamo alcuni esempi:

Gloss:
1614 **śkwázi** (T **s** tendente a **š**) – 3307 **ṡtažć** […] (T **ṡt = st** tendente a **śt** – R **s** con una certa aspirazione, tendenza a sostituirla con il nesso **ṡt**)
3308 **omoużꙋ** [dove **ż** → **z** per allineamento a **ṡ** → **s**, anche se **omoużꙋ** non compare nel nostro *Indice*]

Per l'oscillazione secondo Mat II, § 42:

š – **š̆** – **š̆̆**	182 **štírjь** – 2460-2461 **š̆tírji = š̆tíri** – 3307 **š̆̆tíri**
ž – **ž̆**	5274 **žíto** (**ž̆íto**)
č – **č̆** – **č̆̆**	923 **čé** – 932 **č̆č̆** – 5188 **č̆̆ję̆è**
s – **ś** – **ṡ**	223 **stăzá** – 1614 **śkwázi** – 2737 **skwážь** – 3307 **ṡtažć**
z – **ż**	3403 **pomóuzlь** – 3308 **omoużꙋ**

Mat II, § 8. „Il grafema

l L

nella pronunzia del dialetto del Torre si associa non alla rappresentazione della **l** 'dura' propria del russo, ma alla sfumatura particolare di questo suono quale si riscontra in lingue come l'italiano, il tedesco (nella pronunzia dominante), e, tra le lingue slave, nel ceco (escluse alcune varietà), nel serbocroato, in molte parlate slovene e nello sloveno letterario, e inoltre in tutte le varietà slovene dell'Italia."

Classifichiamo **l** come liquida alveolare, esemplificabile con Gloss 2: **lúskuc**.

Mat II, § 9. „[…]

x → h

[…] spirante [o fricativa] sorda, **ch** nelle scritture tedesca, polacca, ceca e lusaziana, **h** nella croata e nella slovena e **x** in quella russa.“

Classifichiamo **x** come fricativa (o spirante) velare sorda (cf ted ach-Laut) e portiamo l'es. Gloss 1: **xrúška**.

Seppure sporadicamente, nel *Glossario* troviamo anche la fricativa velare [o laringale] sorda

h

come dimostrato dai seguenti esempi:

Gloss:
199 **mā́jhanĭ** – 4071 **dwá rī́ha** (R **h** tedesc., T tendente a **x** (debole)) – 6335 **Hū̀dɔ**

Si veda anche **h** protetica, talora alternante con **γ**, come risulta dall'esempio:

Gloss:
2407 **hájzinpṓnĕ** – 2290 **hóbadwá** (**h** aspir.) – 2452 **γóbɛdvié** – 2283 **hárš**

Il *Glossario* registra un'unica volta la fricativa palatale sorda (cf ted ich-Laut)

ǵ → h

e precisamente in Gloss 7243, dove troviamo: **xħí** (? **çħí**) […] **ǵṭ́í**.

Qualche dubbio di lettura (e quindi di interpretazione) riguarda la lettera

ç → h

che compare (o sembra comparire) nel *Glossario* due sole volte per rappresentare un suono oscillante tra **ǵ** e **s**, come si evince dagli esempi riportati qui di seguito, nel secondo dei quali la **ç** è accompagnata da un punto interrogativo vergato dallo stesso BdC:

Gloss
4984 **Žbènc** (P **ç** blesa)
7243 **xħí** (? **çħí**) […] **sćí** […] **= ǵṭ́í** […]

Per l'oscillazione secondo Mat II, § 42:

x – **h** – **ǵ** – **ç**: 2410 **májxǎni** – 199 **mā́jhanĭ** – 49 **xčí** – 7243 **ǵṭ́í** – 7243 **çħí**

Mat II, § 9. [continuazione] „Per indicare la consonante sonora corrispondente [di **x**] (**h** del cecoslovacco, **г** della fascia dialettale meridionale russo-ucraina, ma **г** del russo in generale nelle parole **господь**, **благо**, **Бога**) ho applicato qui la lettera greca

γ Γ [→ **g G**].“

Classifichiamo **γ** come fricativa (o spirante) velare sonora e offriamo l'esempio Gloss 37: **našeγa**.

Si veda anche **γ** protetica talora alternante con **h**, come in

Gloss:
1807 (**γájerjь** =) **ájerjь** – 2452 **γóbe = γóbcdvié** – 2290 **hóbadwá** (**h** aspir.).

Il *Glossario* presenta anche la variante indebolita di **γ**, alternante con ø, ovvero

ɣ → g

secondo gli esempi:

Gloss:
6473 **γóra** (T **ɣ** debole, R tendenza al dileguo) – 1113 **óra**
6474 **ospodár** […] = **ˠospodár**
1207 **vьnátь** (Fl., Lus.) = **vьˠnátь** (Lus.) (un debole **ɣ**)

Per l'oscillazione secondo Mat II, § 42:

g – **γ** – **h** – **x**: 3815 **lœńgàč** – 3739 **lœńγáča** – 572 **špráγč** (**šprahа**) – 2810 **šprȁxa**

Mat II, § 10. „Il dittongo consonantico alveolare (perednejazyčnyj), corrispondente al sordo **c** (**ts**), viene segnato qui con la lettera

ʒ.

È facile comprendere che il medesimo rapporto [tra **c** e **ʒ**] sussiste tra le associazioni fonetico-grafiche

ʒ́ e **ć** [cf sotto, § 11]
ǯ e **č** (v. [vedi] sopra, § 7)."

[Per „dittongo consonantico" BdC intende la combinazione di due suoni consonantici tipica delle affricate.]

Classifichiamo **ʒ** come consonante affricata alveolare sonora e riportiamo l'esempio Gloss 1168: **Ánʒula**.

Mat II, § 11. „Le lettere

ƭ Ƭ, ɖ Ɖ [→ **ć Ć, ʒ́ Ʒ́**]

ricoprono qui il medesimo ruolo ricoperto nel 1. volume dei *Materiali* dalle lettere serbe

ħ Ħ, ђ Ђ [→ **ć Ć, ʒ́ Ʒ́**].

Alla loro rappresentazione va unita (associata) la rappresentazione di consonanti mediolinguali (palatali) compresse (occlusive), che abbinano in dimensioni ridotte l'elemento **t** (una **t** particolare, speciale, mediolinguale) e **j** [**ťj**], **d** e **j** [**ďj**]. La pronunzia di quesi fonemi oscilla entro determinati limiti. A causa della loro indeterminatezza ora tendono maggiormente verso **ť** e **ď** mediolinguali, 'fortemente palatalizzate', senza l'aggiunta di un elemento sibilante, ora suscitano nuovamente un'impressione per la cui resa potremmo ricorrere alle lettere

ć, **ʒ**."

Il *Glossario*, invero, oltre che **ʃ Ʃ**, **ɖ Ɖ** presenta anche le lettere serbe **ħ** e **ђ**. E poiché vi compaiono pure

ť ď → t d,

le lettere **ʃ Ʃ**, **ɖ Ɖ** e rispettivamente **ħ**, **ђ** verrebbero ad esprimere **ť ď** più il tratto sibilante, per cui avremo:

ħ – **ʃ** – **ć**: affricata alveolare sorda palatalizzata
ђ – **ɖ** – **ʒ**: affricata alveolare sonora palatalizzata
ť: occlusiva dentale sorda palatalizzata
ď: occlusiva dentale sonora palatalizzata

con relativi esempi:

Gloss:
6413 **ħakaráti** – 558 **vèʃ** – 3355 **ćártɷ**
7147 **ђau** – 1597 **ɖáu** – 3370 **Rɷmấnʒœ̆nь**
5410 **ťè** – 1856 **ťríšta**
3416 **ďáu** – 6841 **ďenьtɷ́rjь**

Vi sono nel *Glossario* altre due coppie di lettere riconducibili alla coppia **ć ʒ**, anche se con diversa motivazione. La prima è data da

ć̋ ʒ̋ → ć ʒ,

e sta ad indicare le varianti 'rafforzate' di **ć ʒ**, in quanto eseguite con grande energia, secondo la spiegazione offerta da BdC per la sola **ć̋** (cf 3620), che noi estendiamo a **ʒ̋**. Si vedano gli esempi:

Gloss:
3355 **ćártɷ** – 1595 **ć̋árta**
3370 **Rɷmấnʒœ̆nь** – 4274 **Rɷmáńʒ̋œnь**

La seconda coppia è data da

ţ́ ḍ́ → ć ʒ

dove **ţ́ ḍ́**risultano essere varianti grafiche di **ć ʒ**, quindi anche di **ħ** e **ʃ** e rispettivamente di **ђ** e **ɖ**, da cui l'allineamento **ħ** – **ʃ** – **ć** – **ţ́** e rispettivamente **ђ** – **ɖ** – **ʒ** – **ḍ́**. Per gli esempi si veda:

Gloss:
3351 **ćьmó = ţ́ьmó**
5387 **Luíʒi** – 3289 **Víḍ́o**

L'ultima variante di **ć** è rappresentata da

ṭ^{i} → ć

dove la ^{i} – secondo quanto detto più sotto, al § 21 – esprime il tratto palatale, altrimenti espresso dal segno ´ osservabile in **ṭ´**. Si vedano gli esempi:

Gloss:
6457 **ṭ^{i}é** – 3464 **ṭ´e** – 558 **ćé**

Per l'oscillazione secondo Mat II, § 42:

ć – ć̄ – ħ – ʝ – ṭ´ – ṭ^{i}: 558 **ćé** – 715 **ć̄è** – 6727 **ħe** – 5203 **ʝe** – 6727 **ṭ´é** – 6457 **ṭ^{i}é**
ʒ – ʒ̄ – ḫ – ḏ – ḍ´: 5387 **Luíʒ̄i** – 2277 **Luíʒi** – 2255 **ʒ̄áu** – 7147 **ḫau** – 1597 **ḏáu** – 3492 **ḍ´áu**

Mat II, § 12. „In questo mio lavoro si incontrano alcune varianti formali della lettera **n**:

n … una **n** comune, apicale [ovvero dentale] (**n** del russo),

ŋ … […] nasale palatale (**ň** del ceco**, ń** del polacco, **ньь** del serbo, ***нь*** del russo);

ɒ … […] nasale velare (tedesco **ng**, **n** tedesca davanti a **k** o **g** […]).

ɳ … A questo grafema associo l'impressione di una sola apertura delle cavità nasali e dell'ingresso sonoro e foneticamente pertinente dell'aria nel naso. Propriamente questa risonanza nasale deriva dalla esecuzione della vocale precedente, sicché potremmo sostituire le due lettere – della vocale e di questa **ɳ** – con una lettera a parte, atta ad indicare in tutto e per tutto la corrispondente vocale nasale, ad es. del tipo

aɳ = ą, eɳ = ę, oɳ = ǫ ecc.

[Per la differenza tra le notazioni **aɳ ą** … cf Gloss 5646: **-an, -<u>n</u>,** ma debole, → **ɳ**.]

Se dunque in luogo dei segni speciali per le vocali nasali ricorro qui alla giustapposizione della lettera **ɳ** ai segni esprimenti vocali prettamente orali, ciò dipende soprattutto da considerazioni di natura tecnica, onde evitare tutta una serie di nuovi segni (tenuto conto della necessità di indicare anche le differenze di accento e di quantità delle vocali). Da quanto sopra illustrato, appare chiaro che nel presente lavoro la lettera **ŋ** può comparire sia prima che dopo una vocale tautosillabica. Le altre due lettere, **ɒ** e **ɳ**, si hanno invece solo dopo vocali tautosillabiche."

Per una esemplificazione si veda:

Gloss: 601 **ŋíɳ** – 723 **mašɛ̄ɒk** – 589 **ʝóɳ**

Riportiamo le lettere **ŋ**, **ɒ** e **ɳ** accompagnate dalle rispettive varianti presenti nel *Glossario*, di cui una – e precisamente **ñ** – figura solamente nei lemmi delle schede redatte da BdC (6397-7405 secondo la nostra numerazione):

ŋ/ń → nj
ɒ/ṅ → n
ɳ/ñ → n

Ecco alcuni esempi:

Gloss:
588 **óŋ** (**óń**) – 3420 **fraṅkŏ** – 6017 **fràɲk** – 557 **ƒoŋ** – 6630 **końoñ**

Per l'oscillazione secondo Mat II, § 42, che interessa anche il tipo nasalizzato **ą**, presentato poco oltre, valgano i seguenti esempi:

n – **ṅ/ɲ**: 3456 **fránkŏ** – 3432 **fraṅkŏ** – 4244 – **činkwánta** – 5464 **čiɲkṵ́ántɔ**
n – **ŋ/ń**: 4810 **γoníšče** – 7383 **oŋíšče/ońíšče**
n – **ŋ** – **ñ** – **ą** – **ǫ**: 6881 **añzad-** […] **anzát** […] **ązát** – 5412 **aŋzàt** – 2886 **ón** – 556 **óŋ** – 1972 **ǫ** …

Diamo inoltre la lista delle vocali nasalizzate del tipo **ą**, rinviando a Mat II, § 41 per il valore delle corrispondenti orali di **ą̇ ä**; a Mat II, § 15 per le orali di **ę ę̃ ę̨ ǫ̨**; e a Mat II, § 16 per quelle di **ǫ ꝏ**, facendo notare che proponiamo **ę̃** accentata, in quanto mancano esempi con **ę̇** atona:

ą ą̇ ä → **an**
ę ę̃ → **en**
ę̨ → **en**
ǫ̨ → **en**
ı̨ → **in**
ǫ → **on**
ꝏ → **on**
ṵ → **un**
ь → **in**

Si vedano gli esempi:

Gloss:
28 **są** – 3375 **są̇** – 6407 **Debélišä** – 225 **kéjšę** – 1842 **rę̃** – 121 **γrę̨** – 174 **sǫ̨** – 8 **mā́lı̨** – 2520 **čǫ** – 1287 **ƒꝏ** – 989 **ƒṵ** – 364 **γúlь**

Mat II, § 13. „La lettera greca

φ [→ **f**]

utilizzata assai di rado […] indica la pronunzia di una spirante [o approssimante] prettamente labiale (bilabiale) sorda […], per la cui corrispondente sonora ho impiegato la lettera

w [→ **u**]."

Riportiamo alcuni esempi:

Gloss:
1770 **ᵠčéra** – 152 **wčćera**; cf anche 1239 (**ŭsudą́**) **wsudą́** – 7077 (**učéla =**) **wčéla** […] **ŭčéu**

dove osserviamo la trafila **φ** – **w** – **ŭ** – **u**, secondo Mat II, § 42.

Come potenziale variante dell'approssimante bilabiale sonora **w**, il *Glossario* presenta l'approssimante interdentale sorda

þ

e, come variante non pienamente realizzata, l'occlusiva bilabiale sorda

ᵖ

esemplificabili con:

Gloss:
6496 **wčéra** (T **w** tendente a **þ**) – 1802 **ᵖčéle** *vs* 7077 (**učéla =**) **wčéla** […] **ŭčéu**

In alcuni casi l'approssimante interdentale sorda **þ** ricompare in veste greca, ovvero come

ϑ → t

secondo gli esempi:

Gloss:
37 **preϑ** (**th**) (R pronunzia energica [di **-t**]) – 62 **brādá** (T **δ** tendente a **ϑ**, **ḍ** [dove l'approssimante interdentale **δ** è la sonora di **ϑ**, e l'aspirata **ḍ** è l'omologa dell'approssimante **δ**]) – 66 **rā́ṭ** „abbastanza" (**c**) [vs] **ráṭ** „volentieri" **= (ṭ = tϑ)** – 87 **mćeṭ** [→] 88 **(ϑ**, **ṭ** – R pronunzia individuale, personale: – aspirazione) – 6624 **Bávĕ** (P **v** blesa tendente a **ϑ**)

Per l'equivalenza **ϑ = th** dell'esempio 37 richiamiamo Mat I, pag. XXXIII, dove BdC spiega il valore fonico di **þ** e **ϑ** con **th** dell'inglese. Negli esempi 62 e 87-88, offerti qui sotto, si può osservare l'oscillazione per **-t** tra una pronunzia approssimante (**ϑ**) ed una aspirata (**ṭ**), per cui semplifichiamo

ṭ → t

e diamo gli esempi:

Gloss:
38 **zíṭ** – 39 **bráṭ** – 40 **táṭ** (**-d**, **-t = -ṭ**) – 45 **mórebī́ṭ** – 74 **kuméṭ** – 87 **mćeṭ** [→] 88 **(ϑ**, **ṭ** – R pronunzia individuale, personale: – aspirazione) – 66 **rā́ṭ** „abbastanza" (**c**) [vs] **ráṭ** „volentieri" **= (ṭ = tϑ)** [dove le due **ṭ** implicano una diversa sfumatura]

Per completare il quadro delle occlusive aspirate, poniamo in risalto la variante sonora della sorda **þ/ϑ/ṭ**, già incontrata in Gloss 62 (tra gli esempi per **ϑ**) nella duplice veste **δ ḍ**, che semplifichiamo al modo seguente:

δ ḍ → d

Per l'oscillazione secondo Mat II, § 42:

t – **ṭ** – **ϑ**: 4258 **pret** – 37 **preϑ** – 4930 **zít** – 38 **zíṭ**
d – **ϑ/ḍ/δ**: 5113 **bráda** – 62 **brādá** (T **δ** tendente a **ϑ**, **ḍ**)

Mat II, § 14. „[…] per motivi di natura prettamente tecnica, ho adottato le lettere

w j [→ **u j**]

in tutti quei casi in cui, stando all'uso invalso ora nella linguistica, avrei dovuto usare le lettere

u̯ i̯ [→ **u j**].

Così, invece di indicare i dittonghi vocalici con l'unione delle lettere

u̯o, **u̯ɷ**, …, **au̯**, **eu̯**, **ou̯** …,
i̯e, **i̯є** ..., **ai̯**, **ei̯**, **oi̯** ...

ho impiegato qui:

wo, **wɷ** ..., **aw**, **ew**, **ow** ...,
je, **jє** ..., **aj**, **ej**, **oj** ...

È possibile tuttavia trovare anche trascrizioni come **ƀє̀u** 28, **wuȍs** 11 ecc."

Per una esemplificazione minimale:

Gloss:
1153 **wòs** – 964 **ᵘówje** – 3964 **kanǎ́ja** – 6525 **sʷujéj**

Però in Gloss troviamo anche: 5023 **u̯ȍs** – 5417 **u̯òu̯jɔ** – 5311 **kanáⱼa** – 569 **nu̯ɷi̯ƒ** – 619 **di̯élŏu̯** – 5551 **pri̯èj** – 5516 **li̯ću̯če**, come pure 186 **tьrduó** – 20 **lepŭó** – 411 **liép** – 435 **nᵘóⱼć**.

Nel *Glossario* si incontra pure la variante indebolita di **j**, ovvero

ɟ → j

secondo gli esempi:

Gloss:
4320 **čújtь** (R **čújtь** – **ɟ** non **j**) – 5079 (**jě**) **ɟě**

Per l'oscillazione secondo Mat II, § 42:

j – **i** – **i̯**: 3221 **svéjča = svćⱼča** – 3964 **kanǎ́ja** – 5311 **kanáⱼa**
w – **v**: 1218 **wóda = „vóda"**
w – **u** – **u̯** – **ŭ**: 1153 **wòs** – 4635 **lepᵘó** – 5023 **u̯ȍs** – 20 **lepŭó**
j – **ɟ** – **i**: 4320 **čújtь** (**čúɟtь**) – 4168 **čúitь**

4.3
Alcune osservazioni su *w j u̯ i̯*

Alla luce dei §§ 13 e 14 di Mat II, constatiamo che la lettera **w** è investita di una duplice funzione: 1) di approssimante bilabiale sonora, opposta alla sorda **φ**; 2) di approssimante (bi) labiovelare sonora, ovvero semivocale componente di dittongo, al pari della approssimante dorsopalatale **j**. Il medesimo duplice impiego lo ritroviamo in Mat I, dove è detto chiaramente che talora la bilabiale **w** sta per **u̯** (nicht-silbebildendes **u**) (cf Mat I: XXXI). Entrando poi nel merito di **u̯ i̯**, ovvero di **u** e **i** non sillabiche, BdC – sempre in Mat I – dichiara di aver preferito segnare la **i** consonantica con **j**, e di essere ricorso a **i̯** solo nei casi in cui voleva rendere una **j** indebolita, come ad es. in **mai̯** (Nº 567), **Frǽi̯doven** (Nº 1316) ..., […] **i̯ȗro** (Nº 734) ... (Mat I: XXXIV). In Mat II, § 33, infine, l'autore osserva come **j w** si collochino talora al confine

tra vocali e consonanti, ribadendo in tal modo il carattere proprio di questi due foni e dei corrispondenti **u̯ i̯**.

Ora, considerato che le quattro lettere **w j u̯ i̯** sono componenti di un dittongo, se volessimo cogliere il valore delle singole soluzioni adottate da BdC, la cui varietà supera la esemplificazione da noi prodotta, dovremmo muovere quantomeno dalla distinzione tra dittongo ascendente e discendente, tenendo conto del valore piuttosto consonantico delle semivocali (o semiconsonanti) **w** e **j** nel primo caso (per cui **wá**, **já**) e, all'inverso, del valore prettamente semivocalico di **u̯ i̯** nel secondo (per cui **áu̯**, **ái̯**). Un simile criterio farebbe sì che, ad es., il segno **ɟ**, appena visto, venisse reinterpretato come **i̯**, per cui Gloss 4320 **čúɟtь** e 5079 **ɟě** andrebbero trascritti **čúi̯tь** e 5079 **i̯ě**, mentre, all'inverso, **i̯űro**, con dittongo ascendente, andrebbe trascritto **jűro**. Ma evidentemente il fine orecchio di BdC riusciva a cogliere – ed a trascrivere di conseguenza – le oscillazioni di questi suoni ambivalenti legate al contesto fonico, costituito, nel nostro caso, da **ű** di **i̯ű̯ro**, dove **ű** indica la vocale „scura" o turbata del resiano, che attenua la forza espiratoria del suono precedente, al contrario di una vocale decisamente arretrata come, ad es., la **ú** di **jútro** (Gloss 2826).

Mat II, § 15. „[…]

e є ɜ [→ **e**]

vocali orali anteriori di media apertura, di cui **є ɜ** rappresentano le varianti chiusa e rispettivamente aperta, neutralizzate, talora, dall'impiego della sola **e**. […]."

Gli esempi qui di seguito valgono anche per l'oscillazione secondo Mat II, § 42:

Gloss:
e – **є**: 57 **te** – 2200 **tє**
e – **ɜ**: 1410 **sestrá/sɜstrà**

Il *Glossario* registra altre tre varianti di **e**:

ė ę œ → e

Le prime due compaiono solo sotto accento (**ė ę̄ ę́**) e rappresentano rispettivamente una vocale chiusa (**ė = є**) ed una aperta (**ę = ɜ**), espressa, quest'ultima, anche da **œ**, per cui avremo **ę = ɜ = œ**. Il segno **œ**, valevole per **e** aperta secondo le indicazioni date da BdC nello „Slovenski narod" (BdC 1872: 2), viene impiegato nel *Glossario* anche per la **e** turbata del resiano („das 'dunkle', speciell resianische *e*": Mat I, pag. XXXIII), come emerge dagli esempi 2992 e 3593, posti alla fine di questo paragrafo. Diamo alcuni esempi per le tre varianti che abbiamo semplificato in **e**:

Gloss:
739 **spę́ka** ? **spéka** […] (T **é** chiusa *[lett:* stretta*]*) [cf inoltre 1446 **spéka**] – 6643 **sonožętax** (T **ę** tendente a **é**) [cf inoltre 674 **senožèt**]
658 **ku̯œ́** (fra **e** e **o**) – 4999 **tàmorjɜn̨** (**-œ̨**) [donde si ricava **ɜ = œ**] [cf inoltre **m̨éštœrnę̨**]
596 **ɟętę́** (T **é** tendente a **œ́**) [dove, se **œ = ɜ**, allora **ę = œ = ɜ**, per quanto BdC parli di 'tendenza'] [cf inoltre 2428 **četé**]

Le serie di esempi appena visti sono in grado di documentare anche l'oscillazione secondo Mat II, § 42.

Per **œ** del resiano abbiamo:

Gloss:
2991 Rezja „**uœ́en**“, „**uœná**“ (S. Giorgio di Resia) – 3593 **zwonœ́** – [Oseacco/Osojani]

Mat II, § 16. „[…]

o ɷ ɷ [→ **o**]

vocali orali posteriori di media apertura, di cui **ɷ ɷ** rappresentano le varianti chiusa e rispettivamente aperta, neutralizzate, talora, dall'impiego della sola **o**. […].“

Gli esempi qui di seguito valgono anche per l'oscillazione secondo Mat II, § 42:

Gloss:
o – **ɷ**: 4601 **majo** – 1067 **majɷ**
o – **ɷ**: 1345 **stojí** […] **stɷjį**

Nel *Glossario* troviamo anche le varianti

ȯ ọ → o

La prima (**ȯ**) compare solo sotto accento ed è una **o** chiusa (cf Mat I, pag. XXXIV), come emerge dagli esempi

Gloss:
1240 **sudŏrja** (T **ó** tendente a **ɷ́**)
1423 **xlɷ̲t** (**ɷ́**) **dą xlǫ̆t** – 552 **xlŏt** – 780 **xlɷ́t** [dove **ɷ́** = **ǫ̆** = **ŏ** = **ɷ́**]

La seconda (**ọ**) è una vocale aperta, cosa che ricaviamo per via indiretta, attraverso la corrispondente **ę** (documentata solo sotto accento): se, come si è visto sopra in Gloss 596, **ę́** tende ad **œ́**, che a sua volta sta per **ɔ́**, lo stesso sarà per **ọ ọ́**, che dobbiamo immaginare tendenti verso **ɷ ɷ́**, anche se i due unici esempi, offerti qui sotto, mostrano solo la variazione **ọ** – **o** e **ọ́** – **o**:

Gloss:
6591 **todéską** […] **tọdeškь** – 6486 (**pọ́tą**) **= potį̨**

Mat II, § 17. „Purtroppo, nell'impiego di **e** ed **o** non sono stato consequenziale né ho rispettato l'esattezza fonetica. A causa di tale inesattezza può accadere che volentieri si trovino le lettere **e** ed **o** quando sarebbe stato opportuno impiegare **є** oppure **ɔ**, **ɷ** oppure **ɷ**, ed anche la lettera **i** può sostituire la lettera **є**, e la lettera **u** fungere da **ɷ**.

D'altronde, debbo far presente che nei testi rilevati nel 1901, e più in generale negli esempi trascritti e redatti con maggiore attenzione, la differenza da un lato tra **i є e ɔ**, dall'altro tra **u o ɷ ɷ** è stata osservata in misura sufficientemente adeguata.“

Per l'oscillazione secondo Mat II, § 42:

Gloss:
i – **є**: 1758 **ni** – 1986 **nє**
u – **ѡ**: 1055 **máju** – 1067 **májѡ**

Mat II, § 18. „La lettera

ę̥ [→ **e**]

da me impiegata raramente, indica la pronunzia di **e** ‘sorda’ […].“

Per **ę̥** si vedano gli esempi:

Gloss:
2750 **lètĭ** (T **é** tendente a **ę̥**) – 6745 **dóle** (T **e** tendente a **ę̥**)

L’oscillazione secondo Mat II, § 42, dove viene riferita a **e** – **ę̥** atone, nel *Glossario* interessa solamente le toniche:

Gloss:
è – **ę̀**: 3009 **kè** – 4645 **kę̀**
é – **ę́**: 701 **debéle** – 3394 **debę́la**
ȅ – **ę̏**: 5817 **pȅjƒ** – 5815 **pę̏jƒ**

Mat II, § 19. „Con le lettere

íᵉ ȉe

ho segnato una **i** (allungata o lunga con accento discendente), che si allarga verso la fine, producendo l’impressione di una **e** assai breve [koroten’kago **e**].“

Nel *Glossario* i due segni complessi figurano al modo seguente:

ḯ ḯ → ie

e si possono esemplificare con:

Gloss:
751 **sḯrak** – 952 **ḿḯr**; cf anche 4304 **odnorᵢḯtь**

Mat II, § 20. „Le lettere

ь ъ [→ **i u**]

sono state usate per rendere l’impressione o il ricordo di **є** (**e** chiusa, tra **i** ed **e**) e di **ѡ** (**o** chiusa, tra **u** e **o**) brevi, non pienamente realizzate, ‘sorde’. Entrambe queste lettere equivalgono sostanzialmente a **є**, **ѡ** brevi:

ь = є̆, ȉь [→ **i**] **= ȅ**,
ъ = ѡ̆, ȕь [→ **u**] **= ѡ̏**.“

Vediamo alcuni esempi:

Gloss:
597 **ƭčté** (**ƭьté**) – 927 **súbčt = súbьt** [ma anche 5417 **kь** (**kє**)]
917 **jezȉk** – 599 **jezȅk**
599 **májȍ** [mancano esempi di **ь** = **ȍ**]
1922 **pȁršȉu** – 6779 **pȁršȍu** [ma anche 1042 **paršóu**]

Cf anche:
7211 **nȉč = nȅč** – 5220 **nȅč** – 248 **nȉč** [**ȉ** = **ȅ** = **ȅ** = **ȉ**]
909 **vídъu** – 5243 **vídȍu** – **víduu̯** [dove **ъ** = **ȍ** = **u**].
437 **jьzȉk** – 5319 **jəzȉk** – 917 **jezȉk** – 164 **jizȉk** [**ь** = **ə** = **e** = **i**]

Per quanto riguarda l'oscillazione secondo Mat II, § 42, riteniamo sia sufficientemente rappresentata dagli esempi appena riportati, cui ne aggiungiamo alcuni altri, senza avere per questo esaurito la lista estrapolabile dal *Glossario*:

Gloss:
ĭ – **ь**: 6909 **jĭ** […] **jь**
ŭ – **ъ**: 1452 **sŭ** – 3195 **sъ**

4.4
Una postilla riguardo alle coppie

ь = ě, ȉ [→ i] = ȅ
ъ = ȍ, ȉ [→ u] = ȍ

La postilla muove dalla scheda Gloss 3244, dedicata all'accento, dove troviamo le equivalenze

ȅ, ȉ (ȅ̏) – ȍ, ȉ (= ȍ̏)

che in un certo senso vengono a 'correggere' la notazione in Mat II, § 20. Infatti, se **ь** = **ě**, allora **ȉ** = **ȅ̏**, e non = **ȅ;** se **ъ** = **ȍ**, allora **ȉ** = **ȍ̏**, e non = **ȍ**. Per una esemplificazione si veda:

Gloss:
5275 **loštȅ̏** – 2816 **loštȉ** [anche 2398 **loštì**]
3367 **za ȍ́u ké** [mancano esempi per **ȍ́** = **ь́**]
[mancano esempi per **ȍ̏** = **ȉ** e per **ȅ́** = **ь́**]

Mat II, § 21. „Le lettere di consonanti con 'accento acuto', vale a dire ´

b́ ć ǵ ḱ ĺ ḿ ś v́ ʒ́ [→ **b/bi ć g k l/lj m/mi ś v ʒ́**]
[inoltre Gloss **d´ f´ ǵ x́ ń ṕ t´ ẃ → d f ʒ́ h nj p t u**]

stanno ad indicare la presenza di un elemento palatale nella loro pronunzia. Nella sostanza questo fenomeno in altri casi viene reso con l'ausilio di una piccola **i**, ^{i}, aggiunta alla lettera in alto a destra:

s^{i}, **t**^{i} [→ **si**, **ti**].

Tuttavia sono ben lontano dall'essermi attenuto ad entrambi questi mezzi nel rendere l'impressione del tratto palatale, e difficilmente in queste parlate tale impressione era così netta da dover essere trascritta."

[La lettera **ǵ**, che compare soltanto in **Buteǵiš** (cf 1521 e 4995), potrebbe ricevere due interpretazioni: quella di affricata palatale sonora [**dž**], trascritta come **ǯ** in Mat II; oppure quella di affricata dentale sonora palatalizzata, trascritta in Mat II come **ʒ́/ɖ**. Nel primo caso **ǵ** richiamerebbe il sistema adottato dall'Ascoli nei *Saggi ladini* (Ascoli 1873: XLV segg.), un richiamo avvalorato dalla presenza nel *Glossario* di frl **blánče** (scheda 6445), dove la palatale che rappresenta la continuazione di lat CA è trascritta come **č**, secondo il modello ascoliano (cf Ascoli 1873: XLVI). Se **ǵ = ǯ**, **ǵ** rimane esclusa dalla serie delle varianti 'palatalizzate' opposte alle non palatalizzate, di cui in Mat II, § 42. Se invece **ǵ = ʒ́/ɖ**, essa vi rientra appieno, come dimostrato dalla serie **ʒ́ – ǯ – ɧ – ɖ – ɖ́**, esemplificata poco oltre.]

Per una esemplificazione della duplice tipologia 'trascrittoria' si veda:

Gloss:
781 **ƀ^{i}ću** [dove **ƀ-** + $^{-i-}$ estremamente debole: cf sotto, in Mat II, § 22] – 47 **oćą̃** – 3416 **ď áu** – 1802 **botoť ḗr** –1521 **Buteǵiš** – 2866 **Вьrýíńci** – 7243 **x́ṭ́í** – 444 **ḱè** – 6516 **l'^{i}épo** [dove **l'-** + $^{-i-}$: cf § 22] – 215 **ḿíza** – 152 **zapíšena** – 5406 **sòuśi (sòus^{i}i)** [dove **-ś-** = **-s^{i-}**] – 981 **int́ḗr** – 257 **vídal** – 3370 **Rɷmã́nʒœ̆nь** – 1751 **Ẃídą**
Gloss:
5406 **sòuśi (sòus^{i}i)** [dove **-ś-** = **-s^{i-}**] – 6457 **ṭ^{i}é** [dove **ṭ^{i} = ṭ́ = ć**, come visto al § 11].

Accanto a **ś**, il *Glossario* presenta la lettera

s̋ → ś

che, sulla falsariga di **ć̋** e **ʒ̋**, viste al § 11 e in base all'indicazione di BdC ivi citata, risulta una variante rafforzata di **ś**. Si vedano gli esempi:

Gloss:
456 **ta s̋ Ćempéja** – 5391 **Platíśća**.

Per l'oscillazione secondo Mat II, § 42:

Gloss:
b – **ƀ**: 2376 **b^{i}éla** – 781 **ƀ^{i}élo**
d – **ď**: 715 **dát** – 3416 **ď áu**
ć – **ć̋** – **ɟ** – **ħ** – **ṭ́** – **ṭ^{i}**: 3366 **ćœkœróu** – 255 **ć̋œkœrú** – 600 **ɟakarã́jœ̆** – 6413 **ħakaráti** – 6414 **ṭ́ăkarą́** – 558 **ćé** – 6457 **ṭ^{i}é**
f – **f́**: 2550 **Čufḗne** – 3668 **Čuf́ína**
γ – **γ́**: 2098 **Berγińcь** – 2866 **Вьrýíńci**
x – **x́**: 6765 **xṭ́í** – 7243 **x́ṭ́í**
k – **ḱ**: 666 **ké** – 444 **ḱè**
l – **l'**: 553 **lié̯po** – 6516 **l'^{i}épo**
m – **ḿ**: 5908 **miè̯lə** – 7389 **ḿéle**
n – **ŋ/ń**: 4810 **γoníšče** – 7383 **oŋíšče/ońíšče** – 5194 **slovéni (-ŋi)**
p – **ṕ**: 55 **píše** – 3507 **píše**
s – **ś** – **s̋** – **s^{i}**: 2163 **sœ̃no** – 1477 **ś^{i}ẽno** – 5406 **sòuśi (sòus^{i}i)** – 456 **ta s̋ Ćempéja** – 187 **ta s xíše**
t – **ť**: 2255 **tè** – 5410 **ťè**
v – **v́**: 942 **vídъu** – 421 **vídu**
w – **ẃ**: 3819 **Wídą** – 1751 **Ẃídą**

ʒ̑ – **ʒ̧** – **ɡ** – **ɦ** – **ḍ̑**: 5387 **Luíʒ̑i** – 2277 **Luíʒ̧i** – 5455 **Víɡi** – 3289 **Víḍ̑o** – 2255 **ʒ̧áu** – 7147 **ɦau** […] **ḍ̑áu**

Mat II, § 22. „Oltre al caso citato [**s^{i}, t^{i}** in § 21], l'uso di una piccola lettera posta in apice indica l'impressione di una pronunzia estremamente debole del fonema corrispondente:

^{e} (**í^{e} ì^{e}**),

^{i} (**Bjèž^{i}** 965, […] **sòws^{i}i** 728, 730),

^{s} ([…] **ć^{s}-sam brúna** 884).

È molto probabile che i casi in cui ho usato queste minuscole lettere siano frutto di illusione, che in realtà non sia stato pronunziato proprio nulla e che al limite si possano ammettere unicamente dei 'suoni facoltativi'."

Ecco una serie di esempi:

Gloss:
1241 **ŭ^{b}dȍr** – 554 **sć^{d}nьte** – 955 **dánāst (= a^{e}st)** – 6592 **rož^{ę}ją** – 5043 **naáti (na^{γ}áti)** – 1770 **^{φ}čéra** – 28 **r^{i}éč** – 121 **t^{i}é** – 4450 **strȁšlo = strȁš^{ʒ}lo** – 5311 – **kaná^{i}a** – 641 **^{j}e** – 29 **są^{m}** – 1230 **ɟó^{n}** – 633 **s^{o}mó** – 2090 **s^{ȏ}mó** – 1219 **tȍ^{up}** – 891 **^{s}xɟerámě** – 1412 **šés^{t}nāst** – 1225 **ɟǫ^{p}tь** –1899 **k^{u}rávą = kŭrávą** – 722 **n^{u}ȍš** – 961 **^{w}ó^{u}je** – 7054 **^{x}ṭ'erȍ̄** – 59 **frȁ̄t^{ь}** – 455 **p^{ь}r**

4.5
Alcune osservazioni sul caso *sòws^{i}i* e simili

L'esempio **sòws^{i}i** (Mat II, 728), che fa da collegamento tra le tipologie descritte sotto i §§ 21 e 22, pone il problema di una corretta interpretazione della funzione di ^{i}. La forma **sòws^{i}i** si presenta invero come un caso limite, dal momento che nel testo 728 cit. è accompagnata dalla variante posta tra parentesi (**sòwsji**), trascritta come **sòuśi** in Gloss 5406 – con la variante (**sòus^{i}i**) –, il che starebbe ad indicare la intercambiabilità e quindi la sostanziale equivalenza delle coppie **sòwsji/sòuśi** e **sòws^{i}i/sòus^{i}i**, dove **s^{i} = ś = sj**. In tal caso l'esempio **sòws^{i}i** (Mat II, 728) andrebbe espunto dalla tipologia sotto il § 22 e ricondotto al § 21, relativo alla palatalizzazione. Saranno invece da considerare esempi di una pronunzia particolarmente debole di ^{i} Gloss 6516 **l^{i}épo** – 6575 **št^{i}értńĭ** – 1477 **ś^{i}ḗno**, con consonante palatalizzata 'indipendente' da ^{i}, come pure Gloss 1124 **l^{i}épe** – 3954 **št^{i}ḗrь** – 1251 **s^{i}éno**, con consonante non palatalizzata 'nonostante' la presenza di ^{i}.

Il problema di una trascrizione ottimale delle consonanti palatalizzate di area slavo-romanza era stato affrontato per la prima volta da BdC nel 1872, quando, nell'invitare i lettori dello „Slovenski narod" cit., pag. 3, a raccogliere materiale dialettologico per la sua ricerca, diede loro le istruzioni per la resa grafica dei suoni. Riportiamo in versione italiana il passo che interessa: „[…] le consonanti palatali o palatalizzate debbono essere segnate con caratteri speciali e non mediante l'unione delle corrispondenti dure con la lettera **j**, quindi non **nj**, **lj** ecc., ma **n'**, **l'** o qualcosa di simile. Solamente se, oltre alla consonante palatale, dopo di essa si ode anche una **j**, questa unione di due suoni fisiologici deve essere indicata con l'unione di lettere pertinenti."

Tuttavia, se confrontiamo la soluzione adottata da BdC per una trascrizione 'stretta' come quella del *Glossario*, con quella semplificata per i testi dati alle stampe (BdC 1904a),

possiamo osservare una discrepanza rispetto alle istruzioni del 1872, come emerge, ad es., dalle corrispondenze

Gloss:
7389 **ḿéle** – Mat II 418 **mjéle**
Gloss:
7390 **ḿⁱćle** – Mat II 419 **mjȅle**

dove il digramma **mj**- copre due segmenti fonici di diversa portata (**ḿ**- e **ḿⁱ**-). Un'ulteriore soluzione per **ḿ** si può vedere in Gloss 2189, dove **ḿćsăc** alterna con **miésăc**.

Alcuni esempi per **ń**/**ńj**/**ńⁱ**:

Gloss:
3666 **ńć̄ča** – 573 **mańjérĭ** – 2599 **mańⁱér**

4.6
Problematicità legata ai simboli delle occlusive palatalizzate *t´ d´* e delle corrispondenti affricate

Come esposto sopra, al § 11, la distinzione tra le occlusive palatalizzate **t´ d´** e le corrispondenti affricate **ṭ´ ḍ´**, trascritte, queste ultime, anche come **ħ ƭ ć** e rispettivamente **ђ ɖ ʒ́**, è basata sull'assenza *vs* presenza del tratto sibilante. Ricorderemo, poi, che nel procedere alla semplificazione grafica in funzione dei lemmi, si è stabilito di segnare **t´ d´** come semplici **t d**, prescindendo dal tratto di palatalizzazione, e di far convergere le affricate nel segno **ć**, rispettivamente **ʒ́**. Un incasellamento così netto non riflette tuttavia la complessa realtà ad esso sottesa, quale affiora implicitamente dall'accostamento di varianti che differiscono per sfumature minime, o quale viene esplicitata dalle note apposte da BdC a proposito di suoni per così dire 'border line', per i quali la lista dei segni da lui utilizzati, tanto ricca da sembrare ridondante, in ultima analisi risulta insufficiente.

La problematicità 'implicita' può essere esemplificata dalle seguenti trafile, che documentano, sia pure in misura e modi diversi, il processo di palatalizzazione e di assibilazione delle occlusive:

Gloss:
6415 **ṭœkœrájœ** – 6413 **t´akaráte** – 3366 **ćœkœróu** – 255 **ćœkœrú** – 6414 **ṭ´ăkarą** – 600 **ƭakarą̆jœ̆** – 6413 **ħakaráti**
715 **dát** – 3416 **d´áu** – 5415 **ɖátь** – 7147 **ђau** […] **ḍ´áu** – 2255 **ʒ́áu** – 3416 **jáu**

Il dilemma, a nostro avviso, riguarda la collocazione di **t´** e **d´**, dal momento che da un lato **t´** alterna con **ṭ** (una **t** indebolita, per la quale si veda sotto, al punto **4.7**) e **d´** alterna con **d**; dall'altro **t´** alterna con l'affricata variamente trascritta, e **d´**/**d** con l'approssimante dorsopalatale **j**. Tuttavia, a conforto della scelta da noi operata, che assegna le occlusive palatalizzate alle occlusive 'pure', potremmo invocare la parola **t´ríšta** (Gloss 1856), dove **t´** altro non può essere che una variante di **t**.

Passiamo ora alle note esplicative apposte da BdC a simboli da lui evidentemente ritenuti non abbastanza idonei a rappresentare la gamma di sfumature da lui percepite, e che noi commentiamo schematicamente entro parentesi quadra:

Gloss:
4960 **božíć** (T **ć** tendente a **ć** R e **ṭ́**) [**ć** = **ṭ́**]
3351 **ćьmó = ṭ́ьmó** […] **stàrγɷć** […] (R **c̲**, non **ć** e neppure **ṭ́**) [**ć** = **ṭ́**, ma anche **ć** # da **ṭ́**]
3651/3652 **ʒagéta** (T tendente a **ḍ́**) [**ʒ** # da **ḍ́**]
5387 **Luíʒi** (**ʒ** → **ɖ**) [**ʒ** # da **ɖ**]
3585 **ćárta = ṭ́árta** (T **ṭ́** tendente a **ć**) [**ṭ́** # da **ć**]
3547 **kanŭća** (T tendente a **ṭ́**) [**ć** # da **ṭ́**]
6430 **ṭ́åkaróṭ́** (T tendente a: **ṭ́åkaróṭ́s** […])
3290 **brísɷṭ́** (**ṭ́** *[ṭ́ ?]* **= ṭ́ś**)

da cui emerge che **ʒ**, **ḍ́** e **ɖ** e rispettivamente **ć** e **ṭ́** possono non essere equivalenti, e che l'equivalenza **ć** = **ṭ́**, registrata in Gloss 4960, può mantenersi o meno in bocca al medesimo parlante a seconda dell'intorno fonico, come dimostrato in Gloss 3351. In Gloss 6430 e 3290 si possono notare, invece, le soluzioni adottate per la resa dell'affricata in Auslaut delle forme di gerundio, che dovevano suonare in modo del tutto speciale.

Le oscillazioni fin qui viste, specie quelle per il simbolo **ć** in relazione a **ṭ́**, le ritroviamo passando alle varianti **ƭ** e **ħ**, la seconda delle quali appare particolarmente ricca di sfumature:

Gloss:
4760 **sakolìć** (**ħ**) [**ć** = **ħ**]
1255 **obóuƭь** […] (T **ƭ** tendente verso **ħ**, **ć**) [**ƭ** è # da **ħ** e inoltre **ħ** = **ć**]
5672 **nu̯ȍć** (P **c̲** molle come la varsaviana **c̲** di „Lewestam") **ƭ̲** (P usare **ƭ̲**) [**ć** = **ƭ**]
3240 **Konalìƭ** (-**ṭ́**) [**ƭ** = **ṭ́**]
4330 **nɷ́ⁱć** (**ħ**) […] (R ? **ħ** prettamente serba **= ć**) [**ħ** = **ć**]
2852 **podlȁščьćĭ/-ƭĭ** [**ć** = **ƭ**]

Come si può osservare, **ħ** può essere variante sia di **ć** (Gloss 4760) che di **ć** (Gloss 1255 e 4330). Lo stesso avviene per **ƭ**, che da un lato si allinea a **ć** (come pure a **ṭ́**: Gloss 5672 e 3240) e dall'altro a **ć** (Gloss 2852), salvo a differenziarsene, come in Gloss 1255.

Mat II, § 23. „Il raddoppiamento di una consonante dà conto semplicemente dell'impressione di una pronunzia protratta [lett.: lunga] del suono ad essa corrispondente; ad es.

mȁrrtrajo (Nº 105)."

Nel *Glossario* troviamo

nn̥ → n
ŋŋ → nj
rr r̥r rr̄ → r

secondo gli esempi:

Gloss:
6226 **Nn̥cu̯ȍj**
5464 **jòŋ (jòŋŋ)**
5909 **čárrno** – 5693 **tr̥rìn** – 5387 **Štúrr̄ma** [dove **r̄**, piuttosto che indicare una consonante „lunga" secondo quanto al § 26 – il che darebbe **Štúrrrma** –, dovrebbe indicare una **r** leggermente tonica, sempre in base al § 26]

Per l'oscillazione secondo Mat II, § 42:

r – **rr**: 798 **čœrno** – 5909 **čárrno**
r – **ṛr**: 2872 **trьn** – 5693 **tṛrìn**
r – **rr̄**: 2271 **Štúrma** – 5387 **Štúrr̄ma**
ŋ – **ŋŋ**: 5464 **jòŋ (jòŋŋ)**

Mat II, § 24. „[…] Secondo l'uso invalso nella linguistica, un cerchietto posto sotto la lettera delle consonanti indica il loro carattere sillabico o sonante:

m̥ n̥ r̥ [→ **m n r**]."

Ecco alcuni esempi:

Gloss:
2863 **sm̥** – 2822 **potiḗγn̥** – 2774 **dr̥žȁtь**

Per l'oscillazione secondo Mat II, § 42:

Gloss:
m̥ – **ьm**: 2863 **sm̥** – 2780 **sьm**
n̥ – **ьn**: 2718 **sn̥** – 2792 **sьn**
r̥ – **ьr** – **ъr** – **ăr** – **'r*** – **ĕr** – **ri**: 2841 **pr̥** […] **pьr** – 3046 **wъrzíta** – 1685 **păr** (quasi **p'r**)* – 834 **pĕr** – 566 **drigáč**
* Per il segno **'** cf il § 25.

4.7
Le consonanti indebolite del *Glossario*

Presentiamo qui la serie dei segni consonantici, che compaiono nel *Glossario* e non nei *Materiali II*, indicanti le varianti indebolite delle lettere corrispondenti, prive del punto sottostante:

ḉ ṃ ṇ/ñ ṛ ṭ → ć m n r t

Ecco alcuni esempi:

Gloss:
172 **víḉ** – 6457 **m̥éštœrnę** – 6759 **dáṇ** – 6621 **Meštìñ** – 367 **kṛàs** – 6415 **ṭœkœrájɷ**

Per l'oscillazione secondo Mat II, § 42:

ć – **ḉ**: 3701 **vьć** – 172 **víḉ**
m – **ṃ**: 6456 **méštьrna** – 6457 **m̥éštœrnę**
n – **ṇ/ñ**: 714 **dán** – 6759 **dáṇ** – 6621 **Meštį́ = Meštìñ**
r – **ṛ**: 4806 **krás** – 367 **kṛàs**
t – **ṭ**: [mancano esempi]

Questa tipologia era stata trattata da BdC in un lavoro sulle alternanze fonetiche (BdC 1963: 297), dove la variante indebolita, o assordita, veniva contrassegnata con un punto in basso. Che tale accorgimento indichi un indebolimento consonantico potremmo dedurlo anche dal quadro

offerto dai Mat II, § 11 e dal *Glossario*, se consideriamo che i simboli **ṭ′** e **ḍ′** equivalgono a **ʃ ħ ć** e rispettivamente a **ȝ ɖ ʒ́**, e che ciascuno di essi, al di là della veste grafica, abbina „in dimensioni ridotte l'elemento **t** e [rispettivamente] **d** […]", sempreché il concetto di riduzione possa implicare quello di indebolimento. A ben guardare, tuttavia, i due tipi di indebolimento sono funzionalmente diversi: infatti, se togliamo il punto sottoscritto alla serie **ṭ ṭ′ ṭ^{i}**, da un lato rimane una semplice occlusiva **t**, dall'altra restano le occlusive palatalizzate **t′ t^{i}**, che abbiamo considerato varianti di **t**, e che dunque non possono essere varianti dei simboli **ṭ′ ṭ^{i}**, per i quali la **ṭ** risulta costitutiva.

Una conferma ci viene data dal confronto di **ç̣** con **ć ʃ ħ ṭ′ ṭ^{i}**, dove **ʃ ħ ṭ′ ṭ^{i}** sono le varianti di **ć**. Data l'equivalenza **ć ʃ ħ ṭ′ ṭ^{i}** – stabilita sopra, in Mat II, §11 –, se la lettera **ć** può indebolirsi in **ç̣**, si deve trattare di un indebolimento diverso da quello (costitutivo) condiviso con le varianti **ʃ ħ ṭ′ ṭ^{i}**: dovrebbe cioè trattarsi dell'indebolimento che una costante subisce a livello sintagmatico, quello stesso che rende possibili le 'variazioni libere' **ç̣/ć**, **ṭ/t**, **ṃ/m**, **ṇ/ṉ/n**, **ṛ/r**.

Resta da chiedersi se un'analisi basata sul confronto delle varianti soddisfi il dubbio che proprio il confronto fa emergere. Se **ć ʃ ħ ṭ′ ṭ^{i}** sono equivalenti, come mai soltanto **ć** è soggetta ad indebolimento e – aggiungiamo – al rafforzamento? Anche su questo versante, infatti, la forma rafforzata **ć̣**, per la quale rinviamo ancora una volta a Mat II, § 11, rimane isolata rispetto alle varianti **ʃ ħ ṭ′ ṭ^{i}**, che non risultano mai né indebolite né rafforzate, come appare dall'opposizione tra i due ordini di varianti nei seguenti esempi:

Gloss:
3701 **vìьć** – 172 **víç̣** – 3870 **vìьć̣** *vs* 1178 **víʃ** – 3329 **vìьṭ′** – 6909 **viħ**[**krát**]

Per sopperire alla 'lacuna', BdC ricorre all'ausilio di note esplicative, come aveva fatto per le differenze di sfumatura tra le singole varianti **ć ʃ ħ ṭ′** e rispettivamente **ȝ ɖ ḍ′**, che abbiamo considerato sopra (in **4.6**), nel quadro della *Problematicità legata ai simboli delle occlusive palatalizzate **t′ d′** e delle corrispondenti affricate*. In realtà le note riguardano solamente i casi di rafforzamento delle varianti 'neutre', e l'indebolimento delle rafforzate, non l'indebolimento vero e proprio, contrassegnato da un punto sottoscritto, come in **ç̣ ṃ ṇ/ṉ ṛ ṭ**.

Ecco una serie di esempi che lo documentano:

Gloss:
4717 **ṭ′ákuš** (T tendente a **ć̣**) [**ṭ′ → ć̣**: rafforzamento di **ṭ′**]
1890 **ʃámera** (T tendente a **ć̣**) [**ʃ → ć̣**: rafforzamento di **ʃ**]
2718 **prȁvić̣** [**ć̣ → ʃ**: indebolimento della rafforzata **ć̣**]
3841 **n^{u}ȣć̣** (T **ć̣** tendente a **ṭ′**) [**ć̣ → ṭ′**: indebolimento della rafforzata **ć̣**; se **ṭ′ = ć**, perché non „**ć̣** tendente a **ć**"?]
4330 **nȣ^{i}ć̣** (**ħ**) […] (R ? **ħ** prettamente serba **= ć̣**) [**ć̣ = ħ**: qui evidentemente **ħ** non è variante di **ć**]
3313 **ć̣é = ṭ′è** [**ć̣ = ṭ′**: qui evidentemente **ṭ′** non è variante di **ć**]
2852 **podlȁšćьć̣ĭ/-ʃĭ** [**ć̣ = ʃ**: qui evidentemente **ʃ** non è variante di **ć**]

Mat II, § 25. „[…] il segno di apostrofo, **'**, indica una pausa tra suoni:

s'mo nardȉlь 254."

Classifichiamo il segno **'** come „leggero suono esplosivo" (cf lo „spiritus lenis" del greco).

Un chiarimento sulla funzione di ’ l’abbiamo trovato nella lettera di BdC allo Schuchardt, riportata sopra, al punto **4.1**. Per gli esempi si veda:

Gloss:
482 **dvie krȃv’** – 1685 **păr** (quasi **p’r**) – 1805 **p’repelī́** – 2773-2774 (**-ri- = ăr = -ьr** (**’r**) – 3647 **zád’** – 3657, 6496 **s’mó** – 4117 (**órumlǵe**) = (**ór’umlǵe**) – 4415 **p’ršóu** – 6496 **s^{ó}mo**, **s^{o}mo**, **s’mó, smo** – 6660 **ónne** […] = **ón’ e** – 3647 **zád’ ьtì̀**

Mat II, § 26. „[…] Il segno ˘, di norma, sottolinea una pronunzia particolarmente breve di vocali sillabiche atone

ă ĕ ĕ̄ ĭ ŏ ŏ̄ ŏ̄ ĭ ŭ,

a differenza del segno ¯, che denota una pronunzia lunga sia di vocali debolmente accentate (‘atone’) sia di vocali fortemente accentate (‘toniche’):

ā ē ē̄ ī ō ō̄ ō̄ ī ū ū̄
ȁ ȅ ȅ̄ ȉ ȍ ȍ̄ ȍ̄ ȉ ȕ
ā́ ḗ ē̄́ ī́ ṓ ō̄́ ō̄́ ī́ ū́ ū̄́.“

[**ō̄ ū̄ ō̄ ō̄ ū̄** mancano in Gloss.]

Per una esemplificazione si veda:

Gloss:
223 **stăzá** – 118 **γnā́dě** – 554 **sédně** – 606 **lístjŏ** – 518 **xŏrbàt** – 593 **pomȁlŏ̄** – 57 **γwarĭmó** – 145 **kŭmǵet**
62 **brādá** – 1655 **jédnā** [← **jédnaγa**: cf 1620 **jédnaa** e 1872 **naáj = na^{y}áj**] – 918 **Br^{i}ē^{u}** – 2852 **γrēdȍ̄** – 2825 **zvi̯ȅčī̄r** – 2208 **nōxtǵe** – 2474 **xō̄stī́** – 532 **pīsú** – 759 **pozábū**
5979 **lȁni** – 2709 **slovȅ́ně** – 2714 **γrȅ̄n** – 2697 **maȝ̄štra** – 2708 **dȍ̄rdo** – 2708 **kuȍ̄s** – 6198 – **ležȍ̄u̯** – 2705 **strȉš** – 2706 **Fr̥jȕle**
2154 **lā́ni** – 919 **Br^{i}ḗ^{u}** – 13 **devḗt** – 5821 **bȝ̄ɒkùjə** – 552 **xlṓt** – 1780 **xlō̄́t** – 419 **wocī́** – 551 **damū́**

Alle liste di vocali riportate sopra, aggiungiamo quelle estrapolate dal *Glossario*, che facciamo seguire dai relativi esempi:

ă̆ ą̆ ą̆ ŏ̆ ŏ̆ ŏ̆ ĭ̆ ъ̆
ŏ̄ ŕ
ą̀ ę̀ ę̀ ŏ̀ ǫ̀
ą́ ę́ ę́ ę́ ŏ́ ŏ́ ĭ́ ŏ́ ŏ́ ŭ́ ŕ

Gloss:
2410 **májxă̆ni** – 7380 **Ząjáma** – 2218 **są̆** – 2282 **są̆** – 230 **žŏ̆ná** – 6762 **pŏ̆rnésu** – 6768 **sŏ̆** – 6467 **nášĭ** – 2781 **tòu̯klъ̆**
2255 **nŏ̄su** – 6264 **u̯àŕx**
2738 **furlą̀sko** – 2710 **beriȅ̀n̨** – 5815 **pȅ̀jt** – 2697 **mŏ̄štŏ̄r** – 2702 **marçgǫ̀**
2900 **rozją́sko** – 1022 **svȅ́ta** – 2710 **beriȅ́** – 3278 **debȅ́lь** –111 **jilŏ̄́n** – 2129 **žŏ̄́sko** – 1237 **ščī́** – 1423 **xlŏ̄́t** – 1805 **pawǫ́** – 2952 **końǫ́** – 18 **lū́** – 5791 **tuŕbà** (**tuŕbà**) „borsa“ [*vs* 5790 **tòrba** „torba“]

Mat II, § 26 [continuazione]. „[…] Inoltre, questo segno [¯] è stato da me applicato anche ad una consonante, precisamente a **n** non sillabica:

n̄,

mentre la **r** lunga, da me registrata in una sola località, è stata trascritta con la reduplicazione della lettera (cf sopra, § 23).“

Il *Glossario* registra solamente la variante indebolita di **n̄**, che abbiamo incontrato poco sopra, vale a dire:

n̤ → n

4.8
La questione degli accenti

Dato che, per ammissione dello stesso BdC, la questione dell’accento è particolarmente delicata e complessa, riteniamo opportuno riportare integralmente i §§ 27-31 e il § 43 di Mat II dedicati all’argomento, ripromettendoci di discuterlo per grandi linee alla luce degli elementi scaturiti dal *Glossario*.

Mat II, § 27. „I segni accentuali

` ´

dovrebbero indicare simbolicamente due tipi di accento:

` … discendente
´ … ascendente.

L’accento ` privo del segno di lunghezza esprime una pronunzia tronca di una vocale breve fortemente accentata [= accento dinamico] […]:

à è ɛ̀ ɔ̀ ì ò ʊ̀ ɷ̀ ù, ь̀ ъ̀, ŕ̥,

l’accento ´, invece, esprime una pronunzia protratta, allungata di quella medesima vocale.“

Per una esemplificazione si veda:

Gloss:
2255 **sàṅ** – 114 **medvèt** – 558 **vɛ̀ʃ** – 746 **velɔ̀k** – 164 **jizìk** – 2720 **ćòn** – 5163 **ŋʊ̀ŋ** – 4696 **špɷ̀t** – 2720 **šùu̯** – 2905 **sь̀m** – 1913 **šь̀u** – 2862 **γŕ̥š**

Nel *Glossario* troviamo pure la serie

ą̀ ą̀̊ ą̊̀ ę̀ ę̀̊ ę̊̀ ǫ̀ ǫ̀̊ ǫ̊̀ ṇ̀ ṇ̀̊ ṇ̊̀, ḷ̀

che esemplifichiamo con:

Gloss:
2029 **są̨** – 2484 **sȃ̧m** – 2338 **są̑** – 3710 **ciestą̑** – 111 **jilę̨** – 4645 **kę̨** – 1208 **klę̨** – 491 **sǫ̀m** – 111 **jilǫ̀** – 5032 **Tį̨** – 3854 **ǫ̨** – 5163 **ŋǫ̀ŋ (-ǫ̀)** – 2714 **sm̨** – 2819 **sn̨** – 1890 **wų̨** – 1208 **klį̨**

Diamo qui di seguito le due liste di vocali con l'accento ´, la prima delle quali comune a *Materiali II* e al *Glossario*, la seconda esclusiva di quest'ultimo:

á é є ɔ́ í ó ǿ ɷ́ ú, ы́ ѣ́
**ą́ ą́ ą̆ ą̆ ę́ ę́ ę́ ę̆ ę̆ ǫ́ ǫ́ ǫ́

Mat II, § 29: „Ritengo doveroso osservare che in questo dominio, vale a dire nel campo della distinzione tra lunghezza e accentazione delle sonanti, la notazione da me adottata è lungi dal corrispondere alla realtà ed è conseguenza di una confusione di concetti: il concetto di lunghezza non è tenuto sufficientemente distinto da quello di accento, mentre nell'ambito dell'accento la nozione della relativa intensità di esecuzione viene confusa con quella di intonazione. Ovviamente occorrerebbe avere non solo dei segni distinti, a sé stanti, per la definizione della lunghezza dei fonemi, ma bisognerebbe anche segnare separatamente i gradi della forza espiratoria della pronunzia, e così pure le diverse modalità dell'intonazione. Purtroppo, ciò avviene solamente per alcuni segni, e per di più in misura insoddisfacente.

Peggio ancora, la mia notazione di siffatte sfumature di pronuncia è al di sotto del livello medio. Persino con l'ausilio di strumenti a mia disposizione, molto spesso non sono riuscito a trascrivere ciò che sarebbe stato doveroso trascrivere.

Tuttavia, come detto più sotto (§§ 49-51) alcuni numeri [di testi] meritano una relativa affidabilità e possono servire come materiale persino per l'accentologia. Di contro, negli altri numeri ci sono confusione e inaffidabilità."

Mat II, § 30: „L'errore fondamentale è costituito dal fatto che volevo assolutamente segnare il carattere discendente o ascendente dell'accento o dell'intonazione (cose che non sono state tenute distinte), quando invece, in molti casi, non posso garantire l'esattezza della scelta finale. In simili casi dubbi sarebbe stato opportuno ricorrere ad una notazione neutra, indifferenziata, cioè in luogo di ̀ ́ mettere o

̱ oppure ˆ, cioè scrivere o

ȧ̱ ė̱ ȯ̱ ecc., o

â ê ô ecc.

Ciò sarebbe stato più sicuro e più semplice, in quanto più rispondente alla mia ignoranza riguardo alle reali caratteristiche accentuali di una data parola."

Nel *Glossario* la notazione „neutra" del tipo ̱ è documentata solo per l'accento breve tronco, trattato in Mat II, § 31, mentre per il il tipo ˆ troviamo esempi con

ê ȝ̂ î û,

il cui valore è illustrato efficacemente dalle varianti apposte dallo stesso BdC:

Gloss:
5516 **li̱ȅpe** (? **li̱ê̱pe**) – 2702 **podé/-ȝ̂** – 1484 (**prîdeju**) **príĩdeju** – 2203 **kî** (= **kí**[i]) – 4116 **fḯ** (G. pl. f.) = **fî** – 5509 **ṕȉtь** (**ṕîtь**) – 1448 [w]**stičû** – 4185 **sû** = **só**[u] – 6722 **păršȯ́u** = **păršû** = **paršóu** = **păršû**

Mat II, § 31. „Allo stesso modo molto spesso il segno di accento ´,

á é ó …,

o indica semplicemente una pronunzia protratta, oppure sta per una delle notazioni che combinano la lunghezza con l'accento, ̀ oppure ́, vale a dire che queste **á é ó** stanno o al posto di **ȁ ȅ ȍ** …, o al posto di **ȃ ȇ ȏ** …

Nel caso dell'accento breve, tronco, sarebbe più pertinente il segno ˈ (**ȁ ȅ ȉ ȍ ȕ** …) oppure ̏ (**ȁ̏ ȅ̏ ȉ̏ ȍ̏ ȕ̏** …), anziché il segno ̀ da me adottato (**à è ò ì ù** …).

Tutte queste inadempienze costituiscono il lato debole dei testi da me pubblicati."

Nel *Glossario* mancano esempi del tipo accentuale ̏, mentre ve ne sono due per il tipo ˈ:

Gloss:
6539 **γrȁx** *vs* 733 **ráx**
6516 **prȍu** [vs] **próu**

4.9
Sulle oscillazioni di foni e relativi segni

Dopo il § 31, BdC confronta alcune scelte operate per i *Materiali II* rispetto ai *Materiali I*, quindi descrive le correlazioni tra foni e simboli, anche dal punto di vista del grado di fedeltà della trascrizione adottata.

Tralasciando i §§ 32-40, in quanto non strettamente pertinenti al nostro discorso, prendiamo in considerazione l'ultima parte del § 41, per passare al § 42, da noi ripetutamente citato, e riprendere poi la questione dell'accento così come esposta nel § 43.

Mat II, § 41. „[…]

Tra i grafemi vocalici presenti in questi testi

a

risulta essere il più stabile e il meglio definito, all'opposto di

i u."

Riteniamo opportuno inserire qui le tre varianti di **a** presenti nel *Glossario*, che stanno per una **a** chiusa, tendente ad **e** aperta, secondo le istruzioni impartite da BdC nello „Slovenski narod" cit., pag. 2 (dove si dice espressamente che **e** aperta può essere trascritta come **ä ɔ œ),** e secondo le indicazioni in Mat I, pag. XXXIII, che sanciscono una 'quasi' equivalenza **ȁ ä å**.

Gli esempi 845, 2130, 5339 e 174 che accompagnano qui di seguito l'es. 899 riferito ad **ȁ**, e gli esempi 966 e 5330 che accompagnano l'es. 5209 riferito ad **ä**, stanno a dimostrare da un lato l'oscillazione tra **a** ed **e**, dall'altro l'alternanza di **ȁ ä** con **a**, che per **å** è l'unica attestata, come documentato dall'es. 172:

ä ȁ å

Gloss:
899 **žȁná** – 845 **žaná** – 2130 **žœná** – 5339 **žɔnà** – 174 **žená**
5208 **pärnátĕ** – 966 **pȃrnóu** – 5330 **pɔrnátɛ**
172 **stiéka** […] **st^{i}ékȁ**

Il segno **i** risulta privo di varianti, pur tuttavia lo colleghiamo a **y**, che rappresenta la **i** turbata – detta pure scura o cupa – del resiano, rintracciata da BdC anche nelle Valli del Torre, dove, a differenza di quanto si osserva nel resiano, alterna con una **i** 'chiara' o con il dittongo **u̯ì** (cf la prima serie di esempi offerti qui di seguito, a fronte della seconda, dedicata al resiano):

y ý → i

Gloss:
2408 (**ŭmýj sŏ**) = **umìj sŏ** – 2783 (**ubýjen**) **ubĭjen** – 6058 **ubu̯ìla** – 4063 **xčĭ** (**xčý**) (R á la resiana, ma non così profondo; T **í** tendente a **ý** […])
3591 **pýsak** [Resia: Oseacco] – 5265 In resiano: **ta valýka cítira**

Il carattere **u** possiede un'unica variante, „una **u** tendente verso **o**", secondo quanto in Mat I, pag. XXXIV, ovvero:

ů

ravvisabile in Gloss 769: **ludáto = lů^{u}dáto**.

Mat II, § 42. „In alcuni casi e a determinate condizioni si hanno oscillazioni nell'alternanza dei grafemi:

ƭ – ć, ɖ – ʒ (talora si tratta di differenze dialettali [= diatopiche]: in alcune località si ha l'impressione di **ƭ ɖ**, in altre invece di **ć ʒs – ś – s^{i}**, **γ – ý**, **v – v́**, **l – ĺ**,

b – b́, k – ḱ, t – t́,

j – i, w – v,

φ – w – ŭ,

n – ɒ, n – ŋ, n – ɳ,

e – ę, e – є, e – ɜ, o – ɷ, o – ɷ,

i – є, u – ɷ,

ĭ – ь, ŭ – ъ,

ĕ – ь, ŏ – ъ, ė – ь, ȯ –ъ,

ṛ – ьr – ъr …, **ḷ – ьl** …, **ṇ – ьn** …, **ṇ̣ – ьɒ** …, **ṃ – ьm** …

In alcuni casi sarebbe possibile segnalare la instabilità e la indeterminatezza dei grafemi

γ x,

vale a dire l'oscillazione tra la notazione delle lettere corrispondenti e la totale assenza di ciascuna."

Ci limitiamo a riportare qualche esempio per la coppia **γ x**, avendone già riportati per tutte le serie appena viste, a mano a mano che si presentavano, anche se non l'abbiamo fatto in maniera esauriente, date la ricchezza e la varietà delle attestazioni:

Gloss:
3311 **γrúška** – 1 **xrúška** – 4305 **rúška**

Mat II, § 43. „Infine, più su (§§ 29-31) sono state sottolineate l'indecisione, la variabilità e la poca chiarezza nell'impiego dei segni di lunghezza per le sonanti e in quello di accentazione per le parole.

Ora le brevi vengono segnate, ˘, ora non vengono segnate affatto; ora vengono segnate le lunghe, ¯, ora non vengono segnate affatto.

Inoltre vi è oscillazione tra i segni

` e ´, ´ e ⸗, ´ e ⸗, ⸗ e ⸗.

[…]"

Per gli esempi si veda:

Gloss:
145 **kŭmœ́t** – 74 **kuméṭ** – 2208 **nōxtœ́** – 2209 **noxt̄ḗ**
1410 **sestrá/sɔstrà** – 1390 **lánь** – 5979 **lȁni** – 1412 **dvá/dvā́** – 2154 **lā́ni** – 5574 **vī́no = vȉno**

La preoccupazione di una resa adeguata dei tratti soprasegmentali induce talora BdC a precisarne la natura con una nota, come in:

Gloss:
126 **Dobàc** (T **à** tendente ad **á**) – 1349 **dŏa** (T **ŏ** assai lunga) – 2208 **nŏxót** (T entambe accentate, 1 lunga, 2 breve) – 2985 **mrœ́s** (T **œ̀** breve) – 5056 **kœ́s** (→ **kœ̄́s**) – 6447 **kapimó** (R **ó** allungata) – 6745 **pȁršú** (T **ú** breve) – 7263 **pŏje** (R **ó** allungata)

4.10
Note di BdC sui tratti soprasegmentali contenute nel *Glossario*

Raccogliamo qui di seguito, su sfondo grigio, le note inerenti ai tratti di quantità sillabica e di intonazione presenti nel *Glossario*. Tali note, mentre da un lato ribadiscono in qualche modo il criterio adottato da BdC per la pubblicazione dei *Materiali II*, dall'altro lo arricchiscono e per certi versi lo complicano, ampliando in tal modo il campo della ricerca in questo settore.

Quanto a noi, ci limitiamo ad una esemplificazione parziale e ad eventuali commenti ridotti all'essenziale che, se stampati su sfondo grigio, figurano, al solito, entro parentesi quadra.

Gloss 1179

(Accenti:
` sulle semivocali,
` sulle brevi pronunziate in maniera decisa
´ breve
´ allungato
⸗ lungo.)

Gloss 6512

ˋ = ˊ T breve; R breve
ˊ = ˊ R allungato

Gloss 6521

3 accenti: ˋ, ˊ T breve, ˊ̃ R allungato.

[Per le notazioni in Gloss 6512 e 6521 si consiglia di esaminare i manoscritti, data la impossibilità di una loro resa perfettamente fedele.]

Gloss 3244-3245

(Accento:
ˊ̃ ˋ: Rappresentazione del tempo transitorio, del periodo, ovvero del passaggio dell'accento dall'ultima sillaba alla precedente: quando l'ultima è accentata in modo netto, la penultima si dilata, e questa dilatazione melodica costituisce la causa della scomparsa dell'accento dall'ultima sillaba e del suo rafforzamento sulla penultima.

Accenti: – ˘ , ˊ̃ ˋ̃ ˋ̃ (?) ˊ ˋ ˆ ˇ (?)
ȣ̀ ь̀ (= ȣ̀̀); ѐ, ь̀ (ѐ̀/ѐ̏) (?) ˝ (?)

Tendenza verso il rafforzamento dell'accento sulla penultima sillaba o addirittura sulla sillaba radicale nelle parole dotate di accento sull'ultima sillaba. Con l'accentazione della vocale dell'ultima sillaba si ha una dilatazione della vocale della penultima, e questa dilatazione ha per conseguenza un determinato accento pieno, sicché ad un dato momento alcune parole si pronunziano con due accenti contigui e alla fine l'accento più antico scompare e ne rimane uno solo, quello sviluppatosi *ex novo*)

Gloss 5493

(?) Accento čakavo, generalmente, soltanto transitorio. Invece, se viene conservato quello originario: ˊ̃, ˊ̃ ˋ̃, ˋ̃

Nel caso di quello transitorio. ˊ̃ ˋ (quando la sillaba precedente è lunga)

Tenendo conto da un lato delle ammissioni fatte da BdC in Mat II, §§ 30 e 43 circa le incongruenze delle sue notazioni di accento e di quantità, e, dall'altro, dell'accentologia slovena di epoca posteriore (in particolate Ramovš 1935, pag. 53, e Ramovš 1950), potremmo forse correlare l'accento „originario" ˊ̃, ˊ̃ ˋ̃, ˋ̃ (di cui in Gloss 5493, appena visto) agli esempi:

Gloss:
157 **mliéko** [tipo iniziale che sta per Gloss ˊ̃ = ˊ̃] – 5933 **mliḗkò** [tipo intermedio che starebbe per Gloss ˊ̃ ˋ̃] – 506 **žená** [tipo arcaico che sta per Gloss ˋ̃ = ˋ̃]

Gloss 2082 **mliéka = mlieká** dovrebbe invece indicare il punto di intersezione tra il tipo iniziale (es. 157) e quello finale, innovativo, documentato da Gloss 6852 **ml^{i}ekó** (dove **-ó** dovrebbe riflettere ˋ̃**)**.

Per quanto riguarda l'accento čakavo, descritto in Gloss 3244 e Gloss 5493, potremmo identificarlo con l'accento tronco passato dall'ultima alla penultima sillaba, secondo un tragitto esemplificato qui sotto, dove si può osservare il rapporto – ovvero l'intreccio – esistente tra l'oscillazione diatopica e quella diacronica:

Gloss:
7177 **zimà zīmà** – 2845 **zíma** [Platischis/Plestišča]
2040 **zíma zīmá** – 2179 **zīmá**, **ná če prī́tь zī́má** [Montemaggiore/Brezje]
zíma [1496 Musi/Mužac, 6590 Monteaperta/Viškorša]
4300 **zī́ma** [Sedilis/Sedila]

Non mancano nel *Glossario* altre tipologie accentuali innovative, oggetto di discussione tra gli specialisti in materia (cf Šekli 2006: 181-187):

Gloss:
6018 **nā́reduu̯** – 6096 **nà̀zat** [retrocessione di accento]
1126 **óko** – 1251 **súxo** – 3264 **sū́xo** [retrocessione di accento]
3325 **jū́žĭna**, 5482 **jù̀žĭnɷ** [Taipana/Tipana] – 3791, 4502 **júžina** [Cergneu/Černjeja, Masarolis/Mažerole] – 6522 **júžьnu,** 6745 **júžьnɷ**, 6329 **jū́žìnɷ** [Monteaperta/Viškorša] – 2825 **jū́žìna**, 5987 **jū́žìna** [Platischis/Plestišča, Cornappo/Karnahta] [avanzamento di accento]

Non mancano inoltre esempi di sillabe lunghe postoniche del tipo:

Gloss:
5865 **sɔ tòu̯kɷ̄**

oppure esempi con doppio accento lungo come in

Gloss:
5636 **u̯prā́šà̀tь** – 6202 **u̯lā́čì̀tь** – 5756 **rɷ̄́dì̀**

4.11
L'accento „iconico"

I casi appena visti – 5933 **mliḗkò**, 7177 **zimà zīmà**, 6018 **nā́reduu̯**, 6329 **jū́žìnɷ**, 6202 **u̯lā́čì̀tь** e 5756 **rɷ̄́dì̀** – ci immettono in una tipologia d'indicazione dell'accento da parte di BdC che potremmo definire **„**iconica**"**, in quanto tesa a rendere con un accento curvo l'idea non tanto della lunghezza, quanto piuttosto dell'allungamento vocalico (cf l'accento „iconico" dell'IPA/1989 in Mioni 1991: 89 e 193).

Questo espediente fa una timida comparsa già nelle schede estrapolate dai testi del 1873, suscitando qualche dubbio su una sua corretta interpretazione; ma ricorre con una certa dovizia in quelle del 1901, dove, pur destando dubbi in più di un caso, trova conferma in tre precise indicazioni:

Gloss:
5222 **mā́ti** [P Accento ˊ allungato T Ascendente, allungato]*
* La parentesi [ ] è di BdC.

5270 […] (ˊ lungo) allungato)
6512 ˋ = ˊ T breve; R breve
ˊ = ˊ R allungato

Come si diceva, non riesce sempre agevole distinguere tra un accento curvo tracciato intenzionalmente e uno dovuto forse a scarsa accuratezza: tale è il caso di **ȍ** in Gloss 6112 **sȍ paršlь̀**, che abbiamo scartato a favore di **ȍ**, perché la ripresa della medesima parola nella scheda successiva è **sȍ paršlь̀**. E inoltre: in Gloss 5240 dobbiamo leggere **umarjȅ** o **umarjȍ**? In Gloss 6192 **famȅj** o **famȍj**? In entrambi i casi, nel dubbio, abbiamo optato per la forma non marcata **ȅ**. Lo stesso abbiamo fatto per **ȇ** di Gloss 7114, da noi trascritta come **ь̀** in **tь̀u**.

Negli esempi che seguono sembra esservi opposizione tra accento curvo e non curvo, tuttavia non intendiamo inoltrarci in questa materia, che richiederebbe una competenza specifica:

Gloss:
6531 **tri čúfe** *Apl* **pét čúfe** *Gpl*
6132 **rastā́jȅtь** […] **rastā̀jəna**

Diamo ora l'inventario completo delle vocali dotate di accento curvo, facendo seguire ciascuna serie da esempi pertinenti:

ȁ ȃ ȇ ȉ ȍ

Gloss:
5984 **ukṵȁžə** – 5984 **ukṵȃ-** – 6191 **tȇ** – 5980 **kokošȉ** – 5964 **jịєdȍ**

ā ē ē ō ī ō ō

Gloss:
5503 **nā̱tě** (**naátє**) – 1417 **pojē** – 2463 **dwárēdi** (**є**) [significa che sono diversi] – 5112 – **Tōrɯ** – 2465 **žīto** – 5976 **nōrà** – 5023 **ṵōs**

à ȁ è ȅ ȍ ì ò ù

Gloss:
5079 **stàr** – 1412 **dą́/dàn** – 5368 **ṵàr** – 6429 **jè** – 5338 **stortȅ** – **6719 γréstȍ** – 5319 **jəzìk** – 6052 **šòṵ** – 5273 **olpùr**

á ą́ é є́ ə́ ó í ó ō ú ṵ́

Gloss:
5269 **srákica** (→ **srákìca**) – 1411 **mā́tь/máti** – 279 **ką́s** – 5219 **si̯éno** (**si̯є́no**) – 5112 **Tə́rɯ** (→ **tù Tə̄rɯ**) – 2521 **tᵘolō** –754 **parnesí** – 1679 **óra** – **mō sestrō** (T breve) (T **ō** assai breve – P **ɯ** tronca) – 7182 **pǎršú** – 822 **ṵ́**

Resta da vedere l'ultimo tipo accentuale del *Glossario*, incontrato nei seguenti esempi:

Gloss:
5899 **jã** (P molto allungata) – 6363 **lȁ̃ni** – 6377 **zapȉjə** – 5023 **ṵōs** (**ṵ̃ōs**)

A giudicare dall'ultimo esempio, l'accento circonflesso andrebbe considerato come variante rafforzata dell'accento curvo su sillaba lunga, capace di rendere un'intonazione (discendente o ascendente) particolarmente prolungata e, forse, modulata.

4.12
I „suoni facoltativi“

Mat II, § 46. „[…] I suoni facoltativi, vale a dire i suoni pensati, immaginati, ma non realizzati, sono stati da me segnalati assai raramente. Le lettere indicanti simili suoni vengono qui racchiuse tra parentesi quadra:

šə̏s[t] sòwdə 24 […].“

Molte sono le forme presenti nel *Glossario* che andrebbero integrate con i cosiddetti suoni facoltativi, ma BdC li segnala assai raramente, perlopiù con il simbolo di equivalenza, come si può notare nei seguenti esempi:

Gloss:
1178 **ví** […] **= víɟ**
1769 **šest** […] **= še**
5261 **póti = pótiṇ**

Nella nostra trascrizione la resa di questi „suoni“, di fatto assenti, non è stata sistematica, ma ha tenuto conto della funzione e del grado di perspicuità in relazione al contesto. Così, ad es., non abbiamo integrato le forme di numerali ricavabili dal senso (senza contare i rinvii al lemma, presenti nell'*Indice*); oppure abbiamo rinviato al lemma forme di parola lacunose tramite una freccia, il tutto entro parentesi quadra (ma anche senza parentesi); oppure le abbiamo 'decodificate' con il segno di equivalenza, sempre all'interno di una parentesi quadra, o ancora con il segno di equivalenza più rinvio al lemma, come si può osservare nei seguenti esempi:

Gloss:
5499 **osandesi̯c̄t** *„ottanta“* **anu** *„e“* **še** *„sei“*
1010 **ɟó** *[→ **tiet**]* **obréstь** (voglio trovare)
1298 **ɟ** *[→ **če²**]*
5172 **párva** *[= **parveγa**]* – 4696 **j** *[= **je**]*
1978 **a** *[= **γa** → **on²**]*

4.13
Un'illuminante osservazione di BdC a congedo dai *Materiali II*

Il paragrafo 46 di Mat II chiude la serie dei paragrafi dedicati ai segni e simboli fonetici. Nel prenderne commiato, BdC ribadisce le ammissioni di inadeguatezza nella trascrizione di alcuni settori della fonetica, già espresse nei paragrafi 22, 29, 30, 31 e 43 (cf Mat II, §§ 47-48, da noi riportati sotto **4.1**). Dopodiché, fatta una rapida graduatoria dei testi pubblicati in base alla loro affidabilità (Mat II, §§ 49-52), conclude con un'osservazione del massimo interesse per un ricercatore, che recita testualmente:

Mat II, § 53. „In chiusura debbo richiamare l'attenzione sulla seguente circostanza: la pronunzia e le forme delle medesime parlate nel 1873 erano alquanto diverse che nel 1901. La cosa si poteva osservare persino presso i medesimi informatori (vale a dire gli informatori di cui mi ero servito sia nel 1873 che nel 1901), come Cormòns di Platischis e Pinjùč di Taipana.“

Dunque, nel corso di un trentennio, in un ambiente montano del secondo Ottocento, la lingua aveva mutato aspetto come i suoi parlanti: in maniera tangibile. A dirlo è uno che se ne intendeva. Da quel 1901 ai giorni nostri le Valli del Torre, come tutte le vallate montane d'Italia, hanno subito mutamenti epocali, se paragonati al lento scorrere dei secoli prima di quella data.

Che cosa possiamo dire noi, confrontando la situazione odierna con quella testimoniata dai Materiali II e dal Glossario?

Per avere una risposta bisognerebbe riprendere la ricerca da dove l'ha interrotta Pavle Merkù, rivedendola non tanto alla luce delle spiegazioni di BdC sui segni e simboli fonetici offerte nei *Materiali II*, in base alle quali il Merkù ha tratto le sue conclusioni (riportate qui sotto); ma confrontando in via preliminare quelle spiegazioni con la trascrizione originale documentata dal Glossario, che risulta notevolmente diversa.

Ma vediamo le osservazioni di Merkù:

„Non sono mai più riuscito a ritornare lì [nelle Valli del Torre], per varie ragioni, quindi [il *Lessico/Besedišče*] è rimasto incompiuto. Eppoi mi ero reso conto di non aver prestato fin dal primo giorno sufficiente attenzione all'accento musicale. Né riesco a ricostruirlo con sicurezza dai testi raccolti nel 1873 e 1901 da Baudouin de Courtenay. Ho problemi grossissimi. Ho cercato di risolverli, ma vedo che, di solito, da quello che si può capire dalla sua complessa scrittura, l'accento musicale, che sembra essere presente nella Valle del Torre, è contraddetto da quello della Val Cornappo, che è l'opposto. Se il tonema è crescente da una parte, dall'altra è calante e viceversa. Mi ripromettevo appunto di ritornare sul posto, ma mi sono accorto che nel frattempo era morta anche la generazione dei miei più anziani informatori e che la generazione seguente, cioè la mia, ha già perso molto l'orecchio per l'accento musicale. Parlare con i più giovani non ha senso, perché i dati risulterebbero confusi quindi inaffidabili. Perciò ho perso in po' la voglia e il coraggio di continuare con questa ricerca, anzi ho dovuto fare altre cose che mi stavano altrettanto, se non più a cuore, riguardanti il campo musicale." (Spinozzi Monai 2007: 364).

Un addio alla ricerca che ricorda quello di Baudouin, formulato al termine della sua seconda fatica, i *Materiali II*. Ma chissà che, invece, come è accaduto per il suo Glossario, non ci sia qualcuno che prenda nuova lena da quest'ultima fatica, che potrebbe così divantare la prima di una nuova serie che da essa abbia trovato ispirazione.

Tabella 1
Corrispondenze dei segni fonetici (Indici – *Glossario*)

Nella colonna I sono elencati i segni semplificati usati negli indici; nella colonna II i simboli originali presenti nelle schede.

I	II
a	ă ā ã à á à à á ȁ ȃ á ȃ ȁ ȃ ȁ ȃ ä ǎ ȧ ǎ ȧ á ȧ ȧ ã ǎ
an	ą ą ą ą̆ ą̀ ą́ ą ą̃ ą̆ ą̀ ą ą̆ ą̀ ą ą̆
b	ƀ
bi	ƀ
c	
č	ć̆ ć̋
ć	ć̋ ć̣ ħ ṭⁱ ṭ́ ƭ
d	ď ḍ δ
e	ĕ ē ẽ è é è é ȅ ē ē ē ẽ ę ę̀ ę́ ę̀ ę̃
	є ĕ ē ȅ ē̃ è é è é ȅ ē ē ē̃ ē̃ ê
	ɔ ɔ̆ ɔ̄ ɔ̀ ɔ́ ɔ̀ ɔ̄ ɔ̃ ɔ̄ ɔ̂
	œ œ̆ œ̀ œ̆ œ̄ œ̀ œ́ œ̀ œ́ œ̀ œ́
en	ę ę̀ ę́ ę̀ ę̄ ę̂ ę ę̀ ę́ œ œ̆ œ̀ œ́
f	f ́ φ
g	γ ɣ́ ɣ
h	ç x x́
i	ĭ ǐ ĭ ī ì í ì ǐ ì ǐ ì ǐ

Tabella 2
Corrispondenze dei segni fonetici (*Glossario* – Indici)

Nella colonna I sono elencati i simboli originali presenti nelle schede; nella colonna II i segni semplificati usati negli indici.

I	II
a	
ă	**a**
ā	**a**
ã	**a**
à	**a**
á	**a**
ȁ	**a**
ȃ	**a**
ā̀	**a**
ā́	**a**
ȃ̀	**a**
ȃ́	**a**
ä	**a**
ǎ	**a**
ȧ	**a**
ă	**a**
ȁ	**a**
ȧ́	**a**
å	**a**
ȁ̊	**a**
ǎ	**a**
ą	**an**
ą	**an**
ą̆	**an**
ą̆́	**an**
ą̀	**an**
ą́	**an**
ą́	**an**
ą̀	**an**
ą́	**an**
ȧ̀	**an**

ą̆	**an**
ą̈	**an**
ą̈́	**an**
b	
ƀ	**b**
ƀ	**bi**
c	
ć	
ḉ	**ć**
ḉ	**ć**
č	
ḉ	**č**
ḉ	**č**
ç	**h**
ħ	**ć**
d	
d′	**d**
ḍ′	**ʒ**
ḍ	**d**
ḍ	**ʒ**
δ	**d**
ɧ	**ʒ**
e	
ĕ	**e**
ē	**e**
ḗ	**e**
è	**e**
é	**e**
ȅ	**e**
ȅ́	**e**
ȅ̀	**e**
ȅ́	**e**
ȅ̈	**e**

ḗ	**e**
ę	**e**
ę̏	**e**
ę̏́	**e**
ę̏̀	**e**
ę̏́	**e**
ę	**en**
ę̀	**en**
ę́	**en**
ę̀	**en**
ę́	**en**
ę̀	**en**
є	**e**
ɛ̆	**e**
ē	**e**
ȅ̀	**e**
ȅ̋	**e**
ȅ	**e**
ȅ	**e**
ȅ	**e**
ȅ̄	**e**
ê	**e**
ę	**en**
ę̀	**en**
ę́	**en**
ə	**e**
ɘ̆	**e**
ɘ̄	**e**
ə̀	**e**
ə́	**e**

ə́	**e**
ə̀̄	**e**
ə́̄	**e**
ə̋̄	**e**
ə̂	**e**
œ	**e**
œ̆	**e**
œ̆̀	**e**
œ̆́	**e**
œ̄	**e**
œ̀	**e**
œ́	**e**
œ̀	**e**
œ́	**e**
œ̀̄	**e**
œ́̄	**e**
ę	**en**
ę̆	**en**
ę̀	**en**
ę́	**en**
f	
f′	**f**
g	
ǵ	**ʒ**
γ	**g**
γ́	**g**
ɣ	**g**
φ	**f**
h	
i	
ĭ	**i**
ì̆	**i**
ĭ́	**i**
ī	**i**

ì	**i**
í	**i**
ì	**i**
í	**i**
ì̄	**i**
ì̄	**i**
ī́	**i**
ī́	**i**
î	**i**
ī̊	**ie**
ī̊	**ie**
i̯	**i**
į̆	**in**
į̀	**in**
į́	**in**
į̄	**in**
j	
j̆	**j**
k	
ḱ	**k**
l	
l′	**l**
l′	**lj**
m	
m̩	**m**
m̩̊	**m**
m̩̀	**m**
ḿ	**m**
ḿ	**mi**
n	
n̩	**n**
n̩̄	**n**
n̩̊	**n**

ṇ̥	**n**
ṅ	**n**
ɳ	**n**
ɲ	**n**
ɲ̀	**n**
ñ	**n**
ń	**nj**
ŋ	**nj**
o	
ŏ	**o**
ǒ	**o**
ō	**o**
ő	**o**
ò	**o**
ó	**o**
ȍ	**o**
ȯ	**o**
ȍ̀	**o**
ȯ́	**o**
ȍ̄	**o**
ȱ	**o**
ȯ̋	**o**
ȯ̏	**o**
ọ	**o**
ọ́	**o**
ǫ	**on**

ǫ̀	**on**
ǫ́	**on**
ǫ̀̄	**on**
ǫ́̄	**on**
ɷ	**o**
ɷ̀	**o**
ɷ̄	**o**
ɷ̄o	**o**
ɷ́	**o**
ɷ̀	**o**
ɷ́	**o**
ɷ̀̄	**o**
ɷ́̄	**o**
ɷ̀̄	**o**
p	
ṕ	**p**

r	
ṛ	**r**
ŕ	**r**
ṛ̥	**r**
ṛ̥̀	**r**
ṛ̥́	**r**
r̄	**r**
r̄́	**r**
s	
s̀	**s**
ṡ	**s**
ś	
s̋	**ś**
sⁱ	**si**
š	
s̋	**š**
s̀̋	**š**
s̋̀	**š**
t	
t′	**t**
ṭ	**t**
ṭ̥	**t**
tⁱ	**ti**
ṭ̥ⁱ	**ć**
ṭ′	**ć**
ʇ	**ć**

ȣ	**t**
þ	**t**
u	
ŭ	**u**
ū	**u**
ȣ̋	**u**
ù	**u**
ú	**u**
ȣ́	**u**
ȣ̀	**u**
ȣ̄	**u**
ȣ̋	**u**
ȣ̀̋	**u**
û	**u**
ů	**u**
ȣ̊	**u**
ȣ̊̋	**u**
ṵ	**u**
ṵ́	**u**
ṵ	**un**
ṵ̀	**un**
ṵ́	**un**
ṵ́	**un**
ṵ̋	**un**
v	

v́	**v**
w	**u**
ẃ	**u**
x	**h**
x́	**h**
y	**i**
ý	**i**
z	
ẓ	**z**
ž	
ž̋	**ž**
ʒ	
ʒ́	
ʒ̋	**ʒ́**
ǯ	
ь	**i**
ъ	**i**
ь̀	**i**
ь́	**i**
ь̨	**in**
ь̨̀	**in**
ъ	**u**
ъ̀	**u**
ъ́	**u**

Tabella 3
Elenco dei punti di rilevamento con rimando alle schede del *Glossario*

L'elenco completo dei punti di rilevamento documentati nel *Glossario* è di ventitrè, a fronte dei diciotto riportati nei Mat II. La differenza è data dalle località i cui testi non erano stati dati alle stampe, cosa che viene da noi segnalata nell'ultima colonna della tabella con la nota „solo Gloss" posta tra parentesi tonda.

Oltre alle 23 località delle Valli del Torre, il *Glossario* riporta la documentazione di tre esterne, che elenchiamo separatamente subito dopo le altre, senza numerarle, e segniamo a parte nella Tavola 2, che, insieme alla Tavola 1, è inserita fuori testo in fondo al *Glossario*.

L'ordine in cui presentiamo i vari punti rispecchia quello della loro prima comparsa nella successione delle schede. I numeri da 1 a 23 della prima colonna contrassegnano le relative località anche nelle Tavola 2.

La forma slovena dei toponimi riflette la grafia di Merkù 1999.
Le abbreviazioni poste nella terza colonna sono quelle di BdC e figurano di norma su ogni pagina e/o su ogni scheda relativa al punto dato.

La quarta ed ultima colonna dello schema riporta i numeri delle schede con riferimento al punto e all'anno di raccolta dei relativi testi.

1	Masarolis / Mažerole	Maz. / Maž.	**1873**: 1-232, 4369-4982
2	Canebola / Čanebola	Can.	**1873**: 236-552
3	Flaipano / Fejplan	Flajp. / Fl.	**1873**: 553-609, 611-1020, 1022-1079, 1081-1097, 1099-1186, 1195, 1197-1253, 1255-1335, 1337-1370, 1373-1376, 1441-1444, 1446-1456, 1462, 1568-1599, 1601-1616, 1618-1619, 1623-1634, 1637, 1639-1641, 1643-1645, 1648-1655, 1725-1726, 1730, 1732-1735, 1748, 1754-1756, 1766-1773, 1938-1945, 1951-2000 **1901**: 5280-5351, 6395-6396
4	Musi / Mužac	Muz.	**1873**: 1371-1372, 1377-1440, 1445, 1457-1461, 1463-1554, 1556, 1558-1566, 1600 **1901**: 4983-5074 (solo Gloss)
5	Lusevera / Bardo	Lusev. / Lus.	**1873**: 1601-1607, 1616-1636, 1638-1647, 1656-1728, 1732-1755, 1758-1765, 1774-1790, 1792-1800, 1802, 1804-1805, 1807, 1809-1937, 1946-1950
6	Sammardenchia / Šmardeča	Smrd.	**1873**: 2003, 2005, 7404-7405 (solo Gloss)
7	Villanova delle Grotte / Zavarh	Zaw.	**1873**: 2006, 7375-7403
8	Monteaperta / Viškorša	Visk. / Višk. / Vsk.	**1873**: 2008-2015, 2021-2022, 2025, 2513-2618, 2621-2622, 6397-7161 **1901**: 5925-5938, 5947-5965, 5970, 5986, 5989-5992, 5998-5999, 6013, 6017-6020, 6023-6394

9	Chialminis / Vizont	Viz.	**1873**: 2016-2017, 7197-7374 **1901**: 5479-5482, 5496, 5559-5565, 5588, 5590-5594, 5604, 5607, 5609, 5941-5942
10	Montemaggiore / Brezje	Brez.	**1873**: 2018, 2020, 2022, 2031-2033, 2035-2036, 2040-2042, 2050-2051, 2053-2055, 2060, 2069, 2088-2097, 2099, 2101, 2109-2234, 2236, 2238-2360, 2369-2612, 2619-2621, 2623-2632, 2636-2641, 2649, 2653-2654, 2656-2659, 2661-2670, 2672, 2674, 2677-2678, 2680-2681, 2683-2685, 2691, 3594, 7193-7196 **1901**: 5963-5915, 5917, 5919-5924, 5939
11	Platischis / Plestišča	Plat.	**1873**: 2020, 2022, 2024-2030, 2033-2034, 2037-2049, 2052-2087, 2092-2098, 2102-2108, 2361-2368, 2633-2635, 2637, 2639-2656, 2660-2661, 2663, 2665, 2669, 2671-2679, 2682-2686, 2689-2989, 2992-3232, 3234, 3237-3238, 7162-7192 **1901**: 5616-5837, 5839, 5846-5850, 5864-5865, 5867-5902
12	Taipana / Tipana	Taip. / Tp.	**1873**: 3233, 3235-3236, 3239-3589, 3595-3736 **1901**: 5479-5614, 5941-5946
13	Cergneu superiore / Černjeja	Crn.	**1873**: 3737-4014 **1901**: 5374-5470
14	Sedilis / Sedila	Sed.	**1873**: 4015-4366 [4255-4366: Villin / Vilin, borgo di Sedilis]
15	Pradielis / Ter	Tr.	**1901**: 4983-5049, 5075-5134
16	Cesariis / Podbardo	Pbrd.	**1901**: 5135-5158
17	Pers / Breg	Breg	**1901**: 5159-5278
18	Gretto di sotto / Dolenje Ovše	Dolš. / Olš.	**1901**: 5352-5370 (solo Gloss)
19	Gretto di sopra / Gorenje Ovše	Kr. / Golš.	**1901**: 5371
20	Poddobje	Pdb.	**1901**: 5455-5466, 5468-5470 (solo Gloss)
21	Nimis / Neme		**1901**: 5471-5477 (solo Gloss)
22	Prossenicco / Prosnid	Pr.	**1901**: 5838, 5840-5845, 5851-5864, 5866 (solo Gloss)
23	Cornappo / Karnahta	Krn.	**1901**: 5966-5969, 5971-5985, 5987-5988, 5993-5998, 6000-6012, 6014-6016, 6021-6024
	Clastra / Hlasta [Val Natisone]	Hl.	**1873**: 233-235
	Resia / Rezija		**1873**: 2990-2991 [San Giorgio di Resia / Bila], 3591-3593 [Oseacco / Osojani]
	Val Natisone/ Nadiška dolina	Ned.	**1873**: 4367-4368

Tabella 4
Elenco degli informatori per i singoli punti di rilevamento

Tanto gli informatori di BdC quanto i nostri vengono citati con nome, cognome e nome di casato, quest'ultimo in grafia slovena, a meno che non sia friulano. Il dato dell'età, seguito dalla sigla delle iniziali della triplice denominazione (che per l'informatore di Musi è quadruplice, comprendendo anche il soprannome), viene aggiunto solo per gli informatori del 2008, mentre per l'età e per altri dati relativi agli informatori di BdC degli anni 1873 e rispettivamente 1901 rinviamo a Mat II. Il numero o i numeri che seguono la sigla Gloss indicano la scheda/le schede che riportano il nome dell'informatore; subito dopo viene indicata la pagina corrispondente di Mat II. Il simbolo ø indica assenza di informatori: se è riferito alla nostra inchiesta del luglio 2008, significa che quella data località non è stata rivisitata, in quanto i testi non richiedevano particolari chiarimenti. Facciamo presente, infine, che l'elenco degli informatori ricavabile da Gloss risulta talora incompleto rispetto a quello di Mat II, perciò un quadro d'insieme si può ottenere solamente consultando quest'ultimo lavoro.

Sarà il caso di rammentare che, al di là degli informatori contattati nel corso del 2008, ve n'è uno d'eccezione, ovvero Pavle Merkù, di cui si è detto, che viene citato con la sigla [PM], per la quale si vedano le *Abbreviazioni*.

1	Masarolis / Mažerole	**1873**: Mattia Dorbolò Bucilàj (Gloss 115; Mat II, pag 143) **2008**: Emilia Sturmig Flòran, 82 [ESF]
2	Canebola / Čanebola	**1873**: Giuseppe Cont fu Antonio, Bòrtol (Gloss 545; Mat II, pag 140); Giovanni Faidutti di Giuseppe e Giuseppe Succo di Giovanni (Gloss 545) **2008**: Rino Petrigh Bočàn, 59 [RPB]
3	Flaipano / Fejplan	**1873**: il prete del posto (Gloss 805, 8022, 852); Štel (Gloss 1048; Mat II, pag 108: Žwán Móro Štél) **1901**: (Mat II, pag 115) **2008**: Rino Fratte Bec, 59 [RFB]; Dosolina Fratte Sachèt, 86 [DFS]; Renzo Zulli Ongiàr, 70 [RZO], di Stella (Com. di Tarcento)
4	Musi / Mužac	**1873**: … nata a Lusevera, sposata a Musi (Gloss 1551-1552, 1554, 1556, 1560-1563, 1566); (Mat II, pag 96) **1901**: ø **2008**: Pietro Marchiol Brizíkulić detto Žbìger [lett: „poveraccio"], 73 [PMBŽ]
5	Lusevera / Bardo	**1873**: Luigi Del Medico Profèt, Domenico Sinicco Pizónić (Gloss 1786, 1790, 1807; Mat II, pag 88) **2008**: Guglielmo Cerno Žgec, 71 [GCŽ]
6	Sammardenchia / Šmardeča	**1873**: ø **2008**: ø
7	Villanova delle grotte / Zavarh	**1873**: Angelo Negro Sabottig (Gloss 7400; Mat II, pag 87) **2008**: Tarcisio Pinosa Bobolèt, 61 [TPB]

8	Monteaperta / Viškorša	**1873**: Valentino Zussino Duóvić (Gloss 2013; Mat, II pag 39); Natale Pascolo Múnich (Gloss 2015; Mat II, pag 39); Giovanni Zussino Duóvić (Gloss 6772; Mat II, pag 39); Paolo Pascolo Sout (Gloss 6903; Mat II, pag 39); Giovanni Pascolo Sout (Gloss 6498, 6500, 6505, 6799; Mat II, pag 39) **1901**: Mina (= Maria) Michelizza (Bau) (Gloss 6035; Mat II, pag 68); Il vecchio Duović = Valentino Zussino Duóvić (Gloss 6076; Mat II, pag 39); Pieri Debellis Pantòc (Gloss 6080; Mat II, pag 67); Giuseppe Cobai (Gloss 6090; Mat II, pag 68); Matteo Stroiazzo Perìn (Gloss 6093, 6101; Mat II, pag 67); Giovanni Zussino di Valentino Duóvić (Gloss 6169; Mat II, pag 67) **2008**: Giovanni Pascolo Kurínac, 78 [GPK]
9	Chialminis / Vizont	**1873**:Antonina (Mat II, pag 84) **1901**: Antonina sposata Giusta (Gloss 5591; Mat II, pag 86) **2008**: Pietro Mauro dei Mouri, 68 [PMM]
10	Montemaggiore / Brezje	**1873**: Giuseppe Sturma / Sturmić Debelòn (Gloss 2102; Mat II, pag 17); Giuseppe Zussino Pirìn (Gloss 2629; Mat II, pag 17); Matteo Tomasino Scovért (Gloss 2630; Mat II, pag 17) **1901**: Valentino Tomasino Tonig (Gloss 5919; Mat II, pag 24) **2008**: Mafalda Sturma Perìn, 78 [MSP]
11	Platischis / Plestišča	**1873**: Antonio Cormòns fu Giovanni (Gloss 3182; Mat II, pag 3) **1901**: Una vecchia donna (Gloss 5615-5616); Antonio Cormòns fu Giovanni (Gloss 5659; Mat II, pag 7) **2008**: Liduina Cencigh Hodìn, 72 [LCH]
12	Taipana / Tipana	**1873**: Giovanni Cos / Coos Pinjùč (Gloss 3546; Mat II, pag 28); Valentino Berra Riciòt (Gloss 5534; Mat II, pag 28) **1901**: vari informatori (Gloss 5483, 5486, 5487, 5488, 5490, 5499, 5505, 5521, 5527, 5528, 5610, 5611); Giuseppe Longàn (Gloss 5531); Bernardino Berra Riciòt (Gloss 5532; Mat II, pag 29); Giovanni Cos / Coos Pignùch (Gloss 5536; Mat II, pag 28); Valentino Cos / Coos Longàn (Gloss 5566-5567) **2008**: Luciano Slobbe Slóbić, 69 [LSS]; Valentino Vàzzaz Skuriàn, 83 [VVS]
13	Cergneu superiore / Černjeja	**1873**: Giovanni Pazzo Mena (Gloss 3934; Mat II, pag 122); Giovanni Danzul Arbit e Giovani Tuglio (Mat II, 22) **1901**: Il cappellano Antonio Ceschia (Gloss 5374); Valentino Mauro fu Mattia detto Cep (Gloss 5389; Mat II, pag 135); Luigi Sturma Gervasino (Gloss 5468; Mat II, pag 135) **2008**: Giacomo Capitàn Tarpìn, 65 [GCT]; per la fraz. di Nongruella: Ornella Barbei Olinka, 55 [OBO]

14	Sedilis / Sedila	**1873**: il figlio di Domenico Balòt (Balòt = nome di casato) (Gloss 4285-4286; Mat II, pag 119: per il borgo Villin / Vilin); Pietro Tesini (Gloss 4252-4253: per Borgo Chiaròn; Mat II, pag 119: per Borgo Chiaròn) **2008**: Angelo Pividori Pòcer, 78 [APP], di Borgo Useùnt; Renzo Zulli Ongiàr, 70 [RZO], di Stella (Com. di Tarcento)
15	Pradielis / Ter	**1901**: Maria Culetto Buʒùkja (Gloss 5075; Mat II, pag 101) **2008**: Teresina Culino „dei Culini“ (*sic*), 100 [TCC]
16	Cesariis / Podbardo	**1901**: vari informatori (Gloss 5135, 5149, 5154-5157; Mat II, pag 105) **2008**: ø
17	Pers / Breg	**1901**: vari informatori (Gloss 5158-5159, 5224); Regina Sabottig Njéleć (Gloss 5186; Mat II, pag 106); la guida resiana De Lenardi (Gloss 5265-5258; 5274, 5278) **2008**: Maria Sgarbàn Cupìn, 78 [MSZ]
18	Gretto di sotto / Dolenje Ovše	**1901**: un uomo di circa 40 anni e altri (Gloss 5352; Mat II, pag 118) **2008**: ø
19	Gretto di sopra / Gorenje Ovše	**1901**: una giovane donna (Gloss 5371) **2008**: ø
20	Pecolle / Poddobje	**1901**: Luigi Picogna Sicuro (Gloss 5455-5457; Mat II, pag 135-136) **2008**: ø
21	Nimis / Neme	**1901**: Luciano Nimis (Gloss 5471); Giorgio Tubetti (Gloss 5472-5477) **2008**: ø
22	Prossenicco / Prosnid	**1901**: la vecchia padrona, ostessa di Montemaggiore (Gloss 5914, 5917) **2008**: Alma Simiz Pelèn, 79 [ASP]
23	Cornappo / Karnahta	**1901**: vari informatori (Gloss 5967, 5980, 6012, 6021, 6022; Mat II, pag 82); Giovanni Tomasino Cobaiès detto Campanèl (Gloss 5971, 6000; Mat II, pag 82) **2008**: ø
	Clastra / Hlasta	**1873**: Giovanni Vogrig (Gloss 233-235; per Vogrig → scheda 6)
	Resia / Rezija	**1873**: ø
	Val Natisone / Nadiška dolina	**1873**: ø **2008**: Valter Coren Márkič, 64 [VCM]; Božo/Natale Zuanella Ruònčanj, 67 [BZR]

Bibliografia

Riviste

AGI	Archivio Glottologico Italiano
BALI	Bollettino dell'Atlante Linguistico Italiano
C. f.	Ce fastu?
IIAN	Izvestija Imp. Akademii Nauk
IL	Incontri Linguistici
IORJaS	Izvestija Otdelenija russkogo jazyka i slovesnosti Imp. Akademii Nauk
JZ	Jezikoslovni zapiski
Ling.	Linguistica
PF	Prace Filologiczne
SR	Slavistična revija
SSJLK	Seminar slovenskega jezika, literature in kulture. Zbornik predavanj
ZslPh	Zeitschrift für slavische Philologie

Opere citate

ASCOLI 1873

G.I. Ascoli, *Saggi ladini*, AGI, 1.

BAUDOUIN DE COURTENAY (= BODUÈN-DE-KURTENÈ, I.A.) 1871

J. Baudouin de Courtenay, *Nekotorye obščie zamečanija o jazykovedenii i jazyke*, „Žurnal Ministerstva Narodnogo Prosveščenija", 153, Sankt-Peterburg: 279-316 [parzialmente tradotto in Di Salvo 1975: 102-124].

BAUDOUIN DE COURTENAY 1872

J. Baudouin de Courtenay, *Listek. Od profesorja g. J. Baudouina de Curtenay iz Petersburga ...*, „Slovenski narod", 90: 1-3.

BAUDOUIN DE COURTENAY 1881

J. Baudouin de Courtenay, *Sull'armonia vocalica nei dialetti resiani*, n *Atti del IV Congresso Internazionale degli Orientalisti tenuto in Firenze nel settembre 1878*, II, Firenze: 3-21 [citaz. dall'estratto di 29 pagine].

BAUDOUIN DE COURTENAY 1893

J. Baudouin de Courtenay, *O slavjanach v Italii (publičnaja lekcija, čitannaja v pol'zu golodajuščich 14 marta 1892 g. v aktovom zale derptskogo universiteta)*, „Russkaja Mysl'", jun', Moskva [trad. it. di Giuseppe Loschi: *Degli slavi in Italia* – trad. slov. di Martina Kafol, *O Slovanih v Italiji*, San Pietro al Natisone-Špeter 1998].

BAUDOUIN DE COURTENAY 1895

J. Baudouin de Courtenay, *Materialien zur südslavischen Dialektologie und Ethnographie. I. Resianische Texte, gesammelt in den Jj.1872, 1873 und 1877, geordnet und übersetzt von J. Baudouin de C. / Materialy dlja južnoslovjanskoj dialektologii i etnografii. I. Rez'janskie teksty sobral v 1872, 1873 i 1877 gg., uporjadočil i perevel I.A. B.-de-K.*, St. Petersburg / Sanktpeterburg.

Baudouin de Courtenay 1900
J. Baudouin de Courtenay, *Sull'appartenenza linguistica ed etnografica degli Slavi del Friuli*, in *Atti e memorie del Congresso storico tenuto a Cividale nei giorni 3, 4, 5 settembre 1899*, Cividale: 197-207.

Baudouin de Courtenay 1902
J. Baudouin de Courtenay, *Otčet o poezdke za granicu s cel'ju izučenija govorov terskich slavjan*, in *Otčet o dejatel'nosti IORJaS Imp. Akademii Nauk za 1901 god*, Sbornik ORJaS, LXXI, Sankt Peterburg: 93-99.

Baudouin de Courtenay 1904a
J. Baudouin de Courtenay, *Materialien zur südslavischen Dialektologie und Ethnographie. II. Sprachproben in den Mundarten der Slaven von Torre in Nordost-Italien, gesammelt und herausgegeben von J. B. de C. / Materialy ... II. Obrazcy jazyka na govorach Terskich Slavjan v severovostočnoj Italii sobral i izdal I.A. B.-de-K.*, Sbornik ORJaS, LXXVII/2, S.-Petersburg / S.-Peterburg.

Baudouin de Courtenay 1904b
J. Baudouin de Courtenay, *Pervyj s"ezd slavjanskich filologov i istorikov. I. Materialy po organizacii s"ezda. 1. Avgust 1903 - Maj 1904,* Sanktpeterburg, 13-14.

Baudouin de Courtenay 1905
J. Baudouin de Courtenay, *Neskol'ko slučaev psichičeski-morfologičeskago upodoblenija ili uodnoobraženija v tersko-slavjanskich govorach severo-vostočnoj Italii* (Posvjaščaetsja Vlad. Ivan. Lamanskomu k ego 50-letnemu jubileju), IORJaS, X/3: 266-283.

Baudouin de Courtenay 1906
J. Baudouin de Courtenay, *Latinsko-ital'jansko-slavjanskij pominal'nik XV-go i XVI-go stoletija, sostavlennyj v oblasti Terskich Slavjan.* I. Tekst */ Anniversario latino-italiano-slavo del secolo XV e XVI, composto nella regione degli Slavi del Torre.* I.Testo, Peterburg / Pietroburgo.

Baudouin de Courtenay 1963
J. Baudouin de Courtenay, *Opyt teorii fonetičeskich al'ternacij*, in I.A. Boduèn de Kurtenè, *Izbrannye trudy po obščemu jazykoznaniju*, I, Moskva: 265-347 [già pubblicato come *Versuch einer Theorie phonetischer Alternationen. Ein Kapitel aus der Psychophonetik*. Strassburg (Krakau) 1895].

Baudouin de Courtenay 1988
J. Baudouin de Courtenay, *Materiali per la dialettologia e l'etnografia slava meridionale. IV. Testi popolari in prosa e in versi raccolti in Val Natisone nel 1873. Inediti pubblicati a cura di Liliana Spinozzi Monai con commento folklorico di Milko Matičetov / Materiali za južnoslovansko dialektologijo in etnografijo. IV. Ljudska besedila v prozi in verzih, zbrana v Nadiških dolinah leta 1873. Pripravila za prvo objavo Liliana Spinozzi Monai, folklorni komentar prispeval Milko Matičetov*, Trieste/Trst - San Pietro al Natisone/Špeter.

Bažec 2008
H. Bažec, *Sull'articolo determinativo sloveno*, in A. Trovesi (a c. di), *Incontro di Linguistica slava. „Le lingue slave tra innovazione e conservazione: grammatica e semantica"*, Bergamo, 4-5 maggio 2007, „Linguistica e Filologia", 26: 235-258.

Benacchio 2002a
R. Benacchio, *A proposito dell'articolo determinativo in sloveno: la testimonianza del Catechismo resiano del Settecento*, in R. Benacchio, *I dialetti sloveni del Friuli tra periferia e contatto*, Udine: 43-62 [già pubblicato in R. Benacchio e L. Magarotto (a c. di), *Studi linguistici in onore di N. Radovich*, Padova 1996: 1-16].

Benacchio 2002b
R. Benacchio, *Contatti slavo-romanzi nei dialetti sloveni del Friuli*, in R. Benacchio, *I dialetti sloveni del Friuli tra periferia e contatto*, Udine: 63-103.

Benacchio 2002c
R. Benacchio, *Peculiarità morfosintattiche del dialetto resiano*, in R. Benacchio, *I dialetti sloveni del Friuli tra periferia e contatto*, Udine: 17-41 [già pubblicato in *Problemi di morfosintassi delle lingue slave*, 4., *Atti del IV Seminario di Studi*. Pontignano (Siena), 19 - 20 aprile 1993, Padova 1994: 223-243].

Benacchio 2002d
R. Benacchio, *L'uso del* ta *nelle espressioni spazio-temporali*, in R. Benacchio, *I dialetti sloveni del Friuli tra periferia e contatto*, Udine: 105-118.

Bonazza 1988
S. Bonazza, *Jan Baudouin de Courtenay e il problema di čakavismi nei dialetti sloveni occidentali*, PF, XXXIV: 319-323.

Cronia 1950
A. Cronia, *Contributi alla dialettologia slovena*, SR, III: 321-326.

Desinan 1977
C. Desinan, *Problemi di toponomastica friulana*, Contributo II, Udine.

Di Salvo 1977
M. Di Salvo, *Il pensiero linguistico di J. B. de Courtenay*, Venezia - Padova.

Eismann - Hurch 2008
W. Eismann - B. Hurch, *Jan Baudouin de Courtenay - Hugo Schuchardt. Korrespondenz*, Heidelberg.

Francescato 1966
G. Francescato, *Dialettologia friulana,* Udine.

Frau 1984
G. Frau, *I dialetti del Friuli,* Udine.

Gusmani 1986
R. Gusmani, *Saggi sull'interferenza linguistica*, 2ª ed. accresciuta, Firenze.

Lenček 1978
R. Lenček, *Čakavisms in Western Slovene Dialects* …, „Folia Slavica", II/1-3 (Studies in honor of Horace G. Lunt), Columbus OH: 211-228.

Merkù 1985
P. Merkù, *Il dialetto sloveno del Torre*, in *Gente e territorio delle Valli del Torre*, a c. di E. Mirmina, Centro Friulano di Studi „Ippolito Nievo", Tarcento: 179-181.

Mikhailov 1997
N. Mikhailov, *I monumenti linguistici sloveni dell'„epoca dei manoscritti": lingua e letteratura slovena dai Monumenti di Frisinga a P. Trubar; con una nuova edizione del manoscritto di Cergneu*, Pisa.

Mioni 1991
A.M. Mioni, *Osservazioni sull'ultima versione dell'alfabeto dell'IPA (agosto 1989)*, in *Scritti in onore di Lucio Croatto*, Padova: 179-193.

Orožen 1970
M. Orožen, *Razvojne tendence in realizacije futuralno-modalnih sistemov v knjižni slovenščini od 16. do 19. stoletja*, PF, XX: 223-233 [ristampato in M. Orožen, *Razvoj slovenske jezikoslovne misli*, Maribor 2003: 18-29].

PERSICI 1946
N. Persici, *Il dialetto di Cergneu.* Dissertazione dattiloscritta. Università degli Studi di Padova.
RAMOVŠ 1924
F. Ramovš, *Historična gramatika slovenskega jezika. II. Konzonantizem*. Ljubljana.
RAMOVŠ 1935
F. Ramovš,*Terski dialekt*, in *Historična gramatika slovenskega jezika. VII. Dialekti,* Ljubljana: 53-55.
RAMOVŠ 1950
F. Ramovš, *Relativna kronologija slovenskih akcentskih pojavov*, SR, III: 16-23.
RUTTAR 2009a
R. Ruttar, *Cambiati copione e scenario dai tempi de „Il conte pecoraio"*, in „Dom", Kulturno-verski list, XLIV/4 [Cividale del Friuli]: 9.
RUTTAR 2009b
R. Ruttar, *Dal 1961 al 1971 un'autentica fuga che sembrava un fiume in piena*, in „Dom", Kulturno-verski list, XLIV/5 [Cividale del Friuli]: 9.
ŠEKLI 2006
M. Šekli, *Tersko narečje v kraju Subid / Il dialetto sloveno del Torre nel paese di Subit / Il dialet de Tor des bandis di Subît*, in Milena Kožuh (ur./a c. di), *Terska dolina – Alta Val Torre – Val de Tor* (*Terska dolina v besedi, sliki in pesmi Viljema Černa*), Celje - Gorica: 161-188.
SPINOZZI MONAI 1994a
L. Spinozzi Monai, *Dal Friuli alla Russia: mezzo secolo di storia e di cultura in margine all'epistolario (1875-1928) Jan Baudouin de Courtenay*, Udine.
SPINOZZI MONAI 1994b
L. Spinozzi Monai, *Vicende di un antico codice slavo*, „Forum Julii" (Annuario del Museo Nazionale di Cividale del Friuli), XVIII, Cividale del Friuli: 63-79.
SPINOZZI MONAI 1995
L. Spinozzi Monai, *La 'femminilizzazione' del neutro in un'area di contatto slavo-romanza*, in G Marcato (a c. di), *Donna e linguaggio*. *Atti del Convegno Internazionale di Studi „Dialettologia al femminile"*, Sappada/Plodn (Belluno) 26-30 giugno 1995, Padova: 545-556.
SPINOZZI MONAI 1996a
L. Spinozzi Monai, *Il clitico soggetto del friulano: un caso di calco sintattico in area slavo-romanza come modello di un'ipotesi ricostruttiva*, in Giovan Battista Pellegrini (a c. di), *Terza raccolta di saggi dialettologici in area italo-romanza*, Centro Studio per la Dialettologia Italiana „O. Parlangèli" - CNR, Padova: 21-65.
SPINOZZI MONAI 1996b
L. Spinozzi Monai, *Rilevanza e potenziale scientifico dei materiali inediti del* Glossario del dialetto del Torre *di Jan Baudouin de Courtenay*, C. f., LXXII/2: 203-222.
SPINOZZI MONAI 1998
L. Spinozzi Monai, *Implicazioni morfosemantiche della deissi: uno studio fondato sulla dialettologia (area slavo-romanza)*, AGI, LXXXIII/1: 45-76.
SPINOZZI MONAI 1999
L'articolo romanzo 'figlio' della diatesi passiva? Un'ipotesi ispirata a Montague e sviluppata in chiave contrastiva slavo-romanza, Ling., XXXIX: 17-70.

Spinozzi Monai 2001
L. Spinozzi Monai, *The Generative Model and Dialectology: semantic Implications for syntactic Investigation (I-language ⊃ E-language – pro ⊃ PRO)*, in A. Zamboni, P. Del Puente, M.T. Vigolo (a c. di), *La dialettologia oggi fra tradizione e nuove metodologie*, Atti del Convegno Internazionale, Pisa 10-12 Febbraio 2000, Pisa: 179-206.

Spinozzi Monai 2007
L. Spinozzi Monai, *Sfogliando il* Lessico del dialetto sloveno del Torre/Besedišče terskega narečja *(Amarcord di Pavle Merkù)*, JZ, 13/1-2: 361-373.

Sreznevskij 1844
I.I. Sreznevskij, *Friul'skie slavjane (Rez'jane i Sloviny)*, „Moskvitjanin", V/9: 207-224.

Sreznevskij 1903
V.I. Sreznevskij, *Dialektologičeskie materialy I.A. Boduèna de Kurtenè*, IIAN, XIX/1: 84-86.

Steenwijk 1992
H. Steenwijk, *The Slovene dialekt of Resia. San Giorgio* (Studies in Slavic and General Linguistics, 18), Amsterdam - Atlanta, GA.

Striedter-Temps 1963
H. Striedter-Temps, *Deutsche Lehnwörter im Slovenischen*, Wiesbaden.

Tolstoj 1960
N.I. Tolstoj, *O rabotach I.A. Boduèna de Kurtenè po slovenskomu jazyku*, in *I.A. Boduèn de Kurtenè 1845-1929 gg.* (k 30-letiju so dnja smerti), Moskva: 67-81.

Tolstoj 1966
N.I. Tolstoj (pod red.), *I.A. Boduèn de Kurtenè. Rez'janskij slovar'*, in *Slavjanskaja leksikografija i leksikologija*, Moskva: 183-226.

Toporišič 1962
J. Toporišič, *Die slovenische Dialektforschung*, ZslPh, XXX/1: 383-416 [Versione slovena: *Slovensko narečjeslovje* in: *Portreti, razgledi, presoje 19. stoletja*, Maribor 1987: 217-256; versione italiana delle pagg. 218-233 della versione slovena: *La dialettologia slovena fino a tutto il secolo 19.*, in *Resiano: un dialetto sloveno*, Lubiana 2008: 51-75].

Vidoni 1945
E. Vidoni, *Saggio sulla toponomastica slava dell'Alta Valle del Torre*, Dissertazione dattiloscritta. Università degli Studi di Padova.

Ulteriore bibliografia

AA. VV. 2002
Taipana. Gente - Storia - Cultura/Tipana. Ljudje - Zgodovina - Kultura, Comune di Taipana / Tipajski komun, Taipana.

Balloch 1997–(2008)
B. Balloch, *Mlada lipa*: Supplemento a *Trinkov koledar*, 1–(12), Kulturno društvo Ivan Trinko / Circolo di cultura Ivan Trinko, Čedad/Cividale.

Benacchio - Renzi 1987
R. Benacchio - L. Renzi, *Clitici slavi e romanzi* (Quaderni Patavini di Linguistica. Monografie, I), Padova.

Burelli 1991
O. Burelli (A c. di), *Lusevera nell'Alta Val Torre*, Comune di Lusevera, Udine.

[Cerno *et alii*] 2000-2003
[G. Cerno *et alii*], *Boava besieda. Mašna berila za cierkve Terskih dolin*, Cividale del

Friuli, Fara od Barda/Parrocchia di Lusevera / Center za kulturne raziskave, Bardo / Centro Ricerche Culturali, Lusevera.

Cont 2001

A. Cont, *Le mie radici – Il mio paese – La mia gente / Me karanine – Ma uas – Me judi*. Printed by www.Juliagraf.it [sic!].

Cont 2003

A. Cont, *Čeniebola – Canebola. Zemlja in ljudje – Il territorio e la gente*, Associazione culturale „Lipa“, Canebola/Čeniebola.

Cont 2007

A. Cont, *Po sviete – Canebola e l'emigrazione* Kulturno društvo Ivan Trinko / Circolo di cultura Ivan Trinko, Čedad/Cividale.

Cremonesi 2007

L. Cremonesi, *Vagabondando tra le vallate dell'Alto Torre e vicini dintorni*, Gorizia.

Dapit 1994

R. Dapit, *Osservazioni sull'indebolimento e sulla caduta delle vocali brevi nei dialetti sloveni, con particolare riferimento alla varietà del Torre/Ter*, in S. Schiavi Fachin (a c. di), *Friuli: lingue, culture, glottodidattica* (Studi in onore di N. Perini), 2, Udine: 53-75.

Francescato 1960

G. Francescato, *L'influsso lessicale friulano nel dialetto slavo di Lusevera*, BALI, N. S., 5-6, Torino: 25-30.

Jakopin 1972

F. Jakopin, *Jan Baudouin de Courtenay, slovenski dialektolog*, SSJLK, VIII: 11-23.

Kožuh 2006

M. Kožuh (ur./a c. di), *Terska dolina – Alta Val Torre – Val de Tor* (*Terska dolina v besedi, sliki in pesmi Viljema Černa*), Celje - Gorica.

Lenček 1977

R. Lenček, *Jan Baudouin de Courtenay on the Dialects spoken in Venetian Slovenia and Rezija*, Society for Slovene Studies, Documentation Series, II, New York.

Lenček 1986

R. Lenček, *From Language Interference to the Influence of Area in Dialect - Geography*, in *American Contributions to the international Congress of Slavists*, I, Linguistics, Columbus OH: 185-191.

Logar 1967

T. Logar, *Kazalni zaimek v slovenskih narečjih*, SSJLK, III: 7 (+ 1) [Ristampa in „Slavia orientalis“, 1968, XVII: 347–350].

Logar 1975 [1993[2]]

T. Logar, *Tersko narečje*, in [T. Logar], *Slovenska narečja*, Ljubljana: 71-72, 130-132.

Merkù 1972

P. Merkù, *Tersko narečje* (Popravljeni ponatis iz Primorskega dnevnika [novembra 1971]), Trieste.

Merkù 1976

P. Merkù, *Le tradizioni popolari degli sloveni in Italia (raccolte negli anni 1965-1974) / Ljudsko izročilo Slovencev v Italiji (zbrano v letih 1965-1974)*, Trieste [ristampato nel 2005 da Pizzicato, Udine].

Merkù 1978

P. Merkù, *Il dialetto della Val Torre*, in *Lingua, espressione e letteratura nella Slavia italiana* (Quaderni Nediža, 2), San Pietro al Natisone - Trieste: 43-61.

Merkù 1980
P. Merkù, *O slovenskem terskem narečju*, SR, 28/2: 167-178.
Merkù 1988
P. Merkù, *Relitti veteroslavi e arcaismi nel dialetto del Torre*, PF, XXXIV: 375-378.
Mirmina 1987
Mirmina (A c. di), *Gente e territorio delle Valli del Torre*, Centro Friulano di Studi „Ippolito Nievo“, Tarcento.
Molaro Ferrari 2004
A. Molaro Ferrari, *L'Alta Valle del Torre*, a c. di Cristiana Del Bene, Comunità Montana Torre, Natisone e Collio - Comune di Lusevera/Bardo, Lusevera.
Orožen 1972
M. Orožen, *K določnemu členu v slovenščini*, SR, 20: 105-114 [ristampato in M. Orožen, *Razvoj slovenske jezikoslovne misli*, Maribor: 2003: 30-37].
Pellegrini 1969
G.B. Pellegrini, *Contatti linguistici slavo-friulani*, in *Studi linguistici in onore di V. Pisani*, II, Brescia: 761-776.
Pellegrini 1972a
G.B. Pellegrini, *Introduzione all'Atlante storico-linguistico-etnografico friulano (ASLEF)*, Padova - Trieste - Udine.
Pellegrini 1972b
G.B. Pellegrini, *I punti alloglotti (sloveni e tedeschi) nell'ASLEF (Atlante storico-linguistico-etnografico friulano)*, Ling., XII: 173-194.
Pellegrini 1979
G.B. Pellegrini, *Problemi di interferenza linguistica nella regione friulana*, IL, 5.: 171-192.
Pellegrini 1995
G.B. Pellegrini, *Concordanze balcaniche nell'uso dell'articolo determinativo*, in C. Lupu e L. Renzi (a c. di), *Studi rumeni e romanzi* (Omaggio a Florica Dimitrescu e Alexandru Nuculescu), Padova: 201-218.
Polla 2004
F. Polla, *Alta Val Torre. Percorsi tra storia rurale e natura*, Comune di Lusevera, Lusevera.
Skubic 1997
M. Skubic, *Romanske jezikovne prvine na zahodni slovenski meji*, Ljubljana [trad. it.: *Elementi linguistici romanzi nello sloveno occidentale*, Roma 2000].

Strumenti di lavoro

a) *Cartografia*

Istituto Geografico Militare (IGM), Carta d'Italia alla scala 1 : 25.000:
Foglio N° 25 I N.E. Uccea, Edizione 5 - 1962
Foglio N° 25 I N.O. Lusèvera, Edizione 5 - 1962
Foglio N° 25 I S.E. Taipana, Edizione 7 - 1991
Foglio N° 25 I S.O. Tarcento, Edizione 5 - 1962
Foglio N° 25 II N.E. Cividale del Friuli, Edizione 5 - 1962
Foglio N° 26 IV S.O. Pùlfero, Edizione 5 - 1962
Carte Topografiche per Escursionisti 1 : 25.000, Casa Ed. TABACCO - Tavagnacco (UD) 2001:
Foglio 026 Prealpi Giulie - Valli del Torre
Foglio 027 Canin - Valli di Resia e Raccolana
Foglio 041 Valli del Natisone - Cividale del Friuli

Logar - Rigler 1983
T. Logar - J. Rigler, *Karta slovenskih narečij*. (Priredila Tine Logar in Jakob Rigler na osnovi Ramovševe dialektološke karte slovenskega jezika, novejših raziskav in gradiva Inštituta za slovenski jezik ZRC SAZU. Svetovalec za narodno mejo: V. Klemenčič.) Izdelal Geodetski zavod SRS, kartografski oddelek. Merilo 1: 350.000. Ljubljana. (Stenski zemljevid.)
Medved 1974
J. Medved, *Zemljevid z italijanskimi in slovenskimi krajevnimi imeni v Furlaniji, Julijski krajini in Benečiji / Carta dei nomi geografici con forma italiana e slovena nel Friuli-Venezia Giulia*, Ljubljana.

b) *Vocabolari e repertori vari*

Bezlaj
F. Bezlaj, *Etimološki slovar slovenskega jezika*, I (1976), II (1982), III (1995), IV (2005), V (2007), Ljubljana.
Binutti 2003
R. Binutti, *Toponomastiche di Faedis / Toponomastica di Faedis*, Comun di Faedis / Comune di Faedis, Faedis.
Boerio 1856
G. Boerio, *Dizionario del dialetto veneziano*, Venezia.
Dapit 1995
R. Dapit, *La Slavia Friulana (Lingue e culture. Resia, Torre, Natisone. Bibliografia ragionata) / Beneška Slovenija (Jezik in kultura. Rezija, Ter, Nadiža. Kritična bibliografija)*, Cividale/Čedad - San Pietro al Natisone/Špeter.
Dapit 2001
R. Dapit, *Cognomi e nomi di famiglia dell'Alta Val Torre*, Comune di Lusevera, Lusevera.
Del Medico
D. Del Medico, *Naše besiede. Vokabolareh po našin - italiano / Vocabolario italiano - po našin*. Comunità Montana Torre, Natisone e Collio - Comune di Lusevera/Bardo, Lusevera [senza data, ma uscito nel 2006].
Devoto – Oli 1990
G. Devoto - G.C. Oli, *Il dizionario della lingua italiana*, Firenze.
Evers 1984
R. Evers (Redattore), *Tedesco italiano - Italiano tedesco* (I dizionari Sansoni), II Edizione, Firenze.
Faggin 1985
G. Faggin, *Vocabolario della lingua friulana*, 2 voll., Udine.
Frau 1978
G. Frau, *Dizionario toponomastico Friuli Venezia Giulia*, Udine.
Meisels 1993[2]
W. Meisels, *Dizionario pratico polacco-italiano / Podręczny słownik polsko-włoski*, 2 voll., Warszawa.
Merkù
P. Merkù, *Lessico del dialetto sloveno del Torre / Besedišče terskega narečja* (inedito).
Merkù 1977
P. Merkù, *La toponomastica dell'Alta Val Torre*, Comune di Lusevera, Lusevera.
Merkù 1999
P. Merkù, *Slovenska krajevna imena v Italiji. Priročnik / Toponimi sloveni in Italia. Manuale*, Trst.

MERKÙ 2006
P. Merkù, *Krajevno imenoslovje na slovenskem zahodu* (ur. M. Furlan in S. Torkar).
OŽEGOV 1982
S.I. Ožegov, *Slovar' russkogo jazyka* [14. copia fotostatica], Moskva.
PAGINE BIANCHE [= Elenco telefonico] Udine e provincia – 2007/2008.
PIRONA - CARLETTI - CORGNALI 1935
G.A. Pirona - E. Carletti - G.B. Corgnali, *Il Nuovo Pirona. Vocabolario friulano*, Udine.
PLETERŠNIK 1894-1895
M. Pleteršnik, *Slovensko-nemški slovar*, 2 voll., Ljubljana.
RUSSO 1992
C. Russo (A c. di), *Invito alle Valli fatate* (Guida turistica al comprensorio delle Vallate del Torre).
ŠLENC 2001
S. Šlenc, *Veliki italijansko-slovenski slovar*, Ljubljana.
ŠLENC 2006
S. Šlenc, *Veliki slovensko-italijanski slovar*, Ljubljana.
SNOJ 2003
M. Snoj, *Slovenski etimološki slovar*. 2. Ljubljana.
SSKJ = *Slovar slovenskega knjižnega jezika*, I-V, Ljubljana 1970-1991.

drenáulicu stúori drien, drenáulica, to tuó se jé (jagoda jarząbiny) 18.54 Fl	razdóuje (grodje) (uva) 18.54 Fl
ajódiča (fragola, -zemlenika) vęt ajódoc, tó je dosté ajódoc. 18.54 Fl	báťara, tó na redí čérno, tó pómo (owoc) = pómico, kí ni tótę jedó (nejesz nie). (ital. „baťara") 18.54 „baťara" Fl
báťara ..... (ital. „baťara") po furlájskę „báťara" 18.54 Fl	„furlájsk-" (ne „furlánsk") 18.54 Fl
liés (legu) 18.55 Fl	Furlánoc = Furlané ti drúzi slavéne jim právinju Láse. 18.55 101 Fl

Foglio MS101 (MS101.jpg nel CD allegato) del Glossario, tratto dai manoscritti di Jan Baudouin de Courtenay (cf Gloss 795 - 802)

Glossario: schede

1 **xrúška** *sf sg „pera“*; **jábukœ̆** *sf pl „mele“*, **dná** *agg num f „una“* **jábuka** (fem.) *sg „mela“*

<MS001/a> **Maz. 19. 399**

2 ? **lúskuc** *sm sg* = „**blesák**“ (R **e** allungata) *sm sg* (Clastra) (frisotto; furl. frizot ***[frisòt]***) *„frosone“* (R uccello)

Clastra = fraz. del Com. di S. Leonardo – Valli del Natisone (Prov. di Udine).

<MS001/b> **Maz. 20. 1**

3 **smétańe** *sn sg* = „**smetą́**“ *sm sg* (fior di latte) *„panna“* (Clastra) cosí

Clastra: → 2

<MS001/c> **Maz. 20. 1**

4 **špóṅγa** *sf sg* (butiro *[burro]* fresco) *„burro crudo“*; **mást** *sf sg* (P burro cotto)

<MS001/d> **Maz. 20. 1**

5 **samaγútą** *agg m sg* (ingordo); pl. **samaγútnĭ** (P ingordi) (R pure *[a]* „Clastra“)

Clastra: → 2

<MS001/e> **Maz. 20. 1**

6 **vedró** *sn sg* (un secchio di legno) (R pure *[a]* „Clastra“) (R *[trasl] Vogrič*)

Giovanni Vogrig/Ivan Vogrič (1818-1904), sacerdote nativo di Clastra (→ 2), estimatore e collaboratore di BdC. Cf Mat II, pagg. 193-196; Spinozzi Monai 1994a: 25 seg.

<MS001/f> **Maz. 20. 1**

7 **bœ̄ bœ́x** (**buóx**) *sm sg „dio“* **pomą́j**“ *vi imper 2sg „aiuta[-mi/-ci]“* (P „alla salute (**bœx lœ̄ni** *vi imper 2sg* estesa alla 3sg „dio ricompensi“ [cf slov* ***lonati*** *← mat* ***lônen*** *„ricompensare“, Str: 170; ESSJ II: 149, sotto* ***lón****] [cf → 1976]*

** Per la generalizzazione dell'imperativo 2sg/2pl cf Steen: 185.*

<MS001/g> **Maz. 20. 1**

8 **mašíca** *sf sg* (R pure *[a]* „Clastra“) (moscherino *[moscerino]*) (P moscerino *[propr „afide“]*)

Clastra: → 2

<MS001/h> **Maz. 20. 1**

9 **komą́r** *sm sg* (zanzara)

<MS002/a> **Maz. 20. 1**

10 **trúplo** *sn sg* (corpo) (R corpo)

<MS002/b> **Maz. 20. 2**

11 **tapú** *sm sg* (R pioppo) (populus alba), **trjé** *agg num m „tre“* **tapolì** *pl „pioppi“*, **dwá** *„due“* **tapolá** *du „pioppi“*

<MS002/c> **Maz. 20. 2**

12 **dą́ œ** *[→* ***anu****]* **dwójst** (**21**) *num „ventuno“ [lett: „uno e venti“]*; **trídeset œ dą́** (**31**) *„trentuno“ [lett: „trenta e uno“]*

<MS002/d> **Maz. 20. 2**

13 *num* → **dą** *„uno“*, **dwá** *„due“*, **trí** *„tre“*, **ští̆r** *„quattro“*, **pét** (T **ć** tendente a **é**)* *„cinque“*, **šœ́st** *„sei“*, **sœ́dą** *„sette“*, **ósą** *„otto“*, **devé̆t** *„nove“*, **desé̆t** (T **ḗ** tendente a **ḗ**) *„dieci“*, **dánœjst** *„undici“* **…**

** Diciamo qui una volta per tutte che, a conferma che la prep* ***an*** *dell'originale - tradotta con it „tendente a“ - appartenga al tedesco, sta non solo la circostanza che gran parte delle notazioni grammaticali compiute da BdC figurano in detta lingua, ma anche la notazione in → 6742, alla quale rinviamo senz'altre spiegazioni.*

<MS002/e> **Maz. 20. 2**

14 **…** *num* → **dánœjst** *„undici“*, **dwánœjst** *„dodici“*, **trínœjst** *„tredici“*, **ští̆rnœjst** *„quattordici“*, **pétnœjst** *„quindici“*, **šœ́snœjst** *„sedici“*, **sœ́danœjst** *„diciassette“*, **ósanœjst** *„diciotto“*, **devétnœjst** *„diciannove“*, **…**

<MS002/f> **Maz. 20. 2**

15 **…** *num* → **devétnœjst** *„diciannove“*, **dwójst** (T quasi „**duójst**“) *„venti“*, **dą́ œ dwójst** *„ventuno“ [lett: „uno e venti“]* etc.

<MS002/g> **Maz. 20. 2**

16 **bьrdák** (**bardàk**) (bravo) *agg m sg*

<MS002/h> **Maz. 20. 2**

17 **kúštne** *agg f pl „gustose/divertenti“*, **smiešné** *agg f pl „ridicole“* **za** *cong „da“* **póknit** *vp inf „scoppiare“* (sc. cose artistiche ridicoli per crepare *[ridicole da crepare]*)

<MS003/a> **Maz. 20. 2**

18 **lą̄**, Acc. s. m. **lą̄na** *G* (falco grande *[di palude ?]*) (R uccello)

<MS003/b> **Maz. 20. 3**

19 **pómo** *[→* ***iti****] vp imper 1pl* (R andiamo) **tóṅkat = škampanotát** *vi sup* (R a suonare a

mano) *„andiamo a martellare“* (P p. es. la campanellina, il campanello)

<MS003/c> **Maz. 20. 3**

20 **… tóṅkat ... ó** *inter „oh“*, **kuó** *avv inter „come“* **lepuó** *avv „bene“* **tóṅkajo** *vi ind pres 3pl „scampanano“* (kako lepo tonkajo) (come bello scampanotano *[come scampanano bene]*); **á** *inter*, **lepŭó tóṅkajo** *„ah, scampanano bene“*

<MS003/d> **Maz. 20. 3**

21 **mĕ̑žnar** *sm sg* (mežnar *slov „sagrestano“*, nonzolo)

<MS003/e> **Maz. 20. 3**

22 **tlœ́** *avv „qui“* **ǫ** *[→* ***on(i)³****]* *agg dim m sg* **dą́** *sm sg* (già alcuni giorni) *„l'altro giorno“*

<MS003/f> **Maz. 20. 3**

23 **po jútriṅę** *locuz avv* (dopo domani *[dopodomani]*) **preučœrą̆ṅę** *avv* (altro ieri *[l'altroieri]*)

<MS003/g> **Maz. 20. 3**

24 **stár očá** *sm sg* (nono *[nonno]*) (bisnono *[bisnonno]*); **stára mą̆t** *sf sg* (nona) *„nonna“*

<MS003/h> **Maz. 20. 3**

25 **dét** *sm sg* = **„bazavǫ́“** *sm sg* (S. Pietro) (T bisnonno); **bába** *sf sg* (T bisnonna); **dwa** *agg num m „due“* **diéda** *du „bisnonni“*

S. Pietro = Com. di S. Pietro al Natisone, capoluogo delle Valli del Natisone (Prov. di Udine)

<MS004/a> **Maz. 20. 3**

26 **strĭ́c** *sm sg* (T zio, *it* zio) (P zio paterno, zio materno); **strĭ́na** *sf sg* (P zia paterna); **tetá** *sf sg* (R zia)

<MS004/b> **Maz. 20. 4**

27 **se** *pron impers* (**mœ́re**) **mᵘóre** *[→* ***muorati****]* *vi ind pres 3sg mod* **ją̆t** *[→* ***djati****]* *vp inf* (R si deve dire); **móre** *[→* ***morieti****]* *vi ind pres 3sg* (può) (R può)

<MS004/c> **Maz. 20. 4**

28 **se mᵘóre játʲ** *[→ 27] „si deve dire“***…** **na** *art idt f „una“* **rⁱéč** *sf sg „cosa“* **рьrsíjěna** *ppp/agg f sg* (prisiljena *slov „imposta/necessaria“*); **są́ mᵘóru** *ind pft 1sgm mod* (R ho dovuto); **są mú** *[→* ***morieti****]* *vi ind pft 1sgm* (R ho potuto)

<MS004/d> **Maz. 20. 4**

29 **są́ mᵘóru** *vi ind pft 1sgm* (R ho dovuto); **są mú** *[→* ***morieti****]* *vi ind pft 1sgm* (R ho potuto); **œ́** *clit sg [→* ***ja²****]* **sąᵐ mú** *[→* ***mieti****]* *vi ind pft 1sgm* (R ho avuto)

<MS004/e> **Maz. 20. 4**

30 ? **zaṅką̆r** (S. Pietro, Clastra) = **„зьṅkár“** *avv* (pri Idriji *slov „nei pressi di Idria“*) (R *[trasl] Vogrič*) (in malora) = **„ubuíj** *vp imper 2sg* **se** *[se → se³] pron rifl A* **kár** *cong „poiché“* **me** *pron pers Asg „mi“* **uprášaš“** *vp ind pres 2sg „interroghi“ = „ammàzzati, dal momento che me lo domandi“ = „va' in malora, dato che me lo domandi“* (R a „Masarolis“ non si usa)

S. Pietro: → 25; Clastra: → 2; Vogrič: → 6

<MS004/f> **Maz. 20. 4**

31 **kobĭ́lĭca** *sf sg* (cavalletto, R cavalletta) (Masarolis) (anche *[a]* Clastra)

<MS004/g> **Maz. 20. 4**

32 **sternąt** *sm sg „zigolo giallo“* (R uccello) (Clastra) (R *[trasl] Vogrič*)

Clastra: → 2; Vogrič: → 6

<MS004/h> **Maz. 20. 4**

33 **„γa** *pron pers m Gsg* **nⁱé** *[→* ***bite²*** *neg]* *vi ind pres 3sg neg* **priét** *[→* ***priet¹****]* *prep* **klabúk** *sm Asg“* (Clastra) (R *[trasl] Vogrič*) (P non c'è nessuno al di sopra del cappello *[= „non ha nessuno sopra di sé“]*

Clastra: → 2; Vogrič: → 6

<MS005/a> **Maz. 20. 4**

34 **Matíja** *NP m „Matteo“* **Florją́** *CO „Floriàn“* **Flórą** *NC m sg „dei Flòran“* (sopran.) *[per „soprannome“ cf → 2240]* (R rinomato narratore)

<MS005/b> **Maz. 20. 4**

35 **dą** *agg num m* **fúj*** *sm sg „un luì piccolo“*, **dwá fujá** *du „due luì piccoli“*; pl. **fují** *„luì“* (re Pipino *[frl* ***repipìn****]*) (R uccello) = **„krajíč̆“** *„fiorrancino“* (Clastra)*** (R *[trasl] Vogrič*)†

* ***Fúj****: „Sverna nell'Italia meridionale o in Africa e canta solo „fuj“; corrisponde a frl* ***luì piccolo*** *“ [PMM].*

** *Cf Pir sotto* ***papemos'cìn****, pag. 697: „Designazione di varie specie, fra le più piccole, degli uccelletti dal becco gentile. Così Regolo, ... Fiorrancino, ... Luì grosso ... Luì piccolo ... Tutte queste specie diconsi anche Repipìn ...“*

*** *Clastra: → 2*

† *Vogrič: → 6*

<MS005/c> **Maz. 20. 5**

36 **zvьčœ̆r** *avv* (R di sera)

<MS005/d> **Maz. 20. 5**

37 **γa** *pron pers m Gsg* **nⁱé** *[→* ***bite²*** *neg]* *vi ind pres 3sg impers* **preϑ** *[→* ***priet¹****]* *prep* (**th**) (R pronunzia energica) **našeγa** *agg poss m Asg* **fą́moštra** *sm Asg „non ce n'è uno al di sopra del nostro parroco“*; **naš** *m sg „il nostro“* **fámœštьr** *„parroco“ [cf* ***farmošter***

← *mat bav* ***pharremeister***: *Str: 115; ESSJ I: 127 seg.; Ramovš 1924: 78.]* **œ́** *[=* ***jœ́ → bite²****] vi ind pres 3sg „è“* **nárbuj bьrdák** *agg superl relativo m sg „il più bravo“*; **œ́** *„è“* **xút** *agg* (R forte/bravo) **zá** *cong „a“* **spoviedā́t** *vp inf „confessare“*

<MS005/e> **Maz. 20. 5**

38 **zíṭ** *sm sg* (R *[trasl]* ***mur***, mur *[= frl* ***mûr****]*) (R parete?)

<MS005/f> **Maz. 20. 5**

39 **bráṭ** *sm sg „fratello“* = **„brátьr“** (**pod Cérkujœ** *TOP: prep + sf Ssg [„sotto la chiesa“]* = Valle *[di Soffumbergo*)

<MS005/g> **Maz. 20. 5**

40 **táṭ** *sm sg „ladro“* (**-d**, **-t** = **-ṭ**)

<MS005/h> **Maz. 20. 5**

41 **krā́st** *vi inf „rubare“*, **so krádlь** *ind pft 3plm „rubavano“*

<MS006/a> **Maz. 20. 5**

42 **klabúk** *sm sg „cappello“*

<MS006/b> **Maz. 20. 5**

43 **desét** *agg num „dieci“* **liét** *sn Gpl „anni“*

<MS006/c> **Maz. 20. 5**

44 **dwœ́jst** (**20**) *num „venti“*

<MS006/d> **Maz. 20. 7**

45 **ą** *[=* ***oni → on²****] pron pers m pl „essi“* **na** *avv neg „non“* **znájo** *vi ind pres 3pl „sanno“* **mórebī́ṭ** *avv „forse“* **še** *avv „ancora“* **máń** *avv comp „meno“* **kú** *[→* ***kuj/ ku****] cong „che“* **œ̌st** *[→* ***jast****] pron pers sg „io“* = **ku œ́st** *[= „essi ne sanno forse ancor meno di me“]*

<MS006/e> **Maz. 20. 7**

46 **ą** *cong* **są** *[→* ***sam²****] agg m sg* (R anche solo)

<MS006/f> **Maz. 20. 7**

47 **smó xodī́l** *vi ind pft 1plm „andavamo“* **priet** *avv „prima“* **z** *[→* ***s/z/ž****] prep „con“* **oćą** *sm Ssg „il padre“* **ą** *cong „e“* **z mā́tьrjo** *sf Ssg „con la madre“*

Cf Mat II, testo 867: R *„Prima andavamo con il padre e la madre.“*

<MS006/g> **Maz. 20. 7**

48 **mā́lį** *sm sg* (R mulino)

<MS006/h> **Maz. 20. 7**

49 **xčí (xȟí)** *sf sg* (R figlia)

<MS007/a> **Maz. 20. 7**

50 **takuó** *avv „¹così“*, **kь** *[→* ***kar³****] pron misto dim/rel n Asg „(ciò) che“* **są** *[→* ***bite¹****]* **jȩ́** *[→* ***o²****] pron pers m Dpl ‘di cortesia’ „Loro/a Lei“* **poviédu** *vp ind pft 1sgm „ho raccontato“* **ā́t** *avv* (R lì, qui) **tíste** *pron dim n sg „quello“* **túdi** *cong „anche“* **nie** *[→* ***bite²*** *neg] vi ind pres 3sg neg „non è“* **nьč** *pron idf n „niente“*, **viedœ́** *vi ind pres 3pl ‘di cortesia’ „sanno/sa“*

Cf Mat II, testo 868: R *„E così, ciò che Le (Loro) ho raccontato qui, neppure questo non vale niente, sa.“*

<MS007/b> **Maz. 20. 8**

51 **œ** *[=* ***jœ → bite¹****]* **bíu nájdu** *vp ind ppft 3sgm „aveva trovato“*

<MS007/c> **Maz. 20. 9**

52 **ę̌, ę́, ṭ́**

<MS007/d> **Maz. 20. 10**

53 **dьržína** *[→* ***diržina****] sf sg* (famiglia) = **„družína“** (S. Pietro)

S. Pietro:→ 25

<MS007/e> **Maz. 20. 11**

54 **kozá** *sf sg „capra“* = **„kazá“** (Canebola); **kúš** *sm sg „caprone“*; **kózjь** *agg poss m sg „della capra“* **mœ́š** *sm sg „il maschio“ [lett: „il marito“]* **œ** *[=* ***jœ → bite²****] vi ind pres 3sg „è“* **kúš** (R becco/caprone) = *„il maschio della capra è il caprone“*

<MS007/f> **Maz. 20. 11**

55 **píše** *vi ind pres 3sg „scrive“*, **kar** *pron misto dim/rel n Asg „ciò che“* **čúje** *vi ind pres 3sg „sente“* **γwarī́t** *vi inf „dire“*

<MS007/g> **Maz. 20. 11**

56 **vєnčpàrt** *avv „perlopiù“*

<MS007/h> **Maz. 20. 11**

57 **Moškovítar** *ETN sm sg „russo“ [lett: „moscovita“]*; **te** *pron dim m sg „colui“* **k** *[→* ***ki³****] pron rel „che“* **pőzna** *vi ind pres 3sg „sa“* **die** *[→* ***djati****] vp ind pres 3sg „dice“* **Rúš** *ETN sm sg „russo“*, **narvénčpàrt** *avv „per la maggior parte“* **γwarĭmó** *vi ind pres 1pl „diciamo“* **Maškovítar** (R moscovita)

<MS008/a> **Maz. 20. 11**

58 **Cєγā́ni** *sm pl* (R zingari)

<MS008/b> **Maz. 20. 11**

59 **dą** *agg num m „un“* **fràt** *sm sg „frate“*, **dwá** *m „due“* **fráta** *du „frati“*, **trjé** *m* **frā́tᵇ** *pl „tre frati“*, **púno** *avv* **frā́tu** *Gpl „molti frati“* (P monaco) (i frati) (i frati)

<MS008/c> **Maz. 20. 11**

60 **viéra** *sf sg* (R fede); **miéra** *sf sg* (R misura)

<MS008/d> **Maz. 20. 11**

61 **miéra** *sf sg* (R misura)

<MS008/e> **Maz. 20. 11**

62 **brādá** (T **ð̲** tendente a **ϑ**, **ḍ**) *sf sg „barba/mento“*
<MS008/f> **Maz. 20. 11**

63 **pakú** *sm sg* (R inferno)
<MS008/g> **Maz. 20. 11**

64 **dušíca** *sf sg* (R anima)
<MS008/h> **Maz. 20. 12**

65 **le** *avv „su“* **kár** *avv „suvvia“*, **le kā̆r** (presto presto) (R anche *[a]* „S. Pietro“)
S. Pietro: → 25
<MS009/a> **Maz. 20. 14**

66 **rā̆ṭ** *[→ **rat²**] avv* (abbastanza) (**c̲**; **rá̆ṭ** *[→ **rat¹**] agg m sg* (volentieri) = (**ṭ = tϑ̲**
<MS009/b> **Maz. 20. 14**

67 **tu** *[→ **ta¹** + **u¹**] „a“* **Támorex** *TOP sn Lplt „Tamoris [„stazzi“]“*; **γrę̆** *vi ind pres 1sg „vado“* **tié** *avv raff „là“* **u** *prep „a“* **Támora** *Apl = „vado a Tamoris“* (R paese sopra „Masarolis“, vicino a „Masarolis“)
<MS009/c> **Maz. 20. 16**

68 **pᵘóje** *sn sg* (R campo); Acc. s. f. **kóšo** (T **o̲** larga); **kóša** (fem.) (gerlo *[gerla]*) } (Scrutto) = **kòš** *sm sg* (gerlo) *„gerla“* (Bernàs) (Vernasso) (S. Pietro)
Bernàs = Barnas/Vernasso: fraz. di S. Pietro al Natisone → 25
<MS009/d> **Maz. 20. 16**

69 **komáru** *sm Dsg „alla zanzara“* **ispúli** *vp imper 2sg „strappa“* **nóγo** *sf Asg „la zampa“*, **káj** *pron interr n „che cosa“* **mu** *pron pers m Dsg „le“* **ostáne** *vp ind pres/fut 3sg „rimane/rimarrà?“*? (proverbio) (R proverbio) (R *[trasl] Vogrič*)
Vogrič: → 6
<MS009/e> **Maz. 20. 16**

70 **ispúlit = vitȅrγat** *vp inf „strappare“*
<MS009/f> **Maz. 20. 16**

71 **žláfьrnca** *sf sg* = **klafùt** *sm sg* (R ceffone) (schiafo *[schiaffo]*) (guanciato) (R *[trasl] Vogrič*)
Vogrič: → 6
<MS009/g> **Maz. 20. 16**

72 **skráńa** (N. s. f.) (mascella) (? čelust *[slov= **čeljust**]*) (P fauci) (R mascella) (R *[trasl] Vogrič*)
Vogrič: → 6
<MS009/h> **Maz. 20. 16**

73 **šéj** *cong [→ **še¹**]* (pur *[pure]*); **šé** *cong* (anche)
<MS0010/a> **Maz. 20. 19**

74 **kuméṭ** *sm sg* (kmet *slov „contadino“*)
<MS0010/b> **Maz. 20. 19**

75 **zuóda** *avv* (zgodaj *slov „di buon'ora“*) (R di buon'ora)
<MS0010/c> **Maz. 20. 19**

76 **zubī̆t** *vp inf „perdere“*
<MS0010/d> **Maz. 20. 19**

77 **sicrkó** *sm sg* (Dat.) *„al granturco“*
<MS0010/e> **Maz. 20. 20**

78 **kì̀** *pron rel* **se** *pron passvt* **mę̆jejo** *vi ind pres 3pl* (R che si macinano)
<MS010/f> **Maz. 20. 20**

79 **sréča** *sf sg „fortuna“*; **nesréča** (R sfortuna)
<MS010/g> **Maz. 20. 21**

80 *num* → **dą̆ œ dwȯjst** (**21**) *„ventuno“ [lett: „uno e venti“]*; **trídesét ǫ̆ dą̆** (**31**) *„trentuno“ [lett: „trenta e uno“]*
<MS010/h> **Maz. 20. 22**

81 *num* → **stuó** *„cento“*; **stuó ą stírdesét ą dą̆** (**141**)
<MS011/a> **Maz. 20. 22**

82 *num* → **pédesét** *„cinquanta“*; **šȯ́zdesét** *„sessanta“*; **sȯ́dądesét** *„settanta“*; **ȯ́sądesét** *„ottanta“*; **devédesét** *„novanta“*
<MS011/b> **Maz. 20. 22**

83 **táužьnt** *num „mille“*
<MS011/c> **Maz. 20. 22**

84 **zastopíla** *vp ppa f sg* (R capito *f sg*)
<MS011/d> **Maz. 20. 22**

85 **wíža** *sf sg* (melodia, aria) (= **wídą**)*
** ESF non interpreta altrimenti che „Udine“.*
<MS011/e> **Maz. 20. 23**

86 **liéto** *sn sg „estate“*; **tú** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „in“* **liéte** *L „estate“*
<MS011/f> **Maz. 20. 25**

87 **mȯ́ṭ** *sm sg* (R miele); **dostì̀** *avv „molto“* **medú** *Gsg „miele“*; **ȯ́** *[= **jȯ́** → **bite²**] vi ind pres 3sg impers „c'è“* **dostì̀ medú**
<MS011/g> **Maz. 20. 25**

88 (**ϑ̲**, **ṭ̲** – R pronunzia individuale, personale; – aspirazione)
<MS011/h> **Maz. 20. 25**

89 **zét** (T breve) *sm sg*; **muj** *agg poss m sg* **zét** (T breve) (R mio genero); **są̆ pьrpejú** *vp ind pft 1sgm „ho condotto“* **zę̆t** (Ac. s. m.) (= **zę̆ta**) (P il genero); cf. **oć** *sm sg „padre“*, g. *[= G]* **oći** *„del padre“*
<MS012/a> **Maz. 20. 25**

90 **mo̲á** *agg poss f sg* (R mia)
<MS012/b> **Maz. 20. 25**

91 **tást** *sm sg „suocero“*
<MS012/c> **Maz. 20. 26**

92 **œ́** *[= **jœ́** → **bite**[1]]* **umrú** *vp ind pft 3sgm „è morto“*
<MS012/d> **Maz. 20. 26**

93 **tášča** *sf sg „suocera“* **œ** *[= **jœ** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **tá** *pron dim f sg „colei“* **k** *[→ **ki**[3]] pron rel „che“* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **neviẽsto** *sf Asg „la/una nuora“* **alpaj** *cong „oppure“* **zẽt** *sm Asg „il/un genero“*, **tísta** *pron dim f sg „quella“* **œ** *„è“* **tášča** *„la suocera“*
<MS012/e> **Maz. 20. 26**

94 **ŭkrãdu** *ppa m sg* (R rubato *m sg*)
<MS012/f> **Maz. 20. 26**

95 **triebúx** *sm sg „pancia“*
<MS012/g> **Maz. 20. 27**

96 **miésac** *sm sg „mese“*
<MS012/h> **Maz. 20. 27**

97 **srebró** (R **ro** rimane, non **ruó**) *sn sg „argento“*
<MS013/a> **Maz. 20. 29**

98 **želiézo** *sn sg „ferro“*
<MS013/b> **Maz. 20. 29**

99 **rám** *sm sg* (rame, R rame)
<MS013/c> **Maz. 20. 29**

100 **svinác** *sm sg* (piombo) (R piombo); **œ** *[= **jœ** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **rút** *agg m sg „puro“* **svinác** *„piombo“*
<MS013/d> **Maz. 20. 29**

101 **sьrcœ́** *sn sg* (R cuore); **jétra** (T tendente ad **é**) *sn plt „fegato“* (P fegato)
<MS013/e> **Maz. 20. 29**

102 **jétra** (T tendente a **é**) *sn plt* (P fegato); **žúč** *sm sg* (R bile)
<MS013/f> **Maz. 20. 29**

103 **plŭṭ'a** *sn plt* (P polmoni); **wráunca** *sf sg „milza“*
<MS013/g> **Maz. 20. 29**

104 **wráunca** *sf sg „milza“*
<MS013/h> **Maz. 20. 29**

105 **krákwac** *sm sg* (R corvo); **dwá** *agg num m „due“* **krákuca** *du „corvi“*; **œ** *[= **jœ** → **bite**[1]]* **fьrknu** *[→ **firkniti**] vp ind pft 3sgm* (R è volato via)
<MS014/a> **Maz. 20. 30**

106 **œ fьrknu** (R è volato via) *[→ 105]*
<MS014/b> **Maz. 20. 30**

107 **žãki** *sm sg „sacco“*
<MS014/c> **Maz. 20. 30**

108 **mȍká** *sf sg „farina“*; **mártra** *sf sg* (R tormento)
<MS014/d> **Maz. 20. 30**

109 **dná** *agg num f „un“* **jœ́zera** *s sg* (R lago) (fem.)
<MS014/e> **Maz. 20. 30**

110 **jézą** *agg m sg* (rabbiato *[arrabbiato]*)
<MS014/f> **Maz. 20. 30**

111 (**jilę̀**) *sm sg „cervo“*, **dwá** *agg num m „due“* **jilœ́na** *du „cervi“*; **trjé** *„tre“* **jilœ̃n** *pl* (R cervi); **ą** *art idt [?] m „un“* **tróp** *sm sg „branco“* **jilœ́nu** *Gpl „di cervi“*; **dą** *agg num [?] „un“* **jilę̀** (R cervo) **...**
<MS014/g> **Maz. 20. 30**

112 **... dą** *agg num m „un“* **jilę̀** (R cervo); **mą** *vi ind pres 1sg „ho“* **trí** *A „tre“* **jilœ́nь** *Apl „cervi“* (R 3 cervi); **sьrná** *[→ **sarna**] sf sg „capriolo“* („**tíγra**“ scil. po italijansko *slov „in italiano“ [it **tigre** = „tigre“]*)
<MS014/h> **Maz. 20. 30**

113 **sьrná** *[→ **sarna**] sf sg „capriolo“* („**tíγra**“ scil. po italijansko *[→ 112]*)
<MS015/a> **Maz. 20. 31**

114 **medvèt** *sm sg „orso“*, **dwa** *agg num m „due“* **medviéda** *du „orsi“*
<MS015/b> **Maz. 20. 31**

115 **Matíja** *NP m* **Dorboló** *CO* (cognome) **= Dьrboló** – **tá** *part raff* **pьr** *prep „da“* **Bucьlájo** *NC m Lsg „quello dei Bucilài“* – **Bucьláj** *m sg*, (R cieco, zoppo.); R 67 anni.
<MS015/c> **Maz. 20. 31**

116 **šœ́zdesєt** *num „sessanta“* **ą** *cong „e“* **sœ̃dą** *num „sette“* (**67**); **sliép** *agg m sg „cieco“* **ą** *cong* **čuótast** *agg m sg „zoppo“*
<MS015/d> **Maz. 20. 31**

117 **sliép** *agg m sg „cieco“* **ą** *cong* **čuótast** *agg m sg „zoppo“*
<MS015/e> **Maz. 20. 31**

118 **prьímak** *sm sg* (cognome); **jimœ̃** *sn sg* (nome); **jimœ́na** *pl „i nomi“* **òd** *prep „dei“* **ńiu** *sf Gpl „campi“*, **od wsiéx** *agg idf Gpl „di tutti“* **možœ́rskьx** *ETN agg sost m Gpl „quelli di Masarolis“* (Masarolis), **od wsiéx** *Gpl* **γnãdě*** *sf Gpl „di tutte le grazie“ [?]*
** A Masarolis **γnãdě** risulta sconosciuto [ESF].*
<MS015/f> **Maz. 20. 31-32**

119 **možœ́rske** *ETN agg n sg „di Masarolis“* **puóje** *sn „campagna“*
<MS015/g> **Maz. 20. 32**

120 R: località:
tú *[→ **ta**[1] + **u**[1]]* **Mlãčьx*** *MICR: prep + sn Lplt [„nei prati acquitrinosi“] [→ **tu Mlačih**]* **= γrę́** *vi ind pres 1sg „vado“* **dúᵘ** *[→ **dol**[2] avv + **u**[1] prep]* **Mlãka** *MICR: locuz prep + A*

[„giù, ai prati acquitrinosi“] [→ ***duu Mlaka****]*; **γrę́ dúᵘ Вьršjánavco**** *MICR: locuz prep + sf Asg [„giù, nel posto dell’edera“] [→* ***duu Biršjavanco****]* = **tá na Вьršjánavc** *MICR: part raff + prep + L [„nel posto dell’edera“] [→* ***ta na Biršjavanc****]*; **dúᵘ** *[→* ***dol²*** *+* ***u¹****]* **Rą́unco***** *sf Asg: MICR [„giù, al pianoro“] [→* ***duu Raunco*** *]* **= ...**

(P continua)

** Terreni vicino a T. Rieca [→ 4894] [ESF].*

*** Tra* ***Dobàc*** *[→ 125] e le due o tre case ad inizio del paese, prima della grande stalla, venendo dal basso [ESF].*

**** Piccoli appezzamenti sulla strada per* ***Dobàc*** *[ESF].*

<MS015/h> **Maz. 20. 32**

121 R: località:

dúᵘ Rą́unco *[→ 120]* = **dól** *[→* ***dole/-i****]* **u Rą́unc** *MICR: avv + prep + L [„giù, al pianoro“] [→* ***dol u Raunc****]*; **γrę** *vi ind pres 1sg „vado“* **dúᵘ** *[→* ***dol²*** *+* ***u¹****]* **Priélox*** *MICR: locuz prep + sm Asg [„giù a P…“] [→* ***duu Prieloh****]* = **dól** *[→* ***dole/-i****]* **na** *prep* **Prclóze** *L: MICR [„giù a P…“] [→* ***dol na Preloze****]*; **dól** *[→* ***dole/-i****]* **u Kruóžex**** *sn Lplt: MICR [„giù a C…“] [→* ***dol u Kruožeh****]* = **dúᵘ** *[→* ***dol²*** *+* ***u¹****]* **Kruóža**** *A: MICR [„giù a C…“] [→* ***duu Kruoža****]*; **γrę́ tⁱé u Žiwóńco***** *MICR: avv raff + prep + sf Asg [„là a Z…“] [→* ***tie u Žiuonjco****]* = **tą́ᵐ w Žiwóńc** *MICR: avv raff + prep +* (Loc.) *[„là a Z…“] [→* ***tanm u Žiuonjc****]* **...**

** Vicino a* ***Вьršjánavca*** *[→ 120] [ESF].*

*** Il MICR indica due diversi punti del paese: gli orticelli della parte nord orientale, „verso l’acqua“, e quelli in basso, sotto la grande stalla, sulla via per Reant [ESF].*

**** Sotto* ***Strą́*** *[→ 122] [ESF].*

<MS016/a> **Maz. 20. 32**

122 **...** R: località:

tą́ᵐ w Žiwóńc (Loc.) *[→ 121]*; **γrę** *vi ind pres 1sg „vado“* **tié u Láza*** *MICR: avv raff + prep + sn Aplt [„là, nei prati alpestri“] [→* ***tie u Laza****]* = **sam bíu** *vp ind pft 1sgm „sono stato“* **tą́ʷ** *[→* ***tan²*** *avv raff +* ***u¹****]* **Lą́zьx** *L: MICR [„là, nei campi alpestri“] [→* ***tanu Lazih****]*; **tié na Padóńco**** *MICR: avv raff + prep + sf Asg [„là a P…“] [→* ***tie na Padonjco****]* = **tán za** *prep* **Padǫ́ńc** *S: MICR [„là dietro P…“] [→* ***tan za Padonjc****]*; R: campi: **tié na Strą́***** *MICR: avv raff + prep + sm Asg [„là, sul versante“] [→* ***tie na Stran****]* = **tá** *part raff* **na Strą́ne** *L: MICR [„sul versante“] [→* ***ta na Strane****]* **...**

** Laze: sulla strada vecchia per Reant, passando per* ***čes Patòk****, prima del bosco [ESF]. Segnaliamo qui che PMM (quindi per la realtà di Chialminis) intende* ***laz*** *unicamente come „riparo per le pecore recintato con pietre“.*

*** Appezzamento un po’più in basso di Masarolis [ESF].*

**** Detto anche* ***čes Patòk****, una borgata nella parte bassa del paese, sotto la grande stalla, sulla via per Reant, dietro il ponte: due o tre piane senza case [ESF].*

<MS016/b> **Maz. 20. 32 - 33**

123 **...** R: campi:

tá na Strą́ne *[→ 122]*; **γrę́** *vi ind pres 1sg „vado“* **γór** *[→* ***gor¹****]* **na Priẽsako*** *MICR: avv + prep + sf Asg [„su, alla cessa“] [→* ***gor na Priesako****]* = **γór** *[→* ***ore/-i²****]* **na Priẽsace** *L: MICR [„su, alla cessa“] [→* ***gor na Priesace****]*; **tié na Zą́ra**** *MICR: avv raff + prep + sn Aplt [„lassù a Z…“] [→* ***tie na Zara****]* = **tána** *[→* ***ta¹*** *+* ***na²****]* *locuz prep* **Zą́rьx** *L: MICR [„lassù a Z…“] [→* ***tana Zarih****]*; **tié u** *prep* **Šńík***** *sm Asg: MICR [„là, al fienile“] [→* ***tie u Šnik****]* = **tą́ u** *[→* ***tan²*** *avv raff +* ***u¹*** *prep]* **Šníce** *L: MICR [„là, al fienile“] [→* ***tan u Šnice****]* (**Šńík**); **dú** *[→* ***dol²****]* **nat patᵘóka†** *MICR: avv + prep + sm Ssg [„giù, sopra il torrente [Rieca]“] [→* ***du nat patuoka****]* **...**

** Sopra* ***čes Patòk*** *→ 122 [ESF].*

*** Case dietro la scuola, vicino alla cappella di S. Barbara [ESF].*

**** Sul lato destro della strada in salita, una cinquantina di metri prima della cappella di S. Barbara (che sorge a sinistra) [ESF].*

† Sotto la grande stalla, ad inizio del paese, venendo dal basso [ESF].<MS016/c> **Maz. 20. 33**

124 **...** R: campi:

dú nat patᵘóka *[→ 123]* = **dól** *[→* ***dole/-i****]* **nat patᵘǫ́k** (Loc.)*: MICR [„giù, sopra il torrente [Rieca]“] [→* ***dol nat patuok****]*; **dú na** *[→* ***dol²*** *+* ***na****]* **Šípьnco*** *MICR: avv + prep + sf Asg [„giù a S…“] [→* ***du na Šipinco****]* = **dól** *[→* ***dole/-i****]* **na Šípьnc** *L: MICR [„giù a S…“] [→* ***dol na Šipinc****]*; **dú** *[→* ***dol²****]* **na Žárščа**** *MICR: avv + prep + sn Aplt [„giù a Z…“] [→* ***du na Žarščа****]* = **dól** *[→* ***dole/-i****]* **na Žárščьx** *L: MICR [„giù a Z…“] [→* ***dol na Žarščih****]*; R: località „campi“: **γrę́** *vi ind pres 1sg „vado“* **dú** *[→* ***dol²****]* **pod Breγmí***** *MICR: avv + prep + sm Splt [„giù, sotto le rive“] [→* ***du pod Bregmi****]* = **...**

** Due o tre case ad inizio del paese, dalla cappella di S. Barbara in giù [ESF].*

*** Prima di* ***Šípьnca****, venendo dal basso [ESF].*

**** Le due o tre case ad inizio del paese, prima della grande stalla venendo dal basso [ESF].*

<MS016/d> **Maz. 20. 33**

125 **...** R: „campi“ località:
γrę́ dú *[→ **dol²**]* **pod Breγmí** *[→ 124]* = **sœm bíu** *vp ind pft 1sgm „sono stato“* **dól** *[→ **dole/-i**]* **pod Breγmí́** *MICR [„giù, sotto le rive“] [→ **dol pod Bregmi**]*; **γrę́** *vi ind pres 1sg „vado“* **dú** *[→ **dol²**]* **ŭ dúγo ńíwo*** *MICR: avv + prep + agg f Asg + sf Asg [„giù, al campo lungo“] [→ **du u dugo njiuo**]* = **dól** *[→ **dole/-i**]* **u dúγi** *L* **ńí̆v** *L: MICR [„giù, al campo lungo“] [→ **dol u dugi njiv**]*; **dúᵘ** *[→ **dol²** + **u¹**]* **Bȉrdo**** *MICR: avv + prep + sn Asg [„giù al colle“] [→ **duu Birdo**]* = **dól** *[→ **dole/-i**]* **u Bȉrde** *L: MICR [„giù al colle“] [→ **dol u Birde**]*; **dú** *[→ **dol²**]* **na Dobàc***** *MICR: avv + prep + sm Asg [„giù alla quercia“] [→ **du na Dobac**]* **...**

** ESF direbbe **drúγa njíua** „il secondo/l'altro campo“, confinante con **Bríeh** [= **dú pod Breγmí** → 125].*
*** Sotto la grande stalla, lungo la strada vecchia [ESF].*
**** Casa a ridosso della strada sotto Masarolis con tutto il bosco fino a **Вьршјánavca** [→ 120] [ESF].*

<MS016/e> **Maz. 20. 33 - 34**

126 **...** R: località „campi“:
dú na Dobàc (T **à** tendente ad **á**) *[→ 125]*; **dól** *[→ **dole/-i**]* **na Dopcȉ** *L: MICR [„giù alla quercia“] [→ **dol na Dobci**]*; **dúᵘ** *[→ **dol²** + **u¹**]* **Briȅsca*** *MICR: avv + prep + sn Aplt [„giù, alle piccole betulle“] [→ **duu Briesca**]* = **dól** *[→ **dole/-i**]* **u Briȅscăx** *L: MICR [„giù, alle piccole betulle“] [→ **dol u Briescah**]*; **dú** *[→ **dol²**]* **na Dȍžьnco**** *sf Asg: MICR [„giù a D…“] [→ **du na Dožinco**]* = **dól** *[→ **dole/-i**]* **na Dȍžьnc** *L: MICR [„giù a D…“] [→ **dol na Dožinc**]*

** Piccolo appezzamento, ora ricoperto da rovi, sotto la grande stalla ad inizio del paese.*
*** Appezzamento attaccato a **Šȉpьnca** [→ 124], più su di questa [ESF].*

<MS016/f> **Maz. 20. 34**

127 **tlœ** *avv* **se** *pron impers* **máj** *avv* **finí** *vp ind pres 3sg* – **œ** *[= **jœ́** → **bite**] vi ind pres 3sg* **finíta** *ppa/agg f sg „è finita/basta“* (P qui non si riesce mai a finire, – e basta)

<MS016/g> **Maz. 20. 34**

128 R: monti:
rɷbᵘóvь *sm pl* (R monti): **Ná Dĕrją́ną** *[indirettamente] OR: prep + sm Ssg* (cf. Reant *[cf **Drejan** →232, 396]*) (? **nad…** – *[**nad Derjanan/Drejanan** [„(il monte) sopra Reant“ ovvero „M. San Lorenzo“ [ESF]]]*); **Metkrȉš*** *OR [„in mezzo al crocevia“/„tra le croci“]*; **Sliȅme**** *OR sn sg „Slieme [„sperone montuoso“]“*; **Balȁrьnca***** *MICR sf sg „B…“*; **Jiwánac** *OR sm sg „M. Ioanaz“* **...**

** Appezzamento in cima ad un'altura (OR ?) sopra Reant, con cappelletta e rifugio [ESF]. L'informatrice ignora il significato di **metkríš**.*
*** Monte dietro Masarolis in direzione di Montefosca (Com. di Torreano) [ESF].*
**** Pianoro falciativo a ¾ km dal paese, in direzione dello Spignòn/Varh – Val Natisone [ESF].*

<MS016/h> **Maz. 20. 34**

129 **...** R: monti:
Jiwánac *[→ 128]*; **pót Kruotą́*** *MICR → **pot Kruotan**: prep + sm Ssg [„sotto C…“]*; **Zá γraxuótą**** *MICR→ **Za Grahuotan**: prep + sm Ssg [„dietro il terreno sassoso“]*; **pьr Štȁlĕ***** *MICR → **pir Štale**: prep + sf Lsg [„vicino alla stalla“]*; **na** *prep* **wȉrxo** *OR [→ **uarh***] sm Lsg „sul M. Uorch [„sulla vetta“]“*; **na** *prep* **Kajŭ́šьncăx†** *MICR → **na Kajušincah**: prep + sf Lplt [„sulle C…“]* **...**

** **Pot kruot**: bosco, rupi, prato sotto il M. Ioanaz [ESF].*
*** **Grahuot**: costa sopra Tamoris [ESF].*
**** **Štala** ovvero pl **Štale** erano le stalle che da Montefosca giungevano fino alla Bocchetta S. Antonio [ESF].*
*† **Kajušince**: costa vicina a Grahuot [ESF].*

<MS017/a> **Maz. 20. 34 - 35**

130 **...** R: monti:
na Kajŭ́šьncăx *[→ 129]*; **u Lȍbrьx*** *MICR → **u Lebrih**: prep + sn Lplt [„a Rebra [„sui costoni“]“]*; **za Kóučacą**** *MICR → **za Koučacan**: prep + sm Ssg [„dietro C…“]*; (**ná Opȉlně** *MICR → **na Opilne**: prep + sm Lsg [„sull'Opil“]*) = **Ȍpьl***** *MICR „Opil“* – **na Ȍpьlnь**; **pod wóz** *[→ 131]* **...**

** = **u Rȁebrьx** – **Rebra**: costa ad est di Kapun → 131 [ESF].*
*** **Kóučac**: bosco, prati a Kapun → 131 [ESF].*
**** **Ópil**: bosco con grande stalla sotto **Kapun** → 131 [ESF].*

<MS017/b> **Maz. 20. 35**

131 **...** R: monti:
pod wóz* (Loc.) *MICR → **pod uoz**: prep + sm Lpl [„sotto i carri“]*; **γrę́** *vi ind pres 1sg „vado“* **tʲé** *avv raff* **pod wóz** *[„là, sotto i carri“]*; **sam bìu** *vp ind pft 1sgm „sono stato“* **tą́ᵐ** *avv raff* **pod wóz** (R pronunzia **z**); **ná Kapŭ́ně**** *MICR → **na Kapune**: prep + sm Lsg [„su Capun“]* **...**

* *Appezzamento vicino a* ***Lebra*** *→ 130, ma più basso [ESF]. Cf la costa* ***Uoza*** *a sud est di Masarolis.*
** ***Kapun****: costa ad est di Masarolis.*

<MS017/c> **Maz. 20. 35**

132 **... R**: monti:
ná Kapŭně *[→ 131]*; **na málĭx wózьx* = wózex** *MICR →* ***na malih uozih****: prep + agg Lpl + sm Lplt [„sui piccoli carri“]*; **tíste** *pron dim m pl „quelli“* **sǿ** *vi ind pres 3pl „sono“* **robuóvь** *sm pl „i monti“*, **ki** *pron rel „che [= sui quali]“* **jímajo** *vi ind pres 3pl „hanno“* **snožčta** *sn Apl „prati falciativi“* **možčercь** *ETN sm pl „gli abitanti di Masarolis“* **γór** *[→* ***ore/-i²****] avv „sopra“* **po** *prep „su“* **ńéx** *pron pers m Lpl „di essi“ = „i ‘piccoli carri’ sono quelli sui quali gli abitanti di Masarolis possiedono prati falciativi“*
* *ESF conosce solamente* ***ta pod uoze****, terreno verso lo Spignòn/Varh – Val Natisone.*

<MS017/d> **Maz. 20. 35**

133 **œ** *[=* ***jæ → bite²****] vi ind pres 3sg impers „é“* **rát** *avv „abbastanza“* **sьdá** *avv „adesso“*

<MS017/e> **Maz. 20. 35**

134 **fúščĭ*** *vi ind pres 3sg „soffia“* **šǿ** *avv „ancora“*, **fúšči šǿ** (P la minestra, p. es. la polenta); **fuščí** *„soffia“ [sott: „perché si raffreddi“]*
* *Il significato „soffiare“ è stato da noi dedotto dalla voce* ***fuščiéte*** *„borbottare/sbuffare“ incontrata in Del Medico, pag. 43.*

<MS017/f> **Maz. 20. 36**

135 **cierkú** *sf sg* (R chiesa)

<MS017/g> **Maz. 20. 36**

136 **tám** *avv raff* **pot Klǎpą** *TOP: prep + sm Ssg „là, a Canal di Grivò“ [→* ***Potklap****] [****tám*** *„là“* ***pot*** *„sotto“* ***klǎpą*** *„la cima rocciosa/la rupe“: cf frl* ***clàp*** *„sasso/roccia“]* (Canal di Grivó)

<MS017/h> **Maz. 20. 36**

137 **Lǎx** *ETN s* (Nom. pl.) (R i friulani) *[cf slov dial* ***lah*** *„italiano“ ← mat* ***walh*** *„straniero“, „romano“ ← got* ***Walhs*****: ESSJ II: 119 seg.]*

<MS018/a> **Maz. 20. 36**

138 **Purčíń** (T breve) *TOP sm sg „Porzus“* **œ** *[=* ***jǽ → bite²****] vi ind pres 3sg „é“* **Slovéń** *ETN agg m sg „sloveno“*; **Podwráta** *TOP sn plt [„sotto la porta“ ovvero „sotto il passo“]* (Clap); **tám** *avv raff* **pod wrǎt** (Loc. pl.) *„là a Clap“*; **γrę́** *vi ind pres 1sg „vado“* **tié** *avv raff* **pod wráta** *A „là a Clap“*.

<MS018/b> **Maz. 20. 36**

139 **pastę́ja** *sf sg „letto“*

<MS018/c> **Maz. 20. 37**

140 **plaxúta** *sf sg „lenzuolo“* (R **„rjuxa“** non si usa). **= „rjuxa“** *sf* (Nedižovci *slov „gli abitanti della Val Natisone“ =* **„pańáwa“** *sf sg* (po Krajnsko *[slov =* ***po kranjsko*** *„in carniolino sloveno“] [=a slov* ***ponjava****]*)

<MS018/d> **Maz. 20. 37**

141 **Nedízuc** *ETN s* (Nom. pl. m.) (abitanti del distretto di S. Pietro)
S. Pietro: → 25

<MS018/e> **Maz. 20. 37**

142 **sestrá** *sf sg „sorella“*

<MS018/f> **Maz. 20. 38**

143 (R storia delle cinque dita, a cominciare dal pollice e finendo con l’indice)

<MS018/g> **Maz. 20. 39**

144 **œ** *[=* ***jǽ → bite¹****]* **zmočú** *vp ind pft 3sgm „(egli) ha bagnato“*, **zmočíla** *f 3sg „(ella ha) bagnato“* (P bagnare); **œ** *[=* ***jæ****]* **bíu** *vi ind pft 3sgm „c’è stata“* **dàš** *sm sg „la pioggia“*, **œ pьrmočílo** *vp ind pft 3sgn* (P ha inzuppato)

<MS018/h> **Maz. 20. 39**

145 **dą́** *agg num „un“* **kŭmœ́t** *sm sg „contadino“*; pl. **kŭmœ́t** (pl. nom. m.)

<MS019/a> **Maz. 20. 40**

146 **trŭ́t** *vi inf* (tormentare); **γá** *pron pers m Asg „lo“* **trujejó** *ind pres 3pl „tormentano“*, **tísteγa** *pron dim m Asg „quello“* **γá če** *[→* ***tiet****] vi ind pres 3sg impers mod* **bit** *vi inf „bisogna“* **trŭ́t** *vi inf „tormentarlo“ = „lo tormenterò“*, **γá če bit mártrat** *vi inf „tormentare“ = „lo tormenterò“*; **γa** *pron pers m Asg* **γrę́** *vi ind pres 1sg „vado“* **trút** *sup „a tormentarlo“*, **...** (P continua)

<MS019/b> **Maz. 20. 41**

147 **...** (P continuazione)
γa γrę́ trút *[→ 146]*, **œst œst** *[→* ***jast****] pron pers sg „io io“* **γa** *pron pers m Asg „lo“* **potrúję** *vp ind fut 1sg „ammazzerò“*, (**se** *pron impers „si“* **dié** *[→* ***djati****] vp ind pres 3sg „dice“*) (R io io lo P ammazzerò); **γa** *„lo“* **mą́** *[→* ***mieti****] vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo“* **œst** *„io“* **tŭ́č** *vi inf „picchiare“ = „ho da picchiarlo io/lo picchierò io“* **...**
(P continua)

<MS019/c> **Maz. 20. 41**

148 **...** (P continuazione)
γa mą́ œst tŭ́č *[→ 147]* (P abbattere); **œst γa dobró** *avv „bene/per bene“* **stŭ́čę** *vp ind*

pres/fut 1sg „picchio/picchierò“ = „io lo bastonerò per bene“
<MS019/d> **Maz. 20. 41**

149 **są šú** *vp ind pft 1sgm „sono andato“* **s** *prep „con“* **Turką̀** (T **ą̀** tendente a **ą́**) *ETN sm Spl „i turchi“*; **są šú s Turkā́m** (instr. pl) *„con i turchi“*; **są šú z dviéma** *agg num m S „due“* **Turkā́ma** *Sdu „turchi“ = „sono andato con due turchi*; **Turkì̀** *pl „i turchi“* **so trū́l** *vi ind pft 3plm „tormentavano/perseguitavano“* **kьrštjā́nь** *sm Apl „i cristiani“ = „i turchi perseguitavano i cristiani“*
<MS019/e> **Maz. 20. 41**

150 **są šú** *vp ind pft 1sgm „sono andato“* **kúp** (T breve) *avv „insieme“* **ž** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **nī́m** *pron pers Sm* (pl.) *„sono andato insieme a loro“*; **są šú ž nį́** (R con lui) (R non **ńį**, **ńim**); **ná** *avv neg „non“* **pustį** *vp ind pres/fut 1sg mod „lascio/lascerò“* **xodít** *vi inf „andare“* **ž nį́** *„con lui“*
<MS019/f> **Maz. 20. 41**

151 **ná pustį xodít ž nį́** *[→ 150]*
<MS019/g> **Maz. 20. 41**

152 **ǽ** *[= **jǽ** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **zapíšena** *ppp/agg f sg „scritta“* **wčǽra** *avv „ieri“* **jútro** *avv „mattina“* (R *[è stata]* scritta ieri mattina)
<MS019/h> **Maz. 20. 41**

153 **ǽ** *[= **jǽ** → **bite¹**]* **zabьrdejú** *vp ind pft 3sgm „(egli) ha imbrogliato/confuso“* (= cf. furl. „imberdeát“ *[**imberdeât**]*); **ǽ zabьrdejála** *f sg „(ella) ha imbrogliato/confuso“*; **zabьrdejā́t** (avviluppare) (P intricare) (imbrogliare) (P imbrogliare, ingarbugliare)
<MS020/a> **Maz. 20. 42**

154 **konàc** *sm sg* (R fine)
<MS020/b> **Maz. 20. 42**

155 **pьsó** *s* (R al cane) (Dat. s. m.)
<MS020/c> **Maz. 20. 42**

156 **... zabьrdejā́t ...** *[→ 153] vp inf*; **ǽ** *[= **jǽ** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **zabьrdejáno** *ppp/agg n sg „intricato“* = **œ** *[= **jœ**]* **zmédeno** *ppp/agg n sg „è confuso“*, **kì̀** *pron rel „che“* **sь** *pron rifl A „si“* **na** *avv neg „non“* **móre** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg mod „può“ = „che non si può“* **ščístьt** *vp inf „nettare“ = „che non riesce a schiarirsi/a decantare“* **... batúda** *sf sg „il latticello/siero (nella lavorazione del formaggio)“* **œ zmétena** *ppp/agg f sg „è battuto (= centrifugato)“* **...**
<MS020/d> **Maz. 20. 42**

157 **batúda œ** *[= **jœ** → **bite²**]* **zmétena** *[→ 156]*; **smó** *[→ **bite¹**]* **jo** *pron pers f Asg „lo“* **zmétlь** *vp ind pft 1pl „abbiamo fatto“* **batúdo** *s Asg „il latticello“*; **mliéko** *sn sg „latte“* **stúčeno** *ppp/agg „sbattuto“*
<MS020/e> **Maz. 20. 42**

158 **mliéko stúčeno** *[→ 157]*
<MS020/f> **Maz. 20. 42**

159 **pьržγì̀** *vp imper 2sg „accendi“* **lū́č** *sf Asg* (lume); **svєt̨́á** *sf sg* (candela)
<MS020/g> **Maz. 20. 42**

160 **svєt̨́á** *sf sg* (candela)
<MS020/h> **Maz. 20. 42**

161 **ándoxt** *s [m/f ?] sg* (devotione *[devozione]*) (odpust *slov „perdono“*); **otpústak** *sm sg* (perdono)
<MS021/a> **Maz. 20. 42 - 43**

162 **otpústak** *sm* sg (perdono) (odpust *slov „perdono“*)
<MS021/b> **Maz. 20. 43**

163 **senuó** *sn sg „il fieno“* **príde** *vp ind pres 3sg „(pro)viene“* **ót** *prep* **travé** *sf Gsg „dall'erba“*; **tú** *[→ **ta¹** + **u¹**] „nel“* **siéne** *L „fieno“* **œ** *[= **jœ** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **wsáke** *agg idf f Gsg „di ogni“* **sórte** *sf Gsg „tipo“* **tráwa** *sf „erba“ = „nel fieno c'è erba di ogni tipo“*
<MS021/c> **Maz. 20. 43**

164 **jizìk** *sm* (R lingua) (R cf. sopra *[?]*)
<MS021/d> **Maz. 20. 43**

165 **núna** *sf sg [lett: „madrina“] „zia“ [cf → 167]*, **œ** *[= **jœ** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **wsé** *pron idf n sg „tutto“* **núna** *„zia si dice dappertutto“*; **bótra** *sf sg „madrina“* **œ** *„è“* **málo** *avv „poco“ = „di madrine ce n'è poche“*; **núne** *f pl „zie“* **su** *vi ind pres 3pl „sono“* **wsé** *pron idf f pl „tutte“*; **núnac** *sm sg [lett: „padrino“] „zio“* **...**
<MS021/e> **Maz. 20. 43**

166 **... núnac** *sm sg [lett: „padrino“] „zio“ [cf → 167]*, **bótьr** *sm sg „padrino“* (kum *slov „padrino“*); **núnac** *„**nunac**/padrino“* **se** *pron impers „si“* **dié** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg „dice“*, **če γlíx** *[→ **čeglih**] cong „sebbene“* **níe** *[→ **bite²** neg] vi ind pres 3sg neg „non sia“* **núnac** *„padrino“*, **a** *cong „ma“* **bótьr** *„**boter**/padrino“* **se** *pron impers „si“* **na** *avv neg „non“* **móre** *vi ind pres 3sg mod „può“*

rę̑ť *vp inf = „ma* ***boter****/padrino non si può dire“*, **če n^{i}é** *„se (padrino) non è“*
<MS021/f> **Maz. 20. 43**

167 **œs** *[→* ***ja***^{2} *clit sg] [„io“]* **kášją** *vi ind pres 1sg „tossisco“*, **núna*** *sf sg „zia“*, **mą** *vi ind pres 1sg „ho“* **káši** *sm Asg* (P la tosse)
** Cf Mat II, testo 1002.*
<MS021/g> **Maz. 20. 43**

168 **biéš** *vi imper 2sg „vai“* **s** *prep „con“* **staklœnco** *sf Ssg „la caraffa“* (vetro *[cf frl* ***véri****]*, fiasca) **pó** *prep* **wadó** *sf Asg „a prendere l'acqua“*, **bómo pǐl** *vi ind fut 1plm „berremo“*
<MS021/h> **Maz. 20. 43**

169 **staklœnca** *sf* (fiasco, vetro *[cf frl* ***véri****])* *„caraffa“*
<MS022/a> **Maz. 20. 44**

170 **tečé** *vi ind pres 3sg „scorre“* **wadá** *sf sg „l'acqua“*; **biéš** *vi imper 2sg „vai“* **po** *prep* **wadó** *A „a prendere l'acqua“*, **kiér** *cong „dove“* **tьčé**; **wtiéče** *[→* ***uteć****] vp ind pres 3sg „sgorga“ [lett: „scappa“: → 171]* **...**
<MS022/b> **Maz. 20. 44**

171 **... wtiéče** *vp ind pres 3sg „sgorga“ [→* ***uteć****]* (scampa *[scappa]*) (P scappa); **stiéka** *vi ind pres 3sg „confluisce/si raccoglie“*, **...**
<MS022/c> **Maz. 20. 44**

172 **... stiéka** *vi ind pres 3sg „confluisce/si raccoglie“*, **k^{i}ér** *cong „là dove“* **se** *pron rifl A* **st^{i}éká ?)** *„si raccoglie“*, **kь** *pron rel „la quale/ che“* **príde** *vp ind pres 3sg „arriva“* **od** *prep „da“* **víę** *avv idf „più“* **krą̑ju** *sm Gpl „parti“*, **príde** *„viene“* **ukū̑pe** *avv „insieme“*, **se** *pron rifl* **stiéka** *vp ind pres 3sg „si raccoglie/ confluisce“*
<MS022/d> **Maz. 20. 44**

173 **œ́** *[=* ***jœ́*** *→* ***bite***^{2}*] vi ind pres 3sg „è“* **zastópą** *agg m sg* (zastopni *slov „giudizioso“*) (? astuto)
<MS022/e> **Maz. 20. 44**

174 **nardíte** *vp imper 2pl 'di cortesia' „fate“* **tíste** *„quel“ agg dim n Asg* **kosílo** *sn Asg „pranzo“*, **kь** *[→* ***ke***^{3}*] cong „poiché“* **sę** *vi ind pres1sg „sono“* **štúf** (T breve) *agg m sg „stanco“*; **túdi** *cong* **žená** *sf sg „la moglie“* **œ** *[=* ***jœ*** *→* ***bite***^{2}*] vi ind pres 3sg „è“* **štúfa** *„stanca“* **kosílo** *sn Asg „il pranzo“* **kúxat** *vi inf „cucinare“ = „anche (mia) moglie è stanca di cuocere il pranzo“*
<MS022/f> **Maz. 20. 44**

175 **œ** *[=* ***jœ*** *→* ***bite***^{2}*] vi ind pres 3sg „è“* **másа** *avv „troppo“* **γostuó** *agg n sg „denso“*; **tíste** *pron dim n sg „quello“* **œ másа γostuó**; **plénta** *sf sg* **œ́ γostá** *f sg* (P la polenta è densa)
<MS022/g> **Maz. 20. 44**

176 **œ** *[=* ***jœ*** *→* ***bite***^{1}*]* **bíu** *vi ind pft 3sgm „è stato“* **Zanút** *NP m „Giovannino“* **dolié** *avv „giù“***? = Zanút œ bíu dolié** *„Giovannino è stato giù“*
<MS022/h> **Maz. 20. 45**

177 **r^{i}épar** *sm sg* (furl. cirą *[****ciràn****t])* (R uccello) *„verdone“* = **„riépńak“** (Scrutto)* = **„riépńak“** (Clastra); **r^{i}épa** *sf sg* (R rapa)
** Scrutto: fraz. del Com. di S. Leonardo. Clastra: → 2*
<MS023/a> **Maz. 20. 45**

178 **r^{i}épa** *sf sg* (R rapa)
<MS023/b> **Maz. 20. 45**

179 **siénca** *sf sg „ombra“*
<MS023/c> **Maz. 20. 45**

180 **sónce** *sn sg* (R sole)
<MS022/d> **Maz. 20. 45**

181 (R **ór** = **ór**, non **uór**)
<MS023/e> **Maz. 20. 52**

182 (**stьržī́ča**) (Acc. s. m.); **stьržī́ṭ̌a** (T **ṭ̌** tendente a **č**); **stьržìṭ̌** *sm sg „scricciolo“* (favitta furl. *[****favìte****]*); **trjé** *agg num m „tre“* **stьržī́ṭ̌ь** *pl „scriccioli“*; **štírjь** *„quattro“* **stьržī́ṭ̌ь ...**
<MS023/f> **Maz. 20. 52**

183 **… trje stьržī́ṭ̌ь**; **štírjь stьržī́ṭ̌ь** *[→ 182]*; **ą** *art idt m „uno“* **tròp** *sm sg „stormo“* **stьržī́ṭ̌u** *sm Gpl „di scriccioli“* (furl. „un trop di favittis“ *[****un tròp di favìtis****]*)
<MS023/g> **Maz. 20. 52**

184 **bóuγat** *vi inf* (R ubbidire); **ṭ̌e** *[→* ***tiet****] vi ind pres 3sg impers mod* **bít** *vi inf „bisogna“* **bóuγat** *vi inf „ubbidire“ = „deve ubbidire“* **téк** *[→* ***te***^{4} *pron dim m sg „colui“ +* ***ki***^{3} *pron rel „il quale“]* **ṭ̌e** *vi ind pres 3sg mod „vuole“* **bít** *[→* ***bite***^{2}*] vi inf „esssere“* **brúmą** *agg m sg „bravo“ = „deve ubbidire chi vuole essere bravo“*
Cf Mat II, testo 1011.
<MS023/h> **Maz. 20. 53**

185 **wósko** *agg n sg* (stretto); **wózak** *m sg „stretto“*
<MS024/a> **Maz. 20. 53**

186 **œ** *[=* ***jœ*** *→* ***bite***^{2}*] vi ind pres 3sg „è“* **tьrduó** *[→* ***tirduo****] avv „saldamente“* **zvéženo** *ppp/agg n sg „legato“* **tuóle** *pron dim n sg*

„questo“ (R „**tesnuó**“ non si usa) = **stísńeno** *vp ppp/agg „stretto“*; **stísńeno = tьrduó** *avv „saldo“*

<MS024/b> **Maz. 20. 53**

187 **xíša** *sf sg* (= P „cucina“); **kliét** *sf sg* (cantina?) *„cantina“*; **ta** *part raff* **s** *[→ **z/s**] prep „da(lla)“* **xíše** *Gsg „cucina“* **se** *pron impers „si“* **γré** *vi ind pres 3sg „va“* **...**

<MS024/c> **Maz. 20. 53**

188 **... ta s xíše se γré** *[→ 187]* **tʲé** *avv raff* **u** *prep „là nella“* **kliét** *sf Asg „cantina“ = „dalla cucina si va nella cantina“*; **mьžát** *[→ **mežat**] sm sg* (P stanza da pranzo) *[cf frl **mezât** „stanza della casa padronale per l'amministrazione“: Pir, pag. 596]* **...**

<MS024/d> **Maz. 20. 53**

189 **... mьžát** *[→ **mežat**]* (P stanza da pranzo) *[→ 188]* = **jizbá** *sf sg*; **mamó** *vi ind pres 1pl „abbiamo“* **málo** *avv „poco“* **jizbę́** *Gpl „(di) stanze da pranzo“ = „poche stanze da pranzo“* **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „a“* **Mažœruóľьx** *TOP sf Lplt „Masarolis“*; **kámbra** *sf sg „camera da letto“ [cf mat **kamer(e)** „camera da letto“: Str, pag 144; per **kambra** cf Ramovš 1924: 188]* **...**

<MS024/e> **Maz. 20. 53**

190 **... kámbra** *[→ 189]* = **tuó** *pron dim n sg „quella cosa“* **k** *[→ **ki**[3]] pron rel „che“* **se** *pron impers „si“* **spjé** *vi ind pres 3sg „dorme“ = „camera (da letto) è quella in cui si dorme“*; **se spjé = spíje** (R si dorme) **tá** *part raff* **na** *prep „sul“* **pastę́j** *sf Lsg „letto“*; **γór** *[→ **ore/-i**[2]] avv „sopra“* **u** *prep „ne(lla)“* **kámbrь** *Lsg „camera da letto“* **...**

<MS024/f> **Maz. 20. 53**

191 **... γór u kámbrь se spíje tá na pastę́j** *[→ 190] „sopra, nella camera (da letto), si dorme sul letto“*

<MS024/g> **Maz. 20. 53**

192 **šarók** (T **ó** breve; T **ò** tendente a **ó**) *agg m sg „largo“*; **šaroká** (T **á** breve) *f sg „larga“*

<MS024/h> **Maz. 20. 54**

193 **prasíca** *sf sg „scrofa“*

<MS025/a> **Maz. 20. 54**

194 **kokuó?** *avv interr „come?“* (R come?)

<MS025/b> **Maz. 20. 55**

195 **koràc** *sm sg* **zá** *cong „per“* **wadǿ** *sf Asg* **pít** *vi inf „bere l'acqua“* (P attingitoio)

<MS025/c> **Maz. 20. 55**

196 (**sè –** (R si *[pron rifl]*)

<MS025/d> **Maz. 20. 55**

197 **župą́** *sm sg „sindaco“* (župan *slov „sindaco“*) (R imitazione degli sloveni soggetti all'Austria)

<MS025/e> **Maz. 20. 55**

198 **konàc** *sm sg „termine“*, **končìť** *sm sg „punta“* (P punta/parte finale)

<MS025/f> **Maz. 20. 55**

199 **ńívĭca** *sf sg „campicello“*, **ni** *art idt f D „ad un“* **mǎjhanĭ** *agg f Dsg „piccolo“* **ńĭv** *sf Dsg „campo“* **se** *pron impers „si“* **dʲé** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg „dice“* **ńívica**

<MS025/g> **Maz. 20. 55**

200 **wǎrьx** *[→ **uarih**] sm sg* (guardiano) = **wьrdją́** *[→ **uardjan**] sm sg* (guardiano); **dwá** *agg num m „due“* **wǎrьxa** *du „guardiani“*

<MS025/h> **Maz. 20. 55**

201 **ǵest** *[→ **jast**] pron pers sg* **porečę́** (T **ę́** breve) *vp ind fut 1sg* (R io dirò)

<MS026/a> **Maz. 20. 55**

202 **sláma** *sf sg „paglia“*

<MS026/b> **Maz. 20. 55 - 56**

203 **slámast** *agg m sg* **klabǔk** *sm sg* (R cappello di paglia)

<MS026/c> **Maz. 20. 56**

204 **puóje** *sn sg* (R campo) = **„γrúnt“** *sm sg „podere“*; **γrém** *vi ind pres 1sg „vado“* **po** *prep* **puój** *Lsg* (R vado per il campo)

<MS026/d> **Maz. 20. 56**

205 **tą́** *[→ **tan**[2]] avv raff „là“* **na** *prep „sulla/in“* **γorǐc** *sf Lsg „piazza“* = **tá** *part raff* **na γorǐc** *„sulla/in piazza“*; **γorǐca** *sf sg* (R piazza di paese) = **plàc** *sf [? – cf PM] „piazza“* **...**

<MS026/e> **Maz. 20. 56**

206 **...** = **plàc** *sf [? – cf PM] sg „piazza“* = **tą́** *[→ **tan**[4]] avv raff „là“* **na** *prep „in“* **plǎco** *A „piazza“* = **tá** *part raff* **na plǎco** *„in piazza“*

<MS026/f> **Maz. 20. 56**

207 **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „in“* **wsáci** *agg idf f Lsg „ogni“* **wasì** *sf Lsg „paese“* = **tu wsákĭ wasì**

<MS026/g> **Maz. 20. 57**

208 (T **-ó** = **-uǿ** in finale *[di parola]*)

<MS026/h> **Maz. 20. 58**

209 **tabák** (T **á** breve) *sm sg* (R tabacco)

<MS027/a> **Maz. 20. 58**

210 (R un cieco di 67 anni)

<MS027/b> **Maz. 20. 58**

211 **sìda** *avv „adesso“* **vít** *vi ind pres 3sg* (R vede); **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **dóbьr** *agg m Asg „una buona“* **vít** *sm*

Asg „vista“ **tíst** *agg dim m sg* **človèk** *sm sg „quell'uomo“*
<MS027/c> **Maz. 20. 58**

212 **γrœba** *sf sg* (la zolla)
<MS027/d> **Maz. 20. 58**

213 **komó?** *[→ **duo?**] pron interr Dsg „a chi?“*
<MS027/e> **Maz. 20. 58**

214 (? **búkve ?** *sf plt* libri (R libro))
<MS027/f> **Maz. 20. 58**

215 **ḿźa** *sf sg „panca“*, **tuóle** *pron dim n sg „questa cosa qui“* **k** *[→ **ki**[3]] pron rel „che“ = „sulla quale“* **sedьmő** *vi ind pres 1pl „sediamo“*; **tísta** *pron dim f sg „quella“*, **kì** *pron rel „che“ = „sulla quale“* **se** *pron impers „si“* **j**[i]**é** *vi ind pres 3sg „mangia“* **tá** *part raff* **na** *prep „su“* **ńí** *pron pers f Lsg „di essa“*, **túdi** *cong „anche“* **tísta** *agg dim f sg „quella“* **œ** *[= **jœ** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **ḿíza** (R tavolo)
<MS027/g> **Maz. 20. 59**

216 **γospodǎr** *sm sg „padrone“*; **γospodíńa** *sf sg* (R padrona)
<MS027/h> **Maz. 20. 59**

217 **mazdá** *sf sg* (P paga, p. es. i servi) (P stipendio – R salar*<MS028/a>* **Maz. 20. 59**

218 **piesák** *sm sg* (R sabbia)
<MS028/b> **Maz. 20. 59**

219 **sœ̀t** *sm sg „la botte“* **œ** *[= **jœ** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **riéč** *sf sg „una cosa“* **valíka** *agg f sg „grande“*; **sodíṭ'** *sm sg „la botticella“* **œ ḿíckana** *agg* **riéč** *„è una cosa piccola“* (P botte – R botte)
<MS028/c> **Maz. 20. 59**

220 **xlápǎc** *sm sg „servo“*
<MS028/d> **Maz. 20. 59**

221 **tála** *pron dim f sg „questa qui“* **œ** *[= **jœ** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **ta** *art dt f sg „la“* **dœ́sna** *agg f sg „destra“* **rõká** *sf sg „mano“* **= rœ̀ka**; **tá** *pron dim f sg „quella“* **čampárna** *agg sost f sg* (R la sinistra)
<MS028/e> **Maz. 20. 60**

222 **nacé** *avv* **= γrɛmo** *vi ind pres 1pl „andiamo“* **nacé = nat** *prep „sopra“* **sé** *pron rifl A „di noi“* (di riva in su)
<MS028/f> **Maz. 20. 60**

223 **klanàc** *sm sg „la salita“* **œ** *[= **jœ** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **pœ̀t** *sf sg „una strada“* **γьrdá** *agg „brutta“*; **γьrdá pœ̀t œ tísta** *agg dim f sg „quel“* **stǎzá** *sf sg* (sentiero) *= „quel sentiero è un percorso difficile“* **…**
<MS028/g> **Maz. 20. 60**

224 **stǎzá** *sf sg* (sentiero)
<MS028/h> **Maz. 20. 60**

225 **... klanàc** *sm sg „salita“* **... kéjšę** *agg inter m sg „quale“* **γьrt** *agg m sg „brutta“* **klanàc** *„salita“* **kœ** *[→ **ke**[4]] cong „che“* **œ́** *[= **jœ́** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **tɛ̃le** *pron dim m sg „questa qui“*; **klanàc kier** *cong „dove“* **bœ̀t** *part generalizzante „sia“ = locuz cong [→ **kier bot**]* (P in qualsiasi luogo) = *„(si dice)* ***klanàc*** *ovunque sia“*
<MS029/a> **Maz. 20. 60**

226 ? **srájca** *sf sg* (R camicia)
<MS029/b> **Maz. 20. 60**

227 **máńčku** *avv* **t**[u]**óle** *pron dim n sg* (R solamente questo)
<MS029/c> **Maz. 20. 61**

228 ? **sé** *[→ **se**[3] pron rifl A + **jé** → **bite**[1]]* **ulomú** *vp ind pft 3sgm* **lápьš** *sm sg* (P la matita si è spezzata)
<MS029/d> **Maz. 20. 61**

229 **tabár** *sm sg* (paltot *[paletot]*, P cappotto) (tabarro, mantello)
<MS029/e> **Maz. 20. 61**

230 **lœmbrɛ́na** *sf sg* (R ombrello)
<MS029/f> **Maz. 20. 61**

231 **matá** *vi ind pres 2pl „avete“* **télьx** *agg dim m Apl „questi“* **pьsɛ̃́** *sm „cani“* (gen. *[= A]* pl.) **okú** *prep „attorno“* **sebé** *pron rifl G „a voi“* (?) (P avete questi cani accanto a voi)
<MS029/g> **Maz. 20. 62**

232 **Drœją́** *TOP sm sg* (Reant)
<MS029/h> **Maz. 20. 62**

233 **„múrič“** *sm sg* (grillo, P grillo) (Clastra) (R *[trasl] Vogrič*)
Clastra: → 2; Vogrič: → 6
<MS030/a> **Hl. 20. 62**

234 **„na** *avv neg „non“* **stuój** *vi imper 2sg mod „stare“* **se** *pron rifl A* **tьkáj** *avv* **γnàt** *vi inf „ad agitarti tanto“ [**na stuój se γnàt** = imper neg]“* (P non arrabbiarti così tanto, *it* non si gettar *[agitarti]* così – R quando uno si sbraccia, si agita, in maniera grottesca, un altro gli fa questa osservazione) (Clastra) (R *[trasl] Vogrič*)
Clastra: → 2; Vogrič: → 6
<MS030/b> **Hl. 20. 62**

235 **„sudǎ́novca“** *sf sg „terra di marna“* (R terra di sassi **„sudą́“** *sm sg „saldame/marna“)* (R *[trasl] Vogrič*)
Vogrič: → 6
<MS030/c> **Hl. 20. 62**

236 **Can.** = „Canebola“
<MS030/d> **Can. 20. 63**

237 **viestá** *vi ind pres 2pl* (R sapete)
<MS030/e> **Can. 20. 63**

238 ? **te** *pron pers Asg „ti“* **zbútą** *vp ind pres/fut 1sg „picchio/picchierò“*
<MS030/f> **Can. 20. 63**

239 ? **m** *pron pers Dsg* **se** *pron rifl A* **xúdo** *avv* **zdí** *vi ind pres 3sg impers „mi dispiace“*; **mí se** *[→ **se**³ + **je** → **bite**¹]* **xúdo zdⁱélo** *ind pft 3sgn „mi dispiaceva“*
<MS030/g> **Can. 20. 63**

240 ? **kúxatь** *vi inf* (R cuocere)
<MS030/h> **Can. 20. 63**

241 ? **pьršú** *vp ppa m sg* (R venuto)
<MS031/a> **Can. 20. 63**

242 ? **mrás** *sm sg/avv [?]* (R *avv* fa freddo)
<MS031/b> **Can. 20. 63**

243 ? **pondéjak** *sm sg* (R lunedì)
<MS031/c> **Can. 20. 63**

244 **vinó** *sn sg* (R vino)
<MS031/d> **Can. 20. 63**

245 *num* → **dánāst** *„undici“* (**11**); **dą́** *„uno“* **pa** *[→ **po**¹] prep* **trí** *„tre“*, **dwá** *„due“* **pa štíri** *„quattro“* (R 1 per 3, 2 per 4)
<MS031/e> **Can. 20. 63**

246 **dą́ pa trí**, **dwá pa štíri** (R 1 per 3, 2 per 4) (P 1 per 3, 2 per 4) *[→ 245]*
<MS031/f> **Can. 20. 63**

247 **ód** *prep „di/da“* **ńeγá** *pron pers m Gsg „lui“ = agg poss „suo/sua“*
<MS031/g> **Can. 20. 63**

248 ? **níma** *vi ind pres 3sg [→ **mieti** neg] „non ha“* **nìč** *pron idf n Asg „niente“* **lújš** *avv comp „(di) meglio“*; **lújš** (R meglio)
<MS031/h> **Can. 20. 63**

249 **cⁱeu** *agg idf m sg* **dą́** *sm sg* (R l'intero giorno)
<MS032/a> **Can. 20. 63**

250 ? **kȁmuń** *sm sg* (R ? sasso)
<MS032/b> **Can. 20. 63**

251 **sóuse** *pron idf* (R tutti) (Acc. pl.)
<MS032/c> **Can. 20. 63**

252 **twa** *[→ **tuoj**] agg poss f sg* **máti** *sf sg* (R tua madre)
<MS032/d> **Can. 20. 63**

253 (**γrę**) *vi ind pres 1sg „vado“* **scát** *vi* (sup.) *„a pisciare“*
<MS032/e> **Can. 20. 63**

254 ? **je** (?) *vi ind pres 3sg „è“* **že** *avv „già“* **ǫ** *art idt m „un“* **liép** *agg m sg „bel“= „un bel po' di“* **čás** *sm sg „tempo“* **od** *prep „da“* **dȁvi** *avv „stamane“* (R è già parecchio tempo da stamane)
<MS032/f> **Can. 20. 63**

255 **viéš** *vi ind pres 2sg*, **káko** *cong interr* **s** *[→ **bite**¹]* **čœkœrú** *vi ind pft 2sgm* (R (lo) sai, come hai parlato)
<MS032/g> **Can. 20. 64**

256 **kié?** *avv interr* (R dove?)
<MS032/h> **Can. 20. 64**

257 **sta ʏ́ídal** *vi ind pft 2plm „avete visto“* **Zérča** *NC m Asg „Zerz/quello degli Zerz“***?**
<MS033/a> **Can. 20. 64**

258 **tié** *avv raff „là“* **u** *prep „a“* **Loziéx*** *[→ **Lozie***] MICR sf Lplt „L...“* **mé** *[= **me** pron pers Asg „mi“ + **je** → **bite**¹]* **ušáfъu** *vp ind pft 3sgm „ha sorpreso“* **mrás** *sm „il freddo“* **ą** *cong „e“* **frǿško** *s n „il fresco“* (?)
* *Erano campetti sotto Canebola [RPB].*
<MS033/b> **Can. 20. 64**

259 **mé ušáfъu mrás ą frǿško** (?) *[→ 258]*
<MS033/c> **Can. 20. 64**

260 **œ** (?) *[= **jœ** → **bite**¹]* **bluó** *vi ind prf 3sgn impers „era“* **oblačnó** *avv* (?) (P nuvoloso)
<MS033/d> **Can. 20. 64**

261 **xadít** *vi inf* (R camminare); ? **niè** *avv neg „non“* **są** *[→ **bite**¹]* **mú** *[→ **morieti**] vi ind pft 1sgm mod „non ho potuto“* **xadít**; **xadít** (R camminare)
<MS033/e> **Can. 20. 64**, **65**

262 **táma** *sf sg* (R buio)
<MS033/f> **Can. 20. 64**

263 **nié** *avv neg* **są** *[→ **bite**¹ neg] „non ho“* **máj** *avv „mai“* **vìč** *avv „piú“* **prebírau** *vp ind pft 1sgm „selezionato“* (P selezionato, p. es. l'insalata) (P scelto)
<MS033/g> **Can. 20. 64**

264 ? **maláj** *cong „oppure“*
<MS033/h> **Can. 20. 64**

265 ? **γaró** *s* (Acc. s. f.) (R la montagna ?)
<MS034/a> **Can. 20. 64**

266 ? **γaspuót** *sm sg* (R sacerdote/prete)
<MS034/b> **Can. 20. 64**

267 ? **mí** *pron pers Dsg* **γa** *pron pers n/m Asg* **dàš** *vp ind pres 2sg* (R me lo dai)
<MS034/c> **Can. 20. 64**

268 **šézdesєt a** *[→ **anu**]* **dwá** *num „sessantadue“ [lett: „sessanta e due“]* (**62**)
<MS034/d> **Can. 20. 64**

269 ? **kúrac** *sm sg* (R ? cazzo)
<MS034/e> **Can. 20. 64**

270 **jást** *pron pers sg* (R io)
<MS034/f> **Can. 20. 64**

271 **ná!** *inter „to'/ecco!“* (**na**, R sc. prendi)
<MS034/g> **Can. 20. 65**

272 **pā̆meten** *agg m sg* (R assennato)
<MS034/h> **Can. 20. 65**

273 **tíst** *pron dim m sg „quello“* **na** *prep „per“* **tléx** *sn Lplt „terra“*
<MS035/a> **Can. 20. 65**

274 **kь** (?) *[→ **ki²**] pron misto dim/rel „colui che“* **páde** *vi ind pres 3sg „cade“*, **pā̆de** = *„chi cade cade“*
<MS035/b> **Can. 20. 65**

275 **paslušát** *vi* (R ascoltare) (Inf.); **paslúšat** (R ascoltare)
<MS035/c> **Can. 20. 65**

276 **pa** *[→ **po¹**] prep* **čę** *[→ **ka?**] pron interr n L* (per quanto) (P a quanto)
<MS035/d> **Can. 20. 65**

277 ? **mákо** *avv* **tebé** *pron pers Dsg* (R solamente a te)
<MS035/e> **Can. 20. 65**

278 **ósenā̆st** *num* (**18**); **vínč** *num* (**20**) etc. (R in friulano)
<MS035/f> **Can. 20. 65**

279 **? kąs** *[→ **kan?** avv interr „dove“ + **s** → **bite¹**]* **pьršú** *[→ **prit**] vp ind pft 2sgm* (R dove sei arrivato)
<MS035/g> **Can. 20. 65**

280 (R predica e preghiere in sloveno)
<MS035/h> **Can. 20. 65**

281 **tlœ** *avv* (R qui)
<MS036/a> **Can. 20. 65**

282 **pačáki** *vp imper 2sg* (R aspetta)
<MS036/b> **Can. 20. 65**

283 ? **pašĭját** *vi inf „mandare“*
<MS036/c> **Can. 20. 65**

284 ? (**je bíu** *vi ind pft 3sgm „era“*) **bolą** *agg m sg* (?) (R malato); **bólą** (R malato)
<MS036/d> **Can. 20. 65, 66**

285 **spešťā̆t** *vp inf* (pestare)
<MS036/e> **Can. 20. 66**

286 ? **pā̆metna** *agg m du* **smá** *vi ind pres 1du* (Dual.) (R noi *[due]* siamo assennati)
<MS036/f> **Can. 20. 65**

287 **strašą** *agg m sg* (P spaventoso)
<MS036/g> **Can. 20. 65**

288 (R a „Masarolis“ e a „Canebola“ vi sono alcuni dai capelli rossi)
<MS036/h> **Can. 20. 65**

289 **tísteγa** *pron dim „quello“* **velícьγa** *agg* (Ac. s. m.) (R questo *[?]* grande)
<MS037/a> **Can. 20. 66**

290 **viedó** *vi ind pres 3pl 'di cortesia'* (R sapete) (3. pl.) *„[Loro] sanno/[Lei] sa“*; **viéš** *2sg* (R sai)
<MS037/b> **Can. 20. 66**

291 **mŭrⁱét** *vp inf* (R morire); **umŭrⁱéš** *vp ind fut 2sg* (R morirai); **če** *cong „se“* **n umŭrⁱéš*** (R se morirai); **je bíu** *vi ind pft 3sgm „stava“* **za** *cong „per“* **muriét** *„morire“*
** VCM conosce la variante **numuriet** „morire“.*
<MS037/c> **Can. 20. 66**

292 (R 50 messe, P 50 messe)
<MS037/d> **Can. 20. 66**

293 ? **škadawát** *vi inf* (tirjati *[slov = **terjati**] „riscuotere“*, P riscuotere) *[cf → 3712]*
<MS037/e> **Can. 20. 66**

294 **dabruóta** *sf sg* (P il bene) (dobrota *slov „bontà“*); **stuórt** (?) *vp inf „fare“* **dabruóto** *A „il bene“* (?)
<MS037/f> **Can. 20. 67**

295 **z** *[→ **s/z/ž**] prep* **wasjó** *sf Ssg* (R con il villaggio/paese)
<MS037/g> **Can. 20. 67**

296 **tú** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **škafíjĭ** *sf Lsg* (?) (P nel vescovado)
<MS037/h> **Can. 20. 67**

297 **skláp** *sm sg* (schioppo) **zá** *cong* **strejā̆t** *vi inf* (schioppo per tirare *[sparare]*)
<MS038/a> **Can. 20. 67**

298 **žér** *sm sg* (P frutto del faggio) *„faggina“* (bukovje *slov „faggeto“*)
<MS038/b> **Can. 20. 67**

299 ? **kórba** *sf sg* (P puttana)
<MS038/c> **Can. 20. 67**

300 ? **s** *prep* **kasó** *s* (R con la falce) (I. *[Instrumentale]* s. f.)
<MS038/d> **Can. 20. 67**

301 **al** *avv interr „forse che“* **píše** *vi ind pres 3sg ['di cortesia']* (R forse che *[Ella]* scrive)
<MS038/e> **Can. 20. 67**

302 ? **wsó** *agg idf f Asg „tutta“* **zemjó** *s „la terra“* (Acc. s. f.)
<MS038/f> **Can. 20. 67**

303 ? **sàda** *avv* (R adesso)
<MS038/g> **Can. 20. 67**

304 ? **stuǫ** *[= **stuó** num „cento“* **an** *cong „e“]* **čerⁱés** *avv „oltre“* (R più di 100)
<MS038/h> **Can. 20. 67**

305 ? **kⁱéra** *agg interr f sg* **xíša** *sf sg* **jé** *vi ind pres 3sg* (?) **brez** *prep* **dúγá** *sm Gsg***?** (R quale casa è senza debito?)
<MS039/a> **Can. 20. 67**

306 **jest** *pron pers sg „io“* **já** *avv* (R sì) (ja! *slov „sì!“*)
<MS039/b> **Can. 20. 67**

307 ? **kíšno** *agg* (hišno *slov „di casa/di casato“*) (Ac. s. n. neutr.)
<MS039/c> **Can. 20. 67**

308 **dušíc** *sf* (G. pl.) *„delle anime“*
<MS039/d> **Can. 20. 67**

309 **Slavéń** (?) *ETN sm pl „gli sloveni“* **so** *vi ind pres 3pl „sono“* **narcь** *agg m pl* (R stupidi); ? **slavéń** *sm sg „lo sloveno“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **múš** *sm sg „asino“*
<MS039/e> **Can. 20. 68**

310 ? **tóu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **zíme** *sf Lsg* (R d'inverno)
<MS039/f> **Can. 20. 68**

311 ? **ną́** *pron pers Dpl* **so reklí** *vp ind pft 3plm* (R ci hanno detto)
<MS039/g> **Can. 20. 68**

312 ? **narést** *vp inf* (R fare)
<MS039/h> **Can. 20. 68**

313 ? **zastuóń** *avv* (R gratis)
<MS040/a> **Can. 20. 68**

314 ?? **móst** (?) *sm sg „un/il ponte“* **kamána** *sm Gsg „di pietra“*; **samí** *agg m pl „soli“*
<MS040/b> **Can. 20. 68**

315 **já** *clit sg [„io“]* (?) **mu** *pron pers m Dsg „gli“* **pakážę** *vp ind fut 1sg* (R mostrerò)
<MS040/c> **Can. 20. 68**

316 ? **na** *prep* **télį** *agg dim m Lsg* **oγńó** *sm Lsg* (R su questo fuoco)
<MS040/d> **Can. 20. 68**

317 ? **mǿj** *agg poss m sg* (?) **padlóžni** *sm sg* (R il mio dipendente)
<MS040/e> **Can. 20. 68**

318 ?? **nǻpo** *sf Asg „il camino/la cappa del camino/la rocca del camino“*
<MS040/f> **Can. 20. 68**

319 **ót** *prep* **pьsá** *sm Gsg* (R dal cane)
<MS040/g> **Can. 20. 68**

320 **od** *prep* **ńá** *[= **njeγá** → **on**[2]] pron pers m Gsg* (R da lui)
<MS040/h> **Can. 20. 68**

321 **Slovéń** ? *ETN sm sg „lo sloveno“* **ą** *cong „e“* **láx** *ETN sm sg „il friulano“* **so** *vi ind pres 3pl „sono“* **ku** *[→ **kuj/ku**] cong „come“* **pàs** *sm sg „cane“* **ą** *„e“* **máčka** *sf sg „gatto“*; ? **nié** *avv neg „non“* **so** *[→ **bite**[2]] vi ind pres 3pl „sono“* **máj** *avv „mai“* **kúp** *avv „insieme“* (R odio dei friulani)
<MS041/a> **Can. 20. 68**

322 ? **domǻ́ę** *agg m sg* (domači *slov „domestico/di casa“*)
<MS041/b> **Can. 20. 68**

323 (R odio dei friulani) (R il patriottismo sloveno e il panslavismo a „Canebola“) Da*[lla rivista]* „Soča“ hanno appreso di me ...
<MS041/c> **Can. 20. 68**

324 R Da*[lla rivista]* „Soča“ hanno appreso di me, vale a dire che uno *[lo]* ha udito quando *[mentre]* „Čuš“ a „Sedulla“ leggeva la „Soča“
Sedulla = Sedula, paese ad est di Platischis, in territorio sloveno (Sedlo). – „Soča“: giornale goriziano in cui BdC pubblicò alcuni suoi articoli negli anni 1872-1874 (cf Di Salvo: 177-179).
<MS041/d> **Can. 20. 68 - 69**

325 **drьγǻčĭ**; **drьγáč** *avv [→ **drugač(i)**]* (R diversamente)
<MS041/e> **Can. 20. 69, 70**

326 **Prasnít** *TOP sm sg* (Prosenico *[Prossenicco]*)
<MS041/f> **Can. 20. 69**

327 **Černǻo** *TOP s* (Acc. s. f.) *„Cergneu“*; **γaréńĭ** *agg m sg* (gorenji *slov „superiore“*) = *„Cergneu superiore“*
<MS041/g> **Can. 20. 69**

328 **atràk** *sm* (otrok *slov „bambino“*) (R bambino)
<MS041/h> **Can. 20. 69**

329 **mučǻt** *vi inf* (R tacere)
<MS042/a> **Can. 20. 69**

330 ? **bœj módrix** *agg comp m Gpl „(di) più saggi“* **slovéńu** (?) *ETN sm Gpl „sloveni“* ? = *„di sloveni più saggi“*; **módьr** *[→ **modir**] agg m sg „saggio“*
<MS042/b> **Can. 20. 69**

331 ? **citadíńĭ** *sm pl „cittadini“* (**meštjane** *sm pl*)
<MS042/c> **Can. 20. 69**

332 **dàst** *[→ **dost(i)**] avv*; **kàń** *sm sg „cavallo“*; **dàst** (R molto)
<MS042/d> **Can. 20. 69**

333 **kàń** *sm sg „cavallo“*
<MS042/e> **Can. 20. 69**

334 **abédą** *pron idf m* (obeden *[slov = **nobeden** „nessuno“]*) (R neanche uno)
<MS042/f> **Can. 20. 69**

335 2 [? **sé** *pron impers* **zastǿp** *vi ind pres 3sg* **mačnuó** *avv* (R si capisce fortemente); 1 [? **mačnuó** (R fortemente)
<MS042/g> **Can. 20. 69**

336 **Slavéń** *ETN sm sg* (R sloveno)
<MS042/h> **Can. 20. 69**

337 (R Secondo il loro parere la loro lingua si avvicina più di ogni altra alla stiriana) (R Stiria)
<MS043/a> **Can. 20. 69**

338 **puóp** *sm sg [cf mat bav* ***puobe****, Str: 197; ESSJ III: 65, sotto* ***pôb****]* (**bube** *[ted* ***Bube****]*) (R ragazzo) (giovane)
<MS043/b> **Can. 20. 70**

339 ? **kadá** *avv interr „quando“* **so xadílĭ** *vi ind pft 3plm „andavano“***?**
<MS043/c> **Can. 20. 70**

340 ? **máx** *sm Asg „il muschio“* **jima** *vi ind pres 3sg „ha“* **γór** *[→* ***ore/-i²****] avv „sopra“*
<MS043/d> **Can. 20. 70**

341 **maγlá** *sf sg „nebbia“*
<MS043/e> **Can. 20. 70**

342 **só prexadílĭ** *vp ind pft 3pl „hanno percorso“* (prehodili *slov*); sc. P p. es. una parte del mondo)
<MS043/f> **Can. 20. 70**

343 **γút** *[NB frl* ***gût/gufo*** *„ghiozzo“] sm sg „gufo“*; Acc. s. m. **γúta** (P gufo) (P civetta grande); **sawá** *sf sg* (P civetta) **...**
<MS043/g> **Can. 20. 70**

344 **sawá** *sf sg* (P civetta); **sawǫ́** *sm sg* (P maschio della civetta)
<MS043/h> **Can. 20. 70**

345 ?? **ti** *art dt m pl* **dújĭ** *agg m pl* **γalǫ́bi** *sm pl „i colombi selvatici/colombacci“* = **„suój“** *sm pl „ghiandaie“* (Nedižovci *slov „gli abitanti delle Valli del Natisone“*)
Šuója *„ghiandaia“ non può essere l'equivalente di „colombo selvatico/colombaccio“ a causa della diversa conformazion della testa [VCM].*
<MS044/a> **Can. 20. 70**

346 ?? **γьrmḗ** *sm pl „cespugli“*; ? **biélavna** *sf sg „betulla pubescente“* (R vegetazione, albero)
<MS044/b> **Can. 20. 70**

347 ? **upadié** *vp ind pres 3sg* (R cadrà)
<MS044/c> **Can. 20. 70**

348 **po** *prep* **sniéγu** *sm Lsg* (P sulla neve)
<MS044/d> **Can. 20. 70**

349 ? **v́ér** *[→* ***verin¹****] sf sg „una caraffa“* **wadé** *sf Gsg „d'acqua“*
<MS044/e> **Can. 20. 70**

350 **są́ štьrmú** *[→* ***štirmeti****] vi ind pft 1sgm „guardavo fisso“*
<MS044/f> **Can. 20. 70**

351 **wòs** *[→* ***uos¹****] agg idf m sg „tutto“* **mǫ́kьr** *[→* ***mokar****] agg m sg „bagnato“*
<MS044/g> **Can. 20. 71**

352 ?? **pod** *prep „sotto“* **líst** *sm Lpl [?] „le foglie“* **šóu** *[→* ***šuoja****] sf Gpl [?] „delle ghiandaie“ [?]*
<MS044/h> **Can. 20. 71**

353 ? **je** *vi ind pres 3sg „è“* **bǿj kratká** *agg comp f sg* (R più breve)
<MS045/a> **Can. 20. 71**

354 (R Odio per i friulani. Si irritano perché, quando un friulano viene da loro, sono costretti a parlare in friulano; tanto più, quando sono loro, gli sloveni, ad andare nei paesi friulani)
<MS045/b> **Can. 20. 71**

355 **z** *[→* ***s/z/ž****] prep* **ačmí** *sf Spl* **vídiš** *vi ind pres 2sg* (R con gli occhi vedi)
<MS045/c> **Can. 20. 71**

356 ? **niémamo** *vi ind pres 1pl neg „non abbiamo“* **abéṅγa** *agg idf m Asg „nessun“* **mostá** *sm Gsg „ponte“*
<MS045/d> **Can. 20. 71**

357 **tą́** *avv raff „là“* **ŭ** *prep „a“* **Sedlé** *TOP sn Lsg „Sedula [„sella montana“]“* (in Sedulla *[Sedula]*, sc. v Kotu *slov „nel Breginjski kot“ [Slovenia]*); ? **Sejǎni** *ETN s* (Nom. pl.) (abitanti di Sedulla)
<MS045/e> **Can. 20. 71**

358 ? **Sejǎni** *ETN s* (Nom. pl.) (abitanti di Sedulla *[Sedula]*)
<MS045/f> **Can. 20. 71**

359 ? **pḗtjarjь** (N. pl. m.) (berači *slov „mendicanti“*); **pḗtjar** *sm sg*; **xǫ́d** *vi ind pres 3sg „va“* **petjàt** *vi sup* (T *[a]* mendicare) = **„γúlit“** ?? *vi sup „spremere denaro“* (S. Pietro, Ponteacco) *[cf ted* ***Bettler****, austr bav* ***Pettler****, e ted* ***betteln****, austr bav* ***petteln****: Str: 193; ESSJ III: 32]*
S. Pietro: → 25; Ponteacco: fraz. di S. Pietro al Natisone.
<MS045/g> **Can. 20. 71**

360 **pḗtjar** *sm sg*; **xǫ́d** *vi ind pres 3sg „va“* **petjàt** *vi sup* (T mendicare) *[→ 359]* = **„γúlit“** ?? *vi sup „spremere denaro“* (S. Pietro, Ponteacco)
S. Pietro: → 25; Ponteacco: fraz. di S. Pietro.
<MS045/h> **Can. 20. 71**

361 **pokríve** *sf pl* **pečejó** *vi ind pres 3pl* (P le ortiche provocano bruciore)
<MS046/a> **Can. 20. 72**

362 ? **u** *prep* **mliéce** *sn Lsg* (R nel latte)
<MS046/b> **Can. 20. 72**

363 **čœle** *sf pl*, **čœla** *sg* (R ape) = **„bušéla“** (S. Pietro) *[cf frl* ***bóse*** *„nome generico dei*

coleotteri che non hanno nome specifico", Pir: 68; alias: cf frl ***busachèle …*** *"nome generico di tutti gli elicidi terrestri ecc., Pir: 84]*
<MS046/c> **Can. 20. 72**

364 „**páń**" *sm sg* (R alveare/arnia, *it* alveare) = (**γúlę**) *sm sg „arnia"*; **γúlę** (R alveare/arnia) (R „**pań**" usano solo „le persone istruite", che conoscono anche altre lingue).
<MS046/d> **Can. 20. 72**

365 **lóžį** *vp ind pres 1sg „metto"* **u** *prep „in"* **wǎγo** *sf A „scommessa"* (scommetto); **ne** (? **na**) *avv neg „non"* **wáγą** *vi ind pers 1sg „azzardo"* (R non ho il coraggio) (non ardisco)
<MS046/e> **Can. 20. 72**

366 **γará** *sf sg* (R monte); **γóro** (Acc. s. f.)
<MS046/f> **Can. 20. 72**

367 **kṛàs** *sf sg „rupe/sasso"* (kjer je prav *[samo]* kamen, se ne more iti *slov „dove c'è solo sasso [= dove ci sono solo sassi], non si può andare"*); **kámuńe** *sn „pietrame/sassi"* (collect.); **pot** *prep* **krásjɷ** (?) *S sg* (P sotto le rocce) *„sotto la rupe"*
<MS046/g> **Can. 20. 72**

368 **kámuńe** *sn sg „pietrame/sassi"* (collect.)
<MS046/h> **Can. 20. 72**

369 **ti** *pron pers Dsg „ti"* **wùržę** *vp ind pres/fut 1sg „getto/getterò"* **nɷ** *art idt f A „un"* **pę̄ť** (T tendente a **ę̄**) *sf Asg A „sasso"*
<MS047/a> **Can. 20. 72**

370 **fǒrą** *sm sg* (R stufa) *[cf frl* ***fôr/fòrn*** *„forno/grotta"]*
<MS047/b> **Can. 20. 72**

371 (R A „Torlano" (vicino a „Nimis") 20 anni fa parlavano in sloveno; ancora adesso tutti capiscono – „le 'case vecchie' sono sempre state slovene". – Ancora adesso cantano in sloveno – Le donne ...
<MS047/c> **Can. 20. 73**

372 ... (R A „Torlano" ... Ancora adesso cantano in sloveno ... Tutte le donne capiscono lo sloveno).
<MS047/d> **Can. 20. 73**

373 **Tóplь wьrx** *OR: agg m sg + sm sg „M. Topli Uorch"* (Monte caldo)
<MS047/e> **Can. 20. 73**

374 **Józbьna** *MICR sf sg „Iasbena"* (**Sastena** *MICR s f sg „Sastena"*) (hiša *slov „casa"*)
<MS047/f> **Can. 20. 73**

375 **Radíšće** *TOP sn sg* (Gradiscutta) *„Gradischiutta [„castelliere"]"* (hiše *slov „case"*)
<MS047/g> **Can. 20. 73**

376 **ré** *vi ind pres 3sg* (gre *slov „va"*) (va) (R va)
<MS047/h> **Can. 20. 73**

377 **γóra** *sf sg „montagna"*
<MS048/a> **Can. 20. 73**

378 **láwa** *sf sg* = **ˠláwa** (glava *slov „testa"*); **lǎwa**
<MS048/b> **Can. 20. 73, 75**

379 **Ráwą** *TOP sf sg [→* ***Rauan]*** = **dól** *[→* ***dol²]*** *avv* **na** *prep* **Ráwą** *A „giù a Costapiana [„sull'altopiano"]"* = **γór** *[→* ***gor¹]*** *avv* **na** *prep „su a"* **Ráwą** (Costapiana) (hiše *slov „case"*) (15 hiš *slov „15 case"*)
<MS048/c> **Can. 20. 73**

380 **kíša** *sf sg* (hiša *slov „casa"*) (R casa)
<MS048/d> **Can. 20. 74**

381 **ańí** *sm sg* (R fuoco); **tó** *[→* ***ta¹*** + ***u¹]*** **ańí** *Asg* (R nel fuoco *[m. a l.]*); **sé** *pron passvt „si"* **pečé** *vi ind pres 3sg „cuoce"* **tó** *[→* ***ta¹*** + ***u¹]*** **ońo** (R nel fuoco) (Loc. s. m.)
<MS048/e> **Can. 20. 74**

382 (R Nomi delle trattorie: Monteaperto: alla casa Nuova, Platischis: ai prodi di Mentana, Taipana: al Re, Cergneu: alla Nobiltà).
<MS048/f> **Can. 20. 74**

383 **patklàp** *TOP sm sg* (Canal di Grivò) *[cf → 136]*; **padrǎta** *TOP sn plt* (podvrata *[„sotto la porta" ovvero „sotto il passo"]*) (Clap)
<MS048/g> **Can. 20. 74**

384 **padrǎta** *TOP sn plt* (podvrata *slov „sotto la porta" ovvero „sotto il passo"]*) (Clap)
<MS048/h> **Can. 20. 74**

385 **Čen^{i}ébola** *TOP sf sg* = **tú** *[→* ***ta¹*** + ***u¹]*** *„a"* **Čen^{i}ébole** *Lsg* (Canebola)
<MS049/a> **Can. 20. 74**

386 **pó** *prep* **morápsku** *ETN agg sost n Asg* (R in moravo)
<MS049/b> **Can. 20. 74**

387 („cláp" – furl. ***[clàp]*** R rupe)
<MS049/c> **Can. 20. 74**

388 **Kьrńéuc** *ETN sm sg* (Cargnolo *[„carniello"]*) (abitante di Cargna *[della Carnia]*)
<MS049/d> **Can. 20. 74**

389 **γá** *pron pers m Asg* **ujéme** *vp ind fut 3sg* (R lo catturerà)
<MS049/e> **Can. 20. 75**

390 **γa** *pron pers m Asg „lo“* **má** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg mod „ha da/deve“* **prɛnát** *vp inf „spingere“* **at** *avv* (**ga ma pregnat atu = tje** *avv [→ **tie**[1]] „deve spingerlo là = là“*); **prinất** = **prɛγnất**
<MS049/f> **Can. 20. 75**

391 **prinất** = **preγnất** *[→ 390]*; **kadá** *avv interr* **prɛženéš** *ind fut 2sg [lett: „supererai“]* **te** *agg dim m Asg* **líbrin** *sm Asg*? (P Quando finirai di leggere questo libro?)
<MS049/g> **Can. 20. 75**

392 **γlás** *sm sg* (R voce)
<MS049/h> **Can. 20. 75**

393 **lás** *sm sg* (R capello); **lấsь** (plur. nom) (R capelli)
<MS050/a> **Can. 20. 75**

394 **Vĩla** *TOP sf sg* (Costalunga) *[cf slov **vile** „forca“ → ter **vila**** „forcella“]*; **t^{i}é** *avv raff „là“* **na** *prep „a“* **Vílo** *A „Costalunga [„forcella“]“*; **γór** *[→ **gor**[1]] avv „su“* **na Vílo** *„a Costalunga“*; **t^{i}é na Vĩle** (Loc. s. f.) *„a Costalunga“*
<MS050/b> **Can. 20. 75**

395 **pat C^{i}ḗrku** *TOP: prep + sf Ssg [„sotto la chiesa“]* (Valle *[di Soffumbergo]*); **c^{i}érku** *sf sg* (R chiesa)
<MS050/c> **Can. 20. 76**

396 **Drœją́** *TOP sm sg* = **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] „a“* **Drœją́ne** *L* (Reant)
<MS050/d> **Can. 20. 76**

397 **padvíla** *TOP sf sg* = **dó** *[→ **dol**[2] + **u**[1] prep „giù a“]* **padvílœ** *A* (Canal del Ferro) *[**pod Vilo** „sotto Costalunga [„forcella“]“] [**Vila** →394]* (R friulani)
<MS050/e> **Can. 20. 76**

398 (Costalunga = Canebola (R riguardo alla lingua)
<MS050/f> **Can. 20. 76**

399 (**Jurétič** *CO* (cognome) – **pad** *prep „sotto“* **Briéx** *IDR sm Asg „il T. Grivò [„la riva“]“ = TOP [→ **pad Briéx**]* (Juretigh *[„Borgo Iuretici“]*) (R sloveni)
<MS050/g> **Can. 20. 76**

400 **ьrmóušca** *[→ **Girmoušćica**] TOP sf sg* (Stremiz) = **Štremic** *CO* (cognome dei *[di]* quasi tutti *[gli]* abitanti del *[di]* Stremiz = **ьrmóušca**)
<MS050/h> **Can. 20. 76**

401 **téj** *cong* **mi** *pron pers pl* **drŭz** *agg idf m pl „altri“* (R come noi) (come noi)
<MS051/a> **Can. 20. 77**

402 **svéta** *agg f sg* **Lœna** *NP f* = **dó** *[→ **dole/-i**] „giù“* **pьr** *prep „vicino a“* **svétĭ Lœne** *L* (S. Elena) (chiesa)
<MS051/b> **Can. 20. 77**

403 **pŏœ** *sn sg* (polje *slov „campagna“*) (campagna)
<MS051/c> **Can. 20. 77**

404 **maγoník** *sm sg* (veter z meglo *slov „vento con nebbia“*) (R vento con nebbia) *[**meglenik*** ? cf → 341 **maγlá**] „tramontana“ [→ 476]*
<MS051/d> **Can. 20. 77**

405 **liéšnike** *sm pl „nocciole“*; **liéšče** *sn sg „cespuglio di noccioli“* (collect.); **dna** *agg num f „un“* **liéska** *sf sg „nocciolo“*; **dą** *m „un/una“* **arétorrente** *[Rieca]“] sm sg „noce“* **...**
<MS051/e> **Can. 20. 77**

406 **... dą** *agg num m „un/una“* **arétorrente** *[Rieca]“] sm sg „noce* (R noce) (R albero e frutto); **víč** *avv „più“* **ariétorrente** *[Rieca]“]* **e** *Gpl „noci“*; **ariétorrente** *[Rieca]“]***ь** (Nom. pl. m.)
<MS051/f> **Can. 20. 77**

407 **Jŭwánac** *OR sm sg* (Juanes) (R monte) *„Ioanaz“*
<MS051/g> **Can. 20. 77**

408 **Pedróza** *TOP sf sg* = **t^{i}é** *avv raff „là“* **na** *prep „a“* **Pedroze** *L* (Pedrosa)
<MS051/h> **Can. 20. 77**

409 **jœ́st** *pron pers sg* (R io)
<MS052/a> **Can. 20. 77**

410 **jœ bíu** *vi ind pft 3sgm „era“*, **šú** *vp ind pft 3sgm „è andato“*, **pьršú** *vp ind pft 3sgm „è venuto“*
<MS052/b> **Can. 20. 77**

411 [**lújš =**] **l^{i}éuš** *agg comp m sg* (lepši *slov „più bello“*) (R più bello) (più bello); **b^{u}ójš** *agg comp m sg* (migliore); **liép** *agg m sg „bello“* **...**
<MS052/c> **Can. 20. 78**

412 **buójš** *agg comp m sg* (migliore)
<MS052/d> **Can. 20. 78**

413 **liép** *agg m sg „bello“*; **liepatá** *sf sg* (bellezza)
<MS052/e> **Can. 20. 78**

414 **žéj** *avv* **pьršú** *vp ppa m sg* (R già venuto)
<MS052/f> **Can. 20. 78**

415 **ás** *[→ **a?** avv interr „forse che“ + **si** → **bite¹**]* **narédu** *vp ind pft 2sgm „hai fatto“*; **ál sь žej** *avv „già“* **narédu** *„hai forse già fatto“*
<MS052/g> **Can. 20. 78**

416 **aspadȁr** *sm sg* (R padrone); **aspadī́ńa** *sf sg* (R padr. *[padrona]*)
<MS052/h> **Can. 20. 78**

417 **kókaš** *sf sg* (R gallina); **náše** *agg poss f pl „le nostre“* **kókaša** (plur.) *„galline“*; **mujé** *agg poss f Dsg „alla mia“* **kókašь** (Dat. s. f.) *„gallina“*; **mujį kókašą** (D. pl.) *„alle mie galline“*
<MS053/a> **Can. 20. 78**

418 **kazá** *sf sg* (R capra); **kazé** (N. pl.) *„capre“*; **púno** *avv* **kazḗ** *sf Gpl „molte capre“*
<MS053/b> **Can. 20. 78**

419 **wocá** *sf sg* (R pecora), pl. **wocé** *„pecore“*; **púno** *avv* **wocī́** (Gen. pl. f.) *„molte pecore“* = **wocḗ**; **púno kazḗ** *sf Gpl „molte capre“*
<MS053/c> **Can. 20. 78**

420 **wadá** *sf sg* (R acqua)
<MS053/d> **Can. 20. 79**

421 **sam ѵ́ídu** *vi ind pft 1sgm* **redḗ** *vi* (gredé *slov „andando“*) (gerundio) (R ho visto andando)
<MS053/e> **Can. 20. 79**

422 **Porčíń** *TOP sm sg* (Porzus); **tié** *avv raff „là“* **na** *prep „a“* **Porčíńo** *L „Porzus“*
<MS053/f> **Can. 20. 79**

423 **paták** *IDR sm sg* (T. Grivo)* = **tú** *[→ **ta¹** + **u¹**] „nel“* **patócь** *L „Grivò“*
** La denominazione locale del T. Grivò sarebbe* ***Brieh*** *[slov* ***Breg****] „Riva“.*
<MS053/g> **Can. 20. 79**

424 **Mažœrska** *ETN agg f sg „di Masarolis“* **wadá** *sf sg „l'acqua“* (T. Chiaro *[Chiarò di Torreano]*)
<MS053/h> **Can. 20. 79**

425 **búla** *sf sg „Colle“* **svétā** *agg m Gsg „di San“* **γьrnœja*** *NP m G „Bartolomeo“ = OR* (M. S. Bartolomeo) (Monte S. Lorenzo)
** Variante locale dell'oronimo ufficiale M. San Lorenzo [RPB].*
<MS054/a> **Can. 20. 79**

426 **búla** *sf sg* (mala gora *slov „piccola montagna“*) = **na** *art idt f „un“* **ḿíckana** *agg f sg „piccolo“* **γórca** *sf sg „monticello“*
<MS054/b> **Can. 20. 79**

427 **cájtьńga** *sf sg* (cajtenga *slov dial „giornale“*) (časnik *slov „giornale“*)
<MS054/c> **Can. 20. 79**

428 (**náńče** *avv „neanche“* **ne** *[→ **dan¹**] agg num f G „una“* **jískre** *sf Gsg „favilla“* **nié** *avv neg „non“* **są** *[→ **bite¹**]* **spáu** *vi ind pft 1sgm „ho dormito“ = „non ho dormito neanche un poco“*)
<MS054/d> **Can. 20. 79**

429 **tú** *[→ **ta¹** + **u¹**]* **γoráx** *sf Lpl* (R sui monti)
<MS054/e> **Can. 20. 80**

430 ? **só pradáli** *vp ind pft 3plm* (R hanno venduto)
<MS054/f> **Can. 20. 80**

431 **nié** *avv neg* **są** *[→ **bite¹**]* **očí** *sf Gpl „gli occhi“* **stísnu** *vp ind pft 1sgm „non ho chiuso [lett: „stretto“]“*, **nié są spóu** *vi ind pft 1sgm „non ho dormito“* **nič** *avv „niente“*, **nié są nacó** *avv „stanotte“* **nič** *avv neg* **zaspóu** *vp ind pft 1sgm „non mi sono addormentato per niente“*
<MS054/g> **Can. 20. 80**

432 (Canebola: R Patriottismo e nazionalismo sloveno. „tutti gli slavi dovrebbero stare insieme“ Ostilità verso i friulani: dovrebbero essere separati da „Faedis“).
<MS054/h> **Can. 20. 80**

433 **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **no** *art idt f S „una“* **mlȁjo** (Instr. s. m. *[?]*) *„verga“*; **mlája** *sf sg* (verga, – mladika *slov „rampollo“)*
<MS055/a> **Can. 20. 80**

434 **straxī́ – straxí** *sm pl „spaventi“*; **bójo** *vi ind fut 3pl „ci saranno“* **tájšni** *agg dim pl „tali“* **straxī́**, **dé** *cong „che“* **ne** *avv neg „non“* **bóta móγli** *vi ind fut 2pl „potrete“* **opstȁt** *vp inf „resistere“*
<MS055/b> **Can. 20. 81**

435 **nuóći** *s* (Dat. s. f.) *„alla notte“*; **nočī́** (pl. Nom.) *„notti“*
<MS055/c> **Can. 20. 80**

436 **kaláč** (R **á** allungata) *sm sg* (un circolo; – P cerchio, p. es. incantato; – ciambella); **kalȁčī** *pl* (P ciambelle)
<MS055/d> **Can. 20. 81**

437 **jьzìk** *sm sg* (R lingua)
<MS055/e> **Can. 20. 81**

438 (R Il moravo e lo stiriano, a loro avviso, sono i più vicini alla lingua di Canebola)
<MS055/f> **Can. 20. 81**

439 **sam bróu** (T **ó** larga) *vi ind pft 1sgm* (R ho letto); **jœ́ prebróu** (T **ó** larga) *vp ind pft 3sgm „ha letto [= ha finito di leggere/ha letto tutto]“*
<MS055/g> **Can. 20. 81**

440 **nowó** *agg n sg* **oblačílo** *sn sg* (R indumento nuovo)
<MS055/h> **Can. 20. 81**

441 **preddnę́** *avv* (P prima di giorno) **bójo** *vi ind fut 3pl „ci saranno“* **tájšni** *agg dim m pl „tali“* **straxǐ** *sm pl „spaventi“*, **dé** *cong „che“* **ne** *avv neg „non“* **bóta móγli** *vi ind fut 2pl „potrete“* **opstǎt** *vp inf „resistere“*
<MS056/a> **Can. 20. 81**

442 (R Fin qui lingua del tutto sospetta)
<MS056/b> **Can. 20. 83**

443 **tĩkáwac** *sm sg* (R tessitore) (tessore *[tessitore]*) (? tessitore)
<MS056/c> **Can. 20. 83**

444 **γá** *pron pers m Asg „lo“* **je stuóru** *vp ind pft 3sgm „ha fatto“* **víc̣** *avv comp „più“* **bǿja** (T **ǿ** tendente a **ó**) *[→ **boj²**] sm Gsg „(di) uccisione/delitto“* **ḱé** *[→ **ke³** cong „poiché“ + **jé** → **bite¹**]* **ubíu** *vp ind pft 3sgm* (R ha ucciso) **bǿja** *[→ **boj⁴**] [slov = **ubitega**] ppp sost m Asg* (R l'ucciso *[ppp m sg]*) *? „ha compiuto un delitto maggiore poiché ha ucciso uno (già) ucciso = uno già morto“*
<MS056/d> **Can. 20. 83**

445 **Čepletíšča** *TOP sn plt* (Cepletischis)
<MS056/e> **Can. 20. 84**

446 **Plestíšča** *TOP sn plt* (Platischis); **platíšča** *sn pl „quarti della ruota“* (P pezzi della circonferenza della ruota) (P il cerchio della ruota) **pьr** *prep „nelle“* **kolǿs** *sn Spl „ruote“* **...**
*NB: l'etimo del TOP **Plestíšča** è riconducibile a due termini raccolti da BdC, e precisamente **platíšče** „cerchio/quarto della ruota“ e **platíšča** „aratro“ → 5658.*
<MS056/f> **Can. 20. 84**

447 **...** **platíšča** *[→ 446]* **...** **pьr** *prep „nelle“* **kolǿs** *sn Spl „ruote“*; **dnó** *agg num n „un“* **platíšče** *sg* (cerchio della ruota); cf. **spíce** *[→ 448]*
<MS056/g> **Can. 20. 84**

448 **spíce** *sf pl* (i raggi delle ruote); cf. **mujúl** *[→ 449]*
<MS056/h> **Can. 20. 84**

449 **mujúl** *sm sg* (furl. „mujúl“ *[**mujûl** „mozzo della ruota“]*) (P centro della ruota) = „**piésta**“ (S. Pietro, Clastra)
Clastra: → 2; S. Pietro: → 25
<MS057/a> **Can. 20. 84**

450 **patı̨** *avv* (R poi)
<MS057/b> **Can. 20. 84**

451 **sút** *sm sg* (denar *slov „denaro“*) (R denaro)
<MS057/c> **Can. 20. 84**

452 **mást** *sf sg* (R burro cotto) (kuhano maslo *slov „burro cotto“*)
<MS057/d> **Can. 20. 84**

453 **tu** *[→ **ta¹** + **u¹**] „in“* **wsácĭ** *agg idf f Lsg „ogni“* **wásĭ** *sf Lsg „paese“*; **tò** *[→ **ta¹** + **u¹**]* **wásĭ** *L* (R in paese)
<MS057/e> **Can. 20. 84**

454 **ą́** *art idt m „un“* **velı̀k** *agg m sg* **púst** *sm sg* (P il „gran carnevale“ *[= da giovedì a martedì grasso]*)
<MS057/f> **Can. 20. 84**

455 ? **pʲr** *prep* **aštaríjĭ** *sf Lsg „all'osteria“* (pri ošteriji *[slov = **pri oštariji**] „vicino all'osteria“*)
<MS057/g> **Can. 20. 84**

456 ? **púst** *sm sg „il carnevale“* **ta** *part raff* **š** *[→ **z/s**] prep „da/di“* **Čempéja** *TOP sm Gsg* (Campeglio) (comune di Faedis); ? **je šú** *vp ind pft 3msg „è andato“* **tú** *[→ **ta¹** + **u¹**] „a“* **Čenʲébolo** *TOP sf Asg „Canebola“*; **Čempéj** (Campeglio) (T **č** tendente a **ṭ́**)
<MS057/h> **Can. 20. 84**

457 **pára** *sf sg* (T vapore) (R vapore)
<MS058/a> **Can. 20. 85**

458 **γór** *[→ **gor¹**] avv „su“* **na** *prep „nel“* **ṭ́ášt** *sm Asg „granaio“* (furl. ṭ́ášt *[= **ciàst** ← slov **kašta**]*)
<MS058/b> **Can. 20. 85**

459 **tatírjo** (R i ladri vanno) (tati *[slov = **tatovi**]* grejo)
<MS058/c> **Can. 20. 85**

460 ?? **zatačít** *vp inf „(far) rotolare“* **takuóle** *avv dim „così“* (zatočiti *slov „far rotolare“*)
<MS058/d> **Can. 20. 85**

461 **dwa** *agg num m* **málna** *sm du* (R due mulini); **málı̨** *sg* (R mulino)
<MS058/e> **Can. 20. 85**

462 **pád** *prep* **wadó** *sf Ssg* (R sotto l'acqua)
<MS058/f> **Can. 20. 85**

463 **špáj** *sm sg* (P spago); **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep* **nı̨́** *agg num m S* (?) **špájı̨** *Ssg* (P con uno spago)
<MS058/g> **Can. 20. 85**

464 **nás** *pron pers Apl* **e** *[= **je** → **bite¹**]* **poγnú** *vp ind pft 3sgm* **wòn** *avv „fuori“* (R ci ha cacciati/-e) (P ci ha cacciati/-e)
<MS058/h> **Can. 20. 85**

465 **Rebíšča** *TOP sn plt* (Robedischis *[Robidischis]*); **Rĩbíšča** (Robedischis)
<MS059/a> **Can. 20. 85**

466 **dwá** *agg num m „due“* **sapóna** *sm du* (2 saponi)* (2 malandrini)
* *Il Pirona, al lemma* ***malandrìn****, rinvia a* ***sapòn****, che tuttavia non figura nel Vocabolario.*
<MS059/b> **Can. 20. 85**

467 **nevóuda** *s* (Acc. s. m.) (R il nipote *[figlio di fratello/sorella]*); **ńeγá** *pron pers m Gsg „di lui“ = agg poss „suo“* **nevòt** *sm „nipote“* (Nom.); **nevóudœ** (Dat. s. m.) *„al nipote“*
<MS059/c> **Can. 20. 85**

468 **nié** *[→* ***bite¹*** *neg]* **žívu** *vi ind pft 3sgm* (R non è vissuto)
<MS059/d> **Can. 20. 85**

469 **je** (?) **skúxu** *vp ind pft 3sgm „ha cotto [= fatto bollire]“* **lúx** *sm Asg* (P ha preparato la liscivia)
<MS059/e> **Can. 20. 85**

470 **ta** *part raff* **z** *prep „di/da“* **wídna** *TOP sm Gsg* (R da Udine)
<MS058/f> **Can. 20. 85**

471 ? **xràm** *sm sg* (R casa) *„casa rustica“*
<MS059/g> **Can. 20. 86**

472 **atràk** *sm sg* (R bambino)
<MS059/h> **Can. 20. 86**

473 **tóu** (?) *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****]* **Prasníde** *TOP sm Lsg* (in Prosenico *[a Prossenicco]*)
<MS060/a> **Can. 20. 86**

474 **γór** *[→* ***ore/-i²****] avv „su“* **ot** *prep „da“* **Kabarída** *TOP sm Gsg „Caporetto“* **viétĕr** *sm sg* (R vento) **γьrbínt** *[→* ***girbint****] sm sg „garbino“* (R vento orientale)
<MS060/b> **Can. 20. 86**

475 ? **tą́** *avv raff „là“* **u** *prep „in“* **Γájžle** *TOP sf Lsg* (in Abbida *[Azzida]*); ? Azzida
<MS060/c> **Can. 20. 86**

476 **γьrbínt** *sm sg „garbino“* (R vento orientale); **maγonìk** *sm sg* („sever“ – R vento del nord) = **„sívĕr“** (R imitazione) *sm sg „tramontana“*
<MS060/d> **Can. 20. 86**

477 **viétĕr** *sm sg* (R vento)
<MS060/e> **Can. 20. 86**

478 **maγonìk** *sm sg [→ 476)* **... šьràk** *sm sg* (sirocco *[scirocco]*)
<MS060/f> **Can. 20. 86**

479 **skačíla** *vp ppa f sg* (R saltato *f sg*) (P saltato *f sg*)
<MS060/g> **Can. 20. 86**

480 **bó malú** *vi ind fut 3sgm* (R pregherà); ?? **potriéba** *sf indecl [cf → 526] „il bisogno“* **malítь** *inf „di pregare“*
<MS060/h> **Can. 20. 86**

481 ?? **zwǫ́** *sm sg* **zwoní** *vi ind pres 3sg* (R la campana suona); **zwoní zwǫ́** *„suona la campana“*
<MS061/a> **Can. 20. 86, 91**

482 **dvie** *agg num f „due“* **krā̆v'** *sf du* (R 2 mucche)
<MS061/b> **Can. 20. 86**

483 **za** *prep* **ósę** *agg num A* **ní** *sm Gpl* (R fra 8 giorni)
<MS061/c> **Can. 20. 86**

484 **abaliélo** *vp ppa n sg* (P ammalato = si è ammalato *n*)
<MS061/d> **Can. 20. 86**

485 **ćákte** *vi imper 2pl 'di cortesia'* (R aspettate) *„aspetti“* (R rivolgendosi a Vogrič)
Vogrič: → 6
<MS061/e> **Can. 20. 86**

486 **biéž** *vi imper 2sg „vai“* **γ** *prep [→* ***k⁷*/h/g****]* **žœγnu** *sm Dsg* (P benedizione)
<MS061/f> **Can. 20. 86**

487 **ne** *avv neg „non“* **stúj** *vi imper 2sg „stare“ = imper neg* **pa** *[→* ***po¹****] prep* **pŏt** *sf Lsg „sul cammino“ = „non stare tra i piedi“*
<MS061/g> **Can. 20. 86**

488 **prídę** *vp ind pres/fut 1sg „vengo/verrò“* **dóu** *[→* ***dol²*** *„giù“ +* ***u¹*** *„a“]* **Malíno** *TOP sf Asg* (Forame) *[lett: „ghiaione“]*
<MS061/h> **Can. 20. 86**

489 **dóu** *[→* ***dol²*** *„giù“]* **mьz** *prep „per“* **Áxtą** *TOP sm Asg „Attimis“*
<MS062/a> **Can. 20. 87**

490 **lesœ̆ne** *agg f* (R di legno) (Nom. pl)
<MS062/b> **Can. 20. 87**

491 **sœ̀m pьrnœ̆su** *[→* ***parnesti****] vp ind pft 1sgm „ho portato“*
<MS062/c> **Can. 20. 87**

492 **nu** *art idt f A „una“* **mьrcu** (?) *[→* ***marca****] sf Asg „briciolina“ = locuz avv [→* ***nu marco****]* **salí** *sf Gsg* (R un po' di sale)
<MS062/d> **Can. 20. 87**

493 **špǫ́γe** *s* (G. s. f.) (R di burro)
<MS062/e> **Can. 20. 87**

494 ? **je blᵘó odletiélo** *vp ind ppft 3sgn „è volato via/è scomparso“ [lett: „era volato via/era scomparso“]* (R è morto) (nesreča se *[= se je]* zgodila *slov „è avvenuta una disgrazia“*)
<MS062/f> **Can. 20. 87**

495 **žǽγǫ** *sm sg* (P benedizione)
<MS062/g> **Can. 20. 87**

496 ? **smo miélĭ** *vi ind pft 1plm „avevamo“* **nǿ** *art idt f A „una“* **velíko** *agg f Asg „grande“* **víéro** *sf Asg „fiducia“* **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] „in“* **wáń** *[→ **u**[1] prep + **njeγa** → **on**[2] pron pers m Asg] „lui“* (R gli credevamo)
<MS062/h> **Can. 20. 87**

497 ? **jьx** *pron pers m Apl „li“* **je začéu** *vp ind pft 3sgm mod „ha cominciato“* **kontravát** *vi inf „ad incontrare“* **po** *prep „sul“* **rít** *sf Lsg „deretano/sedere“* **nazáj** *avv „all'indietro“ = „ha cominciato ad andare loro incontro muovendosi all'indietro col deretano“ [?]*
<MS063/a> **Can. 20. 87**

498 **súdu** *s* (Gen. pl. m.) (R di soldi)
<MS063/b> **Can. 20. 87**

499 **v**[i]**édɷ** *vi ind pres 3pl 'di cortesia' „sanno/sa“* **ká** *pron/cong interr n* **œ** *[= **jœ** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg***?** (R sapete che cos'è?)
<MS063/c> **Can. 20. 87**

500 **sé** *pron rifl A* **zapǿje** *vp ind pres 3sg* (se zapelje *slov „si fuorvia“*)
<MS063/d> **Can. 20. 87**

501 **viesté** *vi ind pres 2pl 'di cortesia'***?** (R sapete) *„sa“*
<MS063/e> **Can. 20. 87**

502 **prídγajo** *vi ind pres 3pl* (R predicano)
<MS063/f> **Can. 20. 87**

503 **wse** *pron idf n sg „tutto“* **γlíx** *avv „uguale“ = locuz avv „comunque/lo stesso“* **se** *pron rifl A „si“* **zapéjejo** *vp ind pres 3pl „fuorviano“*
<MS063/g> **Can. 20. 87**

504 **ámuzna** *sf sg* (P elemosina) *[cf ted **Almosen**; cf **álmožna** in Plet I: 4; in Str: 80]* **= – za** *prep „per“* **bóγimǿ** *avv „elemosina“ [lett: „in nome di dio“]* **– za buóγe** *agg f Apl „le povere“* **dušíce** *sf Apl „anime“*; ? **pǿtjarĭ** *sm pl „i mendicanti“* **...**
<MS063/h> **Can. 20. 87 - 88**

505 ? **pǿtjarĭ** (R mendicanti) (Nom. pl. m.)
<MS064/a> **Can. 20. 88**

506 **tále** *agg dim f sg „questa“* **žená** *sf sg „donna“* **je** (?) *vi ind pres 3sg „è“* **stǻra** *agg f sg „vecchia“*
<MS064/b> **Can. 20. 88**

507 ? **nɷ** *agg num f A „un“* **cabádɷ** *sf Asg „calcio“* (Ac. s. f. (P un colpo p. es. con la gamba) (P il calciare) *[cf slov dial occid **cebáti – cebníti** = slov **bŕcati – bŕcniti** „calciare“]*
<MS064/c> **Can. 20. 88**

508 **úměr** *sm sg „numero“* (Nº)
<MS064/d> **Can. 20. 88**

509 (**ą** *art idt/agg num m „un“* **puóp** *sm sg „ragazzo“ [cf → 338]* **neγá** *art idt/agg idf m G „di un“* **kŭmǿta** *sm Gsg „contadino“* **tú** *[→ **ta**[1] part raff + **u**[1] prep] „a“* **Ćeńébolĭ** *TOP sf Lsg „Canebola“* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **pej** *sm sg „prete“*) *[cf → 2339: **pre** ← frl **pré** „pre', don“ ← **prédi** „prete“]*)
<MS064/e> **Can. 20. 88**

510 ? **tú** *[→ **ta**[1] part raff + **u**[1] prep] „a“* **Ćeńébolĭ** *TOP sf Lsg „Canebola“* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **pej** *sm „prete“*)
<MS064/f> **Can. 20. 88**

511 (R Racconto riguardo ad un sacerdote)
<MS064/g> **Can. 20. 90**

512 **planína** *sf sg „malga“*, **k**[i]**er** *cong „dove“* **rúnajo** *vi ind pres 3pl „fanno“* **sér** *sm Asg* (R formaggio)
<MS064/h> **Can. 20. 90**

513 **potlǿ** *avv „poi“* **žená** *sf sg „la moglie“* **nié** *[→ **bite**[1] neg]* **moγlá** *[→ **morieti**] vi ind pft 3fsg mod „non ha potuto“* **γá** *pron pers m Gsg* **vьnǻt** *[→ **vignati**[1]] vp inf „scacciarlo“* **sáma** *agg f sg „(da) sola“*
<MS065/a> **Can. 20. 90**

514 **pamuóť** *sf sg* (R aiuto) (R pronunzia del tutto sospetta)
<MS065/b> **Can. 20. 90**

515 (R pronunzia del tutto sospetta)
<MS065/c> **Can. 20. 90**

516 **ą** *art idt m* **stàr** *agg m sg* **mǿš** *sm sg* (R un vecchio uomo); **stári mɷžǿ** *pl „vecchi uomini“*
<MS065/d> **Can. 20. 90**

517 **mázda** *sf sg* (salario) = **plačílo** *sn sg* (pagamento); **má** *vi ind pres 3sg „ha“* **velíkɷ** *agg f Asg „un grosso“* **mázdɷ** *Asg „salario“*; **ma májxnɷ** *agg f Asg „un piccolo“* **mázdɷ** *„salario“*
<MS065/e> **Can. 20. 90**

518 **xŏrbàt** *sm sg* **balǻ** *vi ind pres 3sg* (la schiena mi duole)
<MS065/f> **Can. 20. 90**

519 **ósą** *agg num „otto“* **stárju** *sm Gpl „stai“* **s**[i]**érka** *sm Gsg „di granturco“*; **ósą stárju wšenícь** *sf Gsg „di frumento“* (R frumento)
<MS065/g> **Can. 20. 91**

520 **frœ̑žœ̆k** *agg m sg* (fresco)
<MS065/h> **Can. 20. 91**

521 **γœ́jda** *sf sg* (ajda *slov „grano saraceno“*)
<MS066/a> **Can. 20. 91**

522 **só otsiéklĭ** *vp ind pft 3plm „hanno tagliato“* **lípo** *sf Asg „il tiglio“* **dóu** *[→ **dol²**] avv „giù“* (P hanno abbattuto il tiglio)
<MS066/b> **Can. 20. 91**

523 **mála** *avv* **judī́** *sm Gplt* (R poca gente)
<MS066/c> **Can. 20. 91**

524 ? **po** *prep „per“* **télĭ** *agg dim f Lsg „questa“* **pót** *sf Lsg „strada“* **smá xadíl** *vi ind pft 1plm „andavamo“*
<MS066/d> **Can. 20. 91**

525 ? **dóst** *avv* **bœj dúγa** *agg comp f sg* (R parecchio più lunga)
<MS066/e> **Can. 20. 91**

526 **májo** *vi ind pres 3pl* **patriéba** *sf indecl* (R hanno bisogno); **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con“* **xŏrbā́tą** *sm Ssg „la schiena“* **ą** *cong „e“* **s** *prep „con“* **plœ̑ć** *sn Splt „le spalle“* **...**
(P continua)
<MS066/f> **Can. 20. 91**

527 **...** (P continuazione)
z xŏrbā́tą ą s plœ̑ć (P con la schiena e sulle spalle, sc. portiamo) *[→ 526]*
<MS066/g> **Can. 20. 91**

528 ? **ád** *[→ **od**] prep* **aná** *sm Gsg* (R dal fuoco)
<MS066/h> **Can. 20. 92**

529 ? **néγa** *art idt/agg num [?] A „uno“* **γarjána** *ETN s „sloveno“ [= abitante della Carniola sup./carniolino] [cf → 544]* (P montanaro) (Acc. s. m.)
<MS067/a> **Can. 20. 92**

530 **mi** *clit pl [„noi“]* **niémamo** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 1pl „non abbiamo“* **nìč** *avv/pron idf n Asg „affatto/niente“* **aniéγa** *[→ **oni²**] pron dim Gsg „di quello“* (nemamo nič onega *slov „non ne abbiamo affatto“*)
<MS067/b> **Can. 20. 92**

531 **pàs** *sm sg* (R cane)
<MS067/c> **Can. 20. 92**

532 **kár** *cong* **bo pīsú** *vi ind fut 3sgm* (R quando scriverà)
<MS067/d> **Can. 20. 92**

533 **zemjó** (R la terra) (Acc. s. f.)
<MS067/e> **Can. 20. 92**

534 (R Aspirazione a riunire tutti gli sloveni di „Forame“, „Canebola“, „Masarolis“ e „Montefosca“ ecc. in un „comune“)
<MS067/f> **Can. 20. 92**

535 ? **šœst stuó** *num „seicento“* (**600**) **dušĭ̑c** *sf Gpl „anime“*
<MS067/g> **Can. 20. 92**

536 ?? **rúńe** *sf plt „vaiolo“*
<MS067/h> **Can. 20. 92**

537 ? **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **debú** *agg m sg „grosso“*
<MS068/a> **Can. 20. 92**

538 **mámo** *vi ind pres 1pl mod „abbiamo (da)“* (?) **pašijā́t** *vi inf* (R dobbiamo mandare)
<MS068/b> **Can. 20. 93**

539 **jьx** *pron pers m Apl* **tlœ́** *avv* **dœ́ne** *[→ **dieti**] vp ind pres 3sg* (R li mette qua)
<MS068/c> **Can. 20. 93**

540 R 660 abitanti „Canebola“
<MS068/d> **Can. 20. 93**

541 **pa** *[→ **po¹**] prep „in“* **láškį** *ETN agg sost n Lsg „friulano“*, **pá taljąskį** *ETN agg sost n Lsg* (R in italiano)
<MS068/e> **Can. 20. 93**

542 **vi** *pron pers pl ‘di cortesia’* **wòržete** *vp ind pres 2pl* (R voi gettate) *„Lei getta“*
<MS068/f> **Can. 20. 93**

543 **ni** *[→ **naj**] part concess „che“* **kládejo** *vi ind pres 3pl „mettano“* (R (lascia) che mettano)
<MS068/g> **Can. 20. 93**

544 **so** *vi ind pres 3pl „sono“* **dwá** *agg num m „due“*, **trí** *„tre“* **γarjā́nь** *ETN sm pl „carniolini“* (R 2, 3 Sloveni)
<MS068/h> **Can. 20. 93**

545 (Giuseppe Cónt fu Antonio detto Bórtœl in Canebola. Faidútti Giovanni di Giuseppe in Canebola. Succo Giuseppe di Giovanni (R con la barba rossiccia) (Canebola)
<MS069/a> **Can. 20. 93**

546 **wzγā́je** *vi ind pres impers „accade/capita“* (lepo in grdó, kakor pride, n. p. *[npr.]* slaba in dobra pot *slov „bene e male, come capita, p. es. una strada cattiva e una buona“*) (Prosenico *[Prossenicco]*) (Creda *[slov = **Kred**]*)
<MS069b> **Can. 20. 94**

547 **tœ́m** *[→ **tan¹**] avv* (R là) (Prosenico *[Prossenicco]*) (Creda *[slov = **Kred**]*)
<MS069/c> **Can. 20. 94**

548 **butā́rjь** *sm* (Nom. pl.) (botegarji *slov [?] „bottegai“*) (P bottegari *[spreg]*) (Canebola)
<MS069/d> **Can. 20. 94**

549 **sklàp** *sm sg* (schioppo) (Canebola) (R *[trasl] Vogrič*)
Vogrič: → <MS069/e> **Can. 20. 117**

550 **tója** *[→ **tuuj**] agg poss f sg* (R tua) (R *[trasl] Vogrič*)
Vogrič: → 6
<MS069/f> **Can. 20. 117**

551 **sé** *pron rifl A „si“* **jě рьгúzdu** *vp ind pft 3sgm „è trascinato fin qui“* = **păr-**; **sé jě рьгúzdala** *f sg* **damŭ́** *avv „a casa“* (P è arrivata *[spreg]*) (P si è trascinata *[spreg]*) (R *[trasl] Vogrič*) (Scrutto)
Vogrič: → 6; Scrutto → 177
<MS069/g> **Can. 20. 117**

552 **dœrvá** *sn plt* (legni da fuoco) (R legna) (legni da arde*[re]*) (R *[trasl] Vogrič*); **driéu** *sm sg „tronco (da ardere)“* (albero) (da ardere); **xlŏt** *sm sg „tronco (reciso)“* **...**
Vogrič: → 6
<MS069/h> **Can. 20. 117**

553 **te** *[→ **to²** clit n sg + **je** → **bite** ind pres 3sg impers „è“]* **li̯épo** *avv „bene“* (to je prav *slov „va bene“*)
<MS070/a> **Flajpan 18. 1**

554 **sē̆ᵈnьte** *vp imper 2pl ‘di cortesia’* (R sedetevi) *„si sieda“* (plur. e plur. p *[per]* sing.); **sédně** *vp imper 2sg* (R siediti)
<MS070/b> **Flajpan 18. 2**

555 **já** *pron pers sg „io“* **sč** *[→ **bite¹**]* **sni̯édu** *vp ind pft 1sgm* (R io ho mangiato)
<MS070/c> **Flajpan 18. 2**

556 **já** *pron pers sg „io“* **sč** *[→ **bite¹**]* **sē̆dnu** *vp ind pft 1sgm „io mi sono seduto“*; **óṇ** *pron pers m sg* **e** *[= **o** → **o²** clit m sg + **je**]* **sē̆dnu** *3sgm „egli si è seduto“*; **onà** *pron pers f sg „lei“* **ne** *[= **na** → **o²** clit f sg + **je**]* **sē̆nĕla** (R si è seduta)
<MS070/d> **Flajpan 18. 2**

557 **jā́** *pron pers „io“* **ƒoṇ** *vi 1sg mod „voglio“* **sē̆nĭtь** *vp inf* (R sedermi) (R nei trisillabi: **’dn = ’ᵈn** – v. *[vedi]* **’n**; nei bisillabi: **’dn = ’dn**)
<MS070/e> **Flajpan 18. 2**

558 **ćé** *cong „se“* **to** *clit n sg [„esso“]* **jĕx** *pron pers Gpl „ce ne“* **je** *vi ind pres 3sg impers „è“* **vèƒ** (T breve, **ť** *[ṭ̆ ?]* tendente a **č**) *avv comp „di più“*, – **onè** *pron pers f pl* **su sē̆nĕle** (R esse si sono sedute)
<MS070/f> **Flajpan 18. 2**

559 **grácja** *inter* **za** *prep* **sœu̯sé** *pron idf n Asg* (P grazie per tutto); **bóx** *sm sg* **a** *[= **γa** → **on²**] pron pers m Asg ‘di cortesia’* **wári** *vi imper 2sg* estesa alla 3sg= locuz inter* (dio la conservi)
** Cf → 7.*
<MS070/g> **Flajpan 18. 2**

560 **Tằr*** *MICR sm sg „C. [Casa?] Ter [„spina“]“* (Stella) = **tá** *part raff* **na** *prep „a“* **Tárnu** *L „a Tar“* (R paese nelle vicinanze)
** Località attualmente priva di abitazioni, ad eccezione della canonica [RZO]. Cf anche → 4250.*
<MS070/h> **Flajpan 18. 27**.

561 **tằr** *sm sg* (la spina)
<MS071/a> **Flajpan 18. 27**

562 **àrm** *sm sg* (grm *slov „cespuglio“*) (un *[uno]* sterpo)
<MS071/b> **Flajpan 18. 27**

563 **róžica** *sf sg* (T fiore) (fiore)
<MS071/c> **Flajpan 18. 27**

564 **poméšano** *vp ppp n sg* (R mescolato) (R parlando p. es. della lingua)
<MS071/d> **Flajpan 18. 28**

565 **wàs** *sf sg „villaggio“* = **naš** *agg poss m sg „il nostro“* **pajīs** *sm sg „villaggio“* (Flaipano)
<MS071/e> **Flajpan 18. 28**

566 ? **drigáč** *avv „altrimenti“*
<MS071/f> **Flajpan 18. 28**

567 **trí** *agg num n „tre“* **jímana** *sn pl „nomi“*
<MS071/g> **Flajp. 18. 28**

568 **tú** *[→ **ta¹** + **u¹**] „a“* **Fĭjpláne** *TOP sm Lsg* (Flaipano) (**Fĭjpláne**)
<MS071/h> **Flajp. 18. 28**

569 **nancu̯ɸj** *avv* **te** *[→ **to²** + **je** vi ind pres „è“]* **nu̯ɸi̯ƒ** *sf sg* (za nicoj *[nocoj]* je noč *slov „(per) stasera è notte“*)
<MS072/a> **Fl. 18. 28**

570 **se** *pron impers* **právi** *vi ind pres 3sg* (R si dice)
<MS072/b> **Fl. 18. 28**

571 **tótje** *[**tót** avv „qui/da queste parti“ **je** vi in pres 3sg „c’è“: cf → 575]* (**slavénska** *ETN agg f sg „slovena“ [sott: **špraγa** „lingua“: cf → 572]*) (**slavénske** *m sg*) **tóte** *„qui c’è“* **slovéske** *ETN agg m sg* (**langáč** *sm sg „lingua“*) **jezèk** *sm sg „lingua slovena“*
<MS072/c> **Fl. 18. 28**

572 **pó** *prep „nella“* **slovésken** *ETN agg m Lsg „slovena“* **jezíku** *sm Lsg „lingua“* **takó** *avv „così“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* = **tákо je**; **pó slovéskě špráγě** *sf Lsg „nella lingua slovena“* (**špraha** *sf sg*)
<MS072/d> **Fl. 18. 28**

573 **po** *prep „in“* **drúzč** *agg idf f Lsg „altra“* **mańjérĭ** *sf Lsg „maniera“* (drugače *slov „diversamente“*)
<MS072/e> **Fl. 18. 28**

574 **Bri̯ɛ́x** *TOP sm sg „Pers [„riva“]“* = **tóu̯** *[→ **ta**[1] + **u**[1] prep] „a“* **Bri̯ɛ́u** *L* (Pers)
<MS072/f> **Fl. 18. 28**

575 **júdje** *sm pl* (uomini); **tɵ́t** *avv „da queste parti“* **je** *vi in pres 3sg „c'è“* **dóst** *avv „molta“* **judí** *Gpl „gente“*
<MS072/g> **Fl. 18. 28**

576 **júdje** *[→ **jut**] ETN sm pl* (ebrei *[lett: giudei]*); **dóstč** *avv* **júdou** *Gpl* (molti ebrei)
<MS072/h> **Fl. 18. 28**

577 **tlé** *avv* **nᵘótre** *avv* (qui dentro)
<MS073/a> **Fl. 18. 29.**

578 **pɛ̄tak** *sm sg* (venerdì); **nedi̯ɛ́ja** *sf sg „domenica“*
<MS073/b> **Fl. 18. 29**

579 **nedi̯ɛ́ja** *sf „domenica“*
<MS073/c> **Fl. 18. 29**

580 **začnímo** *vp imper 1pl „iniziamo“* **cíu** *agg idf m Asg „l'intera“* **tédan** *sm Asg „settimana“* – **pondi̯ɛ́jak** *sm sg „lunedì*, (**zá** *avv „poi“*) **toràk** (T **á** breve) *sm sg „martedì“*, **sri̯ɛ́da** *sf sg „mercoledì“*, **četr̥tàk** *sm sg „giovedì“*, **pɛ̄tak** *sm sg „venerdì“*, **sabota** *sf sg „sabato“*, **nedi̯ɛ́ja** *sf sg „domenica“*
<MS073/d> **Fl. 18. 29**

581 **ta** *part raff* **zā̆t** *avv* (indietro) *„dietro“*; **ta** *part raff* **sprⁱɛ̄ⁱ** *avv* (davanti) = **ta sprⁱɛ̄**
<MS073/e> **Fl. 18. 29**

582 **te** *art dt m sg „il“* **krɔ̄ⁱ** *[→ **kraj**[3]] sm sg* (P bordo, parte estrema); **tá** *part raff* **na** *prep „sul“* **krā̆ĭ** *sm Lsg „bordo“*; **tá na** *„nel“* **srɛ̄t** *sf Lsg „mezzo“* (dentro)
<MS073/f> **Fl. 18. 29**

583 **tá** *part raff* **na** *prep „nel“* **srɛ̄t** *sf Lsg „mezzo“* (dentro); **oré** *[→ **ore/-i**[2]] avv* **po** *prep* **strán** *sf Lsg* (gore *[gori]* po strani *slov „su in parte“*)
<MS073/g> **Fl. 18. 29**

584 **oré po strán** (gore *[gori]* po strani) *[→ 583]*; **ta** *part raff* **dɵ́le** *avv* **po strán** (dole *[doli]* po strani *slov „giù in parte“*)
<MS073/h> **Fl. 18. 29**

585 *[schema di tavolo rettangolare osservato dal vertice sinistro inferiore]* (R persona *[= l'osservatore]*) (P persona): P „tavolo“ – **oré po strán** *[→ 583]*; **na krā̆ĭ** *[→ **kraj**[3]] „sul lato/sul bordo“*; **ná** *prep* **ti** *art dt m Lsg* **drúzi** *agg idf m Lsg „sull'altro“* **krā̆ĭ** *sm Lsg „bordo“*); **ta** *part raff* **dɵ́le** *avv „laggiù“* **po strán** *„in parte“*; **na krā̆ĭ** *„sul bordo“*
<MS074/a> **Fl. 18. 29**

586 **ná** *prep* **ti** *art dt m Lsg* **drúzĭ** *agg idf m Lsg „sull'altro“* **krā̆ĭ** *[→ **kraj**[3]] sm Lsg „lato/bordo“*
<MS074/b> **Fl. 18. 29**

587 **naš** *agg poss m sg* **ré** *sm indecl* (*[il]* nostro re); **tá** *part raff* **păr** *prep* **náši** *m Lsg* **ré** (presso il nostro re)
<MS074/c> **Fl. 18. 29**

588 **óŋ** (**óń**) *sm sg* (R fuoco); **oŋíšče** *sn sg „focolare“*; **óŋ** *„il fuoco“* **se** *pron passvt „si“* **vídi** *vi ind pres 3sg „vede“*, **ta** *part raff „là“* **zdóle** *prep „sotto“* **tó** *art dt n Asg „il“* **oŋíšče** *Asg „focolare“*
<MS074/d> **Fl. 18. 29**

589 **tá** *part raff* **nă** *prep „sul“* **óŋ** *sm Asg „fuoco“* **wărží** *vp imper 2sg „getta“* **jă** *pron pers m Asg „lo“* (R buttalo, sì *[trasl dal R: **ja**]*) = **lóžčj** *vp imper 2sg „metti“*; **já** *avv „sì“*, **ɟóŋ** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod* **wărstí** *vp inf* (R sì, voglio buttare)
<MS074/e> **Fl. 18. 29 – 30.**

590 **pɛ́pu** *sm sg* (R cenere, cenere); **té** *[= **to** clit n sg + **jé** vi ind pres 3sg] „c'è“* **dostí** *avv* **pépulja** *Gsg „molta cenere“*
<MS074/f> **Fl. 18. 30.**

591 **katɵ̀u̯** *sm sg „paiolo“*, **dwá** *agg num „due“* **kotlá** *du „paioli“*; **véɟ** *avv comp „di più“* **so** *vi ind pres 3pl „sono/fanno“* **trí** *agg num „tre“* **kotlé** *pl*
<MS074/g> **Fl. 18. 30**

592 **wɵ́da** *sf sg „acqua“*
<MS074/h> **Fl. 18. 30.**

593 **púj** *vp imper 2sg* **žvɔ́lt** *avv* (va *[va']* svelto); **púj pomàlɵ̀** *avv* (va a piano *[va' adagio]*)
<MS075/a> **Fl. 18. 30**

594 **á** *avv interr „forse“* **ci bíu** *vi ind pft 2sgm*? (**a ti** *clit sg [„tu“]* **si biu**) (sei stato?) (? = **at** ? **si biu**) **já** *avv „sì“*, **si bíu** *vp ind pft 1sgm „sono stato“*
<MS075/b> **Fl. 18. 30**

595 **xudíɟ** *sm sg „diavolo“* = **zlu̯ɵdi** *sm sg „diavolo“*
<MS075/c> **Fl. 18. 30**

596 **ja** *pron pers sg* **ɟɵ́ŋ** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg* (R io voglio); **ti** *pron pers sg „tu“* **ɟɔ́š** *vi ind pres 2sg „vuoi“*. – **óŋ ɟɔ́** = **ᵘo** *pron pers m*

sg **ʃɔ́** *3sg* (R egli vuole); **mi** *pron pers pl „noi“* **ʃĕmó** *1pl „vogliamo“*, **mi** *„noi“* **dwá** *agg num m „due“* **ʃĕmó** *1pl „vogliamo“*; **ví** *pron pers pl „Voi/Lei“* **ʃĕtę́** (T **é** tendente a **œ**) *2pl ‘di cortesia’ „volete/vuole“*, **vi dwá** *m „voi due“* **ʃĕté** *2pl „volete“*

<MS075/d> **Fl. 18. 30**

597 **vi** *pron pers pl „voi“* **dwá** *agg num m „due“* **ʃĕté** (**ɟьté**) (T tendente verso **ʃ̆até**) *[→ **tiet**] vi ind pres 2pl „volete“*; **oné** *pron pers m pl „loro/essi“* **ʃĕjȯ́** *3pl* (R vogliono); **óně dwá** *„loro due“* **ní** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **ʃĕjȯ́** *3pl* **tȧ́ko** *avv „così“*

<MS075/e> **Fl. 18. 30**

598 **táko** *avv* (R così) (R non **„tak^{u}ó“**)

<MS075/f> **Fl. 18. 31**

599 **Múzac** *TOP sm sg „Musi“* = **tú** *[→ **ta¹** + **u¹**] „a“* **Mȧ́sce** *L* (Musi) (villagio *[villaggio]* Musi); **ní** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **májȯ** *vi ind pres 3pl „hanno“* **jezȅk** *sm Asg „una lingua“* **tí** *[→ **tej**] cong „come“* **tá** *part raff* **par** *prep „da“* **nás** *pron pers m Lpl „noi“* (R hanno una lingua uguale alla nostra)

<MS075/g> **Fl. 18. 31**

600 = **tú Mȧ́sce ni májȯ jezȅk tì tú** *[→ **ta¹**]* **par nás** *[→ 599]*; **ní** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **ʃakarȧ́jȯ** *vi ind pres 3pl* **sȯ́u̯se** (= **sȧ́u̯se**) *pron idf m pl* (tutti; R tutti) **pó** *prep „in“* **slovéskin** *ETN agg sost n Lsg* (tutti parlano per slavo)

<MS075/h> **Fl. 18. 31**

601 **ní** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **ɷworìjȯ** *vi ind pres 3pl* (R parlano) – cf. **ʃakarȧ́jȯ** *vi ind pres 3pl*

<MS076/a> **Fl. 18. 31**

602 **tá** *part raff* **pod Bárdo** *TOP: prep + sn Ssg [?] „a Cesariis [lett: „sotto Lusevera [„il colle“]“]* = **tó pod Bárdo**; **pod Bárdo** (Cesariis) **a** *cong „e“* **zá** *prep* **to** *pron dim n Asg* (R dopo questo) **je** *vi ind pres 3sg „c’è“* **Tɔ́r** *TOP sm sg* = **tó** *part raff* **na** *prep „a“* **Térȯ** *L* (Pradielis)

<MS076/b> **Fl. 18. 31**

603 **a** *cong „e“* **zá** *prep* **to** *pron dim n Asg* (R dopo questo) **je** *vi ind pres 3sg „c’è“* **Tɔ́r** *TOP sm sg* = **tó** *part raff* **na** *prep „a“* **Térȯ** *L* (Pradielis), **zá to je Múzac** *[→ 599]*; **Múzac**, **ʋ́jé** *[→ **vje**]* („vie“ *[**vìe**]*, furl.), **po** *prep „nella“* **náši** *agg poss m Lsg „nostra“* **jezíkŭ** *sm Lsg „lingua“ [cf frl **a … vìe** „alla maniera di ...“]*

<MS076/c> **Fl. 18. 31**

604 **Bárdo** *TOP sn sg [lett: „colle“]*, **túu̯** *[→ **ta¹** + **u¹**] „a“* **Bárde** *L* (Lusevera)

<MS076/d> **Fl. 18. 31**

605 **rát** *avv* (abbastanza)

<MS076/e> **Fl. 18. 31**

606 **te** *[→ **to²** + **je** vi ind pres 3sg „è“]* **lístjȝ** *sn sg* (to je listje *slov „questo è fogliame“*) (foglii *[foglie]*) = **pérje** *sn sg* (foglio *[foglia]*)

<MS076/f> **Fl. 18. 31**

607 **pérjȝ nu** *cong* **lístjȝ** *[→ 606]* (**nu** = *ted* **und**, *it* **e**); **dnó** *agg num n „una“* **pérjȝ** *„foglia“*; **dʋ́i̯é** *„due“* **pérjȝ** *du [?] „foglie“*

<MS076/g> **Fl. 18. 31**

608 **katére?** *pron interr m sg* (R quale); **kí** *pron interr „chi“*, **to** *clit n sg [„esso“]* **právč** *vi ind pres 3sg „dice“* **tu̯ó** *pron dim n Asg „questo“*, **kí te** *[= **te** pron pers Dsg + **je** → **bite¹**]* **réku** *vp ind pft 3sgm „ti ha detto“* **tu̯ó?** *„chi ti ha detto questo?“*

<MS076/h> **Fl. 18. 31**

609 R: Sospetto da parte del prete del posto a Flaipano a causa delle mie carte e perché io interrogavo sulla denominazione dei monti, dei paesi ecc., in una parola, dei luoghi.

<MS077> **Fl. 18. 32**

610 R: Influsso degli affissi – Bisillabi suffissati: accento non su **ók**.

<MS077vs>

611 **? ḱéuje** *[→ **ki?²** pron interr „chi“ + **u** → **o²** clit m sg [„egli“] + **je** → **bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **to** *clit n sg [„esso“]* **té** *pron dim m sg „colui/quello“*, **ke** *[→ **ki³** pron rel „il quale/che“ + **je** → **bite¹**]* **réku** *vp ind pft 3sgm „ha detto“* **tu̯ó** *pron dim n Asg „questo“* **zȧ́j** *[→ **zda**] avv „adesso“*

<MS078/a> **Fl. 18. 32**

612 **ʃé** *[→ **če²**] cong „se“* **nɔ** *avv neg „non“* **móremo** *vi ind pres 1pl mod „possiamo“* **nancój** *avv „stasera“*, **ʃémo** *vi ind pres 1pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **stóriti** *vp inf „fare“ = „faremo“* **zájtra** *avv* (R domani); **ŋelé** *avv* (adesso)

<MS078/b> **Fl. 18. 32**

613 **ŋelé** *avv* (adesso)

<MS078/c> **Fl. 18. 32**

614 (8-9 anni fa declinavano – adesso sparisce)

<MS078/d> **Fl. 18. 32**

615 **Rúsiʃ** *CO „Russig“* – R: famiglia a „Malamaseria“ – C’è la tradizione (leggenda) che siano venuti dalla Russia).

<MS078/e> **Fl. 18. 32**

616 **bi̯éži** *vi imper 2sg* (R muoviti)
<MS078/f> **Fl. 18. 32**

617 **ja** *clit sg [„io“]* **bóm pǎršóu** *vp ind fut 1sgm* (R verrò)
<MS078/g> **Fl. 18. 32**

618 **bon dʲélŏu̯** *vi ind fut 1sgm* (R farò) **=** **ɟóŋ** *vi ind pres 1sg mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **dʲélat** *vi inf „fare“ = „farò“* **tu̯ó** *pron dim n Asg „quello“* **ke** *pron rel „che“* **mʰ** *pron pers Dsg „mi“* **ukážete** *vp ind fut 2pl ‘di cortesia’ „comanderete/comanderà“*
<MS078/h> **Fl. 18. 32**

619 **tu̯ó** *pron dim n Asg „quello“* **ke** *pron rel „che“* **ŭkᵘážete** (**ŭkᵘážete**) *vp ind fut 2pl [‘di cortesia’] „comanderete/comanderà“* **mené** *pron pers Dsg =* (**mé**) *„a me“*, **ja** *clit* **bón di̯élŏu̯** *vi ind fut 1sgm „farò“*
<MS079/a> **Fl. 18. 32**

620 **kój** *[→* ***ka?****] pron interr n A „che cosa“* **ɟéte** *[→* ***tiet****] vi ind pres 2pl ‘di cortesia’ mod „volete/vuole“* (**mʰ** *pron pers Dsg „mi“*) **ŭkᵘazáte** *vp inf „comandare“*, **ke** *cong „che“ [→* ***ke⁶****]* **di̯élĕ** *vi imper 2sg* estesa alla 1sg* (cosa volete comandare, che faccia io).
** Cf → 7.*
<MS079/b> **Fl. 18. 33**

621 **kój ɟete mi** *pron pers Dsg „mi“* **ví** *pron pers pl „voi“* **ŭkᵘazáte**, **ke di̯élь** *[→ 620]*; **kój ɟete ŭkᵘazáte**, **ke di̯élimo** *imper 1pl „che facciamo“* **mí** *pron pers pl „noi“*
<MS079/c> **Fl. 18. 33**

622 **kám** *avv interr „dove“* **pa** *cong „e“* **ɟemo** *[→* ***tiet****] vi ind pres 1pl mod* **jĕté** *vi inf „andare“ = „andremo“* **na** *prep „al“* **di̯élo** *sn Asg „lavoro“* (**mí** *pron pers pl „noi“*)**?**
<MS079/d> **Fl. 18. 33**

623 **tó** *pron dim n sg „questo“* **sĕ** *pron passvt „si“* **rečé** *vp ind pres 3sg „dice“* **dam** *agg m idf A „una“* **bȯ́t** *sm Asg „volta“ = locuz avv* (1 una volta) **par** *prep „da“* **nás** *pron pers Lpl „noi“*; **mi** *pron pers pl* **drúze** *agg idf m pl „noialtri“* **mí** *clit pl [„noi“]* **smo reklé** *ind pft 1plm „dicevamo“* **dam bȯ́t** *„un tempo“*
<MS079/e> **Fl. 18. 33**

624 **dȯ́nɟe** *cong „dunque“* **ví** *pron pers pl ‘di cortesia’ „Voi/Lei“* **vĕsté** *vi ind pres 2pl ‘di cortesia’ „sapete/sa“*, **ké** *[→* ***ka?****] pron/ cong interr n „che cosa“* **smo ɡǎle** *[→* ***djati****] vp ind pft 1plm „abbiamo detto“***?** **ánu** *cong „e“* **tu̯ȯ́** *pron dim n sg „quello“*, **ké** *[→* ***ki³****] pron rel* **smo ɡǎle = ɡálĕ mí** *pron pers pl „noi“*, **tḗ** *[→* ***to*** *pron dim n sg „quello“ +* ***jḗ*** *→* ***bite²*** *vi ind pres 3sg „è“]* **rečenó** *vp ppp n sg „detto“*
<MS079/f> **Fl. 18. 33**

625 **móu̯š** *sm sg* **te** *[→* ***to²*** *clit n sg +* ***je*** *→* ***bite²*** *vi ind pres 3sg „è“]* **móu̯š** (R uomo è uomo); **žaná** *sf sg* **té žaná** (R donna è donna)
<MS079/g> **Fl. 18. 33**

626 **mŭ̏š** *sm sg* (R asino)
<MS079/h> **Fl. 18. 33**

627 **já** *pron pers sg „io“* **sь** *[→* ***bite¹****]* **di̯élou̯** *vi ind pft 1sgm „io ho lavorato“* **ánu** *con „e“* **ja** *clit sg [„io“]* **di̯élan** *ind pres „lavoro“*; **ti** *pron pers sg „tu“* **di̯ḗlaš** *„fai“* **rantí** *[= slov* ***ravno*** *avv „proprio“ +* ***to*** *pron dim n Asg „quello“] „proprio quello“* **ke** *[→* ***ki³****] pron rel „che“* **di̯elan** *1sg „faccio“* **já**
<MS080/a> **Fl. 18. 33**

628 **já** *pron pers sg „io“* **mu** *pron pers m Dsg „gli“* **rečén** *vp ind pres 1sg „dico“* **ál** *avv interr „forse che“* **ti** *pron pers sg „tu“* **di̯élaš** *ind pres 2sg „fai“* **rantí** *[= slov* ***ravno*** *avv „proprio“ +* ***to*** *pron dim n Asg „questo“] „proprio ciò“* **ke** *[→* ***ki³****] pron rel „che“* **di̯élan** *1sg „faccio“* **já** *pron „io“***?** (R fai forse la stessa cosa che faccio io)
<MS080/b> **Fl. 18. 34**

629 **ŋelé** *avv „adesso“* **bómo prosíli** *vi ind fut 1plm „chiederemo“[lett: „pregheremo“]* **= mómo** *[→* ***mieti****] vi ind pres 1pl mod „abbiamo da/dobbiamo“* **prosíte** *vi inf „chiedere“* **ospodíŋa** *[cf* ***gospodîn =*** *gospod, gospodar „signore/padrone“ in Plet I: 236] sm Asg „al padrone“*, **kó** *[→* ***ka?****] pron/ cong interr n A „che cosa“* **momo di̯élate** *vi inf „abbiamo da fare“*; **tu̯ó** *pron dim n Asg „quello“* **ko** *[→* ***ki³*** *pron rel „che“ +* ***o²*** *clit m sg]* **nán** *pron pers Dpl „ci“* **ku̯áže** *vp ind fut „comanderà“* **óŋ** *pron pers m sg „lui“*, **ɟémo** *vi ind pres 1pl mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **di̯élate** *= „faremo“* **mí** *pl „noi“ = „lo faremo“.*
<MS080/c> **Fl. 18. 34**

630 **kó** *[→* ***ka?****] pron interr n A „che cosa“* **momo di̯élate** *„abbiamo da fare“***?** *[→ 629]*
<MS080/d> **Fl. 18. 34**

631 **púja** *vp imper 2pl „andate“* **pekonàt** *vi sup „a lavorare col piccone“*; **– kǎŋ?** *avv*

interr „dove?“ **– túu̯** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] „nel“* **ŋíwu** *sf Asg „campo“* **újta pekonàt**

<MS080/e> **Fl. 18. 34**

632 **búx ʋé** (R dio sa) *avv „chissà/lo sa solo iddio“*

<MS080/f> **Fl. 18. 34**

633 **ŋelé** *avv „adesso“* **sᵒmó šlè** *vp ind pft 1plm „siamo andati“*, **sᵒmó storlè** *vp „abbiamo fatto“* **tu̯ó** *pron dim n Asg „quello“* **ka** *pron rel „che“* **ste ukṵázalě** *vp ind pft 2pl ‘di cortesia’ „avete comandato“* **ʋí** *pron pers pl ‘di cortesia’ „Voi“*

<MS080/g> **Fl. 18. 34**

634 **ó** *inter „oh“*, **ŋele** *avv „adesso“* **te** *[→ **to**[2] clit n sg + **je** vi ind pres 3sg impers „c’è“]* **di̯éla** *sn Gsg „di lavoro“* **= ŋelé te di̯éla** *„adesso ce n’è di lavoro“*

<MS080/h> **Fl. 18. 35**

635 **to** *clit n sg [„esso“]* **ni̯é** *[→ **bite**[2] neg] vi ind pres 3sg impers* **ri̯és** *avv* (non è vero); **tu̯ó** *pron dim n sg „questa“* **je ri̯és** *s indecl [?] [cf → 7011] „è la verità“*

<MS081/a> **Fl. 18. 35 - 36**

636 **„drigač“** *„diversamente“* (R non c’è questa parola, ma così l’ha pronunziata lo sloveno)

<MS081/b> **Fl. 18. 35**

637 **tu̯ó** *pron dim n sg „questa“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **ri̯és** *s indecl „la verità“*; **ʃé** *[→ **ce**[2]] cong „se“* **to** *clit n sg [„esso“]* **nč** *[→ **bite**[2] neg] vi ind pres 3sg impers „non è“* **ri̯és** *avv „vero“*, **prósi** *vi imper 2sg* **na** *[→ **dan**[2]] pron idf m A „un“* **drúzaγa** *agg idf m Asg* (domanda un altro *[chiedilo ad un altro]*)

<MS081/c> **Fl. 18. 36**

638 **tu̯ó** *pron dim n Asg „quello“* **kǒ** *pron rel „che“* **si** *[→ **bite**[1]]* **práu** *vi ind pft 1sgm* **ja** *pron pers sg „io“* (pravil jest *[slov: **pravil jaz** „detto io“]* (R quella cosa di cui ho parlato io)

<MS081/d> **Fl. 18. 36**

639 **práu** *[→ 638]* **= ɖáu** *[→ **djati**] vp ppa m sg* (R detto *[= „ho detto“]*); **tu̯ó** *pron dim n sg „questo“* **te** *[→ **to**[2] clit n sg + **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **wse** *pron idf n sg „tutto“* **dnó** *pron dim n sg = locuz avv „tutt’uno“* (R è la stessa cosa)

<MS081/e> **Fl. 18. 36**

640 **nɔ** *avv neg „non“* **ʋi̯ɛ̂n** *vi ind pres 1sg „so“*, **ʃu** *[→ **če**[2] cong „se“ + **u** → **o**[2] clit m sg]* **príde** *vp fut 3sg „verrà“*, **má** *cong „ma“* **siúrno** *avv* (sicuro *[di sicuro]*) **ʃe** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **príti** *inf = „verrà“* **dɔ́š** *sm sg „la pioggia“* **nancɔ́j** *avv „questa sera“*

<MS081/f> **Fl. 18. 36**

641 **snɔ́jka** *avv „ieri sera“* **e** *[→ **bite**[1]]* **šṹu** *vi ind pft 3sgm „cadeva“* **dɔ́š** *sm sg „la pioggia“ = „pioveva“*, **nás** *avv* (R oggi) **ʲe šṹu dɔ́š**; **ŋelé** *avv* (adesso) **ne** *avv „non“* **ré** *vi ind pres 3sg* (gre *slov „va“*) *„non piove“*, **te li̯épo = tó** *clit n sg* **je** *vi ind pres 3sg impers „è“* **li̯épo** *agg sost n sg „bello [sott: „tempo“]“*, **jásno** *avv „sereno“*

<MS081/g> **Fl. 18. 36**

642 **arḿí** *vi ind pres 3sg impers* (R tuona) – **se** *pron rifl* **bóušče** *vi ind pres 3sg impers* (P lampeggia)

<MS081/h> **Fl. 18. 36**

643 **se** *pron rifl* **bóušče** *vi ind pres 3sg impers* (P lampeggia)

<MS082/a> **Fl. 18. 36**

644 **kór** *[→ **kar**[2]] cong „quando“* **to** *clit n sg [„esso“]* **arḿí** *vi ind pres 3sg impers „tuona“* **na** *prep* **térděŋ** *agg sost n Lsg = locuz avv „forte/fragorosamente“*, **to tri̯éska** *vi ind pres 3sg impers „tuona“* (P tuono)

<MS082/b> **Fl. 18. 36**

645 **láwa** *sf sg* (R testa)

<MS082/c> **Fl. 18. 36**

646 **ún** *pron pers m sg „lui“* **ʃakará** *vi ind pres 3sg „parla“* **na** *prep* **térdьŋ** *agg sost n Lsg = locuz avv* ([*ad*] alta voce), **ká** *[→ **ke**[2]] cong „affinchè“* **na** *[**n** = **ni** → **o**[2] clit m pl [„essi“] + **a** = **γa** pron pers m Asg „lo“]* (oni ga *slov „essi lo“*) **čújejo** *vi ott pres 3pl „sentano“* **véʃ** *avv comp „più“* **kuj** *[→ **kuj/ku**] cong „che/di“* **daŋ** *agg num sost m „uno“ = „perché lo senta più d’uno“*

<MS082/d> **Fl. 18. 36**

647 **óŋ** *pron pers m sg „lui“* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **dan** *art idt m A „una“* **dóbǎr** *agg m Asg „buona“* **aʷŏš** *sm Asg „voce“* (la voce) (R **„las“** sc. **„glas“** *„voce“* non si usa)

<MS082/e> **Fl. 18. 37**

648 **óŋ** *pron pers m sg „lui“* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **dan** *art idt m A „una“* **dóbar** *agg m Asg „buona“* **aʷŏš** *s Asg „voce“*, **ɔ́ŋ se** *pron passvt* **čúje** *vi ind pres 3sg „lo*

si sente“ **na delečéę̨** (T ę̨ breve) *locuz avv „lontano“*

<MS082/f> **Fl. 18. 37**

649 stráx *sm sg* (la paura); **ja** *pron pers sg „io“* **man** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ho“* **stráx** *A „paura“*; **já si** *[→ **bite**[1]]* **bíu** *vi ind pft 1sgm „ero“* **w** *prep* **strǻxŭ** (T **ŭ** tendente ad **ɷ**) *L „in paura“ = „avevo paura“*

<MS082/g> **Fl. 18. 37**

650 já *pron pers sg „io“* **si bíu** *vi ind pft 1sgm „ero“* **w** *prep* **strǻxŭ** *sm Lsg „in paura“ = „avevo paura“*; **ŋelé** *avv „adesso“* **níman** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 1sg „non ho“* **stráxu** *G „paura“* **véɟ** *avv „più“*, **kéj** *[→ **ki?**[2]] pron interr „chi“* **tě** *[→ **to**[2] clit n sg + **jě** → **bite**[1]]* **tĭ** *pron pers Dsg „ti“* **stu̯óruu̯** *vp ind pft 3sgm „ha provocato/suscitato“* **te** *agg dim m Asg* **stráx** *m Asg* **lḗ** *part raff [= **tele**[1] **stráx**] „questa paura qui“* (chi ti ha fatto *[= messo]* questa paura?).

<MS082/h> **Fl. 18. 37**

651 kéj *[→ **ki?**[2]] pron interr „chi?“* **tě***[→ **to**[2] clit n sg + **je** → **bite**[1]]* **tь tĭ** *pron pers Dsg „ti“* **stu̯óruu̯** *vp ind pft 3sgm „ha provocato/suscitato“* **te** *agg dim m Asg* **stráx** *m Asg* **lḗ** *part raff [= **tele**[1] **stráx**] „questa paura qui“* **...** **má** *cong „ma“* **ja** *pron pers sg „io“* **ne** *avv neg „non“* **ví̯eŋ = ví̯éŋ** *vi ind pres 1sg „so“*, **kí** *[→ **ki?**[2] pron/cong interr „chi“ + **je** → **bite**[1]]* **to** *pron dim n Asg* **stu̯óruu̯** *vp ind pft 3sgm „l'ha fatto“*, **má ja** *[sott: **si** → **bite**[1]]* **mɷ̑u̯** *[→ **mieti**] vi ind pft 1sgm „avevo“* **stráx** *m Asg* (aveva la paura *[avevo paura]*)

<MS083/a> **Fl. 18. 37**

652 stúj *vi imper 2sg „stai“* **čidíŋ** *agg m sg „zitto“* **= móučč** *vi imper 2sg „taci“*

<MS083/b> **Fl. 18. 37**

653 ja *pron pers sg „io“* **ví̯eŋ** *vi ind pres 1sg „so“* (io intendo), **kó** *[→ **ka?**] pron/cong interr n „che cosa“* **to** *clit n sg [„esso“]* **jé** *vi ind pres 3sg „è“*

<MS083/c> **Fl. 18. 37**

654 ja *pron pers sg „io“* **ví̯éŋ** *vi ind pres 1sg „so“* – **e dore** *[→ **adore**]* **ví̯éŋ**, (**ké** → ***ka?*** *pron/cong interr n A „che cosa“* **si práu** *vi ind pft 2sgm „hai detto“*) **= ké t** *[→ **ti**[2]] clit sg [„tu“]* **si práu** *„che cosa hai detto“* (so bene, chi ti ha parlato *[?]*)

<MS083/d> **Fl. 18. 37**

655 sé *pron rifl A* **naučítě** *vp inf* **= naučíte** (imparare); **učítě** *vi inf* (insegnare); **¿ál** *avv interr „forse che“* **te** *[→ **ti**[2]] clit sg [„tu“]* **se učíš** *ind pres 2sg***?** (R studi)

<MS083/e> **Fl. 18. 37**

656 ¿al *avv interr „forse che“* **te** *[→ **ti**[2]] clit* **se** *pron rifl A* **učíš** *ind pres 2sg***?** (R studi); **ál tě** *clit* **znáš** *vi ind pres 2sg* **kɔj** *pron idf n Asg***?** (R sai qualcosa?)

<MS083/f> **Fl. 18. 37**

657 ál *avv interr „forse che“* **tě** *[→ **ti**[2]] clit* **znáš** *vi ind pres 2sg* **kɔj** *pron idf n Asg***?** (R sai qualcosa?); **opótĭŋ** *cong „da dopo“* **sáŋ** *avv „(fin) qua“ = locuz cong „da quando“*, **ké** *[→ **ke**[4]] cong „che“* **ti** *clit* **xóděš** *vi ind pres 2sg „vai“* **sě** *pron rifl A* **ǘččt** *vi sup „a studiare“*, (**kój** *[→ **ka?**] pron interr n A „che cosa“* **ti** *clit* **znáš** *vi ind pres 2sg „sai“*) (dal principio fin qua) **= ku̯ó** *[→ **ka?**]* **ti ...**

<MS083/g> **Fl. 18. 37**

658 opótĭŋ sáŋ, **ké ti xóděš sě ǘččt**, (**kój ti znáš**) (dal principio fin qua) **= ku̯ó ti ... ku̯ǵ** (fra **e̱** e **o̱**) **ti znáš** *[→ 657]* **ŋelé** *avv „adesso“***?**

<MS083/h> **Fl. 18. 37 - 38**

659 ku̯ǵ (fra **e̱** ed **o̱**) **ti znáš** *[→ 657]* **ŋelé** *avv „adesso“***? ja** *clit sg [„io“]* **znáŋ** *vi ind pres 1sg mod „so“* **brátě** *vi inf „leggere“*, **ja znáŋ pisátě** *vi „scrivere“*; **so** *vi ind pres 3pl „sono“* **dvi̯é** *agg num f „due“* **réči** *sf du „cose“* **téjte** (?) *pron dim f pl „queste qui“*

<MS084/a> **Fl. 18. 38**

660 so *vi ind pres 3pl* **dvi̯é** *agg num f „due“* **réči** *sf du „cose“* **téjte** (?) *pron dim f pl „queste qui“*; **ja** *pron pers sg „io“* **znáŋ** *vi ind pres 1sg mod „so“* **brátě** *vi inf „leggere“* **ja** *avv* (si *[sì]*, R sì)**!**

<MS084/b> **Fl. 18. 38**

661 ¡ja! *avv* (si *[sì]*, R sì); **tóte** *agg dim f pl* **rečí** *sf pl* (queste cose)

<MS084/c> **Fl. 18. 38**

662 z *[→ **s/z/ž**] prep* **búoŋ** *sm Ssg = locuz inter* (z bogem *[slov = **zbogom** „addio“]*)

<MS084/d> **Fl. 18. 38**

663 dóbɜ̆r dáŋ *locuz inter* (buon giorno)

<MS084/e> **Fl. 18. 38**

664 besi̯éda *sf sg* (la parola)

<MS084/f> **Fl. 18. 38**

665 ne *avv neg „non“* **skúfate** *vp ind pres 2pl 'di cortesia' „cucinate“* **nèč** *avv/pron idf n Asg „niente“* **= nьč**, **béŋ** *avv „ebbene“*, **za ku̯ó** *[→ **zakuo?**] avv interr „perché“*

ne skúfate (R cuocere, cucinare) *„non cucinate“* – **skúφújte** *imper „cucinate“*
<MS084/g> **Fl. 18. 38**

666 skúφújte *imper 2pl „cucinate“* (**kúφat –** R costantemente **φ** puro labiale), **ké** *[→ **ke**³] cong „poiché“* **já** *pron pers sg „io“* **si** *[→ **bite**²] vi 1sg „sono“* **láčeŋ** *agg m sg „affamato“ = „ho fame“* **–** (**á** → ***ja***² *clit* **su** *„io sono“*)
<MS084/h> **Fl. 18. 38**

667 ʃu *[→ **če**² cong „se“+ **u** → **o**² clit m sg]* **néʃe** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg mod neg* **jiestě** *vi inf* **óŋ** *pron pers m sg*, **ʃú = ʃuŋ** *1sg [→ **tiet** + inf = fut]* **jiestě** *inf „mangerò“* **= jiéste já** *pron pers sg* (se no vuole mangiare lui, mangio io).
<MS085/a> **Fl. 18. 38**

668 já *pron pers sg „io“* **ʃu** *vi ind pres 1sg mod [**tiet** + inf = fut]* **ití** *vi inf „andare“ =“andrò“* **jiest** *vi sup „a mangiare“*; **ŋelé** *avv „adesso“* **ja** *clit sg [„io“]* **réŋ** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **jiest** *sup*
<MS085/b> **Fl. 18. 38**

669 ál *avv interr „forse che“* **ni** *clit m pl ‘di cortesia’ [„Loro“]* **vídijɷ** *vi ind pres 3pl ‘di cortesia’ „vedono“* **to** *agg dim n Asg „questa“* **liepo** *agg n Asg „bella“* **puoje** *sn Asg „campagna“*, **ká** *[→ **ki**³] pron rel „che“* **mɷmo** *vi ind pres 1pl „abbiamo“* **mí** *pron pers pl „noi“***?** **wsácьmo** *agg idf m Dsg „a ogni“* (**ʷsácěmɷ**) **kósu** *sm Dsg „pezzo/appezzamento“* **právěmo** *vi ind pres 1pl „diciamo“* **ŋíwa** *sf sg* **mí** *pron pers pl „noi“* (R campo)
<MS085/c> **Fl. 18. 38 – 39**

670 ʷsácěmɷ *agg idf m Dsg „a ogni“* **kósu** *sm Dsg „pezzo/appezzamento“* **právěmo** *vi ind pres 1pl „diciamo“* **ŋíwa** *sf sg* **mí** *pron pers pl „noi“* (R campo)
<MS085/d> **Fl. 18. 39**

671 senožèt *sf sg* (R prato)
<MS085/e> **Fl. 18. 39**

672 já *pron pers sg „io“* **sě** *[→ **bite**¹]* **čóu** *vp ind pft 1sgm* (ho sentito) **= čóu**
<MS085/f> **Fl. 18. 39**

673 já *pron pers sg „io“* **si** *[→ **bite**¹]* **víduu** *vi ind pft 1sgm* (ho veduto) **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **mím** *agg poss f Spl „i miei“* **očí** *sf Spl „occhi“* **tu** *agg dim f Asg „questa“* **réč** *sf Asg „cosa“* **lé** *part raff [= **tu lé** → **tele**¹ „questa qui“]* (R questa cosa)
<MS085/g> **Fl. 18. 39**

674 dná *agg num f „un“* **ŋíwa** *sf sg „campo“*, **senožèt** *sf sg „prato falciativo“*
<MS085/h> **Fl. 18. 39**

675 zá *prep „per“* **kozé** *sf Apl „le capre“*
<MS086/a> **Fl. 18. 39**

676 blaó *sn sg* (blagó *slov*, – P bestiame) – **blaʷó mi** *pron pers pl „noi“* **dímo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **sámo** *avv „solamente“* **živíni** *sf Dsg „al bestiame“* **= béštjan** *sf Dpl „agli animali“*
<MS086/b> **Fl. 18. 39**

677 béštjъ *s* (Nom. pl. f.) *„animali“*
<MS086/c> **Fl. 18. 40**

678 ni *clit m pl [„essi“]* **pásaju** *vi ind pres 3pl „passano“* **za** *prep* **ŋíŋ** *pron pers m Ssg* (R vanno dietro di lui)
<MS086/d> **Fl. 18. 40**

679 já *pron pers sg „io“* **si** *[→ **bite**¹]* **pǎršφu** *vp ind pft 1sgm „sono venuto“* **z** *[→ **s/z/ž**] prep* **blǎŋ** *sn Ssg* (z blagom *slov*) (colle bestie). = **bláŋ**
<MS086/e> **Fl. 18. 40**

680 krás *sf sg* (grotta *[„precipizio“ ?: cf PM]*) (dove sono pericoli di passare *[dove è pericoloso passare]*) **na** *agg num f „un“* **krás** *„precipizio“* (cf. „**Kras**“ *[TOP] sm sg* di S. Pietro).
S. Pietro: → 25
<MS086/f> **Fl. 18. 40**

681 tó *clit n sg* **e** *[= **je** → **bite**¹]* **bílo** *vi ind pft 3sgn „c’era“* **na** *agg num f „un“* **krǎs** *sf sg „precipizio“*; **dna** *f „un“* **krás** *„precipizio“*
<MS086/g> **Fl. 18. 40**

682 daŋ *agg num m „un“* **flòm** *sm sg „fiume“* **wódъ** *sf Gsg „d’acqua“* (il fiuma *[fiume]*); **dwa** *„due“* **flúma** *du* (2 fiume *[due fiumi]*)
<MS086/h> **Fl. 18. 40**

683 ǒra *sf sg* (R monte); **ór** *[→ **ore/-i**²] avv „sopra“* **na** *prep „sul“* **ǒre** *Lsg* (R sul monte); **dól** *avv [→ **dole/-i**] „giù“* **pod** *prep* **óru** *Ssg* (R sotto il monte)
<MS087/a> **Fl. 18. 41**

684 já *pron pers sg „io“* **ʃoŋ** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **prítě** *vp inf = „verrò“* **wét** *avv* (zgodaj, R di buon’ora, P di buon’ora), **ʃóm pritě tlélele** *avv „qua“*, **ʃóm bitě** *„sarò“* **tlélele tá** *part raff* **na** *prep „alle“* **pět** *agg num sost „cinque“*
<MS087/b> **Fl. 18. 41**

685 wét (presto) (P di buon’ora) (T **e** tendente a **o - ǿ**, – R ma non la **ǿ** cupa resiana,

ma soltanto **e**, talora con tendenza verso **o** per influsso di **w**)

<MS087/c> **Fl. 18. 41**

686 R: Tutti sono proprietari, non c'è neppure un „colono". Inoltre non hanno mai eseguito lavori servili.

<MS087/d> **Fl. 18. 41**

687 **lúna** *sf sg* (R luna, lunetta); **sȹnce** *sn sg* (R piccolo sole cf. lunetta)

<MS087/e> **Fl. 18. 42**

688 **sȹnce** *sn sg* (R piccolo sole)

<MS087/f> **Fl. 18. 42**

689 **zv̥i̯ćzdȣ** *sf pl „stelle"*; **dná** *agg num „una"* **zv̥i̯ćzda** *sg* (R stella)

<MS087/g> **Fl. 18. 42**

690 **óblak** *sm sg* (R nuvola, T nuvola)

<MS087/h> **Fl. 18. 42**

691 **jásno** *avv* (P sereno, senza nuvole)

<MS088/a> **Fl. 18. 42**

692 **sȹnce** *sn sg „il sole"* **re** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg „va"* **zȧ̈t** *avv „dietro"* **= za** *prep „dietro"* **ȫro** *sf Asg „il monte"* (R tramonta, P tramonta)

<MS088/b> **Fl. 18. 42**

693 **wstáne** *vp ind fut 3sg* **sȹnce** *sn sg „il sole"* (P il sole si alzerà, sorgerà) (futur.)

<MS088/c> **Fl. 18. 42**

694 **zútra** *avv „la mattina"* **to** *clit n sg [„esso"]* **wstáne** *vp ind fut „si alzerà"* **sȹnce** *sn sg „il sole"*, **a** *cong „ma"* **ŋelé** *avv „adesso"* **ne** (**na** *[→* **o²** *clit f sg „essa"] +* **je** *[→ **bite¹**]*) **wstála** *vp ind pft 3sgf „si è levata"* **lúna** *sf sg „la luna"*

<MS088/d> **Fl. 18. 42**

695 **dávь** (**dávě**) (davi *slov „stamattina"*); **dri̯évě** (drevi *slov „stasera"*) **te** *[= **to²** + **je** → **bite²**] vi ind pres 3sg* **ŋelé** (R è adesso); **nu̯ȹi̯ʃ** *sf sg „notte"*

<MS088/e> **Fl. 18. 42**

696 **nu̯ȹi̯ʃ** *sf sg „notte"*; **tó** *clit n sg [„esso"]* **je** *vi ind pres 3sg „è"* **nu̯ȹi̯ʃ** **ŋelé** *avv „adesso"*, **ká** *[→ **kar²**] cong „quando"* **na** *[→ **o²**] clit f sg* **ré** *vi ind pres 3sg* (gre *slov „va"*) **nu̯ȹi̯ʃ** *„la notte"* **te** *[= **to²** + **je** → **bite²**] vi ind pres 3sg* **tóma** *sf sg „buio"* (è scuro)

<MS088/f> **Fl. 18. 42 - 43**

697 **te** *[= **to²** + **je** → **bite²**] vi ind pres 3sg* **tóma** *sf „buio"* (è scuro); **e** *[= **je** → **bite²**]* **dáŋn** *sm sg „è giorno"*, **to** *clit n sg [„esso"]* **se** *pron impers* **ȳídȉ** *vi ind pres 3sg* (R di giorno si vede)

<MS088/g> **Fl. 18. 43**

698 **tá** *[→ **ta³**]* **pu̯ȕdné** (*[a]* mezzogiorno) *locuz avv* **ažvéčéra** *[→ **a³** cong „ma" + **žvečéra** avv] „di sera"* **právčmo** *vi ind pres 1pl „diciamo"* **ábemaríjč** *[**maríja** NP f] sf Apl „le avemarie"* **po** *prep „alla"* **náščŋ** *pron poss n Lsg „nostra" [sott: „maniera" ovvero „lingua"]* (ave Maria)

<MS088/h> **Fl. 18. 43**

699 **óŋ** *pron pers m sg „lui"* **ʝe** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **prít** *vp inf = „verrà"* **súbit** *avv „subito"* **oŋ** *clit m sg [„egli"]*, **ȹŋ** *pron pers* **ni** *[→ **bite²**neg] vi ind pres 3sg „non è"* **deléč** *avv „lontano"*, **ȹŋ** *clit m sg [„lui"]*; **ȹŋ je** *vi ind pres 3sg „è"* **deléč**

<MS089/a> **Fl. 18. 43**

700 **ʷóuk** *sm sg* (R lupo)

<MS089/b> **Fl. 18. 43**

701 **té** *[= **to²** + **jé** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è"* **debéle** *agg m sg* **človék** *sm sg „un uomo grosso"*; **té** *pron dim m sg „questo"* **ě** *„è"* **debóu̯** (P grosso), **ti** *clit sg [„tu"]* **ȳíděš** *vi ind pres 2sg „vedi"*; **té** *[= **to²** + **jé** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è"* **daŋ** *art idt m* **brávě** *agg m sg* **móu̯š** *sm sg* (un bravo uomo, grosso)

<MS089/c> **Fl. 18. 43**

702 **té** *[→ **to²** + **jé** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è"* **daŋ** *art idt m* **brávě** *agg m sg* **móu̯š** *sm sg* (un bravo uomo, grosso)

<MS089/d> **Fl. 18. 43**

703 **palíca** *sf sg* (bastone)

<MS089/e> **Fl. 18. 43**

704 **človčk** *sm sg „persona"*; **e** *[→ **bite²**] vi ind pres 3sg „è"* **súx** *agg m sg* **človčk** *„una persona magra"*, **jé mizerábčl** *agg m sg „miserabile"*; **ȹŋ** *pron pers m sg „lui"* **je** *vi ind pres 3sg „è"* **ʷštántě** *[= **w** prep „in"* ***štántě*** *sf Lsg „miseria"]*, **bój** *agg m sg* **človčk** *„pover'uomo"*

<MS089/f> **Fl. 18. 43 - 44**

705 R: Nella loro lingua contano solo fino a 20; dopo tutto in friulano

<MS089/g> **Fl. 18. 44**

706 R: Non comprendono niente in resiano

<MS089/h> **Fl. 18. 44**

707 **tèmp** *sm sg* (R tempo); **dóstě** *avv* **tímpa** *Gsg* (R molto tempo)

<MS090/a> **Fl. 18. 44**

708 **jéro** *sm sg* (R prete/sacerdote) **= „fár"** *sm sg „prete/sacerdote" [← mat bav **pharr**; cf Str: 115; ESSJ I: 127]* (**tá** *part raff* **na** *prep „a"*

Bárdi *TOP sn Lsg [„sul colle“]*, Lusevera). = **„ospót“** *sm sg „prete/sacerdote“* (Monteapert *[Monteaperta]*)

<MS090/b> **Fl. 18. 44**

709 **ta** *part raff* **čé** *prep „a“* **wiškórše** *TOP sf Lsg* (la nel *[là a]* Monteaperta)

<MS090/c> **Fl. 18. 44**

710 R: A Monteaperta alcuni neppure sanno *[parlare]* in friulano, – ed i sacerdoti lì sono sloveni. –

<MS090/d> **Fl. 18. 45**

711 **pó** *prep* **slovésko** *ETN agg sost n Asg* (T in sloveno)

<MS090/e> **Fl. 18. 45**

712 **mán** *vi ind pres 1sg „ho“* **kadá** *cong interr „quando“ [= „quando fare, andare“ e sim]* (ho tempo); **nímam** *[→* ***mieti*** *neg] vi ind pres 1sg „non ho“* **kadá**; **šče** *cong „anche“* **já** *pron pers sg* (anche io)

<MS090/f> **Fl. 18. 45**

713 R: Carbone fossile nella „frazione Flaipana *[Flaipano]*“ (frazione di Flaipana), scoperto dal sacerdote del posto.

<MS090/g> **Fl. 18. 45**

714 **ʃ = ć̱** R: (una vecchia) p. es. **nᵘóⁱć̱** *sf* (notte) T *[ted]* e **ć̱**. **čadréja** *sf* (R sedia); **dán** *agg num „un“* **tawulíṇ** *sm sg „tavolino“ = „una sedia grande“ [→ 715]*

<MS090/h> **Fl. 18. 45**

715 **ʃ = ć ... čadréja** *sf sg* (R sedia); **dán** *agg num „un“* **tawulíṇ** *sm sg „tavolino“*; **čé** *cong „se“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **velíka** *agg f sg „[sott: „una sedia“] grande“*, **čémo** *vi ind pres 1pl mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **dát** *[→* ***djati****] vp inf = „diremo“* **dán tawulíṇ**

<MS091/a> **Fl. 18. 45**

716 **táwula** *sf sg* (R tavolo)

<MS091/b> **Fl. 18. 45**

717 **po** *prep „alla“* **nášiṇ** *pron poss n Lsg „nostra“ [sott: „maniera“ ovvero „lingua“]*; **mí** *pron pers pl „noi“* **ʃakarámo** *vi ind pres 1pl „parliamo“* **po nášiṇ**

<MS091/c> **Fl. 18. 45**

718 **Láx** *ETN sm sg „il friulano“* **e** *[= **je** → **bite**[1]]* **ʃakarū** *vi ind pft 3sgm „ha parlato“* **= ʃakarówu̯** (T tendente a **ć̱**) **lášk̦e** *ETN avv „in friulano“*

<MS091/d> **Fl. 18. 46**

719 **si vídala** *vi ind pft 1/2sgf* (R io ho visto, tu hai visto)

<MS091/e> **Fl. 18. 46**

720 **máčak** *sm sg* (R gatto maschio) (T gatto maschio); **máčča** *sf sg* (R gatta) (T gatta)

<MS091/f> **Fl. 18. 46**

721 **kosíšče** *sn sg* (P manico della falce); **falčét** *sm sg* (R falce) (T falce fienaia)

<MS091/g> **Fl. 18. 46**

722 **nᵘóš** *sm sg* (coltello), **ke** *[→* ***ki***[3] *pron rel „che“ +* ***je*** *→* ***bite***[2]*] vi ind pres 3sg „è“* **ráwaṇ** *agg m sg „dritto“*, **sé** *pron rifl A „si“* **ne** *avv neg „non“* **zaperē** *vp ind pres 3sg „chiude“*; **brítwa** *sf sg „coltello a serramanico“*, **ká** *pron rel „il quale“* **na** *[→* ***o***[2]*] clit f sg [„esso“]* **se zaperē – tu̯ó** *pron dim n sg „ciò“* **ka se zaperē** *„che si chiude“* (P coltello pieghevole)

<MS091/h> **Fl. 18. 46**

723 **brítwa** *sf sg „coltello a serramanico“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **krítwa** ***[kríwa*** *?] agg f sg „curvo“*; **na** *art idt f „un“* **brítwa kríwa**; **na** *art idt f „un“* **drúa** *pron idf f sg „altro (coltello)“*, **ká** *[→* ***ki***[3]*] pron rel „che“ [= „con il quale“]* **nč** *[→* ***o***[2]*] clit f pl [„essa“]* **se** *pron passvt „si“* **dérwa** *sn plt „la legna“* **sečō** *vi ind pres 3pl „taglia“*, **mi** *pron pers pl „noi“* **právčmo** *vi ind pres 1pl „(lo) chiamiamo“* **mašēnk** *sm sg „ronca“* („roncea“ ***[roncèe]*** furl.), **ká** *pron rel „che“* **je** *„è“* **túdi** *cong „anche“* **kríu̯** *agg m sg „curvo“ [= „un coltello curvo“]*

<MS092/a> **Fl. 18. 46**

724 **na** *art idt f „una“* **drúa** *pron idf f sg „un altro (coltello)“*, **ká** *[→* ***ki***[3]*] pron rel „che“ [= „con il quale“]* **nč** *[→* ***o***[2]*] clit f pl [„essa“]* **se** *pron passvt „si“* **dérwa** *sn plt „la legna“* **sečō** *vi ind pres 3pl „taglia“*, **mi** *pron pers pl „noi“* **právčmo** *vi ind pres 1pl „diciamo“* **mašēnk** *sm sg „ronca“* („roncea“ ***[roncèe]*** furl.), **ká** *pron rel „che“* **je** *„è“* **túdi** *cong „anche“* **kríu̯** *agg m sg „curvo“ [= „un coltello curvo“]*; **sakiéra** *sf sg* (R accetta)

<MS092/b> **Fl. 18. 46**

725 **sakiéra** *sf sg* (R accetta); **na** *[= **na** → **o**[2] clit f sg [„essa“] +* ***je*** *→* ***bite***[2]*] vi ind pres 3sg „è“* **mála** *agg f sg „piccola“*; **ʃé** *[→* ***če***[2]*] cong „se“* **ne mála** (**na je mala** R è piccola)

<MS092/c> **Fl. 18. 46**

726 **véʃ** *avv* **śjórt** *sf Gpl* (più sorti *[sorte]*) *„più tipi“*, **dné** *pron idf f pl „alcune“* **su** *vi ind pres 3pl „sono“* **mále** *agg f pl „piccole“*,

a *cong „ma/mentre“* **dné** *„altre“* **su velíkɔ̃** *„sono grandi“*

<MS092/d> **Fl. 18. 46**

727 **¿kór** *avv* (quando?) **de** *[→ **de²**] cong „che“ [cf frl **quànt che** „quando“]* **man** *vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo“* **doperátĕ** *vp inf „adoperare“* **já** *pron pers sg „io“*; **¿kó** *[→ **ke⁴**] agg interr f Asg „quale (accetta)“* **mam părnestè** *vp inf „portare“***?** **tu** *art dt f Asg „la“* **málu** *agg sost „piccola“* (Acc. s. f.) *[alias: **tu** pron dim „quella“ **málu** agg „piccola“]* **părnesí** *imper 2sg „porta“***.**

<MS092/e> **Fl. 18. 47**

728 **tu** *art dt f Asg „la“* **málu** *agg sost „piccola“* (Acc. s. f.) *[alias: **tu** pron dim „quella“ **málu** agg „piccola“]* **părnesí** *imper 2sg „porta“***.** **părnesí mi** *pron pers Dsg „mi“* **tu** *art dt/pron dim f Asg „la/quella“* **dúu** *agg sost/agg f Asg „lunga“*, **tú velíkɷ** (T **ɷ** breve) *agg sost/agg f Asg „la/quella grande“*, **ta** *art dt f sg „la“* **párwa** *agg num sost f sg „prima“* **me** *[= **mi** pron pers Dsg + **je → bite²**] vi ind pres 3sg* **mála** (mi je mala *slov „mi è piccola“*)

<MS092/f> **Fl. 18. 46 - 47**

729 (**sǎrp**) (T **á** breve) *sm sg* (P falcetto) **sȁrp** (P falcetto) **za** *cong „per“* **žétě** *vi inf „mietere“* **žíto** *sn Asg „il grano“* **nu** *cong „e“* **si̯éno** *sn A „(falciare) il fieno“*

<MS092/g> **Fl. 18. 47**

730 Fl. = Flajpano *[= it Flaipano] TOP sm sg*

<MS092/h> **Fl. 18. 47**

731 **žíto** *sn An „il grano“* **to** *clit n sg [„esso“]* **jé** *vi ind pres 3sg „è“ [alias: **to** pron dim + **jé** = „cioè“]* **pšeníca** *sf sg „il frumento“*, **àrš** *sf sg „la segale“*, **ječméŋ** *sm sg „l'orzo“*, **saražína** *sf sg* (ajda *slov „grano saraceno“*) (cf. furl. „al saražíţ“ *[**al sarazìn**]* (R il grano saraceno), **owás** *sm sg* (R avena) – **žíto te** *[→ **to²** + **je → bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **wsé** *pron idf n sg* (R è tutto)

<MS093/a> **Fl. 18. 47**

732 **dóstь** *avv „molto“* **je** *vi ind pres 3sg impers „è“ = „ce n'è molta“*; **tó** *clit n sg [„esso“]* **je** *[→ **on²**] pron pers f Gsg [= „di segale“: → 733]* **jé** *vi ind pres 3sg „ce n'è“* (è molto) = *„(di segale) ce n'è molta“*

<MS093/b> **Fl. 18. 47**

733 **tó** *clit n sg [„esso“]* **je** *vi ind pres 3sg impers „c'è“* **rát** *avv* **àržь** *sf Gsg „molta segale“*, **dóstь** *avv* **arží to jé** *impers „c'è molta segale“*; **to jé dostí pšeníčɔ** *sf Gsg „frumento“*; **to jé dostí árži**; **to jé dostí jьčména** *sm Gsg „c'è molto orzo“* (orzo) = **ječména**

<MS093/c> **Fl. 18. 47**

734 **kolacjóŋ** *sf sg „colazione“*; **obȍt** *sm sg „pranzo“*

<MS093/d> **Fl. 18. 47**

735 **dávь** *avv „stamane“* **si** *[→ **bite¹**]* **stu̯óru** *vp ind pft 1sgm „ho fatto“* **kolacjóŋ** *sf Asg „colazione“*, **tá** *[→ **ta³**]* **puu̯dné** *locuz avv „a mezzogiorno“* **obȍt** *sm Asg „il pranzo“ = „ho pranzato“*, **a** *cong „ma“* **žvéčera** *avv „la sera“* **já** *pron sg „io“* **si večérjɷu̯** *vi ind pft 1sgm „ho cenato“*; **já si sńi̯édu** *vp ind pft 1sgm „ho mangiato“* **večerju** *sf Asg „la cena“*

<MS093/e> **Fl. 18. 47**

736 **kròx** *sm sg* (R pane); **dóstĕ** *avv „molto“* **krúxa** *G „(di) pane“*; **krúxa rát** *avv* (abbastanza); **mu** *[sott: **je → bite¹** + **mu → mieti**] vi ind pft 3sgm impers „aveva“* **rát krúxa** *„abbastanza pane“/„pane a sufficienza“*

<MS093/f> **Fl. 18. 47**

737 **rát** *avv* = **dóstĕ** *avv „molto“*

<MS093/g> **Fl. 18. 47**

738 **ţu** *[→ **če²** cong + **u → o²** clit m sg [„egli“]]* **ré** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg* (R se lui va)

<MS093/h> **Fl. 18. 48**

739 **spḗka** ? **spéka** *avv* (R nuovamente) (di nuovo) (T **e̱** chiusa *[lett:* stretta*]*)

<MS094/a> **Fl. 18. 48**

740 **júžina** *sf „merenda“* **po pudné** *locuz avv „nel pomeriggio“* **si** *[→ **bite¹**]* **sńi̯édu** *vp ind pft 1sgm „ho mangiato“* **júžino** *A* (1ª merenda) (P la merenda)

<MS094/b> **Fl. 18. 48**

741 **mi** *clit pl [„noi“]* **mí** *pron pers pl „noi“* **mɷmo** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl „abbiamo“* **wsé** *pron idf n Asg „tutto“* **zḿéšano** *ppp/ agg n Asg „mescolato“*, **náš** *agg poss m sg „la nostra“* **jezèk** *sm sg „lingua“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **zḿi̯éšaŋ** *„mescolata“*: **to** *clit n sg [„esso“]* **ni̯é** *[→ **bite²** neg] vi ind pres 3sg „non è“* **véri** *agg m sg „vero/puro“* **škláf** *ETN sm sg „slavo“*, **ní** *[→ **bite²** neg] „non è“* **ni** *„né“* **škláf**, **ní** *[→ **ne … ne** cong correl] „né“* **furláŋ** *ETN sm sg „friulano“*

<MS094/c> **Fl. 18. 48**

742 **boŋ dí** *locuz inter „buongiorno“*; **zútra** *avv „la mattina“*, **kól** *[→ **ko²**] cong* **sě** *pron rifl A* **obrénɟěmo** *vp ind pres 1pl* (quando ci troviamo), **kȯr** *[→ **kar²**] cong „quando“* **jě** *clit pl [„noi“]* **wstánemo** *vp ind pres 1pl „ci alziamo“*, **právěmo** *vi ind pres 1pl „diciamo“* **boŋ dí** (bon jour)

<MS094/d> **Fl. 18. 48**

743 **žvéčera** *avv „la sera“*, **kȯrjě** *[→ **kar²** + **jě** clit pl [„noi“]] cong „quando“* **sě** *pron rifl A „ci“* **obrénɟěmo** *vp ind pres 1pl „incontriamo“*, **rečemó** *vp ind pres 1pl „diciamo“*: **bújne sȩ́re** *locuz inter* (buona sera)

<MS094/e> **Fl. 18. 48**

744 **prejámo** *vi ind pres 1pl „preghiamo“* **mí** *pron pers pl „noi“* (R noi preghiamo) (R „**molimo**“ non si usa)

<MS094/f> **Fl. 18. 48**

745 **mlı̯éko** *sn sg „latte“*; **já** *pron pers sg „io“* **si** *[→ **bite¹**]* **snı̯édu** *vp ind pft 1sgm „ho mangiato [= bevuto]“* **mlı̯éko** *A „il latte“*

<MS094/g> **Fl. 18. 48**

746 **bojɔ́ velɔ̀k** *agg comp m sg* (più grande)

<MS094/h> **Fl. 18. 48**

747 **bojɔ́ velɔ̀k** *agg comp m sg* (più grande); fem. **bojɔ́ velíka** *agg f sg „grande“* = **vénča** *agg comp f sg „più grande/maggiore“* = **vénčě** *m sg*; **katérě** *pron idf m sg „qualcuno“* **rečé** *vp ind pres 3sg „dice“* **bojɔ́ velɔ̀k** *„più grande“*, **katérě rečé o!** *inter „oh!“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **vénčě** *[→ **venči**] agg comp m sg „più grande“*

<MS095/a> **Fl. 18. 48**

748 **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **bojɔ́ máu** *agg comp m sg „più piccolo“* = (**míšě majšě** *[→ **majši**] agg comp m sg*) (R minore/più piccolo); fem. **jé bojɔ́ mála = májša** *f sg* (R minore/più piccola)**. mó^{u}š** *sm sg „l'uomo/il marito“* **je májšь** *m „è più piccolo“*

<MS095/b> **Fl. 18. 49**

749 **méjša** *sf sg* (messa, R messa) (maša *slov „messa“*, P messa); **o** *clit m sg* **pojɔ́** *vi ind pres 3sg „dice“* **méjšŭ** *sf Asg* (dice la messa); **ŋelé** *avv „adesso“* **e** *[→ **bite¹**]* **šȯ^{u}** *vp ind pft 3sgm „è andato“* **p^{i}ét** *sup „a dire“* **méjšu**

<MS095/c> **Fl. 18. 49**

750 **ré** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg „va“* **nadàt** *vi sup „a nuotare“*; **ȯ** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **ne** *avv neg „non“* **zná** *vi ind pres 3sg mod „sa“*; **ȯ** *clit* **ne** *[→ **bite²** neg] vi ind pres 3sg „non è“* **kapán** *agg m sg „capace“* **nadátь** *inf „di nuotare“*; **ǫ** *clit* **ťé** (T **ť** tendente a **ć**) *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **sé** *pron rifl A* **najátь** *vp inf = „annegherà“*

<MS095/d> **Fl. 18. 49**

751 **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **matíku** *sf Ssg „la zappa“* **kopátь** *vi inf „zappare“*; **z lopátu** *sf Ssg „con la vanga“* **kopátь** *„vangare“*, **kȯr** *[→ **kar²**] cong „quando“* **de** *[→ **de²**] cong „che“* **síjemo** *vi ind pres 1pl „seminiamo“*, **kȯr de** *[= **de²** + **je** → **bite²**] „quando è“ [cf → 727]* **úra** *sf sg „ora“* **zá** *cong „di“* **jitì** *vi inf „andare“* **kopát** *sup „a scavare“*, **mómo** *vi ind pres 1pl mod „abbiamo da/dobbiamo“* **jitì** *„andare“* **šját** *sup „a seminare“* **sȩ́rak** *sm Asg* (P il granturco)

<MS095/e> **Fl. 18. 49**

752 **ų** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **se** *pron rifl A* **ne** *avv neg* **zaperȩ́** *vp ind pres 3sg „chiude“*, **té** *pron dim m sg* (lui non si serra, quello) (R parlando del coltello). – **te** *agg dim m sg* **n^{u}ȯš** *sm sg* **le** *[→ **tele¹**]* **lȩ́*** *part raff „qui“* (questo coltello); **te** *agg dim m sg* **drúь** *pron idf m sg* (quell'altro)

* *Cf l'avverbio* ***tlélele*** *→ 684.*

<MS095/f> **Fl. 18. 49**

753 **fárь = fárı̨** *sm sg* (R fabbro); **máš** *vi ind pres 2sg mod „hai da/devi“* **itì** *vi inf „andare“* **u** *prep „dal“* **fárju** *sm Dsg* = **ta** *[→ **ta³**] prep* **fárinŭ** (fabro *[fabbro]*, dat. s. f. *[m.]*) (R dal fabbro) =

<MS095/g> **Fl. 18. 49**

754 **zvédor** *sm sg* (P trapano) **tí** *[→ **te⁴**] pron dim m sg „quello“* **ka** *[→ **ki³**] pron rel „che“* **se** *pron rifl A „si“* **wàrta** *vi ind pres 3sg „gira“ = „quello che gira“*; **zvédor**, **ɟé** *[→ **če²**] cong „se“* **ě** *[= **jě** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **velɔ̀k** *agg m sg „grande“*, **dą́** *art idt m „un“* **velɔ̀k zvédar**; **ɟé** (če je *slov „se c'è“*), **parnesí** *vp imper 2sg „porta“* **mi** *pron pers Dsg „mi“ = „portami“* **dą** *art idt m A „un“* **máu** *agg m Asg „piccolo“* **spíńăk** *sm Asg „trapano“*

<MS095/h> **Fl. 18. 50**

755 **spíńăk** *sm sg* (P un trapano piccolo, un trivellino)

<MS096/a> **Fl. 18. 50**

756 **fárja** *sf sg* (P fucina)

<MS096/b> **Fl. 18. 50**

757 (**kȣ́** *[→ **kako?**] avv interr „come“* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“*) **jímъ̃ jímœ̃** *sn Asg* (R nome) = *„Come si chiama?“*; **Nína** *NP f* (R nome della donna); **ó** *inter „oh“* **Nina!** (Vocat. R quando chiamano)

<MS096/c> **Fl. 18. 50**

758 **žákьj** *sm sg „sacco“*; **dwa** *agg num m „due“* **žákja** *du*; **ƭeš** *[→ **tiet**] vi ind pres 2sg „vuoi“* **dáŋ** *agg num sost m A „uno“* **áls** *cong „o“* **dwá** *A „due“***?** **trí** *A „tre“* **žákьj** *Apl*; **mą** *vi ind pres 1sg „ho“* **rā́t** *avv „abbastanza“* **žákjȣ**[u] *Gpl „(di) sacchi“*, **né** *avv neg „non“* **doperą́** *vi ind pres 1sg „ho bisogno“* **véƭ** *avv comp „di più“* **jéx** *pron pers m Gpl „di essi“ = „non me ne occorrono di più“*

<MS096/d> **Fl. 18. 50**

759 **já** *pron pers sg „io“* **sь** *[→ **bite**[1]]* **pústьu** *vp ind pft 1sgm „ho lasciato“*, **já sь se** *pron rifl A „mi“* **pozábū** *vp ind pft 1sgm „sono dimenticato“* **nu** *[agg num/art idt ?] f A „una“* **ƭártu** *[→ **ćarta**[2]***] sf Asg „carta“* **– já ma** *vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo“* **jitь** *vi inf „andare“* **pȣ́ńu** *[→ **po**[1] prep + **nju** → **on**[2] pron pers f Asg] = „a prenderla“*, **ná** *[→ **o**[2]] clit f sg [„essa“]* **mь** *pron pers Dsg „mi“* **koventá** *vi ind pres 3sg „occorre“*; **ste pȣ́stu** *vp ind pft 2pl ‘di cortesia’ „avete lasciato/ha lasciato“* **tlé** *avv „qui“* **nu ƭártȣ**, **...**

<MS096/e> **Fl. 18. 50**

760 **ste pȣ́stu tlé nu ƭártȣ** *[→ 759]*, **le** *part raff „ecco“* **tlé** *avv „qua“*, **wzoḿíte** *vp imper 2pl ‘di cortesia’* **jo** *pron pers f Asg „la“* (R prendetela *[„la prenda“]*)

<MS096/f> **Fl. 18. 50**

761 **tó** *clit n sg [„esso“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **po** *prep „in“* **furlańskę** *ETN agg sost n Lsg „friulano“* **panèƭ** *sm sg „panino“*, **po** *prep „alla“* **náš** *pron poss n Lsg „nostra“ [sott: „maniera“]* **je króx** *sm „pane“*, **po slovéskę** *ETN agg sost n Lsg „in sloveno“*

<MS096/g> **Fl. 18. 51**

762 (**xl**[i]**ébac** *sm sg „pane“* **te** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]*) **króx** *sm sg „pane“*; **króx = xl**[i]**ébac** (in „Musi“, „Podbardo“ *[Cesariis]*, „Bardo“ *[Lusevera]*, „Ter“ *[Pradielis]*, „Platišče“ *[Platischis]*, „Viškorša“ *[Monteaperta]*).

<MS096/h> **Fl. 18. 51**

763 **púj** *vp imper 2sg „vai“* **po** *prep* **krúxa** *sm A/Gsg „a prendere il pane“*, **múj** *agg poss m sg „mio“* **sinèƭ** *sm sg „bambino“* (piccol frut *[ir **piccolo** + frl **frut** „bambino“]*) – **sinèƭ** (fruttino *[cf frl **frutùt**]*); (**xl**[i]**ébac** *sm sg „pane“*)

<MS097/a> **Fl. 18. 51**

764 (**xl**[i]**ébac** *sm sg „pane“*) **dą** *agg num m „una“* **xlòp** *sm sg „pagnotta“* **krúxa** *sm Gsg „di pane“* (un panetto); **dwa** *„due“* **xl**[i]**éba** *du „pagnotte“*; **tri** *A „tre“* **xl**[i]**ébe** *Apl „pagnotte“* **dájte** *vp imper 2pl ‘di cortesia’* **mь** *pron pers Dsg „datemi/mi dia“* **...**

<MS097/b> **Fl. 18. 51**

765 **tri** *agg num m A* **xl**[i]**ébe** *sm Apl „tre pagnotte“* **dájte** *vp imper 2pl ‘di cortesia’* **mь** *pron pers Dsg „datemi/mi dia“*; **tlé** *avv „qua“* **su** *vi ind pres 3pl „(ci) sono* **tri xl**[i]**ébe** *pl*, **á** *avv interr „forse che“* **ƭete** *[→ **tiet**] vi ind pres 2pl ‘di cortesia’ „volete/vuole“* **véƭ** *avv comp „di più“* **jьx** *pron pers m Gpl „di essi/ne“ = „mi dia tre pagnotte; qui ci sono tre pagnotte, forse ne vuole di più“*; **ƭéš** *2sg* **véƭ jьx?** *„ne vuoi di più?“* **...**

<MS097/c> **Fl. 18. 51**

766 **ƭéš** *[→ **tiet**] 2sg* **véƭ** *avv comp* **jьx** *pron pers m Gpl „di essi/ne“ = „ne vuoi di più“***? já** *avv „sì“*, **ƭǫ́** *1sg* **veƭ** *„ne voglio di più“***. – dostí** *avv interr* **ƭéš** *mod* **jьx wzḗtь** *vp inf „quante ne vuoi prendere“*; **– dáj** *vp imper 2sg* **mь** *pron pers Dsg* **jьx pḗt** *agg num A* **xl**[i]**ébe** *A [G ?] pl = „dammene cinque, di pagnotte“*

<MS097/d> **Fl. 18. 51**

767 *[cf → 761-767]* (1859 **krux** *„pane“* – ? dopo **„xl**[i]**ébac“** *„pane“*, – adesso **„pán“** *„pane“*) ? R secondo l’affermazione del prete del posto.

<MS097/e> **Fl. 18. 51**

768 **pȣ́tę** *avv* (dopo, R poi) **= zā́t** *avv „poi“*; **zā́t = pȣ́tę**

<MS097/f> **Fl. 18. 51 - 52**

769 **ludáto** *vi ppp m sg* **= lȣ́**[u]**dáto šin** *imper 3sgm passivo* **kríšto** *sm sg = locuz inter [= it] „Cristo sia lodato“* **– sémpre** *avv* **suludáto** *imper 3sgm passivo = locuz inter [= it] „sempre sia lodato“* **= šaludáto** *„sia lodato“*

<MS097/g> **Fl. 18. 52**

770 **kòj** *[→ **ka?**] pron interr n A* **ƭeš** *[→ **tiet**] vi ind pres 2sg***?** (R cosa vuoi?)

<MS097/h> **Fl. 18. 52**

771 **dą** *agg num m „un“* **xlȣ̄t** *sm sg „pezzo di legno“* (R legno *[?]*); **dwa** *„due“* **xlȣ́da**

du „pezzi di legno“; **trí** *A „tre“* **xlȍde** *Apl*; **pẽt** *„cinque“* **xlȍdou** *Gpl „pezzi di legno“*; **ńelé** *avv „adesso“* **mą** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ho“* **rất** *avv „abbastanza“* **jьx** *[→ **on**²] pron pers m Gpl „di essi/ne“ = „adesso ne ho abbastanza“*

<MS098/a> **Fl. 18. 52**

772 **ńelé** *avv „adesso“* **mą** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ho“* **rất** *avv „abbastanza“* **jьx** *[→ **on**²] pron pers m Gpl „di essi“ = „adesso ne ho abbastanza“*

<MS098/b> **Fl. 18. 52**

773 **ráx** *sm sg* (fasioli *[fagioli]*) (fasola) (T **á̲** breve); **je bȍγ** *sm sg „dio“* **dáu** *vp ind pft 3sgm „ha dato“* **rát** *avv* **ráxa** *G „molti fagioli“*

<MS098/c> **Fl. 18. 52**

774 **krampf̃r** *sm sg* (krompir *slov „patate“*, R patate)

<MS098/d> **Fl. 18. 52**

775 **rⁱépa** *sf sg* (R rapa)

<MS098/e> **Fl. 18. 52**

776 **oráx** *sm sg* (R noce); **se** *pron passvt* **zrízne** *vp ind pres 3sg* **tá** *part raff* **pod** *prep* **zubńí** *[→ **zop**] sm Spl* (P *[la]* si mastica sotto i denti); **se** *pron passvt* **sń**ⁱ *vp ind pres 3sg* **oráx** *sg* (R si mangia la noce) (? svarita *[?]*); **dwá** *„due“* **orⁱéxa** *du „noci“*

<MS098/f> **Fl. 18. 52**

777 **oráx** *sm sg „noce“* **...** **kostấńe** *sm pl „i castagni“ [cf → 778]*, **kó** *[→ **ki**³ pron rel „che“ + **o**² clit m sg [„esso“]]* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **búrjȍ** *sf Apl „le castagne“ [cf frl **buèrie** „bruciata“ = „caldarrosta“]*; **čarⁱéšńa** *sf sg* (P albero del ciliegio); **kostáńe** *sm pl* **máj** *vi ind pres 3pl* **bȗrjȍ** *f Apl* (P hanno le castagne) **...**

<MS098/g> **Fl. 18. 52**

778 **kostấńe** *sm pl „i castagni“* **máj** *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl* **bȗrjȍ** *Apl* (P hanno le castagne); **dą** *art idt m „un“* **kostáń** *sg „castagno“* **má** *3sg „ha“* **búrjȍ** *„le castagne“*

<MS098/h> **Fl. 18. 52**

779 **čȍrńelá** *agg f sg* (R rossa); **čȍrńéu** (T **é** tendente a **ó**) *m sg „rosso“*; **tá** *agg dim f sg „questa“* **čœrⁱéšńa** *sf sg „ciliegia“* **ě** *[= **jě** → **bite**²] vi ind pres 3sg „è“* (**čȍrńela**), **jȍ** (**čȍrńela**); **tá čœrⁱéšńa ...**

<MS099/a> **Fl. 18. 52 – 53**

780 **tá** *agg dim f sg „questa“* **čœrⁱéšńa** *sf sg „ciliegia“* **tléle** *avv „qui“* **né** *[= **na** → **o**² clit f sg [„essa“] + **je** → **bite**²] vi ind pres 3sg „è“* **čœrńelá** *agg f sg „rossa“*; **kostáń** *[? cf → 777 e 778] sm sg „la castagna“* **je čȍr** *agg m sg „è nera“* (R nero); **búrja** *sf sg „la castagna“* **je čȍrna** (R nera)

<MS099/b> **Fl. 18. 53**

781 **kalór** *sm sg „il colore“* **ƀⁱéu** *agg m sg „bianco“*; **tó** *clit n sg [„esso“]* **e** *[= **je** → **bite**²] vi ind pres 3sg „è“* **ƀⁱélo** *n sg „bianco“*; **tó se** *pron passvt „si“* **ȳídь** *vi ind pres 3sg „vede“* **tu** ʷ**ájerjь** *[**tu**ʷ → **ta**¹ + **u**¹ + **ájerjь** sm Lsg]* (nell’aria)

<MS099/c> **Fl. 18. 53**

782 **rúso = čerńeló** *agg n sg „rosso“*; **čerńeló = rúso** (P rosso) (P paonazzo); **tíko** *avv „tanto“ [→ 785]* **...**

<MS099/d> **Fl. 18. 53**

783 **tᵘóle** *[→ **tele**¹ pron dim n sg „questo qui“ + **je** → **bite**²] vi ind pres 3sg „è“* **zelenó** *agg n sg „verde“*, **té** *pron dim m sg „questo“* **kalór** *sm sg „colore“* **e zelę̨** *agg m sg „è verde“* (P blu violetto); **turkı̨** *agg m sg* (P violetto) **...**

<MS099/e> **Fl. 18. 53**

784 **turkı̨** *agg m sg* (P violetto); **tȗrkíno** (neutr.)

<MS099/f> **Fl. 18. 53**

785 **tíko** *avv „tanto“* **čerńeló** *agg sost n sg „rosso“*, **kuj** *[→ **kuj/ku**] cong „che“* **rúso** *agg sost n sg „giallo“* (R tanto rosso quanto rosso *[?]*) (R 2 nomi); **te** *[→ **to**² + **je** → **bite**² vi ind pres 3sg „è“]* **drúo** *pron idf n sg „un’altra cosa“* **to** *art dt n sg „il“* **rúso** *agg sost* (R giallo) (R il tuorlo nell’uovo)

<MS099/g> **Fl. 18. 53**

786 **bálica** *sf sg „palla“* (R palla); **bála** *sf sg* (R palla)

<MS099/h> **Fl. 18. 53**

787 **rusják** *sm sg* (R tuorlo) (P tuorlo); **beják** *sm sg* (R albume) (P albume)

<MS100/a> **Fl. 18. 53**

788 **dv́ⁱє** *agg num f „due“* **jímǎne** *sf pl [?] „nomi“* (R 2 nomi); **dv́ⁱé** **jímœne** (R 2 nomi)

<MS100/b> **Fl. 18. 53**

789 **jáblı̨** *sm sg* (P melo); **jábuka** *sn pl „mele“*, – **nó** *agg num n „una“* **jábuko** *n sg „mela“*; **dv́ⁱé** *„due“* **jábukь** *du* – **trí jábuka** *pl „tre mele“*

<MS100/c> **Fl. 18. 53**

790 **pozovína** *sf sg* (R ? sambuco) (P sambuco) (ital. „savút“ *[= frl **saût/savût**]*) (R albero); **drenáulica** *sf sg „corniola“* (ital. „kᵘornál“ *[= frl **quàrgnul**]*); **frásį** *sm sg*, **ké** *[→ **ki**³]* *pron rel „che“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **velȍk** *agg m sg „grande“* (ital. „frasino“ *[frassino]*)

<MS100/d> **Fl. 18. 54**

791 **jásę** *sm sg* (P frassino)

<MS100/e> **Fl. 18. 54**

792 **re** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg* **dóu** *[→ **dol**²]* *avv* (viene giù); **o** *clit m sg [„egli“]* **ré** (lui va); **ó re ta** *[→ **tan**³] avv „là“* (lui va via, avanti.)

<MS100/f> **Fl. 18. 54**

793 **to** *clit n sg [„esso“]* **je** *vi ind pres 3sg impers* **málьx** *agg sost Gpl*, **tó je velícьx** *agg sost Gpl*, **jíx** *pron pers Gpl* **je wsā́ke** *agg idf f Gsg* **śjórte** *sf Gsg „ce n'è di ogni sorta“* (R ce n'è di piccoli, ce n'è di grandi)

<MS100/g> **Fl. 18. 54**

794 **drⁱén** *sm sg „corniolo“* (P ? sorbo selvatico); **dwa** *agg num m „due“* **drⁱéna** *du „cornioli“*; **drenáulicu** *sf Asg „la corniola“* **stᵘóri** *vp ind pres 3sg „(la) produce“* **drⁱén** *„il corniolo“* **...**

<MS100/h> **Fl. 18. 54**

795 **drenáulicu** *sf Asg „la corniola“* **stᵘóri** *vp ind pres 3sg „(la) produce“* **drⁱén** *„il corniolo“*, **drenáulica** *sg*, **to** *clit n sg [„esso“]* **tᵘó** *pron dim n sg „questo“* **se** *pron passvt/ pron impers „si“* **jé** *vi ind pres 3sg „mangia“* (P la bacca del sorbo)

<MS101/a> **Fl. 18. 54**

796 **razdóuje** *sn sg* (grozdje *slov „uva“*) (uva)

<MS101/b> **Fl. 18. 54**

797 **ajódica** *sf sg* (fragola, – R fragola); **véƒ** *avv „più“* **ajódьc** *Gpl „fragole“*, **tó** *clit n sg [„esso“]* **je** *[→ **bite**²] vi ind pres 3sg* **dosté** *avv* **ajódьc** *Gpl „ci sono molte fragole“*

<MS101/c> **Fl. 18. 54**

798 **báƒara** *sf sg „ligustro“*, **to** *clit n sg [„esso“]* **na redí** *[= **naredí**] vp ind pres 3sg „produce“* **čǿrno** *[sott: **pǿmo** „un frutto“] agg sost n Asg „nero“*, **tó** *agg dim f Asg „quel“* **pǿmo** *sf Asg* (P frutto) **= pǿmico** *„piccolo frutto“*, **kí** *pron rel „che“* **ni** *clit m pl [„essi“]* **tíƒь** *sm pl* **jedȍ́** *vi ind pres 3pl* (R gli uccelli mangiano) (ital. *[= frl]* „baƒara“ „bat'ara“ ***bàciare***)

<MS101/d> **Fl. 18. 54**

799 **báƒara ...** *sf sg „ligustro“* **...** (ital. *[= frl]* „bat'ara“ ***bàciare***) **po** *prep „in“* **furlájskę** *ETN agg sost n Lsg „friulano“* „bát'ara“

<MS101/e> **Fl. 18. 54**

800 **„furlájsk-“** *ETN agg* (R non **„furlǻ́nsk“**)

<MS101/f> **Fl. 18. 54**

801 **lⁱés** *sm sg* (legno)

<MS101/g> **Fl. 18. 55**

802 **Furlánь = Furlánĕ** *ETN sm pl „i friulani“*; **ti** *art dt m pl „gli“* **drúzi** *agg idf „altri“* **slavéńe** *ETN sm pl „sloveni“* **jim** *pron pers m Dpl* **práviju** *vi ind pres 3pl „dicono loro“* **Láxe** *ETN agg sost m pl = „li chiamano 'Lahi'„*.

<MS101/h> **Fl. 18. 55**

803 **Taljǫ́** *ETN sm sg* (Italiano)

<MS102/a> **Fl. 18. 55**

804 **tᵘó** *pron dim n sg „questo“* **ne** *avv neg „non“* **móre** *vi ind pres 3sg mod „può“* **bьtь** *vi inf „essere“* **tᵘó**; **tᵘó to** *clit n sg [„esso“]* **ne móre** (**bьté**) **bьté**; **to** *clit n sg [„esso“]* **móre bьté** (**bȍ̀tь**) *impers „può essere“*

<MS102/b> **Fl. 18. 55**

805 **to** *clit n sg [„esso“]* **móre bьté** (**bȍ̀tь**) *[→ 804]* (**„betè“** (essere) **= „bíte“** (Monteaperto *[Monteaperta]*) (R il prete del posto)

<MS102/c> **Fl. 18. 55**

806 **mǿj** *agg poss m sg* **bárba** *sm sg* (mio zio); **mǿj = mí**; **tó** *clit n sg [„esso“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **mǿj bárba**

<MS102/d> **Fl. 18. 55**

807 **téta** *sf sg* (zia)

<MS102/e> **Fl. 18. 55**

808 **kužína** (cugina); **kužį́** *sm sg „cugino“*; **sį́** *sm „figlio“* **do** *[→ **od**] prep „dello“* **bárbě** *sm Gsg „zio“*, **tó** *pron dim n sg „ciò“* **je** *vi ind pres 3sg „è“ = „cioè“* **kužį́**

<MS102/f> **Fl. 18. 55**

809 **brátar** *sm sg „fratello“*; **trí** *agg num m „tre“* **brátrь** *sm pl „fratelli“*; **dwa** *„due“* **brátra** *du „fratelli“*

<MS102/g> **Fl. 18. 55**

810 **dná** *agg num f „una“* **sestrá** *sf sg „sorella“*; **dⁱ́é** *f „due“* **sestré** (dual.) *„sorelle“*; **trí** *„tre“* **sestrǿ** *pl „sorelle“*

<MS102/h> **Fl. 18. 55**

811 **má** *agg poss f sg* **sestrá** *sf* **na** *clit f sg* **má** *vi ind pres 3sg* **ná** *[= **dnaá**: cf → 816] agg*

num m A **nevȣda** *sm Asg* (la mia sorella *[mia sorella]* ha un nipote)
<MS103/a> **Fl. 18. 55**

812 **dv́ⁱć** *agg num f „due“* **ńěčь** *sf du „nipoti“*; **ná** *agg num f* **ńěča** *sf sg* (una nipote)
<MS103/b> **Fl. 18. 55**

813 **dwá** *agg num m „due“* **sínů** *sm du „giovani“*; **trí** *„tre“* **sínœ** *pl „giovani“*; **só pǎršlé** *vp ind pft 3plm „sono arrivati“* **trí síně** *pl* (tre giovani); **sı̨** *sm sg* (figlio, fante) (giovane)
<MS103/c> **Fl. 18. 56**

814 **sı̨** *sm sg* (figlio, fant *slov „giovanotto“*) (giovane); **su** *vi ind pres 3pl „sono“* **sínuv́ь** *pl „figli/giovani“* **= sínuv́ě**
<MS103/d> **Fl. 18. 56**

815 **xƒ́ere** (**čeče** *sf pl „ragazze“*, figlie); **ƒu** *[→ **če**² cong „se“ + **u** → **o**² clit m sg]* **níma** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 3pl* **xƒerí** *sf Gpl* (R se lui non ha figlie); **ƒú ma** *vi ind pres 3sg „se ha“* **dná** *[= **dnaá**: cf → 816] agg num m A „un“* **sínœ** *sm Asg „figlio“* **...**
<MS103/e> **Fl. 18. 56**

816 **ƒú** *[→ **če**² cong „se“ + **u** → **o**² clit m sg]* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **dná** *[= **dnaá**: cf → 816] agg num m A* **sínœ** *sm Asg* (R un figlio) (R se lui ha un figlio)**. = dnáǎ sínœ** (R un figlio) (acc. s. m.)
<MS103/f> **Fl. 18. 56**

817 **sı̨ ...** *[→ 814]* **... tri** *agg num m „tre“* **sínuv́ь** *sm pl* (tre giovani)
<MS103/g> **Fl. 18. 56**

818 **jœ́** *[→ **ja**² clit sg] [„io“]* **si** *[→ **bite**²] vi ind pres 1sg* **já** *pron pers sg* (io sono); (**ja** *[„io“]* **sé = ja** *[„io“]* **sé**, **já** *pron pers* (io sono); **ti** *clit sg [„tu“]* **sé** *vi ind pres 2sg* (tu sei); **ta** *pron dim m Gsg „quello/lui“* **ńⁱé** *[→ **bite**² neg] vi ind pres 3sg „non c'è“* **...**
<MS103/h> **Fl. 18. 56**

819 **ta** *pron dim m Gsg* **ńⁱé** *[→ **bite**² neg] vi ind pres 3sg* (lui non c'è) (toga ni *[slov = **tega ni**]*) – **ȣ** *pron pers m sg* **jœ́** *[→ **bite**²] vi ind pres 3sg* (lui è); **oná** *pron pers f sg* **jœ́**, **na** *[→ **o**² clit f sg] [„essa“]* **jœ́** (R lei è)
<MS104/a> **Fl. 18. 56**

820 **jœ̗́** *[→ **bite**²] vi ind pres 3sg „è“* – R costantemente (R è). **mí** *pron pers pl „noi“* **sьmó** *vi ind pres 1pl „siamo“*; **vi** *pron pers pl „voi“* **stœ́** *vi ind pres 2pl „siete“*; **oné** *pron pers m pl* **sú** *vi ind pres 3pl* (R essi sono) **...**
<MS104/b> **Fl. 18. 56**

821 **oné** *pron pers m pl* **sú** *[→ **bite**²] vi ind pres 3pl* (R essi sono); **mi** *pron pers pl „noi“* **dwǎ** *agg num m „due“* **sьmó** *vi ind pres 1pl „siamo“*; **óno** *pron pers m pl* **dwá ni** *clit m pl [„essi“]* (**sů**) **= sú** *3pl „loro due sono“*; **vi** *pron pers pl „voi“* **dwá** *m „due“*, **vi** *clit pl [„voi“]* **stœ́** *vi ind pres 2pl „siete“*
<MS104/c> **Fl. 18. 56**

822 („**ujé** *[**u** → **o**² clit m sg [„egli“] + **jé** → **bite**² vi ind pres 3sg]* (R egli è) **= ů je** (Monteaperto *[Monteaperta]*)“ (R il prete del posto)
<MS104/d> **Fl. 18. 57**

823 **já** *pron pers sg „io“* **sь** *[→ **bite**¹]* **bíu** *vp ind pft 1sgm „sono stato“*; **ké** *[→ **kje?**] avv interr* **t** *[→ **ti**²] clit sg [„tu“]* **sь bíu** *2sgm***?** (dove sei stato?) **ál** *avv interr „forse che“* **si bíu** *2sgm „sei stato“* **tú** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep „a“* **brⁱ́ěu** *TOP sm Lsg* (Pers) *[„sula riva“]*
<MS104/e> **Fl. 18. 57**

824 **tó** *clit n sg [„esso“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **árd** *agg m sg* **Brⁱéx** *TOP sm sg „Pers [„riva“]“* (grd *slov „brutto“*) = *„è brutta Pers“* (T **á** breve); **Brⁱéx je árt** (T **á** breve) *„Pers è brutta“*
<MS104/f> **Fl. 18. 57**

825 **mi** *pron pers pl „noi“* **dⁱémo***[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“*, **mi právьmo** *vi ind pres 1pl „diciamo“* **ríwa** *sf sg* (la riva) (**brieg** *sm sg „riva“*)
<MS104/g> **Fl. 18. 57**

826 **ríwa** *sf sg* (la riva) (**brieg** *sm sg „riva“*); **tó** *clit n sg [„esso“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **ríwa**, **kœ̀** *[→ **ke**³] avv „poiché“* **to** *clit n sg [„esso“]* **je čòk** *sm sg* (collina); **á** *inter „ah“* **jité** *pron dim m sg „questa qui/eccola [sott: „la collina“]“*
<MS104/h> **Fl. 18. 57**

827 **... čòk** *sm sg* (collina) **... á** *inter „ah“* **jité** *pron dim m sg „questa qui/eccola [sott: „la collina“]“*; **dwa** *agg num m „due“* **čúka** *du* (2 colline); **dwa** *agg num m „due“* **čóka** *du* (due legni, P 2 ciocchi)
<MS105/a> **Fl. 18. 57**

828 **dwa** *agg num m „due“* **čóka** *du* (due legni, P 2 ciocchi); **kóu** *sm sg „il palo“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **dóx** *agg m sg* (lungo) **nu = ánu** *cong „e“* **tának** *agg m sg* (R sottile), **a** *cong „ma“* **ƒú** *[→ **če**² cong „se“ + **o**² clit m sg [„esso“]]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **debóu** *agg m sg*

„grosso“, **je dóx** *agg m sg „lungo“* **ánu débou**, **tó** *clit n sg [„esso“]* **je dáṇ** *art idt m „un“* **velȍk** *agg m sg „grande“* **kóu** (P palo, – R palo)
<MS105/b> **Fl. 18. 57**

829 **mómo** *vi ind pres 1pl mod „abbiamo da“* **jité** *vi inf „andare“* **ómьs** *[→ **gor**[1] + **miz/mis**] locuz prep „sul“* **Kóuk** *OR sm Asg* (gore *[gor]* na Kolk *slov „sul M. Couc [„sullo sperone roccioso“]“*) (R oronimo); **pu**[u] *avv* **úre** *sf Gsg „mezz'ora“* **...**
<MS105/c> **Fl. 18. 57**

830 **pu**[u] *avv* **úre** *sf Gsg „mezz'ora“*; **ščе** *avv „ancora“* **dobrǵe** *agg f Gsg „una buona“* **pú**[u] **úre** *„mezz'ora“* **tó** *pron impers n sg* **ɟe** *[→ **tiet**] ind pres 3sg mod „bisogna“ [= slov **se** pron impers **mora** ind pres 3sg mod]* **stȃtь** *vi inf „stare/aspettare“*, **azȃt** *avv „poi“*, **kȯr** *[→ **kar**[2]] cong „quando“* **se** *pron rifl* **finìša** *vi ind pres 3sg „finisce“* **Kóuk** *OR sm Asg „il M. Couc [„lo sperone roccioso“]“*, **já** *pron pers sg „io“* **ɟu** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **prítь** *vp inf = „arriverò“* **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] „a“* **Bri**[i]**ěx** (Pers *[„riva“]*)
<MS105/d> **Fl. 18. 57**

831 **tó** *clit n sg [„esso“]* **je** *ind pres 3sg impers „è“* **árdo** *agg sost n sg „brutto“* **zá** *cong „per“* **xodítь** *vi inf „camminare“*, **árda** *agg f sg „brutta“* **pȱt** *sf sg* (grda pot *slov „una brutta strada“*)
<MS105/e> **Fl. 18. 58**

832 **jьzèk** *sm sg* (R lingua)
<MS105/f> **Fl. 18. 58**

833 **wsé** *pron idf m pl* **práví** *vi ind pres 3sg per 3pl* **ti** *[→ **tej**] cong* **mí** *pron pers pl* (tutti parlano come noi) (R influsso del dialetto veneto, 3 pl. = 3 sing.)
<MS105/g> **Fl. 18. 58**

834 **ú = ȯ = ǭ** *pron pers m sg* **ɟe** *vi ind pres 3sg mod* **jitì** *vp inf* (lui vuol andare); **ȯ ɟe** *3sg 'di cortesia'* **jitì** (Ella vuole andare) (R influsso italiano) **= té** *pron dim m sg „questo/quello“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **sémpre** *avv „sempre“* **tá** *part raff* **pěr** *prep „per“* **kíše** *sf Lsg „casa“*
<MS105/h> **Fl. 18. 58**

835 **té** *pron dim m sg „questo/quello“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **sémpre** *avv „sempre“* **tá** *part raff* **pěr** *prep „per“* **kíše** *sf Lsg „casa“* (**pri xiše**); **kíša** *sf sg* (casa)
<MS106/a> **Fl. 18. 58**

836 **č**[u]**ót** *agg m sg* (zotto *[cf ven **zoto**]*) (R zoppo) **„krómi“** (R zoppo) (R pronunziando questa parola straniera) (**„hrom“** non si usa) cf. **kríu** *agg m sg „curvo“*.
<MS106/b> **Fl. 18. 58**

837 **kríu** *agg m sg „curvo“* (R curvo, – *it* non è dretto *[dritto]*); cf. **č**[u]**ót** *[→ 836]*
<MS106/c> **Fl. 18. 58**

838 **tá** *part raff* **z dole** *[→ **zdole**] avv* (sotto)
<MS106/d> **Fl. 18. 58**

839 **ǫ̨** *pron pers m sg* **je bíu** *vi ind pft 3sgm* (lui è stato); **oná** *pron pers fsg „lei“* **je bíla** *vi ind pft 3sgf „è stata“*; **já** *pron pers sg „io“* **si** *[→ **bite**[1]]* **bíla** *vi ind pft 1sgf „sono stata“* **...**
<MS106/e> **Fl. 18. 58**

840 **já** *pron pers sg „io“* **si** *[→ **bite**[1]]* **bíla** *vi ind pft 1sgf „sono stata“*; **mí** *pron pers pl „noi“* **s**[h]**mo** (**bíłь**) **blé** *ind pft 1plm „siamo stati“*; **ví** *pron pers pl „voi“* **stȅ blé** *ind pft 2plm „siete stati“*; **óньь** *pron pers m pl „essi“* **su blé** *vi ind pft 3plm „sono stati“*; **še** *cong „anche“* **mí s**[h]**mo blé ...**
<MS106/f> **Fl. 18. 58**

841 **óньь** *pron pers m pl „essi“* **su blé** *vi ind pft 3pl „sono stati“*, **še** *cong* **mí** *pron pers pl* **s**[h]**mo blé** (T **é̱** breve, tendente a **ь**) *ind pft 1plm* (anche noi siamo stati); **mi** *pron pers pl „noi“* **dwá** *agg num m „due“* **s**[h]**mo mórăłь** *vi ind pft 1plm mod „siamo dovuti“* **jьtì** *vi inf „andare“* **...**
<MS106/g> **Fl. 18. 58 – 59**

842 **mi** *pron pers pl „noi“* **dwá** *agg num m „due“* **s**[h]**mo mórăłь** *vi ind pft 1plm mod „siamo dovuti“* **jьtì** *vi inf „andare“*; **mi dwá s**[h]**mo blé** (T **é** breve) *ind pft 1plm „siamo stati“*
<MS106/h> **Fl. 18. 59**

843 **ja** *pron pers sg „io“* **bǫ̨ šóu** *vi ind fut 1sgm „andrò“*
<MS107/a> **Fl. 18. 59**

844 **ja** *pron pers sg „io“* **bǫ̨** *vi ind fut 1sg „sarò“* **zdrú**[u] **= zdrȯ́**[u] **= zdróu** (T **ó** breve) *agg m sg* (sarò sano); **ti** *pron pers sg „tu“* **bɷ** *vi ind fut 2sg „sarai“* **zdróu** (T **ó** breve) (ti boš zdrav *slov „tu sarai sano“*)
<MS107/b> **Fl. 18. 59**

845 **twá** *[→ **tuoj**] agg poss f sg „tua“* **žaná** *sf sg „moglie“* **na** *clit f sg [„essa“]* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **zdráwa** *agg f sg „sana“*; **bóte** *vi ind fut 2pl „sarete“* **zdrávȅ** *agg f pl „sane“*,

ƒé *[→ **če²**] cong „se“* **so** *3pl „sono“* **dv́ⁱć** *agg num f „due“* **ženǵe** *sf pl „donne“* = **dv́ⁱć žené**; **trí** *„tre“* **ženǵe** *pl „donne“*

<MS107/c> **Fl. 18. 59**

846 **tí** *pron pers sg „tu“* **bɯ** *vi ind fut 2sg „sarai“* **zdráwa** *agg fsg „sana“* (ti boš zdrava *slov „tu sarai sana“*); **tí ci** (**ti** *pron pers sg „tu“* **ti** *clit* **si** *vi ind pres 2sg „sei“*) **zdráwa**, **ánɯ** *cong „e“* **já** *pron pers sg „io“* **si** *vi ind pres 1sg „sono“* **zdrǿᵘ** *agg m sg „sano“*

<MS107/d> **Fl. 18. 59**

847 **mí** *pron pers pl „noi“* **bomo** *vi ind fut 1pl „saremo“* **zdrávь** *agg m pl „sani“*; **ví** *pron pers pl „voi“* **bɯte** *vi ind fut 2pl „sarete“* **zdrávь** *„sani“*; **oné** *pron pers m pl „essi“* **boju** *„saranno“* **zdrávь** *„sani“*

<MS107/e> **Fl. 18. 59**

848 **kúščerica** *sf sg* (lucertola) = **kúščerьca** (P lucertola); **zelenác** *sm sg* (ramaro *[ramarro]*, P lucertola verde); **modrás** *sm sg „vipera (dal corno ?)“*

<MS107/f> **Fl. 18. 59**

849 **modrás** *sm sg „vipera (dal corno ?)“*; **káča** *sf sg „il serpente“* **ta** *pron dim f sg „quello“* **čérna** *agg f sg „nero“*; **modrás to** *clit n sg [„esso“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **te** *art dt m sg* **drúь** *pron idf m sg „un altro“*, **to jé boj xút** *agg comp m sg „è più cattivo“*

<MS107/g> **Fl. 18. 59**

850 **modrás ...** *sm sg „vipera (dal corno ?)“*; **to** *clit n sg [„esso“]* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **boj xút** *agg comp m sg „più cattivo“* – **ki** *pron rel „che“* **píkne** *vp ind pres 3sg „morde“* – **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **naveleńán** *agg m sg „velenoso“*; **lípera** *sf sg „vipera“* – **pravьmo** *vi ind pres 1pl „diciamo“* **lípera ánče** *cong* **mí** *pron pers pl* (anche noi)

<MS107/h> **Fl. 18. 59**

851 **lípera** *sf sg „vipera“* **...** **tá** *agg dim f sg „questa“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **xújša** *agg comp f sg „peggiore“*, **kǿj** *[→ **kuj/ku**] cong „che“* **modrás** *sm sg „la vipera (dal corno ?)“* **táko** *avv „così“* **ƀⁱélasta** *agg f sg* (P biancastra) **takolána** *agg f sg „maculata“* **na** *clit f sg* **jǿ** *vi ind pres 3sg „è“* **na** *prep „in“* **véƒ** *avv „più“* **śjórt** *sf Gsg „tipi“* **kalórja** *sm Gsg „di colore“*

<MS108/a> **Fl. 18. 59 – 60**

852 **oƒá** *sm sg* (R padre); **„oƒá = očás“** (Monteaperto *[Monteaperta]*) (R il prete del posto).

<MS108/b> **Fl. 18. 60**

853 **já** *pron pers sg „io“* **si** *[→ **bite¹**]* **jéu** *vp ind pft 1sgm* **od** *prep* **oƒǿ** *sm Gsg*, **já** *pron pers sg „io“* (R io ho ricevuto dal padre); **já** *clit* **si dáu** *vp „ho dato“* **oƒǿ** *D* (R al padre)

<MS108/c> **Fl. 18. 60**

854 **já** *pron pers sg „io“* **si** *[→ **bite¹**]* **vídeu** *vi ind pft 1sgm „ho visto“* **oƒǿ** *sm Asg* (R il padre); **já si šóu** (T **ó** breve) *vi ind pft 1sgm „sono andato“* **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **oƒǿ** *S „il padre“* (R **ó** in **óu** sempre con energia).

<MS108/d> **Fl. 18. 60**

855 **já** *pron pers sg „io“* **si** *[→ **bite¹**]* **bíu** *vp ind pft 1sgm „sono stato“* **pȁr** *prep „dal“* **oƒȅ** (**oƒȅ**) *sm Lsg „padre“*; **oƒá** *sm sg*, **sám** *avv* **pujte** *vp imper 2pl ‘di cortesia’* **tlȅ** *avv = locuz avv [→ **san tle¹**] „qua“***!** (padre, venite quà, a me *[qua da me]*)

<MS108/e> **Fl. 18. 60**

856 **dwá** *agg num m „due“* **oƒé** *sm du „padri“*; pl. **oƒé**; **sᵇmo jéli** *vp ind pft 1plm „abbiamo ricevuto“* **od** *prep* **náša** *agg poss m Gsg* **oƒǿ** *Gsg* (R da nostro padre)

<MS108/f> **Fl. 18. 60**

857 **sᵇmo jéli** *vp ind pft 1plm „abbiamo ricevuto“* **od** *prep „dai“* **nášьx** *agg poss m Gpl „nostri“* **oƒǿᵘ** *sm Gpl „padri“*; **é** *[= **jé** → **bite¹**]* **nan** *pron pers Dpl* **dáu** *vp ind pft 3sgm „ci ha dato“*; **sᵇmo dáli** *ind pft 1plm „abbiamo dato“* **náši** *agg poss m Dpl* **oƒán** *Dpl* (R ai nostri padri), **...**

<MS108/g> **Fl. 18. 60**

858 **sᵇmo dáli** *vp ind pft 1plm „abbiamo dato“* **náši** *agg poss m Dpl „ai nostri“* **oƒán** *m Dpl* (R ai nostri padri), **já** *pron pers sg „io“* **si** *[→ **bite¹**]* **dáu** *vp ind pft 1sgm „ho dato“* **náši** *agg poss m Dpl* **síną** *m Dpl* (R ai nostri figli), **táko** *avv „così“* **oƒá** *sg „il padre“* **rьčé** = **rečé** *vp ind pres 3sg „dice“*

<MS108/h> **Fl. 18. 60**

859 **sᵇmo je** *[→ **on²**] pron pers m Apl „li“* **vídalь** *vi ind pft 1plm „abbiamo visti/visitati“* **náše** *agg poss m Apl „i nostri“* **oƒǿ** (Acc.) *„padri“*; **só pȁršlȅ** (T **ȅ** breve, tendente a **ь**) *vp ind pft 3plm „sono venuti“* **nȁšь** *pl „i nostri“* **oƒé** (nom. Nom.) *„padri“*

<MS109/a> **Fl. 18. 60**

860 **paršlє́** (R **є́** energica, tendenza ad avvicinarsi a **ь̱**, ma è ancora una vocale pura e sonora, non una semivocale) *vp ppa m pl „venuti“*
<MS109/b> **Fl. 18. 61**

861 **sʰmo šlє́** *vi ind pft 1plm „siamo andati“* **z** *[→ **s/z/ž**] cong* **náši** *agg poss m Ssg* **oʃѡ́** *sm Ssg* (con nostro padre); **sʰmo šlє́ z nášьmь** *agg poss Spl* **oʃímь** *Spl* (coi nostri padri)
<MS109/c> **Fl. 18. 61**

862 **dą́** *art idt m* **mó^{u}š** *sm sg* **stár** *agg m sg* (R un vecchio uomo)
<MS109/d> **Fl. 18. 61**

863 **pǎr** *prep* **náši** *agg poss m Lpl* **oʃáx** *sm Lpl* (R dai nostri padri)
<MS109/e> **Fl. 18. 61**

864 **skáḱьca** *sf sg* = **skakja** (R cavalletta) = **skáḱĭca** (R piccola); pl. **skákjčĕ** *„cavallette“* (R grandi)
<MS109/f> **Fl. 18. 61**

865 **sı̨́** *sm sg „figlio“*; **já** *pron pers „io“* **si** *[→ **bite^{1}**]* **jéu** *vp ind pft 1sgm „ho ricevuto“* **ot** *prep „dal“* **sínѡ** (T **ѡ** tendente a **ъ**) *sm Gsg „figlio“*, **sı̨́ mi** *pron pers Dsg „mi“* **je dáu** *vp ind pft 3sgm „ha dato“* **t^{u}óle** *pron dim n Asg „questo/questa cosa qui“*
<MS109/g> **Fl. 18. 61**

866 **já** *pron pers „io“* **si** *[→ **bite^{1}**]* **dáu** *vp ind pft 1sgm „ho dato“* **m^{u}ójmѡ** *agg poss m Dsg „a mio“* **sínѡ** *sm Dsg „figlio“*
<MS109/h> **Fl. 18. 61**

867 **já** *pron pers „io“* **si** *[→ **bite^{1}**]* **vídu^{u}** *vi ind pft 1sgm „ho visto/visitato“* **m^{u}ѡ́ja** *agg poss m Asg* **sínѡ** *sm Asg* (mojega sinu *slov „mio figlio“*)
<MS110/a> **Fl. 18. 61**

868 **já** *pron pers „io“* **si** *[→ **bite^{1}**]* **šѡ́u** (T **ѡ́** breve) (? **šьu**) *vi ind pft 1sgm „sono andato“* **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **mój** *agg poss m Ssg „mio“* **síną** *sm Ssg „figlio“*
<MS110/b> **Fl. 18. 61**

869 **já** *pron pers „io“* **si** *[→ **bite^{1}**]* **bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **tá** *part raff* **pǎr** *prep „dal“* **sínu** *sm Lsg „figlio“*
<MS110/c> **Fl. 18. 61**

870 **muj** *agg poss m sg „mio“* **sı̨́** *sm sg „figlio“*, **ú** *[→ **o^{2}** clit m sg] [„egli“]* **je** *vi ind pres 3sg* **zdróu** *agg m sg* (R è sano)
<MS110/d> **Fl. 18. 61**

871 **já** *pron pers „io“* **sa** *[→ **bite^{1}** + **ya** → **on^{2}** pron pers m Asg]* **biu** *vp ind pft 1sgm „sono stato“* **lĕdat** *vi sup „a trovarlo“* (**ja si ga bil/biu gledat** *„sono stato a trovarlo“*), **ú** → ***o^{2}*** *clit m sg [„egli“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **zdróu** *agg m sg „sano“*, **ı̨́** → ***o^{2}*** **l^{i}épo** *avv „bene“* **stojĭ́** *vi ind pres 3sg „sta“*
<MS110/e> **Fl. 18. 61 – 62**

872 **nášь** *agg poss m pl „i nostri“* **sínuv́ě** *sm pl „figli“*; **– od** *prep „dei“* **nášьx** *m Gpl „nostri“* **sinóu** *sm Gpl „figli“*; **náši = nášı̨** *Dpl „ai nostri“* **síną** *Dpl „figli“*
<MS110/f> **Fl. 18. 62**

873 **s^{i}mó vídalь** *vi ind pft 1plm „abbiamo visitato“* **nášь** *agg poss m Apl „i nostri“* **sínĕ** *sm Apl „figli“*; **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **nášьmь** *„i nostri“ m Spl* **síně** *m Spl „figli“*
<MS110/g> **Fl. 18. 62**

874 **sʰmo blé** *vp ind pft 1plm „siamo stati“* **pǎr** *prep „dai“* **nášь** *agg poss m Lpl „i nostri“* **sínǎx** *sm Lpl „figli“*
<MS110/h> **Fl. 18. 62**

875 **sʰmó paršlé** *vp ind pft 1plm „siamo venuti/tornati“* **od** *prep „dai/dalla casa dei“* **nášьx** *agg poss m Gpl* **sinóu** *sm Gpl „nostri figli“*, **ké** *pron rel „che“* **sʰmo je** *[= **jix** → **on^{2}**] pron pers m Apl* **vídale** *vi ind pft 1plf „abbiamo visitato“*
<MS111/a> **Fl. 18. 62**

876 **pǎr** *prep „da“* **nášı̨ = nášьm** *agg poss m Lsg „nostro“* **sínu** *s* (loc. s. m.) *„figlio“*
<MS111/b> **Fl. 18. 62**

877 **zémja** *sf sg* (R terra); **ód** *prep „dalla/della“* **zemjє́** *Gsg „terra“*
<MS111/c> **Fl. 18. 62**

878 **je spádъu** *vp ind pft 3sgm „è caduto“* **tá** *part raff* **na** *prep „a“* **zémju** *sf Asg „terra“*
<MS111/d> **Fl. 18. 62**

879 **é letóu** *vi ind pft 3sgm „correva“* **tá** *part raff* **po** *prep „sulla“* **zemjé** *sf Lsg „terra“*, **azát** *avv „dopo“* **je spádъu** *vp ind pft 3sgm „è caduto“* **tá** *part raff* **na** *prep „a“* **zémju** *sf Asg „terra“*
<MS111/e> **Fl. 18. 62**

880 **tá** *part raff* **nad** *prep* **zemjó** *sf Ssg* (sopra la terra)
<MS111/f> **Fl. 18. 62**

881 **dwá** *agg num „due“* **sína** *sm du „figli“* **odná** *[→ **od/ot** prep + **ná** → **dan^{1}** agg num m G] „da/di un“* **oʃє́** *sm Gsg „padre“*; **o dvéx** *[**od** prep **dvéx** G] „da/di due“* **oʃóu** *Gdu „padri“*
<MS111/g> **Fl. 18. 62**

882 **dą́** *agg num sost m „uno“* **libo** *cong „o“* **dwá** *agg num m sost „due“*; **dą́ alibo** *cong „o“* **dwá**; **áłь** *cong „o“* **dą́ ál^{ь} dwá** (o uno o due)

<MS111/h> **Fl. 18. 62 – 63**

883 **o dvéx** *[od prep **dvéx** agg num G]* **sínɷu** (? **sínъu**) *sm Gdu* (da due giovani)

<MS112/a> **Fl. 18. 63**

884 **xʃí** *sf sg „ragazza“*; **ót** *prep „dalla“* **xʃeŕœ** *sf Gsg „ragazza“*; **si** *[→ **bite**[1]]* **dáu** *vp ind pft 1sgm „ho dato“* **xʃeŕé** *Dsg „alla ragazza“* **t^{u}ó** *pron dim n Asg „quello“*, **kь = kě** *[→ **ki**[3]] pron rel „che“* **sь móu** *[→ **mieti**] vi ind pft 1sgm mod „avevo“* **za** *cong „da“* **dáťь** *inf „dare“*

<MS112/b> **Fl. 18. 63**

885 **já** *pron pers „io“* **si** *[→ **bite**[1]]* **vídu^{u}** *vi ind pft 1sgm „ho visto“* **xʃœ́r** *sf Asg „la/una ragazza“*; **si šóu** *vi ind pft 1sgm „sono andato“* **tá** *[→ **ta**[3]] prep „dalla“* **xʃeŕé** *D [cf → 753]* (alla ragazza): **si šóu s** *prep „con la“* **xʃ'erjœ́** *S* (colla ragazza); **já sь** *[→ **bite**[1]]* **bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **tá** *part raff* **pǎr** *prep „dalla“* **xʃeŕé** *Lsg „ragazza“*

<MS112/c> **Fl. 18. 63**

886 **dv́^{i}é** *agg num f „due“* **xʃére = xʃéŕь** *sf du „ragazze“*; **tá** *part raff* **pǎr** *prep „dalle“* **dvéxʃeráx** *[= **dvéx** L + **xʃeráx** Ldu] „due ragazze“*; **trí** *num „tre“* **xʃéŕь**

<MS112/d> **Fl. 18. 63**

887 **véʃ** *avv comp* **ja** *clit sg [„io“]* **píšę** *vi ind pres 1sg*, **l^{i}éьšo** *avv comp* **œ** *[→ **ja**[2]] [„io“]* **stojį́** *vi ind pres 1sg* (quanto piú scrivo, tanto piú sto meglio)

<MS112/e> **Fl. 18. 63**

888 **ót** *prep „dalle/delle“* **xʃeŕī** *s* (Gen. pl. f.) *„ragazze“*

<MS112/f> **Fl. 18. 63**

889 **tó** *clit n sg [„esso“]* **se** *pron impers „si“* **v́^{i}é** *vi ind pres 3sg* (si sa, – *slov* se ve, *it* sicuro)

<MS112/g> **Fl. 18. 63**

890 **xʃéran** *s* (Dat. pl. f.); **si** *[→ **bite**[1]]* **vídu^{u}** *vi ind pft 1sgm „ho visto/visitato“* **xʃére** *Apl „le ragzze“*, **óne** *pron pers f pl* **ne** *clit f pl [„esse“]* **l^{i}épo** *avv* **stojœ́** *vi ind pres 3pl* (R esse stanno bene) (stanno bene); **su** *vi ind pres 3pl „sono“* **zdráve** *agg f pl „sane“*

<MS112/h> **Fl. 18. 63**

891 **já** *pron pers sg „io“* **si** *[→ **bite**[1]]* **bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **^{s}xʃerámě** *[= **s** prep „con“ + **xʃerámě** sf Spl]* (colle ragazze); **já si j^{i}édu** *vi ind pft 1sgm „ho mangiato“*

<MS113/a> **Fl. 18. 63**

892 **já** *pron pers sg „io“* **si** *[→ **bite**[1]]* **j^{i}édu** *vi ind pft 1sgm „ho mangiato“*; **ńelé** *[→ **njele**] avv* **ja** *pron pers sg „io“* **jį́** *ind pres 1sg* (adesso mangio); **2. tí** *pron pers sg „tu“* **ti** *clit sg [„tu“]* **jéš** *2sg „mangi“*; **3** (**ǫ** *pron pers m sg „egli“* **jé** *3sg „mangia“*) – **oná** *pron pers f sg „ella“* **na** *clit f sg [„essa“]* **jé** *„mangia“*; **ǫ́** *pron* **ujé** *[= **u** → **o**[2] clit m sg [„egli“] + **jé**]* (R lui mangia)

<MS113/b> **Fl. 18. 63 -64**

893 **ǫ́** *pron pers m sg* **ujé** *[= **u** → **o**[2] clit m sg [„egli“] + **jé**]* (R lui mangia); **mí** *pron pers pl „noi“* **jimó** *vi ind pres 1pl „mangiamo“* **= jьmó**, **mí** *pron* **mi** *clit pl [„noi“]* **jьmó**; **ví** *pron pers pl 'di cortesia' [?] „Voi/Lei“* **vi** *clit pl [„Voi“]* **jьstœ́** *2pl „mangiate/mangia“*; **oné** *pron pers m pl „essi“* **ní** *clit m pl [„essi“]* **jedœ́** *3pl* (R mangiano); **a** *cong „ma“* **mí** *pron pers „noi“* **s^{ь}mó sn^{i}édlě** *vp ind pft 1plm „abbiamo mangiato = abbiamo finito di mangiare“*

<MS113/c> **Fl. 18. 64**

894 **ja** *pron pers sg „io“* **ʃœ́** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod „voglio“* **jéstě** *vi inf „mangiare“*; **ja rę́** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „io vado“* **jést** *sup „a mangiare“*

<MS113/d> **Fl. 18. 64**

895 **já** *pron pers sg „io“* **ja** *clit sg [„io“]* **v́^{i}ę́** *vi ind pres 1sg „so“*; **tí** *pron pers sg „tu“* **ti** *clit sg [„tu“]* **v́^{i}éš** *2sg „sai“*; **ǫ** *pron pers m sg „egli“* **v́^{i}é** *3sg „sa“*; **ǫ** *„egli“* **uv́^{i}é** *[= **u** → **o**[2] clit m sg [„egli“] + **v́^{i}é**] „sa“*; **oná** *pron pers f sg „ella“* **na** *clit f sg [„essa“]* **v́^{i}é** *3sg „sa“*; **mí** *pron pers pl „noi“* **je** *clit pl [„noi“]* **v́^{i}émo** *1pl „sappiamo“*, **kákо** *cong interr „come“* **to** *clit n sg [„esso“]* **œ́** *[= **jœ́** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **...**

<MS113/e> **Fl. 18. 64**

896 **mí** *pron pers pl „noi“* **je** *clit pl [„noi“]* **v́^{i}émo** *1pl „sappiamo“*, **kákо** *cong interr „come“* **to** *clit n sg [„esso“]* **œ́** *[= **jœ́** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“*; **mí** *pron pers „noi“* **mi** *clit* **v́^{i}émo** *1pl „sappiamo“*; **ví** *pron pers pl 'di cortesia' „Voi/Lei“* **vi** *clit [„Voi/Lei“]* **vьstœ́** *2pl mod 'di cortesia' „sapete/sa“* **pǎrjéstь** *vp inf* (mangiare) **kákо** *„come“* **to** *clit n sg*

[„esso“] **ʲœ** *vi ind pres 3sg impers „è“= „come si conviene“ [?]*

<MS113/f> **Fl. 18. 64**

897 **mí** *pron pers pl „noi“* **sᵇmó sńⁱédlь***vp ind pft 1plm „abbiamo mangiato“ = „abbiamo finito di mangiare“*, (**ké** *[→ **ke³**] cong „poiché“* **vьmó**) **jé** *clit pl [„noi“]* **vьmó** *1pl „sappiamo“*, **káko to** ʲœ *[→ 896]*

<MS113/g> **Fl. 18. 64**

898 **amížě** *sm pl* (amici); **dán** *art idt/agg num m „un“* **amí** *m sg „amico“* **mœj** *agg poss m sg „mio“*; pl. **amížě – sᵇmó** *vi ind pres 1pl „siamo“* **amížь** *„amici“* **...**

<MS113/h> **Fl. 18. 64**

899 **sᵇmó** *vi ind pres 1pl „siamo“* **amížь** *sm pl „amici“*; **to** *clit n sg [„esso“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **má** *agg f sg „la mia“* **amíža** *sf sg „amica“*, **ʒé** *[→ **če²**] cong „se“* **te** *[→ **to²** + **je → bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **žȧná** *sf sg* (R donna)

<MS114/a> **Fl. 18. 64**

900 **já** *pron pers sg „io“* **jœ** *clit sg [„io“]* **mą́** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg* (R io ho); **tí** *pron pers sg „tu“* **ti** *clit sg [„tu“]* **máš** *2sg „hai“*; **ǫ́** *pron pers m sg „egli“* **umá** *[= **u → o²** clit m sg + **má**] „ha“*; **mí** *pron pers pl „noi“* **jœ̆** *clit pl [„noi“]* **momó** *1pl „abbiamo“*; **ví** *pron pers pl „voi“* **vьmatœ́** *[= **vь** clit pl [„voi“] + **matœ́**] 2pl „avete“* **...**

<MS114/b> **Fl. 18. 64 – 65**

901 **ví** *pron pers pl „voi“* **vьmatœ́** *[= **vь** clit pl [„voi“] + **matœ́ → mieti**] vi ind pres 2pl „avete“*; **oné** *pron pers m pl „essi“* **ní** *clit m pl [„essi“]* **majœ́** *3pl „hanno“*; **jœ̆** *clit pl [„noi“]* **momó** *1pl „abbiamo“* **sœ́ʷšé** *pron idf m pl* (R tutti) (R abbiamo tutti) (abiamo *[abbiamo]* tutti) (gaveto *[ven= **gavèmo** „abbiamo“]* tutti)

<MS114/c> **Fl. 18. 65**

902 **já** *pron pers sg „io“* **si** *[→ **bite¹**]* **ḿⁱéu** *[→ **mieti**] vi ind pft 1sgm „avevo“*; **tí** *pron pers sg „tu“* **si ḿⁱéla** *2sgf „avevi“*; **ǫ́** *pron pers m sg „egli“* **je ḿⁱéu** *3sgm „aveva“*, **oná** *pron pers f sg „ella“* **je ḿⁱéla** *3sgf „aveva“*; **mí** *pron pers pl „noi“* **sᵇmo ḿⁱélь** *1plm „avevamo“*; **ví** *pron pers pl „voi“* **stœ̆ ḿⁱélь** *2plm „avevate“* **...**

<MS114/d> **Fl. 18. 65**

903 **ví** *pron pers pl „voi“* **stœ̆ ḿⁱélь** *[→ **mieti**] vi ind pft 2plm „avevate“*; **oné** *pron pers m pl „essi“* **ní** *clit m pl [„essi“]* **su ḿⁱélь** *3plm „avevano“*; **ja** *pron pers sg „io“* **ʒǫ́** *vi ind pres 1sg mod „voglio“* **ḿⁱétь** *[→ **mieti**] inf „avere“ [alias: **tiet** + inf = fut „avrò“]*

<MS114/e> **Fl. 18. 65**

904 **e** *[= **je → bite¹**]* **šœ́u** *vp ind pft 3sgm* ʷǫ̀ *avv* (è andato fuori) *„è uscito“*

<MS114/f> **Fl. 18. 65**

905 **ta** *[→ **te⁴**] pron dim m Gsg* **ńé** *[→ **bite²** neg] vi ind pres 3sg* **tá** *part raff* **pœ̆r** *prep* **kĩše** *sf Lsg* (tega ni tu pri hiši *slov „lui non c'è qui a casa“*); **ką́** *avv interr „dove“* **je šœ́ᵘ** *vp ind pft 3sgm „è andato“*? **jь šóᵘ** *„è andato“* **dóu** *[→ **dol²** „giù“ + **u¹**] „a“* **Čénu** *TOP sf Asg* (Tarcento) – **kadá** *avv interr „quando“* **uʒé** *[= **u → o²** clit m sg + **ʒé** vi ind pres 3sg mod → **tiet** + inf = fut]* **príte** *vp inf = „verrà“* **dimœ́j** *avv „a casa“*? **…**

<MS114/g> **Fl. 18. 65**

906 **Čénta** *TOP sf sg* (Tarcento)

<MS114/h> **Fl. 18. 65**

907 **... kadá uʒé prítě dimœ́j?** *[→ 905]; **ʒe*** **príte** *„verrà“* **drⁱéve** *avv „stasera“*

<MS115/a> **Fl. 18. 65**

908 **Smardénʒa** *TOP agg sost f sg* (Samardenchia *[Sammardenchia [„maleodorante“]]*)

<MS115/b> **Fl. 18. 65**

909 ʷ**óuk** *sm sg „lupo“*; **dwá** *agg num m „due“* ʷ**óuka** *du „lupi“*; **trí** *„tre“* ʷ**óukœ̆** *pl „lupi“*, **sú pȧ̆ršlè** *vp ind pft 3plm „sono venuti“* **trí** ʷ**óᵘkœ̆**, **kь** *pron rel „che“* **ja** *pron pers sg „io“* **sĭ** *[→ **bite¹**]* **je** *pron pers m Apl „li“* **vídъu** *vi ind pft 1sgm „ho visti“* – pl. ʷ**óᵘkově** *„lupi“* **...**

<MS115/c> **Fl. 18. 65**

910 pl. ʷ**óᵘkově** *sm „lupi“*; **te** *[→ **to²** + **je → bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **dą́** *art idt m „un“* ʷ**óuk** *sg „lupo“*, **na** *f „una“* **wóukovica** *sf sg „lupa“* – **na wóuka** (P lupa); **dwa** *„due“* **wóuka** *du „lupi“*, **dv́ⁱé** *f „due“* **wóukovicœ̆** *pl „lupe“*, **dv́ⁱé wóᵘkœ̆** *f pl „due lupe“* **...**

<MS115/d> **Fl. 18. 65 – 66**

911 **trí** *agg num m „tre“* **wóukově** *sm pl „lupi“*, **trí wóukœ̆** (fem.) *s pl „tre lupe“*; **trí** ʷ**óᵘkovicœ̆** *sf pl „tre lupe“*

<MS115/e> **Fl. 18. 66**

912 **medvét** *sm sg „orso“*; **dwá** *agg num m A „due“* **medv́ⁱéda** *Adu „orsi“* **já** *pron pers sg „io“* **si** *[→ **bite¹**]* **vídeu** *vi ind pft 1sgm „ho*

visto“ – **dv̑ⁱé** *f A „due“* **medvⁱédovicœ̆** *sf Apl*
<MS115/f> **Fl. 18. 66**

913 **já** *pron pers sg „io“* **si** *[→ **bite¹**]* **vídъu** *vi ind pft 1sgm „ho visto“* **dná** *agg num m A* **wóuka** *sm Asg* (P un lupo)
<MS115/g> **Fl. 18. 66**

914 **Kóuk** *OR sm sg „M. Couc [„sperone roccioso“]“* (furl. „Čuk“ *[cf → 826]*) (R monte – collina)
<MS115/h> **Fl. 18. 66**

915 **se** *pron impers „si“* **ré** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg „va“* **s** *prep* **tı̨** *agg dim m Ssg* **krájı̨** *sm Ssg* (per questa parte)
<MS116/a> **Fl. 18. 66**

916 **Ꙋuša** *TOP sf sg „Gretto di sotto [„alno/ontano“]“* **té** *[→ **to²** + **je** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **dan** *art idt m „un“* **bòrk** *sm sg „borgo“*, **ᵈna** *art idt f „un“* **wás** *sf sg „villaggio“* **mála** *agg f sg „piccolo“* (Sottocreto) = „Sokrét“ (furlanski – *[slov = **furlansko** „in friulano“]*) (R un paesino nelle vicinanze)
<MS116/b> **Fl. 18. 66**

917 **Ꙋuša** *TOP sf sg „Gretto di sotto [„alno/ontano“]“* **... ni** *clit m pl[„essi“]* **májo** *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl „hanno“* **jezȉk** *sm Asg „una lingua“* **ránti** *cong „come“* **mí** *pron pers pl „noi“*; **jezȉk ti** *[→ **tej**] cong „come“* **mí** (R come noi); **tꙋu** *[→ **ta¹** + **u¹**] „a“* **Fijpláne** *TOP sm Lsg „Flaipano“* **…**
<MS116/c> **Fl. 18. 66**

918 **… tꙋu** *[→ **ta¹** + **u¹**] „a“* **Fijpláne** *TOP sm Lsg* (Flaipano) = **tú** ʷ**Oᵘšáx** *[= **tú**ʷ → **ta¹** + **u¹** prep „a“ + **Oᵘšáx**] TOP sf Lpl „Gretto di sotto [„alni/ontani“]“* (Sottocreto) = **Frátiȷe** *TOP sf plt* = **tá** *part raff* **pȁr** *prep „(vicino) a“* **Frátiȷax** *L* (Frattini *[Frattìns]*) = **tú** *[→ **ta¹** + **u¹**] „a“* **Brⁱēᵘ** *TOP sm Lsg „Pers [„riva“]“* **...**
<MS116/d> **Fl. 18. 66 – 67**

919 **... tú** *[→ **ta¹** + **u¹**] „a“* **Brⁱḗᵘ** *TOP sm Lsg „Pers [„riva“]“* = **Brⁱéx** (Pers) = **tá** *part raff* **pȁr** *prep „(vicino) a“* **Škarbánьȷax** *TOP sm Lplt „Sgarbàn“* = **Škarbániȷь** *m plt* = **tá pȁr Škarbánĭȷáx** (Sgarban)
<MS116/e> **Fl. 18. 67**

920 **ı̨** *clit m sg [„essa“]* **jé** *vi ind pres 3sg „è“ = „c'è“* ʷ**Óušax** *[= ʷ prep + **Óušax** TOP sf Lpl] „a Gretto di sotto [„agli alni/ontani“]“* **jьzȉk** *sm sg „una lingua“* **ištés** *agg dim m sg“la stessa“* **kúj** *[→ **kuj/ku**] cong „che“* **tu** *[→ **ta¹** + **u¹**] „a“* **Fijpláně** *TOP sm Lsg „Flaipano“*
<MS116/f> **Fl. 18. 67**

921 **Plačáris** *TOP sm plt* (Plazaris *[Plazzaris]*); **tꙋᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] „a“* **Plačárix** *L* **so** *vi ind pres 3pl „ci sono“* **furláne** *ETN sm pl „i friulani“*
<MS116/g> **Fl. 18. 67**

922 **tó oréńe Ꙋušœ̆** *TOP: art dt n sg + agg n sg + sn sg „Gretto [„alneto/ontaneto (cespuglioso)“] superiore/quello di sopra“*; **té doléńe Ꙋušœ̆** *TOP: art dt f pl + agg f pl + sf pl „Gretto [„alni/ontani“] inferiore/quello di sotto“*; **tꙋᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] „a“* **tь** *[→ **te³** art dt]* = **tú tь** *art dt Lpl* = **túᵖ tь oréńьx Ꙋušax** *L „a Gretto (quello) di sopra“*; **tꙋᵘ tь doléńьx Ꙋušax** *„a Gretto (quello) di sotto“* **...**
<MS116/h> **Fl. 18. 67**

923 **... tꙋᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] „a“* **tь** *[→ **te³**]* **doléńьx Óušax** *TOP: art dt f Lpl + agg f Lpl + sf Lpl „a Gretto [„alni/ontani“] (quello) di sotto“*; **čé** *part raff* **pȁr** *prep „(vicino) a“* **Frátiȷax** *TOP sf Lplt* (Frattini *[Frattìns]*)
<MS117/a> **Fl. 18. 67**

924 R: „Coja“ è un borgo etnicamente misto, friulano-sloveno. – **ní** *[→ **on(i)**] pron dim m pl „quelli“* **wlečéju** *vi ind pres 3pl* **po** *prep* **drúzı̨** *locuz avv „in maniera diversa“* **kákœ** *agg idf f Asg „qualche“* **besⁱédu** *sf Asg „parola“* (oni vlečejo drugače kako besedo *slov „quelli pronunziano [lett: tirano] diversamente qualche parola“*)
<MS117/b> **Fl. 18. 67**

925 **ni** *clit m pl [„essi“]* **xódijo** *vi ind pres 3pl „vanno“* **se** *pron rifl A* **účьt** *vi sup „a istruirsi/a studiare“* (R studiano) – **ni wsí** *pron idf m pl* **znáju** *vi ind pres 3pl* (R tutti sanno)
<MS117/c> **Fl. 18. 67**

926 **si bíu** *vi ind pft 2sgm* **tu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Brⁱḗu** *TOP sm Lsg „Pers [„riva“]“* (sei stato in Pers)
<MS117/d> **Fl. 18. 67**

927 **ȷom** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **prítь** *vp inf = „verrò“* **súbět** *avv* = **súbьt** (subito)
<MS117/e> **Fl. 18. 67**

928 **círku** *sf sg „chiesa“*; **tá** *part raff* **pot** *prep* **církujo** *S* (sotto la chiesa); **ot** *prep*

„dalla“ **ćírkvȣ̆** *G*, **tá** *part raff* **ȣ̆t ćírkwȣ̆** *„dalla chiesa“*

<MS117/f> **Fl. 18. 67**

929 **rémo** *vi ind pres 1pl „andiamo“* **ta** *[→ **ta**[3]] prep „in“* **ćírkwь** *sf Dsg „chiesa“*; **tá** *part raff* **pǎr** *prep „vicino“* **církwь** *Lsg „alla chiesa“*; **tá za** *prep „dietro“* **církujo** *A/Ssg „la chiesa“*

<MS117/g> **Fl. 18. 67**

930 pl. **církwȣ̆** (Nom. pl.); **ot** *prep* **církwȣ̆** *G* **są** *avv* (dalla chiesa *[in]* qua)

<MS117/h> **Fl. 18. 68**

931 **véǰ** *avv „più“* **církȣu** *sf* (Gen. pl.) *„chiese“*; **tá** *[→ **ta**[3]] prep* **církwan** (Dat. pl.) *„alle chiese“*; **tá** *part raff* **po** *prep* (**cirkwámь**) = **církwamь** *Spl* (pod cerkvami *slov „sotto le chiese“*)

<MS118/a> **Fl. 18. 68**

932 **tá** *part raff* **pot** *prep „sotto“* **tu** *agg dim f Ssg „questa“* **církujo** *S „chiesa“*; **tá pot tȣ́** *pron dim f Ssg* **są** *avv* **ćé** *avv raff = locuz avv [→ **sančie**]* (sotto questa qua *[lett: qui qua]*) *[cf → 1012]*; **tá pot tȣ́ ta** *avv* **ćé** *avv raff = locuz avv [→ **tačie**] „sotto quella là“ [lett: „lì là“]* (**ć̱** russ. *[trasl dal* R*]* ***č’***)

<MS118/b> **Fl. 18. 68**

933 **tá** *part raff* **pȣ̆r** *prep „vicino alle/nelle“* **církwax** *sf Lpl „chiese“*

<MS118/c> **Fl. 18. 68**

934 **juštícja** *sf sg* (pravica *slov „giustizia“*); **na** *art idt f „una“* **právica** *sf sg „fiaba“* (pravljica *slov „fiaba“*) **…**

<MS118/d> **Fl. 18. 68**

935 **na** *art idt f „una“* **právica** *sf sg „fiaba“* (pravljica *slov „fiaba“*); **té** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **na právica** *„è una fiaba“*, **ni** *clit m pl* **práv́ju** *vi ind pres 3pl „dicono/parlano“* **tákо** *avv „cosí“* = **tákо ni práv́ju**

<MS118/e> **Fl. 18. 68**

936 **právica** *sf sg „fiaba“* = **fábula**; **tó** *clit n sg [„esso“]* **e** *[= **je** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **na** *art idt f „una“* **fábula** *„fiaba“*; **bužíja** *sf sg* (laž *slov „bugia“*; R bugia)

<MS118/f> **Fl. 18. 68**

937 **bužíja** *sf sg* (laž *slov „bugia“*; R bugia)

<MS118/g> **Fl. 18. 68**

938 **na** *art idt f „una“* **ś**[i]**éra** *sf sg „sega“* („**žaga**“ slov.) („la sieja“ furl. *[**siéa/sèe**]*) (P sega); **ś**[i]**éгьca** *sf sg „piccola sega“* = **na mála** *agg sost f sg „una piccola“*; **ś**[i]**éra tá** *art dt/pron dim f sg „la/quella* **velíka** *agg sost/agg f sg „grande“*

<MS118/h> **Fl. 18. 68**

939 **otkȣ́ts te?** *[= → **otkot** avv interr + **ste** → **bite**[2] vi ind pres 2pl ‘di cortesia’]* **sé** *[→ **se**[5] ?] pron dim [?] pl ‘di cortesia’ „Voi“ [lett: „Questi“]***?** (R di dove siete/di dove è?)

<MS119/a> **Fl. 18. 69ª**

940 **tìъǰ** *sm sg „uccello“*; **dwá** *agg num m „due“* **tíǰa** *du „uccelli“*, **trí** *A „tre“* **tíǰe** *Apl „uccelli“*

<MS119/b> **Fl. 18. 69ª**

941 **dą** *agg num m* **dą́** *sm sg* (R un giorno); **dwa** *„due“* **dána** *du „giorni“*; **trí** *A „tre“* **dáně** *Apl „giorni“*

<MS119/c> **Fl. 18. 69ª**

942 **jéro** *sm sg* (prete) (R sacerdote); **od** *prep „dal/da un“* **jéra** *Gsg „prete“*; **já** *pron pers sg „io“* **si** *[→ **bite**[1]]* **dáu** *vp ind pft 1sgm „ho dato“* **já** *clit sg [„io“]* **jérȣ** *Dsg „al/ad un prete“*; **já** *„io“* **si vídъu** *vp ind pft 1sgm „ho visto“* **jéra** *A „il/un prete“*

<MS119/d> **Fl. 18. 69ª**

943 **já** *pron pers sg „io“* **si** *[→ **bite**[1]]* **šú** *vi ind pres 1sgm „sono andato“* **z** *[→ **s/z/ʒ̃**] prep „con“* **jérǫ** *sm Ssg „il prete“*; **si bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **pǎr** *prep „dal“* **jérȣ** *Lsg „prete“*; **si bíu pǎr jérax** *Lpl „sono stato dai preti“*

<MS119/e> **Fl. 18. 69a**

944 **dwá** *agg num m „due“* **jéra** *sm du „preti/sacerdoti“*; **trí** *„tre“* **jére** *pl „preti“* – **jéro** = **ʲéro** = **fár** *sm sg „prete/sacerdote“* (Lusevera) = „**ospȣ́t**“ *„prete/sacerdote“* („**ćéu** *[→ **če**[1] part raff + **u**[1]] prep „a“* **Viškȣ́ršь** *TOP sf Lsg*“) (Monteaperto *[Monteaperta]*)

<MS119/f> **Fl. 18. 69ª**

945 („**ćéu Viškȣ́ršь**“) *[→ 944]*

<MS119/g> **Fl. 18. 69ª**

946 **dam** *agg num „un“* **mⁱésǎc** *sm sg* (un mese); cf. **márč** *sm „marzo“* **...**

<MS119/h> **Fl. 18. 69ª**

947 **počnemó** *vp ind pres 1pl* (R cominciamo)

<MS120/a> **Fl. 18. 69ª**

948 **márč** *sm „marzo“*, **abríu** *sm „aprile“*, **máj** *sm „maggio“*, **jóń** *sm „giugno“*, **žédńak** *sm* (luglio), **awóšt** *sm „agosto“* **setémbȣ̆r** *sm „settembre“*, **otȣ́bȣ̆r** *sm „ottobre“*,

nevémbĕr *sm „novembre“*, **decémbĕr** *sm „dicembre“*, **ʒenā́r** *sm „gennaio“*, **fevrā́r** *sm „febbraio“* – cf. **mⁱésăc** *sm sg „mese“*.

<MS120/b> **Fl. 18. 69ª**

949 **túᵘ** *[→ **ta**[1] + **u**[1]]* **júńɷ** *sm L* (nel giugno *[in giugno]*)

<MS120/c> **Fl. 18. 69ª**

950 **za** *prep* **máją** *sm Ssg* (R dopo maggio)

<MS120/d> **Fl. 18. 69ª**

951 **mḗxno** *agg n sg* (R tenero/morbido)

<MS120/e> **Fl. 18. 69ª**

952 **ḿĩr** *sm sg* (muro), **na** *prep* **ḿĩrɷ** *sm Lsg* (R sul muro/sulla parete) *[cf slov dial **mir** ← lat **murus**: ESSJ II: 185]*

<MS120/f> **Fl. 18. 69ª**

953 **já** *pron pers sg „io“* **kapišą́** *vp ind pres 1sg* (io capisco); **já si** *[→ **bite**[1]]* **kapišóu** (T tendente a **ɷu**, ? **ьu**) *ind pft 1sgm* (R io ho capito)

<MS120/g> **Fl. 18. 69ᵇ**

954 **kontadı́** *sm sg „contadino“* **ščе** *cong* **mí** *pron pers pl* (*[diciamo ?]* anche noi); **dwá** *agg num m „due“* **kontandína** *du „contadini“* (**í** più lungo); cf. **ᵘɷspot** *sm sg „signore“ [→ 956]*

<MS120/h> **Fl. 18. 69ᵇ**

955 *num* → **dą́** *„uno“*, **dwá** *„due“*, **trí** *„tre“*, **četíre** *„quattro“*, **pḗt** *„cinque“*, (**šéⁱst**) = **šḗst** (**é** prolungato, riceve come ⁱ dopo, cf. **dánāst**) **za** *[→ **anzat**] avv* **pḗt** *„cinque“* (R poi ? dopo 5) **sédą** *„sette“*, **ósą** *„otto“*, **dévat** *„nove“*, **désat** *„dieci“*, **dánāst** (= **aᵉst**) *„undici“*, **dwánāst** *„dodici“*, **trínāst** *„tredici“*, **četьrnast** *„quattordici“*, **pénāst** *„quindici“*, **šéznāst** *„sedici“*, **sédenast** *„diciassette“*, **ósœnast** *„diciotto“*, **dévanast** *„diciannove“*, **dwá réde** *indecl* (**20**) *[= „due file/ordini di dieci covoni“]*, **dwa rĕde nu dą́** *„ventuno“*, **dwá rĕde nu dwá** *„ventidue“*, **dwá rĕde nu désat** *„due ordini di dieci più dieci“* (**30**), **trí rĕde** *„trenta“* = **trídešét** *„trenta“*, **dwa rĕde nu dánāst** (**31**), **čьtírь rĕde** (**40**), **pḗt rĕde** (**50**) **šést rĕde** *„sessanta“*, **sédą rĕde** *„settanta“*, **ósą rĕde** *„ottanta“*, **dévat réde** *„novanta“*; **dą́ čentenár** *[čentenár = frl] „un centinaio“* (**100**) **dwá čentenárja** *„due centinaia“* (**200**)

<MS121> **Fl. 18. 69ᵇ – 70.**

956 **té** *[= **to**[2] + **je** vi ind pres 3sg „è“]* **dą** *agg num msg „un“* **ᵘɷspot** *sm* (gospod *slov „signore“*) – **dwá** *„due“* **ᵘɷspoda** *du „signori“*; cf. **kontadı́** *sm sg „contadino“ [→ 954]*

<MS122/a> **Fl. 18. 69ᵇ**

957 **Rožejánskь ʃanáu** *TOP: ETN agg m sg „resiana“ + sm sg* (valle *[Valle]* di Resia); **ʃanáu** (dolina *slov „valle“*); **dwá** *agg num* **ʃanála** *du* (2 valli)

<MS122/b> **Fl. 18. 69ᵇ**

958 **dą** *num „uno“*, **dwá** *„due“*, **trí** *„tre“*, **četíre** *„quattro“* **...**

<MS122/c> **Fl. 18. 69ᵇ**

959 **dą́** *agg num „un“* **čentenár***[čentenár = frl] sm sg „centinaio“* (**100**) – **furlájsko** *ETN avv* (T in friulano); **dwá čentenárja** *du „due centinaia“* (**200**)

<MS122/d> **Fl. 18. 70ᵃ**

960 **tákо** *avv* (R così)

<MS122/e> **Fl. 18. 70ᵃ**

961 (**tó te** *[**to** pron dim n sg „questo“ + **to**[2] + **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **ʷóᵘje** *[→ **ouje**[3]] sn sg „carbone“* (P carboni); **ʷóᵘje** (carbone); **dʷⁱé** *agg num n* **ʷóᵘje** *pl* (2 carboni); **trí** *agg num n* **ʷóᵘje** *pl* (tre carboni)

<MS122/f> **Fl. 18. 70ᵃ**

962 **dą** *agg num m „un“* **ʷóu** *sm sg* (manzo *[?]*) (boe *[bue]*); **ʷóu** (manzo *[?]*); **dwá** *„due“* **wolá** *du „buoi“*; **trí** *A „tre“* **wolɷ́** *Apl „buoi“*

<MS122/g> **Fl. 18. 70ᵃ**

963 **ʃantɷ́** *sm sg „cantone“*; **dwá** *agg num* **ʃantɷ́na** *du „due cantoni“* (cantone)

<MS122/h> **Fl. 18. 70ᵃ**

964 **ᵘówje** *[→ **ouje**[1]] sn sg* (oglio *[olio]*); **dą** *agg num m „un“* **kwárt** *sm sg „quarto“* **ᵘówja** *G „di olio“* **dajte** *vp imper 2sg ‘di cortesia’* **mè** *pron pers Dsg „datemi“ = „mi dia un quarto di olio“*; **ʷowje** (oglio *[olio]*); **mást** *sf sg* (butiro *[burro]*)

<MS123/a> **Fl. 18. 70ᵃ**

965 **mást** *sf sg* (butiro *[burro]*); **mą** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ho“* **másti** *G „di burro“* **rát** *avv „molto“ = „molto burro“*

<MS123/b> **Fl. 18. 70ᵃ**

966 **sí** *[→ **bite**[1]]* **părnóu** *vp ind pft 1sgm* **trí** *agg num m A* **wolɷ́** *sm Apl* (ja sem prignal tri vole *slov „ho condotto (qui) tre buoi“*); **só părślé** *vp ind pft 3plm „sono arrivati“* **trí wolé** (R non **ɷ́**) *pl „tre buoi“* (Nom.)

<MS123/c> **Fl. 18. 70ᵃ – 70ᵇ**

967 **té** *pron dim m sg* **je** *vi ind pres 3sg* **bàk** *sm sg* (R toro) (questo è un tauro *[= toro]*) (T

questo è un toro); **dwá** *agg num m* **baká** *du „due tori“*, **trí baké** *pl* (Nom.) *„tre tori“*
<MS123/d> **Fl. 18. 70ᵇ**

968 **dą** *agg num m „un“* **kúš** *sm sg* (kozel *slov „caprone“*), **kozá** *sf sg* (R capra); **dwa** *„due“* **kúša** *du „caproni“*, **dʸíć** *f „due“* **kozǿ** *pl „capre“*, **trí kúše** *pl „tre caproni“*, **trí kozǿ** (T **ǿ** tendente a **é**) *pl „tre capre“*
<MS123/e> **Fl. 18. 70ᵇ**

969 **kozá** *sf sg* (R capra)
<MS123/f> **Fl. 18. 70ᵇ**

970 **kóš** *sm sg* (**ó** aperto) (il gerlo *[la gerla]*) („**korba**“ rezjansko *slov „resiano“*)
<MS123/g> **Fl. 18. 70ᵇ**

971 **tó** *pron impers n sg* **ma** *vi ind pres 3sg mod „si ha da“* **jьtì** *vi inf „andare“ = „bisogna andare“* **tá** *part raff* **mьz** *prep* **wǿdo** *sf Asg* (R oltre l'acqua)
<MS123/h> **Fl. 18. 70ᵇ**

972 **trʲébɷx** *sm sg* (R pancia); **tǿu** *[→ **ta**¹ + **u**¹] „nella“* **trebúse** *L „pancia“*; **ú**
<MS124/a> **Fl. 18. 70ᵇ**

973 **tá** *part raff* **na** *prep „sul“* **patᵘóce** *sm Lsg „rio/torrente“*
<MS124/b> **Fl. 18. 70ᵇ**

974 **rᵘóx** *sm sg* (corno) (R corno); **tá** *part raff* **na** *prep* **rǿze** *L* (R sul corno) (na rogu *slov „sul corno“*); **dwa** *agg num* **róa** *du* (R 2 corna)
<MS124/c> **Fl. 18. 70ᵇ**

975 **snʲéx** *sm sg „neve“*, **túᵘ** *[→ **ta**¹ + **u**¹] „nella“* **snʲǿu** *L „neve“*; **ó** *inter „oh“* **ta** *[→ **to**²] clit n G sg* **jé** *vi ind pres 3sg „c'è“* **dostí** *avv* **snʲǿa** *G „molta neve“* (o tega je dosti snega *[slov = **veliko snega je**]*), **...**
<MS124/d> **Fl. 18. 70ᵇ**

976 **ó** *inter „oh“* **ta** *[→ **to**²] clit n G sg* **jé** *vi ind pres 3sg impers „c'è“* **dostí** *avv* **snʲǿa** *G „molta neve“* (o tega je dosti snega *[slov = **to je veliko snega**]*); **tó** *clit n sg [„esso“]* **so** *vi ind pres 3pl „sono“* **á** *[= **ɣa**] pron pers m Gsg* **tri** *agg num f* **kwárte** *sf pl* (1 e ½ piede *[cf frl **quàrte** „quarta“ = „la distanza fra la punta del pollice e dell'indice divaricati“; Pir: 834]*) (to so ga 3 kvarte *[slov = **ga je** „ce n'è 3 quarte“]*)
<MS124/e> **Fl. 18. 70ᵇ**

977 **rʲéx** *sm sg* (peccato); **tu** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **rʲése** *L* (in peccato)
<MS124/f> **Fl. 18. 71.**

978 **oráx** *sm sg „(la) noce“*, **tú** *[→ **ta**¹ + **u**¹]* **orʲése** *L* (R nella noce)
<MS124/g> **Fl. 18. 71**

979 **pujɛ́r** *sm sg* (R puledro); **dwá** *agg num m* **pujɛ́rja** *du* (R 2 puledri)
<MS124/h> **Fl. 18. 71.**

980 **ždrʲébi** *sm sg* (un chiodo, R ? chiodo); **dwá** *agg num m* **ždrʲébja** *du* (2 chiodi)
<MS125/a> **Fl. 18. 71**

981 **kóń** *sm sg „cavallo“*, **ko** *[→ **ki**³ pron rel + **o** → **o**² clit m sg [„essoi“]] „che“* **ní** *→ **bite**² vi ind pres 3sg neg „non è“* **podkuwą** *ppp/agg m sg „ferrato“*, **te** *art dt m sg „il“* **máłь** *agg m sg „piccolo“* **kóń** *„cavallo“*, **dǻm** *art idt m „un“* **pujɛ́rьʃ** *sm sg* (P puledrino), **dan** *art idt m „uno“* **kóń inʃ́ɛ̃r** (?) *[→ **inćer**]* (**intʹɛ̃r**) *sm sg „stallone“*
<MS125/b> **Fl. 18. 71.**

982 **dan** *art idt m „uno“* **kóń inʃ́ɛ̃r** *[→ **inćer**] sm sg „stallone“*; **te kóń** *sm sg* **le** *[= **tele**¹ **kóń**] agg dim m sg „questo cavallo qui“* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **intʹɛ̃r** *agg m sg „integro“ = „stallone“*
<MS125/c> **Fl. 18. 71**

983 **… kè** (T **è** tendente a **o**) *[→ **ke**³] cong „poiché“* **to** *pron impers n sg* **ni** *[→ **bite**¹ neg]* **plesálo** *vi ind pft 3sg „non si ballava“* **...**
<MS125/d> **Fl. 18. 71.**

984 **plés** *sm sg „ballo“*; **plesátь** *vi inf* (R ballare)
<MS125/e> **Fl. 18. 71**

985 **Umı́** *TOP sm sg* (Gemona *[Gemona del Friuli]*)
<MS125/f> **Fl. 18. 71.**

986 R: I sacerdoti vietano di ballare. I sacerdoti si oppongono.
<MS125/g> **Fl. 18. 71**

987 **múnьx** *sm sg* (nonzolo, mežnar *slov „sagrestano“*); **tá** *part raff* **pǎr** *prep „dal“* **múnise** *L „sagrestano“*
<MS125/h> **Fl. 18. 72**

988 **tú** *[→ **ta**¹ + **u**¹] „nel“* **óńɷ** *sm Lsg „fuoco“* **= tú ǿńɷ**
<MS126/a> **Fl. 18. 72**

989 **ʝu** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg* **ščé** *avv* (io voglio ancora); **mómo** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl* **rǻt** *avv* (R ne abbiamo abbastanza); **œ** *[→ **ja**²] clit sg [„io“]* **né** *avv neg* **ʝu véʃ** *avv* (non voglio più).
<MS126/b> **Fl. 18. 72**

990 **Viškȯrša** *TOP sf sg*; **tá** *[→ **ta**[3]] prep „a“* **Viškȯršь** *L*; **ḉe** (T **č** tendente a *[trasl dal* R*]* ***č’***) *prep „a“* **Viškȯršu** *A* **}** (Monteaperto *[Monteaperta]*)

<MS126/c> **Fl. 18. 72**

991 (**rémo** *[→ **iti**] vi ind pres 1pl* **pœ̀r** *prep „in mezzo alla“* **jud**^{i}**éx** *sm Lpl*); **rémo par jud**^{i}**éx** (andiamo per *[= tra ?]* la gente)

<MS126/d> **Fl. 18. 72**

992 **fьnánča** *sf sg „finanza“*, **fьnančótь** *sm pl* (finanzieri); **ƒandármь** *sm pl „gendarmi“* **...**

<MS126/e> **Fl. 18. 72**

993 **ƒandármь** *sm pl „gendarmi“* = **karabińjérь** *sm pl „carabinieri“*

<MS126/f> **Fl. 18. 73.**

994 **t**^{i}**éze** *pron dim m pl* (quelli); **t**^{i}**ézьlé** *pron dim m pl* (questi)

<MS126/g> **Fl. 18. 72**

995 **prez** *prep* **nìč** *pron idf A* (senza niente); **sí** *[→ **bite**[2]] vi ind pres 2sg* **prez nìč** (sei senza niente)

<MS126/h> **Fl. 18. 73**

996 **víšta** *sf sg* (la facia *[faccia]*)

<MS127/a> **Fl. 18. 73**

997 **tá** *part raff* **pǎr** *prep* **ońȯ** *sm Lsg* (vicino al fuoco)

<MS127/b> **Fl. 18. 73**

998 **ḿ**^{i}**ésat** *vi sup „a mescolare“* (mischiate *[mischiare]*); **ja** *clit sg [„io“]* **ƒǫ́** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod „voglio“* **mešátь** *inf „mescolare“*; **ȁ** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **rę́** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **ḿ**^{i}**ésat** *sup „a mescolare“*

<MS127/c> **Fl. 18. 73**

999 **a** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **ƒǫ́** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod „voglio“* **mlatítь** *vi inf „trebbiare“* **žíto** *sn Asg „il grano“*; **œ̌** *clit sg [„io“]* **rę́** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **mlátьt** *sup „a trebbiare“*; **kȯ** *pron interr n A „che cosa“* **ƒeš** *[→ **tiet** + inf = fut] 2sg* **mlatítь** *inf = „trebbierai“***? ...**

<MS127/d> **Fl. 18. 73**

1000 **kȯ** *pron interr n A „che cosa“* **ƒeš** *vi ind pres 2sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **mlatítь** *inf = „trebbierai“***? mą́** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho“* **za** *cong „da“* **mlatítь** *inf* **pšenícu** (T **p** tendente a **φ**) *sf Asg „il frumento“*, **azát** *avv „poi“* **œ** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **mą́ šče** *avv „ancora“* **árš** *sf Asg* (R la segale), **ja** *clit* **mą́** *„ho da/debbo“* **ómlatítь** *vp inf „trebbiare“*

<MS127/e> **Fl. 18. 73**

1001 R: (In alcuni casi allungamento delle vocali pienamente toniche)

<MS127/f> **Fl. 18. 73**

1002 **tárje** *agg num m* (= **tárjь**) **jéruve** *sm pl* (3 preti)

<MS127/g> **Fl. 18. 74**

1003 **tárje** *agg num m* **mó**^{u}**že** *sm pl „uomini“*; **trí** *f „tre“* **ženȯ́** *sf pl „donne“*; **trí** *m A „tre“* **kȯ́ne** *sm Apl „cavalli“* **...**

<MS127/h> **Fl. 18. 74.**

1004 **trí** *agg num m A „tre“* **kȯ́ne** *sm Apl „cavalli“*; **tárjь kontadíne** *sm pl „contadini“*; **tárjь** ^{u}**óspode** *sm pl „signori“* (3 signori); **trí** *f „tre“* **šjȯ́rœ̌** *sf pl „signore“* (3 signore) **…**

<MS128/a> **Fl. 18. 74**

1005 **trí** *agg num f* **šjȯ́rœ̌** *sf pl* (3 signore); **trí** *n „tre“* **tœléta** *sn pl „vitelli“*; **dnó** *agg num n „un“* **tœlȯ́** *sn sg* (R vitello)

<MS128/b> **Fl. 18. 74**

1006 **baratátь** *vi inf „mercanteggiare“*; **wréƒь** *vp inf* (butare *[buttare]*, R gettare); (**metátь** *vi inf* (R buttare)); **katerь** *pron idf m sg „qualcuno“* **rečé** *vp ind pres 3sg „dice“* (**metátь**) **petȃtь** *vi inf* (R buttare)

<MS128/c> **Fl. 18. 74**

1007 **mérkat** *vi inf* (guardare) = **lédat** (gledati *slov „guardare“*); **t**^{u}**ȯ́** *pron dim n sg „questo“* **jь** *[→ **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **wsè** *pron idf n sg* **dnó** *pron dim n sg = locuz avv* (R tutt’uno); cf. **lédat** (cercare) *[→ 1008]*

<MS128/d> **Fl. 18. 74**

1008 **lédat** *vi inf* (cercare); **mómo** *vi ind pres 1pl mod „abbiamo da/dobbiamo“* **jitì** *vi inf „andare“* **lédat** *sup „a cercare“*; **ƒú** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod „voglio“* **jitì** *„andare“* **lédat** *sup ([a]* cercare); **ƒьmó** *1pl „vogliamo“* **jitì lédat** *sup „andare a cercare“* (*[a]* cercare)

<MS128/e> **Fl. 18. 74.**

1009 **ƒǫ́** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod* **lédatь** *vi inf* (voglio cercare); **já** *pron pers sg* **sь** *[→ **bite**[1]]* **obrétu** *vp ind pft 1sgm* (io ho trovato) **...**

<MS128/f> **Fl. 18. 74.**

1010 **já** *pron pers sg „io“* **sь** *[→ **bite**[1]]* **obrétu** *vp ind pft 1sgm* (io ho trovato); **ńelé** *avv „adesso“* **ƒó** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod* **obréstь** *vp inf* (voglio trovare); cf. **srétlě** *[→ 1011]*

<MS128/g> **Fl. 18. 74 – 75**

1011 **sʰmó** *[→ **bite**[1]]* **se** *pron rifl A „ci“* **srétlě** *vp ind pft 1plm „siamo incontrati“*; **ʒьmó** *[→ **tiet**] vi ind pres 1pl mod „vogliamo“* **se sréstь** *inf „incontrarci“ [alias: → **tiet** + inf = fut „ci incontreremo“]*; **se sréntьmo** *ind pres 1pl „ci incontriamo“* (ci scontriamo *[incontriamo]*)

<MS128/h> **Fl. 18. 75**

1012 **tačⁱćе** *avv* (là) = (R là *st. in l.*); **sąčⁱćе** *avv* (di qua)

<MS129/a> **Fl. 18. 75**

1013 (R: Le preghiere in latino, in italiano e in friulano, – Solo in sloveno neppure una parola. – A Ter (Pradielis) e a Viškorsa (Monteaperto *[Monteaperta]*) sanno *[sott: pregare]* in sloveno).

<MS129/b> **Fl. 18. 75**

1014 **Tá** *part raff* **na** *prep „a“* **Téru** *TOP sm Lsg* (Pradielis)

<MS129/c> **Fl. 18. 75**

1015 **Venčǫ́** *TOP sm sg* (Venzone) = **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] „a“* **Venčóne** *L „Venzone“*

<MS129/d> **Fl. 18. 75**

1016 **pár** *prep „(vicino) a“* **Špitále** *TOP sm Lsg* (Ospedaletto)

<MS129/e> **Fl. 18. 75**

1017 **Mažérja** *TOP sf sg* = **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] „a“* **Mažérjě** *L* (Malamaseria); **mažérja** *sf sg* (muro secco) **...**

<MS129/f> **Fl. 18. 75**

1018 **mažérja** *sf sg* (muro secco) **pres** *prep „senza“* **máutě** *sf Gsg „malta“* (malta – P preparato di calcio/calcina); **kè** *cong „perché“* **to** *clit n sg [„esso“]* **nⁱé** *[→ **bite**[2]] vi ind pres 3sg neg „non c'è“* **méutě** *G „malta“* **nótre** *avv „dentro“* (cf. malta)

<MS129/g> **Fl. 18. 75**

1019 **Láškь plás** *OR: ETN agg m sg + sm sg „M. Laschiplas [„terreno franoso - friulano (?)“]“*; **tá** *part raff* **na** *prep „sul“* **Láškь plázo** *L „M. Laschiplas“* (R località)

<MS129/h> **Fl. 18. 76**

1020 R: Gli Sloveni qui sono sempre stati proprietari. Tra loro non ci sono stati latifondisti; né coloni, né prestazioni servili. – Anche *it* Montenars, Buja, Osoppo etc. generalmente alto Friuli (Tarcento) etc. R: D'estate nessun uomo rimane a casa. Tutti viaggiano per lavoro. – sono operai. – Anche a „Montenars“. *it* A Gemona molti signori e molti coloni. – Tutti Slavi possidenti.

<MS130> **Fl. 18. 76**

1021 R: Influsso dei prefissi:
[trasl]
izobrétenie *„invenzione“*, ***-enie*** senza accento.
vyrazítel'nost' *„espressività“* (*Grot*, 9)*
-énie da ***´ ˘ ˘enie*** v. *[vedi] ´ ˘ ˘enie* (*Grot*, I. 8-9)
** Le ricerche da noi attivate per risalire alla fonte delle citazioni facenti capo al filologo russo Jakob Karlovič Grot (1812-1893) non hanno dato alcun esito, facendo nascere l'ipotesi che BdC abbia attinto a qualche manoscritto di quello studioso. Si ringrazia qui per le informazioni fornite con e-mail del 12-11-2007 all'indirizzo di Roberta De Giorgi, dell'Università di Udine, Eleonora Fedorovna Cvetkova, Glavnyj bibliograf - Otdel Informacionno-bibliografičeskij, Rossijskaja Gosudarstvennaja Biblioteka im. Saltykova-Ščedrina, S.-Peterburg.*

<MS130vs>

1022 **svḗta** (T **ḗ** chiusa *[lett: stretta]*) *agg f sg „santa“* **Maríja Mardaléna*** *NP f „Maria Maddalena“* = **Madalěna** (T **é** chiusa *[lett: stretta]*); **tá** *part raff* **pǎr** *prep „vicino a“* **svḗtь Maríjь Mardaléne** *L* = **Madaléně**
** Cappella di S. Maria Maddalena sopra Flaipano.*

<MS131/a> **Fl. 18. 76**

1023 **Vizónt** *TOP sm sg* (Chialminis) (R paese); **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] „a“* **Vizónte** *L „Chialminis“*

<MS131/b> **Fl. 18. 76**

1024 **Bedronʒa** *IDR sf sg „Vedronza“*; **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] „nel“* **Bedronʒe** *L* } (Vedronza fluvius)

<MS131/c> **Fl. 18. 76**

1025 **šija** *sf sg* (R collo, T collo); **pét** *sm sg* (R petto, *it* il petto); **róka** *sf sg* (R mano)

<MS131/d> **Fl. 18. 76**

1026 **róka** *sf sg* (R mano); **pàrst** *sm sg* (R dito, T dito); **mьzínac** *sm sg* (R mignolo); **pálac** *sm sg* (T il pollice)

<MS131/e> **Fl. 18. 76**

1027 **Patᵘóčne** *TOP sf plt „Patuocina“* (**Bláš** *NP m „Biagio“*, **Jakóp** *CO* (cognome) *„Iacop“*, **tá** *part raff* **pœr** *prep „da“* **Jakópu** *m Lsg „Iacop“*, – R 60 anni); **sosánte** *[= frl] num „sessanta“* (**60**) **...**

<MS131/f> **Fl. 18. 77**

1028 **sosánte** *[= frl] num „sessanta“* (**60**) (R non è in condizione di contare nella sua lingua).

<MS131/g> **Fl. 18. 77**

1029 **wášь** *agg poss m pl „la vostra“* **júdě**

sm pl „gente“ = **wáša** *f sg „la vostra“* **faméja** *sf sg „famiglia“* = **má** *agg poss f sg „la mia“* **faméja** (familja *lat?*)

<MS131/h> **Fl. 18. 77**

1030 R: Quando alcuni Sloveni consapevoli tentavano di raccontare in sloveno, i Friulani non capivano nulla; pregavano di farlo in friulano. („Pater noster“ etc. lo dicono in latino, tutte le preghiere le dicono in latino, ma non capiscono niente. Persino il „nonzolo“ (sagrestano) non capisce nulla.

<MS132> **Fl. 18. 77**

1031 mójь *agg poss m pl „i miei“* **borkĭžánь** *sm pl „coborghigiani“* = **pajizánь** (compaesani, dello stesso paese); **nášь** *agg poss m pl „i nostri“* **borkьžánь**

<MS133/a> **Fl. 18. 77**

1032 ḿér *sm sg „muro“* (R parete, *frl* mur *[= **mûr**]*); (R „**ḿĭr**“ notazione errata)

<MS133/b> **Fl. 18. 77**

1033 mǿj *agg poss m sg „mio“* **človèk** *sm sg „uomo“* = **krištją́** *sm sg „un cristiano/una persona“*; **abréo** *ETN sm sg* **...**

<MS133/c> **Fl. 18. 77 – 78**

1034 abréo *sm sg* (ebreo); Nom. pl. **abréь** *„ebrei“*; ? **té** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg impers „ci sono“* **dostí** *avv* **ѡbrḗje** *m Gpl* (molti ebrei)

<MS133/d> **Fl. 18. 78**

1035 ? (R: Si distinguono per un cattivo sentimento della lingua – non comprendono tutto) (Pensano in sloveno, almeno il „nonzolo“ (mežnar *slov „sagrestano“*).

<MS133/e> **Fl. 18. 78**

1036 mám *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo“* **pensátь** *vi inf* (R pensare); **mam míslĭtь** *vi inf „debbo pensare“*

<MS133/f> **Fl. 18. 78**

1037 véʒ *avv* **čā́s** *avv = locuz avv* (più volte) (cf. rezjani); **kadā́** *avv* (qualche volta)

<MS133/g> **Fl. 18. 78**

1038 kadā́ *avv* (qualche volta)

<MS133/h> **Fl. 18. 78**

1039 nu *agg num f A „una“* **úrѡ** *sf Asg „ora“* **nu** *cong „e“* = **ánu pǿu** *avv „mezzo“* **xodítь** *vi inf „camminare“* (1½ ure hodá *slov „un'ora e mezzo di cammino“*) **zaz** *[→ **z/s**] prep „da“* **Bárda** *TOP sn Gsg „Lusevera [„dal colle“]“* **xodítь** *vi inf „camminare“* **...**

<MS134/a> **Fl. 18. 78**

1040 zaz *[→ **z/s**] prep „da“* **Bárda** *TOP sn Gsg „Lusevera [„dal colle“]“* **xodítь** *vi inf „camminare“* **nu** *agg num f Af „una“* **úrѡ** *sf Asg „ora“* **nu** *cong „e“* **pǿu** *avv „mezzo“* **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] „a“* **Múzac** *TOP sm Asg „Musi“* (in Musi)

<MS134/b> **Fl. 18. 78**

1041 štríja *sf sg* (coprnica *slov „strega“*); **ná** *clit f sg* **mu** *pron pers m Dsg „gli“* **je naredíla** *vp ind pft 3sgf „ha fatto (sott: una fattura)“* (P lo ha incantato/stregato), **jéě** *[→ **če**[2] „se“ + **je** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **otrók** *sm sg „il bambino“* **bólą** *agg m sg „malato“* – **má** *vi ind pres 3sg „ha“* **narḗnѡ** *ppp/agg sost n sg „fatto“ = „ha la fattura“* (**ḗ** lungo) (P lui *[è]* incantato/stregato)

<MS134/c> **Fl. 18. 78**

1042 bóšk *sm sg* (R bosco); **já** *pron pers sg „io“* **sь** *[→ **bite**[1]]* **pasǿu** *vp ind pft 1sgm „sono passato“* **támьz** *[**ta**[1] + **miz/mis**] prep „per“* **dą́** *art idt m A „un“* **velȍk** *agg m Asg „grande“* **bóšk** *Asg „bosco“*; **sь paršóu** *vp ind pft 1sgm „sono venuto“* **sámьz** *[**san**[2] avv + **miz/mis**] „qua“* **bóšk** *G „dal bosco“* **...**

<MS134/d> **Fl. 18. 78 – 79**

1043 sь *[→ **bite**[1]]* **paršóu** *vp ind pft 1sgm* **sámьz** *[**san**[2] avv + **miz/mis**] „qua“* **bóšk** *G* (R sono venuto dal bosco); **sь paršou tá** *part raff* **s** *[→ **z/s**] prep* **ta** *agg dim m Gsg* **velícā** *agg m Gsg* **boškǿ** *indecl [?]* (R da questo grande bosco)

<MS134/e> **Fl. 18. 79**

1044 dǫ *art idt m* **stár** *sm sg* **kostáń** *sm sg* (un vecchio castagno)

<MS134/f> **Fl. 18. 79**

1045 bórk *sm sg* **Fiplájskь** *ETN agg m sg* **náš** *pron poss m sg „il nostro“* **jǫ̈** *[→ **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“ = „il borgo di Flaipano è il nostro“* (borgo di Flajpana *[Flaipano]*)

<MS134/g> **Fl. 18. 79**

1046 Móro *CO* (cognome il più esteso di Flaipana *[Flaipano]*); **Krápec** *CO „Crapiz“* (samo 2 hiše *[hiši]*, vsi drugi „Moro“ *slov „solo due case, tutti gli altri 'Moro'“*)

<MS134/h> **Fl. 18. 79**

1047 dvé *agg num f „due“* **kíšь** *sf du „case“*

<MS135/a> **Fl. 18. 79**

1048 Štél *NC m sg „lo Stel/quello degli Stel“* (sopracognome) *[= „soprannome“: cf → 2240]*

<MS135/b> **Fl. 18. 79**

1049 **dól** *avv „giù“* **u** *prep „a“* **Pat^{u}óčne** *TOP sf Aplt „Patuocina“* **= já** *pron pers sg „io“* **sь** *[→ **bite**[1]]* **bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **dólu** *[= **dole u**] „giù a“* **Pat^{u}óčnax** *L* (una parte di Flaipano, sotto la canonica)
<MS135/c> **Fl. 18. 79**

1050 **kanónika** *sf sg* (farovž, hiša, kjer stoji far *slov „parrocchia, la casa dove sta il parroco“*)
<MS135/d> **Fl. 18. 79**

1051 (R cane) **pàs** (R **à** breve, ma non semivocale) *sm sg*; **pcíca** *sf sg* (P cagna); **pás** (R **á** con accento allungato) (R cintola)
<MS135/e> **Fl. 18. 79**

1052 **káko** *agg inter n sg* **l^{i}éto** *sn sg* **á** *inter* (kajšno *[kakšno]* leto ja! *slov „quale annata, ah!*) (R rispondendo alla domanda se da loro d'inverno ci sia la neve)
<MS135/f> **Fl. 18. 79**

1053 **ón do** *locuz prep „fino a“* **ńelḗ** *avv „ora“ = locuz avv* (fino adesso) *„finora“*
<MS135/g> **Fl. 18. 80**

1054 **Br^{i}éška óra** *OR: ETN agg f sg + sf sg [→ **Jalouac**[1]] „Punta di Montemaggiore“* (R monte); **tá** *part raff* **za** *prep „dietro“* **Br^{i}éško orȣ** *S „la Punta di Montemaggiore“* **je** *[→ **bite**[2]] vi ind pres 3sg „c'è“* **símprь** *avv „sempre“* **sn^{i}éx** *sm sg „la neve“* (monte di Pers *[?] [non di **Pers/Briex**, bensì di **Montemaggiore/Brezje**]*)
<MS135/h> **Fl. 18. 80**

1055 **nu** *clit m pl [„essi“]* **prídeju** *vp ind pres 3pl „vengono“* **májši** *sf Dsg* (**h** *[→ **k**[7]*/**h/g**] prep* **miši** *D „a messa“*) **dóu** *[→ **dol**[2] avv + **u**[1]] „giù a“* **Bárdo** *TOP sn Asg „Lusevera [„colle“]“* **= tá na Bárdo** *A „a Lusevera“*; **dó^{u}** *[→ **dol**[2]] avv „giù“* **z** *prep „da“* **Músca** *TOP sm Gsg „Musi“*, **za** *prep* **t^{u}ó** *pron dim n Asg*, **ké** *[→ **ke**[3]] locuz cong [→ **zatuo k**] „poiché/per il fatto che“* **ni** *clit m pl [„essi“]* **máju** *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl mod „hanno da/debbono“* **prítь** *vp inf „venire“* **dóu** *avv „giù“ = „scendere“*
<MS136/a> **Fl. 18. 80**

1056 **mórămȣ** *[→ **muorati***] vi ind pres 1pl mod „dobbiamo“* **prítь** *vp inf „venire“* **dóuz** *[→ **dol**[2] avv „giù“ + **z/s** prep „da“]* **Músca** *TOP sm Gsg „Musi“* **májši** *sf Dsg „a messa“* **= mȣ́ămo** (Musi) (Muzac)
<MS136/b> **Fl. 18. 80**

1057 **„Bedronʒe“** *IDR sf sg* (furlansko *slov „in friulano“ [frl = **Vedrònze**]*); **Bedróža** (Vedronza) (fiume)
<MS136/c> **Fl. 18. 80**

1058 **bédro** *sn sg* (P coscia) (R coscia); **na** *agg num f* **nȣ́a** *sf sg* (R una gamba)
<MS136/d> **Fl. 18. 80**

1059 **na** *agg num f* **nȣ́a** *sf sg* (R una gamba); **dv́^{i}ć** *f „due“* **nȣ́e** *pl „gambe“*; **trí** *„tre“* **nȣ́e** *pl „gambe“*
<MS136/e> **Fl. 18. 80**

1060 **p^{i}ésak** *sm sg* (R sabbia, P sabbia)
<MS136/f> **Fl. 18. 80**

1061 **dnȣ́** *agg num sost f Asg „una“* **su pomóuzlь** *vp ind pft 3plm „(l')hanno munta“*; **dnȣ́** *agg* **krá^{w}u** *sf Asg „mucca“* **so pomóuzlь**; **ja** *pron pers sg „io“* **rę́** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **móust** *vi sup „a mungere“* **krá^{w}u** *„la mucca“*; **ʃóm** (T tendente a **ć**) *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod „voglio“* **pomóustь** *inf „mungere“*
<MS136/g> **Fl. 18. 80**

1062 **na** *agg num f „una“* **péʲʃ** *sf sg* (R pietra); **to póuno peʃí = tó** *clit n sg [„esso“]* **e** *→ **bite**[2] vi ind pres 3sg impers „è“* **= té póuno** *avv „molto“* **peʃí** *Gpl „(di) pietre“ = „ci sono molte pietre“*; **tlé** *avv „qui“* **su** *vi ind pres 3pl „ci sono“* **pḗ^{i}ʃь** *pl „pietre“* (**ḗ** lungo, ricevente „nachklang“ ^{i} *[*T una risonanza ^{i}*]*)
<MS136/h> **Fl. 18. 80 – 81**

1063 **skā́la** *sf sg* (T roccia); **já** *pron sg „io“* **sь** *[→ **bite**[1]]* **bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **tá** *part raff* **pot** *prep „sotto“* **skálů** *S „la roccia“* **– skálů**; cf. **péʲʃ** *[→ 1062]*
<MS136/a> **Fl. 18. 81**

1064 **xláče** *sf pl* (calze); **barése** *sf plt* (calzoni)
<MS137/b> **Fl. 18. 81**

1065 **barése** *sf plt* (calzoni)
<MS137/c> **Fl. 18. 81**

1066 **nȣ́** *agg num [= „un paio“]* **polákčĕ** *sf pl „(di) polacchine“* (P polacche); **dná poláka** *sg „una polacchina“* (R stivaletti); **dnȣ́ polákčĕ** *sf pl „un paio di polacchine“*
<MS137/d> **Fl. 18. 81**

1067 **škárpčĕ** *sf pl* (P scarpe come i preti italiani), **té** *pron dim f pl „quelle“* **kь** *pron rel A „che“* **májȣ** *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl „hanno“* **jéruv́e** *sm pl „i preti“*
<MS137/e> **Fl. 18. 81**

1068 **štiváłь** *sm pl* (le scarpe con lo stivale); **té** *art dt/pron dim m pl „i/quelli“* **visóke** *agg*

sost/agg m pl „alti“, **té velíke** *„grandi“*; **dą̃** *agg num m* **štivā̃l** *sg* (uno stivale)
<MS137/f> **Fl. 18. 81**

1069 sì *[→ **bite²**]* **urujén** *ppa/agg m sg* **tu**ᵘ *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Fijplā̃ne** *TOP sm Lsg* (sono nato a Flaipana *[Flaipano]*)
<MS137/g> **Fl. 18. 81**

1070 é *[→ **bite¹**] vi ind pres 3sg* **se** *pron rifl A* **stᵘóru** *vp ind pft 3sgm [lett: „è stato fatto“]* **ńelé** *avv* (è nato adesso)
<MS137/h> **Fl. 18. 81**

1071 viɟárь *sm sg* (vicario); **náš** *agg poss m sg* **kurā̃t** *sm sg* (*[il]* nostro curato)
<MS138/a> **Fl. 18. 81**

1072 náš *agg poss m sg* **kurā̃t** *sm sg* (*[il]* nostro curato)
<MS138/b> **Fl. 18. 81**

1073 tá *part raff* **na** *prep „a“* **Tĕrɷ** *TOP sm Lsg* (Pradielis)
<MS138/c> **Fl. 18. 81**

1074 tá *part raff* **na** *prep „a“* **Bárde** *TOP sn Lsg* (Lusevera) *[„sul colle“]*; **Bárskь** *ETN agg* **komṹ** *sm sg* (*[il]* comune di Lusevera)
<MS138/d> **Fl. 18. 81**

1075 Ńívьca *TOP sf sg „Vedronza [„campicello“]“* (R alcune case) (R paesino) (R località, più bassa di „Lusevera“) = „súla Vedrónʒe“ *[su a Vedronza]* (Vedronza) (cf. la carta) = **tá** *part raff* **na** *prep „a“* **Ńívĭcь** *L*
<MS138/e> **Fl. 18. 81**

1076 télь = téle *pron dim m sg* **e** *[= **je** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **tấž** *[→ **ta¹** + **z/s**] prep „di“* **Ńívĭcĕ** *TOP sf Gsg „Vedronza [„campicello“]“* (R questo è di Vedronza)
<MS138/f> **Fl. 18. 82**

1077 bę̃ka *sf sg* (furl. „véṅk“ *[**vènc** „vermena di salice/salice“]*); (P vimine/salice *[= pol occid]* (salice da vimini *[= pol orient]*, un tipo di salice che cresce in vicinanza delle acque).
<MS138/g> **Fl. 18. 82**

1078 (R: A „Musi“ prima c'era soltano la „**planina**“ *[„malga“]* „Lusevera“, – poi si sono insediati stabilmente ...)
<MS138/h> **Fl. 18. 82**

1079 (R: discorsi sulle „**čɷṅkule**“ *sf pl „rocchi“*
– **ní** *clit m pl [„loro“]* **jœ** *pron pers f Apl „li“* **wàržeju** *vp ind pres 3pl „gettano“* = **pétajɷ** *„gettano“* **tɷʷõdɷ** *[→ **ta¹** + **u¹** + ʷõdɷ] sf Asg „nell'acqua“* **alpáj** *cong „oppure“* **tá na** *prep „nel“* **Tœ́r** *IDR sm sg „T. Torre“*, **azát** *avv „poi“* **pótę** *avv „dopo“* **nú** *clit m pl* (**je**) **jœ** *pron pers f Apl „li“* (R le) **ženɷ́** *vi ind pres 3pl „spingono“* (P spingere) **dóᵘ** *[= **dol²** avv + **u¹**] „giù a“* **Čéntɷ** *TOP sf Asg „Tarcento“*, **azát pótę nú** *clit m pl* (R essi) **jœ wáržejɷ wṹ** *avv „fuori“* **z** *prep „dalla“ = locuz prep* **wodœ́** *G „fuori dall'acqua“* – **mí** *pron pers pl „noi“* **jtáko** *avv „così“* **dⁱémo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“*, **tákо dⁱémo mí**, – **te** *[= **to²** + **je** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **náša** *agg poss f sg „la nostra“* **besⁱéda** *sf sg „lingua [lett: „parola“]“*, **ke** *[→ **ki³**] pron rel „che“* **mí právьmo** *vi ind pres 1pl „parliamo/diciamo“* – **jtā́ko** *„così“*
<MS139> **Fl. 18. 82**

1080 R: Composizione.
˘ ´ - ˘ ´ = ˘ ˘ ´ ˘
[trasl]
vojevóda *„voivòda“* da ***vojévodá***.
inozémec *„straniero“* da ***inózeméc***
zemledélec *„agricoltore“* da ***zemlédeléc*** (*Grot*, I. 22)*
* *Cf → 1021.*
<MS139vs>

1081 nó *agg num/art idt [?] n „un“* **lupéńe** *sn sg „farfaro“* (cf. P „bardana“, lappa acquatica, in vicinanza delle acque) (collect.)
<MS140/a> **Fl. 18. 82**

1082 málnь *s* (Nom. pl. m.) (R mulini); **dą́** *agg num m „uno“* **málį** *sg „mulino“* (R mulino) = **málę**
<MS140/b> **Fl. 18. 82**

1083 čɷṅkule *sf pl „rocchi“* (R legna, ceppi); **dná** *agg num f „un“* **čɷṅkula** *sg „rocchio“*; **dę** *m „un“* **kɷ́p** *sm sg „mucchio“* **čɷṅkuᵘ** *Gpl „di rocchi“*
<MS140/c> **Fl. 18. 82**

1084 dę *agg num m „un“* **kɷ́p** *sm sg „mucchio“* **čɷṅkuᵘ** *sf Gpl „di rocchi“*; **dwa** *„due“* **kúpa** *du „mucchi“*; **tri kúpe** *pl „tre mucchi“*
<MS140/d> **Fl. 18. 82**

1085 œjtā́ko *avv* (R così)
<MS140/e> **Fl. 18. 83**

1086 veɟája *sf sg* (vecchiaja *[vecchiaia]*) (R vecchiaia)
<MS140/f> **Fl. 18. 83**

1087 al *[→ **al?**] avv interr „forse che“* **máte** *[→ **mieti**] vi ind pres 2pl 'di cortesia' „avete/ha“* **pálicu** *sf Asg „il bastone“* **za** *prep* **tᵘó** *pron*

dim n Asg, **ké** *[→ **ke**[3]] locuz cong [→ **zatuo k**] „poiché/per il fatto che“* **ste** *vi ind pres 2pl ‘di cortesia’ „siete/è“* **stár** *agg m sg „vecchio“* **al** *[→ **al(i)**] cong „o“* **kǿj** *[→ **ka?**] pron interr „che“***?** (R avete/ha il bastone perché siete/è vecchio o per altro motivo)

<MS140/g> **Fl. 18. 83**

1088 **na** *art idt [?] f „una“* **srákьca** *sf sg „camicia“*; **dna** *agg num [?] f „una“* **srákьca** (R camicia)

<MS140/h> **Fl. 18. 83**

1089 pl. **tr**[i]**éske** *sf pl „schiappe“*; **dna** *agg num [?] f „una“* **tr**[i]**éska** *sg „schiappa“* (P trucioli da pialla *[cf → 1090]*)

<MS141/a> **Fl. 18. 83**

1090 **ošpičáno** *ppp/agg f Asg „affilata“* **sak**[i]**éru** *sf Asg „una accetta“*; **já** *pron sg „io“* **sь** *[→ **bite**[1]]* **ošpičǿ**[u] *vp ind pft 1sgm „ho affilato“* **sak**[i]**éru** *„l’accetta“*, **si st**[u]**óru** *vp ind pft 1sgm „ho fatto“* **= narédu** *vp ind pft 1sgm „ho fatto“* **tr**[i]**éske** *sf Apl „schiappe“*; **špičáťь** *vp inf* (P ? spaccare con la scure)

<MS141/b> **Fl. 18. 83**

1091 **špičáťь** *vp inf* (P ? spaccare con la scure)

<MS141/c> **Fl. 18. 83**

1092 **dáj** *vp imper 2sg* **mu** *pron pers m Dsg „dagli“* **pítь** *vi inf „da bere“*, **púj** *vp imper 2sg „vai“* **po** *prep „per“ [= „a prendere“]* **tǿ** *art dt/pron dim f Asg „la/quella“* **frésku** *agg sost/agg f Asg „fresca“ [sott: „acqua“]* (sotto Lusevera) (**R**[i]**éka*** *MICR sf sg [„fiume“]*); **na** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **fréska** *agg f sg „fresca“* **wóda** *sf sg „acqua“ = „è acqua fresca“ [= quella del Rio Malischiac]*

* *Il MICR **R**[i]**éka**, indicante una località adiacente al ponte sul R. Malischiac, pare caduto in disuso [GCŽ].*

<MS141/d> **Fl. 18. 83**

1093 **mą́** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo“* **s**[i]**éƒь** *vi inf „tagliare“* **xlót** *sm Asg „un tronco (da ardere)“*, **zát** *avv* (R dopo) **ošpičáťь** *vp inf „scheggiare“* (sotto Lusevera): **rę́** *[→ **iti**] vp ind pres „vado“* **s**[i]**éƒ** *sup „a tagliare“* **dą** *agg num m A „un“* **xlót** *sm Asg „tronco“* (sotto Lusevera) (**R´éka**) (**Riéka** *MICR sf sg [„fiume“]*)

<MS141/e> **Fl. 18. 83**

1094 **R**[i]**éka** *MICR sf sg [„fiume“]* **= tá na R**[i]**ékь** *MICR: part raff + prep + sf Lsg [„sul fiume“]* (R mulino tra Vedronza e Lusevera)

<MS141/f> **Fl. 18. 83**

1095 **né** *pron pers m pl ‘di cortesia’ „Loro“* **nь** *avv neg „non“* **xódijǿ** *vi ind pres 3pl ‘di cortesia’ „camminano/viaggiano“ = „Lei non viaggia“* **zá dibánt** *locuz avv „gratis“* (zastonj *slov „gratis“*) („za nič se ne hodi“ *slov „per niente non si cammina“*) (R Loro non camminano invano) (R parlando inutilmente) (cf. „di bando“ *[ven **de bando**]*)

<MS141/g> **Fl. 18. 84**

1096 **kǿ** *avv inter Asg* **bi t**[i]**éu** *vi cond pres [con valore ott] 1sgm mod* **plaƒáťь** *vi inf [= „che cosa (non) pagherei“]* **ḿ**[i]**éťь** *vi inf* **nu** *art idt f A* **táku** *agg dim f Asg* **láu** *sf Asg* (no tako glavo *[slov = **tako glavo** „una tale testa“]*) (R quanto vorrei pagare per avere una tale testa)

<MS141/h> **Fl. 18. 84**

1097 R: Ovunque qui maschi e femmine sono in prevalenza d’un biondo chiaro.

<MS142> **Fl. 18. 84**

1098 R: Spostamento dell’accento nel Nom. e Gen. del masch. sing. e sim. in seguito alla scomparsa della desinenza – Negli altri (con desinenza in vocale) l'accento rimane. –

-ъkъ̀ *[ъ = trasl **ŭ**]* **= -ók**, **– ´-ъkъ́** *[ъ = trasl **ĭ**]* **= (***[trasl]* ***-jók*****) ´ók**

ъká = ká – ´ъke = ká

Diminutivi. –

[trasl]

úzel *„nodo“* **–** ***uzelók*** *„nodino“*, ***-ká*** *G „del nodino“*

piróg *„torta“* **–** ***pirožék*** *„tortina“*, ***-ká*** *G „della tortina“*

svistók *„fischietto“* **–** ***svistká*** *G „del fischietto“*

kusók *„pezzetto“* **–** ***kuská*** *G „del pezzetto“*

<MS142vs>

1099 **bǫ́** *agg m sg* **vijáč** *sm sg = locuz inter* (buon viaggio)

<MS143/a> **Fl. 18. 84**

1100 **po** *prep* **nášę** *pron poss n Lsg* (R nella nostra lingua)

<MS143/b> **Fl. 18. 84**

1101 **dna** *agg num f „una“* **kíša** *sf sg* (hiša *slov „casa“*); **dóstь** *avv* **kíš** (Gen. pl.) *„molte case“*

<MS143/c> **Fl. 18. 84**

1102 **mą́** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo“* **mudáťь** *vi inf „cambiare“* **nu**

art idt f A „una“ **srákьcu = má sь** *pron rifl Dsg „mi“* **kambjatь** *vi inf „cambiare“* **nu srákьcu** (R debbo cambiare camicia)
<MS143/d> **Fl. 18. 84**

1103 oklenítь *vp inf* (aprire *[con la chiave]*); **zaklenítь** *vp inf* (chiudere *[con la chiave]*); **té** *[= **to²** + **je** → **bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **zakléńeno** *ppp/agg n sg „chiuso (a chiave)“* (R è chiuso)
<MS143/e> **Fl. 18. 84**

1104 líbrьn *sm sg* (libro, R libro); **dwá** *agg num m „due“* **líbrьna** *du „libri“*
<MS143/f> **Fl. 18. 85**

1105 jokátь *vi inf „piangere“* (Flaipana *[Flaipano]*) = (Bardo/Lusevera) **plákatь**; **ja** *pron pers sg „io“* **pláčę** *vi ind pres 1sg* (io piango) (Bardo, Lusevera)
<MS143/g> **Fl. 18. 85**

1106 pájak *sm sg „ragno“* (Lusev., Flaip.) (R ragno)
<MS143/h> **Fl. 18. 85**

1107 mǵka *sf sg* (farina) (Lusev., Flaip.)
<MS144/a> **Fl. 18. 85**

1108 tóᵘča *sf sg* (toča *slov „grandine“*) (Lusev., Flaip.)
<MS144/b> **Fl. 18. 85**

1109 v́ⁱétčr *sm sg* (vento) (Lusev., Flaip.)
<MS144/c> **Fl. 18. 85**

1110 slána *sf sg* (slana *slov „brina“*, *it* la brina) (Lusev., Flaip.)
<MS144/d> **Fl. 18. 85**

1111 lét *sm sg* (R ghiaccio) (ghiaccio, gelo) (Lusev., Flaip.); **od** *prep „dal“* **lédu** *G „ghiaccio“* (dal ghiaccio, gelo) (Lusev., Flaip.)
<MS144/e> **Fl. 18. 85**

1112 sь stísńen *vp ind pres passivo 1sgm* **od** *prep* **mrázu** *sm Gsg* (dal freddo) (sono stretto dal freddo); **stísnitь** *vp inf* (stringere) (Lusevera)
<MS144/f> **Fl. 18. 85**

1113 óra *sf sg „montagna“*, pl. **óre** *„montagne“* (montagna) (Lusevera)
<MS144/g> **Fl. 18. 85**

1114 pét̄a *sf sg* (T calcagno, R calcagno) (Lusevera)
<MS144/h> **Fl. 18. 85**

1115 rōka *sf sg* (R mano) (la palma) (P il palmo) (Lusevera)
<MS145/a> **Fl. 18. 85**

1116 nóa *sf sg* (R gamba) (Lusevera)
<MS145/b> **Fl. 18. 85**

1117 kolⁱéno *sn sg* (R ginocchio) (Lusevera)
<MS145/c> **Fl. 18. 85**

1118 bráč *sm sg* (R braccio) (Lusevera)
<MS145/d> **Fl. 18. 85**

1119 ráme *sn sg* (P spalla) (Lusevera) (Flajp.)
<MS145/e> **Fl. 18. 85**

1120 pléƒa *sf [cf → agg f **šьroké**] plt* (la schiena, P schiena); **má** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **šьroké** *agg f Apl „larghe“* **pléƒa** *A „le spalle“* (Lusev., Flajp.); **úma** *[= **u** → **o²** clit m sg + **ma** „ha“]* **šoroké pléƒa** (Flajp.)
<MS145/f> **Fl. 18. 85**

1121 tó *clit n sg [„esso“]* **me** *pron pers Asg* **bolí** *vi ind pres 3sg* **no** *agg num n* **ráme** *sn sg* (mi duole una spalla) (Flajp.)
<MS145/g> **Fl. 18. 86**

1122 ná *[→ **o²** clit f sg] [„essa“]* **me** *pron pers Asg „mi“* **bolí** *vi ind pres 3sg „duole“* **láwa** *sf sg* (R la testa) (Lusev.)
<MS145/h> **Fl. 18. 86**

1123 bráda *sf sg* (R mento) (Lusev., Flajp.)
<MS146/a> **Fl. 18. 86**

1124 ústa *sf [cf agg f → **ne lⁱépe**] plt* (la bocca) (Lusev., Flajp.); (Flajp.) **má** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **ne** *art idt f Aplt „una“* **lⁱépe** *agg f Aplt „bella“* **ústa** *A „bocca“*; **má ne árde** *agg f A „brutta“ = „ha una brutta bocca“*
<MS146/b> **Fl. 18. 86**

1125 nᵘós *sm sg* (R naso) (Lusev.)
<MS146/c> **Fl. 18. 86**

1126 óči *sf pl „occhi“*, sing. **óko** *n sg „occhio“* (Lusev.); **dv́ⁱé** *agg num f „due“* **óči** *du [?] „occhi“* **dnó** *agg num n „un“* **óko** *sg „occhio* (Flajp.)
<MS146/d> **Fl. 18. 86**

1127 čeló *sn sg* (la fronte) (Lusev.)
<MS146/e> **Fl. 18. 86**

1128 šíja *sf sg* (il collo) (Lusev.).
<MS146/f> **Fl. 18. 86**

1129 skráńa *sf sg „guancia“*, pl. **skráńe** (le guancie) (R guance, P guance) (Lus*., Flajp.)
** Confermato per Lusevera da GCŽ.*
<MS146/g> **Fl. 18. 86**

1130 muštáƒe *sm pl* **dⁱémo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl* **ščé** *cong* **mi** *pron pers pl* **drúzjь** *agg idf m pl* (mostacchi *[mustacchi]* diciamo anche noi altri) (Lusevera)
<MS146/h> **Fl. 18. 86**

1131 **rèt** *sm sg „deretano“* (cullo *[culo]*, R culo) (P culo) (Lusev.)
<MS147/a> **Fl. 18. 86**

1132 **pálac** *sm sg „dito“* = **pàrst** *„dito“*; **páucь** *pl „dita“* = **párstь** *pl „dita“* (Lusevera); **mé** *pron pers Asg „mi“* **bolí** *vi ind pres 3sg „duole“* **dam** *agg num m „un“* **pàrst** *„dito“* (Flajp.) (Lusev.); **mé bolí dam pálac** *„mi duole un dito“* (Lusev.)
<MS147/b> **Fl. 18. 86**

1133 R (A „Flajp“ *[Flaipano]* c'è differenza tra „**pàrst**“ e „**pálac**“)
<MS147/c> **Fl. 18. 86**

1134 **xarbàt** *sm sg „schiena“* = **pléɟa** *sn plt* (la schiena) (Lusev., Flajp.)
<MS147/d> **Fl. 18. 86 – 87**

1135 „(R: Resiano: *it* resiane parole di convenienza *[= gergo resiano]* – **to** *art dt Asg „la“* **túcinu** *agg f Asg [cf* ***túca*** *„cat“ in Steen: 321]* **poléntu** *sf Asg „polenta del gatto“* (sc. **mlíko** *sn sg „latte“*); **to** *art dt/pron dim n sg* **wúkovo** *agg sost/agg n sg „il/quello di lupo“* (R carne) (carne); **tó** *art dt/pron dim n sg* **želízno** *agg sost/agg n sg „il/quello di ferro“* (T cavolo) (P cavolo) (P cavolo acido))“
<MS147/e> **Fl. 18. 87**

1136 **drobénьk** *sm sg „crauti“* (P cavolo acido) (R lo facevano solamente in passato, ora non più)
<MS147/f> **Fl. 18. 87**

1137 **te** *[→* ***to²*** *+* ***je*** *→* ***bite²*** *vi ind pres 3sg „è“]* **nā́reto** *ppp/agg n sg „fatto“* (e aprontato *[è approntato]*, preparato) (Flajp., Lusev.)
<MS147/g> **Fl. 18. 87**

1138 **ažéjet** *sm sg* (aceto); **óuje** *sn sg „olio“* (oglio); **rát** *avv „abbastanza“* **ažéjda** *G „(di) aceto“* (abbastanza)
<MS147/h> **Fl. 18. 87**

1139 **jerberóve** *sf plt „erbette rave“* (P barbabietole rosse) (R non crescono in questi luoghi) (Flajp., Lusev.)
<MS148/a> **Fl. 18. 87**

1140 **r^{i}épa** *sf sg „rapa“* (Lusev.)
<MS148/b> **Fl. 18. 87**

1141 **korańé** *sn sg* (R carota) (carotta *[carota]*) (Lusev., Flajp.)
<MS148/c> **Fl. 18. 87**

1142 **kromṕī́r** *sm sg* (R patate) (Flajp., Lusev.)
<MS148/d> **Fl. 18. 87**

1143 **ńér** *sm sg* (muro) (Flajp., Lusev.)
<MS148/e> **Fl. 18. 87**

1144 **dǫ́** *agg num m „un“* **štreḿéč** *sm sg „tramezzo“* (parete divisoria sottile di legno o in muratura)
<MS148/f> **Fl. 18. 87**

1145 **recí** *vp imper 2sg* **mu** *pron pers m Dsg „digli“*, **ko** *[=* ***k- → ke⁶*** *cong „che“ +* ***o²*** *clit m sg]* **príde** *vp ott pres 3sg „venga“* **dóu** *[→* ***dol²****] avv „giù“* **na** *prep „a“* **večérjɷ** *sf Asg „cena“* (R digli che venga a cenare) (Lusev.)
<MS148/g> **Fl. 18. 87**

1146 **žálost** *sf sg „tristezza“* = **maliṅkoníja** *sf sg „malinconia“* (R tristezza) (Lusev., Flajp.); **já** *pron pers sg „io“* **sь** *vi ind pres1sg „sono“* **žálostą** *agg m sg „triste“* = **maliṅkónik** *agg m sg „malinconico“* (Lusever*[a]*)
<MS148/h> **Fl. 18. 88**

1147 **tlé** *avv* (R qui) (Flajp.)
<MS149/a> **Fl. 18. 88**

1148 **te** *art dt f Dpl „alle“* **súsį** *agg sost „secche“* (**te súsį**) (alle secce – ? secche) (Dat. pl. f.) (Lusev.); **te** *art dt m sg* **súxь** *agg m sg* **ráx** *sm sg „i fagioli secchi“* (R piselli *[= fagioli]* secchi) (Flajp.)
<MS149/b> **Fl. 18. 88**

1149 **muzét** *sm sg „cotechino“* (ital. musetto, brombola *[= frl* ***musèt****; frl* ***bròmbule****= „grossa susina“]*) (R salsiccia) (Flajp., Lusev.)
<MS149/c> **Fl. 18. 88**

1150 **^{w}ajíne** *sf pl „fagiolini con baccello“* (le teghe *[= „tegoline/fagiolini“]*) (P fagioli in baccello) **od** *prep „dei“* **ráxa** *sm Gsg „fagioli“* (od fasoli *[slov =* ***od fižola****]*) = **kornéte** *„cornetti“* (teghe) (Lusev.)
<MS149/d> **Fl. 18. 88**

1151 **já** *pron sg „io“* **sь** *[→* ***bite¹****]* **sn^{i}édu** *vp ind pft 1sgm „ho mangiato“* **večérjɷ** *sf Asg „la cena“*, **poléntɷ** *sf Asg „polenta“* **ánu** *cong „e“* **^{w}ɷjíne** *sf Apl „fagiolini con il baccello“*, **ánɷ fartā́ju** *sf Asg „la frittata“* **ánu sér** *sm Asg „formaggio“*
<MS149/e> **Fl. 18. 88**

1152 **rat** *avv* **síra** *sm Gsg* (abbastanza formaggio) (Lusev.)
<MS149/f> **Fl. 18. 88**

1153 **wòs** *sm sg* (R carro) (T **ò** tendente a **è**)
<MS149/g> **Fl. 18. 88**

1154 **wozítь** *vi inf „trasportare“* (carregiare *[carreggiare]*); **wodítь** *vi inf „guidare“* (condurre): **pejátь** *„condurre“ inf* (? guidare) (Lusev.)
<MS149/h> **Fl. 18. 89**

1155 mȯ̆rămo *[→ **muorati***] vi ind pres 1pl mod „dobbiamo“* **nosítь** *vi inf „portare“* **wsé** *pron idf n Asg „tutto“* **tá** *part raff* **na** *prep „sulla“* **xărbátu** *sm Lsg „schiena“* = **tá na pléƒax** *sn Lplt „sulle spalle“*, **dóu** *[→ **dol²**] avv „giù“* **nu** *cong „e“* **orḗ** *[→ **gor¹**] avv „su“* (su e giù) (Lusev.)

<MS150/a> **Fl. 18. 89**

1156 tlé *avv „qui“* **nu** *clit m pl* **ƒœkœráju** *vi ind pres 3pl „parlano“* **kláro** *avv „chiaramente“* (qui parlano chiaro)

<MS150/b> **Fl. 18. 89**

1157 čwíta *sf sg* (civetta) (P civetta) = (P fischia „**kuit**“ come la capra „**blē**“); **so^{w}á** *sf sg* (R civetta) (R grida **ū ū**)

Cf frl ***ciuìte*** *„designazione generica della maggior parte delle strigi ...“ Pir: 1324, sotto* ***zuìte***); *frl* ***ciuìte*** = *„civetta“ - informazione orale.*

<MS150/c> **Fl. 18. 89**

1158 svьjátь *vi inf* (R fischiare, P fischiare) (Flajp., Lusev.) = **svьγátь** (R a volte pronunziando così „Lusev“, non avvicinando abbastanza la lingua al palato)

<MS150/d> **Fl. 18. 89**

1159 ǫ *clit m sg* **zwónь** *vi ind pres 3sg* **nu** *agg num f A* **úru** *sf Asg* **nǫ́ƒe** *sf Gsg* (sona una ora di notte *[suona l'una di notte]*)

<MS150/e> **Fl. 18. 89**

1160 svéƒa *sf sg* (candella *[candela]*) (Lusev., Flajp.); **lúč** *sf sg* (lume) (Lusev., Flajp.)

<MS150/f> **Fl. 18. 89**

1161 savǫ́ *sm sg* (R sapone, *it* sapone) (Lusev., Flajp.)

<MS150/g> **Fl. 18. 89**

1162 čȯ́k (T **ȯ́** breve) *sm sg* (R collina, *it* collina) = **kolína** *sf sg „collina“* (Lusev., Flajp.); (cf. furl. „čuk“ ***[ciùc/zùc]***); **dwa** *agg num m* **čúka** *du* (due colli) (Lusev.); **čók**, **dwá čoká** (P pezzo di legno/ciocchi = resiano „**čok**“) (Lusev.)

<MS150/h> **Fl. 18. 89**

1163 Kóuk *MICR sm sg „Costa Couc [„lo sperone roccioso“]“*, **tȯ́^{u}** *[→ **ta¹** + **u¹**] „sul“* **Kó^{u}ku** *L „su Costa Couc“* (R alcune località sulle alture) (Lusev.); **kóuke** *sf plt* (la stoppa) (P il filato in sé) (Lusev.)

<MS151/a> **Fl. 18. 90**

1164 mą *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo“* **wzét** *vp inf „prendere“* **no** *agg num f Asg „una“* **líbrȯ** *sf Asg „libbra“* **koukȯ́e** *sf Gplt „di stoppa“* (Flajp.)

<MS151/b> **Fl. 18. 90**

1165 stǫ́pa *sf sg „mortaio“* (la pila in legno o nella *[in]* pietra) (P brillatoio) (Lusev.)

<MS151/c> **Fl. 18. 90**

1166 prḗa *sf sg* (la filatura) (P filatura) (Flajp., Lusev.)

<MS151/d> **Fl. 18. 90**

1167 méa *sf sg* (la riva del monte) *[„rivale detritico“ = „ghiaione“]*; **wǫ́** *[→ **uun¹**] avv „su“ [cf → 1281* **čez** *prep* **méju** *S* (in su per la riva), **dóu** *[→ **dol²**] avv* **čez méju** (in giù per la riva) (Lusev., Flajp.)

<MS151/e> **Fl. 18. 90**

1168 ja *pron pers sg „io“* **ní** *avv neg „non“* **si** *[→ **bite²**] vi ind pres 1sg „sono“* **Ánʒula** *NP f* (Angela) (nome) (Lusev.)

<MS151/f> **Fl. 18. 90**

1169 nóxat *sm sg* (R unghia); pl. **nóxtь** (R unghie) (P unghie) (Lusev.)

<MS151/g> **Fl. 18. 90**

1170 jéravica *sf sg* (? „putana“ *[puttana]*, „origine dalle donne dei preti = „jero“ (Fljp.)) (Lusev.); **fár** *sm sg* (prete) (Lusev.)

<MS151/h> **Fl. 18. 90.**

1171 fár *sm sg* (prete) (Lusev.), pl. **fárje**

<MS152/a> **Fl. 18. 90**

1172 škróva *sf sg „scrofa“* = **svíńa** *„porca“* (putana *[puttana]*) (Lusev.)

<MS152/b> **Fl. 18. 90**

1173 drék *sm sg „la cacca“* **po** *prep „sul“* **ríťь** *sf Lsg „sedere/deretano“* (?) (Lusev.)

<MS152/c> **Fl. 18. 90**

1174 rát *avv* **kozḗ** *s* (G. pl. f.) (R molte capre) (Lusev.

<MS152/d> **Fl. 18. 90**

1175 wsé (T **é** breve) *[→ **uceć**] sm pl* (i cani, R cani)

<MS152/e> **Fl. 18. 90**

1176 pàs *sm sg* (R cane); **rát** *avv „molto“* **uwcḗ** *[→ **ouca**]s f Gpl* (di pecore) = *„molte pecore“*; **rát koukḗ** *sf Gplt „molta stoppa“* (Lusev.) = **koukḗ** (Flajp.)

<MS152/f> **Fl. 18. 90**

1177 rát *avv* **kokoší** *sf* (G. pl.) *„molte galline“* (Lusev.); **rát kráu** *sf* (G. pl.) *„molte mucche“* (Lusev., Flajp.)

<MS152/g> **Fl. 18. 91**

1178 ví *avv comp „di più“* **dărží** *vi ind pres 3sg „tiene“* = **víƒ dărží** (R „**í**“ in „**víť**“ ***[víṭ′ ?]*** è breve) (Lusev.); **dăržátь** *vi inf* (tenere) (Lusev.)

<MS152/h> **Fl. 18. 91**

1179 (R accenti:
` sulle semivocali,
` sulle brevi pronunziate in maniera netta *[= accento tronco]*
´ breve
´ allungato
- lungo.)

<MS153/a> **Fl. 18. 91**

1180 **tó** *clit n sg [„esso“]* **okorā́** *[→ **okora**] vi ind pres 3sg impers* (occorre; R è necessario) (Flajp., Lusev.)

<MS153/b> **Fl. 18. 91**

1181 **já** *pron pers sg „io“* **sь** *[→ **bite**[1]]* **čóu** *vp ind pft 1sgm „ho udito“*; f. – **čúla**; **ja sь sn^{i}édla** *vp ind pft 1sgf* (R io ho mangiato *f*) (Lusev.)

<MS153/c> **Fl. 18. 91**

1182 **ƒœkœrā́tь** *vi inf „parlare“* (Flajp., Lusev.) = **o^{w}orítь** *vi inf „parlare/dire“*; **ká** *pron interr* **ti** *clit sg [„tu“]* **oorī́š** *ind pres 2sg* (cosa tu dici? *[cosa dici?]*) (Lusev.)

<MS153/d> **Fl. 18. 91**

1183 **vī́š** *[→ **vidati**[5]] vi ind pres 2sg*, **ka** *[→ **ke**[2]] cong* **tí** *pron pers sg* **orī́š** *vi ind pres 2sg***?** (guarda, che tu te brucii *[bada a non bruciarti]*) (R ardi) (Lusev.)

<MS153/e> **Fl. 18. 91**

1184 **vī́š** *[→ **vidati**[5]] vi ind pres 2sg* (guarda *[bada]*) = **mérkьj** = **mérkь** *vi imper 2sg „bada“* (Lusev.)

<MS153/f> **Fl. 18. 91**

1185 **jéj** *vi imper 2sg* (mangia) (Lusev.)

<MS153/g> **Fl. 18. 91**

1186 **pečḗ** *vi ind pres 3sg* (scuota) *„scotta“*, – **tó** *clit n sg* **pečḗ** (P scotta) (Lusev.); **žgā́tь** *vi inf* (brucciare *[bruciare]*) – **žgḗ** *ind pres 3sg „brucia“*; **peƒé** (scotare *[scottare]*) (P scotta) (Lusev.)

<MS153/h> **Fl. 18. 91**

1187 Lus. = Lusevera.

<MS154/a>

1188 **peƒє́** *vi ind pres 3sg impers* (scotare *[scottare]*) (P scotta); **nás** *avv* **ƒǫ́** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod* **speƒḗ** *vp inf* **króx** *sm Asg* (R oggi voglio cuocere il pane) (Lusev., Flajp.)

<MS154/b> **Lus. 18. 91 – 92**

1189 **vьžení** *[→ **vignati**[1]] vp imper 2sg* **ja** *[→ **on**[2]] pron pers m Asg* (caccia lo via *[caccialo via]*)

<MS154/c> **Lus. 18. 93**

1190 **vьbráťь** *vp inf* (sciegliere) *„scegliere“* (Lus.); **rę́** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **vьbírat** *sup „a selezionare le“/„a fare la cernita“* **kromṕír** *sm sg „delle patate“* (sciegliere *[scegliere]*); **rę́ poƀírat** *vi sup* (raccogli*[ere]*) *„a raccogliere“*; **pobráťь** *vp inf* (raccogliere)

<MS154/d> **Lus. 18. 93**

1191 **kosmačína** *sf sg* (R lampone); frambois *[= frl **fràmbois** pl „lamponi“]*)

<MS154/e> **Lus. 18. 146**

1192 **tá** *part raff* **na** *prep „per“* **tlú** *[→ **tla**] sn Lsg „terra“* (abasso *[abbasso]*) (cf. **na tlah** *[→ 273]*)

<MS154/f> **Lus. 18. 146**

1193 **gróp** (T **ó** breve) *sm sg* (gruppo); **dvá** *agg num m „due“* **gropá** *du* (due gruppi)

<MS154/g> **Lus. 18. 146**

1194 **sláknica** *sf sg „barba di becco“* **na** *clit f sg [„essa“]* **ráste** *vi ind pres 3sg „cresce“* **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] „in un“* **rémižu** *sm Lsg „lembo erboso tra campi“* = **tu rémižax** *Lpl „nei lembi erbosi tra campi“*; **dą** *agg num m „un“* **rémiš** *sg „lembo erboso tra campi“* (ital. un remise *[= frl **rèmis** „Striscia di terreno abbandonato, sia fra i campi, sia fra i rami d'un torrente“/ „Vialetto alla testata degli arativi, lasciato a prato, non dissodato“: Pir, pag. 862]*) (prato); **sláknica** (soltanto nei prati buoni)

<MS154/h> **Lus. 18. 146**

1195 (R „Pater noster“, „Ave Maria“, „Credo“ ecc. dicono, leggono in latino – e anche in friulano, dato che per loro è più facile comprendere. Alcuni sanno persino in sloveno.

<MS155> **Fl. ? Lus. 18. 92**

1196 R I derivati conservano l'accento dei primitivi.

<MS155vs>

1197 **te** *agg dim m sg* **mō^{u}š** *sm sg*, **kǿ** *[= **ki**[3] pron rel „che“ + **o**[2] clit m sg]* **ma** *vi ind pres 3sg „ha“* **bóœ** *sf Apl „i santini“*, **e** *[→ **bite**[1]]* **šóu** *[= slov **odšel**] vp ind pft 3sgm* – **kǿ ma svetíkœ** *sf Apl „i santini“*, **e šóu** (R quell'uomo che vende le cartoline dei santi se n'è andato)

<MS156/a> **Fl. 18. 92**

1198 **bóœ** *sf Apl „i santini“* = **svetíkœ** *sf Apl „i santini“* = **sántœ** *sf Apl „i santi(ni)“*

<MS156/b> **Fl. 18. 92**

1199 R Si prega per la gran parte in friulano.
<MS156/c> **Fl. 18. 92**

1200 R La scuola a Flaipano: 3 lingue: lo sloveno del luogo, il friulano e l'italiano.
<MS156/d> **Fl. 18. 92**

1201 **smo** *[→ **bite**[1]]* **spáłь** *vi ind pft 1plm* **ukúp** *avv* (R abbiamo dormito insieme)
<MS156/e> **Fl. 18. 92**

1202 **né** *avv neg* **škodúʷa** *vi ind pres 3sg* **nèč** *avv* (R non nuoce affatto)
<MS156/f> **Fl. 18. 92**

1203 **pⁱẽtь** *vi inf* (R pregare) (? Lus.)
<MS156/g> **Fl. 18. 92**

1204 **zḿⁱéšane** *ppp/agg n sg* **itáko** *avv* (R così mescolato *n sg*) (Lus., Fl.)
<MS156/h> **Fl. 18. 93**

1205 **dȁržáťь** *vi inf* (R tenere)
<MS157/a> **Fl. 18. 93**

1206 **ejtáko** *sm sg avv* = **itáko** (R così) (Lus., Fl.)
<MS157/b> **Fl. 18. 93**

1207 **vьnáťь** *[→ **vignati**[1]] vp inf „scacciare“* (Fl., Lus.) = **vьʸnáťь** (Lus.) (un debole **ɣ**)
<MS157/c> **Fl. 18. 93**

1208 **klę̑** (**klı̨̑**) *[→ **klin**] sm sg* (R cuneo), **klínac** *sm sg* = **kléнac** (R piccolo cuneo); **dwa** *agg num m „due“* **klı̨́na** *du „cunei“* = **dwa kléна = dwa klína**; **dwa kléнca** *„due piccoli cunei“*
<MS157/d> **Fl. 18. 93**

1209 **sonožèt** *sf sg* (praderia *[prateria]*) *„prato falciativo“*; **dźⁱć** *agg num* **sonožétь** (R **é** allungata) *du „due prati falciativi“*
<MS157/e> **Fl. 18. 93**

1210 **rèt = rьt** *sf sg „culo“*; **sь** *[→ **bite**[1]]* **se** *pron rifl A „mi“* **udáru** *vi ind pft 1sgm „sono battuto“ = „ho preso una botta“* **tú ʷrьt** *[→ **ta**[1] + **u**[1] + **rьt** A] „nel sedere/deretano“* = **é** *[→ **ja**[2]] [„io“]* **se** *[**se** → **bite**[1] + **se** pron rifl A]* **udáru tú ʷrьt**
<MS157/f> **Fl. 18. 93**

1211 **mu** *[= **mu** pron pers m Dsg „gli/gliene“ + **je** → **bite**[1]]* **dáu** *vp ind pft 3sgm „ha date“* **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **no** *art idt f S* **pálicꙍ** *sf Ssg „un bastone“* **dꙍ** *[→ **dol**[2]] „giù“* **po** *prep „per il/sul“* **ríťь** *sf Lsg „sedere/deretano“*
<MS157/g> **Fl. 18. 94**

1212 **óuša** *sf sg* (Lus.) = **ušévica** *sf sg* (Fl.) (P alno, ontano)
<MS157/h> **Fl. 18. 94**

1213 **lⁱéska** *sf sg* (P nocciolo); **na** *clit f sg* **má** *vi ind pres 3sg „ha“* **lⁱéšnikꙍ̆** *sf Apl* (P nocciole)
<MS158/a> **Fl. 18. 94**

1214 **oràx** (T **à** tendente ad **á**) *sm sg* (P l'albero del noce/il noce)
<MS158/b> **Fl. 18. 94**

1215 **ú** *[→ **o**[2] clit m sg] [„egli“]* **je** *vi ind pres 3sg* **kopą̀** *agg m sg* (lui e *[è]* (forte) capace); **tœ ná žœná kopána** (capace) *[=]* **to** *clit n sg [„esso“]* **je ná** *art idt f „una“* **žœná** *sf sg „donna“* **kopána** *agg f sg „capace“*
<MS158/c> **Fl. 18. 94**

1216 **málo** *avv* **čás** *avv = locuz avv* (P poche volte) (redko *slov „raramente“*)
<MS158/d> **Fl. 18. 94**

1217 **Wás** *sf sg „paese“* = **Tǵer** *TOP sm sg* (Pradielis) = **tá** *part raff* **na** *prep „a“* **Tǵerꙍ** *L* (Pradielis)
<MS158/e> **Fl. 18. 94**

1218 **wóda** *sf sg „acqua“* = **„vóda“** (Lus., Pradielis)
<MS158/f> **Fl. 18. 94**

1219 **mą́** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo“* **itь** *vi inf „andare“* = **ɟǫ́** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **i tь** *[**itь**] inf = „andrò“* **tꙍᵘ** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] „a“* **Tǵer** *TOP sm Asg „Pradielis“* = **tꙍᵘ wás** (T tendente a **tꙍᵘᵖ Tǵer**) *sf Asg „in paese“*; **Tǵer**
<MS158/g> **Fl. 18. 94**

1220 **tá** *part raff* **na** *prep „in“* **wás** *sf Asg „paese“* = **tóᵘ** *[→ **ta**[1] + **u**[1]]* **wás** (R parlano così solo quelli di „Pradielis“)
<MS158/h> **Fl. 18. 94**

1221 **já** *pron pers sg „io“* **ba** *[**bi** + **ja** clit sg [„io“]]* **ne** *avv neg* **šóu** *vp cond pres 1sgm* **órь** *avv [→ **gor**[1]]* **u** *prep* **Múzac** *TOP sm Asg* **bᵘós** *agg m sg*, **bè meu** *vi cond pres 1sgm mod „avessi da/dovessi“* **játь** *vp inf „ricevere“* **dą́** *agg num m A* **fjorı̨́** *sm Asg* (R io non andrei a Musi scalzo, neanche se ricevessi un fiorino)
<MS159/a> **Fl. 18. 94**

1222 **kácꙍ̄** *sm sg* (cazzo); **o kácꙍ̄** *inter „oh, cazzo“*) (= **o bráʷo** *inter „oh, bravo“*)
<MS159/b> **Fl. 18. 95**

1223 **mǵda** *sn du „testicoli“* = **kojǵna** *sm du „coglioni“* (jajca *slov „uova/testicoli“*); **dą** *agg num m „un“* **kojǫ́** *„coglione“* (jajce *slov „uovo/testicolo“*) (R **„mǵda“** si usa raramente)
<MS159/c> **Fl. 18. 95**

1224 **ú** *[→ **o**[2] clit m sg] [„egli“]* **ma** *vi ind pres 3sg „ha“* **dą́** *agg num m A „un“* **kojǫ́** *sm Asg „coglione“* = **jája** *sn pl „uova/testicoli“* (jajca *slov „uova/testicoli“*); **ma dv́ⱼć** *n Adu „due“* **jā́jь** *n Adu „uova/testicoli“*; **dnó** *agg num n „un“* **jájǒ** *sn sg „uovo/testicolo“*

<MS159/d> **Fl. 18. 95**

1225 **ʒǫ́ᵖtь dátь** *[= **ʒǫ́** vi ind pres 1sg mod → **tiet** + **tь** pron pers Dsg + **dátь** vp inf = fut] „ti darò“* **nú** *agg num f A „una“* **pidádu** *sf Asg „pedata“* **túᵘ** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] „sui“* **kojõna** *sm Adu „coglioni“*

<MS159/e> **Fl. 18. 95**

1226 **ma** *vi ind pres 3sg „ha“* **kílu** *sf Asg „l'ernia“* = **balǫ́** *sm sg „l'ernia scrotale“*, **– k** *[→ **ke**[3]] cong „poiché“* **ó** *clit m sg [„egli“]* **ma kojóna** *sm Adu „i coglioni“* **debélǒ** *agg m Apl „grossi“* (? ruptura *lat „rottura interna“*, – P cf. sifilide)

<MS159/f> **Fl. 18. 95**

1227 **zmúškatь** *vi inf* (stringere); **ʒǫ́** *[→ **tiet**] vi ind pres 2sg mod „voglio“* **tь** *pron pers Dsg* **zmúškatь** *„stringerti“* **kojóna** *sm Adu „i coglioni“*

<MS159/g> **Fl. 18. 95**

1228 **pìk** *sm sg „pene“*, **– dwa** *agg num m „due“* **píka** *du „peni“* (kurec *slov „cazzo“*) (R cazzo)

<MS159/h> **Fl. 18. 95**

1229 **pízda** *sf sg „vulva“* = **kúča** *sf sg* (R vulva)

<MS160/a> **Fl. 18. 95**

1230 **só** *[→ **bite**[1]]* **ʷse** *agg idf mpl „tutti“* **fúkalь** *vi ind pft 3plm „fottevano“*; **ʒó** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod „voglio“* **itь** *vi inf „andare“* **fúkat** *sup „a fottere“*; **ʒóⁿ te** *pron pers Asg* **pofúkatь** *vp inf „voglio fotterti“* (P fottere, montare)

<MS160/b> **Fl. 18. 95**

1231 **pás** *sm sg „il cane“* **oᵐ** *clit m sg [„esso“]* **pója** *vi ott pres 3sg „fotta“* (P (ti) fotta il cane); **pcíca** *sf sg „la cagna“* **na** *clit f sg [„essa“]* **ré** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg „va“* **wcą́** (T **ą́** breve) *[→ **uceć**] sm Dpl „ai cani“* (gre h *[k]* psam *slov „va dai cani“*)

<MS160/c> **Fl. 18. 95**

1232 **kráwa** *sf sg „la mucca“* **na** *clit f sg [„essa“]* **ré** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg „va“* **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con“* **júncą** *sm Ssg „il toro“* = **„z baką́“** *„con il toro“* (Lus.)

<MS160/d> **Fl. 18. 96**

1233 **júnac** *sm sg „toro“* = **bàk** *sm sg* (Lus.) (R toro)

<MS160/e> **Fl. 18. 96**

1234 **drék** (T **é** breve) *sm sg „cacca“*

<MS160/f> **Fl. 18. 96**

1235 **má** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod* **ĭtь** *vi inf* **sràt** *vi sup* (ho da servirmi) (R debbo andare a cacare); **ja** *pron pers sg „io“* **ʒǫ́** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod „voglio“* **sráttь** *inf „cacare“* **...**

<MS160/g> **Fl. 18. 96**

1236 **mą́** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo“* **ĭtь** *vi inf „andare“* **sràt** *vi sup „a cacare“*; **ja** *pron pers sg „io“* **sérję** *ind pres 1sg „sto cacando“*; **kó** *[→ **ka?**] pron interr „che cosa“* **ti** *clit sg [„tu“]* **dⱼélaš?** *vi ind pres 2sg „fai“* **a** *[→ **ja**[2] clit] [„io“]* **sérję** *ind pres 1sg „sto cacando“*

<MS160/h> **Fl. 18. 96.**

1237 **já** *pron sg „io“* **mǒ** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo“* **ĭtь** *vi inf „andare“* **scā́t** *vi sup „a pisciare“*; **mą́ itь scā́t** (R **á** allungata); **ⱼa ščī́** *ind pres 1sg „piscio“*, **u** *[→ **o**[2] clit m sg] [„egli“]* **ščī́** (R **ī́**, **í** allungate) *3sg „piscia“*; **ja** *clit sg [„io“]* **ʒǫ́** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod „voglio“* **scā́tь** (R **ā́** più lunga che in **sráttь**) *inf „pisciare“*

<MS161/a> **Fl. 18. 96**

1238 **sь** *[→ **bite**[1]]* **sé** *pron rifl A* **wsudúᵘ** *vp ind pft 1sgm* (P ho sudato); **ʒǫ́** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **sudátь** *vi inf* (P suderò) (T suderò); **sì** *[→ **bite**[2]] vi ind pres 1sgm* **ŭsudą́** *ppa/agg m sg* (sono sudato) (P sono sudato) **...**

<MS161/b> **Fl. 18. 96**

1239 **sì ŭsudą́** (sono sudato) (P sono sudato) *[→ 1238]*; **jé** *vi ind pres 3sg „è“* (**ŭsudą́**) **wsudą́** (T **ą̱** breve) (P è sudato)

<MS161/c> **Fl. 18. 96**

1240 **ja** *clit sg [„io“]* **sì** *[→ **bite**[2]] vi ind pres 1sgm* **ot** *prep* **sudŏrja** (T **ó** tendente a **ȯ**) *sm Gsg* (sono del sudore) (sono stanco, trafonto *[cf frl **strafònt**] [„inzuppato“]* dall'aqua *[dall'acqua]*)

<MS161/d> **Fl. 18. 96**

1241 **u** *[→ **o**[2] clit m sg] [„egli“]* **jœ́** *[→ **bite**[1]]* **se** *pron rifl A* **ŭᵇdœ̀r** *vp ind pft 3sgm „è precipitato“* (**ve** (**e** *[?]* **ánu** *cong „e“* **œ́** *[= **jœ́** → **bite**[1]]* **se ubȯ́ᵘ** *vp ind pft 3sgm rifl A „si è ammazzato“* **dą** *art idt m*

„un“ **kóń** *sm sg „cavallo“* **órь** *[→ **ore/-i²**] avv „su“* **u** *prep „a“* **Ščalérjax** *MICR sf Lplt „Stcialiria [„i pioli della scala“]“*; **Ščalérjŏ** (R località)

<MS161/e> **Fl. 18. 97**

1242 ᵇ**dáritь** *vp inf* (R colpire); **sì** *[→ **bite¹**]* **se** *pron rifl A* **udáru** *vp ind pft 1sgm* (R ho preso un colpo); **sé** *[→ **se³** pron rifl „si“ + **jé** → **bite¹**]* ᵘᵇ**dȍr** *vp ind pft 3sgm* (se je povalil *slov „è rotolato“*)

<MS161/f> **Fl. 18. 97**

1243 **ȍn** *pron pers m sg „egli“* **ƒe** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **se** *pron rifl A* **ŭᵇdrⁱétь** *vp inf = „precipiterà“* **= ŭᵇdrⁱétь** *vp inf „precipitare“* (va di torre *[Val di Torre]*)

<MS161/g> **Fl. 18. 97.**

1244 **ḿéu** *[→ **mieu**] sm sg „ghiaione“* **= tá** *part raff* **na** *prep „sul“* **ḿéle** *L* (lavina *[= frl **lavìne**]*); **dą** *agg num m „un“* **ḿéu** *sg „ghiaione“*, **dwá** *„due“* **ḿélь** *pl „ghiaioni“* (due lavine); cf. „mel“ slov. *„ghiaione“*) (P banco di sabbia) **= dwá ḿéla = ...**

<MS161/h> **Fl. 18. 97.**

1245 **= dwá** *agg num m „due“* **ḿéla** *sm du „ghiaioni“* **= „ḿéu** *[→ **mieu**] sm sg „ghiaione“* v. *[vedi]* **livį̄“** *sm sg* (Lus.); **„dą** *agg num m „un“* **livį̄“** *„ghiaione“*, **„dwa livína“** *du „due ghiaioni“* (Lus.)

<MS162/a> **Fl. 18. 97.**

1246 **so** *vi ind pres 3pl „(ci) sono“* **rúdi** *agg m pl „soli“ = „soltanto“* **ḿélь** *sm pl „ghiaioni“* („son ome livini“, (? nome *[cf frl **a son nòme livìnis** „ci sono soltanto terreni detritici“*); **je** *vi ind pres 3sg „è“* **dą́** *agg num „un“* **velìk** *agg m sg „grande“* **ḿéu** *[→ **mieu**] sg „ghiaione“)“*, **kár** *cong „poiché“* **ьx** *pron pers m Gpl* **e** *[→ **bite²**] vi ind pres 3sg impers „ve n'è“* **dósti** *avv „molti“*, **= kar te** *[→ **to²** + **je** → **bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **dósti ḿéle** *Gpl „poiché ci sono molti ghiaioni“*, **...**

<MS162/b> **Fl. 18. 97.**

1247 **= kar te dósti ḿéle**, **so rúdi ḿélь** *[→ 1246]* (so sami meli *slov „ci sono soltanto ghiaioni“*) **= so rúdi tⁱézjь** *pron dim m pl* (questi) **=** *„ci sono soltanto questi“* **...**

<MS162/c> **Fl. 18. 97.**

1248 **= so rúdi tⁱézjь** (questi) *[→ 1247]*; **so rúdi ušévicŏ** *sf [?] pl* (P sono sempre alni) (P sono soltanto alni)

<MS162/d> **Fl. 18. 99.**

1249 **sú** *[→ **bite¹**]* **pȁrneslì** *vp ind pft 3plm „hanno portato“* **tú** *[→ **ta¹** + **u¹**] „in“* **ni** *art idt f Lsg „un“* **plaxútь** *sf Lsg* (linsciola *[lenzuolo]*) **četírь** *agg num sost m pl „quattro“* **ńìx** *pron pers m Gpl „di loro“* – **tá** *prep „a“* **kíšь** *sf Dsg „casa“* **ščе ńé** *[→ **še¹**] locuz avv „ancora“* **žívā** *agg m Asg* (**a** lungo, quasi **aă**) (R vivo) – **ƒé** *[→ **če²**] cong „se“* **bь umár** *vp cond pres [con valore di passato] 3sgm „fosse morto“* **...**

<MS162/e> **Fl. 18. 98.**

1250 **ƒé bь umár** *[→ 1249]*, **ú** *[→ **o²** clit m sg] [„egli“]* **je** *[→ **bite¹**]* **umár** *vp ind pft [con valore di cond passato] 3sgm „è morto“ = „sarebbe morto“* **prⁱć** *[→ **priet²**] avv „prima“*, **ke** *[→ **kuj/ku**] cong „che“* **su** *[→ **bite¹**]* **á** *[= **γa** → **on²**] pron pers m Asg „lo“* **parneslì** *vp ind pft 3pl, „hanno portato“* **tá** *[→ **ta³**] prep „a“* **kíšь** *sf Dsg „casa“* (prej ko so ga prinesli k hiši *[domov]: slov „prima di averlo trasportato a casa“*)

<MS162/f> **Fl. 18. 98**

1251 **tráwa** *sf sg* (erba – in generale); **sⁱéno** *sn sg „fieno“*, **kór** *[→ **kar²**] cong „quando“* **to** *[→ **to²** + **je** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* ʷ**sⁱéčeno** *ppp/agg n sg „falciato“* **ánu** *cong „e“* **súxo** *agg n sg „secco“*, **to sⁱéno** *„è fieno“*

<MS162/g> **Fl. 18. 98.**

1252 **polákŏ** *sf pl „polacchine“* **aláštik** *agg [indecl ?] „elastiche“* (P mezze scarpe, come di solito si portano adesso). **ja** *pron pers sg „io“* **ƒǫ́** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **ordьnátь** *vi inf* **né** *agg num f Apl „un paio di“* **polákŏ** *Apl „polacchine“* **aláštik** (R io voglio ordinare, ordinerò); **ƒǫ́** *vi ind pres 1sg mod* **se** *pron rifl A* **obútь** *vp inf „voglio vestirmi“*

<MS162/h> **Fl. 18. 98 -99.**

1253 (R *[trasl] Lusevera* – R Leggenda *it* „luce vera“ – R Hanno acceso il fuoco per mostrare a Venezia che avevano vinto. – P Insidia à la Re Alberto in Valacchia – guerra con gli Alemanni ...)* *it* Altra variazione (variante): Lux vera – perché in questo sito non si vede altro, che solamente il cielo.

** Il richiamo all'insidia tesa a Giovanni Alberto Jagellone (26 ottobre 1497) durante la I guerra contro i turchi sembra voler collegare questo episodio ad uno analogo, in cui gli abitanti della Val Torre avrebbero contribuito alla difesa del territorio (sotto il dominio*

veneto dal 1492) dall'incursione turca del 1477 o dalle truppe imperiali (1509). Per l'episodio di re Alberto cf il romanzo di Zygmunt Kaczkowski, Albrachtowi rycerze, *1887. [Debbo l'informazione alla cortesia di Andrzej Litwornia – 7 febbraio 2005. LSM]*

<MS163> **Fl. 18. 98**

1254 R Suff. **ъke** – **ьke.** *[trasl* ***ŭke*** – ***ĭke****] [trasl]*
-éc, ***-ók*** **–** R e sim. **–** con accento contro le regole generali (T allungamento di compenso, *lat* compositio R e sim)
– formazioni seriori. (*Grot*, I. 23)*
-ók, ***-ék***, **–** T allungamento di compenso.
znatók *„intenditore"*, ***-ká*** *G „dell'intenditore"* (? da ***znatoké***, non da ***znatŭké***)
igrók *„giocatore"*, ***-oká*** *G „del giocatore"*
* *Cf → 1021.*

<MS163vs>

1255 **ɟǫ́** *[→* ***tiet****] vi ind pres 1sg mod „voglio"* **se** *pron rifl A „mi"* **obútь** *vp inf „vestire" = „voglio vestirmi"*; **ɟóm barése** *sf Aplt* (i pantaloni) **obútь** *„indossare"*; **ɟóm barése obóuɟь** (obvléči *[slov =* ***obleči****]*) (mettere) (T **ɟ** tendente verso **ħ**, **ć**); **ɟǫ́**[(m)] **obútь polákœ** *sf Aplt „voglio calzare le polacchine"* **…**

<MS164/a> **Fl. 18. 99**

1256 **ɟǫ́**[(m)] **obútь polákœ** *[→ 1255]* (i polachi *[le polacche]*); **ɟǫ́**[(m)] **obútь škárpœ** *sf Apl „voglio calzare le scarpe"* (R **„obóuɟь"** qui non si può dire)

<MS164/b> **Fl. 18. 99.**

1257 **ɟǫ́** *[→* ***tiet****] vi ind pres 1sg mod „voglio"* **zzútь** *vp inf „togliere"* **polákœ** *sf Aplt „le polacchine"*; **ɟǫ́ ssóutь** *vp inf „voglio togliere"* **barésœ** *sf Aplt „i pantaloni"* (zvleči *[izvleči = sleči]* hlače: *slov „sfilare i pantaloni"*); **ńelé** *avv „adesso"* **sé** *pron rifl A* **oré** *[→* ***ore/ori***[2]*] avv* **obóučę** *vp ind pres 1sg „mi vesto sopra"* **...**

<MS164/c> **Fl. 18. 99**

1258 **ńelé sé oré obóučę** *[→ 1257]* (se gore obvleče *[slov =* ***se zgoraj oblečem*** *„mi vesto sopra"]*); **ńelé sé** *rifl D* **obúję** *vp ind pres 1sg „adesso mi infilo"* **polákœ** *sf Aplt „le polacchine"*; **ńelé ja** *pron pers sg „io"* **ręǫ́** *[→* ***iti****] vi ind pres 1sg „vado"* **obút** *sup* (grem obuti *[= slov* ***grem obut*** *„vado a calzare"]*)

<MS164/d> **Fl. 18. 99**

1259 **po** *prep* **téls** *agg dim f Lsg* **pǫ́tь** *sf Lsg* (P per questa strada) (R per questa strada)

<MS164/e> **Fl. 18. 99**

1260 **ɟǫ́** *[→* ***tiet****] vi ind pres 1sg mod „voglio"* **obóuɟь** *vp inf „indossare"* **kamьžólu** *sf Asg* (R la casacca) **a**; **ɟǫ́ obóuɟь komьžolí o** *sm Asg* (P il gilè, R il gilè) *„il panciotto"* (**komьžolí**)

<MS164/f> **Fl. 18. 99**

1261 **pastŕ** *sm sg* (R pastore) (pastore)

<MS164/g> **Fl. 18. 99**

1262 **kozlìɟ** *sm sg „capretto"*, pl. **kozlíɟь** (P caprette); **kǿš** (T **ǿ** breve) *sm sg* (P caprone)

<MS164/h> **Fl. 18. 99.**

1263 **lédat** *vi „a guardare/visitare"* (sup.) **Múzac** *TOP sm Asg „Musi"*

<MS165/a> **Fl. 18. 99**

1264 **kǿš** (T **ǿ** breve) *sm sg* (P caprone); **kúšiɟ** *sm sg* (P capretto)

<MS165/b> **Fl. 18. 99.**

1265 **drúzi** *pron idf* Dat. pl. (R agli altri)

<MS165/c> **Fl. 18. 99.**

1266 **ná** *agg num f „una"* **kozá** *sf sg „capra"*; **dą** *agg num m* **tróp** *sm sg* **kozź** *Gpl* (P un gregge di capre); **sú** *vi ind pres 3pl „sono"* **kozé** (N. pl. f.) *„capre"*

<MS165/d> **Fl. 18. 100**

1267 **čí** *agg interr „di quale"* **judí** *sm Gplt „gente"* **sь** *[→* ***bite***[2]*] vi ind pres 2sg* **tí** *pron pers sg „tu"***?** (R di quali sei tu?) **Tarją́** *ETN sm sg* (abitante di Pradielis)

<MS165/e> **Fl. 18. 100**

1268 **Tarją́** *ETN sm sg* (abitante di Pradielis); **Tarją́ńь** (pl. N. m.)

<MS165/f> **Fl. 18. 100**

1269 **Fьpláńanь** *ETN sm pl „abitanti di Flaipano"*; **dą́** *agg num m „un"* **Fьpláńą** *sg „abitante di Flaipano"*; cf. **Tarją́** 18.100 *[→ 1269-1274]*; cf. **drúzi** *agg idf m pl „altri"* **bǫ́rkь** *[forse:* ***bórkь*** *? cf → 1270] sm pl „borghi"*

<MS165/g> **Fl. 18. 100**

1270 **drúzi** *agg idf m pl „altri"* **bórkь** *sm pl „borghi"*: **dą́** *[agg num/art idt m ?] „un"* **Ušéwją** *ETN sm sg „abitante di Gretto"*; **dą́ Frátьɟ** *ETN sm sg „un abitante di Frattìns*; **dá**[m] **Br**[i]**ěžą** *ETN sm sg „un abitante di Pers/di Montemaggiore"* **...**

<MS165/h> **Fl. 18. 100.**

1271 **ną́** *pron pers* (R a noi) (D. pl.)

<MS166/a> **Fl. 18. 100**

1272 **dám** *agg num m „un"* **Br**[i]**ěžą** *ETN sm sg „abitante di Pers/di Montemaggior"*; **dám Bárją** *ETN* (di Lusevera); **dám Podbárją** *ETN* (di Cesariis); **dám Mekotáńą** (Micotis

[Micottis]); **dám Sedlíščą** *ETN „un abitante di Micottis“* (Sedlišče) *[NB: TOP* ***Mekota*** *e* ***Sedlišča*** *= it* ***Micottis]*** **...**

<MS166/b> **Fl. 18. 100.**

1273 dám ? **dą** *agg num m* **Sedlíščą** *ETN „un abitante di Micottis“* (Sedlišče); **Sedlíšča** *TOP sn plt* (R un villaggio) *„Micottis“*; **dą** *„un“* **Zawaršą̀** *ETN sm sg „abitante“* (di Villanova *[delle Grotte]*); **kíše** *sf Apl „le case“* **máju** *[→* ***mieti]*** *vi ind pres 3pl „(le) hanno“* **tá** *part raff* **za** *prep „dietro“* **wárxą** *sm Ssg „la cima“* **...**

<MS166/c> **Fl. 18. 100.**

1274 dą *agg num m „un“* **Zawaršą̀** *ETN sm sg „abitante“* (di Villanova *[delle Grotte]*); **kíše** *sf Apl „le case“* **máju** *[→* ***mieti]*** *vi ind pres 3pl „(le) hanno“* **tá** *part raff* **za** *prep „dietro“* **wárxą** *sm Ssg „la cima“*; **wàrx** *sm sg „cima“*; **órь** *[→* ***ore/-i²]*** *avv „su/sopra“* **na** *prep „sulla“* **wàrxu** *Lsg „cima“* **=** ʷ**óre na wárxu** (Lusevera)

<MS166/d> **Fl. 18. 100**

1275 órь *[→* ***ore/-i²]*** *avv „su“* **na** *prep „sulla“* **wàrxu** *Lsg „vetta“* **=** ʷ**óre** *[→* ***ore/-i²]*** **na wárxu** (Lusevera); **na** *prep „su“* **wsácị** *agg idf m Lsg „ogni“* **= wsákị wárxu** *Lsg „cima/ vetta“*; **na wárxu Brⁱéškę** *ETN agg m Lsg = OR [→* ***Brieški uarh*** *→ OR →* ***Jalouac¹]*** *„sulla Punta di Montemaggiore“* **...**

<MS166/e> **Fl. 18. 100 – 101**

1276 na wárxu *sm Lsg* **Brⁱéškę** *[→ 1275]*; ʷ**óne** *[→* ***uone¹]*** *avv „su“* **na wárxu Brⁱéškę** *„sulla Punta di Montemaggiore“*; **óre** *[→* ***ore/-i²]*** *„su“* **na wárxu Brⁱéškę (gore-)**

<MS166/f> **Fl. 18. 101.**

1277 té *pron dim m sg „colui“*, **ko** *[=* ***k-*** *→* ***ki³*** *pron rel „il quale“ +* ***o²*** *clit m sg]* **ɟé** *[→* ***tiet]*** *vi ind pres 3sg mod „vuole“* **itь** *vi inf „andare“* **po** *prep „per“* **rívь** *[→* ***riua]*** *sf Lsg „la riva/l'erta“* **= tá** *part raff* **mьz** *prep „per“* **rívu** *Asg „l'erta“* **ná** *[=* ***na*** *→* ***o²*** *clit f sg +* ***je*** *→* ***bite²]*** *vi ind pres 3sg „è“* **boǵe krátka** *agg comp f sg „più breve“* (sc. **pot** *sf sg „la strada“*)

<MS166/g> **Fl. 18. 101**

1278 boǵe *avv comp „più“* (bolje *[slov=* ***bolj]***) (Pradielis)

<MS166/h> **Fl. 18. 101.**

1279 trój *sm sg „sentiero“* – pl. **trójь** (P sentieri); **tó** *pron dim n sg „questo“*, **s** *[→* ***z / s]*** *prep* **kǫ** *[=* ***k-*** *→* ***ki³*** *pron rel „dal quale“ +* ***ǫ*** *→* ***o²*** *clit m sg 'di cortesia' [„Lui/Ella“]]* **= s ko** *[→* ***ki]*** **xódi** *vi ind pres 3sg ['di cortesia']* **u** *[→* ***o²]*** **wǫ̀s** *[→* ***uun¹*** *„su“ + →* ***z / s*** *prep „da“] = „questa, da cui Lei sta salendo“*, **tó** *clit n sg [„esso“]* **e** *[=* ***je*** *→* ***bite²]*** *vi ind pres 3sg „è“* **pǫ̑t** *sf sg „una strada“* – **tóle** *pron dim n sg „questa cosa qui“ = „questi“* **pá** *cong „invece“* **so** *vi ind pres 3pl „sono“* **trójь** *„sentieri“* **...**

<MS167/a> **Fl. 18. 101**

1280 tóle *pron dim n sg „questa cosa qui“ = „questi“* **pá** *cong „invece“* **so** *vi ind pres 3pl „sono“* **trójь** *sm pl „sentieri“*; sing. **dą** *agg num m „un“* **trój** (P sentiero); **ɟémo** *vi ind pres 1pl mod „vogliamo“* **itì** *vi inf „andare“ [alias:* ***tiet*** *+ inf = fut „andremo“]* **tlé** *avv „qui“* **dou** *[→* ***dol²]*** *avv „giù“* **po** *prep „per“* **trǫ̑jo** *sm Lsg „il sentiero“*; **ɟé** *[→* ***če²]*** *cong „se“* **to** *clit n sg [„esso“]* **ǵe** *[=* ***jǵe*** *→* ***bite²]*** *vi ind pres 3sg „è“* **za** *prep „per“* **oré** *[→* ***gor¹]*** *avv „su“ = „se è all'insù“*, **...**

<MS167/b> **Fl. 18. 101**

1281 ɟé *cong [→* ***če²]*** *„se“* **to** *clit n sg [„esso“]* **ǵe** *[=* ***jǵe*** *→* ***bite²]*** *vi ind pres 3sg „è“* **za** *prep* **oré** *[→* ***gor¹]*** *avv „all'insù“*, **ɟémo** *vi ind pres 1pl mod „vogliamo“* **itì** *vi inf „andare“ [alias* ***tiet*** *+ inf = fut „andremo“]* **wǫ́** *[→* ***uun¹]*** *avv „su/in salita“* **po** *prep „per“* **trǫ̑jo** *sm Lsg „il sentiero“*; **á** *cong „ma“* **ɟé** *cong „se“* **to** *clit n sg [„esso“]* **jœ** *„è“* **dóu** *[→* ***dol²]*** *avv „all'ingiù“,–* **ɟémo itì dóu po trǫ̑jo** *„andremo giù per il sentiero“*

<MS167/c> **Fl. 18. 101.**

1282 dą *agg num m „un“* **àrm** *sm sg* (grm *slov „cespuglio“*), **nu** *clit m pl [„essi“]* **sú** *vi ind pres 3pl „ci sono“* **ármь** *pl „cespugli“*; **tu** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹]*** *„nei“* **ármax** *Lpl „cespugli“* (v grmah *[slov =* ***v grmih*** *„nei cespugli“*)

<MS167/d> **Fl. 18. 101.**

1283 sь *[→* ***bite¹]*** **vídъu** *vi ind pft 1sg „ho visto“* **nú** *agg num f A „una“* **kozú** (T **ú** breve) *sf Asg „capra“* **tú**ʷ *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹]*** *„nei“* **ármax** *sm Lpl „cespugli“*; **sь vídъu nú ženú** *sf Asg „donna“* **čé** *part raff* **u** *prep „nei“* **ármax** *„cespugli“* (la *[là]* negli sterpi)

<MS167/e> **Fl. 18. 101.**

1284 sь *[→* ***bite¹]*** **vídъu** *vi ind pft 1sg „ho visto“* **na** (**nega**) *agg num m A* (R un) **mǵža**

sm Asg „uomo“ **čću** *[→ **če**[1] part raff + **u**[1]] prep „nei“* **ármax** *sm Lpl „cespugli“*. – **nȯtre** *avv* (dentro)

<MS167/f> **Fl. 18. 102**

1285 **nȯtre** *avv* (dentro)

<MS167/g> **Fl. 18. 102**

1286 **planína** *sf sg* (P alpe)

<MS167/h> **Fl. 18. 102.**

1287 **ʒǫ** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **nátь** (gnati *slov „condurre/spingere“*) *vi inf = „condurrò“* **kozé** *sf Apl „le capre“* **na** *prep „sul“* **mónt** *sm Asg „monte“* (P sull'alpe) **= ná planínu** *sf Asg „sull'alpe“* (Lusevera, Pradielis)

<MS168/a> **Fl. 18. 102**

1288 **ʒǫ́** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **ĭtь** *vi inf = „andrò“* **oré** *[→ **ore/-i**[2]] avv „su“* **po** *prep „per“* **pláne** *sm Lsg „il pianoro“* (sul piano) in su).

<MS168/b> **Fl. 18. 102**

1289 **sь** *[→ **bite**[1]]* **vídъu** *vi ind pft 1sg „ho visto“* **ta** *[→ **te**[2]] agg dim m Asg* **mȯža** *sm Asg „uomo“* (questo uomo)

<MS168/c> **Fl. 18. 102**

1290 **sᵇmo** *[→ **bite**[1]]* **blȉ** *[→ **bite**[2]] vi ind pft 1plm „siamo stati“* **oré** *[→ **ore/-i**[2]] avv „su“* **na** *prep „a“* **Olujé** *MICR sn Lsg „Olouie“ [„legname privo di rami e corteccia“]*, **ánu** *cong „e“* **sᵇmo vídălь** *vi ind pft 1plm „abbiamo visto“* **na** *agg num m A „un“* **mȯža** *sm Asg „uomo“*; **Olujé** (R località)

<MS168/d> **Fl. 18. 102**

1291 **Olujé** *MICR sn Lsg „Olouie“ [„legname privo di rami e corteccia“]* (R località)

<MS168/e> **Fl. 18. 102**

1292 **sь** *[→ **bite**[1]]* **dáu** *vp ind pft 1sgm „ho dato“* **temȯ́** *agg dim m Dsg „a questo“* **mȯ́žu** *s „uomo“* (D. s. m.)

<MS168/f> **Fl. 18. 102**

1293 **sᵇmo** *[→ **bite**[1]]* **vídălь** *vi ind pft 1plm „abbiamo visto“* **dv́ć** *agg num f A „due“* **žené** (T **é** breve) *sf Apl „donne“*, **ké** *pron rel „le quali“* **so** *[→ **bite**[1]]* **nьslé** *vi ind pft 3plf „portavano“* **dą** *agg num m A „una“* **kóš** *sm Asg „gerla“* **dȯ́r** (T **ȯ́** breve) *sn Gplt „di legna“* **po** *prep* **mȯ́š** *sm Asg „a testa“* (= vsaka svoj koš derv *[**drv**] slov „ciascuna la propria gerla di legna“*)

<MS168/g> **Fl. 18. 102**

1294 **dȯ́rva** *sn plt* (R legna)

<MS168/h> **Fl. 18. 102.**

1295 **se** *cong „se“* **ja** *clit sg [„io“]* **rę́** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“*, **ʒǫ**ᵐ *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **vídatь** *vi inf = „vedrò“*; **ʒé** *[→ **če**[2]] cong „se“* **ja rę́**, **ʒǫ**ᵐ **vídatь** (se vado, vedero *[vedrò]*)

<MS169/a> **Fl. 18. 103**

1296 **brúmą** *agg m sg* (buono); **brȗna** *f sg* (buona) (T **?** diligente)

<MS169/b> **Fl. 18. 103**

1297 **ál** *avv interr „forse che“* **sь bíu** *[→ **bite**[2]] vi ind pft 2sgm „sei stato“***?** (**ḱé** *[→ **kje?**] avv interr* **ste bíu** *ind pft 2 pl 'di cortesia'***?** (fem. – **blá?** (R dove siete stato?/ dove è stato?)

<MS169/c> **Fl. 18. 103**

1298 **ʒ** *[→ **če**[2]] cong „se“* **ų** *[→ **o**[2] clit m sg] [„egli“]* **jé** *ind pres 3sg „è“* **dą** *art idt m „un“* **óspot** *sm sg* (gospod *slov „signore“*), **právьmo** *vp ind pres 1pl* **= ʒœkœrámo** *vi =* **dⁱémo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **„onì“** *pron pers m pl 'di cortesia' „Loro“* – **ǫ́** *pron pers m sg 'di cortesia'* (R Lui/Ella)

<MS169/d> **Fl. 18. 103**

1299 **ǫ́** *pron pers m sg 'di cortesia'* (R Lui/ Ella/Lei); **ḱé** *[→ **kje?**] avv interr „dove“* **su blì** *vi ind pft 3plm 'di cortesia' „sono stati“***?** (P Lei dove è stato?); **kú** *[→ **ka?** pron interr + **u** → **o**[2] clit m sg] „che cosa Lui/Lei“* **berȯ́** *vi ind pres 3sg „raccoglie“* **...**

<MS169/e> **Fl. 18. 103**

1300 **ʒapą́** *sm sg „fagiolo nano“* (P fagiolo basso che cresce vicino al terreno); **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **rát** *„molto“* **ʒapána** *Gsg „di fagioli = „ha molti fagioli“*; **má** *vi ind pres 3sg „ha“* **dą** *art idt m A „un“* **kȯ́p** *sm Asg „mucchio“* **ʒapána** *Gsg „di fagioli“*

<MS169/f> **Fl. 18. 103**

1301 **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **rát** *avv „molto“* **ráxu** *sm Gsg „di fagioli“ = „ha molti fagioli“*; **ú** *[→ **o**[2] clit m sg] [„egli“]* **ma rá** *[→ **rat**[2]] avv „molto“* **taá** *pron dim m Gsg „di questo“* (on ma dost tega *[slov = **(on) ima veliko tega**]*) (ha molto di questo)

<MS169/g> **Fl. 18. 103**

1302 **káke** *agg inter f pl „quali“* **réči** *sf pl* **xúde** *agg f pl* (P che brutte cose).

<MS169/h> **Fl. 18. 103**

1303 vixája *vi ind pres 3sg „esce“* (Pradielis) (Flajp.) ? sorte (sortisce) (P esce)
<MS170/a> **Fl. 18. 103**

1304 recì *vp imper 2sg* **po** *prep* **tę** *agg dim m Lsg „questa“* **jezíku** *sm Lsg*, (**ki** *[?]*) **ɟé** *[→ **če²**] cong* **ti** *clit sg [„tu“]* **ɟéš** *[→ **tiet**] vi ind pres 2sg* (parla per questa lingua, se tu vuoi *[„parla in questa lingua, se vuoi“]*)
<MS170/b> **Fl. 18. 103**

1305 ną́ *pron pers Dpl* **ne** *avv neg* **dastḗ** *vp ind fut 2pl ‘di cortesia’* (R non ci darete/darà)
<MS170/c> **Fl. 18. 103**

1306 ké *[→ **kje?**] avv interr „dove“* **bo** *[→ **bite¹**]* **xodíla** *vi ind fut 2sgf „camminerà“* (Flajp., Prad.) **kolœ́** *avv „così“* (Pradielis) = **takolœ́**
<MS170/d> **Fl. 18. 104**

1307 nú *clit m pl [„essi“ o „Loro“ ‘di cortesia’]* **bь** *[→ **bite¹**]* **se** *pron rifl D „si“* **ťélь** *vi cond pres 3plm mod „vorrebbero“* **dátь** *vp inf „dare“* **nú** *art idt f A „una“* **maravéju** *sf Asg „meraviglia“ = „Lei si meraviglierebbe“ / „si meraviglierebbero“* (Flajp.); **ná maravéja** *sg „una meraviglia“*
<MS170/e> **Fl. 18. 104**

1308 skúta *sf sg* (P ricotta)
<MS170/f> **Fl. 18. 104**

1309 Rǒža *NP f „Rosa“* **Ʒefǫ́ka** *NC f sg* (sopranon *[= frl **sopranòn**]*) *„quella degli Zefòn“]“*; **tá** *part raff* **păr** *prep „da“* **Ʒefónu** *NC m Lsg „quello degli Zefòn“* (sopran. di Pradielis) *[per „soprannome“ cf → 2240]*
<MS170/g> **Fl. 18. 104**

1310 Farı́ka *NC f sg „quella dei Farin“* (sopran. di Pradielis) *[per „soprannome“ cf → 2240]*
<MS170/h> **Fl. 18. 104**

1311 wǫ́ *avv „fuori“* **s** *[→ **z/s**] prep „da“ = locuz prep* **préœ** *sf Gsg* (P di filato)
<MS171/a> **Fl. 18. 104.**

1312 ɟamьžót *sm sg „gonna“* (**cotula** *[= frl **còtule**]*) *[cf frl **camisòt** „camiciotto“]*) (P gonna nella vecchia veste femminile) (Pradielis).
<MS171/b> **Fl. 18. 104**

1313 pasíca *sf sg „cintura“* – **vóunьno** *agg n sg* (P di lana) (Pradielis); **ƀéla** *agg f sg „bianca“* **vóuna** *sf sg* (R lana) (R *[trasl]* ***volna*** *= slov „lana“*)
<MS171/c> **Fl. 18. 104**

1314 wóda *sf sg „acqua“* (Fl.); **vóda** – D. s. f. **vódь** *„all’acqua“* (Pradielis)
<MS171/d> **Fl. 18. 104.**

1315 čemósa *sf sg „cintura“* = **pasíca** (P cintura larga bianca nella vecchia veste femminile); **su** *[→ **bite²**] vi ind pres 3pl „sono“* **wsé** *pron idf n sg* **dnó** *pron dim n = locuz avv „tutt’uno“*; **wse ḿḗs** *avv = locuz avv „tutt’uno“* (R tutto insieme) (*slov* vmes *propr „in mezzo“*) (Pradielis)
<MS171/e> **Fl. 18. 104**

1316 krožàt *sm sg „giubba“ [cf frl**crosàt** „farsetto/veste che s’addoppia sul petto“] –* **dwá** *agg num m „due“* **krožą́ta** *du „giubbe“* (la giachetta *[giacchetta*) (P giubba da donna/ caffettano) (come un capoto *[cappotto]* piccolo) (P vecchia veste femminile) (Pradielis)
<MS171/f> **Fl. 18. 104**

1317 kolœ́ *avv* (R così; *it* cosi *[così]*) (Pradielis)
<MS171/g> **Fl. 18. 104**

1318 kamьžǒla *sf sg „casacca“* = **ɖagèt** *[→ **ʒaget(a)**]sm sg* (P giubba da donna/ caffettano) *„giubba“* (Lusevera etc.)
<MS171/h> **Fl. 18. 104.**

1319 kótɷla *sf sg* (P gonna delle donne giovani)
<MS172/a> **Fl. 18. 104**

1320 né *[= **na** → **o²** clit f sg [„essa“] + **jé** → **bite¹**]* **obóukla** (na *[ona]* je oblekla *slov „essa ha indossato“*) *vp ind pft 3sgf* **kótɷlu** *sf Asg „la gonna“*; **ɟó** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **obóuɟь** *vp inf = „indosserò“* **kótɷlu** *„la gonna“*
<MS172/b> **Fl. 18. 104**

1321 Bárskь *ETN agg m sg* **komǫ́** *sm sg* (com. di Lusevera)
<MS172/c> **Fl. 18. 105**

1322 kamьžǒlě *s* (N. pl. f.) *„casacche“*
<MS172/d> **Fl. 18. 105**

1323 vóunę *agg m sg „di lana“* **pás** *sm sg „cintura“* = **čœmǒsa** *sf sg „cintura di lana“*; **sú** *[→ **bite²**] vi ind pres 3pl „sono“* **bojœ́ šorokœ́** *agg comp f pl „più larghe“*, **anukúj** *[→ **kuj/ku**] cong „che“* = **kɷj** *cong „che“* **ƀjéjskě** *ETN agg sost f pl „quelle resiane“* (rezjanska *[slov = **rezijanska** „resiana“*) **ánu** *cong „e“* **ƀélě** *agg f pl „bianche“* **čœmǒsœ**

„cinture“ (P cinture (quelle) bianche e più larghe che le resiane)

<MS172/e> **Fl. 18. 105**

1324 sú bojœ́ šorokœ́, anukúj = kœj ƀjéjskœ̆ (rezjanska) **ánu ƀélœ̆ čœmœ́sœ** (P cinture (quelle) bianche e più larghe che le resiane) *[→ 1323]*

<MS172/f> **Fl. 18. 105**

1325 já *clit sg [„io“]* **ƒó** *vi ind pres 1sg mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **ĭtù** *vi inf = „andrò“* **túᵘ** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****] „a/in“* **B´élu** *[→* ***Biela¹****] TOP sf Asg „Resia/Val Resia [„alla bianca“]“* (voglio andare in *[a]* Resia); **B´jánь** *ETN sm pl* (Resiani) = **„rozьją́“** (furl. *[roseàn]*) *ETN sm sg „resiano“*

<MS172/g> **Fl. 18. 105**

1326 sⁱénca *sf sg* (ombra) (R ombra)

<MS172/h> **Fl. 18. 105.**

1327 ǫ́ᵐ *clit m sg [„egli/esso“]* **vixája** *vi ind pres 3sg „esce“* – **ná** *clit f sg [„ella/essa“]* **vixája**; **kúščœ̆rica** *sf sg „la lucertola“* **ná** *clit f sg* **vixája** *„esce“* **wǫ̀** *avv „fuori“* **z** *prep „dalla“* **jā́me** *sf Gsg „buca“*

<MS173/a> **Fl. 18. 105**

1328 já *pron pers sg „io“* **si** *[→* ***bite¹****]* **ví́dьu** *vi ind pft 1sg „ho visto“* **ná** *agg num m A „una“* **modrása** *sm Asg „vipera“* (**nega modrasa**), **kú** *[=* ***k- → ki³*** *pron rel „la quale + ú → o² clit m sg [„essa“]]* **je vilⁱézu** *vp ind pft 3sgm „è strisciata“* **wǫ̀ᵐ** *avv „fuori“* **pod** *prep „(da) sotto“* **ni** *art idt f L „un“* **pḗƒь** *sf Lsg „sasso“*

<MS173/b> **Fl. 18. 105**

1329 recì *vp imper 2sg „di’“* **po** *prep „nella“* **tʷújį** *sm Lsg „tua“* **jьzíku** *sm Lsg „lingua“* **tᵘœ́** *pron dim n Asg „quello“*, **ke** *[→* ***ki³*** *] pron rel „che“* **ti** *clit sg [„tu“]* **ƒéš** (T **é** breve) *[→* ***tiet****] vi ind pres 2sg „vuoi“*

<MS173/c> **Fl. 18. 105**

1330 ƒú *[=* ***če²*** *cong „se“ +* ***ú → o²*** *clit m sg [„essa“]]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **máu** *agg m sg „piccola“*, **pasìƒ** *sm sg* (R cinturetta); **ƒú e** *[→* ***bite²****]* **velìk** *agg m sg „grande“*, **pā́s** *sm sg* (R cintura). – **tá** *[****to²*** *+* ***je → bite²****] „è“* **na** *art idt f „una“* **pasíca** *sf sg* **velíka** *f sg* (P cintura grande)

<MS173/d> **Fl. 18. 105**

1331 te *[→* ***to²*** *+* ***je → bite²*** *vi ind pres 3sg impers]* **póuno** *avv* **žén** *sf Gpl* (R ci sono molte donne), **ké** *[→* ***ki³*** *] pron rel „le quali“* **ni** *clit f pl [„esse“]* **nósiju** *vi ind pres 3pl „portano“* **čemósu** *sf Asg „la cintura di lana“* **ánu** *cong „e“* **ƒamьžót** *sm Asg „la gonna“ [cf → 1312].* **á** *cong „ma“* **ta** *[=* ***to²*** *clit n sg +* ***je → bite²*** *vi ind pres 3sg impers]* **dostí** *avv interr* **jьx** *pron pers Gpl „quante ce n'è“*, **...**

<MS173/e> **Fl. 18. 106**

1332 á *cong „ma“* **ta** *[=* ***to²*** *+* ***je → bite²*** *vi ind pres 3sg impers]* **dostí** *avv interr* **jьx** *pron pers Gpl „quante ce n’è“*, **ká** *[→* ***ki³*** *] pron rel „che“* **nь** *clit f pl [„esse“]* **nósьju** *vi ind pres 3pl „portano“* **ƒamьžót** *sm Asg „la gonna“***?** (quante sono)

<MS173/f> **Fl. 18. 106**

1333 tá *part raff* **pǎr** *prep „da“* **nás** *pron pers Lpl „noi“* **ńⁱé** *avv neg* **so** *[→* ***bite¹*** *]* **nosílь** *vi ind pft 3plm „non portavano“* **ƒamьžóta** *sm Gsg „la gonna“* **máj** *avv „mai“*, **má** *cong „ma“* **sᵇmo nosílь** *1plm „portavamo“* **símprь** *avv „sempre“* **ítakolœ́** *avv „proprio così“*, **tí** *[→* ***tej*** *] cong* **ńelḗ** *avv* (R come adesso)

<MS173/g> **Fl. 18. 106**

1334 B´éla (T tendente verso **B´jéla**) *[→* ***Biela¹*** *] TOP agg sost f sg „Resia/Val Resia [„la bianca“]“*; **tóu** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹*** *] „in“* **B´élь** (L. s. f.) (in *[a]* Resia); **Rezjúta** *TOP sf sg „Resiutta“* **...**

<MS173/h> **Fl. 18. 106.**

1335 (R Il vecchio costume nazionale prima lo portavano solo nel „comune di Lusevera“, „di Monteaperto *[Monteaperta]*, etc. – A „Flaipano“ non lo portavano. – Adesso 5, 6 a „Pradielis“

<MS174> **Fl. 18. 106.**

1336 R Suff. *[trasl]* ***ák, -aká*** (Grot, 11)*
Suff. *[trasl]* ***ík, -iká.*** –
Suff. *[trasl]* ***-ščík, ščiká***
[trasl] ***ostrják – ostrjaká*** *„bello spirito“ – „di un bello spirito“*
** Cf → 1021.*

<MS174vs>

1337 Rezjúta *TOP sf sg „Resiutta“* = **tá** *part raff* **na** *prep „a“* **Rezjútь** *L „Resiutta“*

<MS175/a> **Fl. 18. 106**

1338 ƒó *[→* ***tiet****] vi ind pres 1sg mod „voglio“* **itь** *vi inf „andare“* **ŏr** *[→* ***gor¹*** *]* **na** *prep „a“* **Rezjútu** *TOP sf Asg „Resiutta“* = **oré** *[→* ***gor¹*** *]* **na Rezjútu**; **oré tœ́ᵘ** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹*** *] „su a“* **Bⁱélu** *TOP agg sost f Asg* (in

[a] Resia) *[→ 1325, 1334]*; **tȣ̑ᵘ B'ʲélu** (in *[a]* Resia) (Ac. s. f.)

<MS175/b> **Fl. 18. 106**

1339 ja *clit sg [„io“]* **máj** *avv* **nʲé** *avv neg* **sь** *[→* ***bite¹****]* **bíu** *vi ind pft 1sgm „non sono mai stato“* **tȣ̑ᵘ** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****] „a“* **B'ʲélь** *[→ 1325, 1334]*

<MS175/c> **Fl. 18. 107**

1340 B'ʲéščicœ̑ (T tendente verso **B'j-**) *ETN s* (Rezjanki *[slov =* ***Rezijanke****]*) (N. pl. f.) *„le resiane“*; **B'ʲjǻnь** *ETN s* (N. pl. m.) (Rezjani *[slov =* ***Rezijani****] „i resiani“*); **sámi** *pron dim m pl „essi stessi“* **sébe** *pron rifl A „sé“* (R sé stessi)

<MS175/d> **Fl. 18. 107**

1341 sámi *pron dim m pl „essi stessi“* **sébe** *pron rifl A „sé“* (R sé stessi)

<MS175/e> **Fl. 18. 107**

1342 já *pron pers sg „io“* **sь** *[→* ***bite¹****]* **bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **tú** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****]* **ƀéli** *agg sost m Lsg TOP [→] „a Uccea“* **=** **ƀéli** *agg m Lsg* **patȣ̑ce** *sm Lsg = TOP „Uccea“* (in Ucea *[Uccea]*) (furl. „té Ućée“ *[te Ucèe]*); **B'ʲéli patók** *IDR „Rio Bianco“* (T. Ucea *[Uccea]*)*

* *Il R. Bianco si getta nel T. Uccea.*

<MS175/f> **Fl. 18. 107**

1343 a *[→* ***o²*** *clit m sg 'di cortesia' +* ***je*** *→* ***bite¹****]* **bíu** *vi ind pft 3sgm 'di cortesia' „(Lei) è stato“* **tą́** *avv „là“***?** (Ella è stato là?) (colla *[con]* sorpresa) (R con stupore) (P a me, quando ho detto di essere già stato a Uccea)

<MS175/g> **Fl. 18. 107**

1344 ʝœkœréj *vi imper 2sg „parla“* **nu** *art idt f A „una“* **mœ́rvu** *[→* ***merva****] sf Asg „briciola“ = locuz avv [→* ***nu mar(u/-uu)****]* (un poco)

<MS175/h> **Fl. 18. 107**

1345 já *pron pers sg „io“* **stojį́** *vi ind pres 1sg „sto“* **tá** *part raff* **na** *prep „a“* **Téru** *TOP sm Lsg* (Pradielis) **= tú** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****]* **ʷásь** *sf Lsg „in paese“*; **túᵖ Téru** (in Pradielis) **= „ja stɷjį́ tá na vási“** (Pradielis) *„io abito in paese/a Pradielis“*

<MS176/a> **Fl. 18. 107**

1346 (furl. „gráve“ ***[gràve]***) **gráwa** *sf sg „ghiaia“* **(= rezjansk** *ETN avv „in resiano“* **grawa)** (P ghiaia) (P piccole pietre)

<MS176/b> **Fl. 18. 107**

1347 ráwą *sf sg* **(ravan)** *„altopiano“*; **dv́ɛ́** *agg num f „due“* **ráune** *pl* **= ráunь** *du „altopiani“*

<MS176/c> **Fl. 18. 107**

1348 ʝé *[→* ***če²****] cong „se“* **to** *clit n sg [„esso“]* **e** *[=* ***je*** *→* ***bite²****]* **plą́** *sm sg ([un]* piano), **tó** *clit n sg [„esso“]* **se** *pron impers „si“* **dí** *[→* ***djati****] vp ind pres 3sg „dice“* **ráwą** *sf sg* („**ravan**“) (P una pianura in alto/un altopiano)

<MS176/d> **Fl. 18. 107**

1349 Méa *TOP sf sg „la Valle di Musi [„ghiaione“]“* **e** *[=* ***je*** *→* ***bite²****]* **dȣ̑a** (T **ȣ̑** assai lunga) *[→* ***douh¹****] agg f sg* (dolga *slov „lunga“*) (R lunga) – **dv́í** *agg num f A „due“* **úrь** *sf Adu „ore“* **xodítь** *vi inf „(da) camminare/di cammino“*; **Méa** (Valle di Musi)

<MS176/e> **Fl. 18. 107**

1350 tá le *[→* ***tele¹****] agg dim f sg „questa“* **gráwa** *sf sg „ghiaia“*, **na** *[=* ***na*** *→* ***o²*** *clit f sg „essa“ +* ***je*** *→* ***bite¹****]* **pȧrnьsla** *vp ind pft 3sgf „ha portato“* **wóda** *sf sg „l'acqua“* **jȣ̑** *pron pers f Asg „la/essa“ = „l'ha portata l'acqua“* **dó** *[→* ***dol²****] avv* **mьs** *[→* ***miz****] prep = locuz prep „giù per“* **patók** *sm Asg „il torrente“* **=** **dós** *[→* ***dol²*** *+ →* ***z/s****] locuz prep „giù dal“* **patóka** *G „torrente“*; **já** *pron pers sg „io“* **sь** *[→* ***bite²****] „sono“* **tlé** *avv „qui“* **na** *prep „sul“* **patóce** *L „rio“* **...**

<MS176/f> **Fl. 18. 108**

1351 já *pron pers sg „io“* **sь** *[→* ***bite²****] „sono“* **tlé** *avv „qui“* **na** *prep „sul“* **patóce** *L „rio“* (**ó** prolungato) (sul questo rivulo *[su questo rivolo/rio]*)

<MS176/g> **Fl. 18. 108**

1352 tó *clit n sg [„esso“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **dą́** *art idt m „un“* **velìьk** *agg m sg „grande“* **patòk** (T **ò** breve, ma pienamente sonora, di timbro *[lett: „colore“]* netto) *s „torrente“* (N. s. m.)

<MS176/h> **Fl. 18. 108**

1353 dóᵘ *[→* ***dol²****] avv* **mьs** *[→* ***miz****] prep = locuz prep „giù per“* **patók** (R **ȯ̲** non breve) *sm Asg „il rio“*

<MS177/a> **Fl. 18. 108**

1354 tᵘóle *agg dim n sg* **tó** *clit n sg [„esso“]* **mь** *pron pers Dsg „mi“* **plažǻ** *vi ind pres 3sg „piace“ [cf frl* ***chèst al mi plâs****]* (questo mi piace)

<MS177/b> **Fl. 18. 108**

1355 **fontána** *sf sg „la sorgente“* **ot** *prep* **c^{i}élā** *agg idf m Gsg „di tutto/dell’intero“* **Terá** *IDR sm Gsg „T. Torre“* (del tutto Torre *[di tutto il Torre]*), **ké** *[→ **ki**^{3}] pron rel „che“* **na** *clit f sg [„essa“]* **vixája** *vi ind pres 3sg „esce“* **tá** *part raff* **pot** *prep „sotto“* **Múscą** *[→ **Muzac**] OR sm Ssg* (sotto Musi) *„il M. Musi“*

<MS177/c> **Fl. 18. 108**

1356 **nú** *agg num f A* **ned^{i}éju** *sf Asg* **po** *prep* **m^{i}éscu** *sm Lsg* (R una domenica al mese); **dam** *agg num m A* **bót** *sm Asg = locuz avv „una volta“* **po ḿéscu** *[→ **miesac**]* **...**

<MS177/d> **Fl. 18. 108**

1357 **dam** *agg num m A* **bót** *sm Asg = locuz avv* **po** *prep* **ḿéscu** *[→ **miesac**] sm Lsg* (R una volta al mese) **nu** *clit m pl [„essi“]* **máju** *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl „hanno“* **májšu** *sf Asg „messa“* **túᵘ** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}]* **Múscь** *TOP sm Lplt „a Musi“*, **nú** *agg num f A „una“* **ned^{i}éju** *sf Asg „domenica“* **po** *prep „al“* **ḿescu** *sm Lsg „mese“* (**ъ = é**; R con la palatalizzazione **...**)

<MS177/e> **Fl. 18. 108**

1358 (**ъ̲ = e̲**; R con la palatalizzazione dovuta a **^{i}e̲** è rimasta soltanto **é**); cf. **ḿescu** *[→ 1357]*.

<MS177/f> **Fl. 18. 108**

1359 **nú** *art idt f A „una“* **márwu** *[→ **merva***] sf Asg „briciola“ = locuz avv [→ **nu mar(u/-uu)**]* (un poco) **ála vőlte** *locuz avv „alla volta“* (un poco la volta) *[= frl **un frègul a la vólte**]*

<MS177/g> **Fl. 18. 109**

1360 **ḱí** *pron interr* **to** *clit n sg [„esso“]* **ré** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg „va“* **čantát** *vi sup [cf frl **ciantâ mèsse**]* **májšu** *sf Asg***?** (qui viene cantare la messa *[chi viene a cantar messa?]*) (i cantori in coro)

<MS177/h> **Fl. 18. 109.**

1361 **kȯr** *[→ **kar?**] avv interr „quando“* **da** *[→ **de**^{2}] cong „che“ [cf → 727]* **oré** *[= **o**^{2} clit m sg „egli“ + **ré → iti**] vi ind pres 3sg „va“* (kedar on gre – ? gore gre *[slov = **kdaj (on) gre? gre gor?** „quando (lui) va?“ – „va su?“]*) **p^{i}ét** *vi sup „a celebrare“* (**^{i}e̲**) **májšu** *sf Asg „la messa“* **jéro** *sm sg „il prete“***?** **kár** *avv interr „quando“* **oré p^{i}ét májšu jéro?** (quando va *[a]* celebrare la messa *[il]* prete).

<MS178/a> **Fl. 18. 109**

1362 **prosítь** *vi inf* (domandare)

<MS178/b> **Fl. 18. 109**

1363 **ón** → ***o***^{2} *clit m sg [„lui“]* **ꝑe** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **itì̀ь** *vi inf = „andrà“* **ńelḗ** *avv „adesso“*

<MS178/c> **Fl. 18. 109**

1364 **ké** *[→ **ke?**^{4}] agg interr m sg „quale“* **jéro** *sm sg „prete“* **óma** *[= **o**^{2} clit m sg + **ma → mieti**] vi ind pres 3sg mod „ha da/deve“* **prítь** *vp inf „venire“* **p^{i}ét** *vi sup „a celebrare“* **májšu** *sf Asg „la messa“***?** (quale prete ...?)

<MS178/d> **Fl. 18. 109**

1365 **kȯr** *[→ **kar**^{2}] cong „quando“* **dă** *[→ **de**^{2}] cong „che“ [cf → 727]* **oré** *[= **o**^{2} clit m sg „egli“ + **ré → iti**] vi ind pres 3sg „va“* **p^{i}ét** *vi sup „a celebrare“* **májšu** *sf Asg „la messa“*, **ovъzáj** *vi imper 2sg* **mœ** *pron pers Asg „avvisami“* (avvertisci *[avverti]* (me)

<MS178/e> **Fl. 18. 109**

1366 **ožéńœne** *agg f pl „sposate“* **tȯᵘ** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}]* **Múzac** *TOP sm Asg* (P andate spose a „Musi“) **trí** *agg num f „tre“* **ali** *cong „o“* **čьtírь** *„quattro“* **žané** *sf pl „donne“* **ƀ^{i}é^{i}skœ̆** *ETN agg f pl „resiane“*

<MS178/f> **Fl. 18. 109**

1367 **já** *pron pers sg „io“* **sь** *[→ **bite**^{2}] „sono“* **trúdą** *agg m sg „stanco“*

<MS178/g> **Fl. 18. 109**

1368 **dą** *agg num m „un“* **Múščą** *ETN sm sg „abitante di Musi“*

<MS178/h> **Fl. 18. 109**

1369 **ví** *clit pl [„voi“]* **prosíta** *vi imper 2pl* **po** *prep* **wášь** *pron poss n Lsg* (R domandate nella vostra lingua)

<MS179/a> **Fl. 18. 109**

1370 **o** *inter „oh“* **Žwą** *[→ **Žuan**] NP m* (R Giovanni)

<MS179/b> **Fl. 18. 110**

1371 **ꝑé** *[→ **če**^{2}] cong „se“* **nu** *[→ **o**^{2}] clit m pl [„essi“]* **pojȯ** *vi ind pres 3pl „dicono messa“*, **nú pojȯ po** *prep „in“* **láškı̨** *ETN agg sost n Lsg „friulano“*

<MS179/c> **(Musi) Muz. 18. 117.**

1372 **mí** *agg poss f pl* **sestré** *sf pl* (*[le]* mie sorelle); **mā̃** *sg „mia“* **sestra** *sg „sorella“*

<MS179/d> **Muz. (Musi) 18. 117.**

1373 **ezát** *avv* (dopo) **é** *[= **je → bite**^{1}]* **jin** *[→ **on**^{2}] pron pers Dpl „(a) loro“* **ɡáu** *[→ **djati**] vp ind pft 3sgm „ha detto“*

<MS179/e> **Fl. 18. 118.**

1374 **uštír** *sm sg „l’oste“* **u** *[→ **o**^{2}] clit m sg [„egli“]* **ꝑé** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg mod*

„vuole“ (on če *slov „(egli) vuole“]*) **was** *pron pers Apl* **prosītь** *vi inf „pregarVi/pregarLa“*
<MS179/f> **Fl. 18. 118.**

1375 **e** *[→ **anu**] cong „anche“* **ví** *pron pers pl „voi“* **dą̄*** *pron idf „uno“* **mate** *[→ **mieti**] vi imper 2pl ‘di cortesia’ mod „ha da“* **reƒé** (T tendente a **ć**) *vp inf „dire“ = „deve dire“*
** Il senso del discorso è il seguente: „E allora uno di voi deve dire“ – cf Mat II, testo 542.*
<MS179/g> **Fl. 18. 118**

1376 **dúƒe** *cong* (dunque) **dą̄** *pron idf m sg „uno“* **e** *[= **je** → **bite**[1]]* **išpondó**[u] *vp ind pft 3sgm „ha risposto“*
<MS179/h> **Fl. 18. 118.**

1377 Muz. = „Musi“
<MS180/a> **Muz. 18. 110**

1378 **ƒœkœráj** *vi imper 2sg* **po** *prep* **twójį** *pron poss n Lsg* (R parla nella tua lingua); **po** *„alla“* **vášį** *pron poss n Lsg „vostra“ [sott: „maniera/lingua“]*
<MS180/b> **Muz. 18. 110**

1379 **ką̄** *avv interr „dove“* **u** *[→ **o**[2]] clit m sg [„Lui/Lei“ ‘di cortesia’]* **ré** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg ‘di cortesia’ „va“***? = ką̄ ų ré?** (dove va Ella?); **ką̄ ti** *clit sg [„tu“]* **réš** *2sg „vai“* **? ...**
<MS180/c> **Muz. 18. 110**

1380 **ką̄ ti réš?** *[→ 1379]*; **ką̄ vi** *clit pl [„Voi“ ‘di cortesia’]* **resté** *vi ind pres 2pl ‘di cortesia’ „andate“ = „dove va“***? ką̄ u** *[→ **o**[2]] clit m sg [„Lei“ ‘di cortesia’]* **ré** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg ‘di cortesia’ „dove va“***?** (R *[lett]* dove lui va?)
<MS180/d> **Muz. 18. 110**

1381 **pláče** *vi ind pres 3sg „piange“*; **zakí** *[→ **zakuo?**] avv interr* **ti-pláčьš** *[**ti** clit „tu“] 2sg***?** (perché tu piangi); **plákati** *inf „piangere“*
<MS180/e> **Muz. 18. 110**

1382 **te** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „c’è“* **vóda** *sf sg* (R acqua); **mómo** *vi ind pres 1pl mod „abbiamo da/dobbiamo“* **pasátь** *vi inf „attraversare“* **vódu** *sf Asg „il fiume“*; **váda** (1. aqua – 2. fiume)
<MS180/f> **Muz. 18. 110**

1383 **bojǵe** ?? **rēzno** *avv comp „più aspramente“* **ƒœkœráju** *vi ind pres 3pl „parlano“* **= žvélto** *avv* (svelto) **= bojǵe rózno** (grozno *slov „orrendamente“ [forse* grozno = grobo *„grossolanamente“ ?]*) **= árdo** *avv* (grdo *slov „male“*)
<MS180/g> **Muz. 18. 110**

1384 ? (**né** *avv neg* **kapistḗ?** *vp ind pres 2pl ‘di cortesia’ „(Lei) non capisce“***?** *[il testo è cancellato con un tratto di penna]* (Lusev., = Musi) (R non capite/non capisce)
<MS180/h> **Muz. 18. 110**

1385 (**bojǵe rēzno/rózno ƒœkœrát**); **bojǵe rēzno/rózno** *avv comp „più aspramente/ più orrendamente“* **ƒœkœrá** *vi ind pres 3sg „parla“*, **tí kœ** *[= **tí** → **tej** + **kœ** → **kuj/ku**] locuz cong „che“ [lett: „che come“]* **Múščanь** *ETN sm pl „gli abitanti di usi“* **= bojǵe rašolút** *avv comp „con maggiore sicurezza“* **= bojǵe koražǭs** *avv comp „più disinvoltamente“*
<MS181/a> **Muz. 18. 110**

1386 **né** *avv neg* **kapišā́tь** *vp ind pres 2pl ‘di cortesia’***?** (R non capite/non capisce)
<MS181/b> **Muz. 18. 110**

1387 R A „Musi“ pronunziano più in fretta che a „Lusevera“: per il resto la lingua è uguale.
<MS181/c> **Muz. 18. 111**

1388 **ų́** *[→ **on**[2]] pron pers m sg „lui“* **stojí** *vi ind pres 3sg „sta/abita“* **ta** *[→ **ta**[3]] prep „a“* **pódbardą** *TOP sn [= **pod** prep + **bardą** Ssg] [lett: „sotto Lusevera [„il colle“]“] „Cesariis“*
<MS181/d> **Muz. 18. 111**

1389 **ta** *part raff* **ná** *prep „a“* **kíšь** *sf Lsg „casa“*; **tlé** *avv „qui“* **tó** *clit n sg [„esso“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **ščé** *avv „ancora“* **na** *agg num f „una“* **kíša** *sf sg* (hiša *slov „casa“*); **kíša**
<MS181/e> **Muz. 18. 111**

1390 **lánь** *avv* (P l’anno scorso); **láni**
<MS181/f> **Muz. 18. 111.**

1391 **kó** *[→ **ka?**] pron interr A „che cosa“* **sь** *[→ **bite**[1]]* **sь** *pron rifl A* **naúčьla** *vp ind pft 3sgf „che cosa hai imparato“*; **kó sь sь naúču** *m sg „che cosa hai imparato“*
<MS181/g> **Muz. 18. 111**

1392 **ú** *[→ **on**[2]] pron pers m sg „egli“* **je prṓdu** *vp ind pft 3sgm* (R egli ha venduto) – **ƒémo** *[→ **tiet**] vi ind pres 1pl mod „vogliamo“* **pī́tь** *vi inf „bere“* **vṓdu** *sf Asg „acqua“*
<MS181/h> **Muz. 18. 111.**

1393 **já** *clit sg [„io“]* **berę́** *vi ind pres 1sg* **ráx** *sm Asg* **nás** *avv* (R oggi raccolgo i fagioli) – **ràx**; **já ji** *[→ **ja**[2] *clit sg] [„io“]* **berę̀ņ ràx nàs**
<MS182/a> **Muz. 18. 111.**

1394 **dolé u rúpe** *MICR: avv + prep + sf Lsg [„giù, nella buca“]* (R località); **na** *agg num f*

„un“ **ńíwa** *sf sg „campo“*, **ke** *pron rel „che“* **dⁱémo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „chiamiamo“* **Rúpa** *[„cavità nel terreno“]* **mí** *pron pers pl „noi“*

<MS182/b> **Muz. 18. 111**

1395 peštátь *vi inf* (pestare)

<MS182/c> **Muz. 18. 111.**

1396 te *[→ **to²** + **je** → **bite¹**]* **málo** *avv* **potьšálo** *vp ind pft 3sgn* (ha patito poco) (R parlando del danno causato dalla tempesta)

<MS182/d> **Muz. 18. 111.**

1397 te *[→ **to²** + **je** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **dét** *sm sg* (to je ded *slov „è il nonno“*); **dét**, **dva** *agg num m „due“* **dⁱéda** *du „nonni“* (nono *[nonno]*); **bǎba/bába** *sf sg* (T nonna); **dèt = te** *art dt m „il“* **stári oɟà** *s m sg „nonno“ [lett: „il vecchio padre“]*

<MS182/e> **Muz. 18. 111 – 112**

1398 (R A „Musi“ trascinano *[le parole]* terribilmente. ? *it* Più ruspido *[ruspo = „rozzo“]*, che non in Lusevera

<MS182/f> **Muz. 18. 111.**

1399 šče *cong „anche“* **já** *pron pers sg „io“*, **šče mī** *pron pers pl* (anche noi. **„tudi“** non si usa)

<MS182/g> **Muz. 18. 112**

1400 prⁱédăt *sm sg* (P bisnonno) **= predét** (Flajp.); **si** *[→ **bite¹**]* **vídu** *vi ind pft 1sg „ho visto“* **prⁱédďeda** *Asg „il bisnonno“*; **tó** *clit n sg [„esso“]* **je** *[→ **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **muj** *agg poss m sg „il mio“* **prⁱédăt** *„bisnonno“*

<MS182/h> **Muz. 18. 112.**

1401 prⁱébăba *sf sg* (prababka *[slov = **prababica**] „bisnonna“*) **= prebába** (Flajp.) **=** máti stáre mátere *slov „la madre della nonna“*; **stára mǎti** (babka *[slov = **babica**] „nonna“*)

<MS183/a> **Muz. 18. 112**

1402 sь *[→ **bite¹**]* **nésu** *vp ind pft 2sgm „hai portato via“* **jǧe** *[→ **on²**] pron pers f Apl „essi/li [= i vimini]“ = „li hai portati via“*, **ɟe** *[→ **če²**] cong „se“* **le** *[→ **le²**] avv „soltanto“* **ne** *avv neg „no“*, **ɟǫ́** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **tь** *pron pers Asg „ti“* **ubítь** *vp inf = „ammazzerò“*; **sь** *[→ **bite¹**]* **nésu** *[→ **nesti³**] vp ind pft 1sgm* **ᵖtájǧe** *[ᵖ**tá** → **tan³** + **jǧe**]* **= tútajǧe** *[**túta** → **tota** + **jǧe**] avv* (li ho portato via), **sь nésu** *[→ **nesti³**]* **túta** *„ho portato là“* **mi** *agg poss f Apl „i miei“* **béṅkǧe** *sf Apl* (P vimini)

<MS183/b> **Muz. 18. 112**

1403 túta *avv* **nesí** *[→ **nesti³**] vp imper 2sg* **jǧe** *[→ **on²**] pron pers f Apl* (là li porta) = *„portali là“* **= tá** *[→ **tan³**] avv „là“* **nesí jǧe** (Flajp.)

<MS183/c> **Muz. 18. 112.**

1404 túdelǧe/tùdelǧ *avv „qui“*; **ščé** *cong „anche“* **tudelǧe** *„qui“* **tó** *clit n sg [„esso“]* **je** *[→ **bite²**] vi ind pres 3sg impers „ci sono“* **tⁱéx** *pron dim Gpl „di quelli“*, **ká** *pron rel „che“* **nu** *clit m pl [„essi“]* **dⁱéju** *[→ **djati**] vp ind pres 3pl „parlano“* **itǎko** *avv „così“* (R anche qui ce ne sono di quelli che parlano così)

<MS183/d> **Muz. 18. 112.**

1405 brǎtar/brátar *sm sg „fratello“*, **dva** *agg num m „due“* **brǎtra** *du „fratelli“*; **tri** *„tre“* **brǎtrь** *pl „fratelli“*

<MS183/e> **Muz. 18. 112**

1406 wéra = wéra *sf sg* (Flajp.) (R guerra).

<MS183/f> **Muz. 18. 113**

1407 púјte *vp imper 2pl ‘di cortesia’* **dóu** *[→ **dol²**] avv* (venite giù) (andate) *„venga/vada“*; **pójditǧe** *vp imper 2pl ‘di cortesia’* **są** *avv* (R venite/venga qua) (venite quá *[qua]*)

<MS183/g> **Muz. 18. 113**

1408 tó *clit n sg [„esso“]* **su** *[→ **bite²**] vi ind pres 3pl* **tⁱézь** *pron dim m pl*, **ké** *pron rel* **nu** *clit m pl [„essi“]* **znáju** *vi ind pres 3pl mod* **brǎtь** *vi inf*, **nú** *clit* **učé** *vi ind pres 3pl „insegnano“* **šče** *cong „anche“* **= ščé** (R ve ne sono di quelli che conoscono, sanno leggere e anche insegnano)

<MS183/h> **Muz. 18. 113**

1409 pójditǧe *vp imper 2pl ‘di cortesia’* **dóu** *[→ **dol²**] avv „giù“* (venite qui)

<MS184/a> **Muz. 18. 113**

1410 sestrá/sɔstrà *sf sg* (R sorella)

<MS184/b> **Muz. 18. 113**

1411 mǎtь/máti (**mǎti**) *sf sg* (R madre); **oɟá** *sm sg „padre“*; (**oɟá**)

<MS184/c> **Muz. 18. 113**

1412 *num* → **dą́/dàn** *„uno“*, **dvá/dvǎ** *„due“*, **trí/trī** *„tre“*, **čьtírjь/četíri** *„quattro“*, **pčt/pčt** *„cinque“*, **šest/šest** *„sei“*, **sędę/sédaṇ** *„sette“*, **ósę/u̯ósą** *„otto“*, **dévat** *„nove“*, **désat** *„dieci“*, **dąnāᶜst** *„undici“*, **dvánāst** *„dodici“*, **trínāst** *„tredici“*, **čьtírināst** *„quattordici“*, **pénāst** *„quindici“*, **šésᵗnāst** *„sedici“*, **sédęnāst** *„diciassette“*, **...**

<MS184/d> **Muz. 18. 113**

1413 *num* → **sédęnāst** *„diciassette“*, **ósęnāst** *„diciotto“*, **dévatnāst** *„diciannove“*, **dvá**

rẽdь/dvá rédi *indecl [„due file/ordini di dieci covoni] „venti“*, **dvá rédi nu dą̃** *„ventuno“* (P lingua antiquata) (**dva**) – R il 30 non lo sapeva più. cf. **dą̃** *„uno“*

<MS184/e> **Muz. 18. 113**

1414 tíxo *avv „in silenzio“* **stᵘẃj** *si imper 2sg „stai“ = „sta’zitto“*

<MS184/f> **Muz. 18. 113**

1415 ka *pron interr „che cosa“* **vⁱẽ** *vi ind pres 1sg „so“* **ja** *pron pers sg „io“ = locuz interr [→* ***ka vje ja?****]***?** **ne** *avv neg* **v́ⁱę ja** (R io non so)

<MS184/g> **Muz. 18. 113**

1416 mi *pron pers pl* **ne** *avv neg* **zledúamo/ zlidúamo** *vi ind pres 1pl* **pó** *prep* **slov́ẽskę** *ETN agg sost n Lsg*, **zledúamo pó furlájskę** *ETN agg sost n Lsg* (R noi non contiamo in sloveno...), **pojemó** *vi ind pres 1pl* **per** *prep* **latį** *[= ven ?] ETN sm sg* (R preghiamo in latino)

<MS184/h> **Muz. 18. 114**

1417 pojemó *vi ind pres 1pl* **pér** *prep* **latį** *[= ven ?] ETN sm sg* (R preghiamo in latino); pl. **ṕⁱẽsme** *sf* (R canzoni); **dná** *agg num f „una“* **ṕⁱẽsma/pi̯ésma** *sg „canzone“*; **sɔ** *pron impers „si“* **pojẽ** *ind pres 3sg „canta“*

<MS185/a> **Muz. 18. 114**

1418 si *[→* ***bite¹****]* **sṕiu** *vp ind pft 1sgm „ho cantato“* **dv́é** *agg num f A „due“* **ṕⁱẽsme** *sf Apl*; **si sṕⁱẽla** *f „ho cantato“*; **ṕⁱẽtь** *vi inf* (R cantare); **já** *pron pers sg „io“* **ɟu** *vi ind pres 1sg mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **itь** *vi inf = „andrò“* **ṕⁱẽt** *sup „a cantare“* (R cantare)

<MS185/b> **Muz. 18. 114**

1419 sinãtiɟ/sinãtiɟ *sm sg „ragazzino“* (ragazzo); **dva** *agg num m „due“* **sinãtiɟa** *du*; **sinátiɟi** *pl „ragazzini“*; **sį** *sm sg* (figlio); **moj** *agg poss m sg „mio“* **sį** (R figlio)

<MS185/c> **Muz. 18. 114**

1420 moj *agg poss m sg „mio“* **sį** *sm sg* (R figlio); **sìn̥ ì**; **mą́** *[→* ***mieti****]* *vi ind pres 1sg „ho“* **dva** *agg num m „due“* **sĩnu** *Adu „figli“*; **mą́ trí** *A „tre“* **síne** *Apl „figli“*; **sį** (ragazzo grande) *„giovane“*

<MS185/d> **Muz. 18. 114**

1421 xɟí/xɟì *sf sg „ragazza“*; **dv́ⁱć** *agg num f „due“* **xɟérĩ** *sf du „ragazze“*; **trí** *„tre“* **xɟéri** *pl*; **xɟerática** *sf sg „bambina“*; **ná** *agg num f „una“* **xɟerãtica** (piccola ragazza) **...**

<MS185/e> **Muz. 18. 114**

1422 ná *agg num f „una“* **xɟerãtica** *sf sg „bambina“* (piccola ragazza); **dv́ⁱć** *„due“* **xɟérãticь** *du „bambine“*; **xɟí** *sf sg* (R ragazza grande); **sį** *sm sg* (ragazzo grande) *„giovane“*

<MS185/f> **Muz. 18. 114 – 115**

1423 dõux *agg m sg „lungo“* **xlw̥t** (**w̥**) *sm sg „tronco“*; **dą** *agg num m „un“* **xlõt** *„tronco“* **dóux** *„lungo“*; **dõe** *[→* ***douh¹****]* *agg f pl* **dérva** *sf [cf agg f* ***dõe****] plt* (lunghi legni *[pezzi di legno]*); **dva** *„due“* **xlóda** (**ó**) *du „tronchi“*

<MS185/g> **Muz. 18. 115**

1424 õra *sf sg* (monte) (R monte); **õra = (óra)**; **tó** *[→* ***ta¹****]* *part raff* **une** *[→* ***uone¹/-i****]* *avv „su“* **na** *prep „sul“* **õrь** *L „monte“* (**ta vone na**) (R là fuori, cioè in alto (T sopra) sul monte); **tòune** *avv „lassù“* **na óri̯**

<MS185/h> **Muz. 18. 115**

1425 plãkatь *vi inf „piangere“*; **já** *pron pers sg „io“* **ɟɯm** *vi ind pres 1sg mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **plãkatь** *vi inf = „piangerò“*; **já sь** *[→* ***bite¹****]* **plãku** *vi ind pft 1sgm „ho pianto“*; **já sь plãkala** *f „ho pianto“*

<MS186/a> **Muz. 18. 115**

1426 ja *clit sg [„io“]* **plãčę** (T **ę** debolmente nasale) *vi ind pres 1sg „piango“*; **ti** *clit sg [„tu“]* **plãčьš** *2sg „piangi“*; **u** *[→* ***o²****]* *clit m sg [„egli“]* **plãče** *3sg „piange“*

<MS186/b> **Muz. 18. 115**

1427 mɯj *agg poss m sg „il mio“* **pláč** (T **á** breve) *sm sg „pianto“* **= mu jók** *„il mio pianto“* (Flajp.) (P pianto); **mɯj plàč**

<MS186/c> **Muz. 18. 115**

1428 za *prep „per“* **kí** *[→* ***ka?****]* *pron interr „che cosa“ [→* ***ʒakuo?****] = locuz avv interr „perché“* **nǒ** *[→* ***o²****]* *clit f pl ‘di cortesia’ [lett: „Loro“]* **plãče** *vi ind pres 3sg ‘di cortesia’ „piange“***?** (perché piange ella) **= za kéj** *[→* ***ka?****]* **ti** *clit sg [„tu“]* **jõčeš** *vi ind pres 2sg „piangi“***?** (Flajp.)

<MS186/d> **Muz. 18. 115**

1429 mí *pron pers pl „noi“* **je** *[→* ***mi¹****]* *clit pl [„noi“]* **plãčemo** *vi ind pres 1pl „piangiamo“* **= e** *[→* ***mi¹****]* *clit pl [„noi“]* **plãčemo** *„piangiamo“*; **é** *[→* ***anu****]* *cong „anche“* **vi** *pron pers pl „voi“* **plãčeta** *2pl „piangete“* **= vi plãčeta = ví** *„voi“* **vi** *[„voi“]* **plãčeta** *„piangete“*

<MS186/e> **Muz. 18. 115**

1430 oné *pron pers m pl „essi“* **nu** *[→* ***o²****]* *clit m pl [„essi“]* **plãčeju** *vi ind pres 3pl*

„piangono“; **ví** *pron pers pl ‘di cortesia’ „Voi“* **je** *[→ **vi**[1]] clit pl [„Voi“]* **pláčete** *2pl ‘di cortesia’* (pl. per sing.) – (Ella piange)
<MS186/f> **Muz. 18. 115**

1431 **mí** *pron pers pl „noi“* **dvá** *agg num m „due“* **je** *[→ **mi**[1]] clit pl [„noi“]* **pláčemo** *vi ind pres 1pl „piangiamo“*; **vi** *pron pers pl „voi“* **dva je** *[→ **vi**[1]] clit pl [„voi“]* **pláčeta** *2pl „piangete“*; **za** *prep „per“* **kᵘȣ** *[→ **ka?**] pron interr „che cosa“ [→ **zakuo?**] (locuz) avv interr „perché“* **pláčeta** *2pl „piangete“* **ví** *pron pers pl „voi“*? **oné** *pron pers m pl „loro“* **dvá** *„due“* **nu** *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **pláčeju** *vi ind pres 3pl „piangono“*
<MS186/g> **Muz. 18. 115 – 116**

1432 **ne** *avv neg „non“* **zną́** *vi ind pres 1sg „so“* **nȉč** *avv/pron idf A „niente“* **já** *pron pers sg „io“*
<MS186/h> **Muz. 18. 116.**

1433 **nⁱési** *[→ **bite**[2] neg] vi ind pres 1sg* **kopą́** *agg m sg* (R non sono capace)
<MS187/a> **Muz. 18. 116**

1434 **šče** *cong* **tá** *part raff* **na** *prep* **Bȁrdь** *TOP sn Lsg* (Lusevera) *[„sul colle“]* (R anche a Lusevera)
<MS187/b> **Muz. 18. 116**

1435 **ne** *avv neg „non“* **máj** *avv* **ja** *pron pers sg „io“* **taá** *pron dim n Gsg* (io mai questo)
<MS187/c> **Muz. 18. 116.**

1436 **mí** *pron pers pl „noi“* **je** *clit pl [„noi“]* **pojьmó** *vi ind pres 1pl „preghiamo“* **po** *prep* **láškį** *ETN agg sost n Lsg „in friulano“*, **pó latískį** *agg sost n Lsg „in latino“*, **ve̋** *inter [→ **ve!**]* (**via!** – furlansko *slov „in friulano“ [**ve̋** = frl **vè** „ve’/vedi!“ e non it **via!**]*); **ní** *clit m pl [„essi“]* **pojȣ́** *vi ind pres 3pl „pregano“* **ščé** *avv „anche“* **po láškį tlé** *avv „qui“*
<MS187/d> **Muz. 18. 116 – 117**

1437 R A Flaipano il cappellano ora insegna a pregare in friulano – anche a Lusevera.
<MS187/e> **Muz. 18. 117**

1438 **súš** *sm sg „siccità“* **li** *[→ **al(i)**] cong „o“* **vétčr** *sm sg „vento“*; **sȗš** (P siccità); **sȗš** (P allungata) = **súš**; **vⁱétǎr/vi̯étar** (R vento)
<MS187/f> **Muz. 18. 117**

1439 **óku** *prep* **té** *art dt m Gpl „attorno“* **robé̋** *sm Gpl „ai monti rocciosi“* (attorno di collini coi sassi *[attorno alle colline rocciose]*); **rȣ́p** *sm sg* (P la montagna rocciosa, – *it* una posizione di terra magra); **óku ti** *art dt f Gpl „le“* **péǰī** *sf* (G. pl.) *„rocce“* = **óku ti robé̋** *„attorno ai monti rocciosi“*
<MS187/g> **Muz. 18. 117**

1440 (R Di canzoni slovene non ce n’è, ma solo friulane) (R Solo a „Pradielis“ alcuni le hanno imparate tra i Cragnolini *[carniolini]*/ gli abitanti della Carniola).
<MS187/h> **Muz. 18. 117.**

1441 **so klícalь** *vi ind pft 3plm „hanno chiamato“* **uštȋrja** *sm Asg „l’oste“*, **zá** *cong „per“* **kǫ** *[= **za k-** → **zaki**[2] + **ǫ** → **o**[2] clit m sg [„esso“]] = locuz cong „affinché“* **storì** *vp imper 2sg estesa alla 3sg** *„faccia“* **kónt** *sm Asg „il conto“* (**za ke on stori** *it* **conto**)
* *Cf → 7.*
<MS188/a> **Fl. 18. 119**

1442 **uštȋr** *sm sg „l’oste“* **e** *[= **je** → **bite**[1]]* **ɖáu** (T tendente a **ʒ̑**) *[→ **djati**] vp ind pft 3sgm „ha detto“*
<MS188/b> **Fl.18. 119**

1443 **sekóme** *cong* (siccome)
<MS188/c> **Fl. 18. 119**

1444 **za** *prep* **súse** *pron idf Apl* **trí** *agg num A* (R per tutti e tre)
<MS188/d> **Fl. 18. 119**

1445 **ké** *[→ **ke?**[1]] avv interr „forse che“* **ti** *clit sg [„tu“]* **maš** *[→ **mieti**] vi ind pres 2sg „hai“* **barȇse** *sf Aplt*? (hlače *slov „i pantaloni“*)
<MS188/e> **Musi 18. 120**

1446 **spéka** *avv* (R di nuovo)
<MS188/f> **Fl. 18. 120**

1447 **kᵘȣ** *[→ **ka?**] pron interr n A „che cosa“* **nu** *[→ **o**[2]] clit m/f pl [„essi“]* **tó** *[→ **tiet**] vi ind pres 3pl* = **kᵘȣ no tóju** (vogliono) (R vogliono); **nu tóju** (R vogliono) *[alias: **nu** pl ‘di cortesia’ „Loro“]*
<MS188/g> **Fl. 18. 120**

1448 **uštȋr** *sm sg „l’oste“* **e** *[= **je** → **bite**[1]]* **sé** *pron rifl A „si“* **ʷstičû** *vp ind pft 3sgm „è stizzito“* (se je razjezil *slov „si è arrabbiato“*)
<MS188/h> **Fl. 18. 120**

1449 **ke** *[→ **ke**[5]] part esort „che“* **nu** *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi/esse“]* **alínte** *vi imper 3pl „vadano“ [cf frl imper 1pl **alìn/anìn** e 2pl **làit** = **alínte** 2pl estesa alla 3pl]* **spȃt** *vi sup* (andino a dormire *[vadano a dormire]*) *[cf → 1455, 1994 e 4319]*
* *Cf → 7.*
<MS189/a> **Fl. 18. 120**

1450 **zájtra** *avv „domani“* **bȣ́mo stórli** *vp ind fut 1plm „faremo“* **la réšt** *[cf frl **arèst/***

rest; ***l'arèst*** *sm sg* → ***la*** *art dt f sg* ***rèst*** *sf sg] „il resto“* = **drúɷ** *pron idf n Asg „l'altro/il restante“* (Acc. s. m. *[?]*)
<MS189/b> **Fl. 18. 120**

1451 nu *[→ o²] clit m pl [„essi“]* **spőju** *vi ind pres 3pl* (R dormono)
<MS189/c> **Fl. 18. 121**

1452 ánu *cong „e“* **sŭ** *[→ bite¹]* **je** *[= jih → on²] pron pers m/f Apl „li/le“* **nǎlь** *vp ind pft 3plm „hanno condotti“* (gnali *slov „condotto (con la forza)“*) **túᵘ** *[→ ta¹ + u¹] „in“* **tribunǎl** *sm Asg „tribunale“*
<MS189/d> **Fl. 18. 122**

1453 ké *[→ ke?¹] avv interr „forse che“* **ste** *[→ bite²] vi ind pres 2pl „siete“* **od** *prep „fuori di“* **láve** *sf Gsg „testa“* (P senza testa)
<MS189/e> **Fl. 18. 123**

1454 sé *[= se pron rifl A + jé → bite¹]* **veleńú** *vi ind pft 3sg* (R si è arrabbiato)
<MS189/f> **Fl. 18. 123**

1455 alínte *v imper 1pl* **spǎt** *v sup* (furl. anị a dormí *[anìn/alìn a durmî] „andiamo a dormire“*) *[cf frl imper 1pl* ***alìn/anìn*** *e 2pl* ***làit*** *=* ***alínte*** *2pl estesa alla 1pl]*
** Cf → 7.*
<MS189/g> **Fl. 18. 123.**

1456 ú *[→ o²] clit m sg [„egli“]* **je šɷᵘ** *vp ind pft 3sgm „è andato“* **lédat** *vi sup „a cercare“* **fárču** *sf Asg „la polizia“* (polizia)
<MS189/h> **Fl. 18. 121**

1457 „Múzac“ *TOP sm sg „Musi“*, **túᵘ** *[→ ta¹ + u¹] „a“* **„Músci“** *Lplt* (Musi)
<MS190/a> **Muz. (Musi) 18. 123**

1458 kadár *cong* (R quando)
<MS190/b> **(Musi) Muz. 18. 123**

1459 sɷʷsь *pron idf m pl* **trí** *agg num m* (R tutti e tre)
<MS190/c> **Muz. 18. 123**

1460 smo spʲéłь *vp ind pft 1plm „abbiamo cantato“* **kancjonétɷ** *sf Asg „una canzonetta“*; **smo poʹʲédałь** *vp ind pft 1plm „abbiamo raccontato [sott: il testo di]“* **kancjonétɷ**
<MS190/d> **Muz. 18. 123.**

1461 rúsьca *sf sg „formica gialla“* **je** *[→ bite²] vi ind pres 3sg „è“* **mǎla** *agg f sg „piccola“* **rűsa** *agg f sg „gialla“* (P le formiche gialle). **mráuje** *sn sg „formica (nera)“* **tó** *clit n sg [„essa“]* **je** *„è“* **čérno** *agg n sg „nera“* **...**
<MS190/e> **Musi Muz. 18. 126 – 127.**

1462 bráuńa *[→ braunja] sf sg* (R formica); **na** *pron idf f una“* **bráuńa** *„formica“* **tь** *pron dim Gpl „di quelle“* **rűsьk** *agg Gpl „gialle“*; **bráuńe te** *pron dim f pl* **rúse** *„le formiche quelle gialle“* (R **„rúsica“** non si usa a Flaipano); cf. **rúsica**, **mráuje** *[→ 1461]*
<MS190/f> **Fl. 18. 127.**

1463 mráuje tó je čérno te *[→ to² + je → bite²] vi ind pres 3sg „è“* **mǎlo** *agg n sg [→ 1461] „**mráuje** è nera, è piccola“* (P formica); **rúsica ne** *[= na → o² clit fsg + je → bite²] vi ind pres 3sg* **rúsa ánu** *cong „e“* **šče** *cong „anche“* **tá** *pron dim f sg „questa“* **ná je mǎla** *[→ 1461] „**rúsica** è gialla e anch'essa è piccola“*; cf. **bráuńa** *[→ 1462]*.
<MS190/g> **Muz. (Musi) 18. 127.**

1464 te *art dt m sg „il“* **tréńɟnь** *agg sost m sg* (R il terzo)
<MS190/h> **Musi 18. 127.**

1465 R Questo narratore*, ora, vedendomi, ha detto che questo è ai fini della grammatica.
** A Musi BdC ha avuto come informatore principale Piero Lendaro Camilès, di anni 15, di Tanataviele, ed altre persone del posto presenti all'inchiesta. Cf Mat II, pag. 96.*
<MS191/a> **Musi 18. 127**

1466 ánu *cong* **mǐ** *pron pers pl* (R anche noi)
<MS191/b> **Musi 18. 127**

1467 sórta *sf sg „tipo“* = **śjórta**
<MS191/c> **Musi 18. 127**

1468 to *[= to² + je → bite²] vi ind pres 3sg „è“* **wsé** *pron idf n sg“tutto“* **dnó** *pron dim n „uno“ = locuz avv* (R tutt'uno)
<MS191/d> **Musi 18. 127**

1469 gramátika *sf sg „grammatica“*; **to** *clit n sg [„esso“]* **ɟé** *[→ tiet] ind pres 3sg mod „ci deve“* **bití** *vi inf „essere“* **gramǎtika** = *„ci vuole/occorre la grammatica“*
<MS191/e> **Musi 18. 127**

1470 dóbăr *agg m sg „un buon“* **krɷ́x** *sm sg „pane“* (P soltanto una forma di pane grande); **xlʲébac** *sm sg* (P panino)
<MS191/f> **Musi 18. 127**

1471 dorá krǎva = dorá kráwa (Flajp.) = **„dobra“** (Monteap.) – (armenta *lat „bestiame“*)
<MS191/g> **Musi 18. 127**

1472 tʹʲédne *[→ tiedan] sm pl „settimane“*; **dą** *agg num m „una“* **tʹʲédą** (R settimana, P settimana)
<MS191/h> **Musi 18. 127.**

1473 **Si** *[→ **bite**[1]]* **ƀíu** *vi ind pft 1sgm „ho pestato“* **kósti** *sf Apl „ossi“* **mudrásave** *agg f Apl „di vipera“* **kár** *cong „quando“* **to** *clit n sg [„esso“]* **príde** *vp ind fut 3sg „verrà“* **pétnāst** *agg num sost „il quindici“* **bandímjaka** *sm G „di settembre“* (settembre 15) *[cf frl* ***mês di vendème*** *o semplicemente* ***vendèmis*** *[„vendemmiaio“] „settembre“] = „il quindici settembre sarà un anno da quando ho ...“*

<MS192/a> ***[Musi] 18. 127***

1474 **má̧** *[→ **mieti**]* *vi ind pres 1sg „ho“* **ferídu** *sf Asg „una ferita“*

<MS192/b> ***[Musi] 18. 128***

1475 **si** *[→ **bite**[1]]* **dȁržú** *vi ind pft 1sgm* **špéx** *sm Asg* **tá** *part raff* **na** *prep* **nȍь** *sf Lsg* (R tenevo il lardo sulla gamba)

<MS192/c> ***[Musi] 18. 128***

1476 ? **ta láčjь** *[→ **talačji**]* *locuz avv* (di questa parte *[da questa parte]*) **tu**[w] *[→ **ta**[1] + **u**[1]] „a“* **Lédiži** *MICR sm Lsg „Ledis“* **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] „a“* **páleṭ̑edí̧*** *MICR sm Asg „Palecedin“* **Lédiš** – **Páleṭ̑edí̧** (R località)

** Palecedin: malghe a nord ovest della Forcella di Musi, non segnalate nelle rappresentazioni cartografiche in quanto andate in completa rovina. L'informatore PMBŽ ricorda di avervi giocato da bambino.*

<MS192/d> ***[Musi] 18. 128***

1477 **smo kúpili** *vp ind pft 1plm „abbiamo comperato“* **trávu** *sf Asg „l'erba“*, **smo ś**[i]**éklь** *[→ **siećі**]* *vi ind pft 1plm „abbiamo tagliato/falciato“* **ś**[i]**ẽno** *[→ **sieno**]* *sn Asg „il fieno“* **za** *avv „poi“* **si bi** *[= **sam biu** → **bite**[1]]* **je** *pron pers f Apl „li“* **jéu** *[→ **jeti**]* *vp ind ppft 1sgm [lett: „avevo ricevuto“]* **kóstĩ** *sf Apl* (**zat. –** R poi ho ricevuto gli ossi); R ? ho preso

<MS192/e> ***[Musi] 18. 128***

1478 **... zá si bi** *[= **sam biu** → **bite**[1]]* **je jéu kóstĩ** (**zat ...** R dopo ho ricevuto gli ossi). *[→ 1477]*

<MS192/f> ***[Musi] 18. 128***

1479 **ké** *[→ **ke**[3]]* *cong „poiché“* **to** *clit n sg [„esso“]* **me** *[= **me** pron pers Asg „mi“ + **je** → **bite**[1]]* **bol**[i]**ẽlo** *vi ind pft 3sgn impers „faceva male/doleva“*

<MS192/g> ***[Musi] 18. 128***

1480 **tí** *pron pers sg „tu“* **ne** *avv neg „non“* **bóš** *vi ind fut 2sg „sarai“* **máj** *avv „mai“* **frȃnak** *agg m sg „sciolto“* **z** *[→ **s/z/ž**]* *prep „con“* **noȹ** *sf Ssg „la gamba“* (P non potrai mai governare liberamente la gamba)

<MS192/h> ***[Musi]*** **18. 128.**

1481 **znȃnac/znánac** (conoscente) (amico) (Fl.); **mán** *vi ind pres 3sg „ho“* **dva** *agg num m A „due“* **znȃnca** *du „amici“* (amico) (R **„amík“** non si usa) – **znánac** (Fl.) (Musi) (R anche

<MS193/a> **Musi 18. 127. – 128**

1482 **já** *pron pers sg* (R io)

<MS193/b> **Musi 18. 128.**

1483 **si** *[→ **bite**[2]]* *vi ind pres 1sg* **láčą** *agg m sg* (P sono affamato) *„ho fame“*

<MS193/c> **Musi 18. 128**

1484 **ǫ́** *[→ **uon**[1]]* *avv „fuori“* **z** *prep „da“* **B**[i]**éla patóka** *TOP m Gsg „Uccea“ [lett: „Rio Bianco“]* (di Ucea *[Uccea]*) **dóu** *[→ **dol**[2]]* *avv „giù“* **čéz** *prep „oltre“* **warx** *sm asg „la vetta“* **nu** *clit m pl [„essi“]* (**prȋdeju**) **príīdeju** *vp ind pres 3pl „vengono“* **dóu z** *prep „giù da“* **B**[i]**ẽle** *TOP sf Gsg „Resia“* (della Resia) *[→ 1325, 1334]*

<MS193/d> **Musi 18. 129**

1485 **Bermą** *IDR sm sg „T. Barman“*

<MS193/e> **Musi 18. 129**

1486 **Tér** *IDR sm sg „il T. Torre“* **u** *[→ **o**[2]]* *clit m sg [„esso“]* **vixája** *vi ind pres 3sg „esce“* (**on vihaja**); **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]]* *prep „a“* **Lavíne** *MICR sf Lsg „Lavina [„al ghiaione“]“* (R località); **tú ta** *art dt m Asg* **dóu** *sm Asg „a valle“* **se** *pron rifl A „si“* **klíče** *vi ind pres 3sg „chiama“* **Tér** (Torre) **...**

<MS193/f> **Musi 18. 129**

1487 **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]]* *prep* **ta** *art dt m Asg* **dóu** *sm Asg „a valle“* **se** *pron rifl A „si“* **klíče** *vi ind pres 3sg „chiama“* **Tér** *IDR sm sg* (Torre); **súbьt** *avv „subito“* **ke** *[→ **ke**[4]]* *cong „che“ = locuz cong „non appena“* **vil**[i]**éze** *vp ind pres 3sg „esce (scorrendo)“*, **ná** *inter „ecco che“* **se klíče Tér** *„si chiama Torre“*

<MS193/g> **Musi 18. 129**

1488 **fár** *sm sg* (R sacerdote)

<MS193/h> **Musi 18. 129**

1489 **znánac** *[→ 1481]*

<MS194/a> **Musi 18. 128**

1490 **15 = pétnāst = pénāst** *num „quindici“*

<MS194/b> **Musi 18. 128**

1491 **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **deliką** *agg m sg* (P delicato)

<MS194/c> **Musi 18. 128**

1492 **žgȃńe** *sn sg* = **aguadívíte** (aquavite *[acquavite]*)

<MS194/d> **Musi 18. 128**

1493 **ú** *clit m sg [„egli“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **mlȁt** *agg m sg „giovane“* (Musi, Flajp.)
<MS194/e> **Musi 18. 129**

1494 **wą́** *[→ **vi²**] pron pers Dpl* (R a voi)
<MS194/f> **Musi 18. 137**

1495 **vilázьm** *sm sg* (R primavera); **lⁱéto** *sn sg „estate“*; **tú** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „in“ L* **vilázьme** *„primavera“*; **tú lⁱéte** *L „in estate“* (Musi, Flajpano *[Flaipano]*) **…**
<MS194/g> **Musi 18. 137**

1496 **tú lⁱéte** *[→ 1495]*; **jésę** *sf sg „autunno“*, **– tú jésę = túʷ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „in“* **jésene** *L „autunno“*; **tu zíme** *sf Lsg „in inverno“* = **te** *[→ **to²** + **je** → **bite²**] vi ind pres 3sg „c'è“* **zíma** *„l'inverno“* (to je zima *slov „è inverno“*) (Musi, Flajpano *[Flaipano]*)
<MS194/h> **Musi 18. 137**

1497 **si** *[→ **bite¹**]* **ɖáu** *[→ **djati**] vp ind pft 1sgm „ho detto“*, **ké** *[→ **ke²**] cong* **ste ḿéu** *[→ **mieti**] vi ind pft 2plm 'di cortesia' mod „dovevate/doveva“* **olȇdatь** *vp inf „visitare“* **svȇta** *sm G sg „il mondo“* **tú** *[→ **ta¹** + **u¹**] „entro“* **no** *agg num n A „un“* **lⁱéto** *sn Asg „anno“* (R rivolgendosi a me)
<MS195/a> **Musi 18. 129**

1498 **sít** *sm sg* (luogo, R località *[lett: „sito“]*) = **dą** *agg num m „un“* **sȋt** *„luogo“*; **téle** *agg dim m sg* **sȋt** (questo luogo); **na** *prep* **tę́le** *agg dim m Lsg* **sídu** *L* (in questo luogo); **tuᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**]* **tę́ sídu** (in quello luogo) *„in quel luogo“*
<MS195/b> **Musi 18. 129**

1499 R Prolungamento delle *[vocali]* pienamente accentate)
<MS195/c> **Musi 18. 129**

1500 **túᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] „a“* **páleɟedínu** *MICR sm Lsg „Palecedin“* (R località) *[cf → 1476]*
<MS195/d> **Musi 18. 129**

1501 **naȁtь** *vi inf* (lasciare); **tí** *clit sg [„tu“]* **sь** *[→ **bite¹**]* **mȍru** *[→ **morieti**] vi ind pft 2sgm mod* **naȁtь** (tu potevi lasciare); **tí sь ḿéu** *[→ **mieti**]* (tu dovevi)
<MS195/e> **Musi 18. 129 – 130**

1502 **tí** *clit sg [„tu“]* **sь** *[→ **bite¹**]* **ḿéu** *[→ **mieti**]* (tu dovevi)
<MS195/f> **Musi 18. 130**

1503 **dám** *agg num m „un“* **valȉk** *agg m sg „grande“* **xlȍt** *sm sg „tronco (reciso)“*; **dvá** *„due“* **valíka** *du „grandi“* **xlȍda** (T **ȣ** tendente a **o**) *du „tronchi (recisi)“*; **tárjь** *„tre“* **valícjь** *pl* **xlȍdi** *pl „grandi tronchi (recisi)“*
<MS195/g> **Musi 18. 130**

1504 **tá** *art dt f sg „la“* **valíka** *agg f sg „grande“* **vȍda** *sf sg „acqua“*; **kákо** *[→ **koker**] cong „come“ [alias: avv interr → **kako?** „come?“]* **nu** *clit m pl 'di cortesia' [„Loro“]* **práviju** *vi ind pres 3pl 'di cortesia' [cf → 6707] „dicono“ = „come dice Lei“* **tí** *art dt f Dsg „alla“* **valícĭ** *D* **vȍdĭ** *D „grande acqua“*
<MS195/h> **Musi 18. 130.**

1505 **maladóraa** *agg sost m Asg „un malandrino“* (poco di buono) = **málodóraᵞa**
<MS196/a> **Musi 18. 130.**

1506 **bᵘȣ̀γ** *sm sg „dio“* **vam** *pron pers Dpl 'di cortesia'* **manteńájte** *vi imper 2pl 'di cortesia' estesa alla 3pl [„dio mantengano a Voi“]* **zdráᵘje** *sn Asg* (dio vi mantenga la salute) (Musi, Flajpano)*
** Cf → 7.*
<MS196/b> **Musi 18. 137**

1507 **skuzájte** *vi imper 2pl 'di cortesia'* (scusate)
<MS196/c> **Musi 18. 137**

1508 **kidíciɟь** *sm pl „capretti“* = **kozlíɟь** (P capretti); **dą́** *agg num m „un“* **kidícьɟ** *sg „capretto“* = **kozlȉɟ**
<MS196/d> **Musi 18. 137**

1509 **zapisátь** *vp inf „scrivere/annotare“*; **já** *pron pers sg „io“* **sь** *[→ **bite¹**]* **zapísu** *vi ind pft 1sgm* (R io ho annotato)
<MS196/e> **Musi 18. 138**

1510 **já** *pron pers sg „io“* **sь** *[→ **bite²**] vi ind pres 1sg „sono“* **žéją** *agg m sg* (žejen *slov „assetato“*) = *„ho sete“*
<MS196/f> **Musi 18. 138**

1511 **na** *clit f sg [„essa“]* **nⁱé** *[→ **bite²** neg] vi ind pres 3sg „non è“* **fréška** *agg f sg „fresca“* (Flajp.) (Musi) (**nij** *„non è“* **frišna** *agg f sg „fresca“*)
<MS196/g> **Musi 18. 138**

1512 **Terjáne** *ETN sm pl „gli abitanti di Ter/Pradielis“* = **Predⁱélane** *ETN* **po** *prep „in“* **furlájskę** *ETN agg sost n Lsg „friulano“* (di Pradielis); **su** *[→ **bite²**] vi ind pres 3pl „sono“* **térske** *ETN agg f pl „della Val Torre“* **planíne** *sf pl „malghe“* = **su térskь** *m pl* **kazᵘónь** *sm pl „baite di pastori“*
<MS196/h> **Musi 18. 138**

1513 **brúšča** *sf sg „bastone“ [cf → 1514]* (baccheto *[bacchetto]*) *[cf frl* ***brùs'cie***

„stecco“, „bruciaglia“]; **brúščica** *„bacchetto“* (una piccola bacchetta) (la frasche *[= frl* ***la fràs'cije*** *„frasca“]*) (rozga *slov „tralcio di vite essiccato“*) (P bacchetto); **dàn** *agg num m „un“* **bakèt** *sm sg* (bacchetto) (P bastone)

<MS197/a> **Musi 18. 130**

1514 **ʒe** *[→* ***če²*** *] cong „se“* **wzómę** *vp ind pres 1sg „prendo“* **nu** *agg num m A „un“* **brúšču** *sf Asg „bastone“*, **ʒǫ́** *vi ind pres 1sg mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **te** *pron pers Asg* **ƀ́ĩtь** *vi inf* (P se prendo il bastone ti picchierò); **dą́** *art idt m „un“* **drúь** *agg idf m sg „altro“* **dą́** *sm sg „giorno“* **tí** *pron pers Dsg „ti“* **ne** *avv neg „non“* **pardená** *vi ind pres 1sg „perdono“* (un altro giorno non ti pardono *[perdono]*) **...**

<MS197/b> **Musi 18. 130**

1515 **dą́** *art idt m „un“* **drúь** *agg idf m sg „altro“* **dą́** *sm sg „giorno“* **tí** *pron pers Dsg „ti“* **ne** *avv neg „non“* **pardená** *vi ind pres 1sg „perdono“* (un altro giorno non ti pardono *[perdono]*) – **tí** *clit sg [„tu“]* **meretáš** *vi ind pres 2sg mod „meriti“* **ʒ́ćtь** *vp inf „di ricevere“* **nu** *agg num f A „un“* **brúšču** *sf Asg „bastone“ = „una bastonata“*

<MS197/c> **Musi 18. 130**

1516 **mą́** *[→* ***mieti****] vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo“* **itь** *vi inf* **na** *prep „al“* **dⁱélo** *sn Asg „lavoro“* **brát** *vi sup* **ráx** *sm Asg* (R debbo andare a lavorare, a raccogliere i fagioli)

<MS197/d> **Musi 18. 130**

1517 **taláčjь** *avv „là“* **číu** *[= če¹ part raff + u¹] prep „a“* **lⁿéšče** *sn Asg = MICR [→* ***čiu lješče****] [„nel boschetto di noccioli“]* (R località) (R là *[m. a l.]* a Lešče); **tačⁱć́** *avv* (R lí *[st. in l.]*

<MS197/e> **Musi 18. 130.**

1518 **tačⁱć́** *avv* (R lí *[st. in l.]*

<MS197/f> **Musi 18. 131.**

1519 **kȯdre?** *avv interr „per dove?“*; **púj** *[→* ***iti****] vp imper 2sg „vai“* **ńe kȯdre** *[→* ***nje kodre****] locuz avv* (va *[va']*, se ti sei buono *[se sei capace]*di andare in qualche luogo)

<MS197/g> **Musi 18. 131.**

1520 **vozníca** *sf sg „carraia“* **te** *[→* ***to²*** *+* ***je → bite²*** *] vi ind pres 3sg „è“* **pȯ́t** *sf sg „la strada“* **zá** *cong „per“* **se** *pron rifl A* **vozźtь** *vi inf „andare“* **z** *[→* ***s/z/ʒ́***] *prep „con“* **vozńí** *sm Spl „i carri“*

<MS197/h> **Musi 18. 131.**

1521 R Monti:

Varšьʒ *MICR sm sg [„piccola cima“]*, **tá** *part raff* **na** *prep „sulla“* **Varšíʒu** *[„piccola cima“]* **= Bárjanь** *ETN sm pl „gli abitanti di Lusevera“* (sc. Lusevera) **nu** *[→* ***o²*** *] clit m pl [„essi“]* **dⁱéju** *[→* ***djati****] vp ind pres 3pl „dicono“* **Máli Várx** *OR m sg „M. Malivarh [„piccola vetta“]“* (sc. Lusevera). **zá** *[→* ***azat****] avv „poi“* **šoróki plȧ́s** *OR: agg m sg + sm sg „il M. Sorochiplas [„ampio terreno franoso“]“* **= šče** *cong „anche“* **tá na šorȯ́ki plȧ́zu** *L „sul M. Sorochiplas“*; 3) **Jéduʷca** *OR sf sg „M. Ieduza“* **= tá na Jéduʷce** *L „sul M. I.“*; 4) **Čȯ̀k** (T **ȯ̀** breve) *OR sm sg „Zucco [„colle“]“* **= oné** *[→* ***uone¹/-i²*** *] avv „su“* **u** *prep „su“* **Čúku** *L „Il Zuc“* (M. Zucco); (doline *slov „valli“*) 1) **Čanaglét** (T **é** breve) *TOP sm sg „Canalutto [„valletta“]“* **= órь** *[→* ***ore/-i²*** *] avv „su“* **u** *prep „a“* **Čanaglȩ́tu** *L „Canalutto“ e/o „Vallemontana“* (cf. Canalutto) **te** *[=* ***to²*** *+* ***je → bite²*** *vi ind pres 3sg „è“]* **dą́** *art idt m „una“* **čanáu** *sm sg* (dolina *slov „valle“*); (planine *slov „pascoli alpestri“*) 1) **Frucína*** *MICR sf sg „Frussina [„inezia“]“* **= tá na Frucínь** *L „a Frussina“* **te** *[=* ***to²*** *+* ***je → bite²*** *vi ind pres 3sg „è“]* **mónt** *sm sg „è un'alpe“*, **ke** *[→* ***kier****] cong „dove“* **sú** *vi ind pres 3pl „ci sono“* **montańúlĩ** *sm pl „gli alpigiani“* **= té planína** *sf sg „è l'alpe“*, **ke sú planínarjь** *„dove ci sono gli alpigiani“* **= Buteǵiš** *[→* ***Buteʒ́iš****] MICR s plt* (Casere di Botteghe) *„Casere Botteghis“*

* ***Frucína****: nome storico di Casere Botteghis [PM] [?]. Cf PMBŽ:* ***Fručína*** *era una grossa malga vicino alle malghe* ***Tasaoro****.*

<MS198> **Musi 18. 131 – 132**

1522 **ja** *clit sg [„io“]* **ńⁱési** *[→* ***bite¹*** *neg]* **móru** *[→* ***morieti****] vi ind pft 1sgm mod „non ho potuto“* **spȧ́tь** *vi inf „dormire“*, **ké** *[→* ***ke³*** *] cong „poiché“* **to** *clit n sg [„esso“]* **mé** *[=* ***me*** *pron pers Asg „mi“ +* ***je → bite¹*** *]* **bolⁱélo** *vi ind pft 3sgn „doleva“* – **spáti (spȧ́ti)**

<MS199/a> **Musi 18. 131.**

1523 **u** *[→* ***o²*** *] clit m sg 'di cortesia' [„Lei“]* **xȯ́di** *vi ind pres 3sg 'di cortesia' „va“* **šímpri** *[→* ***simpri****] avv „sempre“* **ȯ́ku** *avv „in giro“*, **u jíma** *vi ind pres 3sg „possiede/padroneggia“* **suʷsé** *agg idf m Apl „tutte“* **lœńgȧ́če** *sm Apl „le lingue“*

<MS199/b> **Musi 18. 131.**

1524 ta *part raff* **čéz** *prep* **põje** *sn Asg* (R attraverso la campagna) (per la campagna); **póje.**
<MS199/c> **Musi 18. 131.**

1525 te *agg dim m sg* **núnij** *sm sg [cf → 166]* **ṷ́** *[= **u̯** → **o²**] clit m sg [„egli“]* **ɟe** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg* **nestì** *vi inf* **tú** *[= **ta¹** + **u¹**]* **nį** *art idt m L* **žǎkju** *sm Lsg* (questo santolo ti vuol portare in un sacco) = *„quest'uomo vuole metter(ti) nel sacco“*
<MS199/d> **Musi 18. 131.**

1526 rúdi *agg m pl „soli“* **nóri** *agg sost m pl* (tutti *[del tutto]* matti) [**rùdi norì** (**norè**).] = **sù** *vi ind pres 3pl „sono“* **u̯sjè** *pron idf m pl* **norì** *agg* (tutti matti)
<MS199/e> **Musi 18. 132.**

1527 to *clit n sg [„esso“]* **nìč** *avv „niente“* **ne** *avv neg „non“* **vejá** *vi ind pres 3sg „vale“* **plǎɟatь** *vi inf „pagare“* = *„non vale la pena di pagare“*
<MS199/f> **Musi 18. 132.**

1528 jⁱẽstь *vi inf* (R mangiare) – **dáj** *vp imper 2sg „dai“* **jⁱẽstь** *„da mangiare“* **krávь** *sf Dsg „alla mucca“*
<MS199/g> **Musi 18. 132**

1529 ṷ́ *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **ɟe** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **klẽtь** *vi inf = „sgriderà“* (**tʷúj** *agg poss m sg „tuo“* **oɟá** *sm sg „padre“*) **tʷúj oɟá**; **klẽti** (gridare *[sgridare]*) = *„(tuo) padre (ti) sgriderà“*
<MS199/h> **Musi 18. 132**

1530 oníjatĭ *vi inf „combinare“*; **ke** *pron rel „che“* **tó** *clit n sg [„esso“]* **se** *pron impers „si“* **móre** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg „può“* **oníjatĭ** (combinare), = **obrⁱéstь** *vp inf „trovare“* **suwsé** *[= **su** vi ind pres 3pl **wsé** agg idf f pl] „sono tutte“* **rⁱéčь** *sf pl „cose“* **ke** *[→ **kⁱ³**] pron rel „che“* **tó** *clit n sg [„esso“]* **se** *pron impers „si“* **móre** *vi ind pres 3sg „può“ = „si possono“* **obrⁱéstь** *inf „trovare“* (R parlando delle carte geografiche)
<MS200/a> **Musi 18. 132**

1531 Srⁱédńĭ bóšk *MICR: agg m sg + sm sg „Sriegnibosc [„il bosco di mezzo“]“* = **tuʷ** *[→ **ta¹** + **u¹**]* **Srⁱédńim bõšku** *L „a S.“* } (**plan**); **te** *[= **to²** + **je** → **bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **plą** *sm sg „è un pianoro“* (plano *[piano]*) **...**
<MS200/b> **Musi 18. 133**

1532 te *[= **to²** + **je** → **bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **plą** *sm sg „è un pianoro“*; **Tá pot kazʷóni*** *MICR: part raff + prep + sm Splt „Tapotcasoni [„sotto le baite di pastori“]“*, – **šče** *cong* **té** *pron dim m sg* **ě** *[= **jě** → **bite²**] vi ind pres 3sg* **plą** (R anche questo è un pianoro); **Tovⁱéla** *TOP sf sg [→ **Tanatoviele**] [cf frl **tavièle** „parte coltivata del terreno comunale“] „Tanataviele“ [cf → 1533]* **...**

* *In corrispondenza del Rio Tapotcasone, così detto perché sotto la costa Casoni, sulla riva sinistra del T. Torre.*

<MS200/c> **Musi 18. 133**

1533 Tovⁱéla *[→ **Tanatoviele**] TOP „Tanataviele“*; **Tá** *part raff* **na** *prep* **to vⁱéle** *sf Lsg: TOP [→ **Tanatoviele**] „Tanataviele [„nella campagna coltivata“]“*; **sí** *[→ **bite¹**]* **pǎršú** *vp ind pft 1sgm „sono venuto“* **tás** *[→ **ta¹** + **s/z**] prep „da“* **tovⁱéla** *G* (Tanataviele) } **bórk** *sm sg „un villaggio“*); **bórk** (T **ó** breve) *sm sg „villaggio“*, **túᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „nel“* **bõrkɷ** *L „villaggio“*
<MS200/d> **Musi 18. 133**

1534 bórk (T **ó** breve) *sm sg „villaggio“*, **túᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] „nel“* **bõrkɷ** *L „villaggio“*
<MS200/e> **Musi 18. 133**

1535 zá Tapú *MICR: prep + sm sg A [„dietro il M. Tapou“ - OR „pioppo“ -, oggi „Casere Pian di Tapou“]*); **si** *[→ **bite¹**]* **bíu** *vi ind pft 1sg „sono stato“* **ná** *prep „su“* (**za Tapólą** *Ssg „Pian di Tapou“*); **úne** *[→ **uone¹/-i**] avv „su“* (**za Tópolą**) (**zá Topolą**); **úne za Topolą** *„su Pian di Tapou“* } (Pian di Tapou)
<MS200/f> **Musi 18. 133**

1536 sú *vi ind pres 3pl „sono“* **kazɷni** *sm pl* (casoni) *„baite di pastori“*; **dą** *agg num m „una“* **kazɷ̨** *sg* (casone) *„baita di pastori“*
<MS200/g> **Musi 18. 133**

1537 bláo *sn sg* (živina *slov „bestiame“*) (animali)
<MS200/h> **Musi 18. 133**

1538 Tá za lⁱẽsu *MICR: part raff + prep + sf Ssg „Tasaliesu [„dietro il recinto“]“*; **si** *[→ **bite¹**]* **bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **táza** *[→ **ta¹** + **za²**]* **lⁱẽsų** *sm Ssg „a Tasaliesu“* (**planína** *sf sg „malga“* **Tasaliesu**)
<MS201/a> **Musi 18. 133**

1539 Šímac *TOP sm sg „Simaz“*; **si** *[→ **bite¹**]* **bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **čí** *part raff* **par** *prep „a/vicino a“* **šíncax** *TOP sm Lplt* (**Sunaz** *[?]*) *„Simaz“* } (borgho *[borgo]*); **bórk** *sm sg „un borgo“*
<MS201/b> **Musi 18. 133**

1540 **Múzac** *TOP sm sg „Musi“*; **bórk** *sm sg* **Múzac** (frazione di Musi)
<MS201/c> **Musi 18. 134.**

1541 **Méa** *IDR sf sg „T. Mea [„ghiaione“]“*, **túᵘ** *[→ **ta**¹ + **u**¹]* **Méjĭ** *L „nel Mea“* (T. Mea)
<MS201/d> **Musi 18. 134**

1542 **tǎre** *[= **tan**² + **ore/-i**²] avv „lassù“* (suzo *[su]*) (ta gore *[slov = **tam gori**]*)
<MS201/e> **Musi 18. 134**

1543 **Poštᵘȣjčьƒ** *OR sm sg „Postoucicco“*, **tána** *[→ **ta**¹ + **na**²] prep „sul“* **Poštᵘȣjčьƒu** *„Postoucicco“* (R monte, *it* M. Postonschich *[?]*)
<MS201/f> **Musi 18. 134**

1544 **óra** *sf sg* (R monte) – **mála** *agg f sg* **óra** (R un piccolo monte); **rȣ̆p** *sm sg* (P un piccolo monte) **...**
<MS201/g> **Musi 18. 134**

1545 **rȣ̆p** *sm sg* (P un piccolo monte); **kulína** *sf sg* (collina)
<MS201/h> **Musi 18. 134**

1546 **kulína** *sf sg* (collina)
<MS202/a> **Musi 18. 134**

1547 **Stȁrmac** *OR sm sg* = **tá** *part raff* **na** *prep „sullo“* **Stȁrmacь** (M. Starmaz *[„pendio“]*) (? M. Starmac)
<MS202/b> **Musi 18. 134**

1548 **pét** *agg num* **ḿij** *sf Gpl* (5 miglia)
<MS202/c> **Musi 18. 134**

1549 **Bⁿéli patók** *IDR m sg* (Rio Bianco) + *TOP* (Ucea *[Uccea]*)
<MS202/d> **Musi 18. 134.**

1550 **počǎkьj** *vp imper 2sg* (R aspetta)
<MS202/e> **Musi 18. 134**

1551 **bī̆ᵘ** *[→ **bite**²] ppa m sg* (R stato) (R nata a Lusevera, da 20 anni sposata a „Musi“).
<MS202/f> **Musi 18. 134**

1552 R **ɣ** o si pronunzia debolmente o scompare del tutto. (R nata a Lusevera, da 20 anni sposata a „Musi“)
<MS202/g> **Musi 18. 134**

1553 **ńá** *[→ **on**²] pron pers m Gsg = agg poss* **oƒá** *sm sg* (R suo padre) **jé umár** *vp ind pft 3sgm „è morto“* **doró** *avv* **adóre** *avv „presto“* **vilázьma** *sm Gsg „in primavera“ = „all'inizio della primavera“* (e *[è]* morto bene nella primavera)
<MS202/h> **Musi 18. 134**

1554 <u>**Sopranomi.**</u> *[soprannomi] [per „soprannome“ cf → 2240]*
tlé *avv „qui“* **te** *[→ **to**² + **je** → **bite**² vi ind pres 3sg „è“]* **tána** *[→ **ta**¹ + **na**²] prep* **taѵ́ⁱéle/ toѵ́ⁱéle** *[→ **Tanatoviele**] TOP: part raff + prep +sf Lsg „Tanataviele“ [„campagna coltivata“]* (borgo) (**tle to je Tana taviele** *slov „qui c'è Tanataviele“*)
1) **Wújdatь** *NC sm pl „gli Uidat“* = **tá** *part raff* **pǎr** *prep* **Wújdatь** *Lsg „dal/da quello degli Uidat“*, – **wújdat** *m sg* **kȯnt** *CO „Cont [„conte“]“*
2) **wújdat** *NC m sg „l'Uidat“* **Perénьƒ** *NC m sg „il/quello dei Perinig(h)“* = **ta** *part raff* **pǎr** *prep „dal“* **Perénьƒu** *Lsg „Perinig(h)“*
3) **Aǵnulǫ** *[→ **Anjulon**] NC m sg „l'Agnulòn“* = **Aǵnulónь** *m pl „gli Agnulòn“*
[l'elenco che segue lo si deve all'informatrice già incontrata nella scheda 1551]
R nata a Lusevera, da 20 anni sposata a „Musi“.
4) **Berkᵘóc** *NC m sg „il Barquòz“*, **ta** *part raff* **pǎr** *prep „dal“* **Berkᵘócu** *Lsg „Barquòz“*
5) **Brižíkȣliƒ** *NC m sg „il Brisicolig(h)“* (2 hiše *sf pl „due case“*)
6) **Brižíkȣliƒ** *NC m sg „il Brisicolig(h)“* **te** *[→ **te**³] art dt m sg* **drúь** *pron idf m sg „l'altro“/[→ **to**² + **je** → **bite**²] vi ind pres 3sg „è“* **drúь** *„un altro“*
7) **Búьƒ/Búiƒ** *NC m sg „il/quello dei Buvig(h)“*, **ta** *part raff* **pǎr** *prep „dal“* **Búьƒu** (T tendente verso **Búviƒu**) = **Búv<u>ɛ</u>ƒ**, **Búvɛƒi** *Lsg „Buvig(h)“* (pl.)
Ṕjerị *NP m „Pierino“* **armą́** *NC m sg „Armàn“* = **γarmą́** *„Garmàn“* **Búьƒ** = **tá** *part raff* **par** *prep „da“* **armánu** *L „Armàn“*
8) **Mɛ́nac** *NP m* (Domenico) **Búьƒ** = **ta pǎr Mɛ́ncu** *Lsg „da Domenico“* **Búьƒu** *Lsg* **…**
<MS203> **Musi 18. 134 - 135**

1555 R <u>Allungamento</u> di compenso
R Spostamento dell'accento dalla prima sillaba alla successiva.
[trasl]
désjat' *num „dieci“* – ***désjat"ká*** *„decina“* = ***desjátka***,
desjátok *Gpl „di decine“* (cf. allo stesso modo:
nelle biline *„**desját'**“*,
sloveno ***desét***)
želúdok *„stomaco“*
osjolok *„asinello“*

Suff. ***-jok***, ***-ok***, ***-jon***, ***-oček*** (*Grot*. I. 20)*
* *Cf → 1021.*

<MS203vs>

1556 tá na Tovi̯élě *[→ 1554] [l'indicazione del punto di rilevamento per i nomi di casato sembrerebbe riferirsi soltanto ai nn. 9-14 dell'elenco]* R nata a Lusevera, da 20 anni sposata a „Musi".
9) **ezàt** *avv „poi"* **Ṕjerį** *NP m „Pierino"* **Kamilès** *NC m sg „(dei) Camilès"*
10) **Blažį** *NC m sg „il Blasìn"* – **tá** *part raff* **pǎr** *prep „dal"* **Blažinu** *Lsg „Blasìn"*
11) **Mikǫ́** *NC m sg „il Micòn"* – **tá pǎr** *„dal"* **Mikǫ́nu** *Lsg „Micòn"*
12) **Batéšt** (T **é** breve) *NP m „Battista"* (Giov. Battista) **Kamьlès** *NC m sg „(dei) Camilès"*
13) **Kǎlc** *NC m sg „il Caliz [„tessitore"]"*, **tá pǎr** *„dal"* **Kǎlcu** *Lsg „Caliz"*
14) **Dóńar** *[→ **Donjar**] NC m sg „il Dognar" [ETN „di Dogna"]* – **tá pǎr** *„da"* **Tóni** *NP m indecl „Toni"* **Dóńarju** *Lsg „il Dognar"* – **jé pǎršú** *vp ind pft 3sgm „è venuto"* **z** *prep „da"* **Dǫ́ńe** *TOP sf Gsg „Dogna"*
15) **Lurènč** (T **è** breve) *NP m „Lorenzo"* **= tá pǎr** *„da"* **Lurínču** *Lsg „Lorenzo"* **Dóńarju** *„(dei) Dognar"*
16) **Zéf** *[→ **Зef**] NP m „Giuseppe (Beppe)"* **Зupį** (**Dz...**) *NC m sg „lo Zupìn"*
17) **Žwániȷ** *NP m „Giovannino"* **Зupį** (**Зupìn̨**) *– NC m sg „(degli) Zupìn"* – **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] „nel"* **bórku** *sm Lsg „borgo"* **ot** *prep „di"* **Šíncœ** *TOP sm Gplt „Simaz"*; **Šímǎc** *TOP sm sg „Simaz"* **= pǎr** *„a"* **Šíncьx** *TOP sm Lplt „Simaz" [cf → 1539]*

<MS204> **Musi 18. 135 – 136.**

1557 Nom. s. m. R accento sulla radice, gli altri casi sulla desinenza
(cf. Gen. pl.
[trasl] ***úgol*** *„angolo"*
úzel *„nodo"* } ***-á***, ***-já***
úgor *„anguilla"*
zamók – zamká *„serratura" – G „della serratura"*
lob – lba *„fronte" – G „della fronte"*
led – l'dá *„ghiaccio" – G „del ghiaccio"*
byk – byká *„toro" – G „del toro"*
dvor – dvorá *„corte" – G „della corte"*
most – mostá *„ponte" – G „del ponte"*
polk *„reggimento"* da ***polkǵ*** *[ъ = ŭ]* – g. ***polká*** – *„del reggimento"*
(cf. lit. **pùlkas**)
húj *„pene"* – G ***hujá*** *„del pene"*

<MS204vs>

1558 jé pǎršú *vp ind pft 3sgm „è venuto"* **z** *prep „da"* **Dǫ́ńe** *TOP sf Gsg „Dogna"*

<MS205/a> **Musi 18. 135**

1559 ńix *[→ **on**[2]] pron pers Gpl = agg poss „i loro"* **oȷóve** *sm pl „padri"* **so blć** (T **ć** breve) *vi ind pft 3plm „erano"* **brátrĭ** *sm pl „fratelli"*, **sú paršlć** *vp ind pft 3plm „sono venuti"* **táz** *[→ **ta**[1] + **z/s**] prep „da"* **Dóne** *[cf → 1558] TOP sf Gsg „Dogna"*

<MS205/b> **Musi 18. 136**

1560 tačć *[→ **tačie**] avv „lá"* (R nata a Lusevera, da 20 anni sposata a „Musi")

<MS205/c> **Musi 18. 136**

1561 Nàrt *NP m* (Leonardo, Lenart) (R nata a Lusevera, da 20 anni sposata a „Musi")

<MS205/d> **Musi 18. 137**

1562 sí *[→ **bite**[1]]* **van** *pron pers Dpl 'di cortesia' „Vi/Le"* **ɖála** *[→ **djati**] vp ind pft 1sgf „ho detto"***? t**[u]**óre** *[**tu** → **ta**[1] + **u**[1] prep + **óre**] „sopra" = „prima"* **ván**, **ke** *[→ **ke**[6]] cong „che/di"* **stújte** *vi imper 2pl 'di cortesia' „stiate/stare"* **tíxo** *avv „in silenzio/zitto"* (vi ho detto momento prima – ? furl. ? dore *[**adòre** avv „poco fa"]* poco prima **van** – che taciate *[tacciate]*) (R tacete/taccia) (R nata a Lusevera, da 20 anni sposata a „Musi")

<MS205/e> **Musi 18. 137**

1563 kapišą *vp ind pres 1sg „capisco"*; **n**[i]**é** *avv neg* **si** *[→ **bite**[2]] vi ind pres 1sg „non sono"* **kopána** *agg f sg „capace"*; **mą** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ho"* **stráx** *sm Asg „paura"* **falítь** *vi inf „di sbagliare"* (R nata a Lusevera, da 20 anni sposata a „Musi")

<MS205/f> **Musi 18. 138**

1564 dérva *sn plt* (R legna)

<MS205/g> **Musi 18. 138**

1565 Tá za l[i]**ésu** *MICR: part raff + prep + sf Ssg „Tasaliesu [„dietro il recinto"]"[cf → 1538]* (R località)

<MS205/h> **Musi 18. 138.**

1566 2. *[il n.* ***2.*** *sembra indicare che l'elenco va collegato con quello iniziato al n. 4) della scheda 1554 e ripreso nella scheda1556 – e che dovrebbe quindi corrispondere al n.* ***1.*** *– in quanto entrambi dovuti alla medesima informatrice]* (R nata a Lusevera, da 20 anni

sposata a „Musi“)
Šínci *„Simaz“*
1) **tačɛ́** *[→ **tačie**] avv „lá“*
Ṕjéri Búьƒ – Búiƒ/Buɛƒ = Búvɛƒ *[→ 1554]*
2) **Kontį** *NC m sg „quello dei Contìn [„contino“]“* **Ṕjɛ́rĭ** *NP m* (R Pietro) – **pǎr** *prep „da“* **Ṕjɛ́rinu** *L „Pietro“* **Kontínu** *Lsg*
3) **Žwą́** *NP m „Giovanni“* **Kontį** *„dei Contìn [„contino“]“* – **te** *[→ **te³**] art dt m sg* **drúь** *pron idf m sg „l'altro“ [alias: → **to²** + **je** → **bite²** vi ind pres 3sg „è“* **drúь** *pron idf m sg „un altro“]*
4) **Žwanút** *NC m sg „quello dei Giuanùt“*
5) **Frančéški** *NC m pl „i Francèsc“* = **ta** *part raff* **pǎr** *prep* **Frančéšku** *„da quello dei Francèsc“*
6) **ta pǎr** *„dal/da quello dei“* **Minigátu/ Minigɔ́tu** *NC m Lsg „Minighèt“* **Minigɔ́t**
7) **tá pǎr** *„dal“* **Brǿžu** *NC m Lsg „Bros“*
8) **Brǿš** *NC m sg „quello dei Bros“* **Frančéšk** *NP m „Francesco“ [alias:* **Brǿš** *NP m „(Am) brogio“* **Frančéšk** *NC m sg „(dei) Francèsc“]*
9) **ta pàr** *„dal/da quello dei“* **Barbẽtu** *NC m Lsg „Barbèt“* = **Barbèt**
10) **ezàt** *avv „poi“* **Barbèt te** *art dt m sg* **drúь/drúi** *pron idf/agg num sost m sg „l'altro Barbèt/il secondo Barbèt“* (= *„dei Barbet“*)
Ṕjɛ́ri *NP m „Pietro“* **Beroƒíį*** *NC m sg „dei Berocìn [„del biroccio“]“* (2 sopranomi *[soprannomi] [per „soprannome“ cf → 2240]*)
Nàrt *NP m* (Leonardo, Lenart)
* *Famiglia di Simaz. Attualmente i discendenti vivino a Torino e tornano a Simaz saltuariamente [PMBŽ].*
<MS206> **Musi 18. 136.**

1567 Allungamento di compenso – R contemporaneamente alla scomparsa – dopo la scomparsa.
[trasl] ***-v'd = ´vd*** (***svád'ba*** *„matrimonio“*)
<MS206vs>

1568 **su** *vi ind pres 3pl „sono“* **térske** *ETN agg f pl „della Val Torre“* **planíne** *sf pl „malghe“* = **su térskь** *m pl* **kazᵘónь** *„baite di pastori“*
<MS207/a> **Fl. 18. 138**

1569 **dǿp** *sm sg*, **dwá** *agg num m „due“* **dǿba** *du „querce“* (R quercia) (P quercia)
<MS207/b> **Fl. 18. 138**

1570 **je bíu** *vi ind pft 3sgm* **bráf** *agg m sg* **te** *art dt/agg dim m sg „il/quel“* **sinátьƒ** *sm sg „ragazzo“*, **korážę** *agg m sg „coraggioso“* (era bravo, coragioso *[coraggioso]*)
<MS207/c> **Fl. 18. 138**

1571 **u** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **má** *vi ind pres 3sg* **dorǿ** *agg f Asg* **lǎu** *sf Asg* (P ha una buona testa) = **ánu** *cong „e“* **dóbar** *m Asg „buon“* **sentiménť** *sm Asg „discernimento“* (P è saggio) **...**
<MS207/d> **Fl. 18. 138**

1572 **u má** *[→ **mieti**]* **dorǿ lǎu = anu dóbar sentiménť** *[→ 1571]* – **u je** *vi ind pres 3sg „è“* **sávi** *agg m sg „saggio“*, **u ńⁱé** *[→ **bite²** neg] vi ind pres 3sg* **stúpit** *agg m sg* (lui è savio, non è stupido).
<MS207/e> **Fl. 18. 138 - 139**

1573 **ǫ́** *[→ **o²**] clit m sg 'di cortesia' [„Lui“]* **ƒe** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg mod* **pī́tь** *vi inf* (Ella vuol bevere *[bere]*); **píjte** *imper 2pl 'di cortesia'* **pomálu** *avv* (P bevete lentamente) (Pradielis), (Flajpana *[Flaipano]*) (R una ragazza di „Pradielis“, rivolgendosi a me)
<MS207/f> **Fl. 18. 139**

1574 **víje** *avv „via“* (furl. „via“ *[**vìe**]* – R costantemente „**via**“) (Pradielis)
<MS207/g> **Fl. 18. 139**

1575 **na** *prep „a“* **Žáu** *TOP sf* (Acc. s. f.), **Žáa** (Žaga) *[„sega“]* (pr. *[= presso?]* Plezzo – *ted* Flitsch); **Bóuc** *TOP sm sg* (Flitsch), **...**
<MS207/h> **Fl. 18. 139**

1576 **Bóuc** *TOP sm sg* (*ted* Flitsch), **tu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „a“* **Bóucě** *L „Plezzo“*; **Lóx** *TOP sm sg „Longo [„boschetto“]“*, **...**
<MS208/a> **Fl. 18. 139**

1577 **Lóx** *TOP sm sg „Longo [„boschetto“]“*, **tána** *[→ **ta¹** + **na²**] prep „a“* **Lǿǿ** *L „Longo“* (pr. *[= presso?]* Predil)
<MS208/b> **Fl. 18. 139**

1578 **úra** *sf sg* (R ora, P ora) (Flajp., Pradielis); **arlój** *sm sg* (orologio)
<MS208/c> **Fl. 18. 139**

1579 (R nel dire „gospod“ *[„signore“]*, mescolano „on“ *[„lui“]* con „oni“ *[„loro“]*, „Ella“ con *ted „*Sie“)
<MS208/d> **Fl. 18. 139**

1580 **ǫ́** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **nⁱé** *[→ **bite¹** neg]* **poví́édu** *vp ind pft 3sgm* **nìč** *pron idf A* **jédnemǿ** *pron idf m Dsg* (R non ha raccontato niente a nessuno)
<MS208/e> **Fl. 18. 139**

1581 **dóu** *avv „all'ingiù“* **to** *clit n sg [„esso“]* **wsé** *[→ **ues**] pron idf n sg „tutto“* **pomáa** *vi*

ind pres 3sg „aiuta“ („to nij tako težko“ *slov* = ***to ni tako težko*** *„non è così difficile“*), **ké** *[→ **ke**³] cong „poiché“* **to nⁱé** *[→ **bite**² neg] vi ind pres 3sg „non c'è“* **fadíja** *sf sg „fatica“* – **na dóu** *[→ **dol**²] locuz avv „all'ingiù“* **to nⁱé fadíja**; **wsé** *agg idf m pl „tutti“* **svetíkь** *sm pl „i santi“* **nú** *[→ **o**² clit m pl] [„essi“]* **pomāju** *3pl „aiutano“* **na dóu ...**

<MS208/f> **Fl. 18. 139**

1582 ... na dóu to nⁱé fadíja; **wsé svetíkь nú pomā́ju** (pomagajo *slov „aiutano“*) **na dóu** (P tutti i santi aiutano ad andare da su) *[→ 1581]*

<MS208/g> **Fl. 18. 139**

1583 kíše *sf pl* **sú** *vi ind pres 3pl*, **tij** *[→ **tej**] cong „come“* **té** *pron dim f pl „quelle“* **óne** *[→ **uone**¹/-**i**] avv* **na** *prep* **Bárde** *TOP sm Lsg [„sul colle“]* (le case sono, come suzo *[su]* in Lusevera)

<MS208/h> **Fl. 18. 139**

1584 ta *art dt/agg dim f sg „la/quella“* **kíša** *sf sg „casa“* **óne** *avv „su“* **na** *prep „a“* **Bárde** *TOP sm Lsg „Lusevera“ [„sul colle“]* **te** *[→ **to**² + **je** → **bite**² vi ind pres 3sg „è“]* **ńá** (**njega**) *pron pers m Gsg = agg poss „sua“*, **ńjá** *agg poss m Gsg „di mio“* **kuńáda** *sm Gsg* = (mojega końjada *[slov = **mojega svaka**]*) (del *[di]* mio cognato)

<MS209/a> **Fl. 18. 140**

1585 na *[→ **o**² clit f sg [„essa“] + **je** → **bite**¹]* **mⁱéla** *[→ **mieti**] vi ind pft 3sgf „ha avuto“* **dwá** *agg num m A „due“* **mȣ́ža** *sm Adu „mariti“*, **ánu** *cong „e“* **te** *art dt m sg „il“* **pàrvi** *agg num sost m sg „primo“*, **ké** *[→ **ki**³] pron rel A „che“* **na mⁱéla**, **é** *[→ **bite**¹]* **umár** *vp ind pft 3sgm „è morto“*, **e** *[→ **anu**] cong „e“* **pótį** *avv „poi“* **nœ** *[→ **na** → **o**² clit f sg + **jœ** → **bite**¹]* **wzéla** *vp ind pft 3sgf „ha preso“* **ta** *art dt m Asg „il“* **drúzā** *agg num sost m Asg „secondo“* (tega druzega)

<MS209/b> **Fl. 18. 140**

1586 mómo *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl mod* **spɛ́kь** *avv* **ĭtь** *vi inf* **úmьz** *[**ú** = **γú** → **gor**¹ + → **miz/mis**: cf → 829] locuz prep* **rī́ʷu** *sf Asg* (abbiamo di nuovo *[da]* andare su per la riva)

<MS209/c> **Fl. 18. 140**

1587 ońíšče *sn sg* (R focolare) (P focolare) **mĭ** *clit m pl [„noi“]* **prā́vьmo** *vi ind pres 1pl „diciamo“* = **dⁱémo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „chiamiamo“* **ońíšče sámo** *avv „solamente“* **tᵘȣ́** *pron dim n Asg „quello“*, **kú** *[**k-** → **ki**³ + **u** → **o**²] „che/dove“* **je** *vi ind pres 3sg „c'è“* **óń** *sm sg „il fuoco“* **...**

<MS209/d> **Fl. 18. 140**

1588 ... mĭ prā́vьmo = dⁱémo ońíšče sámo tᵘȣ́ k ú je óń *[→ 1587]* (posto/letto del fuoco); **fokolár** *sm sg „focolare“* **dⁱémo wsemȣ́** *pron idf n Dsg „a tutto“*, **tú** *[**temu** ?] pron dim n Dsg „quello“* **ko** *[→ **ki**³ + **o** → **o**²] „che/dove“* **stojí** *vi ind pres 3sg „sta“* **óń** *„il fuoco“* **nᵘótre** *avv „dentro“* (focolare) (P ? focolare) = *„chiamiamo focolare tutto ciò dentro cui sta il fuoco“*

<MS209/e> **Fl. 18. 140**

1589 óń *sm sg* (R **ó** allungata) (R fuoco)

<MS209/f> **Fl. 18. 140**

1590 ńelé *avv „adesso“* **sᵇmo** *vi ind pres 1pl „siamo“* **blíz** *prep „vicino“* **Bárdu** *TOP sm Dsg „a Lusevera“ [„al colle“]* (R già) – **sᵇmo že** *avv „già“* **u** *prep „a“* **Bárdu** *L „Lusevera“* (R già) – **sta žéj pǎršlí** *vp ind pft 2pl „siete già arrivati“* **...**

<MS209/g> **Fl. 18. 140**

1591 ... sta žéj pǎršlí *[→ 1590]* (R siete già arrivati); **te** *[→ **to**² + **je** → **bite**² vi ind pres 3sg „è“]* **véʒ** *avv comp „più“* **ko** *[→ **kuj/ku**] cong „di“* **na** *[→ **dan**¹] agg num f* **úra** *sf sg „un'ora“* **xodítь** *vi inf „da camminare/di cammino“*

<MS209/h> **Fl. 18. 140**

1592 kámfer *„canfora“ [!?]*; **nu** → ***o***² *clit m pl [„essi“]* **máju** *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl „hanno“*, **sabóju** *[→ **se** pron rifl A + **bóju** vi ind pres 1sg]* (se bojim *[slov „temo“]*, credo), **še** *cong „anche“* **bárjœnь** *ETN sm pl* (questi di Lusevera), **kámfer**; **Bárjanь** = *„credo che la canfora [!?] ce l'abbiano anche gli abitanti di Lusevera“*

<MS210/a> **Fl. 18. 140**

1593 parǰáne *[→ **parʒane**] inter „perdiana“* (per bacco *[perbacco]*) (Flajp., Lusev.)

<MS210/b> **Fl. 18. 141**

1594 te *agg dim f pl* **úre** *sf pl* **mené** *pron pers Dsg* (R queste ore a me) **sú** *vi ind pres 3pl* **velíkȣ̆** (che *[cf frl **chê** „quella“]* ore a me sono lunghe)

<MS210/c> **Fl. 18. 141.**

1595 ní *avv neg* **mą** *[→ **mieti**]* (nie mam *[slov = **nimam**]*) *vi ind pres 1sg „non ho“* **rát** *avv „abbastanza“* **ćártœ** *[→ **ćarta**¹] sf*

Gsg „(di) carta“ **ǿe** *pron pers sg [→* ***jast****]* (R io) **finišúą** *vi ind pres 1sg „sto finendo“* **líbrį** *sm Asg „il quaderno“*; **na** *[→* ***o²****] clit f sg [„essa“]* **mánčа** *vi ind pres 3sg „manca“* **čárta** *„la carta“*

<MS210/d> **Fl. 18. 141.**

1596 mlᵢéko *sn A* **to** *clit n sg [„esso“]* **sé** *pron impers* **obrénjǧě** (T **ǧ** tendente a **č**) *vp ind pres 3sg* (latte si trova)

<MS210/e> **Fl. 18. 141**

1597 jǧě ǧáu *[→* ***djati****] vp ind pft 3sgm „ha detto“*, **ke** *[→* ***ke⁶****] cong „che“* **ná** *[→* ***on²****] pron pers f sg „lei“* **ǧakœrí** *vi imper 2sg estesa alla 3sg* „dica“* **kéj** *pron idf n sg „qualcosa“* – **ǧakœrú** (T tendente a **č**) *ppa m sg* (R parlato *m sg*)

* *Cf → 7.*

<MS210/f> **Fl. 18. 141.**

1598 tᵘólь *[→* ***tele****] pron dim m sg* **to** *clit n sg [„esso“]* **nᵢé** *[→* ***bite²*** *neg] vi ind pres 3sg* **mórtь** *avv* **dą** *art idt m sg* **mǿš** *sm sg*, **to** *[→* ***to²*** *+* ***je*** *→* ***bite²*** *vi ind pres 3sg „è“]* **mórtь kák** *agg idf m sg* **puríšim** *agg m sg „purissimo“* **špírьt** *sm sg* (R questo forse non è un uomo, forse è un qualche puro spirito) – **svétь** *agg m sg* **dúx** *sm sg „lo spirito santo“* **...**

<MS210/g> **Fl. 18. 141.**

1599 svétь *agg m sg „il santo“* **dúx** *sm sg „spirito“* (R altrimenti „duh“ non viene usato).

<MS210/h> **Fl. 18. 141.**

1600 R Paura provocata dalla mia persona: la donna, parlandomi dei „sopranomi“ *[soprannomi]*, tremava con tutto il corpo.

<MS211/a> **Musi 18. 138**

1601 véseu *agg m sg* **= légri** (R allegro)

<MS211/b> **(Flajp., Lusev.) 18. 142**

1602 nᵢé *[→* ***bite²*** *neg] vi ind pres 3sg* **jédnā** *pron idf m Gsg* **sínu** *sm Gsg* (P non ho nessun figlio) *[lett: „non c'è nessun figlio“]*

<MS211/c> **(Flajp., Lusev.) 18. 142**

1603 úreší *[=* ***u*** *→* ***o²*** *[„egli“]+* ***reší****] vi ind pres 3sg* (R pecca); **umᵘóre** *[→* ***u*** *+* ***muóre*** *→* ***muorati****] vi ind pres 3sg mod* **rešítь** *inf* (deve peccare – R peccare); **umóre** *[→* ***u*** *+* ***móre*** *→* ***morieti****]* **rešítь** (può peccare)

<MS211/d> **(Flajp., Lusev.) 18. 142**

1604 umᵘóre rešítь (deve peccare – R peccare); **umóre rešítь** (può peccare) *[→ 1603]* (T **o̱** più larga che *[in]* **mᵘóre**)

<MS211/e> **(Flajp., Lusev.) 18. 142**

1605 ǧé *[→* ***če²*** *] cong „se“* **ma** *[→* ***mieti****] vi ind pres 3sg „ha“* **lúč** *sf Asg „la luce“* **sábo** *[=* ***s*** *prep +* ***sábo*** *pron rifl S] „con sé“* **usvᵢétь** *[=* ***u*** *→* ***o²*** *[„egli/esso“ ?] +* ***svᵢétь*** *→* ***svetiti****] vi ind pres 3sg „splende“*; **svᵢét** *sm sg* (è mondo); **je svčt** *„è“* (santo); **e** *[=* ***je*** *→* ***bite²****] vi ind pres 3sg „è“* **mórtь** *avv „forse“* **svét** *agg m sg „santo“* (**tilí**) **télь** *pron dim m sg „costui“* **...**

<MS211/f> **(Flajp., Lusev.) 18. 142**

1606 e mórtь svét (tilí) télь (forse questo è santo); **svᵢétь = svetí** *vi ind pres 3sg „risplende“ [→* ***svetiti****]* (splende) *[→ 1605]*

<MS211/g> **(Flajp., Lusev.) 18. 142**

1607 svᵢéǧe *sf pl „candele“*, **dna** *agg num „una“* **svᵢéǧa** *sg „candela“*; **dv́ᵢé** *„due“* **sv́ᵢéǧь** *du „candele“* (candela)

<MS211/h> **(Flajp., Lusev.) 18. 142**

1608 tá *pron dim f sg „questa“* **ne** (**na** *→* ***o²*** *clit f sg [„essa“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* (cf. Gen. pl.

) **dora** *agg f sg* **wóda** *sf sg* (R acqua buona)

<MS212/a> **Fl. 18. 141**

1609 ǧé *[→* ***če²*** *] cong „se“* **bom móru** *[→* ***morieti****] vi fut 1sg mod* **pisátь** *vi inf* (se poterò *[potrò]* scrivere); **ǧe** *[→* ***če²*** *+* ***je*** *→* ***bite²****]* **bíu** *ind pft 3sgm „se c'era“* **tlé** *avv* **sakratárĭ** *sm sg*, **sь** *[→* ***bite¹****]* **móru** *vi ind pft 1sgm „potevo“* **pisátь** (R se ci fosse qui il segretario, potrei scrivere)

<MS212/b> **Fl. 18. 141.**

1610 té *[→* ***to²*** *+* ***je*** *→* ***bite²*** *vi ind pres 3sg „è“]* **na** *[→* ***an¹****] art idt f „una“* **dóta** *sf sg „dote“* **jœ** *„è“* **dǫ** *sm sg „un dono“* **na dóta** (P dono e dono – dote) **dóta** (la dóte) (P ~ *„talento“*)

<MS212/c> **Fl. 18. 141.**

1611 já *pron pers sg „io“* **sь** *[→* ***bite¹****]* **špegú** *vi ind pft 1sgm „spiegavo“* – **já sь povᵢédu** *vp ind pft 1sgm „ho raccontato“*, **ǫ** *pron pers m sg „lui“* **je písu** *vi ind pft 3sgm „scriveva“*, **zát** *avv „poi“* **e** *[=* ***je*** *→* ***bite¹****]* **špegú** *„ha spiegato“* (spiegato) **besᵢéde** *sf Apl* **precíze** *agg f pl* (le parole precise)

<MS212/d> **Fl. 18. 141**

1612 oǧá *sm sg „padre“* **ánu** *cong „e“* **dét** *m sg „nonno“*; **oǧá = táta** (Fl.); ? **táta** (Fl.) = **ǧáǧa** (Lus.)

<MS212/e> **Fl. 18. 145**

1613 ǧé *[→* ***če²*** *] cong* **su** *vi ind pres 3pl* **ukǿp** (T **ǿ** breve) *avv*, **sǿ ti** *[→* ***tej****] cong* **brátri**

sm pl (se sono insieme, sono come fratelli) (R parlando del padre e del figlio)
<MS212/f> **Fl. 18. 145**

1614 škwázi (T s tendente a **š**) *[→ **skuazi**] avv* **suwsí** *pron idf m pl* (quasi tutti)
<MS212/g> **Fl. 18. 145**

1615 póma *sn pl* (i frutti) (R frutti) *[forse: „frutta“: cf → 5891]*; **krúške** *sf pl* (R pere, *it* peri *[pere]*); **na** *agg num f „una“* **krúška** *sg „pera“*; **no** *n „una“* **jábuko** *sn sg „mela“* **...**
<MS212/h> **Fl. 18. 145**

1616 œ *[= **jæ → bite[1]**]* **móru** *[→ **muorati***]* *vi ind pft 3sgm* (doveva); **œ mᵘóru** *[→ **morieti**]* (poteva)
<MS213/a> **(Flajp., Lusev.) 18. 142**

1617 ma *agg poss f sg* **ránca** *agg f sg* **bába** *sf sg* (R la mia defunta nonna); **muj** *agg poss m sg* **ránь** *m sg* **dét** (T **é** breve) *m sg* (R il mio defunto nonno)
<MS213/b> **Lus. 18. 142**

1618 umá *[= **u → o[2]** clit m sg [„egli“] + **má** vi ind pres 3sg] „ha“* **fortúnu** *sf Asg „fortuna“*
<MS213/c> **(Lusev., Flajp.) 18. 142**

1619 já *pron pers sg „io“* **ne** *avv neg „non“* **ѵ́ⁱę́** *vi ind pres 1sg „so“* **nь̀č** *avv „niente“*, **káko** *cong interr „come“* **reɟè** (T tendente a **č**) *vp inf „dire“* **temѡ́** *agg dim m Dsg* **kreštjánu** *sm Dsg* **lé** *part raff [= **temѡ lé → tele[1]**]* (R io non so che cosa dire a quest'uomo)
<MS213/d> **(Lus., Fl.) 18. 142**

1620 vícьx *sm sg „vizio“*, pl. **vícixe** *„vizi“* (i vizzi/i vizii *[vizi]*); **té** *agg dim m sg* **človèk** *sm sg* **lѡ́** *part raff [**té lѡ́ → tele[1]**]* (questa persona) **u** *[→ **o[2]**] clit m sg [„essa“]* **nⁱéma** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 3sg mod* **ḿⁱétь** *[→ **mieti**] nf* **jédnaa** *agg idf m Gsg* **vícixa** *Gsg* (non deve avere nessun vizio)
<MS213/e> **Lus. 18. 143.**

1621 notátь *vi inf* (notare, P annotare)
<MS213/f> **Lus. 18. 143**

1622 zawój *prep* **bóa** *[→ **boh**] sm Gsg* (per amor di dio)
<MS213/g> **Lus. 18. 143**

1623 oščœpą́tь *vp inf* (P guarire)
<MS213/h> **Lus., Fl. 18. 143**

1624 šče *cong* **mí** *pron pers pl* **právьmo** *vi ind pres 1pl* (R anche noi diciamo)
<MS214/a> **Lus., Fl. 18. 143**

1625 é *[= **jé → bite[2]**] vi ind pres 3sg „è“* **finišáno** *ppp/agg n sg* (è finito)
<MS214/b> **Lus., Fl. 18. 143**

1626 ńéča *sf sg „nipote“* **= mjá** *agg poss m Gsg* **kuńáda** *sm Gsg* **xɟí** *sf sg* (figlia del fratello del *[di]* mio marito)
<MS214/c> ? **Lus., Fl. 18. 143**

1627 (R le preghiere in latino – alcuni si limitano a spiegarle in sloveno)
<MS214/d> ? **Lus., Fl. 18. 143**

1628 bračoláťь *vi inf* (carozzare *[= it carezzare]*; P carezzare *„cullare sulle braccia“]*)
<MS214/e> **Lus., Fl. 18. 143**

1629 otročèɟ *sm sg* (R bimbetto) **= bambı́** *sm sg „bambino“*
<MS214/f> **Lus., Fl. 18. 143**

1630 sé *pron rifl A* **smeją́tь** *vi inf „ridere“*; **me** *pron pers Asg* **sḿⁱéx** *sm sg* **lǿvь** *vi ind pres 3sg* (P mi prende il riso/la voglia di ridere)
<MS214/g> **Lus., Fl. 18. 143**

1631 Bᵘóx *sm sg „Dio“* **nu** *cong „e“* **svéta** *agg f sg „santa“* **Maríja** *NP f „Maria“*, **bódite laudánь** *vi imper 2pl passivo „siate lodati“*
<MS214/h> **Lus., Fl. 18. 143.**

1632 žéni *vi imper 2sg* **se** *pron rifl A* (P fatti il segno della croce); **mą́** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod* **se žénatь** *inf* (P devo fare il segno della croce?)
<MS215/a> **Fl., Lus. 18. 144.**

1633 (R Supposizione che io sia santo, poiché cammino scalzo e annoto le parole – puro spirito, non essere umano)
<MS215/b> ? **Fl., Lus. 18. 144.**

1634 dét *sm sg* (T nonno) Fl. **= „te** *art dt m sg „il“* **stárь** *agg m sg „vecchio“* **oɟa** *sm sg „padre““* (Lus.) – R A „Flaipano“ ridono, quando chiamano il nonno **„stárь oɟá“** *„vecchio padre“*. A „Lusev. Pradielis“ ecc. ridono **...**
<MS215/c> **Fl., Lus. 18. 144.**

1635 R A „Lusev. Pradielis“ ecc. ridono di Flaip., quando dicono **„wóda“**, **„was“**, in generale w al posto di **v**.
<MS215/d> **18. 144.**

1636 ? **oɟá** *sm sg* (R nonno); **ɟáɟa** *sm sg* (R padre) } R i bambini piccoli li chiamano così; (le persone adulte) **mѡ́j** *agg poss m sg „mio“* **oɟá** *sm sg „padre“* **te** *art dt m sg „il“* **stárь** *agg m sg „vecchio“* (R nonno); **mѡ́j oɟá** (R padre)
<MS215/e> **Lus. 18. 144**

1637 máma *sf sg „mamma“* = **máть** *sf sg „madre“*; **ma** *agg poss f sg „la mia“* **máma** = **ma** *„mia“* **máть**

<MS215/f> **Fl. 18. 145**

1638 ja *clit sg [„io“]* **nⁱé** *avv neg* **sь** *[→ **bite¹**]* **sḿєu** *vi ind pft 1sgm mod „non ho potuto/non ero libero di“*, f. **sḿⁱéla**; **já ne** *avv neg „non“* **sḿę** *ind pres 1sg „posso/debbo“*

<MS215/g> **Lus. 18. 145**

1639 sé *pron rifl A* **udrúkne** *vp ind fut 3sg „sprofonderà“* **nótre** *avv „dentro“* = **se zlómi** *vp ind fut 3sg „si conficcherà“* **nótre** (**tu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „nel“* **lét** *sm Asg*) *avv „dentro“* (P cadrà sotto il ghiaccio); **tú wódu** *sf Asg „nell'acqua“*

<MS215/h> **Fl., Lus. 18. 145**

1640 vóda *sf sg „acqua“*, **tѡᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **wódu** *sf Asg „nell'acqua“* } Lus.; **tú wódu**, **wóda** (Fl.)

<MS216/a> **18. 145 – 146.**

1641 já *pron pers sg „io“* **ba** *[**bi** → **bite¹** + **ja** clit sg [„io“]]* **ne** *avv neg „non“* **šóu** *vi cond pres 1sgm „andrei“* **tá** *part raff* **po** *prep „su di“* **ńemú** *pron pers m Lsg „esso“* = **tápo lédu** *sm Lsg „sul ghiaccio“* (Fl.) = **tá po ńę** (Lus.) = **tá po lédu** (Lus.); **lét** (R ghiaccio) (Lus.)

<MS216/b> **18. 146**

1642 dą́ *agg num m „un“* **fulminánt** (R **á** breve) *sm sg „fiammifero“*; **fulminánte** *pl* (R fiammiferi)

<MS216/c> **Lus. 18. 146.**

1643 kísalica *sf sg „acetosella“* (furl. „panevį“ *[**pan-e-vin**]*) (P tipo di erba, ? acetosella); **jedó** *vi ind pres 3pl* **otrocí** *sm pl* **jѡ** *[→ **on²**] pron pers f Asg* (R la mangiano i bambini); **sláknica** *sf sg „barba di becco“* **...**

<MS216/d> **Fl., Lus. 18. 146**

1644 ... sláknica *sf sg „barba di becco“*, **na** *→ **o²** clit f sg [„essa“]* **má** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **bⁱélo** *agg n Asg „un bianco“* **mlⁱéko** *sn Asg „latte“ [= „latice“]* **nѡtar** *avv „dentro“* **ánu** *cong „e“* **na stᵘóri** *vp ind pres 3sg „fa“* **róžu** *sf Asg „un fiore“* **rúsu** *agg f Asg „giallo“* = **dí** *prep „di“* **naránc** *sm „arancio“ = locuz agg „arancione“* (P tipo di erba commestibile senza foglie, ha soltanto fiori)

<MS216/e> **Fl., Lus. 18. 146**

1645 póuno *avv* (R molto)

<MS216/f> **Fl., Lus. 18. 146**

1646 sláknica *sf sg „barba di becco“* (soltanto nei prati buoni)

<MS216/g> **Lus. 18. 146.**

1647 „Lusevera“ (**Bárdo** *TOP sn sg [„il colle“]*)

<MS216/h> **18. 147.**

1648 no *agg num n „una“* **jábuko** *sn sg „mela“*; **na čerⁱéšńa** *sf sg „ciliegia“*, **čⁱéspa** *sf sg „susina“*; **na fía** *sf sg „un fico“*, **slíwa** *sf sg „prugna“* (**dan** *agg num m „una“* **ámul** *sm sg „prugnola“*, **...**

<MS217/a> **Fl. 18. 145**

1649 dan *agg num m „una“* **ámul** *sm sg „prugnola“*, **dwa** *„due“* **ámulja** *du „prugnole“* (P ½ rosse e ½ bianche, ? una qualità di prugne); **brⁱéskve** *sf pl* (persichi *[pesche]*)

<MS217/b> **Fl. 18. 145**

1650 brⁱéskve *sf pl* (persichi *[pesche]*; **armelį́** *sm sg „albicocca“* (*frl* armelin *[**armelìn**]*) (P albicocche)

<MS217/c> **Fl. 18. 145**

1651 Štéla *TOP sn pl*, **túᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „a“* **Štélax** *L* (Stella); **Tár** *MICR sm sg „C. [Casa ?] Ter [„spina“]“*, **tá** *part raff* **na** *prep „a“* **Tárnu** *L „a Tar“* (una posizione in Stella, un fondo)*

** Cf PM 1997, pag. 199: Târ = valle lungo la quale sale la carrrozzabile fra Malamaseria e la chiesa di Stella, con terreni boscosi adiacenti.*

<MS217/d> **Fl. 18. 151**

1652 svéti Kríš* *MICR: agg m sg + sm sg* (S. Croce); **za jámu**** *[→ **za jama***] MICR: prep + sf Ssg [„dietro la grotta“]* (una posizione in Flajpano *[Flaipano]*)

** Chiesa di Ter/Stella: cf → 4250** **Zajama** si trova sopra la chiesetta di Flaipano [DFS].*

<MS217/e> **Fl. 18. 151**

1653 óspodu *s* (R al signore) (Dat. s. m.)

<MS217/f> **Fl. 18. 153**

1654 tó *clit n sg [„esso“]* **a** *[= **γa** → **on²**] pron pers m Gsg „lui“* **ńⁱé** *[→ **bite²** neg] vi ind pres 3sg neg „non è“* **tačⁱé** *avv* (R lui non c'è là)

<MS217/g> **Fl. 18. 153**

1655 uńⁱéma *[= **u** → **o²** clit m sg [„lui“] + **ńíéma** → **mieti** neg] vi ind pres 3sg neg „non ha“* **jédnā** *pron idf m Gsg „nessun“* **sorakońѡna** *sm Gsg* (R lui non ha nessun soprannome) *[per „soprannome“ cf → 2240]*

<MS217/h> **Fl. 18. 155**

1656 tésno *avv* (stretto, R stretto, P stretto)
<MS218/a> **Lus. 18. 147**

1657 ízula *sf sg* (isola, R isola)
<MS218/b> **Lus. 18. 147**

1658 ufíci *sm sg*; **si** *[→ **bite**[1]]* **bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **ufícise** *Lsg* = **tú ufícixu** *Lsg* (nel officio *[nell'ufficio]*); **tú ufícixu komunál** *agg indecl „nell'ufficio comunale“*
<MS218/c> **Lus. 18. 147**

1659 penitínča *sf sg „penitenza“*; **u** *[→ **o**[2] clit m sg] [„lui“]* **dʲéla** *vi ind pres 3sg „fa“* **penitínču** *A*
<MS218/d> **Lus. 18. 147**

1660 apéna *cong „appena“* **e** *[→ **bite**[1]]* **pǎršóu** *vp ind pft 3sgm „è venuto“*; **apéna sú pǎršlì** *m pl „sono venuti“*; **tó** *clit n sg [„esso“]* **e šló** *vp ind pft 3sgn impers „è andato“ = „è andata (bene)“* (si dice di qualunque cosa, anche in plur.) **...**
<MS218/e> **Lus. 18. 147**

1661 tó e šló (si dice di qualunque cosa, anche in plur.) *[→ 1660]*; **té** *[→ **to**[2] + **jé** → **bite**[1]]* **pǎršló** *vp ind pft 3sgn impers „è venuto/accaduto“*; **taléta** *[→ **tele**[2]] sf [cf ppa f **pǎršlè**] pl „i vitelli“* **sú pǎršlè** *3plf „sono venuti“*; **júdje** *sm pl „la gente“* **sú paršlì** *m pl „è venuta“*
<MS218/f> **Lus. 18. 147**

1662 já *pron pers sg* (R io); **tí** *pron pers sg „tu“*; **ód** *prep „da/di“* **mené** (Gen.) (T **é** breve) *pron pers sg „me“*; **ot tebé** *„da/di te“*; **é** *[→ **o**[2] clit m sg [„egli“] + **jé** → **bite**[1]]* **mь** *pron pers Dsg „mi“* **dáu** *vp ind pft 3sgm „ha dato“* **mené** (Dat.) *„a me“* = **...**
<MS218/g> **Lus. 18. 147**

1663 ... é *[→ **o**[2] clit m sg [„egli“] + **jé** → **bite**[1]]* **mь** *pron pers Dsg „mi“* **dáu** *vp ind pft 3sgm „ha dato“* **mené** (Dat.) *„a me“* = **ú** *[→ **o**[2] clit m sg]* **mь je dáu**, **sь** *[→ **bite**[1]]* **dáu** *ind pft 1sgm „ho dato“* **tœbé** *pron pers Dsg „a te“*; **je vídъu** *vi ind pft 3sgm „ha visto“* **mené** (Acc.) *„me“* – **si** *[→ **bite**[1]]* **vídъu** *„ho visto“* **tœbé** *Asg „te“*
<MS218/h> **Lus. 18. 147**

1664 R **„Platischis“** (R Platischis) si prega in sloveno
<MS219/a> **Lus. 18. 147**

1665 „bᵘѡγ *sm sg „dio“* **wan** *pron pers Dpl „vi“* **dáj** *vp imper 2sg estesa alla 3sg* „dia“* **sréńɟu** *sf Asg „fortuna“* (Platischis) (R una mendicante di Platischis)
** Cf → 7*
<MS219/b> **Lus. 18. 147**

1666 já *pron pers sg* (R io); **tí** *pron pers sg „tu“* **... je šú** *vi ind pft 3sgm „è andato“* **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **menú** *pron pers Ssg „me“* – **s tabѡ** (R con te) = **s** *cong* **tábu** *pron pers Ssg*; **je bíu** *vi ind pft 3sgm „è stato“* **tá** *part raff* **pǎr** *prep „da“* **mené** *L „me“*; **œ** *[= **jœ** → **bite**[1]]* **bíu tá pǎr tœbé** *„è stato da te“*
<MS219/c> **Lus. 18. 147.**

1667 mi *pron pers du „noi“* **dvá** *agg num „due“*; **œ** *[= **jœ** → **bite**[1]]* **jéu** *vp ind pft 3sgm „ha ricevuto“* **od** *prep „da“* **nas** *pron pers Gdu „noi“* **dvéx** (R **é** allungata) *G „due“*
<MS219/d> **Lus. 18. 148**

1668 mí *pron pers pl „noi“* – **ví** *„voi“*; **od nás** *[→ 1667]* (**od wás**) **vás** *Gpl „da voi“*; **ną́** *Dpl* (R a noi); (**wą́** =) **vą́** *Dpl „a voi“*; **é** *[= **jé** → **bite**[1]]* **nas** *Apl* **vídъu** *vi ind pft 3sgm „ci ha visti“* (**wás** *Apl „vi“*); **já** *pron pers sg „io“* **sь** *[→ **bite**[1]]* **vídala** *f* **vás** *A „vi ho visti“*
<MS219/e> **Lus. 18. 148**

1669 mí – ví ... *[→ 1668]* **... je šú** *vi ind pft 3sgm „è andato“* **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **námь** *pron pers Spl „noi“ ...* (**z wámь**) **z vámь** *Spl „con voi“*; **u** *[→ **o**[2]] clit m sg [„lui“]* **bѡ́** *vi ind fut 3sg* **tá** *part raff* **pǎr** *prep* **nás** *L* (sarà da noi)
<MS219/f> **Lus. 18. 148**

1670 ot *prep* **ḱía** *[→ **ki?**[2]] pron interr Gsg* **ne** *[→ **na** → **o**[2] clit f sg + **je** → **bite**[1]]* **jéla** *vp ind pft 3sgf***?** (R da chi ha ricevuto? *f*); **ot ḱía sь** *[→ **bite**[1]]* **jéla** *2sgf***?** (R da chi hai ricevuto? *f*) **...**
<MS219/g> **Lus. 18. 148**

1671 ot ḱía sь jéla? (R da chi hai ricevuto? *f*) *[→ 1670]*; **já** *pron pers sg „io“* **sь** *[→ **bite**[1]]* **jéla** *vp ind pft 1sgf* **ót ta á** *[= **taá** → **te**[4]] pron dim m Gsg* (R io ho ricevuto da quello, *it* da quello)
<MS219/h> **Lus. 18. 148**

1672 mí ... ví *[→ 1668]*; **e** *[= **je** → **bite**[1]]* **bíu** *vi ind pft 3sgm* **tá** *part raff* **pǎr** *prep* **nás** *pron pers Lpl* (e *[è]* stato da noi); **tá pǎr (wás) vás** *L „da voi“*
<MS220/a> **Lus. 18. 148**

1673 ot *prep „da“* **sœbé** *pron rifl G* (da se *[sè]*); **ot sámā** *agg dim m Gsg* **sœbé** (da se

[sé] stesso); **ǫ** *[→ **on**[2]] pron pers m sg „lui“* **e** *[= **je** → **bite**[1]]* **se** *pron rifl Dsg „si“* **stᵘóru** *vp ind pft 3sgm „è fatto“* **sᵘȣ́** *[→ **se**[5]] pron dim n Asg* (R questo, *it* cosa presente) **sœbé** *D* **ištésьmœ** *agg dim m Dsg* (a se *[sé]* stesso) = **sœbé sámemœ**

<MS220/b> **Lus. 18. 148**

1674 sᵘȣ́ *[→ **se**[5]] pron dim n sg* (R questo, *it* cosa presente); **tᵘȣ́** *pron dim n sg* (R questo, cosa passata)

<MS220/c> **Lus. 18. 148**

1675 sè *[→ **se**[5]]* = (**sь**) *agg dim m sg* **šlovèk** *sm sg* (questa persona, donna o uomo). **se mȯ̃ᵘš** *sm sg* (questo uomo)

<MS220/d> **Lus. 18. 148**

1676 človèk *sm sg* (R una giovane fanciulla illibata) = **šlovèk** *sm sg* (R vecchiette friulanizzate. Lus., Fl.) (R non „**človèk**“).

<MS220/e> **Lus. 18. 148**

1677 ot *prep „da“* **kía** *[→ **ki?**[2]] pron interr Gsg „chi“* **sь** *[→ **bite**[1]]* **jéla** *vp ind pft 2sgf***?** (R da chi hai ricevuto? *f*); **ót ńeá** *[→ **on**[2]] pron pers m Gsg* (da lui, R da lui); **od ńé** *pron pers f Gsg* (da lei, R da lei)

<MS220/f> **Lus. 18. 148**

1678 pʲétь *vi inf* (pregare, R pregare)

<MS220/g> **Lus. 18. 148**

1679 Múška *ETN agg f sg* **óra** *sf sg = OR* (Monte di Musi); **Ʒaną́** *OR sm sg* (**Ʒ'aną́**) (M. Canin)

<MS220/h> **Lus. 18. 148**

1680 Ʒaną́ *OR sm sg* (M. Canin)

<MS221/a> **Lus. 18. 149**

1681 Tá pod bárdą *part raff + prep + sn Ssg* = **Podbárdo** *TOP sn [lett: „sotto Lusevera [„il colle“]“]* (Cesariis); **tó oréńo podbárdo** *TOP art dt n sg + agg sost/agg n sg „Cesariis superiore“* – **to doléńo podbárdo** *TOP „Cesariis inferiore“*

<MS221/b> **Lus. 18. 149**

1682 Xrástje *TOP sn sg „Crastie [„rovereto“]“*, **tú** *[→ **ta**[1]] part raff* **ŭ** *prep „a“* **Xrástje** *L*; **já** *pron pers sg „io“* **si** *[→ **bite**[1]]* **bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]]* **Xrástje** *L* (tutti cognomi „**Bobera**“); **Bobera** *[TOP sf sg]*, borgo di Lusevera

*Il TOP **Bobera** – documentato nel Catasto Napoleonico (mappa di Lusevera), conservato nell'Archivio di Stato di Udine – corrisponde all'odierno **Crastie**.*

<MS221/c> **Lus. 18. 149**

1683 Bárdo *TOP sn sg [„il colle“]* (borgo principale di Lusevera = **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „a“* **Bárde** *L „Lusevera“*)

<MS221/d> **Lus. 18. 149**

1684 Méukiǰi *TOP sm plt* = **tá** *part raff* **pǎr** *prep „a/vicino a“* **Méukiǰi** *L* (Meuchigi)

<MS221/e> **Lus. 18. 149**

1685 tá *part raff* **pǎr** *prep* **ti** *agg dim m Lp* **dóri** *agg m Lpl* **mužjḗx** *sm Lpl* (presso questi buoni uomini) – **pǎr** (quasi **p'r**) = **pàr** (R quando *[sott: pronunziato]* con energia)

<MS221/f> **Lus. 18. 149**

1686 dȣ́p *sm sg „quercia“*, **dvá** *agg num m „due“* **dȯ̃ba** *du „querce“* (2 roveri) (R quercia) (P quercia)

<MS221/g> **Lus. 18. 149**

1687 lȣ̃p *sm sg*, **rát** *avv* **lúba** *Gsg „molta corteccia“* (scorcia *[scorza]*, R corteccia, P la corteccia dell'albero)

<MS221/h> **Lus. 18. 149**

1688 vóda *sf sg* (R acqua)

<MS222/a> **Lus. 18. 149**

1689 kolacjȣ́ *sf sg* (colazione)

<MS222/b> **Lus. 18. 149**

1690 tȣ́ᵘ *[→ **ta**[1] + **u**[1]] „a“* **Sedlíščax** *TOP sn Lplt „Micottis [„selle montane“]“* (R così le chiamano nell'ambito della comunità) = **čéu** *[→ **če**[1] part raff + **u**[1]] prep „a“* **Mékotax** *TOP sn Lplt „Micottis [„terre molli“]“* (R le altre comunità) (Micottis)

<MS222/c> **Lus. 18. 149**

1691 tá *prep „a“* **za Várxą** *TOP: prep +sm Ssg [alias: **ta** part raff + **za** prep + **Várxą** sm Ssg] „a Villanova delle Grotte [„dietro la cima“]“* = **Zavàrx** *sm sg* (Villanova *[delle Grotte]*)

<MS222/d> **Lus. 18. 149**

1692 Tá *part raff* **na** *prep „a“* **Ńívicĭ** *TOP sf Lsg „a Vedronza [„nel campicello“]“* (Vedronza) (borgo) = **Ńívicь**; **Bedrȣ́ža** *IDR sf sg* (Vedronza fl. *[„T. Vedronza“]*)

<MS222/e> **Lus. 18. 149**

1693 tǎtá *sf sg* (R zia) = **tœ̃tá**, **á** *„forse che“* **ste** *[→ **bite**[1]]* **vi** *pron pers pl 'di cortesia'* **ubíla** *vp ind pft f „avete ucciso Voi“/„ha ucciso Lei“* **petelína** *sm Asg „il gallo“* **tlé** *avv „qui“***?** (Lus.) = **ma** *agg poss f sg „mia“* **téta** (Fl.) v. *[vedi]* **má tœtá** (Fl.)

<MS222/f> **Lus. 18. 149**

1694 Černíca *MICR sf sg* = **tá** *part raff* **na** *prep „a“* **Černícь** *L* (casali pr. *[= presso?]* Vedronza) (C. Cernici) *„Casa Ciarniza [„del mirtillo“]“*

<MS222/g> **Lus. 18. 150**

1695 (R **„xrást“** *slov „rovere“* è parola sconosciuta) cf. **dȹp** *sm sg „quercia“ [→ 1686]*

<MS222/h> **Lus. 18. 150**

1696 krástь *vi inf* (rubare) R rubare)

<MS223/a> **Lus. 18. 150**

1697 túᵘ *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „sul“* **Krȹžax** *OR sf Lplt* (M. Crosis)

<MS223/b> **Lus. 18. 150**

1698 čeló *sn sg* (un colle brutto, – fronte) = (R Flajp. soltanto „fronte“, non „colle brutto“ *[= „parete rocciosa a strapiombo“]*); **tȹᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „allo“* **čelé** *L „strapiombo“* **...**

<MS223/c> **Lus. 18. 150**

1699 čeló *sn sg* (un colle brutto, – fronte); **tȹᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „allo“* **čelé** *L „strapiombo“* (R **„Tancele“** *MICR „Tanacelè [„sulla parete rocciosa a strapiombo“]“* è ignoto al mio narratore)

<MS223/d> **Lus. 18. 150**

1700 Štúba *IDR sf sg*, **túᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „nello“* **Štúbь** *L „Stuba“* = **dóle** *avv „giù“* **pot** *prep „sotto“* **Štúbu** *S „lo Stuba“* (R. Stuba) (Flajp. *[Flaipano]*)

<MS223/e> **Lus. 18. 150**

1701 Tá za Ripárją *MICR: part raff + prep + sm Ssg „Casera Tasarapariam [„dietro il riparo“]“ – IDR „Rio Tasarapariam“* (fondo e rivo) (grunt i *[in]* potok *slov „podere e ruscello“*) (un circolo di fondo)

<MS223/f> **Lus. 18. 150**

1702 dą̨ *art idt „un“* **ripár** *sm sg* (un riparo, p. e. un argine)

<MS223/g> **Lus. 18. 150.**

1703 Málĩščak *IDR sm sg* – **túᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „nel“* **Málĩščace** *L* (R. Manesiaco *[Rio Malischiac]* pr. *[= presso?]* Lusevera)

<MS223/h> **Lus. 18. 150.**

1704 Odlójščak* *IDR sm sg [„discarica“]* = **tú** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Odlójščace** *L [„nella discarica“]* (rivo fra Villanova *[delle Grotte]* e Lusevera) (? Tazapotocam *IDR „Tasapatoc [„dietro il torrente“]“*. – ? Malischiach *IDR sm sg „Rio Malischiac“*)

** GCŽ ritiene che si tratti di un corso d'acqua usato come discarica, dal verbo **odlostè** „gettar via/scaricare/depositare“.*

<MS224/a> **Lus. 18. 150**

1705 Tá Zajámu *[→ **Zajama***] TOP: part raff + prep + sf Ssg [**Zajámu** „dietro la grotta“]* (un borgo in Villanova *[delle Grotte]*); **Dolína** *TOP sf sg „Dolina [„valle“]“* = **túᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „a“* **Dolíni** *L „Dolina“* (un borgo di Villanova *[delle Grotte]*)

<MS224/b> **Lus. 18. 150**

1706 Fúntiȷ *TOP sm sg „Funtig“* = **tá** *part raff* **pȧ̃r** *prep* **Fúntiȷax** *sf [cf → 7388] Lpl „a Funtig“* (un borgo di Villanova *[delle Grotte]*)

<MS224/c> **Lus. 18. 150**

1707 Tána *[→ **ta¹** + **na²**] prep „a“* **Vizónte** *TOP sm Lsg* = **Vizónt** (Chialminis)

<MS224/d> **Lus. 18. 150**

1708 Karnáxta *IDR sf sg* (T. Cornappo); **túᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „a“* **Karnáxtь** *TOP L* (Cornappo, borgo)

<MS224/e> **Lus. 18. 150**

1709 patók (T **ó** breve) *sm sg* (rivo *[rio/ruscello]*); cf. **flúm** *sm sg „torrente“ [→ 1710]*, **páč** *sm sg [1711]*

<MS224/f> **Lus. 18. 151**

1710 dna *art idt f „un“* **vóda** *sf sg „corso d'acqua“* = **flúm** (T **ú** breve) *sm sg* (torrente) = **torrént** (T **é** breve) – cf. **patók** *[→ 1709]*.

<MS224/g> **Lus. 18. 151.**

1711 páč *sm sg* (un stagno, un pozzo) – cf. **patók** *[→ 1709]*.

<MS224/¸h> **Lus. 18. 151**

1712 ? **Dóu** *[→ **dole/-i** ?]* **po lȹ̃u** *[→ **loh¹****]* *MICR: avv + prep + sm Lsg [→ **Dou po lou**]* (fondo „Deopologo“? *[lett: „giù, lungo il boschetto/il bosco basso“]*) *„C[asera?] Pascolo“*

<MS225/a> **Lus. 18. 151**

1713 tá *part raff* **pȧ̃r** *prep „a/vicino a“* **Debelížax** *TOP sm Lplt* (Debelis *[Debellis]*)

<MS225/b> **Lus. 18. 151**

1714 Čᵘóńa *OR sf sg „M. Zuogna“*, **tá** *part raff* **na** *prep „sul“* **Čᵘóńi** *L* (M. Zuogna)

<MS225/c> **Lus. 18. 151**

1715 dóu *[→ **dole**] avv „giù“* **pȧ̃r** *prep „a/vicino a“* **Są̨** *agg indecl* **Žváldu** *NP m*

L – **są** *agg m sg [alias: indecl]* **Žvált** (S. Osvaldo) *„(chiesetta di) S. Osvaldo“ [Com. di Tarcento]*

<MS225/d> **Lus. 18. 151**

1716 Venčǫ́ *TOP sm sg*, **tú** *[→* ***ta***[1] + ***u***[1]*] prep „a“* **Venčóne** *L* (Venzone)

<MS225/e> **Lus. 18. 151**

1717 Retèń *TOP sf sg* = **Reteńé** *f pl* = **tu**[w] *[→* ***ta***[1] + ***u***[1]*] prep „a“* **Réteńь** *Lsg* (Artegna); **ʒǫ́** *vi ind pres 1sg mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **itì** *vi inf = „andrò“* **tú**[w] *[→* ***ta***[1] + ***u***[1]*] prep „a“* **Reteńé** (Acc.) *pl*

<MS225/f> **Lus. 18. 151**

1718 Br[i]**ézja** *TOP f sg [„bosco di betulle“]* = **tá** *part raff* **na** *prep „a“* **Br**[i]**ẽzjь** *L* (Montemaggiore, villa pr. *[= presso?]* Platischis)

<MS225/g> **Lus. 18. 151**

1719 Matajúr *OR sm sg* (Montemaggiore di S. Pietro) = **tá** *art dt f sg* **velíka** *agg f sg „grande“* **óra** *sf sg „montagna“* (grande monte) (R „Gran Monte“ e „M. Maggiore“ non hanno denominazione)

S. Pietro: → 25

<MS225/h> **Lus. 18. 151**

1720 tó *pron impers n sg* **kambjú**[w]**a** *vi ind pres 3sg* (si cambia); **dą́** *art idt m A* **mekį́** (T **ı́** breve) *sm Asg* (un tantino *[lett: „un briciolo“]*) = **nɷ** *art idt f A* **mérvu** *sf Asg „una briciola“ = locuz avv [→* ***nu mar(u/-uu)****]* (un poco)

<MS226/a> **Lus. 18. 151**

1721 ńíve *s* (Nom. pl. f.) *„campi“*

<MS226/b> **Lus. 18. 152**

1722 pláča *sf sg* (la piazza) (R piazza)

<MS226/c> **Lus. 18. 152**

1723 púјte *vp imper 2pl ‘di cortesia’* **nɷ́tre** *avv „dentro“* **ná** *prep* **kafé** *s indecl* (R venite/venga a bere un caffè)

<MS226/d> **Lus. 18. 153**

1724 mást *sf sg „****mást****“* **ne** *[→* ***na*** *→* ***o***[2]*] clit f sg „esso“ +* ***je*** *→* ***bite***[2]*] vi ind pres 3sg „è“* **stájana** *ppp/agg f sg „il burro sciolto“*, **kúxana** *ppa/agg f sg* (P burro cotto); **stájana** (Lus.) = **sažgána** *ppp/agg f sg „abbrustolito“* (Fl.)

<MS226/e> **Lus. 18. 153**

1725 špɷ́ja *sf sg* (buttiro fresco *[burro crudo]*); **mást** (buttiro cotto *[burro cotto]*)

<MS226/f> **Fl.**, **Lus. 18. 153**

1726 z *prep „dalla“* **árži** *sf G „segale“* (P di segale) (Luz.) = **wòn z** *locuz prep „fuori dalla/con la“* **árži** (Fl.)

<MS226/g> **18. 153**

1727 ospo dį̀ *[= **ospodį̀**] sm sg* (padrone)

<MS226/h> **Lus. 18. 153.**

1728 R Località a „Lusevera“:

Tá na Bárde *MICR: part raff + prep + sn Lsg „Costa Tanabarde [„sul colle“]“* (prati)

tá pot Polícamь* *MICR: part raff + prep + sf Splt „Tapotpolizami [„sotto le cenge“]“* (prati)

tú[u] *[→* ***ta***[1] + ***u***[1]*]* **Čéucax** *MICR: prep + sn Lplt [„a Ceuza [„piccole fronti/pareti rocciose“]“]* (prato)

tú[u] *[→* ***ta***[1] + ***u***[1]*]* **Lébar**** *[= Rebar/Rebra] MICR: prep + sm Asg [„a Rebra [„sulle coste“]“]* (prato)

Plášnice*** *MICR sf plt „P…“* (prati)

Rúša *MICR sf sg [„zolla erbosa“]* (boschi),

Ráunavica *MICR sf sg „Raunavizza“* (boschi)

ńíve *s „campi“* (Nom. pl. f.)

(campi)

Tá na K[w]**újščicь** *MICR: part raff + prep + sf Lsg „Tanaquescici [„su quella di Coia“: cf → 4130]“ [→* ***Ta na Kuujščici****]*

tá na Rɷ́bjax *MICR: part raff + prep + sf Lplt „Tanarobiach [„sulle pietraie“]“*

tú[u] *[→* ***ta***[1] + ***u***[1]*]* **Lážišče†** *MICR: prep + sn Lsg [„nel luogo del disboscamento“]*

tá na Ráune *MICR: part raff + prep + sf Lsg „Tanaraune [„sull’altopiano“]“*

tú[u] *[→* ***ta***[1] + ***u***[1]*]* **Klánci††** *MICR: prep + sm Lsg „a Clanaz [„sulla salita“]“*

* *Una conca falciabile sotto* ***Plášnice*** *[GCŽ].*

** *GCŽ conosce anche la variante* ***Rebra****, un costone sotto Lanta.*

*** *Prati montani sul versante del Gran Monte, sopra Lanta [GCŽ].*

† *Prato prima di Lusevera, venendo da Vedronza [GCŽ].*

†† *A Lusevera esistono l’****oriénji Klanac*** *e il* ***dolienji Klanac****: il primo un tempo era coltivato; oggi sono entrambi prati [GCŽ].*

<MS227> **Lus. 18. 152.**

1729 Masculina – R monosillabi

Desinenze prive di accento.

ѣ *[trasl* ***e****]*:

ы *[trasl* ***y****]*:

a = **ѧ** *[trasl* ***ę****]*

y *[trasl* ***u****]* = **ѫ** *[trasl* ***ǫ****]*

e = **ь** *[tras* ***ĭ****]*

o = **ъ** *[trasl* ***ŭ****]*

<MS227vs>

1730 I prati di Flajpano:
potkrűenicǎ *MICR sf sg [**pot** prep + **krűenicǎ** MICR]* **= tó** *[→ **ta**[1] + **u**[1]]* **potkrűenicu** *MICR: part raff + MICR* (loc.) *Asg [„a Potcruiniza [„sotto Cruiniza“]“]*
tá *[→ **ta**[1]]* **pot polícamь** *MICR: part raff + prep + sf Splt „Tapotpolizami [„sotto le cenge“]“*
tá pot peƒmī́ *MICR: part raff + prep + sf Splt [„sotto le rocce“]*
tá pot Fráƒɷ *MICR: part raff + prep + sf Ssg [= **tá** prep **pot Fráƒɷ** IDR „al Rio Potfrata“] [cf frl **fràte** „zona disboscata di recente/fratta“, per cui **pot Fráƒɷ** = „sotto la fratta“]*
tá pot Cérku^{w}ju *MICR: part raff + prep + sf Ssg [„sotto la chiesa“]*
tɷ^{u} *[→ **ta**[1] + **u**[1]]* **Dréńь** *MICR: prep + sn Lsg [„a Dregna“]*
ór^{ь} *[→ **ore/-i**[2]]* **ub Dőlɷ = ór^{ь} u Dőlɷ** *MICR: avv + prep + sm Lsg [„su, nella valle“]*
tú *[→ **ta**[1] + **u**[1]]* **polícax** *MICR: prep + sf Lpl [„sulle cenge“]*
tú^{u} *[→ **ta**[1] + **u**[1]]* **Ʒaváne** *MICR: prep + sm Lsg [„a T...“] [→ **tuu Ćavane**]*
tú^{w} Orī́cь* (gorica *slov „monticello/collina“*) *MICR: prep + sf Lsg [„in collina“]*
si *[→ **bite**[1]]* **bíu** *vp ind pft 1sgm „sono stato“*
dółь u Lā́zɷ *MICR: avv + prep + sm Lsg [„giù nel prato alpestre“]*
si *[→ **bite**[1]]* **bíu** *vp ind pft 1sgm „sono stato“*
č^{i}ć za Ǿlerɷ́bą *MICR: part raff + prep + TOP sm Ssg [TOP → **Olirop*** - slov **Goli rob** „oltre la collina spoglia“] „oltre Albergo“*
si bíu *„sono stato“* **č^{i}ć za Čúkulu** *MICR: part raff + prep + sf Ssg [„dietro Zuccola [„la collinetta“]“] [cf frl **zùcule** diminutivo di **zùc / ciùc** „collina“; cf slov **čûklja** „erta montana, roccia e sim“, ESSJ I: 91]*
si bíu *„sono stato“* **č^{i}ć u Žíƒibárde** *MICR: part raff + prep + sn Lsg [„a Z...B...“] [„la collina Z...“] [→ **čie u Žićibarde**]*
si bíu *„sono stato“* **óne** *[→ **uone**[1]**/-i**]* **za Ḿérą** *MICR: avv + prep + sm Ssg [„su, dietro il muro“] [alias: IDR → **za Mier*** „Rio Zamier“ per cui „su, sul Rio Zamier“]*
si bíu *„sono stato“* **č^{i}ć u Lánte** *MICR: part raff + prep + sf Lsg [„a Lanta [„la guancia“]“]*
si bíu *„sono stato“* **č^{i}ć pod ɖáu Dolínu** *MICR: part raff + prep + agg f Ssg + sf Ssg [„sotto Gaia Dolina [„la valle bandita“]“]: cf it **Gaio**, frl **Giai** da germanico **gahagi** - ted **Gehage** „riserva“. Des II: 155]*
** **Orica** = un pezzo di terreno in paese [RFB].*
<MS228> **Fl. 18. 152 – 153.**

1731 Masculina – R monosillabi
Desinenze prive di accento.
a: *[trasl]* ***brat*** *„fratello“*
i: ***kŕik*** *„grido“*,
ísk *„querela“*
mig – míga *„attimo“ – G „dell'attimo“* (cf. *Grot*, II, 6-7)*
e: ***bred – bréda*** *„pazzia“ – G „della pazzia“* (*Grot*, II, 6-7)
o: ***vosk*** *„cera“*
u: ***plug*** *„truffatore“*
** Cf → 1021.*
<MS228vs>

1732 **ospodíńa** (la padrona)
<MS229/a> **Fl., Lus. 18. 153**

1733 **krɷ́x** *sm sg „pane“* **aržę́** *agg „di segale“*
<MS229/b> **Fl., Lus. 18. 153**

1734 **mą́** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo“* **ɷbrísatь** *vp inf „detergere“* **róke** *sf Apl* (P asciugarsi le mani)
<MS229/c> **Lus., Fl. 18. 153**

1735 **ré** *sm sg* (R re) **= poténcja** *sf sg „una potenza“*
<MS229/d> **Lus., Fl. 18. 153**

1736 **u** *[→ **o**[2]] clit m sg [„lui“]* **néƒe** *[→ **tiet** neg] vi ind pres 3sg mod „non vuole“* **ǰ^{i}ę́stь** *vi inf „mangiare“* **polénte** *sf Gsg „la polenta“*
<MS229/e> **Lus. 18. 153**

1737 **jédą** *pron idf m sg* **u** *[→ **o**[2]] clit m sg [„lui“]* **n^{i}ć** *[→ **bite**[1] neg]* **právu** *vi ind pft 3sgm „non ha raccontato“* **nь̀č** *pron idf n Asg* **mené** *pron pers Dsg*; **ń^{i}є právu jédą nь̀č mené** (R nessuno mi ha raccontato niente)
<MS229/f> **Lus. 18. 153**

1738 **mą́** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ho“* **drúe** *pron idf f Apl* **tá** *[→ **ta**[1]] part raff* **po** *prep* **lā́vь** *sf Lsg* (P ho altre cose in testa); **ma drúe** *agg* **fóte** *sf Apl* **= pensjérje** *sf Apl* **tá po lā́vь** (P ho altri pensieri in testa)
<MS229/g> **Lus. 18. 154**

1739 **Čakerdìƒ** *SPN m sg „Cicardig(h)“* (sopran.)
<MS229/h> **Lus. 18. 154**

1740 **čьčíca** *sf sg* (R piccola fanciulla); **sinìƒ** *sm sg* (R piccolo fanciullo)
<MS230/a> **Lus. 18. 154**

1741 **sinìƒ** *sm sg* (R piccolo fanciullo) **pȹjdi** *[→ **iti**] vp imper 2sg*, **ƒémo** *vi ind pres 1pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **vídatь** *vi inf* **siníƒa** *A* (R vieni *[lett: „vai“]*, vedremo il bambino)
<MS230/b> **Lus. 18. 154**

1742 **zibā́tь** *ivi inf* (P far dondolare); **zibelá** *sf sg* (la culla, P culla)
<MS230/c> **Lus. 18. 154**

1743 **xƒí** *sf sg „fanciulla“*; **čьčíca** *sf sg* (P piccolissima bambina che ancora portano *[sott: „in braccio“]*); **xƒerática** *sf sg* (fanciulla) (P piccola ragazza) *„bambina“*
<MS230/d> **Lus. 18. 154**

1744 **xƒí** *sf sg* (fanciulla) – **sinìƒ** *sm sg* < **sı̨** *sm sg* (R ragazzino)
<MS230/e> **Lus. 18. 154**

1745 **sé** *pron rifl A* **lamentá** *vi ind pres 3sg* (si lagna); **sé lamœntā́tь** *inf „lamentarsi“*
<MS230/f> **Lus. 18. 154**

1746 **bóžac** *sm sg* (poveretto)
<MS230/g> **Lus. 18. 154**

1747 **núnьƒ** *sm sg* (santolo); **núna** *sf sg* (la santola)
<MS230/h> **Lus. 18. 154**

1748 **dušítь** *vi inf* **tobák** *sm Asg* (R fiutare il tabacco): **ƒǫ́** *[→ **tiet**] vi ind pred 1sg mod „voglio“* **dušítь tobák** (T **á** breve); **pipátь** *vi inf* (R fumare il tabacco); **cígar** *sm sg „sigaro“*
<MS231/a> (?**Lus. 18. 154) - Fl.**, **Lus. 18. 155.**

1749 **ƒé** *[→ **če**[2] cong „se“]* **b** *[→ **bite**[1]]* **bíu** *[→ **bite**[1]]* **pȁršóu** *vp cond pass 3sgm*, **smó ă** *[= **ga** → **on**[2]] pron pers m Asg „lui“* **tⁱélĭ** *vi ind pft 1plm mod „volevamo“* **vídatь** *vi inf „vedere“* (se fosse venuto, lo vederemo *[vedremmo]*) = *„se fosse venuto, lo avremmo visto“*
<MS231/b> **Lus. 18. 155**

1750 **cígar** *sm sg „sigaro“*
<MS231/c> **Lus. 18. 155**

1751 **je šóu** *vp ind pft 3sgm* **do**ᵘ *[→ **dol**[2] + **u**[1]] locuz prep „giù a“* **Ẃídą** *TOP sm Asg* **za** *prep „per“* **své** *agg poss m Apl* **afárje** *sm Apl* = sing. **za swȹj afā́r** (è andato a Udine nel *[per il]* suo affare)
<MS231/d> **Lus. 18. 155**

1752 **Maréńčiƒ** *NC m sg „quello dei Marencig(h)“*, **Lóuriƒ** *NC m sg „quello dei Lourig(h)“*, **Bériƒ** *NC m sg „quello dei Berig(h)“*, **Čᵘótiƒ** *NC m sg „quello de Ciuetig(h)“*, **Čárniƒ** *NC m sg „quello dei Carnig(h)“*; **tá** *part raff* **pȁr** *prep „da quello dei“* **Maréńčiƒu** *Lsg „Marencig(h)“* Sopranomi *[soprannomi]* di Lusevera) *[per „soprannome“ cf → 2240]*
<MS231/e> **Lus. 18. 155**

1753 **ja** *clit sg [„io“]* **rę́** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **komodúʷat** *vi sup „a riparare“* **tézu** *sf Asg* (la ucelanda *[uccellanda]*) *„la rete (per l'uccellagione)“* (avischio *[= a vischio]*) **za** *cong „per“* **lovítь** *vi inf „cacciare“* **tíƒe** *sm Apl „gli uccelli“*
<MS231/f> **Lus. 18. 156**

1754 **limbréna** *sf sg* (ombrela *[ombrello]*)
<MS231/g> **Fl.**, **Lus. 18. 156**

1755 **sь** *[→ **bite**[2]] vi ind pres 1sg* **zḿⁱéšana** *ppp/agg f sg „mescolata“* **jitáko** *avv „così“* (sono bastardata sc. riguardo alla lingua) (nata a Flajp., marit. a Lusev. *[nata a Flaipano, maritata a Lusevera]*)
<MS231/h> **18. 156**

1756 Sopranomi *[soprannomi]* di 3 borghetti di Flajpana *[per „soprannome“ cf → 2240]*:
tu *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „a“* **Fijpláпь** *TOP sm Lsg „Flaipano“*, **dóu** *[→ **dole** + **u**[1]] locuz prep „giù a“* **patóčine** *TOP sf Lsg „Patuocina“*, **čⁱć** *[→ **če**[3]] „a“* **Frátiƒą** *TOP sf Dplt „Frattìns“:*
Štél *NC m sg „lo Stel/quello degli Stel, [„quello dei/degli“ ecc →]* **Páńgœr** *NC m sg „Pangher“*, **Pḗve** (pl. Nom.) *NC „Peve“* = **Péu** (sing.) *„Peu“*, **Runcínь** *NC m* (pl.) *„Runzini“*, **Kobā́ь** (pl.) *NC m „Cobài“* = **Kobáj** (T **á** breve) (sing.), **Matjáč** *NC m sg „Matiàg(h)“* = **tá** *part raff* **pȁr** *prep „da“* **Matjáču** *Lsg*, **Kamelés** *NC m sg „Camilès“* = **tá pȁr Kamelésu** *Lsg*, **Perǫ́*** *NC m sg „Peròn [„forchetta“ ?]“*, **Matjǫ́** *NC m sg „Mattiòn“*, **Jakóp** *NC/CO m* (sopr. e cognome) *„Jacop“* – **u** *[→ **o**[2]] clit m sg [„lui“]* **ńⁱéma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg neg „non ha“* **jédnā** *agg idf m Gsg „nessun“* **sorakońǫ́na** *sm Gsg* (R non ha alcun soprannome *[per „soprannome“ cf → 2240]*), **Mьcą́** *NC m sg „Mizza“*, **Čᵘǫ́tьƒ** *NC m sg „Ciuetig(h)“*, **dą** *[art idt/pron idf ?] „uno“* (**Gríže**) = **Grižòt** *NC m sg „Grigiòt“ [„il Grigio“]* („**Griže**“ furl. *[**grìse** agg f sg „grigia“]*); **Béc** (T **é** tendente a **ǫ́e**) *NC m sg „Bez“*, **Dьžínt** *NC m sg „Disìnt“*, **Nedálьƒ** *NC*

m sg „Nedalig(h)“, **Burjót** *NC m sg „Buriòt“*, **Léndĕr** *NC m sg „Lèndaro“*; **Kózulьƒ** *NC m sg „Cosulig(h)“*

bórkь (Nom. pl.) (i borghi)

* *I* ***Piròn*** *non risiedono più a Flaipano: un loro erede vive ora dalle parti di Savona [DFS].*

<MS232> **Fl. (Flajpana) 18. 155 - 156.**

1757 Masculina – R monosillabi.

Accento sulla radice.

oj = āi (ѣ *[trasl* ***ĕ****])*

aj = āi

ov = av

av = āv

oro = ra: *[trasl]* ***moróz*** *„il freddo“* – pl. ***-ózy*** *„i freddi“*

goróx *„piselli“ – G* ***goróxa*** *„dei piselli“*

oło = ła: ***gólod*** *„fame“*

ere : **rѣ** *[trasl* ***rĕ****]:* ***čéred*** *„fila“*

ele = lѣ *[trasl* ***lĕ****]*

[Parole] straniere:

dók *„bacino“*

íže *„… e compagnia (bella)“*

<MS232vs>

1758 **nьč** *avv* **ne** *avv neg* **zną́** *vi ind pres 1sg* **já** *clit sg [„io“]* (R non so niente); **ne zną́ ni** *„né“* **mále** *agg sost f Apl „le piccole/ brevi“*, **ní** *[→* ***ne … ne*** *cong correl]* **velíke** *„le grandi/lunghe“* (sc. pravljice *slov „storielle/ racconti“*)

<MS233/a> **Lus. 18. 156**

1759 **wǫ́** *avv „fuori“* **pǫ́j** *[→* ***iti****] vp imper 2sg* (R vai là, sc. da casa)

<MS233/b> **Lus. 18. 156**

1760 **ʒardį** *[→* ***zardin****] m sg* (P giardino, R giardino)

<MS233/c> **Lus. 18. 158**

1761 **šče** *avv* **dnǫ́** *agg num sost* (R ancora una) (Acc. s. f.)

<MS233/d> **Lus. 18. 159**

1762 **sé** *pron rifl A* **impensú^{v}atь** *vi inf* (P pensarci sopra/riflettere)

<MS233/e> **Lus. 18. 159**

1763 **noró** *agg n sg* **ƒœkœráńe** *sn sg* (il matto parlare)

<MS233/f> **Lus. 18. 159**

1764 **šíńe** *[→* ***še^{1}****]* **= šińé** *avv* (ancora)

<MS233/g> **Lus. 18. 159**

1765 **óku^{u}** *avv* (*slov* okoli, *it* attorno)

<MS233/h> **Lus. 18. 159**

1766 **bórkь** (Nom. pl.) (i borghi) (Fijplan *[Flaipano]*)

<MS234/a> **Fl. 18. 156**

1767 **č^{i}ć** *[→* ***če^{3}****] prep „a“* **Frátiƒą** *TOP sf Dplt „Frattìns“* (un borgo di Flajpano *[Flaipano]*)

<MS234/b> **Fl. 18. 156**

1768 **kupujǫ́** *[=* ***k- → ke^{5}*** *part esort +* ***u → o^{2}****clit m sg +* ***puj → iti*** *vp imper 2sg estesa alla 3sg* +* ***ǫ́ → on^{2}*** *pron pers m sg]* **impáš** *[=* ***in paš****] locuz avv* **kunáj** *[→* ***k- → ke^{5}*** *+* ***u → o^{2}*** *+* ***náj → naati*** *vi imper 2sg estesa alla 3sg]* **mené** *pron pers Asg*(che vada lui in pace, che mi lascia me *[che lasci me]*) (tako pojdi on *[„così vada lui“]* in pace *[= it]*, tako nehaj mene *[„così lasci me“]*) **k u náj** ? **ku puj ǫ́** *[cf → 1855]* **…**

* *Cf → 7.*

<MS234/c> **Fl. 18. 169**

1769 **šest** *agg num* **šfǫ́je** *s m Gpl* **= še šfǫ́jĕ** (6 foglii) *„sei fogli“*

<MS234/d> **Fl. 18. 169**

1770 **torák** *sm sg* (R martedì) **ᵠčéra** *[→* ***učera****] avv „ieri“*, **nás** *avv „oggi“* **sr^{i}éda** *sf sg* (R mercoledì)

<MS234/e> **Fl. 18. 170**

1771 **mí** *clit pl [„noi“]* **smo paršlì** *vp ind pft 1plm „siamo arrivati“* **ónumnḗ** *avv* (P ieri l'altro) (v onem dne *slov „l'altro giorno“*) **ánu** *cong „e“* **smo spáłь** *vi ind pft 1plm „abbiamo dormito“* **tlé** *avv „qui“* **tu** *agg dim f Asg „quella“ = „l'altra“* **n^{u}ó^{i}ƒ** *sf Asg „notte“*, **ánu** *„e“* **nąc^{u}ǫ́j** *avv „stanotte“ [?]*

<MS234/f> **Fl. 18. 170**

1772 **… ánu** *cong „e“* **nąc^{u}ǫ́j** *avv „stanotte“*

<MS234/g> **Fl. 18. 170**

1773 **dv́é** *agg num f* **nǫ́ƒь** *sf du* (2 notti)

<MS234/h> **Fl. 18. 170**

1774 **wsáke** *agg idf f Gsg „di ogni“* **sórte** *sf Gsg „sorta“* **= wsáke fátь** *[→* ***fata****] sf Gsg „di ogni fatta“*

<MS235/a> **Lus. 18. 160**

1775 **inv́ijátь** *vp inf* (cominciare)

<MS235/b> **Lus. 18. 161.**

1776 **rubénice** *sf pl*; sing. **rubénica** (rubednica *[slov* ***robidnica****] „mora di rovo“*) } (P ? vegetali, more nere) (furl. „frambois“ *[fràmbois] „lamponi“*);

frambué *sf pl „lamponi“*, **ti** *[→ **tej**] cong* **Láxь** *ETN sm pl „i friulani“* (R **frambois**, come i Friulani)

<MS235/c> **Lus. 18. 161**

1777 **májša** *sf sg „la messa“* **e** *[= **je** → **bite**[1]]* **bíla** *vi ind pft 3sgf „c'è stata“*, **prepišjǫ́** *sf sg „la processione“* (processione)

<MS235/d> **Lus. 18. 161.**

1778 **kuŭlínь** *sm pl „noci“*; **dą́** *art idt m „una“* **kuulį́** *sg „noce“* (frutti del cocolo *[cf frl **cocolâr**]*) (P albero del noce); **oráx** *sm sg* (P albero del noce) **...**

<MS235/e> **Lus. 18. 161**

1779 **oráx** *sm sg* (P albero del noce); **su** *vi ind pres 3pl „ci sono“* **dwá/dvá** *agg num „due“* **or**[i]**éxa** *du „noci“*, **dvá = dwá kuŭlína** *„due noci [frutti]“*

<MS235/f> **Lus. 18. 161.**

1780 **drьnáunьce** *sf pl „corniole“* = **drénava** *agg f sg „del corniolo“* **póma** *sf sg „il frutto“* (furl. „quarnar“ *[frl **cuargnolâr** „corniolo“ – **cuàrgnul** „corniola“]*) (P l'albero più duro); **te** *agg dim m sg* **árbul** *sm sg „quell'albero“* = **xlǿt** *sm sg „albero“*, **k** *[→ **ki**[3]] pron rel „che“* **u** *[→ **o**[2]] clit m sg [„esso“]* **jé** *[→ **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **níbojœ tàrt** *agg superl relativo m sg „il più duro“* **énu** *[→ **anu**] cong „e“* **m**[u]**óɟą** *agg superl relativo m sg „forte/resistente“* **...**

<MS235/g> **Lus. 18. 162**

1781 **...** **te** *agg dim m sg* **árbul** *sm sg „quell'albero“* = **xlǿt** *sm sg „albero“*, **k** *[→ **ki**[3]] pron rel „che“* **u** *[→ **o**[2]] clit m sg [„esso“]* **jé** *[→ **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **níbojœ tàrt** *agg superl relativo m sg „il più duro“* **énu** *[→ **anu**] cong „e“* **m**[u]**óɟą** *agg superl relativo m sg „forte/resistente“* (P l'albero più duro e più forte)

<MS235/h> **Lus. 18. 162**

1782 **žétńak** *sm sg* (luglio); **žétńaka** *G „di luglio“*

<MS236/a> **Lus. 18. 162**

1783 1, 2. **ʒenár** *[→ **ženar**] sm „gennaio“* = **ženǎr**, **frevrǎr** *„febbraio“*, **márč** (T **á** breve) *„marzo“*, **abríla** *G „aprile“* = **abríu**, 2. **mája** *G* (nel *[in]* maggio), **júńa** *G „in giugno“* (**jón** *„giugno“*), **žétńaka** *G „in luglio“*, **awóšta** *G „in agosto“*, **bandímjaka** *G „in settembre“*, **atóma** *G „in ottobre“ [cf frl **atòm** „ottobre“]*, **novémbœrja** *G „in novembre“*, **...**

<MS236/b> **Lus. 18. 162**

1784 **...** **atóma** *G „in ottobre“*, **novémbœrja** *G „in novembre“*, **dicémbœrja** *G „in dicembre“*, **ʒenárja** *[→ **ženar**] G „in gennaio“* **…** (R usano soltanto al „genit.“ – caso genit.).

<MS236/c> **Lus. 18. 162**

1785 2. **od** *prep* **óre** *sf Gsg*, **ód bošká** *sm Gsg* (R della *[= intorno alla]* montagna, del *[= intorno al]* bosco)

<MS236/d> **Lus. 18. 162**

1786 R Narratori: (a Lusevera)

1) **Wíɟi** *[→ **Uiʒi**] NP m* (Luigi), **Profèt** *NC m sg“(quello) deiProfèt“* (sopran.) *[per „soprannome“ cf → 2240]* **Del Médi** *CO* (del Medico *[Del Medico]*) (R 29 anni)

2) **Ménac** *NP m* (Domeco – ? Domenico), **Pizóniɟ** *NC m sg „(quello) dei Pisonig(h)“* (sopran.) **Síniko** *CO* (cogn.) *„Sinicco“* = **Šinìk Pizóniɟ** (sopran.) (R ca. *[circa]* 30 anni)

<MS236/e> **Lus. 18. 163**

1787 **śjœr** *[→ **šjor**] sm sg* **sí** *avv* (signore si *[signor sì]*)

<MS236/f> **Lus. 18. 163**

1788 **ná** *prep* **mremórja** (memoria) *sf sg = locuz avv „a memoria“*

<MS236/g> **Lus. 18. 163**

1789 **ʒúdьx** *sm sg* (giudice, R giudice)

<MS236/h> **Lus. 18. 163**

1790 2 **Já** *clit sg [„io“]* **vą** *pron pers Dpl 'di cortesia' „Vi/Le“* **ne** *avv neg „non“* **v**[i]**ę́** *vi ind pres 1sg „so“* **kéj** *[→ **ka?**] pron interr A „che cosa“* **pov**[i]**édatь** *vp inf „raccontare“* **véɟ** (T **é** breve) *avv „più“* (R rivolgendosi a me); **kǿj** *[→ **ko**[2]] cong „quando“* **vas** *pron pers Apl „Vi“* **pŭ́ščą** *vi ind pres 1sg „lascio“* **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con“* **b**[u]**ǿą** *sm Ssg „dio“* (z bogem *[slov **z bogom**] „con dio“*), **vą́** *D* **augurú**[w]**ą** *vi ind pres 1sg „auguro“* **dą** *art idt m A „un“* **dóbĕr** *agg m Asg „buon“* **vijàč** *sm Asg „viaggio“*; **tǿdrec** *avv* (dove qui va) (di che parte La va) *„ovunque vada“* **énu** *cong „e“* **pœjté** (T **é** breve) *vp imper 2pl 'di cortesia' „andate/vada“* **z b**[u]**ǿą**, **ví** *„Voi/Lei“* **ánu** *„e“* **wáša** *agg poss f sg „la Vostra/Sua“* **kœmpaníja** *sf sg „compagnia“*. **Ménac** *NP m* (Domeco – ? Domenico), **Pizóniɟ**

NC m sg „(quello) dei Pisonig(h)“ (sopran.) *[per „soprannome“ cf → 2240]* **Síniko** *CO „Sinicco“* (cogn.) = **Šinȉk Pizónij** (sopran.) (R ca. *[circa]* 30 anni) *[→1786]*

<MS237> **Lusev. 18. 162 - 163**

1791 Masc. R polisillabi.
Accento (sulla radice) non sulla desinenza.
Diversi suffissi.
[trasl] ***ok***, ***ek***:
vólok *„portaggio“*
túrok *„turco“* ecc.
gorőšek *„pisellino“* da ***goróch*** *„pisello“*
ьць *[trasl:* ***’c’****]* senza accento. –
ьць in parole polisillabe
-ík con accento da **-ínkas**
(cf. il lituano)
-ik – (**-ik**) senza accento da **īkas** (non **inkas**) – **īkas**: **īkjás = ikjás**

<MS237vs>

1792 **ne** *avv neg* **bǫ́ žíu** *vi ind fut 1sgm* **ja** *clit sg [„io“]* (P non vivrò)

<MS238/a> **Lus. 18. 163**

1793 **čandréja** *sf sg* (R sedia); **škàń** *sm sg „sgabello“* = **stǿ**ᵘ *„treppiede per la mungitura“* – **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **nu** *art idt f A „una“* **mérvu** *sf Asg „briciola“ = locuz avv [→* ***nu mar(u/-uu)****]* **vénčь** *agg comp m sg* (R un po’ più grande)

<MS238/b> **Lus. 18. 163**

1794 **žvélto** *avv „presto“* (svelto)

<MS238/c> **Lus. 18. 163**

1795 ʷ**čǔnétь** *vi inf* (cominciare); **smó** **zaᵘčnélь** *vp ind pft 1plm* (R abbiamo cominciato)

<MS238/d> **Lus. 18. 163**

1796 **kǿlku** *avv inter „quante“* **jix** *[→* ***on²****] pron pers Gpl „ne“* **momó** *[→* ***mieti****] vi ind pres 1pl „abbiamo“* **besⁱét** *sf Gpl „di parole“ = „Quante parole abbiamo!“* – **momó póuno** *avv* **besⁱét** *sf Gpl „molte parole“* **zaʼóuznьx** *ppp/agg Gpl „complicate“* (*it* voltati *[voltate]*, besede zavite *slov „parole complicate“*) – **té** *art dt f pl* **rečь** *[→* ***rieč****] sf pl* = **te réčь kíšne** *agg f pl „domestiche“* = **ot** *prep „di“* **kíše** *sf Gsg „casa“* = **ót faméje** *sf Gsg* (le cose di famiglia)

<MS238/e> **Lus. 18. 163.**

1797 **té** *art dt f pl* **rečь** *[→* ***rieč****] sf pl* = **te réčь kíšne** *agg f pl „domestiche“* = **ot** *prep „di“* **kíše** *sf Gsg „casa“* = **ót faméje** *sf Gsg* (le cose di famiglia)

<MS238/f> **Lus. 18. 163**

1798 **wráne** *sf pl „cornacchie“*, **na** *agg num f „una“* **wrána** *„cornacchia“*

<MS238/g> **Lus. 18. 165**

1799 **mužḗ**; **póuno** *avv* **mužḗ** *sm* (Gen. pl.) *„molti uomini“*; **sú pǎršlь** *vp ind pft 3plm „sono venuti“* **mǿžje** (Nom. pl.) *„(de)gli uomini“*

<MS238/h> **Lus. 18. 164**

1800 **1** **Mí** *clit pl [„noi“]* **momó** *[→* ***mieti****] vi ind pres 1pl „abbiamo“* **póuno** *avv* **rečī** *sf Gpl „molte cose“* **tú** *[→* ***ta¹*** + ***u¹****] prep „nel“* **naši** *agg poss m Lsg „nostro“* **pajíze** *sm Lsg „paese“* = **tú našix** *pl* **pajízax** *pl „nei nostri paesi“*: **mómo žę́** *sf Gpl* (le donne), **póuno jix** *[→* ***on²****] pron pers Gpl „di esse“ = „ne abbiamo molte“*, **mómo šɟerī** *[→* ***hći¹****] sf Gpl „ragazze“* – **¿ál** *avv interr „forse che“ [sott:* ***ste****]* **zapísu** *vp ind pft 2pl ‘di cortesia’*? (Ella ha scritto?) – **mómo (mužǿ) (= mužḗ) mužḗ** *sm Gpl „abbiamo uomini“*, **velícь** *agg „grandi“* **nu** *cong „e“* **málьx** (Gen. pl.) *agg „piccoli“*, **ánɷ** *„e“* **sinóu** *sm Gpl „giovanotti“* **ánɷ otrᵘǿk** *sm Gpl „bambini“*, **ánɷ blǻa** *sn Gsg „bestiame“*, **énu lḗsů** *[→* ***lies¹****] sm Gsg sg* (legname) = **bošká** *sm Gsg sg „il bosco“*, **énu bɷᵘxḗ** *sf Gpl „pulci“*, **ušī** *sf Gpl „pidocchi“*, **ǵjátɷl** *sf Gpl „piattole“* = **ǵjátɷlǿ** *pl*, **lɷščacḗ** *sf Gpl „cimici delle piante“* (furl. pudjese *[pudiése]*), **miší** *sf Gpl „topi“*, **pątīją́** *sf Gpl „ratti“* (pantigane *[ven* ***pantegàna****]*, podgane *slov*), **máčke** *sf Apl „gatti“*, **wcḗ** *[→* ***uceć****] sm Gpl* (R di cani) *„(molti) cani“*, **kàrte** *sm Apl „talpe“*, **kartḗ** *G pl „(molte) talpe“* **momo**, **tíɟe** (T **ɟ** tendente a **č**) *sm Apl „uccelli“*, **lújarjь** *sm pl „lucherini“* (furl. „lujar“ *[lùjar]*), **ščínkuce** *sm Apl „fringuelli“*, **kᵘǿse** *sm Apl „merli“*, **dordejḗ** *sm G/Apl „tordi“* (dordelli), **šⁱorkopḗr** *sf Gpl „averle“*, **krepurī́** *sf Gp* (furl. krepuríne *[?]*) (P piccolo cane)*, **srǻke** *sf Apl* (R gazze)
(P continua)

** Supposto che „piccolo cane“ = „cucciolo“, potremmo ventilare – come problematica – una correlazione tra pol* ***szczeniak*** *„cucciolo“ e* ***szczygiel*** *„cardellino, capirosso, cardello“.*

<MS239> **Lus. 18. 164.**

1801 Masc. R polisillabi.-
Accento non sulla desinenza.
Diversi suffissi:
[trasl]
-ščík
-́ščik
-íč'
-́ič'
-ýš
-́yš
-jónyš
-enyš
-ež

<MS239vs>

1802 (P continuazione)
te *art dt m sg „il“* **mále** *agg m sg „piccolo“* **tьƒ** *sm sg „uccello“ [alias: (**krepurína**) **te** → **to**[2] + **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“ **mále tьƒ** „un uccello piccolo“]* (canta d'inverto ? d'inverno, nelle maserie *[frl **masérie** „pietraia“; alias frl **massarìe** „masseria“]*, si sconde *[nasconde]*), **badáskule** *sf Apl „gazze“*, **božíƒe** *sm Apl „pettirossi“* (rosso sotto il collo, si prende colle archete *[con gli archetti]*), **senī́c** *sf Gpl „cinciallegre“*, **orlováte** *sm Apl „aquile“* (uccello di *[da]* rapina), **krȍkuce** *sm Apl* (corvi), **sokolíƒe** *sm Apl „falchetti“*, **parníže** *sm Apl „starne“* (furl. pernice *[frl **pernîs** = „starna“]*), **jȅrobe** *sm Apl „pernici“*, **zawúrščiƒe*** *sf pl* (più piccola qualità, sempre nelle *[sulle]* montagne, uccelli montagni *[montani]*.); **skákje** *sf Apl* (zupetti *[= frl **'zupèt**]*) *„cavallette“*, **kωšȍne** *sm Apl* (P ? coleotteri) *„maggiolini“*, **patrónavьc**** *sf* (Gen. pl.) (furl. „smajard“ *[**smajàrt**]*) *„zigoli gialli“*, **wráne** *sf Apl „cornacchie“*, **továne** *sm Apl* (color giallo, occhi) *„tafani“*, **mū́xe** *sf Apl „mosche“*, **ᵖčȅle** *[→ **čela**] sf Apl „api“*. – **žwalúʷa** *vi ind pres 3sg* (svola per aria) *„svolazza“*, – **muščínȅ** (**?**) *sm Apl „moscerini“*, **te** *art dt „le“* **rúse** *agg f Apl* **múxe** *„mosche gialle“*, **tíčьcȅ** *sf Apl* (farfalle), **ȍse** *sf Apl „vespe“*, **botof'ȅr** *sm sg* (pipistrello) = **pωᵘ** *avv* **tьƒ** *sm sg* **pωᵘ mьš** *sm sg „mezzo uccello mezzo topo“*
(P continua)

* *PMM interpreta **zawúrščiƒa*** come **zavrh** → **zagora** [„dietro il monte“], l'equivalente di slov **pinoža** „fringuello montanaro, peppola“, sottolineando la presenza endemica del CO Pinosa a Villanova delle Grotte.*
** *VCM, esperto ornitologo, informa che nella Valle del Natisone lo zigolo giallo è detto **stornât** – cf → 32.*

<MS240> **Lus. 18. 164 – 165.**

1803 Masc. R polisillabi. –
Accento non sulla desinenza.
Suffissi:
[trasl]
-án (R suffisso)
-un: ***pestun*** *„badante“*,
kóršun *„nibbio“*, ***-a*** *G „del nibbio“*,
-ún
-ín
-in
-én'
-en'
-ar': ***lékar'*** *„medico“*, ***-ja*** *G „del medico“*, pl.
-i, ***-já***
-ót, ***-ét***
-ot, ***-et***
-átaj

<MS240vs>

1804 (P continuazione)
rū́sьce *sf Apl „formiche gialle“* (rosse *[? cf → 1461]*), **mráuje** *sf Apl „formiche nere“* (**černe** *agg f pl „nere“*), **žā́be** *sf Apl* (rospi), **ránьce** *sf Apl* (le rane), **krȍte** *sf Apl „rane color marrone“*, **mωdráse** *sm Apl „vipere (dal corno ?)“*, **póuno** *avv* **modráse** (gen. pl.) *„molte vipere (dal corno ?)“*, **podwodnī́k** *sm sg* (serpente chi *[che]* sta nell'aqua *[acqua]*, nei pozzi), **lípera** *sf sg „la vipera“*, **garbȍ** *sm sg* (grosso e curto modraco *[biscia grossa e corta: cf frl **madràc**]*) *„il saettone“*, **káče** *sf pl „serpenti“*, **slepь́ƒ** *sm sg „l'orbettino“*, **zelenác** *sm sg „il ramarro“*, **močorák** (T **á** breve) *sm sg* (salamandra), **kúščaricȅ** *sf pl „lucertole“*, **rā́kь** *sm pl „gamberi“*, **ríbu** *sf Asg „la trota“*, **mańé** *sf Apl „bottatrici“* (pesce più piccolo), **pȍᵘno** *avv* **rī́p** *Gpl „molte trote“* (R pesci *[**ríba** = „trota“]*), **lokáj** *sm Asg „la chiocciola“* (P la lumaca con la casa) *[cf frl **lacài** „lumaca (senza casa)“*, **lokajésω** *sf Asg „la lumaca“* (P la lumaca senza casa) *[cf frl **cajèsse** „designazione generica degli elicidi a conchiglia molto depressa“]*, **čŭwíta** *sf sg* (civetta) = **sová** *sf sg „la civetta“*, **kúna**

sf sg „la faina“, **žū̆na** *sf sg* (P il picchio), **tъ̀ƒ** *sm sg „un uccello“*, **k** *[→ **ki**³] pron rel „che“* **o** *[→ **o**²] clit m sg [„esso“]* **píka** *vi ind pres 3sg „picchietta“* **lⁱés** *sm Asg „il legno“*, **bréberьca** *sf „lo scoiattolo“* (furl. sgirata *[sghiràta]*), **lьsíca** *sf sg „la volpe“*. **– počā̆j** *vp imper 2sg* (R aspetta), – **brúnĭca** *sf sg „la donnola“* (sta fra i sassi, come pantiga-
(P continua)

<MS241> **Lus. 18. 165.**

1805 (P continuazione)
na granda *[grande]*), **té** *[→ **to**² + **je** → **bite**² vi ind pres 3sg „c'è“]* **na** *art idt f „una“* **drúa** *agg idf f sg „altra“* **brúnica** *sf sg „donnola“*, **mándă̆r** *sm sg „il tasso“* (mangia panocie *[pannocchie]*), **kókoš** *sf sg „la gallina“*, **píkɷla** *agg sost f sg „la piccola“* (P ? il pulcino) (piccola gallina) = *„la gallinella“*, pl. **píkɷle** *„le piccole“* (P pulcini *[?]*) *„gallinelle“*, **petelę́** *sm sg „il gallo“*, **pékɷlje** *sm pl*, sing. **pékɷl** (piccolo gallo) *„il galletto“*, **klᵘõƒa** *sf sg* (P la chioccia; gallina con i pulcini), **ᵘõƒa** *sf sg* (occa *[oca]*, R l'oca), **ráca** *sf sg „l'anitra“*, – **díndja** *sf sg*, **na** *[→ **o**²] clit f sg [„esso“]* **má** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **čerńélu** *agg f Asg* **lā̆u** *sf Asg* (P la testa rossa) (P il tacchino), **pawǭ** *sm sg „il pavone“*, **kolómbe** *sf Apl „le colombe“*, **košɷ́ne** *sm Apl „i maggiolini“* **jedɷ́** *vi ind pres 3pl „mangiano“* **róže** *sf Apl „fiori“* = **różice** *sf Apl „fiori“* **nu** *cong „e“* **lístje** *sn Asg „foglie“*, **róže ót** *prep* **pomárja** *sm Gsg „dell'albero da frutto“* **nu** *„e“* **lístje** *„foglie“* **tavā́ne** *[?]*: **péč** *sm sg* **dõux** *agg m sg* (becco *[pungiglione]* lungo), **sé** *pron rifl A* **lustré** *vi ind pres 3pl* **ńćx** *pron pers Gpl = agg poss* **õčь** *sf pl* (P i loro occhi luccicano) (ital. musconi *[mosconi]*), – **p'repelí** *vi ind pres 3sg* = **žwalúʷa** *vi ind pres 3sg* (P vola nell'aria) *„svolazza“*
(P continua)

<MS242> **Lus. 18. 165 - 166.**

1806 Masc. – R Accento costantemente sulla desinenza.
Monosillabiche. *(cf. sopra, pag. 71)*
a: *[trasl]* ***vrač*** *„medico“* ***-čá*** *G „del medico“*
i
e
o: *[trasl]* ***dvor*** *„corte“* – ***dvorá*** *G „della corte“*
most *„ponte“* – ***mostá*** *G „del ponte“*
y *[trasl* ***u****]: [trasl]* ***húj*** *„cazzo“* **– *hujá*** *G „del cazzo“*
ѣ *[trasl* ***ě/e****]*
ы *[trasl* ***y****]: [trasl]* ***byk*** *„toro“* ***-ká*** *G „del toro“*
a = ***ѧ*** *[trasl* ***ę****]*

<MS242vs>

1807 (P continuazione)
(svola) (P vola), **póuno** *avv* **muščíne** *s* (Gen. pl. m.) *„molti moscerini“*, **xódiju** *vi ind pres 3pl „vanno“* **tá** *part raff* **po** *prep „per“* (**γájerjь** =) **ájerjь** *sm Lsg „l'aria“*; **muščínь** *pl „i moscerini“* **su** *vi ind pres 3pl „sono“* **ńíськanь** *agg m pl „piccoli“* (stanno vicino al lettame *[letame]* agli stalli *[alle stalle]*) (P ? zanzare); **sągwéte** *sf pl* (P sanguisughe)
Wíɟi *[→ **Uiʒi**] NP m „Luigi“* **Profèt** *NC „dei Profèt“* **del Ḿédi** *„Del Medico“*, R 29 anni *[→ 1786]*

<MS243> **Lus. 18. 166.**

1808 Masc. – R Accento sulla desinenza.
[trasl] ***orjól”*** *„aquila“* – pl. ***orlý*** *„aquile“*
? ***stoljár”*** *„falegname“* – pl. ***stoljará*** *„falegnami“* – ? g. s.
R suffissi (cf. più su, pagg. 57-69).

<MS243vs>

1809 **tlé** *avv „qui“* **su** *vi ind pres 3pl „ci sono“* **kárть** *sm* (R talpe) – **póuno** *avv* **kartḗ** (Gen. pl. m.) *„molte talpe“*

<MS244/a> **Lus. 18. 164**

1810 **šⁱorkopḗra** *s* (Nom. s. f.) *„averla“*

<MS244/b> **Lus. 18. 164**

1811 **dą́** *agg num m „un“* **božъ̀ƒ** *sm sg „pettirosso“*

<MS244/c> **Lus. 18. 164.**

1812 **patrónavьca** *sf sg „zigolo giallo“*, **dná** *agg num f „uno“* **patrónavьca** (Nom. s. f.); **patrónavьc** (furl. „smajard“ *[→ 1802]*) (Gen. pl.) *[sott. „molti“] „zigoli gialli“*

<MS244/d> **Lus. 18. 164.**

1813 **žwalúʷa** *vi ind pres 3sg* (svola per aria *[svolazza nell'aria]*)

<MS244/e> **Lus. 18. 165**

1814 **dą́** *agg num m „un“* **muščı̨́** *sm sg „moscerino“*, pl. **muščínь** *„moscerini“*

<MS244/f> **Lus. 18. 165**

1815 prepelī́ *vi ind pres 3sg* = **žwalúʷa** *vi ind pres 3sg* (P vola nell'aria) (svola *[svolazza]*) (P vola)
<MS244/g> **Lus. 18. 166**

1816 króte *sf pl „rane color marrone" [cf → 1804]* **tí** *agg dim f pl „quelle"*, **ka** *[→ **ki**³] pron rel „che"* **nu** *[→ **o**²] clit f pl [„esse"]* **sé** *pron passvt* **jedȯ́** *vi ind pres 3pl* (R si mangiano).
<MS244/h> **Lus. 18. 166**

1817 oń^{i}ézijь (oni *slov „quelli" [spreg]*) (Nom. pl. m.) (R come per ferirli)
<MS245/a> **Lus. 18. 166, 175.**

1818 sągwéte *sf pl* (P sanguisughe
<MS245/b> **Lus. 18. 166.**

1819 dą́ *agg num m „una"* **podwodnī́k** *sm sg „biscia d'acqua"*; **póuno** *avv* **podwodníke** (Gen. pl.) *„molte bisce d'acqua"*
<MS245/c> **Lus. 18. 166.**

1820 slepьǰ *sm sg „l'orbettino"* **nьč** *avv* **ne** *avv neg* **kóje** *vi ind pres 3sg* = **ne píka** *vi ind pres 3sg* (P non punge per niente, *it* non beccon ... ? *[= frl **beconâ** „mordere"]*) (becco *= frl **bèc** per* → (P pungiglione)
<MS245/d> **Lus. 18. 166.**

1821 na *art idt f „un"* **ǰóča** *sf sg „ciocco"* **dérvьna** *agg f sg „di legno"* = **dérv́ina** (P tronco che rimane dopo aver tagliato l'albero)
<MS245/e> **Lus. 18. 167**

1822 tráva *sf sg* (la erba)
<MS245/f> **Lus. 18. 167**

1823 ábǎr *sm sg* (gaber *slov „carpino"*; R albero); **tȯ́ᵘ** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep „nei"* **ábrax** *Lpl „carpini"*; **jásǫ** *sm sg* (P frassino), **ábǎr** (gaber)
<MS245/g> **Lus. 18. 167.**

1824 póux *sm sg* (polh *slov „ghiro"*); **póuno** *avv* **póuxe** (Gen. pl.) *„molti ghiri"*; **tu** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep „nel"* **pó^{u}xu** (Loc. s. m.) *„ghiro"*
<MS245/h> **Lus. 18. 167.**

1825 póusį *avv* (dappertutto)
<MS246/a> **Lus. 18. 167**

1826 lástavĭca *sf sg* = **lástavьca** (R rondine)
<MS246/b> **Lus. 18. 167**

1827 mándǎr (**jázbac** *slov = **jazbec** „tasso"*) *sm sg* = **jázbāc** *sm sg* (come un cano *[cane]*, come un porco)
<MS246/c> **Lus. 18. 167**

1828 ràk *sm sg* (R gambero)
<MS246/d> **Lus. 18. 167**

1829 hudı́ǰ *sm sg „diavolo"* = **zlᵘȯ́dьj** *sm sg „demonio"*; **magári** *inter „magari"* **še** *avv „ancora"* **désat** *agg num „dieci"* **jьx** *pron pers Gpl „di essi"*; **dva** *„due"* **zlódьja** *du „demoni"*, **hudı́ǰa** *du „diavoli"*; **zlᵘȯ́măk** *sm sg „diavolo"* **...**
<MS246/e> **Lus. 18. 167.**

1830 zlᵘȯ́măk *sm sg „diavolo"* – (**té** *[→ **to**² + **je** → **bite**² vi ind pres 3sg „è"]* **na** *art idt f „una"* **bes^{i}éda** *sf sg „parola"*); **ń^{i}éma** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 3sg „non ha"* **jímanu** *sn Gsg „nome"* **tá** *agg dim f sg „questa"* **beś^{i}éda**, **kadár** *cong „quando"* **se** *pron rifl A „si"* **kóuneju** *vi ind pres 3pl „insulta"* **júdje** *sm pl „la gente"* **té** *pron dim m sg „questo"* **s** *prep „con"* **tatję́** *pron dim m Ssg „quello"* (uno coll'altro), **nu** *[→ **o**²] clit m pl [„essi" = „essa (gente)"]* **a doperúʷaju** *[**adoperúʷaju**] vi ind pres 3pl „usa"* **„zlᵘȯ́măk tь** *pron pers Dsg „ti"* **bȯ́dь** *vi ott pres 3sg „sia""* = *„il diavolo ti prenda".*
<MS246/f> **Lus. 18. 167.**

1831 óᵘša *sf sg „ontano"*; **br^{i}éka** *sf sg „sorbo"* (? **br^{i}éza** *slov „betulla verrucosa"*) (legno bianco, che nasce su pei monti – i fogli bianchi *[le foglie bianche]*)
<MS246/g> **Lus. 18. 168**

1832 lípa *sf sg „tiglio"*
<MS246/h> **Lus. 18. 168**

1833 cmíka* *sf sg „betulla verrucosa"* (un legno bianco) (albero bianco); (? = **smolika**)** cf. **brína** *sf sg „abete rosso"*

* *Il termine **cmíka** da taluni è usato in luogo del più comune **briéza** [GCŽ]; d'altronde, PMBŽ, di Musi, interrogato su **biélavna** [→ 346], ha risposto con **cmíka.***

** *Cf res **smülýka** [slov „brinje" it „ginepraio": Mat I, 924], che qui sarà invece da allineare a slov **brina** „abete" della Carniola sup.*
<MS247/a> **Lus. 18. 168**

1834 brína *sf sg „abete rosso"* **„cmr^{i}éka" po** *prep „in"* **kránskį** *ETN agg sost n Lsg „carniolino" [cf → 7131] = „in sloveno"* (R pronuncia **smr^{i}éka**)
<MS247/b> **Lus. 18. 168**

1835 bᵘȯ́r *sm sg* (T pino) (pino)
<MS247/c> **Lus. 18. 168.**

1836 masés *sm sg* (macesen *slov „larice"*) **láriš** *sm sg* (larice); **dána** (dane *[frl **dàne** „abete bianco"]*)
<MS247/d> **Lus. 18. 168**

1837 dána (**dane**?) *[→ 1836]*; **dána je** *vi ind pres 3sg „è"* **ĭštès*** *pron dim m sg „lo stesso"* **kuj** *cong „che"* **brína** *sf sg „abete rosso"*

* *Il fatto che l'informatore da un lato distingua tra i*

termini **brína**, **cmrʲéka**, *e* **dána**, *e dall'altro li consideri equivalenti, induce a ritenere che egli pensasse a* **cmrʲéka** *„abete“ come termine sovraordinato, proprio come accade per* **smreka** *nello sloveno standard.*

<MS247/e> **Lus. 18. 168**

1838 člověk *sm sg „essere umano“* (R uomo)

<MS247/f> **Lus. 18. 168**

1839 molǎr *sm sg* (P gelso) (R albero della seta *[per i bachi da seta]*) **zá** *prep „per“* **kavalérje** *sm Apl „i bachi da seta“*

<MS247/g> **Lus. 18. 168**

1840 sédu *s „la seta“* (Acc. s. f.), **séda** *sg* (R seta)

<MS247/h> **Lus. 18. 168**

1841 jíle *sf Apl „gli aghi“* **ma** *[→* ***mieti****] vi ind pres 3sg „(li) ha“* **brína** *sf sg „l'abete rosso“* (P aghi); **jíla** *sg „ago“* **zá** *cong „per“* **šivǎtь** *vi inf „cucire“*

<MS248/a> **Lus. 18. 168**

1842 jíla *sg „ago“* **zá** *cong „per“* **šivǎtь** *vi inf „cucire“*; **ja** *clit sg [„io“]* **rę̑** *[→* ***iti****] vi ind pres 1sg „vado“* **šĭ̄vat** *sup „a cucire“*

<MS248/b> **Lus. 18. 168**

1843 čerʲéšńa *sf sg „ciliegio“*

<MS248/c> **Lus. 18. 168**

1844 tapóu *sm sg* (P pioppo)

<MS248/d> **Lus. 18. 168**

1845 jáʷor *sm sg „acero“*

<MS248/e> **Lus. 18. 168**

1846 cʲéspa *sf sg „susino/susina“*, pl. **cʲéspe** (ĭ) *„susini/susine“*

<MS248/f> **Lus. 18. 168**

1847 jáblьnь *sf pl „i meli“* **nu** *[→* ***o²****] clit m pl [„essi“]* **máju** *[→* ***mieti****] vi ind pres 3pl „hanno“* **jábukœ** *sf Apl „le mele“* = **jábuka** *n*; **jáblьnь nu dʲélaju** *vi ind pres 3pl „fanno“* **jábukœ̆**; **cʲéspœ** *sf pl „i susini“* **nu dʲélaju cʲéspœ̆** *Apl „fanno le susine“*

<MS248/g> **Lus. 18. 168**

1848 frúške (= **krúške** (Flajp.) *sf pl „pere/peri“*; **jáblьnь** *sf pl „i meli“* **nu** *[→* ***o²****] clit m pl [„essi“]* **dʲélaju** *vi ind pres 3pl „fanno“* **jábukœ̆** *sf Apl „le mele“*

<MS248/h> **Lus. 18. 168 - 169**

1849 dno *agg num n „una“* **jábuko** *sn sg „mela“*

<MS249/a> **Lus. 18. 169**

1850 lesníkь *sm pl „noccioline“*, **dą** *agg num m „una“* **lesnĭ̄k** *sg „nocciolina“* = **te** *art idt f pl „le“* **díwje** *agg f* **jábuka** *s f [cf f* ***díwje****] pl „mele“* = **jábukœ̆** *sf pl*

<MS249/b> **Lus. 18. 169**

1851 máte *[→* ***mieti****] vi ind pres 2pl 'di cortesia' mod „(Voi) avete/(Lei) ha da“* **bitь** *vi inf „essere“* **štòf** *agg m sg „stanco“* **pisǎtь** *vi inf „di scrivere“* = **pišáʷatь tikáj** *avv „tanto“* (R lei deve essere stanco ...)

<MS249/c> **Lus. 18. 169**

1852 róžьce *sf pl „fiori“*; **lípa** *sf sg „il tiglio“* **na** *[→* ***o²****] clit f sg [„esso“]* **dája** *vi ind pres 3sg „dà“* **wǫ̀** *avv „fuori“* **flórje** *sf Apl „i fiori“*; **to** *clit n sg [„esso“]* **dája wǫ̀ flórje** (R fiorisce) (P fiorisce)

<MS249/d> **Lus. 18. 169**

1853 pláče *vi ind pres 3sg „piange“*; **dą̑** *art idt m „un“* **sinátьƒ** *sm sg „il bambino“* **u** *[→* ***o²****] clit m sg [„egli“]* **pláče** (R piange); **su plákalь** *ind pft 3plm „piangevano“*; **e** *[=* ***je*** *→* ***bite¹****]* **plákɷᵘ** *3sgm „piangeva“*, **ƒє́mo** *vi ind pres 1pl mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **plákatь** *vi inf = „piangeremo“* **...**

<MS249/e> **Lus. 18. 169**

1854 e *[=* ***je*** *→* ***bite¹****]* **plákɷᵘ** *3sgm „piangeva“*, **ƒє́mo** *vi ind pres 1pl mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **plákatь** *vi inf = „piangeremo“*, **nú** *[→* ***o²****] clit m pl [„essi“]* **ƒь** *vi ind pres* **plákatь** (3 pl.) *inf = „piangeranno“*; **sь plákɷᵘ** *ind pft 1sgm „piangevo“*

<MS249/f> **Lus. 18. 169**

1855 kupujǫ́ *[=* ***k- → ke⁵*** *part esort +* ***u → o²*** *clit m sg 'di cortesia' +* ***puj → iti*** *vp imper 2sg estesa alla 3sg* 'di cortesia' „vada“ +* ***ǫ́ → on²*** *pron pers m sg „lui“ = „Lei“]* **kunáj** *[=* ***k- → ke⁵ + u → o² + náj → naati*** *vi imper 2sg estesa alla 3sg „che lasci“]* **mené** *pron pers Asg“me“* **im pǎš** *[= frl* ***in paš****] locuz avv „in pace“* (Flajp.) (la vada lù e lascia mi in pace *[= patois veneto; it „vada Lei e mi lasci in pace“]*) **kupujǫ́ impǎš** *„(che) vada (Lei) in pace“*

* *Cf → 7.*

<MS249/g> **Fl. 18. 169**

1856 (**moučí**) *vi imper 2sg* (R taci) (= **móᵘči** (R taci), **ké** *[→* ***ke³****] cong „poiché“* **ti** *clit sg [„tu“]* **disturbúʷaš** *vi ind pres 2sg* (taci, che tu disturbi); **ťríšta** *[→* ***trišt****] agg f sg „cattiva“* **šťerátьca** *[→* ***hćeratica¹****] sf sg „bambina“* **móučь** *„taci“* **mó** *part raff „su“* (tace po *[cf frl* ***tâs, po****])*

<MS249/h> **Lus. 18. 170**

1857 tríšta *agg f sg* **šťerátьca** *[→* ***hćeratica¹****] sf sg* (cattiva fanciulla) *„bambina“*

<MS250/a> **Lus. 18. 170**

1858 móučь *vi imper 2sg „taci“* **mó** *part raff „su“* (tace po *[cf frl* **tâs**, ***po****]*)
<MS250/b> **Lus. 18. 170.**

1859 óblak *sm sg „nuvola“*; **ú** *[→ **o²**] clit m sg [„esso“]* **ɟe** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **prítь** *vp inf* **dœš** *sm sg* (verrà la pioggia – piogia); **áno** *cong „e“* **to** *clit n sg [„esso“]* **ɟé prítь** *„verrà“* **nᵘóⁱɟ** *sf sg „notte“*, **zá** *[→ **anzat**] avv* **ɟьmo** *vi ind pres 1pl mod* **itì** *vi inf = ind fut* **spā́t** *vi sup* (R poi andremo a dormire)
<MS250/c> **Lus. 18. 170**

1860 xɟí v. *[vedi]* **šɟí** (figlia, ragazza) (Lus.) **= xɟí** (Flajp.) *[→ **hći**¹ˡ²]*
<MS250/d> **Lus. 18. 171.**

1861 wóda *sf sg „acqua“* **= vóda**
<MS250/e> **Lus. 18. 171**

1862 rⁱéč *sf sg* (R cosa)
<MS250/f> **Lus. 18. 171**

1863 u *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **ɟe** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg mod* **v́ⁱédatь** *vi inf* (R vuole sapere)
<MS250/g> **Lus. 18. 171.**

1864 dambòt *avv „una volta“* **e** *[= **je** → **bite¹**]* **bíu** *vi ind pft 3sgm „era“* **sv́ⁱét** *sm sg „il mondo“* **díwjь** *agg m sg „selvaggio“*, **e** *[→ **a³**] cong „ma“* **éj ńelé** *[→ **njele**] avv „adesso“* **ú** *[→ **o²**] clit m sg [„esso“]* **je** *ind pres 3sg „è“* **pítuʷą** *agg m sg „civilizzato“* (più svilupato *[sviluppato]*, più educato) **sv́ⁱét bojœ́** *avv comp „più“* **kúj** *cong „che“* **dambòt** *„un tempo“* **zʷúj** *prep „per“* **ta á** *[→ **te²**] pron dim n Gsg „questo/il fatto“*, **k** *[→ **ke³**] cong „che“ = locuz cong [→ **zauoj(o) k**]* **ú se** *pron rifl A „si“* **žvilupúa** *vi ind pres 3sg „sviluppa“* **wsáko** *agg idf n A „ogni“* **lⁱéto** *sn Asg „anno“*
<MS250/h> **Lus. 18. 171.**

1865 díwjь *agg m sg „selvatico“* **zéc** *sm sg „coniglio“ = „lepre“ [→ **zec**]* **ánu** *cong „e“* **te** *pron dim m sg „quello“* **pítuʷnь** *agg m sg „allevato/domestico“ [→ **pituuni zec**] = „coniglio“*; **to** *art dt n sg „il“* **pítuʷno** *n „allevato“* **bláo** *sn sg „bestiame“* (P nostrano) *„domestico“*
<MS251/a> **Lus. 18. 171.**

1866 ja *clit sg [„io“]* **né** *avv neg „non“* **za** *cong „per“* **v́ⁱédat** *vi inf „sapere“* **naá** *[→ **on²**] pron pers m Gsg „di Lui“ = agg poss „le Sue“* (**rⁱéč** *sf Asg*) **rečí** *Apl „cose“*, **má** *cong „ma“* **ŭprášą** *vp ind pres 1sg „domando“*, **ɟe** *[→ **če²** cong interr „se“]* **ná** *[→ **o²**] clit f sg [„essa“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **ńéa = ńœá** *„di Lui/Sua“* **volontát** *sf sg „volontà“*, **zá** *cong „di“* **pov́ⁱédatь** *vp inf „raccontare“*, **skót** *cong interr „di dove“* **o** *[→ **o²**] clit m sg ‘di cortesia’ [„Egli/Ella“]* **jé** *„è“* (non per sapere ...
<MS251/b> **Lus. 18. 171.**

1867 (**čákate**) *vi imper 2pl ‘di cortesia’* **čákьte** (R aspettate/aspetti); **počákьte** *vp* (R aspettate/aspetti)
<MS251/c> **Lus. 18. 171.**

1868 nú *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **majœ́** *vi ind pres 3pl „hanno“* **zav́ouznu** *ppp/agg f Asg* **besⁱédu** *sf Asg* (zavito besedo *slov „una lingua complicata“*) (zavito besedo).
<MS251/d> **Lus. 18. 171.**

1869 rⁱés *avv „vero“*, **to** *pron dim n sg* **nⁱé** *[→ **bite²** neg] vi ind pres 3sg impers* **rⁱés** (questo non è vero)
<MS251/e> **Lus. 18. 172**

1870 sú pov́ⁱédalь *vp ind pft 3plm „hanno raccontato“*, **nu** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **néjɟьju** *[→ **tiet** neg] vi ind pres 3pl mod „non vogliono“* **pov́ⁱédatь** *inf „raccontare“*
<MS251/f> **Lus. 18. 172**

1871 naáj *vi imper 2sg* (nehaj *slov propr „smetti“*) **mé** *pron pers Asg „lasciami“* **mené** *pron pers Asg „me“*, **ne** *avv neg „non“* **stúj** *vi imper 2sg mod „stare“* **se** *pron rifl A* **impačát** *vi inf „a impacciarti“ = imper neg „non impacciarti“* **ód** *prep „di“* **mené** *pron pers Gsg „me“* **= impačátь ód mené ńьč** *avv „(per) niente“*, **kar** *cong „poiché“* **já** *clit sg [„io“]* **né** *„non“* **tь** *pron pers Dsg „ti“* **dⁱélą** *vi ind pres 1sg „faccio“* **jédne** *agg idf f Gsg „nessun“* **škóde** *sf Gsg „danno“*
<MS251/g> **Lus. 18. 172**

1872 naáj = naᵞáj *vi imper 2sg* (lascia) *„smetti(la)“*; **stúj** *vi imper 2sg „stai“* **tíxo** *avv „in silenzio/zitto“* (jenjaj *slov „finisci(la)“*, *it* sta *[sta’]*) **= éńi** *vi imper 2sg* (jenjaj *slov „finisci(la)“*) **= éńь =** (T pl. per sing.) **éńьte** *imper 2pl ‘di cortesia’ „finite(la)/la finisca)“* **= stújte** *2pl ‘di cortesia’* **tíxo** *„state zitto/stia zitto“* – pl. **éńьta** *„finite(la)“* **wsь** *pron idf m pl „tutti“* **kòp** *avv „insieme“* **…**
<MS251/h> **Lus. 18. 172**

1873 pl. **éńьta** *vi imper 2pl „finite(la)“* **wsь** *pron idf m pl „tutti“* **kòp** *avv „insieme“*; **kar** *cong „quando“* **se** *pron impers „si“* **d^{i}é** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg „dice“* **éńьta** *„finite(la)“* (R quando ...) **sú^{w}sjь** *pron idf m pl „tutti“* **st^{u}ȣjta** *vi imper 2pl „state* **tíxo** *avv „in silenzio/zitti“*, **ké** *cong „poiché“* **ne** *avv neg „non“* **vestá** *vi ind pres 2pl „sapete“* **nьč** *avv/pron idf „niente“*

<MS252/a> **Lus. 18. 172**

1874 **pujmó** *[→ **iti**] vp imper 1pl* **índavánt** *avv* (andiamo avanti); **púјmo žvéltȣ** *avv* (andiamo svelto); **púјmo náprьt** *avv* (andiamo presto *[subito]*)

<MS252/b> **Lus. 18. 172**

1875 **Rúšja** *TOP sf* **ná** *[→ **o**^{2}] clit f sg [„essa“]* **konfьnúa** *vi ind pres 3sg „confina“* **s** *prep „con“* **Túrką** *ETN sm Spl „i Turchi“* = **s Túrskį** *ETN agg sost m Spl „con i Turchi“*; **re** *vi ind pres 3sg* **náprьt** *avv* **nȗtre** *avv* **Túrku** *TOP sf A* (gre precej notre h Turčiju *[slov= **gre takoj v Turčijo** = **prodira v T.** „penetra subito in Turchia“*)

<MS252/c> **Lus. 18. 172**

1876 **órko** *avv* (caldo)

<MS252/d> **Lus. 18. 172**

1877 **káuna** *agg f sg* **wóda** *sf sg* (acqua tepida); **kávą** *agg m sg „tiepido“* **patók** *sm sg „rio“*; **lúža** *sf sg „pantano“* = **fángo** *sm* (fango)

<MS252/e> **Lus. 173**

1878 **lúža** *sf sg „pantano“* = **fángo** *sm* (fango); **še fángo d^{i}émo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* (R si dice anche „**fango**“); **palút** *sf sg „palude“* = **...**

<MS252/f> **Lus. 173**

1879 **palút** *sf sg* = **paludína** pl. **palúdь** *„paludi“* } (palude)

<MS252/g> **Lus. 173**

1880 **dolína** *sf sg* (R valle) (valle)

<MS252/h> **Lus. 173**

1881 **t^{u}ȣ** *pron dim n sg „quello“* **ke** *[→ **ki**^{3}] pron rel „che“* **te** *[→ **to**^{2} + **je** → **bite**^{2} vi ind pres 3sg „è“]* **ƒanáu** *sm sg „un canale“*, **té ƒanáu** *„è canale“*; **kár** *pron misto dim/rel „quello che“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **dolína** *sf sg „una valle“*, **jé dolína** *„è valle“*: **– t^{u}ó**, **ke té dolína**, **^{j}é dolína** *„ciò che è una valle è valle“*; **dóu** *[→ **dol**^{2}] avv „in giù“*, **kár** *cong „quando“* **se** *pron impers „si“* **re** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg „va“* **na** *prep* **dóu** (in giù)

<MS253/a> **Lus. 18. 173**

1882 **dóu** *[→ **dol**^{2}] avv „in giù“*, **kár** *cong „quando“* **se** *pron impers „si“* **re** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg „va“* **na** *prep* **dóu** (in giù); **wǫ̀** *[→ **uun**^{1}] avv* (in su); **tóta** *[→ **tot**] avv* (quà *[qua]* via); **taléč^{i}ȇ** *avv* (là via)

<MS253/b> **Lus. 18. 173**

1883 **mrás** *sm sg* (freddo); **màrzla** *agg f sg* **wóda** *sf sg „acqua fredda“*

<MS253/c> **Lus. 18. 173**

1884 **žel^{i}ézna** *agg f sg* **pȣ̑t** *sf sg* (strada ferrata) *„ferrovia“*

<MS253/d> **Lus. 18. 173**

1885 **póuno** *avv* **orȋ** *s* (Gen. pl. f.) (molte montagne); **óre** *pl „montagne“* **vьsokȇ** *agg f pl „alte“*; **póuno orȋ vьsokíx** *„molte montagne alte“*

<MS253/e> **Lus. 18. 173**

1886 **Morábja** *TOP sf sg* (Moravia)

<MS253/f> **Lus. 18. 173**

1887 **dóra** *agg f sg* **lá^{w}a** *sf sg* (P una buona testa); **u** *[→ **o**^{2}] clit m sg [„egli“]* **má** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg* **dorȣ̑ lȃu** (P ha una buona testa); **u má slábu lȃu** (P una cattiva testa); **u má xúdu** *agg f Asg „una cattiva“* **lȃu** *„testa“*

<MS253/g> **Lus. 18. 173**

1888 **je** *vi ind pres 3sg „è“* **xújše** *avv comp „peggio“* **študjáťь** *vi inf „studiare“*, **kuj** *cong „che“* **d^{i}élatь** *vi inf „lavorare“*; **já** *clit sg [„io“]* **bь t^{i}éu (tȉu)** *vi cond pres 1sg mod „vorrei“* **rȃjšь** *avv comp „piuttosto“ = „preferirei“* **d^{i}élatь**, **kúj študjȃťь**; **já bь t^{i}éla** *f sg* **rȃjšь d^{i}élatь**, **kȣ̑j** *[→ **kuj/ku**]* **študjȃťь**

<MS253/h> **Lus. 18. 174.**

1889 **u** *[→ **o**^{2}] clit m sg ‘di cortesia’ [„Lui“ = „Lei“]* **xódь** *vi ind pres 3sg „viaggia“* **zá** *cong „per“* **provátь** *vi inf „provare“* **sv̑^{i}ét** *sm Asg „il mondo“* (R Congettura su di me, secondo cui sarei dio, che va mettendo alla prova il mondo)

<MS254/a> **Lus. 18. 174.**

1890 **ná** *[→ **o**^{2} clit f sg + **je** → **bite**^{1}]* **ubьžála** *vp ind pft „è scappata“* **wǫ̀** *[→ **uon**^{1}] prep* **solárja** *[**s** → **z** prep **solárja** sm Gsg]* (fuori di (della) camera); **ƒámera** (T tendente a **ȩ̑**) *sf sg*

„camera“ **zá** *cong „per“* **itь** *vi inf „andare“* **spát** *vi sup „a dormire“* (R camera da letto)
<MS254/b> **Lus. 18. 174**

1891 ɟémo *[→ **tiet**] vi ind pres 1pl mod „vogliamo“* **skúxatь** *vp inf „cucinare“*
<MS254/c> **Lus. 18. 174**

1892 fogolár *sm sg* (focolare); **kíša** *sf sg* (casa; cucina)
<MS254/d> **Lus. 18. 174**

1893 kíša *sf sg* (casa; cucina); **drúa** *agg idf f sg „un'altra“* **kámera** *sf sg „stanza“ [cf → 1894]*; **tále** *agg dim f sg „questa“* **kíša** *sf sg „casa“* **= sa** *[→ **se**[5]] agg dim f sg „questa“* **kíša = sále** *agg dim f sg „questa qui“* **kíša**
<MS254/e> **Lus. 18. 174**

1894 tále *agg dim f sg „questa“* **kíša** *sf sg „casa“* (la casa, dove siamo); **ta** *art dt f sg* **drúa** *agg idf f sg „l'altra“* **kíša** *„stanza“*; **té** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **na** *art idt f „una“* **drúa** *„altra“* **kíša** *[= la cucina: cf → 1893]* **= štancja** *sf sg „stanza“*
<MS254/f> **Lus. 18. 174**

1895 tó *pron dim n sg* **mь** *pron pers Dsg „mi“ [sott: **je** → **bite**[1]]* **tʲélo** *vi ind pft 3sgn mod „voleva“* **zmьšátь** *vp inf „confondere“* **lȃu** *sf Asg* (questo mi voleva mischiare la testa)
<MS254/g> **Lus. 18. 174**

1896 šče *cong* **ǫ** *pron pers m sg* (anche lui) **e** *[= **je** → **bite**[1]]* **pȃršù** *vp ind pft 3sgm „è venuto“*; **šče tʲézjь** *pron dim m pl* (quelli) **sú pȃršlì** *vp ind pft 3plm „sono venuti“*; **šé** *„anche“* **onь** *pron pers m pl „loro“* (lori *[= ven] it „loro“*) **sú pȃršlì**; **ánꙋ** *cong „anche“* **mí** *pron pers pl „noi“* **ɟьmo** *vi ind pres 1pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **prítь** *vp inf = „verremo“*
<MS254/h> **Lus. 18. 174.**

1897 onʲézjь *pron dim „quelli“* (sono altri, ma non si da *[dà]* il nome, non si sa il nome) **= tь** *agg dim m pl* **drúzjь** *pron idf m pl* (quelli *[quegli]* altri)
<MS255/a> **Lus. 18. 175**

1898 komodúą *vi ind pres* (1 sing.) (giusto *[aggiusto]*)
<MS255/b> **Lus. 18. 175**

1899 ú *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **je šȯ**ᵘ *vp ind pft 3sgm „è andato“* **kᵘrávą = kŭrávą** *sf Dpl* (R dalle muche) **nȯtru** *[**nȯtru** avv + **u**[1]] locuz prep „nella“* **klánăc** *sm Asg „salita“* **– ú je šu brát** *vi sup „a prendere“* **jʲéstь** *vi inf „da mangiare“* **kᵘrávą** *Dpl „per le mucche“*
<MS255/c> **Lus. 18. 176.**

1900 žíto *sn sg „grano“* **= àrš** *sf sg*; (R segale, P segale); **ʷčeníca** *sf sg „frumento“* **– jьčmę́** *sm sg* (R orzo); **ovás** *sm sg* (R avena) **= véna** *sf sg*
<MS255/d> **Lus. 18. 176**

1901 ovás *sm sg* (R avena) **= véna** *sf sg“avena“*; **čerfój** *sm sg*; **te** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg impers „è“]* **rát** *avv „molto“* **čerfᵘója** *G* (trifogli *[trifoglio]*) (R ? trifoglio)
<MS255/e> **Lus. 18. 176**

1902 čerfój *sm sg „trifoglio“*; **... saražína** (ajda *slov „grano saraceno“*) (P grano saraceno); **saražíne** *G* **te** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg impers „è“]* **rát** *avv „molto“ = „di grano saraceno ce n'è molto“*
<MS255/f> **Lus. 18. 176**

1903 bojé *„sia“* **ovás** *sm sg „avena“*, **bojé** *„sia“ [→ **boje … boje** cong correl]* **véna** *sf sg „avena“*, **to** *clit n sg [„esso“]* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **wsé** *pron idf n sg* **ná** *agg dim f = locuz agg dim f „la stessa“* **besʲéda** *sf sg „parola“* (P sia **owies**, sia **avena**)
<MS255/g> **Lus. 18. 176**

1904 otáva *sf sg „grumereccio“*; **sʲéno** *sn sg „fieno“* **anú** *cong „e“* **otáva to** *art dt n sg* **zádńo** *agg n sg „l'ultimo“* **sʲéno** *„fieno“*; **tó** *clit n sg [„esso“]* **jь** *[→ **bite**[2]] vi ind pres 3sg impers „è“* **rát** *avv „molto“* **taá** *art dt n Gsg* **zádńaa sʲéna** *G = „dell'ultimo fieno ce n'è molto“*
<MS255/h> **Lus. 18. 176**

1905 dv́ʲé *agg num n A „due“*, **trí** *A „tre“* **lʲéta** *sn Apl „anni“* **náńɟь** *avv „neppure“*, **kì** *[→ **ke**[2]] cong „che“* **bь stáu** *vi cond pres 1sgm „stessi“* **dv́ʲé**, **trí lʲéta tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „in“* **pajíze** *sm Lsg „paese“ [= „nel Suo paese“]*, **e** *[→ **anu**] cong „e“*, **tànt** *avv* **bé** *[→ **bite**[1]]* **se** *pron rifl A* **naúčŭᵘ** *vp cond pres 1sgm „imparerei tanto“* **tikáj** *avv*, **kuj** *cong [→ **tikej ki**] „quanto“* **ví** *pron pers pl 'di cortesia'* (R tanto quanto Voi/Lei)
<MS256/a> **Lus. 18. 177.**

1906 tá *part raff* **na** *prep* **zémje** *sf Lsg* (P per terra); **tá na láštrax** *sf Lpl „sulle lastre di pietra“* (T sul pavimento), Nom. **láštre**; **té**

*[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **na** *art idt f „una“* **láštra** (P lastra di pietra) – **láštre** *„(di) lastre“*, **tó** *clit n sg [„esso“]* **jьx** *[→ **on**[2]] pron pers Gpl „ne“* **je** *vi ind pres 3sg impers „è“* **póuno** *avv „molto“ = „ce n'è molte“*

<MS256/b> **Lus. 18. 177**

1907 – **láštre** *sf pl „(di) lastre“*, **tó** *clit n sg [„esso“]* **jьx** *[→ **on**[2]] pron pers Gpl „ne“* **je** *vi ind pres 3sg impers „è“* **póuno** *avv „molto“ = „ce n'è molte“* – **še** *cong „anche“* **na** *prep „sul“* **tlú** *[→ **tla**] sn Lsg „pavimento“* **katéri** *pron idf m sg „qualcuno“* **právь** *vi ind pres 3sg „dice“* **dóᵘ** *[→ **dole**] avv* **na tlú**; **tь** *art dt m pl „le“* **stárь** *agg m pl „vecchie“* **júdje** *sm pl „persone“* **právьju** *3pl „dicono“* **„dȣᵘ na tlú“** *„giù sul pavimento“.*

<MS256/c> **Lus. 18. 177**

1908 **klabúk** *sm sg „cappello“*; **ʒagéta** *[→**ʒaget(a)**] sf sg „la giubba“* (R soprabito); **mu** *pron pers Dsg „gli“* **lⁱépo** *avv „bene“* **stojí** *vi ind pres 3sg „sta“* **té** *agg dim m sg „questo“* **klabúk** *„cappello“*; **té klabúk ú** *[→ **o**[2]] clit m sg [„esso]* **mu lⁱépo stojí**; **ʒagéta ná** *clit f sg [„essa“]* **mu lⁱépo stojí** *„la giubba gli sta bene“*

<MS256/d> **Lus. 18. 177**

1909 **srákьca** (R la camicia), **ne** *[→ **on**[2] clit f sg + **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **lⁱépo** *avv „bene“* **paršíta** *ppp/agg f sg „cucita“*, **ná** *clit f sg [„essa“]* **mu** *pron pers Dsg „gli“* **lⁱépo stojí** *„sta bene“*; **lⁱépo zarȣbjena** *ppp/agg f sg „orlata“* ((bello *[bene]*) P orlata)

<MS256/e> **Lus. 18. 177**

1910 **doró** *avv* (bene)

<MS256/f> **Lus. 18. 177**

1911 **é** *[= **jé** → **bite**[1]]* **prešъu** *vp ind pft 3sgm „è passato oltre“* **= é prepasъu** *vp ind pft 3sgm* **indavànt** *avv* (passato avanti); **é prepasъu tóta** *avv* (via) **...**

<MS256/g> **Lus. 18. 177 - 178**

1912 **é** *[= **jé** → **bite**[1]]* **prepasъu** *vp ind pft 3sgm „è passato oltre“* **tóta** *avv* (via); **elé** *[→ **al(i)**] cong „o“* **óre** *[→ **gor**[1]] avv* **elé dóu** *[→ **dol**[2]] avv* **elé tóta e šȣᵘ** *vp ind pft 3sgm „è andato“* (o in sù o in giù, o vià è trapassato *[o in su o in giù, o via è passato oltre]*)

<MS256/h> **Lus. 18. 178**

1913 **e** *[= **je** → **bite**[1]]* **tóta** *avv „via“* **prepasъu** *vp ind pft 3sgm „è passato“*, **tó** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[1]]* **bo** *[**blo**] vi ind pft 3sgn „c'era“* **na** *art idt f „una“* **velíka** *agg f sg „grande“* **wóda** *sf sg „(distesa d')acqua“*, **etánt** *cong* (eppure) **e šъu** *vp ind pft 3sgm „è andato“* **tóta** *„via“* **ištés** *avv „lo stesso/ciononostante“*

<MS257/a> **Lus. 18. 178**

1914 **ú** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **kopą́** *agg m sg „capace“* **zá** *cong „di“* **vagátь** *vi inf* **se** *pron rifl A „farsi il bagno“* **= zá se vagátь**, **ú se né** *avv neg* **unejā́** *vp ind fut 3sg* (annega, P non annega) *„non annegherà“*

*NB: [**vanḑ'ātь** „vangare“ → 3780 - cf frl **vangiâ** „vangare/scavare“ - = **kopátь** „vangare/scavare“ → 751, 2121 ...] → [slov **kópati se** „farsi il bagno“ = **se vagátь** „farsi il bagno“ – cf it **vangare** „vangare/scavare“] → [ø = **se vagátь** „farsi il bagno“]*

<MS257/b> **Lus. 18. 178**

1915 **dn a á** *[= **dnaá**: slov **enega**] agg num* (R uno) (Acc. s. m.); **ú** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **je jéu** *vp ind pft 3sgm „ha preso“* **ᵈnaá** *„un“* **tíja** *sm Asg „uccello“*

<MS257/c> **Lus. 18. 178**

1916 **júm** *vi ind pres 1sg mod „voglio“* **povⁱédatь** *vp inf „raccontare“* **nu** *agg num f A „una“* **právicȣ** *sf Asg „storiella“*, **ma** *cong „ma“* **jų́ se** *pron rifl A* **impensátь** *vp inf „voglio ricordarmi“* **ščeńé** *avv „ancora“* (R prima)

<MS257/d> **Lus. 18. 178**

1917 **é umár** *vp ind pft 3sgm*, **u** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **ńⁱé** *[→ **bite**[2] neg] vi ind pres 3sg „non è“* **vej** *avv „più“* **žíu** *agg m sg „vivo“* (R è morto...); **ʷčéra** *avv* **é umár** (R ieri è morto)

<MS257/e> **Lus. 18. 178**

1918 **še** *cong „anche“* **já** *pron pers sg „io“* **ne** *avv neg „non“* **zną́** *vi ind pres 1sg mod „so“ [sott: „parlare“]* **po** *prep* **ƀⁱéjskį** *ETN agg sost n Lsg* (R neppure io so in resiano)

<MS257/f> **Lus. 18. 178**

1919 **ńⁱésь** *[→ **bite**[2] neg] vi ind pres 1sg „non sono“* **kopą́** *agg m sg „capace“* **sé** *pron rifl A* **impensátь** *vp inf „di ricordarmi“*; **ńⁱésь kopą́ v̀ⁱédatь** *vi inf „di sapere“* **zá** *cong „di“* **dnu** *agg num f A „una“* **ištórju** *sf Asg „storiella“* **povⁱ̄édatь***vp inf „da raccontare“*, **ná** *clit f sg [„essa“]* **mь** *pron pers Dsg „mi“* **néjče** *[→ **tiet** neg] vi ind pres 3sg mod „non vuole“* **prítь** *vp inf „venire“* **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „in“* **lā́u** *sf Asg „testa“*, **čási** *[→ **učasi**] avv „talora“* **to** *clit n sg [„esso“]* **jьx** *[→ **on**[2]] pron pers Gpl „ne“* **rát** *avv „molto“* **príde** *vp*

ind pres 3sg impers „viene“ = „ne vengono molte“, **e** *[→ **anu**] cong „e“* **čási nȉč** *avv* (R per niente)

<MS257/g> **Lus. 18. 178**

1920 dą̑ *agg num/art idt m „una“* **špráx** *sm sg „lingua“* = **dą̑** *„una“* **lœńgàč** *sm sg „lingua“*

<MS257/h> **Lus. 18. 179**

1921 nás *avv „oggi“* **to** *clit n sg [„esso“]* **nⁱé** *[→ **bite²** neg] vi ind pres 1sg „non c'è“* **sónca** *sn G „il sole“*, **nás to** *[→ **to²** + **je** → **bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **óblačnɷ** (T **ɷ** tendente a **ъ**) *avv „annuvolato“*, – **énu** *cong „e“* **dœ̀š** *sm sg „la pioggia“* **ú** *[→ **o²**] clit m sg [„essa“]* **ne** *avv neg „non“* **príde** *vp ind pres/fut 3sg „viene/verrà“* **nȉč** *avv „per niente“* – **smó kujdáľь** *vi ind pft 1plm „ritenevamo“* **...**

<MS258/a> **Lus. 18. 179**

1922 smó kujdáľь *vi ind pft 1plm* (credevamo) *„ritenevamo“ [cf → 2255, 2256 e 3563: cf **kudati** < a it **coitare** < lat **cogitare**, ESSJ II: 107]*, **k** *[→ **ke²**] cong „che“* **ú** *[→ **o²**] clit m sg [„essa“]* **ƫe** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **prítь** *vp inf = „verrà“* **dœ̀š** *sm sg „la pioggia*, **má** *cong „ma“* **jьnvece** *avv „invece“* **u nⁱé** *[→ **bite²** neg]* **pȁršъu** *vp ind pft 3sgm „non è venuta“* **nȉč** *avv „per niente“*

<MS258/b> **Lus. 18. 179**

1923 dǫ̨ *agg num m A „un“* **fàt** *sm Asg „fatto“*, **nú** *agg num f A „una“* **ištórju** *sf Asg „storia“*, **nu fáɷlu** *sf Asg „una favola“* – **opúr** *cong „oppure“* **nú ištórju** *„una storia“*

<MS258/c> **Lus. 18. 180**

1924 dná *agg num f „una“* **štríja** *sf sg „strega“*; **póuno** *avv* **štríj** *Gpl „molte streghe“*; **su** *vi ind pres „sono“* **štríje** *pl „streghe“*; **štrijǫ́** *sm sg „stregone“*, **póuno štrijǫ́ne** *„molti stregoni“* (Gen. pl.)

<MS258/d> **Lus. 18. 182**

1925 tᵘó le *[→ **tele**] pron dim „questa“* **te** *[→ **to²** + **je** → **bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **ná** *art idt f „una“* **právĭca** *sf sg „fiaba“* **ot** *prep „di“* **štríj** *sf Gpl „streghe“* – **ót štrijǫ́ne** *„di stregoni“* (Gen. pl.)

<MS258/e> **Lus. 18. 183**

1926 nikǫ́ej *pron idf n sg „qualcosa“* = **na** *art idt f* **rⁱéč** *sf sg* (una cosa)

<MS258/f> **Lus. 18. 183**

1927 bíla *vi ppa f sg „battuto“* = **tóᵘkla** *[→ **toući**] vi ppa f sg „picchiato“*

<MS258/g> **Lus. 18. 183**

1928 elí *cong „o“* = **olpúr** *„oppure“* = **alĭbǫ́j** = **bojé** = **elí** = **magári** *avv „magari“* **šé** *cong „anche“* **bojé nu** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **dⁱéju** *[→ **djati**] vp ind pres 3pl „dicono“*

<MS258/h> **Lus. 18. 183.**

1929 éjńe *avv* **mómo** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl* **sónce** (adesso abbiamo sole); **éjńe = ńelé** *avv „adesso“*

<MS259/a> **Lus. 18. 183**

1930 tá *part raff* **pȁr** *prep „a“* **kíšь** *sf Lsg „casa“* (R „**doma**“ non è usato)

<MS259/b> **Lus. 18. 183**

1931 Kanáucь *ETN sm pl „gli abitanti di Canale“** = **tézь tⁱézjь } Flíčarji** *[ted* Flitsch*] ETN* (R gli abitanti di Bolec *[= Bovec] – it* di Plezzo)

* *Canale = territorio tra Bergogna e Plezzo: cf → 3631-3632.*

<MS259/c> **Lus. 18. 183**

1932 lújšь *agg comp m sg* (più bello) = **bᵘǫ́j** *avv comp* **lⁱép** *agg m sg [= agg comp]* (lepši *slov „più bello“*)

<MS259/d> **Lus. 18. 183**

1933 cⁱéstɷ *sn Dsg „al pastone“* **mi** *pron pers pl „noi“* **právьmo** *vi ind pres 1pl „diciamo“* **cⁱéstɷ** (Acc. s. f.); **tⁱésto** (R pasta) *„pastone“* **...**

<MS259/e> **Lus. 18. 183**

1934 tⁱésto *sn sg* (R pasta) *„pastone“ [sott: **právьmo** „diciamo“]* **sámo** *avv „soltanto“* **zá** *prep „per“* **kokošé** *sf Apl „le galline“* = **za** *cong „per“* **kókošą** *Dpl* **dáťь** *vp inf* **jⁱéstь** *vi inf „dar da mangiare alle galline“*

<MS259/f> **Lus. 18. 183**

1935 kwás = kwás (Oseacco, Resja) *sm sg „lievito“*; **tᵘó** *pron dim n sg „quello“*, **ké** *[→ **ki³**] pron rel „che“* **to** *clit n sg [„esso“]* **se** *pron impers „si“* **lóžь** *vp ind pres 3sg „mette“* **nǫ́tre** *[→ **notre²**] avv „dentro“* **ʷkròx** *[ʷ prep **kròx**] sm Asg „nel pane“*, **zá kɷ** *[za k- → **zaki²** + **o²** clit m sg [„esso“]] locuz cong „affinché“* **se** *pron rifl A* **narášče** *vi imper [?] „lieviti“*, **k** *cong* **u stáńь** *[**ustáńь** → **ustati***] vp imper 2sg estesa alla 3sg** „si sollevi“* **oré** *[→ **gor¹**] avv „su“* (gore *[slov = **gor**)* **pašta** *sf sg „l'impasto“* **...**

* *Cf → 7.*

<MS259/g> **Lus. 18. 184**

1936 ... pášta *sf sg „la pasta“*; **kár** *cong „quando“* **u ńé** *[= **un** → **o**[2] clit m sg + **jé** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „c'è“* **nȯtre** *[→ **notre**[1]] avv „dentro“* **kwás** *sm sg „il lievito“*, **to** *pron dim n sg „questo/questa cosa“* **jé** *„è“* **pášta** (P la pasta); **tʲésto** *sn sg „il pastone“* **sámo** *avv „soltanto“* **zá** *prep „per“* **kokošé** *sf Apl „le galline“*, **...**

<MS259/h> **Lus. 18. 184.**

1937 Né *[= **na** → clit f sg [„essa“] + **je** → **bite**[1]]* **plákala** *vi ind pft 3sgf „piangeva“*; **tó** *pron dim n sg „questo“* **ji** *pron pers Dsg „le“* **stojí** *vi ind pres 3sg impers „sta bene“*; **énu** *cong „e“* **dą** *art idt m A* **drúь** *agg idf m Asg „un'altra“* **bòt** *sm Asg „volta“* **ná** *clit f sg [„essa“]* **ƻe** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **bitì** *vi inf = „sarà“* **šeńé** *[→ **še**[1]] avv „ancora“* **bojȯ́e** *avv „più“* = **boʲȯ́e** **ošlúfana** *ppp f sg „schiaffeggiata“ = ind fut passivo* (chiapare *[cf frl **ciapâ** „colpire“]*) (castigare); **ƻé** *[→ **če**[2] cong „se“]* **na** *clit f sg [sott: **je**]* **blá** *vi ind pft 3sg „era/fosse stata“* **brū́na** *agg f sg „brava“*, **nʲé** *[→ **bite**[1] neg]* **bíla** *vi ind pft 3sgf „non colpiva/non avrebbe percosso“* (R percosso *ppa f sg*) **je** *pron pers f Gsg = agg poss „(il) di lei/suo“* **elí** *cong „o“* **tóukla** *„picchiato“* **tœtá** *[→ **tata**[2]] sm Asg „padre“*

<MS260> **Lus. 18. 183.**

1938 lánь *avv* (anno passato *[l'anno passato]*); **lʲétos** *avv* (P quest'anno); **olȯ́mnate** *avv* (pred lanjskim *[slov = **predlanskim** „due anni fa“]*) (altro anno *[l'altr'anno]*) (anno altro) (**„onom** *[→ **on(i)**[3]] agg dim n Lsg* **lete** *sn Lsg*“)

<MS261/a> **Fl. 18. 170**

1939 ƻú *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **speƻì** *vp inf = „cuocerò“* **fartā́ju** *sf Asg „una frittata“* **mȯ́** *[→ **on**[2]] pron pers 'di cortesia' m Dsg* (io Le faccio la fertaja a Lui *[preparo la frittata per Lei]*)

<MS261/b> **Fl. 18. 170**

1940 ná *clit f sg [„essa“]* **œ** *[= **jœ** → **bite**[1]]* **tóᵘča** *sf sg „la grandine“* **stačā́la** *vi ind pft 3sgf „ha pestato“* = **stóukla** *vp ind pft 3sgf „ha battuto“* **ьdrìk** *sm Asg ([il]* radicchio); **ú** *[→ **o**[2]] clit m sg [„esso“]* **je** *[→ **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **stáčą** *ppp/agg m sg* **ьdrìk** (radicchio) (strapazzato, pestato)

<MS261/c> **Fl. 18. 170**

1941 bére *sf pl* (cujnje *[slov = **cunje** „stracci“]*) (P stracci) (**dna** *agg num f „uno“* **béra** *sg „straccio“*) **na béra ...**

<MS261/d> **Fl. 18. 184**

1942 ... na *agg num f „uno“* **béra** *sf sg „straccio“*; **ƻé** *[→ **če**[2] cong „se“]* **nu** *[→ **o**[2]] clit f pl [„esse“]* **sȯ́** *vi ind pres 3pl „sono“* **barése** *sf pl „le brache/i pantaloni“* **bérastȯ̆** *agg f pl „stracciate/-i“* **alipáj** *cong „oppure“* **na** *clit f sg [„essa“]* **jé kamьžóla** *sf sg „la casacca“* **bérasta**, e *[→ **mi**[1]] clit pl [„noi“]* **dʲémo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **„na béra“** *„uno straccio“*

<MS261/e> **Fl. 18. 184 - 185**

1943 „Flajpano“. ta *[→ **ta**[3]] prep* **ną́** *pron pers Dpl* (R da noi *[m. a l.]*)

<MS261/f> **Fl. 18. 185**

1944 té *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **ta** *part raff* **na** *prep „da“* **te** *agg dim m Asg „questa“* **krȍj** *sm Asg „parte“*, **ta păr** *prep „dal“* **sekretárĭxu** *sm Lsg „segretario“*

<MS261/g> **Fl. 18. 185**

1945 ʒujā́tь *vi inf „giocare“* **s** *prep „a“* **čártamь** *[→ **ćarte**] sf Spl „carte“*; **sʰmó ʒujáli** *ind pft 1pl „giocavamo“* **s čártamь** *„a carte“* (giuocare le carte *[giocare a carte]*)

<MS261/h> **Fl. 18. 185**

1946 ... tʲésto *sn sg „pastone“* **sámo** *avv „soltanto“* **zá** *prep „per“* **kokošé** *sf Apl „le galline“*, **za ᵘóƻe** *sf Apl „le oche“*, **za díndje** *sf Apl „i tacchini“* = **tísto** (Oseacco, Resia) (R pasta)

<MS262/a> **Lus. 18. 184**

1947 náš *agg poss m sg „la nostra“* **jьzìk** *sm sg „lingua“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **frának** *agg m sg „sciolta“*, **ma** *cong „ma“* **ńьx** *[→ **on**[2]] pron pers Gpl = agg poss „la (di) loro“* **jьzìk = lœńgàč** *sm sg „lingua“* **ú** *[→ **o**[2]] clit m sg [„essa“]* **barbotá** *vi ind pres 3sg* (balbutisce?? *[balbetta]*) = **borbotá** (Oseacco, Resia) (P ? sulla lingua resiana)

<MS262/b> **Lus. 18. 184**

1948 wardją́ *sm sg* (guardian *[= ven; it „guardiano“]*) **od** *prep „dei“* **ńíu** *sf Gpl „campi“* = **ót kampáńe** *sf Gsg „della fattoria“*, **od bláa** *sn Gsg „del bestiame“*. – (stražnik *slov „guardia“*), **ód bošká** *sm Gsg „del bosco“*

<MS262/c> **Lus. 18. 184**

1949 **sȣ́** *vi ind pres 3pl* (PLSL sono)
<MS262/d> **Lus. 18. 184**

1950 **ta** *[→ **ta**³]* *prep* **ną́** *pron pers Dpl* (R da noi *[m. a l.]*)
<MS262/e> **Lus. 18. 185**

1951 **mᵘóst** *sm sg* (most, P ponte); **mᵘóst wǫ̀** *[→ **uon**¹]* **s** *[→ **z/s**]* *locuz prep „di“* **pére** *sf Gsg „pietra“* (P ponte di pietra); **péra** *[→ **piera**]* *sg* (pietra, sassi)
<MS262/f> **Fl. 18. 185**

1952 **oré** *[→ **ore/-i**²]* *avv „su“* **u** *prep „a“* **Múscu** *TOP sm Lsg „Musi“* **re** *[→ **iti**]* *vi ind pres 3sg* **dȩ̀š** *sm sg* (R va la pioggia) = *„piove“*
<MS262/g> **Fl. 18. 185**

1953 (R Le parlate slovene in questi luoghi sono assai più armoniose del friulano)
<MS262/h> **Fl. 18. 185**

1954 **tá** *agg dim f sg „questa“* **pȣžicjǫ́** *sf sg „posizione“*, **ke** *[= **k-** → **ki**³ pron rel „di cui“ + **je** → **bite**¹]* **právu** *vi ind pft 3sgm „parlava“* **ǫ́** *[→ **o**²] pron pers m sg ‘di cortesia’* **mené** *pron pers Dsg* (Ella a me), **ne** *[= **na** → **o**² clit f sg + **je** → **bite**¹]* **mⁱéla** *vi ind pft 3sgf mod „doveva“* **bitȉ** *vi inf „essere“* **tlé** *avv „qui“* **s** *prep „da“* **tę́** *agg dim m Ssg „quella“* **krą̑ją** *sm Ssg „parte“*, **ǵe** *[→ **e**⁷] cong „e“* **jinvéce** *avv „invece“* **na jé s tⁱę́ le** *part raff [= **tⁱę́le** → **tele**¹]* **krą̑ją** *„è da questa parte qui“* **= s tⁱę́ krȃją**
<MS263/a> **Fl. 18. 185**

1955 **jéj** *inter „oh“*, **mȣj** *agg poss m sg* **bᵘóx** *sm sg = locuz inter*, **káko** *avv inter* **vi** *pron pers pl ‘di cortesia’* **znȃte** *vi ind pres 2pl ‘di cortesia’* (P oh, dio mio, come Voi sapete/Lei sa bene) (NB. *[rivolgendosi]* a me)
<MS263/b> **Fl. 18. 185**

1956 **oré** *[→ **ore/-i**²] „lassù“* **po strán** *locuz prep „a fianco“* **tá** *agg dim m Gsg* **čúka** *sm Gsg* (tega hriba *slov „di questo monte“*) *„di questa collina“* **lé** *part raff „qui“ [**tá lé** → **tele**¹]* **ú** *[→ **o**²] clit m sg [„esso“]* **je** *[→ **bite**²] vi ind pres 3sg „ce n’è“* **dą** *art idt m* **drúь** *pron idf m sg „un altro“* **oré po strą́** *locuz avv „lassù in parte“ –*, **ké** *[→ **ki**³ pron rel Asg „che“]* **ja** *pron pers sg „io“* **ńemǫ́** *pron pers m Dsg ‘di cortesia’* (a Ella *[a Lei]*) **snᵘójka** *avv „ieri sera“* **sȉ** *[→ **bite**¹]* **mu** *[→ **on**²] pron pers m Dsg ‘di cortesia’ „Le“* **kȁzъu** *v[i/p ?] ind pft 1sgm „ho mostrato“* (mostrai)
<MS263/c> **Fl. 18. 186**

1957 **skúta** *sf sg „ricotta“ –* **prⁱé** *[→ **prie**³] avv „dapprima“* **nu** *[→ **o**²] clit m pl [„essi“]* **stórjȣ** *vp ind pres 3pl „fanno“* **sǵer** *sm Asg „il formaggio“* **wǫ̀** *[→ **uon**¹]* **z =** *locuz prep „con il“* **mlⁱéka** *sn Gsg „latte“*, **œ** *[→ **anu**] cong „e“* **pótį** *avv „poi“* **nu stórjȣ** *„fanno“* **skútu** *A „la ricotta“* **wǫ̀ síratvȅ** *[= **wǫ̀** → **uon**¹ + **s** → **z/s** + **síratvȅ**] sf Gsg „con il „siero“*
<MS263/d> **Fl. 18. 186**

1958 **síratwa** *sf sg „siero“* **= „zwára“** (Rezjani *slov „i resiani“*); **batúda** *sf sg „latticello“* (P siero); **smétana** *sf sg* (P panna) **...**
<MS263/e> **Fl. 18. 186**

1959 **... smétana** *sf sg* (P panna); **mlⁱéko** *sn sg* **to** *pron dim/art dt n sg* **kíselo** *agg n sg* (P il latte acido) – **ólipàj** *cong „oppure“* **mlⁱéko tu** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep „sui“* **bóƒax** *sf Lpl „pezzi (di polenta)“ [cf → 1961]* **za** *prep* **tᵘó** *pron dim n Asg*, **ké** *[→ **ke**³] locuz cong [→ **zatuo k**] „poiché/per il fatto che“* **to** *[→ **to**² + **je** → **bite**² vi ind pres 3sg „è“]* **debeló** *agg n sg „denso“* **= takáno** *agg „rappreso“* = **ʷsérjenȣ** *agg „cagliato“* **...**
<MS263/f> **Fl. 18. 186**

1960 **... = takáno** *agg n sg „rappreso“* = **ʷsérjenȣ** *agg „cagliato“ –* **ke** *[→ **ke**³] cong „che“* **tᵘó** *pron dim n sg „questo“* **nⁱé** *[→ **bite**² neg] vi ind pres 3sg „non è“* **méxno** *agg n sg* (R tenero)
<MS263/g> **Fl. 18. 186**

1961 **bóƒa** *sf sg „pezzo (di polenta)“* **to** *clit n sg [„esso“]* **ƒé** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg „vuol“* **reƒȉ** *vp inf „dire“* **polénta** *sf sg „polenta“*, **kór** *[→ **kar**²] cong „quando“* **ne** *[= **na** → **o**² clit f sg + **je** → **bite**² vi ind pres 3sg „è“]* **presⁱéčena** *ppp/agg f sg „tagliata“* **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con“* **nítju** *sf Ssg „un filo“* **ánu** *cong „e“* **dą** *agg num m „un“* **kȣ́s** *sm sg „pezzo“*, **mí** *pron pers pl noi“* **je** *clit pl [„noi“]* **dⁱémo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **bóƒa**; **úse** *[→ **o**² clit m sg + **se** pron passvt]* **stórĭ** *vp ind pres 3sg „si fa“* **wǫ̀** *[→ **uon**¹]* **z** *= locuz prep „con il“* **mlⁱéka** *sn Gsg „latte“* **sǵer** *sm sg* (R il formaggio) = *„il formaggio lo si fa con il latte/lo si estrae dal latte“* **...**
<MS263/h> **Fl. 18. 186**

1962 **úse** *[→ **o**² clit m sg + **se** pron passvt]* **stórĭ** *vp ind pres 3sg „si fa“* **wǫ̀** *[→ **uon**¹]* **z**

= locuz prep „con il“ **ml^{i}éka** *sn Gsg „latte“* **sǵer** *sm sg* (R il formaggio) *= „il formaggio lo si fa con il latte/lo si estrae dal latte“*; **ázat** *avv „poi“* **na** *art idt f* **drúɷ** *agg idf f sg „un'altra“* **porcjǫ́** *sf sg „parte“* **na** *[→ **o**^{2} clit f sg „essa“]* **réšta** *vi ind pres 3sg „rimane“* **wǫ̀ s** *[→ **z/s**] „di“* **ta** *agg dim n Gsg „questo“* **ml^{i}éka** *sn Gsg „latte“*, **ke** *[→ **ki**^{3}] pron rel „che“* **mí** *pron pers pl „noi“* **je** *clit pl [„noi“]* **d^{i}émo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **síratwa** *sf sg „siero“*, **a** *[→ **anu**] cong „e“* **zát** *avv „poi“* **mí** *pron pers pl „noi“* **e** *clit pl [„noi“]* **stórьmo** *„facciamo“* **...**

<MS264/a> **Fl. 18. 186**

1963 **ke** *[→ **ki**^{3}] pron rel „che“* **mí** *pron pers pl „noi“* **je** *clit pl [„noi“]* **d^{i}émo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **síratwa** *sf sg „siero“*, **a** *[→ **anu**] cong „e“* **zát** *avv „poi“* **mí** *pron pers pl „noi“* **e** *clit pl [„noi“]* (noi altri) **stórьmo** *vp ind pres 1pl „facciamo“* **skútu** *sf Asg „la ricotta“* **wǫ̀ síratvǎ** *[= **wǫ̀** → **uon**^{1} + **s** → **z/s** locuz prep + **síratvǎ** sf Gsg] „con il siero“*

<MS264/b> **Fl. 18. 186.**

1964 **ná** *inter „to'/tie'“* **t^{w}ɷ** *agg dim f Asg* **bójɷ** *sf Asg* (P pezzo di pane spezzato) (P fetta di pane ottenuta con il taglio) (chiapa *[cf frl **ciàpe**, ven **ciàpa** „prendi“]* la tua porzione) **mi** *clit pl [„noi“]* **d^{i}émo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“*, **kó** *cong „quando“* **a** *pron pers m Asg „lo“* **razr^{i}éžьmo** *vp ind pres 1pl „tagliamo“* **kròx** *sm Asg „il pane“* **alĭpáj** *cong „oppure“* **paáču** *sf Asg* (fogacia *[focaccia]*, pogača *slov „la focaccia“*)

<MS264/c> **Fl. 18. 187**

1965 **Štúba*** *OR sf sg „Stuba“* **= tú^{w}** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}]* **Štúbь** *MICR: prep + L [„sul M. Stuba“]* (R un bosco nelle vicinanze di Flaipano)

* ***Štuba*** *= „grande porta del fienile“ [VVS].*

<MS264/d> **Fl. 18. 187**

1966 (Flajpano); **náša** *agg poss f sg* **fracjǫ́** *sf sg* (la nostra frazione)

<MS264/e> **Fl. 18. 187**

1967 **boš nú** *[→ **gnati**^{4}] vi ind fut 2sg* **tá** *part raff* **za** *prep* **jámu** *sf Asg* **jǵe** *[→ **on**^{2}] pron pers m Apl „esse“* **= kozlíje** *sm Apl „le capre“* (boš gnal za Jámo koze *slov „condurrai le capre dietro la Grotta]*); **té** *[→ **to**^{2} + **jé** → **bite**^{2} vi ind pres 3sg „è“]* **na** *art idt f „una“* **pǵot** *sf sg „strada“*, **ke** *[→ **ki**^{3}] pron rel „che“* **d^{i}émo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“ [= „chiamiamo“]* **Tá za Jámu** *MICR „Tazaiamu [„dietro la grotta“]“* **...**

<MS264/f> **Fl. 18. 187**

1968 **boš nú tá za jámu jǵe** *[→ **on**^{2}] pron pers m Apl „le/esse“* **= kozlíje** *sm Apl „capre“* **...** *[→ 1967]* **... z** *[→ **s/z/ž**] prep* **ɷ^{u}cámь** *sf Spl* **bóš je nú** (z ovcami boš je gnal *slov „le condurrai con le pecore“*) *= „le capre le condurrai a Tasaiama insieme alle pecore“*

<MS264/g> **Fl. 18. 187**

1969 **nú** *[→ **o**^{2}] clit m pl [„essi“]* **me** *pron pers Asg* **póznaju** *vi ind pres 3pl „conoscono“* (oni me znajo *[slov = **poznajo**] „mi conoscono“*)

<MS264/h> **Fl. 18. 187**

1970 **wré** *prep „accanto“* **ta** *art dt m Gsg* **Čúka** *OR sm Gsg „allo Zuc“* **= wrét ta Čúka**, **má** *cong* **nu** *art idt f A* **márvɷ** *[→ **merva***] sf Asg [lett: „una briciola“] = locuz avv [→ **nu mar(u/-uu)**]* **bój óre** *avv comp [→ **ore/-i**^{2}]* (zraven tega hriba, toda no malo bolje gore *[slov = **toda malo bolj gori**] „accanto a questo monte, ma un po' più su“*)

<MS265/a> **Fl. 18. 187**

1971 **já** *pron pers sg „io“* **sь** *[→ **bite**^{2}] vi ind pres 1sg „sono“* **tá** *part raff* **păr** *prep „a“* **kíšь** *sf Lsg „casa (mia)“*, **œ** *[→ **anu**] cong „e“* **ǫ́** *pron pers m sg 'di cortesia'* **u** *[→ **o**^{2}] clit m sg* **má** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg 'di cortesia'* **deléč** *avv* **swǫ́** *pron poss f Asg* (Ella ha lontano sua *[la Sua]*)

<MS265/b> **Fl. 18. 187**

1972 **¿ǫ** *[→ **o**^{2}] pron pers m sg 'di cortesia'* **v^{i}é** *vi ind pres 3sg 'di cortesia'*, **k^{u}ó** *[→ **ka?**] pron interr n sg* **ne = k^{u}ó na** *clit f sg [„essa“]* **jé** *vi ind pres 3sg* **tá** *agg dim f sg* **bes^{i}éda** *sf sg***?** (Ella sa, cosa è questa parola?)

<MS265/c> **Fl. 18. 187**

1973 **sté** *[→ **bite**^{1}] 2pl 'di cortesia'* **se** *pron rifl A* **naúču** *vp ind pft m sg „avete/ha imparato“* **ńelé** *avv „adesso“***?**

<MS265/d> **Fl. 18. 187**

1974 **tú** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep „nella“* **kanóniku** *sf Asg „canonica“* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg 'di cortesia' mod „ha da/deve“* **wl^{i}ésть** *vp inf* (P entrare) **saludúvat** *vi* (sup.) *„a salutare“* **kapelána** *sm Asg „il cappellano“*

<MS265/e> **Fl. 18. 187**

1975 **boát** *agg m sg* (ricco) – **ná** *art idt f „una“* **boáta** *agg sost f sg „ricca“*
<MS265/f> **Fl. 18. 187**

1976 **bᵘóx** *sm sg* **mu** *pron pers Dsg ‘di cortesia’* **lónaj** *vi imper 2sg estesa alla 3sg** (Dio la *[La]* paghi *[ripaghi]*)
** Cf → 7.*
<MS265/g> **Fl. 18. 187**

1977 „Pradielis“: tutti „**vóda**“ *sf sg „acqua“*, R e sim. – „Lusevera“: „**vóda**“ e „**woda**“, – Flajp.: „**vóda**“ e **woda**“ (R su affermazione del cappellano di Isola*)
** Isola: borgo del Com. di Montenars.*
<MS265/h> **Fl. 18. 188**

1978 **ȣ** *[→ **on²**] pron pers m sg* **a** *[= **ɣa** → **on²**] pron pers m Asg* **tarží** (lui lo tiene); **mą̃** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da“* **a** *pron pers m Asg* **taržãtь** *vi inf „tenerlo/debbo tenerlo“* (R tenere); **já** *pron pers sg „io“* **a** **taržį** *1sg „lo tengo“*; **já a ɟǫ̃** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **taržãtь** *vi inf = „io lo terrò“*
<MS266/a> **Fl. 18. 188**

1979 **tó** *clit n sg [„esso“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **múj** *agg poss m sg* **sį** *sm sg* **tí** *pron dim m sg* (quello è mio figlio)
<MS266/b> **Fl. 18. 188**

1980 (R Tipo prettamente slavo. – Le ragazze hanno capelli d’un biondo chiaro e occhi celesti)
<MS266/c> **Fl. 18. 188**

1981 **tíkьj** *avv* = **tikáj** (**tí kьj**) **póznȣ** *avv*, **Méni** *NP m*? (cosi *[così]* tardi, Domenico?)
<MS266/d> **Fl. 18. 189**

1982 **mulinãr** *sm sg* (R mugnaio) (P mugnaio)
<MS266/e> **Fl. 18. 189**

1983 **ma** *cong* **mí** *pron pers pl* **momó** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl* **tákо** *avv* (R ma noi abbiamo così)
<MS266/f> **Fl. 18. 189**

1984 **dnã** *pron idf [?]* (R uno) (Acc. s. m.)
<MS266/g> **Fl. 18. 189**

1985 **púj**, **púj** *[→ **iti**], vp imper 2 sg* **z** *[→ **s/z/ž**] prep* **bõą** *sm Ssg = locuz inter* (pojdi, pojdi, z bogem *[slov = **zbogom**] „va’, va’, addio“*)
<MS266/h> **Fl. 18. 189**

1986 **ne** *avv neg* **zną́** *vi ind pres 1sg mod* **nє** **bráťь** *vi inf* **énє** *[→ **ne … ne** cong correl]* **pisãťь** *vi inf* (R non so né leggere né scrivere)
<MS267/a> **Fl. 18. 189**

1987 **tá** *part raff* **păr** *prep „da“* **nás** *pron pers Lpl „noi“* **ú** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **nezná** *[= **ne** avv neg „non“* **zná** *vi ind pres 3sg mod „sa“]* **jédą** *pron idf m sg „nessuno“* **nє** *„né“* **brãťь** *vi inf „leggere“* **né** *„né“ [→ **ne … ne** cong correl]* **pisãťь** *vi inf „scrivere“*, **májkuj** *avv „solamente“* **põtį** *cong „dopo“*, **kú** *[= **k-** → **ko²** cong + **ú** → **o²** clit m sg] „che“* **je pĕršóu** *vp ind pft 3sgm „è arrivato“* **téľь** *agg dim m sg „questo“* **kapelą́** *sm sg „cappellano“*; **kuj** *[→ **ku/kuj**] cong „solamente“* **sámь** *agg m pl „i soli“* **dwá** *agg num m „due“* **prⁱẽ** *sm pl „preti“*
<MS267/b> **Fl. 18. 189.**

1988 **ná** *prep* **tu** *art dt f Asg* **dórȣ** *[→ **dobar²***] agg f Asg* **rȣ̃ku** *sf Asg „mano“* (P sulla destra); **ná tu čámpnŭ** *agg f Asg* **rȣ̃ku** (P sulla sinistra); **mí** *pron pers pl „noi“* **je** *clit pl [„noi“]* **právьmo** *vi ind pres 1pl „diciamo“* **éjtákо** *avv „così“*
<MS267/c> **Fl. 18. 189**

1989 **ná** *prep* **tu** *art dt f Asg* **dórȣ** *[→ **dobar²***] agg f Asg* **rȣ̃ku** *sf Asg „mano“* **ná tu čámpnŭ** *agg f Asg* **rȣ̃ku** *[cf → 1988]* **...** **ma** *cong* **tá** *pron dim f sg* **ne** *[= **na** → **o²** clit f sg + **je** → **bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **bóje** **dóᵘa** *agg comp f sg* (ma quella è più lunga) (sc. **pót** *sf sg* – strada)
<MS267/d> **Fl. 18. 189**

1990 **já** *pron pers sg „io“* **mą** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod* (devo) **príťь** *vp inf „venire“* **názat** *avv „indietro“ = „tornare“* **po** *prep* **tõme** *sf Lsg* (P al buio) (R al buio)
<MS267/e> **Fl. 18. 189.**

1991 **tó** *clit n sg [„esso“]* **arḿí** *vi ind pres 3sg impers „tuona“*
<MS267/f> **Fl. 18. 189**

1992 **te** *art dt f pl „le“* **párve** *agg num f pl* **kíše** *sf pl* **ód** *prep* **Montenarí** *TOP sf Gplt* (1ª case di Montenars *[„montanari“]*)
<MS267/g> **Fl. 18. 189**

1993 **pójdi** *vp imper 2sg „vai“* **majše** *sf Dsg* (R vai) (andemo *[= ven; it „andiamo“]* a messa) – **se** *pron impers „si“* **dⁱé** *vp ind pres 3sg „dice“* **tému** *art dt m Dsg* **drúzemu** *pron idf m Dsg „all’altro“*; **ál** *cong „o“* **jьx** *pron pers Gpl „ne“* **je** *vi ind pres 3sg impers „è“* **véɟ** *avv comp „più“ = „se ce n’è di più“*, **pojdíte** *[→ **iti**] 2pl „andate“* **májše** *„a messa“*
<MS267/h> **Fl. 18. 190.**

1994 **obȍt** *sm sg „pranzo“*, **ná** *prep „a“* **ob^{i}éde** *L „pranzo“* Res. *[Resia]*; **já** *pron pers sg „io“* **sь bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **ná ob^{i}éde – alínte** *v imper 2pl ‘di cortesia’ „andate/venite“ [cf → 1449]* **na obȍt** *A „a pranzo“* (R entri a pranzare) *[cf frl imper 1pl* ***alìn/anìn*** *e 2pl* ***làit*** *=* ***alínte*** *2pl*

<MS268/a> **Fl. 18. 190.**

1995 **ta** *[→* ***te²*** *„questa“ +* ***je*** *→* ***bite²*** *vi ind pres 3sg „è“]* **l^{i}épa** *agg f sg „una bella“* **pȹt** *sf sg „strada“*, **ké** *[→* ***ke³****] „perché“* **nu** *[→* ***o²****] clit m pl [„essi“]* **xódiju** *vi ind pres 3pl „passano“* **wózь** *sm pl „i carri“* **ánu** *cong „e“* **karéte** *sf pl „le carrette“*

<MS268/b> **Fl. 18. 190**

1996 **dą** *agg num m „un“* **wòs** *sm sg „carro“* **= dą wȝs = wès** (R carro) (R cocchio); **dwá** *„due“* **wózь** *pl „carri“*

<MS268/c> **Fl. 18. 190**

1997 **te** *[→* ***to²*** *+* ***je*** *→* ***bite²*** *vi ind pres 3sg impers „è“]* **xȗdo** *agg n sg* (*slov* to je hudo, *it* è tempo brutto, tristo *[cattivo]*)

<MS268/d> **Fl. 18. 190**

1998 **rábje** *sf plt* **za** *cong „per“* **rábitь** *vi inf „rastrellare“* **s^{i}éno** *sn Asg „il fieno“* (P rastrello); **se** *[→* ***bite¹****]* **rábu** *ind pft 1sgm* (P ho rastrellato), **ja** *clit sg [„io“]* **ręˇ** *[→* ***iti****] vi ind pres 1sg „vado“* **rábьt** *sup „a rastrellare“*

<MS268/e> **Fl. 18. 190**

1999 **rábja** *sf sg* (la rabia *[rabbia]*); **ú** *[→* ***o²****] clit m sg [„egli“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **rabją̀** *agg m sg „arrabbiato / rabbioso“*, f. **né** *[=* ***na*** *→* ***o²*** *clit f sg +* ***je*** *→* ***bite²*** *vi ind pres 3sg „è“]* **rabjā́na** *f „arrabbiata / rabbiosa“* (rabioso *[rabbioso]*)

<MS268/f> **Fl. 18. 190**

2000 **bé** *[→* ***bite¹****]* **le** *[→* ***le²****] avv „solo“* **m^{i}éłь** *vi cond pres 1plm* **ta** *agg dim m Asg* **b^{i}éjskā** *ETN agg m Asg* **końá** *sm Asg* **po** *prep „su“* **téłь** *agg dim f Lsg „questa“* **pȹtь** *sf Lsg „strada“* (P se avessimo avuto quel cavallo resiano *[= „se solo avessimo/potessimo avere“]*) (P cf. la fiaba raccontata a S. Giorgio)*

* *Cf Mat I, testi 24-25.*

<MS268/g> **Fl. 18. 190**

2001 Rezja. – cf. *[→ 2000]*

<MS268/h> **19. 1.**

2002 **órko** *avv* (gorko *slov „caldo“*) (R caldo).

<MS269/a> **19. 1.**

2003 ?? **ospodíńa*** *sf sg „padrona“* – (Samardenchia *[Sammardenchia]*)

* *Cf → 7405.*

<MS269/b> **19. 1**

2004 Viz. = Vizónt (Chialminis); XIX. 1-3, 4, 4-9. P Controllare

<MS269/c>

2005 Smrd. = Samardenchia *[Sammarden chia]*.

<MS269/d>

2006 Zaw. = **Zawàrx** *TOP* (Villanova *[delle Grotte]*; *lett: „dietro la cima“*); XIX. 9-12. – P Controlla!

<MS269/e>

2007 Visk. = Viškorša (Monteaperto *[Monteaperta]*); XIX. 13-17, 19-20, 21-109. P Controlla!

<MS269/f>

2008 R A Platischis si prega in sloveno.

<MS269/g> **Visk. 19. 53.**

2009 **γoréńь bórk** *TOP: agg + sm sg „Borgo di sopra“*; **z** *prep „da“* **γoréŋьγa bórka** *G „Borgo di sopra“*; **tú** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****] prep „a“* **γoréŋьn bórku** *L „Borgo di sopra“*

<MS269/h> **Visk. 19. 64.**

2010 Di mattina mangiano in Monteaperto *[Monteaperta]* minestrone, di mezzogiorno foccacia *[focaccia]* in fuoco, di sera polenta.

<MS270/a> **Visk. 19. 13.**

2011 R Prima del 1859 il Comune di Platischis apparteneva al „distretto di Cividale“.

<MS270/b> **Visk. 19. 13.**

2012 **tó** *pron dim n sg „questo“* **se** *pron rifl A* **rastárγa** *vp ind fut 3sg „si strapperà“*, **sé** *pron rifl A* **razderȹe** *vp ind fut 3sg „si disferà“*; **tó se ɟe** *vi ind pres 3sg mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **rastárγatь** *vp inf „strapparsi“ = „si strapperà“*, (**ɟé** *[→* ***če²****] cong „se“* **to** *clit n sg [„esso“]* **se** *pron impers* **ne** *avv neg „non“* **pontá** *vp ind pres 3sg „lo si accomoda“*) **ɟé se** *pron impers* **ne paršíje** *vp ind fut 3sg* (P questo si strapperà se non si rammenda/rammenderà)

<MS270/c> **Visk. 19. 26 - 27.**

2013 **Tį** *NP m „Tino/Valentino“* **Čušį** *CO „Zussino“* **D^{u}óvьɟ** *NC m sg [→* ***Uduović****] „Uduovich/degli Uduovich“* –ca. *[circa]* R 40 anni.

<MS270/d> **Visk. 19. 32.**

2014 R Mi si sono rivolti con il „voi“.

<MS270/e> **Visk. 75.**

2015 R Questo vecchietto (**Nadál** *NP m „Natale“* **Páskul** *CO „Pascolo“*) conosce un'ampia leggenda sull'origine dei resiani...
<MS270/f> **Visk. 19. 105 - 106.**

2016 Villanova *[delle Grotte]* = Chialminis (la stessa lingua) (A Monteaperto *[Monteaperta]* differente)
<MS270/g> **Viz. 19. 8**

2017 A Flajpana *[Flaipano]*, Lusevera, Monteaperto *[Monteaperta]* c'è un altro dialetto.
<MS270/h> **Viz. 19. 9.**

2018 Brez. = **Briezja** *TOP sf sg [„bosco di betulle“]*, Montemaggiore.
<MS271/a> **19. 109**

2019 Plat. = Platischis.
<MS271/b> **19. 109**

2020 máγlьncœ̆ *sf pl* (frambois *frl „lamponi“*); **dná** *agg num f „un“* **máγlьnca** *sg „lampone“*; **dv^{i}é** *„due“* **máγlьncь** *du „lamponi“*
<MS271/c> **Brez., Plat. 19. 109**

2021 maγáncœ̆ *sf pl* (malina *slov „lampone“*) („**maγanca**“ sing. R non si usa)
<MS271/d> **Visk. 19. 109**

2022 k^{u}ó *[→ **ka?**] pron interr n sg „che cosa“* **tь** *pron pers Dsg „ti“* **jœ́** *vi ind pres 3sg „è“*? (Plat.) = „**kœ tœ́?**“ (Brez.) (cosa hai?) = **kœ tœ́?** (Visk.)
<MS271/e> **19. 109**

2023 R Platischis – Montemaggiore: il cappellano e la sua 'economa' *[perpetua]*.
<MS271/f> **19. 109**

2024 Jálœwăc *[→ **Jalouac^{1}**] OR sm sg* (Monte Grande sc. Montemaggiore) *„Punta di Montemaggiore [„lo sterile“]“* (Platischis)
<MS271/g> **19. 110.**

2025 Plœstíšča *TOP sn plt „Platischis“* (Platischis, Monteaperto *[Monteaperta]*); **tú Plœstíščax** (= Platischis) = **tъu** *[→ **ta^{1}** + **u^{1}**] prep „a“* **Plœstíščax** (Monteap... R ma solo per imitare il „cappellano“ – là infatti, a „Monteap.“, si dice solo „**Plœtíšča**“)
<MS271/h> **19. 110.**

2026 Plœstíščœ̆n (un abitante di Platischis) (di origine di Plat.) (Platischis)
<MS272/a> **19. 110.**

2027 srœ́nʒa (T **ʒ** tendente a **c̆**) (sreča *slov „fortuna“*) – **nesrœ́nʒa** (nesreča *slov „sfortuna“*)
<MS272/b> **Plat. 19. 110.**

2028 ? **j^{u}ókatь** *vi inf* (R piangere); **sœ̀** *pron rifl A* **smeją́tь** *vi inf* (R ridere); **já** *pron pers sg „io“* **sœ̆ méję** *1sg „rido“*
<MS272/c> **Plat. 19. 110**

2029 zmenątь *vp inf* **sœ̆** *pron rifl A* (venir in discorso) (se zmeniti *slov lett: „accordarsi“*) (zmeniti se) – ? **są sœ̆ zménu ot té rečí** (ho avuto parola di quelle cose) (parlando al principio di altra cosa, venir delicatamente a parlar dell'artre *[= delle altre]* ?)
<MS272/d> **Plat. 19. 110**

2030 k^{u}ókoš (Plat.) *sf sg „gallina“* = **kókoš** (Brez.) = „**kákaš**“ (Canebola)
<MS272/e> **19. 110**

2031 sœ̀ *pron rifl A* **zmenątь** *vp inf [→ 2029]*
<MS272/f> **Brez. 19. 110**

2032 R A „Montemaggiore“: il cappellano e la sua 'economa' *[perpetua]*.
<MS272/g> **19. 111**

2033 (Le cose della cucina (P della cucina) sono quasi tutte del *[dal]* friulano)
<MS272/h> **Brez. (? Plat.) 19. 111**

2034 ʒandréja *sf sg* (la cadreja *[cf frl **ciadrèe** e ven **caréga**]*, R sedia, poltrona)
<MS273/a> **Plat. 19. 111**

2035 te *agg dim m sg „questa“* **zwún** *sm sg „campana“* **ma** *vi ind pres 3sg „ha“* **l^{i}ép** *agg m Asg „un bel“* **sụ́** *sm Asg „suono“* = **γlás** *„suono“* (Plat.) = **sụ́** (Monteaperto *[Monteaperta]*)
<MS273/b> **Brez. 19. 111**

2036 oγèń *sm sg* (Plat.) = **γóń** = „**ańi**“ (T **í** breve) (Canebola) (R fuoco)
<MS273/c> **Brez. 19. 111**

2037 já (Platischis) *avv „sì“* = **snó** *[→ **sino**]* (Montemag. *[Montemagg.]*, Monteaperto *[Monteaperta]* ?) = **jā́** (Taipana) (affermativa). **sáj** *avv „certo“* (già, anche in senso affermativo) (dappertutto?)
<MS273/d> **19. 111**

2038 já *pron pers sg „io“* v. *[vedi]* **jást** (io) (Plat.) (T **á** breve); **jéstь** *vi inf* (R mangiare) Plat.; **jást jén** *ind pres 1sg* (R io mangio) Plat.
<MS273/e> **19. 111**

2039 vilázьm *sm sg* (primavera); **tú** *[→ **ta^{1}** + **u^{1}**] prep* **vilázьme** *L* (nella stagione della primavera); **vilázьma** (nella primavera) (Gen. s. m.) (Gen. temporis)
<MS273/f> **Plat. 19. 111**

2040 l^{i}éto *sn sg „estate“*, **jésœ̆n** *sm sg „autunno“*, **zíma** *sf sg* – **zīmá** (R inverno)
<MS273/g> **Brez. (? Plat.) 19. 111**

2041 Ʒənébɷla *TOP sf sg* (Canebola) (**Ṭ**)
<MS273/h> **Brez. (? Plat.) 19. 111**

2042 brátĕr *sm sg* (R fratello)
<MS274/a> **Brez. (? Plat.) 19. 111**

2043 sĕn tú *[→ **tiet**] vi ind pft 1sgm* (volevo)
<MS274/b> **Plat. 19. 111**

2044 xlápăc *sm sg* (servitore)
<MS274/c> **Plat. 19. 111**

2045 sĕn šú *vp ind pft 1sgm* (R sono andato *[forma imperfettiva]*); **sɷ̀m păršú** *vp ind pft 1sgm „sono arrivato“*, **są̨ sœ** *pron rifl A* **wornú** *vp ind pft 1sgm* (sono ritornato) **kadá** *cong „quando“* **sь păršú** *vp ind pft 1sgm „sono“ arrivato“*
<MS274/d> **Plat. 19. 111 - 112**

2046 dɷ́p *sm sg* (P quercia) (rovero *[rovere]*); **jásɷ̨** *sm sg* (frasino *[frassino]*); **lípa** *sf sg* (tiglio), **topú** (T **ú** breve) *sm sg* (pioppo); **dwá** *agg num m „due“* **tópolá** (T **á** breve) *du „pioppi“* **...**
<MS274/e> **Plat. 19. 112**

2047 ... topú *sm sg* (pioppo) (topól *slov „pioppo“*) (T **ú** breve); **dwá** *agg num m „due“* **tópolá** (T **á** breve) *du „pioppi“*; ? **pét** *„cinque“* **topolé** *Gpl „pioppi“*; **trí** *A „tre“* **topolє** *Apl „pioppi“*; **óušje** *sn sg [→ 2048]* **...**
<MS274/f> **Plat. 19. 112**

2048 ... óušje *sn sg* (sterpaglia dell'olno *[alno]*) *„ontaneto (cespuglioso)“*; **óuša** *sf sg* (olno *[alno]*, olnaro *[cf frl **olnâr** „alno/ontano“]*); **lⁱéska** *sf sg* (noce *[?]*) *„nocciolo“*; **lⁱéšnik** *sm sg* (noci *[?]*) (P la noce del nocciolo) *„nocciola“*
<MS274/g> **Plat. 19. 112**

2049 topú *sm sg „pioppo“* **... tɷ̀rjь** *agg num m „tre“* **topolє** (T **є** breve) *pl „pioppi“*
<MS274/h> **Plat. 19. 112**

2050 ubítь *vp inf* (R uccidere); **sɷ̀m ŭbú** *vp ind pft 1sgm* (R ho ucciso), f. **ŭbíla** *„(ho) ucciso“*
<MS275/a> **Brez. 19. 112**

2051 ujétь *vp inf* (pigliare), **sɷ̀m ujéu** *vp ind pft 1sgm „ho pigliato“*; **sь̀l** *[= **sь̀ -l**]* **ujéu** *vp ind pft 2sgm „hai pigliato“* **dostь̀** *avv „molto“* **tíčе** (Gen. s. m.)**?** (hai pigliato molti uccelli) (**l** interrogativo *[avv interr → **al?**]*; R cf. **-li** del russo).
<MS275/b> **Brez. 19. 112**

2052 žnídĕr *sm sg* (R sarto)
<MS275/c> **Plat. 19. 112**

2053 Brⁱéškь *ETN agg m sg* **múnьx** *sm sg* (nonzolo di Montemagno *[= Montemaggiore]*)
<MS275/d> **Brez. (? Plat.) 19. 112.**

2054 R A „Montemaggiore“ la serva del prete è di „Platischis“.
<MS275/e> **19. 113**

2055 pⁱétь *vi inf* (R come pregare)
<MS275/f> **Plat. (? Brez.) 19. 113.**

2056 ǫ *pron pers m sg* **jé** *[→ **bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **rojén** *ppa/agg m sg „nato“* **ą́** *cong „e“* **zreję́** *agg m sg „allevato“* **túᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „a“* **Briézjax** *TOP sn Lpl „Montemaggiore [„boschi di betulle“]“*
<MS275/g> **Plat. 19. 113**

2057 šé *avv* **ložíte** *vp imper 2pl 'di cortesia'* (R mettete/metta ancora) (P mettete/metta ancora, signore)
<MS275/h> **Plat. 19. 113**

2058 je *vi ind pres 3sg* **rā́t** *avv* **tĕrdá** *agg f sg* **pɷlénta** *sf sg* (P la polenta *[è]* abbastanza dura)
<MS276/a> **Plat. 19. 113**

2059 ʝœkœrā́tь *vi inf* (parlare); **„rožьnā́tь“** *vi inf „parlare“*; **„na** *clit f sg [„essa“]* **néjʝe** *[→ **tiet** neg] „non vuole“* **rožьnátь** *„parlare“* **zák** *[→ **zak(i)¹**] cong „poiché“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **jézna** *agg f sg „arrabbiata““* (R parlare); **„mí** *pron pers pl „noi“* **rožьnámo** *1pl „ragioniamo““* (ragionare) (Montemaggiore)
<MS276/b> **Plat. 19. 113.**

2060 prežvⁱékatь *vp inf* (P ruminare) (il ruminare delle bestie, degli animali).
<MS276/c> **Plat. (? Brez.) 19. 113.**

2061 pó *prep* **slovénskį** *ETN agg sost n Lsg* (R in sloveno)
<MS276/d> **Plat. 19. 113**

2062 wzomíte *vp imper 2pl 'di cortesia' „prendete/prenda“* **nᵘɷ́š** *sm Asg „il coltello“* **án** *cong „e“* **zasⁱecíte** *vp imper 2pl 'di cortesia' „tagliate/tagli“* **xlⁱébăc** *sm Asg „il pane/la pagnotta“* **túᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „nella“* **sklⁱédu** *sf Lsg* (P ciotola di legno)
<MS276/e> **Plat. 19. 113**

2063 sklⁱéda *sf sg* **lⁱésĕna** *agg f sg* (P ciotola di legno); **plā́dina** *sf sg* **e** *vi ind pres 3sg „è“* **wьn** *[→ **uon¹**]* **z** *locuz prep „di“* **zemjé** *sf Gsg „terracotta“*, **tá** *art dt/pron dim f „la/quella“* **velíka** *agg sost/agg f sg „grande“* (P ciotola di argilla)
<MS276/f> **Plat. 19. 113**

2064 **plàt** *sm sg* (piato *[piatto]*) (T piatto) (T **à** tendente ad **á**); cf. **skl^{i}ẽda** *[→ 2063]*.
<MS276/g> **Plat. 19. 113**

2065 **zá** *prep* **me** *pron pers Asg* (per me); **mĕnè** *Dsg* (a me, R a me); **dáj** *vp imper 2sg* **mь** *Dsg* **mĕnè** *Dsg* (da mi *[dammi]* a me) **...**
<MS276/h> **Plat. 19. 114**

2066 **dáj** *vp imper 2sg* **mь** *Dsg* **mĕnè** *Dsg* (da mi *[dammi]* a me); **če** *[→ **če**^{2} cong]* **l** *[→ **le**^{2}]* *avv „solo“* **nȍ** *avv neg*, **te** *pron pers Asg* **ćǫ** *[→ **tiet**]* *vi ind pres 1sg mod* **otóučь** *vp inf* (se no, ti voglio bastonare); **te ćǫ** („**otóučь**“ si sottointende)
<MS277/a> **Plat. 19. 114**

2067 (R „**rumunèt**“ *vi inf „parlare“* del resiano ? da *it* „ruminare“).
<MS277/b> **Plat. 19. 114**

2068 **mené** *pron pers Asg* **ćejǫ** *[→ **tiet**]* *vi ind pres 3pl* **prodátь** *vp inf* **žíxčr** *avv* (mene žiher morejo prodati *[slov = **mene lahko prodajo** „me (mi) possono vendere facilmente“*, p. e. R i resiani, quando parlano alla loro maniera *[= in gergo]*, dato che io non lo capisco).
<MS277/c> **Plat. 19. 114.**

2069 **xíša** *sf sg „casa/cucina“*.
<MS277/d> **Plat., Brez. 19. 114**

2070 **taj** *cong* **mí** *pron pers pl* (R come noi)
<MS277/e> **Plat. 19. 114**

2071 **ste skȗxu** *vp ind pft 2plm ‘di cortesia’ „avete/ha cucinato“* **vi** *pron pers pl ‘di cortesia’ „Voi/Lei“* **tú^{u}** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}]* *prep* **wáši** *agg poss f Lsg* **pad^{i}éli** *sf Lsg***?** (P nella Vostra/ Sua padella)
<MS277/f> **Plat. 19. 114**

2072 **molítь** *vi inf* (R pregare) = **p^{i}ẽtь** *vi inf*; **ćantátь** *vi inf* (cantare)
<MS277/g> **Plat. 19. 114**

2073 **molítwa** *sf sg* (R preghiera) = **oracjǫ́** *sf sg „preghiera“*; **tí** *pron pers sg „tu“* **ne** *avv neg „non“* **znȃš** *vi ind pres 2sg „sai/ conosci“* **oracjónĭ** *G* (plur.) *„le orazioni“*; **tí ne znȃš té** *agg dim f Gsg „questa“* **oracjóne** *G „preghiera“* (sing.)
<MS277/h> **Plat. 19. 114 - 115**

2074 **símprгь** *avv* (R sempre) = **nímčr**
<MS278/a> **Plat. 19. 115**

2075 **té** *pron dim m sg* **je** *vi ind pres 3sg* **dȍn** *art idt m „un“* **niemàc** *ETN sm sg* (R questo è un tedesco)
<MS278/b> **Plat. 19. 115**

2076 R A „Montemaggiore“ adesso si prega in sloveno, dato che il cappellano è uno sloveno, prima in latino, dato che c’era un friulano. – A „Platischis“ sempre in sloveno.
<MS278/c> **Plat. 19. 115**

2077 **sȍm ordьnú** *vp ind pft 1sgm* = **sȍm ŭkuázu** *vp ind pft 1sgm*, **naj** *cong* **príde** *vp ind pres 3sg [**naj** + ind = ott]* **sùbьt** *avv* (ho ordinato, che venga subito)
<MS278/d> **Plat. 19. 115**

2078 **pujmó** *vp imper 1pl „andiamo“* **vičćerjat** *vi sup „a cenare“*; **pujmó na** *prep „a“* **vičćerju** *sf Asg „cena“*; **no málo** *avv = locuz avv* **zéca** *sm Gsg* (un poco di lepre) **sȍm ŭkuázu** *vp ind pft 1sgm „ho ordinato“* **...**
<MS278/e> **Plat. 19. 115.**

2079 **no málo** *locuz avv* **zéca** *sm Gsg* (un poco di lepre) **sȍm ŭkuázu** *vp ind pft 1sgm* (ho comandato); **sȍm zakuázu** *vp* (ho avvertito, ancora più, che non „**ŭkuázu**“, p. e. come comissario *[commissario]* di polizia) *„ho intimato“*
<MS278/f> **Plat. 19. 115.**

2080 R A „Platischis“ pronunzia lunga delle parole ad accento pieno, quasi in tono di scusa, di domanda, di stupore.
<MS278/g> **Plat. 19. 116.**

2081 **ste** *[→ **bite**^{2}]* *vi ind pres 2pl ‘di cortesia’* **l** *[→ **al?**]* *avv interr* **trúdь** *agg m sg* **zlò** *avv***?** (R Lei è molto stanco?); **né** *avv neg „non“* **zlo** *„molto“*, **mȃlo** *avv „poco“*; **né še** *avv* (R non ancora)
<MS278/h> **Plat. 19. 116**

2082 **čúč** *sm sg „cacio“*, **dostì** *avv „molto“* **čúčȃ** *G „cacio“*; **wìn** *[→ **uon**^{1}]* **s** *[→ **z/s**]* *locuz prep „con il“* **posnétьγa** *ppp/agg n Gsg* **mliéka** *sn Gsg „latte scremato“* = **mlieká je** *vi ind pres 3sg „è“* **náret** *ppp/agg m sg „fatto“* **čúč olpúr** *cong „oppure“* **sȍ** *pron passvt/impers* **narédi** *vp ind pres 3sg „si fa“* **čúč** *„il cacio“*
<MS279/a> **Plat. 19. 116**

2083 **nìč** *avv/pron idf n sg* (nič *slov „niente/ per niente“*, R niente/per niente)
<MS279/b> **Plat. 19. 116**

2084 **pres** *prep „senza“* **špǫ́jγȍ** *sf Gsg „la panna“*; **posnéto** *ppp/agg n „scremato“* **mliekó** *sn „latte“*; **wìn** *[→ **uon**^{1}]* **s** *[→ **z/s**]* *locuz prep „con“* **posnétьγa** *G* = **mlieká** *G „il latte scremato“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **náret** *ppp/agg m sg „fatto“* **čúč** *sm sg „il cacio“* **...**
<MS279/c> **Plat. 19. 116**

2085 pás *sm sg* (R cane); **pȃs** *sm sg* (R cintola, 1½ *[= m 1,5 ?, cf frl* ***pàs*** *„passo“, misura lineare di 5 piedi, corrispondente a m 1,70: Pir, pag. 707]* passo) (R anche a „Montemaggiore“)
<MS279/d> **Plat. 19. 116**

2086 dùx *agg m sg* (lungo) = **dóux** (T dittongo breve) (Montemaggiore). **ù̲** (Plat.) = **óu̲** (Montemag. *[Montemaggiore]*) **...**
<MS279/e> **Plat. 19. 116**

2087 ù̲ (Plat.) = **óu** (Montemag. *[Montemaggiore]*); **te** *art dt m sg* **dóuγь** *agg m sg* **nᵘóš** *sm sg „il coltello lungo“*
<MS279/f> **Plat. 19. 116**

2088 Briézja *TOP sf sg [„boschi di betulle“]*, **tóu** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****] prep „a“* **Briézjax** *Lpl*; **ta** *part raff* **z** *prep „da“* **Brⁱézij** *G* = „Montemaggiore“
<MS279/g> **Brez. 19. 117**

2089 pó *prep* **slovéjskę** *ETN agg sost n Lsg* (po slovenski *[slov =* ***po slovensko****]*)
<MS279/h> **Brez. 19. 117**

2090 mí *pron pers pl „noi“* **rœžьnámœ** *vi ind pres 1pl „parliamo“* **po** *prep* **slovéjskę** *ETN agg sost n Lsg* (R noi parliamo in sloveno) (R anche a Taipana **„rœžьnȃtь“** – **sᵒmó rœžьnȃlь** *vi ind pft 1plm „abbiamo parlato“*
<MS280/a> **Brez. 19. 117**

2091 počȃsu *avv* (R lentamente)
<MS280/b> **Brez. 19. 117**

2092 sprazńtь *vp inf „svuotare“* **triébux** *sm Asg „il ventre“* (far fame)
<MS280/c> **Plat., Brez. 19. 117**

2093 Brús *NC m sg „Brus“* (sopranome *[soprannome]* in Montemagg.) *[per „soprannome“ cf → 2240]*
<MS280/d> **Brez. 19. 117**

2094 zájtra *avv „domani“* **ɟьmó** *vi ind pres 1pl mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **ьtь̀** *vi inf = „andremo“* **w** *prep „dalla“ [?]* **zéjca** *sm Asg „lepre“* **wǫ̀** *avv „fuori“ = „usciremo a caccia della lepre“ [?: cf → 3188]* **– zá** *prep* **γoru** *sf Asg* (P oltre il monte)
<MS280/e> **Brez. 19. 117.**

2095 zájtra *avv „domani“* **...** (Brez.); **zœ̀jtra** (Plat.)
<MS280/f> **Brez. 19. 117**

2096 zájtra *avv „domani“* **zjútra** *avv „di mattina“* = **zuóda** *avv „di buon'ora“*
<MS280/g> **Brez. 19. 117**

2097 snⁱéstь *vp inf „mangiare“* **obœ̀t** *sm Asg „la colazione“ [cf → 2106]* **ánu** *cong „e“* **jetь̀** *vi inf* (R andare); **jetь̀**
<MS280/h> **Brez. 19. 117**

2098 Berγińcь̀ *ETN sm pl* (*[abitanti]* di Bergogna) (Platischis)
<MS281/a> **Plat. 19. 117**

2099 nebá (T **á** breve) *[=* ***na*** *→* ***o²*** *clit f sg + sott:* ***je*** *+* ***bá*** *→* ***bite²****] vi ind pft 3sgf* (R ella è stata) = **blá** (Platischis); **e bī́** (è stato) (masc.); **e blá** (T **á** breve) (R è stata)
<MS281/b> **Brez. 19. 120**

2100 požéγnajte *vp imper 2pl 'di cortesia'* **še** *cong „anche“* **mú** *agg poss f Asg* **„kówu“** *sf Asg* (Cornappo: **„kówa“**) (P benedica il mio letto)
<MS281/c> **Brez. 19. 120**

2101 nancuój *avv* (furl. užńót *[usgnòt]* – užńȯ̀t) *„stanotte“*
<MS281/d> **Brez. 19. 120**

2102 (**Brⁱézja** *TOP f sg/sn pl [?] [„bosco di betulle“]*: **Ʒéf** (**Dzéf**) *NP m* (Giuseppe) **Štúrma** = **Štúrmiɟ** *CO* (cognome) *„Sturmig(h)“*, **Debelǫ́*** *NC m sg „il Debelòn/quello dei Debelòn“* (sopran.) *[per „soprannome“ cf → 2240]* = **tá** *part raff* **pœ̀r** *prep „da“* **Debelóne** *L „Debelòn/quello dei Debelòn“* **múnix** *sm sg* (nonzolo), R 42 anni.
** La nonna di MSP era una* ***Debelòn****. Ora i discendenti vivono sparsi qua e là.*
<MS281/e> ? **Plat. 19. 120.**

2103 pó *prep „in“* **slovéjskę** *ETN agg sost n Lsg „sloveno“*
<MS281/f> **Plat. 19. 120.**

2104 briéza (R albero) *sf sg „betulla verrucosa“*
<MS281/g> **Plat. 19. 120.**

2105 dná *agg num f „un“* **búku** *sf sg „faggio“*; **dvⁱé** *„due“* **búkuje** *pl „faggi“*; **jȃsœn** *sm sg „frassino“*, pl. **jaseníčjь** *„frassini“* = **jaseníčje** *n sg*
<MS281/h> **Plat. 19. 120.**

2106 púјte *[→* ***iti****] vp imper 2pl* **jiȇst** *vi sup* **ájńe** *avv* (R andate a mangiare adesso) **obœ̀t** *sm Asg* **obœ̀t** (colazione, R la colazione)
<MS282/a> **Plat. 19. 120**

2107 cúkœ̆r *sm sg* (R zucchero); **čé** *[→* ***če²*** *cong]* **je** *vi ind pres 3sg impers* **rát** *avv* **cúkœ̆rja** *G*? (se è abbastanza zucchero?); **ste mú** *[→* ***mieti****] vi ind pft 2pl 'di cortesia'* **rȃt?** (R avete/ha forse avuto abbastanza)
<MS282/b> **Plat. 19. 120**

2108 **ā́nt** *[→ **njele**] avv* (R adesso) = **„ǽjńь“** *[→ **njele**]* (Briezja, Montemaggiore) = **„sáda“** (Bergogna, ecc. = **Kot** *TOP sm sg „Breginjski kot“ [Slovenia]*).
<MS282/c> **Plat. 19. 120**

2109 „Taipana à la Monteaperta“
<MS282/d> **Brez. 19. 121**

2110 (**čakœrā́tь**) *vi inf „parlare“*
<MS282/e> **Brez. 19. 121**

2111 **z** *prep* **Rúšje** *TOP sf Gsg* (R dalla Russia)
<MS282/f> **Brez. 19. 121**

2112 **bómo rožьnā́lь** *vi ind fut 1pl „parleremo/ragioneremo“*
<MS282/g> **Brez. 19. 121**

2113 **săm** *vi ind pres 1sg* **Briéžą** *ETN sm sg* (sono di Montemaggiore) **...**
<MS282/h> **Brez. 19. 121**

2114 **xíša** *sf sg* (hiša *slov „casa“*) = **„xíša“** (Taipana)
<MS283/a> **Brez. 19. 119**

2115 **Briéžą** *ETN sm sg „uno di Montemaggiore“* **…** **Tœjpáną** *ETN sm sg*, **tí** *pron dim m sg „quello“* **k** *[→ **ki**³] pron rel „che“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **s** *[→ **z/s**] prep „di“* **Tœjpáne** *TOP sf Gsg „Taipana“*; **Viškuóršą** *ETN sm sg* (di Monteaperto *[Monteaperta]*)
<MS283/b> **Brez. 19. 121**

2116 **dą** *agg num m „una“* **kóš** *sm sg* (corba) (gerlo *[gerla]*); **dwá** *„due“* **košá** *du „gerle“*; **dna** *f „un“* **kŏša** *sf sg „canestro“*, **dvie** *f* **kŏši** *du „due canestri“* (P un piccolo cesto a mano) **...**
<MS283/c> **Brez. 19. 121.**

2117 **pokazā́tь** *vp inf* (R mostrare)
<MS283/d> **Brez. 19. 121**

2118 **... kóš** *sm sg „gerla“* **...** **pét** *agg num „cinque“* **košē̆** *Gpl „gerle“*; **tárjь** *„tre“* **košì̀ь** *pl „gerle“*; **man** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ho“* **trí** *A* **košœ̀** *Apl „tre gerle“* **róube** *sf Gsg „di roba“*; **trí** *f* **kóšœ̆** *sf pl „tre canestri“* **...**
<MS283/e> **Brez. 19. 121.**

2119 **trí** *agg num f* **kóšœ̆** *sf pl „tre canestri“*; **kŏša** *sf sg „il canestro“*, **na** *[→ **o**² clit f sg] [„esso“]* **sœ̆** *pron passvt „(lo) si“* **nósi** *vi ind pres 3sg „porta“* **tću** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep „in“* **rúku** *sf Lsg „mano“*, **kŏša**, **tću rúku ná sœ̆ nesœ̆** *vi ind pres 3sg „porta“*, **kóš** *sm sg „gerla“*, **ǫ** *[→ **o**²] clit m sg [„esso“]* **sœ̆ nesœ̆ ...**
<MS283/f> **Brez. 19. 121.**

2120 **kóš** *sm sg „gerla“*, **ǫ** *[→ **o**²] clit m sg [„esso“]* **sœ̆** *pron passvt „si“* **nesœ̆** *vi ind pres 3sg „porta“* **tá** *part raff* **na** *prep „sulla“* **xarbā́tu** *sm Lsg „schiena“* **kóš**, **tá na pléčax** (T **č** tendente a **ć**) *sn Lplt „sulle spalle“*.
<MS283/g> **Brez. 19. 121**

2121 **lopáta** *sf sg „la vanga“* **zā́** *cong „per“* **kopā́tь** *vi inf „vangare“*; **matíka** *sf sg „la zappa“* **zá zaražā́tь** *vi inf „per sarchiare“* (**pa** *cong „e“*) **ýlœ̆** *sf plt „la forca“* **za kīdatь** *vi inf „per spalare“* **γnᵘ́oj** *sm Asg „il letame“*
<MS283/h> **Brez. 19. 121**

2122 **želiézo** *sn sg* (R il ferro)
<MS284/a> **Brez. 19. 121**

2123 **zaražā́tь** *vi inf „sarchiare“* **zĕ́mju** *sf Asg „la terra“*
<MS284/b> **Brez. 19. 121**

2124 **kár** *cong „quando“* **ǫ** *[→ **o**²] clit m sg [„esso“]* **sœ̆** *pron passvt* **śⁱćrăk** *[→ **sierak**] sm sg „il granoturco“* **sœ́jœ̆** *[→ **śijati**] vi ind pres 3sg „si semina“*, **ǫ́ sœ̆ préj** *avv „prima“* **sœ́jœ̆ sⁱćrăk** *„si semina il granoturco“*, **ązát** *avv „poi“* **to** *clit n sg [„esso“]* **sœ̆** *pron impers* **zarā́ža** *vi ind pres 3sg „si sarchia“* **alpáj** *cong „oppure“* **tó sœ̆ zarazí** *vp „si sarchia“*
<MS284/c> **Brez. 19. 122**

2125 **dą** *agg num m „un“* **ospuót** *sm sg* (prete); **dwá** *„due“* **ospuóda** *du „preti/sacerdoti“*; **tárjь** *„tre“* **ospuǿdjь** *pl*; **pét** *„cinque“* **ospuóde** (Gen. pl. **dą te** *[→ **to**² + **je** → **bite**²]* **ospuót** *„uno è prete“ = „se si tratta di uno solo, si dice ‘prete’“*
<MS284/d> **Brez. 19. 122**

2126 **dą** *agg num m „un“* **šjŏr** *sm sg „signore“*; **dwá** *„due“* **šjŏrja** *du „signori“* (signore); **tárjь** *„tre“* **šjŏrjь** *pl*; **pét** *„cinque“* **šjŏrje** *Gpl „signori“* = **šjǿrje**
<MS284/e> **Brez. 19. 122**

2127 **săm ýdъu** *vi ind pft 1sgm „ho visto“* **trí** *agg num m A „tre“* **ospuóde** *sm Apl „preti/sacerdoti“*; **săm ýdъu trí šjǿrje** *sm Apl „ho visto tre signori“*
<MS284/f> **Brez. 19. 122**

2128 **ćьmó** *[→ **tiet**] vi ind pres 1pl mod „vogliamo“* **naredítь** *vp inf „fare“* **né** *art idt m A [?] „un“* **kafé** *s indecl* **ǿlĭpúr** *cong „oppure“* **to** *pron impers n sg „si“* **mǿre** *[→ **morieti**] vi inf mod „può“* **rećь** *vp inf „dire“* **ćǫ** *1sg „voglio“* **naredítь né kafé** (T breve)
<MS284/g> **Brez. 19. 122**

2129 dą *agg num m „una“* **butáč** *sm sg „botticella“* **alpúr** *cong „oppure“* = **alĭpúr ᵈná** *f* **butáča** *f* – **to** *pron impers n sg „si“* **móre** *[→ **morieti**] vi inf mod „può“* **dą́tь** *vp inf „dare“* **jíme** *sn Asg „il nome“* **butáč óli** *cong [→ **al(i)**] „oppure“* **butáča**, **jíme** *„un nome“* **mǿško** *agg n Asg „maschile“* **alí** *cong „oppure“* **žǫ́ęsko** *„femminile“*.

<MS284/h> **Brez. 19. 122**

2130 mǿš *sm sg* (R marito); **žœná** *sf sg „moglie“*; **mǿš nu** *cong „e“* **žœ́na.**

<MS285/a> **Brez. 19. 122**

2131 maté *vi ind pres 2pl ‘di cortesia’ „avete/ha“* **lĭ** *avv interr „forse“* **dàm** *agg num m A „una“* **butáčьč́** *sm Asg „botticella“*? **al** *avv interr „forse“* **ví** *pron pers pl ‘di cortesia’* **maté dàm butáč** (T breve)? (R avete/ha una botticella)

<MS285/b> **Brez. 19. 122**

2132 tⁱézjь *agg dim m pl „quella“* **jū́dje** *sm pl* = **jū́djь** (R questa *[?]* gente); **té** *agg dim f pl „quelle“* **žené** *sf pl „donne“* (Nom. pl. f.); **tє** *m pl „quegli“* **mǿžjь** *sm pl „uomini“*, **kí** *pron rel „che“* **su blì** *vi ind pft 3plm „c’erano“* **tlǿ** *avv „qui“* **dœn** *agg idf m A „un“ [cf → 2137]* **dą́** *sm Asg „giorno“ = „un tempo“* **tlǿ**

<MS285/c> **Brez. 19. 123.**

2133 butáč *sm sg „botticella“* **za** *cong „per“* **víno** *sn Asg „il vino“* **ál** *cong „o“* **za wódu** *sf Asg „l’acqua“* **nosī́tь** *vi inf „portare“*, **tuó** *pron dim n sg „quello“* **ki** *pron rel „che“* **to** *pron impers n sg „si“* **čǿ** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg „vuole“*, **tó** *clit n sg [„esso“]* **sǿ** *impers „si“* **nesǿ** *vi ind pres 3sg „porta“* **tóu** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep „in“* **ńį** *[→ **on**²] pron pers m Lsg „essa“* = **ńéⁿ**.

<MS285/d> **Brez. 19. 123**

2134 ospodár *sm sg* (R padrone); **ospodíńa** *sf sg* (R padrona)

<MS285/e> **Brez. 19. 123**

2135 pastę́ja *sf sg „letto“* – **tᵘó** *pron dim n sg „quello“* **k** *[→ **ki**³] pron rel „che“ = „su cui“* **se** *pron impers „si“* **spí** *vi ind pres 3sg „dorme“* (R „**kowa**“ non si usa)

<MS285/f> **Brez. 19. 123**

2136 táwœla *sf sg* (tabola *[tavola]*) (tavole *[tavola]*) (R tavolo)

<MS285/g> **Brez. 19. 123**

2137 dœndą́ *agg sost m sg „quello di un tempo“* = **dœndą́ńi** *pl [cf → 2138]*.

<MS285/h> **Brez. 19. 123**

2138 kí *[→ **ki?**²] pron interr „chi“* **te** *[→ **to**² + **je** → **bite**² vi ind pres 3sg „è“]* **tę́** *pron dim m sg „questo“*? **čé** *[→ **če**² cong „se“]* **te** *[→ **to**² + **je** → **bite**² vi ind pres 3sg „è“]* **dą́** *agg num m „uno“*; **čé** *„se“* **sŭ** *vi ind pres 3pl „sono“* **vьč́** *avv comp „più“* **kœj** *[→ **kuj/ku**] cong „di“* **dą́** *agg num sost „uno“ = „se ce n’è più d’uno“*, **tó** *clit n sg [„esso“]* **se** *pron impers „si“* **dⁱé** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg „dice“*: **kè** *[→ **ke?**¹] avv interr „forse che“* **su** *vi ind pres 3pl „sono“* **zą́dni** *agg m pl „gli ultimi“* **tⁱézĭ** *„quelli“*? **te** *art dt m sg* **drúγь** *pron idf m sg „l’altro“* **ǫ́** *[→ **o**²] clit m sg [„egli“]* **če** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **rečì** *vp inf = „dirà“*: **sŭ tⁱézĭ** *„sono quelli“*, **kì** *pron rel „che“* **su blì** *vi ind pft 3plm „c’erano“* **tlǿ** *avv „qui“* **dœn dą́ńi** *[cf **dœndą́ńi** → 2137] „un tempo“* **tlǿ**

<MS286/a> **Brez. 19. 123.**

2139 briéza *sf sg „betulla verrucosa“*, **dą** *agg num m „un“* **xlǿt** *sm sg „albero“*; **dwa xlǿda** *du „due alberi“*, **tri** *A* **xlǿdě** *Apl „tre alberi“*; **tárjь** *„tre“* **xlǿdь** *pl „alberi“* **...**

<MS286/b> **Brez. 19. 123**

2140 ... tárjь *agg num „tre“* **xlǿdь** *pl „alberi“*; **pét** *„cinque“* **xlǿdé** *Gpl „alberi“*; **šǿest** *„sei“* **xlǿdé** *Gpl „alberi“*

<MS286/c> **Brez. 19. 123.**

2141 furtúna *sf sg „fortuna“*, **dišfurtúna** *„sfortuna“*; **dą́** *pron idf m „uno“* **œ** *[= **jœ** → **bite**²] [→ **bite**² vi ind pres 3sg „è“]* **furtunǫ̀** *agg m sg „fortunato“*, – **áli** *cong „oppure“* **dizgračjǫ̀** *„disgraziato“* **...**

<MS286/d> **Brez. 19. 123**

2142 dą́ *pron idf m „uno“* **œ** *[= **jœ** → **bite**²] vi ind pres 3sg „è“* **furtunǫ̀** *agg m sg „fortunato“*, – **áli** *cong „oppure“* **dizgračjǫ̀** *„disgraziato“*; **né** *[= **na** pron idf f „una“ + **jé**]* **furtunǫ́na** *f „fortunata“*, **alpáj** *cong „oppure“* **dizgračjǫ́na** *f „disgraziata“* = „**srénƒa** *sf sg „fortuna“* **al** *cong „o“* **nesrénƒa** *„sfortuna““* (Platischis)

<MS286/e> **Brez. 19. 124.**

2143 tì *pron dim m sg „colui“* **kь** *pron rel „il quale“* **ne** *avv neg „non“* **čū́je** *vi ind pres 3sg „sente“*, **œ** *[= **o** → **o**² clit f sg + **jœ** → **bite**²] vi ind pres 3sg „è“* **γlúx** *agg m sg „sordo“*; **nǿ** *[= **na** → **o**² clit f sg [„essa“] + **je** → **bite**²]* **γlūxá** *f „è sorda“*; **te** *art dt m sg* **γlū́xь** *agg m* **mǿš** *sm sg „l’uomo sordo“*; **ta** *f sg* **γlū́xa** *agg*

f sg **žœná** *sf sg „la donna sorda“*; **dą** *agg num m* **γlū̆x** *sost m sg* (R un sordo)
<MS286/f> **Brez. 19. 124**

2144 tī́skatь *vi inf* (P stringere **já** *pron pers sg* **jє** *pron pers f Asg „la“* **tī́ščį** *ind pres 1sg „stringo“* **riéč** *sf Asg „la cosa“* **– jє́ tiščį́** *„la stringo“ [alias:* ***jє*** *clit sg „io“]*
<MS286/g> **Brez. 19. 124**

2145 pó *prep* **slovéjskę** *ETN agg sost n Lsg „in sloveno“*
<MS286/h> **Brez. 19. 124**

2146 já *pron pers sg „io“* (R **„jást“** non si usa)
<MS287/a> **Brez. 19. 124**

2147 já *pron pers sg „io“* **sǎm ví́dъu** *vi ind pft 1sgm „ho visto“*, **alpáj** *cong „oppure“* **sǎm ví́dъu já**
<MS287/b> **Brez. 19. 125**

2148 zjū́tra *avv* (di mattina); **zájtra** *avv* (R domani); **zjútra γuóda** *avv* (R la mattina presto)
<MS287/c> **Brez. 19. 125**

2149 γuót *sm sg* (R festa); **je** *vi ind pres 3sg „è“* **práznik** *sm sg „festa/giorno festivo“*, **je γuót**
<MS287/d> **Brez. 19. 125**

2150 zájtra *avv* (R domani) **... nás** (T **á** breve) *avv* (R oggi); **wčḗra** *avv „ieri“* **...**
<MS287/e> **Brez. 19. 125**

2151 pàr *prep „da“* **nas** *pron pers Lpl* **drū́zix** *agg idf Lpl* (di *[da]* noi altri)
<MS287/f> **Brez. 19. 125**

2152 dávь *avv „stamane“* **zjū́tra** *avv „di mattina“ = „stamattina“* (davi *slov „stamane“* – R di mattina); **driḗvь** *avv „stasera“*; **snᵘójka** *avv „ieri sera“*; **nancᵘój** *„stasera/stanotte“*
<MS287/g> **Brez. 19. 125**

2153 wčḗra *avv „ieri“*; **onumlǵe** *avv* (onegdaj *[slov =* ***ondaj*** *„allora“) „l'altroieri“ [cf → 1769]*; **ondą́** *avv* (R dopodomani)
<MS287/h> **Brez. 19. 125**

2154 liétos *avv „quest'anno“*; **lā́ni** *avv „l'anno scorso“*; **γliétu** *[→* ***glietu****] avv* (R l'anno prossimo); **onᵘómletē** *avv* (R due anni fa) **...**
<MS288/a> **Brez. 19. 125**

2155 onᵘómletē *avv* (R due anni fa) **„pred** *prep* **lájskiń̨ą** *agg sost n Ssg“ = locuz avv* (R per imitazione dello sloveno) (R non si usa)
<MS288/b> **Brez. 19. 125**

2156 ǵeiń̨ь *avv* (R adesso); **potį** *avv* **= zā́t** *avv* (R dopo); **priḗt** *avv* (R prima)
<MS288/c> **Brez. 19. 125**

2157 já *avv* (R sì); **nǵe** *avv neg „no“*; **če** *[→* ***čeᵎ*** *cong „se“]* **to** *clit n sg [„esso“]* **nⁱé** *[→* ***biteᵎ*** *neg] vi ind pres 3sg „non è“* **jtā́ko** (contractio *[= lat])* *avv „così“*, **nǵe** *„non“* **éjtā́ko** (R così)
<MS288/d> **Brez. 19. 125**

2158 dą́ *pron idf m „uno“* **če** *vi ind pres 3sg mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **rečь** *vp inf = „dirà“*: **to nié** *[→* ***biteᵎ*** *neg] vi ind pres 3sg impers „non è“* **rⁱés** *avv „vero“*; **á** *cong „ma“* **te** *art dt m sg* **drúγь** *pron idf m sg „l'altro“* **ǫ́** *[→* ***oᵎ****] clit m sg [„egli“]* **če rečь** *„dirà“*: **sĭnó** *avv „certo“* **ki** *[→* ***keᵎ****] cong „che“* **té** *[→* ***toᵎ*** *+* ***je*** *→* ***biteᵎ*** *vi ind pres 3sg „è“]* **rⁱḗs** (si, si! è vero) (P proprio questa la verità); **sĭnó** (T **ó** breve) **...**
<MS288/e> **Brez. 19. 125**

2159 ... sĭnó (T **ó** breve) *avv „sì“*; **sáj** *avv „certo“* **ki** *[→* ***keᵎ****] cong „che“* **tḗ** *[→* ***toᵎ*** *+* ***je*** *→* ***biteᵎ*** *vi ind pres 3sg „(lo) è“]*; 1) **to** *pron dim n sg „questo“* **nié** *[→* ***biteᵎ*** *neg] vi ind pres 3sg impers „non è“* **rⁱés** *avv „vero“*. 2) **sáj ki tḗ** *„certo che lo è“*; **sáj = sĭnó**
<MS288/f> **Brez. 19. 125 - 126**

2160 té *[→* ***toᵎ*** *+* ***je*** *→* ***biteᵎ*** *vi ind pres 3sg „è“]* **muj** *agg poss m sg* **sį́** *sm sg* (R questo è mio figlio)
<MS288/g> **Brez. 19. 126**

2161 za *cong* **γnā́tь** *vi inf* **blaγo** *sn Asg* **pā́st** *vi sup*; **náj** *part concess* **ženǫ́** *ind pres 3pl* **bláγo** (R (lascia) che conducano il bestiame)
<MS288/h> **Brez. 19. 126.**

2162 R *[Quello di]* „Prosenico“ *[Prossenicco]* è un dialetto particolare.
<MS289/a> **Brez. 19. 126**

2163 pǫ́j *vp imper 2sg „vai“* **po** *prep* **sǭ́no** *sn Asg „a prendere il fieno“*; **pωjtá** *2pl „andate“* **po sǭ́no** *„a prendere il fieno“*; **čé** *[→* ***čeᵎ*** *cong „se“]* **to** *clit n sg [„esso“]* **jœ** *vi ind pres 3sg impers „ce n'è“* **vъč** *avv comp „più“* **kuj** *cong „di“* **dą́** *agg num sost „uno“* **mi** *[→* ***miz/mis****] prep „tra/di“* **ńⁱémi** *[→* ***onᵎ****] pron pers Spl „loro“ = „se ce n'è più d'uno“*, **tó** *clit n sg* **se** *pron impers „si“* **dⁱé** *[→* ***djati****] vp ind pres 3sg „dice“* **pωjtá** (T **á** breve)
<MS289/b> **Brez. 19. 126**

2164 mi ńⁱémi (più di lori *[= ven; it „loro“]*) *[→ 2163]*; **vìč** *avv comp „più“* **mińⁱémi** (R non „**mińiémi**“) **judī** *sm Gpl* (più di lori di gente) (R tra loro) (med njimi *slov lett: „tra loro“ [= slov: če jih je več]*)
<MS289/c> **Brez. 19. 126**

2165 niémą *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg neg* **kadá** *cong interr*, **mᵘœj** *agg poss m sg* (R non „**muoj**“) **mœ̄š** *sm sg* (P non ho quando, mio uomo) *= „non saprei quando“/„non ne ho il tempo“*
<MS289/d> **Brez. 19. 126**

2166 dan *art idt m „un“* **dⁱélœwăc** *sm sg „operaio“*; **ti** *clit sg [„tu“]* **niémaš** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 2sg* **kadá** *cong interr* **jitì** *vi inf* **za** *prep* **dⁱélœuca** *Asg* (P non hai quando andare come operaio). *[cf → 2165]*
<MS289/e> **Brez. 19. 126**

2167 čé *[→ **če**² cong „se“]* **ti** *pron pers sg „tu“* **ne** *avv neg „non“* **mœ̄reš** *[→ **morieti**] vi ind pres 2sg „puoi“* **já** *pron pers sg* **jc** *clit sg [„io“]* **ne mœ̄rę** *1sg* (R io non posso)
<MS289/f> **Brez. 19. 126**

2168 Óusič *NC m sg „quello degli Ousig(h)“* (sopran.) *[per „soprannome“ cf → 2240]*
<MS289/g> **Brez. 19. 126**

2169 sʰ *[→ **bite**¹]* **mú** *[→ **mieti**] vi ind pft 2sgm mod „avevi da/dovevi“* **prašā̆tь** *vp inf „domandare“*, **ḱí** *[→ **kje?**] cong interr „dove“* **ǫ** *[→ **o**²] clit m sg [„egli“]* **= ḱíj ǫ jé** *vi ind pres 3sg „è“* (devi domandare, dove l’è)
<MS289/h> **Brez. 19. 127**

2170 rečì *vp imper 2sg* **Baštjánu** *NP m*, **rečì**, **nœj** *cong esort/concess [?] „che“* **prídь** *vp imper 2sg estesa alla 3sg* „venga“* **tlœ́** (T non particolarmente breve) *avv „qua“*; **rečì tačⁱē** *avv* **Baštjánu** (R di’ là a Bastiano)
* *Cf → 7.*
<MS290/a> **Brez. 19. 127**

2171 letí (T **í** breve) *vi imper 2sg* (corri); **léti tjē** *[→ **tie**¹] avv* (corri la *[là]*) (R là)
<MS290/b> **Brez. 19. 127**

2172 ál *avv interr „forse che“* **si bī** *vi ind pft 2sgm* **tačⁱē** *avv***?** (R sei stato là?)
<MS290/c> **Brez. 19. 127**

2173 ó *inter* **ʒef** *NP m* (o Giuseppe!) (**Dzef**)
<MS290/d> **Brez. 19. 127**

2174 sté li *avv interr* **snⁱédu?** *vp ind pft 2pl m ‘di cortesia’ „avete mangiato/ha mangiato?“ = ǫ́ [→ **o**²] clit m sg [„egli“]* **e snⁱédu wsú** *agg idf f Asg* **ńœγa** *pron pers m Gsg = agg poss „(la) di lui/la propria“* **róubu** *sf Asg* (R egli ha mangiato tutta la sua roba/proprietà)
<MS290/e> **Brez. 19. 127**

2175 e šóu *vp ind pft 3sgm* (R è andato) (è andato); **ązát** *avv „poi“*, **kár** *avv* **ǫ** *[→ **o**²] clit m sg [„egli“]* **prídě** *vp ind pres/fut 3sg*, **tačⁱē** *avv* **vídi** *vi imper 2sg* (quando che lui viene, tu vederai la *[quando verrà, [lo] vedrai là]*)
<MS290/f> **Brez. 19. 127**

2176 Štⁱéfą *NP m „Stefano“* **nœj** *part concess „che“* **prídě** *vp ind pres 3sg „venga“ = „venga pure“*; **nœj prī́deju** *3pl* (R lascia che vengano)
<MS290/g> **Brez. 19. 127**

2177 tó *pron impers n sg „si“* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha da/deve“* **vídetь** *vi inf*, **kᵘó** *[→ **ka?**] pron interr A* **ma** *vi ind pres 3sg* **jī́me** *sn Asg* **= kè** *[→ **ka?**] pron interr* **o** *[→ **o**²] clit m sg [„egli“]* **ma jī́me** (deve vedere, che nome ha lui = cosa che gha nome *[ven = **cossa che ga nome**]*); **kí** *pron interr „chi“* **more** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg mod „può“* **vⁱédatь** *vi inf „sapere“* **...**
<MS290/h> **Brez. 19. 127**

2178 kí more vⁱédatь, kè o ma jíme = kᵘó ma jī́me *[→ 2177]* (chi può sapere)
<MS291/a> **Brez. 19. 127**

2179 zīmá *sf sg*, **ná** *clit f sg [„essa“]* **čе** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **prī́tь** *vp inf = „verrà“* **zī́má** (T entrambe accentate) *„l’inverno“*; **tćьu** (? **tō̆u**) *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **zī́me** *L* (R d’inverno)
<MS291/b> **Brez. 19. 127**

2180 vílā̆zĭm *sm sg* (primavera); **tćьu** (? **tō̆u**) *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **vílā̆zĭme** *L* (in primavera) **= vílā̆zĭma** *G* (di primavera)
<MS291/c> **Brez. 19. 128.**

2181 lⁱéto *sn sg*, **tćьu** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **liéte** *L „d’estate“*; **séγa** *[→ **se**⁵] agg dim n Gsg* **lⁱéta** *G* (questa estate); **jēsœ̆n** *sf sg*, **tćьu jēsœnĭ** *L „in autunno“* (autunno)
<MS291/d> **Brez. 19. 128**

2182 sniéx *sm sg* (R neve); **nó** *agg num n sg „un“* **koliéno** *sn sg „ginocchio“* **snœ̆γa** *G „di neve“* (P neve fino alle ginocchia)
<MS291/e> **Brez. 19. 128**

2183 ǫ́ *[→ **o**²] clit m sg [„egli“]* **čе** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg mod* **plačā̆tь** *vi inf*, **ǫ néče**

dibánt *avv*, **nœ́** *avv neg „no“* (R vuole pagare, non vuole gratis)

<MS291/f> **Brez. 19. 128**

2184 Kanœ́la *SPN m sg „Cannella“ [lett: „lesina“]* (sopranome *[soprannome]*); **čelejár** *sm sg „calzolaio“*, – **čeréuje** *sm Apl „le scarpe“* **ǫ** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **šíwa** *vi ind pres 3sg „cuce“*

<MS291/g> **Brez. 19. 128**

2185 čelejár *sm sg „calzolaio“*, – **čeréuje** *sm Apl „le scarpe“* **ǫ** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **šíwa** *vi ind pres 3sg „cuce“*

<MS291/h> **Brez. 19. 128**

2186 sáj *inter* **su** *[→ **bite²**] vi ind pres 3pl* **sóusь** *pron idf m pl* **ta** *part raff* **dǒlь** *avv* (R ecco, sono tutti lì); **sóusь** *agg* **jū́djь** *sm pl* (R tutta la gente)

<MS292/a> **Brez. 19. 128**

2187 rā́t *avv* (R abbastanza); **te** *[→ **to²** + **je** → **bite²** vi ind pres 3sg impers „è“]* **mā́sa** *avv* (R troppo)

<MS292/b> **Brez. 19. 128**

2188 te *[→ **to²** + **je** → **bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **mā́sa** *avv* (R troppo)

<MS292/c> **Brez. 19. 128**

2189 dą́ *agg num m „un“* (**miésăc**) **ḿésăc** *sm sg „mese“*; **dwa** *„due“* (**mⁱésca**) **ḿésca** *du [però cf → **dwá su (miésca)**] „mesi“*; **dą́** *„uno“* **te** *[→ **to²** + **je** → **bite²** vi ind pres 3sg „è“]* (**mⁱésăc**) **ḿésăc**, **a** *cong „ma“* **dwá** *„due“* **su** *pl „sono“* (**miésca**) **ḿésca ...**

<MS292/d> **Brez. 19. 128**

2190 ... trí *agg num m A „tre“* **ḿéscœ̆** *sm Apl „mesi“*; **tárjь** *„tre“* **ḿéscь** *pl „mesi“*, – **pét** *„cinque“* **ḿésce** *Gpl*

<MS292/e> **Brez. 19. 128.**

2191 ... ḿésăc *sm sg „mese“* **... márč** *sm „marzo“*, **zát** *avv „poi“* (**jóń**) (giugno); **žḗtńak** *„luglio“*, **avóšt** *„agosto“*; **ženár** *„gennaio“*, **frebrár** *„febbraio“*, **márč**, **abríu** *„aprile“*, **máj** *„maggio“*, **júń** *„giugno“*, **...**

<MS292/f> **Brez. 19. 128 - 129**

2192 (**ḿésăc**) *sm sg „mese“* **... máj** *sm „maggio“*, **júń** *„giugno“*, **žḗtńak** *„luglio“*, **avóšt** *„agosto“*, **bandímjak** *„settembre“*, **otúbœ̆r** *„ottobre“*, **novémbœ̆r** *„novembre“*, **decémbœ̆r** *„dicembre“*

<MS292/g> **Brez. 19. 129**

2193 dní *sm pl „giorni“* = **ʒornáde** *sf pl „giorni“* **ot** *prep „della“* **tiédna** *sm Gsg „settimana“*: **pondḗjak** *sm „lunedì“*, **torák** *„martedì“*, **sriéda** *sf „mercoledì“*, **četœ̆rták** *sm „giovedì“*, **pḗták** *sm „venerdì“*, **sabǒta** *sf „sabato“*, **nedḗja** *sf „domenica“* = **„nediéja“** (Lusevera)

<MS292/h> **Brez. 19. 129**

2194 nedḗja *sf „domenica“* = **„nediéja“** (Lusevera); **po** *prep* **Bárskĭ** *ETN agg f Lsg* **špráxi** *sf Lsg* = **po Bárskı̨** *m* **lœńǵā́ču** *sm Lsg*, – **jьzī́ku** *sm Lsg* (secondo *[la lingua di]* Lusevera)

<MS293/a> **Brez. 19. 129**

2195 xíša *sf sg „casa“* = **„xíša“** (Taipana); **tá** *[→ **ta³**] prep* **dǒma** *locuz avv* (domá *slov „a casa“ [st. in l.]*) = **tá** *part raff* **păr** *prep* **xī́ši** *L „a casa“*; **dimᵘój** *avv* (R a casa *[m. a l.]*)

<MS293/b> **Brez. 19. 129**

2196 sklœ́to *avv* (hitro *slov „presto“*, R presto); **pœj** *[→ **iti**] vp imper 2sg* **sklœ́to** *avv* **dimᵘój** *avv* (R va' in fretta a casa); **šé** *cong* (R anche)

<MS293/c> **Brez. 19. 129**

2197 šé *cong/avv* (R anche/persino); **še já** *pron pers sg „io“* **j** *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **ne** *avv neg „non“* **vię́** *vi ind pres 1sg* **tœγā́** *pron dim n Gsg* (R neppure io so questo) = **olí** *[→ **oli¹**] avv „anche/persino“* **já jє** *[„io“]* **niésǫ** *[→ **bite¹** neg]* **viédu** *ind pft 1sgm „non sapevo“* **tœγā́ tœγā́**

<MS293/d> **Brez. 19. 129**

2198 náš *agg poss m sg „il nostro“* **kapelą́** *sm sg „cappellano“* = **náš ospuót** *sm sg „prete/sacerdote“* = **náš ospuót**

<MS293/e> **Brez. 19. 129**

2199 katéri *pron idf m sg* (qualcheduno *[qualcuno]*)

<MS293/f> **Brez. 19. 129**

2200 kè *[→ **ka?**] pron interr* **te** *[→ **to²** + **je** → **bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **zá** *prep* **dą** → ***dan²*** *pron idf m* **tє** *agg dim m sg „quello“* **mǒš** *sm sg*, **kь** *pron rel* **jœ́ pœ̆ršóu** *vp ind pft 3sgm*? (R che razza/tipo di uomo è venuto) *„che razza di uomo è quello che è venuto?“*; **kè te zą** *[→ **za²** + **an** → **dan²**]* **kozlьč́** *sm sg „capra“* **...**

<MS293/g> **Brez. 19. 129**

2201 kè *[→ **ka?**] pron interr „che razza di“* **te** *[→ **to²** + **je** → **bite²** vi ind pres 3sg „c'è“]* **zą** *[→ **za²** prep + **an** → **dan²** agg idf]* **kozlьč́** *sm sg*

„capra“ **tʲé** *avv raff „là“* **u** *prep „nella“* **xlʲévě** *sm Lsg „stalla“* **= tъ̀u** *[→ **ta**[1] + **u**[1]]* **xlʲévě alpáj** *cong „oppure“* **dóle** *avv „giù“* **u xliévě**; **xliévě** = *„che razza di capra c'è nella stalla?“*

<MS293/h> **Brez. 19. 129**

2202 dwá *agg num sost m „due“* **su šlì** *vp ind pft 3plm „sono andati“* **pȃst** *vi sup „a pascolare“*, **a** *cong „ma“* **dą́** *agg num sost m „uno“* **œ** *[= **jœ** → **bite**[1]]* **tъ́u** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „nella“* **xlʲḗvě** *sm Lsg „stalla“* **réštъu** *vi ind pft 3sgm „è rimasto“* (p. e. **kozlíčь** *sm pl „le capre“*) – **olpúr** *cong „oppure“* **dwá** *agg num sost m A* **sǫ̨ γnńu** *[→ **gnati**[4]] vi ind pft 1sgm „(li) ho condotti“* **pȃst** *„a pascolare“*, **...**

<MS294/a> **Brez. 19. 130.**

2203 ... olpúr *cong „oppure“* **dwá** *agg num sost m A* **sǫ̨ γnńu** *[→ **gnati**[4]] vi ind pft 1sgm „(li) ho condotti“* **pȃst** *„a pascolare“*, **á** *cong „ma“* **dnœʸá** *agg num sost m A* **sœ̆m pústъu** *vp ind pft 1sgm* **tъ́u** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „nella“* **xliévě** *sm Lsg „stalla“*, **za** *prep* **tuó** *pron dim n Asg* **k** *[→ **ke**[3]] locuz cong [→ **zatuo k**] „poiché/per il fatto che“* **ǫ́** *[→ **o**[2]] clit m sg [„esso“]* **nʲe** *[→ **bite**[1] neg]* **mъu** *[→ **morieti**] vi ind pft 3sgm mod „non poteva“* **xodítь** *vi inf „camminare“*, **za tʷó kě ǵe** *[= **jǵe** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **čʷótast** *agg m sg „zoppo“*. – **kî** (= **kíʲ**) *pron interr „chi“* **te** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „c'è“]* **tʲé** *avv raff „là“* **u** *prep „nella“* **xlʲḗvě** *„stalla“*? **...**

<MS294/b> **Brez. 19. 130.**

2204 kî (= **kíʲ**) *pron interr* **te** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „c'è“]* **tʲé** *avv raff „là“* **u** *prep „nella“* **xlʲḗvě** *„stalla“*? (P chi si trova nel porcile, nella stalla)

<MS294/c> **Brez. 19. 130**

2205 tǵe *[→ **to**[2]] clit n sg [„esso“]* **ǵě** *[= **jǵě** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg impers „è“* **γórko** *avv* (R fa caldo, *it* fa caldo); **tǵe ǵě mrás** *sm sg impers „fa freddo“*; **tǵe mĭ** *[→ **to**[2] + **jǵe** → **bite**[2] vi ind pres 3sg impers + **mi** pron pers Dsg]* **mrás** *„ho freddo“*, **tó mь** *Asg* **zьbǵě** *vi ind pres 3sg impers „ho freddo“* **...**

<MS294/d> **Brez. 19. 130**

2206 tǵe mĭ mrás, **tó mь zьbǵě** *[→ 2205]* **tъ́u** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **rǵkě** *sf Lpl „alle mani“*; **nú** *[→ **o**[2]] clit f pl [„esse“]* **mě** *Dsg* **rǵkě** *pl* **bœjȃju** *vi ind pres 3pl „frizzano“* (dolore sotto le unghie) *[cf frl **bujâ** „frizzare, mordicare per irritazione urente“]*; **tǵe mь mrás**, **kè** *[→ **ke**[2]] cong „che“* **nu mĭ** *D* **čejǵ** *[→ **tiet** + inf = fut] [→ 2207]* **...**

<MS294/e> **Brez. 19. 130**

2207 ... tǵe mь mrás *[→ 2205]*, **kè** *[→ **ke**[2]] cong „(tanto) che“* **nu** *[→ **o**[2]] clit f pl [„esse“]* **mĭ** *Dsg* **čejǵ** *vi ind pres 3pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **rǵkě** *sf pl* **bujȃtь** *vi inf = „mi frizzeranno le mani“*

<MS294/f> **Brez. 19. 130**

2208 nǵxót (T entambe accentate, 1 lunga, 2 breve) *sm sg „unghia“*, **dwá** *agg num m „due“* **nǵγtá** *du* (P unghie); **trí** *A* **nȍxtǵe** *Apl*; **tárjь** *„tre“* **nǵxtì** *pl „unghie“*, **pét** *„cinque“* **noxtḗ** *Gpl „unghie“* **...**

<MS294/g> **Brez. 19. 130**

2209 ... pét *agg num „cinque“* **noxtḗ** *sm Gpl „unghie“*; **trí** *A* **noxtǵe** *Apl „tre unghie“*, – **pod** *prep* **nǵxtą** *Ssg „sotto l'unghia“*; **pod noxtḗ** (P sotto le unghie) (Instr. ? pl. s. m.)

<MS294/h> **Brez. 19. 130**

2210 kǵža *sf sg* (R pelle, P pelle); **pot** *prep „sotto“* **kǵžu** *S „la pelle“* = **„pot kóžų“** (Viškuórša) R Instr. s. f. non **„nų“**, ma semplicemente **„nu“**)

<MS295/a> **Brez. 19. 131**

2211 fráṅko *avv* (franco, p. e. R parlare **„franko“**, pronunziare) *„distintamente“*

<MS295/b> **Brez. 19. 131**

2212 ǫ *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **jǵče** *vi ind pres 3sg „piange“*, **jōkȃtь** *inf* (R piangere); **są̆ jǵkъu** *ind pft 1sgm „piangevo/ho pianto“*, **są jōkȃla** *f*

<MS295/c> **Brez. 19. 131.**

2213 čǫ́ *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet**]* **jьtì** *vi inf* **dóu** *[→ **dol**[2]] avv „giù“* **ja** *pron pers sg „io“* (R io voglio andare là)

<MS295/d> **Brez. 19. 131**

2214 mákuj *avv* (R solamente); **sȃm bí** *vi ind pft 1sgm „c'ero“* **mákuj** *„solo“* **já** *pron pers sg „io“* = **máku já** (**jj** = **j**) **ǵej tŭ** *[→ **at(u)**] avv „là“* = **nìč** *pron idf n* **ku** *[→ **kuj/ku**] cong* **já** *„nient'altro che io/ soltanto io“ = „nessun altro che io“*; **sȃm bí ku** *[→ **ku/kuj**] avv* **já** *„c'ero soltanto io“* **jtù = ǵej tŭ ...**

<MS295/e> **Brez. 19. 131.**

2215 sȃm bí ku já jtù = ǵejtŭ = mákůj *avv* (R solamente) *[→ 2214]*; **mákuj tḗ** *pron pers sg „soltanto tu“*; **nìč** *pron idf n sg* **kuj** *[→ **kuj/***

ku] *cong* **tǐ** *„nient'altro che tu“ = „nessun altro che tu“*

<MS295/f> **Brez. 19. 131**

2216 dŏ̄bar *agg m sg „buono/bravo“*; **té** *[→* ***to²*** *+* ***jé*** *→* ***bite²*** *vi ind pres 3sg „è“]* **dą** *art idt m* **dŏ̄băr** *agg m sg* **mȱš** *sm sg „un brav'uomo“*; **té na** *art idt f* **dobrá žœná** (R **œ** alquanto allungata) *sf sg „una brava donna“*

<MS295/g> **Brez. 19. 131.**

2217 otrók (R bambino); **dwá** *agg num m „due“* **otroká** *du „bambini“*, **tárjь** *„tre“* **otrocí** (T **í** breve) *pl „bambini“*; **trí** *A* **otrokœ́** (T **œ́** breve) *Apl*; **pȩ́t** *„cinque“* **otruók** *Gpl „bambini“* **...**

<MS295/h> **Brez. 19. 131**

2218 ... pȩ́t *„cinque“* **otruók** *Gpl „bambini“*; **są̆ šъ̀u** *vi ind pft 1sgm „sono andato“* **s** *prep „con“* **tȩ̄mi** *agg dim m Spl „questi“* **otruóki** *Spl „bambini“*; **są̆ šъ̀u s tién** *sg* **otrokán** (T **á** breve) *sg „con questo bambino“*

<MS296/a> **Brez. 19. 131**

2219 té *[→* ***to²*** *+* ***je*** *→* ***bite²*** *vi ind pres 3sg „è“]* **no** *art idt n* **dobró** *agg n sg* **telœ́** *sn sg* (vitello); **te bȩ̄** *[→* ***to²*** *+* ***je biu]*** *vi ind pft 3sgm „era“* **dą** *art idt m* **dŏ̄băr** *agg m sg* **mȱš** *sm sg „un brav'uomo“*, **tó** *clit n sg [„esso“]* **mi** *pron pers Dsg* **sœ̆** *pron rifl A* **xúdo** *avv* **zdǐ** *vi ind pres 3sg impers „mi dispiace“*, **kĭ** *[→* ***ke²****] cong* **jé umár** *vp ind pft 3sgm „che sia morto“* **...**

<MS296/b> **Brez. 19. 132**

2220 ... œ *[=* ***jœ́*** *→* ***bite¹****]* **umár** *vp ind pft 3sgm „è morto“* **te** *agg dim m sg „quel“* **dóbri** *agg m sg* **mȱš** *sm sg „brav'uomo“*; **ta** *f sg* **dóbra** *f sg* **žœná** *sf sg „quella brava donna“*; **to** *n sg* **dóbre** *n sg* **telœ́** *sn sg „quel buon vitello“*

<MS296/c> **Brez. 19. 132**

2221 kuàrp *sm sg* (corpo, R corpo); **„trupló“** *sn sg „corpo“ [cf → 10]* (R imitazione dello sloveno *[slov* ***truplo*** *= „cadavere“]*)

<MS296/d> **Brez. 19. 132**

2222 ǫ́ *[→* ***o²****] clit m sg [„esso“]* **mĕ** *pron pers Asg“mi“* **xœ̆rbát** *sm sg „la schiena“* **bolí** *vi ind pres 3sg „duole“*; **ǫ́ mĕ trʲébůx** *sm sg „la pancia“* **bolí**; **tó** *clit n sg [„esso“]* **mĕ tѣ́u** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****] prep „nella“* **trʲebŭ̄sœ̆** *Lsg* **bolí** *impers*; **tó mĕ = to mœ̀ tá** *part raff* **za** *prep* **xœ̆rbátą** *Ssg* **bolí** *„mi duole dietro la schiena“* **...**

<MS296/e> **Brez. 19. 132.**

2223 tó mĕ = to mœ̀ tá za xœ̆rbátą bolí *[→ 2222]*; **tlé** *avv „qui“* **wъn** *[→* ***uun¹****] avv „su“* **zá nị** *art idt n Ssg* **rámaną** *sn Ssg* **tó me bolǐ** *„dietro una spalla mi duole“*; **wȕm mi** *[→* ***miz/mis****] prep „su per“* **šĭju** *sf Asg „il collo“* **tó me bolǐ**

<MS296/f> **Brez. 19. 132.**

2224 šĭja *sf sg* (R collo)

<MS296/g> **Brez. 19. 132**

2225 nȯ́ *[=* ***na*** *→* ***o²*** *clit f sg „essa“]* **mœ̆** *pron pers Asg“mi“* **= na mœ̆ γláwa** *sf sg „la testa“* **bolí** *„duole“* **zá** *cong „da“* **umrʲéti** *vp inf „morire“*

<MS296/h> **Brez. 19. 132**

2226 zá *cong „da“* **umrʲéti** *vp inf „morire“* (R Inf. **-ti**, non **-tь**). – R in generale assenza di semivocali, tranne che in unione con **r**. – cioè di semivocali qualitative)

<MS297/a> **Brez. 19. 132.**

2227 rā̆me *sn sg* (P spalla); **γóri** *[→* ***ore/-i²****]* *avv* **na** *prep* **rā̆mani** *L „su, sulla spalla“*

<MS297/b> **Brez. 19. 132**

2228 jȩ́zero *sn sg „lago“*; **dvʲé** *agg num n „due“* **jȩ́zeri** *du „laghi“*, **trí jȩ́zera** *pl „tre laghi“*; **pȩ́t** *„cinque“* **jȩ́zer** *Gpl „laghi“*

<MS297/c> **Brez. 19. 133**

2229 ná *agg num f „una“* **citā̆t** *sf sg*; **dvʲé** *„due“* **citā̆di** *du* (R città); **trí citā̆di** *pl „tre città“*, **pȩ́t** *„cinque“* **citadǐ** *Gpl „città“*; **tá** *part raff* **pot** *prep „sotto“* **citā̆dju** *Ssg „la città“*, **tѣ́ᵘ** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****] prep „in“* **citā̆di** *Lsg „città“*; **tá za** *prep* **citā̆dju** *S „dietro la città“*, **...**

<MS297/d> **Brez. 19. 133.**

2230 tá *part raff* **za** *prep* **citā̆dju** *sf Ssg „dietro la città“*; **tá nat** *prep* **citā̆dju** *S „sopra la città“*; **sàm păršѣ́u** *vp ind pft 1sgm „sono venuto“* **są̆** *avv „qua“ = „sono tornato“* **ot** *prep „dalla“* **citā̆di** *G „città“*

<MS297/e> **Brez. 19. 133**

2231 mlā̆ka *sf sg „prato acquitrinoso“* **jœ̆** *vi ind pres 3sg „è“* **tᵘó** *pron dim n sg „quella cosa“*, **kь** *pron rel „che/dove“* **ná** *→* ***o²*** *clit f sg [„essa“]* **wȱda** *sf sg „l'acqua“* **stojǐ** *vi ind pres 3sg „ristagna“* **anú** *cong „e“* **tráwa** *sf sg „l'erba“* **rāstȩ̄** *vi ind pres 3sg „cresce“*; **tѣ̀u** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****] prep „nel“* **jȩ́zeri** *sn Lsg „lago“*, **ná ne** *avv neg „non“* **rāstȩ̄ tráwa** *„cresce l'erba“*, **té** *[→* ***to²*** *+* ***je*** *→* ***bite²*** *vi ind pres 3sg „c'è“]* **kuj** *[→* ***ku/kuj****] avv* **wóda** (R è solo acqua) **...**

<MS297/f> **Brez. 19. 133.**

2232 **tъu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „nel“* **jẽzeri** *sn Lsg „lago“* **ná** → ***o***[2] *clit f sg [„essa“]* **ne** *avv neg „non“* **rāstẽ tráwa** *„cresce l'erba“*, **té** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „c'è“]* **kuj** *[→ **ku/kuj**] avv* **wóda** (R è solo acqua); **ókъu** *prep „attorno“* **jẽzera** *Gsg „al lago“* **na tráwa rāstẽ** *„l'erba cresce“*

<MS297/g> **Brez. 19. 133**

2233 **dv**[i]**é** *agg numf „due“* **mlā́ki** *sf du „prati acquitrinosi“*, **trí mlā́kœ** *pl „tre prati acquitrinosi“*, **pét** *agg num „cinque“* **mlā́k** *Gpl „prati acquitrinosi“*; **tá** *part raff* **nad** *prep* **mlā́ku** *Ssg „sopra il prato acquitrinoso“*, **tá nad jẽzerą** *sn Ssg „sopra il lago“* **...**

<MS297/h> **Brez. 19. 133**

2234 „Sopranomi“ *[soprannomi] [per „soprannome“ cf → 2240]*

Mrā́zi *NC m pl „i Mras“*, **tá** *part raff* **pẽr** *prep* **Mrā́ze** *L „dal Mras/da quello dei Mras“* = **Mrás*** *m sg [„freddo“]*

tá pẽr Debelṍne *NC m Lsg „dal Debelòn/da quello dei Debelòn“* = **Debelǫ́** *[→ 2102] m sg*,

tá pẽr Wóuku *NC m Lsg „dal Vouch/da quello dei Vouch [„lupo“]“* = **Wóuk** *m sg*

tá pẽr Škarbā́ne *ETN/NC m Lsg „dallo Scarbàn/da quello degli Scarbàn“ [„abitante di Sgarbàn“]* = **Škarbą́** *m sg*

tá pẽr Ʒéfu *NP m L „da Zef (Beppe)“* **Kṍntu** *NC m Lsg „quello dei Cont [„conte“]“* = **Kónt** *m sg*

tá pẽr Subī́ke *NC m Lsg „dal Subig/da quello dei Subig“* = **Subík** *m sg*

tá pẽr Mrázičů *NC m Lsg „dal Mrasich/da quello dei Mrasich“* = **Mrázič** *m sg* (= **Mras**) = **Mrázičе** *L* = **Mráze** (Loc. s. m.)

(2 krat *slov „due volte“*) **tá pẽr Katarī́ne** *NC m Lsg „dal Catarìn/da quello dei Catarìn“* = **Katarį́**** *m sg*,

tá pẽr Štúrmičе *NC m Lsg „dallo Sturmig/da quello degli Sturmig“* = **Štúrmič** *m sg* = **Štúrmičů** *L*

γóre *[→ **ore/-i**[2]] avv „sopra“* **u** *prep „nel“* **Štúrmičе** *TOP sm Lsg* **bṍrku** *sm Lsg „borgo di Sturmig [= Sturma]“*

pẽr Uxā́ne* *NC m Lsg „dall'Ucàn/da quello degli Ucàn“* = **Uxą́** *m sg*

pẽr Tíčarje† *NC m Lsg „dal Ticiar/da quello dei Ticiar [„uccellatore“]“* = **Tíčār** *m sg*

pẽr Pā́skičе *NC m Lsg „dal Paschig(h)/da quello dei Paschig(h)“* = **Pā́skič** *m sg*

(P continua)

** Abitavano in Borgo di sopra. La casa è crollata con il terremoto del 1976, perciò si sono trasferiti a Nimis, dove oggi vivono i nipoti [MSP].*

*** Si sono trasferiti 'in Friuli' dopo il terremoto (1976) [MSP].*

**** Possiedono ancora la casa a Montemaggiore: i genitori sono morti, una figlia è andata sposa a Platischis, ma è morta giovane, un figlio (di 35 anni) vive a Campo di Bonis [MSP]. L'informatrice ignora il significato del termine **uhàn**.*

† Non risiedono più a Montemaggiore, ma ci tornano saltuariamente [MSP].

<MS298> **Brez. 19. 133 - 134.**

2235 Masc. R al sing. accento non sulla desin., al pl., invece, sulla desin., Nom. pl. **á**.

[trasl] ***strug*** *„pialla“* – ***strugá*** *pl „pialle“*

lug *„prato“* – ***lugá*** *pl „prati“*

glaz *„occhio“* – ***glazá*** *pl „occhi“*, g. pl. ***gláz*** *„degli occhi“*

póvar *„cuoco“* – pl. ***povará*** *„cuochi“*, ***-óv*** *Gpl „dei cuochi“*, ***-ám*** *Dpl „ai cuochi“*

<MS298vs>

2236 (P continuazione)

„Sopranomi“ *[soprannomi] [per „soprannome“ cf → 2240]*

tá *part raff* **pẽr** *prep* **Dikrā́se** *NC m Lsg „dal Dicràs/da quello dei Dicràs“* = **Dikrás** *m sg*

tъu *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Brénče** *MICR sm Lsg [→ **Brenč***]* **bṍrku** *sm Lsg „nel borgo di B…“*

tié *avv raff „là“* **pẽr** *prep „dai“* **Biéliex** *NC m Lpl „Bielich“* = **Biélič**, pl. **Biéliči**

pẽr Baštjā́ne *NC m Lsg „dal Bastiàn/da quello dei Bastiàan“* = **Baštją́** *m sg*

tà pẽr Muzṍne *NC m Lsg „dal Musòn/da quello dei Musòn“* = **Muzǫ́*** *[„muso“]* (R allungata) *m sg*

pẽr Zatlánciјъx *NC m Lpl „dagli Zatlanaz“* = **Zatlā́năc**** *m sg*, pl. **Zatlā́nci**

tié pẽr Ḿinṹtь *NC m Lsg „là dal Minùz/da quello dei Minùz“*, **Ḿinṍt** *m sg*

tié pẽr Ʒéfu *[→ **Zef**] NP m L „là da Zef (Beppe)“* **Ḿikṍnu** *NC m Lsg „il Micòn/dei Micòn“* = **Ḿikǫ́** *m sg*

tié pẽr Ṕirī́ne *NC m Lsg „là dal Pirìn/da quello dei Pirìn“* = **Ṕirį́** *m sg [cf frl **Pirìn** „Pierino“]*

Skā́ličār* *NC m sg „lo Scaliciar/quello degli Scaliciar“* = **pẽr Skā́ličārje** *Lsg „dallo/da quello degli Scaliciar“*

pǫ̀r Levǻne *NC m Lsg „dal Levàn/da quello dei Levàn“ [cf frl* ***levàn*** *„lievito“]* = **Levą́** *m sg*
tié pĕr Čušíṅkь *NC f Lsg „là dalla Zussina/ da quella degli Zussino“* = **Čušíṅka** *f sg*
tié pĕr Ʒéfu *[→* ***Zef****] NP m L „là da Zef (Beppe)“* **Kŏcu** *NC m Lsg „il Coz/quello dei Coz“* = **Kóc** *m sg*
tié pĕr Tomažźne *NC m Lsg „là dal Tomasìn/ da quello dei Tomasìn“* = **Tomažį́** *m sg*
(P continua)
** Si sono trasferiti 'in Friuli' dopo il terremoto (1976) [MSP].*
*** Non vivono più in paese. Due figli si sono trasferiti nell'Udinese [MSP].*
**** Si sono trasferiti 'in Friuli' già prima del terremoto [MSP].*

<MS299> **Brez. 19. 134 - 135.**

2237 Masc. R Accento al sing. non sulla desin., al pl. sulla desinenza:
[trasl] ***sád*** *sm sg „giardino“*, ***sáda*** *Gsg „del giardino“* – pl. ***sadý*** *„giardini“*, – ***sadóv*** *Gpl „dei giardini“* (R Declinaz. **-a** ed **i**; – analogia) (cf. sanscr., greco)
chód *sm sg „andamento“*, ***chóda*** *Gsg „dell'andamento“ – pl* ***chodý*** *„andamenti“*, loc. s. ***chodú.*** –
cvet *sm sg „fiore“* – pl. ***cvetý*** e ***cvetá*** *„fiori“*
mech *sm sg „pelliccia“ – pl* ***mechí*** e ***mechá*** *„pellicce“*

<MS299vs>

2238 (P continuazione)
tié *avv raff* **pĕr** *prep* **Matíjĭ** *NP m L „là da Mattia“* **Tŏnu** *NC m Lsg „il Ton/quello dei Ton“* = **Tǫ́*** *m sg*
tié pĕr Ʒéfu *[→* ***Zef****] NP m L „là da Zrf (Beppe)“* **Tŏnu** *NC m Lsg „il Ton/quello dei Ton“*
dolé *avv „giù“* **pĕr** *„dal“* **Drĕńace** *NC m Lsg „dal Dregnaz/da quello dei Dregnaz* = **Drĕńac**** *m sg*
tié pĕr Mŏce *NC m Lsg* = **Móc** *m sg „il Moch/ quello dei Moch“*
tié pĕr Kolǻrjьx *NC m Lpl „là dai Colar“* = **Kolǻr***** *m sg „il Colar/quello dei Colar [„carradore“]“*, pl. **Kolǻrjь**
tié pĕr Škovǽrtu *NC m Lsg „là dallo Scovert/da quello degli Scovert“* = **Škovǽrt†** *m sg [„scoperto“]*
jĭ́mĕ *sn sg „nome“*; **ot** *prep „di“* **xĭ́še** *sf Gsg „casa“*
to *clit n sg [„esso“]* **sù** *vi ind pres 3pl „sono“* **jĭ́mana** *„i nomi“* **ot xĭ́š** *Gpl „delle case“* (sopranomi *[soprannomi]*) *[per „soprannome“ cf → 2240]*)
** Non vivono più in paese: un figlio vive a Ramandolo [MSP].*
*** Si sono trasferiti 'in Friuli' dopo il terremoto (1976) [MSP].*
**** Si sono trasferiti 'in Friuli' [MSP].*
† C'erano due famiglie con questo NC, ma sono entrambe emigrate in Francia, donde rientrano durante l'estate [MSP]

<MS300> **Brez. 19. 135.**

2239 **tá** *part raff* **nad** *prep* **mlǻku** *Ssg "sopra il prato acquitrinoso“*, **tá nad jĕ́zerą** *sn Ssg „sopra il lago“*; **tá** *part raff* **pod** *prep „sotto“* **mlǻku** *Ssg „il prato acquitrinoso“*; **tь̂ᵘ** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****] prep „nel“* **mlǻki** *Lsg „prato acquitrinoso“*; **wъ̀n** *[→* ***uon¹****]* **z** *locuz prep „fuori dal“* **mlǻkœ** *Gsg*, **wъ̀n z jĕ́zera** *„fuori dal lago“*.

<MS301/a> **Brez. 19. 133**

2240 **jĭ́mĕ** *sn sg „nome“*; **ot** *prep „della“* **xĭ́še** *sf Gsg „casa“*; **to** *clit n sg [„esso“]* **sù** *vi ind pres 3pl „sono“* **jĭ́mana** *„i nomi“* **ot xĭ́š** *Gpl „delle case“* (sopranomi *[soprannomi]*) *[per „soprannome“ cf → 2240]*; **końǫ́** *sm sg „cognome“*, **...**

<MS301/b> **Brez. 19. 135**

2241 **końǫ́** *sm sg „cognome“*; **k** *[→* ***ka?****] pron interr A „che cosa“* **ó** *[→* ***o²****] clit m sg [„lui“ = „Lei“]* **ma** *[→* ***mieti****] vi ind pres 3sg 'di cortesia' „ha“* **za** *prep „per“* **ṅ** *[→* ***dan²*** *agg idf m A] „un“* **końǫ́** *A* (che cognome ha lui?); **kè** *[→* ***ka?****] pron interr* **nu** *[→* ***o²****] clit m pl 'di cortesia' [„essi“ = „Loro/Lei“]* **majú** *3pl 'di cortesia'* **zá nœ** *Apl* **końǫ́nĕ** *Apl* (che cognome hanno loro? essi?). **jĭ́mĕ** *sn sg* (R nome, *it* nome)

<MS301/c> **Brez. 19. 135**

2242 **jĭ́mĕ** *sn sg* (R nome, *it* nome)

<MS301/d> **Brez. 19. 135**

2243 **nú** *[→* ***o²****] clit m pl [„essi“]* **čejú** *vi ind pres 3pl mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **prĭ́tь** *vp inf* **drⁱévĕ** *avv* **dimuój** *avv* (R essi torneranno a casa stasera)

<MS301/e> **Brez. 19. 136**

2244 **klǻsti** *vi inf „apporre“* **jĭ́mana** *sn Apl „i nomi“*; **čemó** *[→* ***tiet****] vi ind pres 1pl mod* **loštì** *vp inf* **jĭ́mana** (vogliamo porre i nomi);

čemó loštì tъù *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „nel“* **líbri** *sm Asg „quaderno“* **...**
<MS301/f> **Brez. 19. 136**

2245 ... čemó *[→ **tiet**] vi ind pres 1pl mod „vogliamo“* **loštì** *vp inf „porre“* **tъu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „nel“* **líbri** *sm Asg „quaderno“*; **čemó zapísátь** *vp inf „scrivere“* **tъu líbri**; **dą** *agg num m „un“* **líbri** *sm sg „quaderno“* **...**
<MS301/g> **Brez. 19. 136**

2246 ... dą *agg num m „un“* **líbri** *sm sg „quaderno“*; **dwá** *„due“* **líbrina** *du „quaderni“*, **tárji** *„tre“* **líbrińi** *pl „quaderni“*, **štírjь** *„quattro“* **líbrińi** *pl „quaderni“*, **...**
<MS301/h> **Brez. 19. 136**

2247 ... štírjь *agg num m „quattro“* **líbrińi** *sm pl „quaderni“*, **pét** *A „cinque“* **líbrinъ̌** *Gpl „quaderni“*; **man** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ho“* **trí** *A* **líbrinъ̌** *Apl „quaderni“*; **man štíri** *A* **líbrinъ̌**
<MS302/a> **Brez. 19. 136**

2248 políčě *sf pl* (P scaffali); **ná** *agg num „uno“* **políca** *sg* (P scaffale); **œ** *[= **jæ** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „c'è“* **špéx** *sm sg „il lardo“* **tána** *[→ **ta**[1] + **na**[2]] prep „sullo“* **políci** *Lsg „scaffale“* **...**
<MS302/b> **Brez. 19. 136**

2249 ... œ *[= **jæ** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „c'è“* **špéx** *sm sg „il lardo“* **tána** *[→ **ta**[1] + **na**[2]] prep „sullo“* **políci** *sf Lsg „scaffale“*; **mán** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ho“* **dostí** *avv „molto“* **špexá** *Gsg „lardo“* **ánu** *cong „e“* **dŏbăr** *agg m Asg* **špéx** *A „buon lardo“*; **dostí** (T **í** breve) (R non „**dostь**“)
<MS302/c> **Brez. 19. 136**

2250 mán *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ho“* **dostí** *avv „molto“* **špexá** *Gsg „lardo“* **ánu** *cong „e“* **dŏbăr** *agg m Asg* **špéx** *A „buon lardo“*; **tó** *clit n sg [„esso“]* **mi** *pron pers Dsg* **sě** *pron rifl A* **xúdo** *avv* **zdí** *vi ind pres 3sg impers „mi dispiace“*, **ḱ** *[→ **ke**[2]] cong „che“* **jé** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **γa** *pron pers m Gsg* **n**[i]**émą** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 1sg „non ne ho“* **šǵe** *avv* (R ancora) = *„mi dispiace di non averne dell'altro“*
<MS302/d> **Brez. 19. 136**

2251 dostí (T **í** breve) (R non „**dostь**“).
<MS302/e> **Brez. 19. 136**

2252 ... tó *clit n sg [„esso“]* **mi** *pron pers Dsg* **sě** *pron rifl A* **xúdo** *avv* **zdí** *vi ind pres 3sg impers „mi dispiace“*, **ḱ** *[→ **ke**[2]] cong „che“* **jé** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **γa** *[**špexá** Gsg „lardo“ ?: cf → 2250] pron pers m Gsg* **niémą** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 1sg „non ne ho“* **šǵe** *avv* (R ancora) *„dell'altro“*; **čé** *[→ **če**[2] cong „se“]* **sǎm bi viédu** *vi ind ppft 1sgm = cond pass „l'avessi saputo“*, **sǫ̨** *[→ **bite**[1]]* **γa** *pron pers m Asg* **tъu** *[→ **tiet**] vi ind pft 1sgm mod „volevo“* **šǵe wzétь** *vp inf „prender(n)e“ = cond pass „ne avrei preso ancora/dell'altro“*; **te** *agg dim m Asg* **bót** *sm sg indecl [→ **tebot**] = locuz avv „quella volta/allora“* **œ** *[= **jæ** → **bite**[1]]* **bí** *vi ind pft 3sgm „è stato“* **dóbъ̌r** *agg m sg „un buon“* **kúp** *sm sg „acquisto“ = „a buon mercato“*, **...**
<MS302/f> **Brez. 19. 136**

2253 ... tebót *avv „allora“* **œ** *[= **jæ** → **bite**[1]]* **bí** *vi ind pft 3sgm „è stato“* **dóbъ̌r** *agg m sg „un buon“* **kúp** *sm sg „acquisto“ = „a buon mercato“*, **a** *cong „ma“* **éńє** *avv „adesso“* **œ** *[→ **bite**[2]] ind pres 3sg „è“* **drǎx** *agg m sg* (R caro) (caro); **šє ńé** *[→ **še**[1]] locuz avv „ancora“* **...**
<MS302/g> **Brez. 19. 136**

2254 ... šє ńé *[→ **še**[1]] locuz avv „ancora“*; **al** *avv interr „forse che“* **té** *[→ **to**[2] + **jé** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **šє ńé éjtu** *avv „qui“* **tᵘõ** *pron dim n sg***? tuõ** (questo è ancora qui)
<MS302/h> **Brez. 19. 136**

2255 săn ʒáu *[→ **djati**] vp ind pft 1sgm*, **ǵe** *[= **jǵe** → **bite**[1]]* **katéri** *pron idf m sg* **nǭsu** *[→ **nesti**[3]] vp ind pft 3sgm* **pá** *cong* **ji** *[→ **bite**[2]] ind pres 3sg „è“* **té** *[→ **te**[5]] avv „là“* **sє ńé** *[→ **še**[1]] locuz avv* (ho detto, qualcheduno ha portato via; ma è ancora là) **= sàṅ kudáu** *vi ind pft 1sgm*, **kǵe** *[**k-** → **ke**[2] cong + **jǵe** → **bite**[1]]* **katéri** *[→ **kateri**[2]]* **nǵesu** *[→ 2256]* **...**
<MS303/a> **Brez. 19. 137.**

2256 ... = sàṅ kudáu kǵe katéri nǵesu *[→ **nesti**[3]]* (credeva *[= credevo]*, che qualcheduno ha portato via); ?) **té šє ńé** (ancora); ?) **páji** (ma) *[cf → 2255]*
<MS303/b> **Brez. 19. 137.**

2257 podrobí *vp imper 2sg* **γa** *pron pers m Asg* (P spezzalo) *„sminuzzalo“*; **podrobí γa z** *[→ **s/z/ʒ**] prep* **nuožą** *sm Ssg „con il coltello“* **= poriéžï** *vp imper 2sg* **γa z nuožą** *„taglialo/ tagliuzzalo con il coltello“*
<MS303/c> **Brez. 19. 137**

2258 sí lï *avv interr* **nastǎvila** *vp ind pft 2sgf „hai forse messo su (= sul fuoco)“* **puléntu**

sf Asg „la polenta“, **ál** *avv interr* **nœ** *[= **na** → **o²** clit f sg + **jœ** → **bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **prĕce** *avv „presto“* **kŭxana** *ppa/agg f sg „cotta“*? = **ál nœ súbit** *avv „subito“* **kŭxana?** (P hai messo (sul fuoco) la polenta)

<MS303/d> **Brez. 19. 137**

2259 **konác** *sm sg „la fine“* **svœ́ta** *sm Gsg „del mondo“* **ćé** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **bitì** *vi inf* = *„ci sarà“*; **sv^{i}ét** *sm sg* (R mondo); **tlœ́** *avv „qui“* **na** *prep* **sviétu** *Lsg* (nel mondo); **dóbǎr** *agg m sg „una buona“* **sviĕt** *„terra“*, **té** *[→ **to²** + **jé** → **bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **na** *art idt f* **dobrá ńíwa** *sf sg „un campo buono“*, **...**

<MS303/e> **Brez. 19. 137**

2260 **... dóbǎr** *agg m sg „una buona“* **sviĕt** *„terra“*, **té** *[→ **to²** + **je** → **bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **na** *art idt f* **dobrá ńíwa** *sf sg „un campo buono“*, **ná** *[→ **o²** clit f sg]* **vœjá** *vi ind pres 3sg „vale“* **dužínte** *agg num [= frl]* **florĭns** *sm pl* (200 fl.) **mó** *cong „ma“* **ǫ** *clit m sg [„egli“]* **jć** *pron pers f Asg „la“* **ne** *avv neg „non“* **dá** *vp ind pres 3sg „dà“ = „non lo cede“* **náńći** *avv „neanche“* **za** *prep „per“* **kwátri čént** *num „quattrocento“ [= frl]* (400) –; **zœ́** *[→ **za²**]* **ki** *[→ **ki¹⁴**] locuz cong [→ **zak(i)¹**] „poiché“* **te ná dobrá ńíwa** *„è un campo buono“* **...**

<MS303/f> **Brez. 19. 137**

2261 **... mó** *cong „ma“* **ǫ** *clit m sg [„egli“]* **jć** *pron pers f Asg „la“* **ne** *avv neg „non“* **dá** *vp ind pres 3sg „dà“ = „non lo cede“* **náńći** *avv „neanche“* **za** *prep „per“* **kwátri čént** *num „quattrocento“ [= frl]* (400) –; **zœ́** *[→ **za²**]* **ki** *[→ **ki¹⁴**] locuz cong [→ **zak(i)¹**] „poiché“* **te** *[→ **to²** + **je** → **bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **ná dobrá ńíwa** *„un campo buono“*

<MS303/g> **Brez. 19. 137**

2262 **ké** *[→ **ka?**] pron interr „cosa“* **to** *clit n sg [„esso“]* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **jímœ** *sn Asg „nome“* **ta** *agg dim f sg* **riĕč** *sf sg*? (cosa vuol dire quella cosa?); **talœ́** *agg dim f sg* **riĕč** (questa cosa)

<MS303/h> **Brez. 19. 137 - 138**

2263 **nó** *agg num n „una“* **oknó** *sn sg „finestra“*; **dvié** *n „due“* **okní** (T breve) *du „finestre“*; **trí** *n „tre“* **ókna** *pl „finestre“*; **pćt** *„cinque“* **oknĕ́** *Gpl* = **pćt ǒką. – nú** *[→ **o²**] clit m pl [„esse“]* **me** *pron pers Dsg „mi“* **kóštaju** *vi ind pres 3pl „costano“* **...**

<MS304/a> **Brez. 19. 138**

2264 **... nú** *[→ **o²**] clit m pl [„esse“]* **me** *pron pers Dsg „mi“* **kóštaju** *vi ind pres 3pl „costano“* **wsáko** *agg idf n sg „ogni“* **oknó** *sn sg „finestra“* **ósą** *agg num „otto“* **flurĭ́ne** *sm Gpl „fiorini“*

<MS304/b> **Brez. 19. 138**

2265 **mĕ́štri** (P maestro che dipinge, capo) *sm sg „mastro“*; **mą** *vi ind pres 3sg „ho“* **mĕ́štrina** *Asg „un mastro“* **ta** *[→ **tan²**] avv raff* **dŏle** *avv „laggiù“*, **ǫ́** *clit m sg [„egli“]* **mi** *pron pers Dsg „mi“* **diĕ́la** *vi ind pres 3sg „lavora“ = „lavora per me“* – **k^{u}ó** *[→ **ka?**]* **ǫ diéla** *„cosa fa“*? **ǫ́ mi zmažŭ́je** *vi ind pres 3sg „mi imbianca“* **...**

<MS304/c> **Brez. 19. 138**

2266 **... kuó** *[→ **ka?**]* **ǫ** *clit m sg [„egli“]* **diéla** *„cosa fa“*? **ǫ́ mi zmažŭ́je** *vi ind pres 3sg „mi imbianca“* (da *[dà]* la prima mano di bianchizar *[= ven „imbiancare“]*) (maže *slov „imbianca“*)

<MS304/d> **Brez. 19. 138**

2267 **miér** *sm sg* (P muro, parete); **dwá** *agg num m „due“* **miéra** *du „muri“*, **tárji** *„tre“* **mierì** (T breve) *pl*; **trí** *A* **mierè** (T **é** breve) *Apl*; **pćt** *„cinque“* **mierĕ́** (Gen. pl.) **...**

<MS304/e> **Brez. 19. 138**

2268 **... pćt** *agg num „cinque“* **mierĕ́** *sm* (Gen. pl.) *„muri“*; **tá** *part raff* **pod** *prep „sotto“* **mierą́** *Ssg „il muro“* = **tá pod miérą**; **tá za** *prep „dietro“* **miérą** *Ssg*; **tá pǎr** *prep „vicino al“* **miére** *Lsg „muro“*

<MS304/f> **Brez. 19. 138**

2269 **jĕ́dą** *pron idf m sg „nessuno“* **ǫ** *clit m sg [„egli“]* **nĕ́ĉe** *vi ind pres 3sg mod neg* **prĭ́ti** *vp inf* (R neanche uno vuole venire); **wsák** *pron idf m sg „ognuno“* **œ** *[= **jœ** → **bite¹**]* **šɩu** *vp ind pft 3sgm „è andato“* **na** *prep* **swó** *agg poss n Asg* **diélo** *sn Asg* (P al suo proprio lavoro) = **na diélo sœbœ́** *pron rifl G „di sé stesso“ = agg poss „suo“*

<MS304/g> **Brez. 19. 138**

2270 **œ** *[= **jœ** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **tɩu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **skarsĕ́lu** *s* (Loc. s. f.) **nuóš** *sm sg* (P il coltello è nel cassetto); **dwá** *agg num m „due“* **nuožá** *du „coltelli“*, **tárjĭ** *„tre“* **nuoží** *pl*, **trí** *A* **nuožœ́** *Apl*, **pćt nuožĕ́** *Gpl „cinque coltelli“*

<MS304/h> **Brez. 19. 138**

2271 cognomi:
Štúrma *CO „Sturma“*, pl. **Štúrme** *CO „gli Sturma“*

(borgo di Sturma)
Krȃcina *CO „Cracina“*
pl. **Čušíni** *CO „gli Zussino“* = sing. **Čušį** (= **Čušíno**) *„Zussino“*
Tѡmažį *CO „Tomasino“*, pl. **Tѡmažíńi** *„i Tomasino“* **...**
<MS305/a> **Brez. 19. 139**

2272 cognomi:
Tѡmažį *CO „Tomasino“*, pl. **Tѡmažíńi** *„i Tomasino“*; **Tѡmažíńi** *„Tomasino“* **se** *pron rifl A* **klíče** *vi ind pres 3sg „si chiamano“* **vьč** *avv comp „più“* **miń^{i}émi** *„di loro“ = „più d'uno“ [cf →2163, 2164]*
<MS305/b> **Brez. 19. 139**

2273 **kè** *[→ **ka?**] pron interr „che cosa“* **nu** *[→ **o**^{2}] clit m pl [„loro“]* **majú** *vi ind pres 3pl „hanno“* **zá** *prep „per“* **nœ** *agg idf f Apl* **końѡne** *Apl „cognomi“* **tьu** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep „a“* **Br^{i}ézjь** *TOP sf Lsg „Montemaggiore [„bosco di betulle“]“***?** *= „che cognomi hanno a Montemaggiore?“* = **Briézjє** *sn sg „(a) Montemaggiore“* **su** *vi ind pres 3pl „ci sono“* **Štȗrme** *CO „gli Sturma“* **ánu** *cong „e“* **Tѡmažíńi** *„i Tomasino“*, **ánu** *„e“* **Čušíńi** *CO „gli Zussino“*, **ánu** *„e“* **Krȃcine** *CO „i Cracina“*, **drúzix** *agg idf Gpl „(di) altri“* **końѡne** *Gpl „cognomi“* **jьx** *pron pers Gpl* **nié** *[→ **bite**^{2} neg] vi ind pres 3sg impers „non ce ne sono“*, **kuj** *[→ **kuj/ku**] cong „che“* **tiézi** *pron dim m pl „questi/quelli“*
<MS305/c> **Brez. 19. 139.**

2274 **Briézja** *TOP sf sg „Montemaggiore [„bosco di betulle“]“* – **Briézji** *[**tńu Briézji**: cf → 2273] L „a Montemaggiore“* = **Briézjє** *sn sg*; **săm** *[→ **bite**^{1}]* **bí** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **tńu** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep „a“* **Briézjĭ** = **Br^{i}ézjь** *L „Montemaggiore“*. **jє** *clit sg [„io“]* **γrę́** *vi ind pres 1sg „vado“* **γór** *[→ **gor**^{1}] avv „su“* **u** *prep „a“* **Briézja** *n Apl*; **sàm păršńu** *vp ind pft 1sgm „sono venuto“* **dóu** *avv „giù“* **z** *prep „da“* **Briézьj** *Gpl „Montemaggiore“* **...**
<MS305/d> **Brez. 19. 139.**

2275 **... sàm păršńu** *vp ind pft 1sgm „sono venuto“* **dóu** *avv „giù“* **z** *prep „da“* **Briézьj** *n Gpl „Montemaggiore [„boschi di betulle“]“* = **z Briézcj**; **dolé** *avv „giù“* **pod** *prep „(da) sotto“* **Briézji** *Spl*; **tá** *part raff* **za** *prep „dietro“* **Briézji** *Spl* **...**
<MS305/e> **Brez. 19. 139.**

2276 **... tá** *part raff* **za** *prep „dietro“* **Briézji** *TOP sn Spl „Montemaggiore [„boschi di betulle“]“*; **jє** *clit sg [„io“]* **γrę́** *vi ind pres 1sg „vado“* **tié** *avv raff „là“* **u** *prep „a“* **Briézja** *Apl*; **jє γrę́ wȉn z** *locuz prep „fuori da“* **Briézcj** *Gpl „Montemaggiore [„boschi di betulle“]“ = „esco da M.“*
<MS305/f> **Brez. 19. 139**

2277 nomi:
m. **Žwą́** *NP „Giovanni“*, **Matíja** *NP „Mattia“*, **Ʒéf** *NP „Zef (Beppe)“*, **Tį** *NP* (Valentino), **Luíʒi** *[→ **Uiʒi**] NP „Luigi“*, **Uštį** *NP* (Augustin *[Agostino]*)
<MS305/g> **Brez. 19. 139**

2278 nomi:
f. **Marȉja** *„Maria“*, **Ána** (**ȃna**) *„Anna“*, **Marjȃna** *„Marianna“*, **Anȗta** *„Annetta“* (= **Ána**), **Lucȉja** *„Lucia“*, **Kȃtra** *„Caterina“*, **Terȇzja** *„Teresa“* – **Terȇzja**
<MS305/h> **Brez. 19. 139**

2279 **mí** *pron pers pl „noi“* **pojemó** *vi ind pres 1pl „preghiamo“* (R **„moliti“** non si usa) **po** *prep* **lȃškį** *ETN agg sost n Lsg „in friulano“* (= **té** *[→ **to**^{2} + **jé** → **bite**^{2} vi ind pres 3sg „cioè“]* **po latįskį** *ETN agg sost n „in latino“*) **alpáj** *cong „oppure“* **pó slovéjskį** *ETN agg sost n Lsg „sloveno“*
<MS306/a> **Brez. 19. 140**

2280 (**latįsko** = *ETN avv „in latino“*); **mí** *pron pers pl „noi“* **pojemó** *vi ind pres 1pl „preghiamo“* **šé** *cong „anche“* **po** *prep* **lȃškį** *ETN agg sost n Lsg „in friulano“*, **mi znȃmo** *vi ind pres 1pl mod „sappiamo“* **p^{i}éti** *inf „pregare“* **pó slovejskį** *ETN agg sost n Lsg „sloveno“* **anú** *cong „e“* **po lȃškį**; **...**
<MS306/b> **Brez. 19. 140**

2281 **kȍkoš** *sf sg „la gallina“* **ná** *[→ **o**^{2} clit f sg] [„essa“]* **nesȍ̃** *vi ind pres 3sg „fa/depone“* **jȃje** *sn Asg* (P l'uovo); **no** *agg num n „un“* **jȃje = dnó jáje** *sg „uovo“*, **trí** *„tre“* (**jáje**) **jȃjca** *pl*; **pét jȃjc** *Gpl* (P 5 uova – ? ovetti *[evidentemente -**ce** di **jajce** è avvertito come marca di diminutivo]*)
<MS306/c> **Brez. 19. 141**

2282 **brȃti** *vi inf* (R leggere); **já** *pron pers sg „io“* **ne** *avv neg „non“* **zną́** *vi ind pres 1sg mod „so“* **brȃti**; **są́** *[→ **bite**^{1}]* **sȍ̀** *pron rifl A* **naúčьu** *vp ind pft 1sgm „ho imparato“* **taljȃ** *ETN agg sost Asg „l'italiano“* **po** *prep „per“*

sviétu *sm Lsg „il mondo“*, **kár** *cong „quando“* **są̆ xodъu** *vi ind pft 1sgm „andavo“* **tá** *part raff* **na** *prep „in“* **hajzimbǫ́** *sm [A ? cf → 2407] sg* (T ferrovia *[qu „(terra di) emigrazione“: cf Fagg I, pag. 688 sotto la voce* ***lasimpon***) (**h̲** aspiratione) *[cf ted* ***Eisenbahn***, *slov carinziano* ***âjzempon*** *← austr bav*, *Str: 80. Qui* ***hajzimbǫ́*** *sta per* ***hajzimpǫ́****: cf → 2407]*

<MS306/d> **Brez. 19. 141.**

2283 hárš *sf sg*, **dostí** *avv* **hárži** *Gsg „molta segale“* (R segale); **wčenńca** *sf sg* (R frumento)

<MS306/e> **Brez. 19. 141.**

2284 brấti *vi inf „raccogliere“* **s^{i}ćrăk** *sm Asg „il granoturco“*; **čemó** *vi ind pres 1pl mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **jĭtì** *vi inf = „andremo“* **ś^{i}ćrak** *A* **brất** *sup „a raccogliere il granoturco“*

<MS306/f> **Brez. 19. 141**

2285 petelı́ *sm sg „gallo“*, **dwá** *agg num m „due“* **petelína** *du „galli“*; **dvié** *f „due“* **kǫ́koši** *sf du „galline“*, **tárjь** *m „tre“* **petelíńi** *pl „galli“* **... mą** *[→* ***mieti****] vi ind pres 1sg „ho“* **trí** *A „tre“* **petelı́nœ** *Apl „galli“* **...**

<MS306/g> **Brez. 19. 141**

2286 ... mą *[→* ***mieti****] vi ind pres 1sg „ho“* **trí** *Am „tre“* **petelı́nœ** *sm Apl „galli“*; **kǫ́koši** *sf pl „le galline“* **nu** *[→* ***o²****] clit f pl [„esse“]* **xǫ́diju** *vi ind pres 3pl „vanno“* **s** *prep „con“* **petelı́ni** *Spl „i galli“* (**ni = ńi**; **ny = ni**)*

* *La nota allude all'esito di plsl* ***i*** *e rispettivamente* ***ы*** *– trasl* ***y*** *– delle desinenze di nominativo in* ***petelíńi*** *[→ 2285] e dello strumentale in* ***petelı́ni****.*

<MS306/h> **Brez. 19. 141**

2287 trí *agg num f „tre“* **kǫ́koši** *sf pl „galline“*; **z** *[→* ***s/z/ž****] prep „con“* **ńę** *agg num m S „un“* **petelı́ną** *sm Ssg „gallo“*, **z nǫ́** *agg num S* **kokošjǫ́** (colla gallina) *„con una gallina“*

<MS307/a> **Brez. 19. 141**

2288 mą *[→* ***mieti****] vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo“* **spiéti** *vp inf „recitare“* **ǫ́čenǫ́š** *sm Asg „il padrenostro“ –* **očá** *[→* ***oća****] sm sg* (R padre)

<MS307/b> **Brez. 19. 142**

2289 očá *[→* ***oća****] sm sg* (R padre); **brấtar** *sm sg „fratello“*; **sestrá** *sf sg „sorella“*; **bárba** *sm sg* (zio) **...**

<MS307/c> **Brez. 19. 142**

2290 ... bárba *sm sg* (zio); **mǫ́j** *agg poss m sg „il mio“* **te** *pron dim m sg „quello“* **stấri** *agg m sg „vecchio“* **= mœj dœ̀t** *sm sg „mio nonno“*; **hóbadwá** (**h̲** aspir.) *agg num m „entrambi“* **diéda** *du „i nonni“*; **bấba** *sf sg „nonna“* **...**

<MS307/d> **Brez. 19. 142**

2291 ... bấba *sf sg „nonna“*; **predœ̀t** *sm sg* (R bisnonno); **są̆ čćъu** *vp ind pft 1sgm „ho sentito“* **ód** *prep „dal“* **mьγá** *agg poss m Gsg „mio“* **ráncьγa** *agg m Gsg „defunto“* **prediéda** *Gsg „bisnonno“*; **są̆ čćъu prấvič** *vi ger „ho sentito raccontare“* **...**

<MS307/e> **Brez. 19. 142.**

2292 ... są̆ čćъu *vp ind pft 1sgm „ho sentito“* **prấvič** *vi ger „raccontare“* **ód** *prep „del“* **mьγá** *agg poss m Gsg „mio“* **ráncьγa** *agg m Gsg „defunto“* **prediéda** *Gsg „bisnonno“* (R cioè: ha parlato il bisnonno in persona – ci hanno parlato di lui altre persone)

<MS307/f> **Brez. 19. 142**

2293 na *prep „in“* **póuno** *avv* **víš** *sf Gpl „molti modi“*; **ná** *agg num f „una (sola)“* **bes^{i}éda** *sf sg „parola“* **ná** *[→* ***o²*** *clit f sg] [„essa“]* **sœ̆** *pron passvt* **povié** *vp ind pres 3sg „dice“* **na póuno víš alpáj** *cong „oppure“* **na vìč** *avv* **mańćr** *sf Gpl „in più maniere“*

<MS307/g> **Brez. 19. 142**

2294 są̆^{m} vídъu *vi ind pft 1sgm „ho visto“* **tǫ́γa** *agg dim m Asg „quello“* **= tœ̆γá tíča** *sm Asg „uccello“*, **ké** *[***k- → ki³*** *pron rel „il quale“ +* ***jé → bite¹****]* **wzletъu** *vp ind pft 3sgm „è volato“* **tié** *avv raff „là“* **miz** *prep* **ấjœ̆r** *sm Asg „nell'aria“*; **są^{m} vídъu nǫ́γa** *art idt/agg num m A* **mǫ́ža** *sm Asg „un uomo“* **...**

<MS307/h> **Brez. 19. 142**

2295 są^{m} vídъu *vi ind pft 1sgm „ho visto“* **nǫ́γa** *art idt/agg num m A* **mǫ́ža** *sm Asg „un uomo“*, **kь** *pron rel „il quale“* **jǫ́e letъu** *vi ind pft 3sgm „correva“* **tié** *avv raff „là“* **po** *prep „sulla“* **pǫ́ti** *sf Lsg „strada“ –* **są̀** *[→* ***bite¹****]* **γa** *pron pers m Asg* **vídъu** *„l'ho visto“* **xǫ́dič** *vi ger* (R che camminava); **są̀ γa vídъu rožinǫ́č** *ger* (R che parlava) **...**

<MS308/a> **Brez. 19. 142**

2296 są̀ *[→* ***bite¹****]* **γa** *pron pers m Asg* **vídъu** *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“* **rožinǫ́č** *ger* (R che parlava); **ǫ́e** *[=* ***jǫ́e → bite¹*** **rožьnóu** (T breve) *vi ind pft 3sgm „parlava“* **tié** *part raff* **pret** *prep „davanti a“* **tu** *agg dim f Ssg „quella“* **xíšu** *sf Ssg „casa“*

<MS308/b> **Brez. 19. 142**

2297 **są̨** *[→ **bite**[1]]* **γa** *pron pers m Asg* **ѵídъu** *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“*, **kǿ** *[**k-** → **ki**[3] pron rel „che“ + **o** → **o**[2] clit m sg + **ǒ** = **jǒ** → **bite**[1]]* **bíu** *vi ind pft 3sgm „era“* **wstičą̨** *ppa/agg m sg „stizzito“* (jezen *slov „arrabbiato“*, rabiato *[arrabbiato]*); **nǿ** *[→ **o**[2] clit f sg + **jǿ** vi ind pres 3sg „è“]* **wstičā̆na** *f „arrabbiata“*, **če** *[→ **če**[2] cong „se“]* **tǿ** *[→ **to**[2] + **jǿ** vi ind pres 3sg „è“]* **žœná** *sf sg „(una) donna“* **...**

<MS308/c> **Brez. 19. 143**

2298 **nǿ** *[→ **o**[2] clit f sg + **jǿ** vi ind pres 3sg „è“]* **wstičā̆na** *ppa/agg f sg „arrabbiata“*, **če** *[→ **če**[2] cong „se“]* **tǿ** *[→ **to**[2] + **jǿ** vi ind pres 3sg „è“]* **žœná** *sf sg „(una) donna“*; **są̨** *[→ **bite**[1]]* **jú** *pron pers f Asg* **wstičъu** *vp ind pft 1sgm* (sem jo razjezil *slov „l'ho fatta arrabbiare“*)

<MS308/d> **Brez. 19. 143**

2299 **ál** *avv interr „forse che“* **mą** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da“* **spiéti** *vp inf „recitare“* **tǿ** *agg dim f Asg „questa“* **oracjǿ** *sf Asg „preghiera“***?** **jє** *pron pers f Asg* **γrę́** *vi ind pres 1sg „vado“* **piét** *vi sup „a recitarla“*

<MS308/e> **Brez. 19. 143**

2300 **naj** *part esort* **γré** *vi ind pres 3sg 'di cortesia' „che vada“ [**naj** + ind = ott]* **počā̆su** *avv* **dóu** *avv* **zá** *cong* **ne** *avv neg* **spā̆sti** *vp inf* (vada a piano giù, per non cascare *[cf frl **a planc** „adagio“]*); **pǿj** *vp imper 2sg „vai“* **= pœjtǿ** *2pl 'di cortesia' „andate/vada“* **poćásu** *„adagio“*

<MS308/f> **Brez. 19. 143**

2301 **ví** *pron pers pl* (R voi) – **tí** *pron pers sg* (R tu); **po** *prep „nella“* **nášę̨** *agg poss m Lsg „nostra“* **lœńgáču** *sm Lsg „lingua“* **sǿ** *pron impers* **dié** *[→ **djati**] vp inf pres 3sg „dice“* **májkuj** *avv „solamente“* **„ví“** *„voi“* **...**

<MS308/g> **Brez. 19. 143**

2302 **po** *prep „nella“* **nášę̨** *agg poss m Lsg „nostra“* **lœńgáču** *sm Lsg „lingua“* **sǿ** *pron impers* **dié** *[→ **djati**] vp inf pres 3sg „dice“* **májkuj** *avv „solamente“* **„ví“** *pron pers pl „voi“*, **sœ̀ ne** *avv neg* **móre** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg mod „non si può“* **preobarnī́ti** *vp inf „volgere“* **druγā́či** *avv „diversamente“*, **(na** *prep „in“* **„ǿni“** *pron pers m pl „loro“* **=) ná ωnì – ospuódu** *sm Dsg* (al prete) **mi** *pron pers pl „noi“* **diémo** *vp ind pres 1pl „diciamo“* **kωj** *[→ **ku/kuj**] avv „solamente“* **vī́** *„voi“* **...**

<MS308/h> **Brez. 19. 143.**

2303 **... ospuódu** *sm Dsg* (al prete) **mi** *pron pers pl „noi“* **diémo** *vp ind pres 1pl „diciamo“* **kωj** *[→ **ku/kuj**] avv „solamente“* **vī́** *pron pers pl „voi“*. **čé** *[→ **če**[2] cong „se“]* **tǿ** *clit n sg [„esso“]* **ǒ** *[= **jǒ** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **dą̨** *agg num sost m „uno“*, **sœ** *pron impers „si“* **dié** *vp inf pres 3sg „dice“*: **diéstœ** *2pl 'di cortesia' „(Voi) dite/(Lei) dice“*; **čé su** *vi ind pres 3pl „sono“* **dwá** *agg num sost m „due“*, **tó** *clit n sg [„esso“]* **sœ** *pron impers* **dié** *„si dice“* **vi diésta** *2pl „voi dite“* **= vi dwá** *„voi due“* **diésta = vi drū́zi** *agg idf m pl „voialtri“* **diésta** *„dite“*

<MS309/a> **Brez. 19. 143**

2304 **vi** *pron pers pl „voi“* **diésta** *vp ind pres 2pl „dite“*; **vi diéstǿ** *2pl 'di cortesia' „Voi dite/Lei dice“*; **ví viestá** *vi ind pres 2pl „voi sapete“*

<MS309/b> **Brez. 19. 143.**

2305 **čé** *[→ **če**[2] cong „se“]* **jьx** *[→ **on**[2]]* **jǿ** *[→ **bite**[2]] vi ind pres 3sg impers „ce n'è“* **dostì** *avv „molti“*, **čé to** *clit n sg [„esso“]* **jǿ** **vъč** *avv comp „più“* **mi** *[→ **miz/mis**] prep „tra/di“* **ńⁱémi** *[→ **on**[2]] pron pers Spl „loro“ = „se ce n'è di più“ = „più d'uno“*, **tó** *clit n sg [„esso“]* **sǿ** *pron impers „si“* **dié** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg „dice“* **vi** *pron pers pl* **drū́zi** *agg idf m pl „voialtri“*

<MS309/c> **Brez. 19. 143**

2306 **mǿre** *[→ **muorati***] vi ind pres 3sg impers mod „bisogna“* **jьtì** *vi inf „andare“* **jⁱést** *vi sup „a mangiare“* **éńe** *[→ **njele**] avv* (R adesso)

<MS309/d> **Brez. 19. 143**

2307 **tí** *clit sg [„tu“]* **pǎrnesǿš** *vp ind pres 2sg „porti“* **γórє** *[→ **gor**[1]] avv „su“* **lǿ** *part raff = „quassù“* **ál** *avv interr „forse che“* **ti pǎrnesǿš** *„porti“***?**

<MS309/e> **Brez. 19. 143**

2308 **tœ** *[→ **to**[2] + **jœ** → **bite**[1]]* **bí** *[→ **bite**[2]] vi ind pft 3sgm „c'era“* **dą̨** *art idt m* **Niéḿą̨** *ETN m sg* (uno di Nimis); **tœ bí dą̨ láx** *ETN sm sg „un friulano“* **γoré** *[→ **ore/-i**[2]] avv „su“* **z** *prep „di“* **Ńǿm** *[→ **Njeme**] TOP sf Gplt* **= z ńⁱǿm** (di Nimis); **te** *art dt m* **drū́γi**

pron idf m sg „l'altro“ **tó jĕ bí** *„era“* **dĕm** *art idt m* **Plœstíščą** *ETN m sg „uno di Platischis“*, **...**

<MS309/f> **Brez. 19. 143 - 144**

2309 te *art dt m* **drűγi** *pron idf m sg „l'altro“* **tó** *clit n sg [„esso“]* **jĕ bí** *vi ind pft 3sgm „era“* **dĕm** *art idt m* **Plœstíščą** *ETN m sg „uno di Platischis“*, **tó** *clit n sg [„esso“]* **jĕ bí** *vi ind pft 3sgm „era“* **špɷnǯár** *[→ **šponʒar**] sm sg „il casaro“* **plœstíški** *ETN agg m sg „di Platischis“* – **špǿjγa** *sf sg* (R burro)

<MS309/g> **Brez. 19. 144**

2310 špǿjγa *sf sg* (R burro); **máj** *avv „mai“* **mi** *pron pers pl „noi“* **ne** *avv neg „non“* **diémo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **„mȧ́slo“** *sn sg „burro“*, **mi diémo** *„noi diciamo“* **špǿjγa** *„burro“* **óli** *cong [→ **al(i)**] „oppure“* **špǿjγa purgȧ́na** *agg f sg „burro purgato“*

<MS309/h> **Brez. 19. 144**

2311 zatakníti *vp inf* **tu** *agg dim f Asg* **jȧ́mu** *sf Asg* (P tappare quel buco) **tú** *[→ **tan**[2]] avv raff* **γoré** *[→ **ore/-i**[2]] avv „lassù“* **na** *prep* **čȧ́štu** *sm Lsg „sul granaio“*, **kí** *[→ **ke**[3]] cong „poiché“* **nu** *[→ **o**[2]] clit f pl [„essi“]* **xȯ́diju** *vi ind pres 3pl „vanno“* **mȧ́ši** *sf pl „i topi“* **nȯ́tre** *avv „dentro“* **na čȧ́št** (furl. čȧ́št *[= **ciàst** ← slov **kašta**]*) *A „nel granaio“ = „entrano i topi nel granaio“*

<MS310/a> **Brez. 19. 144**

2312 zatakníti *vp inf „tappare“* **te** *agg dim f Apl* **jȧ́mь** *sf Apl* (questi bucchi *[buchi]*) (R **„lúkńa“** *slov „buco“* non si usa)

<MS310/b> **Brez. 19. 144**

2313 tó *pron dim n sg* **sœ** *pron rifl A* **ne** *avv neg* **zlȯ́mĭ** *vp ind fut 3sg* (P questo non si spezzerà); **ne zlǫ́níta** *imper 2pl* **tœγȧ́** *pron dim n Gsg „non spezzatelo“*

<MS310/c> **Brez. 19. 144**

2314 čé *[→ **če**[2] cong „se“]* **tŏ** *clit n sg [„esso“]* **jĕ** *vi ind pres 3sg „è“* **dą** *art idt m „un“* **stár** *agg sost m sg „vecchio“*, **mú** *pron pers Dsg „gli“* **sœ** *pron impers „si“* **dié** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg „dice“* **né** *avv neg „non“* **zlǫ́nítœ** *vp imper 2pl 'di cortesia' „spezzate/spezzi“*; **á** *cong „ma“* **čé té** *[→ **to**[2] + **jé** → **bite**[2] vi ind pres 3sg]* **dą mlȧ́t** *agg sost m sg „se è un giovane“*, **tó sœ dié** *„si dice“*: **né zlomì** *imper 2sg* **taγȧ́** *pron dim n Gsg „non spezzarlo“*

<MS310/d> **Brez. 19. 144**

2315 mí *pron pers pl „noi“* **mi** *clit pl [„noi“]* **znȧ́mo** *vi ind pres 1pl mod* **wsí** *agg idf mpl* **lȧ́ški** *ETN avv* (R sappiamo tutti *[sott: parlare]* in friulano); **šé** *avv „anche/persino“* **otrocì** *sm pl „i bambini“* **še** *cong „anche“* **tiézi** *pron dim m pl „quelli“* **nu** *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **znáju** *„sanno“*

<MS310/e> **Brez. 19. 144**

2316 Todésk *ETN sm sg* (R un tedesco)

<MS310/f> **Brez. 19. 144**

2317 é *vi ind pres 3sg „è“* **sažgą** *ppp/agg m sg* **tńu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **fȯ́rme** *sm Lsg[cf frl **fòr(n)** „forno“ e **foràn/-m** „buco/cavità“]* (P è bruciato nel forno, sc. il pane)

<MS310/g> **Brez. 19. 144**

2318 fȯ́rą *sm sg „il forno“*, **tù** *avv [→ **tan**[1]] avv „là“* **k** *[→ **kier**] cong „dove“* **ǫ** *[→ **o**[2]] clit m sg [„esso“]* **sœ** *pron passvt „si“* **krǿx** *sm sg „il pane“* **pečǿ** *vi ind pres 3sg „cuoce“*; **tńu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **fȯ́rme** *L „nel forno“* **ǫ́ sœ̆ krǿx pečǿ** *„si cuoce il pane“*

<MS310/h> **Brez. 19. 145**

2319 ál *avv interr „forse che“* **ǫ** *pron pers m sg „Lei“* **má** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg 'di cortesia' „ha“* **dostí** *avv* **l**[i]**ȯ́t** *sn Gpl „molti anni“***?** (R quanti anni ha)

<MS311/a> **Brez. 19. 145**

2320 Žwȧ́nič *NP m* (R Giovannino, P Giovannino)

<MS311/b> **Brez. 19. 145**

2321 ál *avv interr „forse che“* **su** *vi ind pres 3pl „sono“* **rát** *avv „abbastanza“* **pečené** *ppa/agg f pl „cotte“* **te** *art dt/agg dim f pl „le/queste“* **jájca** *sf [cf agg f **pečené…te…kúxane**] pl „uova“* **= ál su rát kúxane** *ppa/agg f pl „cucinate“* **te jájca**

<MS311/c> **Brez. 19. 145**

2322 marčœdánt *sm sg „il mercante“*, **k** *[→ **ki**[3]] pron rel „che“* **om** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **príde** *vp ind pres 3sg „viene“* **káku** *agg idf f Asg „qualche“* **kráwu** *sf Asg „mucca“* **kupuwàt** *vi sup „a comperare“* **ɷm práša** *vp ind pres 3sg „domanda“*: **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg impers „c'è“* **l** *[→ **al?**] avv interr „forse“* **tó** *clit n sg [„esso“]* **kǿj** *pron idf „qualcosa“* **za** *cong „da“* **j**[i]**ȯ́sti** *vi inf „mangiare“* **= ál** *avv interr „forse che“*

jɛ *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **mą̃** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ho“* **kœ́j za jiẽsti ...**

<MS311/d> **Brez. 19. 145**

2323 ... ma *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg impers „c'è“* **l** *[→ **al?**] avv interr „forse“* **tó** *clit n sg [„esso“]* **kœ́j** *pron idf „qualcosa“* **za** *cong „da“* **jⁱẽsti** *vi inf „mangiare“* **= ál** *avv interr „forse che“* **jɛ** *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **mą̃** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ho“* **kœ́j za jiẽsti – nⁱémą** *[→ **mieti** neg] „non ho“* **nìč** *pron idf A „niente (altro)“*, **kuj** *[→ **kuj/ku**] avv „che“* **krœ́x** *sm Asg „pane“* **ánu** *cong „e“* **žgã́ńe** *sn Asg „acquavite“* **ánu víno** *sn Asg „e vino“*

<MS311/e> **Brez. 19. 145**

2324 počã́su *avv* **nu** *art idt n A* **máru** *[→ **merva***] sf Asg „una briciola“ = locuz avv [→ **nu mar(u/-uu)**]* **po** *prep* **bót** *sm Asg* **čǫ́** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod* **naredíti** *vp inf* (R lentamente un po' alla volta voglio fare) = *ind fut „farò“*

<MS311/f> **Brez. 19. 145**

2325 sté *[→ **bite¹**]* **sœ** *pron rifl A* **mœ́u** *[→ **mieti**] vi ind pft 2pl 'di cortesia' mod* **oblẽjči** *vp inf* (R dovevate vestirvi/(Lei) doveva vestirsi)

<MS311/g> **Brez. 19. 145**

2326 ál *avv interr „forse che“* **ne** *[= **na → o²** clit f sg+ **je → bite²**]* **krešĩla** *vp ind pft 3sgf* **špœ́jγa** *sf sg* **ál ne kalã́la** *vp ind pft 3sgf***?** (P il burro è rincarato o calato di prezzo). **ščǫ́** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **kupíti** *vp inf = „(ne) comprerò“* **za** *prep „per“* **svéti** *agg m Asg „san“* **Ḿixɩ́u** *NP m A „Michele“* **...**

<MS311/h> **Brez. 19. 145**

2327 ... ščǫ́ *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **kupíti** *vp inf = „comprerò“* **za** *prep „per“* **svéti** *agg m Asg „san“* **Ḿixɩ́u** *NP m A „Michele“*; **ubrã́ti** *vp inf*; **ščǫ́ ju** *pron pers f Asg „lo“* **ubrã́ti** *vp inf = „raccoglierò“* **špœ́jγu** *sf Asg „la panna“* (raccogliere?) *[= „scremare il latte“]*

<MS312/a> **Brez. 19. 145**

2328 ščǫ́ *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod „voglio“* **jьtì** *vi inf „andare“* **spã́t** *vi sup „a dormire“*

<MS312/b> **Brez. 19. 145**

2329 kᵘodé *avv „da dove“* **jœ pǎršɩ́u** *vp ind pft 3sgm 'di cortesia' „è venuto“*, **ál** *cong „o“* **ta** *part raff* **z** *prep „da“* **Viškᵘórše** *TOP sf Gsg „Monteaperta“* **álĩ tá s** *[→ **z/s**]* **Karnã́xte** *TOP sf Gsg „o da Cornappo“***? = kᵘodé jœ pǎršɩ́u ǫ́** *pron pers m sg 'di cortesia' „Lei/Ella“* **...**

<MS312/c> **Brez. 19. 145**

2330 tó *clit n sg [„esso“]* **me** *pron pers Asg „mi“* **bolí** *vi ind pres 3sg impers „duole“* **túᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „sulla“* **xarbã́tu** *sm Lsg „schiena“*; **tié** *avv raff „là“* **mis** *prep „in mezzo alla“* **xǎrbàt** *Asg* **= tié čɛs** *prep „attraverso“* **kríš** *sm Asg „la regione sacrale“* **tó me bolí** *„mi duole“*

<MS312/d> **Brez. 19. 146**

2331 Plœstíščańi *ETN sm pl* (abitanti di Platischis)

<MS312/e> **Brez. 19. 146**

2332 kojœ̃ne *sm pl „i coglioni“* **= tá** *part raff* **mis** *prep „tra“* **noγã́mi** *sf Spl „le gambe“* (R **„mœda“** non si usa *[cf → 1223, 3068]*: **„to** *clit n sg [„esso“] [sott: **je → bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **po** *prep „in“* **krajnskę** *ETN agg sost n Lsg „carniolino“ = „sloveno““*); **já** *pron pers sg „io“* **jɛ** *[→ **on²**] pron pers f Dsg 'di cortesia' „Le“* **ne** *avv neg „non“* **γarantį́** *vp ind pres 1sg „garantisco“* **še** *avv „ancora“* **...**

<MS312/f> **Brez. 19. 146**

2333 ... já *pron pers sg „io“* **jɛ** *[→ **on²**] pron pers f Dsg 'di cortesia'* **ne** *avv neg* **γarantį́** *vp ind pres 1sg* **še** *avv* (non le *[Le]* garantisco ancora); **ná lé** *[→ **nale**] cong concess* **kě** *[→ **ke⁴**] cong* **to** *clit n sg [„esso“]* **mu** *pron pers Dsg* **sœ** *pron rifl A* **zdí** *vi ind pres 3sg impers*, **ké** *cong [→ **ke²**] „che“* **jœ** *[→ **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **siγũrą** *agg m sg* (seppur che gli *[Le]* pare di essere sicuro).

<MS312/g> **Brez. 19. 146**

2334 kúča *sf sg* **= pízda** *sf sg* **= pizdíca** (R vagina); **pìk** *sm sg „pene“*, **dwa** *agg num m „due“* **pį́ka** *du „peni“* (R pene); **pį́ka**

<MS312/h> **Brez. 19. 146**

2335 na *art idt f „una“* **xʃí** *sf sg* (R ragazza adulta) **zá** *cong „da“* **ženíti** *vi inf „maritare“*; **ná xʃerã́tica** *sf sg „una bambina“*; **čé** *[→ **če²** cong „se“]* **to** *clit n sg [„esso“]* **jœ́** *[→ **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **na mála** *agg sost f sg „una piccola“*, **áli** *cong „o“* **ná čьčíca** *sf sg „una bambina“*

<MS313/a> **Brez. 19. 146**

2336 petelíńi *sm pl* **nú** *[→ **o**²] clit m pl [„essi“]* **kikirīčeju** *vi ind pres 3pl* (P i galli cantano)
<MS313/b> **Brez. 19. 146**

2337 põšjœst *sf sg* = **nāxót** *sm sg* = **rafredõr** *sm sg* (rifredore *[raffreddore]*)
<MS313/c> **Brez. 19. 146**

2338 są̃ γa *pron pers m/n Asg* **juštɪ̀u** *vp ind pft 1sgm „l'ho aggiustato“*
<MS313/d> **Brez. 19. 146**

2339 Pre *sm sg „pre'/don“* **Ṕjéri** *NP m „Pietro“* **Manį́** *CO „Manini“* **wsáko** *agg idf n Asg „ogni“* **lⁱéto** *sn Asg „anno“* **om** *[→ **o**²] clit m sg [„egli“]* **príde** *vp ind pres 3sg „viene“* **u** *prep* **ćāču** *sf Asg* (R a caccia), **œ** *[= **jœ** → **bite**¹]* **bí** *[→ **bite**²] vi ind pft 3sgm „è stato“* **še** *cong „anche“* **lā́ńi** *avv „l'anno scorso“*
<MS313/e> **Brez. 19. 146 - 147**

2340 ké *[→ **ka?**]* **to** *clit n sg [„esso“]* **ʒóva** *vi ind pres 3sg impers* (cosa giova)
<MS313/f> **Brez. 19. 147**

2341 asolutaméntri* *avv „assolutamente“* **γœ̃ cẽ** *[→ **ouca**] sf Gpl „le pecore“* (**nœ́** *avv neg „no“*) **ne** *avv neg „non“* **móre** *[→ **muorati***] vi ind pres 3sg mod „deve“* **mⁱéti** *vi inf „avere“ = „le pecore non (le) deve assolutamente avere“* **zawój** *prep „a causa“* **malatī́je** *sf Gsg „della malattia“* = **zawój bõli** (T **ṓ** tendente a **œ̃**) *[→ **bou**] sf Gsg*

* ***Asolutaméntri*** *non compare nei due dizionari da noi utilizzati (Pirona e Faggin), pertanto nell'elenco dei prestiti friulani si riporta la voce raccolta da BdC.*

<MS313/g> **Brez. 19. 147.**

2342 tiéla *avv* = **tielẽ** = **tlœčiẽ** (R là) **sú** *vi ind pres 3pl „(ci) sono“* **Zakúcjь*** *MICR sm plt „Za Cuzei [„dietro la cime secondarie tondeggianti“]“* (– **tó** *clit n sg [„esso“]* **jœ̆** *[→ **bite**²] vi ind pres 3sg „è“* **γorá*** *sf sg „una montagna“*, **kí** *pron rel „che“* **na** *[→ **o**² clit f sg] [„essa“]* **sœ** *pron rifl A* **klíče** *vi ind pres 3sg „si chiama“* **Zakū́cjь**

* ***Tie za kucej*** *non è una montagna, ma un'altura tra il Rio Bianco e il Rio Nero, verso il Gran Monte [MSP].*

<MS313/h> **Brez. 19. 147**

2343 γorá *sf sg* (R montagna)
<MS314/a> **Brez. 19. 147**

2344 ǫ̨ *pron pers m sg „lui“* **če** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg mod „vuole“* **viẽdati** *vi inf „sapere“* **wsáka** *agg idf f sg „ogni“* **wás** *sf sg „paese“* **kákо** *cong interr „come“* **na** *[→ **o**² clit f sg] [„esso“]* **diẽ** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg „dice“* **wsię̨** *agg idf f Dpl „a tutte“* **rečą̄** *s* (Dat. pl. f.) *„le cose“*; **to** *pron impers n sg „si“* **móre** *[→ **muorati***] vi ind pres 3sg mod „deve“* **še** *cong „anche“* **za** *cong „del“* **zluódeja** *sm Asg „il diavolo“* **poviédati** *vp inf „raccontare“*, **...**
<MS314/b> **Brez. 19. 147**

2345 ... to *pron impers n sg „si“* **móre** *[→ **muorati***] vi ind pres 3sg mod „deve“* **še** *cong „anche“* **za** *cong „del“* **zlᵘódeja** *sm Asg „il diavolo“* **poviédati** *vp inf „raccontare“*, **k** *[→ **ka?**] pron interr* **ó** *[→ **o**²] clit m sg [„esso“]* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **jímě** *sn Asg „nome“ = „che nome ha“* **zluódej** *sm sg „il diavolo“* (= **xudíč** *sm sg*) = **„zluómak** *sm sg* **té** *[→ **to**² + **jé** → **bite**² vi ind pres 3sg „è“]* **po** *prep* **Viškᵘórškį** *ETN agg n Lsg „alla maniera di Monteaperta““* **...**
<MS314/c> **Brez. 19. 147**

2346 ... „zluómak té po Viškuórškį“ *[→ 2345]* **„anu** *cong „e“* **skœrná*** *sf sg „il male [= il demonio]“*, Acc. **skœrnu“** (in Monteaperto *[Monteaperta]*); **xudíč** *sm sg „il diavolo“* **té** *pron pers Asg „ti“* **nesì** *[→ **nesti**³] vp imper 2sg estesa alla 3sg** „porti“* **tié** *avv raff „là“* **u** *prep* **pàkou** *sm Asg „all'inferno“*

* *Per* ***skœrná*** *cf l'agg* ***skoren***, ***rna*** *[...] „**schlimm**“ - „cattivo“ - e* ***skuren*** *slov „grd/nespodoben“ - „brutto/ indecente“ (Plet II: 494).*

** *Cf → 7.*

<MS314/d> **Brez. 19. 147.**

2347 xudíč té nesì tié u pàkou *[→ 2346]*
<MS314/e> **Brez. 19. 147**

2348 ánu *con „e“* **wsáka** *agg idf f sg „ogni“* **xíša** *sf sg „casa“* **tɪ́u** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **Viškᵘórši** *TOP sf Lsg „a Monteaperta“* **na** *[→ **o**² clit f sg] [„essa“]* **má** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **duóje** *agg num m Apl „due tipi di“* **„žlíkœ̆“** *sm Aplt „zoccoli“ [lett: „zoccoli di due tipi“]*, **dné** *pron idf m Apl „gli uni“* **za** *prep „per“* **γuót** *sm Asg „la festa“*, **dné** *„gli altri“* **za diélœᵘnik** *„per il giorno feriale“* = **za** *„per“* **wsáki** *agg idf m Asg „ogni“* **dą̄** *sm Asg „giorno“*
<MS314/f> **Brez. 19. 147**

2349 „žlíki“ *sm pl „zoccoli“* (Monteap.) = **čeréwje** *sm pl „scarpe“* **ti** *pron dim m pl „quelle“* **œušjõvi** *agg m pl* (P ? di alno) =

ti lœseni *agg m pl „di legno“*. **čœkuli** *sm pl „zoccoli“* **su** *vi ind pres 3pl „sono“* **tiézi** *pron dim m pl „quelli“*, **...**

<MS314/g> **Brez. 19. 147 - 148**

2350 **... čœkuli** *sm pl „gli zoccoli“* **su** *vi ind pres 3pl „sono“* **tiézi** *pron dim m pl „quelli“*, **kì** *pron rel „che“* **nu** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **majú** *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl „hanno“* **šćepį̄ⁿ** *sm Asg „la tomaia“* **zgoré** *avv „sopra“*. **tó** *art dt n sg* **γorȇńe** *agg sost n sg „la parte superiore“* **tá** *part raff* **na** *prep „sulle“* **čerȇwje** *sm Aplt „scarpe“* **tó** *clit n sg [„esso“]* **jœ̄** *vi ind pres 3sg „è“* **šćepį̄** *„la tomaia“* **...**

<MS314/h> **Brez. 19. 148**

2351 **... tó** *art dt n sg* **γorȇńe** *agg sost n sg „la parte superiore“* **tá** *part raff* **na** *prep „sulle“* **čerȇwje** *sm Aplt „scarpe“* **tó** *clit n sg [„esso“]* **jœ̄** *vi ind pres 3sg „è“* **šćepį̄** *„la tomaia (di cuoio)“*, **a** *cong „ma“* **zdolé** *avv „sotto“* **té** *[→ **to²**]* **ě** *[= **jě → bite²**] vi ind pres 3sg „c'è“* **lⁱȇs** *sm sg „legno“* **ánu** *cong „e“* **broče** *sf pl „bullette“*

<MS315/a> **Brez. 19. 148.**

2352 **tó** *clit n sg [„esso“]* **sœ̄** *pron rifl A* **fińíwa** *vi ind pres 3sg „si consuma“*; **nú** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **sœ̄ fińíwaju** *3pl „si consumano“* **ti** *agg dim m pl „questi“* **čœkuli** *sm pl „zoccoli (con tomaia di cuoio)“*, **su** *vi ind pres 3pl „sono“* **xȗdi** *agg m pl „logori“*

<MS315/b> **Brez. 19. 148**

2353 **škᵘór*** *NC m sg „Scuor“* (sopranome *[soprannome]*) *[per „soprannome“ cf → 2240]* = **Baštją̄** *NC m sg „Bastian“*

* *MSP lo riconosce come NC tipico di Prossenicco. Qui attualmente Scuor è un CO, ma ASP cita l'espressione* ***òpr Škuóriьh*** *„su dagli Scuor“, riferita al borgo alto del paese, il che farebbe pensare ad un NC.*

<MS315/c> **Brez. 19. 148**

2354 **pȃs** *sm sg* (R cintola); **pás** *sm sg* **te** *[→ **to²** + **je → bite²** vi ind pres 3sg „è“]* „ką *[= ven]*“ (cane). **tí** *clit sg [„tu“]* **maš** *[→ **mieti**] vi ind pres 2sg „hai“* **xȗt** *agg m Asg* **pȃs** *A* (P hai la cintura sbagliata/non giusta)

<MS315/d> **Brez. 19. 148**

2355 **naj** *part esort* **γré** *vi ind pres 3sg [**naj** + ind = ott]* **pó** *prep* **ćœučīnu** *sf Asg „che vada a prendere la calce“*

<MS315/e> **Brez. 19. 148**

2356 **serežína** *sf sg* (ajda *slov „grano saraceno“*, R grano saraceno)

<MS315/f> **Brez. 19. 148**

2357 **dȍńʒe** *[→ **donʒe**] avv [cf frl **dòngie** „vicino“]* **té** *[→ **to²** + **jé → bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **na** *art idt f „una“* **rⁱéč** *sf sg „cosa“*, (etc.); **dȍńʒe sprȃviti** *vp inf „raccogliere insieme“* **nu** *art idt f A* **kópu** *sf Asg „un covone“* **sœ̄na** *sn G „di fieno“* **œ́li** *cong [→ **al(i)**] „oppure“* **nu tásu** *sf Asg „una catasta“* **vœ̄ja** *sn Gsg „di ramaglia“* = **wkœ́p** *avv* **sprȃviti** *„raccogliere insieme“*

<MS315/g> **Brez. 19. 148**

2358 **dȍńʒe** *[→ **donʒe**] avv „insieme“* = **ŭkœ́p** *avv* = **wkœ́p**

<MS315/h> **Brez. 19. 148**

2359 (P la perpetua) (furl. mosarja *[**massàrie**]*) **mosárja** *sf sg* **te** *[→ **to²** + **je → bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **déikla** *sf sg „la serva“* **ospuódowa** *agg poss f sg „del prete“*, **ne** *[= **na → o²** clit f sg + **je → bite¹**]* **ʒála** *[→ **djati**] vp ind pft 3sgf „ha detto“*, **kì** *[→ **ke²**] cong „che“* **vi** *clit pl 'di cortesia' [„Voi“]* **tié** *avv raff „là“* **pœjtœ̀** *vp imper 2pl 'di cortesia' „andiate“ = „di andare“* **ú** *prep „in“* **kanȍniku** *sf Asg „canonica“*

<MS316/a> **Brez. 19. 148**

2360 **obœ̀t** *sm sg* (colazione, pranzo; R in generale ciò che mangiano prima delle ore 12)

<MS316/b> **Brez. 19. 148**

2361 **déikla** *sf sg* (Platischis) (serva)

<MS316/c> **Plat. 19. 149**

2362 ? **kák** *cong* **mu** *pron pers Dsg „gli“* **sœ̄** *pron rifl A* **namiéri** *vp ind fut 3sg impers* (P come capiterà); **wčási** *avv „a volte“* **sœ̄ mu namiéri** *„gli capiterà“*, **wsáki** *agg idf m A „ogni“* **bót** *sm sg „volta“ = locuz avv* **nœ́** *avv neg „no“*

<MS316/d> **Plat. 19. 149**

2363 **máte** *[→ **mieti**] vi ind pres 2pl mod 'di cortesia' „ha da/deve“* **wsé** *pron idf n A „tutto“* **zapisȃti** *vp inf „annotare/scrivere“*

<MS316/e> **Plat. 19. 149**

2364 **se** *pron impers* **vié** *vi ind pres 3sg „sa“* **de** *cong „che“ [→ **seviede**]* (se ve da *[slov = **seveda**] „certo“*) (sicuro)

<MS316/f> **Plat. 19. 149**

2365 **bo** *vi inf fut 3sg* **précь** *avv* **lⁱéto** *sn sg* (R sarà presto un anno)

<MS316/g> **Plat. 19. 149**

2366 **bólę** *agg m sg*, f. **boᵘná** (R malato, malata); **ćé** *[→ **če²** cong „se“]* **jьx** *[→ **on²**]*

pron pers Gpl **je** *vi ind pres 3sg impers* **vèč** *avv comp „se ce n'è di più“*, pl. **bounì̀ь** (R malati)
<MS316/h> **Plat. 19. 149**

2367 kar *cong* **prídeju** *vp ind fut 3pl*, **čejȣ́** (T ȣ́ breve) *vi ind pres 3pl mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **вьtì̀ь** *vi inf* **lǎčnь** *agg m pl* (R quando verranno, saranno affamati)
<MS317/a> **Plat. 19. 149**

2368 sì̀l *[=* ***sь̀*** *→* ***bite¹*** *+* ***-l*** *→* ***al(i)?*** *avv interr]* **l̥ʲépo** *avv* **spáu** *vi ind pft 2sgm* (R hai dormito bene); **stél** *2pl 'di cortesia'* **l̥ʲépo spáu** (R avete/ha dormito bene)
<MS317/b> **Plat. 19. 149**

2369 táj *cong* **ki** *[→* ***ke⁴****] cong* **to** *clit n sg* **mu** *pron pers Dsg* **sè** *pron rifl* **kaṕitā́** *vp ind pres 3sg impers [cf* ***sǎ̈ namiéri*** *→ 2362]* (come che *[cf ven/frl]* gli capita, P come gli capita); **ʷčási** *avv „a volte“* **tó mu sè kaṕitá l̥ʲépo** *avv „bene“*, **...**
<MS317/c> **Brez. 19. 149.**

2370 ʷčási tó mu sè kaṕitá l̥ʲépo *[→ 2369]*, **á** *cong „ma“* **wčási tó mu sè kaṕitá γárdo** *avv „male“*; **wsáki** *agg idf m A „ogni“* **bót** *sm sg „volta“ = locuz avv* **nǵe** *avv neg „no“ –* **tó** *clit n sg* **se** *pron impers* **vię́** *vi ind pres 3sg* (si sa)
<MS317/d> **Brez. 19. 149**

2371 Kàrn *OR sm sg „il M. Nero“* **ǫ́** *[→* ***o²****] clit m sg [„esso“]* **se** *pron passvt* **vídi** *vi ind pres 3sg* **tié** *avv raff „là“* **za** *prep* **ciérkuwju** *sf Ssg* (R il monte „Krn“ (lo) si vede dietro la chiesa)
<MS317/e> **Brez. 19. 149**

2372 dą *agg num m „uno“* **γàrm** *sm sg „cespuglio“*, **dwá** *„due“* **γǎrmà** *du „cespugli“*, **tárjь** *„tre“* **γǎrmì** *pl „cespugli“*, **trí** *A „tre“* **γǎrmȍ̀** (R **ȍ̀**, **à̱**, **ì̱** non sono semivoc.) *Apl „cespugli“*, **pєt** *„cinque“* **γǎrmę́** *Gpl*; **tá** *part raff* **pod** *prep „sotto“* **γǎrmą́** *Ssg „il cespuglio“* **...**
<MS317/f> **Brez. 19. 149**

2373 ... tá pod γǎrmą́ *[→ 2372]*; **tá za** *prep* **γǎrmą́** *sm Ssg „dietro il cespuglio“*, **tá pǎr** *prep* **γàrmu** *Lsg „vicino al cespuglio“* **...**
<MS317/g> **Brez. 19. 149**

2374 ... sǎm ʼídъu *vi ind pft 1sgm „ho visto“* **nœγá** *agg num m A* **zę́ca** *sm Asg „una lepre“* **túʷ** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****] prep* **nį** *art idt L „in un“* **γàrmu** *sm Lsg „cespuglio“* **l̥ʲę́skovį** *agg Lsg „di nocciolo“*
<MS317/h> **Brez. 19. 149**

2375 čǎr *agg m sg* (R nero), **ččrná** *f sg „nera“*; **te** *art dt m sg* **čárni mȍš** *sm sg „l'uomo nero“*, **ta** *f* **čárna** *f* **žœná** *sf sg „la donna nera“*
<MS318/a> **Brez. 19. 150**

2376 no *art idt n sg* **čárno** *agg* **telǵe** *sn sg „un vitello nero“* **anú** *cong „e“* **na** *f* **bʲéla** *agg f sg* **kráwa** *sf sg „una mucca bianca“*; **to** *agg dim n sg* **telǵe te** *[→* ***to²*** *+* ***je*** *→* ***bite²*** *vi ind pres 3sg „è“]* **čárno** *„questo vitello è nero“*, **a** *cong „ma“* **kráwa** *„la mucca“* **né** *[=* ***na*** *→* ***o²*** *clit f sg] [„essa“]* **ě** *[=* ***jě*** *→* ***bite²****] vi ind pres 3sg „è“* **bʲéla** *agg f sg „bianca“* **ánu** *cong „e“* **né** *[=* ***na*** *→* ***o²*** *clit f sg +* ***jé*** *→* ***bite¹****]* **storlà** *vp ind pft 3sgf „ha fatto“* **čárno telǵe** *A „un vitello nero“* **...**
<MS318/b> **Brez. 19. 150**

2377 ... né storlà čárno telǵe *[→ 2376]*; **ó** *inter „oh“*, **tǵe** *[→* ***to²*** *+* ***jǵe*** *→* ***bite²*** *vi ind pres 3sg „è“]* **a moménts** *locuz avv „presto“* **no** *agg num n „un“* **liéto** *sn sg „anno“*, **kǐ** *[→* ***ki¹¹****] cong „che/da quando“* **nǵe storlà** *„ha fatto“* **tó** *art dt/agg dim n sg „il/questo“* **telǵe** *„vitello“* **anú** *cong „e“* **šєńé** *[→* ***še¹****] avv „ancora“* **na** *[→* ***o²*** *clit f sg] [„essa“]* **má** *vi ind pres 3sg „ha“* **dwá** *agg num f A due“* **bokála** *sm Adu „boccali“ [frl* ***bocâl*** *= unità di misura di circa 12 decilitri]* **mliǵka** *sn g „di latte“* **vsáki** *agg idf m A „ogni“* **dą́** *sm Asg „giorno“*
<MS318/c> **Brez. 19. 150**

2378 mlʲéko *sn „latte“* **mi** *pron pers pl „noi“* **diémo** *[→* ***djati****] vp ind pres 1pl „diciamo“*
<MS318/d> **Brez. 19. 150**

2379 tœ *[→* ***to²*** *+* ***jœ*** *→* ***bite²*** *vi ind pres 3sg „è“]* **prǵečě** *avv „presto“* **liéto** *sn sg „un anno“* (R si usa raramente al posto di **á moménts**)
<MS318/e> **Brez. 19. 150**

2380 œ *[→* ***o²*** *clit m sg [„egli“] +* ***jœ*** *→* ***bite²*** *vi ind pres 3sg „è“]* **bǵlą**, *agg m sg „malato“*, **nę́** *[→* ***o²*** *clit f sg [„essa“] +* ***ję́*** *→* ***bite²****] „è“* **bouná** *agg f sg „malata“*, **te** *art dt m sg* **bóuni** *agg m sg* **mȍš** *sm sg „l'uomo malato“*, **ta** *f* **bóuna** *f* **žœná** *sf sg „la donna malata“*, **su** *ind 3pl „sono“* **bóuni** *m pl „malati“*, **ti** *art dt m pl* **bóuni júdjь** *sm pl „la gente malata“* **...**
<MS318/f> **Brez. 19. 150**

2381 ... ti *art dt m pl* **bóuni** *agg m pl* **júdjь** *sm pl „la gente malata“*; **su** *ind 3pl „è“* **bóuni bőzi** *agg m pl* **júdjь** *sm pl „povera gente malata“*, **su wsí** *pron idf m pl* **bóuni** *„sono tutti malati“* **túʷtєj** *[= **túʷ** → **ta**[1] + **u**[1] prep + **tєj** agg dim f Lsg] „in quella“* **xíši** *sf Lsg „casa“*

<MS318/g> **Brez. 19. 150**

2382 ní *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **čejǿ** *vi ind pres 3pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **bьtь** *vi ind = fut 3pl „saranno“* **láčni** *agg m pl „affamati“ = „avranno fame“*, **kár** *cong „quando“* **nu** *clit* **pŕídeju** *vp ind fut 3pl „verranno“*

<MS318/h> **Brez. 19. 150**

2383 sí *[→ **bite**[1]]* **li** *avv interr „forse“* **liépo** *avv „bene“* **spáu** *vi ind pft 2sgm „hai dormito“* **nancőj** *avv „stanotte“*, **sí li móu** *[→ **mieti**] vi ind pft 2sgm „hai avuto“* **gőrko** *avv „caldo“***? nancőj** (R non **„nancᵘój“**); **sí li spáu** *„hai dormito“* **tъu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **lístjĭ** *sn Lsg „in mezzo alle foglie“* **...**

<MS319/a> **Brez. 19. 150**

2384 ... sí *[→ **bite**[1]]* **li** *avv interr „forse“* **spáu** *vi ind pft 2sgm „hai dormito“* **tъu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **lístjĭ** *sn Lsg „in mezzo alle foglie“* **ɷlí** *cong [→ **al(i)**] „oppure“* **tъu sœ̆ne** *sn Lsg „nel fieno“***? – ví** *pron pers pl* (R voi) – **stéli** *[= **ste** → **bite**[1] + **li** → **al?**]* **liépo** *avv* **spáu** *vi ind pft 2pl ‘di cortesia’ „avete/ha forse dormito bene“* **...**

<MS319/b> **Brez. 19. 150**

2385 ... stéli *[= **ste** → **bite**[1] + **li** avv interr]* **liépo** *avv* **spáu** *vi ind pft 2pl ‘di cortesia’ „avete/ha forse dormito bene“* – **liépo spála** *f*, **če** *[→ **če**[2] cong „se“]* **té** *[→ **to**[2]]* **ě** *[= **jě** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **žœná** *sf sg „una donna“*

<MS319/c> **Brez. 19. 150**

2386 lidríka *sm „il radicchio“ Gsg* **niémą** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 1sg „non ce l’ho“* **parœčániγa** *ppp/agg m G sg „pronto“* (R **„pripravljen“** non si usa) = **„părpráujœńγa“** *ppp/agg m Gsg „preparato“* **... diéjo** *vp ind pres 3pl „dicono“* **Konáuci** *ETN sm pl „gli abitanti di Canale“** **...**

** Cf → 3631-3632.*

<MS319/d> **Brez. 19. 151.**

2387 ... diéjo Konáuci *[→ 2386]* **nu** *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **diéjo „niémą** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 1sg „non ce l’ho“* **părpráujœńγa** *ppp/agg m Gsg „pronto/preparato“*, **Bărγińcì** *ETN sm pl „gli abitanti di Bergogna“*, **ánu** *cong „e“* **še** *cong „anche“* **Plœstíščańi** *ETN sm pl „gli abitanti di Platischis“* **nu diéjo** *„dicono“* **œ́jtǎko** *avv „così“*

<MS319/e> **Brez. 19. 151.**

2388 ja *clit sg [„io“]* **zną́** *vi ind pres 1sg mod „so“* **rœžinǎti** *vi inf „parlare“* **pó** *prep* **bărγíńskį** *agg sost n Lsg „nella lingua di Bergogna“ = „in sloveno“* (Bergogna)

<MS319/f> **Brez. 19. 151**

2389 „prijímăk“ *sm sg „cognome“* (R imitazione dei „Carniolini“ *[= sloveni]*) –

<MS319/g> **Brez. 19. 151**

2390 Čudàt *TOP sm sg „Cividale“*, **dólu** *[→ **dole/-i** avv „giù“ + **u**[1] prep „a“]* **Čudǎde** *L* (Cividale), **sǎm bí** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **dólь u** *„giù a“* **Čudǎde** *„Cividale“* **ánu** *cong „e“* **jє** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **γrę́** *vi ind pres 1sg „vado“* **dóu** *[→ **dol**[2] avv „giù“ + **u**[1] prep „a“] locuz avv* **Čudàt** *A* **... Čudájski** *ETN agg m sg* **dištrèt** *sm sg „il distretto di Cividale“* **...**

<MS319/h> **Brez. 19. 151**

2391 ... Čudájski *ETN agg m sg* **dištrèt** (R non semivoc.) *sm sg „il distretto di Cividale“*; **mí** *pron pers pl „noi“* **smo** *vi ind pres 1pl „siamo“* **Tarčéjskœ̆γa** *ETN agg m Gsg* **dištrę́ta** *Gsg „del distretto di Tarcento“*, **sĭmó pód** *prep „sotto“* **dištrèt dí Tarčént** *[= frl] „il distretto di Tarcento“*

<MS320/a> **Brez. 19. 151.**

2392 Šєmpⁱétœski *ETN agg m sg* **dištrœ̀t** *sm sg „il distretto di San Pietro“* (R non semivocali)

<MS320/b> **Brez. 19. 151.**

2393 tiéla = tielœ́ *avv* **na** *prep* **tę́krьj** *avv = locuz avv* (tam na on kraj *[slov = **tam onkraj** „là dall’altra parte“]*); **sǫ̆lœ́** *[→ **san**[2]] „qua“* **na tę́krьj** *locuz avv* (di *[da]* questa parte); **dóula** *[→ **dole/-i**]* **na tę́krьj** *locuz avv* (la giù di *[laggiù da]* questa parte); **γoré** *[→ **ore/-i**[2]]* **na tę́krьj** *locuz avv* (la sù di *[lassù da]* quella parte)

<MS320/c> **Brez. 19. 151.**

2394 vénči *agg comp m sg „maggiore“*; **té** *pron dim m sg „questo“* **œ** *[= **jœ** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **vénči** *„maggiore“*, **kúj** *[→ **kuj/ku**] cong „che/di“* **tє** *art dt m sg* **drŭγi** *pron idf m sg „l’altro“*; **tá** *pron dim f sg „questa“* **ne** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **je** → **bite**[2]*

vi ind pres 3sg „è“] **vénča** *f sg „maggiore“*, **kúj ta drűγa** *f sg „dell'altra“*. **œ γᵘórši** *agg comp m sg „maggiore“*, **kúj tє drűγi**, **nǻle** *cong concess* **kĭ** *[→ **ke⁴**] cong= locus cong* **œ mlǻjši** *agg comp m sg*(è più grande, seppur ch'è più giovine *[benché sia più giovane]*)

<MS320/d> **Brez. 19. 151.**

2395 są pǎršpǻru *vp ind pft 1sgm* **zǻ** *prep* **te** *pron pers Asg* **na puőště** *locus avv „apposta“* (ho risparmiato per te a posta (furl. „pošte“ *[**a puèste**]*)

<MS320/e> **Brez. 19. 152**

2396 šé éńe *[→ **še¹**] locus avv* **bœj deléč** (T **é** breve) *avv comp* **= še ńé bœj deléč** (ancora più lontano).

<MS320/f> **Brez. 19. 152**

2397 mą *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ho“* **trí** *agg num m A* **xliépcœ** *sm Apl „pagnotte“* **zǻń** *[→ **on²**] prep + pron pers m Asg „per lui“ ['di cortesia' „per Lei“]*

<MS320/g> **Brez. 19. 152**

2398 loštì *vp inf „mettere“* **jájca** *sf [cf pron pers f **jœ** + art dt/agg dim f **te**] Apl „le uova“* **kűxat** *vi sup „a cuocere“*; **loží** *imper 2sg* **jœ** *pron pers f Apl „mettile“* **kűxat** *„a cuocere“*, **te** *art dt/agg dim f Apl „le/queste“* **jǻjca** *„uova“*

<MS320/h> **Brez. 19. 152**

2399 niémaš *[→ **mieti** neg] vi ind pres 2sg* **ti** *clit sg [„tu“]* **drúzăγa** *agg idf m Gsg* **plǻta** *sm Gsg*, **kuj** *[→ **kuj/ku**] cong* **tę́** *pron dim m Asg*? (R non hai altro piatto che questo?)

<MS321/a> **Brez. 19. 152**

2400 ál *avv interr* **ti** *clit sg [„tu“]* **viěš?** *vi ind pres 2sg* (R forse sai?)

<MS321/b> **Brez. 19. 152**

2401 táko *avv* **jⁱésti** *vi inf* (così mangiare); **já** *pron pers sg „io“* **jє** *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **ne** *avv neg „non“* **mórę** *[→ **morieti**] vi ind pres 1sg „posso“* **táko** *avv* **jⁱésti** *vi inf*, **zájki** *[→ **zak(i)¹**] cong* **to** *pron dim n sg* **mi** *pron pers Dsg* **né** *avv neg „non“* **plazǻ** *vi ind pres 3sg* (R non posso mangiare così, perché questo non mi piace)

<MS321/c> **Brez. 19. 152**

2402 su *vi ind pres 3pl „sono“* **frěskœ** *agg f pl „fresche“* **te** *agg dim f pl „queste“* **jájca** *sf pl „uova“*, **sáj** *inter „ecco“* **vi** *clit pl [„voi“]* **víditœ** *vi ind pres pl 'di cortesia' „(Lei) vede“*; **oplakní** *vp imper 2sg* **jœ** *pron pers f Apl „risciacquale/lavale“* **...**

<MS321/d> **Brez. 19. 152**

2403 ... oplakní *vp imper 2sg* **jœ** *pron pers f Apl „risciacquale/lavale“* **nú** *art idt n A* **máru** *[→ **merva***] sf Asg „una briciola“ = locuz avv [→ **nu mar(u/-uu)**] „un poco“*, **te** *art dt/agg dim f Apl „le/queste“* **jǻjca** *sf pl „uova“*. – **ne** *avv neg „non“* **mórę** *[→ **morieti**] vi ind pres 1sg mod „posso“* **oplakníti** *vp inf* (P sciacquare); **lóžĭ** *vp imper 2sg „metti“* **u** *prep „in“* **wődu** *sf Asg „acqua“* **anú** *cong „e“* **poplākni** *vp imper 2sg „risciacqua“* **túwo** *[→ **te⁴**] pron dim n Asg „quella cosa“* **...**

<MS321/e> **Brez. 19. 152**

2404 ... lóžĭ *vp imper 2sg* **u** *prep* **wődu** *sf Asg* **anú** *cong* **poplākni** *vp imper 2sg* **túwo** *[→ **te⁴**] pron dim n Asg* (metti nell'acqua è *[e]* rasenta *[cf frl **resentâ**]* quella roba) P ? sciacquare

<MS321/f> **Brez. 19. 152**

2405 wőda *sf sg „acqua“*, **ód** *prep* **wodœ** *G „dell'acqua“*, **tu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **wődu** *A „nell'acqua“*; **tá** *part raff* **nad** *prep „sopra“* **wodœ́** *S „l'acqua“*, **tù̯u** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **wodè** *L* (R nell'acqua)

<MS321/g> **Brez. 19. 152**

2406 túᵘ *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „a“* **Fjúme** *TOP sf Lsg* (Fiuma *[Fiume]*), **„Rieka“** *[„fiume“]* **jœ** *vi ind pres 3sg „è“* **po** *prep* **slovéjskį** *ETN agg sost n Lsg „in sloveno“*

<MS321/h> **Brez. 19. 152**

2407 săm bí *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **dóle** *avv „giù“* **za** *prep „oltre“* **Fjűmu** *TOP sf Asg*, **są diélu̯u** *vi ind pft 1sgm „lavoravo“* **tá** *part raff* **na** *prep* **hájzinpőně** (R non **-boně**) (R prima per errore **-bon**, **-bǫ** *[cf → 2282]*) *sm Lsg „sulla ferrovia“*

<MS322/a> **Brez. 19. 153**

2408 sí *vi ind pres 2sg* **umǻzą** *agg m sg* **γoré** *avv* **po** *prep* **muźce** *sm Lsg* (sei sporco sul viso) *[cf frl **musìc** „muso“]*; **sí umǻzana** *f* **γoré po muźce** (sei sporca sul viso); (**ŭmýj sœ**) = **umìj** *vp imper 2sg* **sœ** *pron rifl A „lavati“* **...**

<MS322/b> **Brez. 19. 153.**

2409 ... umìj *vp imper 2sg* **sœ** *pron rifl A „lavati“*; **umíjta** *2pl* **sœ** *„lavatevi“*, **ki** *[→ **ke³**] cong „poiché“* **stá** *2pl* **umǻzani** *agg m pl „siete sporchi“*

<MS322/c> **Brez. 19. 153.**

2410 pœj *[→ **iti**] vp imper 2sg „vai“* **tá** *part raff* **γ** *[→ **k⁷*/h/g**] prep* **oźi** *sm Dsg „dal papà“*; **kár** *cong „quando“* **su** *vi ind pres 3pl „sono“* **májxǎni** *agg m pl „piccoli“* **otrocí** *sm*

pl „i bambini“, **to** *clit n sg* **sœ** *pron impers* **dié** *vp ind pres 3sg „si dice“* **pœj tié** *avv raff* **x čáći** *„vai là dal papà“*, **náj** *cong* **tè** *pron pers Asg* **poxrȃni** *vp ind pres 3sg [**naj** + ind = ott]* (che ti tenga un poco) *„perché ti custodisca“*

<MS322/d> **Brez. 19. 153**

2411 jœ *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **mą** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ho“* **trí** *agg num A „tre“* **otrokœ̀** (T **œ̀** tendente a **œ́**) *sm Apl „bambini/figli“* **ánu** *cong „e“* **já** *pron pers sg „io“* **nu** *„e“* **žœná** *sf „la moglie“* **té** *[→ **to**[2]]* **ě** *[= **jě** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **nas** *pron pers Gpl* **pȇt** *agg num sost „siamo in cinque“* **tɨu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „in“* **famȇji** *sf Lsg „famiglia“*

<MS322/e> **Brez. 19. 153**

2412 tᵘó *pron dim n sg „questo“* **te** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **na** *art idt f „un“* **tȃča** *sf sg* (R bicchiere); **pét** *agg num „cinque“* **tȃč** *Gpl „bicchieri“*, **dvié** *„due“* **tȃči** *du „bicchieri“*, **trí** *„tre“* **tȃče** *pl „bicchieri“*

<MS322/f> **Brez. 19. 153**

2413 sí *[→ **bite**[1]]* **li** *avv interr* **bi** *vi ind pft 2sgm „sei stato“* **tí** *clit sg [„tu“]* **ú** *prep „a“* **Milȃnu** *TOP sm Lsg „Milano“* **s** *prep „con“* **tię** *agg dim m Ssg „questo“* **vijȃčą** *sm Ssg „viaggio“* (questa volta, sto *[ˈsto]* viaggio)

<MS322/g> **Brez. 19. 153**

2414 pœj *[→ **iti**] vp imper 2sg „vai“* **dóu** *[→ **dol**[2] avv+ **u**[1] prep] „giù a“* **xíši** *sf Dsg „casa“* (va in casa *[vaˈa casa]*); **ma** *agg poss f sg „la mia“* **xíša** *sg „casa“* (R **„xrám“** non si usa)

<MS322/h> **Brez. 19. 153**

2415 ma *agg poss f sg „la mia“* **xíša** *sg „casa“* (R **„xrám“** non si usa); **mœj** *agg poss m sg „la mia“* **xliéu** *sm sg „stalla“*; **„mœj solȃr** *sm sg* (la camera nel 1º piano)

<MS323/a> **Brez. 19. 153**

2416 „mœj *agg poss m sg* **solȃr** *sm sg* (la camera nel 1º piano); **čȃšt** *sm sg* (P soppalco, 2º piano, sotto il tetto) *[cf → 458]*

<MS323/b> **Brez. 19. 153**

2417 tᵘó *pron dim n sg „quello“*, **kĭ** *pron rel* **to** *clit n sg* **sœ** *pron impers* **kúxa** *vi ind pres 3sg „si cucina“* **nȍtre** *avv „dentro“ = „quella, in cui si cucina“*, **té** *[→ **to**[2]]* **ě** *[= **jě** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **xíša** *sf sg „la cucina“*

<MS323/c> **Brez. 19. 153.**

2418 čéš *[→ **tiet**] vi ind pres 2sg mod* **ti** *clit sg [„tu“]* **miȇriti** *vi inf* (vuoi tu misurare); **čéš ti zmⁱȇriti** *vp inf* **tu** *art dt f Asg* **xíšu** *sf Asg „la casa/la cucina“*, **tú** *art dt f Asg* **sonožœ̀t** *sf Asg „il prato falciativo“*; **dvié** *agg num f „due“* **sonožȇti** *du* **...**

<MS323/d> **Brez. 19. 154**

2419 ... dvié *agg num f „due“* **sonožȇti** *sf du „prati falciativi“*, **pét** *„cinque“* **senožetȉ** *Gpl*, **trí** *„tre“* **sonožȇti** *pl*; **tá** *part raff* **nat** *prep „sopra“* **sonožȇtju** *Ssg „il prato falciativo“*

<MS323/e> **Brez. 19. 154**

2420 mȇso *sn sg*, **nú** *art idt n A* **maru** *[→ **merva***] sf Asg „una briciola“ = locuz avv [→ **nu mar(u/-uu)**] „un poco“* **mésa** *G* (R carne, un pezzetto di carne); **té** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **no** *art idt n „una“* **dobró** *agg n sg „buona“* **méso** *„carne“ = „è carne buona“*

<MS323/f> **Brez. 19. 154**

2421 té *[→ **to**[2] + **jé** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **dą** *art idt m „un“* **debóu** *agg m sg „grasso“* **otrók** *sm sg „bambino“*; **té na** *art idt f* **debȇla xȇĭ** *sf sg „è una ragazza grassa“*; **té ě** *[= **jě** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **no** *n* **debȇlo** *n* **telœ́** *sn sg „è un vitello grasso“*; **su** *vi ind pres 3pl „sono“* **ní** *art idt m pl „dei“* **debȇli** *m pl* **otrocì** *m pl „bambini grassi“*

<MS323/g> **Brez. 19. 154**

2422 su *vi ind pres 3pl „sono“* **ní** *art idt m pl „dei“* **debȇli** *agg m pl* **otrocì** *sm pl „bambini grassi“*; **sú** *vi ind pres 3pl „sono“* **debȇlě** *f pl* **xȇĭri** *sf pl „ragazze grasse“*; **sú debȇlě** *f pl* **telȇta** *sf [cf f **debȇlě**] pl „sono vitelli grassi“*; **té** *agg dim f pl „questi“* **telȇta** *sf pl „vitelli“* **sú debȇlě** *f „sono grassi“*

<MS323/h> **Brez. 19. 154**

2423 té *agg dim f pl „questi“* **telȇta** *sf [cf f **debȇlě**] pl „vitelli“* **sú** *vi ind pres 3pl* **debȇlě** *agg f pl „sono grassi“*; **œ́** *[= **jœ́** → **bite**[1]]* **pȃršɨu** *vp ind pft 3sgm „è venuto“* **té** *art dt m sg* **debœ́li** *agg m sg* **mȍš** *sm sg „l'uomo grasso/grosso“*; **nœ́** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“]* **œ̀ pȃršlà** *„è venuta“* **tá debœ́la žœná** *f sg „la donna grassa“*

<MS324/a> **Brez. 19. 154**

2424 ná *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“]* **œ̀** *[= **jœ̀** → **bite**[1]]* **pȃršlà** *vp ind pft 3sgf „è venuta“* **tá** *art dt f sg* **debœ́la** *agg f sg* **žœná** *f sg „la*

donna grassa“; **nǵe** *[= **na** → **o**² clit f sg + **jǵe** → **bite**² vi ind pres 3sg „è“]* **debǵela** *„grassa“*, **kí** *[→ **ke**²] cong „che“* **na** *clit f sg [„essa“]* **ne** *avv neg „non“* **móre** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg mod „può“* **náńči** *avv „neanche“* **xodíti** *vi inf „camminare“*

<MS324/b> **Brez. 19. 154**

2425 **œ** *[= **jœ** → **bite**²] vi ind pres 3sg* **dębъu** *agg m sg* **nikèj** *avv* (è debole un poco); **nǵe** *[= **na** → **o**² clit f sg + **jǵe** → **bite**² vi ind pres 3sg „è“]* **nikèj dębila** *f* (debole) **ánu** *cong „e“* **bouná** (T **á** breve) *agg f sg „malata“*, **ná** *[→ **o**² clit f sg] [„essa“]* **nⁱé** *[→ **bite**¹ neg]* **ustála** *vp ind pft 3sgf „non si è alzata“* **...**

<MS324/c> **Brez. 19. 154**

2426 **nǵe nikèj dębila** (debole) **ánu bouná** (T **á** breve), **ná nⁱé ustála** *[→ 2425]* **žéj** *avv „già“* **ósą** *agg num A „otto“* **nǐ** *[→ **dan**³] sm Gpl* (R giorni) –, **kuj** *[→ **ku/kuj**] avv „soltanto“* **nás** *avv „oggi“* **nǵe** *[= **na** → **o**² clit f sg + **jǵe** → **bite**¹]* **viliézla** *vp ind pft 3sgf „è uscita“* **nu málo** *locuz avv „per un po’“* **čǎsa** *sm Gsg „di tempo“* **dóu** *[→ **dol**² avv+ **u**¹ prep] „giù“ = „è scesa“* **xíšu** *sf Asg „in cucina“.*

<MS324/d> **Brez. 19. 154**

2427 (R Due tipi di dittonghi: lunghi e brevi – **ou**, ᵒᵘ, **ъᵘ**. – **ŏŭ** *[dove **ou** lungo, i rimanenti brevi]*)

<MS324/e> **Brez. 19. 155.**

2428 **ál** *avv interr „forse“* **vi** *clit pl ‘di cortesia’ [„Voi“]* **mu** *pron pers Dsg „gli“* **četé** *vi ind pres 2pl ‘di cortesia’ mod [→ **tiet** + inf = fut]* **dǎti** *vp inf = „darete/(Lei) darà“* **= ál mu dástę́** *vp pres/fut „date/darete – dà/darà“* **kœj** *pron idf A „qualcosa“* **jⁱésti** *vi inf „da mangiare“* **almáńku** *avv* (almeno)

<MS324/f> **Brez. 19. 155**

2429 **almáńku** *avv „almeno“* **tuó** *pron dim n Asg „questo“*, **almáńku kœj** *pron idf A „qualcosa“ [cf → 2428]*

<MS324/g> **Brez. 19. 155**

2430 **mą́** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg* **mańé** *avv comp* **lⁱét** *sn Gpl* **kuj** *[→ **kuj/ku**] cong* **vǐ** *pron pers pl* (R ho meno anni di voi/lei)

<MS324/h> **Brez. 19. 155**

2431 **buójše** *agg comp n sg „migliore“*; **te** *[→ **to**² + **je** → **bite**² vi ind pres 3sg „è“]* **buójše to** *agg dim n sg „questo“* **víno** *sn sg „vino“* **tlǵe** *avv „qua“*, **kuj** *[→ **kuj/ku**] cong „che“* **tᵘó** *pron dim n sg „quello“* **tié** *avv raff „là“* **u** *prep „a“* **Viškuórši** *TOP sf Lsg „Monteaperta“*

<MS325/a> **Brez. 19. 155**

2432 **bòl** *[cf frl **bòl**] sm sg „bollo/timbro“*, **dwá** *agg num m „due“* **bolà** *du „bolli/timbri“*, **trí** *A* **bolǫ̀** *A „tre bolli/timbri“*, **tárji bolì** *pl „tre bolli/timbri“*, **pǵt** *„cinque“* **bolę́** *Gpl „bolli/timbri“* (il timbro); **té** *[→ **to**² + **jé** → **bite**² vi ind pres 3sg impers „è“]* **bolǎno** *agg n sg „bollato“* (? timbrato) (P ? timbrate)

<MS325/b> **Brez. 19. 155**

2433 **nú** *[→ **o**²] clit m pl [„essi“]* **mu** *pron pers m Dsg „gli/gliene“* **dadǫ́** *vp ind pres/fut 3pl „danno/daranno“* **po** *prep* **rǐti** *sf Lsg „sul sedere/deretano“*; **rìt** (R sedere)

<MS325/c> **Brez. 19. 155**

2434 **tí** *pron pers sg „tu“* **ne** *avv neg „non“* **móreš** *vi ind pres 2sg mod „puoi“* **plačuwǎti** *vi inf „pagare“*; **já** *pron pers sg „io“* **j** *[→ **ja**²] clit sg [„io“]* **γrę́** *vi ind pres 1sg „vado“* **plačuwàt** *vi sup „a pagare“* **dǎcix** *sm Asg* (dazio); **já j γrę plačuwàt fɷndjǎrju** *sf Asg „la tassa fondiaria“*

<MS325/d> **Brez. 19. 155**

2435 **ǫ́** *pron pers m sg „egli“* **ǵe** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg mod „vuole“* **čǘti** *vi inf „sentire“* **nú** *art idt f A* **besiédu** *sf Asg „parola/lingua“*; **ǫ́ ǵe čǘti véro** *avv „proprio“* **nášu** *agg poss f Asg „la nostra“* **besiédu** *„lingua“*; **ǫ́ ǵe rɷžinǎti** *vi inf „parlare“* **véro** *„proprio“* **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **nǎḿi** *pron pers Spl „noi“* **...**

<MS325/e> **Brez. 19. 155**

2436 **...** **ǫ́** *pron pers m sg „egli“* **ǵe** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg mod „vuole“* **rɷžinǎti** *vi inf „parlare“* **véro** *avv „proprio“* **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **nǎḿi** *pron pers Spl „noi“*; **ǫ́ ǵe rɷžinǎti própjo** *avv „proprio“* **z nǎḿi zǎj** *[→ **za**²]* **kì** *[→ **ki**¹⁴] locuz cong [→ **zak(i)**¹] „poiché“* **ǫ́ sœ** *pron rifl A* **ne** *avv neg „non“* **ťidá** *vi ind pres 3sg „si fida“*, **čь** *[→ **če**² cong „se“]* **ǫ** *clit m sg [„egli“]* **né** *„non“* **rɷžinǎ** *ind pres 3sg „parla“* **z nǎḿi**

<MS325/f> **Brez. 19. 155**

2437 **ǫ́** *pron pers m sg „egli“* **ǵe** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg mod „vuole“* **šńé** *[→ **še**¹] avv „ancora“* **pǎrnestì** *vp inf „portare“* **dwárkat** *avv „due volte“* **ćoučíne** *sf Gsg „della calce“*

<MS325/g> **Brez. 19. 156**

2438 **naj** *part esort „che“* **γré** *vi ind pres 3sg [**naj** + ind = ott] „vada“* **tiéu** *[→ **tie**[2] avv raff + **u**[1]] prep* **Polĭce*** *MICR sf Aplt [„là alle cenge“] [→ **tieu Police**]* (un campo) **w** *prep „nelle“* **krampĭ́r** *sm Asg „patate“ = „a raccogliere le patate“*

* *Bosco lungo la strada per Cornappo, più giù della cappella della Madonna [MSP].*

<MS325/h> **Brez. 19. 156.**

2439 **kulĭ́na** *sf sg* (collina); **te** *agg dim „questa/quella“* **rȯ́p** *sm sg „collina“*, **tié** *avv raff „là“* **na** *prep „su“* **tę** *Lsg „questa/quella“* **rȯ́bu** *L „collina“*; **tié** *„là“* **za** *prep* **rȯ́bą** *Ssg „dietro la collina“* (collina) (P collina); **tá** *part raff* **na rȯ́bu** *Lsg „sulla collina“* **...**

<MS326/a> **Brez. 19. 156.**

2440 **tá** *part raff* **na** *prep* **rȯ́bu** *sm Lsg „sulla collina“*, **té** *[→ **to**[2] + **jé** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „c'è“]* **dą** *art idt m „una“* **velìk** *agg m sg „grande“* **rȯ́p** *„collina“*; **ązát** *avv „poi“* **te** *„c'è“* **ná** *art idt f „una“* **dolína** *sf sg „valle“* **tié** *avv raff „là“* **za** *prep* **rȯ́bą** *Ssg „dietro la collina“*; **na liépa** *agg f sg* **dolĭ́na** *„una bella valle“*

<MS326/b> **Brez. 19. 156**

2441 **tǵe** *[→ **to**[2]]* **ǒ** *[= **jǒ** → **bite**[1]]* **mé** *pron pers Asg „mi“* **bɷlʲélo** *vi ind pft 3sgn impers „doleva“* **tъu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „in“* **nєj** *agg num f Lsg „una/un“* **nuzè** *[→ **noga**] sf Lsg „gamba/piede“*, **má** *cong* **te mi** *pron pers Dsg „mi“* **oščepȁlo** *vp ind pft 3sgn impers „è guarito“* **éńi** *[→ **njele**]*

<MS326/c> **Brez. 19. 156.**

2442 **dvié** *agg num f „due“* **nȯ́γi** *sf du „gambe/piedi“*; **ná** *agg num f „una/un“* **nuγá** *sg „gamba/piede“*; **trí** *„tre“* **nȯ́γě** *pl „gambe/piedi“*; **pét** *„cinque“* **nuγŭ́** *Gpl* (R gambe); **tá** *part raff* **nad** *prep „sopra“* **nuγȯ́** *Ssg „la gamba/il piede“*

<MS326/d> **Brez. 19. 156**

2443 **te** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2]]* **nȁreto** *ppp/agg n sg „è fatto“* **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **dvǵéḿi** *agg num f S „due“* **nuγȁ́mi** *sf Sdu „gambe/piedi“* **= tъu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „nella“* **nuze** *Lsg „gamba/piede“*; **tъu nuγȍ** (in un piede) (Loc. s. f.)

<MS326/e> **Brez. 19. 156**

2444 **ná** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“]* **γa** *pron pers m Asg „gli“* **bolí** *vi ind pres 3sg „duole“* **ná** *agg num f „una/un“* **nuγá** *sf sg „gamba/piede“*; **tó** *clit n sg* **me** *pron pers Asg „mi“* **bolí** *impers* **túᵘ** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „in“* **γobǵex** *agg num L „entrambe/-i“* **nuγŭ́** *sf Ldu [?] „le gambe/i piedi“*; **tъu** *„in“* **dnéj** *agg num f Lsg „una/un“* **nuzè** *sf Lsg „gamba/piede“* **tó me bolí**

<MS326/f> **Brez. 19. 156**

2445 **tъ̀u** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „nella/nel“* **nuze** (R senza accento) *Lsg „gamba/piede“* (Loc.); **té** *[→ **to**[2] + **jé** → **bite**[1]]* **mu** *pron pers m Dsg „gli“* **šló** *vp ind pft 3sgn „è andato“* **tъu nȯ́γu** (T ȯ́ nasalizzata dalla precedente) *Asg „nella gamba/nel piede“*

<MS326/g> **Brez. 19. 156**

2446 **té** *[→ **to**[2] + **jé** → **bite**[1]]* **mu** *pron pers m Dsg „gli“* **šló** *vp ind pft 3sgn „è andato/passato“* **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep“in“* **γóbǒ** *agg num A „entrambe/-i“* **nȯ́γǒ** *sf Apl „le gambe/i piedi“*; **tó** *clit n sg* **me** *pron pers Asg „mi* **bolí** *vi ind pres 3sg impers „duole“* **tǵu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „in“* **nєj** *agg num f Lsg „una/un“* **nuγȍ** *sf Lsg „gamba/piede“* **= tъ̀u nєj nuzè**

<MS326/h> **Brez. 19. 156 - 157**

2447 **ná** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“]* **me** *pron pers Asg „mi“* **bolí** *vi ind pres 3sg „duole“* **ná** *agg num f „una“* **ruká** *sf sg „mano“*; **γóbidvié** *agg num „entrambe“* **rȯ́ki** *du „le mani“*; **trí** *„tre“* **rȯ́kě** *pl „mani“*, **pét** *agg num „cinque“* **rukŭ́** *Gpl „mani“*

<MS327/a> **Brez. 19. 157**

2448 **tó** *clit n sg [„esso“]* **me** *pron pers Asg „mi“* **bolí** *vi ind pres 3sg impers „duole“* **tá** *part raff* **nad** *prep „sopra“* **rukȯ́** *sf Ssg „la mano“*; **tó me bolí túᵘ** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „ad“* **nį** *agg num m L „un“* **brȁ́ču** *sm Lsg „braccio“*; **tó me bolí túʷ rucè** *Lsg* **= túᵘ rukȍ** *„mi duole nella mano“*

<MS327/b> **Brez. 19. 157**

2449 **ǫ** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **γa** *pron pers m Asg „lo“* **néjče** *[→ **tiet** neg] vi ind pres 3sg „non vuole“* **xudíč** *sm sg „il diavolo“* **pȁrnestì** *vp inf „portare“*

<MS327/c> **Brez. 19. 157**

2450 **Debelǫ́ke** *NC f Gsg „di una/di quella dei Debelòn“*, **Debelǫ́ka** *[→ 2102]* **– té** *[→ **to**[2] + **jé** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **žœná** *sf sg „una donna“* **ožȅńena** *agg f sg „sposata“*, **wduówa** *sf sg „vedova“*, **k** *[→ **ki**[3]] pron rel „che“* **ne** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **je** → **bite**[2]*

vi ind pres 3sg „è“] **ožḗńena dóu** *[→* ***dol²*** *avv+* ***u¹*** *prep] „giù a“* **Tєjpā́nu** *TOP sf Asg „Taipana“*

<MS327/d> **Brez. 19. 157**

2451 ošpā́rati *ppp/agg m pl* (risparmiati)

<MS327/e> **Brez. 19. 157**

2452 γóba *pron num m* (tutti due *[tutti e due]*); **γóbe = γóbєdvié** *pron* (fem.) *„entrambe“*; **γóbadwá** *agg* **mȍža** *sm du „entrambi gli uomini“*

<MS327/f> **Brez. 19. 157**

2453 są *[→* ***bite²****] vi ind pres 1sg „sono“* **sít** *agg m sg „sazio“*; **są sī́ta** *f „sono sazia“*; **tó** *agg dim n sg „questo/quel“* **telœ́** *sn sg „vitello“* **te** *[→* ***to²*** *+* ***je*** *→* ***bite²*** *vi ind pres 3sg „è“]* **síto** *„sazio“*; **té ě** *[= jě →* ***bite²****]* **sī́to** *„è sazio“*

<MS327/g> **Brez. 19. 157**

2454 nú *[→* ***o²****] clit m pl [„essi“]* **čantaju** *vi ind pres 3pl „cantano“* **vičérnicu** *sf Asg „il vespero“* **pér** *prep „in“* **latį** (T **į** breve) *[= ven] ETN sm sg* (R in latino); **tòu** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****] prep „in“* **oštaríji** *sf Lsg „osteria“* **tó** *clit n sg [„esso“]* **sě** *pron impers „si“* **čantā́** *3sg „canta“* **...**

<MS327/h> **Brez. 19. 157**

2455 tòu *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****] prep „in“* **oštaríji** *sf Lsg „osteria“* **tó** *clit n sg* **sě** *pron impers „si“* **čantā́** *3sg „canta“* **pœ** *prep „in“* **láškį** *ETN agg sost n Lsg „friulano“*, **anú** *cong „e“* **pér** *prep* **taljá** *[= ven] ETN sm sg „in italiano“*, **pó slovéjskį** *ETN agg sost n Lsg „in sloveno“* **nìč** *pron idf „niente“* **– popréj** *avv „prima“* **su čantā́li** *vi ind pft 3plm „cantavano“* **šé** *cong „anche“* **po slovéjskį**

<MS328/a> **Brez. 19. 157**

2456 ... popréj *avv „prima“* **su čantā́li** *vi ind pft 3plm „cantavano“* **šé** *cong „anche“* **po** *prep* **slovéjskį** *ETN agg sost n Lsg „in sloveno“*; **po krańskį** *ETN agg sost n Lsg „in carniolino/sloveno“*; **dą́** *agg num m „un“* **krāńàc** *ETN sm sg „carniolino“* **...**

<MS328/b> **Brez. 19. 157 - 158**

2457 dą́ *agg num m „un“* **krāńàc** *ETN sm sg „carniolino/sloveno“*, **dwá** *„due“* **krańcà** (T **à** tendente a **á**) *du „carniolini/sloveni“*; **tárji** *„tre“* **krańcì** *pl „carniolini/sloveni“*, **trí** *A „tre“* **krańcœ̀** *Apl „carniolini/sloveni“*; **pét** *„cinque“* **krańcḗ** *Gpl „carniolini/sloveni“* **z** *[→* ***s/z/ž****] prep „con“* **nⱡ́ę** *agg num m S „un“* **krańcą̀** (T *[-ḗ -ą̀]* entrambe accentate con forza quasi eguale) *Ssg „carniolino/sloveno“*

<MS328/c> **Brez. 19. 158.**

2458 té *[→* ***to²*** *+* ***jé*** *→* ***bite²*** *vi ind pres 3sg „è“]* **dą** *agg num m „un“* **muradȍr** *sm sg „muratore“*; **dwá** *„due“* **muradȍrja** *du „muratori“*, **tárji** *„tre“* **muradȍrji** *pl*; **trí** *m A „tre“* **muradȍrjě** *Apl „muratori“*; **pét** *„cinque“* **muradȍrje** *Gpl „muratori“*

<MS328/d> **Brez. 19. 158.**

2459 otkót *avv interr* **ste** *vi ind pres 2pl ‘di cortesia’* **?** (R di dove siete/è (Lei))

<MS328/e> **Brez. 19. 158**

2460 *num* **→ dą́** *m „uno“* **= dná** *f „una“* **= dnó** *n „uno“*; **dwá** *m „due“* **= dvié** *f/n „due“*; **tárji** *m „tre“* v. *[vedi]* **trí** *f/n „tre“*; (**štírji** *m* **= štíri** *f/n [→* ***štiri****]*) (T **š** tendente a **š̄**) – **štírji** *m „quattro“*,

<MS328/f> **Brez. 19. 158**

2461 *num* **→** (T **š** tendente a **š̄**) **štírji** *[→* ***štiri****] m „quattro“*; **štíri** *f/n*, **pḗt** *„cinque“*, **šḗst** *„sei“*, **sédą** *„sette“*, **ȍsǎn** *„otto“*, **dḗvat** *„nove“*, **dḗsat** *„dieci“*, **dánāst** *„undici“*, **...**

<MS328/g> **Brez. 19. 158**

2462 *num* **→ dánāst** *„undici“*, **dwánāst** *„dodici“*, **trínāst** *„tredici“*, **štírìnāst** *[=* ***štirinast*** *→* ***štiri****] „quattordici“*, **pénāst** *„quindici“*, **šéstnāst** *„sedici“*, **sédanāst** *„diciassette“*, **ósanāst** *„diciotto“*, **...**

<MS328/h> **Brez. 19. 158**

2463 *num* **→ ósanāst** *„diciotto“*, **dévenāst** *„diciannove“*, **dwárḗdi** (**é**) *indecl [„due file/ordini di dieci covoni] „venti“* (**é**)

<MS329/a> **Brez. 19. 158**

2464 májkuj *avv „solo“* **wⱡn** *[→* ***uun¹****] avv „su“* **do** *prep „fino“* **dwárḗdi** *num indecl [„due file/ordini di dieci covoni] „venti“* **mi** *pron pers pl „noi“* **zmerkā́wamo** *vi ind pres 1pl „contiamo“* **pó** *prep* **slovéjskį** *ETN agg sost n Lsg „in sloveno“* **wⱡn do dwá** *„due“* **rḗdi** *indecl [„file/ordini di dieci covoni]*, **ą́zát** *avv „poi“* **mí zmerkáwamo po láškį** *ETN agg sost n Lsg „in friulano“*

<MS329/b> **Brez. 19. 158**

2465 tlœ́ *avv „qui“* **su** *vi ind pres 3pl „ci sono“* **rúdi** *agg m pl „soli“* **xlȍdi** *sm pl* (soltanto che i legni *[pezzi di legno]*); **te** *[→* ***to²*** *+* ***je*** *→* ***bite²*** *vi ind pres 3sg]* **rúdo** *n sg* **žī́to** *sn sg „c’è solo grano“*; **té** *[→* ***to²****]*

ě *[= **jě → bite²**]* **rút jučmę̀** *sm sg „c'è solo orzo"* **wsĭją̀** *ppp/agg m sg „seminato"* **tlœ́** *„qui"*

<MS329/c> **Brez. 19. 158**

2466 **če** *agg inter* **lʲép** *agg m sg* **jučmę̀** *sm sg,* **kĭ** *[→ **ke⁴**] cong* **té** *[→ **to²** + **jé → bite²** vi ind pres 3sg]* **tlœ́** *avv* (che bell'orzo che l'è quà *[ven? it: „Che bell'orzo c'è qua!"]*).

<MS329/d> **Brez. 19. 159**

2467 **dœ̨** *agg num m „un"* **jelę́** *sm sg „cervo"*, **dwá** *„due"* **jelę́na** *du „cervi"* (R cervo), **tárji** *„tre"* **jelę́ni** *pl „cervi"*; **pét** *„cinque"* **jelę́ne** *Gpl „cervi"*, **trí** *A „tre"* **jelę́né** *Apl*; **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con"* **dnʲę̨** *S „un"* **jelę́ną** *Ssg „cervo"*

<MS329/e> **Brez. 19. 159**

2468 **sărná** *sf sg „capriolo"*, **dvié** *agg num f „due"* **sarní** *du „caprioli"*, **trí** *„tre"* **sărné** *pl „caprioli"*, **pét** *„cinque"* **sărnḗ** *Gpl „caprioli"*, **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con"* **dnœ́** *S „un"* **sărnœ́** *Ssg „capriolo"*,

<MS329/f> **Brez. 19. 159**

2469 **rúda** *agg f sg* **wčenĭ́ca** *sf sg* (R solo frumento, *it* soltanto che frumento)

<MS329/g> **Brez. 19. 159**

2470 **owàs** *sm sg „avena"*, **tó** *clit n sg* **jœ̆** *vi ind pres 3sg „c'è"* **dostì** *avv „molta"* **œusà** *Gsg „avena"*; **če** *agg inter* **kœ́s** *sm sg* **œusà** *G* (che pezzo *[appezzamento]* di vena *[avena]*) (P un pezzo di campo con avena) **tъ̀u** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „nella"* **põji** *sn Lsg „campagna"*

<MS329/h> **Brez. 19. 159**

2471 (campi – prati). campi e prati

tъ̀u *[→ **ta¹** + **u¹**]* **Rà̀uni*** *MICR: prep + sf Lsg [„a Rauan [„pianoro/altopiano"]"]*

tъ̀u Klà̀dji** *MICR: prep + sn Lsg [„ai tronchi"]*

tiéu *[→ **tie²**avv raff + **u¹**] prep* **velíci ńĭvi** *MICR: prep + agg f Lsg + sf Lsg [„là, nel campo grande"]*

dúᵘ *[→ **dole/-i**]* **pod míérą**** *MICR: avv + prep + prep + sm Ssg [„giù, sotto il muro"]*

tá na dœ́užici† *MICR: part raff + prep + sf Lsg [„sulla lunghetta"]*

dóle pot Kŕĭpu†† *MICR: avv + prep + sf Ssg [„giù, sotto la roccia/il mucchio di pietre"] [cf **krîpa I** in ESSJ II: 93]*

tá na palœ́ze†† *MICR: part raff + prep + sm Lsg [„sul terreno leggermente pendente"]*

dóle u Oriéxœuńi *MICR: avv + prep + sf Lsg [„giù, nel noceto"]*

dóle pot priéxœ̃dą†† *MICR: avv + prep + sm Ssg [„giù, sotto l'attraversamento"]*

tié u lieskóuci *MICR: avv raff + prep + IDR [→ **lieskouac***] sm Lsg [„là, al T. Liescovaz"]*

tié u Tísouci (T **ć** tendente a **é** *[**é ← ć** ?]*) *MICR: avv raff + prep + sf Lsg [„là, a Toutisouze/alla casera Toutisouze [„nel bosco dei tassi (bot)"]"]*

dóle u Rḗpe – **tъ̀u Rḗpe**††† *MICR: avv + prep + sm Lsg [„giù, sulla striscia di terreno lunga e stretta", lett: „coda"]*

tié za Liḗščą‡ *MICR: avv raff + prep + sn Ssg [„là, dietro il boschetto di noccioli"]*

tié u Bandídjᵐ bœ́šku *MICR: avv raff + prep + agg m Lsg + sm Lsg [„là, nel Bosco bandito/nel Bosco della riserva di caccia"]*

(P continua)

* *Dietro le prime case, verso il fiume [MSP].*

** *Oggi bosco, un tempo prato, dietro la caserma, in basso, prima del mulino [MSP].*

*** *Orto nel paese [MSP].*

† *Orti nella parte alta del paese [MSP].*

†† *Seminativo vicino al paese [MSP].*

††† ***Rep** = una località con tre o quattro case [MSP].*

‡ *Il cuore di Platischis [LCH].*

<MS330> **Brezja 19. 159 – 160.**

2472

(P continuazione)

tié u Bandídjᵐ bœ́šku* *MICR: avv raff + prep + agg m Lsg + sm Lsg [„là, nel Bosco bandito/nel Bosco della riserva di caccia"]*

tié u Čartḗńax *MICR: avv raff + prep + sn Lplt [„là, a Tanacertegna [„nella radura"]"]*

tiéu *[→ **tie²** avv raff + **u¹**] prep* **ʷarźĭšče**** *MICR: prep + sn Lsg [„là a U…"]*

tié u plą́nicax** *MICR: avv raff + prep + sf Lplt [„là, sui prati montani"]*

tié za jĭ́loviščі** *MICR: avv raff + prep + sn Splt [„là, dietro la cava di argilla"]*

tié za srʲédńį bárdą (R ʲé, non **ié**) *MICR: avv raff + prep + MICR agg n Ssg + sn Ssg [→ **Sriednjo/Srienjo Bardo**] [„là, dietro Sdredgnobardo [„il colle di mezzo"]"] [→ **tie za sriednjin bardan**]*

tá na srʲédńį bárde *MICR: part raff + prep + MICR agg n Lsg + sn Lsg [→ **Sriednjo/Srienjo Bardo**] [„su Sdredgnobardo [„sul colle di mezzo"]"] [→ **ta na sriednjin barde**]*

γoré za zelẽnu dolĩnu† *MICR: avv + prep + agg f Ssg + sf Ssg [„su, dietro Zelenadolina [„la valle verde“]“]*
tá za priẽtɷ^{u}ču†† *MICR: part raff + prep + sf Ssg [„dietro P…“]*
wъnì *[→ **uone^{1}/-i]*** **u Čikȍne** *MICR: avv + prep + sm Lsg [„su, da Ciccòn“] [**Čikȍn** SPN: cf PM] [→ **uuni u Čikone]***
wъnè *[→ **uone^{1}/-i]*** **za Muzjãką†††** *MICR: avv + prep + sm Ssg [„su, dietro M…“] [→ **uune za Muzjakan]***
tiéu Lãke *[→ **tie^{2}** + **u^{1}** + **Wlãke]** MICR: prep + sf Lsg [„Tiulac [„al traino (di legname)/ fluitazione“]“]*
tié *avv raff* **u** *prep* **B^{u}óne = tъu** *[→ **ta^{1}** + **u^{1}]***
B^{u}óne *MICR: prep + sf Aplt [„là, a Campo di Bonis“]*
t^{u}ó *pron dim n sg „questi“* **su** *vi ind pres 3pl „sono“* **jímana** *sn pl „i nomi“* **ot** *prep* **Briẽškœγa** *ETN agg n Gsg* **põja** *sn Gsg „della campagna/dei campi di Montemaggiore“* **…**
** Dietro Sdredgnobardo, subito sopra il R. Bianco, verso Zelena dolina [MSP].*
*** Prati sotto Sdredgnobardo, verso il R. Bianco [MSP].*
**** Era una malga un po' più su di Sdredgnobardo [MSP].*
† Sul R. Nero [MSP].
†† Dietro Sdredgnobardo [sc. da Montemaggiore], tanti piccoli appezzamenti prativi [MSP].
††† Un tempo campi, oggi bosco vicino al paese [MSP].
<MS331> **Brezja 19. 160.**

2473 **tuó** *pron dim n sg „questi“* **su** *vi ind pres 3pl „sono“* **jímana** *sn pl „i nomi“* **ot** *prep „della“* **Briẽškœγa** *ETN agg n Gsg* **põja** *sn Gsg „campagna/dei campi di Montemaggiore“*, **od ńíu** *sf Gpl „dei campi“* **án** *cong „e“* **ot sonožétĩ** (2 accente *[accenti]*) *sf Gpl „dei prati falciativi“* – **šé** *avv „ancora“* **ot xȍsti** *sf Gpl „dei boschi“*
<MS332/a> **Brez. 19. 160**

2474 **…** **šé** *avv „ancora“* **ot** *prep* **xȍsti** *sf Gpl „dei boschi“*; **^{d}na** *agg num f „un“* **xȍst** *sg „bosco“*, **dv^{i}é** *„due“* **xȍsti** *du „boschi“* (R bosco, T bosco); **tri** *„tre“* **xȍsti** *pl „boschi“*; **pét** *„cinque“* **xȍstĩ** *Gpl „boschi“*
<MS332/b> **Brez. 19. 160**

2475 **pét** *agg num „cinque“* **xȍstĩ** *sf Gpl „boschi“*; **tá** *part raff* **pot** *prep „sotto“* **xȍstju** *Ssg „il bosco“* (R **„bošk“** non si usa)
<MS332/c> **Brez. 19. 160**

2476 **rẽp**, **dwá** *agg num m „due“* **rẽpa** *du „code“*; **trí** *A „tre“* **répœ̃** *Apl „code“*, **tárji** *„tre“* **rẽpi** *pl „code“*, **tárji rẽpi**, **pét** *„cinque“* **répẽ** *Gpl „code“*
<MS332/d> **Brez. 19. 161**

2477 **pét** *agg num „cinque“* **répẽ** *sm Gpl „code*; **pód** *prep* **rẽpą*** *Ssg „sotto Rep“* (R coda) *[„sotto il terreno lungo e stretto“] [→ IDR **Podrep*** cf → 2478]*
** **Rep** = una località con tre o quattro case [MSP].*
<MS332/e> **Brez. 19. 161**

2478 **te** *[→ **to^{2}** + **je** → **bite^{2}** vi ind pres 3sg „è“]* **dą** *agg num m „un“* **patók** (R **ó** allungata) (R **ó** allungata) *sm sg „torrente“*, **dwá** *agg num m „due“* **patõka** *du „torrenti“*, **trí** *A „tre“* **patõkĕ** *Apl „torrenti“*, **tárji** *„tre“* **patõki** *pl „torrenti“*, **pét** *„cinque“* **patõkĕ** *Gpl „torrenti“*; **tъu** *[→ **ta^{1}** + **u^{1}]** prep* **patõce** *Lsg „nel torrente“*; **wàrzi** *[→ **urećі]** vp imper 2sg „getta“* **dȍu** *[→ **dol^{2}** avv+ **u^{1}** prep] „giù nel“* **patók** (T **ȏ** debolmente accentata) *Asg „torrente*
<MS332/f> **Brez. 19. 161**

2479 **ne** *avv neg „non“* **vię** *vi ind pres 1sg* **še** *cong „anche“* **já** *pron pers sg* (R non (lo) so neanch'io).
<MS332/g> **Brez. 19. 161**

2480 **R** „torrenti“– *it* „torrenti“
tiéu *[→ **tie^{2}** avv raff + **u^{1}]** prep „là nel“* **lesĩčinь** *sf Lsg [→ IDR **lesičina***] „R. Lessiceina [„la tana della volpe“]“*
dóle *avv „giù“* **na** *prep „sullo“* **ostrĩci*** *sf Lsg → IDR **ostrica*** [„il filo della lama“]“*
tié *avv raff* **pœ̃r** *prep „là al“* **mãlinĕ**** *sm Lsg → IDR **malin*** [„mulino“]*
tié *avv raff* **za** *prep* **Krãją** *sm Ssg → IDR **tie za Krej*** [„là, oltre/dietro il bordo“]*
tié *avv raff „là“* **za** *prep „dietro“* **lemãńu** *→ IDR **lemanja**** sf Ssg „il R. Lemagna“*
(P continua)
** Affluente del R. Lemagna [MSP].*
*** Nasce dal Gran Monte. Si chiama così, perché un tempo c'era un mulino. Il Malin e il Lemagna si gettano nel Rio Bianco sotto Rep [→ 2477] [MSP].*
<MS332/h> **Brez. 19. 161**

2481 (P continuazione)
R „torrenti“ – *it* „torrenti“
tié za lemãńu *[→ 2481]*
dóle *avv „giù“* **pod** **rẽpą** *[→ 2477, 2478] [→ IDR **Podrep***]*

tié *avv raff* **za** *prep* **sr^{i}édńį bárdą*** *MICR agg n Ssg + sn Ssg = MICR [→ **tie za sriednjin bardan**] [„là, dietro Sdredgnobardo [„il colle di mezzo“]“]*
sóusi *[**só** → **bite**^{2} vi ind pres 3pl + **usi** pron idf m pl „sono tutti“/**sóusi** agg idf m pl „tutti“]*
patóki *sm pl „torrenti“*
* *Si tratta del Rio Nero [MSP].*
<MS333/a> **Brez. 19. 161.**

2482 „monti“
tъ̀u *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **Ž^{u}óbarte*** *[→ **tuu Žuobarte**] MICR sm Lsg [„a ? …“]*
wъ̀nь *[→ **uone**^{1}**/-i**] avv* **u** *prep „sulla“* **Bá̋bici**** (**ь́**) *[→ **Babica***] MICR sf Lsg [„piccola vetta tondeggiante“]*
tié *avv raff* **na** *prep „là, sulla“* **lopá̋ti***** *[→ **lopata***] MICR f Lsg [„pala“]*
tié *avv raff* **u** *prep „là, nella“* **Barówjì† = u Barowjì** *MICR [→ **Barouje***] sn Lsg [„pineta“]*
(P continua)
* *Un appezzamento ripido e roccioso sul Gran Monte. MSP non riesce a ricavare la forma di Nominativo da quella del Locativo.*
** *Prati sul Gran Monte, tra Stan e Cuzei [MSP].*
*** *Un bel prato ad inizio del Gran Monte, nei pressi di Lemagna, dove c'è una strada che porta verso il confine [MSP].*
† *Roccia dove nasce il Rio Bianco [MSP].*
<MS333/b> **Brez. 19. 162.**

2483 (P continuazione)
„monti“
tié u Barówjì = u Barowjì *[→ 2482]*
tié *avv raff „là“* **za** *prep „dietro“* **Barowją̀** *MICR [→ **Barouje***] sn Ssg [„la pineta“]*
tié *avv raff* **u** *prep „là a“* **Kúcji*** *MICR [→ **Kucji***] sm Lplt „Cuzei [„vette secondarie tondeggianti“]“*
tié *avv raff* **u** *prep „là a“* **Koboríci**** *[→ **Koborica***] MICR sf Lsg „C…“*
tié *avv raff* **na** *prep „là sul“* **Klı́ńь***** *[→ **Klin***] MICR sm Lsg „C…“ [„cuneo“]*
tié *avv raff* **u** *prep „là sul“* **Kráńį̄ R̋bu†** *[→ **Kranji Rob***] MICR: agg m Lsg + sm Lsg „C…R…“ [„colle estremo“]*
(P continua)
* *Tra il Rio Bianco e il Rio Nero, verso il Gran Monte [MSP].*
** *Sul Gran Monte*
*** *Terreno vicino a Campo di Bonis [MSP].*
† *A metà costa del Gran Monte, vicino a Celò [MSP].*
<MS333/c> **Brez. 19. 162**

2484 (P continuazione)
„monti“
tié u Kráńį̄ R̋bu *[→ 2483]*
sȍ^{u}si *[**sȍ** → **bite**^{2} vi ind pres 3pl + **usi** pron idf m pl „sono tutti“/**sȍ^{u}si** agg idf m pl „tutti“]*
jímana *sm [cf m **usi**] pl „nomi“* **nášьj** *agg poss f Gpl „dei nostri“* **γorè** (T **è** debolmente accentata) *sf Gpl „monti“*; **sa̋m pov́^{i}ȅdu** *vp ind pft 1sgm „ho raccontato“*
<MS333/d> **Brez. 19. 162**

2485 **drék** (T **é** breve) (R sterco/cacca)
<MS333/e> **Brez. 19. 162**

2486 **drék** (T **é** breve) (R sterco/cacca); **tœγá** *pron dim n Gsg „di questo“* **tó** *pron impers n sg* **ne** *avv neg „non“* **móre** *[→ **muorati***] vi ind pres 3sg mod „si deve“* **písá̋ti** *vi inf „scrivere“*, **za** *[→ **za**^{2}] ḱé [→ **ki**^{14}] locuz cong [→ **zak(i)**^{1}] „poiché“* **tœ̆** *[→ **to**^{2} + **jœ̆** → **bite**^{2} vi ind pres 3sg impers „è“]* **γàrdo** *agg n sg „brutto“* **prȃviti** *vi inf „raccontare“* **anú** *raff cong „e“* **čū̋ti** *vi inf „udire“* **za** *prep* **drék** *A „della cacca“*
“<MS333/f> **Brez. 19. 162**

2487 **ǫ́** *pron pers m sg „egli“* **œ** *[= **jœ** → **bite**^{1}]* **šъ̀u** *vp ind pft 3sgm „è andato“* **ž** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con“* **ńémi** *pron pers m Spl „loro“* **wъ̀n** *[→ **uun**^{1}] avv „su“* **zȃ** *prep* **γoru** *sf Asg* (P dietro il monte)
<MS333/g> **Brez. 19. 162**

2488 **če** *[→ **če**^{2} cong „se“]* **ti** *clit sg [„tu“]* **čé** (sc. **češ**) *vi ind pres 2sg [→ **tiet**] „vuoi“* **špendá̋ti** *vp inf „spendere“* **še** *avv „ancora“* **šȅst** *agg num „sei“* **čentȅzime** *sm Gpl „centesimi“*, **čǫ́** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **ti** *pron pers Dsg „ti“* **dȃti** *vp inf = „darò“* **tȍlœ** *agg dim f Asg „questa“* **ḿizū̋ru** *sf Asg „misura“ [= unità per biade – 10 kg]*; **še** *avv* **dǫ́** *agg num A* (R ancora un) **čentȅzim** *Asg „centesimo“*.
(P continua)
<MS333/h> **Brez. 19. 163**

2489 **če** *agg inter* **kȍs** *sm sg* **ɷusà** *G* (che pezzo *[appezzamento]* di vena *[avena]*) (P un pezzo di campo con avena) **tъ̀u** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **põji** *sn Lsg „nella campagna“*
<MS334/a> **Brez. 19. 159**

2490 (campi – prati)
tъ̀u Rȃuni; **tъ̀u Klȁdji** *[→ 2471]…*
<MS334/b> **Brez. 19. 159**

2491 **sóusi** *[só → **bite**[2] vi ind pres 3pl + **usi** pron idf m pl „sono tutti“/**sóusi** agg idf m pl „tutti“]* **patóki** *sm pl „torrenti“*; **tá** *part raff* **nat** *prep* **patőką** *Ssg „sopra il torrente“*; **tá nat patőki** (Instr. pl. m.) *„sopra i torrenti“*; **su** *vi ind pres 3pl „sono“* **jímana** *sn pl „nomi“* **ot** *prep „di“* **patőke** *Gpl „torrenti“*

<MS334/c> **Brez. 19. 161**

2492 **málį** *sm sg „mulino“*, **tá** *part raff* **za** *prep* **mǻlinę** *Ssg“dietro il mulino“*; **tòᵘ** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „nel“* **mǻline** *L* (R mulino); **mlĩnar** *sm sg* (R mugnaio)

<MS334/d> **Brez. 19. 161**

2493 **ót** *prep* **koγá** *[→ **ka?**] pron interr n [slov = **česa**] Gsg***?*** (di cosa? di che?) (? **ót koγa**?)

<MS334/e> **Brez. 19. 162.**

2494 (Gran Monte?) **γoré** *avv „su“* **miz** *prep „per“* **γőru** *OR sf Asg „il Gran Monte“* **= wɨ̀n** *[→ **uun**[1]] avv „su“* **čiz** *prep „oltre“* **γóru** *OR „il Gran Monte“* **= wɨ̀n čiz wàrx** *sm Asg „su, oltre il Gran Monte“ [lett: „la vetta“]* **= wɨ̀n** *[= **wɨ̀n** + **na** ?]* **γőru** *OR „sul Gran Monte“*; **to** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **wsé** *pron idf n sg* **ná** *agg dim f = locuz agg dim f „la stessa“* **γora** (T **a** debolmente accentata) *sg „montagna“*, **tá** *art dt f sg* **velĩka** *agg f sg* **γorá =** *OR „il Gran Monte“*

<MS334/f> **Brez. 19. 162**

2495 **to** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **wsé** *pron idf n sg* **ná** *agg dim f = locuz agg dim f „la stessa“* **γora** (T **a** debolmente accentata) *sg „montagna“*, **tá** *art dt f sg* **velĩka** *agg f sg* **γorá =** *OR „il Gran Monte“*

<MS334/g> **Brez. 19. 162**

2496 **Jálɷwăc** *[→ **Jalouac**[1]] OR sm sg „Punta di Montemaggiore“ [„lo sterile“] –* **ǿe** *[= **jǿ** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“* **tɨ̀u** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **srét** *[→ **sreda**]* **γoré** *OR sf Gsg* (è a mezzo del Gran Monte)

<MS334/h> **Brez. 19. 162**

2497 **...** (P continuazione)

še *avv* **dǫ́** *agg num Am* (R ancora un) **čentẽzim** *sm Asg „centesimo“* **čǫᵐ** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod „voglio“* **popĩti** *vp inf „bere“* **désaᵗ** *agg num sost A „dieci“* **tœγá** *pron dim n Gsg „di questo“* **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep* **nię** *agg num m Ssg* **bőtą** *sm Ssg „in un colpo“*

<MS335/a> **Brez. 19. 163**

2498 **su** *vi ind pres 3pl „sono“* **ḿizúre** *sf pl „misure“* **za** *prep „per“* **ɷuje** *sn Asg „olio“* **boláne** *ppp/agg f pl* (con bollo) *„bollate“*
(P continua)

<MS335/b> **Brez. 19. 163**

2499 (P continuazione)

tárji *agg num m „tre“* **siéx** *[→ **siek(a)***] [slov **sek(a)** ?] sf Gpl [?] „tagli“ [?]* **nu** *[→ **o**[2]] clit mf pl [„essi“]* **stórju** *vp ind pres 3pl „fanno“* **za** *prep „per“* (equivalgono) **štíri** *A „quattro“* (ˢ) **siéx**; **tǿ** *[→ **to**[2] + **jǿ** → **bite**[2] vi ind pres 3sg impers „è“]* **stružjǻno** *ppp/agg n sg „confrontato“ [cf → 2518]* **própjɷ** *avv „appropriatamente/bene“*, **zmiẽrjčno** *[→ **zmieriti***] ppp/agg n sg „misurato“*

<MS335/c> **Brez. 19. 163**

2500 **ǫ** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **nⁱé** *[→ **bite**[2] neg] vi ind pres 3sg* **dóbăr** *agg m sg* **poγnĩti** *vp inf „spostare“* **nìč** *pron idf n Asg* (non è capace di muover niente)

<MS335/d> **Brez. 19. 163**

2501 **óuje** *sn sg „olio“* **za** *cong „per“* **žgǻti** *vi inf „bruciare“*, **šé** *cong „anche“* **= ánu** *cong „e“* **za jiẽsti** *vi inf „mangiare“*, **čé** *[→ **če**[2] cong „se“]* **to** *pron impers n sg „si“* **čé** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg „vuole“* **= táj** *cong „come“* **ki** *[→ **ke**[4]] cong „che“* **to čé** *„si vuole“*

<MS335/e> **Brez. 19. 163**

2502 **œ** *[= **jœ** → **bite**[1]]* **símpri** *avv* **prǻwu** *vi ind pft 1sgm „ha raccontato sempre“ = „ha continuato a raccontare“*; **bĭ tiéla** *vi cond pres 1sgf mod „vorrei“* **prǻviti** *vi inf „parlare“ = cond pres 1sgf* **já** *pron pers sg „io“* **štíri** *agg num A* **tiẽdne** *sm Apl* (R parlerei per quattro settimane, sc. se mi pagassero).

<MS335/f> **Brez. 19. 163**

2503 **čǫᵐ** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod „voglio“* **preγradĩti** *vp tramezzare* **tu** *agg dim f Asg* **xĩšu** *sf Asg* (questa camera); **čǫ́ naredĩti** *vp inf „fare“* **oknó** *sn Asg „una finestra“* **zájtra** *avv „domani“*, **čǫ́ γa** *pron pers m Asg* **predriẽti** (P sc. fare un buco nel muro) **...**
(P continua)

<MS335/g> **Brez. 19. 163.**

2504 (P continuazione)

... **čǫ́** *vi ind pres 1sg mod „voglio“* **γa** *pron pers m Asg* **predriẽti** (P sc. fare un buco nel muro); **tlečⁱẽ** *avv „là“* **to** *clit n sg [„esso“]* **čé** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **bьtь** *[→ **bite**[2]] vi inf = „sarà“* **za** *cong* **pĩtь** *vi inf*

„per bere“ **ą** *cong „e“* **tlœ́** *avv „qui“* **to ćé ььть** *„sarà“* **za spā́ti** *„per dormire“*, **za mⁱḗti** *vi inf „per tenere“* **mí** *agg poss f Apl* **rœ́či** *sf Apl* (R le mie cose)

<MS335/h> **Brez. 19. 163.**

2505 ná *[→ **o²** clit f sg] [„essa“]* **stojí** *vi ind pres 3sg* **tié** *avv raff* **pœ̆r** *prep* **ciérkvœ̆** *sf Lsg* (R lei abita vicino alla chiesa)

<MS336/a> **Brez. 19. 163**

2506 scā́ńe *sn sg* (R il pisciare); **é** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **se** *[= **se** pron rifl A + **je → bite¹**]* **poscáu** *vp ind pft 3sgm „ha pisciato“*; **săm bī́ šu** *vp ind ppft 1sgm „ero andato“ [= pft „sono andato“]* **= šъu scā́t** *sup „a pisciare“*; **sàm bi šъu scā́t**; **jє** *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **ćǫ** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **jĭtì** *vi inf = „andrò“* **scā́t** *sup „a pisciare“*; **jє γrę́** *vi ind pres 1sg „vado“*; **ćǫ se** *pron rifl A* **poscā́ti** *vp inf „piscerò“*; **jє mą́** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho“* **zá** *cong „da“* **jitì** *„andare“* **scāt** *„a pisciare“*

<MS336/c> **Brez. 19. 164**

2508 jє *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **mą́** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho“* **zá** *cong „da“* **jitì** *vi inf „andare“* **scāt** *vi sup „a pisciare“*; **œ́** *[= **o → o²** clit m sg + **jœ́ → bite¹**]* **se** *pron rifl A* **poscáu** *vp ind pft 3sgm „[egli] ha pisciato“*, **nœ́** *[= **na → o²** clit f sg + **jœ́ → bite¹**]* **se poscā́la** *f „[essa] ha pisciato“*; **ná se ćé** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **poscā́ti** *inf „[essa] piscerà“*; **ьjńé** *[→ **njele**] avv „adesso“* **ja** *clit sg [„io“]* **ščǫ́** *vi ind pres 1sg „piscio“*

<MS336/d> **Brez. 19. 164**

2509 ьjńé *[→ **njele**] avv „adesso“* **ja** *clit sg [„io“]* **ščǫ́** *vi ind pres 1sg „piscio“*, – **ǫ → o²** *clit m sg [„egli“]* **ščī́** *3sg „piscia“*; **nu** *[→ **o²** clit m pl] [„essi“]* **ščḗ** *3pl* (R pisciano, P pisciano), **mí** *pron pers [clit ?] pl „noi“* **ščimṓ** *1pl „pisciamo“*, **ví** *pron pers pl „voi“* **ščità** *2pl „pisciate“*, **ví ščitœ́** *2pl ‘di cortesia’ „Voi pisciate/Lei piscia“*, **ćé** *[→ **če²** cong „se“]* **te** *[→ **to²** + **je → bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **dą́** (T breve) *pron idf m „uno“* **stā́rьjši** *agg comp m sg „più vecchio“*

<MS336/e> **Brez. 19. 164**

2510 ví *pron pers [clit ?] pl „voi“* **ščitœ́** *vi ind pres 2pl ‘di cortesia’ „Voi pisciate/Lei piscia“*, **ćé** *[→ **če²** cong „se“]* **te** *[→ **to²** + **je → bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **dą́** (T breve) *pron idf m „uno“* **stā́rьjši** *agg comp m sg „più vecchio“*, **ti** *clit sg [„tu“]* **ščī́š** *2sg „pisci“*, **dą́ᵐ mlā́t** *„uno giovane“* (R „dual“ non lo usano)

<MS336/f> **Brez. 19. 164**

2511 ne *avv neg* **ščì** *vi imper 2sg* **tlœ́** *avv* (P non pisciare qua); **są́** *[→ **bite¹**]* **γa** *pron pers m Asg* **vídъu** *vi ind pft 1sgm „l’ho visto“* **ščḗč** *ger* (P che/mentre pisciava)

<MS336/g> **Brez. 19. 164**

2512 są́ *[→ **bite¹**]* **γa** *pron pers m Asg* **vídъu** *vi ind pft 1sgm „l’ho visto“* **ščḗč** *ger* (P che/mentre pisciava); **są́ γa vídъu sḗrjuč** *vi ger* (P che/mentre cacava)

<MS336/h> **Brez. 19. 164**

2513 są́ *[→ **bite¹**]* **γa** *pron pers m Asg* **vídъu** *vi ind pft 1sgm „l’ho visto“* **sḗrjuč** *vi ger* (P che/mentre cacava); **ǫ́** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **sḗrje** *ind pres 3sg* (R caca); **mi** *clit pl [„noi“]* **sḗrjemo** *1pl „cachiamo“*; **œ́** *[= **o → o²** clit m sg + **jœ́ → bite¹**]* **se** *pron rifl A* **posrьu** *vp ind pft 3sgm „[egli] ha cacato“*

<MS337/a> **Brez. 19. 164**

2514 œ́ *[= **o → o²** clit m sg + **jœ́ → bite¹**]* **se** *pron rifl A* **posrьu** *vp ind pft 3sgm „[egli] ha cacato“*; **né** *[= **na → o²** clit f sg + **jé → bite¹**]* **se posrā́la** *f „[essa] ha cacato“* **tá** *part raff* **na** *prep* **pǫ́t** *sf Lsg „per strada“*; **jє** *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **γrę́** *vi ind pres 1sg „vado“* **srát** (T breve) *sup „a cacare“*

<MS337/b> **Brez. 19. 164**

2515 jє *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **γrę́** *vi ind pres 1sg „vado“* **srát** (T breve) *vi sup „a cacare“*; **ćǫ́** *vi ind pres 1sg mod „voglio“* **srā́ti** *inf „cacare“*; **săm bī́ šъu** *vp ind ppft 1sgm „ero andato“ [= pft „sono andato“]* **srát** *vi sup „a cacare“*; **sàm ba šlá** *f sg* **srát** *„ero andata a cacare“ [= pft „sono andata“]*

<MS337/c> **Brez. 19. 164**

2516 fińíti *vp inf* (R finire); **tó** *clit n sg [„esso“]* **se** *pron impers* **ne** *avv neg* **fińí** *vp ind pres 3sg* **zliépoma** (non si finisce così presto) *avv „in fretta“ = „ce ne vorrà di tempo per finire/andremo per le lunghe“* – (R **„kompliti“** *vp inf* non si usa)

<MS337/d> **Brez. 19. 165**

2517 **ne** *avv neg „non“* **mórę** *[→ **morieti**] vi ind pres 1sg mod „posso“* **náńči** *avv „neppure“* **vireči** *vp inf „pronunziare“* **té** *agg dim f Apl „queste“* **bes^{i}éde** *sf Apl „parole“*
<MS337/e> **Brez. 19. 165**

2518 **stružjáti** (R confrontare le misure una con l'altra, (P paragonare, guardare se, ad es., un bicchiere ha quanto un altro); **nu** *[→ **o^{2}**] clit m pl [„essi“]* **čč** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg impers mod* (R vuole) **stružjánь** *agg f [?] pl „confrontate“* **té** *agg dim f pl* **ńizűre** *sf pl „queste misure richiedono di essere confrontate/ bisogna confrontare queste misure“*
<MS337/f> **Brez. 19. 165**

2519 **fińíti** *vp inf* (R finire) **… té^{e}** *[→ **to^{2}** + **je** → **bite^{2}** vi ind pres 3sg]* **fińídœ** *ppa/agg n sg* **to** *agg dim n sg* **d^{i}élo** *sn sg* (R questo lavoro è terminato)
<MS337/g> **Brez. 19. 165**

2520 **kœ** *[→ **ka?**] pron interr Asg „che cosa“* **ti** *pron pers sg D „ti“* **čǫ** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **dáti** *vp inf = „darò“*, **kь** *[→ **ke^{3}**] cong „ché“* **to** *clit n sg [„esso“]* **n^{i}é** *[→ **bite^{2}** neg] vi ind pres 3sg „non c'è“* **nič** *pron idf n sg „niente“* **si móu** *[→ **morieti**] vi ind pft 2sg mod „potevi“* **še** *cong „anche“* **tí** *pron pers sg „tu“* **j^{i}ésti** *vi inf „mangiare“*, **kár** *cong „quando“* **œ** *[= **jœ** → **bite^{1}**]* **šóu** *vp ind pft 3sgm „è andato“* **j^{i}ést** *sup „a mangiare“* **ospuót** *sm sg* (signore) *„il signore“*
<MS337/h> **Brez. 19. 165**

2521 **tó** *clit n sg [„esso“]* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres mod 3sg* **zasívjeti** *vp inf* **študjœč** *vi ger* **t^{u}olœ** *pron dim n Asg* (P deve incanutire studiando questo); **tó ma príti** *vp inf „deve diventare“* **nór** *agg m sg „pazzo“* **par fuárči** *locuz avv „per forza/necessariamente“*
<MS338/a> **Brez. 19. 165.**

2522 **sě** *pron rifl A* **γáne** *vi ind pres 3sg* (si muove); **já** *clit sg [„io“]* **sě γáne***1sg „mi muovo“*; **čǫ** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **sě poγníti** *vp inf = „mi muoverò/ sposterò“*; **są sě poγnóu** *ind pft 1sgm „mi sono mosso/spostato“* **...**
<MS338/b> **Brez. 19. 165**

2523 **są sě** *pron rifl A* **poγnóu** *vp ind pft 1sgm „mi sono spostato“*, **œ** *[= **o** → **o^{2}** clit m sg + **jœ** → **bite^{1}**]* **se poγnóu** *3sgm [„egli“] „si è mosso/spostato“*; **ǫ** *clit m sg[„egli“]* **se če** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **poγníti** *vp inf = „si muoverà/sposterà“*
<MS338/c> **Brez. 19. 165.**

2524 **ǫ** *clit m sg [„egli“]* **če** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **spásti** *vp inf = „cadrà“* **dœ^{u}** *[→ **dol^{2}**] „giù“* **pod** *prep „sotto“* **l^{i}éstnice** *sf Aplt „la scala a pioli“*, **taj** *cong „come“* **Tį** *NP m „Tino/Valentino“* **Čušį** *CO „Zussino“* (nome e cogn.), **zajkì** *[→ **zak(i)^{1}**] cong „poiché“* **su** *[→ **bite^{2}**] vi ind pres 3pl „è“* **né** *art idt f pl „una“* **zluódьjove** *agg f pl „del diavolo/diabolica“* **l^{i}éstnice** *sf plt „scala a pioli“*
<MS338/d> **Brez. 19. 165.**

2525 **jòp** *sm sg* (P gilè) *„panciotto“*, **dwá** *agg num m „due“* **jőpa** *du „panciotti“*; **pét** *„cinque“* **jőpe** *Gpl „panciotti“*
<MS338/e> **Brez. 19. 166**

2526 **kešútńak** (it. anzian *[it **genziana**, frl **anziane/genziàne**]*), **ǫ** *clit m sg [„essa“]* **se** *pron passvt* **kláde** *vp ind pres 3sg* **tъu** *[→ **ta^{1}** + **u^{1}**] prep „nella“* **žgáńe** *sn Asg „grappa“*; **té** *[→ **to^{2}** + **jé** → **bite^{2}** vi ind pres 3sg „è“]* **na** *art idt f „una“* **koranńna** *sf sg „radice“*, **kь** *pron rel „che“* **na** *[→ **o^{2}** clit f sg] [„essa“]* **rastœ** *vi ind pres 3sg „cresce“* **wь** *[→ **uun^{1}**] prep „su“* **miz** *prep „per“* **γőru** *OR sf Asg „il monte“ = „il Gran Monte“*, **t^{i}é** *avv raff „là“* **mis** *„su“* **Kobœŕícu Zatlájsku** *MICR f Lsg „C… S…“ [→ **Koborica Zatlajska***]*
<MS338/f> **Brez. 19. 166**

2527 **... na rastœ wь miz γőru**, **t^{i}é mis Kobœŕícu Zatlájsku** *[→ 2526]*; **té** *[→ **to^{2}** + **jé** → **bite^{2}** vi ind pres 3sg „è“]* **ta** *agg dim f sg „quel“* **γorá** *sf sg „monte“*, **k** *[→ **ki^{3}**] pron rel A „che“* **smo préj** *avv „prima“* **ʒáli** *[→ **djati**] vp ind pft 1plm „abbiamo detto“*
<MS338/g> **Brez. 19. 166**

2528 **Béjski** *ETN agg m sg „della Val Resia“* **lœńgàč** *sm sg „la lingua“* = **rozjánski** *ETN „resiano“*; **Bejáni** *ETN sm pl „abitanti della Val Resia“* = **rozjáni** *„resiani“*; **Bejá** *sm sg* = **rozjá** *ETN sm sg „resiano“*
<MS338/h> **Brez. 19. 166**

2529 Br. XIX. 166-167
<MS339/a> **Brez. 19. 166 - 167**

2530 **Bejá** *ETN sm sg „abitante della Val Resia“* = **rozjá** *ETN „resiano“*; **dwá** *agg num m „due“* **Bejána** *ETN m du „resiani“*; **na** *agg num f „una“* **Béjka** *sf sg „resiana“* = **rozjáńka**
<MS339/b> **Brez. 19. 166**

[La scheda MS339/c non figura nei manoscritti]

2531 sóuśi *pron idf m pl* **su mɞrli** *[→ **muorati***] vi ind pft 3plm mod* **preγnấti** *vp inf* **bóu** *sf Asg* (dovevano passar la malatia *[malattia]* tutti); **œ** *[= **jæ → bite**[1]*] **mɞru** *3sgm „doveva“* **preγnấti**; **tí** *[→ **te**[4]*] *pron dim m sg „quello“* **ko** *[= **k- → ki**[3] pron rel + **o**[2] clit m sg] „che“* **nie** *[→ **bite**[1] neg]* **móu** *[→ **morieti**] vi ind pft 3sgm mod „non poteva [= non aveva potuto]“* **preγnấti** *„superare“*, **œ́** *[→ **o**[2] clit m sg + **jœ́ → bite**[1]]* **umár** (T breve) *vp ind pft 3sgm „è morto“*

<MS339/d> **Brez. 19. 166**

2532 su mɞrli *[→ **muorati***] vi ind pft 3plm* (dovevano); **su moγlì** *[→ **morieti**] vi ind pft 3plm* (potevano); **œ** *[→ **o**[2] clit m sg + **jæ → bite**[1]]* **móu** *ind pft 3sgm mod*, **nœ́** *[→ **o**[2] clit f sg + **jœ́ → bite**[1]]* **moγlá** *f sg* (R *[egli]* poteva, *[essa]* poteva)

<MS339/e> **Brez. 19. 166**

2533 œ́ *[→ **o**[2] clit m sg + **jœ́ → bite**[1]]* **umár** (T breve) *vp ind pft 3sgm „è morto“*; **nœ́** *[→ **o**[2] clit f sg + **jœ́ → bite**[1]]* **umárla** (fem.) *„è morta“*

<MS339/f> **Brez. 19. 166**

2534 po *prep „nella“* **nấšiną** *pron poss n Lsg „nostra maniera“* (sc. **langáču** *sm Lsg „lingua“*)

<MS339/g> **Brez. 19. 166**

2535 są *vi ind pres 1sg* **bőlą** *agg m sg* **nu** *art idt f A* **màr** *[→ **merva***] sf Asg „una briciola“ = locuz avv [→ **nu mar(u/-uu)**]* (un poco)

<MS339/h> **Brez. 19. 167.**

2536 planína *sf sg „la malga“* **Tá** *part raff* **za** *prep* **γorő** *sf Ssg MICR → **Tasaoro*** (dietro del Gran Monte) ? Pianina *[Planina]*); **Sr**[i]**éńo = Sriédńo = Srié**[d]**ńo Bárdo** *MICR: agg + sn sg „Sdredgnobardo [„il colle di mezzo“]“ [→ **Sriednjo Bardo**]* **(ńiwa) ńiwa** *sf sg „campo“* **ánu** *cong „e“* **xliévь** *sm pl „stalle“* **ánu xíše** *sf pl „case“*

*La cartograsfia ufficiale segnala attualmente solo le **Casere Tasaoro** poste a nord est del M. Laschiplas, ben oltre il Gran Monte cui si riferisce l'informatore di BdC. Il riferimento sarebbe invece pertinente per la (Costa) Tasaoro, a nord del M. Malivarh.*

<MS340/a> **Brez. 19. 167**

2537 ná *agg num m „una“* **kosá** *sf sg* (R falce); **pét** *„cinque“* **kosę́** *Gpl „falci“*; **tri** *„tre“* **kőse** *pl „falci“*

<MS340/b> **Brez. 19. 167**

2538 nu *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **stoję́** *vi ind pres 3pl „vivono“* **tъu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „sul“* **Sr**[i]**éńi Bárde** *MICR Lsg „Sdredgnobardo [„il colle di mezzo“]“ [→ **Sriednjo Bardo**]* **po** *prep* **liéte** *sn Lsg „d'estate“* **ánu** *cong „e“* **po zĩme** *sf Lsg „d'inverno* **zĩme** *sf Lsg „d'inverno“* (cf. **Sr**[i]**éńo ... Bárdo ...**) *[→ 2536]*

<MS340/c> **Brez. 19. 167**

2539 ấ lœ́ *inter „olà/ah, ecco“* (P una specie di affermativo quando scrive proprio quello che ha detto)

<MS340/d> **Brez. 19. 167**

2540 čárna wóda *IDR f sg lett: „l'acqua nera“* **tá** *part raff* **na** *prep „sul“* **kǫfíne** *sm Lsg „confine“* (R. Nero); **b**[i]**éla wodá** *IDR f sg lett: „l'acqua bianca“* **na** *[→ **o**[2] clit f sg + **je → bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **bɞj blĩzu** *avv comp „vicino“* **na** *[„essa“] „è“* **bɞj báso** *avv comp „più in basso“* (basso) (R. Bianco)

<MS340/e> **Brez. 19. 167.**

2541 Nedíža *IDR sf sg*, **tá** *part raff* **na** *prep „sul“* **Nedíži** *L* (Natisone)

<MS340/f> **Brez. 19. 167**

2542 Kɞuńica *OR sf sg*, **tá** *part raff* **na** *prep „sul“* **Kɞuńici** *L*; **tié** *avv raff „là“* **za** *prep“dietro“* **Kɞuńicu** *S „il M. Cunizza“* (M. Cunizza)

<MS340/g> **Brez. 19. 167**

2543 końǫ́ *sm sg „cognome“*

<MS340/h> **Brez. 19. 168**

2544 borghi di Taipana

Tá *part raff* **pod Zormĩ** *TOP: + prep + sf Splt „a Pòzore/Borgo di sopra“ [lett: „sotto le porche“]“ [→ **pod Zormi**]* **dam** *art idt m „un“* **bórk** *sm sg „borgo“*

tá *part raff* **pod Žlebíčę** *TOP: prep + sm Ssg „a Borgo Pascolo [„la piccola grondaia“]“ [→ **pod Žlebićen**]*

Mlínarje bórk *TOP: sm plt [cf → 3719] + sm sg „Borgo Molinar [„dei mugnai“]“*

Nowáke bórk *TOP: sm sg + sm sg „Borgo Noacco [„(di) chi occupa novali“]“*

Briéziči* *NC m pl „i Briesig(h)“*, **tъu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Briéziče** *Lsg* **bórku*** *sm Lsg [→ TOP **Briezić bork***] „nel borgo di Briesig(h)“*

ánu *cong „e“* **dól** *[→ **dole/-i**]* **na** *prep* **Priéxőde** *TOP sm Lsg „giù a Coos [„sul passaggio“]“*

tъu Briéziče bórku* œ *[= **jæ → bite**[2]] „nel borgo di Briesg(h)“ vi ind pres 3sg „c'è“*

Bǿera *CO „Berra [„straccio“]“* (cognome) – **końǫ́** *sm sg „un cognome“*
Wáčac *CO „Vazzaz“* **jǿe** *„c’è“* **pod Zormí** *„a Pòzore/Borgo di sopra“*
Páskulo *CO „Pascolo“* **Páulo** *NP m „Paolo“* **jǿe** *„c’è“* **pod Žlebíčę** *„a Borgo Pascolo“*
Kǿsi *CO m pl „i Cos“ [cf → 2963]*, **Kǿs** *sg* **sù** *„sono“* **tá** *part raff* **na** *prep* **Priéxǿde** *TOP sm Lsg „a Coos“ [„sul passaggio“]*
šé *cong „anche“* **tъu Bǿerovį** *ETN agg m Lsg* **bórku** *sm Lsg „nel borgo di Berra“ [→ TOP **Bera**]* **te** *[→ **to**² + **je** → **bite**² vi ind pres 3sg] „c’è“* **Kǿs** *„(il cognome) Cos“* **juštès** *avv „ugualmente“*

* *VVS spiega che nel borgo Berra - Taipana - risiede una delle famiglie Briesigh – dislocate anche il altri punti del paese -, il cui cognome è Balloch. Evidentemente al tempo dell’inchiesta di BdC – o perlomeno per quel suo informatore – il rapporto tra le tre categorie onomastiche (NC, CO e TOP) differiva da quello odierno, il che si spiega con il fatto che i NC derivavano volentieri dai CO e che i borghi venivano spesso indicati con il NC dei suoi abitanti.*

<MS341> **Brez. 19. 167 - 168**

2545 **kᵘós** *sm sg „il merlo“* **te** *[→ **to**² + **je** → **bite**² vi ind pres 3sg „è“]* **tìč** *sm sg „un uccello“* **= tъč kᵘós** *„l’uccello merlo“*, **końǫ́** *sm sg „il cognome“* **tó** *clit n sg [„esso“]* **ǽ** *[= **jǽ** → **bite**² vi ind pres 3sg „è“]* **Kǿs** *CO „Cos“*

<MS342/a> **Brez. 19. 168**

2546 **mí** *pron pers pl „noi“* **mi** *clit* **ne** *avv neg „non“* **viemó** *vi ind pres 1pl „sappiamo“*, **ké** *[→ **ke**²] cong „che“* **nu** *[→ **o**²] clit m pl [„essi“]* **mu** *pron pers M Dsg „gli“* **diéju** *[→ **djati**] vp ind pres 3pl „dicono“ = „dicano“* **drúzǽγa** *pron idf Gsg „altro“*, **kúj** *[→ **kuj/ku**] cong „che“* **patók** *sm sg „patoc“ = „torrente“ [= „ignoriamo che lo chiamino diversamente da ‘torrente’“]* (R parlando del torrente vicino a Taipana).

<MS342/b> **Brez. 19. 168**

2547 **Karnı́ce** *TOP sf plt*, **tá** *part raff* **na** *prep* **Karnı́cǎx** *L „a Monteprato [„tonfani“]“* (Monte di Prato) (Pekóle) **Pekól** *TOP sm sg „Pecolle [cf frl **pecòl** „colle“]* **= tá** *part raff* **na** *prep* **Pekóle** *L „a Pecolle“*; **te** *[→ **to**² + **je** → **bite**² vi ind pres 3sg „è“]* **tъu** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **Černǽji** *TOP sf Lsg „a Cergneu superiore“* **–**

<MS342/c> **Brez. 19. 168**

2548 **te** *[→ **to**² + **je** → **bite**² vi ind pres 3sg „è“]* **tъu** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **Černǽji** *TOP sf Lsg „a Cergneu superiore“* – **té Černǽja** (Cergneu) *„è Cergneu superiore“*; **Prosnìt** *TOP sm sg* **=** **tъu** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **Prosnı́de** *L* (Prosenico *[Prossenicco]*) *„a Prossenicco“*; **tⱡé** *avv raff „là“* **za** *prep* **Prosnı́dą** *S „dietro Prossenicco“*, **...**

<MS342/d> **Brez. 19. 168**

2549 **tⱡé** *avv raff „là“* **za** *prep* **Prosnı́dą** *TOP sm Ssg „dietro Prossenicco“*, **tⱡé pǿd** *prep* **Rubídišči** *TOP sn Splt „sotto Robidischis“* **tǽ** *[→ **to**²]* **ǽ** *[= **jǽ** → **bite**²] vi ind pres 3sg „c’è“* **patók** *sm sg „un torrente“*, **ǫ́** *[→ **o**²] clit m sg [„esso“]* **se** *pron rifl A „si“* **klíče** *vi ind pres 3sg „chiama“* **Leγrǻda** *IDR sf sg „Lerada“* **= tъu** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **Leγrǻdi** *L „nel Lerada“*

<MS342/e> **Brez. 19. 168**

2550 **Čufı́ne** *OR [cf → 2550] sf plt „Le Zuffine“* **= tá** *part raff* **na** *prep* **Čufı́nax** *L* (M. Zoffino)* *„su Le Zuffine“* – **Čœnⁱébula** *TOP sf sg „Canebola“* **...**

* *Sulla Carta d’Italia 1.25 000 dell’Istituto Geografico Militare, F. 25 I S.E. Taipana, Le Zuffine sono segnate come monte nell’edizione del 1917 e come costa in quella del 1962: noi abbiamo optato per la prima classificazione.*

<MS342/f> **Brez. 19. 169**

2551 **Čœnⁱébula** *TOP sf sg „Canebola“*, **tъu** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **Čœnⁱébuli** *L „a Canebola“* (Canebola) **dóumiz** *[→ **dol**² „giù“ + **miz** „a“]* **Ruklús** *TOP sm Asg „Racchiuso“*

<MS342/g> **Brez. 19. 169**

2552 **dóumiz** *[**dol**² „giù“ + **miz/mis** „a“]* **Ruklús** *TOP sm Asg* (Racchiuso, vicino *[a]* Faedis) **Purčį** (T ı̨ breve) *TOP sm sg „Porzus“* **...**

<MS342/h> **Brez. 19. 169**

2553 **Purčı̨** (T ı̨ breve) *TOP sm sg „Porzus“* (Porzus) **= tá** *part raff* **na** *prep* **Purčı́nu** *L „a Porzus“*, **ké** *[**k** → **kier** + **jé** → **bite**² vi ind pres 3sg] „dove c’è“* **na** *art idt f „una“* **tǿᵘča** *sf sg „grandine“*, **na** *[→ **o**² clit f sg] [„essa“]* **lúpi** *vi ind pres 3sg „spoglia (la vegetazione)“* **táj** *cong „come“* **xudı́č** *sm sg „il diavolo“* **wsáko** *agg idf n Asg „ogni“* **liéto** *sn Asg „anno“*, **táj tu** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **Briézjax** *TOP sn Lpl „come a Montemaggiore [„boschi di betulle“]“* **ánu** *cong „e“* **škwázi** *avv „quasi“* **bǿj** *avv comp „di più“* (Porzus)

<MS343/a> **Brez. 19. 169**

2554 **nćjčǫ** *[→ **tiet** neg] vi ind pres 1sg* (R non voglio), **n^{i}ésą̆** *[→ **bite**^{2} neg] vi ind pres 1sg „non sono“* **žčją** *agg m sg „assetato“ = „non ho sete“*, **są̆ láčą** *„sono affamato“ = „ho fame“*, **málo** *avv „poco“* **są̆ j^{i}ědьu** *vi ind pft 1sgm „ho mangiato*

<MS343/b> **Brez. 19. 169**

2555 **tá** *part raff* **na** *prep* **Purčínu** *L „a Porzus“* **sú** *vi ind pres 3pl „sono“* **Slovčńi** *ETN sm pl „sloveni“*

<MS343/c> **Brez. 19. 169**

2556 **Fǫjda** *TOP sf sg*, **tъu** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **Fǫjdi** *L „a Faedis“* (Faedis)

<MS343/d> **Brez. 19. 169**

2557 **Áxtą** *TOP sm sg*, **tъu** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **Áxtne** *L „ad Attimis“* (Attimis)

<MS343/e> **Brez. 19. 169**

2558 **momó** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl „abbiamo“* **šk^{u}ólu** *sf Asg „la scuola“*, **učí** *vi ind pres 3sg „insegna“* **ospuót** *sm sg „il sacerdote“* **pó** *prep „in“* **taljąskį** *ETN agg sost n Lsg „italiano“* **olpúr** *cong „oppure“* **pér taljá** *[= ven] ETN sm sg „in italiano“*

<MS343/f> **Brez. 19. 169**

2559 **Malína** *TOP sf sg* = **tòu** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **Malíni** *L „a Forame“ [„ghiaione“]* = **tòu Malínь** (Forame)

<MS343/g> **Brez. 19. 169**

2560 **Subìt** *TOP sm sg „Subit“* = **tòu** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **Subíde** *L* (Subil *[Subit]*) *„a Subit“*

<MS343/h> **Brez. 19. 169**

2561 **melį** *sm sg „ghiaione“*, **tъu** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **melínu** *L „al ghiaione“*, (mel *slov „ghiaione“*, cf. **Podmelc** *TOP [= **Podmelec** „Piedimelze“ [„sotto il ghiaione“]“ - Slovenia]*) (lavina *slov „frana“*; *cf anche frl **lavìne***), **kár** *cong „quando“* **to** *clit n sg [„esso“]* **sě** *pron rifl A* **wderǫ́** *[→ **ubdrieti se**] vp ind pres 3sg „frana“* **nu málo** *locuz avv „un poco“* **svǫ́ta** *sm Gsg „di terra“*

<MS344/a> **Brez. 19. 170**

2562 (**frambois** *frl „lamponi“*) pl. **máγlanci** *sm „lamponi“*; **dą** *agg num m „un“* **máγlanac** *sg „lampone“*; **na** *agg num f „un“* **kóša** *sf sg „canestro“* **máγlance** (Gen. pl. m.) *„di lamponi“*
(P continua)

<MS344/b> **Brez. 19. 170.**

2563 (P continuazione)
sàm bi nǫ́su *vp ind ppft 1sgm „avevo portato“ [= pft „ho portato“]* **máγlance** *sm Apl „i lamponi“* **dóu** *[→ **dol**^{2} avv + **u**^{1}] locuz prep „giù a“* **^{w}ídą** *TOP sm Asg „Udine“*, **są̆ jéu** *vp ind pft 1sgm „ho ricevuto“* **po** *prep* **dwánāst** *agg num A „dodici“* **sóute** *sm Apl „denari“* **po** *prep „per“* **líbre** *sf Lsg „libbra“*; **są̆** (T nasalizzato molto debolmente) *[→ **bite**^{1}]* **jєx** *[→ **on**^{2}] pron pers Gpl „ne“* **móu** *[→ **mieti**] vi ind pft 1sgm „avevo“* **šéstnāst** *„sedici“* **líbǎr** *Gpl „libbre“*, **...**
(P continua)

<MS344/c> **Brez. 19. 170.**

2564 (P continuazione)
są̆ (T nasalizzato molto debolmente) *[→ **bite**^{1}]* **jєx** *[→ **on**^{2}] pron pers Gpl „ne“* **móu** *[→ **mieti**] vi ind pft 1sgm „avevo“* **šéstnāst** *agg num A „sedici“* **líbǎr** *Gpl „libbre“*, **są̆ jьx dáu** *vp ind pft 1sgm „li ho dati“* **tému** *agg dim m Dsg „a quel“* **kafet^{i}érju** *sm Dsg „caffettiere“* **tъu** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep „al“* **marčev^{i}érine*** *MICR m Lsg* (Marcatovecchio *[Mercatovecchio]*)
* *Mercatovecchio: nel centro di Udine.*

<MS344/d> **Brez. 19. 170.**

2565 **Iǫwánc** *OR sm sg*, **tié** *avv raff „là“* **na** *prep* **Iǫwánce** *L „sul Ioanaz“* (M. Iuanes); **tié za** *prep* **Plœstíšči** *TOP sn Splt „dietro Platischis“*; **t^{i}é za Prosnídą** *TOP sm Ssg „dietro Prossenicco“*
(P continua)

<MS344/e> **Brez. 19. 170.**

2566 (P continuazione)
tié *avv raff „là“* **za** *prep* **Plœstíšči** *TOP sn Splt „dietro Platischis“*; **t^{i}é za Prosnídą** *TOP sm Ssg „dietro Prossenicco“*; **t^{i}é za Korédą** *OR sm Ssg „dietro il M. Coreda“* = **Korét** (un monte)

<MS344/f> **Brez. 19. 170.**

2567 **wodá** *sf sg „acqua“*; **z** *[→ **s/z/ž**] prep* **wodǫ́** *S „con l'acqua“*

<MS344/g> **Brez. 19. 170.**

2568 **N^{i}éme** *TOP sf plt „Nimis“*; **tъu** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **N^{i}émax** *L „a Nimis“*; **má** *[→ **mieti**] vi ind pres mod 1sg „ho da/debbo“* **jitì** *vi inf „andare“* **zájtra** *avv „domani“* **dóu** *[→ **dol**^{2} avv + **u**^{1}] locuz prep „giù a“* **N^{i}éme** (R ^{i}e non ie) *A „Nimis“*
(P continua)

<MS344/h> **Brez. 19. 170 - 171**

2569 (P continuazione)
Ta *part raff* **z** *prep* **N^{i}ém** *TOP sf Gplt „da Nimis“* **tó** *clit n sg [„esso“]* **se** *pron impers „si“* **príde** *vp ind pres 3sg „viene/arriva“* **tóu** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **Torlą** (T **ą** breve) *TOP sm Asg „a Torlano“*, **tá s** *[→ **z/s**]* **Torlána** *G „da Torlano“* **tó sě príde tòu Tejpā́nu** *TOP sf Asg „a Taipana“*, **tá s Tejpáne** *G „da Taipana“* **tó sě príde tòu Br^{i}ézja** *TOP sn Apl „a Montemaggiore [„boschi di betulle“]“*
<MS345/a> **Brez. 19. 171.**

2570 (R alcune **s̲** e **z̲** T tendono verso **š**, **ž** à la furlano *[friulano]*)
<MS345/b> **Brez. 19. 171.**

2571 **pónti** *sm pl*, **dam** *agg num m „una“* **pónt** *sg „lettera“* (R lettere *[dell'alfabeto]*) *[cf frl **pont/punt** „punto tipografico“ e cf → 3194 e 3584]*
<MS345/c> **Brez. 19. 171**

2572 **gaʒéta** *sf sg* (gazeta *[gazzetta]*) *„giornale“*
<MS345/d> **Brez. 19. 171**

2573 **ké** *[→ **ka?**]* **to** *clit n „che cosa/quanto“* **kóšta** *vi ind pres 3sg „costa“* **t^{u}olœ** *pron dim n sg „questa cosa qui“*
<MS345/e> **Brez. 19. 171**

2574 **rúdino** *agg n sg „alla ruta“* **žgáńe** *sn sg „grappa“* **té** *[→ **to**^{2} + **jé** → **bite**^{2} vi ind pres 3sg „è“]* **dobró** *agg n sg „buona“* **zá** *prep „per“* **zené** *sf Apl „le donne“*; **rúdino žgáńe z** *prep „(ricavata) dalla“* **rúde** *sf Gsg „ruta“*
<MS345/f> **Brez. 19. 172.**

2575 **rúda** *sf sg „ruta“* (furl. ruda *[**rùde**]*) (**tráwa** *sf sg „un'erba“*) (? ruta *[slov o it ?]*)
<MS345/g> **Brez. 19. 172**

2576 **Jéžuš** *NP m „Gesù“* **Maríja** *NP f „Maria“* **Jóʒef** *NP m „Giuseppe“*, **kár** *cong „quando“* **to** *[→ **to**^{2} + **je** → **bite**^{2} vi ind pres 3sg impers „è“]* **rát** *avv „molto“* **xū́do** *avv „male“* **človiéku** *sm Dsg „ad una persona“ = „quando uno sta molto male/quando uno soffre molto“*; **Jéžuš Maríja deʋíca** *sf sg „vergine“*, **kár to nié** *vi ind pres 3sg neg impers „non è“* **zló** *avv „molto“* **xū́do** *„male“ = „quando non sta molto male/ quando non soffre molto“*
<MS345/h> **Brez. 19. 172**

2577 **kan** *avv interr „dove“* **œ** *[= **jœ́** → **bite**^{1}]* **šu** *vp ind pft 3sgm „è andato“* **wáš** *agg poss m sg* **onī́** *pron dim m sg „il vostro coso“ [lett: „quello“]*, **wáš mœ́š** *sm sg „vostro marito“*; **œ šɩ́u** *„è andato“* **po** *prep* **briéme** *sn Asg „(a prendere) il/un carico“* (qualunque); **œ šɩ́u po mā́žu** *sf Asg „(a prendere) una fascina“*, **po vḗje** *sn Asg „la ramaglia“* (**kā́mańe** *sn sg „pietrame“*)
<MS346/a> **Brez. 19. 172.**

2578 (**kā́mańe** *sn sg „pietrame“*); **na** *agg num f* **pē^{i}č** *sf sg „un sasso/una pietra“*, **dvié** *„due“* **pē^{i}či** *du „sassi/pietre“* (kamen *slov „sasso/pietra“*) (kamen), **trí** *„tre“* **pē^{i}či** *pl „sassi/pietre“*, **pɛ́t** *„cinque“* **pe^{i}čī́** *Gpl* (sasso) *„sassi/pietre“*
<MS346/b> **Brez. 19. 172.**

2579 **stélĭ** *[= **ste-** → **bite**^{1} + **-lĭ** → **al?** avv interr] „forse che“* **ví́dela** *vi ind pft 2plf 'di cortesia' „(Lei) ha visto“* **Biélī́ča** *NC m Asg „il Bielich“*? **Biélič** (sopranome *[soprannome: per „soprannome“ cf → 2240]*)
<MS346/c> **Brez. 19. 172.**

2580 **ánu** *cong „e“* **tlé** *avv „qui“* **ɣóre** *[→ **ore/ori**] avv „su“* **mís** *prep „lungo“* **tu** *agg dim f Asg „quella/questa“* **trā́p** *sf Asg „trave“* **čœ^{m}** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod „voglio“* **preɣradī́ti** *vp inf „tramezzare“*
<MS346/d> **Brez. 19. 172**

2581 **trā́p** *sf sg* (P trave, – il pezzo di legno di traverso sul soffitto della stanza), **dna** *agg num m „una“* **trā́p**, **dv^{i}é** *„due“* **trā́bi** *du „travi“*, **trí** *„tre“* **trā́bi** *pl „travi“*, **pɛ́t** *„cinque“* **trā́bí** (T entrambe accentate) *Gpl „travi“*
<MS346/e> **Brez. 19. 172.**

2582 **pózno** *avv* (tardi); **sí** *vi ind pres 2sg* **pózno** *avv* **zá** *cong* **jitì** *vi inf* **dóu** *[→ **dol**^{2} avv+ **u**^{1} prep] „giù a“* **Tɛjpā́nu** *TOP sf Asg „Taipana“* (sei tardi per andar a Taipana)
<MS346/f> **Brez. 19. 173.**

2583 **kadā́?** *avv* (quando?)
<MS346/g> **Brez. 19. 173**

2584 **mā́ti** *sf sg „madre“*; **ma** *agg poss f sg „mia“* **mā́ti**; **ma ránca** *agg f sg „la mia defunta“* **mā́ti**; **ma ránca prebā́ba** *sf sg „la mia defunta bisnonna“*, **...**
<MS346/h> **Brez. 19. 173**

2585 **ma** *agg poss f sg* **ránca** *agg f sg* **prebā́ba** *sf sg „la mia defunta bisnonna“*, **kì** *pron rel „che“* **na** *[= **na** → **o**^{2} clit f sg + **je** → **bite**^{1}]* **miéla** *vi ind pft 3sgf „aveva“* **čimósu** *sf Asg „la fascia di lana“* **šé** *avv „ancora“*, **te** *[→ **to**^{2} + **je** → **bite**^{1}]* **bá** *[= **bilá**]* **ná** *art*

idt f „una“ **dobrá** *agg f sg „buona“* **ženĭ́ca** *sf „donnetta“*, **buóx** *sm sg* **jєj** *pron pers f Dsg* **γnā́dij** *vi imper 2sg estesa alla 3sg** (bog jej daj *imper 2sg estesa alla 3sg* gnado *[slov =* ***naj ji bog da milost*** *„dio la benedica“*)
* *Cf → 7.*

<MS347/a> **Brez. 19. 173**

2586 tetá *sf sg* (R zia)

<MS347/b> **Brez. 19. 173**

2587 mœj *agg poss m sg „mio“* **zét** *sm sg „genero“*; **má** *agg poss f sg „mia“* **neviésta** *sf sg „nuora“*

<MS347/c> **Brez. 19. 173**

2588 mœj *agg poss m sg „mio“* **sı̨** *sm sg „figlio“*, **ma** *agg poss f sg „mia“* **xčí** *„figlia“*, **tó** *clit n sg [„esso“]* **jœ** *vi ind pres 3sg „è“* **dą** *art idt m „un“* **sı̨** *sm sg* (ragazzo) *„giovane“*

<MS347/d> **Brez. 19. 173**

2589 te *art dt m sg „il“* **máli** *agg sost m sg „piccolo“* **jœ** *vi ind pres 3sg „è“* **sìt** *agg m sg* (R sazio), **œ** *[= **jœ** → **bite**[1]]* **jjȇdu** *vi ind pft 3sgm „ha mangiato“*

<MS347/e> **Brez. 19. 173**

2590 zakuȏ? *avv interr* (perché?)

<MS347/f> **Brez. 19. 173**

2591 kjé *avv interr* **si bĭ?** *vi ind pft 3sgm* (R dove si stato)

<MS347/g> **Brez. 19. 173**

2592 kí *pron interr* **jœ̃ pȁršȉu** *vp ind pft 3sgm* (chi è venuto?)

<MS347/h> **Brez. 19. 173**

2593 ondą́ *avv* (R dopodomani)

<MS348/a> **Brez. 19. 173**

2594 mi *clit pl [„noi“]* **plȇšemo** *vi ind pres 1pl „balliamo“* **wčȃsi** *avv „talora“* **ná** *prep* **seńą́** *sm Asg „durante la fiera“* **ɷlpúr** *cong „oppure“* **na** *prep „per“* **svéti** *agg m Asg „san“* **Mixóu** (T breve) *NP m A „Michele“* **ánu** *cong „e“* **wčȃsi táu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **pȗste** *sm Lsg „a carnevale“*

<MS348/b> **Brez. 19. 173**

2595 plés *sm Asg „il ballo“* **mi** *clit pl [„noi“]* **momó** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl „(l') abbiamo“* **táj** *cong „come“* **Nedĭ́ъuci** *[= **Nedĭ́zuci**] ETN sm pl „gli abitanti delle Valli del Natisone“* (**Špeterci** *ETN m pl*) (*[abitanti]* del distretto di S Pietro)

<MS348/c> **Brez. 19. 173**

2596 té *agg dim m sg „questa“* **čanáu** *sm sg „valle“* **té** *[→ **to**[2]]* **e** *[= **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **Nedĭ́ža** *sf sg „(quella del) Natisone“* (canale, „vsa dežela *slov „tutta la regione“* **té čanáu**“ *„è la valle“*) *[TOP → **ćanau Nediža** + IDR → **Nediža**]* (R „dolina“ non si usa); **dolína** *sf sg* (piccolo *[piccola]* valle fra i campi *[= monti: cf → 2597]*)

<MS348/d> **Brez. 19. 174**

2597 dolína *sf sg* (piccola valle fra i monti)

<MS348/e> **Brez. 19. 174**

2598 já *avv*, **ma** *cong* **sklȇto** *avv* (R sì, ma in fretta)

<MS348/f> **Brez. 19. 174**

2599 náše *agg f pl „le nostre“* **žené** *sf pl „donne“* **nú** *[→ **o**[2]] clit f pl [„esse“]* **maju** *vi ind pres 3pl „hanno“* **γwànt** *sm Asg „l'abito“* **na** *prep* **vìč** *avv* **mańⁱér** (R **ⁱé** non **ie**) *sf Gpl „in più fogge“* **sašít** *ppp/agg m Asg „cucito“* **pó** *prep* **slovéjskı̨** *ETN agg sost n Lsg „alla slovena“* **ánu** *cong „e“* **po láškı̨** *ETN agg sost n Lsg „alla friulana“*
(P continua)

<MS348/g> **Brez. 19. 174.**

2600 (P continuazione)
slovéjski *ETN avv „alla slovena“* **té** *[→ **to**[2] + **jé** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **kótula** *sf sg „un abito (femminile)“* **préz** *prep „senza“* **rukavȇ** *sm Gpl „maniche“*, **á** *cong „mentre“* **po** *prep* **lȃškı̨** *ETN agg sost n Lsg „alla friulana“* **te ábit** *sm sg „è un abito“* **z** *[→ **s/z/z̃**] prep „con“* **rukaumĭ́** *Spl „le maniche“*; (cf. **γwànt** → *2599*)

<MS348/h> **Brez. 19. 174**

2601 rukáu *sm sg „manica“*, **dwá** *agg num m „due“* **rukawá** (T breve) *du „maniche“*

<MS349/a> **Brez. 19. 174**

2602 nú *[→ **o**[2]] clit f pl [„esse“]* **majù** *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl „hanno“* **gúʒu** *[→ **guʒa**] sf Asg „la maglia“* (la guʒe *[**gùgie**]* furl.) **pó** *prep* **mańⁱéri** *sf Lsg „alla maniera“* **slovéjskьj** *ETN agg f Lsg „slovena“* **ánu** *cong „e“* **po láškьj** *ETN agg f Lsg „alla friulana“* **nú maju gúʒu juštès** *avv „ugualmente“*

<MS349/b> **Brez. 19. 174**

2603 káka *pron idf f sg „qualcuna“* **na** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“]* **má** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“*, **káka na nⁱéma** *[→ **mieti** neg] „non ha“* **čimóse** *sf Gsg „la fascia di lana“*; **tє** *art dt f pl* **stáre** *agg sost f pl „le vecchie“* **nú** *[→ **o**[2]] clit f pl [„esse“]* **maju** *vi ind pres 3pl „hanno“* **čimȏsu** *Asg* (P una cintura larga)

<MS349/c> **Brez. 19. 174**

2604 **γwànt** *sm sg „l'abito“* **pó** *prep „alla“* **slovéjskьj** *ETN agg f Lsg „slovena“* **mańⁱéri** *sf Lsg „maniera“* **ǫⁿ** *[→ **o²**] clit m sg [„esso“]* **œ** *[= **jæ** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **càr** *agg m sg „nero“*

<MS349/d> **Brez. 19. 174**

2605 **càr** *agg m sg „nero“*; **čarná** (R nera, Nom. s. f.)

<MS349/e> **Brez. 19. 174 - 175.**

2606 **gúʒu** *[→ **guʒa**] sf Asg „la maglia“* **nú** *[→ **o²**] clit f pl [„essi“]* **maju** *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl „(ce l') hanno“* **bⁱélu** *agg f Asg „bianca“* **žené** *sf pl „le donne“* **ánu** *cong „e“* **mɵžje** *sm pl „gli uomini“*

<MS349/f> **Brez. 19. 175**

2607 **wsáku** *agg idf f Asg „ogni“* **sórtu** *sf Asg „tipo“* **kalɵ́rje** *sm Gpl „di colori“ = „di ogni colore“* **œ** *[= **jæ** → **bite¹**]* **bī́** *vi ind pft 3sgm „era“* **té** *art dt m sg* **slovéjski** *ETN agg m sg* **γwànt** *sm sg „l'abito sloveno“*, **càr** *agg m sg „nero“*, **bⁱéu** *agg m sg „bianco“*, **zelén** *agg m sg „verde“*, **rɵ́s** *agg m sg „giallo“*, **ánu** *cong „e“* **plā́u** *„blu“*, **čarńóu** *„rosso“*

<MS349/g> **Brez. 19. 175**

2608 **... zelén** *agg m sg „verde“*, **rɵ́s** *agg m sg „giallo“*, **ánu** *cong „e“* **plā́u** *m sg „blu“*, **čarńóu** *m sg „rosso“*; **rúsa** *agg f sg „gialla“*, **zelená** *f sg „verde“*, **čarńéla** *f sg „rossa“* **ánu** *cong „e“* **plā́uwa** *f sg „blu“*

<MS349/h> **Brez. 19. 175**

2609 **dą** *agg idf m „un“* **γwànt** *sm sg „abito“* **œ** *[= **jæ** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **lⁱép** *agg m sg „bello“*, **ǫ́** *[→ **o²**] clit m sg [„esso“]* **mi** *pron pers Dsg „mi“* **plažā́** *vi ind pres 3sg „piace“*, **tɛ** *art dt m sg* **drū́γi** *pron idf m sg „l'altro“* **ǫ́ mi né** *avv neg* **plažā́** *„non mi piace“*, **ǫ nié** *[→ **bite²** neg] vi ind pres 3sg „non è“* **lⁱép** *„bello“*

(P continua)

<MS350/a> **Brez. 19. 175**

2610 (P continuazione)

je bę́ *locuz inter „ebbene“*, **ja** *clit sg [„io“]* **vię́** *vi ind pres 1sg „so“*, **kì** *[→ **ke²**] „che“* **ǫ** *[→ **o²**] clit m sg [„esso“]* **mi** *pron pers Dsg „mi“* **plažā́** *vi ind pres 3sg „piacerebbe“ [lett: piace]*, **bé** *[→ **bite¹**]* **ja** *clit* **mìu** *[→ **mieti**] vi cond pres 1sgm „se avessi“* **sóᵘte** *sm Apl „i soldi“* **zá** *cong „per“* **γukupī́ti** (ga ukupiti *[slov = **kupiti**] [= **γa** pron pers m Asg + **ukupī́ti** → **kupiti**] vp inf „comperarlo“*

<MS350/b> **Brez. 19. 175**

2611 **tìu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „a“* **Tɛjpáne** *TOP sm Lsg „Taipana“* **nú** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **maju** *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl „hanno“* **cⁱérkou** *sf Asg „la chiesa“* **dól** *[→ **dole/-i**] avv* **na** *prep* **Priéxɵ́de** *TOP „a Coos“ [„al passaggio“]*, **še** *avv „ancora“* **bɵ́j velíku** *agg comp f Asg „più grande“*, **kuj** *[→ **kuj/ku**] cong „che“* **Briężani** *ETN sm pl „gli abitanti di Montemaggiore“*, **án** *cong „e“* **nu majú tū́rą** *sm Asg „il campanile“* **ánu trí** *agg num m A „tre“* **zwɵ́ne** *sm Apl „e tre campane“* **tìu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **tū́rne** *L „nel campanile“*, **ánu orlój** *sm Asg „e l'orologio“* (orologio)

<MS350/c> **Brez. 19. 175.**

2612 **oγóń** *sm sg* (R fuoco) = **oγóń**; **tòu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „nel“* **ɵ́γńu** *L „fuoco“*

<MS350/d> **Brez. 19. 175**

2613 **jezìk** *sm sg „una lingua“* **tɛ́žak***agg m sg „difficile“*, **ǫ** *[→ **o²**] clit m sg [„essa“]* **nié** *[→ **bite²** neg] vi ind pres 3sg „non è“* **lā́xą** *agg m sg „facile“* **rantɛ́j** *cong „quanto“ =* **tɛj kráński** *ETN agg sost m sg „quella della Carniola“ = „lo sloveno“* (Monteaperto *[Monteaperta]*).

<MS350/e> **Višk. 19. 175**

2614 **γóucɛ** *vi imper 2sg „corri“* (Monteap. *[Monteaperta]*) = **sklœ́to** *avv* (Monteap., Montemagg. *[Montemaggiore]*) (R in fretta) = **„γalóp“** *avv*, **„pɵ́j** *vp imper 2sg „vai“* **γalóp“** (**tú** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „a“* **Bárde** *TOP sn Lsg*, Lusevera *[„il colle“]*). **jezìk** *sm sg „la lingua“* **Bárskь** *ETN agg m sg „di Lusevera“* (Monteaperto *[Monteaperta]*)

<MS350/f> **Višk. 19. 176**

2615 **„prɵ́t“** *sm sg* (prod *slov „ghiaia“*, **tíu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „a“* **Tœ́ru** *TOP sm Lsg* = Pradielis) = **piesàk** *sm sg „sabbia“* (Monteap. *[Monteaperta]*, Montemag. *[Montemaggiore]*)

<MS350/g> **Višk. 19. 176**

2616 **rožьnā́ti** *vi inf „parlare“*; **mí** *pron pers „noi“* **rožьnā́mo** *ind pres 1pl „parliamo“*; **smó rožьnā́li** *pft 1plm „abbiamo parlato/ parlavamo“* } (Monteaperto *[Monteaperta]*) R cf. con **čakarā́ti** *vi inf „parlare“*

<MS350/h> **Višk. 19. 176**

2617 Monteaperto *[Monteaperta]*: **ḉ** (R ? a metà fra **ḉ** e **ṭ́**)

<MS351/a> **Višk. 19. 176**

2618 **já** *avv „sì“*, **sĭnó** (T **ó** breve) *avv* **jœ́** *vi ind pres 3sg „così è“* (T davvero così; P davvero così) (Monteapert.)

<MS351/b> **Višk. 19. 176**

2619 **biéšta** *vi imper 2pl* **dimᵘój** *avv* (R andatevene a casa) (Montemag. *[Montemaggiore]*)

<MS351/c> **Brez. 19. 176**

2620 **náš** *agg poss m sg „la nostra“* **jezìk** *sm sg „lingua“* **jœ̆** *vi ind pres 3sg „è“* **tḉžak** *agg m sg „difficile“* **zá** *cong „da“* **rožɛnā́tĭ** *vi inf „parlare“* (Montemag. *[Montemaggiore]*)

<MS351/d> **Brez. 19. 176**

2621 **po** *prep* **nášę** *agg poss n Lsg* **slovéjskę** *agg sost n Lsg „nel nostro sloveno“* (Monteap.) **= po** *„alla“* **nášiṇ** *pron poss n Lsg „nostra maniera/nella nostra lingua“* (Montemag. *[Montemaggiore]*)

<MS351/e> **Višk., Brez. 19. 176**

2622 **po** *prep* **wsácix** *agg idf f Lpl* **wasáx** *sf Lpl* (R per tutti i paesi) (Monteaperto *[Monteaperta]*)

<MS351/f> **Višk. 19. 176**

2623 (**sè** *pron rifl A* **bo miéšъu** *vi ind fut 3sg „si mescolerà“*); **ǫ** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **se ḉé** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **miešā́ti** *inf = „si mescolerà“* **sviét** *sm sg „il mondo“* (Montemag. *[Montemaggiore]*); **sĕ sviét miḗša** *ind pres 3sg „il mondo si mescola“* (Montemag. *[Montemagg.]*)

<MS351/g> **Brez. 19. 176**

2624 **té** *pron dim m sg „quello“* **k** *[→ **ki³**] pron rel „che“* **o** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **ne** *avv neg „non“* **zná** *vi ind pres 3sg „sa“* **náju** *[= **naj** part esort + **u** → **o²**] „che“* **študjá** *vi ind pres 3sg „studi“ [**naj** + ind = ott]*, **kár** *cong „poiché“* **ǫ niéma** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 3sg „non ha“* **drúzœ̆γa** *agg idf n Gsg „altro“* **diéla** *sn Gsg „lavoro“* (Montemag. *[Montemaggiore]*)

<MS351/h> **Brez. 19. 176**

2625 **xitíte** *vi imper 2pl ‘di cortesia’ „affrettatevi/si affretti“* **pisā́ti** *vi inf „a scrivere“*, **kì** *[→ **ke³**] cong „poiché“* **to** *clit n sg [„esso“]* **ḉe** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **bъtì** *inf = „ci sarà/ verrà“* **nuóḉ** *sf sg „la notte“*. **ánu** *cong „e“* **zát** *avv „poi“* **tó** *clit n sg [„esso“]* **se** *pron impers* **ne** *avv neg „non“* **bó víḋelo** *vi ind fut 3sg „si vedrà“*, **momó** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl mod „abbiamo da/dobbiamo“* **žgā́ti** *vp „accendere“ [alias: vi „tenere acceso“]* **lumı́ę** *„il lume ad olio/ petrolio“*

<MS352/a> **Brez. 19. 177.**

2626 **xčerática** *sf sg „bambina“*, **ti** *clit sg [„tu“]* **γréš** *vp ind pres sg „vai“* **dimᵘój** *avv „a casa“*? **jɛ** *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **mœ́rę** *[→ **muorati***] vi ind pres 1sg mod „debbo“* **jьtì** *vi inf „andare“*, **záki** *[→ **zak(i)¹**] cong „poiché“* **na** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“]* **me** *pron pers Asg „mi“* **klíče** *vi ind pres 3sg „chiama“* **ma** *agg poss f sg „mia“* **mā́ti** *sf sg „madre“*, **jɛ́ mą** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo“* **dájat** *vi inf „dare“* **oucą́** *sf Dpl „alle pecore“* **jⁱḗsti** *vi inf „da mangiare“* **ánu** *cong „e“* **zát** *avv „poi“* **jɛ mą́ jьtì** *„debbo andare“* **po** *prep* **wȍdu** *sf Asg „a prendere l’acqua“*; **ḉel nœ́** *[→ **ḉe²** cong „se“ + **l-** → **le²** avv „solo“ + **ne** avv neg „no“] = locuz avv „sennò“*, **ná** *[„essa“]* **mi** *pron pers Dsg „mi“* **ne** *avv neg „non“* **dá** *vp ind pres/fut 3sg „dà/ darà“* **vičḗrjœ̆** *sf Gsg „la cena“ = „non mi darà la cena“*

<MS352/b> **Brez. 19. 177**

2627 **ál** *avv interr „forse che“* **mi** *clit pl [„noi“]* **momó** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl mod „abbiamo“* **šé** *avv „ancora“* **kœj** *pron idf „qualcosa“* **zá** *cong „da“* **písā́ti** *vi inf „scrivere“*? **te** *[→ **to²** + **je** → **bite²** vi ind pres 3sg]* **pɛ́t** *agg num sost* **nu** *cong* **pœ́u** *avv* (T le 5½) **úra** *sf sg = „sono le cinque e mezzo“* – **pɛt** *agg num* **úr** *sf Gpl „cinque ore“* **ánu pœ́u** *„e mezzo“*

<MS352/c> **Brez. 19. 177.**

2628 (**máš** *[→ **mieti**] vi ind pres 2sg „hai“* **ti** *clit sg [„tu“]* **dostì** *avv* **liét** *sn Gpl „molti anni“*? *= „quanti anni hai?“*; **štírkat** *avv num „quattro volte“* **dwá rḗdi** *agg num indecl „venti“ [„due file/ordini di dieci covoni] = „ottanta“* (**80**); **dwárkat** *avv num „due volte“* **dwá rḗdi** *„venti“* **ánu** *cong „e“* **šœ́st** *num „sei“ = „quarantasei“* (**46**)

<MS352/d> **Brez. 19. 177.**

2629 ? (P Il narratore; T Il narratore; R Il narratore:) **ʒéf** *NP m „Giuseppe (Beppe)“*,

Čušį *CO „Zussino“*, **Ṕirį** *NC m sg „il Pirìn/ quello dei Pirìn“*, **tá** *part raff* **pȅr** *prep* **Ṕirı́nu** *NC m Lsg „dal Pirìn/da quello dei Pirìn“ [cf frl* ***Pirìn*** *„Pierino“]*, **– = Ʒéf Ṕirį –** R 46 anni)

<MS352/e> **Brez. 19. 177.**

2630 ? (P Il narratore; T Il narratore; R Il narratore:) **Matı́ja** *NP m „Mattia“*, **Škovȅrt** *[→ 2238] NC m sg „Scovèrt/quello degli Scovèrt“*, **tá** *part raff* **pȅr** *prep* **Škovȅrtu** *Lsg „da Scovèrt [„scoperto“]/da quello degli Scovèrt“*, **Tomažį** *CO „Tomasìno“* (**końǫ́** *sm sg*), (cognome) **oštⁱı́ȅr** *sm sg „oste“* **brⁱȅški** *ETN agg m sg „di Montemaggiore“*, R 34 anni.

<MS352/f> **Brez. 19. 177.**

2631 **tó** *[→* ***to⁵****] pron rifl* **kadí** *vi ind pres 3sg impers „fuma“* **mȁsa** *avv „troppo“* (R *[c'è]* troppa polvere) (P troppa polvere)

<MS352/g> **Brez. 19. 178**

2632 **tríkat** *avv num „tre volte“* **dwá rȅdi** *agg num indecl „venti“ [„due file/ordini di dieci covoni]* **ánu** *cong „e“* **ȍsą** *num „otto“ = „sessantotto“* **sóute** *sm Gpl „soldi“* (**68**).

<MS352/h> **Brez. 19. 178**

2633 **svét** *agg m sg* **Mixú** *NP m* (Platischis) (R san Michele)

<MS353/a> **Plat. 19. 178**

2634 ? **stȅrmáwa** *sf sg* (una erta) (Platischis) (strmina *slov „erta“*) (P clivio ripido)

<MS353/b> **Plat. 19. 178.**

2635 **nu** *[→* ***o²****] clit f pl [„esse“]* **mi** *pron pers Dsg „mi“* **súbit** *avv „subito“* **krúkaju** *vi ind pres 3pl* **nóγe** *sf pl „le gambe“* **dóu** *[→* ***dol²****] avv „giù“* (vaccillano *[vacillano]*, hanno la volontà di piegarsi – P tremano le ginocchia quando si sta molto in piedi – *it* tremollano le ginocchia di stanchezza. *[tremolano le ginocchia dalla stanchezza]*) (Plati- R vengono a mancare, P si piegano. (P continua)

<MS353/c> **Plat. 19. 178.**

2636 (P continuazione)
(cf. **krúkaju** *[→ 2635]*); **wse** *agg idf f pl „tutte“* **žíle** *sf pl „le vene“* **su sé** *pron rifl A* **napȅńale** *vi ind pft 3pl „si gonfiavano“* **anú** *cong „e“* **skručuwȁle** (scorciare) *„si contraevano“* (Montemag. *[Montemaggiore]*)

<MS353/d> **Brez. 19. 178.**

2637 **nú** *[→* ***o²****] clit f pl [„esse“]* **mi** *pron pers Dsg „mi“* **krúkaju** *vi ind pres 3pl* **nóγȅ** *sf pl „le gambe“*, **kár** *cong „quando“* **są** *vi ind pres 1sg „sono“* **trúdą** *agg m sg „stanco“* (Montemag. *[Montemaggiore]*) = **trúdę** (Platischis-**ьnъ** = **-ą** (Montemag. *[Montemagg.]*)
= **-ę** (Platischis)

<MS353/e> **Brez., Plat. 19. 178**

2638 **pó** *prep* **wasáx** *sf Lpl* (P per i paesi); **po wsiéx** *agg idf f Lpl* **wasáx** (P per tutti i paesi) (Montemag. *[Montemaggiore]*)

<MS353/f> **Brez. 19. 178**

2639 **-ьnъ** = **-ą** (Montemag. *[Montemaggiore]*)
= **-ę** (Platischis)

<MS353/g> **Brez., Plat. 19. 178**

2640 **tъu** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****] prep* **Brⁱȅzjax** *TOP sn Lpl [„boschi di betulle“]* (in Montemaggiore); **Podrȁta** *TOP [→* ***Podurata****]* = **tá** *part raff* **pod** *prep „sotto“* **rȁti** *[→* ***urata****] sn Splt „la porta“ [= „il passo“] = „a Clap“* (villagio *[villaggio]* Clap); **Podrȁjac** *ETN sm sg „abitante di Clap“* (abitante) (fra Canebola e Porzus) (Montemag. *[Montemaggiore]*, Platischis)

<MS353/h> **Brez., Plat. 19. 179.**

2641 **tá za brⁱézu** *MICR: part raff + prep + sf Ssg [„dietro la betulla“]* (prato in Platischis) (R là c'è una betulla)

<MS354/a> **Brez., Plat. 19. 179.**

2642 **Škéndič** *NC m sg „lo Schendich/quello degli Schendich“* (sopran. in Platischis) *[per „soprannome“ cf → 2240]*

<MS354/b> **Plat. 19. 179**

2643 **jáwor** *sm sg „acero“*; **tá na jȁwore** *TOP [→* ***Tana Jauore****]: part raff + prep + sm Lsg „Tanaiauarie [„sull'acero“]“* (situazione *[una località]*)

<MS354/c> **Plat. 19. 179**

2644 **Mačerjóu** *[→* ***mačerjou****] agg di relazione [?] m sg „relativo a Macer“ [?]*; **Macerjólowa γláwa** *MICR: agg f sg + sf sg [„la testa/il colle di Macer“]* (cretaglia) (R località)

<MS354/d> **Plat. 19. 179**

2645 **Lȁzina*** *MICR sf sg [„prato alpestre“]* (nome d'un praticello nel bosco; P nome di un piccolo praticello in mezzo al bosco); **tú** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****]* **Lȁzinax**** *MICR: part raff +*

prep + MICR Lpl [„nei prati alpestri“] (molti altri prati)

* ***Lázine**: „In cima (del paese), di fronte al paese, sul monte alto [sic!]“ [LCH].*

** ***Na Láznak** = prati fino al confine con Subit [LCH].*

<MS354/e> **Plat. 19. 179**

2646 dolína *sf sg „valle“* (luogo fra due monti); **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **dolínax** *MICR: part raff + prep + Lpl [„nelle valli“]* (molti prati hanno questo nome)

<MS354/f> **Plat. 19. 179.**

2647 rákle *sf pl* (P pali del fagiolo) *„pertiche (per i fagioli)“*

<MS354/g> **Plat. 19. 180**

2648 nicój *avv „stasera/stanotte“* **ḉe** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **prítĭ** *vp inf = „verrà“* **slā̆na** *sf sg* (vuol venire la brina)

<MS354/h> **Plat. 19. 180**

2649 nicój *avv „stasera/stanotte“* (Plat.) = **nancój** (Montemagg.)

<MS355/a> **Plat., Brez. 19. 180**

2650 vínč *num „venti“* (**20**)

<MS355/b> **Plat. 19. 180**

2651 štⁱéti *vi inf* (R contare); **zaštⁱéti** *vp inf* (numerare)

<MS355/c> **Plat. 19. 180**

2652 R A „Platischis“ contano solo fino a 19; 20 è già **vínč** *[= frl] num „venti“* ecc.

<MS355/d> **Plat. 19. 180**

2653 stuó *num „cento“* (**100**). (Platischis); **čént** *[= frl] num „cento“* = **dą́** *agg num m „un“* **čentenár** *[**čentenár** = frl] sm sg „centinaio“*; **dwá** *„due“* **čentenárja** *du „centinaia“*; **čént** *agg* **fjɯrī̆s** *[= ven] sm pl „cento fiorini“*; **dǫ́ čentenár fjɯríne** *Gpl „cento fiorini“* (Montemaggiore)

<MS355/e> **Plat., Brez. 19. 180.**

2654 táužent *[= ted] num „mille“* = **ḿíl** *num „mille“ [= frl]*

<MS355/f> **Plat., Brez. 19. 180**

2655 vьčkrát *avv „più volte“*

<MS355/g> **Plat. 19. 180**

2656 ráxlo *avv* (P delicatamente); **dœ̆ržā̆ti** *vi inf „tenere“* **pénu** *sf Asg „la penna“* **ráxlo** *„delicatamente“* (Montemag. *[Montemaggiore]*, Platisch.); **ḉe** *[→ **ḉe**[2] cong „se“]* **nœ́** *avv neg „no“* **bráč** *sm sg* **bolí** *vi ind pres 3sg* (P il braccio duole) (Platischis)

<MS355/h> **Brez., Plat. 19. 181.**

2657 wьm *[→ **uun**[1]] avv „su“* **po** *prep* **Stármce** *OR sm Lg* (per Starmaz *[„pendio“]* monte) (Montemag. *[Montemaggiore]*)

<MS356/a> **Brez. 19. 181**

2658 stá xodíli *vi ind pft 2pl „camminavate“* **táj** *cong „come“* **kóńi** *sm pl „cavalli“*

<MS356/b> **Brez., Plat. 19. 181**

2659 zemjá *sf sg „terra“* **raxlá** *agg f sg „soffice“*; **lⁱétos** *avv „quest'anno“* **jœ̆ bá** *vi ind pft 3sgf „era“* **tărdá** *aff f sg „dura“* **zló zló** *avv „assai“* (Montemag. *[Montemaggiore]*, Platischis); **lⁱétos jœ̆ bá tărdá na** *prep* **mést** *sn Lsg = locuz avv „per davvero“* (solo Platischis, – R a „Montemag. *[Montemagg.]*“ „**na mest**“ non si usa *[cf it **a posto** „perbene“]*)

<MS356/c> **Brez., Plat. 19. 181**

2660 na *prep* **mést** *sn Lsg = locuz avv „davvero“* (in verità, da senno *[cf it **a posto** „perbene“]*)

<MS356/d> **Plat. 19. 181**

2661 tarī́ca *sf sg „lappola“*, pl. **tarī́ce** *„lappole“*; Gen. pl. **tarī́c** (P lappa che si attacca alle pecore ecc.) (Montemaggiore) = **batō̆ne** *sf pl „lappole“* (Platischis) *[frl **batòn** = „capolino della lappola“]* (ital. ricci selvatici *[frl **rìz** = **batòn**, Pir: 508, sotto il lemma **lavàz-di-lacàis** „lappola“]*)

<MS356/e> **Brez., Plat. 19. 181**

2662 óuce *sf pl „pecore“* **póune** *agg f pl „piene“* **tarī́c** *sf Gpl „di lappole“*; (cf. **škarje** *[→ 2663]*)

<MS356/f> **Brez. 19. 181**

2663 (cf. **tarī́ca** *sf sg „lappola*); **škárje** *sf plt „lappola“* **té** *[→ **to**[2] + **jé** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **na** *atr idt f* **tráwa** *sf sg „un'erba“* **tòu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **ńívi** *sf Lsg „nel campo“*, **ké** *[→ **ki**[3]] pron rel „che“* **na** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“]* **se** *pron rifl A „si“* **takáwa** *vi ind pres 3sg „attacca“* **taj** *cong „come“* **škárje** *sf plt „le forbici“* **tъu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **γwànt** *sm Asg „al vestito“* **ą** *cong „e“* **tᵘó** *pron dim n sg „a quello“* **ki** *pron rel „che“* **bō̆di** *part generalizzante „sia“* (Montemag. *[Montemaggiore]*) *[→ **tuo ki bodi**] = pron idf „a qualsiasi cosa“* = **tarī́ce** (Platischis) (P erba bassa ...)

(P continua)

<MS356/g> **Brez., Plat. 19. 178.**

2664 (P continuazione)
škárje *sf plt „lappola“* **...** (P erba bassa con i semi con lunghi aghi, con i quali ti prende per il vestito ecc.)
<MS356/h> **Brez. 19. 181 - 182**

2665 **klóp** *sm sg* (Montemag. *[Montemaggiore]*, Platischis) (P zecca) (P grande *pol* **klicz** *[?]*); **kliéšč** *sm sg „zecca“* (P piccola) (anche Platischis) Montemag. *[Montemagg.]*
<MS357/a> **Plat., Brez. 19. 182**

2666 **kliéšč** *sm sg „zecca“* (P piccola) (anche Platischis) Montemag. *[Montemaggiore]*; **tị** *pron dim f Dpl „a quelle“* **rúsị** *agg „gialle“* **málị** *agg „piccole“* **diémo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **klieščì** (T **iē** lunga); **se** *pron rifl A* **jíme** *[→ **jeti**[1]*] vi ind pres 3sg „si attacca“* **taj** *cong „come“* **kl**[i]**éšč** *„una tenaglia“* (P la zecca) (Montemag. *[Montemagg.]*); (P cf. tenaglie)
<MS357/b> **Brez. 19. 182.**

2667 **dwa** *agg num m A „due“* **dní** *sm Adu „giorni“* **noséu** *ppa m sg „portato“ [?]*
<MS357/c> **Brez. 19. 182**

2668 **ń**[i]**àrf** *sm sg* (nervo) (P vena *[?]*)
<MS357/d> **Brez. 19. 182**

2669 **se** *pron rifl A* **jíme** *[→ **jeti se**[1]*] vi ind pres 3sg „si attacca“* **taj** *cong „come“* **kliéšč** *sm sg „una tenaglia“* (P la zecca) (P cf. tenaglie) (Montemag. *[Montemaggiore]*); **sé napíxneju** *vp ind pres 3pl „si gonfiano“*, **najedȯ́** *„si saziano“*, **napnejȯ́** *„si gonfiano“* **(**Platischis, Montemag. *[Montemagg.]*); **klopì** *sm pl „le zecche“* **sě jímœju** *3pl „si attaccano“* **kozą́** *sf Dpl „alle capre“* (Montemagg.) **...**
(P continua)
<MS357/e> **Brez., Plat. 19. 182**

2670 **klopì** *sm pl „le zecche“* **sě** *pron rifl A* **jímœju** *[→ **jeti se**[1]*] 3pl „si attaccano“* **kozą́** *sf Dpl „alle capre“* **tá** *part raff* **mi** *[→ **miz/mis**] prep „in mezzo“* **rȯ́γe** *sm Apl „alle corna“*, **me šī́ju** *sf Asg „lungo il collo“* **ą́** *cong „e“* **ta mi róγe ą na** *prep „sulla“* **rép** *sm Asg „coda“*, **kráwą** *sf Dpl „alle mucche“* **tъ̀u** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **víme** *sn Asg „sulla mammella“* **= táγ** *[**tá** → **ta**[1] + **γ** → **k**[7]*/**h/g** prep]* **vímœnu** *Dsg „alla mammella“* (Montemag. *[Montemaggiore]*)
<MS357/f> **Brez. 19. 182 - 183**

2671 **šīja** *sf sg „collo“*
<MS357/g> **Plat. 19. 183**

2672 **γœ̀rča** *sf sg „mammella (di animale)“* (Plat.) **= vī́me** *sn sg „mammella (di animale)“* (Montemag. *[Montemaggiore]*)
<MS357/h> **Plat., Brez. 19. 183**

2673 **karpelì** *sm pl*, **dǫ́** *agg num m „un“* **karpú** *sg „pidocchio pollino“* (P cimici *[propr „pidocchi“]* della gallina); **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **daskáx** *sf Lpl „nelle tavole (di legno)“*; (cf. **laščác** *sm sg „cimice“*)
<MS358/a> **Plat. 19. 183**

2674 **laščacì** *sm pl „cimici“*; **laščác** *sg* (P cimice)
<MS358/b> **Brez., Plat. 19. 183**

2675 **karpelȍ** *sm Apl* **majú** *vi ind pres 3pl „(ce) l'hanno“* **kuókoši** *sf pl „le galline“*, **laščacì** *sm pl „le cimici“* **sè** *pron rifl A* **obréńčaju** *vi ind pres 3pl „si trovano“* **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **daskáx** *sf Lpl „nelle tavole (di legno)“* **ót** *prep „del“* **pastę́je** *sf Gsg „letto“* **= tú pastę́jax** *Lpl „nei letti“*
<MS358/c> **Plat. 19. 183**

2676 **zibȅla** *sf sg* (culla); **zibȁtĭ** *vi inf* (P cullare)
<MS358/d> **Plat. 19. 183**

2677 **„štántul“** *sm sg* (P sgabello per bambini al quale legano i bambini in posizione seduta); **„štā́nta“** *sf sg* (P sgabello per bambini al quale li legano in posizione in piedi)
<MS358/e> **? Brez. (Plat.) 19. 183**

2678 **„štā́nta“** *sf sg* **„štántul“** *sm sg}* (Montem. *[Montemaggiore]*) *[→ 2677]* **= stú** *sm sg „seggiolna“* **na** *prep „su“* **noγū́** *sf Asg „gamba“* – **stú** *„seggiolina“*, **té** *pron dim m sg „quella“* **kь** *[→ **ki**[3]] pron rel „che/sulla quale“* **sedijȯ́** *vi ind pres 3pl „siedono“* **otrocì** *sm pl „i bambini“* (Platischis)
<MS358/f> **Plat., Brez. 19. 183**

2679 **lićuši** *avv comp „meglio“* **ku** *[→ **kuj/ku**] cong „che non“* **já** *pron pers sg „io“ = „meglio di me“* **znáte** *vi ind pres 2pl mod 'di cortesia' „sapete/(Lei) sa“* **ćakœrā́ti** *vi inf „parlare“* **pó** *prep „in“* **slovéjskị** *ETN agg sost n Lsg „sloveno“*
<MS358/g> **Plat. 19. 184**

2680 **kwaránta** *num „quaranta“* **dój** *num „due“ [= frl]* **(42)** (Montemag. *[Montemaggiore]*)
<MS358/h> **Brez. 19. 184**

2681 **a** *[→ **anu**] cong „anche“* **já** *pron pers sg „io“* **są́ sı́ьu** *vi ind pft 1sgm „sono andato“* **wьn** *[→ **uun¹**] avv „sul“* **zą̃** *prep* **γoru** *OR sf Asg „Gran Monte“* (sc. dietro del *[il]* Monte Grande *[Gran Monte]*)

<MS359/a> **Brez. 19. 184**

2682 **če** *agg inter* **liép** *agg m sg* **otrók** *sm sg* (che bello frutto *[cf frl **ce bièl frut** „Che bel bambino!“]*)

<MS359/b> **Plat. 19. 184**

2683 **múnix** *sm sg „il sagrestano“* **ma** *vi ind pres 3sg „ha“* **dwá** *agg num Am „due“* **sı́nu** *sm A du „figli“*, **dwá otroká** *sm Adu „due bambini“* (Platischis) **ánu** *cong „e“* **nu** *agg num f A* **xčœ̃r** *s „una figlia“* (Acc. s. f.) (Montemag. *[Montemaggiore]*)

<MS359/c> **Plat., Brez. 19. 184**

2684 R A „Platischis“ usano i verbi senza le particelle „**nu**“ (3pl), „**ǫ**“ (3sing.), „**tó**“ (3sing. impers.) = *ted* **er**, **es**, **sie**.

<MS359/d> **Plat. 19. 184**

2685 **nu** *art idt f A „un“* **γót** *sf Asg „goccio“* **wodœ́** *sf Gsg „d'acqua“*, **kár** *pron misto dim/rel „quello che“* **pǎrnesœ́** *vp ind pres 3sg „si può portare“* **tú** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **korcù** *sm Lsg „nell'attingitoio“* (Plat.) = **tъu kópu** *sm Lsg „nell'attingitoio“* (Montem. *[Montemaggiore]*)

<MS359/e> **Plat., Brez. 19. 184**

2686 **koràc** *sm sg „attingitoio“* (Platischis) = **kóp** (Montem. *[Montemaggiore]*) (P mestolo) *„attingitoio“*

<MS359/f> **Plat., Brez. 19. 184**

2687 **mliekó** *sn sg* (R latte)

<MS359/g> **Brez. 19. 184**

2688 **tъu kópu** *sm Lsg „nell'attingitoio“* **pǎrnesì** *vp imper 2sg „porta“* **wõdu** *sf Asg „l'acqua“*; **na** *art idt f „un“* **γót** *sf Asg „goccio“* **wodœ́** *sf Gsg „d'acqua“* (Montemag. *[Montemaggiore]*) (fur. un got *[**gòt**]*)

<MS359/h> **Brez. 19. 184**

2689 **koràc** *sm sg „tegola“* (Montem. *[Montemaggiore]*, Plat.) (P ? tegole); **tá** *part raff* **na** *prep* **xíši** *sf Lsg „sulla casa“* (Montemag. *[Montemagg.]*); **koràc** *sm sg „attingitoio“* **zá** *cong „per“* **posnéti** *vp inf „scremare“* **mliekó** *sn Asg „il latte“* = (**mliekó**) (Montem.) = **posnẽmati** *vi inf „scremare“* **mliekó** (Platisch.) (P togliere la panna dal latte)

<MS360/a> **Brez., Plat. 19. 184 – 185.**

2690 **kár** *cong „quando“* **sě** *pron [passvt/ impers ?]* **naredí** *vp ind pres 3sg „si fa“* **sœ̀r** *sm sg „il formaggio“*, **čœ̀č** *sm sg „il formaggio magro“*, **posnámaju** *vi ind pres 3pl „scremano“* **smẽtenu** *sf Asg „la panna“* (Plat.) **smẽtenu** (Montem. *[Montemaggiore]*)

<MS360/b> **Plat., Brez. 19. 185.**

2691 **móusti** *vi inf* (P mungere)

<MS360/c> **Brez., Plat. 19. 185.**

2692 **čьté** *[→ **tiet**] vi ind pres 2pl 'di cortesia' mod „volete/(Lei) vuole“* **mása** *avv „troppo“* **natáńka** *avv „minuziosamente“* **ѵ́ⱑ̃dati** *vi inf „sapere“*, **mása kurjõs** *agg m sg „curioso“*, **taj** *cong „come“* **lũna** *sf sg* (è curioso come *[la]* luna)

<MS360/d> **Plat. 19. 185.**

2693 **mǎsa** *sf sg „messa“* (Plat.) = **májša** (Montemag. *[Montemaggiore]*)

<MS360/e> **Plat., Brez. 19. 185**

2694 **tó** *clit n sg [„esso“]* **viletí** *vp ind fut 3sg* (P volerà, impers.)

<MS360/f> **Plat. 19. 185.**

2695 **pœ́rьnce** *sf pl* (P ali); **dná** *agg num f* **pœ́rьnca** *sg* (P un'ala)

<MS360/g> **Plat. 19. 185**

2696 **kwánte** *pron inter f Apl* **ą** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **čákere** *vi ind pres 3sg „racconta/ dice“ = „Quante ne racconta!“* (fiabe)

<MS360/h> **Plat. 19. 185**

[Come documentato dai testi originali, riprodotti alle pagine ms361.jpg-ms387.jpg del CD allegato, le schede corrispondenti alle 2697-2912 secondo la nostra numerazione presentano dei ritocchi per mano di BdC, che abbiamo cercato di rendere in maniera fedele per quanto possibile.]

2697 **mœ̃ištœ̃r** *sm sg* (R maestro); **maǯštra** *sf sg „maestra“*

<MS361/a> **Plat. 19. 185**

2698 **wĭjská** *sf sg* (R la domestica P nella lingua *[= „nella lingua della domestica/della perpetua“]*) = **wŭjskà** (R il prete) (R guerra); **wŭjskà sè** *pron rifl A* **paračáwa** *vi ind pres 3sg* (R si prepara la guerra)
(P continua)

<MS361/b> **Plat. 19. 185**

2699 (P continuazione)
wĭjská *sf sg* (R la domestica) = **wŭjskà** (R il prete) (R guerra) **... dv^{i}é** *agg num f „due“* (**wŭjskè) wújskè** *pl* (R 2 guerre)
<MS361/c> **Plat. 19. 185**

2700 **„Plœstíšča“** *TOP sn plt „Platischis“*
<MS361/d> **Plat. 19. 186**

2701 ? **γlat** (glad *slov „fame“*) (R fame) (Don Stefano Valente in Platischis)
Don Stefano Valente: sacerdote di Resia che collaborò alle ricerche di BdC. Cf Spinozzi Monai 1994a: 37 et passim.
<MS361/e> **Plat. 19. 186**

2702 **marǫgǫ̑** *sm sg „il falegname“* **d^{i}éla** *vi ind pres 3sg „fa“* **podé/-ô̑** *sm Apl „i pavimenti“*, **tầwœlĕ** *sf Apl „i tavoli“*, **talárje** *sm Apl „i telai“* **za** *prep „per“* **γlầže/-ɔ** *sm Apl „i vetri delle finestre“* (P cornici della finestra) **ánu** *cong „e“* **urấtà/wrấtà** *sn Aplt „le porte“* (T ? *„falegname“*)
<MS361/f> **Plat. 19. 186.**

2703 **γlàš** *sm sg* (P lastra per finestre, R vetro); **táča/tấčà** *sf sg* (R bicchiere)
<MS361/g> **Plat. 19. 186**

2704 **pó** *prep* **slovéjskį** *ETN agg sost n Lsg* (R in sloveno); **mí** *pron pers pl „noi“* **ćœkœrámo** *vi ind pres 1pl „parliamo“* **pó slovéjskį/-ɛn̨**
<MS361/h> **Plat. 19. 186**

2705 **dœ̀n** *art idt m „un“* **ḿíćĭkœn/-ɔn** *agg m sg „piccolo“* **tì̆ć** *sm sg „uccello“*, **kì̆** *pron rel „che“* **mù** *pron pers m Dsg „gli“* **se** *pron impers „si“* **d^{i}ẽ́** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg „dice“* **strĩ̆š** *sm sg* (furl. škric *[**scrìz**] „pettirosso“*) (? **„rõ̆bertić“** – don Pjeri Manin; *[cf → 2999 **róboučьć** „codorosso“]*); **dwá** *agg num m „due“* **strĩ̆ža** *du „pettirossi“*
<MS362/a> **Plat. 19. 186**

2706 **tlè** *avv „qui“* **pœ̆r** *prep „da“* **nàs** *pron pers Lpl „noi“* **nié** *vi ind pres 3sg neg „non c'è/non ci sono“* **wsèx** *agg idf Gpl „tutti“* **tièx** *agg dim Gpl „quegli“* **tì̆čɔ** *sm Gpl „uccelli“*, (**kì** *pron rel „che“* **je** *3sg* **tù** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Fьrjŭle** *[→ **Frjul***] TOP sm Lsg „ci sono in Friuli“*) = **kì̆ sù** *3pl* **tù Fr̥jŭle**
<MS362/b> **Plat. 19. 186**

2707 **čĭńkùwăc** *sm sg* (ital. franguello, – P ? fringuello) (? **čĭńkič** – don Pjeri Manin)
<MS362/c> **Plat. 19. 186**

2708 **kuõ̆s** *sm sg* (merlo); **srakopɔ̀r** *sm sg „averla“*, **nù** *art idt f A* **mr̥u** *[→ **merva***] sf Asg „una briciola“ = locuz avv [→ **nu mar(u/-uu)**] „un poco“* **γu̯õ̆rš** (grando *[grande]*) *agg comp indecl [cf → 3065] sg „più grande“* **ku** *[→ **kuj/ku**] cong* **strĩ̆š** *sm sg „del pettirosso“*; **dõ̆rdo** (dordo *[tordo]*)
<MS362/d> **Plat. 19. 186**

2709 **slovèń** *ETN sm sg „uno sloveno“*; **slovẽ̀ńĕ** (pl. nom.) *„gli sloveni“*
<MS362/e> **Plat. 19. 186**

2710 **jù** *pron pers f Asg* **beriẹ̀n̨** *vi ind pres 1sg* = **beriẹ̀n** (la leggo); **já** *pron pers sg „io“* **berjẹ́** *1sg* (io leggo); **já berjẹ́ tóle** *agg dim f Asg „questa“* **škr̥tù̀ru** *sf Asg „scrittura“* = **tuóle/-ɔ** *n Asg* **pisầńe** *sn Asg „questa scrittura“*
<MS362/f> **Plat. 19. 186**

2711 **škr̥tù̀ru** *sf Asg* (scrittura)
<MS362/g> **Plat. 19. 186**

2712 **pensą́** (R penso) **jà** *pron pers sg „io“* **peṇsầṇ**
<MS362/h> **Plat. 19. 186**

2713 **tlé** *avv „qui“* **pr̥** *prep „da“* **nás** *pron pers Lpl „noi“* **lõ̆žìjъ** *vp ind pres 3pl „mettono“* **facolèt** *sm Asg „un fazzoletto“* **γòr** *[→ **gor**[1]] avv* **na** *prep „sulla“* **γlầwu/-uu** *sf Asg „testa“* **zá** *cong „per“* **nosì̆ti** *vi inf „trasportare“* **s^{i}ẽ̀no** *sn Asg „il fieno“*, **zawójo kè** *locuz cong [→ **zauoj(o) k**] „per il fatto che“* **s** *prep „con“* **klabúkeṇ** *sm Ssg „il cappello“* **sè** *pron impers* **ne** *avv neg „non“* **mõ̆re** *vi ind pres 3sg „si può“*
<MS363/a> **Plat. 19. 187**

2714 **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Plœstì̆ščax** *TOP sn Lplt „a Platischis“*; **ja** *clit sg [„io“]* **γrẽ̆n** *vi ind pres 1sg „vado“* **tu Plœstíšča** *A „a Platischis“*; **sìn sm̥̀ (sœ̀m) (sьn) pьršùu̯** *vp ind pft 1sgm „sono arrivato“* **tú^{u} Plœstì̆šča** *A „a Platischis“*
<MS363/b> **Plat. 19. 187**

2715 **sìn/-m sm̥̀ pьršùu̯** *vp ind pft 1sgm „sono arrivato“* **tà** *part raff* **s** *[→ **z/s**] prep* **Plœstì̆šč** *TOP sn Gplt „da Platischis“*, **γòr** *[→ **ore/-i**[2]] avv* **nad** *prep* **Plœstì̆ščamь** *Splt „su, sopra Platischis“*
<MS363/c> **Plat. 19. 187**

2716 **dóbro** *agg f Asg „buona“* **sréńčъ/-ɷ** *sf Asg „fortuna“* **b^{u}óγ** *sm sg „o dio“* **daj** *vp imper*

2sg „dai“ **mi** *pron pers Dpl „a me“ = „o dio, dammi buona fortuna“* **diḗmo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“*, **kòr** *cong „quando“* **prȉdemo** *vp ind pres 1pl „veniamo“* **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **wȁs** *sf Asg „in paese“*

<MS363/d> **Plat. 19. 187.**

2717 **òn** *clit m sg [„egli/uno“]* **ma** *vi ind pres 3sg „ha“* **srȅnčъ/-ɷ** *sf Asg „fortuna“* **olpàj** *cong „oppure“* **nèsrȅnčъ** *sf Asg „sfortuna“*

<MS363/e> **Plat. 19. 187.**

2718 **sn̥ čù** *vi ind pft 1sgm* **prȁvič** *ger* **č → ʝ** (ho sentito parlare) (**po** *prep* **nⁱémškę** *ETN agg sost n Lsg*) (R in tedesco)

<MS363/f> **Plat. 19. 187**

2719 **ńémàc** *ETN sm sg „il tedesco“* **čœkœrà** *vi ind pres 3sg „parla“* **po** *prep* **ńémšken** *ETN agg sost n Lsg „in tedesco“*

<MS363/g> **Plat. 19. 187**

2720 **sn̥ šùu̯** *vp ind pft 1sgm „sono andato“* **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **mojȍ** *agg poss f Ssg „mia“* **ženȍ** *sf Ssg „moglie“* **spȁt** *vi* (supinum) *„a dormire“*; **čòn** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod* **spȁtь** *inf* (R voglio dormire) **ž ŋȍ** *pron pers f Ssg „con lei“*

<MS363/h> **Plat. 19. 187**

2721 **prȁvĭcъ** *s* (Acc. s. f.) *„una favola“*; **prȁvĭcà** *sg*; **čòm** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod „voglio“* **povi̯ȅdatь** *vp inf „raccontare“* **nɷ** *art idt/agg num f A* **pràvicȍ** *sf Asg „una fiaba“*

<MS364/a> **Plat. 19. 187**

2722 **prȁvitь** *vi inf* (praviti *slov „raccontare“*); **kᵘó** *[→ **ka?**] pron interr n A* **za** *prep* **nu** *agg idf f A* **riȅč** *sf Asg „che cosa mai“* **prȁvitȅ** *vi ind pres 2pl ‘di cortesia’ „raccontate/(Lei) racconta“*; **kᵘó za nu riȅč prȁvita** *vi ind pres 2pl „raccontate“* (Pl. *[Platischis]* meja ital. *slov „confine ital.“*)

<MS364/b> **Plat. 19. 190**

2723 **jǵe** *vi ind pres 3sg* (R è)

<MS364/c> **Plat. 19. 190.**

2724 **dnemù** *pron idf/agg num* (R a uno) (Dat. s. m.)

<MS364/d> **Plat. 19. 190**

2725 **káko** (T anche **o** leggermente accentata) *avv interr* **= kákó diȅsta** *[→ **djati**] vp ind pres 2pl „come dite“***? kakó sta jȁli** (pl.) (masc.) *ind pft 2pl „come avete detto“***? kakó sta jȁle** (pl.) (fem.) *„come avete detto“***?**; **kákó sta jȁle ćè** *cong „se“* **sɷ** *vi ind pres 3pl „sono“* **žɔ̀nɔ** *sf pl „donne“*

<MS364/e> **Plat. 19. 190**

2726 **kákó** *avv interr „come“* **ste jáu** *[→ **djati**] vp ind pft 2plm ‘di cortesia’ „(Lei) ha detto“*, – **jȁla** *f sg*; **kákó diȅstȅ** *vp ind pres 2pl ‘di cortesia’ „come dite/dice“***?** **di̯ɔ̄ŋ** *ind pres 1sg „dico“*

<MS364/f> **Plat. 19. 190**

2727 **dìn** *num m* (R uno), **dwá/du̯á** *num m „due“*, **dnà** *f* (R una), **dnò** (**ò** leggermente nasalizzata) *agg num n* **telȍ/tɔlȍ** *sn sg* (R vitello)

<MS364/g> **Plat. 19. 190**

2728 **dnò** (**ò** leggermente nasalizzata) *agg num n* **telǵe** *sn sg* (R vitello); **dvié** *„due“* **telȅti** *du „vitelli“*, **trí** *„tre“* **telȅta** *pl „vitelli“*; **pét** *„cinque“* **telȅt** *Gpl „vitelli“*; **di̯ésɔt** *„dieci“* **telȅt** *Gpl „vitelli“*

<MS364/h> **Plat. 19. 190**

2729 **tù** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **dnim** *agg num m L* **pȉču** *sm Lsg* (in un cantone) (R ad una estremità)

<MS365/a> **Plat. 19. 190.**

2730 **súńkńa** *sf sg „cappotto“* **– te** *agg dim m sg „quel“* **dóuγь** *agg m sg „lungo“* **γwànt** *sm sg „abito“*, **kȉь** *pron rel „che“* **γa** *pron pers m Asg* **májɷ** *vi ind prs 3pl „hanno“* **ospᵘódjь** *sm pl „i preti“* **ą** *cong „e“* **šjȍrjь** *sm pl „i preti ed i signori“*

<MS365/b> **Plat. 19. 190.**

2731 **ospuȍt** *sm sg* (R il signore, anche il prete); **ospodȁr** *sm sg „padrone“* **deŋ** *art idt m* **šjȍr** *sm sg „un signore“*; **ospodȉńa** *sf sg „padrona“*

<MS365/c> **Plat. 19. 191**

2732 **deŋ** *agg num m* **sȉn** *sm sg* (figlio) (R ragazzo); **dna** *agg num f „una“* **xčȉ** *sf sg* (figlia) (ragazza)

<MS365/d> **Plat. 19. 191**

2733 **xčí** *sf sg* (figlia) (ragazza); **čè** *cong „se“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **stȃra** *agg f sg „vecchia“*, **diémo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl diciamo“* **pᵘóstr̥na** *agg f sg „attempata“* **...** (P continua)

<MS365/e> **Plat. 19. 191**

2734 (P continuazione) (cf. **xčí** → *2732-2733*) **čè** *cong „se“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **stȃrá** *agg f sg „vecchia“*, **diémo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **puȍstr̥na** *agg f sg*

„attempata“ [„zitella“ ?], **nьx** *[→ **dan²**] agg idf Gpl „qualche“* **trídeset** *agg num „trenta“* **liét** *sn Gpl „anni“* **= nьx trénte ấń** *[= frl] [→ **anj**; cf frl pl **agn**; in ter **ấń** solo dopo num frl esprimente età] sm Gpl* (R 30 anni) (P donna di 30 anni) **jɔ** *vi ind pres 3sg „è“* **žɔ̀** *avv „già“* **pu̯ŏstr̥na** *„attempata“*; **mlȁda** *agg f sg „giovane“* **jœ̀** *„lo è“* **wɨn** *[→ **uun¹**] avv „su“* **do** *prep „fino a“* **pét an** *cong „e“* **dwujsȅt liét** *num „cinque e venti anni“ = „venticinque anni“* **= wɨn do ...**
(P continua)

<MS365/f> **Plat. 19. 191**

2735 (P continuazione) (cf. **xčí** → *2732-2733*)
mlȁda jœ̀ wɨn do pét an dwujsȅt liét *[→ 2734]* **= wɨn do víńče číńk áń** *„fino a venticinque anni“ [= frl]* (R **„dwárčdь“** *[= „due file/ordini di dieci covoni = „venti“]* non si usa)

<MS365/g> **Plat. 19. 191**

2736 **átu** *avv* (R lí) **dʲéjo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „dicono“* **„dwárčdi“** *[→ 2735]*, **kór** *[? → **kar³**] pron misto dim/rel „quello che“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **dwujsȅt** *num „venti“* **– tù** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **tix** *art dt f Lpl* **drúzix** *agg idf f Lpl* **wasȁx** *sf Lpl „negli altri paesi“* **– tú** *[→ **ta¹**] part raff* **pod Rȁtě** *TOP: prep + sn Splt [→ **Podurata**] „a Clap [„sotto la porta“ ovvero „sotto il passo“]“*, **àn** *cong „e“* **tu** *part raff* **na** *prep* **Porčȉńu** *TOP sm Lsg „a Porzus“*, **an tù** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Čanébœli** *TOP sf Lsg „e a Canebola“*

<MS365/h> **Plat. 19. 191**

2737 **še** *cong „anche“* **mí** *pron pers pl „noi“* **wliečemȍ** *vi ind pres 1pl „tendiamo“* **na** *prep* **lȁškœ** *ETN agg sost n Asg „verso il friulano“* **besiȅdŭ** *sf Asg „la parola/la lingua“ = „tendiamo a parlare in friulano“*, **má** *cong „ma“* **tu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Tijpȁne** *TOP sm Lsg „a Taipana“* **še** *avv „ancora“* **bœ̀j** *avv comp „più“*, **ku** *[→ **kuj/ku**] cong „che/di“* **mí drŭzĭ** *agg idf m pl „noialtri“*; **tú Tijpȁne su** *vi ind pres 3pl „sono“* **skwážь** *avv „quasi“* **...**
(P continua)

<MS366/a> **Plat. 19. 191.**

2738 (P continuazione)
tú *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Tijpȁne** *TOP sm Lsg „a Taipana“* **su** *vi ind pres 3pl „sono“* **skwážь** *avv „quasi“* **téj** *cong „come“* **tuʷ** *prep „a“* **oškᵘȍrše** *TOP sf Lsg „Monteaperta“*, **má** *cong „ma“* **še** *avv „ancora“* **bœ̀j** *avv comp „più“* **wliekœ̀** *vi ind pres 3pl „tendono“* **na** *prep* **lȁško** *ETN agg sost n Asg „verso il friulano“*, **sœ́** *pron rifl A* **dьržœ̀** *vi ind pres 3pl „si tengono“* **bœ́j** *„più“* **po** *prep* **furlą̏sko** *ETN agg sost n Lsg „vicino al friulano“*, **bœ̀j braŭrno** (**a-u**, **aʷu**) *avv „boriosamente“ [cf s frl **braùre** „boria“]* **tú Tijpȁně kœ̀** *[→ **kuj/ku**] cong „che“* **tú Oškuȍrše.**

<MS366/b> **Plat. 19. 191.**

2739 **tù** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Tijpȁne** *TOP sm Lsg „a Taipana“* **sœ** *vi ind pres 3pl „ci sono“* **bœ̀j dobrœ̀** *agg comp f pl „più buone“ = „migliori“* **xȉšœ̆** *sf pl „case“* **= bœ̀j dobrœ̀ famȅjœ̆** *sf pl „migliori famiglie“*, **kò** *[→ **kuj/ku**] cong „che“* **túʷ Oškᵘȍrše** *TOP sf Lsg „a Monteaperta“*

<MS366/c> **Plat. 19. 191 - 192.**

2740 **tèlié** *pron idf m sg „questo qui“* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **tás** *[→ **ta¹** + → **z/s**]* **puŏd Rȁt** *TOP: prep + sn Splt [cf → 2736] [→ **Podurata**]* (di Clap), **jé marćьdànt** *sm sg „è mercante“* **ot** *prep „di“* **sʲȅra** *sm Gsg „formaggio“* (P di formaggio)

<MS366/d> **Plat. 19. 192**

2741 **naxájte** *vi imper 2pl ‘di cortesia’* (R lasciate/lasci); **néj** *part esort* **naxȁjъ/-œ** *ind pres 3pl [**naj** + ind = ott: qui imper]* (R che lascino) **alpàj** *cong „oppure“* **naxájta** *imper 2pl „lasciate“*; **naxì** *imper 2sg* (R lascia)

<MS366/e> **Plat. 19. 192**

2742 **zwonȉ** *vi ind pres 3sg* (R suona) **mŭnьx** *sm sg* (il nonzolo)

<MS366/f> **Plat. 19. 192**

2743 **onȉ** *pron pers m pl* (R loro, Nom. pl. m.), **tlé** *avv „qui“* **pr̥** *prep „da“* **nàs** *pron pers Lpl „noi“* **ospuódъ/-œ** *sm Dsg „ad un signore“* **mi** *clit sg [„noi“]* **dʲémo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **ví** *pron pers „voi“* **al páj** *[→ **alpaj**] locuz cong „oppure“* **mȁšnikъ/-œ** *sm Dsg „al prete“*; **mȁšnik** *sm sg* (R sacerdote); **kȁk** *pron idf m sg „qualcuno“* **mu** *pron pers m Dsg „gli“* **dié** *vp ind pres 3sg „dice“* **šè** *cong „anche“* **onȉ** *„loro“*

<MS366/g> **Plat. 19. 192**

2744 **mȁšnik** *sm sg* (R sacerdote); **kȁk** *pron idf m sg „qualcuno“* **mu** *pron pers m Dsg*

„gli“ **dié** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg „dice“* **šè** *cong „anche“* **onì** *„loro“*

<MS366/h> **Plat. 19. 192**

2745 **je** *vi ind pres 3sg „è“* **cájt** *sm sg „tempo“*, **je tímp** *sm sg „è tempo“*; **tìmp** *„tìmp“* **mi** *clit pl [„noi“]* **diémo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“*, **kȍr** *cong „quando“* **γrē** *vi ind pres 3sg* **dàš** *sm sg „va la pioggia/ piove“*, **mi diémo**: **je dóu̯γo** *avv „da tanto“* **tìmp** *„il (mal)tempo“* **olpáj je dóu̯γo slàp** *agg m sg „brutto“* **tìmp** *sm sg „tempo“*, **sláp** *„brutto“* **alpáj** *cong „oppure“* **xū́t** *agg m sg „cattivo“* **...**

(P continua)

<MS367/a> **Plat. 19. 192.**

2746 (P continuazione)

... je *vi ind prs 3sg „è“* **dóu̯γo** *avv „da tanto“* **sláp** *agg m sg „brutto“* **tímp** *sm sg „tempo“*, **sláp alpáj** *cong „oppure“* **xū́t** *agg m sg „cattivo“*; **xū́t tímp** *„cattivo tempo“*; **cájt** *sm sg „**cájt**/tempo“* **je drúγa** *agg idf f sg „è un'altra“* **riéč** *sf sg „cosa“* **...**

(P continua)

<MS367/b> **Plat. 19. 192.**

2747 (P continuazione)

càjt *sm sg „**cájt**/tempo“* **je drúγa** *agg idf f sg „è un'altra“* **riěč** *sf sg „cosa“*; **ńémen** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 1sg „non ho“* **cájta** *Gsg „tempo“* **stȁtь** *vi inf „di fermarmi“* **tlȅ** *avv „qui“* **zawójŏ kь** *locuz cong [→ **zauoj(o) k**] „per il fatto che“* **mà** *agg poss f sg „mia“* **žena̰** *sf sg „moglie“* **mé** *pron pers Asg „mi“* **je klȋcàlà** *vi ind pft 3sgf „ha chiamato“* **damòu̯** *avv „a casa“*

<MS367/c> **Plat. 19. 192.**

2748 **tù** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **dᵘóma** *locuz avv „a casa“* (– domá *slov „a casa“*) **al pàj** *[→ **alpaj**] locuz cong „oppure“* **pr̥** *prep „a“* **xìšь/-ě** *sf Lsg „casa“ [sott: **je**]* **wse** *pron idf n sg „(è) tutto“* **γlȉx** *avv „uguale“ = locuz avv „lo stesso“* **...**

<MS367/d> **Plat. 19. 192 - 193.**

2749 **wse γlȉx** *[→ 2748]* (R tutto uguale) **= wse** *pron idf n sg* **dnò** *pron dim n = locuz avv „tutt'uno“* **= jъštès/juštès** *avv* (lo stesso)

<MS367/e> **Plat. 19. 193**

2750 **lètĭ** (T **é** tendente a **ę**) *vi imper 2sg*, **lèti sklȅto** *avv* (corri corri svelto) **= alpáj** *cong „oppure“* **biéžĭ** *vi imper 2sg „vai“* **sklȅto** *avv „in fretta“* **= „γóučь“** *imper 2sg „corri“*; **„tán** *[→ **tan**[3]] avv „là“* **γóučь** *„corri““* **...**

<MS367/f> **Plat. 19. 193**

2751 **„tán** *[→ **tan**[3]] avv „là“* **γóučь** *imper 2sg „corri““*; **tù** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Briȅzjax** *TOP sn Lpl „a Montemaggiore [„boschi di betulle“]“* **diéjo** *[→ **djati**] vp ind pres 3pl „dicono“* **„lèti** *vi imper 2sg „corri“* **sklȅto** *avv „svelto““*; **„γóučь“ diéjo túʷ** *prep* **Oškᵘŏršь** *TOP sf Lsg „a Monteaperta“* **án** *cong „e“* **tú Bṛde** *TOP sn Lsg „a Lusevera [„sul colle“]“* (**an tú Briȅzjax**) – **„tá** *part raff* **mьz** *prep „su a“* **Bьrdo** *A „Lusevera““* **diéjo** *„dicono/si dice“ [= „a quelli di Lusevera dicono/quelli di Lusevera li chiamano“: cf → 2753]* **...**

(P continua)

<MS367/g> **Plat. 19. 193**

2752 (P continuazione)

„tá mьz/miz Bṛdo“ diéjo Podγuȍrcь *ETN pl „sottomontani“ [cf → 2751 e 2753]*, **dìn** *agg num/idf m „un“* **Podγᵘȍrăc** *„sottomontano“* **... Podγu̯ȍrcĭ** *„i sottomontani“* **diéjo** *„dicono“*: **γòu̯či** *imper 2sg“corri“*

<MS367/h> **Plat. 19. 193.**

2753 **dìn** *agg num/idf „un“* **Podγuȍrăc** *ETN sm sg „sottomontano“*; **jсn** *pron pers m Dpl „loro“* **diémo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **Podγuȍrcь** *pl „sottomontani“* **za** *prep* **tuó** *pron dim n Asg* **kь** *[→ **ke**[3]] locuz cong [→ **zatuo k**] „poiché/per il fatto che“* **sъ̀/sȍ** *vi ind pres 3pl „sono“* **tù** *[→ **ta**[1]] part raff* **pod** *prep „sotto“* **γorȍ** *sf Ssg „il monte“*

<MS368/a> **Plat. 19. 193.**

2754 **tᵘó/tu̯o** *pron dim n sg „questi“* **sъ̀/sȍ** *vi ind pres 3pl „sono“* **oškᵘŏršanь/-ȍnь** *ETN sm pl „abitanti di Monteaperta“* **am** *cong „e“* **Briȅžanь/-ȍnь** *ETN sm pl „abitanti di Montemaggiore“* **ánu** *„e“* **Bṛjȅnь/-ě** *ETN sm pl „abitanti di Lusevera“*; **dìm** *agg num/idf m „un“* **Bṛ̆jȅn** *„abitante di Lusevera“*; **dná** *agg num sost/pron idf „una“* **ta** *part raff* **z** *prep „di“* **Bṛda** *TOP sn Gsg „Lusevera [„il colle“]“*

<MS368/b> **Plat. 19. 193.**

2755 **dìm** *agg num/idf m „un“* **Bьrjȅn** *ETN sm sg „abitante di Lusevera“*; **dná** *agg num sost/pron idf f „una“* **ta** *part raff* **z** *prep „di“* **Bṛda** *TOP sn Gsg „Lusevera [„il colle“]“*; **Bríkȅ** *TOP sf plt „il Collio“* **sù** *vi ind pres 3pl „è“* **dòl** *[→ **dole/-i**] avv „giù“* **pot** *prep*

„sotto“ **Čúdȁdin** *TOP sm Ssg „Cividale“* **kь** *pron rel „che“* **sù/sȍ** *„è“* **tù** *[→ **ta**[1]] part raff* **pot Cesȃrjєn** *sm Ssg „sotto l'imperatore“*; **dim Brìc** (dei Cogli *[del Collio]*) *ETN sm sg „uno del Collio“* (**tò** *part raff* **nad** *prep* **Kr̥mȉnən** *TOP sm Ssg „Cormòns“*) **...**

<MS368/c> **Plat. 19. 193.**

2756 **... oškᵘȍršánь** *ETN sm pl „gli abitanti di Monteaperta“* **...** = **„Viškuóršańi“** (Montemag. *[Montemaggiore]* etc.)

<MS368/d> **Plat. 19. 193.**

2757 **kuóša** *sf sg* (una cesta *[canestro]*) **je** *vi ind pres 3sg „è“* **tᵘójste/tȍj** *pron dim n sg „quella cosa“*, **kě** *pron rel „che“* **sȍ** *pron impers/passvt „si“* **berjè** *vi ind pres 3sg „raccoglie“* **nȍtre** *avv „dentro“ = „nel quale si raccolgono“* **fažòu** *sm sg „i fagioli“* **alpàj** *cong „oppure“* **siérȁk** *sm sg „il granturco“* **alpaj panȍγlȅ** *sf pl „le pannocchie“* (P *lett:* spighe del granoturco) **... kóš** *sm sg „la gerla“* **jé tuȍ** *„è quella cosa“* **...**

<MS368/e> **Plat. 19. 193.**

2758 (cf. **kuóša** *sf sg „canestro“*); (cf. **ciésta** *sf sg „canestro“*); **kòš** *sm sg „la gerla“* **jé** *vi ind pres 3sg* **tuȍ** *„è quella cosa“*, **kì** *pron rel „che“* **sȅ** *pron impers/passvt „si“* **nȍsi** *vi ind pres 3sg „trasporta“* **lìstje** *sn sg „il fogliame“* **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **ńìn** *pron pers m Lsg „in essa“ = „è quella cosa in cui si trasportano le foglie“* (gerlo *it „gerla“*) **panȍγlə** *sf pl „le pannocchie“*; **cⁱésta** *sf sg „canestro“* **tᵘo jé …**

<MS368/f> **Plat. 19. 193 - 194**

2759 **kȍkoš** *sf sg „gallina“* = **„kákaš“** (Canebola)

<MS368/g> **Plat. 19. 194**

2760 **krȃńác** *ETN sm sg* (Carnieglin *[= frl **Cragnolìn**]*) (Cragnolino *[carniolino]*) **alpáj** *cong „oppure“* **krańìca** *f sg „un'abitante della Carniola/una carniolina“* **po** *prep* **krȁńskєn** *ETN agg sost n Lsg* (P in sloveno) (P continua)

<MS368/h> **Plat. 19. 194**

2761 (P continuazione)
po *prep* **krańskєn** *ETN agg sost n Lsg* (P in sloveno); **tiè** *avv raff „là“* **na** *prep* **krȁńskєn** *ETN/TOP agg sost n Lsg „nella Carniola“* **alpáj** *cong „oppure“* **tié na krȁńě** *TOP sm Lsg „nella Carniola“*

<MS369/a> **Plat. 19. 194**

2762 **cⁱȅsta** *sf sg „il canestro“* **tᵘo** *„quella cosa“* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **kì** *pron rel „che“* (**sȅ** *pron impers/passvt „si“* **nȍsi** *vi ind pres 3sg „trasporta“ [= „trasportano“]* **z** *prep „dal“* **wȁsi** *sf Gsg „paese“* **ženȍ** *„le donne“*), **kь nȍsiju** *vi ind pres 3pl „trasportano“* **z wȁsi ženȍ** *sf pl „le donne“* **jȁjca** *sn Apl „le uova“* **nȍtre** *avv „dentro“* (P cestino) = *„il canestro è quella cosa in cui le donne trasportano le uova dal paese“*

<MS369/b> **Plat. 19. 194**

2763 **nesjȅ** *vi ind pres 3sg* (R porta) **cⁱȅstь/-ω** *sf Asg* **ž** *[→ **s/z/ž**] prep* **ńȍ** *pron pers f Ssg „lei“ [= „con sé“]* (P porta con sé il cestino *[canestro]*.

<MS369/c> **Plat. 19. 194**

2764 **jàst** *pron pers sg* **nesjȅn** *vi ind pres 1sg* (R io porto) **cⁱȅstь** *sf Asg „il canestro“* **z** *[→ **s/z/ž**] prep* **mȁnω** *pron pers Ssg* (R con me)

<MS369/d> **Plat. 19. 194.**

2765 **ciéstà** *sf sg* (R strada, *it* la strada); **tù** (**tì**) *[→ **ta**[1]] part raff* **na** *prep* **ciȅstì** *Lsg „sulla strada“*; **tù nat** *prep* **ciȅstȍ** *Ssg „sopra la strada“* **alpáj** *cong „oppure“* **tù pod** *prep* **ńȍ** *pron pers f Ssg „sotto di essa“*

<MS369/e> **Plat. 19. 194**

2766 **ciestà** *sf sg „strada“* **... dvié** *agg num f „due“* **ciȅstī** *du „strade“* = **ciestì prídejь** *vp ind pres 3pl „vengono“* **kìp** *avv „insieme“* = **„ȕkȍp“** (Podgor. *[Podgorci: cf → 2754]*); **trí** *„tre“* **ciȅstœ** = **ciestȍ** (T entrambe con accento di forza uguale) *pl „strade“* **prȉdəjь/-ω u̯kìp**

<MS369/f> **Plat. 19. 194**

2767 **ciestà** *sf sg* **... pét** *agg num „cinque“* **ciēstȅ** *Gpl „strade“* **prȉdəjω** *vp ind pres 3pl „vengono“* **u̯kȍp** *avv „insieme“*

<MS369/g> **Plat. 19. 194**

2768 **mà** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg* **dostì** *avv* **róu̯bȅ** *sf Gsg* (ha molta sostanza *[proprietà]*) **jè** *vi ind pres 3sg* **boγȁt** *agg m sg* (è ricco), **ńéγa/ŋəγà** *pron pers m Gsg „(il) di lui“ = agg poss „suo“* **brȁtr̥** *sm sg „fratello“* **je bu̯ȍžăc** *sm sg „è un poveretto“*, **án** *cong „e“* **dostì otrᵘȍk** *sm Apl „molti figli“* **ma** *„ha“* **am** *„e“* **bóu̯nȅ** *agg m Apl „ammalati“* **wsȍ** *pron idf m Apl „tutti“*

<MS369/h> **Plat. 19. 194.**

2769 **máš** *[→ **mieti**] vi ind pres 2sg* **dostī** *avv* (hai molto); **kȅj** *[→ **kej?**[3]] pron interr*

maš (quanto hai); „**matœ** *2pl* = **kœj matœ?** (quanto avete?)

<MS370/a> **Plat. 19. 195**

2770 prȁpot *sm sg „la felce“* **jȍ** *vi ind pres 3sg „è“* **na** *art idt f* **trȃwà** *sg sg „un'erba“*, **kь** *pron rel „che“* **viliȅze** *vp ind pres 3sg „spunta“* **ta** *part raff* **s** *[→ z/s] prep „dal“* **tlȕ** *[→ tla] sn Gsg „suolo“*, **ązȁt** *avv „poi“* **sœ** *pron impers* **jȍ** *pron pers f Asg „la si“* **ŭʷsiečjœ̏** *vp ind pres 3sg „taglia/falcia“*, **ą̀** *cong „e“* **sœ jȍ** *„la si“* **zdrobȉ** *vp ind pres 3sg „sminuzza“* **tù** *[→ ta¹] part raff* **pod** *prep „sotto“* **živìnu** *sf Ssg „il bestiame“*

<MS370/b> **Plat. 19. 195**

2771 pȇdnī *[= pȇt dnī]* (R cinque giorni); **pét** *agg num „cinque“* **woukȇ** *sm Gpl* (R cinque lupi); **pét bᵘȍscœ̏** *[→ božac] sm Gpl* (R cinque poveretti) **alpáj** *cong „oppure“* **pét pjétjarjœ̏** *sm Gpl „mendicanti“*

<MS370/c> **Plat. 19. 195**

2772 pjétjœ̏r *sm sg* (pittoco *[pitocco]*) (R mendicante) **pьtók** *sm sg „pitocco“* **alpáj** *cong „oppure“* **pȋjȁnac** *sm sg „ubriacone“* **diémo** *[→ djati] vp ind pres 1pl „diciamo“* **dnemȍ** *pron idf m Dsg „a uno“* **kь** *pron rel „che“* **pȋjè** *vi ind pres 3sg „beve“* **mȁso** *avv „troppo“* **alè** *cong „oppure“* **prèz** *prep „senza“* **bizȕńœ** *sf Gsg „bisogno“* = **alpáj prés potriébœ̏** *sf Gsg „senza bisogno“* (R più raramente che „**bizúńa**“)

<MS370/d> **Plat. 19. 195**

2773 škátœla *sf sg „la scatola“* **jé** *vi ind pres 3sg „è* **zá** *cong „per“* **tobȁk** *sm Asg „il tabacco“* **nȍtre** *avv „dentro“* **dr̥žȁtь** *vi inf „tenere“* (R tabacchiera) (**-ri- = ăr = -ьr** (**'r**)

<MS370/e> **Plat. 19. 195**

2774 (**-ri- = ăr = -ьr** (**'r**).

<MS370/f> **Plat. 19. 195**

2775 škátœla *sf sg „la scatola“* **je zacvilíla** *vp ind pft* (P ha cigolato) **záukì** *[→ zak(i)¹] cong* **nié** *[→ bite² neg] vi ind pres 3sg* **namȁžəna** *ppp/agg f sg* (R poiché non è unta)

<MS370/g> **Plat. 19. 195**

2776 nàš *agg poss m sg „il nostro“* **ospᵘȍt** (R non „**ospuót**“) *sm sg „prete“* **jè bъu šúu̯** *vp ind ppft „era andato“* **γór** *avv „su“* **u** *prep* **Rȅzjŭ** *TOP sf Asg „a Resia/in Val Resia“*, **γòr na** *prep* **ńγa** *pron pers m Gsg „di lui“ = agg poss „nella sua“* **duȍm** *sm Asg* (T patria) *„terra“*

<MS370/h> **Plat. 19. 195**

2777 Tu *[→ ta¹ + u¹] prep* **Rézjь/-ě** *TOP sf Lsg „a Resia/in Val Resia“* **ne** *avv neg „non“* **móre** *[→ morieti] vi ind pres 3sg mod „può“* **kúrja** *sf sg „la curia“* **dȃtь** *vp inf „dare“* **plevȁna** *sm Asg „il pievano“*, **γa** *pron pers m Asg „lo“* **mȍreju** *[→ muorati*] vi ind pres 3sg mod „deve“* **vodȁtь** *vi inf „votare“* **jȕdjœ̏** *sm pl „la gente“* **alpáj** *cong „oppure“* **ospodȁrjь** *sm pl „i padroni“* **xȉšnь** *agg m pl „di casa“*, **mȍreju wréjčь** *vp inf „debbono lanciare/proporre“* **võdœ̏** *sm Apl* (voti); **ma** *cong „ma“* **jœ́** *vi ind pres 3sg „è“* **tá** *agg dim f sg „questa“* **užánča** *sf sg „usanza“* **májkъ** *avv „solamente“* **tú Rȇzjь**, **dьrγȍdœ̏** *avv „altrove“* **γa dá** *ind 3sg „lo assegna“* **kúrja** *„la curia“* **...**

(P continua)

<MS371/a> **Plat. 19. 195 – 196**

2778 (P continuazione)

... plevȃna ... ma *cong „ma“* **jœ́** *vi ind pres 3sg „è“* **tá** *agg dim f sg „questa“* **užánča** *sf sg „usanza“* **májkъ/-œ** *avv „solamente“* **tú** *[→ ta¹ + u¹] prep* **Rézjь** *TOP sf Lsg „a Resia/in Val Resia“*, **dr̥γȍdœ̏** *avv „altrove“* **γa dá** *vp ind 3sg „lo assegna“* **kúrja** *„la curia“*

<MS371/b> **Plat. 19. 196.**

2779 γá *pron pers m Asg „lo“* **korì** *vi ind pres 3sg* (R lo rimprovera *it* lo gride *[lo sgrida]*); **γá je kuȍru** *ind pft 3sgm „lo rimproverava“*; **γá je korìla** *fsg*, **korìtь** *inf* **...**

<MS371/c> **Plat. 19. 196.**

2780 korìtь *vi inf „rimproverare“*, **sȍ** *pron rifl A* **ćəjȍ** *[→ tiet] vi ind pres 3pl mod „vogliono“* **korìtь** *„litigare“* – **alpáj** *cong „oppure“* **obȕtatь** *vp inf „bisticciare“*: – (si cridano *[gridano uno contro l'altro]*); **sьm** **vídu** *vi ind pft 1sgm „ho visto“*, **k** *[→ ke²]* **sœ sə bȕtalь** *vi ind pft 3plm „che se ne davano“* **alpàj** *cong „oppure“* **tòu̯klȉь** *vi „si picchiavano“*. **sən ču** *vi ind pft 1sgm „ho sentito“*, **k** *cong „che“* **su sœ̀ korìlȉ** *pft 3plm „litigavano“* **...**

<MS371/d> **Plat. 19. 196**

2781 sьm vídu *vi ind pft 1sgm „ho visto“*, **kь** *[→ ke²] cong „che“* **su sœ̀ korȉlь** *pft 3plm „litigavano“*; **sьm vídu korȍč** *ger „litigare“*

dwa *agg num m A „due“* **mȍža** *sm Adu „uomini“*; **sьm víȉdu kȉь su sȍè** *pron rifl A* **bȗtalь** *vi ind pft 3pl „che se ne davano“*; **sьm víȉdu bȕtuč** *ger „picchiarsi“* **dwa mȍža** *„due uomini“*

<MS371/e> **Plat. 19. 196**

2782 tȉь *pron pers Dsg* **namiérin** *vp ind fut „ti picchierò“ [lett: „ti punterò“]* **alpáj** *cong „oppure“* **tȉ dȁn** *vp ind fut 1sg* (ti darò); **tȓ̃** *pron pers Asg* **otoučjȅ̏ņ** *vp ind fut 1sg* (P te ne darò di bastonate) **...**

<MS371/f> **Plat. 19. 196**

2783 tȓ̃ *pron pers Asg* **otoučjȅ̏ņ** *vp ind fut 1sg* (P te ne darò di bastonate) **alpáj** *cong „oppure“* **tȓ̃ oxrȇstin** *vp ind fut 1sg „ti percuoterò“* **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con“* **nín** *art idt m S „un“* **xlȍdín** (T **í** breve) *sm Ssg* **= xlȍdin** (con un pezzo di legno) **ti** *D* **dȁn** *vp ind fut 1sg „te ne darò“*, **kь** *[→ **ke²**] cong „che“* **tȓ̃/tȍ** *A* (**ubýjen**) **ubȋjen** *vp ind fut 1sg „ti ammazzerò“*

<MS371/g> **Plat. 19. 196**

2784 sȍè *pron rifl A* **korȍ̀** *vi ind pres 3pl* (si cridano *[gridano uno contro l'altro]*) *„bisticciano“*; **tȍè** *pron pers Asg* **okorȉn** *vp ind fut „ti sgriderò“*; **w-/u̯ȓ̃čȍju** *vi ind pres 3pl* (gridano)

<MS371/h> **Plat. 19. 196**

2785 w-/u̯ȓ̃čeju w-/u̯ȓ̃čeȍju *vi ind pres 3pl* (gridano); **ja** *clit sg [„io“]* **wȅčȉn** *1sg* (io grido); **wœkȁtь/u̯ɔkȁtь** *inf* (gridare)

<MS372/a> **Plat. 19. 196**

2786 jȍčěn *vi ind pres 1sg* (R piango); **jȍkȁtь** *inf* (R piangere)

<MS372/b> **Plat. 19. 197**

2787 sȍè *pron rifl A* **smejȁtь** *inf* (ridere)

<MS372/c> **Plat. 19. 197**

2788 sьṅ γa *pron pers m Asg* **víȉdu** *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“* **jȍkuč** *vi ger „che piangeva“*; **sьṅ γa víȉdu wȅkuč** *vi ger „che gridava“*; **sьṅ γa víȉdu sȍè** *pron rifl A* **smejȍč** *vi ger „che rideva“*; **sьn ju** *pron pers f Asg* **víȉdu** *„l'ho vista“* **sȍè** *pron rifl A* **smejȍč**; **sьṅ** *[ṅ ?]* **jȍ̃ = sьṅ γá**

<MS372/d> **Plat. 19. 197.**

2789 sьṅ γnùu̯ *[→ **gnati⁴**] vi ind pft 1sgm „ho condotto“* **kozȍè** *sf Apl „le capre“* **pȁst** *vi sup „a pascolare“*, **mìn** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg* (R ho) **šⁱȅ̏st** *agg num „sei“* **kozȅ̏** *Gpl „capre“* **ą** *cong „e“* **štⁱéri** *f A „quattro“* **òu̯cœ** *sf Gpl „pecore“* **ąᵐ** *„e“* **pét** *„cinque“* **krȁu̯** *sf Gpl „mucche“*

<MS372/e> **Plat. 19. 197.**

2790 tr̥jь *agg num m „tre“* **wolȉь** *sm pl „buoi“*, **štírjь** *„quattro“* **wolȉь** (R buoi); **dìn** *agg num m „un“* **ȕ** *[→ **uou**] sg* (R bue) **alpáj** *cong „oppure“* **dín jȗnàc** *sm sg „un toro“* **alpáj dьm bàk** *„un toro“* **= dȉm bàk**

<MS372/f> **Plat. 19. 197.**

2791 jȗnàc *sm sg „toro“* **alpáj** *cong „oppure“* **ȕ** *[→ **uou**] sm sg „bue“* **jœ** *vi ind pres 3sg „è“* **wsè** *pron idf n sg „tutto“* **γlȋx** *avv „uguale“ = locuz avv „lo stesso“*; **sȉь** *3pl „sono“* **ostrȍjœnь** *ppp/agg m pl „castrati“* – **ostrȓ̃jœn** *m sg*, **bàk** *sm sg „il toro“* **nⁱé** *[→ **bite²**] neg] vi ind pres 3sg „non è“* **ostrȍjœn** (R castrato)

<MS372/g> **Plat. 19. 197**

2792 ód *prep* **wolà** *sm Gsg „del/dal bue“*, **sьn dáu** *vp ind pft 1sgm „ho dato“* **wolȉь** *Dsg „al bue“* **jⁱȇstь** *vi inf „da mangiare“* **alpáj** *cong „oppure“* **sьn dáu wolìn** *Dpl „ai buoi“* **jⁱȅstь ą́m** *cong „e“* **pȉtь** *vi inf „da bere“* **= án pȋtь = (ám pȋtь)**, **dȓ̃** *cong „(affin)ché“* **ne** *avv neg „non“* **bȍjŭ** *vi ind fut 3pl „saranno“* **lȁčnь** *agg m pl „affamati“* **ą́** *„e“* **žȅ̀jnь** *agg m pl „assetati“ = „perché non abbamo fame e sete“*

<MS372/h> **Plat. 19. 197**

2793 žȅ̀jǫ = žéjœ̀n *agg m sg „assetato“* **ą́/ɷ̨** *cong „e“* **lȁčin** *agg m sg „affamato“*; **žéjna** *f sg „assetata“* **án** *„e“* **lȁčna** *f sg „affamata“*

<MS373/a> **Plat. 19. 197.**

2794 lȁkot *sf sg „la fame“*, **jé umìru/umr̥̀u** *vp ind pft 3sgm „è morto“* **za** *prep „per“* **lȁkotjȍ̄** *S „la fame“* **alpáj** *cong „oppure“* **za žȅ̀jȍ̄** *sf Ssg* (R Instr. s. f. persino senza accento: **ȍ̄** lunga) *„per la sete“*

<MS373/b> **Plat. 19. 197**

2795 mìn *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg* **dneγá** *agg num A m* **wolà** *sm Asg* (R ho un bue), **kȉь** *pron rel „che“* **mȅ** *pron pers Asg „mi“* **ƀíjȅ** *vi ind pres 3sg „batte/colpisce“* **= kȉь ƀíjȅ z** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con“* **roγmȉ** *sm Sdu „le corna“*; **pét** *„cinque“* **wolȅ̏** *Gpl „buoi“* **...**

<MS373/c> **Plat. 19. 198**

2796 pétwolȅ̏ *[**pét wolȅ̏**] agg num „cinque“ + sm Gpl „buoi“*, **trí** *A „tre“* **wolȍè** *Apl*; **tr̥jь** *„tre“* **wolȉь** *pl „buoi“*, **štⁱérjь** *„quattro“* **wolȉь** *pl „buoi“*

<MS373/d> **Plat. 19. 198**

2797 sœ̀r *sm sg „formaggio“*, **dostí** *avv* **siȅra** *G „molto formaggio“*
<MS373/e> **Plat. 19. 198**

2798 srȃ̱kȉcà *sf sg* (R camicia) (R camicia)
<MS373/f> **Plat. 19. 198**

2799 fašı̯ȅta *sf sg* (R colletto) (P colletto della camicia ecc.) *[cf → 2839]*
<MS373/g> **Plat. 19. 198.**

2800 kȁt *sm sg* (fumo), **se/sȍ** *pron rifl* **kadȉ** *vi ind pres 3sg impers „fuma/c'è fumo“*; **sè** (**sœ̀**) **kadȉtь** *inf* } (R **sè**, non **sœ̀**) = **„dьm“** *sm sg „fumo“* Rezja.
<MS373/h> **Plat. 19. 198.**

2801 „jéro“ *sm sg „sacerdote“* (usato prima anche dai vecchi in Lusevera) (R il prete a Platischis)
<MS374/a> **Plat. 19. 198**

2802 platíšče. – *„quarto della ruota“*
<MS374/b> **Plat. 19. 198.**

2803 (R A „Ramandolo“ la lingua somiglia al resiano) (R il prete a Platischis)
<MS374/c> **Plat. 19. 198**

2804 (Rezjanski) (**uoṭ́á** *sm sg* (S Giorgio di Resia) = **oṭ́á** (Niwa) (R padre) (R il prete a Platischis) (**dem** *agg num m A* **bòt** *sm Asg = locuz avv „una volta“*, **2 krat** *avv num „due volte“*, **3 krat** *„tre volte“*, **4 krat** *„quattro volte“*, **5 čas** *avv num „cinque volte“ [lett: „tempi“]*, **6 čas** *„sei volte“*, **7 čas** *„sette volte“* etc.
<MS374/d> **Plat. 19. 198.**

2805 (Prosenico *[Prossenicco]*: **Meríja** *NP f* (Marija) **mœ̄ti** *sf sg* (mati *slov „madre“*) **peńút** (**pańut**) *sm sg* panetto.
<MS374/e> **Plat. 19. 198.**

2806 pańùt *sm sg* = **xliébǎc** *sm sg* (panetto di 2 soldi) = **„peńút“** (Prosenico *[Prossenicco]*)
<MS374/f> **Plat. 19. 199.**

2807 nè *[→ **o**² clit m pl] [„essi“]* **wliekœ̏** *vi ind pres 3pl* **ná** *prep* **tu** *agg dim f Asg* **šprȁxœ** *sf Asg* (ne vlečejo na ta jezik *[= slov* ***oni vlečejo na tisti jezik*** *„essi tendono verso quella lingua“*) = **jezìk** *sm sg* (R lingua)
<MS374/g> **Plat. 19. 199.**

2808 sьn dáu *vp ind pft 1sgm „ho dato“* **jⁱȅstь** *vi inf „da mangiare“* **wolȉьn** *[→ **uou**] s* (R ai buoi) (Dat. pl. m.)
<MS374/h> **Plat. 19. 199**

2809 óuca = **„ucá“** *sf sg „pecora“* (Prosenico *[Prossenicco]*); **ȍu̯ca**
<MS375/a> **Plat. 19. 199**

2810 tú *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **Prosnȉde** *TOP sm Lsg* (in Prosenico *[Prossenicco]*) **je** *vi ind pres 3sg „è“* **mⁱéšàna** *ppp/agg f sg „mista“* **šprȁxa** *sf sg „una lingua“*, **nu** *art idt f A* **mùrcu** *[→ **marca***] sf Asg „una briciolina“ = locuz avv [→ **nu marco**] „un poco“* **tœ̀j** *cong „come“* **tu** *part raff* **pṛ** *prep* **nȁs** *pron pers Lpl „da noi“*, **nu mùrwu** *[→ **merva***] sf Asg „una briciola“ = locuz avv [→ **nu mar(u/-uu)**] „un poco“* **tœ̀j** *„come“* **tu** *[→ **ta**¹ + **u**¹]* **Вьrγ́ne** *TOP sm Lsg „a Bergogna“* **– jé besiéda** *sf sg „è una lingua“* **zmiéšana** *ppp/agg f sg „mista“*
<MS375/b> **Plat. 19. 199.**

2811 sьn šú *vp ind pft 1sgm „me ne sono andato“* **z** *prep „dal“* **wȁsi/-č** *sf Gsg „paese“*; *[„andavo“]* **z dné** *agg idf f G* **wasí** *sf Gsg „da un paese“* – **dné u̯asi – tùᵘ** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **tu** *art dt f Asg* **drȕγu** *pron idf f Asg „all'altro“*
<MS375/c> **Plat. 19. 199.**

2812 onȉ *[→ **on**²] pron pers m pl „essi“* **majœ̏** *vi ind pres 3pl „hanno“* **prepoviȅdano** *ppp/agg n Asg „vietato“* = **preibíto** *„proibito“ = „hanno il divieto“*
<MS375/d> **Plat. 19. 199**

2813 dná *agg num f* **γórà** (T entrambe accentate) *sf sg „una montagna“* **– γorà – pét** *„cinque“* **γorȅ̄** *Gpl* (R 5 monti) (T 5 monti)
<MS375/e> **Plat. 19. 199**

2814 oγìń (**oγíń** – T **í** breve) *sm sg* **γorȉ** *vi ind pres 3sg* (R il fuoco arde) **alpá** *cong „oppure“* **je uγȁsnu** *vp ind pft 3sgm* (P si è spento); **uγȁsnɔ** *ind pres/fut 3sg „si spegne/si spegnerà“*
<MS375/f> **Plat. 19. 199**

2815 tù *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **oγìń** *sm Asg „nel fuoco“* **alpàj** *cong „oppure“* **wȉьn** *[→ **uon**¹] avv* **z** *prep = locuz prep „fuori dal“* **óγńá** (T debolmente accentata) *G „fuoco“*; **loštȉ** *vp inf „mettere“* **tú oγìń** *A „nel fuoco“*; **uʷzȅ̄tь** *vp inf „prendere“* **wȉьn z oγńà** *„fuori dal fuoco“ = „estrarre dal fuoco“* **…**
<MS375/g> **Plat. 19. 199.**

2816 uʷzȅ̄tь *vp inf „prendere“* **wȉьn** *[→ **uon**¹] avv* **z** *prep = locuz prep „fuori dal“* **oγńà** *sm Gsg „fuoco“ = „estrarre dal fuoco“*; **sьm ƀȅ̄u** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **tú** (T **é** debolmente accentata) **tù** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **òγńœ** *Lsg „nel/sotto il fuoco“* (p. e. un chi *[uno che]* è stato in guerra)
<MS375/h> **Plat. 19. 199.**

2817 kòń *sm sg „cavallo“*, **kobȉla** *sf sg „giumenta“*; **na** *prep* **kȍńъ/-ɷ** *Lsg „sul cavallo“*, **na kobȉli** *sf Lsg „sulla giumenta“*; **sьm pȁdu** *vi ind pft 1sgm „sono caduto“* **dòu** *avv „giù“* **s** *[→ **s/z**] prep „da“* **końa** *Gsg „cavallo“*, **dóu s kobȉlě/-ɔ** *Gsg „giù dalla giumenta“*

<MS376/a> **Plat. 19. 199**

2818 dwā́ *agg num m „due“* **kòńa** *sm du „cavalli“*, **dvié** *f „due“* **kobȉli** *sf du „giumente“*; **dostì** *avv* **końḗ** *Gpl „molti cavalli“*, **málo** *avv* **końȅ̄** *Gpl „pochi cavalli“*, – **kobíu̯** (Gen. pl. f.) *„poche giumente“*; **trȉ** *A „tre“* **końœ** *Apl „cavalli“*, **trí** *f* **kobȉlœ** *pl „tre giumente“*; **tr̥̄jь** *„tre“* **kóńь** *pl „cavalli“*

<MS376/b> **Plat. 19. 199 – 200.**

2819 sṇ̄ *[→ **bite**[1]]* **sœ** *pron rifl A* **pejù** *vi ind pft 1sgm „ho viaggiato“* **s** *cong „(con)/su“* **końèn** *sm Ssg „un cavallo“*, **alpáj** *cong „oppure“* **s kobȉlɷ** *sf Ssg „(con)/su una giumenta“*

<MS376/c> **Plat. 19. 200.**

2820 prā́sàc *sm sg „porco“*, **dwá** *agg num m „due“* **prā́sca** *du „porci“*; **trí** *A „tre“* **prā́scœ = prā́scœ** *Apl „porci“*, **tr̥̄jь prā́scь** *pl „porci“*; **pét** *„cinque“* **prāscḗ** *Gpl „porci“*

<MS376/d> **Plat. 19. 200**

2821 pét *agg num „cinque“* **kozȅ̄** *sf Gpl „capre“*; **pét jьzȉkœ** *sm Gpl* (R 5 lingue)

<MS376/e> **Plat. 19. 200**

2822 wlȁči *vi ind pres 3sg „tira fuori/spilla“* **sòu̯dœ** *sm Apl „denaro“* = **potiḗyà** *vi ind pres 3sg* **sòu̯dœ**; **wlȁči(ьn)/-ṇ = potiḗγṇ** (1 sing.) *„tiro fuori“* **sòu̯dœ** (potega soude *[slov = **poteguje solde/denar** „tira fuori denaro“]*)

<MS376/f> **Plat. 19. 200**

2823 jé *[**jьx** ? → **on**[2]: cf **sòu̯dœ** → 2822] pron pers m Apl* **je potḗγnù** *vp ind pft 3sgm „li ha tirati fuori/se li è fatti dare“*, **jé potεγnȉla** *f*; **jé je wliēklà** *vp ind pft 3sgf „li ha spillati“* = **jé je wliēku** *3sgm „li ha spillati“*

<MS376/g> **Plat. 19. 200.**

2824 mъš – mȍš *sm sg „asino“*, **dwá** *agg num m „due“* **mȕša** *du „asini“*, **tr̥̄jь** *„tre“* **mȕšь/-ě** *pl „asini“*, **trí** *A „tre“* **mȕšœ** *Apl „asini“*, **pét** *„cinque“* **mū́šœ/-ɔ** *„asini“*; **pét mȕš** (fem.) *„cinque asine“*, **dná** *agg num f „una“* **mȕša** *sg* (R asina)

<MS376/h> **Plat. 19. 200**

2825 obœ̀t *sm sg „la colazione“* **je** *vi ind pres 3sg „è/si fa“* **zjȕtra** *avv „di mattina“*, **jū́žìna** *sf sg „il pranzo“* **jé o pòu̯dȁn** *[→ **opudan**] locuz avv „a mezzogiorno“*; **vьčⁱȅ̀rja** *sf sg „la cena“* **jé zvi̯ȅčɔ̄r** *avv „la sera“*

<MS377/a> **Plat. 19. 200**

2826 nicȍj *avv „stasera/stanotte“*, **snȍjka** *avv „ieri sera“* (**jútro** *avv* **vičœ́r** *avv*) (domani di sera *[domani sera]*) **jutró vičɔr** *[**vičɔr** ?]* = **zɔ́jtra** *avv „domani“* **vȍčɔr** *avv „(di) sera“*; **wčéra** *avv „ieri“* **zjȕtra** *avv „(di) mattina“*

<MS377/b> **Plat. 19. 200**

2827 wčéra *avv „ieri“* **zjȕtra** *avv „mattina“*; **nìs** *avv* (R oggi) (= **nìs**); **nìs** *avv* **zjȕtra** *„(di) mattina“ = „stamattina“* = **dȁvь** *avv „stamane“* **zjū́tra** *„(di) mattina“*; **zéjtra** *avv „domani“* **zjȕtra** *„mattina“*

<MS377/c> **Plat. 19. 200.**

2828 dā́vь *avv „stamane“* **zjū́tra** *“(di) mattina“*, **zéjtra** *avv „domani“* **zjȕtra** *avv mattina“*

<MS377/d> **Plat. 19. 200**

2829 γuȍt *sm sg* (festa); **dwá** *agg num m* **γuȍda** *du* (2 feste); **pét γodȉ** *Gpl* (5 feste), **trí** *A „tre“* **γuȍdь/-ě** *Apl „feste“*, **tr̥̄jь** *„tre“* **γuȍdь** *pl „feste“*

<MS377/e> **Plat. 19. 200.**

2830 ób *prep* **γodȍ** *sm Lsg* (nella festa) = **tuγuȍt** *avv „di festa“* = **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **nedȅjɷ/nedȅ̄jɷ** *sf Asg* (nella domenica *[di/la domenica]*)

<MS377/f> **Plat. 19. 201**

2831 zu̯ȍda *avv* = **„γuóda“** (Viškuorša) (R di buon'ora); **priēdȅ̄n** *avv* = **predni̯ȅ̄n** (avanti alba *[prima dell'alba]*)

<MS377/g> **Plat. 19. 201.**

2832 priédăn *avv* **predn̥ⁱēn** (avanti alba *[prima dell'alba]*); **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **dā́n** *sm Asg* (sull'alba *[verso/all'alba]*); **drⁱévь** *avv* (drevi *slov „stasera“*)

<MS377/h> **Plat. 19. 201.**

2833 drⁱévь *avv* (drevi *slov „stasera“*); **onɷmlœ̀** *avv* (ieri altro *[ierlaltro]*); **te** *art dt m Asg* **drúγi** *agg num m Asg* **dȁn** *sm Asg* (dopo domani) *„dopodomani“ [lett: „il secondo giorno“]*

<MS378/a> **Plat. 19. 201**

2834 onᵘȍmlœtœ *avv* (R l'anno passato); **lȁnь** *avv* (R l'anno passato); **li̯ȅ̄tos** *avv* (P quest'anno)

<MS378/b> **Plat. 19. 201**

2835 li̯étos *avv* (P quest'anno); **xliȅtŭ/-ѡ** *avv* (R l'anno prossimo); **poγliȅtŭ** *avv* (terzo anno) *„tra due anni" [lett: „dopo il prossimo anno"]* **= to** *art dt n Asg* **drúγœ̆/-ɔ** *agg num n Asg* **liȅto** *sn Asg „il secondo anno"*, **kì** *pron rel „che"* **prȉde** *vp ind fut 3sg „verrà"*
<MS378/c> **Plat. 19. 201.**

2836 γrā́bĭtĭ *vi inf „rastrellare"*, **γrā́bimo** *[γrā́bìmo ?] ind pres 1pl „rastrelliamo"*; **čьmò** *vi ind pres 1pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **γrā́bĭtĭ** *inf = „rastrelleremo"*, – **smó poγrā́bĭlĭ** *vp ind pft 1plm „abbiamo rastrellato"*, **γremò** *vi ind pres 1pl „andiamo"* **γrȁbьt** *sup „a rastrellare"*; **sȕ (sьȕ) γa** *pron pers m Asg* **vȉdu** *vi ind pres 1sgm „l'ho visto"* (**γrā́bьč**) *ger „che rastrellava/rastrellare"* **= γrȁbĭč**
<MS378/d> **Plat. 19. 201.**

2837 sьȕ γa *pron pers m Asg* **vídu** *vi ind pres 1sgm „l'ho visto"* (**γrā́bьč**) *ger „che rastrellava"* **= γrȁbĭč**; **sьȕ γa čù** *vp ind pft 1sgm „l'ho sentito"* **čœkœrȍč** *vi ger „che parlava"*; **sьȕ γa čù γworȍč** *vi ger „che parlava"*
<MS378/e> **Plat. 19. 201**

2838 mí *pron pers pl „noi"* **γworĭmṓ** *vi ind pres 1pl „parliamo"* **pó** *prep* **slovéjskьn** *ETN agg sost n Lsg „in sloveno"* **alpáj** *cong „oppure"* **čœkœrā́mo** *vi ind pres 1pl „parliamo"***…**
<MS378/f> **Plat. 19. 201**

2839 faši̯ȅta (R i̯é non **ié**) *sf sg „la fascetta"* **jé** *vi ind pres 3sg „è"* **pr** *prep* **srā́kȉcь** *sf Lsg „nella camicia"* **tú** *[→ **ta**[1]] part raff* **za** *prep „attorno"* **šī́jō** *sf Ssg „al collo"* **ą́** *cong „e"* **za rœkȍ** *sf Ssg „alle maniche"* (P colletto e polsini)
<MS378/g> **Plat. 19. 201.**

2840 rœkàu̯ *sm sg* (P manica), **dwá** *agg num m „due"* **rœkȁwa** *du „maniche"*, **trí** *A „tre"***rœkȁvœ̆** *Apl*, **tь̄ŕ̥jь** *m „tre"* **rœkā́vь** *pl „maniche"*; **pét** *„cinque"* **rœkāvȅ** *Gpl „maniche"*
<MS378/h> **Plat. 19. 201.**

2841 golarìn *sm sg „il colletto"* **jé** *vi ind pres 3sg „è"* **pr̥** *prep* **kamьžȍlь** *sf Lsg „sulla casacca"* **alpáj** *cong „oppure"* **pьr ʒ̑akȅtĭ** *[→ **ʒ̑aget(a)**] sf Lsg „sulla giubba"* **šé** *cong „anche"* **pьr kamьžolȉnu** *sm Lsg „sul panciotto"* **jè golarìn = túdĭ pьr kamьžolȉnu jé golarìn** *„c'è il colletto"*
<MS379/a> **Plat. 19. 202.**

2842 kamьžȍla *sf sg „casacca"* **= ʒ̑akȅta** *[→**ʒ̑aget(a)**] sf sg* (R soprabito, caffettano) *„giubba"* **kamьžolín** *sm sg „panciotto"*
<MS379/b> **Plat. 19. 202.**

2843 šȉja *sf sg „collo"*, **nᵘȍs** *sm sg „naso"*, **u̯ȍči** *sf pl „occhi"*
<MS379/c> **Plat. 19. 202**

2844 ᵘóči *sf pl „occhi"*, sing. **u̯óko** *n*, [**pét** *agg num „cinque"* **očḗs** *Gpl „occhi"* **alpáj** *cong „oppure"*] **pét očȉ** *Gpl* (R (di) occhi), **trí** *„tre"* **uóči** *pl „occhi"*, **dvié** *f „due"* **uóči** *du „occhi"* (**po** *prep* **konajski*** *ETN agg f Lsg* **šprax** *sf Lsg „nella lingua di Canale" [= „Breginjski kot" - Slovenia]*, **po Brgijski** ***[Brginjski** ?] ETN „nella lingua di Bergogna"*)
** Cf → 3631-3632.*
<MS379/d> **Plat. 19. 202**

2845 muzìk *sm sg „muso/viso"*, **tú** *[→ **ta**[1]] part raff* **na** *prep* **muzȉku** *sm Lsg „sul muso/viso"* (R viso) (obraz *slov „viso"*)
<MS379/e> **Plat. 19. 202**

2846 mœstáćɔ *sm pl „i mustacchi"* **pod** *prep „sotto"* **nuȍsen** *sm Ssg „il naso"*; **bráda** *sf sg* (R mento); **tú** *[→ **ta**[1]] part raff* **na** *prep* **brā́dь** *Lsg „sul mento"*
<MS379/f> **Plat. 19. 202**

2847 úxo *sn sg „l'orecchio"* **je** *vi ind pres 3sg „è"* **dnó** *agg num n „uno"*, **úxa** *du „orecchie"* **su** *3pl „sono"* **páj** *cong „invece"* **γóbĕdvi̯ȅ** *pron num pl „entrambe"*; **γóbĕdvi̯ȅ**
<MS379/g> **Plat. 19. 202**

2848 lȁsi *sm pl* (capelli); **pét** *agg num „cinque"* **lasȅ** *Gpl* (R 5 capelli) (T ḗ tendente a ī́, ? ḗ)
<MS379/h> **Plat. 19. 202**

2849 (**γláwa**) **= γlāwá** *sf sg „testa"*
<MS380/a> **Plat. 19. 202**

2850 (**óbьrbȉ obr̥̀bĭ** *sf pl*) (sopraciglio *[sopracciglio]*) (P sopracciglia); **dné** *agg num „un"* **obr̥bœ̀** *plt [?] „sopracciglio"*; **γóbĕdvié** *agg num „entrambe"* **óbьr̥bɔ̀** *du „le sopracciglia"*; **dʷœ́jnœ̆/-ɔ** *agg num f pl* **ȕsta** *sf [cf **dʷœ́jnœ̆** f pl] plt* (2 bocce *[bocche]*)
<MS380/b> **Plat. 19. 202**

2851 dwœ́jnœ̆ *agg num f pl* **ȕsta** *sf [cf **dʷœ́jnœ̆** f pl] plt* (2 bocce *[bocche]*)
<MS380/c> **Plat. 19. 202.**

2852 podlȁščьćĭ/-ʝĭ *sm pl „peluria"* **diémo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo"* **tin** *agg dim m Dpl „a quei"* **dróbnin** *agg m Dpl „sottili"* **lȁsьn/-in** *sm Dpl „capelli"*, (**kʰ sù =**)

kʰ *pron rel „che“* **sъ̀** *vi ind pres 3pl „sono“* **tú** *[→ **ta¹**] part raff* **nat** *prep „sopra la“* **čelȍn** *sn Ssg* (R fronte) **tú** *part raff* **na** *prep „sul“* **šı̏ji** *sf Lsg „collo“*; **ki** *„che“* **γrēdȍ̏** *vi ind pres 3pl „vanno“* **dòu̯** *avv* **po** *prep* **šı̏je** *Lsg „giù lungo il collo“*

<MS380/d> **Plat. 19. 202**

2853 kuȍ̏pa *sf sg „la nuca“* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **tú** *[→ **ta¹**] part raff* **za** *prep* **γlāwȍ̏** *sf Ssg* (P dietro la testa); **tù kȍ̏pi/-e** *Lsg „sulla nuca“* **tù za γlāwȍ̏** *„dietro la testa“*

<MS380/e> **Plat. 19. 202.**

2854 rȁ̏mǎna *sn plt „spalle“*, **dnó** *agg num n „una“* **rȁ̏mɔ** (P spalla); **dvi̯ȇ** *„due“* **rȁ̏mani** *du „spalle“*

<MS380/f> **Plat. 19. 203**

2855 lȃxàt *sm sg „gomito“*, **dwá** *agg num m „due“* **lȃxtà** *du „gomiti“*, **trí** *A „tre“* **lȃxtȍ̏** *Apl „gomiti“*, **trjь** *„tre“* **lȃxtì** *pl „gomiti“*, **pét** *„cinque“* **laxtȇ̏** *Gpl „gomiti“*

<MS380/g> **Plat. 19. 203**

2856 rȍ̏ká *sf sg „mano“*, **dvié** *agg num f „due“* **rȍ̏kь** *du „mani“*, **trí** *„tre“* **rȍ̏kȍ̏** *pl „mani“*, **pét** *„cinque“* **rɷkȕ̏** *Gpl „mani“*; **tù** *[→ **ta¹**] part raff* **na** *prep „sulla“* **rȍ̏kь** *Lsg „mano“*

<MS380/h> **Plat. 19. 203.**

2857 tú *[→ **ta¹**] part raff* **na** *prep „sulla“* **rȍ̏kь** *sf Lsg „mano“*; **tú na γobⁱéx** *agg num f L* **rȍ̏kàx** *Ldu „su entrambe le mani“*; **sȍ̏** *pron impers* **dьr̥žì** *vi ind pres 3sg „si tiene“* **tù** *[→ **ta¹** + **u¹**]* **rɷkȁ̏x** *pl „nelle mani“*

<MS381/a> **Plat. 19. 203**

2858 dьržȁ̏tь *vi inf „tenere“* **tù** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **pȍ̏sti** *sf Lsg „in mano“*; **pȍ̏st = rɷká** *sf sg „mano“*; **pét** *agg num „cinque“* **pestì** *Gpl „manciate“*

<MS381/b> **Plat. 19. 203.**

2859 pr̥̀st *sm sg „dito“*, pl. **pьrstь** *„dita“*; **pȁ̏wǎc/pȁu̯ǎc** *sm sg* (T il pollice)

<MS381/c> **Plat. 19. 203**

2860 pȃwǎc/pȃu̯ǎc *sm sg* (T il pollice); **dwá** *agg num m „due“* **pȃu̯ca** *du „pollici“*, **trí** *A „tre“* **pȃucȍ̏** *Apl „pollici“*; **štȉr** *A „quattro“* **pȁ̏ucȍ̏**, **tȉr̥jь/-ě** *„tre“* **páucь** *pl „pollici*, **pét** *„cinque“* **pȁ̏ucě** (R **ě**, non **ȍ̏**) *Gpl „pollici“*

<MS381/d> **Plat. 19. 203**

2861 pьrst *sm sg „dito“*; **pȁ̏wǎc** *sm sg „pollice“*; **mezȋ̏nàc** *sm sg* (R mignolo)

<MS381/e> **Plat. 19. 203**

2862 γr̥̀š *sf sg* (segale, R segale); **dostì** *avv* **γȓ̥žȍ̏** *Gsg „molta segale“*

<MS381/f> **Plat. 19. 203**

2863 sm̥̀ vȉ̏du *vi ind pft 1sgm* (**dьn =**) **dnœγà** *pron idf m Asg* **k** *pron rel* **sè/sɔ** *pron rifl A* **je kȁ̏du** *vi ind pft 3sgm* (ho veduto uno a fumarsi *[?]*) (p. e. profumare); **sьm vȉ̏du dnȅγà kʰ jé/jȍ̏ kȁ̏du** (ho visto uno fumare)

<MS381/g> **Plat. 19. 203.**

2864 sьm vídu *vi ind pft 1sgm* **dnȅγà** *pron idf m Asg* **kʰ** *pron rel* **jé kȃdu** *vi ind pft 3sgm* (ho visto uno fumare); **sьm vídu dnȅγà kádȍ̏ć** *ger „che fumava“* (R **„dím“** non si usa *[cf → 2800]*)

<MS381/h> **Plat. 19. 203**

2865 me/-ɔ *pron pers Asg* **kȍ̏jɔ** *vi ind pres 3sg impers „mi punge“* (kole *[slov = **kolje** „punge“]*) (mi piccia *[= frl **pizzâ** „prudere“]*) (mi becca *[= frl **becâ** „pizzicare/prudere“]*); **mé/-ȍ̏ sr̥bì** *vi ind pres 3sg impers* (P mi prude); **mé bɷdjȍ̏** *vi ind pres 3sg impers* (mi spinge *[slov **bode** = it **punge**]*) *„punge“*; **me kȍ̏jœ** (ó̲ aperto)

<MS382/a> **Plat. 19. 204**

2866 me/-ɔ *pron pers Asg* **kȍ̏jœ** (ó̲ aperto) *vi ind pres 3sg impers „punge“*; **mé/-ȍ̏ kocejȁ̏** *vi ind pres 3sg* (P mi fa solletico) **= „saγȃ̑ćе“*** *vi ind pres 3sg „solletica“* **diéjɷ** *[→ **djati**] vp ind pres 3pl „dicono“* **tù** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **čanál** *sm sg* **dí** *prep* **sam** *agg m sg* **Pjȅ̏ri** *NP m = TOP [→ **ćanal di sam Pieri**] „nelle Valli del Natisone [lett: „nella Valle di San Pietro“; cf → 25]“* – **Bьrγíńci** *ETN sm pl „gli abitanti di Bergogna“* **an** *cong „e“* **tù Prosnȉde** *TOP sm Lsg „a Prossenicco“* **diéjɷ šé** *cong „anche“* **tȁ̏ko** *avv „così“*

* *In Val Natisone non direbbero **saγȃ̑ćе**, ma **saγačá** [VCM] e **saγatá** [BZR].*

<MS382/b> **Plat. 19. 204**

2867 (R 2 dittonghi: **u̯o** e **u̯ɷ**; **ie**, **iє**).

<MS382/c> **Plat. 19. 204**

2868 nᵘȍ̏s *sm sg* (R naso), **dwá** *agg num m „due“* **nuósa** *du „nasi“*; **pét nosȇ̏** *Gpl* (R 5 nasi) (**pét**)

<MS382/d> **Plat. 19. 204**

2869 rećì *vp inf* (dire) **reƒì**

<MS382/e> **Plat. 19. 204**

2870 kȍ̏r *cong „quando“* **kocejȁ̏** *vi ind pres 3sg impers „(ti) fa solletico“*, **stȍ̏ri** (T **o** larga) *vp imper 2sg „fai“* **šikȃ̑tь** *vi inf*

„scappare“ **alpáj** *cong „oppure“* **utiẽkatь** *vi inf* (scampare *[scappare]*); **sīkàtь ol** *cong [→ **al(i)**] „oppure“* **utɔjì** *vp „andar via“*

<MS382/f> **Plat. 19. 204.**

2871 tí *pron pers sg „tu“* **pьr** *prep* **xíši** *sf Lsg „a casa“* **bȍdi** *vi imper 2sg „stai/rimani“*, **n^{i}ćman** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 1sg „non ho“* **cájta** *sm Gsg „tempo“* **jitì** *vi inf „di andare“* **tléwȍc** *avv* (andar di qui) (via di qui).

<MS382/g> **Plat. 19. 204**

2872 mé *pron pers Asg* **bœdjé** *vi ind pres 3sg „punge“* **trìn** *sm sg* (P la spina); **dwá** *agg num m „due“* **tьrná** *du „spine“*, **trí** *A „tre“* **tьrnœ́** *Apl „spine“*, **pє́** *„cinque“* **tьrnẽ́** *Gpl „spine“* **= pє́t tьrnẽ́**; **tìrjь** *„tre“* **tьrnì** *pl „spine“*

<MS382/h> **Plat. 19. 204**

2873 bostì *vi inf* (P pungere) **bostì**; **klȁtь** *vi inf „pungere“*

<MS383/a> **Plat. 19. 204**

2874 rúdo *agg n sg* **zlȁto** *sn sg* (P oro puro, T oro puro); **rúda** *f sg* **wčenĩ́ca** *sf sg* (R frumento); **rút** *m sg* **l^{i}és** *sm sg* (T puro legno)

<MS383/b> **Plat. 19. 204**

2875 xȍst (T breve) *sf sg*; **tù** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **xȍstь** *Lsg „nel bosco“*, **wìn** *[→ **uon**^{1}] avv* **s** *[→ **z/s**] prep = locuz prep „fuori dal“* **xȍstь** *Gsg* (bosco, P bosco, R bosco). **dvié** *agg num f „due“* **xȍstь** *du „boschi“*, **trí** *„tre“* **xȍstь** *pl „boschi“*; **pє́t** *„cinque“ Gpl* **xœstĩ́** *„boschi“*, **dná** *agg num f „un“* **xȍst** *„bosco“*

<MS383/c> **Plat. 19. 205.**

2876 γȍsto *agg n sg* (P denso)

<MS383/d> **Plat. 19. 205.**

2877 polénta *sf sg „la polenta“* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **tьrdá** *agg f sg „dura“* **alpaj** *cong „oppure“* **mexná** *agg f sg „tenera“*; **ta** *art dt f sg* **tьrda pœlénta** *„la polenta dura“* **sè** *pron impers* **ne** *avv neg „non“* **m^{u}óre** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg mod „(la) si può“* **j^{i}ẽ́stь** *vi inf „mangiare“*. – **ta méxna** *agg sost „la tenera“* **sě rœ́jši** *avv comp* **j^{i}é** *ind pres 3sg „(la) si mangia più volentieri“*.

<MS383/e> **Plat. 19. 205**

2878 mœ́čnik *sm sg „la farinata di granturco“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **γȍst** *agg m sg „densa“* **alpá** *cong „oppure“* **je** (**riédak**) **riẽdàk** *agg m sg „liquida“*; **te** *art dt m sg* **γȍstь mœ́čnik** *„la farinata densa“* **sè** *pron impers* **ne** *avv neg „non“* **m^{u}óre** (R **^{u}ó** non **uó**) *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg mod „(la) si può“* **j^{i}ẽ́stь** *vi inf „mangiare“*, **je bœ́jši** *agg comp m sg „migliore“* **te riẽtkĭ** *agg sost m sg „la liquida“*.

<MS383/f> **Plat. 19. 205**

2879 γrę́ *vi ind pres 1sg* **j^{i}ćst** *vi sup* (R vado a mangiare); **γrę́ pĩ́t** *vi sup „a bere“*, **séjč́** *vi sup „a falciare“*; **ćφ** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod „voglio“* **séjčь** *inf „falciare“* **trȃwu** *sf Asg „l'erba“*

<MS383/g> **Plat. 19. 205**

2880 mliéko *sn sg „il latte“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **γȍsto** *agg n sg „denso/rappreso“* **alpáj** *cong „oppure“* **r^{i}ẽ́tko** *„liquido/fluido“*; **to** *art dt/pron dim n sg* **γȍstœ** *agg sost n sg „il/quello denso/rappreso“* **sè** *pron impers* **ne** *avv neg „non“* **m^{u}óre** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg mod „(lo) si può“ [sott: bere/mangiare]*, **to r^{i}étkœ** *agg sost n sg „il/quello liquido“* **je bœ́jši** *agg comp m sg „è migliore“*

<MS383/h> **Plat. 19. 205.**

2881 vínó *sn sg „vino“*, **vincé** *sn sg* (R vinello) (P vinello); **to** *art dt/pron dim n sg* **b^{i}éle** *agg sost/agg n sg „il/quello bianco“* **án** *cong „e“* **to čьrne** *agg sost n sg „il/quello nero“*

<MS384/a> **Plat. 19. 205**

2882 mí *pron pers pl „noi“* **d^{i}ćmo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **já** *avv „sì“*, **Ošk^{u}œ́ršanь** *ETN sm pl „gli abitanti di Monteaperta“* **d^{i}éjo** *3pl „dicono“* **„sĩnó“**. **še** *cong „anche“* **tù** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **Bìrde** *TOP sn Lsg „a Lusevera [„sul colle“]“* **fĩdȃno** *avv* (sicuro *[di sicuro]*) **d^{i}éjo „sinó“**; (cf. **pàč** → *2883*)

<MS384/b> **Plat. 19. 205**

2883 (cf. **já** → *2882*); **pàč** (T **à** tendente ad **á**) *avv „proprio/sì“* **diémo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **álpa** *cong „oppure“* **jȃ** *„sì“*

<MS384/c> **Plat. 19. 205**

2884 dьm *agg num m* **pàč** *sm sg* (un pozzo), **dwá** *„due“* **pȃča** *du „pozzi“*; **pє́t** *„cinque“* **pȃčœ** *Gpl „pozzi“*

<MS384/d> **Plat. 19. 205**

2885 „nié *[→ **bite**^{2} neg] vi ind pres 3sg impers „non è“* **r^{i}ẽ́s“** *avv „vero“*. **„pàč** *avv*, **pàč** *“sì, sì“*, **je** *„è“* **r^{i}ẽ́s** *„vero“*“. – = **já** *avv*, **já** *„sì, sì“*, **je r^{i}ẽ́s** *„è vero“*

<MS384/e> **Plat. 19. 206.**

2886 **já** *pron pers sg „io“* **riéžьn** *vi ind pres* (taglio) (1 sing.) = **jást** *pron pers sg „io“* **rⁱéžьn**; **ón** *pron pers m sg „lui“* **rⁱéže** *3sg „taglia“*, **oná** *f sg „lei“* **rⁱéže**; **tí** *pron pers sg „tu“* **rⁱéžьš** *2sg „tagli“*; **mi** *pron pers pl „noi“* **rⁱézemo** *1pl „tagliamo“*, **…**

<MS384/f> **Plat. 19. 206.**

2887 **mi** *pron pers pl „noi“* **rⁱézemo** *vi ind pres 1pl „tagliamo“*, **ví** *pron pers pl „voi“* **riéžeta** *2pl „tagliate“*; **ví** **riéžetœ̆** *2pl ‘di cortesia’* („voi“ per „tu“); **onì** *pron pers m pl „loro/essi“* **rⁱéžejœ** *3pl „tagliano“*; **riéži** *imper 2sg „taglia“*, **čé** *cong „se“* **sě** *pron impers* **kuǎže** *vp ind pres 3sg „si ordina“*

<MS384/g> **Plat. 19. 206**

2888 **rísa** *sf sg „la lince“* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **na** *art idt f „un“* **béštja** *sf sg „animale selvatico“*, **tɛ́j** *cong „come“* **dьm** *art idt m* **pàs** *sm sg „un cane“*, **kь** *pron rel „che“* **xᵘódь** *vi ind pres 3sg „cammina“* **pó** *prep* **patᵘóčex** *sm Lpl „lungo i fiumi“*; **je téjsta** *pron dim f sg „è quella“* **ta** *agg dim f sg* **béštja** *„questa bestia“* **alpáj** *cong „o“* **zverína** *„l’animale selvatico“*, **…**

(P continua)

<MS384/h> **Plat. 19. 206.**

2889 (P continuazione) (**rísa** *sf sg „la lince“*) **je téjsta ta béštja alpáj zverína** *[cf → 2888]*, **kᵇ** *pron rel „che“* **mœ́žu** *sm Dsg „all’uomo“* **krī** *sf Asg „il sangue“* **spijē** *vp ind pres 3sg „beve“ = „questa bestia o animale selvatico è quella che beve il sangue all’uomo“*; **nœ** *avv neg „no“*, **ne** *avv neg „non“* **jié** *vi ind pres 3sg „mangia“* **mḗsa** *sn Gsg „carne“*.

<MS385/a> **Plat. 19. 206.**

2890 **frьšká** *[→ **frežek**] agg f sg „fresca“* **wodá** *sf sg „acqua“*; **tal´é** *[→ **tele**¹] agg dim f sg „questa“* **wodá** *„acqua“* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **freška** *„fresca“*; **ta** *pron dim „questa“ [sott: **je** „è“]* **máso** *avv „troppo“* **mьrzla** *[→ **marzu***] agg f sg „fredda“* = **freška wodá**, **nié** *[→ **bite**² neg] vi ind pres 3sg „non è“* **za** *cong „da“* **p̧ītь** *vi inf „bere“*

<MS385/b> **Plat. 19. 206.**

2891 **nᵘœ̆č** *sf sg* (R notte), **pó** *prep* **nočì** *Lsg = locuz avv „di notte“*, **zvⁱéčœ̆r** *avv* (di sera) = **pó nočь**

<MS385/c> **Plat. 19. 206.**

2892 **mᵘœ̆č** *sf sg“forza“*, **má** *vi ind pres 3sg „ha“* **dostì** *avv „molta“* **muœ̆čь** *G „forza“*, **mᵘœ̆čьn** *agg m sg „forte“* **člověk** *sm sg „persona“*, **al** *cong „sia“* **mœ́š** *sm sg „uomo“* **al** *„sia“* **žená** *sf sg „donna –* **dìn** *[→ **dan**²] pron idf m „uno“* **kь** *pron rel „che“* **nesjē** *vi ind pres 3sg „trasporta“* **no** *art idt n A* **brⁱēme** *sn Asg „un carico“* **velīko** *agg n Asg „grande“* **wčǎsь** *avv* (qualche volta)

<MS385/d> **Plat. 19. 206**

2893 **wčǎsь** *avv* (qualche volta)

<MS385/e> **Plat. 19. 206**

2894 **dnó** *agg num n „una“* **miēstó** *sn sg* (R città) = **dná citǎt** *sf sg „città“*; **dvié** *„due“* **mⁱēstì** *du „città“*, **dvié citǎdi**, **trí** *„tre“* **citǎdь** *pl „città“* **…**

(P continua)

<MS385/f> **Plat. 19. 206 – 207.**

2895… (P continuazione)

trí *agg num f „tre“* **citǎdь** *pl „città“* = **trí** *n* **miēsta** (T **a** non accentata) *sn pl „città“*; **pɛ́t** *„cinque“* **miestē** *Gpl*, **citadī** *Gpl „città“*; **tú** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **miēste** *Lsg „in città“*

<MS385/g> **Plat. 19. 207.**

2896…kᵘœ́st *sf sg* (R osso); **dvié** *agg num f „due“*, **trí** *„tre“* **kᵘœ́stь** *pl „ossi/ossa“*, **pɛ́t** *„cinque“* **kostī** *Gpl „ossi/ossa“*; **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con“* **dnœ́** *agg num f S „un“* **kostjœ̄** *Ssg „osso“*

<MS385/h> **Plat. 19. 207**

2897 **pód** *prep „sotto“* **nin** *art idt n S „una“* **mⁱésten** *sn Ssg „città“*; **pód nœ̄** = **pód dnœ̄** *art idt f S „una“* **citádjœ̄** *Ssg „città“*

<MS386/a> **Plat. 19. 207.**

2898 **mi** *pron pers pl „noi“* **diémo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **kosì** *sf Dsg „alla falce“* **kosá** (R falce); **kᵘœ̄s** *sm sg „merlo“*, **…**

<MS386/b> **Plat. 19. 207.**

2899 **kᵘœ̄s** *sm sg „merlo“*, **dwa** *agg num m „due“* **kuōsa** *du „merli“*; **trí** *A „tre“* **kuōsœ̆** *Apl „merli“*, **tr̥jь kuōsь** *pl „merli“*, **pɛ̆t** *„cinque“* **kᵘósœ̆** *Gpl „merli“*.

<MS386/c> **Plat. 19. 207.**

2900 **tlé** *avv „qua“* **pьr** *prep „da“* **nás** *pron pers Lpl „noi“* **nⁱésœ** **máj** *avv* **miéle** *[→ **mieti** neg] vi ind pft 3pl „non hanno mai avuto“* **žené** *sf pl „le donne“* **pó** *prep „alla“* **rozjąsko** *ETN agg sost n Lsg „resiana“* **γwánta** *sm Gsg „il vestito“*. **tístœ̆γa** *agg dim m „quel“* **γwánta** (Gen. s. m.) *„vestito“*.

<MS386/d> **Plat. 19. 207**

2901 masc. **nⁱć** *avv neg* **sɯ** *[→ **bite**[1]]* **рьршлі** *vp ind pft 3pl* (R non sono venuti); fem. **nⁱć sɯ рьршлѓе** *„non sono venute“*; **sɯ́ рьршлі** *m pl „sono venuti“*

<MS386/e> **Plat. 19. 207**

2902 **sɯ́ рьршлі** *vp ind pft 3plm „sono venuti“* (R **sɯ́** (P sono) (R non **su** e non **sъ**) **sɯ́** o già **sɯ**).

<MS386/f> **Plat. 19. 207.**

2903 **pȃs** *sm sg* (R cintura)

<MS386/g> **Plat. 19. 207.**

2904 **јást** *pron pers sg „io“* **mɯ́рьн** *[→ **muorati***] vi ind pres 1sg „debbo“*, **ti** *pron pers sg „tu“* **mɯ́рьš** *„devi“*; **mi** *pron pers pl „noi“* **mɯ́рьmo** *1pl „dobbiamo“*; **јást muórьн** *[→ **morieti**] vi ind pres 1sg* (posso); **on** *pron pers m sg „lui“* **muóre** *3sg „può“*

<MS386/h> **Plat. 19. 207.**

2905 **on** *pron pers m sg „lui“* **muóre** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg „può“* **…** **sьm moγú** *ind pft 1sgm „ho potuto“* = **„sьm móu“** (Podgorci *ETN sm pl „i sottomontani“ [cf → 2753, 2754]*), **sьm moγlá** *f sg* (poteva *[potevo]*); **sьm mɯ́ru** *[→ **muorati***] vi ind pft 1sgm „dovevo“*, **sьm mɯ́рьla** *f sg* (doveva *[dovevo]*)

<MS387/a> **Plat. 19. 207 - 208.**

2906 **sьn zbȃrɯ** *vp ind pft 1sgm* (ho *[sono]* intervenuto *[sott: per sapere]*) *[cf **bârati** in ESSJ I: 12]*, **zviédu** *vp ind pft 1sgm „son venuto a sapere“/„ho appreso“*; **sьn zbȃrala** *f sg* = **sьn zviédala** *f sg „son venuta a sapere/“ho appreso“*; **ćɯn** *vi ind pres i sg mod „voglio“* **zviȇdatь** *inf „(venire a) sapere/ apprendere“* **…**

<MS387/b> **Plat. 19. 208**

2907 **ćɯn** *vi ind pres i sg mod „voglio“* **zviȇdatь** *vp inf „(venire a) sapere/ apprendere“*, **– zbȃratь** *vp inf „apprendere“*; **ćɯn zbȃratь** *„voglio sapere“*, **kᵘo** *[→ **ka?**] pron interr „che cosa“* **jće** *vi ind pres 3sg „è“*; **prāšȃtь** *vp inf „**prāšȃtь**/chiedere/ domandare“*

<MS387/c> **Plat. 19. 208**

2908 **prāšȁtь** *vp inf „chiedere/domandare“*; **sьń γa** *pron pers m Asg* **wprāšú** *vp ind pft 1sgm „gli ho domandato“*, **wprāšȃla** *f sg*; **γa ćɯn** *vi ind pres i sg mod „voglio“* **wprāšȃtь** *inf* (R **wp**, non **ŭp**) *„domandargli“*

<MS387/d> **Plat. 19. 208**

2909 **γa** *pron pers m Asg* **ćɯ̏n** *vi ind pres i sg mod „voglio“* **prosȋtь** *vi inf „domandargli“*, **sьn γa prosȋla** *ind pft 1sgf „gli ho domandato“*; **já** *pron pers „io“* **γa prȍsьn** *ind pres 1sg „gli domando“* **…**

<MS387/e> **Plat. 19. 208**

2910 **já** *pron pers sg „io“* **γa** *pron pers m Asg* **prȍsьn/-ĭn** *vi ind pres 1sg „gli domando“*; **mi** *pron pers pl „noi“* **prȍsьmo** *ind pres 1pl „domandiamo“*; **mí γa smo prosȉlь** *ind pft 1plm „gli abbiamo domandato“*; **prosí** *imper 2sg* **γà** (R domanda/prega) *„domandagli“*. – **prosȉ** *„domanda/chiedi“*

<MS387/f> **Plat. 19. 208**

2911 **prosíγa** *[cf → 2910] imper 2sg + pron pers m Asg* (R domanda/prega) *„domandagli“*, **– prosȉ** *„domanda/chiedi“*; **bɯ́m prosȋla** (T **o** larga) *ind fut 1sgf „domanderò“*; **prosȋta** *imper 2pl „domandate“*; **wprašájta** *vp imper 2pl* (domandate)

<MS387/g> **Plat. 19. 208**

2912 **wprašájta** *vp imper 2pl* (domandate); **wprāšȉ** *imper 2sg „domanda“*; **wprašájmo** *imper 1pl „domandiamo“*

<MS387/h> **Plat. 19. 208.**

2913 **γjúx** *agg m sg* (R sordo), **γjūxá** *f sg*; **ta** *art dt f sg „la“* **γjūxa žená** *sf sg „donna sorda“*

<MS388/a> **Plat. 19. 208.**

2914 **sliép** *agg m sg* (R cieco)

<MS388/b> **Plat. 19. 208.**

2915 **tȋskatь** *vi inf „stringere“* = **na tȋskatь** *[= **natȋskatь**] vi inf* (P premere); **tīščȋn** *ind pres 1sg „stringo“*, **on** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **tīščȋ** *3sg „stringe“*; **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg mod* **tȋskatь** *inf* (ha da stringere) (R **„tlačiti“** *vi inf „pigiare“* non si usa *[cf → 4842]*)

<MS388/c> **Plat. 19. 208.**

2916 **tȋskatь** *vi inf „stringere“* **…** **je** *vi ind pres 3sg „è“* **stȋskano** *ppp/agg n sg „stretto“*; **je rát** *avv „abbastanza“* **stȋskano**; **γá** *pron pers m Asg* **je stȋsku** *vi ind pft 3sgm „lo ha stretto“*

<MS388/d> **Plat. 19. 208 - 209.**

2917 **objȇtь** *vp inf* (abbracciare); **bȗšnitь** *vp inf „baciare“*

<MS388/e> **Plat. 19. 209**

2918 **bȗšnitь** *vp inf „baciare“*; **γá** *pron pers m Asg* **jě bȗšnu** *ind pft 3sgm „(lui) lo ha baciato“*, **γá jě bȗšnila** *f sg „(lei) lo ha*

baciato“; **γa bŭšnen** *ind pres/fut 1sg „lo bacio/bacerò“*

<MS388/f> **Plat. 19. 209**

2919 je *vi ind pres 3sg „è“* **tĕško** *avv „difficile“*

<MS388/g> **Plat. 19. 209.**

2920 γá *pron pers m Asg* **objā́men** *vp ind fut 1sg* (lo abbracciero *[abbraccerò]*) = **γa ćȍn** *vi ind pres 1sg mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **objĕ́tь** *vi inf „abbracciare“ = „lo abbraccerò“*; **γá objĕ́men** *vi ind pres 1sg* (lo abbraccio), **sè** *pron rifl A* **objĕ́maju** *vi ind pres 3pl „si abbracciano“*

<MS388/h> **Plat. 19. 209**

2921 sè *pron rifl A* **objĕ́maju** *vi ind pres 3pl „si abbracciano“*; **objĕ́matь** *inf „abbracciare“*; **sè ćьmó** *[→* ***tiet****] vi ind pres 1pl mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **objĕ́tь** *vp inf „abbracciarci“ = „ci abbracceremo“*

<MS389/a> **Plat. 19. 209**

2922 sȍ *[→* ***saj***[2]*] inter „ecco“* **je** *vi ind pres 3sg impers „è“* **r^{i}ĕ́s** *avv „vero“*, **sȍ je prú** *avv „bene“*, **dȍ** *cong „che“* **γa** *pron pers m Asg* (**objémen =**) **objémen =** (**objímen**) *vi ind pres 1sg „lo abbracci“*

<MS389/b> **Plat. 19. 209**

2923 zarā́t *avv* (abbastanza) = **rā́t**; **mьṅ** *[→* ***mieti****] vi ind pres 1sg* **γa** *pron pers m Asg* **rā́t** *agg m sg „gli voglio bene“*, **mьṅ γa rā́da** *f sg „gli voglio bene“*, **dna** *[→* ***an***[1]*] art idt f* **xčí** *sf sg „una ragazza“* **…**

<MS389/c> **Plat. 19. 209**

2924 dna *[→* ***an***[1]*] art idt f* **xčí** *sf sg „una ragazza“* **ma** *[→* ***mieti****] vi ind pres 1sg* **ráda** *agg f sg „vuole bene“* **^{d}nĕγá** *art idt m A* **sī́nu** *sm Asg „ad un giovane“*; **sín** *sg „un giovane“* **túdĭ** *cong „anche“* **ma rát** *m sg „vuole bene“* **nu** *art idt f A* **xčȅr** *sf Asg „ad una ragazza“*; **se** *pron rifl A* **rā́dajȍ** *vi ind pres 3pl „si vogliono bene“*

<MS389/d> **Plat. 19. 209**

2925 se *pron rifl A* **rā́dajȍ** *vi ind pres 3pl „si vogliono bene“*; **se rā́datь = sè dobró** *avv* **t^{i}ĕ́tь** *vi inf „volersi bene“* = **sè lubĭ́tь** *vi inf* (R amarsi)

<MS389/e> **Plat. 19. 209.**

2926 … = sè *pron rifl A* **lubĭ́tь** *vi inf* (R amarsi); **γa** *pron pers m Asg* **lū́bьn** *ind pres 1sg* (R lo amo); **sĕ lū́bĭjȍ** *3pl „si amano“*

<MS389/f> **Plat. 19. 209.**

2927 tiézi *agg dim m pl „quella“* **jū́dje** *sm pl „gente“*; **sьm ví́du** *vi ind pft 1sgm „ho visto“* **t^{i}ćx** *agg dim G = A [?] pl* **judī́** *A „quella gente“*; **sьn dáu** *vp ind pft 1sgm „ho dato“* **t^{i}ćn** *D* **jū́din** *D „a quella gente“*

<MS389/g> **Plat. 19. 209**

2928 dьn *agg num m „un“* **jȉt** *ETN sm sg „ebreo“ [lett: „giudeo“]* = **abrĕ́o** *sm sg „ebreo“*; **dwá** *„due“* **jū́da** *du „ebrei“* = **abrĕ́a** *du*; **tȉrjь** *m „tre“* **jū́dь** *pl „ebrei“* = **tȉrjь abrĕ́ь**; **trí** *A „tre“* **jū́dĕ** *pl „ebrei“* = **trí abrĕ́ĕ**; **pćt** *„cinque“* **abrĕ́ĕ** *Gpl* = **jū́dĕ** *„ebrei“*

<MS389/h> **Plat. 19. 210.**

2929 ót *prep „di“* **kĕγa** *[→* ***ke?***[4]*] agg interr m Gsg „quale“* **krája** *sm Gsg „luogo“* **stá** *vi ind pres 2pl siete“***? = s** *[→* ***z/s****] prep „di“* **kœγá pajíza** *sm Gsg „paese“* **stá? = otkȍt** *avv interr „di dove“* **sta?**

<MS390/a> **Plat. 19. 210.**

2930 *num* **dȉn** *„uno“*, **dwá** *„due“*, **trí** *„tre“*, **št^{i}ćri** *„quattro“*, **pĕ́t** *„cinque“*, **šĕ́st** *„sei“*, **s^{i}éd^{h}n** *„sette“*, **^{u}ós^{h}n** *„otto“*, **d^{i}évĕt** *„nove“*, **d^{i}ésĕt** *„dieci“*, **dȉnāst** *„undici“* **…**

<MS390/b> **Plat. 19. 210.**

2931 … *num* **dȉnāst** *„undici“*, **dwánāst** *„dodici“* **trínāst** *„tredici“*, **štírnāst** *„quattordici“*, **pétnāst** *„quindici“*, **šésnāst** *„sedici“*, **s^{i}édināst** *„diciassette“*, **…**

<MS390/c> **Plat. 19. 210.**

2932 … *num* **s^{i}édināst** *„diciassette“*, **^{u}ósьnāst** *„diciotto“*, **d^{i}évœtnāst** *„diciannove“*, **vínč** (T breve) *„venti“*, **vínčeún** *„ventuno“* (ecc.); **st^{u}ȍ** (100) = **čénto** *„cento“ [= it]*; **ḿjā́r** *„mille“* = **táužьnt** *„mille“ …*

<MS390/d> **Plat. 19. 210**

2933 *num* **st^{u}ȍ** (100) = **čénto** *„cento“ [= it]*; **ḿjā́r** *„mille“* = **táužьnt** *„mille“*

<MS390/e> **Plat. 19. 210**

2934 pȉrdnu *ppa m sg „scoreggiato“*, **pȉrdnilá** *f sg*; **ćе** *vi ind pres 3sg mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **pȉrdnitȉ** *vp inf „scoreggiare“ = „scoreggerà“*, **pȉrdne** *ind pres 3sg „scoreggia“*; **pazdiĕ́tь** *vi inf „scoreggiare“* **...**

<MS390/f> **Plat. 19. 210**

2935 pazdiĕ́tь *vi inf „scoreggiare“*, **pazdī́** *ind pres 3sg* (P scoreggia); **ćé** *vi ind pres 3sg mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **pazdiĕ́tь** *inf „scoreggiare“ = „scoreggerà“*, **jé pazdú** *ind*

pft 3sgm „(egli) ha scoreggiato“, **pazdiéla** *f sg* (P (lei) ha scoreggiato)

<MS390/g> **Plat. 19. 210 - 211.**

2936 srā́tь *vi inf „cacare“* **– je šlà** *vp ind pft 3sgf „è andata“* **srȍt** *sup „a cacare“*; **líx** *avv* **áŋc** *[áńc ?] [→ **njele**] avv* **síérje** (R proprio ora sta cacando); **je srā́la** *ind pft 3sgf „cacava“*, **je srú** *msg „cacava“*

<MS390/h> **Plat. 19. 211.**

2937 scā́tь*vi inf „pisciare“*, **je scáu** *ind pft 3sgm „piasciava“*, **scā́la** *f sg*: **ščí** (3 sing. praes.) *„piscia“*; **sȉn se** *pron rifl A* **poscā́u** *vp ind pft 1sgm „ho pisciato“*, **poscā́la** *f sg*

<MS391/a> **Plat. 19. 211.**

2938 sȉṅ γa *pron pers m Asg* **vídu** (R non **ví́du**) *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“* **ščȍč́** *vi ger „che pisciava“*, **alpáj** *cong „oppure“* **siérjœč́** *vi ger „che cacava“*, **sȉn γa čú** *vi ind pft 1sgm „l'ho sentito“* **pazdȅč́** *vi ger „che scoreggiava“*, **sȉn γa čú pȉrdœč́** *vi ger „che scoreggiava“*

<MS391/b> **Plat. 19. 211.**

2939 pȉrdatь *vi inf „scoreggiare“*; **pȉrda** *ind pres 3sg „scoreggia“* **víčkrāt** *avv „spesso/più volte“*; **pȉrdajœ** *ind pres 3pl „scoreggiano“* **γóbadwá** *pron num „entrambi“*, **mȍš** *sm sg „marito“* **ą** *cong „e“* **žéna** *sf sg „moglie“* **tú** *part raff* **pot** *prep „sotto“* **plaxū́tœ** *sf Ssg „il lenzuolo“* (linsiuolo *[ven = **linsiolo**]*)

<MS391/c> **Plat. 19. 211.**

2940 pastȅja *sf sg* (R letto); **kówa** *sf sg „giaciglio“* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **tȅ́** *pron dim m sg* (R questo) *„quello“*, **kь** *pron rel „che“* **γré** *vi ind pres 3sg „entra“* **tu**^{w} *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep „nel“* **s**^{i}**ȅ́no** *sn Asg „fieno“* **tu** *[?]* **…**

<MS391/d> **Plat. 19. 211.**

2941 kówa *sf sg „giaciglio“* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **tȅ́** *pron dim m sg* (R questo) *„quello“*, **kь** *pron rel „che“* **γré** *vi ind pres 3sg „entra“* **tu**^{w} *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep „nel“* **s**^{i}**ȅ́no** *sn Asg „fieno“* **tu** *[?]* **– za** *prep* **t**^{u}**ó** *pron dim n sg* **k**^{ь} *[→ **ke**^{3}] locuz cong [→ **zatuo k**] „poiché/per il fatto che“* **sȅ** *pron impers* **mȍre** *vi ind pres 3sg mod „si deve“* **wkopā́tь** *vp inf „scavare“* **tú**^{w} **s**^{i}**ȅ́no**, **nu** *art idt f Asg* **kówo** *Asg „un giaciglio“* **sȉ** *pron rifl D* **nardī́tь** *vp inf „farsi“* **tù**^{w} **s**^{i}**ȅ́no** *„nel fieno“ = „ci si deve ricavare un giaciglio nel fieno“*

<MS391/e> **Plat. 19. 211**

2942 dna *agg num f „un“* **kȍwa** *sf sg „giaciglio“*, **pȅt** *„cinque“* **kȍu** *Gpl „giacigli“*

<MS391/f> **Plat. 19. 211.**

2943 platī́šča *sn pl „**platī́šča**“* **sœ** *vi ind pres 3pl „sono“* **dā́ske** *sf pl „quarti di legno“* **tù** *part raff* **pьr** *prep „sulla“* **k**^{u}**óle** *sn Lsg „ruota“* **mlī́narskěn** *agg n Lsg „del mulino“* **alpáj** *cong „oppure“* **pȉr wȍzu** *sm Lsg „nel carro“* **dnó** *agg num n „un“* **platī́šče** *„quarto/cerchio (di legno) della ruota“*

<MS391/g> **Plat. 19. 211 - 212**

2944 prú *avv* **po** *prep* **nā́šen** *pron poss n Lsg* (prav po našem jeziku *slov „proprio nella nostra lingua*)

<MS391/h> **Plat. 19. 212**

2945 vilázьm *sm sg „primavera“*; **zíma** *sf sg „inverno“*, **l**^{i}**éto** *sn sg „estate“*, **jésen** *sf sg „autunno“*, **tù**^{w} *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep „in“* **jesenȉ** *Lsg „autunno“*

<MS392/a> **Plat. 19. 212**

2946 líx *avv „proprio“* **áńc** (R non **„ejńe“**) *[→ **njele**] avv „adesso“* **jé počéla** *vp ind pft 3sgf „è iniziato“* **jȅsen** *sf sg „l'autunno“*

<MS392/b> **Plat. 19. 212**

2947 áńc *avv* (R adesso); **líx = γlíx** *avv „proprio“*; **γlíx áńc** (proprio adesso)

<MS392/c> **Plat. 19. 212**

2948 miésăc *sm sg „mese“*; **momó** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl „abbiamo“* **dwánāst** *agg num „dodici“* **m**^{i}**éscœ** *Gpl „mesi“* **tú** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep „in“* **nin** *agg num n Lsg „un“* **liéte** *sn Lsg „anno“* (R **„ka** *[→ **ki**^{3}] pron rel „che“* **to** *clit n sg [„esso“]* **so** *vi ind pres 3pl „sono“*“ non si usa). **te** *art dt m sg „il“* **pȉrvь** *agg num sost m sg „primo“* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **ženā́r** *sm sg „gennaio“*, **…**

(P continua)

<MS392/d> **Plat. 19. 212**

2949 (P continuazione)

te *art dt m sg „il“* **pȉrvь** *agg num sost m sg „primo“* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **ženā́r** *sm sg „gennaio“*, **febrár** *sm sg „febbraio“* **alpáj** *cong „oppure“* **máli** *agg m sg „il piccolo“* **miésăc** *sm sg „mese“ [= „il mese corto“]*, **màrč** *sm sg „marzo“*, **abríu** *sm sg „aprile“*, **màj** *sm sg „maggio“*, **jœ̏ń** (T **œ̏** tendente a **œ́**) *sm sg „giugno“*, **žétńak** (T **é** tendente a **ȅ́**) *sm sg „luglio“*, **…**

(P continua)

<MS392/e> **Plat. 19. 212.**

2950 (P continuazione)
žétńak (T **é** tendente a **ê**) *sm sg „luglio“*, **avóšt** *sm sg „agosto“*, **bьdímjak** *[→ **bandimjak**] sm sg „settembre“*, **otúbĕr** *sm sg „ottobre“* **novémbĕr** *sm sg „novembre“*, **dicémbĕr** *sm sg „dicembre“*.
<MS392/f> **Plat. 19. 212.**

2951 **májku** *avv* **já** *pron pers* (R soltanto io) **sьm bьu šú** *vp ind ppft 1sgm „ero andato“* **z** *prep „dal“* **wấsi** *sg Gsg „paese“* **sám** *agg m sg* (solo); **sьm ƀéu** *vi ind pft 1sgm* (R sono stato) **ấtь** *avv „là“*
<MS392/g> **Plat. 19. 212**

2952 **końǫ́** *sm sg „cognome“*, pl. **końǫ́nь** *„cognomi“*; **jíme** *sn sg „nome“* **ą́** *cong „e“* **prejímăk** *sm sg* (cognome)
<MS392/h> **Plat. 19. 212**

2953 (Cognomi)
Kormǫ́s *CO „Cormòns [← TOP Cormòns]“* **– se** *pron rifl A* **píše** *vi ind pres 3sg „si chiama (di cognome)“* **–**
Sédɷla *CO „Sedola“*, **Štŭrma = Štŭ̂rma** *„Sturma“*,
Sabᵘótič *CO „Sabottig“*, **Léńkič** *CO „Linchig(h)“* (? **S-**),
Céncič *CO „Cencig“*,
Marinùt *sg CO „Marinutto“* pl. **Marinŭ́ti** *„Marinutti“ [cf → 2963]*
Krámarɷ *CO „Cramaro [„venditore ambulante“]“ [cf slov **kramar** ← mat **kroemer**; Str: 157; ESSJ II: 80]*, **Mudrján** *„Moderiano“*, **Kúfolo** *CO „Cuffolo [„vinacciolo“]“* (cognome)
Gašparŭ́ti *CO pl „Gasparutti“*, **Gašparùt** *sg „Gasparutto“* (cognome) *[cf → 2963]*
nⁱé *[→ **bite**[2] neg] vi ind pres 3sg „non ci sono“* **drŭ́zьx** *agg idf Gpl „altri“* **prejímkǫ̆** *sm Gpl „cognomi“* **tlé** *avv „qui“* **u** *prep „nel“* **náši** *agg poss f Lsg „nostro“* **wàsь** *sf Lsg „paese“* **= wasì.**
<MS393> **Plat. 19. 212 – 213.**

2954 **ʒornáde** *[→ **zornada***] sf pl „(di) giorni“* **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „in“* **nin** *agg num m L „una“* **tⁱédne** *sm Lsg „settimana“* **jìx** *pron pers Gpl* **je** *vi ind pres 3sg impers „ce n'è“* **sⁱédьn** *agg num „sette“* **= dnǫ́vь** *sm pl „giorni“* **– dьn** *agg num m „un“* **dấn** *sg „giorno“*; **pondéjak** *sm „lunedì“*, **toràk** *sm „martedì“*, **srⁱéda** *sf „mercoledì“*, **…**
<MS394/a> **Plat. 19. 213.**

2955 **pondéjăk** *sm „lunedì“*, **toràk** *sm „martedì“*, **srⁱéda** *sf „mercoledì“*, **četьrtàk** *sm „giovedì“*, **pē̆tàk** *sm „venerdì“*, **sabᵘóta** *sf „sabato“*, **nedéja** *sf „domenica“*
<MS394/b> **Platišča 19. 213**

2956 **práznik** *sm sg „festa“* **alpáj** *cong „oppure“* **γᵘǫ́t** *„festa“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **wsé** *pron idf n sg* **γlíx** *avv „tutto uguale“ = locuz avv „lo stesso“*
<MS394/c> **Plat. 19. 213**

2957 **dobró** *avv* (R bene); **sьm píu** *vi ind pft 1sgm „ho bevuto“* **to** *art dt n Asg „il“* **dóbre** *agg n Asg „buon“* **víno** *sn Asg „vino“* **= vinó** (R **i** allungata)
<MS394/d> **Plat. 19. 213**

2958 **tấko** *avv* (R così)
<MS394/e> **Plat. 19. 213**

2959 **Pьkòl** *TOP sm sg „Pecolle“ [cf frl **pecòl** „colle“]*, **tù** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Pьkǫ́le** *L „a Pecolle“* (Pecole *[Pecolle]*) (nel *[a]* Cergneu); **Černéja** *TOP sf sg „Cergneu superiore“*, **tú** *„a“* **Černéjь** *L* (Cergneu)
<MS394/f> **Plat. 19. 213**

2960 **špǫ́jγa** *sf sg* (R burro)
<MS394/g> **Plat. 19. 213**

2961 **krìx** *sm sg „pane“*, **ᵈná** *agg num f „una“* **rɷká*** *sf sg „mano“ [= „cinque panini“]* **krŭ́xa** *G „di pane“*; **xliébăc** *sm sg* (P pagnotta) **– frẽšak** *agg m sg* **krìx jǫ́e** *vi ind pres 3sg „è pane fresco“*
** LSZ ricorda la forma di pane composta da cinque panini uniti fra loro, chiamata **mano**.*
<MS394/h> **Plat. 19. 213.**

2962 (sopran. *[soprannome]*) *[per „soprannome“ cf → 2240]*
tù *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **pьr** *prep „dal“* **Kormǫ́su** *[cf → 2953] NC m Lsg „Cormòns/da quello dei Cormòns“*
tù pьr *„dal“* **Kŭ́fole** *NC m Lsg „Cuffolo/da quello dei Cuffolo [„vinacciolo“]“*
tù pьr *„dal“* **Gašparấtu** *[cf → 2953] NC m Lsg „Gasparutto/dai Gasparutti“ [cf → 2963]*
tù pьr *„dal“* **Cẽncičь** *NC m Lsg „Cencig/da quello dei Cencig“*
tù pьr *„dallo“* **Štŭ̂rme** *NC m Lsg „Sturma/da quello degli Sturma“*
tù pьr *„dal“* **Léńkičь** *NC m Lsg „Lenchig/da quello dei Lenchig“*
tù pьr *„dal“* **Sabᵘótičь** *NC m Lsg „Sabottig/da quello dei Sabottig“*
<MS395/a> **Plat. 19. 213.**

2963 tlé *avv „qui“* **pьr** *prep „da“* **nás** *pron pers Lpl* **né** *clit m pl [„essi“]* **uzájɷ** *vi ind pres 3pl „usano“* **sorœkońǫ̑** *sm Asg „il nome di casato“* **wьn** *[→ **uon**[1]] avv* **čes** *prep = locuz prep [lett: „fuori attraverso“] „ricavato dai“* **prejímkœ̆** *sm Apl „cognomi“*
<MS395/b> **Plat. 19. 214**

2964 sœ́r *sm sg „il formaggio“* **tòk** *agg m sg „bacato“* **tel^{i}é** *[→ **tele**[1]] agg dim m sg „questo“* **zawójɷ = zawój kĭ** *locuz cong [→ **zauoj(o) k**] „per il fatto che“* **jé prєtiḗku** *vp ind pft 3sgm „è passato“*; **dą** *art idt m* **kǫ́s** *sm sg „un pezzo“* **s^{i}éra** *G „di formaggio“*, **k** *[→ **ki**[3]] pron rel „che“* **je** *„è“* **tòk** (P formaggio verminoso); **dьrγáč** *avv „diversamente“* **sè** *pron impers* **ne** *avv neg „non“* **d^{i}ḗ** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg „si dice“*
<MS395/c> **Plat. 19. 214**

2965 čьrvь *[→ **čiru**] sm pl „vermi“*, **dьn** *agg num m „un“* **čьr-u** (P verme); **čьr-u**
<MS395/d> **Plat. 19. 214**

2966 sóu *sm sg*, **dostì** *avv „molto“* **s^{u}ǫ́ľь** *Gsg* (R sale)
<MS395/e> **Plat. 19. 214.**

2967 jèj *vi imper 2sg* (mangia; imperf. ?) – **jéjta** *imper 2pl* (R mangiate) **skl^{i}éto** *avv „in fretta“* **jéjca** *sn Apl „le uova“*, **dé** *cong* **se** *pron rifl A* **préj** *avv* **naj^{i}ḗsta** *vp ind pres 2pl „in modo che vi saziate prima“* **= naj^{i}ēstá**
<MS395/f> **Plat. 19. 214.**

2968 najéjta *vp imper 2pl* **se** *pron rifl A „mangiate(ne)“* **zló** *avv „molto“ =“molte“*, **dé** *cong* **ne** *avv neg „non“* **bǫ́ta** *vi ind fut 2pl* **láčnь** *agg m pl „in modo che non avrete fame“*
<MS395/g> **Plat. 19. 214**

2969 sœ́r *sm sg „il formaggio“* **tòk** *agg m sg „bacato“* **jœ́** *vi ind pres 3sg „è“* **té** *pron dim „quello“* **k** *[→ **ki**[3]] pron rel „che“* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **čьrvœ̆** *[→ **čiru**] sm Apl „i vermi“*
<MS395/h> **Plat. 19. 214.**

2970 (R Il rivolgersi a me con „lui“ (**on**) per imitazione dell'italiano)
<MS396/a> **Plat. 19. 214**

2971 tá *part raff* **z** *prep* **Ńḗm** *TOP sf Gplt* (di Nimis); **n^{i}ēmàc** *ETN sm sg* (tedesco)
<MS396/b> **Plat. 19. 214**

2972 n^{i}ēmàc *ETN sm sg* (tedesco *s*); **Láx** *ETN sm sg* (Furlan *ETN sm sg slov „friulano“*); **Talją́** *ETN sm sg* (Italiano)
<MS396/c> **Plat. 19. 214**

2973 prḗce *avv „presto“* **= súbit** *avv* (R adesso) *„subito“*
<MS396/d> **Plat. 19. 214**

2974 je *vi ind pres 3sg* **zló** *avv interr* **ū́ra** *sf sg*? **= jé velíko** *avv interr* **ū́ra?** (R che ora è?)
<MS396/e> **Plat. 19. 214**

2975 nestì *[→ **nesti**[3]] vp inf „portare“* **tá** *[→ **tan**[3]] avv „via“* (nesti proč *slov „portare via“* – R „**proč**“ non si usa)
<MS396/f> **Plat. 19. 214**

2976 al *avv interr „forse che“* **dóuγo** *avv* **poxą́ja** *vi ind pres 3sg 'di cortesia'*? (Ella gira già molto tempo?) **= al dóuγo poγą́jatœ̆** *2pl 'di cortesia'*?
<MS396/g> **Plat. 19. 215.**

2977 skwą́ži *avv* (R quasi)
<MS396/h> **Plat. 19. 215**

2978 kromṕєr *sm sg*, **dostì** *avv* **kromṕєrjá** *G „molte patate“*
<MS397/a> **Plat. 19. 215**

2979 γéjda *sf sg* (ajda *slov „gran saraceno“*) (P gran saraceno)
<MS397/b> **Plat. 19. 215**

2980 jást *pron pers „io“* **nesjén** *vi ind pres 1sg „trasporto“* **dno** *agg num n A* **dr^{i}évo** *sn Asg „tronco (reciso)“* **alpáj** *cong „oppure“* **dьń** *agg num m A „un“* **xlǫ́t** *„tronco (reciso)“*
<MS397/c> **Plat. 19. 215**

2981 rastjé *vi ind pres 3sg „crescono“* **driéuje** *sn sg „alberi“* **alpáj** *cong „oppure“* **xlǫ́t** *„un albero“*; **tlœ́** *avv „qui“* **rastjé xlǫ́dje** *sn sg „alberi“* (collect.) **= Podγuorci** *ETN sm pl „i sottomontani“ [cf → 2753, 2754]* **diéjɷ** *[→ **djati**] vp ind pres 3pl „dicono“* **„rastḗ** *3sg „crescono“* **xlodǫ́vь** *sm pl „alberi““*
<MS397/d> **Plat. 19. 215**

2982 priédœt *sm sg* (bisnonno); **priébaba** (bisnonna); **dèt** *sm sg „nonno“*, **dwá** *agg num m „due“* **diéda** *du „nonni“* **… pєt** *„cinque“* **diédœ̆** *Gpl „nonni“*
<MS397/e> **Plat. 19. 215**

2983 bárba *sm sg* (zio) (R zio); **šé** *cong „anche“* **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Prosńíde***TOP sm Lsg „a Prossenicco“* **d^{i}éjɷ** *[→ **djati**] vp ind pres 3pl „dicono“* **„stríc“** *sm sg* (R zio) **brą́tœ̆r** *sm sg „il fratello“* **od** *prep „della“* **mą́terœ̆** *sf Gsg „madre“*
<MS397/f> **Plat. 19. 215**

2984 zaxwą́lin *vp ind pres 1sg „ringrazio“* **= (buox** *sm sg „dio“*); **bǫ́x lónœ̆j** *vi imper 2sg estesa alla 3sg* „dio ricompensi“*; **bǫ́γ**

žḗγnœ̆j *vi imper 2sg estesa alla 3sg* „dio benedica“*
** Cf → 7.*
<MS397/g> **Plat. 19. 215**

2985 jé žej *avv* **рьršú** *vp ind pft 3sgm* **mrœ́s** (T **œ** breve) *sm sg***?**. (R è già arrivato il freddo?)
<MS397/h> **Plat. 19. 215**

2986 čьmól *[čьmó → **tiet** vi ind pres 1pl mod „vogliamo“ + → **al?** avv interr „forse che“]* **jьtì** *vi inf „andare“***?** (R andiamo?)
<MS398/a> **Plat. 19. 215**

2987 mᵘórtь *avv* (forse)
<MS398/b> **Plat. 19. 215**

2988 mьrlíč *[→ **mirlič**] sm sg* (mrlič *slov „cadavere“*) **diémo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **temù** *pron dim m Dsg „a quello“*, **kʲ** *pron rel „che“* **umìrje** *vp ind pres 3sg „muore“*
<MS398/c> **Plat. 19. 215**

2989 žíxœ̆r *avv „si può“*; **žíxœ̆r se** *pron impers* **mᵘóre** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg mod „si può“* **pustḗtь** *vp inf „lasciare“* **tlⁱœ́** *avv „qui“* **tɛlé** *agg dim m Asg „questo“* **faγót** (T **ó** breve) *sm Asg* (torba *slov „borsa“*) (fagoto *[fagotto]*)
<MS398/d> **Plat. 19. 216**

2990 Rezja **„wsœ́j“** *avv* (R almeno) (Resia – il sacerdote Valente)
Valente: cf → 2701
<MS398/e> **Rezja 19. 216**

2991 Rezja **„uœ́n“** *pron pers m sg „lui“*, **„uœná“** *pron pers m sg „lei“* (S. Giorgio di Resia)
<MS398/f> **Rezja 19. 216.**

2992 jamanēⁱkā́tь *vi inf „gemere“* = **stœ́katь** *vi inf*; **jamanḗⁱka** *ind pres 3sg „geme“* = **stœ́ka** (P geme); **stœ́ka**, **kár** *cong „quando“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **bᵘœ́lœ̆n** *agg m sg „malato“*
<MS398/g> **Plat. 19. 216.**

2993 stœ́ka *vi ind pres 3sg „geme“*, **kár** *cong „quando“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **buœ́lœ̆n** *agg m sg „malato“* **mákuj** *avv „solamente“* **stœ́ka** (R non fa altro che gemere)
<MS398/h> **Plat. 19. 216**

2994 dóbro *agg n sg* **jútro** *sn sg = locuz inter* (T *lett:* buon mattino *[= „buongiorno“]*)
<MS399/a> **Plat. 19. 216**

2995 je stœ́ku *vi ind pft 3sgm „gemeva“*, **stœ́kala** *f sg* = **jamanēⁱkú** *vi ind pft 3sgm „gemeva“*, **jamanēⁱkā́la** *f sg*
<MS399/b> **Plat. 19. 216**

2996 né *avv neg „non“* **koventá** *vi ind pres 3sg „occorre“* **nìč** *pron idf n sg „nulla“*, **sę** *vi ind pres 1sg „sono“* **sìt** *agg m sg „sazio“* **jást** *pron pers „io“*, **nⁱé** *vi ind pres 3sg neg „non c’è“* **potriéba** *sf sg „bisogno“*
<MS399/c> **Plat. 19. 216**

2997 čé *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg mod „vuole“* **jamanēⁱkā́tь** *vi inf „gemere“* = **stœ́katь** *vi inf „gemere“*; **sìn̓ γa** *pron pers m Asg* **čú** *vp ind pft 1sgm „l’ho sentito“* **jamanḗⁱkuč** *ger „gemere“*, **stœ́kuč** *ger „gemere“*.
<MS399/d> **Plat. 19. 216**

2998 jámanēⁱkā́tь *vi inf „gemere“*, **jamanḗⁱka** *ind pres 3sg „geme“*, **jamanēⁱkú** *ppa m sg*, **jamanēⁱkā́la** *ppa f sg*
<MS399/e> **Plat. 19. 216**

2999 škodorœ́š *sm sg* (codorosso *[codirosso]*) = **„róboučьč“** (S. Pietro, „na Krajnskem“ *[slov = **na Kranjskem** „nella Carniola“ = „in Slovenia“]*)
S. Pietro → 25
<MS399/f> **Plat. 19. 216**

3000 (R uccelli) **škríčič** *sm sg* (pettorosso *[pettirosso]*); **tā́ščica*** *sf sg* (favitta *[= frl **favìte** „scricciolo“]*) = **„škríčić“** (Resja) (pre Valente**)
** Per VCM dovrebbe trattarsi del pettirosso, che nella Valle del Natisone è detto **tášča** secondo slov **taščica**. Che **tā́ščica** vada interpretato in tal modo è d’altronde confermato dal segno di eguaglianza che lo allinea a res **škríčić**, il cui valore è effettivamente di „pettirosso“.*
*** Valente: cf → 2701.*
<MS399/g> **Plat. 19. 216**

3001 senī́ca *sf sg* (ital. parussula *[frl **parùsule** „cinciallegra“]*); **žiṅū́l** *sm sg „l’usignolo“* **xitī́** *vi ind pres 3sg „si affretta“* **piḗtь** *vi inf „a cantare“* = („hitro poje“ *slov „canta veloce“*) (rossignol *[= ven]*)
<MS399/h> **Plat. 19. 217.**

3002 là̀stovica *sf sg* (R rondine); **tésta** *pron dim f sg „quella“* = **téjsta kĭ** *pron rel „che“* **má** *vi ind pres 3sg „ha“* **γṅⁱézdo** *sn Asg „il nido“* **pot** *prep* **kœ́rci** *sm Spl* (sotto i copi *[**copi** = ven „tegole“]*)
<MS400/a> **Plat. 19. 217.**

3003 preγorī́da *sf sg „rondone di montagna“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **skwážьj** *avv „quasi“* **tej** *cong „come“* **là̀stovica** *sf sg „la rondine“*, **má** *cong „ma“* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **γṅⁱézdo** *sn Asg „il*

nido“ **tú** *[→ **ta**[1]] part raff* **pot** *prep „sotto“* **skȁlamĭ** *sf Spl „le rocce“*
<MS400/b> **Plat. 19. 217**

3004 dvié *agg num n „due“* **γńⁱezdì** *sn du „nidi“*, **dnó** *agg num n „un“* **γńⁱezdó** *sn sg „nido“*, **trí** *„tre“* **γńiȇzda** *pl „nidi“*, **pєt** *„cinque“* **γńⁱezdȇ** *Gpl „nidi“* (R nido)
<MS400/c> **Plat. 19. 217**

3005 škríčič *[→ 3000] sm sg „pettirosso“* = **štríš** =, **dwá štríža** = **„te** *art dt m sg* **máli** *agg m sg* **tьč** *sm sg „l'uccello piccolo““* (Resja *[Resia]*)
<MS400/d> **Plat. 19. 217**

3006 tȃst *sm sg „suocero“* = **očá** *sm sg „il padre“* **ód** *prep „della“* **žené** *sf Gsg „moglie“* **tᵘó** *pron dim n sg „questo“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **tȃst** *„il suocero“*; **tȃšča** *sf sg „suocera“*
<MS400/e> **Plat. 19. 217**

3007 „uočа“ *sm sg „padre“* (Prosnit *[slov = **Prosnid**]*, Prosenico *[Prossenicco]*); **„uón“**, **„uona“** (Prosnit, Prosenico) = **ón** *pron pers m sg „lui“*, **oná** *f sg „lei“*
<MS400/f> **Plat. 19. 217**

3008 poxajȃč *sm sg „vagabondo“*, **té** *pron dim m sg „quello“* **kь** *pron rel „che“* **poxȃja** *„va in giro“*, **té kь xᵘódь** *vi ind pres 3sg „viaggia“*
<MS400/g> **Plat. 19. 217**

3009 svińá *sf sg „scrofa“*, **dvⁱé** *agg num f „due“* **sviń€** *pl „scrofe“*, = **dvié sviń€**; **svíńe sъ** *vi ind pres 3pl „sono“* **téjste** *pron dim f pl „quelle“*, **kè** *pron rel „che“* **praščȉće** *sm Apl* **rodȏ** *vi ind pres 3pl „generano i maialini“* = **prasȉca** *„scrofa“*; **pєt** *„cinque“* **sviń** *Gpl* (R 5 scrofe)
<MS400/h> **Plat. 19. 217.**

3010 tó *pron dim n sg „questo“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **duóbčr** *agg m sg* **kúp** *sm sg „un buon acquisto“ = „a buon mercato“* **alpaj** *cong „oppure“* **drȃγe** *avv „caro/a caro prezzo“*; **bȏjš** *agg comp m sg „migliore“* **kúp** = **bȏjšĭ** *agg comp m sg* **kúp**
<MS401/a> **Plat. 19. 217**

3011 já *pron pers „io“* **se** *pron rifl A* **ne** *avv neg „non“* **pȃčin** *vi ind pres 1sg „m'impaccio“*
<MS401/b> **Plat. 19. 217**

3012 vídь *vi 2sg* **tí** *pron pers sg* (guarda tu); **vídьta** *2pl* **ví** *pl* (guardate voi) (imperat.)
<MS401/c> **Plat. 19. 217.**

3013 déj *vp imper 2sg* **je** *pron pers f Dsg* (daj jej *[slov = **daj ji** „dalle“]*); **déj mu** *pron pers m Dsg* (daj mu *slov „dagli“*) **– mȏžu** *s* (Dat. s. m.) *„all'uomo/al marito“*
<MS401/d> **Plat. 19. 217**

3014 viȇdeть *vi inf „sapere“* **alpáj** *cong „oppure“* **znȃть** *vi inf „sapere“*
<MS401/e> **Plat. 19. 218**

3015 prāsàc *sm sg „porco“*; **praščìč** *sm sg „maiale“* = **kȏтьč** *sm sg* (P maiale) **alpáj** *cong „oppure“* **kȏtica** *sg* (P femm. di maiale)
<MS401/f> **Plat. 19. 218.**

3016 píšeta *vi ind pres 2pl* (scrivete)
<MS401/g> **Plat. 19. 218**

3017 pícĭcœ *sf pl* (P chiocce); **petelíncь** *sm pl* (P galletti); **píščeta** *sn pl „pulcini“*, **dnó** *agg num n „un“* **píšče** (P pulcino): **petelìn** *sm sg „gallo“*, **k** *[→ **ki**[3]] pron rel „che“* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **velìk** *agg m sg „grande“*
<MS401/h> **Plat. 19. 218**

3018 petelìn *sm sg „gallo“*, **k** *[→ **ki**[3]] pron rel „che“* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **velìk** *agg m sg „grande“*; **klᵘóča** *sf sg* (P la chioccia), **klúka** *vi ind pres 3sg „chioccia“* (P chiama i pulcini); **sьm vídu** *vi ind pft 1sgm „ho visto“* **kᵘókoš** *sf Asg „una gallina“* **klȗkuč** *ger „che chiocciava“*
<MS402/a> **Plat. 19. 218**

3019 kotkodⁱēkȃть *vi inf „fare coccodè“*; 3 sing. **kotkodⁱēka** *„fa coccodè“* (ⁱȇ), **kotkodⁱēkȃla** *ppa f sg*
<MS402/b> **Plat. 19. 218**

3020 sьm vídu *vi ind pft 1sgm „ho visto“* **kᵘókoš** *sf Asg „una gallina“* **kotkodⁱēkœč** *ger „che faceva coccodè“*, **kúr** *[→ **kar**[2]]* **je zneslá** *vp ind pft 3sgf „ha deposto“* **jȃje** *sn Asg „l'uovo“*; **kotkodⁱēkȃńe** *sn sg* (P fare coccodè)
<MS402/c> **Plat. 19. 218.**

3021 petelìn *sm sg „il gallo“* **pojé** *vi ind pres 3sg* (R canta); **je piéu** *ind pft 3sgm „cantava“*, **– je piȇla** *f sg*, **–** gerund. **pojȏč**; **sьn čú** *vi ind pft 1sgm „ho sentito“* **pojȏč** *„cantare“*
<MS402/d> **Plat. 19. 218**

3022 sьn čú *vi ind pft 1sgm „ho sentito“* **pojȏč** *ger „cantare“*; **pojé** *vi ind pres 3sg* (R canta), **pⁱȇть** *vi inf „cantare“* = **čœntȃть** = **falalȃть**; **sьn čú čœntȏč** *ger „cantare“* **alpáj** *cong „oppure“* **falalȏč** *ger „cantare“*
<MS402/e> **Plat. 19. 218**

3023 tó *clit n sg [„esso“]* **je** *vi ind pres 3sg impers „è“* **l^{i}ёpo** *agg n sg „bello“* **piёtь** *vi inf „cantare“*; **zná** *vi ind pres 3sg mod „sa“* **l^{i}épo** *avv* **piёть** *„cantare bene“* = **piёть** = **l^{i}épo pojé** *ind pres 3sg „canta bene“*

<MS402/f> **Plat. 19. 218**

3024 jé falalú *vi ind pft 3sgm „cantava“*, **ćœntú** *3sgm „cantava“*; **p^{i}éu** *vi 3sgm „cantava“* (R il sost. verbale *[= **petje**]* di questi verbi non si usa)

<MS402/g> **Plat. 19. 218**

3025 wujská *sf sg „guerra“* = **„wojska“** (**Podγuórcь** *ETN sm pl „i sottomontani“ [cf → 2753, 2754]*); **dv^{i}é** *agg num f „due“* **wujskì** *du „guerre“*, **trí** *„tre“* **wujskœ̀** *pl „guerre“*, **pét** *„cinque“* **wujskć** *Gpl „guerre“*; **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con“* **dnœ́** *agg num f S „una“* **wujskœ́** *Ssg „guerra“*

<MS402/h> **Plat. 19. 218 - 219**

3026 fólk *sm sg* (T popolo; ljudstvo *slov „popolo“*); **náš** *agg poss m sg „il nostro“* **fólk.**

<MS403/a> **Plat. 19. 219**

3027 déj *vp imper 2sg* **mu** *pron pers m Dsg* **kjёkĭ** *pron idf A* (dagli qualche cosa).

<MS403/b> **Plat. 19. 219**

3028 ste liépo *avv* **ležú** *vi ind pft 2pl + msg 'di cortesia' „ha riposato bene“* = **spáu** *„dormito“***? ste liépo ležála** *pl + fsg 'di cortesia'* = **spála** *fsg***?** (R ha dormito bene?)

<MS403/c> **Plat. 19. 219**

3029 jé obolú *vp ind pft 3sgm „si è ammalato“* **án** *cong „e“* **umìru** *vp ind pft 3sgm „è morto“*; **jé oboliéla án umìrla** *f sg „ed è morta“*; **sьn̓ γa** *pron pers m Asg* **vídu** *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“* **mьrjœ́ć** *ger „morire“*

<MS403/d> **Plat. 19. 219**

3030 maž^{i}érja *sf sg* (muro secco)

<MS403/e> **Plat. 19. 219**

3031 sé *pron impers* **izrečić** *vp ind pres 3sg* (si pronuncia) (R „pronuncia“ non si usa); **se liépo** *avv „bene“* **ĭzrićčœ**

<MS403/f> **Plat. 19. 219**

3032 jé viliźlo *vp ind pft 3sgn „è sbucato“* **wìn** *[→ **uon**[1]] avv* **z** *prep = locuz prep „fuori dalla“* **zemjé** *sf Gsg „terra“*

<MS403/g> **Plat. 19. 219**

3033 žćть *vi inf „mietere“* **sicràk** *sm Asg „il granturco“* **alpáj** *cong „oppure“* **trāwœ́** *sf Asg „l'erba“*; **žćть s** *prep „con“* **sìrpьn** *sm Ssg* (? **sézola** *[frl **sèsule**]*) (P il falcetto); **séjćь** *vi inf „tagliare/falciare“* **s kosœ́** *sf Ssg „con la falce“*

<MS403/h> **Plat. 19. 219.**

3034 séjćь *vi inf „tagliare/falciare“* **s kosœ́** *sf Ssg „con la falce“*; **oná** *pron pers f sg „lei“* **žáńe** *vi ind pres 3sg „miete“*, **ón** *m sg „lui“* **siečić** *vi ind pres 3sg „falcia“*

<MS404/a> **Plat. 19. 219**

3035 loštì *vp inf „mettere“* **nœ́tœ̆r** *avv „dentro“* (R **„deti“** *slov „mettere“* non si usa). **sьn luœ́žu** *ind pft 1sgm „ho messo“*, **– lóžila** *f sg* = **ložlá**

<MS404/b> **Plat. 19. 219**

3036 kladić *vp ind pres 3sg „mette“* = **lœ́žь** *„pone“*; **sьm vídu** *vi ind pft 1sgm „ho visto“* **kládœć** *ger „mettere“* **alpáj** *cong „oppure“* **ložœ́ć** *ger „porre“*

<MS404/c> **Plat. 19. 219**

3037 mœ̄ká *sf sg „la farina“* **jœ́** *vi ind pres 3sg „è“* **zamœ́tœ̆na** *ppp/agg f sg „macinata“* **wìn** *[→ **uon**[1]]* **s** *[→ **z/s**] = locuz prep „dal“* **s^{i}erkà** *sm Gsg „granoturco“ [= „ricavata dal granoturco“]* **za** *prep „per“* **píščata** *sn Apl „i pulcini“*; **zamœ̄tœ́tь*** *vp inf „macinare“*, **– zamœ́tœć** (gerund.) **„***macinando“* Gerund. **-œ́ć**, **œć**

** Si deve a LSZ l'interpretazione di **zamœ̄tœ́tь** „macinare“.*

<MS404/d> **Plat. 19. 219**

3038 fólk *sm sg „la gente“* **sě** *pron rifl A* **truœ́šta** *vi ind pres 3sg „spera“*, **dœ́** *cong „che“* **bo** *vi ind fut 3sg „ci sarà“* **bœ́jše** *agg comp n sg* **liéto** *sn sg „un anno migliore“*, **kúj** *cong* **láni** *avv „dell'anno scorso“*

<MS404/e> **Plat. 19. 220**

3039 kŭmét *sm sg „contadino“* (R **„kontadin“** non si usa); **dwá** *agg num m „due“* **kŭm^{i}éta** *du „contadini“*, **trí** *A „tre“* **kŭm^{i}étœ̆** *pl „contadini“*, **tìrjь kŭm^{i}étь** *„contadini“ pl*, **pét** *„cinque“* **kŭm^{i}étœ̆** *Gpl „contadini“*

<MS404/f> **Plat. 19. 220**

3040 čer^{i}éšńa *sf sg „ciliegio/ciliegia“*, **čerćwje** *sm pl „scarpe“*

<MS404/g> **Plat. 19. 220**

3041 čerćwje *sm pl „scarpe“*, **dìn** *agg num m „una“* **čerćwŭj** *sg „scarpa“*, **dwá** *„due“* **čerćwja** *du „scarpe“*, **pét** *„cinque“* **čerćwjœ̆** *Gpl „scarpe“*

<MS404/h> **Plat. 19. 220**

3042 **oná** *pron pers f sg „lei“* **pometjẽ** *vp ind pres 3sg „spazza“* (far la polizia *[fare le pulizie]*); **pomestì** (inf.) *„spazzare“*; imper. **pometì** *2sg „spazza“*, **pometĩta** *2pl „spazzate“*

<MS405/a> **Plat. 19. 220**

3043 imperat. **loštà** *vp 2pl „mettete“*, **loštœ̀** *2pl ‘di cortesia’ „metta“*, **ložì** *2* (sing.) *„metti“*

<MS405/b> **Plat. 19. 220.**

3044 **klȃdь** *vp imper 2sg „metti“* **porẽdama** *avv* (in filo *[in fila]*); **poγȍstama** *avv „spesso“* = **vьčkrȃt** *avv „più volte“*

<MS405/c> **Plat. 19. 220**

3045 **poγȍstama** *avv „spesso“* = **vьčkrȃt** *avv „più volte“*

<MS405/d> **Plat. 19. 220**

3046 Imperat. **wѣrzь** *vp 2sg „lancia/getta“*, **wѣrzĩta** *2pl „lanciate/gettate“*; **recì** *vp 2sg „di’“*, **recĩta** *2pl „dite“* – Inf. **wréjčь** *„lanciare/gettare“*, – **rečì** (dire); praes. s. 3. **wѣrže** *„lancia/getta“*, **rec^{i}ẽ** *„dice“*

<MS405/e> **Plat. 19. 220**

3047 **je** *vi ind pres 3sg „è“* **dóuγo** *avv* **cájta** *sm Gsg „(da) molto tempo“* **ot** *prep „(via) da“* **xĩšœ̆** *sf Gsg „casa“* **sȃldo** *avv* **d^{i}ẽla** *vi ind pres 3sg* (lavora sempre)

<MS405/f> **Plat. 19. 220.**

3048 Imperat. **diélĩ** *vi 2sg „lavora“* **áńє** *[→ **njele**] avv „adesso“*, **d^{i}ẽlita** *2pl* (lavorate); praes. **diẽlata** *2pl „lavorate“*, – gerund. **diélœč** *„lavorando“*

<MS405/g> **Plat. 19. 220**

3049 **jьx** *pron pers Gpl* **jœ** *vi ind pres 3sg impers „ce n’è“* (ci sono); **jьx n^{i}ẽ** *[→ **bite**[2] neg] „non ce n’è“ [alias: „non ci sono“]*; **jьx n^{i}ẽma** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 3sg „non ne ha“* **sóudœ̆** *sm A pl „(di) soldi“*; **jьx má** *[→ **mieti**] „ne ha“*, **sóudœ̆** *„di soldi“ [alias: „li ha, i soldi“]*

<MS405/h> **Plat. 19. 220.**

3050 **powsѣn** *avv* (dappertutto), **je ƀéu** *vi ind pft 3sgm „è stato“* **powsѣn**; **je ƀéu powsѣn** *[= **po** prep **wsѣn** agg idf m Lsg]* **sv^{i}ẽtu** *sm Lsg „per tutto il mondo“*; **je ʼvídu** *vi ind pft 3sgm „ha visto“* **dьṅ** *agg num Am „un“* **kȍs** *sm Asg „pezzo“* **sv^{i}ẽta** *Gsg „di mondo“*; **sv^{i}ẽta**

<MS406/a> **Plat. 19. 220.**

3051 **pȍjdь** *[→ **iti**] vp imper 2sg* **wѣn** *avv* (vieni fuori), **pȍjdь sѣn** *avv „vieni qua“* (R qua) = „**tlœlœ**“ (Monteaper.) = „**tlœlœ**“ (Tajpano); **b^{i}ẽži** *vi imper 2sg* **wѣn** (va fuori *[va’fuori]*) = *„esci“*

<MS406/b> **Plat. 19. 221.**

3052 **b^{i}ẽži** *vi imper 2sg* **wѣn** *avv* (va fuori *[va’fuori]*) = *„esci“*; **pȍjd** *[→ **iti**] vp imper 2sg „vieni“* **nȍtœ̆r** *avv „dentro“ = „entra“*

<MS406/c> **Plat. 19. 221.**

3053 **su** *vi ind pres 3pl* **véri** *agg m pl „autentici“* **Slověńi** *ETN sm pl* (R sono veri sloveni); **dѣn** *agg num m* **Slověń** *m sg „uno sloveno“*

<MS406/d> **Plat. 19. 221**

3054 **nȗcatь** *vi inf* (adoperare), **jé ponȗcu** *vp ind pft 3sgm* (ha adoperato *[ha sciupato/consumato]*); **jé ponȗcu**, **niéma** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 3sg „non ha“* **vѣ̀č** *avv „più“*

<MS406/e> **Plat. 19. 221**

3055 **jé wѣrnú** *vp ind pft 3sgm* (ha restituito) (? **wѣrnȗ**); **jé wѣrnĩla** *f sg*

<MS406/f> **Plat. 19. 221.**

3056 **obriẽstь** *vp inf* (trovare) (**obriẽtȃtь** *vi inf*) (R non si usa); **sѣṅ γa** *pron pers m Asg* **obriẽtu** *ind pft 1sgm „l’ho trovato/incontrato“*, **obriẽtla** *f*; **γá obrénčьn** *pres/fut 1sg „lo trovo/troverò“*, **…**

<MS406/g> **Plat. 19. 221.**

3057 **γá** *pron pers m Asg* **obrénčьn** *vp ind pres/fut 1sg „lo trovo/troverò“*, **óṅ** *pron pers m sg „egli“* **γa** *„lo“* **obrénčě** *3sg* (troverà) (trova); **sѣṅ γa vídu** *vi ind pft 1sgm „l’ho visto“* **obriẽtuč** *ger „trovare“*; **obrénčь** *2sg* (trova) imper; **b^{i}éž** *vi imper 2sg* **γa obrénčь** *imper 2sg* (trova) (va cerca *[va’cercalo = va’a cercarlo = trovalo]*)

<MS406/h> **Plat. 19. 221.**

3058 **b^{i}éž γa obrénčь** (trova) (va cerca *[va’cercalo = va’a cercarlo = trovalo]*); **obrénčita** *imper 2pl „trovate“*; **γlẽdatь** *vi inf* (cercare)

<MS407/a> **Plat. 19. 221.**

3059 **γlẽdatь** *vi inf* (cercare); **pújd** *[→ **iti**] vp imper 2sg „vai“* **γa** *pron pers m Asg* = **púj γa γlédat** *sup* (va cercar *[vai a cercarlo]*); **ʼvídœtь** *vi inf* (cercare) (R „**vídat**“ sup non si usa) (R neppure sup. „**obriest**“ si usa *[sc. nel senso di „cercare“]*)

<MS407/b> **Plat. 19. 221.**

3060 **česȃtь** *vi inf* (pettinare); **γa** *pron pers m Asg* **č^{i}ẽsa** *ind pres 3sg „lo pettina“*, **γá je počesȃla** *vp vi ind pft 3sgf „lo ha pettinato“*; **sьm ʼvídu** *vi ind pft 1sgm „ho visto“* **č^{i}ẽsœč** *ger*

„pettinare“; **česáj** *imper 2sg* **γa** *„pèttinalo“*; **počesájta** *vp imper 2pl* **γa** *„pettinatelo“*
<MS407/c> **Plat. 19. 221.**

3061 omī́tь *vp inf* (lavare le scodele *[scodelle]*) *„rigovernare i piatti“*; **umī́tь** *vp inf* (lavare faccia); **umíj** *imper 2sg* **sœ̆** *pron rifl A „lavati“*; **umítœ̆** *2pl* **sœ̆** *„lavatevi“*
<MS407/d> **Plat. 19. 221.**

3062 sьṅ γa ví́du *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“* **umī́vœ̆** *vi ger „lavare“*, **– ubívœ̆** *vi ger „uccidere“* (lo ho veduto amazzare *[ammazzare]*); **umiwā́tь** *vi inf „lavare“*, **– ubī́tь** *vp inf „uccidere/ammazzare“*, **ŭbiwā́tь** *vi inf „uccidere/ammazzare“*
<MS407/e> **Plat. 19. 221.**

3063 γa *pron pers m Asg* **ćœ̆n** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet**]* **ubī́tь** *vp inf „voglio ucciderlo“*; **γa γrén** *vi ind pres 1sg „vado“* **ubīwàt** *vi sup „ad ammazzarlo“*; **γa γrén umīwàt** *vi sup „vado a lavarlo“*
<MS407/f> **Plat. 19. 222.**

3064 je *vi ind pres 3sg „è“* **γuŏršь** *agg comp indecl [cf → 3065] „maggiore“*; **te** *agg dim m sg „questo/quel“* **sín** *sm sg „giovane/figlio“* **je γuŏršь**, **kù** *[→ **kuj/ku**] cong „che“* **te** *art dt m sg* **drŭγь** *pron idf m sg „l'altro“* = **te sín je vénčь** *agg comp indecl [cf → 3065] „maggiore“*, **…**
<MS407/g> **Plat. 19. 222**

3065 ta *agg dim f sg „questa“* **xčí** *sf sg „ragazza/figlia“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **γuŏršь** *agg comp „maggiore“* = **vénčь** (R indeclinabile) *agg comp „maggiore“*
<MS407/h> **Plat. 19. 222**

3066 fŭkatь *vi inf* (R fottere)
<MS408/a> **Plat. 19. 222**

3067 pìk *sm sg* (R cazzo)
<MS408/b> **Plat. 19. 222**

3068 mœ̆da *sn du „testicoli“* = **kojœ̆na** *sm du* (cojoni *[coglioni]*)
<MS408/c> **Plat. 19. 222**

3069 kúča *sf sg* (R vulva)
<MS408/d> **Plat. 19. 222**

3070 kopā́tь *vi inf „scavare“* **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **zemjь** *sf Lsg „nella terra“* **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **lopā́tœ** *sf Ssg „la vanga“ = „vangare“*
<MS409/e> **Plat. 19. 222**

3071 plā́wat *vi sup [cf → 3072]*, **plā́vatь** *vi inf „nuotare“* (R **„kopati se“** *slov „fare il bagno“* non si usa)
<MS408/f> **Plat. 19. 222**

3072 γréṅ *vi ind pres 1sg „vado“* **kopàt** *vi sup „a scavare“*; **γrém plā́wat** *vi sup „a nuotare“*, **γrā́bьt** *vi sup „a rastrellare“* **siéno** *sn Asg „il fieno“*
<MS408/g> **Plat. 19. 222**

3073 sьṅ γa ví́du *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“* **γrā́bœ̆** *vi ger „rastrellare“*, **plā́wœ̆** *vi ger „nuotare“*, **– kŏpœ̆** *vi ger „scavare“*
<MS408/h> **Plat. 19. 222**

3074 dná *agg num f „un“* **blā́ta** *sf sg „luogo paludoso“* (fango); **palùt** *sm sg „palude“*, **dwá** *„due“* **palŭda** *du* (palude *[paludi]*); **mlā́ka** *sf sg „prato acquitrinoso“* (fango)
<MS409/a> **Plat. 19. 222**

3075 mlā́ka *sf sg „prato acquitrinoso“* (fango); **dnó** *agg num m „un“* **zviérálo** *sn sg* = **zviérálo** (fontana) *„fonte“*
<MS409/b> **Plat. 19. 222**

3076 tᵘó *pron dim n sg „questo“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **vénčь** *agg comp indecl [cf → 3065] „maggiore“*; **te** *agg dim m sg „questo“* **sín** *sm sg „giovane/figlio“* **jé nœ́rvénčь** *agg superl relativo indecl „il maggiore“*, **ku** *[→ **kuj/ku**] cong* **wsì** *pron idf m pl* (*[il]* più grande di tutti); **te sín jé nœ́rγᵘœ̆ršь** *agg superl relativo indecl*, **ku wsì**
<MS409/c> **Plat. 19. 222.**

3077 tᵘó *pron dim n sg „questa“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **nœ́rbᵘœ̆jšь** *agg superl relativo indecl „la cosa migliore“* (il meglio di tutto)
<MS409/d> **Plat. 19. 222.**

3078 wodī́ca *sf sg* (acqua) (R acquetta) – **wodá** (R acqua)
<MS409/e> **Plat. 19. 222**

3079 zdé *avv* **pьr** *prep* **mené** *pron pers Lsg* = **tlè** *avv* **pьr mené** (qui presso di me)
<MS409/f> **Plat. 19. 222**

3080 xrúška *sf sg* (R pera/pero) (R pianta e frutto); **wsé** *pron idf n sg „tutto“* **xrŭ́ška**, **tuój** *[= **tuó** pron dim n sg „questo“ + **j → bite**[2] vi ind pres 3sg „è“] „cioè“* **liés** *sm sg „pianta“* **ą** *cong „e“* **sā́dje** *sn sg „i frutti“*, **kì** *pron rel A* **rodī́** *vi ind pres 3sg „produce“* **xrŭ́ška** *sg „il pero“*
<MS409/g> **Plat. 19. 222 - 223**

3081 kafé *s indecl* (R caffè) = **„kaxé“** (Bergogna)
<MS409/h> **Plat. 19. 222**

3082 sьn tú *[→ **tiet**] vi ind pft 1sgm* (voleva *[volevo]*); **sьn tⁱéla** *f sg* (R volevo *f [volevo]*)
<MS410/a> **Plat. 19. 223**

3083 berȉč *sm sg* = **fьnančót** *sm sg* (finanziero *[finanziere]*)
<MS410/b> **Plat. 19. 223**

3084 pravȉca *sf sg* (giustizia) = **juštícja** *sf sg*
<MS410/c> **Plat. 19. 223**

3085 rȉt *sf sg „sedere“*, **ti** *pron pers Dsg* **dám** *vp ind pres/fut 1sg „te ne do/darò“* **po** *prep „sul“* **rȉtь** *L „sedere“*
<MS410/d> **Plat. 19. 223**

3086 kadá? *avv interr* (quando?); **kadá je ьćeu** *vi ind pft 3sgm „è stato“*, **– blá** *f sg „stata“***?**
<MS410/e> **Plat. 19. 223**

3087 pózno *avv* (tardi)
<MS410/f> **Plat. 19. 223**

3088 sestrá *sf sg „sorella“*; **sьṅ šú** *vi ind pft 1sgm „sono andato“* **s** *prep „con“* **sestrȍ** *Ssg „la sorella“*
<MS410/g> **Plat. 19. 223**

3089 zak^{u}ȍ? *avv interr* (perché?)
<MS410/h> **Plat. 19. 223**

3090 kȁk *pron idf m sg* = **„katéri“** (canale di S. Pietro *[cf → 2866]*) (qualcheduno *[qualcuno]*)
<MS411/a> **Plat. 19. 223**

3091 ké *[→ **ki?**^{2}] pron interr* **je ьćeu** *vi ind pft 3sgm***?** (chi era) **ké** *[→ **ke?**^{4}] agg interr m sg „quale“* **xlȁpăc** *sm sg „servo“* **je ьćeu? ká** *f sg* **dȇ^{i}kla** *sf sg „quale serva“* **je blá** *„era“***?**
<MS411/b> **Plat. 19. 223**

3092 kȉjé *avv interr* **jě ьćeu** *vi ind pft 3sgm* (dove era?), **blá** *fsg***? k^{u}ó** *[→ **ke?**^{4}] agg interr n sg* **telȍ** *sn sg* **je bló** *n sg***?** (che vitello era?)
<MS411/c> **Plat. 19. 223.**

3093 májdьn *pron idf m sg* (nessuno); **májdnȅγa** *Asg* **n^{i}ésьn** *[→ **bite**^{2} neg]* **vídu** *vi ind pft 1sgm „non ho visto nessuno“*
<MS411/d> **Plat. 19. 223**

3094 prȇdьčа *sf sg „predica“*; **predьčȁtь** *vi inf „predicare“*
<MS411/e> **Plat. 19. 223**

3095 mí *pron pers pl „noi“* **momó** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl „abbiamo“* **slovéjskω** *ETN agg f Asg* **prédьčω** *sf Asg „la predica slovena/in sloveno“*, **smo ńímьr** *avv „sempre“* **m^{i}ȇlь** *vi ind pft 1plm „l'abbiamo sempre avuta“* **tȁko** *agg dim f Asg „siffatta/così“*
<MS411/f> **Plat. 19. 223**

3096 molȉtь *vi inf „pregare“* = **p^{i}ȇtь** *vi inf „recitare“* **molȉtvȅ** *sf Apl „le preghiere“* = **oracjȍnь** *„le orazioni“*; **dná** *agg num f „una“* **molítwa** *„preghiera“* = **alpáj** *cong „oppure“* **oracjȍn** *„orazione“*; **pȅt** *„cinque“* **oracjȍnȉ** *Gpl „orazioni“*, v. *[vedi]* **molȉtvь**
<MS411/g> **Plat. 19. 223 – 224.**

3097 ciєrkú *sf sg „chiesa“*, **dv^{i}é** *agg num f* **c^{i}єrkvȉ** *du „due chiese“*; **trí** *„tre“* **c^{i}єrkvȍ** *pl „chiese“*, **pȅt** *„cinque“* **c^{i}єrkvȇ** } (T accentazione leggera) *Gpl „chiese“*; **dná** *num f „una“* **c^{i}ȅrkú** (T entrambe accentate)
<MS411/h> **Plat. 19. 224.**

3098 mí *pron pers „noi“* **mólimo** *vi ind pres 1pl „preghiamo“* **pó** *prep „in“* **slovéjskьn** *ETN agg sost n Lsg „sloveno“*; **smo ńímьr** *avv „sempre“* **molílь** *vi ind pft 1plm „abbiamo pregato“* **pó slovéjskьn**; **sȉṅ γa** *pron pers m Asg* **vídu** *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“* **molȇč** (gerund.) *„pregare“*
<MS412/a> **Plat. 19. 224.**

3099 plȇšeta *vi ind pres 2pl „ballano“*; **plēšȉ** *imper 2sg „balla“*, **plēšȉta** *imper 2pl* (ballate); **sьm vídu** *vi ind pft 1sgm „ho visto“* **plȇsωč** *ger „ballare“*; **plés** *sm sg „ballo“*; **dwá** *agg num m „due“* **plésa** *du „balli“* **– dwá plȇsa** (2 balli)
<MS412/b> **Plat. 19. 224.**

3100 γȍstь *vi inf* (suonare); **óṅ** *pron pers m sg „lui“* **γȍdjȇ** *ind pres 3sg „suona“*; **sьn čú** *vp ind pft 1sgm „ho sentito“* **γȍdȍč** *ger „suonare“*
<MS412/c> **Plat. 19. 224.**

3101 mi *pron pers „noi“* **plȇšemω** *vi ind pres 1pl „balliamo“* **tú** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **nedȅjω** *sf Lsg „di domenica“* **alpáj** *cong „oppure“* **na** *prep „a“* **pȗst** *sm Asg* (carnevale)
<MS412/d> **Plat. 19. 224.**

3102 náš *agg poss m sg „il nostro“* **plés** *sm sg „ballo“* **jȅ** *vi ind pres 3sg „è“* **tȅj** *cong „come“* **špiȇtœrskь** *ETN agg sost m sg „quello di S. Pietro“*; **náš plés semejȁ** *vi ind pres 3sg „somiglia“* **šp^{i}ȇtȅrskemu** *Dsg „a quello di S. Pietro“*
Per S. Pietro → 25
<MS412/e> **Plat. 19. 224.**

3103 semejȁtь *vi inf „somigliare“* (essere simile)
<MS412/f> **Plat. 19. 224**

3104 fωrnȁš *sm sg „fornace“*, **dwá** *agg num m „due“* **fωrnȁža** *du „fornaci“* (fornaccia *[fornace]*); **tú** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **fωrnȁžь**

L „nella fornace“ **sœ̆** *pron impers/passvt* **diẽla** *vi ind pres 3sg „si fa“* **koràc** *sm sg* (P la tegola) **án** *cong „e“* **madœ̃n** *sm sg* (P il mattone) = *„si fanno tegole e mattoni“*

<MS412/g> **Plat. 19. 224.**

3105 **str^{i}ẽxa** *sf sg* (tetto)

<MS412/h> **Plat. 19. 224**

3106 **dnó** *num n „una“* **sl^{i}ẽmĕ** *sn sg* = **sl^{i}ẽmœ̆** (colmo del tetto) (colmo qualunque sia) sul edificio *[sull'edificio]* – **ná** *prep* **c^{i}érkvì** *sf Lsg „sulla chiesa“*, **na xl^{i}évœ̆** *sm Lsg „sulla stalla“* **án** *cong „e“* **na xĩšь** *sf Lsg „sulla casa“*

<MS413/a> **Plat. 19. 224.**

3107 **sœ̆** *pron rifl A* **bátь** *vi inf „temere“*, – **sè bojĩ** *ind pres 3sg „teme/ha paura“*; **sè je báu** *ind pft 3sgm „aveva paura“*, **bãla** *f sg*

<MS413/b> **Plat. 19. 225**

3108 **dьṅ** *agg num m* **kãš** *sm sg* (un caso) **bõlь** *sf Gsg* (malattia) *„di malattia“* = **dьṅ kãš boliẽznь** *sf Gsg „di malattia“*; **dwá** *„due“* **kãža** *du „casi“*

<MS413/c> **Plat. 19. 225**

3109 **dьn** *agg num m* **vijàč** *sm sg* (un viaggio), **dwá vijãča** *du „due viaggi“*; **dьm** *agg num m A* **bót** (T **o** larga) *sm Asg = locuz avv* (una volta)

<MS413/d> **Plat. 19. 225**

3110 **sьm ƀéu** *vi ind pft 1sgm* **átь** *avv* **s** *prep* **t^{i}én** *agg dim m Ssg* **vijãčьn** *sm Ssg* (son stato là con questo viaggio); **s^{i}édьn** *agg num „sette“* **vijãčœ̆** *Gpl „viaggi“*

<MS413/e> **Plat. 19. 225**

3111 **kãši** *sm sg* (tosse), **ot** *prep „dalla/ per la“* **kãšja** *Gsg „tosse“* **jé umìru** *vp ind pft 3sgm „è morto“* **za** *prep* **kãšjьn** *S* = **ot kãšja**; **jé umìru za lãkotjœ̃** *sf Ssg „per la fame“*, **kì** *[→ **ke**^{3}] cong „poiché“* **n^{i}ému** *[= **n^{i}é** → **bite**^{1} neg + **mu** → **morieti**] vi ind pft 3sgm „non poteva“* **kì** *[→ **kej**] pron idf n Asg* **j^{i}ẽstь** *vi inf „mangiare qualcosa“ = „alcuna cosa“*

<MS413/f> **Plat. 19. 225**

3112 **dná** *agg num f „una“* **pr^{u}ósa** *sf sg „pianta di miglio“* (furl. mej *[mèi]*); **dv^{i}é pr^{u}ósь** (2 meji) (P 2 steli) (2 pezzi del miglio *[due piante di miglio]*); **dná slãma** *sf sg* (P stelo, singola pianta); **dná slãma** *sf sg „un caule“* **pr^{u}õsœ̆** *G „di miglio“* (P stelo del miglio)

<MS413/g> **Plat. 19. 225**

3113 **máx** *sm sg „muschio“*, **dostí** (R non **„dostì“**) *avv* **mãxu** *G „molto muschio“*; **tú** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **mãxu** *L „nel muschio“*

<MS413/h> **Plat. 19. 225**

[La pag. 414 manca dal Fondo BdC]

3114 **cwŏtjœ̆** *vi ind pres 3sg* (R fiorisce), **cwŏstì** *inf* (fiorire); **cwŏtœ̃č** *ger „fiorente“*

<MS415/a> **Plat. 19. 225**

3115 **klás** *sm Asg* (T la spiga) **má** *vi ind pres 3sg „ce l'ha“* **wčenĩca** *sf sg „il frumento“*, **γìrš** *sf sg „la segale“*, **jičmèn** *sm sg „l'orzo“*, **owàs** *sm sg „l'avena“*, **s^{i}cràk** *sm sg „il granoturco“*; **panóγla** *sf sg „pannocchia“* – **sicràk** *„il granoturco“* **ma** *„ha“* **panõγlœ̆** *Apl „le pannocchie“* **áṅ** *cong „e“* **klãsjĕ** *sn Asg „le spighe“*, **panõγlœ̆** *Apl* **ma tá** *part raff* **na** *prep* **sr^{i}ẽt** *sf Lsg „le pannocchie le ha nel mezzo“*, **tú** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **pœ̃ntь** *sf Lsg* (in cima), **klãsjĕ** *A* **àm pańíkœlu** *sf Asg „le spighe e il pennacchio“*

<MS415/b> **Plat. 19. 225 - 226.**

3116 **pańíkœla** *sf sg „pennachio“* **alpáj** *cong „oppure“* **klãsjĕ** *sn sg „spighe“*, **t^{u}o** *pron dim n sg „questo“* **jœ́** *vi ind pres 3sg „è“* **wsé** *pron idf n sg „tutto“* **γlíx** *avv „uguale“ = locuz avv „lo stesso“*

<MS415/c> **Plat. 19. 226**

3117 **wìrt** *sm sg „orto“*, **tú** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **wìrtœ̃x** *Lpl „negli orti“*; **tú wìrtu** *Lsg „nell'orto“* – **je** *vi ind pres 3sg „è“* **dìn** *agg num m* (R uno)

<MS415/d> **Plat. 19. 226**

3118 **konopjœ̆** *sn sg* (R canape *f pl*); **dostí** *avv* **konopjá** *Gsg* (molto canape *[molta canapa]*)

<MS415/e> **Plat. 19. 226**

3119 **lán** *sm sg „lino“* (**á** un poco nasalizzato); **dostí** *avv* **lãnu** *Gsg „molto lino“*

<MS415/f> **Plat. 19. 226**

3120 **lãnĭ** *avv* (l'anno scorso); **lán** *sm sg* = **lą^{n}** (lino)

<MS415/g> **Plat. 19. 226**

3121 **xudíč** *sm sg* = **zl^{u}œ̃măk** = **zl^{u}õděj** (R diavolo) = **zl^{u}ódьj**; **sœ** *vi ind pres 3pl „sono“* **wsì** *pron idf m pl „tutti“* **brãtrь** *sm pl „fratelli“*; **áńuwăc** *sm sg* (angelo)

<MS415/h> **Plat. 19. 226**

3122 **áńuwăc** *sm sg* (angelo)

<MS416/a> **Plat. 19. 226**

3123 **plātnó** *sn sg* (R tela); **pìrt** *[→ **pirt**] sf sg „tovaglia“*, **pár** *prep* **ežémpli** *sm sg „per*

esempio“ **dьn** *agg num m „un“* **tawajȍč** *sm sg „tovagliolo“*; **pьrt málo** *avv* **sě** *pron passvt* **uzā́** *vi ind pres 3sg „la tovaglia la si usa poco“*
<MS416/b> **Plat. 19. 226**

3124 tawajȍč *sm sg „il tovagliolo“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **tᵘȍ** *pron dim n sg „quella cosa“* **kì** *pron rel* **sě** *pron impers* **poγìrne** *vp ind pres 3sg „che si copre“* **tu** *part raff* **na** *prep* **ńī́zu** *sf Asg „sul tavolo“ = „con cui si copre il tavolo“* **= alpáj** *cong „oppure“* **tù na táwœlu** *sf Asg „sul tavolo“*, **kì sě jⁱé** *vi ind pres 3sg* **ná ńⁱén** *pron pers m Lsg „che si mangia su di esso“ = „su cui si mangia“*
<MS416/c> **Plat. 19. 226.**

3125 táwœla *sf sg* (R tavolo); **ńíza** (R panca)
<MS416/d> **Plat. 19. 226.**

3126 jā́ma *sf sg „buca/grotta“*, **pét** *agg num „cinque“* **jám** *Gpl „buche/grotte“*
<MS416/e> **Plat. 19. 226**

3127 tá *pron dim f sg „questa“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **γlȍba** *agg f sg „una profonda“* **jā́ma** *sf sg „buca/grotta“*, **sě** *pron rifl A* **mȍrěš** *[→* ***muorati****] vi ind pres 2sg mod „devi“* **wárwatь** *vi inf „badare“* **pā́stь** *vi inf „a non cadere“* **tú** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****] prep* **ńȍ** *pron pers f Asg „in essa“ = „a non precipitarvi“*
<MS416/f> **Plat. 19. 226 - 227**

3128 dóuγa *agg f sg „una lunga/profonda“* **jā́ma** *sf sg „buca/grotta“*, **– ta** *agg dim f sg „questa“* **jā́ma jȍ́** *vi ind pres 3sg „è“* **douγá**; **kratká** *agg f sg „una corta/poco profonda“* **jā́ma** *„buca/grotta“*; **ta** *art dt f sg „la“* **krátka jā́ma** *„buca/grotta corta/poco profonda“*
<MS416/g> **Plat. 19. 227.**

3129 plítwa *agg f sg* **jā́ma** *sf sg „buca/grotta“* (R **„plítwa“** determinata e indeterminata) (P bassa, poco profonda)
<MS416/h> **Plat. 19. 227**

3130 „campi“ R „campi“
jímana *sn pl „nomi“* **od** *prep „di“* **ńíu** *sf Gpl „campi“*:
tⁱé za oriḗxьn* *MICR: avv raff + prep + sm Ssg [„là, dietro il noce“]*, **tú** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****]* **klevī́ščь**** *MICR: prep + sn Lsg [****klevišče*** *„luogo delle slalle“ ? per* ***h-/k-*** *cf PM* ***Hliéučić*/Kléučić*** *MICR dimin di* ***hliéu*** *„stalla“]*
tⁱé na rœpčī́ču** *MICR: avv raff + prep + sm Lsg [„là, sul monticello“]*, **tú za skā́lœ†** *MICR: part raff + prep + sf Ssg [„dietro la roccia“]*
tú *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****]* **patᵘȍce** *MICR: prep+ sm Lsg [„nel torrente“] [= „Namlèn“: LCH]*, **šoróka ńī́wa** *MICR: agg f sg + sf sg [„il campo largo“]*
tú na rā́une†† *MICR: part raff + prep + MICR sf Lsg [„a Raune [„altopiano“]“]*, **tᵘó** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****]* **plā́zu** *[= tu* ***oplazu*****†††*: LCH] MICR: prep + sm Lsg [„nel lembo erboso tra campi“]*,
tú za orⁱḗxьn‡ *MICR: part raff + prep + sm Ssg [„dietro il noce“]*,
dól na stéjpь tú *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****]* **rū́pax**** *MICR: avv + prep + sf Lsg + prep + MICR sf Lplt [„giù a Staipa, nelle buche“] [Staipa = „piccolo fienile in montagna“]*,
dól nat štⁱḗγlamь *MICR: avv + prep + sf Splt „giù, sopra La Scaletta [lett: „la scala“]“ [cf → 5888]*
tú na dóužicì** *MICR: part raff + prep + sf Lsg [„sulla lunghetta“]*
tú na γlāvì** *MICR: part raff + prep + sf Lsg [„sulla testa/sul cocuzzolo“]*, **tú** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****]* **briēγì brⁱēγì‡‡** *MICR: prep + sm Lsg [„sul rivale“]* **= briḗx** *MICR sg [„rivale“]*
tú za krī́žьn‡‡‡ *MICR: part raff + prep + sm Ssg [„dietro l'incrocio“]*, **tú na lōγì** *MICR: part raff + prep + sm Lsg [„al boschetto“]*
tú na ósojì** *MICR: part raff + prep + sf Lsg [„sul bacìo“]* **= osojá** *MICR sf sg [„bacìo“]*
tú *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****]* **rⁱḗbra** *MICR: prep + MICR sn Aplt [„a Rebra [„sui costoni“]“]* **= tú rebráx** *L [„a Rebra [„sui costoni“]“]*

** Seminativo vicino al paese, dopo il campanile [LCH].*
*** Prati falciativi vicino al paese [LCH].*
**** Un tempo si diceva* ***tí na Rópčić*** *alla parte più alta del paese, che si trova più su di* ***Róp (na Róp/or na Róp)*** *[LCH].*
† Roccia e prati [LCH].
†† A ***Raune*** *vi sono anche prati falciativi [LCH].*
††† Per LCH ***oplas*** *significa „un prato senza cespugli, pulito“.*
‡ Seminativo vicino al paese, dopo il campanile, ai margini del Borgo di sopra [LCH].
‡‡ Campi „dietro la casa di LCH“ [sic!] [quindi ad ovest della strada principale], in Borgo di sotto.
‡‡‡ Seminativo sulla piana del paese, dietro il cimitero [LCH].

<MS417> **Platišča 19. 227 - 228**

3131 letī *vi ind pres 3sg* (R vola); **tì̄č** *sm sg „l'uccello“* **letī**; **tì̄č poletī** *vp ind pres 3sg „si alza in volo/vola“* **ot** *prep* **tlⁱé** *avv = locuz avv [→* ***ot tle****]* **tⁱelⁱé** *avv* (da quà *[qua]* a là)
<MS418/a> **Plat. 19. 227.**

3132 fьrfolī *[→ **firfoleti***] *vi ind pres 3sg* (vola) **s** *prep „con“* **pⁱērьnci** *sf Spl* (volla colle ale *[vola con le ali]*); **dná** *num f* **pⁱērьnca** *sg „un'ala“*

<MS418/b> **Plat. 19. 227.**

3133 píxātь *vi inf* (soffiare, P soffiare (per raffreddare))

<MS418/c> **Plat. 19. 227**

3134 oγъń *sm sg* (R fuoco)

<MS418/d> **Plat. 19. 227**

3135 xúkātь *vi inf* (P soffiare *[nella mano/ nelle mani]* (per riscaldare)) (T 2 accenti)

<MS418/e> **Plat. 19. 227**

3136 sviγātь *vi inf* (siffiare *[cf frl **sivilâ**]*) (P fischiare); **sьń γa** *pron pers m Asg* **čú** *vp ind pft 1sgm1sgm „l'ho sentito“* **svīγœč** *ger „fischiare“*, **sьń γa čú**, **vídu** *vi ind pft 1sgm „l'ho sentito, visto“* **xūkœč** *ger „soffiare nelle mani per scaldarsi“*, **sьń γa čú**, **vídu píxœč** *ger „soffiare“*

<MS418/f> **Plat. 19. 227**

3137 ńīwa *sf sg* (campo); **pᵘójǎ** *sn sg* (R campagna, *it* campagna)

<MS418/f> **Plat. 19. 227**

3138 tⁱēsno *avv* (P stretto *avv*); **tⁱēsьn** *agg m sg* (P stretto *agg*); **te** *agg dim m sg „il“* **tⁱēsnь** *agg m sg* **krí** *sm sg* (kraj *slov „luogo“*) *„il luogo stretto“*; **tú** (R non „**ta**“) *part raff* **na** *prep* **tⁱēsьń krājъ** *L „nel luogo stretto“* **…**

<MS418/h> **Plat. 19. 228.**

3139 té *agg dim m sg „questo“* **šorōkь** *agg m sg* **krí** *sm sg „luogo largo“*; **te** *„questo“* **krí** *„luogo“* **jě** *vi ind pres 3sg „è“* **šorók** *„largo“*, **– tⁱēsьn** *agg m sg „stretto“*

<MS419/a> **Plat. 19. 228.**

3140 ta *agg dim f sg „questa“* **jāma** *sf sg „buca/grotta“* **jœ** *vi ind pres 3sg „è“* **tesná** *agg f sg „stretta“*; **ta** *fsg „questa“* **tⁱēsna jām** *„stretta buca/grotta“*

<MS419/b> **Plat. 19. 228**

3141 úš *sf sg „pidocchio“*, **pɛ́t** *agg num „cinque“* **ušī** *Gpl „pidocchi“*, **dvié** *„due“* **ūšь** *du „pidocchi“*, **trí** *„tre“* **ūšь** *pl „pidocchi“*

<MS419/c> **Plat. 19. 228**

3142 buxá *sf sg „pulce“*, **dvié** *agg num „due“* **bóuxь** *du „pulci“*, **trí** *„tre“* **bóuxœ** *pl „pulci“* = **bóuxœ̀**; **pɛ́t** *„cinque“* **buxē** *Gpl „pulci“*

<MS419/d> **Plat. 19. 228**

3143 laščàc *sm sg*, pl. **laščàcì** *„cimici“*, **pɛ́t** *agg num „cinque“* **laščàcē** *Gpl „cimici“* (cimice, P cimici)

<MS419/e> **Plat. 19. 228**

3144 dná *agg num f „una“* **čⁱēla** *sf sg „ape“*; **dvⁱé** *„due“* **čⁱēlь** *du „api“*, **pɛ́t** *„cinque“* **čⁱél** *Gpl „api“* } (R ⁱé̲, non **ié̲**); **trí** *„tre“* **čⁱélœ** *pl „api“* (R ape)

<MS419/f> **Plat. 19. 228.**

3145 čⁱélœ *sf pl „le api“* **dⁱélajœ** *vi ind pres 3pl „fanno“* **mⁱœ́t** (R in maniera protratta *[= con pronunzia allungata]*) *sm Asg „il miele“*; **dostí** *avv „molto“* **mⁱœ̄dъ** *Gsg „miele“* = **miœ̄dъ**

<MS419/g> **Plat. 19. 228**

3146 uœ̄sk *sm sg* (R cera); **dostí** *avv* **uœ̄ska** *Gsg „molta cera“*; **wъn** *[→ **uon**[1]] avv* **z** = *locuz prep „dal“* **mⁱœ̄dъ** *Gsg „miele“* **vilⁱēzœ** *vp ind pres 3sg „esce“* = **sè** *pron impers/ passvt* **naréd** *vp ind pres 3sg „si fa“* **uœ̄sk** *„la cera“*

<MS419/h> **Plat. 19. 228**

3147 čeló *sn sg* (fronte)

<MS420/a> **Plat. 19. 229**

3148 dìn *agg num m „un“* **roγī** *sm sg „ramo“*, **dwá** *„due“* **roγjá** *du* (ramazzo *[ramo: cf frl **ramàz**]*) (un ramazzo *[ramo]* d'un albero, che si taglia e butta abasso *[abbasso]*); **pɛ́t** *„cinque“* **roγjē** *Gpl „rami“* **…**

<MS420/b> **Plat. 19. 229**

3149 … pɛ́t *agg num „cinque“* **roγjē** *sm Gpl „rami“*; **jüštès** *avv „ugualmente“* **sě** *pron impers* **dⁱé** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg „si dice“* **roγī** *sm sg „ramo“*, **kùr** *cong „quando“* **rastjœ̄** *vi ind pres 3sg „cresce“* (P ramo); **vœ̄jœ** *sn sg „ramaglia“* **…**

<MS420/c> **Plat. 19. 229**

3150 vœ̄jœ *sn sg „ramaglia“*, **dostí** *avv* **vœ̄ja** *G „molta ramaglia“* (brusche *[cf frl **brusc** „fuscello, stecco minuto e secco“]* (brusci *[rami secchi]*)

<MS420/d> **Plat. 19. 229**

3151 skālœ *sf pl* (sassi nudi) *„rocce“*; **dná** *num f „una“* **skāla** *sg „roccia“*; (cf. **rœ̄p** *sm sg „monte“*, **pēič** *sf sg „sasso“*)

<MS420/e> **Plat. 19. 229**

3152 rœ̄p *sm sg „monte“*, **dwá** *agg num „due“* **rœ̄ba** *du „monti“* (una montagna); **rœ̄p** *„il monte“* **jœ** *vi ind pres 3sg „è“* **mœ́jxьn** *agg m sg „piccolo“*, **jœ mœ́jšь** *comp*

„minore“ **kъ** *[→ **kuj/ku**] cong* **γorá** *sf sg „di una montagna“* (cf. **skȁla** *sg „roccia“*, **pȇič** *sf sg „sasso“*)

<MS420/f> **Plat. 19. 229**

3153 dná *num f „un“* **pȇič** *sf sg „sasso“*, **dvié** *„due“* **pȇičь** *du „sassi“*, **trí** *„tre“* **pȇičь** *pl „sassi“*, **pét** *„cinque“* **pȇičī** *Gpl „sassi“*; (cf. **skȁla** *sg „roccia“*, **rȍp** *sm sg „monte“*)

<MS420/g> **Plat. 19. 229**

3154 ma *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **strȁx** *sm Asg „paura“* **od** *prep „della“* **bᵘȍlь** *[→ **bou¹**] sf Gsg „malattia“* **= sè** *pron rifl A* **bojī** *vi ind pres 3sg „ha paura“* **bᵘȍlь** *„della malattia/del male“*

<MS420/h> **Plat. 19. 229**

3155 „prati“ e „monti“

tuo *pron dim n sg „questo“ = „questi“* **sȍ** *vi ind pres 3pl „sono“* **jímana** *sn pl „nomi“* **ót** *prep „di“* **sonožȇčь** *sf Gpl „prati falciativi“*, **od vìč** *avv comp* **sonožȇčь** *„di più prati falciativi“* **kъp** *avv „insieme“*

ná čufīnax *MICR: prep + sf Lplt [„su Le Zuffine“]* **= Čufīnъ** *OR [cf → 2550]* (M. Zoffino) *„Le Zuffine“*

tú za Kȗcjě* *MICR: part raff + prep + sm Splt [„dietro le vette secondarie tondeggianti“]*

tú na zγorì *MICR: part raff + prep + avv [„di sopra“]*

tú pod ristéjdovicȍ** *MICR: part raff + prep + sf Ssg [„sotto R… “]*

tú za dólin*** *MICR: part raff + prep + sm Ssg [„dietro l’avvallamento“]*

γovȇjak *sm sg OR „M. Oveiach [„tratturo“]“* **= tú na γovéjce** *MICR: part raff + prep+ L [„sull’Oveiach“]*

tú *[→ **ta¹** + **u¹**]* **dolì*** *MICR: prep + sm Lsg [„nell’avvallamento“]*

* *Prati falciativi nei pressi di Borgo di sopra [LCH].*

** *Prato falciativo nei pressi del paese [LCH].*

*** ***Dou*** *= campi falciativi sopra il paese, verso Montemaggiore [LCH].*

<MS421> **Platišča 19. 229 - 230**

3156 sonožèt *sf sg „prato falciativo“*; **dvié** *agg num f „due“* **sonožȇčь** *du „prati falciativi“*

<MS422/a> **Plat. 19. 229.**

3157 „boschi“ R „boschi“

zá *prep* **jъzernīca** *sn Apl* **am** *cong* **bᵘȍna** *sn Apl*, **pod** *prep* **rȗpъ*** *sf Lpl = MICR [„dietro l’acqua lacustre e Campo di Bonis, sotto la buca“]* **= zá jъzernīcȍ** *f Ssg*, **tú** *part raff* **na** *prep* **buȍnax** *f Lpl* **pod rȗpamь** *sf Spl = MICR [„dietro l’acqua lacustre, a Campo di Bonis sotto le buche“]*

* *LCH non riconosce l’indicazione nel suo complesso e precisa che **pod rȗpъ** è una gola sotto il paese.*

<MS422/b> **Plat. 19. 230.**

3158 dná *num f „una“* **γovȇda** *sf sg* **= kráwa** *„mucca“*; **nu málo** *locuz avv „un poco“* (**γovȇda** *„carne di manzo“*) **γovȇt** *Gplt*

<MS422/c> **Plat. 19. 230**

3159 kráujъ *agg n sg* **méso** *sn sg „carne di mucca“* **alpá** *cong „oppure“* **jьníčno** *„di giovenca“*; **jьnīca** *sf sg* (P giovenca)

<MS422/d> **Plat. 19. 230.**

3160 dnó *agg num n „un“* **jȃre** *sn sg „agnello“*, **jȃrta** *pl „agnelli“*, **pét** *„cinque“* **jȃrt** *Gpl „agnelli“* (P agnello)

<MS422/e> **Plat. 19. 230.**

3161 pruósto *agg n sg/avv* (strmo *slov agg n sg/avv „ripido“*); **prᵘósta** *f sg* **skȁla** *sf sg „una ripida parete rocciosa“*, **prᵘóst** *m sg* **rȍp** *„un monte ripido“*; **te** *agg dim m sg „questo“* **prᵘóstь rȍp** *„monte ripido“*

<MS422/f> **Plat. 19. 230.**

3162 te *agg dim m sg „questo“* **prᵘóstь rȍp** *„monte ripido“*; **tú** *part raff* **na** *prep* **tьm** *Lsg „su questo“* **prᵘóstьn** *agg m Lsg* (**rȍbъ = rȍbì** *Lsg „monte ripido“*; **dwa** *agg num m „due“* **rȍbà** (T leggermente accentato) *du „monti ripidi“*; **tú na rȍbì** (T accentato leggermente)

<MS422/g> **Plat. 19. 230**

3163 dnó *agg num n „una“* **rebro**, **rebró** *sn sg „costola“*; **dvié** *„due“* **rebrì** *du „costole“*; **trí** *„tre“* **rⁱébra** *pl „costole“*; **pét** *„cinque“* **rebrȇ**(T **ȇ** tendente a **ȅ**) *Gpl „costole“*

<MS422/h> **Plat. 19. 230**

3164 je *vi ind pres 3sg „è“* **stìr** *agg m sg* (vecchio); **te** *art idt m „il“* **stȃrь** *agg sost m sg „vecchio“* **ne** *avv neg „non“* **mᵘórъ** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg mod „può“* **dⁱȇlatь** *vi inf „lavorare“* **vìč** *avv „più“*, **– nej** *part esort* **diéla** *ind pres 3sg „che lavori“ [**naj** + ind = ott]* **te mlȃdь** *agg sost m sg „il giovane“* **je mlȃt** (è giovane)

<MS423/a> **Plat. 19. 230**

3165 patók *sm sg „torrente“*, **– wsé** *pron idf n sg „tutto“* **dⁱémo** *vp ind pres 1pl „diciamo“* **patók**, **tȍdè** *avv „per là“* **kь** *cong [→ **tod(e) ki**] „per dove“* **γré** *vi ind pres 3sg „va/*

scorre“ **wodá** *af sg „l’acqua“ = „ovunque scorra dell’acqua“*, **diémo wsé patók**, **– tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **patuócœ̆** *Lsg „nel torrente“*, **– pєt** *agg num „cinque“* **patuókœ̆** *Gpl „torrenti“*

<MS423/b> **Plat. 19. 230.**

3166 Mažєrjᵘőlœ̆ *TOP sf plt* **– tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Mažєrjᵘőlăx** *L „a“* (Masarolis)

<MS423/c> **Plat. 19. 231.**

3167 tú *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „a“* **Toreʲáně** *TOP sm Lsg* (Torreano)

<MS423/d> **Plat. 19. 231.**

3168 Pedruóza *TOP sf sg* **= tú** *part raff* **na** *prep „su a“* **Pedruózь** *L* (Pedrosa villaggio)

<MS423/e> **Plat. 19. 231**

3169 Ѵ́íla *TOP sf sg „Costalunga“ [**Vila** →394]* **= tú** *part raff* **na** *prep* **Ѵ́íłь** *„su a“* (Valle *it **Valle** → TOP **Pod Cerkujo***)

<MS423/f> **Plat. 19. 231.**

3170 pot Klápьn *TOP [→ **Potklap**]* (Canal di Grivo *[Grivò]*); **„Klàp“** (R non si usa)

<MS423/g> **Plat. 19. 231.**

3171 pod Ráťь *TOP: prep + sn Splt* (Clap) *[„sotto la porta“ ovvero „sotto il passo“]*

<MS423/h> **Plat. 19. 231.**

3172 tú *part raff* **na** *prep „a“* **Ráunь** *[→ **Rauan**] TOP sf Lsg* (Costa piana *[Costapiana]*)

<MS424/a> **Plat. 19. 231**

3173 Fœ́jda *TOP sf sg*, **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „a“* **Fœ́jdь** *L* (Faedis)

<MS424/b> **Plat. 19. 231**

3174 pod jáměœ *IDR: prep + sf Ssg [→ **Podjama**]* (**patók** *sm sg „torrente“*, **–** „R. Podiamo“ *[„Rio Podiama] [„sotto la buca/ grotta“]*)

<MS424/c> **Plat. 19. 231**

3175 Nedíža *IDR sf sg „il Natisone“* **nⁱé** *[→ **bite**[2] neg] vi ind pres 3sg „non è“* **patók** *sm sg „un torrente“*

<MS424/d> **Plat. 19. 231**

3176 Namlèn *IDR sm sg* **= tú** *part raff* **na** *prep „sul“* **Mlénь** *L „Mulino“* (R. Namelen *[„T. Namlèn“]*)

<MS424/e> **Plat. 19. 231**

3177 tú *part raff* **na** *prep „sul“* **Jáworě** *OR sm Lsg „M. Iauer [„acero“]“* (R. Podjauer) *[→ IDR **Podjauor***] „R. Podiauer [„sotto il M. Iauer“]“*

<MS424/f> **Plat. 19. 231**

3178 Kunźca *OR sf sg* **= tú** *part raff* **na** *prep „sul“* **Kunźcě** *L* (M. Cunizza)

<MS424/g> **Plat. 19. 231.**

3179 kœnfìn *sm sg „confin“*, **tú** *part raff* **na** *prep „sul“* **kœnfínu** *Lsg „sul confine“*

<MS424/h> **Plat. 19. 231.**

3180 dìn *agg num m „un“* **málьn** *sm sg „mulino“*, **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **málně** *L „nel mulino“*; **pєt** *„cinque“* **málnœ̆** *Gpl „mulini“*

<MS425/a> **Plat. 19. 231**

3181 ráncь *sm sg* (R il defunto) **mlínœ̆r** *sm sg „mugnaio“*

<MS425/b> **Plat. 19. 231**

3182 R (**Kormǫ́s** *CO m „Cormòns [← TOP Cormòns]“*, **Antón** *NP m „Antonio“*, **kœndon** *avv „quondam“* **Ʒ̈ovăni** *[→**Ʒovani**] NP m „Giovanni“* **–** R 27 anni.) R Sa leggere e scrivere, ha imparato a scrivere da solo, quando aveva già 20 anni)

<MS425/c> **Plat. 19. 231.**

3183 tá pьr kazǫ́nax* tá na Bᵘónax* *MICR: part raff + prep + sm Lpl + part raff + prep + sn Lplt [„vicino alle baite di pastori a Campo di Bonis“]* (Fornacci *[Fornaci]* in Campo di Bonis)

** Si tratta di due località diverse [LCH], per cui MICR → **ta pir kazonah** e MICR → **ta na Buonah**.*

<MS425/d> **Plat. 19. 232.**

3184 tlé *avv* **wьn** *avv* (in quà *[qua]*) (qua su)

<MS425/e> **Plat. 19. 232**

3185 pьrnesœ́ *vp ind fut 3pl „porteranno“* **rьšpᵘőštœ̆** *sf Apl „le risposte“*; **pьrnesjœ́** *3sg* (R porterà)

<MS425/f> **Plat. 19. 232**

3186 šklížastь *agg m sg* = (P magro) **nⁱé** *[→ **bite**[2] neg] vi ind pres 3sg* **debú** *agg m sg* **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **műzьk** *sm Lsg* (P non è grasso in faccia)

<MS425/g> **Plat. 19. 232.**

3187 debú *agg m sg „grasso“*, **debⁱéla** *f sg „grassa“* (P grasso)

<MS425/h> **Plat. 19. 232**

3188 zєc *sm sg*, **za** *prep* **zє́ca** *Asg „dietro la lepre“ = „a caccia della lepre“ [cf → 2094]* (zajac *[slov = **zajec** „lepre“)* (R lepre; P lepre)

<MS426/a> **Plat. 19. 232**

3189 nebⁱésa *sn Aplt „il paradiso“* **zaslűžimœ** *vp ind pres 1pl „(lo) meritiamo“*,

k^{i}ér *cong „dove“* **momó** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl „abbiamo“* **γѣrdȅ** *agg f Apl „dei cattivi/difficili“* **pȍtь** *sf Apl „cammini“*; **dná** *agg num f „un“* **pȍt** *sg „cammino“*

<MS426/b> **Plat. 19. 232**

3190 swója *agg poss f sg* **γláwa** *sf sg „la sua propria testa“ [cf slov **svojeglav** „testardo“]*

<MS426/c> **Plat. 19. 232**

3191 jьtì *vi inf „andare“* **a** *prep* **špàs** *sm sg = locuz avv [cf → 5508]* (R andare a passeggio) (R per divertimento) = **zá** *prep* **divertimìnt** *sm Asg „per divertimento“*

<MS426/d> **Plat. 19. 232**

3192 nór *agg m sg „matto“* = **nórc** *sm sg „un matto“*, f. **norá** (R stupida); **norì** (matti, Nom. pl. m.), – **norȅ** (T breve) *fpl* **alpáj** *cong „oppure“* **neúmnȅ** *sf pl „stupide“*; **neúmnь** (Nom. pl. m.) *„stupidi“*

<MS426/e> **Plat. 19. 232 - 233.**

3193 pámetьn *agg m sg „saggio/assennato“*, f. **pámetna** *„saggia/assennata“*, **pámetnь** (R allungata) *m pl „saggi/assennati“*, **pámetnȅ** *f pl „sagge/assennate“*

<MS426/f> **Plat. 19. 233**

3194 púnt *sm sg* **tu** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **líbrinȅ** *sm Lsg „nel libro“*; **púnt** (R lettera (dell'alfabeto *[lett: punto tipografico]*))

<MS426/g> **Plat. 19. 233**

3195 ti *agg dim m pl „quegli“* **mȍžjь** *sm pl „uomini“* **sъ** *[→ **bite**^{1}]* **mȅ** *pron pers Asg* **skušȃlь** *vp ind pft 3plm*, **de** *[→ **de**^{2}] cong* **k^{u}ó** *pron interr n A „che cosa“* **mě** *pron pers Asg* **jȅ ŭprȃšù** (T **ù** debolmente accentata) *vp ind pft 3sgm „mi ha domandato“* (mi hanno (P mi hanno esaminato, continuavano a interrogarmi)

<MS426/h> **Plat. 19. 233**

3196 slovéjska *ETN agg f sg* **bes^{i}éda** *sf sg* (R la parola slovena)

<MS427/a> **Plat. 19. 233**

3197 kùr *cong „quando“* **pújdьtȅ** *vp ind fut 2pl 'di cortesia' „andrete/andrà“* **γór** *avv „su“* **na** *prep „nel“* **wáš** *agg poss m Asg „Vostro/Suo“* **d^{u}ȍm** *sm Asg „paese“ = „nella Sua patria“*, **poneset^{i}ȅ** *vp ind pres/fut 2pl „portate/porti via – porterete/porterà via“* **té** *agg dim m Apl „questi“* **líbьrnȅ** *sm Apl „quaderni“* **z** *[→ **s/z/ž**] prep* **wȃmь** *pron pers Spl „con Voi/con sé“*

<MS427/b> **Plat. 19. 233**

3198 ná *prep* **daŭr** *avv* (furl. daúr *[**daûr**] „dietro“*) **sv^{i}ȇta** *sm Gsg „a confronto del mondo“ [cf → 3320]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **zló** *avv „molto“* **impopolȃna** *agg f sg „spopolata“* **Jitȃlja** *TOP sf sg „l'Italia“* (in tanto del mondo) = **jintànt** *[= **jin** prep + **tànt** pron idf: cf frl **in tànt**] „in tanta parte“* **sv^{i}ȇta** *„del mondo“* etc.

<MS427/c> **Plat. 19. 233**

3199 te *agg dim m sg „questo“* **kráj** *sm sg „luogo/posto“* **má** *vi ind pres 3sg „ha“* **dostí** *avv* **sviȇta** *sm Gsg „molta terra“*

<MS427/d> **Plat. 19. 233**

3200 je *vi ind pres 3sg „è“* **slàp** *agg m sg „cattivo“*, **je slȃbȉšь** *comp „peggiore“* = **xút** *agg m sg „cattivo“*, **xújšь** *comp „peggiore“*; **tú** *[→ **te**^{2} + **je** → **bite**^{2}]* **wse** *pron idf n sg* **dnó** *pron dim n = locuz avv* (R questo è tutt'uno) = **t^{u}ѡ jȅ wsé dnó**

<MS427/e> **Plat. 19. 233**

3201 ȅѡn *vi ind pres i sg mod „voglio“* **jьtì** *vi inf „andare“* **b^{u}ȍs** *agg sg* (m.) (scalzo) *[alias: **ȅѡn** vi ind pres 1sg mod → **tiet** + inf = fut] **jьtì** = „andrò“*; **ȅѡn jьtì bosá** (f.) *„scalza“*

<MS427/f> **Plat. 19. 233**

3202 se *pron rifl A* **šŭja** *vi ind pres 3sg* (P sta scivolando); **se šŭja po** *prep* **l^{i}ȇdù** *sm Lsg* (sul ghiaccio); **sě ȅ** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg mod „vuole“* **šujȃtь** *inf* (P slittare) (R **„drči“** *vi ind pres 3sg „scivola“*, **„zdrísa“** *„scivola“* non si usa)

<MS427/g> **Plat. 19. 233**

3203 bьríȅь *sm pl „i finanzieri“* **sù pensȃlь** *vi ind pft 3plm „pensavano“*, **dœ** *cong „che“* **ví** *pron pers pl 'di cortesia' „Voi“* **stȍ** *vi ind pres 2pl 'di cortesia' „siete“ = „Lei è“* **ot** *prep „del“* **pȃpьža** *sm Gsg „papa“* **špȉȍn** *sm sg „una spia“* (**špjȍn**), **dьm** *art idt m* **preobl^{i}ȅčenь** *ppp/agg m sg* **fár** *sm sg „un prete travestito“* = **taljąskь** *ETN agg m sg „italiano“*

<MS427/h> **Plat. 19. 234.**

3204 stȍel *[**ste** vi ind pres 2pl 'di cortesia' + **-l** → **al(i)?** avv interr „forse che“]* **wȃjȅn** *agg m sg „siete/è abituato“*, f. **wȃjȅna** *„abituata“* (R abituato)

<MS428/a> **Plat. 19. 234**

3205 sù mě *pron pers Asg* **ŭprašȃlь** *vp ind pft 3plm „mi hanno domandato“*, **al** *[→ **al(i)?**] cong interr „se“* **n^{i}é** *avv neg „non“* **ste**

*[→ **bite**[1]]* **γwóru** *vi ind pft 2plm 'di cortesia' „avete/ha parlato"* **čés** *prep „contro"* **krā́ja** *sm Asg „il re"*
<MS428/b> **Plat. 19. 234.**

3206 γworı́la *vi ppa f sg „parlato"* = **čœkœrā́la** *vi ppa f sg „parlato"* – **γworȣ́č** *„parlando"* (gerund.)
<MS428/c> **Plat. 19. 234**

3207 dū́ša *sf sg „anima"* = **dušı́ca**; **tkéj** *avv „così"* **sě** *pron impers* **dⁱé** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg „si dice"* **dū́ša**, **kù** *[→ **kuj/ku**] cong „come"* **dušı́ca** = *„si dice sia **dū́ša** che **dušı́ca**"*, **wse** *pron idf n sg „(è) tutto"* **γlíx** *avv „uguale" = locuz avv „lo stesso"*
<MS428/d> **Plat. 19. 234**

3208 dostı́ *avv interr „quante"* **dušı́c** *sf Gsg „anime"* **matá** *[→ **mieti**] vi ind pres 2pl „avete"* **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **tьm** *agg dim m Lsg „in quel"* **pajı́žŭ** *sm Lsg „paese"*; **dost dušı́c matá tú tь** *f Lsg* **wasь** *sf Lsg „in quel villaggio"*; **dostí dušı́c matá tú** *part raff* **pot** *prep* **tьṅ** *agg dim m Lsg* **krā́jьn** *sm Ssg „sotto quel re"* = **krājьn**
<MS428/e> **Plat. 19. 234.**

3209 dostí dušı́c matá tú pot tьṅ krā́jьn = krājьn *[→ 3208]*
<MS428/f> **Plat. 19. 234.**

3210 dwá *agg num m „due"* **krāja** *sm du* (R re); **pét** *„cinque"* **krājı̄́** *Gpl „re"*
<MS428/g> **Plat. 19. 234.**

3211 cesár *sm sg „imperatore"*, **dwá** *agg num m „due"* **cesárja** *du „imperatori"*, **pét** *„cinque"* **cesarjı̄́** *Gpl „imperatori"*
<MS428/h> **Plat. 19. 234**

3212 potìn *avv* = **zā́t** *[→ **anzat**] avv* (dopo)
<MS429/a> **Plat. 19. 234**

3213 átu *avv* **čⁱe** *[→ **če**[4]] avv* **zā́t** *[→ **zat**[2]] avv* (là da dietro *[là dietro]*)
<MS429/b> **Plat. 19. 234**

3214 búkwa *sf sg „il faggio"* **z rastjı̄́** *[= **zrastjı̄́**] vp ind pres 3sg „cresce/si sviluppa"* **zló** *avv „assai"* **visókó** (T entrambe accentate) *avv „in alto"* (fagaro *[cf ven **faghèr**]*) (albero) (P ? faggio)
<MS429/c> **Plat. 19. 234.**

3215 dȣ́p *sm sg „quercia"*, **dwá** *agg num m „due"* **dȣ́ba** *du „querce"* (rovero *[= ven]*, P ? quercia)
<MS429/d> **Plat. 19. 234**

3216 lȣmbrⁱı́ěna *sf sg* (R ombrello)
<MS429/e> **Plat. 19. 234**

3217 kaṕı́tь *vp inf „capire"* **alpáj** *cong „oppure"* **zastȣ́pı́tь** (T entrambe accentate con forza) *vp inf „comprendere"*
<MS429/f> **Plat. 19. 234**

3218 kьrt *[→ **kart**] sm sg „talpa"*, **dwá** *agg num m „due"* **kьrtá** *du „talpe"*, **pét** *„cinque"* **kьrtȣ̆** *Gpl pl „talpe"*
<MS429/g> **Plat. 19. 234**

3219 xlȣ̀p *sm sg* **dⁱémo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo xlȣ̀p"* **dnemú** *agg num m D „ad una (sola)"* **xlⁱı́ěbъ** *Dsg „pagnotta"*
<MS429/h> **Plat. 19. 235.**

3220 sı́rotŭ *sf Asg*, **dostí** *avv molto"* **sı́rotvȣ̆** *G* (R siero del latte) (P siero del latte)
<MS430/a> **Plat. 19. 235**

3221 (**svéⁱı́ča** *sf sg* = **svéjčа** (candela)
<MS430/b> **Plat. 19. 235**

3222 zadóstь *avv „abbastanza"* **mí** *pron pers Dsg „mi"* **ste dáu** *vp ind pft 2pl 'di cortesia' „avete/ha dato"*, **bᵘóx** *sm sg „iddio"* **wan** *pron pers Dpl 'di cortesia' „Vi"* **lȣ́nьj** *vi imper 2sg estesa alla 3sg* „ricompensi"* **an** *cong „e"* **bᵘȣ́x wŭn dı́** *vp imper 2sg estesa alla 3sg* (R dai) **zdrā́ujȣ̆** *sn Asg „Vi/Le dia la salute"*
** Cf → 7.*
<MS430/c> **Plat. 19. 235**

3223 dȣ́jta *vp imper 2pl* (P date)
<MS430/d> **Plat. 19. 235**

3224 nьn *pron pers Dpl* (a noi) (R a noi)
<MS430/e> **Plat. 19. 235**

3225 ščū́rk *sm sg*, **ščū́rkь** *pl* (grillo, P grillo); **kobı́lca** *sf sg* (R cavalletta, P cavalletta)
<MS430/f> **Plat. 19. 235**

3226 kobı́lca *sf sg* (R cavalletta, P cavalletta)
<MS430/g> **Plat. 19. 235**

3227 medvèt *sm sg „orso"*, **pét** *agg num „cinque"* **medvⁱı́ědȣ̆** *Gpl „orsi"*; **tú** *part raff* **pьr** *prep* **medvⁱı́ědъ** *NC m Lsg* (sopranome *[soprannome]* in Tajpana) *[per „soprannome" cf → 2240] „dal Medved/da quello dei Medved"*; (**medviédьč**) **medvⁱédьč** *sm sg „orsacchiotto"*, **…**
<MS430/h> **Plat. 19. 235**

3228 (**medvⁱédьč**) **medvⁱédьč** *sm sg"orsacchiotto"*, **dwá** *agg num m „due"* **medvⁱédı̈ı́ča** *du „orsacchiotti"* (P orsetto)
<MS431/a> **Plat. 19. 235**

3229 zéčica *sf sg* (P la femmina della lepre)
<MS431/b> **Plat. 19. 235**

3230 pečúičа *sf sg* (ital. piciocia *[= frl **piciócia**]*) *„beccaccia"* (cf. **jérop** *[→ 3231]*)
<MS431/c> **Plat. 19. 235.**

3231 **jérop** *sm sg „pernice“*, **dwá** *agg num m „due“* **jḗroba** *du* (ital. pernici); (cf. **pečúiča** *[→ 3230]*)
<MS431/d> **Plat. 19. 235.**

3232 **poudán** *sm sg „mazzogiorno“ = sn sg* „**poudné**“ (Taipano *[Taipana]*)
<MS431/e> **Plat. 19. 235**

3233 **tàr** *sm sg* (spina) (Taipano *[Taipana]*)
<MS431/f> **Taip. 19. 235**

3234 **márčьna** *sf sg „carlina“* (furl. buralis *[**buràl**]*, ital. ? buraccio *[frl **buràlze**]*). (? Taip.)
<MS431/g> **Plat. 19. 235**

3235 **kuótišče** *sn sg [cf frl **cuète** „cottura“]* (dove si cuoce il carbone) *„carbonaia“* (P dove cuociono il carbone); **kúxatь** *vi inf „far andare [lett: „cuocere“]“* **fɷrnáš** *sf Asg „la fornace“*
<MS431/h> **Taip. 19. 235**

3236 **γrɛmó** *vi ind pres 1pl „andiamo“* **po** *prep* **pɷ̄tь** *sf Lsg „lungo la strada“* **pī́sɷ̄č** *vi ger* (scrivendo)
<MS432/a> **Taip. 19. 235.**

3237 **smó** *vi ind pres 1pl „siamo“* **súbьt** *avv „subito/tra poco“* **tá** *[→ **tan**[2]] avv raff „là“* **γoré** *avv „su“ = „lassù“* **na** *prep* **γlavī́cь*** *sf Lsg = OR* (sulla collina di questo nome) *[lett: „testolina“]* (? Taip.)
* ***Glavica*** *= in cima alla montagna, sul Gran Monte [GPK].*
<MS432/b> **Plat. 19. 236**

3238 **zájtra** *avv* **té** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2]]* **nedḗja** *sf sg* (domani è domenica) (? Taip.)
<MS432/c> **Plat. 19. 236.**

3239 Taip. Tp. – Taipano *[Taipana]* „Taipáno“
<MS432/d>

3240 **Konalìƒ** (**-ṭ́**) *TOP sm sg* (Val di Montana *[Vallemontana [„valletta“]]* (fra Cergneu e Torlana); **Konalìč̄**, **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Konalíče** *L „in Vallemontana“*
<MS432/e> **Taip. 19. 236.**

3241 **je šlá** *vp ind pft 3sgf „è andata“* **pó** *prep* **wṓdu** *sf Asg* (R a prendere l'acqua)
<MS432/f> **Taip. 19. 236.**

3242 **bandóu*** *sm sg*, **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **bandélu** *L „nello stomaco (di animale)“* (? vamp *[slov = **vampi** „trippa“]*) (P lo stomaco dell'animale)
* *Per LSZ* ***bandóu*** *= „stomaco di essere umano e di animale“, mentre significa „vescica“ per VVS, il quale, per indicare „stomaco di essere umano e di animale“ userebbe* ***štòmeh***.
<MS432/g> **Taip. 19. 237.**

3243 **póusьn** *avv* (per tutto *[dappertutto]*)
<MS432/h> **Taip. 19. 237**

3244 (R Accento:
ˊ ˋ : Rappresentazione del tempo transitorio, del periodo, ovvero del passaggio dell'accento dall'ultima sillaba alla precedente: quando l'ultima è accentata in modo netto, la penultima si dilata, e questa dilatazione melodica costituisce la causa della scomparsa dell'accento dall'ultima sillaba e del suo rafforzamento sulla penultima.
Accenti: – ◡ ,ˊ ◡̀ ◡̌ (?) ˊ ˋ ˆ ˇ (?)
ȍ ȉ̀ (= **ȍ̀**); **ȅ**, **ȉ̀** (**ȅ̀**/**ȅ̏**) ˝ (?) ̏ (?)
Tendenza verso il rafforzamento dell'accento sulla penultima sillaba o addirittura sulla sillaba radicale nelle parole dotate di accento sull'ultima sillaba.
Con l'accentazione della vocale dell'ultima sillaba si ha una dilatazione della vocale della penultima, e questa dilatazione ha per conseguenza un determinato accento pieno, sicché ad un dato momento alcune parole
(P continua)
<MS433> **Taipana 19. 237.**

3245 (continuaz.)
si pronunziano con due accenti contigui e alla fine l'accento più antico scompare e ne rimane uno solo, quello sviluppatosi *ex novo*)
<MS434> **Taipana 19. 237.**

3246 R „Plebiscito (*it* plebiscito) 1886 –.
Monito incluso nelle istruzoni inviate ai sacerdoti presenti (?), per la pubblicazione nelle chiese, secondo cui chi si fosse espresso per il „no“, sarebbe stato ritenuto persona sospetta.
<MS435> **Taipana 19. 237**

3247 **tále** *agg dim f sg „questa (qui)“* **óuca** *sf sg „pecora“*, **dná** *agg num f „una“* **óuca**, **dv**[i]**é** *„due“* **óučě** *pl „pecore“*; **pét** *„cinque“* **oučḗ** *Gpl* (R *Gpl* pecore)
<MS436/a> **Tp. 19. 237**

3248 **nɷ̄γa** *sf sg* (R gamba); **ta** *art dt f sg* **zádńa** *agg f sg „l'ultima“* **nɷ̄γa** *„gamba“ [= „zampa“]*
<MS436/b> **Tp. 19. 238**

3249 **párkьj** *sm sg*, **dwá** *agg num m „due“* **párkja** *du* (P zoccolo – p. es. pecora); (P grinfie – p. es. cane)
<MS436/c> **Tp. 19. 238**

3250 nᵘóš *sm sg* (coltello); **rɯnčéja** *sf sg* (coltello curvo) (furl. maséńka, maseńkét *[**massànc** „pennato“]*)
<MS436/d> **Tp. 19. 238.**

3251 lóžь *vp imper 2sg* **tá** *[→ **tan**³] avv* (P metti là) (metti via)
<MS436/e> **Tp. 19. 238**

3252 obísta *sn du* (P rognoni), **tú** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **obístax** *L „nei rognoni“*
<MS436/f> **Tp. 19. 238**

3253 luój *sm sg* (P grasso di animale, sego)
<MS436/g> **Tp. 19. 238**

3254 miéx *sm sg sm sg* (P vescica) (R vescica)
<MS436/h> **Tp. 19. 238**

3255 scāńé *sn sg „urina“* = **wóda** *sf sg „acqua“* (P urina)
<MS437/a> **Tp. 19. 238**

3256 traṅkónь *sm pl „rocchi“*, **dàn** *agg num m „un“* **traṅkǫ́** (it. borra *[= frl **bòre** „rocchio di faggio, della lunghezza di cinque piedi o della metà, per ardere“] NB: **bòre** è diverso da **traṅkón** „pezzo di legno (da ardere)“*) (P pezzo di legno già spaccato, pezzi di legno corti, della stessa lunghezza); **tása** *sf sg „catasta“* **traṅkǫ́nčě** *Gpl* (una tassa *[= frl **tàsse** „catasta“]* di legno)
<MS437/b> **Tp. 19. 238.**

3257 dčrwá *sn pl* (legni *[legna]*)
<MS437/c> **Tp. 19. 238**

3258 xlɯdìč *sm sg „cepperello“*, **dwa** *agg num m „due“* **xlɯdíča** *du „cepperelli“* (P cepperello); **xlǫ́t** *sm sg* (P ceppo)
<MS437/d> **Tp. 19. 238**

3259 za *cong* **viédatь** *vi inf* (per sapere)
<MS437/e> **Tp. 19. 238**

3260 māčàk *sm sg „gatto maschio“*, **dwá** *agg num m „due“* **māčkà** *du*, **pét** *„cinque“* **māčkč́** *Gpl „gatti maschi“* (R gatto maschio); **na** *agg num f „una“* **mā́čьca** *sf sg* (R gatta)
<MS437/f> **Tp. 19. 238**

3261 ǫ *pron pers m sg „esso“* = **dàn** *art dt/ agg num m „un“* **ʼmā́šćo** *sm sg „maschio“* **alpáj** *cong „oppure“* **na** *f „una“* **mā́šča** *sf sg „femmina“*
<MS437/g> **Tp. 19. 238.**

3262 ocǫ́ *sm sg* (castrato, P montone). **ocǫ́ ostrǫ́jčn** *ppp/agg m sg „montone castrato“*, **alpáj** *cong „oppure“* **nⁱé** *[→ **bite**² neg] vi ind pres 3sg „non è“* **ostrǫ́jčn = néostrǫ́jœn** *[= **né** avv neg **ostrǫ́jœn**] „non castrato“*
<MS437/h> **Tp. 19. 238.**

3263 kókoš (T larga) *sf sg* (gallina); **píščě** *sn sg* (pollastro)
<MS438/a> **Tp. 19. 238**

3264 na *agg num f „una“* **mā́ža** *sf sg* (P fascina) **vœja** *sn Gsg „di ramaglia“* (P di rami); **čé** *[→ **če**²] cong „se“* **to** *clit n sg [„essa“]* **jče** *vi ind pres 3sg impers „è“* **sū́xo** *agg n sg „secca“*, **mi** *clit pl [„noi“]* **dⁱémo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **vœjče** *„ramaglia“*, **čé to nié** *„se non è“* **sū́xo**, **mi dⁱémo frā́ščě** (? **hrašče**) *sf pl „diciamo frasche“* (furl. *[= it]* frasche, frasca *[frl sg **fràs'cie**, pl **fràs'cis**]*)
<MS438/b> **Tp. 19. 238 – 239.**

3265 γrū́ška *sf sg* (P pero)
<MS438/c> **Tp. 19. 239**

3266 γrazdóuje *sn sg* **tó** *clit n sg [„esso“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **γńīlo** *agg n sg „marcia“* (la uva è fragile *[= frl **fràide** „marcia“]*)
<MS438/d> **Tp. 19. 239.**

3267 są = sà = sàⁿ ubóu *vp ind pft 1sgm* **nɯ** *agg num f A* **óucɯ** *sf Asg* (R ho ammazzato una pecora); **né** *[= **na** → **o**² clit f sg + **jé** → **bite**¹]* **tčžala** *vi ind pft 3sgf „pesava“* **vínče kwátri** *agg num „ventiquattro“ [= frl]* **lírьs** *sf [= frl **liris** pl] [→ **libra***]* (24 libre *[libbre]*)
<MS438/e> **Tp. 19. 239**

3268 prielás *sm sg*, **tá** *part raff* **na** *prep* **prielázъ** *L* (P varco nel recinto) *„nel varco“*
<MS438/f> **Tp. 19. 239**

3269 wrā́ta *sn plt* (P passaggio (nel recinto)) *„varco“* (cf. **γorā́ba** *[→ 3270]*)
<MS438/g> **Tp. 19. 239**

3270 γorā́ba *sf sg „siepe di recinzione“* (la cisa ital? *[= frl **cìse** „siepe, recinto“]*) **te** *[→ **to**² + **je** → **bite**²]* **tᵘó** *pron dim n sg „è quella cosa“*, **kì** *pron rel* **to** *clit n sg [„esso“]* **sè** *pron impers* **sanažčtь** *sf Apl* **γoradī** *vp ind pres 3sg = „con cui si recintano i prati falciativi“*, **bǫ́dь** *„sia“* **tàr** *sm sg [lett: „spina“] „rovi“*, **bǫ́dь** *[→ **bodi** … **bodi** cong correl] „sia“* **xǫ́st** *sf sg „boscaglia“*, **bǫ́dь kā́maṅe** *sn sg „pietrame“* (collec.)
<MS438/h> **Tp. 19. 239**

3271 dàṅ *agg num m „un“* **kóp (kǫ̀p)** (T breve) *sm sg „mucchio“* = **kóp kā́maṅa** *sn*

Gsg „di pietrame“ (un mucchio di sassi); **dwá** *„due“* **kúpa** *du „mucchi“* **kā́mańa**
<MS439/a> **Tp. 19. 239**

3272 dná *agg num f „un“* **pēiṭ́** *sf sg „sasso“*, **dvʲé** *„due“* **péiṭ́ь** *du „sassi“*, **pét** *„cinque“* **peiṭ́ī** *Gpl „sassi“*, **trí** *„tre“* **péiṭ́ь** *pl „sassi“*
<MS439/b> **Tp. 19. 239**

3273 tъ̀u *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Tijpā́nь** *TOP sf Lsg „a Taipana“*; **săm bī́** (bil *slov ppa m „stato“*) *[→ **bite**[2]] vi ind pft 1sgm „sono stato“* **tъ̀u Tijpā́nь**
<MS439/c> **Tp. 19. 239**

3274 tᵘó *pron dim n sg* **z** *prep* **γore** *avv „da sopra“* **dóu** *avv „giù“* (quello di sopra) **γóbedvié** *agg num f „entrambe“* **nȫγœ̆** *sf pl „le zampe“* **alpáj** *cong „oppure“* **bœ́drœ̆** *sf pl „le cosce“* (P zampe anteriori); **sàn** *avv „qua“* **čes** *prep* **rébra** *sn Apl* – **œ́jtu** *[→ **ejtu**[1]]* **sàn** *avv „là“* (là) (per le costole) = *„da lì a qua attraverso le costole“*
<MS439/d> **Tp. 19. 239.**

3275 frésak *agg m sg „fresco“* **xliébăc** *sm sg „pane“*; **frésak** (**krȫx** *sm sg* =) **krȫx** *„pane“*
<MS439/e> **Tp. 19. 239**

3276 ošьnč = ošénč *sm sg* (ital. asenzio *[assenzio]*); **tlé** *avv* **păr** *prep „qui da“* **nás** *pron pers Lpl „noi“* **klademó** *vp ind pres 1pl „mettiamo“* **ošьnč** *A „l'assenzio“* **tъ̀u** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „nella“* **miǵéštrъ** *sf Asg „minestra“*, **zákĭtᵘó** *[= **zákĭ** → **zak(i)**[1] cong „poiché“ + **tᵘó** pron dim n sg „questo“]* **otpérja** *vi ind pres 3sg „apre“* **štómьx** *sm Asg „lo stomaco“*, **sĕ** *pron impers* **rájšь** *avv comp „più volentieri“* **jjé** *vi ind pres 3sg „si mangia“* (fa più apetito *[appetito]*) – **katérьmu** *pron idf Dsg „a qualcuno“* **né** *avv neg „non“* **plažá** *vi ind pres 3sg „piace“*, **zatᵘó** *cong „perciò“* **sę** *[→ **bite**[1]]* **jȫ** *pron pers f Asg* **kȫru** *vi ind pft 1sgm* (R l'ho rimproverata, *it* la ho sgridato *[sgridata]*)
<MS439/f> **Tp. 19. 239.**

3277 tó *pron dim n sg „questo“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **másа** *avv „troppo“* **γȫrjepo** *agg n sg* (amaro); **tá** *agg dim f sg „questa“* **miǵéštra** *sf sg „minestra“* **ne** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **másа γȫrjepa** (amara); **te** *agg dim m sg „questo“* **króx** (T breve) *sm sg „pane“* **ǫ** *clit m sg [„esso“]* **jœ́ = o jœ́** *„è“* **másа γȫrjĕp** *„troppo amaro“*; **té** *art dt/agg dim m sg* **γȫrjepь króx** *„il/questo pane amaro“*
<MS439/g> **Tp. 19. 240.**

3278 téłœ *pron dim m sg „questi qui“* **té** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „sono“* **te** *art dt m sg „i“* **dóbrь** *agg m sg „buoni“*, **debę̄łь** *agg m sg „grossi“* **fažóu** *sm sg* (fasola) *„fagioli“*
<MS439/h> **Tp. 19. 240**

3279 nœ́ *avv neg „no“*, **to** *clit n sg [„esso“]* **nʲć** (T breve) *[→ **bite**[2] neg] vi ind pres 3sg impers „non c'è“* **jœ́dnœ̆γa** *agg idf m Gsg „nessun“* **pьcíčа** *sm Gsg* (R cagnolino)
<MS440/a> **Tp. 19. 240**

3280 ásta *[= **á-** → **al(i)?** avv interr „forse che“ + **sta** → **bite**[1]]* **nosílь** *vi ind pft 2plm* **sȫno** *sn Asg***?** (R trasportavate il fieno?)
<MS440/b> **Tp. 19. 240**

3281 sœ̀r *sm sg*, **nu** *art idt f A* **mœ̀r** *[→ **merva***] sg Asg „una briciola“ = locuz avv [→ **nu mar(u/-uu)**] „un poco“* **sī́ra** *G* (R formaggio) *„di formaggio“*
<MS440/c> **Tp. 19. 240**

3282 sàm bi šьu *vp ind ppft 1sgm „ero andato“* **xodìt** *vi sup „a camminare“* **păr** *prep* **gòšt** *sm [cf frl **par gust**]* (per piacere, per divertimento)
<MS440/d> **Tp. 19. 240**

3283 (R Idea italiana di *it „*madre lingua*“*)
<MS440/e> **Tp. 19. 240**

3284 né *avv neg „non“* **naγœ́j** *vi imper 2sg mod* **ĭtì** *vi inf* = **ejtì dóu** *avv* **po** *prep* **kliétь** *sf Lsg* (non sta *[sta']* lasciar andare giù per la cantina, sc. *[il]* vino)
<MS440/f> **Tp. 19. 240**

3285 tó *clit n sg [„esso“]* **mu** *pron pers Dsg* **jimportá** *vi ind pres 3sg* **loštì** *vp inf* **besiédu** *sf Asg* **tœ́j kь** *[→ **tejke**] locuz cong „come (che)“* **to** *clit n sg* **γrȩ́** *vi ind pres 3sg impers* (gli importa di metter la parola, come va)
<MS440/g> **Tp. 19. 240**

3286 čáča *sm sg* (tata *slov „papà“*, R papà, nonno) = **oṭ́á** (R padre) (R in transizione verso **č**)
<MS440/h> **Tp. 19. 240**

3287 nèsь *[→ **nesti**[3]] vp imper 2sg* **nȫtre** *avv „dentro“* **te** *agg dim m Asg* **plàt** *sm Asg* **an** *cong „e“* **té lonàc** *sm Asg* (R porta via questo piatto e questa pentola)
<MS441/a> **Tp. 19. 240**

3288 Perį (P Pietro, diminutivo, ai bambini) *NP m „Pierino“*; **Perį ó** *inter „oh“* **Perį!**
<MS441/b> **Tp. 19. 240.**

3289 Víḑo *[→ **Uiʒi**] NP m* (Luigi), **ná** *inter „to’“* **pítь** *vi inf* **víncě** *sn Asg* (R Lodovico, dico a te, bevi il vinello!)
<MS441/c> **Tp. 19. 240.**

3290 brǐsatь *vi inf „pulire“*, **pobrǐsatь** *vp inf „pulire“* **tǎwœlu** *sf Asg „il tavolo“*; **sǎn γa** *pron pers m Asg* **vídu** *vi ind pft 1sgm „l’ho visto“* **brísœṭ́** *ger „pulire“* (**ṭ́** *[ṭ́ ?]* = **ṭ́š**) **tǎwœlu**
<MS441/d> **Tp. 19. 241**

3291 čéla *sf sg „l’ape“* **ná** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“]* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **pèč** *sm Asg* (R il pungiglione, P il pungiglione); **čéla ná má dwá** *agg num m „due“* **píča** *du „pungiglioni“*
<MS441/e> **Tp. 19. 241**

3292 Mijúta *NP f*, **ná** *inter „to’“*, **rœčì** *vp imper 2sg*, **kь** *[→ **ke⁶**] cong* **ná** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“]* **opœrœ̀** *vp ind pres 3sg* **tu** *agg dim f Asg* **rútu** *sf Asg* **máma** *sf sg* (R Marietta, di’ alla mamma di lavare questa pezzuola – P straccio)
<MS441/f> **Tp. 19. 241**

3293 rúta *sf sg „straccio“* **alpáj** *cong „oppure“* **stráco** *sm sg „straccio“* – **tœ́** *[→ **to²** + **jœ́** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **na** *art idt f* **rⁱéč** *sf sg „una cosa“* **špǒrka** *agg f sg „sporca“*; **na rⁱéč čísta** *agg f sg „pulita“*
<MS441/g> **Tp. 19. 241**

3294 kópa *sf sg* **sɛ́na** *sn Gsg* (P un covone di fieno)
<MS441/h> **Tp. 19. 241**

3295 dǎn *agg num m „un“* **facolèt** *sm sg „fazzoletto (copricapo)“* **é** *vi ind pres 3sg „è“* **čarńóu** (T dittongo breve) *agg m sg „rosso“*; **té** *[→ **to²** + **je** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **na** *art idt f „uno“* **rúta** *sf sg „straccio“ [cf → 3292]* **čarńelà** *„rosso“* **ot** *prep „di“* **kàrvь** *sf Gsg* (P sangue)
<MS442/a> **Tp. 19. 241**

3296 té *[→ **to²** + **je** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **na** *art idt f uno“* **rúta** *sf sg „straccio“* **čarńelà** *„rosso“* **ot** *prep „di“* **kàrvь** *sf Gsg* (P sangue); **krí** (P sangue)
<MS442/b> **Tp. 19. 241**

3297 na *prep* **té** *agg dim m Asg* **krœj** *sm Asg* (di *[da]* questa parte)
<MS442/c> **Tp. 19. 241**

3298 ne típi *vi imper neg 2sg* (non sta *[sta’]* toccare) *„non toccare“*; **ne típi** *„non toccare“* **táγá** (T entrambe ugualmente accentate) *pron dim n Gsg „questa cosa“*; **ne típita** *2pl „non toccate“*, **on** *pron pers m sg „egli“* **típa** *ind pres 3sg „tocca“* **tᵘó** *pron dim n Asg „questa cosa“* – **…**
<MS442/d> **Tp. 19. 241.**

3299 … ne típita *vi imper neg 2pl „non toccate“*, **on** *pron pers m sg „egli“* **típa** *ind pres 3sg „tocca“* **tᵘó** *pron dim n Asg „questa cosa“* – **tlé** *avv „qui“* **tœγa** *agg dim m Gsg* **núnca** *sm Gsg* **nᵘǿš** *sm Asg* (R tocca il coltello di questo zio); **ón ṭ́e** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg mod* **tǐpatь** *inf* **tɛx** *art dt m Gpl* **drúzьx** *pron idf m Gpl* **rœ́čь** *sf Apl* (vuol toccare le cose degli altri)
<MS442/e> **Tp. 19. 241.**

3300 ón *pron pers m sg „egli“* **ṭ́e** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg mod* **tǐpatь** *inf* **tɛx** *art dt m Gpl* **drúzьx** *pron idf m Gpl* **rœ́čь** *sf Apl* (vuol toccare le cose degli altri); **ój jœ** *[→ **o²** clit m sg+ **j jœ** → **bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **própi** *avv „proprio“* **kurjóuzǫ** *agg m sg „curioso“* **ná** *[= **na** → **o²** clit f sg [„essa“]* **jœ** **própi kurjóuzna** *f „curiosa“*
<MS442/f> **Tp. 19. 241.**

3301 sǎń γa *pron pers m Asg* **vídъu** *vi ind pft 1sgm* **tǐpœṭ́** *vi ger* (R l’ho visto toccare)
<MS442/g> **Tp. 19. 241**

3302 zakuó *avv interr* **sœ̆** *pron rifl A* **ne** *avv neg „non“* **umǐtь** *vp inf „perché non lavarsi“* (perché non tu ti hai lavato *[perché non ti sei lavato?]*), **bⁱéžь** (T **z** tendente a **ž**) *vi imper 2sg „corri/vai“* **sklœ̄to** *avv „in fretta“* **umǐⁱsœ** *[= **umǐⁱ** imper 2sg+ **sœ** pron rifl A] „lavati“*, **kè** *[→ **ke³**] cong „poiché“* **sĭ** *vi ind pres 2sg „sei“* **čàr** *agg m sg „nero“*, **tœ́j** *cong „come“* **kotóu** *sm sg „il paiolo“*
<MS442/h> **Tp. 19. 241**

3303 ó *[→ **on²**] pron pers m sg* **j jœ̆** *[→ **bite²**] vi ind pres 3sg* **próṕi** *avv* **s** *[→ **z/s**] prep „di“* **tœ́γalœ̆** *agg dim m Gsg* **bórka** *sm Gsg* (lui è proprio di questo borgo)
<MS443/a> **Tp. 19. 242.**

3304 on *[→ **o²** clit m sg] [„egli“]* **nⁱé** *[→ **bite¹** neg]* **mъu** *[→ **morieti**] vi ind pft 3sgm mod* **obriéstь** *vp inf* **krúxa** *sm Gsg* **druzdié** *avv* (non poteva trovar pane in altro luogo)
<MS443/b> **Tp. 19. 242**

3305 **tǽ** *[→ **to²** + **jǽ** → **bite²**] vi ind pres 3sg impers „è“* **dœlǽč** (T **œ** breve) *avv „lontano“*, **tó jœ dwáredь** *agg num indecl [= „due file/ ordini di dieci covoni“]* **ḿij** *sf Gpl* **xodá** (T **á** breve) *sm Gsg* (20 miglia di cammino)
<MS443/c> **Tp. 19. 242.**

3306 **stažǽ** *sn sg*, **nó** *agg num n „uno“* **stažǽ** *„stollo“*, **kь** *pron rel* **to** *clit n sg [„esso“]* **sœ̆** *pron impers* **narœ̆ja** *vp ind pres 3sg* **sœ̆no** *sn Asg* **ókъu** *prep* **ńeγǎ** *pron pers n Gsg* (un medile *[= frl **medîl** „stollo“]*, che si fa il fieno intorno a lui *[attorno al quale si sistema il fieno]*). **…**
<MS443/d> **Tp. 19. 242.**

3307 **…** **dvié** *agg num n „due“* **štažé** *[→ **staže**] sn pl „stolli“*, **trí** *„tre“* **štǒža** *pl „stolli“* **alĭpáj** *cong „oppure“* **trí štǎža**; **pét** *„cinque“* **štǒš** *Gpl „stolli“* **alpáj pét štažé** **(T št = st** tendente a **št** – R **s** con una certa aspirazione, tendenza a sostituirla con il nesso **št** – cf. **št** in **štíri** *„quattro“ [= → **štiri**]*)
<MS443/e> **Tp. 19. 242.**

3308 **kí** *pron interr* **omá** *[→ **o²** clit m sg + **má** → **mieti**] vi ind pres 3sg* **róžu pílu** *sf Asg***?** (chi ha la rosa pila? *[la risipola]*); **róža píla tǽ** *[→ **to²** + **jǽ** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **ta** *agg dim f sg „quella“* **bóu** *sf sg „malattia“*, **kè** *pron rel „che“ [= „per cui“]* **nu** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **wàržeju** *vp ind pres 3pl „gettano“* **tœ** *art dt f Asg* **hàrženœ** *agg f Asg* **mœ̆ku** *sf Asg „la farina di segale“* **tà** *part raff* **na** *prep „sul“* **muzǹk** *sm Asg „viso“* **ánu** *cong „e“* **nù** (**nœ́**) **omoužœ̆** (T **z** tendente a **ž**) *„spruzzano“ [lett: „mungono“]* **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **mliékan** *sn Ssg „il latte“* **žœ́škĭn** (**œ̆**) *agg Ssg „di donna“*
Per ***omoužœ̆*** *cf Plet I: 826, sotto la voce **omólsti**, **omólžem** „abmelken“.*
<MS443/f> **Tp. 19. 242.**

3309 **nà** *clit f sg [„essa“]* **omouzá** *ind pres* (P spruzza, 3 sing.)
<MS443/g> **Tp. 19. 242**

3310 **f́íγa** *[→ **fíga**] sf sg* (P fico *[frutto]*), **f́íγœ̆** *pl* (P fichi)
<MS443/h> **Tp. 19. 242**

3311 **čer^{i}éšńa** *sf sg „il ciliegio“* **na** *[→ **o²** clit f sg] [„esso“]* **d^{i}éla** *vi ind pres 3sg „fa“* **čer^{i}éšńœ̆** *sf Apl „le ciliege“*; **l^{i}éska** *sf sg „il nocciolo“* **na d^{i}éla l^{i}éšnĭkœ̆** *„le nocciole“*; **γrúška** *sf sg „il pero“* **na d^{i}éla γrúškœ̆** *„le pere“*; **jáblь** *sf sg „il melo“* **na d^{i}éla jábœka** *sn Apl „le mele“* (R **„sadje“** *sn sg „frutta“* non si usa *[cf → 3080]*) **…**
<MS444/a> **Tp. 19. 242.**

3312 **číspa** *sf sg* **na** *[→ **o²** clit f sg] [„esso“]* **d^{i}éla** *vi ind pres 3sg „fa“* **číspœ̆** *sf Apl „le susine“*; **oràx** *sm sg „il noce“* **on** *[→ **o²** clit m sg] [„esso“]* **d^{i}éla or^{i}éxœ̆** *sm Apl „le noci“*
<MS444/b> **Tp. 19. 242.**

3313 **nàs** *avv* **te** *[→ **to²** + **je** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **sabóta** *sf sg* (R oggi è sabato); **zájtra** *avv „domani“* **to** *clit n sg [„esso“]* **ćé = ṭ́é** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **bьtì** *[→ **bite²**] inf = „sarà“* **nedœ̆ja** *sf sg „domanica“* **á** *cong „e“* **ondą̀** *avv „dopodomani“* **pandœ̆jak** *sm sg „lunedì“*
<MS444/c> **Tp. 19. 243.**

3314 **tá** *part raff* **na** *prep* **wàrščĭṭ́e** *OR sm Lsg „sul M. Uorsic [„sulla collinetta“]*; **tá na wàrxu** *OR sm Lsg „sul M. Uorch [„sulla collina“]“* (R colline confinanti – P colline confinanti – **„wàrx“** è più alta di **„wàrščĭṭ́“**)
<MS444/d> **Tp. 19. 243**

3315 **dráx** *agg m sg* (caro); **nǽ** *[→ **o²** clit f sg + **jǽ** → **bite²** vi ind pres 3sg]* **drāγá** *agg f sg* (è cara), **ta** *art dt f sg* **dráγa mœ̆ka** *„la farina cara“*; **nǽ drǎγa**, **mœ̆ka** *„è cara la farina“*
<MS444/e> **Tp. 19. 243**

3316 **xúm** *sm sg* (R collina, *it* una collina, **„čuk“**). **xumìṭ́** *sm sg „collinetta“*, **tá** *[→ **ta³**] prep* **nu** *art idt m L* **xúmu** *L „su una collina“*, **= tá** *part raff* **na** *prep* **xumíṭ́ь** *L „sulla collinetta“*
<MS444/f> **Tp. 19. 243**

3317 **Tijpájskœ̆** *ETN agg n sg* **poudné** *sn sg* (mezzogiorno di Taipano *[Taipana]*)
<MS444/g> **Tp. 19. 243**

3318 **k^{u}ó?** *[→ **ka?**] pron interr* (cosa?)
<MS444/h> **Tp. 19. 243**

3319 Imper. 2 pl. **písajta** *vi „scrivete“* (scriver ta *[scriverta = it **scrivete**]*) **šé** *cong „anche“* **Maríjœ** *NP f A „Maria“* **Pàr** *[= **par**] prep* **Ričótě** *NC m Lsg „(quella) dei Riciòt [„ricciuti“]“* (sopran.) *[per „soprannome“ cf → 2240]*; **píšьj** (Imperat. s. 3.) *imper 2sg estesa alla 3sg* „scriva“*
** Cf → 7.*
<MS445/a> **Tp. 19. 243**

3320 **daúr** *prep* **wášœγa** *agg poss m Gsg* **svéta** *sm Gsg* **Tálja** *TOP sf sg* **ne** *[→ **o²** clit*

*f sg + **je** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **málo** *avv* **popolȧ́na** *agg f sg* (in confronto del vostro paese l'Italia è poco popolata)

<MS445/b> **Tp. 19. 243.**

3321 **tó** *clit n sg [„esso“]* **jœ** *[→ **bite²**]* **dą̀** *agg num m „un“* **γabàr** (gaber *slov „carpino“*) (ital. ciámaro – čámaro *[= frl **zàmar**]*); **sŭ** *vi ind pres 3pl „sono“* **dwá** *„due“* **γabrà** *du „carpini“*, **trí** *A „tre“* **γabrȍ** *Apl „carpini“*, **tàrjь γabrì** *„tre carpini“*, **pét** *„cinque“* **γabrȩ́** *Gpl „carpini“*

<MS445/c> **Tp. 19. 243.**

3322 **γàrt** *agg m sg* **pajȉs** *sm sg* (brutto, cattivo paese)

<MS445/d> **Tp. 19. 243**

3323 **tá** *part raff* **păr** *[→ **par¹**] prep* **xliévȍ** *sm Lsg* (presso la stalla) **mi** *pron pers pl „noi“* **dⁱémo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **pàr** *„per“ [→ **par²**]* **nьj** *art idt f Lsg „una“* **štáncji** *sf Lsg „stanza“*, **kè** *pron rel „che“* **tȍ** *[→ **to²** + **jȍ** → **bite²**] vi ind pres 3sg „c'è“* **nȍtrȍ** *avv „dentro“* **bláγo** *sn sg* (R bestiame) *= „in cui c'è il bestiame“*

<MS445/e> **Tp. 19. 243**

3324 **γnuój** *sm sg* (R letame, *it* lettame *[letame]*) – **dą** *agg num m „un“* **kóp** *sm sg „mucchio“* **γnója** *G „di letame“*; **tùu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **γnojȍ** *L* (nel lettame) (R anche **o̱** leggermente accentata)

<MS445/f> **Tp. 19. 243**

3325 **jŭžĭna** *sf sg „il pranzo“* **ná** *[→ **o²** clit f sg] [„esso“]* **sě** *pron passvt* **jⁱé** *vi ind pres 3sg „si mangia“* **tá o poudné** *locuz avv „a mezzogiorno“*; **obȍt** *sm sg „la colazione“* **ǫ́** *[→ **o²**] clit m sg [„essa“]* **sě jⁱé zjŭtra** *avv „la mattina“*, **ą́** *[→ **anu**] cong „e“* **vьčȍrja** *sf sg „la cena“* **zvȍčȍr** *avv „la sera“*

<MS445/g> **Tp. 19. 244**

3326 **rák** (T breve) *sm sg* (R gambero), **dwá** *agg num m „due“* **rȧ́ka** *du „gamberi“*; **tàrjь** *„tre“* **rȧ́kь** *pl „gamberi“*, **trí** *A „tre“* **rȧ́kȍ** *Apl „gamberi“*, **pét** *„cinque“* **rákȍ** *Gpl „gamberi“*

<MS445/h> **Tp. 19. 244**

3327 **tⁱé** *avv raff „là“* **pod** *prep* **rȍbą** *sm Ssg* (sotto la montagna); **tĭu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **dolínȍ** *sf Lsg* (nella valle)

<MS446/a> **Tp. 19. 244**

3328 (Taipana = Monteaperto *[Monteaperta]*) **tó** *clit n sg [„esso“]* **jě** *vi ind pres 3sg „è“* **wsé** *pron idf n sg* **dno** *pron dim n = locuz avv „tutt'uno“*; **tùu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „a“* **Čarnȩ́jь** *TOP sf Lsg „Cergneu superiore“* **nú** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **majȍ** *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl „hanno“* **jezìk** *sm Asg „una lingua“*

<MS446/b> **Tp. 19. 244**

3329 **… tùu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „a“* **Čarnȩ́jь** *TOP sf Lsg „Cergneu superiore“* **nú** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **majȍ** *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl „hanno“* **jezìk** *sm Asg „una lingua“* **alpáj** *cong „oppure“* **lьńgàč** *sm Asg „linguaggio“* **tœj** *cong „come“* **mí** *pron pers pl „noi“*, **nómȍ** *avv „soltanto“* **nú** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **majȍ dostì** *avv* **besⁱȩ́t** *sf Gpl „molte parole“* **lȧ́škьx** *ETN agg f Gpl „friulane“*, **vìť** *avv comp „più“*, **kuj** *cong „di“* **mí** *„noi“*; **… tùu** *„a“* **Karnícax** *TOP sf Lplt „Monteprato [„tonfani“]“* **…**

<MS446/c> **Tp. 19. 244.**

3330 **… tùu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „a“* **Karnícax** *TOP sf Lplt* (Monte di Prato *[Monteprato] [„tonfani“]*); **ǫ́** *[→ **o²**] clit m sg [→ **lьńgàč** „essa lingua“]* **jimьtá** *vi ind pres 3sg* (imita) **bȍj** *avv comp „più“* **náš** *agg poss m Asg „la nostra“* **jezìk** = (T tendente verso „**jezȅk**“) *sm Asg „lingua“* **kúj** *cong „che“* **čarnéjskь** *ETN agg sost m sg „quella di Cergneu“*; **tùu** *„a“* **Subídu** *TOP sm Lsg „Subit“* **…**

<MS446/d> **Tp. 19. 244.**

3331 **… tùu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „a“* **Subídu** *TOP sm Lsg „Subit“* **nú** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **majȍ** *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl „hanno“* **náš** *agg poss m Asg „la nostra“* **jezìk** *sm Asg „lingua“*, **má** *cong „ma“* **nu** *art idt f A* **mekı̨** *sf Asg = locuz avv* (un pochetto *[lett „un briciolo“]*) **bȍj konȧ́jskь** *ETN agg sost comp m Asg „più simile a quella di Canale“* (di Canale *[area tra Bergogna e Plezzo: cf → 3631-3632]*); **tùu** *„a“* **Čanⁱébȍlь** *TOP sf Lsg „Canebola“* **…**

<MS446/e> **Tp. 19. 244.**

3332 **… tùu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „a“* **Čanⁱébȍlь** *TOP sf Lsg „Canebola“* **nú** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **majȍ** (T **ȍ** breve) *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl „hanno“* **jezìk** *sm Asg „una lingua“* **kraňolı̨** *ETN agg m Asg „carniolina/slovena“* **nu mȧ̀r** *locuz avv „un poco“*, **meškлečą̀** *agg m sg* (mischio *[misto]*, mescolato) *„mescolata“*

[cf frl ***mescolât****]*; **… tъu** *„a“* **Bri̊ézjax** *TOP sn Lpl „Montemaggiore [„boschi di betulle“]“* **…**

<MS446/f> **Tp. 19. 244.**

3333 … tъu *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****] prep „a“* **Bri̊ézjax** *TOP sn Lpl „Montemaggiore [„boschi di betulle“]“* **nú** *[→* ***o²****] clit m pl [„essi“]* **majǿ** *[→* ***mieti****] vi ind pres 3pl „hanno“* **bǿj debòu** *agg comp m Asg* **jezȉk** *sm Asg „una lingua più grossolana“*, **kœj** *cong „di“* **mí** *pron pers pl „noi“*, **nú wliekǿ** *vi ind pres 3pl „trascinano“* **besiédœ** *sf Asg „la parola“*; **tъu** *„a“* **Viškuóršь** *TOP sf Lsg „Monteaperta“* **nú majǿ škwáži̇** *avv „quasi“* **tœj** *cong „come“* **mí** *„noi“* **…**

<MS446/g> **Tp. 19. 244 - 245**

3334 … tъu *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****] prep* **Viškuóršь** *TOP sf Lsg „a Monteaperta“* **nú** *[→* ***o²****] clit m pl [„essi“]* **majǿ** *[→* ***mieti****] vi ind pres 3pl „hanno“* **škwáži̇** *avv „quasi“* **tœj** *cong „come“* **mí** *pron pers pl „noi“*, **maṅgári** *inter „magari“* **tákо** *avv „così“* **nǿ** *avv neg „no“ [cf frl* ***magàri-cussì-nò****]*, **kì** *[→* ***ke³****] cong „poiché“* **sœ** *vi ind pres 3pl „sono“* **γárdь** *agg m pl* **kújntrь** *prep* **ną̣** *pron pers Dpl* **Tijpấńanǫ̨** *ETN sm Dpl „di Taipana“*, **–tǿj** *cong* **te** *art dt m sg „il“* **zelǿnь** *agg m sg* **xudíṭ̓** *sm sg* (cattivi verso di noi, come un diavolo verde)

<MS446/h> **Tp. 19. 245.**

3335 są̃ γa *pron pers m Asg* **sriétu** *vp ind pft 1sgm „l'ho incontrato“* **tъu** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****] prep* **Torlấně** *TOP sm Lsg* (in Torlano)

<MS447/a> **Tp. 19. 245.**

3336 (**za**) *prep „per“* **põšjast** *sf Asg „il raffreddore“* = **nāxót** *sm sg* = **rafredǿr** *sm sg* **sě** *pron impers* **mǿre** *[→* ***morieti****] vi ind pres mod 3sg „(lo) si può“* **γnátь** *vp inf „debellare“* **ta** *part raff* **z** *[→* ***s/z/ʒ****] prep „con“* **ví̄ną** *sm Ssg „il vino“* **vriélin** *agg m Ssg „bollente“*, **zavriétin** (T **t** tendente a **ť**) *ppp/agg m Ssg „bollito“* **ánu** *cong „e“* **mást** *sf N/Asg „il burro“* **nǿtrě** *avv „dentro“*

<MS447/b> **Tp. 19. 245**

3337 mást *sf sg* (buttiro *[burro]*) = **špǿjγa** *sf sg* (R indistinti a „Montemaggiore“)

<MS447/c> **Tp. 19. 245.**

3338 mást *sf sg „il burro“* **to** *clit n sg [„esso“]* **jǿ** *vi ind pres 3sg „è“* **veraméntrь** *avv „invero“* **špǿjγa** *sf sg „burro“* **rastấjčěna** *ppp/agg f sg „sciolto“* **alpáj** *cong „oppure“* **stõpjœná** *ppp/agg f sg „liquefatto“* = **… áli** *cong „oppure“* **ta** *art dt f sg* **drúγa** *pron idf f sg „l'altro [=* ***mast****]“* **juštẽs** *avv „lo stesso/ugualmente“* (Montemaggiore)

<MS447/d> (**? Taip.**) **Brez. 19. 245.**

3339 špǿjγa *„il burro“* **ta** *agg dim „quello“ sg* **fréska** *agg f sg „fresco“* **zγoni̊ẽγana** *ppp/agg* = **zγoni̊ẽγana** (zonegana *slov „cosato/fatto“*) (zonegana) = (**baštída**) **imbaštída** *ppp/agg „fatto“ [cf frl* ***imbastî*** *„imbastire/fare“]* (**glix** *avv* **početa** *ppp/agg f sg „appena fatto“*) = **rą̃ᵐ** = **rám** *avv* **poččta** (ravno početa *slov „appena fatto“*)

<MS447/e> **Tp. 19. 245.**

3340 … špǿjγa … = (baštída) imbaštída (glix početa) = rą̃ᵐ = rám poččta (ravno početa) *[cf → 3339]*

<MS447/f> **Tp. 19. 245**

3341 oni̊ẽγatь *vi inf „cosare“*

<MS447/g> **Tp. 19. 245**

3342 Nedíža *IDR sf sg* (Natisone)

<MS447/h> **Tp. 19. 245**

3343 rœžьnấtь *vi inf „parlare“* = **čœkœrấtь** *vi inf „parlare“*

<MS448/a> **Tp. 19. 245**

3344 náš *agg poss m sg „la nostra“* **jezȉk** *sm sg „lingua“* **ǫ** *[→* ***o²****] clit m sg [„essa“]* **jǿ** *vi ind pres 3sg „è“* **bǿj debòu** *agg comp m sg „più grossolana“*, **kǿj** *cong „di“* **Tijpájskь** *ETN agg sost m sg „quella di Taipana“*, **má** *cong „ma“* **ǫ** **mǿre** *[→* ***muorati****] vi ind pres 3sg mod „deve“* **bьtȉ** *vi inf „essere“* **bǿj debòu zǿ** *[→* ***za²****]* **ki** *[→* ***ki¹⁴****] locus cong [→* ***zak(i)¹****] „poiché“* **mí** *pron pers pl „noi“* **sǿmo** *vi ind pres 1pl „siamo“* **Bri̊ẽžanь** *ETN sm pl „(abitanti) di Montemaggiore“*, **zǿ kĭ sœ̃mó tá** *part raff* **pod** *prep* **nǿ** *art idt f Ssg* **γorõ** *sf Ssg* (R sotto un monte)

<MS448/b> **Brez. 19. 246.**

3345 kramp̊ér *sm sg* (le patate)

<MS448/c> **Brez. 19. 246.**

3346 je *vi ind pres 3sg „è“* **tákо** *avv „così“* **delčč** *avv „lontano“* **ánu** *cong „e“* **sǎm bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **tъu** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****] prep „in“* **tấcьx** *agg dim m Lpl „tali“* **pajízax** *sm Lpl „paesi“*, **ki** *[→* ***ke²****] cong „che“* **ni̊é** *avv neg „non“* **są** = *[→* ***bite¹****]* **še** *cong/avv*

móu *[→ **mieti**] vi ind pft 1sgm* **pastḗjъ̏** *sf Gsg „avevo neppure un letto“*
<MS448/d> **Brez. 19. 246.**

3347 téle *agg dim f pl „questi qui“* **su** *vi ind pres 3pl „sono“* **zdr^{i}élъ̏** *agg f pl „maturi“* **fíγъ̏** *[→ **fíga**] sf pl „fichi“* (P fico *[frutto]*), **fíγъ̏** *pl* (P fichi)
<MS448/e> **Tp. 19. 246**

3348 kjúč *sm sg* (R chiave, *it* chiave), **dwá** *agg num „due“* **kjū̃ča**, (T **ū̃** tendente a **ú**) *du „chiavi“*; **tàrjь** *„tre“* **kjū̃čь** (T **ū̃** tendente a **ú**) *pl „chiavi“*
<MS448/f> **Tp. 19. 246.**

3349 na *art idt f* **stȍpa** *sf sg* (un mortaio), **kì** *pron rel „che“ [= „nel quale“]* **to** *clit n sg [„esso“]* **sě** *pron impers „si“* **nȍtrъ̏** *avv „dentro“* **toučȍ̀** *vi ind pres 3sg „pesta“* **tobàk** *sm Asg „il tabacco“*; **pét** *agg num „cinque“* **stȍp** *Gpl* (5 mortaji *[mortai]*)
<MS448/g> **Tp. 19. 246.**

3350 b^{i}éži *vi imper 2sg* **stărγàt** *vi sup* **kramp^{i}ér** *sm Asg* (va a rassar *[= frl **rassâ**]* le patate *[va' a raschiare le patate]*)
<MS448/h> **Tp. 19. 246.**

3351 ál *avv interr „forse che“* **ćьmó = ṭ'ьmó** *[→ **tiet**] vi ind pres 1pl mod „vogliamo“* **stărγā́tь** *vi inf „raschiare“* **kramp^{i}ḗr** *sm Asg „le patate“***? sàń γa** *pron pers m Asg* **vídu** *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“* **stàrγωć** *ger „raschiare“* **kramp^{i}ḗr** (R **ḗ**, non **ḗ** e neppure **ṭ'**)
<MS449/a> **Tp. 19. 246.**

3352 pjū́će *sf plt*, **né** *agg num f plt* **pjū́će** *[„un polmone/un paio di polmoni“ ?]*, **tъ̀u** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep „nei“* **pjū́ćax** *L* (R polmoni, P polmoni); **na** *[= **na** → **o**^{2} clit f sg + **je** → **bite**^{1}]* **m^{i}éla** *vi ind pft 3sgf „aveva“* **bóu** *sf Asg „una malattia“* **ta** *agg dim f sg „questa“* **óuca** *sf sg „pecora“* **tъ̀u pjū́ćax**
<MS449/b> **Tp. 19. 247.**

3353 ta *agg dim f sg* **drúγa** *pron idf f sg* **kadá** *avv interr* **ne** *[= **na** → **o**^{2} clit f sg + **je** → **bite**^{1}]* **šlá** *vp ind pft 3sgf***?** (R quest'altra) (quell'altra quando è andata *[= quando è morta]*?)
<MS449/c> **Tp. 19. 246.**

3354 pou *avv „un mezzo“* **fúnta** *sm Gsg „di libbra“* **tobā́ka** *sm Gsg* (R ½ libbra di tabacco)
<MS449/d> **Tp. 19. 247**

3355 zapī́šete *vp ind fut 2 pl 'di cortesia'* **káko** *agg idf f Asg* **ćártω** *sf Asg* (P Lei coprirà di scrittura un po' di carta/scriverà su un po' di carta)
<MS449/e> **Tp. 19. 247.**

3356 žmílca *sf sg* (ital. smilza *[= frl **smìlze**]*, T milza, P milza, R milza). **jḗtra** *sn plt „fegato“*, **…**
<MS449/f> **Tp. 19. 247.**

3357 jḗtra *sn plt „fegato“*, **tъ̀u** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep „nel“* **jḗtrax** *L* (R fegato, P fegato); **trī́pъ̏** *sf plt „trippe“*, **…**
<MS449/g> **Tp. 19. 247.**

3358 trī́pъ̏ *sf plt*, **tъ̀u** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep „nelle“* **trípax** *L „trippe“* (ital. tripa *[trippa]*, P trippe)
<MS449/h> **Tp. 19. 247**

3359 ^{d}na *agg num f* **úra** *sf sg* **čā́sa** *sm Gsg* (un ora *[un'ora]* di tempo); **né** *[= **na** → **o**^{2} clit f sg + **jé** → **bite**^{2}] vi ind pres 3sg „è“* **^{d}na úra tī́mpa** *sm Gsg „di tempo“* **= čā́sa** *sm Gsg*, **ké** *[→ **ki**^{11}] cong* **nœ šlá** *vp ind pft 3sgf* (R da quando se n'è andata)
<MS450/a> **Tp. 19. 247.**

3360 dóupuj *[→ **dol**^{2} + **puj** → **iti** vp imper 2sg]* (vieni giù) (R vieni qua); **ćé** *[→ **če**^{2}] cong „se“* **lĭ** *part avv „solo“* **nȍ** *avv neg „no“ = avv „sennò/altrimenti“*, **tь** *clit sg [„tu“]* **ćéš** *vi ind pres 2sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **jьx** *[→ **on**^{2}] pron pers f Gpl „le“* **jḗtь** *vp inf „prendere“= „ne prenderai“* (R **ć** generalizzata a Taipana)
<MS450/b> **Tp. 19. 247.**

3361 tó *clit n sg [„esso“]* **zwoní** *vi ind pres 3sg impers* **γrωžā́rixa** *[= **γ-** → **k**^{7}***/h/g** prep „per“ + **rωžā́rixa** sm Gsg [A ?]]* (il suona il rosario); **pó** *prep „dopo“* **rωžā́rixu** *Lsg „il rosario“* **ná** *[→ **o**^{2} clit f sg] [„essa“]* **ćе** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **bьtì** *vi inf „essere“ = „ci sarà“* **Ave** *inter* **Maríja** *NP f = „l'avemaria“*; **tó zwoní Tijpájske** *ETN agg n sg* **poudné** *sn sg „suona il mezzogiorno di Taipana“*
<MS450/c> **Tp. 19. 247.**

3362 Tijpána *TOP sf sg* **na** *[→ **o**^{2} clit f sg] [„essa“]* **má** *vi ind pres 3sg „ha“* **trí** *agg num m A „tre“* **zwȍnъ̏** *sm Apl „campane“*, **té** *art dt m sg „la“* **velíkь** *agg sost m sg „grande“* **tēžī́** *vi ind pres 3sg „pesa“* **ósenā́st** *„diciotto“* **čentenárjъ̏** *[**čentenár** = frl] sm Gpl „centinaia“* **ȍnu = ánu** *cong „e“* **póu** *avv „mezzo“*, **te sr^{i}édńь** *agg sost m sg*

„la centrale/quella di mezzo“ **ón** *[→ **o**² clit f sg] [„essa“]* **tēžī** **štⁱćrināst** *„quattordici“* **čentenárjč̆**, **…**
(P continua)

<MS450/d> **Tp. 19. 247.**

3363 (**zwőnč̆** *sm Apl „campane“ [cf → 3362]*) **…** **te** *art dt m sg „la“* **srⁱédńь** *agg sost m sg „la centrale/quella di mezzo“* **ón** *[→ **o**² clit f sg] [„essa“]* **tēžī** *vi ind pres 3sg „pesa“* **štⁱćrināst** *„quattordici“* **čentenárjč̆** *[**čentenár** = frl] sm Gpl „centinaia“*, á *[→* **ánu***] cong „e“* **te** **mǻlь** *„la piccola“* **dánāst** *„undici“* **čentenárjč̆** **ánu** *cong „e“* **štⁱćrināst** *„quattordici“* **líbăr** *sf Gpl „libbre“*

<MS450/e> **Tp. 19. 247.**

3364 **te** *art dt m sg* **nímajšь** *agg superl relativo sost m sg* (il piu *[più]* piccolo); **té niγᵘćršь** *agg superl relativo sost m sg* **= te nívénčь** (il più grande)

<MS450/f> **Tp. 19. 247.**

3365 **œ** *[= **jœ** → **bite**¹]* **jáu** *[→ **djati**] vp ind pft 3sgm „ha detto“* **wčéra** *avv „ieri“* **menè** *pron pers Dsg „a me“*, **kь** *[→ **ke**²] cong „che“* **matè** *[→ **mieti**] vi ind pres 2pl ‘di cortesia’ mod „avete/ha“* **príjtь** *vp inf „da venire“* **=** **ǫ** *[→ **o**² clit f sg] [„egli“]* **œ** **jáu** (djal *[slov = **dejal**] ppa m sg „detto“*)

<MS450/g> **Tp. 19. 248**

3366 **á** *avv interr „forse che“* **ste** **ćœkœróu** *vi ind pft 2pl ‘di cortesia’ „avete/ha parlato“* **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **nášьn** *agg poss m Ssg „il nostro“* **segretárixăn** *sm Ssg „segretario“*; **sᵇmo** *[→ **bite**¹]* **mǿ** *[→ **on**²] pron pers m Dsg „gli“* **storlì** *vp ind pft 1plm „abbiamo formulato“* **nǿ** *art idt f A* **akűžu** *sf Asg „un’accusa“* **dóu** *[→ **dol**² + **u**¹] locuz prep „giù“* **prefetúru** *sf Asg „alla prefettura“*, **sē̆dą** *agg num „sette“* **kǫsejǿrjč̆** *sm pl „consiglieri“* **…**

<MS450/h> **Tp. 19. 248**

3367 **…** **sᵇmo** *[→ **bite**¹]* **mǿ** *[→ **on**²] pron pers m Dsg „gli“* **storlì** *vp ind pft 1plm „abbiamo formulato“* **nǿ** *art idt f A* **akűzu** *sf Asg „un’accusa“* **dóu** *[→ **dol**² + **u**¹] locuz prep“giù alla“* **prefetúru** *sf Asg „prefettura“*, **sē̆dą** *agg num „sette“* **kǫsejǿrjč̆** *sm pl „consiglieri“*, **kì** *pron rel „che“* **ćьmó** *[→ **tiet**] vi ind pres 1pl mod „vogliamo“* **γa** *pron pers m Asg* **mⁱétь** *vi inf „averlo“* **wìn** *[→ **uon**¹]* **s** *locuz prep „fuori da“* **Plœštíšč** *TOP sn Gplt „Platischis“* **za** **ǿu** **ké** *locuz cong [→ **zauoj(o) k**] „per il fatto che“* **œ** *[= **jœ** → **bite**¹]* **nan** *pron pers Dpl „ci“* **snⁱédъu** *vp ind pft 3sgm „ha mangiato“* **sóutč̆** *sm Apl „i soldi“* **kómunskē̆x** *agg sost m Gpl „di quelli del comune“* **–**

<MS451/a> **Tp. 19. 248.**

3368 **štumą** *vi ind pres 1sg „mi stupisco“*, **kь** *[→ **ke**²] cong „che“* **né** *avv neg „non“* **píšete** *vi ind pres 2pl ‘di cortesia’ „scriviate/scriva“* **s** *prep „con“* **pénu** *sf Ssg „la penna“*, **má** *cong „ma“* **tᵘolœ́** *pron dim n Asg „questa cosa qui“* **ćetœ́** *vi ind pres mod [→ **tiet** + inf = fut]* **redűžitь** *inf = „la volgerete/volgerà“* **sóuse** *agg n Asg „tutta“* **ímbele kópje** *[→ **biela kópja**: = frl **in bièle còpie** prep + agg + sf sg] „in bella copia“*, **kar** *cong „quando“* **bǿtč̆** *vi ind fut „sarete/sarà“* **tću** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep „nel“* **wǻšьn** *agg poss m Lsg“Vostro/Suo“* **pajízē** *sm Lsg „paese“*

<MS451/b> **Tp. 19. 248.**

3369 **štumą** *vi ind pres 1sg* (stimo) (mi meraviglio) **= sè** *pron rifl A* **marveją** *vi ind pres 1sg „mi meraviglio“*

<MS451/c> **Tp. 19. 248**

3370 **Plœštíšččńь** *ETN sm pl* (abitanti di Platischis); *ETN sm pl „gli abitanti“* → **Brⁱéžččńь** *„di Montemaggiore“*, **Tijpǻńččnь** *„di Taipana“*, **Vizǿnćččnь** *„di Chialminis“*, **Rœmǻnʒččnь** *„di Ramandolo“*, **Torlǻńœnь** *„di Torlano“*, **Ńⁱémńččnь** *„di Nimis“* **…** -

<MS451/d> **Tp. 19. 248**

3371 **…** *ETN sm pl „gli abitanti“* → **Torlǻńœnь** *„di Torlano“*, **Ńⁱémńččnь** *„di Nimis“*, *ETN sm pl* → **Rűšь** (R russi), **Prűšь** (Prussiani), **Frančéjzь** *„francesi“*, **Špańűlь** *„spagnoli“*, **Inglēzь** *„inglesi“*, **Tűrkь** *„turchi“*, **Krowǻtь** *„croati“*, **Todēskjč̆** *„tedeschi“*, **Ónʒarēzь** *„ungheresi“*, **…**

<MS451/e> **Tp. 19. 248**

3372 **…** *ETN sm pl* → **Todēskjč̆** *„tedeschi“*, **Ónʒarēzь** *„ungheresi“*, **Zvīcarjč̆** *„svizzeri“* **= alīpúr** *cong „oppure“* **Zvicarǻńь**, **Polǻkь** *„polacchi“*, **Boēmь** *„boemi“*, **Pēmь** *„polacchi“* **Pēmь nь** *[→ **o**²] clit m pl [„essi“]* **sǿ** *[→ **bite**²] vi ind pres 3pl „sono“* **Polǻkь** – **tó** *clit n sg [„esso“]* **je** *vi ind pres*

3sg „è“ **wsé** *pron idf n sg* **dnò** *pron dim n = locuz avv „tutt'uno“*

<MS451/f> **Tp. 19. 248 - 249**

3373 tó *clit n sg [„esso“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **wsé** *pron idf n sg* **dnò** *pron dim n = locuz avv „tutt'uno“*; **to ťé** (R non **ć**) *vi ind pres 3sg mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut epistemico o presuntivo]* **bьtì** *vi inf „essere“ = „sarà“*, **sœ̀** *pron rifl A* **bojĩn** *vi ind pres 1sg „ritengo“*, **wsé dnò**

<MS451/g> **Tp. 19. 249**

3374 óuje *sn sg*, **– sì pǎršla** *vp ind pft 1sgf „sono venuta“* **po** *prep „per“ = „a prendere“* **ȗje** *sn Asg „l'olio“* (olje *slov „olio“*) (R olio)

<MS451/h> **Tp. 19. 249**

3375 ćé *[→* ***če²*** *cong „se“]* **są** *[→* ***bite¹****]* **katérœmu** *[→* ***kateri²****] pron idf m Dsg „a qualcuno“* **storlá** *vp ind pft 1sgf „ho fatto“* **kœ́j** *pron idf n Asg*, **săn** *avv* **tlẽ** *avv = locuz avv [→* ***san tle²****] „qui“*, **nej** *part concess* **príjdejœ** = **prí^{i}dejœ** *vp ind pres 3pl „vengano pure“* **pȍ** *prep* **mœ̀** *pron pers Asg „a prendermi“*, **kár** *cong „quando“* **ni** *[→* ***o²****] clit m pl [„essi“]* **ťȇ** *[→* ***tiet****] vi ind pres 3sg „vuole“ = „vogliono“*. (**ť**, **ć**, **ȇ**)

<MS452/a> **Tp. 19. 249.**

3376 á *inter „ah“* **z** *prep* **bœ́γǎn** *sm Ssg = locuz inter „addio“*; **dóbar** *agg m sg* **dą́** *sm sg = locuz inter „buongiorno“*, **dóbro** *n* **jȗtro** *sn sg = locuz inter „buongiorno“ [lett: „buon mattino“]*; (cf. **laudátœ …** *[→ 3377]*)

<MS452/b> **Tp. 19. 249.**

3377 laudátœ *ppp m sg „lodato“* **jézu** *NP m „Gesù“* **Kríšto** *NP m „Cristo“ = locuz inter „sia lodato Gesù Cristo“* ? **alipáj** *cong „oppure“* = **ráca** *sf sg „grazia“* **Kríšto** *D lat [?] = locuz inter „a Cristo“*; **tí** *art dt m pl „gli“* **ńoránt̀ь** *[→* ***njorant****] agg sost m pl „ignoranti“* **nu** *[→* ***o²****] clit m pl [„essi“]* **d^{i}ȇjœ** *[→* ***djati****] vp ind pres 3pl* **ráca Krísto**, – **mášimě** *avv „soprattutto“* **ótrocì** *sm pl „i bambini“*; (cf. **dóbar dą́** *[→ 3376]*)

<MS452/c> **Tp. 19. 249.**

3378 ráca *sf sg* (anitra); **^{u}œ́ťa** *sf sg* (occa *[oca]*) (R oca)

<MS452/d> **Tp. 19. 249**

3379 símpri *avv „sempre“* **sь laudǎto** *vi imper passivo 3sgm „sia lodato“ = locuz inter [cf → 769]*

<MS452/e> **Tp. 19. 249**

3380 éjtǎko *avv* (così)

<MS452/f> **Tp. 19. 249**

3381 oγóń *sm sg* (R fuoco), **tú** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****] prep* **ȍγńu** *L „nel fuoco“*

<MS452/g> **Tp. 19. 249**

3382 té *[→* ***to²*** *+* ***je*** *→* ***bite²****] vi ind pres 3sg „è“* **bujǎda** *sf sg* (sono le borre *[tizzoni]* di fuoco *[cf frl* ***bòre*** *„tizzo“ e* ***bujàde*** *„cinigia“]*); **dná** *agg num f „un“* **bujǎda** *„tizzone“*, **dvié** *„due“* **bujǎdь** *du „tizzoni“*, **trí** *„tre“* **bujǎdě** *pl „tizzoni“*, **pét** *„cinque“* **bujǎt** *Gpl „tizzoni“*

<MS452/h> **Tp. 19. 249**

3383 bujǎda *sf sg „il tizzone“* **té** *[→* ***to²*** *+* ***jé*** *→* ***bite²****] vi ind pres 3sg „è“* **ta** *pron dim/art dt f sg „quello/il“* **velíka** *agg/agg sost „grande“* **oγńéna** *agg „ardente“*, **jíska** *sf sg „la favilla“* **té ta mǎla** *„è quella/la piccola“* **alipáj** *cong „oppure“* **ta mȉcika** (P piccolissima)

<MS453/a> **Tp. 19. 249.**

3384 fœrtȗna *sf sg „fortuna“* **alpáj** *cong „oppure“* **srȇńťa** *sf sg „fortuna“* **nésrȇńťa** *sf sg „sfortuna“* **alpáj dísfœrtȗna** *„sfortuna“*

<MS453/b> **Tp. 19. 249**

3385 dam *agg num m „un“* **bœ́rsul** *sm sg „bicchierino“* **žgǎńa** *sn Gsg „di grappa“*; **o** *[→* ***o²*** *clit m sg]* **jœ́** *vi ind pres 3sg „è“ [= „si dice“]* **sœ́** *cong „anche“ [→* ***še¹****]* **frǎkli** *sm sg „fracli“ [qui „bicchierino“] [cf frl* ***fràchil*** *„piccola misura di capacità“; cf slov* ***frakelj*** *← bav* ***Fräcklein*** *– ESSJ I: 131; Str: 123]*; **póu** *avv „mezzo“* **frǎklĩna** *G*; **a** *cong „ma“* **bœ́rsul tœ́** *[→* ***to²*** *+* ***jœ́*** *→* ***bite²****] vi ind pres 3sg „è“* **te** *pron dim/art dt m sg „quello/il“* **mǎlь** *agg/agg sost „piccolo“*, **tému** *pron dim m Dsg „(adatto) a colui“*, **ko** („**ki** *pron rel „che“* **on** *clit m sg [„egli“]*“) **n^{i}é** *[→* ***bite²*** *neg] „non è“* **zló** *avv „molto“* **žȇją** *agg m sg „assetato“ = „per chi non ha molta sete“*

<MS453/c> **Tp. 19. 250.**

3386 ón *pron pers m sg „egli/lui“* **ćе** *vi ind pres 3sg mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **jœkǎtь** *vi inf „piangere“ = „piangerà“*; **ǫ́ jȍče** *ind pres 3sg „piange“*; **są γa** *pron pers m Asg* **čъu** *vi/p ind pft 1sgm „lo sentivo/l'ho sentito“* **jȍkœť** *ger „piangere“*

<MS453/d> **Tp. 19. 250**

3387 omá (**o** → ***o²*** *clit m sg [„egli“]* + **ma** → ***mieti*** *vi ind pres 3sg „ha“*) **dą̀** *art idt m A* **kā̆šьj** *sm Asg* (una tosse)
<MS453/e> **Tp. 19. 250**

3388 γàrt *agg m sg* (grd *slov „brutto“*, *it* cattivo) –
<MS453/f> **Tp. 19. 250**

3389 nⁱémomo *[→ **mieti** neg] vi ind pres 1pl neg „non abbiamo“* (– **momo** *„abbiamo“*) **za** *prep „per“* **dwá** *agg num m A „due“* **soutá** *sm Adu „soldi“* (**= sóuta**); **napóunь** *vp imper 2sg* **γa** *pron pers m Asg* (R riempilo)
<MS453/g> **Tp. 19. 250**

3390 napóunь *vp imper 2sg* **γa** *pron pers m Asg* (R riempilo); **máš** *[→ **mieti**] vi ind pres 2sg mod* **parœćā̆tь** *vp inf* **dwá** *agg num m A* **póu** *avv sost [?]* (tu devi preparare 2 mezzi)
<MS453/h> **Tp. 19. 250.**

3391 ja *clit sg [„io“]* **nⁱésą vídala** *vi ind pft 1sgf* (R non ho visto)
<MS454/a> **Tp. 19. 250**

3392 debéla *agg f sg „grassa“*; **tá** *agg dim f sg „quella“* **žená** *sf sg „donna“* **né** *[= **na** → **o²** clit f sg + **jé** → **bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **debéla**, **a** *cong „ma“* **dná** *pron idf f „una“* **ne sū̆xa** *agg f sg „è magra“* – **a dná ne ósc̆erna** *agg f sg* (imbratata *[imbrattata]* colla merda) (osrana *slov „ricoperta di cacca“*)
<MS454/b> **Tp. 19. 250.**

3393 čàr *agg m sg „nero“*, **né** *[= **na** → **o²** clit f sg + **jé** → **bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **čc̆erná** *agg f sg „nera“*; **ta** *art dt f sg „la“* **čárna kráwa** *sf sg „mucca nera“* **…**
<MS454/c> **Tp. 19. 250**

3394 ta *art dt f sg „la“* **čárna** *agg f sg* **kráwa** *sf sg „mucca nera“* **né** *[= **na** → **o²** clit f sg + **jé** → **bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **xūdá** *agg f sg „magra“*, **á** *cong „ma“* **ta bⱼéla** *agg sost f sg „la bianca“* **né debę́la** *agg f sg „è grassa“*, **má** *cong „ma“* **să** *pron rifl A* **bójœ** *vi ind pres 1sg „penso“*, **ke** *[→ **ke²**] cong „che“* **né brējá** *agg f sg „sia pregna“* **ta bⱼéla**; **γ** *[→ **k⁷*/h/g**] prep „dal“* **jū̆ncu** *sm Dsg „toro“* **smó jœ** *pron pers f Asg* **γnā̆lь** *vi ind pft 1plm „l'abbiamo condotta“*, **ne** *avv neg „non“* **vⱼén** *vi ind pres 1sg „so“*, **ćе** *cong interr „se“* **ne** *[= **na** → **o²** clit f sg + **je** → **bite¹**]* **rē̆štala** *vi ind pft 3sgf* (se è restata pregna)
<MS454/d> **Tp. 19. 250.**

3395 să *pron rifl A* **bō̆jœ** *vi ind pres 1sg* (dubito, temo, ritengo, credo) **to** *clit n sg [„esso“]* **nⁱé** *[→ **bite²** vi ind pres 3sg neg „è“]* **kuj** *cong „che“* **dná** *agg num f „una (sola)“* **besⁱēda** *sf sg „parola“ = „ritengo che sia una sola parola“*
<MS454/e> **Tp. 19. 251**

3396 éjńelœ *[→ **njele**] avv „adesso“* **tó** *pron impers n sg* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg mod „bisogna“* **pⁱē̆tь** *vi inf „pregare“*, **kь** *[→ **ke³**] cong „poiché“* **tó** *clit n sg [„esso“]* **zwoní** *vi ind pres 3sg „suona“ = „suonano le campane“*
<MS454/f> **Tp. 19. 251.**

3397 ǫ́ *[→ **o²**] clit m sg [„Lei“ 'di cortesia']* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg mod „ha da/deve“* **mⁱē̆tь** *inf* **dăn** *art idt Am* **tànt** *pron idf m Asg = locuz avv [→ **tant**] [cf frl **un tànt**]* **po** *prep* **ćártь** *sf Lsg*, **za** *prep* **tᵘó** *pron dim n Asg „ciò“* **k** *[→ **ke³**] cong = locuz cong [→ **zatuo k**] „poiché/per il fatto che“]* **om** *clit m sg* **pī́še** *vi ind pres 3sg 'di cortesia' „scrive“* (lui *[Lei]* deve avere un tanto di paga per la carta, (ogni foglio di carta), quando scrive).
<MS454/g> **Tp. 19. 251.**

3398 wъné *[→ **uone¹/-i**] avv „su“* **u** *prep* **Bᵘœnax** *MICR sn Lplt [→ **Buona**]* **ne** *[= **na** → **o²** clit f sg + **je** → **bite¹**]* **bá** *[→ **bite²**] vi ind pft 3sgf* **slāná** *sf sg* **nàs** (T **à** tendente ad **á**) *avv* (in campo *[Campo]* di Bonis è stata la brina oggi); **ánu** *cong „e“* **šé** *cong „anche“* **wъné** *[→ **uone¹/-i**] avv „su“* **u Brⁱē̆zjax** *TOP sn Lpl „a Montemaggiore [„boschi di betulle“]“* **ne bá** *„c'è stata“*, **má** *cong „ma“* **na nié** *[→ **bite¹** neg]* **storlá** *vp ind pft 3sgf „non ha fatto“* **škō̆dě** *sf Gsg „danno“*
<MS454/h> **Tp. 19. 251.**

3399 ćúk (**= čъš** *[frl **ciùs** „civetta“, Pir: 158, 1328; „gufo“: informazione orale]*, **dwá** *agg num m „due“* **čū̆ša** *du* (gufo) *„gufi“*; **čwújta** (civetta); **dwá ćuká** (gufo) *„due gufi“*
<MS455/a> **Tp. 19. 251.**

3400 štírkat *avv* (4 volte)
<MS455/b> **Tp. 19. 251**

3401 zelǫ́ *agg m sg „verde“* – **té** *agg dim m sg* **čā̆rvьť ćе** *[= **jœ́** → **bite²**] vi ind pres 3sg* **zelǫ́** (questo verme è verde) **te** *art dt m sg* **drúγь** *pron idf m sg „l'altro“* **œ pⁱē̆rьxat** *agg m sg* (di tutti colori, – P variopinto, R multicolore); **té** *art dt [?] m sg* **zelē̆nь čā̆rvьť**

„il vermetto verde“; **są jéu** *vp ind pft 1sgm „ho preso“* **tœγá** *agg dim [?] Asg* **zelẽnœγa čǎrvíṭ'a** *Asg „questo vermetto verde“*

<MS455/c> **Tp. 19. 251.**

3402 z *[→ s/z/ʒ] prep* **Matíjь** *NP m S* **pœ́j** *vp imper 2sg „vai“* (va *[va']* con Matija *[Matteo]*); **Matíja** (Matia *[Matteo]*)

<MS455/d> **Tp. 19. 251**

3403 á *avv interr „forse che“* **sta pomóuzlь** *vp ind pft 2plm „avete munto“* **mliekò** *sn Asg „il latte“*, **á sta γa** *pron pers Asg „lo“* **neslì** *viind pft 2plm „avete portato“* **γoré** *[→ **gor**[1]] avv „su“* **u** *prep „in“* **kl**[i]**ét** *sf Asg* (cantina), **nesíta** *imper 2pl* **γa** *„portatelo“ = „portatene“* **dóu** *[→ **dol**[2]] „giù“* **no** *art idt f A „un“* **γõtœ** *sf Asg „goccio“* **– alĭpœ́r** *cong „oppure“* **dàm** *agg num m A* **plãtьṭ*** *sm Asg „un piatto“* **círka** *avv „circa“* **póu** *avv „mezzo“* **lítra** *sm Gsg „litro“*

** LSZ conferma che si tratti di piatto: un piatto particolarmente capiente, adatto a più usi.*

<MS455/e> **Tp. 19. 251 - 252.**

3404 pantalǫ́ *sm sg* (macaco, stupido)

<MS455/f> **Tp. 19. 252**

3405 ta *agg dim f sg „questa“* **wóda** *sf sg „acqua“* **né** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **jé** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **zelená** *agg f sg „verde“*; **tá** *art dt f sg* **zelœ́na wóda** *„l'acqua verde“*; **ta b**[i]**éla wóda** *„l'acqua bianca“* **…**

<MS455/g> **Tp. 19. 252**

3406 ta *art dt f sg* **b**[i]**éla** *agg f sg* **wóda** *sf sg „l'acqua bianca“*; **ta** *agg dim f sg „questa“* **wóda** *sf sg „acqua“* **ne** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **b**[i]**éla** *agg f sg „bianca“*; **ta wóda ne rũsa** *„quest'acqua è gialla“*

<MS455/h> **Tp. 19. 252**

3407 ta *agg dim f sg „questa“* **wóda** *sf sg „acqua“* **ne** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **rũsa** *agg f sg „gialla“*; **té** *agg dim m sg „questo“* **čǎrvìṭ'** *sm sg „vermetto“* **œ** *[= **jœ** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg* **rœ́s** *agg m sg „giallo“,* **te** *art dt m sg* **drúγь** *pron idf m sg „l'altro“* **œ pláu** *agg m sg „è blu“*; **– ne plãwa** *agg f sg „è blu“* **ta** *agg dim f sg „questa“* **tíjčьca** (farfalla)

<MS456/a> **Tp. 19. 252**

3408 top[i]**ẽr** *sm sg* (P pipistrello) **= pou** *avv* **tьć** *sm sg* **pou mьš** *sf sg „mezzo uccello mezzo topo“*; **dwá** *agg num m „due“* (**top**[i]**érja**) **= top**[i]**crjà** *du „pipistrelli“*; **pét** *„cinque“* **top**[i]**crjẽ** *Gpl „pipistrelli“*; **tàrjь** *„tre“* **top**[i]**ẽrjь** *pl*, **trí** *A „tre“* **top**[i]**érjœ̃** *A pl*

<MS456/b> **Tp. 19. 252.**

3409 kjučìṭ' *sm sg* (P chiavetta)

<MS456/c> **Tp. 19. 252**

3410 moučì *vi imper 2sg* (R taci) **– já** *pron pers sg „io“* **man** *[→ **mieti**] vi ind pres mod 1sg „ho da/debbo“* **moučãtь** *inf „tacere“*; ? **k**[i]**é** *avv interr* **ti** *clit sg [„tu“]* **maš** *vi ind pres 2sg* **tĩmo** *[→ **ti**[3] + **mo** part raff]***?** (? dove hai tu?); ? **pœ́j** *vp imper 2sg* **pomãj** *vi imper 2sg* **mu** *pron pers m Dsg* **tlœ́** *avv „qui“* (pojdi pomagaj ti *slov „vai, aiuta tu“*) = *„vieni ad aiutarlo qui“*

<MS456/d> **Tp. 19. 252.**

3411 pustímœ *vp imper 1pl „lasciamo“* **ta** *art dt indecl* **tẽškě** *agg sost m/f [?] Apl „i/le pesanti“* (? **t**[i]**éškě**) (1 pl. **-mœ**)

<MS456/e> **Tp. 19. 252.**

3412 tó *clit n sg [„esso“]* **sě** *pron impers* **v**[i]**é** *vi ind pres 3sg* (si sa)

<MS456/f> **Tp. 19. 252**

3413 ǫ́ *[→ **on**[2]] pron pers m sg „lui“* **œ** *[= **jœ** → **bite**[1]]* **razd**[i]**élu** *vp ind pft 3sgm „ha spartito“* **sóuse** *pron idf f Apl „tutte“* **jũšte** *avv „equamente“*; **čénča kь** *[→ **ke**[2]] locuz cong „senza che“ [„senza bisogno che“]* **já** *pron pers sg „io“* **prodajéj** *vi imper 2 sg - con valore di congiuntivo - estesa alla 1sg** **je** *pron pers* (Acc. pl. f.) *„le venda“*

** Cf → 7.*

<MS456/g> **Tp. 19. 252**

3414 pustì *vp imper 2sg „lascia“* **– pustĩtь** *inf „lasciare“*

<MS456/h> **Tp. 19. 252**

3415 săm púr *avv* **jáu** *[→ **djati**] vp ind pft 1sgm „ho pur detto“* **pezãtь** *vi inf „di pesare“*; **n**[i]**é** *[→ **bite**[1] neg]* **tьu** *[→ **tiet**] vi ind pft 3sgm* (non voleva)

<MS457/a> **Tp. 19. 252.**

3416 sǎn d'áu *[→ **djati**] vp ind pft 1sgm „ho detto“* **– sǎn tì** *pron pers Dsg „ti“* **ḍ'áu**; **kák** *agg idf m sg „qualche“* **človèk** *sm sg „persona“ [sott: „è“]* **táko** *avv „così“* **wãjœn** *agg m sg „abituata“* **zá** *cong „a“* **rejṭ'ь** *vp inf „dire“* **są jáu**, **má** *cong „ma“* **mi** *pron pers pl* **drũzjь** *agg idf m pl „noialtri“* **mi** *clit pl [„noi“]* **d**[i]**émo** *ind pres 1pl „diciamo“* **są jáu – nœ́trě** *avv „all'interno“* **păr** *prep „di“* **Debélišax** *TOP „Debellis“* **nu**

*[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **dⁱéjœ** *ind pres 3pl „dicono“* **są ḍ´áu**

<MS457/b> **Tp. 19. 253**

3417 pó *prep „dopo“* **vьčœ̄rnicь** *sf Lsg „il vespero“*

<MS457/c> **Tp. 19. 253**

3418 tí *pron pers sg „tu“* **tь** *clit sg [„tu“]* **mь** *pron pers Dsg „mi“* **pū̄ščaš** *vi ind pres 2sg „lasci“*; **tí** *„tu“* **mь** *Dsg „mi“* **nⁱé** *avv neg „non“* **maš** *[→ **mieti**] vi ind pres 2sg mod „hai da/devi“* **tí** *„tu“* **mene** *Dsg „a me“* **kᵘažuwā̄tь** *vi inf „comandare“*

<MS457/d> **Tp. 19. 253.**

3419 sǎn čā̄kъu *vi ind pft 1sgm „aspettavo“*; **ón** *pron pers m sg „lui“* **mь** *pron pers Dsg „mi“* **kuažū̄je** *vi ind pres 3sg „comanda“*

<MS457/e> **Tp. 19. 253.**

3420 nⁱé *avv neg „non“* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **kuj** *cong „che“* **šœ́st** *agg num „sei“* **fraṅkœ̆** *sm Gpl „lire“ [cf frl **franc** „franco“, „lira“, „moneta“]*; **zá** *prep „per“* **ńœγa** *pron pers m Gsg = poss „la sua“* **pàrt** *sf Asg „parte“* **já** *pron pers sg „io“* **ma** *pron pers m Dsg „gli“* **dajén** *vi ind pres 1sg „do“* **štíri** *A „quattro“* **fraṅke** *„lire“* **…**

<MS457/f> **Tp. 19. 253.**

3421 zá *prep „per“* **ńœγa** *pron pers m Gsg = poss „la sua“* **pàrt** *sf Asg „parte“* **já** *pron pers sg „io“* **ma** *pron pers m Dsg „gli“* **dajén** *vi ind pres 1sg „do“* **štíri** *agg num m A „quattro“* **fraṅke** *„lire“* **án** *cong „e“* **nœ** *agg num f A „una“* **svétœ** *agg f Asg „santa“* **májšœ** *sf Asg „messa“*; **ál** *avv interr „forse che“* **mu** *pron pers m Dsg „gli“* **ne** *avv neg „non“* **dajȩ́ rā̄t** *avv „abbastanza“***?** **kè** *[→ **ka?**] pron interr „che cosa“* **ti** *clit sg [„tu“]* **dⁱéš** *[→ **djati**] vp ind pres 2sg „dici“* **ti** *pron pers sg „tu“* **Žwą́** *NP m „Giovanni“***? o kórpo di bíjo** *locuz inter „oh, corpo di dio“ [cf frl **còrpo di bìo** ← it **corpo di dio**]*

<MS457/g> **Tp. 19. 253.**

3422 wáša *agg poss f sg „la vostra“* **pàrt** *sf sg „parte“*; **wášu** *Asg* **pàrt** *Asg „la vostra parte“*; **tó** *clit n sg [„esso“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **má** *pron poss „la mia“*, **tœj** *cong „come“* **twá** *agg poss „la tua“* **pàrt** *„parte“ = „la mia parte è come la tua“*

<MS457/h> **Tp. 19. 253**

3423 nⁱé *avv neg* **stœ̆** *vi ind pres 2pl ‘di cortesia’* **mœ̄š** (non siete uomo */non è uomo*), **né dăržitœ́** *vi ind pres 2pl ‘di cortesia’ „non mantenete“/„non mantiene“* **besⁱédœ** *sf Gsg „la parola“*, **né stojitœ́** *vi „non state/sta“* **temœ́** *pron dim n Dsg „a ciò“* **kь** *pron rel „che“* **to** *clit n sg [„esso“]* **γrȩ̄** *vi ind pres 3sg impers „che va“ = „non vi attenete/non si attiene alle regole“*

<MS458/a> **Tp. 19. 253**

3424 nœj *part esort* **γrȩ̄** *vi ind pres 3sg „che vada“ [**naj** + ind = ott]* **móust** *vi sup „a mungere“*

<MS458/b> **Tp. 19. 253**

3425 dărží *vi* (imp.) *2sg* **čœ́lĕ** *sf Apl „le api“* (tieni)

<MS458/c> **Tp. 19. 253**

3426 razdelī́mœ *vp imper 1pl* **jœ̆** *pron pers f Apl „spartiamole“*

<MS458/d> **Tp. 19. 253**

3427 impéńjo *sm Asg „l’impegno“* **dœ̆ržā̄tь** *vi inf „a mantenere“*

<MS458/e> **Tp. 19. 253**

3428 sǎn *[→ **bite¹**]* **te** *pron pers Asg* **uprā̄šъu** *vp ind pft 1sgm „ti ho chiesto“*, **ćе** *cong interr „se“* **ćéš** *[→ **tiet**] vi ind pres 2sg mod „vuoi“* **jœ̆** *pron pers f Apl* **dăržā̄tь** *vi inf „tenerle“*, **ćе ti ćéš jœ̆ redī́tь** *vi inf „se vuoi allevarle“*

<MS458/f> **Tp. 19. 253**

3429 ma *[→ **mieti**] vi ind pres mod 3sg* **γóba** *agg num m A „entrambe“* **ū́lьna** *sm Adu „le arnie“* (ha tutte due bossi *[ha tutte e due le arnie“ – cf frl **bôz** „arnia“]*)

<MS458/g> **Tp. 19. 253**

3430 nⁱé *avv neg „non“* **maš** *[→ **mieti**] vi ind pres mod 2sg „hai“* **drúzьx** *agg idf f Gpl* **čéu** *sf Gpl „altre api“* (R api)

<MS458/h> **Tp. 19. 253**

3431 ažœ́jt *sm sg*, **z** *[→ **s/z/ž**] prep* **ažœ́jdăn** *Ssg* (R con l’aceto)

<MS459/a> **Tp. 19. 253**

3432 sǎn *[→ **bite¹**]* **ti** *pron pers Dsg* **kwā̄zъu** *vp ind pft 1sgm „ti ho ordinato“* **tí** *pron pers sg „tu“* **maš** *[→ **mieti**] vi ind pres mod 2sg mod „hai da/devi“* **dā̄tь** *vp inf „dare“* **mē̄t** *sm Asg* (R il miele); **dostì̆** *avv* **mē̄du** *G* (molto miele)

<MS459/b> **Tp. 19. 253**

3433 sàn *[→ **bite¹**]* **ti** *pron pers Dsg „ti“* (**ḍ´áu**) **jáu** *[→ **djati**] vp ind pft 1sgm „ho detto“* **pœj** *vp imper 2sg „vai“* **tá** *[→ **tan²**] avv raff* **γoré** *[→ **gor¹**] avv „lassù“*; **za** *cong*

„per“ **wás** *pron pers Apl* **naučítь** *vp inf* **pā́metь** *sf Gsg „insegnarvi il giudizio“*
<MS459/c> **Tp. 19. 253**

3434 krivī́ca *sf sg* (torto); **tí** *pron pers sg „tu“* **sь** *vi ind pres 2sg* **kréu** *agg m sg* (tu sei un *[uno]* strambo). **tí mi** *pron pers Dsg „mi“* **d^{i}élaš** *vi ind pres 3sg „fai“* **krivī́cŭ** *Asg „torto“*, **ti krívьš** *vi ind pres 2sg „fai torto“* **wsémь** *[**w** → **u**^{1} + **wsémь** → **uos**^{1}] prep + agg idf Lpl* **krā́jь** *sm Lpl „in ogni parte/ ovunque“* (di tutte le parti) (R da tutte le parti)
<MS459/d> **Tp. 19. 253**

3435 maṅγári *avv „magari“* **b** *[→ **bite**^{1}]* **ál** *[→ **al!**] part ott „volesse il cielo“* **om** *[→ **o**^{2}] clit m sg [„egli“]* **paršóu** *vp cond pres 3sgm „che venisse“* **imperatŏr** *sm sg „l'imperatore“*, **ǫ́ mь** *pron pers Dsg „mi“* **ne** *avv neg „non“* **kuā́že** *vp ind pres 3sg „comanda/ordina“ = „comanderebbe/ ordinerebbe“* **druγā́čь** *avv „diversamente“*
<MS459/e> **Tp. 19. 254**

3436 máš *[→ **mieti**] vi ind pres mod 2sg mod „hai da“* **mь** *pron pers Dsg „mi“* **dā́tь** *vp inf „dare“* **sóutĕ** *sm Apl „i soldi“* **tí** *pron pers tu „tu“* **menǵe** *Dsg „a me“*, **tœj** *cong „come“* **já** *pron pers sg „io“* **tebǵe** *Dsg „a te“*.
<MS459/f> **Tp. 19. 254**

3437 kapítœ *vp ind pres 2pl 'di cortesia'* **jœ** *pron pers f Asg***?** (intendete la) *„la capite“/„la capisce?“*
<MS459/g> **Tp. 19. 254.**

3438 na *prep* **té** *agg dim m Asg* **krœj** *sm Asg „da questa parte“*
<MS459/h> **Tp. 19. 254.**

3439 ćé *cong* **stœ** (**ďáu**) *[→ **djati**] vp ind pft 2pl 'di cortesia'* (R se avete detto/ha detto) = *„se Lei avesse detto“* **bь** (**jáu** *„parlerebbe“ = „avrebbe parlato“*) **d^{i}élъu** *vi cond pres 3sg „ferebbe“ = „avrebbe fatto“* **l^{i}épo** (prav *slov „bene“*), **tó** *clit n sg [„esso“]* **n^{i}é** *[→ **bite**^{1} neg]* **bo** *[**bilo**] vi ind pft 3sgn impers* **bьzū́ńu** *sm Asg [cf → 3453] „non ci sarebbe bisogno“* **é^{i}ńe = éjńe** *[→ **njele**] avv „adesso“* **sè** *pron rifl A* **korī́tь** *vi inf „di litigare“*
<MS460/a> **Tp. 19. 254**

3440 s *[→ **bite**^{1}]* **móu** *[→ **muorati***] vi ind pft 2sgm mod „dovevi“* **dăržā́tь** *vi inf* (tu devi tenere) *„mantenere [sott: la parola]“*. **n^{i}ésan xódu** *vi ind pft 1sgm „non andavo“* **já** *pro pers sg „io“* **za** *prep „dietro“* **tā́bœ** *pron pers Ssg „di te“* **putána** *sf sg „puttana“* **kь** *[→ **ke**^{4}] cong „che“* **ti** *clit sg [„tu“]* **sь** *[→ **bite**^{2}] vi ind pres 2sg „sei“ = „puttana come sei“* (R **„kurba“** non si usa)
<MS460/b> **Tp. 19. 254.**

3441 (**wus čél**) (R dalle api); **wǿs** *[→ **uon**^{2} avv + **z/s** prep]* **čel** *sf Gpl „(fuori) dalle api“* = **wœs čél tó** *clit n sg [„esso“]* **se** *pron impers/ passvt* **d^{i}éla** *vi ind pres 3sg „si ricava“* **mĕ́t** *sm [A ?] sg* (dalle api si fa il miele)
<MS460/c> **Tp. 19. 254.**

3442 móreš *[→ **morieti**] vi ind pres 2sg mod* (puoi) **zaredī́tь** *vp inf „moltiplicare“* **čélœ** *sf Apl „le api“* **tъu** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep „nel“* **s^{i}ĕ́me** *sn A/Lsg „seme“ = „con le uova“*
<MS460/d> **Tp. 19. 254**

3443 n^{i}ésą *[→ **bite**^{1} neg]* **nьč** *pron idf n Asg* **čь́u** *vp ind pft 1sgm „non ho udito niente“* **ód** *prep* **was** *pron pers Gpl 'di cortesia' „di Voi/di Lei“*
<MS460/e> **Tp. 19. 254**

3444 tú *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **mojén** *agg poss m Lsg* **ū́lьně** *sm Lsg* (P nel mio alveare)
<MS460/f> **Tp. 19. 254**

3445 vi *pron pers 2pl 'di cortesia' „Voi/Lei“* **d^{i}élatœ** *vi ind pres 2pl 'di cortesia' „fate/ fa“* **áštu** *sf Asg* **menǵe** *pron pers Dsg* **tlǵe** *avv „qui“* (tu mi fai asta della mia roba). **me** *pron pers Asg* **matǵe** *vi ind pres 2pl 'di cortesia'* **za** *prep* **mū́ša** *sm Asg* (mi avete per un asino)
<MS460/g> **Tp. 19. 254**

3446 stœ móu *[→ **morieti**] vi ind pft 2pl 'di cortesia' mod* **mažā́tь** *vi inf* (potevate tenere gli occhi serrati)
<MS460/h> **Tp. 19. 254**

3447 ja *clit sg [„io“]* **ćǿn** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **dā́tь** *vp inf „dare/offrire“ = „darò/offrirò“* **dnǿ** *agg num f A „una“* **svĕ́tœ** *agg f sg „santa“* **májšœ** *sf Asg „messa“*, **ćе** *cong „se“* **te** *[→ **to**^{2} + **je** → **bite**^{2}] vi ind pres 3sg „è“* **na** *art idt f* **rī́fa** *sf sg „una ripicca“ [cf frl **rìfe** „rappresaglia“, „vendetta“, „ripicca“]* (P alzare appositamente il prezzo mentre si compera *[in una compravendita]*) (far spender a me senza ragione) (P gara) (la gara) **rífa** (superstizione)
<MS461/a> **Tp. 19. 254**

3448 k^{u}ó *[→ **kuo?**^{3}] pron interr „quanto“* **na** *[→ **o**^{2} clit f sg] [„essa“]* **vejá** *vi ind pres*

3sg „vale“ **ta** *agg dim f sg „questa“* **ró^{u}ba** *sf sg „roba“***?**

<MS461/b> **Tp. 19. 254.**

3449 bœš *[→ **bite**[1]]* **tí** *pron pers sg „tu“* **dǎjъu** *vi fut 2sg „darai“* **mœj** *agg poss m Asg „il mio“* **úlьn** *sm Asg „alveare“* **drúzъn** *pron idf Dpl „ad altri“*

<MS461/c> **Tp. 19. 254**

3450 já *pron pers sg „io“* **mažį́** *vi ind pres 1sg* (serro gli occhi) **alpáj** *cong „oppure“* **mí** *pron pers pl „noi“* **zapremœ́** *vp ind pres 1pl „chiudiamo“* **ǒči** *sn Apl „gli occhi“*; **nú** *pron pers pl „essi“* **mažœ́** *3pl „tengono chiusi gli occhi“*, **mí** *pron pers pl* **mažimœ́** *„teniamo chiusi gli occhi“*; **ǫ́** *pron pers m sg „lui“* **mažī** *3sg „tiene chiusi gli occhi“*.

<MS461/d> **Tp. 19. 254.**

3451 s^{b}mo pezǎlь *vi ind pft 1plm* **tǎrœ** *sf Asg* (P abbiamo pesato la tara) (il bosso *[l'arnia – cf frl **bôz** „arnia“]* che contiene dentro il miele)

<MS461/e> **Tp. 19. 255**

3452 to *clit n sg [„esso“]* **bó** *vi ind fut 3sg impers „sarà“* **zá** *cong „da“* **nestì** *vi inf „portare“ = „bisognerà portare“*

<MS461/f> **Tp. 19. 255**

3453 n^{i}é *avv neg „non“* **săm** *[→ **bite**[1]]* **móu** *[→ **mieti**] vi ind pft 1sgm* **bizúńœ** *sf Gsg* (R non avevo bisogno)

<MS461/g> **Tp. 19. 255**

3454 s *[→ **bite**[1]]* **mou** *[→ **morieti**] vi ind pft 2sgm mod* **tí** *pron pers sg „tu“* **zbrǎtь** *vp inf* (tu potevi tu scegliere *[potevi scegliere tu]*)

<MS461/h> **Tp. 19. 255**

3455 (**œ** → ***ja***[2] *clit sg [„io“]*) **săm bī** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **bœ́j kapą́** *agg comp m sg* **kuj** *cong* **ví** *pron pers pl* (capace più che voi)

<MS462/a> **Tp. 19. 255**

3456 će (T **ć** tendente a **ć̄**) *cong „se“* **n^{i}émą** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 1sg „non ho“* **fránkœ** *sm Apl „denaro“*, **mą** *„ho“* **krédit** *sm Asg „credito“*

<MS462/b> **Tp. 19. 255**

3457 n^{i}ésь *[→ **bite**[1] neg]* **me** *pron pers Asg* **máj** *avv* **prejьu** *vi ind pft 1sgm* (non mi hai mai pregato); **sǎn** *[→ **bite**[1]]* **te** *pron pers Asg* **prosóu** *vi ind pft 1sgm* (R ti ho pregato)

<MS462/c> **Tp. 19. 255**

3458 ja *clit sg [„io“]* **ćœ́** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **jьtì** *vi inf = „andrò“* **zjútra** *avv* **súbьt** *avv* **žéj** *avv* (la mattina subito già *[già la mattina presto]*)

<MS462/d> **Tp. 19. 255**

3459 to *clit n sg [„esso“]* **n^{i}ébo** *[**n^{i}é** → **bite**[1] + **bo** = **bilo** → **bite**[2]] vi ind pft 3sgn impers* **notícjœ** *sf Gsg* **ód** *prep* **mené** *pron pers Gsg* (non vi fu notizia di me); **tó ne** *avv neg* **bó** *vi fut 3sg* (non sara *[sará]*)

<MS462/e> **Tp. 19. 255**

3460 plakájmo *vi imper 1pl* (quietiamo, tranquilliamo *[plachiamo]* il male)

<MS462/f> **Tp. 19. 255**

3461 svéta *agg f sg „una santa“* **májša** *sf sg „messa“* **nej** *part concess* **γrć** *vi ind pres 3sg „vada pure“*; **svétu májšu** *Asg „una santa messa“* **ćœn** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **dǎtь** *vp inf „dare“ = „darò“* **jœ** *pron pers f Asg „la“* **sp^{i}étь** *vp inf „da celebrare“ = „una santa messa la farò dire“* **= néj se** *pron passvt* **spojœ́** (T **œ́** tendente a **ć**) *ind pres 3sg „si celebri pure“*

<MS462/g> **Tp. 19. 255**

3462 nœ́j *part esort* **pǎrtī́snejœ** *vp ind pres 3pl „che premano“* („che fracchino“ *[= frl **fracâ** „premere“]*, P che io schiacci *[?]*)

<MS462/h> **Tp. 19. 255**

3463 ál *avv interr* **ṭ'eté** (non **œ**) *[→ **tiet**] vi ind pres mod 2pl 'di cortesia' „volete/vuole forse“* **plaṭ'ǎtь** *vi inf „pagare“***?** (**ṭ' = ć**)

<MS463/a> **Tp. 19. 255**

3464 a *cong* **ví** *pron pers 2pl 'di cortesia'* **stœ jéu** *vp ind pft 2pl 'di cortesia'* **vìṭ'** *avv „più“* **jьx** *pron pers Gpl* (e voi *[Voi]* ne avete ricevuto di piu *[più] /e Lei ne ha ricevuto di più*); **ṭ'e** *cong „se“* **n^{i}éstœ** *[→ **bite**[2] neg] vi ind pres 2pl 'di cortesia' „non siete/non è“* **kontœ̀nt** *agg m sg „contento“*, **ja** *clit sg [„io“]* **wán** *pron pers Dpl „Vi/Le“* **sœ́rjen** *vi ind pres 1sg „caco [sott: addosso]“ =* **sœ́rję**

<MS463/b> **Tp. 19. 255**

3465 já *pron pers sg“io“* **sœ** *pron rifl A* **oblejǎwą** *pvi ind pres 1sg „mi obbligo/ impegno“* **dátь** *vp inf „a dare“* **sp^{i}ętь** *vp inf „da celebrare“ = „a far dire“* **nœ** *agg num f A* **světœ** *agg f Asg* **májšœ** *sf Asg „una santa messa“*

<MS463/c> **Tp. 19. 255**

3466 ćé *cong* **ti** *pron pers* **ćéš** *[→ **tiet**] vi ind pres 2sg mod* **krešítь** (se tu vuoi alzare il

prezzo), **kí** *pron interr „chi“* **ti** *pron pers Dsg „te (lo)“* **brā́nь** *vi ind pres 3sg „impedisce“***?** **ti** *pron pers* **máš** *vi ind pres 3sg mod „hai da“* **mǿ** *pron pers Asg* **superā́tь** *vi inf* (tu devi superarmi) (darmi di più)

<MS463/d> **Tp. 19. 255**

3467 ćé *cong* **tь** *pron pers* **mě** *pron pers Asg* **oblejáš** *vi ind pres 2sg* **= ćé to** *pron impers n sg* **me oblejá** *„se mi si obbliga“* **– jє** *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **jǿ** *pron pers m Apl „le/li“ [sott: „i soldi“]* **wliečę́** *vp ind pres 1sg „riscuoto“* **já** *pron pers sg“io“* (se tu mi obblighi, (sei un terzo) io ricevo tanto, quanto mi da *[dà]* questo)

<MS463/e> **Tp. 19. 255**

3468 tákolé *avv interr* **Žwą́** *NP m***?** (è così, Giovanni?)

<MS463/f> **Tp. 19. 255**

3469 tó *pron dim n sg [alias: clit n sg]* **sě** *pron impers* (**mu** *pron pers m Dsg*) **mǿre** *[→ **morieti**] vi ind pres mod 3sg „questo glie(lo) si può“* **rejťì̀ь** *vp inf „dire“*

<MS463/g> **Tp. 19. 255**

3470 dwá *agg num sost m „due“* **nu** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **nⁱésu** *[→ **bite²** neg] „non sono“* **zá** *cong „da“* **ubī́tь** *vp inf „ammazzare“*; **ťьmó** *[→ **tiet**] vi ind pres 1pl mod „vogliamo“* **jǿ** *pron pers m Apl* **pezā́tь** *vi inf „pesarli“*

<MS463/h> **Tp. 19. 255**

3471 píńa *sf sg* (P zangola)

<MS464/a> **Tp. 19. 255.**

3472 ustā́vĭtь *vp inf* (fermare); **ǫ́** *pron pers m sg* **wstā́wja** *vi ind pres 3sg* (lui ferma)

<MS464/b> **Tp. 19. 256**

3473 on *pron pers m sg „lui“* **nⁱé** *[→ **bite¹** neg]* **tьu** *[→ **tiet**] vi ind pft 3sgm mod „non voleva“* **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **mā́nɷ** *pron pers Ssg „me“* **rɷžьnā́tь** *vi inf „parlare/ ragionare“*

<MS464/c> **Tp. 19. 256**

4374 pezǿej *vi imper 2sg* (P pesa, R pesa)

<MS464/d> **Tp. 19. 256**

3475 ǿ *[= **jǿ** → **bite¹**]* **păršìu** *vp ind pft 3sgm „è arrivato“* **todèsk** *ETN/NC agg sost m „il Tedesco/quello dei Tedeschi“ [cf → 3538]* (sopranome *[soprannome]*) *[per „soprannome“ cf → 2240]*

<MS464/e> **Tp. 19. 256.**

3476 ćǿn *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod „voglio“* **dăržā́tь** *vi inf „tenere“* **mɷ** *agg poss f Asg „la mia“* **róubǿ** *sf Asg „roba“*; **ǿl** *[→ **al?**] avv interr „forse che“* **ne** *avv neg „non“* **ťœkœrą́** *vi ind pres 1sg „dico“* **jū́što** *avv „bene“***?**

<MS464/f> **Tp. 19. 256**

3477 né puščáj *vi imper neg 2sg* **mь** *pron pers Dsg* **mené** *pron pers Dsg* **sóutǿ** *sm Apl* **= né mĭ pū́ščьj mené sóutǿ** (non sta *[sta']* lasciarmi il denaro) *„non lasciarmi il denaro“*

<MS464/g> **Tp. 19. 256**

3478 nⁱéste *[→ **bite¹** neg]* **vi** *pron pers pl 'di cortesia'* **narédъu** *vp inf pft 2pl 'di cortesia' „non avete fatto Voi/non ha fatto Lei“* **mǿjx** *agg poss Gpl „le mie“* **úlĭnǿ** *sm Gpl „arnie“* **mǿjьx ū́lьnǿ**; **zakᵘó** *avv interr „perché“* **săn** *„sono“* **tárlĭca** *sf sg „una tigna“***?**

<MS464/h> **Tp. 19. 256**

3479 zakᵘó *avv interr „perché“* **săn** *„sono“* **tárlĭca** *sf sg „una tigna“***?** **krěšьj** *vi imper 2sg „aumenta“* **tí** *pron pers sg* **mené** *pron pers Dsg* (alza tu a me); **tí maš** *[→ **mieti**] vi ind pres mod 2sg* **sóutǿ** *sm Apl* **mì** *pron pers Dsg* **krešā́tь** *inf* (tu devi crescermi con il denaro)

<MS465/a> **Tp. 19. 256**

3480 tь *pron pers sg „tu“* **nǿ** *avv neg „non“* **rɷžьnā́š** *vi ind pres 2sg „ragioni“* **tìu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **rḗgɷlĭ** *sf Lsg „secondo la regola/ correttamente“*

<MS465/b> **Tp. 19. 256**

3481 wréjťь *vp inf* (R gettare)

<MS465/c> **Tp. 19. 256**

3482 te *agg dim m sg „questa“* **póu** *avv sost „metà“* **mɷjє́** *pron poss m Gpl* **jœ** *vi ind pres 3sg „è mia“ [alias: **te** = **to je pou mɷjé(x) jœ(x)** „ce n'è metà di mie“]* **a** *cong „e“* **póu** *„metà“* **tuojє́x** *pron poss m Gp „delle tue“* (**jь̄ʸ** *pron pers m Gpl* **jœ** *„ce n'è“*)

<MS465/d> **Tp. 19. 256**

3483 (**posǿdъu** *vp ppa m sg „prestato“*)

<MS465/e> **Tp. 19. 256**

3484 sǿ *vi ind pres 3pl „sono“* **mojє́** *agg poss m pl „le mie“* **ū́lĭnь** *sm pl „arnie“*; **sàn** *[→ **bite¹**]* **ti** *pron pers Dsg „ti“* **dáu** *vp ind pft 1sgm „ho dato“* **úlinǿ** *Apl „le arnie“* **za** *[→ **s/z**] prep* **wsémь** *agg idf Spl „con tutte“* **čḗlamь** *sf Spl „le api“*; **sàn ti dáu čòk** *sm Asg „l'arnia“*, **sàn tь dáu čélǿ** *Apl „le api“* **tìu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **ńén** *pron pers m Lsg „in essa“*; **mì** *agg poss m Apl* **ū́lьnǿ** *Apl* (i miei bossi *[le mie arnie – cf frl **bôz** „arnia“]*)

(moje uline *[slov = **ulje**]*); **te** *pron dim m pl „queste“* **sȯ́** (T breve) *„sono“* **mé** *„le mie“* **ȗlĭnь** *„arnie“*

<MS465/f> **Tp. 19. 256**

3485 al *avv interr „forse che“* **stá pomóuzlȕ** *vp ind pft 2pl „avete finito di mungere“***?** (fem.)

<MS465/g> **Tp. 19. 256**

3486 ti *clit sg [„tu“]* **máš** *vi ind pres 2sg „hai“* **ražǫ́** *sf Asg „ragione“*

<MS465/h> **Tp. 19. 256**

3487 té *[→ **to**[2] + **jé** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **mь** *pron pers Dsg „mi“* **sȍ** *[→ **se** pron rifl A + **je** → **bite**[1]]* **xúdo** *avv* **zd**[i]**élo** *vi ind pft 3sgn impers „dispiaceva“* **œ** *[= **jœ** → **bite**[1]]* **nȯ́sъu** *vp ind pft 3sgm* (ha portato) **za** *cong* **pét** *agg num* **fránkȕ** *sm Apl* **je** *pron pers m Apl* **dȃtь** *vp inf „per darli (a) cinque lire“*; **já** *pron pers sg „io“* **jȕ** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **vię́** *vi ind pres 1sg „so“* **= vién k**[u]**ó** *[→ **kuo?**[3]] pron interr „quanto“* **nь** *clit m pl [„essi“]* **vejȃjœ** *vi ind pres 3pl „valgono“*

<MS466/a> **Tp. 19. 256.**

3488 n[i]**é** *avv neg* **są** *[→ **bite**[1]]* **posȣ̄dъu** *vp ind pft 1sgm* (non ho imprestato)

<MS466/b> **Tp. 19. 256.**

3489 maṅγárь *inter* (magari)

<MS466/c> **Tp. 19. 257**

3490 R Quando parlano in fretta, non sono udibili le vocali lunghe, tranne in alcuni casi, come ad es. Inf. **dȃtь** ecc.

<MS466/d> **Tp. 19. 257.**

3491 tàrjь *agg num m „tre“* **úlinь** *sm pl „arnie“*

<MS466/e> **Tp. 19. 257.**

3492 já *pron pers sg „io“* **jє** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **γrę́** *vi ind pres 1sg „vado“* **po** *prep* **júštє** *agg sost n Lsg „per il giusto“*, **ma** *cong „ma“* **ví** *clit pl [„Voi“] pl ‘di cortesia’* **krívьtœ** *vi ind pres 2pl ‘di cortesia’ „sbagliate“* **ví** *„Voi“* **= má ví** *pron* **vi** *clit pl [„Voi“]* **krívьtœ**; **two** *agg poss f Asg „la tua“* **pàrt** *sf Asg „parte“*, **są** *[→ **bite**[1]]* (**ḍ́áu**) **jau** *[→ **djati**] vp ind pft 1sgm „ho detto“*, **wliȇćь** *vp imper 2sg „prendi(la)/ riscuoti(la)“* (prende *[prendi]*) (tira via)

<MS466/f> **Tp. 19. 257**

3493 éjtu *avv* **loží** *vp imper 2sg* **jœ** *pron pers m Apl* (quì *[qui]* le metti) *„mettile qua (le arnie)“*

<MS466/g> **Tp. 19. 257.**

3494 dwárkat *avv „due volte“*

<MS466/h> **Tp. 19. 257.**

3495 on[u]**ómletȕ** *avv* (R due anni fa)

<MS467/a> **Tp. 19. 257**

3496 tí *pron pers „tu“* **sě** *pron rifl A* **naγordȃš** *vi ind pres 2sg* (tu ti ricordi)

<MS467/b> **Tp. 19. 257**

3497 sȯ́ *[→ **bite**[1]]* **sě** *pron rifl A* **wśjȃlь** *vp ind pft 3plm „si sono disseminati“ [= „le api hanno sciamato“: cf → 3510]* **tríkat** *avv „tre volte“*

<MS467/c> **Tp. 19. 257.**

3498 né *avv neg „non“* **pijǫ́** *vi ind pres 1sg „bevo“* **n**[i]**é** *avv neg „non“* **są** *[→ **bite**[2]] vi ind pres 1sg „sono“* **žę́ją** *agg m sg „assetato“ = „non ho sete“*, **nȯ́** *„no“*

<MS467/d> **Tp. 19. 257**

3499 će *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **dátь** *vp inf „dare“ = „darà“* **nœ** *agg num f A „una“* **svętœ** *agg f Asg „santa“* **májšu** *sf Asg „messa“* **zȃmȕ** *prep + pron pers Asg „per me“* **- mé** *Dsg „mi“* **mьnȯ́** *Dsg „a me“* (al me *[a me]*) (R a me)

<MS467/e> **Tp. 19. 257.**

3500 rœcì *vp imper 2sg* (R di’)

<MS467/f> **Tp. 19. 257**

3501 šé *avv „ancora“* **dą**[n] *agg num sost m A „una“* **ćȯn** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **tь** *pron pers Dsg „ti“* **loštì** *vp inf „mettere“ = „metterò“*; **úlinœ** *sm Apl „le arnie“* **ćȯn tь wȃrnítь** *„te (le) restituirò“* **γliétu** *[→ **glietu**] avv „l’anno prossimo“*

<MS467/g> **Tp. 19. 257**

3502 ƀćljét *sm sg* (biglieto *[biglietto]*) **zá** *prep „per“* **teštьmúnixa** *sm Asg „il testimonio“*

<MS467/h> **Tp. 19. 257.**

3503 nœsь *vp imper 2sg „porta“* **dóu** *[→ **dol**[2]] „giù“* **nu** *agg num f A* **ćártu** (T **ć** tendente a **ć**) *„un foglio di carta.“* **= nȯ́sь = nœsì**; **tá** *[→ **tan**[2]] avv raff* **γore** *[→ **ore/-i**[2]] avv „lassù“* **na** *prep „sul“* **táwœlu** *sm Lsg „tavolo“* **nœsì dóu tœ** *art dt f Asg „la“* **ṭ́ártu** *„carta“* **zá** *cong „da“* **pisȃtь** *vi inf „scrivere“.*

<MS468/a> **Tp. 19. 257.**

3504 ńœγá *pron pers m Gsg = agg poss* **sínu** *sm* (Gen. s. m.) (R suo *[il di lui]* figlio)

<MS468/b> **Tp. 19. 257**

3505 sr[i]**éstь** *vp inf* (scontrare) *„incontrare“*, **γa** *pron pers m Asg* **srénṭ́ę** *ind fut 1sg* (R lo incontrerò)

<MS468/c> **Tp. 19. 257**

3506 strẽstь *vp inf* (spaccare *[= frl **spacâ** „scuotere“]*) – **trěstь** *vi inf „scuotere“*; **se** *pron rifl A* **strésę** *ind pres/fut „mi scuoto/mi scuoterò“* – **já** *pron pers sg „io“* **se trésę** (mi spacco) *„mi scuoto/tremo“*

<MS468/d> **Tp. 19. 258.**

3507 tᵘó *pron dim n Asg „questo“* **se** *pron impers* **rádo** *avv „facilmente“* **píše** *vi ind pres 3sg „si scrive“* = **alpáj** *cong „oppure“* **zlaxnó** (R facilmente)

<MS468/e> **Tp. 19. 258**

3508 já *pron pers sg „io“* **sǎm bi dáu** *vp ind ppft 1sgm „avevo dato“* **úlę** *sm Asg „l'arnia“* **ńœmɵ** *pron pers m Dsg „a lui“* **zá** *cong „da“* **nœstì** *vi inf „portare“*

<MS468/f> **Tp. 19. 258**

3509 zómę *[→ **uzeti**] vp ind fut 1sg* **žíu** *agg m sg A* (prendero vivo *[(la) prenderò viva (sott: l'arnia)]*) (R prenderò vivo *[= viva]*); **sàṅ** *[→ **bite**[1]]* **γa** *pron pers m Asg* **nɵ́ѕъu** *vi ind pft 1sgm „l'ho portata (sott: l'arnia)“*

<MS468/g> **Tp. 19. 258**

3510 dwá *agg num m* **rojá** *sm du* = **dwá roja čɛ́u** *sf Gpl* (P 2 sciami di api); **zát** *avv „poi“* **lǎni** *avv „l'anno scorso“* **œ** *[= **jœ** → **bite**[1]]* **bí** *[→ **bite**[1]]* **sě** *pron rifl A* **wśjáu** *vp ind ppft 3sgm „era sciamato“* **dwárkat** *avv „due volte“* **rój** *„lo sciame“* – **rój se sɵ́jɵ̀ě** *vi ind pres 3sg „lo sciame sciama“*

<MS468/h> **Tp. 19. 258**

3511 tⁱézĭ *pron dim m pl „questi“* **dwá** *agg num m „due“* **sú** *vi ind pres 3pl „sono“* **γóbadwá** *pron num m „entrambi“* **nɵ́vь** *agg m pl „nuovi“*; **dɵ̀ržь** *vi imper 2sg „tieni“* **γóbadwá** *agg num A „entrambi“* **te** *art dt m Apl* **nɵ́vě** *agg sost m Apl „i nuovi“*

<MS469/a> **Tp. 19. 258**

3512 ćón (**če** *cong „se“* **on** → ***o***[2] *clit m sg [„esso“ =“ sciame“]*) **ćɛ** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **umrⁱɛ́ťь** *vp inf „morire“ = „morirà“*, **nɵ́ej** *part concess* **umьrjɵ́ć** *ind pres 3sg „muoia pure“*; **ćé** *„se“* **tъu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „in“* **primьvéri** *sf Lsg „primavera“* **ǫ́ ŭmьrjɵ́ć** *ind fut 3sg „morirà“*

<MS469/b> **Tp. 19. 258**

3513 sàm bī *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **tlelɵ̃** *avv „qui“* = **tlé**

<MS469/c> **Tp. 19. 258**

3514 sàm bi wzɛ́u *vp ind ppft= pft 1sgm* **jœ** *pron pers m Apl „le ho prese“*, **štíri** *agg num m A „le quattro“* **fráṅkɵ̃ě** *sm Apl „lire“*

<MS469/d> **Tp. 19. 258**

3515 prⁱét *avv* (prima, R prima); **žéj** *avv „già“* **od** *prep „da“* **avɵ́šta** *sm Gsg „agosto“* **są̀** *avv „in qua“*

<MS469/e> **Tp. 19. 258**

3516 sí bi dáu *vp ind ppft 2sgm „(me ne) avevi dato“* **štíri** *agg num m sost A „quattro“* **mené** *pron pers Dsg „a me“* **niémą** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 1sg mod „non ho“* **tь** *pron pers Dsg* **jьx** *pron pers Gpl* **dǎťь** *vp inf „da dartene“* **vьť** *avv „più“* **tiɛ́x** *pron dim Gpl* (R di questi); **ǫ́** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **jьx jemóu** *[**je** + **móu** → **mieti**] vi ind pft 3sgm* **šé** *avv* (ne aveva ancora)

<MS469/f> **Tp. 19. 258**

3517 zád *avv „poi“* **smo sɵ̃** *pron rifl A* **pŭstĭlĭ** *vp ind pft 1plm „ci siamo lasciati“*

<MS469/g> **Tp. 19. 258**

3518 on *[→ **o**[2]] clit m sg [„esso“]* **nⁱébi** *[**nⁱé** → **bite**[2] neg + **bi** ppa m sg – slov **ni bil**] vi ind pft 3sg“non era“* **zá** *cong „da“* **nosítь** *vi inf „trasportare“*; **razdelímɵ** *vp imper 1pl* **jɵ̃ě** *pron pers m Apl „spartiamoli“ [cf → 3514]*; **té** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg impers „è“* **za nɵ̃stì** *vi inf „da portare“ = „bisognerà portare“* **dą̀, dą̀** *[= **dą̀ dą̀**] art idt m A + sm Asg* (un giorno) (R ? un); **tí** *pron pers* **mⁱɛj** *[→ **mieti**] vi imper 2sg* **dwá** *agg num sost m A* (tu abbia due) *„tu àbbine due“*

<MS469/h> **Tp. 19. 258**

3519 po *prep* **vičɵ́rnьcь** *sf Lsg* (dopo *[il]* vespero) (P dopo il vespero) **smo viliézlь** *vp ind pft 1plm „siamo usciti“* **ód** *prep „dal“* **vičɵ́rnicɵ̃ě** *Gsg „vespero“*

<MS470/a> **Tp. 19. 259**

3520 ćɛ *[→ **o**[2] clit m sg + **jɵ́** → **bite**[2]]* **mu** *pron pers m Dsg* **pŭstъu** *vp ind pft 3sgm „gli ha lasciato“* **te** *art dt m Asg* **dóbrь** *agg m Asg* **ŭlę** *sm Asg „l'arnia buona“*

<MS470/b> **Tp. 19. 259**

3521 Levǎńьć *CO „Levanig(h)“ [cf NC **Levą́** → 2236]* (cognome), **Kárli** *CO „Carli“* (cognome)

<MS470/c> **Tp. 19. 259**

3522 jɵ́ poslĭu *vp ind pft 3sgm* **nás** *avv* **mĭ** *pron pers Dsg* (mi ha mandato oggi)

<MS470/d> **Tp. 19. 259**

3523 notǎťь *vi inf „annotare“* (notare)

<MS470/e> **Tp. 19. 259**

3524 **ćœ** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **mu** *pron pers m Dsg* **dăt̄ь** *vp inf „dare“* **já** *pron pers sg „io“* **todésku** *ETN/NC agg sost m Dsg „gli darò io, al Tedesco/a quello dei Tedeschi“ [cf → 3538]*

<MS470/f> **Tp. 19. 259**

3525 **ál** *avv interr* **ti** *clit sg [„tu“]* **dăržĭš** *vi ind pres 2sg* **jьx** *pron pers Apl* **tí** *pron pers sg „forse li tieni tu“***?**

<MS470/g> **Tp. 19. 259**

3526 **ne** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **je** → **bite**[1]]* **šlá** *vp ind pft 3sgf* **strúṭ'a** *avv* (è andata a *[in]* malora) (furl. strúṭ'a *[frl **lâ strùc'** „andare in malora“]*)

<MS470/h> **Tp. 19. 259**

3527 **ṭ'áča** *sf sg* (un cucchiajo *[cucchiaio]* grande) ?, P ? mestolo/cucchiaio grande) *„mestolo“*

<MS471/a> **Tp. 19. 259**

3528 **sàm potĕ̄škъu** *vp ind pft 1sgm* (ho alzato per provare, se pesa molto o poco) *„ho soppesato“*; **a** *cong „e“* **mí** *pron pers pl „noi“* **dwa** *agg num m „due“* **póu** *avv sost „metà“*

<MS471/b> **Tp. 19. 259**

3529 **ta** *agg dim f sg „questa“* **ró**[u]**ba** *sf sg „roba“* **na** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“]* **n**[i]**ébla** *[**n**[i]**é** → **bite**[1] + **bla** → **bite**[2]] „non era“* **zá** *cong „da“* **uḃĭt̄ь** *vp inf „ammazzare“*; **zá** *cong „da“* **predăt̄ь** *vp inf „cedere“*

<MS471/c> **Tp. 19. 259**

3530 **naγáj** *vi imper 2sg* **mь** *pron pers Dsg „lasciami“* **télœ̆** *agg dim m Apl „queste“* **úlinĕ̆** *sm Apl „arnie“* **mьnœ́** *pron pers Dsg „a me“*

<MS471/d> **Tp. 19. 259**

3531 **œ́** *[= **jœ́** → **bite**[1]]* **vil**[i]**ézu** *vp ind pft 3sgm „è uscito“* **wъž** *[→ **uon**[2] avv + **z/s** prep] „fuori dai“* **ńex** *pron pers m Gpl = agg poss „loro“* **pjŭćœ** *sf [cf → 3352] Gplt „polmoni“* (P polmoni) (P ad es. della pecora); **wъ š čéu = wъš čœ̄l** (R dalle api) (Gen. pl. f.)

<MS471/e> **Tp. 19. 259**

3532 **préžьx** *sm sg* (prezzo)

<MS471/f> **Tp. 19. 259**

3533 **œ́** *[= **jœ́** → **bite**[1]]* **plăćьu** *vi ind pft 3sgm* (R ha pagato) (T entrambe accentate quasi allo stesso modo e assai debolmente)

<MS471/g> **Tp. 19. 259**

3534 **sœ** *[→ **bite**[2]] vi ind pres 3pl „sono“* **mé** *agg poss m pl „i miei“* **sóute = sóutь** *sm pl „soldi“*, **ma** *cong „ma“* **ǫ́** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **jœ̆** *pron pers m Apl „li“* **ǫ́** *pron pers m sg „lui“* **wliĕćь** *vp imper 2sg estesa alla 3sg** = **wliecъ** (che le *[li]* tiri lui) *„riscuota“*; **tiézjь** *pron dim m pl „questi“* **su šlì** *[slov = **so pripadli**] vp ind pft 3plm „sono toccati“* **mьnœ́** *pron pers Dsg „a me“* **…**

** Cf → 7.*

(P continua)

<MS471/h> **Tp. 19. 259**

3535 **…** (P continuazione)

tiézjь *pron dim m pl „questi“* **su šlì** *[slov = **so pripadli**] vp ind pft 3plm „sono toccati“* **mьnœ́** *pron pers Dsg „a me“* **za** *cong „per“* **mь** *pron pers Dsg „mi“* **pláćăt̄ь** *vi inf „pagare“ = „per pagarmi“*; **ćœ** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **mu** *pron pers m Dsg* **dăt̄ь** *vp inf „dare“ = „gli darò“* **vъć** *avv „di più“*, **já** *pron pers sg „io“*, **za** *cong „per“* **m**[i]**ét̄ь** *vi inf „avere“* **čœ̄lœ̆** *sf Apl „le api“*; **tebœ́** *pron pers Dsg* (a te)

<MS472/a> **Tp. 19. 259**

3536 **te** *pron dim m sg „questa“* **ŭlь** *sm sg „arnia“* **ǫ́** *[→ **o**[2]] clit m sg [„essa“]* **jœ šъu** *vp ind pft 3sgm „è andata“* **štrúṭ'a** *avv „in malora“*; **te** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[1]]* **šló** *3sgn* **štrúṭ'a** (è andato a malora)

<MS472/b> **Tp. 19. 259.**

3537 **šé** *avv „ancora“* **kœ́j** *pron idf n sg „qualcosa“* **zá** *cong „da“* **písăt̄ь** *vi inf „scrivere“*

<MS472/c> **Tp. 19. 260**

3538 **éjńelœ́** *avv „adesso“* **s**[ь]**mó fьnišăl̄ь** *vi ind pft 1plm „abbiamo terminato“* **kuštjǫ́** *sf Asg „la questione“* **tlœ́** *avv „qui“* **γorlœ́** *avv „sopra“* **s** *prep „con“* **tœ́mь** *agg dim m Spl* **dvœ́mь** *agg num sost S „due“*, **s Páulinăn** *NP m S „Paolino“* **Todĕ̄škan** *ETN/NC m Ssg „dei Tedeschi/il Tedesco“* **ánu** *cong „e“* **Žwăn̄an** *NP m S „Giovanni“* **Debĕ̄lišan** *NC m Ssg „Debellis/dei Debellis*, **an** *„e“* **m**[u]**órĕmo** *[→ **muorati***] vi ind pres 1pl mod „dobbiamo“* **šé** *avv „ancora“* **kœj** *pron idf n sg „qualcosa“* **d**[i]**élat̄ь** *vp inf „fare“*

<MS472/d> **Tp. 19. 260**

3539 **znam** *vi ind pres 1sg mod „so“* **brăt̄ь** *vi inf „leggere“*, **ma** *cong „ma“* **né** *avv neg* **zló** *avv* (R non molto)

<MS472/e> **Tp. 19. 260**

3540 kákо *avv inter „come“* **te** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg impers „è“* **rűso** *agg n sg „giallo“* **γoré** *avv „su“* **u** *prep* **ʷǎjerjь** *[**w** → **u**[1] + **ǎjerjь**] sm Lsg „nell'aria“* **= γoré u nœ̃bu** *sn Lsg „su nel cielo“*

<MS472/f> **Tp. 19. 260.**

3541 móučь *vi imper 2sg* **tí** *pron pers sg „tu“* (R taci)

<MS472/g> **Tp. 19. 260**

3542 kógo *sm sg* (cuoco) **kóga** (cuoca) *sf sg*

<MS472/h> **Tp. 19. 261.**

3543 kopéta *sf sg* (P nuca); **tá** *part raff* **za** *prep „là dietro“* **kopẽtu** *S „la nuca“ [cf frl **còpe** „nuca, **copète** „colpo sul capo“]*

<MS473/a> **Taip. 19. 262**

3544 áxje *sf plt „scardasso“* **alpaj** *cong „oppure“* **gérʒь** *sm plt „garzi“* (R **„gœ́rʒь“** non è dialetto nel senso rigoroso del termine) (ital. gerzi *[frl **garz** – it **garzo**]* – **sgerzar la lana** *[cf frl **sgarzâ** e it **scardassare**]*) (P tavola con denti sulla quale mettono la lana per strapparla) **véro** *avv „proprio“* **po** *prep „nella“* **tijpájskį** *ETN agg sost n Lsg „lingua di Taipana“* **áxje** *[cf mat **hachel**, ted **Hechel** in Str:134, sotto la voce **hahel**; cf **âhla** in ESSJ I: 2; in Plet I: 2]*

<MS473/b> **Tp. 19. 262**

3545 borgo *[it]* **„Bera“** *TOP sost f sg „Berra“*

<MS473/c> **Tp. 19. 262**

3546 Žwą́ *NP m „Giovanni“* **Kős** (cognome) *„Cos“*, **Рьńъč** *[→ **Pinjuč**] NC m sg „il Pinuccio/quello dei Pinucci“*, **tá** *part raff* **păr** *prep* **Рьńúču** *Lsg „dal Pinuccio/da quello dei Pinucci“*, **oštⁱér** *sm sg „oste“*, **tá păr oštⁱérjě** *L „dall'oste“* (R il narratore principale ha 37 anni).

<MS473/d> **Tp. 19. 262**

3547 kanűća (T tendente verso **ţ́**) *sf sg* **= kanűča** (ital. cana, canetta di fumo *[it = canna, cannello da fumo]* (P cannello (della pipa)); **tъu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **kanúću** *Asg „nel cannello“* **tó** *clit n sg [„esso“]* **se** *pron impers* **lóžь** *vp ind pres 3sg „si mette“* **ṕípœ** *sf Asg „la pipa“*, **…**

<MS473/e> **Tp. 19. 264**

3548 tъu *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **kanúću** *Asg „nel cannello“* **tó** *clit n sg [„esso“]* **se** *pron impers* **lóžь** *vp ind pres 3sg „si mette“* **ṕípœ** *sf Asg „la pipa“* **á** *cong „e“* **tobàk** *sm Asg „il tabacco“* **tъu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep“* **ṕípu** *sf Asg „nella pipa“* **ązát** *avv „poi“* **ǫ́** *clit m sg [„esso]* **se** *pron impers* **užgœ́** *vp ind pres 3sg „(la) si accende“* **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **nį́** *art idt m Ssg „un“* **fœ́lminántą** *sm Ssg „fiammifero“*, **án** *„e“* **to** *clit n sg [„esso“]* **se** *pron impers* **pipǎ** *„si fuma“*

<MS473/f> **Tp. 19. 264**

3549 té *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg* **dăm** *art idt m sg „un“* **polàk** *ETN sm sg* (R è (un) polacco)

<MS473/g> **Tp. 19. 264**

3550 nápa *sf sg* (camino, che va su il fumo *[lungo il quale sale il fumo]*) *„cappa del camino“*

<MS473/h> **Tp. 19. 264**

3551 ćača *sf sg* (ital. chiacia *[= frl **ciàcie**]*) *„mestolo“*, **tá** *pron dim f sg „quello“* **kь** *pron rel „che“* **sě** *pron impers „si“* **mⁱéštra** *[**mⁱéša** ?] vi ind pres 3sg „mescola“* **minⁱéštra** *sf sg „la minestra“* **ž** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **ńœ́** *pron pers f Ssg „esso“ = „quello con cui si mescola la minestra“*, **s ţ́ǎčœ** *„con il mestolo“*

<MS474/a> **Tp. 19. 264**

3552 mí *pron pers pl „noi“* **γrєmó** *vi ind pres 1pl „andiamo“* **u** *prep* **ćáču** *af Asg* (R a caccia)

<MS474/b> **Tp. 19. 264**

3553 gérʒatь *vi inf* **ʷóunœ** *sf Asg* (P ? cardare la lana) (gerzare *[frl **garzâ**, it **scardassare**]* la lana)

<MS474/c> **Tp. 19. 264**

3554 ta *part raff* **pàr** *prep* **nasǎdœ** *sm Lsg* (P vicino al manico della scure) (R collettivamente) – (3 visitatori dell'osteria)

<MS474/d> **Tp. 19. 265**

3555 rép *sm sg* (R coda)

<MS474/e> **Tp. 19. 265**

3556 γlúx *agg m sg* (R sordo); **a** *cong „e“* **γlúx o** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **jœ́** *vi ind pres 3sg „è“* **té** *pron dim m sg „colui“* **ko** *[→ **ki**[3] + **o**[2]] „il quale“* **ne** *avv neg „non“* **čújœ** *vi ind prs 3sg „sente“* **nъč** *avv „niente“*, **am** *„e“* **mœ́t** (T breve) *agg m sg „muto“* **o jœ́ té ko ne mórœ** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg mod* **ćœkœrǎtь** (T **ć** tendente a **č̃**) *vi inf „è chi non può parlare“*

<MS474/f> **Tp. 19. 266**

3557 mœ́t *agg m sg „muto“* **… žená mǔta** (R muta); **né** *[= **na** → **o**[2] clit f sg [„essa“] +*

jé → ***bite²*** *vi ind pres 3sg „è“]* **mŭta** *f sg* (R è muta)
<MS474/g> **Tp. 19. 266**

3558 γospodár *sm sg „padrone“*, **γospodĭńa** *sf sg „padrona“*; cf. **kokošńa**, **kokošár** *[→ 3559]*
<MS474/h> **Tp. 19. 266**

3559 kokošńa (padrona delle galline) (P gallinara) *„pollivendola“* (P osservazione ironica di uno che non possiede molti beni); **γospodár** *sm sg „padrone“* **kokošár** *sm sg „gallinaro“*, *„pollivendolo“*; (cf. **γospodár**, **γospodĭńa**) *[→ 3558]*
<MS475/a> **Tp. 19. 266**

3560 (Monte di Prato *[Monteprato]* = Taipana) (R riguardo alla lingua) (R „Cergneu“ – una lingua diversa).
<MS475/b> **Tp. 19. 266**

3561 on^{i}ézjь *pron dim m pl „i cosi“*, **finančótь** *sm pl „i finanzieri“* (R **„bríć“** non si usa); (cf. ital. „i cosi“)
<MS475/c> **Tp. 19. 266**

3562 papalı̨ *sm sg* (P papista)
<MS475/d> **Tp. 19. 266**

3563 nú *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **so kudáłь** *vi ind pft 3plm „credevano“*, **ké** *[→ **ke²**] cong „che“* **to** *[→ **to²** + **je** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **dą́** *art idt m „un“* **papalı̨** *sm sg „papista“*, **k** *„che“* **ǫ** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **xódь** *vi ind pres 3sg „va“* **šplorávat** *vi sup „ad esplorare“* **sviét** *sm Asg „il mondo“*; **nú sœ** *[→ **bite²**] vi ind pres 3pl „sono“* **póunь** *agg m pl „pieni“* **supiárbjь** *sf Gsg „di superbia“*
<MS475/e> **Tp. 19. 266**

3564 nú *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **sœ** *[→ **bite²**] vi ind pres 3pl „sono“* **póunь** *agg m pl „pieni“* **supiárbjь** *sf Gsg „di superbia“*
<MS475/f> **Tp. 19. 266**

3565 ǫ *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **zná** *vi ind pres 3sg mod „sa“* **rœžьnā́tь** *vi inf „parlare“* **po** *prep* **pólsken** *ETN agg sost n Lsg* (R in polacco); **ǫ** *[„essa“]* **se** *pron passvt* **pōzna** *vp ind pres 3sg „si riconosce“* **nœγá** *pron pers m Gsg „di lui“ = poss „la sua“* **jezȉk** *sm sg „lingua“*
<MS475/g> **Tp. 19. 266 - 267**

3566 ǫ *[→ **o²**] clit m sg [„essa“]* **se** *pron passvt* **pōzna** *vp ind pres 3sg „(la) si riconosce“* **nœγá** *pron pers m Gsg „(la) di lui“ = poss „la sua“* **jezȉk** *sm sg „lingua“*
<MS475/h> **Tp. 19. 267**

3567 v^{i}éra *sf sg* (la fede)
<MS476/a> **Tp. 19. 267**

3568 mórje *sn sg* (mare)
<MS476/b> **Tp. 19. 267**

3569 zv^{i}ćzdœ́ *sf pl* (stelle); **dná** *agg num f* **zviezdá** *sg* (una stella)
<MS476/c> **Tp. 19. 267**

3570 sœ́^{u}nce *sn sg* (sole)
<MS476/d> **Tp. 19. 267**

3571 lúna *sf sg* (luna)
<MS476/e> **Tp. 19. 267**

3572 wàrt *sm sg* (orto; R frutteto)
<MS476/f> **Tp. 19. 267**

3573 xœ́st *sf sg* (bosco, R bosco)
<MS476/g> **Tp. 19. 267**

3574 da miésac = dá^{n} *agg num m „un“* **m^{i}ésac** *sm sg* (R mese)
<MS476/h> **Tp. 19. 267**

3575 dan *agg num m „una“* **t^{i}ćdą** *sm sg* (R settimana)
<MS477/a> **Tp. 19. 267**

3576 l^{i}ćto *sn sg* (un anno) – (estate); **čez** *prep* **l^{i}ćto** *Asg* (in estate); **čezímu** *avv* (nell'inverno *[in inverno]*); **γliétu** *[→ **glietu**] avv* (un altro anno) *„l'anno prossimo/un altr'anno“*.
<MS477/b> **Tp. 19. 267**

3577 čezímu *avv* (nell'inverno *[in inverno]*); **jćsœn** *sf sg* (autunno); **vilázьm** *sm sg* (primavera)
<MS477/c> **Tp. 19. 267**

3578 γliétu *[→ **glietu**] avv* (un altro anno) *„l'anno prossimo/un altr'anno“*.
<MS477/d> **Tp. 19. 267**

3579 Nowokíţ'i *TOP sm plt „Novochici [„case nuove“]“ [= „Borgo Noacco“ → **Nouake bork**]* = **tá** *part raff* **păr** *prep* **Nowokíţ'a = tá păr Nowokíţ'ax** *L „vicino a Novochici“*
<MS477/e> **Tp. 19. 267**

3580 dóu *[→ **dole/-i**]* **pǎr** *prep* **c^{i}єrkvœ̀** *sf Lsg „giù vicino alla chiesa“* **té** *[→ **to²** + **jé** → **bite²**] vi ind pres 3sg „c'è“* **priēxót** *TOP sm sg „Coos“ [„il passaggio“]* **alipáj** *cong „oppure“* **tá** *part raff* **na** *prep* **pr^{i}éxŏdě** *Lsg „a Coos“*
<MS477/f> **Tp. 19. 267**

3581 tá *part raff* **za** *prep* **bŏrkь** (Instr. ? pl. s. m.) *„dietro i borghi“*; **tá za bŏrkǎn** *Ssg* (dietro del *[il]* borgo); **tá pod** *prep* **bŏrkǎn** *Ssg „sotto il borgo“*, **tȉu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **bŏrku** *Lsg „nel borgo“*
<MS477/g> **Tp. 19. 269**

3582 **kᵘó** *[→ **ka?**]* **je** *vi ind pres 3sg* **úra** *sf sg „che ora è“* **?** **désęta** *agg num f „la decima“* **úra** *[„sono le dieci“]*. **te** *[→ **to²** + **je** → **bite²**] vi ind pres 3sg impers* **úra jьtì** *vp inf „è ora di andare“* **spā́t** *vi sup „a dormire“* **γór** *avv* **u** *prep „sul“* **toblā́t** *sm Asg „fienile“* **…**
<MS477/h> **Tp. 19. 269.**

3583 **te** *[→ **to²** + **je** → **bite²**] vi ind pres 3sg impers* **úra** *sf sg* **jьtì** *vp inf „è ora di andare“* **spā́t** *vi sup „a dormire“* **γór** *avv* **u** *prep „sul“* **toblā́t** *sm Asg „fienile“* **anù** *cong „e“* **bál** *[**al** → **al!** part ott ? + **bi**]* **to** *clit n sg [„esso“]* **móu** *[→ **mieti**] vi cond pres 1sgm „ce l'avessi“* **šé** *cong „anche“* **nu** *art idt f A „una“* **mládu** *agg sost f Asg „giovane“* **ą́** *„e“* **ju** *pron pers f Asg* **pejátь** *vi inf „portarla/ condurla“ = „potessi portarla/per portarla“* **γór** *avv* **u** *prep „su nel“* **séno** *sn Asg „fieno“*. **ánu w** *prep* **séne** *L „nel fieno“* = **tìu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **sḗne sé** *pron rifl A* **wajā́tь** *vi inf „rotolare“* (tombolare colla giovine).
<MS478/a> **Tp. 19. 269**

3584 **tó** *pron impers n sg* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg mod „c'è da/occorre“* **lóstь** *vp inf* **pȹntě** *sf Apl „le lettere (i punti tipografici)“* **nā́rbe** *avv* **zá kь** *locuz cong [→ **zaki²**] „affinché“* **tó** *clit n sg [„esso“]* **pridé** *vp ind pres 3sg impers „venga“* **tá** *part raff* **na** *prep* **ćartȣ** *sf Asg* **ná** *prep* **lьc** *sn Asg „per dritto“ [locuz avv → **na lic**]* = **liépo** *avv „bene“* **štampáno** *ppp/agg n sg* (P deve mettere le lettere a rovescio così che escano stampate come si deve sulla carta)
<MS478/b> **Tp. 19. 269**

3585 **ál** *avv interr* **na práwo** *locuz avv „quanto“* **wasí** *sf Gpl „di villaggi“* **loví** *vi ind pres 3sg „comprende“* **ta** *agg dim f sg* **ćárta** *sf sg* = **ṭ́árta** (T ṭ́ tendente a **ć**) **dijográfike** *agg f sg „geografica“***?** (quanto villagi *[quanti villaggi]* contiene questa carta …?)
<MS478/c> **Tp. 19. 269**

3586 **práwo úr = dostì** *avv interr* **úr** *sf Gpl* ? (R quante ore).
<MS478/d> **Tp. 19. 269**

3587 **R** nomi: *NP m*: **Ʒéf** *„Giuseppe (Beppe)“*, **Tį́** (Valentin), **Žwą́** *„Giovanni“*, **Jákum** (Giacomo), **Matíja** *„Matteo“* **Pjḗrь** (R Pietro) **Mḗ** (Dominico *[Domenico]*), **Juwą́** (R Ivan *[Giovanni]*)
<MS478/e> **Tp. 19. 269.**

3588 **Štⁱéfan** *NP m „Stefano“* **Tif(f ? x) asubèk** (sopranome *[soprannome]*) *SPN m sg „Tifacciobecco“*; **końǫ́** *sm sg „cognome“*
<MS478/f> **Tp. 19. 270.**

3589 **trā́p** *sf sg* (un legno) (un legno; furl. traf *[**trâf** „trave“]*); **dvⁱ́ę** *agg num f „due“* **trā́bь** *du „travi“*
<MS478/g> **Tp. 19. 270.**

3590 (R assenza di gabinetti, per esempio a Taipana l'oste va a cacare nel campo, nel **„siérak“** *[„granoturco“]*)
<MS478/h> **Tp. 19. 270.**

3591 **pýsak** *sm sg* (R sabbia)
<MS479/a> **Resia**, **Os**. ***[Osojani/Oseacco]*** **19. 1**

3592 **snézje** *sn sg* (R le nevi) (P neve)
<MS479/b> **Resia**, **Os**. ***[Osojani/Oseacco]*** **19. 1**

3593 **tó** *clit n sg [„esso“]* **zwonǵe** *vi ind pres 3sg* (T suona) (suona) (R suona) (impersonal)
<MS479/c> **Resia**, **Os**. ***[Osojani/Oseacco]*** **19. 1**

3594 **xíša** *sf sg* (hiša *slov „casa“*) = **„xíša“** (Taipana)
<MS479/d> **Brez. 19. 1**

3595 (R A Taipana **„fólk** *sm sg „la gente“* **se** *pron rifl A* **troštra** *vi ind pres 3sg „spera“*, **dœ** *cong „che“* **prídemo** *vp ind fut 1pl „veniamo“* **spḗk** *avv „di nuovo“* **pót** *prep „sotto“* **cesárja** *sm Asg „l'imperatore““*. „Slovenci vsi bi morali prití pod Tolmin“ *slov „Tutti gli sloveni dovrebbero venire sotto Tolmino“*.) **„Zakaj** *avv interr* **so vzeli** *vp ind pft 3plm* **pápežu** *sm Dsg* **ńeγa** *pron pers m Gsg = agg poss* **bláγo** *sn Asg*“ *„Perché hanno preso al papa i suoi beni?“*)
<MS479/e> **Tp. 19. 270.**

3596 „Slovenci vsi bi morali prití pod Tolmin“ *slov „Tutti gli sloveni dovrebbero venire sotto Tolmino“*.
<MS479/f> **Tp. 19. 270.**

3597 **„Zakaj so vzeli pápežu ńeγa bláγo“** *[→ 3595]*
<MS479/g> **Tp. 19. 270.**

3598 **smo zmétlь** *vp ind pft 1plm „abbiamo fatto“ [lett: „sbattuto“]* **wčéra** *avv „ieri“* **špȹjγu** *sf Asg „il burro“*
<MS479/h> **Tp. 19. 270.**

3599 **ǫ́** *pron pers m sg 'di cortesia' „Lei“* **se** *pron rifl A* **nⁱé** *[→ **bite¹** neg]* **maj** *avv* **štufóu** *vi ind pft 3sgm 'di cortesia' „non si è mai stancato“* **pisā́tь** *vi inf „di scrivere“*
<MS480/a> **Tp. 19. 270**

3600 **mi** *pron pers pl „noi“* **viliézemo** *vp ind pres 1pl „usciamo“* **dóu** *[→ **dol²**] „giù“* **ánu**

cong „e“ **xódimo** *vi ind pres 1pl „andiamo“* **srát** *vi sup „a cacare“* **tъu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **s**[i]**ĕ́răk** *sm Asg „nel granoturco“*

<MS480/b> **Tp. 19. 270**

3601 nu *agg num f A* **búču** *sf Asg „una mezzetta“* **părnesь** *vp imper 2sg „porta“*, **tá** *[→ **tan**[2]] avv raff* **γoré** *[→ **gor**[1]] avv „lassù“* **pod** *prep „sotto“* **Žl**[i]**ébą*** *sm Ssg „la gronda*; **búča** (ca. ½ litra *slov „ca. mezzo litro“*) *[cf → 3612]* **wódě** *sf Gsg „d'acqua“*

** VVS non riconosce **pod Žl**[i]**ébą** come MICR, il che farebbe pensare che **Ž-** sia in realtà **ž-**. Secondo VVS, dato il contesto, si tratterebbe dello **žliep**, una gronda in corteccia di frassino, atta ad incanalare l'acqua sorgiva in una sorta di fontanella.*

<MS480/c> **Tp. 19. 270**

3602 máš *[→ **mieti**] vi ind pres 2sg mod „hai da/devi“* **tь** *pron pers sg „tu“* **tь** *clit sg [„tu“]* **dajáťь** *vi inf „dare“* **moj** *agg poss m Asg „la mia“* **úlьn** *sm Asg „arnia“* **drŭzьn** *pron idf Dpl „ad altri“*

<MS480/d> **Tp. 19. 271**

3603 mét *sm Asg „il miele“* **nú** *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **nesǿ** *vi ind pres 3pl „(lo) portano“* **dóu** *[→ **dol**[2] + **u**[1]] locuz prep „giú a“* **Torlą** *TOP sm Asg „Torlano“* **prodájat** *vi sup „a vendere“*, **nú γa** *pron pers m Asg „lo“* **prodadǿ** *vp ind fut 3pl „venderanno“* **ta** *[→ **tan**[2]] avv raff* **dólĕ** *avv „laggiù“* **Kárlьnu** *NP m D „a Carlino“* **Mančóku** *NC m Dsg „il/dei Manzòg(h)“*, **kъ** *[→ **ke**[3]] cong „poiché“* **to** *clit n sg [„esso“]* **n**[i]**é** *[→ **bite**[2] neg] vi ind pres 3sg impers „non c'è“* **jédnĕγa** *pron idf m Gsg „nessuno“*, **k** *pron rel „che“* **ǫ́** *clit m sg [„egli“]* **kupújĕ** *vi ind pres 3sg „compera“* **kuj** *cong „che“* **ǫ́** *pron pers m sg „lui“* (R solamente lui) (R nessun altro che lui) **tlé** *avv „qua“* **ókъu** *avv „attorno“* **blízu** *avv „vicino“ = „nelle vicinanze/nei dintorni“*

<MS480/e> **Tp. 19. 271**

3604 (R Si rivolgono solo con il „voi“, non usano „loro“)

<MS480/f> **Tp. 19. 271**

3605 ja *clit sg [„io“]* **čǫ́** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet**]* **ŭb**[u]**íťь** *vp inf* **š** *[→ **še**[1]] avv* **ńĕkœj** *pron idf* (R voglio ammazzare ancora qualcosa); **já săn tъu** *[→ **tiet**] ind pft 1sgm „volevo“* **ub**[u]**íťь** *„ammazzare“* **nǿ** *agg num f A „una“* **kozǿ** *sf Asg „capra“* **…**

<MS480/g> **Tp. 19. 271**

3606 já *clit sg [„io“]* **săn tъu** *vi ind pft 1sgm mod „volevo“* **ub**[u]**íťь** *vp inf „ammazzare“* **nǿ** *agg num f A „una“* **kozǿ** *sf Asg „capra“* **debǿlœ** *agg f Asg „grassa“* **alpáj** *cong „oppure“* [d]**naγá** *m Asg „un“* **wolá** *sm Asg „bue“*, **maṅgári** *avv „magari“* **bь γa** *pron pers m Asg* **móu** *[→ **mieti**] vi cond pres 1sgm „lo avessi“* **bá** *[= **bi γa** → **on**[2]]* **tou** *[→ **tiet**] vi cond pres 1sgm mod „lo vorrei“* **b**[u]**íťь** *vp inf „ammazzare“ = „se lo avessi, lo ammazzerei“* **– „ub**[u]**íťь“ ánu** *cong „e“* **odr**[i]**ĕ́ťь** *vp inf „scorticare“ = „lo scorticherei“* **ą** *„e“* **skŭ́xatь** *vp inf „cuocere“ = „lo cuocerei“*, **ą sn**[i]**ĕ́stь** *vp inf „e mangiare“ = „e lo mangerei“* **ánu dáťь** *„e dare“ = „e darei/farei“* **šé** *cong „anche“* **kьťĕremu** *[→ **kateri**[2]] pron idf m Dsg „a qualcun (altro)“* **dobró** *agg sost n Asg „del bene“*

<MS480/h> **Tp. 19. 271**

3607 dobró *agg sost n [?] „il bene“*; **né** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg]* **dobrá** *agg f sg* (R ella è buona)

<MS481/a> **Tp. 19. 271**

3608 né *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg]* **dobrá** *agg f sg* (R ella è buona); ? **ná** *[→ **o**[2] clit f sg]* **bь t**[i]**éla** *vi cond pres 3sgf mod „vorrebbe“* **stortì** *vp inf „fare“* **še** *avv „ancora“* **bǿj** *avv comp „di più“*

<MS481/b> **Tp. 19. 271**

3609 tárlĭca *sf sg* **zá** *cong* **tarǎťь** *vi inf* **prєdílœ** *sn Asg* (P ? stigliatrice per sfregare la filaccia, la canapa)

<MS481/c> **Tp. 19. 271**

3610 rákla *sf sg* (P pertica) **zá** *prep* **faʒóu** *sm Asg* (par le fagiole *[per i fagioli]*)

<MS481/d> **Tp. 19. 271**

3611 tú *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **álbœ** *sf A [?] sg* (all'alba)

<MS481/e> **Tp. 19. 271**

3612 búča (polič *slov „mezzetta“*) (½ bokala *slov „½ boccale“*) **pǿ**[u] *avv „mezzo“* **bokǎla** *sm Gsg „boccale“*, **bœkáu** *sg „un boccale“* **sœ** *vi ind pres 3pl „sono“* **dv**[i]**é** *agg num f „due“* **bŭ́čь** *du „mezzette“*

*NB frl **bocâl** = unità di misura di circa 12 decilitri = 2 **bòcis/bòzzis**; 1 **bòce/bòzze** =2 **mezìns** „mezzette“. Alias: frl **bòce/bòzze** = „mezzetta“ – cf Pir: 60, 70.*

<MS481/f> **Tp. 19. 271**

3613 pǿj *[→ **iti**] vp imper 2sg* **po** *prep* **wŏdě** *sf Gsg* **= po wŏdo** *Asg* (va prender *[va' a prendere]* l'acqua)

<MS481/g> **Tp. 19. 271**

3614 œ *[= **jæ → bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **zlᵘódjɷwa** *agg poss f sg* **pɷ̃t** *sf sg* (*[una/la]* strada del diavolo)
<MS481/h> **Tp. 19. 271**

3615 ązát *avv „poi“* **na** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“]* **nʲéma** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 3sg „non ha“* **nьč** *pron idf n Asg*
<MS482/a> **Tp. 19. 271**

3616 óm *pron pers m sg „lui“* **bь** *[= **je bil**]* **lᵘóžьu** *vp ind ppft 3sgm* (T tendente a **lɷ́žu**) (lui ha messo) *[lett „aveva messo“]*
<MS482/b> **Tp. 19. 271.**

3617 blatáne *agg f pl „malate di cachessia“ [cf frl **blàte** „cachessia delle pecore“]* **óuce** *sf pl „pecore“* **mi** *pron pers pl „noi“* **dʲémo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“*, **kàr** *cong „quando“* **se** *pron rifl A* **zapasɷ̃ᵘ** *vp ind pres 3pl „si perdono pascolando“*, **kàr sě zapasɷ̃ᵘ**, **krepájɷ** *vp ind pres 3pl „crepano“* **óuce blatą̃ne**, **… ᵘɷcǫ́** *sm sg* **blatą̀** (T **ą̀** tendente ad **ą́**) *m sg „malato di cachessia“* (P montone „**blatą̀**“)
<MS482/c> **Tp. 19. 271.**

3618 nú *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **γa** *pron pers m Asg* **majɷ́** *vi ind pres 3pl* **zá** *prep* **norcà** *sm Asg* (lo prendono via *[in giro]*) *„lo prendono per stupido“*; **rífa** *sf sg* **tœ** *[→ **to²** + **je → bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **za** *cong „per“* **sé** *pron rifl A* **zvendikąt̃ь** *vp inf „vendicarsi“*
<MS482/d> **Tp. 19. 272**

3619 rífa *sf sg* **tœ** *[→ **to²** + **je → bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **za** *cong „per“* **sé** *pron rifl A* **zvendikąt̃ь** *vp inf „vendicarsi“*, **za stortì** *vp inf „fare“* **špindąt̃ь** *vi inf „spendere“*, **kь** *[→ **ko²**] cong „quando“* **dą́** *pron idf m* **kupǫ̃je** *vi ind pres 3sg „compera“* **án** *cong „e“* **te** *art dt m sg* **drǫ̃γь** *pron idf m sg „l'altro“* **ǫ́** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **mu** *pron pers m Dsg „gli“* **stórь** *ind pres 3sg „fa“* **rífu** *Asg „un dispetto“* **za** *cong* **špindąt̃ь** *vi inf „per spendere“ =“perché spenda“* **vìť** *avv comp „di più“*, **– ǫ́ mɷ́re** *[→ **muorati***] vi ind pres 3sg mod „deve“* **dąt̃ь** *vp inf „dare“* **vìť**, **kár** *cong „quando“* **œ** *[= **jæ → bite²**] „è“* **sforčą̀**, *agg m sg „costretto“ [cf it **(s)forzare**]* **– kar ǫ́ te** *art dt m sg* **drúγь** *pron idf m sg „perché l'altro“* **símprь** *avv „sempre“* **ǫ́ ćé** *ind pres 3sg mod [→ **tiet**] „vuole“* **dająt̃ь** *vi inf „dare“ [alias: fut „darà“]* **vìč** *„di più“*
<MS482/e> **Tp. 19. 272.**

3620 (R **ć** quando è eseguita con grande energia) **ť** e **ć̲** quando lo è più debolmente)
<MS482/f> **Tp. 19. 272.**

3621 „ó *pron pers m sg „egli“* **ne** *avv neg „non“* **zná** *vi ind pres 3sg mod „sa“ [sott: „parlare“]* **pó** *prep „in“* **slovéjskę** *ETN agg sost n Lsg „sloveno““*, **„sьnó** *avv*, **ǫ** *pron pers m sg „lui“* **zná“** (P invece sa *[„Certo che sa!“/ „Sì che sa!“: cf → 2037...]*) (T lui invece sa), **ćélь né** *[→ **če²** cong „se“ + **li → le²** avv „solo“ + **ne** avv neg „no“] = locuz avv „sennò/ altrimenti“*, **ǫ** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **zná po láškį** *ETN agg sost n Lsg „in friulano“*, **ǫ má** *vi ind pres 3sg „ha“* **dobrɷ́** *agg m Asg „una buona“* **(γlą́wu) γlą́ʷu** *sf Asg „testa“* **…**
<MS482/g> **Tp. 19. 272**

3622 ǫ *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **má** *vi ind pres 3sg „ha“* **dobrɷ́** *agg m Asg „una buona“* **(γlą́wu) γlą́ʷu** *sf Asg „testa“*; **ą́** *cong „e“* **ćе** *cong „se“* **ne** *[= **na → o²** clit f sg + **je → bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **kúxana** *ppa/agg f sg „cotta“*, **né** *„è“* **še** *avv „ancora“* **bᵘɷ̃jša** *agg comp f sg „migliore“*
<MS482/h> **Tp. 19. 272**

3623 mą́sa *avv*, **te** *[→ **to²** + **je → bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **mą́sa** (R troppo) (R „**zadost**“ e „**zarat**“ non si usa)
<MS483/a> **Tp. 19. 272**

3624 nąńčь *avv* (nanche, nemmeno)
<MS483/b> **Tp. 19. 272**

3625 tó *clit n sg [„esso“]* **mь** *pron pers Dsg „mi“* **sě** *pron rifl A* **xúdo** *avv* **zdí** *vi ind pres 3sg impers „mi dispiace“*
<MS483/c> **Tp. 19. 272**

3626 úmit *agg m sg* (umido); **mokró** *agg n sg* (bagnano *[bagnato]*); **ǫ́** *clit m sg [„lui“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **mókăr** *„bagnato“* **…**
<MS483/d> **Tp. 19. 272**

3627 mokró (bagnano); **ǫ́ je mókăr** *[→ 3626]*; **te** *art dt m sg* **mókrь** *m sg* **mɷ̃š** *sm sg „l'uomo bagnato“*, v̲. *[vedi]* **xlɷ̃t** (legno)
<MS483/e> **Tp. 19. 272**

3628 vérį *sm sg „caraffa“*, **dwa** *agg num m „due“* **vérina** *du „caraffe“* (P caraffa); **pét** *„cinque“* **vérině** *Gpl „caraffe“*
<MS483/f> **Tp. 19. 272**

3629 dą́ *agg num m* **žąkьj** *sm sg* **mɷ̃kœ̀** *sf Gsg* (un sacco di farina); **dwá** *m „due“* **žąkja** *du „sacchi“*, **pét** *„cinque“* **žąkjě** *Gpl „sacchi“*
<MS483/g> **Tp. 19. 272**

3630 čísto *agg n sg* (pulito) (puro)
<MS483/h> **Tp. 19. 272**

3631 ód *prep „da“* **Bărγinà** *TOP sm Gsg „Bergogna“* **nȣ̑tre** *avv „all'interno“* **ǵe** *[= **jǵe** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **Konȃlăc*** *TOP sm sg „Canale [„canalone“]“*; **wìž** *[→ **uon²** + **z/s**] locuz prep „(fuori) da“* **Žȃγĕ** *TOP sf Gsg „Zaga“* **se** *pron impers* **γré** *vi ind pres 3sg „si va“* **tú** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „a“* **Kaborìt** *TOP sm Asg „Caporetto“* **…**

* ***Konȃlăc e Konȃu**** *[→ 6530] rinvierebbero piuttosto a Kanal/Canale d'Isonzo, a sud di Tolmin/Tolmino, e non all'area comunemente denominata* ***Breginjski kot*** *(lett: Cantone di Bergogna, area tra Bergogna e Plezzo), se i dati raccolti da BdC non fossero confermati da Pavle Merkù. Per* ***Kot*** *– nel senso di* ***Breginjski kot*** *- cf sopra, le schede 357 e 2108.*

<MS484/a> **Tp. 19. 273**

3632 wìž *[→ **uon¹** + **z/s**] locuz prep „(fuori) da“* **Žȃγĕ** *TOP sf Gsg „Zaga“* **se** *pron impers* **γré** *vi ind pres 3sg „si va“* **tú** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „a“* **Kaborìt** *TOP sm Asg „Caporetto“*, **ązát** *avv „poi“* **γoré γoré** *[→ **gor¹**] avv „su su“* **dȣ̑u** *[→ **dol²**+ **u¹**] locuz prep „giù a“* **pod B^{i}élȣ** *TOP: prep + agg sost f Ssg „Podibela“ [Slovenia]* **ązát γoré γoré u** *prep „a“* **Bărγi̯** *TOP sm Asg „Bergogna“*

<MS484/b> **Tp. 19. 273**

3633 Podb^{i}éla *TOP f sg* (Podbella *[Podibela]*, un villaggio vicino al *[a]* Bergogna)
<MS484/c> **Tp. 19. 273**

3634 B^{i}éłь patók *TOP m sg* (Uccea) *[lett: „Rio Bianco“]*, **tȃ od** *prep „da“* **B^{i}élĕγa patóka** *Gsg „Uccea“* **se** *pron impers* **γré** *vi ind pres 3sg „si va“* **tìu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Rȇzjȣ** *TOP sf Asg „a Resia/in Val Resia“*
<MS484/d> **Tp. 19. 273**

3635 jє *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **nȇjčȣ** *[→ **tiet** neg] vi ind pres 1sg* (R non voglio)
<MS484/e> **Tp. 19. 273**

3636 ne *avv neg* **móre** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg mod* **jьtì** *vi inf* (R non può andare)
<MS484/f> **Tp. 19. 273**

3637 bóγojíme *sn sg* (P elemosina); **ǫ** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **xódĭ** *vi ind pres 3sg „va“* **wbóγojȋme** *[**w** → **u¹** prep + **bóγojȋme**] „a chiedere l'elemosina“*
<MS484/g> **Tp. 19. 273**

3638 náx *agg m sg „nudo“*, **náγa** *f sg „nuda“* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **oná** *pron pers f sg „lei“* **náγa jé**
<MS484/h> **Tp. 19. 273**

3639 muzìk *sm sg „il viso“* **ǫ** *[→ **o²**] clit m sg [„esso“]* **mú** *pron pers m Dsg „gli“* **otečé** *vp ind pres 3sg* (R **é** tronca) (P il viso gli si gonfia)
<MS485/a> **Tp. 19. 273**

3640 naγǵej *vi imper 2sg* **t^{u}ó** *pron dim n Asg*, **to** *clit n sg [„esso“]* **n^{i}é** *[→ **bite²** neg] vi ind pres 3sg* **twȣ̑** *agg poss n sg* (lascia questo, non è tuo).
<MS485/b> **Tp. 19. 273**

3641 γlȋstœ *sf pl* (P vermi); **ǫ́** *pron pers m sg „lui“* **ma** *vi ind pres 3sg „ha“* **γlȋstœ** *Apl „i vermi“*, **dna** *agg num f „un“* **γlȋsta** *„verme“*
<MS485/c> **Tp. 19. 273**

3642 vídite *vi imper 2pl 'di cortesia' „guardate“*, **čé** *cong interr „se“* **na** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“]* **čé** (T **č** tendente a **ć**) *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **bьtì** *vi inf „essere“ = „sarà“* **kȗxana** *ppa/agg f sg „cotta“* **miń^{i}éštra** *sf sg „la minestra“* (guardate); **a** *cong „e“* **vídite**, **čé** (T tendente a **č**) **na je slȃna** *agg f sg „se è salata“*
<MS485/d> **Tp. 19. 273**

3643 ǫ́ *pron pers m sg „lui“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **špórk** (T breve) *agg m sg „sporco“*, **je ósar** *agg m sg* (P sporco di cacca) **ta** *part raff* **pód** *prep „sotto“* **rēpą́** *sm Ssg „la coda“* **- tó** *clit n sg [„esso“]* **stojí** *vi ind pres 3sg* **pod rēpą́ osrȃnȣ** *agg n sg „sotto la coda resta sporco“*
<MS485/e> **Tp. 19. 273**

3644 ǵe *[= **jǵe** → **bite¹**]* **pǎršìu** *vp ind pft 3sgm* **Žlȋčarjь** *SPN m sg* (scarpe di legno) (è venuto colle scarpe di legno) *„quello con gli zoccoli/lo Zoccolaio“*; **čȗkujĕ** *sm pl „zoccoli (con tomaia di cuoio)“*, **dą́** *agg num m „uno“* **čúkuj** *sg* (zoccolo) (altre scarpe di legno); **dą́ žlȋčar** *„uno zoccolo di (solo) legno“*
<MS485/f> **Tp. 19. 273**

3645 oná *pron pers f sg* (ona *slov „lei“*)
<MS485/g> **Tp. 19. 274**

3646 obarbarȃtь *vp inf* (P sbarbarsi) (R sbarbarsi); **są̀** *[→ **bite¹**]* **se** *pron rifl A* **obarbarìu** *ind pft 1sgm „mi sono sbarbato“*
<MS485/h> **Tp. 19. 274**

3647 sȣ́ *[→ **bite¹**]* **me** *pron pers Asg* **stórlь** *vp ind pft 3plm „mi hanno fatto“* **zád'** *avv* **ьtì** *vi inf* (R andare dopo)
<MS486/a> **Tp. 19. 274**

3648 **ǫ̑ⁿ** *pron pers m sg* **e** *[= **je** → **bite²**] vi ind pres 3sg* **bólą** *agg m sg* (R lui è malato)
<MS486/b> **Tp. 19. 274**

3649 **svié** *[→ **sviet¹**] sm sg* **to** *pron dim n sg* **jé** *vi ind pres 3sg* (questo è la terra, sc. sulla carta geografica)
<MS486/c> **Tp. 19. 274**

3650 **živílo** *sn sg „i viveri“* (**košta** *vi ind pres 3sg*, **kost** *sm sg*, P il cibo *[= „i viveri costano“]*); **tǿ** *pron impers n sg* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg mod [slov = **mora se**] impers „bisogna“* **mⁱétь** *inf „avere“* **živílo** *A „i viveri“*
<MS486/d> **Tp. 19. 274.**

3651 **súṅkja** *sf sg „cappotto“* (la lunga veste; P un paletot lungo); **ʒ́agéta** (T tendente a **ḍ́**) *sf sg* (R giacchetta) (R caffettano) *„giubba“*
<MS486/e> **Tp. 19. 274**

3652 **ʒ́agéta** (T tendente a **ḍ́**) *sf sg* (R giacchetta) (R caffettano) *„giubba“*; **še** *cong „anche“* **tᵘó** *pron dim n sg „questo“ vi ind pres 3sg [sott: „è“]* **ʒ́agéta** *„una giubba“*; **ʒ̀ak** *sm sg „panciotto“* = **„lájbiṭ“** *„gilè“* (Viškuorša *[Monteaperta]*, Briezje *[Montemaggiore]*) *[cf slov **lajbič** ← **ted Leibchen** „corpetto“]*
<MS486/f> **Tp. 19. 274**

3653 **mǫ́ṭ́ą** *agg m sg* (R forte), **né** *[= **na** → **o²** clit f sg + **jé** → **bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **moṭ́ná** *agg f sg* **žená** *sf sg „una donna forte“*
<MS486/g> **Tp. 19. 274**

3654 **jǿ umȍr** *vp ind pft 3sgm „è morto“*, **jé umȍrla** *f sg „è morta“* **žená** *sf sg „una donna“*. **smȁrt** *sf sg* (R morte)
<MS486/h> **Tp. 19. 274**

3655 **smȁrt** *sf sg* (R morte)
<MS487/a> **Tp. 19. 274**

3656 **pomǿrkьj** *vp imper 2sg* (R guarda) = **ʼvídь** *vi imper 2sg*; **pǿj** *[→ **iti**] vp imper 2sg „vai“* **ʼvī́dь** (R guarda)
<MS487/b> **Tp. 19. 274.**

3657 **s'mó** *[→ **bite¹**]* **mu** *pron pers m Dsg* **dȅržáli** *vi ind pft 1plm „gli abbiamo tenuto“* **svéjṭ́u** *sf Asg „la candela“*; **s'mó mu pȁržgȁlĩ** *vp ind pft 1plm „(glie)l'abbiamo acceso“* **svéjṭ́u**, **kár** *cong „quando“* **je bī́** *vi ind pft 3sgm „stava“* **za** *cong „per“* **umrⁱī́tь** *vp inf „morire“*.
<MS487/c> **Tp. 19. 274**

3658 **tìmp** *sm sg „tempo“*, **sláp** *agg m sg „cattivo“* **tìmp**, **xúda** *agg f sg „orribile“* **úra** *sf sg „tempo“*; **slába úra** *„cattivo tempo“*; **tóuča** *sf sg* (tempesta) *„grandine“*
<MS487/d> **Tp. 19. 274**

3659 **tóuča** *sf sg* (tempesta) *„grandine“*; **γarmǵńe** *sn sg „il tuonare“*, **kár** *cong „quando“* **to** *clit n sg [„esso“]* **γárḿī** *vi ind pres 3sg impers „tuona“*
<MS487/e> **Tp. 19. 274**

3660 **zmerkawā́tь** *vi inf* (R contare) (contare) (R „**štetь**“ *slov „contare“* non si usa)
<MS487/f> **Tp. 19. 275**

3661 **kwaránte (40)** *agg num* **ā́ń** *sm Gpl [= frl]* (40 anni)
<MS487/g> **Tp. 19. 275**

3662 **kapelą́** *sm sg „cappellano“* = **ospuót** *„prete“*, **pȁr** *prep „dal“* **ospuódu** *Lsg „prete“*
<MS487/h> **Tp. 19. 275**

3663 **rьjìnt** *sm sg*, **dostì** *avv „molto“ G* **rьjínta** (argento); **áwar** *sm sg*, **dostì awǿrá** *G „molto oro“* (oro)
<MS488/a> **Tp. 19. 275**

3664 **áwar** *sm sg*, **dostì awǿrá** *G „molto oro“* (oro)
<MS488/b> **Tp. 19. 275**

3665 **trénte sⁱét** *[= frl] agg num* **lⁱét** *sn Gpl* (37 anni)
<MS488/c> **Tp. 19. 275**

3666 **nevóut** *sm sg* (nipote), **dwa** *agg num m „due“* **nevȍuda** *du „nipoti“*; **ńȅča** *s sg* (nipote, fem.)
<MS488/d> **Tp. 19. 276.**

3667 „prati“ „monti“ „boschi“
tà na Jázbinь* *MICR: part raff + prep + sf Lsg [„su Iasbina [„la tana del tasso“]“]*
tá pod Jázbinu* *MICR: part raff + prep + sf Ssg [„sotto Iasbina [„la tana del tasso“]“]*
γórь u γozdíčĩ** *MICR: avv + prep + sm Lsg [„su nel boschetto“]*
γórь u Bᵘȍnax *MICR: avv + prep + sn Lplt [„su, a Campo di Bonis“]*
wìne *[→ **uone¹/-i**]* **za Jā́zbicu***** *[→ **uune za Jazbicu**] MICR: avv + prep + sf Ssg [„su, dietro Iasbiza“]*
tⁱє́ u Kúcjǿ† *MICR: avv raff + prep + sf Aplt [„là, sulle cime secondarie tondeggianti“]*
(P continua)

* *Vicino a **γozdíč**, sopra Borgo di sopra [LSZ].*
** *Sopra Taipana, prima di arrivare a Campo di Bonis [VVS].*

*** *VVS non conosce tale denominazione e ritiene debba trattarsi di **za Jázbena**.*
† *Boschi e prati a nord del M. Zisilìn [VVS].*
<MS488/e> **Tp. 19. 277**

3668 (P continuazione)
„prati“ „monti“ „boschi“
tⁱć u Kúcjȍ *[→ 3667]*
γór *[→ **ore/-i²**]* **za Štúbϖ*** *MICR: avv + prep + sf Ssg [„su, dietro la grande porta del fienile“]*
Čuf́ína *OR [cf → 2550] n plt „Le Zuffine“*, **tá za Čeréną**** *MICR: part raff + prep + sm Ssg [„dietro Cerèn“]*
wȉn *[→ **uun¹/-m**]* **za dolą́*** (T breve) *MICR: avv + MICR (prep + sm Ssg) [„su Sadou [„su, dietro la valle“]“]*
tié za γlawȍ *MICR: avv raff + prep + sf Ssg [„là, dietro il cocuzzolo“ lett: „la testa“]*
(P continua)
* *Costa sotto Iegnebardo, sulla riva sinistra del T. Gorgòns [LSZ].*
** ***Čerén**: costa a sud di Taipana, sulla riva destra del T. Gorgòns [LSZ].*
*** *Prati a Sadou – a nord ovest del M. Namlèn [VVS].*
<MS488/f> **Tp. 19. 277**

3669 (P continuazione)
„prati“ „monti“ „boschi“
tié za γlawȍ*[→ 3668]*
Medéja γláwa *MICR: agg f sg + sf sg [„il cocuzzolo di M…“]*
tá za Kožjā́ką* *MICR: part raff + prep + sm Ssg [„dietro il Cogiàc“: cf il costone Sulcogiàc]*
túᵘ *[→ **ta¹** + **u¹**]* **Škamoučíṭ̌ь**** *MICR: prep + sf Lsg [„a S…“]*
tⁱć na polí̄čicь* *MICR: avv raff + prep + sf Lsg [„là, sul piccolo terrazzo“]*
(P continua)
* *„**Kožjā́k** = località a nord di Taipana; **tá za Kožjā́ką** = prati e boschi“ [VVS].*
** *Localitá vicino a **Kau** → 3675, verso Debellis, con prati e boschi [VVS].*
*** ***Polí̄čica** = per andare a Debellis [VVS].*
<MS488/g> **Tp. 19. 277**

3670 (P continuazione)
„prati“ „monti“ „boschi“
tⁱć na polí̄čicь *[→ 3669]*
tⁱć u γórь *MICR: avv raff + prep + OR sf Lsg [„là, sul Monte“ = „Gran Monte“]*
tⁱć za zelénu dolínu *MICR: avv raff + prep + sf Ssg [„là, dietro Zelena dolina [„la valle verde“]“]*
tⁱć pot Kóvį/kovį bárdan *MICR: avv raff + prep + sn Ssg [„là, sotto il colle di C...]*
tⁱć pred ajḑáwulą *MICR [→ **tie pred ajʒauulan**]: avv raff + prep + sm/n [?] Ssg [„là, davanti a/prima di A…“]*; (cf. **jímœ̄na** *sn pl „i nomi“*)
<MS488/h> **Tp. 19. 277**

3671 **ni** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **sú** *vi ind pres 3pl „sono“* **jímœ̄na** *sn pl „nomi“* **ót** *prep „di“* **sonožɛtī́** *sf Gpl „prati falciativi“*, **ót xϖstī́** *sf Gpl „di boschi“*, **= ód boškḗ** *sm Gpl „di boschi“*, **od rȍbě** *sm Gpl „monti“* – Nom. pl. **rȍbь** *„monti“*
<MS489/a> **Tp. 19. 277**

3672 campi:
ráwą *[→ **Rauan**] MICR sf sg „Rauan [„pianoro/altopiano“]“* = **tȉu** *[→ **ta¹** + **u¹**]* **raunè** *MICR: prep + MICR L [„a Rauan“]*; **tú** *[→ **ta¹** + **u¹**]* **Karmáwě** *MICR: prep + MICR sf Lsg [„a Carmava“]* = **Karmáwa*** *MICR*; **Kámańe**** *MICR sn sg „Camagna [„pietrame“]“* = **tá za Kā́maną́** *MICR: part raff + prep + MICR S [„dietro Camagna“]*; **Lā́žišča** *MICR sn plt [„prati alpestri“]* = **tá na Lā́žiščax** *MICR: part raff + prep + MICR L [„sui prati alpestri“]*
(P continua)
* *Vi sono due punti del paese con questo nome: 1) a Borgo di sopra; 2) a **Nouokíški bork**/Borgo Noacco (più ‘importante’) [VVS].*
** *I sassi, ovvero la roccia, sotto cui c’è **Potkámanje** (quattro case) nel Borgo di mezzo [LSZ, VVS].*
<MS489/b> **Tp. 19. 277**

3673 (P continuazione)
xosti *sf pl „boschi“* **sonožeti** *sf pl „prati falciativi“* **ŋive** *sf pl „campi“*
Lā́žišča *[→ 3672]*; **Xúm** *OR sm sg „Colle Cum [„colle“]“*, **tá na Xúmu** *MICR: part raff + prep + OR L [„sul Cum“]*; **pot Xúmą** *MICR: prep + OR S [„a Podcum [„sotto il Cum“]“]*; **Kládje*** *MICR sn sg „M. Cladis [„tronchi“]“*, **tȉu** *[→ **ta¹** + **u¹**]* **Klȁdji** *MICR: prep + MICR L [„sul M. Cladis [„ai tronchi“]“]*; **Láški wàrx** *MICR: ETN agg m sg + sm sg „Laschi uorh [„la vetta friulana (?)“]“*
(P continua)
* *Costa M. Cladis, omofona del monte a sud di essa. Che si tratti della costa, e non del monte, lo si deduce*

dalla indicazione di VVS: „Attaccato a Paloh, che è una località“ (Paloh confina invero solo con la costa).

<MS489/c> **Tp. 19. 277 - 278**

3674 (P continuazione)
xosti *sf pl „boschi“* **sonožeti** *sf pl „prati falciativi“* **ŋive** *sf pl „campi“*
Láški wàrx *[→ 3673]*; **tá za tartórju** *MICR: part raff + prep + sf Ssg [„dietro (Passo) Tartoria“]* = **tartórja** *sf sg MICR „(Passo) Tartoria“*; **lȣ̈x*** *[→ **loh****] MICR [→ **loh**] sm sg [„boschetto“]*, **tá na lȣ̈γu*** *MICR: part raff + prep + MICR L [→ **ta na logu** „al boschetto“]*, **pod lȣ̈γą*** *MICR: prep + MICR S [„sotto il boschetto“]*, **tʲć po Tijpánu** *MICR: avv raff + prep + TOP sm Lsg [„là, per/lungo Taipana“]*
(P continua)
** Vallata che dalle prime case di Taipana scende verso il Passo Tartoria [LSZ].*

<MS489/d> **Tp. 19. 278**

3675 (P continuazione)
xosti *sf pl „boschi“* **sonožeti** *sf pl „prati falciativi“* **ŋive** *sf pl „campi“*
tʲć po Tijpánu *[→ 3674]*; **tȉu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]]* **Brȣ̈lině** *MICR: prep + MICR sm Lsg [„nell'orto“]* = **Brȣ̈lį*** *MICR*; **wȉm** *[→ **uun**[1]**/-m**]* **po Kȁlŭ** *MICR: avv + prep + MICR sm Lsg [„su, lungo la pozza“]* = **Káu**** *MICR*; **tȉu palȍzě** *MICR: prep + MICR sm Lsg „a Paloh [„nel terreno in leggera pendenza“]“* = **palòx***** *MICR*; **Bundíwac** *MICR sm sg*, **tȉu Bundíucь** *MICR: prep + MICR L [„a B…“]*; (cf. **jímana** *sn pl „i nomi“*)
** Campi in Borgo di sopra [VVS].*
*** Prati e boschi ai piedi di una montagna che si trova sopra Borgo di sotto [= B.go Coos/**Priéhot**] [VVS].*
**** Prati e boschi ad ovest della casa più bassa del paese [VVS].*

<MS489/e> **Tp. 19. 278**

3676 **su** *vi ind pres 3pl „sono“* **jímana** *sn pl „nomi“* **ot** *prep* **xȣ̈stí** *sf Gpl „di boschi“* **ánu** *cong „e“* **ót sonožɛtȉ** *sf Gpl „di prati falciativi“* **án ód ńíu** *sf Gpl „e di campi“* **še** *cong* (R anche)

<MS489/f> **Tp. 19. 278**

3677 R „torrenti/rii“:
Sawódńa *IDR sf sg* (R torrente) *„il Savogna“* **na** *[→ **o**[2] clit f sg] [„esso“]* **príde** *vp ind pres 3sg „viene“* **tȉu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Karnáxtȣ** *IDR sf Asg* (in Cornappo); **ta** *part raff* **pót** *prep „sotto“* **Kȗcjь** *MICR sm [?] Splt [„le cime secondarie tondaggianti“: cf → 3667]* **te** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „c'è“* **drúγь** *agg idf m sg „un altro“* **patók** *sm sg „corso d'acqua“*

<MS489/g> **Tp. 19. 278**

3678 **né** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **jé** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“]* **oskúbœna** *ppp/agg f sg „tosata“* **γláwa** *sf sg „la testa“* **od** *prep „della“* **óucœ** *sf Gsg „pecora“* (P testa tosata); **oskȗstь** *vp inf* (P *propr* spennare; *qui:* rapare a zero)

<MS489/h> **Tp. 19. 278**

3679 **to** *clit n sg [„esso“]* **γré** *vi ind pres 3sg „va“* **wȉn** *[→ **uun**[1]**/-m**] avv* (in su, in fuori); **nȣ̈trě** *avv* (in dentro)

<MS490/a> **Tp. 19. 278**

3680 **oskȗstь** *vp inf* (P spennare); **γrę́** *vi ind pres 1sg „vado“* **skúst** *vi sup „a spennare“* **kókoš** *sf Asg „la gallina“*; **skȗbuć** (gerund.) (pelando) *„spennando“*

<MS490/b> **Tp. 19. 278.**

3681 **Šlókat** *IDR sm sg*, **tȉu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Šlókatě** *„nello Slocot“* (R acqua/corso d'acqua); **té** *art dt m sg* **velíkь** *agg m sg* **Šlókat*** *„il grande Slocot“ [= „Rio Slocot“]*, **té máls Šlókat**** *„il piccolo Slocot“*
** **té velíkь Šlókat** = **Šlókat** si getta nel T. Cornappo a sud del paese omonimo; **té máls Šlókat** = piccolo corso d'acqua che scorre accanto alla prima casa - in basso - di Taipana [VVS].*

<MS490/c> **Tp. 19. 279**

3682 **dévanāst** *num* (19) *„diciannove“*

<MS490/d> **Tp. 19. 279**

3683 **počásu** *avv „lentamente/piano“* **bȣ̈te mȣ̈ru** *[→ **muorati***] vi ind fut 2pl 'di cortesia' mod „dovrete/dovrà“* **xodítь** *vi inf „camminare“* **za** *cong* **ne** *avv neg* **spȁstь** *vp inf „per non cadere“*

<MS490/e> **Tp. 19. 279**

3684 **dolína** *sf sg* (valle)

<MS490/f> **Tp. 19. 279**

3685 **lé** *part esort „suvvia“* **pujte** *[→ **iti**] vp imper 2pl 'di cortesia' „andate/vada“*, **lé pujte** (scil. **bᵘos**); **bᵘȣ̈s** *agg m sg* (R scalzo)

<MS490/g> **Tp. 19. 279**

3686 **bᵘȣ̈s** *agg m sg* (R scalzo); **bᵘósa** *f sg* **žená** *sf sg „una/la donna scalza“* (R scalza *[forma breve/indeterminata]*, scalza *[forma lunga/determinata]*); **žená bᵘósa** *„una/la donna scalza“*

<MS490/h> **Tp. 19. 279**

3687 limbréna *sf sg* (R ombrello, P ombrello)
<MS491/a> **Tp. 19. 279**

3688 táłь *[→ **tele**[1]] agg dim f sg „questa qui“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **γàrša** *agg comp f sg „una peggiore“* **pȍt** *sf sg „strada“*, **tá** *pron dim f sg „quella“* **wъne** *[→ **uone**[1]**/-i**] avv „sopra“* **ne** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **bȍj sfadjóuzna** *agg comp f sg „faticosa“*, **ké** *[→ **ke**[3]] cong „poiché“* **je** *„è“* **mǽj** *sm sg „un ghiaione“* **wȉn** *[→ **uun**[1]**/-m**] avv „in su“*, **má** *cong „ma“* **ne lⁱéuša** *agg comp f sg „è migliore“*; **mǽj = ríu** *sm sg* (*it* la riva, *slov* klanec *„salita“*)
<MS491/b> **Tp. 19. 279**

3689 mǽj *sm sg „ghiaione“* **= ríu** *sm sg* (*it* la riva, *slov* klanec *„salita“*); **tá** *part raff* **na** *prep* **mǽj** *L* **= tá na rívu** *L „sulla riva/sull'erta“*; **jє** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **γrę́** *vi ind pres 1sg „vado/cammino“* **tá na mǽj** *„sul ghiaione/ sull'erta“*
<MS491/c> **Tp. 19. 279**

3690 jє *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **γrę́** *vi ind pres 1sg „vado/cammino“* **tá** *part raff* **na** *prep* **mǽj** *sm Lsg „sul ghiaione“*; **sam bí** *vi ind pft 1sgm „non sono stato“* **tá na mǽj ą** *cong „e“* **γrę́ tá na mǽj** (T breve)
<MS491/d> **Tp. 19. 279**

3691 Zlóbьť *CO* (cognome) *„Slobbe“*
<MS491/e> **Tp. 19. 279**

3692 Valętį́ *NP m* = **Tį́** *NP m „Tino“* (Valentino); **Valętį́ te** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **ospuȍt** *sm sg „il prete“*, **a** *cong „invece“* **Tį́ te Tį́** *„Tino è Tino“*
<MS491/f> **Tp. 19. 279**

3693 pod áńim = jáńim bǽrdę *MICR: prep + agg + sn Ssg [→ **pod janjim berden**] „Podiegnebardo“* (R corso d'acqua *[= T. Lescovaz: cf → 3695*)
<MS491/g> **Tp. 19. 279**

3694 dóu *[→ **dole/-i**] avv „giù“* **pot** *prep „sotto“* **Kȗcją** *MICR sf Ssg [„le vette secondarie tondaggianti“]*
<MS491/h> **Tp. 19. 279**

3695 tlé *avv „qui“* **pȅr** *prep „vicino al“* **mȁlině** *sm Lsg „mulino“* **sь** *pron rifl A* **obrénť́aju** *vp ind pres 3pl „si trovano“* **dvié** *agg num f „due“* **wȍdь** *sf Du „corsi d'acqua“*, **dná*** *pron idf f „uno“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **dóu** *[→ **dole/-i**] avv „giù“* **pot** *prep „sotto“* **Kȗcją** *MICR sf Ssg [„le vette secondarie tondaggianti“]*, **ta** *art dt f sg* **drúγa**** *pron idf f sg „l'altro“* **dóu pot Šlȍkotą** *IDR sm Ssg „sotto il R. Slocot“ [cf → 3681]* **alpáj** *cong „oppure“* **pod jáńєn bǽrdę** *[cf → 3693]*

* *Si tratta del T. Gorgòns. Per* ***Kucje*** *cf → 3667.*

** *Riferimento al T. Lescovaz, che si getta nel T. Gorgòns nei pressi del 'piccolo Slocot' ovvero della costa Podiegnebardo.*

<MS492/a> **Tp. 19. 279**

3696 já *clit sg [„io“]* **mą** *vi ind pres 1sg* **slábȅ** *agg m Apl* **zȍbȅ** *sm Apl* (ho denti cattivi)
<MS492/b> **Tp. 19. 279**

3697 Svéta *agg f sg* **Troíca** *sf sg NP* = **Trєnєtȁt** *NP* (P Santissima Trinità)
<MS492/c> **Tp. 19. 279.**

3698 kobȉlica (R cavalletta) **na** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“]* **ćé** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg mod* **klȁťь** *vi inf*, **ćé** *cong* **to** *pron impers n sg* **ju** *pron pers f Asg* **jȉme** *vp ind pres 3sg* (vuol pungere, se sè la prende *[se la si prende]*); **pás** (T breve) *sm sg* **kójȅ** *ind pres 3sg* (P il cane morde)
<MS492/d> **Tp. 19. 280**

3699 pás (T breve) *sm sg* **kójȅ** *vi ind pres 3sg* (P il cane morde); **sàń γa** *pron pers m Asg* **vídъu** *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“*, **ke** *[**k-** → **ki**[3] pron rel + **je** → **bite**[1]] „che“* **klíu** *ind pft 3sgm „mordeva“*; **sàń γa vídъu klȍć** (gerund.) *„mordere“* (P mordente)
<MS492/e> **Tp. 19. 280**

3700 tléčьlé *avv* (T lì, – R lí, da qul lato)
<MS492/f> **Tp. 19. 280**

3701 tȍ *clit n sg [„esso“]* **ne** *avv neg „non“* **bȍ** *vi ind fut 3sg impers „ci sarà“* **vȉć** *avv „più“* **tácȅγa** *agg dim m Gsg* **ríva** *[→ **riua**] sm Gsg „una tale erta“* **= tȍ ne bȍ vȉć tácȅγa méja** *[„ghiaione“] „non ci sarà più un'erta così ripida“* **}** (**klanac** *sm sg „salita“*)
<MS492/g> **Tp. 19. 280**

3702 Čénta *TOP sf sg*, **tȉu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „a“* **Čéntь** *L* (Tarcento)
<MS492/h> **Tp. 19. 280**

3703 tєn *art dt m Dpl* **nȍrьn** *agg m Dpl* **mȍžan** *sm* (dat. pl. m.) *„agli uomini sciocchi“*; **noré** *pl* **= té neúmnь mȍžь** (nom. pl. m.) *„gli uomini sciocchi“*; **… té** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg impers „è“* **nωró** *n sg* (R è cosa sciocca); **mi** *pron pers pl „noi“* **dⁱémo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **tᵘó** *pron*

dim n Asg „quello“, **kь** *pron rel „che“* **príde** *vp ind pres 3sg „viene“* **préj** *avv „prima“* **wγlā́wœ** *[w → **u**[1] prep **γlā́wœ** sf Asg] „in testa/ in mente“* **– al** *cong „o“* **nȍrь** *„sciocchi“* **…**

<MS493/a> **Tp. 19. 280**

3704 mi *pron pers pl „noi“* **dⁱémo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **tᵘó** *pron dim n Asg „quello“*, **kь** *pron rel „che“* **príde** *vp ind pres 3sg „viene“* **préj** *avv „prima“* **wγlā́wœ** *[w → **u**[1] prep **γlā́wœ** sf Asg] „in testa/in mente“* **– al** *cong „o“* **nȍrь** *agg m pl „sciocchi“* **al** *„oppure“* **neúmnь** *agg m pl „stupidi“*

<MS493/b> **Tp. 19. 280**

3705 tᵘó *pron dim n sg „questo“* **jœ̆** *vi ind pres 3sg „è“* **narȇ́jœ̆no** *ppp/agg n sg „fatto“* **γárdo** *avv „male“*; **tᵘó** *“* **jœ̆** **narȇ́jœ̆no neúmno** *avv „stupidamente“* **= nœ́ró** *„da sciocchi“*; **nœ́rь** *agg m pl* **mœ̆žjь** *sm pl „(de) gli uomini stupidi“* **sœ́** **narcjā́lь** *vi ind pft 3plm „facevano“*

<MS493/c> **Tp. 19. 280**

3706 tьkáj *avv inter* **mā́te** *vi ind pres 2pl ‘di cortesia’* **tœγá** *pron dim n Gsg* (R quanto avete/ha di questo) (R p. es. di matite)

<MS493/d> **Tp. 19. 280**

3707 Čarnéja *TOP sf sg* (Cergneu *[Cergneu superiore]*), **tъu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep“a“* **Čarnéjь** *L „Cergneu“*; **γoréńœ̆nь** *agg sost m plt TOP „Nongruella [„dove ci sono gli abitanti del borgo superiore“ ?]“* (un borgo di Cergneu), **tъu γoréńœ̆nax** *L „a Nongruella“*

<MS493/e> **Tp. 19. 280**

3708 al *avv interr* **bœ̆tœ̆** **píu** (**pźu**) *vi ind fut 2pl ‘di cortesia’* **wódœ** *sf Asg „forse berrete/ berrà l’acqua“*, **kь** *[→ **ki**[3]] pron rel „che“* **na** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“]* **jœ́** *vi ind pres 3sg „è“* **blīzœ** *avv „vicino“***?**

<MS493/f> **Tp. 19. 280**

3709 tlé *avv* **dólœ̆** *avv* (la giù *[laggiù]*)

<MS493/g> **Tp. 19. 280**

3710 cⁱésta *sf sg* (*it* strada, R strada) **= ciestȁ = ciestà**; **nœ́wa** *agg f sg „la nuova“* **cⁱésta jé** *vi ind pres 3sg „è“* **naréjœ̆na** *ppp/agg f sg „fatta“*; **ląsko** *agg n Lsg* **liétœ** *sn Lsg* (R l’anno scorso)

<MS493/h> **Tp. 19. 280**

3711 tá *agg dim f sg „questa“* **oštaríja** *sf sg „osteria“* **né** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **jé** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **bœ́j** *avv comp „più“* **na** *prep „verso“* **láškœ** *ETN/TOP agg sost n Asg „il (territorio) friulano“ = „il Friuli“*, **bœ́j w** *prep* **plánœ** *sm Lsg „in pianura“*, **né** *avv neg „non“* **w mœntáńax** *sf Lpl „sulle montagne“ = „in montagna“*

<MS494/a> **Tp. 19. 281**

3712 ǫ *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **xódь** *vi ind pres 3sg „va“* **ókъu** *avv „in giro“* **škodáwuć** (T tendente a **ć**) *vi ger* **fœndjárjœ̆** *sf Apl „riscuotendo la tassa fondiaria [lett: le fondiarie]“*; **ǫ škodáwa** *ind pres 3sg „esige …“* (furl. skodare *[= **scuédi**]*), **škodawā́tь** *inf „riscuotere“*

<MS494/b> **Tp. 19. 281**

3713 te *art dt m sg* **mládь** *agg sost m sg*, **ta** *f sg* **mláda** *f sg* (giovine *[il giovane]*, giovine *[la giovane]*)

<MS494/c> **Tp. 19. 281**

3714 te *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[1]]* **bló** *[→ **bite**[2]] vi ind pft 3sgn impers „era“* **γorépo** *agg n sg* (P amaro, *it* amaro)

<MS494/d> **Tp. 19. 281**

3715 sálvija *sf sg* (P salvia); **osьnč** *sm sg „assenzio“* **…**

<MS494/e> **Tp. 19. 281**

3716 osьnč *sm sg* (? assinto *[assenzio]*) (P ? assenzio); cf. **sálvija** *[→ 3715]*

<MS494/f> **Tp. 19. 281**

3717 zzújte *vp imper 2pl ‘di cortesia’ „togliete/tolga“* **čerȇwjœ̆** *sfm Apl „le scarpe“*, **nœj** *cong* **sœ̀** *pron rifl A* **opočíjejœ** *vp ind pres 3pl [**naj** + ind = ott]* **nœ́γœ̆** *sf pl* (P che le gambe riposino); **opočíťь** *inf*

<MS494/g> **Tp. 19. 281**

3718 cognomi:
pl. **Nœwā́kь** = s. **Nowák** *CO „Noacco [„chi occupa novali“]“*, pl. **Wā́čacь**, = s. **Wáčac** *CO „Vazzaz“*; s. **Bœ́ra** *CO „Berra [„straccio“]“* = pl. **Bœ́rœ̆**, pl. **Kœ́sь**, **= s. Kœ́s** *CO „Cos“]“*; **sœ** *vi ind pres 3pl „sono“* **wsì** *agg idf m pl „tutti“* **końœ́nь** *sm pl „i cognomi“* **tā́cь** *agg dim m pl „siffatti“ = „tutti i cognomi sono così“*

<MS494/h> **Tp. 19. 281**

3719 (borghi):
Mlínarjь *TOP sm plt „Borgo Molinar [„dei mugnai“]“* **= tá** *part raff* **păr** *prep* **Mlínarjax** *L „a B.go Molinar“*; **Nœwakíťь** *TOP sm plt „Novachici [„case nuove“]“ [= „B.go Noacco“ → **Nouake bork**]* **= tá**

păr Nɷwakíṭ̌ь = s. **Nowákьṭ̌ – ṭ̌ax** *L „a Novachici“ [= „a B.go Noacco“]*
<MS495/a> **Tp. 19. 281**

3720 Rьčót *NC m Lsg „(quello) dei Riciòt [„ricciuti“]“* (sopranome *[soprannome]*) *[per „soprannome“ cf → 2240]*, **tá** *part raff* **păr** *prep* **Rьčőte** *Lsg „dal Riciòt [„ricciuto“]“*
<MS495/b> **Tp. 19. 281**

3721 dól *[→ **dole/-i**] avv „giù“* **na** *prep „a“* **Prɛxőde** *TOP sm Lsg „Coos“ [„sul passaggio“]* (borgo)
<MS495/c> **Tp. 19. 281**

3722 pàr *prep* **Matíčkĕrje** *NC m Lsg „dal Matizcar/da quello dei Matizcar“* = **Matíčkĕr**; **Čúfičь** *NC m sg „il Ciufich/quello dei Ciufich“* = **ta** *part raff* **păr Čúfičĕ = -ṭ̌ĕ** *Lsg „dal/da quello dei Ciufich“*
<MS495/d> **Tp. 19. 281**

3723 (sopranomi *[soprannomi]*) *[per „soprannome“ cf → 2240]*
pàr *prep* **Lǫgǎne** *NC m Lsg „dal Longàn/da quello dei Longàn“* = **Lǫgą́**; **pàr roγíne** *NC m Lsg* = **Roγı̨*** (T breve) *„il Roghìn/quello dei Roghìn“ [„bue/cervo/capriolo“ ?]*; **pɔ̀r Plœštíščane** *NC/ETN m Lsg* = **Plœštíščą**** *„quello di Platischis“*; **pɔ̀r Ʒanéte** *NC m Lsg* = **Ʒanèt** *„lo Zanèt/quello degli Zanèt“* **…**
(P continua)
* *VVS ignora il significato di **rogín**.*
** *VVS lo riconosce solo come ETN.*
<MS495/e> **Tp. 19. 281**

3724 (P continuazione)
(sopranomi *[soprannomi]*) *[per „soprannome“ cf → 2240]*
pɔ̀r *prep „dallo“* **Ʒanéte** *NC m Lsg* = **Ʒanèt** *„Zanèt/quello degli Zanèt“*; **pɔ̀r Brešáne** *NC m Lsg* = **Brešą́** *„il Bressàn/quello dei Bressàn“*; **pɔ̀r Karnⁱélu** *NC/ETN m Lsg* = **Karnéu** *„il Cargnello/quello dei Cargnello“*
<MS495/f> **Tp. 19. 281**

3725 (nomi delle donne):
Maríja *NP f „Maria“*, **Žwána** *NP f „Giovanna“*, **Anúta** *NP f „Annetta“*, **Marjána** *NP f „Marianna“*, **Tarézja** *NP f „Teresa“*, **Ánʒɷla** *NP f „Angela“* **Cíja** (furl. Cije *[**Zìe**]*) *NP f „Lucia“*, **Katína** *NP f „Caterina“* **– žę́ńske** *agg f pl* **jímana** *sf pl „nomi di donna“*
<MS495/g> **Tp. 19. 281**

3726 drúγĕ (Acc. pl. m.). **drúzjь** *agg idf m pl „altra“* **júdjь** *sm pl* (R gente); **săm vídu** *vi ind pft 1sgm „ho visto“* **drúγĕ júdь** *Apl „altra gente/altre persone“*
<MS495/h> **Tp. 19. 282.**

3727 pó *prep* **furlańskin** *ETN agg sost n Lsg „in friulano“*
<MS496/a> **Tp. 19. 282**

3728 mⁱéx *sm sg* (P mantice) **zá** *cong „per“* **solperǎtь vьńíkɷ** *sf Asg „la vite“*, **γrazdɷ́uje** *sn Asg „l'uva“* (P solforare *lett* la madre del vino = la vite) (žveplatь *slov „solforare“*)
<MS496/b> **Tp. 19. 282**

3729 smardí *vi ind pres 3sg* (R puzza)
<MS496/c> **Tp. 19. 282**

3730 Smardénṭ̌a *TOP agg sost n plt „Sammardenchia [„maleodorante“]“*, **tíu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Smărdénṭ̌ǎx** *L „a Sammardenchia“* = **tъù Smărdénṭ̌ā** (R alla maniera tedesca, inoltre tendente verso **e** -**ah** – **a** lunga con una lieve aspirazione)
<MS496/d> **Tp. 19. 282**

3731 j *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **są γa** *pron pers m Asg* **vídъu** *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“* **spę́ṭ̌** *[→ **spati**] vi ger* (P dormiente)
<MS496/e> **Tp. 19. 282**

3732 klⁱét *sf sg „cantina“* = **na** *art idt f „una“* **ćámera** *sf sg „stanza“* **z** *prep* **dolę́** *avv = locuz avv [→ **zdole**] „di sotto“* **fréska** *agg f sg „fresca“* (cantina)
<MS496/f> **Tp. 19. 282**

3733 sⁱérowa *agg f sg „crudo“* **špɷ́jγa** *f sg „burro“*; **ta** *art dt/agg dim f sg* **stára** (sc. **špɷ́jγa**) *agg sost/agg f sg „il/quello vecchio“* **ne** *[**na** → **o**[2] clit f sg + **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **ránʒita** (? rangita, P stantìa) *„rancido“*, **má** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **savǒr** *sm Asg „(uno strano) sapore/retrogusto“*
<MS496/g> **Tp. 19. 282**

3734 ǫ́ *pron pers m sg „lui“* **je** *vi ind pres 3sg „è* **mᵘɷ́j** *agg poss m sg „mio“* **kužı̨** *sm sg „cugino“* (je z manoj *[menoj]* žlahti *slov „è in parentela con me“*)
<MS496/h> **Tp. 19. 282**

3735 (R **m**, **b** e sim. provocano la comparsa di brevi **i** brevi, se seguite da **i**, **o**, **e** e sim.)
<MS497/a> **Tp. 19. 282.**

3736 tᵘó *pron dim n sg „questo“* **mь** *pron*

pers Dsg **ne** *avv neg* **plažá** *vi ind pres 3sg „non mi piace“*
<MS497/b> **Tp. 19. 282.**

3737 Črn. = Čergneu (Cergneu *[Cergneu superiore]*)
<MS497/c> *[***Crn. 19. 283***]*

3738 „Cergneu“ *[Cergneu superiore]*
<MS497/d> *[***Crn. 19. 283***]*

3739 **ǫ** *[→ **o**[2]] clit m sg [„essa“]* **n^{i}ć** *[→ **bite**[2] neg] vi ind pres 3sg „non è“* **né** *„né“* **slovéń** *[→ **slovenj**[3]] ETN sm sg „sloveno“*, **ne** *[→ **ne … ne** cong correl]* **láx** *[→ **lah**[2]] ETN sm sg „né friulano/italiano“*, (P sc. la lingua di Cergneu); **n^{i}ć** *avv neg „non“* **momo** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl „abbiamo“* **nìč** *avv „per niente“* **l^{i}épœa** (T solamente un rimasuglio di **e**) *agg m Gsg „una bella“* **lœńγǎča** *sm Gsg „lingua“*
<MS497/e> **Crn. 19. 283**

3740 **pó** *prep* **slovéjskį** *ETN agg sost n Lsg „in sloveno“*
<MS497/f> **Crn. 19. 283**

3741 **l^{i}épo** *avv „bene“*
<MS497/g> **Crn. 19. 283**

3742 **skl^{i}éda** *sf sg „terrina“*, **žlíca** *sf sg „cucchiaio“*
<MS497/h> **Crn. 19. 283**

3743 **asp^{u}ót** *sm sg „il sacerdote“* **mášňăk** *sm sg „celebrante“* = **kapelą** *„il cappellano“* (R sacerdote)
<MS498/a> **Crn. 19. 283**

3744 **klabúk** *sm sg* (R cappello)
<MS498/b> **Crn. 19. 283**

3745 **srákьca** *sf sg „camicia“*
<MS498/c> **Crn. 19. 283**

3746 **jǒče** *vi ind pres 3sg* (R piange) („**jóče**“ (Taipana)) = „**pláče**“ (**Višk^{u}órša** *TOP sf sg „Monteaperta“*)
<MS498/d> **Crn. 19. 283**

3747 **dé^{i}kla** *sf sg* (serva); **xlápac** *sm sg* („famej“ P ? garzone di fattoria) *[frl **famèi** „servo rustico“]*
<MS498/e> **Crn. 19. 283**

3748 **xláča** *sf sg* (calza)
<MS498/f> **Crn. 19. 283**

3749 **póšję** *ppp m sg* (P mandato)
<MS498/g> **Crn. 19. 283**

3750 **na** *agg num f* **úrca** *sf sg „un'oretta“*
<MS498/h> **Crn. 19. 283**

3751 **Čarnéja** *TOP sf sg „Cergneu superiore“* = **tá** *part raff* **u** *prep „a“* **Čarnéjь** *L „Cergneu superiore“*
<MS499/a> **Crn. 19. 283**

3752 **šćátȣla** *sf sg* (P tabacchiera) = **šć** =
<MS499/b> **Crn. 19. 283**

3753 **ʒák** *sm sg* (R gilè) *„panciotto“*
<MS499/c> **Crn. 19. 283**

3754 **zȣbje** *sm pl* (R denti)
<MS499/d> **Crn. 19. 283**

3755 **kuńáda** *sf sg*, **kuńát** *m* (P cognato, cognata)
<MS499/e> **Crn. 19. 283**

3756 **náše** *agg poss n sg „il nostro“* **oblačílo** *sn sg „vestiario“*, **náše** *m pl* **ábiti** *sf pl „i nostri abiti“*; **náše** *f* **kótȣle** *sf pl* (P abiti femminili); **náše réčь** *sf pl „le nostre cose“*
<MS499/f> **Crn. 19. 283**

3757 **redȣ** *[→ **iti**] vi ind pres 3pl* (gredo *slov „vanno/stanno“*) **l^{i}épo** *avv „bene“* **nášь** *agg poss m pl* **ábiti** *sm pl „i nostri abiti“*
<MS499/g> **Crn. 19. 283**

3758 **γóra** *sf sg* = **^{γ}óra** (R **ó** allungata) (R montagna) = **γȣra**; **čȣ̀k** *sm sg* (R collina, *it* furl.čuk *[frl **ciùc/zùc**]*)
<MS499/g> **Crn. 19. 283**

3759 **ratáunica** *sf sg*, **kì** *pron rel „che/con cui“* **se** *pron impers* **ráta** *vi ind pres 3sg „si grattugia“* **sȣ̀r** *sm Asg* (P grattugia per grattugiare il formaggio)
<MS500/a> **Crn. 19. 283**

3760 **síto** *sn sg* **za** *cong* **śjǎtь** *vi inf* (P setaccio per seminare)
<MS500/b> **Crn. 19. 283**

3761 **štȣpa** *sm sg* (mortajo *[mortaio]*) (T **š** tendente a **ś** – **furlanskь** *ETN agg m sg „friulano“* R influsso friulano)
<MS500/c> **Crn. 19. 284**

3762 **pletenàc** *sm sg „canestro“* (T breve) = **žej** *sm sg* (Taipana); **dwá** *agg num m „due“* **žéja** *du „cesti“* (Taipana) = **dwá pletencà** *„due canestri“*
<MS500/d> **Crn. 19. 284**

3763 **kolarína** *sf sg* („la siarpe“ *frl **siàrpe*** – P la sciarpa per il collo) *[cf frl **colarìn/golarìn** „mantellina“]*
<MS500/e> **Crn. 19. 284**

3764 **ťjúč** *sm sg* (P chiave) = **kjúč** (Taipana)
<MS500/f> **Crn. 19. 284**

3765 **baréše** *sf plt* (R calzoni/pantaloni) = **barése** (Taipana)
<MS500/g> **Crn. 19. 284**

3766 špìč *sm sg „rocca“*, **kì** *pron rel „che/ con cui“* **prɛdemó** *vi ind pres 1pl „filiamo“* (R anche a „Taipana“) (furl. špičót, per filá *[= **spizzòt par filâ** „rocca per filare“]*)
<MS500/h> **Crn. 19. 284**

3767 bríncja *sf sg „grande cesta per fieno, erba, fogliame“*, **kì** *pron rel „che“ = „con la quale“* **se** *pron impers „si“* **nósь** *vi ind pres 3sg „trasporta“* **lístje = líštje** *sn Asg „il fogliame“* (R una giovane ragazza) (R un uomo di ca. *[circa]* 40-50)
<MS501/a> **Crn. 19. 284**

3768 kòš *sm sg* (gerlo) *„gerla“*
<MS501/b> **Crn. 19. 284**

3769 ʒel^{i}éza *sn plt [cf → 3854]* **za** *cong* **jétь** *vp inf* **míše** *sf Apl* (R trappola) (P ferro *[= „arnese“]* per prendere topi)
<MS501/c> **Crn. 19. 284**

3770 škúša *sf sg „foglia secca (di pannocchia)“ [lett: „buccia“]* **ot** *prep „delle“* **panóu** *[→ **panogla**[1]] sf Gpl „pannocchie“* (R anche a „Taip.“) (P queste foglie nelle quali si trovano le pannocchie *[lett „le spighe del granoturco“]* e che mettono nel materasso).
<MS501/d> **Crn. 19. 284**

3771 olíf *sm sg „ulivo“* (R anche Taipana), **dostì** *avv* **olífa** *G „molti ulivi“* (ital. „olíf“ *[= frl **ulîf**]*) (P un tipo di ramo, di albero)
<MS501/e> **Crn. 19. 284**

3772 škárpĕ *sf pl* **= čeréuje** *sf pl „scarpe“* (Taip.) (R anche Taip.)
<MS501/f> **Crn. 19. 284**

3773 símpri *avv* (sempre)
<MS501/g> **Crn. 19. 284**

3774 múfa *sf sg*, **tlé** *avv „qui“* **majɷ** *vi ind pres 3pl „hanno“* **múfu** *A* (P la muffa); **žɛ́j** *avv „già“* **ód** *prep „da“* **velíke** *agg f Gsg* **nóţ̣ĩ** *sf Gsg „Pasqua“* **ní** *[→ **o**[2]] clit m pl [„esse“]* **stojé** *vi ind pres 3pl „stanno“* **dibànt** *avv „inutilmente/inutilizzate“* **am** *cong „e“* **máju múfu zất** *avv „poi (= perciò) hanno la muffa“*
<MS501/h> **Crn. 19. 284**

3775 vil^{i}éstь *vp inf „uscire/andare“* **dóu** *avv „giù“* **ą zát** *[→ **anzat**] avv „poi“* **jьtì** *vi inf „andare“* **t^{i}é** *[→ **tie**[1]] avv* **ązát γŏr** *avv „lassù“* (mostranto *[mostrando]* la strada: andare a bassa, sc. dal 1 piano – ecc.)
<MS502/a> **Crn. 19. 284**

3776 rínṭ̑a *sf sg* (P fibbia di ferro della scarpa); **flók** *sm sg* (P coccarda della scarpa/ papillon)
<MS502/b> **Crn. 19. 284**

3777 flók *sm sg* (P coccarda della scarpa/ papillon); **ták** *sm sg* (P tacco) della scarpa) **visók** *agg m sg „alto“* (T entrambe brevi, **á** ed **ó**).
<MS502/c> **Crn. 19. 284**

3778 špikéte (furl. spichete *[frl **spighète** propr „spighetta“]*) (P lacci per allacciare la scarpa)
<MS502/d> **Crn. 19. 285**

3779 pó *prep* **čarnéjskį** *ETN agg sost Lsg „nella parlata di Cergneu“*
<MS502/e> **Crn. 19. 285**

3780 vanḍ̑ấtь *[→ **vanʒati**] vi inf* (ital. vangare) (vangare la terra) **rę́** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **vanḍ̑át** *sup „a vangare“*
<MS502/f> **Crn. 19. 285**

3781 klatī́tь *vi inf* **bŭ̑rje** *sf Apl* (P scuotere le castagne dall'albero)
<MS502/g> **Crn. 19. 285**

3782 są̀ γa *pron pers m Asg* **ʼvídъu** *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“*, **k** *[→ **ki**[3]] pron rel „che“* **o** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“] [sott: **je**]* **klátъu** *vi ind pft 3sgm „scuoteva/faceva cadere“* **éjńelé** *avv „adesso“* **bŭ̑rje** *sf Apl „le castagne“*
<MS502/h> **Crn. 19. 285**

3783 rę́ *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **dim^{u}ój** *avv „a casa“* **ńelé = ejńelé** *avv „adesso“*
<MS503/a> **Crn. 19. 285**

3784 ejńelé *avv „adesso“* **je** *vi ind pres 3sg* **úra** *sf sg „è ora/tempo“* **taráть** *vi inf „di staccare“* **= tarγấtь γrazdɷ^{w}je** *sn Asg „l'uva“* (trgati grozdje *slov „vendemmiare“*)
<MS503/b> **Crn. 19. 285**

3785 rémo *vi ind pres 1pl „andiamo“* **séjć** *vi sup* **trawɷ̆** *sf Asg* (R a falciare l'erba)
<MS503/c> **Crn. 19. 285**

3786 są̀ γa *pron pers m Asg* **ʼvídъu** *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“* **klátɷć** *vi ger „bacchiare“* **búrje** *sf Apl „le castagne“*; **rę́** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **klấtьt** *sup* **jùx** *pron pers f Apl „a bacchiarle“*
<MS503/d> **Crn. 19. 285**

3787 k^{u}ój *[→ **ka?**] pron interr n Asg „che cosa“* **ćьš** *vi ind pres 2sg mod „vuoi“* (T **ć̆** tendente a **ć**) **m^{i}étь** *vi inf „avere“***?**
<MS503/e> **Crn. 19. 285**

3788 kár *cong „quando“* **se** *pron rifl A* **srɛ́nṭ̑ъmo** *vp ind pres 1pl „ci incontriamo“*

po *prep* **pȯtь** *sf Lsg „per strada“*, **mi** *pron pers „noi“* **d^{i}émo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **ką** *avv interr „dove“* **réš** *[→ **iti**] vi ind pres 2sg „vai“***?** **rén** *1sg „vado“* **dim^{u}ój** *avv „a casa“* **ńelé** *avv „adesso“*; **kié** *avv interr „dove“* **sĭ bíu** *vi ind pft 2sgm „eri“***?** **sàm ƀĭu** *1sgm „ero“* **xóst** *sf Asg* **séjć** *vi sup „a tagliare il bosco“* **– păr** *prep* **kíšь** *sf Lsg „a casa“* **sam ƀíu**

<MS503/f> **Crn. 19. 285**

3789 păr *prep* **kíšь** *sf Lsg „a casa“* **sam ƀíu** *vi ind pft 1sgm „ero“* **păr kĭše**

<MS503/g> **Crn. 19. 285**

3790 sь skúxala *vp ind pft 2sgf* **obȍt** *sm Asg***?** (R hai cucinato/preparato la colazione) **obȍt** (a 9 ore *[alle ore 9]*)

<MS503/h> **Crn. 19. 285**

3791 obȍt *sm sg* (a 9 ore *[alle ore 9]*); **júžina** *sf sg* (R pranzo)

<MS504/a> **Crn. 19. 285**

3792 sóunce *sn sg „il sole“*, **lúna** *sf sg „la luna“*, **zviézda** *sf sg „la stella“*, **su** *vi ind pres 3pl „sono“* **zviézdȍ** *pl „stelle“*, **pєt** *agg num „cinque“* **zviést** *Gpl* (R *G* di stelle = stelle)

<MS504/b> **Crn. 19. 285**

3793 pét *agg num „cinque“* **kozę́** *s „capre“* (Gen. pl. f.)

<MS504/c> **Crn. 19. 285**

3794 mòš *sm sg* (R asino); **mȗšu** (Dat. s. m.) *„all’asino“*

<MS504/d> **Crn. 19. 285**

3795 kráwa *sf sg „mucca“*, **bàk** *sm sg* (R toro); **dwá** *agg num m „due“* **bakò** *„tori“* (dual.); **trí** *A „tre“* **bakȍ** *Apl „tori“* **…**

<MS504/e> **Crn. 19. 285**

3796 … trí *agg num A „tre“* **bakȍ** *sm Apl „tori“*; **tlé** *avv „qui“* **su** *vi ind pres 3pl „ci sono“* (**trí** (**bakȍ**)) **tárjь baké** (T breve) *pl „tre tori“*; **pét** *„cinque“* **bakę́** (R *G* di tori = tori)

<MS504/f> **Crn. 19. 285**

3797 óń *sm sg* (R fuoco); **t^{u}uj** *agg poss m sg* **óń** (R il tuo fuoco); **tťu** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **óń** *Asg „nel/sul fuoco“*, **tъu ȍńu** *Lsg „nel fuoco“*

<MS504/g> **Crn. 19. 286**

3798 tó *[→ **to**^{5}] pron rifl* **kadí** *vi ind pres 3sg impers „fuma“ = „c’è fumo“*, **ǫ** *[→ **o**^{2}] clit m sg [„esso“]* **kadí** *vi ind pres 3sg* **mása** *avv „troppo“*, **te** *art d/agg dimt m sg „il/ questo“* **óń** *sm sg „fuoco“*, **ne** *avv neg „non“* **mȍrьmo** *[→ **morieti**] vi ind pres 1pl mod „possiamo“* **ostȁtь** *vp inf „restare“* **tlé** *avv „qui“*; **tó** *clit n sg [„esso“]* **xladí** *vi ind pres 3sg impers „fa freddo“* **ta** *part raff* **zȗna** *avv „fuori“* **tó xladí**

<MS504/h> **Crn. 19. 286**

3799 lúx *agg m sg* (R sordo), **lȗxa** *f sg*

<MS505/a> **Crn. 19. 286**

3800 sè *pron rifl A* **deremó** *vi ind pres 1pl* (P urliamo) (P gridiamo); **razderí** *vp imper 2sg* **se k** *[→ **ke**^{6}] cong* **ǫ** *[→ **o**^{2} clit m sg [„egli“]]* **čȍj** *vi imper 2sg estesa alla 3sg** (grida, che senta) *„grida, (affin)ché senta“*

* *Cf → 7.*

<MS505/b> **Crn. 19. 286**

3801 vȍs *sf sg* (voce) (R voce); **sè** *pron rifl A* **deré** *vi ind pres 3sg „urla“* **zló** *avv „assai“* **…**

<MS505/c> **Crn. 19. 286**

3802 sè deré zló *[→ 3801]*; **sè derȇš** *2sg* **zló** *„urli assai“*

<MS505/d> **Crn. 19. 286**

3803 bába *sf sg „donna“*

<MS505/e> **Crn. 19. 286**

3804 lȍbo *agg n sg* (R profondo); **te** *agg dim m sg „questa“* **viér*** *sm sg „tonfano“ [cf **véren** in Plet II: 760]* **o** *[→ **o**^{2}] clit m sg [„esso“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **lȍp** *agg m sg* (R questo è profondo) (chiste aghe è fonde *[= frl **chìste àghe ’e jè fònde** „quest’acqua è profonda“]*)

* *PM ha raccolto **vjerie** slov „mlake“, it „specchi d’acqua“.*

<MS505/f> **Crn. 19. 286**

3805 patók *sm sg* (R ruscello/torrente); **tá** *part raff* **na** *prep* **patȍce** *L* (R sul ruscello/torrente)

<MS505/g> **Crn. 19. 286**

3806 točь *vi imper 2sg* **mь** *pron pers Dsg „versami“* **pȉtь** *vi inf „da bere“*; **pȍj** *vp imper 2sg „vai“* **točĭ mь nu** *agg num f Asg* **búču** *[cf → 3612] sg Asg „una mezzetta“* **víno** *sn indecl „di vino“*, **čé** *cong „se“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **mȍš** *sm sg „un uomo“*, **točíte** *imper 2pl ‘di cortesia’* **mь** *„versatemi/mi versi“* **nu búču víno**

<MS505/h> **Crn. 19. 286**

3807 dȍej *vi imper 2sg* **mь** *pron pers Dsg „dammi“* **są** *avv „qua“* **dą** *agg num m A* **xl^{i}ébac** *sm Asg „una pagnotta“* **ćе** *cong „se“* **máš** *[→ **mieti**] vi ind pres 2sg „hai“,*

dœ́j mь nœ *agg num f A* **pœrcjǫ́** *sf Asg „una porzione“* **mẽsa** *sn Gsg „di carne“* (R **m** e **ń**), **á** *cong „e“* **ẽь** *cong „se“* **né** *avv neg „no“ = „sennò“*, **dœ́j nu** *f A* **œ́nču** *sf Asg „un'oncia“* **sⁱéra** *sm Gsg „di formaggio“*

<MS506/a> **Crn. 19. 286**

3808 razdóuje *sn sg* (grozdje *slov „uva“*) (R non **γrazdóuje**); **táramo** *vi ind pres 1pl [→* ***ta(r)gati) (g)razdouje]*** **rázdouje** *A „vendemmiamo“*

<MS506/b> **Crn. 19. 286**

3809 są se *pron rifl A* **opẽ́ku** *vp ind pft 1sgm „mi sono scottato“* **ód** *prep* **ońá** *sm Gsg „con il fuoco“* **ór** *[ore/-i²] avv* **nad** *prep* **ońą́** *Ssg* (gor *[gori]* nad ognjem *slov „su, sopra il fuoco“*); **są šìu** *vp ind pft 1sgm „sono andato“* **se** *pron rifl A* **rét** *vi sup „a scaldarmi“* **tá** *[→* ***ta³]*** *prep* **ońó** *D [?]* (R (vicino) al fuoco)

<MS506/c> **Crn. 19. 286**

3810 tⁱé *avv raff „là“* **u** *prep* **xlⁱéu** *sm Asg „nella stalla“* (2 sillabe)

<MS506/d> **Crn. 19. 287**

3811 pœj *vp imper 2sg „vai“* **tá** *[→* ***tan³]*** *avv* **s** *[→* ***s/z]*** *prep* **tь** *art dt f Gsg* **tãule** *sf Gsg* (va *[va']* via della tavola)

<MS506/e> **Crn. 19. 287**

3812 pletenàc (P canestro) *sm sg*

<MS506/f> **Crn. 19. 287**

3813 ǫ́ *[→* ***on²]*** *pron pers m sg „lui“* **kapí** *vp ind pres 3sg „capisce“* **wsé** *agg idf m Apl „tutte“* **lœṅgã́če** *sm Apl „le lingue“*

<MS506/g> **Crn. 19. 287**

3814 momó *[→* ***mieti]*** *vi ind pres 1pl mod „abbiamo da“* **wzétь** *vp inf* **košœ́** *sm Apl „le gerle“* **zá** *cong „per“* **nosítь** *vi inf „trasportare“* **nuój** *sm Asg „il letame“*; **će** *cong „se“* **nⁱémomo** *vi ind pres 1pl mod neg* **jь́x** *pron pers Gpl „non ne abbiamo“*, **mœ́rьmo** *[→* ***muorati****] vi ind pres 1pl mod „dobbiamo“* **kupítь** *vp inf* **jé** *pron pers m Apl „comperarle“*, **= jé kupítь**

<MS506/h> **Crn. 19. 287**

3815 lœṅgàč *sm sg „lingua“*

<MS507/a> **Crn. 19. 287**

3816 rⁱéx *sm sg* (peccato)

<MS507/b> **Crn. 19. 287**

3817 né *[→* ***o²*** *clit f sg] [„essa“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **ná** *art idt f „una“* **velíka** *agg f sg „grande“* (? **valíka**) **óra** *sf sg „montagna“*

<MS507/c> **Crn. 19. 287**

3818 rœ́bar *sf sg* (la riva) *„il pendio“*; **ná** *→* ***o²*** *clit f sg] [„essa“]* **je** *vi ind pres 3sg „c'è“* **rœ́bar** (furl. ribe *[rìve]*) *„un pendio/una salita“* **zá** *cong „per“* **jьtь** *vi inf „andare“* **tⁱé** *avv raff „là“* **u** *prep* **Tarčẽt** *TOP sm Asg „Tarcetta“*

<MS507/d> **Crn. 19. 287**

3819 tẽsna *agg f sg* **pœ́t** *sf sg* (la strada stretta); **trežimã́na** *ETN agg sost f sg „(la strada) di Tricesimo“* **= valíka** *agg f sg „una grande“* **pœ́t** *„strada“* (dal *[da]* Tricesimo); **štradǫ́** *sm sg* (stradole *[stradone]*), **kom** *[→* ***ki³*** *+* ***o*** *→* ***o²*** *clit m sg [„esso“] „che“* **pœ́ja** *vi ind pres 3sg „conduce“* **dóu** *[→* ***dol²*** *avv+* ***u¹*** *prep] „giù a“* **Wídą** *TOP sm Asg „Udine“*

<MS507/e> **Crn. 19. 287**

3820 štradǫ́ *sm sg* (stradole *[stradone]*), **kom** *[→* ***ki³*** *+* ***o*** *→* ***o²*** *clit m sg [„esso“] „che“* **pœ́ja** *vi ind pres 3sg „conduce“* **dóu** *[→* ***dol²*** *avv+* ***u¹*** *prep] „giù a“* **Wídą** *TOP sm Asg „Udine“*; **trój** (T larga) *sm sg „sentiero“*, **tⁱé** *avv raff „là“* **po** *prep „per“* **nį** *art idt m Lsg* **trõjь** *L „un sentiero“*; **stã́za** *sf sg „sentiero“* **- pœ́t mã́la** *agg f sg „una strada piccola“*; **po stã́zi** *„per il sentiero“*

<MS507/f> **Crn. 19. 287**

3821 to *clit n sg [„esso“]* **zwoní** *vi ind pres 3sg impers „suona“ = „suonano le campane“*

<MS507/g> **Crn. 19. 287**

3822 rœ́bar *sm [cf → 3818] sg* (la riva) *„il pendio“* **… tó** *pron impers n sg* **ne** *avv neg „non“* **móre** *[→* ***morieti]*** *vi ind pres 3sg mod „si può“* **jьtì** *vi inf „andare“* **wìn** *[→* ***uun¹]*** *avv „in su“* **= wòn mьz** *prep* **rœ́bar** *A „su per il pendio“* (**klanac** *sm sg „salita“*)

<MS507/h> **Crn. 19. 287**

3823 rœ́bar *sm sg „pendio“* **… mą** *[→* ***mieti]*** *vi ind pres 1sg „ho“* **stráx** *sm Asg „paura“* **spã́stь** *vp inf „di cadere“* **dóu** *[→* ***dol²]*** *avv „giù“* **mьz** *prep* **rœ́bar** *A „per il pendio“*; **ǫ́** *[→* ***on²]*** *pron pers m sg „lui“* **se** *[****se*** *pron rifl A +* ***je*** *→* ***bite¹]*** **zwã́lu** *vp ind pft 3sgm „è rotolato“* **dóu mьz rœ́bar**, – **są γa** *pron pers m Asg* **ví́dъu** *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“*, **k ǫ** *[→* ***ki³*** *+ →* ***o²*** *clit m sg [„egli“] +* ***je]*** *„che“* **spádъu** *vp ind pft 3sgm „è caduto“* **dóu pot** *prep „sotto“* **kostáń** *sm Asg „un castagno“*

<MS508/a> **Crn. 19. 287**

3824 **frúška** *sf sg* (R pera/pero)
<MS508/b> **Crn. 19. 288**

3825 **sɷ** *vi ind pres 3pl „sono“* **zdr^{i}éle** *agg f pl „mature“* **jǎ̄bɷka** *sf pl „le mele“* **prǵce** *avv „presto“* **= sǵbьt = súbit** *avv „subito“*; **sɷ šé** *avv „anche“* **búrje** *sf pl „le castagne“* **zdr^{i}ēlĕ**; **sɷ xúde** *agg f pl „cattive“* **búrje**, **málo** *avv „poco“* **vejájɷ** *vi ind pres 3pl „valgono“* **l^{i}étos** *avv „quest'anno“*, **l^{i}étos né** *[→ **o**^{2}] clit f pl [„esse“]* **vejájɷ málo búrje** *„quest'anno valgono poco le castagne“*
<MS508/c> **Crn. 19. 288**

3826 **nu** *art idt f A* **már** *[→ **merva***] sf Asg „una briciola“ = locuz avv [→ **nu mar(u/-uu)**] „un poco“*
<MS508/d> **Crn. 19. 288**

3827 **dwá** *agg num m „due“* **oǵná** *sm du „fuochi“*, **tàrjь** *„tre“* **oǵné** *pl „fuochi“*, **trí** *A „tre“* **oǵne** *Apl „fuochi“* **sǎm ʼídъu** *vi ind pft 1sgm „ho visto“*, **pét** *„cinque“* **oǵné** *Gpl „fuochi“*
<MS508/e> **Crn. 19. 288**

3828 **sam ʼídъu** *vi ind pft 1sgm „ho visto“* **néa** *agg num/art idt [?] m A „un“* **l^{i}épœa** *agg m Asg „bel“* **koǵná** *sm Asg „cavallo“*; **té** *pron dim m sg „questo“* **o** *[→ **o**^{2}] clit m sg [„esso“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **dą** *art idt m „un“* **àrt** *agg m sg „brutto“* **kóǵ** (to je eden grd koń *[slov = **to je grd konj**]*)
<MS508/f> **Crn. 19. 288**

3829 **té** *pron dim m sg „questo“* **o** *[→ **o**^{2}] clit m sg [„esso“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **dą** *art idt m „un“* **àrt** *agg m sg „brutto“* **kóǵ** *sm sg „cavallo“* (to je eden grd koń *[slov = **to je grd konj**]*); **ǫ́** *clit m sg* **je krē̆pą** *ppa/agg m sg „è crepato“* **= ǫ́ je krepóu** *vi ind pft 3sgm* **te** *„questo“* **árdь kóǵ**; **te** *art dt/pron dim m sg „il/quello“* **l^{i}épь** *agg sost/agg m sg „bello“* **ǫ́** *clit m sg* **je óučъu** *vi ind pft 3sgm „correva“* (gočal *slov = **tekel***) (P corso) **…**
<MS508/g> **Crn. 19. 288**

3830 **… te** *art dt/pron dim m sg „il/quello“* **l^{i}épь** *agg sost/agg m sg „bello“* **ǫ́** *clit m sg* **je óučъu** *vi ind pft 3sgm „è corso/correva“* (gočal *slov = **tekel***) (P corso) **žvélto** *avv „veloce“* **žvélo po** *prep „per“* **pǵtь** *sf Lsg „la strada“*, **ǫ́** *clit m sg* **n^{i}e mou** *[→ **morieti**] vi ind pft 3sgm mod neg „non ha potuto“* **jē̆dą** *pron idf „nessuno“* **a** *pron pers m Gsg* **jē̆tь** *vp inf „prenderlo“* **ązat** *avv „poi“* **dou** *[→ **dole/-i** avv + **u**^{1}] „giù a“* **N^{i}émax** *TOP sf plt „Nimis“* **o** *[→ **o**^{2} clit m sg + sott: **je**]* **spádъu** *vp ind pft 3sgm „è caduto“* **ánu** *cong „e“* **o sь** *pron rifl D [sott: **je**]* **dešipóu** *vpind pft 3sgm „si è ferito“* **nu** *agg num f A* **nǵɷ** *sf Asg* (nogo *slov „una zampa“*)
<MS508/h> **Crn. 19. 288**

3831 **tále** *agg dim „questa qui“* **ne** *[= **na** → **o**^{2} clit f sg + **je** → **bite**^{2} vi ind pres 3sg „è“]* **l^{i}épa** *agg f sg „una bella“* **čárta** *sf sg „carta“*, **ké** *[→ **ke**^{3}]* **na je b^{i}ēla** *agg f sg „poiché è bianca“*
<MS509/a> **Crn. 19. 288**

3832 **tĭu** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep „a“* **Karnĭ̆cax** *TOP sf Lplt „Monteprato [„tonfani“]“* **ní** *[→ **o**^{2}] clit m pl [„essi“]* **majǵ** *vi ind pres 3pl „hanno“* **dę** *art idt m A* **drū̆ь** *agg idf m Asg* **lœńgàč** *sm Asg „una lingua diversa“*, **dьfarént** *agg idf m Asg „differente“* **ku** *[→ **kuj/ku**] cong „da (quella che hanno)“* **Típā̆ńœnь** *ETN sm pl „gli abitanti di Taipana“ „diversa da quella di Taipana“*
<MS509/b> **Crn. 19. 288**

3833 **t^{u}ó** *pron dim n sg „questo“* **kej** *[→ **kako!** + **je**] „com'è“* **l^{i}épo** *avv „bello“* **ké** *[→ **ki**^{3}] cong „che“* **sɷ pisā̆lь** *vi ind pft 3pl 'di cortesia' „hanno scritto“* **= pьsā̆lь** *= „com'è bello questo che (Lei) ha scritto“*
<MS509/c> **Crn. 19. 288**

3834 **tléče** *[cf → 2342, 2504] avv „lì“ [sott: **je**] „c'è“* **l^{i}épa** *agg f sg „un bel“* **tā̆ča** *sf sg „bicchiere“* **tá** *part raff* **na** *prep „su“* **t^{i}ém** *agg dim Lsg „quel“* **plā̆tɷ** *sm Lsg „piatto“*, **ǫ** *[→ **o**^{2} clit m sg] [„esso“]* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **wòz** *[→ **uon**^{2} avv + **z/s** prep]* **zē̆mje** *sf Gsg „di terra“ = „di terracotta“* (iz zemlje *[slov = **iz gline** „di argilla“)*
<MS509/d> **Crn. 19. 288**

3835 **tléče** *avv „lì“ [sott: **su**] „ci sono“* **l^{i}épe** *agg f pl „dei bei“* **rǵže** *sf pl* (R fiori)
<MS509/e> **Crn. 19. 289**

3836 **oré** *avv „su“* **u** *prep „a“* **Típā̆nь** *TOP sf Lsg „Taipana“* **to** *clit n sg [„esso“]* **príde** *vp ind pres 3sg impers „vengono“* **šé** *avv „anche“* **koraǵná** *sn Gsg „carote“* **- to príde dostì** *avv „molte“* **koraǵná** *„carote“*; **koráǵ** *sm sg* („carotule“ *[= **caròtis**]* furl.; *frl **caròtulis** = „bubbole, panzane“*); **dóstь riépe** *sf Gsg „molte rape“*, **dóstь wsaá** *pron idf n Gsg* (R di tutto)
<MS509/f> **Crn. 19. 289**

3837 **tlé** *avv „qua“* **ó** *[→ **o**² clit m sg + sott: **je** → **bite**¹]* **paršъu** *vp ind pft 3sgm „è arrivato“* **dą́** *art idt m „un“* **sị** *sm sg „giovane“*, **kó** *[→ **ki**³ +→ **o**² clit m sg] „che“* **pipá** *vi ind pres 3sg „fuma“* **dán** *art idt m A „un“* **cǐgar** *sm Asg „sigaro“*

<MS509/g> **Crn. 19. 289**

3838 **Típą́na = Tєⁱpą́na** *TOP sf sg „Taipana“*

<MS509/h> **Crn. 19. 289**

3839 **prą́vъca** *sf sg* (fabula *[it = favola]*)

<MS510/a> **Crn. 19. 289**

3840 **povⁱédate** *vi imper 2pl ‘di cortesia’* **mь** *pron pers Dsg „raccontatemi/mi racconti“* **za** *prep „di“* **kákɷ** *agg idf f Asg* **prą́vъcɷ** *sg Asg „qualche favola“* (qualcheduna *[qualche]*) (T **ɷ** tendente a **u**)

<MS510/b> **Crn. 19. 289**

3841 **ná** *[→ **o**² clit f sg] [„essa“]* **rє** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg „va“* **nᵘǵć** *sf sg „la notte“* (T **ć** tendente a **ṭ́**), **momó j** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl mod „abbiamo da“* **jьtь̀** *inf „andare“* **prǵece** *avv „presto“* **spą́t** *vi sup „a dormire“* **= súbьt** *avv „subito“* **… šé** *avv „ancora“* **nɷ** *agg num f A* **úrɷ** *sf Asg „un’ora“* **ćьmó** *vi ind pres 1pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **jьtь̀** *inf = „andremo/cammineremo“*

<MS510/c> **Crn. 19. 289**

3842 **wǫ́dɷ** (Acc. s. m.) *„l’acqua“*

<MS510/d> **Crn. 19. 289**

3843 **sam ví́dъu** *vi ind pft 1sgm „ho visto“* **nǫ́** *art idt f A* **ženǫ́** *sf Asg „una donna“*, **ké** *pron rel „che“* **na** *[→ **o**² clit f sg] [„essa“] [sott: **je**]* **šlá** *vi ind pft 3sgf „andava“* **po** *prep* **wǫ́dɷ** *„a prendere l’acqua“* **s** *prep* **čerjǫ́** *[**s sčerjǫ́**] [→ **hći**²]* (R con la figlia), **ná** *pron pers f sg „lei“* **je kuazála** *vp ind pft 3sgf „ha ordinato“* **ščeré** *D „alla figlia“* **ma** *cong „ma“* **ná** *pron „lei“* **nⁱć tⁱéla** *[→ **tiet**] vi ind pft 3sgf mod „non voleva“* **ějtь̀** *[→ **iti**] inf „andare“* **– po wǫ́de**

<MS510/e> **Crn. 19. 289**

3844 **tlé** *avv „qui“* **je** *vi ind pres 3sg „c’è“* **dą́** *pron idf m „uno“*, **ké** *pron rel „che“* **o** *clit m sg [„egli“]* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **dóue** *agg m Apl „lunghi“* **zǫ́be** *sm Apl „denti“* **ą́** *cong „e“* **krátke** *agg m Aplt „corti“* **barę́se** *sf Aplt „pantaloni“* **– tє** *art dt m sg „il“* **zǫ́p** *sg „dente“* **ó** *[→ **o**² clit m sg] [„esso“]* **je** *„è“* **dòx** (R lungo), **tє́j** *cong „come“* **na** *art idt f „una“* **lopą́ta** *sf sg „vanga“*, **ą́ o xití** *vi ind pres 3sg mod „si affretta“*, **…**

<MS510/f> **Crn. 19. 289**

3845 **… tє** *art dt m sg „il“* **zǫ́p** *sg „dente“* **ó** *[→ **o**² clit m sg] [„esso“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **dòx** (R lungo), **tє́j** *cong „come“* **na** *art idt f „una“* **lopą́ta** *sf sg „vanga“*, **ą́** *cong „e“* **o** *[„egli“]* **xití** *vi ind pres 3sg mod „si affretta“*, **xití jⁱéstь** *vi inf „a mangiare“* **búrje** *sf Apl „le castagne“*, **ǫ̀** *[→ **on**²] pron pers m sg „lui“* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **zóbe** *sm Apl „denti“* **dobrǵe** *agg m Apl „buoni“* (T **ǵe** assai larga), **ko** *[→ **ke**² + **o** clit] cong „(al punto) che“* **ćé** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet**] „potrebbe“* **rasklą́tь** *vp inf „spaccare“* **= razjéstь** *vp inf „sbriciolare (con i denti)“* **šé** *avv „persino“* **nu** *art idt f A „un“* **péⁱč** *sf Asg* (sasso)

<MS510/g> **Crn. 19. 289**

3846 **já** *pron pers sg „io“* **są̀ stóukou** *vp ind pft 1sgm „ho bastonato“* **néa** *[→ **dan**²] pron idf m Asg „uno“* **nas** *avv „oggi“* **- są́ a** *pron pers m Asg* **bǫ́tou** *vi ind pft 1sgm „l’ho percosso“*, **ké** *[→ **ke**²] cong „(al punto) che“* **na** *[→ **o**² clit f sg] [„esso“]* **mǫ́** *pron pers m Dsg „gli“ [sott: **je**]* **šé** *avv* **vilⁱę́zla** *vp ind pft 3sgf „è persino uscito“* **krí** *sf sg „il sangue“*

<MS510/h> **Crn. 19. 289**

3847 **tє́** *pron dim m sg „quello“* **o** *[→ **o**² clit m sg] [„egli“]* **tabaká** *vi ind pres 3sg* **mą́sa** *avv* (P fa troppo uso di tabacco)

<MS511/a> **Crn. 19. 290**

3848 **tlé** *avv „qui“* **o** *[→ **o**² clit m sg + sott: **je**] [„esso“]* **menǵe** *pron pers Asg „me“* **ó** *clit* **me** *pron pers Asg „mi“* **póux** *sm sg „un ghiro“* **oklóu** *vp ind pft 3sgm „ha morso“ = „qui (me) mi ha morso un ghiro“*

<MS511/b> **Crn. 19. 290**

3849 **na** *[→ **o**² clit f sg] [„essa“]* **jé** *vi ind pres 3sg* **ńeá** *pron pers m Gsg „di lui“ = agg poss „sua“* **sestrá** *sf sg* (R lei è la di lui/sua sorella)

<MS511/c> **Crn. 19. 290**

3850 **tlé** *avv* **oré** *avv = „quassù“* **ó** *[→ **o**² clit m sg] [„esso“]* **je** *vi ind pres 3sg „c’è“* **dą** *agg num m „un“* **tùč** *sm sg „uccello“*, **k** *pron rel* **oᵐ** *clit* **má** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ha“* **dòx** *agg m Asg „un lungo“* **pìč** (P becco) (il becco); **dwá** *„due“* **pǐča** *du* (R 2 becchi); **trí**

A „tre“ **pĭče** *Apl* **šé** *avv „anche/persino“* (3 becchi) (P becco)

<MS511/d> **Crn. 19. 291**

3851 ó *[→ **o²** clit m sg] [„egli“]* **šé** *avv „anche/persino“* **pazdī** *vi ind pres 3sg „scoreggia“*, **čā́sь** *[→ **učasi**] avv „talora“*, **– pardī** *vi ind pres 3sg „scoreggia“*

<MS511/e> **Crn. 19. 291**

3852 tóu *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „in“* **nьj** *art idt f Lsg „una“* **tā́čь** *[**tača** „bicchiere“: forse → **tasa**] sf Lsg „catasta“* **są ubóu** *vp ind pft 1sgm „ho ammazzato“* **nu** *art idt f A „un“* **kā́čɷ** *sf Asg „serpente“*

<MS511/f> **Crn. 19. 291**

3853 téle *agg dim „questo“* **mⁱér** *sm sg* (P muro) **ó** *[→ **o²** clit m sg] [„esso“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **lⁱépo** *avv „bene“* **zblangéžą** *ppp/agg m sg* (P imbiancato)

<MS511/g> **Crn. 19. 291**

3854 tle *avv* **dól** *avv „quaggiù“* **sɷ** *vi ind pres 3pl „ci sono“* **né** *agg idf f plt „dei“* **želⁱéza** *sf plt „ferri“ = „c'è un arnese di ferro“ = „la schiaccia“*, **ki** *pron rel „che“ = „con la quale“* **dⁱélajɷ** *vi ind pres 3pl „fanno“* **ōštjǫ̆** *sf Apl „le ostie“*, **k** *[→ **ki³**] pron rel „che“* **o** *[→ **o²** clit m sg] [„egli“]* **lōžь** *vp ind pres 3sg „mette“* **ospᵘót** *sm sg „il sacerdote“* **tóᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „in“* **ū́sta** *sn Aplt „bocca“*, **k** *[→ **ko²**] cong „quando“* **óm** *clit* **pojǫ́** *vi ind pres 3sg „dice/celebra“* **májšŭ** *sf Asg „la messa“*

<MS511/h> **Crn. 19. 291**

3855 rɷžā́rix *sm sg* (*it* rosario, P rosario)

<MS512/a> **Crn. 19. 291**

3856 sè *pron rifl A* **jimpęsą́** *vi ind pres 1sg* (P sto pensando)

<MS512/b> **Crn. 19. 291.**

3857 bṓra *[cf → 3862] sf sg* (carbone) *„brace“*

<MS512/c> **Crn. 19. 293**

3858 šᵘóštăr *sm sg* (calzolajo *[calzolaio]*)

<MS512/d> **Crn. 19. 296.**

3859 ríščo *sm sg* (rischio)

<MS512/e> **Crn. 19. 296**

3860 svétь *agg m sg „il santo“* **rǫ́ej** *sm sg „paradiso“*, **tóu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „nel“* **svétį rā́jɷ** *L* **tó** *clit n sg [„esso“]* **je** *vi ind pres 3sg impers „è“* **wsó** *pron idf n sg „tutto“* **póuno** *avv „pieno“* **judī́** *sm Gplt „di gente“ –* **an** *cong „e“* **tánt** (T breve) *avv „altrettanto“* **tó jьx** *pron pers m Gpl* **če** *vi ind pres 3sg impers mod [→ **tiet** + inf = fut]* **stā́tь** *vi inf „esserci“ = „ce ne sarà“* **šǫ́** *avv „ancora“*

<MS512/f> **Crn. 19. 296**

3861 pulínčьč *sm sg „getto del castagno (per pali)“** (? **flanca** *[da ted **Pflanze** „piantina“: cf Ramovš 1924, pag. 240] „pollone“ –* (furl. „pulī́ṣ“ *[cf in Pir, pag. 791 seg.: sg **pulìn** pl **pulìns** e specialmente **polìn**, che nel Tarcentino denota „getti di cinque o sei anni d'alcuni alberi ... che vengono tagliati alla base e ridotti alla lunghezza di tre metri, per essere piantati a sostegno di viti ...“] –* figlii *[figli = rampolli]* del castagno)

** Informazione avuta da GCT.*

<MS512/g> **Crn. 19. 296**

3862 óuje *sn sg* (oglio *[olio]*) (carboni *[carbone]*) (collect.); **bṓra** *sf sg* (P il carbone ardente) *„brace“*

<MS512/h> **Crn. 19. 296**

3863 óuje *sn sg „i tizzoni“ [lett: „il carbone“] sg* **ní** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **sɷ** *vi ind pres 3pl „sono“* **bṓrœ** *sf pl „braci“* **uā́śńenœ** *ppp/agg f pl „spente“* **pótį** *avv „dopo“* **ke** *[→ **ko²**] cong „che“* **tó** *clit n sg [„esso“]* **uā́sne** *vp ind pft 3sg „si spegne“* **óń** *sm sg „il fuoco“*; **dą** *agg num m „un“* **óɷl** *sm sg* (P carbone) *„tizzone“* **…**

<MS513/a> **Crn. 19. 296**

3864 … dą́ *agg num m „un“* **óɷl** *sm sg* (P carbone) *„tizzone“*; **dwá** *„due“* **óɷla** *du „tizzoni“*; **trí** *A „tre“* **óɷlœ** *Apl „tizzoni“*, **tàrjь** *„tre“* **óɷlь** *pl „tizzoni“*; **pét** *„cinque“* **óɷlœ** *Gpl „tizzoni“*, **dḗsat** *„dieci“* **óɷlœ** *Gpl „tizzoni“*; **dostì** *avv „molto“* **óuja** *sn Gsg „carbone“* **…**

<MS513/b> **Crn. 19. 296**

3865 … dostì *avv „molto“* **óuja** *sn Gsg „carbone“*; **dṓplь** *agg num indecl „di due tipi“* **óuje** *sn sg „ulivo“*, **dnó** *pron idf n sg „uno“* **to** *clit n sg [„esso“]* **ʲœ** *vi ind pres 3sg „è“* **dū́jo** *agg n sg „selvatico“* **a** *cong „e“* **dnó** *pron idf n sg „l'altro“* **to ʲǫ́ cⁱépjeno** *ppp/agg n sg „è innestato“*

<MS513/c> **Crn. 19. 296 - 297**

3866 Žńídar (cognome) *CO „Snidaro“*; **Žńídaro** *CO* (cognome) (masc.) *„Snidaro“*; **Žńidaréja = Žńidaréⱨa** *NC f „quella degli Snidaro“ [cf → 2963]*

<MS513/d> **Crn. 19. 297**

3867 pl. **Karńⁱ̋ělь** *NC m „i Cargnelli“*, sing. **Karnóu** *„quello dei Cargnelli“* (sopranome *[soprannome]*) *[per „soprannome“ cf → 2240]*

<MS513/e> **Crn. 19. 297**

3868 **sóusjь** *pron idf m pl* (R tutti, *it* tutti) – **mȯ̋žjь** *sm pl „uomini“ [= „se sono maschi“]*; **sóuse žené** *sf pl* (R tutte le donne)

<MS513/f> **Crn. 19. 297**

3869 **tá** *pron dim f sg „quello“* **valíka** *agg f sg „grande“* **na** *[→ **o²** clit f sg] [„esso“]* **jœ̋** *vi ind pres 3sg „è“* **sonožèt** *sf sg „il prato falciativo“*; **pȩ́t** *agg num „cinque“* **sonožetī** *Gpl „prati falciativi“* – **trí** *„tre“* **sonožȩ̋ťь** *pl „prati falciativi“* – ? **wrā̋t** *sm sg „striscia di terra tra campi“* **ko** *[→ **ki³** „che“ + **o** → **o²** clit m sg [„esso“]]* **dⁱéla** *vi ind pres 3sg „produce“* **trā̋ѡ** *sf Asg „l'erba“* **…**
(P continua)

<MS513/g> **Crn. 19. 297**

3870 **…** **wrā̋t** *sm sg „striscia di terra tra campi“* **ko** *[→ **ki³** „che“ + **o** → **o²** clit m sg [„esso“]]* **dⁱéla** *vi ind pres 3sg „produce“* **trā̋ѡ** *sf Asg „l'erba“*, **tá** *part raff* **pó** *prep* **slovéjskį** *ETN agg sost n Lsg „in sloveno“*, **na** *prep „su“* **ńį** *pron pers m Lsg „di essa“* **to** *clit n sg [„esso“]* **príde** *vp ind pres 3sg impers „viene“* **vìčȩ̋** *avv comp „più“* **trā̋ve** *sf Gsg „erba“*, **ʒóki** *cong „giacché“* **to** *clit n sg [„esso“]* **jœ̋** *vi ind pres 3sg „è“* **bój** *avv comp* **nójno** *ppp/agg n sg = comp „più concimato“* (gnojno *[slov = **gnojeno** „concimato“]*); **wrát ȯ** *clit* **se** *pron rifl A* **ѡbréńća** *vp ind pres 3sg „si trova“* = **…**
(P continua)

<MS513/h> **Crn. 19. 297**

3871 **wrát** *sm sg „striscia di terra tra campi“* **ȯ** *[→ **o²** clit m sg] [„essa“]* **se** *pron rifl A* **ѡbréńća** *vp ind pres 3sg „si trova“* = **o** *[→ **o²** clit m sg]* **jœ̋** *vi ind pres 3sg „è“* **wrát tá** *part raff* **mь** *[→ **miz/mis**] prep „tra“* **ńīwamь** *sf Spl „i campi“* (P strisce di prato tra i campi); **kák** *pron idf m sg „qualcuna“* **o je boj** *„è più“* **tȩ́są** *agg comp m sg „stretta“*, **a** *cong „ma“* **kák o je bój šorók** *agg m sg comp „è più larga“* (sc. **wrát**)

<MS514/a> **Crn. 19. 297**

3872 **órbȯče** *sm A [?] pl* **ót** *prep* **čebrá** *sm Gsg* (P i cerchi del tino), **zá** *cong „per“* **zvezā̋tь** *vp inf „legare“* = **stī̋snītь** *vp inf „stringere“* **čebár** *A „il tino“*, – **čebár za daržā̋tь** *vi inf „il tino per tenere“* **vī̋no** *sn Asg „il vino“*, **a** *cong „ma“* **ȩ̋** *cong „se“* **to** *clit n sg [„esso“]* **rє** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg „va“* **wǫ́** (T breve) *avv „fuori“ = „esce“*, **…**

<MS514/b> **Crn. 19. 297**

3873 **…** **čebár** *sm sg „il tino“* **za** *cong „per“* **daržā̋tь** *vi inf „tenere“* **vī̋no** *sn Asg „il vino“*, **a** *cong „ma“* **ȩ̋** *cong „se“* **to** *clit n sg [„esso“]* **rє** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg „va“* **wǫ́** (T breve) *avv „fuori“ = „esce“*, **tó** *pron impers n sg* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg mod „si ha da“ = „bisogna“* **vī̋datь** *vi inf „cercare“* **méštrᵇna** *sm Asg „il mastro“*, **kǫ́** *[= **k-** → **ke⁶** + **-ǫ́** → **o²** clit m sg] „affinché“ [„egli“]* **komodœ̋j** (T breve) *vp [?] imper 2sg estesa alla 3sg* con valore finale „aggiusti“*, **á** *cong „e“* **za** *prep „per“* **ńœa** *pron pers m Gsg „la di lui“ = agg poss „la sua“* **ʒornā̋dѡ** *sf Asg „retribuzione giornaliera“* **to** *pron impers n sg* **má mu** *pron pers m Dsg* **dā̋tь** *vp inf „bisogna dargli“* **tuó** *pron dim n Asg „quello“* **k** *[→ **ki³**] pron rel A „che“* **o ȩ̋** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg „vuole“*, **tuó ko** *[→ **ki³** + **o** → **o²** clit m sg] „ciò che“* **sь** *pron rifl D* **meretá** *vi ind pres 3sg „si merita“* **…**
** Cf → 7.*
(P continua)

<MS514/c> **Crn. 19. 297**

3874 **…** **á** *cong „e“* **za** *prep „per“* **ńœa** *pron pers m Gsg „(la) di lui“ = agg poss „la sua“* **ʒornā̋dѡ** *sf Asg „retribuzione giornaliera“* **to** *pron impers n sg* **má** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg mod „si ha da“ = „bisogna“* **mu** *pron pers m Dsg* **dā̋tь** *vp inf „dargli“* **tuó** *pron dim n Asg „quello“* **k** *[→ **ki³**] pron rel A „che“* **o** *[→ **o²** clit m sg] [„egli“]* **ȩ̋** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg „vuole“*, **tuó ko** *[**k-** → **ki³** + **-o** → **o²** clit m sg] „ciò che“* **sь** *pron rifl D* **meretá** *vi ind pres 3sg „si merita“* **ązat** *avv „poi“* **še** *avv „anche“* **tuȫne** *[→ **uone²**] avv* **tuó ko dⁱéla** *vi ind pres 3sg* **sviét** *„ciò che fa il mondo là fuori“* (il mondo)

<MS514/d> **Crn. 19. 297 - 298**

3875 **karȩ̋ta** *sf sg „carretta“*; **wós** *sm sg „il carro“* **ó** *[→ **o²** clit m sg] [„esso“]* **jœ** *vi ind pres 3sg „è“* **dą́** *[→ **an¹**] art idt m „un“* **drū̋ь** *pron idf m sg „altro“* – **té** *pron dim m sg*

„questo“ **o se** *pron rifl A* **klíče** *vi ind pres 3sg „si chiama“* **wős**, **a** *cong „ma“* **dná** *pron idf f „l'altra“* **karčeta**; **dą** *pron idf m „uno“* **o se klíče kóṇ** *sm sg „cavallo“*, **…**

<MS514/e> **Crn. 19. 298**

3876 … dą *pron idf m „uno“* **o** *[→ **o²** clit m sg] [„esso“]* **se** *pron rifl A* **klíče** *vi ind pres 3sg „si chiama“* **kóṇ** *sm sg „cavallo“*, **a** *cong „ma“* **dná** *pron idf f „l'altra“* **na** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“]* **se klíče kobíla** *sf sg „cavalla“*; **ą** *cong „e“* **wolé** *sm pl „i buoi“*, **dą** *agg num m „un“* **wóu** *sg* (R bue) – **dą móš** *sm sg „asino“*, **dwá** *„due“* **mǘša** *du „asini“*

<MS514/f> **Crn. 19. 298**

3877 dą *agg num m „un“* **móš** *sm sg „asino“*, **dwá** *„due“* **mǘša** *du „asini“* – **trí** *A „tre“* **mǘšœ** *Apl „asini“*, **tàrjь** *„tre“* **mǘšь** *pl „asini“*, **pét** *„cinque“* **mǘšœ** *G pl „asini“*; **ą** *cong „e“* **na** *agg num f* **mǘša** *sf sg „un'asina“*

<MS514/g> **Crn. 19. 298**

3878 wrát *sm sg „striscia di terra tra campi“* (furl. rémiš *[**rèmis**]*)

<MS514/h> **Crn. 19. 297**

3879 skǘla *„crosta“* (furl. une grafe *[**une grùse**]*) (P ? crosta di sangue essiccata) (? ital. crosta)

<MS515/a> **Crn. 19. 299**

3880 ązát *avv „poi“* **ó** *[→ **o²**] clit m sg [„essa“]* **razlijẽ** *vp ind pres 3sg „spande“* **wódó** *sf Asg „acqua“* **ązát ǫ** *[„esso“]* **jíme** *vp ind pres 3sg „prende“* **bǘlœ** *sf Asg „un rigonfiamento“* **čaldⁱčr** *sm sg „il secchio“* **bǘla** *sg „il rigonfiamento“*, **- k** *[→ **ko²**] cong „quando“* **o jíme** *vp ind pres 3sg „prende“* **dam** *agg num m A* **bòt** *sm Asg „una botta“* **tóu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **ràm** *sm Asg* (P nel rame) **…**
(P continua)

<MS515/b> **Crn. 19. 299**

3881 … (P continuazione)
k *[→ **ko²**] cong „quando“* **o** *[→ **o²**] clit m sg [„essa -caldaia“]* **jíme** *vp ind pres 3sg „prende“* **dam** *agg num m A* **bòt** *sm Asg „una botta“* **tóu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **ràm** *sm Asg* (P nel rame) – **ązát** *avv „poi“* **oᵐ** *[„egli“]* **príde** *vp ind pres 3sg „viene“* **čœlčumèt** *sm sg „il lattoniere ambulante“* **ą** *cong „e“* **ǫ sⁱєčé** *vi ind pres 3sg „taglia“* **dam** *agg num m A* **blčk** *sm Asg „una toppa“* **rǎma** *sm Gsg „di rame“* **ązǎt ǫ stóri** *vp ind pres 3sg „fa“* **jǎme** *sf Apl „dei fori“* **…**
(P continua)

<MS515/c> **Crn. 19. 299**

3882 … (P continuazione)
ązǎt *avv „poi“* **ǫ** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **stóri** *vp ind pres 3sg „fa“* **jǎme** *sf Apl „dei fori“* **ązǎt o** *clit* **lǒžь** *vp ind pres 3sg „mette“* **ór** *avv „su“* **na** *prep „sul“* **bǘlœ** *sf Asg „rigonfiamento“*, **ązǎt ǫ zatǎkne** *vp ind pres 3sg „tappa“* **jǎmœ** *Asg „il buco“* **ązǎt ná** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“]* **ne** *avv neg „non“* **rč** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg „va“* **wóda** *sf sg „l'acqua“* **vьč** *avv „più“* **wǫ** *avv „fuori“ = „l'acqua non esce più“*

<MS515/d> **Crn. 19. 299**

3883 bòt *sm sg* (un bucco *[buco]*) *„una botta/un colpo“*

<MS515/e> **Crn. 19. 299**

3884 Wčkac *SPN m sg „Uecaz“* (sopran. in Forame); **tóu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „a“* **Malínь** *TOP sf Lsg „Forame“ [lett: „ghiaione“]*

<MS515/f> **Crn. 19. 299**

3885 kazǫ *sm sg „baita di pastori“* **zá** *cong „per“* **šprefumǎtь** *vi inf* (sprofumare *[affumicare]*)

<MS515/g> **Crn. 19. 300**

3886 ǫ *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **ne** *avv neg „non“* **zná** *vi ind pres 3sg „sa“* **šьvьlǎtь** *vi inf „fischiare“*, **k** *[→ **ke³**] cong „poiché“* **ǫ nⁱє** *[→ **bite²** neg] vi ind pres 3sg „non è“* **kopą** *agg m sg „capace“* **klícatь** *vi inf „di chiamare“* **seníc** *sf Gpl „le cinciallegre“* **dónʒe** *[→ **donʒe**]* (furl. donʒe *[**dòngie**]*) (presso di lui ?) *„vicino“ = „non è capace di richiamare le cinciallegre“*

<MS515/h> **Crn. 19. 301**

3887 màrč *sm sg „marcio“* **= dą** *pron idf m „uno“* **ko** *[→ **ki³** + **o²** clit m sg] „il quale“ [„egli“]* **jœ** *vi ind pres 3sg „è“* **ńíu** *agg m sg* (gnil *slov „marcio“*) **= ńíla** *f sg* **= márča** (P marcia); (cf. faul *ted „marcio“*)

<MS516/a> **Crn. 19. 301**

3888 ospodǎr *sm sg „padrone“* (R padrone); **ospodǐńa** *sf sg „padrona“*; **faméj** *sm sg „servo“* **…**

<MS516/b> **Crn. 19. 301**

3889 faméj *sm sg „servo“* (R **„xlapac“** non si usa); **déikla** *sf sg* (R serva)
<MS516/c> **Crn. 19. 301**

3890 zjűtra *avv* (di matti- *[di mattina]*), **zǽjtra** *avv* (domani) – **zuóda** *avv* (buon ora *[di buon'ora]*)
<MS516/d> **Crn. 19. 301**

3891 buóx *sm sg* **dœjtœ̆** *vp imper 2pl 'di cortesia' estesa alla 3 pl* **sréńčɷ** *sf Asg* (sreča *slov „fortuna“*) **wą́** *pron pers Dpl 'di cortesia' „a Voi“* **ánu** *cong „e“* **sǻсьmɷ** *[→ **usak**] pron idf m Dsg „a ognuno/a tutti“* (P dio Le dia fortuna)
<MS516/e> **Crn. 19. 301**

3892 o *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **jœ́** *vi ind pres 3sg „è“* **išfɷrtuną̀** *agg m sg „sfortunato“* = **té** *pron dim m sg „quello“* **o n**[i]**éma** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 3sg „non ha“* **jédne** *pron idf f Gsg „nessuna“* **sréńče** *sf Gsg „fortuna“* **ǯák** *cong „giacché“* **o n**[i]**éma** *„non ha“* **jédnaa bę̆na** *sm Gsg „nessun bene“* **tóu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **sę** *[→ **se**[5]] agg dim m Lsg „in questo“* **svœ̆tɷ** *sm Lsg „mondo“*
<MS516/f> **Crn. 19. 301**

3893 išfɷrtúna *sf sg „sfortuna“* **óli** *cong [→ **al(i)**] „oppure“* **fɷrtúna** *sf sg „fortuna“* – **to** *clit n sg [„esso“]* **n**[i]**é** *[→ **bite**[2] neg] vi ind pres 3sg impers „non c'è“* **sréńče** *sf Gsg „fortuna“* **na** *prep „in“* **tię lœ** *[→ **tele**[1]] agg dim m Lsg „questo“* **svœ̆tɷ** *sm Lsg „mondo“*, **má** *cong „ma“* **jœ́** *„c'è“* **nóme** *avv „soltanto“* **dižgŕǎčja** *sf sg „sfortuna“* (R **„nesrenča“** non si usa)
<MS516/g> **Crn. 19. 301**

3894 kókoš *sf sg* (gallina)
<MS516/h> **Crn. 19. 301**

3895 zá *cong* **finítь** *vi inf* (per finire)
<MS517/a> **Crn. 19. 301.**

3896 móu *[→ **morieti**] vi ppa m sg „potuto“* = **te** *art dt m pl* **stárь** *agg sost m pl „i vecchi“* **sɷ ǯáľь** *[→ **djati**] vp ind pft 3plm „dicevano“*: **sám moóu** [= ? **moγóu** (R il vecchietto)] *vi ind pft 1sgm „potevo“*, **símprь** *avv „sempre“* **óń** *sm sg „il fuoco“*, **rę̆** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg „va“*; **nœ̆a** *sf sg* (R gamba)
<MS517/b> **Crn. 19. 302**

3897 nœ̆a *sf sg* (R gamba); **pǻlac** *sm sg* (R dito) (P pollice); **páuсь** *pl „dita“*; **té** *art dt m sg* **debéľь** *agg sost m sg „il (dito) grosso“* **pǻlac** *[è] „il pollice“* **…**
(P continua)
<MS517/c> **Crn. 19. 302**

3898 … té *art dt m sg* **debéľь** *agg sost m sg „il (dito) grosso“* **pǻlac** *[è] „il pollice“*; **te máľь** *agg sost m sg „il piccolo“* **mizínac** *sm sg „il mignolo“*; **te nárboj valíkь** *agg superl relativo „il più lungo/il maggiore“* **pálac** *„dito“ = [è]* **te** *art dt m sg* **sr**[i]**édńь** *agg sost m sg* (P il medio); **té** *art dt m sg* **ordьnǻrjь*** *agg m sg* **pǻlac** *„il dito che ordina/comanda“ [?]* (P l'indice) **…**
* ***ordьnǻrjь**: cf frl* **ordinâ** *„ordinare“ – ter* ***(u)kuazati*** *„ordinare“ – ter* **kazati** *„mostrare/indicare“, da cui* ***kazati/kuazati/ordinati**** *„ordinare“ →* ***té ordьnǻrjь pǻlac*** *„ukazovalec“*
<MS517/d> **Crn. 19. 302**

3899 … té *art dt m sg* **ordьnǻrjь** *agg m sg* **pǻlac** *„il dito che ordina/comanda“ [?]* (P l'indice); **te vénčь = te uóršь** *[→ **guorši***] „il maggiore“* (R maggiore *agg comp m sg [**te vénčь te uóršь**: cf it **il** art dt + **maggiore** comp = superl relativo]* – R maggiore = ***vénčь/uóršь***); **te nárvénčь** *agg superl relativo m sg* = **té naruóršь** *superl relativo* (R il maggiore)
<MS517/e> **Crn. 19. 302**

3900 já *pron pers sg „io“* **są** (**ot**[i]**ę̆du** *vp ind pft 1sgm*) **mi** *pron pers Dsg „mi sono tolto mordendo“* **nǒxte** *sm Apl „le unghie“* **ązǻt** *avv „poi“* **spǽk** *avv „di nuovo“* **sɷ mь zrǻsľь** *vp ind pft 3plm „mi sono cresciute“*; **odj**[i]**édъu** *vp ind pft 1sgm „(ho) staccato“* **zɷbǻmь** *[z → **s/z** prep + **zɷbǻmь** sm Spl] „con i denti“* **alpáj** *cong „oppure“* **odrűzъu** *vp ind pft 1sgm „(ho) tagliato via“* (P ho staccato con i denti)
<MS517/f> **Crn. 19. 302**

3901 z *[→ **s/z/ǯ**] prep „con“* **linčínь** *sm Spl „i raffi“* **tó** *clit n sg [„esso“]* **se** *pron impers „si“* **wl**[i]**ččę́** *vp ind pres 3sg „tira“ = „si tirano“* **dónǯe** *[→ **donǯe**] avv „vicino“* **warxœ̆** *sm Apl „i rami“* **ązát** *avv „poi“* **tó se pɷbœrœ́** *vp ind pres 3sg „si raccoglie“ = „si raccolgono“* **čar**[i]**ęšńe** *sf Apl „le ciliegie“*; **dą́** *agg num m „un“* **lįčį́** *sm sg „raffio“*
<MS517/g> **Crn. 19. 303**

3902 dą́ *agg num m „un“* **lįčį́** *sm sg „raffio“*; **dwá** *„due“* **linčína** *du „raffi“*, **trí** *A „tre“* **linčínœ** *Apl „raffi“*; **linčínь** *pl „i raffi“* **se** *pron passvt „si“* **narę̆dijɷ** *vp ind pres 3pl „fanno“* **wòs** *[→ **uon**[2] avv + → **z/s** prep] „con“* **xlɷ̆da** *sm Gsg „il legno“ = „si ricavano dal legno“*, **wòz ǯel**[i]**ę̆za** *sn Gsg „dal*

ferro“ **šœ** *cong „anche“* **– ní** *[→ o²] clit m pl [„essi“]* **sɯ** *vi ind pres 3pl „sono“* **dóuь** *agg m pl „lunghi“*, **…**
(P continua)

<MS517/h> **Crn. 19. 303**

3903 … dą̑ *agg num m „un“* **lı̨čı̨** *sm sg „raffio“* **… ní** *[→ o²] clit m pl [„essi“]* **sɯ** *vi ind pres 3pl „sono“* **dóuь** *agg m pl „lunghi“*, **sɯ krā̆tсь** *agg m pl „corti“*, **wsáki** *agg idf f Gsg „di ogni“* **sórte** *sf Gsg „sorta“*; **tó** *pron dim n sg „questo“* **jœ** *vi ind pres 3sg „è“* **plœano** *ppp/agg n sg* (piegato) (P curvato) **wòz** *[→ **uon**² avv + **z/s** prep] „in“* **ʒelⁱēza** *sn Gsg „ferro“*; **a** *prep „ma“* **té** *[= **to** → **te**² + **jé** → **bite**²] pron dim n sg + vi ind pres 3sg „questo è“* **wòs lⁱēsu** *Gsg „di legno“* **…**

<MS518/a> **Crn. 19. 303**

3904 … dą̑ *agg num m „un“* **lı̨čı̨** *sm sg „raffio“* **… a** *cong „ma“* **té** *[= **to** → **te**² + **jé** → **bite**²] pron dim n sg + vi ind pres 3sg „questo è“* **wòs** *[→ **uon**² avv + **z/s** prep]* **lⁱēsu** *Gsg „di legno“* **= wòs lⁱésu** *„di legno“* **ǫ** *[→ o²] clit m sg [„esso“]* **se** *pron rifl A* **sám** *agg m sg* **stórь** *vp ind pres 3sg „cresce da solo“* **táko** *avv „così“* **- ȯ** *clit* **spožené** *vp ind pres 3sg „getta“* **dą** *agg num m A* **wàrx** *sm Asg „un ramo“* **= wăršьč** *„virgulto“* **– záto** *[→ **anzat**] avv „poi“* **príde** *vp ind pres 3sg „diventa“* **dabóu** *agg m sg „grosso“* **segónt kь** *locuz cong „secondo che“* **to** *pron impers n sg* **á** *[= **γá**] pron pers m Asg* **naá** *vi ind pres 3sg „lo si lascia“* (ga neha *[slov = **(se) ga pusti**]*); **…**

<MS518/b> **Crn. 19. 303**

3905 … dą̑ *agg num m „un“* **lı̨čı̨** *sm sg „raffio“* **… záto** *avv „poi“* **príde** *vp ind pres 3sg „diventa“* **dabóu** *agg m sg „grosso“* **segónt kь** *locuz cong „secondo che“* **to** *pron impers n sg* **á** *[= **γá**] pron pers m Asg* **naá** *vi ind pres 3sg „lo si lascia“* (ga neha *[slov = **(se) ga pusti**]*); **tó** *pron impers n sg* **a** *pron pers m Asg* **mȱre** *[→ **muorati***] vi ind pres 3sg mod „lo si deve“* **tьkœ́j** *„tanto“* **nœā̆tь** *vi inf „lasciare“* **no** *agg num n A „un“* **lⁱéto** *sn Asg „anno“* **kɯ** *[tьkœ́j … kɯ cong correl] „quanto“* **dvⁱé** *agg num n A „due“ = „uno o due anni“* **ólipur** *cong „oppure“* **maṅgárь** *avv „magari“* **símprь** *avv „sempre“* **síń ko** *[→ **sínj k-** locuz cong „finché“ + **-o** → **o**² clit m sg] [„esso“]* **se** *pron rifl A* **ususī** *vp ind pres 3sg „si essicca“*

<MS518/c> **Crn. 19. 303**

3906 dabēla *agg f sg* **žená** *sf sg „una/la donna grassa“* **= debēla**; **debóu = dabóu mȱš** *sm sg „un/l'uomo grasso“*

<MS518/d> **Crn. 19. 303**

3907 jā̆jœ *sn sg „uovo“*, **dvⁱé** *agg num „due“* **jā̆jь** *du „uova“*, **trí** *„tre“* **jájca** *pl „uova“*, **pét** *„cinque“* **jájc** *Gpl „uova“*

<MS518/e> **Crn. 19. 303**

3908 rєdȱ *[→ **iti**] vi ind pres 3pl „vanno“* **pā̆st** *vi sup „a pascolare“* **= rédɯ pā̆st lєdrèk** *sm Asg „il radicchio“* **ánu** *cong „e“* **kwalȱṅkɯ** *agg idf f Asg* **trā̆ɯ** *sf Asg*, **ké** *[→ **ki**³] ši [→ **se**¹] pron impers* **sœ́j** *vi 3sg [cf frl congiunt. pres 3sg **sèi** „sia“ – slov **bodi**] [→ **kualonko**, **ke ši sej**] locuz agg idf f Asg „qualsiasi erba“* (che si sia).

<MS518/f> **Crn. 19. 304**

3909 R località:
1) Orḗńœnь *TOP sm plt „Nongruella [„gli abitanti del borgo superiore“ ?]“*, **= tó** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **Orḗńœnax** *L „a Nongruella“* (Nongruela *[Nongruella]*) (borgo); **2) ór** *[→ **ore/ -i**²] avv* **za** *prep* **Riēkě** *sf Ssg = TOP [→ **or za Rieke** „su, dietro il fiume“, ovvero IDR „il T. Lagna“]* **= ór za Rekā̆mь** *Spl* (borgo) *= TOP [→ **or za Rieke**]*; **ór** *„su“* **po** *[**pod**] prep* **dȱbje** *[→ **Poddobje** „sotto Pecolle“ lett: „sotto il querceto“] TOP sn sg* = (borgo *[di Pecolle]*); **ór** *[→ **ore/ -i**²] avv „su“* **na** *prep „a“* **lā̆zax** *sf Lplt TOP [→ **Laze**] „Borgo Lase“ [„prati alpestri“]* **= lā̆ze** (borgo) **…**
(P continua)

<MS518/g> **Crn. 19. 304**

3910 … R località:
ór *[→ **ore/ -i**²] avv „su“* **na** *prep „a“* **lā̆zax** *sf Lplt TOP [→ **Laze**] „Borgo Lase“ [„prati alpestri“]* **= lā̆ze** (borgo); pl. **nalazā̆nь** *ETN sm pl* (abitanti di quel borgo); **tⁱé** *avv raff* **u** *prep* **bórkɯ** *sm Lsg „là nel Borgo“ TOP [→ **Bork***]*; **oré** *[→ **ore/ -i**²] avv „su“* **u** *prep „a“* **dȱbje** *TOP sn Lsg [→ **Dobje** „querceto“]* (borgo) (Pecolle) **…**
*NB: È chiamata **Bork** la parte più alta di Nongruella [OBO].*

<MS518/h> **Crn. 19. 304**

3911 … (P Continuazione)
R località:
oré *[→ **ore/ -i²**] avv „su“* **u** *prep „a“* **dȍbje** *[→ **Dobje** „querceto“] TOP sn Lsg* (borgo) (Pecolle); **tⁱé** *avv raff* **pot** *prep* **Kobȉlicɷ** *sf Ssg = TOP [→ **Potkobilica*** „là, sotto la cavalletta/il cavalletto/la piccola cavalla“ ?]* (borgo); **sàm** *avv „qua“* **ʷatȍce** *[→ **u¹ + atȍce** sm Lsg „nell'isola“]* **= sam watók** *[→ **u¹ + atók** Asg „all'isola“] [TOP → **Otok**]*; **ćé** *cong „se“* **to** *clit n sg [„esso“]* **jœ** *vi ind pres 3sg „è“* **tⁱé pot Kobȉlicɷ, tó se** *pron impers* **dⁱé** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg „si dice“* **sàm watȍce**; **tⁱé** *avv raff* **na** *prep* **Rⁱéke** *sf Lsg [„là sul fiume“] = TOP [→ **or za Rieke** „su, dietro il fiume“, ovvero IDR „il T. Lagna“]* **…**
(P continua)
<MS519/a> **Crn. 19. 304**

3912 … (P continuazione)
R località:
tⁱé na Rⁱéke *[→ 3911]*; **Venčǫ̨** *TOP sm sg* **= tá** *part raff* **păr** *prep* **Venčǫ̏ne** *L „a Venzone/ vicino a Venzone“*; **tó** *part raff* **or** *[→ **ore/ -i²**] avv „su“* **o** *[→ **o²**] clit m sg [„esso“]* **jœ** *vi ind pres 3sg „c'è“* **dą** *agg num m „una“* **xlⁱéu** *sm sg „stalla“*, **tó** *part raff* **or sɷ** *vi ind pres 3pl „ci sono“* **trí** *f „tre“* **óuce** *sf pl „pecore“*, **an** *cong „e“* **dwá** *agg num m „due“* **wolȍ** *[→ **uou**] sm du [cf → 3795] „buoi“* (T ȍ breve); **tⁱé u** *prep* **Jȃmjacě** *sm Lsg = MICR [→ **tie u Jamjace**] [„là, nella buca“]* **…**
(P continua)
<MS519/b> **Crn. 19. 304 - 305**

3913 … (P continuazione)
R località:
tⁱé u Jȃmjacě *[→ 3912]* **= jȃmjak*** *MICR sm sg [„buca“]*; **tⁱé u jȅdlavĭce** *sf Lsg MICR [„là, nell'abetaia“]* **= jȅdlavĭca**** *MICR sf sg [„abetaia“] [cf **jedla** „abete“ e TOP **Jelovica** in ESSJ I: 219, sotto la voce **jelka**]*; **or** *[→ **ore/ -i²**] avv „su“* **na** *prep* **wodícь***** *sf Lsg MICR [→ **or na uodici**] [„alla piccola acqua“]*; **tⁱé u mlȃkax†** *sf Lplt MICR [→ **mlaka***] [„là, nei prati acquitrinosi“]*

* *Buca dietro le case della parte alta di Cergneu superiore, poste sul lato destro della strada principale, andando in su [GCT].*
** ***Jílavecà** = un piccolo appezzamento, già coltivato a vigneto, nella parte alta di Cergneu superiore [GCT].*
*** *Una zona verso **Poddobje** [GCT].*
† *Una zona verso Nongruella [GCT]. Alias: una sorgente, che ora non c'è più, nel centro del paese, verso Rieca/ Lagna [GCT].*

<MS519/c> **Crn. 19. 305**

3914 tá *part raff* **păr** *prep „da“* **Čépɷ** *NC m Lsg „Cep/quello dei Cep“*
<MS519/d> **Crn. 19. 308**

3915 (í = íⁱ, íʲ,
ú = úᵘ, úʷ.)
<MS519/e> **Crn. 19. 308**

3916 tá *part raff* **na** *prep* **osaní** (R 8 giorni) *„oggi a otto“*
<MS519/f> **Crn. 19. 309**

3917 ké *[→ **ke³**] cong „poiché“* **to** *clit n sg [„esso“]* **nié** *[→ **bite²** neg] vi ind pres 3sg impers* **mása** *avv* **órko** *avv* (R non è troppo caldo)
<MS519/g> **Crn. 19. 309**

3918 pȗsta *sm Gsg „a carnevale“* **tó** *clit n sg [„esso“]* **jœ** *vi ind pres 3sg impers* **no málo** *locuz avv „c'è un po'“* **sȉnɷuja** *sn Gsg [cf → 3919] „di giovani“*, **kì** *pron rel „che“* **ni** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **dⁱélajɷ** *vi ind pres 3pl „fanno“* **pȗsta maravéja** *sf indecl ? „meraviglie“ [?]* (maravigli *[meraviglie]*) **nȍ** *agg num f A* **ʒornȃdɷ** *sf Asg „per un giorno“* (in carnevale)
<MS519/h> **Crn. 19. 309**

3919 tó *clit n sg [„essa“]* **jœ păršló** *vp ind pft 3sgn „è arrivata“* **sȉnɷuje** *sn sg „la gioventù“* (collect.); **sínɷujœ̆** *m pl „i giovani“* **sȍ** *vi ind pres 3pl „sono“* **krɛštjȃnь** *sm pl „persone“*, **jȗdjě** *sm pl „gente“*
<MS520/a> **Crn. 19. 310**

3920 dȍbar *agg m sg „buono“* **= „bardák“** *„bravo“*; **„bardák“ dⁱéjo** *[→ **djati**] vp ind pres 3pl „dicono“* **Prosniȅně** *ETN sm pl „gli abitanti di Prossenicco“* (Prosenico *[Prossenicco]*), **Subjȅne** *ETN sm pl „gli abitanti di Subit“* **šœ** *cong „anche“* **Rɷbedȉščœně** *ETN sm pl „gli abitanti di Robidischis“* (Robedischis *[Robidischis]*)
<MS520/b> **Crn. 19. 310**

3921 ó *[→ **o²**] clit m sg [„esso“]* **jœ ƀéu** *vi ind pft 3sgm „c'era“* **dan** *art idt m „un“* **tьć** *sm sg „uccello“*, *[sott: **je**]* **stᵘȍru** *vp ind pft 3sgm „ha fatto“* **nⁱézdo** *sn Asg „il nido“* **ązat** *avv „poi“* **o stᵘóru tíće** *„ha fatto gli uccelli“*,

o st^{u}óru dẽsat *agg num „dieci“* **tĩčœ** *Gpl „uccelli“*
<MS520/c> **Crn. 19. 310**

3922 fĩsœ *agg f pl* (P fitte) **kĩšœ** *sf pl „case“* **= ȣ̃ste** *agg f pl „fitte“* **kĩšœ̃**; **sɯ** *vi ind pres 3pl „sono“* **r^{i}ẽtkœ** *„rade“* **kĩšœ̃**, **ẽe** *cong „se“* **n^{i}ésɯ** *[→ **bite**^{2} neg] „non sono“* **ȣ̃stœ̃ alpáj** *cong „oppure“* **ẽe n^{i}ésɯ fĩsœ**
<MS520/d> **Crn. 19. 310**

3923 ẽandẽla *sf sg* (candela)
<MS520/e> **Crn. 19. 310**

3924 pȣ̃t *sf sg* (strada) (R **„c^{i}ésta“** non si usa)
<MS520/f> **Crn. 19. 310**

3925 já̃ *avv* (R sì, *slov* ja, *it* sì)
<MS520/g> **Crn. 19. 310**

3926 m^{u}ós̃t *sm sg „ponte“*, **dwá** *agg num m „due“* **mõsta** *du „ponti“*, **trí** *A „tre“* **mõste** *pl „ponti“*, **tàrjь** *„tre“* **mõstь**, **pɛ́t** *„cinque“* **mostɛ́** *Gpl „ponti“*; **tá** *part raff* **pod** *prep* **mõstą** *Ssg „sotto il ponte“*
<MS520/h> **Crn. 19. 310**

3927 są šóu *vi ind pft 1sgm „sono andato“* **z** *prep* **nį** *art idt m S* **mȣ̃žą** *sm Ssg „con un uomo“*; **są šóu z nȣ̃** *f S* **ženȣ̃** *sf Ssg „con una donna“*
<MS521/a> **Crn. 19. 310**

3928 tá *part raff* **na** *prep „a“* **Karnĩcax** *TOP sf Lplt „Monteprato [„tonfani“]“* **ni** *[→ **o**^{2}] clit m pl [„essi“]* **d^{i}éjɯ** *[→ **djati**] vp ind pres 3pl „dicono“* **„γóra“** *sf sg „monte“*, **„cam ƀɛ́^{u}“** *vi ind pft 1sgm* (R ero) *„***cam blá“** *1sgf* (R ero), **„káncь** *[**kam** avv interr + **si** → **bite**^{1}]* **ba šlá?“** *vp ind ppft 2sgf* (R dove sei andata *[lett: „dove eri andata?“]*). **„káncь bьu ṣ̱óu“** – **…**
(P continua)
<MS521/b> **Crn. 19. 310 - 311**

3929 … tá *part raff* **na** *prep „a“* **Karnĩcax** *TOP sf Lplt „Monteprato [„tonfani“]“* **ni** *[→ **o**^{2}] clit m pl [„essi“]* **d^{i}éjo** *[→ **djati**] vp ind pres 3pl „dicono“* **… „káncь** *[**kam** avv interr **si** → **bite**^{1}]* **bьu šóu“** *vp ind ppft 2sgm „dove sei andato?“ [lett: „dove eri andato?“]* – **ką sь ƀɛ́u šou**, **ką sь bla šlá** *vp ind ppft 2sgf „dove sei [lett: „eri“] andata?“* **já** *pron pers sg „io“* **jɛ** *[→ **ja**^{2}] clit sg [„io“]* **rę́** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **po** *prep* **wȣ̃dɯ** *sf Asg „a prendere l'acqua“*, **mą́** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo“* **parnestì** *vp inf „portare“* **wȣ̃dɯ** *„l'acqua“*, **wȣ̃dɯ za** *cong „da“* **pĩtь** *inf „bere“*
<MS521/c> **Crn. 19. 310 - 311**

3930 skúxœj *vp imper 2sg* **te** *agg dim f Asg* **pɯléntɯ** *sf Asg* (P cuoci questa polenta)
<MS521/d> **Crn. 19. 311**

3931 pũsta *sm Gsg „a carnevale“* **tó** *clit n sg [„esso“]* **sœ** *pron impers „si“* **xrũsta** *vi ind pres 3sg „rumoreggia“* (R mangiando) *[= „a carnevale si mangiano i cenci“ – in Friuli = „crostoli“]*
<MS521/e> **Crn. 19. 311**

3932 mãlį *sm sg*, **dwa** *agg num m „due“* **mãlina** *du „mulini“*, **trí** *A „tre“* **mãlinœ** *„mulini“*, **tàrjь** *„tre“* **mãlinь** *„mulini“*, **pɛ́t** *„cinque“* **mãlĩnœ** *Gpl „mulini“*
<MS521/f> **Crn. 19. 311**

3933 na *agg num f* **kȣ̃pa** *sf sg* **sẽna** *sn Gsg* (R un covone di fieno)
<MS521/g> **Crn. 19. 311**

3934 jĩme (R il narratore) **Žwą́** *NP m „Giovanni“* **Pã̄ʒo** *[→ **Paʒo**] CO „Pazzi“* (cognome) – **Mɛ́na** *NC „Mena/quello dei Mena“* (sopran. *[per „soprannome“ cf → 2240]*) **= tá** *part raff* **păr** *prep* **Mɛ̃nь** *L „dal Mena/da quello dei Mena“* (R 16 anni).
<MS521/h> **Crn. 19. 311**

3935 ó *[→ **o**^{2}] clit m sg [„esso]* **jœ** *vi ind pres 3sg* **súš** *sm sg* **stĩsnъu** *vp ind pft 3sgm* (P la siccità ha avvilito) (P la mancanza di pioggia), **tó** *clit n sg [„esso“]* **ne** *avv neg „non“* **bȣ̃** *vi ind fut 3sg impers „ci sarà“* **žĩta** *sn Gsg* **dɯbró** *avv „molto grano“*. –
<MS522/a> **Crn. 19. 311**

3936 to *clit n sg [„esso“]* **n^{i}ɛ́** *[→ **bite**^{2} neg] vi ind pres 3sg impers „non c'è“* **dœžȣ̃** *sm Gsg [?] „pioggia“*, – **bȣ̃** *vi ind fut 3sg „ci sarà“* **dœ̀š** (R la pioggia), **tó** *clit n sg [„esso“]* **sœ̃** *pron rifl* **bóuščœ** *vi ind pres 3sg impers „lampeggia“*, **tó sœ̃ pobouskúwa** *„sta lampeggiando“* (**ua = uwa**, cf. **ia = ija**)
<MS522/b> **Crn. 19. 312**

3937 c^{i}érkъu *sf sg* **án** *cong* **tũrą** *sm sg* (R la chiesa e il campanile) (P la chiesa e il campanile)
<MS522/c> **Crn. 19. 312**

3938 ná *[→ **o**^{2} clit f sg] [„esso“]* **jœ̃** *vi ind pres 3sg“è“* **ščársa** *agg f sg* (scarsa) **ũra** *sf sg* (P piccola ora *[subito dopo la mezzanotte]*)

= locuz avv „tardi“ **zá** *cong „per“* **xodítь** *vi inf „andare“* **wǫ́** *avv* **s** *[→ **z/s**] prep = locuz prep „da“* **Čarnéjœ** *TOP sf Gsg „Cergneu superiore“* **tóu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „a“* **N**[i]**ẽmœ̌** *TOP sf Aplt „Nimis“*; **to** *clit n sg [„esso“]* **n**[i]**é** *[→ **bite**[2] neg] vi ind pres 3sg impers „non è“* **za** *cong „da“ = „non si deve“* **xodítь** *„viaggiare“* **pó** *prep* **nočé** *sf Lsg = locuz avv „di notte“*

<MS522/d> **Crn. 19. 312**

3939 to *clit n sg [„esso“]* **n**[i]**é** *[→ **bite**[2] neg] vi ind pres 3sg impers „non è“* **za** *cong „da“ = „non si deve“* **xodítь** *„viaggiare“* **pó** *prep* **nočé** *sf Lsg = locuz avv „di notte“*; **je** *[→ **bite**[2]] „è“* **n**[u]**óič** *„notte“*

<MS522/e> **Crn. 19. 312**

3940 ó *[→ **o**[2]] clit m sg [„esso“]* **jœ** *[→ **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **ǫ́t** *sm sg* (god *slov „(giorno) onomastico“]*) *„festa“* = **prazník** *sm sg* (R festa) **óľь** *cong [→ **al(i)**] „oppure“* **uót to** *clit n sg [„esso“] [sott: **je** „è“]* **wsé** *pron idf n sg* **dno** *pron dim n = locuz avv „tutt'uno“*

<MS522/f> **Crn. 19. 312**

3941 zœ́jtra *avv „domani“* **o** *[→ **o**[2]] clit m sg [„esso“]* **n**[i]**é** *[→ **bite**[2] neg] vi ind pres 3sg „non è“* **ǫ́t** *sm sg „(giorno di) festa“*, **ná** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“]* **jœ** *[→ **bite**[2]] vi ind pres 3sg „c'è“* **nóme** *avv „solamente“* **na** *agg num f „una“* **májša** *sf sg „messa“* **zuóda** *avv* (zgodaj *slov „di buon'ora“*)

<MS522/g> **Crn. 19. 312**

3942 zjútra *avv „di mattina“* **mǫ́rę** *[→ **muorati***] vi ind pres 1sg mod „debbo“* **otáwœ** *sf Asg „il grumereccio“* **séjčь** *vi inf* (P falciare); **zjútra rę́** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **otáwœ séjč** *sup „a falciare“*

<MS522/h> **Crn. 19. 312**

3943 ál *avv interr* **stœ ƀéu** *vi ind pft 2pl 'di cortesia'* **šé** *avv* **čásь** *[→ **učasi**] avv* **tòu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Čarnějь** *TOP sf Lsg* (R Lei è stato ancora qualche volta a „Cergneu“ *[Cergneu superiore]*)

<MS523/a> **Crn. 19. 312**

3944 ná *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“]* **jœ** *[→ **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **tьkǫ́j** *avv „tanto“* **stára** *agg f sg „vecchia“* **ta** *agg dim f sg „questa“* **pǫ́t** *sf sg „strada“*, **kь** *[→ **ke**[2]] cong „che“* **já** *clit sg [„io“]* **sœ** *pron rifl A* **né** *avv neg* **naordą́** *vi ind pres 1sg* (non mi ricordo), **kadá** *cong interr „quando“* **na jœ̌ bá stórjœna** *vi ind pft passivo 3sgf „è stata costruita“* (T ó larga)

<MS523/b> **Crn. 19. 312**

3945 Trɛzézį *TOP sm sg* (Tricesimo); **tóu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Trɛzézime** *L „a Tricesimo“*

<MS523/c> **Crn. 19. 312**

3946 nu *art idt f A* **màrcœ** *[→ **marca***] sf Asg „una briciolina“ = locuz avv [→ **nu marco**] „un poco“* **bǫ́j l**[i]**ẽpa** *agg comp f sg „più bella“*, **kœ** *[→ **kuj/ku**] cong „di/che“* **tấle** *pron dim f sg „questa qui“*

<MS523/d> **Crn. 19. 312**

3947 tó *clit n sg [„esso“]* **sœ** *pron impers* **rẽ́** *vi ind pres 3sg „si va“* **po** *prep „lungo“* **Tœ̃rœ** *IDR sm Lsg „il T. Torre“* (in Torre) **tœ̃de** *avv „per là“*, **ké** *cong „per dove“ [→ **tod(e) ki**]* **na** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“] [sott: **je**]* **xodílа** *vi ind pft 3sgf „scorreva“* **wóda** *sf sg „l'acqua“* **dom** *[→ **dan**[2]] agg idf m A* **bót** *sm Asg* = **dam bót** *= locuz avv „un tempo/una volta“*

<MS523/e> **Crn. 19. 312**

3948 n[i]**ẽmьskœ** *ETN agg f pl* **ńívœ** *sf pl* (i campi di Nimis) (cf. **Njemyski** *[?]*)

<MS523/f> **Crn. 19. 313**

3949 tó *clit n sg [„esso“]* **zwoní** *vi ind pres 3sg „batte/suona“* **nœ** *agg num f A* **ǘrœ** *sf Asg „l'una“* **nǫ́čь** *sf Gsg „di notte“*

<MS523/g> **Crn. 19. 313**

3950 pấlicœ *sf „bastoni“ [= „costellazione di Orione“]* **mi** *clit pl [„noi“]* **d**[i]**émo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **tię** *agg dim f Dpl „a quelle“* **zv**[i]**ézdą** *sf Dpl „stelle“*, **kár** *cong „quando“* **sœ** *vi ind pres 3pl „(ve ne) sono“* **trí** *agg num „tre“* **ukòp** (T **ò** tendente a **ó**) *avv „insieme“*.

<MS523/h> **Crn. 19. 313**

3951 dam *agg num m* **bórk** *sm sg „un borgo“* **tóu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **N**[i]**ẽmax** *TOP sf Lplt* (in Nimis) **ó** *[→ **o**[2]] clit m sg [„esso“]* **sœ** *pron rifl A* **klíče** *vi ind pres 3sg „si chiama“* **Čénta** *TOP sf sg „Centa“*

<MS524/a> **Crn. 19. 313**

3952 są *vi ind pres 1sg* **sét** *agg m sg* **éjńclǿ** *avv [→ **njele**]* (R sono sazio adesso); **są sét éjńclǿlœ**

<MS524/b> **Crn. 19. 313**

3953 Borkežấnь *ETN [cf → 3910] sm pl „gli abitanti del borgo“*, **ké** *[→ **ki**[3]] pron rel „che“* **stojijǫ́** *vi ind pres 3pl „abitano“* **tóu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **bórku*** *sm Lsg „nel*

*borgo“ TOP [→ **Bork***]* (abitanti del borgo); **te** *art dt m sg* **pàrvь** *agg num sost m sg „il primo“* ? **- te drűь** *agg num sost m sg „il secondo“* ? **…**
(P continua)
** Cf → 3910.*

<MS524/c> **Crn. 19. 313**

3954 … (P continuazione)
te *art dt m sg* **pàrvь** *agg num sost m sg „il primo“* ? **– te drűь** *agg num sost m sg „il secondo“* ? R ? località: **te tréńćnь** *agg num m sg „il terzo“* **bórk** *sm sg „borgo“* (**Tḗra** *TOP sm Gsg „di Pradielis“*) **ó** *[→ **o²**] clit m sg [„esso“]* **sœ̆** *pron rifl A* **klíče** *vi ind pres 3sg „si chiama“* **te štⁱḗrь** *agg num sost m sg* (R il quarto) **ó sœ klíče** (**Bjąko*** *MICR agg sost m sg „Bianco“*) **…**
(P continua)
** Un borgo con questo nome risulta sconosciuto persino all'abitante più anziana di Ter/Pradielis, la centenaria TCC.*

<MS524/d> **Crn. 19. 313**

3955 … (P continuazione)
R ? località: **te štⁱḗrь** (R il quarto) **ó sœ klíče** (**Bjąko**) *[→ 3954]*; **tó** *clit n sg [„esso“]* **jœ̆** *vi ind pres 3sg „è“* **ór** *[→ **ore/-i²**] avv „su“* **par** *prep* **mǎlĭne** *sm Lsg „vicino al mulino“* **– mǎlį** *„mulino“*, **te pétnь** *agg num m sg „il quinto“* **bórk** *sm sg „borgo“* **ór tъu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „a“* **máli** *agg m Lsg* **Krájcь*** *sm Lsg = MICR [→ **mali Krajac***] [„sul piccolo ciglione“]* **…**
(P continua)
** Terreno a est di Cergneu [GCT].*

<MS524/e> **Crn. 19. 313**

3956 … (P continuazione)
R ? località: **te pétnь bórk ór tъu máli Krájcь*** *[→ 3955]*; **te šéstnь** *„il sesto“* **bórk té** *[→ **to²** clit n sg + **jé** → **bite** vi ind pres 3sg „è“]* **valíkь** *agg m sg* **Krǎjac** *sm sg MICR [„il grande ciglione“]* (R località); **te sédmь** *„il settimo“* **bórk Stárńo Bárdo**** *MICR: agg n sg + sn sg „Sdredgnobardo [„il colle di mezzo“]“* (pasco *[pascolo]: cf → 4127*)
** Il **mali** e il **valiki Krajac** (un costone di roccia) si trovano ad est di Cergneu superiore, mentre **Krajac** è il borgo vicino al campanile [GCT].*
*** Un tempo Sdredgnobardo aveva 25 case e altrettante stalle, mentre oggi c'è una sola casa, ricostruita da certo Dante (CO) [MSP].*

<MS524/f> **Crn. 19. 313**

3957 sám povⁱḗdъu *vp ind pft 1sgm „ho raccontato“*

<MS524/g> **Crn. 19. 313**

3958 bⁱélo *agg n sg* (bianco)

<MS524/h> **Crn. 19. 313**

3959 zapœrḗtœ *vp imper 2pl 'di cortesia' „chiudete/chiuda“* **tákujį** *sm Asg* (? ital. tacoino/tacvino, ? taccoino *[taccuino]*) (P borsa da viaggio) (P p. es la mia borsa nera) *„la borsa da viaggio“*; **dwá** *agg num „due“* **takujḗna** *du „borse da viaggio“*, **dą́** *agg num „un“* **tákujį dóplo** *agg indecl „doppio“*

<MS525/a> **Crn. 19. 313**

3960 dóplo *agg indecl „doppio“*

<MS525/b> **Crn. 19. 313**

3961 wŏrzь *[→ **ure(j)ći**] vp imper 2sg* **dóu** *[→ **dol²**] avv* (R getta) (butta giù); **auréjčь** *vp imper 2sg* **dóu**, **čǫ** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **urḗjčь** *inf „gettare/buttare“ = „butterò“ [alias: "voglio buttare"]* **dóu**; **mórę** *[→ **muorati***] vi ind pres 1sg mod „debbo“* **urḗjčь** *„gettare/buttare“*; **uréjčь to** *[→ **to⁴**] pron impers n sg* **ne** *avv neg* **mǒre** *ind pres 3sg „non si deve“*

<MS525/c> **Crn. 19. 313 - 314**

3962 uréjčь *vp inf „gettare/buttare“* **to** *[→ **to⁴**] pron impers n sg* **ne** *avv neg* **mǒre** *ind pres 3sg „non si deve“*; **metǎtь** *vi inf* (R gettare), **vimetájtœ** *vp imper 2pl 'di cortesia' „espellete/espella“/„cacciate/cacci“*, **vizmetájtœ** *vp „espellete/espella“/„cacciate/cacci“*, **vєmetḗtœ** *vp „espellete/espella“/„cacciate/cacci“*,**– ná** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **dná** *[→ **an¹**] art idt f „una“* **žená** *sf sg „donna“* **vєmetḗta** *ind ppp/agg f sg „reietta“*, **tó** *clit n sg [„esso“]* **je vèč** *avv „è (di) più“*

<MS525/d> **Crn. 19. 314**

3963 metǎtь *vi inf* (R gettare) **… są́ γa** *[→ **on²**] pron pers m Asg* **ʼvídъu** *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“* **metǒč** *ger „gettare/che gettava“* **matœjǒč** *ger „giocare/che giocava“*, **kь** *[→ **ki³**] pron rel „che“* **to** *clit n sg [= clit **on** „egli“]* **matœjǎ** *ind pres 3sg „gioca“* **…**

<MS525/e> **Crn. 19. 314**

3964 są́ γa *[→ **on²**] pron pers m Asg* **ʼvídъu** *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“* **metǒč** *ger „gettare/che gettava“* **matœjǒč** *ger „giocare/che giocava“*, **kь** *[→ **ki³**] pron rel „che“* **to** *clit n sg [= pron rifl? Cf slov **igrati se**]* **matœjǎ**

ind pres 3sg „gioca“; **to** *clit n sg [„esso“]* **príde** *vp ind pres 3sg impers mod* **rejčь** *vp inf „viene a dire/significa“*, **kь** *[→ **ke²**] cong „che“* **to matœjǻ** *„gioca“* **símpre** *avv „sempre“*; **matœjǻtь** (furl. matejá *[**mateâ**]*) *inf „giocare“*; **tó matœjǻ s** *prep „con“* **kanǻjamь** *sf Spl „i bambini“*

<MS525/f> **Crn. 19. 314**

3965 tó *clit n sg [= pron rifl? Cf slov **igrati se**]* **matœjǻ s** *prep „con“* **kanǻjamь** *sf Spl „i bambini“*; **kanǻe sǿ** *vi ind pres 3pl „sono“* **tє** *art dt m pl* **mǻlь** *agg m pl* **otročíčь** *sm pl „i bambini piccoli“*; **ná** *agg num „un“* **kanǻja** *„bimbetto“*, **dvié** *„due“* **kanǻjь** *du „bimbetti“*; **trí** *„tre“* **kanǻœ** *pl „bimbetti“*, **pét** *„cinque“* **kanǻj** *Gpl „bimbetti“*; **ǿsą** *„otto“* **kanǻj** *Gpl*

<MS525/g> **Crn. 19. 314**

3966 ǯojǻtь *vi inf* (giuocare) **ą** *cong „e“* **matœjǻtь** *inf „giocare“* **tó** *clit n sg [„esso“]* **jœ** *vi ind pres 3sg „è“* **sóuse** *pron idf n sg* **dnó** *pron dim n = locuz avv „tutt'uno“*

<MS525/h> **Crn. 19. 314**

3967 brǻsatь *vi inf „pulire“*, **ǫ́** *[→ **o²**] clit m sg [„essa“]* **jœ** *vi ind pres 3sg „è“* **zbrǻsœ̨** *ppp/ agg m sg „pulito“* **te** *agg dim m sg „questo“* **stóu** *sm sg „treppiede per la mungitura“*; **čandrǻja** *sf sg „sedia“*

<MS526/a> **Crn. 19. 314**

3968 brǻsatь *vi inf „pulire“* **…** **są a** *[= γa → **on²**] pron pers m Asg* **vídъu** *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“* **brǻsœč** *ger „pulire/che puliva“*; **vi** *clit pl [„voi“]* **brǻsatœ** *ind pres 3pl „pulite“* **– ja** *clit sg [„io“]* **brǻsą** *1sg „pulisco“*

<MS526/b> **Crn. 19. 314**

3969 velǻtь *vp inf „versare“* **wǿdœ** *sf Asg „acqua“*, **veliwǻtь** *vi inf „versare“* **wǿdœ**, **są a** *[= γa → **on²**] pron pers m Asg* **vídъu** *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“* **velijǿć** *ger „versare/che versava“* **wǿdœ**; **éjńe** *[→ **njele**] avv „adesso“* **mą** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo“* **velǻtь wǿdœ** *„versare l'acqua“* **…**

<MS526/c> **Crn. 19. 314**

3970 velǻtь *vp inf „versare“* **wǿdœ** *sf Asg „acqua“*, **… ja** *clit sg [„io“]* **rę́** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **velǻjat** *vp sup „a versare“* **wǿdœ** *„l'acqua“*; **ja čǫ́** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **velǻjatь** *inf = „verserò“* **wǿdœ sóuse** *pron idf n sg* **mⁱǻs** *avv = locuz avv „tutt'uno“*, **velǻjatь** *„versare“* **= veliwǻtь** *„versare“*

<MS526/d> **Crn. 19. 314**

3971 čьmó *vi ind pres 1pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **velⁱǻstь** *inf „uscire“* **wǫ́** *avv „fuori“* (T breve); **są a** *[= γa → **on²**] pron pers m Asg* **vídъu** *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“* **veliezǻœč** *ger* (P a coloro che puliscono con la lingua) *„leccare“*

<MS526/e> **Crn. 19. 314**

3972 są a *[= γa → **on²**] pron pers m Asg* **vídъu** *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“* **veliezǻœč** *ger* (P a coloro che puliscono con la lingua) *„leccare“*.

<MS526/f> **Crn. 19. 314**

3973 smo šlь *vi ind pft 1pl „andavamo“* **pojǿč** *vi ger „cantando“* **= čantǿč** *vi ger „cantando“*; **pⁱǻtь** *inf „pregare“* **tó** *pron impers n sg* **pojǿ** *ind pres 3sg „si prega“*, **čantǿč** *„cantando“* **tó čantǻ** *„si canta“*; **pⁱǻtь óracjǿnь** *sf Apl „dire/recitare le orazioni“*

<MS526/g> **Crn. 19. 315**

3974 pⁱǻtь *inf „recitare/dire“* **óracjǿnь** *sf Apl „le orazioni“*; **ná** *agg num f „una“* **oracjǿ** *sg „orazione“*, **dvⁱé** *„due“* **oracjǿnь** *du „orazioni“*, **tri** *„tre“ pl* **–**, **pét** *„cinque“* **oracjǿ** (Gen. pl. f.); **čantǻtь** *inf „cantare“* **čánte** *sm Apl „canzoni“* **…**

<MS526/h> **Crn. 19. 315**

3975 čantǻtь *inf „cantare“* **čante** *[cf → 3974] sm Apl „canzoni“*, **dą** *agg num m „una“* **čánt** *sg „canzone“* (R „pesem“ *slov „canzone“* non si usa)

<MS527/a> **Crn. 19. 315**

3976 tóu *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Todǿskœ** *TOP/ ETN sn Lsg* (R in Austria)

<MS527/b> **Crn. 19. 315**

3977 smo spǻlь *vi ind pft 1plm „abbiamo dormito/dormivamo“* **j** *[= **já** → **jast** pron pers sg „io“ + **ǫ́**]* **ą** *cong „e“* **mœj** *agg poss m sg* **óča** *sm sg* **= óčá = oča** (R io e mio padre)

<MS527/c> **Crn. 19. 315**

3978 kaǻ? (R cosa? *it* cosa?)

<MS527/d> **Crn. 19. 315**

3979 nⁱésą *[→ **bite¹** neg]* **máj** *avv* **spáu** *vi ind pft 1sgm „non ho mai dormito“* **wós** *[→ **uon²** avv + **z/s** prep]* **pajíza** *sm Gsg* (fuori del paese)

<MS527/e> **Crn. 19. 315**

3980 na *art idt f* **bój valíka** *agg comp f sg* **pastčja** *sf sg* (R letto) (R un letto grande) *„un letto più grande“*

<MS527/f> **Crn. 19. 315**

3981 **smo miẽlь** *vi ind pft 1plm „avevamo“* **dą́** *agg num m A „un“* **fjorį́** *sm Asg „fiorino“* **põ** *prep* **dne** *sm Lsg* (P al giorno); **sé** *[→ **še**[1]] cong „anche“ = „neanche“* **tє** *art dt m pl* **drũzjь** *pron idf m pl „gli altri“* **ní** *avv neg „non“* **sœ blè** *vi ind pft 3plm „c'erano“*
<MS527/g> **Crn. 19. 315**

3982 **sé** *[→ **še**[1]] cong „anche“ = „neanche“* **tє** *art dt m pl* **drũzjь** *pron idf m pl „gli altri“* **ní** *avv neg „non“* **sœ blè** *vi ind pft 3plm „c'erano“*; **jẽdą** *pron m sg „nessuno“* **n**[i]**é** *[→ **bite**[1] neg]* **ƀéu** *vi ind pft 3sgm „c'era“* (R non c'era neanche uno)
<MS527/h> **Crn. 19. 315**

3983 **tlœlœ** *avv* (R qui)
<MS528/a> **Crn. 19. 315**

3984 **tóu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **jœ̃sene** *sf Lsg* (R in autunno)
<MS528/b> **Crn. 19. 315**

3985 **smó sœ** *pron rifl A* **onílь** *vi ind pft 1plm* **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep* **vapõrję** *sm Ssg „in treno“* (R viaggiavamo in ferrovia); **smó sœ onílь z wõzą** *sm Ssg „con il carro“*; **pejątь** *vi inf „trasportare“* **z wõzą = onítь** *„trasportare“*
<MS528/c> **Crn. 19. 315**

3986 **pejątь** *vi inf „trasportare“* **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con“* **wõzą** *sm Ssg „il carro“* **= onítь** *vi inf „trasportare“*; **są a** *[= **γa** → **on**[2]] pron pers m Asg* **ʼvídъu** *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“* **pějœč** *[**sœ** pron rifl: cf → 3985] ger* **= są a ʼvídъu õnuč** *[**sœ**] ger* **tá na wõzœ** (P l'ho visto andare con un mezzo/viaggiare)
<MS528/d> **Crn. 19. 315**

3987 **lấnь** *avv* (P l'anno scorso)
<MS528/e> **Crn. 19. 315**

3988 **já** *pron pers sg „io“* **nь** *avv neg „non“* **v**[i]**ę́** *vi ind pres 1sg „so“* **k**[u]**ó** *[→ **ka?**] pron interr* (R io non so cosa)
<MS528/f> **Crn. 19. 315**

3989 **pekolœ̀** *sm pl „i picciuoli“* **ot** *prep* **frũškœ** *sf Gsg „della pera“*; **dą́** *agg num m „un“* **pekóu** *sg „picciuolo“*, **tàrjь** *„tre“* **pekolì** *pl „picciuoli“*; **dą́ pomấr** *sm sg* (pomario *[cf frl **pomâr** „albero da frutto“]*) (P albero da frutto)
<MS528/g> **Crn. 19. 315**

3990 **dą́** *agg num m „un“* **pomấr** *sm sg* (pomario *[cf frl **pomâr** „albero da frutto“]*) (P albero da frutto)
<MS528/h> **Crn. 19. 315**

3991 **pekolœ̀** *sm pl „i picciuoli“* **ot** *prep* **frũškœ** *sf Gsg „della pera“* **… dą́** *agg num m „un“* **pekóu** *sg „picciuolo“* **… pokóu tó** *clit n sg [„esso“]* **œ́** *[**jœ́**] [→ **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **te** *agg dim m sg „quel“* **rєpèč̃** *sm sg „codino“*, **k** *[→ **ki**[3]] pron rel „che“* **ǫ** *[→ **o**[2]] clit m sg [„esso“]* **darží** *vi ind pres 3sg „tiene“* **ór** *[→ **gor**[1]] avv „su“* **frũškœ** *sf Asf „la pera“*
<MS529/a> **Crn. 19. 315 - 316**

3992 **ja** *clit sg [„io“]* **mœ̃rę** *[→ **muorati***]* *vi ind pres 1sg* (R debbo)
<MS529/b> **Crn. 19. 316**

3993 **zẽmja** *sf sg* (R terra)
<MS529/c> **Crn. 19. 316**

3994 **bórk** *sm sg* (borgo)
<MS529/d> **Crn. 19. 316**

3995 **te** *art dt m sg* **kwártь** *agg num sost m sg* (R il quarto)
<MS529/e> **Crn. 19. 316**

3996 **dą́** *agg num m „un“* **valìьk** *agg m sg* **kœ̃s** *sm sg* (P appezzamento) (P pezzo di terra) (R località) **terę́n** *sm sg* (terreno)
<MS529/f> **Crn. 19. 316**

3997 **terę́n** *sm sg* (terreno)
<MS529/g> **Crn. 19. 316**

3998 **Konalìč** *TOP sm sg* (Val di Montana *[Vallemontana [„valletta“]]*)
<MS529/h> **Crn. 19. 316**

3999 **tó** *clit n sg [„esso“]* **mu** *pron pers m Dsg „gli“ [alias: 'di cortesia' „a Lei/Le“]* **koventá** *vi ind pres 3sg impers mod „occorre“* **jьtì** *vi inf „andare“ = „bisogna che (Lei) vada“* **dimuõj** *avv „a casa“*
<MS530/a> **Crn. 19. 316**

4000 **svéta** *agg f sg „santa“* **Maríja** *NP f „Maria“* (R chiesa); **na** *art idt f „una“* **c**[i]**ẽrkъu** *sf sg „chiesa“*, **kì** *[→ **ki**[3]] pron rel „che“* **na** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“]* **jœ́** *vi ind pres 3sg „è“* **svéta Maríja nœ̃trœ̃** *avv „dentro“ = „una chiesa in cui c'è [la statua/l'immagine di] S. Maria“*
<MS530/b> **Crn. 19. 316**

4001 **lúk** *sm sg*, **dwa** *agg num m „due“* **lũga** *du „luoghi“* (luogo, R luogo)
<MS530/c> **Crn. 19. 316**

4002 **Vєčáunica** *TOP sf sg „Uancig“*, **ťi**[i]**é** *avv raff „là“* **na** *prep* **Vєčáunicь** *L „a Uancig“* (borgo) (? Clavanizza *[forse: **Sclavanizza** „paese di slavi“ ?]*) **ní** *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **stojœ̃** *vi ind pres 3pl „ci vivono“*

Slovḗńь *ETN sm pl „gli sloveni“*, **je** *vi ind pres 3sg „c'è“* **nóme** *avv „soltanto“* **dą** *agg num m „un“* **láx** *ETN sm sg „friulano“*, **ą́** *cong „e“* **na** *„una“* **žená** *sf sg „donna“* **lǻxa** *ETN s/agg [?] f sg „friulana“*, **kь** *[→ **ki**³] pron rel „che“* **ná** *[→ **o**² clit f sg] [„essa“]* **ćœkœrá** *vi ind pres 3sg „parla“* **po** *prep* **láškę** *ETN agg sost n Lsg*

*NB: **Večáunica** in Mat II, testo 726, è identificata con frl **Guancis**, borgo di Cergneu inferiore, segnata oggi come **Uancig**.*

<MS530/d> **Crn. 19. 316**

4003 **dóu** *[→ **dole/-i** avv+ **u**¹ prep] „giù a“* **Dolḗńœnax** *TOP sm Lplt „Cergneu inferiore [„dove ci sono gli abitanti del borgo inferiore“ ?]“*

<MS530/e> **Crn. 19. 316**

4004 **R**ⁱ**ḗka** *IDR sf sg „il fiume“ = „il T. Lagna“*, **tóu** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **R**ⁱ**ḗkь** *L „nel T. Lagna“* (R torrente *it* „in Cergneu“)

<MS530/f> **Crn. 19. 316**

4005 **tó** *pron impers n sg* **ne** *avv neg „non“* **móre** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg mod „si può“* **tlœ́** *avv „qui“* **disklœńťь** *vi inf* (R non si può aprire *[con la chiave]*) (P non si può aprire *[con la chiave]*)

<MS530/g> **Crn. 19. 316**

4006 **nóme** *avv „soltanto“* **mliḗko** *sn sg „latte“* (R soltanto latte)

<MS530/h> **Crn. 19. 316**

4007 **já** *pron pers sg* **se** *pron rifl A* **réję** *vi ind pres 1sg* **par** *prep* **ǿńœ** *sm Lsg* (R io mi scaldo vicino al fuoco); **sédnite** *vp imper 2pl 'di cortesia'* **tá** *[→ **ta**³] prep* (**óńœ** *D [?]* **= tá óńó** (R sedetevi vicino al fuoco)

<MS531/a> **Crn. 19. 316**

4008 **já** *pron pers sg* **se** *pron rifl A* **réję** *vi ind pres 1sg* **par** *prep* **ǿńœ** *sm Lsg* (R io mi scaldo vicino al fuoco) **… já rę́** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg* **tá** *[→ **ta**³] prep* **óńó** *D [?]* **se** **r**ⁱ**ét** *sup* (R io vado a scaldarmi vicino al fuoco); **są́ a** *[= **γa** → **on**²] pron pers m Asg* **ǵídъu** *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“* **se** **rḗjœč** *ger „scaldarsi“*

<MS531/b> **Crn. 19. 316**

4009 **já** *pron pers sg* **se** *pron rifl A* **réję** *vi ind pres 1sg „io mi scaldo“* **… sédnitœ** *vp imper 2pl 'di cortesia' „sedete/sieda“* **… są sedóu** *vi ind pft 1sgm* **par** *prep* **óńœ** *sm Lsg*, **są se** **r**ⁱ**éu** *vi ind pft 1sgm* (R stavo seduto vicino al fuoco e mi scaldavo); **są sḗdnъu** *vp ind pft 1sgm* **tá** *[→ **ta**³] prep* **ońo** *D [?] „mi sono seduto accanto al fuoco“*

<MS531/c> **Crn. 19. 316 - 317**

4010 **tá** *[→ **tan**²] avv raff* **wъne** *[→ **uone**²] avv* (tam ven *slov* = ***tam zunaj** „là fuori“*) (R lì da quella parte)

<MS531/d> **Crn. 19. 317**

4011 **karabun**ⁱ**ḗrjь** *sm pl* (carabinieri)

<MS531/e> **Crn. 19. 317**

4012 **tlé** *avv „qui“* **dǿle** *avv „giù“* **ćǿ** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **wą** *pron pers Dpl 'di cortesia' „a Voi“* **bę́** *avv „bene“* **pokazǻťь** *vp inf = „(la) mostrerò“* **pǿt** *sf Asg "la strada“*, **kákо** *cong interr „come“* **se** *pron rifl A* **obrǻtite** *vp ind pres 2pl 'di cortesia' „svoltate/svolterete“* **t**ⁱ**ḗ** *[→ **tie**¹] avv „in là“*

<MS531/f> **Crn. 19. 317**

4013 **pǿt** *sf Asg "la strada“*, **ná** *[**o**² clit f sg] [„essa“ = „l'acqua“]* **jœ** *[**jœ** pron pers f Asg + **je** → **bite**¹]* **wóda** *sf sg* **razdǿrla** *vp ind pft 3sgf „l'ha rovinata l'acqua“*; **t**ⁱ**é** *[→ **tie**²/**tje**] avv raff „là“* **pot** *prep* **xǿstjœ** *sf Ssg* (R sotto il bosco)

<MS531/g> **Crn. 19. 317**

4014 **tó** *pron dim n sg* **baštá** *vi ind pres 3sg* (ció *[ciò]* basta); ? **bœx** *sm sg* **lǿnœ̆j** (bog lonaj *slov „dio ricompensi“*) *vi imper 2sg estesa alla 3sg**

** Cf → 7.*

<MS531/h> **Crn. 19. 317**

4015 **né** *avv neg* **kupję́** *vp ind fut 1sg* **ja** *clit sg [„io“]* (R non comprerò)

<MS532/a> **? Sed. 19. 317**

4016 Sed. = „Sedilis“. **„Čarǫ́“** *TOP sm sg* borgo „Chiaron“

<MS532/b> **? Sed. 19. 317**

4017 **to** *art dt f Asg* **drǻo** *agg num/idf [?] f Asg* **śjórto** *sf Asg „la seconda/l'altra qualità“*, **to** *pron dim f Asg* **dǿro** *agg f Asg* (R questa buona) (Acc. s. f.); **doró** *avv* (R bene)

<MS532/c> **? Sed. 19. 317**

4018 **kíša** *sf sg „casa/cucina“ [?]*

<MS532/d> **? Sed. 19. 317**

4019 ? **brátar** *sm sg* (R fratello)

<MS532/e> **? Sed. 19. 317**

4020 **nǻťь** *vi inf* (gnati *slov „spingere“*, R condurre *[pft]*, condurre *[i]*, *slov* peljati *„condurre“*)

<MS532/f> **? Sed. 19. 317**

4021 **rǐ** *vi ind pres 3sg* (gre *slov „va“*, R va)
<MS532/g> **? Sed. 19. 317**

4022 (**z**) *prep* **ospodĭną** *sm Ssg* (col padrone)
<MS532/h> **? Sed. 19. 317**

4023 **sóuso** (R tutto, Acc. Nom. s. neutr.)
<MS533/a> **? Sed. 19. 317**

4024 **prídejœ** *vp ind pres/fut 3pl „vengono/ verranno“*
<MS533/b> **? Sed. 19. 317**

4025 **ṭ'e** (? **č**) *[→ **če**[2]] cong „se“* **bœ́x** *sm sg „dio“* **na** *pron pers Dpl [?] „ci“* **dá** *vp ind pres/fut 3sg „dà/darà“* **zdráuje** *sn Asg „salute“* **ánu** *cong „e“* **salút** *s indecl „salute“*
<MS533/c> **? Sed. 19. 317**

4026 **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Senáze** *TOP sm Lsg „a Segnacco“*, nom. **Seńā́** (Segnacco, vicino *[a]* Tarcento) (Sedilis, Samardenchia *[Sammardenchia]*)
<MS533/d> *[Sed.]* **19. 317**

4027 ? **píčka** (R vulva) (Sedilis)
<MS533/e> *[Sed.]* **19. 317**

4028 **práznik** *sm sg „festa“* (Samardenchia *[Sammardenchia]*, Sedilis)
<MS533/f> *[Sed.]* **19. 317**

4029 **(je) umór** *vp ind pft 3sgm* (R è morto) (Samardenchia *[Sammardenchia]*, Sedilis)
<MS533/g> *[Sed.]* **19. 317**

4030 „Sedilis“ – **„Čarǫ́“** *TOP sm sg* borgo „Chiaron“
<MS533/h> *[Sed.]* **19. 318**

4031 **lánte** *sf pl „guance“*, **lánta** *sg* **na** *agg num f „una guancia“*, **dná lánta** (guancia) (cf. R *[trasl]* ***lanity*** *„gote“*). **čœló** *sn sg* (fronte)
<MS534/a> **Sed. 19. 318**

4032 **čœló** *sn sg* (fronte); **den** *agg num m „una“* **tímplь** *sm sg „tempia“* **…**
<MS534/b> **Sed. 19. 318**

4033 **den** *agg num m „una“* **tímplь** *sm sg „tempia“*, **dwá** *„due“* **tímplьna** *du* (tempie) (R tempia, tempie) (P tempie); **láwrь** *sm sg „labbro“*, **…**
<MS534/c> **Sed. 19. 318**

4034 **láwrь** *sm sg „labbro“*, **dwá** *agg num „due“* **láwrьna** *du* (labbra) (P labbra) (R labbra)
<MS534/d> **Sed. 19. 318**

4035 **á** *inter „ah“*, **leńgáče** *s* (Acc. pl. m.) *„le lingue“*
<MS534/e> **Sed. 19. 318**

4036 **ústa** *sn plt* (bocca) (R bocca)
<MS534/f> **Sed. 19. 318**

4037 **paáča** *sf sg* (focacia *[focaccia]*) = ?? **„pínca“** *sf sg „* **pínza“** *[= frl **pìnze** „focaccia“]* (Taipano *[Taipana]*)
<MS534/g> **Sed. 19. 318**

4038 **sì se** *pron rifl A* **stā́u** *[→ **ustaviti (se)**] vp ind pft 1sgm* **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **ńь** *[→ **on**[2]] pron pers f Gsg = agg poss „di lei/sua“* **kíšь** *sf Lsg* **sám** *agg m sg* (mi fermai nella casa, sua solo)
<MS534/h> **Sed. 19. 318**

4039 **króšta** *sf sg* (crosta) (p. e. od polente *[slov= **polente** „della polenta“)* = ? **„škœ́rja“** (R negli altri paesi)
<MS535/a> **Sed. 19. 318**

4040 **korǫ́ń** *sm sg* (carotta *[carota]*); **dostì** *avv* **korǫ́ná** *Gsg „molte carote“*
<MS535/b> **Sed. 19. 318**

4041 **cúkar** *sm sg* (R zucchero)
<MS535/c> **Sed. 19. 318**

4042 **taíčœ** *sf pl* (le zucche); ? **zéuje** *sn sg „cavolo“* (furl. blede *[frl **blède** = „bietola da erbucce“]*)
<MS535/d> **Sed. 19. 318**

4043 ? **zéuje** (furl. blede) *[→ 4042]*
<MS535/e> **Sed. 19. 318**

4044 **frúška** *sf sg* (R pera/pero)
<MS535/f> **Sed. 19. 318**

4045 **pœ́š** *sm sg* (T **œ** breve) (pesce)
<MS535/g> **Sed. 19. 318**

4046 **žœ́j** *sm sg* (la cesta); **kœ́š** *sm sg „la gerla“* **ú** *[→ **o**[2]] clit m sg [„essa“]* **se** *pron passvt „si“* **nœ́sь** *vi ind pres 3sg „porta“* **ór** *[→ **ore/-i**[2]]* **na** *prep* **arbā́tu** *sm Lsg „sulla schiena“*
<MS535/h> **Sed. 19. 318**

4047 **lípœra** *sf sg* (vipera)
<MS536/a> **Sed. 19. 318**

4048 **ᵈno** *agg num m „un“* **jā́rœ** *sn sg „agnello“*, **dvi** *„due“* **jártь** *du „agnelli“*, **trí** *„tre“* **jártœ** *pl „agnelli“*, **pœ́t** *„cinque“* **járt** *Gpl „agnelli“*; **óuca** *sf sg* (R pecora)
<MS536/b> **Sed. 19. 318 - 319**

4049 **óuca** *sf sg* (R pecora); **œᵘcǫ́** *sm sg* (P montone) [**œᵘcǫ́**]; **pœ́t** *agg num „cinque“* **oucī́** *Gpl „pecore“*
<MS536/c> **Sed. 19. 319**

4050 **frášča** *sf sg* (la frasca)
<MS536/d> **Sed. 19. 319**

4051 **prosī́tь** *vi inf* (domandare) (R domandare); **tú ku práša** ***[ku práša = k u***

upráša → uprašati] (**to** → ***te***[4] *pron dim n Asg* **k** → ***ki***[3] *pron rel A* **on** → ***o***[2] *clit m sg 'di cortesia' [?] [„Lei/Ella"]* **upraša** *vp ind pres 3sg* quello che domanda) (**uo = u**, **ie = i**)
<MS536/e> **Sed. 19. 319**

4052 símprъ *avv „sempre"*
<MS536/f> **Sed. 19. 319**

4053 tú ku práša (**to k on upraša** quello che domanda) *[→ 4051]*; **ál** *avv interr „forse che"* **u** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli"]* **ví̑** *vi ind pres 3sg***?** (R (lo) sa lui); **u ne** *avv neg* **ví̑** (R lui non (lo) sa) **…**
<MS536/g> **Sed. 19. 319**

4054 ú *[→ **o**[2] clit m sg] [„egli"]* **ne** *avv neg* **ví̑** *vi ind pres 3sg* (R lui non (lo) sa); **ú ne** *[= **ni** → **bite**[1] neg]* **vídŭŭ** *ind pft 3sgm* (lui non sapeva); **ú ne vídŭŭ** *ind pft 3sgm* (lui non vedeva)
<MS536/h> **Sed. 19. 319**

4055 u *[→ **o**[2] clit m sg] [„egli"]* **rẽ̑** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg* (lui va) (R lui va)
<MS537/a> **Sed. 19. 319**

4056 romàč *sm sg* (T **à** tendente ad **á**) (ramo, R ramo) **ot** *prep* **xlõ̑da** *sm Gsg* (ramo dell'albero)
<MS537/b> **Sed. 19. 319**

4057 dę *agg num m „una"* **lĭu** *sm sg „stalla"* (la stalla); **dwá** *„due"* **líwa** *du „stalle"*, **trí** *„tre"* **lĭwe** *pl „stalle"*, **tlé su trí líwe = tárjь lívь** *„qui ci sono tre stalle"*; **pét lьwé** *Gpl* (R 5 stalle)
<MS537/c> **Sed. 19. 319**

4058 klít *sf sg*, **kó** *[→ **kier**] cong „dove"* **to** *pron impers n sg „si"* **dǎrźí** *vi ind pres 3sg „tiene"* **víno** *sn Asg „il vino"* **nŭ̑tre** *avv „dentro"* (cantina) = *„la cantina, dentro la quale si tiene il vino"*
<MS537/d> **Sed. 19. 319**

4059 ná *art idt f „una"* **mála** *agg f sg „piccola"* **ščerácca** *[= **śćeracca** → **hćeratica**[1]] sf sg* (R ragazzina); **na ḿícika** *agg f sg „piccola"* **ščerácca**; **désat** *agg num „dieci"*, **dódiš** *„dodici" [= frl]* (12) **lĭt** *sn Gpl* (R anni); fem. **májša** *agg f sg comp „minore/più piccola"*, **ke** *[→ **kuj/ku**] cong „che"* **tú** *pron dim n sg „questo"* **tle lĕ̑c** *[**le** ?] locuz avv „qui"* **…**
(P continua)
<MS537/e> **Sed. 19. 319**

4060 (P continuazione)
fem. **májša** *agg f sg comp*, **ke** *[→ **kuj/ku**] cong* **tú** *pron dim n sg* **tle lĕ̑c** *[**le** ?] locuz avv* (R minore/più piccola di questo bambino qui); **bóje** *avv* **májša**, **ke tá** *pron dim m sg* **tlẽ̑** *avv „qui"* (R più piccola di questo) **…**
<MS537/f> **Sed. 19. 319**

4061 ná *art idt f „una"* **mála** *agg f sg „piccola"* **ščerácca** *[= **śćeracca** → **hćeratica**[1]] sf sg* (R ragazzina): **na ḿícika** *agg f sg „piccola"* **ščerácca**; **čьčíca** *sf sg* (R piccola bambina); **čьčíca** < **ščerácca** (R dopo i 10, 12 anni)
<MS537/g> **Sed. 19. 319 - 320**

4062 čьčíca *sf sg* (R piccola bambina); **sinìč̑** *sm sg „il bambino"* **te** *art dt/pron dim m sg „il/quello"* (**mã̑lь**) *agg sost/agg m sg* = **mã̑li** *agg sost „il piccolo"*
<MS537/h> **Sed. 19. 320**

4063 čьčíca *sf sg „bambina"* < **ščerácca** *[= **śćeracca** → **hćeratica**[1]] sf sg „ragazzina"* (R dopo i 10, 12 anni); **xčĭ** *sf sg „ragazza"* (**xčý**) (R á la resiana, ma non così profondo; T **í** tendente a **ý**, P **č** moscia); **xčý**, **ká** *[→ **ki**[3]] pron rel „che"* **na** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa"]* **ma** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 3sg „ha"* **d**[i]**éži s**[i]**ét** *[= frl] agg num „diciassette"* **diéži vót** *„diciotto" [= frl]* **áń** *sm Gpl „anni"*, **kó** *[→ **ko**[2]] cong „quando"* **te** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg impers „è"* **úra** *sf sg „ora"* **oženítь** *vp inf* **jú** *pron pers f Asg „di maritarla"*
<MS538/a> **Sed. 19. 320**

4064 trèšt *agg m sg* (cattivo) (R indeterminato *[= forma indeterminata]*); **te** *art dt/agg dim m sg* **tríšti mõ̑š** *sm sg „l'uomo/quell'uomo cattivo"*
<MS538/b> **Sed. 19. 320**

4065 uléńǫ *agg m sg* (? sdrajato *[sdraiato]*), **uléńьna** *f sg* (P allungato, steso); **raznǫ̀** *agg m sg* – **raznána** *f sg* (P spogliato ?)
<MS538/c> **Sed. 19. 320**

4066 raznǫ̀ *agg m sg* – **raznána** *f sg* (P spogliato ?); **spir** *prep* **srákice** *sf Gsg* (R senza camicia); **spír kamižᵘóle** *sf Gsg* (R senza casacca *[da donna]*); **spír** (senza, R senza, – T senza)
<MS538/d> **Sed. 19. 320**

4067 šíja *sf sg* (R collo) (collo); ᵞ**láwa** *sf sg* = **láwa** (R testa)
<MS538/e> **Sed. 19. 320**

4068 šŏnožèt *sf sg „prato falciativo"*, **dví** *agg num „due"* **šonožétĭ** *du „prati falciativi"*; **trí** *„tre"* **šonožétь** *pl „prati falciativi"*, **pét**

„cinque“ **šonožetī** *Gpl „prati falciativi“*; cf. **rémєš**, **revàl** *[→ 4069]*

<MS538/f> **Sed. 19. 320**

4069 (furl. ų rémєš *[**un rèmis**: cf → 1194]*) **rémєš** *sm sg* **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **vєníki** *sf Lsg „nella vigna“* (P prato nella vigna) = *„lembo erboso tra campi“*; **revàl** *sm sg* **tá** *part raff* **mi** *[→ **miz/mis**] prep* **brájdamь** *sf Spl „tra campi“* (P stretta striscia di prato tra i campi *[frl **rivâl** „ciglione delle fosse divisorie dei campi“ e sim: Pir, pag. 887*); (R cf. **„wrát“** degli altri paesi *[**wrát** sm sg „striscia di prato tra campi“]*)

<MS538/g> **Sed. 19. 320**

4070 **tráwa** *sf sg* (R erba)

<MS538/h> **Sed. 19. 320**

4071 **dę** *agg num m „un“* **rī** *sm sg* (R peccato); **dwá** *„due“* **rīha** *du „peccati“* (R **h** tedesc., T tendente a **x** (R debole)), **trí** *A „tre“* **rīhœ** *pl „peccati“*, **tárjь** *„tre“* **rīhь** *pl „peccati“*; **pєt** *„cinque“* **rīe** *Gpl* (R 5 peccati)

<MS539/a> **Sed. 19. 320**

4072 **snī** *sm sg* (R neve), **dostì** *avv* **snīa** *Gsg* (R di neve) *„molta neve“*

<MS539/b> **Sed. 19. 321**

4073 **bréberněca** *sf sg* (R scoiattolo ? – P scoiattolo); **póux** *sm sg „ghiro“* (T **x** tendente a **h**) **…**

<MS539/c> **Sed. 19. 322**

4074 **póux** *sm sg „ghiro“* (T **x** tendente a **h**), **dwá** *agg num „due“* **póuxa** *du „ghiri“* (T **x** tendente a **x** *[?]*), **trí** *A „tre“* **póuxœ** *Apl „ghiri“*; **pєt** *„cinque“* **póuxe** *Gpl* (polh *slov „ghiro“*)

<MS539/d> **Sed. 19. 321**

4075 **múj** *agg poss m sg* **očá** *sm sg* (T **č** tendente a **ţ**) (R mio padre); **twúj očá** (R tuo padre)

<MS539/e> **Sed. 19. 322**

4076 **tōre** *[= **tan**[2] + **gor**[1]] avv* (la su *[lassù]*) = **táre**, **tááre**, **tāre**, **táare** (Sedilis, Velin *[Villin: cf frl **Velìn**]*); **pœj** *vp imper 2sg* **tōre** (R vai là) (va la sù *[va' lassù]*)

<MS539/f> **Sed. 19. 321**

4077 **ná** *art idt f* **kanāja** *sf sg „un bambino“* = **dę** *art idt m* **sinātьč** *„un ragazzino“*; **tó** *pron impers n sg „si“* **rečé** *vp ind pres 3sg* **tú** *pron dim n Asg „quello“* **kь** *[→ **ki**[3]] pron rel „che“* **tu** *[→ **to**[4]] pron impers n sg „si“* **čé** *vi ind pres 3sg* (si dice, come si vuole)

<MS539/g> **Sed. 19. 321**

4078 **jéro** *sm sg* (prete); **sь šóu** *vi ind pft 1sgm „sono andato/andavo“* **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **nį** *art idt m S* **jérą** *Ssg „un prete“*; **ospodį** *sm sg* (padrone) **…**

<MS539/h> **Sed. 19. 321**

4079 **ospodį** *sm sg* (padrone), **ospodíńa** *sf sg* (R padrona); **náši** *agg poss m pl* **ospodíńuь** *sm pl* (*[i]* nostri padroni) (Nom. pl. m.)

<MS540/a> **Sed. 19. 321**

4080 **dę** *art idt m „un“* **sį** *sm sg „giovane“*; **té** *art dt m sg* **valíkь** *agg m sg* **sį** *„il giovane grande/adulto“*; **tь** *pron dim m sg „quello“* **ku** *[→ **ki**[3] + **u** → **o**[2] clit m sg] „che“ [„egli“]* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **zá** *cong „da“* **ženítь** *vi inf „sposare“*, **u jé zá ženítь** – **sinātьč** *sm sg* (R più giovane dell'età in cui ci si sposa) *„un ragazzino“*

<MS540/b> **Sed. 19. 321**

4081 **dę** *art idt m „un“* **sį** *sm sg „giovane“* **…** **náši** *agg poss m pl* **síńuь** *sm pl „i nostri figli“* (Nom. pl. m.); **nášь brátrь** *sm pl „i nostri fratelli“*; **nášь očē** *sm pl* (T **є** tendente a **í**) (R i nostri padri)

<MS540/c> **Sed. 19. 321**

4082 **náša** *agg poss f sg „nostra“* **xčī** *sf sg „figlia“*; **náše xčēri** *pl „le nostre figlie“*, **tú** *[→ **tan**[1]]* **ko** *cong [→ **kier**] = locuz cong [→ **tu ko**] „dove“* **to** *clit n sg [„esso“]* **ōe** *[→ **bite**[2]] vi ind pres 3sg impers* **dosti** *avv* **jī** *[= **jih** → **on**[2]] pron pers Gpl* (R quando ce ne sono molte)

<MS540/d> **Sed. 19. 321**

4083 **mí** *pron pers pl „noi“* **čakȁrámo** *vi ind pres 1pl „parliamo“* **pó** *prep „in“* **slavíjskį** *ETN agg sost n Lsg „sloveno“*; **worímœ** *vi ind pres 1pl* (R parliamo) **pó slavíjskį**; **nómь** *avv „soltanto“* **čāsi** *[→ **učasi**] avv „talvolta“* **worímœ čāsi** (R cioè viene usato più raramente)

<MS540/e> **Sed. 19. 322**

4084 **Čižīrje** *TOP sf plt* (Ciseriis); **náša** *agg poss f sg* **wás** (*[il]* nostro villaggio); **sĭ bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „a“* **Čižīrjā** *Lplt*; **jь** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **rę** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **tú**[u] *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „a“* **Čižīrjœ** *Aplt*; **sì pǎršóu** *vp ind pft 1sgm* **są** *avv „qua“* **š** *[→ **z/s**] prep „da“* **Čižīri** *Gplt „Ciseriis“*

<MS540/f> **Sed. 19. 322**

4085 **nása** *agg poss f sg „il nostro“* **wás** (*[il]* nostro villagio *[villaggio]*)
<MS540/g> **Sed. 19. 321**

4086 **Žœmā́ja** *TOP sn plt „Zomeais“*, **sĭ bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „a“* **Žœmā́ja** (L. pl.); **ji** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **rę** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **tú** *„a“* **Žœmája** *Aplt*; **są̀** *avv „qua“* **Žœmáj** *[ž → **z/s** + **Žœmáj**] prep „da“* (Gen. pl.) (Zomeais)
<MS540/h> **Sed. 19. 322**

4087 **Smardénča** *TOP agg sost f sg „Sammardenchia [„maleodorante“]“* (R **č**, realizzata con la linea trasversale della superficie superiore della parte medio-anteriore della lingua sulla parte anteriore del palato duro, nel contempo la parte finale della lingua si abbassa e sporge tra i denti, il che le assegna un carattere „bleso“, P „bleso“ **…**
<MS541/a> **Sed. 19. 322 - 323**

4088 **…** un carattere „bleso“, P „bleso“. Nel caso della **č** polacca, per quanto anch'essa venga realizzata in modo simile, tuttavia la linea trasversale della lingua (? dell'avvicinamento linguale) è più avanzata, e la punta della lingua è nascosta dietro i denti superiori, per cui questa punta della lingua non si abbassa, ma si trova allo stesso grado di piattezza della restante superficie linguale.
<MS541/b> **Sed. 19. 322 - 323**

4089 **Smardénča** *TOP agg sost f sg „Sammardenchia [„maleodorante“]“*; **sĭ bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „a“* **Smardénčь** (L. s. f.); **są̀** *avv „qua“* **Smardénče** *[= **s** → **z/s** + **Smardénče**] prep „da“* (G. s.), **tá** *part raff* **u** *prep „a“* **Smardénču** (A. s. f.) (T **č** tendente a **ţ** = R serb. **ħ**)
<MS541/c> **Sed. 19. 322 - 323**

4090 **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Žœmájā** *TOP sf Lplt „a Zomeais“* **án** *cong „e“* **tu Čižírjā** *TOP s Lplt „a Ciseriis“* **nú** *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **ni** *avv neg „non“* **čakaráju** *vi ind pres 3pl „parlano“* **slavíjski** *ETN avv „in sloveno“*, – **máj** *avv* **nu ńísu čakarā́lĭ** *ind pft 3plm „non (lo) hanno mai parlato“* – **nœ́ nœ́** *„no, no“* (R Convinzione dei giovani, ma a „borgo Velin“ ho udito che 80, 100 anni fa lì parlavano in sloveno.)
<MS541/d> **Sed. 19. 323**

4091 **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „a“* **Rumándulъ** *TOP sm Lsg „Ramandolo“* **nú** *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **čakaráju** *vi ind pres 3pl „parlano“* **slavíjski** *ETN avv „in sloveno“*; **Rumándu**[u], **są z** *prep* **Rumándulja** *G*, **tá** *part raff* [u] *prep „a“* **Rumánduu** *A*, **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „a“* **Rumánduľъ** *L* = **Rumándulјь**
<MS541/e> **Sed. 19. 323**

4092 (Ciseriis, Zomeais, Coja – furlani); **čí** *part raff* **u** *prep „a“* **Torláne** *TOP sm Lsg* (Torlano) **nú** *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **sū́** (T breve) *vi ind pres 3pl „sono“* **Furlánь** *ETN sm pl „friulani“* = **Láxĭ** *ETN sm pl „friulani“* **jištés** *avv „lo stesso“*
<MS541/f> **Sed. 19. 323**

4093 **bíži** *vi imper 2sg* **tačī́** *avv* (corri lá *[là]*) = **puj** *vp imper 2sg „vai“* **žvœ́lt** (T breve) *avv „svelto“* **tačī́**
<MS541/g> **Sed. 19. 323**

4094 **Kuíja** *TOP sf sg „Coia“*, **čì** *part raff* **u** *prep* **Kuíjь** *L „a Coia“*, **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Kuíjœ** (A. s. f.) *„a Coia“*; **sì** *[→ **bite**[1]]* **paršóu** *vp ind pft 1sgm „sono arrivato“* **są̀** *avv „qua“* **s** *[→ **z/s**] prep „da“* **Kuī́je** *G* (Coja); **láškĭ** *avv* (R in friulano) 1) **Kuíja**; 2) **Kuíja škláva** *ETN agg f sg „Coia slava“*
<MS541/h> **Sed. 19. 323**

4095 **čakarā́tь** *vi inf „parlare“* = **se** *pron rifl D* **worī́tь** *[→ **uoriti se**] „parlarsi“* (R parlare); **mí** *pron pers pl „noi“* **se worímo** *vi ind pres 1pl* (R *[trasl]* ***se*** = „se“) *„ci parliamo/ chiacchieriamo“* = **oworítь** *[→ **guoriti**] inf* (R parlare); **tó** *clit n sg [„esso“]* **œ** *[= **jœ** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg* **sóuso** *pron idf n sg* **dnó** *pron dim n = locuz avv* (è tutto uno *[tutt'uno]*)
<MS542/a> **Sed. 19. 324**

4096 **te** *art dt m sg* **vénčь** *agg comp = superl relativo sost m sg*, **ke** *[→ **kuj/ku**]* **sóusjь** *pron idf m pl* (*[il]* più grande di tutti) *„il più grande di tutti“*; **nivénčь** *agg superl relativo m sg*, **ke sóusjь** (il più grande); **té** *art dt m sg* **bojœ́** *avv comp* (T **j** debole) **valíkь** = *agg superl relativo sost m sg „il più grande“*; **te lújšь** *agg superl relativo sost m sg „il migliore“* **u** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **jé** *vi ind pres 3sg* **jitā́ko** *avv* (il meglio *[migliore]* è così)
<MS542/b> **Sed. 19. 324**

4097 **te** *art dt m sg* **lújšь** *agg superl relativo sost m sg* **u** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **jé** *vi ind pres 3sg* **jitā́ko** *avv* (il meglio *[migliore]*

è così); **te** *art dt m sg* **lĭpь** *agg sost m sg* (R il bello); **te dŏrь** *agg sost m sg „il buono“* (buono) **…**

<MS542/c> **Sed. 19. 324**

4098 **te** *art dt m sg „il“* **dŏrь** *agg sost m sg „il buono“* (buono), **… ú** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **dóbar** *agg m sg „buono“*, **ná** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“]* **je dorá** *agg f sg „buona“*, **tó** *clit n sg [„esso“] [alias: **tó** pron dim n sg „questo“]* **e** *[→ **bite²** impers/pers] „è“* **doró** *agg n sg/avv „è buono/va bene“*, **ta** *art dt f sg* **dóra žená** *sf sg „la donna buona“*, **to dóro telœ** *sn sg „il vitello buono“* (R vitello); **te dórь človèk** *sm sg „l'uomo buono/la persona buona“*

<MS542/d> **Sed. 19. 324**

4099 **stórtь** *vp inf* = **stórtĭ lújšo** *avv comp* **to** *pron impers n sg* **bi tílo** *[→ **tiet**] vi cond pres 3sgn* **tókolè** *avv* (fare meglio si dovrebbe cosi *[così]*)

<MS542/e> **Sed. 19. 324**

4100 ? **boœ** *avv comp „meglio“* = **lújšo** *avv comp „meglio“*; **nílújšo** *avv superl relativo „al meglio“* = **níboœ** *avv superl relativo* **lújšo** = *avv superl relativo „al meglio“* ?? **tó** *art dt n sg* **ni lújšo** *[**nilújšo** ?] agg superl relativo sost n sg „la cosa migliore/il meglio“ [alias: **tó** clit n sg [„esso“] **ni → bite²** neg vi ind pres 3sg impers **lújšo** agg n sg „non è meglio“]*; **to** *clit n sg* **ní** *[→ **bite²** neg]* **lĭpo** *avv* (non è bene, bello)

<MS542/f> **Sed. 19. 324**

4101 **te** *art dt m sg* **nivénčь** *agg sost superl relativo m sg* **sĭ** *sm sg „giovane“* (il più grande ragazzo)

<MS542/g> **Sed. 19. 324**

4102 **bœj** *avv comp „più“* **oré** *[→ **ore/-i²**] avv „su“* = **bœjé oré**

<MS542/h> **Sed. 19. 324**

4103 **tó** *clit n sg [„esso“]* **mu** *pron pers m Dsg* **ré** *vi ind pres 3sg impers* **dimą** *avv* (gli va di mano) (R gli riesce facile, – P destramente)

<MS543/a> **Sed. 19. 324**

4104 **zakŭ?** *[→ **zakuo?**] avv interr* (perché?)

<MS543/b> **Sed. 19. 324**

4105 **i** *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **nímą** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 1sg* (non ho); **tí** *pron dim m sg* **u** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **níma** *3sg „non ha“* (quell'altro); **tí** *pron pers „tu“* **ti** *clit sg [„tu“]* **nímaš** *2sg „non hai“*; **mí** *pron pers pl „noi“* **i** *clit pl [„noi“]* **nímamo** *1pl „non abbiamo“*, **tízi** *pron dim m pl* **nu** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **nímajœ** *3pl* (quelli non hanno), **vi** *clit pl [„voi“]* **nímate** *2pl „non avete“* (sempre **-te**) (plur. + plur. f. sing.)

<MS543/c> **Sed. 19. 325**

4106 **kríš** *sm sg „la croce“*, **ór** *[→ **ore/-i²**] avv* **na** *prep* **krížu** *Lsg „sulla croce“*

<MS543/d> **Sed. 19. 325**

4107 **óra** *sf sg „la montagna“*, **oré** *avv „su“* **na** *prep* **órĭ** *Lsg* (R in montagna)

<MS543/e> **Sed. 19. 325**

4108 **Koláut** *TOP sm sg*, **čì** *part raff* **u** *prep* **Koláute** *L* (quando si parla nel/dal luogo più alto); **oré** *avv* **u** *prep* **Koláute** *L* (quando si parla nel luogo più basso) (Collalto)

<MS543/f> **Sed. 19. 325**

4109 **drúa** *pron idf n Gsg* **nímamo** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 1pl* (altro non abbiamo) (drugega ne mamo *[slov = **drugega nimamo**]*)

<MS543/g> **Sed. 19. 325**

4110 **tlé** *avv „qui“* **si** *pron impers „si“* **čakará** *vi ind pres 3sg „parla“* **po** *prep* **drúzĭ** *agg idf m Lsg* **lęgăču** *sm Lsg „in un'altra lingua“*; **altriméntri** *avv „diversamente“* (R **„druáč“** *avv „altrimenti/diversamente“* non si usa)

<MS543/h> **Sed. 19. 325**

4111 **măst** *sf sg* (R burro) = **„špuja“** (Taipano *[Taipana]*)

<MS544/a> **Sed. 19. 325**

4112 **já** *pron pers sg „io“* **ji** *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **kapíją** *vp ind pres 1sg* (R io capisco)

<MS544/b> **Sed. 19. 325**

4113 **čăča** *sf sg* (caccia); **já** *pron pers sg „io“* **jĭ** *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **rę** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **ʷčăčœ** *[= **w → u¹** „a“ **čăčœ** A „caccia“]*; **smo stórlь** *vp ind pft 1plm „abbiamo fatto“* **dorœ** *agg f Asg „una buona“* **čăčœ** *A* (caccia); **na** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“] [sott: **je**]* **blá** *vi ind pft 3sgf „è stata“* **dorá čăča** *„una buona caccia“*; **smo stórlь slábœ** *agg f Asg „una cattiva“* **čăčœ**; **xúda čăča** *„una cattiva caccia“* (T **x** debole, tendente verso **h** rispett. **γ**)

<MS544/c> **Sed. 19. 325**

4114 **oré** *avv „su“* **u** *prep „a“* **Rúp** *Lplt MICR „Rupe [„cavità nel terreno/buche“]“*

*[→ **Rupe**]*; **Rúpe*** (Nom. pl.); **sь** *[→ **bite**[1]]* **paršóu** *vp ind pft 1sgm „sono arrivato“* **dóu** *[→ **dol**[2]] „giù“* **z** *prep „da“* **Rúp** *Gplt [→ **Rupe**]*; **sь bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **óre u Rúpa** (L. pl.) *[→ **Rupe**]* (la montagna vicino a Sedilis)

* *Ripiano coltivato a Useunt, a fianco della casa Disint → 4139 [APP].*

<MS544/d> **Sed. 19. 325**

4115 jéstь *vi inf* (R mangiare); **já** *pron pers sg „io“* **ji** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **rę́** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg* **jést** *sup* (R vado a mangiare)

<MS544/e> **Sed. 19. 326**

4116 dostì *avv* **fī** *s* (fig *slov „di fichi“*) (G. pl. f.) *„molti fichi“* = **fī**; **nísu** *vi ind pres 3pl* **zdrílœ** *agg f Apl* **fíœ** *sf Apl* (P i fichi non sono maturi)

<MS544/f> **Sed. 19. 326**

4117 (**órumlœ́**) = (**ór'umlœ́**) (T etimologia popolare) = **órᵇumlœ́** *avv* **sᵇmó zmétlĩ** *vp ind pft 1plm* **mā́st** *sf Asg* (R l'altroieri abbiamo fatto il burro)

<MS544/g> **Sed. 19. 326**

4118 táratь *vi inf* (trgati *slov „staccare“*); **čьmó** *vi ind pres 1pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **táratь** *inf* **razdóuje** *sn Asg „staccare l'uva“/ „vendemmiare“ = „vendemmieremo“* **drúza** *agg idf m Gsg* **tídna** *sm Gsg „la prossima settimana“*

<MS544/h> **Sed. 19. 326**

4119 fažū́u *sm sg* (P fagiolo) *„fagioli“*; **kivikœ́j** *avv „molto“ [lett: „chissà quanto“]* = **dosté** *avv* **fažū́la** *G „molti fagioli“*

<MS545/a> **Sed. 19. 326**

4120 čā́si *[→ **učasi**] avv* (R talora)

<MS545/b> **Sed. 19. 326**

4121 Sedíla *TOP sn plt [„selle montane“]*; **jà** *pron pers sg „io“* **sь se** *pron rifl A* **stórla** *vp ind pft 1sgf* **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Sedíla** *L* (R io sono nata a „Sedilis“); **ja** *clit sg [„io“]* **rę́** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **tú Sedíla** *A* (P „selle“); **sь** *[→ **bite**[1]]* **paršóu** *vp ind pft 1sgm „sono venuto“* **tá** *part raff* **s** *[→ **z/s**] prep „da“* **Sedíu** *G* = **są̀** *avv „qua“* **s Sedíu**

<MS545/c> **Sed. 19. 326**

4122 tí kь *[→ **tejke**] locuz cong* **to** *pron impers n sg* **ćé** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg* (R come si vuole, come piace)

<MS545/d> **Sed. 19. 326**

4123 sī́rak *sm sg „granturco“*, **kívikej** *avv* **sī́rka** *G* (R molto granturco); **čási** *[→ **učasi**] avv „talvolta“* **málo** *avv* **sī́rka** *G „poco granturco“*; **nímamo** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 1pl „non abbiamo“* **…**

<MS545/e> **Sed. 19. 326**

4124 … nímamo *[→ **mieti** neg] vi ind pres 1pl „non abbiamo“*; **jcmamó** *[→ **mieti**] „abbiamo“* **kívikœj** *avv* **sírka** *G „molto granturco“* **lī́tos** *avv „quest'anno“*; **lī́tos a** *[→ **on**[2]] pron pers Gsg* **nímamo** *„non ne abbiamo“*

<MS545/f> **Sed. 19. 326**

4125 krampī́r *sm sg „patate“*, **dostí** *avv* **krampī́rja** *G „molte patate“*

<MS545/g> **Sed. 19. 326**

4126 mą́ *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da“* **jītь** *vi inf „andare“* **dóu** *[→ **dol**[2]] „giù“* **po** *prep* **patṓce** *sm Lsg* (P lungo il corso d'acqua/il ruscello; R lungo il corso d'acqua/il ruscello); **sь** *[→ **bite**[1]]* **vilī́zu** *vp ind pft 1sgm „sono uscito“* **wǫ́** *avv* **s** *[→ **z/s**] prep* **patṓka** *G* (ven s potoka *slov „fuori dal ruscello“*)

<MS545/h> **Sed. 19. 326 - 327**

4127 pásk *sm sg*, **tá** *part raff* **na** *prep* **pā́sku** *L* (pascolo, R „**planina**“ *sf sg „pascolo alpestre“* non si usa); **sœ** *vi ind pres 3pl „sono“* **lṓtь** *sm pl „lotti“* – **dę** *agg num m „un“* **lót** *sg „lotto“* **…**

<MS546/a> **Sed. 19. 327**

4128 sœ *vi ind pres 3pl „sono“* **lṓtь** *sm pl „lotti“* – **dę** *agg num m „un“* **lót** *sg „lotto“* (T **ó** breve) **ŭ** larga); **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **sák** *[→ **usak**] pron idf m sg „ognuno“* **swuj** *agg poss m Asg „il suo“* **lót** *A*, **sák swu** *f Asg* **pàrt** *sf Asg „la sua parte“* (furl „ụ lót“ *[**un lòt**]*)

<MS546/b> **Sed. 19. 327**

4129 ne *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **je** → **bite**[2] vi ind pres 3sg]* **bŏžica** *sf sg* (uboga *slov „povera“*, R povera, lei è una povera); **je bŏžac** *m sg* (R povero) = **ódi** *[→ **hoditi**] vi ind pres 3sg* **brā́t** *vi sup* (P va a mendicare); **sáci** *[→ **usak**] agg idf f Dsg* **kíši** *sf Dsg* **den** *art idt m Am* **tánt** *pron idf m Asg = locuz avv [→ **tant**] [cf frl **un tànt**]* (a ogni cas un tanto)

<MS546/c> **Sed. 19. 327**

4130 dę́ *art idt m* **Sedī́ję** *ETN sm sg „un abitante di Sedilis“*, **na** *f* **Sedī́ščьca** *ETN sf sg „una abitante di Sedilis“* (abitanti di Sedilis); **dę́ Čižī́rję** *ETN sm sg*, **na Čižī́rčьca** *ETN sf sg* (abitanti di Ciseriis); **dę́ Kuī́ję**

ETN sm sg „un abitante di Coia“, **na** *„una“* **Kuíščьca** *ETN sf sg ([„una abitante di Coia]*; **dę́ Rumáńję / Rɷmáńję** *ETN sm sg „un abitante di Ramandolo“*, **na Rumándiščьca / Rɷmándiščьca** *ETN sf sg „una abitante di Ramandolo“*

<MS546/d> **Sed. 19. 327**

4131 dę́ *art idt m* **Rumáńję / Rɷmáńję** *ETN sm sg „un abitante di Ramandolo“*, **na** *f* **Rumándiščьca / Rɷmándiščьca** *ETN sf sg „una abitante di Ramandolo“* (abitanti di Romandolo/-ulo); **dę́ Smardɛ́nčę** *ETN sm sg „un abitante di Sammardenchia“*, **na** *„una“* **Smardɛ́jščьca** *ETN sf sg* (abitanti di Sammardenchia); pl. *ETN sm* **Sedī́jœnь** *„abitanti di Sedilis“*

<MS546/e> **Sed. 19. 327**

4132 pl. *ETN sm* **Sedī́jœnь** *„abitanti di Sedilis“*; **rɛ́mo** *vi ind pres 1pl „andiamo“* = **rɛmó ú** *[→ **uon**] prep* **Sedíu** *G* (ven s Sedil *slov „fuori da Sedilis [„selle montane“]“*) (R da „Sedilis“) = *„usciamo da Sedilis“*; **dóu** *avv „giù“* **s** *[→ **z/s**] prep* **Sedíu** *G* (R da „Sedilis“)

<MS546/f> **Sed. 19. 329**

4133 pl. **Sedī́jœnь** *ETN sm „abitanti di Sedilis“*; **té** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg impers „c'è“* **dostí** *avv „molto“* **Sedíjœne** *Gpl „di abitanti di Sedilis“ = „gli abitanti di Sedilis sono numerosi/ Sedilis ha molti abitanti“*; **čakarā́tь** *vi inf „parlare“* **tí** *[→ **tej**] cong „come“* **Sedī́jœnь** *„gli abitanti di Sedilis“* (R **„po** *prep* **sedíjskję̨“** *agg sost n Lsg* non si usa); **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „in“* **ni** *art idt f* **drúzi** *agg idf f Lsg „un altro“* **wā́si** *sf Lsg „villaggio“* **…**

<MS546/g> **Sed. 19. 329**

4134 čakarā́tь tí Sedī́jœnь (R **„po sedíjskję̨“** non si usa) *[→ 4133]*; **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „in“* **ni** *art idt f* **drúzi** *agg idf f Lsg „un altro“* **wā́si** *sf Lsg „villaggio“* **nu** *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **díju** *[→ **djati**] vp ind pres 3pl „dicono“* **čakarā́tь „po** *prep* **sedíjskę** *ETN agg sost n Lsg“ „alla maniera di Sedilis“* **--- á** *[→ **al?**] avv interr* **ste kapéu** *vp ind pft 2pl 'di cortesia' „avete/ha capito“* **ńelé** *[→ **njele**] avv „adesso“***?**

<MS546/h> **Sed. 19. 329**

4135 á *[→ **al?**] avv interr* **ste kapéu** *vp ind pft 2pl 'di cortesia' „avete/ha capito“* **ńelé** *[→ **njele**] avv „adesso“***?** (R avete/ha capito adesso) (R rivolgendosi a me); **á ste kapíla** *f sg* **ńelé?**

<MS547/a> **Sed. 19. 327**

4136 borghi di „Sedilis“:
dól (dóu) *[→ **dole/-i**] avv „giù“* **na** *prep „a“* **Vilíńi** *TOP sm Lsg „Villin“ [→ **Vilin**]* = **dóu** *[→ **dol**[2]]* **na Vilı̨** (un borgo di „Sedilis“) = **dóle** = **dól** *[→ **dole/-i**] avv „giù“* **pod** *prep* **Vilíną*** *S TOP [„Sotto Villin“]* = (un altro borgo); **dóu** *[→ **dol**[2]]* **pod Vilı̨** *[→ **pod Vilin**] A*; **āzát** *avv „poi“*; **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **te** *agg dim/art dt m Asg* **bórk** *sm Asg „in quel borgo/al borgo“* **tá** *part raff* **za** *prep* **cɛ́rkuju**** *sf Ssg TOP [„dietro la chiesa“] [→ **ta za cerkuju**]* **tá za Trɛ́pi** *TOP [→ **za Trepi**] TOP sm Splt „Case Zatreppi“ [„dietro Treppi [„i sentieri“]“: cf frl antico **trèp** per l'odierno **tròi**]* **…**

** APP cita il borgo in lingua friulana - **Sòt Velìn** „Sotto Villin“ - e spiega che esso digrada verso il Rio Rabagnolo **(l'Àghe Rabagnûl)**.*

*** APP ignora tale denominazione.*

<MS547/b> **Sed. 19. 328**

4137 āzát *avv „poi“*

<MS547/c> **Sed. 19. 328**

4138 borghi di „Sedilis“:
… āzát; **tú te bórk tá za cɛ́rkuju = tá za Trɛ́pi** *[→ 4136]*; **tá za cɛ́rkuju tá za Trɛ́pi**; **azát dę́** *agg num sost m „uno“* **óre** *avv „su“* **pàr** *prep „vicino a“* **Kocjā́na** *TOP* (L. pl. m.) *„Coceano“* = **Kocjā́nь** *TOP plt* **…**

<MS547/d> **Sed. 19. 328**

4139 borghi di „Sedilis“:
… azát *avv „poi“* **dę́** *agg num sost m „uno“* **óre** *avv „su“* **pàr** *prep „vicino a“* **Kocjā́na** *TOP* (L. pl. m.) *„Coceano“* = **Kocjā́nь** *TOP plt* = **„Disint“** (? **Dižint**) *TOP sm sg „Disint“* sotto „Coceani“; **Lɷ́fь** *TOP sm plt „Useunt“* = **óre păr Lɷ́fa** (L. pl.); **óre pàr Mekelíca*** *sm Lplt „su, vicino a Michelizza“* = **Mekelícь** *TOP*, **Čarǫ́** *TOP sm sg „Chiaron“* = **bórk** *sm sg „il borgo“* **Čarǫ́jskь** *ETN agg m sg „di Chiaron“* **…**

** Borgo di fronte alla chiesa di Sedilis [APP].*

<MS547/e> **Sed. 19. 328**

4140 borghi di „Sedilis“:
… Čarǫ́ *TOP sm sg „Chiaron“* = **bórk** *sm sg „il borgo“* **Čarǫ́jskь** *ETN agg m sg „di Chiaron“*; **dóu** *[→ **dol**[2] avv+ **u**[1] prep] „giù a“* **Čarǫ́** *A*, **orɛ́** *[→ **gor**[1]] avv „su“* **u** *prep „a“*

Ćarǫ́ *A*, **dǫ́u** *[→ **dol²**]* **š** *[→ **z/s**] prep „giù da“* **Ćarǫ́na** *G*, **sь** *[→ **bite¹**]* **bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **túᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „a“* **Ćarǫ́ne**; **sь bíu žéj** *avv „già“* **orǫ́** *avv „su“* **u Ćarǫ́ne**; **sь bíu orǫ́** (gore *[slov = **gori** „su/sopra“)* (T su/sopra) **…**

<MS547/f> **Sed. 19. 328**

4141 **orǫ́** (gore *[slov = **gori** „su/sopra“)* (T su/sopra)

<MS547/g> **Sed. 19. 328**

4142 borghi di „Sedilis“:
… sь bíu *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **žéj** *avv „già“* **orǫ́** *avv „su“* **u** *prep „a“* **Ćarǫ́ne** *TOP sm Lsg „Chiaron“*; **Denḗliće*** (**ć**) *TOP sm plt „D…“*, **orǫ́ Denḗlićą** *D „su a D…“* (R **ć** à la ucraina); **ór** *[→ **ore/-i²**] „su“* **păr** *prep „vicino a“* **Denḗlića** *L*; **dóle** *avv „giù“* **po strą́** *sm Asg „in parte/lungo il versante“* **sú** *vi ind pres 3pl „c'è“* **Ščepínь** *TOP sm plt „Schiapin“* = **tá** *part raff* **par** *prep* **Ščepína** *L „vicino a Schiapin“* **…**
* *APP lo ignora.*

<MS547/h> **Sed. 19. 328**

4143 borghi di „Sedilis“:
… dóle *avv „giù“* **po** *prep* **strą́** *sm Asg „in parte/lungo il versante“ [?]* **sú** *vi ind pres 3pl „c'è“* **Ščepínь** *TOP sm plt „Schiapin“* = **tá** *part raff* **par** *prep* **Ščepína** *L „vicino a Schiapin“*; **tá pod** *prep „sotto“* **Wárdu** *[→ **Uarda***] TOP sf Ssg „Guarda [„vedetta“]“* = **Podwárda** *TOP sf sg „Sottoguarda“*; **ór** *[→ **ore/-i²**] „su“* **na** *prep „a“* **Wárde** *L „Guarda“*; **dóu** *[→ **dol²**] „giù“* **na Ḗščě*** *TOP [→ **Lešče**] sn Asg „a Lesce [„boschetto/cespugli di avellano“]“* = **jє** *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **rę́** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **ór** *[→ **gor¹**] avv „su“* **na Ḗščě** *A*, **tá** *part raff* **na** *prep* **Ḗščе** *A* **…**
* *All'informatore APP non risulta come borgo; PM 1997, pag. 131, lo riporta come „terreno coltivato a vigneti a sud della chiesa di Sedilis“.*

<MS548/a> **Sed. 19. 328**

4144 borghi di „Sedilis“:
… dóu *[→ **dol²**]* **na Ḗščě** *[→ 4143]* = **jє** *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **rę́** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **ór** *[→ **gor¹**] avv „su“* **na Ḗščе** *A*, **tá** *part raff* **na** *prep* **Ḗščе** *A*; **tá na Ḗščь** (loc.) (neutr.) (R 5 case); (**wǫ́** *avv* **s** *[→ **z/s** prep]*) **Ḗšča** (Gen. s. n.) *„fuori da“*; **sì** *[→ **bite¹**]* **pǎršóu** *vp ind pft 1sgm „sono venuto“* **orǫ́** *[→ **gor¹**] avv „su“* **od** *prep „da“* **Ḗščarje** *TOP sm Gsg „Leschiar“* **…**

<MS548/b> **Sed. 19. 328 - 329**

4145 borghi di „Sedilis“:
… tú *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Patǫ́ka** *TOP sm Lplt „a Borgo Patochis“*, **nú** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **majǫ́** *vi ind pres 3pl „hanno“* **blā́o** *sn Asg „bestiame“*, **ľḗe** *sm Apl* (hleve *slov „stalle“*), **krā́ve** (R „Patochis“ è solo un'alpe)

<MS548/c> **Sed. 19. 328 – 329.**

4146 borghi di „Sedilis“:
… sì *[→ **bite¹**]* **paršóu** *vp ind pft 1sgm „sono venuto“* **orǫ́** *[→ **gor¹**] avv „su“* **od** *prep „da“* **Ḗščarje** *TOP sm Gsg „Leschiar“* **četír** *agg num „quattro“* **al** *cong „o“* **pét** *„cinque“* **kíš** *sf Gpl „case“*; **dól** *[→ **dole/-i** avv + **u¹**] „giù“* **pьr** *prep „vicino a“* **Trḗpa** *TOP sm* (Loc. pl.) *„Treppi [„sentieri“: cf → 4136]“ [→ **Trepi***]*; **jє** *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **rę́** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **dóu** *[→ **dol¹**+ **u¹**] „giù a“* **Trḗpą** (Dat. pl. m.); **tį́** *art dt m Dpl* **Skúblic*** *TOP sm indecl „dagli Scubla“* (1 hiša *slov „1 casa“*); **Balʒǫ́kь**** *TOP sm plt „Balzochi“* **…**
* *APP dice in frl **Lì di Scùble**, **in tal bòrc di Cjaròn** „Da Scubla, in borgo Chiaron“, alludendo ad un NC/CO.*
** *APP ricorda di averne sentito parlare.*

<MS548/d> **Sed. 19. 329.**

4147 borghi di „Sedilis“:
… Balʒǫ́kь *[→ 4146]* (2 hiši *slov „2 case“*) (? Nom. pl.); **Skridḗľь** *TOP sm plt „Scredelin“* (1 hiša *slov „1 casa“*); **Rǫ́k*** *TOP sm sg „Ronco [„vigna su pendio“]“*, **túᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Rǫ́ku** *L „a Ronc“* (R molte case); **kíukœj** *avv* (R molto); **ščé** *avv* (R ancora) **…**
* *Case sui ronchi (frl **tài ròncs** „sui ronchi“) tra Sedilis e Molinis (un borgo di Tarcento) [APP].*

<MS548/e> **Sed. 19. 329**

4148 **kíukœj** *avv* (R molto)

<MS548/f> **Sed. 19. 329**

4149 **ščé** *avv* (R ancora)

<MS548/g> **Sed. 19. 329**

4150 borghi di „Sedilis“:
… Rǫ́k *[→ 4147]*, **túᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Rǫ́ku** *L „nel Ronco [„vigna su pendio“]“* (R molte case) **… Frižᵘǫ́tь** *TOP sm plt „Frizot [„frosoni“]“* (borgo); **á** *avv interr „forse che“* **ste lǫ́žu** *vp ind pft 2pl 'di cortesia' „avete messo/ha messo“* **Frižᵘǫ́tœ** *A*? **Kǫ́čь*** *TOP sm* (? Nom. pl.) (borgo); **sì** *[→ **bite¹**]* **poʸ́ćdala** *vp ind pft 1sgf „ho raccontato/elencato“* **sóuse** *agg idf f Apl „tutti“* **bǫ́rke** *sm Apl „i borghi“* **…**
* *APP lo collega con il borgo „Coceano“, ma l'interpretazione non è accettabile: cf → 4138-4139.*

<MS548/h> **Sed. 19. 329**

4151 borghi di „Sedilis“:
… Kȯčь *TOP sm* (? Nom. pl.) (borgo); **sì** *[→ **bite**[1]]* **pov̑ⁱédala** *vp ind pft 1sgf „ho raccontato/elencato“* **sóuse** *agg idf f Apl „tutti“* **bȯ́rke** *sm Apl „i borghi“*; **Bazdȧ́nь*** *TOP sm plt* (2 hiše *[slov = **2 hiši** „2 case“]*); **Kušindŕ́nь**** *TOP sm plt „C…“* (3 hiše *slov „3 case“*)
* *APP ricorda il NC **Bažgàn**, ma non il relativo referente.*
** *APP non ricorda di averlo mai udito.*
<MS549/a> **Sed. 19. 329**

4152 **rémo** *vi ind pres 1pl* **dóu** *[→ **dol**[2]] avv* (gremo dol *slov „andiamo giù“*); **rę́** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **dóu** (grem dol *slov „vado giù“*)
<MS549/b> **Sed. 19. 329**

4153 **s̑́no** *sn sg* (R fieno), **kíukœj** *avv* **s̑́na** *G* (R molto fieno); **na** *[→ **dan**[1]] agg num* **sȭ́nu** *s* (R un figlio) (A. s. m.)
<MS549/c> **Sed. 19. 329**

4154 **na** *[→ **dan**[1]] agg num* **sȭ́nu** *s* (R un figlio) (A. s. m.); **mam** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg* **pét** *agg num* **sinóu** *Gpl*, **pét sinóu mą** (R ho 5 figli *[maschi]*) **soudȧ́t** *sm Gpl „soldati“* **– še ńé** *[→ **še**[1]] avv* (R ancora) **pét mą** (5)
<MS549/d> **Sed. 19. 329**

4155 **šé** *avv* **oná** *[→ **on**[2]] pron pers f sg* **ná** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“]* **ȩ́akará** *vi ind pres 3sg* **tij** *[→ **tej**] cong* **mí** *pron pers pl* (R anche lei parla come noi)
<MS549/e> **Sed. 19. 330**

4156 **jȧ́** *avv „sì“* (Ramandolo)
<MS549/f> **Sed. 19. 330**

4157 **napóunite** *vp imper 2pl ‘di cortesia’* **vȩ́ro** *[→ **verin**[1]] sf [?] Asg* (P riempite/riempia la caraffa)
<MS549/g> **Sed. 19. 330**

4158 **kapì** *vp imper 2sg „capisci“ [alias: ind pres 3sg „capisce“]*, **kapíte** *imper 2pl ‘di cortesia’ „capite“*; **né** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **je** → **bite**[1]] ind pft 3sgf* **kapíla** (R essa ha capito); **ná** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“]* **ne** *avv neg* **kapí** *ind pres 3sg* (R essa non capisce)
<MS549/h> **Sed. 19. 330**

4159 **kuazȧ́tь** *vp inf* (R comandare) (comandare)
<MS550/a> **Sed. 19. 330**

4160 **sì kudȧ́la** *vi ind pft 1sgf* (io credeva *[credevo] [= „ritenevo“]*)
<MS550/b> **Sed. 19. 330**

4161 **jȗtre** *avv* (domani); **ǫdą́** *avv* (pojutre *[slov = **pojutrišnjem** „dopodomani“]*)
<MS550/c> **Sed. 19. 330**

4162 **tučí** *[→ **tači**] avv* (R là *[trasl: **tam** st. in l. per **tuda** m. a l.]*, andare); **rę́** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **tučí**, **rę tá** *part raff* **u** *prep „a“* **Rœmándu**ᵘ *TOP sm Asg „Ramandolo“*
<MS550/d> **Sed. 19. 330**

4163 **tij** *[→ **tej**] cong* **mí** *pron pers pl „come noi“* (Romandolo *[Ramandolo]* = Sedilis) (riguardo alla lingua)
<MS550/e> **Sed. 19. 330**

4164 (**šjȯ́r**); **dę** *agg num m „un“* **óspot** *sm sg „signore“* **= „šjȯ́r“** *sm sg* (in montagni *[in montagna]*); **su blì** *vi ind pft 3plm „c’erano“* **dwaj** *„due“* **óspodь** *pl „signori“*; **ospá** *sf sg „signora“*, pl. **ospé** (Pl. fem.) (signore); **pȩ́t** *agg num „cinque“* **ospȩ̀** *Gpl* (5 signore); **pȩt óspode** *Gpl* (5 signori)
<MS550/f> **Sed. 19. 330**

4165 **rⁱ́s** *s indecl [?]* (res *[slov = **resnica**]*) (R verità)
<MS550/g> **Sed. 19. 330**

4166 **Róš** *ETN agg m sg* (R russo) (Russo)
<MS550/h> **Sed. 19. 330**

4167 **plȧ́katь** *vi inf „piangere“*; **já** *pron pers sg „io“* **ji** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **plȧ́čę** *ind pres 1sg „piango“*, **ǫ**ᵐ *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **plȧ́če** *ind pres 3sg „piange“*; **ǫ ȩ́é** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **plȧ́katь** *inf = „piangerà“*; **já sь čóu** *vi ind pft 1sgm „ho udito“* **plȧ́kœȩ́** *ger „piangere“*; **já sь čúila** *f* **plȧ́kœȩ́**; **ȩ́ǫ́ čúitь** *fut 1sg „udirò/sentirò“* (sentiri *[sentire]*)
<MS551/a> **Sed. 19. 331**

4168 **ȩ́ǫ́** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **čúitь** *vi inf* (sentiri *[sentire]*) = *„udirò/sentirò“*; **nú** *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **sœ čúilь** *ind pft 3pl* (hanno sentito)
<MS551/b> **Sed. 19. 331**

4169 **náš** *agg poss m sg „il nostro“* **dijalèt** *sm sg „dialetto“* **u** *[→ **o**[2]] clit m sg [„esso“]* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **meškličą́** *agg m sg* (mischiato)
<MS551/c> **Sed. 19. 331**

4170 **bœj** *avv comp* **tá** *[→ **tan**[1]] avv* (R più là *[st. in l.]*, sc. in avanti) **= buȯ́e** *avv* **tutá** *[→ **tota**[2]] avv* **= bœjȯ́e tu tá** *[→ **tota**[2]] „in là“* (R ancora più in avanti)
<MS551/d> **Sed. 19. 331**

4171 Acc. pl. m. **té** *agg dim/art idt m pl „questi/i“* **tri** *agg num A* **ńésce** *sm Apl* (R 3 mesi)
<MS551/e> **Sed. 19. 331**

4172 **jā́mica** *sf sg „buchetto/buchino“*, **jā́ma** *„buco“* (R **„luknja“** *slov „buco“* non si usa)
<MS551/f> **Sed. 19. 331**

4173 **nā** *[→ **on²**] pron pers f sg „essa“* **na** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“] [sott: **je**]* **ḍ́ála** *vp ind pft 3sgf*, **kь** *[→ **ke²**] cong* **ćьté** *vi ind pres 2pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **mь** *pron pers Asg* **nā́tь** *vi inf* **tú** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **parьžǫ́** *sm Asg* (R essa ha detto che Lei mi condurrà in prigione); **já** *pron pers sg* **sь ḍ́ála** *ind pft 1sgf*, **k ǫ́** *[→ **on²**] pron pers m sg „lui“* **če** *3sg* **prī́tь** *vp inf* **še** *avv* **čí** *[→ **če³**] prep* **tœbœ** *pron pers Dsg* **= dóu** *[→ **dol²** + **u¹** prep]* **tœbœ́** *pron pers Dsg* (R io ho detto che lui verrà anche da te *[lett: „giù da te“]*)
<MS551/g> **Sed. 19. 331**

4174 **dijalḗtь** *sm pl* (i dialetti)
<MS551/h> **Sed. 19. 331**

4175 **mā́tĭ** *sf sg* (R madre)
<MS552/a> **Sed. 19. 331**

4176 **pújdьtœ** *vp imper 2pl ‘di cortesia’* **ví** *pron pers pl ‘di cortesia’* (R andate Voi/vada Lei)
<MS552/b> **Sed. 19. 331**

4177 **súbit** *avv* (subito)
<MS552/c> **Sed. 19. 331**

4178 **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **búǫ** *sm Ssg „dio“ = locuz inter* (z bogem *[slov = **z bogom** „addio“]*) (anche Romandolo *[Ramandolo]*)
<MS552/d> **Sed. 19. 331**

4179 **tačī́** *avv* (R là *[m. a l.]*, là *[st. in l.]*) **=** ? **tœčī́ja** (borgo Velin *[Villin: cf frl **Velìn**]*)
<MS552/e> **Sed. 19. 331**

4180 **já** *pron pers sg* **ni** *avv neg* **pijḗ** *vi ind pres 1sg* (R io non bevo); **já ni jī́** *vi ind pres 1sg* **ńelé** *avv* (R io adesso non mangio)
<MS552/f> **Sed. 19. 332**

4181 **ú** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **stojí** *vi ind pres 3sg* **lújšь** *avv comp* **kь** *[→ **kuj/ku**] cong* **sóuśjь** *pron idf m pl* (sta meglio di tutti); **je** *vi ind pres 3sg „è“* **vénčь** *agg m sg comp „più grande/maggiore“* **kь sóusjь**
<MS552/g> **Sed. 19. 332**

4182 **visokó** *avv* (R in alto) (adv.); **visòk** *agg m sg „alto“*, **valìk** *agg m sg „grande“*; **bás** *agg m sg* **ol** *cong [→ **al(i)**]* **máu** *agg m sg* (R basso o piccolo)
<MS552/h> **Sed. 19. 332**

4183 (R **ni-** superl. – sospetto)
<MS553/a> **Sed. 19. 332**

4184 **je** *vi ind pres 3sg „è“* **nór** *agg m sg* (stupido) (matto); **od** *prep* **láve** *sf Gsg* **u** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **rḗ** *vi ind pres 3sg „va fuori di testa“* (R stupido)
<MS553/b> **Sed. 19. 332**

4185 **súu** *sm sg* (R sale); **kíkikaj** *avv* **sǒli** *G „molto sale“* **– sû** (R sale) (sale) **= sǫ́ᵘ**
<MS553/c> **Sed. 19. 332**

4186 **ćьmó** *vi ind pres 1pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **obrístь** *vp inf „trovare“* **á** *pron pers m Asg* (R lo troveremo); **á** *pron pers m Asg* **rę́** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg* **lḗdat** *vi inf* (vado *[a]* cercarlo)
<MS553/d> **Sed. 19. 332**

4187 **ćьmó** *vi ind pres 1pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **ćakarā́tь** *vi inf „parlare“ = „parleremo“*, **stojḗć** *vi ger „stando“* **tlé** *avv „qui“*, **náše** *agg poss f Apl „(sull)e nostre“* **réčĭ** *sf Apl „cose“* (T **é** leggermente accentata)
<MS553/e> **Sed. 19. 332**

4188 **já** *pron pers sg „io“* **ji** *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **mǫ́rę** *[→ **muorati***] vi ind pres 1pl mod „debbo“* **nabī́tь** *vp inf „battere“* **ǫ́brăče** *sm Apl „i cerchi“* **tá** *part raff* **na** *prep* **šémplu** *sf Asg „sul tino“ = „debbo cerchiare il tino“* (P grande botte per fare i vini); **šémpla ná** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“]* **darźi** *vi ind pres 3sg „tiene“* **rozdóuje** *sn Asg „l’uva“* **nǫ́trě** *avv „dentro“ = „contiene l’uva“*
<MS553/f> **Sed. 19. 332**

4189 **rozdóuje** *sn sg „uva“*
<MS553/g> **Sed. 19. 332**

4190 **já** *pron pers sg „io“* **ji** *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **mǫ́rę** *[→ **muorati***] vi ind pres 1pl mod „debbo“* **nabī́tь** *vp inf „battere“* **ǫ́brăče** *sm Apl „i cerchi“* **tá** *part raff* **na** *prep* **šémplu** *sf Asg „sul tino“ = „debbo cerchiare il tino“* **… dę́** *agg num m „un“* **óbrač** (P cerchio *[di ferro per botti]*)
<MS553/h> **Sed. 19. 332**

4191 **já** *pron pers sg „io“* **sь ýdu**ᵘ *vi ind pft 1sgm „ho visto“* **jĭtì** *vp inf „andare“* **wás** *pron pers Apl ‘di cortesia’ „Voi/Lei“* **kòp** *[→ **ukop**] avv „insieme“*(T **ò** tendente a **ó**) = *„L’ho vista insieme“*
<MS554/a> **Sed. 19. 332**

4192 **já** *pron pers sg* **sь ḍ́áu** *vp ind pft 3sgm* (R io ho detto), **ḍ́ála** *f* (R io ho detto *m sg*); **ta** *art dt f sg* **drúa** *pron idf f sg* **na** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“] [sott: **je**]* **ḍ́ála** (R l’altra ha detto)
<MS554/b> **Sed. 19. 332**

4193 svít *sm sg* **u** *[→ **o**[2]] clit m sg [„esso“]* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **bojé kujèt** *agg comp m sg* (*[il]* mondo è più quieto)
<MS554/c> **Sed. 19. 332**

4194 dví *agg num f „due“* **úrĭ** *sf du „ore“* **sì̧** *vi ind pres 3pl „sono“* (2ore) **pó pu^{u}né** *locuz avv* (di mezzogiorno´) *„sono le due del pomeriggio“*
<MS554/d> **Sed. 19. 333**

4195 se *pron impers* **čúje** *vi ind pres 3sg* **čakarȣ̑č** *vi ger* (si sente parlare)
<MS554/e> **Sed. 19. 333**

4196 u *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **píšœ** *vi* (R scrive); **sì̧ a** *[= **γa** → **on**[2]] pron pers m Asg* **vídu^{u}** *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“* **píšuč** *ger „scrivere“* (R Gerund. **u̿č̿** non **ȣ̑č**)
<MS554/f> **Sed. 19. 333**

4197 ja *clit sg [„io“]* **nímą** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 1sg* **kadá** *cong interr* **jьtì̧** *vi inf* **tutá** *avv* (non ho quando di andare là *[non ho tempo di andare là]*)
<MS554/g> **Sed. 19. 333**

4198 pȣ̑jte *[→ **iti**] vp imper 2pl 'di cortesia'* **rávą** *agg m sg* (andate dritto*/vada dritto*)
<MS554/h> **Sed. 19. 333**

4199 kám *avv interr* **bȣ šóu** *vi ind fut 3sgm 'di cortesia'***?** (dove Ella andrà)
<MS555/a> **Sed. 19. 333**

4200 te *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **n^{u}óič** *sf sg* **ónoméne** *avv* (sarà notte subito)
<MS555/b> **Sed. 19. 333**

4201 já *pron pers sg „io“* **jĭ** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **rę** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **Čéntȣ̑** *TOP sf Dsg* (Tarcento) **kupuàt** *vi sup „a comperare“* = **prodȧ̑jat** *vi sup „a vendere“* **krȣ̑** *sm Asg „pane“* (T breve) **ą** *cong „e“* **sér** *sm Asg „formaggio“*. (– **kívikaj** *avv „molto“* **krȣ̑a** *G „pane“* **ą kívikaj sȣ̑ra** *G „e molto formaggio“*; cf. **xlíbac** *sm sg „pagnotta“*
<MS555/c> **Sed. 19. 333**

4202 xlíbac *sm sg „pagnotta“*, Acc. pl. **xlípce**
<MS555/d> **Sed. 19. 333**

4203 dóu *[→ **dol**[2]] avv* **rávą** *agg m sg* **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **oštaríjȣ̑** *sf Asg* (giù dritto in osteria)
<MS555/e> **Sed. 19. 333**

4204 Čénta *TOP sf sg* (Tarcento)
<MS555/f> **Sed. 19. 333**

4205 jímœ *sn sg* (R nome)
<MS555/g> **Sed. 19. 333**

4206 Minčát *NP m „Domenico“* = **Mę**
<MS555/h> **Sed. 19. 333**

4207 te *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg impers „è“* **rȧ̑t** *avv „basta“* (ciò basta)
<MS556/a> **Sed. 19. 334**

4208 pȣ̑jtȣ̑ *[→ **iti**] vp imper 2pl 'di cortesia' „andate/vada“* **tá** *[→ **ta**[3]] prep „alla“* **ńaă** *pron pers m Gsg „di lui“ = agg poss* **kíšь** *sf Dsg „casa“ = „a casa sua“*
<MS556/b> **Sed. 19. 333**

4209 múni *sm sg* (**munix**, nonzolo); **tá** *part raff* **păr** *prep* **mún^{b}u** *„dal nonzolo“* (R ^{b}**u̿**, quasi **u̿**); **Lódič** *NC m sg „Lodig(h)/quello dei Lodig(h)“ + CO „Lodi“* (sopranome *[soprannome: per „soprannome“ cf → 2240]*) (? cognome del nonzolo)
<MS556/c> **Sed. 19. 333**

4210 Lódič *NC m sg „Lodig(h)/quello dei Lodig(h)“ + CO „Lodi“* (sopranome *[soprannome: per „soprannome“ cf → 2240]*) (? cognome del nonzolo)
<MS556/d> **Sed. 19. 333**

4211 Kuíjœnь *ETN s* (Nom. pl. m.) (abitanti di Coja *[Coia]*)
<MS556/e> **Sed. 19. 333**

4212 pú^{u}naă *agg m G/Asg* = **pú^{u}na líbrina** *sm G/Asg* **naste** *[= → **nas** avv + **ste** → **bite**[2]]* **písu^{u}** *vi ind pft 2pl 'di cortesia'* **tlé** *avv* (R un intero libro avete *[/ ha]* scritto oggi qui)
<MS556/f> **Sed. 19. 334**

4213 zlédatь *vi [?] inf* (contare); **mi** *clit pl [„noi“]* **zlȩ̑damo** *ind pres 1pl* (R contiamo)
<MS556/g> **Sed. 19. 334**

4214 já *pron pers sg „io“* **ni** *avv neg* **zną̑** *vi ind pres 1pl* **tlé** *avv* **jédnaă** *pron idf m Gsg* **já** *clit sg [„io“]* (R qui non conosco neanche uno)
<MS556/h> **Sed. 19. 334**

4215 stísneš *vp ind fut 2sg* (P stringerai)
<MS557/a> **Sed. 19. 334**

4216 škúšœ *sf* (pl.), **dna** *agg num f „una“* **škúša** (P foglie della pannocchia del granoturco); **kíte** *sf pl „trecce“* **ot** *prep* **panóu** *sf Gpl „di pannocchie“*
<MS557/b> **Sed. 19. 334**

4217 kíte *sf pl „trecce“* **ot** *prep* **panóu** *sf Gpl „di pannocchie“*; **kóukœ** *sf plt „la stoppa“* **tú** *pron dim n sg „quello“* **ko** *[→ **ki**[3] pron rel „che“]* **to** *clit n sg [„esso“]* **príde** *vp ind pres*

3sg „viene“, **kó** *[→ **ko²**] cong „quando“* **to** *pron impers n sg* **stóri** *vp ind pres 3sg „si fa“* **nìt** *sf Asg „il filo“* (P scarti di lino??) (cf. S. Pietro – Vogrič – P nel caso del filato)
S. Pietro: → 25; Vogrič: → 6
<MS557/c> **Sed. 19. 334**

4218 mą *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da“* **klĭcatь** *vi inf* **á** *[→ **on²**] pron pers m Asg* (devo chiamarlo)
<MS557/d> **Sed. 19. 334**

4219 kóukœ *sf plt „la stoppa“* **… dna** *agg num f „un“* **kóuka** *sg „fiocco di stoppa“*
<MS557/e> **Sed. 19. 334**

4220 dréwo *sn sg „tronco (reciso)“* (T **w** tendente a **u**) (R albero/legno) (furl. arbul *[àrbul „albero“]*) **tú** *pron dim n sg „quello“*, **kь** *pron rel „che“* **to** *clit n sg [„esso“]* **darží** *vi ind pres 3sg „tiene“* **orœ́** *[→ **gor¹**] avv „su“* **vcníkœ** *sf Asg „la vite“*
<MS557/f> **Sed. 19. 334**

4221 kívikaj *avv „molto“* **panóu** *sf* (**panogli**, Gen. pl.) *„di pannocchie“ = „molte pannocchie“*
<MS557/g> **Sed. 19. 334**

4222 métla *sf sg* (R scopa); **rákla** *sf sg* **to** *clit n sg [„esso“]* **œ́** *[= **jœ́→ bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **no** *art idt n* **drúo** *pron idf n sg „un'altra cosa“* (P palo per fagiolo); cf. **róča** *[→ 4225]*
<MS557/h> **Sed. 19. 334**

4223 dréwo *sn sg „tronco reciso“* **… kívikaj** *avv „molti“* **dré** *Gpl „tronchi (recisi)“* (R molti „alberi“)
<MS558/a> **Sed. 19. 334**

4224 fĭja *sf sg* (figa *slov „fico“*)
<MS558/b> **Sed. 19. 334**

4225 róča *sf sg „tutore“* (P grosso palo a sostegno dei viticci)
<MS558/c> **Sed. 19. 334**

4226 ? **se** *pron impers/passvt „si“* **zmášča** *vi ind pres 3sg „pigia“*
<MS558/d> **Sed. 19. 334**

4227 lœ́t *[→ **hlot⁵**] sm sg „tronco reciso“* **málo** *avv* **čás** *avv = locuz avv „poche volte“* (R raramente) (R „**xlod**“ si usa raramente in luogo di „**drewo**“)
<MS558/e> **Sed. 19. 334**

4228 dœ́p *sm sg* (P quercia), **klín** (P acero?) **dę** *art idt m* **drúь** *agg idf m sg* **śjort** *sm sg* **lœ́t** *[→ **hlot²**] sm sg* (P un altro tipo di albero)
<MS558/f> **Sed. 19. 334 - 335**

4229 ńelé *avv „adesso“* **te** *art dt m Apl* **mále** *agg m Apl „ai piccoli“* **kanájce** *sf Apl „bimbetti“* **nú** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **je** *pron pers f Apl „loro“* **učć** *vi ind pres 3pl „insegnano“* **nóme** *avv „soltanto“* **po** *prep „in“* **láškį** *ETN agg sost Lsg „friulano“*, (**pó slavíjskį** *ETN „in sloveno“* **nœ́** *avv neg „no“*) (R con i bambini piccoli ...)
<MS558/g> **Sed. 19. 335**

4230 … (R adesso con i bambini piccoli parlano prevalentemente solo in friulano, – i bambini comprendono lo sloveno, ma non imparano a parlarlo)
<MS558/h> **Sed. 19. 335**

4231 ná *prep* **te** *art dt m Asg* **čámpinь** *agg m Asg* **krœ́j** *sm Asg „dalla parte sinistra/ sul lato sinistro“*; **ná te ʒéštrь** *[→ **ʒeštri**]* **krœ́j** *„dalla parte destra/sul lato destro“*; **nóme** *avv „soltanto“* **dwáj** *agg num m „due“* **fláńkinь** *sm pl „fianchi“*, **né** *avv neg „non“* **tárjь** *„tre“*; **tú**ʷ *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **sret** *sf Lsg* (*it* in mezzo, po sredi *[slov = **na sredi**]*)
<MS559/a> **Sed. 19. 335**

4232 má *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg* **dorœ́** *agg f Asg* **lǎœ** *sf Asg* (P ha una buona testa)
<MS559/b> **Sed. 19. 335**

4233 sì *[→ **bite¹**]* **a** *[= **ɣa**] pron pers m Asg* **pœ́ju**ᵘ *vi ind pft 1sgm* (sem ga peljal *slov „l'ho trasportato“*) **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con“* **wœ́zą** *sm Ssg „il carro“*; **tьkáj** *„sia“* **z wœ́zą**, **kì** *„che“ [**tьkáj kì → tiko kuj** cong correl]* **s karœ́tœ** *sf Ssg „con la carretta“*
<MS559/c> **Sed. 19. 335**

4234 sì *[→ **bite¹**]* **a** *[= **ɣa**] pron pers m Asg* **vídu**ᵘ *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“* **tú**ᵘ *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **nœ́ć** *sf Lsg* (di notte); **sì a vídu**ᵘ **ku** *[→ **ki³** pron rel/→ **ko²** cong + **u** → **o²** clit m sg] [„egli“] „che“/„quando“ [sott: **je**]* **nóu** *[→ **gnati⁴**] vi ind pft 3sgm „spingeva“* **béštjě** *sf Apl „gli animali“*
<MS559/d> **Sed. 19. 335**

4235 nœ́ć *sf sg* (**nœ́ć**) (R non „**nᵘoⁱć**“) **béštjьna** *agg f sg* (notte bestiale)
<MS559/e> **Sed. 19. 335**

4236 nesœ́ć *vi* (gerund.); **sь** *[→ **bite¹**]* **a** *pron pers m Asg* **vídu**ᵘ *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“* **nesœ́ć** (R l'ho visto portare)
<MS559/f> **Sed. 19. 335**

4237 s finišœ́u? *vp ind pft 2sgm* (R hai finito?)
<MS559/g> **Sed. 19. 335**

4238 u *[→ **o²**] clit m sg [„egli“] [sott: **je**]*

šóu *vp ind pft 3sgm* **miz** *prep* **Brízjo** *TOP sf Asg* (R è andato a „Montemaggiore“ *[„bosco di betulle“]*); **u-bíu** *vi ind pft 3sgm „è stato“* **ór** *[→ **ore/-i²**] avv „su“* **na** *prep* **Brízjь** *L „a Montemaggiore“*

<MS559/h> **Sed. 19. 335**

4239 **pówsį** *avv* (pertutto *[dappertutto]*) (R dappertutto)

<MS560/a> **Sed. 19. 335**

4240 **márzlo** *avv* (R freddo); **órko** *avv* (R caldo/caldissimo)

<MS560/b> **Sed. 19. 335**

4241 **júdjь** *sm pl* (R gente)

<MS560/c> **Sed. 19. 336**

4242 **ta** *agg dim f sg* **lę̨ga** *sf sg* (R questa lingua) (quella lingua); (**ta**, **tc** 1) quello, 2) articulus; cf. **ille**, **illa**, **illud**, come articolo, e non **hic**, **haec**, **hoc**)

<MS560/d> **Sed. 19. 336**

4243 **óspăt** *sm sg* (gospod *slov „signore/prete“*) (R non „**ospot**“), pl. **óspădь** *„signori“*

<MS560/e> **Sed. 19. 336**

4244 **činkwánta** *agg num [= frl]* **jezíkœ** *sm Apl* (R 50 lingue)

<MS560/f> **Sed. 19. 336**

4245 **té** *[→ **to²** + **je** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **fœrtúna** *sf sg „una fortuna“* = **srénča** *sf sg*; **dižgráčja** *sf sg „sfortuna“* (R „**nesrenča**“ *„sfortuna“* non si usa)

<MS560/g> **Sed. 19. 336**

4246 **lűx** *agg m sg* (T **x** tendente a **f**), **lűxa** *f sg*, **lűxo** *n sg* (R sordo, -a, *[+ n sg]*)

<MS560/h> **Sed. 19. 336**

4247 (**sé** *cong „se“* **ti** *clit sg [„tu“]* **ni** *avv neg „non“* **prídeš** *vp ind pres/fut „vieni/verrai“*, **čǫ** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **te** *pron pers Asg* **stóučь** *vp inf „bastonare“ = „ti bastonerò“* = **s tí ni prídeš** (R **se** italiano)

<MS561/a> **Sed. 19. 336**

4248 **kókoš** *sf sg* (R gallina); **petelį** *sm sg* (R gallo); **blão** *sn sg* (živina *slov „bestiame“*, R bestiame)

<MS561/b> **Sed. 19. 336**

4249 **blão** *sn sg* (živina *slov „bestiame“*, R bestiame)

<MS561/c> **Sed. 19. 336**

4250 ? „Stella“ = ? „**tú** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Štélь** *TOP sf Lsg „a Stella“* – **Tàr** *MICR sm sg*, **tú Tàrne** *L „a C. [Casa ?] Ter [„spina“]“* (R località dove sorge una chiesa)*

** Si tratta della chiesa di S. Croce, costruita intorno al 1850 prevalentemente con i materiali provenienti dalla demolizione della chiesa quattrocentesca dei SS. Nicolò ed Elena, ubicata più in alto. Gravemente danneggiata dal terremoto del 1976, la chiesa di S. Croce è stata ristrutturata in tempi relativamente recenti [RZO].*

<MS561/d> **Sed. 19. 336**

4251 **dę** *art dt m* **brávь** *agg m sg* **mǫ́š** *sm sg* (? **múš**) (R una brava persona)

<MS561/e> **Sed. 19. 336**

4252 („I ragazzi parlano ancora slavo; (= ? schiavo) ma in certe famiglie, come p. e. io, cominciamo d'insegnare ai putelli il friulano, perché vogliono di sbandire questa lingua, che non è ne friulano, ne italiano“ *[sic]*) – **Piéri** *NP m „Pietro“* **Tizį** *CO „Tesini“* **…**

<MS561/f> **Sed. 19. 336**

4253 (**Piéri** *NP m „Pietro“* **Tizį** *CO „Tesini“*, borgo Chiaron, in Sedilis).

<MS561/g> **Sed. 19. 336**

4254 Sed. - V. = Sedilis, „Borgo Velin *[Villin: cf frl **Velìn**]*“

<MS561/h> **Sed. 19. 337**

4255 **nú** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **ne** *avv neg „non“* **kapíjœjo** *vp ind pres 3pl „capiscono“*, **kᵘó** *[→ **ka?**] pron interr „che cosa“* **to** *clit n sg [„esso“]* **príde** *vp ind pres 3sg impers mod* **réjčь** *vp inf „viene a dire/significa“ = „perché“*, **kᵘo** *„che cosa“* **xódite** *vi ind pres 2p 'di cortesia' „andate/va“* **dílučь** *vi ger „facendo“* **ókŭŭ** *avv „intorno/in giro“* **ví** *pron pers pl „Voi/Lei“* (R non capiscono che cosa fate), **ńę** *pron pers Dpl „a loro“* **ne** *„non“* **wlⁱéže** *vp ind pres 3sg „entra“* **ńę túᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **lãᵘ** *sf Asg „in testa“*

<MS562/a> **Sed - V 19. 337**

4256 **ńę** *pron pers Dpl „a loro“* **ne** *avv neg „non“* **ʷlⁱéže** *vp ind pres 3sg „entra“* **ńę túᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **lãᵘ** *sf Asg „in testa“*

<MS562/b> **Sed - V 19. 337**

4257 **olúmlatœ** *avv* (R due anni fa); **láni** *avv* (R l'anno scorso)

<MS562/c> **Sed - V 19. 337**

4258 **olumlẽ** *avv* = **te** *art dt m Asg* **dą** *sm Asg* **pret** *prep* **wčẽra** *avv* (P avantieri); **wčẽra** (R ieri)

<MS562/d> **Sed - V 19. 337**

4259 **nú** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **ne** *avv neg* **vidǫ́** *vi ind pres* (R non sanno) (3 pl.); **nú su** *vi ind pres 3pl „sono“* **tœ́rdь** *agg m pl „duri“*,

júdь *sm pl „gente“* **tœ́rdь** *„dura“*; **– tó** *art dt n sg* **ni buj šu** *[→ **nerbuojši**] agg superl relativo sost n sg „la miglior cosa“ [sott: **je**] vi ind pres 3sg impers „è“* **nìč** *pron idf n sg „nulla“* **čakarā́tь** *vi inf „dire“ = „la miglior cosa è non dire nulla/non parlare“*, **kár** *cong* **nu** *[„essi“]* **ne** *avv neg* **kapī́jajœ** *vp ind pres 3pl* (non giova niente parlare, quando non capiscono)

<MS562/e> **Sed - V 19. 337**

4260 té *art dt m sg* **boœ́ volī́kь** *agg superl relativo sost m sg* (il più grande); **vénčь** *agg comp m sg „più grande/maggiore“* **= nívénčь** *agg superl relativo m sg „il maggiore“* **…**

<MS562/f> **Sed - V 19. 337**

4261 ánṭ́e *[→ **anče**] cong „anche“*

<MS562/g> **Sed - V 19. 337**

4262 kapą́ *agg m sg „capace“*, **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **búšju** *agg comp f Asg* **lā́u** *sf Asg* (boljšo glavo *slov „una testa migliore“*)

<MS562/h> **Sed - V 19. 337**

4263 nívénčь *agg superl relativo m sg* (il più grande di tutti) **= té** *pron dim m sg „questo“* **jœ** *vi ind pres 3sg „è“* **bojœ́** *avv comp* **volìk** *= agg comp m sg „più grande“* **ku** *[→ **kuj/ku**] cong „che/di“* **jḗdą** *pron idf m sg „nessuno“ = „nessun altro“*

<MS563/a> **Sed - V 19. 337**

4264 ospodī́ *sm sg* **ot** *prep* **kī́še** *sf Gsg* (padrone di casa); **ospodī́ńa** *sf sg* (R padrona); **jéro** *sm sg* (prete)

<MS563/b> **Sed - V 19. 337**

4265 jéro *sm sg* (prete)

<MS563/c> **Sed - V 19. 337**

4266 *[sott: **je**]* **umór** *vp ind pft 3sgm* (morto), **bœj** *agg m sg* **mœ́š** *sm sg* (è morto, povero uomo)

<MS563/d> **Sed - V 19. 337**

4267 mā́čĭca *sf sg* (gatta) (R gatta), pl. **mā́čicœ** *„gatte“* (furl. ʒat *[**giàt**]*)

<MS563/e> **Sed - V 19. 338**

4268 kú *[→ **ka?**] pron interr „a cosa“* **to** *clit n sg [„esso“]* **ʒœ́wa** *vi ind pres 3sg impers „giova“* **za** *prep „per“ = „di“* **tᵘó** *pron dim n sg „questo“* **čakarā́tь** *vi inf „parlare“ = „a che serve parlare di questo“*

<MS563/f> **Sed - V 19. 338**

4269 čьtī́rь *agg num „quattro“* (4)

<MS563/g> **Sed - V 19. 338**

4270 P diversi recipienti grossi del *[= per il]* vino: **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con“* **mā́čicamь** *sf Spl „i mazzapicchi“* **nabíwamo** *vp ind pres 1pl „battiamo“* **sémplœ** *sf Apl „i tini“* (mastella), **sœ́de** *sm Apl „le botti“*, **maštḗlœ** *sf Apl „i mastelli“* **ą́** *cong „e“* **karatḗlœ** *sm Apl „i caratelli“*, **za kúj** *locuz cong [→ **zakī²**] „affinché“* **ne** *avv neg „non“* **prī́dь** *vp imper 2sg estesa alla 3pl* con valore finale „vengano“* **óbrăče** *sm pl „i cerchi“* **wā́jœ̆r** *[**w** → **u¹** + **ā́jœ̆r**] prep + sm Asg „in aria“ = „affinché i cerchi non si sollevino“* **… tó** *pron impers n sg „si“* **tœučé** *vi ind pres 3sg „batte“* **štɛfáunicu** *sf Asg „la piccola scure“* **…**

** Cf → 7.*

<MS563/h> **Sed - V 19. 338**

4271 … tó *pron impers n sg „si“* **tœučé** *vi ind pres 3sg „batte“* **štɛfáunicu** *sf Asg „la piccola scure“* **dóᵘ** *[→ **dol²**] avv „giù“* **mis** *prep „sul“* **kursœ́rja*** *sm Gsg „mazzapicchio“*; **štɛfáunica** (P una piccola scure); **kursœ́r** (P martello di legno per battere i cerchi sul recipiente per il vino)

** **kursœ́r** risulta ignoto nell'accezione di „mazzapicchio“, per la quale l'unico bottaio tuttora operante nell'area tarcentina ha fornito il termine **tesselatôr**. Informazione avuta a Tricesimo (Prov. di Udine) da Luigi Garlant - di anni 70 circa -, l'8 luglio 2008.*

<MS564/a> **Sed - V 19. 338**

4272 wčéra *avv „ieri“*

<MS564/b> **Sed - V 19. 338**

4273 réste *[→ **iti**] vi ind pres 2pl 'di cortesia' „andate/va“* **u** *prep „a“* **wídą** *TOP sm Asg „Udine“* **jū́tre** *avv „domani“* **ví** *pron pers pl „Voi/Lei“* (R domani) **= „zájtra“** *avv „domani“* (Ramandolo)

<MS564/c> **Sed - V 19. 338**

4274 Rœmáńʒœnь *ETN sm pl „gli abitanti“* (di Ramandolo)

<MS564/d> **Sed – V 19. 338**

4275 rī́s *s indecl [?]* (res *[slov = **resnica**]*) (R verità)

<MS564/e> **Sed - V 19. 338**

4276 stœ́ obrⁱétu *vp ind pft 2pl 'di cortesia' „avete/ha trovato“* **oštarī́jœ** *sf Asg „l'osteria“***?**

<MS564/f> **Sed - V 19. 338**

4277 víno *sn sg „un vino“* **júšto** *avv „proprio“*, **ód** *prep* **rozdóuja** *sn Gsg „di uva“* **próprjo** *„proprio“ = „è proprio vino, proprio di uva“*

<MS564/g> **Sed - V 19. 338**

4278 nú *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **toučœ́** *vi ind pres 3pl „versano“*; **mí** *pron pers pl „noi“*

jĭ *clit pl [„noi“]* **toučimő** *1pl „versiamo“*
<MS564/h> **Sed - V 19. 338**

4279 á *avv interr* **stœ vídu**ᵘ *vi ind pft 2plm 'di cortesia'* **náša** *agg poss m Asg* **jḗra** *sm Asg*? (R ha visto il nostro prete?)
<MS565/a> **Sed - V 19. 338**

4280 dę́ *agg num m „un“* **karatél** *sm sg „caratello“* < **dna** *f „un“* **maštḗla** *sf sg „mastello“* < **sémpla** *sf sg „tino“* < **sœ́t** *sm sg „botte“* (T **œ́** tendente a **ő**); **té** *pron dim m sg „quella“* **ku** *[**k-** → **ki**³ pron rel + **u** → **o**² clit m sg] „che“ [„essa“]* **jœ́** *vi ind pres 3sg „è“* **nibojœ́ volḗk** *agg superl relativo m sg* (R il più grande *[= la più grande (sc. botte)]*)
<MS565/b> **Sed - V 19. 338 - 339**

4281 té *pron dim m sg „quella“* **ku** *[**k-** → **ki**³ pron rel + **u** → **o**² clit m sg] „che“ [„essa“]* **jœ́** *vi ind pres 3sg „è“* **nibojœ́ volḗk** *agg superl relativo m sg* (R il più grande *[= la più grande (sc. botte)]*)
<MS565/c> **Sed – V 19. 339**

4282 dwá *agg num m A* **doré** *agg m Adu* **bœ́ta** *sm Adu* **štьfáunicœ** *[s prep* **štьfáunicœ***] sf Ssg* **túᵘ** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **lấu**, **tó** *pron impers n sg* **ḗce** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **a** *[→ **on**²] pron pers m Asg* **bújtь** *vp inf „lo si ammazzerà“* (R 2 bei colpi in testa con la scure, e l'ammazzeremo)
<MS565/d> **Sed – V 19. 339**

4283 ót *prep* **taá** *pron dim m Gsg* (R di quello)
<MS565/e> **Sed - V 19. 339**

4284 Blažíč *CO „Blasig(h)“* (R cognome comune a „Velin“ *[Villin: cf frl **Velìn**]*); **sóuśjь** *pron idf m pl „tutti“* **Blažíčь** *pl „Blasig(h)“ [cf → 2963]* **nu** *[→ **o**²] clit m pl [„essi“]* **sœ́** *vi ind pres 3pl „sono“*
<MS565/f> **Sed - V 19. 339**

4285 nášo *agg poss n sg „la nostra“* **čakaráńe** *sn sg „parlata“* (R il figlio di „**Meni** *NP m „Domenico“* **Balóta** *NC m sg „il Balota/dei Balota [„pietra rotonda“ ?]““ [**Meni Balóta** = frl]*)
<MS565/g> **Sed - V 19. 339**

4286 tačĭ́ja *avv [→ **tačie**]* (R lì *[st. in l.]*) (R il figlio di „**Meni Balóta**“*[cf → 4285]*)
<MS565/h> **Sed - V 19. 339**

4287 máu *agg m sg „piccolo“*, **volìk** *agg m sg „grande“*
<MS566/a> **Sed - V 19. 340**

4288 ú *[→ **o**²] clit m sg [„egli“]* **ni bíu** *vi ind pft 3sgm neg „non è stato“* **frának** *agg m sg „sincero“* (non era franco; R non si è comportato bene)
<MS566/b> **Sed - V 19. 340**

4289 ʷ**čḗra** *avv* (R ieri)
<MS566/c> **Sed - V 19. 340**

4290 mamó *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl mod „abbiamo da“* **jьtь** *vi inf „andare“* **térat** *vi sup „a staccare“* **rozdóuje** *sn Asg „l'uva“ = „a vendemmiare“*, **kó** *cong „quando“* **to** *clit n sg [„essa“]* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **zdrⁱḗlo** *agg n sg „matura“*
<MS566/d> **Sed - V 19. 340**

4291 nabiwấtь *vp inf* (P battere i cerchi)
<MS566/e> **Sed - V 19. 340**

4292 zjűtra *avv „di mattina“*; **ǫᵘdą́** *avv* (R dopodomani)
<MS566/f> **Sed – V 19. 340**

4293 ᵘ**ót** *avv* (di buon ora *[di buon'ora]*)
<MS566/g> **Sed – V 19. 340**

4294 šńé *[→ **še**¹] avv* **be** *avv comp* = **šь ńe** *locuz avv [→ **še**¹]* **bojœ́** *avv comp* (R ancora di più) *„ancora più“* ᵘ**ót** *avv „di buon'ora“/ „presto“*
<MS566/h> **Sed – V 19. 340**

4295 oč́á *sm sg* (R padre); **dét** *sm sg* (avo, nono *[nonno]*)
<MS567/a> **Sed – V 19. 340**

4296 dét *sm sg* (avo, nono *[nonno]*); **tá** *part raff* **par** *prep* **dⁱḗdœ** *Lsg „dal nonno“*; **oč́á** *sm sg „il padre“* **od** *prep* **dⁱéda** *Gsg „del nonno“* – **prèdét** *„bisnonno“* (T **é** breve); **bába** *sf sg „nonna“*, **…**
<MS567/b> **Sed – V 19. 340**

4297 bába *sf sg „nonna“*, **prébấba** *„bisnonna“* **máti** *sf sg „la madre“* **bấbina** *agg poss f sg „della nonna“*
<MS567/c> **Sed – V 19. 340**

4298 bárba *sm sg* (R zio); **tetá** *sf sg* (R zia)
<MS567/d> **Sed – V 19. 340**

4299 „vilấzį“ *sm sg „primavera“* (R altri paesi, Chialminis, Vizont) = **primavéra**; **bandíma** *sf sg* (R autunno)
<MS567/e> **Sed – V 19. 340**

4300 bandíma *sf sg* (R autunno) *[cf frl **vendème** „vendemmia“]*; **ẓ́ima** *sf sg* = **tá** *[→ **ta**³] prep* **ẓ́ime** *L* (R in inverno); **lⁱḗto** *sn sg*, **ta** *prep* **lⁱḗte** *L* (R in estate)
<MS567/f> **Sed – V 19. 340**

4301 pás *sm sg* (R cane) = **„ucíč“** *[cf frl **cìzze** „cagna“]*; **„si vídu** *vi ind pft 1sgm*

„ho visto“ **má** *agg m Asg „il mio“* **ucíčа**“ *A „cane“* (Samardenchia *[Sammardenchia]*) (Lusevera); **рьсѡ́** (Dat. s. m.) (R ad un cane); „**ma pcá**“ (R il mio cane) (R Acc. s. m.) (Flaipan *[Flaipano]*) = **má рьса**

<MS567/g> **Sed - V 19. 340**

4302 xl^{i}íbac *sm sg* (panetto) = **pǎnič** *sm sg* (Samard. *[Sammardenchia]*)

<MS567/h> **Sed - V 19. 340**

4303 Bárjanь *ETN s „gli abitanti di Lusevera“* (di Lusevera, Nom. pl. m.)

<MS568/a> **Sed - V 19. 340**

4304 odnor^{i}ítь *vp inf* (diventar matto)

<MS568/b> **Sed - V 19. 341**

4305 frúška *sf sg „pera/pero“* = „**rúška**“ (Samardenchia *[Sammardenchia]*)

<MS568/c> **Sed - V 19. 341**

4306 čarbѡ́ *sm sg „carbone“* = „**úulje**“ *sn sg* (Samardenchia *[Sammardenchia]*)

<MS568/d> **Sed - V 19. 341**

4307 ú *[→ **o**^{2}] clit m sg [„egli“]* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg* **te** *agg dim m Asg* **àrt** *sm Asg* (lui ha quell'arte); **te** *agg dim m sg* **mѡš ma te àrt** (quell'uomo ha quell'arte)

<MS568/e> **Sed - V 19. 341**

4308 są *sm sg* (sognio *[sogno]*) (R sogno); **sь sьńíu** *vi ind pft 1sgm* (ho sognato) **ód** *prep „di“* **ne** *art idt f G „una“* **rěčь** *sf Gsg „cosa“* **l^{i}ěpe** *agg f Gsg „bella“*, **– ód ne árde** *agg f Gsg* **rěčь** (brutta cosa)

<MS568/f> **Sed - V 19. 341**

4309 šeželèt *sm sg „coltella a petto o a striscio“*, **kó** *[→ **ki**^{3}] pron rel „che“* **to** *pron impers n sg „si“* **d^{i}éla** *vi ind pres 3sg „fa“* **^{u}óbrače** *sm Apl „i cerchi“* **ž** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con“* **ńę** *pron pers m Ssg „esso“ = „con cui si fanno i cerchi“* (P un tipo di falcetto curvo con due manici *[= frl **strìs**: cf Pir, 1135, mentre frl **sassalèt / sésule** = „falciuola“*)

<MS568/g> **Sed - V 19. 341**

4310 sóuso *pron idf n* (Acc. s. m. *[?]*) (R *n sg* tutto)

<MS568/h> **Sed - V 19. 341**

4311 „**to** *clit n sg [„esso“]* **nǐ** *[→ **bite**^{2} neg] vi ind pres 3sg impers* **r^{i}és** *avv*“ *„non è vero“* – „**já** *avv „sì“*, **tó jœ r^{i}és**“ (R „**snó**“ *avv „sì/certo“* non si usa)

<MS569/a> **Sed - V 19. 341**

4312 s^{i}éno *sn sg* (R fieno); **otáwa** *sf sg* (otava *slov „grumereccio“*); **trikát** *avv* **sєkѡ́** *vi ind pres 3pl* (R falciano 3 volte)

<MS569/b> **Sed - V 19. 341**

4313 Blažьč (cognome) *CO „Blasig(h)“*; Loc. s. m. R **-ѡ**, non **u**.

„sopranomi“ di „Velin“ *[cf frl **Velìn**] [„soprannomi“ di „Villin“] [per „soprannome“ cf → 2240]*

2 [2) **Budѡ́k** *NC m sg „Bugiùch/quello dei Bugiùch“*, = **tá** *part raff* **par** *prep* **Budúku** *m Lsg „dal Bugiùch/da quello dei Bugiùch“*

1 [1) **tá păr Badóku** *NC m Lsg „dal Badòc/da quello dei Badòc“* = **Badók** *m sg „Badòc/quello dei Badòc“*

3) **Páut*** *NC m sg „Paut/quello dei Paut“* = **tá par Páutu** *m Lsg „dal Paut/da quello dei Paut“* **…**

** I **Páut** si trovano attualmente a Ramandolo [APP].*

<MS569/c> **Sed - V 19. 341**

4314 … sopranomi di Velin *[soprannomi di Villin] [per „soprannome“ cf → 2240]*

3) **Páut** *NC m sg „Paut/quello dei Paut“* = **tá par Páutu** *m Lsg „dal Paut/da quello dei Paut“*

4) **Bargą́*** *NC m sg „Bargàn/quello dei Bargàn“* = **tá par Bargą́ne** *m Lsg „dal Bargàn/da quello dei Bargàn“*

5) **Kѡ́k** *NC m sg „Coch/quello dei Coch“* = **Ʒį́** *NP m „Gino“* = **tá par Ʒínu** *L „da Gino“*, **Kúku** *„quello dei Coch“*. –

6) **Košϱdrį́** *NC m sg „Cosciondrìn/quello dei Cosciondrìn“* = **tá par Košϱdrínu** *m Lsg „dal Cosciondrìn/da quello dei Cosciondrìn“*

Kulavį́ *NC m sg „Culavìn/quello dei Culavìn“* **…**

** APP conosce la variante **Bargiàn [Barʒán** secondo la trascrizione di BdC].*

<MS569/d> **Sed - V 19. 341**

4315 … sopranomi di „Velin“ *[soprannomi di „Villin“] [per „soprannome“ cf → 2240]*

Kulavį́ *[→ 4314]* = **tá par Kulavínѡ** *m Lsg „dal Culavìn/da quello dei Culavìn“*

Sórk *NC m sg „Sorc/quello dei Sorc“* = **tá par Sǿrkѡ** *m Lsg „dal Sorc/da quello dei Sorc“*

Betóč *NC m sg „Betòch/quello dei Betòch“* = **tá par Betúču** *m Lsg „dal Betòch/da quello dei Betòch“*,

Balót *NC m sg „il Balota/dei Balota [„pietra rotonda“ ? – cf → 4285]* = **tá par Balǿtѡ** *m Lsg „dal Balota/da quello dei Balota“*

tá păr Búbuljѡ *NC m Lsg „dal Bùbol/da quello dei Bùbol“* = **Búbѡl** *m sg „Bùbol/quello dei Bùbol“*

Kȯ̆č* *NC m sg „Coch/quello dei Coch“* = **tá păr Kȯ̆ču** *m Lsg „dal Coch/da quello dei Coch“* **…**
* *I **Kȯ̆č**, di CO Treppo, c'erano un tempo a Zatreppi (Case Zatreppi) [APP].*

<MS569/e> **Sed - V 19. 341 - 342**

4316 … (sopran. di Velin *[cf frl **Velìn**]*) *[soprannomi di Villin]* (pod V. *„Sotto Villin“*) (pod Velin) (pod Velin) *[per „soprannome“ cf → 2240]*
Kȯ̆č *NC m sg „Coch/quello dei Coch“* = **tá păr Kȯ̆ču** (**ă**) *m Lsg „dal Coch/da quello dei Coch“ [→ 4315]*
sopran. di pod Velin (pod v. pod Velin *[→ 4317]*
Kuláj (T breve) *NC m sg „Culài/quello dei Culài“* = **tá păr Kulȧ̆jo** *m Lsg „dal Culài/da quello dei Culài“*
Kańát *NC m sg „Cagnàt/quello dei Cagnàt“* = **tá păr Kańȧ̆to** *m Lsg „dal Cagnàt/da quello dei Cagnàt“* =
= **Belíčar*** *NC m sg „Bellicciar/quello dei Bellicciar“* = **tá păr Belȉčarjo** *m Lsg „Bellicciar/quello dei Bellicciar“*
Ȕnarjĕ *NC m pl „gli Unar“* = **tá pă̆rȕnarja** *m Lpl „dagli Unar“*
* *APP ignora questo NC. Esiste tuttavia un costone Bellicciar, segnato sulle rappresentazioni cartografiche ufficiali ad est di Villanova delle Grotte, a ridosso della riva destra del T. Cornappo, e rilevato come MICR anche da PM.*

<MS569/f> **Sed - V 19. 342**

4317 pód *prep* **Vɛ̆lı̨** *sm Asg = TOP [→ **pod Vilin**]* (sotto Velin *[cf frl **Velìn**] [Sotto Villin]*) **Vɛ̆lı̨** *TOP „Villin“* (2 borghi)

<MS569/g> **Sed - V 19. 342**

4318 jéro *sm sg*, **k** *[→ **ki**[3]] pron rel* **ó** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **učí** *vi ind pres 3sg* **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **škᵘȯ̆lĭ** *sf Lsg* (R il prete insegna a scuola) *„il prete che insegna a scuola“*

<MS569/h> **Sed - V 19. 342**

4319 aní *[cf frl imper 1pl **alìn/anìn** e 2pl **làit** = **alínte** 2pl estesa alla 2sg*]* **są́** *avv* (T **ą́** breve) (R vieni qua) (vien qua) = **są́ xodì** *vi imper 2sg* (R usato più raramente); **są́ pridь** *vp imper 2sg „vieni qua“* **tí** *pron pers sg „tu“*, **ke** *[→ **ke**[3]] cong „poiché“* **nímą** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 1sg „non ho“* **kadá** *cong interr „quando“ = „non ho tempo“* **prítь** *inf „di venire“* **ta** *[→ **tan**[3]] avv „là“* **já** *pron pers sg „io“*
* *Cf → 7.*

<MS570/a> **Sed - V 19. 342**

4320 ál *avv interr* **ti** *clit sg [„tu“]* **čȗjьš** *vi ind pres 2sg*? (tu senti); **čǫ** *[→ **tiet**] vi ind pres 1pl mod „voglio“* **sám** (**m̲**) *agg m sg „(da) solo“* **čújtь** *inf „sentire“ [alias: fut „sentirò da solo“]* (R **čújtь** – **j̲** non **j**)

<MS570/b> **Sed - V 19. 342**

4321 sь *cong* **né** *avv neg* **ni** *avv neg* **vⁱčȓją** *vp ind pres 1sg* (se no, non credo)

<MS570/c> **Sed - V 19. 342**

4322 nóme *avv „soltanto“* **jitáko** *avv „così“* (soltanto)

<MS570/d> **Sed - V 19. 342**

4323 ál *avv interr* **ṭ'ьtœ** (T **ṭ'** tendente a **č**) (**ħ**) *[→ **tiet**] vi ind pres 2pl 'di cortesia' mod „volete/vuole“* **fulítь*** *vi inf „fiutare“* **nu** *art idt f A „una“* **prȇzo** *sf Asg „presa“*? (P – annusare il tabacco) **tabȧ̆ka** *sm Gsg „di tabacco“*? –
Cf Plet I, 204: ***fúliti*** *= „aspirare“, „ciccare“.*

<MS570/e> **Sed - V 19. 342**

4324 te *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2]] [„esso“] vi ind pres 3sg „è“ impers* **rúdo** *agg n sg „proprio“ [lett: „puro“]* **tᵘó** *pron dim n sg „questo“* (l'è tutto uno); **te** *[„essa“] „è“* **rúda** *f „pura“* **ta** *pron dim f sg „questa“* **kwalitȧ̆t** *sf sg „qualità“*; **je rúdь** *m sg* **ȧ̆or** *sm sg „è oro puro“*; **je rúdь arént** *sm sg* (T **ɛ́** breve) (argento); **te rúda** *f* **kárta** *sf sg* (**čárta**) (carta) *„è buona carta“*

<MS570/f> **Sed - V 19. 342**

4325 dná *agg num f „un“* **kanȧ̆ja** *sf sg „bambino“* (R **„otrok“** non si usa); **dę** *agg num m* **tróp** *sm sg „una frotta“* **kanáj** *Gpl „di bambini“* (molti putei *ven „molti bambini“*); **kívikaj** *avv* **kanáj** *„molti bambini“*; **málo** *avv* **kanáj** *„pochi bambini“*

<MS570/g> **Sed - V 19. 343**

4326 té *pron dim/clit n sg [?] „questo“/ [„esso“]* **ě** *[= **jĕ** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **siȗrno** *avv „di sicuro“*

<MS570/h> **Sed - V 19. 343**

4327 sáj *avv*, **nu** *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **znájo** *vi ind pres 3pl* (sì, che sanno)

<MS571/a> **Sed - V 19. 343**

4328 učimȏ *vi imper 1pl* **œ** *[→ **on**[2]] pron pers f Apl* (R insegnamo loro) (1 pl.)

<MS571/b> **Sed - V 19. 343**

4329 dáve *avv* (davi *slov „stamane“*, oggi di matti- *[mattina]*); **drⁱéve** *avv* (drevi *slov „stasera“*); **nancȯ̆j** *avv* (questa sera, furl. „užńót“ ***[usgnòt]***)

<MS571/c> **Sed - V 19. 343**

4330 nǿ^{i}č̄ (**ħ**) *avv* (di notte) (R ? **ħ** prettamente serba = **č̄**). **snǿjka** *avv* (ieri sera); **pózno** *avv* (tardi)
<MS571/d> **Sed - V 19. 343**

4331 pózno *avv* (tardi)
<MS571/e> **Sed - V 19. 343**

4332 nedíja *sf sg* (festa) (domenica), **f'ésta** *sf sg* (festa)
<MS571/f> **Sed - V 19. 343**

4333 svɛtík *sm sg* (un santo), **svɛčeníca** *sf sg* (la santa)
<MS571/g> **Sed - V 19. 343**

4334 sestrá *sf sg* – **kužȩ** *sm sg*, **kužína** *sf sg* (R cugino); **brȃtar** *sm sg* (R fratello)
<MS571/h> **Sed - V 19. 343**

4335 brȃtar *sm sg* (R fratello); **zét** *sm sg „genero“*, **dwá** *agg num m „due“* **zȩ̄tu** *du „generi“*, **man** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ho“* **trí** *A „tre“* **zȩ̄te** *Apl „generi“*; **térjь** (R non **„tarjь“**) *„tre“* **zétь** *pl „generi“*; **pét** *„cinque“* **zȩ̄te** *Gpl „generi“*
<MS572/a> **Sed - V 19. 343**

4336 ma *agg poss f sg „mia“* **tȃščа** *sf sg „suocera“*, **kuńáda** *sf sg „cognata“*, **kuńȃt** *sm sg „**kuńȃt**“* **némɷ*** *avv neg „non“* **kuńȃdɷ** *sm sg „**kuńȃdɷ**“ [= „si dice **kuńȃt** e non **kuńȃdɷ**“]* – **má** *„mia“* **kuńȃda** *sf sg „cognata“* – **sь dáu** *vp ind pft 1sgm „ho dato“* **múj** *f Dsg „a mia“* **kuńȃdь** (Dat. s. f.) *„cognata“*; **tȃst** *sm sg* (suocero)
** L'interpretazionr di **némɷ** come „non“ la si deve a VCM.*
<MS572/b> **Sed - V 19. 344**

4337 pastȩ́ja *sf sg „letto“* = **pastȩ́a** (R **„kova“** *sf sg* non si usa)
<MS572/c> **Sed - V 19. 344**

4338 pondȩ́jak *sm sg „lunedì“*, **torák** *sm sg „martedì“*, **srȩ́da** *sf sg „mercoledì“*, **čɛtьrták** *sm sg „giovedì“*, **pȩ́tak** *sm sg „venerdì“*, **sabóta** *sf sg „sabato“* **ánu** *cong „e“* **nedíja** *sf sg „domenica“*
<MS572/d> **Sed - V 19. 344**

4339 ʒenár *[→ **ženar**] sm sg „gennaio“*, **frevrár** *sm sg „febbraio“*, **márč** (T breve) *„marzo“*, **avríl** *sm sg „aprile“*, **máj** *sm sg „maggio“*, **jǿń** (T breve) *sm sg „giugno“*, **žȩ́tńak** *sm sg „luglio“*, **avóšt** *sm sg „agosto“*, **bœndímjak** *sm sg „settembre“*, **atóm** *sm sg „ottobre“*, **novémbœ̆r** *sm sg „novembre“*, – **té** *[→ **to**^{2} + **je** → **bite**^{2}] vi ind pres 3sg* **pȩ́tȩ** *avv „poi c'è“* **žbrúma** *sf sg* (furl. december *[**decèmbar**] sm sg „dicembre“*)
<MS572/e> **Sed - V 19. 344**

4340 *num* → **dȩ́** *„uno“*, **dwá** *„due“*, **trí** *„tre“*, **četȩ́re** *„quattro“*, **pȩ́t** *„cinque“*, **šést** *„sei“*, **sédą** *„sette“*, **ǿsą** *„otto“*, **dévat** *„nove“*, **dȩ́sat** *„dieci“*, **ǿndɛš**, *„undici“ [= frl]*, **dódɛš** *„dodici“ [= frl]* etc. **trétɛš** *„tredici“ [= frl]* **…** **tezát** *avv „poi“* **té** *[→ **to**^{2} + **je** → **bite**^{2}] vi ind pres 3sg „è“* **furlą́** *ETN sm sg „friulano“*
<MS572/f> **Sed - V 19. 344**

4341 nesь *vi imper 2sg „porta“*; **nestь** *[**nesь** ?] [→ **nesti**^{3}] vp* **ta** *[→ **tan**^{3}] avv* **ǿtulē** *avv* (porta via di quà *[da qua]*); **vinéstь** *vp inf* (portar fuora *[fuori]*)
<MS572/g> **Sed - V 19. 344**

4342 já *pron pers sg „io“* **ji** *[→ **ja**^{2}] clit sg [„io“]* **mǿrȩ** *[→ **morieti**] vi ind pres 1sg „posso“*, **já ji nь** *avv neg „non“* **mórȩ = ne mórȩ**; **já ji mǿrȩ** (posso); **sь móu** *ind pft 1sgm* (poteva *[potevo]*), **sь molá** *ind pft 1sgf* (R potevo *ppa f sg*); **sь mǿru^{u}** *[→ **muorati***] vi ind pft 1sgm „dovevo“*, **sь mǿrīla** *ind pft 1sgf* (R dovevo *ppa f sg*)
<MS572/h> **Sed - V 19. 344**

4343 kú *[→ **ka?**] pron interr n sg* **to** *pron dim n sg* **ǿ** *[= **jǿ** → **bite**^{2}]***?** (cosa è questo); **nájte** *[→ **naati**] vi imper 2pl ['di cortesia' ?]* **tȗ** *pron dim n Asg* (nehajte to *[slov = **s tem** „smettetela“]*)
<MS573/a> **Sed - V 19. 345**

4344 nájte *[→ **naati**] vi imper 2pl ['di cortesia'?]* **tȗ** *pron dim n Asg* (nehajte to *[slov = **s tem** „smettetela“]*)
<MS573/b> **Sed - V 19. 345**

4345 prȃpart *sm sg* (R felce); **kívikaj** *avv „molta“* **prȃparti** *Gsg „felce“*; **nájte** *[→ **naati**] vi imper 2pl „lasciate“* **tú^{u}** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **wstȩ́jo** *[**w** → **u**^{1} prep + **stȩ́jo** sf Asg] „nello strame“* **…**
<MS573/c> **Sed - V 19. 345**

4346 … nájte *[→ **naati**] vi imper 2pl „lasciate“* **tú^{u}** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **^{w}stȩ́jɷ** *[**w** → **u**^{1} prep + **stȩ́jɷ** sf Asg] „nello strame“*; **stȩ́jɷ** *Asg „lo strame“* **mi** *clit pl [„noi“]* **stȩ́jьmɷ** *vp ind pres 1pl „(lo) stendiamo“* **pod** *prep „sotto“* **blȃo** *sn Asg „il bestiame“*, **pot krȃve** *sf Apl „sotto le mucche“*, **dílamo**

vi ind pres 1pl „facciamo“ **núj** *sm Asg* (gnoj *slov „letame“*) **kívikaj** *avv „molto“* **nója** *G „letame“*

<MS573/d> **Sed - V 19. 345**

4347 **… dílamo** *vi ind pres 1pl „facciamo“* **núj** *sm Asg* (gnoj *slov „letame“*) **kívikaj** *avv* **nója** *G* (R molto letame)

<MS573/e> **Sed - V 19. 345**

4348 **dósti** *avv „molto“* = **kívikaj** *avv „molto“* **só^{u}so** *pron idf n sg* **dnó** *pron dim n = locuz avv „tutt'uno“* **to** *clit n sg [„esso“]* **ǿe** *[= **jǿ** → **bite**^{2}] vi ind pres 3sg „è“*

<MS573/f> **Sed - V 19. 345**

4349 **dóu** *[→ **dol**^{2}] avv „giù“* **vilízь** *vp imper 2sg* **žvèlt** *avv* (salta a basso svelto); **dóu škočь** *vp imper 2sg* **žvèlt**; **škočь** (R salta)

<MS573/g> **Sed - V 19. 345**

4350 **mártou** *ppa/agg m sg* (morto) **mártwa** *ppa/agg f sg* (morta)

<MS573/h> **Sed - V 19. 345**

4351 **séjčь** *vi inf* **lǎɷ** *sf Asg* (tagliar la testa)

<MS574/a> **Sed - V 19. 345**

4352 **mátœ** *[→ **mieti**] vi ind pres 2pl 'di cortesia'* **volíkɷ** *agg f Asg* **fadíjɷ** *sf Asg*, **t^{u}óle** *pron dim n Asg „questo“* **d^{i}ȩ̄lučь** *vi ger* (avete grande fatica, lavorando questo) *„fatica/ faticate molto a fare questo“*

<MS574/b> **Sed - V 19. 345**

4353 **čantátь** *vi inf „cantare“* **čánte** *sf Apl „canzoni“*

<MS574/c> **Sed - V 19. 345**

4354 **napóunьtь** *vp inf* **bєs^{i}ȩ̄do** *sf Asg* (R riempire la parola)

<MS574/d> **Sed - V 19. 345**

4355 **mamó** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl „abbiamo“* **pér** *prep* **latı̨** *[= ven] ETN sm sg „in latino“* **racjónь** *sf Apl le orazioni“* (R **„pó** *prep* **latínski“** *ETN agg sost n Lsg* non si usa); **prédičɷ** *sf Asg „la predica“* **mamó** *„(l') abbiamo“* **pœr** *prep* **furlą** *[= ven] ETN sm sg „in friulano“* (R **„pó** *prep* **furlájski“** *ETN agg sost n Lsg* non si usa)

<MS574/e> **Sed - V 19. 345**

4356 **plєsátь** *vi inf „ballare“*; **plȩ̄s** *sm sg* (ballo); **še** *cong „anche“* **mí** *pron pers pl „noi“* **plȩ̄šemo** *ind pres 1pl „balliamo“*

<MS574/f> **Sed - V 19. 346**

4357 **šóu** *vi ppa m sg „andato“*

<MS574/g> **Sed - V 19. 346**

4358 **sé** *pron rifl A* **derȩ̄** *vi ind pres 3sg* (R grida; – *it* grida); **u** *[→ **o**^{2}] clit m sg [„egli“]* **jǿ** *vi ind pres 3sg* **veleńą̀** *agg m sg* (è rabbiato *[arrabbiato]*); **rájbja** *sf sg* (la rabbia)

<MS574/h> **Sed - V 19. 346**

4359 **rájbja** *sf sg* (la rabbia)

<MS575/a> **Sed - V 19. 346**

4360 **tá** *part raff* **par** *prep* **kȩ̄šь** *sf Lsg „a casa“* (R **„doma“** *avv „a casa“* non si usa)

<MS575/b> **Sed - V 19. 346**

4361 **óń** *sm sg* (fuoco) (R fuoco); **tú^{u}** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **ȩ̄ńɷ** *L* (nel fuoco); **sьmó lȩ̄žlь** *vp ind pft 1plm* **pǎčɷ** *sf Asg* = **paáčɷ tu** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}]* **óń** *A* (abbiamo messo la focaccia nel fuoco)

<MS575/c> **Sed - V 19. 346**

4362 **sьmó lȩ̄žlь** *vp ind pft 1plm* **pǎčɷ** *sf Asg* = **paáčɷ tu** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}]* **óń** *A* (abbiamo messo la focaccia nel fuoco)

<MS575/d> **Sed - V 19. 346**

4363 **Faǿlis** *TOP s plt* (R **„Fǿjda“** non si usa) (Faedis)

<MS575/e> **Sed - V 19. 347**

4364 **muj** *agg poss m sg* **znǎnac** *sm sg* (mio amico)

<MS575/f> **Sed - V 19. 347**

4365 **čє** *[→ **če**^{4}] avv* **dóu** *[→ **dol**^{2}] avv* (la giù *[laggiù]*)

<MS575/g> **Sed - V 19. 347**

4366 ?? **dóbri** *agg m sg* **véčer** *sm sg* (buona sera)

<MS575/h> **Sed - V 19. 347**

4367 ?? **„šváb“** *sm sg* (R uno che parla in maniera incomprensibile *[cf it idiom „parlare arabo“]*) (distretto di S. Pietro)

S. Pietro: → 25

<MS576/a> (**Ned.**) *[**Nediža**]* **19. 347**

4368 ?? **domovína** *sf sg* (T patria) (distretto di S. Pietro)

S. Pietro: → 25

<MS576/b> (**Ned.**) *[**Nediža**]* **19. 347**

4369 **Maž.** = „Masarolis“.

<MS576/c> **Maz. 19. 348**

4370 **é** *[= **jé** → **bite**^{2}] vi ind pres 3sg* (R è)

<MS576/d> **Maž. 19. 348**

4371 ? **jiγrát** *vi inf* (giuocare *[giocare]*) **tú** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep „a“* **bǎle** *sf Apl „bocce“* **alpáj** *cong „oppure“* **tu čarte** *sf Apl „a carte“* – **γrę̄** *vi ind pres 1sg „vado“* **jiγrȁt** *sup „a giocare“*; **bǫ́ jiγrú** *ind fut 1sg „giocherò“*, **jiγrájmo** *imper 1pl „giochiamo“* **tú kárte** *sf Apl „a carte“*

<MS576/e> **Maž. 19. 348**

4372 ? **é** *[= **jé → bite²**] vi ind pres 3sg impers* **obláčno** *avv* (P nuvoloso)
<MS576/f> **Maž. 19. 348**

4373 ? **kí** *[→ **ka?**] pron interr* **paj** *avv***?** (kaj paj *[**pa**] slov „e che?“*); **duó?** *pron interr „chi?“*
<MS576/g> **Maž. 19. 348**

4374 **duó?** *pron interr „chi?“*
<MS576/h> **Maž. 19. 348**

4375 **só γučǎl*** *vi ind pft 3pl „sussurravano“*; **só letⁱél** *vi ind pft 3pl „correvano“*; **γučĭjó** *vi ind pres 3pl* (susurrano ? sucurrano *[sussurrano]*) **– letijó** *ind pres 3pl* (R volano)
* *Cf* ***gółčati*** *„cicalare“ in Plet I: 227.*
<MS577/a> **Maz. 19. 348**

4376 (**velén** *sm sg „veleno“*) **= strúp** *sm sg* (veleno); **ǿ** *[= **jǿ → bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **strupǿ̨** *agg m sg „velenoso“*, **strupǿna** *f sg „velenosa“* (P velenoso)
<MS577/b> **Maz. 19. 348**

4377 **žená** *sf sg „donna“*
<MS577/c> **Maz. 19. 348**

4378 **číńkuc** *sm sg „fringuello“*, pl. **číńkucь** *„fringuelli“*
<MS577/d> **Maz. 19. 348**

4379 **káši** *sm sg* (R tosse); **ǿ** *[= **jǿ → bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **bolą** *agg m sg „malato“* **ot** *prep „per la“* **kášja** *G „tosse“*
<MS577/e> **Maz. 19. 348**

4380 **γá** *[→ **on²**] pron pers Asg „lo“* **presiečé** *vp ind fut 3sg* (R taglierà) (P taglierà)
<MS577/f> **Maz. 19. 348**

4381 **smьrdí** *vi ind pres 3sg impers* (R puzza), **lepᵘó** *avv „bene“* **diší** *vi ind pres 3sg impers „odora“ = „ha un buon odore“*
<MS577/g> **Maz. 19. 348**

4382 **tú** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **facóu** *sm sg* (Ac.) (nel fazzoletto)
<MS577/h> **Maz. 19. 348**

4383 **jútre** *avv „domani“* **tⁱédą** *sm Asg „una settimana“*
<MS578/a> **Maz. 19. 348**

4384 **Žwą** *NP m „Giovanni“* **mása** *avv „troppo“* **norčáwa** *vi ind pres 3sg „impazza“*
<MS578/b> **Maz. 19. 348**

4385 **lonác** *sm sg „la pentola“*, **γospodíńa** *sf sg „la massaia“* **niéma** *vi ind pres 3sg neg „non ha“* **loncá** *Gsg „la pentola“*, **xódi** *vi ind pres 3sg „va“* **tié** *avv raff „là“* **po** *prep „per“* **wasé** *sm Lsg „il villaggio“* **wsáki** *agg m Asg „ogni“* **dán** *sm Asg „giorno“* **póń** *prep+ pron pers m Asg „a cercarla“* **ná** *prep „in“* **posǿdω** *sf Asg „prestito“*, **ą** *cong „e“* **γa** *pron pers m Asg „la“ [sott: **je**]* **ubíla** *vp ind pft 3sgf „ha rotta“*, **ą** *„e“* **níče** *[→ **tiet** neg] vi ind pres 3sg mod „non vuole“* **né** *„né“* **wьrnít** *vp inf „restituire“*, **né** *[→ **ne … ne** cong correl] „né“* **plačát** *vp inf „pagare“*
<MS578/c> **Maz. 19. 348**

4386 **lonác** *sm sg „pentola“*; **tú** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **lonác** (Acc. s. m.) *„in/nella pentola“*
<MS578/d> **Maz. 19. 348**

4387 **šǿest** (T tendente a **á**) *num „sei“* (**6**); **pét** *num „cinque“* (**5**)
<MS578/e> **Maz. 19. 348**

4388 **γrę** *vi ind pres 1sg „vado“* **tu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **xíšo** *sf Asg „a casa“*
<MS578/f> **Maz. 19. 348**

4389 **nⁱé** *[→ **bite¹** neg]* **pьršú** *vp ind pft 3sgm „non è venuto“*
<MS578/g> **Maz. 19. 349**

4390 **bωš vⁱédala** *vi ind fut 2sgf* (R „**znála**“ *ppa f sg* non si usa)
<MS578/h> **Maz. 19. 349**

4391 **srówo** *[→ **sierou**] agg n sg* **mliéko** *sn sg „il latte crudo“* **stóri** *vp ind pres 3sg „fa“* **bᵘójš** *avv comp „più bene“*, **ku** *[→ **kuj/ku**] cong „di/che“* **oniéγano** *ppa/agg sost n sg „quello cosato“* **= ku kúxano** *ppa/agg sost n sg „quello cotto“* **= ku** *[→ **ke³**] cong „poiché“* **tó** *pron dim n sg „questo“ [sott: **je**] vi ind pres 3sg „è“* **bᵘójš** *agg comp „migliore“* **ku tó** *pron dim n sg* **zawrⁱéte** *ppa/agg n sg „di quello bollito“*
<MS579/a> **Maz. 19. 349**

4392 (**wse** *pron idf n Asg „tutto“* **píše** *vi ind pres 3sg „scrive“*)
<MS579/b> **Maz. 19. 349**

4393 **bǿ čœkœrú** *vi ind fut 3sg „parlerà“* **= bǿ γwarú** *vi ind fut 3sg „parlerà“*
<MS579/c> **Maz. 19. 349**

4394 **króx** *sm sg* (R pane); **čьté** *[→ **tiet**] vi ind pres 2pl ‘di cortesia’ „volete/vuole“* **krǖxa** *G „del pane“***?**
<MS579/d> **Maz. 19. 349**

4395 **dǿjmo** *vi imper 1pl „diamo“* **rájš** *avv comp „piuttosto“* **témω** *agg dim m Dsg „a questo“* **bᵘózemω** *[→ **boj¹**] agg sost m Dsg „povero“*, **dì̀** *cong „(così) che“* **na** *avv neg „non“* **bó** *vi ind fut 3sg „sarà“* **láčą** *agg*

m sg „affamato“ = „perché non abbia più fame“

<MS579/e> **Maz. 19. 349**

4396 niéblo ***[nié blo]*** *[→* ***bite²*** *neg] vi ind pft 3sgn* **kúxano** *agg n sg* **rát** *avv* (non era cotto abbastanza)

<MS579/f> **Maz. 19. 349**

4397 pomájte *vi imper 2pl ‘di cortesia’ „aiutate/aiuti“*

<MS579/g> **Maz. 19. 349**

4398 tu *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹*** *] prep* **rít** *sm Asg* (R nel culo) **= túrt**

<MS579/h> **Maz. 19. 349**

4399 s čúla *vi ind pft 2sgf* **?** (R hai udito?)

<MS580/a> **Maz. 19. 349**

4400 ma *[→* ***mieti*** *] vi ind pres 3sg „ha“* **rā́t** *avv „abbastanza“*

<MS580/b> **Maz. 19. 349**

4401 te *art dt f pl [alias] m/f Apl* **búj** *avv comp* **slábe** = *agg superl relativo f pl [alias] m/f Apl „i/le peggiori“*, **kь** *pron rel „che“* **mą́** *[→* ***mieti*** *] vi ind pres 1sg „ho“* **= nǵrbuj** *avv superl relativo* **te slábe**, **kь mą́**

<MS580/c> **Maz. 19. 349**

4402 są čú *vi ind pft 1sgm „ho sentito“* **γwarít** *vi inf „parlare/dire“*

<MS580/d> **Maz. 19. 349**

4403 očá *sm sg „padre“*, **pejáj** *vi imper 2sg* **γa** *[→* ***on²*** *] pron pers m Asg „conducilo“* **tlǵe** *avv „qua“* **na** *prep* **snúbo** *sf Asg* (P per il corteggiamento *[di chi spera]*) (P per il corteggiamento *[di chi sa di essere favorito]*)

<MS580/e> **Maz. 19. 349**

4404 nesíta *[→* ***nesti³*** *] vp imper 2pl „portate (via)“* **wsǵe** *pron idf n Asg „tutto“*, **ná** *avv neg „non“* **puščájta** *vi imper 2pl „lasciate“* **nìč** *pron idf n Asg „nulla“*

<MS580/f> **Maz. 19. 349**

4405 sér *sm sg „formaggio“*; **niésą viédala** *vi ind pft 1sgf „non sapevo“*, **ka** *pron interr „che cosa“* **ǵe** ***[jǵe → bite²]*** *vi ind pres 3sg „fosse“*, **ą́** *cong „ed“* **œ** *[=* ***jœ → bite¹*** *] bíu vi ind pft 3sgm „era“* **sér**

<MS580/g> **Maz. 19. 349**

4406 nⁱé *[→* ***bite²*** *neg] vi ind pres 3sg impers „non è“* **rⁱés** *avv „vero“* **?**

<MS580/h> **Maz. 19. 349**

4407 wzám *vp* (R prendi) (Imperat. 2 sing.)

<MS581/a> **Maz. 19. 349**

4408 kúpjeno *ppp/agg n sg* (kupljeno *slov „comperato“*)

<MS581/b> **Maz. 19. 349**

4409 nⁱémą *[→* ***mieti*** *neg] vi ind pres 1sg* (R non ho; **–** non ho)

<MS581/c> **Maz. 19. 349**

4410 nímьr *avv „sempre“* **se** *pron rifl A* **kéjšna** *[→* ***keišan**** *] pron idf f sg „qualcuna“* **zubī́** *vp ind pres 3sg „si perde“*

<MS581/d> **Maz. 19. 350**

4411 čьjó *[→* ***tiet*** *] vi ind pres 3pl mod* **bít** *vi inf „ci vogliono“* **lepé** *agg f pl „delle belle“* **frā́šče** *sf pl „frasche“*

<MS581/e> **Maz. 19. 350**

4412 mьš *sf sg* (R topo)

<MS581/f> **Maz. 19. 350**

4413 mrⁱéža *sf sg „rete“*; ? (**są mrⁱéžu** *Asg* **wstriéu** *vp ind pft 1sgm „ho sparato (ne)lla rete“*)

<MS581/g> **Maz. 19. 350**

4414 buzaróna! *sf sg „birichina!“*

<MS581/h> **Maz. 19. 350**

4

4415 (nⁱé *[→* ***bite¹*** *neg]* **p’ršóu** *vp ind pft 3sgm „non è arrivato“* **šé** *avv „ancora“*)

<MS582/a> **Maz. 19. 350**

4416 sam móru *[→* ***muorati**** *] vi ind pft 1sg mod „ho dovuto/dovevo“* **lovít** *vi inf „cacciare/andare a caccia“* **kéšę** *agg idf m Asg „qualche“* **dą** *sm Asg „giorno“* **túdi** *cong* **ǵest** *pron pers sg* (R anch’io)

<MS582/b> **Maz. 19. 350**

4417 ni *[→* ***an¹*** *] art idt f A* **mьr-u** *[→* ***merva**** *] sf Asg „una briciola“ = locuz avv [→* ***nu mar(u/-uu)*** *] „un poco“* **sⁱéra** *sm Gsg* (un po *[po’]* di formaggio)

<MS582/c> **Maz. 19. 350**

4418 maγlá *sf sg „una nebbia“* (R molto *avv*) **čínkucu** *sm Gpl „di fringuelli“* (R molto *avv*) (R una gran quantità)

<MS582/d> **Maz. 19. 350**

4419 še *avv „ancora“* **ni** *[→* ***an¹*** *] art idt f A* **mrú** *[→* ***merva**** *] sf Asg „una briciola“ = locuz avv [→* ***nu mar(u/-uu)*** *] „un poco“* **γwarijó** *vi ind pres 3pl „parlano“* **po** *prep* **tį** *art dt n Lsg* **stā́rį** *agg sost n Lsg „all’antica“*

<MS582/e> **Maz. 19. 350**

4420 (jé pьršóu *vp ind pft 3sgm „è venuto/diventato“* **γǿst** *agg m sg „denso“* **ni** *[→* ***an¹*** *] art idt f A* **mrú** *[→* ***merva**** *] sf Asg „una*

briciola“ = locuz avv [→ ***nu mar(u/-uu)]*** (R alquanto/un poco) ? (**ni mrú uzdiγnen** *ppp/ agg m sg „sollevato“*) ?

<MS582/f> **Maz. 19. 350**

4421 ?? (**naredí** *vp ind pres 3sg „fa“* **γór** *[→* ***ore/-i²****] avv „sopra“* **na** *agg num m A* **pópa** *sm Asg „una gemma“*)

<MS582/g> **Maz. 19. 350**

4422 **bìsk** (**bísk**) *sm sg* (it. visco *[vischio]*. – P vischio per uccelli) R descizione della preparazione del „visco“

<MS582/h> **Maz. 19. 350**

4423 R descizione della preparazione del „visco“ *[„vischio“]*; **na** *avv neg* **mórьjo** *[→* ***morieti]*** *vi ind pres 3pl mod* **ptéjč** *vp inf* (R scappare) (R non possono scappare); **sé wújmejo** (P si impigliano) **jéx** *pron pers m Apl „li“* **zavéže** *vp ind pres 3sg „impiglia“*, **na mórьjo ptéjč** (T **p** tendente a **φ**)

<MS583/a> **Maz. 19. 350**

4424 **bǫ znú** *vi ind fut 1sg*, **já** *pron pers sg* (R io sapró)

<MS583/b> **Maz. 19. 351**

4425 ? (**γór** *[→* ***ore/-i²****] avv „sopra“* **majó** *[→* ***mieti]*** *vi ind pres 3pl „hanno“*)

<MS583/c> **Maz. 19. 351**

4426 **nazáj** *avv* **jьx** *[→* ***on²****] pron pers Apl* **dœ̄nį** *[→* ***dieti]*** *vp ind fut 1sg* (R li/le metterò nuovamente)

<MS583/d> **Maz. 19. 351**

4427 (**nacœ̄** *avv*) (T **œ̄** tendente a **ǭ**) (nicoj *[slov =* ***nocoj****]*) (questa sera); **nacǭ** (nicoj) („užńót“ ***[usgnòt]*** furl.)

<MS583/e> **Maz. 19. 351**

4428 (**pasájo fúje**) **– pasáwajo** *vi ind pres 3pl „passano/migrano“* **fujì̀ь** (piccoli uccelli) *sm pl „i luì piccoli“*; (**γnędič** *[?]* **ą** *cong „e“* **fuję̄**)

<MS583/f> **Maz. 19. 351**

4429 (R Leggenda degli slavi del posto secondo cui sarebbero di origine russa); **ot** *prep „di“* **tísteγa** *agg dim m Gsg „quella“* **rodá** *sm Gsg „stirpe“* **œ** *[= jœ́ →* ***bite²****] vi ind pres 3sg „è“* **tíst** *„quella“* **rót** *„stirpe“* **…**

<MS583/g> **Maz. 19. 351**

4430 **ot** *prep „di“* **tísteγa** *agg dim m Gsg „quella“* **rodá** *sm Gsg „stirpe“* **œ** *[= jœ́ →* ***bite²****] vi ind pres 3sg „è“* **tíst** *„quella“* **rót** *„stirpe“*; **tíst rót** (T breve)

<MS583/h> **Maz. 19. 351**

4431 **œ** *[= jœ →* ***bite¹****]* **mú** *[→* ***mieti]*** *vi ind pft 3sg „aveva“* **pą̄mьt** *sf Asg* (giudizio)

<MS584/a> **Maz. 19. 351**

4432 **kráj** *sm sg* (R re)

<MS584/b> **Maz. 19. 351**

4433 **púno** *avv* **duγę̄** *sm Gpl* (R molti debiti); ? (**duγé** *pl* **ma** *[→* ***mieti]*** *vi ind pres 3sg mod „ha da“* **prít** *vp inf „venire“ = „i debiti debbono (ancora) venire“ [ESF]*)

<MS584/c> **Maz. 19. 351**

4434 (**ót** *prep „del“* **karvé** *sf Gsg „sangue“*)

<MS584/d> **Maz. 19. 351**

4435 **Krāńàc** *ETN sm sg* (Krajnc *[slov =* ***Kranjec*** *„carniolino“]*); **Karošcь** *ETN sm pl „carinziani“*, sing. **Karóšac** *„carinziano“*; **niemàc** *ETN sm sg* (R (un) tedesco) **…**

<MS584/e> **Maz. 19. 352**

4436 **niemàc** *ETN sm sg* (R (un) tedesco), **láx** *ETN sm sg „friulano“* (T breve) **– láxo** (Dat. s. m.) *„ad un friulano“*; **taljǫ́** *ETN sm sg „italiano“* **– taljáno** (Dat. s. m.) *„ad un italiano“*

<MS584/f> **Maz. 19. 352**

4437 (R Opinioni secondo cui ogni lingua dovrebbe essere unificata, ad es. tutti gli slavi tra di loro)

<MS584/g> **Maz. 19. 352**

4438 ? **Niemcì̀ь** *ETN agg [?] m pl* **tiroléže** *ETN s [?] m pl* (Tirolesi tedeschi); ? **tiroléže** *ETN sm pl* (Tirolesi italiani)

<MS584/h> **Maz. 19. 352**

4439 ? **sé** *pron rifl A* **bojó** *vi ind pres 3pl* (R hanno paura/temono)

<MS585/a> **Maz. 19. 352**

4440 **Turák** *ETN sm sg „il turco“* **œ** *[= jœ →* ***bite²****] vi ind pres 3sg „è“* **ą́** *art idt m „un“* **mьrlíč** *sm sg „cadavere“*, **néj** *part esort* **se** *pron rifl A* **γáne** *vi ind pres 3sg [****naj*** *+ ind = ott] „che si dia da fare“* **Rúš** *ETN sm sg „il russo“*

<MS585/b> **Maz. 19. 352**

4441 ? (**umrú** *vp ppa m sg „morto“*)

<MS585/c> **Maz. 19. 352**

4442 ? **onì̀ь** *pron pers* (R essi) (Nom. pl. m.); **oné** (T **é** breve) *pron pers* (Nom. pl. f.) (R esse)

<MS585/d> **Maz. 19. 352**

4443 **mì̀rtu** *agg m sg „morto“*, (**mьrtú**), fem. **mьrtwá** *agg f sg „morta“*; **mьrlíč** *sm sg* (mrlič *slov „cadavere“*)

<MS585/e> **Maz. 19. 352**

4444 **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **mᵘóč** *sf Asg „forza“*
<MS585/f> **Maz. 19. 352**

4445 **krǫ́x** *sm sg* (krux/-h *slov „pane“*)
<MS585/g> **Maz. 19. 352**

4446 **ná** *avv neg „non“* **pustı̨** *vp ind pres/fut 1sg „lascio/lascerò“*
<MS585/h> **Maz. 19. 352**

4447 **kúp** *avv* (R insieme)
<MS586/a> **Maz. 19. 352**

4448 **príde** *vp ind pres 3sg „capita“* **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **brešáno** *sf Asg „nell'uccellanda con reti“* (P le reti per catturare gli uccelli) **ą** *cong „e“* **fьrfolí** *vi ind pres 3sg „sbatte le ali/svolazza“*, **kàr** *cong „poiché“* **na** *avv neg „non“* **móre** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg mod „può“* **utȇč** *vp inf „scappare“*, **fьrfolí** (sbatte le ali) **nótьr** *avv „dentro“* **zá** *cong „per“* **ŭtȇč ą́ na móre**
<MS586/b> **Maz. 19. 352**

4449 ? (**stojí** *vi ind pres 3sg „sta“* **γoré** *[→ **ore/-i**[2]] avv „sopra“*)
<MS586/c> **Maz. 19. 352**

4450 **príde** *vp ind pres 3sg „viene“* **strȃšlo** *sn sg* = **strȃšʲlo** (P lo spauracchio, lo spaventapasseri) **γór** *avv „su“* **na** *prep* **áń** *[→ **on**[2]] pron pers m Asg „(di) lui“*
<MS586/d> **Maz. 19. 352**

4451 ? **ándoxt** *sm sg* = **otpústak** *sm sg „perdono“*
<MS586/e> **Maz. 19. 352**

4452 (**jьzík** *sm sg* (R lingua, T lingua)
<MS586/f> **Maz. 19. 353**

4453 **ó** *inter*, **núna** *sf sg „zia“***!** (P oh, comare!), **mé** *pron pers Asg „mi“* **bolí** *vi ind pres 3sg „duole“* **xarbàt** *sm sg „la schiena“*
<MS586/g> **Maz. 19. 353**

4454 ? (**oγíń** *sm sg „fuoco“*)
<MS586/h> **Maz. 19. 353**

4455 **bʲéš** *vi imper 2sg „vai“* **po** *prep* **wodȇ́** *sf Asg „a prendere l'acqua“*, **boš kúxala** *vi fut 2sg „cuocerai“* **júžĭno** *sf Asg „la merenda“*, **kosȋlo** *sn Asg „il pranzo“* **vьčȇ́rjo** *sf Asg „la cena“*
<MS587/a> **Maz. 19. 353**

4456 (**stʲéče** *vp ind pres/fut 3sg „scorre/scorrerà“*)
<MS587/b> **Maz. 19. 353**

4457 **se** *pron impers „si“* **víd** *vi ind pres 3sg „vede“* **kí** *[→ **ka?**] pron interr „(a) cosa“* **núca** *vi ind pres 3sg impers „giova“* **bȋt** *vi inf „essere“* **aštùt** *agg m sg „astuto“* = **zastópą** *agg m sg „saggio“*, **kì̩** *[→ **ke**[2]] cong „poiché“* **wse** *pron idf n sg „tutto“* **γlíx** *avv „uguale“ = locuz avv „lo stesso“* **se** *pron impers* **nʲéma** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 3sg „non si ha“* **nì̩č** *pron idf n Asg „nulla“*
<MS587/c> **Maz. 19. 353**

4458 ? (**poγlavár** *sm sg „capo“* **čés** *prep „sopra“* **komȳ** *sm Asg „il comune“ = „a capo del comune“*)
<MS587/d> **Maz. 19. 353**

4459 **téli** *pron dim m sg „questo qui“* **prováwa** *vi ind pres 3sg „mette alla prova/sperimenta“* **svʲét** *sm Asg „il mondo“* **mărskódē** *avv „in molti luoghi“*; **fríšę** *agg m sg „fresco“* **za** *cong „per“* **xodít** *vi inf „camminare“* ? = *„non si stanca di camminare“*
<MS587/e> **Maz. 19. 353**

4460 **ązát** *avv „poi“* ?
<MS587/f> **Maz. 19. 353**

4461 **é** *[= **jé** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **takᵘó** *avv „così“* ?
<MS587/g> **Maz. 19. 353**

4462 **7½** **sédma** *agg num f sg „la settima (ora)“* **ą** *cong „e“* **pú** *avv „mezzo“* ?
<MS587/h> **Maz. 19. 353**

4463 **ne** *avv neg* **túci** *vi imper 2sg „non battere“* ?
<MS588/a> **Maz. 19. 353**

4464 **sì̩** *pron impers/rifl* **paračá** *vp ind pres 3sg „si prepara“* ?
<MS588/b> **Maz. 19. 353**

4465 ? **mú** *vi ppa sgm mod* **jьtì̩** *vi inf* (P avuto da andare/dovuto andare)
<MS588/c> **Maz. 19. 353**

4466 **púјde** *[→ **iti**] vp ind pres/fut 3sg „viene/verrà“* **préci** *avv „subito“* **mólit** *vi inf „a pregare“*, **žéγne** *sm Apl* **diélat** *vi inf „a fare le benedizioni“* ?
<MS588/d> **Maz. 19. 353**

4467 **mliekó** *sn sg „latte“*
<MS588/e> **Maz. 19. 353**

4468 **štʲét** *vi* (R contare) (inf.) (contare)
<MS588/f> **Maz. 19. 353**

4469 **ьrbíšča** *TOP sn plt* (Robedischis *[Robidischis]*) **konfnájo** *vi ind pres 3pl „confina“ [„sta sul confine/confina – sott: con l'Italia“]*
<MS588/g> **Maz. 19. 354**

4470 **na** *avv neg „non“* **γré** *vi ind pres 3sg impers „va“* **prú** *avv „bene“*; **so póslani** *vp*

ind pres passivo 3plm „sono mandati“ **za** *cong „per“* **d^{i}élat** *vi inf „fare“* **prú** *„bene“*
<MS588/h> **Maz. 19. 354**

4471 **so stórli** *vp ind pft 3plm „hanno fatto/cotto“* **zúpo** *sf Asg „il brodo“* (?)
<MS589/a> **Maz. 19. 354**

4472 **dáuke** *sf A [?] pl „imposte“* **od** *prep „del“* **dácixa** *sm Gsg „dazio“*; ? **dáuke od zemjé** *sf Gsg „sulla terra“* **tísta** *agg f sg „quella“* **m^{i}éra** *sf sg „misura“*
<MS589/b> **Maz. 19. 354**

4473 ? **m^{i}éra** *sf sg „misura“*
<MS589/c> **Maz. 19. 354**

4474 ? **sóu** *sm sg „il sale“*
<MS589/d> **Maz. 19. 354**

4475 ? **so stórli** *vp ind pft 3plm „hanno ricavato“* **gwadáń** *sm Asg „un guadagno“*
<MS589/e> **Maz. 19. 354**

4476 ? **tawajùč** *sm sg* (tavagliuólo) (P tovaglia) *„tovagliolo“*
<MS589/f> **Maz. 19. 354**

4477 ? **box** *sm sg* **lónaj** *vi imper 2sg estesa alla 3sg* „dio ricompensi“*
** Cf → 7.*
<MS589/g> **Maz. 19. 354**

4478 **tim** *art dt m Dpl* **bózin** *[→* ***boj^{1}****] agg sost m Dpl* (R ai poveri) ?
<MS589/h> **Maz. 19. 354**

4479 ? **svetá** *sm* (G. s. f.) (R della terra); **sviét** (R terra)
<MS590/a> **Maz. 19. 354**

4480 ? **u** *inter „uh“* **Žwą** *NP m „Giovanni“* **γréš** *vi ind pres 2sg „vai“* **ušt'áčo** *[****u*** *prep* ***t'áčo → ćača**** *sf Asg „a caccia“]*
<MS590/b> **Maz. 19. 354**

4481 **wodá** *sf sg „acqua“*
<MS590/c> **Maz. 19. 354**

4482 **c^{i}ésta** *sf sg „strada“*
<MS590/d> **Maz. 19. 354**

4483 **γlavá** *sf sg „testa“*
<MS590/e> **Maz. 19. 354**

4484 ? **žéde** *avv „certo“ [cf → 4808]*
<MS590/f> **Maz. 19. 354**

4485 ? (Dunaj *slov „Vienna“*) (Viena *[Vienna]*) **Péšt** *TOP sm sg „Budapest“*, **s** *prep* **Peštá** *G „di Budapest“* (P **Pest**, **Offen** *[per: bav* ***Ofen*** *= slov* ***Peč*** *„rupe“ – cf la voce* ***peč*** *in ESSJ III: 18]*, **Budda** *[per:* ***Buda****]*)
<MS590/g> **Maz. 19. 354**

4486 **tlœ** *avv „qui“*
<MS590/h> **Maz. 19. 354**

4487 **át** *[→* ***al?*** *avv interr +* ***to^{2}*** *clit n sg] „forse che“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **laxą́** *agg m sg* **jezík** *sm sg „una lingua facile“* ? **téšk** *agg m sg* **jezík** *„una lingua difficile“*
<MS591/a> **Maz. 19. 354**

4488 **Mažaruóla** *TOP sn plt* **= tú** *[→* ***ta^{1}*** *+* ***u^{1}****] prep „a“* **Mažaruólex** (Masarolis)
<MS591/b> **Maz. 19. 355**

4489 **máčka** *sf sg „il gatto/la gatta“* **práska** *vi ind pres 3sg* (P graffia) (R graffia); **mačák** *sm sg „il gatto maschio“* (R **a** alquanto allungata)
<MS591/c> **Maz. 19. 355**

4490 **tri** *agg num n „tre“* **briévana*** *sn pl* ?
** ESF non riconosce* ***briévana****: forse* ***briémana*** *„carichi“?*
<MS591/d> **Maz. 19. 355**

4491 **l^{i}éuše** *avv „meglio“*
<MS591/e> **Maz. 19. 355**

4492 **Sóča** *IDR sf sg „Isonzo“* ?
<MS591/f> **Maz. 19. 355**

4493 **páč**, **pàč** *avv „sì, sì“* ?
<MS591/g> **Maz. 19. 355**

4494 **áto** *[→* ***al?*** *avv interr +* ***to^{2}*** *clit n sg] „forse che“* (**to**) **se** *pron rifl A* **učó** *vi ind pres 3pl* (R studiano) ?
<MS591/h> **Maz. 19. 355**

4495 **se** *pron rifl A* **mártrat** *vi ind pres 3sg „faticare“*
<MS592/a> **Maz. 19. 355**

4496 **múxa** *sf sg „mosca“*; **é** *[=* ***jé → bite^{1}****]* **oklála** *vp ind pft 3sgf „ha morso/punto“* **múxa** *„una mosca“* ?
<MS592/b> **Maz. 19. 355**

4497 **mámo** *[→* ***mieti****] vi ind pres 1pl „abbiamo“* **l^{i}ét** *sn Gpl „(tanti) anni*, **kókčr** *cong „come“ = „quanti“* **kráve** *sf pl „le mucche“*
<MS592/c> **Maz. 19. 355**

4498 **komár** *sm sg* (**комьг**) (R zanzara) ?
<MS592/d> **Maz. 19. 355**

4499 **nožica** *sf sg „gambetta/piedino“* – **noγá** *sf sg „gamba/piede“* ?
<MS592/e> **Maz. 19. 355**

4500 **píxa** *vi ind pres 3sg „soffia (il vento)“ [?]* ?
<MS592/f> **Maz. 19. 355**

4501 **própjo** *avv „proprio“* **wléče** *vp ind pres 3sg „tira“* **krí** *sf Asg „il sangue“* **wón** *avv „fuori“ = „proprio aspira/succhia il sangue“*
<MS592/g> **Maz. 19. 355**

4502 **á** *[→* ***al?*** *avv interr] „forse che“* **sta skúxal** *vp ind pft 2pl „avete cucinato/*

preparato“ **kosílo** *sn Asg „la colazione“*? **né** *avv neg „non“* **še** *avv „ancora“*. **júžino** *s* (Ac. s. f.) – **júžina** *sf sg „il pranzo“* **opŭdą** *avv* (R a mezzogiorno); **vĭčœrja** *sf sg „la cena“* (**…** (P continua)

<MS592/h> **Maz. 19. 355**

4503 **…** (P continuazione)
vĭčœrja *sf sg „la cena“* (**zá** *prep* **učœ̆r** *sm Asg* (R la sera) *locuz avv [→ **zvečer**]*; **kosílo** *sn sg „la colazione“* **zájŭtra** *[→ **zjutra**] avv „la mattina“* **zá učœ̆r**

<MS593/a> **Maz. 19. 355**

4504 **dénemo** *[→ **dieti**] vp ind pres/fut „(ne) mettiamo/metteremo“* **drúγo** *pron idf f Asg „un'altra“* **brez** *prep „senza“* **répa** *sm Gsg „coda“*; **donás** *avv „oggi“* **obédneγa** *agg idf m Gsg „nessun“* **tíča** *sm Gsg „uccello“*; **jé teklá** *vi ind pft 3sgf „correva“* **…**

<MS593/b> **Maz. 19. 355**

4505 **… jé teklá** *vi ind pft 3sgf „correva“*; **ulomíla** *vp ppa f sg „(ha) spezzato“* **nó** *agg num f A* **noxtico** *sf Asg „un'unghietta“* ?

<MS593/c> **Maz. 19. 355 - 356**

4506 **liéuš** *avv comp „meglio“* **ne** *avv neg „non“* **móre** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg impers mod „può“* **bĭt** *vi inf „essere“ ? = „non può andare meglio“*

<MS593/d> **Maz. 19. 355 - 356**

4507 ? **kóunejo** *vi ind pres 3pl* **γa** *[→ **on²**] pron pers m Asg „lo insultano“*

<MS593/e> **Maz. 19. 356**

4508 **dávi** *avv „stamane“* **sma šlá** *vi ind pft 1du m „siamo andati“* **kŭpe** *avv „insieme“* ?

<MS593/f> **Maz. 19. 356**

4509 **brávo** *agg m sg „bravo“*, **zá** *cong „ad“* **itь** *vi inf „andare“* **γór** *avv [→ **ore/-i²**] „su“* **po** *prep „per“* **vьrté** *sm Lsg „l'orto/il frutteto“* ?

<MS593/g> **Maz. 19. 356**

4510 ? **xít** *vi imper 2sg* **pǎj** *avv* (P affrettati)

<MS593/h> **Maz. 19. 356**

4511 **konópje** *sn sg „canapa“*

<MS594/a> **Maz. 19. 356**

4512 **prosuó** *sn sg* (proso *slov „miglio“*)

<MS594/b> **Maz. 19. 356**

4513 **xéjdo** *s* (Acc. s. f.) (ajda *slov „grano saraceno“*); **xejdǿwa** *agg f sg „di grano saraceno“* **mouká** *sf sg „farina“*

<MS594/c> **Maz. 19. 356**

4514 **sierák** *sm sg „granoturco/mais“*

<MS594/d> **Maz. 19. 356**

4515 **fráńk** *avv „chiaramente“*, **čísto** *avv „nettamente“*

<MS594/e> **Maz. 19. 356**

4516 **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **preriéženo** *ppp/agg n sg „tagliato“*, **só** *vi ind pres 3pl „sono“* **kosʲé** *sm pl „pezzi“*
*ESF non direbbe **kosʲé**, ma **kosuóvi**.*

<MS594/f> **Maz. 19. 356**

4517 **tót** *avv „qui“* **so** *vi ind pres 3pl „è“* **Mažaruóla** *TOP sn plt „Masarolis“*

<MS594/g> **Maz. 19. 356**

4518 **patóčiči** *sm pl „torrentelli“*.

<MS594/h> **Maz. 19. 356**

4519 **brʲéx** *sm sg „collina/salita“* – **γorá** *sf sg „monte“*

<MS595/a> **Maz. 19. 356**

4520 **so šlí** *vi ind pft 3plm „sono andati/andavano“* **pó** *prep* **Rečjánax** *MICR Lplt [„lungo il T. Rieca“ ? – cf → 4894] [→ **Rečane***] **jábuke** *sf Apl* **brát** *vi sup „a raccogliere le mele“*; **a** *inter* **júšto** *avv* (a giusto) *„ah, vero“*

<MS595/b> **Maz. 19. 356**

4521 **a** *inter* **júšto** *avv* (a/e giusto) *„ah, vero“*

<MS595/c> **Maz. 19. 356**

4522 **Támora** *TOP sn plt „Tamoris [„stazzi“]“* = **tu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Támorex** *L „a Tamoris“*

<MS595/d> **Maz. 19. 356**

4523 **Dьrją** *TOP sm sg* (Reant), **tu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Dьrjáne** *L „a Reant“* **je** *vi ind pres 3sg impers „è“* **tą** *[→ **tan²**] avv raff „là“* **nótœ̆r** *[→ **notre²**] avv „dentro“* **za** *prep „dietro“* **brʲéγą** *sm Ssg „la salita“*

<MS595/e> **Maz. 19. 356**

4524 **je** *vi ind pres 3sg „è“* **tą** *[→ **tan²**] avv raff „là“* **nótœ̆r** *[→ **notre²**] avv „dentro“* **za** *prep „dietro“* **brʲéγą** *sm Ssg „la salita“*

<MS595/f> **Maz. 19. 356**

4525 **Makóričʹ** *NC/MICR sm sg „il Macorigh/Casa Macorigh“*, = **tá** *part raff* **pʰr** *prep* **Makóričex** *„dai Macorigh/alla Casa Macorigh“*

<MS595/g> **Maz. 19. 356**

4526 **smo blí** *vi ind pft 1plm „siamo stati“* **tá** *part raff* **na** *prep „a“* **Skьrliéx** *TOP Lpl* (Canalutto); **dú** *[→ **dol²**] avv „giù“* **na** *„a“* **Skríl** *sm Asg*; **pomó** *[→ **iti**] vp imper 1pl „andiamo“* **dú na Skríl …**
(P continua)

<MS595/h> **Maz. 19. 356**

4527 **pomó** *[→ **iti**] vp imper 1pl „andiamo“* **dú** *[→ **dol²**] avv „giù“* **na** *prep „a“* **Skríl** *TOP sm Asg*; **γremó** *vi ind pres 1pl „andiamo“* **= nesímo** *vi imper 1pl „portiamo“* **senuó** *sn Asg „il fieno“* **dú na Skríl** (Canalutto); **smó pьršlí** *vp ind pft 1plm „siamo venuti“* **tá** *part raff* **Skьrlī́** *[**s** prep **Skьrlī́** Gpl] „da“* (Canalutto)

<MS596/a> **Maz. 19. 356 - 357**

4528 **dóu** *[→ **dole/-i** avv+ **u¹** prep] „giù a“* **Riéke** *[→ **Rieka***] TOP sf Lsg „Case Rieca“ [dal nome dell'IDR **Rieca**: cf → 4894]* **= tá** *part raff* **pьr** *prep „dai“* **mlī́narjьx** *sm Lpl „mugnai“ MICR [→ **ta pir mlinarjih**] „all'ex Molino“* **= dól** *[→ **dole/-i**]* **pьr** *„giù dai“* **mlī́narjьx** *„mugnai“ [→ **dol pir mlinarjih**]* (Malino *[Molino]*) *„giù, all'ex Molino“*

<MS596/b> **Maz. 19. 357**

4529 **slavéń** (T **é** breve) (R sloveno *sm sg*)

<MS596/c> **Maz. 19. 357**

4530 **tám** *avv raff* **pot** *prep* **církujo** *sf Ssg = TOP [→ **Pod Cerkujo**] [„sotto la chiesa“] „là, a Valle di Soffumbergo“* (Valle); **tá** *part raff* **na** *prep „a“* **Pedrózь** *TOP sf Lsg „Pedrosa“* (R paesi)

<MS596/d> **Maz. 19. 357**

4531 **takuó** *avv* **tьrduó** *[→ **tirduo**] avv* **γwarmó = γwarʰmó** *vi ind pres 1pl* (R così duro parliamo)

<MS596/e> **Maz. 19. 357**

4532 **tam** *avv raff* **pot** *prep* **Klápą** *TOP sm Lsg [→ **Potklap**] „là, a Canal di Grivò“ [„sotto la rupe“]*; **pomó** *[→ **iti**] vp imper 1pl „andiamo“* **tʲé** *avv raff* **pot Klàp** *A „là, a Canal di Grivò“* **….ám** *cong „anche“* **pot Klā́pą** *„a Canal di Grivò“* (Clap *[= **Podwráta**; cf → 138…]*) (**ą - ą̄**) (**á**~)

<MS596/f> **Maz. 19. 357**

4533 **γьrmóuščica** *TOP sf sg „Stremiz“* **mʲés** *avv „a metà“* **mьt** *prep „tra“* **Čanébulo** *TOP sf Ssg „Canebola“* **ą** *cong „e“* **mś̄t pot Klā́pą** *[→ 4532] „Canal di Grivò“*, **tu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **srét** *sf Lsg „a metà“* **télix** *agg dim m Gdu „tra questi“* **dvʲéx** *agg num Gdu „due“* **pajížex** *sm Gdu „paesi/villaggi“* **e** *[= **je** → **bite²**] vi ind pres 3sg „c'è“* **γьrmóuščica**; **ám** *„anche“* **pot Klápą** *„Canal di Grivò“*

<MS596/g> **Maz. 19. 357**

4534 **kar** *pron dim/rel „ciò che“* **sté** *vi ind pres 2sg 'di cortesia' „siete/è“*, **bodíte** *imper „siate/sia“ [alias:* **kar** *„dal momento che/ poiché“]*

<MS596/h> **Maz. 19. 357**

4535 **pʰr** *prep* **mā́š** *sf Lsg* (P a messa)

<MS597/a> **Maz. 19. 357**

4536 **popéješ** *vp ind pres/fut „conduci/ condurrai“* (popelješ *slov „conduci“*)

<MS597/b> **Maz. 19. 357**

4537 **čújœš?** *vi ind pres 2sg* (R senti)

<MS597/c> **Maz. 19. 357**

4538 **dʲéluce** *[→ **dielouac**] sm Apl „i lavoratori“* **plačát** *vp inf „pagare“*

<MS597/d> **Maz. 19. 357**

4539 ? **są** *vi ind pres 1sg „sono“* **láčą** *agg m sg „affamato“ = „ho fame“*, **mórą** *[→ **muorati***] vi ind pres 1sg mod „debbo“* **ití** *vi inf „andare“* **kṓsit** *vi sup „a pranzare“* **damú** *avv „a casa“*. **Kár** *cong „quando“* **se** *pron impers „si“* **má** *ind pres 3sg mod „ha da“* **kosít** *vi inf „pranzare“*, **se dʲé** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg „si dice“* **ćǫ** *vi ind pres 1sg mod „voglio“* **kosít** *„pranzare“* **zdá** *avv* (R adesso); **mórę itì kṓsьt** *„debbo andare a pranzare“*

<MS597/e> **Maz. 19. 357**

4540 **náš** *agg poss m sg „il nostro“* **malę** *sm sg* (P mulino) (R mulino) **= „malī“** (R quando tende ad una pronunzia energica); **pʰr** *prep* **málnь** *Lsg „al mulino“* **= tá** *part raff* **pʰr mā́lne** *„al mulino“*

<MS597/f> **Maz. 19. 358**

4541 **tʲé** *avv raff* **na** *prep* **Rauní*** *sf Lsg MICR = MICR [→ **tie na Rauani** [„là a Rauan [„pianoro/altopiano“]“]*; **tʲé** *avv raff* **mьs** *prep* **xóst**** *sf Asg = MICR [→ **tie mis host**] [„là, nel bosco“]* (R località); **na** *prep „a“* **tʲáčo** *smA sg „caccia“* **púјdьmo** *vp ind pres 1pl „andremo“* **tié na Rauní an** *cong „e“* **tié mьs xóst**

* ***Rauan***: *la costa ad ovest di Masarolis, che continua* ***xóst*** *[ESF].*

** *Strada per Reant attraverso* ***čes Patòk*** *(una borgata: cf → 122) [ESF].*

<MS597/g> **Maz. 19. 358**

4542 **téj** *avv* **mi** *pron pers pl* **drúz** *agg idf m pl „come noialtri“* (R come noi)

<MS597/h> **Maz. 19. 358**

4543 **viženę** *vp ind pres/fut 1pl „scacciamo/ scacceremo“*; **jést** *pron pers sg „io“* **páj** *cong*

„e“ **ti** *pron pers sg „tu“* **jœ** *pron pers f Asg „la“* **vižené** *„scacceremo“*
<MS598/a> **Maz. 19. 358**

4544 ččíca *[→ **čičica**] sf sg „bambina“* **núnna** *[= **núnina**] agg poss f sg „della zia/ della madrina“*
<MS598/b> **Maz. 19. 358**

4545 Uidą *TOP sm sg* (Udine) (**ui** diftong *slov „dittongo“* – R sempre così, anche negli altri villaggi)
<MS598/c> **Maz. 19. 358**

4546 áto *pron dim sg* (R questo) (neutro)
<MS598/d> **Maz. 19. 358**

4547 čúješ *vi ind pres 2sg „senti“*, **alsì** *[**al?** + **sì**]* **skúxala** *vp ind pft 2sgf „hai forse cucinato“* **kosílo** *sn Asg „il pranzo“***? ké** *pron interr „che cosa“* **sь skúxala? pulénto** *sf Asg „la polenta“* **ą** *cong „e“* **zéje** *sn Asg* (? verdura) **jidrìk** *sm Asg „il radicchio“* **…**
<MS598/e> **Maz. 19. 359**

4548 … zéje *sn Asg* (? verdura *[un piatto di verdure]*) **ód** *prep* **jidríka** *sm Gsg „di radicchio“* **ą** *cong „e“* **od blǵedě** *sf Gsg „di bietola“*; **blǵeda** *„bietola“*
<MS598/f> **Maz. 19. 359**

4549 na *avv neg* **vię** *vi ind pres 1sg* (R non so)
<MS598/g> **Maz. 19. 359**

4550 ? **uští** *[→ **pustiti**] vp imper 2sg* **γa** *pron pers m Asg „lascialo“*, **ne** *[→ **naj**] cong* **jőče** *vi ind pres 3sg [**naj** + ind = ott] „che pianga“*
<MS598/h> **Maz. 19. 359**

4551 búšni *vp imper 2sg* **ročíco**, **wzám** *vp imper 2sg* (P bacia la manina (il modo di ringraziare in questi paesi), prendi)
<MS599/a> **Maz. 19. 359**

4552 ? **kódeš** *sm sg „vecchio libro“*; ? **k^{i}é** *avv interr „dove“* **maš** *[→ **mieti**] vi ind pres 2sg „hai“* **ti** *clit sg [„tu“]* **kódeš** *A „il vecchio libro“*, **tí** *pron pers sg „tu“*
<MS599/b> **Maz. 19. 359**

4553 ? **ką** *avv interr „dove“* **sta djál** *[→ **djat**] vi ind pft 2pl* **γa** *pron pers m Asg „l'avete messo“***?**
<MS599/c> **Maz. 19. 359**

4554 ? **študjấš** *vi ind pres 2sg „studi“*, **študjất** *inf „studiare“*
<MS599/d> **Maz. 19. 359**

4555 ? **vídula** *sf sg „falco“*; **sokolьč** *sm sg „falchetto“*; **sakú** *sm sg* (R falco)
<MS599/e> **Maz. 19. 359**

4556 tó *clit n sg [„esso“]* **na** *avv neg „non“* **vejá** *vi ind pres 3sg impers „vale“* **vič** *avv „più“* **nьč** *avv „niente“*
<MS599/f> **Maz. 19. 359**

4557 párki *sm sg* (parkelj *slov „unghia di animale“*) (P unghia di animale)
<MS599/g> **Maz. 19. 359**

4558 γrd^{u}ó *avv* (P malamente); **xút** *agg m sg* **sviét** *sm sg* (P terra cattiva)
<MS599/h> **Maz. 19. 359**

4559 (R „voi“ appello)
<MS600/a> **Maz. 19. 359**

4560 jásno *avv* (R sereno, *slov* ne oblačno *„non nuvoloso“*); **n^{i}é** *[→ **bite**^{2} neg] vi ind pres 3sg impers „non è“* **nič** *avv „per niente“* **obláčno** *avv „nuvoloso“*, **zdá** *avv „adesso“* **œ** *[= **jœ** → **bite**^{2} impers] „è“* **jásno** *avv „sereno“*
<MS600/b> **Maz. 19. 359 - 360**

4561 zvezdḗ *sf pl* (R stelle)
<MS600/c> **Maz. 19. 360**

4562 prát *vi inf* (R fare il bucato, P fare il bucato); R ? fare il bucato
<MS600/d> **Maz. 19. 360**

4563 jix *pron pers Gpl* **œ** *[= **jœ** → **bite**^{2}] vi ind pres 3sg impers „è“* **dostì** *avv* **besiét** *sf Gpl „ve ne sono molte di parole“*
<MS600/e> **Maz. 19. 360**

4564 (ś) – (beś^{i}éda) *sf sg „parola“*
<MS600/f> **Maz. 19. 360**

4565 γré *vi ind pres 3sg impers „va“* **prú** *avv „bene“* (gre pravo *[slov = **prav je** „va bene“]*)
<MS600/g> **Maz. 19. 360**

4566 γučát* *vi inf „cicalare“*; **γučáńe*** *sn sg „cicaleccio“* **œ** *[= **jœ** → **bite**^{2}] vi ind pres 3sg „è“* **šęšúr** *sm sg „chiacchiericcio“*
* *Cf **gółčati** „chiacchierare“ e **gółčanje** „chiacchiericcio“ in Plet I: 227.*
<MS600/h> **Maz. 19. 360**

4567 zastopí *vp imper 2sg* **jo** *pron pers f Asg „capiscila“* (R capisci) (Imperat.)
<MS601/a> **Maz. 19. 360**

4568 γučát* *vi inf „rimbombare“* **… γučí** *vi ind pres 3sg impers „rimbomba“* **γór** *[→ **ore/-i**^{2}] avv „su“* **ŭ** *prep „nella“* **maγlé** *sf Lsg „nebbia“* **– al páj** *locuz cong [→ **alpáj**] „oppure“* **= γarmí** *vi ind pres 3sg impers „tuona“*; **bo** *vi ind fut 3sg „ci sarà“* **túča** *sf sg* (toča *slov „la grandine“*) **alpáj dàš** *sm sg*

„una pioggia“ **vœlìk** *agg m sg „grande“ = „molta pioggia“*
* *Cf* ***gółčati*** *„rimbombare“ in Plet I: 227.*
<MS601/b> **Maz. 19. 360**

4569 **γre** *vi ind pres 3sg „va/cade“* **sn^{i}éx** *sm sg „la neve“* **po** *prep* **zíme** *sf Lsg = locuz avv „d'inverno“*; **zíma** *„inverno“* (R **a** leggermente tonica, quasi una sorta di ricordo *[di una eco]* del precedente accento)
<MS601/c> **Maz. 19. 360**

4570 **γre** *vi ind pres 3sg „va/cade“* **sn^{i}éx** *sm sg „una neve“* **vœlìk** *agg m sg „grande“* **ą́** *cong „e“* **šœròk** *agg m sg „larga“ = „cadono fiocchi di neve grandi e grossi“*
<MS601/d> **Maz. 19. 360**

4571 **tá** *pron dim f sg „quella“* **ne** *[→* ***o²*** *clit f sg] [„essa“]* **ma** *vi ind pres 3sg „ha“* **= má** *vi ind pres 3sg „ha“* **néγa** *art idt/agg num m A „un“* **dóbreγa** *agg m Asg „buon“* **čńkuca** *sm Asg* (franguello *[fringuello]*) **ą́** *cong „e“* **^{d}něγá** *„un“* **montána** *sm Asg* (R uccello) (montano)
<MS601/e> **Maz. 19. 360**

4572 **tělь** *agg dim m sg „questo“* **človèk** *sm sg „uomo“* **jíma** *[→* ***mieti]*** *vi ind pres 3sg“ha“* **néγa** *agg num m A „un“* **dóbreγa** *agg m Asg „buon“* etc.; **n^{i}éma** *„non ha“*; **œs** *[→* ***jast]*** *pron pers sg „io“* **túdi** *cong „anche“* **jímą** *1sg „ho“* **…**
<MS601/f> **Maz. 19. 360 - 361**

4573 **… œs** *[→* ***jast]*** *pron pers sg „io“* **túdi** *cong „anche“* **jímą** *1sg „ho“* **dneγá** *art idt/ agg num m A „un“* **dóbreγa** *agg m Asg „buon“* **lújarja** *sm Asg* (furl. lujar *[lùjar „lucherino“]*) (R un uccello)
<MS601/g> **Maz. 19. 361**

4574 **tìč** *sm sg* (R uccello)
<MS601/h> **Maz. 19. 361**

4575 ? **γьrdá** *agg f sg „brutta“*
<MS602/a> **Maz. 19. 361**

4576 **sìda** (**zdá**) *avv „adesso“* **újmejo** *vp ind pres 3pl „catturano“* **nárvič** *avv superl relativo* **lűjarju** *sm Gpl „più lucherini che mai“*
<MS602/b> **Maz. 19. 361**

4577 **táne** *pron dim m sg* (questo quì *[qui]*)
<MS602/c> **Maz. 19. 361**

4578 **t^{u}óle** *pron dim n sg „questo“* **na** *avv neg „non“* **smьrdí** *vi ind pres 3sg „puzza“*, **lep^{u}ó** *avv „bene“* **diší** *vi ind pres 3sg „odora“ = „ha un buon odore“*
<MS602/d> **Maz. 19. 361**

4579 ? **T^{u}óna** *NP f/m [?] „Antonia/Antonio“*
<MS602/e> **Maz. 19. 361**

4580 **te** *pron dim f Apl* **drǿmne** *[→* ***droban****] agg f Apl* **lőž** *vp imper 2sg* **nǿtьr** *avv* (P metti dentro quelle piccole)
<MS602/f> **Maz. 19. 361**

4581 **pastír** *sm sg* (R pastore), pl. **pastźri** *„pastori“*
<MS602/g> **Maz. 19. 361**

4582 **γrę** *vi ind pres 3sg „vado“* **mlátьt** *vi sup „a trebbiare“* **korьńé** *sn Asg „la carota“* (carotta *[carota]*); **korьńá** *Gsg „la carota“* **sè** *pron impers* **na** *avv neg „non“* **mlǻt** *ind pres 3sg „la si trebbia“*, **sè γa** *pron pers n Asg* **bę́** *avv* **obrezáwa** *vp ind pres 3sg „la si ritaglia [= la si monda con un coltello] per bene“*, **ą́** *cong „e“* **sь γa** *„la si“* **…**
(P continua)
<MS602/h> **Maz. 19. 361**

4583 **...** (P continuazione)
korьńá *Gsg „la carota“* **sè** *pron impers* **na** *avv neg „non“* **mlǻt** *ind pres 3sg „la si trebbia“*, **sè γa** *pron pers n Asg* **bę́** *avv* **obrezáwa** *vp ind pres 3sg „la si ritaglia [= la si monda con il coltello] per bene“*, **ą́** *cong „e“* **sь γa** *„la si“* **^{ŏ}mèrv** *vp ind pres 3sg „sminuzza“*, **tístĭ** *pron dim m Asg „quella“*, **kè** *[→* ***ki³*** *pron rel* **+** ***jè*** *vi ind pres 3sg] „che è“* **za** *prep „da“* **séńь** *sn Asg „semenza“* **alpáj** *cong „oppure“* **sè γa šé** *avv* **omèrv** *„la si sminuzza ancora“* **tú** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****] prep* **škud^{i}élo** *sf Asg „nella terrina“* (scodella?) (R **„skleda“** *sf sg „terrina“* non si usa) **– alpáj čé** *cong „se“* **γa čé** (**ħ**) *[→* ***tiet]*** *vi ind pres 3sg mod* **mlátit** *inf „la (si) vuole trebbiare“*, **túdi** *cong „anche“* **γa omlǻt** *vi ind pres/fut 3sg „la (si) trebbia/trebbierà“*
<MS603/a> **Maz. 19. 361**

4584 **bǿš poznála** *vp ind fut 2sgf „conoscerai“* **téleγa** *pron dim m Asg „questo qui“* **= pǿznaš** *vp ind fut 2sg* (R conoscerai)
<MS603/b> **Maz. 19. 361**

4585 **t^{u}ó** *pron dim n sg „questo“* **an** *cong „e“* **t^{u}ó** *„quello“* (R parliamo in entrambi i modi/diciamo questo e quello)
<MS603/c> **Maz. 19. 361**

4586 **mesuó** *sn sg „carne“*, **dostì** *avv* **mesá** *G „molta carne“*
<MS603/d> **Maz. 19. 362**

4587 **Rúsac** *SPN m „Rosso“* **= Rusína** *SPN*

f „Rossina“ (P soprannome di uno rosso *[di capelli]*)

<MS603/e> **Maz. 19. 362**

4588 te *pron pers Asg* **cábnę** *vp ind pres/fut 1sg* **túrьt** *[= **tú** → **ta**[1] prep + **u**[1] prep + **rьt** sf Asg]* **= túrt** (P ti do/darò un calcio in culo)

<MS603/f> **Maz. 19. 362**

4589 γénita *vp imper 2pl* (jenjajte *slov „smettete“*) **γwarít** *vi inf „di parlare“*; **mučájta** *vi imper 2pl „tacete“*; **mučī** *vi ind pres 3sg* (R tace) **…**

<MS603/g> **Maz. 19. 362**

4590 … mučī *vi ind pres 3sg* (R tace); **mučijó** *3pl „tacciono“*, **čé** *cong „se“* **jьx** *pron pers Gpl* **œ** *[= **jœ́** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg impers „ce n'è“* **odvíč** *avv „di più/parecchi“*; **čé œ víč** *avv comp „se ce n'è più“*, **ku** *[→ **kuj/ku**] cong „di“* **dą** *agg num sost m „uno“*, **mučijó** *„tacciono“* Imperat. **múč** *2sg* (R taci), **mučíta** *2pl „tacete“* **…**
(P continua)

<MS603/h> **Maz. 19. 362**

4591 … (P continuazione)
Imperat. **múč** *vi 2sg* (R taci), **mučíta** *imper 2pl „tacete“* **túkle** *avv „qui“* **mučájta** *imper 2pl „tacete“*, **čé** *cong „se“* **čьtá** *[→ **tiet**] vi ind pres 2pl mod „volete“* **mučát** *inf „tacere“*, **– če níčьta** *[→ **tiet** neg] „se non volete“*, **páj** *cong „allora“* **γwarīta** *vi imper 2pl „parlate“i*: **… kár** *cong „quando“* **γwarjó** *ind pres 3pl „parlano“*, **…**
(P continua)

<MS604/a> **Maz. 19. 362**

4592 … (P continuazione)
kár *cong „quando“* **γwarjó** *ind pres 3pl „parlano“*, **se** *pron impers „si“* **móre** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg mod „può“* **ré**[i]**č** *vp inf „dire“* (T [i] assai breve) **mučīta** *imper 2pl „tacete“*; **t**[u]**ó se** *pron impers* **d**[i]**é** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg* **dnó** *pron idf n A*, **t**[u]**ó** *[→ **tuo … tuo** cong correl]* **to** *art dt n Asg* **drúγe** *pron idf n Asg „l'altro“* (R si può dire così l'uno come l'altro)

<MS604/b> **Maz. 19. 362**

4593 t[u]**ó se** *pron impers* **dié** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg* **dnó** *pron idf n A*, **t**[u]**ó** *[→ **tuo … tuo** cong correl]* **dušīca** *cong* **to** *art dt n Asg* **drúγe** *pron idf n Asg „l'altro“* (R si può dire così l'uno come l'altro)

<MS604/c> **Maz. 19. 362**

4594 jьzъ̀k *sm sg* (R lingua), (R **„špráxa“** *sf sg „lingua“* non si usa); **n**[i]**é** *[→ **bite**[2] neg] vi ind pres 3sg „non è“* **kráńsko** *ETN agg sost n sg „carniolino“* **tlœ** *avv „qui“*, **œ** *[= **jœ́** → **bite**[2]] „è“* **slovéńsko** *ETN agg sost n sg „sloveno“* (

<MS604/d> **Maz. 19. 362**

4595 œ *[= **jœ́** → **bite**[1]]* **wœkú** *vi ind pft 3sgm* (R gridava)

<MS604/e> **Maz. 19. 363**

4596 brúna *agg f sg „brava“* **= dobrá** *agg f sg „brava“*

<MS604/f> **Maz. 19. 363**

4597 rát *avv* (R abbastanza) (R **„skuza“** *avv* non si usa) **= „skuzá“** (S. Pietro. **t**[u]**óle** *pron dim n sg „questo“* **œ** *[= **jœ** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg impers „è“* **rát** *„abbastanza“ = „basta“*
S. Pietro: → 25

<MS604/g> **Maz. 19. 363**

4598 jĩdjé *sm pl* (R gente)

<MS604/h> **Maz. 19. 363**

4599 liépa *agg f sg „bella“*, **debœ̄la** *agg f sg „grassa“* **debú** *m sg* (P grasso); **tále** *agg dim f sg „questa“* **debœ̄la žená** *s f sg „donna grassa“* **an** *cong „e“* **téle** *m* **móš** *sm sg „quest'uomo qui“* **œ** *[= **jœ́** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **debú**; **múš** *sm sg* (R asino)

<MS605/a> **Maz. 19. 364**

4600 múš *sm sg* (R asino)

<MS605/b> **Maz. 19. 364**

4601 frášče *sf pl „le frasche“* **so** *vi ind pres 3pl „sono“* **té** *agg dim f pl „quelle“* **k** *pron rel „che“* **majo** *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl „hanno“* **lístje** *sn Asg „il fogliame/le foglie“*, **véje** *sn sg „ramaglia“* **prez** *prep „senza“* **lístja** *G „il fogliame/le foglie“*

<MS605/c> **Maz. 19. 364**

4602 prez *prep* (R senza, *it* senza)

<MS605/d> **Maz. 19. 364**

4603 ą *agg num m* **są** *agg m sg* **seńą** *sm sg* (somenj *[slov = **sejem** „fiera“]*) (eden sam somenj *[slov = **en sam sejem** „una sola fiera“]*); **dwá** *„due“* **sēmá** *du „fiere“*; **trjé** *„tre“* **sēmь** *pl „fiere“*

<MS605/e> **Maz. 19. 365**

4604 pontjána *sf sg „ratto“* (pantigana *[cf ven **pantegàna**]*)

<MS605/f> **Maz. 19. 366**

4605 zéjac *sm sg* (R lepre)

<MS605/g> **Maz. 19. 366**

4606 lesíca *sf sg* (R volpe)

<MS605/h> **Maz. 19. 366**

4607 **pás** *sm sg* (R cane)
<MS606/a> **Maz. 19. 366**

4608 **úk** *sm sg* (R lupo)
<MS606/b> **Maz. 19. 366**

4609 **kūná** *sf sg* (kuna *slov „martora“: cf →4616*); **kunína** *agg f sg „di martora“* (
<MS606/c> **Maz. 19. 366**

4610 **kí** *[→ **ka?**] pron interr* **diélaš** *vi ind pres 2sg***?** (R cosa fai); **na** *avv neg „non“* **známo** *vi ind pres 1pl „sappiamo“*, **pošlúšamo** *vi ind pres 1p „ascoltiamo“* **mi** *pron pers f pl* **drúγe** *agg idf f pl „noialtre“* (femin.), **ki diélajo** *3pl „cosa fanno“*
<MS606/d> **Maz. 19. 366**

4611 **na** *avv neg „non“* **známo** *vi ind pres 1pl „sappiamo“*, **pošlúšamo** *vi ind pres 1p „ascoltiamo“* **mi** *pron pers f pl* **drúγe** *agg idf f pl „noialtre“* (femin.), **ki diélajo** *3pl „cosa fanno“*; **mi drúzi** *mpl „noialtri“*, **če** *cong „se“* **so** *vi ind pres 3pl „sono“* **možjé** *sm pl „uomini“*
<MS606/e> **Maz. 19. 366**

4612 **mi** *pron pers f pl* **drúzi** *agg idf m pl „noialtri“*, **če** *cong „se“* **so** *vi ind pres 3pl „sono“* **možjé** *sm pl „uomini“*
<MS606/f> **Maz. 19. 366**

4613 **púx** *sm sg* (polh *slov „ghiro“*); **bléberca** *sf sg*(P scoiattolo)
<MS606/g> **Maz. 19. 366**

4614 **bléberca** *sf sg*(P scoiattolo)
<MS606/h> **Maz. 19. 366**

4615 **jázbac** *sm sg tasso“*
<MS607/a> **Maz. 19. 366**

4616 **kunína** *agg f sg „di martora“* (**šǿst** *agg num „sei“* **fjorínu** *sm Gpl „fiorini“* **vajá** *vi ind pres 3sg „vale“* **na** *agg num f „una“* **kúnьna kǿža** *sf sg „pelle di martora“* **ą** *cong „e“* **šǿst cváncerc** *sm Gpl „ventini“* **na** *agg sost* **žǫ́nska** *agg f sg „una donna“ [alias: „femminile“; cf → 4627]*
<MS607/b> **Maz. 19. 366**

4617 **nǐče** *[→ **tiet** neg] vi ind pres 3sg* (R non vuole)
<MS607/c> **Maz. 19. 366**

4618 **ǫ** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **vⁱé** *vi ind pres 3sg* (R sa) **– za** *prep* **kí** *[→ **ka?**] pron interr [→ **zakuo?**] locuz avv interr* (R perché)
<MS607/d> **Maz. 19. 366**

4619 ? **ńeγá** *pron pers m Gsg = agg poss „il suo“* **dⁱélo** *sn sg „lavoro“* **œ** *[= **jæ** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **tíste** *agg dim f Gsg „di quella“* **sǿrte** *sf Gsg „sorta“*
<MS607/e> **Maz. 19. 366**

4620 **drekǿ** *s* (Dat. s. m.) (P alla merda)
<MS607/f> **Maz. 19. 366**

4621 **tą́** *avv raff „là“* **u** *prep* **Nedíže** *TOP sf Lsg „nella Valle del Natisone“* (in S. Pietro) = **Nedíža** (R l'intera valle); **no** *agg num f A* **úro** *sf Asg „un'ora“* **cájta** *sm Gsg „di tempo“*
S. Pietro: → 25
<MS607/g> **Maz. 19. 366**

4622 **no** *agg num f A* **úro** *sf Asg „un'ora“* **cájta** *sm Gsg „di tempo“*
<MS607/h> **Maz. 19. 366**

4623 ? **wsáka** *agg idf f sg „ogni“* **rⁱéč** *sf sg „cosa“* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **swe** *agg poss n Asg „il suo“* **jimé** *sn Asg „nome“*
<MS608/a> **Maz. 19. 367**

4624 **ńix** *pron pers Gpl 'di cortesia' = agg poss „la Loro/la Sua“* **rodovína** *sf sg „stirpe“* **tá** *part raff* **z** *prep* **Rǘšje** *TOP sf Gsg „dalla Russia“ = „russa“*
<MS608/b> **Maz. 19. 367**

4625 **Slovǎkь** *ETN s* (R (gli) slovacchi) (Nom. pl. m.); ??? **klíče** *vi ind pres 3sg* **se** *pron rifl A „si chiama“* **vǒs** *agg idf m sg „ogni“* **Slovéń** *ETN sm sg „sloveno“*
<MS608/c> **Maz. 19. 367**

4626 ??? **klíče** *vi ind pres 3sg* **se** *pron rifl A „si chiama“* **vǒs** *agg idf m sg „ogni“* **Slovéń** *ETN sm sg „sloveno“*
<MS608/d> **Maz. 19. 367**

4627 **žǫ́nska** *agg f sg „femminile“* **kǿža** *sf sg „pelle“*; **žǫ́nska sь** *pron impers* **dié** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg „si dice“* **od** *prep „di“* **vьč** *avv „più“*, **žǫ́nьna** *agg f sg „di donna“* **sь dié od dnč** *agg num f G „di una“* **žœné** *sf Gsg „moglie“* (Suf. –**sk**, del pl., **-in** del sing. fem.)
<MS608/e> **Maz. 19. 367**

4628 **fájfat** *vi inf „fumare la pipa“*; **nᵘóč** *sf Asg „notte“* **ǫ** *cong „e“* **dą́** *sm Asg „giorno“* **fájfa** *ind pres 3sg „fuma la pipa“* **Péri** *NP m „Pietro“* **Dubé** (sopran. *[per „soprannome“ cf → 2240]*) *NC m sg „Dubè/dei Dubè“* **…**
<MS608/f> **Maz. 19. 367**

4629 **… nᵘóč** *sf Asg „notte“* **ǫ** *cong „e“* **dą́** *sm Asg „giorno“* **fájfa** *ind pres 3sg „fuma la pipa“* **Péri** *NP m „Pietro“* **Dubé** (sopran. *[per „soprannome“ cf → 2240]*) *NC m sg „Dubè/dei Dubè“*. **nímьr** *avv „sempre“* **fájfa** *„fuma“* **tabák** *sm Asg „il tabacco“*,

kár *cong „quando“* **γa** *pron pers m Asg* **má** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ce l'ha“*, **kár γa n^{i}éma** *[→ **mieti** neg] „quando non ce l'ha“*, **paj** *cong „allora“* **γléda** *vi ind pres 3sg „guarda“* **wájьr** *[**w** → **u**^{1} + **ájьr** sm Asg] „in aria“* **zá** *cong „per“* **γa udobít** *vp inf „trovarlo“*

<MS608/g> **Maz. 19. 367**

4630 pómo *[→ **iti**] vp imper 1pl „andiamo“* **tíče** *sm Apl* **lovít** *vi inf „a caccia di uccelli“* **ą** *cong „e“* **ucē** *sf Apl „le pecore“* **požěnemó** *vp imper 1pl „conduciamo(le)* **pā̆st** *vi inf „a pascolare“*

<MS608/h> **Maz. 19. 367**

4631 … ą *cong „e“* **ucē** *sf Apl „le pecore“* **požěnemó** *vp imper 1pl „conduciamo(le)“* **pā̆st** *vi inf „a pascolare“*

<MS609/a> **Maz. 19. 367**

4632 t^{u}óle *pron dim n sg „questo“* **œ** *[= **jœ** → **bite**^{2}] vi ind pres 3sg „è“* **nó** *art idt n „uno“* **štrámbasto** *agg n sg „strano“* **d^{i}élo** *sn sg „lavoro“*, **kú** *[→ **ki**^{3}] pron rel „che“* **sь** *pron impers* **na** *avv neg „non“* **vié** *vi ind pres 3sg „si sa“*, **kak^{u}ó** *cong interr „come“* **sь γa** *pron pers n Asg „lo si“* **d^{i}ēla** *vi ind pres 3sg „fa“* – **naródno** *agg n sg „sconcio“* = **špórkasto** *agg n sg „sporco“* **…**

<MS609/b> **Maz. 19. 367**

4633 … naródno *agg n sg „sconcio“* = **špórkasto** *agg n sg „sporco“*; **osvińā̆dьno** *ppp/agg n sg* („sporco); **ŭmázano** *ppp/agg n sg* (R sporco)

<MS609/c> **Maz. 19. 367**

4634 wsí *agg f Dsg „all'intera“* **dolínь** *sf Dsg „valle“* **sь** *pron impers „si“* **d^{i}é** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg „dice“* **tú** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **Nedížь** *TOP sf Lsg „nella Valle del Natisone“* = **Nedíška** *ETN agg f sg* **dolína** *sf sg = TOP „la Valle del Natisone“*

<MS609/d> **Maz. 19. 367**

4635 tą *avv raff „là“* **u** *prep „nella“* **Nedíški** *ETN agg f Lsg* **dolī̆n** *sf Lsg = TOP „Valle del Natisone“* **γwarijó** *vi ind pres 3pl „parlano“* **búj** *avv comp „più“* **lep^{u}ó** *avv „bene“ = avv comp „meglio“*, **kú** *[→ **kuj/ku**] cong „che“* **tu** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **Mažar^{u}ólьx** *TOP sn Lplt „a Masarolis“*

<MS609/e> **Maz. 19. 367 - 368**

4636 štantámo *vi ind pres 1pl „stentiamo“* (**zló** *avv „molto“* =) **dobró** *avv „molto“*; **mamó** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl „abbiamo“* **málo** *avv* **žīvéńa** *sm Gsg „pochi viveri“*, **kí** *[→ **ka?**] pron interr* **bomo jédlь** *vi ind fut 1pl*? (kaj bomo jedli? *slov „cosa mangeremo?“*)

<MS609/f> **Maz. 19. 368**

4637 ód *prep „di“* **broskví** *sf Gsg „verze“*

<MS609/g> **Maz. 19. 368**

4638 potlœ *avv „dopo“*

<MS609/h> **Maz. 19. 368**

4639 kulœt *sm sg* (R stalla; *it* stalletto *[stalletta]* per il porco) *„porcile“*

<MS610/a> **Maz. 19. 369**

4640 mœš *sm sg* (R uomo)

<MS610/b> **Maz. 19. 370**

4641 ? (**γéri** *sf [?] „le ortiche“*, **mamo** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl mod „abbiamo da“* **upárt** *vp inf „scottar(le)“*); **γœrє** *Apl* (furl. urtiš *f pl [**urtìis**]*) **mamó pā̆r^{b}t** *vi inf „da scottar(le)“*; **nasláne** *ppp/agg f Apl „insipide“* **ą** *cong „e“* **nabéjene** *ppa/agg f Apl „scondite“* **mamó sn^{i}ē̆st** *vp inf „dobbiamo mangiar(le)“* (P non salate e scondite) = *„dobbiamo mangiarle insipide e scondite“*

<MS610/c> **Maz. 19. 371**

4642 γœrє *Apl* (furl. urtiš *f pl [**urtìis**]*) *„le ortiche“* **mamó** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl mod „abbiamo da“* **pā̆r^{b}t** *vi inf „scottar(le)“* **… na** *agg num f „una“* **γœra** *s „ortica“*, pl. **γœ̄rє** *„ortiche“*

<MS610/d> **Maz. 19. 371**

4643 kanája *sf sg „fanciullo“* **tíste** *pron dim m sg „questo“* (**tist** *pron dim m sg „quello“* **je** *vi ind pres 3sg „è“*) – **če** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg mod „vuol“* **réč** *vp inf „dire“ = „significa“* **am** *art idt m „un“* **puóbič** *sm sg „ragazzino“* **mī̆cką** *agg m sg „piccolo“*, **kú** *[→ **ki**^{3} pron rel + **u** → **o**^{2} clit m sg] „che“ [„egli“]* **niče** *[→ **tiet** neg] „non vuole“* **bóuγat** *vi inf „ubbidire“*, **mu** *pron pers m Dsg „gli“* **diéjo** *[→ **djati**] vp ind pres 3pl „dicono“* **kanā̆ja**

<MS610/e> **Maz. 19. 371**

4644 štrámbasto *avv „stranamente“* = **krī̆wo** *avv „in modo errato“* **só γwaríl** *vi ind pft 3plm „parlavano“*

<MS611/f> **Maz. 19. 371**

4645 kár *[→ **kar**^{3}] pron dim/rel „ciò che“ [alias: cong „quando“]* **boš tí** *pron pers sg „tu“* **pīsú** *vi ind fut 2sg „scriverai“*, **na** *avv neg „non“* **príde** *vp ind pres/fut 3sg „viene/*

verrà“ **obẽdą** *pron idf m sg „nessuno“* **γlẽdat** *vi sup „a guardare“*, **ą** *cong „e“* **kar bǫ pĩsú** *1sg „scriverò“* (T enrambe accentate) **ćest** *[→ **jast**] pron pers sg „io“*, **kę̀** *pron rel „che“* **są** *vi ind pres 1sg „sono“* **sl^{i}ép** *agg m sg „cieco“*, **túdi** *cong „anche“* **na pride obẽdą γlẽdat**

<MS610/g> **Maz. 19. 371**

4646 kak^{u}ó *avv interr „come“* **œ** *[= **jæ** → **bite^{2}**] vi ind pres 3sg „è“/„come va“***? = „kóka“** (Canebola)

<MS610/h> **Maz. 19. 371**

4647 γwarí *vi ind pres 3sg* (R parla)

<MS611/a> **Maz. 19. 371**

4648 tíste *pron dim f pl „quelle“*, **kь** *pron rel che“* **so blć** (fem.) *vi ind pft 3pl „sono state“* **pr^{i}ẽt** *avv „prima“*

<MS611/b> **Maz. 19. 371**

4649 prấvĭca *sf sg „favola“* – pl. **prấvĭce** *„favole“*

<MS611/c> **Maz. 19. 372**

4650 sь wsé *pron idf n Asg* **pov^{i}édu** *vp ind pft 2sgm* (R hai raccontato tutto)

<MS611/d> **Maz. 19. 372**

4651 ćœkœrájo *vi „parlano“* = **γwarĭjó** *vi „parlano“* (3 pl. praes. ind.)

<MS611/e> **Maz. 19. 372**

4652 mr^{i}éže *sf pl „reti“* **za** *cong „per“* **tíće** *sm Apl „gli uccelli“* **lovít** *vi inf „catturare“*; **γrę́** *vi ind pres 1sg „vado“* **lovìt** *sup* **tíće** *„a caccia di uccelli“*

<MS611/f> **Maz. 19. 372**

4653 γrę́ *vi ind pres 1sg „vado“* **kōsьt** *vi sup* (P a far colazione, *it* collazionare *[far colazione]*); **ćǫ** *[→ **tiet**] vi ind pres 1pl mod „voglio“* **kosít** *inf „far colazione“*

<MS611/g> **Maz. 19. 372**

4654 γrę́ *vi ind pres 1sg „vado“* **γóu xliéu = γór** *avv* **u** *prep* **xliéu** *smA sg „su nella stalla“* **kráwą** *sf Dpl „alle mucche“* **daját** *vi sup „a dare“* **jẽst** *vi inf „da mangiare“*

<MS611/h> **Maz. 19. 372**

4655 dú *avv* (dol *slov*) (giù)

<MS612/a> **Maz. 19. 372**

4656 zá *cong „per“* **zastopít** *vp inf „capire“* **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **nõ** *agg num f S „una“* **besiédo** *sf Ssg „parola“*; **na** *prep „in“* **trí** *m Apl „tre“* **čantóne** *sm Apl „cantoni“*

<MS612/b> **Maz. 19. 373**

4657 ćantǫ́ *sm sg* **od** *prep „di“* **zũna** *avv „fuori“* (cantone esterno, P cantone esterno); **pìč** *sm sg*, pl. **pĩč** (nom.) (cantone interno) (P cantone interno); **tu** *[→ **ta^{1}** + **u^{1}**] prep* **píčœ** *Lsg* (nel cantone)

<MS612/c> **Maz. 19. 373**

4658 t^{u}ó *pron dim n sg „ciò“* **kœ** *[→ **ki^{3}**] pron rel „che“* **œ** *[= **jœ** → **bite^{2}**] vi ind pres 3sg „è“*

<MS612/d> **Maz. 19. 373**

4659 áto *pron dim n sg* (R questo) (questo)

<MS612/e> **Maz. 19. 373**

4660 stá se *pron rifl A* **bes^{i}édwala** *vi ind pft 3du „altercavano“* = **krέγala** *vi ind pft 3du „litigavano“*; **wse** *pron idf n sg* **dnó** *pron dim n sg = locuz avv* (R tutt'uno); **áto** *pron dim n sg „questo“ = „queste“* **sta** *vi ind pres 3du „sono“* **dvié** *agg num f „due“* **besiédi** *sf du „parole“*, **…**
(P continua)

<MS612/f> **Maz. 19. 373**

4661 … (P continuazione)
áto *pron dim n sg „questo“ = „queste“* **sta** *vi ind pres 3du „sono“* **dvié** *agg num f „due“* **besiédi** *sf du „parole“*, ? – **dwújno** *agg num* **γwaréńe** *sn sg* (doppio parlare) *„un duplice modo di parlare“*; **dv^{i}éx** *Gdu* **sórt** *sf Gdu* **γwaréńe** *„un parlare di due tipi“*

<MS612/g> **Maz. 19. 373**

4662 bó poznú *vi ind fut 3sg* (R verrà a sapere) (3 sing.)

<MS612/h> **Maz. 19. 373**

4663 są štantú *vi ind pft 1sgm „ho stentato“* **zastopít** *vp inf „a capire“*

<MS613/a> **Maz. 19. 373**

4664 náš *agg poss m sg* **jьzìk** *sm sg* **œ** *[= **jæ** → **bite^{2}**] vi ind pres 3sg „è“* **dą́** *agg num m* (*[la]* nostra lingua è una)

<MS613/b> **Maz. 19. 373**

4665 ál *avv interr* **œ** *[= **jæ** → **bite^{2}**] vi ind pres 3sg impers* **dóst** *avv* **brátru** *sm Gpl „quanti fratelli ci sono?“*

<MS613/c> **Maz. 19. 373**

4666 wsę́ *agg idf Dpl* **rečą́** *s* (D. pl. f.) (R a tutte le cose)

<MS613/d> **Maz. 19. 373**

4667 ńéγa *pron pers m Gsg „di lui“ = agg poss* **vajá** *vi ind pres 3sg „la sua vale“* (njega veljá *[slov = **njegova velja**]*) (P ha ragione)

<MS613/e> **Maz. 19. 373**

4668 bràt (T **à** tendente ad **á**) *sm sg „fratello“*, pl. **brấtьr** *„fratelli“*; **dwa** *agg num m „due“* **brấtra** *du „fratelli“*; **ńeγá** *pron*

pers m Gsg „di lui“ = agg poss **brā́tʰr** (P i suoi fratelli)

<MS613/f> **Maz. 19. 373**

4669 **dʰrγáč** *avv* **= druγáč** (?) (R altrimenti/ diversamente)

<MS613/g> **Maz. 19. 373**

4670 **pou** *avv „metà“* **Láx** *ETN sm sg „fiulano/italiano“*, **póu Slovéń** *ETN sm sg „sloveno“* **= Slavéń** (T breve)

<MS613/h> **Maz. 19. 373**

4671 **póu** *avv* **úre** *sf Gsg* **xodá** *sm Gsg* (1/2 ure hoda *slov „mezz'ora di cammino“*)

<MS614/a> **Maz. 19. 373**

4672 **są strejú** *vi ind pft 1sgm „ho sparato“* **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **mrʲéžɷ** *sf Asg „nella rete“*; **strejála** *ppa f sg*; **só strejā́l** *pft 3m „sparavano“* (pl. nom.)

<MS614/b> **Maz. 19. 373**

4673 **sam bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato/ ero“* **pьrsíję** *ppp/agg m sg* (sforzato) (prisiljen *slov „costretto“*)

<MS614/c> **Maz. 19. 373**

4674 **maγlá** *sf sg* (R nebbia – P nuvola – R nuvola) (R una moltitudine*<MS614/d>* **Maz. 19. 374**

4675 **práfta** *vi* (Imperat., 2 pl.) **mu** *pron pers m Dsg „ditegli“*

<MS614/e> **Maz. 19. 374**

4676 (**dᵘór** *pron dim/rel „chi“*) **sь** *pron rifl A* **učī** *vi ind pres 3sg* (R studia) (R chi studia)

<MS614/f> **Maz. 19. 374**

4677 **za** *prep „per“* **pǫ́zo** *sf Asg „la misurazione“* **od** *prep „del“* **jíce** *sf Gsg „caldo“* **ą́** *cong „e“* **od mráza** *sm Gsg „del freddo“* (P per misurare caldo e freddo)

<MS614/g> **Maz. 19. 374**

4678 **są lovíu** *vi ind pft 1sgm „ero a caccia“* **tī́če** *sm Apl „di uccelli“*

<MS614/h> **Maz. 19. 374**

4679 **búšnь** *vp imper 2sg* **γá** *pron pers m Asg* (R bacialo)

<MS615/a> **Maz. 19. 374**

4680 **są ubú** *vp ind pft 1sgm „ho ucciso“* **dwá** *agg num m A „due“* **pū́xa** *sm Adu* (polha *slov „ghiri“*)

<MS615/b> **Maz. 19. 374**

4681 **są kupú** *vp ind pft 1sgm „ho comperato“* **krampī́r** *sm Asg „patate“* **ą** *cong „e“* **sám ušáfu** *vp ind pft 1sgm „(ne) ho trovate“* **víč** *avv comp „più“* **γnileγá** *agg m Gsg „di marce“*, **ku** *cong „che“* **zdráveγa** *„di sane“*; **ą są rú** *vp ind pft 1sgm „ho divelto“* **brṓkulne** *sf Apl ([i]* broccoli), **ą́** *cong „e“* **so blí wse** *pron idf m Apl* **mī́š** *sf pl „i topi“* **sniédle** *vi ind ppft 3plm „li avevano mangiati tutti“*

<MS615/c> **Maz. 19. 374**

4682 **kosá** *sf sg „falce“*, pl. **kosḗ** *„falci“*; **trawó** *sf Asg* **sḗč** *vi inf „tagliare l'erba“*

<MS615/d> **Maz. 19. 374**

4683 **trawó** *sf Asg* **sḗč** *vi inf „tagliare l'erba“*; **γrę** *vi ind pres 1sg „vado“* **séč** *sup „a tagliare“* **trawó**, **jɷ** *pron pers f Asg* **prǫ́ce** *avv „presto“* **posiéčę** *vp ind pres/fut 1sg „la sfalcio/la sfalcerò“*

<MS615/e> **Maz. 19. 374**

4684 **tᵘó** *pron dim n sg „questo“* **se** *pron impers* **vié** *vi ind pres 3sg* **da** *cong = locuz avv [→ **seviede**]* (si sa, siguro *[sicuro]*) (R si capisce)

<MS615/f> **Maz. 19. 374**

4685 **povʲédi** *vp imper 2sg* **mu** *pron pers m Dsg* (R digli); **kí** *[→ **ka?**] pron interr Asg* **čete** *[→ **tiet**] vi ind pres 2pl 'di cortesia'* **?** (R cosa volete) **…**

<MS615/g> **Maz. 19. 374**

4686 **…** **kí** *[→ **ka?**] pron interr Asg* **čete** *[→ **tiet**] vi ind pres 2pl 'di cortesia'* **?** (R cosa volete); **právi** *vi imper 2sg* **mɷ** *pron pers m Dsg „raccontagli“* **žíxьr** *cong concess „pure“* **= práfta** *imper 2pl* **mɷ** **…** **poviétta** *vp imper 2pl* **mɷ** (R raccontategli)

<MS615/h> **Maz. 19. 374 - 375**

4687 **œ** *[= **jæ** → **bite**[1]]* **jála** *[→ **djati**] vp ind pft 3sgf „ha detto“* **ná** *art idt f* **čečá** *sf sg „una ragazza“*: **maγári** *avv „magari“ [**bi**]* **mʲéla** *[→ **mieti**] vi cond pres 1sgf „avessi“* **facóu** *sm Asg „un fazzoletto“* **lʲép** *agg m Asg „bello“*, **žídju** *agg m Asg* (P di seta)**. œ jála ná čečá**, **dь** *cong „che“ [sott: **je**]* **miéla** *vi ind pft 3sgf „aveva“* **neγá** *art idt Am* **bьrсьγá** *agg m Asg „bravo“* **pᵘóba** *sm Asg „ragazzo“*, **– čе** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg* **ráda** *agg f sg* **mʲét** *inf „vuole avere volentieri“ = „vorrebbe averlo volentieri“*

<MS616/a> **Maz. 19. 374 - 375**

4688 **poviétta** *vp* **mɷ** *pron pers m Dsg* (Imperat.) (2 pl.) (R ditegli)

<MS616/b> **Maz. 19. 375**

4689 **Toną́** *NP m „Tonino“*, **biéž** *vi imper 2sg „vai/corri“* **damū́** *avv „a casa“*, **tœ** *[**te** pron*

pers Asg ***jœ → bite[1]]*** **mắt** *sf sg* **klícala** *vi ind pft 3sgf „ti ha chiamato la mamma“*
<MS616/c> **Maz. 19. 375**

4690 recь *vp imper 2sg „di’“*
<MS616/d> **Maz. 19. 375**

4691 dná *pron idf f „una“* **se** *pron rifl A* **žőěn** *vi ind pres 3sg „si sposa“*, **brez** *prep „senza“* **nьč** *avv „niente“ = „alcun“* **ójcьt** *s indecl* (T sposalizio *[qui: „festa di matrimonio“]*)
<MS616/e> **Maz. 19. 375**

4692 brez *prep* (R senza)
<MS616/f> **Maz. 19. 375**

4693 čǫ *vi ind pres 1sg mod „voglio/ vorrei“* **bít** *vi inf „essere“* **dobró** *avv „molto“* (R „**zló**“ non si usa) **boγát** *agg m sg „ricco“* **á** *cong „ma“* **na** *avv neg „non“* **mórę** *[→* ***morieti]*** *„posso“* **bĭt. ą mǿrę** *[→* ***muorati****] vi ind pres 1sg mod „debbo“* **d[i]élat** *vi inf „lavorare“*
<MS616/g> **Maz. 19. 375**

4694 mámo *[→* ***mieti]*** *vi ind pres 1pl „abbiamo“* **málo** *avv* **xǿst** *sf Gpl „pochi boschi“* **p[h]r** *prep* **nás** *pron pers Lpl „da noi“*; **mǿrьmo** *[→* ***muorati****] vi ind pres 1pl mod „dobbiamo“* **deléč** *avv* **xodít** *vi inf „andare lontano“* **= ití** *vi inf „andare“* **po** *prep* **vǿjь = vǿje** *sn Asg „a prendere la ramaglia“*
<MS616/h> **Maz. 19. 375**

4695 málne *sf Apl „di mulini“* **smó jьx** *pron pers m Apl* **m[i]él** *[→* ***mieti]*** *vi ind pft 1plm „ne avevamo“* **trí** *agg num m A „tre“*, **má** *cong „ma“* **jьx** *Gpl* **niémamo** *[→* ***mieti*** *neg] „non ne abbiamo“*, **mǿrьmo** *[→* ***muorati****] vi ind pres 1pl mod „dobbiamo“* **nosít** *vi inf „portare“* **deléč** *avv „lontano“* **u** *prep „al“* **mắlę** *sm Asg „mulino“*
<MS617/a> **Maz. 19. 375**

4696 tála *pron dim f sg „questa qui“* (**tá** *pron dim f sg „questa“* **na** *[→* ***o²*** *clit f sg] [„essa“]*) **niéma** *[→* ***mieti*** *neg] vi ind pres 3sg „non ha“* **zobẽ** *sm Gpl „denti“* **ą** *cong „ed“* **mláda** *agg f sg* **œ** *[=* ***jœ → bite²]*** *vi ind pres 3sg „è giovane“*. **œ uteklá** *vp ind pft 3sgf „è scappata“*, **je** *pron pers f A sg* **j** *[=* ***je]*** **bl[u]ó** *vi ind pft 3sgn* **špȍt** *s indecl „aveva vergogna“* (**jo** *A*). **œ tiščála** *vi ind pft 3sgf* **kúpe** *avv „insieme“* **ŭsta** *sn Aplt* (P stringeva la bocca). **ą** *„e“* **γóre** *[→* ***ore/-i²]*** *avv „su“* **ná** *art idt f* **čečá** *sf sg „una ragazza“* **ma** *[→* ***mieti]*** *vi ind pres 3sg „ha“* **púno** *agg f Asg* **rokǿ** *sf Asg „la mano piena“* **pìrstanu** *sm Gpl „di anelli“* **…** (P continua)
<MS617/b> **Maz. 19. 375**

4697 … (P continuazione)
ą *„e“* **γóre** *[→* ***ore/-i²]*** *avv „su“* **ná** *art idt f* **čečá** *sf sg „una ragazza“* **ma** *[→* ***mieti]*** *vi ind pres 3sg „ha“* **púno** *agg f Asg* **rokǿ** *sf Asg „la mano piena“* **pìrstanu** *s* (P di anelli) (Gen. pl. m.). **– γóre tála** *pron dim f sg „questa qui“* **j** *[=* ***je]*** *vi ind pres 3sg „è“* **jézna** *agg f sg „arrabbiata“* **kь** *[→* ***ke³]*** *cong „per il fatto che“* **prắvimœ** *vi ind pres 1pl „raccontiamo“*
<MS617/c> **Maz. 19. 375**

4698 γóre *[→* ***ore/-i²]*** *avv „su“* **tála** *pron dim f sg „questa qui“* **j** *[=* ***je]*** *vi ind pres 3sg „è“* **jézna** *agg f sg „arrabbiata“* **kь** *[→* ***ke³]*** *cong „per il fatto che“* **prắvimœ** *vi ind pres 1pl „raccontiamo“*
<MS617/d> **Maz. 19. 375**

4699 tú *[→* ***ta¹ + u¹]*** *prep* **ni** *art idt f L* **xĭš** *sf Lsg „in una casa“* (**œ** *[=* ***jœ → bite¹]*** **bluó** *vi ind pft 3sgn „ce n’era“* **sédą** *agg num sost m „sette“*) **jьx** *pron pers m Gpl* **œ** *[=* ***jœ́ → bite²]*** *vi ind pres 3sg „ce n’è“* **sédą p[u]óbu** *sm Gpl „(di) ragazzi“* **anímьr** *[****a*** *cong „e“* ***nímьr*** *avv „sempre“]* **se** *pron rifl A* **krέγajœ** *vi ind pres 3pl „litigano“* **– ą́** *„e“* **prez** *prep „senza“* **màjne** *agg idf f Gsg „alcuna/nessuna“* (**maj** *avv „mai“* **dne** *pron idf f Gsg „una“*) **žené** *sf Gsg „donna“* **= obédnє** *agg idf f Gsg „alcuna/ nessuna“* **žené**
<MS617/e> **Maz. 19. 376**

4700 sò *vi ind pres 3pl* (R sono, P sono)
<MS617/f> **Maz. 19. 376**

4701 batúdœ *sf Asg* **zmẽst** *vp inf „battere il latticello“* **ą** *cong „e“* **skúxat** *vp inf „cuocere*; **sér** *sm Asg* **runắt** *vi inf „fare il formaggio“* **…** (P continua)
<MS617/g> **Maz. 19. 376**

4702 … (P continuazione)
sér *sm Asg* **runắt** *vi inf „fare il formaggio“*; **sér** *„il formaggio“* **sě** *pron rifl A* **usĭr** *vp ind pres 3sg* (P si accaglia)
<MS617/h> **Maz. 19. 376**

4703 tú *[→* ***ta¹ + u¹]*** *prep* **ni** *art idt f L* **xĭš** *sf Lsg „in una casa“* **so** *vi ind pres 3pl „ci sono“* **trí** *agg num m „tre“* **čečé** *sf pl „ragazze“* **án** *cong „e“* **tu obénį** *agg idf m Lsg „in nessun“*

škáfɷ *sm Lsg „mastello“* **nié** *[→ **bite²** neg] vi ind pft 3sgm „non c'è“* **wɷdé** *sf Gsg „acqua“*
<MS618/a> **Maz. 19. 376**

4704 maš *[→ **mieti**] vi ind pres 2sg „hai“* **ústa** *sn Aplt „la bocca“*
<MS618/b> **Maz. 19. 376**

4705 dóle *avv „giù“* **tísta** *pron dim f sg „quella“* **ćé** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg mod „vuole/vorrebbe“* **poviédat** *vp inf „raccontare“*, **má** *cong „ma“* **jo̱** *pron pers f A sg* **œ** *[= **jæ** → **bite²**] vi ind pres 3sg* **špɷ̀t** *s indecl* (R si vergogna)
<MS618/c> **Maz. 19. 376**

4706 kí *[→ **ka?**] pron interr* **œ** *[= **jæ** → **bite²**] vi ind pres 3sg***?** (R cos'è)
<MS618/d> **Maz. 19. 376**

4707 ná *art idt f* **čečá** *sf sg „una ragazza“* **œ** *[= **jæ** → **bite¹**]* **blá zubíla** *vp ind ppft 3sgf „aveva perso“* **čeréᵘje** *sf Apl „le scarpe“*, **an** *cong „e“* **túdi** *cong „anche“* **té** *pron dim f Apl „quelle“* **jьx** *pron pers Apl „le“* **ǵe ušáfala** *vp ind pft 3sgf „ha trovate“ = „e le ha anche trovate“*
<MS618/e> **Maz. 19. 376**

4708 komó *[→ **duo?**] pron interr Dsg***?** (R a chi?); **komó sь dáu** *vp ind pft 2sgm***?** (R a chi hai dato)
<MS618/f> **Maz. 19. 376**

4709 ą *agg num m „un“* **kǿs** *sm sg „pezzo“* **mesá** *sm Gsg „di carne“*
<MS618/g> **Maz. 19. 376**

4710 norác *sm sg* (R stupido); **dwá** *agg num m „due“* **norcá** *du „stupidi“*, **trjé** *„tre“* **norcì** *pl „stupidi“*, **pét** *„cinque“* **norcú** *Gpl „stupidi“*
<MS618/h> **Maz. 19. 376**

4711 pović *vp ind fut 1sg* (R racconterò)
<MS619/a> **Maz. 19. 376**

4712 tá *part raff* **pьr** *prep* **devíc** *sf Lsg* **Marí** *NP f „(nella chiesa di) Maria Vergine“* **mólijo** *vi ind pres 3pl „pregano“*
<MS619/b> **Maz. 19. 376**

4713 smo šlí *vi ind pft 1plm „abbiamo viaggiato“* **no** *agg num f A „una“* **debélo** *agg f Asg „buona“* **úro** *sf Asg „ora“* **xodá** *sm Gsg „di cammino“* **dóu** *[→ **dol²** avv+ **u¹** prep] „giù a“* (**Čĭdȃdь** =) **Čĭdȃdě** *TOP sm Asg „Cividale“*; **so zwanȋl** *vi ind pft 3plm „suonava/batteva“* **no** *agg num f A* **úro** *sf Asg „l'una“* **nočí** *sf Gsg „di notte“*, **smó pʰršlí** *vp ind pft 1plm „siamo arrivati“* **dóu Čĭdàt**
<MS619/c> **Maz. 19. 376**

4714 (**cœ̆γȃlĭ**) **fájfajo** *vi ind pres 3pl „fumano“* **cœ̆γȃlĭ** *sf Apl* (P sigari)
<MS619/d> **Maz. 19. 377**

4715 u *prep* **wàs** *sf Asg* (v vas *slov „nel villaggio“*) **xódijɷ** *vi ind pres 3pl „vanno“*, **okᵘóle** *prep „attorno“* **čœč** *sf Apl „alle ragazze“*, **jьx** *pron pers Apl „le“* **típajɷ** *vi ind pres 3pl* (P ? „palpano“) (R ? palpano); **cábajɷ** *vi ind pres 3pl* (P ? calciano)
<MS619/e> **Maz. 19. 377**

4716 právьt *vi inf* (praviti *slov „raccontare“*)
<MS619/f> **Maz. 19. 377**

4717 œ *[= **jæ** → **bite²**] vi ind pres 3sg „c'è“* **dná** *pron idf f „una“*, **k** *[→ **ki³**] pron rel „che“* **sě** *pron rifl A* **žœ̄n** *vi ind pres 3sg „si sposa“* **ą** *cong „e“* **ńɛ** *pron pers f Gsg = agg poss „il suo“* **pᵘóp** *sm sg „ragazzo“* **se** *pron rifl A* **píše** *vi ind pres 3sg“ha il cognome“* **xьrbát** *CO [→ **hirbat**] „Croatto“* (cognome) **ą** *cong „e“* **ṭ́ákuš** *NC [?] [→ **ćakuš**] „Tacus“* (T tendente a **č**).–
<MS619/g> **Maz. 19. 377**

4718 ą *cong „e“* **jíma** *vi ind pres 3sg „ha“* **šœ́st ьn** *cong „e“* **dwújst** = *agg num* **pьrstu** *sm Gpl* (26 prstov *slov „ventisei dita“*)
<MS619/h> **Maz. 19. 377**

4719 právĭta *vi imper 2pl* **mɷ** *pron pers m Dsg* **šœ́** *avv* (R raccontategli ancora)
<MS620/a> **Maz. 19. 377**

4720 tí *pron pers sg „tu“*, **Zéf** *NP m „Giuseppe (Beppe)“*
<MS620/b> **Maz. 19. 377**

4721 dьrγáč *avv* (drugače *slov „diversamente“*)
<MS620/c> **Maz. 19. 377**

4722 mœ́rь* *[→ **muorati***] vi imper 2sg mod „devi“* **poviédat** *vp inf „raccontare/parlare“* **pó** *prep* **možœrsko** *ETN agg n Lsg „alla maniera di Masarolis“*; **móre** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg mod „è capace“* **poviédat** *„di raccontare“*, **má** *cong „ma“* **γa** *pron pers m Asg* **œ̆** *vi ind pres 3sg* **špɷ̀t** *s indecl*; **ńeγá** *pron pers m Asg* **γa œ** *[= **jæ** → **bite²**] vi ind pres 3sg* **špɷ̀t** *s indecl* (R si vergogna)

** Cf Mat II, testo 937 e relativa versione russa, dove **mœ́rь** = „Bisogna“. Secondo la nostra interpretazione, l'informatore di BdC si rivolge alla persona di cui parla subito dopo.*

<MS620/d> **Maz. 19. 377**

4723 **čűješ?** *vi ind pres 2sg* (R senti)
<MS620/e> **Maz. 19. 377**

4724 **zapisájta** *vp* (R annotate) (2 pl. imperat.)
<MS620/f> **Maz. 19. 377**

4725 **mȯš** *sm sg „uomo“*; **z** *[→ **s/z/ž**] prep* **dv^{i}éma** *agg num m Sdu* **mȯžą** *Spl „con due uomini“*
<MS620/g> **Maz. 19. 377**

4726 **so šlé** *vp ind pft 3plf „sono andate“* **damú** *avv „a casa“*, **so šlé dojít** *vi sup „ad allattare“* **otroká** *sm Asg „il bambino“* (**ma** *cong „ma“* **čé** *vi ind pres 3sg mod „vuole“* **radá** *agg f sg „volentieri“* **pošlušát** *vp inf „ascoltare“*); **jóče** *vi ind pres 3sg „piange“* **domá** *avv „a casa“* **otrók** *„il bambino“* **…** **tlœ** *avv „qui“* **tála** *pron dim f sg „questa“ = „questa qui“* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg mod „ha da“* **dát** *vp inf „dare“* **kráwą** *sf Dpl* **pít** *vi inf „da bere alle mucche“*, **…**
(P continua)
<MS620/h> **Maz. 19. 377**

4727 **…** (P continuazione)
tlœ *avv „qui“* **tála** *pron dim f sg „questa“ = „questa qui“* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg mod „ha da“* **dát** *vp inf „dare“* **kráwą** *sf Dpl* **pít** *vi inf „da bere alle mucche“*, **ma** *cong „ma“* **čé** *vi ind pres 3sg mod „vuole“* **radá** *agg f sg „volentieri“* **pošlušát** *vp inf „ascoltare“ = „ma le piace ascoltare“*
<MS621/a> **Maz. 19. 377**

4728 **tí** *pron pers sg „tu“* **s** *[→ **bite^{1}**]* **sь** *[→ **se^{3}**] pron rifl A* **paračú** *vp ind pft 2sgm* (T tendente a **ţ**) (**ħ**) (R ti sei preparato); **paračú se** *pron rifl* **œ** *[= **jœ** → **bite^{1}**] 3sgm „si è preparato“* **za** *cong* **prȃvьt** *vi inf „per raccontare“*; **s** *[→ **bite^{1}**]* **poviédu** *vp ind pft 2sgm* (R hai raccontato)
<MS621/b> **Maz. 19. 378**

4729 **s** *[→ **bite^{1}**]* **poviédu** *vp ind pft 2sgm* (R hai raccontato); **sé** *pron rifl A* **na** *avv neg* **b^{u}ój** *vi imper 2sg* (R non temere)
<MS621/c> **Maz. 19. 378**

4730 **sé** *pron rifl A* **na** *avv neg* **b^{u}ój** *vi imper 2sg* (R non temere); **ké** *[→ **ka?**]* **s** *[→ **bite^{1}**]* **jála** *[→ **djati**] vp ind pft 2sgf „cos'hai detto“***?**
<MS621/d> **Maz. 19. 378**

4731 **ké** *[→ **ka?**]* **s** *[→ **bite^{1}**]* **jála** *[→ **djati**] vp ind pft 2sgf „cos'hai detto“***?**
<MS621/e> **Maz. 19. 378**

4732 **púјta** *vp imper 2pl* **są** *avv* (R venite qua)
<MS621/f> **Maz. 19. 378**

4733 **štrűki** *sm sg* (štrukelj *slov „strucolo“*) (gnocco); **štrúki bœ** *vi ind fut 3sg „lo strucolo ci sarà“* **tą** *avv „là“*; **štrúki** *„uno strucolo“*, **nьč** *pron idf n Asg „niente“ [sott: „altro“]* **ku** *[→ **kuj/ku**] cong „che“* **dą** *agg num sost m „uno“ = „soltanto uno“*; **dwá** *„due“* **štrúkja** *du „strucoli“* **trjé** *„tre“*
<MS621/g> **Maz. 19. 378**

4734 **šé** *cong „anche/ancora“* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg* **ražǫ** *sf Asg* (ha ragione)
<MS621/h> **Maz. 19. 378**

4735 **bœ** *vi ind fut 3sg „sarà“* **tą** *avv „là“*, **ku** *[→ **ko^{2}**] cong „quando“* **bœ́ naxála** *vi ind fut 3sgf „terminerà/avrà finito (sott: lei, la cuoca, di farlo)“* (bode tam *slov „sarà là“*), **štrűki** *sm sg „lo strucolo“* **bœ tą**
<MS622/a> **Maz. 19. 378**

4736 **z** *[→ **s/z/ž**] prep* **rítjœ** *sf Ssg* (R con il sedere) (col cullo *[culo]*)
<MS622/b> **Maz. 19. 378**

4737 **múč** *vi imper 2sg* (R taci)
<MS622/c> **Maz. 19. 378**

4738 **radá** *agg f sg „volentieri“* **sě** *pron rifl A* **smejé** *vi ind pres 3sg „ride“* **ą** *cong „e“* **jóče** *vi ind pres 3sg „piange“*
<MS622/d> **Maz. 19. 378**

4739 **nьč** *avv „niente (altro)“* **ku** *[→ **kuj/ku**] cong „che“* **dą** *agg num sost m „uno“ = „soltanto uno“*
<MS622/e> **Maz. 19. 378**

4740 ? **tú** *[→ **ta^{1}** + **u^{1}**] prep* **bьrγóпь** *TOP sm Lsg „a Bergogna“* **œ** *[→ **ja^{2}**] clit sg [„io“]* **lovín** *vi ind pres 1sg „vado a caccia“* **lűjarjě** *sm Apl „di lucherini“*, ? **sœ** *[**se** pron rifl A + **jœ** → **bite^{1}**]* **spliézu** *vp ind pft 3sgm „si è arrampicato“* **γóu** *[→ **gor^{1}** avv+ **u^{1}** prep] „su“* **podnį** *[**po** prep **dnį** art idt m L] „(lungo) un“* **driewó** *sm Lsg „albero“*
<MS622/f> **Maz. 19. 378**

4741 ? **sœ spliézu γóu podnį driewó** *[→ 4740]*
<MS622/g> **Maz. 19. 378**

4742 ? **γœ́udriju** *[**γœ́u** → **gor^{1}** avv+ **u^{1}** prep **driju** TOP sm Asg]* **œ** *[= **jœ** → **bite^{1}**]* **šú** *vp ind pft 3sgm „è andato“* (gor u Drija *[slov = **gor v Derján** „su a Reant“]*)
<MS622/h> **Maz. 19. 378**

4743 ? **zdéle** *avv „qui“* **γrésta** *vi ind pres 3*

du „vanno“ **dwá** *agg num sost m „(in) due“*, **dą́** *agg num m „un“* **γospᵘót** *sm sg „prete“* **ą́** *cong „e“* **dwá** *„due“* **рьsá** *sm du „cani“*

<MS623/a> **Maz. 19. 378**

4744 núnac *sm sg „zio“*, **ná** *art idt f* **buxá** *sf sg „una pulce“* **mœ̆** *pron pers Asg „mi“* **œ́** *[= **jǽ** → **bite**[1]]* **oklála** *vp ind pft 3sgf „ha punto“*; **ǫkràt** (T **à** tendente ad **á**) *avv „una volta“* **mœ** *[**me jœ**]* **blá oklála** *ppft „mi aveva morso“* **na úš** *sf sg „un pidocchio“*

<MS623/b> **Maz. 19. 378**

4745 ǫkràt (T **à** tendente ad **á**) *avv „una volta“* **mœ** *[**me** pron pers Asg „mi“ + **jœ** → **bite**[1]]* **māt** *sf sg „la mamma“* **ostríγla** *vp ind pft 3sgf „mi ha rasata/-o“* **γoló** *avv* **γoló** *„del tutto“ [lett: „a nudo“]*; **ǫkràt mœ blá oklála** *ppft „mi aveva morso“* **na** *art idt f* **úš** *sf sg „un pidocchio“*

<MS623/c> **Maz. 19. 379**

4746 ǫkràt *avv „una volta“* **dám** *art idt m „un“* **pastír** *sm sg „pastore“* **œ** *[= **jœ** → **bite**[1]]* **bíu oklú** *vp ind ppft 3sgm „aveva morso“* **nó** *art idt f A* **čečó** *sf Asg „una ragazza“*, **kь** *pron rel „che“* **sœ** *pron rifl A* **œ blá oženíla** *vp ind ppft 3sgf „si era sposata“*

<MS623/d> **Maz. 19. 379**

4747 ǫkràt *avv „una volta“* **sœ** *pron rifl A* **œ** *[= **jœ** → **bite**[1]]* **blá oženíla** *vp ind ppft 3sgf „si era sposata“* **nikína** *agg idf f sg „una tale“* **čečá** *sf sg „ragazza“* **= ná čečá œ mⁱéla** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sgf „aveva“* **neγá** *art idt m A* **mládeγa** *agg m Asg* **možá** *sm Asg „un marito giovane“*

<MS623/e> **Maz. 19. 379**

4748 ǫkràt *avv „una volta“* **mь** *pron pers Dsg „mi“* **sœ́** *[= **se** pron rifl A + **jǽ** → **bite**[1]]* **nɷγá** *sf sg „la gamba“* **zoríla** *vp ind pft 3sgf „è suppurata“ [lett:“ la gamba mi è maturata“]* **– ą́** *cong „e“* **œ** *[= **jœ**]* **šú** *vi ind pft 3sgm „veniva“* **γnuój** *sm sg „il pus“* **wòn** *avv „fuori“ = „usciva“*, **k** *[→ **ko**[2]] cong „quando“* **sœ́ predьrla** *vp ind pft 3sgf „si è forata/spellata“*, (**mь** *pron pers Asg „mi“ [**je**]* **boliéla** *vi ind pft 3sgf „doleva“*)

<MS623/f> **Maz. 19. 379**

4749 ? **fiṅka** *sf sg* (R vagina)

<MS623/g> **Maz. 19. 379**

4750 œ *[= **jœ** → **bite**[1]]* **jā́la** *vp ind pft 3sgf „ha detto“*; **ńí** *pron pers f Dsg „le“* **se** *pron rifl A* **zȍr** *vi ind pres 3sg „si sta suppurando“* **nɷγá** *sf sg „la gamba“* (P ? si sta suppurando)

<MS623/h> **Maz. 19. 379**

4751 xœ́jda *sf sg „grano saraceno“* (T **x** tendente a **h**) (T profondamente spirante)

<MS624/a> **Maz. 19. 379**

4752 γlíx *avv „proprio“* **kár** *[→ **kar**[3]] pron dim/rel „quello che“* **ťьtœ́** *[→ **tiet**] vi ind pres 2pl „volete“*, **poviédĭtœ** *vp imper 2pl* **mœ́** *pron pers m Dsg „raccontategli“*, **wsé** *pron idf n Asg* **napī́še** *vp ind pres/fut 2sg „scrive/ scriverà tutto“*.

<MS624/b> **Maz. 19. 379**

4753 buóx *sm sg* **vie** *vi ind pres 3sg* (R dio sa)

<MS624/c> **Maz. 19. 379**

4754 konác *sm sg „la fine“* **svetá** *sm Gsg „del mondo“*

<MS624/d> **Maz. 19. 379**

4755 mœ́rmo *[→ **muorati***] vi ind pres 1pl mod „dobbiamo“* **molít** *vi inf „pregare“*, **boγá** *sm Asg* **prosít** *vi inf* (R dobbiamo pregare dio); **buóx** *sm sg „dio“* **ną̨ⁿ** *pron pers Dpl „ci“* **dí** *vp imper 2sg estesa alla 3sg* „dia“* **srȅčno** *avv [lett: „fortunatamente“] „fortuna“*

* *Cf → 7.*

<MS624/e> **Maz. 19. 379**

4756 buóx ną̨ⁿ dí srȅčno *[→ 4655]*

<MS624/f> **Maz. 19. 379**

4757 γaspᵘót *sm sg* (gospod *slov*) (signore); **fár** *sm sg „prete/sacerdote“* **= γaspᵘót** *„sacerdote/prete“*

<MS624/g> **Maz. 19. 379**

4758 káj *pron interr* **zą** *[**za** prep **ą** art idt m]* **mœ́š** *sm sg***?** (che uomo?) (*ted* was für ein mann?)

<MS624/h> **Maz. 19. 379**

4759 pœ́nь *sm sg* (Ac. pl. fem.) (R penne) (P penne)

<MS625/a> **Maz. 19. 379.**

4760 sakú *sm sg* (R falco); **sakolìć** *sm sg „falchetto“* (**ħ**) **= vídul** *sm sg „falchetto“*

<MS625/b> **Maz. 19. 380**

4761 nœ́ *avv neg „no“* **niéma** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 3sg „non ha“* **kădá** *cong interr „quando“*, **niéma cájta** *sm Gsg „non ha tempo“*

<MS625/c> **Maz. 19. 380**

4762 niéma *[→ **mieti** neg] vi ind pres 3sg „non ha“* **kădá** *cong interr „quando“*, **niéma cájta** *sm Gsg „non ha tempo“*

<MS625/d> **Maz. 19. 380**

4763 **ǫ** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **zná** *vi ind pres 3sg „sa“* **púno** *avv* **rečí** *sf pl* (Gen.) *„molte cose“*; **tlǵe** *avv „qui“* **sь** *[→ **bite**[2]] vi ind pres 3pl „(ci) sono“* **lepé** *agg f pl „(delle) belle“* **rečí** (Nom.) *„cose“*
<MS625/e> **Maz. 19. 380**

4764 **jьx** *pron pers Gpl* **œ** *[= **jæ** → **bite**[1]]* **bl^{u}ó** *vi ind pft 3sgn impers „ce n'erano“* **sédǫdesẽt** (70) *agg num „settanta“*
<MS625/f> **Maz. 19. 380**

4765 **priét** *avv* (R prima)
<MS625/g> **Maz. 19. 380**

4766 *[**je**]* **plésu** *vi ind pft 3sgm* **še** *cong* **ǫ́** *[→ **on**[2]] pron pers m sg* (R ballava anche lui)
<MS625/h> **Maz. 19. 380**

4767 **rǵp** *[→ **rop**[1/2] ?] sm sg „collina/monte roccioso“* **– γór** *[→ **ore/-i**[2]] avv* **na** *prep* **rǵbo** *Lsg „su, sulla collina/sul monte roccioso“*
<MS626/a> **Maz. 19. 380**

4768 **w** *[→ **u**[1]] prep* **ьrkáuncax** *[→ **irkauncah**] sf Lpl* (in maniche di camicia); **„ràkouske“** (maniche di camicia – S. Pietro, S. Leonardo). **čé** *cong „se“* **œ** *[= **jæ** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **sl^{i}éčǫ** *agg m sg „spogliata“* **človèk** *sm sg „una persona“*, **ǵe** *„è“* **w ьrkáuncax** *= „se uno è spogliato [= senza giacca], è in maniche di camicia“*
<MS626/b> **Maz. 19. 380**

4769 **duó** *pron interr „chi“* **œ** *[= **jæ** → **bite**[1]]* **bránu** *vi ind pft 3sgm „impediva“* **plєsát** *vi inf „di ballare“* **tenčás** *avv „allora“*
<MS626/c> **Maz. 19. 380**

4770 **ьrkáu** *[→ **irkau**] sm sg* (R manica); **dwá** *agg num m „due“* **ьrkáwa** *du „maniche“*
<MS626/d> **Maz. 19. 380**

4771 **čé** *cong „se“* **œ** *[= **jæ** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **sliéčǫ** *agg m sg „spogliata“* **človèk** *sm sg „una persona“*, **ǵe w** *[→ **u**[1]] prep* **ьrkáuncax** *[→ **irkauncah**] sf Lpl = „se uno è spogliato [= senza giacca], è in maniche di camicia“*
<MS626/e> **Maz. 19. 380**

4772 **poskríuš** *avv* (P di nascosto); **poskríuš príde** *vp ind pres 3sg impers mod „conviene“* **stȃt** *vi inf „rimanere“ = „conviene restare nascosti“*; **potíxo** *avv* (P furtivamente)
<MS626/f> **Maz. 19. 380**

4773 **od** *prep „dei“* **mášniku** *sm Gpl „preti“*, **se** *pron impers* **odzát** *avv* **γwarí** *vi ind pres 3sg* **čez** *prep* **ńẽ** *pron pers m Apl „si parla contro (di loro) alle loro spalle“*; **poskríuš príde stȃt** *[→ 4772]*
<MS626/g> **Maz. 19. 380**

4774 **máńća** *sf sg* (pentecoste)
***máńća** = slov dial **majnica.** Cf SSKJ, II: 670.*
<MS626/h> **Maz. 19. 380**

4775 **potíxo** *avv* (P furtivamente)
<MS627/a> **Maz. 19. 380**

4776 **jimǵe** *sn sg* (R nome)
<MS627/b> **Maz. 19. 381**

4777 **ńéx** *pron pers Gpl = agg poss* **γwaréńe** *sn sg „il loro modo di parlare/la loro pronunzia“* **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „in“* **v̲**, **náše** *pron poss n sg „il nostro/la nostra“* **tu** *„in“* **ú̲** (R parlando della **v̲** del dialetto di S. Pietro, e della **u̲** di Masarolis)
S. Pietro: → 25
<MS627/c> **Maz. 19. 383**

4778 **œst** *[→ **jast**] pron pers sg „io“* **úpą** *vi ind pres 1sg „ritengo“*, **dì** *cong „che“* **so** *vi ind pres 3pl 'di cortesia'* **štúfь** *agg m pl 'di cortesia' „(Loro) sono stanchi/Lei è stanco“* **tьkǵej** *avv „tanto“* **t^{u}óle** *pron dim n Asg „questo“* **pisȃt** *vi inf „di scrivere“* **wìs** *agg idf m Asg „tutto“* **dą́** *sm Asg „il giorno“ = „io credo che Lei sia molto stanco di scrivere queste cose tutto il giorno“*
<MS627/d> **Maz. 19. 383**

4779 **naviérnьk** *sm sg „miscredente“* **tíst** *pron dim m sg „quello“*, **ke** *pron rel „che“* **viérje** *vp ind pres 3sg „crede“* **γór** *avv „su“* **na** *prep* **štríje** *sf Apl „nelle streghe“* **ą** *cong „e“* **štríjǵne** *sm Apl „negli stregoni“*, **tìst ǵe** *[= **jǵe** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **naviérnьk** *„un miscredente“* **= krivaviérac** *sm sg „eretico“* **prot** *prep „verso“ [„tendente verso“ ?]* **krȋv** *agg f Dpl [?]* **viȇr** *sf Dpl [?] „fedi sbagliate“*
<MS627/e> **Maz. 19. 383**

4780 **héjt** *sm sg* (gigante); **héjdje** *pl* (giganti) (S Pietro, S. Leonardo) (R *[trasl] Vogrič*, Clastra)
S. Pietro: → 25; S. Leonardo: Com. nelle Valli del Natisone; Clastra → 2; Vogrič → 6
<MS627/f> **Maz. 19. 384**

4781 **sé** *pron impers* **mi** *pron pers Dsg „mi“* **na** *avv neg „non“* **dá** *vp ind pres 3sg mod „si dà“* **pisát** *vi inf „scrivere“* (non ho voglia da *[di]* scrivere) (S Pietro, S. Leonardo) (R *[trasl] Vogrič*, Clastra)
S. Pietro: → 25; S. Leonardo → 4780; Vogrič → 6; Clastra → 2
<MS627/g> **Maz. 19. 384**

4782 **na** *avv neg* **márą** *vi ind pres 1sg* **za** *cong* **j^{i}ést** *vi inf „non voglio mangiare/non mi va di mangiare“* (S Pietro, S. Leonardo) (R *[trasl] Vogrič*) (Clastra)
S. Pietro: → 25; S. Leonardo → 4780; Vogrič → 6; Clastra → 2
<MS627/h> **Maz. 19. 384**

4783 **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **debélɯ** *agg f Ssg „una grossa“* **skírɯ** *sf Ssg „accetta“* **stésani** *ppp/agg „sgrossata“* **judjé** *sm pl „gente“ = „gente sgrossata con una grossa accetta“*; **z debélɯ skírɯ stésą** *m sg „sgrossata“* **človèk** *sm sg „una persona“* = **„grob“** *agg m sg „rozzo“* (Krajnci *[slov = **Kranjci** „i carniolini/gli sloveni“]*) (S Pietro, S. Leonardo) (R *[trasl] Vogrič*, Clastra)
S. Pietro: → 25; S. Leonardo → 4780; Vogrič → 6; Clastra → 2
<MS628/a> **Maz. 19. 384**

4784 **bǫ́** **štakú** *vi ind fut 1sgm* (inciterò) (S Pietro, S. Leonardo) (R *[trasl] Vogrič*, – Clastra)
S. Pietro: → 25; S. Leonardo → 4780; Vogrič → 6; Clastra → 2
<MS628/b> **Maz. 19. 384**

4785 **ǵe** *[jǵe → **bite²**]* **naródnost** *sf sg* (è sporcaria *[porcheria]*); **naródą** *agg m sg „sconcio“* = **špórkast** *„sporco“*
<MS628/c> **Maz. 19. 384**

4786 **múšast** *agg m sg „stupido“* = **naúmę** *agg m sg „stupido“*; **t^{u}ó** *pron dim n sg „quello“* **k** *[→ **ki³**] pron rel „che“* **se** *pron impers* **ǵé** *vi ind pres 3sg „si vuole“*; **norác** *sm sg „matto“* **œ** *[= **jœ → bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **mása** *avv „troppo“* **vœlìk** *agg m sg „grande“*, **mušàt** *sm sg „stupidone“* **œ** *„è“* **té** *pron dim m sg „quello“* **k œ norác** *„che è matto“*, **œ búj** *avv comp „è più“* **ku** *[→ **kuj/ku**] cong „che/di“* **naúmę**
<MS628/d> **Maz. 19. 384**

4787 **mežàt** *sm sg „stanza da pranzo“* = **jizbá** *sf sg „stanza da pranzo“*
<MS628/e> **Maz. 19. 384**

4788 **γjúx** *agg m sg* (R sordo)
<MS628/f> **Maz. 19. 385**

4789 **je** *vi ind pres 3sg „è“* **n** *[→ **an¹**] art idt m „un“* **c^{i}éu** *agg m sg „intero/vero“* **héjt** *sm sg* (gigante *[cf → 4780]*) (R *[trasl] Vogrič*, Clastra)
<MS628/g> **Maz. 19. 385**

4790 **slàp** *agg m sg „una cattiva“* **človèk** *sm sg „persona“*; **slába** *f sg* **žená** *sf sg“una donna cattiva“*; **človèk** *„l'uomo/l'essere umano“* **œ** *[= **jœ → bite²**]* **slàp** *„è cattivo“*; **žená n^{i}é** *[→ **bite²** neg]* **človèk** *„la donna non è una persona“*
<MS628/h> **Maz. 19. 386**

4791 **sé** *pron rifl A* **na** *avv neg „non“* **móre** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg mod „può“* **wъrnít** *[→ **uorniti se**] vp inf „tornare“*
<MS629/a> **Maz. 19. 387**

4792 **nié** *[→ **bite¹**]* **še** *avv* **oščepú** *vp ind pft 3sgm „non è ancora guarito“*; **mǵre** *[→ **muorati***] vi ind pres 3sg mod* **oščepát** *inf* **priét** *avv*, **če** *cong* **ǵé** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg mod* **prít** *vp inf* **po** *prep* **sóude** *sm Apl* **są́** *agg idf m sg* (P deve guarire prima, se vuole venire per i soldi da solo)
<MS629/b> **Maz. 19. 387.**

4793 **ščína** *sf sg „schiappa“*; **tísta** *pron dim f sg „quella“*, **k** *[→ **ki³**] pron rel „che“* **sé** *pron impers* **otsiéče** *vp ind pres 3sg „si taglia (via)“*, **ǵe** *[= **jǵe → bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **trieská** *sf sg „la schiappa“*, **ą** *cong „e“* **tísta**, **kь sé jɯ** *pron pers f Asg* **sciép** *vp ind pres 3sg „la si spacca“*, **œ** *[**jœ**]* **ščína**; **trieská** (P truciolo, scaglia) (P schiappa) **ščína** (P stecco lungo)
<MS629/c> **Maz. 19. 387**

4794 **ą́** *art idt m „un“* **vœlìk** *agg m sg „grande“* **mǵš** *sm sg „uomo“* (R **„hejd“** *sm sg „gigante“* non si usa *[cf → 4780]*) **héjda** *sf sg* (ajda *slov „grano saraceno“*)
<MS629/d> **Maz. 19. 387.**

4795 **héjda** *sf sg* (ajda *slov „grano saraceno“*); **séjemo** *vi ind pres 1pl „seminiamo“* **málo** *avv* **héjde** *G „poco grano saraceno“* **tlǵe** *avv „qui“* **pьr** *prep „da“* **nás** *pron pers Lpl „noi“*
<MS629/e> **Maz. 19. 387**

4796 **tála** *pron dim f sg „questa“* **žená** *sm sg „donna“* **œ** *[= **jœ → bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **xúda** *agg fsg „cattiva“*; **tísta** *pron dim f sg „quella“* **bába** *sm sg „donna“* **œ xúda**; **tíst** *m sg* **mǵš** *sm sg „quell'uomo“* **œ xút** *m sg* (cattivo)
<MS629/f> **Maz. 19. 387, 388**

4797 **takuó** *avv „così“* **œ** *[= **jœ → bite²**] vi ind pres 3sg „è“*; **dьrγáč** *avv* (R altrimenti/diversamente)
<MS629/g> **Maz. 19. 388**

4798 **dьrγáč** *avv* (R altrimenti/diversamente)
<MS629/h> **Maz. 19. 388**

4799 **se** *pron impers* **dié** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg „si dice“*
<MS630/a> **Maz. 19. 388**

4800 **sklœto** *avv „presto“* **ą** *cong „e“* **xítro** *avv „in fretta“* **túdi** *cong „anche“*; **sklœto = ą xítro = fríšno** *„velocemente“*; **stór** *vp imper 2sg „fai“* **fríšno = xít** *vi imper 2sg*, **xít** (R affrettati)
<MS630/b> **Maz. 19. 388**

4801 **γorá** *sf sg „montagna“* (R non usato) = **rȍp** *sm sg „monte“*; pl. **γoré** *„montagne“*; **pó** *prep* **robiéx** *Lpl „per le montagne“*, **pó γoráx** *Lpl „per i monti“* **…**
<MS630/c> **Maz. 19. 388**

4802 **γorá** *sf sg „montagna“* (R non usato) = **rȍp** *sm sg „monte“* **… γór** *[→ **ore/-i²**] avv* **na** *prep* **rȍbœ** *sm Lsg „su, sul monte“*, **tá** *part raff* **na rȍbœ** *„sul monte“*; **rob^{u}óvi** *pl „monti“* (**– z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **víč** *avv comp „più“* **ku** *[→ **kuj/ku**] cong „di“* **adąn** *agg num sost m „uno“* **– só** *vi ind pres 3pl „sono“* **rob^{u}óvi** *„monti“* **– adąn œ** *[= **jœ → bite²**] vi ind pres 3sg* **rȍp** *sg „uno è monte“*); **briéx** *sm sg „collina“* **…**
<MS630/d> **Maz. 19. 388**

4803 **… briéx** *sm sg „collina“*, **tá** *part raff* **na** *prep* **briéγœ** *Lsg* (sulla collina); **γór** *[→ **ore/-i²**] avv* **na brieγó = γór u brieγó** *„su in collina“* (R collina; *it* collina); **za** *prep* **briéγą** *Ssg „dietro la collina“*; **br^{i}ežìt̨́** *sm sg „collinetta“* **…**
(P continua)
<MS630/e> **Maz. 19. 388**

4804 **…** (P continuazione)
br^{i}ežìt̨́ *sm sg „collinetta“*, **čé** *cong „se“* **œ** *[= **jœ → bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **mícką** *agg m sg „piccola“*; **tá** *part raff* **na** *prep* **briežìt̨́o** (**t̲́**) (**-it̲́**) *„sulla collinetta“*
<MS630/f> **Maz. 19. 388**

4805 **… rȍp** *sm sg „monte“* **… mámo** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl „abbiamo“* **tąlœ** *avv „là“* **ą** *art idt m A „un“* **rȍp** *sm Asg „monte“*, **kь** *pron rel* **mo** *pron pers m Dsg „al quale“* **d^{i}émo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **pę́t́** *sf sg „sasso“* **zawój** *prep* **teγá** *pron dim n Gsg „per questo“*, **ke** *[→ **ke³**] = locuz cong [→ **zauoj(o) k**] „per il fatto che“* **œ́** *[= **jœ́ → bite²**] vi ind pres 3sg „c’è“* **sam^{u}ó** *avv „soltanto“* **kȃmuńь** *sm sg „pietra“* = **sáma** *agg f sg* **krás** *sf sg „sola roccia“* (T breve) **…** (P continua)
<MS630/g> **Maz. 19. 388 (- 389)**

4806 **…** (P continuazione)
sáma *agg m sg „sola“* **krás** *sf sg „roccia“* (T breve); **zá** *[→ **za²**]* **k** *[→ **ki¹⁴**] locuz cong [→ **zak(i)¹**] „poiché“* **tєj** *pron dim f Dsg* **máli** *agg f Dsg „a quella piccola“* **se** *pron impers* **dié** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg „si dice“* **krȃščina** *„piccola rupe“*; **kár** *cong „quando“* **œ** *[= **jœ → bite²**] „è“* **vœlíka** *agg f sg „grande“*, **se dié krás** *„si dice roccia/rupe“* **… tá** *part raff* **pot** *prep* **krásjœ** *Ssg „sotto la rupe“*; **tá nat** *prep* **krásjœ** *„sopra la rupe“*; **wse** *pron idf n sg „tutto“* **lȃšk** *ETN agg n sg „friulano“*
<MS630/h> **Maz. 19. 388 - 389**

4807 **wse** *pron idf n sg „tutto“* **lȃšk** *ETN agg n sg „friulano“*
<MS631/a> **Maz. 19. 389**

4808 **žé de** *[→ **žede**] avv* (gotovo, se ve da *slov „certo, si sa“*)
<MS631/b> **Maz. 19. 389**

4809 **viedó** *vi ind pres* (3. pl. *‘di cortesia’*) *„sanno/sa“*
<MS631/c> **Maz. 19. 389**

4810 **γoníšče** *sn sg* (P focolare, *it* focolare); **γojį́** *sm sg „fuoco“* **se** *pron impers* **dié** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg „si dice“* **γońó** *s* (dat. s. m.) *„al fuoco“*
<MS631/d> **Maz. 19. 389**

4811 **γojį́** *sm sg „fuoco“* **se** *pron impers* **dié** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg „si dice“* **γońó** *s* (dat. s. m.) *„al fuoco“*
<MS631/e> **Maz. 19. 389**

4812 **čevєdáu** *sm sg „alare“* = **„pań“** *sm sg „alare“* (S. Pietro)* (P ‘lupo di ferro’, che sta sul focolare)
** Per S. Pietro cf → 25;* ***pań*** *nel senso di „alare“ è confermato da VCM.*
<MS631/f> **Maz. 19. 389**

4813 **čók** *sm sg „arnia“* (ul *[slov = **ulj** „arnia“]*) **ot** *prep* **čǵel** *sf Gpl „delle api“* = **„pań“** *sm sg „arnia“* (S. Pietro) = **„γúlį“** *sm sg „arnia“* (Reant)
S. Pietro: → 25
<MS631/g> **Maz. 19. 389**

4814 **uídą** *TOP sm sg* (Udine)
<MS631/h> **Maz. 19. 389.**

4815 **čǵela** *sf sg* (R ape); **čǵele** (plur.) *„api“*
<MS632/a> **Maz. 19. 389.**

4816 **prápot** *sm sg* (R felce)
<MS632/b> **Maz. 19. 390**

4817 pl. **γœ̑rь** *sf „ortiche“*, **dna** *agg num f „una“* **γœ̑ra** *sf sg* (P ortica) (kopriva *slov „ortica“*); **dna** *agg num f „un“* **pokríva** *sf sg „lamio“* **…**
(P continua)
<MS632/c> **Maz. 19. 390**

4818 **sœ́** *[**se** pron rifl A + **jœ́** → **bite**[1]]* **ubȍdu** *vp ind pft 3sgm* (P si è punto)
<MS632/d> **Maz. 19. 390**

4819 **…** **dna** *agg num f „un“* **pokríva** *sf sg „lamio“*; **pokríve** *„i lami/il lamio“* **ná** *avv neg „non“* **žγœjȍ** *vi ind pres 3pl „bruciano/ brucia“* **ą** *cong „e“* **γœ́rь** *sf „le ortiche“* **žγœjȍ** *„bruciano“*. **pokríve rdéčе** *agg f Apl* **róže** *sf Apl* **majó** *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl „il lamio ha fiori rossi“*, **γœ́rь** *„le ortiche“* **n**[i]**émajo** *„non hanno“* **róš** *Gpl „fiori“*
<MS632/e> **Maz. 19. 390**

4820 **rdéčе** *agg f pl* **róže** *sf pl „fiori rossi“*
<MS632/f> **Maz. 19. 390**

4821 **tis** *[→ **tist(i)**] agg dim m sg* **tíč** *sm sg „quell'uccello“* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **rdéčo** *agg f Asg* **píuko** *sf Asg „il becco rosso“* (P becco) (R „kljun“ *slov „becco“* non si usa)
<MS632/g> **Maz. 19. 390**

4822 **kjúč** *sm sg* (chiave)
<MS632/h> **Maz. 19. 390**

4823 **té** *pron dim m sg „quello“* **k** *[→ **ki**[3]] pron rel „che“* **bȍt** *part generalizzante „sia“* = (**kar** *[→ **kar**[3]] pron dim/rel „ciò che“* **bȍt**) (quel *[qual]* che sia) *[→ **te k bot**] pron idf „checchessìa“*
<MS633/a> **Maz. 19. 390**

4824 **kakuó** *avv interr „come“* **se** *pron impers „si“* **d**[i]**éla** *vi ind pres 3sg „fa“* **bȉsk** *sm sg „il vischio“* (lep *slov „colla“*) (visco *[vischio]*) ?
<MS633/b> **Maz. 19. 390**

4825 **kríuka** *sf sg „cornacchia“* = „**káuka**“ *sf sg „cornacchia“* (S. Pietro) (R uccello)
S. Pietro: → 25
<MS633/c> **Maz. 19. 390**

4826 **lástavca** *sf sg „rondine“*, **dv**[i]**é** *agg num „due“* **lástavc** *du „rondini“* (rondinello); **trí** *„tre“* **lástavce** *pl „rondini“*; **pét** *„cinque“* **lástavc** *Gpl „rondini“*
<MS633/d> **Maz. 19. 390**

4827 **γrabàc** *sm sg* (passero) (P passero); **pét** *agg num „cinque“* **γrápcu** *Gpl „passeri“*; **trí** *A „tre“* **γrápce** *Apl „passeri“* = (T entrambe quasi egualmente toniche); **trjé** *„tre“* **γrāpcȉ** *„passeri“*
<MS633/e> **Maz. 19. 390**

4828 **klaporȉt** *sm sg „usignolo“* = „**slavíṭ**“ *sm sg „usignolo“* (S. Pietro) (rossignolo *[rosignolo]*)
S. Pietro: → 25
<MS633/f> **Maz. 19. 390**

4829 **škorjanàc** *sm sg* (R allodola), pl. **škorjancȉ** *„allodole“*
<MS633/g> **Maz. 19. 391**

4830 **γœba** *sf sg* (P esca) (P esca *[**hupka** per **hubka**]* della pipa); **kresílo** *sn sg „acciarino“* **…**
(P continua)
<MS633/h> **Maz. 19. 391**

4831 **kresílo** *sn sg „l'acciarino“* **ą** *cong „e“* **kámą** *sm sg „la pietra focaia“* **ą γœba** *sf sg „l'esca“* **nardí** *vp ind pres 3sg „fa“ = „fanno“* **γojį** *sm Asg* (T **į** breve) (R il fuoco)
<MS634/a> **Maz. 19. 391**

4832 (**ót** *prep „del“* **kьrvé** *sf Gsg „sangue“* **alpáj** *cong „oppure“*) **ót kьrvœ́s** *Gsg*; **krí** *„il sangue“*, **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **kьrvé** (R nel sangue)
<MS634/b> **Maz. 19. 391**

4833 **dьržį́** *[→ **daržati**] vi ind pres 1sg* **na** *prep* **pȁmet** *sf Asg* (tengo a memoria)
<MS634/c> **Maz. 19. 391**

4834 **sь γa** *[→ **on**[2]] pron pers m Asg* **čú** *vi ind pft 3sgm*? (lo hai sentito); **zastœ́p**[i]**te** *vp ind pres 2pl 'di cortesia'*? (R capite?/capisce?); **zastœ́piš** *ind pres 2sg*? (R capisci?)
<MS634/d> **Maz. 19. 391**

4835 **móre** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg mod „può“* **bit** *vi inf „essere“ [→ **morebit**] locuz avv* **prȉdę** *vp ind fut 1sg „che io venga“* (R forse verrò)
<MS634/e> **Maz. 19. 391**

4836 ? **na** *avv neg* **čúje** *vi ind pres 3sg* **náńča** (**ħ**) *avv* **zwoné** *s* (Gen. pl. m.) (R non sente neppure le campane)
<MS634/f> **Maz. 19. 391**

4837 ?? **só** *vi ind pres 3pl* **strašní** *agg m pl* (P hanno paura, *slov* boječi *„(sono) pavidi“*); **fьrkajœ** *vi ind pres 3pl „svolazzano“*
<MS634/g> **Maz. 19. 391**

4838 **fьrkajœ** *vi ind pres 3pl „svolazzano“*
<MS634/h> **Maz. 19. 391**

4839 ? **skúbьt** *vi inf* **tíče** *sm Apl* (P spennare gli uccelli)
<MS635/a> **Maz. 19. 391**

4840 ? **mežát** *sm sg „stanza da pranzo“* = **jizbá** *sf sg „stanza da pranzo“*
<MS635/b> **Maz. 19. 391**

4841 ? **riédak** *agg m sg „raro/rado“*
<MS635/c> **Maz. 19. 391**

4842 ? **tjáčit** *vi inf „pigiare“*
<MS635/d> **Maz. 19. 391**

4843 ? **míza** *sf sg „panca/tavolo“*
<MS635/e> **Maz. 19. 391**

4844 ? **pʰsíca** *[→ **pisica**] sf sg* (R cagna)
<MS635/f> **Maz. 19. 391**

4845 ? **œ** *[= **jæ** → **bite**[1]]* **nǿsu** *vi ind pft 3sgm* (R ha portato/portava) (P ha portato/portava)
<MS635/g> **Maz. 19. 391**

4846 ? **te** *pron dim f Apl „quelle“* **drómne** *agg f Apl „sottili“* **pobǿr** *vp imper 2sg* (R prendi)
<MS635/h> **Maz. 19. 391**

4847 ? **kúpe** *[→ **ukop**] avv* **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep = locuz prep* **ospodárję** *sm Ssg „insieme al padrone“*
<MS636/a> **Maz. 19. 391**

4848 ? **díta** *vp imper 2pl* **mu** *pron pers m Dsg* **právit** *vi inf* (dajte mu praviti *[slov = **pustite**, **naj pove** „fatelo parlare“*)
<MS636/b> **Maz. 19. 391**

4849 **nej** *part esort* **γré** *vi ind pres 3sg [**naj** + ind = ott]* **tą** *[→ **tan**[3]] avv* **k** *[→ **ke**[4]] cong [→ **tan k**]* = **čé** *vi ind pres pres 3sg* (R lascialo andare dove vuole)
<MS636/c> **Maz. 19. 392**

4850 ? **bó notáu** *vi ind fut 3sgm* (R annoterà); ? **notá** (P annota) *ind pres* (3 sing.)
<MS636/d> **Maz. 19. 392**

4851 ? **są jьx** *pron pers Apl* **ujéu** *vp ind pft 1sgm „li ho presi“*; ? **dóst?** *avv interr „quanti?“*
<MS636/e> **Maz. 19. 392**

4852 ? **dóst?** *avv interr „quanti?“* **dwákrat** *avv „due volte“* **dwújst** *num „venti“ = „quaranta“* (**40**); **pédesɛt** *num „cinquanta“* **ьn** *cong „e“* **dwá** *num „due“ = „cinquantadue“* (**52**)
<MS636/f> **Maz. 19. 392**

4853 ? **turьt** *[=* **tú** → **ta**[1] *prep +* **u**[1] *prep +* **rьt** *sf Asg]* (R nel sedere); **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep* **rítjœ** *Ssg* (R con il sedere)
<MS636/g> **Maz. 19. 392**

4854 ? **mlínar** *sm sg „mugnaio“* **préz** *prep „senza“* **neγá** *agg num m Gsg „un“* **kúšńaka** *sm Gsg [?]*
<MS636/h> **Maz. 19. 392**

4855 ? **zapisájte** *vp imper 2pl ‘di cortesia’* **γa** *pron pers m/n Asg* (R annotatelo)
<MS637/a> **Maz. 19. 392**

4856 ? **Liénart** *NP m* (Leonardo)
<MS637/b> **Maz. 19. 392**

4857 ? **á** *inter „ah“* **tą** *[→ **tan**[2]] avv raff* **dol** *[→ **dole/-i**] avv „laggiù“* **za** *prep* **cérkujœ** *sf Ssg „dietro la chiesa“* (R dietro la chiesa)
<MS637/c> **Maz. 19. 392**

4858 ? **na** *avv neg* **buój** *vi imper 2sg* **se** *pron rifl A* (R non avere paura)
<MS637/d> **Maz. 19. 392**

4859 ? **psíč** *sm sg* (R cagnolino) (P cagnolino)
<MS637/e> **Maz. 19. 392**

4860 ? **œ** *[jæ] vi ind pres 3sg* **štúf** *agg m sg* **pisát** *vi inf* (è stufo scrivere *[è stanco di scrivere]*)
<MS637/f> **Maz. 19. 392**

4861 ? **májdą** *pron idf m* (obeden *[slov = **nobeden**]*) *„nessuno“*
<MS637/g> **Maz. 19. 392**

4862 ? **jį** *pron pers „a loro“* (Dat. pl.) **smьrdí** *vi ind pres 3sg* **šᵘóla** *sf sg* (R puzza la scuola) = *„a loro non piace andare a scuola“*
<MS637/h> **Maz. 19. 392**

4863 ? **kadá** *[→ **kadar**] cong* **se** *pron rifl A* **nawát** *vi ind pres* (3 sg.) (kadà *[kadar]* se navadi *slov „quando si abitua“*)
<MS638/a> **Maz. 19. 392**

4864 ? **só** *vi ind pres 3pl „sono“* **forěštь** *s* (forestieri) (Nom. pl. m.)
<MS638/b> **Maz. 19. 392**

4865 ? **se** *pron impers* **viéde** *vi ind pres 3sg = locuz avv [→ **seviede**]* (si sa, sicuro)
<MS638/c> **Maz. 19. 392**

4866 ?? **krápa** *sf sg „cranio“*
<MS638/d> **Maz. 19. 392**

4867 ? (R Gli sloveni camminano più facilmente per i monti che in pianura)
<MS638/e> **Maz. 19. 392**

4868 ? **pǫ́znate?** *vp ind pres 2pl ‘di cortesia’* (R conoscete?/conosce?)
<MS638/f> **Maz. 19. 392**

4869 **so** *vi ind pres 3pl „sono“* **miéšane** *ppp/agg f pl* **besiéde** *sf pl „parole miste“*
<MS638/g> **Maz. 19. 393**

4870 ? **odúj** *avv* (T appena) (R appena) = „**odvo**“ (S. Pietro)
S. Pietro: → 25
<MS638/h> **Maz. 19. 393**

4871 **kar** *[→ **kar**[3]] pron dim/rel „ciò che“* **čúje** *vi ind pres 3sg ‘di cortesia’ „sente“* **ǫ́** *[→ **on**[2]] pron pers m sg ‘di cortesia’ „Lui/Lei“* **diškórša** *sm Gsg* **tlœ́** *avv* (che ne sente del discorso quì *[qui]*) = *„ciò che Lei sente qui del discorrrere“*
<MS639/a> **Maz. 19. 393**

4872 ? **krampír** *sm Asg* **lū́pat** *vi inf „sbucciare le patate“* ? **rvát** *vi inf „svellere“*
<MS639/b> **Maz. 19. 393**

4873 ? **rvát** *vi inf „svellere“*
<MS639/c> **Maz. 19. 393**

4874 **pomā́t** *vi inf* (ajutare *[aiutare]*)
<MS639/d> **Maz. 19. 393**

4875 **ńœγá** *pron pers m/n Gsg/agg poss „di lui/di esso“ „suo/sua“*
<MS639/e> **Maz. 19. 393**

4876 ? **láj**, **láj!** *vi imper 2sg „abbaia, abbaia!“*
<MS639/f> **Maz. 19. 393**

4877 ? **kár** *[→ **kar**[2]] cong „quando“* **bomo miél** *[→ **mieti**] vi ind fut 1pl „avremo“* **drómne** *agg sost f Apl „gli spiccioli/i soldi“*, **bómo zídal** *vi ind fut 1pl „edificheremo“* **prœ́ce** *avv „subito“*
<MS639/g> **Maz. 19. 393**

4878 ? **nié blo** *vi ind pft 3sgn neg impers „non era“* **káš** *sm sg „il caso“*
<MS639/h> **Maz. 19. 393**

4879 ? **pᵘóbič** *sm sg „il ragazzino“* (T tendente a **ţ**) **ną́** *pron pers Dpl „ci“* **œ** *[= **jœ** → **bite**[1]]* **kázu** *vi ind pft 3sgm „mostrava“* **šé** *avv „ancora“*
<MS640/a> **Maz. 19. 393**

4880 ? **biéšta** *vi imper 2pl „andate“* **γ** *[→ **k**[7]**/h/g**] prep „al“* **rožárji** *sm Asg „rosario“* **molìt** *vi sup „a pregare“*; **pómo** *vp imper 1pl „andiamo“* **molìt** (sup.); **ćьmó** *[→ **tiet**] vi ind pres 1pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **molít** *inf „pregare“ = „pregheremo“*
<MS640/b> **Maz. 19. 393**

4881 ? **jútrь** *avv* **záčnьmo** *vp ind fut 1pl* (R domani cominceremo)
<MS640/c> **Maz. 19. 393**

4882 ? **skála** *sf sg „roccia“*
<MS640/d> **Maz. 19. 393**

4883 ? **kœ̀ń** *sm sg „cavallo“* = „**kań**“ (Canebola)
<MS640/e> **Maz. 19. 393**

4884 ? **potók** *sm sg „torrente“*
<MS640/f> **Maz. 19. 393**

4885 ? **Preóńca*** *MICR sf sg „P…“*; ? **Prestrelenik**** *MICR sm sg „P…“*; ? **Víle** *TOP sf plt* (Costalunga)
** Strada da Rieca [→ 4528] a Canalutto [→ 1521] [ESF].*
*** In paese ne hanno sentito parlare, ma nessuno lo sa localizzare [ESF].*
<MS640/g> **Maz. 19. 393**

4886 ? **búrje** *sf pl* (P castagne); ? **kostìń** *[→ **kostanj**[1]] sm sg* (P castagno, albero), pl. **kostańe** *„castagni“* ? Nom. pl.
<MS640/h> **Maz. 19. 393, 394**

4887 **tešká** *agg f sg* **pœ́t** *sf sg „una strada difficile“*
<MS641/a> **Maz. 19. 393**

4888 ? **kúxa** *vi ind pres 3sg „cuoce“* **wóγje** *[→ **ouje**[3]] sn Asg „il carbone“*
<MS641/b> **Maz. 19. 394**

4889 ? **dœ̀blo** *sn sg „tronco“*, pl. (R albero)
<MS641/c> **Maz. 19. 394**

4890 ? **dœ́p** *sm sg* (R quercia, P quercia)
<MS641/d> **Maz. 19. 394**

4891 ? **kopé** *sf pl* **sená** *[→ **sieno**] sn Gsg* (P covoni di fieno)
<MS641/e> **Maz. 19. 394**

4892 **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **wolám** *[→ **uou**] sm Spl „i buoi“* **smó pejā́l** *vi ind pft 1plm „abbiamo trasportato“* **zwoné** *sm Apl „le campane“*, Nom. pl. **zwoní** *„campane“*, **kì** *pron rel „che“* **zwonijó** *vi ind pres 3pl „suonano“*
<MS641/f> **Maz. 19. 394**

4893 Nom. pl. **tié** *agg/pron dim m/f* (R questi/queste)
<MS641/g> **Maz. 19. 394**

4894 **málı̨** *sm sg „il mulino“* **w** *prep „nel“* **riéke** *IDR sf Lsg „T. Rieca“ [cf → 4528]*; ? **Riéka** *„Rieca“*; ? **tá** *part raff* **w R**ⁱ**éke** (R un torrente che si dirige verso „Masarolis“) *[= **Rieca**, il primo tratto del T. Chiarò di Torreano]*
<MS641/h> **Maz. 19. 394**

4895 ? **γorjé** *[→ **ore/-i**[2]]* (gore *[slov = **gori** „su/sopra“]*, T sopra)
<MS642/a> **Maz. 19. 394**

4896 ? **púno** *avv* **lístja** *sn Gsg „molte foglie“*

*[sott: **je**]* **odletiélo** *vp ind pft 3sgn „sono volate via/sono cadute“*
<MS642/b> **Maz. 19. 394**

4897 ? **čé** *cong „se“* **mь** *pron pers Dsg „mi“* **dajá** *vi ind pres 3sg ‘di cortesia’ „dà“* **mené** *pron pers Dsg „a me“* **ombrélo** *sf Asg „l’ombrello“*, **ponesę** *vp ind fut 1sg „(lo) porterò“* **laxnó** *avv „senza fatica“*
<MS642/c> **Maz. 19. 394**

4898 ? **jáma** *sf sg „buco/buca“* (R **„lúknja“** *slov „buco“* non si usa)
<MS642/d> **Maz. 19. 394**

4899 ? **pláčą** *ppp/agg m sg* (P pagato) (plačen *slov „pagato“*)
<MS642/e> **Maz. 19. 394**

4900 **wadá** *sf sg* (R acqua)
<MS642/f> **Maz. 19. 394**

4901 **γorkuó** *avv* (R caldo)
<MS642/g> **Maz. 19. 394**

4902 ? **poneséš** *vp ind fut 2sg „porterai“* **damú** *avv „a casa“* **rímane*** *sm Apl „le corregge“ [?]*
** ESF ignora **rímane** e dice di conoscere solo **rímelna** - slov **remeljni** - „listelli di legno usati per la copertura del tetto“.*
<MS642/h> **Maz. 19. 394**

4903 **kámańe** *sn sg „pietrame“*
<MS643/a> **Maz. 19. 394**

4904 **atié** *avv „qua“* **nej** *part esort* **sédnejo** *vp ind pres 3pl ‘di cortesia’ [**naj** + ind = ott] „si siedano/si sieda“*; ? **se** *pron rifl A* **mœre** *[→ **muorati***] vi ind pres 3sg mod „deve“* **počúwat** *vi inf „riposarsi“*, **se** *[= **se** cong + **je** vi ind pres 3sg] „se è“* **trúdą** *agg m sg „stanco“*
<MS643/b> **Maz. 19. 394**

4905 ? **se** *pron rifl A* **mœre** *[→ **muorati***] vi ind pres 3sg mod „deve“* **počúwat** *vi inf „riposarsi“*, **se** *[= **se** cong + **je** vi ind pres 3sg] „se è“* **trúdą** *agg m sg „stanco“*
<MS643/c> **Maz. 19. 394**

4906 ? **Počuwálo** *MICR sn sg „Pocivalo“ [„luogo di riposo“]*
<MS643/d> **Maz. 19. 395**

4907 ? **domovína** *sf sg „patria“ [cf → 4368]*
<MS643/e> **Maz. 19. 395**

4908 ? **od** *prep* **vlážńa** *[→ **vilazim**] sm Gsg* (R della primavera)
<MS643/f> **Maz. 19. 395**

4909 ? **bardák** *agg m sg „bravo“* Nom. pl. **bárxk** *„bravi“*
<MS643/g> **Maz. 19. 395**

4910 ? **lúna** *sf sg „la luna“* **na** *prep* **stári** *agg m Asg* **dą** *sm Asg „il vecchio di luna“ [lett: „luna nel vecchio giorno“]*; **mláj** *sm sg „novilunio“*
*ESF direbbe **ta stára lúna** „la luna vecchia“.*
<MS643/h> **Maz. 19. 395**

4911 ? **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Rúšji** *TOP sf Lsg „in Russia“* **œ** *[= **jœ** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „c’è“* **túdi** *cong „anche“* **slovéńska** *ETN agg f sg* **špráxa** *sf sg „una lingua slava“*, **má** *cong „ma“* **zavíta** *ppp/agg f sg „complicata“*
<MS644/a> **Maz. 19. 395**

4912 **repúblika** *sf sg* (R rivoluzione) ?
<MS644/b> **Maz. 19. 395**

4913 ? **po** *prep* **máli** *agg f Lsg* **pœt** *sf Lsg „per una strada piccola/stretta“*; **wazníca** *sf sg „una carraia“*
<MS644/c> **Maz. 19. 395**

4914 ? **dwa** *agg num m „due“* **pára** *sm du „paia“* **wolóu** *[→ **uou**] sm Gpl „di buoi“* **ą** *cong „e“* **oniéx** *[→ **oni**[2]] pron dim m* (Gen. pl.) *„di loro“ [lett: „di quelli“]*, **judí** *sm Gpl „di persone“* **50** *agg num „cinquanta“*
<MS644/d> **Maz. 19. 395**

4915 ? **Tamáš** *NP m „Tommaso“*
<MS644/e> **Maz. 19. 395**

4916 ? **ćáča** *sf sg „caccia“/„mestolo“ [?]*
<MS644/f> **Maz. 19. 395**

4917 ? **darńoxǎt** *vi inf* (russare) (P russare)
<MS644/g> **Maz. 19. 395**

4918 ? **bьrčálca = bàrlьs*** (S. Pietro)** (P un giocattolo per bambini) *[la scheda riporta il disegno dell’oggetto]* (P due paletti lagati, verso la fine, agli estremi, con due fili che passano attraverso due buchi nella parte centrale del pezzo di legno oppure attraverso una castagna, – questo si fa girare e poi si lancia e così si sfila)
** Il termine **bàrlьs** non trova riscontro nella Val Natisone, dove peraltro risulta vitale il verbo **barléti** „girare“ [BZR].*
*** S. Pietro: → 25*
<MS644/h> **Maz. 19. 395**

4919 ? **bóma strejála** *vi ind fut 1du m „(noi due) spareremo“*
<MS645/a> **Maz. 19. 396**

4920 ? **tíčar** *sm sg „uccellatore“*
<MS645/b> **Maz. 19. 396**

4921 ? **kúrac** *sm sg „cazzo“*
<MS645/c> **Maz. 19. 396**

4922 ? **temá** *sf sg „buio“*
<MS645/d> **Maz. 19. 396**

4923 **májœ** *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl „hanno“* **wse** *agg idf n Apl „tutto“* **ńьx** *pron pers Gpl = agg poss „il loro“* **potrebíńa** *sn Apl „occorrente“*
<MS645/e> **Maz. 19. 396**

4924 ? **ku** *[→ **ko²**] cong „quando“* **víč** *avv* **na** *avv neg* **fuščí** *vi ind pres 3sg „non sibila più“* (P fischia, sibila) **pulénta** *sf sg „la polenta“*, **œ** *[= **jœ → bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **kúxana** *ppa/agg f sg „cotta“*
<MS645/f> **Maz. 19. 396**

4925 ? **tléka – tléle** *avv „qui/proprio qui“*
<MS645/g> **Maz. 19. 396**

4926 ? **trébno** *avv* **lúč** *sf A [?] sg „occorre la luce“*; **trébno**
ESF direbbe: ***è potriébno*** *„c'è bisogno“.*
<MS645/h> **Maz. 19. 396**

4927 ? **jéza** *fm sg „rabbia“*; **se** *pron rifl A* **rád** *agg m sg* **ujézi** *vp ind pres 3sg „si arrabbia facilmente“*; **œ** *[= **jœ → bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **brúmą** *agg m sg „bravo“*
<MS646/a> **Maz. 19. 396**

4928 ? **œ** *[= **jœ → bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **brúmą** *agg m sg „bravo“*
<MS646/b> **Maz. 19. 396**

4929 ? **γьrm** *sm sg „cespuglio“*
<MS646/c> **Maz. 19. 396**

4930 ? **zít** (zid *slov „muro“*, R muro)
<MS646/d> **Maz. 19. 396**

4931 ? **ńíwa** *sm sg „campo“*
<MS646/e> **Maz. 19. 396**

4932 ? **drek** *sm sg „cacca“*
<MS646/f> **Maz. 19. 396**

4933 ? **tíst** *pron dim n sg „quello“* **œ** *[= **jœ → bite²**] [**tíst œ = tístœ œ**] vi ind pres 3sg „(non) è“* **nìč** *pron idf n sg „niente“*
<MS646/g> **Maz. 19. 396**

4934 ? **Na Šįpáne** *MICR: prep + sf Lsg [= **Šĭ́pьnca → 124**] [„Su S...“]*
<MS646/h> **Maz. 19. 396**

4935 ? **čeréšna** *sf sg „ciliegia/ciliegio“*
<MS647/a> **Maz. 19. 396**

4936 ? **svetú** *s* (Dat. s. m.) *„al mondo“*
<MS647/b> **Maz. 19. 396**

4937 ? **čeréuje** *sm Apl „scarpe“*
<MS647/c> **Maz. 19. 396**

4938 ? **mú** *pron pers m Dsg* **sь narédu** *vp ind pft 1/2sgm [?] „gli ho/hai fatto“* **dobró** *agg sost n Asg „del bene“*
<MS647/d> **Maz. 19. 396**

4939 ? **zá** *cong „per“* **xodít** *vi inf „camminare“*, **za nosít** *vi inf „per portare“* **bríéma** *sn Apl „carichi“*
<MS647/e> **Maz. 19. 396**

4940 ? **œ** *[= **jœ → bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **zdrú** *agg m sg* (R sano)
<MS647/f> **Maz. 19. 396**

4941 ? **γruóbja** *sm sg „pietraia“* **kar** *pron dim/rel „ciò che“* **bódi** *part generalizzante „sia“ = „qualsiasi cosa“ = „tutto è pietraia“*
<MS647/g> **Maz. 19. 397**

4942 **dofá** *avv „difficile/improbabile“* **de** *cong „che“* **œ́** *[= **jœ́ → bite¹**]* **pьršú** *vp ind pft 3sgm „sia venuto“* (R è poco probabile = è difficile) (probabilmente non è venuto) = **„dofá de jé paršú“** (S. Pietro) (Clastra) (R *[trasl] Vogrič*)
S. Pietro: → 25; Clastra → 2; Vogrič → 6
<MS647/h> **Maz. 19. 397**

4943 **nausmíjǫ̨** *agg m sg „crudele“* (senza pietà, misericordia); ? **sriép** *agg m sg „terribile“* **= vœlìьk** *agg m sg „enorme“*
<MS648/a> **Maz. 19. 397**

4944 ? **sriép** *agg m sg „terribile“* **= vœlìьk** *agg m sg „gigantesco“*; **tᵘó** *pron dim n sg „ciò“*, **kь** *pron rel „che“ [**je**]* **vœlíko** *n sg „è enorme“*, **œ́** *[= **jœ́ → bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **srepᵘó** *n sg „terribile“* (cf. R feroce/crudele) (grozovitno *slov „terribile“*)
<MS648/b> **Maz. 19. 397**

4945 ? **dordí** *sm sg „tordo“*, **dwá** *agg num m „due“* **dordьjá** *du „tordi“* **= „druozga“** *sm du* (Clastra) (R *[trasl] Vogrič*) ? (*[**dordí** =]* tordo piccolo); **drózga = „druósk“** *sm sg* **„dvá druózga“** (P ? tordo grande) (tordo grande) (Clastra)
Clastra → 2; Vogrič → 6
<MS648/c> **Maz. 19. 397**

4946 ? **srakopœ́ra** (fem.) **= „srakopœ́r“** *sm sg „averla“* (Clastra) (furl. „ʒárla“ ***[giàrle]***)
Clastra → 2
<MS648/d> **Maz. 19. 397**

4947 **podlɛ́x** *sm sg*, **podlɛγì̀** *pl* (codorosso *[codirosso]* di montagna) *„monticola“*; **œ** *[= **jœ → bite²**] vi ind pres 3sg* **púno** *avv* **podleγę̃** *Gpl „c'è un sacco di monticole“* **= „kańúx“** *„monticola“ [cf Plet I: 385]*, **„kańúxi“** (Nom. pl.) *„monticole“*, Gen. pl. **„kańúxu“** *„delle monticole“*, (Clastra) (R *[trasl] Vogrič*) **…**
(P continua)
Clastra → 2; Vogrič → 6
<MS648/e> **Maz. 19. 397**

4948 … (P continuazione)
proverbio: „**tí** *clit sg[„tu“]* **s** *[→ **bite²**] vi ind pres 2sg* **ą** *art idt m* **dóbar** *agg m sg* **kǎńúx**“* *sm sg* (sei una buona lana, un galioto *[galeotto] [= „sei un barabba“: scherz]*) (Clastra)** (R *[trasl] Vogrič*)
* *VCM conosce solo **kanjùh** „persona infida“.*
** *Clastra → 2; Vogrič → 6*
<MS648/f> **Maz. 19. 397**

4949 ? **plénta** *sf sg „polenta“*
<MS648/g> **Maz. 19. 398**

4950 **morá** *sf sg* **œ** *[= **jæ → bite¹**]* **peštála** *vi ind pft 3sgf* (P l'incubo schiacciava) (P incubo) = „**morá je peštála**“ (Clastra)
Clastra → 2
<MS648/h> **Maz. 19. 398**

4951 **zád** *avv* **letí** *vi ind pres 3sg* (R poi vola)
<MS649/a> **Maz. 19. 398**

4952 ? **kar** *pron dim/rel* **móre** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg*, **nej** *part concess* **œ** *[= **jœ → bite²**] vi ind pres 3sg* (R sia ciò che può (essere))
<MS649/b> **Maz. 19. 398**

4953 ? **sé** *pron rifl A* **œ** *[= **jæ → bite¹**]* **začéu** *vp ind pft 3sgm mod „ha cominciato“* **plést** *vi inf „ad arrampicarsi“* **po** *prep* **ńí** *pron pers f Lsg „si di lei/su di essa“*
<MS649/c> **Maz. 19. 398**

4954 **pověr** *sm sg* (P stoppino) (furl. pavero *[pavêr]*) (lucignolo) = „**taxt**“ *sm sg* (Clastra) pl. „**taxtí**“ „**ǫ** *art idt/agg num m* **táxt**“ *„uno stoppino/un lucignolo“* Accus. pl. „**taxté**“ *„stoppini/lucignoli“*
Clastra → 2
<MS649/d> **Maz. 19. 398**

4955 **o** *inter „oh“* **pàč** *avv „sì“*, (**pač**) = „**sěnó**“ *avv „sì, certo“* (distretto di Tarcento)
<MS649/e> **Maz. 19. 398**

4956 ? **jiγrát** *vi inf „giocare“* **tu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „alla“* **móro** *sf Asg „morra“*
<MS649/f> **Maz. 19. 398**

4957 **œ** *[= **jœ → bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **bardák** *agg m sg* (bardak *[slov = **brdek**]*) (bravo)
<MS649/g> **Maz. 19. 398**

4958 **sa** *[→ **saj¹**] avv* **vię** *vi ind pres 1sg* (saj vem *slov „sì, (lo) so“*)
<MS649/h> **Maz. 19. 398**

4959 **sta šlá** *vp ind pft 3du m „sono andati“* **brát** *vi sup „a fare [lett: a raccogliere]“* **kolédo** *sf Asg „la questua (di capodanno e dell'Epifania)“* (R anche Clastra, Podresca = **Podreskjé** *TOP sn sg*); **božíč** *sm sg „Natale“* (T **č** tendente a **ć** R e **ṭ**)
Clastra → 2
<MS650/a> **Maz. 19. 398**

4960 **božíč** *sm sg „Natale“* (T **č** tendente a **ć** R e **ṭ**)
<MS650/b> **Maz. 19. 398**

4961 **koléda** *sf sg „la questua (di capodanno e dell'Epifania)“* (= orexe, lešnike, jabuka *[slov = **jabolka**] slov „noci, noccioline, mele“*)
<MS650/c> **Maz. 19. 398**

4962 **mliekó** *sn sg „latte“*
<MS650/d> **Maz. 19. 398**

4963 **pьrnesé** *vp ind fut 3sg* (R porterà)
<MS650/e> **Maz. 19. 398**

4964 **sudą** *sm sg* (P la terra a strati, buona per il vigneto) (it. saldano *[saldame]*); **opǿka** *sf sg* (P roccia) (P tipo di roccia) *„saldame/marna“*
<MS650/f> **Maz. 19. 398**

4965 **wsó** *agg idf* **rosó** *s* (Acc. s. f.) (R tutta la rugiada)
<MS650/g> **Maz. 19. 398**

4966 ? **z** *[→ **s/z/ž**] prep* **γońǫ** *sm Ssg „con il fuoco“*; **pipíu** *sm sg* (R cenere)
<MS650/h> **Maz. 19. 398**

4967 ? **pipíu** *sm sg* (R cenere)
<MS651/a> **Maz. 19. 398**

4968 **plaṭ'át** *vi inf* (R pagare)
<MS651/b> **Maz. 19. 399**

4969 ? **šipkéjejœ** *vi ind pres* (3 pl.) (P stanno indebolendosi)
<MS651/c> **Maz. 19. 399**

4970 ? **má** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **debéle** *agg f Apl „grossi“* **trakī** *sf Apl „tralci“*; **krátke** *„corti“* **trakī**
<MS651/d> **Maz. 19. 399**

4971 ? **cɛpít** *vi inf* (P innestare, T innestare, P trapiantare talee). **cíp** *sm sg „marza/talea“*, pl. **cepí**, **dwá** *agg num „due“* **cepí** *pl* **za** *cong „per“* **cɛpít** (P innestare)
<MS651/e> **Maz. 19. 399**

4972 ? **olúp** *sm sg „la scorza“* **buj ráxu** *agg comp m sg „più soffice“*
<MS651/f> **Maz. 19. 399**

4973 ? **ná** *[→ **on²**] pron pers f sg „lei“* **žené** *vi ind pres 3sg“conduce/spinge“* **tu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **wáń** *[→ **on²**] „verso/contro di lui“*
<MS651/g> **Maz. 19. 399**

4974 ? **ną** *pron pers Dpl* **se** *pron rifl A* **xuduó** *avv* **zdí** *vi ind pres 3sg impers „ci dispiace“*
<MS651/h> **Maz. 19. 399**

4975 ? **pɤ̃p** *sm sg*, **popíč** *sm sg* (P ombelico)
<MS652/a> **Maz. 19. 399**

4976 ? **očacé** *sm sg „nonnetto“*
<MS652/b> **Maz. 19. 399**

4977 ? **no** *[→ **an**[1]] art idt f A „una“* **mrú** *[→ **merva**] sf Asg „briciola“ = locuz avv [→ **nu mar(u/-uu)**] „un poco“* **maxú** *sm Gsg „di muschio“*
<MS652/c> **Maz. 19. 399**

4978 ? **púno** *avv „molto“*
<MS652/d> **Maz. 19. 399**

4979 ? **debɤ́ele** *agg f pl „grosse“* **čerésńe** *sf pl „ciliegie“*; ? **véśńe** *sf pl* (R visciole) (P visciole) (P piccole ciliegie)
<MS652/e> **Maz. 19. 399**

4980 ? **kísjato** *agg n sg* (R acido)
<MS652/f> **Maz. 19. 399**

4981 ? **tíste** *agg dim n sg „quel“* **bručáńe** *sn sg „ronzio/ronzare“*
<MS652/g> **Maz. 19. 399**

4982 **γodína** *sf sg* (delovni dan, k so bili prej prázniki *[ki je bil prej praznik]*; ½ cirkveni *[cerkveni]* prazniki *slov „giorni lavorativi, che prima erano festivi; per metà feste religiose“*); **γuót** *sm sg „festa“* **= práznik** *sm sg* (festa)
<MS652/h> **Maz. 19. 399**

4983 **Muzi** (Musis *[frl **Mùsi**]*)
Gospodar oštariji *slov „Il padrone dell'osteria“*. **Žbènc** (sopracogn. *= soprannome: per „soprannome“ cf → 2240]*) *NC m sg „Sbenz“* etc.
= Muz. - Tr. *[= Ter: cf → 5075]*
NB Le schede contrassegnate dalla sigla MT, accanto alla indicazione della località, riportano solamente il numero della pagina del quaderno originale, e non quello del quaderno stesso, che è unico per l'intero complesso, e precisamente il 44° (XLIV).
<MT001/a> **Muz. - Tr. 3**

4984 Gospodar oštariji *slov „Il padrone dell'osteria“*: **Žbènc** (sopracogn. *= soprannome: per „soprannome“ cf → 2240]*) *NC m sg „Sbenz“* **Lénder** (cognome) *CO „Lendaro“*; Pietro **= Pjéri** *NP m*; **Pjéri Lénder Žbènc** (P **ç** *[di dubbia lettura]* blesa) **s** *[→ **z/s**] prep „di“* **Terà** *TOP sm Gsg „Pradielis“* (**s Tɔrà**) (P ? pronunzia di Pradielis)
<MT001/b> **Muz. - Tr. 3**

4985 **rɤ̃mɤ̃nì** *vi ind pres 3sg* (P parla) (P ? influsso resiano) [(? **ɟɔkɔrátь** *vi inf „parlare“*)]
<MT001/c> **Muz. - Tr. 3**

4986 **pṛ** *prep* **nàs** *pron pers Lpl* (P da noi)
<MT001/d> **Muz. - Tr. 3**

4987 **une** *[→ **uone**[1]**/-i**] avv* **na** *prep* **jámi** *sf Lsg* (**jầmi**) *MICR [→ **une na jami**] [„su, alla buca“]* (= sulla Picolita)*
** Un monte tra la Forcella Musi e la Forcella Tacia [PMBŽ].*
<MT001/e> **Muz. - Tr. 3**

4988 **tá** *part raff* **za** *prep* **Tòpolan** *sm Ssg MICR [→ **za Tapou**] [„alle Casere Pian di Tapou“]*, **za Tapòu̯** *MICR: prep + sm sg A „Casere Pian di Tapou“ [„dietro il M. Tapou“ - OR „pioppo“]*
<MT001/f> **Muz. - Tr. 3**

4989 **tána** *[→ **ta**[1] + **na**[2]] prep* **Tòvi̯éli** *sf Lsg TOP [→ **Tanatoviele**]*, (**Tovi̯éla**) *[cf frl **tavièle** „parte coltivata del terreno comunale“]* (Tanataviele *[„nella campagna coltivata“]*)
<MT001/g> **Muz. - Tr. 3**

4990 **po** *prep* **slovìnski** *ETN agg sost Lsg „in sloveno“*. **Lèndero** *CO „Lendaro“* (P scritto **Lendàro**)
<MT001/h> **Muz. - Tr. 3**

4991 **Múzac** *TOP sm sg „Musi“*
<MT002/a> **Muz. - Tr. 3**

4992 **Šìnci** *TOP sm plt „Simaz“*; **Šímac** *TOP sm sg „Simaz“*; **tà** *part raff* **pṛ** *prep* **Šìncax** *Lplt „a Simaz“*
<MT002/b> **Muz. - Tr. 3**

4993 **tàm** *avv raff* **za** *prep* **γóru** *sf Ssg „là, dietro la montagna“ [= „dietro il M. Postoucicco“]* (*slov* furlani *„friulani“*) (casere in Glerjis *[Casera Gleris Alta, Casera Gleris Bassa: Com. di Gemona]*)*
** A Musi dicono: **Gléris ta vesóka** e **Gléris ta básа** [PMBŽ].*
<MT002/c> **Muz. - Tr. 3**

4994 **Táča** *MICR sf sg [„bicchiere“]* **= Táčis** *m pl [frl] „(alle) Casere Tacia“* **– sù** *vi ind pres 3pl „ci sono“* **slovèŋski** *ETN aggsost m pl „gli sloveni“*; **sù od** *prep „del“* **vầsi** *sf Gsg „paese“ = „di Pradielis“*, **ot Tarà** *TOP sm Gsg „di Pradielis“* **ot Podbàrda** *TOP sn Gsg „di Cesariis“ [lett: „sotto Lusevera [„sotto il colle“]“]*
<MT002/d> **Muz. - Tr. 3**

4995 in *prep „alle“* **Buteǵiš** *MICR [→ **Buteǯiš**] sf sg m plt „Casere Botteghis“* **su** *vi ind pres 3pl „ci sono“* **láxi** *ETN m pl „i friulani“* **ànu** *cong „e“* **tàza** *[→ **ta**[1] + **za**[2]]* **orȣ̆** *sf Ssg* (= **tàza órȣ**) *MICR [→ **taza oro**] „(nel) le Casere Tasaoro [„dietro la montagna“]“* **sù** *vi ind pres 3pl* **slovèŋski** *ETN agg sost m pl „ci sono gli sloveni“*

<MT002/e> **Muz. - Tr. 3 - 4**

4996 tàza *[→ **ta**[1] + **za**[2]]* **li̯ésu** *sf Ssg MICR [→ **Ta za liesu**]* (casere) *„Casere Tasalieson [„dietro lo steccato“]“*

<MT002/f> **Muz. - Tr. 4**

4997 ḱisalica *MICR sf sg* (casere) *„Casere Chissalizza [„acetosella“]“*

<MT002/g> **Muz. - Tr. 4**

4998 tàna *[→ **ta**[1] + **na**[2]] prep* **Kòdax** *sf Lplt* (**ta na Kòdax**) *MICR [→ **tana Kodah**] „Casera Tanatcoda [„sopra i camminamenti“]“*

<MT002/h> **Muz. - Tr. 4**

4999 tàpo *[→ **ta**[1] part raff + **pod**[2] prep]* **tàmorjəŋ** (**-ǫ**) *OR sm Ssg = MICR [→ **tapo tamorjen**] „Casere Tapotamor“ [„sotto il M. Tamor [„stazzo“]“]*

<MT003/a> **Muz. - Tr. 4**

5000 tà *part raff* **pod** *prep* **lípu** (**-ȣ̆**)* *sf Ssg = MICR [→ **ta pod lipu** „sotto il tiglio“]*

** PMBŽ non ricorda di averne mai sentito parlare.*

<MT003/b> **Muz. - Tr. 4**

5001 Srìdŋi *agg m sg* **bòšk** *sm sg = MICR [→ **Sriednji bošk**] „Sriegnibosch [„il bosco di mezzo“]“*

<MT003/c> **Muz. - Tr. 4**

5002 tàna *[→ **ta**[1] + **na**[2]] prep* **Méi** *IDR sf Lsg* (= *[Casere]* Pian di Mea)* = *MICR [→ **tana Mei**] „Tanamea“ [„sul T. Mea [„ghiaione“]“]*; **nútre** *avv „dentro“* **na Méi** *„sul Mea“*

<MT003/d> **Muz. - Tr. 4**

5003 tàpod *[→ **ta**[1] + **pod**[2]] „sotto“* **Žlebínu*** *sm Ssg* (? = casere di Pian di Mea) *MICR [→ **ta pod Žlebinu**] [„sotto la forra“]*

** **Žlebína**: un bosco a sud del Pian dei Ciclamini, sul Gran Monte, verso Cripizza (Com. di Taipana), dove c'erano malghe. Il MICR non può dunque indicare le Casere di Pian di Mea [PMBŽ].*

<MT003/e> **Muz. - Tr. 4**

5004 málo *avv „poco“* **delèč** *avv „lontana“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **jèdna** *[→ **dan**[2]] pron idf f sg „l'una“* **od** *prep* **drùγi** *pron idf f Gsg „dall'altra“*

<MT003/f> **Muz. - Tr. 4**

5005 Stàrmac *OR sm sg „lo Starmaz [„pendio“]“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **óra** *sf sg „un monte“*; **kazére** *sf pl „le malghe/casere (Starmaz)“* **su** *3pl „si trovano“* **tàna** *[→ **ta**[1] + **na**[2]] prep* **Stàrmacu** *L „sul M. Starmaz“*

<MT003/g> **Muz. - Tr. 4**

5006 tlè *avv „qui“* **tana** *[→ **ta**[1] + **na**[2]] prep „sul“* **óri** *sf Lsg „monte“*

<MT003/h> **Muz. - Tr. 4**

5007 óra *sf sg* **Krìpica** *OR sf sg „il M. Cripizza [„piccola roccia“]“*

***Krìpica**: dimin di **Krípja** < **kripa** „roccia, mucchio di pietre“. Cf **krîpa I** in ESSJ II: 93.*

<MT004/a> **Muz. - Tr. 5**

5008 Lípŋak* *MICR sm sg „(Costa) Lipgnac“* (**⇄ Lípĭŋak**); **dòu** *[→ **dole/-i**] avv* **za** *prep* **Lìpŋakaŋ** *S „giù, dietro (Costa) Lipgnac“*

** PMBŽ identifica **Lípŋak** con **Varšić** – nel senso che per lui sono la stessa cosa. La rappresentazione cartografica, invece, distingue tra la (Costa) Lipgnac e il M. Malivarh (alias **Varšić**: cf → 1521), dal quale detto costone digrada in direzione nord ovest.*

<MT004/b> **Muz. - Tr. 5**

5009 Ščalírja *sn plt MICR „Stcialiria [„i pioli della scala“]“*

<MT004/c> **Muz. - Tr. 5**

5010 (**Tovi̯éle** *TOP sf Lsg „Tanataviele“*) *[cf → 4989]* ≤ **s** *[→ **z/s**] prep „da“* **Terà** *TOP sm Gsg* (Pradielis); **Šínci** *TOP sm plt „Simaz“* **od** *prep* **Bàrda** *TOP sn Gsg „da Lusevera [„dal colle“]“* (P ca 150 anni)

<MT004/d> **Muz. - Tr. 5**

5011 Ʒupíni *NC m pl „gli Zupìn“* **pàrva** *agg num f sg „la prima“* **kíša** *sf sg „casa“* **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Músci** *TOP sm Lpl „a Musi“*

<MT004/e> **Muz. - Tr. 5**

5012 stȣ̆ i *[→ **anu** cong]* **pedèsat** *agg num „cento e cinquanta“ = „centocinquanta“* **liét** *sn Gpl* (P 150 anni); **priét** *avv „prima“* **su bíli** *vi ind pft 3plm „c'erano“* **samo** *avv „solamente“* **kazére** *sf pl „malghe/casere“* (**kazȯre**); **taliéte** *avv „d'estate“* **su stáli** *vi ind pft 3plm „rimanevano/si fermavano“*, **ta** *[→ **ta**[3]] prep* **zíme** *sf Lsg „d'inverno“* **…**

<MT004/f> **Muz. - Tr. 5**

5013 … taliéte *avv „d'estate“* **su stáli** *vi ind pft 3plm „rimanevano/si fermavano“*, **ta** *[→ **ta**[3]] prep* **zíme** *sf Lsg „d'inverno“* **nu** *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **redȣ̆** *[→ **iti**] vi ind pres 3pl „vanno“* **dòu** *[→ **dol**[2] avv+ **u**[1] prep]*

„giù al“ **vȁs** *TOP sf Asg „paese/a Pradielis“*, **dòu** *[→ **dol²**] avv „giù“* **na** *prep* **Tèr** *TOP sm Asg „a Pradielis“*

<MT004/g> **Muz. - Tr. 5**

5014 komúna *sf sg* **od** *prep* **Bàrda** *TOP sn Gsg* (comune di Lusevera): **Bàrdo** *[„colle“]* (Lusevera), **pod** *prep* **Bàrdo** *Ssg [„sotto Lusevera [„il colle“]“] = TOP* (Cesariis); **Tèr** *TOP sm sg* (Pradielis); **Sedlìšče** (Micottis) **= Sedlìšča** *TOP sn plt [„selle montane“]* [**Tù** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Pojáne** *sf Lpl* **kazére** *sf Lpl = MICR [→ **kazera Pojan***] „alle Casere Pojan“*] **…**

<MT004/h> **Muz. - Tr. 5**

5015 komúna *sf sg* **od** *prep* **Bàrda** *TOP snGsg [„del colle“]* (comune di Lusevera): **…** [**Tù** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Pojáne** *sf Lpl* **kazére** *sf Lpl = MICR [→ **kazera Pojan***] „alle Casere Pojan“*] [**Mèučiƒi** *TOP sm plt „Meuchigi“ [→ **Meukići**]* } **sɔ** *pron rifl A* **klíče** *vi ind pres 3sg „si chiama“*; (**Ŋivica**) *TOP sf sg* (**Ŋívica**) (Vedronza *[„campicello“]*); **Zavr̥x** (**Zavɔ̀rx**) *TOP sm sg „Villanova delle Grotte“*, **ùne** *[→ **uone¹/-i**] avv „su“* **zá** *prep „dietro“* **Vr̥xaŋ** *sm Ssg „la cima“ = „a Villanova delle Grotte“*

<MT005/a> **Muz. - Tr. 5 - 6**

5016 sɔ *pron rifl A* **klíče** *vi ind pres 3sg „si chiama“*

<MT005/b> **Muz. - Tr. 5**

5017 [**ùne** *[→ **uone¹/-i**] avv „su“* **na** *prep* **Štélax** *TOP sn pl „Stella“* --- comune di Ciseriis*) **Čežeris** *TOP*)

** All'epoca Ciseriis era un Comune a sé; attualmente fa parte di quello di Tarcento.*

<MT005/c> **Muz. - Tr. 6**

5018 Smardènƒa *TOP agg sost f sg* (Samardenchia *[Sammardenchia]*)

<MT005/d> **Muz. - Tr. 6**

5019 pastȉr *sm sg „pastore“*

<MT005/e> **Muz. - Tr. 6**

5020 t'j *[→ **če²**] cong* **u** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **je** *vi ind pres 3sg* **vénčі** *agg comp m sg* (se è più grande), **tò** *clit n sg [„esso“]* **je sìŋ** *sm sg „è un giovane“*

<MT005/f> **Muz. - Tr. 6**

5021 u *prep* **Sèrvjĭ** *TOP sf Lsg* (in Serbia); **Sèrvja***

** Tale variante non è stata rintracciata né a Musi, né nei classici repertori friulani e veneti, e neppure presso i numerosi friulanofoni da noi interrogati.*

<MT005/g> **Muz. - Tr. 6**

5022 želi̯éznica *sf sg* (strada ferrata) *„ferrovia“*

<MT005/h> **Muz. - Tr. 6**

5023 u̯ȍs *sm sg* (**u̯ʊ̃os**) (P carro)

<MT006/a> **Muz. - Tr. 6**

5024 jⁱésti (**jⁱcesti**) *vi inf* (P mangiare)

<MT006/b> **Muz. - Tr. 6**

5025 zlidúati *vi inf* (contare); **zlidúamo** *ind pres 1pl „contiamo“* **po** *prep* **slovéjskiŋ** *ETN agg sost n Lsg „in sloveno“* **do** *prep „fino a“* **dȅsat** *agg num „dieci“*, **e** *[→ **anu**] cong „e“* **pȍtiŋ** *avv „poi“* **po furlájskiŋ** *ETN agg sost n Lsg „in friulano“*

<MT006/c> **Muz. - Tr. 6**

5026 já *clit sg [„io“]* **si nȅsu** *[→ **nesti³**] vp ind pft 1sgm „ho portato“* **útajɔ** *[→ **tota²**] avv* (= via) (? più lontano); **si nésu tájɔ** *[→ **tota²**] avv* (= via)

<MT006/d> **Muz. - Tr. 7**

5027 tùta (→ **tùtta**) *[→ **tota²**] avv* = { **tùta nesì** *[→ **nesti³**] vp imper 2sg* (= porta via, dove tu vuoi); **tà** *[→ **tan³**] avv* **nesì** (**tàⁿ** *[→ **tan³**] avv* **nesì**) (porta via)

<MT006/e> **Muz. - Tr. 7**

5028 priédet *sm sg* (P bisnonno)

<MT006/f> **Muz. - Tr. 7**

5029 rózno *avv „grossolanamente“ [cf → 5030]* **ƒɔkɔrà** *vi ind pres 3sg* = il parla più asperto *[parla in modo più esperto]*

<MT006/g> **Muz. - Tr. 7**

5030 tlɔ̀ *avv „qui“* **u** *prep* **Músci** *TOP sm Lpl* **júdi** *sm pl* **ƒɔkɔràju** *vi ind pres 3pl* **bojɔ̀ rózno** *avv comp* (la gente di Musi parla più asperto *[in modo più esperto]*, più forte, colla ruspidezza *[con rozzezza/grossolanamente]*)

<MT006/h> **Muz. - Tr. 7**

5031 četìri *agg num „quattro“* **kìše** *sf pl „case“*

<MT007/a> **Muz. - Tr. 7**

5032 Tị̀ *NP m* (**Tìŋ**) *„Tino/Valentino“*, **Žwàn** *NP m „Giovanni“*; **dàŋ** *pron idf m „uno“* **je šou̯** *vp ind pft 3sgm „è andato“* **na** *prep* **Ŋìvicu** *TOP sf Asg „a Vedronza [„campicello“]“* **dòu** *[→ **dol²**] avv „giù“*

<MT007/b> **Muz. - Tr. 7**

5033 vèƒ *avv* **brátre** *sm Gpl „più fratelli“*, **pèt** *agg num „cinque“* **brátre** *Gpl „fratelli“ [**je**]* **bílo** *vi ind pft 3sgn „c'erano“*

<MT007/c> **Muz. - Tr. 7**

5034 te *[→ **to²** + **je** → **bite²** impers „è“]* **pòuno** *avv* **li̯ét** *sn Gpl = „sono molti anni“*,

ku *[k- → **ke⁴/ki¹¹**] cong „che/dacché“ + **u** → **o²** clit m sg]* **nḭé** *[→ **bite²** neg] vi ind pres 3sg „non è“* **ta** *part raff* **pr̥** *prep* **kíši** *sf Lsg „a casa“* (P (da) tanti anni manca da casa)
<MT007/d> **Muz. - Tr. 7**

5035 dàŋ *pron idf m* **je pr̥šù** *vp ind pft 3sgm* **za** *prep* **zétu** *sm D [?] sg* **tlɔ̀** *avv „qui“* (P uno è venuto per fare il genero)
<MT007/e> **Muz. - Tr. 8**

5036 je umɔ̀r *vp ind pft 3sgm* **tí** *pron dim m sg* (P questo è morto)
<MT007/f> **Muz. - Tr. 8**

5037 tízi *pron dim m pl* **tlɔ̀** *avv* (P questi qua)
<MT007/g> **Muz. - Tr. 8**

5038 P Per quanto riguarda la lingua: Musi = Pradielis; **Músci** *TOP sm pl „Musi“* = **Tèr** *TOP sm sg „Pradielis“*; **Múzac** *TOP sm sg „Musi“* (**Mȗzac**)
<MT007/h> **Muz. - Tr. 8**

5039 rastè *vi ind pres 3sg* (P cresce)
<MT008/a> **Muz. - Tr. 8**

5040 daŋ *agg idf m A* **bòt** *sm Asg = locuz avv „un tempo/una volta“* **su mḭéli** *vi ind pft 3plm „avevano“* **vozè** *sm Apl „i carri“*
<MT008/b> **Muz. - Tr. 8**

5041 stɔ̀ja *sf sg* (P paglia) (P strame per le bestie); **po** *prep* **stɔ̀ju** *A „a prendere lo strame“* (P per lo strame) (P paglia) (P foglie di alberi)
<MT008/c> **Muz. - Tr. 8**

5042 lístje *sn sg „fogliame“*
<MT008/d> **Muz. - Tr. 8**

5043 naɣáti *vi inf* (lasciare) = **naáti** (**naˠáti**)
<MT008/e> **Muz. - Tr. 9**

5044 u̯ɵ̄t *avv* (di buon ora *[di buon'ora]*)
<MT008/f> **Muz. - Tr. 9**

5045 jè umɔ̀r (**umᵘɔ̀r**) *vp ind pft 3sgm „è morto“* **ŋaa** (**ŋaˠà**) *[→ **on²**] pron pers m Gsg = agg poss „suo“* **oɟà** *sm sg „padre“* **u̯ɵ̄t** *avv „presto“* **vilázima** *sm Gsg „di primavera“* = **adóre** *avv* **vilázima** *„presto di primavera“ = „all'inizio della primavera“*
<MT008/g> **Muz. - Tr. 9**

5046 1901. VIII: 2. *[2 agosto 1901]* P Alle 10 da Taviela *[Tanataviele]*con un contadino a Ter (Pradielis), – subito dopo le 11 a Ter (in Pradielis)
<MT008/h>

5047 P Le prediche soltanto in friulano. I preti a Lusevera e a Pradielis – friulani. Musi appartiene al „vicario“ di Lusevera; a Pradielis c'è il cappellano.
<MT009/a>

5048 P Scuola italiana.
<MT009/b> **Muz. - Tr. 9.**

5049 dojíti *vi inf* **otrokà** *sm Asg* (P nutrire il bambino) (P una donna ∓ venticinquenne, nata a Viškuorša *[Monteaperta]*)
<MT009/c> **Muz. - Tr. 9.**

5050 P Contadinello, nato a Musi, – guida quindicenne. **Mɔrkjɵ́l** *CO „Marchiòl“* (cognome) Valentino di **Matíja** *NP m „Matteo“* **Brižíkɵl** *NC m sg „Brisicol/dei Brisicol“* = Muz.
<MT009/d> **Muz. 9**

5051 táre *[= **tan²** + **ore/-i²**] avv* **óre** *avv* (tam gore gore *[slov = **tam gori gori** „là su su“]*) *„lassù“*
<MT009/e> **Muz. 9**

5052 Lérja* *IDR sf sg „Leria [„ghiaia“]“* (P un ruscello secco che si congiunge con il Torre); **na** *[→ **o²** clit f sg] [„esso“]* **ré** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg „va“* **dou̯** *[→ **dol²** avv+ **u¹** prep] „giù nel“* **Tɔ̀r** *IDR sm Asg „T. Torre“*
** Nasce alle Sorgenti del T. Torre e si getta nel corso principale dopo un certo tratto [PMBŽ].*
<MT009/f> **Muz. 9**

5053 P monti:
unè *[→ **uone¹/-i**] avv „su“* **ná** *prep „a“* **Jámo** *MICR sf Asg [→ **Jama***] „Forcella Musi [„buca“]“*= **dòmiz** *[→ **dol²** avv + **miz** prep] „giù per“* **Jámo** *„Forcella Musi“* = **tùu̯** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Jámi** *L „a Forcella Musi“* = **tàu** *[→ **ta¹** + **u¹**]* **Jámi** *„a Forcella Musi“*; **tàna** *[→ **ta¹** + **na²**] prep* **Vàrću*** *MICR [→ **tana Varću**] [„sul piccolo monte“]* **un** *[→ **on(i)**]* **strán** *locuz prep „dall'altra parte“* **Jáme** *Gsg „di Forcella Musi“* = **Lávero** *OR sf Ag „il M. Cadin [„parete a strapiombo“]“* = **tàna Láveri** *L „sul M. Cadin“*; **domiz Lávero** *A „giù per il M. Cadin“* (P il ragazzo) (P NB. così dicevano le donne a **Za** *prep* **tapòu̯** *sm Asg = MICR [„dietro il M. Tapou“ - OR „pioppo“ -, oggi „Casere Pian di Tapou“]*
** Secondo PMBŽ si tratta di un nome comune, il che farebbe intendere: „sulla cima (che si trova) dall'altra parte di Forcella Musi c'è il M. Cadin = „la cima oltre la Forcella Musi è quella del M. Cadin“.*
<MT009/g> **Muz. 9**

5054 **Zaliésa = tàza** *[→ **ta**[1] + **za**[2] prep]* **Liésoŋ** (**ǫ**) *sf Ssg MICR [→ **Ta za liesu**]* (casere) *„Casere Tasalieson [„dietro lo steccato“]“*
<MT009/h> **Muz. 10**

5055 **te** *agg dim m sg „il“* **potòk** *sm sg „torrente“* **se** *pron rifl A* **klíče** *vi ind pres 3sg „si chiama“ [„(il Torre) si chama torrente“]* **dópo** *[→ **dole/-i** avv + **pod**[2] prep] „giù, sotto“* **Tulúŋaŋ*** *MICR [→ **Tulunj***] sm Ssg [„travi a strapiombo“ ? – cf Pellegrini-Marcato I: 355]* **= dòu** *[→ **dole/-i**] avv „giù“* **za** *prep* **Vi̯étravicoŋ** *sm Ssg MICR [→ **za Vietravicon**]*
** Ghiaione sulla riva destra dell'alto Torre, di fronte a Zaviétrovica, che rimane sulla riva sinistra, tra Stcialiria e Olouie [PMBŽ]. Secondo l'informatore **za Viétravicon** significa „all'ombra“, con slittamento del significato originario „al riparo dai venti“: cf slov **zavetrje**.*
<MT010/a> **Muz. 10**

5056 **potòk** *sm sg „torrente“*; **ré** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg „va“* **dòu** *[→ **dol**[2] avv+ **u**[1] prep] „giù nel“ = „scende nel“* **Tɔ̀r** *IDR sm Asg „T. Torre“* **vóda** *sf sg „l'acqua“* (**ȍ**) (→ **ȍ̱**)
<MT010/b> **Muz. 10**

5057 **pɤ́t** *sf sg „la strada“* **sə** *pron rifl A* **klíče** *vi ind pres 3sg „si chiama“* **dómis** *[→ **dol**[2] avv + **miz** prep] „giù a“* **Ćalérja** *[**dómis Ćalérja** = **dómis Sćalɛrja**] [→ **ščalerje****]*; **Śćalɛrja**, **Śćalɛrja** *MICR sn Aplt „Stcialiria“*
<MT010/c> **Muz. 10**

5058 (P NB. accanto alla croce) **je spádɷ̱** *vp ind pft 3sgm „è caduto“*, **sə̀** (= ***se*** *pron rifl A* + ***jə̀*** → ***bite***[1]) **ubòu̯** *vp ind pft 3sgm „si è ammazzato“ [= „è morto“]* **tòu̯ne** *avv „su“* **na** *prep* **vàrxu** *sm Lsg „in cima“*
<MT010/d> **Muz. 10**

5059 **vóda** (**ó** ~ **ȍ**) *sf sg „l'acqua“* **na** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“] [sott: **je** → **bite**[1]]* **nəslà** *[→ **nesti**[3]] vp ind pft 3sgf „ha portato via“* **dən** *agg num m A „un“* **kȍs** (→ **kȍ̱s**) *sm Asg „pezzo“* **mósta** (**ó** → **ȍ**) *sm Gsg „di ponte“*
<MT010/e> **Muz. 10**

5060 **mu̯óst** *sm sg „ponte“*
<MT010/f> **Muz. 10**

5061 (Pradielis) **Tɔ̀r** *TOP sm sg „Pradielis“*, **s** *[→ **z/s**] prep „da/di“* **Tərà** *G*, **tàna** *[→ **ta**[1] + **na**[2]] prep „a“* **Tɔ̄rɷ** *L*; (f.) **nà** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“]* **stojí tàna Tɔ́rɷ** *„abita a Pradielis“*; (m.) **ú** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **stojí tàna Tɔ́rɷ**
<MT010/g> **Muz. 10**

5062 **mȍš** *sm sg* (mož *slov „uomo/marito“*)
<MT010/h> **Muz. 10**

5063 **dorò** *avv* (P bene)
<MT011/a> **Muz. 11**

5064 **tà** *pron dim f sg „questa“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **za** *cong* **píti** *vi inf* **vȍda** *sf sg „acqua da bere/potabile“*
<MT011/b> **Muz. 11**

5065 **Lavínina** *agg f sg* **vóda** *sf sg IDR „l'acqua del Lavin“* (P ruscello dov c'è il ponte e dove ho bevuto l'acqua) (= Torrente Torre)
***Lavin** è il nome dalla località ove sono le sorgenti del Torre [PM]. „Prima della (prima) curva del Torre c'è un'altra sorgente, le cui acque si gettano nel Torre, nella **Lavina**“ [PMBŽ].*
<MT011/c> **Muz. 11**

5066 **sú bə šlə̀** *vp ind ppft 3plf „erano andate“* **dóu** *[→ **dol**[2] avv+ **u**[1] prep] „giù a“* **Tɔ̀r** *TOP sm Asg „Pradielis“* **po** *prep* **mȍko** *sm Asg „a prendere la farina“*, **a** *cong „e“* **éŋe** *[→ **njele**] avv „adesso“* **nu** *[→ **o**[2]] clit f pl [„esse“]* **rédu** *[→ **iti**] vi ind pres 3pl „vanno“* **orə̀** *[→ **gor**[1]] avv „su“* **òrě** *avv „su“* **u** *prep „a“* **Múzac** *TOP sm Asg „Musi“* (**ór** *[→ **gor**[1]]* **u Múzac**)
<MT011/d> **Muz. 11**

5067 **dómis** *[→ **dol**[2] avv + **miz** prep] „giù ai“* **pu̯ója** *sn Apl* (**…** polja *slov „campi“*)
<MT011/e> **Muz. 11**

5068 **tlə̀** *avv* **dou** *[→ **dol**[2]**/dole/-i** ?] avv*, **tlə̀ dou** (qui giù)
<MT011/f> **Muz. 11**

5069 (P saluto) **„ludátu** *vi ppp m sg „lodato“* **zu** *[→ **Jezu**] NP m „Gesù“* **Krísto“** *NP m „Cristo“ = locuz inter „lodato Gesù Cristo“*, **„sémpre** *avv „sempre“* **šaludatu“** *vi imper passivo 3sgm „sia lodato“= locuz inter [cf → 769]*
<MT011/g> **Muz. 11**

5070 **li̯épa** *agg f sg „una bella“* **pɤ́t** *sm sg „strada“*, **ma** *cong „ma“* **na** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“]* **ə̀** *[**jə̀** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **tésna** *agg „stretta“*, **nà ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg mod „ha da/dovrebbe“* **príti** *vp inf „diventare“* **boə̀ šorokà** *agg comp „più larga“* **nà ma prítĭ** *„diventare (adatta)“* **za** *cong „per“* **xodíti** *vi inf „andare“* **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **vózą** (**-ą**) *sm Ssg „il carro“* **òr** *[→ **gor**[1]] avv „su“* **u** *prep „a“*

Múzac *TOP sm Asg „Musi“ = „per poter salire a Musi con il carro“* (P sc. da Lusevera = da Pradielis)
<MT011/h> **Muz. 11**

5071 ajódicɔ *sf pl* (P fragoline). ? **jódicɔ** *[→ **ajodica**]* (Pradielis (**Tɔ̀r** *TOP sm sg*)
<MT012/a> **Muz. 11.**

5072 Landróna* *MICR sf sg [„grotta“]“*; **Zeléni Pa̱tòk** *IDR: agg m sg + sm sg „Rio Zeleni [„verde“]“*; **Bi̯éli pa̱tòk** *TOP [lett: „Rio Bianco“]* (= Uccea)
** Appezzamento sopra Musi [PMBŽ].*
<MT012/b> **Muz. 12.**

5073 lók *sm sg* (P aglio); **dà** *vp imper 2sg* **mi** *pron pers Dsg* **kij** *pron idf* **lúka** *G* (P dammi un po’ di aglio)
<MT012/c> **Muz. 12**

5074 čibúla *sf sg* (P cipolla)
<MT012/d> **Muz. 12**

5075 Ter. = **Tɔ̀r** *TOP sm sg* (Pradielis)
Maríja *NP f „Maria“* **Kuléta** *CO „Culetto [„Nicoletto“: cf frl **Culèt**]“* **Buɟúkja** *[→ **Buʒuk***] NC f sg „dei Bugiùch“*; **tàpr̥** *[→ **ta**[1] + **pr̥** prep] „dai“* **Buɟúkax** *„Bugiùch“* (P con una gamba secca)
<MT012/e> **Ter 12**

5076 nu *agg num f A „una“* **nójicɷ** *s* (Ac. s. f.) (P = gamba)
<MT012/f> **Ter 12**

5077 pijèɲ *vi ind pres 1sg „bevo“ [?]*
<MT012/g> **Ter 12**

5078 xʃí *sf sg* (P nubile, giovane)
<MT012/h> **Ter 12**

5079 mátere *sf Gsg „la mamma“* **ɲímaɲ** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 1sg „non ce l’ho“*, (**jě**) **ʝě umárla** *vp ind pft 3sgf „è morta“*, **k** *[→ **ke**[4]] „che“* **sɷ** *„sono“ vi ind pres 3pl* **dvié** *agg num n „due“* **li̯éti** *sn du „anni“ = „orsono due anni/ due anni fa“*; **oʃà** *sm sg „il padre“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **stȁr** *agg m sg „vecchio“*, **kě** *[→ **ki**[3]/**ke**[3]] pron rel/cong „il quale/poiché“* **má** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **sesánte dòje** *agg num „sessantadue“* **áɲ** *sm Gpl „anni“ [= frl]*
<MT013/a> **Ter 12**

5080 mɷ́j *agg poss „mio“* **oʃà** *sm sg „padre“*
<MT013/b> **Ter 12**

5081 láva *sf sg* (testa); **na** *agg num f* **láva** (una testa)
<MT013/c> **Ter 12**

5082 lásje *sm pl* (P capelli); **nù** *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **rastɷ́** *vi ind pres 3pl „crescono“* **tàna** *[→ **ta**[1] + **na**[2]] prep „sulla“* **lávi** *sf Lsg „testa“* **lásje** *„i capelli“*
<MT013/d> **Ter 12**

5083 rastɷ́ (≠ **rastᵘɷ́**) *vi ind pres 3pl* (P crescono)
<MT013/e> **Ter 12**

5084 màɲ *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ho“* **dva** *agg num m A „due“* **brátra** *sm Adu „fratelli“*, **dàɲ** *agg num sost „uno“* **e** *[= **je** → **bite**[1]]* **umár** *vp ind pft 3sgm „è morto“*; **màɲ nɷ** *agg num f Asg „una“* **sɔstrɷ́** *sf Asg „sorella“*, **na** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“]* **mà** *3sg „ha“* **dódiš** *agg num „dodici“* **áɲ** *sm Gpl „anni“ [= frl]*
<MT013/f> **Ter 13**

5085 brátar *sm sg „il fratello“* **e** *[= **je** → **bite**[1]]* **umár** *vp ind pft 3sgm „è morto“*, **e mi̯èu̯** *[→ **mieti**] vi ind pft 3sgm „aveva“* **trénta ku̯átre (kwátre)** *agg num „trentaquattro“* **áɲ** *sm Gpl „anni“ [= frl]*
<MT013/g> **Ter 13**

5086 já *clit sg [„io“]* **mą** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ho“* **víńće si̯ét** *agg num „ventisette“* **áɲ** *sm Gpl „anni“ [= frl]*
<MT013/h> **Ter 13**

5087 já *avv*, **nu** *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **pléšɔjɷ** *vi ind pres 3pl* **ta** *[→ **ta**[3]] prep* **zíme** *sf Lsg* (sì, ballano nell’inverno *[in inverno]*); **tɔ̀j** *cong*, **ke** *[→ **ke**[4]] cong* **nu** *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **škáčɔjɷ** *vi ind pres 3pl [lett] „come che saltano“* (P come se saltassero)
<MT014/a> **Ter 13**

5088 tɔ̀j *cong*, **ke** *[→ **ke**[4]] cong* **nu** *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **škáčejɷ** *vi ind pres 3pl [lett] „come che saltano“* (P come se saltassero)
<MT014/b> **Ter 13**

5089 smo *vi ind pres 1pl „siamo“* **sùsi** *pron idf „tutti“* **od** *prep „di“* **naà** *agg num m G „un“* **oʃɷ̀** *sm Gsg „padre“* **ano** *cong „e“* **od ni** *f G „di una“* **mátɔrɔ** *sf Gsg „madre“*
<MT014/c> **Ter 13**

5090 no *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **ťòu̯** *vi ind pres 3pl mod [→ **tiet** + inf = fut epistemico o presuntivo]* **bitì** *vi inf „essere“ = fut „saranno“* **pét** *agg num* **li̯ét** *sn Gpl* (sarà cinque anni, che è qua il nostro capellano *[cappellano]*)
<MT014/d> **Ter 13**

5091 **si** *vi ind pres 1sg* **láčina** *agg f sg* (P ho fame)
<MT014/e> **Ter 13**

5092 **ù** *[→ **o**²] clit m sg [„egli“]* **ɔ** *[= **jɔ** → **bite**²] vi ind pres 3sg „è“* **daŋ** *art idt m* **làx** *ETN sm sg „un friulano“*, **u jɔ̀ taz** *[→ **ta**¹ + **z/s**] „di“* **Vídna** *TOP sm Gsg „Udine“*, **ɔ blízu** *prep* **Vídna** *„è vicino a Udine“*, **tǿde** *avv „lì“* **ókuu̯** *avv „intorno“* **ɔ̀** *„è“ = „è dei dintorni“*, **blízu Vídna**
<MT014/f> **Ter 13**

5093 **ɔ̀** *[jɔ̀ → **bite**²] vi ind pres 3sg „è“* **aŋ** *art idt m „un“* **dóbar** *agg m sg „buon“* **kapɔlàŋ** *sm sg „cappellano“*; **nàš** *agg poss „il nostro“* **kapɔlàŋ ɔ dóbar (ó → ǿ)** *„è buono“*, **ɔ brúmą** *agg m sg „è bravo“*
<MT014/g> **Ter 13**

5094 **nɔ̀** *avv neg*, **nɔ̀** *„no, no“*, **kùj** *[→ **ku/kuj**] avv „solamente“* **po** *prep „in“* **láškiŋ** *ETN agg sost n Lsg „friulano“* **kapí** *vp ind pres 3sg „capisce“* (P la risposta alla domanda se capisce in sloveno)
<MT014/h> **Ter 14**

5095 **ɔ́** *[já avv] „sì“*, **u** *[→ **o**²] clit m sg [„egli“]* **di̯éla** *vi ind pres 3sg „fa“* **pɔr** *prep „in“* **furlą́** *[= ven] ETN sm sg „friulano“* **prɔ́dićœ** *sf Asg „la predica“*, **pœ** *prep* **láškiŋ** *ETN agg sost n Lsg „in friulano“*
<MT015/a> **Ter 14**

5096 **ú** *[→ **on**²] pron pers m sg „lui“* **ʒɔkɔrá** *vi ind pres 3sg „parla“* **árdo** *avv „male“*; **já** *pron pers sg „io“* **ʒɔkɔràŋ** *1sg „parlo“* **šklàf** *ETN sm Asg „slavo“* **po** *prep „in“* **slovi̯éskiŋ** *ETN agg sost n Lsg „sloveno“*
<MT015/b> **Ter 14**

5097 **nàš** *agg poss m sg „il nostro“* **šjœ́r** *sm sg „signor“* **kapɔlàŋ** *sm sg „cappellano“*; **tlɔ** *avv „qua“* **nɔ** *avv neg „non“* **právimo** *vi ind pres 1pl „diciamo“* **nìč** *pron idf n Asg „niente“ [sott: „altro“]* **ku** *[→ **kuj/ku**] cong „che“* **nàš kapɔlàŋ** *„il nostro cappellano“* (P Risposta alla domanda se non dicono „**jero**“)
<MT015/c> **Ter 14**

5098 **tàna** *[→ **ta**¹ + **na**²] prep „sulla“* **láštre** *sf Lsg „lastra di pietra“*, **tà** *part raff* **pret** *prep „davanti“* **kíšo** *sf Ssg „alla casa“* (P precisamente: sui gradini di pietra davanti a casa sono caduta e ho battuto la gamba)
<MT015/d> **Ter 14**

5099 **sì** *[→ **bite**¹]* **sɔ** *pron rifl A* **u dárila** *[**udárila**] vp ind pft 1sgf „ho preso una botta“* **tu** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **ku̯œ́st** *sf Asg „nell'osso“* (P ho battuto l'osso/il malleolo)
<MT015/e> **Ter 14**

5100 **to** *clit n sg [„esso“]* **mɔ** *[**mɔ** pron pers Asg + **jɔ** → **bite**¹]* **boli̯élo** *vi ind pft 3sgn ipers* **pòuno** *avv* (P mi doleva tanto)
<MT015/f> **Ter 14**

5101 **si bíla** *vi ind pft 1sgf „sono stata“* **tá** *part raff* **par** *prep „dal“* **mi̯édixu** *sm Lsg „medico“*, **mi** *[**mi** pron pers Dsg + **je** → **bite**¹]* **ti̯èu** *[→ **tiet**] vi ind pft 3sgm mod „mi voleva“* **presi̯éʒi** *vp inf „tagliare“* **nœ́u** *sf Asg „la gamba“*, **mi ti̯èu presi̯éʒi ku̯ót (ku̯œ́st)** *sf Asg „l'osso“*; **ní** *avv neg „non“* **si ti̯éla** *ind pft 1sgf „volevo“*, **ní si ti̯éla**
<MT015/g> **Ter 14**

5102 **si ɖála** *[→ **djati**] vp ind pft 1sgf „ho detto“*: **se** *cong „se“* **màŋ** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da“* **umri̯éti** *vp inf „morire“* **prez** *prep „senza“* **nœ́ɔ** *sm Gsg „la gamba“*, **ʒòŋ** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod „voglio“* **rájši** *avv comp „piuttosto“ = „preferisco“* **umri̯éti** *„morire“* **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con“* **nœ́œŋ** *Ssg „la gamba“* (P tutto nasale)
<MT015/h> **Ter 14**

5103 **si ti̯éla** *[→ **tiet**] vi ind pft 1sgf mod „volevo/avrei voluto“* **bíti** *vi inf „essere“* **umárla** *vp ppa f sg „morta“ [= inf passato ricalcato sull'italiano] = „avrei voluto morire“*
<MT016/a> **Ter 15**

5104 **nà** *[→ **o**² clit f sg] [„essa“]* **ɔ** *[= **jɔ** → **bite**²] vi ind pres 3sg „è“* **súxa** *agg f sg* **anu** *cong „e“* **zatɛ́ŋɔna** *ppp/agg f sg „rattrappita“* (P secca e raggrinzita)
<MT016/b> **Ter 15**

5105 **ta** *art dt f sg* **dóra** *[→ **dobar**²*] agg f sg* **nœ́a** *sf sg* (P la gamba destra); **ta** *art dt f sg* **čámpna** *agg sost f sg „la sinistra“* **ta** *art dt fsg* **drú(ɣ)a** *pron idf f sg „l'altra“* **na** *[→ **o**² clit f sg] [„essa“]* **ɔ** *[= **jɔ** → **bite**²] vi ind pres 3sg „è“* **zdráva** *agg f sg „sana“*; **ta** *art* **drú(ɣ̯) a** *agg idf* **nœ́a nɔ** *[= **na** → **o**² clit f sg + **jɔ**]* **zdráva** *„l'altra gamba è sana“*
<MT016/c> **Ter 15**

5106 **ta dóra … ta čámpna …** *[→ 5105]*; (cf. furl. la ciampe/čⁱampa ***[la zàmpe]***; cf. furl. di̯éˢtre/ɖi̯éstre ***[giéstre]***
<MT016/d> **Ter 15**

5107 **ta** *art dt f sg* **drúa** *pron idf f sg „l'altra“* **= drúu̯a**
<MT016/e> **Ter 15**

5108 **bráčɔ** *sf pl* (P le spalle)
<MT016/f> **Ter 15**

5109 **rɴ́ka** *sf sg* (P braccio, mano, *it* la mano)
<MT016/g> **Ter 15**

5110 **pàrsti** *sm pl „dita“*; **nɔ̀** *avv neg „no“*, **di̯ɛ́mo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **pàrmi** *[**pàr** + **mi** → **miz**] avv „in generale“*; **nemu** *art idt m D „ad uno“* **málɛmu** *agg sost m Dsg „piccolo“* **di̯ɛ́mo** *„diciamo“* **parstìɟ** *„ditino“*, **parstìɟĩ** *pl „ditini“*, **an** *cong „e“* **nému velícɛmu** *„ad uno grande“* **di̯ɛ́mo pàrsti** *„diciamo dita“*
<MT016/h> **Ter 15**

5111 **nɔ** *avv neg „no“*, **nìč** *pron idf n sg „niente“*; **to** *clit n sg [„essa“]* **ni̯ɛ́blo** *[→ **ni̯é blo**] vi ind pft 3sgn „non c'era“* **škṵólɔ** *sf Gsg „la scuola“*, **kadà** *cong „quando“* **si mi̯éla** *[→ **mieti**] vi ind pft 1sgf „avevo“* **li̯éta** *sn Apl „gli anni“* **za** *cong „per“* **xodítĩ** *vi inf „andare“* **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „a“* **škṵɴ́lɷ** *Asg „scuola“*; **nɔ** *avv neg* **zná(ŋ)** *vi ind pres 1sg* **nìč** *pron idf n Asg* (**= ne zná nìč**) (P non so nulla, sc. leggere)
<MT017/a> **Ter 15**

5112 **tù** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Tɔ́rɷ** (→ **tù Tɔ̃́rɷ**) *TOP sm Lsg* (in Pradielis)
<MT017/b> **Ter 15**

5113 **brádo** *sf sg* **jɔ̀** *vi ind pres 3sg „è“*, **bráda** *„barba“* (P NB. Risposta quando indico la barba e chiedo come questo si chiama)
<MT017/c> **Ter 15**

5114 **táča** *sf sg* **vɔ́rinava** *agg f sg* (P bicchiere di vetro); **nu** *[→ **anu**] cong „e“* **z** *prep* **vɔ́rina** *sm Gsg* **na** *[→ **o**[2] clit f sg] [„esso“]* **ɔ́** *[= **jɔ́** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg* **nárɔta** *ppp/agg f sg* **táča** (P il bicchiere è fatto di vetro)
<MT017/d> **Ter 15**

5115 **símpri** *avv „sempre“* **bolí** *vi ind pres 3sg impers „duole“*, **nu** (?) *[→ **anu**] cong „anche“* **ɛ́ŋɛ** (**ɛ́ŋɛ**) *[→ **njele**] avv „adesso“* **bolí**; **kadà** *„ora“* **to** *clit n sg [„esso“]* **boli vìɟ** *avv comp „di più“*, **kadà** *[→ **kada … kada** avv correl] „ora“* **to bolí máɴko** *avv comp „di meno“*; **ɛ́ŋɛ to mɔ** *pron pers Asg „mi“* **bolí** *„duole“* **vìɟ** *„di più“*; **ɛ́ŋɛlɔ** *[→ **njele**]* **mɔ bolí**
<MT017/e> **Ter 16**

5116 **u** *[→ **o**[2]] clit m sg [„esso“]* **rɛ́** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg „va“* **dɔ̀š** *sm sg „la pioggia“* **póuno** *avv „molto“* (P cade molta pioggia)
<MT017/f> **Ter 16**

5117 [**pási** *sm pl*] **za** *cong* **várvati** *vi inf* **kíšo** *sf Asg* (P per sorvegliare la casa, sc. i cani)
<MT017/g> **Ter 16**

5118 **pàs** *sm sg „cane“*, [**dvá** *agg num m „due“* **pása** *du „cani“*]; **dvá pási** *pl „cani“*; **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg mod „ha da“* **várvati** *vi inf „sorvegliare“* **kíšo** *sf Asg „la casa“*, **…**
<MT017/h> **Ter 16**

5119 **pàs** *sm sg „cane“* **…** **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg mod „ha da“* **várvati** *vi inf „sorvegliare“* **kíšo** *sf Asg „la casa“*, **dà** *[→ **de**[1]] cong „che“* **nu** *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **nɔ** *avv neg „non“* **pridítɔ** *vp imper 2pl estesa alla 3pl* con valore finale „vengano“* **lárini** *sm pl „i ladri“* **tù** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **kíšo** *„in casa“*, **= záki** *[→ **zaki**[2]] cong „affinché“* **nu nɔ pridítɔ lárini tu kíšo** (**o** → **ɷ**)
* *Cf → 7.*
<MT018/a> **Ter 16**

5120 **nɔ̀** *avv neg*, **nɔ̀** *„no, no“*, **kuj** *[→ **ku/kuj**] avv „solamente“* **sedìŋ** *vi ind pres 1sg*, **stojìŋ** *vi ind pres 1sg* **posɛ́dŋɔna** *ppa/agg f sg* (P no, no, non posso lavorare, sto solo seduta, sto = rimango seduta)
<MT018/b> **Ter 16**

5121 **maŋ** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ho“* **dvá** *agg num m A „due“* **brátra** *sm Adu „fratelli“*; **te** *art dt m sg „il“* **pàrvi** *agg num sost m sg „primo“* **ɔ** *[= **jɔ** → **bite**[1]]* **umár** *vp ind pft 3sgm „è morto“*; **te drúi** *agg num sost m sg „il secondo“* **u** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **ɔ** *[= **jɔ** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **žìu** *agg „vivo“* **anu** *cong „ed (è)“* **te zádŋi** *agg idf m sg „l'ultimo“* **brátar** *„fratello“*
<MT018/c> **Ter 16**

5122 **tɔ** *art dt m sg* **ti̯árči** *agg num m sg* **brátar** *sm sg* (P il terzo fratello); **póti** *avv „poi“* **tí** *[→ **te**[4]] pron dim m sg „quello“* **za** *prep „dopo“* **ti** *art dt Ssg* **pàrviŋ** *agg num sost m Ssg „il primo“* **= te** *art dt* **drúi** *agg num sost m sg „il secondo“*; **póti to** *clit n sg [„esso“]* **sɔ** *pron impers* **rɔčɔ̀** *vp ind pres 3sg „si dice“* **te zádŋi** *agg idf m sg „l'ultimo“* **brátar**
<MT018/d> **Ter 16 - 17**

5123 **tə** *art dt f pl* **róžə** *sf pl* **alpínə** *agg f pl = „le stelle alpine“* (*ted* edelweiss)
<MT018/e> **Ter 17**

5124 **tò** *clit n sg [„esso“]* **ə** *[= **jə** → **bite²**] vi ind pres 3sg impers* **vìŋć** *agg num „sono venti“* **lı̯ét** *sn Gpl „anni“*, **kə** *[→ **ke⁴**] „che/dacché“* **mamo** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl „abbiamo“* **kapəlána** *sm Asg „il cappellano“*; **prɛ́j** *avv* **somo xodíli** *vi ind pft 1plm* **ùm** *[→ **u¹**] prep* **bárdo** *TOP sn Asg* **májši** *sf Dsg* (P prima andavamo a Lusevera *[„al colle“]* per la messa)
<MT018/f> **Ter 17**

5125 **si ba** *vi ind pft 1sgf* **mála** *agg f sg* **já** *pron pers sg „io“* (P ero piccola), **nı̯ési xodíla** *vi ind pft 1sgf „non andavo“* **májši** *sf Dsg „a messa“* **ùm** *[→ **u¹**] prep „a“* **bárdo** *TOP sn Asg „Lusevera“ [„al colle“]*, **si bíla mála** *„ero piccola“*
<MT018/g> **Ter 17**

5126 **u** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **má** *vi ind pres 3sg „ha“* **nə** *[→ **dan²**] agg idf „qualche/circa“* **trí** *agg num f A „tre“*, **četíri** *„quattro“* **ŋívicə** *sf Apl „campicelli“* = **ŋívə** *„campi“* **málə** *agg f Apl „piccoli“* **anu** *cong „e“* **kíšicɷ***sf Asg „una casetta“* (P lui, sc. il padre, ha)
<MT018/h> **Ter 17**

5127 **brátri** *sm pl „i fratelli“* **su** *vi ind pres 3pl „sono“* **vénči** *agg comp m pl „maggiori“*, **sùsi** *[**só** → **bite²** + **usi** pl „sono tutti“; alias: **sùsii** agg idf „tutti“]* **vénči ku** *[→ **kuj/ku**] cong „che“* **já** *pron pers sg „io“ = „di me“*; **jɛ́daŋ** *pron idf m sg*, **jɛ́daŋ ə** *[= **jə** → **bite²**] vi ind pres 3sg* **ožéŋəŋ** *agg m sg* (P nessuno è sposato)
<MT019/a> **Ter 17**

5128 **na** *prep* **láško** *ETN/TOP agg sost n Asg* (P in Friuli)
<MT019/b> **Ter 17**

5129 **ɟòŋ** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod* **jɷ** *pron pers f Asg* **nestì** *vi inf* **z** *[→ **s/z/ž**] prep* **manɷ́** *pron pers Ssg* **tɷ̀u** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **jámɷ** *sf Asg* (P la voglio, sc la gamba, portare con me nella tomba)
<MT019/c> **Ter 17**

5130 **tò** *clit n sg [„esso“]* **armí –** *vi ind pres 3sg impers* **tò armí**, **dı̯èŋ** *[→ **djati**] vp ind pres 1sg „dico“* (P questo tuona – dice *[?]*)
<MT019/d> **Ter 17**

5131 *[sott: **je**]* **mı̯èu̯** *[→ **mieti**] vi ind pft 3sgm* **palmɷ́ne** *sm Apl* **dəńánə** *ppp/agg m Apl* (P il fratello che è morto) (P aveva i polmoni distrutti)
<MT019/e> **Ter 18**

5132 **nú** *[→ **o²**] clit f pl [„esse“]* **nə** *avv neg* **bolɛ́̃** *vi ind pres 3pl* **rɷ́kə** *sf pl* (P non mi dolgono le mani)
<MT019/f> **Ter 18**

5133 **tas** *[→ **ta¹** + **z/s**] prep „da“* **pod** *prep „sotto“* **bárda** *sn Gsg „Lusevera [„il colle“]“ = TOP [→ **Podbardo**] „Cesariis“* **nu** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **xodɛ́̃** *vi ind pres 3pl „vengono“* **májši** *sf Dsg „a messa“* **tlɔ̀u** *[→ **tle** + **u¹**] „qua a“* **tɔ̀r** *TOP sm Asg „Pradielis“*; **nàš** *agg poss m sg „il nostro“* **kapelàŋ** *sm sg „cappellano“* **u** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **rɛ́** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg „va“* **…**
<MT019/g> **Ter 18**

5134 **nàš** *agg poss m sg „il nostro“* **kapelàŋ** *sm sg „cappellano“* **u** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **rɛ́** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg „va“* **dam** *agg num m A „una“* **bòt** *sm Asg = locuz avv „una volta“* **po** *prep „al“* **mı̯éscu** *sm Lsg „mese“* **pı̯ét** *vi sup „a dire“* **májšu** *sf Asg „messa“* **orɔ̀** *avv [→ **gor¹**] „su“*
<MT019/h> **Ter 18**

5135 Pbrd. = Podbardo (Cesariis); P donne
<MT020/a> **Pbrd. 18**

5136 **u̯ùm** *[→ **uun¹/-m**] avv „su“* **po** *prep* **śćále** *sf Lpl* (P per le scale) (P le scale); **lı̯ésnica** *sf sg* (P scala a pioli)
<MT020/b> **Pbrd. 18**

5137 [**nu** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **májo** *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl „hanno“*]
<MT020/c> **Pbrd 18**

5138 **bú** *sm sg* **nabɔ́ški** *agg m sg* (P Dio celeste)
<MT020/d> **Pbrd. 18**

5139 **lı̯étos** *avv* **mámo** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl „abbiamo“* **pokážəno** *ppp/agg n Asg „danneggiata“* **razdòu̯jə** *sn Asg*; **razdòu̯jə** (grozdje *slov „l'uva“*)
<MT020/e> **Pbrd. 18**

5140 **tà** *part raff* **za** *prep* **orɷ́** *sf Ssg*, **tàza** *[→ **ta¹** + **za²**]* **tɷ** *art dt f Ssg* **orɷ́** (P dietro la montagna)
<MT020/f> **Pbrd. 18**

5141 P Lingua simile a quella di Ter, *it* come in Pradielis
<MT020/g> **Pbrd. 18**

5142 to *clit n sg [„esso“]* **nie̯** *[→ **bite²** neg] vi ind pres 3sg* **mužé** *sm Gpl „non ci sono uomini/i mariti“*, **to nie̯ mužé**, **su wsi** *pron idf m pl* **šlì** *ind pft 3plm „sono andati tutti“* **po** *prep „per“* **svie̯tu** *sm Lsg „il mondo“* **verbúu̯at** *vi sup „a guadagnare“* **sòutɔ** *sm Apl „denaro“*; **rúdɔ žɔnɔ̀** (P solamente le mogli)

<MT020/h> **Pbrd. 18 - 19**

5143 ču̯ʊ́tasta *agg fsg* (P zoppicante, con la gamba secca)

<MT021/a> **Pbrd. 19**

5144 dà *art idt m A* **mi kĩ** (P **ĩ** allungata, come se fosse nasale) *[**mikĩ → mekin**] sm Asg = locuz avv* (un poco *[lett: „un briciolo“]*) *[alias: **mi** pron pers Dsg + **kĩ** pron idf A „dammi qualcosa“]*

<MT021/b> **Pbrd. 19**

5145 stùj *vi imper 2sg* **sálda** *agg f sg „calma“* (sta *[sta’]* ferma), **gráčja** *NP f* (P sii calma, Grazia)

<MT021/c> **Pbrd. 19**

5146 nancu̯ój *avv* (questa sera); **dréve** *avv „stasera“*

<MT021/d> **Pbrd. 19**

5147 te *agg dim m sg „questo“* **nùn** *sm sg“compare“* **te** *pron pers Asg „ti“* **ʒé** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg mod „vuole“* **nestì** *[→ **nesti³**] vp inf „portar via“*

<MT021/e> **Pbrd. 19**

5148 pajája! *[**pajaj** vi imper 2sg + **a → on²** pron pers m Asg]* (P conducilo, guidalo) (P sc. un cieco)

<MT021/f> **Pbrd. 19**

5149 pénāst *agg num „quindici“* **lie̯t** *sn Gpl „anni“* (P lingua vecchia *[nella lingua d’un tempo]*) **⇒ ku̯índiš** *agg num „quindici“ [= frl]* **lie̯t** (P un vecchio cieco)

<MT021/g> **Pbrd. 19**

5150 pénāst *agg num „quindici“* **lie̯t** *sn Gpl „anni“*, **kì** *[→ **ke⁴/ki¹¹**] cong „che/dacché“* **saŋ** *vi ind pres 1sg „sono“* **slie̯ép** *agg m sg“cieco“* (P un vecchio cieco)

<MT021/h> **Pbrd. 19**

5151 márča *agg sost f sg „una cosa marcia“* = **matɔ́rja** *sf sg „materia“* (P una materia che esce dagli occhi, cispa) (P un vecchio cieco)

<MT022/a> **Pbrd. 19**

5152 láva *sf sg* (P testa) (P un vecchio cieco)

<MT022/b> **Pbrd. 19**

5153 pàrva *agg num f sg* (P la prima) (P un vecchio cieco)

<MT022/c> **Pbrd. 19**

5154 mója *agg poss* (G. s. m.) **sínu** *sm Gsg* (→ **sínʊ**) **šʒí** *sf sg*; **šʒí moja sínu** (hči mojega sina *slov „la figlia di mio figlio“*) (P un vecchio mendicante)

<MT022/d> **Pbrd. 19**

5155 tʊ̀u *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Benẽtkax** *TOP sf plt* (→ **tʊu v Benẽtkax**) (in Venezia) (P un vecchio mendicante)

<MT022/e> **Pbrd. 20**

5156 rejìnt *sm sg* (àrgento *[argento]*) = **rejènt**; **áʊr** *sm sg* (→ **áu̯or**) (P oro); **rejènt nʊ** *[→ **anu**] cong „e“* **áor** (P un vecchio mendicante)

<MT022/f> **Pbrd. 20**

5157 ɔ *[= **jɔ → bite¹**]* **šòu̯** *vi ind pft 3sgm* (je šel *slov „è andato“*) (P una donna)

<MT022/g> **Pbrd. 20**

5158 Breg. = **Brie̯ix** *TOP sm sg [„riva“]* (Pers).

<MT022/h> **Pbrd. 20.**

5159 Breg. =
Brie̯ix (Pers)
P Donne:
1) la padrona ∓ di 35 anni – di Sgarban.
2) la seconda una vecchia, ∓ di 60 anni, di un altro borgo, Borgo Mulinars.

<MT023/a> **Breg 20**

5160 ne *[= **na → o²** clit f sg + **je → bite¹**]* **djála** *[→ **djati**] vp ind pft 3sgf* (P ha detto)

<MT023/b> **Breg 20**

5161 né *[= **na → o²** clit f sg + **je → bite¹**]* **me** *pron pers Dsg „mi“* (**nɔ me**) **dála** *vi ind pft 3sgf* **Tɔrézja** *NP f* (P mi ha dato Teresa)

<MT023/c> **Breg 20**

5162 bie̯le bie̯le *agg f pl* (P bianchi bianchi) (sc. **róže** *sf pl „fiori“*)

<MT023/d> **Breg 20**

5163 šɔ̀ *avv „ancora“* **četìrɔ** *agg num sost m „quattro“* **ž** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con“* **ŋʊ̀ŋ** *pron pers f Ssg „lei“* (**-ʊ̀**)

<MT023/e> **Breg 20**

5164 a *cong „e“* **kʊ́** *[→ **ka?**] avv interr „cosa“* **ni** *[→ **o²**] clit m/f pl [„essi/esse“]* **majʊ** *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl mod „hanno da“* **die̯lat** *vi inf „fare“* **s** *prep „con“* **tɔmi** *agg dim f Spl „questi“* **róžami** *sf Spl „fiori“*

<MT023/f> **Breg 20**

5165 **stə** *vi ind pres 2pl 'di cortesia' „siete/è"* **kí** *[→ **ki**[11]] avv „un poco"* **impaćána** *ppp/agg f sg „impacciata"*
<MT023/g> **Breg 20**

5166 **kù** *[→ **kako!**] avv* **jə** *vi ind pres 3sg* **dəlȍč** *avv „com'è lontano"*
<MT023/h> **Breg 20**

5167 **notúu̯a** *vi ind pres 3sg* (P annota)
<MT024/a> **Breg 20**

5168 **Žgarbàn̨** *TOP sm sg*, **Žgarbáni** *pl*, **tà** *part raff* **păr** *prep* **Žgarbána** *Lpl* (Sgarban, borgo di Pers)
<MT024/b> **Breg 20**

5169 **Bri̯éx** *TOP sm sg [„riva/rupe"]* (Pers), **kùj** *avv „soltanto"* **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Bri̯éx** *A „a Pers"* (P soltanto Briex, sc. **se** *pron rifl A* **kliče** *vi ind pres 3sg „si chiama"*); **tòu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Bri̯éx** *A „a Pers"* **…**
<MT024/c> **Breg 21**

5170 **… tòu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Bri̯éx** *TOP sm Asg „a Pers [„alla riva/rupe"]"*; **tòu Bri̯éγu** *L* **stȍjin** *vi ind pres 1sg „abito a Pers"*
<MT024/d> **Breg 21**

5171 **sinátiɟ** *sm sg „ragazzino"*
<MT024/e> **Breg 21**

5172 **na** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa"] [sott: **je**]* **mi̯éla** *[→ **mieti**] vi ind pft 3sgf „aveva"* **šə́** *agg num A „sei" [cf → 5499]* **sinou** *sm Gpl „figli"*; **ta** *[= **teγa**] art dt m Asg* **párva** *[= **parveγa**] agg num sost m Asg „il primo"* **nə** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **je** → **bite**[2]]* **dála** *vp ind pft 3sgf „l'ha dato"* **bu̯óγu** (**γ → 0**) *sm Dsg „a dio"*
<MT024/f> **Breg 21**

5173 **Ánʒolo** *NP f A*; **Ánʒola** *NP f „Angela"* **na** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa"]* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha"* **jímə** *sn Asg „nome"*; **tó** *clit n sg [„esso"]* **jə** *vi ind pres 3sg „è"* **Pojáncova** *agg poss f sg* **ŋə́ča** *sf sg „la nipote dei Pojanac" [**Pojanac*** *[„valligiano"] NC] [?]* **…**
<MT024/g> **Breg 21**

5174 **tó** *clit n sg [„esso"]* **jə** *vi ind pres 3sg „è"* **Pojáncova** *agg poss f sg* **ŋə́ča** *sf sg „la nipote dei Poianaz" [**Pojanac*** *[„valligiano"] NC] [?]*; **mátə** *[→ **mieti**] vi ind pres 2pl 'di cortesia' mod* **xodíti** *vi inf* **jo** *pron pers f Asg* **lédat** *vi sup „dovete/deve andare a visitarla"*
<MT024/h> **Breg 21**

5175 **ma** *cong „ma"* **tò** *clit n sg [„esso"]* **nə** *avv neg „non"* **ǯóva** *vi ind pres 3sg impers „giova"* **nèč** *avv „a nulla"*
<MT025/a> **Breg 21**

5176 **čárno** *agg sost n sg* **nȍtre** *avv* (P nero dentro)
<MT025/b> **Breg 21**

5177 **li̯épo** *avv* (P bene)
<MT025/c> **Breg 21**

5178 **podlopáta** *TOP sf sg „Borgo Mulinârs"* (P un altro borgo) borgo Molinari
<MT025/d> **Breg 21**

5179 **mókar** *agg m sg* (**mȍkar**) (P bagnato)
<MT025/e> **Breg 21**

5180 **mi̯ésta** *sn pl „città"*
<MT025/f> **Breg 21**

5181 **sinèɟ** *sm sg* (P bambino) **ɟ**
<MT025/g> **Breg 21**

5182 **pərpəjáli** *vp ppa m pl* (pripeljali *slov „(hanno) portato"*)
<MT025/h> **Breg 21**

5183 **z** *prep [→ **s/z/ʒ**]* **bu̯ó(γ)əŋ** (**γ → 0**) *sm Ssg = locuz inter*, **reɟína** *[→ **Reʒina**]* (P addio, Regina)
<MT026/a> **Breg 22**

5184 **za** *cong „per"* **tu̯óle** *pron dim n Asg „questo"* **várvatč** *vi inf „custodire"*
<MT026/b> **Breg 22**

5185 **γ → 0** (facultativ *[ted = **fakultativ**]*)
<MT026/c> **Breg 22**

5186 P La padrona dell'osteria: **Sabótiɟ** *CO „Sabottig"* (cognome) **Reɟína** *[→ **Reʒina**] NP f „Regina"* **Ðélčɟ** *NC „Gnélech"* (sopracognome *[= soprannome: per „soprannome" cf → 2240]*)
<MT026/d> **Breg 22**

5187 **xódimo** *vi ind pres 1pl „andiamo"* **májše** *sf Dsg „a messa"* **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „nella"* **ci̯erku̯o** *sf Asg „chiesa"* **svétə** *agg f Gsg „di santa"* **maríjə** *NP f G „Maria"* **mardalénə** *[cf →1022] NP f G „Maddalena"*: **Žgarbane** *ETN sm pl „gli abitanti di Sgarban"*, **anu** *cong „e"* **Bri̯éžane** *ETN sm pl „gli abitanti di Pers"* **anu Podlopáto** *TOP [= **Pod** prep **lopato** sf Ssg „Sotto la pala"* **= v** *prep **Podlopati** TOP sf Lsg „a Podlopata"] (–* **podlopáɟane** *ETN sm pl „gli abitanti di Borgo Mulinârs"* **…**
<MT026/e> **Breg 22**

5188 **… anu** *cong „e"* **Podlopáto** *[→ 5187]* (**podlopáɟane** *ETN sm pl „gli abitanti di*

Borgo Mulinârs“); **tàna** *[→ **ta**[1] + **na**[2]] prep* **Fipláne** *TOP sm Lsg „a Flaipano“* = **Fiplán** *„Flaipano“*; **ti** *art dt m pl* **júde** *sm pl „la gente“* **ɛ̌i̯è** *part raff* **na** *prep* **Fipláne** *„a Flaipano“*; **Frátiće** *TOP sf plt „Frattìns“* **…**

<MT026/f> **Breg 22**

5189 … Frátiće *TOP sf plt „Frattìns“* (= **Fratị̀** in furlàn̨ *„in friulano“]*); **tùu̯** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **óu̯šax** *TOP sf Lpl „a Gretto“ [„agli alni/ontani“]* = **u̯óu̯šane** *ETN sm pl „gli abitanti di Gretto“* (Cretto); **tùu̯ óu̯šax tì** *art dt Lpl* **oréŋe** *agg = TOP [→ **To orenje Ouše**] „a Gretto di sopra“* **nu** *cong „e“* **tì doléŋe** *TOP [→ **Te dolenje Ouše**] „a Gretto di sotto“* = **tá zgorɔ̀** *[tá z/s gorɔ̀]* **anu táz dolɔ̀** *[tá z dolɔ̀] avv „di sopra e di sotto“*

<MT026/g> **Breg 22**

5190 Bri̯éžane *ETN sm pl „(noi) abitanti di Pers“* **smo** *vi ind pres 1pl „siamo“* **u̯sè** *pron idf m pl „tutti“* **kompáŋe** *agg m pl „uguali“* (P uno e uno stesso dialetto: Pers + Sgarban + Molinari *[Borgo Mulinars]*)

<MT026/h> **Breg 22**

5191 ∓ ᵘóu̯ša *TOP sf sg „Gretto [„alno/ontano“]“ vi ind pres 3pl – [sott: „è il paese in cui“]* **sò̀** *„ci sono“* **te** *art dt m sg* **zadŋi** *agg m sg „gli ultimi“* **sloviéni** *ETN sm pl „sloveni“* **komúna** *sm Gsg „del comune“* **čié** *prep* **Montenárax** *TOP sn Lplt „a Montenars“ [„montanari“]*

<MT027/a> **Breg 22 - 23**

5192 Furlani *[friulani]* [Montenars B. *[= Borgo]* Bulons Lucardi Zaperud *[Zampariul]* Isola Cormenia *[Curminie]* B. Plazaris *[Plazzaris]* Cologna Salt]*

* *Ad eccezione di Salt, che appartiene al Com. di Artegna, le località elencate appartengono tutte al Com. di Montenars.*

<MT027/b> **Breg 23**

5193 mást *sf sg „burro“*; **dóbro** *agg f Asg* **mást** *A*, **fresko** *agg f Asg* (P burro buono, fresco)

<MT027/c> **Breg 23**

5194 òne *[→ **uone**[1]**/-i**] avv „su“* **u** *prep „a“* **Štélax** *TOP sn pl* (Stella) **slovéni** (**-ŋi**) *ETN sm pl „sloveni“* **tij** *[→ **tej**] cong „come“* **mí** *pron pers pl „noi“*; **Malamažɔ̀rjɔ** *TOP sf plt „Malemaseria [„piccolo muro a secco“]“* – **furláni** *ETN sm pl „friulani“*

<MT027/d> **Breg 23**

5195 òne *[→ **uone**[1]**/-i**] avv „su“* **u** *prep „a“* **Štélax** *TOP sn pl „Stella“* **di̯émo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **mí** *pron pers pl „noi“*

<MT027/e> **Breg 23**

5196 kíša *sf sg* (P casa)

<MT027/f> **Breg 23**

5197 xodítč (**-ь**) *vi imper 2pl ‘di cortesia’ „andate/vada“*

<MT027/g> **Breg 23**

5197 dàn *pron idf m sg* **ču̯ótast** *agg m sg „uno zoppo“*

<MT027/h> **Breg 23**

5199 xvalítɛ *vi imper 2pl ‘di cortesia’ „lodate/lodi“*, **mámo** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl mod „abbiamo da/dobbiamo“* **poxvalítč** *vp inf „lodare“*

<MT028/a> **Breg 23**

5200 xúdo *agg n sg* (cattivo) *[alias: avv „male“]*; **na** *art idt f* **xúda** *agg f sg* **ri̯éč** *sf sg* (una cattiva cosa)

<MT028/b> **Breg 24**

5201 óra *sf sg* (P montagna); **rémo** *[→ **iti**] vi ind pres 1pl „andiamo“* **orɔ̀** *[→ **gor**[1]] avv „su“* **u** *prep* **ȣ̈ro** *Asg „in montagna“*

<MT028/c> **Breg 24**

5202 láɷ *sf Asg* (glavo *slov „la testa“*); **láu̯a** (glava *slov „testa“*); **tùu̯** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „in/nella“* **lávi** *Lsg „testa“*

<MT028/d> **Breg 24**

5203 dan *agg num m „un“* **xlȣ̈t** *sm sg „pezzo di legno/tronco (reciso)/albero/ceppo“*; **du̯á** *„due“* **xlȣ̈da** *du „pezzi di legno/tronchi (recisi)/alberi/ceppi“*; **xlȣ̈dɛ** *pl*, **ɟe** *cong „se“* **to** *clit n sg [„esso“]* **jix** *pron pers Gpl* **jɔ** *vi ind pres 3sg impers* **vèɟ** *avv „ve n’è di più“*

<MT028/e> **Breg 24**

5204 ŋíu̯a *sf sg „campo“*

<MT028/f> **Breg 24**

5205 u̯óda *sf sg „acqua“*

<MT028/g> **Breg 24**

5206 na *avv neg „non“* **viéŋ** *vi ind pres 1sg „so“*

<MT028/h> **Breg 24**

5207 si vídala *vi ind pft 1sgf* (P ho visto)

<MT029/a> **Breg 24**

5208 nù *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **majɷ** *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl mod „hanno da/debbono“* **nátč** *vi inf „condurre/spingere“*; **nù majɷ pärnátč** *vp inf „condurre (qua)“* (**ar ⇒**

ɔr) (mená donʒe *[frl **menâ dòngie** „condurre vicino“]*) (P in friulano)
<MT029/b> **Breg 24**

5209 já *pron pers sg „io“* **ɔ** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **óniṇ** *vi ind pres 1sg „trasporto“* (P vado sopra un carro/con il carro) **jɔ** *[„io“]* **óni̯ z** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con“* **u̯ózą** *sm Ssg „il carro“*
<MT029/c> **Breg 24**

5210 z *[→ **s/z/ʒ**] prep „con“* **bǿɔṇ** *sm Ssg „dio“ = locuz inter* (P con dio) *„addio“*
<MT029/d> **Breg 24**

5211 ? **móma** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl mod „abbiamo da/dobbiamo“* (**tɔ** *[= **sɔ** pron rifl A]*) **u̯árṵatɛ** *vi inf „guardarci“* **ot** *prep „dal“* **pɔríkula** *sm Gsg „pericolo“*, **zá** *cong „per“* **nɔ** *avv neg „non“* **spástɛ** *vp inf „cadere“*; **mátɔ** *[→ **mieti**] vi ind pres 2pl ‘di cortesia’ mod „dovete/deve“* **u̯árṵatɛ mɔnɔ̀** *pron pers Asg „proteggere me/proteggermi“* **…**
<MT029/e> **Breg 24**

5212 … mátɔ *[→ **mieti**] vi ind pres 2pl ‘di cortesia’ mod „dovete/deve“* **u̯árṵatɛ** *vi inf „proteggere“* **mɔnɔ̀** *pron pers Asg „me“*; **màṇ** *ind pres 1sg „ho da/debbo“* **sɔ** *pron rifl A* **u̯árṵatĕ mɔnɔ̀** *„badare a me“*; **màṇ sɔ** *pron rifl A* **u̯árṵatĕ** *„debbo guardarmi“*; **mómo** *1pl* **sɔ u̯árṵatĕ** *„dobbiamo guardarci/badare a noi stessi“*
<MT029/f> **Breg 24 - 25**

5213 nṵói̯ʃ *sf sg* (notte); **tuṵ** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **nóʃe** *L* (di notte)
<MT029/g> **Breg 25**

5214 na *art idt f* **xʃí** *sf sg „una ragazza“*; **ma** *agg f sg „la mia“* **xʃerática** *sf sg „figlia“*
<MT029/h> **Breg 25**

5215 sv̯i̯éʃa *sf sg* (candela)
<MT030/a> **Breg 25**

5216 màṇ *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo“* **sɔ** *pron rifl A* **u̯ezátĕ** *vi inf „andare (con il carro)“*; **sɔ u̯éžeṇ** *ind pres 1sg „vado (con il carro)“* **= já** *pron pers sg „io“* **sɔ u̯ežuṵaṇ** *[sic] „vado (con il carro)“*; **tí** *pron pers sg „tu“* **sɔ u̯ežúṵaš** *2sg „vai (con il carro)“*; **onà** *pron pers f sg „lei“* **na** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“]* **sɔ u̯ežúṵa** *„va (con il carro)“*
<MT030/b> **Breg 25**

5217 plésat *vi inf „ballare“*; **momo** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl mod „abbiamo da/dobbiamo“* **jitì** *vi inf „andare“* **plésat** *sup „a ballare“*; **ʃĭmò** *vi ind pres 1pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **plɛsátĕ** *inf = „balleremo“ [alias: „vogliamo ballare“]*
<MT030/c> **Breg 25**

5218 méso *sn sg* (carne)
<MT030/d> **Breg 25**

5219 si̯éno *sn sg* (**si̯éno**) *„fieno“* (P anche la seconda sillaba un po’ accentata)
<MT030/e> **Breg 25**

5220 nɔ̀ *avv neg „non“* **obrénʃatɔ** *vp ind pres/fut 2pl ‘di cortesia’ „trovate/trova“/ „troverete/troverà“* **nèč** *pron idf Asg „niente“* **ŋelɔ̀** *avv „adesso“*, **bɔ̀j pózno** *avv comp „più tardi“* **ʃitɔ̀** *vi ind pres 2pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **obri̯ésti** *inf = „troverete/troverà*
<MT030/f> **Breg 26**

5221 nɷ *agg num f A „una“* **rǿkɷ** *sf Asg „mano“*, **= ᵈnɔ̀** (P con accento) **rǿkɷ**
<MT030/g> **Breg 26**

5222 Verʤíŋja *[→ **Verʒinja**] NP f* **tɔ** *[→ **to**[2] + **jɔ** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg* **ṇe** *[→ **on**[2]] pron pers f Gsg = agg poss* **mā̆ti** *sf sg* (P Virginia è sua madre [P Accento ˊ allungato T Ascendente, allungato]
<MT030/h> **Breg 26**

5223 [P Accento ˊ allungato T ascendente, allungato]
<MT031/a> **Breg 26**

5224 nativo di Uccea [Rezja: (P un proprietario terriero di Ter = Pradielis]: **dȓ̥šta** *[→ **daržati**] vi imper 2pl „tenete“* **kònt** *sm Asg „conto“* **otrokɔ̀** *sm Apl „dei bambini“*; **dȓ̥šta kònt otrokò** *Gpl „dei bambini“*
<MT031/b> ? **Rez.** ? **Terski - 26**

5225 prítĕ *vp inf* (priti *slov „venire“*)
<MT031/c> **Breg 26**

5226 lúna *sf sg* (luna)
<MT031/d> **Breg 26**

5227 či̯é *part raff* **na** *prep* **Fipláně** *TOP sm Lsg* **u** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **stóji̯i** *vi ind pres 3sg* (P lui abita a Flaipano)
<MT031/e> **Breg 26**

5228 na *agg num f „una“* **ri̯éč** *sf sg „cosa“*, **dnɔ̀** *A* **ri̯éč** *A „una cosa“*; **sɔ̀usɔ** *agg idf f pl* **rɔ́čč** *pl* (P tutte le cose)
<MT031/f> **Breg 26**

5229 kanájɔ *sf pl* (P bambini) (P NB. anche a Pradielis, Lusevera)
<MT031/g> **Breg 26**

5230 dnà *agg num f „una“* **rǿ̲ka** *sf sg „mano“*
<MT031/h> **Breg 27**

5231 **na** *art idt f* **pɤ́t** *sf sg* **tɔ́sna** *agg f sg* (P una strada stretta)
<MT032/a> **Breg 27**

5232 **tɷ** *agg dim f Asg „questa“* **móktɷ** *sf Asg „farina“*; **mɤ̱ka** *„farina“*
<MT032/b> **Breg 27**

5233 **dɤ́p** *sm sg* (P quercia) (dob *slov „quercia“*); **du̯á** *agg num m „due“* **dɤ́ba** *du „querce“*; **dɤ́bĭ** *pl „querce“*
<MT032/c> **Breg 27**

5234 **pàrstɛ** *sm pl* (P le dita); **pálac** *sm sg* (T il pollice); **ištɔ̀s** *avv* (P lo stesso)
<MT032/d> **Breg 27**

5235 **pálac** *sm sg* (T il pollice)
<MT032/e> **Breg 27**

5236 **ištɔ̀s** *avv* (P lo stesso)
<MT032/f> **Breg 27**

5237 **nɤ́u̯a** *sf sg* (P gamba); **dvi̯é** *agg num f „due“* **nɤ̋e** (**nɤ́ɔ**) *pl „gambe“* – **nɤ́ɔ** *pl gambe“*, **vèʃ** *avv „più (gambe)“* } **ištɔ̀s** *avv „(è) lo stesso“*
NB Evidentemente l'informatore è stato sollecitato ad esplicitare l'eventuale differenza tra duale e plurale, che risulta neutralizzata a favore del plurale.
<MT032/g> **Breg 27**

5238 **u̯àrx** *sm sg „vetta/cima“*; **tùne** *[→ **toune**] avv „lassù“* **na** *prep* **u̯àrxu** *L „in cima“*; **du̯á** *agg num m „due“* **u̯àrxa** *du „vette“*; **ʃé** *cong „se“* **to** *clit n sg [„esso“]* **jix** *pron pers Gpl* **je** *vi ind pres 3sg impers „ce n'è“* **vèʃ** *avv „di più“*, **uárxi** *pl „vette“*
<MT032/h> **Breg 27**

5239 **smàrt** *sf sg „morte“*
<MT033/a> **Breg 27**

5240 **ɔ̀** *[→ **o²** clit m sg [„egli“] + **jɔ̀** → **bite¹**]* **umár** *vp ind pft 3sgm „è morto“*; **nɔ̀** *[= **na** → **o²** clit f sg + **jɔ̀**]* **umárla** *3sgf „è morta“*; **umarjɔ̀** *ind fut 3sg* (P morirà); **u** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **ʃɔ̀** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **umri̯étĕ** *inf = „morirà“*
<MT033/b> **Breg 27 - 28**

5241 **nɔ** *[= **na** → **o²** clit f sg [„essa“] + **jɔ** → **bite¹**]* **bà** *vi ind pft 3sgf* (P era); **ɔ** *[→ **o²** clit m sg [„egli“] + **jɔ**]* **bìu̯** *3sgm* (P era); **nà** *pron pers f sg „lei“* **nɔ** *[= **na** → **o²** clit f sg [„essa“] + **jɔ** → **bite¹**]* **bà** *„era/è stata“*; **dàn̨** *pron idf m „uno“* **ɔ** *[→ **o²** clit m sg [„egli“] + **jɔ**]* **bìu̯** *„è stato“*
<MT033/c> **Breg 28**

5242 **ɔ** *[→ **o²** clit m sg [„egli“] + **jɔ** → **bite¹**]* **u̯ékɷu̯** *vi ind pft 3sgm* (P piangeva); **ɔ** *[→ **anu**] cong „anche“* **onà** *pron pers f sg „lei“* **nɔ̀** *[= **na** → **o²** clit f sg [„essa“] + **jɔ**]* **u̯ekála** *3sgf „piangeva“*; **onà na** *[„essa“]* **u̯éčɔ** *ind pres 3sg „piange“* **…**
<MT033/d> **Breg 28**

5243 **… onà** *pron pers f sg „lei“* **na** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“]* **u̯éčɔ** *ind pres 3sg „piange“*; **nɔ** *avv neg „non“* **di̯émo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **u̯ékatɛ** *inf „piangere“* **mí** *pron pers sg pl „noi“* **nèč** *avv „per niente“*; **si vídɷu** *vi ind pft 1sgm „ho visto“* **u̯ékɷʃ** *ger „piangere“*; **si vídala** *fsg* **u̯ékɷʃ** *“ho visto piangere“* **nɔ̀** *art idt f A* **žɔnò** *sf Asg „una donna“* **…**
<MT033/e> **Breg 28**

5244 **… si vídala** *vi ind pft 3sgf „ho visto“* **u̯ékɷʃ** *„piangere“* **nɔ̀** *art idt f A* **žɔnò ɔ̀** *sf Asg „una donna“*; **si vídala jedɤ̋ʃ** *vi ger „mangiare“* **nɷ žɔnɔ̀ ɔ̱̀**; **si vídala pijɤ́ʃ** *vi ger „bere“*; **si vídala sɔ** *pron rifl A* **smɔ́jɷʃ** *„ho viso ridere“*
<MT033/f> **Breg 28**

5245 **si djála** *[→ **djati**] vp ind pft 1sgf „ho detto“*; **ʃòn̨** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod* **rɔʃè** *vp inf* (P voglio dire) **nɷ** *art idt f A „una“* **ri̯éč** *sf Asg „cosa“* (une robe *frl* ***ùne róbe***)
<MT033/g> **Breg 28**

5246 **nèč**, **nèč** *avv* **koɳfɔ́tɔ** *sm Gpl* (P non abbiamo niente caramelle)
<MT033/h> **Breg 29**

5247 **ɔ** *[= **jɔ** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **mu̯òj** *agg m sg „il mio“* **sinátiʃ** *sm sg „figliolo“*
<MT034/a> **Breg 29**

5248 **momò** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl „abbiamo“* **šku̯ólɷ** *sf Asg „la scuola“* **tlɔ̀** *avv „qui“* **momò maɔ̀štrɷ** *sf Asg „la maestra“*
<MT034/b> **Breg 29**

5249 **brátar** *sm sg* (P fratello)
<MT034/c> **Breg 29**

5250 **fijòč** *sm sg* (P figlio di battesimo: per il battesimo e la cresima) *„figlioccio“*; **fijòč** – **si daržala** *vi ind pft 1sgf „ho tenuto“* **par** *prep „dal“* **véškulju** *sm Lsg „vescovo“ = „a cresima“* **…**
<MT034/d> **Breg 29**

5251 **kàrst** *sm sg* (P battesimo)
<MT034/e> **Breg 29**

5252 **momò** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl mod „abbiamo da/dobbiamo“* **šušítĕ** *vi inf*

(P essiccare); **ɔ** *[→ **o²** clit m sg [„egli“] + **jə** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **súx** *agg m sg „magro/secco“*; **nɔ** *[= **na** → **o²** clit f sg [„essa“] + **jə**]* **súxa** *f sg „è magra/secca“* (P secco)

<MT034/f> **Breg 29**

5253 … fijòč *sm sg „figlioccio“* – **si daržala** *vi ind pft 1sgf „ho tenuto“* **par** *prep „dal“* **véškulju** *sm Lsg „vescovo“ = „a cresima“*; **si daržála par kárstu** *sm Lsg „a battesimo“*; **fijóča** *sf sg* (P figlioccia); **momò** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl mod „abbiamo da/dobbiamo“* **karstítě** *vi inf „battezzare“* **…**

<MT034/g> **Breg 29**

5254 momò *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl mod „abbiamo da/dobbiamo“* **karstítě** *vi inf „battezzare“* **nɯ** *art idt f A „una“* **xɟeráticɯ** *sf sg „bambina“*; **màn̨** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo“* **karstítě nɯ xɟeráticɯ**

<MT034/h> **Breg 29**

5255 ɔ *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **čújɔn̨** *vi ind pres 1sg „sento“*; **màn̨** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo“* **pošlušátɛ** *[-ě ?] vi inf „ascoltare“* (vuoi̯ sentì *[frl **o vòi sintî** „voglio sentire“]*); **za-vi̯édatě** *cong + vi inf* (P per sapere)

<MT035/a> **Breg 30**

5256 momò *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl mod* **prebrátě** *vp inf* (P dobbiamo leggere)

<MT035/b> **Breg 30**

5257 mu̯oj *agg poss m sg „mio“* **mɔ́š** *sm sg „marito“* **ɔ** *[= **jə** → **bite¹**]* **šɔ̀u̯** *vp ind pft 3sgm „è andato“* **tù** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Todɔ́sk** *TOP/ETN s [indecl ?] sg* (P in Austria)

<MT035/c> **Breg 30**

5258 mli̯éko *sn sg „il latte“*: **ni̯émaṇ** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 1sg* **ɣà** *pron pers n Gsg „non ce l'ho“*, **¿màn̨** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo“* **kupítě?** *vp inf „comperare“* **kráujɔ** *agg n Asg* **mli̯éko** *A „latte di mucca/vaccino“*

<MT035/d> **Breg 30**

5259 ¿ma *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg 'di cortesia'* **rā́t** *avv* **ùn̨** *pron pers m sg 'di cortesia'*? (P se lui (= signore, Voi/Lei, *it* Ella) avete/ha abbastanza, sc. caffè]

<MT035/e> **Breg 30**

5260 ¿móreṇ *[→ **morieti**] vi ind pres 1sg mod* **loště** *vp inf* **tà** *avv*? (P posso portare via [dal tavolo]?)

<MT035/f> **Breg 30**

5261 póti = pótiṇ *avv* (P dopo, *it* dopo)

<MT035/g> **Breg 30**

5262 pà (?) *avv „allora“* **skuzíjǫ** *[**skuzíj** vp imper 2sg estasa alla 3sg 'di cortesia' + **ǫ**]* ? (**-oṇ** *pron pers m sg 'di cortesia'*) (P Ella mi perdoni)

<MT035/h> **Breg 30**

5263 P Canti popolari non ci sono. Adesso cantano un po' in friulano. Tempo fa cantavano di più, ma pure soltanto in friulano)

<MT036/a> **Breg 31**

5264 P Balli non ce n'è quasi. Non ballano quasi per nulla. Soltanto quando c'è qualche festa di matrimonio chiamano un suonatore di fisarmonica e ballano „alla friulana“: polche ecc.

<MT036/b> **Breg 31**

5265 P In resiano: **ta** *art dt f sg* **valýka** *agg f sg* **cítira** *sf sg „il violino grande/violoncello“* – **bàs** *sm sg „basso“*. Os. (Oseacco) (Osojski *slov „di Oseacco“*) = „**búṇkalica** *sf sg „violoncello“* (Solbica *slov „Stolvizza“*).]. De Lenardi la guida

Le località citate appartengono tutte alla Val Resia, Com. di Prato di Resia [cf → 5268].

<MT036/c> **31**

5266 P a Pradielis fanno commercio di stelle alpine (*ted* Edelweiss) De Lenardi, la guida.

<MT036/d> **31**

5267 Tɔ̀r *TOP sm sg* = Pradielis: 4 ošterije *[ter ? „4 osterie“]* 95 hiše *[slov ? „95 case“]* 664 **judí** *sm Gpl „persone“* = abitanti – P Solo De Lenardi vende annualmente 70 ettolitri **…**

<MT036/e> **31**

5268 … P Solo De Lenardi vende annualmente 70 (settanta) ettolitri) (P NB. A Resia quasi 40 (37 ? 38) osterie; nella sola Ravanca *[Prato di Resia]* 9). De Lenardi, la guida.

<MT036/f> **31**

5269 srákica *sf sg* (→ **srákìca**) (P camicia)

<MT036/g> **Breg 32**

5270 maṇ *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo“* **podojítě** *vp inf „allattare“* **nɯ** *art idt f A „un“* **kanájɯ** *sf sg „bambino“*; **maṇ dátě** *vp inf „debbo dare“* **ssàt** *[→ **sasate**] vi inf „da poppare“* **nè** *art idt f D „a un“* **kanájě** *D „bambino“*; **na** *[→ **o²** clit f sg] [„esso“]* **sása** *ind pres 3sg „succhia“* **ma** *agg poss f sg „il mio“* **kanája**; **na ɟè** *[→ **tiet**] vi ind pres*

3sg mod „vuole“ **sasátč** *inf „succhiare“*; P **è** breve. – (ˊ lungo) allungato).

<MT036/h> **Breg 32**

5271 P **è** breve – ˊ lungo – allungato

<MT037/a> **Breg 32**

5272 **ù** *[→ **o²**] clit m sg [„esso“]* **ƒe** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **prítč** *vp inf „venire“ = „verrà“* **dɔ̀š** *sm sg „la pioggia“*; **ù ƒe prítč pòu̯no** *avv* **dɔ́žu** *G „molta pioggia“*; **ù jɔ** *vi ind pres 3sg* **vi̯étar** *sm sg* **velɛ̀k** *agg m sg* (**velɜ̀k**) *„c'è un forte vento“*

<MT037/b> **Breg 32**

5273 **bòrk** *sm sg „borgo“* (villagio *[villaggio]*) (P non conoscono **„vas“**) **= olpùr** *cong „oppure“* **dam** *art idt m „un“* **pajís** *sm sg „paese“*

<MT037/c> **Breg 32**

5274 **žíto** (**žíto**) *sn sg „grano“* (P segale *[errato: cf → 5323]*); **pšeníca** *sf sg „frumento“*; **jačmɔ̀ŋ** *sm sg „orzo“*; **véna** *sf sg* (P avena) (P = i resiani: **véna.** De Lenardi)

<MT037/d> **Breg 32**

5275 **¿cúkɔr** *sm Asg* **ščeŋɔ̀** *[→ **še¹**] avv***?** (P ancora zucchero?); **ščeŋɔ̀ cúkɔrja** *Gsg „ancora zucchero“*, **ƒɔ̀ tɔ málo** (?**ƒe tɔ a málo** *[**ƒe** cong **to** clit n sg [„esso“] **jɔ** vi ind pres 3sg impers **ɣa** pron pers m Gsg **málo** „se ce n'è poco“ ?]*); **loštč** *vp imper 2pl 'di cortesia' „mettete/metta“* **ščeŋɔ̀ cúkɔrja loštɔ̀** (**loštɜ̀**) **ščeŋɔ̀** *„mettete(ne) ancora“/„ne metta ancora“*

<MT037/e> **Breg 32 - 33**

5276 **čɔ́lɔ** *sf pl „(alle) api“* **di̯émo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **čɔlɔ šče** *[→ **še¹**] cong „anche“* **mí** *pron pers pl „noi“*; **čɔ́lɔ sɷ stórlɔ** *vp ind pft 3plf „hanno fatto“* **mét** *sm Asg „il miele“*; **pòu̯no** *avv „molto“* **sɷ stórlɔ** *„(ne) hanno fatto“* **pòu̯no mɔ̀du** *G „molto miele“* **sɷ stórlɔ**

<MT037/f> **Breg 33**

5277 **¿mórɔŋ** *[→ **morieti**] vi ind pres 1sg mod „posso“* **loštɜ** *vp inf „mettere“* **tà** *avv „via“*, **ŋelɔ̀** *avv „adesso“* **kɔ** *[→ **ko²**] cong „che“* **tɔ** *[→ **to²** + **je** → **bite¹**]* **sni̯édɷu̯** *vp ind pft 3sgm 'di cortesia' „ha mangiato“***?** (P posso sparecchiare dal momento che Lei ha mangiato?)

<MT037/g> **Breg 33**

5278 **Bedróža** *IDR sf sg*, **ɣór** *avv „su“* **po** *prep „lungo“* **Bedroži** *L „il T. Vedronza“* (Vedronza, torrente). De Lenardi, la guida di Pradielis, resiano)

<MT037/h> **Breg 33**

5279 Fl. = Flaipana *[Flaipano]*
Móro *CO „Moro“* **Ðováni** *[→**Ʒovani**] NP* (Giovanni) fu Doménico **Doméniko** *NP*; **tà** *part raff* **pr̥** *prep* **Jakópɷ** *NC sm Lsg „da Iacopo“* (sopranome = *soprannome: per „soprannome“ cf → 2240]*); P 51 anni + la nuora + le figlie. Sul prato.

<MT038/a> **Fl. 34**

5280 **5279** Fl. = Flaipana *[Flaipano]*
Móro *CO „Moro“* **Ðováni** *[→**Ʒovani**] NP „Giovanni“* fu **Doméniko** *NP*; **tà** *part raff* **pr̥** *prep* **Jakópɷ** *NC sm Lsg „da Iacopo“*; P non voleva accettare il compenso

<MT038/b> **Fl. 34**

5281 **dɔbòu̯** *agg m sg* (debel *slov „grosso/grasso“*)

<MT038/c> **Fl. 34**

5282 **kapisàŋ** *vp ind pres 1sg* (P capisco)

<MT038/d> **Fl. 34**

5283 **svéta** *agg f sg „santa“* **maríja** *NP f „Maria“* **ma̯rdaléna** *NP f „Maddalena“*

<MT038/e> **Fl. 34**

5284 **mí** *pron pers pl „noi“* **momo** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl „abbiamo“* **daŋ** *agg num m A „un“* **ku̯àrt** *sm Asg „quarto“* **úrɔ** *sf Gsg „d'ora“*, **kì** *[→ **ke³**] cong „poiché“* **sɔ̃mo** *vi ind pres 1pl „siamo“* **blížŋi** *agg comp m pl „più vicini“* (P „(per) anadare in chiesa.); **òu̯šani** *ETN sm pl „gli abitanti di Gretto“* (di Cretto *[Gretto]*) **nu** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **majɷ̀** *3pl „hanno“* **vìŋć** *agg num „venti“* **minùt** *sf Gpl „minuti“*

<MT038/f> **Fl. 34**

5285 **kanónika** *sf sg „la canonica“* **ɔ** *[= **jɔ** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **tlɔ̀** *avv „qui“*, **pr̥** *prep* **nas** *pron pers Lpl „da noi“*

<MT038/g> **Fl. 34**

5286 **to** *clit n sg [„esso“] [sott: **je** impers]* **bɔ̀n** *avv*, **k** *[→ **ke²**] cong* **jɔ** *vi ind pres 3sg impers „è“* **ɣárdo** *agg n sg* (P è vero che è brutto)

<MT038/h> **Fl. 34**

5287 **li̯ép** *agg m sg* **svi̯ét** *sm sg* (P terreno buono)

<MT039/a> **Fl. 34**

5288 **Ґumìŋ** *TOP sm sg* (Gemona); **dvi̯é** *agg num f A „due“* **úrɔ** *sf Apl „ore“* **za** *cong „per“* **jítč** *vi inf „andare“* **tà** *[→ **ta³**] prep „a“* **Umìŋ**

A „Gemona“ **ot** *prep „da“* **Fiplánɔ** *TOP sm Gsg „Flaipano“*

<MT039/b> **Fl. 34**

5289 ma *agg poss f sg „mia“* **xʃí** *sf sg „figlia“*; **muj** *agg poss m sg* **sìn̪** *sm sg* (P mio figlio); **oʃà** *sm sg „padre“*; **brátar** *sm sg „fratello“*

<MT039/c> **Fl. 34**

5290 … brátar *sm sg „fratello“*; **sɔstrà** *sf sg „sorella“*; **bárba** *sm sg* (P zio paterno e materno); **tɔtà** *sf sg* (P zia) **…**

<MT039/d> **Fl. 34**

5291 … (**sɔstrà** *sf sg „la sorella“* **oʃɔ̀** *sm Gsg „del padre“*) **sɔstrà óʃina** *agg poss f sg „del padre“*; **nu** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **di̯éjɷ** *[→ **djati**] vp ind pres 3pl „dicono“* **tɔ̀ta** (Vocativum)

<MT039/e> **Fl. 34**

5292 u̯àrx *sm sg „collina“* (là che le un čòk *[= frl **là che l'è un ciùc** „dove c'è una collina“]*); **tači̯é** *avv „là“*; **óra** (→ **u̯ɷ́ra**) *sf sg „monte“* **…**

<MT039/f> **Fl. 35**

5293 … óra (→ **u̯ɷ́ra**) *sf sg „monte“*; **mi** *pron pers pl „noi“* **di̯ɛ́mo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **bri̯éška** *ETN agg f sg* **óra** (→ **ɷ́ra**) *sf sg OR „Punta di Montemaggiore [„il monte di Brezje/Montemaggiore“]“ [→ **Jalouac¹**]*; **uu̯àrx** *sm sg „collina“* **…**

<MT039/g> **Fl. 35**

5294 … uu̯àrx *sm sg „collina“*; **sɔ̀m** *avv [→ **san²**] „qua“* **po** *prep* **u̯ɔ́rxu** *Lsg* (P in alto/per il monte)

<MT039/h> **Fl. 35**

5295 sɷ̀ncɔ *sn sg „sole“*; **lúna** *sf sg „luna“*; **zvi̯ézda** *sf sg „stella“*

<MT040/a> **Fl. 35**

5296 kopátč *vi inf* (P scavare); **u̯sjátč** *vp inf „seminare“* **nu** *cong „e“* **zaražítč** *vi inf „sarchiare“* **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **matíkɷ** *sf Ssg „la zappa“*; **kɷ́pamɷ** *ind pres 1pl „scaviamo“* **z lopáto** *sf Ssg „con la vanga/la pala“*

<MT040/b> **Fl. 35**

5297 u *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **rè** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg „va“* **nadúu̯at** *vi sup* (P a fare il bagno); **ɔ** *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **rèn̪** *1sg „vado“* **nadúu̯at** (P a fare il bagno); **na** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“]* **rè**, **ʃè** *[→ **če²** + **jè** → **bite²** ?] cong „se c'è“* **to** *clit n sg [„esso“]* **žɔnà** *sf sg „una donna“*

<MT040/c> **Fl. 35**

5298 prɔbrátč *vp inf „leggere interamente“*, **brátč** *vi inf* (P leggere); **mi** *pron pers pl „noi“* **di̯émo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **líbrin** *sm Asg „un libro“* **alpàj** *cong „oppure“* **no** *art idt f A* **létɔro** *sf Asg „una lettera“*

<MT040/d> **Fl. 35**

5299 tártɔ *sf pl „vimini“*; **tárta** *sg* (P un vimine per legare il fieno ad es.)

<MT040/e> **Fl. 35**

5300 u̯árvɔ *sf pl „corde“*, **u̯árva** *sg „corda“*; **dvi̯é** *agg num f „due“* **u̯árvɔ** *pl „corde“* **za** *prep „per“* **bri̯ɛ́mɔ** *sn Asg „un carico“*. **dvi̯é u̯árvɔ zá** *cong* **naredítč** *vp inf „per fare“* **bri̯ɛ́mɔ si̯éna** *sn Gsg „un carico di fieno“* **s** *prep* **krížɔn̪** *sm Ssg* (P a croce)

<MT040/f> **Fl. 35 - 36**

5301 senožɔ̀t *sf sg „prato falciativo“*

<MT040/g> **Fl. 36**

5302 xodè *vi ind pres* (P camminano/vanno, 3pl.)

<MT040/h> **Fl. 36**

5303 nu *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **pléšɔjɷ** *vi ind pres 3pl „ballano“* **málo** *avv „poco“*, **málo**, **ku̯áži** *avv „quasi“* **nèč** *pron idf Asg „niente“* **n̪elɔ̀** *avv „adesso“*. **nu proibíu̯ajɷ** *vi ind pres 3pl mod „proibiscono“* **plesátč** *vi inf „di ballare“*; **oštírjɔ** *sm pl „gli osti“*, **nu** **néʃɔjɷ** *[→ **tiet** neg] vi ind pres 3pl mod „non vogliono“* **nā̱tč** (**naátc**) *vi inf „permettere“*

<MT041/a> **Fl. 36**

5304 jéro *sm sg „il prete“* **nɔ** *avv neg „non“* **mórɔ** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg mod „può“* **proibìt** *vp inf „proibire“*, **ma** *cong „ma“* **nu** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“ = **oštírjɔ**: cf → 5303]* **proibíu̯ajɷ** *vi ind pres 3pl mod „proibiscono“* **juštɔ̀s** *avv „lo stesso/ciononostante“*

<MT041/b> **Fl. 36**

5305 uštír *sm sg „l'oste“* **ɔ** *[= **jɔ** → **bite²**]* **árdo** *avv* **vídɔn̪** *vi ind pres passivo 3sgm „è visto/guardato di brutto“* **ɷd** *prep „dal“* **jɔ́rɔ** *sm Gsg „prete“*, **ʃ** *[→ **če²**] cong „se“* **ú** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **naá** *vi ind pres 3sg mod „permette“* **plesā̱tč** *vi inf „di ballare“*

<MT041/c> **Fl. 36**

5306 mi *pron pers pl „noi“* **ćantámo** *vi ind*

pres 1pl „cantiamo“ **nóme** *avv „solamente“* **po** *prep „in“* **lášk̆i** *ETN agg sost n Lsg „italiano“*, **po slovićjski** *ETN agg sost n Lsg „in sloveno“* **nìč** *avv „per nulla“*

<MT041/d> **Fl. 36**

5307 Žwàn̨ *NP m „Giovanni“*; **kákо** *agg interr „quale“* **jímə** *sn Asg „nome“* **ti** *clit sg [„tu“]* **màš** *vi ind pres 2sg „hai“*? **tə** *art dt m sg* **drúč** *pron idf m sg „l'altro“* **rəčə̀** *vp ind pres/fut 3sg „dice/dirà“*: **Pjòr** *NP m „Pietro“*, **Žwàn̨** *NP m „Giovanni“*, **tí** *pron dim m sg „quello“* **k** *[→ **ki**³]* *pron rel „che“* **u** *[→ **o**²]* *clit m sg [„egli“]* **ma** *[→ **mieti**]* *vi ind pres 3sg „ha“* **jímə** *sn Asg „il nome“*; **já** *pron pers sg „io“* **man̨** *1sg* **jímə Pjòri** *„ho nome Pietro/ mi chiamo Pietro“*

<MT041/e> **Fl. 36 - 37**

5308 du̯á *agg num sost m „due“*, **tr̥̍rje** *agg num sost m* **sȯ́** *vi ind pres 3pl* (P 3 di loro c'è/ ce ne sono tre)

<MT041/f> **Fl. 37**

5309 ə́ri *sm* (pl. P preti); **du̯á** *agg num m „due“* **ə́ra** *du „preti“*

<MT041/g> **Fl. 37**

5310 ə *[jə] vi ind pres 3sg „è“* **mlát** *agg m sg „giovane“*, **jə mlát** (P sc. il prete); **žənà** *sf sg „la donna“* **nə** *[= **na** → **o**² clit f sg + **je** → **bite**² vi ind pres 3sg „è“]* **mláda** *f sg „giovane“*

<MT041/h> **Fl. 37**

5311 kanáⱼa kanáⱼa *sf sg* (P bambino); **kačə̀t** *sm sg* (P figlio *[?] [= „ragazzino“: cf → 5348]*) (P „**sinátij**“ *[sm sg „ragazzino“]* non lo usano); **xʃərática** *sf sg* (P figlia)

<MT042/a> **Fl. 37**

5312 kȯ̀r *cong* **to** *clit n sg [„esso“]* **sə** *pron rifl A* **stóri** (**ó** → **ȯ́**) *vp ind pres 3sg* (P quando nasce) (P alla friulana).

<MT042/b> **Fl. 37**

5313 sə̀rcə *sn sg* (P cuore); **fiját** *sm sg* (fegato, P fegato); **palmónə** *sm plt* (polmoni); **plúʃə** *sf plt „i rognoni“ [cf → 5315]* **tə** *[→ **to**² + **jə** → **bite**²] vi ind pres 3sg „sono“* **šu̯ój** *„rognoni“ [?]* **…**

<MT042/c> **Fl. 37**

5314 … palmónə *sm plt „i polmoni“* **so** *vi ind pres 3pl „sono“* **bȯ́j vɛsókə** *agg comp m pl* **palmónə** *„polmoni più alti“*; **reŋóni** *sm plt* (P ? reni *[it **reni** = slov **ledvice** = ter **reni**: cf PM; ter **reŋóni** ← frl **rognòns** „reni/ rognoni“]*) *„rognoni“*

<MT042/d> **Fl. 37**

5315 plúʃə *sf plt „**plúʃə**“* **nu** *cong „e“* **reŋóni** *sm plt „rognoni“* **to** *clit n sg [„esso“]* **móra** *[→ **morieti**]* *vi ind pres 3sg impers mod „può“* **bítɛ̆** *vi inf „essere“* **su̯use** *pron idf n sg „tutto“* **dnò** *pron idf n sg = locuz avv „la stessa cosa“*; **štómi** *sm sg „stomaco“* **…**

<MT042/e> **Fl. 37 - 38**

5316 … štómi *sm sg „stomaco“*; **tò** *clit n sg [„esso“]* **me** *pron pers Asg „mi“* **bolí** *vi ind pres 3sg impers „duole“* **tàna** *[→ **ta**¹ + **na**²] prep* **štómise** *Lsg „(al)lo stomaco“*; **ot** *prep* **štómiγa** *Gsg „dallo stomaco“* **to prídə** *vp ind pres 3sg impers „viene“* **orə̀** *[→ **gor**¹] avv „su“* **xúdo** *avv „male“ = „viene da rimettere“/„ho conati di vomito“*

<MT042/f> **Fl. 38**

5317 to *clit n sg [„esso“]* **prídə** *vp ind pres 3sg impers „viene“* **orə̀** *[→ **gor**¹] avv „su“* **xúdo** *avv „male“ = „viene da rimettere“/„ho conati di vomito“*

La nostra versione, basata su PM, diverge da quella originale di BdC: [trasl dal russo] Prijdetsja skverno „Vien male/Si sta male“]“. Cf Mat II, testo 596.

<MT042/g> **Fl. 38**

5318 múlicə *sf plt* (tripe *[trippe]: cf → 5719*) *„stomaco“*; **láu̯o** *sf Asg*, **láu̯a** (testa)

<MT042/h> **Fl. 38**

5319 … láu̯o *sf Asg*, **láu̯a** (testa); **u̯ústa** *sn plt* (P bocca); **jəzìk** *sm sg* (P lingua); **nu̯ós** (**nu̯ȯ́s**) *sm sg „naso“* **…**

<MT043/a> **Fl. 38**

5320 … nu̯ós (**nu̯ȯ́s**) *sm sg „naso“*; **óčĭ** *sf pl „occhi“*; **úxa** *sn plt „orecchie“*; **lásə** *sm pl „capelli“*

<MT043/b> **Fl. 38**

5321 ušɛ́vica *sf sg* (P alno); **li̯ɛ́ska** *sf sg* (P nocciolo) **no** *[→ **o**² clit f sg] [„essa“]* **stóri** *vp ind pres 3sg „fa“* **li̯ɛ́šnikə** *sf Apl „le nocciole“*; **kostàn̨** *sm sg „il castagno“*, **ko** *[→ **ki**³ + → **o**² clit m sg] „che“ [„esso“]* **ma** *[→ **mieti**]* *vi ind pres 3sg „ha“* **búrjə** *sf Apl „le castagne“*

<MT043/c> **Fl. 38**

5322 čəriɛ́šn̨a *sf sg „ciliegio“*, **čəri̯ɛ́šn̨ə** *pl „ciliegie“*; **jáblı̨** (**-in̨**) *sm sg „il melo“* **stóri** *vp ind pres 3sg „fa“* **jábuka** *sn Apl „le mele“* **ə** *[→ **ánu**]* *cong „e“* **krúška** *sf sg „il pero“* **na** *[→ **o**² clit f sg] [„esso“]* **stóri krúškə** *sf Apl „le pere“*

<MT043/d> **Fl. 38**

5323 **si̯ɛ́rak** *sm sg „granoturco“*; **vɛ́no** *sf Asg „l’avena“* **di̯ɛ́mo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „la chiamiamo“* **vɛna** *„avena“ = „all’avena diciamo avena“*; **àrš** *sf sg* (P segale)
<MT043/e> **Fl. 38**

5324 **di̯ɛ́mo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **žítɷ** *sn sg „grano“* **kùr** *cong „quando“* **tɔ** *[→ **to**² + **jɔ** → **bite**²] vi ind pres 3sg „è“* **tu** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep „nella“* **báŋʃɛ** *sf Lsg „cassapanca“*, **kùr tɔ zdri̯élo** *agg n sg „quando è maturo“*, **di̯ɛmo àrš** *sf sg „segale“*, **ʃɔ** *[→ **če**²] cong „se“* **tɔ àrš** *„è segale“*, **pšenica** *sf sg „frumento“*, **ʃɔ tɔ pšeníca** *„se è frumento“*
<MT043/f> **Fl. 39**

5325 **jačmɔ̀ŋ** (→ **jačŭmɔ̀ŋ**) *sm sg „l’orzo“* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **špínɔ** *sf Apl „le spine“ = „le ariste“*; **fáro** *sm sg „il farro“* **…**
<MT043/g> **Fl. 39**

5326 **…** **fáro** *sm sg „il farro“* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **dróbnɔ** *agg m Apl* **ážinɔ** *sm Apl „chicchi sottili“*, **tì** *[→ **tej**] cong „come“* **pšeníca** *sf sg „il frumento“*
<MT043/h> **Fl. 39**

5327 **jà**, **jà** *avv* (P sì, sì)
<MT044/a> **Fl. 39**

5328 **ŋíu̯o** *sf Asg „il/un campo“*
<MT044/b> **Fl. 39**

5329 **u̯ódɷ** *sf Asg „l’acqua“* **di̯ɛ́mo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „la chiamiamo“* *„**u̯óda**“* **mì̃** *pron pers pl „noi“* (**m**)
<MT044/c> **Fl. 39**

5330 **nátč** *vi inf „condurre/spingere (via)“* – là *[= frl **lâ** „andare“]* (T andare); **pɔrnátɛ** *vp inf „condurre/spingere (qua)“* (T venire)
<MT044/d> **Fl. 39**

5331 **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **u̯ózɔŋ** *sm Ssg „il carro“* **prídɔ** *vp ind pres/fut 3sg „arriva/arriverà“* **fíŋći̯e** *[**fĩŋ** + **ći̯e**→ **če**³] prep „fino a“* **frátiʃɔ** *TOP sf Aplt „Frattìns“*
<MT044/e> **Fl. 39**

5332 **sviéʃa** *sf sg „candela“*
<MT044/f> **Fl. 39**

5333 **u̯ezátč** *vi inf „legare“*; **u̯éžĭ** *imper 2sg „lega“*
<MT044/g> **Fl. 39**

5334 **jokátč** *vp inf* (P piangere); **jóčɔ** *ind pres 3sg* (P piange); **si vídɷu̯** *vi ind pft 1sgm „ho visto“* **jókɷʃ** *ger „piangere“*
<MT044/h> **Fl. 39**

5335 **mamò** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl „abbiamo“* **šku̯ólo** *sf Asg „la scuola“*, **nàsɷ** *[**nàs** avv + **sɷ** vi ind pres 3pl]* **ɔžámɛ** *sm pl* (P oggi ci sono gli esami)
<MT045/a> **Fl. 39**

5336 **škᵘɷ́lɷ** *sf Asg „la scuola“* **nà** *[→ **o**² clit f sg] [„essa“]* **učí** *vi ind pres 3sg „insegna“ = „la fa“ [alias: „a scuola insegna“]* **maɔ́štra** *sf sg „la maestra“*
<MT045/b> **Fl. 40**

5337 **sùu̯sɔ** *agg idf f pl „tutti“* **kanáⱼɔ** *sf pl „i bambini“* **nu** *[→ **o**²] clit m pl [„essi“]* **mórjo** *[→ **muorati***] vi ind pres 3pl mod „debbono“* **itì** *vi inf „andare“* **u̯** *prep „a“* **škuɷ́lo** *sf Asg „scuola“*; **ʃɛ** *[→ **če**²] cong „se“* **nɔ̀** *avv neg „no“*, **nu ʃɷ** *vi ind pres 3pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **bitì** *vi inf = „saranno“* **multánĭ** *agg/ppp m pl „multati“*
<MT045/c> **Fl. 40**

5338 **ù** *[→ **o**²] clit m sg [„esso“]* **nɔ** *avv neg „non“* **vi̯è** *vi ind pres 3sg „sa“*, **k** *[→ **ka?**] pron interr „che cosa“* **u ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg mod „ha da/deve“* **stortè** *vp inf „fare“* **te** *agg dim m sg „questo“* **témpli** *sm sg „tempo“*, **mo** *„ora“* **dɔ̀š** *sm sg „pioggia“*, **mo** *[→ **mo** … **mo** avv correl]* **sɔ̀ncɔ** *sn sg „ora sole“*; **ɔjtáko** *avv „così“* **tɔ** *pron impers n sg [→ **to**² + **jɔ** → **bite**²] vi ind pres 3sg „si è“* **jimbrojàŋ** *agg m sg „ostacolati“ [lett:“ingannati“]* **za** *cong „per“* **šušítč** *vi inf „essiccare“* **si̯éno** *sn Asg „il fieno“*.
<MT045/d> **Fl. 40**

5339 **nevi̯ésta** *sf sg „nuora“* **di̯ɛ́mo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **mi** *pron pers pl „noi“* **žɔnà** *sf sg „(al)la moglie“* **sínou̯a** *agg poss f sg „del figlio“*; **nevi̯ésta na** *[→ **o**² clit f sg] [„essa“]* **di̯é** *ind pres 3sg „dice“* **tást** *sm sg „suocero“* (**oʃè** *sm Dsg „al padre“*) **oʃɔ̀** *sm Dsg „al padre“* **sínou̯u** *m Dsg „del giovane/del marito“*; **ʃɔ** *[→ **če**² + **je**] cong „se è“* **jĭ** *[→ **on**²] pron pers f Gsg = agg poss „suo“* **oʃa** *sm sg „padre“*, **na di̯é oʃà mu** *pron pers m Dsg „gli dice padre“*, **ʃé** *„se“* **na ʃɔkɔrà** *vi ind pres 3sg „parla“* **ž** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **ŋìŋ** *[→ **on**²] pron pers m Ssg „lui“*
<MT045/e> **Fl. 40**

5340 **ʃɔ** *[→ **če**² + **je**] cong „se è“* **jĭ** *[→ **on**²] pron pers f Gsg = agg poss „suo“* **oʃa** *sm sg „padre“*, **na** *[→ **o**² clit f sg] [„essa“]* **di̯é**

*[→ **djati**] vp ind pres 3sg* **ɔƒà mu** *pron pers m Dsg „gli dice padre“*, **ƒé** *„se“* **na ƒəkɔrà** *vi ind pres 3sg „parla“* **ž** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **ŋìŋ** *[→ **on²**] pron pers m Ssg „lui“*

<MT045/f> **Fl. 40**

5341 tášča *sf sg „suocera“*

<MT045/g> **Fl. 40**

5342 šče *cong „anche“* **sìŋ** *sm sg „il giovane/il marito“* **u** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **di̯é** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg „dice“* **tást** *sm sg „suocero“* **ŋє́** *[→ **on²**] pron pers f Gsg = agg poss* **ɔƒȍ** *sm Dsg „al padre di lei“/„a suo padre“*

<MT045/h> **Fl. 40**

5343 dȍt *sm sg „nonno“* **mi** *pron pers pl „noi“* **di̯émo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **təmu** *art dt m Dsg „al“* **stárəmɷ** *agg sost m Dsg „vecchio“*, **ženè** *sf Dsg „ad una donna“* **bába** *sf sg „nonna“*

<MT046/a> **Fl. 40**

5344 {[**bi̯cjáni** *ETN sm pl* – Resiani]}

<MT046/b> **Fl. 40**

5345 Fl. = P Villaggio Flaipano. Ragazza ∓ 13 anni.

<MT046/c> **Fl. 41**

5346 vìć *avv comp* **ku** *cong* **pȍu̯** *avv* **úrə** *sf Gsg* (P più di ½ ora) Ragazza **…**

<MT046/d> **Fl. 41**

5347 rȍp *[→ **rop²**] sm sg „monte roccioso“* (creto *[= rupe: cf frl **crèt** „rupe/cima nuda di montagna“]*); **či̯é** *part raff* **na** *prep* **rȍp** *Asg „sul monte roccioso“*; **dole** *avv* **na rȍbɷ** *Lsg „giù, sul monte roccioso“* Ragazza **…**

<MT046/e> **Fl. 41**

5348 kačȍt *sm sg* (P = ragazzino; **„sinátiƒ“** *sm sg „ragazzino“* non lo usano) Ragazza **…**

<MT046/f> **Fl. 41**

5349 P Al maschietto di 3 anni insegnano solo in friulano – Sua sorella di 13 anni sa lo slavo. „Vorrebbero dimenticare lo slavo“; La ragazza **…**

<MT046/g> **Fl. 41**

5350 désat *agg num „dieci“* **minút** *sf Gpl „minuti“*; Ragazzo ∓ 18enne

<MT046/h> **Fl. 41**

5351 tȍ *agg dim f pl „queste“* **ri̯éči** *sf pl „cose“*; **drúo** *pron idf n sg „altro“*; P Sul prato. – Una vecchia donna **…** ∓ 60 anni

<MT047/a> **Fl. 41.**

5352 DOlš. = Olš. **Tò** *art dt n sg* **Doléŋe** *agg n sg* **Òu̯šə** *sn sg = TOP* (Cretto *[Gretto]* di sotto *[„l'alneto/l'ontaneto (cespuglioso) inferiore“]*); P un uomo di ca. 40 anni ed altri.

<MT047/b> **Olš. 41**

5353 nə *avv neg „non“* **kójejɷ** *vi ind pres 3pl* **nȍ** *„no“* (P sc. le api non pungono) **čɔ́lə** *sf pl* (P le api)

<MT047/c> **Olš. 41**

5354 špu̯ójə *sf Gsg* **frɔ́ščə** *agg f Gsg* (P del burro fresco); **špu̯ója** *„burro“*

<MT047/d> **Olš. 41**

5355 Bri̯éx *TOP sm sg „Pers [„riva/rupe“]“*

<MT047/e> **Olš. 41**

5356 pot *prep* **Kràs** *sf Ssg = TOP „Gretto di sotto [„sotto la rupe“]* (**à** → **ȍ**) **= Sokrȍt** *[frl **Socrèt**]* **pər** *prep „in“* **furlàŋ** *[= ven] ETN sm sg „friulano“* (= Cretto di sopra *[Gretto di sotto]*); **Tò** *art dt n sg* **Doléŋe** *agg n sg* **Òu̯šə** *sn sg = TOP [„l'alneto/l'ontaneto (cespuglioso) inferiore“]* **= Òušə** *[„alneto/ontaneto (cespuglioso)“]*

<MT047/f> **Olš. 41**

5357 (P Lingua ∓ come a Flaipano)

<MT047/g> **Olš. 41**

5358 komúna *sf sg „comune“* **u** *prep „a/di“* **Montenars** *TOP [= frl] m pl „Montenars“ [„montanari“]*; **fracjȍne** *sm sg* **u Fipláno** *TOP[= frl] m sg „frazione di Flaipano“*

<MT047/h> **Olš. 41**

5359 ni̯є́ *vi ind pres 3sg neg „non (c')è“* **vèƒ** *avv „più“* (→ **nívèƒ**)

<MT048/a> **Olš. 42**

5360 P Parlano prevalentemente in friulano. I bambini capiscono anche lo slavo, ma in friulano prevalentemente.

<MT048/b> **Olš. 42**

5361 dȍⁱmɷ̄ *[**dȍⁱ** vp imper 2sg* ***mɷ̄*** *pron pers m Dsg]* (P dagli)

<MT048/c> **Olš. 42**

5362 sȍr *sm sg* (formaggio); **daŋ** *agg num m „un“* **kȍs** *sm sg „pezzo“* **si̯є́ra** *sm Gsg „di formaggio“*

<MT048/d> **Olš. 42**

5363 u *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **jóčə** *vi ind pres 3sg* (P piange); **sə** *[**se** pron rifl A + **jə** → **bite¹**]* **jókɷu** *ind pft 3sgm „piangeva“*; **nu** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **jóčəjɷ** *ind pres 3pl* (P piangono); **sȍ jokálč** *ind pft 3plf* (P hanno pianto)

<MT048/e> **Olš. 42**

5364 špu̯ója *sf sg „burro“* (P **„mást“** *sf sg „burro“* non usano)

<MT048/f> **Olš. 43**

5365 **já** *pron pers sg „io“* **ɔ** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **rę̨** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* = **ɔ rę̨** *„vado“*; **ja ɟoŋ** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **jitè** *vi inf* (**jitɩ̀**) = *„io andrò“* = **ja ɟoŋ tè**, **ja ɟoŋ jitè**

<MT048/g> **Olš. 43**

5366 **u̯sɔ** *pron idf n sg „tutto“* **lìx** *avv „uguale“ = locuz avv „(fa) lo stesso“*, **u̯sɔ lìh**; **u̯sɔ dnò** *pron idf n = locuz avv „tutt'uno“* (P sc. a Gretto c'è la stessa lingua che a Frattins e a Flaipano)

<MT048/h> **Olš. 43**

5367 **málo** *avv „poco“*

<MT049/a> **Olš. 43**

5368 **u̯àr** *sf sg* (corda); **daŋ** *agg num m* **kɤ̃s** *sm sg* **u̯árvɔ** *G* (P un pezzo di corda)

<MT049/b> **Olš. 43**

5369 **nu** *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **mɤ́rkajɷ** *vi ind pres 3pl* **anu** *cong* **nu ɟɷ̀** *[→ **tiet**] vi ind pres 3pl mod* **vídatę̀** *vi inf* (P guardano e vogliono vedere) (P **„gledati“** *vi inf „guardare“* non usano)

<MT049/c> **Olš. 43**

5370 **wrét** (**u̯rét**) *avv „avanti“* **wrét orɔ̀** *[→ **gor**[1]] avv „su“* **pujtɔ̀** *vp imper 2pl 'di cortesia'* (P andate *[/ vada]* sempre in alto) (P donna – padrona dell'osteria)

<MT049/d> **Olš. 43**

5371 Kr. = GOlš. = Cretto *[Gretto]* di sopra; P giovane donna

<MT049/e> **43**

5372 **Òuša** *sf sg* **oréŋa** *agg f sg = TOP „Gretto di sopra [„l'alno/l'ontano superiore“]“*

<MT049/f> **Kr. = Golš. 43**

5373 P Da Frattins (dall'inizio del mondo friulano) inizia la strada carraia (**voznica** *sf sg „carraia“*) per Montenars e Gemona

<MT049/d> **43**

5374 Crn. = Cergneu **… Černéa** *„Cergneu superiore“*. ([gd] *slov „sacerdote“* Cappellano – Ceschia Antonio)

<MT049/h> **44.**

5375 **pisa̋t** *vi* (Inf.) *„scrivere“*

<MT050/a> **Crn. 44**

5376 **Oréŋěna** *TOP agg sost f sg [„dove ci sono gli abitanti del borgo superiore“ ?]“* (Nongruella) (*Lungarola) (*Nugarola); **Dɤ́bjɔ** *TOP sn sg [„querceto“]* (Pecol *[Pecolle: cf frl **pecòl** „colle“]*) **…**

*Le forme *Lungarola e *Nugarola sono attestate nell'*Anniversario latino-italiano-slavo *… [cf → 5644] insieme ad altre varianti (Cf le pagg. 7, 10, 25, 27, 30 e 32 dell'*Anniversario *…).*

<MT050/b> **Crn. 44**

5377 **… Dɤ́bjɔ** *TOP sn sg [„querceto“]* (Pecol *[Pecolle: cf frl **pecòl** „colle“]*), **dɤ́b** *sm sg „quercia“* (rôl furl, rovero *[rovere]*, P quercia); **ta** *art dt f sg* **Oréŋa** *agg f sg* **Černéa** *TOP sf sg „Cergneu superiore“* **…**

<MT050/c> **Crn. 44**

5378 **… ta** *art dt f sg* **Oréŋa** *agg f sg* **Černéa** *TOP sf sg „Cergneu superiore“*; **Podɷbjɔ** *[→ **Poddobje**] TOP [**pod** prep „sotto“ **dobje** sn „il querceto“]* (sotto Pecolle); **Lázɔ** *sf plt TOP „Borgo Lase“ [→ **Laze** „prati alpestri“]*

<MT050/d> **Crn. 44 - 45**

5379 **… Lázɔ** *sf plt TOP „Borgo Lase“ [→ **Lase** „prati alpestri“]* (Lase); **Atòk** *TOP sm sg [„isola“]* (borgo principale di Cergneu di sopra); **Vićáunica** *TOP sf sg „Uancig“ [cf → 4002]* **…**

<MT050/e> **Crn. 45**

5380 **… Vićáunica** *TOP sf sg „Uancig“ [cf → 4002]* (= Guancis /-ć, borg di Guanciž *[= frl **bòrc di Guàncis**]*) (al *[a]* Cergneu di sotto); **tà** *art dt f sg* **Doléŋa** *agg f sg* **černéa** *TOP sf sg „Cergneu inferiore“* **…**

<MT050/f> **Crn. 45**

5381 **… tà** *art dt f sg* **Doléŋa** *agg f sg* **černéa** *TOP sf sg „Cergneu inferiore“*; **pr̥** *prep* **Ciérkve** *sf Lsg TOP [→ **pr Cierkve** „vicino alla chiesa“]* = **Oríca** *sf sg [„la piazza“] TOP* – **tlè** *avv „qui“* **pr̥ ciérkvi** *TOP [→ **pr Cierkve**]* (furl. borg di Glese *[**bòrc di Glésie**]*) (Gorica *[slov „altura“; ter „piazza“]*); **tí** *art dt m sg „il“* **br̥k** *sm sg „borgo“* (te borgo *[il borgo]*) = *„Cergneu inferiore“ TOP [→ **ti brk**]* **…**

<MT050/g> **Crn. 45**

5382 **… tí br̥k** (te borgo) *[→ 5381]*; **Máliŋ** *TOP sm sg „Borgo Mulino“*; **tòu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Máline** *„in Borgo Mulino“* (B. Mulino) = **tam** *[→ **ta**[3]] prep* **Bródɷ** *sm Lsg „al guado“ TOP [→ **Bruot***] = **tam Brodɷ̀** = (appart *[appartenenza: cf → 5403, dove è detto che **Bruot** 'appatiene' a B.go Mulino, come confermato da GCT]* **…**

<MT050/h> **Crn. 45**

5383 **… tam Bródɷ = tam Brodɷ̀** = (appart. *… [→ 5382]*; **to** *clit n sg [„esso“]* **ré** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg „va“* **po**[d] *prep „sotto“* **Doléŋo** *agg f Ssg* **Černéo** *TOP sf Ssg [→ **ta***

Dolenja černea] *„Cergneu inferiore“*; **tàn̨** *avv „lì“* **ćakaráo** *vi ind pres 3pl „parlano“* **láško** *ETN avv „in friulano“* **…**
<MT051/a> **Crn. 45**

5384 … tàn̨ *avv „lì“* **ćakaráo** *vi ind pres 3pl „parlano“* **láško** *ETN avv „in friulano“*; **tlɔ̀** *avv „qui“* **pr̥** *prep „da“* **nàs** *pron pers Lpl „noi“* **jè** *vi ind pres 3sg „c'è“* **slovéŋo** *[→ **slovenj**[3]] ETN sn Asg „lo sloveno“*; **Černéa** *TOP sf sg* (Cergneu di sopra *[superiore]*)
<MT051/b> **Crn. 45**

5385 Černéa *TOP sf sg* (Cergneu di sopra *[superiore]*)
<MT051/c> **Crn. 45**

5386 kan̨ *avv interr „dove“* **réš** *[→ **iti**] vi ind pres 2sg „vai“*? **pisa̋t** *vi inf „a scrivere“*. **pa** *[?]*
<MT051/d> **Crn. 45**

5387 Černéa *TOP sf sg „Cergneu superiore“* **Štúrma** (**Štúrr̄ma**) *CO „Sturma“* **Luíǯi** (**ǯ** → **ɖ**) *NP m „Luigi“* **dèto** *[= ven; it = **detto**]* **Ʒervažíno*** *NC m sg „Gervasino/quello dei Gervasino“* - 40 anni (+ Mauro Valentino fu **Matija**) detto **Čép** *NC m sg „Cep/quello dei Cep“* (66 anni)
* *GCT ha reperito la forma **Jervažìn**.*
<MT051/e> **Crn. 46**

5388 svétɔ *agg f sg „santa“* **maríja** *NP f „Maria“* **madaléno** *NP f „Maddalena“* **jé** *vi ind pres 3sg „è/si trova“* **u** *prep „a“* **ti** *art dt f Lsg* **doléŋi** *agg f Lsg* **Černèi** *TOP sf Lsg [→ **ta Dolenja černea**] „Cergneu inferiore“*; **svétɔ** *„la santa“* **Troíca** *NP f „Trinità“ = „la Santissima Trinità“* **tòu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Dɷbje** *[„querceto“] TOP sn Lsg „a Pecolle“ [cf frl **pecòl** „colle“]*; **svéti** *m sg* **Jákob** *NP m „San Giacomo“* **tòu Černée** *TOP sf Lsg „a Cergneu superiore“*
<MT051/f> **Crn. 46**

5389 Mauro Valentino fu **Matija** *„Mattia/ Matteo“* detto **Čép** *NC m sg „Cep/quello dei Cep“* – 66 anni
<MT051/g> **Crn. 46**

5390 ćakarɷ̋ć *vi ger „parlando“*
<MT051/h> **Crn. 46**

5391 dvi̯c *agg num f A „due“* **úre** *sf Apl „ore“* **xodà** (**xódà**, **xóda**) *sm Gsg „di cammino“* **za** *cong „per“* **itè** *vi inf „andare“* **òr** *avv [→ **gor**[1]] „su“* **ŭ** *prep „a“* (**òrьŭ**) **Platíšća** *TOP sn Aplt „Platischis“*
<MT052/a> **Crn. 46**

5392 ku̯aránta *agg num „quaranta“ [= frl]* **li̯ét** *sn Gpl „anni“*
<MT052/b> **Crn. 46**

5393 komùn̨ *sf [cf → 5400] sg „Comune“* **N**[i]**éme** *TOP sf plt „di Nimis“*
I. **fracjɔ̀n̨** *sf sg „prima frazione“* **Černéa oréŋa** *TOP sf sg „Cergneu superiore“*: **bòrke** *sf Apl [sott: „ha“] „i borghi“*: 1) **Otòk = Atòk = ɷ̋tok** (**Ótòk**) *TOP sm sg [„isola“]*
2) **= tápr̥** *[→ **ta**[1] + **par**[1]] prep* **Ci̯érkve** *sf Lsg TOP [→ **tapr Cierkve** „vicino alla chiesa“]* **…**
<MT052/c> **Crn. 46**

5394 … 2) **= tápr̥ Ci̯érkve** *[→ 5393]* **táza** *[→ **ta**[1] + **za**[2]] prep* **Ci̯érkve** *S TOP [→ **taza Cierkve** „dietro la chiesa“]*
3) **Oríca** *TOP sf sg [„la piazza“]*
4) **tàna** *[→ **ta**[1] + **na**[2]] prep* **Frúškuje*** *sn Lsg TOP [→ **tana Fruškuje** „al pereto“]*
5) **tié** *avv raff* **par** *prep* **Šimónax** *sm NC Lplt = TOP [→ **tie par Šimonah** „là dai Simòn“* **…**
* *Altra denominazione di **Oríca** [GCT].*
<MT052/d> **Crn. 46**

5395 … 5) **tié par Šimónax** *[→ 5394]* **= òr** *avv [→ **ore/-i**[2]] „su“* **par Šimónax** *TOP [→ **tie par Šimonah** „dai Simòn“*
6) **zàt** *[→ **anzat**] avv „poi“* **bòrgo** *sm sg* **Láze** *sf plt „Borgo Lase“ TOP → **Laze** [„prati alpestri“]*
7) **tána** *[→ **ta**[1] + **na**[2]] prep* **Rúpe** *sf Lsg TOP [→ **Rupa** „cavità nel terreno“] „alla Casa della Rupe“*; **jè** *vi ind pres 3sg „è“* **na** *agg num f „una“* **sáma** *agg f sg „sola“* **xíša** *sf sg „casa“*, **se** *pron rifl A* **klíče** *vi ind pres 3sg „si chiama“* **Rúpa** *„Rupe“* **…**
<MT052/e> **Crn. 46 - 47**

5396 … jè na sáma xíša, se klíče Rúpa *[→ 5395]*
8) **aŋ** *cong „e“* **zàt** *[→ **anzat**] avv „poi“* **je** *„c'è“* **Oréŋĭna** (Nongruela *[Nongruella]*) *TOP agg sost f sg [„dove ci sono gli abitanti del borgo superiore“ ?]“*
9) **tàna** *[→ **ta**[1] + **na**[2]] prep* **Kráse** *sf Lsg TOP [→ **ta na Krase** „sulla rupe/sul precipizio“]* **= òr** *[→ **ore/ -i**[2]] avv* **za** *prep* **Ri̯éke** *sf Ssg = TOP [→ **or za Rieke** „su, dietro il fiume“, ovvero IDR „il T. Lagna“]* **…**
<MT052/f> **Crn. 47**

5397 … 9) **tàna Kráse = òr za Ri̯éke** *[→ 5396]* **= òr za Rekám(e/ь)** *Spl [„su,*

dietro i fiumi“] = TOP [→ ***or za Rieke]*** = **tàŋ** *avv raff „là“* **za** *prep „dietro“* **Ri̯éke** *= TOP [→* ***or za Rieke]***

10) **tàna** *[→* ***ta¹*** *+* ***na²]*** *prep* **Bórkɯ** *sm Lsg TOP [→* ***Bork**** *„nel Borgo“]*

11) **tàna** *[→* ***ta¹*** *+* ***na²]*** *prep* **Burjáčɯ**** *sm Lsg TOP [→* ***Burjač**** *„nel cortile (recintato)“]* **…**

** Cf → 3910.*

*** È un borgo di Nongruella [GCT].*

<MT052/g> **Crn. 47**

5398 … 11) **tà na** *[→* ***ta¹*** *+* ***na²]*** *prep* **Burjáčɯ** *sm Lsg TOP [→* ***Burjač**** *„nel cortile (recintato)“]*

II. **fracjɯŋ** *sf sg „seconda frazione“* **Pekóle** *„Pecolle“ [cf frl* ***pecòl*** *„colle]* **= Dóbjɔ** *[„querceto“] TOP sn sg „Pecolle*

1) **te** *art dt m sg* **pàrvi** *agg num m sg „il primo“* **bòrk** *sm sg „borgo“* **jè** *vi ind pres 3sg „è“* **Pòddóbjɔ = Po^{d}dóbjɔ** *TOP [***pod*** prep „sotto“* ***dobje*** *sn „il querceto“]*

2) **zàt** *[→* ***anzat]*** *avv „poi“* **je** *vi ind pres 3sg „c'è“* **Dóbjɔ** *TOP sn sg „Pecolle“*

3) **zàt** *[→* ***anzat]*** **je Potkobílica** *sf sg [***pot Kobilica]*** *= TOP [→* ***Potkobilica**** *„sotto la cavalletta/il cavalletto/la piccola cavalla“ ?]*

<MT052/h> **Crn. 47**

5399 … di̯émo *[→* ***djati]*** *vp ind pres 1pl „diciamo“* **kuj** *„sia“* **tákɔ** *avv „così“*, **kuj** *[→* ***kuj … kuj]*** *cong correl „sia“* **sákɔ** *avv „cosà“*; **tikɔ̀j** *„sia“* **tàza** *[→* ***ta¹*** *+* ***za²]*** *prep* **Ri̯éke** *sf Ssg = [→* ***or za Rieke*** *„su, dietro il fiume“, ovvero IDR „il T. Lagna“]*, **tikɔ̀j** *[→* ***tikej … tikej]*** *cong correl „sia“* **tàza Rekámь** *Spl [„dietro i fiumi“] = TOP [→* ***or za Rieke]***

<MT053/a> **Crn. 47**

5400 kój *[→* ***ka?]*** *pron interr* **za** *prep* **na** *agg idf f* **komùŋ** *sf sg* **ɔ̀** *[=* ***jɔ̀*** *→* ***bite²]*** *vi ind pres 3sg „che comune è“*

<MT053/b> **Crn. 47**

5401 II. **fracjòŋ** *sf sg „seconda frazione“* **Konolèƒ** *TOP sm sg [„valletta“]* (Vallemontana); **jè** *vi ind pres 3sg „è“* **daŋ** *agg num m „un“* **sámi** *agg m sg „solo“* **bòrk** *sm sg „borgo“*

<MT053/c> **Crn. 48**

5402 II. **fracjòŋ** *sf sg „seconda frazione“* **Dolɛ́ŋa** *agg f sg* **Černéa** *TOP sf sg „Cergneu inferiore“ [→* ***ta Dolenja černea]***:

(luoghi) 1) **Vićáunica = Vićauníca = Vi̱ƒauníca** *TOP sf sg „Uancig“ [cf → 4002]* (Guanžis *[= frl* ***Guàncis]***);

2) **tù** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹]*** *prep „a“* **Málne** *TOP sm Lsg [→* ***Malin]*** *„Borgo Mulino“* (Mulino) **= tòu** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹]*** *prep* **Bródɯ** *sm Lsg [„al guado“] TOP [→* ***Bruot**** *]* **…**

<MT053/d> **Crn. 48**

5403 … 2) **tù Málne** (Mulino) **= tòu Bródɯ** *[→ 5402]* **… bòrk** *sm sg „un borgo“* **tu Málne** *„a Borgo Mulino“*

3) **tréŋƒi** *agg num m sg „il terzo“* **Dolɛ́ŋa** *agg f sg* **Černéa** *TOP sf sg „Cergneu inferiore“ [→* ***ta Dolenja černea]***

4) **tà** *part raff* **po** *[=* ***pot]*** *prep* **Cr̥kuju** *sf Ssg = TOP [→* ***ta po Crkuju*** *„sotto la chiesa“]* **…**

<MT053/e> **Crn. 48**

5404 …4) **tà po Cr̥kuju** *[→ 5403]* (= furl. sotto le Glesie ***[sòt la Glésie]***)

<MT053/f> **Crn. 48**

5405 pàrvi *agg num sost m sg „il primo“*, **te** *art dt m sg „il“* **sekòndi** *agg num sost m sg „secondo“*

<MT053/g> **Crn. 48**

5406 tòu *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹]*** *prep „a“* **Dolɛ́ŋi** *agg f Lsg* **Černéi** *TOP sf Lsg „Cergneu inferiore“ [→* ***ta Dolenja černea]*** **ƒakarájɯ** *vi ind pres 3pl „parlano“* **sòuśi** (**sòus^{i}i**) *pron idf m pl „tutti“* **láške** *ETN avv „in friulano“*

<MT053/h> **Crn. 48**

5407 (furl.: *[= it]* Cergneu inf. + Guancis + Mulino *[frl* ***Cergnèu di sòt***, ***Guàncis***, ***Mulìn]***)

<MT054/a> **Crn. 48**

5408 tɛ̀ *[→* ***te⁴]*** *pron dim m pl „quelli“* **na** *prep „a“* **Vi̱ƒauníci** *TOP sf sg „Uancig“ [cf → 4002]* **ƒakarajɯ** *vi ind pres 3pl „parlano“* **no málo** *locuz avv „un poco“* **láške** *ETN avv „in friulano“* **an** *cong „e“* **málo slovejske** *ETN avv „in sloveno“*; **tòu** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹]*** *prep* **Bródɯ** *sm Lsg TOP [→* ***Bruot**** *„al guado“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **wsè** *pron idf n sg „tutto“* **láške** *ETN agg n sg „friulano“*

<MT054/b> **Crn. 48 - 49**

5409 tòu *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹]*** *prep „a“* **Konolíƒu** *TOP sm Lsg „Vallemontana [„valletta“]“* **nɛ̀** *avv neg „non“* **ƒɔ̱kɔ̱rájɯ** *vi ind pres 3pl „parlano“* **sòus^{i}i** *pron idf m pl „tutti“* **láške** *ETN avv „in friulano“*, **tò** *clit n sg [„esso“]* **jix** *pron pers Gpl* **jè** *vi ind pres 3sg impers „ce*

n'è", **ke** *[→ **ki**[3]] pron rel „che"* **znájɷ** *vi ind pres 3pl „sanno"* **šè** *cong „anche"* **slovejske** *ETN avv „in sloveno"*

<MT054/c> **Crn. 49**

5410 **tʲè** *avv raff* **u** *prep* **Torláne** *TOP sm Lsg „là a Torlano"* **ʝɔkɔrájɷ** *vi ind pres 3pl „parlano"* **sòusʲi** *pron idf m pl „tutti"* **láške** *ETN avv „in friulano"*; **ťè** *[→ **tie**[2]] avv raff* **u Romándule** *TOP sm Lsg „là a Ramandolo"* **ʝɔkɔrájo tekèj** *„sia"* **láške**, **kò** *[**tekèj … kò** → **tiko kuj** cong correl] „sia"* **slovéjske** *ETN avv „in sloveno"*, **tèj** *cong „come"* **pr̥** *prep „da"* **nàs** *pron pers Lpl „noi"*

<MT054/d> **Crn. 49**

5411 **pidàl** *sm sg „pollone"* = **pulín** *„pollone"* = **pulínčiʝ** *„pollone"* (P *[tagliato da BdC:* embrione, quello che esce dalla terra accanto all'albero*]* pollone)

<MT054/e> **Crn. 49**

5412 **pidàl** *sm sg „pollone"* = **pulín** *„pollone"* = **pulínčiʝ** *„pollone"*. **kar** *cong „quando"* **príde** *vp ind pres 3sg [= aux **je**]* **u̯siéčeŋ** *ppp m sg = ind pres passivo 3sgm „viene abbattuto [sott: „l'albero"]"*, **réšta** *vi ind pres 3sg „rimane"* **čúška** (P il tronco) *„il ceppo"*, **a** *cong „e"* **čúška zàt** *[→ **anzat**] avv „poi"* **špožɔnɔ̀** *vp ind pres 3sg „butta"* **vèʝ** *avv „più"* **ménulɔ** *sm Apl „germogli"* **alpàj** *cong „oppure"* **vɔ̀ʝ xlɷdḗ** *sm Apl „alberi/virgulti"*, **aŋzàt** *avv „allora"* **sɔ** *pron rifl A* **klíčɔ** *vi ind pres 3sg „si chiama"* **àrm** *sm sg „cespuglio"*.

<MT054/f> **Crn. 49.**

5413 **daŋ** *agg num m „un"* **sàm** *agg m sg „solo"* **xlɷ́t** *sm sg „albero/virgulto"* **sɔ** *pron rifl A* **klíčɔ** *vi ind pres 3sg „si chiama"* **pidàl** *sm sg „pollone"*, **nej** *part* **bo** *vi ott pres 3sg „sia"* **té** *agg dim m sg* **lʲés** *sm sg „quella pianta"* **k** *[→ **ki**[3]] pron rel „che"* **o** *[→ **o**[2]] clit m sg [„essa (pianta)"]* **ʝɔ̀** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg mod „vuole" = „qualunque sia la pianta"*; **àrm** *sm sg „il cespuglio"* **k** *pron rel „che"* **o špožɔnɔ̀** *vp ind pres 3sg „getta"* **vèʝ** *avv „di più"*, **zàt** *[→ **anzat**] avv „poi"* **sɔ klíčɔ àrm** *„si chiama cespuglio"*

<MT054/g> **Crn. 49**

5414 **valìk** *agg m sg „grande"* = **zrastɔ́ šɔ** *vp ind pres 3sg „cresce" + avv „ancora"* = **zrástɔ** *„diventa grande"*; **zrastɔ̀** *„diventa grande"* **kar** *cong „quando"* **jɔ finòu̯** *vp ind pft 3sgm „ha finito"*, **rastɔ̀** *vi ind pres 3sg „cresce"* **o** *[→ **o**[2]] clit m sg [„essa (pianta)"]* **rastɔ̀** *„cresce"* **k** *[→ **ko**[2]] cong „quando"* **ò ženɔ̀** *[→ **gnati**[2]] vi ind pres 3sg „germoglia"* **…**

<MT054/h> **Crn. 50**

5415 **… o** *[→ **o**[2]] clit m sg [„essa (pianta)"]* **rastɔ̀** *vi ind pres 3sg „cresce"* **k** *[→ **ko**[2]] cong „quando"* **ò ženɔ̀** *[→ **gnati**[2]] vi ind pres 3sg „germoglia"*; **a** *cong „e"* **zdrástɷu̯** *vp ppa m sg „cresciuta"* **to** *clit n sg [„esso"]* **prídɔ** *vp ind pres 3sg impers mod „viene"* **ɖátь** *[→ **djati**] vp inf „da dire" = „s'ha da dire che è cresciuta/diventata grande"*, **k** *[→ **ko**[2]] cong „quando"* **o** *[„essa (pianta)"] [sott: **je**]* **nòu̯** *[→ **gnati**[3]] vp ind pft 3sgm „ha finito di germogliare/gettare"*, **aŋ** *„e"* **ko** *„quando"* **jɔ̀ pr̥šòu** *vp ind pft 3sgm „è diventata"* (**valèk**) **valìk** *agg m sg „grande"*

<MT055/a> **Crn. 50**

5416 **ne** *avv neg* **bódem mòu̯** *[→ **mieti**] vi ind fut 1sgm* **nìč** *pron idf Asg* (P non avrò nulla)

<MT055/b> **Crn. 50**

5417 **bórɔ** *sf pl* (P tizzone, carboni ardenti); **u̯óu̯jɔ** *[→ **ouje**[3]] sn sg [alias: sf pl ? – cf la versione polacca „carboni"] „carbone (dolce)"*; **tò** *pron dim n sg „quello"* **kь** (**kє**) *[→ **ki**[3]] pron rel „che"* **réšta** *vi ind pres 3sg „rimane"* **od** *prep* **bór** *Gpl „dei tizzoni"*, **kàr** *cong „quando"* **uásnєjɷ** *vp ind pres 3pl „si spengono"*, **sɔ** *pron rifl A* **klíčɔ** *vi ind pres 3sg „si chiama"* **u̯òu̯jɔ** (P carboni) *„carbone"*

<MT055/c> **Crn. 50**

5418 **tьkɔ̀j** *„sia"* **tàko** *avv „così"*, **kɔ̀j** *[**tьkɔ̀j … kɔ̀j** → **tiko kuj** cong correl] „sia"* **sáko** *avv „cosà"*

<MT055/d> **Crn. 50**

5419 **dáŋ** *sm sg* (giorno); **dàŋ** *pron idf m* (uno, persona, personale)

<MT055/e> **Crn. 50**

5420 **mí** *pron pers pl „noi"* **zledúu̯amo** *vi ind pres 1pl „contiamo"* **po** *prep* **láško** *ETN agg sost n sg „in friulano"*, **mà** *cong „ma"* **známo** *vi ind pres 1pl mod „sappiamo"* **šɔ̀** *cong „anche"* **slovéjsko** *ETN avv „in sloveno"*, **krajnsko** *ETN avv „in carniolino/sloveno"* **zledúu̯atь** *inf „contare"*

<MT055/f> **Crn. 51**

5421 **pojemṓ** *vi ind pres 1pl „preghiamo"*

làško *ETN avv „in friulano“*, **u̯sè** *pron idf n Asg „tutto“* **láško pojemȍ**
<MT055/g> **Crn. 51**

5422 rúso *agg n sg* (giallo), **rȍs** *m sg*; **čarŋelò** *agg n sg*, **= čarŋélo**; **čarŋòu** *m sg* (rosso) **…**
<MT055/h> **Crn. 51**

5423 … čarŋòu *agg m sg „rosso“*; **càr** *agg m sg* (nero), **čárno** *agg n sg*; **čárna** *f sg* **kráw̲a** *sf sg „una mucca nera“*
<MT056/a> **Crn. 51**

5424 béštja *sf sg „un insetto (dannoso)“* **brunčí** *vi ind pres 3sg „ronza“*, **ma** *cong „ma“* **nə̀** *avv neg „non“* **člov̀ək** *sm sg „l'uomo“*; **nə̀ brunčí člov̀ək**; **brunčí tavàŋ** *sm sg „il tafano“* **aŋ** *cong „e“* **čəlòŋ** *sm sg „il calabrone“ [čéla „ape“ → čəlòŋ = frl* ***âf/ave*** *„ape“ →* ***avòn*** *„calabrone: lett „l'ape grande“]*
<MT056/b> **Crn. 51**

5425 tavàŋ *sm sg „tafano“* (P calabrone, *it* quei mosconi che vengono ai cavalli adesso; **čəlòŋ** *sm sg* (una bestia simile *[un insetto dannoso simile]*) *„calabrone“* **…**
<MT056/c> **Crn. 51**

5426 … čəlòŋ *sm sg* (una bestia simile *[un insetto dannoso simile]*) *„calabrone“*; *[sott:* ***je]*** **òu̯cou̯** *vi ind pft 3sgm* (correva *[?]*)
<MT056/d> **Crn. 51**

5427 ospu̯ȍt *sm sg „prete/sacerdote“* **= fár** (**fàr**) *sm sg* (= prete)
<MT056/e> **Crn. 51**

5428 v̲ezátь *vi inf „legare“*, **zv̲ezátь** *vp inf „legare“*
<MT056/f> **Crn. 51**

5429 ŋíu̯a *sf sg „campo“*
<MT056/g> **Crn. 52**

5430 sə *pron rifl A* **u̯áru̯atь** *vi inf „guardarsi (da)“*
<MT056/h> **Crn. 52**

5431 u̯ȍs *sm sg „carro“*; **òr** *[→* ***ore/ -i²****] avv* **na** *prep* **u̯ózu** *Lsg „sul carro“*
<MT057/a> **Crn. 52**

5432 jásno *avv „limpido/chiaro“*; **nuȍʃ** *sf sg „notte“* **ʃ̲**, **d̲ʒ̲**
<MT057/b> **Crn. 52**

5433 ʃ̲, **d̲ʒ̲**
<MT057/c> **Crn. 52**

5434 səŋ d̲ʒ̲àu = są d̲ʒ̲àu *[→* ***djati****] vp ind pft 1sgm „ho detto“*; **ʃòŋ** *vi ind pres 1sg mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **djátь** *inf = „dirò“*
<MT057/d> **Crn. 52**

5435 plésat *vi inf „ballare“*; **jə** *[→* ***ja²****] clit sg [„io“]* **ʃòŋ** *vi ind pres 1sg mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **plєsátь** *inf = „ballerò“ [alias: „voglio ballare“]*; **sam bìu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **plésat** *sup „a ballare“*; **ʃomò** (**= ʃəmò**) *ind pres 1pl* **jєtè** *vi inf „andremo“* **plésat** *sup [alias: „vogliamo andare a ballare“]*, **tà** *art dt f sg* **mláda** *agg sost f sg „la giovane“*
<MT057/e> **Crn. 52**

5436 pétak *sm sg „venerdì“*
<MT057/f> **Crn. 52**

5437 šonožèt *sf sg „prato falciativo“*
<MT057/g> **Crn. 52**

5438 méso *sn sg „carne“*
<MT057/h> **Crn. 52**

5439 bȍj valìk *agg comp m sg „più grande“* **= vénči** *agg comp m sg „maggiore“*
<MT058/a> **Crn. 52**

5440 dəš *sm sg „pioggia“*; **pòu̯no** *avv* **dəžà** *G „molta pioggia“*; **nu** *art idt f A* **wóro** *sf Asg = locuz avv „un sacco“* **dəžà** *„di pioggia“* (= molto *[di]* pioggia *[molta pioggia]*)
<MT058/b> **Crn. 52 - 53**

5441 bòrk *sm sg „villaggio“* **= pajís** (P **„vas“** *sf sg „villaggio“* non si usa)
<MT058/c> **Crn. 53**

5442 pȍjmo *vp imper 1pl „andiamo“* **tlə̀** *avv „qua“* **u** *prep „in“* **tœ** *agg dim f Asg „questo“* **wás** *sf Asg „villaggio“*; **kȍlə** *[→* ***ka?****]* **za** *prep* **na** *agg idf f* **wás** *„quale villaggio“*
<MT058/d> **Crn. 53**

5443 wòrx *sm sg* (ramo dell'albero); **Wòrx*** *MICR [→* ***Uorh****]* (terreno che si chiama Vrh *„cima/collina“*)
** Secondo GCT* ***Wòrx*** *potrebbe riferirsi unicamente al TOP* ***Za uòrh*** *slov* ***Zavarh*** *„Villanova delle Grotte.*
<MT058/e> **Crn. 53**

5444 sòuza *sf sg* (lacrima)
<MT058/f> **Crn. 53**

5445 sə̀ *pron impers „si“* **muzə̀** *vi ind pres 3sg „munge“* **krávə** *sf Apl „le mucche“ = „si mungono le mucche“*
<MT058/g> **Crn. 53**

5446 ʃòŋ *vi ind pres 1sg mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **séjʃь** *vi inf „tagliare/falciare“ = „taglierò/falcerò“* **tráu̯o** *sf Asg „l'erba“*; **ja** *clit sg [„io“]* **rę** *[→* ***iti****] vi ind pres 1sg „vado“* **sèjʃ** *sup „a tagliare/falciare“* **tráu̯o**; **ja sam bìu̯** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **tráu̯o sèjʃ** *sup „a falciare „*; **momò** *[→* ***mieti****] vi ind*

pres 1pl mod „abbiamo da/dobbiamo“ **séjʃь tráu̯o** *„tagliare/falciare l’erba“*
<MT058/h> **Crn. 53**

5447 jə *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **ʃòŋ** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **pisátь** *vi inf „scrivere“ = „scriverò“*; **jə rę̀** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **písat** *sup „a scrivere“*
<MT059/a> **Crn. 53**

5448 sàŋ a *[→ **on²**] pron pers m Asg* **vídɷu̯** *vi ind pft 1sgm „l’ho visto“* **plésɷʃ** *vi ger „ballare/che ballava“*; **sàŋ a vídɷu̯ sə** *pron rifl A* **sméjɷʃ** *vi ger „ridere/che rideva“*
<MT059/b> **Crn. 53**

5449 bárba *sm sg* (P zio *[materno+ paterno]*); **tətà** *sf sg „zia“*
<MT059/c> **Crn. 53 - 54**

5450 tást *sm sg „suocero“*, **tášča** *sf sg „suocera“*
<MT059/d> **Crn. 54**

5451 ? **otròk** *sm sg „bambino“* = **te** *art dt m sg „il“* **máli** *agg sost m sg „piccolo“*; **di̯émo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **šə** *cong „anche“* **kanája** *sf sg „bambino“*, **šə kanája di̯émo**
<MT059/e> **Crn. 54**

5452 nu *art idt f A* **màrco** *[→ **marca***] sf Asg „una briciolina“ = locuz avv [→ **nu marco**] „un poco“*, **vi̯estə̀** *vi ind pres 2pl ‘di cortesia’„sapete/sa“* (P per il momento debbo allontanarmi, Lei sa)
<MT059/f> **Crn. 54**

5453 otrocè *sm Apl „i bambini“* = **te** *art dt m Apl „i“* **mále** *agg sost m Apl „piccoli“*
<MT059/g> **Crn. 54**

5454 já *clit sg [„io“]* **sam bìu̯** *vi ind pft 1sgm „sono stato“*; **já sam blà** *ind pft 1sgf „sono stata“*
<MT059/h> **Crn. 54**

5455 Crn. *[Cergneu]* Pdb. *[Poddobje = pod Dobje, lett: „sotto il querceto“] =* Sotto Peccole *[Pecolle]* – **Podɷ́bjə** *TOP [→ **Poddobje**] TOP [**pod** prep „sotto“ **dobje** sn „il querceto“]*. **Pikòŋa** *CO „Picogna“* **Víɟi** *[→ **Viʒ́i**] NP m* **Suū́r** (**Suʸū́r**) *NC m sg „Sicuro/dei Sicuro“* (Picogna Luigi detto Sigur) **…**
<MT060/a> **Crn. Pdb. 54**

5456 … Pikòŋa *CO „Picogna“* **Víɟi** *[→ **Viʒ́i**] NP m* **Suū́r** (**Suʸū́r**) *NC m sg „Sicuro/dei Sicuro“* (Picogna Luigi detto Sigur), **koŋsəjór** *sm sg „fabbriciere“* **tù** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **komúnc** *sm Lsg* **Ni̯émske** *ETN agg m Lsg* (consigliere nel comune di Nimis) **priét** *avv „prima“* = **dam** *agg idf m A* **bòt** *sm Asg = locuz avv „un tempo/una volta“*; P 43 anni
<MT060/b> **Crn. Pdb. 54**

5457 … Pikòŋa *CO „Picogna“* **Viɟi** *[→ **Viʒ́i**] NP m* **Suū́r** *NC m sg „Sicuro/dei Sicuro“* **…** P NB. Visitarlo ancora una volta. Uomo molto intelligente. Si preparava per fare il prete a Udine. Malato di cuore.
<MT060/c> **Crn. Pdb. 54**

5458 Orénena *TOP agg sost f sg [„dove ci sono gli abitanti del borgo superiore“ ?]“* (Nongruela *[Nongruella]*)
<MT060/d> **Crn. Pdb. 54**

5459 žétŋaka *sm Gsg „in luglio“*, **avóšta** *sm Gsg „in agosto“* **àn** *cong „e“* **o** *prep „a“* **páske** *sf Lsg „Pasqua“* **pojɷ́** *vi ind pres 3pl „dicono“* **májšɷ** *sf Asg „messa“* (= **sə̀** *pron passvt* **pojə̀** *3sg* **májša** *„si dice la messa“*) **tɷ̀u** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **ci̯érkve** *sf Lsg „nella chiesa“* **ot** *prep „della“* **šantíšimi** *agg f Gsg* **Trinitádi** *sf Gsg = NP „Santissima Trinità“* (R NB. „**Troica**“ *NP f „Trinità“* non si usa.) **…**
<MT060/e> **Crn. Pdb. 54**

5460 … (R NB. „**Troica**“ *NP f „Trinità“* non si usa.) **nè** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“]* **šə** *[→ **se²**] pron passvt „si“* **kapí** *vp ind pres 3sg „capisce“* **trōíca**, **ma** *cong „ma“* **nà** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“]* **nⁱé** *[→ **bite²** neg] vi ind pres 3sg „non è“* **náša** *agg poss f sg „una nostra“* **besi̯éda** *sf sg „parola“*
<MT060/f> **Crn. Pdb. 54**

5461 priét (**pri̯ét**) *avv* (prima così, e dopo così) (P NB. prima era „fabriciere“ *[fabbriciere]*, dopo „consigliere“); **dam** *agg idf m A* **bòt** *sm Asg = locuz avv „un tempo/una volta“*
<MT060/g> **Crn. Pdb. 55**

5462 priét *avv „prima“* **ku** *cong „di“* **ŋelə̀** *avv „adesso“* **ò** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **je bíu** *vi ind pft 3sgm „era“* **fabrici̯èr** *sm sg „fabbriciere“* **ot** *prep „delle“* **čərnéjskix** *ETN agg f Gpl* **ci̯érkou̯** *sf Gpl „chiese di Cergneu“*. – **ò** *[sott: **je**]* **počnə̀u̯** *vp ind pft 3sgm „ha cominciato“* **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **nóviŋ** *agg m Ssg „il nuovo“* **li̯étaŋ** *sm Ssg „anno“* **òd** *prep* **otánta si̯èt** *[= frl] agg num sost*

„dall'ottantasette" **àŋ** *cong „e"* **o** *[sott:* ***je****]* **veli̯czou̯** *vp ind pft 3sgm „è uscito"* (= **pústou̯** *vp ind pft 3sgm „ha lasciato"*) **…**

<MT060/h> **Crn. Pdb. 55**

5463 **…** **àŋ** *cong „e"* **o** *[→* ***o²****] clit m sg [„egli"] [sott:* ***je****]* **veli̯czou̯** *vp ind pft 3sgm „è uscito"* (= **pústou̯** *vp ind pft 3sgm „ha lasciato"*) **dàl nonánte sìs** *[= frl] agg num sost „dal [nel?] novantasei"*. **aŋ u̯sə̀** *pron idf n sg „tutto"* **kòlpa** *sf sg „colpa"* **k** *[→* ***ke³****] cong „perchè"* **o jə̀ zabolòu̯** *vp ind pft 3sgm „si è ammalato"*

<MT061/a> **Crn. Pdb. 55**

5464 **sàŋ sə** *pron rifl A* **stu̯ɷ́ru** *vp ind pft 1sgm „sono nato"* **dal činkṵántə vòt** *[= frl] agg num sost „nel cinquantotto"* (1858), **tɕ** *art dt m Asg „il"* **dáŋ** *sm Asg „giorno"* **na** *prep* **svéti** *agg m Asg* **Barnabà** *NP m „di S. Barnaba"*, **k** *[→* ***ki³****] pron rel „che"* **o** *[→* ***o²****] clit m sg [„esso"]* **príde** *vp ind pres 3sg „viene"* **aj úndiš di jòŋ** *sm sg* (**jòŋŋ**) *[→* ***jonj****] „l'undici giugno"*

<MT061/b> **Crn. Pdb. 55**

5465 **dáŋ** *sm sg* (giorno); **dą̀** *agg num/ pron idf m* (**dàŋ**) (uno); **dáŋ** (giorno; principio del giorno)

<MT061/c> **Crn. Pdb. 55**

5466 **dɷ́p** *sm sg* (quercia; rovere)

<MT061/d> **Crn. Pdb. 56**

5467 **kanájə** *sf pl „bambini" [= „monelli" ?]* (nome general *[generale]*: i fanciulli, piuttosto in significato pegiorativo *[peggiorativo]*, disprezzativo *[dispregiativo]*); **kanája** *sg „bambino/monello"*

<MT061/e> **Crn. 56**

5468 **taljájsko** *avv* (R in italiano); **sàrce** *sn sg* (P cuore) (Čergneu *[Cergneu]*. Šturma)

<MT061/f> **Crn. Pdb. 56**

5469 **maŋ** *[→* ***mieti****] vi ind pres 1sg „ho"* **stràx** *sm Asg „paura"*, **kè** *[→* ***ke²****] cong „che"* **na** *[→* ***o²*** *clit f sg] [„esso"]* **príde** *vp ind pres 3sg „viene/venga"* **slába** *agg f sg* **úra** *sf sg „cattivo tempo"*

<MT061/g> **Crn. Pdb. 56**

5470 **sviét** *sm sg „il terreno"* **jə** *vi ind pres 3sg „è"* **dóbər** *agg m sg „buono"*; **tlə̀** *avv „qui"* **príde** *vp ind pres 3sg „viene"* **razdòuja** *sn Gsg „dell'uva"*, **prídə búrja** *sf sg „la castagna" = „le castagne"* **aŋ** *cong „e"* **si̯érak** *sm sg „il granoturco"*

<MT061/h> **Crn. Pdb. 56**

5471 1901 P A Chialminis deve esserci un certo Sottoscala assai somigliante a me. (Luciano Nimis)

<MT062/a> *[***Nimis****]* **56**

5472 1901. VIII. 7. 2^{40}–3^{30} P da Nimis a Taipana, fino ai piedi del monte (dove inizia la „salita")

<MT062/b> *[***Nimis****]* **56**

5473 Tubetti Giorgio di Nimis, borgo Valle. 34 anni. (P trasportatore, portava le mie cose e non ha voluto alcun compenso)

<MT062/c> *[***Nimis****]* **56**

5474 Tubetti **…** P Ha fatto le elementari a Nimis, e poi è stato per sei anni al ginnasio di Udine, dove ha studiato fino alla 6. classe ...

<MT062/d> *[***Nimis****]* **56**

5475 Tubetti ... P dove ha studiato fino alla 6. classe il latino e anche un po' di greco

<MT062/e> *[***Nimis****]* **56**

5476 Tubetti ... P Uomo molto intelligente e in grado di dare molte informazioni …

<MT062/f> *[***Nimis****]* **56**

5477 Tubetti ... P Sua sorella è sposata a Taipana.

<MT062/g> *[***Nimis****]* **56**

5478 *[Scheda mancante]*

<MT062/h>

5479 **Mlínarje** *TOP sm plt* (b. Molinari) *„Borgo Molinar [„dei mugnai"]"*; **Nou̯akíɟe** *TOP sm plt „Novachici [„case nuove"]"* (b. Noacco) *[→* ***Nouake bork****]*

<MT063/a> **Tp. - Viz. 57**

5480 **àjtáko** *avv „così"* **je** *vi ind pres 3sg impers „è"* **po** *prep* **náši̯ŋ** *pron poss n Lsg „alla nostra maniera/nella nostra lingua"* (→ **ə̀jtáko …**)

<MT063/b> **Tp. - Viz. 57**

5481 *[sott:* ***je****]* **rⁱéšu̯u̯** *[→* ***rešiti****] vi ind pft 3sgm* (= *[je]* grešil *slov „peccava"*) (P peccava)

<MT063/c> **Tp. - Viz. 57**

5482 **jṻžǐnɷ** *s* (A. s. f.) (R la cena *[?] [„il pranzo"]*)

<MT063/d> **Tp. - Viz. 57**

5483 **dɔ́vat** *agg num* **ľi̯ét** *sn Gpl* (P 9 anni); P la figlia del marito/figliastra della padrona, di anni 14.

<MT063/e> **Tp. 57**

5484 **na** *[→* ***o²*** *clit f sg] [„essa"] [sott:* ***je*** *vi ind pres 3sg „è"]* **rát** *avv „abbastanza"* **kúxana** *ppp/agg f sg „cotta"* (P sc. la polenta)

<MT063/f> **Tp. 57**

5485 **Víḑa** *[→ **Viʒa**] NP f* (Luigia) (P Luigia) **na** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“]* **ƒantá** *vi ind pres 3sg „canta“*; **ƒantấtь** *inf „cantare“*
<MT063/g> **Tp. 57**

5486 P Canta (la seconda figlia del padrone) in friulano.
<MT063/h> **Tp. 57**

5487 **stè** *vi ind pres 2pl ‘di cortesia’* **sáṇ** *agg m sg***?** (P Lei è solo?); P Ragazza ∓ 25-enne.
<MT064/a> **Tp. 57**

5488 **Rúšja** *TOP sf sg „Russia“ [NB: il vocabolo è tagliato con un tratto di penna]*; P Il proprietario, l’oste.
<MT064/b> **Tp. 57**

5489 ? **častè** *[?]*
<MT064/c> **Tp. 57**

5490 **par** *prep* **cié̯rkve** *sf Lsg TOP [→ **par cierkve** „vicino alla chiesa“]* (borgo pri Cerkv…); P 2 vecchi (uno di par Cierkve, l’altro di Coos.
<MT064/d> **Tp. 58**

5491 **pòu̯** *avv „metà“*
<MT064/e> **Tp. 58**

5492 *[sott: **so**]* **pezȁvali** *vi ind pft 3plm „pesavano“* (P pesavano)
<MT064/f> **Tp. 58**

5493 (?) P Accento čakavo, generalmente, soltanto transitorio. Invece, se viene conservato quello originario: ˊ, ˊ ˋ, ˋ
Nel caso di quello transitorio. ˊ ˋ (quando la sillaba precedente è lunga)
<MT064/g> **Tp. 58**

5494 **krampȉr** *sm sg „patata“*
<MT064/h> **Tp. 58**

5495 **põznaš** *vi ind pres 2sg* (P conosci)
<MT065/a> **Tp. 58**

5496 **oštaríjo** *sf Asg „l’osteria“*; **oštarìja** ? **osteríja** *sg „osteria“*
<MT065/a> **Tp. 58**; **Tp. Viz. 57**

5497 **pȉsane** *ppp/agg f pl „colorate“ [cf PM: **pisan** „colorito“]*
<MT065/c> **Tp. 58**

5498 **Kõs** *CO „Cos“* **Piŋъč** *[→ **Pinjuč**] NC m sg „Pinuccio/quello dei Pinucci“*
Si tratta del principale informatore di BdC nell’inchiesta del 1873. Cf Mat II, pag. 28.
<MT065/d> **Tp. 58**

5499 **osandesié̯ḉt** *agg num A „ottanta“ [sott: „anni“]* **anu** *cong „e“* **še** *agg num A „sei“* **mié̯sce** *sm Apl „mesi“* (P ha tanti anni = questi sono gli anni che ha); P due vecchi
<MT065/e> **Tp. 58**

5500 **s** *prep* **košą̀** *[→ **koš¹**] sm Ssg* (P con il cesto *[„con la gerla“ ?]*)
<MT065/f> **Tp. 58**

5501 **tò** *clit n sg [„esso“]* **se** *[**se** pron impers + **je** → **bite¹**]* **pílo** *vi ind pft 3sgn* **γà** *[= **vína**] pron pers n Gsg „se n’è bevuto“* **mȁsa** *avv „troppo“*; **dvá** *agg num m A „due“* **tri** *A „tre“* **dnȉ** *sm Apl „giorni“*
<MT065/g> **Tp. 58**

5502 **dvá** *agg num m A „due“* **tri** *A „tre“* **dnȉ** *sm Apl „giorni“*
<MT065/h> **Tp. 58**

5503 **põčne** *vp ind pres/fut 3sg „comincia/comincerà“*
<MT066/a> **Tp. 58**

5504 **kà** *[→ **ke³**] cong „perché“* **to** *clit n sg [„esso“]* **ni** *[→ **bite²** neg] vi ind pres 3sg „non è“* **vȁjen** *agg m sg „abituato“*
<MT066/b> **Tp. 58**

5505 **ma** *cong „ma“* **vína** *sn Gsg „(del) vino“* **nə̀** *avv neg „no“* **ƒè** *[→ **če²** + **jè** vi ind pres 3sg] cong „se è“* **te** *pron dim n sg* **dólče** *agg n sg „quello dolce“*; P due vecchi
<MT066/c> **Tp. 59**

5506 **tèj ki** *[→ **tejke**] locuz cong „come (che)“* **to** *pron impers n sg* **sə** *pron rifl A* **navȁdi** *vi ind pres 3sg „ci si abitua“*
<MT066/d> **Tp. 59**

5507 **ot** *prep* **špetála** *sm Gsg „dall’ospedale“*
<MT066/e> **Tp. 59**

5508 **saṇ šòu̯** *vp ind pft 1sgm „sono andato“* **u̯òn** *avv „fuori“ = „sono uscito“* **aspàs** *avv* (a spasso)
<MT066/f> **Tp. 59**

5509 **zá** *cong „per“* **γa** *[= **vína**] pron pers n Asg* **ƒȉtь** (**ƒîtь**) *vi inf „berlo“*
<MT066/g> **Tp. 59**

5510 **saṇ ḑàu̯** *[→ **djati**] vp ind pft 1sgm „ho detto“*
<MT066/h> **Tp. 59**

5511 **saṇ bȉ šou̯** *vp ind ppft 1sgm „ero andato/sono andato“* **tù** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Venécjɷ** *TOP sf Asg „a Venezia“*
<MT067/a> **Tp. 59**

5512 **lié̯po** *avv* **vȉdatь** *vi inf „vedere bene/andare a fondo (di qualcosa)“*
<MT067/b> **Tp. 59**

5513 **mie̯šȁtь** (**miē̯šȁtь**) *vi inf „mescolare“*
<MT067/c> **Tp. 59**

5514 nɔ *avv neg „non“* **stojìn̩** *vi ind pres 1sg“sto“* **màj** *avv „mai“* **dibànt** *avv „in ozio“*
<MT067/d> **Tp. 59**

5515 tò *[→ **to**[2] pron clit n sg [„esso“] + **je** vi ind pres 3sg „è“]* **muj** *agg poss m sg „mio“* **oɟà** *sm sg „padre“*
<MT067/e> **Tp. 59**

5516 li̯ê̞pe (? **li̯ê̞pe**) *avv „bene“*; **to** *clit n sg [„esso“]* **se** *pron rifl A* **kà̞že** *vi ind pres 3sg impers „volge“* **na** *prep* **li̯ć̯uče** *avv comp „al meglio“ = „si avvicina un tempo migliore“*
<MT067/f> **Tp. 59**

5517 ni̯ć *[→ **bite**[2] neg] vi ind pres 3sg „non è“* **dȍbɔr** *agg m sg „un buon“* **kúp** *sm sg „acquisto“ = „non è a buon mercato“*, **ni̯ć drà̞x** *agg m sg „non è caro“*; **díŋa** *sf sg „melone“*
<MT067/g> **Tp. 59**

5518 díŋa *sf sg „melone“*
<MT067/h> **Tp. 59**

5519 nàs *avv „oggi“* **osąn̩** *agg num „otto“* **nḯ** (**ŋḯ**) *sm Gpl „giorni“* (P da oggi fra otto giorni) *„oggi otto“*; **avóšnica** *af sg „l'Assunta“* (P 15 agosto, festa della Madre di Dio)
<MT068/a> **Tp. 59**

5520 nóγa *sf sg* **bolḯ** *vi ind pres 3sg* **jɷ** *pron pers f Asg* (P la gamba le fa male)
<MT068/b> **Tp. 59**

5521 u *prep* **Bri̯ć̯zjɷ** *TOP sf Asg* (a Montemaggiore) *[„bosco di betulle“]*; P due vecchi
<MT068/c> **Tp. 59**

5522 panóγla *sf sg „pannocchia“*
<MT068/d> **Tp. 59**

5523 ? **sɔ** *pron rifl A* **naγordájɷ** *vi ind pres 3pl* (si ricordano)
<MT068/e> **Tp. 59**

5524 anu *cong „e“* **u̯às** *pron pers Apl 'di cortesia' „a Lei“* **bolȅ** *vi ind pres 3pl „fanno male“* **nóγɔ** *sf pl „le gambe“* **za** *cong „a“* **xodít** *vi inf „camminare“* (?)
<MT068/f> **Tp. 60**

5525 li̯ȅto *sn sg „anno“*
<MT068/g> **Tp. 60**

5526 počà̞su *avv „lentamente“*
<MT068/h> **Tp. 60**

5527 γàrdo *avv „male“* **táko** *avv „così“*, **γàrdo tákо**; P due vecchi
<MT069/a> **Tp. 60**

5528 u̯se *agg idf f Apl „tutte“* **u̯ére** *sf Apl „le guerre“* **sàn̩ provi̯éro̯u̯** *vp ind pft 1sgm „ho vissuto“*; **granati̯ér** *sm sg „granatiere“* **sam ƀíu̯** (**ƀȉu̯**) *vi ind pft 1sgm „ero“* **u** *prep „a“* **Májlante** *TOP sm Lsg „Milano“*, **u Solferíne** *TOP sm Lsg „a Solferino“* (P 1 vecchio di borgo)
<MT069/b> **Tp. 60**

5529 Nou̯akìɟ *TOP sm sg „Novachici [„case nuove“]“ [= „Borgo Noacco“ → **Nouake bork**]*, **Noakíški** *ETN agg m sg* **bòrk** *sm sg „il borgo di Novachici“* **= tà** *part raff* **pr̥** *prep* **C^{i}érkve** *sf Lsg TOP [→ **par cierkve** „vicino alla chiesa“]*
<MT069/c> **Tp. 60**

5530 Prè *sm sg „Prete“* **Kéko** *NP m „Checco/Francesco“* (P nome del cappellano)
<MT069/d> **Tp. 60**

5531 Bépo *NP m „Beppe/Giuseppe“* **Loŋgàn̩** *NC „Longàn/dei Longàn“* nel borgo Coos **= u** *prep „nel“* **γoréŋim** *agg m Lsg* **bórku** *sm Lsg TOP „Borgo di sopra“* – P cognato del friulano di Nimis che mi ha guidato qua ... Tubetti Giorgio di Nimis.

Borgo Coos e Borgo di sopra si trovano a sud e rispettivamente a nord del nucleo centrale di Taipana.

<MT069/e> **Tp. 60**

5532 júštɷ (= prav *slov „proprio“*) Bernardino Bera/Berra – **Bernardìn̩** *NP m „Bernardino“* **Béra** *CO „Berra [„straccio“]“* **Ričòt** *NC m sg „Riciòt/dei Riciòt [„ricciuti“]“* – P un chierico di 22 anni
<MT069/f> **Tp. 60**

5533 smo *vi ind pres 1pl „siamo“* **blíz** *prep „vicino“* **là̞xan̩** *ETN sm Dpl „ai friulani“*
<MT069/g> **Tp. 60**

5534 Tìn̩ *NP m „Tino/Valentino“* **Ričòt** *NC m sg „Riciòt/dei Riciòt [„ricciuti“]“* **jè** *vi ind pres 3sg „è“* **mɷj** *agg poss m sg „mio“* **bárba** (**bà̞rba**) *sm sg „zio“* **a** *cong „e“* **jà** *pron pers sg „io“* **san̩** *vi ind pres 1sg „sono“* **nɔvòu̯t** *sm sg „nipote“* **ŋɔγà** *pron pers m Gsg = agg poss „suo“*

Tin Bera Ričòt era stato informatore di Baudouin nel 1873. Nell'incontro del 1901 mostra un atteggiamento sospettoso nei confronti di Baudouin – al pari del nipote Bernardino [→ 5532] – al punto da non rivolgergli la parola. Cf Mat II, pag. 29.

<MT069/h> **Tp. 60**

5535 Makȍr *NC m sg „Ermacora“* (P Machor, monumento del XV sec.)*

* *Sconosciuto persino a specialisti di storia locale, interpellati al riguardo (così Faustino Nazzi, di Cividale*

del Friuli, e Tarcisio Venuti, di Vergnacco – Com. di Reana del Roiale -, contattati nel giugno 2008 - LSM).
<MT070/a> **Tp. 60**

5536 **povi̯édatь** *vi inf „raccontare“*; **Žwan** *NP m „Giovanni“* **Koš** *CO „Cos“* **Piŋ̀ьč** *[→ **Pinjuč**] NC m sg „Pinuccio/quello dei Pinucci“*; P un vecchio conoscente *[→ 5498]*
<MT070/b> **Tp. 60**

5537 *[sott: **je**]* **pobràu̯** *vp ind pft 3sgm* (P ha preso)
<MT070/c> **Tp. 60**

5538 **wéčer** *avv* (P di sera)
<MT070/d> **Tp. 60**

5539 **tà** *part raff* **na** *prep* **prȁγɷ** *sm Lsg* (P sulla soglia)
<MT070/e> **Tp. 60**

5540 **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **máno** *pron pers Ssg „me“* (**z mȁno**) P un chierico (allievo del seminario)
<MT070/f> **Tp. 60**

5541 **tɔbə̀** *pron pers Asg* (P te)
<MT070/g> **Tp. 60**

5542 **berə̏ɟ** *vi ger „leggendo“* **drúγɔ** *agg idf m Apl „altri“* **líbrinə̏** *sm Apl „libri“*
<MT070/h> **Tp. 60**

5543 **Žwan** *NP m „Giovanni“* **Koš** *CO „Cos“* **Piŋ̀ьč** *[→ **Pinjuč**] NC m sg „Pinuccio/quello dei Pinucci“*; P un vecchio conoscente: è stato nell'America meridionale, in Brasile, a Paranà – ecc *[→ 5498]*
<MT071/a> **Tp. 61**

5544 P cappellano a Taipana *it* Francesco Romano da Villa Orba; 1873: **Valentino** *NP m* **Žlòbe** *CO* (Slobbe)
Villaorba è fraz. del Com. di Basiliano, Prov. di Udine.
<MT071/b> **Tp. 61**

5545 P cappellano a Taipana ... 1873: **Valentino** *NP m* **Žlòbe** *CO* (Slobbe) **obcenie** *avv „adesso“ [→ **njele**]* (**éjŋɛ** *avv → **njele**] „adesso“* **plevan** *sm sg „parroco“* **tóu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Varjàne** *TOP sm Lsg* – **Varjàŋ** (Variano vicino a Pasean Schiavonesco)*
** Variano è fraz. del Com. di Basiliano, Prov. di Udine. Pasian Schiavonesco è l'antico nome di Basiliano. Cf Frau: 33 e 90.*
<MT071/c> **Tp. 61**

5546 **ə̀** *[jə̀]* **xodòu̯** *vi ind pft 3sgm „camminava“* **bu̯ə́s** *agg m sg „scalzo“* **u̯sákĭ** *agg idf m Asg „ogni“* **daŋ** *sm Asg „giorno“* **dvi̯é** *agg num f A „due“* **úrɔ** *sf Apl „ore“*, **dvi̯é úrɔ pȍdne** *avv „al giorno“*
<MT071/d> **Tp. 61**

5547 **nápa** *sf sg* (cuzzolo *[cocuzzolo]* del camino) *„rocca del camino“*
<MT071/e> **Tp. 61**

5548 **àl** *avv interr* **si γri̯éšɷu̯** *vp ind pft 2sgm***?** (hai peccato?)
<MT071/f> **Tp. 61**

5549 **vičɔ́rnìca** *sf sg „vespero“*; **ni̯ésaŋ bi** *vi ind pft 1sgm „non sono stato“* **păr** *prep* **vičɔ́rnìcĭ** *L „al vespero“*
<MT071/g> **Tp. 61**

5550 **spovi̯edȁtь** *vp inf* (confessare)
<MT071/h> **Tp. 61**

5551 **pri̯èj** *avv „prima“* **jɔ bìu** *vi ind pft 3sgm „era“* **tь̀u** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Sedíγla** *TOP sn Lplt* (in Sedilis *[„selle montane“]*) **kurȁt** *sm sg „curato“*
<MT072/a> **Tp. 62**

5552 **tráu̯a** *sf sg „erba“*
<MT072/b> **Tp. 62**

5553 **ríba** *sf sg „trota“*, **pèš** *sm sg „pesce“*; **ríba** è una specie di **pèš**
<MT072/c> **Tp. 62**

5554 **sàŋ** *agg m sg* (solo)
<MT072/d> **Tp. 625555** **já** *pron pers sg „io“* **maŋ** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo“* **jьtь̀** *vi inf „andare“*
<MT072/e> **Tp. 62**

5556 **dévat** *agg num „nove“* **li̯ét** *sn Gpl „anni“*
<MT072/f> **Tp. 62**

5557 **onomlə̀** *avv* (P l'altroieri)
<MT072/g> **Tp. 62**

5558 **mu** *pron pers Dsg* **bò pomȁu** *vi ind fut 3sgm* (P lo aiuterà)
<MT072/h> **Tp. 62**

5559 **pò** *prep* **našìŋ** *pron poss n Lsg* (P a modo nostro)
<MT073/a> **Tp. - Viz. 62**

5560 **dévat** *agg num „nove“* **liét** *sn Gpl „anni“*, **kì** *[→ **ke**[4]**/ki**[11]] cong „che/dacché“* **saŋ** *vi ind pres 1sg „sono“* **tlə̀** *avv „qui“*
<MT073/b> **Tp. - Viz. 62**

5561 **te** *art dt f sg* **mlȁde** *agg sost f pl „le giovani“* (P questi vecchi *[cf → 5490]*)
<MT073/c> **Tp. - Viz. 62**

5562 **kè** *cong „che“* **jà** *pron pers sg „io“* **si** *pron rifl A „mi“* **naordàŋ** *vi ind pres 1sg „ricordi“*, **ò** *[→ **o**[2] clit m sg + **je** → **bite**[1]]* **biu̯** *vi ind pft 3sgm „è stato“* **símpre** *avv „sempre“* **Stefanèɟ** *NP m „Stefanuccio“* **oštȉr** *sm sg „oste“* **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „a“* **Vizònte** *TOP sm Lsg „Chialminis“*
<MT073/d> **Tp. - Viz. 62**

5563 ƭ ɖ

<MT073/e> **Tp. - Viz. 62**

5564 jȕžinɷ *sf Asg „il pranzo“* **kȕxajɷ** *vi ind pres 3sg „cuociono“*; **za** *cong „per“* **jȕžinɷ kuxȁƀ** *inf „preparare il pranzo“* **anɷ** *cong „e“* **tráu̯ɷ** *sf Asg* **séjƭƀ** *vi inf „tagliare l'erba“*

<MT073/f> **Tp. - Viz. 62**

5565 dvié *agg num n* **li̯éti** *sn du* (P 2 anni)

<MT073/g> **Tp. - Viz. 63**

5566 u̯áγrou̯ *sm sg* (vogl *slov* = ***vogal*** *„angolo“*); **Kȍs** *CO „Cos“* **Tìn̨** *NP m „Tino/ Valentino“* **prɛjímak** *sm sg „nome di casato“* ***[prɛjímak*** *= „cognome“]* **Lonɡàn̨** *NC „Longàn/dei Longàn“* **…**

<MT073/h> **Tp. 63**

5567 Kȍs *CO „Cos“* **Tìn̨** *NP m „Tino/ Valentino“* **prɛjímak** *sm sg „nome di casato“* ***[prɛjímak*** *= „cognome“]* **Lonɡàn̨** *NC „Longàn/dei Longàn“* (Coos Valentino detto Longan – borgo Coos); **Pri̯ɛ́xot** *TOP sm sg „Coos [„il passaggio“]“* **= Pri̯ɛxòt = te** *art dt m sg „il“* **pàrvi** *agg num m sg „primo“* **bòrk** *sm sg „borgo“***.** 51 a. *[anni]* (n. *[nato]* 1850)

<MT074/a> **Tp. 63**

5568 čòk *sm sg* (P ciocco); **xlȍt** *sm sg* (albero)

<MT074/b> **Tp. 63**

5569 krȍx *sm sg „pane“***. nu málo** *locuz avv „un poco“* **krúxa** *G „di pane“*; **nu málo xliéba** *sm Gsg „un po' di pane“*; **dàn̨** *agg num m „una“* **xli̯ébac** *sm sg „pagnotta“* – **dan xlȍp** *sm sg* **}** (P pagnotta/filone)

<MT074/c> **Tp. 63**

5570 jə *[→* ***ja²****] clit sg [„io“]* **ƭòn̨** *vi ind pres 1sg mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **plɛsȁƀ** *vi inf = „ballerò“ [alias: „voglio ballare“]*; **jə γrèn̨** *vi ind pres 1sg „vado“* **plȅsat** *sup „a ballare“*

<MT074/d> **Tp. 63**

5571 jə *[→* ***ja²****] clit sg [„io“]* **ƭòn̨** *vi ind pres 1sg mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **pīsȁƀ** *vi inf „scrivere“ = „scriverò“*; **jə γrèm** *vi ind pres 1sg „vado“* **pȉsat** *sup „a scrivere“*

<MT074/e> **Tp. 63**

5572 jə *[→* ***ja²****] clit sg [„io“]* **ƭòn̨** *vi ind pres 1sg mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **séjƭƀ** *vi inf „tagliare/falciare“ = „taglierò/falcerò“* **trȁu̯ɷ** *sf Asg „l'erba“*; **ja** *[„io“]* **γrèn̨** *vi ind pres 1sg „vado“* **sèjƭ** *sup „a tagliare/falciare“* **trȁu̯ɷ**

<MT074/f> **Tp. 63**

5573 jȍkatƀ *vi inf* (P piangere); **san̨ γa** *[→* ***on²****] pron pers m Asg* **víduu̯** *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“* **jȍkuƭ** *ger „piangere“*

<MT074/g> **Tp. 63**

5574 vȋnce *sn Asg* **bómo píli** *vi ind fut 1pl „berremo il vinello“*; **vȋno** *sn sg „vino“* **= vȉno**

<MT074/h> **Tp. 64**

5575 (γlȁu̯a) = γlȁu̯a *sf sg „testa“* **= γlȁu̯a**

<MT075/a> **Tp. 64**

5576 brȁda *sf sg „mento“*

<MT075/b> **Tp. 64**

5577 ku̯ȁzatƀ *vp inf* (comandare); **kȁzatƀ** *vi inf* (dimostrare) *„mostrare“*

<MT075/c> **Tp. 64**

5578 hvalìtƀ (-ĭ) = hvālìtĭ (P **ā** abbreviata); **nosìtĭ** *vi inf „portare“*; **xodìtĭ** *vi inf „andare/ camminare“*

<MT075/d> **Tp. 64**

5579 nosìtĭ *vi inf „portare“*; **xodìtĭ** *vi inf „andare/camminare“*; **xȍdiη̨** *ind pres 1sg „vado/cammino“*, **nȍsiη̨** *ind pres 1sg „porto“*, **u̯ȍziη̨** *vi ind pres 1sg „trasporto“*; **u̯ozìtĭ** *inf „trasportare“*

<MT075/e> **Tp. 64**

5580 ti *clit sg [„tu“]* **xȍdiš** *vi ind pres 2sg „vai/cammini“*, **nȍsiš** *„porti“*, **u̯ȍžiš** *„trasporti“*; **o** *[→* ***o²****] clit m sg [„egli“]* **xȍdi** *ind pres 3sg „va/cammina“*, **nȍsi** *„porta“*, **u̯ȍzi** *„trasporta“*; **mi** *clit pl [„noi“]* **xȍdimo** *ind pres 1pl „andiamo/camminiamo“*, **nȍsimo** *„portiamo“*, **u̯ȍzimo** *„trasportiamo“*; **vi** *clit pl 'di cortesia' [„Voi“]* **xȍditə** *ind pres 2pl 'di cortesia' „andate/camminate“*, **nȍsitə** *„portate“*, **u̯ȍzitə** *“trasportate“ = „Lei vada/ cammini, porti, trasporti“*

<MT075/f> **Tp. 64**

5581 nà *agg num f „una“* **γlȁu̯a** *sf sg „testa“***. dvié** *„due“* **γlȁvĭ** *du „teste“*, **trí** *„tre“* **γlȁvə** *pl „teste“*, **štíri γlȁvə** *pl „teste“*; **pɛ́t** *agg num „cinque“* **γlȁu** (**γlȁu**) (**γláu**) *Gpl „teste“*; **tàna** *[→* ***ta¹*** *+* ***na²****] prep* **γlávi** *Lsg „sulla testa“* **…**

<MT075/g> **Tp. 64**

5582 tàna *[→* ***ta¹*** *+* ***na²****] prep* **γlávi** *sf Lsg „sulla testa“*; **od** *prep „della“* **γlávə** *Gsg „testa“*; **jə** *vi ind pres 3sg „è“* **od lávə** (è via *[fuori]* di testa, P ha perso la testa)

<MT075/h> **Tp. 64**

5583 **mà** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **valíko** *agg f Asg „una grande“* **γlȁu̯ɷ** *sf Asg „testa“*; **tùu̯** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **γlȁu̯ɷ** *sf Asg „in testa“*; **ti̯é** *avv raff „là“* **γlȁvi** *[γ → **k**[7]*/h/g prep + **γlȁvi**]* (D. s.) *„in testa/verso la testa“*; **z** *[→ **s/z/ž**] prep* **γlau̯ȍ** *Ssg „con la testa“* – **ȍ**

<MT076/a> **Tp. 65**

5584 **z** *[→ **s/z/ž**] prep* **γlau̯ámь** *sf Spl „con le teste“*; **pru̯ȗti** *prep* **γlȁu̯aŋ** *Dpl „contro/verso le teste“*; **pru̯ȗti γlȁvi** *Dsg „contro/verso la testa“*

<MT076/b> **Tp. 65**

5585 **potòk** *sm sg „torrente/corso d'acqua“* (R „**reka**“ *slov „fiume“* non si usa); **u̯óda** *sf sg „acqua“*, **…**

<MT076/c> **Tp. 65**

5586 **u̯óda** *sf sg „acqua“*, **nu málo** *locuz avv „un poco“* **u̯ódə** *G „d'acqua“*; (**pru̯ȗti** *prep* **u̯ódi** *Dsg „verso l'acqua/il corso d'acqua“*), **ti̯éγ** *avv raff „là“ [**ti̯é** + γ → **k**[7]*/h/g prep]* **u̯ódi** *Dsg „verso l'acqua/il corso d'acqua“*; **tànad** *[→ **ta**[1] + **nad**] „sopra“* **u̯odȍ** *Ssg „l'acqua/ il corso d'acqua“*; **tùu̯ u̯ódi = tùu̯** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **u̯ȍdi** *Lsg „nell'acqua/nel corso d'acqua“*

<MT076/d> **Tp. 65**

5587 (**vìƒ** *avv* **u̯odȅ** (**-ì**) **vìƒ u̯odì** *sf Gpl „più corsi d'acqua“*; **štíri** *agg num „quattro“* **u̯ódə** *pl „corsi d'acqua“*; **pét** *„cinque“* **u̯odì** *Gpl*; **tànad** *[→ **ta**[1] + **nad**] „sopra“* **u̯odámь** *Spl „i corsi d'acqua“*; **tùu̯** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **u̯odàx** *Lpl „nei corsi d'acqua“*

<MT076/e> **Tp. 65**

5588 **po** *prep „in“* **u̯sə̀x** *agg idf Lpl „tutte“* **ƒámərax/ƒȁmərax** *sf Lpl „le camere“* **sɷ** *vi ind pres 3pl „ci sono“* **míši** *sf pl „topi“*

<MT076/f> **Tp. - Viz. 65**

5589 **stojìŋ** *vi ind pres 1sg* (P abito) P a borgo Coos.; una vecchia cieca

<MT076/g> **Tp. 66**

5590 *[sott: **je**]* **pústila** *vp ind pft 3sgf* **nɷ** *agg num f A* **šƒȅr** *sf Asg*, **nɷ šƒȅr pústila** (**ū**) (P ha lasciato una figlia)

<MT076/h> **Tp. - Viz. 66**

5591 **Tunína** *NP f „Antonina“* **ženà** *sm sg „moglie“* **Tína** *NP m G „di Tino/Valentino“* **Rojína** (**Rojìŋ**) *[→ **Rogin**] NC m Gsg „Roghìn/quello dei Roghìn“ [„bue/cervo/ capriolo“ ?]* **Ƀústa** *f* (Giusta *[Giusto]*) *CO [→**Ƀusta**]* **tàz** *[→ **ta**[1] + **z/s**] „di“* **Vizónta** *TOP sm Gsg „Chialminis“* (Antonina figlia *[moglie]* del *[di]* Valentino Rojin, Giusta di Chialminis) P ca. *[circa]* 35-40 anni (P NB. figliastra **Víƀa** *[→ **Viƀa**] NP f* = Luigia)

<MT077/a> **Tp. - Viz. 66**

5592 **maγáncə** (**maγȁncə**) *sf pl* (P lamponi); **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **xȍstĭ** *sf Lsg „nel bosco“*, **tu Bȍnax** *MICR sn Lplt „a Campo di Bonis“* **so** *vi ind pres 3pl „ci sono“* **maγȁncə**

<MT077/b> **Tp. - Viz. 66**

5593 **jaγódìcə** *sf pl* (P fragoline di bosco); **čarnícə** *sf pl* (P mirtilli)

<MT077/c> **Tp. - Viz. 66**

5594 **kòkoš** *sf sg „la gallina“* **na** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“]* **kotkodȅče** *vi ind pres 3sg „fa coccodè“*, **na** *[sott: **je**]* **stòrla** *vp ind pft 3sgf „ha fatto/deposto“* **jájə** *sn Asg „l'uovo“*

<MT077/d> **Tp. - Viz. 66**

5595 **je jèu̯** *vp ind pft 3sgm „he preso“* **tèrno** *s indecl „un terno (sott: al lotto)“* (P metaforicamente: = si è contagiato); **je bìu̯** *vi ind pft 3sgm „era“* **zγŋìu** *agg m sg „purulento“*, **je mèu** *[→ **mieti**] vi ind pft 3sgm „aveva“* **tri** *agg num f A „tre“* **jáme** *sf Apl „buchi“* **tuu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „nella“* **xarbȁtu** *sm Lsg „schiena“* = ? **jə jéu péštɷ** *sf Asg „la peste“ [„la sifilide“]*; ? **sə** *pron rifl A* **jə̀ impeštòu̯** *vp ind pft 3sgm „si è appestato/contagiato“*; P il vecchio **Piŋùč** *[→ **Pinjuč**] NC m sg „Pinuccio/quello dei Pinucci“*, mio conoscente di antica data. *[→ 5498]*

<MT077/e> **Tp. 66**

5596 P il vecchio **Piŋùč** *[→ **Pinjuč**] NC m sg „Pinuccio/quello dei Pinucci“*, mio conoscente di antica data (che è stato nell'America meridionale) *[→ 5498]*

<MT077/f> **Tp. 66**

5597 **Krajncì** *ETN* (N. pl. m.) *„i carniolini/ gli sloveni“*; *[sott: **je** impers „è“]* **dostì** *avv* **jix** *pron pers Gpl* (P ce ne sono molti)

<MT077/g> **Tp. 66**

5598 *[sott: **je** impers „è“]* **dostì** *avv* **jix** *pron pers Gpl* (P ce ne sono molti)

<MT077/h> **Tp. 66**

5599 **je** *vi ind pres 3sg „è“* **nà** *art idt f „una“* **poti̯épa** *sf sg* (P = puttana, donnaccia) *([ter ?]* „**beseda** *sf sg „la parola [**poti̯épa**]“* **je** *„è“* **kranjska** *ETN agg f sg „carniolina/ slovena“*, **pa** *cong „ma“* **se** *pron impers* **uža**

vi ind pres 3sg „si usa“ **pri** *prep* **nas** *pron pers Lpl „da noi“*)

<MT078/a> **Tp. 66**

5600 jɔ *vi ind pres 3sg* **rúda** *agg f sg* **xóst** *sf sg* (P è sola boscaglia)

<MT078/b> **Tp. 66**

5601 já *pron pers sg „io“* **saŋ kùj** *avv* **zapišuu̯òu̯** *vi ind pft 1sgm „annotavo soltanto“* **zémjɷ** *sf Asg „la terra“*, **kì** *pron rel A „che“* **so nosíli** *vi ind pft 3plm „trasportavano“* **za** *cong „per“* **pȍti** *sf Apl* **komodȁtь** *vp inf „riparare le strade“*

<MT078/c> **Tp. 66**

5602 zémja *sf sg „la terra“ [sott:* ***je****] vi ind pres 3sg „è“* **tej** *cong „come“* **pɔ̄pou̯** *sm sg „cenere“* **ta** *avv* **čie̯è** *avv raff = locuz avv [→* ***tačie****] avv „là“ [lett: „lì là“]*

<MT078/d> **Tp. 66**

5603 oγòŋ *sm sg „fuoco“*

<MT078/e> **Tp. 67.**

5604 jɔ̀ uprȁšъu *vp ind pft 3sgm „ha domandato“*

<MT078/f> **Tp. + Tp. - Viz. 67.**

5605 kobȋlica *sf sg* (P grillo)

<MT078/g> **Tp. 67**

5606 fàu̯dɔ *sf pl* (P pieghe, rughe)

<MT078/h> **Tp. 67**

5607 jà *pron pers sg „io“* **saŋ šou̯** *vp ind pft 1sgm „sono andato“* **plȇsàt** *vi sup „a ballare“*

<MT079/a> **Tp. - Viz. 67.**

5608 éjŋє *avv „adesso“* **to** *clit n sg [„esso“]* **mi** *pron pers Dsg „mi“* **koventá** *vi ind pres 3sg impers „occorre“* **ejtì̀** *vi inf „andare“ = „bisogna ch'io vada“* P il vecchio **Piŋùč** *[→* ***Pinjuč****] NC m sg „Pinuccio/quello dei Pinucci“[→ 5498]*

<MT079/b> **Tp. 67.**

5609 skúta *sf sg „ricotta“* (P il formaggio liquido che si sta cuocendo, dal quale verrà il formaggio duro) (furl. „škuə́te“ ***[scuète]***)

<MT079/c> **Tp. + Tp. - Viz. 67.**

5610 [P Rgazza ∓ 25enne, cieca, del borgo Coos, mi parlava soltanto dandomi del „**ti**“, „tu“]

<MT079/d> **Tp. 67**

5611 ƒòŋ *[→* ***tiet****] vi ind pres 1sg mod „voglio“* **jītì̀** *vi inf „andare“* **γòr** *avv „su“* **miz** *prep „al“* **Rȍb*** *MICR sm Asg [„colle“]* **bȍj počȁsu** *avv comp „più lentamente“*; P Figliastra della padrona **Víḍa** *[→* ***Viʒa****] NP f* (Luigia), 14 anni – mia guida

* *Prato, orto, vigneto, frutteto e campo a Borgo di sopra [VVS].*

<MT079/e> **Tp. 68**

5612 Pȍʒòra *MICR sn plt*, **Pȍʒòrɔ** *f plt „Pòzore/Borgo di sopra“* (ultimo borgo di Taipana, P il più alto)

<MT079/f> **Tp. 68**

5613 to *[→* ***to²*** *+* ***je*** *→* ***bite²****] vi ind pres 3sg impers „c'è“* **γórko** *avv „caldo“* **to jɔ̄** *„c'è“*, **jà** *avv „sì“*, **másа** *avv „troppo“* **γórko**

<MT079/g> **Tp. 68**

5614 jɔ *[→* ***ja²****] clit sg [„io“]* **viéŋ** *vi ind pres 1sg* **za** *prep* **pȍt** *sf Asg „conosco la strada“*; **pu̯ȍt** (pot *slov „sudore“*)

<MT079/h> **Tp. 68**

5615 ∓ po *avv* **úre** *sf Gsg* (½ ure *slov „mezz'ora“*) **pòkri** *prep „vicino a“* **Fójde** *TOP sf Gsg „Faedis“ = „a mezz'ora da Faedis“* **sɷ** *vi ind pres 3pl „sono“* **u̯sì** *pron idf m pl „tutti“* **Sloviéŋi** *ETN sm pl „Sloveni“*; **Slovi̯èŋ** *sg* (P Una vecchia donna)

<MT080/a> **Pl. 68**

5616 ∓ pȁsli *vi ppa m pl „(hanno) pascolato“*; **pȁstь** *inf „pascolare“*; **pasȍ** *ind pres 3pl „pascolano“* (P Una vecchia donna)

<MT080/b> **Pl. 68**

5617 čùjte *vi imper 2pl 'di cortesia' „ascoltate/ascolti“*, **šjȍr** *sm sg „signore“*, **méte** *[→* ***mieti****] vi ind pres 2pl 'di cortesia' mod „avete/ha da“ = „dovete/deve“* **znȁt** *vi inf „sapere [sott: parlare]“* **slovéŋski** *ETN avv „in sloveno“*, **k** *[→* ***ke³****] cong „poiché“* **ne** *avv neg „non“* **znȁŋ** *ind pres 1sg „so [sott: parlare]“* **lȁški** *ETN avv „in friulano/italiano“* (P una vecchia donna all' *it* „esattore“ – esattore delle tasse)

<MT080/c> **Pl. 68**

5618 náte *[→* ***na!****] inter „ecco/prenda“* **štéjte** *vi imper 2pl 'di cortesia' „contate/conti“* (P sc. dandogli i soldi) (P una vecchia donna all' *it* „esattore“

<MT080/d> **Pl. 68**

5619 àtu *avv* (tukaj *slov „qui“*) (P una vecchia donna all' *it* „esattore“

<MT080/e> **Pl. 68**

5620 P Cappellano a Platischis: Don Giuseppe Pelizza (di Gradiscutta *[Gradischiutta*) **Radíšće** *TOP sn sg [„castelliere“]*

<MT080/f> **Pl. 68**

5621 In Montemaggiore: Don Giovanni Battista Blasutti (di Qualso)
Qualso: fraz. del Com. di Reana del Roiale – Prov. di Udine.
<MT080/g> **Pl. 69**

5622 **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „a“* **Zà̀dnicax** *MICR sf Lplt „Z... [„le parti posteriori/ ultime“]“* (P prati, località)
<MT080/h> **Pl. 69**

5623 **njé̯** *[→ **bite**[2] neg] vi ind pres 3sg* **xȍsti** *sf Gsg* (P non c'è bosco)
<MT081/a> **Pl. 69**

5624 **sonožèt** *sf sg „prato falciativo“*
<MT081/b> **Pl. 69**

5625 ? **svȅjʝə** *sf pl „candele“* (P candela)
<MT081/c> **Pl. 69**

5626 **zrjé̯ela** *[→ **zrdrieu***] agg f sg* (P matura)
<MT081/d> **Pl. 69**

5627 *[sott: **je**]* **xodìla** *vi ind pft 3sgf „andava“* **tríkət** *avv num „tre volte“*
<MT081/e> **Pl. 69**

5628 **nəj** *part concess* **xȍdi** *vi ind pres 3sg „vada (pure)“* **tò** (?) *[→ **tod(e)**] avv „per là“* **k** *[→ **ki**[7]] cong „per dove“ [→ **tod(e) ki**]* **ʝè** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg „vuole“* [**tò** ? = **tòd**]
<MT081/f> **Pl. 69**

5629 **ȁtu** *avv* (tukaj *slov „qui“*)
<MT081/g> **Pl. 69**

5630 **kolèt*** *sm sg* (P granaio o fienile dove tengono lo strame)
** Per LCH **kolèt** = „porcile“ o „recinto per le galline“. Cf → 4629.*
<MT081/h> **Pl. 69**

5631 **stȅja** *sf sg* **za** *cong* **stejȁt** *vi inf* (P lo strame da stendere sotto le bestie –) (sotto le mucche)
<MT082/a> **Pl. 69**

5632 **jix** *pron pers Gpl „ne“* **bo mèu̯** *[→ **mieti**] vi ind fut epistemico o presuntivo 3sg „avrà“* **víŋće sjé̯t** *agg num sost „ventisette (di anni)“ [= frl]*
<MT082/b> **Pl. 69**

5633 **je pȓ̥šou** *vp ind pft 3sgm „è venuto“* **damòu̯** *avv „a casa“*
<MT082/c> **Pl. 69**

5634 **nič** *avv neg* **ne** *avv neg* **pìše** *vi ind pres 3sg „non scrive per niente“*
<MT082/d> **Pl. 69**

5635 **xodít** *vi inf „camminare“* **njé̯ mou̯** *[→ **morieti**] vi ind pft 3sgm mod „non poteva“*, **njé̯ moγu xodítь**
<MT082/e> **Pl. 69**

5636 **njé̯** **moγu** *[→ **morieti**] vi ind pft 3sgm mod „non poteva“* **u̯prȁšȁtь** *vp inf „domandare“*
<MT082/f> **Pl. 69**

5637 **Làx** *ETN sm sg* (P friulano)
<MT082/g> **Pl. 69**

5638 **ne** *avv neg* **vjé̯ŋ** *vi ind pres 1sg* **ja** *clit sg [„io“]*, **k** *[→ **ka?**] pron interr* **ȍ** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **ʝe** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg* (P non so cosa vuole)
<MT082/h> **Pl. 69**

5639 **bjé̯ći** *vi imper 2 sg* **γorȍ** *[→ **gor**[1]] avv* (beži gore *[slov = **pojdi gor**]*) *„vai su“*
<MT083/a> **Pl. 70**

5640 **sì** *pron rifl D „si“* **jə spáxnù** *vp ind pft 3sgm „è incastrato“* **rȍko** *sf Asg „un braccio/ una mano“*
<MT083/b> **Pl. 70**

5641 **sonožȅti** *sf pl „prati falciativi“*; **mása** *avv „troppi“* **sonožȅ̑tì** *Gpl „prati falciativi“*
<MT083/c> **Pl. 70**

5642 **mása** *avv „troppe“* **γŋ̏̀t** *sf Gpl „lendini“*; **dnà** *agg num „una“* **γŋ̏̀da** *sg „lendine“*; **dvjé̯** *„due“* **γŋ̏̀də** *pl „lendini“*; **trí** *„tre“* **γŋ̏̀də** *pl „lendini“*
<MT083/d> **Pl. 70**

5643 **já** *pron pers sg „io“ [s]*ə**m mù** *[→ **mieti**] vi ind pft 1sgm „avevo“* **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Bóžŋe** *TOP sf Lsg „in Bosnia“* **pòu̯no** *avv „molti“* **ušì** *sf Gpl „pidocchi“* **aŋ** *cong „e“* **γŋ̏̀t** *sf Gpl „lendini“*
<MT083/e> **Pl. 70**

5644 **Tr̥kóŋa** *CO „(i) Tracogna“* (**Tr̥kȍŋa**) **su blè** *vi ind pft 3plm „erano“* **dəm** *agg idf m A* **bòt** *sm Asg = locuz avv „un tempo/una volta“* **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Pləstíščax** *TOP sn Lplt „a Platischis“*, **ma** *cong „ma“* **éjŋc** *avv „adesso“* **njé̯** *vi ind pres 3sg „non c'è“* **vèʝ** *avv „più“*, **sȍ** *pron rifl A* **jə zȕbu** *vp ind pft 3sgm „si è perso“* **prejìmak** *sm sg „il cognome“* (P cf. il documento di Podrecca*: „Stiphâ ticogña splastisgha“).
** Il „documento di Podrecca“ è il cosiddetto* Catapan di Cergneu*, ovvero il Registro dei pii lasciti della Confraternita di S. Maria di Cergneu per gli anni 1459-1585, redatti parte in un italiano venetizzante, parte nel dialetto del Torre. Nel 1873 BdC ricopiò il manoscritto, allora in possesso di don Pietro Podrecca, parroco di Rodda (Val Natisone), e lo pubblicò nel 1906, dopo l'edizione fattane dall'Oblak (1892). Il frammento riportato nella presente scheda e risalente alla prima metà del 1500, viene trascritto da BdC*

come „Stifan Ticoŋa z Plastišfa“ (cf BdC 1906: 48). Per la storia del Catapan *si può vedere Spinozzi Monai 1994b: 109-121.*

<MT083/f> **Pl. 70**

5645 **tù** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Nịẽmax** *TOP sf Lplt „a Nimis“*; **tù Гorẽŋànax** *TOP agg sost m Lplt [„dove ci sono gli abitanti del borgo superiore“ ?]“* (Nugarola *[cf → 5376]*) *„Nongruella“*

<MT083/g> **Pl. 70**

5646 P **-an**, **-n̲**, ma debole, → **ŋ**

<MT083/h> **Pl. 70**

5647 **stɔ̀r** (**stàr**) *agg m sg* (P vecchio)

<MT084/a> **Pl. 70.**

5648 **Plɔstíšča** *TOP sn plt* (**Platišča**) *„Platischis“*

<MT084/b> **Pl. 70.**

5649 **nịésmò poznẽ́li** *vp ind pft1plm „non conoscevamo“* **mì** *pron pers pl „noi“* **tɔγà̃** *agg dim m Asg „quel“* **krẽ́jà** *sm Asg „re“*, **ki** *pron rel „che“* **je tùu̯** *[→ **tiet**] vi ind pft 3sgm mod „voleva“* **vịédɔ̀tь** *vi inf „sapere“*, **kej** *[→ **ka?**] pron interr „che cosa“* **jɔ̀** *vi ind pres 3sg „c'è“*, **ta** *part raff* **s** *[→ **s/z**] prep* **tlù̃** *[→ **tla**] sn Gsg „dal suolo“* **γor** *avv „in su“* **dò** *prep „fino“* **tɛj** *art dt f Gsg* **pẽ́vɔ** *agg num f Gsg* **zvịẽ́zdɔ** *sf Gsg „alla prima stella“*

<MT084/c> **Pl. 71**

5650 **màŋ** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo“* **jitì** *vi inf „andare“* **na** *prep „in“* **u̯ujskò** *sf Asg „guerra“*; **sьm bìu̯** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **na u̯ūjskè** *Lsg „in guerra“*

<MT084/d> **Pl. 78**

5651 **piẽstr̥na** *sf sg* (P balia)

<MT084/e> **Pl. 78**

5652 **otɔklà** *ppa/agg f sg*, **otɔklà nóγa** *sf sg* (P gamba gonfia)

<MT084/f> **Pl. 79**

5653 **rána** *sf sg* (P ferita)

<MT084/g> **Pl. 78**

5654 **rúta** *sf sg* (na strazza *[frl: **une stràzze**]*) *„straccio“*; **rúta** (P cencio, mollettiera)

<MT084/h> **Pl. 78, 79.**

5655 **facolèt** *sm sg* (fazzoletto)

<MT085/a> **Pl. 79**

5656 **rúta** *sf sg* (P cencio, mollettiera); **šɔ̀** *cong „anche“* **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „nelle“* **čeréu̯jɔ** *sf Apl „scarpe“* **sɔ** *pron impers* **lɔ̀ži** *vp ind pres 3sg „si mette“* **rù̃tu** *Asg „la **ruta**-pezzuola“*; **rútɔ** *„**rute**“* **sɷ** *vi ind pres 3pl „sono“* **túdi** *cong „anche“* **tɛ̀** *pron dim f pl „quelle“* **k** *[→ **ki**[3]] pron rel „con cui“* **sɔ̀ otrokɔ̀** *sm Apl* **povìja** *vi ind pres 3sg „si fasciano i bambini“*

<MT085/b> **Pl. 789**

5657 **alè = mà** (P ma; R ma; T ma)

<MT085/c> **Pl. 79**

5658 **platíšča** *sn plt „aratro“* **dịémo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **tɔmɷ̀** *pron dim n Dsg „a quella cosa“*, **ke** *[→ **ki**[3]] pron rel „che“ = „con cui“* **u̯ɷ̀rajo** *vi ind pres 3pl „arano“* **zịèmjɷ** *sf Asg „la terra“* **ž** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **živìnɷ** *sf Ssg „il bestiame“*, **dr̥žɷ̀** *vi ind pres 3pl „tengono/reggono“* **u̯** *prep* **rokà̃x** *sf Lsg „nelle mani“* **an** *cong „e“* **u̯olь** *[→ **uou**] sm pl „i buoi“* **pɔ̃jɔjɷ** *vi ind pres 3pl „trainano“*

<MT085/d> **Pl. 79**

5659 P „A Prossenicco cambiano ogni **a̲** in **e̲**, sia in slavo, sia in friulano, sia in tedesco“. (P Antonio Cormons a Platischis)

<MT085/e> **Pl. 79.**

5660 **x … γ**

<MT085/f> **Pl. 80**

5661 **u̯odà** (**u̯ódà**) *sf sg „corso d'acqua“*; **tàna** *[→ **ta**[1] + **na**[2]] prep* **u̯ódi** *L „sul corso d'acqua“*; **od** *prep* **u̯odɔ̀** *sf Gsg „del corso d'acqua“*; **od u̯odì** (G. pl.) *„dei corsi d'acqua“*, **ćé** *[→ **če**[3]] cong „se“* **jьx** *pron pers Gpl* **je** *vi ind pres 3sg impers* **dósti** *avv „ce n'è molti“*

<MT085/g> **Pl. 80**

5662 **u̯odà** (**u̯ódà**) *sf sg „corso d'acqua“* **…** **dvịć** *agg num f „due“* **u̯ódi** *du „corsi d'acqua“*; **trí** *„tre“* **u̯ódɔ** *pl „corsi d'acqua“*

<MT085/h> **Pl. 80**

5663 **u̯odà** (**u̯ódà**) *sf sg „corso d'acqua“* **…** **nad** *„sopra“* **u̯odà̃mь** *Spl „i corsi d'acqua“*; **tùu̯** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **u̯odà̃x** *Lpl „nei corsi d'acqua“*; **tùx** *[**tù** part raff → **ta**[1] + → **k**[7]**/h/g** prep]* **u̯ódɔn** *Dpl „verso i corsi d'acqua“*, **tùx u̯ódь** *Dsg „verso il corso d'acqua“*

<MT086/a> **Pl. 80**

5664 **u̯ã́ru̯àtь** *vi inf „custodire/proteggere“*

<MT086/b> **Pl. 80**

5665 **ŋíu̯a** *sf sg „campo“*

<MT086/c> **Pl. 80**

5666 **Víďa = Luíďa** *[→ **Viǯa**] NP f „Luigia“*

<MT086/d> **Pl. 80**

5667 **u̯ɷ̀s** *sm sg „carro“*, **na** *prep* **u̯ózu** *Lsg „sul carro“*

<MT086/e> **Pl. 80**

5668 **vezȁtь** *vi inf „legare“*, **zvezȁtь** *vp inf „legare“*
<MT086/f> **Pl. 80**

5669 **kanȁjɔ** *sf pl „bambini“* = **otrocì** *sm pl „bambini“*; **dnà** *agg num m „un“* **kanȁja** *„bambino/monello“*
<MT086/g> **Pl. 80**

5670 **jáma** *sf sg „grotta/buco“* = **jȁma**
<MT086/h> **Pl. 80**

5671 **cèru** *[= **čèru** ?] sm sg* (verme), **du̯á** *agg num m „due“* **cr̥u̯à** *[= **čr̥u̯à** ?] du „vermi“*; **pét** *„cinque“* **čᵉr̥vȅ** *Gpl „vermi“*; **dᵈésɔt** *„dieci“* **čᵉr̥vȅ** *Gpl* (**-er-**); **čèrvь** (N. pl.) *„vermi“*
<MT087/a> **Pl. 80**

5672 **nu̯ȍć** (P ć molle come la varsaviana ć di „Lewestam“*) ť (P usare ť)
** F. H. Lewestam (1817-1878): editore ebreo di fede protestante, professore all'Università russa di Varsavia, redattore dell'Enciclopedia Universale S. Orgelbrand. Cf „Polski Słownik Biograficzny“ 17, Wrocław 1972: 221-222 - Andrzej Przymusiała.*
<MT087/b> **Pl. 81**

5673 **dȁn** *sm sg „giorno“*
<MT087/c> **Pl. 81**

5674 **snu̯ȍjkà** *avv „ieri sera“*
<MT087/d> **Pl. 81**

5675 **jelèn̨** = **jelèn** *sm sg „cervo“*; **du̯á** *agg num m „due“* **jelȅna** *du „cervi“*
<MT087/e> **Pl. 81**

5676 **mȅso** *sn sg „carne“*
<MT087/f> **Pl. 81**

5677 **lȍk** *sm sg „aglio“*; **mása** *avv „troppo“* **lȍka** *Gsg* (P aglio)
<MT087/g> **Pl. 81**

5678 **dȍp** *sm sg „quercia“*; **du̯á** *agg num m „due“* **dȍba** *du „querce“*
<MT087/h> **Pl. 81**

5679 **rȉba**, **ríba** *sf sg „pesce“*; **sɔ** *pron impers* **di̯ȅ** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg „si dice“* **pèš** *sm sg „pesce“* **anɷ** *cong „e“* **rȉba**, **tèj** *pron dim f Dsg „(a) quello“* **kь** *[→ **ki**³] pron rel „che“* **bȍdĭ** *part generalizzante „sia“ = „ad un pesce di qualunque specie“*
<MT088/a> **Pl. 81**

5680 **tlɔ̀** *avv „qui“* **pr̥** *prep* **nàs** *pron pers Lpl „da noi“* **jɔ** *vi ind pres 3sg „c'è“* **dobrà** *agg f sg „buon“* **rȉba** *sf sg „pesce“*, **jɔ** *„c'è“* **trȗta** *sf sg „la trota“*, **tù** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **patu̯ȍce** *sm Lsg „nel torrente“*
<MT088/b> **Pl. 81**

5681 **krȍx** *sm sg „pane“*, **mása** *avv „troppo“* **krȗxa** *G „pane“*
<MT088/c> **Pl. 81**

5682 **dȗx** *sm sg* (odore); **svȅti** *agg m sg* **dȗx** *„spirito santo“*; **dȗšà** *sf sg „anima“*
<MT088/d> **Pl. 81**

5683 **dàš** *sm sg „pioggia“*, **vìɟ** *avv comp* **dažà** *G „più pioggia“*, **dažȅu̯no** *avv „piovoso“*
<MT088/e> **Pl. 81**

5684 **lȁs** *sm sg „capello“*
<MT088/f> **Pl. 81**

5685 **lȁže** *sf pl* (buggie *[bugie]*), **dnà** *agg num f „una“* **lȁγa** *sg* (una buggia *[bugia]*); **su** *vi ind pres 3pl „sono“* **dvi̯ȉć** *agg num f „due“* **lažnȉcɔ** *sf pl „bugie“* = **lȁγa** = **lȁža** (R „**dna laž**“ non si usa)
<MT088/g> **Pl. 81 - 82**

5686 **u̯ȉs** *pron idf m sg* (tutto), **u̯sà** *f* (tutta), **u̯sò** (n.) *„tutto“*
<MT088/h> **Pl. 81 - 82**

5687 **pàs** *sm sg* (P cane); **pȁs** (P cintura)
<MT089/a> **Pl. 82**

5688 **jɔ̀** *pron pers m Gsg „ne“* **majȍ** *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl „hanno“*, **sȍ jɔ** *pron pers m Gsg* **mi̯ȅlь** *ind pft 3plf „ne avevano“* **čɔ̀lɔ** *sf pl „le api“* **mi̯ȅt** *sm Asg „(di) miele“*, **dosti** *avv „molto“* **mi̯ȅdu** *G „miele“*
<MT089/b> **Pl. 82**

5689 **mi̯ȅt** *sm sg „miele“*, **dosti** *avv „molto“* **mi̯ȅdu** *G „miele“*
<MT089/c> **Pl. 82**

5690 **pȉtь** *vi inf „bere“*
<MT089/d> **Pl. 82**

5691 **ȕlь** *sm „arnia“* (P alveare/arnia, Nom. s.); **du̯á** *agg num m „due“* **ȕlĭna** *du „arnie“*, **pȅt** *„cinque“* **ȕlinɔ** *Gpl „arnie“*; **stojȍ** *vi ind pres 3pl „ci sono“* **ȕlĭnь** (N. pl.) *„le arnie“*
<MT089/e> **Pl. 82**

5692 **pr̥̀st** *sm sg „dito“*, **du̯á** *agg num m „due“* **pr̥̀sta** *du „dita“*
<MT089/f> **Pl. 82**

5693 **tr̥rìn** *sm sg* (P spina); **du̯à** *agg num m „due“* **tŕnà** *du „spine“*, **pȅt** *„cinque“* **tŕnȅ** *Gpl „spine“*
<MT089/g> **Pl. 82**

5694 **krī** *sf sg „sangue“*, **dósti** *avv* **kr̥vȅ** *G* (troppo sangue *[„molto sangue“]*)
<MT089/h> **Pl. 82**

5695 **γr̥̀do** *avv „male“*
<MT090/a> **Pl. 82**

5696 **γr̥rìm** *sm sg „cespuglio“*, **du̯á** *agg num m „due“* **γr̥ma** *du „cespugli“*; **tàna** *[→ **ta**¹*

+ ***na²]*** *prep* **γr̥̄mu** *Lsg „sul cespuglio“*; **pɛ́t** *„cinque“* **γr̥mẽ̄** *Gpl „cespugli“*

<MT090/b> **Pl. 82**

5697 Kr̥rìn *OR sm sg „M. Nero“*; **tàna Kr̥nù = tàna** *[→ **ta¹** + **na²**] prep* **Kr̥̄nu** *L „sul M. Nero“* (**Kr̥̄nù**)

*NB: **Kr̥rìn** riflette il termine **krn** „cima montuosa, roccia“ - slov „gorski vrh, pečina“; cf ESSJ: 96.*

<MT090/c> **Pl. 82**

5698 Tàna *[→ **ta¹** + **na²**] prep* **Γr̥mu** *Lsg = MICR [→ **Tana Grmu** „sul cespuglio“]*; **tàna** *prep* **Ʒufĩne** *OR [cf → 2550] „M. le Zuffine“ = MICR [→ **tana Ʒufine** „sulle Zuffine“]*; **tàna** *prep* **Jãu̯orax** *sm Lpl = MICR [→ **tana Jauorah** „sugli aceri“]* } posto

<MT090/d> **Pl. 83**

5699 pũš *sm sg „lumaca“*, **du̯á** *agg num m „due“* **pũža** *du „lumache“*, **pɛ́t** *„cinque“* **pužẽ̄** *Gpl „lumache“* **ali** *cong „oppure“* **di̯ésət** *„dieci“*

<MT090/e> **Pl. 83**

5700 puzĩ *vi ind pres 3sg impers „scivola“ = „è scivoloso“* (sbriscia *[frl **al sbrìsse**]*, P scivoloso/sdrucciolevole); **mì** *pron pers Dsg* **sə** *pron impers* **pou̯zĩ = puzĩ** *„sto scivolando“*

<MT090/f> **Pl. 83**

5701 sɔ̀̃ncə *sn sg „il sole“*, **tàna** *[→ **ta¹** + **na²**] prep* **sɔ̀̃nci** *L „al sole“*

<MT090/g> **Pl. 83**

5702 pou̯dã̀n *sm sg „mezzogiorno“*

<MT090/h> **Pl. 83**

5703 popòu̯nama *avv* (completo *[completamente]*); **pòu̯no** *avv* (molto)

<MT091/a> **Pl. 83**

5704 pòu̯no *avv* (molto); **dòu̯γo** *avv „a lungo“*; **tòu̯st** *agg m sg „grasso“*; **vòu̯k** *sm sg „lupo“*; **pɔ̀̃x** *sm sg „ghiro“*, **du̯á** *agg num m „due“* **pũxa** *du „ghiri“*; **moú̯stɩ̀** *[= **móu̯stɩ̀** ?] vi inf „mungere“* **…**} **ḷ = ⇒ u** (P prettamente di Platischis) **⇒ ou** (P da oriente, dagli sloveni)

<MT091/b> **Pl. 83**

5705 moú̯stɩ̀ *[= **móu̯stɩ̀** ?] vi inf „mungere“* **kráu̯o** *sf Asg „la mucca“* **aṇ** *cong „e“* **oú̯cɔ̀̃** *[= **óu̯cɔ̀̃** ?] sf Asg „la pecora“* **aṇ kozɔ̀̃** *sf Asg „la capra“*

<MT091/c> **Pl. 83**

5706 šĩja *sm sg „collo“*

<MT091/d> **Pl. 83**

5707 požd̥i̯ɛ̄rjàti *vi inf* (P ingoiare)

<MT091/e> **Pl. 83**

5708 γr̥̀lo *sn sg* (P gola, laringe)

<MT091/f> **Pl. 84**

5709 moú̯čì *[= **móu̯či ?**] vi imper 2sg „taci“*, **moú̯čã̀tɩ** *[= **móu̯čã̀tɩ** ?] inf „tacere“*

<MT091/g> **Pl. 84**

5710 bòu̯xa *sf sg „pulce“* **… pòu̯no** *avv* **buxẽ̄** *Gpl „molte pulci“*

<MT091/h> **Pl. 84**

5711 mòu̯xa *sf sg* (P mosca)

<MT092/a> **Pl. 84**

5712 tòu̯ʃi *vi inf* (battere)

<MT092/b> **Pl. 84**

5713 ʃòṇ *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **plɛ̄sã̀tɩ** *inf = „ballerò“ [alias: „voglio ballare“]*; **γrɛ̄ṇ** *vi ind pres 1sg „vado“* **plɛ́sàt** *sup „a ballare“*; Pl. *[Platischis]*: **sṃ̀ plɛ̄sù**, **sṃ̀ plɛsã̀la**; **sṇ̀ γa** *[→ **on²**] pron pers m Asg* **vĩdu** *vi ind pft 1sgm „l'ho visto“* **plɛ̄šɷʃ** *ger „ballare“*; **sṇ̀ jɷ** *[→ **on²**] pron pers f Asg* **vĩdu plɛ̄šɷʃ** *„l'ho vista ballare“*

<MT092/c> **Pl. 84**

5714 bárba *sm sg* (P = zio materno e paterno); **tɔtà** *sf sg „zia“*

<MT092/d> **Pl. 84**

5715 tã̀st *sm sg „suocero“*, **tã̀šča** *sf sg „suocera“*

<MT092/e> **Pl. 84**

5716 otročɔ̀ *sn sg* (P ragazzina) **= čečĩca** *sf sg „bambina“*

<MT092/f> **Pl. 84**

5717 sr̥̀cə *sn sg „cuore“*, **tùu̯** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **sr̥̀ci** *Lsg „nel cuore“*

<MT092/g> **Pl. 84**

5718 jɛ̄tra *sn plt* (fegato)

<MT092/h> **Pl. 84**

5719 mṹlicə *sf plt „stomaco“* **= trĩpə** *sf plt „trippe“*; **trĩpə teli̯ɛ̄ta** *sn Gsg „di vitello“*, **kozlĩʃa** *sm Gsg „di capra“*, **krã̀və** *sf Gsg „di mucca“*. **trĩpə sə** *pron impers* **di̯ɛ̄** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg „si dice“*, **kɔ̀̃r** (**kɔ̀̃r**) *[→ **kar²**] cong „quando“* **sə** *pron passvt* **u̯ɔ̀̃n** *[→ **uon¹**] avv* **u̯zã̀məjɷ** *vp ind pres 3spl „si prendono fuori“ = „si estraggono“*, **mṹlicə sə di̯ɛ̄**, **fìnkɔ̀** *cong „finché“* **človɔ̀k** *sm sg „un essere umano“* **alpàj** *cong „oppure“* **živĩna** *sf sg „un animale“* **živĩ** *vi ind pres 3sg „vive“*

<MT093/a> **Pl. 84 - 85**

5720 blã̀γo *sn sg „bestiame“* **= živĩna** *sf sg „bestiame“*

<MT093/b> **Pl. 85**

5721 **lȁntə** *sf pl* (P gote, guance); **dna** *agg num f „una“* **lȁnta** *sg „guancia“*
<MT093/c> **Pl. 85**

5722 **srəbrò** *sn sg „argento“*; **ȁor** *sm sg „oro“*; **srə́bro** (**srə́brò**); **ràm** *sm sg „rame“* **…**
<MT093/d> **Pl. 85**

5723 **ràm** *sm sg „rame“*; **že̯li̯ćzo** *sn sg „ferro“*; **svīnàc** *sm sg „piombo“* = **plòmp** *sm sg „piombo“*
<MT093/e> **Pl. 85**

5724 **svȅjja** *sf sg „candela“* = **ćəndèla** *sf sg „candela“*
<MT093/f> **Pl. 85**

5725 **ćəkərȁtь** *vi inf „parlare“* = **γu̯orìtь** *vi inf „parlare“*
<MT093/g> **Pl. 85**

5726 **molìtь** *vi inf „pregare“*; **γrȅn̨** *vi ind pres 1sg „vado“* **molìt** *sup „a pregare“*
<MT093/h> **Pl. 85**

5727 **γlāu̯à** *sf sg „testa“*, **γlavìca** *sf sg „testolina“ [?] [cf → 5728: allora „testa con capelli“ versus „testa senza capelli“ ?]*
<MT094/a> **Pl. 85**

5728 **brā́dà** *sf sg „barba“* **bradìca** *sf sg „mento“* (P mento con peli *[= barba]*) e senza peli *[= mento]*)
<MT094/b> **Pl. 85**

5729 **u̯ū́cà** *sf sg pecora“*, **dvié** *agg num f „due“* **u̯ucì** *du „pecore“*; **pét** *„cinque“* **u̯ucȅ** *Gpl „pecore“*; **γréd̊ə̀** *vi ind pres 3pl „vanno“* **òu̯cə** *pl „le pecore“*
<MT094/c> **Pl. 85**

5730 **lu̯ə̀j** *sm sg* (grasso delle pecore); **dostì** *avv* **lȍja** *G „molto grasso“*
<MT094/d> **Pl. 85**

5731 **špə̀x** *sm sg „lardo“*; **dostì** *avv* **špəxą̏** *G „molto lardo“*
<MT094/e> **Pl. 86**

5732 **li̯ȅs** *sm sg „legno“*; **dostì** *avv* **lȅsu** *G „molto legno“*; **lȅsèna** *agg f sg* **tȁu̯ola** *sf sg „tavolo di legno“*
<MT094/f> **Pl. 86**

5733 **jè** *vi ind pres 3sg impers* **le** *[→ **al?**] avv interr* **ri̯ȅs** *avv „non è forse vero“***?** **resnìca** *sf sg „verità“*
<MT094/g> **Pl. 85**

5734 **u̯rȁta** *sn plt „la porta“*, **tàna** *[→ **ta**[1] + **na**[2]] prep* **u̯rȁtax** *L „sulla porta“*
<MT094/h> **Pl. 86**

5735 **spāŋə̀** *sn sg „sonno/il dormire“*; **žγāŋə̀** *sn sg „acquavite“*; **scāŋə̀** *sn sg „il pisciare“*
<MT095/a> **Pl. 86**

5736 **mā́čàk** *sm sg „gatto maschio“*; **mā́čka** *sf sg „gatta“*
<MT095/b> **Pl. 86**

5737 **xlə̄dìɟ** *sm sg „cepperello“*
<MT095/c> **Pl. 86**

5738 **kāzȁtь** *vi inf „mostrare“*; **ku̯āzȁtь** *vp inf* (comandare)
<MT095/d> **Pl. 86**

5739 **xu̯ālìtь** *vi inf „lodare“*
<MT095/e> **Pl. 86**

5740 **γradìtь** (→ **γrādìtь**) *vp inf* (P recintare) (circondare un pezzo di terra)
<MT095/f> **Pl. 86**

5741 **xodìtь** *vi inf „camminare“*
<MT095/g> **Pl. 86**

5742 **si̯ī́nò** *sn sg* (fieno), **dostì** *avv* **si̯ī́na** *G „molto fieno“*
<MT095/h> **Pl. 86**

5743 **prȅzix** *sm sg „prezzo“*
<MT096/a> **Pl. 86**

5744 **kū́nà** *sf sg „**kuna**“* **jə** *vi ind pres 3sg „è“* **na** *art idt f „un“* **žiu̯àu̯** *sf sg „animale“* **duu̯jà** *agg f sg „selvatico“*, **drā́γà** *agg f sg* **šə̀** *avv „inoltre caro“*; **jə̀ tə** *art dt m sg* **dùu̯ji** *agg m sg* **mā́čàk** *sm sg „è il gatto selvatico“ [cf → 4616]*
<MT096/b> **Pl. 86**

5745 **žū́nà** *sf sg* (**žū́na**) (P gruccione) *„picchio“*
<MT096/c> **Pl. 86**

5746 **γri̯ȉx** *sm sg* **nəγlȁu̯n̨** *agg m sg „veniale“ [lett: „non capitale“]* (peccato *[non]* mortale)
<MT096/d> **Pl. 86**

5747 **sə̀ položlį̀** *vp ind pft 3plm* **Kinȅzə** *ETN sm Apl*, **mi** *pron pers Dsg „mi“* **sə** *pron rifl A* **zdì** *vi ind prs 3sg impers „pare“* **juštə̀s** *avv „ugualmente“* (P hanno sconfitto i cinesi ...) *= „ciononostante hanno sconfitto i cinesi, mi pare“*
<MT096/e> **Pl. 87**

5748 **di̯ī́lajə̄** *vi ind pres 3pl „lavorano“* **sku̯ȁžĭ** *avv „quasi“* **za** *prep „per“* **nìč** *pron idf A „niente“*
<MT096/f> **Pl. 87**

5749 **brȁt̥** *sm sg „fratello“*
<MT096/g> **Pl. 87**

5750 **živjə̀** *vi ind pres 3pl* **s** *prep „con“* **tə̀** *agg dim f Ssg „questa“* **rəčjə̀** *sf Ssg „cosa“* (P vivono di questo)
<MT096/h> **Pl. 87**

5751 **pi̯ī́sàk** *sm sg* (P sabbia)
<MT097/a> **Pl. 87**

5752 **γri̯ȉx** *sm sg „peccato“* **nə̀γri̯ī́šn̨** *agg m*

sg „veniale [lett: „non peccaminoso“] **= máli** *agg m sg „veniale“ [lett: „piccolo“]* **γri̯c̑x**
<MT097/b> **Pl. 87**

5753 γri̯cs̑ĩtь *vi inf „peccare“* **alpaj** *cong „oppure“* **nə̀** *avv neg „non“* **γri̯cs̑ĩtь**
<MT097/c> **Pl. 87**

5754 γri̯c̑šnik *sm sg „peccatore“* **alpàj** *cong „oppure“* **γri̯c̑šn̩ca** *sf sg „peccatrice“*
<MT097/d> **Pl. 87**

5755 ma *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg* **klùpjɷ** *sf Asg* (P ha il singhiozzo)
<MT097/e> **Pl. 87**

5756 jə *vi ind pres 3sg „è“* **zdrȁu̯o** *agg n sg „sano“*, **sə** *pron rifl A* **li̯ɛ̃pò** *avv* **rə̃dì** *vi ind pres 3sg „cresce bene“*
<MT097/f> **Pl. 87**

5757 Kunĩca *OR sf sg* (monte, M. Cunizza); **Γovẽjak** *OR sm sg* (m. *[M.]* Ovejach *[„tratturo“]*)
<MT097/g> **Pl. 88**

5758 γovẽjak *OR sm sg* (m. *[M.]* Ovejach *[„tratturo“]*); **Rȁu̯n̩** *OR sf sg* (M. Rauan *[„altpiano“]*)
<MT097/h> **Pl. 88**

5759 Rȁu̯n̩ *OR sf sg* (M. Rauan *[„altpiano“]*); **Srédn̩o bṛdo** (Saregnobardo *[Sdredgnobardo]*) *MICR: agg n sg + sn sg „Sdredgnobardo [„il colle di mezzo“]“*; **Krȁsi** *MICR sm plt [„rupi“]*, **…**
<MT098/a> **Pl. 88**

5760 Krȁsi* *MICR sm plt [„rupi“]*, **tùu̯** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Krasi̯c̑x** *L [„alle rupi“]* (? Crasicg); **γòr** *[→ **ore/ -i**[2]] avv* **na** *prep „sulle“* **Polĩcax**** *sf Lplt „P…“ MICR [→ **Police*** „cengie“]* (M. Cavallo)

** Bosco e prati a Montemaggiore [VVS].*

*** Nessuno degli informatori ha saputo individuare con esattezza il referente di questa denominazione. Per VVS il termine **police** sarebbe un nome comune riguardante Monteaperta.*

<MT098/b> **Pl. 88**

5761 Podjȁmo* *[**Pod** + **jȁmo**] IDR s „il R. Podiama [„sotto la grotta“]“* **jə** *vi ind pres 3sg „è“* **patòk** *sm sg „un torrente“*, **blĩzu** *prep „vicino“* **patȍka** *IDR sm Gsg „al torrente [Namlèn]“*; **Podjȁma sə** *pron rifl A* **klĩčə** *vi ind pres 3sg „si chiama Podiama“* **dòu** *[→ **dol**[2]] avv „giù“* **do** *prep „fino al“* **Patȍka** *sm Gsg „Rio“ [= „al Namlèn“]*

** Il Rio Podiama è affluente del T. Namlèn, per cui: „Il R. Podiama si chiama così fino al T. Namlèn“.*

<MT098/c> **Pl. 88**

5762 Bu̯ə̃nčiɟ *IDR sm sg* (R. Boncic); **Bu̯ȍna** *MICR sn plt* (Campo di Bonis)
<MT098/d> **Pl. 88**

5763 Namlèn *[**Na** + **mlèn**] IDR sm sg* (R. Namelen *[= Namlèn „sul mulino“]*); **Su̯ə̃k*** *MICR sm sg* (Casere Suock) – **pot** *prep „sotto“* **Prosnĩdan** *TOP sm Ssg „Prossenicco“*

** ASP ricorda una stalla con ‘casone’ ubicata vicino a Prossenicco ed un’altra stalla vicino al T. Namlèn, il tutto di proprietà dei Suoc – NC.*

<MT098/e> **Pl. 88**

5764 Su̯ə̃k (Casere Suock) *[→ 5763]* – **pot** *prep „sotto“* **Prosnĩdan** *TOP sm Ssg „Prossenicco“*; **sn̩** *avv „in qua“* **ot** *prep „da“* **Prosnĩda** *G*, **kùjntri** *prep „verso“* **Plestĩščən** *TOP sn Dplt „Platischis“*
<MT098/f> **Pl. 88 - 89**

5765 Pelȍn *MICR sm sg* (C. Pelen), **kazȅre** *sf pl „casere/malghe“* **Pelȍn***

** ASP ricorda unicamente il mulino dei Pelèn – NC –, ubicato sotto Prossenicco, dismesso prima del 1930.*

<MT098/g> **Pl. 89**

5766 Bərγòn̩ *MICR sm sg* (C. Bergon); **Miškə̃rjə** *MICR sf plt* (C. Miscorie *[Miscorc]*); **Kȗkùvac** *MICR sm sg* (C. *[Casone]* Cucuvaz); **Gašperìn̩** *MICR sm sg* (C. Gasperin *[Gasperini]*)
<MT098/h> **Pl. 89**

5767 Gašperìn̩ *MICR sm sg* (C. Gasperin *[Gasperini]*)
1) **Ostrakràs** *[**Ostra** agg f sg + **kràs** sf sg] MICR sf sg „Ostra Cras [„rupe aguzza“]“* **…**
<MT099/a> **Pl. 89**

5768 1) **Ostrakràs** *[→ 5767]* **jə** *vi ind pres 3sg „è“* **na** *art idt f* **skȁla** *sf sg „una roccia“*, **na rə̃p** *„un monte“* (P a Platischis); 2) **Ostrakràs** *MICR* (P a Prossenicco); **Podjȃu̯ȍrən** *[**Pod** + **jȃu̯ȍrən**] IDR [→ **Podiauor***]* (R. Podjauer *[Podiauer] [„sotto il M. Iauer [„acero“]“]*
<MT099/b> **Pl. 89**

5769 Podjȃu̯ȍrən *[**Pod** + **jȃu̯ȍrən**] IDR s sg [→ **Podiauor***]* (R. Podjaner *[Podiauer] [„sotto il M. Iauer [„acero“]“]*; **Jȁu̯or** *OR sm sg* (M. Lauer = *M. Iauer [„acero“]*). **Zapȁčən*** *[**Za** + **pȁčən**] IDR s sg* (R. Zapacen *[„dietro la pozza“]*); **Korẽdo** *OR sn sg* (M. Corediem *[Coreda]*)

** Corso d’acqua che nasce a **Podjama** (MICR interno di*

Platischis), sfiora il cimitero di Platischis proseguendo verso Prossenicco e gettandosi nel Natisone nei pressi del Ponte Vittorio Emanuele [LCH].

<MT099/c> **Pl. 89**

5770 (P „Robidischis* per quanto riguarda la lingua = S. Pietro al Natisone**“)

** Robidischis - slov Robidišče - località slovena prossima al confine italo-sloveno.*

*** S. Pietro al Natisone: → 25*

<MT099/d> **Pl. 89**

5771 **okòu̯no** *agg n sg* (P rotondo *[curvo/ondulato ?]*, vetro ineguale/non liscio); **krȉu̯o** *agg n sg* (P storto, vetro non liscio)

<MT099/e> **Pl. 89**

5772 **plȉtu̯o** *agg n sg* (P piatto, basso, poco profondo); **γlȍbo** *agg n sg* (P profondo)

<MT099/f> **Pl. 90**

5773 **kȍs** *sm sg* (P un boccone, un pezzo); **du̯á** *agg num m „due“* **kȍsa** *du „bocconi/pezzi“*

<MT099/g> **Pl. 90**

5774 **Ʒənəbȍc** *ETN sm sg „l'abitante di Canebola“* (Canebolis *[Canebola]*) **di̯ȅ** *vp ind pres 3sg „dice“* **„anjȉ“ òγŋɷ** *s* (D. s. m.) *„al fuoco“*

<MT099/h> **Pl. 90**

5775 **šušȉtь** *vi inf* (P essiccare)

<MT100/a> **Pl. 90**

5776 **čelìŋ** *sm sg* (P malleolo); **tù nat** *[→ **ta**[1] + **nad**] prep* **čelȉnəŋ** *Ssg „sopra il malleolo“*; **čəlò = čɔ́lo** *sn sg „fronte“* **…**

<MT100/b> **Pl. 90**

5777 **čəlò = čɔ́lo** *sn sg „fronte“*; **tù nat** *[→ **ta**[1] + **nad**] prep* **čəlèŋ** *Ssg* **= tù nat čɔ́ləŋ** (P sopra la fronte)

<MT100/c> **Pl. 90**

5778 **ti̯ȅmə** *sn sg*, **na** *prep* **ti̯ȅmanu** *Lsg „sulla tempia“* (P tempia)

<MT100/d> **Pl. 91**

5779 **bràč** *sm sg* (braccio), **du̯á** *agg num m „due“* **brȁča** *du „braccia“*

<MT100/e> **Pl. 91**

5780 **kȁt** *sm sg* (P fumo); **γrȅ** *vi ind pres 3sg* **dìɒ** *pron idf m* **kadȍʃ (-ć)** *vi ger* (va un *[uno]* fumando)

<MT100/f> **Pl. 91**

5781 **sə̀** *[**se** pron rifl A + **jə̀** → **bite**[1]]* **ožənù** *vp ind pft 3sgm* (= se je oženil *slov „si è sposato“*); **sə̀ ožənȉla** *f* (se je oženila *slov „si è sposato“*); **sə ʃəjȍ** *vi ind pres 3pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **ožənȉtь** *vp inf = „si sposeranno“* **alpàj** *cong „oppure“* **poročȉtь** *vp inf „si sposeranno“*

<MT100/g> **Pl. 91**

5782 **jə̀ kȗpù** *vp ind pft 3sgm „ha comperato“*, **jə̀ kupȉla** *f „ha comperato“*

<MT100/h> **Pl. 91**

5783 **nȁšəγa** *agg poss m Asg „il nostro“* **krȁja** *sm Asg „re“* **sɷ u̯ȁru̯alĩ** *vi ind pft 3plm „(lo) proteggevano“*, **mà** *cong „ma“* **u̯sə̀** *pron idf n sg „tutto“* **lȉx** *avv „uguale“ = locuz avv „lo stesso/ciononostante“* **sɷ γà** *pron pers Asg „lo“* **lȕpnĩlь** *vp ind pft 3plm* (∓ hanno picchiato)

<MT101/a> **Pl. 91**

5784 **àŋe** *avv* (adesso)

<MT101/b> **Pl. 91**

5785 **povȉtь** *vp inf* (infasciare *[fasciare]*); **u̯** *prep* **rúto** *sf Asg „nella pezzuola“* **sə̀** *pron impers* **povjúu̯a** *vi ind pres 3sg „si fascia(no)“* **otrókə̀** *sm Apl „i bambini“*, **mà** *cong „ma“* **to** *pron dim n sg* **dòu̯γə** *agg n sg „quella lunga“* **sə** *pron rifl A* **klíčə** *vi ind pres 3sg „si chiama“* **pou̯ȍj = póu̯ȍj** *sm sg* (povijak *[slov = **povoj** „fascia“]*

<MT101/c> **Pl. 91**

5786 **u̯sə̀** *pron idf n sg „tutto“* **lȉx** *avv „uguale“ = locuz avv „lo stesso“*

<MT101/d> **Pl. 91**

5787 **jə** *vi ind pres 3sg „è“* **brȕman** *agg m sg*, **nić** *[→ **bite**[2] neg]* **γr̥̀t** *agg m sg* (P buono, non cattivo)

<MT101/e> **Pl. 91.**

5788 **žȉto** *sn sg „grano“* **= u̯sə̀** *pron idf n sg „tutto“* **kar** *pron misto rel/dim „ciò che“* **sə** *pron impers* **sȅjə** *vi ind pres 3sg „si semina“* (P cereali) **= γr̥̀š** *sf sg „la segale“* **+ pšenȉca** *sf sg „il frumento“* **+ jučmə̀n** *sm sg „l'orzo“* **+ dɛbȅ̀lica** *sf sg „i fagioli“* (**še** *avv „ancora“* **bȍjšə** *avv comp „meglio“* **dɛbȅ̀lica***, **kù** *[→ **kuj/ku**] cong* **jučĭmə̀n**, **zá** *prep „per“* **minȅ̀štro** *sf Asg „la minestra“*) **+ ou̯às** *sm sg „l'avena“*

** LSZ ricorda la minestra con chicchi di frumento particolarmente grossi, anche perché precedentemente ammolliti. Per **debelán** „fagioli“cf Del Medico: 33.*

<MT101/f> **Pl. 92**

5789 **žȉto** *sn sg „grano“* **… siȅ́ràk** *sm sg „il granoturco“* **sə̀** *pron impers* **nə** *avv neg „non“* **klȉčə** *vi ind pres 3sg „si chiama“* **žȉto**

<MT101/g> **Pl. 92**

5790 **tȍrba** *sf sg „torba“* **di̯ȅmo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo torba“* **tȅj** *agg dim f Dsg „a quella“* **zemjè** *sf Dsg „terra“*, **kȉ** *pron rel „che“* **γorȉ** *vi ind pres 3sg „arde“* (P torba); **tuŕbà** *sf sg „borsa“* **…**

<MT101/h> **Pl. 92**

5791 tuŕbà (**tuŕbà**) *sf sg* (torba *slov „borsa“*) (P borsa da viaggio); **valìža** *sf sg* (valigia) (P il mio zaino)
<MT102/a> **Pl. 92**

5792 ǎjtu *avv* **γorə̀** *[→ **ore/ -i²**] avv* (P qui in alto) (P NB. indicando vari monti)
<MT102/b> **Pl. 92**

5793 popri̯ȅt *avv „prima“* **sə** *pron impers* **ni̯ć moγlò** *vi ind pft 3sgn „non si poteva“*, **pri̯ȅt** *avv „prima“* **sə ni̯ć moγlò**, **sə** *pron impers* **vi̯ȅ** *vi ind pres 3sg „si sa“* **də** *cong „che“* **nə̀** *avv neg „no“* (P sc. condurre il bestame lungo il vecchio sentiero a Prossenicco) (P NB. da 4/5 anni ne hanno uno migliore)
<MT102/c> **Pl. 92**

5794 sə̀ *pron rifl A* **majɷ** *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl* **rȁdo** *avv* (si amano)
<MT102/d> **Pl. 92**

5795 sə *pron impers* **γrć** *vi ind pres 3sg „si va“* **čeriȅs** *avv* (si passa sopra)
<MT102/e> **Pl. 92**

5796 [P Mi parlava con la 3. plurale **„onì“** *pron pers m pl ‘di cortesia’ „Loro“* e sim.]
<MT102/f> **Pl. 93**

5797 ʃazàl *sm sg „casale“* **Gašparìŋ** *MICR „Gasperini“* (?) *[= „Casera Gasperini“]* **alpàj** *cong „oppure“* **štȁli** *sm sg* (stallo *[stavolo]*) **štȁlinь** *sm pl* (stalli *[stavoli]*, casere)
<MT102/g> **Pl. 93**

5798 vilȁzim *sm sg „primavera“* = **„spomlȁt“** *sf sg* (Prosnid *slov „Prossenicco“*)
<MT102/h> **Pl. 93**

5799 jə šùu̯ *vp ind pft 3sgm „è andato“* **po** *prep* **nə̆γà** *agg num m Asg* **otrokù** *sm Asg „a prendere un bimbo“* **tùu̯** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **špitȁu̯** *sm Asg* (P alla casa dei trovatelli per prendere *[un figlio]* da allevare)
<MT103/a> **Pl. 93**

5800 jə̀ pr̥šlà *vp ind pft 3sgf* **γlć dàt** *[→ **ledati²**] vi sup* **γa** *pron pers m Asg* (P è venuta a visitarlo)
<MT103/b> **Pl. 93**

5801 kȗščə̀rca *sf sg* (P lucertola)
<MT103/c> **Pl. 93**

5802 štrȍlik *sm sg* (= indovino) **povi̯ćdi** *vp imper 2sg* **mi** *pron pers Dsg „dimmi/ raccontami“* **jȕšto** *avv „correttamente“*
<MT103/d> **Pl. 93**

5803 povi̯ćdi *vp imper 2sg* **mi** *pron pers Dsg „dimmi/raccontami“* **jȕšto** *avv „correttamente“*
<MT103/e> **Pl. 93**

5804 potkȕ *sf sg* (P ferro di cavallo)
<MT103/f> **Pl. 93**

5805 *[sott: **je**]* **pr̥lətù** *vp ind pft 3sgm „è arrivato di corsa“* **dcŋ** *art idt m „un“* **kòŋ** *sm sg „cavallo“*: **potkȕ** *sm sg „il ferro di cavallo“* **jə odletù** *vp ind pft 3sgm „è volato via“* **aŋ** *cong „e“* **jə pr̥šȕ** *vp ind pft 3sgm „è capitato“* **tu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **sȁnac** *sm Asg „su una tempia“* (P tempie) **štrȍlikɷ** *sm Dsg „all’indovino“*; **alóra** *avv „allora“* **napolcjȍn** *NP m „Napoleone“* **sə** *pron rifl A* **jə̀ avəlù** *vp ind pft 3sgm* (si ha *[è]* avvilito)
<MT103/g> **Pl. 93**

5806 tȅli̯e *agg dim „questo“* **oràx** *sm sg „noce (qui)“* **prəd** *prep „prima“* **víŋće ku̯átri** *num [= frl]* **jȕŋa** *sm Gsg „del ventiquattro giugno“* **nə̀** *avv neg „non“* **viženȅ** *vp ind pres 3sg „mette“* **lìstja** *sn Gsg „le foglie“*; **mu** *pron pers m Dsg* **diȅjo** *vp ind pres 3pl „gli dicono/lo chiamano“* **štrȍlik** *sm sg „indovino“*
<MT103/h> **Pl. 94**

5807 jȁsən *sm sg „frassino“*; **ȍu̯sa** *sf sg* (P alno/ontano); **bȕku** *sm sg* (P faggio)
<MT104/a> **Pl. 94**

5808 bȕku *sm sg* (P faggio); **te** *agg dim m sg „questo“* **γr̥rìm** *sm sg „cespuglio“* **tlə̀** *avv „qui“* **nȍtre** *avv „dentro“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **li̯ȅska** *sf sg „un/il nocciolo“*; **štrȍlik** *sm sg „indovino“* **mu** *sm sg pron pers m Dsg* **di̯ȅjo** *vp ind pres 3pl „gli dicono/lo chiamano“* **za** *prep* **tu̯ȍ** *pron dim n Asg* **k** *[→ **ke³**] locuz cong [→ **zatuo k**] „poiché/per il fatto che“* **nə** *avv neg „non“* **viženȅ** *vp ind pres 3sg „mette“* **lìstja** *sn Gsg „le foglie“* **kȍr** *[→ **kar²**] cong „quando“* **ti** *art dt m pl „gli“* **drȕzi** *pron idf m pl „gli altri“*
<MT104/b> **Pl. 94**

5809 dri̯ȅn *sm sg* (dren *slov „corniolo“*; P ha frutti come prugne) (P ? prugnolo)
<MT104/c> **Pl. 94**

5810 br̥ši̯ȅn *sm sg* **γrȅ** *vi ind pres 3sg „va“* **u̯ъm** *[→ **uun¹/-m**] avv „su“* **po** *prep „per“* **dri̯ć̆u̯je** *sn Asg „gli alberi“* (P edera selvatica); **a** *cong „e“* **tu̯ȍ** *pron dim n sg „quello“* **kь** *[→ **ki³**] pron rel „che“* **γrȅ u̯ъm po dri̯ć̆u̯je**

túdi *cong „anche“*, **jə̀** *vi ind pres 3sg „è“* **lōzà** *sf sg „la veccia“*

<MT104/d> **Pl. 94**

5811 **čerı̯ȅšŋa** *sf sg „ciliegio/ciliegia“*

<MT104/e> **Pl. 94**

5812 **a** *cong „e“* **tu̯ȍ̏** *pron dim n sg „quello“* **kь** *[→ **ki**[3]] pron rel „che“* **γrȅ** *vi ind pres 3sg „va“* **u̯ъm** *[→ **uun**[1]**/-m**] avv „su“* **po** *prep „per“* **drı̯ḉuje** *sn Asg „gli alberi“* **túdi** *cong „anche“*, **jə̀** *vi ind pres 3sg „è“* **lōzà** *sf sg „la veccia“*

<MT104/f> **Pl. 94**

5813 **klȉn** *sm sg* (P acero)

<MT104/g> **Pl. 94**

5814 **γr̥mȉ** *sm pl „i cespugli“* **sə** *pron passvt „si“* **vȉdijo** *vi ind pres 3pl „vedono“*, **kȁmìŋě** *sn sg „il pietrame“* **sə vȉdi** *vi ind pres 3sg „si vede“*, **ȁtu** *avv „lì“* **jə** *vi ind pres 3sg „(c’)è“* **koŋfȉn** *sm sg „il confine“* **auštrijȁnski** *ETN agg m sg „austriaco“* **an** *cong „e“* **taljȁnski** *ETN agg m sg „italiano“*

<MT104/h> **Pl. 94**

5815 **nȁγa** *agg f sg „nudo“* **pȅ̯jƒ** *sf sg „sasso“* (l’è un sasso solo, **kamień** *sm sg „sasso“*); **pȅ̯jƒ jə** *vi ind pres 3sg „è“* **dnà** *agg num f „uno (solo)“* **…**

<MT105/a> **Pl. 94 - 95**

5816 **pȅ̯jƒ** *sf sg „sasso“* **jə** *vi ind pres 3sg „è“* **dnà** *agg num f „uno (solo)“*; **dvı̯ȅ̏** *agg num f „due“* **pȅ̯jƒě** *pl „sassi“*, **trȉ** *„tre“* **pȅ̯jƒě** *pl „sassi“*; **pē** *„cinque“* **…** **šə̏** *„sei“* **dı̯ȅ̏sət** *„dieci“* **peƒȉ** *Gpl „sassi“*; **kȍr** *[→ **kar**[2]] cong „quando“* **jə** *vi ind pres 3sg impers „ce n’è“* **dostì** *avv „molti“*, **jə̏ kȁ́mìŋə** *sn sg „è pietrame*

<MT105/b> **Pl. 95**

5817 **nȁγa** *agg f sg „nudo“* **pȅ̯jƒ** *sf sg „sasso“* **…** **nāγà skȁla** *sf sg „roccia“* (sasso nudo, creta *[frl **crète** „roccia“]* nuda)

<MT105/c> **Pl. 95**

5818 **Rœbȉdišča** *TOP sn plt „Robidischis“*; **Ćanȅbola** *TOP sf sg „Canebola“*

Robidischis → 5770

<MT105/d> **Pl. 95**

5819 **tò** *pron dim „quello“* **pot** *prep „sotto“* **sonožétmȉ** *sf Spl „i prati falciativi“*, **tò pod oγrȁbo** *sf Ssg „sotto la siepe“* **jə̏** *vi ind pres 3sg „è“* **taljȁŋskə** *ETN agg n sg „italiano“*, **aŋ** *cong „e“* **zγòr** *avv „sopra“* **jə aŋštrijānskə** *ETN agg n sg „è austriaco“*

<MT105/e> **Pl. 95**

5820 **γrādȉtь** *vi inf „recintare“* = **dı̯ȅ̏latь** *vi inf „fare“* **oγrȁbœ** *sf Asg* (siepe *[recinto ?]*) (P siepe)

<MT105/f> **Pl. 95**

5821 **molèk** *sm sg „salice da vimini“* (+ furl. *[**molèc**]*) = **bə̏ɲka** *sf sg „salice da vimini“*, = **bə̏ɲkùjə** *sn sg „saliceto“* (? molecco *[**molèc**]*) (P albero con le foglie come il salice, ma slanciato)

<MT105/g> **Pl. 95**

5822 **sə̏** *pron impers* **usı́ćčȅ̏** *vp ind pres 3sg „si taglia“* **dèŋ** *agg num m A* **rɔγȉ** *sm Asg* (un ramo) **àŋ** *cong „e“* **sə upȉčə** *vp ind pres 3sg „(lo) si conficca“* **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **tlà** *sn Aplt „nella terra“* **àŋ sə** *pron rifl A* **jȉmə** *[→ **jeti**[2]*] vp ind pres 3sg „e attecchisce“*, **aŋ rȁ́stjə** *vi ind pres 3sg „e cresce“*, **aŋ rȁ́stjə̄** (cresce).

<MT105/h> **Pl. 95**

5823 **rœbȉda** *sf sg „rovo“* (P ∓ rosa selvatica, *it* rosa selvatica *[rosa canina]*)

*NB: **rœbȉda** = „rovo“. Il simbolo di approssimazione ∓ potrebbe alludere alla confusione operata dall’informatore, favorita forse dalla somiglianza tra un rovo in fiore e la rosa canina.*

<MT106/a> **Pl. 95**

5824 **jə** *vi ind pres 3sg impers „è“ impers* **u̯ȍblàčno** *avv* (P nuvoloso); **ƒ** → ***če***[2] *cong „se“* **jə blò** *vi ind pft 3sgn impers = congiuntivo „fosse stato“* **jȁsno** *avv „sereno“*, **jə tı̯ȅ̏lo** *vi ind pft 3sgn impers mod [→ **tiet**]* **bitȉ** *vi inf = cond „sarebbe stato“* **bȍj γȍ̏rko** *avv comp „più caldo“*

<MT106/b> **Pl. 96**

5825 **polénta** *sf sg „polenta“* = **„plénta“** (Prosnid *slov „Prossenicco“*)

<MT106/c> **Pl. 96**

5826 **pujdì** *vp imper 2sg „vai“* **sklȅto** *avv „in fretta/presto“* = **„pujdì hitro“** (Prosnid *slov „Prossenicco“*); **„bı̯ežì** *vi* **hitro“** (Prosnid)

<MT106/d> **Pl. 96**

5827 **nəj** *part esort* **γrɛjȍ̏** *vi ind pres 3pl [**naj** + ind = ott] „che vadano“* **počȁ̄su** *avv „adagio“*, **də̏** *cong „che“* **nə** *avv neg „non“* **pádȍ̏** *vi ind pres 3pl „cadano“* (P verso di me)

<MT106/e> **Pl. 96**

5828 **frȅškœ** *agg f Asg* **u̯ȍ̏dœ** *sf Asg „acqua fresca“* = **„fríšno vodo“** (Prosnid *slov „Prossenicco“*)

<MT106/f> **Pl. 96**

5829 **sìu̯** *agg m sg* (P canuto) = **sȉu̯** (P canuto)

<MT106/g> **Pl. 96**

5830 Pr. = Prosnid (Prosenico *slov „Prossenicco“*)
<MT106/h> **Pl. 96**

5831 **po** *prep „lungo/durante“* **pȍtĩ** *sf Lsg „il cammino“*
<MT107/a> **Pr. 96**

5832 **školȃr** *sm sg „scolaro“*
<MT107/b> **Pr. 96**

5833 Inf. **-t**
<MT107/c> **Pr. 96**

5834 **narȍdnəγa** *agg m Gsg* **svetȃ** *sm Gsg „del paese nazionale“/„del mondo popolare“ [?] [alias: „di un mondo sconcio“; cf → 4632]*
<MT107/d> **Pr. 96**

5835 **jə bìu̯** *vi ind pft 3sgm „era“* **bolȁn** *agg m sg „malato“*
<MT107/e> **Pl. 96**

5836 **„jə bìu̯** *vp ind pft 3sgm „è stato“* **tù** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „a“* **šȍlax“** *sf Lpl „scuola“* (Prosnid *slov „Prossenicco“*)
<MT107/f> **Pl. 96**

5837 **sićkȍ** *vi ind pres 3pl „tagliano“*
<MT107/g> **Pl. 96**

5838 **na** *prep* **tȅ** *agg dim m Asg* **kri** *sm Asg* (na ta kraj *slov „da questa parte“*)
<MT107/h> **Pr. 96**

5839 **jə** *vi ind pres 3sg „è“* **bȍj lāxnà** *agg comp f sg „più facile“*, **jə bȍj láxna** (sc. Nediška špraxa, niž *[ceco **než** ?]* Krajnska *[slov = **nediški jezik**, **kot slovenski** „la lingua del Natisone che non quella slovena“]*)
<MT108/a> **Pl. 96**

5840 **pustȉn** *vp ind pres/fut 1pl „lasciamo/ lasceremo“ [alias: imper „lasciamo!“]*
<MT108/b> **Pr. 97**

5841 **∓ ćé** → ***če***[2] *cong* **ja** *clit sg [„io“]* **γrén** *vi ind pres 1sg* **kȍn** *avv* (če ja *[jaz]* grem kam *slov „se [io] vado in qualche luogo“*)
<MT108/c> **Pr. 97**

5842 **γlìx** *avv* **pou** *avv* **li̯éta** *sn Gsg* **mȅ** (**ma**) *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha appena mezzo anno“ [alias: „ha esattamente mezzo anno“]*
<MT108/d> **Pr. 97**

5843 **púno** *avv* **mūx** *sf Gpl „molte mosche“***.** Pr. *[Prossenicco]* **dostȉ** *avv* **muxȅ** *Gpl***.** Pl. *[Platischis]*
<MT108/e> **Pr. 97**

5844 **narədȉt** *vp* (Inf.) *„fare“*
<MT108/f> **Pr. 97**

5845 Prosnid *[slov „Prossenicco“]***.** – **Ošterija** *sf sg „osteria“* „Pr Ofjánce“ = **Pr̥** *prep* **Ofjánce*** *ETN/NC s m Lsg „Da Ofianz [„dal Peglianese“]“* – **„oštír“** *sm sg „oste“*: **Áŋul** *NP m* **Melȉša** *CO* (Angelo Melissa) P la padrona: **Ida** *NP f „Ida“*

* ***Ofijanec*** *= „abitante di Pegliano“ (slov **Ofijan**) – frazione del Com. di Pulfero/Podbonesec, Valnatisone. Attualmente questo NC si trova a Prossenicco [LCH].*
<MT108/g> **97**

5846 **oγrȁba** *sf sg* (P siepe rada); **splətənò** *ppp/agg n sg „intrecciato“* **jə** *vi ind pres 3sg „è“* **plu̯ȍt** *sm sg „steccato“* = **li̯ēsa** *sf sg „steccato“* **… plu̯ȍt sə** *pron rifl A* **klȉče** *vi ind pres 3sg „si chiama“* **…**
<MT108/h> **Pl. 97**

5847 **plu̯ȍt** *sm sg „steccato“* **sə** *pron rifl A* **klȉče** *vi ind pres 3sg „si chiama“* **tò** *pron dim n sg „quello“* **k** *[→ **ki**[3]] pron rel „che“* **sə** *pron impers* **pasȁu̯a** *vi ind pres 3sg „passa“* **čeri̯ȅs** *avv „sopra“ = „quello sopra il quale si può passare“* (passaggio); **li̯ȅsa** *sf sg „steccato“* **jə** *vi ind pres 3sg „è“* **bȍj visokà** *agg comp f sg „piú alto“*; **li̯ȅsa jə bȍj visóka** *„**li̯ȅsa** è uno steccato più alto“*, **ma** *cong „ma“* **jə̀ plətənà** *ppp/agg f sg „è (anch’esso) intrecciato“* **…**
<MT109/a> **Pl. 97**

5848 **li̯ȅsa** *sf sg „steccato“* **jə** *vi ind pres 3sg „è“* **bȍj visokà** *agg comp f sg „piú alto“*; **li̯ȅsa jə bȍj visóka** *„**li̯ȅsa** è uno steccato più alto“*, **ma** *cong „ma“* **jə̀ plətənà** *ppp/agg f sg „è (anch’esso) intrecciato“*, **tèj** *cong „come“* **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „in“* **niŋ** *art idt m L „una“* **xli̯ȅvè** *sm Lsg „stalla“*, **k** *[→ **ki**[3]] pron rel „che“* **sə** *pron impers* **lȍži** *vp ind pres 3sg „si mette“* **nȍtre** *avv „dentro“ = „in cui si mettono“* **kozlȉǰe** *sm Apl „i capretti“*, **ali** *cong „oppure“* **jȁrta** *sn Apl „gli agnelli“*, **àli lȉstjə** *sn sg A „o il fogliame“*
<MT109/b> **Pl. 97**

5849 **prȁsə** *sn sg „giovane maiale“* = **„prasə̄“** (Prosnid *slov „Prossenicco“*)
<MT109/c> **Pl. 97**

5850 **tù** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „nella“* **bȁntɯ** *sm Lsg „bandita“* = **alpàj** *cong „oppure“* **tù xȍstì** *sf Lsg* (P nel bosco) = **tù bȍšku** *sm Lsg „nel bosco“*
<MT109/d> **Pl. 97**

5851 Prosnid *slov „Prossenicco“***.** Matija Šimec *„Matteo Simaz“* [detto] Debelec *„Debelez“***.-** P ha voglia di essere guida.
<MT109/e>

5852 xràm *sm sg „casa rustica“* (= hiša *slov „casa“*) = **štáncja** *sf sg „stanza“* (Pl., Kormons *CO „Cormòns“*) (P tutto quello che è stato costruito)

<MT109/f> **Pr. 98.**

5853 mɔ́š *sf sg „topo“* (**krɔ́vɔ**) ? **kravɔ** ? *sf pl „mucche“*

<MT109/g> **Pr. 98**

5854 marjúte *NP f G „Mariuccia“* **nié** *[→ **bite**[2] neg]* *vi ind pres 3sg „non è“* **γà̰r** ? *[→ **ore/ -i**[2]] avv „su/di sopra“ [alias: „cattiva“; cf → 5855]*

<MT109/h> **Pr. 98**

5855 γr̥t *agg m sg* (cattivo)

<MT110/a> **Pr. 98**

5856 sɔ̀ *pron passvt „si“* **zavìda*** *vi ind pres 3sg [?]* **na** *art idt f* **štǎncja** *sf sg „una stanza“*: **„sɔ̀ zavìda daŋ** *art idt m* **xràm** *sm sg „una stanza““* (Prosnid *slov „Prossenicco“*)

** LCH ritiene che **zavìda** stia per **zazìda** „costruisce“.*

<MT110/b> **Pr. 98**

5857 púla púla púla! (P ? richiamo per le galline)

<MT110/c> **Pr. 98**

5858 bṛdǎk *agg m sg* (P bravo) Pr. *[Prossenicco]* (P donne) = **kapǎc** *agg m sg „bravo“* Pl. *[Platischis]* (Kormons *CO „Cormòns“*)

<MT110/d> **Pr. 98**

5859 Ćɔŋɔbōuc *[→ **Ćeneboc**] ETN sm sg „l'abitante di Canebola“* **di̯ɛ** *vp ind pres 3sg „dice“* **„kàkaš“** *sf sg „gallina“*; **ku̯ō̞koš** = **„kakuǒš“** (Prosnid *slov „Prossenicco“*) = **„kàkaš“** (Canebola)

<MT110/e> **Pr. 98**

5860 kɔku̯ɔ̞̀š, kɔku̯ɔ̞̀š *sf sg „gallina“*

<MT110/f> **Pr. 98**

5861 mi *pron pers pl* **drǔz** *agg idf m pl „noialtri“* **ne** *avv neg „non“* **vi̯emɔ̞̀** *vi ind pres 1pl „sappiamo“*, **kadà** *[→ **kada?**] cong interr „quando“* **so jo** *pron pers f Asg* (sc. cierku *slov **cerkev** „la chiesa“*) **di̯éle̯li** *vp ind pft 3plm „l'hanno fatta“*

<MT110/g> **Pr. 98**

5862 možǎ̀ *s* (A. s. m.) (P l'uomo)

<MT110/h> **Pr. 98**

5863 máli *agg m sg „un piccolo“* **psìć** *sm sg „cagnolino“*

<MT111/a> **Pr. 98**

5864 búti *vi imper 2sg* **γa** *pron pers m Asg „picchialo“*, **búti** (P colpisci); **nɔ** *avv neg „non“* **móre** *[→ **muorati***] vi ind pres 3sg impers mod „si deve“* **bútit** *inf „picchiare“* Pr. *[Prossenicco]* – **bǔtì γa**, **obǔtì** *vp* **γa**; **bǔtàti** *inf* Pl. *[Platischis]* (P colpire, schiacciare, sbattere)

<MT111/b> **Pr., Pl. 98**

5865 tɔ *art dt m pl „i“* **velíci** *agg sost m pl „grandi“ = „gli adulti“* **sɔ** *pron rifl A* **tòu̯kɔ̞̀** *vi ind pres 3pl „si battono (tra loro)“*, **a** *cong „invece“* **tɔ** *A* **málɔ** *Apl „i piccoli“* **sɔ** *pron impers* **obǔta** *vp ind pres 3sg impers „(li) si picchia“*.

<MT111/c> **Pl. 98.**

5866 P A Prossenicco la serva del prete è formosa.

<MT111/d> **Pr. 99**

5867 jɔ bìu̯ *vi ind pft 3sgm „era“* **mlǎt** *agg m sg „giovane“*; **jɔ bìu̯ ubǔ̀** *vp ind ppft 3sgm „aveva ucciso“* **dnɔγà** *pron idf m A „un tale“*; **jɔ umṛu** *vp ind pft 3sgm „è morto“* **tù** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „in“* **paražǒ̀ne** *sm Lsg „prigione“*

Il giovane in parola dovrebbe essere Paolo Pascolo Sout di Monteaperta, già informatore di BdC nel 1873 (cf → 6498, 6505, 6799, 7003; inoltre Mat II, pag. 39).

<MT111/e> **Pl. 99**

5868 mɔ̀ *[= **mɔ** pron pers Asg + **jɔ̀**]* **prosòu̯** *vi ind pft 3sgm* (P mi ha chiesto *[= interrogato]*, sc. il finanziere su di me/chi sono io)

<MT111/f> **Pl. 99**

5869 sɔ *pron rifl A* **bojɔ̞̀** *vi ind pres 3pl* **tùd** *cong* **onь** *pron pers m pl* (P hanno paura pure loro)

<MT111/g> **Pl. 99**

5870 tǔrin *sm sg* (P torre, campanile)

<MT111/h> **Pl. 99.**

5871 tǔča *sf sg* (P grandine)

<MT112/a> **Pl. 99**

5872 jìlь *sm sg „argilla“* = **ʒès** *sm sg „creta“* (in friulano *[frl **'zès** „gesso“]*) (P argilla – gesso); **jɔ** *vi ind pres 3sg impers „c'è“* **pòu̯no** *avv „molta“* **jìlina** *Gsg „argilla“*

<MT112/b> **Pl. 99**

5873 tù *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **niɲ** *agg num Lm* **kɔ̞̀sɔ̞̀** *sm Lsg* (P in un pezzo)

<MT112/c> **Pl. 99**

5874 pót *prep „sotto“* **cɔsǎ̀rjɔn** *sm Ssg „l'imperatore“* **majɔ̞̀** *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl „hanno“* **γu̯ɔ̞̀ršɔ** *agg comp f Apl „maggiori“* **špèžɔ** *sf Apl „spese“*, **kɷ** *[→ **kuj/ku**] cong* **mí** *pron pers pl* **drǔzь** *agg idf m pl „noialtri“*

<MT112/d> **Pl. 99**

5875 **plāʃȁtь** *vi inf „pagare“*
<MT112/e> **Pl. 99**

5876 **rojənà** *ppa/agg f sg „nata“*; **põznaŋ** *vp ind pres 1sg „conosco“* **xìšu** *sf Asg „la casa“*, **k** *[→ **kier**] cong „dove“* **sə̀** *[= **sə** pron rifl A + **jə̀**]* **rodìla** *vp ind pft 3sgf „è nata“*
<MT112/f> **Pl. 99**

5877 P Prossenicco: ∓ **te** *agg dim m sg „questo“* **svi̯ȅt** *sm sg „terreno“*, **ta** *agg dim f sg* **u̯ȁs** *sf sg „questo villaggio“* **jə** *vi ind pres 3sg „è“* **perikulȍu̯s** *agg m sg „pericolante“* (P per il motivo che poggia sul gesso, sull'argilla)
<MT112/g> **Pl. 99**

5878 **Čarnȅja** *TOP sf sg* (Cergneu *[Cergneu superiore]*)
<MT112/h> **Pl. 100**

5879 **školȁr** *sm sg „scolaro“*: **dèn** *pron idf m sg „uno“* **ko** *[→ **ki**[3] + **o** → **o**[2] clit m sg [„egli“]] „che“* **jə̀** *vi ind pres 3sg „è/va“* **tù** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **škȍlax** *sf Lpl „a scuola“*
<MT113/a> **Pl. 100**

5880 m.: **di̯ȅlùu̯ac** *s sg* (P lavoratore); m. pl. **di̯ȅlùci** *„lavoratori“* / **di̯elóvĭca** *s sg* (fem.) (P lavoratrice); **di̯elóvĭcə** (fem. pl.) *„lavoratrici“*
<MT113/b> **Pl. 100**

5881 **kostàŋ** *sm sg* (P castagno, albero); **bȕrjə** *sf pl „castagne“*; **štȋrnȁst** *agg num „quattordici“* **li̯ȅt** *sn Gpl „anni“* **jə̀** *vi ind pres 3sg impers „è“ = „sono quattordici anni“*, **kь** *[→ **ke**[4]/**ki**[11]] cong „che/dacché“* **sə̀** *vi ind pres 3pl „sono“* **u̯sijȁnь** *ppp/agg m pl „piantati“* **tì** *agg dim m pl „questi“* **kostȁŋĭ** *pl „castagni“*
<MT113/c> **Pl. 100**

5882 (P indicando un mucchio di fieno) **di̯ȅsət** *agg num „dieci“* **kuntȁlə** *sm sg Gpl „quintali“* **γa** *pron pers n Gsg „ne“* **mà** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **aŋ** *cong „e“* **šə̀** *avv „anche“* **čeri̯ȅs** *avv „oltre“*: **rȍjše** *avv comp „meglio“* **vìʃ** *avv comp „più“*, **ku** *[→ **kuj/ku**] cong „che“* **mȁŋ** *avv comp „meno“*. **na** *agg num f „un“* **kȍpa** *sf sg „covone“* **si̯ȅna** *sn Gsg „di fieno“*.
<MT113/d> **Pl. 100.**

5883 **aŋ** *cong „e“* **sn̥** *[→ **bite**[1]]* **bṛ̥γȅsə** *sf Aplt „i calzoni“* **dòu̯** *[→ **dol**[2]] avv „giù“* **pȕstuu̯** *vp ind pft 1sgm „ho lasciato (andare)“* (**zzùu̯** *vp ind pft 1sgm „sfilato“* = cavarle di *[del]* tutto)
<MT113/e> **Pl. 101.**

5884 **dna** *agg num f „un“* **vì** *sf sg „ramo“* – **vȉ** (= voi); **dvi̯ȅ** *„due“* **və̀jь** *du „rami“*; **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **vəjə̏** (I. s. f.) *„un ramo/stecco“*; **ustrȁšitь** *vp inf „spaventare“* **dnəγa** *agg num m A „un“* **otrokə̏** *sm Asg „bambino“* **z vəjə̏**
<MT113/f> **Pl. 103**

5885 **γlìx** *avv „proprio“* **li̯ȅpo** *avv „bene“* **prȉdəmo** *vp ind pres/fut 1pl „arriviamo/arriveremo“* **γòr** *avv „su“* **za** *prep „per“* **nu̯ə̏ʃ** *sf Asg „la notte“*
<MT113/g> **Pl. 104**

5886 **lindrȍna** *sf sg „fossa“* (= **tə̀j** *cong „come“* **na** *art idt f „una“* **jȁma** *sf sg „fossa“* **γòr** *avv „all'insù“* (P lo stretto sentiero in mezzo alle rocce da entrambi i lati)
<MT113/h> **Pl. 104.**

5887 **Žu̯òn** *[→ **Žuan**] NP m „Giovanni“*
<MT114/a> **Pl. 104.**

5888 **šćalinȁda** *sf sg „scala“* = **štȉćγlə** *sf plt „scala“* (P scala a pioli); **dòu̯** *[→ **dole** avv + **u**[1]] „giù“* **Štȉȅγlax** *MICR sf Lplt [→ **dou Štieglah**]* (nella scaletta *„ne La Scaletta“*) („posizione“ se tako kliče *[slov = **tako se imenuje** „si chiama così“]*)
<MT114/b> **Pl. 104**

5889 **provȁtь** *vp inf* (P provare)
<MT114/c> **Pl. 104**

5890 **li̯ȅpa** *agg sg* **úra** *sf sg „bel tempo“* = **vi̯ȅdro** *avv „sereno“* (P bel tempo)
<MT114/d> **Pl. 104**

5891 **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg mod „ha da/deve“* **bitь** *vi inf „essere“* **drāγà** *agg f sg „cara“* **põma** *sf sg „la frutta“*, **šjȍr** *sm sg „signor“* **Ʒovȁni** *NP m „Giovanni“*, **u** *prep „a“* **Pi̯etrobúrgu** *TOP sm Lsg „Pietroburgo“*, **zau̯òj k** *locuz cong [→ **zauoj(o) k**] „per il fatto che“* **jə** *vi ind pres 3sg „è“* **mṛ̥zu** *agg m sg „freddo“* **svi̯ȅt** *sm sg „il terreno“*
<MT114/e> **Pl. 104**

5892 **molȍŋ** *sm sg* (P zucca) **za** *prep „per“* **prȁscən** *sm Dpl „i porci“*, **za živȉnu** *sf Asg „per il bestiame“* (P NB. Mangiano anche la zuppa di zucca)
<MT114/f> **Pl. 104**

5893 **brȍsku** *sf sg „verza“* (P cavolo, quando ancora non ha formato la testa)
<MT114/g> **Pl. 104**

5894 **kȁpus** *sm sg „cavolo cappuccio“* (P cavolo con la testa formata)
<MT114/h> **Pl. 105**

5895 **fažóu** *sm sg* (fasola *[fagioli]*)
<MT115/a> **Pl. 105**

5896 **pínca** *sf sg „la* ***pinca*** *(= pane di granoturco)“* **jə̀** *vi ind pres 3sg „è“* **pəčənà** *ppp/agg f sg „cotta“* **tùu̯** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****] prep „nel“* **óγŋɯ** *sm Lsg „fuoco“*, **nə̀** *avv neg „non“* **tu fȍrmi** *[→* ***foran****] sm Lsg „nel forno“* (P pane cotto direttamente nel fuoco, non nella stufa) (NB. pane di granoturco)
<MT115/b> **Pl. 105**

5897 ? **Prosnȉjən** *ETN sm sg „abitante di Prossenicco“*, pl. **Prosnȉjənь** *„abitanti di Prossenicco“*; **Prosnȉskь** *ETN agg m sg „relativo a Prossenicco“*
<MT115/c> **Pl. 105**

5898 **Modr̥jȁn** (P cognome) P Marica, figlia *slov* oštirja *„dell’oste“* **Andrejə** *NP m G „Andrea“* **Modərjȁna** *G* (**Modr̥jȁna**) *CO „Moderiano“* (P lungo la strada per Montemaggiore).
<MT115/d> **Pl. 105**

5899 **jã** *avv „sì“* (P molto allungata) (P „sì“, affermazione con il capo). (P una ragazza)
<MT115/e> **Pl. 105**

5900 **di̯ȅkla** *sf sg* (P la serva) (P una ragazza)
<MT115/f> **Pl. 105**

5901 ? **vȉditə** *vi imper 2pl ‘di cortesia’*, **al** *avv interr* **ni̯ȅstə** *[→* ***bite¹*** *neg]* **kì** *[→* ***kej****] pron idf n Asg* **pȕstuu̯** *vp ind pft 3sgm***?** (P guardi, signore, se non ha perso qualcosa) (P una ragazza)
<MT115/g> **Pl. 105**

5902 **Slovieŋi** *ETN sm pl „gli sloveni“*
<MT115/h> **Pl. 105**

5903 **kàj** *pron interr „che cosa“* **nȍsitə** *vi ind pres 2pl ‘di cortesia’ „portate/porta“*, **nùn** *sm sg „compare“***?** (P rivolgendosi a me)
<MT116/a> **Br. 106**

5904 **vȋnà** *sn Gsg* (P del vino)
<MT116/b> **Br. 106**

5905 **nù** *[→* ***o²****] clit m pl [„essi“]* **majȍ̑** *[→* ***mieti****] vi ind pres 3pl „hanno“*
<MT116/c> **Br. 106**

5906 **o** *[→* ***o²****] clit m sg [„egli“]* **mà** *[→* ***mieti****] vi ind pres 3sg „ha“* **gȕʒu** *[→* ***guʒa****] sf Asg „una maglia“* **ȍunino** *agg f Asg „di lana“* **alpàj** *cong „oppure“* **bombȁžou̯o** *agg f Asg „di cotone“*; **ženà** *sf sg „la donna“* **na** *[→* ***o²*** *clit f sg] [„essa“]* **mà** *„ha“*; **gȕɟa** *„maglia“*
<MT116/d> **Br. 106**

5907 **òŋ** *pron pers m sg „lui“* **rožinȁ̑** *vi ind pres 3sg „parla“* **slov** *[=* ***slovȅjski****]*; **dèŋ** *pron idf m „uno“* **an** *[→* ***o²****] clit m sg [„egli“]* **di̯ȅ̀** *[→* ***djati****] vp ind pres 3sg „dice“* **rožinȁ̑**, **aŋ** *cong „e“* **dèŋ an di̯ȅ̀** *„uno dice“* **ɟəkərȁ̑** *vi ind pres 3sg „parla“*; **ə** *[=* ***jə*** *→* ***bite¹****]* **rožinòu̯** *ind pft 3sgm „parlava“* **=** **ə ɟəkərȍu̯** *„parlava“*; **ə ɟàu̯** *[→* ***djati****] vp ind pft 3sgm „ha detto“/„ha parlato“* **po** *prep* **slovȅjskiŋ** *ETN agg n Lsg „in sloveno“*
<MT116/e> **Br. 106**

5908 **Dam** *agg idf m A* **bòt** *sm Asg = locuz avv „un tempo/una volta“* **žənə̀** *sf pl „le donne“* **su mi̯ȅ̀lə** *[→* ***mieti****] vi ind pft 3plf „avevano“* **čimȍ̀su** *sf Asg „la cintura di lana“*; **bi̯ȅ̀lə** *agg f pl „bianche“* **čimȍ̀sə** *pl „cinture“* **ȍu̯ninə** *agg f pl „di lana“*
<MT116/f> **Br. 106**

5909 **čárno** *agg n sg „nero“* (→ **čárrno**); **čàr** (**čə̀r**) *[→* ***čer****] m sg „nero“*
<MT116/g> **Br. 106**

5910 **òŋ** *pron pers m sg „lui“* **ma** *[→* ***mieti****] vi ind pres 3sg „ha“* **xȉšu** *sf Asg „una casa“* **li̯ȅ̀pu** *agg f Asg „bella“*
<MT116/h> **Br. 106**

5911 Br. = Brezja (Montemaggiore)
<MT117/a> **Br. 106**

5912 **žənə̀** *sf pl „donne“* **nu** *[→* ***anu****] cong „e“* **mȍ̑žje** *sm pl „uomini“*
<MT117/b> **Br. 106**

5913 **ə** *[=* ***jə*** *→* ***bite¹****]* **bȉ** *vi ind pft 3sgm „era“* **dəŋ** *art idt m „un“* **li̯ȅ̀p** *agg m sg* **γu̯ànt** *sm sg „bell’abito“*; **be** *[→* ***bite¹****]* **jє** *[→* ***ja²****] clit sg [„io“]* **mòu̯** *[→* ***mieti****] vi cond pres „(se) avessi“* **sòu̯tə** *sm Apl „il denaro/i soldi“*, **bə tòu̯** *[→* ***tiet****] vi cond pres 1sgm mod „vorrei“* **kupȉtь** *vi inf „comperare“ = „comprerei“* **šə̀** *cong „anche“* **ja** *pron pers sg „io“* **dàŋ** *agg num sost m A „uno“* **tȁki** *agg dim m Asg „così“/„siffatto“*
<MT117/c> **Br. 106**

5914 **bri̯ȅška** *ETN agg f sg „di Montemaggiore“* (sc. beseda *slov „parola/lingua“*) (P La vecchia padrona ...)
<MT117/d> **Br. – Pr.**

5915 **u̯nùk** *sm sg* (P nipote *[figlio di un figlio]*)
<MT117/e> **Br. – Pr.**

5916 Pr. = Prosnid (Prosenico *[Prossenicco]*)
<MT117/f>

5917 Br. *[Montemaggiore]*-Pr. = P La vecchia padrona, ostessa di Montemaggiore, da Prossenicco. Per 50 anni a Resia, ma ha conservato le caratteristiche di Prossenicco.
<MT117/g>

5918 Visk.-Vsk. = Viskorša, Monteaperta
<MT117/h>

5919 (P un vecchio narratore:) **Tìn̨** *NP m* **Tomažìn̨** *CO* **Tȍnij̨*** *NC m sg „Ton/dei Ton“* = Valentino Tomasino detto Tonig. – P 68 anni. (P NB. mi correggeva i testi)**
** Si sono trasferiti nell'Udinese [MSP].*
*** Cf Mat II, pag. 17.*
<MT118/a> **Br. 107.**

5920 **Barγīncì** *ETN sm pl „gli abitanti di Bergogna“* **sɷ ubìli** *vp ind pft 3plm „hanno ucciso“* **rȁncəγa** *agg m Asg „il defunto“* **Ʒȅfa** *NP m A „Giuseppe (Beppe)“* **Debelȍna** *[→ 2102] NC m Asg „Debelòn/dei Debelòn“* **tı̯ȉ** *avv raff „là“* **u** *prep „a“* **kȕcje** *[→ **Kucji***] MICR sm Lplt „Cuzei [„vette secondarie tondeggianti“]“*; **Bəγīnàc** *ETN m sg „abitante di Bergogna“*
<MT118/b> **Br. 107.**

5921 *[sott: **je**]* **obȅƒou** *vi ind pft 3sgm* (P ha promesso)
<MT118/c> **Br. 107.**

5922 **du̯á** *agg num m „due“* **napoleȍna** *sm du „marenghi“*; **trì** *A „tre“* **napoleȍnə** *Apl „marenghi“*
<MT118/d> **Br. 108**

5923 **sesȁnta vot** *agg num „sessantotto“* **àn̨** *sm Gpl „anni“ [= frl]* (P 68 anni)
<MT118/e> **Br. 108**

5924 **san̨ čùu̯** *vi ind pft 1sgm* **prȁvij̨** *vi inf „raccontare“* (P Ho sentito come raccontavano, sc. di me)
<MT118/f> **Br. 112**

5925 **prȁznik** *sm sg „festa“*
<MT118/g> **Vsk. 107.**

5926 **žı̯ȅγna** *sf sg „benedizione“* **òt** *prep „della“* **cı̯cȓkvə̀** (= **ò cı̯cȓkvə̀**) *sf Gsg „chiesa“*
<MT118/h> **Vsk. 107.**

5927 P Monteaperta – di Monteaperta venditore ambulante (?) (*it* di Monteaperta) ? = mia guida, **Mèn** *NP „Domenico“* **Mikalìca** *CO „Michelizza“* **Bàu̯*** *NC m sg „Bau/dei Bau“*
** Se ne conserva soltanto il nome [GPK].*
<MT119/a>

5928 **tà** *part raff* **z** *[→ **z/s**] prep* **Vilākà** *TOP sm Gsg* (P di Villaco)
<MT119/b> **Vsk. 107.**

5929 **γu̯ànt** *sm Asg „l'abito“* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „(ce l')ha“* **na** *prep „in“* **pȍsȍdo** *sf Asg „prestito“*; **mu** *pron pers m Dsg* **jə posȍdu** *vp ind pft 3sgm* (P gli ha prestato)
<MT119/c> **Vsk. 107.**

5930 **novȅmbr̥ja** *sm Gsg „di/in novembre“*
<MT119/d> **Vsk. 107**

5931 **jàst** *pron pers sg „io“* **sm̥ potēγnù** *vp ind pft 1sgm „ho allungato“* **noγə̀** *sf Apl „le gambe“* (P sono scappato)
<MT119/e> **Vsk. 107**

5932 **tēškà** *agg* (N. s. f.) *„difficile/pesante“*
<MT119/f> **Vsk. 107**

5933 **mliȅkò** *sn sg „latte“*
<MT119/g> **Vsk. 107**

5934 **smȑtàna** *sf sg* (P panna)
<MT119/h> **Vsk. 107**

5935 **pȍzdno** *avv „tardi“*
<MT120/a> **Vsk. 107**

5936 **sɷ** *vi ind pres 3pl „sono“* **bȍjšə** *agg comp f pl „migliori“* **trȁvə̀** *sf pl „erbe“*; **trāvà** *sg „erba“*
<MT120/b> **Vsk. 107**

5937 **pєrȍn̨** *sm sg* (P forchetta) = **„vȉlìcə“** *sf plt* (P in sloveno)
<MT120/c> **Vsk. 107**

5938 *[sott: **so**]* **ubu̯ȉli** *vp ind pft 3plm „hanno ucciso“*
<MT120/d> **Vsk. 107**

5939 **múnix** *sm sg* (nonzolo *[sacrestano]*).
<MT120/e> **Br. (76)**

5940 Tp. = Taipana.
<MT120/f>

5941 Tp.-Viz. – P proprietaria dell'osteria di Taipana, nata a Chialminis (Vizont). [**Oštarìja** *sf sg „osteria“*:] **Tìn̨** *NP m „Tino/Valentino“* **Roγìn̨** (= **Rogìn̨**) *[→ **Rogin**] NC m sg „Roghìn/quello dei Roghìn“ [„bue/cervo/capriolo“ ?]* detto **Kȍs** *CO „Cos“*
<MT120/g> **Tp. – Viz. 57.**

5942 **Prȉxòt** *TOP sm sg* (= borgo Coos); **tlè** *avv „qui“* **po** *prep* **nášin** *pron poss n Lsg „alla nostra maniera/nella nostra lingua“* **dímo** *[→ **djati**] vp ind pres 1pl „diciamo“* **Prȉxòt** *[„passaggio“]*; **Mlínarje** *TOP sm plt* (b. *[borgo]* Molinari) *„Borgo Molinàr [„dei mugnai“]“*
<MT120/h> **Tp. - Viz. 57.**

5943 **sə̀ŋ** *[→ **bite**[1]]* **sə** *pron rifl A* **spotòu̯** [**spotòu̯**] *vp ind pft 1sgm „ho sudato“*; **sə̀ŋ sə spotìla** *ind pft 1sgf „ho sudato“*; **pu̯ʊ̈t** *sm sg* (P sudore)

<MT121/a> **Tp. 68**

5944 **Luvíɖa** *[→ **Viʒa**] NP f „Luigia“* = **Luvíɖja**

<MT121/b> **Tp. 68**

5945 Taipana. P Figliastra della padrona **Víɖa** *[→ **Viʒa**] NP f* (Luigia). 14 anni, mia guida.

<MT121/c> **Tp. 68.**

5946 Tp. = Taipana

<MT121/d> **Tp. 112**

5947 **Viškuórša.** P La guida. **Mèn** *NP „Domenico“* **Mikalìca** *CO „Michelizza“* **Bàu̯** *[→ 5927] NC m sg „Bau/dei Bau“* (sopracognome *[= soprannome: per „soprannome“ cf → 2240]*) = **ti̯è** *avv raff „là“* **pr̥** *prep* **Bȁu̯e** *Lsg „dal Bau/da quello dei Bau“* (= Domenico Mikalieza *[Michelizza]* detto Bau. – P 50 ann

<MT121/e> **Vsk. 112**

5948 **… = ti̯è** *avv raff „là“* **pr̥** *prep* **Bȁu̯e** *[→ 5927] NC m Lsg „dal Bau/da quello dei Bau“*

<MT121/f> **Vsk. 112**

5949 **kàj** *avv* **kopì** *sf Gpl*! (P quanti covoni di fieno!)

<MT121/g> **Vsk. 112**

5950 **si̯ɛčə́jə̏** *vi ind pres* (P 3 pl., falciano)

<MT121/h> **Vsk. 112**

5951 **karnáxta** *TOP sf sg* (Cornappo)

<MT122/a> **Vsk. 112**

5952 **tàza** *[→ **ta**[1] + **za**[2]] prep „dietro“* **γorə̏** *sf Ssg „il monte“ [„il Gran Monte“ ?]*

<MT122/b> **Vsk. 112**

5953 **zapisȁtь** *vp inf „annotare“*

<MT122/c> **Vsk. 112**

5954 **kàkʊ** *avv interr* **sʊ prə̏dali** *vp ind pft 3plm* (P come hanno venduto)

<MT122/d> **Vsk. 112**

5955 **kì** *pron rel [alias: pron misto dim/rel ?]* **komúnu** *sm Dsg* **mi̯ɛ̃šàjʊ** *vi ind pres 3pl* (P quelli che governano il Comune *[„trafficano nel Comune“]*)

<MT122/e> **Vsk. 112**

5956 **Nə** *avv neg „non“* **mȍrəmo** *[→ **morieti**] vi ind pres 1pl mod „possiamo“* **jьtì** *vi inf „andare“* **ìndavánt** *avv „avanti“*, **ʝe** → ***če***[2] *cong „se“* **nĩmamo** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 1pl „non abbiamo“* **šìbə** *sf Asg „un bastone“* **tùu̯** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **rukȕ** *sf Lsg „in mano“* **za** *cong* **pȁjkə** *sm Apl* **pred** *prep* **nȁmь** *pron pers Spl* **podə̏rjatь** *vi inf „per distruggere davanti a noi i ragni“ [„per togliere le ragnatele dinanzi a noi“]*

<MT122/f> **Vsk. 112**

5957 **jə̀** *vi ind pres 3sg „c'è“* **na** *agg num f* **ȕra** *sf sg „un'ora“* **xódà** *sm Gsg „di cammino“* **dobrà** *agg f sg „buona“* **jə**, **po** *prep „per“* **téjlej** *agg idf f Lsg* (P per un tale) **stázə̀** *sf Lsg „sentiero“* – **čeri̯ȅs** *prep „oltre“* – **skùzre** *prep „oltre“* **Bṛ̀do** *TOP sn Asg „Lusevera [„il colle“]“*

<MT122/g> **Vsk. 113**

5958 **pòd Bə́rdə̀ŋ** (= pod Luzeverom *[slov = **Luzevero**]*) *TOP [→ **Podbardo**] „Cesariis“ [„sotto Lusevera [„il colle“]“]*; **dòna** *[→ **dole/-i** avv + **na**[2] prep] „giù a“* **Ɒívici** *TOP sf Lsg „a Vedronza [„il campicello“]“* **prȁvijʊ** *vi ind pres 3pl „dicono“* **pod Bárdo** (= Cesariis)

<MT122/h> **Vsk. 113**

5959 **ni̯ɛ̃màjʊ** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 3pl „non hanno“*; **majʊ̏ γà** *pron pers m Asg „ce l'hanno“* (P sc. il prete); **majʊ̏**

<MT123/a> **Vsk. 113**

5960 **sə** *pron passvt* **májša** *sf sg* **bərə̏** *vi ind pres 3sg* (P si celebra la messa)

<MT123/b> **Vsk. 113**

5961 **Tàna** *[→ **ta**[1] + **na**[2]]* **Jȁu̯ore** *TOP [→ **Tana Jauore**]: part raff + prep + sm Lsg „Tanaiauarie [„sull'acero“]“* (borgo di Cornappo) (furl. Cornapp *[**Cornàp/Cuarnàp**]*). **ta** *art dt f sg“il“* **drúga** *agg num/agg f sg „secondo/successivo“* **u̯ás** *sf sg „villaggio“* **jə** *vi ind pres 3sg „è“* **Karnáxta** *TOP sf sg „Cornappo“*; **ti̯è** *avv raff* **u** *prep* **Dolʊ̏** *MICR sm Lsg = MICR [→ **tie u Dolo**] [„là nella valle“]* (P prato su una discesa vicino a Tanaiauarie)

<MT123/c> **Vsk. 113**

5962 **„γu̯ʊ̏t“** *sm sg* (slovensk. *slov „in sloveno“ [= „in ter“]*) *„festa“* = **fʲȅšta** *sf sg „la festa“* **svȅtəγa** *agg m Gsg* **Lou̯rínča** *NP m G „di San Lorenzo“*; **ségra** *sf sg „la sagra“* **svȅtəγa Lou̯rínča**

<MT123/d> **Vsk. 113**

5963 **pȁjčina** *sf sg* (P ragnatela)

<MT123/e> **Vsk. 113**

5964 **korāŋə̀** *sn sg* (P carota); **otrocè** *sm pl „i bambini“* **nʊ/nu** *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]*

sȉrou̯o *agg n Asg* **ji̯ɛdȍ** (**jedȍ**) *vi ind pres 3pl „(la) mangiano cruda (la carota)“*
<MT123/f> **Vsk. 113**

5965 prekrȉtь *vp inf „coprire“* **= strȅxo** *sf Asg „il tetto“* **predi̯ɛ̑latь** *vp inf „rifare“* – **predi̯ȅlatь** (= celo hišo podreti in na novo predelati *slov „demolire l'intera casa e rifarla 'ex novo'“*)
<MT123/g> **Vsk. 113**

5966 Krn. = Karnaxta *„Cornappo“*.
<MT123/h> **114**

5967 u̯čəra *avv „ieri“ [sot:* ***je]*** **xodȉla** *vi ind pft 3sgf „andava“* **boletȉnə** *sm Apl* **dȁjɷʃ** *vp ger „dando/distribuendo i bollettini (di versamento ?)“*; P Una vecchia donna.
<MT124/a> **Krn. 114**

5968 po *prep* **ri̯ɛ̑tkin** *agg sost n Lsg = locuz avv* (P raramente); P Una vecchia donna.
<MT124/b> **Krn. 114**

5969 [P Cornappo – 'parrocchia' vuol dire cappellania a Monteaperta]
<MT124/c> **114**

5970 pȉšə̑no *ppp/agg n sg „scritto“*
<MT124/d> **Vsk. 114**

5971 Krn. = Karnaxta *„Cornappo“*. Ošterija *[slov =* ***Oštarija*** *„osteria“]*. – **tàpr̥** *[→* ***ta[1]*** *+* ***par[1]****] prep* **Žwánu** *NP m L „da Giovanni“* **Kobajésu** *NC m Lsg „Cobaiès/dei Cobaiès“* **= Kobajès*** *m sg* (sopracognome = *soprannome: per „soprannome“ cf → 2240]* **Kampanèl** *SPN „Campanèl“* – **tàpr̥ Kampanélu** *L „da Campanèl*).
** Famiglia di Cornappo [GPK].*
<MT124/e> **114**

5972 čərnȉščicə *sf pl* (P mirtilli)
<MT124/f> **Krn. 114**

5973 maγáncə *sf pl* (P lamponi; lamponi rossi e neri)
<MT124/g> **Krn. 114**

5974 rɷbȉda *sf sg „il rovo“* **tò** *clit n sg [„esso“]* **bodə̀** *vi ind pres 3sg „punge“* **γòr** *avv „su“* **po** *prep „per“* **rukȁx** *sf Lpl „le braccia/ le mani“*; **mà** *[→* ***mieti****] vi ind pres 3sg „ha“* **maγáncə** *sf Apl „le more“* **rɷbȉda** *„il rovo“*
<MT124/h> **Krn. 114**

5975 si̯ɛ̑rkà *s* (G. s. m.) *„del granoturco“*
<MT125/a> **Krn. 114**

5976 nȍrà *agg sost f sg* (P una pazza)
<MT125/b> **Krn. 114**

5977 sɷ mù *pron pers m Dsg „gli“* **prȃvìlь** *vi ind pft 3plm „raccontavano“*
<MT125/c> **Krn. 114**

5978 ∓ čimȍsu *sf Asg „la cintura di lana“*
<MT125/d> **Krn. 114**

5979 lji̯ɛ̑tos *avv „quest'anno“*; **lȁni** *avv „l'anno scorso“*
<MT125/e> **Krn. 114**

5980 Lȁni *avv „l'anno scorso“* **saŋ ubòu** *vp ind pft 1sgm „ho ucciso“* **ku̯atórdiš** *agg num „quattordici“ [= frl]* **pel*** *[→* ***piela****] sf Gpl „francolini di monte“:* **sèdaŋ** *„sette“* **kokošì** *sf Gpl „galline“ = „femmine“* **aŋ** *cong „e“* **sèdą petelı̑ně** *sm Gpl „galli“ = „maschi“*; **ta** *art dt f sg „la“* **dìu̯ja** *agg f sg* **kòkoš** *sf sg „beccaccia“*; **sèdənajst** *agg num „diciassette“* **katȍrše** *sm Gpl „coturnici“* **…** (P Un giovane cacciatore)
** In Mat II, testo 405, la parola* ***pel*** *non viene riportata: al suo posto troviamo [R trasl]* ***rjabčikov****, ovvero „francolini“.*
<MT125/f> **Krn. 114**

5981 … sèdənajst *agg num „diciassette“* **katȍrše** *sm Gpl „coturnici“* (ital. catorni *[= frl* ***catòr(s)****)*, **aŋ** *cong „e“* **du̯á** *m A „due“* **pərnìža** *sm Adu* (pernicii *[pernici] [?]*) **aŋ šə̑st** *„sei“* **zə̑jcə** *sm Gpl „lepri“*; P Un giovane cacciatore.
<MT125/g> **Krn. 114 - 115**

5982 aŋ *cong „e“* **te** *art dt f pl „le“* **dìu̯jə** *agg f pl* **kozə̑** *sf pl „capre selvatiche“ = „i caprioli“* **sùu̯ utəklə̑** *vp ind pft 3plf „sono scappati“*, **niɛ̑sam** *[→* ***bite[1]*** *neg]* **mòu** *[→* ***morieti****] vi ind pft 1sgm mod „non ho potuto“* **jɛ̑ti** *vp inf mod „cominciare“* **zmi̯ɛ̑riti** *vp inf „a puntare“* **jèŋ** *[→* ***on[2]****] pron pers Dpl „verso di loro“*; P Un giovane cacciatore.
<MT125/h> **Krn. 115**

5983 Téle *agg dim m sg „questo“* **pàs** *sm sg „cane (qui)“* **jə** *vi ind pres 3sg „è“* **dȍbar** *agg m sg „buono“* **za** *cong „per“* **zȅca** *sm Asg* **γonȉtь** *vi inf „cacciare la lepre“* **anu** *cong „e“* **tȉʃa** *sm Asg „gli uccelli“*; **kar** *cong „quando“* **obrénʃe** *vp ind pres 3sg* **jə̀** *[→* ***on[2]****] pron pers m Apl „li trova“* **sə̀** *pron rifl A* **ustȁvi** *vp ind pres 3sg „si ferma“*, **počȁka** *vp ind pres 3sg „attende“* **γospodȁrja** *sm Asg „il padrone“*, **k** *[→* ***ke[2]****] cong „che“* **oŋ** *[→* ***o[2]****] clit m sg [„egli“]* **prȉdə** *vp ind pres 3sg „venga“* **sklopàŋ** *[****s*** *prep* ***sklopàŋ*** *sm Ssg] „con il fucile“*. **Aŋ** *„e“* **kar** *„quando“* **mu** *pron pers m Dsg „gli“* **ku̯ȁ-** *[cf →5984]* **…** (P Un giovane cacciatore)
<MT126/a> **Krn. 115**

5984 … Aŋ *„e“* **kar** *„quando“* **mu** *pron pers m Dsg „gli“* **ukụ̏ǎžɔ** *vp ind pres 3sg „ordina“*, **zàt** *[→ **anzat**] avv „allora“* **vižənɔ̀** *vp ind pres 3sg „(li) incalza“*; (P Un giovane cacciatore)

<MT126/b> **Krn. 115**

5985 sklòp *sm sg* (P fucile; R fucile); (P Un giovane cacciatore)

<MT126/c> **Krn. 115**

5986 dólče (= sladko *slov: agg n sg „dolce“*)

<MT126/d> **Vsk. 115**

5987 jū́žìna *sf sg „pranzo“* **…** P alle 12; **obɔ̀t** *sm sg „colazione“* **…** P di mattina, **zjútra** *avv „di mattina“*; **vəčɔ̏rja** *sf sg* **…** P cena.

<MT126/e> **Krn. 115**

5988 ụ̏rèdu *avv „avanti“* **po** *prep „per/lungo“* **Karnȁxte** *IDR sm Lsg „il T. Cornappo“* = **dò** *[→ **dol²**] avv „giù“* **po Karnȁxte** (P lungo il Cornappo); **ụ̏rèt** *avv* (P (per il) lungo)

<MT126/f> **Krn. 115**

5989 tàna *[→ **ta¹** + **na²**] prep* **γlā́vɔ̀** *sf Lsg „sulla testa“*

<MT126/g> **Vsk. 115**

5990 sȁŋ *agg m sg* (P solo)

<MT126/h> **Vsk. 115**

5991 posȍdìtь *vp inf „prestare“*

<MT127/a> **Vsk. 116**

5992 γa *pron pers m Asg „lo“* **jɔ̀ pəjù** *vi ind pft 3sgm „ha (tras)portato/condotto“*

<MT127/b> **Vsk. 116**

5993 viȅdàtь *vi inf „sapere“*

<MT127/c> **Krn. 116**

5994 visokɔ̀ *agg f pl „alte“*; **visokò** *n sg „alto“*

<MT127/d> **Krn. 116**

5995 mȍrjə *sn sg* (mare)

<MT127/e> **Krn. 116**

5996 svȅta *agg f sg „la santa“* **Troȉca** *NP f „Trinità“ = „la Santissima Trinità“*

<MT127/f> **Krn. 116**

5997 Debelis (**Debèliši** *TOP sm plt „Debellis“*) = Karnaxta = Viškuorša *[Monteaperta]* (P per quanto riguarda la lingua)

<MT127/g>

5998 tlɔ̀ *avv „qui“* (Vsk.) *[Monteaperta]* = **tlɔ̀** (Krn.) *[Cornappo]* = **„klɔ̀“** (Debeliši *[Debellis]*)

<MT127/h> **Vsk. - Krn. 116**

5999 Priȅdòlna *OR sf sg* (M. Priedolna *[Pridolna]*); **xụ̏ȍdìmo** *vi ind pres 1pl „andiamo“* **u** *prep „a“* **Bụ̏ȍna** *MICR sn Aplt „Campo di Bonis“* **ụ̏ò** *[→ **uun¹**] avv „su“* **mis** *prep „per“* **Priȅdòlnɷ** *A „il M. Pridolna“*

<MT128/a> **Vsk. 116**

6000 Žụ̏àŋ *NP m „Giovanni“* **Tomažìŋ** *CO „Tomasino“* **Kobajès** *NC m sg „Cobaiès/dei Cobaiès“*

<MT128/b> **Krn. 116**

6001 Zējtra *avv „domani“* **màŋ** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo“* **jьtȉ** *vi inf „andare“* **ụ̏òŋ** *[→ **uun¹**] avv „su“* **ụ̏** *prep „sulla“* **Lȁšovicɷ** *OR sf Asg „Punta Lausciovizza“* **sȅʃ** *vi sup „a tagliare/falciare“* **sȅno** *sn Asg „il fieno“*, **an** *cong „e“* **tɔ̀** *[→ **te⁶**] avv „allora“* **zɔ̀** *[→ **za**] cong „per“* **jtь** *vi inf „andare“* **ụ̏òŋ** *„su“* **to** *pron impers* **prȉdɔ** *vp ind pres 3sg impers* **ụ̏òŋ** *avv [→ **uon¹**] „si diventa“/„se ne esce“* **trȕdan** *agg m sg „stanchi“*.

<MT128/c> **Krn. 116**

6002 Tò *clit n sg/pron impers [„esso“]* **koventȁ** *vi ind pres 3sg impers mod „bisogna“* **dòụ̏** *[→ **dol²**] avv „giù“* **usèdnitь** *vp inf „sedersi“*, **kàr** *cong „quando“* **to** *pron impers* **prȉdɔ** *vp ind pres 3sg „si arriva“* **ụ̏òŋ** *[→ **uun¹**] avv „su“*.

<MT128/d> **Krn. 116**

6003 Nà *[→ **o²** clit f sg] [„essa“]* **nə** *avv neg „non“* **prȉde** *vp ind pres 3sg „viene“* **ụ̏òja** *sf sg „voglia“* **za** *cong „di“* **sȅjʃь** *vi inf „falciare“*. **Àn** *cong „e“* **to** *pron impers „si“* **sịȅčȅ** *vi ind pres 3sg „falcia“* **cịȅ̏ụ** *agg idf m Asg „l'intero“* **dȁn** *sm Asg „giorno“*, **am** *„e“* **polȅntɷ** *sf Asg* **márzlɷ** *agg f Asg* **jịȅ** *vi ind pres 3sg „si mangia polenta fredda“*: **tòụ̏** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **màγlə** *[= **nàγlə**] locuz avv „in fretta“*.

*Per NB: **màγlə** [= **nàγlə**]. Cf Mat II, pag 83, nota 2.*

<MT128/e> **Krn. 116 - 117**

6004 aŋ *„e“* **zvɔ̏čər** *avv „la sera“* **parnestȉ** *vp inf „portare“* **dòụ̏** *[→ **dol²**] avv „giù“* **dàŋ** *agg num m A „un“* **balèt** *sm Asg „fascio“* **trā́vɔ̀** *sf Gsg „d'erba“*.

<MT128/f> **Krn. 117**

6005 aŋzàt *avv „poi“* **to** *clit n sg [„esso“]* **sə** *pron impers „si“* **snịȅ̀** *vp ind pres 3sg „mangia“* **batȕdɷ** *sf Asg „il latticello“* **nu** *[→ **anu**] cong „e“* **mȅštɷ** *sf Asg „la farinata di granoturco“* **tlɔ̀** *avv „qui“*.

<MT128/g> **Krn. 117**

6006 Tù *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **sabȍtɷ** *sf Asg „il sabato“* **tej** *cong „come“* **tu̯ȍ** *pron dim n sg „questo“ = „allo stesso modo“*, **a** *cong „ma“* **tùu̯** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **nedȅjɷ** *sf Asg „la domenica“* **to** *pron impers „si“* **mà** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg mod „ha da/deve“* **loštь** *vp inf „mettere“* **γrȁbjaŋ** *sf Dplt „al rastrello“* **zȍbɔ** *sf Apl „i rebbi“*.

<MT128/h> **Krn. 117**

6007 Aŋ *„e“* **bi** *[→ **bite**[1]]* **to** *clit n sg [„esso“]* **bì** *[→ **bite**[2]] vi cond pres 3sgm [con valore ott] „ci fosse“* **li̯ȅp** *agg m sg“bel“* **tèmp** *sm sg „tempo“* **zà** *cong „per“* **nardȉtь** *vp inf „fare“* **kȍpɷ** *sf Asg „un covone“*.

<MT129/a> **Krn. 117**

6008 À *cong „e“* **ƭe** *[→ **če**[2] cong „se“]* **tɔ** *[→ **to**[2] + **jɔ** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „c'è“* **dɔ̀š** *sm sg „la pioggia“*, **to** *pron impers „si“* **mà** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg mod „ha da/deve“* **kuj** *avv „solamente“ = „non resta che“* **tà** *part raff* **u̯onè** *[→ **uone**[2]] avv „(di) fuori“* **zmarznuu̯ȁtь** *vi inf „gelare“*, **mràs** *sm Asg* **čȁkɷƭ** *vi ger „aspettando il freddo“*.

<MT129/b> **Krn. 117**

6009 xodȉtь *vi inf „camminare/andare“*

<MT129/c> **Krn. 117**

6010 γlȅdàtь *vi inf „guardare“*

<MT129/d> **Krn. 117**

6011 nu̯ȍji̯ƭ *sf sg „notte“*

<MT129/e> **Krn. 117**

6012 prȃvìtь *vi inf „raccontare“* (P La ragazza)

<MT129/f> **Krn. 117**

6013 tȍu̯ *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **paražȍn** *sm/f Asg* **sɷ γà** *pron pers m Asg* **zaγȃŋàlь** *vi ind pft 3plm „lo gettavano in prigione“*

<MT129/g> **Vsk. 117**

6014 tà *part raff* **pri̯ɛt** *prep „davanti a/ prima di“* **Krȍžɔ** *TOP sf S/L [?] plt „Crosis“* (Ciseriis); **tù** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „a“* **Flipȁni** *TOP sm Lsg* (Flaipano)

<MT129/h> **Krn. 117**

6015 di̯ȅlòu̯nik *sm sg* (P giorno feriale)

<MT130/a> **Krn. 117**

6016 pȃlìcɷ *s* (A. s. f.) *„il bastone“*

<MT130/b> **Krn. 117**

6017 Dávь *avv „Stamane“* **sam nȅsu** *vp ind pft 1sgm „ho trasportato“* **nu** *agg num f A „una“* **kȁsɷ** *sf Asg „cassa“* **ot** *prep „della“* **finánčɔ** *sf Gsg „finanza“* **tȍu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Bri̯ȅzjɔ** *TOP sn Asg „a Montemaggiore [„bosco di betulle“]“*, **sȍ** *[→ **bite**[1]]* **mĭ** *pron pers Dsg* **dȁlĭ** *vp ind pft 3plm „mi hanno dato“* **daŋ** *agg num m A „una“* **fràŋk** *sm Asg „lira“* **anu** *cong „e“* **pȉtь** *vi inf „da bere“* **anu ji̯ȅstь** *vi inf „e da mangiare“*.

<MT130/c> **Vsk. 118**

6018 ązàt *avv „poi“* **saŋ** *[→ **bite**[1]]* **sɔ** *pron rifl A* **nȃreduu̯** *vp ind pft 1sgm „mi sono accinto/preparato“* **za** *prep/cong „per“* **dimu̯ȍj** *avv „(tornare) a casa“*

<MT130/d> **Vsk. 118**

6019 sàm pr̥šùu̯ *vp ind pft 1sgm „sono arrivato“* **tù** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **nu** *art idt f A* **oštarȉjɷ** *sf Asg „in un'osteria“* **tàna** *[→ **ta**[1] + **na**[2]] prep* **Bri̯ȅzjax** *TOP sn Lpl „a Montemaggiore [„boschi di betulle“]“*, **anu** *cong „e“* **sam** *[→ **bite**[1]]* **u̯às** *pron pers Apl 'di cortesia'* **obri̯ȅtu** *vp ind pft 1sgm „ho incontrato Voi/Lei“*

<MT130/e> **Vsk. 118**

6020 stɔ̀ *[→ **bite**[1]]* **mi** *pron pers Dsg* **dàu̯** *vp ind pft 2plm 'di cortesia' „(Lei) mi ha dato“* **pȉtь** *vi inf „da bere“* **nu** *cong „e“* **ji̯ȅstь** *vi inf „e da mangiare“*, **ḱej** *[**ḱe-** → **ke**[2] cong + **-j** → **ja**[2] clit sg [„io“]] „affinchè“* **u̯am** *pron pers Dpl 'di cortesia' „La“* **pomȁγan** *vp ind pres 1sg „aiuti“* **nosȉtь** *vi inf „a portare“* **u̯ȁšɔ** *agg poss f Apl „le Sue“* **rɔ̏či** *sf Apl „cose“* **či̯èn** *[→ **če**[1] part raff + **uon**[1] avv] „là fuori“* **do** *[→ **dol**[2]] avv „giù“* **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Viškuȍršɷ** *TOP sf Asg „a Monteaperta“*

<MT130/f> **Vsk. 118**

6021 žvelto *avv* (svelto) (P una ragazza di 20 anni e qualcosa)

<MT130/g> **Krn. 118**

6022 sɔ̀ *pron rifl A* **ottárγa** *vp ind pres 3sg* (P si stacca) P un cacciatore

<MT130/h> **Krn. 118**

6023 šɔrokȍƭa *sf sg* (P larghezza); **dɷu̯γȍƭa** *sf sg* (P lunghezza)

<MT131/a> **Krn. + Vsk. 118**

6024 prèce *avv „presto“* **càjt** *sm sg* **jɔ** *vi ind pres 3sg „è tempo“* **za** *prep „per“* **vičɔ̃rnìcɔ** *sg Aplt „il vespero“ = „di andare al vespero“*

<MT131/b> **Krn. + Vsk. 118**

6025 rɷbȉda *sf sg „rovo“* **= čárnɔ** *agg f pl* **maγáncɔ** *sf pl „more nere“ [cf → 5974]*

<MT131/c> **Vsk. 118**

6026 **taγȉča** *sf sg „zucca“*, **taγȉčɔ** *pl „zucche“* (ital. moloni *[meloni] [it* ***melone****/frl* ***melòn*** *„melone“]*) (P zucca). **taγičȁr** *sm sg* (= P foglia della zucca *[ter „fiore della zucca“]*); **aɲγȕrja** *sf sg* (P anguria)

<MT131/d> **Vsk. 118 - 119**

6027 **smo bȉ** *vi ind pft 1plm* (smo bili *slov „siamo stati“*; pl. et du.; R dual. **„swa blà“** non si usa)

<MT131/e> **Vsk. 119**

6028 **mi** *pron pers pl „noi“* **prȁvimo** *vi ind pres 1pl „diciamo“* **li̯ẽšnìkɔ** *sm Apl „noccioline“* **po** *prep „alla“* **nȁšin** *pron poss n Lsg „nostra maniera/nella nostra lingua“* **tu̯ȍ** *pron dim n Asg „questo“*, **ma** *cong „ma“* **ni̯ȅsɷ** *vi ind pres 3pl „non sono“* **šɔ̀** *avv „ancora“* **zdriȅlɔ** *agg m pl „mature“* **za** *cong „per“* **ji̯ȅsti** *vi inf* **jɔ̀** *pron pers m Apl „mangiarle“ = „perché le si possa mangiare“*

<MT131/f> **Vsk. 119**

6029 **drȕzɔγa** *agg idf n Gsg „un altro“* **jȋmàna** *sn Gsg „nome“* **ni̯ȅma** *[→* ***mieti*** *neg] vi ind pres 3sg „non ce l'ha“*, **sámo** *avv „soltanto“* **Viškȕȍrška** *[→* ***Jalouac¹****] ETN agg f sg* **γȍra** *sf sg = OR „Punta di Montemaggiore [„il monte di Monteaperta“]***.** **Viškȕȍršàɲe** *ETN sm pl „gli abitanti di Monteaperta“* (N. pl. m.)

<MT131/g> **Vsk. 119**

6030 **nɔ̀** *[=* ***na*** *→* ***o²*** *clit f sg +* ***jɔ̀*** *→* ***bite²*** *vi ind pres 3sg „è“]* **bȍu̯nà** *agg f sg* (P è malata) (P sc. sua sorella); **bòu̯na** *du m* **du̯á** *agg num sost m „sono malati in due/ci sono due malati“*: **sɔstrà** *sf sg „la sorella“* **bȍu̯na** *f sg „malata“*, **ja** *pron pers sg „io“* **bȍlan** *m sg „malato“*

<MT131/h> **Vsk. 119**

6031 **jɔ bȉ** *vi ind pft sgm „era“* **velìk** *agg m sg „grande“* (sc. *[il]* bagaglio dei finanzieri)

<MT132/a> **Vsk. 119**

6032 **ƒemò** *vi ind pres 1pl mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **vȋdàti** *vi inf „vedere/cercare“ = „vedremo/cercheremo“* **Tína** *NP m A „Tino/ Valentino“* **Sušȉna** *CO m Asg „Zussino“* **U̯du̯óvìƒa** *NC m Asg [→* ***Uduović****] „Uduovich/degli Uduovich“*; **ƒemò rivȁtь** *vp inf „arrivare“ = „arriveremo/andremo“* **šeɲè** *avv „anche“* **vičɔ̄rnìcɔ** *sg Dplt „al vespero“*; **šeɲè ƒemò vȋdàti pr̥** *prep* **vičɔ̄rnìce** *Lplt „(lo) vedremo/cercheremo anche al vespero“*

<MT132/b> **Vsk. 119**

6033 **sɔ** *pron rifl A* **muȍreɲ** *[→* ***muorati****] vi ind pres 1sg mod „debbo“* **preobli̯ẽƒь** *vp inf „cambiarmi“*, **saɲ** *[→* ***bite¹****]* **sɔ** *pron rifl A* **spȍtuu̯** *vp ind pft 1sgm „ho sudato“*

<MT132/c> **Vsk. 119**

6034 **miɲéštra** *sf sg „minestra“* **od** *prep „di“* **u̯ajȉn** *sf Gplt „fagiolini con il baccello“*; **u̯ajȉnɔ** *„fagiolini con il baccello“*

<MT132/d> **Vsk. 119**

6035 ? Vsk. = Viškuorša *[Monteaperta]*. – La sorella della guida. **Mȉna** *NP F* (Maria) **Mekelìca** *CO „Michelizza“* (P NB. Lingua sospetta; è vissuta per qualche tempo a Sevnica, nella Carniola, vicino a Steinbrücke *[Zidani Most]*)

<MT132/e> **120**

6036 **Te** *[→* ***to²*** *+* ***je*** *→* ***bite¹****]* **bȁ** *[**bilà**] vi ind pft 3sgf „c'era“* **adnà** *pron idf f „una tale“* **dam** *agg idf m A* **bòt** *sm Asg = locuz avv „un tempo/una volta“*, **na** *[→* ***o²*** *clit f sg] [„essa“]* **né ti̯ȅla** *vi ind pft 3sgf mod „non voleva“ [sott:* ***xodíti****]* **na** *prep* **di̯ȅlo** *sn sg Asg „(andare) al lavoro“***.**

<MT132/f> ? **Vsk. 120**

6037 **aɲzàt** *avv „allora“* **je šou̯** *vi ind pft 3sgm „camminava“* **mȍš** *sm sg „il marito“* **tlɔ̀** *avv* **γorɔ** *avv „quassù“* **či̯ȅ** *part raff* **po** *prep „per“* **pȍti** *sf Lsg „la strada“***.**

<MT132/g> ? **Vsk. 120**

6038 **zàt** *[→* ***anzat****] avv „allora“* **ne** *[=* ***na*** *→* ***o²*** *clit f sg +* ***je*** *→* ***bite¹****]* **ɖȁla** *[→* ***djati****] vp ind pft 3sgf „ha detto“*:

<MT132/h> ? **Vsk. 120**

6039 **Nɔdȁl** *NP m „Natale“* **mal** *[=* ***man*** *→* ***mieti*** *+* ***li*** *→* ***al?*** *avv interr] vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo forse“* **jè** *pron pers sg „io“* **nestȉ** *vi inf „portare“* **dàɲ** *agg num m A „una“* **molȍɲ** *sm Asg „zucca“* **kȕxat** *vi sup „a cucinare“* **meljè** *[**mel = man li + jè** „io“]* **jьtȉ** *vi inf „(oppure) debbo andare“* **γrȁbьt** *vi sup „a rastrellare“*; **…**

<MT133/a> ? **Vsk. 120**

6040 **… si bèɲ** *locuz cong „sebbene“* **an** *[→* ***o²****] clit m sg [„egli“]* **niȅčuu̯** *[→* ***niȅ čuu̯****] vp ind pft 3sgm „non l'avesse sentita“* **mȍš** *sm sg „il marito“*, **mà** *cong „tuttavia“* **onà** *pron pers f sg „lei“*, **za** *cong „per“* **nè** *avv neg „non“* **jьtȉ** *vi inf „andare“* **γrȁbьt** *vi sup“a rastrellare“*, **nɔ** *[→* ***o²*** *clit f sg] [„essa“]* **ɔ** *[=* ***jɔ*** *→* ***bite¹****]* **ejtȁko** *avv* **ɖȁla** *[→* ***djati****] vp ind*

pft 3sgf „ha detto così“ **za** *cong „per“* **sɔ** *pron rifl A* **skuzȁtь** *vp inf „scusarsi“ = „trovare un pretesto“* **bьtì** *vi inf „per essere/rimanere“* **tà** *part raff* **par** *prep* **kìše** *sf sg „a casa“*.

<MT133/b> ? **Vsk. 120**

6041 prȃvìtь *vi inf „raccontare“*; **bə̏jɷ prȃvilь** *ind fut 3plm „racconteranno“*

<MT133/c> ? **Vsk. 120**

6042 mùj *agg poss m sg* **človɔ̀k** *sm sg „mio uomo“ = „caro mio“*! (P rivolgendosi a me)

<MT133/d> ? **Vsk. 120**

6043 bȍu̯ *sf sg „il dolore“* **zburtȁu̯a** *vi ind pres 3sg „preme“*; **tùu̯** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **γlȁve** *sf Lsg* **tou̯čɔ̀** *vi ind pres 3sg „batte nella testa“*

<MT133/e> ? **Vsk. 120**

6044 ni̯ȅman̨ *[→ **mieti** neg] vi ind pres 1sg „non ho“* **petìka** *sm Gsg „appetito“* **nьč** *avv „per niente“ = „non ho affatto appetito“* **za** *cong „per“* **ji̯ȅt** (? **ji̯ȅst**) *vi inf „mangiare“*

<MT133/f> ? **Vsk. 120**

6045 γìca *sf sg* (hitze *ted „febbre“*); **γorku̯ə̏ta** *sf sg „febbre“ [lett: „calore“]*

<MT133/g> ? **Vsk. 120**

6046 saȵ tarpi̯ȅla *vi ind pft 1sgf „soffrivo/ho sofferto“*

<MT133/h> ? **Vsk. 120**

6047 na *prep* **plu̯ə̏t** *sm Asg* (P sullo steccato)

<MT134/a> ? **Vsk. 120**

6048 òd dəlečà *locuz avv „da lontano“*

<MT134/b> ? **Vsk. 120**

6049 tu *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **ku̯ȁrpu** *sm Lsg „nel corpo“* **maȵ** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ho“* **flamacjə̏n̲** *sf Asg „un'infiammazione“*

<MT134/c> ? **Vsk. 121**

6050 zaŋèȵ *[= **za** prep + **ŋèȵ** → **an**[1] art idt m S]* **nórcàȵ** *sm Ssg „dietro uno stupido“* **saȵ šlà** *vp ind pft 1sgf „sono andata“* **tù** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Àu̯štrjɷ** *TOP sf Asg „in Austria“*, **kè** *[→ **ki**[3]] pron rel „il quale“* **je mòu̯** *[→ **mieti**] vi ind pft 3sgm „aveva avuto“* **naγà** *agg num m A „un“* **sìnu** *sm Asg „figlio“* **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con“* **mə̏ȵ** *agg poss f Ssg „mia“* **sɔstrə̏ȵ** *sf Ssg „sorella“* = **sɔ́strə̏ȵ**, **pri̯ȅt kɷ** *locuz cong „prima di“* **poročìtь** *vp inf* **jɷ** *pron pers f Asg „sposarla“*

<MT134/d> ? **Vsk. 121**

6051 azȁt *avv „allora“* **jɔ ɖàu̯** *[→ **djati**] vp ind pft 3sgm „ha detto“* **tùu̯** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **tu/tɷ** *art dt f Asg „nel“ = „in“* **nu̯ə̏γɷ** *sf Asg* **ot** *prep* **sɔstrɔ̀** *sf Gsg „luogo della sorella“*, **k** *[→ **ke**[2]] cong „che“* **on** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **ɟè** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg mod „vuole“ = „voleva“* **mɔnɔ̀** *pron pers Asg* **poročìtь** *vp inf „sposare me“ [alias: fut „avrebbe sposato me“]* **tùu̯ tɷ nu̯ə̏γɷ ot sɔstrɔ̀*** *„al posto della sorella“ [lett: „nella gamba della sorella“]*, **kь** *[→ **ki**[3]] pron rel „la quale“* **nà** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **je** → **bite**[1]] [„essa“]* **umárla** *vp ind pft 3sgf „era morta“*.

* *Espressione confermata da LSZ.*

<MT134/e> ? **Vsk. 121**

6052 ązȁt *avv „allora“* **ɔ** *[= **jɔ** → **bite**[1]]* **šòu̯** *vp ind pft 3sgm „è andato“* **òn** *pron pers m sg „lui“* **tù** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „in“* **Āuštrjo** *TOP sf Asg „in Austria“*; **jɔ prȍduu̯** *vp ind pft 3sgm „ha venduto“* **tlɔ̀** *avv „qui“* **ŋaγà** *pron pers m Gsg = agg poss „il suo“* **γrùnt** *sm Asg „podere“* **an** *cong „e“* **tàȵ** *[→ **tan**[2]] avv raff „lì“* **nə̏trɔ** *avv „dentro“* **γa** *pron pers m Asg* **kȕpuu̯** *vp ind pft 3sgm „lo ha comperato“* **tù Ȁuštrji** *„in Austria“*

<MT134/f> ? **Vsk. 121**

6053 ązȁt *avv „allora“* **jɔ pȍslòu̯** *vp ind pft 3sgm „ha mandato“* **lȅtɔrɷ** *sf Asg „una lettera“* **ta** *part raff* **nə̏trɔ** *avv „dentro“* **u̯òn** *[→ **uon**[1]] avv „fuori“* **z** *prep* **Ȁuštrjɔ** *TOP sf Gsg „dall'Austria“*, **k** *[→ **ke**[2]] cong „che“* **on** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **ɟè** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg mod „vuole/voleva“* **uzȅtь** *vp inf „prendere“ [alias: fut „avrebbe preso“]* **mɔnɔ̀** *pron pers Asg „me“* **tù** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **tɷ** *art dt f Asg* **nu̯ə̏γɷ** *sf Asg „in luogo“* **od** *prep „di“* **mɔ̀j** *agg poss f Gsg „mia“* **sɔstrɔ̀** *„sorella“*, **kь** *[→ **ki**[3]] pron rel „la quale“* **nà** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **je** → **bite**[1]] [„essa“]* **umȁrla** *vp ind pft 3sgf „era morta“*

<MT134/g> ? **Vsk. 121**

6054 azàt *avv „allora“* **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con“* **léterjamȅ** *sf Spl „le lettere“*, **k** *[→ **ki**[3]] pron rel A „che“* **mɔ** *pron pers Dsg „mi“* **jɔ̀ pošìjou̯** *vi ind pft 3sgm „mandava“*, **saȵ šlà** *vp ind pft 1sgf „sono andata“* **nə́trè** *avv „dentro“* **x** *[→ **k**[7]**/h/g**] prep „da“* **ŋɔmə̏** *pron pers m Dsg „lui“* **jà** *pron pers sg „io“*, **anu** *cong „e“* **ŋaγa** *pron pers m Gsg = agg poss „suo“* **sìn** *sm sg „figlio“*, **kь** *[→ **ki**[3]] pron rel A „che“* **γa** *pron pers m Asg „lo“ [sott: **jɛ**]* **mòu̯** *[→ **mieti**] vi ind pft 3sgm „aveva avuto“*

z *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **mȍ̏ŋ** *agg poss f Ssg „mia“* **sǝstrȍ̏ŋ** *sf Ssg „sorella“*
<MT134/h> ? **Vsk. 121**

6055 **aŋ** *cong „e“* **pȍ̏tiŋ** *avv „poi“*, **k** *[→ **ko²**] cong „quando“* **smo bȉ** *vi ind pft 1plm „eravamo“* **ta** *[→ **tan²**] avv raff „lì“* **nȍ̏trǝ** *avv „dentro“*, **on** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **niȅteu** *[**niȅ teu → tiet**] vi ind pft 3sgm mod neg „non (ne) voleva“* **vi̯édatь** *vi inf „sapere“* **nьč** *avv „affatto“* **zȁnas** *[**zȁ** prep **nas** pron pers Apl] „di noi“*, **kь** *[→ **ki³**] pron rel „che“* **smo bȉ** *vi ind pft 1plm „eravamo“* **nà** *prep* **nьj** *art idt f L* **pȍ̏tь** *sf Lsg „su una strada“*
<MT135/a> ? **Vsk. 121 - 122**

6056 **nǝ** *[= **na → o²** clit f sg + **jǝ → bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **dòu̯γa** *agg f sg „lunga“* **jǝ** *„è“* **tàle** *pron dim f sg „questa qui“ [= „questa è una storia lunga“]*, **mùj** *agg poss m sg* **človȅ̀k** *sm sg „mio uomo“ = „caro mio“*
<MT135/b> ? **Vsk. 122**

6057 **ta** *[→ **tan²**] avv raff „lì“* **nȍ̏trǝ** *avv „dentro“* **smo mu̯ȍ̏rlь** *[→ **muorati***] vi ind pft 1plm mod „dovevamo“* **jьtȉь** *vi inf „andare“* **tǻ dŋǝγa** *[**ta → ta¹** + **d → od** prep + **dŋǝγa** pron idf m Gsg] „dall'uno“* **taγ** *[**ta → ta¹** + **γ → k⁷*/h/g** prep]* **drȕziŋ** *Dpl* **jȕdaŋ** *sm Dpl „all'altro“ [lett: „all'altra gente“]*, **am** *cong „e“* **pȍ̏tiŋ** *avv „poi“* **…**
<MT135/c> ? **Vsk. 122**

6058 **al** *avv interr „forse che“* **saŋ … ubu̯ȉla** *vp ind pft 1sgf „ho ucciso“***?**
<MT135/d> ? **Vsk. 122**

6059 *[sott: **jǝ**]* **mou̯čòu̯** *vi ind pft 3sgm „taceva“*
<MT135/e> ? **Vsk. 122**

6060 **sǝŋ ɖȁla** *[→ **djati**] vp ind pft 1sgf „ho detto“* (P ripete sempre, mentre racconta)
<MT135/f> ? **Vsk. 122**

6061 **s** *prep „con“* **tȁbω** *pron pers Ssg „te“*
<MT135/g> ? **Vsk. 122**

6062 **pi̯ȅ̀tar** *NP m* (Peter *slov „Pietro“*)
<MT135/h> ? **Vsk. 122**

6063 **sȍ̏ pr̥sȍ̏dilь** *vp ind pft 3plm* (P hanno condannato)
<MT136/a> ? **Vsk. 122**

6064 **kȉšǝ** *sf pl „case“* **kȉša** *sg „casa“*
<MT136/b> ? **Vsk. 122**

6065 **lȅ̏tǝrǝ** *sf pl* (P lettere)
<MT136/c> ? **Vsk. 122**

6066 **Ta** *prep* **Zȁ̑wȓ̥xaŋ** *[**Zȁ̑** prep **wȓ̥xaŋ** sm Ssg] TOP [→ **Zauarh**]* (in Villanova *[delle Grotte] [„dietro la cima“]*)
<MT136/d> ? **Vsk. 122**

6067 **∓ je bȉ** *vi ind pft 3sgm „era“* **protestȁ̏nt** *sm sg „(un) protestante“*, **ne vi̯ȅ̏ru̯au̯ bu̯ȍ̏γa** *[**vi̯ȅ̏ru̯au̯ u bu̯ȍ̏γa**] vi ind pft 3sgm neg + prep + sm Asg „non credeva in dio“* (?)
<MT136/e> ? **Vsk. 122**

6068 **tȉkȅ̀j** *avv „tanto“* **mȉ** *pron pers pl „noi“* **rožinȁ̏mω** *vi ind pres 1pl „parliamo“*
<MT136/f> ? **Vsk. 122**

6069 **anu** *cong „e“* **stȁ̏rьx** *agg Gpl „di vecchi/vecchie“*, **li̯ȅ̏pьx** *agg „belli/belle“*, **smejȁ̏unьx** *agg „ridicoli/ridicole“*
<MT136/g> ? **Vsk. 122**

6070 P A Monteaperta ho visto in un **apalto** *[appalto di sali e tabacchi]* = in una privativa un uomo di ∓ 60 anni con un tale gozzo come mai: un gozzo due volte più grande della testa e staccato. *[segue uno schizzo vergato da BdC]*
<MT136/h> **122.**

6071 **tà** *part raff* **pr̥** *prep* **Pȉčarju** *NC m Lsg „dal Piciar/da quello dei Piciar“*
<MT137/a> **Vsk. 123**

6072 **kȉša** *sf sg „casa“*: **tà** *part raff* **pret** *prep „davanti“* **kȉšon** *Ssg „alla casa“* (P 1ª stanza); **kli̯ȅ̏t** *sf sg „cantina“* (P 2ª stanza); **xli̯ȅ̏u̯** *sm sg* (P stalla)
<MT137/b> **Vsk. 123**

6073 **tò** *clit n sg [„esso“]* **pǝčȅ̏** *vi ind pres 3sg* **sòu̯nce** *sn sg „il sole scotta“*
<MT137/c> **Vsk. 123**

6074 **al** *avv interr „forse“* **stȅ̀** *vi ind pres 2pl 'di cortesia' „(Voi) siete/(Lei) è“* **od dǝlečà** *locuz avv „di lontano“***?**
<MT137/d> **Vsk. 123**

6075 **nȁšaγa** *agg poss n Gsg „la nostra“* **jezȉka** *sm Gsg „lingua“* **nù** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **nǝ** *avv neg „non“* **mȍ̏rǝjo** *[→ **morieti**] vi ind pres 3pl mod „sono capaci“* **pȉsati** *vi inf „di scriverla“*
<MT137/e> ? **Vsk. 123**

6076 **„zidȁ̏rjȅ̀“** *sm* (A. pl.) *„i muratori“* = **muradȍ̏rjǝ** *„i muratori“*; **„zidȁ̏rjь“** (N. pl.) (cragnolin *[= frl **cragnolìn** „carniolino“] [= „sloveno“]*); P Il vecchio Duovich*.

** Si tratta di Valentino Zussino Uduovich – **Tin Čušin Du̯ović** – che era stato informatore di BdC già nel 1873*

e lo è di nuovo nel 1901, insieme al figlio Giovanni, „il giovane Duovich“. Cf Mat II, pag. 39 e cf → 6169.

<MT137/f> **Vsk. 123**

6077 **xrùstajɷ** *vi ind pres 3pl „mangiano (rumoreggiando)“* **li̯ȩ̄šnikɔ** *sm Apl „(le) noccioline“*; P Il vecchio Duovich. *[→ 6076]*

<MT137/g> **Vsk. 123**

6078 **zájtra** *avv* (R domani); P Il vecchio Duovich. *[→ 6076]*

<MT137/h> **Vsk. 123**

6079 **Du̯oviɟ***NC m sg [→* ***Uduović]*** *„Uduovich/degli Uduovich“*

<MT138/a> **Vsk. 123**

6080 **Debȅliš** *CO „Debellis“* **Pjȅrь** *NP m „Pietro“* **Pantòk*** *NC m sg „Pantòc/ quello dei Pantòc“* (sopr. = *soprannome: per „soprannome“ cf → 2240]*)

* *„È rimasto il nome, ma sono tutti via“ [GPK].*

<MT138/b> **Vsk. 123**

6081 **zájtra** *avv „domani“* **já** *pron pers sg „io“* **jɔ** *[→* ***ja²****] clit sg [„io“]* **rèn̨** *[→* ***iti****] vi ind pres 1sg „vado“* **od** *prep „da“* **mij** *agg poss f Gsg* **kȉšɔ** *sf Gsg „casa mia“* **zjútra** *avv „di mattina“* **γu̯ȍda** *avv „presto“* **rȩ̄n u̯ùn** *avv „fuori“ = „parto“* **z** *prep „dal“* **u̯ȁsi** *sf Gsg „villaggio“*; Debeliš *[CO Debellis]*

<MT138/c> **Vsk. 123**

6082 **rèn** *[→* ***iti****] vi ind pres 1sg „vado“* **tʲèu̯** *[→* ***tie²*** *+* ***u¹****] prep „a“* **Čȅntɷ** *TOP sf Asg „Tarcento“*; Debeliš *[CO Debellis]*

<MT138/d> **Vsk. 123**

6083 **jà** *pron pers sg „io“* **jimaȵ** *[→* ***mieti****] vi ind pres 1sg mod „ho“* **zájtra** *avv „domani“* **za** *cong „da“* **kupȉtь** *vp inf „comperare“* **nɔ̀** *agg num f Aplt „un paio“* **barȅsɔ̄** *sf Aplt „di pantaloni“*; Debeliš *[CO Debellis]*

<MT138/e> **Vsk. 123**

6084 **kàr** *cong „quando“* **jɔ** *pron pers f Apl „li“* **kȕpin** *vp ind fut 1sg „avrò comperato“*, **ɟɷȵ** *vi ind pres 1sg mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **jɔ̀ parnestȉ** *vp inf „portarli“ = „li porterò“* **sàȵ** *avv „qui“* **u̯** *prep „a“* **Niȅmɔ** *TOP sf Aplt „Nimis“*, **ɟù jɔ dȁtь** *vp inf „li darò“* **žnȉdarju** *sm Dsg „al sarto“*, **k** *[→* ***ki³****] pron rel „che“* **òȵ** *[→* ***o²****] clit m sg [„egli“]* **mi** *pron pers Dsg* **jɔ sašɔ̀** *vp ind fut 3sg „me li cucirà“*; Debeliš *[CO Debellis]*

<MT138/f> **Vsk. 123**

6085 **ɟòȵ** *vi ind pres 1pl mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **jьtȉ** *vi inf = „andrò“* **tòu̯** *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****] prep „in“* **nɷ** *art idt f A „una“* **oštarȉjɷ** *sf Asg „osteria“*; **ɟù jьtь** *„andrò“* **pȉt** *vi sup „a bere“* **anu** *cong „e“* **ji̯ȅ̄st** *vi sup „a mangiare“* **aȵ** *„e“* **ɟi** *[→* ***če²****] cong „se“* **bȍm mou̯** *[→* ***mieti****] vi ind fut 1sgm „avrò“* **kompanȉjɷ** *sf Asg „compagnia“*, **ɟȍȵ stórtȉ** *vp inf „farò“* **šɔ** *cong „anche“* **nɷ** *agg num f A* **partȉdɷ** *sf Asg „una partita“*

<MT138/g> **Vsk. 124**

6086 **dȅsat** *agg num „dieci“* **avȍšta** *sm Gsg „(di) agosto“* **mìl nuvčȍnt ɔ ùȵ** *num [= frl* ***milnufcènteùn*** *„millenovecentouno“]* (10. VIII 1901)

<MT138/h> **Vsk. 124**

6087 **ćjȵelɔ̀** *[→* ***njele****] avv* (R adesso)

<MT139/a> **Vsk. 124**

6088 R Insegnante di ginnasio a Pavlograd nel governatorato di Ekaterinoslav, distretto scolastico di Odessa. Domenico Pascolo Matiich *[trasl: Matveevič]*.

Cf Mat II, pag. 77, nota 1, dove BdC accenna all'incontro con questo personaggio, nativo di Monteaperta, temporaneamente rimpatriato con la sorella e il cognato. Quanto a Ekaterinoslav*, si tratta della attuale* Dnipropetrovsk (Ucraina).

<MT139/b> **Vsk. 124**

6089 [**Γȍrɔ** *sf pl „le montagne“* **nȅ** *[→* ***o²****] clit f pl [„esse“]* **stojȅ** *vi ind pres 3pl „stanno ferme“* **sàlt** *avv „sempre“*, **ma** *cong „ma“* **jȕdi** *sm pl „la gente“* **nȅ** *[→* ***o²****] clit m pl [„essa“]* **sɔ** *pron rifl A* **mi̯ȅšajɷ** *vi ind pres 3pl „si mescola“*] **jȕdi nȅ ʒirȁjɷ** *vi ind pres 3pl „le persone circolano“*

<MT139/c> **Vsk. 124**

6090 **Na** *prep* **dȅsat** *agg num „dieci“* **avȍšta** *sm Gsg „(di) agosto“* **jà** *pron pers sg „io“* **Debȅlis** *CO „Debellis“* **Pjȅri** *NP m „Pietro“* **jà anu** *cong „e“* **profesȍr** *[→ 6088] sm sg „il professore“* **anu kóȵsejȅr** *[→ 6093] sm sg „il consigliere“* **smo pȉli** *vi ind pft 1plm „abbiamo bevuto“* **u̯ kòp** *[u̯kòp] locuz avv „insieme“* **tàna** *[→* ***ta¹*** *+* ***na²****] prep* **oštarȉjь** *sf Lsg „all'osteria“*; **Ʒèf** *NP m „Giuseppe (Beppe)“* **Kobàj** *NC m sg „Cobài/quello dei Cobài“* **anu vȉ** *pron pers pl 'di cortesia' „e Voi/Lei“* **…**

<MT139/d> **Vsk. 124**

6091 **…** **anu** *cong „e“* **vȉ** *pron pers pl 'di cortesia' „Voi/Lei“*, **ki** *pron rel „che“* **pȉšɔtɔ** *vi ind pres 2pl 'di cortesia' „scrivete/ scrive“*, **stɔ bȉ** *vi ind pres 2pl 'di cortesia' siete stato/è stato“* **iɒ** *prep* **kompanȉje** *sf Lsg „in*

compagnia“ **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **nȁmь** *pron pers Spl „noi*

<MT139/e> **Vsk. 124**

6092 Vȋnò *sn sg „Vino“* **dobrò** *agg n sg „buono“*; **vȋnò čárno** *agg n sg „nero“* **anu** *cong „e“* **vȋno dobrò**

<MT139/f> **Vsk. 124**

6093 [**Štrojàc** *CO* **Matīja** *NP m* **dȅto** *[= it **detto**]* **Perȉn̨** *NC m sg „il Perìn/quello dei Perìn“*. **tòu̯** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Viškuȍršə** *TOP sf Lsg „a Monteaperta“*] (Strojazzo *[Stroiazzo]* Matia *[Matteo/Mattia]* detto Perin) (R nel 1873 era stato **koṇsəjȅr** *sm sg „consigliere“*).

<MT139/g> **Vsk. 124**

6094 ʒьmò *vi ind pres 1pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **pipȁtь** *vi inf = „fumeremo“* **jà** *pron pers sg „io“* **nu** *cong „e“* **profesȍr** *sm sg „il professore“* **dan** *agg num m A „un“* **cȉgər** *sm Asg „sigaro“*

<MT139/h> **Vsk. 124**

6095 vȋncè *sn sg „vinello“*

<MT140/a> **Vsk. 124**

6096 nȁzat *avv* (P indietro)

<MT140/b> **Vsk. 124**

6097 prosòu̯ *ppa m sg „(ha) pregato/ chiesto“*

<MT140/c> **Vsk. 125**

6098 (**Bartóldo** *NP m „Bertoldo“* **jə ɖàu̯** *[→ **djati**] vp ind pft 3sgm „ha detto“*:)

<MT140/d> **Vsk. 125**

6099 rə̀ *sm sg „il re“* **ə** *[= **jə** → **bite**[1]]* **prosòu̯** *ind pft 3sgm „ha chiesto“* **Bartóldi** *NP m D „a Bertoldo“*, **ku̯ȍ** *agg interr n sg „quale“* **vȋno** *sn sg „vino“* **tə** *[→ **to**[2] + **jə** → **bite**[2]] [„esso“] vi ind pres 3sg „è“* **dobrò** *agg n sg „buono“*. **Bartóldo ə ɖàu̯** *[→ **djati**] vp ind pft 3sgm „ha detto“*: **tu̯ȍ** *pron dim n sg „quello“* **kь** *pron rel „che“* **tò** *[„esso“]* **sə** *pron impers* **pijə̀** *vi ind pres 3sg „si beve“* **tòu̯** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **kȉšax** *sf Lpl „nelle case“* **ti** *art dt* **drȕzix** *pron idf Gpl „degli altri“*

<MT140/e> **Vsk. 125**

6100 ʒȍṇ *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod „voglio“* **jà** *pron pers sg „io“* **rožinȁtь** *vi inf „parlare“ = „voglio parlare io“*

<MT140/f> **Vsk. 125**

6101 Štrojàc *CO „Stroiazzo“* **Matīja** *NP m „Matteo/Mattia“* **dèto** *[= it **detto**]* **Pjerìn̨** *NC m sg „il Perìn/quello dei Perìn“* P 56 anni

<MT140/g> **Vsk. 125**

6102 Jà *pron pers sg „io“* **sam bi šòu̯** *vp ind ppft 1sgm „ero andato“* **dòu̯** *[→ **dol**[2]] avv „giù“* **pret** *prep „davanti“* **Krȍža** *OR sn Splt „al M. Crosis“* **tòu̯** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Čižȉȅrjə** *TOP sf Aplt „a Ciseriis“* **aṇ** *cong „e“* **sàm prosòu̯** *vi ind pft 1sgm „ho chiesto“* **dȉȅlo** *sn Asg „lavoro“* **tàna** *[→ **ta**[1] + **na**[2]] prep* **te** *art dt m Lpl „ai“* **lavȍri** *sm Lpl „lavori“* **anu** *cong „e“* **kȁpo** *sm sg „il capo“* **…**

<MT140/h> **Vsk. 125**

6103 … anu *cong „e“* **kȁpo** *sm sg „il capo“* **ə** *[= **jə** → **bite**[1]]* **mə̀** *pron pers Asg „mi“* **acetòu̯** *vp ind pft 3sgm „ha accettato“* **aṇ** *„e“* **sàm pr̥šòu̯** *vp ind pft 1sgm „sono venuto“ = „sono andato“* **dȉȅlat** *vi sup „a lavorare“* **anɯ saṇ dȉȅlou̯** *„ed ho lavorato“* **…**

<MT141/a> **Vsk. 125**

6104 … anɯ *cong „e“* **saṇ dȉȅlou̯** *vi ind pft 1sgm „ho lavorato“* **trínāst** *agg num „tredici“* **ʒòrnāt** *sf Gpl „giorni“*; **ma** *cong „ma“* **tə** *[→ **to**[2] + **jə** → **bite**[1]] [„esso“]* **bò** *[**bilò**] vi ind pft 3sgn „era“* **…**

<MT141/b> **Vsk. 125**

6105 … ma *cong „ma“* **tə** *[→ **to**[2] + **jə** → **bite**[1]] [„esso“]* **bò** *[**bilò**] vi ind pft 3sgn „era“* **kòme** *cong „come“* **pȁja** *sf sg „una paga“* **po** *prep* **ȕrь** *sf Lsg „all’ora“*: **du̯á rȅdi** *agg num indecl „due file/ordini di dieci covoni“ = „venti“* **aṇ** *„e“* **pét** *agg num „cinque“ = „venticinque“* **čentȅzime** *sm Gpl „centesimi“*

<MT141/c> **Vsk. 125**

6106 anu *cong „e“* **mənə̀** *pron pers Dsg „a me“* **tàna** *[→ **ta**[1] + **na**[2]] prep* **trinȁjstɯ** *agg num f Asg „(nel)la tredicesimo“* **ʒornȁdɯ** *sf Asg „giorno“* **nə** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **jə** → **bite**[1]]* **mə** *pron pers Dsg „mi“* **sə̀** *pron rifl A* **socedȁla** *vp ind pft 3sgf „è accaduta“* **na** *art idt f „una“* **dižgrȁčja** *sf sg „disgrazia“* **= dišfortȕna** *sf sg „disgrazia“*, **kь** *[→ **ke**[3]] cong „poiché“* **m** *„mi“* **jə̀ pr̥šòu̯** *vp ind pft 3sgm „è venuto“* **…**

<MT141/d> **Vsk. 125**

6107 … kь *[→ **ke**[3]] cong „poiché“* **m** *pron pers Dsg „mi“* **jə̀ pr̥šòu̯** *vp ind pft 3sgm „è venuto“* **dan** *art idt m „una“* **žlàk** *sm sg „frana“* **tù** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „in“* **niɒ** *art idt m L „una“* **kanȁli** *sm Lsg „fossa“* **o** *[**od** prep **du̯á** ?]* **du̯á** *agg num m A „di*

due“ **métra** *sm Adu „metri“* **šoròk** *agg m sg „larga“* **a** *cong „e“* **štı̯ȅre** *A „quattro“* **z** *prep „dalla“* **dȅsniṇ** *agg m S sg* **krȁją** *sm Ssg „parte destra“* **ot** *prep „dalla“* **pȍtь** *sf Gsg „strada“* **…**

<MT141/e> **Vsk. 125**

6108 … ot *prep „dalla“* **pȍtь** *sf Gsg „strada“* **γorȍ** *[→ **gor**[1]] avv „in su“* **γrēde** *vi ger/avv „andando“* **štı̯ćri** *agg num m A* **mȅtre** *sm Apl „quattro metri“*, **a** *cong „e“* **z** *prep* **drȕzjiṇ** *agg idf m Ssg* **krȁją** *sm Ssg „dall’altra parte“* **ȍsan** *A* **visokò** *avv „(in) alto otto (metri)“*. **anu** *„e“* **je spȁdlo** *vp ind pft 3sgn „è crollato“* **…**

<MT141/f> **Vsk. 125 - 126**

6109 … anu *cong „e“* **je spȁdlo** *vp ind pft 3sgn „è crollato“* **dòu̯** *avv [→ **dol**[2]] avv „giù“* **u̯sè** *pron idf n sg „tutto“* **dam** *agg num m A „in una“* **bòt** *sm Asg „volta“ = locuz avv.* **anu tɔ** *[→ **to**[2] + **jə** → **bite**[1]] [„essa“]* **mɔ** *pron pers Asg „mi“* **jȅlo** *vp ind pft 3sgn „ha investito“* **…**

<MT141/g> **Vsk. 126**

6110 …anu *cong „e“* **tɔ** *[→ **to**[2] + **jə** → **bite**[1]] [„essa“]* **mɔ** *pron pers Asg „mi“* **jȅlo** *vp ind pft 3sgn „ha investito“* **grȁu̯a** *sf sg „la ghiaia“*, **kè** *[→ **ki**[3]] pron rel „che“* **mi** *pron pers Asg „mi“* **jə pokr̄̏la** *vp ind pft 3sgf „ha ricoperto“* **cı̯ȅlə̏γa** *agg idf m Asg „tutto“*. **àṇ** *„e“* **sam mòu̯** *[→ **mieti**] vi ind pft 1sgm „avevo“* **…**

<MT141/h> **Vsk. 126**

6111 … àṇ *„e“* **sam mòu̯** *[→ **mieti**] vi ind pft 1sgm „avevo“* **dan** *agg num m A „un“* **bràč** *sm Asg „braccio“* **u̯onè** *avv „fuori“* **… aṇ saṇ sə̏** *pron rifl Dsg* **…**

<MT142/a> **Vsk. 126**

6112 … aṇ *cong „e“* **saṇ** *[→ **bite**[1]]* **sə̏** *pron rifl Dsg* **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **mȍṇ** *agg poss f Ssg „la mia“* **rokȍṇ** *sf Ssg „mano“* **odnòu̯** *vp ind pft 1sgm „mi sono tolto“* **zȅmjɷ** *sf Asg „la terra“* **čⁱȅ** *[→ **če**[1]] part raff* **do** *prep „fino“* **brȁdə** *sf Dsg „al mento“*. **aṇzàt** *cong „poi“* **sȍ paršlь** *vp ind pft 3plm „è arrivata“* **…**

<MT142/b> **Vsk. 126**

6113 … aṇzàt *cong „poi“* **sȍ paršlь** *vp ind pft 3plm „è arrivata“* **jȕdje** *sm pl „gente“*, **kь** *pron rel „che“* **so bə̏** *vi ind pft 3plm „era“* **ȅjtu** *avv „lì“* **na** *prep „sul“* **dı̯ȅle** *sn Lsg „lavoro“*; **pàsə** *avv/prep* (R oltre/più) **du̯á** *agg num m „due“* **čentenȁrja** *[**čentenár** = frl] sm du „centinaia“* **judȉ** *Gpl „di persone“* = *„oltre duecento persone“*. **anu** *cong „e“* **sɷ mə** *pron pers Asg „mi“* **počnȅli** *vp ind pft 3plm „hanno cominciato“* **…**

<MT142/c> **Vsk. 126**

6114 … anu *cong „e“* **sɷ mə** *pron pers Asg „mi“* **počnȅli** *vp ind pft 3plm mod „hanno cominciato“* **otkopau̯ȁtь** *vi inf „a scavare“* **anȍ dvı̯ć** *agg num f A „per due“* **ȕre** *sf Apl [per du] „ore“* **sɷ** *[→ **bite**[1]]* **mə̏** *pron pers Asg* **otkopau̯ȁlь** *vi ind pft 3plm „hanno continuato a dissotterrarmi“*. **aṇzàt** *cong „poi“* **sɷ mə u̯zȅlь** *vp ind pft 3plm „mi hanno levato“* **…**

<MT142/d> **Vsk. 126**

6115 … aṇzàt *cong „poi“* **sɷ** *[→ **bite**[1]]* **mə** *pron pers Asg „mi“* **u̯zȅlь** *vp ind pft 3plm „hanno levato“* **u̯òṇ** *avv „fuori“ = „mi hanno estratto“* **anɷ** *cong „e“* **sɷ mə ložlь** *vp ind pft 3plm „mi hanno deposto“* **tùu̯** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „in“* **karȅtɷ** *sf Asg „una carretta“* **z** *[→ **s/z/ž**] prep* **mı̯ćdixaṇ** *sm Ssg* **u̯rȅt** *avv „insieme con il medico“*

<MT142/e> **Vsk. 126**

6116 … anȍ *cong „e“* **sɷ mə** *pron pers Asg „mi“* **γnȁlь** *vi ind pft 3plm „hanno condotto“* **tȍu̯** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **špɛtàu̯** *sm Asg „all’ospedale“* **prevɛzȍri** *agg m Asg „provvisorio“*.

<MT142/f> **Vsk. 126**

6117 aṇzàt *cong „poi“* **jà** *pron pers sg „io“* **sàm prosòu̯** *vi ind pft 1sgm „ho pregato“* **mı̯ćdixa** *sm Asg „il medico“* **za** *cong „di“* **jьtȉ** *vi inf „andare“ = „che io andassi“* **tàx** *[**tà** → **ta**[1] + **x** → **k**[7]**/h/g** prep]* **kȉše** *sf Dsg „a casa“*, **tàx moj** *agg poss f Dsg* **kȉše** *sf Dsg „a casa mia“*. **anɷ** *cong „e“* **mə** *[= **mə** pron pers Dsg + **jə** → **bite**[1]]* **premetòu̯** *vp ind pft 3sgm „mi ha promesso“* **…**

<MT142/g> **Vsk. 126**

6118 … anɷ *cong „e“* **mə** *[= **mə** pron pers Dsg + **jə** → **bite**[1]]* **premetòu̯** *vp ind pft 3sgm „mi ha promesso“*; **an** *„e“* **drȕγi** *agg idf m Asg* **dȁṇ** *sm Asg „il giorno seguente“* **aližúndiš** *[= frl **a** prep **lis** art dt pl **úndis** agg num sost] „alle undici“* **sȍ paršlь** *vp ind pft 3plm „sono arrivati“* **s** *prep „con“* **karȅtɷn** *sf Asg „una*

carretta“ **anɯ sɯ mɔ** *pron pers Asg „mi“* **γnȁlь** *vi ind pft 3plm „hanno condotto“* **ma** *agg poss f sg* **parantȁt** *sf sg „i miei parenti/il mio mio parentado“*, **…**

<MT142/h> **Vsk. 126**

6119 … anɯ *cong „e“* **sɯ mɔ** *pron pers Asg „mi“* **γnȁlь** *vi ind pft 3plm „hanno condotto“* **ma** *agg poss f sg* **parantȁt** *sf sg „i miei parenti/il il mio parentado“*, **mȍj** *agg poss m pl „la mia“* **jȕdje** *sm pl „gente“* **tà** *[→ **ta³**] prep* **mɯj** *agg poss f Dsg* **kȉše** *sf Dsg „a casa mia“* **tɯu̯** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Viškṵȍršɯ** *TOP sf Asg „a Monteaperta“* **medjànt** *prep „mediante“* **ma** *agg poss f Asg* **parantȁt** *[forse: **(im)parentât** „imparentato“ ?] sf Asg „un mio parente“* **…**

<MT143/a> **Vsk. 126 - 127**

6120 … medjànt *prep „mediante“* **ma** *agg poss f Asg* **parantȁt** *[forse: **(im)parentât** „imparentato“ ?] sf Asg „un mio parente“* **avokàt** *sm sg „l'avvocato“* **Perišȍt** *CO „Peressutti“*, **k** *[→ **ki³**] pron rel „che“* **è** *[**jè** oppure frl/it **è** ?] vi ind pres 3sg „è“* **abitànt** *sm sg „abitante“ = „che abita“* **tȍu̯** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep „a“* **Čȅnte**, **ànu** *cong „e“* **tu̯ȍlɔ̀** *pron dim n Asg „questo“* **tɔ̀** *[→ **to²** + **jɔ̀** → **bite¹**] [„esso“]* **socedȁlo** *vi ind pft 3sgf „è accaduto“* **…**

<MT143/b> **Vsk. 126 - 127**

6121 … ànu *cong „e“* **tu̯ȍlɔ̀** *pron dim n Asg „questo“* **tɔ̀** *[→ **to²** + **jɔ̀** → **bite¹**] [„esso“]* **socedȁlo** *vp ind pft 3sgf „è accaduto“* **mi̯ȅsca** *sm Gsg „nel mese“* **mȁjja** *sm Gsg „di maggio“* **na** *prep „il“* **du̯a rȅdi** *agg num indecl „due file/ordini di dieci covoni“ = „venti“* **an** *„e“* **trí** *agg num „tre“ = „ventitrè“* **mȁjja li̯ȅtos** *avv „quest'anno“* **mìl nufčènt e ùn** *num „millenovecentouno“ [= frl]* **po pou̯dnɔ̀** *locuz avv „di pomeriggio“*

<MT143/c> **Vsk. 127**

6122 vi̯ȅmȍ *vi ind pres 1pl „sappiamo“*

<MT143/d> **Vsk. 127**

6123 San tòu̯ *[→ **tiet**] vi ind pft 1sgm mod „volevo“* **réjƒȉ** *vp inf „dire“*, **kь** *[→ **ke²**] cong „che“* **j** *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **(ke ja) sɔ** *pron rifl A* **bojȉŋ** *vi ind pres 1sg „temo“* **ne** *avv neg „di non“* **mori̯ȅtь** *vi inf mod „potere“* **xodȉtь** *vi inf „camminare“* **vȅƒ** *avv „più“* **tìkɔ** *[→ **tejke**]* **(tȅjkɔ)** *cong „come (che)“* **sàŋ xodòu̯** *ind pft 1sgm „camminavo“* **prȅj** *avv „prima“*

<MT143/e> **Vsk. 127**

6124 rožinȁtь *vi inf „parlare“*

<MT143/f> **Vsk. 127**

6125 anȍ *cong „e“* **ju** *[→ **ja²**] clit sg [„io“] [alias: pron pers sg „io“]* **sɔ** *pron rifl A* **bojȉŋ** *vi ind pres 1sg „temo“* **bьtȉ** *vi inf „di essere“* **impedimȅntàn** *ppp/agg m sg „invalido“* **za** *prep „per“* **sȉmpre** *avv „sempre“ = locuz avv*

<MT143/g> **Vsk. 127**

6126 i̯ȅ (R lentamente) **= ī** (R velocemente)

<MT143/h> **Vsk. 127**

6127 nɔ *avv neg „non“* **γremȍ** *vi ind pres 1pl „andiamo“* **šɔ** *avv „ancora“*

<MT144/a> **Vsk. 127**

6128 [Lusevera: **„já** *pron pers sg „io“* **si** *[→ **bite²**] vi ind pres 1sg „sono““* – **„si já“**]

<MT144/b> **Vsk. 127**

6129 (*[sott: **je**]* **umɔ̀r**) **umàr** *vp ppa m sg „(è) morto“* **umárlà** *f sg „(è) morta“*

<MT144/c> **Vsk. 128**

6130 *[sott: **je**]* **mòu̯** *[→ **morieti**] vi ind pft 3sgm* **= mȍru** (poteva); **mu̯ȍru** (*[→ **muorati***]* doveva)

<MT144/d> **Vsk. 128**

6131 γɔ̀rš *sf sg* (rž *slov „segale“*)

<MT144/e> **Vsk. 128**

6132 rastȃjɔ̀tь *vi inf „sciogliere/fondere“*; **špu̯ȍjγa** *sf sg „burro“* **rastȃjɔna** *ppp//agg f sg „sciolto/fuso“*

<MT144/f> **Vsk. 128**

6133 ejŋelɔ̀ *avv „adesso“* **tàna** *[→ **ta¹** + **na²**] prep* **γȍŋu** *sm Lsg „sul fuoco“* **nà** *[→ **o²** clit f sg] [„esso/il burro“]* **sɔ** *pron rifl A* **tȃjɔ** *vi ind pres 3sg „si scioglie“*, **aŋ** *cong „e“* **kàr** *cong „quando“* **nɔ** *[= **na** + **jɔ** → **bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **li̯ȅpo** *avv „ben“* **kȕxana** *ppp/agg f sg „cotto“* **suȍ** *agg poss f Asg* **mizȕro** *sf Asg „al punto giusto/dovutamente“* **nà sɔ** *pron passvt „si“* **ulȉjȅ̀** *vp ind pres 3sg „viene versato/(lo) si versa“* **dòu̯** *[→ **dol²**] avv „giù“* **mis** *prep „sulla“* **polȅntɯ** *sf Asg „polenta“* **aŋzàt** *cong „allora“* **nà sɔ** *pron rifl A* **klȉčɔ** *vi ind pres 3sg „si chiama“* **polȅnta pȍlita** *ppp/agg f sg „polenta condita“***.** (NB. P Aggiunta ai „Materiali“ pg. 55)*

** La scheda 6133 figura come testo 364 a pag. 76 di Mat II, dove nella nota 2 leggiamo: R „A integrazione del N° 228 dell'anno 1873“. Tale integrazione viene richiamata dalla nota 1. apposta al testo 228 (èdito a pagina 51, e*

non 55, di Mat II) nella quale si dice: R „Va inserito [lett: Appartiene] qui anche il Nº 364, da me raccolto nell'anno 1901." La discrepanza tra la impaginazione prevista da BdC al momento della stesura della scheda 6133 e quella effettiva ci fa capire che le due operazioni – compilazione delle schede e pubblicazione di Mat II – procedevano di pari passo; e inoltre ci permette di datare la scheda 6133 all'anno 1902, quando la stampa di Mat II doveva essere in fase avanzata e Baudouin non aveva ancora affidato i manoscritti alla biblioteca dell'Accademia delle Scienze di San Pietroburgo, cosa che avrebbe fatto entro quello stesso anno (cf IIAN: 84-86). Riguardo ai testi in parola, il 228 era stato fornito nel 1873 da Tìn Čušìn (Valentino Zussino) Duović (cf Mati II, pag 39), mentre il testo 364 (ovvero la scheda 6133) è stato fornito nel 1901 da Matìja Štrojàc (Matteo Stroiazzo) Perìn (cf Mat II, pag 67).

<MT144/g> **Vsk. 128**

6134 skȕtœŋ *[= **s** prep **skȕtœŋ** s]* (I. s. f.) (s skuto *slov „con la ricotta"*)

<MT144/h> **Vsk. 128**

6135 daržȉ *vi ind pres 3sg* (R tiene)

<MT145/a> **Vsk. 128**

6136 sri̯ȅstь *vp inf „incontrare"*; **sȍ sə** *pron rifl A* **sri̯ȅ̑tìlь** *vp ind pft 3plm „si sono incontrati"*, **anzàt** *avv „poi"* **sœ sə** *pron rifl D* **rožьnȁlь** *vp ind pft 3plm „si sono detti"* **svè** *agg poss f Apl „tutte"* **rȍčь** *sf Apl „le cose"*, **tè** *pron dim f Apl „quelle"*, **kĭ** *pron rel „che"* **sœ ŋèn** *pron pers Dpl* **stȁlə** *vi ind pft 3plf „interessavano loro"*

<MT145/b> **Vsk. 128 - 129**

6137 kanȁja *sf sg* (piccolo) (P bimbo)

<MT145/c> **Vsk. 129**

6138 sà(ŋ) γa *[→ **on²**] pron pers m Asg* **sri̯ȅtu** *vp ind pft 1sgm „l'ho incontrato"*; **sȍ sə** *pron rifl A* **sri̯ȅtlь** *3plm „si sono incontrati"*; **sə srȅŋƒajœ** *ind pres 3pl „si incontrano"* **ȅjŋe** *avv „adesso"*

<MT145/d> **Vsk. 129**

6139 pomi̯ȅ̑šàno *vp ppp n sg „mescolato"*

<MT145/e> **Vsk. 129**

6140 sə *pron rifl A* **põznàmo** *vp ind pres 1pl „ci conosciamo"*

<MT145/f> **Vsk. 129**

6141 sə *[**se** pron rifl A + **jə** → **bite¹**]* **stȍru** *vp ind pft 3sgm „è nato"* **tlȍ** *avv „qui"* **u** *prep „nel"* **nȁši** *agg poss f Lsg „nostro"* **u̯ȁ̑si** *sf Lsg „villaggio"* = **u̯asȉ**; **u̯ȁ̑sȉ** (P „**se** *[je]* **rodil**" non viene usato)

<MT145/g> **Vsk. 129**

6142 Barγȋncȉ *ETN sm pl „gli abitanti di Bergogna"*

<MT145/h> **Vsk. 129**

6143 sȍ *pron impers* **obréŋƒa** *vp ind pres 3sg „si incontra"*; **sȍ** *pron rifl A* **obri̯ȅstь** *inf „incontrarsi"*

<MT146/a> **Vsk. 129**

6144 tòu̯ča *sf sg* (P grandine)

<MT146/b> **Vsk. 129**

6145 dostì *avv* **jьx** *pron pers Gpl* **mà** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ne ha molti/-e"*

<MT146/c> **Vsk. 129**

6146 tȁčə *sf pl* (vetri *[cf frl **véri** „recipiente di vetro"]*; P bicchieri)

<MT146/d> **Vsk. 129**

6147 ciȅ̑là *agg idf f sg* (tutta) (sc. partida *[frl **partìde** „partita"]*, partja *[slov = **partija** „partita"] = „l'intera partita"*

<MT146/e> **Vsk. 129**

6148 [P Tra loro si danno del „tu". M. *[Men (Domenico) Michelizza, la guida: cf → 5947]* e la ragazza mezza cieca a Taipana si rivolgevano a me con il „tu"]

<MT146/f> **Vsk. 130**

6149 P il vecchio **Udu̯óvьƒ** *NC m sg [→ **Uduović**] „Uduovich/degli Uduovich"*; **po** *prep* **noγȕ** *sf Lsg = locuz avv* (P a piedi)

<MT146/g> **Vsk. 130**

6150 z *[→ **s/z/ʒ**] prep* **u̯arjȍŋ** *sf Ssg* (z vrvjo *slov „con la corda"*) (P con la corda)

<MT146/h> **Vsk. 130**

6151 čȉdulə *sf pl*; **tòu̯** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **čȉdulax** *Lpl „nelle articolazioni"* **mȍ** *pron pers Asg* **bolȉ** *vi ind pres 3sg impers „mi duole"*; **čȉdula** *sg* (P giunture, piegamenti delle gambe ecc.) (dove un osso entra in un altro osso)

<MT147/a> **Vsk. 130**

6152 dnà *agg num f „una"* **sȁma** *agg f sg „sola"*; **ƒè** *[→ **če²** cong „se" + **jè** → **bite²** vi ind pres 3sg „è"]* **to** *clit n sg [„esso"]* **na sȁma** *„se ce n'è una sola"*

<MT147/b> **Vsk. 130**

6153 Mèni *NP m* (Domenico); **ta** *art dt f sg* **zádŋa** *agg f sg* **kȉša** *sf sg* (P l'ultima casa) P ragazzo di ∓ 10-12 anni

<MT147/c> **Vsk. 130**

6154 Men Mikelica Bau̯: **sə** *pron rifl A* **põznàjœ** *vp ind pres 3pl „si conoscono"* (P si conoscono, 2 donne)

<MT147/d> **Vsk. 130**

6155 sə *pron rifl A* **vȋ̑dàtь** *vi inf* (P vedersi)

<MT147/e> **Vsk. 130**

6156 **ʃəkərȍʃ** *vi ger „parlando“* = **rožinȍʃ** *vi ger „parlando“*; **ʃəkərȁtь** *inf „parlare“* = **rožinȁtь** *inf „parlare“*

<MT147/f> **Vsk. 130**

6157 **zàt** *[→ **anzat**] avv „poi“* **jə šòu̯** *vp ind pft 3sgm „è andato“* **pò** *prep „per“* **svə̀tɯ** *sm Lsg „il mondo“*

<MT147/g> **Vsk. 130**

6158 **nȁprit** *avv* **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Čⁱȅntɯ tàlə** *agg dim f sg „questa“* **cı̯ȅsta** *sf sg „strada (qui)“ [sott: **jə**]* **nȁrəta** *vp ppp/agg f sg „è fatta“* (avanti in Tacento)

<MT147/h> **Vsk. 130**

6159 **na** *agg num f* **ȕra** *sf sg* **klȁncà** *sm Gsg „di salita“* (un'ora di strada „ripida“)

<MT148/a> **Vsk. 131**

6160 [Curato pré Antonio Fànt di Qualso di Friuli]. P cappellano: Don Antonio Armelini *[Armellini]* di Tarcento]

Per Qualso cf → 5621.

<MT148/b> **Vsk. 131**

6161 Oštarija *[slov „Osteria“]*: **Kobàj** *CO* **Zèf** *NP m* (Giuseppe Cobai)

<MT148/c> **Vsk. 131**

6162 **po** *prep* **nȁšeŋ** *pron poss n Lsg* (P alla nostra maniera) (P NB. Il vecchio **Kobàj*** *CO „Cobai“*)

** Il „vecchio Cobai“ è verosimilmente il padre di Giuseppe Cobai [→ 6090 e 6161], gestore dell'osteria in cui Baudouin svolge la sua inchiesta e anch'egli suo informatore. Cf Mat II, pag. 68.*

<MT148/d> **Vsk. 131**

6163 Meni Mikelica Bàu̯: **sə̀** *pron rifl A* **pejȁtь** *vi inf* (P andare con un mezzo)

<MT148/e> **Vsk. 131**

6164 **koŋà** *s* (A. s. m.) *„un/il cavallo“*

<MT148/f> **Vsk. 131**

6165 **xȍdь** *vi ind pres 3sg* **ȍkou̯** *avv* (hodi okoli *slov „va intorno“*)

<MT148/g> **Vsk. 131**

6166 **pı̏sù** (**pı̏sù**) (pisal *slov ppa m sg „(ha) scritto“*)

<MT148/h> **Vsk. 131**

6167 **šjȍr** *sm sg „il signor“* **Tìŋ** *NP m „Tino/ Valentino“*

<MT149/a> **Vsk. 131**

6168 **tà** *avv raff [→ **tan**[2]]* **dȍle** *avv* (tam dole *slov „laggiù“*)

<MT149/b> **Vsk. 131**

6169 P Indirizzo: *it* Zussino Giovanni di Valentino, commesso daziario – Udine. Nimis. Monteaperto *[Monteaperta]* = P il giovane Uduovich **Udu̯ȍviʃ** *NC m sg [→ **Uduović**] „Uduovich/degli Uduovich“*).

<MT149/c> **Vsk. 131**

6170 Meni Bau̯: **tà** *art dt/agg dim f sg „la/ questa“* **štupidȁʒina** *sf sg „stupidità“* = **iŋorȁncja** *sf sg „inciviltà“* (R „**nerodnost**“ *slov „goffaggine“* non si usa)

<MT149/d> **Vsk. 131**

6171 [P Casupola senza comignolo: il fumo esce attraverso la porta]

<MT149/e> **Vsk. 131**

6172 P Uduovich *[→ 6076]*: **sə̀** *pron rifl A* **zavijə̀n** *vp ind pres 1sg „mi avvolgo“* (P mi avvolgo, sc. nella coltre)

<MT149/f> **Vsk. 131**

6173 P Un altro uomo: **γré** *vi ind pres 3sg „va“* **po** *prep „per“* **svə̄tȍ** *sm Lsg „il mondo“*

<MT149/g> **Vsk. 131**

6174 P Il giovane **Udu̯óviʃ** *NC m sg „Uduovich/quello degli Uduovich“*: **Te** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[1]]* **bì** *[= **bil**] vi ind pft 3sgm „c'era“* **dam** *agg idf m A* **bòt** *sm Asg = locuz avv „un tempo/una volta“* **dən** *art idt m „un“* **šjȍr** *sm sg „signore“*, **ke** *[= **ki** pron rel „che“ + **je**]* **mòu̯** (**mù**) *[→ **mieti**] vi ind pft 3sgm „aveva“* **no** *art idt f A „una“* **γə̀rdo** *agg f Asg* (trista *[cf frl **triste** „cattiva“]*, cattiva) **žə́nȍ** *sf Asg „moglie“*

<MT149/h> **Vsk. 132**

6175 **sku̯áži** *avv „quasi“* **u̯sàko** *agg idf f Asg „ogni“* **nu̯ȍiʃ** *sf Asg „notte“* **su mı̯ȅli** *[→ **mieti**] vi ind pft 3plm „avevano“* **kuštjȍn** *sm Asg „un litigio“*.

<MT150/a> **Vsk. 132**

6176 **zàt** *[→ **anzat**] avv „allora“* **dan** *agg idf m A „un“* **dȁŋ** *sm sg A „giorno“*, **kar** *cong „quando“* **je bì** *[= **bil**] vi ind pft 3sgm „era“* **štùf** *agg m sg „stanco“* **koštjonȍʃ** *vi ger „di litigare“*, **je u̯stù** *vp ind pft 3sgm „si è alzato“* **u̯òn** *avv „su“* **zjȕtra** *avv* **γu̯ȍda** *avv „la mattina presto“*; **ə** *[= **jə** → **bite**[1]]* **vilı̯ȅzuu̯** *vp ind pft 3sgm „è salito“* **u̯òna** *[= **u̯òn** → **uun**[1] + **na**[2]] „sul“* **pı̏jȍu̯** *sm Asg* (pergolo *[pergolato/ballatoio]*).

<MT150/b> **Vsk. 132**

6177 **dòle** *avv „giù“* **na** *prep „nel“* **γorȁde** *sf Lsg* (cortile) **e** *[= **je** → **bite**[1]]* **mòu** *[→ **mieti**] vi ind pft 3sgm „aveva“* **den** *agg num m A „un“* **tròp** *sm Asg „certo numero“* **kokošì** *sf*

Gpl „di galline“ **anu** *cong „e“* **nəγa** *agg num m A „un“* **petelìna** *sm Asg „gallo“*.

<MT150/c> **Vsk. 132**

6178 **anu** *cong „e“* **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „nel“* **γorȁde bȉ** *[**γorȁde e** = **je → bite**[1] **+ bȉ** = **bil**] sf Lsg „cortile“ + vi ind pft 3sgm „c’era“* **šə̀** *cong „anche“* **dən** *agg num m „un“* **famȅj** *sm sg „servo“*

<MT150/d> **Vsk. 132**

6179 (Debellis *[TOP Debellis]* appartiene al curato della parrocchia di Monteaperta - **Viškuorše** *TOP sf Gsg*)

<MT150/e> **Vsk. 132**

6180 **Te** *art dt/agg dim m sg „Il/Questo“* **petelìn** *sm sg „gallo“* **ə** *[= **jə → bite**[1]]* **skȁkωu̯** *vi ind pft 3sgm „saltava“* **γòr** *avv* **na** *prep „sulle“* **kȍkòšə** *sf Apl „galline“* **ànω** *cong „e“* **ə kikirȉku** *vi ind pft 3sgm „cantava/ faceva chicchirichì“*.

<MT150/f> **Vsk. 132**

6181 **Zàt** *[→ **anzat**] avv „allora“* **famə̀j** *sm sg „il servo“* **ə** *[= **jə → bite**[1]]* **ʤàu̯** *[→ **djati**] vp ind pft 3sgm „ha detto“*:

<MT150/g> **Vsk. 132**

6182 **„kì** *[→ **ka?**] pron interr „che cosa“* **ti** *clit sg [„tu“]* **di̯ȅlaš** *vi ind pres 2sg „fai“*, **zvergonʒȁt** *ppp/agg m sg „svergognato“*?“

<MT150/h> **Vsk. 132**

6183 **¿á** *avv interr „forse“* **ti** *clit sg [„tu“]* **ne** *avv neg „non“* **vȉdiš** *vi ind pres 2sg „vedi“*, **kě** *[→ **ke**[2]] cong „che“* **naš** *agg poss m sg „il nostro“* **γospodȁr** *sm sg „padrone“* **ò** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **žȁlostaŋ** *agg m sg „triste“*?

<MT151/a> **Vsk. 132**

6184 **a** *cong „e“* **petelìn** *sm sg „il gallo“* **ə** *[= **jə → bite**[1]]* **mu** *pron pers m Dsg „gli“* **ʤàu̯** *[→ **djati**] vp ind pft 3sgm „ha detto“*:

<MT151/b> **Vsk. 132**

6185 **ʧe → *če***[2] *cong „se“* **nàš** *agg poss m sg „il nostro“* **γospodȁr** *sm sg „padrone“* **ə** *[= **jə → bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **štȕpit** *agg m sg „stupido“*, **jà** *pron pers sg „io“* **ji** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **ni̯ȅsaŋ** *vi ind pres 1sg „non (lo) sono“*.

<MT151/c> **Vsk. 132**

6186 **à** *avv interr „forse“* **ti** *clit sg [„tu“]* **vȉdiš** *vi ind pres 2sg „vedi“*? **jà** *pron pers sg „io“* **jìman** *vi ind pres 1sg „ho“* **dən** *agg num m A „un“* **tròp** *sm Asg „mucchio“* **kokošȉ** *sf Gpl „di galline“* **anȍ** *cong „e“* **u̯si̯ȅn** *pron idf Dpl* **jə** *pron pers f Apl* **stȍrin** *vp ind pres 1sg mod* **stȁtь** *vi inf „(a) tutte le faccio star ferme“ = „le costringo a restare ferme“* **anu jьtȉ̯** *vi inf „e (le faccio) andare“* **tù** *[→ **tan**[3]] avv „là“*, **ki** *cong [→ **tù ki** = locuz cong „dove“]* **ji** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **ʧòŋ** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg „voglio“*.

<MT151/d> **Vsk. 132**

6187 **a** *cong „invece“* **nàš** *agg poss m sg „il nostro“* **γospodȁr** *sm sg „padrone“* **o** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **mà** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **kùj** *[→ **ku/kuj**] avv „solamente“* **dnω** *agg num f A „una“* **ženȍ** *sf Asg „moglie“*, **anu** *cong „e“* **šə** *avv „persino“* **tə̀j** *pron dim f Dsg „a quella“* **o** *[„egli“]* **ni̯ȅ** *vi ind pres 3sg „non è“* **kapàn** *agg m sg „capace“* **ku̯azȁtь** *vp inf „di comandare“ = „non è capace di comandare neanche a quella“*.

<MT151/e> **Vsk. 132**

6188 **Zàt** *[→ **anzat**] avv „poi/inoltre“* **su mi̯ȅlь** *[→ **mieti**] vi ind pft 3plm „avevano“* **šə** *cong „anche“* **u̯olə̀** *sm Apl „buoi“* **an** *cong „e“* **nā** *[= **naa → dan**[1]] agg num m A „un“* **mȕša** *sm Asg „asino“*, **kь** *pron rel* **nu** *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **sω dʲȅlalь** *vi ind pft 3plm „lavoravano“* **ž** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con“* **ŋə̀mь** *pron pers Spl „essi“ = „con i quali lavoravano“*

<MT151/f> **Vsk. 132 - 133**

6189 **ma** *cong „ma“* **mȕšu** *sm Dsg „all’asino“* **tò** *clit n sg [„esso“]* **sə** *[**se** pron rifl A + **jə → bite**[1]]* **krešȁlo** *vi ind pft 3sgn mod* (rincresceva) **dʲȅlatь** *vi inf „lavorare“*

<MT151/g> **Vsk. 133**

6190 **zàt** *[→ **anzat**] avv „allora“* **sə** *[**se** pron rifl A + **jə → bite**[1]]* **lamentòu̯** *vi ind pft 3sgm „si è lamentato“* **nə̀mu** *agg num m D „con un“* **u̯olȍ** *sm Dsg „bue“*

<MT151/h> **Vsk. 133**

6191 **a** *cong „ma“* **tȅ** *pron dim m sg „questo“* **ə** *[= **jə → bite**[1]]* **mu** *pron pers Dsg „gli“* **ʤàu̯** *[→ **djati**] vp ind pft 3sgm „ha detto“*:

<MT152/a> **Vsk. 133**

6192 **stòri** *vp imper 2sg* **sə** *pron rifl A „fingiti“* **bȍlaŋ** *agg m sg „malato“* **zájtra** *avv „domani“* **zjútra** *avv „mattina“*, **k** *[→ **ko**[2]] cong „quando“* **om** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **prídə** *vp ind pres 3sg „viene“* **famə̀j** *sm sg „il servo“* **dajȁt** *vi sup „a dare“* **ji̯ȅstь** *vi inf*

„da mangiare“, **ne** *avv neg „non“* **u̯stȁjaj** *vi imper 2sg „alzarti“* **γorȍ** *[→ **gor**[1]] avv „su“*.
<MT152/b> **Vsk. 133**

6193 **àn** *cong „e“* **ti** *clit sg [„tu“]* **bœš vȉdъu̯** *vi ind fut 2sgm „vedrai“*, **ké** *[→ **ke**[2]] cong „che“* **ni** *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **tȍ** *pron pers Asg* **nə** *avv neg „non“* **ženȍ̏** *vi ind pres 3pl „ti mandano“* **na** *prep „al“* **d**[i]**ȅlo** *sn Asg „lavoro“* **anȍ̏** *cong „e“* **nu** *[„essi“]* **ti** *pron pers Dsg „ti“* **ʝȅ** *vi ind pres 3sg [= pl] mod [→ **tiet** + inf = fut]* **dȁtь** *vp inf „dare“ = „daranno“* **kəj** *pron idf A „qualcosa“* **bu̯ȍ̏jšəγa** *agg sost comp n Gsg „di meglio“* **ji̯ȅsti** *vi inf „da mangiare“*
<MT152/c> **Vsk. 133**

6194 **azȁt** *avv „poi“* **zvə̏čər** *avv „la sera“* **kě** *[→ **ko**[2]] cong „quando“* **sȍ̏ pr̥šlì** *vp ind pft 3plm „sono arrivati“* **u̯olì** *sm pl „i buoi“* **dimu̯ȍ̏j** *avv „a casa“ = „quando i buoi sono rientrati“*, **ə** *[= **jə** → **bite**[1]]* **ʤàu** *[→ **djati**] vp ind pft 3sgm „ha detto“* **te** *art dt/agg dim m sg „il/questo“* **u̯òu̯** *sg „bue“* **mȕšu** *sm Dsg „all’asino“*:
<MT152/d> **Vsk. 133**

6195 **kákо** *avv interr „come“* **nə** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **jə** → **bite**[1]]* **tȉь** *pron pers Dsg „ti“* **pasȁla** *vi ind pft 3sgf „è andata“/„come te la sei passata“***?**
<MT152/e> **Vsk. 133**

6196 **On** *pron pers m sg „Lui“* **ə** *[= **jə** → **bite**[1]]* **ʤàu̯** *[→ **djati**] vp ind pft 3sgm „ha detto“*:
<MT152/f> **Vsk. 133**

6197 **li̯ȅpo** *avv „bene“*; **blózə̏** *inter „meno male“* (beato ti *[beato te]*) **kь** *[→ **ke**[2]] cong „che“ [alias: „grazie a te, che ...“]* **sь** *[→ **bite**[1]]* **mə̏** *pron pers Asg „mi“* **naȕčiu̯** *vp ind pft 2sgm „hai insegnato/istruito“* **èjtȁko** *avv „così“*.
<MT152/g> **Vsk. 133**

6198 **ja** *clit sg [„io“]* **nàs** *avv „oggi“* **saŋ̑** *[→ **bite**[1]]* **kùj** *[→ **ku/kuj**] avv „solamente“* **ležȍ̏u̯** *vi ind pft 1sgm „sono rimasto sdraiato/ho riposato“* **anu** *cong „e“* **sœ mi** *pron pers Dsg „mi“* **dȁlь** *vp ind pft 3plm „hanno dato“* **ji̯ȅsti** *vi inf „da mangiare“* **sȅmulə** *sf Apl* (ital. crusca *[= frl **sèmule** f sg]*, P crusca) **rȁt** *avv „in abbondanza“*
<MT152/h> **Vsk. 133**

6199 **a** *cong „e“* **nàs** *avv „oggi“* **təbə̏** *pron pers Dsg „a te“* **kȁko** *avv interr „come“* **nə̏** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **jə** → **bite**[1]]* **pasȁla** *vi ind pft 3sgf „è andata“/„come te la sei passata“***?**
<MT153/a> **Vsk. 133**

6200 **A** *cong „e“* **u̯òl** (**u̯òu̯**) *sm sg „il bue“* **ə** *[= **jə** → **bite**[1]]* **mu** *pron pers m Dsg „gli“* **ʤàu** *[→ **djati**] vp ind pft 3sgm „ha detto“*:
<MT153/b> **Vsk. 133**

6201 **γə̏rdo** *avv* **lefè** *inter* (male per bacco *[perbacco]*)
<MT153/c> **Vsk. 133**

6202 **sam mu̯ȍ̏ru** *[→ **muorati***] vi ind pft 1sgm mod „ho dovuto“* **u̯lȁčȉtь** *vi inf „tirare/trainare“* **ci̯ȅu̯** *agg idf m Asg „tutto“* **dȁn̑** *sm Asg „il giorno“*
<MT153/d> **Vsk. 133**

6203 **sam patišòu̯** *vi ind pft 1sgm „ho patito“* **žȅjə** *sf Gsg „la sete“* **anu** *cong „e“* **lȁkoti** *sf Gsg „la fame“*, **a** *cong „e“* **leŋȁt** *sf Gpl „di legnate“* **ti** *clit sg [„tu“]* **dorò** *avv „ben“* **vi̯ȅš** *vi ind pres 2sg „sai“*, **nì** *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **majȍ̏** *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl „ne hanno“* **bundȁncjə** *sf Gsg „in abbondanza“* **ti̯ȅx** *pron dim f Gpl „di queste“*.
<MT153/e> **Vsk. 133**

6204 **Zàt** *[→ **anzat**] avv „poi“* **mȍ̏š** *sm sg „l’asino“* **ə** *[= **jə** → **bite**[1]]* **ʤàu̯** *[→ **djati**] vp ind pft 3sgm „ha detto“* **u̯olȍ̏** *sm Dsg „al bue“*:
<MT153/f> **Vsk. 133**

6205 **zájtra** *avv „domani“* **storì̏ь** *vp imper 2sg „fai“* **šə** *cong „anche“* **tȉ** *pron pers sg „tu“* **jejtȁko** (**= èjtȁko**) *avv „così“*.
<MT153/g> **Vsk. 133**

6206 **ʝemò** *vi ind pres 1pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **manko** *[→ **almanku**] avv „almeno“* **u̯kòp** *avv „insieme“* **jȍ̏** *pron pers f Asg* **preγȁŋatь** *vi inf „passarcela“ = „ce la passeremo“* **tlə̏** *avv „qui“*.
<MT153/h> **Vsk. 133**

6207 **šə** *cong „anche“* **tȉ** *pron pers sg „tu“* **ne** *avv neg „non“* **u̯stȁjьj** *vi imper 2sg „alzarti“* **γorȍ** *[→ **gor**[1]] avv „su“ = „non alzarti neanche tu“* **zàjtra** *avv „domani“* **zjútra** *avv „mattina“*.
<MT154/a> **Vsk. 134**

6208 **dȓ̥ži** *vi imper 2sg „tieni“* **nȍ̏γə** *sf Apl „le gambe/zampe“* **u̯tə̏γŋənə** *ppp/agg f Apl „allungate“* **anȍ̏** *cong „e (anche)“* **γlȁu̯ω** *sf Asg „la testa“*.
<MT154/b> **Vsk. 134**

6209 **Ànɷ** *cong „e* **ti** *clit sg [„tu“]* **bȍš vȉduu̯** *vi ind fut 2sgm „vedrai“*, **ke** *[→ **ke²**] cong „che“* **ni** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **tɔ** *pron pers Asg* **ƭȅ̃** *vi ind pres 3sg [= pl] mod [→ **tiet** + inf = fut]* **li̯ȅ̃po** *avv „bene“* **tratȁtь** *vi inf „trattare“ = „ti tratteranno bene“*

<MT154/c> **Vsk. 134**

6210 **Mà** *cong „ma“* **drúγi** *agg idf m Asg* **dȁn̨** *sm Asg „il giorno seguente“*, **kàr** *cong „quando“* **jɔ pr̥šòu̯** *vp ind pft 3sgm „è arrivato“* **famɔ̀j** *sm sg „il servo“* **dȁjat** *vi sup „a dare“* **ji̯ȅ̃stь** *vi inf „da mangiare“*, **ɔ** *[= **jɔ** → **bite¹**]* **vȉdъu̯** *vi ind pft 3sgm „ha visto“*, **ke** *[→ **ke²**] cong „che“* **u̯òl** *sm sg „il bue“* **on** *[→ **o²**] clit m sg [„esso“]* **ni̯ȅ̃ mȍrou̯** *[→ **morieti**] vi ind pft 3sgm mod „non poteva“* **jьtȉ** *[→ **iti**] vi inf „andare“* **na** *prep* **di̯ȅ̃lo** *sn sg Asg „(andare) al lavoro“*, **ɔ ɖàu̯** *[→ **djati**] vp ind pft 3sgm „ha detto“*:

<MT154/d> **Vsk. 134**

6211 **nàs** *avv „oggi“* **to** *pron impers n sg* **mà** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg mod „si ha da/si deve“* **mȗša** *sm Asg „l'asino“* **takȁtь** *vi inf „attaccare“ = „oggi si deve attaccare l'asino“*

<MT154/e> **Vsk. 134**

6212 **ɔ̀** *[= **jɔ̀** → **bite¹**]* **oščɔ̀pòu̯** *vp ind pft 3sgm „è guarito“* **otu̯čɔ̃̀ra** *[= **ot** prep **u̯čɔ̃̀ra** avv] „da ieri“* **sàn̨** *[→ **san²**] avv „in qua/a questa parte“*

<MT154/f> **Vsk. 134**

6213 **kàr** *cong „quando“* **ɔ** *[= **jɔ** → **bite¹**]* **čòu̯** *vi ind pft 3sgm „ha sentito“* **tu̯ȍ** *pron dim n sg „ciò“* **mȍš** *sm sg „l'asino“*, **ɔ ɖàu̯** *[→ **djati**] vp ind pft 3sgm „ha detto“* **san̨** *[→ **sam¹**] agg m sg „solo“* **sȁbɷn** *[**s** prep + **sȁbɷn** → **se²** pron rifl S] „con sé“ = „tra sé e sé“*

<MT154/g> **Vsk. 134**

6214 **sèn** *[→ **bite¹**]* **na** *prep* **mu̯ȍj** *agg poss f Asg* **škȍdɷ** *sf Asg* **tɔ̀** *pron pers Asg* **nau̯čuu̯** *vp ind pft 1sgm „ti ho istruito a mio danno“*

<MT154/h> **Vsk. 134**

6215 **mà** *cong „ma“* **nàs** *avv „oggi“* **jà** *pron pers sg „io“* **jimà** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da/bebbo“* **jьtȉ** *[→ **iti**] vi inf „andare“* **na** *prep* **di̯ȅ̃lo** *sn Asg „(andare) al lavoro“* **anȍ** *cong „e“* **ƭòn̨** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **preštudjȁtь** *vp inf „escogitare“ = „escogiterò“* **kȁkɷ** *cong interr „come“*

<MT155/a> **Vsk. 134**

6216 **tì** *clit sg [„tu“]* **nɔ** *avv neg „non“* **bȍš šɔ** *cong „anche“* **tȉ** *pron pers sg „tu“* **jɔ** *pron pers f Gsg* **ji̯ȅ̃du** *vi ind fut 2sgm „mangerai“ = „neanche tu (la) mangerai“* **za** *prep* **dibànt** *avv = locuz avv „gratis“*

<MT155/b> **Vsk. 134**

6217 **Zȁt** *[→ **anzat**] avv „poi“* **zvɔ̃̀čɔr** *avv „la sera“* **sɔ** *[= **se** pron rifl A + **jɔ** → **bite¹**]* **dⁱȅ̃luu̯** *vi ind pft 3sgm „si fingeva“* **símpri** *avv „sempre“* **znȁ̃nac** *sm sg* (amico) **juštɔ̀s** *avv „ugualmente/cionostante“***.**

<MT155/c> **Vsk. 134**

6218 **aṇzàt** *avv „poi“* **àṇ** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **ɔ** *[= **jɔ** → **bite¹**]* **ɖàu** *[→ **djati**] vp ind pft 3sgm „ha detto“* **u̯olȍ** *sm Dsg „al bue“*:

<MT155/d> **Vsk. 134**

6219 **kȁ́kɷ** *avv interr „come“* **si jȍ** *pron pers f Asg* **préγnòu̯** *vp ind pft 2sgm „te la sei passata“* **nàs** *avv „oggi“***?**

<MT155/e> **Vsk. 134**

6220 **a** *cong „e“* **u̯òl** *sm sg „il bue“* **ɔ** *[= **jɔ** → **bite¹**]* **ɖàu** *[→ **djati**] vp ind pft 3sgm „ha detto“*:

<MT155/f> **Vsk. 134**

6221 **li̯ȅ̃po** *avv „bene“*; **sȍ mi** *pron pers Dsg „mi“* **dȁlь** *vp ind pft 3plm „hanno dato“*, **kàr** *pron misto rel/dim „ciò che“* **so moγlì** *vi ind pft 3plm „potevano“* **du̯ȍ̃brɔγa** *agg n Gsg „di buono“*; **ànɷ** *cong „e“* **sɔn̨ li̯ȅ̃po počȉu̯ou̯** *vi ind pft 1sgm „ho riposato bene“*

<MT155/g> **Vsk. 134**

6222 **A** *cong „e“* **tȉ** *pron pers sg „tu“* **kȁko** *avv interr „come“* **si jɷ** *pron pers f Asg* **preγnȍu̯** *vp ind pft 2sgm „te la sei passata“***?**

<MT155/h> **Vsk. 134**

6223 **A** *cong „e“* **mȍš** *sm sg „l'asino“* **ɔ̀** *[= **jɔ̀** → **bite¹**]* **mu** *pron pers m Dsg „gli“* **ɖàu̯** *[→ **djati**] vp ind pft 3sgm „ha detto“*:

<MT156/a> **Vsk. 134**

6224 **γȁ̀rdo** *avv „male“* **lefè** *inter „perbacco“*: **ji̯ȅ̃stь** *vi inf „da mangiare“* **sɔm mòu̯** *[→ **mieti**] vi ind pft 1sgm mod „avevo“* **mȁlo**, **ṇàṇće** *cong „neppure“* **pȉtь** *vi inf „da bere“* **rȁt** *„abbastanza“*, **ànu** *cong „e“* **leṇȁt** *sf Gpl „di legnate“* **tьkɔ̀j** *avv* **kь** *cong [→ **tikej ki**]*

„(tante) quante“ **səŋ tòu̯** *[→ **tiet**] vi ind pft 1sgm „(ne) volevo“*
<MT156/b> **Vsk. 134**

6225 Mà *cong „ma“* **seŋ čòu̯** *vi ind pft 1sgm „ho sentito“* **nɷ** *art idt f A „una“* **xȕdɷ** *agg f Asg „cattiva“* **nȍu̯ɷ** *sf Asg „notizia“* **šə** *cong „anche“* **zȁtə** *„per te“*
<MT156/c> **Vsk. 134**

6226 Nn̯cu̯ȍj *avv „questa sera“*, **dimu̯ȍj** *avv* **γrɛ̑dē** *vi ger/avv „andando a casa“*, **səm vȉduu̯** *vi ind pft 1sgm „ho visto“* **γospodárjà** *sm Asg „il padrone“* **či̯ȉ** *[→ **če**[1]] part raff* **pr̥** *prep* **beʃȁrjɷ** *sm Lsg „dal macellaio“*
<MT156/d> **Vsk. 134 - 135**

6227 ə̀ *[= **jə → bite**[1]] ʃəkərȍu̯ vi ind pft 3sgm „parlava“* **òt** *prep* **təbə̀** *pron pers Gsg „di te“*, **ə ʤàu̯** *[→ **djati**] vp ind pft 3sgm „ha detto“*:
<MT156/e> **Vsk. 135**

6228 ʃe *[→ **če**[2]] cong „se“* **zájtra** *avv „domani“* **òn** *[→ **o**[2]] clit m sg [„esso“]* **nə** *avv neg „non“* **u̯stȁnə** *vp ind pres/fut 3sg „si alza/alzerà“* **rȁdo** *avv „facilmente“* **γorə̀** *[→ **gor**[1]] avv „su“* **mɷj** *agg poss m sg „il mio“* **u̯òl** *sm sg „il bue“*, **ʃɷm** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **prȉtь** *vp inf „venire“ = „verrò“* **tə̀** *pron pers Asg* **ovizȁu̯at** *vi sup „ad avvisarti“*
<MT156/f> **Vsk. 135**

6229 anɷ *cong „e“* **ti** *pron pers sg „tu“* **prȉdəš** *vp ind pres/fut 2sg „vieni/verrai“* **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con“* **nu̯ȍžȉ** *sm Spl „dei coltelli“* **za** *cong „per“* **γà** *pron pers m Asg* **ubu̯ȉtь** *vp inf „ammazzarlo“*
<MT156/g> **Vsk. 135**

6230 an *cong „e“* **tako** *avv „così“* **vȉš** *vi ind pres 2sg „vedi“*, **na** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“]* **jə̀** *vi ind pres 3sg „è“* **študjȁna** *ppp/agg f sg „progettata“ [alias: **jə̀ študjȁna** ind pres 3sgf passivo]* (composta) **zȁtə** *„per te“*
<MT156/h> **Vsk. 135**

6231 Vȉdi *vi imper 2sg „vedi“* **zə̀jtra** *avv „domani“* **zjútra** *avv „mattina“* **sùbьt** *avv „subito“* **γorə̀** *[→ **gor**[1]] avv „su“* **u̯stȁtь** *vp inf „di alzarti“ = „vedi di alzarti subito“* **anɷ** *cong „e“* **bȍdi̯** *vi imper 2sg „sii“* **və̀səu** *agg m sg „contento“*, **ʃè** *[→ **če**[2]] cong „se“* **ti** *clit sg [„tu“]* **maš** *[→ **mieti**] vi ind pres 2sg „hai“* **u̯ȍjɷ** *sf Asg „voglia“* **živȉtь** *vi inf „di vivere“* **šə̀** *avv „ancora“* **kak** *agg idf m A „qualche“* **dȁn** *sm Asg „giorno“*
<MT157/a> **Vsk. 135**

6232 čȁkou̯ *vi ppa m sg* (čakal *slov „(ha) aspettato“*)
<MT157/b> **Vsk. 135**

6233 Meni Mikelica Bau̯: **Krȁŋàc** *ETN sm sg „carniolino/sloveno“*
<MT157/c> **Vsk. 135**

6234 sȍ pr̥šlì *vp ind pft 3plm „sono venuti“* **mənə̀** *pron pers Asg* **γlȅdat** *vi sup „a cercare/a visitare me“*
<MT157/d> **Vsk. 135**

6235 žənə̀ *s* (D. s. f.) *„alla donna/alla moglie“*
<MT157/e> **Vsk. 135**

6236 na pȅnāstnȉ *locuz avv „oggi a quindici“* (na 15 dni *[slov = **čez petnajst dni**]*) (P dopo 15 giorni)
<MT157/f> **Vsk. 135**

6237 ? **kə** *[**ki → ki**[3] pron rel + **jə → bite**[1]] „che“* **mòu̯** *[→ **mieti**] vi ind pft 3sgm „aveva“* **rȍbɷ** *[→ **rouba**] sf Asg „la roba“* **nəsənȍ** *ppp/agg n Asg „portata“* **tàna** *[→ **ta**[1] + **na**[2]] prep „nelle“* **planȉne** *sf Apl „malghe“*
<MT157/g> **Vsk. 135**

6238 mə̀ *pron pers Asg „mi“* **jə „odri̯ɛ̑šùu̯“** *vp ind pft 3sgm „ha liberato“* (sloven. *[ter ?]*) **= deliberòu̯** *„ha liberato“* **mənə̀** *pron pers Asg „me“* **súbьt** *avv „subito“*
<MT157/h> **Vsk. 135**

6239 pòuno *avv* **li̯ȅt** *sn Gpl* (P molti anni)
<MT158/a> **Vsk. 136**

6240 ? **sàŋ** *[→ **bite**[1]]* **sə** *pron rifl A* **pȍtou̯** *vi ind pft 1sgm „sudavo“*; **sə̀ potȉtь** *inf „sudare“*
<MT158/b> **Vsk. 136**

6241 počȁkìmo *vp imper 1pl* (P aspettiamo)
<MT158/c> **Vsk. 136**

6242 fìt *sm sg* (P affittanza)
<MT158/d> **Vsk. 136**

6243 bᵘȍj *avv comp* **nu** *cong „e“* **bu̯ȍj prȉtuu̯aŋ** *agg m sg* (più di rendite) **svi̯ȅt** *sm sg „terreno sempre più redditizio“*
<MT158/e> **Vsk. 136**

6244 daŋ *art idt m A* **tèk** *sm Asg = locuz avv* (un pocco *[poco]*) ? poco
<MT158/f> **Vsk. 136**

6245 màŋ *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod* **jьtȉ** *vi inf* **mȁjšь** *sf Dsg* (P debbo andare a messa)
<MT158/g> **Vsk. 136**

6246 nə̀ *avv neg „non“* **obréŋʃaŋ** *vp ind pres 1sg* (P non trovo)
<MT158/h> **Vsk. 136**

6247 [P „**tì**“ – tra loro, tra conoscenti; „**vì**“ – a un vecchio]
<MT159/a> **Vsk. 136**

6248 Kobàj *NC m sg „Cobài/quello dei Cobài“*, **oštìr** *sm sg „l'oste“*: **Prị̑ésìka** *MICR sf sg* (P Forcella Presita *[Priesaca]*, tra Monteaperta e Lusevera) *„Priesaca [„cessa“]“*.
<MT159/b> **Vsk. 136**

6249 svȅta *agg f sg* **Troìca** *sf sg = NP „la (Chiesa della) Santissima Trinità“*: **sɔ̀** *pron passvt* **pojɔ̑̀** *vi ind pres 3sg* **mȁjša** *sg „si dice la messa“* **ụsȁkɷ** *agg idf f Asg „ogni“* **pɔ̀rụɷ** *agg num f Asg „prima“* **nedȅjɷ** *sf Asg „domenica“* **mị̑ȅsca** *sm Gsg „del mese“*
<MT159/c> **Vsk. 136**

6250 Brị̑ȅx *OR sm sg* (M. Briech *[M. Briec = „riva“]*); **Glȅrja** *IDR sf sg* (R. Gleria *[„ghiaia“]*)
<MT159/d> **Vsk. 136**

6251 Tàza *[→ **ta**[1] + **za**[2]]* **Bazarȅtaŋ** *IDR [→ **Taza Bazaretan**]: part raff + prep + sm Ssg* (R. Tazabazaredam *[Rio Tasabazaretàn]*); **Viškụȍrša** *IDR sf sg* (R. di Monteaperta); **Tàna** *[→ **ta**[1] + **na**[2]]* **Bàrde** *MICR: part raff + prep + sn Lsg* (C. *[?]* Tanabarde *[„sul colle“]*); **Dòupolȍγɷ*** *[→ **dole/-i** avv + **po**[1] prep + **logo** → **log**[1]** sm Lsg] MICR [→ **Doupalogu**]* (R. Deopologo *[„giù, lungo il boschetto/il bosco basso“]*)

** Se fosse un corso d'acqua, secondo GPK corrisponderebbe al R. Valcalda. Però cf → 6673, dove BdC esclude trattarsi di un corso d'acqua. La diversa segmentazione di **Dòupolȍγɷ** e sim in **Dòu po lȍγɷ** (schede 6251, 6673, 6675) e di **Dóupalózȁ̆** in **Dó u palózȁ̆** (scheda 6672) la si deve a GPK.*
<MT159/e> **Vsk. 137**

6252 Òụčja *agg poss f sg* **dolìna** *sf sg [„la valle delle pecore“] MICR* (Cas.re Honzia dolina *[?]*) (pri Debelišah *slov „vicino a Debellis“*); **Tàza** *[→ **ta**[1] + **za**[2]] prep* **Černìce** *sf Apl = MICR [→ **Taza černice** „oltre/dietro le ciliege“]* (Cas^re^ Tasacernicze *[pol **-cze** = slov **-če** = it **-ce**]*) (Staulo *[Stavolo/Malga]* Cas^re^ Tasacernicze) (P per il fatto **…**
<MT159/f> **Vsk. 137.**

6253 Tàza Černìce (Cas^re^ Tasacernicze) (Staulo *[Stavolo/Malga]* Cas^re^ Tasacernicze) *[→ 6252]* (P per il fatto che lì c'era un ciliegio)
*Cf → 1694 e 5593, dove **čarnícɔ** = „mirtilli“.*
<MT159/g> **Vsk. 137**

6254 čerị̑ȅšŋa *sf sg „ciliegio/ciliegia“*
<MT159/h> **Vsk. 137**

6255 Ʒɔnèn* *MICR sm sg „Canìn“*, **tȍu** *[→ **ta**[1] + **na**[2]] prep* **Ʒanìnu** *L = MICR [→ **tou Ćaninu**]* (casera tȍu Ʒanìnu *„Su Canìn“*) **pàr** *prep „vicino“* **patȍce** *sm Lsg „al fiume“*

** Da Monteaperta oltre Pouiac, di fronte a Villanova. Attualmente la casera non c'è più [GPK] .*
<MT160/a> **Vsk. 137**

6256 Pojȁn *MICR sm sg „(Costa) Poian“*; **tị̑ȅ** *avv raff* **na** *prep „lassù a“* **Pojȁne** *L = MICR [→ **tie na Pojane**] sm sg* (2 casere) (C. Pojan *„Casa Poiana [„campagna“]“*); **Ćȁụda** (M. Cianda *[= (Costa) Valcalda]*) (furl. valle Cialda *[**Valciàlde**]*) *MICR „Valcalda“*
<MT160/b> **Vsk. 137**

6257 Čụȍŋa *OR sf sg* (M. Zuogna)
<MT160/c> **Vsk. 137**

6258 tlɔ̀ *avv „qui“* **nȍtrɔ** *avv „dentro“*
<MT160/d> **Vsk. 137**

6259 tàna *[→ **ta**[1] + **na**[2]] prep* **lȍx*** *sm Asg = MICR [→ **ta na logu** „al boschetto“]*, **tàna Lȍγu** *L MICR* (posizione)

** Sopra Debellis, verso Monteaperta [GPK].*
<MT160/e> **Vsk. 137**

6260 γòr *[→ **ore/ -i**[2]] avv* **po** *prep* **krìj** *[→ **kraj**[3]*] sm Lsg* (gore po kraji *slov „su, lungo il bordo/il crinale“*)
<MT160/f> **Vsk. 137**

6261 Kòụk *MICR sm sg „Costa Couc [„sperone roccioso“]“*; **tùụ** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **kòụku** *sm Lsg = MICR [→ **tuu kouku** „nello sperone roccioso“]* (posizione)
<MT160/g> **Vsk. 138**

6262 mȍrje *sn sg* (mare)
<MT160/h> **Vsk. 138**

6263 γòr *[→ **ore/ -i**[2]] avv „su“*, **kĭ** *pron rel „dove“* **jɔ** *vi ind pres 3sg* **dòst** *avv* **kȁ̆màŋa** *sn Gsg „c'è molto pietrame“*, **sɔ** *pron rifl A* **klìčɔ** *vi ind pres 3sg „si chiama“* **Velìka** *agg f sg* **Γlȁụa** *sf sg = OR „M. Testa Grande“*
<MT161/a> **Vsk. 138**

6264 Brȉnĭca (M. Brineza *[Briniza „pino mugo“]*); **Velìka** *agg f sg* **Γȍra** *sf sg = OR* (Gran Monte); **Mȁli ụàřx** *OR m sg* (M. Malivarch *[„piccola vetta“]*)
<MT161/b> **Vsk. 138**

6265 Mȕzac *OR sm sg* (Musi *[„M. Musi“]*); **Rȍsica** *MICR sf sg* (posizione) *„R…“*, **nà** *art idt f „un“* **sonožèt** *sf sg*

„prato falciativo“ **dòl** *[→ **dole/-i**] avv „giù/ in basso“*; **J̏ȁlòu̯ac** *[→ **Jalouac**[1]] OR sm sg „Punta di Montemaggiore“ [„lo sterile“]“* (P monte)

<MT161/c> **Vsk. 138**

6266 **àl** *avv interr „forse che“* **stə bȉ** *[= **bilì**] vi ind pft 2plm ‘di cortesia’***?** (P Lei è stato?)

<MT161/d> **Vsk. 138**

6267 **ta** *art dt f sg* **də̏sna** *agg f sg* **rȍkà** *sf sg „la mano destra“*; **ta čȁmpna** *agg f sg „sinistra“* **rȍkà**

<MT161/e> **Vsk. 138**

6268 **visokṵȍƒa** *sf sg* (altitudine); **visokò** *avv* (P in alto)

<MT161/f> **Vsk. 138**

6269 **šorokṵȍƒa** *sf sg „larghezza“*

<MT161/g> **Vsk. 138**

6270 **γlȍbò** *avv* (P profondamente) (R „**globokoƒa**“ non si usa); **tə̀** *[→ **to**[2] + **jə̀** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg* **γlȍbo** *agg n sg* (è profondo)

<MT161/h> **Vsk. 138**

6271 **Bri̯ȅška** *ETN agg f sg* **γȍra** (→ **ȍra**) *sf sg OR* (Montemaggiore) *„Punta di Montemaggiore [„il monte di Brezje/ Montemaggiore“]“ [→ **Jalouac**[1]]*; **γòr** *[→ **ore/ -i**[2]] avv „su“* **na Bri̯ȅzji** *TOP sf Lsg „a Montemaggiore [„bosco di betulle“]“* **tlə̀** *avv „qui“* **u** *prep* **wȁs** *sf Asg „in paese“*

<MT162/a> **Vsk. 138 - 139**

6272 **bárba** *sm sg* (R „**stric**“ non si usa); **tətà** *sf sg „zia“*

<MT162/b> **Vsk. 139**

6273 **rȕjə** *sf pl* (P bruchi); **u̯ȁu̯cə** *sm pl* (vermi); **u̯ȁu̯c** *sg „verme“*

<MT162/c> **Vsk. 139**

6274 (P Accanto alla „**oštarija**“ non c’è la ritirata, vanno in uno stanzone chiuso dove ci sono le foglie da cui poi si ricaverà il letame. Io dovevo andare nel granoturco)

<MT162/d> **Vsk. 139**

6275 **či̯ȃnà** *sf sg* (cicale *[cicala]*, cigale *[ven = **cigàla**]*); **tȉčica** *sf sg* (farfalla); **tìƒ** *sm sg* (uccello)

<MT162/e> **Vsk. 139**

6276 **u** *prep* **trȃvì** *sf Lsg „nell’erba“*

<MT162/f> **Vsk. 139**

6277 **γòr** *[→ **ore/ -i**[2]] avv „su“* **tuu̯** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **lȉstji** *sn sg „nel fogliame“*, **u ȁrbuli** *sm Lsg „sull’albero“*

<MT162/g> **Vsk. 139**

6278 **po** *prep* **noγȁx** *sf Lpl* **= po noγȕ** *Lsg = locuz avv „a piedi“*

<MT162/h> **Vsk. 139**

6279 **tlə̀** *avv „qui“* **γor** *[→ **ore/ -i**[2]] avv „su“* **γȍre** *[→ **ore/ -i**[2]] avv „sopra“*; **tlə̀ γòre** *avv* (qua sù *[qua su/quassù]*)

<MT163/a> **Vsk. 139**

6280 **Karnȉca** *TOP sn plt* (Montediprato *[Monteprato „tonfano“]*); **Konalìƒ** *TOP sm sg* (Vallemontana *[„valletta“]*)

<MT163/b> **Vsk. 139**

6281 **ji** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **γrȅn̨** *vi ind pres 1sg „vado“* **kȕxat** *vi sup „a cucinare“* (skuhati *slov „cucinare“*, ? Sup. *[supino]*), **skȗxàtь** *vp inf „cucinare“*

<MT163/c> **Vsk. 139**

6282 **fijȍča** *sf sg* (P la figlia di battesimo/ figlioccia)

<MT163/d> **Vsk. 139**

6283 P Madre di una bimba (di due anni) **ženítkə** *sf plt* (nozze); **snȕba** *sf sg „corteggiamento“* **…** **sə̀** *pron rifl A* (**zà** *prep „per“*) **oženȉtь** *vp inf „sposarsi“*; **nə̏** *avv neg* **ƒȍn̨** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg* **γa** *pron pers m Gsg „non lo voglio“*

<MT163/e> **Vsk. 139**

6284 **snȕba** *sf sg „corteggiamento“*; **snubȉtь** *vi inf „corteggiare“* (quando fanno l’amore)

<MT163/f> **Vsk. 139**

6285 **nə̏** *avv neg* **ƒȍn̨** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg* **γa** *pron pers m Gsg „non lo voglio“*

<MT163/g> **Vsk. 139**

6286 **ƒemò** *vi ind pres 1pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **pȍkàtь** *vi inf „picchieremo“* (**tȍu̯ƒь** *vi inf „colpire“*) = *„colpiremo“* **rȍkə** *sf Apl „le mani“* **mu** *pron pers m Dsg „gli“* (P colpirlo sulle mani – sul dorso) = *„lo colpiremo sulle mani“*; **naγa** *art idt m A* **drȕzaγa** *pron idf m Asg „un altro“* **pȍkàtь**; **nèmu** *art idt m D „ad un“* **drȕzəmu** *D „altro“*

<MT163/h> **Vsk. 140**

6287 **ƒəkəràj** *vi imper 2sg „racconta“* **tu̯ȍ** *pron dim n Asg „quello“* **k** *[→ **ki**[3]] pron rel Asg „che“* **on̨** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **di̯ȅ** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg „dice“*, **rə̏сь** *vp imper 2sg „racconta“*

<MT164/a> **Vsk. 140**

6288 P Bambina di 2 anni -: **ō** *inter „oh“* **nuniƒ** *sm sg „padrino“***!** P Sua madre: **nòn** *sm sg „padrino“* **bùšnь** *vp imper 2sg***!** (P bacia)

<MT164/b> **Vsk. 140**

6289 **bùšnь** *vp imper 2sg*! (P bacia); **tɯ** *art dt f Asg „la“* **dȍbrɯ** *agg f Asg* **rȍkɯ** *sf Asg „mano destra“*
<MT164/c> **Vsk. 140**

6290 **maladȅta** *ppp/agg f sg „maledetta“*; **maladèt** *m „maledetto“*
<MT164/d> **Vsk. 140**

6291 **čȁkȍƒ** *vi ger „aspettando“*
<MT164/e> **Vsk. 140**

6292 **γlȅdala** *vi ppa f sg „(ha) guardato/ visitato/cercato“*
<MT164/f> **Vsk. 140**

6293 [P Chialminis (Vizònt) – comune di Nimis – P cappellania staccata].
<MT164/g> **Vsk. 140**

6294 P La madre della bambina + **Kobaj** *NC m sg „Cobài/quello dei Cobài“*, **oštȉr** *sm sg „l'oste“*: **tȍ** *[→* ***to²*** *+* ***jȍ****] vi ind pres 3sg „è“* **tu̯ɯj** *agg poss m sg „il tuo“* **nȕniƒ** *sm sg „padrino“*
<MT164/h> **Vsk. 140**

6295 **nɔ** *avv neg* **tȉpi** *vi imper 2sg* **nьč** *pron idf n Asg* (P non toccare niente)
<MT165/a> **Vsk. 140**

6296 **nɔ** *avv neg* **znȁn̨** *vi ind pres 1sg*, **rɔcь** *vp imper 2sg „di'“* (P non so, sc. scrivere), **nɔ znȁn**, **sɔm** *vi ind pres 1sg „sono“* **mȉcika** *agg f sg „piccola“*
<MT165/b> **Vsk. 140**

6297 **z** *[→* ***s/z/ž****] prep „con“* **rȉtjɯ̄n̨** *sf Ssg „il sedere“*
<MT165/c> **Vsk. 140**

6298 **z** *[→* ***s/z/ž****] prep* **obȍmь** *agg num f S* **rokȁmь** *sf Sdu* (P con ambedue le mani)
<MT165/d> **Vsk. 140**

6299 **dòu̯** *[→* ***dol²****] avv* **zarnȉ** *vp imper 2sg* **sɔ** *pron rifl A* (butta ti *[bùttati]* giù) *„ribàltati“*
<MT165/e> **Vsk. 141**

6300 **pokȁži** *vp imper 2sg „mostra“* **nȕniƒɯ** *sm Dsg „al padrino“* **palȁnkɯ** *sf Asg „la moneta“*
<MT165/f> **Vsk. 141**

6301 **jɔ tȍu̯** *[→* ***tiet****] vi ind pft 3sgm mod* **u̯zȅtь** *vp inf* (P voleva prendere)
<MT165/g> **Vsk. 141**

6302 **zȍjtra** *avv* (P domani)
<MT165/h> **Vsk. 141**

6303 **nɔ** *avv neg „non“* **bȍtɔ mou̯** *[→* ***mieti****] vi ind fut 2pl 'di cortesia' „avrete/avrà“*, **rɔcь** *vp imper 2sg „di'“*, **nȕniƒ** *sm sg „padrino“*, **palȁnkɯ** *sf Asg „la moneta“* (P „**palanko**“ l'ha aggiunto la bambina stessa)
<MT166/a> **Vsk. 141**

6304 **nɔ̄** *avv neg*, **u̯zomȉ** *vp imper 2sg* (P no, prendi)
<MT166/b> **Vsk. 141**

6305 **lj̑ȅpe** *avv „bene“*, **rɔcȉ** *vp imper 2sg „di'“* **lj̑ȅpe** *„bene“*
<MT166/c> **Vsk. 141**

6306 (P Il tabacco da annusare non lo usano solo i maschi, ma anche le donne).
<MT166/d> **Vsk. 141**

6307 **nȍ** *avv neg „non“* **matɔ** *[→* ***mieti****] vi ind pres 2pl 'di cortesia' „avete/ha“* **nìč** *pron idf n Asg „niente“*, **rɔcȉ** *vp imper 2sg „di'“*
<MT166/e> **Vsk. 141**

6308 **nȕniƒ** *sm sg „padrino“*, **sȁntoliƒ** *sm sg „padrino“*
<MT166/f> **Vsk. 141**

6309 **ƒȍn̨** *[→* ***tiet****] vi ind pres 1sg mod* **u̯as** *pron pers Apl* **bȗšnìtь** *vp inf* (P voglio baciarvi)
<MT166/g> **Vsk. 141**

6310 **xòdь**, **xòdь** *vi imper 2sg* (P vieni vieni)
<MT166/h> **Vsk. 141**

6311 **o dȉjo** *locuz inter [= it/frl] „oddio“*, **ku̯ȍ** *[→* ***kuo!²****] pron inter n Asg* **smo vȉdalь** *vi ind pft 1plm*! (P o Dio! cosa abbiamo visto).
<MT167/a> **Vsk. 141**

6312 **kupuu̯ȁtь** *vi inf „comperare“*
<MT167/b> **Vsk. 141**

6313 P piccola bambina: **ā** *inter „ah“* **vȉđa!** *[→* ***Viʒa****] NP f* (ā! Luigia)
<MT167/c> **Vsk. 141**

6314 P Un'altra donna: **nȍ** *avv neg* **šɔ** *avv*, **nȍ šɔ** (P non ancora) (P sc. non ha ancora 2 anni la bambina)
<MT167/d> **Vsk. 141**

6315 **ti** *clit sg [„tu“]* **màš** *[→* ***mieti****] vi ind pres 2sg „hai“* **mȁlɯ** *agg f Asg* **γrȁčjɯ** *sf Asg* **s** *prep* **kanȁjamь** *sf Spl* (P tu hai poco riguardo per i bambini) (P Ad una bambina più grande, di ∓ 6-7 anni, che aveva fatto cadere quella di non ancora 2 anni, così che questa piangeva).
<MT167/e> **Vsk. 142**

6316 **kažì** *vi imper 2sg* **bȁlɔ** *sf Apl* (mostra le balle *[palle = i testicoli; l'espressione starebbe per: „mostrati coraggioso/-a“]*); P **kažì** (→ **kažȉ**), non „**kažь**“, ma ≤ **kȁžь**
<MT167/f> **Vsk. 142**

6317 **paršlà** *vp ppa f sg* (prišla *slov „(è) venuta“*)
<MT167/g> **Vsk. 142**

6318 **ŋəγà** *[→ **on**²] pron pers m Gsg = agg poss „il suo“* **di̯ȅlo** *sn sg „lavoro“*
<MT167/h> **Vsk. 142**

6319 **ki̯ȅ** *avv interr „dove“* **ti** *clit sg [„tu“]* **màš** *[→ **mieti**] vi ind pres 2sg „hai“* **facolèt** *sm Asg „il fazzoletto“*? **ki̯ȅ on** *[→ **o**²] clit m sg [„esso“]* **jə̀** *vi ind pres 3sg „dov'è“*?
<MT168/a> **Vsk. 142**

6320 **drŭγȁčɛj** *avv* (altrimente *[altrimenti]*) (P → **drŭγȁč** – **„ɛj“** scompare nella pronuncia)
<MT168/b> **Vsk. 142**

6321 **γȍrko** *avv „caldo“* (R **„vroʃìna“** *slov **vročina** „caldo“* non si usa); **tȅj** *cong „come“* **daŋ** *art idt m „un“* **sòfoko** *[= it] sm sg „soffoco“ = „c'è aria pesante“* (P soffoco *avv*)
<MT168/c> **Vsk. 142**

6322 **pȁštɯ** *s* (A. s. f.) (la pasta) (P pasta, pasta a forma di maccherone) *„maccheroni“*
<MT168/d> **Vsk. 142**

6323 **pu̯ȍt** *sm sg „il sudore“* **tᵘȍ** *[→ **to**²] [„esso“]* **sə** *pron rifl A* **spijə̏** *vi ind pres 3sg „filtra“* (entra) **nȍtre** *avv „dentro“* **tòu̯** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep „nelle“* **kȍsti** *sf Apl „ossa“*, **tùu** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **vȉtɯ** *sf Asg „nel tronco“ = „nel corpo“*, **aŋzàt** *avv „poi“* **to** *pron impers „si“* **jȉma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **rafredȍr** *sm Asg „il raffreddore“* **anu** *cong „e“* **kȁšij** *sm Asg „la tosse“*
<MT168/e> **Vsk. 142**

6324 **pu̯ȍt** *sm sg* (sudore) = **sudȍr** *sm sg* (P di usa più spesso); **sə̀ŋ** *[→ **bite**¹]* **sə** *pron rifl A* **spȍtuu̯** *vp ind pft 1sgm „ho sudato“* = **sə̀ŋ sə ssudòu̯** *vp ind pft 1sgm „ho sudato“* **…**
<MT168/f> **Vsk. 142**

6325 **…** **sə̀ŋ** *[→ **bite**¹]* **sə** *pron rifl A* **spȍtuu̯** *vp ind pft 1sgm „ho sudato“* = **sə̀ŋ sə ssudòu̯** *vp ind pft 1sgm „ho sudato“*; **mamò** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl „abbiamo“* **zmi̯ȅšàno** *ppp/agg f Asg „mescolata“* **nášo** *agg poss f Asg „la nostra“* **šprȁxo** *sf sg „lingua“*
<MT168/g> **Vsk. 142**

6326 **naprȃvìli** *vp ppa m pl „(abbiamo/avete/hanno) preparato“* **kəj** *pron idf A „qualcosa“*
<MT168/h> **Vsk. 143**

6327 **ʃȍŋ** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **pomə̏rkatь** *vp inf „guardare“ = „garderò“*, **àl** *avv interr „se“* **sɯ nardȉlь** *vp ind pft 3plm „hanno fatto“* (P **„naprȃvìli“** *[→ 6326]* si usa raramente) **kəj** *pron idf A „qualcosa“* **za** *cong* **ji̯ȅstь** *vi inf „da mangiare“*
<MT169/a> **Vsk. 143**

6328 **poγlȅdatь** *vp inf „guardare“* = **pomə̏rkatь** *vp inf „guardare“*
<MT169/b> **Vsk. 143**

6329 **maŋ** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo“* **šə** *avv „anche“* **ja** *pron pers sg „io“* **na** *prep* **jŭžìnɯ** *sf Asg* **jьtì̀ь** *vi inf „andare a pranzo“* **tàx** *[**tà** → **ta**¹ + **x** → **k**⁷*/**h/g** prep]* **kȉše** *sf Dsg „a casa“* **aŋzàt** *avv „poi“* **ʃɯŋ** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **sə̀** *pron rifl A* **u̯ornȉtь** *vp inf „tornare“ = „tornerò“* **tàna** *[→ **ta**¹ + **na**²] prep* **dnȍ̀** *agg num sost f A „all'una“* **po pou̯ dnə̀** *locuz avv „del pomeriggio/dopopranzo“*. **nò** *agg num sost f A „all'una“* **incȉrke** *avv „all'incirca“* (∓)
<MT169/c> **Vsk. 143**

6330 Men Mikelica Bau̯ – (P 50 a. *[anni]*) **Dəm** *agg idf m A* **bòt** *sm Asg = locuz avv „un tempo/una volta“* **mɯj** *agg poss m sg „il mio“* **rȁnik** *sm sg = agg „defunto“* **oʃà** *sm sg „padre“* **tə** *[→ **to**² + **jə** → **bite**¹]* **bȉ** *vi ind pft 3sgm „era“* **daŋ** *art idt m „un“* **mȍž̄** *sm sg „uomo“* **boγàt** *agg m sg „ricco“*, **dan** *art idt m „un“* **dȍbər** *agg m sg „bravo“* **kontadȉn** *sm sg „contadino“*
<MT169/d> **Vsk. 143**

6331 **Zàt** *[→ **anzat**] avv „poi“* **aŋ** *[→ **o**²] clit m sg [„egli“] [sott: **je**]* **mòu̯** *[→ **mieti**] vi ind pft 3sgm „aveva“* **ŋaγà** *pron pers m Gsg = agg poss „sua“* **žənȍ̀** *sf Asg „moglie“*, **ke** *[→ **ki**³] pron rel „che“* **to** *clit n sg [„essa“] [sott: **je**]* **bȁ̀** *vi ind pft 3sgf „era“* **ma** *agg poss f sg „la mia“* **rȁnca** *sf sg = agg „defunta“* **mȁ̀ть** *sf sg „madre“*
<MT169/e> **Vsk. 143**

6332 **nə** *[= **na** → **o**² clit f sg + **jə** → **bite**¹]* **mi̯ȅla** *[→ **mieti**] vi ind pft 3sgf „aveva“* **mȁlo** *avv* **dòbrɯ** *agg f Asg* **γlȁu̯ɯ** *sf Asg „una testa poco adatta“* **za** *cong „per“* **kȉšɯ** *sf Asg* **dəržȁtь** *vi inf „tenere/governare la casa“*, **nə mi̯ȅla xŭdɯ** *agg f Asg* **γlȁu̯ɯ** *„aveva una cattiva testa“*
<MT169/f> **Vsk. 143**

6333 **Nə** *[= **na** → **o**² clit f sg + **jə** → **bite**¹]* **mi̯ȅla** *[→ **mieti**] vi ind pft 3sgf „aveva“* **dьćȁr**

avv „caro“ (di caro) = *„le piaceva“* **štracȁtь** *vi inf* (spreccare *[sprecare]*) – P dissipare –, **dobrò** *avv „bene“* **jі̯ȅstь** *vi inf „mangiare“* **an** *cong „e“* **nэ** *avv neg „non“* **diȅlatь** *vi inf „lavorare“* **nìč** *avv „affatto“*

<MT169/g> **Vsk. 143**

6334 anu *cong „e“* **na** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“]* **sȍ** *[**se** pron rifl A + **jэ** → **bite**[1]]* **di̯ȅlala** *vi ind pft 3sgf „si fingeva“* **símpri** *avv „sempre“* **bòu̯na** *agg f sg „malata“*

<MT169/h> **Vsk. 143**

6335 Hȕdэ *agg f pl* **li̯ȅta** *sf pl* **sɷ bȍ** *vi ind pft 3plf „erano anni terribili“*.

<MT170/a> **Vsk. 143**

6336 anɷ *cong „e“* **mɷj** *agg poss m sg „il mio“* **rȁnik** *sm sg = agg defunto“* **oƒà** *sm sg „padre“* **э** *[= **jэ** → **bite**[1]]* **si̯ȅrak** *sm Asg* **kȕpu** *vp ind pft 3sgm „ha comperato del granoturco“*.

<MT170/b> **Vsk. 143**

6337 Onà onà *pron pers f sg „lei“* **na** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“]* **ɣa** *pron pers m Asg „lo“* **skrìu̯šэ** *avv [sott: **je**]* **pru̯ȍdàla** *vp ind pft 3sgf „ha venduto di nascosto“* **an** *cong „e“* **nэ** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **jэ** → **bite**[1]]* **u̯zȅla** *vp ind pft 3sgf „ha preso“* **špu̯ȍjɣɷ** *sf Asg „burro“* **anu sȑ̏r** *sm Asg „e formaggio“* **anɷ vȉnò** *sn Asg „e vino“*. **aŋ nэ** *[= **na** + **jэ**]* **skrìu̯šь jі̯ȅdla** *vi ind pft 3sgf „e mangiava di nascosto“*

<MT170/c> **Vsk. 143**

6338 aŋzàt *avv „poi“* **mi** *clit pl [„noi“]* **smo šlì̏ь** *vi ind pft 1plm „andavamo“* **dòu̯** *[→ **dol**[2]] avv „giù“ = „diventavamo“* **sìmpri** *avv „sempre“* **bu̯ɷ̃j bȍzi** *agg comp m pl „più poveri“*

<MT170/d> **Vsk. 143 - 144**

6339 zàt *avv „allora“* **nàš** *agg poss „il nostro“* **oƒà** *sm sg „padre“* **э** *[= **jэ** → **bite**[1]]* **šou̯** *vp ind pft 3sgm „è andato“*, **э prȍdou̯** *vp ind pft 3sgm „ha venduto“* **sòu̯sэ** *pron idf n Asg „tutto“* **tᵘȍ̏** *pron dim n Asg „quello“*, **kь** *[→ **ki**[3]] pron rel „che“* **to** *clit n sg [„esso“] [sott: **je**]* **bò** *vi ind pft 3sgn „c'era“* **šeŋȅ̏** *avv „ancora“*

<MT170/e> **Vsk. 144**

6340 aŋzàt *avv „poi“* **э** *[= **jэ** → **bite**[1]]* **šou̯** *vp ind pft 3sgm „è andato“* **nȍ̏tru** *avv* **u** *prep „(dentro) a“* **Fájštric** *TOP sm sg „Feistritz“* **àŋ** *cong „e“* **ta** *[→ **tan**[2]] avv raff* **nȍ̏trэ** *avv „là (dentro)“* **э kȕpu** *vp ind pft 3sgm „ha comperato“* **drȕɣɷ** *agg idf f Asg „un'altra“* **kȉšɷ** *sf Asg „casa“*, **mà** *cong „ma“* **э slȁbo** *avv* **kȕpu** *„ha comperato male“ = „ha fatto un cattivo acquisto“*

<MT170/f> **Vsk. 144**

6341 … mà *cong „ma“* **э** *[= **jэ** → **bite**[1]]* **slȁbo** *avv* **kȕpu** *vp ind pft 3sgm „ha comperato male“ = „ha fatto un cattivo acquisto“*, **nɷ** *art idt f A „una“* **kȉšɷ** *sf Asg „casa“* **impotekȁnɷ** *ppp/agg f Asg „ipotecata“*, **ànu** *cong „e“* **э sòu̯sэ** *pron idf n Asg* **zȕbu** *vp ind pft 3sgm „ha perduto tutto“*, **э rȅštou̯** *vp ind pft 3sgm* **tradȉt** *ppp/agg m sg* (è restato *[rimasto]* ingannato)

<MT170/g> **Vsk. 144**

6342 sȅdaŋ *agg num A* **otročі̏ƒe** *sm Gpl „sette bimbetti“* **э** *[= **jэ** → **bite**[1]]* **mòu̯***[→ **mieti**]* *vi ind pft 3sgm „aveva“*, **sòu̯sjь** *pron idf m pl „tutti“* **mȁlь** *agg m pl „piccoli“*

<MT170/h> **Vsk. 144**

6343 anu *cong „e“* **dal** *prep* **sesánta ku̯átre** *[= frl] agg num sost „nel sessantaquattro“* **э** *[= **jэ** → **bite**[1]]* **mu̯ȍ̏ru** *vi ind pft 3sgm mod „ha dovuto“* **spȅkij** *avv „nuovamente“* **prȉtь** *vp inf* **nȁzat** *avv „ritornare“ [lett: „venire indietro“]* **tɷu̯** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „a“* **Viškuȍ̏ršɷ** *TOP sf Asg „Monteaperta“*.

<MT171/a> **Vsk. 144**

6344 ànu *cong „e“* **pȍtiŋ** *avv „po/da allorai“* **mi** *clit pl [„noi“]* **símpri** *avv „sempre“* **štantȁmo** *vi ind pres 1pl „stentiamo“*.

<MT171/b> **Vsk. 144**

6345 štiri *agg num „quattro“* **koščі́će** *sm pl* (pezzi di terra) *„parcelle“* **su bȍ** *[→ **bite**[1]]* **šeŋȍ** *avv „ancora“* **réštalэ** *vi ind ppft 3plm „erano rimaste“* **za** *cong* **prodȁtь** *vp inf „da vendere“* **prȍj** *avv „prima“*

<MT171/c> **Vsk. 144**

6346 an *cong „e“* **ta** *part raff* **na** *prep* **tìn** *pron dim n Lsg „di questo“* **mi** *clit pl [„noi“]* **mᵘȍ̏rэmo** *[→ **muorati***]* *vi ind pres 1plm mod „dobbiamo“* **zivȉtь** *vi inf „vivere“*

<MT171/d> **Vsk. 144**

6347 mà *cong „ma“* **mi** *clit pl [„noi“]* **velȉko** *avv* **štantȁmo** *vi ind pres 1pl „stentiamo molto“* **zà** *[→ **za**[2]]* **kь** *[→ **ki**[14]] locuz cong [→ **zak(i)**[1]] „poiché“* **tэ** *[→ **to**[2] + **jэ** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg impers* **málo** *avv* **rȍu̯bэ** *[→ **rouba**] sf Gsg „di roba“* **jэ** *pron pers f Gsg „ce n'è poca“*

<MT171/e> **Vsk. 144**

6348 **Blȁγa** *sn Gsg „di bestiame“* **nȉč** *avv „niente“*, **zàkь** *[→ **zak(i)**[1]] cong „poiché“* **nịȩ̏màmo** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 1pl „non abbiamo“* **šɔ** *cong* **xlịȅ̯a** *sm Gsg* **nɔ̀** *avv neg „(ne)anche la stalla“*

<MT171/f> **Vsk. 144**

6349 **Bè** *[→ **bite**[2]]* **mi** *clit pl [„noi“]* **mịȅli** *[→ **mieti**] vi cond pres 1plm „(se) avessimo“* **xlịȅ̯u** *sm Asg „la/una stalla“*, **mi bi tịȅli** *[→ **tiet**] vi cond pres 1plm mod* **redȉtь** *vi inf „alleveremmo“* **almáɲko** *[→ **almanku**] avv „almeno“* **nɔ** *[→ **dan**[2]] agg idf f Apl* **dvịé** *agg num sost f A „un paio“* **kozɔ̀** *sf Apl „di capre“*

<MT171/g> **Vsk. 144**

6350 **zá** *prep „per“* **nɷ** *agg num f A „una“* **kráu̯o** *sf Asg „mucca“* **tu̯o** *[→ **to**[2]] [„esso“]* **nɔ** *avv neg* **rivȁ** *vi ind pres 3sg impers* (non basta)

<MT171/h> **Vsk. 144**

6351 **aɳ** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **xȍdi** *vi ind pres 3sg „va“* **po** *prep „per“* **svɔ̏tu** *sm Lsg „il mondo“* **na** *prep* **dịȅlo** *sn sg Asg „al lavoro“* **za** *cong „per“* **zivȉtь** *vi inf „vivere“*

<MT172/a> **Vsk. 145**

6352 **ɔ̀** *[= **jɔ̀** → **bite**[1]]* **razdɔ̀r** *vp ind pft 3sgm* (P ha strappato) **=** **ɔ̀** **rasprȍu̯** *vp ind pft 3sgm* (P ha scucito) **klobȕk** *sm Asg „il cappello“*

<MT172/b> **Vsk. 145**

6353 **ɔ** *[= **jɔ** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **mása** *avv* **sɔ̀t** *agg m sg* (P troppo sazio)

<MT172/c> **Vsk. 145**

6354 **pàš** *sm sg* (passo); **a** *prep* **ku̯átro** *agg num* **paši** *sm pl [= frl]* (P a quattro passi)

<MT172/d> **Vsk. 145**

6355 **nàš** *agg poss „la nostra“* **jɔzìk** *sm sg „lingua“* **jɔ** *vi ind pres 3sg „è“* **meškličàn** *ppp/agg m sg „mescolata“*

<MT172/e> **Vsk. 145**

6356 **pȁs** (1) **paś** *[→ **pasti**[2]] „pascola/porta al pascolo“*, sc, živino *slov „il bestiame“* – Imperat. *2sg*; 2) **pas** *sm sg „cane“*. **pȁš** *sf sg* (pace, P pace)

<MT172/f> **Vsk. 145**

6357 P NB. 12[30] a mezzogiorno. Ho il raffreddore. + 37,5°

<MT172/g> **Vsk. 145**

6358 P Accanto al tavolo sta seduto un uomo di ∓ 60 anni, con un gozzo non grande davanti al collo.

<MT172/h> **Vsk. 145**

6359 **rastrɔ̏šɔno** *ppp/agg n sg* (P sparpagliato) (P sparso)

<MT173/a> **Vsk. 145**

6360 **drịȅvc** *avv „stasera“*

<MT173/b> **Vsk. 145**

6361 **šɔ̀** *cong „anche“* **рьсȍ** *sm Dsg* **nȍ** *agg num f A „una“* **porcjȍn** (P anche al cane una porzione)

<MT173/c> **Vsk. 145**

6362 **u** *prep* **Đermȁŋjɷ** *[→ **Ǵermanja***] TOP sf Asg* **ɔ** *[= **jɔ** → **bite**[1]]* **šȍu̯** *vp ind pft 3sgm „è andato in Germania“*

<MT173/d> **Vsk. 145**

6363 **lȁni** *avv* (P l'anno scorso)

<MT173/e> **Vsk. 145**

6364 **na planȉnɷ** *sf Asg* (*pol* na płanine *[?]*: *cf* ***polanina*** *„prati alti“ – polacco dei Carpazi*) *„sul pascolo alpestre“*

<MT173/f> **Vsk. 145**

6365 **jȕde** *s* (N. pl. m.) (ljudje *slov „gente“*)

<MT173/g> **Vsk. 145**

6366 **pȕsta** *sm Gsg* (P a carnevale); **pȕst** *„carnevale“*

<MT173/h> **Vsk. 145**

6367 **si bȉ pr̥nɔ̏su** *[→ **parnesti**] vp ind ppft 2sgm* (P hai portato). **to** *agg dim f [?] Asg* **bòt** *sf [?] Asg* (P allora) (quella volta)

<MT174/a> **Vsk. 146**

6368 **mȅsɷ** *sn sg* (P carne); **mȅsa** (G. s. n.) *„della carne“*

<MT174/b> **Vsk. 146**

6369 **sɷ bȕrjɔ** *sf Apl* **klatȉle** *vi ind pft 3plf „bacchiavano le castagne“*; **màš** *[→ **mieti**] vi ind pres 2sg mod „hai da/devi“* **klatȉtь** *inf „bacchiare“*; **jɔ poklȁtu** *vp ind pft 3sgm „ha bacchiato“*

<MT174/c> **Vsk. 146**

6370 **nịȅsɷ mịȅlь** *[→ **mieti** neg] vi ind pft 3plm* **vìɟ** *avv* (P non *[ne]* avevano più, sc. di carne)

<MT174/d> **Vsk. 146**

6371 **parnɔ̏sɔɳ** *vp ind fut 1sg* (P porterò)

<MT174/e> **Vsk. 146**

6372 **zà** *cong* **sɔrvijȁtь** *vi inf* (per servire)

<MT174/f> **Vsk. 146**

6373 **u̯ȁs** *sf sg* (P villaggio)

<MT174/g> **Vsk. 146**

6374 **tu̯ó** *[→ **zatuo**] cong* **sta fȁlilь** *vp ind pft 2plm* (P perciò avete sbagliato).

<MT174/h> **Vsk. 146**

6375 **krȅzima** *sf sg „cresima“* (post *slov*

„digiuno“) = **pòst** *sm sg „quaresima“*
NB: Che vi sia stata confusione tra it/frl ***quaresima*** *e it/frl* ***cresima*** *viene confermato da GPK.*
<MT175/a> **Vsk. 146**

6376 dụárkat *avv num* (P 2 volte)
<MT175/b> **Vsk. 146**

6377 zapijȍš *vp ind fut 2sg* (P berrai); **ƒe** *[→ **če**[2]] cong „se“* **jȍ** *pron pers f Apl* **zapȉjə** *3sg* (P se le affogherà nel bere/se ci berrà sopra)
<MT175/c> **Vsk. 146**

6378 k *[→ **ko**[2]] cong* **ȍŋ** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **ƒəkərȁ** *vi ind pres 3sg* (P quando parla)
<MT175/d> **Vsk. 146**

6379 berȍƒ *vi ger* (P leggendo)
<MT175/e> **Vsk. 146**

6380 ni *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **niḗmàjo** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 3pl „non hanno“* **besi̯ȅt** *sf Gpl* **svojìx** *agg poss f Gpl* (P non hanno proprie lettere)
<MT175/f> **Vsk. 146**

6381 srȁ́kìca *sf sg „camicia*
<MT175/g> **Vsk. 146**

6382 tànt *avv „comunque“* **niḗsaŋ** *[→ **bite**[1] neg]* **mou̯** *[→ **mieti**] vi ind pft 1sgm mod* **taγà** *pron dim n Gsg*; **niḗsaŋ mòu̯ tȁ́ntàγa** (= **tant taγa**) (lo stesso non avevo quella cosa)
<MT175/h> **Vsk. 147**

6383 žlíca *sf sg „cucchiaio“*
<MT176/a> **Vsk. 147**

6384 tȍu̯ *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „a“* **Ŋíve** *MICR sf Lsg [→ **tou Njive** „nel campo“]* (posizione; P campo lungo la strada per Debellis)
<MT176/b> **Vsk. 147**

6385 li̯ȅtos *avv „quest'anno“* **nə** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **jə** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **li̯ȅpa** *agg f sg* **ròu̯ba** *sf sg „una bella annata“ [lett: bella roba/bei prodotti]*, **li̯ȅpa kampȁŋa** *sf sg „una bella campagna“*
<MT176/c> **Vsk. 147**

6386 na *agg num f* **tása** *sf sg* **traɲkȍnə̏** *sm Gpl* (P una catasta di legna) (P pezzi di legna spaccata, legni messi per bene/allineati). **traɲkòŋ** *sg* (P ceppo/pezzo di legno pronto per il fuoco)
<MT176/d> **Vsk. 147**

6387 tàna *[→ **ta**[1] + **na**[2]] prep* **Lu̯ȍščiƒe*** *sf Lsg = MICR [→ **tana Luoščiće**]* (P casa lungo la strada per Debellis) (**z** *prep „da“* **Viškụȍršə** *TOP sf Gsg „Monteaperta“*).
** Al ponte – Na mostu [GPK].*
<MT176/e> **Vsk. 147**

6388 nə *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **jə** → **bite**[1]]* **bȁ** *vi ind pft 3sgf „era“* **stára** *agg f sg „una vecchia“* **pȍt** *sf sg „strada“* **γaŕdà** *agg f sg „brutta“*, **kè** *[→ **ke**[2]] cong „(sic)ché“* **tedȍ́kolь** *avv* (appena) *„a malapena“* **tə** *[→ **to**[4] + **jə** → **bite**[1]]* **xodòu̯** *vi ind pft 3sgm (= n) impers „(ci) si andava“* **prȁzan** *agg m sg* **prȁzan** *„vuoto/con le mani libere“* **šə** *cong „persino/anche solo“* **dòu̯** *[→ **dol**[2] avv+ **u**[1] prep] „(fino) giù a“* **Tərlàn** *TOP sm Asg „Torlano“*; **to** *clit n sg [„esso“]* **sə** *[→ **sə**[1] + **jə** → **bite**[1]]* **štantȁlo** *vi ind pft 3sgn impers „si faticava“* **prȁzaŋ** *„senza carichi“*
<MT176/f> **Vsk. 147**

6389 tè *pron dim m sg „quello“* **kь** *pron rel „che“ [sott: **je**]* **mou̯***[→ **mieti**] vi ind pft 3sgm „aveva“* **bri̯ȅmə** *sn Asg „un carico“*, **ə** *[= **jə** → **bite**[1]]* **mu̯ȍru** *vi ind pft 3sgm mod „doveva“* **mi̯ȅtь** *vi inf „avere“* **li̯ȅpo** *agg f Asg „una bella“* **avertȅncjo** *sf Asg „avvertenza“ = „doveva fare molta attenzione“* **zà** *cong „per/a“* **nə** *avv neg „non“* **spȁstь** *vp inf „precipitare“*,
<MT176/g> **Vsk. 147**

6390 a *cong „invece“* **ŋelə̏** *avv „adesso“* **to** *pron impers n sg „(ci) si“* **mȍrə** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg mod „può“* **jьtȉ** *vi inf „andare“* **še** *avv „persino“* **spȅƒ** *vi ger* (dormiendo *[dormendo]*) **a koŋfròntˇ** *locuz cong „a confronto“ [= frl]* **dam** *agg idf m A* **bòt** *sm Asg = locuz avv „di un tempo/di una volta“* **…**
<MT176/h> **Vsk. 147 - 148**

6391 …a koŋfròntˇ *locuz cong „a confronto“ [= frl]* **dam** *agg idf m A* **bòt** *sm Asg = locuz avv „di un tempo/di una volta“* **tò** *pron impers n sg „si“* **sə** *pron rifl A* **mȍrə** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg mod „può“* **pèjȁtь** *vi inf „viaggiare“* **s** *prep „con“* **karȅtœn** *sf Ssg „il carretto“* **nȁprit** *avv „avanti“ = „fino“* **tòu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „a“* **Čȅntœ** *TOP sf Asg „Tarcento“*
<MT177/a> **Vsk. 148**

6392 ejŋelə̏ *avv „adesso“* **ƒȍŋ** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **jə** *pron pers f Apl „Loro“ 'di cortesia'* **pustȉtь** *vp inf „lasciare“ = „La lascerò“* **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con“* **bu̯ȍγą** *sm Ssg „dio“ = locuz inter „addio“*
<MT177/b> **Vsk. 148**

6393 kuj sȁ *locuz avv [= frl]* (chi sa *[chissà]*), **ʒe** *[→ **če**[2]] cong „se“* **mь** *clit pl [„noi“]* **sɔ** *pron rifl A* **bȍmo** *[→ **bite**[1]]* **šɔ** *avv* **čȁsi** *avv „mai“* **vȉdalь** *vi ind fut 1pl „ci vedremo ancora“* **žȉve** *agg m pl „vivi“*

<MT177/c> **Vsk. 148**

6394 kuj sȁ *locuz avv [= frl]* (chi sa *[chissà]*) **= kì** *[→ **ki?**] pron interr „chi“* **to** *pron dim n Asg „lo“* **vi̯ȅ̄** *vi ind pres 3sg „sa“*

<MT177/d> **Vsk. 148**

6395 Don (Pre *[Pre']*) Giovanni Isola detto Pantalon di Montenars (P quel cappellano a Flaipano che mi aveva preso per una spia)*

** BdC allude ad un episodio accadutogli nel 1873, che nel suo discorso „Degli slavi in Italia“, tenuto a Dorpat nel 1892 (BdC 1893), cita espressamente come emblematico del clima di sospetti in cui, talora, si trovava ad operare. L'episodio viene ricondotto al cappellano di Flaipano, di cui non vien fatto il nome e che deve essere lo stesso „prete del posto“, segnato nelle schede 805, 822 e 852. In assenza di dati espliciti, dobbiamo arguire che costui si incontrò nuovamente con Baudouin nel 1901.*

Riportiamo qui di seguito l'episodio in parola, nella versione italiana fattane nel 1903 da Giuseppe Loschi, uno studioso veneto-friulano grande estimatore di Baudouin, che tradusse dal russo diversi suoi lavori.

"[...] Alcuni dei politici del luogo congetturavano che io fossi semplicemente una spia militare, un messo dell'Austria, della Prussia, perfino della Russia. Mi rammenterò tra l'altro, di una avventura poco piacevole.

Il fatto avvenne in uno degli ultimi villaggi degli slavi dal lato di occidente, a Flaipano, nel distretto di Gemona. Il cappellano di quel luogo, friulano di origine, il quale non intendeva una parola di quel slavo, mi accolse con gran premura e cordialità. Egli provvide anche alcune persone /?/, che, a parer suo, s'avvicinavano /?/ al mio intento, e andammo insieme a passeggiare discorrendo. Ci fermammo sopra un'altura che dominava sul paese all'intorno. Io spiegai una carta dello stato maggiore austriaco, e mi posi a interrogare quei contadini raccolti intorno ad essa, allo scopo di verificare l'esattezza delle indicazioni dei luoghi segnati. D'improvviso al mio cappellano venne un ingegnoso pensiero; egli si rivolse ai suoi compagni, e disse:

- Lo sapete? Durante la guerra franco-prussiana furono mandati dai prussiani in Francia appunto simili spie; essi erano vestiti nel modo stesso, aveano le stesse bisacce, le stesse carte.

(Meravigliosa esattezza di notizie!)

Questa osservazione fatta con tanta sicurezza e con così poche cerimonie non potè certo non turbarmi, ed io interruppi il reverendo oratore.

- Che, che? Su quale fondamento vi prendete la libertà di farmi una simile accusa?

- Per amor del cielo, professore, perché vuole irritarsi? Noi parliamo accademicamente.

- Tante grazie della vostra „accademicità“ con cui fate di me così svantaggiosa testimonianza agli occhi dei vostri parrocchiani/del vostro gregge/. Ma, vediamo, per che spia mi prendete voi?

- Certo russa. Già la Russia vuol riunire a sé gli slavi di qui.

- E come potete affermare una cosa simile/un simile „nonsenso“/? dissi io. Che ha da fare la Russia coll'Italia? Come mai la Russia può pensare ad una guerra coll'Italia e a strappare via gli slavi italiani? Non vi ricordate dunque che tra la Russia e l'Italia c'è l'Austria?

Il mio interlocutore a queste parole non si turbò quasi punto, e riprese:

- Eh non importa: un attacco all'Austria, un altro all'Italia ed è finita la comedia.

E, rivolgendosi ai suoi uditori e indicando colla mano la linea che divide le alture slave dalla pianura friulana, aggiunse:

- Ecco ove sarà fra due anni il confine della Russia.

(Ciò accadeva nell'anno 1873, e io involontariamente mi rammentai del confine occidentale della „sesta parte del mondo“, confine stendentesi da Danzica a Trieste).

Congratulandomi col prspicace politico per questa sua particolare idea sulla rapidità e sulla violenza delle aggressioni russe, io tuttavia lo pregai di non affibbiarmi la parte punto desiderata di spia.

- Ma perché vi adirate, professore? Voi siete nemico del nostro governo, io, come prete cattolico, sono pure nemico di questo governo, quindi siamo amici.

- Tante grazie della vostra amicizia, ma io faccio volentieri a meno di essa, come anche della vostra cortesia e della vostra ospitalità, purché non vi immischiate nelle mie ricerche scientifiche.

Quindi nessuna ragione valse a persuadere il mio buono ma ottuso cappellano; egli continuò a trattarmi /?/ proprio amichevolmente, vedendo in me un alleato nella lotta contro il governo italiano a lui inviso, e del quale ei desiderava vendicarsi per la imaginaria /?/ persecuzione del trono papale e della chiesa cattolica. Per fortuna quei campagnoli non diedero retta alle parole del reverendo padre ed anzi [si burlavano di lui] quando egli ci lasciò, così che io potei senza difficoltà continuare le mie ricerche.

Mi fermai così a lungo su questo episodio per dimostrare a quali fatti disgustosi può andare incontro il ricercatore della lingua e dei costumi del popolo per i sospetti di persone che si stimano saggie e sagaci, ma che in effetto sono di mente assai angusta."

<MT177/e> **Fl. 150** v. *[versus]*

6396 P **Blàž** *NP m „Biagio“* **Jakòp** *CO „Iacop“*, che mi accompagnava allora insieme al sagrestano.

Per Biagio Iacop cf → 1027. Quanto al sagrestano, si tratta di Giovanni Moro detto Stel, il „munix“ di Flaipano che nel 1873 era stato l'informatore principale di Baudouin (cf Mat II, pag. 108).

Postilla: se il cappellano di Flaipano e Biagio Iacop sono qui richiamati da Baudouin come suoi attuali informatori – sia pure poco rilevanti – dovremmo dedurre che il primo, un friulanofono che nel 1873 era assolutamente

digiuno del dialetto locale (→ 6395), a distanza di 28 anni lo ha in qualche modo acquisito.

<MT177/f> **Fl. 150** v. *[versus]*

6397 1. Viškorša. XIX. 13-109

La numerazione da 1. a 1000, che affianca la nostra a partire dalla presente, è quella assegnata da Baudouin alle schede da lui predisposte per il Glossario. Le schede 2, 3, 4 e 5 sono state da noi collocate dopo la 987 (ovvero dopo la 7386), tenuto conto dell'ordine dei quaderni e dei punti di rilevamento.

<SH001/a> **Visk. 19. 13**

6398 6 ? **štóx** *sm sg* (minestron *[minestrone]*) (minestra di patate, fasiuoli *[fagioli]*, verze etc. – diverse cose dentro); **dóste** *avv* **štóxa** *G „molto minestrone“*; ? (Di mattina mangiamo in Monteaperto *[Monteaperta]* minestrone, di mezzogiorno foccacia *[focaccia]* in fuoco, di sera polenta).

<SH001/b> **Visk. 19. 13**

6399 7 **velík** *agg m sg*: ? **velíko** (grande) *[avv „molto“ ?]*

<SH001/c> **Visk. 19. 13**

6400 8 **dost**: ? **dost** *avv interr* **l^{i}ét** *sn Gpl* ? (quanti anni).

<SH001/d> **Visk. 19. 13**

6401 9 ? **paštéja** *sf sg*: (R letto) = **„kówa** *sf sg „letto“* (Cornappo, Montemaggiore)“

<SH001/e> **Visk. 19. 13**

6402 10 ? **ríba**: **ríba** *sf sg* (trota, specializzato, giacché non conoscono altra specie del *[di]* pesce).

<SH001/f> **Visk. 19. 13**

6403 11 **kíša** *sf sg* (R casa, capanna, – hiša *slov „casa“*).

<SH001/g> **Visk. 19. 13**

6404 12 **da**: **b^{u}óγ** *sm sg* **daj** *vp imper 2sg* (bog daj, np. *[npr.]* dobro jutro *slov „dio concedi, ad es. un buon mattino“*).

<SH001/h> **Visk. 19. 13**

6405 13 **„Viškórša“** („Monteaperto“ *[Monteaperta]*): **Višk^{u}órša** *TOP sf sg „Monteaperta“* = **tá** *part raff* **u** *prep* **Vъšk^{u}óršь** *L „a Monteaperta“*. **ja** *clit sg [„io“]* **ťǫ́** *vi ind pres 1sg mod [→* ***tiet*** *+ inf = fut]* **ijtì** *vi inf „andare“ = „andrò“* **tòu** *[→* ***ta^{1}*** *+* ***u^{1}****] prep* **Vъšk^{u}óršœ** *A „a Monteaperta“*.

<SH002/a> **Visk. 19. 13**

6406 14 **γre**: **ja** *clit sg [„io“]* **γrę́** *vi ind pres 1sg* (R vado)

<SH002/b> **Visk. 19. 13**

6407 15 **Viškorša**: **pàrvь** *agg num sost m sg „il primo“* **to** *clit n sg [„esso“]* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **tóu** *[→* ***ta^{1}*** *+* ***u^{1}****] prep „nel“* **té** *art dt m Asg* **γoréńi** *agg m Asg* **bórk** *sm Asg = TOP [→* ***Gorenji bork****] „Borgo di sopra“*; **tóu** *„nel“* **te doléńi bórk** *= TOP [→* ***Dolenji bork****] „Borgo di sotto“* } (borghi di Monteaperta); **tóu** *„a“* **Karnáxtœ** (T **œ** tendente a **ъ**) *TOP sf Asg „Cornappo“*; **tàγ** *[****tà*** *→* ***ta^{1}*** *+* ***γ*** *→* ***k^{7}****/****h/g*** *prep] „a“* **Debélišą** *TOP sm Dplt* = **tàx Debélišą** (Debelis *[Debellis]*); **sóuse** *agg idf m pl „tutti“* **bórki** *pl „borghi“*; **sœ** *vi ind pres 3pl „sono“* **štírjь** *agg num „quattro“* **bórkĭ** *pl.*

<SH002/c> **Visk. 19. 13 – 14.**

6408 16 **bork**: **dą́** (T **ą́** breve) *agg num m „un“* **bórk** *sm sg „borgo“*, **dwa** *„due“* **bórka** *du „borghi“*, **tárjь** *„tre“* **bórki** *pl „borghi“*; **štírjь** *„quattro“* **bórki** *pl „borghi“*; **pét** *„cinque“* – **šést** *„sei“* –, **sédą** *„sette“* **bórkœ** *„borghi“* (**œ** = **ъ** gen. pl.); **ósą** *„otto“* **bórkœ …** **trénte** *„trenta“ [= frl]* **bórkœ** (**30 …**)

<SH002/d> **Visk. 19. 14**

6409 17 ? P numero – **númer** *sm sg „numero“* **1.**

(**dan**:) **dą́** (T **ą́** breve) *„uno“*, **dwa** *„due“*, **tárjь** *„tre“*, **štírjь** *„quattro“*, **pét** *„cinque“*, **šést** *„sei“*, **sédą** *„sette“*, **ósą** *„otto“*, **dévat** *„nove“*, **désat** *„dieci“*, **dánāst** *„undici“*, **dwánāst** *„dodici“*, **trínāst** *„tredici“*, **št^{i}érnāst** *„quattordici“*, **pę́nāst** *„quindici“*, **šésnāst** *„sedici“*

<SH002/e> **Visk. 19. 14**

6410 18 **númer** *sm sg „numero“* **2.**

(**dan**:) **sédœnāst** *„diciassette“*, **ósanāst** *„diciotto“*, **dévanāst** *„diciannove“*, **dwáredi** *agg num indecl „venti“ [= „due file/ordini di dieci covoni“]*, **dwáredi nu** *cong „e“* **dą́** *„uno“ = „ventuno“*, **dwáredi nu dwá** *„ventidue“*. **trénte** *[= frl]* **30** *„trenta“*. **trénteǫ́** *„trentuno“ [= frl]*, **tréntedǫ́j** *„trentadue“ [= frl]*, **trénte tre** *[= frl]* etc. *„trentatrè ecc.“* (R contano in friulano)

<SH002/f> **Visk. 19. 14**

6411 19 **númer** *sm sg „numero“* **3.**

(**dan**:) **dwáredi** *[→ 6410]* **nu désat** *„venti e dieci“ = „trenta“*; **dwáredi nu dánāst** etc. *“venti e undici“ = „trentuno ecc.“*; **dwáredi nu dwánāst** etc. *„trentadue ecc.“*; **dwárkat** *avv num „due volte“* **dwáredь** *„venti“* **énu dą́** *„e uno“ = „quarantuno“*, **dwárkat** *avv num „due volte“* **dwáredь nu**

dwá *„e due“ = „quarantadue“*, **dwárkat dwáredь nu désat** etc. *„cinquanta ecc.“* ⌐
<SH002/g> **Visk. 19. 14**

6412 20 ? P numero – **númer** *sm sg „numero“* **4.**
(**dan**:) **tríkat** *avv num „tre volte“* **dwáredь***[→ 6410] „venti“* (**60**). **tríkat dwáredь nu désat** *„tre volte venti e dieci“ = „settanta“*; **štⁱérkat** *„quattro volte“* **dwáredь** *„venti“ = „ottanta“* (**80**). **štⁱérkat dwáredь ĭ** ***[dwáredь/dwáredĭ]*** **nu désat** *„novanta“*; **dán čentenăr** *„un centinaio/cento“ [čentenăr = frl]* **100**.
<SH002/h> **Visk. 19. 14 - 15**

6413 21 **ħakaráti**: **sè** *pron rifl D* **ťakaráte** *[→ **ćakarati**[1]] vi inf „parlarsi/chiacchierare“* (ovìn ti favella (?) furl. *[= **o vìn di fevelâ** „abbiamo da parlare“]*); **ťakaráte** (favella *[**fevelâ**]*)
<SH003/a> **Visk. 19. 15**

6414 22 **ħakará**: **já** *pron pers sg „io“* **ťăkarą** *vi ind pres 1sg „parlo“*, **tí** *pron pers sg „tu“* **ťăkaráš** *2sg „parli“*, **ǫ** *pron pers m sg „egli“* **ťăkará** *3sg „parla“*; **mí** *pron pers pl „noi“* **ťœkœrámo** *1pl „parliamo“*; **ví** *pron pers pl „voi“* **ťœkœrátœ** *2* (pl.) *„parlate/parli“* (pl. f. sing. *[plurale ‘di cortesia’]*) (R **„ťœkœráta“** *2pl „parlate“* non si usa)
<SH003/b> **Visk. 19. 15**

6415 23 **ħakará**: **onì** *pron pers m pl „essi“* **ní** *clit m pl [„essi“]* **ťœkœrájœ** *[→ **ćakarati**[1]] vi ind pres 3pl „parlano“*; **mi** *pron pers pl „noi“* **dwá** *agg num m „due“* **ťœkœrámo** *1pl „parliamo“*. **ťʰmó** *vi ind pres 1pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **ťœkaráťь** *inf = „parleremo“*.
<SH003/c> **Visk. 19. 15**

6416 24 **ħakaráti**: **ťʰmó** *vi ind pres 1pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **ťœkaráťь** *inf „parlare“ = „parleremo“*.
<SH003/d> **Visk. 19. 15**

6417 25 **ħakaráu**: **já** *pron pers sg „io“* **są** (**ťœkœróu**) **ťœkäróu** *vi ind pft 1sgm „parlavo“*; **są** (T **ą** breve) (**ťœkœrála**) **ťœkärála** *1sgf „parlavo“*
<SH003/e> **Visk. 19. 15**

6418 26 **ħakaràt**: **jœ** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **γrę** *vi ind pres 1sg „vado“* **ťäkaràt** *vi „a parlare“* (T **à** tendente a **á**) (supinum.)
<SH003/f> **Visk. 19. 15**

6419 27 **fœrtúna** *sf sg* (R fortuna) = **„nesrénťa** *sf sg* (disfortuna *[sfortuna]*) (Platischis)“ = **„sréntťa** *sf sg* (fortuna) (Platischis)“
<SH003/g> **Visk. 19. 15**

6420 28 **dísfœrtúna** *sf sg* (R sfortuna)
<SH003/h> **Visk. 19. 15**

6421 29 **poslúš-**: **poslúšĭ** *vi imper 2sg* (senti mi *[ascoltami]*) = **poslušájmi** *[-**mi** pron pers D/Asg ?]* (senti mi *[ascoltami]*)
<SH004/a> **Visk. 19. 15**

6422 30 **sliep**: **je** *vi ind pres 3sg „è“* **sliép** *agg m sg* (R cieco; cieco, orbo), **ǫ** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **ne** *avv neg „non“* **vídĭ** *vi ind pres 3sg „vede“*.
<SH004/b> **Visk. 19. 15**

6423 31 **γlúx**: **ne** *avv neg* **čúje** *vi ind pres 3sg* (P non sente, è sordo); **γlúx** *agg m sg* (R sordo); **γlúxa** *f sg* (R sorda).
<SH004/c> **Visk. 19. 15**

6424 32 **oko** *sn sg*: **óčь** *m pl* (R occhi).
<SH004/d> **Visk. 19. 16**

6425 33 **vídi**: **ǫ** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **ne** *avv neg „non“* = **ón ne vídĭ** *vi ind pres 3sg „vede“* **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **očmí** *sf Spl „gli occhi“*; **ne** *[= **na** → **o**[2] clit f sg] [„essa“]* **né vídĭ z očmí** (R **í** allungata) (fem.) (R lei non vede).
<SH004/e> **Visk. 19. 16**

6426 34 **ħakará**: **ní** *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **ťäkärájœ** *vi ind pres 3pl „parlano“* (R **á** allungata).
<SH004/f> **Visk. 19. 16**

6427 35 **več**: **są čóu** *vp ind pft 1sgm* **păr** *prep* **véč** *avv* **krǎje** *sm Gpl* (ho sentito in molti luoghi).
<SH004/g> **Visk. 19. 16**

6428 36 **čuu**: **są čóu** – cf. **več** *[→ 6427]*. **są čúla** (fem.) *„ho sentito“*.
<SH004/h> **Visk. 19. 16**

6429 37 **ħakarau**: **o** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **jè ťakarόu** *vi ind pft 1sgm* (lui ha parlato); **nь sù ťäkäráli** *3plm* (hanno parlato).
<SH005/a> **Visk. 19. 16**

6430 38 **ħakaróħ**: **1.**
są čóu *vp ind pft 1sgm* **ťakarǒťť** *vi ger* (pravljice *slov „fiabe“*). (ho sentito favellare *[frl **fevelâ** „parlare“ → „raccontare favole“ ?]*); **są čóu ťakaróťť** (T tendente a: **ťakaróťťs** *[**ťa-** di difficile lettura]*) (T tendente a: **ťakaróťs** – P **s** propria dell’organo corrisponente; blesa)

náγa *art idt m A „un“* **mȣža** *sm Asg „uomo“* – **náγa sínu** *sm Asg „un giovane“* ⌐
<SH005/b> **Visk. 19. 16**

6431 39 **ħakarȣħ**: **2.**
są̆ čȣu *vp ind pft 1sgm „ho udito“* **ťákarȣťˊ** *vi ger „parlare“* **nu** *art idt f A „una“* **xťˊȣ́r** (R **ȣ́** allungata) *sf Asg „ragazza“* – **nú ženú** *sf Asg „una donna“*
<SH005/c> **Visk. 19. 16**

6432 40 **plákuħ**: **są̆ ju** *[→ **on²**] pron pers f Asg* **vídu** *vi ind pft 1sgm* **plákuťˊ** *vi ger* (R l'ho vista piangere) (**ťˊ** con **s**) = **„jókuťˊ** *vi ger „piangere/piangente“* (Platischis, Montemaggiore)“ = **„plákuťˊ** (Villanova *[delle Grotte]*, Chialminis)“.
<SH005/d> **Visk. 19. 16**

6433 41 **tačié**: (**šé** *cong „anche“* **tačíje** *avv „lì“*) **ťˊakarȧju** *vi ind pres 3pl „parlano“* **œjtáko** *avv* (così) **še tačjé** (la *[là]* via *[cf frl **là vìe** „là/lì“]*) – ? **tačʲjé** (? R a metà tra **„tačjé“** e **„tačíje“**). cf. **ta** *[→ **tan²**] avv raff* **dóle** *avv = locuz avv „laggiù“ [→ 6434]*, **ta γoré** *„lassù“ [→ 6435]*.
<SH005/e> **Visk. 19. 16**

6434 42 **ta dóle** (la *[là] avv raff [→ **tan²**]* giù *avv = locuz avv „laggiù“*). cf. **tačié** *avv „lì/là“ [→ 6433]*.
<SH005/f> **Visk. 19. 16**

6435 43 **tá γoré** (la *[là] avv raff [→ **tan²**]* su *avv = locuz avv „lassù“*); cf. **tačié** *avv „lì/là“ [→ 6433]*.
<SH005/g> **Visk. 19. 16**

6436 44 **právica**: **právica** *sf sg „fiaba“*; **są čȣu** *vp ind pft 1sgm „ho sentito“* – **są̆ čȣu právicu** *Asg „la fiaba“* **še** *cong „anche“* **já** *pron pers sg „io“*; **są̆ čȣu ťˊakarȣťˊ** *vi ger „parlare“* **še já**; **są čȣu ťˊȧkarȣťˊ** *vi ger „raccontare“* **právica** *[**právicu ?**]* **še já**; **są čȣu dьškȣrš** *sm Asg „il/un discorso“* (discorso).
<SH005/h> **Visk. 19. 16 – 17.**

6437 45 T **ťˊ** tendente a **c** (tempo di transizione da **ťˊ** a **čˊ**).
<SH006/a> **Visk. 19. 17**

6438 46 **diškorš**: acc. **dьškȣrš** *sm sg* (discorso); acc. **dьskȣrš = dьškȣrš** } cf. **právica** *sf sg „fiaba“ [→ 6436]*
<SH006/b> **Visk. 19. 17.**

6439 47 **oblačílo**: **1.**
te *art dt f pl „le“* **stáre** *agg f pl* **ženȣ́e** *sf pl „donne vecchie/anziane“* **su mʲéle** *[→ **mieti**]* *vi ind pft 3plf „avevano“* **té** *art dt f Apl* **antíke** *agg f Apl* **γwànt** *sf Apl „gli abiti antiquati“* = **té antíke oblačíla** *[f A]* (pl.) *„gli abiti antiquati/di antica foggia“* = v. *[vedi]* **oblačílo** *sn [alias m ? cf **té antíke** f; cf → 6440 **e bí narét** m] sg „vestiario“* – **tó** *clit n sg [„esso“]* **je bílo** *vi ind pft 3sgn „era“* **panȣ́esino** *agg n sg* (di panno *[di cotone: cf → 6450, 6451]*) **alpáj** *cong „oppure“* **tó je bílo sȣ̆knéno** *agg n sg „di panno (di lana)“* = **sȣknéno alpáj meželánino** *agg n sg „di mezzalana“* **alpáj párteno** (di tela, – cf. **parciane** *[?]*) ⌐
<SH006/c> **Visk. 19. 17.**

6440 48 **oblačílo**: **2.**
– **e bí** *vi ind pft 3sg „era“* **narét** *ppp/agg „fatto“* **po** *prep* **starьj** *agg f Lsg* **užáncĭ** *sf Lsg „secondo la vecchia usanza“* = **užáncь** = **módĭ** *sf Lsg „secondo la vecchia moda“*. – **krožát** (T **á** breve) *sm sg „la giubba“* **álĭ** *cong „oppure“* **gabą́** *sm sg „il gabbano“* (R abito maschile, – **„krožát“** femminile). **te** *art dt f pl „le“* **stáre** *agg f pl* **ženȣ́e** *sf pl „donne vecchie“* **su mʲéle** *[→ **mieti**]* *vi ind pft 3plf „avevano“* **krožát** *„la giubba“* **meželánu** (*[la]* mezzalana *[l'abito di mezzalana]*) **án** *cong „e“* **čьmȣsu** *sf Asg „la fascia di lana“* ⌐
<SH006/d> **Visk. 19. 17**

6441 49 **oblačílo**: **3.**
(prepaska *slov „fascia“*) **po** *prep* **stárį** *agg sost n Lsg „alla vecchia maniera“* **bʲélu** *agg f Asg „bianca“* – **krožát** *sm sg „la giubba“* **al** *cong „o“* **bʲéu** *agg m sg „bianca“* **al čár** *agg m sg* (R nera) – **káka** *pron idf f sg* (qualcheduna) **né** *[= **na → o²** clit f sg + **jé → bite¹**]* **nosíla** *vi ind pft 3sgf „portava“* **rukáve** *sf Apl* **škarlátovœ** *agg f Apl*, **čarńelȣ́e** *agg f Apl* (P maniche rosse) – **tá** *part raff* **na** *prep* **nȣ́γe** *sf Apl* **škȣ́rpœ** *sf Apl* **áli** *cong „o“* ⌐
<SH006/e> **Visk. 19. 17**

6442 50 **oblačílo**: **4.**
čúkulœ *sm Apl „**čúkulœ**/zoccoli (con tomaia di cuoio)“*, **áli** *cong „o“* **cᵘȣ́klьnœ** *sm Apl „**cᵘȣ́klьnœ**/zoccoli (con tomaia di cuoio)“*; **xláče** *sf Apl „le calze“*, **sȣ́ nosíle** *vi ind pft 3plf „portavano“* **xláče** *sf Apl „calze“* **panésine** *agg f Apl „di cotone“*, **olí** *cong [→ **al(i)**] „oppure“* **sȣ̆knéne** *agg f Apl* (di panno *[di lana: cf → 6449, 6451]*), **olí meželánine** *agg f Apl „di mezzalana“*, (**álĭ** *cong „o“* **bʲéle**

agg f Apl „bianche“ **al ƀⁱéle al č**– *[= **čárne** „nere“: cf 6443]*; **žené** *sf pl „le donne* (R non „**ženǵ**“) **sǵ nosíle xláče bⁱéle** *agg f Apl „calze bianche“*. – **e** *cong „e“* **móžje** *sm pl „gli uomini“* **ƀⁱéle** *agg f Apl „di panno di cotone“* **énu** *cong „e“* ⌐

<SH006/f> **Visk. 19. 17 - 18**

6443 51 oblačílo: 5.
čárne *agg f Apl „nere“* – **zdolé** *avv „giù“* **su mⁱéle** *[→ **mieti**] vi ind pft 3plf „avevano“* **nóme** *avv* (R solamente) **srákьcu** *sf Asg* (R solamente la camicia) – **prés** *prep* **kótule** *sf Gsg* (senza cottola *[sottana]*). – **nóme trí** *agg num f A „tre“* **vestiménte** *sf Apl „indumenti“*: **srákьcu**, **meželánu** *sf Asg „la mezzalana“ = „l'abito di mezzalana“* **énu** *cong „e“* **krožàt** *sm Asg „la giubba“* (T **à** tendente ad **á**) ⌐

<SH006/g> **Visk. 19. 18**

6444 52 oblačílo: 6.
na *prep* **γláve** *sf Lsg „in testa“* **nь** *[→ **o**²] clit f pl [„esse“]* **su mⁱéle** *[→ **mieti**] vi ind pft 3plf „avevano“* = **nosíle** *vi ind pft 3plf „portavano“* **te** *art dt f pl „le“* **stáre** *agg sost f pl „vecchie“* **towáju** *sf Asg „un telo“* **áli** *cong „o“* **dą́** *art idt m A „un“* **facɷlèt** (T **è** tendente a **é**) *sm Asg „fazzoletto“* **partę́** *agg f Asg „di tela“* **áli pⁱéču** *sf Asg „una pezza (copricapo)“* **bⁱélu** *agg f Asg „bianca“*; **dą́** (T **ą́** breve) **facɷlét čerją́** (1901: (rigato *[cf frl **rïât**]*) (P a righe larghe) *„rigato“* (narejen *slov „fatto“*) (? **rujan**, R rosso, P rosso) (P dipinto, colorato)

<SH006/h> **Visk. 19. 18**

6445 53 oblačílo: 7.
pⁱéča *sf sg „la pezza (copricapo)“* **ne** *[→ **o**² clit f sg] [„essa“]* **nⁱé bla** *vi ind pres 3sgf neg „non era“* **rjána** *agg f sg „rigata“*, **ma** *cong „ma“* **nóme** *avv „solamente“* **bⁱéla** *agg f sg „bianca“* (furl. „nome blánče“ ***[nòme blàncie]***). **stórjena** *ppp/agg f sg „lavorata“* = **rjána** *[= „rigata“: cf → 6444]*. **te** *art dt f pl „le“* **mláde** *agg sost f pl „giovani“* **sù nosíle** *vi ind pft 3plf „portavano“* **nóme facɷlèt** (T **è** tendente a **é**) *sm Asg „il fazzoletto“* **alpáj** *cong „oppure“* **pⁱéču** *A*.

<SH007/a> **Visk. 19. 18**

6446 54 lári *sm sg*: ?
są́ čóu *vp ind pft 1sgm „ho sentito“* **právit** *vi inf „raccontare“* **od** *prep „di“* **lárne** *sm Gpl“ladri“*, **ké** *pron rel „che“* **nь** *[→ **o**²] clit m pl [„essi“]* **sù pokrádle** *vp ind pft 3plm „hanno saccheggiato“* **tú** *art dt f Asg „la“* **kíšu** *sf Asg „casa“* **áli** *cong „o“* **táγa** *art dt m Asg* **móža** *sm Asg „(derubato) l'uomo“* **áli tǵ ženǵ** *f Asg „la donna“* = **tú ženú. – áli tá** *part raff* **păr** *prep* **kíše** (**-ь**) *L „in casa“* **áli tá na** *prep* **pǵtĭ** *sf Lsg „sulla strada“* **…** – **áli ót sašíne** *sm* (gen. pl. *„di assassini“* **ód naγá** *art idt m G „di un“* **sašína** *Gsg* (assassino) v. *[vedi]* **lárna** *Gsg* (ladro).

<SH007/b> **Visk. 19. 19**

6447 55 ħakará: po *prep* **sᵘóję** *agg poss sost n Lsg* **ní** *[→ **o**²] clit m pl [„essi“]* **ťákarájɷ** *vi ind pres 3plm „parlano alla loro maniera“*. **mí** *pron pers pl „noi“* **ťákarámo** *1pl „parliamo“* **po nášę** *„alla nostra maniera“*; **sè** *pron rifl A* **kapimó** *vp ind pres 1pl „ci capiamo“* (R **ó** allungata).

<SH007/c> **Visk. 19. 19**

6448 56 takole: tákolé *avv* (R così). **ťákarámo** *vi ind pres 1pl „parliamo“* **tákolé**

<SH007/d> **Visk. 19. 19**

6449 57 soknó: sǒknó *sn sg* (panno, – di lana)

<SH007/e> **Visk. 19. 19**

6450 58 panésina: 1.
sǒknó *sn sg „panno (di lana)“* – **panésĭno** *agg sost n sg „panno di cotone*; **tùᵘ** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **panésinu** *agg sost Asg „nel panno (di cotone)“* **ná** *[→ **o**² clit f sg] [„essa“]* **entrá** *vi ind pres 3sg „entra/si mette“* **na** *agg num f „una“* **trénťa** *agg num f sg „terza“* **pàrt** *sf sg „parte“* **prǵjǒ** *sf Gsg „di filato (di cotone)“* (fili) (P filato) = **tó** *clit n sg [„esso“]* **entrá šé** *cong „ci si mette ancora“* **dą́ tⁱárč** *sm sg „un terzo“* **prǵjǒ e** *cong „e“* **tóu** *[→ **ta**¹ + **u**¹]* **meželáninɷ** *agg sost f Apl „nella mezzalana“* **pou** *avv „metà“* **prǵjǒ** *„filato (di cotone)“* **póu ʷónǒ** *sf Gsg „metà lana“*; **tóu sǒknó** *Asg „nel panno (di lana)“* **…** ⌐

<SH007/f> **Visk. 19. 19**

6451 59 panésina: 2.
tóu *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **sǒknó** *sn Asg „nel panno (di lana)“* **sóusa** *agg idf f sg „tutta“* **wóuna** *sf sg „lana“*; **tóu panésinu** *agg sost n Asg „nel panno (di cotone)“* **dvié** *agg num f „due“* **párte** *sf pl „parti“* **wóune** *sf Gsg „di lana“* (**e** *cong „e“* **dná** *agg num f „una“*) **a**

dná prǿjœ *sf Gsg „di filato (di cotone)“* – **dwa tⁱárča** *sm du „due terzi“*.

<SH007/g> **Visk. 19. 19**

6452 60 **tⁱárč**: **dą** *agg num m „un“* **tⁱarč** *sm sg „terzo“* (1/3). **dwa tⁱárča** *sm du „due terzi“* – cf. **panésina** *[→ 6450, 6451]*.

<SH007/h> **Visk. 19. 19**

6453 61 **kotòu**: **kotóu** *sm sg „paiolo“* (calderja *[cf frl **cialdîr** „secchio“]* –, **ṭ'alderje** *sm sg*), **dwá** *agg num m „due“* **kotlá** *du „paioli“*, **trí** *A „tre“* **kotlœ** (T œ breve) *Apl „paioli“*, **pét** *„cinque“* **kotlę̃** *Gpl „paioli“*; **dwá** *„due“* **ṭ'aldírja** *du „secchi“*, pl. **ṭ'aldírje**; **kotóu** *„il paiolo“* **te** *[→ **to**² + **je** → **bite**²] vi ind pres 3sg „è“* **tᵘó** *pron dim n sg „quello“* **ke** *[→ **ki**³] pron rel „che“* **se** *pron impers* **kúxa** *vi ind pres 3sg* **ù** *prep* **ńę** *pron pers m Lsg „in esso“ = „in cui si cuoce“* (P caldaia *[paiolo]*); cf. **ħaldír** *[→ 6454]*.

<SH008/a> **Visk. 19. 20**

6454 62 **ħaldír**: **ṭ'aldír** *sm sg „secchio“*; **ṭ'aldírje** *pl „secchi“* = **tⁱézjь** = **tⁱézь** *pron dim „quelli“* (nom. pl., - R queste *[?]*), **ké** *[→ **ki**³] pron rel „che“ = „con cui“* **to** *clit n sg [„esso“]* **sœ** *pron impers „si“* **xódi** *vi ind pres 3sg „va“* **po** *prep* **wódu** *sf Asg „a prendere l'acqua“*. – **s** *prep „con“* **témi lé** *[→ **tele**¹] pron dim m Spl „questi“* **tó sœ xódi** *vi ind pres 3sg“si va“* **po** *prep* **wódu** *sf Asg „a prendere l'acqua“*. cf. **kotòu** *[→ 6453]*

<SH008/b> **Visk. 19. 20**

6455 63 **tezi**: **tⁱézjœ** = **tⁱézjь** *pron dim m pl* (quelli *[= „quelle“ sott: „caldaie“]*); **tⁱézьlé** (questi *[= „queste“ sott: „caldaie“]*) (nom. pl.) = **tⁱézjьlé**. **s** *prep „con“* **témi lé** *[→ **tele**¹] pron dim m Spl „queste (caldaie)“*; cf. **ħaldír** *[→ 6454]*.

<SH008/c> **Visk. 19. 20**

6456 64 **ke**: **1.**

já *pron pers sg „io“* **ṭ'ǫ́** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **wam** *pron pers Dpl 'di cortesia', „a Voi“* **povⁱédatь** *vi inf „dire“ = „Le dirò“*, **ke** *[→ **ke**²] cong „che“* **já** *„io“* **nⁱémą** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 1sg mod „non ho“* **kadá** *cong interr „quando“ = „non ho tempo“* **za** *prep „di“* **éńe** *avv „adesso“* (**„za te** *agg dim m Asg* **cajt** *sm Asg „in questo momento“/ „per il momento“ [?]“*) **státь** *vi inf „restare“* **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep* **wámь** *pron pers Spl „con Lei“* **záviké** (T **é** breve) *cong „poiché“* **je** *[→ **ja**²] clit sg [„io“]* **mą** *„ho“* **néγa** *art idt m A „un“* **méštьrna** *sm Asg „mastro“*, **ké** *[→ **ki**³] pron rel „che“* **ji** *[„io“]* **mᵘórę** *[→ **muorati***] vi ind pres 1sg mod „debbo“* **bьtì** *vi inf „stare“* **ž** *[→ **s/z/ʒ**] prep* **ńį** *pron pers Ssg „con lui“ = „con il quale debbo rimanere“*, **ánu** *cong „e“* **ejtáko** *avv „così“* **za** *prep „per“* **nás** *pron pers Apl „noi“* **tó** *clit n sg [„esso“]* **ne** *avv neg „non“* **bó** *vi ind fut 3sg impers „ci sarà“* **pošíbilja** *sn Gsg „la possibilità“*, **ḱé** *[→ **ke**²] cong „che“* **jь** *[„io“]* **bœ́di** *imper 2sg estesa alla 1sg* (subordinata soggettiva) „stia“* **z wámь** *„con Voi/Lei“*, ⌐

* *Cf → 7.*

<SH008/d> **Visk. 19. 20**

6457 65 **ke**: **2.**

záke *[→ **zak(i)**¹] cong „poiché“* **usé** *agg idf m pl „tutti“* **móje** *agg poss m pl „i miei“* **te** *art dt m pl* **kíšne** *agg sost m pl „di casa“* **su šlì** *vp ind pft 3plm „sono andati“* **na** *prep „ai“* **dⁱéla** *sn Apl „lavori“ = „al lavoro“*. **énu** *cong „e“* **ejtáko** *avv „così“* **ji** *[→ **ja**²] clit sg [„io“]* **mᵘórę** *[→ **muorati***] vi ind pres 1sg mod „debbo“* **bьtì** *vi inf „stare“* **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep* **ṃéštœrnę** *sm Ssg „con il mastro“* **zá** *cong „per“* **mu** *pron pers Dsg* **pomátь** *vi inf „aiutarlo“* (pomagati *slov „aiutare“*), **kár** *[→ **kar**²] cong „quando“* **to** *clit n sg [„esso“]* **mu koventā́** *vi ind pres 3sg impers „occorre“*. **ṭⁱé** *[→ **če**² cong „se“]* **mate** *[→ **mieti**] vi ind pres 2pl 'di cortesia' „(Voi) avate/(Lei) ha“* **véru** *agg f Asg „un vero“* **bьzúńu** *sf Asg* (bisogno) *„se Lei ha davvero bisogno“* **za** *cong* **mⁱétь** *vi inf „di avere“* **kácьγa** *[→ **kak**⁴] agg idf m Asg* **drúzьγa** *pron idf m Asg „qualcun altro“* ⌐

<SH008/e> **Visk. 19. 20 - 21**

6458 66 **ke**: **3.**

zá *cong „da“* **poslušátь** *vi inf „ascoltare“*, **ko** *[→ **ke**² + **o** → **o**² clit m sg] [„egli“]* **wam** *pron pers Dpl 'di cortesia', „a Voi“* **právь** *vi ind/ott pres [?] 3sg „racconti“ = „che Le racconti“* ? (**kár** *[→ **kar**³] pron misto dim/rel* **γa** *pron pers m Asg* **prášatœ** *vp ind pres 2pl 'di cortesia' „ciò che Lei gli chiede“*) = **tᵘó** *pron dim n Asg „ciò“* **ka** *[→ **ki**³] pron rel A* **γa prášatœ** *„che Lei gli chiede“*. –

<SH008/f> **Visk. 19. 21.**

6459 67 mójstar: **mójstra** (acc. s. m.) *„il mastro“* = **méštьrna** (Natale) (acc. s. m.) (**majstra**).
<SH008/g> **Visk. 19. 21**

6460 68 Nadál: { Borgo superiore *[Borgo di sopra]* (R Natale) **Nadál** *NP m*, **Múnix** (sopran. *[soprannome: per „soprannome“ cf → 2240]*) *NC m „il Munich/quello dei Munich [„sagrestano“]“* **Páskul** *CO „Pascolo“* (cogn.) (R era „**múnix**“): (R 68 anni) R 68 anni. **tú**^{u} *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **γoréńę** *agg m Lsg* **bórku** *sm Lsg = TOP [→ **Gorenji bork**] „a Borgo di sopra“*.
<SH008/h> **Visk. 19. 21**

6461 69 γoréń: **tú**^{u} *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **γoréńę** *agg m Lsg* **bórku** *sm Lsg = TOP [→ **Gorenji bork**] „a Borgo di sopra“*
<SH009/a> **Visk. 19. 21.**

6462 70 bláγo *sn sg* (R bestiame).
<SH009/b> **Visk. 19. 21**

6463 71 kráwa *sf sg* (R mucca)
<SH009/c> **Visk. 19. 21.**

6464 72 muzìk *sm sg* (muso, viso, – R viso).
<SH009/d> **Visk. 19. 21.**

6465 73 čeló *sn sg* (R fronte).
<SH009/e> **Visk. 19. 21.**

6466 74 frúška *sf sg* (R pera).
<SH009/f> **Visk. 19. 21.**

6467 75 xl^{i}eu: **xl**^{i}**ću** *sm sg* (stallo *[stalla]*).
<SH009/g> **Visk. 19. 21.**

6468 76 douγ-: **dóuγo** *agg n sg „lungo“*. **dóuγa** *f „lunga“*; **dóux** *m sg* **xlót** *sm sg* (albero *[= tronco (reciso) lungo]*)
<SH009/h> **Visk. 19. 21.**

6469 77 **kócat-**: **kócato** *agg n sg* (curto *[corto]*); **na** *art idt f „un“* **kócata** *f sg* **pálica** *sf sg „bastone corto“*; **kócat** *m sg „un corto“* [**xlót** *sm sg* (albero *[= tronco (reciso) lungo]*).].
<SH010/a> **Visk. 19. 21.**

6470 78 γlúx-: **γlúx** *agg m sg* (R sordo).
<SH010/b> **Visk. 19. 22.**

6471 79 γóra *sf sg „monte“*.
<SH010/c> **Visk. 19. 22**

6472 80 γórko *avv „caldo“* (T γ debole, R tendenza al dileguo).
<SH010/d> **Visk. 19. 22.**

6473 81 ɣ: **γóra** *sf sg „monte“* – – **γórko** *avv „caldo“* (T ɣ debole, R tendenza al dileguo).
<SH010/e> **Visk. 19. 22**

6474 82 γospodár: **ospodár** *sm sg* (il padrone) = **ˠospodár**
<SH010/f> **Visk. 19. 22**

6475 83 γospodíŋa: **ospodíńa** *sf sg* (la padrona /-e *[cf frl **paròne**]*).
<SH010/g> **Visk. 19. 22**

6476 84 táča: **táča** *sf sg* (R bicchiere).
<SH010/h> **Visk. 19. 22**

6477 85 káča *sf sg* (serpente).
<SH011/a> **Visk. 19. 22**

6478 86 vérin: **vérę** *sm sg* (P caraffa); **dwa** *agg num m „due“* **vérьna** *sm du „caraffe“*; **trí** *A „tre“* **vérьne** *Apl „caraffe“*.
<SH011/b> **Visk. 19. 22**

6479 87 peštátь: **peštátь = peštátě** (pestare? ital.) (P schiacciare) (R schiacciare).
<SH011/c> **Visk. 19. 22**

6480 88 **že ńę** (R già so, – *it* già so).
<SH011/d> **Visk. 19. 22**

6481 89 d^{i}élo: (? opravíla *slov „faccende“*: (R faccende): **1.**
já *pron pers sg „io“* **są kúxu** *vi ind pft 1sgm „cuocevo“* **mćštu** *sf Asg „la farinata di granoturco“* **zá** *prep „per“* **obȍt** *sm Asg „il pranzo“*, **án** *cong „e“* **ťьmó** *vi ind pres 1pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **ju** *pron pers f Asg* **šé** *cong „anche“* **polítě** *vp inf „condire“ = „la condiremo“* **an** *cong* **zát** *[→ **anzat**] avv „e poi“* **ťьmó jĭьtì** *vi inf „andare“ = „andremo“* **po** *prep* **mȁžu** *sf Asg „a prendere la fascina“* **an zá dr**^{i}**évь** *avv „e per stasera“* **ťьmó jĭьtì na** *prep* **snúbu** *sf Asg „a corteggiare le ragazze“* **ánu** *„e“* **zájtra** *avv „domani“* **ťьmó jĭьtì fródьj** *sm Asg* **sejť** *vi sup „a tagliare la ramaglia“* ⌐
<SH011/e> **Visk. 19. 22.**

6482 90 d^{i}élo: ? (? opravíla *slov „faccende“*) (R faccende) **2.**
m^{u}**oj** *agg poss m sg „mio“* **brátar** *sm sg „fratello“* **e** *[= **je**]* **šóu** *vp ind pft 3sgm „è andato“* **po** *prep* **mȁžu** *sf Asg „a prendere la fascina“*; **on** *[→ **o**^{2}] clit m sg [„egli“]* **ťé** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **sažγȁtě** *vp inf „bruciare“ = „brucerà“*, **zájtra** *avv „domani“* **omá** *[= **o** → **o**^{2} + **mȁ** → **mieti**] vi ind pres 3sg mod „ha da/deve“* **jĭьtì** *vi inf „andare“* **spéka** *avv „di nuovo“* (P p delicata secondo tedesco pe) **pȍńu** *[→ **on**^{2}] pron pers f Asg „a prenderla“*. **a** *cong „e“* **já** *pron pers sg „io“* **mą́** *1sg „ho da/debbo“* **jьtì zájtra x** *[→ **k**^{7}***/h/g**] prep* **tьj** *art dt f Dg „dalla“* ⌐
<SH011/f> **Visk. 19. 22**

6483 91 d^{i}élo: ? **3.**
stárьj *agg f Dsg „vecchia“* **konájkĭ*** *ETN/SPN agg sost f Dsg „di Canale“ [= „Breginjski kot“ - Slovenia]* **séjt̑** *vi sup „a tagliare“* **sœ̄no** *sn Asg „il fieno“ = „l’erba per il fieno“*; – **sušìtě** *vi inf* **préj** *avv „dapprima essiccare“*, **rastrošìtě** *vp inf „sparpagliare“*, **zát** *avv „poi“* **poγrā́bitě** *vp inf „rastrellare“*, **stórtě** *vp inf „fare“ = „disporre“* **tú** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **lónicœ** *sf Apl „in covoni piccoli“* **a** *cong „e“* **zát** *„poi“* **po tı̨** *[→ **poten**] avv „dopo“* **razdriétě** *vp inf „disfare“*, **kár** *[→ **kar**^{2}] cong „quando“* **bo** *vi ind fut 3sg impers „farà“* **γórko** *avv „caldo“*, **posušìtě** *vp inf „essiccare“* **γá** *pron pers n Asg* **stortè tœ́^{u}** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **kœ́pu** *sf Asg „disporlo in un covone (grande)“* ⌐
* *„È rimasto solo il ricordo del nome“ [GPK]. Per Canale cf → 3631-3632.*
<SH011/g> **Visk. 19. 22 - 23**

6484 92 d^{i}élo: ? **4.**
kár *[→ **kar**^{2}] cong „quando“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **súxo** *agg n sg „asciutto“*, **obr^{i}éstь** *vp inf „trovare“* **stožé** *sm Apl „dei pali“*, **ą́** *cong „e“* **je** *pron pers m Apl* **ŭpíčitě** *vp inf „conficcarli“* **túu** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **tlá** *sn Apl „nel terreno“* **l^{i}épo** *avv* **ráuno** *avv „ben dritto“ [= „perpendicolare“]* **ánœ** *cong „e“* **zaklíńitě** *vp inf „incunearvi“* **s** *prep* **kámuńę** *sn Ssg „dei sassi“*, **naj** *cong [**naj** + ind = ott] „che“* **bó** *vi ind fut 3sg impers „sia“* **suγúrno** *agg n sg „sicuro“*; **ązát** *avv „poi“* **potı̨** *[→ **poten**] avv „dopo“* **ḍ́át** *[→ **djat**] vi inf „mettere“* **tu** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **kœ́pu** *sf Asg „in un covone (grande)“* – **ḍ́át óku** *prep „attorno“* **stožá** *Gsg „al palo“* ⌐
<SH011/h> **Visk. 19. 23**

6485 93 d^{i}élo: ? **5.**
kœ́pu *sf Asg „in un covone (grande)“* – **momó** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl mod „abbiamo da/dobbiamo“* **obr^{i}éstě** *vp inf „trovare“* **dą** *agg num m A „un“* **čъf** *sm Asg „ciuffo“* (un mazzo di piante) – **kár** *cong „quando“* **na** *[→ **o**^{2} clit f sg] [„esso“]* **bo** *vi ind fut 3sg „sarà“* **finišána** *ppa/agg f sg „terminato“* **kœ́pa** *„il covone“*, **azát** *avv „poi“* **loštь** *vp inf „mettere“* **tázgorè** *avv „lassù/là sopra“*) **zakè** *[→ **zaki**^{2}] cong „affinché“* **na ne** *avv neg „non“* **jъmè = jъmь** *imper 2 sg estesa alla 3sg* con valore finale „prenda“* **wœ́de** *sf Gsg „l’acqua“* ⌐
* *Cf → 7.*
<SH012/a> **Visk. 19. 23**

6486 94 d^{i}élo: ? **6.**
pótı̨ *avv „dopo“* **obr^{i}éstь** *vp inf „trovare“* **nu** *agg num f A „una“* **tártu** *sf Asg „vermena“* **an** *cong „e“* **jú** *[→ **on**^{2}] pron pers f Asg* **ŭpnétь** *vp inf „legarla“* **zá** *prep* **^{b}ń** *agg num m A „un“* **kóu** *sm Asg „palo“*, **za** *cong* **kó** *[= **zaki**^{2} „affinché“ + **ó → o**^{2} clit m sg [„esso“]]* **ne** *avv neg* **v́^{i}étar** *sm sg „il vento“* **jé** *[→ **on**^{2}] pron pers f Asg* **ne** *avv neg „non lo“* **nése** *[→ **nesti**^{3}] vp ind pres 3sg „porti via“*, **ánu** *cong „e“* **plā́s** *sm sg „una valanga“* **ot** *prep „di“* **snéγa** *sm Gsg „neve“*. – (**pọ́tı̨**) = **potı̨̀** *avv „poi“* **momó** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl mod „abbiamo da/dobbiamo“* **obr^{i}éstь** *vp inf „trovare“* **d^{i}élouce** *sm Apl „degli operai“* **ánœ** *„e“* **tárte** *Apl „delle vermene“* **ánœ** ⌐
<SH012/b> **Visk. 19. 23**

6487 95 d^{i}élo: ? **7.**
v́dať *vi inf* (cercare) **c^{u}ókline** *sm Apl „gli zoccoli“*, **jé** *[→ **on**^{2}] pron pers m Apl* **loštь** *vp inf „metterli“* **na** *prep „ai“* **nœ́γe** *sf Apl „piedi“* **ą** *cong „e“* **wzét** *vp inf „prendere“* **nu** *agg num f A „un“* **pálicu** *sf Asg „bastone“*, **ánu** *cong „e“* **jĭtì** *vi inf „andare“* **γoré** *[→ **gor**^{1}] avv „su“* **pœ́ńe** *[→ **on**^{2}] pron pers n Asg „a prenderlo“* **po** *prep* **sœ́no** *sn sg „il fieno“*, **ánu** *„e“* **je** *[→ **on**^{2}] pron pers n Asg* **zvezā́tь** *vp inf „legarlo“* **l^{i}épo** *avv „bene“*, **ązát** *avv „poi“* **jé zadeńítь** *vp inf „caricarlo“* **ná** *prep* **xārbàt** *sm Asg „sulla schiena“*, **ązát** ⌐
<SH012/c> **Visk. 19. 23 - 24**

6488 96 d^{i}élo: ? **8.**
je *[→ **on**^{2}] pron pers n Asg* **nestì** *vi inf „portarlo (il fieno)“* **dьm^{u}ój** *avv „a casa“ [,]* **počiwā́tь** *vi inf „riposare“*, **kar** *cong „quando“* **té = kar te** *[= **to** clit n sg] [„esso“]* **é** *[= **jé**] vi ind pres 3sg impers „c’è“* **bizúńa** *sf sg „bisogno“*, **ánu** *cong „e“* **zát** *avv „poi“* **spéka** *avv „di nuovo“* **γór** *avv* **wzétь** *vp inf „prendere su“ = „sollevare“* **ánu jĭtì** *vi inf „andare“* **šé** *avv „ancora“* **no málo** *locuz avv „un poco“* **nā́prьt** *avv „avanti“ = „e proseguire ancora un poco“*, **zát prídemo** *vp ind pres 1pl „arriviamo“* **táx** *[**tá → ta**^{1} + **x → k**^{7}***/h/g** prep] „a“* **kíše** *sf Dsg „casa“*, **ązát**

avv **γremó** *vi ind pres 1pl „andiamo“* **γór po** *prep* **l'ᵊéstnicax** *sf Lpl „su per la scala“*, **ánu** *„e“* **wȍržemo** *vp ind pres 1pl* ⌐

<SH012/d> **Visk. 19. 24**

6489 97 dⁱélo: ? 9.

je *[→ **on²**] pron pers n Asg „lo (il fieno) gettiamo“* **tóu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **toblā̆k** *[**toblā̆t**: cf Mat II, testo 245] sm Asg „nel fienile“*, **je dizvéžemo** *vp ind pres 1pl „lo sleghiamo“*, **ązát** *avv „poi“* **γremó** *vi ind pres 1pl „andiamo“* **jⁱést** *vi sup „a mangiare“* **móčnьk** *sm Asg „la farinata di granoturco“.*

<SH012/e> **Visk. 19. 24**

6490 98 méšta: 1.

mǿsta *sf sg „**mǿsta**“* **sœ̆** *pron rifl A* **klíče** *vi ind pres 3sg „si chiama“* **ta** *art dt f sg „la“* **táńka** *agg f sg* **pɷlénta** *sf sg* (tenera polenta) *„la farinata di granoturco“*; **miń'éštra** *sf sg* (minestra) – **mǿšta** *„la **mǿšta**“* **sœ̀** *pron passvt* **naredí** *vi ind pres 3sg „si fa“* = **sœ̆ skúxa** *vp ind pres 3sg „si cuoce“* ? (**wǫ́** *avv „fuori“*) (T breve) **ʷъz** *[→ **uon¹** + **z/s**] locuz prep „con“* **mǿke** *sf Gsg „la farina“* ⌐

<SH012/f> **Visk. 19. 24**

6491 99 méšta: 2.

śⁱcrkóvь *agg f Gsg „di granoturco“.* – **sœ̆** *pron passvt* **sńⁱétь** *vp ind pres 3sg „si accende“* **γóń** *sm sg* (R il fuoco), **sœ̀ omíje** *vp ind pres 3sg „si lava“* **kotóu** (T **ó** breve) *sm Asg „il paiolo“*, **sœ̆** *pron passvt* **lóži** *vp ind pres 3sg „si mette“* **nǿtre** *avv „dentro“* **u** *prep „nel“* **kotóu wóda** *sf sg „l'acqua“*, **zát** *avv „poi“* **sœ̆ nastā̆vь** *vp ind pres 3sg „si mette sul fuoco“*, **ązát** *avv „poi“* **sœ̆** *pron rifl A* **skúxa** *vp ind pres 3sg „si cuoce“* **mǿšta** *sf sg „la **mǿšta**“* **ali** *cong „o“* **pɷlénta** *sf sg „polenta“*; **zád** *„poi“* **na** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“]* **sœ̆ skúxa**, **zát to** *pron impers* **ju** *pron pers f Asg* ⌐

<SH012/g> **Visk. 19. 24**

6492 100 méšta: 3.

nése *vi ind pres 3sg „la si porta“* **dóu** *[→ **dol²**] avv „giù“*, **tó** *pron impers* **ju** *pron pers f Asg* **razdelí** *vp ind pres 3sg „la si divide“*, **zát** *avv „poi“* **na** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“]* **sœ̆** *pron rifl A* **počúxa** *vp ind pres 3sg* (disfreda *[cf frl **disfredâsi**]*, P si raffredda), **zát to** *clit n sg [„esso“]* **sœ̆** *pron impers* **sńⁱé** *vp ind pres 3sg „la si mangia“*, **šě** *cong „anche“* **batúdu** *sf Asg „il latticello“*, **zát kŭr** *[→ **kar²**] cong „quando“* **te = tě** *[→ **to⁴**] pron impers* **é** *[= **jé**] vi ind pres 3sg* **sь̀t** *agg m sg „si è sazi“*, **tó** *[„esso“]* **se** *impers „si“* **γré** *vi ind pres 3sg „va“* **óli** *cong [→ **al(i)**] „o“* **spā̆t** *vi sup „a dormire“* **óli na** *prep* **dⁱélo** *sn Asg „o al lavoro“*; **tó** *clit n sg [„esso“]* **sě** *pron impers* **parnesé** *vp ind pres 3sg „si porta“* **nu** *agg num f A „una“* **mážu** *sf Asg „fascina“* **vœja** *sn Gsg „di ramaglia“*, **sàs** *[→ **z/s**] prep „da“* **čelá** *MICR sn Gsg „Celò [„parete rocciosa a strapiombo“]“* (R località) ⌐

<SH012/h> **Visk. 19. 24 - 25**

6493 101 méšta: 4.

ązát *avv „poi“* **tó** *clit n sg [„esso“]* **se** *pron impers* **ju** *pron pers f Asg* **wàrže** *vp ind pres 3sg „la si getta“* **dóu** *[→ **dol²**] avv „giù“*, **zát** *„poi“* **to** *clit n sg [„esso“]* **sœ** (**sœ**) *impers „si“* **γré** *vi ind pres 3sg „va“* **jⁱést** *vi sup „a mangiare“* **paγā̆ču** *[→ **paača**] sf Asg „la focaccia“.*

<SH013/a> **Visk. 19. 25**

6494 102 ? dⁱélo: 1'.

Já *pron pers sg „io“* **sam bí šou** *vp ind ppft 1sgm „ero andato“* **wǫ́** *[→ **uun²**] avv „su“* **na** *prep „a“* **Tarvíž** *TOP sm Asg* (Tarvis *[slov = **Trbiž**]*) *„Tarvisio“* **dam** *agg idf m A* **bòt** *sm Asg = locuz avv „un tempo/una volta“* **na** *prep* **dⁱélo** *sn Asg „al lavoro“*; **zát** *avv „poi“* **sam mú** *[→ **mieti**] vi ind pft 1sgm „avevo“* **málů** *agg f Asg „una piccola“* **páju** *sf Asg „paga“*; **ązát** *avv „poi“* **sám pěršú** *vp ind pft 1sgm „sono venuto“* **dóu** *[→ **dol²**] avv „giù“*, **ązát są tlé** *avv „qui“* **ǫ́ku** *avv „attorno“* **dⁱélu** *vi ind pft 1sgm „lavoravo/ho lavorato“* **jū̆dą** *sm Dpl „per la gente“* (R alla gente): **są̆ sⁱéku** *vi ind pft 1sgm „falciavo/ho falciato“* **Žwánu** *NP m D „per Giovanni“* **Kúntĭju** *NC m Dsg „il Cunzia/quello dei Cunzia“*, **ą̆zad Dańⁱélu*** *NC m Dsg „per il Daniele“/„per quello dei Danieli“*, **zát Lecī̆jь** *NP f D „per Lucia“*, **zát są** ⌐

* *„È rimasto il nome, ma sono tutti via“ [GPK].*

<SH013/b> **Visk. 19. 25**

6495 103 ? dⁱélo: 2'.

xódu *vi ind pft 1sgm „andavo“* **w** *prep* **špǿjγu** *sf Asg* **túᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **sabótu** *sf Asg „di sabato“* (sono stato a burro – racoglier *[raccoglier]* burro), **tú** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep*

pondéjak *sm Asg „di domenica“* **sŏmo jú** *pron pers f Asg* **neslì** *vi ind pft 1plm „lo portavamo“* **dóu** *[→ **dol²** avv+ **u¹** prep] „giù a“* **Torlą** *TOP sm Asg* (Torlano); **zát** *avv „poi“* **ospodár** *sm sg „il padrone“* **á** *pron pers m [„il burro“ = m] Asg* **je γnòu** *vi ind pft 3sgm „lo portava“* **dóu Jídą** *[→ **Uidan**] TOP sm Asg* (in Udine) (sc. **špȯjγu**).

<SH013/c> **Visk. 19. 25**

6496 104 **séno**: ? **1.**
wčéra (T **w** tendente a **b**) *avv „ieri“* **sàm bi šòu** *vp ind ppft 1sgm „ero andato“* **ʷŭm** *[→ **uun²**] avv „su“* **pód** *prep „sotto“* **lavíca*** *MICR sf Ssg [cf → 6550] „a L…“ [„il cocuzzolo“]*, **sᵒmo sȯ́eno** *sn sg „il fieno“* **vьnášalь** *vp ind pft 1plm „trasportavamo“* **čⁱé** *part raff* **na** *prep* **dnu** *art idt f A* **dolínu** *sf Asg „in una valle“*, **zát** *avv „poi“* **sᵒmo γnálь** *vp ind pft 1plm „(lo) abbiamo trasportato“* **dóu** *[→ **dol²**] avv „giù“*, **zát** *avv „poi“* **s'mo γa** *pron pers n Asg* **posúšьlь** *vp ind pft 1plm „lo abbiamo essiccato“*, **zát smo upíčьlь** *vp ind pft 1plm „abbiamo conficcato“* **stožé** *sm Apl „i pali“*, **zát smo stórlь** *vp ind pft 1plm „abbiamo fatto“* **kópu** *sf Asg „un covone (grande)“* ⌐

* *Un prato in montagna [GPK].*

<SH013/d> **Visk. 19. 25 - 26**

6497 105 **séno**: ? **2.**
s'mó stórlь *vp ind pft 1plm „abbiamo fatto“* **kópu** *sf Asg „un covone (grande)“*. **zát** *avv „poi“* **s'mo nardílь** *vp ind pft 1plm „abbiamo fatto“* **trí** *agg num m A „tre“* **brⁱémana** *sn Apl „carichi“* **sȯ́ena** *sn Gsg „di fieno“* **ánu** *cong „e“* (**štᵘȯ́rje**) **štírь** *„quattro“* **γrábje** *sf Apl „rastrelli“*; **ązát** *avv „poi“* **smo šlì** *vp ind pft 1plm „siamo andati“* **dьmᵘój** *avv „a casa“*, **ązát smo sńⁱédlь** *vp ind pft 1plm „abbiamo mangiato“* **taγíče** *sf Apl* (zucche) **zá** *prep „per“* **večérju** *sf Asg „cena“*.

<SH013/e> **Visk. 19. 26**

6498 106 **má**: **Má** *agg poss f sg „Mia“* **kužína** *sf sg „cugina“* **na** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“]* **má** (T **á** breve) *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **nu** *agg num f A „una“* **xť ȯ́r** *sf Asg „figlia“* **s** *prep „con“* **Fratíniť ą** *NC sm Ssg „uno dei Fratinig(h)“* **čьu** *[→ **če¹** + **u¹**] prep „a“* **Bàrde** *TOP sn Lsg „Lusevera [„colle“]“* (T **à** tendente ad **á**), **án** *cong „e“* **nā** *[= **neγa**] pron pers m A* **sínu š** *[→ **s/z/ž**] prep* **Čáfą** *SPN m S „Zaf“ [frl **zàf** „sbirro“ ?]* **dóle** *avv „giù“* **pod** *prep „sotto“* **ńíwamь** *sf Spl „i campi“ = MICR [→ **dole pod njiuami**]*. **Páulь** *NP m „Paolo“* **Páskolo** *CO „Pascolo“* **Sóut*** *NC m sg „il Sout/quello dei Sout [„soldo“]“*, R 19 anni.

* *I giovani discendenti vivono in paese, ma non vengono più chiamati così [GPK].*

<SH013/f> **Visk. 19. 26**

6499 107 **Čáf** (sopran.) *SPN m S „Zaf“ [frl **zàf** „sbirro“ ?]*

<SH013/g> **Visk. 19. 26**

6500 108 **Sout**: **Páulь** *NP m „Paolo“* **Páskolo** *CO „Pascolo“* **Sóut** *NC m sg „il Sout/quello dei Sout [„soldo“]“ [cf → 6498]*, R 19 anni.

<SH013/h> **Visk. 19. 26**

6501 109 **xud-**: **te** *[→ **to²** + **je** → **bite²**] vi ind pres 3sg impers* **xúdo** *agg n sg „logoro“*, **te rastáγano** *ppp/agg n sg* (P è ridotto male, è strappato).

<SH014/a> **Visk. 19. 26**

6502 110 **za**: **tó** *pron impers n sg* **bь tⁱélo** *[→ **tiet**] vi cond pres 3sg mod [cf it **ci vorrebbe** = slov **bi se moralo**]* **zzútь** *vp inf „sfilare“* **dóu** *[→ **dol²**] avv „giù“* **barγése** *sf Aplt* **zá** *cong* **komodátь** *vp inf* **jé** *[→ **on²**] pron pers f Apl* (R bisognerebbe togliere i calzoni per ripararli)**. zzútь barγése za jé paršítь** *vp inf „per cucirli“*

<SH014/b> **Visk. 19. 26**

6503 111 **blèk**: **blèk** *sm sg* (T **è** tendente ad **é**) (R toppa, pezzetto di tela e sim.); **dwá** *agg num m „due“* **bleká** *du „toppe“*; **trí** *A „tre“* **blekè** *Apl „toppe“* (T **è** tendente ad **é**) (**blekè**) (T **è** tendente a **ę̀**)

<SH014/c> **Visk. 19. 26, 27**

6504 112 **jezìk**: **jezèk** *sm sg* **e** *[= **je**] vi ind pres 3sg* **náš** *agg m sg* **tȧ́k** *agg dim m sg* (P la nostra lingua è così/siffatta).

<SH014/d> **Visk. 19. 26**

6505 113 **Sout**: **Páulь** *NP m „Paolo“* **Páskolo** *CO „Pascolo“*, **Sóut** (sopran. *[per „soprannome“ cf → 2240]*) *NC m sg „il Sout/quello dei Sout [„soldo“]“ [cf → 6498]*, R 19 anni; **Doléńь** *agg m sg* **Bórk** *sm sg = TOP [→ **Dolenji bork**] „Borgo di sotto“*.

<SH014/e> **Visk. 19. 26**

6506 114 **to**: **tó** *pron dim n sg* **se** *pron rifl A* **rastárγa** *vp ind fut 3sg*, **sé razderǵe** *„si disferà“* – ? **tó se ṭ́é** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **rastárγatь** *vp inf „strapparsi“*, (**ťé** *[→ **če**[2] cong] „se“* **to** *pron impers* **ne** *avv neg* **pontá** *vi ind pres 3sg „non lo si aggiusta“*) **se** *pron impers* **ne paršíje** *vp ind fut 3sg* (P questo si strapperà se non si rammenderà).

<SH014/f> **Visk. 19. 26 - 27**

6507 115 **jezìk**: **slovéjskь** *ETN agg m sg* **jezèk** *sm sg* (R la lingua slovena); cf. **zmⁱéšan** *[→ 6508]*.

<SH014/g> **Visk. 19. 27**

6508 116 **zmⁱéšan-**: **je** *vi ind pres 3sg impers „è“* **zḿⁱéšano** *ppp/agg n sg „mescolato“*, **jezèk** *sm sg „una lingua“* **zḿⁱéšą** *m „mescolata“*, **še** *cong „anche“* **láškьx** *ETN agg f Gpl* **beśⁱét** *sf Gpl „parole friulane“* **je** *impers „è“* **zḿⁱéšano nǿtre** *avv „dentro“* (T **ǿ** tendente a **ó**) **ḿⁱés** *avv „in mezzo“ = „vi sono inframmezzate persino parole friulane“*

<SH014/h> **Visk. 19. 27.**

6509 117 **é = ǵe** **ó = ᵘó**
ę́ = é (T tendente a **ę́**) **ǫ́ = ǿ**
ѣ́ = ⁱé

<SH015/a> **Visk. 19. 27**

6510 118 **paršíti**: **paršítь** *vp inf „rammendare“* = **„pontátь“** *vp inf „accomodare“* (**laška** *ETN agg f sg* **besⁱéda** *sf sg „parola friulana“*). **paršítь éjtь** *[→ **at(u)**] avv „lá“* **ké** *[→ **ki**[15]] cong „dove“ = locuz cong „laddove“* **to** *clit n sg [„esso“]* **je** *vi ind pres 3sg impers „è“* **xúdo** *agg n sg „logoro“* – **loštì** *vp inf „mettere“* **dam** *agg num m A „una“* **blèk** *sm Asg „toppa“* **éjtь**, **ké to je xúdo**

<SH015/b> **Visk. 19. 27**

6511 119 **éjtu**: **éjtь** *[→ **at(u)**] avv* = **tlé** *avv „qui“* (T **é** breve)

<SH015/c> **Visk. 19. 27**

6512 120 ˋ = ˊ T breve; R breve
ˊ = ˊ R allungato

<SH015/d> **Visk. 19. 27**

6513 121 **besiéda**: **laška** *ETN agg f sg* **beśⁱéda** *sf sg „parola friulana“*

<SH015/e> **Visk. 19. 27**

6514 122 **liep-**: **lⁱépo** *avv* (bene); **lⁱéušče** *avv* (R meglio) (bello) (bene). cf. **dobro**, **olpaj** *[→ 6515]*

<SH015/f> **Visk. 19. 27**

6515 123 **olpáj**: **jé** *vi ind pres 3sg impers „è/va“* **dobrǿ** *avv „bene“* = **tó** *clit n sg [„esso“]* **je dobrǿ** (T **ȍ** breve) *„va bene“* **olpáj** *cong „oppure“* **xúdo** *avv*. (male). cf. **liepo** *[→ 6514]*.

<SH015/g> **Visk. 19. 27.**

6516 124 **próu prȯu**: **to** *clit n sg [„esso“]* **lⁱépo** *avv* **γré** *vi ind pres 3sg impers* **tá** *part raff* **par** *prep* **kíše** *sf Lsg „va bene in una casa“*, **kár** *cong „quando“* **to γre próu** *avv „è (tutto) in regola“*.

<SH015/h> **Visk. 19. 27**

6517 125 **polénta**: **1.**
polítь *vp inf „condire“* **pǿléntu** *sf Asg „la polenta“* **š** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **špújγu** *sf Ssg* (P il burro) **ánu** *cong „e“* **sǿr** *sm Asg „il formaggio“* **zratǻtь** *vp inf* (grattare *[grattugiare]*) **án** *cong „e“* **loštì** *vp inf „mettere“* **nǿtre** *avv „dentro“* **péverja** *sm Gsg „del pepe“*, **nu** *art idt f A* **márcu** *[→ **marca***] sf Asg „una briciolina“ = locuz avv [→ **nu marco**] „un poco“* **cúkerja** *sm Gsg „di zucchero“* **ánu opáse** *sf Gsg* (P uva passa minuta 1901), **ánu nu márcu kanéle** *sf Gsg „e un po’ di cannella“*, **se** *pron impers* **zḿⁱéša** *vp ind pres 3sg „si mescola“* **wse** *pron idf n Asg „tutto“* **ḿⁱés** *avv „insieme“*; **ązát** *avv „poi“* **pǿléntǿ drobьmó** *vi ind pres 1pl „sminuzziamo la polenta“* **túʷ** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „in una“* **sklⁱédu** *sf Asg „terrina“*, **ą sǿr ḿⁱés**; ⌐

<SH016/a> **Visk. 19. 28**

6518 126 **polénta**: **2.**
ą *cong „e“* **zát** *avv „poi“* **γoré** *avv „sopra“* **napóuпьmo** *vp ind pres 1pl „riempiamo“* **sklⁱédů** *sf Asg „la terrina“* **kólmu** *agg f sg* (piena), **dóke** *cong „finché“* **te** (? = **to** *clit n sg [„esso“]* **je** *vi ind pres 3sg impers „c’è“*) **polénte** *sf Gsg „polenta“* **zá** *cong „da“* **drobítь** *vi inf „sminuzzare“*; **ązát** *avv „poi“* **no málo** *locuz avv „un poco“* **špᵘǿjγe** *sf Gsg „di burro“* **zdrobьmó** *vp ind pres 1pl „sminuzziamo“* **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **ponóucu** *sf Asg „in una padella“* **álipáj** *cong „oppure“* **tu dą̀** *art idt m A „in un“* **kotlìьť** *sm Asg „pentolino“*. **éjtь** *[→ **at(u)**] avv „qui“* **mь** *clit pl [„noi“]* **lóžьmǿ** *vp ind pres 1pl „mettiamo“* **ór** *avv* **na** *prep* **γóń** *sm Asg „sul fuoco“*, **ązát** (T **ą́** breve) **tó** *clit n sg*

[„esso“] **se** *pron rifl A* **γréjȍ** *vi ind pres 3sg „si scalda“*. **kár** *cong „quando“* **je špᵘȹjγa** *„il burro è“* **kú= …**⌐

<SH016/b> **Visk. 19. 28**

6519 127 polénta: **3.**
xana *ppp/agg f sg „cotto“*, **mí** *clit pl [„noi“]* **ju** *pron pers f Asg „lo“* **wzómьmo** *vp ind pres 1pl* **dóu** *[→ **dol²**] avv „togliamo“* **z** *prep* **γońá** *sm Gsg „dal fuoco“*. **ązát** *avv „poi“* **mi jɷ nesьmó** *vi ind pres 1pl „lo portiamo“* **táx** *[**tá** → **ta¹** + **x** → **k⁷*/h/g** prep] „dalla“* **pɷlénti** *sf Dsg „polenta“*. **zát** *avv „poi“* **kládemɷ** *vp ind pres 1pl „mettiamo“* **dȹu čɛs** *prep „sulla“* **pɷléntɷ** *A „polenta“* **špᵘȹjγu** *sf Asg* **kúxanɷ** *„il burro cotto“*. **ǫzát** *„poi“* **klíčьmo** *vi ind pres 1pl „chiamiamo“* **náše** *agg poss m Apl „la nostra“* **júdi** *sm Apl „gente“*, **ánu** *cong „e“* **vídimo** *vi ind pres 1pl „cerchiamo/ guardiamo“*, **kjé** *cong interr „dove“* **su** *vi ind pres 3pl „sono“* **stolì** *sm pl „gli sgabelli“* = **stolíṭ̌ь = álipáj** *cong „oppure“* **ṭ̌andréje** *sf pl „le sedie“* **áli** *„oppure“* **ńíze** *sf pl* (R le panche, – cf. ⌐

<SH016/c> **Visk. 19. 28**

6520 128 polénta: **4.**
resiano), **ánɷ** *cong „e“* **obrénṭ̌amo** *vp ind pres 1pl „troviamo“* **perȹne** *sm Apl „le forchette“*. **anzát** *avv „poi“* **sédnemo** *vp ind pres 1pl „ci sediamo“* **dóu** *[→ **dol²**] avv „giù“* **wsì** *pron idf m pl „tutti“* **kъ̀p** *[→ **ukop**] avv „insieme“* **óku** *prep* **pɷlénte** *sf Gsg „attorno alla polenta“*, **ązát záčnьmo** *vp ind pres 1pl „cominciamo“* **jⁱésti** *vi inf „a mangiare“*, **kár** *[→ **kar³**] pron misto dim/rel „ciò che/quanto“* **mórьmo** *[→ **morieti**] vi ind pres 1pl „riusciamo“*. **čé** *cong „se“* **sᵇmo** *vi ind pres 1pl* **žȅjnь** *agg m pl „abbiamo sete“*, **γrémo** *vi ind pres 1pl „andiamo“* **pó** *prep* **m** *[= **dam**] agg num m A* **bokáu** *[cf → 2377] sm Asg „a prendere un boccale“* **víná** *sn Gsg „di vino“* **ą́** *„e“* **še** *avv „persino/anche“* **dwá** *agg num m A „due“*. **ązát pijemó** *vi ind pres 1pl „poi beviamo“* **ánu jⁱemó** *vi ind pres 1pl „e mangiamo“* **wsь kъ̀p** *„tutti insieme“*.

<SH016/d> **Visk. 19. 28 - 29**

6521 129 R 3 accenti:
`, ´ T breve, ˊ R allungato).

<SH016/e> **Visk. 19. 29**

6522 130 máža: **na** *agg num f „una“* **máža** *sf Asg „fascina“* **vȹja** *sn Gsg „di ramaglia“* (P fascina di rami, frascame). (una fascia *[un fascio]*). **zá** *cong* **ta** *part raff* **ná** *prep* **γoń** *sm Asg* **lóštь** *vp inf „per mettere sul fuoco“* **za** *cong* **skúxatь** *vp inf „per cuocere“* **obȍt** *sm Asg „la colazione“* **álipáj** *cong „oppure“* **jȗžьnъ** *sf Asg „il pranzo“* = **júžьnu álipáj večérju** *sf Asg „la cena“*.

<SH016/f> **Visk. 19. 29**

6523 131 γoń: **γoń** *sm sg* (R fuoco). cf. **máža** *[→ 6522]*. **oγń = γoń**, T anal. *[analogische]* **γońa** *Gsg* da **oγńa.** – cf. **kamen** *sm sg „pietra“* da **akmen**.

<SH016/g> **Visk. 19. 29**

6524 132 snúba: **snúba** *sf sg „corteggiamento“* – **na** *prep* **snúbu** *Ag* (trovar la ragazza, – P corteggiamento).

<SH016/h> **Visk. 19. 29**

6525 133 swój: **sʷujéj** *agg poss* **kíšь** *s* (Dat. s. f.) *„alla sua casa“*

<SH017/a> **Visk. 19. 32**

6526 134 sínou: **sínowa** *agg poss f sg* **kíša** *sf sg „la casa del figlio“*

<SH017/b> **Visk. 19. 32**

6527 135 pláče: **ɷm** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **pla̋če** *vi ind pres 3sg „piange“*

<SH017/c> **Visk. 19. 32**

6528 136 plákati: **pla̋katь** *vi inf* (R piangere); **tó** *clit n sg [„esso“]* **mu** *pron pers m Dsg* **sь** *pron impers* **ṭ̌é** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg mod* **pla̋katь** *„gli viene voglia di piangere“/„gli viene da piangere“*.

<SH017/d> **Visk. 19. 32**

6529 137 fródьj *sm sg* (foglia *[foglie]* degli alberi). **se** *pron impers* **ś̩ⁱečé** *vi ind pres 3sg „si taglia“* **fródьj** *sm Asg „la ramaglia“* **zá** *prep* **kozą́** *sf Dpl* **nɷ** *cong* **ȹucą** *sf Dpl* **zá** *cong* **če** *prep* **zímu** *sf Asg [→ **čezimu** avv]* **dátь** *vp inf* **jⁱéstь** *vi inf „per dar da mangiare alle capre e alle pecore durante l'inverno“*, = **ni** *[→ **o²**] clit m pl [„esse“]* **bȹjɷ jédle** *ind fut 3plf „mangeranno“*, **kár** *cong „quando“* **bo** *fut 3sg „(ci) sarà“* **sńⁱéx** *sm sg „la neve“*.

<SH017/e> **Visk. 19. 33**

6530 138 Konájka *[→ 6483]* (sopran.) *ETN/SPN* agg sost f sg „di Canale“ [= „Breginjski kot“]* **tás** *[→ **ta¹** + **z/s**] prep*

Konál *TOP sm G [?]* (di Canale *[cf → 3631-3632]*).
* *Abbiamo optato per SPN anziché NC, dato il riferimento alla provenienza geografica.*
<SH017/f> **Visk. 19. 33**

6531 139 Čuf: **čъf** *sm sg* (friul. čúf *[ciùf]*) (un gruppo di piante) (P un piccolo mannello di erbacce). **dą̄** *agg num m „un“* **čъf** *„ciuffo“*; **dwa** *„due“* **čúfa** *du „ciuffi“*; **tri** *A „tre“* **čúfe** *Apl „ciuffi“*; **pét** *„cinque“* **čúfe** *Gpl „ciuffi“*
<SH017/g> **Visk. 19. 33**

6532 140 γlédati: **γlédatь = vídatь**; **vídatь** *vi inf* (guardare); **γlédatь** *vi inf* (cercare) } (trovar fuori, cercare) (R alternano *[lett: mescolano/confondono]* anche questi verbi); **jitь** *vi inf* **γlédat** *sup* (andar a cercare.)
<SH017/h> **Visk. 19. 33.**

6533 141 vídati: **vídatь** *vi inf* (guardare). cf. **γlédati** *[→ 6532]*.
<SH018/a> **Visk. 19. 23**

6534 142 vídi: **jь** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **vídį** *vi ind pres 1sg* (R vedo, – *it* vedo).
<SH018/b> **Visk. 19. 33**

6535 143 γledat: **γrę̄** *vi ind pres 1sg „vado“* **γlédat** *sup „a cercare“*; **γréš** *2sg* **γlédat** *„vai a cercare“* (R **„jískat“** non si usa)
<SH018/c> **Visk. 19. 33**

6536 144 toblàk: **toblák** *[= **toblát**: cf Mat II, testo 245] sm sg* (fienile).
<SH018/d> **Visk. 19. 33**

6537 145 dizvezátь: **dizvezā̆tь** *vp inf* (dislegare *[slegare]*)
<SH018/e> **Visk. 19. 34**

6538 146 móčnik: **wъz** *[→ **uon**[1] + **z/s**] locuz prep „con“* **móke** *sf Gsg „la farina“* **ś**[i]**érkovь = ś**[i]**érkove** *agg f Gsg „di granoturco“* **ánu** *cong „e“* **fažóu** *sm sg „fagioli“* **ḿ**[i]**ēs** *avv „insieme“*, **tó** *pron dim n sg „questa (cosa)“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **móčnьk** *sm sg „la farinata di granoturco“*.
<SH018/f> **Visk. 19. 34**

6539 147 fažòu: **fažóu** *sm sg „fagioli“* **= γrȧx** *sm sg „fagioli“* (Lusevera); **fažóu te** *pron dim m sg* **básІ** *agg m sg „i fagioli quelli bassi“* **= ťepą́** *[→ **ćapan**] „fagiolo nano“* (P fagioli bassi – ? fanteria*).
* *Nel dialetto del Natisone/nadiško questa varietà di fagioli è detta* ***púјak*** *[VCM], che sembra richiamare 'in qualche modo' slov* ***(pehotni) polk*** *„reggimanto (di fanteria)“.*
<SH018/g> **Visk. 19. 34**

6540 148 bòp: **bòp** *sm sg*, **- láškъ** *ETN agg m sg* **bòp** (la fava *[lett: „fava friulana“]*). **dostì** *avv* **bobá** *G* (molto fava *[molte fave]*); **málo** *avv* **bobá** *„poche fave“*
<SH018/h> **Visk. 19. 34**

6541 149 čezaròn: **ćezaróne** (piselli, – P piselli).
<SH019/a> **Visk. 19. 34**

6542 150 Čelò: **Čeló** *MICR „Celò [„parete rocciosa a strapiombo“]“*, **tóu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „a“* **Čelé** *L MICR → **tou Čele*** (R località, bosco)
<SH019/b> **Visk. 19. 34**

6543 151 bòšk: **bóšk** *sm sg* (bosco).
<SH019/c> **Visk. 19. 34**

6544 152 senožèt: **dná** *agg num f „un“*; **sȍnožèt** *s sg „prato falciativo“* (prato) (fem.) **sonožéti** *pl „prati falciativi“*
<SH019/d> **Visk. 19. 34**

6545 153 sémpri: **sémpri** *avv* (R sempre) (R sempre)
<SH019/e> **Visk. 19. 34**

6546 154 ? **mier**: *sm sg „pace“*; **zmiéran**: **stúj** *vi imper 2sg* **zḿ**[i]**érą** *agg m sg* (sta *[sta']* fermo; stoj z mirom *[slov = **bodi pri miru**]*) (P stai fermo)
<SH019/f> **Visk. 19. 34**

6547 155 Kúntija: **Kúntĭja** (sopran. *[per „soprannome“ cf → 2240]*) (nom. s. m.) *NC „il Cunzia/quello dei Cunzia“*; **Kúntĭju** (dat. s. m.) *„al Cunzia/a quello dei Cunzia“*
<SH019/g> **Visk. 19. 34**

6548 156 was: **wás** *sf sg* (borgo) *„villaggio“*
<SH019/h> **Visk. 19. 34**

6549 157 po: **są̄ xódu** *vi ind pft 1sgm „camminavo“* **po** *prep* **wàsi** *sf Lsg* (sul borgo *[per il villaggio]*).
<SH020/a> **Visk. 19. 34**

6550 158 Lavíca *MICR sf sg [„cocuzzolo“]* (un prato).
<SH020/b> **Visk. 19. 34**

6551 159 štíri: ? **štᵘȯrje** *agg num „quattro“* **γrábje** *sf pl „rastrelli“* **= štírь γrábje** (P 4 rastrelli).
<SH020/c> **Visk. 19. 34**

6552 160 kuó: **kᵘóje?** *[= **kᵘó → ka?** pron interr n sg + **je** vi ind pres 3sg „cos'è“ ?]* (R cosa?); **kᵘó** *A* **d**[i]**éš** *[→ **djati**] vp ind pres 2sg***?** (cosà *[cosa]* dici).
<SH020/d> **Visk. 19. 35**

6553 161 **káko?** *avv interr* (R come).
<SH020/e> **Visk. 19. 35**

6554 162 **opása**: *sf sg* (furl. uva pasa *[ùe pàsse]*) (P uva passa minuta) (R ? kiscmìsc ? uvetta).
<SH020/f> **Visk. 19. 35**

6555 163 **ponóuca**: **ponóuca** *sf sg „padella“* (furl. frissore *[frissòrie]*) (P padella allungata) (P ? tegamino (basso e allungato)).
<SH020/g> **Visk. 19. 35**

6556 164 **éjtu**: **éjtъ** *[→ **at(u)**]* *avv* (là)
<SH020/h> **Visk. 19. 35**

6557 165 **táwola**: **táwola** *sf sg* (R tavolo, *it* tavola).
<SH021/a> **Visk. 19. 35**

6558 166 **véje**: **vǽjœ̆** *sn sg* (ital. legni *[legna minute/ramaglia]*) (cf. rezjano *[resiano]*)
<SH021/b> **Visk. 19. 35**

6559 167 **bénka**: **bɛ́ńka** *sm sg „vimine“* (ital. venchi *[= frl **vènc**]*) (una sorte *[sorta]* di legno)
<SH021/c> **Visk. 19. 35**

6560 168 ? **ištés**: **wse** *pron idf n sg* **dnó** *pron idf n = locuz avv „tutt'uno“* **= juštéš** *avv* (T **é** breve) (lo stesso)
<SH021/d> **Visk. 19. 35**

6561 169 **mouči**: **moučítœ̆** *vi imper 2pl* (R tacete).
<SH021/e> **Visk. 19. 35**

6562 170 **driéti**: **se** *pron rifl A* **dr^{i}étъ** *vi inf „urlare“*; cf. **dere** *[→ 6563]*.
<SH021/f> **Visk. 19. 35**

6563 171 **dere**: **sé** *pron rifl A* **derǽ** *vi ind pres 3sg* (P grida) (parla rumorosamente). **zak^{u}ǿ** *avv interr „perché“* **se derǽ? zak^{u}ǿ se dr^{i}étœ̆?** *2pl 'di cortesia' „perché (Voi) gridate“/„perché (Lei) grida?“* **zak^{u}ǿ se derǽš?** *2sg „perché gridi?“*; cf. **driéti**
<SH021/g> **Visk. 19. 35**

6564 172 **oħà**: **oť́á** *sm sg* (padre).
<SH021/h> **Visk. 19. 35**

6565 173 **máti**: **mátь** *sf sg „madre“*
<SH022/a> **Visk. 19. 35**

6566 174 **brátar**: **brā̆tar** *sm sg „fratello“*.
<SH022/b> **Visk. 19. 35**

6567 175 **sestrà**: **sœstrá***sf sg* (R sorella).
<SH022/c> **Visk. 19. 35**

6568 176 **bárba**: **bárba** *sm sg* (zio).
<SH022/d> **Visk. 19. 35**

6569 177 **tetà**: **tœtá** *sf sg* (R zia, *it* zia)
<SH022/e> **Visk. 19. 35**

6570 178 **ded-**: **dét** *sm sg* (nono *[nonno]*); **dwa** *agg num m „due“* **d^{i}éda** *du „nonni“*.
<SH022/f> **Visk. 19. 35**

6571 179 **bába**: *sf sg* (nona *[nonna]*).
<SH022/g> **Visk. 19. 35**

6572 180 **zájtra**: **zájtra** *avv* (domani).
<SH022/h> **Visk. 19. 35**

6573 181 **zjútra**: **zjútra** *avv* (di mattina).
<SH023/a> **Visk. 19. 35**

6574 182 **γod**: **γ^{u}ót** *avv* (di buon ora *[di buon'ora]*).
<SH023/b> **Visk. 19. 35**

6575 183 ? (P „numero“: **„zledamo“** *vi ind pres/imper 1pl „contiamo“*) **númer** *sm sg „numero“* **1.**
párvĭ *agg num m sg „primo“*, **te** *art dt m sg* **drúγi** *agg num sost m sg „il secondo“*, **te trénţĭ** *„il terzo“*, **št^{i}érь** (**4**) *„quattro“*, **te šť^{i}értńĭ** *„il quarto“*, **pétь** (T **é** tendente a **ɛ́**) (R quinto), **šéstь** *„sesto“*, **sédmь** *„settimo“*, **ósmь** *„ottavo“*, **devétь** *„nono“*, **desétь** *„decimo“*, ⌐
<SH023/c> **Visk. 19. 36**

6576 184 ? (P „numero“. **„zledamo“** *vi ind pres/imper 1pl „contiamo“*.) **númer** *sm sg „numero“*: **2.**
danájstь *agg num m sg „undicesimo“*, **dwanájstь** *„dodicesimo“*, **trinájstь** *„tredicesimo“*, **štírĭnájstь** *„quattordicesimo“*, **penájstь** *„quindicesimo“*, **šestnájstь** *„sedicesimo“*, **sédenájstь** *„diciassettesimo“*, **ósenájstь** *„diciottesimo“*, **dévenájstь** *„diciannovesimo“*. **dwájstь** (ventesimo), **dwarédь** *[= „due file/ordini di dieci covoni“]* (**20**) *„venti“*; **dą́** *„uno“* **ą** *cong „e“* **dwájstь** *„ventesimo“* (un ventesimo *[ventunesimo]*).
<SH023/d> **Visk. 19. 36**

6577 185 **zléda**: **mi** *clit pl [„noi“]* **zlĕdamo** (T **ę́** tendente a **ɛ́**) *vi ind pres 1pl „contiamo“* **nóme** *avv „solamente“* **fĩ** *prep* **do** *prep = locuz prep „fino a“* **dwarédь** *[= „due file/ordini di dieci covoni“] num indecl „venti“* **po** *prep* **slovéjskę** *ETN agg sost n Lsg „in sloveno“*, **pótim** *avv „poi“* **pér** *prep* **furlą́** *ETN agg sost [= ven] „in friulano“* **= po láškę** *ETN agg sost n Lsg „in friulano“*.
<SH023/e> **Visk. 19. 36**

6578 186 **láxiŋa**: **láxiń́a** *sf sg* (furlanka *slov „friulana“*).
<SH023/f> **Visk. 19. 36**

6579 187 ? **làx**: **láx** *sm sg* (friulano).
<SH023/g> **Visk. 19. 36**

6580 188 **rad** (? **rat**): **rát** *avv* (abbastanza).
<SH023/h> **Visk. 19. 36**

6581 189 **mása**: **mása** *avv* (troppo) (R „**zarát**“ non si usa).
<SH024/a> **Visk. 19. 36**

6582 190 **dostì**: **dostì** *avv* (molto).
<SH024/b> **Visk. 19. 36**

6583 191 **onomlete**: **on^{u}ómlete** *avv* (P due anni fa).
<SH024/c> **Visk. 19. 36**

6584 192 **láni**: **lánь** *avv* (l'anno scorso)
<SH024/d> **Visk. 19. 36**

6585 193 **liétos**: **l^{i}étos** *avv* (P quest'anno)
<SH024/e> **Visk. 19. 36**

6586 194 **liéto**: **γl^{i}étu** *avv* (altro anno *[il prossimo anno]*) (R l'anno prossimo). cf. **láni** *avv „l'anno scorso“*, **onómlete** *avv „due anni fa“* **…** *[→ 6584, 6583]*
<SH024/f> **Visk. 19. 36**

6587 195 **^{w}čéra** *avv „ieri“*
<SH024/g> **Visk. 19. 36**

6588 196 **onomlè**: **onumlœ̀** *avv* (T **œ̀** tendente a **œ́**) (P l'altroieri).
<SH024/h> **Visk. 19. 36**

6589 197 **dan**: **ǫ** *agg dim m Asg* **dą́** *sm Asg = locuz avv* (T **ą́** breve) (dopodomani); P dopodomani. cf. **wčéra** *avv „ieri“*, **nas** *avv* (?– P oggi), **onomlè** *avv „l'altroieri“*, **…** *[→ 6586, 6588]*
<SH025/a> **Visk. 19. 37**

6590 198 **liéto**: **l^{i}éto** *sn sg „estate“*, **tú^{u}** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **l^{i}étœ** *L „in estate“*; **zíma** *sf sg „inverno“*, **tu** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **zímœ** *L „in inverno“*; **vilázьm** *sm sg „primavera“*, **tú^{u} vilázьmœ** *L „in primavera“*; **jœ́sœn** *sf sg „autunno“*, **tú^{u} jœ́senœ** *L „in autunno“*} R le 4 stagioni dell'anno.
<SH025/b> **Visk. 19. 37**

6591 199 **todèsk**: **todésk** *ETN sm sg „tedesco“* = „**n^{i}émc** *ETN sm sg „tedesco“* (Platischis)“. **ta** *part raff* **pót** *prep* **todéską** *Ssg* (sotto il Tedesco = nell'Austria). **tǫdeškь** *ETN agg m sg* **jezьk** *sm sg „la lingua tedesca“***.** (R qui **šk**., – là **sk**.).
<SH025/c> **Visk. 19. 37**

6592 200 **rožejàn**: **rož^{č}ją́** *ETN sm sg* (resiano.); **dwá** *agg num m „due“* **rož^{č}jána** *du „resiani“*; **trí** *A „tre“* **rož^{č}jáne** *Apl „resiani“*; **pét** *„cinque“* **rožějáne** *Gpl „resiani“*.
<SH025/d> **Visk. 19. 37**

6593 201 **Rézja** (**Rézja**). *TOP sf sg „Val Resia“*
<SH025/e> **Visk. 19. 37**

6594 202 **Bejàn**: **Beją́** *ETN sm sg* (Uceano *[ucceano]*). **Bejánь** (pl.) (abitanti di Uccea).
<SH025/f> **Visk. 19. 37**

6595 203 **vi**: **wą́** (**wam**, *pron pers* dat. pl.) *„a voi“*.
<SH025/g> **Visk. 19. 37**

6596 204 **potòk**: **tú^{u}** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **B^{i}ćli** *agg m sg* **potòce** *sm Lsg = IDR* „nel Rio Bianco“/TOP „a Uccea“* (nell'Ucea *[Uccea]*).
** Il R. Bianco si getta nel T. Uccea.*
<SH025/h> **Visk. 19. 37**

6597 205 **Taljàn**: **Talją́** *ETN sm sg* (Italiano).
<SH026/a> **Visk. 19. 37**

6598 206 **Làx**: **Láx** *ETN sm sg* (Furlano *[friulano]*).
<SH026/b> **Visk. 19. 37**

6599 207 ? **kuo**: *[→ **ka?**] pron interr n sg „cosa?“*: **kaγá?** *Gsg „di che cosa?“* (R „če“ furl. *[**ce**]*, cosa?).
<SH026/c> **Visk. 19. 37**

6600 208 **furlàn**: **pó** *prep* **furlą́** *[= frl/ven] ETN sm sg „in friulano“*
<SH026/d> **Visk. 19. 37**

6601 209 **miésac**: **m^{i}ésac** *sm sg „mese“*, **dwa** *agg num m „due“* **m^{i}ésca** *du „mesi“*, **tri** *A „tre“* **m^{i}ésce** *Apl „mesi“*, **pét** *„cinque“* **m^{i}ésce** *Gpl „mesi“*.
<SH026/e> **Visk. 19. 37**

6602 210 **miésac** *sm sg „mese“*: **ženár** *sm sg* (gennaio), **tu** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **ženárjь** *L „in gennaio“*, **frebrár** *sm sg „febbraio“*, **tú^{u}** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **frebrárjь** *L „in febbraio“*, **mȁrč** *sm sg „marzo“*, **tú^{u} márče** *L „in marzo“***. abríu** *sm sg „aprile“*, **tú abríle** *L „in aprile“*, **máj** (T breve) *sm sg „maggio“*, **tú^{u} mȁjь** *L „in maggio“*
<SH026/f> **Visk. 19. 37 - 38**

6603 211 **miésac** *sm sg „mese“*: **jùń** *sm sg „giugno“* – **tú^{u}** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **júńu** *L „in giugno“*, **lùj** *sm sg „luglio“*, **tú^{u} lúju** *L „in luglio“* **= žétńak** *sm sg „luglio“*, **tú^{u} žétńace** *L „in luglio“***. po** *prep „dopo“* **žétńace** *L* **jé** *vi ind pres 3sg „c'è“* **bandímjak** *sm sg* (settembre), **avòšt** *sm sg „agosto“*, **tú** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **avóšte** *L „in agosto“* (agosto).
<SH026/g> **Visk. 19. 38**

6604 212 miésac *sm sg „mese“*: **pó** *prep „dopo“* **bandímjace** *sm L sg „settembre“* **jé** *vi ind pres 3sg „c'è“* **otúbĕr** *sm sg „ottobre“*; **pó otúbĕrjь** *L „dopo ottobre“* – **novémbĕr** *sm sg „novembre“*; **pó novémbĕrjь** *„dopo novembre“* – **decémbĕr** *sm sg „dicembre“*; **pó decémbĕrjь** *„dopo dicembre“* **to** *clit n sg [„esso“]* **nⁱé** *[→ **bite²** neg] vi ind pres 3sg impers „non ce n'è“* **jédnaγa** *pron idf m Gsg* **vèt̨́** *avv „più nessuno“*; **nówo** *agg n sg* **lʳéto** *sn sg* **póčne** *vp ind pres 3sg „inizia il nuovo anno“*.

<SH026/h> **Visk. 19. 38**

6605 213 liéto: **nówo** *agg n sg* **lʳéto** *sn sg* **póčne** *vp ind pres 3sg „inizia il nuovo anno“*. cf. **miésac** *[→ 6601-6604]*.

<SH027/a> **Visk. 19. 38**

6606 214 ? „**praznik**“ *sm sg „festività“* – **púst** *sm sg*, **tú** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **púste** *L „a carnevale“* (P fine carnevale *[soprattutto da giovedì a martedì grasso]*, carnevale), **bóžjь** *agg m sg* **dą́** *sm sg „il giorno di dio“* (P Corpus Domini). **velíka** *agg f sg* **nuot̨́** *sf sg* (P Pasqua *[lett: „la grande notte“]*); **vⁱénaxte** *sf plt* (P Natale); **tárjь** *agg num m „i tre“* **krą́jь** *sm pl „re“* (P Epifania). **májnica** (cf.) *[→ 6610]*.

<SH027/b> **Visk. 19. 38**

6607 215 púst: **púst** *sm sg*, **tú** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **púste** *L „a carnevale“* (P fine carnevale *[soprattutto da giovedì a martedì grasso]*, carnevale) P carnevale).

<SH027/c> **Visk. 19. 38**

6608 216 dan: **bóžjь** *agg m sg* **dą́** *sm sg „il giorno di dio“* (P Corpus Domini).

<SH027/d> **Visk. 19. 38**

6609 217 nuoh: **velíka** *agg f sg* **nuot̨́** *sf sg* (P Pasqua *[lett: „la grande notte“]*).

<SH027/e> **Visk. 19. 38**

6610 218 májnica: **na** *prep* **májnica** *sn Lpl [?] „nel giorno di Pentecoste“* **é** *[= **jé**]* **poslú** *vp ind pft 3sgm „ha mandato“* **Buóx** *sm sg „Dio“* **svéteγa** *agg m Asg* **Dúxa** *sm Asg „lo Spirito Santo“* (pentecoste); **te** *art dt m Asg* **dánna májnica = te dą́** *sm Asg „il giorno“* **na májnica** *„di Pentecoste“*.

májnica *= slov dial: Cf SSKJ, II: 670.*

<SH027/f> **Visk. 19. 38**

6611 219 zledúje: **zlьdújemo** *vi ind pres 1pl* (R contiamo, P contiamo)

<SH027/g> **Visk. 19. 38**

6612 220 želiézo: **ʒelʳézo** *sn sg* (R ferro) (**dž-**).

<SH027/h> **Visk. 19. 38**

6613 221 tiedan: **tⁱédą́** (T **ą́** breve) *sm sg* (settimana) = **tiedàn** (T **à** tendente ad **á**); **túᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **tⁱę́** *agg dim m Lsg* **tⁱédne** *L* (in questa settimana); **cⁱéu** *agg idf m sg „l'intera“* **tⁱédą** *A „settimana“*.

<SH028/a> **Visk. 19. 39**

6614 222 tiedan: **dwa** *agg num m „due“* **tⁱédna** *sm du „settimane“*; **trí** *A „tre“* **tⁱédnĕ** *sm Apl „settimane“*; **štⁱérĭ** *„quattro“* **tⁱédnĕ** *sm Apl „settimane“*, **pĕt** *„cinque“* **tⁱédne** *Gpl „settimane“*, **šćest** *„sei“* **tⁱédne** *Gpl.* **šćest**; **sćedą** *„sette“* **tⁱédne** *Gpl.*

<SH028/b> **Visk. 19. 39**

6615 223 tiedan: **párvi** *agg num m sg „il primo“* **dą́***sm sg „giorno“* **tⁱédna** *sm Gsg „della settimana“* **pondéjak**, **pótı̨** *avv „poi“* **zát** *avv „dopo“* **jé** *vi ind pres 3sg „(c')è“* **toràk** *sm sg „martedì“*, – **srⁱéda** *sf sg „mercoledì“* – **toràk** – **ót** *prep „da“* **torká** *G „martedì“* **je srⁱéda** – **čétčertàk** *sm sg „giovedì“* – **pē̆tàk** *sm sg „venerdì“*, **po** *prep „dopo“* **pē̆tkĕ** *L „venerdì“* **sabóta** *sf sg „sabato“* **bó** *fut 3sg „(ci) sarà“* (**sabóta bó**)

<SH028/c> **Visk. 19. 39**

6616 224 sklet: **skléto** *avv* (R in fretta/presto, – hitro *slov „in fretta/presto“*); **sklét** *agg m sg* **človèk** *sm sg „una persona svelta“*.

<SH028/d> **Visk. 19. 39**

6617 225 človèk: **človèk** *sm sg*; **dwá** *agg num m „due“* **človⁱéka** *sm du „persone/uomini“*; **trí** *A „tre“* **človⁱékĕ** *Apl „persone/uomini“* = **trí júdĭ. trí mȍže** *sm Apl „uomini“* – **trí ženè** *sf pl „tre donne“* (T **è** tendente ad **é**) – **trí sínĕ** *Apl „ragazzi“*, **trí xt̨́ćerь** *sf pl „tre ragazze“*. – **wśⁱé** *pron idf* (R tutti, nom. pl.).

<SH028/e> **Visk. 19. 39**

6618 226 vas *pron idf m sg „tutto“*: **wśⁱé** *pl m* (R tutti, nom. pl.); **wśⁱéx** *Gpl* **ímana** *sn pl* (R i nomi di tutti).

<SH028/f> **Visk. 19. 39**

6619 227 Sopranomi in Monteaperto *[soprannomi in Monteaperta: per „soprannome“ cf → 2240]*

sopranoñ *sm sg „nome di casato“*: Sopranomi in Monteaperto *[Nomi di casato a Monteaperta]* **1.**

Brešą́ *NC m sg „il Bressàn/quello dei*

Bressàn“ **–**, **tá** *part raff* **păr** *prep* **Brešánъ** *L* = **Brešánu** *„dal Bressàn“* **sopranǫ́** *sm sg „nome di casato“*

tá pǎr Markjólĕ* *L „dal Marchiòl“*, **Markjól** *NC m sg „il Marchiòl/quello dei Marchiòl“*

Perį́ *NC m sg „il Perìn/quello dei Perìn“*, **tá pĕr Perínĕ** *L „dal Perìn/da quello dei Perìn“*

Sóutja *NC f sg „la Soutia/quella dei Sout“ [cf → 6498]* = **tá pĕr Sóutjь** *L „da quella dei Sout“*

** Solamente CO [GPK].*

<SH028/g> **Visk. 19. 39 - 40**

6620 228 Sopranomi *[soprannomi: per „soprannome“ cf → 2240]*

sopranoñ *sm sg „nome di casato“*: **2.**

Kizéliṭĩ *NC m pl „i Chiselich“* = **Kizéliṭ́** *sg „il Chiselich/quello dei Chiselich“* = **tá** *part raff* **păr** *prep* **Kizéliṭ́ь** *m Lsg „dal Chiselich“*

Fьlípьṭ́ *NC m sg „il Filippig(h)/quello dei Filippig(h)“* = **tá pǎr Fьlípьṭ́e** *L „dal Filippig(h)“*

Konájka *ETN/SPN agg sost f sg „di Canale“ [= „Breginjski kot“ - Slovenia]* = **tá pǎr Konájkь** *L „da quella di Canale“ [→ 6483]*

Kúntĭja *NC „il Cunzia/quello dei Cunzia“* = **tá pǎr Kúntĭjĕ** *L „dal Cunzia/da quello dei Cunzia“*

<SH028/h> **Visk. 19. 40**

6621 229 Sopranomi *[soprannomi: per „soprannome“ cf → 2240]*

sopranoñ *sm sg „nome di casato“*: **3.**

Meštį* (T **ı̨** breve) *NC m sg „il Mestìn/quello dei Mestìn“* = **Meštiṇ** = **tá** *part raff* **pǎr** *prep* **Meštínĕ** *L „dal Mestìn/da quello dei Mestìn“*

Dańéu** *NC m sg „il Daniele/quello dei Danieli“* = **tá pǎr Dańélĕ** *L „dal Daniele/da quello dei Danieli“*

Datórje** *NC m sg „il Dottore/quello del Dottore“* = **tá pǎr Datórje** *L „dal Dottore/da quello del Dottore“*

Karlót** *NC m sg „il Carlòt/quello dei Carlòt“* = **tá pĕr Karlóte** *L „dal Carlòt/da quello dei Carlòt“*

** **Meštį** è classificato erroneamente come NP in Mat II, testo 301. Evidentemente BdC non aveva presente la scheda del Glossario dove aveva inserito **Meštį** tra i nomi di casato. GPK non ricorda di averlo mai udito.*

*** „È rimasto il nome, ma sono tutti via“ [GPK].*

<SH029/a> **Visk. 19. 40**

6622 230 Sopranomi *[soprannomi: per „soprannome“ cf → 2240]*

sopranoñ *sm sg „nome di casato“*: **4.**

Béc* (T **é** breve) *NC m sg „il Bez/quello dei Bez“* = **tá** *part raff* **pĕr** *prep* **Bécu** (R **ḗ** più allungata che in „**Béc**“) *L „dal Bez/da quello dei Bez“*

Košaríniṭĩ** *NC m pl „i Cossarinici“* = **tá pĕr Košaríniṭ́ĕ** *L* (T **ṭ́** tendente a **ć̲**) *Lsg „dai Cossarinici“*

Batьšt* *NC m sg „il Battista/quello dei Battista“* = **tá pĕr Batíštu** *L „dal Battista/da quello dei Battista“*

tá pĕr Ʒefǫ́nu *NC m Lsg „dallo Zefòn/da quello degli Zefòn“* = **Ʒefǫ́** *„lo Zefòn/quello degli Zefòn“*

** „È rimasto il nome, ma sono tutti via“ [GPK].*

*** Non è ricordato come NC, ma come MICR: „zona dietro la chiesa“ [GPK].*

<SH029/b> **Visk. 19. 40**

6623 231 „Sopranomi“ *[soprannomi: per „soprannome“ cf → 2240]*

sopranoñ *sm sg „nome di casato“*: **5**

tá *part raff* **pœr** *prep* **Múnixu** *NC m sg „dal Munich/da quello dei Munich [„sagrestano“]“* = **Múnьx** *„il Munich/quello dei Munich“*

Žwą́ *NP m „Giovanni“* **Perǫ́*** *NC m sg „il Peròn/quello dei Peròn [„forchetta“]“* = **tá pĕr Perónĕ** *L „dal Peròn/da quello dei Peròn“*

Bakalèt* *NC m sg „il Bacalèt/quello dei Bacalèt“* = **tá pĕr Bakalétĕ** *L „dal Bacalèt/ da quello dei Bacalèt“*

Škœrją́* *NC m sg „lo Scoriàn/quello degli Scoriàn“* = **tá pĕr Škœrjánĕ** *L „dallo Scoriàn/da quello degli Scoriàn“*

Tį́ *NP m* (Valentino) **Fabrį́**** *NC m sg „il Fabbrìn/quello dei Fabbrìn“* = **tá pĕr Fabrínĕ** *L „dal Fabbrìn/da quello dei Fabbrìn“*

Kurír *NC m sg „il Curìr/quello dei Curìr [„messo“]“* = **tá pǎr Kurírjĕ** *L „dal Curìr/ da quello dei Curìr“*

** „È rimasto il nome, ma sono tutti via“ [GPK].*

*** GPK conosce solo il CO Fabbrino di persone non più residenti in paese.*

<SH029/c> **Visk. 19. 40**

6624 232 „Sopranomi“ *[soprannomi: per „soprannome“ cf → 2240]*

sopranoñ *sm sg „nome di casato“*: **6**

Báu* *NC m sg „il Bau/quello dei Bau“* = **tá** *part raff* **pĕr** *prep* **Bávĕ** (P **v** blesa tendente a **ʋ**) *L „dal Bau/da quello dei Bau“*
Mòk *ETN/NC m sg „il Moch/quello dei Moch [„tedesco“]“* = **tá pĕr Mókĕ** *L „dal Moch/ da quello dei Moch [„tedeschi“]“*
Čušį *NC m sg „lo Zussino/quello degli Zussino“* = **tá pĕr Čušínĕ** *L „dallo Zussino/ da quello degli Zussino“*
Slanéj* *NC m sg „lo Slanei/quello degli Slanei“* = **tá pĕr Slanéjĕ** *L „dallo Slanei/da quello degli Slanei“*
Petelı̨ka *NC f sg „la Petelinca/quella dei Petelìn [„gallo“]“* = **tá pĕr Petelı̨kь** *f Lsg „dalla Petelinca“* = **Petelı̨** *m sg „il Petelìn“* = **tá pĕr Petelínů** *m Lsg „dal Petelìn“*
** „È rimasto il nome, ma sono tutti via“ [GPK].*
<SH029/d> **Visk. 19. 41**

6625 233 „Sopranomi“ *[soprannomi: per „soprannome“ cf → 2240]*
sopranoñ *sm sg „nome di casato“*: **7**
Jámar *NC m sg „lo Iamar/quello degli Iamar [„scavatore“]“* = **tá** *part raff* **pĕr** *prep* **Jámarjĕ** *L „dallo Iamar“*
Krančés* *NC m sg „il Crancès/quella dei Crancès“* = **tá pĕr Krančésĕ** *L „dal Crancès“*
Óusьiţ *NC m sg „l'Ousig(h)/quello degli Ousig(h)“* = **tá pĕr Óusьiţĕ** *L „dall'Ousig(h)“*
Sóut *NC m sg „il Sout/quello dei Sout [„soldo“]“ [cf → 6498]* = **tá pĕr Sóutĕ** *L „dal Sout“*
Pupijés *NC m sg „il Pupiés“* = **tá pĕr Pupijésĕ** *L „dal Pupiés“*
Kǿnčьţ́* *NC m sg „il Concig(h)“ [„piccola punta“]* = **tá pĕr Kǿnčiţĕ** *L „dal Concig(h)“*
** „È rimasto il nome, ma sono tutti via“ [GPK].*
<SH029/e> **Visk. 19. 41**

6626 234 „Sopranomi“ *[soprannomi: per „soprannome“ cf → 2240]*
sopranoñ *sm sg „nome di casato“*: **8**
Bartólo *NC m sg „il Bartolo/quello dei Bartolo“* = **tá** *part raff* **pĕr** *prep* **Bartólĕ** *L „dal Bartolo“*
Pantòk *NC m sg „il Pantòc/quello dei Pantòc“ [→ 6080]* = **tá pĕr Pantókĕ** *L „dal Pantòc“*
Tьtǫ* *NC m sg „il Titòn/quello dei Titòn“* = **tá pĕr Titǫnĕ** *L „dal Titòn“*
Tálpo *NC m sg „il Talpo/quello dei Talpo“* = **tá pĕr Talpǫnĕ** *L „dal Talpo“*
Káučьţ́ *NC m sg „il Caucig(h)/quello dei Caucig(h)“* = **tá pĕr Káučiţĕ** *L „dal Caucig(h)“*
** Sono emigrati in Francia [GPK].*
<SH029/f> **Visk. 19. 41**

6627 235 „Sopranomi“ *[soprannomi: per „soprannome“ cf → 2240]*
sopranoñ *sm sg „nome di casato“*: **9**
Kók *NC m sg „il Coch/quello dei Coch“* = **tá** *part raff* **pĕr** *prep* **Kókĕ** *L „dal Coch“*
Paγą́ *NC m sg „il Pagano/quello dei Pagano“* = **tá pĕr Paγánĕ** *L „dal Pagano“*
Skalár* *NC m sg „lo Scalàr/quello degli Scalàr [„rupicolo“]* = **tá pĕr Skalárjĕ** *L „dallo Scalàr“*
Té *art dt m sg* **Doléńь** *agg m sg* **bórk** *sm sg* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **fьnišą̄** *ppa/agg m sg „terminato“*; **Ruósiţe** *NC m pl „i Rossich“* = **tá pĕr Ruósiţe** *L „dai Rossich“* = **dó** *[→ **dole/-i**] avv „giù“* **pĕr Ruósiţe** *„dai Rossich“* (abitanti del **„Doléńь** *agg m sg* **bórk** *sm sg*“= *TOP [→ **Dolenji bork**] „Borgo di sotto“*); cf. **„końoñ“** *[→ 6630]*
** „È rimasto il nome, ma sono tutti via“ [GPK].*
<SH029/g> **Visk. 19. 41**

6628 236 **poten**: **pótcn** *avv* = **pótę** (dopo).
<SH029/h> **Visk. 19. 42**

6629 237 **kláde**: **né** *avv neg* **kladìj** *vp imper 2sg* **mĕ** *pron pers Asg* (non star metter mi *[non mettermi]*).
<SH030/a> **Visk. 19. 42**

6630 238 **„końoñ“** *sm sg*: (cognome) (tutti i cognomi).
(**Bjažúti**) *CO pl „Biasutti/i Blasutto“* = **Blažúto** *CO sg „Blasutto“*
Kǿs *CO „Cos“*, **Košarúti** *CO „Cossarutto“*, **Mekelíca** *CO sg „Michelizza“* **Páulo** *NP m „Paolo“* (R nome). pl. **Mekelíci** *CO [cf → 2963] „i Michelizza“*. **Páskolo** *CO sg „Pascolo“* = pl. **Páskoli** *[cf → 2963] „Pascoli“*; cf. **sopranoñ** *[→ 6619-6627]*
<SH030/b> **Visk. 19. 42**

6631 239 R „campi“ (i campi) **„ŋíwa“**: **1. Pojána*** *MICR sf sg [„campagna“]* = **dól** *[→ **dole**] avv* **u** *prep* **Pojáni̇** *L [„giù a P…“] = MICR [→ **dol u Pojani**]*
dól *[→ **dol²**] avv* **na** *prep* **Lázĕ**** *sm Apl*

[„giù, ai prati alpestri“] = MICR [→ ***dol na Laze****]*

γór *[→* ***ore/ -i²****] avv* **u Požárjě** *sm Lsg* (T **ě** tendente a **ǝ̆**) *[„su, a Pozar“ lett. „incendio“, ovvero „novale acquisito mediante incendio di ogni vegetale“: PM = MICR [→* ***gor u Požarje****]*

čiu *[→* ***če¹*** *+* ***u¹****] prep* **Óuše*** *sf Lpl [„agli ontani“] = MICR [→* ***čiu Ouše****]*

dólu *[→* ***dole*** *avv+* ***u¹*** *prep]* **palózǝ̆†** *sm Lsg [„giù a Paloh [„terreno in leggera pendenza“]“] = MICR [→* ***dolu paloze****]*

dóle *„giù“* **pot** *prep* **církɷ̆ʲjǫ** (T **ǫ** nasale) *sf Ssg* (sotto la chiesa) *= MICR [→* ***dole pot cirkoujun****].*

** Campi in paese, in basso [GPK].*

*** Da Monteaperta verso (Ponte) Sambo/Raune. Chiamano* ***Laze*** *anche le prime case del paese, in basso [GPK].*

**** Quasi alla costa Pouiac [GPK].*

*† **Paloh**: tra Monteaperta e (Ponte) Sambo/Raune [GPK].*

<SH030/c> **Visk. 19. 42**

6632 240 R „campi“ (i campi) „ŋ̍íwa“: **2.**

γóru *[→* ***ore/ -i²*** *avv +* ***u¹*** *prep]* **Zǿnišče*** *sn Lsg [„su a Z…“] = MICR [→* ***goru Zonišče****]*

γóru *[→* ***ore/ -i²*** *avv +* ***u¹*** *prep]* **Bárdax**** *sn Lpl [„su, sulle colline“] = MICR [→* ***goru Bardah****]*

γóru *[→* ***ore/ -i²*** *avv +* ***u¹*** *prep]* **Stárę** *agg m Lsg* **wàrtu***** *sm Lsg [„su, nel vecchio orto“] = MICR [→* ***goru Staren uartu****]*

čʲé *part raff* **nat** *prep* **Súscą** *sm Ssg IDR [cf → 6656] [„sopra il Sussaz [„che si prosciuga“]“] = MICR [→* ***čie nat Suscan****]*

dól *[→* ***dole****] avv* **za** *prep* **T´ɷučínu** *sf Ssg [„giù, dietro la calcina“] = MICR [→* ***dol za Toučinu****]*

čʲé za Blǿkœ† *sm Apl [„dietro i lembi“] = MICR [→* ***čie za Bleke****]*

** Dietro la chiesa, in su [GPK].*

*** Le case dietro la chiesa [GPK].*

**** Sopra Borgo Cossarutto [GPK].*

† A sud del paese, oltre il Rio di Monteaperta [GPK].

<SH030/d> **Visk. 19. 42**

6633 240a – R Materiali per il dizionario. Slavi del Torre

<SH030/e>

6634 241 – R „campi“ (i campi) „ŋ̍íwa“: **3.**

wónne *[→* ***uone¹****] avv* **pod** *prep* **lawámь*** *sf Spl [„su, sotto i cocuzzoli“] = MICR [→* ***uonne pod lauami****]*

wónne *[→* ***uone¹****]* **za** *prep* **Brǿγą** *OR [→* ***Brieh****] sm Ssg [„su, dietro il M. Briec [„la riva“]“] = MICR [→* ***uonne za Bregan****]*

čʲé *part raff* **pǝ̆r** *prep* **patócǝ̆**** *sm Lsg [„vicino al torrente“] = MICR [→* ***čie per patoce****]*

γóru *[→* ***ore/ -i²*** *avv +* ***u¹*** *prep]* **Múrovьcь***** *sf Lsg [„su a M…“] = MICR [→* ***goru Murovici****]*

čь (**č̆**) *part raff* **u** *prep* **Rúpǝ̆†** *sf Apl [„nelle cavità nel terreno“] = MICR [→* ***či u Rupe****]*

wònnou *[→* ***uone¹*** *avv +* ***u¹*** *prep]* **Súkńarícǝ̆††** *sf Lsg [„su a S…“] = MICR [→* ***uonnou Sunknjarice****]*

** Verso la cima del Gran Monte [GPK].*

*** Dal centro del paese in su [GPK].*

**** GPK non sa dire dove si trovi questo appezzamento.*

*† **Rupa**: la strada da Monteaperta a Cornappo [GPK].*

†† Sul Gran Monte [GPK].

<SH030/f> **Visk. 19. 42 - 43**

6635 242 R „campi“ (i campi) „ŋ̍íwa“: **4.**

čʲé *part raff* **na** *prep* **Bazarétь*** *sm Lsg IDR [→* ***Bazaret****] [„sul R. Tasabazaretàn“: cf → 6251] = MICR [→* ***čie na Bazaretu****]*

čʲé u *prep* **Súscǝ̆** *sm Lsg IDR [cf → 6656] [„nel Sussaz [„che si prosciuga“]“] = MICR [→* ***čie u Susce****]*

dól *[→* ***dole****] avv* **u Balaštʲérjǝ̆**** *sm Lsg [„giù a B…“] = MICR [→* ***dol u Balaštierje****]*

dól *[→* ***dole****] avv* **na** *prep* **Torobánǝ̆** *sf Lsg [„giù, a Tarobana“] = MICR [→* ***dol na Torobane****]*

dól *[→* ***dole****]* **pot** *prep* **Škɷrjánǝ̆*** *NC sm Lpl [giù, sotto gli Scoriàn“] = MICR [→* ***dol pot Škorjane****]*

** Un appezzamento lungo la strada da Monteaperta a Cornappo [GPK].*

*** **Balaštír**: da Monteaperta verso il (Ponte) Sambo/ Raune [GPK].*

**** Dal nome della famiglia: le prime case da sotto il paese [GPK].*

<SH030/g> **Visk. 19. 43**

6636 243 „prati“? so- senožèt: **1.**

sonožétь *sf pl „prati falciativi“*:

Óuša* *sf sg [„alno“] = MICR [→* ***Ouša****],*

túᵘ *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****] prep* **Óušǝ̆** *L [„all’alno“] = MICR [→* ***tuu Ouše****]*

dól *[→* ***dole****] avv* **pod** *prep* **Močílǝ̆**** *sn Spl [„giù, sotto le sorgive“] = MICR [→* ***dol pod Močile****]*

čìu *[→* ***če¹*** *+* ***u¹****] prep* **Osǿjnicǝ̆***** *sf Lsg [„nel luogo a bacìo“] = MICR [→* ***čiu***

Osojnice]
čⁱé *part raff* **na** *prep* **Klínu†** *sm Lsg [„sul cuneo“] = MICR [→* ***čie na Klinu****]*
Dól *[→* ***dole****] avv* **u** *prep* **Čelȍ††** *sn Lsg MICR [→* ***Čelo****] = [„Giù a Celò [„parete rocciosa a strapiombo“]“] = MICR [→* ***dol u Čele****]*
Dól *[→* ***dole****]* **u Plʿéščax†††** *sn Lpl [„Giù a P…“] = MICR [→* ***dol u Klieščah****]*
** Cf → 6631.*
*** Zona ricca di sorgenti sopra le case di Borgo di sopra [GPK].*
**** A sud del paese, oltre il Rio di Monteaperta [GPK].*
† Dal centro del paese in su, sopra il ***potòk*** *(un corso d'acqua) [GPK].*
†† Verso la cima del M. Celò [GPK].
††† Secondo GPK dovrebbe trattarsi di ***Kljéšče****, un appezzamento a forma di tenaglie tra il (Ponte) Sambo/ Raune e Debellis, sulla riva sinistra del T. Cornappo (cf → 6652) [GPK].*

<SH030/h> **Visk. 19. 43**

6637 244 „prati“ senožèt: **2.**
wónne *[→* ***uone¹****] avv* **za** *prep* **Brȅgą** *OR sm Ssg [„su, dietro il M. Briec [„la riva“]“] = MICR [→* ***uonne za Bregan****]*
dólu *[→* ***dole*** *avv+* ***u¹*** *prep]* **laníščȅ*** *sn Lsg [„giù, nel lineto“] = MICR [→* ***dolu lanišče****]*
dól *[→* ***dole****] avv* **pȅr** *prep* **Móstu** *sm Lsg [„giù, vicino al ponte“] = MICR [→* ***dol per Mostu****]*
dól *[→* ***dole****]* **pot** *prep* **láščȅ**** *[„giù, sotto L…“] = MICR [→* ***dol pot lašče****]*
čь *part raff* **u** *prep* **Lótu** *sm Lsg [„a (Costa) Lot [„terreno a pascolo“]“] = MICR [→* ***či u Lotu****]*
čьu *[→* ***če¹*** *+* ***u¹****] prep* **Póujacȅ** *sm Lsg [„a (Costa) Pouiac“] = MICR [→* ***čiu Poujace****]*
túᵘ *[→* ***ta¹*** *+* ***u¹****] prep* **Ṭ'áudȅ (ṭ'áudȅ)** *MICR sf Lsg [„nella Valcalda“] = MICR [→* ***tuu Ćaude****]*
** Da Monteaperta verso il (Ponte) Sambo/Raune [GPK].*
*** Boschi e prati da (Ponte) Sambo/Raune verso Debellis [GPK].*

<SH031/a> **Visk. 19. 43**

6638 245 „prati“; P „prati“ senožèt: **3.**
wьnne *[→* ***uone¹****] avv* **pod** *prep* **lawámь*** *sf Spl [„su, sotto i cocuzzoli“] = MICR [→* ***uonne pod lauami****]*
nȹtre *avv* **na** *prep* **lóγu**** *sm Lsg [„dentro il boschetto“] = MICR [→* ***notre na Logu****]*
nȹtru *[→* ***notre¹*** *avv +* ***u¹****]* **koraṅárje***** *sm Lsg [„dentro K...“] = MICR [→* ***notru koranjarje***
γóru *[→* ***ore/ -i²*** *avv +* ***u¹*** *prep]* **Jáworje** *sm Lsg = OR [„su, sul M. Iauer [„acero“]“] = MICR [→* ***goru Jauorje****]*
γór *avv* **na Pravíca** *[?]*
(R 2 volte) **γór** *avv* **na Palózȅ†** *sm Lsg [„su, a Paloh [„terreno in leggera pendenza“]“] = MICR [→* ***gor na Paloze****]*
** Cf → 6634.*
** **Loh**: nella Valcalda [GPK].*
** Verso **Loh**, nella Valcalda [GPK].*
**** A sud del M. Briec, verso la Valcalda [GPK].*
† Cf → 6631.

<SH031/b> **Visk. 19. 43 - 44**

6639 246 „prati“; P „prati“ (R prati) senožèt: **4.**
γór *[→* ***ore/ -i²****] avv* **u** *prep* **Krípje*** *sf Lsg [„su, sulla roccia“] = MICR [→* ***gor u Kripje****]*
γór *[→* ***ore/ -i²****]* **na** *prep* **Plesálicь**** *sf Lsg [„sulla P...“] = MICR [→* ***gor na Plesalici****]*
γór *[→* ***ore/ -i²****]* **na Močíla***** *sn Lpl [„su, alle sorgive“] = MICR [→* ***gor na Močila****]*
γór *[→* ***ore/ -i²****]* **za** *prep* **Požárją** *sm Ssg [„su, dietro a Posar“] [→ 6631] = MICR [→* ***gor za Požarjan****]*
(p. e.) **já** *pron pers sg „io“* **săm bí** *vp ind pft 1sgm „sono stato“* **γór** *[→* ***ore/ -i²****]* **na Močíla** *[„su, ai laghetti“]*
wьnna *[→* ***uone¹*** *+* ***na²****] avv* **Wráńacȅ†** *sm Lsg [„su a (Costa) Uragnac“] = MICR [→* ***uunna Uranjace****]*
R **wьnna** – costantemente
** Un dosso a metà costa del Gran Monte [GPK].*
*** MICR sconosciuto a GPK.*
**** Cf → 6636.*
† Sul Gran Monte [GPK].

<SH031/c> **Visk. 19. 44**

6640 247 „prati“; P „prati“ (R prati) senožèt: **5.**
wьnna *[→* ***uone¹*** *+* ***na²****] avv* – R costantemente
γór *[→* ***ore/ -i²****] avv* **na** *prep* **Počiwáucь*** *sf Lsg [„su, al posto di riposo“] = MICR [→* ***gor na Počiuauci****].*
γoré *[→* ***ore/ -i²****] avv* **mьz** *prep* **γóru** *OR sf Asg [„su, sul Gran Monte“] = MICR [→* ***gore miz goru****].*
** GPK conosce **or na Počiuále**, un punto del Borgo di sopra.*

<SH031/d> **Visk. 19. 44**

6641 248 ? miz
mez: **γoré** *[→* ***ore/ -i²****] avv* **mьz** *prep* **γóru**

OR sf Asg [„su, sul Gran Monte“] = MICR [→ ***gore miz goru****].* – (R prati); cf. **senožèt** *[→ 6636-6640].*

<SH031/e> **Visk. 19. 44**

6642 249 ? **wnna** *[aggiunto a matita]*
wúnna: R **wѣnna** *[→* ***uone¹*** *+* ***na²****] avv* – costantemente; cf. **senožèt** *[→ 6636-6640].*

<SH031/f> **Visk. 19. 44**

6643 250 **bošk**: **boškì** *sm pl* (R boschi). **nⁱésu** *vi ind pres 3pl „non sono“* **boškì velícь** *agg m pl „boschi grandi“* – **nisù** *[=* ***ni*** *→* ***o²*** *clit m pl [„essi“] +* ***sù****]* **pó** *prep* **sonožětax** (T **ě** tendente a **é**) *sf Lpl „si trovano qua e là sui prati falciativi“.*

<SH031/g> **Visk. 19. 44**

6644 251 **čukau**: **dą́** *art idt m* **čukáu** *sm sg* **velìk** *agg m sg* (P una grande collina).

<SH031/h> **Visk. 19. 44**

6645 252 **čukalìh**: **čúk** *sm sg „una collina“* **máu** *agg m sg „piccola“* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **dą́** (T **ą** breve) *art idt m „una“* **čukalìť** *sm sg* (P collinetta) = **čukalìť**

<SH032/a> **Visk. 19. 44**

6646 253 **brieγ**: **brⁱéx** *sm sg „riva“* (furl. „meja“ *[?] [ter =* ***mea*** *„ghiaione/china“]*).

<SH032/b> **Visk. 19. 44**

6647 254 **γora**: **γóra** *sf sg* (monte)

<SH032/c> **Visk. 19. 44**

6648 255 **dolína**: *sf sg* (valle).

<SH032/d> **Visk. 19. 44**

6649 256 **peh**: **péⁱť** *sf sg* (sasso); **dv́ⁱé** *agg num f „due“* **péⁱťь** *du „sassi“*; **trí** *„tre“* **péⁱťь** *pl „sassi“*

<SH032/e> **Visk. 19. 44**

6650 257 **jáma**: *sf sg* (P buca, pertugio).

<SH032/f> **Visk. 19. 45**

6651 258 R „nomi di **rop** *sm Gpl „monti““*; *it* „monti“
γora: **1.**
wódńĭ *agg m sg* **rát** *[= slov* ***grad*** *?] sm sg [„il castello d'acqua“] = OR →* ***uodnji rat*** = **wѣnnu** *[→* ***uone¹*** *avv +* ***u¹*** *prep] „sul“* **wódńi rádu** *L*
Lopáta* *MICR sf sg [„pala“]“*, **wѣn** *[→* ***uone¹****]* **u** *prep* **Lopátь** *L* **Lopátь** *[„sulla pala“]*
wѣnna *[→* ***uone¹*** *+* ***na²****] avv „sul“* **Máli wàrxu** *OR agg + sm Lsg „M. Malivarh [„piccola vetta“]“*
wѣnu *[→* ***uone¹*** *avv +* ***u¹*** *prep] „sul“* **šoróci dolínь** *OR agg + sf Lsg „M. Saroca Dolina [„valle larga“]“*
** GPK individua il MICR come „zona sul Gran Monte“, la stessa che in → 2482. Nella presente scheda, tuttavia, dato il contesto, potrebbe riferirsi alla costa Lopata, a sud del M. Saroca Dolina.*

<SH032/g> **Visk. 19. 45**

6652 259 R „nomi di **rop** *sm Gpl „monti““* *it* „monti“
γora: **2**
wѣnu *[→* ***uone¹*** *avv +* ***u¹*** *prep] „sopra“* **γlóbь** *agg m Lsg* **patócŏ*** *IDR [→* ***globi patok****] sm Lsg [„il torrente profondo“]*
wѣnu *[→* ***uone¹*** *avv +* ***u¹*** *prep] „sulla“* **Lášovьcь** *OR sf Lsg „Punta Lausciovizza“*
γóru *[→* ***ore/ -i²*** *avv +* ***u¹*** *prep] „sul“* **velícьj** *agg f Lsg* **γlavi** *sf Lsg = OR „M. Testa Grande“*
čѣu *[→* ***če¹*** *+* ***u¹****] prep* **Rǿᵘbu**** *sm Lsg: MICR [→* ***čiu Roubu****] [„sul monte]*
čѣu *[→* ***če¹*** *+* ***u¹****] prep* **Rǿbrŏ**** *sn Lplt: MICR [→* ***čiu Rebre****] [„ai costoni“]*
čѣu *[→* ***če¹*** *+* ***u¹****] prep* **Klⁿéščŏ**† *sn Lplt MICR [→* ***čiu Kliešče****] [„alle tenaglie“]*
** Scorre sotto Platischis [LCH]. Non è tuttavia chiaro a quale monte l'informatore di BdC si riferisse.*
*** **Ču Robu**: un dosso vicino alle case del paese [GPK].*
**** **Rebar/Rebra**: sopra il (Ponte) Sambo/Raune, verso Taipana [GPK].*
† Cf → 6636.

<SH032/h> **Visk. 19. 45**

6653 260 **zuón**: **zᵘón** (campana, – P campana). **dwá** *agg num m „due“* **zᵘóna** *du „campane“*; **trí** *A „tre“* **zᵘóne** *pl „campane“*; **pét** *„cinque“* **zᵘóne** *Gpl „campane“*

<SH033/a> **Visk. 19. 45**

6654 261 ? **čukau**: **ímana** *sf [cf* ***lóženŏ*** *f] pl* **ót** *prep* **čúkalŏ** *sm Gpl* **su** *vi ind pres 3pl* **lóženŏ** *ppp/agg f pl* **pàr** *prep* **sonožéte** *sf Lpl* (P i nomi delle collinette sono riposti nei nomi dei prati). cf. **senožèt** *[→ 6636-6640].*

<SH033/b> **Visk. 19. 45**

6655 262 **potòk**: sing. **patòk***sm „torrente/rio“*; pl. nom. **patócь** *„torrenti/rii“*.

<SH033/c> **Visk. 19. 45**

6656 263 P „nomi di torrenti“
potòk:
Skᵘómou *IDR sm sg „Rio di Monteaperta“*, **čѣu** *[→* ***če¹*** *+* ***u¹****] prep* **Skᵘómolŏ** *L „nel Rio di Monteaperta“*

Dól *[→ **dole**] avv* **u** *prep* **Súscœ̆** *L „Giù nel Sussaz“*, **Súšac** *IDR sm sg „Sussaz [„che si prosciuga“]“*
Dól *[→ **dole**] avv „Giù“* **păr** *prep „vicino“* **móstu*** *sm Lsg „al ponte“*
nȣtre *avv „dentro“* **na** *prep* **lȣγu** *sm Lsg [“ boschetto“] = IDR [→ **Loh***]*
** Riferimento indiretto al T. Cornappo [GPK].*
<SH033/d> **Visk. 19. 45 - 46**

6657 264 pasáwa: **sé** *pron impers* **pasáwa** *vi ind pres 3sg „si passa“* **tá** *part raff* **čьz** *prep „per“* **mᵘóst** *sm Asg „il ponte“*
<SH033/e> **Visk. 19. 45**

6658 265 laγáti: **laγátь** *vi inf* (P mentire). cf. **láže**, **zlaγáu.** *[→ 6659, 6660]*
<SH033/f> **Visk. 19. 46**

6659 266 láže: **ti** *clit sg [„tu“]* **lážьš** *vi ind pres 2sg* (P menti). cf. **laγáti**, **zlaγáu** *[→ 6658, 6660]*.
<SH033/g> **Visk. 19. 46**

6660 267 zlaγáu: **tí** *pron pers sg* **zlaγóu = tí sь zlaγóu** *vp ind pft 2sgm* (P tu hai mentito), **a** *cong* **ón** *pron pers m sg* **nȍ** *avv neg* (P lui invece no). **ónne ti zlaγóu = ón’ e** *[= **je**]* **ti** *pron pers Dsg* **zlaγóu** (lui ti ha fatto bugia) *„lui ti ha mentito“*
<SH033/h> **Visk. 19. 46**

6661 268 šjór: **šjȣ̈r** *sm sg* (signore).
<SH034/a> **Visk. 19. 46**

6662 269 ospuód: **ospᵘȣ̈t** (prete), **dwá** *agg num m „due“* **ospᵘȣ̈da** *du „preti“*
<SH034/b> **Visk. 19. 46**

6663 270 ? **ħelejár** – ħelijár: **ťelьjár** *sm sg* (calzolaio); **dwá** *agg num m „due“* **ťelьjárja** *du „calzolai“*.
<SH034/c> **Visk. 19. 46**

6664 271 vie: **ti** *pron pers sg* **viéš** *vi ind pres 2sg* (tu sai); **viestȣ́** (T **ȣ́** breve) *2pl ‘di cortesia’* (R (Voi) sapete/(Lei) sa).
<SH034/d> **Visk. 19. 46**

6665 272 políti: **políťь** *vp inf* **š** *[→ **s/z/ž**] prep* **špȣ̈jγų** *sf Ssg* (P versare sopra il burro = condire con il burro).
<SH034/e> **Visk. 19. 46**

6666 273 riés: **rⁱés** *avv* (vero); **te** *[= **to** → **te²** pron dim n sg + **je** → **bite²** vi ind pres 3sg]* **rⁱés** (questo è vero) *[cf → 635 **to** = clit]*.
<SH034/f> **Visk. 19. 46**

6667 274 íme: **ímœ̆***sn sg* (R nome, – *it* nome).
<SH034/g> **Visk. 19. 46**

6668 275 še: **šé** *cong* (T **é** breve) (R anche).
<SH034/h> **Visk. 19. 46**

6669 276 telé: **sán** *avv* **tȣ́lȣ́** *pron dim m sg* (solo questo)
<SH035/a> **Visk. 19. 46**

6670 277 ? kuj: **já** *pron pers sg „io“* **mą** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg* **nìč** *pron idf n Asg „non ho niente“ [sott: „altro“]* **kúj** *cong „che“* **dǫ** *agg num m A „una“* **frȁṅk** *sm Asg „lira“*.
<SH035/b> **Visk. 19. 46**

6671 278 fraṅk: **dǫ** *agg num m A „una“* **frȁṅk** *s* (acc. s. m.) *„lira“*. cf. **kúj** *[→ 6670]* **dwá** *agg num m „due“* **fráṅka** *du „lire“*.
<SH035/c> **Visk. 19. 46**

6672 279 potòk:
Tá *part raff* **za** *prep* **répą** *sm Ssg = IDR → **Zarep** [„dietro il terreno lungo e stretto“ lett: „dietro la coda“]* (R „torrente“ – Tasarepia *[Zarep]*). cf. **ńíwa** *[→ 6673]*.
Dóupalózœ̆* *IDR [→ **dole/-i** avv + **u¹**prep + **paloze** sm Lsg → **paloh****]* (R torrente) – **patók** *sm sg „torrente“* (Deopologo *[„giù, nel terreno in leggera pendenza“]*).
** Se si tratta di un corso d’aqua, cf → 6251.*
<SH035/d> **Visk. 19. 47**

6673 280 ńíwa:
Dóu palóγu *[→ **dole/-i** avv + **po¹** prep + **logu** → **log¹**** sm Lsg = „giù per il boschetto“] MICR → **Doupalogu** – **ńíwa** sf sg „campo“* – **sonożèt** *sf sg „prato falciativo“* – **wsè** *pron idf n sg* (tutto); (R non torrente, – c’è un errore sulla carta *[cf → 6251]*) („Deopologo“); cf. **potòk** *[→ 6672]*.
<SH035/e> **Visk. 19. 47**

6674 281 ńíwa *sf sg „campo“*: **súbьt** *avv* **taką** *agg m sg* **je** *vi ind pres 3sg „è immediatamente vicino/confinante“*; **je taką tá** *part raff* **pœ̆r** *prep* **palózœ̆** *sm Lsg „dove c’è il terreno in leggera pendenza“ [**palózœ̆** appellativo **paloh** o MICR → **paloh** „Paloh“, per cui **paloh**** ?]*; **dólupalózœ̆** (**ńíwa** *sf sg „campo“*) *MICR [→ **dolupaloze**]*
<SH035/f> **Visk. 19. 47**

6675 282 senożèt: **Dóupalóγu.** *MICR [→ **Doupalogu**]* – cf. **ńíwa** *[→ 6673]*
<SH035/g> **Visk. 19. 47**

6676 283 senożèt: **Ȣ́nca dolína** *sf sg „valle“ MICR* (Honzia dolina *[?]*) – **sonożèt** *sf sg „prato falciativo“*
<SH035/h> **Visk. 19. 47**

6677 284 **tačié**: **tač^{i}é** *avv* (R là *st. in l.*)
<SH036/a> **Visk. 19. 47**

6678 285 **γora**: ? **tí** *art dt f Dsg* **velíci** *agg f Dsg* **γóri** *s* (dat. s. f.) = *OR „al Gran Monte“*
<SH036/b> **Visk. 19. 47**

6679 286 **γóra**: **Barγíńska** *ETN agg f sg* **γóra** *sf sg = OR „Gran Monte“ [lett: „il monte di Bergogna“]* (R in Austria *[= Slovenia]*).
<SH036/c> **Visk. 19. 47**

6680 287 **γóra**: **γóra** *OR sf sg* **mьz** *prep* **γóru** *OR sf Asg „il Monte sopra il Monte“ [„la Punta di Montemaggiore sopra il Gran Monte“] = OR →* ***gora miz goru*** *→* ***Jalouac^{1}*** (? Montemaggiore) *„Punta di Montemaggiore“*. **– to** *clit n sg [„esso“]* **n^{i}é** *vi ind pres 3sg neg impers* **jédne** *agg idf f Gsg „non c'è nessun“* **γ^{u}órše** *agg comp f Gsg* **γórœ** *sf Gsg „monte più grande“* **tlœ** *avv „qui“* **pǎr** *prep „da“* **nás** *pron pers Lpl „noi“*, **kœ** *[→* ***kuj/ku****] cong „che“* **tlœ γóra mьz γóru** (? Montemaggiore vicino al Monteaperto *[a Monteaperta]*)
<SH036/d> **Visk. 19. 47**

6681 288 **Viškórša**: **1”.**
1) **Karnáxta** *TOP sf sg* (Cornappo) (borgo) **= čьu** *[→* ***$če^{1}$*** *+* ***u^{1}****] prep* **Karnáxtь** *L „a Cornappo“*
2) **Jáwǎr = γór** *[→* ***ore/ -i^{2}****] avv* **na** *prep* **Jáwǎrje** *sm Lsg* (borgo di Monteaperto *[Monteaperta]*) (? Tanajavore) = *TOP →* ***Tana Jauore*** *„Tanaiauarie [„sull'acero“]“*.
3) borgo: **dól** *[→* ***dole****] avv* **pœr** *prep* **Debéliše** *TOP sm Lsg „a Debellis“* **= Debéliš** *N*
4) **četártь** *agg num sost m sg „il quarto“* **Viškúórša** *TOP sf sg „Monteaperta“* **jœ** (T **œ** breve) *vi ind pres 3sg* (R è) ⌐
<SH036/e> **Visk. 19. 48**

6682 289 **Viškórša**: **2”**
májkuj *avv „solamente“* **tléte** *agg dim m sg „questo“* **bórk** *sm sg „borgo“* **jœ** *vi ind pres 3sg „è“* **Viškúórša** *TOP sf sg „Monteaperta“* **= Doléńœnь** *TOP agg sost m plt „Borgo di sotto [„dove ci sono gli abitanti del borgo inferiore“ ?]“*; **γoréńœn** *agg sost m sg „abitante del borgo superiore“* **= γoréńœnь** *TOP agg sost m plt „Borgo di sopra [„dove ci sono gli abitanti del borgo superiore“ ?]“* **} = Viškúórša**; **γoréńь** *agg m sg* **konàc** *sm sg „il termine superiore“ = TOP* (borgo superiore *[„Borgo di sopra“]*); **doléńь konàc** *sm sg „il termine inferiore“ = TOP* (borgo inferiore *[„Borgo di sotto“]*); **óbadwá** *agg num m „entrambi“* **bórka** *sm du „i borghi“* **sù** *vi ind pres 3pl „sono“* **Viškúórša** *„Monteaperta“*
<SH036/f> **Visk. 19. 48**

6683 290 **Karnáxta**: **dóu** *[→* ***dol^{2}****] avv „giù“* **po** *prep* **Karnáxtь** *IDR sf Lsg* (torrente Cornappo) = *„per il T. Cornappo“* (cf. **potòk** – R inserire il rimando sotto la voce **potòk** *[→ 6672*
<SH036/g> **Visk. 19. 48**

6684 291 **Tjipána**: **Tjipána** *TOP sf sg* **= tòu** *[→* ***ta^{1}*** *+* ***u^{1}****] prep „a“* **Tjipánь** *L* (Taipana). **té** *art dt m sg* **γoréńь** *agg m sg* **ą́** *cong „e“* **te doléńь bórk** *sm sg „il Borgo di sopra e il Borgo di sotto“* **tóu Tjipánь.**
<SH036/h> **Visk. 19. 48**

6685 292 **xudíh**: **xudíť** *sm sg „diavolo“*; **dwá** *agg num m „due“* **xudíťa** *du* (diavola *[diavoli]*); **pét** *agg num „cinque“* **xudíťь** *Gpl „diavoli“*; **trí** *„tre“* **xudíťœ** *pl „diavoli“* (acc.); **sù pǎršlì** *vp ind pft 3plm* **tárjь xudíťь** (nom.) *„sono venuti tre diavoli“*
<SH037/a> **Visk. 19. 48 - 49**

6686 293 **Kouníca**: **Kounícœ** *MICR sf plt „C…“* **= tóu** *[→* ***ta^{1}*** *+* ***u^{1}****] prep „a“* **Kouníca**x *L* (la situazione *[il punto]*, dove è l'acqua più buona di Monteaperto *[Monteaperta]*).
<SH037/b> **Visk. 19. 49**

6687 294 **kuj**: **túu** *[→* ***ta^{1}*** *+* ***u^{1}****] prep* **Br^{i}ézjax** *TOP sf Lpl [„boschi di betulle“]* **ní** *[→* ***o^{2}****] clit m pl [„essi“]* **majœ** *[→* ***mieti****] vi ind pres 3pl „hanno“* **drúγь** *agg idf m Asg* **lœńgàč** *sm Asg „una parlata diversa“*, **kuj** *cong* **mí** *pron pers pl „che noi“ = „dalla nostra“*, **tú** *[→* ***ta^{1}*** *+* ***u^{1}****] prep* **Tjipáně** *TOP sf Lsg* **taj** *cong „come“* **mí** *„noi“* ? (R A „Montemaggiore“ c'è un dialetto diverso che a „Monteaperto“ *[Monteaperta]*. – A „Taipana“ è come quello di „Monteaperto“).
<SH037/c> **Visk. 19. 49**

6688 295 **slovéjsk**: **pó** *prep* **slovéjskę** *ETN agg sost n Lsg* (R in sloveno, cioè nella loro lingua); **po krájńskę** *ETN agg sost n Lsg* (nello sloveno in Austria).
<SH037/d> **Visk. 19. 49**

6689 296 **γóra**: **Mœ di Prát** (T **á** breve) *OR [cf frl* ***Mònt di Prât*** *TOP]* (Monte di Prato *[Monteprato]*).
<SH037/e> **Visk. 19. 49**

6690 297 **langač**: **wsákь** *agg idf m sg „ogni“* **bórk** *sm sg „villaggio“* **tlé** *avv „qui“* **păr** *prep „da“* **nás** *pron pers Lpl „noi“* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **drúγĭ** *agg idf m Asg* **lœńgàč** *sm Asg „una parlata diversa“*
<SH037/f> **Visk. 19. 49**

6691 298 **druγač**: **druγáč** *avv* (altrimente *[altrimenti]*)
<SH037/g> **Visk. 19. 49**

6692 299 **rúdi**: **tlé** *avv „qui“* **su** *vi ind pres 3pl* **rúdь** *agg m pl* **xlǿdь** *sm pl* (quì sono soltanto alberi *[qui ci sono soltanto alberi]*)
<SH037/h> **Visk. 19. 50**

6693 300 **dobro**: **dobró** *avv* (bene)
<SH038/a> **Visk. 19. 50**

6694 301 **dobar**: **dobrá** *agg f sg* **wóda** *sf sg „acqua buona“*
<SH038/b> **Visk. 19. 50**

6695 302 **jezero**: **jézero** *sn sg* (lago); **dv^{i}é** *agg num n „due“* **jézerь** *du „laghi“*, **trí** *A „tre“* **jézerǒ** *Am „laghi“*; **pét** (T **é** tendente a **é**) *„cinque“* **jézerǒ** *Gpl „laghi“*
<SH038/c> **Visk. 19. 50**

6696 303 **ja**: **ja!** *avv* (R sì, – *it* sì, ja *slov „sì“*, (R così)). **nǿ** (T breve) (no, – R no).
<SH038/d> **Visk. 19. 50**

6697 304 **dan**: **dr^{i}éve** *avv „stasera“*, **dávě** *avv „stamattina“*; **sn^{u}ǿjka** *avv „ieri sera“*, **nanc^{u}ój** *avv „stasera/stanotte“*
<SH038/e> **Visk. 19. 50**

6698 305 **kadà**: **kadá** *[→ **kadar**] cong* (quando).
<SH038/f> **Visk. 19. 50**

6699 306 **éjŋe**: **ǿ** *[= **jǿ**]* **pǎršóu** *vp ind pft 3sgm* **ǿjńe** *avv*, **kĭ** *[→ **ko**^{2}] cong* **já** *pron pers sg „io“* **są́ jé** *[→ **ja**^{2}] clit sg [„io“]* **jédu** *vi ind pft 1sgm* (R è venuto adesso, quando mangiavo) („l’è vegnù adesso, che mi gh’o manjá *[go magnà]*“ *(= ven)*; cf. **ŋelé** *[→ 6700]*. **ǿjńe** *avv* (adesso). **ǿ pǎršóu ǿjńe**, **kь já sǫ́ jédu** (R è venuto adesso, quando mangiavo).
<SH038/g> **Visk. 19. 50**

6700 307 **ŋelé**: **ńelǿ** *avv* (adesso). cf. **éjŋe** *[→ 6699]*.
<SH038/h> **Visk. 19. 50**

6701 308 **pozno**: **pózno** *avv* (tardi) (R tardi)
<SH039/a> **Visk. 19. 50**

6702 309 **dan**: **préjkujdą́** *avv [lett: „prima di giorno“]* (sull’alba *[all’alba]*).
<SH039/b> **Visk. 19. 50**

6703 310 **ded**: **dèt** *sm sg* (nono *[nonno]*) **= te** *art dt m sg* **stárь** *agg m sg* **oť́á** *sm sg „il vecchio padre“*; cf. **oħà**, **bába** *[→ 6704, 6705]*,
<SH039/c> **Visk. 19. 50**

6704 311 **oħà**: **te** *art dt m sg* **velíkь** *agg m sg* **oť́á** *sm sg lett: „il grande padre“* (R bisnonno)
<SH039/d> **Visk. 19. 51**

6705 312 **bába**: **tá** *art dt f sg* **velíka** *agg f sg* **bába** *sf sg lett: „la grande nonna“* (R bisnonna). **bába** *„nonna“* **= ta stára** *agg f sg* **máťь** *sf sg „la vecchia madre“*.
<SH039/e> **Visk. 19. 51**

6706 313 **práviti**: **právьťь** *vi inf* (praviti *slov „raccontare“*); cf. **právi** *[→ 6707]*.
<SH039/f> **Visk. 19. 51**

6707 314 **právi**: **právь** *vi ind pres* (3 s.) *„racconta“*; **ja** *pron pers sg* **právьn** *1sg* (jaz pravim *slov „io racconto“*). **kákо** *avv „come“* **právьtǒ** *2pl* **‘**di cortesia’ *„dite/dice“* **tí** *art dt f Dsg* **velícь** *agg f Dsg* **vódь** *sf Dsg „alla grande acqua“ [„come chiama/chiamate il mare?“ [?]]***? tá velíka wóda.** cf. **práviti** *[→ 6706]*
<SH039/g> **Visk. 19. 51**

6708 315 **zet**: **zèt** *sm sg* (R genero); **dwá** *agg num m „due“* **zéta** *du „generi“*
<SH039/h> **Visk. 19. 51**

6709 316 **… neviésta**: **má** *agg poss f sg „mia“* **nev́^{i}ésta** *sf sg* (P nuora).
<SH040/a> **Visk. 19. 51**

6710 317 **… tast**: **tást** *sm sg* (P genero).
<SH040/b> **Visk. 19. 51**

6711 318 **… táščа**: **táščа** *sf sg* (R suocera, suocera).
<SH040/c> **Visk. 19. 51**

6712 319 **… postéja**: **pastę́ja** *sf sg* (R letto); **dv^{i}é** *agg num f „due“* **pastéjь** *du „letti“*; **trí** *„tre“* **pastéjǒ** *pl „letti“*
<SH040/d> **Visk. 19. 51**

6713 320 ? **muóre**: 1) **jь** *[→ **ja**^{2}] clit sg [„io“]* **mǿrę** *[→ **muorati***] vi ind pres 1sg mod* **stortì** *vp inf* (devo fare). **jь mǿrę** (devo). cf. **muorau** *[→ 6714]*.
2) **já** *pron pers sg „io“* **jь** *clit sg [„io“]* **mórę** *[→ **morieti**] vi ind pres 1sg* (posso); cf. **mórau** *[→ 6716]*.
<SH040/e> **Visk. 19. 51**

6714 321 **muorau**: **są́ mǿrou** *vi ind pft 1sgm* (doveva *[dovevo]*?). **są́ mǿrla**

fsg „dovevo“; **bom mǿrou** *vi ind fut 1sgm „dovrò“*. – cf. **muore** *[→ 6713]*. cf. **mórau** *[→ 6716]*

<SH040/f> **Visk. 19. 51**

6715 322 **more-**: **já** *pron pers sg „io“* **jь** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **mórę** *[→ **morieti**] vi ind pres 1sg* (posso). cf. **muóre** *[→ 6713]*.

<SH040/g> **Visk. 19. 51**

6716 323 **mórau**: **są̆ mórou** *[→ **morieti**] vi ind pft 1sgm* (poteva *[potevo]*); **jь** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **bǫ́ mórou** *ind fut 1sgm „potrò“*; **bǫ́ mórla** (fem.) *„potrò“*. cf. **more** *[→ 6715]*, **muorau** *[→ 6714]*.

<SH040/h> **Visk. 19. 51**

6717 324 **zakuo**: **zakuó?** *avv interr* (perché).

<SH041/a> **Visk. 19. 52**

6718 325 **kje**: **kjé?** *avv interr* (R dove?)

<SH041/b> **Visk. 19. 52**

6719 326 **kan**: **kám** *avv interr* **vь** *clit pl [„voi“]* **γréstœ̆** *vi ind pres 2pl ‘di cortesia’*? (R dove andate/dove va).

<SH041/c> **Visk. 19. 52**

6720 327 **zdí**: **tó** *clit n sg [„esso“]* **mi** *pron pers Dsg* **sœ̆** *pron rifl A* **zdí** *vi ind pres 3sg*, **ké** *[→ **ke**[2]] cong* **vь** *clit pl [„Voi“]* **γréstœ́** *vi ind pres 2pl ‘di cortesia’* **túᵘ** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **Tjipánu** *TOP sf Asg* (mi pare, che andiate *[/ vada]* in Taipana).

<SH041/d> **Visk. 19. 52**

6721 328 **ki**: **kí** *pron interr* **œ** *[= **jœ** → **bite**[1]]* **pǎršòu** *vp ind pft 3sgm* (chi è venuto?)

<SH041/e> **Visk. 19. 52**

6722 329 **ke**: **ke** *[→ **ke?**[4]] agg interr m sg „quale“* **sį** *sm sg* **œ́** *[= **jœ** → **bite**[1]]* **pǎršœ́u** *vp ind pft 3sgm* = **pǎršû** = **paršóu** = **pǎršû?** (che figlio è venuto?). **kák** *agg interr m sg* **sį?** („come è questo figlio)

<SH041/f> **Visk. 19. 52**

6723 330 **nàs**: **nás** *avv* (oggi)

<SH041/g> **Visk. 19. 52**

6724 331 **ta**: **já** *pron pers sg „io“* **jь** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **γrę** *vi ind pres 1sg* **tá** *[→ **tan**[3]] avv* (vado là); cf. **tačié** *[→ 6725]*.

<SH041/h> **Visk. 19. 52**

6725 332 **tačié**: **sǎm bí** *vi ind pft 1sgm* **tačⁱé** *avv* (R sono stato lì); cf. **ta** *[→ 6724]*

<SH042/a> **Visk. 19. 52**

6726 333 **ħe**: **já** *pron pers sg „io“* **jь** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **ťǫ́** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg „io voglio“*; **ti** *pron pers sg* **ťъš** *2sg „tu vuoi“*; **ǫ** *[→ **on**[2]] pron pers m sg* **ťœ̀** *3sg „egli/ lui vuole“*; **mí** *pron pers pl „noi“* **ťъmǿ** *1pl „vogliamo“*; **ví** *pron pers pl ‘di cortesia’* **ťъtœ́** (T **œ́** breve) *2pl ‘di cortesia’ „Voi volete“/ „Lei vuole“* = **ví ťъtá** *2pl „voi volete“*; **á** *cong „e“* **onì** *pron pers m pl „essi/loro“* **áni** *clit m pl [„essi“]* **ťé** *3sg per 3pl* („lori *[loro]* vogliono“); cf. **teu** (?) *[→ 6728]*

<SH042/b> **Visk. 19. 52**

6727 334 **ħe**: **ťé** *[→ **če**[2]] cong „se“* **jь** *[= **je**] vi ind pres 3sg „è“* **dą́** *agg num m „uno“*, **sœ̆** *pron impers* **dⁱé** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg „si dice“*, **ví** *pron pers pl ‘di cortesia’* **ťъtœ́** *[→ **tiet**] 2pl ‘di cortesia’ „Voi volete“/„Lei vuole“*, **ťé su** *3pl „se sono“* **dwá** *agg num m „due“* **álpaj** *cong „oppure“* (**trí** =) **tárjь** *„tre“*, **sœ̆ dⁱé**: **„ví ťъtá“** *2pl „voi volete“*.

<SH042/c> **Visk. 19. 52**

6728 335 ? **tou**

teu: **są̆ tóu** *[→ **tiet**] vi ind pft 1sgm „volevo“*; **są̆ tⁱéla** *fsg „volevo“*; **jĭ** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **bǫ́ tⁱéla** *ind fut 1sgf „vorrò“* – **jь bǫ́ tóu** *fut 1sgm* (R vorrò); cf. **ħe** *[→ 6727]*

<SH042/d> **Visk. 19. 53**

6729 336 **bíu**: **sǎm bí** *vi ind pft 1sgm „ero“*, **sǎm bá** *1sgf* (R ero) („**blá**“ non si usa). **te** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[1]]* **bó** *[**b(i)lò**] impers* (**è** *[= è stato ?]* – (R era). **tᵘóle** *pron dim n sg „questo“* **te bó** *„era“* – **te bó wčéra** *avv „è stato ieri“*; **te bó priét** *avv „prima“*; **to** *clit n sg [„esso“]* **bǿ** *ind fut 3sg impers „sarà“* **zájtra** (?) *„domani“*; cf. **bo**, **je**, **biti** *[→ 6730-6731]*

<SH042/e> **Visk. 19. 53**

6730 337 **biti**: **ťǿm** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod* **bьtì** *vi inf* (voglio essere). **to** *clit n sg [„esso“]* **bǿ** *ind fut 3sg impers „sarà“* **zájtra** (?) *„domani“*; cf. **bo**, **biu**, **je** *[→ 6729, 6731]*.

<SH042/f> **Visk. 19. 53**

6731 338 **bo**: **to** *clit n sg [„esso“]* **bǿ** *ind fut 3sg impers „sarà“* **zájtra** (?) *„domani“*; cf. **biu**, **je**, **biti** *[→ 6729-6730]*

<SH042/g> **Visk. 19. 53**

6732 339 **piéti**: **pⁱétь** *vi inf* (pregare). cf. **oracjóñ**. *[→ 6733]*; cf. **poje** *[→ 6735-6736]*.

<SH042/h> **Visk. 19. 53**

6733 340 **oracjóñ. dná** *agg num f „una“* **oracjǫ́** *sf sg „preghiera“* = **oracjǿn**; **dvⁱé**

„due“ **oracjónь** *du „preghiere“*; **trí** *„tre“* **oracjȣnȣ̑** *pl „preghiere“*

<SH043/a> **Visk. 19. 53**

6734 341 **Pater noster**: **Pátœr nóstȣ̑r** *[= lat] sm sg + agg = s „padrenostro“*. cf. **poje** *[→ 6735-6736]*

<SH043/b> **Visk. 19. 53**

6735 342 **pojé**: **1.** cf. **pieti** *[→ 6732]* **mí** *pron pers pl „noi“* **pojemó** *vi ind pres 1pl „preghiamo“* **pátȣ̑r nóstȣ̑r** *[= lat] sm Asg+ agg = s Asg „il padrenostro“* **= óťe** *sm sg* **náš** *agg poss m sg = sm Asg „il padrenostro“*, **ábe maríja** ***[maríja*** *NP f] sf Asg „l'avemaria“*, **krédo** *[lat ?] sm Asg „il credo“*, **sálve reďína** *[lat ?] sm Asg „il salve regina“* **po** *prep „in“* **latískę** *ETN agg sost n Lsg „latino“*, **= po slovéjskę** *ETN „in sloveno“* **češčenájs** *[češčena agg f sg* ***naj*** *part esort* ***si*** *vi ind pres 2sg = ott „che sia venerata“]* **ti** *clit sg [„tu“]* **krœľíca** *sf sg „regina“ = sf Asg „il salve regina“*. (**lataníjȣ̑** *sf Apl „le litanie“* **pojemó pó slovéjskę** *„(le) recitiamo in sloveno“*). (R A „Platischis“ pregano in sloveno)

<SH043/c> **Visk. 19. 53 - 54**

6736 343 **pojé**: **2.** **nìč** *avv* **ne** *avv neg* **pojemó** *vi ind pres 1pl* **pó** *prep* **slovéskę** *ETN agg sost n Lsg „in sloveno non preghiamo per niente“*. cf. **prédiħa** *[→ 6737]*.

<SH043/d> **Visk. 19. 54**

6737 344 **prédiħa**; **Prédiťu** *sf Asg „La predica“* **momó** *[→* ***mieti]*** *vi ind pres 1pl „(ce) l'abbiamo“* **slovéjsku** *ETN „slovena“*, **kapьmó** *vp ind pres 1pl „capiamo“* **wse** *agg idf n Asg „tutto“* **tᵘȣ́** *pron dim n Asg „quello“*, **kì** *pron rel n Asg „che“* **ˀospᵘót = ospᵘót** *sm sg „il prete“* **prediťá** *vi ind pres 3sg „predica“*. –

<SH043/e> **Visk. 19. 54**

6738 345 **ja**: **já** *avv*, **pústa** *sm Gsg* (R sì, a carnevale, sc. balliamo).

<SH043/f> **Visk. 19. 54**

6739 346 **pust**: **pústa** *sm Gsg „a carnevale“* **pléšemo** *vi ind pres 1pl „balliamo“*. – cf. **ja** *[→ 6738]*.

<SH043/g> **Visk. 19. 54**

6740 347 **pleše**: **pústa** *sm Gsg „a carnevale“* **pléšemo** *vi ind pres 1pl „balliamo“* **wse** *pron idf m pl* **dnáko** *avv* (R tutti allo stesso modo) **táj** *cong* **ti** *art dt m pl* **drúzjь** *pron idf m pl „come gli altri“*, **láxь** *ETN sm pl „italiani/friulani“* **án** *cong „e“* **slovéncь** *ETN sm pl „sloveni“*.

<SH043/h> **Visk. 19. 54**

6741 348 **bàl**: **bàl** *sm sg* **= plés** *sm sg* (*it* ballo, R ballo).

<SH044/a> **Visk. 19. 54**

6742 349 **otròk**: **otròk** *sm sg „bambino“* (T **ò** tendente a **ó**, sc. breve, ma decisamente **o̱** dal punto di vista della qualità); **dwá** *agg num m „due“* **otroká** *du „bambini“*; **trí** *A „tre“* **otrokœ́** *Apl „bambini“*; **pét** *„cinque“* **otrocę̑** *Gpl „bambini“*; **sù pǎršlì̀** *vp ind pft 3plm „sono venuti“* **tárjь** *„tre“* **otrocì̀** *pl „bambini“*

<SH044/b> **Visk. 19. 54**

6743 350 **sort**: **tiex** *agg dim m Gpl* **sórtȣ̑** *sm Gpl* **ne** *avv neg* **zná** *vi ind pres 1sg* (P di questi generi non so).

<SH044/c> **Visk. 19. 54**

6744 351 **diélo** *sn sg „lavoro“*: **1''.** **já** *pron pers sg „io“* **u** *prep* **nedéju** *sf Asg „la domenica“* **zjútra** *avv „(di) mattina“* **są̑ spáu** *vi ind pft 1sgm „dormivo“*, **pótį** *avv „poi“* **są̑ ʷstóu** *vp ind pft 1sgm „mi sono alzato“*, **są̑ sĕ** *pron rifl A* **umóu** *vp ind pft 1sgm „mi sono lavato“*, **zát** *avv „poi“* **są̑ skúxu** *vp ind pft 1sgm „ho cotto/preparato“* **obœ̀t** *sm Asg „la colazione“*, **zát są̑ sńⁱédu** *vp ind pft 1sgm „ho mangiato“*, **zát są̑ sĕ oblⁿéku** *[→* ***oblejći se]*** *vp ind pft 1sgm „mi sono vestito“*, **są̑ šóu** *vp ind pft 1sgm „sono andato“* **májšь** *sf Dsg „a messa“*, **są̑ stáu** *vi ind pft 1sgm „sono rimasto“* **pǎr** *prep* **májšь** *L „a messa“*, **zát są̑ pǎršú** *vp ind pft 1sgm „sono venuto/tornato“* **= pǎršóu dimᵘój** *avv „a casa“*, **są sńⁱédu ⌐**

<SH044/d> **Visk. 19. 54 - 55**

6745 352 **diélo** *sn sg „lavoro“*: **2''.** **júžьnȣ** *sf Asg „il pranzo“ [cf → 6749]*, **zát** *avv „poi“* **są̑ šóu** *vp ind pft 1sgm „sono andato“* **dóu** *[→* ***dol²]*** *avv „giù“* **pod** *prep „sotto“* **ńívȣ̑** *sf Apl „i campi“ MICR [→* ***dou pod njive]***, **są̑ ʒijòu** (*[ho]* giocato) **ta** *[→* ***tan²]*** *avv raff* **dóle** (T **e** tendente a **ę**) *avv „laggiù“*, **zát są̑ pǎršú** (T **ú** breve) *vp ind pft 1sgm „sono venuto“* **γoré** (T breve) *[→* ***gor¹]*** *avv „su“*, **ą́** *cong „e“* **są̑ šóu vьčérnьcь** *sf Dsg „al vespero“*, **zát są̑ pǎršòu dȣ́u**, **są̑ sńⁱédu** *vp ind pft 1sgm „ho mangiato“* **vьčérjȣ** *sf Asg „la cena“*, **zát są̑ šú spát** *vi sup „a dormire“*,

są̆ sp̑ʲéu *vp ind pft 1sgm „ho recitato“* **rožárь** *sm Asg „il rosario“* **prǿj** *avv „prima“*. –
<SH044/e> **Visk. 19. 55**

6746 353 ? **tiédan** *sm sg „settimana“*: **nedéja** *sf sg „domenica“*.
<SH044/f> **Visk. 19. 55**

6747 354 **ʒijau**: **ʒijòu** *ppa m sg* (giocato, – jigral *[slov = **igral**]*).
<SH044/g> **Visk. 19. 55**

6748 355 **kolacjóñ**: **kolacjǫ́** *sf sg* (colazione). **dná** *agg num f „una“* **kolacjǫ́**
<SH044/h> **Visk. 19. 55**

6749 356 **júžina**: **júžьna** *sf sg* (merenda) *[cf → 6745]*.
<SH045/a> **Visk. 19. 55**

6750 357 **pojé**: **pojǿ** *vi ind pres 3sg* (lui prega).
<SH045/b> **Visk. 19. 55**

6751 358 **póje**: **póje** *sn sg* (R campagna, *it* la campagna; R collett. senza „dual.“ e „plur.“). (R 3 campagne, *it* 3 campagne); **trí** *agg num f* **ńívœ** *sf pl* (3 campi). cf. **ńíwa** *[→ 6753]*.
<SH045/c> **Visk. 19. 55**

6752 359 **anu**: **mą́** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ho“* **na = naγa** *agg num m A „un“* **máčka** *sm Asg „gatto (maschio)“* **aná = ná = naγá рьcá** *[→ **pas**²] sm Asg „un cane“* **anu** *cong „e“* – **nú = nú = anú = annú** *agg num f A* – **рьcícu** *[→ **pisica**] sf Asg „una cagna“* **ánu** *„e“* **jє** *[→ **ja**²] clit sg [„io“]* **jєn** *[→ **on**²] pron pers Dpl* **dájǫ** *vi ind pres 1sg „do loro“* **mǿštœ** *sf Asg „la farinata di granoturco“* **zvǿčœ̆r** *avv „la sera“*.
<SH045/d> **Visk. 19. 55**

6753 360 **ńíwa**: **trí** *agg num f* **ńívœ** *sf pl* (3 campi); cf. **póje** *[→ 6751]*; **pét ńíu** *Gpl* (5 campi).
<SH045/e> **Visk. 19. 55 - 56**

6754 361 **triébux**: **trʲébъx** *sm sg „pancia“*; **mé** *pron pers Asg* **bol'í** *vi ind pres 3sg „mi duole“* **trʲébъx**; **túᵘ** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **trʲébúse** *L „nella pancia“* **man** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ho“* **trípœ̆** *sf plt „lo stomaco“ [lett: „trippe“]* **ánu** *cong „e“* **bandòu** *sm sg „le interiora“*. cf. **bandòu** *[→ 6755]*.
<SH045/f> **Visk. 19. 56**

6755 362 **bandòu**: **té** *pron dim f pl „quelle cose“* **debéle** *agg f pl „grosse“* **nǿtre** *avv „dentro“*, **kь** *pron rel f pl „che“* **sù** *vi ind pres 3pl „sono“* **lʲépo** *avv „ben“* **lóžьnœ̆** *[→ **ložen***] ppp/agg f pl „disposte“*, **tó** *pron dim n sg „quello“* **se** *pron rifl A* **klíče** *vi ind pres 3sg „si chiama“* **bandòu** *„**bandòu**“ [„interiora“]*. cf. **triébux.** *[→ 6754]*
<SH045/g> **Visk. 19. 56**

6756 363 **dostáviti**: **dostávьtь** *vp inf* (P aggiungere/mettere assieme, p. es. cucire).
<SH045/h> **Visk. 19. 56**

6757 364 **ìtì**: **itì** *vi inf* (R non „**jitì**“). (R andare).
<SH046/a> **Visk. 19. 56**

6758 365 **šeŋé**: **sá** *vi ind pres 1sg „sono“* **šьńé** *avv „ancora“* **mlā̆t** *agg m sg „giovane“*; cf. **liéto** *[→ 6759-6760]*. cf. **še** *[→ 6668]*, **ejŋe** *[→ 6699]*, **ŋelé** *[→ 6700]*.
<SH046/b> **Visk. 19. 60**

6759 366 **liéto**: **1.ª**
pénāst *agg num* (**15**) *„quindici“* **lʲʲét** *sn Gpl „anni“* **ja** *clit sg [„io“]* **mą́** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ho“* **anǿ** *cong „e“* **kuáže** (a momento *[a momenti]*, subito, – P presto) **šé** *avv „ancora“* **dáṇ** *agg num m A „un“* **ḿʲésac** *sm Asg „mese“*. **to** *clit n sg [„esso“]* **máńṭ'a** *vi ind pres 3sg impers „manca“ = „mancano“* **ósan** *„otto“* **dnī** *sm Gpl „giorni“*. **są** *vi ind pres 1sg „sono“* **šьńé** *avv „ancora“* **mlā̆t** *agg m sg „giovane“*. **kárĭ** *[= **kár** cong + **ĭ** → **ja**² clit sg] „quando“* **prídę** *vp ind fut 1sg „diventerò“* **stár** *agg m sg „vecchio“*, **ṭ'ǫ́** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **rœjṭ'ь** *vp inf „dire“ = „dirò“*, **ke** *[→ **ke**²] cong „che“* **bál'** *[= **bi** → **bite**¹ + **ál** → **al!** part ott]* **jь** *[→ **ja**²] clit sg [„io“]* **móu** *vi cond pres 1sgm „avessi io“* (se avessi avuto *[?]*) **tьkáj** *avv* **lʲʲét**, **kь** *cong [→ **tikej … ki**] „tanti anni quanti“* **se móu** *ind pft 1sgm „(ne) avevo“* **dam** *agg idf m A* **bòt** *sm Asg = locuz avv „un tempo/una volta“*, **téj kь** *[→ **tejke**] locuz cong „come (che)“* **nu** *[→ **o**²] clit m pl [„essi“]* **dʲéju** *[→ **djati**] vp ind pres 3pl „dicono“* **ti** *art dt m pl* **drúzjь** *agg idf m pl „gli altri“* **stā̆re** *agg sost m pl „vecchi“*, ⌐
<SH046/c> **Visk. 19. 60**

6760 367 **liéto**: **2.ª**
ké *[→ **ke**²] cong „che“* **kár** *cong „quando“* **jь** *[→ **ja**²] clit sg [„io“]* **sńʲén** *vp ind fut 1sg „mangerò“*, **tьkáj** *avv* **mǿšte** *sf Gsg* **anó** *cong* **móčnika** *sm Gsg*, **kǿj** *cong [→ **tikej …***

ki] **oní** *„tanta polenta tenera di mais e tanta farinata di granoturco quanta loro“*, **jíx** *pron pers m Apl* **bom vídu** *vi ind fut 1sgm „li vedrò“*, **ki** *[→ **ke²**] „che“* **ťéš** *vi ind pres 2sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **bitì** *vi inf „essere“ = „sarai“* **še** *cong „anche“* **tí** *pron pers sg „tu“*, **tœj** *cong* **mí** *pron pers pl „come noi“* ⌐

NB: Riportiamo la nota di BdC nel testo a stampa corrispondente alle schede 6758-6759: R „In tutto ciò vi è poco senso; è un discorso alquanto sconnesso, confuso“ (Mat II, pag. 58, nota 1).

<SH046/d> **Visk. 19. 60**

6761 368 diélo *sn sg „lavoro“*: **1.ª**

já *pron pers sg „io“* **jisą̀** *[= **ji** → **ja²** clit sg + **są̀** → **bite¹**]* **= jisàn dostì** *avv* **vœja** *sf Gsg* **pośⁱéku** *vp ind pft 1sgm „ho tagliato molta ramaglia“* **nȁs** *avv „oggi“*, **má** *cong „ma“* **to** *clit n sg [„esso“]* **jé** *vi ind pres 3sg impers* **šь ńé** *[→ **še¹**] locuz avv „ce n'è ancora“* **za** *cong „da“* **pȁrnestì** *vp inf „portare (qua)“*, **anǿ** *cong „e“* **ťьmó** *vi ind pres 1pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **stortì** *vp inf „fare“ = „faremo“* **trí** *agg num f A* **kópe** *sf Apl „mucchi“* **vœja** *„di ramaglia“*, **ánœ pȇt** *„cinque“* **kopȇ** (T tendente a **ȇ**) *Gpl „mucchi“* **ťóč** *sf Gpl „di ciocchi“* (ital. tronchi, soche *[= frl **sòcie** „ciocco“]*, radici di legno; P radici). **ánœ sᵇmó pȁrneslì** *vp ind pft 1plm „abbiamo portato (qua)“* **žœj** *avv* (R allungata) (oramai) (R già) ⌐

<SH046/e> **Visk. 19. 60 - 61**

6762 369 diélo *sn sg „lavoro“*: **2.ª**

štíri *agg num „quattro“* **mȁže** *sf Apl „fascine“*, **anǿ** *cong „e“* **trí** *agg num sost f A* **momó** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl „(le) abbiamo“* **tàna** *[→ **ta¹** + **na²**] prep* **pǿtь** *sf Lsg „sulla strada“*, **ánœ múj** *agg poss m sg „mio“* **oťá** *sm sg „padre“* **œ** *[= **jœ** → **bite¹**]* **pȁrnésu** *vp ind pft 3sgm „ha portato (qua)“* **sédą košȇ** *sm Gpl „sette gerle“* **ťóč** *sf Gpl „di ciocchi“*, **anǿ te** *agg dim f Apl „questi“* **kópe** *sf Apl „mucchi“* **ťьmó** *vi ind pres 1pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **jé** *pron pers f Apl* **prodȁtь** *vp inf „venderli“ = „li venderemo“* **dóu** *[→ **dol²** avv+ **u¹** prep] „giù a“* **Čéntœ** *TOP sf Asg „Tarcento“* **tⱡén** *pron dim m Dpl „a quelli“*, **kì** *pron rel „che“* **nь** *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **majó** *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl „hanno“* **krávœ** *sf Apl „mucche“* **anǿ múše** *sm Apl „e asini“*, **anǿ ni** **ťé** *vi ind pres 3sg = 3pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **dȁtь** *vp inf „dare“ = „daranno“* **dostì** *avv* **sǿute** *sm Gpl „molti soldi“*; **nu** *agg num f A „una“* ⌐

<SH046/f> **Visk. 19. 61**

6763 370 diélo *sn sg „lavoro“*: **3ª**

pȇst* *sf Asg „manciata“*. **anǿ** *cong „e“* **éńelœ** *avv „adesso“* **su ďálĭ** *[→ **djati**] vp ind pft 3plm „hanno detto“*, **ťь** *[→ **če²**] cong „se“* **ťьmó** *[→ **tiet**] vi ind pres 1pl „vogliamo“* **nœgá** *agg num m A „un“* **múša** *sm Asg „asino“*. **ánu já** *pron pers sg „io“* **ne** *avv neg „non“* **ví̇en** *vi ind pres 1sg „so“* **vìťь** *avv „più/altro“*.

***nu pȇst sóute** – cf. **pȇst** *[→ 6764]*.

<SH046/g> **Visk. 19. 61**

6764 371 pest: **nu** *agg num f A* **pȇst** *sf sg* (acc.) **sóute** *sm Gpl* (P una manciata di soldi). cf. **dielo** *[→ 6761-6762]*.

<SH046/h> **Visk. 19. 61**

6765 372 anu: **1'.**

éńьlé *avv „adesso“* **ne** *[= **na** → **o²** clit f sg + **je** → **bite¹**]* **bá** *[bilá]* **pœršlá** *vp ind ppft 3sgf „era arrivata“ = pft „è arrivata“* **dná** *art idt f „una“* **debę́la** *agg f sg* **debę́la xťí** *sf sg „ragazza grassa grassa“*. **ṇœ** *clit f sg [„essa“]* **jé** *vi ind pres 3sg „è“* **šoroká** *agg f sg „larga“* **án debéla** *„e“*: **ná tœží** *vi ind pres 3sg „pesa“* **trí** *agg num m A „tre“* **čentenárje** *sm Apl „centinaia“* **líbœr** *sf Gpl „di libbre“ = „trecento libbre“* **anǿ** *cong „e“* **trí ǿnče** *sf Gpl „tre once“* **ánu póu** *avv „mezzo“*. **anǿ ná sь** *pron rifl A* **símpri** *avv* **sméjœ** *vi ind pres 3sg „e ride sempre“*. **anǿ ná ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **jíme** *sn Asg „nome“* **Ména** *NP f* (Filomena) **Dréja** *NP m G „di Andrea“* (figlia di Andrea ⌐

<SH047/a> **Visk. 19. 61 - 62**

6766 373 anu: **2'**

- R *[trasl]* Filomena Andreevna). **léjь** *[→ **ledati¹**] vi imper 2sg per 2pl* (guardate) **táłьčⁱé** *[→ **talačji²**] avv „là“*, **kь** *[→ **ke²**] cong „che“* **né** *[= **na** → **o²** clit f sg + **je** → **bite¹**]* **dóu** *[→ **dol²**] avv* **kléknila** *vp ind pft 3sgf „si è ingnocchiata giù“*, **éjńelé** *avv „adesso“* **ne bá** (? **bȁ**) *[bilá]* **oγoré** *[→ **gor¹**] avv* **ustála** *vp ind ppft = pft 3sgf „si è alzata su“*. **ne bá** *[bilá]* **pȁršlá** *vp ind ppft 3sgf „è venuta“* **pó** *prep* **úje** *sn Asg „a prendere olio“* **anǿ** *cong „e“* **pó ažejt** *sm Asg „aceto“*. **anǿ sì sóušь** *pron idf m pl* **mérkalь** *vi ind pft 3plm*

„guardavano“ **tu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **ńȣ** *pron pers f Asg „verso di lei“*. **ánu zát** *avv „e poi“* **né wzéla** *vp ind pft 3sgf „ha preso“* **tó** *art dt n Asg* **óᵘje** *„l'olio“* **anȣ ažéjt** *„e aceto“*.⌐

<SH047/b> **Visk. 19. 62**

6767 374 anu: 3'.
anȣ *cong „e“* **né** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **je** → **bite**[1]]* **utékla** *vp ind pft 3sgf „è scappata“*. **œnzát** *avv „e poi“* **ne bá** *[**bilá**]* **paršlá** *vp ind ppft 3sgf „era arrivata“ = „è arrivata“* **na** *art idt f* **drúγa** *agg idf f sg „un'altra“* **žœná** *sf sg „donna“*, **xúda** *agg f sg „magra“* **ánȣ stára** *„e vecchia“* **ánȣ stára**, **téj** *cong „come“* **na** *art idt f „una“* **ščína** *sf sg „schiappa“* (un legno staccato, furl. ne stiéle *[**stièle** „scheggia“]*, pol. „szczapa“ *„stecco“*). **né ukupíla** *vp ind pft 3sgf „ha comperato“* **petróljo** *sm sg „del petrolio“*, **anȣ na mérka** *vi ind pres 3sg „guarda“* **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **nas** *pron pers Apl „verso di noi“*. **ánȣ na jé** *vi ind pres 3sg „è“* **préz** *prep* **zȣbę̄** *Gpl „senza denti“*. **anȣ zát** *avv „e poi“* **né uteklá** *„è scappata“* **tá** *[→ **tan**[3]] avv „via“*; ⌐

<SH047/c> **Visk. 19. 62 - 63**

6768 375 ? ązát – anu: 4'.
na *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“]* **nⁱé tⁱéla** *[→ **tiet**] vp ind pft 3sgf mod „non voleva“* **náńṭ̌e** *cong „neanche“* **pomérkatь** *vp inf „guardare“* **názat** *avv „all'indietro“*. **an** *cong „e“* **já** *pron pers sg „io“* **nás** *avv „oggi“* **są̨ ustóu** *vp ind pft 1sgm „mi sono alzato“* **γᵘȣ́da** *avv „di buon'ora“*, **ánȣ sę̨ šȣ́ᵘ** *vp ind pft 1sgm „sono andato“* **já** *pron pers sg „io“* **ánȣ** *cong „e“* **dą** *art idt m* **drúγь** *agg idf m sg „un altro“* **mȣ́š** (T **ȣ́** tendente a **ó**) *sm sg „uomo“* **ǫ́** *„e“* **smo šlì** *plm „siamo andati“* **doᵘmьs** *[**doᵘ** → **dol**[2] avv + **miz** prep] avv „giù nel“* **té** *art dt m Asg* **doléńь** *agg m Asg* **bórk** *sm Asg = TOP „Borgo di sotto“* **anȣ tamìs** *[→ **ta**[1] + **miz**] prep „a“* **Karnáxtȣ***TOP sf Asg „Cornappo“* **an** *„e“* **čⁱé** *[→ **če**[1]] part raff* **won** *avv „lassù“* **mìz** *prep „su“* **dą** *art idt m A* **rȣ́p** *[→ **rop**[1]] sm Asg „una collina“*. **ązát** *avv „poi“* ⌐

<SH047/d> **Visk. 19. 63**

6769 376 anu: 5'.
smo pȣ̄ršlì *vp ind pft 1plm „siamo arrivati“* **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „a“* **Brézje** *TOP sn Asg* (Montemaggiore) *[„boschi di betulle“]* **ta** *part raff* **ná** *prep „alle“* **dȣ̄vat** *agg num sost A „nove“*. **ą́** *cong „e“* **smo stáls** *vp ind pft 1plm „siamo rimasti“* **čь** *[→ **če**[4]] avv „lì“* **dó** *prep „fino“* **dȣ̄ńȣ̄st** *agg num sost A „alle undici“*. **ązát** *avv „poi“* **smo šlì** *vp ind pft 1plm „siamo andati“* **dó** *prep* **mьz** *prep „fino a“* **Bóna** *MICR sn Aplt „Campo di Bonis“* (un piano), **ązát dóu** *[→ **dol**[2] avv+ **u**[1] prep] „giù a“* **Tjipánu** *TOP sf Asg „Taipana“* **smó pȣ̄ršlì tá** *[→ **ta**[3]]* **pudnȣ̄** *locuz avv „a mezzogiorno“*, **ǫ́** *„e“* **smo stáls čì do trí** *agg num sost A „fino alle tre“* **pó puᵘ dnȣ̄** *locuz avv „del pomeriggio“*. **ǫzát** *„poi“* **te** *agg dim m sg „questo“* **mȣ́š** *sm sg „uomo“* **e** *[**je**]* ⌐

<SH047/e> **Visk. 19. 63**

6770 377 anu: 6'.
šȣ́ (T breve) *vp ind pft 3sgm „è andato“* **tačⁱéwon** *avv „lassù“* **mìs tь drúγь** *agg idf m sg „sull'altra“* **rȣ́p** *[→ **rop**[1]] sm Asg „collina“*. **ą** *cong „e“* **já** *pron pers sg „io“* **sę̨ šóu** *vp ind pft 1sgm „sono andato“* **dimᵘój** *avv „a casa“*. **sœ̀m pȣ̄ršú** *vp ind pft 1sgm „sono arrivato“* (**numér**) **nu** *[→ **an**[1]] art idt f A „una“* **mœ̀r** *[→ **merva**] sf Asg „briciola“ = locuz avv [→ **nu mar(u/-uu)**]* (un poco) **γᵘóda** *avv* (un poco buon ora *[di buon'ora]*).

<SH047/f> **Visk. 19. 63 - 64**

6771 378 bórk: γoréńь *agg m sg* **bórk** *sm sg = TOP [→ **Gorenji bork**] „Borgo di sopra“*; **z** *[→ **z/s**] prep* **γoréńьγa bórka** *G „di Borgo di sopra“*; **tú** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „a/in“* **γoréńьn bórku** *L*.

<SH047/g> **Visk. 19. 64**

6772 379 Dóvih: Žwą́ *NP m „Giovanni“* **Čušį** (cogn.) *CO „Zussino“* **Dᵘóvьť** *NC m sg [→ **Uduović**] „Uduovich/degli Uduovich“*, R 15 anni, **– γoréńь** *agg m sg* **bórk** *sm sg = TOP [→ **Gorenji bork**] „Borgo di sopra“* —

<SH047/h> **Visk. 19. 64**

6773 380 rob: rȣ́p *[→ **rop**[1]] sm sg* (una collina) **= čukáu** *sm sg „collina“*; **dwá** *agg num m „due“* **rȣ́ba** *du „colline“*, **tri** *A „tre“* **rȣ́be** *Apl „colline“*; **pét** *„cinque“* **rȣ́be** *Gpl „colline“*.

<SH048/a> **Visk. 19. 64**

6774 381 vas: *pron idf m sg „tutto“*: **po** *prep* **wsę** *n Lsg = locuz avv [→ **pousin**]*(R dappertutto)

<SH048/b> **Visk. 19. 64**

6775 382 **luk**: **lúk** *sm sg* (luogo); *[NB: quanto da noi racchiuso qui di seguito tra parentesi quadre, nel manoscritto figura cancellato con due tratti di penna]* *[***tú** *[→* ***ta***[1] *+* ***u***[1]*] prep* **tę** *agg dim m Lsg* **lúge** *Lsg* (un quello luogo); **tú tь lúge lúgœ̆** (in quel luogo)*]*; **tú tь lúʒelœ́** *[tь lúʒe lœ́][tь ... lœ́ →* ***tele***[1]*]* (in questo luogo quà *[qua]*); **tú tь lúʒe tlœ́** *avv „qua“* **tú tь lúʒœ̆** (in quel luogo).

<SH048/c> **Visk. 19. 64**

6776 383 **mer**: **nu** *[→* ***an***[1]*] art idt f A „una“* **mœ̀r** *[→* ***merva****] sf Asg „briciola“ = locuz avv [→* ***nu mar(u/-uu)****]* (R un poco).

<SH048/d> **Visk. 19. 64**

6777 384 **bot**: **dam** *agg num m A „una“* **bòt** *sm Asg = locuz avv „una volta“*; **májkuj** *avv* **dam bòt** (R soltanto una volta).

<SH048/e> **Visk. 19. 64**

6778 385 **devanast**: **dévanāst** *agg num* **l'ⁱét** *sn Gpl* (R 19 anni)

<SH048/f> **Visk. 19. 64**

6779 386 **Briézja**: **Brⁱézja** *TOP sn pl* (Montemaggiore) *[„boschi di betulle“]*; **tu** *[→* ***ta***[1] *+* ***u***[1]*] prep* **Brⁱézjax** *L „a Montemaggiore“*; **γrę́** *vi ind pres 1sg „vado“* **túᵘ Brⁱézja** *A „a Montemaggiore“*; **sàm pǎršœ̆u** *vp ind pft 1sgm „sono venuto“* **z** *prep* **Brⁱézja** *Gpl „da Montemaggiore“*.

<SH048/g> **Visk. 19. 64**

6780 387 **Bona**: **Bᵘóna** *MICR sn plt „Campo di Bonis“* (bosco). **wʼòna** *[→* ***uone***[1]*avv +* ***na***[2] *prep] „su a“* **Bᵘónax** *L „Campo di Bonis“*.

<SH048/h> **Visk. 19. 64**

6781 388 *[Scheda assente]*

<SH049/a>

6782 389 **pičóħa**: **dná** *agg num f „una“* **pьčᵘóť́a** *sf sg* (beccaccia) (R uccello). **dv̀ⁱé** *„due“* **pьčᵘóť́ь** *du „beccacce“*.

<SH049/b> **Visk. Visk. 19. 65**

6783 390 **kokoš**: **kókoš** *sf sg „gallina“*; **má** *agg poss f sg „la mia“* **kókoš na** *[→* ***o***[2] *clit f sg] [„essa“]* **dⁱéla** *vi ind pres 3sg „fa“* **trí** *n A „tre“* **jája** *sn Apl „uova“* **pódnœ̆** *avv* (P giornalmente/al giorno). **dvⁱé** *„due“* **kókošь** *du „galline“*. **trí** *„tre“* **kókošь** *pl „galline“*; **pét** *„cinque“* **kokoší** *Gpl „galline“*.

<SH049/c> **Visk. 19. 65**

6784 391 **jaje**: **dno** *agg num n „un“* **jájœ̆** *sn sg „uovo“*; **dvⁱé** *„due“* **jájь** *du „uova“*

<SH049/d> **Visk. 19. 65**

6785 392 **brieγ** *sm sg*: **γór** *[→* ***ore/ -i***[2]*] avv „su“* **na** *prep* **brⁱéγu** *sm Lsg „sulla riva“*.

<SH049/e> **Visk. 19. 65**

6786 393 **γriex**: **tu** *[→* ***ta***[1] *+* ***u***[1]*] prep* **γrⁱéšœ̆** *sm Lsg* (R in peccato, *it* nel peccato)

<SH049/f> **Visk. 19. 65**

6787 394 **nož**: **nᵘœ́š** *sm sg „un coltello“* **óstăr** *agg m sg „aguzzo/affilato“*; **dwá** *agg num m „due“* **nᵘožá** *du „coltelli“*; **trí** *A „tre“* **nᵘóžœ̀** *Apl „coltelli“*; **pét** *„cinque“* **nᵘóžɛ́** *Gpl „coltelli“* (T **ɛ́** tendente a **é**).

<SH049/g> **Visk. 19. 65**

6788 395 **strupjen**: **strúpję** *ppp/agg m sg*, **strúpjœ̆na** *f „spuntata“* (P spuntato, R spuntato). (P spuntato). (P smussato). (T etimologia popolare)

<SH049/h> **Visk. 19. 65**

6789 396 **veleŋàñ**: **velьńą̀** *ppp/agg m sg*, **–** **velьńána** *f „avvelenata“* (invelenato *[avvelenato]*).

<SH050/a> **Visk. 19. 65**

6790 397 **kontadìñ**: **kontadį́** *sm sg „contadino“*, **dwá** *agg num m „due“* **kontadína** *du „contadini“*.

<SH050/b> **Visk. 19. 65**

6791 398 **ne**: **já** *pron pers sg „io“* **ne** *avv neg „non“* **v̀ⁱę́** *vi ind pres 1sg* (R io non so)

<SH050/c> **Visk. 19. 65**

6792 399 **tax**: **są šóu** *vp ind pft 1sgm* **táγ** *[tá →* ***ta***[1] *+* ***γ*** *→* ***k***[7]****/h/g*** *prep]* **ńemu** *pron pers m Dsg* **= táγńemœ́.** (R sono andato da lui). **taγ júdą** *sm Dpl* (R dalla gente); **taγjúdą̀** (R dalla gente)

<SH050/d> **Visk. 19. 65**

6793 400 **čeréšŋa**: **čarⁱéšńa** *sf sg „ciliegia“*; **dv̀ⁱé** *agg num „due“* **čarⁱéšńь** *du „ciliege“*; **trí** *„tre“* **čarⁱéšńœ̆** *pl „ciliege“*; **pét** *„cinque“* **čarⁱéšań** *Gpl „ciliege“*

<SH050/e> **Visk. 19. 66**

6794 401 **škárpa**: **škárpa** *sf sg* (scarpa. **dvⁱé** *agg num „due“* **škárpь** *du „scarpe“*; **trí** *„tre“* **škárpœ̆** *pl „scarpe“*; **pét** *„cinque“* **škárp** *Gpl „scarpe“*.

<SH050/f> **Visk. 19. 66**

6795 402 **štivàl**: **dą́** *agg num m „uno“* **štьvál** (T **á** breve) *sm sg „stivale“*; pl. **štьváľje** (stivali).

<SH050/g> **Visk. 19. 66**

6796 403 kòŋ: **kóń** *sm sg „cavallo“*; **dwá** *agg num m „due“* **końa** *du „cavalli“*; **trí** *A „tre“* **końœ** *Apl „cavalli“*; **pɛ́t** *„cinque“* **końɛ̃** *Gpl „cavalli“*; cf. **mal** *[→ 6798]*.
<SH050/h> **Visk. 19. 66**

6797 404 kobíla: **kobíla** *sf sg „cavalla“*; **dvⁱé** *agg num „due“* **kobílь** *du „cavalle“*; **trí** *„tre“* **kobílœ** *pl „cavalle“*; **pɛ́t** *„cinque“* **kobíl** *Gpl „cavalle“*; cf. **mal** *[→ 6798]*.
<SH051/a> **Visk. 19. 66**

6798 405 mal: **te** *art dt m sg* **málь** *agg m sg* **kóń** *sm sg „cavallo“ = „puledro“*; **ta mála kobíla** *sf sg „la cavalla piccola“ = „puledra“* } (R **„žrebe“** *slov „puledro“* non si usa)
<SH051/b> **Visk. 19. 66**

6799 406 rad: **te** *[→ **to²** + **je** → **bite²** impers] „è“* **rád** *avv „abbastanza“* **za** *prep „per“* **nancᵘój** *avv „stasera“* (R basta per oggi); **ní** *[→ **o²**] clit m pl [„essa“]* **me** *pron pers Asg „mi“* **ústa** *sm [? – cf clit **ní**] plt* **bolɛ̃** *vi ind pres 3pl „mi duole la bocca“* **ťakaróť** *vi ger „a parlare“* **tьkáj** *avv „tanto“* **nàs** (T **à** tendente ad **á**) *avv „oggi“* **cⁱɛu** *agg idf m Asg „tutto“* **dą́** *sm Asg „il giorno“*. **májtь** *[= **mán** → **mieti** vi ind pres 1sg mod + **jtь** vi inf]* (P debbo andare) **móust** *vi sup „a mungere“* **krávœ** *sf Apl „le mucche“* **án** *cong „e“* **mą** *„debbo“* **postœjátь** *vp inf „rifare la lettiera/ cambiare lo strame“* **ánu** *„e“* **vikídatь** *vp inf „spalare il letame/pulire la stalla dal letame“* **ánœ** *„e“* **zragœláťь** *vp inf „rigovernare la stalla“* **an** *„e“* **zát** *avv „poi“* **ťu** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **jitì** *vi inf „andare“ = „andrò“* **na** *prep* **snúbu** *sf Asg „a corteggiare le ragazze“*. **Páulь** *NP m „Paolo“* **Páskolo** *CO „Pascolo“* **Sout** *NC m sg „Sout/quello dei Sout [„soldo“]“ [cf → 6498]*, R 19 anni.
<SH051/c> **Visk. 19. 66**

6800 407 ne: **nœ** *avv neg „non“* **v́ⁱén** *vi ind pres 1sg* **ja** *pron pers sg „io“* (R io non so)
<SH051/d> **Visk. 19. 66**

6801 408 boun: **né** *[= **na** → **o²** clit f sg + **jé** → **bite²** vi ind pres 3sg „è“]* **bouná** *agg f sg* (R è malata); **né bouná ma** *agg poss f sg „mia“* **máťь** *sf sg „madre“*; **ma bóuna máťь ne** *avv neg* **mórœ** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg mod* **móustь** *vi inf* (R mia madre malata non può mungere); **na** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“]* **má** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **rózu pílu** *sf Asg „la risipola“* (rosa pila, malatia *[risipola, malattia]*).
<SH051/e> **Visk. 19. 66 - 67**

6802 409 róža: **róža píla** *sf sg* – (rosa pila, malatia *[risipola, malattia]*); **bolⁱézǫ** *sf sg „malattia“* – cf. **boun** *[→ 6801]*.
<SH051/f> **Visk. 19. 67**

6803 410 boliézañ: **bolⁱézǫ** *sf sg* (malatia *[malattia]*).
<SH051/g> **Visk. 19. 67**

6804 411 vikídati: **vikídatь** *vp inf* (buttar fuora ledame *[buttar fuori il letame]*): **γnᵘój** *sm Asg „letame“*
<SH051/h> **Visk. 19. 67**

6805 412 γnuój: **γnᵘój** *sm sg* (acc.); **dostì** *avv* **γnᵘója** *G „molto letame“*. cf. **vikídati** *[→ 6804]*.
<SH052/a> **Visk. 19. 67**

6806 413 postejáti: **postœjátь** *vp inf „rifare la lettiera/cambiare lo strame“* **za** *prep „per“* **bláγo** *sn Asg „il bestiame“* **ál** *cong „o“* **ucœnœ̃** *sm Apl „i montoni“* (pecore) (maschi).
<SH052/b> **Visk. 19. 67**

6807 414 ucóñ: **dą́** *agg num m „un“* **ucœ́** *sm sg* (R montone); **ucœnœ̃** (acc. pl.) *„i montoni“*; cf. **postejáti.** *[→ 6806]*
<SH052/c> **Visk. 19. 67**

6808 415 ouca: **oucœ́** *sf pl* (R pecore)
<SH052/d> **Visk. 19. 67**

6809 416 zragoláti: **zragœláťь** *vp inf* (governare, regolare la stalla).
<SH052/e> **Visk. 19. 67**

6810 417 móčnik: **mœ́čnьk** *sm sg* (močnik *slov „farinata di granoturco“*) (ital. zugoli *[?] [cf frl **'zùf**]*).
<SH052/f> **Visk. 19. 67**

6811 418 múnix: **múnьx** *sm sg* (nonzolo, mežnar *slov „sagrestano“*).
<SH052/g> **Visk. 19. 67**

6812 419 oña: **te** *art dt m sg „il“* **stárь** *agg m sg „vecchio“* **ʷóťa** *sm sg „padre“* (nono *[nonno]*) *„nonno“* = **dèt** *sm sg „nonno“*; **prestárь** *agg m sg „il vecchissimo“* **ʷóťa** *„padre“* (bisnono *[bisnonno]*) = **prⁱédœt** *sm sg „bisnonno“*.
<SH052/h> **Visk. 19. 67**

6813 420 **máti**: **prestára** *agg f sg „la vecchissima“* **mátь** *sf sg „madre“* = **pr^{i}ébaba** *sf sg „bisnonna“*. **prepr^{i}ébaba** *„trisavola“*
<SH053/a> **Visk. 19. 67**

6814 421 **prepriébaba**: **prepr^{i}ébaba** *sf sg „trisavola“* cf. **máti** *[→ 6813]*, **oha** *[→ 6812]*, **ded** *[→ 6815]*.
<SH053/b> **Visk. 19. 67**

6815 422 **ded**: **pred** *prep „prima“* **d^{i}édą** *sm Ssg „del nonno“* **je** *vi ind pres 3sg „(c') è“* **pr^{i}édœt** *sm sg „il bisnonno“*; **te** *art dt m sg „il“* **trénṭ'ь** *„terzo“* **je** *„è“* **prepr^{i}édœt** *„il trisavolo“*.
<SH053/c> **Visk. 19. 68**

6816 423 **jeu**: **t^{u}ó** *pron dim* **są j€u** *vp ind pft 1sgm* **ót** *prep* **xṭ'erǿ** *sf Gsg* (R questo l'ho ricevuto da una ragazza).
<SH053/d> **Visk. 19. 68**

6817 424 **dau**: **są dáu** *vp ind pft 1sgm* **xṭ'erǿ** *sf Dsg* (R ho dato ad una ragazza).
<SH053/e> **Visk. 19. 68**

6818 425 **vídu**: **săm vídu** *vi ind pft 1sgm* **xṭ'ǿr** *sf Asg „ho visto una ragazza“*
<SH053/f> **Visk. 19. 68**

6819 426 **xodiu**: **są xodъu** *vi ind pft 1sgm „andavo“* **s ṭ'erjǿ** *[= s sṭ'erjǿ ?] sf Ssg* (R con una ragazza).
<SH053/g> **Visk. 19. 68**

6820 427 **tapar**: **săm bǐ** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **ta** *part raff* **pàr** *prep* **xṭ'erǿ** *sf Lsg „da una ragazza“* **sn^{u}ójka** *avv „ieri sera“*
<SH053/h> **Visk. 19. 68**

6821 428 **xhí**: (**dv^{i}é xṭ'erǿ**) **dv^{i}é** *agg num „due“* **xṭ'ǿrь** *sf du „ragazze“*; **dostь** *avv* **xṭ'erǐ** (g. pl. f,) *„molte ragazze“*; **su šlǿ** (T breve) *vi ind pft 3plf „andavano“* (**xṭ'ǿrœ**) = **xṭ'ǿrь** *pl „delle ragazze“*; **są dáu** *vp ind pft 1sgm „ho dato“* **xṭ'ǿraṇ** = **xṭ'ǿrą** *Dpl „alle ragazze“*.
<SH054/a> **Visk. 19. 68**

6822 429 **xhí**: **dv^{i}e** *agg num „due“* **xṭ'ǿrь** (acc. dual.) *sf „ragazze“*; **trí** *„tre“* **xṭ'ǿrь** *pl „ragazze“*; **te** *art dt f pl* **l^{i}épœ** *agg f pl* **xṭ'ǿrь** *„le belle ragazze“* (acc. pl. f.) (nom. pl. f.); **te γàrdœ** *agg sost* (P le brutte).
<SH054/b> **Visk. 19. 68**

6823 430 **xhí**: **są šъu** *vi ind pft 1sgm „andavo/sono andato“* **s** *prep „con“* **témь** *agg dim Spl „queste“* **l^{i}épemь** *agg Spl „belle“* **xṭ'œrmí** *sf Spl „ragazze“*; **săm bǐ** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **ta** *part raff* **pàr** *prep* **xṭ'ǿrax** *Lpl „dalle ragazze“*.
<SH054/c> **Visk. 19. 68**

6824 431 **šou**: **są šъu** *vi ind pft 1sgm „andavo/sono andato“* – cf. **xhí** *[→ 6821-6823]*; (**ъu** (R non **óu**, **ú**)). R prevalentemente **ъu**
<SH054/d> **Visk. 19. 68**

6825 432 **siñ**: **dą** *agg num m „un“* **sị** *sm sg „ragazzo“*; **dwa** *agg num m „due“* **sína** *du „ragazzi“*; **trí** *A „tre“* **sínœ** *Apl „ragazzi“*; **pɛ́t** *„cinque“* **sinóu** (g. pl. m.) *„ragazzi“*; **są jéu** *vp ind pft 1sgm „ho ricevuto“* **ót** *prep „da“* **sína** *Gsg „un ragazzo“*; **są dáu** *vp ind pft 1sgm „ho dato“* **sínœ** *Dsg „ad un ragazzo“*
<SH054/e> **Visk. 19. 68**

6826 433 **siñ**: **s** *prep* **síną** *sm Ssg „con un ragazzo“* = **z** *[→ s/z/ʒ]* *prep* **nị** *agg num m „un“* **síną** (instr. s. m.); **s sьnmí** (T **m** tendente a **ḿ**) = **s sinmí** *Spl „con i ragazzi“*. **tá** *part raff* **păr** *prep* **sínœ** *Lsg „da un ragazzo“*; **tá păr sínax** *Lpl „dai ragazzi“*; **ót** *prep „dai“* **sinóu** *Gpl „ragazzi“*; **są dáu** *vp ind pft 1sgm „ho dato“* **sínan** (dat. pl. m.) *„ai ragazzi“*; **są vídъu** *vi ind pft 1sgm „ho visto“* **sínœ** *Apl „i ragazzi“*. **ъŭ**
<SH054/f> **Visk. 19. 69**

6827 434 **vídeu**: **są vídъu** *vi ind pft 1sgm „ho visto“* **sínœ** *Apl „i ragazzi“*. cf. **síñ** *[→ 6825-6826]*. **ъŭ**
<SH054/g> **Visk. 19. 69**

6828 435 **brátar**: **brátăr** *sm sg „fratello“*; **od** *prep „dal“* **brátra** *Gsg „fratello“*; d. *[dativo]* **brátrœ** *„al fratello“*; acc. = g. i. *[instrumentale]* **z** *[→ s/z/ʒ]* *prep* **brátrą** *„con il fratello“*; l. *[locativo]* **tá** *part raff* **păr** *prep* **brátrœ** *“dal fratello“*
<SH054/h> **Visk. 19. 69**

6829 436 **brátar**: **dwa** *agg num m „due“* **brátra** *sm du „fratelli“*; **od** *prep „di“* **dvǿx** *agg num G „due“* **brátrě** *Gdu „fratelli“*; **mœj** *agg poss m pl „i miei“* **brátrь** (nom. pl.) *„fratelli“*; g. *[genitivo]* **od mǿj brátrě** *„dei miei fratelli“*. d. *[dativo]* **brátrą** *„ai fratelli“*; **săm vídъu** *vi ind pft 1sgm „ho visto“* **mь brátrœ** = **brátrě** *Apl „i miei fratelli“*.
<SH055/a> **Visk. 19. 69**

6830 437 **brátar**: **są̆ šъu** *vi ind pft 1sgm „andavo/sono andato“* **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **mœj** *agg poss m Spl „i miei“* **brátrь** *sm Spl „fratelli“*; loc. pl. **tá** *part raff* **păr** *prep* **mœj brátrь = brátrĕ** *„dai miei fratelli“*; **pàr mьmœ brátrœ** (loc. s. m.) *„da mio fratello“*; **tá păr dvǵex** *agg num L „da due“* **brátrĕ** *„fratelli“*

<SH055/b> **Visk. 19. 69**

6831 438 **oħà**: sing. **oṭ́á** *sm „padre“*; **ód** *prep* **oṭ́é** *Gsg „del padre“*; **oṭ́é – są̆ dáu** *vp ind pft 1sgm „ho dato“* **oṭ́é** *Dsg „al padre“*; **są̆ jéu** *vp ind pft 1sgm „ho ricevuto“* **ód oṭ́é** *Gsg „dal padre“*

<SH055/c> **Visk. 19. 69**

6832 439 **mála**: **málo** *avv* **sàmmu** *[**sàm** → **bite**[1] + **mu** pron pers m Dsg]* **dáu** *vp ind pft 1sgm* (R gli ho dato poco); **málœ** *agg f Asg* **pájœ** *sf Asg „una piccola paga“* **sœ̆m móu** (T breve) *[→ **mieti**] vi ind pft 1sgm „avevo“* **ánu** *cong „e“* **dostì** *avv* **sœ̆ kœšumóu** (T breve) *vi ind pft 1sgm „consumavo molto“*.

<SH055/d> **Visk. 19. 69**

6833 440 **málo**: **málo** *avv* **sàmmu** *[**sàm** → **bite**[1] + **mu** pron pers m Dsg]* **dáu** *vp ind pft 1sgm* (R gli ho dato poco). **málo té** *[→ **to**[2] + **jé** → **bite**[1]]* **mi** *pron pers Dsg* **réštalo** *vi ind pft 3sgn „mi è rimasto poco“*, **an** *cong „e“* **tú** *agg dim n A* **mǻlo** *„quel poco“*, **kì** *pron rel „che“* **te mĭ réštalo** *„mi è rimasto“*, **sœ̆ dáu** *vp ind pft 1sgm „(l’)ho dato“* **mĭmů** *agg poss m Dsg* **oṭ́é** *sm Dsg „a mio padre“*; **o** *cong [→ **anu**] „e“* **šé** *avv* **na-kǵej** *pron idf Asg* (nekaj *slov „qualcosa“*) (ancora una piccola cosa) **sœ̆m bí odlᵘǵžu** *vp ind ppft = pft 1sgm „ho aggiunto“*, **są̆n dáu mœj** *f Dsg* **mǻtьre** *sf Dsg „(l’)ho dato a mia madre“*, **nu** *art idt f A* **málů** *agg f Asg* **rⁱéč** *sf Asg „una piccola cosa“* **pó** *[→ **poten**]* (poi) **są̆ⁿ dáu mœj sestré** *sf Dsg „(l’)ho data a mia sorella“*

<SH055/e> **Visk. 19. 69 - 70**

6834 441 **oħà**: **są̆m vídъu** *vi ind pft 1sgm „ho visto“* **oṭ́é** *sm Asg „il padre“*

<SH055/f> **Visk. 19. 70**

6835 442 **oħà**: **są̆ šьu** *vi ind pft 1sgm „andavo/sono andato“* **z** *[→ **s/z/ž**] prep* **oṭ́ẽn** (R allungato) *sm Ssg „con il padre“*.

<SH055/g> **Visk. 19. 70**

6836 443 **oħà**: **są̆m bí** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **tá** *part raff* **păr** *prep* **oṭ́é** *sm Lsg „dal padre“*

<SH055/h> **Visk. 19. 70**

6837 444 **zádṇi-**: **já** *pron pers sg „io“* **są̆m bí** *vi ind pft 1sgm „ero“* **te** *art dt m sg* **zádńь** *agg m sg „l’ultimo“*, **ą́** *cong „e“* **za** *prep* **tᵘǵ** *pron dim n Asg*, **kì** *[→ **ke**[3]] locuz cong [→ **zatuo k**] „per il fatto che“* **sam bí te zádńь**, **ó** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **mь** *pron pers Dsg* **ńⁱé dáu** *vp ind pft 3sgm neg „non mi ha dato“ [sott: „nient’altro“]* **kúj** *cong „che“* **dnaγá** *agg num m A „un“* **máčka** *sm Asg „gatto“* **zá** *prep* **mu** *agg poss f Asg „per la mia“* **leḍ́ítĭmu** *sf Asg „legittima“*, **mœj** *agg poss m sg „mio“* **oṭ́á** (T **á** debolmente accentata) *sm sg „padre“*.

<SH056/a> **Visk. 19. 70**

6838 445 **lažé**: **kì** *pron dim/rel [→ **ki**[2]] „chi“* **to** *clit n sg [„esso“]* **lažì** (R **ì** definita tra **e** e **i**) *vi ind pres 3sg* (R mente, *it* fa buggie *[dice bugie]*). **ǫ** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **láže** *„mente“*. **tlé** *avv „qui“* **to** *[„esso“]* **sœ̆** *pron impers* **láže** *„si mente“*; **sóusjь** *pron idf m pl „tutti“* **ni** *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **lážejœ** *3pl* (R mentono).

<SH056/b> **Visk. 19. 70**

6839 446 **kònt**: **ǫᵐ** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **púšča** *vi ind pres 3sg* **kònt** *sm Asg* (lui lascia ? conto contro *[*contro = *errato]*); **ǫᵐ púšča kònt te** *art dt m Asg „il“* **stárь** *agg m Asg „conto vecchio“* **zá** *prep* **dą** *art idt m A* **drúγь** *agg idf m Asg* **bòt** *sm Asg* (P per un’altra volta). (P ? lascia il vecchio conto per sbrigarlo la volta successiva).

<SH056/c> **Visk. 19. 70**

6840 447 **oħà**: **dwá** *agg num m „due“* **oṭ́é** *sm pl „padri“*; **dostì** *avv* **oṭ́é** (T **ẽ** tendente a **ĩ**) *Gpl „molti padri“*; **sù păršlì** *vp ind pft 3plm „sono venuti“* **oṭ́ójь** *pl „i padri“*; acc. pl. **oṭ́ójœ̆**; pl. dat. **oṭ́ą́** *„ai padri“*; i. *[instrumentale]* **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **oṭ́mí** *„i padri“*; pl. **pàr** *prep* **oṭ́ax** (T **á** breve) *L „dai padri“*

<SH056/d> **Visk. 19. 70**

6841 448 **stári**: **te** *art dt m pl „i“* **stǻrь** *agg sost m pl „vecchi“* (genitori) = **ďenьtǵrjь** *[→ **denitorji**] sm pl „genitori“* = **te stǻrь**

<SH056/e> **Visk. 19. 70**

6842 449 máti: **máть** *sf sg „madre“*; **od** *prep* **máterȣ̆** *Gsg „della madre“*; dat. **máterȣ̆** *“alla madre“*; acc. **mátȣ̆r** *„la madre“*; **są̆ jć̆u** *vp ind pft 1sgm „ho ricevuto“* **od máterȣ̆** *Gsg „dalla madre“*

<SH056/f> **Visk. 19. 70**

6843 449ª ko: **já** *avv*, **ko** *[= **k-** → **ke²** + **o** → **o²** clit m sg] [„egli“]* **jć̆** *vi ind pres 3sg* (sicuro che è; R si capisce che è, ad es. – lui della Russia).

<SH056/g> **Visk. 19. 71**

6844 450 máti: **jí** *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **są̆ šъu** *vp ind pft 1sgm „sono andato“* **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con“* **mátȣ̆rjų** (**ų** nasale) *sf Ssg „la madre“*; **săm bí** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **tá** *part raff* **păr** *prep* **máterȣ̆** *Lsg „dalla madre“*; **dv́ⁱé** *agg num f „due“* **máterь** *du „madri“* = **mátere.**

<SH056/h> **Visk. 19. 71**

6845 451 máti: **tć̆** *[→ **to²** + **jć̆** → **bite¹**]* **păršló** (T **ó** breve) *vp ind pft 3sgn impers* **dostì** *avv* **mátȣ̆r** *sf Gpl „sono venute molte madri“*; **sù păršlȣ̆** *3plf* **mátȣ̆rȣ̆** *pl „sono venute le madri“*

<SH057/a> **Visk. 19. 71**

6846 452 máti: **mátœrь** *s* (dat. s. f.) *„alla madre“*; **mátœrą** (dat. pl. f.) *„alle madri“*; **máterœ** (acc. pl. f.) *„le madri“*; **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con“* **mátȣ̆rmь** (instr.) *„le madri“*; **tá** *part raff* **păr** *prep* **máterax** *Lpl „dalle madri“*.

<SH057/b> **Visk. 19. 71**

6847 453 sestrà: **sestrá** *sf sg „sorella“*; **od** *prep* **mé** *agg poss f Gsg* **sestré** (T **é** breve) *sf Gsg „di mia sorella“*; **są̆ⁿ dáu** *vp ind pft 1sgm „ho dato“* **mȣ́j** *Dsg* **sestré** *Dsg „a mia sorella“;D* pl. **mœj = mᵘȣ́j sestrą́** *„alle mie sorelle“*

<SH057/c> **Visk. 19. 71**

6848 454 sestrà: acc. s. **mȣ́** *agg poss f* **sestrȣ́** (T breve) *sf Asg „mia sorella“* (T **ȣ́** assai breve – P **œ** tronca).

<SH057/d> **Visk. 19. 71**

6849 455 sestrà: są̆ šъu *vi ind pft 1sgm „andavo/sono andato“* z *[→ **s/z/ʒ**] prep* mȣ́ sestrȣ́ (R con mia sorella)

<SH057/e> **Visk. 19. 71**

6850 456 k: **1.**
ą *cong „anche“* **já** *pron pers sg „io“* **mán** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ho“* **dnaγá** *agg num m A „un“* **pᵇcá** *[→ **pas²**] sm Asg „cane“*, **k** *[→ **ki³**] pron rel „che“* **ǫ** *[→ **o²**] clit m sg [„esso“]* **snⁱé** *vp ind pres 3sg „mangia“* **nu** *agg num f A „una“* **kwártœ** *sf Asg „quarta“ [= „quarta parte dello staio o sacco“; cf Pir: 834]* **sⁱérka** *sm Gsg „di granoturco“* **po** *prep* **tⁱédne** *sm Lsg „alla settimana“*, **ánu** *cong „e“* **ma** *„ho da/debbo“* **γá** *pron pers m Asg* **prœdą̆tь** *vp inf „venderlo“* **Búcœ** *NC sm Dsg „al Buz/a quello dei Buz“* (**Búc** – nom. sopran. di Lusevera *[per „soprannome“ cf → 2240]*), – **ánu mь** *pron pers Dsg* **ţ́e** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg mod „mi vuole“* **dą̆tь** *vp inf „dare“* **menè** (T **è** tendente a **é**) *pron pers Dsg „a me“* **dą́** *agg num m A „un“* **napolejǫ́** *sm Asg „marengo“* **zá** *prep „per“* **taγá** *agg dim Asg „questo“* **рьcá** *Asg „cane“*; **a** *cong „anche“* **máčkà** *sm Asg „il gatto“* **já** *„io“* **ji** *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **ţ́ǫ** *„voglio“* **rœdítь** *vi inf „allevare“ [alias: → **tiet** + inf = fut „alleverò“]*, **zá k** *locuz cong [→ **zaki²**] „affinché“* **o** *[„esso“]* ⌐

<SH057/f> **Visk. 19. 71**

6851 457 k: **2.**
mí̆šь *sf Apl* **lóvь** *vi imper 2sg estesa alla 3sg* „dia la caccia ai topi“* **ánœ** *cong „e“* **pantijánȣ̆** *sf Apl „ai ratti“* (R i ratti). **krávȣ̆** *sf Apl „mucche“* **zá** *cong „per“* **je** *pron pers f Apl* **móustь** *vi inf „mungerle“*, **kì** *[→ **ke⁶**] cong „affinché“* **nь** *[→ **o²**] clit f pl [„esse“]* **mantьńájte** *vi imper 2pl estesa alla 3pl con valore finale* **menè** *pron pers Asg „mantengano me“*
* *Cf → 7.*

<SH057/g> **Visk. 19. 71 - 72**

6852 458 ki: **1'.** cf. **k.** *[→ 6850-6851]*
krávȣ̆ *sf Apl „mucche“* **zá** *cong „per“* **je** *pron pers f Apl* **móustь** *vi inf „mungerle“*, **kì** *[→ **ke⁶**] cong „affinché“* **nь** *[→ **o²**] clit f pl [„esse“]* **mantьńájtȣ̆** *vi imper 2pl estesa alla 3pl* con valore finale* **menè** *pron pers Asg „mantengano me“*; **ţ́ǫ** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod „voglio“* **kupítь** *vp inf „comperare“ [alias: → **tiet** + inf = fut „comprerò“]* **krávȣ̆** *sf Apl „delle mucche“*, **kì** *„affinché“* **nь mantьńájtȣ̆ menè**, **za** *cong „per“* **móustь** *vi inf „mungere“* **ńьx** *pron pers Gpl = agg poss „il loro“* **mlⁱekó** *sn Asg* (**mlⁱekó** – R latte). – **án** *cong „e“* **ţ́œ je γną̆tь** *vi inf „voglio*

condurle“ [alias: „le condurrò“] **pȃst** *vi sup „a pascolare“* **zá kь** *[→ **zaki**²] locuz cong „affinché“* **nì** ⌐
* *Cf → 7.*

<SH057/h> **Visk. 19. 72**

6853 459 **ki**: **2’.**
dájtœ̆ *vp imper 2pl estesa alla 3pl* con valore finale „diano“* **mlⁱekó** *sn Asg „il latte“* **anœ̀** *cong „e“* **kì** *[→ **ke**⁶] „affinché“* **nь** *[→ **o**²] clit f pl [„esse“]* **ošparńájtœ̆** *vp imper 2pl estesa alla 3pl „conservino“ [= „mi facciano conservare“]* **káku** *[→ **kak**²] agg idf f Asg „un“* **γríwœ** (– griva *slov „prato in pendenza“* **– = dą** *agg num m A* **kosìt̨́** *sm Asg „un pezzetto“* **trāvœ̀** *sf Gsg „d’erba“*) (P un pezzo d’erba). cf. **k** *[→ 6850-6851]*, **kar** *[→ 6854]*.
* *Cf → 7.*

<SH058/a> **Visk. 19. 72**

6854 460 **kar**: **kár** *cong „quando“* **na** *[→ **o**² clit f sg] [„essa“]* **prídь** *vp ind pres/ fut 3sg „diventa/diventerà“* **stára** *agg f sg „vecchia“*, **jú** *pron pers f Asg* **prœdȃtь** *vp inf „venderla“ [alias: „la venderò“]*, **ánœ** *cong „e“* **jétь** *vp inf „prendere“ [alias: „prenderò“]* **sóutœ̆** *sm Apl „i soldi“* **zȃńu** *[**zȃ-** prep + **-ńu** pron pers f Asg] „per essa“* **ánu zát** *avv „e poi“* **t́ť** *[→ **če**² cong „se“]* **na** *[„essa“]* **ne** *avv neg „non“* **plažá** *vi ind pres 3sg „piace“* **ta** *agg dim f sg „questa“* **kráwa** *sf sg „mucca“*, **kupíть** *vp inf „comperare“ [alias: → **tiet** + inf = fut „comprerò“]* **nu** *art idt f A* **drúγu** *pron idf f Asg „un’altra“* **ánu** *„e“* **záta = zát** *avv „poi“* **ta** *pron dim f sg „questa“* **ná** *[„essa“]* **ťě** *[→ **tiet** + inf = fut] vi ind pres 3sg mod* **bьtì** *vi inf „essere“ = „sarà“* **bœ́jša** *agg comp f sg „migliore“*, **kúj** *cong „che“* **ta** *art dt f sg* **pàrwa** *agg num sost f sg „la prima“ = „della prima“*. cf. **k**, **ki** *[→ 6850-6853]*.

<SH058/b> **Visk. 19. 72**

6855 461 **sestrà**: **mán** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ho“* **dostì** *avv* **sestŕ́ę** *s* (gen. pl. f.) *„molte sorelle“*. **s** *prep* **sestrǫ́** (T **ǫ́** allungata) (instr. s. f.) *„con la sorella“*

<SH058/c> **Visk. 19. 72**

6856 462 **Búc**: **Búc** *NC sm sg „Buz/quello dei Buz“* (nom. sopran. – di Lusevera *[per „soprannome“ cf → 2240]*); *D* **Búcœ** – cf. **k** *[→ 6850]*.

<SH058/d> **Visk. 19. 71**

6857 463 **nevóud**: **nœvóut** *sm sg* (nipote); **dwá** *agg num m „due“* **nœvóuda** *du* (2 nipoti).

<SH058/e> **Visk. 19. 72**

6858 464 **ime** ? **jime**: **á** *cong „e“* **muj** *agg poss m sg „mio“* **oṭ́á** (T breve) *sm sg „padre“ [→ **o**²]* **ó** *clit m sg [„egli“]* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **jímœ̆** *sn Asg „nome“* **Marę́** (T breve) (ital. Marino, furl. Martę *[**Marìn** „Marino“]*) (P ? Martino).

<SH058/f> **Visk. 19. 72**

6859 465 ? **dàm**: **tu** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **wídnœ̆** *TOP sm Lsg „a Udine“* **štację́** *sf sg „la stazione“* **sœ̀** *[→ **se**³ pron rifl A + **jœ̀** → **bite**¹]* **sažgála** *vp ind pft 3sgf „è bruciata“* **zą́** *[**za** prep + **ą** agg num m A]* **miljǫ́** *sm num Asg* (P per un milione) **dáma** *sm Gsg „di danno“* (P danni) (P sc. danni alla stazione). **té** *[→ **to**² clit n sg „esso“] + **jé** → **bite**¹]* **sœ̆ storló** *vp ind pft 3sgn impers „si è subito un danno“* **= te sœ̀ storló dáma** (P danni).

<SH058/g> **Visk. 19. 72 - 73**

6860 466 **Wídañ**: **tu** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **wídnœ̆** *TOP sm Lsg* (in Udine).

<SH058/h> **Visk. 19. 73**

6861 467 **Bardo**: **tu** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **Bàrde** *TOP sn Lsg* (in Lusevera *[„colle“]*).

<SH059/a> **Visk. 19. 73**

6862 468 **kozà**: **kozá** *sf sg „capra“*; **dvⁱć** *agg num f „due“* **kozì** *du „capre“*; **né** *[→ **o**²] clit f pl [„esse“]* **γredœ́** *vi ind pres 3pl „vanno“* **pȃst** *vi sup „a pascolare“* **kozœ̀** (T **œ̀** tendente a **œ́**) (T breve) *pl „le capre“* (**nútu bóšk**) = **nútru** *[→ **notre**² avv + **u**¹] „dentro nel“* **bóšk** *sm Asg „bosco“ = „nel bosco“* **né γredœ́ pȃst.**

<SH059/b> **Visk. 19. 73**

6863 469 **žlíca**: **žlíca** *sf sg* (R cucchiaio, *it* cucchiajo *[cucchiaio]*).

<SH059/c> **Visk. 19. 73**

6864 470 **že** ? **žej**: **su žœ́j** *avv* **pȃršlœ̀** *vp ind pft 3plf* **kozœ̀** (T **œ̀** tendente a **œ́**) *sf pl* (R sono già arrivate le capre).

<SH059/d> **Visk. 19. 73**

6865 471 **móčnik**: **mœ́šnьk** *sm sg* (močnik *slov „farinata di granoturco“*) (R non „**mœ́čnьk**“).

<SH059/e> **Visk. 19. 73**

6866 472 **Čarnéja**: **Túᵘ** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **Čarnȇ́jь** *TOP sf Lsg „a Cergneu superiore“* (Cergneu).

<SH059/f> **Visk. 19. 73**

6867 473 ? **Niéme**: **Túᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Nⁱémax** *TOP sf Lplt „a Nimis“* (Nimis); **Túᵘ Nⁱémax** (Nimis)

<SH059/g> **Visk. 19. 73**

6868 474 ? **Áxtan** *TOP sm sg* **Áxtne** *f pl*: **Túᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Áxtnĕ** *TOP sm Lpl „ad Attimis“* (Attimis)

<SH059/h> **Visk. 19. 73**

6869 475 **Subid**: **túᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Subídĕ** *TOP sm Lsg „a Subit“* (sopra Attimis, (Subít *[**Subît**]* furl.)

<SH060/a> **Visk. 19. 73**

6870 476 **kozà**: **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep* **nǫ́** *agg num f S* **kozǫ́n** *sf Ssg* (R con una capra); **z nǫ mládǫ** *agg f Ssg* **kozǫ́** (R con una giovane capra).

<SH060/b> **Visk. 19. 73**

6871 477 **zna**: **túᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Plœtíščax** *TOP sn Lplt „a Platischis“* **to** *pron impers n sg „si“* **zná** *vi ind pres 3sg impers „sa“* **bьtì** *vi inf „essere“* **obárńeno** *ppp/agg n sg „differente“* **nu** *[→ **an¹**] art idt f A „una“* **mȁr** *[→ **merva**] sf Asg „briciola“ = locuz avv [→ **nu mar(u/-uu)**] „un poco“ [„si sa che è un po’ differente“]*, **má** *cong „ma“* **tu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Tijpánь** *TOP sf Lsg „a Taipana“* **tœj** *cong „come“* **mí** (R allungato) *pron pers pl „noi“*. – (R „Platischis“ un po’ diverso che a „Monteaperto“ *[Monteaperta]*, Taipana invece = Monteaperto).

<SH060/c> **Visk. 19. 73 - 74**

6872 478 R „Platischis“ un po’ diverso che a „Monteaperto“ *[Monteaperta]*, Taipana invece = a Monteaperto.

<SH060/d> **Visk. 19. 74**

6873 479 **spat**: **sàm bi šъu** *vi ind ppft= pft 1sgm „sono andato“* **spȁt** *vi sup „a dormire“* **snᵘǫ́jka** *avv „ieri sera“* **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con“* **nǫ́n** *art idt f S „una“* **xť́erjǫ́ⁿ** *sf Ssg „ragazza“*, **ána** *[= **á** → **a³** cong + **na** → **o²** clit f sg] „ma“ [„essa“]* **mь** *pron pers Dsg* **nⁱé tⁱéla** *[→ **tiet**] vi ind pft 3sgf mod „non voleva“* **naγátь** *vi inf mod „lasciarmi“* **morozȁtь** *vi inf „fare all’amore“*, **ązát** *avv „allora“* **jǫ̆ uteklá** *vp ind pft 3sgf „è scappata“* **za** *prep* **tᵘǫ́** *pron dim n Asg*, **kì** *[→ **ke³**] locuz cong [→ **zatuo k**] „per il fatto che“* **sȁm bí** *vi ind pft 1sgm „ero“* **stár** *agg m sg „vecchio“*, **—za tᵘǫ́ kь są̀** *ind pres „sono“* **stár.**

<SH060/e> **Visk. 19. 74**

6874 480 **špíndija**: **špíndĭja** *sf sg* (la spesa, – P le spese); **ná** *art idt f* **vœlíka** *agg f sg „una grande“* **špíndĭja**; **ómi** *[= **ó** → **o²** clit m sg + **mi** pron pers Dsg] [„egli“] „mi“* **je umár** *vp ind pft 3sgm „è morto“* **dán** *agg num m „un“* **otrók** *sm sg „figlio“* **ánu** *cong „e“* **mą** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod „ho da/debbo“* **γá** *pron pers m Asg* **podloštì** (sotterrare lo *[sotterrarlo]*) (P seppellirlo), **ánu oma** *[= **ó** → **o²** clit m sg + **ma** → **mieti** vi ind pres 3sg mod] „deve“* **prítь** *vp inf „venire“* **ospᵘǫ́t** *sm sg „il prete“* **táx** *[**tá** → **ta¹** + **x** → **k⁷*/h/g** prep]* **kíšь** *sf Dsg „a casa“*, **ánu γa má pœjȁtь** *vi inf „deve portarlo“* **nútrъu** *[→ **notre²** avv + **u¹**] „dentro“* **sœpultúru** *sf Asg „la tomba“ =“accompagnarlo fino alla sepoltura“* (R il vecchietto) **= sepultúru** (R il giovane).

<SH060/f> **Visk. 19. 74**

6875 481 **poviédau**: **ti** *pron pers/clit sg „tu“/[„tu“]* **bǫ́š mu** *pron pers m Dsg „gli“* **poví̇édъu** *vp ind fut 2sgm „racconterai“*

<SH060/g> **Visk. 19. 74**

6876 482 **taj**: **tœj** *cong* **tlǫ́** *avv* (R come qui).

<SH060/h> **Visk. 19. 74**

6877 483 **wliečé**: **γorǫ́** *avv „su“* **u** *prep* **Plœtíščax** *TOP sn Lplt „a Platischis“* **ánœ** *cong „e“* **tъu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Brⁱézjax** *L „a Montemaggiore“ [„boschi di betulle“] [sott: „la lingua“]* **nu** *[→ **an¹**] art idt f A „una“* **mȁr** *[→ **merva**] sf Asg „briciola“ = locuz avv [→ **nu mar(u/-uu)**] „un poco“* **pó** *prep* **konájskę*** *ETN agg sost n Lsg* **wlⁱečǫ́** *vp ind pres 3sg „verso la parlata di Canale“ [= „Breginjski kot“ - Slovenia]*. **šé** *cong „anche“* **tu Brⁱézjax. tu Brⁱézjax wlⁱečǫ́ pó rozjąskę** *ETN agg sost n Lsg „tende verso il resiano“ = „hanno un’inflessione resiana“*. (Montemaggiore àla Resiani).

** In Mat II, pag. 61, nota 1, BdC fa un rimando a Kanal/ Canale (Nova Gorica - Slovenia). Come risulta dalle schede 3631-3632 del Glossario, si tratta invece dell’aea compresa tra Bergogna e Plezzo.*

<SH061/a> **Visk. 19. 74 - 75**

6878 484 **Bagaj**: (**on** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **ťé** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg „vuole“ = „ci vuole“ ?*) (**Bagajàt** *NC m sg „Bagaiàt/ quello dei Bagaiàt“*) **Bagáj** *NC m sg „Bagài/ quello dei Bagài“* (**Ʒ**) **Žwan = Žwán** *NP m „Giovanni“*; **tá** *part raff* **păr** *prep „da“* **Bagájœ**

= tá păr Bagajátɷ (sopranome *[soprannome]* in Taipana d'un uomo, che potrebbe esser utile per me) *[per „soprannome" cf → 2240]*.
<SH061/b> **Visk. 19. 75**

6879 485 **še**: **še** *cong* **tє** *pron dim m sg* (anche questo) **sìs** *[→ **z/s**] prep „di"* **Tijpánœ̆** *TOP sf Gsg „Taipana"*
<SH061/c> **Visk. 19. 75**

6880 486 **an**: **săm bí** *vi ind pft 1sgm „sono stato"* **túᵘ** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **Vьškᵘɷ́geršĭ** *L „a Monteaperta"* **ą** *cong „e"* **săm pópu** *vp ind pft 1sgm „ho bevuto"* **dą** *agg num m A „un"* **fráklį** *sm Asg „bicchierino"* **ágadívítœ̆** *sf Gsg „di acquavite"*, **ązát** *avv „poi"* **sœ̆ šъ̀u** *vp ind pft 1sgm „sono andato"* **dimᵘój** *avv „a casa"*, **sǎm mɷ́ru** *[→ **muorati***] vi ind pft 1sgm mod „dovevo"* **jitъ̀** *[→ **iti**] vi inf „andare"* **dimᵘój.**
<SH061/d> **Visk. 19. 75.**

6881 487 **añzad-**: **1.**
sǎm pěršъ̀u *vp ind pft 1sgm „sono arrivato"* **túᵘ** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **Tijpánu** *TOP sf Asg „a Taipana"* **ánu** *cong „e"* **sœ̀m prosɷ́u** *vi ind pft 1sgm „ho chiesto"*, **kíj** *[→ **kje?**] cong interr „dove"* **o** *[→ **o**²] clit m sg [„egli"]* **stojí** *vi ind pres 3sg „sta"* **Bagáj** *NC m sg „Bagài/quello dei Bagài"*. **anzát** *avv „poi"* **sá γa** *pron pers m Asg* **obrⁱétu** *vp ind pft 1sgm „l'ho trovato"*. **ązát** *„poi"* **jé pěršъ̀u** *3sgm „è venuto"* **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con"* **mánu** *pron pers Ssg „me"*, **ą** *cong „e"* **smo sь** *pron rifl D* **ťakœráłь** *vi ind pft 1plm „ci siamo parlati"*, **já** *pron pers sg „io"* **nŭ** *cong „e"* **ón** *pron pers m sg „lui"*, **já nu Žwán** *NP m „Giovanni"* **Bagáj. ązát** *„poi"* **sʰmo storlъ̀** *vp ind pft 1plm „abbiamo fatto"* **nášœ̆** *agg poss f Apl „le nostre"* **rœ́čь** *sf Apl „cose"* ⌐
<SH061/e> **Visk. 19. 75**

6882 488 **añzad**: **2.**
tᵘó *pron dim n sg „quello"*, **kь** *pron rel „che"* **smó sœ̀** *pron rifl A* **uprašǎłь** *vp ind pft 1plm „ci siamo domandati"*. **ązát** *avv „poi"* **smo sⁱédnilь** *vp ind pft 1plm „ci siamo seduti"* **dóu** *[→ **dol**²] avv „giù"*, **ánu** *cong „e"* **smo stórlь** *vp ind pft 1plm „abbiamo fatto"* **nášœ̆** *agg poss f Apl „le nostre"* **rœ́čь** *sf Apl „cose"* **tᵘɷ́** *pron dim n sg „quello"* **kь tь** *[→ **to**² + **je** → **bite**¹]* **koventálo** *vi ind pres 3sg „che occorreva"*. **ą** *cong „e"* **sam bi** *vi ind pft 1sgm* **žéją** *agg m sg „avevo sete"*, **ą săm pěršъ̀u** *vp ind pft 1sgm „sono arrivato"* **ta** *[→ **ta**³] prep* **dnéj** *art idt f D* **fɷntánь** *sf Dsg „ad una sorgente"*, **án je bá** *vi ind pft 3sgf „c'era"* **dobrá** *agg f sg* **wóda** *sf sg „dell'acqua buona" [alias: „l'acqua era buona"]*; **ánu sœ̆** (**sⁱédnu** =) **sⁱédnъu** *1sgm „mi sono seduto"* **dóu** ⌐
<SH061/f> **Visk. 19. 75 - 76**

6883 489 **añzad**: **3.**
án *cong „e"* **săm popíu** *vp ind pft 1sgm „ho bevuto"* (R „**pópu**" meridionale, non secondo il dialetto) **dœ́m** *agg num m A „un"* **bokáu** *[cf → 2377] sm Asg „boccale"* **= dǎ́m bokáu wódœ̆** *sf Gsg „d'acqua"*, **ánu** *cong „e"* **są̆ sœ̀** *pron rifl A* **rafreščъ́u** *vp ind pft 1sgm „mi sono rinfrescato"*; **ánu ji** *[→ **ja**²] clit sg [„io"]* **są̀ sńⁱédu** *vp ind pft 1sgm „ho mangiato"* **dą xlⁱébăc** *sm Asg „una pagnotta"*. **ánu zát** *avv „poi"* **săn lʲⁱépo** *avv* **stáu** *vi ind pft 1sgm „stavo bene"*. **ą zát są̆ sœ̀** *pron rifl A* **opočъ́u** *vp ind pft 1sgm „mi sono riposato"* **nu** *[→ 6886]* ⌐
<SH061/g> **Visk. 19. 76**

6884 490 **kapí**: **kapí** *vp ind pres 1sg* **ja** *clit sg [„io"]* **= jí** *pron pers sg „io"* **kapį ja** *[„io"]* **= jí** *pron pers sg „io"* **kapį wsé** *pron idf n A* (R io capisco tutto).
<SH061/h> **Visk. 19. 76**

6885 491 **ma**: **kapí** *vp ind pres 1sg* **ja** *clit sg [„io"]* **= jí** *pron pers sg „io"* **kapį ja** *[„io"]* **= jí** *pron pers sg „io"* **kapį wsé** *pron idf n A* (R io capisco tutto). **má** *cong „ma"* **ne** *avv neg* **mórę** *[→ **morieti**] vi ind pres 1sg mod* **wornítь** *vp inf* **názat** *avv* (non posso tornare indietro).
<SH062/a> **Visk. 19. 76**

6886 492 **añzad**: **4.**
málo *[→ 6883] locuz avv „un poco"*. **anzát** *avv „poi"* **są̆ sœ̀** *pron rifl A* **jьnvijъ̀u** *vp ind pft 1sgm „mi sono avviato"* (inviato *[avviato]*), **ánu** *cong „e"* **są̆ šъ̀u** *vp ind pft 1sgm „sono andato"* **tá** *part raff* **po** *prep* **mɷ́jьj** *agg poss f Lsg „per la mia"* **pɷ́tь** *sf Lsg „strada"* **éjtu** *avv „là"*, **kь** *[→ **ki**¹⁵] cong „dove" = locuz cong „laddove"* **nœ** *[= **na** → **o**² clit f sg + **jœ** → **bite**¹]* **mé** *pron pers Asg* **pejála** *vi ind pft 3sgf „mi portava"*. **ǫzát** *„poi"* **sǎm pěršźu** *vp ind pft 1sgm „sono arrivato"* **túʷ***[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **nu** *art idt f A* **wás** (R allungato) *sf Asg „in un villaggio"*. **anzǎt éjtu sǎm prosъ̀u** *vi ind pft 1sgm „ho chiesto"*, **kь̀** *[→ **ke**⁶] cong*

„che“ **nь** *[→ **o**²] clit m pl [„essi“]* **mé ložítŏ** *vp imper 2pl estesa alla 3pl* „mi mettessero“* **spā̆t** *vi sup „a dormire“.*
* *Cf → 7.*

<SH062/b> **Visk. 19. 76 - 77**

6887 493 **vapǿr**: **tú** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **vapǿrje** *sm Lsg „in treno“* **tó** *clit n sg [„esso“]* **sŏ̆** *pron impers* **príde** *vp ind pres 3sg „si arriva“* **tú** *[→ **ta**¹ + **u**¹]* **dwa** *agg num m A* **dní** *sm Adu „in due giorni“* **túᵘ** *[→ **ta**¹ + **u**¹]* **Rúšjǿ** *TOP sf Asg* (in Russia).

<SH062/c> **Visk. 19. 77**

6888 494 **miésac**: **œ** *[= **jœ** → **bite**¹]* **bí** *vi ind pft 3sgm „è stato“* **dwa** *agg num m A „per due“* **ḿⁱésca** *sm Adu „mesi“* **tóu** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **Rézjь** *TOP sf Lsg „a Resia/in Val Resia“*

<SH062/d> **Visk. 19. 77**

6889 495 **citád**: **cьtā̆t** *sf sg*, **dná** *agg num f* **cьtā̆t** (una città). **dv́ⁱé** *„due“* **cьtádь** *du „città“*; **trí** *„tre“* **cьtádь** *pl „città“*; **pét** *„cinque“* **cьtádь** *Gpl „città“*

<SH062/e> **Visk. Visk. 19. 77**

6890 496 **citád** *sf sg „città“*: **1.**
áṅ *cong „e“* **kь** *pron rel „che“* **nь** *[→ **o**²] clit f pl [„esse“]* **sŏ̆** *pron rifl A* **klíčejǿ** *vi ind pres 3pl „si chiamano“*, **dná** *agg num sost f „una“* **té** *[→ **to**² + **je** → **bite**²] vi ind pres 3sg „è“* **Čъudàt** *TOP sm sg „Cividale“*, **ta** *art dt f sg* **drúγa** *pron idf f sg „l'altra“* **té** *„è“* **Γoríca** *TOP sf sg „Gorizia [„monticello“]“*, **ta drúγa tó je Wídą** *TOP sm sg „Udine“*, **ta drúγa tó je Taržízam** *TOP sm sg* (Tricesimo), **ta drúγa tó je Čénta** *TOP sf sg* (Tarcento), **ta drúγa tó je Γumín** *TOP sm sg* (Gemona), **ta drúγa tó je** ⌐

<SH062/f> **Visk. 19. 77**

6891 497 **citád** *sf sg „città“*: **2.**
Poltéba *TOP sf sg* (Ponteba *[Pontebba]*), **ta** *art dt f sg* **drúγa** *pron idf f sg „l'altra“* **tò** *clit n sg [„esso“]* **je** *vi ind pres 3sg „è“* **Vєnčǫ́** *TOP sm sg* (Venzone), **ta drúγa tó je Tarvíš** *TOP sm sg* (Tarvisio), **ta drúγa tó je Travíže** *TOP sm indecl* (Treviso) = **čь** *[→ **če**²] part raff* **u** *prep* **Travíže** *„a Treviso“*; **Benétka** *TOP sn sg/plt [?] „Venezia“*, **tùu** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **Benétkax** *L „a Venezia“*; **Polmáda** *TOP sf sg* (Palmanuova *[Palmanova]*) ⌐

<SH062/g> **Visk. 19. 77**

6892 497ᵃ **citád** *sf sg „città“*: **3.**
Trĭjéšt *TOP sm sg* (Trieste); **Lubjana** *TOP sf sg* (Lubljana *[slov = **Ljubljana**]*), **Pьčúj** *TOP sm sg* = **dól** *[→ **dole**] avv „giù“* **u** *prep „a“* **Pьčújŏ̆** *L* (Pozzuolo) (vicino al *[a]* Udine); **ta** *[→ **tan**²] avv raff* **zdólŏ̆** *avv „laggiù“* **jǿ** = **to** *clit n sg [„esso“]* **jǿ** *vi ind pres 3sg „c'è“* **Mortьją́** *TOP sm sg* (Mortegliano); **Mᵘǿč** *TOP sm sg* = **tťu** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **Mᵘǿčĭ** *L „a Moggio (Udinese)“* (Moggio).

<SH062/h> **Visk. 19. 77 - 78**

6893 498 **citád** *sf sg „città“*: **4.**
Bóuc *TOP sm sg „Plezzo“*, **túᵘ** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **Bóucu** *L „a Plezzo“* (*ted* Flitsch); **Tumį́** *TOP sm sg* = **túᵘ Tumínŏ̆** *L „a Tolmino“* (Tolmino). **ánu** *cong „e“* **s** *[→ **z/s**] prep „da“* **Tumína** *G* **tó** *clit n sg [„esso“]* **sŏ̆** *pron impers „si“* **γré** *vi ind pres 3sg „va“* **ná** *prep „a“* **Γoríсu** *TOP sf Asg „Gorizia [„monticello“]“*, **z Oríce** *G „da Gorizia“* **tó sŏ̆ γré** *„si va“* **dóu** *[→ **dol**²] avv „giù“* **na Trĭjéšt** *TOP sm Asg „a Trieste“*, **an s Trĭjéšta** *G „e da Trieste“* **sŏ̆ γré w Lubjanu** *TOP sf Asg „a Lubiana“*, **ą́** *cong „e“* **z Lubjanŏ̆** *„da Lubiana“* **sŏ̆ γré tǿᵘ** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep* **Grác** *TOP s indecl „a Graz“* ⌐

<SH063/a> **Visk. 19. 78**

6894 499 **citád** *sf sg „città“*: **5.**
(R allungato), **z** *prep* **Grác** *TOP s indecl „da Graz“* **sŏ̆** *pron impers „si“* **γré** *vi ind pres 3sg „va“* **na** *prep „a“* **Vjǿnu** *TOP sf Asg* (Vienna). —
⌐ **Múzac** *TOP sm sg*, **γór** *[→ **ore/ -i**²] avv „su“* **u** *prep „a“* **Múscь** *L* (Musi); (cf. **γóra**) *[→ 7121]*

<SH063/b> **Visk. 19. 78**

6895 500 **Múzac**: **Múzac** *TOP sm sg*, **γór** *[→ **ore/ -i**²] avv „su“* **u** *prep „a“* **Múscь** *L* (Musi). (cf. **γora**) *[→ 7121].*

<SH063/c> **Visk. 19. 78**

6896 501 **ouca**: **1.**
dostì *avv* **oucé** *sf Gpl „molte pecore“*, **jьx** *pron pers Gpl* **mán** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ne ho“* **désat** *agg num A „dieci“*, **ánu** *cong „e“* **sŭ** *vi ind pres 3pl „sono“* **véremь** *[**vére** agg f pl → **veri** + **mь** → **moj** agg poss f pl]* (vere *[veramente]* mie), **ánu pét** *agg sost A „cinque“* **są jьx prōdъu** *vp ind pft 1sgm „ne ho vendute“*, **a** *cong „ma“* **pét** *A* **jьx dăržį́** *vi ind pres 1sg „cinque ne tengo“*. **ánu zát** *avv „poi“* **sŭ réštalŏ̆** *vp ind pft 3plf „sono*

rimaste“ **bréjœ̆** *agg f pl „pregne“* **só^{u}sœ̆** *pron idf f pl „tutte e“* **pḗt** *„cinque“*, **an zát sa̐m pă̆ršĭьu** *vp ind pft 1sgm „e allora sono arrivato“* **spḗka** *avv „di nuovo“* **na** *prep „a“* **désat** *A* **jьx** *„dieci di esse“*, **sь púr kь** *[→ **ke**[4]] locuz cong „sebbene“* **sa̧ jьx** ⌐

<SH063/d> **Visk. 19. 78**

6897 502 ouca: 2.
bí pr^{i}ét *[→ **priet**[2]] avv „prima“* **prǿdъu** *vp ind ppft 1sgm „ne avessi vendute“* **pḗt** *agg num sost f A „cinque“*; **tán** *avv „comunque“* **să̧** (R il vecchietto) = **tánt să̧** (R il giovane) **pă̆ršĭьu** *vp ind pft 1sgm „sono arrivato“* **spḗka** *avv „di nuovo“* **na** *prep „a“* **désat** *A* **jьx** *„dieci di esse“* – **Buǿx** *sm sg „Dio“* **ǿmь** *[ó → **o**[2] clit m sg + **mь** pron pers Dsg] „mi“ [sott: **je**]* **dáu** *vp ind pft 3sgm „ha dato“* **fortúnu** *sf Asg „la fortuna“*, **kь** *[→ **ke**[2]] cong „che“* **să̧ spḗka pă̆ršĭьu na désat jьx.**

<SH063/e> **Visk. 19. 78 - 79**

6898 503 ma: bájь *[= **bi** → **bite**[1] + **jь** → **ja**[2] clit sg] [„io“]* **móu** *[→ **mieti**] vi cond pres 1sgm* **kadá** *cong interr* (R se avessi quando = tempo), **jí** *[„io“]* **bь tḗu** *[→ **tiet**] vi cond pres 1sgm mod „vorrei“* **stā̆tь** *vi inf „rimanere“ =“rimarrei“* **šé** *avv „ancora“* **nu** *[→ **an**[1]] art idt f A „una“* **màr** *[→ **merva**] sf Asg „briciola“ = locuz avv [→ **nu mar(u/-uu)**] „un poco“*, **ma** *cong „ma“* **n^{i}é** *avv neg „non“* **man** *[→ **mieti** neg] „(ne) ho“* **kadá** *„il tempo“*, **má̧** *„debbo“* **jĭtì̀ь** *vi inf „andare“* **ta** *[→ **ta**[3]] prep* **mǿj** *agg poss f Dsg* **kī̆šь** *sf Dsg „a casa mia“*, **má̧** (T **á̧** tendente ad **a**) **jitì̀ь** *vi inf „debbo andare“* **na** *prep* **mǿj** *agg poss m Asg* **obœ̀t** *sm Asg „al mio pranzo“*.

<SH063/f> **Visk. 19. 78 - 79**

6899 504 kráwa: dostì̀ь *avv* **kráu** *sf Gpl „molte mucche“*, **má̧** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg* **jьx** *pron pers Gpl* **šœ́st** *agg num sost A „ne ho sei“*; **sŭ mì̀ь** *pron pers Dsg* **sóusœ̆** *pron idf f pl „mi hanno tutte“*, **trí** *agg num sost „tre“* **su mì̀ь storlœ́** *vp ind pft 3plf „mi hanno figliato“*, **a** *cong „ma“* **trí** *„tre“* **su** *vi ind pres 3pl „sono“* **jálovœ̆** *agg f pl „sterili“*; **ánu** *cong „e“* **să̧ šъu** *vp ind pft 1sgm „sono andato“* **tá** *[→ **tan**[3]] avv „là“*, **á̧** *„e“* **săm prǿdu** *vp ind pft 1sgm „ne ho venduta“* **dnú** *agg num sost f A „una“*, **nému** *agg idf m Dsg „ad un“* **beṭ́árjǿ** *sm Dsg „macellaio“*, **ánu să̧ jéu** *vp ind pft 1sgm „e ho ricevuto“* **dwarédь** *agg num indecl [= „due file/ordini di dieci covoni“] „venti“* **ánu pét** *A „e cinque“ = „venticinque“* **fjǿrína** *sm Gsg* (R il vecchietto) = **fjǿrínœ̆** *Gpl* (R il giovane). **za** *prep „per“* **tǿ^{u}** *agg dim f Asg „questa“* = **tǿ kráwǿ** *sf Asg „mucca“*.

<SH063/g> **Visk. 19. 79**

6900 505 wàrt: wœ̀rt *sm sg* = **wàrt** (R frutteto); **dwa** *agg num m „due“* **wœ̀rta** *du* = **wàrta** (R due frutteti).

<SH063/h> **Visk. 19. 79**

6901 506 obed: tá *part raff* **păr** *prep* **ob^{i}édœ̆** *sm Lsg* (R a pranzo)

<SH064/a> **Visk. 19. 79**

6902 507 beħár: beṭ́ár *sm sg* (R macellaio).

<SH064/b> **Visk. 19. 79**

6903 508 Sóut: Žwán *NP m „Giovanni“* **Páskul** *CO „Pascolo“* **Sóut** *NC m sg „Sout/ quello dei Sout [„soldo“]“ [cf → 6498]*, **mą** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ho“* **jьx** *pron pers Gpl* **tríkat** *avv num „tre volte“* **dwarédь** *agg num indecl [= „due file/ordini di dieci covoni“] „venti“* **ánu** *cong „e“* **pét** *A „cinque“* (**65**) R anni. **dóu** *[→ **dole/-i** avv + **u**[1]prep]* **tь** *art dt m Lsg „giù nel“* **dolḗńь̧** *agg m Lsg* **bórku** *sm Lsg = TOP* (Borgo inferiore *[di sotto]*)

<SH064/c> **Visk. 19. 79**

6904 509 práwo: (mátœ) prá^{u}ŏ *avv interr* **l^{i}ét** *sn Gpl*? (quanti anni avete *[/ ha]*); **matǿ** *[→ **mieti**] vi ind pres 2pl ‘di cortesia’*; **matǿ práwŏ l^{i}ét?**

<SH064/d> **Visk. 19. 80**

6905 510 kráwa: z *[→ **s/z/ž**] prep* **nǿ̨** *agg num f S „con una“* **starǿn** *agg f Ssg „vecchia“* **kráwœn** *s* (instr. s. f.) (R con una vecchia mucca)

<SH064/e> **Visk. 19. 80**

6906 511 wou: wóu *sm sg „bue“*; **dwá** *agg num m „due“* **wolà** (T **à** tendente ad **á**) *du „buoi“*; **trí** *A „tre“* **wolœ̀** *Apl „buoi“*; **dostì̀ь** *avv* **wolḗ** (R **ḗ** allungata) (gen. pl. m.) *„molti buoi“*

<SH064/f> **Visk. 19. 80**

6907 512 bàk: bàk *sm sg* (R toro); **dwá** *agg num m „due“* **bàka** *du „tori“*; **trí** *A „tre“* **bakœ̀** *Apl „tori“*; **dostì̀ь** *avv* **bakḗ** (gen. pl. m.) *„molti tori“*; cf. **wou** *[→ 6908]*

<SH064/g> **Visk. 19. 80**

6908 513 wou: **bàk** *sm sg „il toro“* **n^{i}é** *[→ **bite**^{2} neg] vi ind pres 3sg „non è“* **pres^{i}éččen** *ppp/agg m sg „castrato“*, **wóu** *sm sg „il bue“* **ǵe** *[= **jǵe** → **bite**^{2}] „è“* **pres^{i}éččen**; cf. **bàk** *[→ 6907]*.

<SH064/h> **Visk. 19. 80**

6909 514 vihkrát: **já** *pron pers sg „io“* **ji** *[→ **ja**^{2}] clit sg [„io“]* **mǿrčen** *[→ **muorati***] vi ind pres 1sg mod „debbo“* **prepísǎtь** *vp inf „trascrivere“* **vьt'krát** *avv „più volte“* **te** *agg dim m Asg „questo“* **líbrьn** *sm Asg „quaderno“*, **já jь t'ǿn** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **zapísǎtь** *vp inf „annotare“ = „annoterò“* **t^{u}ǿ** *pron dim n Asg „questo“* **vьt'** *avv comp „più“*, **kúj** *cong „di“* **dam** *agg num m A „una“* **bòt** *sm Asg „volta“ = locuz avv* **– já jĭ t'ǿ** (T breve) **písǎtь** *vi inf „scriverò“* **t^{u}ǿ** *„quello“*, **kь** *pron rel A „che“* **tì** *pron pers sg „tu“* **t'akœrǎš** *vi ind pres 2sg „dici“*

<SH065/a> **Visk. 19. 80**

6910 515 pred: **ǵe** *[= **jǵe** → **bite**^{1}]* **sǒe** *pron rifl A* **rodíu** *vp ind pft 3sgm „è nato“* **pred** *prep „prima“* **v^{i}énaxtь** *sf Splt „di Natale“*; **ǵe sǒe rodíu préj** *avv* **kuj** *cong = locuz prep „prima di“* **dv^{i}é** *agg num n „due“* **l^{i}étь** *sn du „anni“* (nacque due anni fa). (cf. **rodí**.) *[→ 6911]*

<SH065/b> **Visk. 19. 80**

6911 516 rodí: **sǒe** *pron rifl A* **rodǐ** *vi ind pres 3sg „nasce“* **ńelǿe** *avv „adesso“* **sín** *sm sg „un figlio“* **olpáj** *cong „oppure“* **xt'í** *sf sg „una figlia“*

<SH065/c> **Visk. 19. 80**

6912 517 dibànt; **ja** *clit sg [„io“]* **sàn** *[→ **bite**^{1}]* **t^{u}ǿ** *pron dim n Asg „questo“* **jéu** *vp ind pft 1sgm „ho ricevuto“* **zá** *prep* **dьbánt** (T **á** breve) *avv = locuz avv* (zastonj *slov „gratis“*) (R gratis). **prés** *cong* **plat'ǎtь** *vi inf* (senza pagare).

<SH065/d> **Visk. 19. 80 - 81**

6913 518 wouk: **^{w}óuk** *sm sg „lupo“*, **dwá** *agg num m „due“* **wóuka** *du „lupi“*, **trí** *A „tre“* **wóukǒe** (R **ǒe** leggermente accentata) *Apl „lupi“*. **od** *prep* **wóuka** *Gsg „del/dal lupo“*; d. *[dativo]* **wóuku** *„al lupo“*; acc. = g. *[genitivo]*

<SH065/e> **Visk. 19. 81**

6914 519 wouk: **są šьu** *vi ind pft 1sgm „sono andato“* **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **wóukan** *sm Ssg „un lupo“*, **pǎr** *prep* **wóuku** *Lsg „dal lupo“*; **dostì** *avv* **wóukǒe** (gen. pl.) *„molti lupi“*; **wóukan** (dat. pl.) *„ai lupi“*; **wóukǒe** (acc. pl. m.); **z woukámь** *Spl „con i lupi“*; **pǎr wóukax** *Lpl „dai lupi“*.

<SH065/f> **Visk. 19. 81**

6915 520 jezìk: **jezìk** *sm sg „lingua“*, **dwá** *agg num „due“* **jezíka** *du „lingue“*, **trí** *A „tre“* **jezíkǒe** *Apl „lingue“*; **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **jezíkan** *Ssg „la lingua“*; **dostì** *avv* **jezíkǒe** *Gpl „molte lingue“*

<SH065/g> **Visk. 19. 81**

6916 521 wduowàc: **^{w}d^{u}owàc** *sm sg* (R vedovo), **dwá** *agg num „due“* **^{w}d^{u}oucà** *du „vedovi“*, **trí** *A „tre“* **^{w}d^{u}oucǒe** *Apl „vedovi“*; **dostì** *avv* **^{w}d^{u}oucẽ** (gen. pl.) *„molti vedovi“*; **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **wd^{u}oucǎn** (instr. s. m.) *„il vedovo“*

<SH065/h> **Visk. 19. 81**

6917 522 wduówa: **wd^{u}ówa** *sf sg* (R vedova), **tá** *part raff* **pǎr** *prep* **wd^{u}óvь** *Lsg „dalla vedova“*, **s** *prep* **tǫ** *agg dim f Ssg* **bóγǫ** *agg f Ssg* **wd^{u}ówǫn** *Ssg* (P con questa povera vedova)

<SH066/a> **Visk. 19. 81**

6918 523 wduówa: **dostì** *avv* **wd^{u}óu** *s* (gen. pl. f.) *„molte vedove“*; **dv^{i}é** *agg num „due“* **wd^{u}óvь** *du „vedove“*. **– trí** *„tre“* **wd^{u}óvǒe** *pl „vedove“*.

<SH066/b> **Visk. 19. 81**

6919 524 zemja: **zemja (zemńa)** *sf sg* (R terra); **od** *prep* **(zémńǒe) = zémjǒe** *Gsg „dalla/della terra“*; **tá** *part raff* **na** *prep* **zémjь** *Lsg „sulla terra“*; **tá pod** *prep* **zemjǫ́** (R **ǫ́** allungata) *Ssg „sotto terra“*; **tú^{u}** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **zémjь** *Lsg „nella terra“*.

<SH066/c> **Visk. 19. 81**

6920 525 skléto: **tьt'** *sm sg „l'uccello“* **ǫ** *[→ **o**^{2}] clit m sg [„esso“]* **γré** *vi ind pres 3sg „va“* **sklǿeto** *avv „svelto“* (P l'uccello vola) (R „**leti**“ non si usa)

<SH066/d> **Visk. 19. 81**

6921 526 obed: **já** *pron pers sg „io“* **mą** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg mod* **jьtì** *vi inf „debbo andare“* **na** *prep* **obǿt** *sm Asg „a (far) colazione“*, **są** *vi ind pres 1sg* **láčą** *agg m sg „ho fame“*; **o** *prep* **devétь** *agg num f Lsg* **úrь** *sf Lsg „alle nove“ [lett: „all'ora nona“]* **mí** *pron pers pl „noi“* **uzámo** *vi ind pres 1pl mod „usiamo“* **j^{i}éstь** *vi inf „mangiare“* **obǿt** *A „la colazione“*

(R il primo pasto); **kolacjǵnь*** *sf Dsg „a colazione“* **mí ne** *avv neg „non“* **jⁱємó** *ind pres 1pl „mangiamo“ = „non facciamo colazione“*.
* *L'interpretazione di* ***kolacjǵnь*** *come Dsg la si deve a LSZ.*

<SH066/e> **Visk. 19. 82**

6922 527 **oñ**: **tᵘó** *pron dim n sg*, **k** *[→ **kⁱ³**] pron rel A* **ǫ** *[→ **o²**] clit m sg 'di cortesia'* **ťǵe** (T **ǵe** breve) *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg 'di cortesia'* (quello, che Ella vuole).

<SH066/f> **Visk. 19. 82**

6923 528 **tlà**: **tlà** *sn pl* (T **à** tendente ad **á**), **– su** *vi ind pres 3pl „è“* **tlà** (T il suolo/ pavimento). **ta** *part raff* **ót** *prep* **tlà** *G „dal suolo/da terra/dal pavimento“*; **tá** *part raff* **na** *prep* **tlàx** (T **à** tendente ad **á**) *L „per terra/sul suolo/sul pavimento“*. **tą** *part raff* **x** *[→ **k⁷*/h/g**] prep* **tlą̀** *D „a terra/al suolo/ al pavimento“*; **tá nat** *prep* **tlámь** *S „sopra la terra/sopra il suolo/sopra il pavimento“*; **po** *prep* **wsьn** *pron idf n Lsg = locuz avv [→ **pousin**]* **su tlà** (R dappertutto c'è il suolo) (T il suolo/pavimento)

<SH066/g> **Visk. 19. 82**

6924 529 **žgāŋè**: **žgāńè** (T **è** tendente ad **á**, R tronca, ma netta) *sn sg „acquavite“*; **dostì** *avv* **žgāńà** *G „molta acquavite“*, **póu** *avv* **fráklĭna** *sm Gsg „mezzo bicchierino“*

<SH066/h> **Visk. 19. 82**

6925 530 **fráklin**: **dan** *agg num m „un“* **fráklьn** *sm sg „bicchierino“*. cf. **žgāŋè** *[→ 6924]*

<SH067/a> **Visk. 19. 82**

6926 531 **skléto**: **wtecì** *vp imper 2sg* **sklǵeto** *avv* (fuggi svelto). ?? **sklǵeto** (corre). – cf. **wtecì** (**wtečé** ? *ind pres 3sg „fugge“*) *[→ 6927]*, **bieži** (:) *[→ 6928]*, **pojdé** *vp ind pres/fut 3sg „va/andrà“*. **puj** *imper 2sg* **sklǵeto** (vieni svelto).

<SH067/b> **Visk. 19. 82**

6927 532 **wtečé**: **wtecì** *vp imper 2sg* (scampa) *„scappa“*. cf. **skléto** *[→ 6926]*, **bieži** *[→ 6928]* **– wtecímo** *imper 1pl „scappiamo“*; **wtecíta** *imper 2* (plur.) *„scappate“*, **wtecítě** (pl. f. sing.) *[pl 'di cortesia'] „scappate/scappi“*.

<SH067/c> **Visk. 19. 82**

6928 533 **bieži**: **ƀⁱéžь** *vi ind pres 3sg* (R corre) (corre). cf. **wtečé** *[→ 6927]*, **skléto** *[→ 6926]*.

<SH067/d> **Visk. 19. 82**

6929 534 **warže**: Imper.). **wàrzь** *vp imper 2sg „butta/getta“*. **– warzítě** *imper 2pl 'di cortesia' „buttate/gettate“/„butti/ getti“*, **– warzíta** *imper 2pl „buttate/gettate“*; **wărzímo** *imper 1pl „buttiamo/gettiamo“*

<SH067/e> **Visk. 19. 82**

6930 535 **barba** *sm sg „zio“*: **dwá** *agg num m* **bárbь** *du* (R due zii, T 2 zii). **trí** *A „tre“* **bárbě** *pl „zii“* **– dostì** *avv* **bárbě** (gen. pl.) *„molti zii“*.

<SH067/f> **Visk. 19. 82**

6931 536 **mìš** *sf sg „topo“*: **s** *prep „con“* **trǵemь** *agg num S „tre“* **míšjamь** *Spl „topi“*; **z** *[→ **s/z/ž**] prep* **dvǵemь míšjamь** *„con due topi“*

<SH067/g> **Visk. 19. 83**

6932 537 **mìš**: **mìš** *sf sg* (R topo), **dv́ⁱé** *agg num f „due“* **míšь** *du „topi“*; **trí** *„tre“* **míšь** *pl „topi“*; **dostь** *avv* **mьšĭ** *Gpl „molti topi“*; **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **no** *agg num S „un“* **míšjǫ** *Ssg „topo“*

<SH067/h> **Visk. 19. 83**

6933 538 **tìh**: **tìť = tìť** *sm sg „uccello“*, **dwá** *agg num m* **tíťa** *du „uccelli“*; **trí** *A „tre“* **tíťě** *Apl „uccelli“*; **γredǵ** *vi ind pres 3pl „vanno/volano“* **tárjь** *„tre“* **tíťь** *pl „uccelli“*. **dostì** *avv* **tíťě = tíťě** *Gpl „molti uccelli“*; **z** *[→ **s/z/ž**] prep* **nⁱєn** (**nⁱén**) *agg num S* **tíťăn** *Ssg „con un uccello“*

<SH068/a> **Visk. 19. 83**

6934 539 **tìh** *sm sg „uccello“*: **s** *prep „con“* **trǵemь** *agg num m S „tre“* **tíťmь** *sm Spl „uccelli“*; **z** *[→ **s/z/ž**] prep* **dvǵemь tíťmь** *„con due uccelli“*

<SH068/b> **Visk. 19. 83**

6935 540 **kadà**: **kadá?** *avv interr „quando?“* (R quando).

<SH068/c> **Visk. 19. 83**

6936 541 **zlaγa**: **še**: **šé** *avv* **zlaγájtě** *vi imper 2pl 'di cortesia'* (R componga ancora *[= inventi ancora]*); **pov́ⁱédьtě** *vp imper 2pl 'di cortesia' „racccontate/racconti“* **nu** *agg num f A „una“* **právĭcu** *sf Asg „fiaba“ =* **právьcu**; **ne** *avv neg* **právьtě** *vi imper 2pl 'di cortesia'* **jédnemú** *pron idf m Dsg* (non stia dir niente a nessuno).

<SH068/d> **Visk. 19. 83**

6937 542 **lèč**: **ǵe** *[= **jǵe → bite¹**]* **pǎršьu** *vp ind pft 3sgm* **ták** *agg dim m sg* **lǵeč** *sm sg* (è venuta tale legge ? lege *[legge]*).

<SH068/e> **Visk. 19. 83**

6938 543 uš: **úš** *sf sg „pidocchio“*; **dv̑ʲć** *agg num f „due“* **úšь** *du „pidocchi“*; **trí** *„tre“* **úšь** *pl „pidocchi“*; **dostù** *avv* **wъšī** *Gpl „molti pidocchi“* (P pidocchi); **z** *[→ **s/z/ǯ**] prep „con“* **dnǫ́** *agg num f S „un“* **úšjǫ** *Ssg „pidocchio“*.

<SH068/f> **Visk. 19. 83**

6939 544 bouxa: **bóuxa** *sf sg „pulce“*; **dv̑ʲć** *agg num f „due“* **bóuxь** *du „pulci“*; **trí** *„tre“* **bóuxœ̆** *pl „pulci“*; **pét** *„cinque“* **bouxœ̄** *Gpl „pulci“*; **z** *[→ **s/z/ǯ**] prep „con“* **dnǫ́** *agg num f S „una“* **bóuxǫ** *Ssg „pulce“*

<SH068/g> **Visk. 19. 83**

6940 545 lesíca: **lœsíca** *sf sg* (volpe).

<SH068/h> **Visk. 19. 83**

6941 546 lesják: **lœsják** *sm sg „aconito (o napello)“*, **tá** *part raff* **păr** *prep* **lœsjáku** *Lsg „vicino al napello“* — **lœsják té** *[→ **to²** + **jé** → **bite²**] vi ind pres 3sg „è“* **na** *art idt f* **tráwa** *sf sg „un'erba“* **γór** *[→ **ore/ -i²**] avv „su“* **u** *prep* **γórь** *sf Lsg „in montagna“*, **kì** *pron rel „che“* **na** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“]* **sœ̆** *pron rifl A* **klíče** *vi ind pres 3sg „si chiama“* **lœsják** *„**lœsják**“*; **na tráwa**, **kì rastœ̄́** *vi ind pres 3sg „un'erba che cresce“*

<SH069/a> **Visk. 19. 83**

6942 547 lesičoñ: **lœsičǫ́** *sm sg* (P volpe; *it* maschio di volpe); **dwá** *agg num m „due“* **lœsičǫ́na** *du „volpi maschio/maschi di volpe“*; **trí** *A „tre“* **lœsičǫ́nœ̆** *Apl „volpi maschio/ maschi di volpe“*; **tárjь** *„tre“* **lœsičǫ́ńь** *pl „volpi maschio/maschi di volpe“*

<SH069/b> **Visk. 19. 83 - 84**

6943 548 woučíca: **woučíca** *sf sg* (P lupa).

<SH069/c> **Visk. 19. 84**

6944 549 xlōd: **xlœ̄́t** *sm sg „albero“*; **dwá** *agg num m „due“* **xlōdá** *du „alberi“*; **trí** *A „tre“* **xlōdœ́** *Apl „alberi“*; **tlœ́** *avv „qui“* **sŭ** *vi ind pres 3pl „ci sono“* **tárjь** *„tre“* **xlōdì** *pl „alberi“*; **ót** *prep* **xlōdœ̄́** *Gpl „degli alberi“*.

<SH069/d> **Visk. 19. 84**

6945 550 xlod *sm sg „albero“*: nomi degli alberi **1.**

tapóu *sm sg „pioppo“* (P pioppo?); **čarʲéšńa** *sf sg „ciliegio“*, **lʲēská** *sf sg „nocciolo“*; **óuša** *sf sg „alno/ontano“*; **klʲén** *sm sg „acero“*; **drʲén** *sm sg „corniolo“*; **ta** *art dt f sg* **čàrna** *agg f sg* **lʲēskà*** *„il nocciolo nero“*

* *Fornisce legno più resistente [LSZ].*

<SH069/e> **Visk. 19. 84**

6946 551 lieskà: **lʲēská** *sf sg „nocciolo“* — **ta** *art dt f sg* **čàrna** *agg f sg* **lʲēskà** *„il nocciolo nero“* (T entrambe con accento debole della stessa intensità). cf. **xlod** *[→ 6945-6949]*.

<SH069/f> **Visk. 19. 84**

6947 552 xlod-: nomi degli alberi **2.**

mœlár *sm sg „gelso“* (? gelso) (furl. molar *[**morâr**]*); **frúška** *sf sg „pero“*; **cʲéspa** *sf sg „susino“*; **vedníka** *sf sg „vite“* (? vite) (? vide *[frl **vît**]*); **jásœn** *sm sg „frassino“*; **tàr** *sm sg „pruno“* (P ? pruno).

<SH069/g> **Visk. 19. 84**

6948 553 dob: **dœ́p** *sm sg „quercia“*; **dwá** *agg num m „due“* **dœ́ba** *du „querce“*; cf. **xlod.** *[→ 6950]*

<SH069/h> **Visk. 19. 84**

6949 554 tar: **tàr** *sm sg „pruno“* (P ? pruno); **dwá** *agg num m „due“* **tarnú** *du „pruni“*; cf. **xlod.** *[→ 6947]*

<SH070/a> **Visk. 19. 84**

6950 555 xlod-: nomi degli alberi **3.**

prepetíka *sf sg „pioppo tremulo“*; **lípa** *sf sg „tiglio“*; **brʲéza** *sf sg „betulla verrucosa“*; **brʲéska** *sf sg „pesco“*; **dœ́p** *sm sg „quercia“*; **kostàń** *sm sg „castagno“*,

<SH070/b> **Visk. 19. 84**

6951 556 xlod: **4.**

nь *[→ **o²**] clit m pl [„essi“]* **sù** *vi ind pres 3pl* **ímana** *sm [cf **nь**] pl* **ót** *prep* **xlōdœ̄́** *Gpl* (P questi sono nomi di alberi).

<SH070/c> **Visk. 19. 84**

6952 557 paseróñ: **pasœrǫ́** *sm sg „passero“*; **dwá** *agg num m „due“* **pasœrǫ́na** *„passeri“*; cf. **tìh** *[→ 6933-6934]*.

<SH070/d> **Visk. 19. 84**

6953 558 repipéta: **rœpьpœ́ta** *„bellerina“*; *sf sg* **dv̑ʲé** *agg num f „due“* **rœpьpœ́tь** *du „ballerine“*; cf. **tìh.** *[→ 6933-6934]*

<SH070/e> **Visk. 19. 84**

6954 559 rožŋòu: **rožńóu** *sm sg „usignolo“*, **dwá** *agg num m „due“* **rožńœ́la** *du „usignoli“*; cf. **tìh** *[→ 6933-6934]*.

<SH070/f> **Visk. 19. 84**

6955 560 skudurùš: **skudurъš** *sm sg „codirosso“*; **dwá** *agg num m „due“* **skudurúša** *du „codirossi“*; cf. **tìh** *[→ 6933-6934]*.

<SH070/g> **Visk. 19. 84**

6956 561 potčufīh: **poᵗčúfьt́*** *sm sg „(una specie di) allodola“*, **dwá** *agg num m*

„due“ **potčúfьťa** *du*; cf. **tìh** *[→ 6933-6934].*
* *Cosiddetto perché nidifica sotto un ciuffo d'erba. Nella Valle del Natisone viene detto* ***cíuka*** *per via del verso [VCM].*

<SH070/h> **Visk. 19. 84**

6957 562 **tìh** *sm sg „uccello“*: nomi degli uccelli. **1.**
kᵘȣ́s *sm sg „merlo“*; **seníca** *sf sg „cinciallegra“*; **plíska** *sf sg „ballerina“*; **božíca** *sf sg „pettirosso“*; **skudurЬš** *sm sg „codirosso“*; **rožńóu** *sm sg „usignolo“*; **pasœrǫ́** *sm sg „passero“*

<SH071/a> **Visk. 19. 84**

6958 563 **tìh** *sm sg „uccello“*: nomi degli uccelli. **2.**
rœрьрœ́ta *„ballerina“*; **poᵗčúfьť** *sm sg „(una specie di) allodola“*; **poᵗčarńéuka** *sf sg „codirosso“*; **(fraňgulǫ́) fraňgulǫ́** *sm sg „francolino di monte“*; **katórьš** *sm sg „coturnice“*; **pǎrníš** *sm sg „starna“*.

<SH071/b> **Visk. 19. 84 - 85**

6959 564 **tìh** *sm sg „uccello“*: **3.**
nь *[→ **o**²] clit m pl [„essi“]* **sù** *vi ind pres 3pl „sono“* **jímana** *sm [cf **nь**] pl „nomi“* **ot** *prep „di“* **tìťœ** *Gpl „uccelli“.*

<SH071/c> **Visk. 19. 85**

6960 565 **parníž**: **pǎrníš** *sm sg „starna“*; **dwá** *agg num m „due“* **pǎrníža** *du „starne“*. cf. **tìh** *[→ 6933-6934; 6957-6958].*

<SH071/d> **Visk. 19. 85**

6961 566 **katóriš**: **katórьš** *sm sg „coturnice“*; **dwá** *agg num m „due“* **katórьša** *du „coturnici“*. cf. **tìh** *[→ 6933-6934; 6957-6958].*

<SH071/e> **Visk. 19. 85**

6962 567 **béštja**: **béštja** *sf sg „animale selvatico“* (R animale); **dv́ⁱć** *agg num f „due“* **béštjь** *du „animali selvatici“*; **trí** *„tre“* **béštjœ** *pl „animali selvatici“*. **dostì** *avv* **béštǐj** *Gpl „molti animali selvatici“*; **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **dnǫ́** *agg num f S „un“* **xúdǫ** *agg f Ssg „terribile“* **béštjǫ** *Ssg „animale selvatico“*

<SH071/f> **Visk. 19. 85**

6963 568 **kaníž**: **kaníš*** *sm sg „succiacapre“* **dwá** *agg num m „due“* **kaníža** *du „succiacapre“*; **kaníš té** *[→ **to**² + **jé** → **bite**²] vi ind pres 3sg „è“* **taj** *cong „come“* **žába** *sf sg „un rospo“*; cf. **béštja** *[→ 6962, 6965, 6967].*
* *L'interpretazione di* ***kaníš*** *come „succiacapre“ - uccello dalla bocca enorme, che richiama quella del rospo - la si deve a VCM.*

<SH071/g> **Visk. 19. 85**

6964 569 **poux**: **póux** *sm sg* (polh *slov „ghiro“*), **dwá** *agg num m „due“* **póuxa** *du „ghiri“*.

<SH071/h> **Visk. 19. 85**

6965 570 **béštja**: nomi delle „bestie“. **2.**
zelenàc *sm sg „ramarro“*; **brœ́bœrьca** *sf sg „scoiattolo“*; **póux** *sm sg „ghiro“* **}**
- vìťˊ *avv* **tó** *clit n sg [„esso“]* **jьx** *pron pers Gpl* **nⁱé** *[→ **bite**² neg] vi ind pres 3sg impers* **béštǐj** *Gpl „non ce n'è più di animali selvatici“*; **wóuk** *sm sg „il lupo“*, **lœsíca** *sf sg „la volpe“* **béštja to** *clit n sg [„esso“]* **jœ́** *vi ind pres 3sg impers „è“ = „cioè animali selvatici“.*

<SH072/a> **Visk. 19. 85**

6966 571 **zelenàc**: **zelenàc** *sm sg* (P ramarro). cf. **béštja** *[→ 6962, 6965, 6967].*

<SH072/b> **Visk.**

6967 572 **béštja**: nomi delle „bestie“ **1.**
káča *sf sg „serpente“*; **modrás** *sm sg „vipera (dal corno)“ [?]*; **sarpént** *sm sg „serpente“*; **žába** *sf sg „rospo“*; **kaníš** *sm sg „succiacapre“*; **króta** *sf sg „rana (color marrone)“*; **skúščarʰca** *sm sg „lucertola“*

<SH072/c> **Visk. 19. 85**

6968 573 **skúščarica**: **skúščarʰca** *sm sg „lucertola“* (R „**jášťarica**“ non si usa *[cf **jaščarica** sotto **jaščerica** in Plet I: 360; e res **jášharica** in Mat I: 313*). cf. **béštja** *[→ 6962, 6965, 6967].*

<SH072/d> **Visk.**

6969 574 **žíto**: **žíto** *sn sg „frumento“* (formento *[cf frl **formènt**]*) = **wčeníca** *sf sg „frumento“* **…**cf. **graŋ** *[→ 6971]*

<SH072/e> **Visk. 19. 85**

6970 575 **ŋíwa** *sf sg „campo“*: cf. **graŋ** *[→ 6971].*

<SH072/f> **Visk. 19. 85**

6971 576 **graŋ**: **tᵘȣ** *pron dim n Asg „questo“* **tó** *clit n sg [„esso“]* **rastœ́** *vi ind pres 3sg „cresce“* **tъu** *[→ **ta**¹ + **u**¹]* = **tuᵘ** *prep* **ńívь** *sf Lsg „nel campo“*: **sⁱcràk** *sm sg „granoturco“*; **žíto** *sn sg „frumento“* = **wčeníca** *sf sg „frumento“*; **γàrš** *sf sg „segale“*; **serežína** *sf sg „grano saraceno“*; **jočumèn** *sm sg „orzo“*; cf. **ŋíwa** *[→ 6675].*

<SH072/g> **Visk. 19. 85**

6972 577 γarš: **γàrš** *sf sg „segale“*; **dostì** *avv* **γàržь** *G „molta segale“* (R segale); cf. **graŋ** *[→ 6971]*
<SH072/h> **Visk. 19. 85**

6973 578 jočumèn: **jœčumìn** *sm sg „orzo“*; **dostì** *avv* **jœčuména** *G „molto orzo“* (R di orzo); cf. **graŋ** *[→ 6971]*
<SH073/a> **Visk. 19. 85**

6974 579 serežína: **serežína** *sf sg* (ajda *slov „grano saraceno“*); cf. **graŋ** *[→ 6971]*
<SH073/b> **Visk. 19. 85**

6975 580 sieràk: **sⁱcràk** *sm sg „granoturco“* (la biava *[it pl **biade** „granoturco“ – frl sg **blàve** „granoturco“]*, sorgo *[cf frl **soròs** „saggina“]*); **dostì** *avv* **sⁱcrká** *G „molto granoturco“*; cf. **graŋ** *[→ 6971]*.
<SH073/c> **Visk. 19. 85 - 86**

6976 581 krùx: **krùx** *sm sg „pane“*; **dostì** *avv* **krúxa** *G „molto pane“*; cf. **xleb.** *[→ 6977]*
<SH073/d> **Visk. 19. 86**

6977 582 xleb: **xlœ̀p** *sm sg „pagnotta“*; **dwa** *agg num m „due“* **xlʳéba** *du „pagnotte“*; cf. **krùx** *[→ 6976]*.
<SH073/e> **Visk. 19. 86**

6978 583 mórti: **to** *clit n sg [„esso“]* **mórtь** *avv* **nьč** *pron idf n sg* **vьt́** *avv* **nⁱé** *[→ **bite**² neg] vi ind pres 3sg impers* (R forse non cè più niente).
<SH073/f> **Visk. 19. 86**

6979 584 xud.: **xút** *agg m sg* **krùx** *sm sg „pane cattivo“* (R **„slab“** *agg m sg „cattivo“* non si usa). **xúdo** *ns g* **lʳéto** *sn sg „una cattiva annata“*; **te** *agg dim m sg* **xúdь mœ́š** *sm sg „questo uomo cattivo“*; **te mœ́š œ** *[= **o** → **o**² clit f sg + **jœ**] vi ind pres 3sg* **xút** *„quest'uomo è cattivo“*; **ta** *agg dim f sg* **xū́da** *f* **žœná** *sf sg „questa donna cattiva“*; **tá žœná nœ́** *[= **na** → **o**² clit f sg + **jœ́** vi ind pres 3sg „è“]* **xūdá** *„questa donna è cattiva“*.
<SH073/g> **Visk. 19. 86**

6980 585 rad: **ál** *avv interr* **te** *[→ **to**² + **je** → **bite**²] vi ind pres 3sg impers* **rát** *avv* **popíšœno** *ppp/agg n sg***?** (R è scritto abbastanza).
<SH073/h> **Visk. 19. 86**

6981 586 ŋíŋe: **su** *vi ind pres 3pl* **ńíńe** *avv* **dœ́sat** *agg num sost* (R adesso sono le ore 10).
<SH074/a> **Visk. 19. 86**

6982 587 ? **jáγodica** jaγódica: **jaγódьca** *sf sg* (fragola). cf. **tarníščica** *[→ 6983]*.
<SH074/b> **Visk. 19. 86**

6983 588 tarníščica: **tarníščьcœ** *sf pl* (P mirtilli); **tá** *part raff* **na** *prep* **tlœ̀x** *sn Lpl* (P per terra). cf. **jaγódica** *[→ 6982]*
<SH074/c> **Visk. 19. 86**

6984 589 jáboko: **jabœ́ko** *sn sg „mela“*; **dv́ⁱé** *agg num f „due“* **jábœkь** *du „mele“*; **trí** *„tre“* **jábœka** *pl „mele“*
<SH074/d> **Visk. 19. 86**

6985 590 mráuje: **mráujœ̆** *sn sg „formica (nera)“*, **dno** *agg num n „una“* **mráujœ̆ = # rúsьca** *sf sg „formica (gialla)“***.**
<SH074/e> **Visk. 19. 86**

6986 591 rúsica: **rúsьca** *sf sg „formica (gialla)“* cf. **mráuje** *[→ 6985]*.
<SH074/f> **Visk. 19. 86**

6987 592 rus: **rúso** *agg n sg* (P giallo).
<SH074/g> **Visk. 19. 86**

6988 593 čarŋèu: **čărńьu** *agg m sg* (rosso). **čarńelá** *f sg „rossa“*
<SH074/h> **Visk. 19. 86**

6989 594 xud.: **tá** *agg dim f sg* **žœná** *sf sg* **nœ́** *[= **na** → **o**² clit f sg + **jœ́** → **bite**² vi ind pres 3sg „è“]* **xūdá** *„questa donna è cattiva“*; **ta kíša** *sf sg* **nœ́ xūdá** *„questa casa è malandata“*
<SH075/a> **Visk. 19. 86**

6990 595 lápiš: **lápьš** *sm sg „matita“*; **dwa** *agg num m „due“* **lápьša** *du „matite“* (lapis); **te** *[**to** pron dim n sg → **te**² + **je** → **bite**² vi ind pres 3sg]* **čárno** *agg n sg* (P questo è nero).
<SH075/b> **Visk. 19. 87**

6991 596 čar: **čár** *agg m sg* **xlœ́t** *sm sg* (P albero nero); **te** *[**to** pron dim n sg → **te**² + **je** → **bite**² vi ind pres 3sg]* **čárno** *agg n sg* (P questo è nero); **čárna** *f sg* **míza** *sf sg „panca nera“*; **čárna** *f sg* **táwœla** *sf sg „tavolo nero“*
<SH075/c> **Visk. 19. 87**

6992 597 dàrwa: **dœ̀rwa** *sn plt* (legni *[legna]*) (R legna).
<SH075/d> **Visk. 19. 87**

6993 598 šperánča: **mą́** *[→ **mieti**] vi ind pres 1sg „ho“* **šperánču** *sf Asg „la speranza“* (spero); **tó** *clit n sg [„esso“]* **sœ̆** *pron impers* **šperá** *vi ind pres 3sg „si spera“* (io spero).
<SH075/e> **Visk. 19. 87**

6994 599 miešáti: **mⁱešáťь** *vi inf „mescolare“*; **nⁱé** *avv neg* **maš** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 2sg mod „non hai da“/„non devi“*

m^{i}ešátь krańolína *ETN sn Gsg „il carniolino/ lo sloveno“* **ta** *part raff* **mí** *prep* **nas** *pron pers Apl „da noi“ = „con la nostra parlata“*; **ṭ̑e** *[→ **če**^{2} cong „se“]* **l** *[→ **le**^{2}] avv „solo“* **nǵe** *avv neg „no“ = locuz avv „sennò“*, **né** *[→ **o**^{2}] clit m pl [„essi“]* **te** *pron pers Asg* **ṭ̑ẽ** *vi ind pres 3sg = 3pl mod [→ **tiet** + inf = fut]* **ŭbítь** *vp inf „uccidere“* (P non devi mescolare il craniolino nella nostra lingua, sennò ti uccideranno). **tĭ** *clit sg [„tu“]* **máš l^{i}épo** *avv* **dấtь** *[→ **djati**] vp inf „devi parlare bene“.*

<SH075/f> **Visk. 19. 87**

6995 600 miešáu: **kursǵr** *sm sg „il messo“* **ǵe** *[**jǵe** → **bite**^{1}]* **m^{i}ešъ̀u** *vi ind pft 3sgm „mescolava“* **kráńsko** *ETN sn Asg „il carniolino/lo sloveno“* **tu nášo = túu** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **náš** *agg poss m Asg* **lœṅgàč** *sm Asg „alla nostra lingua“*

<SH075/g> **Visk. 19. 87**

6996 601 parmáŋhau: **meštínu** *NC m Dsg „al Mestìn/a quello dei Mestìn“* **ǵe** *[**jǵe** → **bite**^{1}]* **pǎrmáńṭ̑ъu** *vp ind pft 3sgm „è mancato“* **dá** *agg num m „un“* **mā̆čàk** *sm sg „gatto (maschio)“*, **né** *clit m pl [„essi“]* **γa** *pron pers m Asg* **majъ̀** *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl „ce l'hanno“* **Káučьṭ̑ъ** *NC m pl „i Caucig(h)“*, **ádnǎγá** *agg num sost m A* **né majъ̀** (T **ǵ** breve) **onъ̀** *pron pers m pl „loro ne hanno uno“*, **k** *[→ **ki**^{3}] pron rel „che“* **ǫ** *[→ **o**^{2}] clit m sg [„esso“]* **símprъ** *avv* **plấčče** *vi ind pres 3sg „piange (si lamenta) sempre“* **rấntьj** *cong „come“* **kétra** *NP f „Caterina“*.

<SH075/h> **Visk. 19. 87**

6997 602 ma: **majъ̀** (T **ъ̀** tendente a **ǵ**) *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl* (R hanno).

<SH076/a> **Visk. 19. 87**

6998 603 Meštíñ: **Meštḭ** (sopran. *[soprannome: per „soprannome“ cf → 2240]*) (sopracogn.) *NC m „il Mestìn/quello dei Mestìn“*

<SH076/b> **Visk. 19. 87**

6999 604 kétra: **kétra** (nome) *NP f* (P Caterina) (T Caterina)

<SH076/c> **Visk. 19. 87**

7000 605 rántij: **rấntьj** *cong* (come, R come)

<SH076/d> **Visk. 19. 87**

7000 605 rántij: **rấntьj** *cong* (come, R come)

<SH076/d> **Visk. 19. 87**

7001 606 zec: **zéc** *sm sg* (R lepre); **dwá** *agg num m „due“* **zéca** *du „lepri“*; **trí** *A „tre“* **zéccĕ** *Apl „lepri“*; **tárjь zécь** *pl*; **dostъ̀** *avv* **zéccĕ** (gen. pl.) *„molte lepri“*; **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep* **dnḭ** *agg num S* **zécą** (instr. s. m.) *„con una lepre“.*

<SH076/e> **Visk. 19. 88**

7002 607 diéla: **d^{i}éljь** *vi imper 2sg „lavora“*; **d^{i}éljtĕ** *imper 2pl 'di cortesia' „lavorate/lavori“*; **d^{i}éljta** *imper 2pl* (lavorare ? – lavorate) *„lavorate“*; **d^{i}éljmo** *imper 1pl* (R *ind pres* lavoriamo).

<SH076/f> **Visk. 19. 88**

7003 608 jie: **j^{i}éj** *vi imper 2sg* (R mangia); **j^{i}éjta** *vi imper 2pl* (R mangiate); **j^{i}éjtĕ** *imper 2pl 'di cortesia' „mangiate/mangi“*; **j^{i}éjmo** *imper 1pl „mangiamo“*

<SH076/g> **Visk. 19. 88**

7004 609 da: **dǵej** (T **ǵe** breve) *vp imper 2sg „dai“*. **dǵejta** *vi imper 2pl „date“*; **dǵejmo** *imper 1pl „diamo“*; **dǵejtĕ** *imper 2pl 'di cortesia' „date/dia“.*

<SH076/h> **Visk. 19. 88**

7005 610 mouči: **moučъ̀** *vi imper 2sg „taci“*; **moučita** *imper 2pl „tacete“.*

<SH077/a> **Visk. 19. 88**

7006 611 sónce: **sǵncĕ** *sn sg „sole“*; **pot** *prep* **sǵncą** *S „sotto il sole“ = „al sole“*.

<SH077/b> **Visk. 19. 88**

7007 612 múlica: **múlica** *sf sg* (mulica *slov = **mulca** „sanguinaccio“*, – P sanguinaccio).

<SH077/c> **Visk. 19. 88**

7008 613 svíŋa: **svíńa** *sf sg „scrofa“*; **dv^{i}é** *agg num f „due“* **svíńь** *du „scrofe“*; **trí** *„tre“* **svíńĕ** *pl „scrofe“*; **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep „con“* **^{d}nǫ́** *agg num f S „una“* **svíńœn** *Ssg „scrofa“*; **dostъ̀** *avv* **svíń** *Gpl „molte scrofe“*

<SH077/d> **Visk. 19. 88**

7009 614 prāsàc: **prāsàc** *sm sg „porco“*; **dostъ̀** *avv* **prascḗ** *Gpl „molti porci“*; **sù pǎršlъ̀** *vp ind pft 3plm „sono venuti“* **prāscъ̀**; **ǵe** *[= **jǵe** → **bite**^{1}]* **pǎršíьu** *3sgm „è venuto“* **prāsàc** *sm sg „il porco“* (**Páulь** *NP m „Paolo“* **Páskolo** *CO „Pascolo“* **Sóut** *NC m sg „Sout/quello dei Sout [„soldo“]“ [cf → 6498]*, R 19 anni)

<SH077/e> **Visk. 19. 88**

7010 615 še: **še** *cong* **já** *pron pers sg* **są̆** *vi ind pres 1sg* **dą** *agg dim m* (R anch'io sono solo). ∽ **dostъ̀** *avv* **prascḗ** *Gpl „molti porci“*

<SH077/f> **Visk. 19. 88**

7011 616 óli: **óli** *cong [→ **al(i)**]* **zlažítĕ** *vp imper 2pl 'di cortesia'* **óli póv^{i}ɛdítĕ** *vp imper 2pl 'di cortesia'* **r^{i}ĕ́s** *s indecl [?]*, **tœ́j** *cong* **kь** *[→ **ke**^{4}]* **ṭ́ьtœ́** (T œ breve) *[→ **tiet**] vi ind pres 2pl 'di cortesia'* (R o inventi, o racconti la verità *[= un fatto vero]*, come vuole).

<SH077/g> **Visk. 19. 89**

7012 617 kuj: **te** *agg dim m sg „questo"* **sị́** *sm sg „ragazzo"* **œ** *[**o** → **o**^{2} clit m sg [„egli"] + **jœ** vi ind pres 3sg „è"]* **(vę́čь) = vę́ńčь** *agg comp m sg „maggiore"*, **kŭj** *cong* **te** *art dt m sg* **drúγь** *pron idf m sg „dell'altro"*; **ta** *agg dim f sg „questa"* **xṭ́ĭ** *sf sg „ragazza"* **nœ** *[= **na** → **o**^{2} clit f sg [„essa"] + **jœ**]* **vę́ńča** *f sg „maggiore"*, **kŭj ta drúγa** *f sg „dell'altra"*.

<SH077/h> **Visk. 19. 89**

7013 618 γórši: **γœ́ršь** *agg comp m sg „maggiore"*, **γœ́rša** *f „maggiore"* **= vę́ńčь, vę́ńča**

<SH078/a> **Visk. 19. 89**

7014 619 Jálowac: **Jálowăc** *[→ **Jalouac**^{2}, → **Velika Gora**] OR sm sg „Gran Monte [„lo sterile"]"* **= tá** *part raff* **na** *prep* **Jáloucĕ** *L „sul"* (R grande montagna sopra *it* la frazione di „Montemaggiore") (Monte grande *[Gran Monte]*); **te** *[→ **to**^{2} + **je** → **bite**^{2}] vi ind pres 3sg „è"* **tá** *art dt f sg* **nœ́jbœj dóuγa** *agg superl relativo f sg „la più lunga"* **γóra** *sf sg „montagna [= catena montuosa]"*.

<SH078/b> **Visk. 19. 89**

7015 620 kratk krátak: **krátko** *agg n sg „corto"*; m. **krátăk** (R corto). **te** *art dt/ agg dim m sg* **krátkь n^{u}óš** *sm sg „questo/il coltello corto"*. **te** *art dt/agg dim pl* **dwá** *agg num m* **krátka n^{u}ožà** *du „i/questi due coltelli corti"*; **te trí** *A* **krátka** ? **n^{u}ožœ̀** *Apl „i/questi tre coltelli corti"*; **tárjь krátkь n^{u}ožì** *pl „tre coltelli corti"*

<SH078/c> **Visk. 19. 89**

7016 621 désni: **na** *prep „a"* **désnь** *agg sost f Lsg „destra" [„sulla mano destra" ?]*; **ta** *art dt f sg* **désna** *agg* **rœ́ka** *sf sg „la mano destra"*. cf. **čámpni** *[→ 7017]*.

<SH078/d> **Visk. 19. 89**

7017 622 čámpnь: **na** *prep „a"* **čámpni** *agg sost f Lsg „sinistra" [„sulla mano sinistra" ?]*; **ta** *art dt f sg* **čámpna** *agg* **rœ́ka** *sf sg „la mano sinistra"*; cf. **désni** *[→ 7016]*.

<SH078/e> **Visk. 19. 89**

7018 623 mormoráti: **mormorą́tь** *vi inf „malignare"* (mormorare). cf. **mormorá** *[→ 7019]*.

<SH078/f> **Visk. 19. 89**

7019 624 mormorá: **ǫ́** *pron pers m sg „egli"* **mormorá** *vi ind pres 3sg „maligna"*; **ṭ́ę́** *[→ **če**^{2} cong „se"]* **ǫ́ mormorá** (lui mormora) (parlare male d'un altro). cf. **mormoráti** *[→ 7018]*, **γlás** *[→ 7020]*, **tíxo** *[→ 7021]*, **mouči** *[→ 7022]*.

<SH078/g> **Visk. 19. 89**

7020 625 γlás: **na** *prep* **γlás** *sm Asg = locuz avv* (P a voce alta). cf. **tíxo.** *[→ 7021]*

<SH078/h> **Visk. 19. 89**

7021 626 tíxo: **tíxo** *avv* (P silenzio), **bœ́dь** *vi imper 2sg „stai"* **tíxo** *„stai zitto"*; **st^{u}œ́j** *vi imper 2sg* **tíxo** *"stai zitto"*; cf. **γlás** *[→ 7020]*.

<SH079/a> **Visk. 19. 89**

7022 627 mouči: **moučì** *vi imper 2sg „taci"*; **moučì pœ** (tace poi *[su(vvia), taci]*)

<SH079/b> **Visk. 19. 90**

7023 628 pijé: **nœ́j** *part concess* **pijœ́** *vi ind pres 3pl „che bevano"*; **nœ́j pijœ́** *ind pres 3sg* **mœgári** *avv* **wsé** *pron idf n Asg* **= mœgári** (beva magari tutto).

<SH079/c> **Visk. 19. 90**

7024 629 obiédvau*: **są́ ob^{i}édvъu** *vp ind pft 1sgm „ho mangiato"* **bróskvĕ** *sf Asg „le verze"* (veze *[it **verze**]*, verzis *[frl **vèrzis**]*) **pres** *prep „senza"* **sólь** *sf Gsg „sale"*. **n^{i}ésą̆** *[→ **bite**^{1} neg]* **šé** *avv* **ob^{i}édvъu** *„non ho ancora mangiato"*.

* *GPK conosce solo **objédat** „mangiare tutt'intorno" ovvero „rosicchiare".*

<SH079/d> **Visk. 19. 90**

7025 630 cf. **obiedvau** *[→ 7024]*. obiéli: **œjtą́ko** *avv „così"* **náš** *agg poss m sg* **pajís** *sm sg „il nostro villaggio" [= „da noi"]*, **té** *pron dim* **ko** *[→ **ki**^{2} pron rel + **o** → **o**^{2} clit m sg] „che" [„egli"]* **n^{i}éma** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 3sg „non ha"* **múda** *sm Gsg „la possibilità" [lett: „non ha modo"]* **al** *cong „oppure"* **začœ́s** *[**za** → **z/s** prep + **čœ́s** → **ka?** pron interr G] „di che"* **ob^{i}elítь** *vp inf „condire"*, **á** *cong „invece"* **tɛ ko ma mút** *„quello che può"*, **še** *avv „anche/persino"* **másа** *avv „troppo"* **ob^{i}éльь** *vi ind pres 3sg* (P condisce). **té kь má**

začǵes *„quello che ha di che (condire)“*, **ob^{i}él dobró** *avv „condisce bene“*.

<SH079/e> **Visk. 19. 90**

7026 631 pres: **še** *avv „anche/persino“* **pre** *prep* **sóli** *sf Gsg* (P senza sale) **jьk** *pron pers Apl* **mǵrȅ** *[→ **muorati***] vi ind pres 3sg impers mod „bisogna“* **j^{i}éstь** *vi inf „mangiarle“* **áli** *cong „o“* **umr^{i}étь** *vp inf „morire“* **áli j^{i}éstь**

<SH079/f> **Visk. 19. 90**

7027 632 začás: **začés** *[za → z/s prep + **čǵes → ka?** pron interr G] „di che“* **kupítь** *vp inf „comperare“ [= „i mezzi per comperare“]*; **začǵes**; cf. **niéma** *[→ 7028]*.

<SH079/g> **Visk. 19. 90**

7028 633 niéma: **n^{i}éma** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 3sg* **začés** *[za → z/s prep + **čǵes → ka?** pron interr G] „di che“* **kupítь** *vp inf* **dăm** *art idt m* **bóγь** *agg m sg „un povero“* **Žwán** *NP m „Giovanni“* **Sóut** *NC m sg „Sout/ quello dei Sout [„soldo“]“ [cf → 6498]* (non ha cosa comprare)

<SH079/h> **Visk. 19. 90**

7029 634 kupíti: **ja** *clit sg [„io“]* **ť́ǫ́** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg mod „voglio“* **kupítь** *vp inf „comperare“ [alias: → **tiet** + inf = fut „comprerò“]*.

<SH080/a> **Visk. 19. 90**

7030 635 obiédwa: **ńelé** *avv „adesso“* **ja** *pron pers sg „io“* **jí** *[→ **ja**^{2}] clit sg [„io“]* **ob^{i}édwą** *vp ind pres/fut 1sg „mangio/ mangerò“*

<SH080/b> **Visk. 19. 90**

7031 636 obiédwau: **są ob^{i}édwъu** *vp ind pft 1sgm „ho mangiato“*, **są sń^{i}édu** *vp ind pft 1sgm „ho mangiato“* **bṛóskvȅ** *sf Asg „le verze“*

<SH080/c> **Visk. 19. 90**

7032 637 jie: **t^{i}ézjь** *agg dim m pl „questi“* **mǵžje** *sm pl „uomini“* **ní** *[→ **o**^{2}] clit m pl [„essi“]* **j^{ь}dǵ** *vi ind pres 3pl „mangiano“*. **ť́é** *[→ **če**^{2}]* **nь né** *avv neg* **jedǵ obǵejȅno** *ppp/ agg n Asg „se non mangiano condito“ [= „se mangiano scondito“]*, **n^{i}émaju** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 3pl „non hanno“* **fuárče** *sf Gsg „la forza“* **za** *cong „per“* **d^{i}élatь** *vi inf „lavorare“*

<SH080/d> **Visk. 19. 91**

7033 638 ħe (R se): **ť́é** *[→ **če**^{2} cong „se“]* (un giovane) = **ćé** (R un vecchietto).

<SH080/e> **Visk. 19. 91**

7034 639 diélo: **té** *art dt f pl „le“* **žœnè** *sf pl „donne“* **ní** *[→ **o**^{2}] clit f pl [„esse“]* **γa** *pron pers m Asg „le“* **stáržeju** *vi ind pres 3pl „raschiano“* **kramṕir** *sm Asg „le patate“* = **kramṕírьť́ – te stáre** *agg f pl* **bábe** *sf pl „le donne vecchie“*, **á** *cong „invece“* **te** *art dt f pl* **mláde** *agg sost f pl „le giovani“* **ní γrьdǵ** *[→ **iti**] vi ind pres 3pl „vanno“* **pȃst** *sup „a pascolare“* **krávȅ** *sf Apl „le mucche“* **ánœ** *cong „e“* **né** *[„esse“]* **redé** *vi ind pres 3pl* **je** *pron pers m Apl „li allevano“*, **otročíť́ȅ** *sm Apl „i bambini“* **tá** *part raff* **pȃr** *prep* **kíšь** *sf Lsg „a casa“* — **kramṕírjȅ** *sm Ap „le patate“* **stáržeju** *„(le) raschiano“* **te** *art dt f pl* **stáre** *agg* **bábьcȅ** *sf pl „le vecchie donnette“*, **né** *[„esse“]* **paraťáwaju** *vi ind pres 3pl „(le) preparano“* **za** *cong „per“* **skúxatь** *vp inf „cuocere“* **miṅeštru** *sf Asg“la minestra“* **s^{u}ójь** *agg poss m Dpl „per i loro“* **mǵžą** *sm Dpl „uomini/mariti“*

<SH080/f> **Visk. 19. 91**

7035 640 velik: **te** *agg dim m sg „questo“* **mǵš** *sm sg „uomo“* **ǫ́** *[→ **o**^{2}] clit m sg [„egli“]* **jȅ** *vi ind pres 3sg „è“* **velìk** *agg m sg „grande“*; **ta** *agg dim f sg „questa“* **persóna** *sf sg „persona“* **nǵe** *[= **na → o**^{2} clit f sg + **jǵe → bite**^{1}]* **velíka** *f sg „grande“*; **té** *agg dim/art dt* **velíkь mǵš** *sg „quest'uomo grande“* **ǫ́ jȅ šťu** *vi ind pft 3sgm „è andato“*. **ta** *agg dim/art dt* **velíka persóna nǵe šlá** *3sgf „questa persona grande è andata“*.

<SH080/g> **Visk. 19. 91**

7036 641 barigla: **štírьnást** *agg num „quattordici“* (**baríjъu** =) **baríγъu** *sm Gpl „barilotti“* **víná** *sn Gsg „di vino“*. — **tá** *agg dim „questo“* **baríγla** *sg „barilotto“* **nǵe** *[= **na → o**^{2} clit f sg + **jǵe → bite**^{1}]* **dȃržála** *vi ind pft 3sgf „conteneva“* **dwárkat** *avv num „due volte“* **dwá redь** *agg num indecl „venti“ [= „due file/ordini di dieci covoni“]* **án** *cong „e“* **dwá** *A „due“ = „quarantadue“* **bokála** *[cf → 2377] sm Adu „boccali“*

<SH080/h> **Visk. 19. 91**

7037 642 tikáj: **mǵš** *sm sg „un uomo“* **ǫ́** *[→ **o**^{2}] clit m sg [„egli“]* **jȅ píu** *vi ind pft 3sgm „beveva“* **tьkáj** *avv* **kь** *cong [→ **tikej … ki**] „tanto quanto“* **jȅ móu** *[→ **morieti**] vi ind pft 3sgm* (poteva) v. *[vedi]* **tťu** *[→ **tiet**] vi ind pft 3sgm mod „voleva“* **pítь** *inf „bere“*. **moť́ą**

agg m sg **jœ̆ bíu** *vi ind pft 3sgm „era forte“*, **zat^{u}ó** *avv* **kь** *[→ **ke**^{3}] locuz cong [→ **zatuo k**] „poiché“* **je píu** *„beveva“* **vьncè** *sn Asg „il vinello“*.

<SH081/a> **Visk. 19. 91 - 92**

7038 643 kapi: **né** *avv neg „non“* **kapı̨** *vp ind pres 1sg „capisco“*; **kapĭmó** *1pl* (R capiamo); cf. **kapíti** *[→ 7040]*, **kapiu** *[→ 7039]*.

<SH081/b> **Visk. 19. 92**

7039 644 kapìu: **já** *pron pers sg* **są̆ kapьu** *vp ind pft 1sgm* (R io ho capito).

<SH081/c> **Visk. 19. 92**

7040 645 kapíti: **já** *pron pers sg „io“* **ne** *avv neg „non“* **mórę** *[→ **morieti**] vi ind pres 1sg mod „posso“* **kapítь** *vp inf „capire“*; **n^{i}ésăm mórъu** *ind pft 1sgm* **kapítь** (R non potevo capire).

<SH081/d> **Visk. 19. 92**

7041 646 prez / s: **ósanāst** *agg num „diciotto“* = **dížьvòt** *[= frl]* **barígъu** *sm Gpl „barilotti“*: **napóuntь** *vp inf* (napolniti *slov „riempire“*) **prez** *cong* **m^{i}ératь** ***[prezm^{i}ératь** ?] vi inf* (senza misurare); **to** *pron dim „questo“* **jœ́** *vi ind pres 3sg „è“* **zm^{i}érjœ̆no** *ppa/agg n sg „(già stato) misurato“*, **tó** *clit n sg [„esso“]* **ne** *avv neg „non“* **okorá** *[→ **okora**] vi ind pres 3sg impers „occorre/è necessario“* **vьt̨́** *avv „più“* **ḿ^{i}érьtь** *„misurare“*.

<SH081/e> **Visk. 19. 92**

7042 647 kíša: **já** *pron pers sg „io“* **są̆ nœ́sъu** *vp/vi [?] ind pft 1sgm „ho portato/ portavo“* **dim^{u}ój** *avv „a casa“* **tax** ***[tá → ta^{1} + x → k^{7}*/h/g** prep]* **kíšь** *sf Dsg „a casa“*, **já săm bí** *vp/vi [?] ind pft 1sgm „sono stato/ero“* **păr** *prep* **kíšь** *Lsg „a casa“* (R **„doma“** *avv „a casa“* non si usa)

<SH081/f> **Visk. 19. 92**

7043 648 dušíca: **dušíca** *sf sg* (anima).

<SH081/g> **Visk. 19. 92**

7044 649 danàu / danùu: **1.**
ǫ *clit m sg [„egli“]* **œ̆** *[= **jœ̆ → bite**^{1}]* **zúbu** *vp ind pft 3sgm „ha perso“* **dušícu** *sf Asg „l'anima“*, **œ́ sœ̆** *pron rifl A* **danńьu** *vp ind pft 3sgm „si è dannato“* (dannato) (P dannato). **kondanńьu** *vp ind pft 3sgm* (condannato); **ǫ́ œ šńьu** *vp ind pft 3sgm „è andato“* **tú^{u}** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **păkńьu** *sm Asg „all'inferno“*; **xudít̨́** *sm sg „il diavolo“* **a** *pron pers m Asg* = **γa jœ̆ nœ́sъu** *vp ind pft 1sgm „lo ha portato“* **tńu pakъ̀u**; **– ǫ́ ne** *avv neg „non“* **príde** *vp ind fut 3sg „verrà/ tornerà“* **vńt̨́** *avv „più“* **s** *[→ **z/s**] prep* **paklá** *Gsg „dall'inferno“* ⌐

<SH081/h> **Visk. 19. 92**

7045 650 danàu: **2.**
to *clit n sg [„esso“]* **niébo** ***[nié bo = nié bilo → bite**^{2} neg]* *vi ind pft 3sgn impers* **bizúńa** *sn Gsg [alias: sf] „non c'era bisogno“*, **k** *[→ **ke**^{2}] cong „che“* **ǫ́** *clit m sg [„egli“]* **xodì** *vi imper 2sg estesa alla 3sg* „andasse“* **tńu** *[→ **ta**^{1} + **u**^{1}] prep* **pakъ̀u** *sm Asg „all'inferno“* **za** *prep* **t^{u}ó** *pron dim n Asg* **kь** *[→ **ke**^{3}] locuz cong „(per) il fatto che“ [→ **zatuo k**]* **jœ j^{i}édu** *vi ind pft 3sgm „mangiava“* **bróskvœ̆** *sf Asg „le verze“*, *– [sott: „ma ci sarebbe andato“]* **za t^{u}ó**, **k ǫ́** *[sott: **je**]* **γr^{i}éx** *sm sg* **diélъu** *vi ind pft 3sgm „commettava peccato“ = „peccava“*: **– ą** *cong „e“* **n^{i}é xodńьu** *vi ind pft 3sgm „non andava“* **γ** *[→ **k**^{7}*/h/g] prep* **májšь** *sf Dsg „a messa“* **ánu** *„e“ = „né“* **dotrínь** *sf Dsg „al catechismo“* **anъ̀** *„né“* **prédit̨́ь** *sf Dsg „alla predica“*, **kàdăr** *cong „quando“* **œ** *[= **jœ → bite**^{1}]* **l^{i}épo** *avv* **účъu** *vi ind pft 3sgm „insegnava bene“* ⌐

* *Cf → 7.*

<SH082/a> **Visk. 19. 93**

7046 651 danàu: **3.**
ná *prep* **outárjь** *sm Lsg „sull'altare“* **kapelą** *sm sg „il cappellano“* **za** *prep „per“* **nášo** *agg poss n Asg „il nostro“* **dobró** *agg sost n Asg „bene“*, **za** *cong* **nášu dúšu salváть** *vi inf „per salvare la nostra anima“* (R **„zveličati“** *slov „salvare“* non si usa).

<SH082/b> **Visk. 19. 93**

7047 652 moj: **te** *[**te** pron dim m sg → **te**^{2} + **je → bite**^{2} vi ind pres 3sg]* **mœ́j** *agg poss m sg* **člověk** *sm sg* (questo è il mio uomo) = **mœ́j mœ́š** *sm sg „mio marito“*

<SH082/c> **Visk. 19. 93**

7048 653 seŋíwau: **œ́** *[= **jœ → bite**^{1}]* **sœńíwъu** *vi ind pft 3sgm* (sanjal *slov „sognava“*) (ha sognato)

<SH082/d> **Visk. 19. 93**

7049 654 more: **ǫ** *[→ **o**^{2}] clit m sg [„egli“]* **mœ́re** *[→ **muorati***] vi ind pres 3sg mod „deve“* **umr^{i}étь** *vp inf „morire“*; **œ** *[= **jœ → bite**^{1}]* **mœ́ru** *ind pft „doveva“* **umr^{i}étь za** *[→ **za**^{2}]* **kь** *[→ **ki**^{14}] locuz cong [→ **zak(i)**^{1}]*

*„poiché“ [sott: **je**]* **bi** *vi ind pft 3sgm „era“* **móṭ́no** *avv „molto“ = „gravemente“* **bólą** *agg m sg „malato“.*

<SH082/e> **Visk. 19. 93**

7050 655 umàr: **ǵe** *[= **jǵe** → **bite**[1]]* **umȁr** *vp ind pft 3sgm „è morto“*; cf. **umriéti** *[→ 7051]*, **umarje**.

<SH082/f> **Visk. 19. 93**

7051 656 umriéti: **on** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **ṭ́e** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **umrⁱétь** *vp inf „morire“ = „morirà“*, (**kàdăr** *avv „quando“*) **kár** *avv „quando“* **jĕ** *vi ind pres 3sg „è“* **móṭ́no** *avv „molto“ = „gravemente“* **bólą** *agg m sg „malato“.* **kár** *[sott: **je**] „è“* **nu** *[→ **an**[1]] art idt f A „una“* **màr** *[→ **merva**] sf Asg „briciola“ = locuz avv [→ **nu mar(u/-uu)**] „un poco“* **bólą** *„malato“*, **tó** *clit n sg [„esso“]* **sœ** *pron impers* **šperá** *vi ind pres 3sg „si spera“*, **k** *[→ **ke**[2]] cong „che“* **ǫ́ oščepjé** *vp ind fut 3sg „guarirà“ [= „che guarisca“]* (ozdravi *slov „guarisce“*).

<SH082/g> **Visk. 19. 93**

7052 657 oščepáti: **oščepátь** *vp inf „guarire“*; cf. **oščepjé** *[→ 7051]*, **oščepau** *[→ 7053]*

<SH082/h> **Visk. 19. 93**

7053 658 oščepáu: **ǵe** *[= **jǵe** → **bite**[1]]* **oščepóu** *vp ind pft 3sgm* (ozdravil *slov „(è) guarito“*); **ǵe ustóu** *vp ind pft 3sgm „si è alzato“* **dóu** *[→ **dol**[2]] avv „giù“* **s** *[→ **s/z**] prep „dal“* **pastǵejœ** *sf Gsg „letto“*

<SH083/a> **Visk. 19. 93 - 94**

7054 659 poγóstama: **poγǵstăma** *avv* (di spesso *[spesso]*) (R spesso). **ǫ** *[→ **o**[2]] clit m sg [„egli“]* **xódь** *vi ind pres 3sg „va“* **poγǵstăma na** *prep* **snúbu** *sf sg „al corteggiamento“* **tax** *[**tá** → **ta**[1] + **x** → **k**[7]**/h/g** prep]* **téj** *art dt f Dsg „dalla“* ˣ**ṭ́erǵ́** (R ˣ appena avvertibile) *sf Dsg „ragazza“* **= xṭ́erǵe. za** *cong „per“* **jǵ** *pron pers Asg* **pejátь** *vi inf „portarla“* **plésat** *vi sup „a ballare“*.

<SH083/b> **Visk. 19. 94**

7055 660 piše: **om** *pron pers m sg* **píše** *vi ind pres 3sg* (lui scrive)

<SH083/c> **Visk. 19. 94**

7056 661 sinčer: **1.**
tlé *avv* **to** *clit n sg [„esso“]* **nⁱé** *[→ **bite**[2] neg] vi ind pres 3sg „non c'è“* **jédnăγa** *agg idf „nessun“* **pijánčγa** *agg sost m Gsg „ubriaco“*, **su** *3pl „sono“* **sóusь** *pron idf m pl „tutti“* **sьnčⁱérĭ** *agg m pl „sobri“* (R **„trezni“** *slov „sobri“* non si usa) **za** *prep* **tᵘó** *pron dim n Asg* **kь** *[→ **ke**[3]] locuz cong [→ **zatuo k**] „poiché/per il fatto che“* **sù málo** *avv* **pílь** *vi ind pft 3plm* **víná** *sn Gsg „hanno bevuto poco vino“.* **za tᵘó ke nⁱéma** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 3sg [= pl] „perché non hanno“* **sóutœ** *sm Apl „soldi“*, **ánœ** *cong „e“* **víno** *„il vino“* **te** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2]] „è“* **másа** *avv „troppo“* **dráγo** *agg n sg „caro“*. ⌐

<SH083/d> **Visk. 19. 94**

7057 662 sinčer: **2.**
kár *avv „quando“* **te** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **dóbăr** *agg m sg* **kúp** *sm sg „a buon mercato“*, **mć** *pron pers pl „noi“* **γa** *pron pers n Asg „ne“* **pijemó** *vi ind pres 1pl „beviamo“*, **tœj** *cong „come“* **wódœ***sf Gsg „acqua“* **– pijemó γa – prez** *prep* **númerja** *sm Gsg „senza numero“ [sott: „di bicchieri“]* **tⁱézjь** *pron dim m pl „quelli“* **kь** *pron rel „che“* **sù** *vi ind pres 3pl „sono“* **móṭ́nь** *„forti“* **sakétǫ** *[= **s** prep + **sakétǫ** sf Ssg] „di scarsella“ = „che hanno la scarsella piena di soldi“*

<SH083/e> **Visk. 19. 94**

7058 663 vīnò: **vínó** *sn sg* (R vino).

<SH083/f> **Visk. 19. 94**

7059 664 kup: **dóbăr** *agg m sg* **kúp** *sm sg „compera conveniente“/„acquisto a buon mercato“*; cf. **draγ.** *[→ 7056]*

<SH083/g> **Visk. 19. 94**

7060 665 sakéta: **sakéta** *sf sg* (la borsa *[frl **sachète** = „tasca“]*) (P scarsellina); **sakéta** (scarsela *[= ven **scarséla** „scarsella“]*). **sakéta znǵtra** *avv* (scarsella di sotto/di dentro *[interna]*); **sakéta zúna** *avv* (scarsella di sopra *[= esterna]*).

<SH083/h> **Visk. 19. 94 - 95**

7061 666 stríhi: **óucœ** *sf Apl* **stríṭ́ь** *vi inf* (P tosare le pecore). **ja** *clit sg [„io“]* **γrę́** *vi ind pres 1sg „vado“* **stríṭ́** *sup „a tosare“* **óucœ.**

<SH084/a> **Visk. 19. 95**

7062 667 γre: **ál** *avv interr „forse che“* **tь** *clit sg [„tu“]* **γréš** *vi ind pres 2sg „vai“* **ti** *pron pers sg „tu“*, **bótrica** *sf sg „comarina“*? **ja** *clit sg [„io“]* **γrę́** *1sg „vado“* **– já** *pron pers sg „io“* **ji** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **γrę́.**

<SH084/b> **Visk. 19. 95**

7063 668 **ostriγuu**: **są̀ ostríγla** *vp ind pft 1sgf „ho tosato“* **mi** *agg poss f Apl „le mie“* **óucœ̆** *sf Apl „pecore“*; cf. **stríhi** *[→ 7061]*
<SH084/c> **Visk. 19. 95**

7064 669 **stríže**: **ńelœ́** *avv „adesso“* **jí** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **strížę**[n] *vi ind pres 1sg „toso“* **óucœ̆** *sf Apl „le pecore“*
<SH084/d> **Visk. 19. 95**

7065 670 **ostrížen**: **ostrížœ̆na** *ppp/agg f sg* **óuca** *sf sg „pecora tosata“*.
<SH084/e> **Visk. 19. 95**

7066 671 **naredi**: **mému** *agg poss m Dsg* **mœžíť u** *sm Dsg* **ná redíṅ** *[náredíṅ] vp ind fut 1sg* **krœžátьť** *sm Asg* **– nь** *[→ **o**[2]] clit m pl [„essi“]* **ť ẽ** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg [= 3pl]* **tь** *agg dim m pl* **dwá** *agg num sost m „due“*, **šé** *cong* **barγésœ̆** *sf Aplt „i pantaloni“***.** (per mio marito farò una giacchetta – loro vogliono queli *[quei]* due uomini anche le braghe *[**braghe** = ven]*).
<SH084/f> **Visk. 19. 95**

7067 672 **sin**: **dwa** *agg num m* **sínu** *sm du* (2 ragazzi).
<SH084/g> **Visk. 19. 95**

7068 673 **wajati**: **wajā́tь** *vi inf* (follare); **zwajā́tь** *vp inf* **télu** *sf Asg* (follar la tela) – **téla** *sg „la tela“* **éjńe** *avv „adesso“* **nœ** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **jœ** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **zwájana** *ppp/agg f sg „follata“*, **momó** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl mod „abbiamo da/ dobbiamo“* **wzétь** *vp inf „prendere“* **žnídarja** *sm Asg „un sarto“* **zá** *cong „per“* **sešítь** *vp inf „cucire“* **mœ́žu** *sm Dsg „al marito“* = v. *[vedi]* **mœžíť u** *„al marito“* **barγésœ̆** *sf Aplt „i pantaloni“* **ánœ** *cong „e“* **krœžátьť** *sm Asg „la giacchetta“*
<SH084/h> **Visk. 19. 95**

7069 674 **možìh**: **mœžìť** *sm sg* (piccolo uomo).
<SH085/a> **Visk. 19. 95**

7070 675 **kozlìh**: **kozlìť** *sm sg* (capretto), **dwá** *agg num m „due“* **kozlíť a** *du „capretti“*; **dostì** *avv* **kozlíť œ̆** (gen. pl. m.) *„molti capretti“*.
<SH085/b> **Visk. 19. 96**

7071 676 **úrañ**: **tœlœ́** *sn sg „un vitello“* **úrno** *agg n sg* (maturo) **to** *clit n sg [„esso“]* **má** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **m**[i]**ésac** *sm Asg „un mese“* **— úrno to** *[„esso“]* **ť é** *[→ **tiet**] vi ind pres 3sg mod „vuol“* **reť ì** *vp inf „dire“ = „significa“*, **to jœ́** *vi ind pres 3sg „è“* **zá** *cong* **ubítь** *vp inf „da ammazzare“*, **kì** *[→ **ke**[3]] cong „poiché“* **to má** *„ha“* **trénta** *agg num* **dĩš** *[→ **dì**] sm [= frl]* (30 giorni); **dwáredь** *agg num indecl „venti“ [= „due file/ ordini di dieci covoni“]* **ánœ** *cong „e“* **dœ́sat** *„dieci“ = „trenta“* **dní** *sm Gpl „giorni“* = **ʒornā́t** *sf Gpl „giorni“*
<SH085/c> **Visk. 19. 96**

7072 677 **úrañ**: **úrą** *agg m sg* **kozlìť** *sm sg „capretto maturo“* = **trí** *agg num A „tre“* **t**[i]**édne**; **kókoš** *sf sg „la gallina“*, **kár** *avv „quando“* **na** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“]* **nœsœ́** *vi ind pres 3sg „fa“* **jája** *sn Apl „le uova“* = **jájca**, **nœ̆** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **jœ̆** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **úrna** *agg f sg „matura“*.
<SH085/d> **Visk. 19. 96**

7073 678 **krépje**: **krépjœ̆** *vi ind pres 3sg* (crepa, 3 sing, P crepa).
<SH085/e> **Visk. 19. 96**

7074 679 **bókica**: **kráwa** *sf sg „mucca“*, **kár** *avv „quando“* **na** *[→ **o**[2] clit f sg] [„essa“]* **má** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **trí** *agg num n A „tre“* **l**[i]**éta** *sn Apl „anni“*, **tó** *clit n sg [„essa“]* **jœ̆** *vi ind pres 3sg „è“* **kráwa**, **a** *cong „invece“* **préj** *avv* **ku** *[→ **kuij/ku**] cong = locuz prep „prima di“* **trí l**[i]**éta = wón** *avv* **do** *prep = locuz prep „fino a“* **trí l**[i]**éta tó jœ̆ bókьca** *sf sg „giovenca“*.
<SH085/f> **Visk. 19. 96**

7075 680 **muxa**: **móuxa** *sf sg* (R mosca; *it* mosca)
<SH085/g> **Visk. 19. 96**

7076 681 **osa**: **ósa** *sf sg „vespa“*; **ta** *pron dim f sg* **rúsa** *agg f sg „quella [che è] gialla“*, **tá**, **kь** *pron rel „che“* **kójœ̆** *vi ind pres 3sg „punge“*, **tó** *clit n sg [„esso“]* **jœ̆** *vi ind pres 3sg „è“* **ósa**, **nœ́** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **jœ́** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **velьńóuzna** *agg „velenosa“***.**
<SH085/h> **Visk. 19. 96**

7077 682 **wčela**: (**učéla** =) **wčéla** *sf sg* (R ape); **dostì** *avv* **ŭčéu** *Gpl* (R molte api); **dna** *agg num f* **wčéla** *„un'ape“*; cf. **γúliñ** *[→ 7078]*
<SH086/a> **Visk. 19. 96**

7078 683 **γúliñ**: **dą́** *agg num m* (**γúlę** =) *sm sg „un'arnia“* **γúlĩ** (un bozzo *[cf frl **bôz** „arnia“]*) = **γúlę** (R alveare/arnia, P alveare/

arnia) (T arnia). **dostì** *avv* **γúlnĕ** *Gpl* = **γúlĭnĕ** *„molte arnie“*. cf. **wčéla** *[→ 7077]*.
<SH086/b> **Visk. 19. 97**

7079 684 **wčela**: **án** *cong „anche“* **tɕlœ́** *pron dim m sg „questo qui“* **ǫ** *[→ o²] clit m sg [„egli“]* **má** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **dostì** *avv* **učéu** *sf Gpl „molte api“*, **kár** *avv „quando“* **jьx** *pron pers f Apl* **nœ́sœ** *vi ind pres 3sg „le porta“* **o** *prep* **svéti** *agg m Lsg* **Matíjь** *NP m L „per S. Matteo“*, **ǫ** *[„egli“]* **jímĕ** *vp ind pres/fut 3sg „prende/prenderà“* **dostì sóutĕ** *sm Gpl „molti soldi“*, **– kár jьx prɵdá** *vp ind pres/fut 3sg „quando le vende/ venderà“*.
<SH086/c> **Visk. 19. 97**

7080 685 **γúliñ**: **má** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **pɛ́t** *agg num A „cinque“* **γúlĭnĕ** *sm Gpl „arnie“* = **γúlьnĕ**; **dwá** *agg num m „due“* **γúlьna** *du „arnie“*; **dą́** *agg num m* **γúlę** *sm sg „un'arnia“*
<SH086/d> **Visk. 19. 97**

7081 686 **dopóuniti**: **kár** *[→ **kar³**] pron misto dim/rel „ciò che“* **jĕ pústъu** *vp ind pft 3sgm*, **to** *pron dim n Asg „(quel)lo“* **mɵ́rĕ** *[→ **muorati***] vi ind pres 3sg mod* **dopóunьtì** *vp inf* (cosa che ha lasciato, deve adempire) (eseguire).
<SH086/e> **Visk. 19. 97**

7082 687 **dopóuniti**: **ť** *[→ **če²** cong „se“]* **ǫ** *[→ o²] clit m sg [„egli“]* **umarjœ́** *vp ind pres/fut 3sg „muore/morirà“*, **ánu** *cong „e“* **k** *[→ **ko⁶**] cong „quando/qualora“* **ǫ**ᵐ *[„egli“]* **pústъ** *vp imper 2sg estesa alla 3sg* (con valore ipotetico) „lasci“* **sínu** *sm Dsg „al figlio“* **dán** *agg num m A „un“* **čentenár** *sm Asg „centinaio“* **fjorínĕ** *sm Gpl „di fiorini“ = „cento fiorini“*, **ǫ** *[„egli“]* **mɵ́rĕ** *[→ **muorati***] vi ind pres 3sg mod „deve“* **dopóunьtì** *vp inf „eseguire“* **ńaγá** *pron pers m Gsg „la di lui“ = agg poss „la sua“* **volontǎt** *sf Asg „volontà“*
* *Cf → 7.*
<SH086/f> **Visk. 19. 97**

7083 688 **napóuni**: **napóunь** *vp imper 2sg „riempi“* **tᵘɵ́** *pron dim n Asg „quello“*, **kì** *[→ **ki³**] pron rel „che“* **to** *clit n sg [„esso“]* **jĕ** *vi ind pres 3sg „è“* **pràzno** (voto *[vuoto]*).
<SH086/g> **Visk. 19. 97**

7084 689 **sou**: **sóu** *sf sg „sale“*; **dostì** *avv* **sólь** *G „molto sale“*.
<SH086/h> **Visk. 19. 97**

7085 690 **osolíti**: **osolíть s soujɵ́** (instr. s. f.) **mińéštrɵ** *sf Asg“la minestra“*, **pɵléntɵ** *sf Asg“la polenta“*, **mɵ́šnьk** *sm Asg „la farinata di granoturco“*, **bróskvĕ** *sf Asg „le verze“*, **tœ́sto** *sn Asg* (la pasta)
<SH087/a> **Visk. 19. 97**

7086 691 **mexañ**: **mɛ́xą** *agg m sg „tenero“*; **mɛ́xna** *f sg „tenera“*; **mɛ́xno** *n sg „tenero“*. cf. **tard** *[→ 7087]*
<SH087/b> **Visk. 19. 97**

7087 692 **tard**: **tàrt** *agg m sg „duro“*, **tàrda** *f sg „dura“*; **tàrdo** *n sg* (R duro); cf. **mexañ** *[→ 7086]*.
<SH087/c> **Visk. 19. 97**

7088 693 **intriviŋáti**: **intrьvьńátь** *vp inf* (intravenire *[intervenire]* v. *[vedi]* domandare).
<SH087/d> **Visk. 19. 98**

7089 694 **intriviŋau**: **œ́** *[= **jœ́** → **bite¹**]* **intrьvьńьu** *vp ind pft 3sgm „ha interrogato“* **ńaγá** *pron pers m Gsg „su di lui“ = agg poss „il suo“* **afár** *sm Asg „affare“*, **kák** *cong interr „come“ [→ **kako?**]* **ǫ** *[→ o²] clit m sg [„esso“]* **γré** *vi ind pres 3sg „va“ [:]* **œ** *[**jœ**]* **ḑ́áu** (T tendente a **ʒ́**) *[→ **djati**] vp ind pft 3sgm „ha detto“*, **k** *[→ **ke²**] cong „che“* **ǫ γré lʲ¹épo** *avv „va bene“*
<SH087/e> **Visk. 19. 98**

7090 695 **puščen**: **kár** *[→ **kar³**] pron misto dim/rel A „ciò che“* **jĕ** *vi ind pres 3sg „è“* **puščœnó** *ppp/agg n sg „(stato) lasciato“*, **sĕ** *pron impers* **mɵ́re** *[→ **muorati***] vi ind pres 3sg mod* **sodisfátь** *vp inf „soddisfare“* v. *[vedi]* **adempítь** *vp inf* (come (? cosa) è lasciato, si deve adempire) (eseguire).
<SH087/f> **Visk. 19. 98**

7091 696 **otpuščen**: **dǫ** *agg num m* **xlⁱébăc** *sm sg* **otpuščǫ́** *ppp/agg m sg „inzuppato“* **tíu** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **krópu** *sm Lsg* **mesnę́** *agg m Lsg* (un panetto bagnato nel brodo *[di carne]*). **na** *agg num f „una“* **róka** *sf sg „manciata“* **krúxa** *sm Gsg „di pane“* **otpuščœná** *f sg „inzuppata“* **tíu krópu mesnę́** *„nel brodo di carne“*
<SH087/g> **Visk. 19. 98**

7092 697 **krop**: **króp** *sm sg „brodo“*. cf. **otpuščen** *[→ 7091]*.
<SH087/h> **Visk. 19. 98**

7093 698 brau: **săm bráu** *vi ind pft 1sgm „leggevo“* **tńu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep „in“* = **tùᵘ líbrinĕ** *sm Lsg „un libro“* = **tъ̀u líbrinax** *Lpl „nei libri/in alcuni libri“*; **săm bráu tє** *agg dim m Asg „questo“* **líbrį** *Asg „libro“*; **săm bráu té** *Apl* **líbrinĕ** *Apl „questi libri“.*
<SH088/a> **Visk. 19. 98**

7094 699 brau: **săm bráu** *vi ind pft 1sgm „raccoglievo“* **sⁱćràk** *sm sg „il granoturco“* **anȍ** *cong „e“* **są̆ sⁱéku** *vi ind pft 1sgm „tagliavo“* **tráwѡ***sf Asg „l'erba“* **kráwą** *sf Dpl „per le mucche“* **tъ̀u** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **jásla** *sn Aplt „nella greppia“*
<SH088/b> **Visk. 19. 98**

7095 700 jásla: **jásla** *sn plt* (crepie ital. *[greppia]*) (P mangiatoia); **še** *cong „anche“* **kóń** *sm sg „il cavallo“* **ǫ́** *[→ **o**[2]] clit m sg [„esso“]* **jĕ** *pron pers m Apl* **má** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „(ce) l'ha“* **jásla** *A „la greppia“*; **šé óucĕ** *sf pl „le pecore“* **né** *[→ **o**[2]] clit f pl [„esse“]* **majъ̀** *ind pres 3pl „hanno“* **jásla tъ̀u** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **xlⁿévĕ** *sm Lsg* (in stallo *[nella stalla]*)
<SH088/c> **Visk. 19. 98 - 99**

7096 701 zbiérati: **zbⁱȅratь** *vi inf* **óucĕ** *sf pl* **te** *agg dim f Apl* **lⁿépĕ** *agg f Apl* **debćelĕ.** (scegliere queste belle pecore)
<SH088/d> **Visk. 19. 99**

7097 702 zbiera: **já** *pron pers sg „io“* **jь** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **zbⁱérą** *vi ind pres 1sg „scelgo“*; cf. **zbiérati** *[→ 7096]*, **zbiérau** *[→ 7098].*
<SH088/e> **Visk. 19. 99**

7098 703 zbiérau: **są zbⁱérъu** *vp ind pft 1sgm „ho scelto“* **za** *prep „a“* **pénāst** *agg num m A „quindici“* **fránkĕ** *sm Gpl „franchi“* **wsáku** *pron ifd f Asg* (R ciascuna).
<SH088/f> **Visk. 19. 99**

7099 704 nìč: **ta** *art dt f sg „la“* **čárna** *agg f sg* **óuca** *sf sg „pecora nera“* **nǿ** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **jǿ** → **bite**[2] vi ind pres 3sg „è“]* **bouná** *agg f sg „malata“*, **na nⁱé** *[→ **bite**[2] neg] vi ind pres 3sg* **za** *prep* **nìč** *pron idf n Asg = locuz „non vale niente“*, **na nⁱé** *mod* **za** *cong* **kupítь** *vp inf „non è da comperare“*, **já** *pron pers sg „io“* **jь** *pron pers f Gsg* **néj** *avv neg „non“* **ťǫ** *[→ **tiet**] vi ind pres 1sg „la voglio“* **za** *prep* **tᵘѡ** *pron dim n Asg*, **kь** *[→ **ke**[3]] locuz cong [→ **zatuo k**] „poiché/per il fatto che“* **na ťé** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **krepą́tь** *vi inf = „creperà“* **préj** *avv „prima“* **kь** *[→ **kuj/ku**] cong „che“ = locuz cong* **jѡ́** *pron pers f Asg „la“* **pă̈rženę** *[→ **parnati***] vp ind fut 3sg „conduco/condurrò“ = „prima ch'io l'abbia portata“* **wъ̀s** *[→ **uon**[2] avv + **z/s** prep] „fuori dalla“* **tvєγá** *agg poss m Gsg „tua“* **xlⁿéwa** *sm Gsg „stalla“* **tá** *part raff* **na** *prep* **còk** *sm Asg „sul ceppo“*
<SH088/g> **Visk. 19. 99**

7100 705 čòk: **čòk** *sm sg* (P ceppo) (legno per pestar la carne) (furl. cok = sók *[zòc/ciòc]*); **dwá** *agg num m „due“* **čoká** *du „ceppi“*
<SH088/h> **Visk. 19. 99**

7101 706 mar: **nu** *art idt f A* **mȁr** *[→ **merva***] sf Asg „una briciola“ = locuz avv [→ **nu mervu**] „un poco“* **smo pústъlь** *vp ind pft 1plm „abbiamo lasciato“*, **nu mȁr smó neslì̀ь** *vi ind pft 1plm „abbiamo portato“*
<SH089/a> **Visk. 19. 99**

7102 707 zdrobíti: **zdrobíti** *vp inf* **túᵘ** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **bokónĕ** *sm Apl* (P sminuzzare in pezzettini). cf. **drobíti** *[→ 7105].*
<SH089/b> **Visk. 19. 99**

7103 708 zdrobjeñ: **té** *[→ **to**[2] + **je** → **bite**[2]] vi ind pres 3sg „è“* **zdrobjenó** *ppp/agg n sg „sminuzzato“*. cf. **zdrobi** *[→ 7104]*, **zdrobiti** *[→ 7102].*
<SH089/c> **Visk. 19. 99**

7104 709 zdrobi: **já** *pron pers sg „io“* **jĭ** *[→ **ja**[2]] clit sg [„io“]* **zdrobį** *vp ind fut 1sg „sminuzzerò“*, **já ťǫ** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **drobítь** *vi inf = „io sminuzzerò“*; cf. **zdrobiti.** *[→ 7102]*, **zdrobjeñ** *[→ 7103].*
<SH089/d> **Visk. 19. 99**

7105 710 drobíti: **já** *pron pers sg „io“* **ťǫ** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **drobítь** *vi inf = „sminuzzerò“*; cf. **zdrobi**: – *[→ 7104]*
<SH089/e> **Visk. 19. 99**

7106 711 storiu: **nœ** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **jœ** → **bite**[1]]* **mì̀ь** *pron pers Dsg „mi“* **dwárkat** *avv num* **storlà** (**Tà** tendente ad **á**) *vp ind pft 3sgf* (P ha figliato 2 volte). (P ? sc. la pecora)
<SH089/f> **Visk. 19. 99**

7107 712 posluša: **onì̀ь** *pron pers m pl „loro“* **poslúšaju** *vi ind pres 3pl „ascoltano“*

(ascoltare – ascoltano) (R 5 narratori) (R 5 diverse persone) R 5 persone.

<SH089/g> **Visk. Visk. 19. 100**

7108 713 **ke**: **kè** *[→ **ki**[3]] pron rel „che/il quale“* cf. R il racconto della fame, il finale.*

* *Il racconto figura alle pagg. 43-46 di Mat II (testi 174-193). Il lemma **kè** compare nel testo 192, e precisamente nel contesto: R „…così che valeva più il sacco che non il granoturco che c'era in esso [**kè** **jɔ** **bì** **tùw** **ŋèŋ**].“*

<SH089/h> **Visk. 19. 104**

7109 714 **ħašt**: **ṭ́ášt** *sm sg* (granajo *[granaio]*, furl. ṭ́ášt *[= **ciàst** ← slov **kašta**]*); (cf. cásta, kásta *[mat **kaste**]*).

<SH090/a> **Visk. 19. 104**

7110 715 **abrájar**: – R ebreo (?) **dą́** *agg num m „un“* **abrǽjar** *sm sg „ebreo“*; **dwá** *agg num m „due“* **abrǽjarja** *du „ebrei“*; **dostì** *avv „molto“*

<SH090/b> **Visk. 19. 104**

7111 716 **γoreŋ**: **tá** *art dt f sg* **γoréńa** *agg f sg* **wás** *sf sg „il paese/villaggio superiore“*; **té** *m sg* **γoréńь bórk** *sm sg „il borgo superiore“*.

<SH090/c> **Visk. 19. 105**

7112 717 **mizérja**: **mizérja** *sf sg* (la miseria); **dostì** *avv* **mizérjǒ** *G „molta miseria“*

<SH090/d> **Visk. 19. 105**

7113 718 **mizérja**: **ne** *avv neg „non“* **móre** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg impers mod „si può“* **obráčatь** *vp inf „abbracciare“*, **obráčátь sǒ̀** *pron impers* **ne mórǒ mižérjǒ** *sf Gsg*, **kár** *cong* **ut**[i]**éka** *vi ind pres 3sg*. (P non si può abbracciare la miseria, perché scappa). cf. **braccio** *[→ 1118, 5779]*

<SH090/e> **Visk. 19. 105**

7114 719 **pardiélati**: **pǎrdiélatь** (pridelati *slov „produrre“*) **žito** *sn Asg „il grano“*, **pǎrdiélatь kar** *[→ **kar**[3]] pron misto dim/rel A „ciò che“ [sott: **se** ?]* **wsǽjǒ** *vp ind pres 3sg „si semina“* **tìu** *[→ **ta**[1] + **u**[1]] prep* **kampáńjь** *sf Lsg „in campagna“*.

<SH090/f> **Visk. 19. 105**

7115 720* **naj**: **pokážь** *vp imper 2sg*, **nœj** *cong* **ʼvídį** *vi ind pres 1sg = ott pres* (P mostra, che vedo) *„mostra, ch'io veda“*

* *La scheda contiene anche un'addizione numerica, che qui non riportiamo.*

<SH090/g> **Visk. Visk.19. 105**

7116 721 **obriétu**: **ǫ**[m] *pron pers m sg „egli/lui“* **ǒ** *[= **jǒ** → **bite**[1]]* **obri**[i]**étъu** *vp ind pft 3sgm „ha trovato“*; cf. **obrénħe** *[→ 7117]*, **– obriésti** *[→ 7118]*. **są̀ obri**[i]**étъu** *vp ind pft 1sgm* (ho trovato); **n**[i]**ésą̀ obri**[i]**étu** (non trovo) *„non ho trovato“*.

<SH090/h> **Visk. 19. 106**

7117 722 **obrénħe**: **obrénṭ́ç** *vp ind fut 1sg* (troverò); cf. **obriésti** *[→ 7118]*, **obriétu** *[→ 7116]*.

<SH091/a> **Visk. 19. 106**

7118 723 **obriésti**: **ťǿ** *vi ind pres 1sg mod [→ **tiet**]* **obriéstь** *vp inf* (voglio trovare).

<SH091/b> **Visk. 19. 106**

7119 724 **débou**: **débъu** *agg m sg* (debole); **débъla** *agg f sg* (debole).

<SH091/c> **Visk. 19. 106**

7120 725 **debòu**: **debóu** (T dittongo breve) *agg m sg* (grasso); **debǽla** *agg f sg* (grassa).

<SH091/d> **Visk. 19. 106**

7121 726 **γóra**: **γórǒ** *[→ **ore/ -i**[2]] avv* **mьz** *prep* **γóru** *OR sf Asg „su, sul Gran Monte“* („Gran Monte“) (sulla carta *[cf →6395]*) (lunga cinta di montagne); **γórǒ mьz γóru = γorǽ mьs Preѵítǎk*** *OR sm Asg „su, sulla Cinta (del Gran Monte)“*

* *GPK non riconosce **Preѵítǎk** come „cinta“, ma semplicemente come MICR immotivato („una zona su per la montagna“ = „sul Gran Monte“: il testo raccolto da BdC indica però che **Preѵítǎk** si riferisce all'intero complesso del „Gran Monte“).*

<SH091/e> **Visk. 19. 106**

7122 727 **Jálowac**: **Jálowǎc** *[→ **Jalouac**[1]] OR sm sg „Punta di Montemaggiore“ [„lo sterile“]* (Montemaggiore).

<SH091/f> **Visk. 19. 106**

7123 728 **brína**: **brína** *sf sg* (ital. pezzo *[= frl **pèz** „abete rosso“]*)

*NB: Il passaggio alla voce successiva – **panóγla** – farebbe pensare che l'informatore di BdC conoscesse anche l'accezione secondaria di frl **pèz** („la pannocchia immatura del mais“: cf Pir, 743).*

<SH091/g> **Visk. 19. 106**

7124 729 **panóγla**: **panóγlǒ** *sf pl* (P pigne); **panóγlǒ ot** *prep* **s**[i]**ćrka** *sm Gsg* (P le spighe *[pannocchie]* del granoturco).

<SH091/h> **Visk. 19. 106**

7125 730 **buos**: **b**[u]**ós** *agg* (masc., fem.); **ná** *pron pers f sg* **jǒ** *vi ind pres 3sg* **b**[u]**ós** (P lei è scalza) (T lei è scalza)

<SH092/a> **Visk. 19. 106**

7126 731 **sádlo**: **sádlo** *sn sg* (P grasso) (R

„**sadje**“ *sn sg „frutta“ [cf → 3080]*, „**sad**“ *slov „frutto“* non si usa).

<SH092/b> **Visk. 19. 107**

7127 732 plánta: **plántœ̆** *sf pl „piante“* (furl. „perúč“ ? *[frl **perùz** = „pera“; frl **pomâr** = 1) melo; 2) albero da frutto]*) (P ? albero da frutto). **dna** *agg num f „una“* **plánta** *sg „pianta“* = **xlœ̆t** *sm sg „albero“*; **na** *art idt f* **l^{i}épa** *agg f sg* **plánta**, **ráuna** *„una bella pianta, dritta“*.

<SH092/c> **Visk. 19. 107**

7128 733 otròk: **otrók** *sm sg „bambino“* („frut“ furl.)

<SH092/d> **Visk. 19. 107**

7129 734 jíγla: **jíγla** *sf sg „ago“*; **dostì** *avv* **jьγóu** *Gpl „molti aghi“* (P di aghi); **z** *[→ **s/z/ʒ̃**] prep „con“* **dnǫ́** *agg num f „un“ S* **jíγlǫ** (P ago – instr. s. f.)

<SH092/e> **Visk. 19. 107**

7130 735 brína: **brína** *sf sg „l'abete rosso“* **na** *[→ **o²** clit f sg] [„esso“]* **má** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **kócatœ̆** *agg f Apl* **panóγlœ̆** *sf Apl „le pigne corte“*

<SH092/f> **Visk. 19. 107**

7131 736 smriéka: **smr^{i}éka** (– smreka *slov „abete“*; cf. Rezija etc.)

<SH092/g> **Visk. 19. 107**

7132 737 za: **kì** *pron interr* **tь** *[→ **to²** clit n sg] [„esso“]* **jœ́** *vi ind pres 3sg* **za** *prep* **dą́** *pron idf m*? (P chi è questo?). **tœ́** *[→ **to²** + **jœ́** → **bite²**]* **dą** *art idt m* **mœ̆š** *sm sg* (P (questo) è un uomo).

<SH092/h> **Visk. 19. 107**

7133 738 γre: **tь** *clit sg [„tu“]* **γréš** *vi ind pres 2sg* **tú^{u}** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Ḍ'ermáńju** *[→ **Ʒermanja***] TOP sf Asg* (vai in Austria?) = **tú** *[→ **ta¹** + **u¹**]* **pot** *prep* **Todœ́ska** *ETN sm Asg „sotto l'austriaco [lett: il tedesco]“ = „sotto gli austriaci“*.

<SH093/a> **Visk. 19. 107**

7134 739 Tálja: **Tálja** *TOP sf sg* (Italia).

<SH093/b> **Visk. 19. 107**

7135 740 rečivitór: **rečьvьtœ̆r** *sm sg „ricevitore“*, **tì** *pron dim „quello“* **k** *pron rel „che“* **ǫ** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **xódь** *vi ind pres 3sg „va“* **škodáwœ̆ṭ'** *vi ger „riscuotendo“* **predjál** *sm Asg „la prediale“* **zá** *prep* **sowrána** *sm Asg* („scodare *[riscuotere; cf frl **scuédi**]* il *[la]* prediale per il sovrano = monarca“). **rečьvьtœ̆r ǫ xódь škodáwœ̆ṭ' fœndьjárju** *sf Asg „la (tassa) fondiaria“* = **predjál.**

<SH093/c> **Visk. 19. 107**

7136 741 moj: **su** *vi ind pres 3pl* **mé** *agg f pl* **krávœ̆** *sf pl* **tɛ́** *pron dim f pl* (P queste sono le mie mucche).

<SH093/d> **Visk. 19. 108**

7137 742 ciésta: **c^{i}ésta** *sf sg* (la strada).

<SH093/e> **Visk. 19. 108**

7138 742ª diband: **tó** *clit n sg [„esso“]* **sœ̆** *pron impers* **d^{i}é** *[→ **djati**] vp ind pres 3sg* ((questo) si dice) *„**zá dibànt**“* = **zá** *prep* **dibànt** *avv = locuz avv „gratis“*, **n^{i}é** *avv neg „non“* „**zastóń**“ *avv „gratis“* (R non si usa „**zastonj**“). *[= si dice „**za dibant**“ e non „**zastonj**“]*

<SH093/f> **Visk. 19. 108**

7139 743 fadíja: **z** *[→ **s/z/ʒ̃**] prep* **velíku** *agg f Ssg* **fadíju** *sf Ssg* (con grande fatica) **t^{i}ézjь** *pron dim m pl* **s^{i}ekó** *vi ind pres 3pl* (quelli secano *[falciano]*) (P falciano).

<SH093/g> **Visk. 19. 108**

7140 744 boγ: **z** *[→ **s/z/ʒ̃**] prep* **b^{u}óγą** *sm Ssg = locuz inter* (addio).

<SH093/h> **Visk. 19. 108**

7141 745 ne: **nœ́!** (ital. no).

<SH094/a> **Visk. 19. 108**

7142 746 obarnòu: **ǫ́** *pron pers m sg „egli/lui“* **œ** *[= **jœ** → **bite¹**]* **obœ̆rnńu** *vp ind pft 3sgm* (on je zavil, sc. govorjenje. *slov „ha cambiato discorso“*

<SH094/b> **Visk. 19. 108**

7143 747 srenhan: „**sréṇ'no**“ *inter* (Cornappo, R per imitazione dei „carniolini“ *[= sloveni]*) (srečno *slov „Buona fortuna!“*)

<SH094/c> **Visk. 19. 108**

7144 748 he: **ne** *avv neg* **ví^{i}ę́** *vi ind pres 1sg* **nìč** *pron idf n Asg*, **ṭ'ɛ́** *cong* **na** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“]* **bœ́** *vi ind fut 3sg* **čьlœ́** (ne vem nič, ali bo tam, sc. voda *slov „non so affatto se là ci sarà,* sc. *l'acqua“*).

<SH094/d> **Visk. 19. 108**

7145 749 zdráuje: **zdráuje** *sn sg* (R salute); **zdráwo** *inter* (zdravo *slov „Salute!“*)

<SH094/e> **Visk. 19. 108**

7146 750 zdràu: **ǫ́^{n}** *pron pers m sg „egli/lui“* **œ** *[= **o** → **o²** clit f sg + **jœ**]* *vi ind pres 3sg „è“* **zdrù** *agg m sg*; **nœ** *[= **na** → **o²** clit f sg + **jœ**]* **zdráwa** *f sg „è sana“*; **te** *agg dim m sg*

zdrávь *agg m sg* **mȍš** *sm sg* (R questo uomo sano).
<SH094/f> **Visk. 19. 108**

7147 751 **ḫau**: **œ** *[= **jœ** → **bite**[1]]* **ḍ́áu** *vp ind pft 3sgm „ha detto“*; cf. **rečé** *[→ 7148]*, **die** *„dice“*.
<SH094/g> **Visk. 19. 108**

7148 752 **rečé**: **rœcì** *vp imper 2sg* (R di’). **rœcíta** *imper 2pl „dite“*
<SH094/h> **Visk. 19. 108**

7149 753 **sečé**: **s**[i]**ecì** *vp imper 2sg „falcia“*; **s**[i]**ecíta** *imper 2pl* **trawì** *sf Asg* (P falciate l’erba).
<SH095/a> **Visk. 19. 108**

7150 754 **troj**: **dą** *agg num m „un“* **trój** (T breve) *sm sg* (R sentiero) (steza *slov „sentiero“*); **dwá** *„due“* **trojà** (T breve, con accento energico, ma non semivocale); **trí** *A „tre“* **trojȍ** *Apl „sentieri“*; **tárjь trojì** *pl „tre sentieri“*; **dostì** *avv* **trojȩ́** *Gpl „molti sentieri“*
<SH095/b> **Visk. 19. 109**

7151 755 **liep**: **te** *agg dim m sg* **mȍš** *sm sg „quest’uomo“* **œ** *[= **o** → **o**[2] clit f sg + **jœ**] vi ind pres 3sg „è“* **l**[i]**ép** *agg m sg „bello“*. **ta** *f sg* **γóra** *sf sg* **nœ́** *[= **na** → **o**[2] clit f sg + **jœ́**]* **l**[i]**epá** *f sg „questa montagna è bella“*; **te l**[r]**épь mȍš** *„questo bell’uomo“*; **ta l**[i]**épa γóra** *„questa bella montagna“*; **l**[i]**epá γóra** („liscia monte“)*.
* *Montagna netta, sfalciata [LSZ].*
<SH095/c> **Visk. 19. 109**

7152 756 **Bloj**: **Blȍj** *OR sm sg* = **tá** *part raff* **na** *prep* **Blȍjœ̆** (monte) *L „sul B…“* (monte vicino al „Montemaggiore“ *[„Punta di Montemaggiore“]*).
<SH095/d> **Visk. 19. 109**

7153 757 **Páuli**: **Páulь** *NP m* (Paulo *[Paolo]*) (R nome). **ot** *prep* **Páulьna** *G „di/da Paolo“*; **tá** *part raff* **păr** *prep* **Páulьnu** *L „da Paolo“*
<SH095/e> **Visk. 19. 109**

7154 758 **xlápac**: **xlápăc** *sm sg* (servitore).
<SH095/f> **Visk. 19. 109**

7155 759 **déjkla**: **déjkla** *sf sg* (serva) (anche Montemaggiore).
<SH095/g> **Visk. 19. 109**

7156 759[vs] Visk. *[Monteaperta]* P pagina non trovata
<SH095/h>

7157 760 **áli**: **áli** *cong „o“* **umr**[i]**étь** *vp inf „morire“* **áli j**[i]**éstь.**
<SH096/a>

7158 761 **jezìk**: **náš** *agg m sg* **jezìk** *sm sg* (R la nostra lingua).
<SH096/b>

7159 762 **liépo**: **ti** *clit sg [„tu“]* **máš** *[→ **mieti**] vi ind pres 2sg mod „hai da/devi“* **l**[r]**épo** *avv* **dȁtь** *[→ **djati**] vp inf „dire bene“*.
<SH096/c>

7160 763 **minieštra**: **miń**[i]**éštra** *sf sg* (minestra)
<SH096/d>

7161 764 **oucà**: *sf sg* (R pecora)
<SH096/e>

7162 765 Platišča. *[Platischis]* **764**[a]
<SH096/f> **Plat. 19. 110 - 112**

7163 765 **srénha**: **srœ́nt̨́a** *sf sg* (sreča *slov „fortuna“*) (T **t̨́** tendente a **č**); **nesrœ́nt̨́a** (nesreča *slov „sfortuna“*).
<SH096/g> **Plat. Plat. 19. 110**

7164 766 **jokáti**: ? **j**[u]**okátь** (R piangere).
<SH096/h> **Plat. 19. 110**

7165 767 **smejati**: **sœ̀** *pron rifl A* **smejȁtь** *vi inf* (R ridere).
<SH097/a> **Plat. 19. 110**

7166 768 **sméjeñ**: **já** *pron pers sg „io“* **sœ̆** *pron rifl A* **sméję** *vi ind pres 1sg „rido“* (R rido; ridere)
<SH097/b> **Plat. 19. 110**

7167 769 **kókoš**: **k**[u]**ókoš** Plat. *sf sg „gallina“* = **kókoš** Brez. *[Montemaggiore]* = **„kakaš“**. (Canebola)*“*
<SH097/c> **Plat. 19. 110**

7168 770 **zwún**: **te** *agg dim m sg „questa“* **zwún** *sm sg „campana“* **ma** *[→ **mieti**] vi ind pres 3sg „ha“* **l**[i]**ép** *agg m Asg „un bel“* **sụ́** *sm Asg „suono“* = **γlás** *sm Asg „suono“* Plat. *[Platischis]* – **sụ́** Visk.*[Monteaperta]*
<SH097/d> **Plat. 19. 111**

7169 771 **liép**: **l**[i]**ép** *agg* (acc. s. m. indef.) *„bello“*. cf. **zwún** *[→ 7168]*.
<SH097/e> **Plat. 19. 111**

7170 772 **oγèn̨**: *sm sg* (R fuoco); **oγèń** Plat. *[Platischis]* = **γoń** ? Brez. *[Montemaggiore]*, Visk.*[Monteaperta]* = **„ańí“** (T **í** breve) (Canebola)*“*
<SH097/f> **Plat. 19. 111**

7171 773 **já**, ? **jaz**, **jast**: *pron pers sg* **já** v. *[vedi]* **jást** (T **á** breve) (io)
<SH097/g> **Plat. 19. 111**

7172 774 **jiésti**: **jéstь** *vi inf* (R mangiare). cf. **jiéñ** *[? → 7173]*.
<SH097/h> **Plat. 19. 111**

7173 775 jie: **jást** *pron pers sg* **jєn** *vi ind pres 1sg* (R io mangio).
<SH098/a> **Plat. 19. 111**

7174 776 vilázim: **vilázьm** *sm sg* (primavera).
<SH098/b> **Plat. 19. 111**

7175 777 liéto: **lʲéto** *sn sg* (R estate).
<SH098/c> **Plat. 19. 111**

7176 778 jéseñ: **jésœn** *sf sg* (R autunno).
<SH098/d> **Plat. 19. 111**

7177 779 zimà: **zīmà** *sf sg* (R inverno).
<SH098/e> **Plat. 19. 111**

7178 780 brátar: **brátœr** *sm sg* (R fratello). Brez. *[Montemaggiore]* ? Plat. *[Platischis]*
<SH098/f> **Plat. 19. 111**

7179 781 teu: **sœn tú** *[→ **tiet**] vi ind pft 1sgm* (voleva *[volevo]*).
<SH098/g> **Plat. 19. 111**

7180 782 xlápac: **xlápăc** *sm sg* (servitore).
<SH098/h> **Plat. 19. 111**

7181 783 šou: **sœn šú** *vi ind pft 1sgm* (R sono andato/andavo).
<SH099/a> **Plat. 19. 111**

7182 784 paršú: **sœm păršú** *vp ind pft 1sgm „sono venuto“*
<SH099/b> **Plat. 19. 112**

7183 785 warnú: **są sœ** *pron rifl A* **wœrnú** *vp ind pft 1sgm „sono tornato“*
<SH099/c> **Plat. 19. 112**

7184 786 dob: **dœp** *sm sg* (P quercia) (rovero *[rovere]*). cf. **xlod** *[→ 6948]*.
<SH099/d> **Plat. 19. 112**

7185 787 jaseñ: **jásœ** *sm sg* (frasino *[frassino]*). cf. **xlod** *[→ 6947]*, **dob** *[→ 7184]*.
<SH099/e> **Plat. 19. 112**

7186 788 lípa: **lípa** *sf sg* (tiglio). cf. **xlod** *[→ 6950]*.
<SH099/f> **Plat. 19. 112**

7187 789 topù: **topú** (T **ú** breve) *sm sg* (topol *slov „pioppo“*) (pioppo); **dwá** *agg num m „due“* **tópolá** (T **á** breve) *du „pioppi“*; **pét** *„cinque“* **topolé** *Gpl „pioppi“*; ? **trí** *A „tre“* **topolé** *Apl „pioppi“*; **tœrjь topolé** (T **é** breve) *pl „tre pioppi“*. cf. **xlod** *[→ 6945]*.
<SH099/g> **Plat. 19. 112**

7188 790 òušje: **óušje** *sn sg* (s) (sterpaglia dell'olno *[alno]*) *„ontaneto (cespuglioso)“*. cf. **xlod** *[→ 6945]*.
<SH099/h> **Plat. 19. 112**

7189 791 òusa: **óusa** *sf sg* (olno *[alno]*, olnaro *[cf frl **olnâr**]*) *„alno/ontano“*. cf. **xlod** *[→ 6945]*.
<SH100/a> **Plat. 19. 112**

7190 792 liéska: **lʲéska** *sf sg* (noce *[nocciolo]*). cf. **xlod** *[→ 6945-6946]*.
<SH100/b> **Plat. 19. 112**

7191 793 liéšnik: **lʲéšnik** *sm sg „nocciolina“* (noci *[noccioline]*) (P noccioline). cf. **xlod** *[→ 6945-6946]*, **liéska** *[→ 7190]*
<SH100/c> **Plat. 19. 112**

7192 794 obù: **są sœ** *pron rifl A* **obú** *vp ind pft 1sgm* (P mi sono calzato). f. **obúla** *„mi sono calzata“*. **są zzú** (P mi sono tolto le scarpe), f. **zzúla** *„mi sono tolta le scarpe“*. Plat. *[Platischis]*, ? Brez. *[Montemaggiore]*
<SH100/d> **Plat. 19. 112**

7193 795 Brezje. **764ª**
<SH100/e> **19. 110**

7194 795 zzú: **są zzú** *vp ind pft 1sgm* (P ho tolto/mi sono tolto le scarpe); f. **zzúla** *„ho tolto/mi sono tolta le scarpe“*. Plat. *[Platischis]*, ? Brez. *[Montemaggiore]*
<SH100/f> **19. 112**

7195 796 ujéti: **ujétь** *vp inf* (pigliare) Plat. *[Platischis]*, ? Brez. *[Montemaggiore]*
<SH100/g> **19. 112**

7196 797 -ь = a
Jálowac: **Jálœwăc** *OR sm sg [„lo sterile“]* (Monte Grande *[Gran Monte → **Jalouac²** → **Velika Gora**]*, sc. Montemaggiore *[„Punta di Montemaggiore“ → **Jalouac¹**]*).
<SH100/h> **Brez. Brez 19. 110**

7197 798 Vizónt: **já** *pron pers sg „io“* **sœm bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **tú**ᵘ *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Vizóntœ** *TOP sm Lsg „a Chialminis“* (R **sœm** è sospetto); **sœm păršœ**ᵘ *vp ind pft 1sgm „sono arrivato“* **tána** *[→ **ta¹** + **na²**] prep* **Vizónt** *A „a Chialminis“*; **sœm păršú** *„sono venuto“* **táz** *[→ **ta¹** + **s/z**] prep* **Vizónta** *G „da Chialminis“*
<SH101/a> **Viz. 19. 1**

7198 Vizont **798ª**
<SH101/b> **19. 1 - 9**

7199 799 biu: **já** *pron pers sg „io“* **sœm bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“*.
<SH101/c> **Viz. 19. 1**

7200 800 já: R io. **já** *pron pers sg „io“* **sœm bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“*
<SH101/d> **Viz. 19. 1**

7201 801 **sœm** (?) (R **sœ̆m** sospetto). **já** *pron pers sg „io“* **sœ̆m bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“*. **sœ̆m pă̆ršȯ**ᵘ *vp ind pft 1sgm „sono arrivato“*.
<SH101/e> **Viz. 19. 1**

7202 802 **túu**: **tú**ᵘ *[→ **ta**¹ + **u**¹]* *prep* **Vizóntœ̆** *TOP sm Lsg „a Chialminis“*,
<SH101/f> **Viz**

7203 803 **paršóu**: **sœ̆m pă̆ršȯ**ᵘ *vp ind pft 1sgm „sono arrivato“* – – cf. **Vizónt** *[→ 7197]*. **sœ̆m pă̆ršú**.
<SH101/g> **Viz. 19. 1**

7204 804 **tána**: **tána** *[→ **ta**¹ + **na**²]* *prep* **Vizónt** *A „a Chialminis“*
<SH101/h> **Viz. 19. 1**

7205 805 **táz**: **táz** *[→ **ta**¹ + **s/z**]* *prep* **Vizónta** *G „da Chialminis“*
<SH102/a> **Viz. 19. 1**

7206 806 **re**: **ṭ́é** *[→ **če**² *cong „se“*]* **to** *clit n sg [„esso“]* **ré** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg impers* (T se (la cosa) va).
<SH102/b> **Viz. 19. 1**

7207 807 **ħe**: **ṭ́é** *[→ **če**² *cong „se“*]* **to** *clit n sg [„esso“]* **ré** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg impers* (T se (la cosa) va).
<SH102/c> **Viz. 19. 1**

7208 808 **to**: **ṭ́e** *[→ **če**² *cong „se“*]* **to** *clit n sg [„esso“]* **ré** *[→ **iti**] vi ind pres 3sg impers* (T se (la cosa) va).
<SH102/d> **Viz. 19. 1**

7209 809 **sǫ̆** R v. *[vedi]* **sœm** *[→ 7210]*.
<SH102/e> **Viz. 19. 1**

7210 810 **sœm**: **sǫ̆** *vi ind pres 1sg „sono“* **lúx** *agg m sg „sordo“*. v. *[vedi]* **lux** *[→ 7211]*.
<SH102/f> **Viz. 19. 1**

7211 811 **lux**: **sǫ̆** *vi ind pres 1sg „sono“* **lúx** *agg m sg* (R sordo), **ká** *[→ **ke**³]* *cong „poiché“* **nь** *avv neg „non“* **čúję** *vi ind pres 1sg „sento“* **nьč** *avv/pron idf n A „niente“* = **nèč. na** *[→ **o**² clit f sg] [„essa“] [sott: **je**] „è“* **lúxa** *f sg „sorda“*, **ná** *pron pers f sg „lei“* **ne čúje** *3sg „sente“* **nьč** = **na nǫ́e** *avv neg* (R no, – con energia) (R lei no).
<SH102/g> **Viz. 19. 1**

7212 812 **nèč**: **ne** *avv neg „non“* **čúje** *vi ind pres 3sg „sente“* **nьč** *avv/pron idf n A „niente“* = **nèč**; **nь čúję** *1sg „sento“* **nьč** v. *[vedi]* **lúx** *[→ 7211]*.
<SH102/h> **Viz. 19. 1**

7213 813 **ne**: *avv neg* (R non); **nь** *„non“* **čúję** *vi ind pres 1sg „sento“*; **ná** *pron pers f sg „lei“* **ne čúje** *3sg „non sente“* **nьč** *avv/pron idf n A „niente“* = **na** *[→ **o**² clit f sg] [„essa“]* **nǫ́e** *avv neg* (R no) v. *[vedi]* **lux** *[→ 7211]*.
<SH103/a> **Viz. 19. 1**

7214 814 **ká**: (R poiché, giacché) **… ká** *[→ **ke**³]* *cong* **nь** *avv neg „non“* **čúję** *vi ind pres 1sg „sento“* v. *[vedi]* **lux** *[→ 7211]*.
<SH103/b> **Viz. 19. 1**

7215 815 **čúję**: v. *[vedi]* **čúje** *[→ 7216]*.
<SH103/c> **Viz. 19. 1**

7216 816 **čúje**: **nь** *avv neg „non“* **čúję** *vi ind pres 1sg „sento“* **nьč** *avv/pron idf n A „niente“* v. *[vedi]* **lux**; **ná** *pron pers f sg „lei“* **ne** *avv neg „non“* **čúje** *3sg „sente“* **nьč** v. *[vedi]* **lux** *[→ 7211]*.
<SH103/d> **Viz. 19. 1**

7217 817 **tóućі**: **tóućь** *vi inf* **z** *[→ **s/z/ʒ**]* *prep „con“* **nį́** *agg num m S „un“* **xlódą** *sm Ssg „pezzo di legno“* = **tóucь** (P battere); **tóućь z nín želⁱézą** *sn Ssg „arnese/pezzo di ferro“*; cf. **tóuče** *[→ 7221]*, **partóućі** *[→ 7234]*
<SH103/e> **Viz. 19. 1**

7218 818 **toučьmó**: v. *[vedi]* **tóuče** *[→ 7221]*
<SH103/f> **Viz. 19. 1**

7219 819 **tóućь**: v. *[vedi]* **tóućі** *[→ 7217]*.
<SH103/g> **Viz. 19. 1**

7220 820 **toučę́**: v. *[vedi]* **touče** *[→ 7221]*.
<SH103/h> **Viz. 19. 1**

7221 821 **tóučé**: **já** *pron pers sg „io“* **toučę́** *vi ind pres 1sg* (P batto); **toučьmó** *1pl* (P battiamo); cf. **tóućі** *[→ 7217]*.
<SH104/a> **Viz. 19. 1**

7222 822 **xlod-**: **z** *[→ **s/z/ʒ**]* *prep „con“* **nį́** *agg num m S „un“* **xlódą** *sm Ssg „pezzo di legno“*
<SH104/b> **Viz. 19. 1**

7223 823 **xlódą** v. *[vedi]* **xlod** *[→ 7222]*.
<SH104/c> **Viz. 19. 1**

7224 824 **dan**: **z** *[→ **s/z/ʒ**]* *prep „con“* **nį́** *agg num m S „un“* **xlódą** *sm Ssg „pezzo di legno“* – cf. **tóućі**. **z nín želⁱézą** *sn Ssg „arnese/pezzo di ferro“* – cf. **tóućі** *[→ 7217]*.
<SH104/d> **Viz. 19. 1**

7225 825 **nín** v. *[vedi]* **dan** *[→ 7224]*.
<SH104/e> **Viz. 19. 1**

7226 826 **ńį** v. *[vedi]* **dan** *[→ 7224]*.
<SH104/f> **Viz. 19. 1**

7227 827 **z**: **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **ńį** *agg num m S „un“* **xlódą** *sm Ssg „pezzo di legno“*; **z nín žel^{i}ézą** *sn Ssg „arnese/pezzo di ferro“* } cf. **tóući** *[→ 7217]*.
<SH104/g> **Viz. 19. 1**

7228 828 **želiézo**: **z** *[→ **s/z/ž**] prep „con“* **nín** *agg num m S „un“* **žel^{i}ézą** *sn Ssg „arnese/pezzo di ferro“* cf. **tóući** *[→ 7217]*.
<SH104/h> **Viz. 19. 1**

7229 829 **želiézą**: v. *[vedi]* **želiézo** *[→ 7228]* -
<SH105/a> **Viz. 19. 1**

7230 830 **žená**: **žčená** *sf sg* (R moglie) (R donna)
<SH105/b> **Viz. 19. 1**

7231 831 **mi**: **mi** *pron pers pl* **drúzjь** *agg idf m pl „noialtri“*
<SH105/c> **Viz. 19. 1**

7232 832 **druγ**: **mi** *pron pers pl* **drúzjь** *agg idf m pl „noialtri“*
<SH105/d> **Viz. 19. 1**

7233 833 **drúzjь** v. *[vedi]* **druγ** (?) *[→ 7232]*.
<SH105/e> **Viz. 19. 1**

7234 834 **partóući**: **părtóućь** *vp inf „percuotere“* **= părtóucь**; cf. **tóući** *[→ 7217]*.
<SH105/f> **Viz. 19. 1**

7235 835 **ná** v. *[vedi]* **an** *[→ **o²**] [→ 7236]*.
<SH105/g> **Viz. 19. 2**

7236 836 ? **an**: ? **on** *[→ **o²**]*; **ná** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“] [sott: **je**]* **neslá** *vi ind pft 3sgf „ha portato“* **ospodínu** *sm Dsg „al padrone“* **obȍt** *sm Asg „la colazione/il pranzo“* **sći** *sf sg „la figlia“* (T **ć** tendente a **c**).
<SH105/h> **Viz. 19. 2**

7237 837 **nésal/nésu**: **ná** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“] [sott: **je**]* **neslá** *vi ind pft 3sgf „ha portato“* cf. **an** (?) *[→ 7236]*
<SH106/a> **Viz. 19. 2**

7238 838 **neslá** v. *[vedi]* **nésal/nésu** *[→ 7237]*.
<SH106/b> **Viz. Viz. 19. 2**

7239 839 **obed**: **obȍt** (acc.) *sm sg „colazione/pranzo“* cf. **an** *[→ 7236]*.
<SH106/c> **Viz. 19. 2**

7240 840 **obȍt** v. *[vedi]* **obed** *[→ 7239]*
<SH106/d> **Viz. 19. 2**

7241 841 **ospodìn**: **ospodínu** *sm* (dat.) *sg „al padrone“* cf. **añ*** (?) *[→ 7236]*.
* *Il tratto sulla lettera **n** sembra non trovare altra spiegazione che quella di accorgimento grafico per distinguerla da **u**.*
<SH106/e> **Viz. 19. 2**

7242 842 **sći** v. *[vedi]* **xȟí** *[→ 7243]*
<SH106/f> **Viz. 19. 2**

7243 843 **xȟí** (? **čȟí**): **sći** (T **ć** tendente a **c**) cf. **an.** (?) *[→ 7236]*. **ma** *agg poss f sg „mia“* **sći** *sf sg „figlia“* (R un giovane) **= ǵt̓í** (R figlia) (R una vecchia donna, nata a Villanova *[delle Grotte]*)
<SH106/g> **Viz. 19. 2**

7244 844 **ma** v. *[vedi]* **moj** *[→ 7245]*
<SH106/h> **Viz. 19. 2**

7245 845 **moj**: **ma** *agg poss f sg „mia“* **sći** *sf sg „figlia“*. cf. **xȟí** *[→ 7243]*.
<SH107/a> **Viz. 19. 2**

7246 846 **na** v. *[vedi]* **dan** *[→ 7247]*.
<SH107/b> **Viz. 19. 2**

7247 847 **dan**: **na** *agg num f „un“* **míja** *sf sg „miglio“* **št̓ársa** *agg f sg „scarso“*; – cf. **šȟars** *[→ 7249]*.
<SH107/c> **Viz. 19. 2**

7248 848 **míja** v. *[vedi]* **šȟars** *[→ 7249]*.
<SH107/d> **Viz. 19. 2**

7249 849 **šȟars**: **na** *agg num f* **míja** *sf sg* **št̓ársa** *agg f sg* (un miglia scarsa *[un miglio scarso]*) (P piccolo miglio) R una donna.
<SH107/e> **Viz. 19. 2**

7250 850 **še**: **še** *cong* **tlé** *avv* – R anche qui.
<SH107/f> **Viz. 19. 2**

7251 851 **tle**: **še** *cong* **tlé** *avv* – R anche qui.
<SH107/g> **Viz. 19. 2**

7252 852 **žgáńe.** *sn sg* P grappa/acquavite
<SH107/h> **Viz. 19. 2**

7253 853 **zmúti**: **žgáńe** *sn sg* **zmúti** *vp ind pres 3sg* **láwo** *sf Asg* (P la grappa confonde la testa).
<SH108/a> **Viz. 19. 2**

7254 854 **láwo** v. *[vedi]* **láwa** *[→ 7255]*
<SH108/b> **Viz. 19. 2**

7255 855 **láwa**: *sf sg* R testa. acc. **láwo** *[la testa]*.
<SH108/c> **Viz. 19. 2**

7256 856 **mrás** v. *[vedi]* **mraz** *[→ 7257]*.
<SH108/d> **Viz. 19. 2**

7257 857 **mraz**: **mrás** *sm sg* – R il freddo.
<SH108/e> **Viz. 19. 2**

7258 858 **snieγ**: **sn^{i}éx** *sm sg* – R neve.
<SH108/f> **Viz. 19. 2**

7259 859 **sn^{i}éx** v. *[vedi]* **sniєγ** *[→ 7258]*.
<SH108/g> **Viz. 19. 2**

7260 860 R **ṭ́** oppure **ć** – secondo la persona.
<SH108/h> **Viz. 19. 2**

7261 861 **tú**: **Tú** *[→* ***ta^{1}*** *+* ***u^{1}****] prep* **Dolíně*** *MICR sf Lsg = MICR [→* ***Tu Doline****] [„nella valle“]***. tu põje**** *MICR sn Lsg = MICR [→* ***tu poje****] [„nella campagna“]*; **tú^{u} lõɯ***** *MICR sm Lsg = MICR [→* ***tuu loo****] [„a Log [„nel boschetto“]“]***.**
** Quattro campetti sotto Borgo di Mezzo/**Uas** [PMM].*
*** Tale denominazione riguarda sia alcuni campetti sotto il Borgo di Mezzo, sia quelli di Borgo Chiesa/**Seglíšča**, il più alto del paese, che comprende anche il Borgo Sturma/**Šturma** [PMM].*
**** PMM direbbe **ta na loh** anche per lo stato in luogo.*
<SH109/a> **Viz. 19. 2**

7262 862 **Dolína**: **Tú** *[→* ***ta^{1}*** *+* ***u^{1}****]* **Dolíně** *[→ 7261]* v. *[vedi]* **kraj** (?) *[→ 7263]*
<SH109/b> **Viz. 19. 2**

7263 863 **kräj** *sm sg „bordo“*: (?) **Tú Dolíně** *[→ 7261]*; **Tána** *[→* ***ta^{1}*** *+* ***na^{2}****] prep* **Čúku*** *MICR sm Lsg = MICR →* ***Tana Čuku*** *[„sulla collina“]*; **Táza** *[→* ***ta^{1}*** *+* ***za^{2}****] prep* **Krą́ją**** (R **á** allungata) *TOP sm Ssg = TOP →* ***Taza Krajan*** *[„dietro il bordo“] „a Zacrei“*; **tu põje** (R **ó** allungata) *[→ 7261]*; **tú^{u} lõɯ** *[→ 7261]* **= tá na/tána lõɯ** *[MICR →* ***tana loo*** *[„al boschetto“]]* (R località – campi *[non coltivati]* – campi *[coltivati]*).
** PMM non lo riconosce come MICR, ma nel senso generico di „cocuzzolo della montagna“.*
*** Si tratta di **Zakréj**, la parte più alta del paese, vicino al cimitero posto 'al di là di un bordo' - **kraj** - [PMM].*
<SH109/c> **Viz. 19. 2**

7264 864 **tána**: **tána Čúku** *[→ 7263]*. **tána lõɯ** *[→ 7263]*.
<SH109/d> **Viz. 19. 2**

7265 865 **Čuk**: **Tá na Čúku** *[→ 7263]* v. *[vedi]* **kraj** *[→ 7263]*.
<SH109/e> **Viz. 19. 2**

7266 866 **Čuku** v. *[vedi]* **Čuk** *[→ 7265]*
<SH109/f> **Viz. 19. 2**

7267 867 **táza**: **Táza** *[→* ***ta^{1}*** *+* ***za^{2}****]* **Krą́ją** *[→ 7263]*
<SH109/g> **Viz. 19. 2**

7268 868 **Kraj**: **Tá za Krą́ją** (R **á** allungata) *[→ 7263]* v. *[vedi]* **kraj** *[→ 7263]*.
<SH109/h> **Viz. 19. 2**

7269 869 **Krą́ją** v. *[vedi]* **kraj** *[→ 7263]*.
<SH110/a> **Viz. 19. 2**

7270 870 **poje**: **tu põje** (R **ó** allungata) v. *[vedi]* **kraj** *[→ 7263]*.
<SH110/b> **Viz. 19. 2**

7271 871 **lõɯ** v. *[vedi]* **Loγ** *[→ 7272]*.
<SH110/c> **Viz. 19. 2**

7272 872 **Loγ**: **tú^{u} lõɯ = tá na/tána lõɯ** v. *[vedi]* **kraj** *[→ 7263]*.
<SH110/d> **Viz. 19. 2**

7273 873 **ńíwa**: *sf sg* campo.
<SH110/e> **Viz. 19. 2**

7274 874 **Loγ** (? **Luγ**)*: **tánad** *[→* ***ta^{1}*** *+* ***nad****] prep* **lují*** *MICR sm Spl* **= tánad lúji** *MICR →* ***tanad luji*** (R località – ***[Lug]*** Prato (allagaticcio)) *[„sopra il prato allagaticcio“]* – R una vecchietta.
** PMM riconduce **Luγ** a **Loh**, una località della Valcalda: cf → 6251, dove pure GPK assegna alla Valcalda un MICR composto con -**log**-. Che si tratti invece di due luoghi diversi è dimostrato sia per il fatto che „prato allagaticcio“ si correla con **Luγ** e non con **Loh**, sia perché la forma di L **lúji** ← **Luγ** è diversa da **lõɯ** ← **Loh**, e, infine, perché lo stesso informatore PMM riconosce come a sé stante la località di **nad Lují**, posta tra Villanova delle Grotte e Vigant.*
<SH110/f> **Viz. 19. 2**

7275 875 **Lují** **= Lují** v. *[vedi]* **Loγ** *[→ 7274]*.
<SH110/g> **Viz. 19. 2**

7276 876 **tánad**: **tánad lují** cf. **Loγ** *[→ 7274]*.
<SH110/h> **Viz. 19. 2**

7277 877 **senožèt** *sf sg „il prato falciativo“*, **ká** *[→* ***ki^{3}****] pron rel „che“* **sečemó** *vi ind pres 1pl „falciamo“* **s** *prep „con“* **kosó** *sf Ssg „la falce“***.** (R – prato allagaticcio).
<SH111/a> **Viz. 19. 2**

7278 878 **sečemó** v. *[vedi]* **seće** *[→ 7279]*.
<SH111/b> **Viz. 19. 2**

7279 879 **seće** *vi inf*: **sečemó s kosó** cf. **senožèt** *[→ 7277]*.
<SH111/c> **Viz. 19. 2**

7280 880 **ká**: R la quale *[pron rel f Asg]*; cf. **senožèt** *[→ 7277]*.
<SH111/d> **Viz. 19. 2**

7281 881 **s** v. *[vedi]* **z** *[→ 7282]*.
<SH111/e> **Viz. 19. 2**

7282 882 **z**: **sečemó s kosó** *[→ 7277]*.
<SH111/f> **Viz. 19. 2**

7283 883 **kosó** v. *[vedi]* **kosa** *[→ 7284]*.
<SH111/g> **Viz. 19. 2**

7284 884 **kosa**: i. *[instrumentale]* **s kosó** cf. **senožèt** *[→ 7277]*.
<SH111/h> **Viz. 19. 2**

7285 885 **Karníc**: ? **Karníce** *TOP sf plt „Monteprato“*, **čé** *part raff* **na** *prep* **Karníca** *n Aplt* **ottléta** *[= → **ot tle** + **ta** → **tan³**] avv „a Monteprato [„tonfani“] da qui a là“* (Monte di Prato). **ór** *[→ **gor¹**] avv „su“* **na Karníca** *A* (quando si va di *[da]* Torlano). R una vecchietta.

<SH112/a> **Viz. 19. 2 - 3**

7286 886 **tlé**: **ot** *prep „da“* **tlé** *avv „qui“ locuz avv [→ **ot tle**]* **ta** *[→ **tan³**] avv „verso là“* **= se** *pron impers* **ѵídь** *vi ind pres 3sg „si vede“* (s. *[sottinteso ?]* **se ré** *vi ind pres 3sg „si va“*) **čé** *part raff* **na** *prep „a“* **Karníca** *TOP sn Apl* (Monte di Prato *[„Monteprato [„tonfani“]“]*).

<SH112/b> **Viz. 19. 3**

7287 887 **Karníc.** ?; **óre** *avv „su“* **na** *prep „a“* **Karnícě** *TOP sf Apl „Monteprato [„tonfani“]*. R un giovane.

<SH112/c> **Viz. 19. 3**

7288 888 **dobar** *agg m sg*: **dorà** *f sg „buona“* (R indeterm.); **dóra** (R determ.).

<SH112/d> **Viz. 19. 3**

7289 889 **dobar** ?: **tále** *pron dim „questa“* **na** *[**na** → **o²** clit f sg + sott **je** vi ind pres 3sg „è“]* **dorá** *agg f sg* **wóda** *sf sg* (P acqua buona).

<SH112/e> **Viz. 19. 3**

7290 890 **dobar**: **slába** *agg f sg „una cattiva“* **kolьtát** *sf sg* (qualità) **wóde** *sf Gsg „di acqua“ = „un'acqua di cattiva qualità“*, **na** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“]* **dʲéla** *vi ind pres 3sg „fa/assolve“* **servícix** *sm Asg „un servizio“* **víte** *sf Gsg „di vita“ = „un'azione vitale“*, **ká** *[→ **ke³**] cong „poiché“* **na žьné** *vi ind pres 3sg „spinge“* (**dóu** *[→ **dol²**] avv „giù“*) **ot** *prep „dallo“* **stómaxa** *sm Gsg „stomaco“* **sousǵ** *pron idf n Asg* (R tutto) **dóu dorá** *agg f sg* **wóda** *sf sg „un'acqua buona“*

<SH112/f> **Viz. 19. 3**

7291 891 **pàs**: **pás** *sm sg* (R cane) (R **á** breve). **díjo** *[→ **djati**] vp ind pres 3pl „dicono“* **pěcǵ** (dat. s. m.) *„al cane“ = „al cane dicono/si dice **pás**“*

<SH112/g> **Viz. 19. 3**

7292 892 **tìh̄**: **tíť e** *sm pl* (T **ť** tendente a ć) (R uccelli)

<SH112/h> **Viz. 19. 3**

7293 893 **máčak**: **máčak** *sm sg „gatto (maschio)“*; **máčkŏ** (dat.) *„al gatto (maschio)“*; **sę dáu** *vp ind pft 1sgm* **máčkŏ jésťь** *vi inf „ho dato da mangiare al gatto“*.

<SH113/a> **Viz. 19. 3**

7294 894 **ńelé**: **kí** *[→ **kje?**] avv interr* **z** *[**si**]* **bla** *vi ind pft 3sgf* **ńelḗ** *avv*? (R dove sei stata adesso?)

<SH113/b> **Viz. 19. 3**

7295 895 **kívikaj**: **tó** *clit n sg [„esso“]* **je** *vi ind pres 3sg impers* **kí** *pron interr* **vikáj** *[**vi** vi ind pres 3sg **káj** → **ka?** pron interr A] = locuz avv [→ **kívikaj**] „molto“* **snéa** *sm Gsg* (*[c']*è molta neve) (**kívikaj** = R chi sa quanto).

<SH113/c> **Viz. 19. 3**

7296 896 **žéna** ?: **bǵγa žénĭ** (bog *sm sg* ga *pron pers m Asg* žegnaj *vi imper 2sg estesa alla 3sg**; dio lo benedichi *[dio lo benedica]*)

* *Cf → 7.*

<SH113/d> **Viz. 19. 3**

7297 897 **piésma** *sf sg*: **ťánt*** *[→ **ćant**] sm sg* (canto)

* *Interpretiamo **ť** come **ć** non tanto perché questo è l'unica variante in cui compare **ť** in luogo di **ť**, **ć** (cf → 3974, 3975, 4353), ma per il fatto che la soluzione **ť** è frutto di un'incertezza di BdC, come si evince dal tratto di penna apposto sull'originaria **ť**, visibile nel manoscritto.*

<SH113/e> **Viz. 19. 4**

7298 898 **ħakará**: **ťakarámo** *vi ind pres 1pl „parliamo“* **po** *prep* **slovénski** *ETN agg sost n Lsg „in sloveno“*, **sousǵ** *pron idf n Apl „di tutte“* **náše** *agg poss f Apl „le nostre“* **réči** *sf Apl „cose“* **mí** *pron pers pl „noi“* **ťakarámo pǵ slovénski** *[lett: „tutte le nostre cose le diciamo in sloveno“]*

<SH113/f> **Viz. 19. 3**

7299 899 **fár** *sm sg „prete/sacerdote“*: **ăspᵘót** *sm sg* (gospod *slov „prete/sacerdote“*).

<SH113/g> **Viz. 19. 4**

7300 900 **zna**: **ne** *avv neg* **zną** *vi ind pres 1sg* (R non so).

<SH113/h> **Viz. 19. 4**

7301 901 **prít**: ? (**to** *clit n sg [„esso“]* **ne** *avv neg „non“* **móre** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg mod „può“* **prít** *vp inf „venir(mi)“* **u** *prep „in“* **láwo** *sf Asg „testa“ = „non riesco a ricordare“*).

<SH114/a> **Viz. 19. 4**

7302 902 **ma**: **na** *[→ **o²** clit f sg] [„essa“]* **zná** *vi ind pres 3sg „(lo) sa“*, **má** *cong „ma“* **na néťe** *[→ **tiet** neg] vi ind pres 3sg mod „non vuole“* **ťantā́tь** *vi inf „cantare“* **poѵʲédatь** *vp inf „raccontare“*

<SH114/b> **Viz. 19. 4**

7303 903 trenh: **ta** *art dt f sg* **trénṭ'a** *agg num sost f sg* (R la terza).
<SH114/c> **Viz. 19. 4**

7304 904 hanta *vi ind pres 3sg „canta“*: **mí** *pron pers pl „noi“* **ṭ'antámo** *vi ind pres 1pl „cantiamo“* **po** *prep „in“* **láškь** *ETN agg sost n Lsg „friulano“* **símpri** *avv „sempre“* – **mákuj** *avv „soltanto“* **po láškь.**
<SH114/d> **Viz. 19. 4**

7305 905 on *[→ o² clit m sg] [egli]* (? **an** *[→ o² clit m sg] [egli]*): **túᵘ** *[→ ta¹ + u¹] prep* **Ḍ'ermáńu** *[→ Ʒermanja*] TOP sf Asg* **nu** *[→ o²] clit m pl [„essi“]* **xódijɷ** *vi ind pres 3pl* **náši** *agg poss m pl* **sínuʷjě** *sm pl* (in Germania vanno i nostri ragazzi).
<SH114/e> **Viz. 19. 5**

7306 906 (Čuk: *[→ 7263-7266]*) čuk *sm sg „collina“*: **tána** *[→ ta¹ + na²] prep* **čúku** *sm Lsg* **tɷ** *clit n sg [„esso“]* **jé** *vi ind pres 3sg impers* **símpri** *avv* **mràs** (T **à** tendente ad **á**) (sull'alto è sempre freddo)
<SH114/f> **Viz. 19. 5**

7307 907 čuk *sm sg „collina“*: **óra** *sf sg* **na** *[→ o² clit f sg] [„essa“] [sott: je]* **búj valíka** *agg comp f sg*, **tá** *[→ tej] cong* **nikɷj** *[ni + kɷj → kuj/ku] [cf it che non] = locuz cong „che non“* **čъk** *sm sg* (P una montagna è più alta della collina).
<SH114/g> **Viz. 19. 5**

7308 908 dolína: (valle) (riva) **ręˇ** *[→ iti] vi ind pres 1sg „vado“* **túᵘ** *[→ ta¹ + u¹] prep* **dolínu** *sf Asg „in collina“*. **já** *pron pers sg „io“* **sĭ bíu** *ind pft 1sgm „ero“* **túᵘ dolíne** *Lsg „in collina“*.
<SH114/h> **Viz. 19. 5**

7309 909 rén R v. *[vedi]* re *[→ 7206]*.
<SH115/a> **Viz. 19. 5**

7310 910 si: (1 s. *[1sg]*) **sь bíu** – **já** *pron pers sg „io“* **sĭ bíu** *vi ind pft 1sgm „ero“* **…** cf. **dolína** *[→ 7308]*.
<SH115/b> **Viz. 19. 5**

7311 911 priti: **tó** *clit n sg [„esso“]* **ne** *avv neg „non“* **móre** *[→ morieti] vi ind pres 3sg mod „può“* **prítь** *vp inf „venir(mi)“* **tu** *[→ ta¹ + u¹] prep „in“* **láwo** *sf Asg „testa“* **ńelœ́** *avv „adesso“* **tᵘó** *pron dim n sg „questo“* (P non riesco a ricordarmi). *[„adesso non riesco a ricordarmene“]*
<SH115/c> **Viz. 19. 5**

7312 912 nьč v. *[vedi]* **nèč** *[→ 7212]*.
<SH115/d> **Viz. 19. 5**

7313 913 a!: **a!** *inter „ah“* **ne** *avv neg* **zná** *vi ind pres 1sg* **nьč** *pron idf n A* **já** *pron pers sg „io“* R a (ironicamente), io non so niente.
<SH115/e> **Viz. 19. 5**

7314 914 ħe: **to** *pron dim n sg* **ṭ'é** *[→ tiet] vi ind pres 3sg mod* **reṭ'é** *vp inf* – questo vuol dire.
<SH115/f> **Viz. 19. 5**

7315 915 moj *agg poss m sg „mio“*: **já** *pron pers sg „io“* **sь neslá** *vi ind pft 1sgf „ho portato“* **obœ̀t** *sm Asg „la colazione/il pranzo“* **mému** *agg poss m Dsg „a mio“* **oṭ'é** *sm Dsg „padre“*
<SH115/g> **Viz. 19. 5**

7316 916 kapàn *agg m sg*: **nⁱé** *avv neg* **so** *vi ind pres 3pl* **kapáni** *agg m pl* **bráťь** *vi inf* **po** *prep* **slovésko** *ETN agg sost n Asg* – R non sono capaci di leggere in sloveno.
<SH115/h> **Viz. 19. 5**

7317 917 zakó: ? **zakuó**: **zakᵘɷ́** *avv interr „perché“* **sĭ stála** *vi ind pft 3sgf „sei rimasta“* **tikáj** *avv „tanto tempo“***?** (R perché tu – tanto tempo). **kᵘɷ́** *[→ ka?] pron interr „che cosa“* **si dⁱélala** *vi ind pft 3sgf „facevi“***?**
<SH116/a> **Viz. 19. 5**

7318 918 gušt: (? **gošt**) **á** *[= já → jast] pron pers sg „io“* **ma** *[→ mieti] vi ind pres 1sg „ho“* **gòšt** *sm Asg „piacere“* **vⁱédať** *vi inf „di sapere“* **náš** *agg poss m Asg „la nostra“* **lœńgàč** *sm Asg „lingua“*
<SH116/b> **Viz. 19. 6**

7319 919 ħe: **ná** *[→ on²] pron pers f sg* **ṭ'e** *vi ind pres 3sg mod [→ tiet + inf = fut]* **prítь** *vp inf* **ńelœ́** *avv „adesso“* (R lei verrà subito). cf. **súbit** *[→ 7320]*
<SH116/c> **Viz. 19. 6**

7320 920 súbit: **súbьt** – **ná** *[→ on²] pron pers f sg „lei“* **ṭ'e** *vi ind pres 3sg mod [→ tiet + inf = fut]* **prítь** *vp inf* **mórťь** *avv* **sœ́bьt** *avv* – forse verrà subito.
<SH116/d> **Viz. 19. 6**

7321 921 **kapíti**: **nь** *avv neg* **móremo** *[→ morieti] vi ind pres 1pl mod* **kapítь** *vp inf* – R non possiamo capire.
<SH116/e> **Viz. 19. 6**

7322 922 nь v. *[vedi]* **ne** *[→ 7213]*.
<SH116/f> **Viz. 19. 6**

7323 923 **náši** *agg poss m pl* **stárĭ** *agg sost m pl* **so ṭ'antálĭ** *vi ind pft 3plm* **pó** *prep* **slovéski** *ETN agg sost n Lsg* **dœ̆m** *agg idf m A* **bót** (T **ó** breve) *sm Asg = locuz avv „un tempo/ una volta“* – R i nostri vecchi cantavano in sloveno.
<SH116/g> **Viz. 19. 6**

7324 924 **slovéski**: **po slovéskĭ** (R non „**slovénskĭ**“ – e sim.). *[→ 7323]*
<SH116/h> **Viz. 19. 6**

7325 925 **ḥe**: **o** *[→ **o²**] clit m sg [„egli“]* **ṭ'é** *vi ind pres 3sg mod [→ **tiet** + inf = fut]* **umríṭь** *vp inf „morire“ = „morirà“.*
<SH117/a> **Viz. 19. 6**

7326 926 **nⁱéma**: ? (**kar** *cong „poiché“* **je** *[→ **on²**] pron pers m Apl „le = le labbra“* **nⁱéma** *[→ **mieti** neg] vi ind pres 3sg* **talœ́** *pron dim m sg „questo (qui)“ [alias: Apl „queste qui – le labbra“]*) **kar nⁱéma čóbœ̆** *sf Apl*, **ne** *avv neg* **móre** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg mod* **sesā́tь** *vi inf* – P se *[poiché]* non ha labbra, non può succhiare.
<SH117/b> **Viz. 19. 6**

7327 927 **ʒimulìn**: **obьdwájь** *agg num m* **ʒimulínь** *sm pl* (P entrambi gemelli).
<SH117/c> **Viz. 19. 6**

7328 928 **ko**: **oṭ'é** *[= **o→ o²** clit m sg [„egli“] + **ṭ'é** vi ind pres 3sg mod → **tiet** + inf = fut]* **umríṭь** *vp inf „morire“ = „morirà“*, **kó** *[→ **ko²** – alias: **ko²** + **ó → o²**] cong „quando“* **ne** *avv neg non“* **móre** *[→ **morieti**] vi ind pres 3sg mod „può“* **živítь** *vi inf „vivere“*
<SH117/d> **Viz. 19. 6**

7329 929 **sàs**: **sàs** *sm sg* (P tetta/mammella)
<SH117/e> **Viz. 19. 6**

7330 930 **žíu** *agg m sg „vivo“*
<SH117/f> **Viz. 19. 6**

7331 931 **moróz**: **morós** *sm sg* (amoroso).
<SH117/g> **Viz. 19. 6**

7332 932 **moróza**: *sf sg* (amorosa).
<SH117/h> **Viz. 19. 6**

7333 933 **ištés** *avv: „ugualmente“, „ciononostante“, „lo stesso“ – agg/pron dim m sg „stesso/medesimo“*
<SH118/a> **Viz. 19. 6**

7334 934 **furtúna** *sf sg* (R fortuna).
<SH118/b> **Viz. 19. 6**

7335 935 (**zútra**) **γod**: **zútra** *avv* **ᵘœ́t** *avv* – domani a buona ora *[di buon'ora]*.
<SH118/c> **Viz. 19. 6**

7336 936 **γod**: **to** *clit n sg [„esso“]* **śne** *[→ **še¹**] avv* **ᵘœ́t** *avv* **je** *vi ind pres 3sg* – è ancora buon ora *[buon'ora]* – R è ancora buon'ora/presto.
<SH118/d> **Viz. 19. 7**

7337 937 **šeŋé**: (**šeńé**): **šʰńé** *[→ **še¹**] cong* (anche)
<SH118/e> **Viz. 19. 7**

7338 938 **še**: **šʰ** *[→ **še¹**] cong* **mí** *pron pers pl* **táko** *avv* **ṭ'akarámo** *vi ind pres 1pl* – anche noi così parliamo.
<SH118/f> **Viz. 19. 7**

7339 939 **žeŋítke**: **žьńítkœ̆** *sf plt* – le nozze – **wesele** *agg f Apl* **nás** *avv* **mamo** *[→ **mieti**] vi ind pres 1pl* **žьńítkœ̆** *A „oggi abbiamo delle nozze allegre“.*
<SH118/g> **Viz. 19. 7**

7340 940 **nèč**: **nьč** *avv* (R (fa/per) niente).
<SH118/h> **Viz. 19. 7**

7341 941 **skod** *avv interr*: **s** *[→ **z/s**] prep* **kó ti** *[**kó ti** = **kót ti** clit sg [„tu“]]* **sь** *vi ind pres 2sg***?** – R di dove sei?
<SH119/a> **Viz. 19. 7**

7342 942 **kuó**: **kuó** *[→ **kako?**] avv interr* **sь** *pron rifl A* **klíče** *vi ind pres 3sg* **té** *agg dim m sg* **pajís** *sm sg***?** – come si chiama questo paese.
<SH119/b> **Viz. 19. 7**

7343 943 **dan**: **dœ̆** *num „uno“*, **dwá** *„due“*, **trí** *„tre“*
<SH119/c> **Viz. 19. 7**

7344 944 **tri**: ? **tarji** *agg num m „tre“* – **tri** *A „tre“* **múše** *sm Apl „asini“*; **trí** *„tre“* **mœ́žjь** *sm pl „uomini“*
<SH119/d> **Viz. 19. 7**

7345 945 **četíri**: **čьtírje** *agg num m „quattro“* **mœ́žjь** *sm pl „uomini“*; **čьtíri** *f* **žьné** *sf pl „quattro donne“*
<SH119/e> **Viz. 19. 7**

7346 946 **pet**: **pét** *agg num „cinque“* **muži** *Gpl „uomini“* v. *[versus ?]* **pé žę́** *sf Gpl „cinque donne“*
<SH119/f> **Viz. 19. 7**

7347 947 **šest** *num „sei“*
<SH119/g> **Viz. 19. 7**

7348 948 **sédan**: **sédą** *num „sette“* (T **d** debole).
<SH119/h> **Viz. 19. 7**

7349 949 **ósan**: **ósą** *num „otto“*
<SH120/a> **Viz. 19. 7**

7350 950 dévat *num „nove“*.
<SH120/b> **Viz. 19. 7**

7351 951 désat *num „dieci“*.
<SH120/c> **Viz. 19. 7**

7352 952 dénāst: *num* → **dénāst 11.** *[„undici“]*; **dvánāst** *„dodici“*, **trínāst** *„tredici“*, **štírnast** *„quattordici“*, **pénāst** *„quindici“* = **pé^{d}nast** (T **a** v. *[versus ?]* **ā**) = **pétnāst**, **šéznast** *„sedici“*, **sédenast** *„diciassette“*, **ósenast** *„diciotto“*, **dévatnast** *„diciannove“*.
<SH120/d> **Viz. 19. 7**

7353 953 dwarédi: **dwaredĭ** *num indecl „venti“ [= „due file/ordini di dieci covoni“]*; **dwarédĭ nŭ** *cong „e“* **dǫ́** *„un“* = *„ventuno“* ecc. **dwarédi nu désat** *„dieci“* = *„trenta“*; cf. **dwárkat …** *[→ 7354]* **pečást …** *[→ 7356]* **část** ? **désat část …** *[→ 7356]*
<SH120/e> **Viz. 19. 7**

7354 954 dwárkat *avv num „due volte“* **dwarédĭ** *num indecl „venti“ [= „due file/ ordini di dieci covoni“]* = **40** *[„quaranta“]*.
<SH120/f> **Viz. 19. 7**

7355 955 pétnāst: **pénāst** *num „quindici“* = **pé^{d}nast** = **pétnāst**; cf. **dénāst** *[→ 7352]*.
<SH120/g> **Viz. 19. 7**

7356 956 část *[→ **čas**^{2}] avv*: ? - **pečást** *avv num „cinque volte“ num* **désat** *„dieci“* **50** (?) *[„cinquanta“]*. **désat část désat** *„dieci volte dieci“* **100** (?) *[„cento“]*
<SH120/h> **Viz. 19. 7**

7357 957 smejáti: **sé** *pron rifl A* **smejátь** *vi inf* – (R ridere).
<SH121/a> **Viz. 19. 7**

7358 958 lǻnĭ: *avv* – R l'anno scorso.
<SH121/b> **Viz. 19. 8**

7359 959 l^{i}étos: *avv* (P quest'anno).
<SH121/c> **Viz. 19. 8**

7360 960 al^{u}ómănte *avv* – R due anni fa
<SH121/d> **Viz. 19. 8**

7361 961 alumlœ́: *avv* – altro ieri *[l'altro ieri/ierlaltro]*.
<SH121/e> **Viz. 19. 8**

7362 962 zéjtra: **zœ́jtra** *avv* **zútra** *avv „di mattina“ = locuz avv „domattina“*; **zœ́jtra** (domani).
<SH121/f> **Viz. 19. 8**

7363 963 ondan: **ǫ^{n}dą́** *avv* (dopo domani *[dopodomani]*)
<SH121/g> **Viz. 19. 8**

7364 964 zútra: *avv* (di mattina)
<SH121/h> **Viz. 19. 8**

7365 965 prejkujdan: **prékujdą́** *avv [lett: „prima di giorno“] „all'alba“* > davandi *[= frl **davànt dì**]* – P prima del giorno/all'alba.
<SH122/a> **Viz. 19. 8**

7366 966 wčéra *avv* – R ieri.
<SH122/b> **Viz. 19. 8**

7367 967 nancój *avv „stasera“* (R non **„nanc^{u}ój“** – (**nicoj**)
<SH122/c> **Viz. 19. 8**

7368 968 snójka *avv* – (sinoči *slov „ieri sera“*)
<SH122/d> **Viz. 19. 8**

7369 969 dávi: **dávь** *avv* (davi *slov „stamattina“*)
<SH122/e> **Viz. 19. 8**

7370 970 drievi: **dr^{i}évь** *avv* (drevi *slov „stasera“*)
<SH122/f> **Viz. 19. 8**

7371 971 taj: **ti** *[→ **tej**] cong* **mí** *pron pers pl* (R come noi). **ti tlœ́** *avv* (R come qui).
<SH122/g> **Viz. 19. 8**

7372 972 ħakaráṇe: **še** *cong* **tále** *[→ **tan**^{1}] avv* **nu** *[→ **o**^{2}] clit m pl [„essi“]* **majó** *[→ **mieti**] vi ind pres 3pl „hanno“* **drú^{w}o** *agg idf n Asg „un'altra“* **ṭ'akaráńe** *sn Asg „parlata“*, **drúь** *m Asg* **dijalœ̀t** *m Asg* – R anche lì c'è un altro dialetto.
<SH122/h> **Viz. 19. 8**

7373 973 Tunína: *NP f „Antonina“* – R la figlia dell'oste.
<SH123/a> **Viz. 19. 9**

7374 974 pomaγáti: **pomą́tь** *vi inf* **nœsítь** *vi inf „aiutare a portare“*
<SH123/b> **Viz. 19. 9**

7375 975 Zawarh: *[Villanova delle Grotte]* **974ª**
<SH123/c> **19. 9 - 12**

7376 975 svéti: **svéti** *agg m sg* – **Są́ Florją́** *NP m* (S. Floriano).
<SH123/d> **Zaw. 19. 9**

7377 976 Wàrx *sm sg „cima“ = TOP [→ **Zavarh**]*: **Zawàrx** *TOP sm sg* – (Villanova *[delle Grotte]*). **sь bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **tàza** *[→ **ta**^{1} + **za**^{2}] prep „a“* **Wàrxą** *Ssg „Villanova delle Grotte [„dietro la cima“]“*; **ji** *[→ **ja**^{2}] clit sg [„io“]* **rę** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **ta** *part raff* **za wàrxą**

„a Villanova delle Grotte“ – R vado dietro la cima. **sь šóu** *vi ind pft 1sgm „sono andato“* **od** *prep „da“* **zád** *[→ **za²**] prep* **wàrxa** *Gsg „Villanova delle Grotte“ [lett. „da dietro la cima“]*; **sь pǎršóu** *vp ind pft 1sgm* **tá** *part raff* **za wàrx** *A „sono arrivato a V. d. G“*

<SH123/e> **Zaw. 19. 9**

7378 977 **Wàrx**: **sь pǎršóu** *vp ind pft 1sgm „sono arrivato“* **túᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Vьškᵘóršɷ** *TOP sf Asg „a Monteaperta“* **od** *prep „da“* **za wàrxa** *TOP sm Gsg „Villanova delle Grotte“ [lett: „da dietro la cima“]*

<SH123/f> **Zaw. 19. 9**

7379 978 **Viškórša**: **Vьškᵘórša** *TOP sf sg* (Monteaperta). **ji** *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **rę́** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **čí** *[→ **če¹**] part raff* **u** *prep „a“* **Vьškᵘóršɷ** *A „Monteaperta“*

<SH123/g> **Zaw. 19. 9**

7380 979 (? **kraj** *sm sg „luogo“*:) ? **Wàrx.**
Rúša *TOP sn plt „Russa [„zolle erbose“]“*, **sь bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **túᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Rúšax** *TOP L „a Russa“*; **Dolína** *TOP sf sg „Dolina [„valle“]“*; **zǎ jáma!**) **Zǎjáma** *TOP sf sg „Zaiama [„dietro la grotta“]“*; **Fúntьť** *TOP sm sg „Funtig“*; **sóuše** *agg m pl „tutti“* **čьtíre** *agg num m „e quattro“* **bórke** *sm pl „i borghi“* **se** *pron rifl A* **klíčeju** *vi ind pres 3pl „si chiamano“* **Zawàrxą** *TOP sm (S)sg „Villanova delle Grotte [„dietro la cima“]*. } borghi della Villanuova *[„di Villanova delle Grotte“]*

<SH123/h> **Zaw. 19. 9 - 10**

7381 980 **dolína**: *sf sg* – valle

<SH124/a> **Zaw. Zaw. 19. 10**

7382 981 **jáma**: *sf sg* – bucco *[buco]*.

<SH124/b> **Zaw. 19. 10**

7383 982 **oŋíšče**: **oŋíšče** *sn sg* – focolare.

<SH124/c> **Zaw. 19. 10**

7384 983 **májkuj**: **májkuj** *avv* **íme** *sn sg* – R soltanto il nome

<SH124/d> **Zaw. 19. 10**

7385 984 **Rúša** *TOP sn plt „Russa [„zolle erbose“]“*: **sь šóu** *vp ind pft 1sgm „sono andato“* **wɷ** *avv „fuori“* **z** *prep „da“* **Rúš** *G „Russa“ [= „sono uscito da R.“]*; **sь pǎršóu** *vp ind pft 1sgm „sono arrivato“* **tɷᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Rúša** *A „a Russa“*; **sь pǎršóu wɷ z Rúš** *„sono venuto da Russa“* **túʷ Dolínu** *TOP sf Asg „a Dolina [„valle“]“*

<SH124/e> **Zaw. 19. 10**

7386 985 **Dolína** *TOP sf sg „Dolina [„valle“]“*: **tɷᵘ** *[→ **ta¹** + **u¹**] prep* **Dolínĭ** *L „a Dolina“*; **ji** *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **rę́** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **túᵘ Dolínu** *A „a Dolina“*; **sь šóu** *vp ind pft 1sgm „sono andato“* **wɷ́** *avv „fuori“* **z** *prep „da“* **Dolíne** *G [= „sono uscito da Dolina“]*

<SH124/f> **Zaw. 19. 10**

7387 986 **Jáma** *sf sg „grotta“ = TOP [→ **Zajama**]*: **ji** *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **rę́** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **tá zǎ jámu** *A „a Zaiama“ [lett: „dietro la grotta“]*; **sь šóu** *vp ind pft 1sgm „sono andato“* **wɷ́** *avv „fuori“ = „sono uscito“* **zád** *[→ **za²**] prep* **jáme** *G „da Zaiama“ [„dalla grotta“]*; **sь pǎršóu** *vp ind pft 1sgm „sono arrivato“* **tá zǎ jámu** (acc.) *„a Zaiama“*; **sь bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **tàza** *[→ **ta¹** + **za²**] prep* **jámu** *S „a Zaiama“*.

<SH124/g> **Zaw. 19. 10**

7388 987 **Fúntiħ** *TOP sm sg „Funtig“*: **sь bíu** *vi ind pft 1sgm „sono stato“* **tá** *part raff* **pǎr** *prep* **Fúntьťax** *f Lpl „a Funtig“*; **sь pǎršóu** *vp ind pft 1sgm „sono arrivato“* **wɷ́** *avv „fuori“* **ot** *prep „da“* **Fúntьťe** *Gpl „Funtig“*; **ji** *[→ **ja²**] clit sg [„io“]* **rę́** *[→ **iti**] vi ind pres 1sg „vado“* **ta** *[→ **ta³**] prep* **Fúntьťe** *f Apl „a Funtig“*.

<SH124/h> **Zaw. 19. 10**

7389 **oblačílo**: **1. Zaw. 2**
kákо *agg interr n Asg „quale“* **oblačílo** *sn Asg „vestiario“* **su ḿéle** *[→ **mieti**] vi ind pft 3plf „avevano“* **ženè** *sf pl „le donne“* **tá** *part raff* **za** *prep* **wǎrxą** *sm Ssg = TOP [→ **Zavarh**] „a Villanova delle Grotte [„dietro la cima“]“*?
katére *pron idf f pl „alcune“* **omá** *[**o** = **na** → **o²** clit f sg [„essa“] + **má**] ind pres 3sg = pl „hanno“* **ragadı́** *sm Asg“il rigatino“ [„l'abito di rigatino“]* (composto di filo, furl. ragadin *[**ragadìn**]*, it. rigato), **kíšni** *[→ **kejšan***] pron idf f pl „altre“* **meǯelánu** *[→ **meželan***] sf Asg „la mezzalana“ [„l'abito di mezzalana“]*. –

<SH125/a> **19. 10**

7390 oblačílo: 2. Zaw. 3
dœ̃m *agg idf m A* **bót** (T **ó** breve) *sm Asg = locuz avv „un tempo/una volta“* **su ḿⁱéle** *[→ **mieti**] vi ind pft 3plf „avevano“* **ženè** *sf pl* **te** *agg dim f pl „le“* **stáre** *agg f pl „le donne (quelle) vecchie“* **čemósu*** *sf Asg „la cintura di lana“* **ƀⁱélɷ** *agg f Asg „bianca“* **wɷ́s** *[→ **uon**² avv + **z/s** prep]* **wóune** *sf Gsg „di lana“* (von z volne *[slov = **(ven) iz volne**]*), **faculéte** *sf Apl* **su ḿⁱéle ƀⁱéle** *f Apl „avevano fazzoletti bianchi“* **wuz ńítь** *sf Gsg „di filo“* **še** *cong „anche“* **té** *pron dim fpl „questi“* **alpúr** *cong „oppure“* **wúspréje** *[**wús préje** sf Gsg]* **= áli** *cong „oppure“* **wuspŕ̄ěje** (P di filato), **su ḿⁱéle ⌐**
***čemósa = žéškь** *agg m sg* (? **žéskь**) **pā́s** *sm sg „cintura femminile/da donna“*.
<SH125/b> **19. 11**

7391 oblačílo: 3. Zaw. 4
še *cong „anche“* **pā́s** *sm Asg „una cintura“* **čœ́r** *agg m Asg* (R nera) **wús** *[→ **uon**² avv + **z/s** prep]* **korjána** *sm Gsg „di cuoio“* (R gli uomini); **su ḿⁱéle** *[→ **mieti**] vi ind pft 3plf „avevano“* **šé** *„anche“* **kamьžólu** *sf Asg „una casacca“* **po** *prep* **žíme** *sf Lsg = locuz avv „d'inverno“* **wṹ z wóune** *sf Gsg „di lana“* **lь** *[→ **al(i)**] cong „o“* **ƀⁱélu** *agg f Asg „bianca“* **lь čœ́rnu** *„o nera“* – **á** *cong „invece“* **po** *prep* **lⁱéte** *sn Lsg = locuz avv „in estate“* **w** *prep „in“* **srákьcь** *sf Lsg „camicia“* **w mónajétax** *sf Lpl „in maniche“ [„in maniche di camicia“]* (in manis *[frl **in maniis**]*)
<SH125/c> **19. 11**

7392 oblačílo: 4. Zaw. Zaw. 5
su ḿⁱéle *[→ **mieti**] vi ind pft 3plf „avevano“* **ťamižót** *sm Asg „una gonna“ [cf → 1312]* (camisotto *[cf ven **camisóto** „gonnella in tela di lino“]*) **čœ́r** *agg m Asg* (R nera) **po** *prep* **lⁱéte** *sn Lsg = locuz avv „in estate“*
<SH125/d> **19. 11**

7393 988 meǯelána: *sf sg [→ **meželan***]* (mezzalana).
<SH125/e> **Zaw. 19. 11**

7394 989 čemósa = žéškь *agg m sg* (? **žéskь**) **pā́s** *sm sg „cintura femminile/da donna“*; cf. **oblačílo** *[→ 7390]*
<SH125/f> **Zaw. 19. 11**

7395 990 kapí: **jí** *[→ **ja**²] clit sg [„io“]* **kapı̨** *vp ind pres 1sg „capisco“*; **jí** *clit pl [„noi“]* **kapimó** *1pl* (R capiamo). **ál** *avv interr* **ti** *clit sg [„tu“]* **kapíš** *2sg* (R forse capisci)**?**; **ó** *[→ **o**²] clit m sg [„egli“]* **kapí** 3*sg* (R capisce). **o ýⁱé** *vi ind pres 3sg* (R sa)
<SH125/g> **Zaw. 19. 11**

7396 991 ýié: **o ýⁱé** *vi ind pres 3sg* – R sa. – cf. **kapí** *[→ 7395]*. **ál** *avv interr* **vistḗ** *vi ind pres 2pl 'di cortesia'***?** – R sapete/sa? plur. per sing. **ál vistḗ vī́?** *pron pers pl* plur. *„forse che Voi sapete?“/„forse che Lei sa?“*.
<SH125/h> **Zaw. Zaw. 19. 11**

7397 992 žvelt: **puj** *[→ **iti**] vp imper 2sg „vai“* **žvœ́lt** *avv in fretta“* **= „púj olóp** *avv „in fretta“* (Lusevera) (Lusevera)“.
<SH126/a> **Zaw. 19. 12**

7398 993 re: *[→ **remati***]* **ríjmĭ** *imper 2sg* (corre *[corri]* – R corri). (*plsl* ***ГРѦЖДь MH**). **ríjmi są̄** *avv* – corre *[corri]* quì *[qui]*. **puj** *[→ **iti**] vp imper 2sg* **są̄** – R vieni qua.
<SH126/b> **Zaw. 19. 12**

7399 994 Tipána: *TOP sf sg* (Taipana). **tu** *[→ **ta**¹ + **u**¹] prep „a“* **Tipáni** *L „Taipana“*.
<SH126/c> **Zaw. 19. 12**

7400 995 sorakońǫ́: **Négro** *CO „Negro“*, **Ánǯelo** *NP „Angelo“*, **sorakońǫ́** *sm sg „nome di casato“* **Sabótiť** *NC „Sabottig“* – (R 40 anni).
<SH126/d> **Zaw. 19. 12**

7401 996 dwárkat *avv num „due volte“* **dwarédi** *num indecl „venti“ [= „due file/ordini di dieci covoni“] = „quaranta“* **lⁱét** *sn Gpl* (R 40 anni).
<SH126/e> **Zaw. 19. 12**

7402 997 wred: **wrḗt** *avv* (unito). **já** *pron pers sg „io“* **sь šœ́u** *vi ind pft 1sgm „sono andato“* **z** *[→ **s/z/ʒ**] prep* **mᵘ́oj** *agg poss m Ssg* **brátrą** *sm Ssg* **wrḗt** (R insieme a mio fratello) – (vred *slov „insieme“*).
<SH126/f> **Zaw. 19. 12**

7403 998 dan *agg num m „uno“*: **ná** *agg num m A* **sinátiťa** (R da ***naγa sinátiťa**) *sm Asg* (R un figliolo) (acc. s. m.).
<SH126/g> **Zaw. 19. 12**

7404 999 órko *avv* (gorko *slov „caldo“*) (R caldo)
<SH126/h> **Smrd. 19. 1.**

7405 1000 ?? ospodíŋa* *sf sg „padrona“*
** Cf → 2003.*
<SH127/a> ?? **Smrd. 19. 1. ¿¿**

Indice del dialetto del Torre (*tersko*)

Ordine alfabetico dei lemmi, valevole anche per gli indici dei nomi propri (*TOP*, *MICR*, ecc.). (La collocazione di ʒʒ ǯǯ ʒ́ʒ́ riflette quella in Mat II, § 5.)

aA bB cC čČ ćĆ dD eE fF gG hH iI jJ kK lL mM nN oO pP rR sS šŠ śŚ tT uU vV zZ žŽ ʒʒ ǯǯ ʒ́ʒ́

a[1] → **anu**
a[2] → **ja[2]**
a[3] | *slov* ampak / pa | *it* ma / invece: 166, 694, 698, 726, 735, 828, 893, 1281, 1331, 1332, 1864, 2158, 2189, 2202, 2203, 2253, 2314, 2351, 2370, 2376, 2600, 3385, 3392, 3394, 3692, 3871, 3872, 3873, 3875, 3876, 3903, 3904, 4693, 5865, 6006, 6187, 6191, 6390, 6660, 6873, 6896, 6899, 7025, 7034, 7074, 7391 [PM]
a[4] (*frl* a) | *slov* na / ob | *it* a: 3191, 6118 (a-), 6390, 6391 [PM]
a[5] → **o[2]**
a! | *slov* á! | *it* ah!: 20, 826, 827, 1052, 2539, 3376, 4035, 4520, 4521, 4857, 6313, 7313
a? / -a? → **al?**
abalieti* → **obolieti***
abar → **gabar**
abedan → **obedan**
abemarija* / abe marija (*frl* avemarìe; *it / lat / ven* avemaria) | *slov* avemarija / zdravamarija | *it* avemaria: 698, 3361 (Ave Marija), 6735 [PM]
abit (*frl* àbit) | *slov* obleka | *it* abito: 2600, 3756, 3757 [PM]
abitant (*frl* abitànt) | *slov* prebivalec | *it* abitante: 6120
abolieti* → **obolieti***
abrajar (*cf* → abréo) | *slov* jud / žid | *it* ebreo: abrajar 7110; abreo 1033, 1034, 2928
abreo → **abrajar** (*frl* abréo)
abriu (*frl* avrìl) | *slov* april | *it* aprile: 948, 1783, 2191, 2949, 4339 (avril), 6602
acetati* (*frl* azzetâ) | *slov* sprejeti | *it* accettare: 6103
ad → **od / ot**
adan → **dan[1]**
adempiti (*frl* adempî) | *slov* izpolniti | *it* adempiere: 7090
adoperuati* (*frl* doprâ / doperâ) | *slov* uporabljati | *it* adoperare: 1830 [PM doperuati]
adore (*frl* adòre) | *slov* zgodaj | *it* presto: 1553, 5045 [PM]
afar (*frl* afâr) | *slov* posel | *it* affare: 1751, 7089 [PM]
agadivite (*frl* àghedivìte) | *slov* žganje | *it* acquavite: 1492, 6880
ahje (*cf mat* hachel; *cf* → 3544) | *slov* gradaše | *it* scardasso: 3544 [PM]
Ahtan *TOP* (*Com. in Prov. di Udine*) (*frl* Àtimis) | *slov* Ahten | *it* Attimis: 489, 2557, 6868 (Ahtne) [PM]
Ahtne *TOP* → **Ahtan**
aj (*frl* ai) | *slov* v | *it* nel: 5464
ajer (*frl* àjar) | *slov* zrak | *it* aria: 781, 1807 (ajerji, gajerji *Lsg*), 2294, 3540, 4270, 4629 [PM]
ajnje → **njele**
ajodica → **jagodica***
ajtako → **tako**
ajtu → **at(u)**
ako* → **oko**
a konfront (*frl* a confròn) | *slov* primerjava: v primerjavi | *it* confronto: a confronto: 6390, 6391
a kuatro paši (*it* a quattro passi) | *slov* blizu | *it* passo: a quattro passi: 6354
akuza* (*frl* acùse) | *slov* obtožba | *it* accusa: 3366, 3367
al! | *slov* naj! | *it* volesse il cielo!: 3435, 3583, 6759
al? | *slov* ali? | *it* forse che?: a / a-? 415, 594, 765, 1693, 3280, 3366, 3403, 4134, 4135, 4150, 4279, 4487, 4494, 4502, 6183, 6186; al? 301, 415, 628, 655, 656, 657, 669, 823, 1087, 1297, 1800, 2131, 2172, 2254, 2258, 2299, 2307, 2319, 2321, 2322, 2323, 2326, 2400, 2428, 2627, 2976, 3205, 3351, 3421, 3463, 3485, 3525, 3585, 3708, 3943, 4053, 4320, 4323, 4547, 4665, 5548, 5901, 6058, 6074, 6266, 6327, 6980, 7062, 7395, 7396; el? 3476; l? / -l? 2051, 2081, 2131, 2322, 2323, 2368, 2384, 2385, 2986, 3204, 6039; le? 5733; li? / -li? 2174, 2258, 2383, 2384, 2413, 2579 [PM]
alaštik (*frl* alàstic) | *slov* elastičen -čna -o | *it* elastico -a: 1252
ala volte (*frl* a la vólte) | *slov* vsakokrat | *it* volta: ogni volta: 1359
alba* (*frl* albe) | *slov* zora | *it* alba: 3611
ale[1] | *slov* ampak | *it* ma: 5657
ale[2] → **al(i)**
a le! | *slov* nò! | *it* olà!: 2539
al(i) | *slov* ali | *it* o: ale 2772; al(i) 758, 882, 1087, 1366, 1993, 2129, 2133, 2141, 2142, 2258, 2326, 2329, 2335, 2892, 3338, 3703, 3704, 4146, 5699, 5848, 6440, 6441, 6442, 6446, 6491, 6519, 6806,

7025, 7026, 7157, 7390; ele / eli 1912, 1928, 1937; li 1438, 7391; ol(i) 2129, 2310, 2357, 2384, 2870, 3893, 3940, 4182, 6442, 6492, 7011 [PM]

alibo(j) | *slov* ali (pa) | *it* oppure: 882 (alibo, libo), 1928

alinte! (~ *frl* alìn! / anìn! / làit!) | *slov* pojdi! / pojdimo! / pojdite! / naj gredo! | *it* vai! / andiamo! / andate! / vadano!: 1449, 1455, 1994, 4319 (anin)

alipaj → **alpaj**

alipor (*frl* opûr) | *slov* ali (pa) | *it* oppure: alipor 3403; al(i)pur 2129, 3372, 7390; olipur 2128, 3905; olpur 1928, 2082, 2202, 2203, 2558, 2594, 5273; opur 1923 [PM alpur]

al(i)pur → **alipor**

almanku (*frl* almàncul) | *slov* vsaj | *it* almeno: 2428, 2429, 6206 (manko), 6349

alora (*frl* alòre) | *slov* nató | *it* allora: 5805 [PM alore]

alpaj | *slov* ali (pa) | *it* oppure: alipaj 1942, 1964, 3307, 3377, 3383, 3580, 6518, 6519, 6522; alpa(j) 93, 1079, 2124, 2142, 2201, 2279, 2293, 2741, 2743 (al paj), 2745, 2746, 2748 (al paj), 2750, 2757, 2760, 2761, 2765, 2771, 2772, 2777, 2780, 2782, 2790, 2791, 2792, 2794, 2814, 2815, 2819, 2838, 2841, 2844, 2870, 2877, 2878, 2880, 2883, 2888, 2889, 2938, 2943, 2949, 2956, 2980, 2981, 3010, 3014, 3015, 3022, 3033, 3036, 3096, 3101, 3116, 3124, 3159, 3192, 3217, 3261, 3262, 3274, 3293, 3307, 3329, 3338, 3384, 3450, 3507, 3544, 3606, 3695, 3900, 3922, 4371, 4568 (al paj, alpaj), 4583, 4832, 5298, 5412, 5719, 5753, 5754, 5781, 5797, 5850, 5906, 6439, 6445, 6727; olipaj 1959; olpaj 2717, 2745, 6514, 6515, 6911 [PM]

alpine → **roža alpina***

altrimentri (*frl* altrimèntri) | *slov* drugače | *it* diversamente: 4110

alumle → **onomle**

aluomante → **onomlete**

am / an / anm → **anu**

ami (*frl* amì) | *slov* prijatelj | *it* amico: 898, 899 [PM]

amiža (*frl* amìe) | *slov* prijateljica | *it* amica: 899

a moments (*frl* a momènz) | *slov* kmalu | *it* presto (tra poco): 2377, 2379 [PM moment *sm sg* = „hip“, „momento“]

amul (*frl* èmul) | *slov* trnulja | *it* prugnola: 1648, 1649

amuzna (*ted* Almosen; *cf* → 504) | *slov* miloščina | *it* elemosina: 504

an[1] na no (*art idt*) | *slov* en -a -o (*art idt subst*) | *it* un -a (*art idt*): *Nm* an 111, 183, 426, 454, 509, 516, 723, 724, 778, 916, 4440, 4758, 4794, 4948, 5093; dam / dan 701, 702, 754, 778, 862, 898, 910, 916, 981, 982, 1241, 1298, 1352, 1514, 1515, 1521, 1598, 1853, 1920, 1956, 2166, 2216, 2219, 2308, 2314, 2421, 2440, 2544, 2588, 2964, 3261, 3549, 3563, 3828, 3829, 3837, 3875, 3921, 4746, 5092, 5273, 5856, 6107, 6321, 6330, 6644, 6645, 6768, 7028, 7132; dem / den 1044, 2075, 2308, 2309, 2705, 4077, 4080, 4081, 4130, 4131, 4251, 5805, 5913, 6174, 6330; dim / din 2888, 3203; en 254, 4954; n 4789; *Nf* dna 2923, 2924, 3875, 3962, 6765; na 28, 426, 723, 724, 910, 934, 935, 936, 938, 1088, 1215, 1307, 1330, 1610, 1805, 1821, 1830, 1894, 1906, 1913, 1925, 1926, 1962, 1967, 1975, 2216, 2259, 2260, 2261, 2335, 2357, 2376, 2412, 2421, 2440, 2450, 2526, 2553, 2585, 2663, 2770, 2888, 3261, 3293, 3295, 3296, 3349, 3732, 3817, 3844, 3845, 3980, 4000, 4059, 4061, 4077, 4130, 4131, 4687, 4696, 4697, 4707, 4744, 4745, 4747, 5081, 5200, 5214, 5231, 5599, 5744, 5768, 5856, 5886, 6106, 6265, 6469, 6767, 6874, 6941, 7127; *N/A n* no 1081, 2219, 2376, 2420, 2421, 2892, 4222, 4632; *Gm* nega 509, 6446; *Gf* ne 4308; *Dm* nemu 5110, 6286; *Df* dnej 6882; ne 5270; ni 199; *Am* an 4805; da 5144; dam / dan 647, 648, 754, 1042, 1300, 1720, 1937, 3387, 3837, 6444, 6518, 6768, 6839; den 3832, 3397, 4129, 6244; dnega 2924; m 6520; naga 6286, 6430; nea 3828; nega 529, 2294, 2295, 4687, 4747, 6456; *Af* dnu 6496; ni 4417, 4419, 4420; no 369, 496, 1720, 2721, 3344, 3366, 3367, 3403, 3843, 4746, 4977, 5243, 5244, 5245, 5254, 5270, 5298, 6085, 6174, 6225, 6341; nu 492, 759, 760, 1096, 1102, 1307, 1344, 1359, 1793, 1970, 2324, 2357, 2403, 2420, 2435, 2535, 2708, 2810, 2924, 2941, 3281, 3331, 3332, 3583, 3826, 3845, 3852, 3946, 5452, 6019, 6431, 6517, 6770, 6776, 6833, 6854, 6871, 6877, 6883, 6886, 6898, 7051, 7101; *Lm* dnin 4740, 4741; nin 1525, 3820, 5848, 6107; nu 3316; *Lf* ni 1249, 1328, 4133, 4134, 4699, 4703; nij 3323, 3852, 6055; *Sm/n* nin 2223, 2374, 2783, 2897, 3548, 3927, 4078; njen 6050; *Sf* dno 2897; no 433, 1211, 2897, 3927; non 6873; *Nm pl* ni 2421, 2422; *Af pl* ne 1124, 2524

an[2] → **o**[2]

an[3] → **dan**[1/2]

an[4] → **on**[2]

Ana *NP* | *slov* Ana | *it* Anna: 2278 [PM]

anče (*frl* àncie) | *slov* tudi | *it* anche: 850, 4261 (anće)

andoht (*ted* Andacht) | *slov* pobožnost / odpustek | *it* devozione / indulgenza: 161, 4451

Andrej* *NP* (*frl* Andrèe) | *slov* Andrej | *it* Andrea: 5898, 6765 (Dreja *G*) [PM Drea]

anguria (*frl* angùrie) | *slov* lubenica | *it* anguria: 6026

anin → **alinte!** (*frl* anìn!)

anj (*Gpl*) (*frl pl* agn; *cf* → 2734) | *slov* let | *it* anni: 2734, 2735, 3661, 4063, 5079, 5084, 5085, 5086, 5923 [PM]

anje → **njele**

anje berdo* *MICR* → **janje berdo***

anjega → **on(i)**

anji → **onj**
anjt → **njele**
Anjul *NP* (*frl* Àgnul) | *slov* Angel | *it* Angelo: 5845, 7400 (Anʒelo) [PM Anǧelo]
Anjulon *NC*: 1554 [RD]
anjuuac (*frl* àgnul) | *slov* angel | *it* angelo: 3121, 3122
ano → **anu**
antik* -a -o (*frl* antìc) | *slov* starinski -a -o | *it* antiquato -a: 6439
Anton *NP* | *slov* Anton | *it* Antonio: 3182 [PM Antoni]
anu | *slov* in / tudi | *it* e / anche: a 268, 602, 603, 1962, 1963, 2681, 3313, 3363, 3464, 3482, 3528, 3548, 3556, 3642, 3807, 3865, 3873, 3874, 4699, 5066, 5164, 5412, 5415, 5534, 5810, 5812, 6008, 6107, 6108, 6184, 6199, 6200, 6203, 6220, 6222, 6223, 6451, 6482, 6483, 6850, 6858; am / an / anm 45, 46, 47, 81, 116, 117, 258, 259, 304, 321, 526, 527, 2056, 2062, 2473, 2504, 2611, 2663, 2670, 2730, 2734, 2735, 2736, 2751, 2754, 2768, 2770, 2789, 2792, 2793, 2839, 2866, 2881, 2939, 2952, 3029, 3080, 3104, 3106, 3115, 3157, 3222, 3287, 3325, 3421, 3538, 3548, 3556, 3583, 3606, 3619, 3622, 3676, 3690, 3774, 3844, 3845, 3860, 3877, 3876, 3877, 3881, 3912, 3937, 3966, 3977, 4002, 4090, 4201, 4270, 4385, 4405, 4428, 4448, 4462, 4532, 4533, 4541, 4547, 4548, 4570, 4571, 4582, 4583, 4585, 4599, 4616, 4630, 4631, 4641, 4643, 4645, 4677, 4681, 4693, 4696, 4699, 4701, 4703, 4707, 4717, 4718, 4738, 4743, 4748, 4779, 4793, 4800, 4819, 4831, 4914, 5110, 5396, 5408, 5415, 5424, 5459, 5462, 5463, 5470, 5643, 5658, 5705, 5805, 5814, 5819, 5822, 5882, 5883, 5907, 5980, 5981, 5982, 5983, 5984, 6001, 6003, 6004, 6007, 6052, 6055, 6057, 6085, 6102, 6103, 6105, 6110, 6111, 6118, 6121, 6133, 6193, 6230, 6333, 6337, 6340, 6346, 6440, 6481, 6484, 6486, 6487, 6498, 6517, 6518, 6520, 6576, 6684, 6740, 6745, 6765, 6768, 6769, 6770, 6799, 6833, 6837, 6850, 6852, 6880, 6881, 6882, 6883, 6890, 6893, 6896, 6899, 7036, 7045, 7079; ano 846, 1151, 1800, 1859, 1896, 5089, 5564, 5679, 6103, 6104, 6114, 6115, 6116, 6117, 6118, 6119, 6125, 6180, 6186, 6193, 6208, 6209, 6215, 6221, 6229, 6231, 6336, 6337, 6484, 6486, 6520, 6759, 6760, 6761, 6762, 6763, 6765, 6766, 6767, 6768, 6799, 6851, 6853, 6854, 6877, 7034, 7056, 7068, 7071, 7094; anu 624, 627, 828, 1039, 1151, 1241, 1251, 1323, 1324, 1331, 1452, 1463, 1466, 1571, 1572, 1585, 1612, 1644, 1771, 1772, 1790, 1865, 1904, 1961, 1995, 2097, 2231, 2249, 2250, 2273, 2280, 2323, 2346, 2348, 2351, 2376, 2377, 2387, 2390, 2403, 2404, 2411, 2425, 2426, 2455, 2486, 2501, 2536, 2538, 2544, 2553, 2580, 2594, 2599, 2602, 2606, 2607, 2608, 2611, 2625, 2626, 2628, 2636, 2683, 2702, 2754, 3308, 3336, 3346, 3362, 3363, 3398, 3538, 3583, 3600, 3606, 3676, 3830, 3891, 3908, 4025, 4338, 4995, 5104, 5121, 5126, 5187, 5188, 5189, 5369, 5499, 5524, 5983, 6017, 6019, 6054, 6069, 6085, 6090, 6091, 6092, 6102, 6103, 6106, 6108, 6109, 6110, 6113, 6114, 6120, 6121, 6177, 6178, 6186, 6187, 6198, 6203, 6224, 6323, 6334, 6337, 6341, 6343, 6344, 6456, 6481, 6486, 6487, 6488, 6497, 6517, 6519, 6520, 6538, 6752, 6754, 6763, 6765, 6766, 6767, 6768, 6769, 6770, 6799, 6832, 6850, 6854, 6874, 6881, 6882, 6883, 6886, 6893, 6896, 6899, 6903, 7082; e 80, 1375, 1429, 1585, 1905, 1919, 1957, 1971, 6442, 6450, 6451; en 12, 15, 80, 4628, 4629, 5322, 6768, 6769; enu 1780, 1781, 1790, 1800, 1921, 1937, 3362, 6411, 6442, 6443, 6457; i 5012; in 4718, 4852; no 5156, 6529; nu 545, 607, 729, 828, 955, 1039, 1040, 1155, 1413, 1631, 1800, 1805, 2130, 2411, 2627, 2632, 5114, 5115, 5189, 5296, 5315, 5912, 6005, 6020, 6094, 6243, 6410, 6411, 6412, 6881, 7353; o 6833 [PM]
anukuj → **kuj / ku**
Anuta *NP* (*frl* Anùte) | *slov* Anica | *it* Annetta: 2278, 3725 [PM]
anzat / an zat | *slov* potem | *it* allora / dopo: anzat / an zat 2124, 2175, 2440, 2464, 2770, 3548, 3615, 3632, 3775, 3830, 3874, 3880, 3881, 3882, 3900, 3901, 3921, 4460, 5396, 5412, 6005, 6018, 6037, 6052, 6053, 6112, 6113, 6114, 6115, 6117, 6133, 6136, 6218, 6323, 6329, 6338, 6340, 6484, 6487, 6488, 6491, 6489, 6493, 6494 (anzad), 6497, 6517, 6518, 6520, 6768, 6769, 6873, 6880, 6881, 6882, 6886; azat 830, 879, 1000, 1079, 1962, 4136, 4137, 4138, 4139, 6051, 6054, 6194, 6485; enzat: 6519, 6767, 6769, 6886; ezat 1373, 1556, 1566; tezat 4340; za 580, 955, 1477, 1478, 1521, 1859; zad / zat 768, 1093, 1611, 1962, 1963, 2191, 2625, 2626, 3212, 3510, 3517, 3647 (zaʑ), 3774, 4951, 5395, 5396, 5398, 5412, 5413, 5984, 6038, 6157, 6176, 6181, 6188, 6190, 6204, 6217, 6331, 6339, 6481, 6483, 6488, 6491, 6492, 6493, 6494, 6495, 6496, 6497, 6518, 6519, 6615, 6744, 6745, 6766, 6767, 6799, 6854, 6883, 6896; zato 3904 [PM]
Anʒola / -ula *NP* (*frl* Ànzule) | *slov* Angela | *it* Angela: 1168, 3725, 5173 [PM Anǧelina]
Anʒelo *NP* → **Anjul**
aor → **auar**
apena (*frl* apène) | *slov* komaj | *it* appena: 1660 [PM]
arbat* → **harbat**
arbul (*frl* àrbul) | *slov* drevo | *it* albero: 1780, 1781, 6277 [PM]
ardo → **gardo**
areh → **orah**[1/2]
arent (*frl* arìnt) | *slov* srebro | *it* argento: arent 4324; rejent / rejint 5156; rijint 3663
arloj → **orloj**
arm → **garm**
arman** | *slov* rman | *it* millefoglio: 1554
arman *NC* → **garman**
armelin (*frl* armelìn) | *slov* marelica | *it* albicocca: 1650

armieti* → **garmieti***
arš | *slov* rž | *it* segale: arš 731, 733, 1000, 1726, 1900, 3115, 5323, 5324; garš 6971, 6972; gerš 6131; grš 2862, 5788; harš 2283 [PM]
art[1] (*frl* art) | *slov* obrt | *it* arte: 4307
art[2] / ard- → **gart**
aržen -a -o | *slov* ržen -a -o | *it* segale: di segale: 1733
asolutamentri (*frl* assolutamèntri: *cf* → 2341) | *slov* sploh | *it* assolutamente: 2341
aspadar → **gospodar**
aspadinja → **gospodinja**
aspas (*frl* a spàs) | *slov* sprehod: na sprehod | *it* passeggio: a passeggio: 3191 (a špas), 5508 [PM]
aspuot → **gaspuot**[2]
a špas → **aspas**
ašta* (*frl* àste) | *slov* dražba | *it* asta: 3445
aštarija* → **oštarija***
aštut (~ *it* astuto) | *slov* zvit, prebrisan | *it* avveduto: 4457
atie | *slov* sem | *it* qua: 4904
ato → **te**[2]
atok** → **otok****
atok *TOP* → **Otok**
atom → **otober** (~ *frl* atòm; *cf* → 1783) | *slov* oktober | *it* ottobre: 1783, 1784, 4339
atrak → **otrok**
at(u) (~ *frl* alì / acà) | *slov* tam / tja / tukaj | *it* lì (*st. in l.*) / là (*m. a l.*) / qui (*st. in l.*): ajtu 5792; at(u) 50, 390, 2736, 2951, 3110, 3213, 5619, 5629, 5814; ejtu / jtu 2214, 2215, 2254, 3493, 6113, 6510, 6511, 6518, 6556, 6886 [PM *solo* ejta, -o, -u „tukaj“, „qui“]
auar / auor (*frl* àur) | *slov* zlato | *it* oro: aor 4324, 5156, 5722; auar / auor 3663, 3664 [PM *solo* aor]
auguruati* (*frl* augurâ) | *slov* želeti | *it* augurare: 1790 [PM augurati]
auoš → **voš**
auošt → **avošt**
aurejći → **ure(j)ći**
auštrijanski -a -e *ETN* | *slov* avstrijski -a -o | *it* austriaco -a: 5814, 5819
Auštrja* *TOP* (*frl* Àustrie) | *slov* Avstrija | *it* Austria: 6050, 6052, 6053
aveliti se* (*frl* avilîsi) | *slov* izgubiti pogum | *it* avvilirsi: 5805 [PM *solo* aveliti]
Ave Marija → **abemarija***
avertencja* (*frl* avertènzie) | *slov* previdnost | *it* avvertenza: 6389
avokat (*frl* avocàt) | *slov* odvetnik | *it* avvocato: 6120
avošnica (~ *frl* la Madòne d'avòst) | *slov* šmaren: veliki šmaren | *it* assunta: l'Assunta: 5519 [PM]
avošt (*frl* avòst) | *slov* avgust | *it* agosto: auošt 948, 1783; avošt 2191, 2192, 2950, 3515, 4339, 5459, 6086, 6090, 6603 [PM]
avril → **abriu**
azat → **anzat**
ažéjt (*frl* asêt) | *slov* kis | *it* aceto: 1138, 3431, 6766 [PM]
ažin* (*frl* àzin) | *slov* zrno | *it* chicco: 5326
baba[1] | *slov* babica | *it* nonna: 1397, 1617, 2290, 2291, 4296, 4297, 5343, 6571, 6703, 6705 [PM]
baba[2] | *slov* prababica | *it* bisnonna: 25, 2290, 2291 [PM]
baba[3] | *slov* ženska | *it* donna: 3803, 4796, 7034 [PM]
babica[1]* | *slov* ženica | *it* donnetta: 7034 [PM]
babica[2]** (*alp*) | *slov* vrh: mali kopasti gorski vrh | *it* piccola cima montana arrotondata: 2482
Babica* *MICR*: 2482 [MSP]
babin* -a -o | *slov* babičin -a -o | *it* nonna: della nonna: 4297
baćara (*frl* bàciare) | *slov* kalina | *it* ligustro: 798, 799 [PM]
badaskula* (*frl* badàscule) | *slov* sraka (ptica) | *it* gazza: 1802 [VCM]
badok** (*frl* badòcli) | *slov* nesposobnež | *it* incapace (*s*): [PM badok, Badok = *NC*]
Badok *NC*: 4313 [PM]
Bagaj / Bagajat *NC*: 6878, 6881 [ø GPK]
bak | *slov* bik | *it* toro: 967, 1232, 1233, 2790, 2791, 3795, 3796, 6907, 6908 [PM]
Bakalet *NC*: 6623 [GPK]
baket (*frl* bachèt) | *slov* palica | *it* bacchetto: 1513 [PM = „suha palica“, „bacchetta secca“]
bal (*frl* bal) | *slov* ples | *it* ballo: 6741
bala (*frl* bàle) | *slov* žoga | *it* palla: 786 (bala, balica)
Balarinca *MICR*: 128 [ESF]
bale[1] (*frl* bàlis) | *slov* krogle za balinanje | *it* bocce: 4371
bale[2] (*frl* bàlis) | *slov* moda | *it* testicoli: 6316
balet (~ *frl* bàle) | *slov* snop | *it* fascio: 6004 [PM]
balica → **bala:** 786 [PM = *dimin di* bala]
balieti* → **bolieti***
balon (*frl* balòn) | *slov* kila: dimeljska kila | *it* ernia scrotale: 1226
balota** (*frl* balòte) | *slov* kamen: okrogel kamen | *it* pietra rotonda: 4285, 4286, 4315 [PM balota]
Balot(a) *NC*: 4285, 4286, 4315 [RD]
Balʒoki *TOP* (*Borgo di Sedilis*): 4146, 4147 [APP]
bambin (*frl* bambìn) | *slov* otročiček | *it* bimbetto: 1629
bandid (*frl* bandît) | *slov* rezervaten | *it* soggetto a riserva di caccia: 2471, 2472
bandima (~ *frl* vendème; *cf* → 4300) | *slov* jesén | *it* autunno: 4299, 4300 [PM = „trgatev“, „vendemmia“]
bandimjak (~ *frl* vendèmis; *cf* → 1473) | *slov* september | *it* settembre: 1473, 1783, 2192, 2950, 4339 (bendimjak), 6603
bandou[1] | *slov* želodec: živalski želodec | *it* stomaco di animale: 3242 [PM]
bandou[2] | *slov* drobovje | *it* interiora: 6754, 6755 [PM]
banjća* (~ *frl* bàncie) | *slov* skrinja | *it* cassapanca: 5324 [PM = „klop“, „panca“]

bant* (*frl* bant) | *slov* rezervat: lovski rezervat | *it* bandita: 5850 [PM Bant = *MICR*]
baratati | *slov* barantati | *it* mercanteggiare: 1006
barba (*frl* bàrbe) | *slov* stric | *it* zio: 806, 808, 2289, 2290, 2983, 4298, 5290, 5449, 5534, 5714, 6272, 6568, 6930 [PM]
Barbet *NC*: 1566 [PM]
barbotati* | *slov* brbotati | *it* balbettare: 1947 [PM]
bardak barka -o | *slov* dober -bra -o / sposoben -bna -o | *it* bravo -a: 16, 37, 3920, 4687, 4909, 4957, 5858 (brdak)
bardo** | *slov* brdo | *it* colle: bardo 602, 604, 708, 1039, 1040, 1055, 1074, 1434, 1583, 1584, 1590, 1647, 1681, 1683, 1728, 2472, 2481, 2536, 2538, 2614, 3670, 3956, 5010, 5014, 5015, 5124, 5125, 5133, 5958, 6251, 6498, 6632, 6861; berdo* 5958; birdo 125, 2751, 2882; brdo 2751, 2752, 2754, 2755, 5759, 5957 [PM Bardo = *TOP*]
Bardo *TOP* (*Com. in Prov. di Udine*) | *slov* Brdo | *it* Lusevera: Bardo 602, 604, 708, 1039, 1040, 1055, 1074, 1434, 1583, 1584, 1590, 1647, 1681, 1683, 2614, 5010, 5014, 5015, 5124, 5125, 5133, 5958, 6498, 6861; Berdo* 5958; Birdo 2751, 2882; Brdo 2751, 2752, 2754, 2755, 2882, 2957 [PM]
barese / -še (*frl* braghèsse) | *slov* hlače | *it* calzoni: barese 1064, 1065, 1255, 1257, 1445, 1942, 3765, 3844, 6083; bargese 6502, 7066, 7068; brgese 5883 [PM]
Bargan *NC*: 4314 [APP]
bargese → **barese**
Bargin *TOP* (*Slovenia*) | *slov* Breginj | *it* Bergogna: 2810 (Birgine *L*), 3631, 3632, 4740 (birgoni *L*)
Bargin(j)ci *ETN* → **Berginac**
Barginjska gora *OR* → **Velika Gora**
barginjski* -a -o *ETN* | *slov* breginjski -a -o (< *Breginj*) | *it* Bergogna (relativo -a a): 2388, 2844, 6679
barigla (*frl* barîl / bariglòt) | *slov* barigla | *it* barilotto: 7036, 7041
Barjan (*pl*) -i *ETN* | *slov* Bárjan, -i (prebivalec Barda) | *it* Lusevera (ab di): 1272, 1521, 1592, 2754 (Brjen), 2755 (Birjen), 4303 [PM]
barlis → **birčalca**
Barnaba *NP* | *slov* Barnaba | *it* Barnaba: 5464
barouje** | *slov* borovje | *it* pineta: 2482, 2483
Barouje* *MICR*: 2482, 2483 [MSP]
Barski *ETN* | *slov* barski (< *Bardo*) | *it* Lusevera (relativo -a a): 1074, 1321, 2194, 2614 [PM]
baršan → **bršjen**
Bartoldo *NP* (*it* Bertoldo) | *slov* Bertold | *it* Bertoldo: 6098, 6099
Bartolo *NC*: 6626 [RD Bartol]
bas (*res*) (*frl* bàs[1]) | *slov* violončelo | *it* violoncello: 5265
bas(i) (*frl* bàs[2]) | *slov* nizek | *it* basso: 4182, 6539
baso (*cf* → bas(i)) | *slov* nizko | *it* basso: in basso: 2540
baštati* (*frl* bastâ) | *slov* zadostovati | *it* bastare: 4014
baštida → **imbaštida**
Baštjan *NC*: 2236, 2353 [PM]
Baštjan *NP* (~ *frl* Bastiàn) | *slov* Boštjan (Sebastijan) | *it* Bastiano (Sebastiano): 2170 [PM = *NC*]
Batešt *NP* (*frl* Batìste) | *it* Battista: 1556
bati se[1] | *slov* bati se | *it* temere: 1592, 3107, 3154, 4439, 4729, 4730, 4858, 5869, 6123, 6125 [PM]
bati se[2] | *slov* misliti / meniti | *it* ritenere: 1592, 3373, 3394, 3395
Batišt *NC*: 6622 [GPK]
baton* (*frl* botòn; *cf* → 2661) | *slov* repinec: navadni repinec | *it* lappola: 2661 [PM = „gumb“, „bottone“]
batuda (*frl* batùde) | *slov* pinjenec | *it* latticello: 156, 157, 1958, 4701, 6005, 6492 [PM]
Bau *NC*: 5927, 5947, 5948, 6624 [GPK]
Bazaret* *IDR* → **Taza Bazaretan**
bazavon (*frl* basavòn) | *slov* praded | *it* bisnonno: 25
Bazdani *TOP* (*Borgo di Sedilis*): 4151 [APP]
bdariti → **udariti (se)***
Bec *NC*: 1756, 6622 [PM]
bećar* (*frl* beciâr) | *slov* mesar | *it* macellaio: 6226, 6899, 6902
bedro / -a* | *slov* bedro | *it* coscia: 1058, 3274 [PM *solo* bedra *f sg*]
Bedronža *IDR* → **Bedroža**
Bedroža *IDR* | *slov* Bedroče | *it* T. Vedronza: 1024 (Bedronža), 1057, 1692, 5278 [PM]
bejak | *slov* beljak | *it* albume: 787
Bejan[1] (*pl*) -i *ETN* | *slov* Učjar, -ji (prebivalec Učje) | *it* Uccea (ab di): 6594 [PM]
Bejan[2] (*pl*) -i *ETN* | *slov* Rezijan, -i (prebivalec Rezije) | *it* resiano (ab di Resia): Bejan 2528, 2530, 5344 (biejani *pl*); B(i)jani 1325, 1340 [PM]
Bejka *ETN* | *slov* Rezijanka (prebivalka Rezije) | *it* resiana (ab di Resia): 2530 [PM Bieščica]
Bejski *ETN* → **bjejski**
Beličar *NC*: 4316 [ø APP: PM = *MICR*]
beljet (*frl* bilièt) | *slov* listek | *it* biglietto: 3502
ben[1] (*frl* bèn) | *slov* dobro | *it* bene: 4012 [PM]
ben[2] (*frl* bèn) | *slov* torej | *it* ebbene: 665, 2610 (je ben)
ben[3] (~ *frl* bèn) | *slov* res | *it* vero: 5286
ben[4] (*frl* bèn) | *slov* dobro (*agg sost n sg*) | *it* bene: il bene: 3892, 4582, 4583
bendimjak → **bandimjak**
Benetka *TOP* (*Prov. del Veneto - Nord Italia*) | *slov* Benetke | *it* Venezia: 5155, 6891
benka[1] (*frl* vènk (?)) | *slov* beka (šiba) | *it* vimine: 1077, 1402, 6559 [PM *anche* venčej, venka]
benka[2] (*frl* vènk (?)) | *slov* beka | *it* salice da vimini: 1077, 5821 [PM]
benkuje (*cf* → benka[2]) | *slov* bekovje (bekova drevesa) | *it* saliceto: 5821
Bepo *NP* (*frl* Bèpo) | *slov* Pepi (Jožef) | *it* Beppe (Giuseppe): 5531
bera | *slov* cunja | *it* straccio: 1941, 1942, 2544, 3718, 5532 [PM]

Bera *TOP* (*Borgo di Taipana*) | *it* Borgo Berra: 2544 (Berovi bork*), 3545 [PM]
Bera *CO* | *it* Berra: 2544, 3718, 5532 [PM]
berast -a -o | *slov* raztrgan -a -o | *it* stracciato -a: 1942
berdo** → **bardo****
Berdo* *TOP* → **Bardo**
Berginac (*pl*) -n(j)ci *ETN* | *slov* Breginjec, -jci (prebivalec Breginja) | *it* Bergogna (ab di): Bargin(j)ci 2387, 5920, 6142; Berginac 2098, 5920; Birginjci 2866
Bergon *TOP* (*Com. di Taipana*) | *it* Casera Bergon: 5765, 5766
berić | *slov* financar | *it* finanziere: 3083, 3203 (birići *pl*), 3561 (brić)
Berić *NC*: 1752 [PM]
Berkuoć *NC*: 1554 [PM]
Berman *IDR* (*Val Resia*) | *slov* Jarman | *it* Rio Barman: 1485
Bernardin *NP* (*frl* Bernardìn) | *slov* Bernard | *it* Bernardino: 5532
Beročin *NC*: 1566 [PMBŽ]
Berou* (*agg m sg*) *ETN* | *slov* Bera: < *Bera* | *it* Berra (relativo a): 2544 [PM Beruolićuu]
Berovi bork* *TOP* → **Bera**
besieda[1] / beśieda | *slov* beseda | *it* parola: 664, 924, 1611, 1796, 1830 (besieda, beśieda), 1903, 1972, 2293, 2435, 2517, 2737, 3196, 3285, 3329, 3333, 3395, 3423, 4354, 4563, 4564 (beśieda), 4656, 4660, 4661, 4869, 5460, 5599, 6508 (beśiet *Gpl*), 6510, 6513 (besieda, beśieda) [PM]
besieda[2] | *slov* jezik | *it* lingua: 1079, 1868, 2435, 2737, 2810
besieda[3]* | *slov* črka | *it* lettera dell'alfabeto: 6380
besieduati se* | *slov* prepirati se | *it* altercare: 4660
beštja[1] (*frl* béstie) | *slov* žival | *it* animale: 676, 677, 4234, 6962, 6963
beštja[2] (*frl* béstie) | *slov* žival: divja žival | *it* animale selvatico: 2888, 2889, 6965, 6966, 6967, 6968 [PM]
beštja[3] (~ *frl* béstie) | *slov* mrčes | *it* insetto dannoso: 5424 [PM]
beštjin* -a -o (*frl* bestiâl) | *slov* hud -a -o | *it* bestiale: 4235
Betoč *NC*: 4315 [APP]
bieiski* *ETN* → **bjejski**
biejan* *ETN* → **Bejan[2]**
biejski* *ETN* → **bjejski**
Biela[1] *TOP* → **Rezja**
Biela[2] *TOP* → **Bieli patok**
biela kopja* (*frl* biele còpie) | *slov* čistopis | *it* bella copia: 3368
bielast* -a -o | *slov* belkast -a -o | *it* biancastro -a: 851
biela uoda *IDR* | *slov* Beli potok | *it* Rio Bianco: 2540 [PM]
bielavna | *slov* breza: puhasta breza | *it* betulla pubescente: 346 [RPB]
Bielić (*pl*) Bielići *NC*: 2236, 2579 [MSP]
Bieli patok *TOP* (*Val Resia - Prov. di Udine*) | *slov* Učja | *it* Uccea: 1342 (Biela), 1484, 1549, 3634, 5072, 6596 [PM]
Bieli patok *IDR* | *slov* Beli potok | *it* Rio Bianco: 1342, 1549, 6596 [PM]
Bieščice *ETN* | *slov* Rezijanke (prebivalke Rezije) | *it* resiane (abitanti di Resia): 1340 [PM]
bieu / bieli biela -o | *slov* bel -a -o | *it* bianco -a: 781, 1313, 1323, 1324, 1325, 1334, 1338, 1339, 1342, 1484, 1549, 1644, 2376, 2540, 2606, 2607, 2881, 3394, 3405, 3406, 3632, 3633, 3634, 3831, 3958, 5072, 5162, 5908, 6441, 6442, 6444, 6445, 6596, 7390 [PM]
biežati* | *slov* iti (pojdi -te) / teči | *it* andare / affrettarsi: 168, 170, 486, 616, 2619, 2750, 3051, 3052, 3057, 3058, 3302, 3350, 4093, 4455, 4689, 4880, 5639, 5826, 6926, 6927, 6928 [PM]
Bijani / Bjani *ETN* → **Bejan[2]**
birčalca | *slov* brenčalo: igrača iz preluknjanega kostanja na dvojni vrvici, ki ga otrok hitro vrti, tako da oddaja brenčeč zvok | *it* giocattolo che consta di una castagna trapassata da due cordicelle, che il bambino fa girare velocemente per trarne un ronzio: 4918 (birčalca; barlis (*nat*)) [PM brunča, brunčalica, brongula]
birdo** → **bardo****
Birdo *TOP* → **Bardo**
Birgin* / -on* *TOP* → **Bargin**
Birginjci *ETN* → **Berginac**
birić* → **berić**
Birjen *ETN* → **Barjan**
bisk (*frl* visc) | *slov* omela | *it* vischio: 4422, 4824 [PM vesk]
bite[1] / -i (*aux*) | *slov* biti | *it* essere: 28, 29, 41, 47, 50, 51, 89, 92, 105, 106, 122, 131, 144, 146, 149, 150, 153, 157, 168, 176, 184, 228, 239, 255, 257, 258, 259, 260, 261, 263, 279, 284, 291, 311, 339, 342, 350, 410, 415, 421, 428, 430, 431, 434, 439, 441, 444, 456, 464, 468, 469, 480, 491, 494, 496, 497, 513, 522, 524, 532, 551, 555, 556, 558, 594, 608, 611, 617, 618, 619, 623, 624, 627, 629, 633, 638, 641, 649, 650, 651, 654, 672, 673, 679, 681, 694, 718, 719, 735, 736, 740, 745, 749, 759, 760, 773, 813, 823, 839, 840, 841, 842, 843, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 861, 865, 866, 867, 868, 869, 871, 873, 874, 875, 878, 879, 884, 885, 890, 891, 892, 893, 897, 902, 903, 904, 905, 909, 912, 913, 926, 942, 943, 953, 966, 1009, 1010, 1011, 1041, 1042, 1043, 1049, 1061, 1063, 1070, 1090, 1096, 1112, 1151, 1181, 1197, 1201, 1210, 1211, 1221, 1230, 1238, 1241, 1242, 1249, 1250, 1284, 1289, 1290, 1292, 1293, 1297, 1299, 1306, 1307, 1320, 1328, 1333, 1339, 1342, 1343, 1350, 1373, 1376, 1391, 1392, 1396, 1400, 1402, 1418, 1425, 1441, 1442, 1448, 1450, 1452, 1454, 1456, 1460, 1473, 1475, 1477, 1478, 1479, 1497, 1501, 1502, 1509, 1522, 1533, 1535, 1538, 1539, 1553, 1556, 1558, 1559, 1562, 1570, 1580, 1585, 1590, 1591, 1597, 1609, 1611, 1616, 1631, 1638, 1641, 1658,

1660, 1661, 1662, 1663, 1666, 1667, 1668, 1669, 1670, 1671, 1672, 1673, 1677, 1682, 1693, 1730, 1749, 1751, 1771, 1777, 1792, 1795, 1799, 1800, 1853, 1854, 1864, 1870, 1888, 1890, 1895, 1896, 1899, 1905, 1911, 1912, 1913, 1915, 1917, 1922, 1937, 1940, 1945, 1954, 1956, 1967, 1968, 1973, 1987, 1994, 1998, 2000, 2029, 2043, 2045, 2050, 2051, 2071, 2077, 2079, 2090, 2099, 2107, 2112, 2127, 2132, 2147, 2169, 2172, 2174, 2175, 2197, 2200, 2202, 2212, 2214, 2215, 2218, 2219, 2220, 2230, 2252, 2253, 2255, 2256, 2269, 2274, 2275, 2291, 2292, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2308, 2309, 2325, 2326, 2329, 2338, 2339, 2352, 2359, 2368, 2374, 2376, 2377, 2383, 2384, 2385, 2390, 2395, 2407, 2413, 2423, 2424, 2425, 2426, 2441, 2445, 2446, 2455, 2456, 2484, 2487, 2502, 2506, 2508, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2520, 2522, 2523, 2527, 2531, 2532, 2533, 2554, 2563, 2564, 2577, 2579, 2585, 2589, 2591, 2592, 2607, 2610, 2616, 2623, 2625, 2636, 2658, 2659, 2681, 2714, 2715, 2718, 2720, 2725, 2726, 2747, 2775, 2776, 2779, 2780, 2781, 2788, 2789, 2792, 2794, 2808, 2811, 2814, 2816, 2817, 2819, 2823, 2836, 2837, 2863, 2864, 2900, 2901, 2902, 2905, 2906, 2908, 2909, 2910, 2911, 2916, 2918, 2927, 2935, 2936, 2937, 2938, 2946, 2951, 2957, 2964, 2985, 2995, 2997, 3018, 3020, 3021, 3022, 3024, 3028, 3029, 3032, 3035, 3036, 3050, 3054, 3055, 3056, 3057, 3060, 3062, 3073, 3082, 3086, 3088, 3091, 3092, 3093, 3095, 3098, 3099, 3100, 3107, 3110, 3111, 3136, 3195, 3203, 3205, 3222, 3241, 3267, 3273, 3276, 3280, 3282, 3290, 3301, 3304, 3335, 3346, 3351, 3352, 3353, 3359, 3365, 3366, 3367, 3374, 3375, 3379, 3386, 3391, 3394, 3398, 3401, 3403, 3413, 3415, 3416, 3419, 3428, 3432, 3433, 3435, 3439, 3440, 3443, 3446, 3449, 3451, 3453, 3454, 3455, 3457, 3459, 3464, 3473, 3475, 3478, 3484, 3485, 3487, 3488, 3492, 3497, 3508, 3509, 3510, 3513, 3514, 3516, 3517, 3518, 3519, 3520, 3522, 3526, 3528, 3529, 3531, 3533, 3534, 3535, 3536, 3538, 3563, 3583, 3595, 3597, 3598, 3599, 3605, 3606, 3608, 3616, 3644, 3646, 3647, 3654, 3657, 3683, 3690, 3699, 3705, 3708, 3714, 3726, 3731, 3782, 3786, 3788, 3789, 3790, 3809, 3823, 3827, 3828, 3829, 3830, 3833, 3837, 3843, 3846, 3848, 3852, 3896, 3900, 3919, 3921, 3927, 3928, 3929, 3935, 3943, 3944, 3947, 3957, 3962, 3963, 3964, 3968, 3969, 3971, 3972, 3973, 3977, 3979, 3981, 3982, 3985, 3986, 4008, 4009, 4013, 4029, 4038, 4054, 4078, 4084, 4086, 4089, 4090, 4094, 4099, 4113, 4114, 4117, 4121, 4126, 4134, 4135, 4140, 4142, 4144, 4146, 4150, 4151, 4158, 4160, 4164, 4167, 4168, 4173, 4191, 4192, 4196, 4199, 4212, 4233, 4234, 4236, 4237, 4238, 4276, 4279, 4288, 4301, 4308, 4336, 4342, 4361, 4362, 4371, 4375, 4385, 4389, 4390, 4393, 4396, 4399, 4402, 4405, 4413, 4415, 4416, 4420, 4424, 4431, 4455, 4470, 4471, 4475, 4496, 4502, 4504, 4505, 4508, 4520, 4526, 4527, 4547, 4553, 4584, 4595, 4636, 4644, 4645, 4648, 4650, 4660, 4662, 4663, 4672, 4673, 4678, 4680, 4681, 4687, 4689, 4695, 4696, 4707, 4708, 4713, 4726, 4728, 4729, 4730, 4731, 4735, 4740, 4741, 4742, 4744, 4745, 4746, 4747, 4748, 4750, 4764, 4769, 4784, 4792, 4818, 4834, 4845, 4850, 4851, 4877, 4878, 4879, 4892, 4896, 4919, 4938, 4942, 4950, 4953, 4959, 5012, 5013, 5026, 5032, 5035, 5036, 5033, 5040, 5045, 5058, 5059, 5066, 5079, 5084, 5085, 5099, 5100, 5101, 5102, 5103, 5111, 5114, 5121, 5124, 5125, 5131, 5142, 5157, 5160, 5161, 5165, 5172, 5207, 5240, 5241, 5242, 5243, 5244, 5245, 5250, 5253, 5257, 5276, 5277, 5305, 5334, 5363, 5414, 5416, 5434, 5435, 5446, 5454, 5462, 5463, 5464, 5488, 5501, 5508, 5510, 5511, 5528, 5546, 5548, 5549, 5551, 5558, 5562, 5573, 5574, 5594, 5595, 5601, 5604, 5607, 5632, 5633, 5635, 5636, 5640, 5643, 5644, 5649, 5650, 5688, 5713, 5747, 5781, 5782, 5783, 5793, 5799, 5800, 5805, 5824, 5835, 5836, 5861, 5867, 5868, 5876, 5883, 5901, 5907, 5908, 5913, 5920, 5924, 5929, 5931, 5943, 5954, 5967, 5977, 5980, 5982, 5992, 6007, 6013, 6017, 6018, 6019, 6020, 6027, 6031, 6033, 6036, 6037, 6040, 6041, 6046, 6050, 6051, 6052, 6053, 6054, 6055, 6057, 6058, 6060, 6063, 6067, 6085, 6090, 6091, 6098, 6099, 6102, 6103, 6104, 6105, 6106, 6107, 6108, 6109, 6110, 6111, 6112, 6113, 6114, 6115, 6116, 6117, 6118, 6119, 6120, 6121, 6123, 6136, 6138, 6141, 6157, 6174, 6175, 6176, 6177, 6178, 6180, 6181, 6184, 6188, 6189, 6190, 6191, 6193, 6194, 6195, 6196, 6197, 6198, 6199, 6200, 6202, 6203, 6204, 6209, 6210, 6212, 6213, 6214, 6216, 6217, 6218, 6219, 6220, 6221, 6222, 6223, 6224, 6225, 6226, 6227, 6230, 6234, 6237, 6238, 6240, 6266, 6301, 6303, 6311, 6324, 6325, 6327, 6330, 6331, 6332, 6333, 6334, 6335, 6336, 6337, 6338, 6339, 6340, 6341, 6342, 6343, 6345, 6349, 6352, 6362, 6367, 6369, 6370, 6374, 6382, 6388, 6389, 6393, 6417, 6427, 6428, 6429, 6430, 6431, 6432, 6436, 6439, 6440, 6441, 6442, 6443, 6444, 6445, 6446, 6457, 6481, 6482, 6494, 6495, 6496, 6497, 6502, 6529, 6549, 6610, 6639, 6660, 6685, 6699, 6714, 6716, 6721, 6722, 6725, 6728, 6729, 6730, 6731, 6742, 6744, 6745, 6759, 6760, 6761, 6762, 6763, 6765, 6766, 6767, 6768, 6769, 6770, 6779, 6792, 6816, 6817, 6818, 6819, 6820, 6821, 6823, 6824, 6825, 6826, 6827, 6829, 6830, 6831, 6832, 6833, 6834, 6835, 6836, 6837, 6840, 6842, 6844, 6845, 6847, 6849, 6859, 6864, 6873, 6874, 6875, 6880, 6881, 6882, 6883, 6888, 6896, 6897, 6898, 6899, 6910, 6912, 6914, 6937, 6995, 6996, 7009, 7024, 7031, 7035, 7036, 7037, 7039, 7040,

7042, 7044, 7045, 7048, 7049, 7050, 7053, 7056, 7063, 7081, 7089, 7093, 7094, 7098, 7101, 7106, 7116, 7142, 7147, 7179, 7181, 7182, 7183, 7192, 7194, 7197, 7199, 7200, 7201, 7203, 7292, 7293, 7308, 7310, 7315, 7317, 7323, 7377, 7378, 7380, 7385, 7386, 7387, 7388, 7389, 7390, 7391, 7392, 7402 [PM]

bite[2] / **-i** (*non aux*) | *slov* biti | *it* essere: 33, 37, 50, 54, 87, 93, 100, 122, 127, 131, 132, 133, 138, 144, 152, 156, 157, 163, 165, 166, 173, 174, 175, 176, 184, 186, 215, 219, 221, 223, 225, 254, 260, 284, 286, 291, 305, 309, 321, 353, 410, 434, 441, 499, 506, 509, 510, 537, 544, 553, 558, 569, 571, 572, 575, 590, 591, 594, 602, 603, 606, 611, 624, 625, 634, 635, 637, 639, 641, 649, 650, 653, 659, 660, 666, 681, 684, 695, 696, 697, 699, 701, 702, 704, 715, 722, 723, 724, 725, 726, 731, 732, 733, 741, 747, 748, 750, 751, 754, 761, 762, 765, 779, 780, 781, 783, 785, 790, 793, 797, 804, 805, 806, 808, 814, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 826, 828, 831, 834, 835, 839, 840, 841, 842, 844, 845, 846, 847, 849, 850, 851, 855, 869, 870, 871, 874, 885, 890, 891, 895, 896, 897, 898, 899, 905, 910, 916, 920, 921, 926, 935, 936, 939, 943, 956, 961, 967, 975, 976, 981, 982, 983, 995, 1007, 1018, 1034, 1041, 1045, 1049, 1054, 1062, 1063, 1069, 1076, 1079, 1087, 1092, 1103, 1137, 1146, 1168, 1215, 1238, 1239, 1240, 1246, 1247, 1248, 1251, 1266, 1267, 1277, 1279, 1280, 1281, 1282, 1290, 1297, 1298, 1299, 1315, 1323, 1324, 1330, 1331, 1332, 1339, 1342, 1343, 1348, 1349, 1350, 1351, 1352, 1367, 1382, 1389, 1397, 1400, 1404, 1408, 1433, 1453, 1461, 1463, 1468, 1469, 1480, 1483, 1491, 1493, 1496, 1510, 1511, 1512, 1520, 1521, 1530, 1532, 1535, 1536, 1538, 1539, 1551, 1554, 1559, 1563, 1566, 1568, 1570, 1572, 1581, 1582, 1583, 1584, 1587, 1588, 1590, 1591, 1594, 1598, 1602, 1605, 1606, 1608, 1609, 1610, 1613, 1625, 1654, 1658, 1669, 1672, 1682, 1724, 1730, 1755, 1777, 1779, 1780, 1781, 1793, 1805, 1807, 1809, 1830, 1837, 1851, 1864, 1866, 1869, 1881, 1888, 1894, 1901, 1903, 1904, 1906, 1907, 1909, 1913, 1914, 1917, 1919, 1921, 1924, 1925, 1936, 1937, 1940, 1942, 1944, 1947, 1949, 1954, 1956, 1959, 1960, 1961, 1967, 1971, 1972, 1979, 1989, 1993, 1994, 1995, 1997, 1999, 2022, 2056, 2058, 2059, 2063, 2075, 2081, 2082, 2084, 2099, 2107, 2113, 2115, 2125, 2132, 2138, 2141, 2142, 2143, 2149, 2157, 2158, 2159, 2160, 2163, 2169, 2172, 2186, 2187, 2188, 2189, 2200, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2214, 2215, 2216, 2219, 2231, 2232, 2238, 2240, 2248, 2249, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2258, 2259, 2260, 2261, 2270, 2273, 2274, 2279, 2297, 2298, 2303, 2305, 2308, 2309, 2314, 2317, 2321, 2333, 2332, 2335, 2339, 2342, 2345, 2346, 2349, 2350, 2351, 2352, 2354, 2357, 2359, 2365, 2366, 2367, 2376, 2377, 2379, 2380, 2381, 2382, 2385, 2390, 2391, 2394, 2402, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2417, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2431, 2432, 2440, 2443, 2450, 2453, 2458, 2459, 2465, 2466, 2470, 2472, 2473, 2478, 2481, 2484, 2486, 2491, 2494, 2495, 2496, 2498, 2499, 2500, 2504, 2509, 2510, 2519, 2520, 2524, 2526, 2527, 2535, 2540, 2544, 2545, 2547, 2548, 2549, 2553, 2554, 2555, 2559, 2574, 2576, 2582, 2585, 2588, 2589, 2591, 2596, 2600, 2604, 2607, 2609, 2613, 2618, 2620, 2625, 2627, 2637, 2659, 2663, 2706, 2723, 2725, 2733, 2734, 2736, 2737, 2738, 2739, 2740, 2745, 2746, 2747, 2753, 2754, 2755, 2757, 2758, 2762, 2768, 2770, 2773, 2775, 2777, 2778, 2791, 2792, 2810, 2816, 2825, 2839, 2841, 2847, 2852, 2853, 2871, 2877, 2878, 2880, 2885, 2888, 2889, 2890, 2907, 2916, 2919, 2922, 2929, 2940, 2941, 2943, 2948, 2949, 2951, 2953, 2954, 2956, 2961, 2964, 2968, 2969, 2974, 2992, 2993, 2996, 3003, 3006, 3009, 3010, 3017, 3018, 3023, 3037, 3038, 3047, 3049, 3050, 3053, 3064, 3065, 3076, 3077, 3080, 3086, 3091, 3092, 3102, 3110, 3116, 3117, 3121, 3124, 3127, 3128, 3139, 3140, 3152, 3155, 3164, 3175, 3186, 3198, 3200, 3203, 3204, 3237, 3238, 3262, 3264, 3266, 3270, 3273, 3277, 3278, 3279, 3293, 3295, 3296, 3300, 3302, 3303, 3305, 3313, 3315, 3320, 3321, 3323, 3328, 3334, 3338, 3344, 3346, 3347, 3361, 3368, 3372, 3373, 3375, 3382, 3383, 3385, 3392, 3393, 3394, 3395, 3398, 3401, 3405, 3406, 3407, 3423, 3434, 3439, 3440, 3447, 3452, 3455, 3459, 3464, 3470, 3478, 3479, 3482, 3484, 3498, 3511, 3513, 3518, 3529, 3534, 3540, 3255, 3556, 3557, 3563, 3564, 3580, 3582, 3583, 3603, 3607, 3608, 3612, 3614, 3618, 3619, 3622, 3623, 3626, 3627, 3631, 3638, 3640, 3642, 3643, 3648, 3649, 3653, 3657, 3671, 3676, 3677, 3678, 3688, 3690, 3692, 3695, 3701, 3703, 3705, 3708, 3710, 3711, 3714, 3718, 3733, 3734, 3739, 3784, 3788, 3789, 3792, 3796, 3804, 3806, 3817, 3818, 3825, 3828, 3829, 3831, 3833, 3834, 3844, 3845, 3849, 3850, 3853, 3854, 3860, 3863, 3865, 3869, 3870, 3871, 3875, 3886, 3887, 3892, 3893, 3902, 3903, 3908, 3911, 3912, 3917, 3918, 3919, 3921, 3922, 3928, 3935, 3936, 3938, 3939, 3940, 3941, 3943, 3944, 3950, 3952, 3955, 3956, 3962, 3965, 3966, 3967, 3981, 3982, 3991, 4000, 4002, 4057, 4063, 4080, 4082, 4084, 4086, 4089, 4092, 4095, 4096, 4097, 4098, 4113, 4114, 4116, 4127, 4128, 4129, 4133, 4140, 4142, 4143, 4164, 4169, 4181, 4184, 4193, 4194, 4200, 4207, 4222, 4238, 4245, 4259, 4263, 4280, 4281, 4284, 4288, 4290, 4311, 4324, 4326, 4339, 4340, 4343, 4348, 4358, 4370, 4372, 4376, 4379, 4391, 4395, 4396, 4401, 4405, 4406, 4411, 4429, 4430, 4440, 4457, 4461, 4487, 4506, 4516, 4517, 4523, 4524, 4526, 4533, 4534, 4539, 4560, 4563, 4566, 4568, 4583, 4590, 4594, 4597, 4599, 4601, 4611, 4612, 4619, 4632, 4643, 4645, 4646, 4648, 4658, 4660, 4661, 4664, 4665, 4673, 4693, 4696, 4697, 4698, 4699, 4700, 4703, 4705, 4706, 4717, 4722, 4733, 4735, 4763, 4764, 4768, 4771, 4778, 4779, 4785, 4786, 4789, 4790,

4793, 4796, 4797, 4802, 4804, 4805, 4806, 4835, 4837, 4860, 4864, 4869, 4878, 4904, 4905, 4911, 4924, 4927, 4928, 4933, 4940, 4944, 4947, 4948, 4952, 4957, 4994, 4995, 5004, 5005, 5012, 5020, 5033, 5034, 5064, 5070, 5079, 5089, 5090, 5091, 5092, 5093, 5101, 5104, 5105, 5111, 5113, 5121, 5124, 5125, 5127, 5142, 5150, 5166, 5173, 5174, 5190, 5191, 5203, 5222, 5238, 5241, 5247, 5252, 5272, 5275, 5284, 5285, 5286, 5297, 5308, 5310, 5313, 5314, 5315, 5324, 5335, 5337, 5338, 5339, 5340, 5359, 5384, 5388, 5395, 5396, 5398, 5400, 5401, 5408, 5409, 5413, 5435, 5446, 5454, 5460, 5462, 5470, 5480, 5484, 5487, 5504, 5505, 5515, 5517, 5528, 5533, 5534, 5549, 5551, 5560, 5562, 5582, 5588, 5592, 5595, 5597, 5598, 5599, 5600, 5602, 5613, 5615, 5623, 5644, 5649, 5650, 5656, 5661, 5680, 5685, 5733, 5744, 5756, 5761, 5768, 5787, 5808, 5810, 5812, 5814, 5815, 5816, 5819, 5824, 5835, 5836, 5839, 5846, 5847, 5848, 5854, 5867, 5872, 5877, 5879, 5881, 5891, 5896, 5913, 5936, 5957, 5961, 5983, 6007, 6008, 6024, 6027, 6028, 6030, 6031, 6036, 6040, 6055, 6056, 6067, 6074, 6091, 6099, 6104, 6105, 6113, 6120, 6125, 6133, 6152, 6174, 6176, 6178, 6183, 6185, 6187, 6230, 6231, 6263, 6266, 6270, 6294, 6296, 6319, 6330, 6331, 6335, 6339, 6347, 6353, 6355, 6385, 6388, 6407, 6422, 6439, 6440, 6445, 6453, 6456, 6457, 6483, 6484, 6485, 6488, 6492, 6501, 6504, 6508, 6510, 6515, 6518, 6519, 6520, 6529, 6538, 6552, 6603, 6604, 6615, 6627, 6639, 6643, 6645, 6654, 6666, 6674, 6680, 6681, 6682, 6692, 6725, 6727, 6729, 6730, 6731, 6755, 6758, 6759, 6760, 6761, 6765, 6767, 6799, 6801, 6815, 6820, 6823, 6836, 6837, 6843, 6844, 6854, 6871, 6873, 6880, 6882, 6888, 6890, 6891, 6892, 6896, 6899, 6908, 6921, 6923, 6941, 6944, 6951, 6959, 6963, 6965, 6978, 6979, 6980, 6981, 6989, 6990, 6991, 7010, 7012, 7014, 7021, 7035, 7037, 7041, 7042, 7045, 7047, 7049, 7051, 7056, 7057, 7068, 7071, 7072, 7074, 7076, 7083, 7090, 7099, 7103, 7125, 7132, 7136, 7144, 7146, 7151, 7197, 7199, 7200, 7201, 7209, 7210, 7211, 7289, 7292, 7295, 7306, 7307, 7308, 7310, 7316, 7336, 7341, 7377, 7380, 7387, 7388 [PM]

biti | *slov* biti (tolči) | *it* battere / percuotere: 1473, 1514, 1927, 1937, 2795 [PM]

bizunja (*frl* bisùgne) | *slov* potreba | *it* bisogno: 2772, 3439, 3453, 6457, 6488, 7045 [PM]

bjanko** (*ven* bianco) | *slov* bel | *it* bianco: 3954, 3955

Bjanko *TOP* (*Borgo di Pradielis*): 3954, 3955 [ø GCŽ]

Bjažuti / Blažuto *CO* | *it* Biasutti / Blasutto: 6630 [RD]

bjejski -a -o *ETN* | *slov* rezijanski -a -o (< *Rezija*) | *it* Resia (relativo -a a): Bejski 2528; bieiski* 1366; biejski* 1918, 2000; bjejski 1323, 1324 [PM]

blago[1] | *slov* imetje | *it* averi: 3595, 3597

blago[2] | *slov* živina | *it* bestiame: blago 2161, 3323, 5720, 6348, 6462, 6806; bla(u)o 676, 679, 1537, 1800, 1865, 1948, 4145, 4248, 4249, 4346 [PM]

blao / blauo → **blago[2]**

Blaš / -ž *NP* (*frl* Blâs) | *slov* Blaž | *it* Biagio: 1027, 6396 [PM]

blata | *slov* mlaka | *it* luogo paludoso: 3074

blatan -a (*cf s frl* blàte; *cf* → 3617) | *slov* kahektičen -čna -o (za nosilca ovčje kaheksije) | *it* malato -a di cachessia ovina: 3617

Blažič(i) *CO* | *it* Blasig(h): 4284, 4313

Blažin *NC*: 1556 [PM]

bleberca → **breber(n)ica**

bleda (*frl* blède) | *slov* blitva | *it* bietola: 4548 [PM]

blek (*frl* blèc: *cf ted* Fleck) | *slov* krpa | *it* toppa: 3881, 6503, 6510, 6632 [PM]

blesak (*nat*) | *slov* dlesk (ptica pevka) | *it* frosone: 2

bliz(o/u) | *slov* blizu | *it* vicino: 1590, 2540, 3603, 3708, 5092, 5533, 5761 [PM]

bližnji* -a -e | *slov* bližnji -a -e | *it* più vicino -a: 5284

Bloj *OR*: 7152 [ø GPK]

bloze! | *slov* blagor! | *it* meno male!: 6197

bo → **boh**

boa* | *slov* podobica | *it* santino: 1197, 1198 [PM bojić]

boat → **bogat**

Bobera *TOP* (*Borgo di Lusevera*) | *it* Crastie: 1682 [PM]

Bobera *CO* | *it* Bobera: 1682 [PM]

boća (~ *frl* bociàde) | *slov* grižljaj | *it* boccone: 1959, 1961, 1964 [PM]

bodi | *slov* bodi | *it* sia (*congiuntivo 3sg del v* essere): 225 (bot), 2663, 4823, 4941, 5679 [PM]

bodi ... bodi | *slov* bodi ... bodi | *it* sia ... sia / sia ... che: 1903 (boje ... boje), 3270 [PM]

boe[1] → **boj[3]**

boe[2] | *slov* boljše | *it* meglio: 4100

Boemi (*sm pl*) *ETN* | *slov* Čehi | *it* boemi (*s*): 3372

bogat -a -o | *slov* bogat -a -o | *it* ricco -a: 1975 (boat, boata), 2768, 4693, 6330 [PM]

bogi bo(g)a -o | *slov* ubog -a -o | *it* povero -a: bogi 7028; boj 704, 2381, 4266, 4395, 4478, 6338, 6917; buogi* 504 [PM]

bogime / bogojime | *slov* vbogajme / miloščina | *it* elemosina: 504, 3637 [PM]

bog ženi! | *slov* bog žegnaj! | *it* dio, benedici!: 7296

boh | *slov* bog | *it* dio: bo 7, 1985, 5210, 7296; bog / boh 7, 559, 773, 1622, 2984, 3376, 4014, 4025, 4477, 7296; bu 5138; buog / buoh 7, 662, 1506, 1631, 1665, 1790, 1955, 1976, 2585, 2716, 2984, 3222, 3891, 4178, 4753, 4755, 4756, 5172, 5183, 6067, 6392, 6404, 6610, 6897, 7140; buh 632 [PM]

boh lonaj /-ej – boh loni – buoh lonaj / -ij | *slov* boglonaj | *it* grazie a dio: 7, 1976, 2984, 3222, 4014, 4477

boh uari! | *slov* bog varuj! | *it* dio, conserva!: 559 [PM]

boj[1] → **bogi**
boj[2]* | *slov* uboj | *it* uccisione: 444
boj[3] | *slov* bolj | *it* più: boe 1277, 1278, 4260, 5070; boj 330, 525, 849, 850, 1970, 2396, 2540, 2553, 2611, 2737, 2738, 2739, 3330, 3331, 3333, 3344, 3455, 3608, 3688, 3711, 3870, 3871, 3946, 3980, 4102, 4170, 5220, 5314, 5439, 5611, 5824, 5839, 5847, 5848; boje 746, 747, 748, 1323, 1324, 1383, 1385, 1864, 1937, 1989, 4060, 4096, 4102, 4170, 4193, 4263, 4294, 5030; bue 4170; buj 4401, 4635, 4786, 4972, 7307; buoj 1932, 6243, 6338 [PM]
boj[4]* (*ppp sost m sg*) | *slov* ubiti | *it* ucciso: 444
boje[1] | *slov* ali | *it* o: 1928 [PM]
boje[2] → **boj[3]**
boje ... boje → **bodi ... bodi**
bojše | *slov* boljše | *it* meglio: 4391 (buojš), 5788
bojš(i) → **buojš[2]**
bokau (*frl* bocâl (unità di misura)) | *slov* bokal (prostorninska mera) | *it* boccale (unità di misura): 2377, 3612, 6520, 6883, 7036 [PM]
bokica | *slov* telica | *it* giovenca: 7074 [PM]
bokon* (~ *frl* bocòn) | *slov* košček | *it* pezzettino: 7102
bol (*frl* bòl) | *slov* žig | *it* timbro / bollo: 2432
bolan[1] / **-en** bouna -o | *slov* bolan -lna -o | *it* malato -a: 284, 1041, 2366, 2380, 2381, 2425, 2426, 2535, 2768, 2992, 2993, 3648, 4379, 5835, 6030, 6192, 6334, 6801 (boun), 6802 (boun), 7049, 7051, 7099 [PM]
bolan[2]* -a -o (~ *frl m* bolât, *f* bolàde) | *slov* žigosan -a -o | *it* timbrato -a / bollato -a: 2432, 2498
boletin* (*frl* boletìn) | *slov* položnica | *it* bollettino di versamento: 5967
bolieti* | *slov* boleti | *it* dolere: 518 (bali), 1121, 1122, 1132, 1479, 1522, 2222, 2223, 2225, 2330, 2441, 2444, 2446, 2447, 2448, 2656, 4453, 4748, 5100, 5115, 5132, 5316, 5520, 5524, 6151, 6754, 6799 [PM]
boliezan / **-en** | *slov* bolezen | *it* malattia: 3108, 6802, 6803
bombažou* -a -o | *slov* bombažen -žna -o | *it* cotone: di cotone: 5906
bon buìne (*frl m* bòn, *f* buìne) | *slov* dober -bra -o | *it* buono -a: 742, 743, 1099
Bona *MICR* → **Buona**
bon dì! (*frl* bòn dì!) | *slov* dober dan! | *it* buondì!: 742
bon vijač! (*frl* bòn viàc'!) | *slov* srečno pot! | *it* buon viaggio!: 1099
bop | *slov* bob | *it* fava: 6540 [PM]
bora (*frl* bòre) | *slov* žerjavica | *it* brace / tizzone: 3857, 3862, 3863, 5417 [PM bore *plt*]
bork (*frl* bòrc) | *slov* zaselek ali njegov del | *it* villaggio / borgo: 916, 1045, 1269, 1270, 1533, 1534, 1539, 1540, 1556, 1756, 1766, 2009, 2234, 2236, 2544, 3303, 3581, 3910, 3951, 3953, 3954, 3955, 3956, 3994, 4136, 4139, 4140, 4150, 4151, 5273, 5381(brk), 5382 (brk), 5393, 5395, 5397, 5398, 5401, 5403, 5441, 5529, 5531, 5567, 6407, 6408, 6460, 6461, 6505, 6627, 6682, 6684, 6690, 6768, 6771, 6772, 6903, 7111, 7380 [PM]
Bork* *TOP* (*Borgo di Nongruella*): 3910, 3953, 5397 [OBO]
borkežan* / **borkižan*** → **borgižan*** (*frl* borghesàn) | *slov* sovaščan | *it* coborghigiano: 1031, 3953
Borkežani (*sm pl*) *ETN* | *slov* Bork: prebivalec Borka → 3910 | *it* Borgo (ab di) → 3910: 3953
borsul (*frl* bòssul) | *slov* kozarček | *it* bicchierino: 3385 [PM bursul, bozul]
bosti | *slov* bosti | *it* pungere: 2865, 2872, 2873, 5974
bošk (*frl* bòsc) | *slov* gozd | *it* bosco: 1042, 1531, 1785, 1800, 1948, 2471, 2472, 2475, 3671, 5001, 5850, 6543, 6643, 6862 [PM]
bot[1] (*frl* bòt) | *slov* krat | *it* volta: 623, 1356, 1357, 1864 (-bot), 1937, 2252, 2253, 2324, 2362, 2370, 2497, 2804 (*res*), 3109, 3947, 5040, 5134, 5456, 5461, 5644, 5908, 6036, 6109, 6174, 6330, 6367, 6390, 6391, 6494, 6759, 6777, 6839, 6909, 7323, 7390 [PM]
bot[2] (~ *frl* bòt) | *slov* udarec | *it* botta: 3880, 3881, 3883, 4282
bot[3] → **bodi**
botir | *slov* boter | *it* padrino: 166
botofier | *slov* netopir | *it* pipistrello: 1802, 3408 (topier) [PM batofir, potopir, pontapir, smrak, topir; topir „kravata", „cravatta" a Taipana]
botra | *slov* botra | *it* madrina: 165 [PM]
botrica | *slov* botrica | *it* comarina: 7062
bou[1] | *slov* bolezen | *it* malattia: 2341, 2531, 3108, 3154 (buoli *Gsg*), 3308, 3352 [PM]
bou[2] | *slov* bolečina | *it* dolore: 6043
Bouc *TOP* (*Slovenia*) | *slov* Bovec | *it* Plezzo: 1575, 1576, 6893 [PM]
bougat | *slov* ubogati | *it* ubbidire: 184, 4643 [PM]
bouha | *slov* bolha | *it* pulce: bouha 1800, 5710, 6939; buha 3142, 4744 [PM]
boun → **bolan[1]**
bouškati se* | *slov* bliskati se | *it* lampeggiare: 642, 643, 3936 [PM bouskati]
božac | *slov* ubožec | *it* poveretto: 1746, 2768 (buožac), 2771 (buozac), 4129 [PM]
božica[1] | *slov* ubožica | *it* poveretta: 4129 [PM]
božica[2] | *slov* taščica (ptica pevka) | *it* pettirosso: 6957 [PM]
božić[1] | *slov* stržek (ptica pevka) | *it* scricciolo: 1802, 1811 [PM]
božić[2]* | *slov* božič | *it* Natale: 4959, 4960 [PM]
božji -a -e | *slov* božji -a -e | *it* divino -a: 6606, 6608 [PM]
božji dan | *slov* božič | *it* Natale: 6606, 6608
Božnja* *TOP* | *slov* Bosna | *it* Bosnia: 5643
brač (*frl* bràc') | *slov* roka (od ramena do zapestja) | *it* braccio: 1118, 2448, 2656, 5779, 6111 [PM]
brače (~ *frl* bràc') | *slov* rame | *it* spalle: 5108
bračolati (*frl* brazzolâ) | *slov* pestovati | *it* tenere in braccio: 1628

brada[1] | *slov* brada | *it* barba: 62, 5113, 5728 [PM]
brada[2] | *slov* brada (del obraza) | *it* mento: 62, 1123, 2846, 5576, 5728 (bradica), 6112
bradica → **brada**[1/2]
braf / -ve / -vi -va -o (*frl m* brâf, *f* bràve / *it* bravo) | *slov* dober -bra -o / sposoben -bna -o | *it* bravo -a: 701, 702, 1570, 4251, 4509 (bravo) [PM]
brajda (~ *frl* bràide) | *slov* njiva | *it* campo: 4069 [PM = „majhno ograjeno zemljišče“, „poderetto recintato“]
braniti* | *slov* braniti (preprečevati) | *it* impedire: 3466, 4769 [PM *solo* = „ščititi“, „difendere“]
brat → **bratar**
bratar / -er / -ir | *slov* brat | *it* fratello: brat 39; bratar / -er 809, 1405, 1559, 1613, 2042, 2289, 2983, 3121, 4019, 4081, 4334, 4335, 4665, 4668, 5033, 5084, 5085, 5121, 5122, 5127, 5249, 5289, 5290, 6482, 6566, 6828, 6829, 6830, 7178, 7402; bratir 39; bratr 2768, 5749 [PM]
brati[1] | *slov* brati | *it* leggere: 439, 659, 660, 1408, 1986, 1987, 2282, 2710, 3539, 5298, 5542, 6379, 7093, 7316 [PM]
brati[2] | *slov* brati (nabirati, trgati) | *it* raccogliere: 1299, 1393, 1516, 1899, 2284, 2757, 4129, 4520, 4959, 7094 [PM]
brati majšu* | *slov* maševati | *it* celebrare la messa: 5960
bratr → **bratar**
braunja | *slov* mravlja | *it* formica: 1462, 1463
brauo! / bravo! (*frl* brào!) | *slov* bravo! | *it* bravo!: 1222
braurno (*cf s frl* braùre) | *slov* bahavo | *it* boriosamente: 2738
brdak → **bardak**
brdo → **bardo****
Brdo *TOP* → **Bardo**
breber(n)ica | *slov* veverica | *it* scoiattolo: bleberca 4613, 4614; breber(n)ica 1804, 4073, 6965 [PM]
breja | *slov* breja | *it* pregna: 3394, 6896 [PM]
Brenč *NC*: 2236 [ø MSP]
bres / -z → **pres**
Brešan *NC*: 3724, 6619 [PM]
brešana* (*frl* bressàne) | *slov* lovišče: ptičje lovišče z mrežami | *it* uccellanda con reti: 4448 [PM]
brgese → **barese**
Bric *ETN* | *slov* Bric (prebivalec Brd) | *it* Collio (ab del): 2755
brić → **berić**
brieg / -h | *slov* breg | *it* riva / pendio / collina: 124, 125, 399, 574, 823, 824, 825, 826, 830, 918, 919, 926, 3130, 4519, 4523, 4524, 4802, 4803, 5158, 5159, 5169, 5170, 5355, 6250, 6634 (Bregan *S*), 6637 (Bregan *S*), 6646, 6785 [PM]
Brieh *TOP* (*Fraz. del Com. di Lusevera*) | *slov* Breg | *it* Pers: 574, 823, 824, 830, 918, 919, 926, 5158, 5159, 5169, 5170, 5355 [PM]
brieh *MICR*: 3130 [LCH]
Brieh *IDR* | *slov* Breg | *it* T. Grivò: 399 [PM]
Brieh *OR* | *it* M. Briec: 6250, 6634, 6637 [PM]
brieka | *slov* breka | *it* sorbo: 1831 [PM Brieka = *MICR*]
brieme | *slov* breme | *it* carico / peso: 2577, 2892, 4939, 5300, 6389, 6497 [PM]
brieska | *slov* breskev (drevo) | *it* pesco: 6950
brieskva* | *slov* breskev (sad) | *it* pesca: 1649, 1650 [PM]
Brieška gora / ora *OR* → **Jalouac**
Brieški -a -o *ETN* | *slov* breški -a -o (< *Brezje*) | *it* Montemaggiore di Taipana (relativo -a a): 1054, 1275, 1276, 2053, 2472, 2473, 2630, 5293, 5914, 6271 [PM]
Brieški uarh *OR* → **Jalouac**
brievana | *slov* (?) | *it* (?): 4490 [ø ESF]
brieza | *slov* breza: navadna breza | *it* betulla verrucosa: 1831, 2104, 2139, 2641, 6950 [RPB]
briezica** | *slov* brezica | *it* piccola betulla: 126, 2544 [PM Briezica = *MICR*]
Briezić bork* *TOP* (*Borgo di Taipana*): 2544 [VVS]
Briezići *NC*: 2544 [RD]
briezja / br(i)ezje / brizja** | *slov* brezje | *it* bosco di betulle: 1718, 2018, 2056, 2088, 2102, 2273, 2274, 2275, 2276, 2553, 2569, 2640, 2751, 3332, 3333, 3398, 4238, 5521, 6017, 6019, 6271, 6687, 6769, 6779, 6877 [PM Briezje = *TOP*]
Briezja / Br(i)ezje / Brizja* *TOP* (*f sg / n pl*) (*Fraz. del Com. di Taipana*) | *slov* Brezje | *it* Montemaggiore di Taipana: 1718, 2018, 2056, 2088, 2273, 2274, 2275, 2276, 2553, 2569, 2640, 2751, 3332, 3333, 3398, 4238, 5521, 6017, 6019, 6271, 6687, 6769, 6779, 6877 [PM]
Briežan[1] (*pl*) -e *ETN* | *slov* Bréžan, -i (prebivalec Brega) | *it* Pers (ab di): 1270, 1272, 5187, 5190 [PM]
Briežan[2] (*pl*) -anji / -enji *ETN* | *slov* Brežán, -i (prebivalec Brezja) | *it* Montemaggiore di Taipana (ab di): 1270, 1272, 2113, 2115, 2611, 2754, 3344, 3370 [PM]
briežić | *slov* griček | *it* collinetta: 4803, 4804 [PM = *NC*]
Brike *TOP* (*Friuli Orientale / Goriziano (Italia / Slovenia)*) | *slov* Goriška brda | *it* Collio: 2755
brina | *slov* smreka | *it* abete rosso: 1833, 1834, 1837, 1841, 7123, 7130 [PM Brina = *MICR*]
brincja (*frl* sbrìnzie) | *slov* koš (za seno, travo, listje) | *it* cesta per fieno, erba, fogliame: 3767 [PM zbrincja]
brinica** | *slov* brinica (ruševje) | *it* pino mugo: 6264 [PM brinica, Brinica = *OR*]
Brinica *OR* | *slov* Brinica | *it* M. Briniza: 6264 [PM]
brisati | *slov* brisati | *it* pulire: 3290, 3967, 3968
britua (*frl* brìtule) | *slov* nož na vzmet | *it* coltello a serramanico: 722, 723
Brizikol *NC*: 5050 [PM]
Brižikolić *NC*: 1554 [RD]
Brjen *ETN* → **Barjan**
brk → **bork**

broća* (*frl* bròcie) | *slov* žbica (žebljiček za podkovanje čevljev) | *it* bulletta: 2351
brod** | *slov* brod (plitvina) | *it* guado: 5382, 5383, 5402, 5403, 5408
brokul* (*frl* bròcul) | *slov* ohrovt: brstični ohrovt | *it* broccolo: 4681
brolin** (*frl* bróili) | *slov* sadovnjak / vrt: velik vrt | *it* frutteto / grande orto: 3675 [PM Bruojlin *it* Bruolen = *MICR*]
Brolin *MICR*: 3675 [VVS]
brosku | *slov* ohrovt / zelje | *it* verza: 4637, 5893, 7024, 7031, 7045, 7085 [PM]
Broš *NC*: 1566 [RD]
Broš *NP* (*frl* (Am)brôs) | *slov* Ambrož | *it* Brogio (Ambrogio): 1566
bršjen | *slov* bršljan | *it* edera: 5810 [PM]
bručanje | *slov* brenčanje | *it* ronzio: 4981
bruman bruna (*bav* brumm) | *slov* priden -dna -o | *it* bravo -a: 184, 1296, 1937, 4596, 4927, 4928, 5093, 5787 [PM]
brunčati* | *slov* brenčati | *it* ronzare: 5424 [PM]
brunica | *slov* podlasica | *it* donnola: 1804, 1805 [PM]
Bruot* *TOP* (*Borgata di B.go Mulino, Cergneu inf.*): tam Brodo 5382, 5383; tou Brodo 5402, 5403, 5408 [GCT]
brus** | *slov* brus | *it* mola: 2093 [PM brus]
Brus *NC*: 2093 [ø MSP]
brušča (~ *frl* brùs'cie, brusc) | *slov* vejica: suha vejica / palica | *it* fuscello / bastone: 1513, 1514, 1515 [PM = „dračje", „bruciaglia"]
bruščica (*cf* → brušča) | *slov* paličica | *it* bacchettina: 1513
bu → **boh**
Bubol *NC*: 4315 [ø APP]
Buc *NC*: 6850, 6856 [PM]
Bucilaj *NC*: 115 [ESF Buculaj]
buča (*cf frl* bòce / bòzze → 3612) | *slov* polič | *it* mezzetta: 3601, 3612, 3806
Budok *NC*: 4313 [PM Badok]
bue → **boj**[3]
buh → **boh**
buha → **bouha**
buh ve | *slov* bogve | *it* chissà: 632
Buić *NC*: 1554 (Buić, Buveć / -ić), 1566 (Buić, Buveć / Bueć) [PM]
buiti → **ubiti**
buj → **boj**[3]
bujada (*frl* bujàde; *cf* → 3382) | *slov* žerjavica | *it* tizzo: 3382, 3383 [PM]
bujati (*frl* bujâ) | *slov* skeleti | *it* frizzare: 2206, 2207
bujne sere! (*frl* buìne sère!) | *slov* dober večer! | *it* buonasera!: 743
bujši* → **buojš**[2]
buku(a) | *slov* bukev | *it* faggio: 2105, 3214, 5807, 5808 [PM]
bukve | *slov* bukve (knjiga) | *it* libro: 214 [PM]
bula[1] | *slov* hribček | *it* altura: 425, 426 [PM]
bula[2] | *slov* izboklina | *it* rigonfiamento: 3880, 3882
bula sveta girneja *OR* | *it* M. S. Bartolomeo: 425 [RPB]
bundancja* (*frl* bondànze) | *slov* obilje | *it* abbondanza: 6203
Bundiuac *MICR*: 3675 [ø VVS]
bunkalica (*res*) | *slov* violončelo | *it* violoncello: 5265
buog / -h → **boh**
buogi* → **bogi**
buoj → **boj**[3]
buojš[1] → **bojše**
buojš[2] -a -e | *slov* boljši -a -e | *it* migliore: bojš(i) 2878, 2880, 3010, 3038, 5936, 6854; 4262 (bujšu *f Asg*); buojš(i) 411, 412, 2431, 3622, 4391, 6193 [PM]
buoli → **bou**[1]
Buona *MICR* (*Com. di Taipana*) | *slov* Bona | *it* Campo di Bonis: 2472, 3157, 3183, 3398, 3667, 5592, 5762, 5999, 6769 (Bona), 6780 (Bona) [PM]
Buončić *IDR* | *it* Rio Boncic: 5762 [PM]
buor | *slov* ruševje | *it* pino mugo: 1835 [PM]
buos bos(a) | *slov* bos -a -o | *it* scalzo -a: 1221, 3201, 3685, 3686, 5546, 7125 [PM]
buozac /-žac → **božac**
burja (*frl* buèrie; *cf* → 777) | *slov* kostanj | *it* castagna: 777, 778, 780, 3781, 3782, 3786, 3825, 3845, 4886, 5321, 5470, 5881, 6369 [PM]
burjač** | *slov* borjač | *it* cortile: 5397, 5398 [PM Burjač = *MICR*]
Burjač* *TOP* (*Borgo di Nongruella*): 5397, 5398 [GCT, PM]
Burjot *NC*: 1756 [PM]
bušela (~ *frl* bóse, busachele (?); *cf* → 363) | *slov* čebela | *it* ape: 363 [PM]
bušniti (*frl* bussâ) | *slov* poljubiti | *it* baciare: 2917, 2918, 4551, 4679, 6288, 6289, 6309 [PM]
butač(a) (*frl* butàz) | *slov* sodček | *it* botticella: 2129, 2131, 2133 [PM]
butačić (*cf* → butač(a)) | *slov* sodček | *it* botticella: 2131
butar* (~ *frl* butegâr) | *slov* mešetar | *it* bottegaio: 548
butati (se) | *slov* tepsti (se) | *it* picchiar(si): 2780, 2781, 3846, 5864 [PM]
buteǯiš** (*frl* butéghis) | *slov* prodajalne | *it* botteghe: 1521, 4995 [PM botega]
Buteǯiš *MICR* (*Com. di Gemona*) | *it* Casere Botteghis: 1521, 4995
Buveć / -ić *NC* → **Buić**
buzarona (*frl* buzaròne) | *slov* porednica | *it* birichina: 4414
bužija (*frl* busìe) | *slov* laž | *it* bugia: 936, 937 [PM]
Buʒ́uk* (*f*) Buʒ́ukja; (*m pl*) Buʒ́uki* *NC*: 5075 [RD]
cabada* (*cf slov* cebada ← *ven* zampàda) | *slov* brca | *it* calcio: 507 [PM]
cabati* | *slov* brcati | *it* calciare: 4715

cabniti* | *slov* brcniti | *it* calciare: 4588
cajt (*ted* Zeit) | *slov* čas | *it* tempo: 2745, 2746, 2747, 2871, 3047, 4621, 4622, 4762, 6024, 6456 [PM]
cajtinga (*ted* Zeitung) | *slov* časopis | *it* giornale: 427
cći → **hći²**
cegal* → **cigar**
Cegan* | *slov* cigan | *it* zingaro: 58
Cencić *CO* | *it* Cencig: 2953
Cencić* *NC*: 2962 [RD]
cepit | *slov* cepiti / presaditi | *it* innestare / trapiantare: 4971 [PM]
cesar | *slov* cesar | *it* imperatore: 2755, 3211, 3595, 5874
ciepien* -a -o | *slov* cepljen -a -o | *it* innestato -a: 3865 [PM]
cierku / cirku | *slov* cerkev | *it* chiesa: 39, 135, 395, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 1730, 2371, 2505, 2611, 3097, 3106, 3580, 3937, 4000, 4136, 4138, 4530, 4857, 5187, 5381, 5393, 5394, 5403, 5404, 5459, 5462, 5490, 5529, 5926, 6631 [PM]
ciespa¹ (*frl* ciéspe) | *slov* sliva (sad) | *it* susina: ciespa 1846, 1847; čiespa 1648; čispa* 3312 [PM]
ciespa² (*frl* ciespâr) | *slov* sliva (drevo) | *it* susino: ciespa 1846, 1847, 6947; čispa 3312 [PM]
ciesta¹ | *slov* cesta | *it* strada: 2765, 2766, 2767, 3710, 3924, 4482, 6158, 7137 [PM]
ciesta² (*frl* zèste) | *slov* košara | *it* canestro: 2758, 2762, 2763, 2764 [PM]
ciesto → **testo**
cieu ciela -o | *slov* cel -a -o | *it* intero -a / tutto -a: 249, 580 (ciu), 1355, 4789, 6003, 6110, 6147, 6202, 6613, 6799 [PM]
cigar | *slov* cigara | *it* sigaro: 1748, 1750, 3837, 4714 (cegali *Apl*), 6094
Cija *NP* | *slov* Lucija | *it* Cia (Lucia): 3725
cip | *slov* cep / sadika | *it* marza / talea: 4971 [PM]
cirka (*frl* zìrche, inzìrche) | *slov* okoli | *it* circa: 3403, 6329 (incirke)
citad / citat (*frl* zitât) | *slov* mesto | *it* città: 2229, 2230, 2894, 2895, 2897, 6889, 6890, 6891, 6892, 6893, 6894 [PM]
citadini (*frl* zitadìni) | *slov* meščani | *it* cittadini: 331
citira (*res*) | *slov* violina | *it* violino: 5265
ciu → **cieu¹**
cmika | *slov* breza: navadna breza | *it* betulla verrucosa: 1833 [PM]
cmrieka¹ → **smrieka**
cmrieka² | *slov* smreka | *it* abete rosso: 1834
cuker (*frl a* zùcher / *ted* Zucker) | *slov* sladkor | *it* zucchero: 2107, 4041, 5275, 6517 [PM]
cuoklini* (*pl*) (*frl sg* zòcul) | *slov* cokle | *it* zoccoli: 6442, 6487 [PM]
cuosti | *slov* cvesti | *it* fiorire: 3114
cuotje | *slov* cvetje | *it* fiori: 3114
cvancerca* (*ted* Zwanziger) | *slov* dvajsetak | *it* ventino: 4616
Čaf *SPN*: 6498, 6499
čakati* | *slov* čakati | *it* aspettare: 485 (ćakte *imper 2pl*), 1867, 3419, 6008, 6232, 6291 [PM]
Čakerdić *SPN*: 1739 [PM]
čamparni* → **čampni***
čampni* -a -o (~ *frl* zamp) | *slov* levi -a -o | *it* sinistro -a: 221 (čamparna *f sg*), 1988, 1989, 4231 (čampini), 5105, 5106, 6267, 7016, 7017 [PM]
čar → **čer**
čariešnja → **čeriešnja¹/²**
čarna uoda *IDR* | *slov* Črna voda | *it* Rio Nero: 2540 [PM]
Čarne(j)a *TOP* → **ta Orenja Černea**
čarnejski (*agg m sg*) *ETN* | *slov* černjejski (< *Černjeja*) | *it* Cergneu (relativo a): 3330, 3779, 5462 (černejskih *Gpl*) [PM]
čarnica* | *slov* borovnica | *it* mirtillo: 1694 (černica**), 5593 [PM]
Čarnić *NC*: 1752 [PM]
čarniščica* | *slov* borovnica | *it* mirtillo: čarniščica* 5972; tarniščica 6982, 6983 [PM]
čarnjeu / -ou / -uu → **černjeu**
čartenja** | *slov* jasa | *it* radura: 2472 [PM Čertanje = *MICR*]
čarvić | *slov* črviček | *it* vermetto: 3401, 3407 [PM]
čas¹ | *slov* čas | *it* tempo: 254, 2426, 3359 [PM]
čas² | *slov* krat | *it* volta: 1037, 1216, 2804 (*res*), 4227, 7353 (část), 7356 (část) [PM]
časi¹ | *slov* kdaj | *it* mai: 6393
časi² → **učasi**
část → **čas²**
časte | *slov* (?) | *it* (?): 5489 [ø VVS]
ččica → **čičica**
če¹ (*part raff*) | *slov* ø | *it* ø: če 923, 1283, 7285, 7286; ceu (če + u¹) 944, 945, 1284, 1690, 1730; či 1539, 4092, 4094, 4108, 6634, 6891, 7379; čie 5227, 5347, 6037, 6112, 6226, 6496, 6632, 6634, 6635, 6636, 6768; čien (če + uon¹) 6020; čiu (če + u¹) 1517, 6498, 6631, 6636, 6637, 6652, 6656, 6681; ćie 5188 [PM]
če² / či / će / ći | *slov* če | *it* se: če / či / će / ći 166, 291, 558, 612, 637, 640, 667, 715, 725, 738, 754, 815, 816, 828, 845, 899, 1041, 1249, 1250, 1280, 1281, 1295, 1298, 1304, 1330, 1348, 1371, 1402, 1514, 1605, 1609, 1613, 1749, 1866, 1937, 1942, 2012, 2066, 2107, 2138, 2157, 2163, 2167, 2252, 2297, 2298, 2303, 2305, 2314, 2335, 2366, 2436, 2488, 2501, 2509, 2510, 2626 (ćel), 2656, 2725, 2733, 2734, 2887, 3264, 3360, 3375, 3394, 3428, 3439, 3447, 3456, 3464, 3466, 3467, 3512, 3621 (ćeli), 3622, 3642, 3698, 3806, 3807, 3814, 3872, 3873, 3911, 3922, 4025, 4583, 4590, 4591, 4611, 4612, 4768, 4771, 4792, 4804, 4897, 5020, 5203, 5238, 5275, 5297, 5305 (ć), 5337, 5339, 5340, 5505, 5661, 5824 (ć), 5841, 5956, 6008, 6085, 6152, 6185, 6228, 6231, 6377, 6393, 6457, 6506 (te), 6520, 6727, 6763, 6854, 6994 (če l), 7032, 7033, 7082, 7144, 7206, 7207, 7208 [PM]

če³ | *slov* v | *it* a: če 709, 990, 5331 (-će); či 4173; čie 1756, 1767, 5191 [PM]
če⁴ / čie | *slov* tam | *it* là: 3213, 4365, 6769 (či) [PM]
če⁵ (*avv raff*) | *slov* tukaj (*avv raff*) | *it* qui (*avv raff st. in l.*): 932
če⁶ (*avv raff*) | *slov* tam (*avv raff*) | *it* là (*avv raff st. in l.*): 5602
če! (*frl* ce!) | *slov* kakšen! / kako! | *it* quale! / che!: 2466, 2470, 2489, 2682 [PM]
čebar | *slov* čeber | *it* tino: 3872, 3873 [PM]
čeča | *slov* dekle | *it* ragazza: 815, 4687, 4696, 4697, 4703, 4707, 4715, 4746, 4747 [PM]
čečica → **čičica**
če glih (*cf ted* obgleich) | *slov* čeprav | *it* sebbene: 166
čela | *slov* čebela | *it* ape: čela 363, 3291, 3425, 3430, 3441, 3442, 3484, 3510, 3531, 3535, 4813, 4815, 5276, 5353; čiela 3144, 3145, 5688; pčela* 1802; učela 7077, 7078, 7079 [PM]
čelin | *slov* gleženj | *it* malleolo: 5776 [PM čiliena, člienj]
čel(i) ne / če le ne / ćel ne | *slov* sicer | *it* sennò: 2066, 2626, 3360, 3621 [PM]
čelo¹ | *slov* čelo | *it* fronte: 1127, 1698, 1699, 2852, 3147, 4031, 4032, 5776, 5777, 6465 [PM]
čelo² | *slov* stena: previsna stena | *it* parete rocciosa a strapiombo: 1698, 1699, 6492, 6542, 6636 [PM]
Čelo *MICR*: 6492, 6542, 6636 [PM]
čelon | *slov* čmrlj | *it* calabrone: 5424, 5425, 5426 [PM]
čemosa → **čimosa**
čenča ki (*frl* cènce che) | *slov* ne da bi | *it* senza che: 3413
Čenta¹ *TOP* (*Com. in Prov. di Udine*) (*frl* Tarcìnt) | *slov* Čenta | *it* Tarcento: 905, 906, 1079, 2391 (Tarčent), 3702, 4201, 4204, 6082, 6120, 6158, 6391, 6762, 6890 [PM]
Čenta² *TOP* (*Borgo di Nimis*) | *it* Centa: 3951
čentenar (*frl* centenâr) | *slov* stotina | *it* centinaio: 955, 959, 2653, 3362, 3363, 6113, 6412, 6765, 7082 [PM]
čentezim (*frl* centésim) | *slov* stotin | *it* centesimo: 2488, 2497, 6105 [PM]
čent(o) (*frl* cènt / *it* cento) | *slov* sto | *it* cento: 2260, 2261, 2653, 2932, 2933 [PM]
Čep *NC*: 3914, 5387, 5389 [RD]
čer černa -o | *slov* črn -a -o | *it* nero -a: čar 3302, 3393, 3394, 5176, 5423, 5909, 6025, 6092, 6441, 6442, 6443, 6945, 6946, 6990, 6991, 7099; čer 780, 798, 849, 1461, 1463, 1804, 2375, 2376, 2377, 2540, 2604, 2605, 2881, 3393, 5909, 7391, 7392 [PM]
čerešnja → **čeriešnja¹/²**
čereuji | *slov* čevelj | *it* scarpa: 2184, 2185, 2349, 2350, 2351, 3040, 3041, 3717, 3772, 4707, 4937, 5656 [PM]
čerfoj (*frl* cerfòi) | *slov* detelja | *it* trifoglio: 1901, 1902 [PM]
čeries → **čes**
čeriešnja¹ | *slov* češnja (sad) | *it* ciliegia: čariešnja 3901, 6793; čerešnja 4935, 4979, 6793; čeriešnja 779, 780, 1648, 3040, 3311, 5322, 5811, 6254 [PM]
čeriešnja² | *slov* češnja (drevo) | *it* ciliegio: čariešnja 777, 1843, 3040, 3311, 6945; čerešnja 4935; čeriešnja 5322, 5811, 6254 [PM]
Černea orenja *TOP* → **ta Orenja Černea**
Černe(j)a *TOP* → **ta Orenja Černea**
černejski* *ETN* → **čarnejski**
černica¹* | *slov* češnja (sad) | *it* ciliegia: 6252, 6253
černica²** → **čarnica***
Černica *MICR* (*Com. di Lusevera*) | *it* Casa Ciarniza: 1694 [PM]
černjeu -ela -o | *slov* rdeč -a -e | *it* rosso -a: čarnjeu 6441, 6988; čarnjou 2607, 2608, 3295, 3296, 5422; černjeu 779, 780, 782, 785, 1805; čarnjuu 6988 [PM]
čeru | *slov* črv | *it* verme: čeru 5671; čiru 2965, 2969 [PM čaru = „deževnik“, „lombrico“]
čes / čez | *slov* čez | *it* attraverso / contro / oltre / sopra: čeries 304, 5795, 5847, 5882, 5957; čes / čez 1167, 1484, 1524, 2330, 2963, 3205, 3274, 3576 (čes, čez-), 3577 (čez-), 4458, 4773, 6519, 6529 (če z-); čiz 2494, 6657 [PM]
česati | *slov* česati | *it* pettinare: 3060 [PM]
češčen** -a -o | *slov* češčen -a -o | *it* venerato -a: 6735
češčenajs ti kreljica | *slov* zdravamarija | *it* salve regina: 6735
četarti -a -o | *slov* četrti -a -o | *it* quarto -a: 6681 [PM četirnji]
četertak → **četrtak**
četir(e) / -i → **štirji**
četirje → **štirji**
četirnast → **štirnast**
četirtak → **četrtak**
četrtak | *slov* četrtek | *it* giovedì: četertak 2193, 6615; četirtak 2955, 4338; četrtak 580 [PM]
čeu (če¹ + u¹) → **če¹**
čeuca** | *slov* stena: male previsne stene | *it* piccole pareti rocciose a strapiombo: 1728 [PM Čeuca, Čeuce]
Čeuca* *MICR* | *it* Ceuza: 1728 [PM]
čezimu | *slov* pozimi | *it* inverno: in inverno: 3576, 3577, 6529 (če zimu) [PM pozime, tazime]
čez lieto | *slov* poleti | *it* estate: in estate: 3576 [PM ta liete]
čežaron | *slov* grah | *it* piselli: 6541
Čežeris *TOP* → **Čižierje** (*frl* Cisèriis)
či → **če¹/³/⁴**
či? | *slov* čigav -a -o? | *it* quale: di quale?: 1267
čiana (*frl* cïàne) | *slov* škržat | *it* cicala: 6275 [PM]
čibula | *slov* čebula | *it* cipolla: 5074 [PM]
čičica | *slov* deklica | *it* bambina: ččica 4544; čečica 5716; čičica 1740, 1743, 2335, 4061, 4062, 4063 [PM = „zenica“, „pupilla“]
Čidat *TOP* (*Com. in Prov. di Udine*) (~ *frl* Cividât) | *slov* Čedad | *it* Cividale del Friuli: Čidat 4713; Ču(u)dat 2390, 2755, 6890 [PM]

čidin -a -o (*frl* cidìn) | *slov* tih -a -o | *it* zitto -a: 652
čidula (*frl* cìdule) | *slov* sklep | *it* articolazione: 6151 [PM = „škripec“, „carrucola del pozzo“]
čie → **če**[1/3]
čiela → **čela**
čien (čeˡ + uonˡ) → **čeˡ**
čie na Bazaretu *MICR*: 6635 [GPK; PM *Bazaret = „Rio Tasabazaretan“]
čie na Klinu *MICR*: 6636 [PM Rio Clin]
čie nat Suscan *MICR*: 6632 [GPK]
čie per patoce *MICR*: 6634 [GPK]
čie pod ʒau Dolinu *MICR*: 1730 [ø RFB, DFS]
čiespa → **ciespa**[1]
čie u Lante *MICR*: 1730 [RFB, PM Lanta]
čie u Susce *MICR*: 6635 [GPK]
čie u Žićibarde *MICR*: 1730 [PM Žića bardo]
čie za Bleke *MICR*: 6632
čie za Čukulu *MICR*: 1730 [PM Čukula, Tazačukula]
čie za Oleroban *MICR*: 1730 [PM Oli rob]
Čikon *SPN*: 2472 [PM]
čilé | *slov* tam | *it* là (*st. in l.*): 7144 [PM]
čimosa (~ *frl* cimòsse) | *slov* opasica (bela volnena opasica, del ženske noše) | *it* fascia di lana: 1315, 1323, 1324, 1331, 2585, 2603, 5908, 5978, 6440, 7390, 7394 [PM]
čink (*frl* cinc) | *slov* pet | *it* cinque: 2735
činkić → **ščinkuc***
činkuanta / -e (*frl* cinquànte) | *slov* petdeset | *it* cinquanta: 4244, 5464 [PM]
činkuante vot (*frl* cinquàntevòt) | *slov* oseminpetdeset | *it* cinquantotto: 5464 [PM]
činkuc → **ščinkuc***
činkuuac → **ščinkuc***
čiru → **čeru**
čis / čiz → **čes**
čispaˡ* → **ciespa**[1]
čispa² → **ciespa**[2]
čistˡ* -a -o | *slov* čist -a -o (ne umazan) | *it* pulito -a: 3293, 3630
čist²* -a -o | *slov* čist -a -o (brez primesi) | *it* puro -a: 3630 [PM]
čisto | *slov* čisto | *it* nettamente: 4515 [PM]
čitirinast → **štirnast**
čitiri rede | *slov* štirideset | *it* quaranta: 955
čitir(j)i → **štirji**
čiu (čeˡ + uˡ) → **čeˡ**
čiu Kliešče *MICR*: 6652 [GPK]
čiu liešče *MICR*: 1517 [PM Liešće]
či u Lotu *MICR*: 6637 [PM Lot]
čiu Osojnice *MICR*: 6636 [PM Osuojnica]
čiu Ouše *MICR*: 6631 [PM Ouša]
čiu Poujace *MICR*: 6637 [PM Poujak *it* Pouiac]
čiu Rebre *MICR*: 6652 [GPK]
čiu Roubu *MICR*: 6652 [GPK]
či u Rupe *MICR*: 6634 [PM Rupe]
čiz → **čes**
Čižierje *TOP* (*Fraz. del Com. di Tarcento*) (*frl* Cisèriis) | *slov* Čežarje | *it* Ciseriis: Čeżeris 5017; Čižierje 6102; Čižirje 4084, 4090 [PM]
Čižirčica *ETN* | *slov* Čežarje: prebivalka Čežarij | *it* Ciseriis (ab di): 4130
Čižirje *TOP* → **Čižierje**
Čižirjen *ETN* | *slov* Čežarje: prebivalec Čežarij | *it* Ciseriis (ab di): 4130
človek | *slov* človek | *it* uomo: človek 211, 701, 704, 1033, 1620, 1676, 1838, 2576, 2892, 3416, 4098, 4572, 4768, 4771, 4783, 4790, 5424, 5719, 6042, 6056, 6616, 6617, 7047; šlovek 1675, 1676 [PM]
čoba* | *slov* ustnica | *it* labbro: 7326 [PM šoba]
čoč → **čuč**
čokˡ* | *slov* čok (panj) | *it* ciocco: 827, 828, 1162, 5568
čok² (~ *frl* ciòc) | *slov* tnalo | *it* ceppo: 7099, 7100 [PM]
čok³ (*frl* ciùc / zùc) | *slov* grič | *it* collina: čok 826, 827, 1162, 1521, 1956, 1970, 3758; čuk 3316, 6645, 7263, 7264, 7265, 7266, 7306, 7307 [PM Čuk]
čok⁴ | *slov* panj: čebelji panj | *it* arnia: 3484, 4813
Čok *OR* | *it* Il Zuk: 1521, 1970 [PM]
čokuli → **čukuj**
čonkula (*frl* ciòncule) | *slov* klada, poleno | *it* rocchio: 1079, 1083, 1084
čuč (*frl* ciùc' / zùz) | *slov* sir: precej pust sir | *it* cacio assai magro: 2082, 2690 (čoč) [PM]
Čudajski* -a -o *ETN* | *slov* čedajski -a -o (< *Čedad*) | *it* cividalese (*agg*): 2390, 2391
čuf (*frl* ciùf) | *slov* šop | *it* ciuffo: 6485, 6531
Čufić *NC*: 3722 [VVS]
Čufine *OR* | *slov* Čufine | *it* Le Zuffine: 2550, 3155, 3668 (Čufina), 5698 (Žufine) [PM]
čuita (*frl* ciuìte; *cf* → 1157) | *slov* sova | *it* civetta: 1157, 1804 (čuuita), 3399 (čuujta) [PM]
čuiti → **čuti**
čuk → **čok³**
Čuk *MICR* | *it* Il Zuc: 7263, 7264, 7265, 7266, 7306 [PM]
čukalić (*cf* → čukau) | *slov* griček | *it* collinetta: 6645
čukau (~ *frl* zùcul) | *slov* grič | *it* collina: 6644, 6654, 6773
čukuj (*frl* ciòcul / ciùcul) | *slov* cokla z usnjenim prednjikom | *it* zoccolo con tomaia di cuoio: čokuli (*pl*) 2349, 2350, 2352; čukuj 3644, 6442 (čukule *Apl*) [PM čukule *plt*]
čukula* (*frl* zùcule) | *slov* griček / strmina: gorska strmina | *it* collinetta / erta montana: 1730 [PM Čukula]
Čuonja *OR* | *it* M. Zuogna: 1714, 6257 [PM]
čuot -a (*it a* ciotto) | *slov* šepav -a -o | *it* zoppo -a: 836, 837
čuotast -a -o (*cf* → čuot) | *slov* šepast -a -o | *it* zoppo -a: 116, 117, 2203, 5143, 5198 [PM]
Čuotič *NC*: 1752, 1756 [PM Cuotić]
čuš → **ćuk** (*frl* ciùs)
Čušin *CO* | *it* Zussino: 2013, 2271, 2273, 2524, 2629, 6032 (Sušin*), 6772 [RD]

Čušin *NC*: 6624 [RD]
Čušinka *NC*: 2236 [RD]
čuška | *slov* štor | *it* ceppo: 5412
čuti | *slov* slišati | *it* udire: čuiti 4167, 4168; čuti 55, 646, 648, 672, 1181, 2143, 2291, 2292, 2435, 2486, 2718, 2780, 2837, 2938, 2997, 3021, 3022, 3100, 3136, 3386, 3443, 3556, 3800, 4195, 4320, 4399, 4402, 4537, 4547, 4723, 4834, 4836, 4871, 5255, 5617, 5924, 6040, 6213, 6225, 6423, 6427, 6428, 6430, 6431, 6436, 6446, 7211, 7212, 7213, 7214, 7215, 7216 [PM]
Ču(u)dat *TOP* → **Čidat**
čuuita / čuujta → **čuita**
ćača[1]* (*frl* ciàce) | *slov* lov | *it* caccia: 2339, 3552, 4113, 480, 4541 (tiačo *Asg*), 4916 [PM]
ćača[2] (*frl* ciàce) | *slov* kuhalnica | *it* mestolo: 3527, 3551, 4916 [PM]
ćaća → **tata[2]**
ćadreja (*frl* ciadrèe) | *slov* stol | *it* sedia: ćadreja 714, 715; ćandreja 1793, 2034, 3967, 6519 [PM]
ćakaranje | *slov* govorica | *it* parlata: 4285, 7372
ćakarati[1] (*frl* ciacarâ) | *slov* govoriti / praviti | *it* parlare / dire: ćakarati 600, 601, 646, 717, 718, 2616, 4083, 4090, 4091, 4095, 4110, 4133, 4134, 4155, 4187, 4195, 4259, 4268, 5383, 5384, 5390, 5406, 5408, 6413 (ćakarati, takarate), 6414, 6415 (tekerajo), 6416, 6417, 6418, 6426, 6429, 6430, 6431, 6433, 6436, 6447, 6448, 6799, 7298, 7338; ćakerati 1597, 2110, 2696, 6881, 6909; ćekarati 6415, 6416; ćekerati 255, 1156, 1182, 1298, 1344, 1378, 1383, 1385, 2059, 2679, 2704, 2719, 2837, 2838, 3206, 3343, 3366, 3476, 3556, 4002, 4393, 4651, 4985, 5029, 5030, 5096, 5339, 5340, 5409, 5410, 5725, 5907, 6156, 6227, 6287, 6378 [PM]
ćakarati[2] (~ *frl* ciacarâ) | *slov* pripovedovati | *it* raccontare: 6436
ćakati* → **čakati***
ćakerati → **ćakarati[1]**
ćakuš *NC*: 4717
ćaldier (*frl* cialdîr) | *slov* vedro | *it* secchio: 3880, 6453, 6454, 6455 [PM]
ćalerja** → **ščalerja****
ćamera (*frl* ciàmere) | *slov* soba | *it* stanza: 3732, 5588
ćamera za iti spat | *slov* spalnica | *it* camera da letto: 1890
ćamižot (*frl* camisòt; *cf* → 1312) | *slov* krilo | *it* gonna: 1312, 1331, 1332, 1333, 7392
ćanaglet** (*frl* cianalèt) | *slov* dolinica | *it* valletta: 1521 [PM Kanalić]
Ćanaglet *TOP* (*Fraz. del Com. di Torreano*) (*frl* Cianalùt (*sm sg* cianalèt)) | *slov* Skrile | *it* Canalutto di Torreano: Ćanaglet 1521; Skril 4526, 4527 [PM Kanalić]
ćanal / ćanau (*frl* cianâl) | *slov* dolina | *it* vallata: 957, 1521, 1881, 2596, 2866 [PM kanau / Konau]
ćanal di sam Pieri *TOP* (*Prov. di Udine*) (*frl* Cianâl di San Piéri) | *slov* Nadiška dolina | *it* Valle del Natisone: 2866 [PM Konau]
ćanau Nediža *TOP* (*Prov. di Udine*) (~ *frl* Cianâl (di) Nadisón) | *slov* Nadiška dolina | *it* Valle del Natisone: 2596 [PM Konau]
ćandarm* (*frl* giandàrm) | *slov* orožniki | *it* gendarme: 992, 993
ćandela (*frl* ciandèle) | *slov* sveča | *it* candela: 3923, 5724 (ćendela) [PM]
ćandreja → **ćadreja**
Ćanebola / -ula* / Ćaniebola *TOP* (*Fraz. del Com. di Faedis*) (*frl* Cianèule) | *slov* Čanebola | *it* Canebola: Ćanebola 2736, 5818; Ćanebula* 4533; Ćaniebola* 3331, 3332; Ćenebola 509, 510, 2041; Ćeniebola 385, 456; Ćeniebula 2550, 2551 [PM]
Ćanin *OR* (*Slovenia / Val Resia*) | *slov* Kanin / Sivec | *it* M. Canin: 1679, 1680
ćant (*frl* ciànt) | *slov* pesem | *it* canzone: 3974, 3975, 4353, 7297
ćantati (*frl* ciantâ) | *slov* peti | *it* cantare: 1360, 2072, 2454, 2455, 2456, 3022, 3024, 3973, 3974, 3975, 4353, 5306, 5485, 7302, 7304, 7323 [PM]
ćanton (*frl* ciantòn) | *slov* vogel | *it* cantone: 963, 4656, 4657 [PM]
ćapan | *slov* fižol: nizki fižol | *it* fagiolo nano: 1300, 6539 (ćepan)
ćarbon (*frl* ciarbòn) | *slov* oglje | *it* carbone dolce: 4306 [PM]
Ćarojski (*agg m sg*) *ETN* (< *ter Ćaron*) | *it* Chiaròn: relativo a Chiaròn: 4139, 4140
Ćaron *TOP* (*Borgo di Sedilis*) | *it* Chiaròn: 4016, 4030, 4139, 4140, 4142 [APP]
ćarta[1] (*frl* ciàrte) | *slov* papir | *it* carta: 1595, 3355, 3584, 3831, 4324 [PM]
ćarta[2]* (*frl* ciàrte) | *slov* list (papirja) | *it* foglio di carta: 3397, 3503
ćarta[3]* (*frl* ciàrte) | *slov* listina | *it* documento: 759, 760
ćarta dijografike (*frl* ciàrte giogràfiche) | *slov* zemljevid | *it* carta geografica: 3585
ćarte (*frl* ciàrtis) | *slov* karta: igralne karte | *it* carte da gioco: 1945, 4371 (ćarte, karte)
ćašt[1] (*frl* ciàst) | *slov* kašča | *it* granaio: 458, 2311, 7109 [PM]
ćašt[2] (~ *frl* ciàst; *cf* → 458) | *slov* strop: spodnji del stropa | *it* soppalco: 2416
ćauda** (*frl* ciàlde) | *slov* topla | *it* calda: 6256, 6637 [PM Ćauda = *MICR*]
Ćauda *MICR* | *it* Valcalda: 6256, 6637 [PM]
ćazal (*frl* ciasâl) | *slov* hiša: kmečka hiša | *it* casale: 5797
ćekarati → **ćakarati[1]**
ćekeranje (*cf* → ćekerati) | *slov* govorjenje | *it* parlare: il parlare: 1763
ćekerati → **ćakarati[1]**
ćel(i) → **če[2]**
ćelčumet (~ *frl* cialciumìt) | *slov* klepar: potujoči klepar | *it* lattoniere ambulante: 3881
ćelejar / ćelijar | *slov* čevljar | *it* calzolaio: 2184, 2185, 6663 [PM]

Ćempej* *TOP* (*Fraz. del Com. di Faedis*) (*frl* Ciampèi) | *slov* Čampej | *it* Campeglio: 456
ćendela → **ćandela**
Ćeneboc *ETN* | *slov* Čaneboc (prebivalec Čanebole) | *it* Canebola (ab di): 5774, 5859 (Ćenjebouc) [PM]
Ćenebola *TOP* → **Ćanebola**
Ćenen *MICR*: 6255 [GPK]
Ćeniebola / -ula *TOP* → **Ćanebola**
Ćenjebouc *ETN* → **Ćeneboc**
ćepan → **ćapan**
Ćepletišča *TOP* (*Fraz. del Com. di Savogna - Val Natisone*) | *slov* Čepletišče | *it* Cepletischis: 445 [PM]
ćevedau (*frl* ciavedâl) | *slov* trinožnik (za kuhanje na ognjišču) | *it* alare: 4812 [PM]
ćie → **če[1]**
ćierge (~ *frl* cìrche) | *slov* okoli | *it* circa: 6121
ćjuč → **kjuč**
ćoča (*frl* zòcie) | *slov* štor | *it* ceppo: 1821, 6761, 6762 [PM]
ćoučina (*frl* cialcìne) | *slov* apno | *it* calce: 2355, 2437 [PM coucina, ćjućina, ćoućina, čučinja, toučina]
ćuk | *slov* čuk | *it* gufo: 3399 (ćuk, čuš) [PM čuk, ćuk „?“; čoš „neumen“, „stupido“ *secondo frl* ciùs „čuk“, „civetta“ / „neumen“, „stupido“]
da[1] → **de[1/2]**
da[2] → **dan[1]**
dabruota | *slov* dobrota | *it* bontà: 294 [PM]
dacih (*frl* dàzi) | *slov* carina | *it* dazio: 2434, 4472 [PM]
dajati | *slov* dajati | *it* dare: 1852, 2626, 3420, 3421, 3449, 3602, 3619, 4654, 4897, 6192, 6210, 6752 [PM]
dal (*frl* dal) | *slov* od / v | *it* dal / nel: 5463, 5464, 6343
dam* (*frl* dam) | *slov* škoda | *it* danno: 6859
dam[1] → **an[1]**
dam[2] → **dan[1]**
dam bot[1] / dambot; dem / dim / dom bot (*cf* → bòt[1]) | *slov* nekoč | *it* tempo: un tempo: dam bot 623, 1864, 3947, 5040 (dan bot), 5456, 5461, 5908, 6036, 6174, 6390, 6391, 6494, 6759; dem bot 5644, 6330, 7323, 7390; dom bot 3947 [PM]
dam bot[2] / dem bot (*cf* → bòt[1]) | *slov* enkrat | *it* volta: una volta: 1356, 1357, 2804 (dem bot) (*res*), 3109 (dim bot), 5134, 6777, 6909 [PM]
dam bot[3] (*cf* → bòt[1]) | *slov* naenkrat | *it* volta: in una volta: 6109
da miki → **dan mekin**
damou / damu | *slov* domov | *it* casa: a casa (*m. a l.*): damou / damu 551, 2747, 4539, 4689, 4726, 4902, 5633; dimoj 905, 907; dimuoj 2195, 2196, 2243, 2619, 2626, 3783, 3788, 3999, 6018, 6194, 6226, 6488, 6497, 6744, 6770, 6880, 7042 [PM]
dan[1] / adan dna dno (*num*) | *slov* en / eden ena -o | *it* un / uno -a: *Nm* adan 4802; an 111, 509, 4603, 4709; da 6996; dam / dan 12, 13, 15, 35, 59, 80, 81, 111, 112, 145, 245, 246, 405, 406, 646, 682, 714, 715, 764, 771, 882, 898, 941, 946, 955, 956, 958, 959, 962, 964, 968, 1068, 1082, 1132, 1194, 1223, 1244, 1245, 1246, 1266, 1269, 1270, 1272, 1273, 1274, 1280, 1282, 1368, 1412, 1413, 1423, 1472, 1498, 1503, 1508, 1513, 1536, 1642, 1648, 1649, 1702, 1756, 1778, 1811, 1814, 1819, 1850, 1920, 1961, 1996, 2116, 2125, 2126, 2129, 2138, 2139, 2163, 2189, 2202, 2245, 2246, 2303, 2372, 2456, 2457, 2458, 2460, 2467, 2478, 2562, 2571, 2653, 3256, 3261, 3271, 3295, 3321, 3324, 3385, 3574, 3575, 3629, 3644, 3850, 3863, 3864, 3876, 3877, 3901, 3902, 3903, 3904, 3905, 3912, 3951, 3959, 3975, 3989, 3990, 3991, 3996, 4002, 4590, 4664, 4733, 4739, 4743, 5084, 5203, 5362, 5368, 5401, 5413, 5465, 5569, 6408, 6409, 6410, 6411, 6412, 6450, 6452, 6531, 6576, 6727, 6759, 6795, 6807, 6825, 6874, 6925, 7078, 7080, 7091, 7110, 7150, 7224, 7225, 7226, 7246, 7247, 7343, 7403; dem / den 1083, 1084, 1144, 1923, 2653, 2673, 2732, 4032, 4033, 4057, 4071, 4127, 4128, 4138, 4139, 4164, 4190, 4228, 4280, 4325, 4340, 6178, 7353; dim / din 2727, 2752, 2753, 2754, 2755, 2790, 2884, 2928, 2930, 2954, 2965, 3041, 3053, 3108, 3123, 3148, 3180; *Nf* dna 1, 109, 405, 674, 681, 689, 810, 1066, 1083, 1088, 1089, 1101, 1417, 1607, 1710, 1812, 1924, 1941, 2020, 2105, 2116, 2129, 2460, 2474, 2581, 2695, 2727, 2754, 2755, 2732, 2813, 2875, 2894, 2942, 2961, 3074, 3096, 3097, 3112, 3132, 3144, 3151, 3153, 3158, 3189, 3247, 3272, 3359, 3382, 3395, 3569, 3641, 4031, 4216, 4219, 4280, 4325, 4817, 4819, 5230, 5642, 5669, 5685, 5721, 5815, 5816, 5884, 6152, 6451, 6544, 6733, 6748, 6782, 6889, 6890, 7077, 7127; na 681, 812, 1058, 1059, 1062, 1266, 1389, 1394, 1421, 1422, 1462, 1591, 1615, 1648, 1798, 1941, 1942, 2229, 2248, 2442, 2447, 2530, 2537, 2562, 2578, 2688, 2824, 3260, 3261, 3264, 3750, 3877, 3933, 3941, 3965, 3974, 4002, 4031, 4616, 4642, 5228, 5395, 5396, 5581, 5882, 5957, 6152, 6159, 6386, 6450, 6522, 7091, 7246, 7247, 7249; *N/A n* dno 447, 607, 1005, 1126, 1224, 1849, 2281, 2727, 2728, 2847, 2854, 2894, 2943, 2980, 3004, 3017, 3075, 3106, 3160, 3163, 4048, 6784, 6985; no 789, 1081, 1121, 1497, 1615, 1648, 2182, 2263, 2281, 2377, 2460, 3306, 3499, 3905; *Gm* na 881; naa 5089; nega 4854; *Gf* dne 4627; ne 428; ni 5089; *Dm* dnemu 2724, 3219; nemu 6190; *Am* adnaga 6996; an 6859; ana 6752; dan / dam 758, 1093, 1221, 1224, 1293, 1356, 1357, 1790, 2131, 2804 (*res*), 3109, 3403, 3501, 3518, 3807, 3880, 3881, 3904, 5134, 5284, 5913, 6004, 6017, 6039, 6094, 6109, 6111, 6485, 6850, 6853, 6880, 6880; dem / den 2488, 2497, 5059, 5822, 6177, 6186, 6670, 6671, 6777, 6909; din 2980, 3050, 3981; dna 815, 816, 913; dnaa 816, 1915; dnaga 3606, 6837, 6850; dnega 2203, 2795, 4571, 4573, 5884; in 6486; na 811, 1284, 1290, 1328, 4153, 4154, 4421, 6188, 6498, 6752, 7403;

ne 2128 (?); naga 6050, 6752; nega 529, 2294, 2295, 2374, 4571, 4572, 5799, 6177, 6763; *Af* an(n)u 6752; dno 1061, 1761, 3447, 5221, 5228, 6187, 6329; dnu 1919, 6899; no 1164, 2721, 3267, 3421, 3465, 3605, 3606, 3807, 3841, 3918, 3949, 4505, 4621, 4622, 4713, 5084, 5221, 5590, 6085, 6329, 6350, 6361; nu 759, 760, 1039, 1040, 1159, 1225, 1283, 1356, 1357, 1514, 1515, 1916, 1923, 2683, 2685, 3503, 3601, 3806, 3807, 3830, 4323, 5076, 6017, 6486, 6487, 6492, 6498, 6752, 6762, 6763, 6764, 6850, 6936; *Lm/n* nin 2448, 2948, 2954, 5873; dnim 2729; *Lf* nej 2441, 2446; dnej 2444; *Sm* dnin 7001; dnjen 2467; nin 6826, 7217, 7222, 7224, 7225, 7226, 7227, 7228; njen 2287, 2457, 2497, 6933; *Sf* dno 2468, 2896, 3025; dnon 6938, 6939, 6962, 7008, 7129; no 2287, 4656, 6932; non 6870, 6905; *N/Af pl(t)* dne 1066, 2850; ne 1066, 1252, 3352, 6083 [PM]

dan[2] dna dno (*agg / pron idf, dim*) | *slov* eden ena -o / neki -a -o / isti -a -o | *it* uno -a / alcuno -a / qualche / stesso -a: *Nm sg* an 2200, 2201, dan 1375, 1376, 1756, 2141, 2142, 2200, 2509, 2510, 2609, 3619, 3844, 3875, 3876, 3887, 5032, 5035, 5198, 5241, 5419, 5465, 7132; dem / den 5879, 5907; dim / din 2752, 2753, 2754, 2755, 2892, 3117, 5780; *Nf sg* adna 6036; dna 2754, 2755, 3392, 3695, 3875, 4691, 4717; jedna 5004; na 1903, 2142, 2494, 2495, 5400, 5442; *N/A n sg* dno 639, 1007, 1315, 1468, 2749, 3200, 3328, 3372, 3373, 3865, 3940, 3966, 3970, 4095, 4348, 4592, 4593, 4660, 5315, 5366, 6560; *Gm sg* dnega 6057; nega 509; *Gf sg* dne 2811; *Dm sg* dnemu 2724, 2772; nemu 6899; *Am sg* dam / dan / dem 623, 2132, 3947, 5040, 5456, 5461, 5644, 5908, 6036, 6174, 6176, 6330, 6390, 6391, 6494, 6510, 6759, 6883, 7323, 7390; din 2863; dna 1984; dnega 2863, 2864, 5867; dom 3947; n 2241; na 637; nea 3846; *Af sg* no 507; nu 2722; *Sm sg* nin 463; *N/A f pl* dne 726, 2348; ne 2273, 5126, 6349; *Nf plt* ne 3854; *Gpl* nih 2734; *Am pl* ne 2241 [PM]

dan[3] | *slov* dan | *it* giorno: 22, 249, 483 (ni *Gpl*), 663, 697 (dann), 941, 1514, 1515, 2132, 2193, 2348, 2377, 2426 (ni *Gpl*), 2667, 2832, 2833, 2954, 3376, 3377, 3518, 3981, 4258, 4385, 4416, 4628, 4629, 4778, 4910, 5419, 5465, 5501, 5502, 5519 (ni *Gpl*), 5546, 5673, 6003, 6118, 6176, 6202, 6210, 6231, 6329, 6589, 6606, 6608, 6610, 6615, 6697, 6702, 6759, 6769, 6799, 6887, 7071 [PM]

dan[4] | *slov* sam | *it* solo: 7010

dan[5] → **an[1]**

dana (*frl* dàne) | *slov* jelka | *it* abete bianco: 1836, 1837 [PM]

danajsti | *slov* enajsti | *it* undicesimo: 6576 [PM]

dan an duajsti | *slov* enaindvajseti | *it* ventunesimo: 6576

danast / danaest → **denast**

danati se* (*frl* danâsi) | *slov* pogubiti (dušo) | *it* dannarsi: 7044, 7045, 7046

dan dru(g)j bot (*cf* → bot[1]) | *slov* drugič | *it* volta: un'altra volta: 1937 [PM]

danejst → **denast**

dan en duojst | *slov* enaindvajset | *it* ventuno: 12, 15, 80 [PM]

Danjeu *NC*: 6494, 6621 [GPK]

dan mekin | *slov* malo | *it* poco: un poco: 1720, 3331 (nu mekin), 5144 (da miki)

dann → **dan[3]**

dan tek (~ *frl* un tic) | *slov* malo | *it* poco: un poco: 6244 [PM]

darnjohat | *slov* drnjohati | *it* russare: 4917

darua → **derva**

daržati | *slov* držati | *it* mantenere / tenere: 1178, 1205, 1475, 1978 (taržati), 2656 (deržati), 2773 (držati), 2857, 2858, 3423, 3425, 3427, 3428, 3440, 3476, 3511, 3525, 3657, 3872, 3873, 3991, 4058, 4188, 4220, 4833 (dirži *imper 2sg*), 5224 (dršta *imper 2pl*), 5250, 5253, 5658, 6135, 6208, 6332, 6896, 7036 [PM]

daska[1] | *slov* deska | *it* tavola di legno: 2673, 2675 [PM]

daska[2] | *slov* platišče: leseni del platišča | *it* quarto (di legno) della ruota: 2943

dast → **dost(i)**

daš → **deš**

date / -i | *slov* dati | *it* dare: 267, 764, 765, 766, 773, 853, 857, 858, 865, 866, 884, 942, 964, 1092, 1211, 1225, 1292, 1305, 1307, 1528, 1662, 1663, 1665, 1934, 2065, 2066, 2129, 2260, 2261, 2428, 2433, 2488, 2520, 2564, 2716, 2777, 2778, 2782, 2783, 2792, 2808, 3013, 3027, 3085, 3222, 3223, 3432, 3436, 3447, 3461, 3465, 3484, 3487, 3490, 3499, 3508, 3516, 3524, 3535, 3606, 3619, 3807, 3873, 3891, 4025, 4336, 4395, 4708, 4726, 4727, 4755, 4756, 4781, 4848, 5073, 5161, 5172, 5270, 5361, 5967, 6017, 6020, 6084, 6193, 6198, 6221, 6404, 6529, 6762, 6817, 6821, 6825, 6826, 6831, 6832, 6833, 6837, 6847, 6850, 6853, 6897, 7004, 7293 [PM]

dat(i) → **djati**

Datorje *NC*: 6621 [GPK]

dauk* | *slov* davek | *it* tassa: 4472 [PM]

daur / na daur (*frl* daûr) | *slov* primerjava: v primerjavi | *it* confronto: a confronto: 3198, 3320

dave / davi | *slov* davi | *it* stamane: 254, 695, 735, 2152, 2827, 2828, 4329, 4508, 6017, 6697, 7369 [PM]

dažeuno | *slov* deževno | *it* piovoso: 5683 [PM]

de[1] | *slov* da | *it* che: da 4684, 5119; de 434, 441, 2364, 2792, 2922, 2967, 2968, 3038, 3203, 3595, 4808, 4942, 5793, 5827; di 4395, 4687, 4778 [PM]

de[2] | *slov* da (*subst*) | *it* che (*subst*): da 1361, 1365, 3195; de 727, 751

debelica | *slov* fižol | *it* fagioli: 5788

Debeliš *CO* | *it* Debellis: 6080, 6090 [PM]

Debeliš* *NC*: 3538 [PM]

Debeliš(i) *TOP* (*Fraz. del Com. di Taipana*) (*frl*

Debèlis) | *slov* Debeliši | *it* Debellis: 1713, 3416, 5997, 6407, 6681 [PM]
Debelon *NC*: 2102, 2234, 5920 [MSP, PM]
Debelonka *NC*: 2450 [MSP]
deblo | *slov* deblo | *it* tronco: 4889
debou / debu deb(i)ela -o | *slov* debel -a -o / grob -a -o / gost -a -o / dober -bra -o | *it* grasso / grossolano / denso / buono -a: 537, 701, 828, 1226, 1959, 2421, 2422, 2423, 2424, 3186, 3187, 3278, 3333, 3344, 3392, 3394, 3897, 3898, 3904, 3905, 3906, 4599, 4713, 4783, 4970, 4979, 5093, 5281, 5957, 6755, 6765, 7096, 7120 [PM]
debuu debila -o (*frl* dèbul) | *slov* slaboten -tna -o | *it* debole: 2425, 2426, 7119
december (*frl* dezzèmbar) | *slov* december | *it* dicembre: december 948, 2192, 6604; dicember 1784, 2950 [PM = „božični mesec“, „il mese di Natale“]
deikla / dejkla | *slov* dekla | *it* serva: 2359, 2361, 3091, 3747, 3889, 5900 (diekla), 7155 [PM]
deleč | *slov* daleč | *it* lontano: 699, 1971, 2396, 3305, 3346, 4694, 4695, 5004, 5166 [PM]
deliberati* (*frl* deliberâ) | *slov* rešiti | *it* liberare: 6238
delikan -a -o (~ *frl* delicât) | *slov* občutljiv -a -o | *it* delicato -a: 1491
Del Mjedi *CO* | *it* Del Medico: 1786, 1807 [RD]
dem[1] / den → **dan[1/2]**
dem[2] / den → **an[1]**
dem bot[1/2] → **dam bot[1/2]**
denast | *slov* enajst | *it* undici: danaest 1412; danast 245, 955, 2461, 2462, 3363, 6409, 6411, 6769; danejst 13, 14; denast 7352, 7355; dinast 2930, 2931 [PM]
dendan | *slov* nekdanji | *it* tempo: d'un tempo: 2137, 2138
Denelici *TOP* (*Borgo di Sedilis*): 4142 [ø APP]
denitorji (*it* genitori) | *slov* starši | *it* genitori: 6841 [PM]
denjan* -a -o (~ *frl* danezât) | *slov* poškodovan -a -o | *it* danneggiato -a: 5131
derua → **derva**
derva | *slov* drva | *it* legna: 552, 723, 724, 1293, 1294, 1423, 1564, 3257 (derua), 6992 (darua) [PM]
dervin* -a -o | *slov* lesen -a -o | *it* legno: di legno: 1821 [PM derviesan]
deržati → **daržati**
desat / -et | *slov* deset | *it* dieci: desat / deset 13, 43, 955, 1412, 1829, 2461, 2497, 3864, 3921, 4059, 5025, 5350, 6086, 6090, 6409, 6411, 6412, 6896, 6897, 6981, 7071, 7351, 7353, 7356; dieset 2728, 2930, 4340, 5671, 5699, 5816, 5882 [PM]
desat část desat | *slov* sto | *it* cento: 7356
deseti | *slov* deseti | *it* decimo: 3582, 6575
desni -sna -o | *slov* desni -sna -o | *it* destro -a: 221, 6107, 6267, 7016, 7017 [PM]
deš | *slov* dež | *it* pioggia: daš 144, 2745, 4568, 5683; deš 640, 641, 1859, 1921, 1922, 1952, 3936, 5116, 5272, 5338, 5440, 6008 [PM]
dešipati si* (*frl* dissipâsi) | *slov* raniti se | *it* ferirsi: 3830 [PM dišipati = „kvariti, razsipati“, „rovinare, dissipare“]
det[1] | *slov* ded | *it* nonno: 1397, 1612, 1617, 1634, 2290, 2982, 4295, 4296, 5343, 6570, 6703, 6812, 6814, 6815 [PM]
det[2] | *slov* praded | *it* bisnonno: 25 [PM]
deti (*slov*) | *slov* deti | *it* mettere: 3035 [PM]
devanast | *slov* devetnajst | *it* diciannove: devanast 955, 2463, 3682, 6410, 6778; devatnast 1413, 7352; devetnejst 14, 15; dievetnast 2932 [PM]
devat / -et | *slov* devet | *it* nove: 13, 955, 1412, 2461, 2930 (dievet), 4340, 5483, 5556, 5560, 6409, 6769, 7350 [PM]
devatnast → **devanast**
devat rede | *slov* devetdeset | *it* novanta: 955
devedeset | *slov* devetdeset | *it* novanta: 82 [PM *anche* nonante]
devenajsti | *slov* devetnajsti | *it* diciannovesimo: 6576
deveti | *slov* deveti | *it* nono: 6575, 6921
devetnejst → **devanast**
devica | *slov* devica | *it* vergine: 2576, 4712
di[1] (*frl* di) | *slov* od | *it* di: 1644, 2391, 2866, 3421, 5464, 6689
di[2] (*frl* dì) | *slov* dan | *it* dì (= giorno): 742, 7071
di[3] → **de[1]**
dibant[1] (*frl* dibànt) | *slov* zaman | *it* inutilmente: 3774, 5514
dibant[2] (*frl* dibànt) | *slov* zastonj | *it* gratis: dibant 2183; za dibant 1095, 6216, 6912, 7138
dicember → **december** (*frl* dicember)
dičar (~ *frl* a ciàr) | *slov* veselje (*imeti dičar* = imeti veselje, imeti rad -a -o) | *it* caro -a: 6333 [PM]
diekla → **dejkla**
dielat(i)[1] | *slov* delati | *it* fare / lavorare: 618, 619, 620, 621, 627, 628, 629, 630, 1236, 1659, 1847, 1848, 1871, 1888, 2265, 2266, 2407, 3047, 3048, 3104, 3145, 3164, 3311, 3312, 3434, 3439, 3441, 3445, 3538, 3854, 3874, 3918, 4255, 4309, 4346 (dilamo *ind pres 1pl*), 4347 (dilamo *ind pres 1pl*), 4352, 4466, 4470, 4610, 4611, 4632, 4693, 4824, 5095, 5164, 5748, 5820, 6103, 6104, 6182, 6188, 6189, 6333, 7002, 7032, 7290, 7317 [PM]
dielati[2] | *slov* narediti | *it* commettere: 7045
dielati[3] | *slov* dajati | *it* produrre: 3869, 3870
dielati[4]* | *slov* nesti (jajca) | *it* deporre (le uova): 2281, 6783, 7072
dielati se | *slov* delati se | *it* fingersi: 6217, 6334
dieleti* | *slov* zgraditi | *it* costruire: 5861
dielo | *slov* delo | *it* lavoro: 622, 634, 1516, 2269, 2519, 2624, 4619, 4632, 6036, 6102, 6113, 6193, 6210, 6215, 6318, 6351, 6457, 6481, 6482, 6483, 6484, 6485, 6486, 6487, 6488, 6489, 6492, 6494, 6495, 6744, 6745, 6761, 6762, 6763, 6764 [PM]
dielouac | *slov* delavec | *it* operaio: 2166, 4538, 5880 (dieluuac), 6486 [PM]
dielounik | *slov* delavnik | *it* giorno feriale: 2348, 6015

dielovica | *slov* delavka | *it* operaia: 5880 [PM]
dieluuac → **dielouac**
dieset → **desat**
dieti* | *slov* deti | *it* mettere: 539, 4426, 4504 [PM]
dievet → **devat**
dievetnast → **devanast**
dieži (*ven* diese) | *slov* deset | *it* dieci: 4063
dieži siet (~ *frl* disesièt; *cf anche ven* diese) | *slov* sedemnajst | *it* diciassette: 4063
dieži vot (~ *frl* disevòt; *cf anche ven* diese) | *slov* osemnajst | *it* diciotto: 4063
difarent (*frl* diferènt) | *slov* drugačen | *it* differente: 3832
dijalet (*frl* dialèt) | *slov* narečje | *it* dialetto: 4169, 4174, 7372
dijo (*frl / it* dio) | *slov* bog | *it* dio: 6311
dijografike* (*frl* giogràfiche) | *slov* zemljepisna | *it* geografica: 3585
Dikras *NC*: 2236 [MSP]
dilati* → **dielat(i)**[1]
dim[1] (*res*) | *slov* dim | *it* fumo: 2800, 2864 [PM]
dim[2] / din → **dan**[1/2]
dim[3] / din → **an**[1]
diman (*frl* di màn) | *slov* zlahka | *it* facilmente: 4103
dim bot → **dam bot**[2]
dimoj → **damou**
dimuoj → **damou**
di naranc (*frl* di naràns) | *slov* oranžen -žna -o | *it* arancione: 1644
dinast → **denast**
dindja (*frl* dìndi) | *slov* puran | *it* tacchino: 1805, 1946 [PM]
dinja | *slov* melona | *it* melone: 5517, 5518
dirgač → **drugači**
dirgode → **drgode**
Dirjan *TOP* → **Drejan**
diržati* → **daržati**
diržina | *slov* družina | *it* famiglia: 53 (diržina; družina (*nat*))
disfortuna → **dišfortuna**[1]
diskleniti (~ *frl* disclavâ) | *slov* odkleniti | *it* aprire con la chiave: 4005
disturbuati* (*frl* disturbâ) | *slov* motiti | *it* disturbare: 1856 [PM dišturbati]
dišati* | *slov* dišati | *it* odorare (*intrans*): 4381, 4578 [PM]
dišfortuna[1] (*frl* disfortùne) | *slov* nesreča (stanje) | *it* sfortuna: disfortuna 3384, 6420; dišfortuna 3893; dišfurtuna 2141
dišfortuna[2] (*frl* disfortùne) | *slov* nesreča (dogodek) | *it* disgrazia: 6106
dišfortunan* -a -o (*cf* → dišfurtuna) | *slov* nesrečen -čna -o | *it* sfortunato -a: 3892
dišfurtuna → **dišfortuna**[1]
diškorš (*frl* discòrs) | *slov* pogovor | *it* discorso: 4871, 6436, 6438
dištret (*frl* distrèt) | *slov* okraj | *it* distretto: 2390, 2391, 2392
diuja kokoš = ta diuja kokoš | *slov* sloka (ptica) | *it* beccaccia: 5980
diuja koza* = ta diuja koza | *slov* srna | *it* capriolo: 5982
diuji -a -o | *slov* divji -a -e | *it* selvaggio -a / selvatico -a: diuji 1850, 1864, 1865, 5980, 5982; duji 345, 3865; duuji 5744 [PM]
diuji zec → **zec**
divertimint (*frl* divertimènt) | *slov* zabava | *it* divertimento: 3191 [PM]
dizgračjan -a -o (~ *frl* disgraciât) | *slov* nesrečen -čna -o | *it* sfortunato -a: 2141, 2142
Dizint *TOP* (*Borgo di Sedilis*) | *it* Disint: 4139 [APP]
dizvezati (~ *frl* dislegâ) | *slov* razvezati | *it* slegare: 6489, 6537
dižgračja[1] (*frl* disgràzie) | *slov* nesreča (stanje) | *it* sfortuna: 3893, 4245
dižgračja[2] (*frl* disgràzie) | *slov* nesreča (dogodek) | *it* disgrazia: 6106
Dižint *NC*: 1756 [APP]
diživot (*frl* disevòt) | *slov* osemnajst | *it* diciotto: 7041
djat | *slov* dejati (dati) | *it* mettere: 4553, 6484 (ʒat)
djati | *slov* dejati (reči) | *it* dire: 27 (jat), 28 (jat), 57, 147, 166, 199, 624, 639, 676, 715 (dat), 825, 1079, 1130, 1298, 1348, 1373, 1394, 1404, 1442, 1497, 1521, 1562, 1587, 1588, 1597, 1873, 1878, 1928, 1942, 1961, 1962, 1963, 1964, 1967, 1993, 2138, 2163, 2255, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2310, 2314, 2344, 2359, 2378, 2386, 2387, 2410, 2527, 2546, 2666, 2705, 2716, 2725, 2726, 2733, 2734, 2736, 2743, 2744, 2745, 2751, 2752, 2753, 2772, 2852, 2866, 2882, 2883, 2898, 2964, 2981, 2983, 2988, 3149, 3165, 3207, 3219, 3264, 3323, 3365, 3377, 3415, 3416, 3421, 3433, 3439, 3492, 3617, 3703, 3704, 3788, 3896, 3911, 3920, 3928, 3929, 3950, 4134, 4173, 4539, 4585, 4592, 4593, 4627, 4634, 4643, 4687, 4731, 4750, 4799, 4805, 4806, 4810, 4811, 5102, 5110, 5130, 5160, 5195, 5243, 5245, 5276, 5291, 5293, 5298, 5323, 5324, 5329, 5339, 5340, 5342, 5343, 5399, 5415 (ʒati), 5434, 5451, 5510, 5658, 5679, 5719, 5774, 5790, 5806, 5808, 5859, 5907, 5942, 6038, 6040, 6051, 6060, 6098, 6099, 6181, 6184, 6191, 6194, 6196, 6200, 6204, 6210, 6213, 6218, 6220, 6223, 6227, 6287, 6552, 6727, 6759, 6763, 6994 (dati), 7089, 7138, 7147, 7159 (dati), 7291 [PM]
dna (*f*) dno (*n*) → **dan**[1]
dnako | *slov* enako | *it* ugualmente: 6740
do[1] → **dol**[2]
do[2] (dol[2] + u[1]) → **dol**[2]
do[3] → **dole**
do[4] → **od / ot**
do[5] | *slov* do | *it* fino: 1053, 2464, 2734, 2735, 5025, 5649, 5761, 6577, 6769, 7074 [PM]
doa → **douh**[1]
dob / dop | *slov* hrast | *it* quercia: 1569, 1686, 2046, 3215, 4228, 4890, 5233, 5377, 5466, 5678, 6948, 6950, 7184, 7185 [PM]

dobar[1] -(b)ra -o | *slov* dober -bra -o | *it* buono -a / bravo -a: dobar / -er 663, 647, 648, 830, 1470, 1471, 1571, 1572, 1608, 1685, 1790, 1887, 2216, 2219, 2220, 2249, 2250, 2252, 2253, 2259, 2260, 2261, 2420, 2500, 2585, 2716, 2739, 2957, 2994, 3278, 3376, 3377, 3520, 3606, 3607, 3608, 3621, 3622, 3845, 3920, 4097, 4098, 4113, 4232, 4282, 4571, 4572, 4573, 4596, 4938, 4948, 5193, 5470, 5517, 5680, 5983, 6092, 6099, 6330, 6332, 6694, 6882, 7057, 7059, 7288, 7289, 7290; dobir 211; dobri 4366; dori -a -o 1571, 1572, 1608, 1685, 1887, 4017, 4097, 4098, 4113, 4232, 7288, 7289, 7290; duober 3010, 6221 [PM]

dobar[2]* dora | *slov* desen -sna -o | *it* destro -a: dobar* 6289; dora 1988, 1989, 5105, 5106 [PM]

dobar dan / dober dan! | *slov* dober dan! | *it* buongiorno!: 663, 3376, 3377 [PM]

dober / -ir → **dobar**[1]

dobje** | *slov* hrastovje | *it* querceto: 3909, 3910, 3911, 5376, 5377, 5378, 5388, 5398, 5455 [PM Dobje]

Dobje *TOP* (*Fraz. del Com. i Nimis*) | *slov* Dobje | *it* Pecolle: Dobje 3910, 3911, 5376, 5377, 5388, 5398; Pekol 2547, 5398 (Pekole); Pikol 2959 [PM]

dob(r)i → **dobar**[1]

dobri večer! | *slov* dober večer! | *it* buonasera!: 4366

dobro[1] | *slov* dobro | *it* bene: dobro 148, 2574, 2925, 2957, 6333, 6514, 6515, 6693, 7025; dore 654; doro 1553, 1910, 4017, 4098, 5063, 6203 [PM]

dobro[2] | *slov* zelo | *it* molto: 3935, 4636, 4693

dobro[3] | *slov* blagor | *it* bene (*s*): 7046

dobro jutro! | *slov* dobro jutro! | *it* buongiorno!: 2994, 3376 [PM]

dodeš / -iš (*frl* dòdis) | *slov* dvanajst | *it* dodici: 4059, 4340, 5084 [PM]

dofa | *slov* verjetno: malo verjetno | *it* improbabile: 4942

doh → **douh**[1]

doj (*frl* dòi) | *slov* dva | *it* due: 2680, 5079 (doje), 6410

doje → **doj**

dojiti | *slov* dojiti | *it* allattare: 4726, 5049 [PM]

doke | *slov* dokler | *it* finché: 6518

dol[1] → **dole**

dol[2] | *slov* dol | *it* giù (*m. a l.*): do 1211, 1350, 5988, 6020, 6769; do (dol + u[1]) 397; dol 124, 125, 379, 1049, 6631; domis (dol + miz) 5053, 5057, 5067, 6768 (doumis); dos (dol + z/s) 1350; dou (dol) 489, 522, 792, 1055, 1145, 1155, 1167, 1280, 1281, 1353, 1407, 1409, 1484, 1581, 1582, 1881, 1882, 1912, 2213, 2274, 2275, 2300, 2524, 2635, 2817, 2852, 3274, 3284, 3360, 3403, 3503, 3600, 3775, 3823, 3961, 4114, 4126, 4132, 4136, 4140, 4143, 4144, 4152, 4203, 4271, 4349, 4365, 5013, 5032, 5068, 5761, 5883, 6002, 6004, 6102, 6109, 6133, 6299, 6338, 6492, 6493, 6494, 6496, 6497, 6502, 6519, 6520, 6683, 6745, 6766, 6882, 6893, 7053, 7290; dou (dol + u[1]) 488, 905, 1055, 1079, 1751, 2390, 2414, 2426, 2450, 2478, 2563, 2568, 2582, 3366, 3367, 3603, 3632, 3819, 3820, 4140, 4146, 4173, 4713, 5013, 5052, 5056, 5066, 6388, 6495, 6762, 6769; doumiz (dol + miz) 2551, 2552; douz (dol + z/s) 1056; du (dol) 123, 124, 125, 126, 4526, 4527, 4655; duu (dol + u[1]) 120, 121, 125, 126 [PM]

dolče (*it* dolce) | *slov* sladko | *it* dolce: 5505, 5986 [PM dolć]

dole / -i | *slov* doli | *it* giù (*st. in l.*): do 402, 6627, 6672 (do-); dol 121, 124, 125, 126, 683, 2544, 2611, 2755, 3130, 3721, 3854, 4136, 4146, 4528, 4857, 6265, 6631, 6632, 6635, 6636, 6637, 6656, 6674, 6681, 6892; dole 584, 585, 1394, 1700, 2201, 2238, 2265, 2275, 2407, 2471, 2480, 3603, 3709, 3732, 4012, 4136, 4142, 4143, 4705, 5347, 6168, 6177, 6433, 6434, 6498, 6631, 6745; doli 1730, 2186, 2390; dolu (dole + u[1]) 1049, 2390, 6631, 6637; dona (dole + na) 5958; dopo (dole + pod) 5055; dou 1712, 1715, 1756, 1907, 3580, 3694, 3695, 4136, 5008, 5055, 5068, 6251, 6653, 6675; dou (dole + u[1]) 3830, 4003, 4528, 5888, 6903; doula 2393; duu 2471 [PM]

Dolenja Černea *TOP* → **ta Dolenja černea**

dolenjen** | *slov* dolenjec (prebivalec spodnjega konca vasi) | *it* abitante del borgo inferiore: 4003, 6682 [PM Dolenjena]

Dolenjena* *TOP* → **ta Dolenja černea**

Dolenjeni *TOP* → **Dolenji bork**

dolenji -a -e / -o | *slov* spodnji -a -e | *it* inferiore: 922, 923, 1681, 5189, 5352, 5356, 5380, 5381, 5383, 5388, 5402, 5403, 5406, 6407, 6505, 6627, 6682, 6684, 6768, 6903 [PM]

Dolenji bork *TOP* (*Borgo di Monteaperta*) | *it* Borgo di sotto: 6407, 6505, 6627, 6682 (Dolenjeni, dolenji konac), 6768, 6903 [PM]

dolenji konac *TOP* → **Dolenji bork**

dole pod njiuami *MICR*: 6498 [GPK]

dole pot cirkoujun *MICR*: 6631 [GPK]

dole pot Kripu *MICR*: 2471 [MSP]

dole pot priehodan *MICR*: 2471 [MSP]

dole u Oriehounji *MICR*: 2471 [MSP]

dole u Repe *MICR*: 2471 [MSP]

dole u rupe *MICR*: 1394 [PMBŽ]

dolie | *slov* doli: tu doli | *it* quaggiù (*st. in l.*): 176

dolina | *slov* dolina | *it* valle: 1705, 1730, 1880, 1881, 2440, 2472, 2596, 2597, 2646, 3327, 3670, 3684, 4634, 4635, 6252, 6496, 6648, 6651, 6676, 7261, 7262, 7263, 7308, 7310, 7380, 7381, 7385, 7386 [PM]

Dolina *TOP* (*Borgo di Villanova delle Grotte*) | *slov* Dolina | *it* Dolina: 1705, 7380, 7385, 7386 [PM]

Dolina *MICR*: 7261, 7262, 7263 [PMM]

doli u Lazo *MICR*: 1730 [RFB; PM Laz]

dol na Dopci *MICR*: 125 (du na Dobac), 126 (dol na Dopci, du na Dobac) [ESF]

dol na Dožinc *MICR*: 125 (dol na Dožinc, du na Dožinco) [ESF]

dol na Laze *MICR*: 6631 [GPK]
dol na Preloze *MICR*: 121 (dol na Preloze, duu Prieloh) [ESF]
dol na stejpi tu rupah *MICR*: 3130 [LCH]
dol na Šipinc *MICR*: 124 (dol na Šipinc, du na Šipinco), 4934 (Na Šinpane) [ESF]
dol na Torobane *MICR*: 6635 [PM Tarobana]
dol nat patuok *MICR*: 123 (du nat patuoka), 124 (dol nat patuok, du nat patuoka) [ESF]
dol nat štieglami *MICR*: 3130, 5888 (dou Štieglah) [PM Štieglice = *MICR* „La Scaletta“]
dol na Žarščih *MICR*: 124 (dol na Žarščih, du na Žaršča) [ESF]
dol per Mostu *MICR*: 6637 [GPK; PM Dole par Mostu]
dol pir mlinarjih *MICR* → **ta pir mlinarjih**
dol pod Bregmi *MICR*: 124 (du pod Bregmi), 125 (dol pod Bregmi, du pod Bregmi) [ESF]
dol pod lašče *MICR*: 6637 [GPK]
dol pod Močile *MICR*: 6636 [GPK; PM Močila]
dol pot Škorjane *MICR*: 6635 [GPK]
dolu (dole + u[1]) → **dole / -i**
dol u Balaštierje *MICR*: 6635 [GPK]
dol u Birde *MICR*: 125 (dol u Birde, duu Birdo) [ESF]
dol u Briescah *MICR*: 126 (dol u Briescah, duu Briesca) [ESF]
Dol u Čele *MICR*: 6636 [PM Čelo]
dol u dugi njiv *MICR*: 125 (dol u dugi njiv, du u dugo njiuo) [ESF]
dol u Klješčah *MICR*: 6636 [GPK]
dol u Kruožeh *MICR*: 121 (dol u Kruožeh, duu Kruoža) [ESF]
dolu lanišče *MICR*: 6637 [PM Lanišče]
dolupaloze / dolu paloze *MICR*: 6631, 6674 [GPK]
dol u Pojani *MICR*: 6631 [GPK; PM Pojana]
dol u Raunc *MICR*: 120 (duu Raunco), 121 (duu Raunco, dol u Raunc)
dol za Toučinu *MICR*: 6632 [ø GPK]
doma | *slov* doma | *it* casa: a casa (*st. in l.*): doma 1930, 4360, 4726, 7042; ta doma 2195; tu duoma 2748 [PM tadoma]
domač -a -e | *slov* domač -a -e | *it* domestico -a: 322 [PM domačin -a -o]
dom bot → **dam bot[1]**
Domeniko *NP* | *slov* Dominik | *it* Domenico: 5279, 5280
domis (dol[2] + miz) → **dol[2]**
domis Ćalerja *MICR* → **domis Šćalerja**
domis Šćalerja *MICR*: 5057 (domis Ćalerja, domis Šćalerja) [PMBŽ; PM Ščalirja]
domovina (*nat*) | *slov* domovina | *it* patria: 4368, 4907 [PM = „očetova hiša“, „la casa paterna“]
don (*frl* dòn) | *slov* dar | *it* dono: 1610
dona (dole + na[2]) → **dole / -i**
donas → **nas**
donće (*frl* dòncie) | *slov* torej | *it* dunque: 624, 1376 (duće)
Donja* *TOP* (*Com. in Prov. di Udine*) | *slov* Dunja | *it* Dogna: 1556, 1558, 1559
Donjar *ETN* | *slov* Dunja: prebivalec Dunje | *it* Dogna (ab di): 1556
Donjar *NC*: 1556 [RD]
donjʒe → **donʒe**
donʒe (*frl* dòngie) | *slov* skupaj / blizu | *it* insieme / vicino: donjʒe 2357, 2358; donʒe 3886, 3901 [PM = *solo* „blizu“, „vicino“
doperate[1]* (*frl* doprâ / doperâ) | *slov* potrebovati | *it* avere bisogno: 758
doperate[2] (*frl* doprà / doperâ) | *slov* uporabiti | *it* adoperare: 727
dopli (~ *frl* dòpli) | *slov* dvoj | *it* specie: di due specie: 3865
doplo (*frl* dòpli) | *slov* dvojen -jna -o | *it* doppio -a: 3959, 3960 [PM doplo = *avv* „dvakrat“, „al doppio“]
dopo (dole + pod[2]) → **dole / -i**
dopouniti | *slov* izpolniti | *it* adempiere: 7081, 7082
dora → **dobar[2]***
Dorbolò *CO* | *it* Dorbolò: 115
dordej / dordi / dordo (*frl* dordéi) | *slov* drozg: rdeči drozg (ptica pevka) | *it* tordo comune: 1800, 2708, 4945 [PM]
dore → **dobro[1]**
dori -a -o → **dobar[1]**
doro → **dobro[1]**
dos → **dol[2]**
dost(i) | *slov* dovolj / dosti | *it* abbastanza / molto: 87, 332 (dast), 525, 575, 576, 590, 707, 732, 733, 736, 737, 797, 975, 976, 1034, 1101, 1246, 1247, 2051, 2082, 2249, 2250, 2251, 2283, 2305, 2470, 2768, 2769, 2797, 2818, 2862, 2892, 2966, 2978, 3113, 3118, 3119, 3145, 3146, 3150, 3199, 3220, 3329, 3432, 3663, 3664, 3771, 3836, 3864, 3865, 4040, 4072, 4082, 4116, 4119, 4125, 4133, 4348, 4563, 4586, 5597, 5598, 5661, 5688, 5689, 5694, 5730, 5731, 5742, 5816, 5843, 6145, 6263, 6398, 6540, 6582, 6761, 6762, 6805, 6821, 6832, 6840, 6845, 6855, 6896, 6899, 6906, 6907, 6914, 6916, 6918, 6924, 6930, 6932, 6933, 6938, 6962, 6972, 6973, 6975, 6976, 7001, 7008, 7009, 7010, 7070, 7077, 7078, 7079, 7084, 7110, 7112, 7129, 7150 [PM]
dost(i)? | *slov* koliko? | *it* quanto?: 766, 1331, 1332, 2319, 2628, 3208, 3209, 3586, 4665, 4851, 4852, 6400 [PM]
dostaviti | *slov* dodati | *it* aggiungere: 6756
dota (*it* dote) | *slov* dota / dar, nadarjenost | *it* dote / talento: 1610
dotrina* (*frl* dotrìne) | *slov* verouk | *it* catechismo: 7045
dou[1] (dol[2] + u[1]) → **dol[2]**
dou[2] → **dol[2]**
dou[3] → **dole**
dou[4] (dole + u[1]) → **dole**
dou[5] | *slov* dolina | *it* valle: 1486, 1487, 1730, 3155, 3668, 5961 [PM Dou *MICR*]

dougo | *slov* dolgo | *it* lungamente: 2745, 2746, 2976, 3047, 5704
dougoća | *slov* dolžina | *it* lunghezza: 6023
douh[1] dou(g)a -e | *slov* dolg -a -o | *it* lungo -a: doh doa 828, 1349, 1423, 3844, 3845, 3850; dou(h) dou(g)a douge 1423, 1805, 1989, 2086, 2087, 2730, 3128, 3844, 3902, 3903, 5785, 6056, 6468, 7014; duh duga 125, 525, 728, 2086 [PM]
douh[2] douga -o | *slov* visok -a -o | *it* alto -a: 6468, 7014
doula → **dole**
doumiz (dol[2] + miz) → **dol**[2]
Doupalogu / Dou palogu *MICR*: 6651 (Doupologo), 6673, 6675 [GPK]
Doupaloze *IDR*: 6672
dou pod njive *MICR*: 6745 [GPK]
Doupologo *MICR* → **Doupalogu** | *it* R. Valcalda: 6251 [GPK; PM Dou miz Loh; *Codice Napoleonico* Doupolovo]
Dou po lou *MICR* (*Com. di Taipana*) | *it* C[asera (?)] Pascolo: 1712 [PM Dou po logu]
dou Štieglah *MICR* → **dol nat štieglami**
douz (dol[2] + z / s) → **dol**[2]
drage | *slov* drago | *it* caro: 3010 [PM]
drah -ga -o | *slov* drag -a -o | *it* caro -a: 2253, 3010, 3315, 5517, 5744, 5891, 7056, 7059 [PM]
drčati* | *slov* drsati | *it* scivolare: 3202
Drej* *NP* → **Andrej***
Drejan *TOP* (*Fraz. del Com. di Torreano di Cividale – Prov. di Udine*) | *slov* Derjan | *it* Reant: 232, 396, 4523 (Dirjan), 4742 (Drija) [PM]
drek | *slov* drek (iztrebki) | *it* cacca: 1173, 1234, 2485, 2486, 4620, 4932 [PM]
drenau* -nava -o | *slov* drenov -a -o | *it* còrniolo: del còrniolo: 1780
drenaulica | *slov* drnulja | *it* còrniola: 790, 794, 795, 1780 (drinaunice *pl*) [PM]
Drenjac *NC*: 2238 [MSP]
dreuo → **drieu(o)**[2]
drgode | *slov* drugod | *it* altrove: 2777 (dirgode), 2778
drien | *slov* dren | *it* còrniolo: 794, 795, 5809, 6945 [PM]
drieti se | *slov* dreti se | *it* urlare: 3800, 3801, 3802, 4358, 6562, 6563 [PM]
drieuje | *slov* drevje | *it* alberi: 2981, 5810, 5812
drieuo[1]**** | *slov* drevo | *it* albero: 4740, 4741
drieu(o)[2] | *slov* hlod | *it* tronco (reciso): dreuo 4220, 4223, 4227; drieu(o) 552; drievo 2980
drieve / drievi | *slov* drevi | *it* stasera: 695, 907, 2152, 2243, 2832, 2833, 4329, 5146, 6360, 6481, 6697, 7370 [PM]
drievo → **drieu(o)**[2]
drigač(i) → **drugač(i)**
Drija *TOP* → **Drejan**
drinaunica* → **drenaulica**
droban* -bna -o | *slov* droben -bna -o | *it* sottile / minuto -a: droban* 2852, 5326; droman* 4580, 4846 [PM]
drobenik | *slov* zelje: kislo zelje | *it* crauti: 1136
drobiti | *slov* drobiti | *it* sminuzzare: 6517, 6518, 7102, 7104, 7105 [PM]
droman* → **droban***
dromni* | *slov* drobiž | *it* spiccioli: 4877
druač → **drugač(i)**
drugač(i) | *slov* drugače | *it* diversamente: dirgač 2964, 4669, 4721, 4797, 4798; drigač(i) 325, 566, 636; druač 4110; drugač(i) 2302, 3435, 4669, 6320 (drugačej), 6691
drugi[1] **/ drue / druj** dru(g)a -e | *slov* drug -a -o | *it* altro -a: 401, 573, 585, 586, 623, 637, 723, 724, 752, 785, 802, 849, 924, 1130, 1265, 1269, 1270, 1450, 1514, 1515, 1554, 1566, 1738, 1805, 1893, 1894, 1897, 1937, 1956, 1962, 1993, 2138, 2151, 2158, 2273, 2303, 2305, 2308, 2309, 2394, 2399, 2546, 2609, 2624, 2736, 2737, 2746, 2747, 2811, 2953, 3064, 3299, 3300, 3338, 3353, 3401, 3407, 3416, 3430, 3449, 3602, 3619, 3677, 3695, 3726, 3832, 3875, 3981, 3982, 4017, 4109, 4110, 4133, 4134, 4192, 4222, 4504, 4542, 4592, 4593, 4610, 4611, 4612, 5004, 5105, 5107, 5307, 5351, 5542, 5808, 5861, 5874, 6029, 6057, 6099, 6108, 6286, 6340, 6457, 6687, 6690, 6740, 6759, 6767, 6768, 6770, 6839, 6854, 6890, 6891, 7012, 7231, 7232, 7233, 7372 [PM]
drugi[2] **/ druj** dru(g)a -e | *slov* drugi -a -o | *it* secondo -a: 1566, 1585, 2833, 2835, 3953, 3954, 4017, 5121, 5122, 5961, 6575 [PM]
drugi[3] **/ druj** dru(g)a -e | *slov* prihodnji -a -e | *it* prossimo -a: 4118, 5961
drugi[4] | *slov* naslednji | *it* seguente: 6118, 6210 [PM]
druosk (*nat*) | *slov* carar (ptica pevka) | *it* tordo maggiore: 4945
druz- → **drugi / druj**[1/2]
druzdie | *slov* drugje | *it* altrove: 3304
družina → **diržina**
držati → **daržati**
du[1] → **dol**[2]
du[2] → **dole**
dua dvie dvie | *slov* dva dve dve | *it* due: *N/A m* dua 11, 13, 25, 35, 59, 105, 111, 114, 200, 245, 246, 268, 461, 466, 544, 591, 596, 597, 682, 758, 764, 771, 776, 794, 809, 813, 821, 827, 828, 841, 842, 856, 881, 882, 909, 910, 912, 940, 941, 944, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 962, 963, 967, 968, 974, 979, 980, 1084, 1104, 1162, 1208, 1228, 1244, 1245, 1316, 1481, 1569, 1585, 1649, 1779, 1987, 1996, 2046, 2047, 2116, 2125, 2126, 2139, 2189, 2202, 2203, 2208, 2217, 2246, 2267, 2270, 2285, 2303, 2334, 2372, 2377, 2432, 2457, 2458, 2460, 2467, 2476, 2525, 2530, 2601, 2628, 2632, 2653, 2683, 2705, 2727, 2781, 2818, 2820, 2824, 2829, 2840, 2855, 2860, 2868, 2872, 2884, 2899, 2928, 2930, 2982, 3005, 3039, 3041, 3074, 3099, 3104, 3109, 3148, 3152, 3162, 3210, 3211, 3215, 3218, 3228, 3231, 3249, 3258, 3271, 3291, 3321, 3326, 3348, 3389, 3390, 3399, 3408, 3470, 3510,

3511, 3518, 3528, 3628, 3629, 3666, 3762, 3795, 3827, 3850, 3864, 3876, 3877, 3902, 3912, 3926, 3932, 3959, 4001, 4033, 4034, 4057, 4071, 4074, 4282, 4335, 4340, 4603, 4668, 4680, 4710, 4733, 4743, 4770, 4852, 4914, 4945, 4971, 5121, 5203, 5233, 5238, 5308, 5309, 5671, 5675, 5678, 5691, 5692, 5693, 5696, 5699, 5704, 5773, 5779, 5922, 5981, 6030, 6105, 6107, 6113, 6121, 6376, 6408, 6409, 6410, 6411, 6415, 6451, 6452, 6453, 6478, 6503, 6529, 6531, 6570, 6592, 6601, 6614, 6617, 6653, 6662, 6663, 6671, 6685, 6708, 6727, 6742, 6773, 6787, 6790, 6796, 6825, 6829, 6840, 6857, 6887, 6888, 6900, 6906, 6907, 6913, 6915, 6916, 6930, 6933, 6942, 6944, 6948, 6949, 6952, 6954, 6955, 6956, 6960, 6961, 6963, 6964, 6977, 6990, 7001, 7015, 7036, 7066, 7067, 7070, 7080, 7100, 7110, 7150, 7187, 7343; duaj 4164, 4231; dva 1193, 1397, 1405, 1412, 1413, 1419, 1420, 1423, 1431, 1503, 1667, 1686, 1779, 1829, 4945, 5084, 5118, 5501, 5502; *N/A f* dve / dvi / dvie 482, 659, 660, 788, 810, 812, 845, 886, 910, 912, 968, 1047, 1059, 1126, 1209, 1293, 1347, 1349, 1418, 1421, 1422, 1607, 1773, 2020, 2105, 2116, 2229, 2233, 2285, 2412, 2418, 2419, 2442, 2460, 2468, 2474, 2578, 2581, 2699, 2766, 2818, 2844, 2850, 2854, 2856, 2875, 2894, 2896, 3009, 3025, 3097, 3112, 3141, 3142, 3144, 3153, 3156, 3247, 3272, 3382, 3589, 3612, 3695, 3965, 3974, 4068, 4194, 4660, 4661, 4826, 5237, 5288, 5300, 5391, 5546, 5581, 5642, 5662, 5685, 5729, 5816, 5884, 6114, 6349, 6451, 6649, 6712, 6733, 6782, 6783, 6793, 6794, 6797, 6821, 6822, 6844, 6862, 6889, 6910, 6918, 6932, 6938, 6939, 6953, 6962, 6984, 7008; *N/A n* dvi 4048; dvie 607, 789, 961, 1224, 1905, 2228, 2263, 2728, 2894, 3004, 3163, 3307, 3905, 3907, 5079, 5565, 6695, 6784; *G* dveh 881, 883, 1667, 6829; dvieh 4533, 4661; *L* dveh 886, 6830; *S* dvemi 2443, 3538, 6931, 6934; dviema 149, 4725 [PM]

duaj → **dua**

duajsti | *slov* dvajseti | *it* ventesimo: 6576

duakart | *slov* dvakrat | *it* due volte: duakart 2437, 2628, 3494; duakrat 2804 (*res*), 4852; duarkat 3510, 6376, 6411, 7036, 7106, 7353, 7354, 7401 [PM]

duakrat → **duakart**

duakrat duujst | *slov* štirideset | *it* quaranta: 4852

duanast / -est → **dvanast**

duanasti | *slov* dvanajsti | *it* dodicesimo: 6576

duarede / duaredi / dua rede / dua redi | *slov* dvajset | *it* venti: 955, 1413, 2463, 2464, 2628, 2735, 2736, 3305, 6105, 6121, 6410, 6411, 6412, 6576, 6899, 6903, 7036, 7071, 7353, 7354, 7401

dua rede an / nu dua | *slov* dvaindvajset | *it* ventidue: 955, 6410

dua rede nu dan / den | *slov* enaindvajset | *it* ventuno: 955, 1413 (dva redi nu dan), 6410 (duaredi nu dan), 7353

dua rede nu danest / duaredi nu danast | *slov* enaintrideset | *it* trentuno: 955, 6411 (duaredi nu danast)

dua rede nu desat / duaredi (a)nu desat | *slov* trideset | *it* trenta: 955, 6411, 7071, 7353

dua redi an(u) pet | *slov* petindvajset | *it* venticinque: 6105, 6899

dua redi an tri | *slov* triindvajset | *it* ventitrè: 6121

duaredi nu duanast | *slov* dvaintrideset | *it* trentadue: 6411

duarkat → **duakart**

duarkat duaredi | *slov* štirideset | *it* quaranta: 7354, 7401

duarkat dua redi anu šest | *slov* šestinštirideset | *it* quarantasei: 2628

duarkat duaredi enu dan | *slov* enaništirideset | *it* quarantuno: 6411

duarkat duaredi nu desat | *slov* petdeset | *it* cinquanta: 6411

duarkat duaredi nu dua / duarkat dua redi an dua | *slov* dvainštirideset | *it* quarantadue: 6411, 7036

Dube *NC*: 4628, 4629 [ø ESF]

duće → **donće**

dug* | *slov* dolg | *it* debito: 305, 4433

duga → **douh**[1]

duh[1] | *slov* duh | *it* spirito: 1598, 1599, 5682, 6610 [PM]

duh[2] | *slov* vonj | *it* odore: 5682

duh[3] → **douh**[1]

duji → **diuji**

duji galop* | *slov* grivar (divji golob) | *it* colombaccio: 345 [VCM]

du na Dobac *MICR* → **dol na Dopci**

du na Dožinco *MICR* → **dol na Dožinc**

du na Šipinco *MICR* → **dol na Šipinc**

du nat patuoka *MICR* → **dol nat patuok**

du na Žarščа *MICR* → **dol na Žarščih**

duo? | *slov* kdo? | *it* chi?: duo? 4373, 4374, 4769; *D* komo? 213, 4708 [PM do? kdo?]

duober → **dobar**[1]

duoj* -a -e | *slov* dvoj -a -e | *it* tipo: di due tipi: 2348 [PM]

duojen* -jna -o | *slov* dvojen -jna -o | *it* doppio -a: 2850, 2851, 4661 (duujno *n sg*)

duojst | *slov* dvajset | *it* venti: duojst 12, 15, 44; duujs(e)t 2734, 2735, 2736, 4718, 4852 [PM]

duom | *slov* domovina | *it* patria: 2776, 3197 [PM = „casa“, „hiša“]

duor | *slov* kdor | *it* chi / colui che: 4676 [PM kuor (= kdor ?)]

Duović *NC* → **Uduović**

du pod Bregmi *MICR* → **dol pod Bregmi**

duša | *slov* duša | *it* anima: 3207, 5682, 7046 [PM]

dušica | *slov* duša | *it* anima: 64, 308, 504, 535, 3207, 3208, 3209, 7043, 7044 [PM]

dušiti | *slov* njuhati | *it* fiutare: 1748 [PM dušati]

duu (dol[2] + u[1]) → **dol**[2]

duu Birdo *MICR* → **dol u Birde**

duu Biršijanavco *MICR* → **ta na Biršjanavc**
duu Briesca *MICR* → **dol u Briescah**
du u dugo njiuo *MICR* → **dol u dugi njiv**
duujen* → **duojen***
duuji → **diuji**
duujset → **duojst**
duu Kruoža *MICR* → **dol u Kruožeh**
duu Mlaka *MICR* → **tu Mlačih**
duu pod mieren *MICR*: 2471 [MSP]
duu Prieloh *MICR* → **dol na Preloze**
duu Raunco *MICR* → **dol u Raunc**
dužinte (*frl* dusìnte) | *slov* dvesto | *it* duecento: 2260 [PM dua stu]
dva → **dua**
dvanast | *slov* dvanajst | *it* dodici: duanast / -est 14, 955, 2462, 2563, 2931, 2948, 6409, 6411; dvanast 1412, 7352 [PM]
dve / dvi → **dua**
e[1] → **anu**
e[2] → **ja[2]**
e[3] → **mi[1]**
e[4] → **vi[1]**
e[5] → **ja[3]**
e[6] (*frl / it / ven* e) | *slov* in | *it* e: 1954, 6086
e[7] → **o[2]**
ejnje / ejnji / ej njele / ejnjele / ejnjelele → **njele**
ejtako → **tako**
ejti → **iti**
ejtu[1] | *slov* tam: od tam | *it* lì: da lì: 3274
ejtu[2] → **at(u)**
ejtu ke | *slov* kjer | *it* laddove (*st. in l.*): 6510
ejtu ki | *slov* kamor | *it* laddove (*m. a l.*): 6886
el? → **al?**
ele / eli → **al(i)**
en[1] → **an[1]**
en[2] → **anu**
enjati* (*anche mod*) | *slov* jenjati | *it* finire: 1872, 1873, 4589 (genita *imper 2pl*) [PM]
enje / enji / enjile → **njele**
enkrat | *slov* nekoč | *it* tempo: un tempo: 4744, 4745, 4746, 4747, 4748 [PM = „enkrat“, „una volta“]
entrati* (*frl* entrâ) | *slov* priti (biti iz) | *it* essere composto da: 6450
enu → **anu**
enzat → **anzat**
erjan → **rjan***
ero* → **jero**
es[1] → **jast**
es[2] → **ja[2]**
est → **jast**
etant (~ *frl* tant e tant) | *slov* vendar | *it* eppure: 1913 [PM tant]
ežame (*it* esami) | *slov* izpiti | *it* esami: 5335 [PM]
ežempli (*frl* esèmpli) | *slov* primer | *it* esempio: 3123 [PM]
ežempli (par) (*frl* par esèmpli) | *slov* primer: na primer | *it* esempio: per esempio: 3123 [PM]
fabricier (*frl* fabricêr) | *slov* ključar | *it* fabbriciere: 5462
Fabrin *NC*: 6623 [RD = *CO*]
fabula (*lat* fabula (?)) | *slov* pravljica | *it* favola: 936, 1923 (faolu *Asg*)
facolet (*frl* fazzolèt) | *slov* ruta | *it* fazzoletto (copricapo): 2713, 3295, 5655, 6319, 6444, 6445, 7390 (faculete *Apl*) [PM]
facou (~ *frl* fazzûl) | *slov* ruta / robec | *it* fazzoletto (copricapo) / (da naso): 4382, 4687
faculet* → **facolet**
fadija (*frl* fadìe) | *slov* napor | *it* fatica: 1581, 1582, 4352, 7139
Faelis *TOP* → **Fojda** (*frl* Faédis)
fagot (*frl* fagòt) | *slov* cula | *it* fagotto: 2989
fajfat (~ *ted* Pfeife) | *slov* kaditi (*trans*) | *it* fumare (*trans*): 4628, 4629, 4714 [PM]
Fajštric *TOP* (*Austria*) (*ted* Feistritz) | *slov* Bistrica: 6340
falalati (*cf s frl* falaléle) | *slov* peti | *it* cantare: 3022, 3024
falčet (*frl* falcèt) | *slov* kosa | *it* falce fienaia: 721 [PM]
faliti (*frl* falî) | *slov* zmotiti se | *it* sbagliare: 1563, 6374
famej (*frl* famèi) | *slov* hlapec | *it* servo: 3888, 3889, 6178, 6181, 6192, 6210 [PM]
fameja (*frl* famèe) | *slov* družina | *it* famiglia: 1029, 1796, 1797, 2411, 2739 [PM]
famoštir (*mat bav* pharremeister*; *cf* → 37) | *slov* župnik | *it* parroco: 37 [PM]
fango (*ven* fango) | *slov* blato | *it* fango: 1877, 1878
faola* → **fabula** (*frl* fàule)
far (*cf slov* far, *ted* Pfarrer: → 708) | *slov* duhovnik | *it* prete / sacerdote: 708, 944, 1170, 1171, 1488, 3203, 4757, 5427, 7299 [PM]
farča* (*frl* la fuàrze) | *slov* policija | *it* polizia: 1456
fari(n) (*frl* fàri) | *slov* kovač | *it* fabbro: 753 [PM]
Farinka *NC*: 1310 [PM]
farja* (*frl* fàrie) | *slov* kovačnica | *it* fucina: 756
faro (*frl* fàro) | *slov* dvozrnica (pšenica) | *it* farro: 5325, 5326
fartaja* (*frl* fertàe) | *slov* frtalja (cvrtje) | *it* rittata: 1151, 1939 [PM]
fašieta (*frl* fassète / fascète) | *slov* ovratnik / manšeta | *it* colletto / polsino: 2799, 2839
fat (*frl* fat) | *slov* dogodek | *it* fatto: 1923
fata* (*frl* fàte) | *slov* vrsta | *it* fatta: 1774 [PM]
fauda* (*cf got* falda*, *ted* Falte) | *slov* guba | *it* piega / ruga: 5606 [PM = „rob obleke“, „falda“]
faʒou (*frl* fasòl) | *slov* fižol | *it* fagioli: 2757, 3278, 3610, 4119, 5895, 6538, 6539 [PM]
fčera → **učera**
febrar → **fevrar** (*frl* febrâr)
ferida* (*frl* ferìde) | *slov* rana | *it* ferita: 1474
fevrar (*frl* fevrâr) | *slov* februar | *it* febbraio: febrar 2949; fevrar 948; frebrar 2191, 6602; frevrar 1783, 4339
fia → **figa** (*frl* fi)
fidano (~ *frl agg* fidât) | *slov* gotovo | *it* sicuramente: 2882

fidati se* (*frl* fidâsi) | *slov* zaupati | *it* fidarsi: 2436
fiešta (*frl* fiéste) | *slov* praznik | *it* festa: 4332, 5962
figa | *slov* figa (sad) | *it* fico (frutto): 1648 (fia), 3310, 3347, 4116, 4224 [PM figica]
fijat (*frl* fiât) | *slov* jetra | *it* fegato: 5313, 5718 [PM feat]
fijoč[1] (*frl* fiòc') | *slov* birmanec | *it* figlioccio di cresima: 5250, 5253
fijoč[2] (*frl* fiòc') | *slov* krščenec | *it* figlioccio di battesimo: 5250, 5253
fijoča (*frl* fiòce) | *slov* krščenka | *it* figlioccia di battesimo: 5253, 6282
Fi(j)plan *TOP* (*Fraz. del Com. di Montenars*) | *slov* Fejplan | *it* Flaipano: 568, 917, 918, 920, 1069, 1756, 5188, 5227, 5288, 5358, 6014 [PM]
Filipić *NC*: 6620 [PM *anche CO*]
fin (*frl* fin) | *slov* do | *it* fino: 5331, 6577 [PM]
finanča (*frl* finànze) | *slov* carina | *it* finanza: 992, 6017
finančot (*frl* finanzòt) | *slov* financar | *it* finanziere: 992, 3083, 3561
finišan -a -o (*cf* → finišati*) | *slov* končan -a -o | *it* finito -a: 1625, 6485, 6627
finišati* (*cf* → finiti) | *slov* končati | *it* finire: 3538, 4237 [PM]
finišati se* (*cf* → finiti) | *slov* končati se | *it* finire (*intrans*): 830 [PM]
finit* -ida -o (*frl m* finît, *f* finìde) | *slov* končan -a -o | *it* finito -a: 127, 2519
finiti / finjiti (*frl* finî) | *slov* končati | *it* finire: 127, 2516, 2519, 3895, 5414 [PM]
finiuati se* (*cf* → finiti) | *slov* obrabljati se | *it* consumarsi: 2352
finjće (~ *frl* fin a) | *slov* do | *it* fino a: 5331
finka (~ *it* fica) | *slov* pizda | *it* fica: 4749
finke (*frl* fin che) | *slov* dokler | *it* finché: 5719 [PM]
Fiplajski (*agg m sg*) *ETN* | *slov* fejplanski (< *Fejplan*) | *it* Flaipano (relativo a): 1045
Fiplanjan (*pl*) -i *ETN* | *slov* Fejplanjan, -i (prebivalec Fejplana) | *it* Flaipano (ab di): 1269 [PM]
firfoleti* | *slov* frfotati / leteti | *it* svolazzare / volare: 3132, 4448
firkati* | *slov* frkati (švigati) | *it* svolazzare: 4837, 4838
firkniti* | *slov* frkniti (švigniti) | *it* volar via: 105, 106
fis* -a -o (*frl* fìs) | *slov* gost -a -o | *it* fitto -a: 3922
fit (*frl* fit) | *slov* najem | *it* affittanza: 6242
fjorin (*ven* fiorìn) | *slov* zlatnik | *it* fiorino: fjorin 1221, 2653, 3981, 4616, 6899, 7082; florin 2260, 2264
Fjuma* *TOP* → **Rieka** (*it* Fiume)
fjume → **flum**
flamacjon (*frl* inflamaziòn) | *slov* vnetje | *it* infiammazione: 6049
flanca (*ted* Pflanze) | *slov* poganjek | *it* pollone: 3861 [ø GCT]
flank* (*frl* flanc) | *slov* bok | *it* fianco: 4231 [PM]
Fličarji (*sm pl*) *ETN* (< *ted Flitsch*) | *slov* Bovec: prebivalci območja med Breginjem in Bovcem = Slovenci | *it* Plezzo: ab di Plezzo (ovvero del territorio tra Bergogna e Plezzo = sloveni): 1931
flok (*frl* flòc) | *slov* pentlja (na čevlju) | *it* coccarda (della scarpa): 3776, 3777
flom → **flum**
flor* (*frl* flôr) | *slov* cvet | *it* fiore: 1852 [PM]
Floran *NC*: 34 [ESF]
florin → **fjorin** (*frl* florìn)
Florjan *CO* | *it* Floriàn: 34 [RD]
Florjan *NP* | *slov* Florjan | *it* Floriano: 7376 [PM]
flum (*frl* flum) | *slov* reka / potok | *it* fiume / torrente: flom 682; fjume 2406, 2407; flum 1709, 1710
fogolar → **fokolar** (*frl* fogolâr)
Fojda *TOP* (*Com. in Prov. di Udine*) | *slov* Fojda | *it* Faedis: 2556, 3173, 4363 (Faelis, Fojda), 5615 [PM]
fokolar (*it* focolare) | *slov* ognjišče | *it* focolare: 1588, 1892 (fogolar)
folk (*ted* Volk) | *slov* ljudstvo | *it* popolo: 3026, 3038, 3595
folminant* → **fulminant**
fondjarja* (*frl* fondiàrie) | *slov* davek: zemljiški davek | *it* tassa fondiaria: 2434, 3712, 7135
fontana (*frl* fontàne) | *slov* izvir | *it* sorgente: 1355, 6882
foran (*frl* foràn; fôr / fòrn; *cf* → 370) | *slov* peč | *it* stufa: 370, 2317, 2318, 5896 [PM = „pekarna", „panificio"
forešt* (*frl* forèst) | *slov* tujec | *it* forestiero: 4864
fornaš (*frl* fornâs) | *slov* peč za žganje opeke | *it* fornace: 3104, 3235 [PM furnaž = „apnenica", „calcara"]
fortuna (*frl* fortùne) | *slov* sreča | *it* fortuna: fortuna 1618, 3384, 3893, 4245, 6419, 6897; furtuna 2141, 7334 [PM]
fota* (*frl* fòte) | *slov* skrb | *it* preoccupazione: 1738
fracjon(e) (*frl* fraziòn) | *slov* zaselek | *it* frazione: 1966, 5358, 5393, 5398, 5401, 5402
fraća** (*frl* fràte) | *slov* poseka | *it* fratta: 1730 [PM Frata]
frakli (*frl* fràchil; *cf* → 3385) | *slov* frakelj | *it* bicchierino: 3385, 6880, 6924, 6925
frambue (*frl* fràmbois) | *slov* maline | *it* lamponi: 1776 [PM]
franak[1] -nka -o (*frl* franc) | *slov* gibljiv -a -o / gibek -bka -o | *it* sciolto -a: 1480, 1947 [PM]
franak[2] -nka -o (*frl* franc) | *slov* iskren -a -o | *it* sincero -a: 4288
Frančejzi (*sm pl*) *ETN* | *slov* Francozi | *it* francesi (*s*): 3371
Frančešk *NC*: 1566 [RD]
Frančešk *NP* (*frl* Francèsc) | *slov* Frančišek | *it* Francesco: 1566
frangulin (*frl* franculìn) | *slov* jereb: gozdni jereb | *it* francolino di monte: 6958 [PM frangulina]

frank (*frl* franc) | *slov* denar / lira | *it* denaro / lira: 3420, 3421, 3456, 3487, 3514, 6017, 6670, 6671, 7098 [PM]
frank(o) (*frl* franc / *it* franco) | *slov* jasno | *it* distintamente: 2211, 4515
frasin (*frl* fràssin) | *slov* jêsen | *it* frassino: 790
frašča (*frl* fràs'cie) | *slov* veja: zelena veja | *it* frasca: 3264, 4050, 4411, 4601
frat (*ven* frate) | *slov* menih | *it* frate: 59
Fratič / Fratinić* *ETN* | *slov* Frátiči: prebivalci Frátičev | *it* Frattìns (ab di): 1270
Fratiče *TOP* (*Fraz. del Com. di Montenars*) (*frl* Fratìns) | *slov* Fratiči | *it* Frattìns: 918, 923, 1756, 1767, 5188, 5189, 5331
Fratinić* *NC*: 6498 [RD]
frebrar / frevrar → **fevrar** (~ *frl* frevâr / febrâr)
fresak → **frešak**[1/2]
frešak[1] -ška -o (*frl* frèsc) | *slov* hladen -dna -o | *it* fresco -a: fresak 1092, 3732; frešak 258, 259, 2890; frežek 520 [PM freśk]
frešak[2] -ška -o (*frl* frèsc) | *slov* svež -a -e | *it* fresco -a: fresak 2402, 3275, 3339, 5193; frešak 1511, 2961, 5354, 5828 (frešče *Gf sg*); frežek 520 [PM freśk]
frežek → **frešak**[1/2]
frišen -šna -o (~ *ted* frisch) | *slov* svež -a -e | *it* fresco -a: 1511, 4459, 5828 [PM = „uren", „lesto"]
frišno (~ *ted* frisch) | *slov* urno | *it* velocemente: 4800
frižuot** (*frl* frisòt) | *slov* dlesk (ptica pevka) | *it* frosone: 4150 [PM]
Frižuoti *TOP* (*Borgo di Sedilis*) (*frl* Frisòt) | *it* Frizot: 4150 [PM frezot, frišot]
Frjul *TOP* (*Regione nel Nord Est d'Italia*) (*frl* Friûl) | *slov* Furlanija | *it* Friuli: 2706 [PM Farjul]
frodij (~ *frl* frosc / ~ *it* fronda) | *slov* vejnik (posušene veje z listjem za krmo) | *it* ramaglia: 6481, 6529
frucina** (*frl* frùsigne) | *slov* malenkost | *it* inezia: 1521 [PM Frucina = *MICR*]
Frucina *TOP* (*Com. di Lusevera*): 1521 [PMBŽ]
fruška* → **hruška**[1/2]
fruškuje** | *slov* hruševje (hruševo drevje) | *it* pereto: 5394
fuarča* (*frl* fuàrze) | *slov* sila | *it* forza: 2521, 7032
fuj | *slov* listnica: vrbja listnica (ptica) | *it* luì piccolo: 35, 4428 [PMM]
fukati | *slov* fukati | *it* fottere: 1230, 3066 [PM]
fuliti | *slov* njuhati | *it* fiutare: 4323
fulminant (*frl* fulminànt) | *slov* vžigalica | *it* fiammifero: 1642, 3548 (folminantan *Ssg*) [PM]
funt | *slov* funt | *it* libbra: 3354
Funtić *TOP* (*Borgo di Villanova delle Grotte*) | *slov* Funtič | *it* Funtig: 1706, 7380, 7388 [PM]
furlajski* -a -o *ETN* | *slov* furlanski -a -o | *it* friulano -a (*agg*): furlajsk- 799, 800, 1416, 1512, 5025; furlanjsk- 761, 800, 3727; furlansk- 2738
furlajsko *ETN* | *slov* furlansko | *it* friulano: in friulano: 959
Furlan[1] *ETN* (*frl / ven* furlàn) | *slov* Furlan | *it* friulano (*s*): 802, 921, 4092, 5194 [PM]
furlan[2] *ETN* (*frl* furlàn) | *slov* furlanščina | *it* friulano: la lingua friulana: 741, 4340, 4355, 5095, 5356, 6577, 6600
furlanjsk- / furlansk- *ETN* → **furlajski***
furtuna → **fortuna**
furtunan -a -o (*cf* → fortuna) | *slov* srečen -čna -o | *it* fortunato -a: 2141, 2142
fuščiti[1]* | *slov* pihati | *it* soffiare: 134
fuščiti[2]* | *slov* piskati | *it* sibilare: 4924
g / -g → **k**[7]* **/ h / g**
gaban (*frl* gabàn) | *slov* plašč | *it* pastrano: 6440 [PM]
gabar | *slov* gaber | *it* carpino: 1823 (abar), 3321 [PM]
gajer* → **ajer**
Gajžla* *TOP* (*Fraz. del Com. di S. Pietro al Natisone*) | *slov* Ažla | *it* Azzida: 475 [PM]
galob* | *slov* golob | *it* colombo: 345
galop! (*frl* galòp!) | *slov* hitro! | *it* presto! (= in fretta!): 2614, 7397 (olop)
ganiti se[1]* | *slov* ganiti se | *it* muoversi: 2522
ganiti se[2]* | *slov* zganiti se | *it* darsi da fare: 4440
gar → **ore / -i**[2]
gara* → **gora**
garantiti* (*frl* garantî) | *slov* jamčiti (biti prepričan) | *it* garantire: 2332, 2333
garbon (*frl* carbòn) | *slov* gož: navadni gož | *it* saettone: 1804 [PM]
gardo | *slov* grdo | *it* male: ardo 1383, 5096, 5305; gardo 2370, 3705, 4558, 5527, 6224; gerdo 6201 grdo 5695 [PM]
garenji → **gorenji**
garjan* *ETN* | *slov* Gorenjec (= Slovenec) | *it* carniolino (*s*) (sloveno dell'Alta Carniola = sloveno (*s*)): 529, 544
garm | *slov* grm | *it* cespuglio: arm 562, 1282, 1283, 1284, 5412, 5413; garm 2372, 2373, 2374; girm 346, 4929; grrim 5696, 5698, 5808, 5814 [PM arm / harm]
garman *NC*: 1554 (arman, garman) [ø PMBŽ]
garmenje | *slov* grmenje | *it* tuonare: il tuonare: 3659
garmieti* | *slov* grmeti | *it* tuonare: armieti* 642, 644, 1991, 5130; garmieti* 3659; girmieti* 4568 [PM]
garš → **arš**
garši* -a -e | *slov* grši -a -e | *it* peggiore: 3688
gart garda -o | *slov* grd -a -o / slab -a -o | *it* brutto -a / cattivo -a: art / ard- 824, 831, 1124, 3828, 3829, 4308; gart / gard- 223, 225, 2486, 3322, 3334, 3388, 5286, 5854, 6388, 6822; gerd- 6174; gird- 3189, 4575; grt 5787, 5855 [PM ard]
gaspuot[1] | *slov* gospod | *it* signore: gaspuot 4757; ospat 4243; ospot 1298, 1653, 4164, 4243; ospuot 2520, 2730, 2731, 2743; uospot 954, 956, 1004
gaspuot[2] | *slov* duhovnik | *it* prete / sacerdote: aspuot 3743, 7299; gaspuot 266, 4757; gospuot

4743, 6737; ospat 4243; ospot 708, 944, 4243; ospuot 2125, 2127, 2198, 2302, 2303, 2558, 2730, 2731, 2776, 3662, 3692, 3854, 5427, 6662, 6737, 6874 [PM]

Gašparat* *NC*: 2962 [LCH *solo* CO]

Gašparut(i) *CO* | *it* Gasparutti / -o: 2953

Gašperin *MICR* (*Com. di Taipana*) | *it* Casera Gasperini: 5766, 5767, 5797 [PM]

gaʒeta (*frl* gazète) | *slov* časopis | *it* gazzetta / giornale: 2572

gejda | *slov* ajda | *it* grano saraceno: gejda 521, 2979; hejda 4513, 4751, 4794, 4795

genjati* → **enjati***

gera | *slov* kopriva | *it* ortica: 4641, 4642, 4817, 4819

gerča | *slov* vime | *it* mammella di animale: 2672 [PM arča; = *anche* „grča“, „nodo (dei rami)“]

gerd- → **gart**

gerdo → **gardo**

gerš → **arš**

gerʒati (*frl* garzâ) | *slov* gradašati | *it* scardassare: 3553 [PM]

gerʒi (*frl* garz) | *slov* gradaše | *it* scardasso: 3544 [PM]

gica (*ted* Hitze) | *slov* vročina | *it* febbre: 6045

girbint (*frl* garbin) | *slov* jugozahodnik | *it* garbino: 474, 476

gird- → **gart**

girm → **garm**

girmieti* → **garmieti***

Girmouščica *TOP* (*Fraz. del Com. di Faedis*) | *slov* Garmovščica | *it* Stremiz: 400 (irmoušca), 4533 [PM]

Girnej* *NP* | *slov* Jernej | *it* Bartolomeo: 425

gjuh → **gluh**

glas | *slov* glas | *it* voce / suono: 392, 647 (glas, las), 2035, 7019, 7020, 7021, 7168

glaš (*ted* Glas) | *slov* šipa | *it* lastra di vetro: 2702, 2703

glat | *slov* glad (lakota) | *it* fame: 2701

glaua | *slov* glava / vrh vzpetine | *it* testa / cocuzzolo (*geogr*): glaua 378, 2225, 2644, 2713, 2849, 2853, 3130, 3190, 3621, 3622, 3668, 3669, 3678, 3703, 3704, 4067, 5575, 5581, 5582, 5583, 5584, 5727, 6208, 6263, 6332; glava 4483, 5989, 6043, 6444, 6652; laua 378, 645, 1096, 1122, 1571, 1572, 1805, 1887, 1895, 1919, 4067, 4184, 4232, 4255, 4256, 4262, 4282, 4351, 5202, 5318, 5319, 5582, 6634, 6638, 7253, 7254, 7255, 7301, 7311; lava 1453, 1738, 5081, 5082, 5152 [PM]

glava → **glaua**

glavica¹ | *slov* griček | *it* collinetta: 3237 [PM]

glavica² | *slov* glavica | *it* testolina: 5727 [PM]

glavica* *OR*: 3237 [GPK]

gledati[1–3] → **ledati[1–3]**

glerja** (*frl* glérie) | *slov* prod | *it* ghiaia: 5052 (lerja), 6250 [PM (g)lerja, Lerja = *IDR*]

Glerja *IDR* | *it* Rio Gleria: 6250 [PM]

glietu / gljetu | *slov* leto: ob letu | *it* anno: l'anno prossimo: 2154, 2835 (hlietu), 3501, 3576, 3578, 6586 [PM u lietu]

glih¹ (*ted* gleich) | *slov* enako | *it* uguale: glih 503, 2748, 2749, 2791, 2956, 3116, 3207, 4457; lih 5366, 5783, 5786 [PM]

glih² (*ted* gleich) | *slov* prav | *it* proprio: glih 166, 2947, 4752, 5842; lih 2936, 2946, 2947, 5885

glih³ (*ted* gleich) | *slov* komaj | *it* appena: 3339, 3340, 5842

glista* | *slov* glista (črevesni zajedavec) | *it* verme intestinale: 3641 [PM lista]

glob -a -o | *slov* globok -a -o | *it* profondo -a: glob 3127, 5772, 6270; lob 3804, 6652 [PM]

globi patok* *IDR*: 6652 [LCH]

globo | *slov* globoko | *it* profondamente: 6270 [PM lobo]

globokoća | *slov* globina | *it* profondità: 6270

gluh -a | *slov* gluh -a -o | *it* sordo -a: gjuh 2913, 4788; gluh 2143, 3556, 6423, 6470; luh 3799, 4246, 7210, 7211, 7212, 7213, 7214, 7216 [PM]

gnada | *slov* gnada (milost) | *it* grazia: 118 [PM]

gnaditi* (~ *ted* Gnade) | *slov* milosten biti | *it* essere misericordioso: 2585 [PM]

gnati¹ | *slov* pregnati | *it* debellare: 3336

gnati² | *slov* poganjati | *it* germogliare: 5414, 5415

gnati³ | *slov* pognati | *it* germogliare: 5415

gnati⁴ | *slov* gnati | *it* spingere / condurre: gnati 2161, 2202, 2203, 2789, 3394, 6193, 6852, 7290; nate / -i 1287, 1452, 1967, 1968, 4020, 4173, 4234, 4973, 5208, 5330 [PM]

gnati⁵ | *slov* peljati | *it* trasportare: 4020, 6116, 6118, 6119, 6495, 6496

gnati⁶ | *slov* porivati | *it* spingere: 1079

gnat se | *slov* gnati se | *it* agitarsi: 234

gnedić | *slov* (?) | *it* (?): 4428 [ø ESF]

gniezdo | *slov* gnezdo | *it* nido: 3002, 3003, 3004, 3921 (niezdo) [PM]

gnjida | *slov* gnida | *it* lendine: 5642, 5643

gnjiu* -la -o | *slov* gnil -a -o | *it* marcio -a: gnjiu* 3266 (gnjilo *nsg*), 4681 (gnilega *Gm sg*); njiu 3887 [PM]

gnuoj¹ | *slov* gnoj (gnojivo) | *it* letame: gnuoj 2121, 3324, 6804, 6805; nuj 4346, 4347; nuoj 3814 [PM]

gnuoj² | *slov* gnoj (izcedek) | *it* pus: 4748

goba¹ | *slov* goba: kresilna goba | *it* esca: 4830, 4831 [PM = „goba“, „fungo“]

goba² gobe | *slov* oba obe obe | *it* entrambi -e: 2444, 2446, 2452, 2857, 3429

gobadua gobedvie / gobidvie | *slov* obadva obedve obedve | *it* entrambi -e: gobadua 2447, 2452, 2847, 2850, 2939, 3274, 3511; hobadua 2290; obadua 6682, 7327 (obiduaji) [PM obedvje]

goca* → **ouca**

god → **zuoda**

godina | *slov* sopraznik | *it* festività non di precetto: 4982

gojin → **onj**

golarin (*frl* golarìn) | *slov* ovratnik | *it* colletto: 2841
golo | *slov* golo: do golega | *it* zero: a zero: 4745
gonišče → **onjišče**
goniti | *slov* goniti | *it* cacciare: 5983 [PM]
gonj → **onj**
gor¹ | *slov* gor | *it* su (*m. a l.*): gor 123, 379, 394, 458, 2274, 2713, 2776, 3197, 3582, 3583, 3775, 4450, 4654, 4779, 5278, 5611, 5649, 5885, 5886, 5974, 6180, 6488, 6518; gore 2307, 3403, 3433, 3601, 3632, 5639, 6108, 6192, 6207, 6228, 6231, 6487, 6745; gou (gor + u¹) 4654, 4740, 4741, 4742; ogore 6766; omis (gor + miz) 829; or 1338, 3882, 3991, 4143, 4144, 5066, 5070, 5391, 7285; ore / -i 1155, 1221, 1280, 1281, 1338, 1912, 1935, 4140, 4140, 4144, 4146, 4220, 5066, 5134, 5201, 5316, 5317, 5370; umiz (gor + miz) 1586 [PM]
gor² → **ore / -i²**
gora¹ | *slov* gora | *it* monte: gara* 265, 366; gora 366, 377, 429, 2342, 2343, 2484, 2487, 2494, 2495, 2496, 2526, 2527, 2536, 2681, 2753, 2813, 3152, 3344, 3670, 3758, 3928, 4519, 4801, 4802, 4993, 5952, 6089, 6264, 6271, 6471, 6473, 6640, 6641, 6647, 6651, 6647, 6651, 6652, 6678, 6679, 6680, 6894, 6895, 6941, 7014, 7121, 7151; ora 683, 692, 1054, 1113, 1424, 1544, 1679, 1719, 1785, 1885, 2094, 3817, 4107, 4995, 5005, 5006, 5007, 5140, 5201, 5292, 5293, 7307; uora 5292, 5293 [PM]
gora² | *slov* pogorje | *it* catena montuosa: 7014
gora *OR* → **Velika Gora**
goraba | *slov* ograda | *it* recinto: 3269, 3270 [PM Oraba = *MICR*]
gorada* | *slov* dvorišče | *it* cortile: 6177, 6178 [PM orad]
gora miz goru *OR* → **Jalouac**
gorca → **gorica²**
gore¹ → **gor¹**
gore² / -i → **ore / -i²**
gore miz goru *MICR*: 6640, 6641 [GPK]
gorenjen** | *slov* gorenjec (prebivalec zgornjega konca vasi) | *it* abitante del borgo superiore: gorenjen* 3707, 6682; orenjan / -en / -in 3909, 5376, 5396, 5458, 5645 [PM Orenjena]
Gorenjeni¹ *TOP* (*Borgo di Cergneu sup.*) | *slov* Orenjena | *it* Nongruella: Gorenjeni 3707; Gorenjani* 5645; Oren(j)ena 5376, 5458; Orenjeni 3909; Orenjina 5396 [PM Orenjena]
gorenjeni² *TOP* → **Gorenji bork**
gorenji -a -e / o | *slov* zgornji -a -e | *it* superiore: garenji 327; gorenji 2009, 2350, 2351, 5531, 6407, 6460, 6461, 6682, 6684, 6771, 6772, 7111; orenji, 922, 1681, 5189, 5372, 5377, 5378, 5393 [PM]
Gorenji bork *TOP* (*Borgo di Monteaperta*) | *it* Borgo di sopra: 2009, 6407, 6460, 6461, 6682 (gorenjeni, gorenji konac), 6771, 6772 [PM]
gorep / gorjep -a -o | *slov* grenek -nka -o | *it* amaro -a: 3277, 3714 [PM oriep]
gore za zelenu dolinu *MICR*: 2472 [MSP; PM Zelena Dolina]
gorica¹ | *slov* trg | *it* piazza: gorica 205; orica 5381, 5394 [PM]
gorica² | *slov* gorica (griček) | *it* monticello: gorica 6890, 6893: gorca 426; orica 1730, 6893
Gorica *TOP* (*Prov. della Regione Friuli Venezia Giulia*) | *slov* Gorica | *it* Gorizia: 6890, 6893 (Gorica, Orica)
gorieti* | *slov* goreti | *it* ardere: 1183 (oriš *ind pres 2sg*), 2814, 5790 [PM]
gori u Buonah *MICR*: 2472 (tie u Buone, tuu Buone), 3183 (ta na Buonah), 3667, 5572 (tu Bonah) [PM Buona]
gori u gozdići *MICR*: 3667 [VVS]
gork(u)o | *slov* gorko (toplo, vroče) | *it* caldo: gork(u)o 2383, 4901, 5613, 5824, 6321, 6472, 6473, 6483; orko 1876, 2002, 2205, 3917, 4040, 7404 [PM]
gorkuota | *slov* vročina | *it* febbre: 6045
gorle | *slov* gori: tu gori | *it* quassù: 3538 [PM]
gor na Močila *MICR*: 6639 [GPK oré na Močila]
gor na paloze *MICR*: 6638 [GPK]
gor na Plesalici *MICR*: 6639 [PM Plesalica]
gor na Počiuauci *MICR*: 6640 [PM Počevavac, Počuuauce]
gor na Pravica *MICR*: 6638 [ø GPK]
gor na Priesace, gor na Priesako *MICR*: 123
gorši → **guorš(i)**
goru (gore → ore / –i² + u¹)
goru Bardah *MICR*: 6632 [GPK]
goru Jauorje *MICR*: 6638 [GPK]
gor u Kripje *MICR*: 6639 [GPK]
goru Murovici *MICR*: 6634 [GPK]
gor u Požarje *MICR*: 6631 [PM Požar]
goru Staren uartu *MICR*: 6632 [GPK]
goru Zonišče *MICR*: 6632 [GPK]
gor za Požarjan *MICR*: 6639 [PM Požar]
gor za Štubo *MICR*: 3668 [LSZ; PM Za Štuba]
gospodar | *slov* gospodar | *it* padrone: aspadar 416; gospodar 216, 3558, 3559, 5983, 6183, 6185, 6187, 6226, 6474; ospodar 2134, 2731, 2777, 3888, 4847, 6474, 6495 [PM]
gospodinja¹ | *slov* gospodinja (gospodarjeva žena) | *it* padrona: aspadinja: 416; gospodinja 216, 3558, 3559, 6475; ospodinja 1732, 2003, 2134, 2731, 3888, 4079, 4264, 6475, 7405 [PM]
gospodinja² | *slov* gospodinja | *it* massaia: 4385 [PM]
gospuot → **gaspuot²**
gost -a -uo | *slov* gost -a -o | *it* denso -a: 175, 2876, 2878, 2880, 4420 (gošt)
gosti | *slov* gosti (igrati na glasbilo) | *it* suonare: 3100
gošt¹ (*frl* gust) | *slov* zabava | *it* divertimento: 3282
gošt² (*frl* gust) | *slov* zadovoljstvo | *it* piacere (*s*): 7318
gošt³ → **gost**

gošt (par) (*frl* par gust) | *slov* zabava: za zabavo | *it* divertimento: per divertimento: 3282
got (*frl* gòt) | *slov* kapljica | *it* goccio: 2685, 2688, 3403
gou (gor[1] + u[1]) → **gor[1]**
goučati* | *slov* teči | *it* correre: goučati* 2614, 2750, 2751, 2752; oucati* / oučati* 3829, 3830, 5426
goveda | *slov* krava | *it* mucca: 3158
govedo* | *slov* govedina | *it* manzo: carne di manzo: 3158
govejak** | *slov* govejak | *it* tratturo: 3155, 5757, 5758 [PM Ovejak, Vejak]
Govejak *OR* | *it* M. Oveiach: 3155, 5757, 5758 [PM Ovejak]
gozdić** | *slov* gozdič | *it* boschetto: 3667 [PM *Gozdić = *MICR*]
grabac | *slov* vrabec (ptica) | *it* passero: 4827
grabiti | *slov* grabiti | *it* rastrellare: 1998 (rabiti), 2836, 2837, 3072, 3073, 6039, 6040 [PM]
grabje | *slov* grablje | *it* rastrello: 6006, 6497, 6551 [PM]
Grac *TOP* (*Austria*) (*ted / it* Graz) | *slov* Gradec | *it* Graz: 6893, 6894
gracja (*it* gràzie) | *slov* hvala | *it* grazie: 559
gračja* (*frl* gràzie) | *slov* skrb | *it* riguardo: 6315
Gračja *NP* (*frl* Gràzie) | *slov* Gracija | *it* Grazia: 5145
graditi | *slov* ograjevati | *it* recintare: 5740, 5820
grah → **rah**
grahuot** | *slov* tla: kamnita tla | *it* terreno sassoso: 129 [BB (g)rahuot, (G)rahuot; ESF Grahuot]
gramatika (*frl* gramàtiche) | *slov* slovnica | *it* grammatica: 1469
granatier (*ven* granatièr) | *slov* grenadir | *it* granatiere: 5528
granj (*ven* gran) | *slov* žito | *it* grano: 6969, 6970, 6971, 6972, 6973, 6974, 6975
graua (*frl* gràve) | *slov* grušč | *it* ghiaia: 1346, 1350, 6110
grazdouje | *slov* grozdje | *it* uva: grazdouje 3266, 3728, 3784; razdouje 796, 3808, 4118, 5139, 5470; rozdouje 4188, 4189, 4277, 4290 [PM]
grdo → **gardo**
greba | *slov* greba (gruda) | *it* zolla: 212 [PM reba]
grede | *slov* gredé | *it* andando: 6108, 6226
greti se* | *slov* greti se | *it* scaldarsi: 6518 [PM]
grieh | *slov* greh | *it* peccato: grieh 5746, 5752, 6786, 7045; ri 4071; rieh 977, 3816 [PM]
griešiti | *slov* grešiti | *it* peccare: griešiti 5548, 5753; rešiti 1603, 1604; riešiti* 5481
griešnca | *slov* grešnica | *it* peccatrice: 5754
griešnik | *slov* grešnik | *it* peccatore: 5754
griua* | *slov* griva (travnato pobočje) | *it* prato in pendenza: 6853
grižot** (*frl* grisòt) | *slov* sivček (moški s sivimi lasmi) | *it* canuto: 1756
Grižot *NC*: 1756 [ø RFB]
grlo | *slov* grlo | *it* gola / laringe: 5708
grob -a -o (*nat / slov*) | *slov* grob -a -o | *it* rozzo -a: 4783
grop (*frl* gròp) | *slov* skupina | *it* gruppo: 1193
grrim → **garm**
grš → **arš**
grt → **gart**
grunt | *slov* grunt (kmečko posestvo) | *it* podere: 204, 6052
gruobja | *slov* groblja | *it* pietraia: 1728 (robjah *Lpl*), 4941 [PM ruobja, Ruobja = *MICR*]
gruška → **hruška[1/2]**
guadanj (*frl* guadàgn) | *slov* dobiček | *it* guadagno: 4475
guant | *slov* gvant (obleka) | *it* abito: 2599, 2604, 2607, 2609, 2663, 2730, 2900, 5913, 5929, 6439 [PM]
guarenje | *slov* govorica (način govorjenja) | *it* parlare: il (diverso modo di) parlare: 4661, 4777
guarit → **guoriti**
gučanje | *slov* blebetanje | *it* cicaleccio: 4566 [PM]
gučat[1] | *slov* doneti | *it* rimbombare: 4568
gučat[2] | *slov* blebetati | *it* cicalare: 4566
gučat[3] | *slov* šepetati | *it* sussurrare: 4375
gulin → **ulin[1/2]**
guliti* (*nat*) | *slov* izmamljati (denar) | *it* spremere (denaro): 359, 360
Gumin *TOP* (*Com. in Prov. di Udine*) (*frl* Glemòne) | *slov* Gumin | *it* Gemona del Friuli: 985, 5288, 6890 [PM]
guoda → **zuoda**
guoriti | *slov* govoriti | *it* dire / raccontare / parlare: guarit 55, 57, 4393, 4531, 4589, 4591, 4592, 4635, 4644, 4647, 4651, 4773; guoriti 2837, 2838, 3205, 3206, 5725; ooriti 1182; ouoriti 601, 1182, 4083, 4095, 4402, 4419 [PM *anche* voriti]
guorš(i) -a -e | *slov* večji -a -e | *it* maggiore: gorši 7013, guorš(i) 2394, 2708, 3064, 3065, 3899, 5874, 6680
guorši* = te uorši | *slov* največji | *it* maggiore = il maggiore: 3899
guot[1] → **zuoda**
guot[2] | *slov* praznik | *it* festa (festività): guot 2149, 2348, 2829, 2830, 2956, 4982, 5962; uot 3940, 3941 [PM]
gut (*frl / it* gufo) | *slov* čuk | *it* gufo: 343
guʒ́a (*frl* gùgie) | *slov* majica | *it* maglia: 2602, 2606, 5906 [PM = „pletenje“, „lavoro a maglia“]
h → **k[7]* / h / g**
hadit(i) → **hoditi**
hajzimbon* (~ *ted* Eisenbahn) | *slov* izseljevanje | *it* emigrazione: 2282
hajzimpon (*ted* Eisenbahn) | *slov* železnica | *it* ferrovia: 2407
harbat | *slov* hrbet | *it* schiena: arbat* 4046; harbat 1134, 1155, 5595, 6487; hirbat 4453; horbat 518, 526, 527, 2120, 2222, 2223, 2330 [PM]
harš → **arš**
haržen* -a -o | *slov* ržen -a -o | *it* segale: di segale: 3308

hćeratica[1] | *slov* deklica | *it* bambina / ragazzina: hćeratica 1421, 1422, 1743, 2335, 2626, 5254; šćeracca 4059, 4061, 4063; šteratica 1856, 1857 [PM šćerić]
hćeratica[2] | *slov* hči | *it* figlia: 5214, 5311 [PM]
hći[1] | *slov* dekle | *it* ragazza: hći 815, 891, 1421, 1422, 1743, 1744, 1860, 2335, 2421, 2422, 2732, 2733, 2734, 2735, 2923, 2924, 3065, 4063, 5078, 5214, 6431, 6617, 6765, 6816, 6817, 6818, 6819, 6820, 6821, 6822, 6823, 6824, 6873, 7012, 7054; šći 1800, 1860 [PM]
hći[2] | *slov* hči | *it* figlia: hći 49, 815, 884, 885, 886, 888, 890, 1626, 1860, 2588, 2683, 2732, 2733, 2734, 2735, 3065, 4082, 5154, 5289, 6498, 6911, 7242, 7243, 7245; sći 3843, 7236, 7242, 7243, 7245; šći 1860, 5590; šći* 3843 [PM]
hejd / -t (*nat*) (~ *ted* Heide) | *slov* velikan | *it* gigante: 4780, 4789, 4794
hejda → **gejda**
hejdoua | *slov* ajdova | *it* grano saraceno: di grano saraceno: 4513
hirbat *CO* | *it* Croatto: 4717 [RD]
hirbat → **harbat**
hiša[1] → **kiša**[1]
hiša[2] → **kiša**[2]
hiša[3]* | *slov* soba | *it* stanza: 2503
hišan* → **kišan**[1]*
hitieti* | *slov* hiteti | *it* affrettarsi: 2625, 3001, 3844, 3845, 4510, 4800 [PM]
hitro | *slov* hitro | *it* presto: 4800, 5826
hlača | *slov* nogavica | *it* calza: 1064, 3748, 6442 [PM]
hladiti* | *slov* zebsti | *it* fare freddo: 3798
hlapac | *slov* hlapec | *it* servo: 220, 2044, 3091, 3747, 7154, 7180 [PM]
hlep[1] | *slov* kruh | *it* pane: 5569
hlep[2] | *slov* hlebec | *it* pagnotta: 764, 765, 766, 3219, 5569, 6976, 6977
hlibac → **hliebac**[2]
hliebac[1] | *slov* kruh | *it* pane: 762, 763, 764, 767, 2062, 3275 [PM]
hliebac[2] | *slov* hlebec | *it* pagnotta: hliebac 2062, 2397, 2961, 3807, 5569, 6883; hlibac 4201, 4202
hliebac[3] | *slov* štručka | *it* panino: 1470, 2806, 4302, 7091
hlietu → **glietu**
hlieu | *slov* hlev | *it* stalla: 2201, 2202, 2203, 2204, 2415, 2536, 3106, 3323, 3810, 3912, 4057 (liu), 4145 (lee *Apl*), 4654, 5848, 6072, 6348, 6349, 6467, 7095, 7099 [PM]
hlodić | *slov* kladica | *it* cepperello: 3258, 5737 [PM]
hlodje | *slov* drevje | *it* alberi: 2981
hlot[1] | *slov* les | *it* legno: 3627, 3902 [PM]
hlot[2] | *slov* drevo | *it* albero: 552, 1780, 1781, 2139, 2140, 2981, 4056, 4228 (lot), 5203, 5412, 5413, 5568, 6468, 6469, 6692, 6944, 6945, 6946, 6947, 6948, 6949, 6950, 6951, 6991, 7127, 7184, 7185, 7186, 7187, 7188, 7189, 7190, 7191
hlot[3] | *slov* poleno | *it* pezzo di legno: 771, 2465, 2783, 5203, 7217, 7222, 7223, 7224, 7227 [PM]
hlot[4] | *slov* štor | *it* ceppo: 3258, 5203
hlot[5] | *slov* hlod | *it* tronco (reciso): 552, 1093, 1423, 1503, 2980, 4227 (hlod, lot), 5203, 6468, 6469 [PM]
hobadua → **gobadua**
hod* | *slov* hoja | *it* cammino: 3305, 4671, 4713, 4998 (kod*), 5391, 5957 [PM hodienje, hodnja]
hoditi | *slov* hoditi | *it* andare / camminare: hadit(i) 261, 339; hoditi 47, 150, 151, 359, 360, 524, 657, 658, 831, 925, 1039, 1040, 1095, 1279, 1306, 1349, 1523, 1591, 1807, 1889, 1995, 2203, 2282, 2286, 2295, 2311, 2658, 2888, 3008, 3282, 3440, 3563, 3600, 3637, 3683, 3712, 3938, 3939, 3947, 4129 (odi *ind pres 3sg*), 4255, 4319, 4385, 4459, 4694, 4715, 4939, 5070, 5111, 5124, 5125, 5133, 5174, 5187, 5197, 5302, 5524, 5546, 5578, 5579, 5580, 5627, 5628, 5635, 5741, 5967, 5999, 6009, 6123, 6165, 6310, 6351, 6388, 6454, 6495, 6549, 6819, 7045, 7054, 7135, 7305 [PM]
horbat → **harbat**
host[1] | *slov* gozd | *it* bosco: 2473, 2474, 2475, 2875, 3573, 3671, 3673, 3674, 3675, 3676, 3788, 4013, 4541, 4694, 5592, 5623, 5850
host[2] | *slov* goščava | *it* boscaglia: 3270, 5600 [PM]
hram[1] | *slov* hiša: kmečka hiša | *it* casa rustica: 471, 2414, 2415, 5852 [PM]
hram[2] | *slov* soba | *it* stanza: 5852, 5856
hrast (*slov*) | *slov* hrast | *it* rovere: 1695
hrastje** | *slov* hrastje | *it* rovereto: 1682 [PM Hrastje *MICR*]
Hrastje *TOP* (*Borgo di Lusevera*) | *slov* Hrastje | *it* Crastie: 1682 [PM]
hrom -a -o | *slov* hrom -a -o | *it* storpio -a: 836 (hrom, kromi)
hrustati* | *slov* hrustati | *it* mangiare rumoreggiando: 3931, 6077
hruška[1] | *slov* hruška (sad) | *it* pera: fruška 1848, 3824, 4044, 4305, 6466; gruška 3311; hruška 1, 3080, 3989; kruška 5322; ruška 4305 [PM]
hruška[2] | *slov* hruška (drevo) | *it* pero: fruška 3824, 4044, 4305, 6947; gruška 3265, 3311; hruška 1848, 3080; kruška 1615, 5322; ruška 4305 [PM]
hualiti → **hvaliti**
hudić | *slov* hudič | *it* diavolo: 595, 1829, 2345, 2346, 2347, 2449, 2553, 3121, 3334, 6685, 7044 [PM]
hudo[1] | *slov* hudo | *it* male: 239, 2219, 2250, 2252, 2576, 3487, 3625, 4974 (huduo), 5200
hudo[2] | *slov* slabo | *it* male: 5316, 5317, 6515 [PM]
hudo zdeti se | *slov* obžalovati / žal biti | *it* dispiacere: 239, 2219, 2250, 2252, 3487, 3625, 4974 [PM]
huduo → **hudo**
hujš -a -e | *slov* hujši -a -e | *it* peggiore: 851, 3200
hujše | *slov* hujše | *it* peggio: 1888
hukati | *slov* hukati | *it* soffiare nella mano per riscaldarsi: 3135, 3136

hum | *slov* grič | *it* collina: 3316, 3673
Hum *OR* | *slov* Hum | *it* Colle Cum: 3673 [PM Kum]
humić | *slov* griček | *it* collinetta: 3316
hut[1] huda -o | *slov* hud -a -o | *it* cattivo -a / forte / tremendo -a: 37, 849, 850, 1302, 1887, 1997, 2352, 2354, 2745, 2746, 3200, 3658, 3825, 4113, 4558, 4796, 5200, 6225, 6332, 6335, 6515, 6962, 6979 (hud, hut), 6989 (hud) [PM]
hut[2] huda -o | *slov* suh -a -o (ne debel) | *it* magro -a: 3394
hut[3] huda -o | *slov* oguljen -a -o / izrabljen -a -o | *it* logoro -a: 6501, 6510, 6989
hvaliti | *slov* hvaliti | *it* lodare: 5199, 5578, 5739 (hualiti)
i[1] → **mi**[1]
i[2] → **anu**
Ida *NP* (*frl* Ìde) | *slov* Ida | *it* Ida: 5845
ijnji → **njele**
imbaštida (*frl* imbastìde) | *slov* narejena | *it* fatta: 3339 (imbaštida, baštida), 3340 (imbaštida, baštida)
ime → **jime**
impačati se (*frl* impaciâsi) | *slov* vmešavati se | *it* impacciarsi: 1871
impaćan* -a -o (~ *frl* impaciât) | *slov* zmeden -a -o | *it* impacciato -a: 5165
impaš / im paš (*frl* in pâs) | *slov* mir: v miru | *it* pace: in pace: 1768, 1855 [PM]
impedimentan -a -o (~ *frl* impedimentât) | *slov* pohabljen -a -o | *it* invalido -a: 6125
impenjjo (*ven* impegno) | *slov* obveza | *it* impegno: 3427 [PM impenj]
impensati se[1] (*frl* impensâsi) | *slov* spomniti se | *it* ricordarsi: 1916, 1919
impensati se[2] (~ *frl* impensâsi) | *slov* razmišljati | *it* riflettere: 3856
impensuuati se (*cf* → impensati se[2]) | *slov* razmišljati | *it* riflettere: 1762
imperator (*ven* imperatòr) | *slov* cesar | *it* imperatore: 3435
impeštati se* (*frl* impestâsi) | *slov* okužiti se | *it* appestarsi: 5595
impopolan* -a -o (*cf* → popolan) | *slov* neobljuden -a -o | *it* spopolato -a: 3198
impotekan* -a -o (*frl* ~ impotekât) | *slov* hipoteka: z vpisano hipoteko | *it* ipotecato -a: 6341
in[1] (*frl* in) | *slov* v | *it* in: 1768, 1855, 3198, 3368, 4995, 6091
in[2] → **anu**
incirke → **cirka**
inćer (*frl* intêr) | *slov* neskopljen | *it* integro (= non castrato): 981, 982
indavant (*frl* indavànt) | *slov* naprej | *it* avanti: 1874, 1911, 5956 [PM]
Inglezi (*sm pl*) *ETN* | *slov* Angleži | *it* inglesi (*s*): 3371
injorancja (*frl* ignoràncje) | *slov* neotesanost | *it* inciviltà: 6170
intrivinjati[1] (*frl* intervignî) | *slov* poseči | *it* intervenire: 7088, 7089
intrivinjati[2] (~ *frl* intervignî) | *slov* vprašati | *it* interrogare: 7088, 7089
invijati (*frl* invîâ) | *slov* začeti | *it* cominciare: 1775
irbišča *TOP* → **Robidišča**
irkau | *slov* rokav | *it* manica: 4768, 4770, 4771 [PM rokau]
irkauncah = u irkauncah | *slov* srajca: v sami srajci | *it* camicia: in maniche di camicia: 4768, 4771
irmoušca *TOP* → ***Girmouščica***
iskra* | *slov* iskra | *it* favilla: 428 [PM]
ispulit | *slov* izpuliti | *it* strappar via: 69, 70
ištes[1] use na (*frl* istès) | *slov* isti | *it* stesso (= medesimo): ištes 920, 1837, 7333; use na 1903, 2494, 2495
ištes[2]* (*frl* istès) | *slov* sam | *it* stesso: 1673, 7333
ištes[3] (*frl* istès) | *slov* kljub temu | *it* cionostante: 1913, 5304 (juštes), 5747, 6217, 7333 [PM]
ištes[4] (*frl* istès) | *slov* enako | *it* ugualmente: 2544, 2602, 3149, 3338, 4092, 7333
ištes[5] (*frl* istès) | *slov* vseeno | *it* stesso: lo stesso: 2749, 5234, 5236, 5237, 6560, 7333
ištorja* (*frl* istòrie) | *slov* pravljica | *it* storia: 1919, 1923
itako → **tako**
itakole → **takole**
iti (*i / p*) | *slov* iti / pojdi -te | *it* andare: ejti 3284, 3843, 5608; iti / -e (*con tutte le forme diverse dall'inf*) 67, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 131, 138, 146, 147, 149, 150, 187, 188, 204, 222, 253, 352, 376, 410, 421, 456, 459, 633, 641, 668, 692, 696, 738, 749, 750, 753, 792, 843, 854, 861, 868, 885, 894, 904, 905, 915, 929, 943, 991, 998, 999, 1061, 1093, 1190, 1197, 1219, 1221, 1230, 1231, 1232, 1235, 1236, 1237, 1258, 1277, 1280, 1281, 1288, 1295, 1325, 1338, 1360, 1361, 1363, 1365, 1379, 1380, 1418, 1456, 1516, 1586, 1641, 1660, 1661, 1666, 1669, 1717, 1751, 1753, 1842, 1859, 1875, 1881, 1890, 1899, 1912, 1913, 1952, 1998, 2045, 2094, 2175, 2202, 2218, 2269, 2274, 2276, 2284, 2299, 2300, 2355, 2390, 2434, 2438, 2445, 2446, 2487, 2514, 2515, 2520, 2577, 2681, 2714, 2720, 2745, 2776, 2811, 2836, 2852, 2879, 2936, 2940, 2941, 2951, 3063, 3072, 3088, 3165, 3236, 3241, 3282, 3284, 3285, 3353, 3359, 3410, 3423, 3424, 3458, 3461, 3492, 3526, 3534, 3535, 3536, 3552, 3631, 3632, 3634, 3647, 3679, 3680, 3689, 3690, 3757, 3780, 3783, 3785, 3786, 3788, 3809, 3872, 3873, 3882, 3896, 3908, 3927, 3928, 3929, 3942, 3947, 3970, 3973, 3999, 4008, 4021, 4055, 4078, 4084, 4086, 4103, 4113, 4115, 4121, 4132, 4143, 4144, 4146, 4152, 4162, 4184, 4186, 4199, 4201, 4238, 4273, 4357, 4371, 4388, 4470, 4480, 4508, 4509, 4520, 4539, 4565, 4569, 4570, 4582, 4652, 4653, 4654, 4683, 4694, 4713, 4726, 4742, 4743, 4748, 4849, 4959, 5013, 5032, 5052, 5056, 5066, 5116, 5133, 5134, 5142, 5157, 5201, 5257,

5297, 5337, 5365, 5383, 5386, 5391, 5446, 5447, 5508, 5511, 5570, 5571, 5572, 5607, 5713, 5726, 5729, 5780, 5795, 5799, 5810, 5812, 5827, 5841, 6037, 6050, 6052, 6054, 6081, 6082, 6102, 6108, 6127, 6157, 6173, 6226, 6281, 6338, 6339, 6340, 6362, 6406, 6418, 6457, 6482, 6488, 6489, 6492, 6493, 6494, 6496, 6497, 6516, 6520, 6535, 6719, 6720, 6724, 6744, 6745, 6757, 6768, 6769, 6770, 6779, 6792, 6821, 6823, 6824, 6830, 6835, 6844, 6849, 6862, 6873, 6880, 6886, 6893, 6894, 6899, 6914, 6920, 6933, 7034, 7035, 7044, 7061, 7062, 7089, 7133, 7181, 7206, 7207, 7208, 7286, 7308, 7309, 7377, 7379, 7385, 7386, 7387, 7388, 7402; jete / -i 622, 2097, 5435; jite / -i 751, 759, 829, 834, 841, 842, 971, 1008, 2166, 2213, 2306, 2328, 2506, 2507, 2508, 2568, 2582, 2626, 2871, 2986, 3191, 3201, 3582, 3583, 3636, 3775, 3818, 3822, 3841, 4126, 4191, 4197, 4198, 4290, 4465, 5217, 5288, 5365 (jite, te), 5555, 5611, 5650, 5956, 6001 (jiti, jti), 6039, 6040, 6057, 6085, 6117, 6186, 6210, 6215, 6245, 6329, 6390, 6405, 6481, 6482, 6488, 6532, 6757, 6799, 6880, 6899; poj(d-, -t-) / puj(d-, -t-) 19, 593, 631, 763, 855, 1092, 1407, 1409, 1519, 1723, 1741, 1759, 1768, 1790, 1855, 1874, 1985, 2078, 2106, 2163, 2196, 2300, 2359, 2410, 2414, 2614, 3051, 3052, 3059, 3197, 3360, 3402, 3433, 3613, 3656, 3685, 3806, 3811, 4076, 4093, 4176, 4208, 4466, 4526, 4527, 4532, 4541, 4630, 4732, 4880, 5370, 5442, 5826, 6926, 7397, 7398 [PM]

izreči* | *slov* izgovoriti | *it* pronunziare: 3031

izula (*frl* isule) | *slov* otok | *it* isola: 1657

j → **ja²**

ja¹ → **jast**

ja² (*clit 1 sg*) | *slov* ø | *it* ø: a 666, 998, 999, 1236; e 29, 654, 887, 989, 999, 1000, 1210, 3455, 4740, 5209, 5255, 5297, 5365; es 167; i / -i 4105, 6759; j / -j 2197, 2434, 3731, 6020, 6123; ja 315, 325, 617, 619, 627, 659, 666, 668, 672, 673, 887, 895, 942, 998, 1000, 1237, 1240, 1295, 1325, 1339, 1393, 1426, 1522, 1638, 1641, 1753, 1758, 1792, 1842, 1866, 1871, 1888, 1998, 2508, 2509, 2522, 2610, 2714, 2785, 3391, 3447, 3458, 3464, 3605, 3689, 3690, 3696, 3944, 3968, 3970, 3992, 4015, 4121, 4197, 4214, 5026, 5086, 5446, 5454, 5638, 5841, 6198, 6405, 6406, 6759, 6912, 7029, 7061, 7062; je 818, 900, 2144, 2167, 2197, 2250, 2252, 2274, 2276, 2322, 2323, 2388, 2390, 2401, 2411, 2506, 2507, 2508, 2514, 2515, 2626, 3467, 3487, 3492, 3635, 3929, 4086, 4143, 4144, 4146, 5209, 5435, 5447, 5570, 5571, 5572, 5614, 5913, 6081, 6418, 6456, 6699, 6752, 6884, 6885; ji 1393, 4084, 4112, 4113, 4115, 4167, 4188, 4190, 4201, 4342, 6185, 6186, 6281, 6456, 6457, 6534, 6713, 6715, 6716, 6724, 6726, 6728, 6759, 6760, 6761, 6844, 6850, 6883, 6898, 6909, 7030, 7062, 7064, 7097, 7104, 7377, 7379, 7386, 7387, 7388, 7395; ju 6125

ja³ | *slov* da / ja | *it* sì: e 5095; ja 306, 589, 594, 660, 661, 766, 2037, 2157, 2598, 2618, 2882, 2883, 2885, 3925, 4156, 4311, 5087, 5327, 5613, 5899, 6696, 6738, 6739, 6843 [PM]

ja, sino je | *slov* tako je, res je tako | *it* così, davvero: 2618

jablin | *slov* jablana | *it* melo: 789, 1847, 1848, 3311, 5322 [PM]

jabuka / -o | *slov* jabolko | *it* mela: 1, 789, 1615, 1648, 1847, 1848, 1849, 1850, 3311, 3825, 4520, 5322, 6984 [PM]

jačmen → **ječmen**

jagodica | *slov* jagoda | *it* fragola: ajodica 797, 5071 (ajodice, jodice *pl*); jagodica 5593, 6982, 6983 [PM *manca* jagodica]

jajce* | *slov* jajce | *it* uovo: jajce* 2281, 2321, 2398, 2402, 2403, 2762, 2967 (jejca *pl*), 7072; jaje 2281, 3020, 3907, 5594, 6783, 6784, 7072 [PM]

jaje¹ | *slov* modo | *it* testicolo: 1224

jaje² → **jajce***

Jakob *NP* | *slov* Jakob | *it* Giacomo: Jakob 5388; Jakopo 5279, 5280 [PM]

Jakop *CO* | *it* Iacob: 1027, 1756, 6396 [PM]

Jakop *NC*: 1756 [RFB]

Jakopo *NP* → **Jakob**

Jakum *NP* (*frl* Jàcun) | *slov* Jakob | *it* Giacomo: 3587

jalou* -a -o | *slov* jalov -a -o | *it* sterile: 6899 [PM]

jalouac** | *slov* jalovec | *it* sterile (*s*): 2024, 2496, 6265, 7014, 7122, 7196 [PM Jalovac = *OR*]

Jalouac¹ *OR* | *slov* Jalovec / Breški Jalovec | *it* Punta di Montemaggiore: Brieška (g)ora 1054, 5293, 6271; Brieški uarh 1275, 1276; gora miz goru 6680; Jalouac 2024, 2496, 6265, 7122, 7196; Viškuorša gora 6029 [PM]

Jalouac² *OR* → **Velika Gora**

jama | *slov* luknja / jarek / jama | *it* buca / buco / fossa / grotta: 1327, 1652, 1705, 1967, 1968, 2311, 2312, 3126, 3127, 3128, 3129, 3140, 3174, 3881, 3882, 4172, 4898, 4987, 5053, 5129, 5595, 5670, 5761, 5886, 6650, 7380, 7382, 7387 [PM]

Jama *TOP* → **Zajama**

Jama* *MICR* | *it* Forcella Musi: 5053 [PM]

jamanejkati | *slov* stokati | *it* gemere: 2992, 2995, 2997, 2998

jamar** | *slov* kopač | *it* scavatore: 6625 [PM Jamarje = *NC*]

Jamar *NC*: 6625 [PM]

jamica | *slov* luknjica | *it* buchetto: 4172 [PM *solo* Jamica = *MICR*]

jamjak** | *slov* jarek | *it* fossato: 3913

jamjak *MICR*: 3913 [GCT]

jare | *slov* jagnje | *it* agnello: 3160, 4048, 5848 [PM = „enoletno jagnje“, „agnello di un anno“]

jasen | *slov* jêsen | *it* frassino: 791, 1823, 2046, 2105, 5807, 6947, 7185 [PM]
jaseničje | *slov* jesenovje | *it* frassini: 2105
jasla | *slov* jasli | *it* greppia: 7094, 7095 [PM]
jasno | *slov* jasno | *it* sereno: 641, 691, 4560, 5432, 5824 [PM]
jast | *slov* jaz | *it* io: *N* a 7318; es 4572, 4573; est 45, 147, 148, 201, 4416, 4645, 4778; j 3977; ja 555, 556, 557, 596, 627, 628, 638, 649, 650, 651, 653, 654, 660, 667, 668, 679, 684, 712, 727, 735, 745, 759, 818, 823, 830, 839, 840, 843, 844, 846, 853, 854, 855, 858, 865, 866, 867, 868, 869, 871, 885, 891, 892, 894, 895, 900, 902, 903, 909, 912, 913, 942, 943, 953, 1009, 1010, 1042, 1049, 1061, 1063, 1090, 1105, 1146, 1151, 1168, 1184, 1221, 1235, 1236, 1237, 1252, 1258, 1328, 1342, 1345, 1350, 1351, 1367, 1399, 1415, 1418, 1425, 1432, 1435, 1482, 1509, 1510, 1595, 1611, 1619, 1641, 1662, 1666, 1668, 1671, 1682, 1918, 1956, 1971, 1978, 1990, 2028, 2038, 2144, 2146, 2147, 2167, 2197, 2213, 2214, 2215, 2282, 2332, 2333, 2401, 2411, 2434, 2479, 2502, 2679, 2681, 2710, 2712, 2886, 2909, 2910, 2951, 3011, 3410, 3413, 3421, 3436, 3450, 3465, 3467, 3492, 3506, 3508, 3524, 3535, 3606, 3846, 3900, 3929, 3988, 4007, 4008, 4009, 4112, 4113, 4115, 4121, 4167, 4173, 4180, 4188, 4190, 4191, 4192, 4201, 4214, 4319, 4342, 4424, 5096, 5125, 5127, 5209, 5216, 5307, 5365, 5534, 5555, 5562, 5601, 5607, 5643, 5913, 6030, 6054, 6081, 6083, 6090, 6094, 6100, 6102, 6185, 6186, 6329, 6414, 6417, 6436, 6454, 6481, 6482, 6494, 6639, 6670, 6699, 6707, 6713, 6715, 6724, 6726, 6744, 6761, 6763, 6768, 6770, 6791, 6800, 6837, 6850, 6881, 6909, 6921, 7010, 7030, 7039, 7042, 7062, 7097, 7099, 7104, 7105, 7166, 7171, 7197, 7199, 7200, 7201, 7221, 7308, 7310, 7313, 7315, 7402; jast 270, 2038, 2146, 2764, 2886, 2904, 2980, 2996, 5931, 7171, 7173; jaz 7171; je 6039; jest 306, 409, 4543; ji 6884, 6885; ju 6125; *G* mene 1662, 1871, 3459; *D* m 239, 6106, 6107; me 619, 728, 964, 2263, 2264, 3499, 5161, 6054, 6106, 6117, 6118; mene 619, 1594, 1662, 1663, 1737, 1954, 2065, 2066, 3365, 3418, 3436, 3445, 3477, 3479, 3516, 4897, 6106, 6850; mi 267, 618, 620, 621, 728, 754, 759, 764, 765, 766, 865, 1354, 1662, 1663, 1895, 1919, 2065, 2066, 2205, 2206, 2207, 2219, 2250, 2252, 2265, 2266, 2401, 2441, 2609, 2610, 2626, 2635, 2637, 2716, 3222, 3418, 3419, 3434, 3435, 3436, 3477, 3479, 3487, 3522, 3530, 3535, 3625, 3736, 3806, 3807, 3840, 3900, 4781, 4897, 5073, 5101, 5144, 5608, 5700, 5747, 5802, 5803, 6017, 6020, 6084, 6198, 6221, 6421, 6720, 6833, 6837, 6850, 6873, 6874, 6897, 6899, 7106; mine 3499, 3530, 3534, 3535; *A* me 30, 258, 259, 1121, 1122, 1132, 1365, 1479, 1522, 1630, 1871, 1969, 2065, 2222, 2223, 2225, 2330, 2441, 2444, 2446, 2447, 2448, 2626, 2747, 2795, 2865, 2866, 2872, 3195, 3205, 3375, 3445, 3457, 3466, 3467, 3499 (zame), 3647, 3848, 4453, 4744, 4745, 4748, 5100, 5115, 5316, 5868, 6103, 6109, 6110, 6113, 6114, 6115, 6116, 6119, 6151, 6197, 6238, 6629, 6754, 6799, 6886; mene 1663, 1768, 1855, 1871, 2068, 3848, 5211, 5212, 6051, 6053, 6234, 6238; mi 2205, 2206, 4173, 6110, 6851, 6852; *L* mene / -i 1666, 3079; *S* mano 2764, 3473, 5129, 5540, 6881; menu 1666 [PM]
jašćarica | *slov* kuščar | *it* lucertola: 6968
jat → **djati**
jauar / jauor | *slov* javor | *it* acero: 1845, 2643, 3177, 5698, 5769, 5961, 6638, 6681 [PM]
Jauar *TOP* → **Ta na Jauor(j)e**
Jauor *OR* | *slov* Javor | *it* M. Iauer: 3177, 5768, 5769, 6638 [PM]
jazbac | *slov* jazbec | *it* tasso: 1827, 4615 [PM]
jazbena / -ina** | *slov* jazbina | *it* tana del tasso: 374, 3667 [PM jazbina, Jazbena, Jazbina = *MICR*]
Jazbina[1] *MICR* | *it* Iasbena: 374 [PM]
Jazbina[2] *MICR* | *it* Iasbina: 3667 [PM]
je[1] → **ja**[2]
je[2] → **mi**[1]
je[3] → **vi**[1]
je[4] → **ja**[3]
je ben → **ben**[2] (~ *frl* po bèn)
ječmen | *slov* ječmen | *it* orzo: jačmen 5274, 5325; ječmen 731, 733; jičmen 1900, 3115; jočumen 6971, 6973 jučmen 2465, 2466, 5788 [PM]
jedan[1] -dna -o | *slov* noben / nobeden nobena -o | *it* nessuno -a: 1580, 1602, 1620, 1655, 1737, 1756, 1871, 1987, 2269, 3279, 3603, 3830, 3892, 3982, 4214, 4263, 5127, 6604, 6680, 6936, 7056 [PM]
jedan[2] → **dan**[2]
jedlavica** | *slov* jelovje | *it* abetaia: 3913
jedlavica *MICR*: 3913 [GCT]
Jeduuca *OR* | *it* M. Ieduza: 1521 [PM]
jej! | *slov* joj! | *it* oh!: 1955
jejtako → **tako**
jelen | *slov* jelen | *it* cervo: jelen 2467, 5675; jilen 111, 112 [PM čerf]
jeravica | *slov* vlačuga | *it* puttana: 1170
jerberove (*frl* jèrbe ràve) | *slov* pesa: rdeča pesa | *it* bietole rosse: 1139
jero | *slov* duhovnik | *it* prete / sacerdote: 708, 942, 943, 944, 1002, 1067, 1170, 1361, 1364, 2801, 4078, 4264, 4265, 4279, 4318, 5304, 5305; ero* 5309
jerop | *slov* jereb | *it* pernice: 1802, 3230, 3231
jesen | *slov* jesen | *it* autunno: 1496, 2040, 2181, 2945, 2946, 3577, 3984, 6590, 7176 [PM]
jest → **jast**
jeste, -i / jieste, -i | *slov* jesti | *it* mangiare: 215, 667, 668, 795, 798, 891, 892, 893, 894, 795, 798, 892, 893, 894, 1185, 1528, 1643, 1736, 1805, 1816, 1899, 1934, 2038, 2106, 2306, 2322, 2323, 2401, 2428, 2501, 2520, 2554, 2589, 2626, 2792, 2808, 2877, 2878, 2879, 2889, 2967, 3111, 3124, 3276, 3325, 3845, 4115, 4180, 4636, 4654, 4782, 5024,

5244, 5964, 6003, 6017, 6020, 6028, 6044, 6085, 6192, 6193, 6198, 6210, 6216, 6224, 6327, 6333, 6337, 6489, 6493, 6520, 6529, 6699, 6921, 7003, 7026, 7032, 7045, 7157, 7172, 7173, 7293 [PM]
jete / -i → **iti**
jeti[1] / jieti | *slov* prijeti / ujeti / prejeti | *it* prendere / catturare / ricevere: 853, 856, 857, 865, 1221, 1477, 1478, 1515, 1667, 1670, 1671, 1677, 1915, 2563, 3360, 3401, 3464, 3698, 3769, 3830, 3880, 5595, 6485, 6816, 6825, 6831, 6842, 6854, 6899, 6912, 7079 [PM]
jeti[2]* | *slov* podreti | *it* investire: 6109, 6110
jeti[3] (*mod*) | *slov* začeti | *it* cominciare: 5982 [PM]
jeti se[1]* | *slov* prijeti se | *it* attaccarsi: 2666, 2669, 2670
jeti se[2]* | *slov* prijeti se (začeti rasti) | *it* attecchire: 5822
jetra | *slov* jetra | *it* fegato: 101, 102, 3356, 3357 [PM feat]
jeza | *slov* jeza | *it* rabbia: 4927
jezan -zna -o | *slov* jezen -zna -o | *it* arrabbiato -a: 110, 2059, 4697, 4698
jezek / -ik | *slov* jezik | *it* lingua: jezek 571, 599, 600, 741, 3330, 3331, 3332, 3333, 6504, 6507, 6508; jezik 572, 603, 917, 1304, 1329, 2613, 2614, 3328, 3329, 3330, 3344, 3565, 3566, 4244, 4487, 6075, 6455, 6504, 6507, 6591, 6915, 7158; ijzek 832; jizik 164, 437, 920, 1947, 2194, 2620, 2807, 2821, 4452, 4594, 4664 [PM]
jezera / -o | *slov* jezero | *it* lago: 109, 2228, 2231, 2232, 2233, 2239, 6695 [PM]
jezik (*anat*) | *slov* jezik | *it* lingua: 5319
Jezu *NP* (*frl* Jésu) | *slov* Jezus | *it* Gesù: 2576 (Ježuš), 3377, 5069 (zu)
Ježuš *NP* → **Jezu**
ji[1] → **ja[2]**
ji[2] → **mi[1]**
jica* (*ted* Hitze) | *slov* vročina | *it* calore: 4677
jičmen → **ječmen**
Jidan *TOP* → **Uidan**
jidje → **jude**
jidrik → **lidrik**
jigla | *slov* igla | *it* ago: jigla 7129; jila 1841, 1842 [PM]
jigrat | *slov* igrati | *it* giocare (a): 4371, 4956
jila → **jigla**
jilen → **jelen**
jili | *slov* ilovica | *it* argilla: 5872
jilovišča** | *slov* ilovišče | *it* cava di argilla: 2472
jimbrojan -a -o (~ *frl* imbrojât) | *slov* oviran -a -o | *it* ostacolato -a: 5338
jime | *slov* ime | *it* nome: ime 6618, 6654, 6667, 6858, 6951, 7484; jime 118, 567, 757, 788, 1830, 2129, 2177, 2178, 2238, 2240, 2241, 2242, 2244, 2262, 2345, 2472, 2473, 2484, 2491, 2952, 3130, 3155, 3670, 3671, 3675, 3676, 3725, 3934, 4205, 4623, 4776, 5173, 5307, 6029, 6765, 6858, 6959 [PM]
jimieti → **mieti**
jimitati* (*frl* imitâ) | *slov* ponarejati | *it* imitare: 3330
jimportati* (*ven* importar) | *slov* pomembno biti | *it* importare: 3285
jinica | *slov* junica (telica) | *it* giovenca: 3159
jinični* -a -o | *slov* juničin -a -o | *it* giovenca: di giovenca: 3159
jintant → **in +** → **tant**
jinvece (*frl* invézzi) | *slov* nasprotno | *it* invece: 1922, 1954
jinvijati se* (*frl* invïâsi) | *slov* napotiti se | *it* avviarsi: 6886
jiska | *slov* iskra | *it* favilla: 3383 [PM]
jiskat (*slov*) | *slov* iskati | *it* cercare: 6535
jištes → **ištes**
jitako / jtako → **tako**
Jitalja *TOP* | *slov* Italija | *it* Italia: Jitalja 3198; Talja 3320, 7134 [PM]
jite -a -o | *slov* ta(le) ta(le) to(le) | *it* questo -a (qui): 826, 827 [PM]
jiti → **iti**
jizba | *slov* jedilnica (soba za uživanje hrane) | *it* stanza da pranzo: 189, 4787, 4840
jizek / -ik → **jezek**
jizernica** | *slov* jezernica | *it* acqua lacustre: 3157
jodica* → **jagodica***
jok | *slov* jok | *it* pianto: 1427 [PM]
jokati | *slov* jokati | *it* piangere: 1105, 1428, 2212, 2786, 2788, 3386, 3746, 4550, 4726, 4738, 5334, 5363 (jokati, jokati se), 5573, 6432, 7164; juokati 2028, 7164 [PM]
jokati se → **jokati**
jonj | *slov* junij | *it* giugno: jonj 948, 1783, 2191, 2949, 4339, 5464 (jonnj); junj 949, 2191, 2192, 5806, 6603 [PM *anche* mali sarpan]
jop | *slov* telovnik | *it* panciotto: 2525
Jouanac / Jovanac *OR* | *slov* Ivanec | *it* M. Ioanaz: 128, 129, 407, 2565 [PM]
Joʒef *NP* (*cf frl* Josèf *e slov* Jóžef) | *slov* Jožef | *it* Giuseppe: 2576
jtu → **at(u)**
jtu → **at(u)**
jučmen → **ječmen**
jude / judi / -je / -ji | *slov* ljudje | *it* gente: 523, 575, 991, 1029, 1267, 1661, 1830, 1907, 2132, 2164, 2186, 2380, 2381, 2777, 2927, 3726, 3860, 3919, 4241, 4259, 4598 (jidje), 4783, 4914, 5030, 5188, 5267, 6057, 6089, 6113, 6119, 6365, 6494, 6519, 6617, 6792 [PM]
junac | *slov* junec (bik) | *it* toro: 1232, 1233, 2790, 2791, 3394 [PM]
junj → **jonj**
juokati → **jokati**
Juretić *CO* | *it* Iuretig: 399 [PM]
juštati* (*frl* justâ) | *slov* popraviti | *it* aggiustare: 2338
jušte (*frl* jùste) | *slov* pravično | *it* equamente: 3413, 3492 (po jušte)
juštes → **ištes[3]**

jušticja (*frl* justìzie) | *slov* pravica | *it* giustizia: 934, 3084
jušto[1] (*frl* jùste) | *slov* prav | *it* bene: 3476 [PM]
jušto[2] (*frl* jùste) | *slov* ravno | *it* proprio: 5532
jušto[3] (*frl* jùste) | *slov* pravilno | *it* correttamente: 5802, 5803
jušto[4] (*frl* jùste) | *slov* res | *it* vero: 4520, 4521 [PM]
jušto[5] (*frl* just) | *slov* naravno | *it* genuino: 4277
jut *ETN* | *slov* Jud / Žid | *it* ebreo (*s*): 576, 2928
jutre / -i | *slov* jutri | *it* domani: 2826 (jutro), 4161, 4273, 4383, 4881 [PM]
jutro[1] → **zjutra**
jutro[2] → **jutre**
jutro[3] | *slov* jutro | *it* mattino: 2994, 3376 [PM]
Juuan *NP* → **Žuan** (~ *frl f* Juàne)
južina[1] | *slov* kosilo | *it* pranzo: 2825, 3325, 3791, 4502, 5482, 5564, 5987, 6329, 6522, 6745 [PM]
južina[2] | *slov* malica | *it* merenda: 740, 4455, 6749
k[1] / k- → **ki**[3]
k[2] → **ki**[7]
k[3] → **ke**[3]
k[4] → **ke**[2]
k[5] / k- → **ke**[6]
k[6]/ k- → **ko**[2]
k[7]*** / h / g** | *slov* k / h | *it* a / da / verso: 486, 2410, 2670, 3361, 3394, 4880, 5583, 5586, 5663, 6054, 6057, 6117, 6329, 6407, 6488, 6519, 6792, 6874, 6923, 7042, 7045, 7054
k[8] / k- → **ke**[4]
k[9] → **ki**[14]
k[10] → **ki**[11]
k[11] → **ke**[5]
k[12] / k- → **kier**
k? → **ka?**
ka[1] → **ki**[3] (*frl* ca)
ka[2] → **kar**[2]
ka[3] → **ke**[2] (*frl* ca)
ka[4] → **ke**[3]
ka? | *slov* kaj? | *it* che? / che cosa?: *N/A* k? 2241, 2345, 5338, 5638; ka? 499, 1182, 1299, 1415, 3978 (kaa?), 4405; kaj? 69, 5903, 7295; ke? 624, 654, 2022, 2177, 2178, 2200, 2201, 2241, 2262, 2273, 2340, 2520, 2573, 3421, 4547, 4730, 4731; kej? 1087, 1428, 1790, 5649; ki? 1428, 4373, 4457, 4610, 4611, 4618, 4636, 4685, 4686, 4706, 6182; ko? 629, 630, 653, 999, 1000, 1236, 1391, 5164; koj? 620, 621, 657, 658, 770, 5400; kole? 5442; ku? 4268, 4343; kuo? 657, 658, 659, 665, 1431, 1447, 1972, 2022, 2177, 2178, 2265, 2266, 2722, 2907, 3195, 3318, 3582, 3787 (kᵘoj?), 3988, 4255, 6552, 6599, 7317; *G* čes? 7025, 7027, 7028; kaga? 6599; koga? 2493; *L* čen? 276 [PM]
Kabarit* *TOP* → **Kaborit**
Kaborit *TOP* (*Slovenia*) | *slov* Kobarid | *it* Caporetto: 474 (Kabarida *G*), 3631, 3632 [PM Kobrd]
kaco (*ven* cazzo) | *slov* kurec | *it* cazzo: 1222
kača | *slov* kača | *it* serpente: 849, 1804, 3852, 6477, 6967 [PM]
kačet (~ *frl* cacìt) | *slov* fantek | *it* ragazzino: 5311, 5348
kada → kadar | *slov* včasih | *it* talora: 1037, 1038, 5115 [PM]
kada? | *slov* kdaj? | *it* quando?: 339, 391, 712, 905, 907, 2165, 2166, 2583, 3086, 3353, 3944, 4197, 4319, 4761, 4762, 5861, 6456, 6898, 6935 [PM]
kada ... kada | *slov* zdaj ... zdaj | *it* ora ... ora: 5115
kadar | *slov* kadar | *it* quando: kada 2045, 4863, 5111, 6698; kadar 1458, 1830, 7045, 7051 [PM]
kaditi[1]***** | *slov* kaditi | *it* fumare (*trans*): 2864, 5780 [PM]
kaditi[2]***** | *slov* kaditi se | *it* fumare (*intrans*): 2631, 3798 [PM]
kaditi se | *slov* kaditi se | *it* fumare (*intrans*): 2800, 2863
kafe (*frl* cafè) | *slov* kava | *it* caffè: 1723, 2128, 3081 (kafe, kahe) [PM]
kafetier* (*ven* cafetièr) | *slov* kavarnar | *it* caffettiere: 2564
kahe → **kafe**
kaj! | *slov* koliko! | *it* quanto!: 5949
kaj? → **ka?**
kaj za an? za dna -o | *slov* kateri -a -o? | *it* quale?: 4758
kak[1] → **koker**
kak[2] -a -o | *slov* kak -a -o | *it* qualche: 2322, 3355, 3840, 6231, 6853 [PM]
kak[3] -a -o | *slov* nekateri -a -o | *it* qualcuno -a: 2603, 2743, 2744, 3090, 3871, 6441 [PM]
kak[4] -a -o | *slov* kakšen -šna -o | *it* qualche: 924, 1598, 3416, 6457 [PM]
kak!* -a! -o! | *slov* kak -a -o! | *it* quale!: 1052, 1302 [PM]
kak?[1] -a -o | *slov* kakšen -šna -o? | *it* come?: 5307, 6722, 7389 [PM]
kak?[2] → **kako?**
kakaš → **kokoš**
kako → **koker**
kako! | *slov* kako! | *it* come!: 1955, 3540; ko! 3833; ku! 5166
kako? | *slov* kako? | *it* come?: kak? 7089; kako? 255, 895, 896, 897, 1504, 1619, 2344, 2725, 2726, 4012, 5954, 6195, 6199, 6215, 6553, 6707; kakuo? 4632, 4646, 4824; ko? 757; koka? 4646; kokuo? 194; kuo? 7342 [PM]
kakuo? → **kako?**
kakuoš → **kokoš**
kalač[1] | *slov* presta | *it* ciambella: 436
kalač[2] | *slov* krog | *it* cerchio: 436
kalati (*frl* calâ) | *slov* poceniti se | *it* rinvilire: 2326
kalc → **tikauac**
Kalc *NC*: 1556 [PM Kalic, Kalc]
kalor (*frl* colôr) | *slov* barva | *it* colore: 781, 783, 851, 2607

kam? / kan? | *slov* kam? | *it* dove? (*m. a l.*): 279, 622, 631, 905, 1379, 1380, 2577, 3788, 3928, 3929, 4199, 4553, 5386, 6719 [PM]
kaman[1] | *slov* kamen | *it* pietra: 250 (kamunj), 314, 4805 (kamunji), 5815 (kamienj), 6523 [PM]
kaman[2] | *slov* kamen: kresilni kamen | *it* pietra focaia: 4831
kamanje | *slov* kamenje | *it* pietrame: kamanje 2577, 2578, 3270, 3271, 3672, 4903, 6263; kaminje 5814, 5816; kamunje 367, 368, 6484 [PM]
Kamanje *MICR*: 3672 [LSZ, VVS]
kambjati (*frl* cambiâ) | *slov* menjati | *it* cambiare: 1102 [PM]
kambjuuati* (*cf* → kambjati) | *slov* spreminjati se | *it* cambiare (*intrans*): 1720
kambra (*ted* Kammer; *cf* → 189) | *slov* kamra (spalnica, soba za spanje v kmečki hiši) | *it* camera da letto: 189, 190, 191 [PM = „soba“, „camera / stanza“]
Kameles *NC* → **Kamiles**
kamera → **ćamera** (*ven* càmera) | *slov* soba | *it* camera: 1893
kamfer (*frl* cànfar) | *slov* kafra | *it* canfora: 1592 [DFS]
kamienj → **kaman[1]**
Kamiles *NC*: 1556, 1756 (Kameles) [PM]
kaminje → **kamanje**
kamižola (*frl* camisòle) | *slov* jopa: ženska jopa (jakna) | *it* casacca da donna: 1260, 1942, 1318, 1322, 2841, 2842, 4066, 7391
kamižolin (*frl* camisolìn) | *slov* telovnik | *it* panciotto: 1260 (komižolin), 2841, 2842
kampanel** (*frl* campanèl) | *slov* zvonček | *it* campanella: 5971
Kampanel *SPN*: 5971
kampanja[1] (*frl* campàgne) | *slov* kmetija | *it* fattoria: 1948
kampanja[2] (*frl* campàgne) | *slov* polje | *it* campagna: 6385, 7114
kamunje → **kamanje**
kamunj(i) → **kaman[1]**
kanaja (*frl* canài) | *slov* otrok | *it* bambino: 3964, 3965, 4077, 4325, 4643, 5229, 5270, 5311, 5337, 5451, 5467, 5669, 6137, 6315 [PM]
kanajca* (~ *frl* canajùte) | *slov* otročiček | *it* bambinetto: 4229
kanau* (*frl* canâl) | *slov* jarek | *it* fossa: 6107
kancjoneta* (*frl* canzonète) | *slov* popevka | *it* canzonetta: 1460
kanela[1]* (*frl* canèle) | *slov* cimet | *it* cannella: 6517
kanela[2]** (*frl* canèle) | *slov* šilo | *it* lesina: 2184 [PM Kanel = *CO*]
Kanela *SPN* (*frl* canèle): 2184 [PM = *CO*]
kaniš | *slov* legen, ležetrudnik (nočna ptica selivka) | *it* succiacapre: 6963, 6967
kanj → **konj**
Kanjat *NC*: 4316 [ø APP]
kanjuh[1] (*nat*) | *slov* slegur (ptica pevka) | *it* monticola: 4947 [PM = „?“]
kanjuh[2] (*nat*) | *slov* baraba (*scherz*) | *it* barabba (*scherz*): 4948
kanonika (*frl* canòniche) | *slov* župnišče | *it* canonica: 1050, 1974, 2359, 5285
kanuća (*frl* canùcie) | *slov* cevka | *it* cannello: 3547, 3548
kapac (*frl* capàz) | *slov* sposoben | *it* bravo: 5858
kapan → **kopan**
kapelan (*frl* capelàn) | *slov* kaplan | *it* cappellano: 1974, 1987, 2198, 3662, 3743, 5093, 5097, 5124, 5133, 5134, 7046 [PM]
kapišati* (*cf* → kapiti) | *slov* razumeti | *it* capire: 953, 1386, 1563, 5282 [PM]
kapitati se* (*frl* capitâ) | *slov* zgoditi se, primeriti se | *it* capitare: 2369, 2370
kapiti / -ijati (*frl* capî) | *slov* razumeti | *it* capire: 1384, 3217, 3437, 3813, 4112, 4134, 4135, 4158, 4255, 4259, 5094, 5460, 6447, 6737, 6884, 6885, 7038, 7039, 7040, 7321, 7395, 7396 [PM *anche* ćapiti]
kapo (*frl* càpo) | *slov* vodja | *it* capo: 6102, 6103
kapus | *slov* zelje | *it* cavolo cappuccio: 5894
kar[1] | *slov* ker | *it* poiché: 30, 1246, 1247, 1871, 2524, 4448, 4524, 7113, 7326
kar[2] | *slov* kadar | *it* quando: ka 696; kar 532, 1473, 1873, 1881, 1882, 1936, 2124, 2175, 2282, 2367, 2382, 2410, 2520, 2561, 2576, 2637, 2690, 2992, 2993, 3368, 3375, 3617, 3657, 3659, 3788, 3950, 4259, 4539, 4591, 4592, 4629, 4645, 4806, 4877, 5412, 5417, 5983, 5984, 6002, 6084, 6133, 6176, 6210, 6213, 6457, 6483, 6484, 6485, 6488, 6516, 6518, 6529, 6759, 6760, 6853, 6854, 7051, 7057, 7072, 7074, 7079; kor 644, 742, 743, 751, 830, 1251, 1365, 1961, 2716, 2745, 2870, 5719, 5808, 5816; kur 3020, 3149, 3197, 5312, 5324, 6492 [PM]
kar[3] | *slov* kar | *it* ciò che: 55, 1881, 2685, 2736 (kor), 4534, 4645, 4752, 4823, 4871, 4941, 4952, 5788, 6458, 6520, 7081, 7090, 7114; ki 50 [PM]
kar[4] | *slov* kar | *it* su(vvia): 65
kar? | *slov* kdaj? | *it* quando?: 1361 (kar?, kor?)
karabinjeri / -unierji (*it / ven* carabinieri) | *slov* karabinjerji | *it* carabinieri: 993, 4011 [PM]
karatel (*frl* caratèl) | *slov* sodček | *it* caratello: 4270, 4280 [PM]
kar bodi | *slov* kar koli | *it* qualsiasi cosa: 4941
kareta* (*frl* carète) | *slov* dvokolnica (ročni voziček) | *it* carretta: 1995, 3875, 4233, 6115, 6118, 6391
Karli *CO* | *it* Carli: 3521
Karlin *NP* (*frl* Carlìn) | *slov* Karel | *it* Carlino (Carlo): 3603
Karlot *NC*: 6621 [GPK]
Karmaua *MICR* | *it* Carmava: 3672 [PM *Karmava]
Karn *OR* (*Slovenia*) | *slov* Krn | *it* M. Nero: 2371
Karnahta *TOP* (*Fraz. del Com. di Taipana*) (*frl* Cuarnàp) | *slov* Karnahta | *it* Cornappo: 1708, 2329, 5951, 5961, 6407, 6681, 6768 [PM]

Karnahta *IDR* (*frl* Cuarnàp) | *slov* Karnahta | *it* T. Cornappo: 1708, 3677, 5988, 6683 [PM]
Karneu / Karnou *ETN* → **Kirnjeuc Karneu / karnou** (*pl*) -njeli *NC*: 3724, 3867 [ø VVS]
karnica** | *slov* krnica (tolmun) | *it* tonfano: 2547, 3329, 3330, 3832, 3928, 3929, 6280, 7285, 7286, 7287 [PM Karnice = *TOP*]
Karnic(a) / -e *TOP* (*Fraz. del Com. di Nimis*) | *slov* Karnice | *it* Monteprato: 2547, 3329, 3330, 3832, 3928, 3929, 6280, 6689, 7285, 7286, 7287 [PM]
Karnou *NC* → **Kanjeu**
Karošac (*pl*) -šci *ETN* | *slov* Korošec, -šci | *it* carinziano, -i (*s*): 4435 [PM *Karošec = *MICR*]
karpu | *slov* krpelj (zajedavec na perjadi) | *it* pidocchio pollino: 2673, 2675 [PM]
karst | *slov* krst | *it* battesimo: 5251, 5253 [PM]
karstiti | *slov* krstiti | *it* battezzare: 5253, 5254 [PM]
kart | *slov* krt | *it* talpa: 1800, 1809, 3218 (kirt) [PM]
karta (*it* carta) | *slov* papir | *it* carta: 4324
karte → **ćarte** (*it / ven* carte)
kasa[1]* (*frl* càsse) | *slov* zaboj | *it* cassa: 6017 [PM]
kasa[2]* → **kosa**
kaš (*frl* câs) | *slov* slučaj / primer | *it* caso: 3108, 4878
kaši / -ji | *slov* kašelj | *it* tosse: 167, 3111, 3387, 4379, 6323 [PM]
kašjati* | *slov* kašljati | *it* tossire: 167 [PM]
kat | *slov* dim | *it* fumo: 2800, 5780 [PM]
-kat → **krat**
Katarin *NC*: 2234 [MSP]
katere? kiera? | *slov* kateri -a -o? | *it* chi? / quale?: 305 (kiera? *f sg*), 608 [PM]
kateri[1] -a -o | *slov* nekateri -a -o | *it* qualcuno -a: 747, 1006, 1907, 2199, 3090 (*nat*), 3276, 7389 [PM]
kateri[2] -a -o | *slov* kdo | *it* qualcuno -a: 2255, 2256, 3375, 3606 [PM]
Katina *NP* (*frl* Catìne) | *slov* Katina (Katarina) | *it* Catina (Caterina): 3725 [PM]
katoriš (*frl* catòr(s)) | *slov* kotorna (ptica) | *it* coturnice: 5980, 5981, 6958, 6961 [PM]
Katra *NP* | *slov* Katra | *it* Caterina: Katra 2278; ketra 6996, 6999
kau** | *slov* kal (mlaka) | *it* pozza: 3675 [PM = *OR*]
Kau *MICR*: 3675 [VVS]
Kaučić (*pl*) Kaučići *NC*: 6626, 6996 [PM *anche CO*]
kauka (*nat*) | *slov* kavka (ptica) | *it* cornacchia: 4825 [PM]
kavaler* (*frl* cavalîr) | *slov* sviloprejka | *it* baco da seta: 1839 [PM]
kavan kauna -o | *slov* mlačen -čna -o | *it* tiepido -a: 1877
ka vie(n) ja? | *slov* kaj jaz vem? | *it* che ne so io?: 1415 [PM kavea?]
kaza → **koza**
kazati | *slov* kazati | *it* mostrare: 1956, 4879, 5577, 5738, 6316 [PM]
kazati se* | *slov* kazati (*intrans*) | *it* volgere (*intrans*): 5516
kazera* (*frl* casère) | *slov* staja | *it* malga: 5005, 5012, 5014, 5015, 5765
kazera Pojan* *MICR* (*Com. di Lusevera*) | *it* Casera Poian: 5014, 5015 [PM]
kazon / -zuon (*frl* casòn) | *slov* pastirska koča | *it* baita di pastori: 1512, 1532, 1536, 1568, 3183, 3885
ke[1] → **ki[3]** (*frl* che)
ke[2] (*frl* che) | *slov* da | *it* che: k 1922, 2250, 2252, 2780, 3873, 4173, 5286, 5983, 6051, 6053, 6843, 7045, 7089; ka 646, 1183, 4063; ke 1497, 2206, 2207, 2255, 2256, 2333, 3394, 3563, 3845, 3846, 5469, 5562, 6020, 6183, 6193, 6209, 6210, 6388, 6456, 6458, 6720, 6759, 6760; ki 1905, 2158, 2159, 2219, 2359, 2424, 2610, 2781, 2783, 3346, 3365, 3368, 3413, 3944, 3964, 4173, 6123, 6197, 6760, 6766, 6899 [PM]
ke[3] (~ *it* ché (?)) | *slov* ker | *it* poiché: k 1226, 1864, 2203, 3397, 3886, 5463, 5617, 5891, 7045; ka 5504, 5808, 7211, 7214, 7290; ke 444, 666, 826, 897, 983, 1018, 1055, 1087, 1479, 1522, 1581, 1856, 1873, 1959, 1960, 2203, 2713, 3367, 3688, 3831, 3917, 4319, 4805, 7056; ki 174, 1995, 2311, 2409, 2520, 2625, 2747, 2753, 2941, 2964, 3111, 3302, 3334, 3396, 3603, 4457, 4697, 4698, 5079, 5284, 6106, 6107, 6837, 6873, 7037, 7045, 7056, 7071, 7099; ku 4391 [PM *solo* ka]
ke[4] (*frl* che) | *slov* ki (*cong subst*) | *it* che (*cong subst*): k / k- 4849, 5034, 5079; ke 225, 657, 658, 1487, 2333, 5087, 5088, 5124; ki 2369, 2466, 2501, 3440, 5150, 5560, 5881, 6896, 7011 [PM]
ke[5] (*frl* che) | *slov* naj | *it* che: k 1768, 1855; ke 1449
ke[6] (*frl* che) | *slov* (da) naj | *it* affinché: k / k- 1145, 3800, 3873; ke 620, 621, 1562, 1597; ki 3292, 6851, 6852, 6853, 6854, 6886
ke[7] → **kier**
ke[8] → **ki[11]**
ke[9] → **kuj / ku**
ke[10] → **ki[15]**
ke[11] → **ki[7]**
ke[12] → **ko[2]**
ke[13] → **ki[14]**
ke?[1] (*it* che?) | *slov* kaj? | *it* forse che?: 1445, 1453, 2138
ke?[2] → **ka?** (*it* che?)
ke?[3] → **kje?**
ke?[4] ka? kuo? (*it* che?) | *slov* kateri -a -o? | *it* quale?: 727 (ko? *A f sg*), 1364, 2929 (kega? *G*), 3091, 3092, 6099, 6722 [PM ki? ka?]
kej | *slov* kaj | *it* qualcosa: kej 656, 657, 1597, 2322, 2323, 2428, 2627, 3375, 3537, 3538, 6193, 6326, 6327; ki 3111, 5901 [PM *anche* kaj, ke]
kej?[1] → **ka?**
kej?[2] → **ki?[2]**
kej?[3] | *slov* koliko? | *it* quanto?: 2769 [PM kaj?]

kejšan* -šna -o | *slov* kàkšen -šna -o | *it* qualcuno -a / qualche: kejšan 4410, 7389 (kišni *f pl*); kešen 4416 [PM kajšan, kajšen, kejšen]
kejšen! -šna -o | *slov* kákšen -šna -o! | *it* quale!: 225
Keko *NP* (*frl* Chèco) | *slov* Frančišek | *it* Checco (Francesco): 5530
kekuoš → **kokoš**
ken | *slov* kam | *it* parte: da qualche parte (*m. a l.*): 5841
kešen → **kejšan**
kešutnjak | *slov* košutnik | *it* genziana maggiore: 2526
-ket → **krat**
ketra *NP* → **Katra**
ki[1] → **ke[3]**
ki[2] (*it* chi) | *slov* kdor | *it* chi / colui che: 274, 6838 [PM]
ki[3] | *slov* ki | *it* che, il / la quale, il che: k / k-57, 93, 184, 190, 215, 629, 777, 981, 1067, 1277, 1279, 1328, 1587, 1588, 1780, 1781, 1804, 1954, 2115, 2135, 2294, 2450, 2527, 2531, 2624, 2863, 2964, 2969, 3017, 3018, 3385, 3556, 3603, 3782, 3819, 3820, 3823, 3837, 3850, 3854, 3869, 3870, 3873, 3874, 3887, 3991, 4051, 4053, 4080, 4234, 4280, 4281, 4318, 4583, 4601, 4643, 4717, 4786, 4793, 4823, 5307, 5321, 5413, 5464, 5656, 5847, 5848, 5879, 6054, 6084, 6120, 6174, 6287, 6850, 6996, 7025; ka 633, 669, 722, 723, 724, 754, 1332, 1404, 1816, 2948, 6458, 7277, 7280; ke 611, 618, 619, 624, 627, 628, 638, 722, 790, 875, 884, 1079, 1293, 1329, 1331, 1355, 1394, 1408, 1530, 1585, 1881, 1935, 1956, 1962, 1963, 1967, 2297, 2663, 2757, 3009, 3308, 3323, 3699, 3833, 3843, 3844, 3908, 3953, 4645, 4658, 4779, 5409, 5417, 5658, 6050, 6110, 6237, 6331, 6453, 6454, 6456, 7108; ki 78, 132, 156, 172, 215, 798, 850, 884, 909, 2132, 2133, 2143, 2200, 2231, 2295, 2342, 2350, 2417, 2526, 2585, 2663, 2678, 2705, 2706, 2730, 2755, 2758, 2762, 2770, 2772, 2795, 2835, 2852, 2863, 2864, 2888, 2889, 2892, 2940, 2988, 3002, 3008, 3080, 3124, 3270, 3306, 3349, 3367, 3423, 3703, 3704, 3708, 3759, 3766, 3767, 3854, 3918, 3963, 3964, 4000, 4002, 4077, 4122, 4401, 4648, 4746, 4793, 4805, 4892, 4944, 5079, 5417, 5649, 5679, 5790, 5810, 5812, 5955, 6051, 6053, 6054, 6091, 6099, 6113, 6136, 6188, 6263, 6339, 6389, 6446, 6755, 6762, 6833, 6882, 6890, 6909, 6922, 6941, 7057, 7076, 7083, 7135; ko 1279, 4217, 4309, 5601, 6737; ku 4632 [PM]
ki[4] → **ke[4]**
ki[5] → **kar[3]**
ki[6] → **kej**
ki[7] | *slov* kod | *it* dove: per dove: 3165, 3947 (ke), 5628 (k)
ki[8] → **ke[6]**
ki[9] → **ko[2]**
ki[10] → **ke[2]**
ki[11] (*frl* che) | *slov* odkar | *it* dacché: k- 5034; ke 3359; ki 2377, 5150, 5560, 5881
ki[12] | *slov* kàj | *it* alquanto: 5165
ki[13] → **kuj / ku**
ki[14] | *slov* ker: (zato) ker | *it* poiché: (per il fatto) che: k 4806, 6850; ke 2486, 3367; ki 2260, 2261, 2436, 3344, 6347, 7049
ki[15] | *slov* kamor | *it* dove (*m. a l.*): 6510 (ke), 6886 [PM ke]
ki[16] | *slov* ? | *it* ?: 1304
ki?[1] → **ka?**
ki?[2] (*it / ven* chi?) | *slov* kdo? | *it* chi?: ke? 3091? kej? 650, 651; ki? 608, 611 (kje?), 651, 1360, 1670, 1671, 1677, 2138, 2177, 2178, 2592, 3308, 3466, 6394, 6721, 7132, 7295 [PM]
ki?[3] → **ke?[4]**
kidati | *slov* kidati | *it* spalare: 2121
kidicić | *slov* kozliček | *it* capretto: 1508 [PM kišić]
kie? → **kje?**
kier | *slov* kjer | *it* dove: k / k- 2318, 2553, 5876; ke 1521; kier 170, 172, 225, 512, 3189; ko 4058
kier bot | *slov* kjer koli | *it* ovunque sia: 225
kieri?* → **katere?**
kii? | *slov* kateri? | *it* quale?: 2203, 2204
kij | *slov* kàj | *it* poco: un po': 5073
kij(e)? → **kje?**
kikikaj | *slov* veliko | *it* molto: 4185 [PM kajk]
kikiričati* → **kikirikati***
kikirikati* | *slov* kikirikati | *it* fare chicchirichì: 2336 (kikiričeju *ind pres 3pl*), 6180
kila* | *slov* kila | *it* ernia: 1226 [PM]
Kinezi* (*sm pl*) *ETN* (*it* cinesi) | *slov* Kitajci | *it* cinesi (*s*): 5747
Kirnjeuc *ETN* | *slov* Karnijec (prebivalec Karnije) | *it* carniello (ab della Carnia): 388, 3724 (Karneu), 3867 (Karnou, Karnjeli *pl*) [PM Karnjel]
kirštjan* → **krištjan[2]**
kirt → **kart**
kisalica | *slov* kislica | *it* acetosella: 1643, 4997 [PM]
kisalica *MICR* (*Com. di Lusevera*) | *it* Casere Chisalizza: 4997 [PM]
kisjat* -a -o | *slov* kisel -sla -o | *it* acido -a: 4980
kisou* -sela -o | *slov* kisel -sla -o | *it* acido -a: 1959 [PM]
kiša[1] | *slov* hiša | *it* casa: hiša 305, 1554, 2069, 2114, 2195, 2238, 2240, 2296, 2348, 2381, 2414, 2415, 2418, 2536, 2739, 2748, 2871, 3047, 3106, 3594, 4388, 4699, 4703, 5395, 5396, 5876, 5910; kiša 380, 834, 835, 905, 1047, 1101, 1249, 1250, 1273, 1274, 1389, 1583, 1584, 1796, 1797, 1892, 1893, 1894, 1930, 1971, 1992, 2689, 3788, 3789, 3922, 4018, 4038, 4129, 4146, 4208, 4264, 4360, 5011, 5031, 5034, 5098, 5117, 5118, 5119, 5196, 6040, 6064, 6072, 6081, 6099, 6117, 6119, 6153, 6329, 6332, 6340, 6341, 6403, 6446, 6488, 6516, 6525, 6526, 6874, 6898, 6989, 7034, 7042 [PM]
kiša[2] | *slov* kuhinja | *it* cucina: hiša 187, 2069, 2417, 2418, 2426; kiša 1892, 1893, 1894, 4018

kišan[1]* -šna -o | *slov* hišen -šna -o | *it* casa: di casa / famiglia: di famiglia: 307, 1796, 1797, 2777 (hišni *m pl*), 6457
kišan[2]* → **kejšan***
kišica* | *slov* hišica | *it* casetta: 5126 [PM *anche* hišeca]
kita* | *slov* kita | *it* treccia: 4216, 4217 [PM]
kiteri* → **kateri**
kiukej → **kivikej**
kivikaj / -ej | *slov* dosti (kdo vé koliko) | *it* molto (chissà quanto): 4119, 4123, 4124, 4147 (kiukej), 4148 (kiukej), 4153 (kiukej), 4201, 4221, 4223, 4325, 4345, 4347, 4348, 7295
Kizelić *NC*: 6620 [PM]
kje? | *slov* kje? | *it* dove? (*st. in l.*): ke? 823, 1297, 1299, 1306; ki / kij? 2169, 6881, 7292; kie? / kje? 256, 1299, 2591, 3410, 3788, 4552, 6319, 6519, 6718; kije? 3092 [PM]
kjeki | *slov* kàj | *it* qualcosa: 3027
kjuč | *slov* ključ | *it* chiave: 3348, 3764 (ćjuč, kjuč), 4822 [PM]
kjučić | *slov* ključek | *it* chiavetta: 3409
klabuk | *slov* klobuk | *it* cappello: 33, 42, 203, 1908, 2713, 3744, 6352 [PM]
kladja / -je** | *slov* kladje | *it* tronchi: 2471, 2490, 3673 [PM Kladja, Kladje = *MICR* + *OR*]
Kladje *MICR* | *it* M. Cladis: 3673 [VVS; PM Kladja]
klafut | *slov* klofuta | *it* ceffone: 71
klanac | *slov* klanec | *it* salita: 223, 225, 1728, 1899, 3701, 3822, 6159 [PM]
klap / -klap** (*frl* clàp) | *slov* kamen | *it* roccia: 136, 383, 3170, 4532, 4533 [PM Podklap = *TOP*]
Klap *TOP* → **Potklap** (*frl*Clàp)
klaporit | *slov* slavec (ptica pevka) | *it* usignolo: 4828
klaro (*frl* clâr) | *slov* jasno | *it* chiaramente: 1156
klas | *slov* klas | *it* spiga: 3115
klasje | *slov* klasje | *it* spighe: 3115, 3116 [PM]
klasti | *slov* dati / dajati / dodati | *it* mettere / apporre: 543, 2244, 2526, 3036, 3044, 3276, 6519, 6629 [PM]
klati[1] | *slov* pikati | *it* pungere: 1820, 2865, 2866, 2873, 3698, 5353, 7076 [PM]
klati[2] | *slov* gristi | *it* mordere: 3698, 3699 [PM]
klatiti | *slov* klatiti | *it* bacchiare: 3781, 3782, 3786, 6369 [PM]
kle → **tle**
kleniti dou* | *slov* poklekniti | *it* inginocchiarsi: 6766 [PM klekniti]
kleti | *slov* oštevati / kleti / zmerjati | *it* sgridare / insultare: 1529, 1830, 4507
klicati (se) | *slov* imenovati (se) | *it* chiamar(si): 1441, 1486, 1487, 2272, 2342, 2549, 2626, 2747, 3875, 3876, 3886, 3951, 3954, 3955, 4218, 4625, 4626, 4689, 5015, 5016, 5055, 5057, 5169, 5395, 5396, 5412, 5413, 5417, 5761, 5785, 5789, 5846, 5847, 6133, 6263, 6489, 6519, 6890, 6941, 7342, 7380 [PM]
klien → **klin[2]**
kliešč[1] | *slov* klop | *it* zecca piccola: 2665, 2666, 2669
kliešč[2] | *slov* klešče | *it* tenaglie: 2666, 2669, 6652 (Klješče *MICR*) [PM kliešče]
kliešče** → **kliešč[2]**
kliet | *slov* klet | *it* cantina: 187, 3284, 3403, 3732, 4058 (klit), 6072 [PM]
klin[1] / klen | *slov* klin | *it* cuneo: 1208, 2483, 6636 [PM]
klin[2] | *slov* javor | *it* acero: klien 6945; klin 4228, 5813 [PM = „gaber“, „carpino“]
Klin* *MICR*: 2483 [MSP]
klinac / klenac | *slov* klinček | *it* cuneo: piccolo cuneo: 1208 [PM]
klit → **klit**
kljun (*slov*) | *slov* kljun | *it* becco: 4821
klop | *slov* klop | *it* zecca grande: 2665, 2669, 2670 [PM = „kokošja uš“, „piattola“]
klukati* (*frl* clociâ) | *slov* kokati | *it* chiocciare: 3018
kluoća (*frl* clòcie) | *slov* koklja | *it* chioccia: 1805, 3018
klupja* | *slov* kolcanje | *it* singhiozzo: 5755
ko[1] (ki[3] + o[2]) → **ki[3]**
ko[2] (~ *frl* co) | *slov* ko | *it* quando: k / k- 1987, 3854, 3880, 3881, 4234, 4748, 5414, 5415, 6055, 6192, 6378; ke 3863, 5277, 6194; ki 3619, 6699; ko 1964, 4063, 4217, 4290, 4735, 7328; koj 1790; kol 742; ku 4924 [PM]
ko[3] → **kuj / ku**
ko[4] → **ki[3]** (~ *frl* cu)
ko[5] → **kier**
ko[6] | *slov* ko | *it* qualora: 7082
ko![1] | *slov* kaj! (koliko!) | *it* cosa!: 1096
ko![2] → **kako!**
ko?[1] → **ka?**
ko?[2] → **kako?**
ko?[3] → **skod?**
Kobaj *NC*: 1756, 6090, 6161, 6248, 6294 [PM]
Kobajes *NC*: 5971, 6000 [GPK]
kobila | *slov* kobila | *it* giumenta: 2817, 2818, 2819, 3876, 6797, 6798 [PM]
kobil(i)ca[1] | *slov* kobilica | *it* cavalletta: 31, 3225, 3226, 3698, 3911 („cavalletto“ ?), 5398 („cavalletto“ ?) [PM]
kobilica[2] | *slov* muren | *it* grillo: 5605
Koborica* *MICR*: 2483 [MSP]
Koborica Zatlajska* *MICR*: 2526, 2527 [ø MSP]
Koc *NC*: 2236 [PM]
kocat -a -o | *slov* kratek -tka -o | *it* corto -a: 6469, 7130
kocejati* (*frl* cuzzïâ) | *slov* žgečkati | *it* solleticare: 2866, 2870 [PM]
Kocjani *TOP* (*Borgo di Sedilis*) | *it* Coceano: 4138, 4139
Koč *NC*: 4315, 4316 [APP]
Koči *TOP* (*Borgo di Sedilis*): 4150, 4151 [ø APP]
kod** → **hod***

kodeš (*frl* còdis) | *slov* knjiga: stara knjiga | *it* libro: vecchio libro: 4552
kodre? | *slov* kod? | *it* dove: per dove?: 1519
koga (*frl* cóghe ← *ven* coga) | *slov* kuharica | *it* cuoca: 3542
kogo (*frl* cógo ←*ven* cogo) | *slov* kuhar | *it* cuoco: 3542
koj[1] → **kuj / ku**
koj[2] → **ko[2]**
koj[3] → **ku / kuj**
koj? → **ka?**
kojon (*frl* cojòn) | *slov* modo | *it* testicolo: 1223, 1224, 1225, 1226, 1227, 2332, 3068 [PM]
Kok *NC*: 4314, 6627 [PM]
koka? → **kako?**
kokaš → **kokoš**
koker | *slov* kakor | *it* come: 1504 (kako), 2362 (kak), 4497
kokoš | *slov* kokoš | *it* gallina: kakaš 2030, 2759, 5859, 7167; kakuoš 5859; kekuoš 5860; kokaš 417; kokoš 1177, 1805, 1934, 1936, 1946, 2030, 2281, 2285, 2286, 2287, 2675, 2759, 3263, 3680, 3894, 4248, 5594, 5980 (= „femmina di uccello“), 6177, 6180, 6186, 6783, 7072, 7167; kuokoš 2030, 3018, 3020, 5859, 7167 [PM]
kokošar | *slov* kokošar (kdor nima veliko imetja) | *it* pollivendolo: 3558, 3559 [PM]
kokošinja | *slov* kokošarica | *it* pollivendola: 3558, 3559
kokuo? → **kako?**
kol → **ko[2]**
kolacjon (*frl* colaziòn) | *slov* zajtrk | *it* colazione: prima colazione: 734, 1689, 6748, 6921
kolar** | *slov* kolar | *it* carradore: 2238
Kolar (*pl*) Kolarji *NC*: 2238 [MSP]
kolarina (*frl* colarìn / golarìn) | *slov* šal / ruta: ovratna ruta | *it* mantellina / sciarpa: 3763
Kolaut *TOP* (*Fraz. del Com. di Tarcento*) (*frl* Colàut) | *it* Collalto: 4108
kole[1] → **takole**
kole[2] → **ka?**
koleda | *slov* koledovanje (novoletno in trikraljevsko) / dar ob koledovanju | *it* questua di capodanno e dell'Epifania: 4959, 4961 [PM]
kolet | *slov* senik | *it* fienile: 5630 [ø LCH]
kolieno | *slov* koleno | *it* ginocchio: 1117, 2182 [PM]
kolina → **kulina**
kolitat (*frl* qualitât) | *slov* kakovost | *it* qualità: 7290
kolku! | *slov* koliko! | *it* quanto!: 1796
kolm* (*frl* còlm) | *slov* poln -a -o | *it* pieno -a: 6518
koles (*Gpl*) → **kuolo***
kolomba* (~ *frl* colòmp) | *slov* golob | *it* colombo: 1805 [PM]
kolpa (*frl* còlpe) | *slov* krivda | *it* colpa: 5463
komar | *slov* komar | *it* zanzara: 9, 69, 4498
kome (*frl* còme) | *slov* kakor | *it* come: 6105
komižolin → **kamižolin**
komodati (*frl* comodâ) | *slov* popraviti | *it* riparare: 3873, 5601, 6502 [PM]
komoduuati* (*cf* → comodâ) | *slov* popravljati | *it* riparare: 1753, 1898 [PM]
kompanija (*frl* compagnìe) | *slov* družba / druščina | *it* compagnia: 1790, 6085, 6091
kompanj* -a -e (*frl* compàgn) | *slov* enak -a -o | *it* uguale: 5190
kompliti (*frl* completâ) | *slov* končati | *it* completare: 2516
komun(a) (*frl* comùn) | *slov* občina | *it* comune: 1074, 1321, 4458, 5014, 5015, 5191, 5358, 5393, 5400, 5456, 5955 [PM]
komunal (*frl* comunâl) | *slov* občinski -a -o | *it* comunale: 1658
komunski* (*cf* → komun(a) / komunal) | *slov* občinski -a -o | *it* comunale: 3367
konac[1] | *slov* konec (čas) | *it* fine: 154, 2259, 4754 [PM]
konac[2] | *slov* konec (prostor) | *it* termine: 198, 6682 [PM]
Konajka *ETN* | *slov* Kanalka (prebivalka Breginjskega kota) | *it* originaria del territorio tra Bergogna e Plezzo: 6483, 6530, 6620 [PM]
Konajka *SPN*: 6483, 6530, 6620 [PM = *NC*]
Konajski* -a -o *ETN* | *slov* kanalski -a -o (< *Breginjski kot*) | *it* relativo -a al territorio tra Bergogna e Plezzo: 2844, 3331, 6877 [PM]
konalac** | *slov* dolina | *it* canalone: 3631 [PM Konau]
Konalac *TOP* → **Konau**
konalić** | *slov* dolinica | *it* valletta: konalić 3240, 3998, 6280; konoleć 5401 [PM Kanalić = *TOP*]
Konalić / -eć *TOP* (*Fraz. del Com. di Nimis*) | *slov* Konolič | *it* Vallemontana: 3240, 3998, 5401, 5409, 6280 [PM]
Konau* *TOP* (*Slovenia*) | *slov* Breginjski kot (območje med Breginjem in Bovcem) | *it* territorio tra Bergogna e Plezzo: 3631 (Konalac), 6530 [PM *solo* Konau]
Konauci (*pl*) *ETN* | *slov* Kanalci (prebivalci Breginjskega kota) | *it* abitanti del territorio tra Bergogna e Plezzo: 1931, 2386, 2387 [PM]
končić | *slov* konček | *it* punta: 198, 6625
Končić *NC*: 6625 [GPK]
kondanati se* (*frl* condanâsi) | *slov* obsoditi se | *it* condannarsi: 7044 [PM *solo* kondanati]
kondon (~ *lat* quondam) | *slov* pokojni -a -o | *it* defunto -a: 3182 [PM]
konfet* (~ *frl* confèt) | *slov* bombon | *it* caramella: 5246 [PM = „konfet“, confetto“]
konfin (*frl* confìn) | *slov* meja | *it* confine: 2540, 3179, 5814 [PM]
konfinati* (*frl* confinâ) | *slov* mejiti na | *it* confinare con: 4469
konfinuati* (*cf* → konfinati*) | *slov* mejiti na | *it* confinare con: 1875
konfront (*frl* confròn) | *slov* primerjava | *it* confronto: 6390, 6391

konj | *slov* konj | *it* cavallo: kanj 332, 333, 4883; konj 981, 982, 1003, 1004, 1241, 2000, 2658, 2817, 2818, 2819, 3828, 3829, 3875, 3876, 4883, 5805, 6164, 6796, 6798, 7095 [PM]
konjinćer (*frl* ciavàl intêr) | *slov* žrebec | *it* stallone: 981, 982
konjon (*frl* cognòn / -òm) | *slov* priimek | *it* cognome: 2240, 2241, 2273, 2543, 2545, 2630, 2952, 3588, 3718, 6627, 6630 [PM]
konoleć** → **konalič****
konopje | *slov* konoplja | *it* canapa: 3118, 4511 [PM]
konsejer (*frl m* conseîr / *f* consejére) | *slov* svétnik | *it* consigliere: 3366, 3367, 5456, 6090, 6093
kont¹ (*frl* còn) | *slov* račun | *it* conto: 1441, 6839 [PM]
kont² (*frl* còn) | *slov* cena | *it* pregio: 5224
kont³** (*frl* còn) | *slov* grof | *it* conte: 1554, 2234 [PM kont, Kont = *CO* + *NC*]
Kont *CO* | *it* Cont: 1554 [PM]
Kont *NC*: 2234 [RD]
kontandin (*frl* contadìn) | *slov* kmet | *it* contadino: 954, 956, 1004, 3039, 6330, 6790 [PM]
kontent (*frl* contènt) | *slov* zadovoljen | *it* contento: 3464 [PM]
kontin** (*frl* contìn) | *slov* grofič | *it* contino: 1566 [PM Kontin = *NC*]
Kontin *NC*: 1566 [PM]
kontravat (*frl* incontrâ) | *slov* srečevati | *it* incontrare: 497
kop¹ → **ukop**
kop² (*frl* còp) | *slov* zajemalka | *it* attingitoio: 2685, 2686, 2688 [PM]
kop³ | *slov* kup | *it* mucchio: 1083, 1084, 1300, 3271, 3324, 6761, 6762 [PM]
kopa¹ | *slov* stog | *it* covone: 2357, 3294, 3933, 4891, 5882, 5949, 6007, 6483, 6484, 6485, 6496, 6497 [PM]
kopa² (*frl* còpe) | *slov* tilnik | *it* nuca: 2853 [PM kopeta]
kopan -a -o (~ *frl* capàz) | *slov* sposoben -bna -o | *it* capace: kapan 750, 3455, 4262, 6187, 7316; kopan 1215, 1433, 1563, 1914, 3886 [PM]
kopati | *slov* kopáti | *it* scavare: 751, 2121, 3070, 3072, 3073, 4681, 5296 [PM]
kopati se (*slov*) | *slov* kópati se | *it* fare il bagno: 3071
kopeta (*frl* copèta; *cf* → 3543) | *slov* tilnik | *it* nuca: 3543 [PM *anche* kopica]
kopja* (*frl* còpie) | *slov* prepis | *it* copia: 3368
kor¹ → **kar²**
kor² → **kar³**
kor? → **kar?**
korac¹ | *slov* korec (zajemalka) | *it* attingitoio: 195, 2685, 2686, 2689 [PM]
korac² | *slov* korec (strešnik) | *it* tegola: 2689, 3002, 3104 [PM]
koranina | *slov* korenina | *it* radice: 2526 [PM]
koranj / -anje / -onj | *slov* korenje | *it* carota: 1141, 3836, 4040, 4582, 4583, 5964 [PM = „koren“, „radice“]
koražen -žna -o (*cf* → koražos) | *slov* pogumen -mna -o | *it* coraggioso -a: 1570
koražos (*frl* coragiôs) | *slov* pogumno | *it* coraggiosamente: 1385 [PM]
korba¹ | *slov* kurba | *it* puttana: 299, 3440 (kurba)
korba² (*res*) (*frl* còrbe) | *slov* koš: oprtni koš | *it* gerla: 970
Koret / Koredo *OR* | *it* M. Coreda: 2566, 5769 [PM]
koriti (se) | *slov* oštevati / prepirati se | *it* rimproverare / bisticciare: 2779, 2780, 2781, 2784, 3276, 3439
korjan* (*frl* coreàn) | *slov* usnje | *it* cuoio: 7391 [PM]
Kormons *CO* | *it* Cormòns: 2953, 3182 [PM]
Kormo(n)s* *NC*: 2962 [LCH *solo* CO]
kornete (*it* cornetti / *ven* cornèti) | *slov* fižol: stročji fižol | *it* cornetti (= fagiolini con baccello): 1150 [PM]
korpo di bijo! (*frl* còrpo di bìo!) | *slov* pri božjem telesu! | *it* corpo di dio!: 3421
kos¹ | *slov* kos | *it* pezzo / appezzamento: 669, 670, 1961, 2470, 2489, 2964, 3050, 3996, 4709, 5059, 5362, 5368, 5773, 5873 [PM]
kos²** → **kuos***
kosa | *slov* kosa | *it* falce: 300 (kaso *Ssg*), 2537, 2898, 3033, 3034, 4682, 7277, 7279, 7282, 7283, 7284 [PM]
Kos(i) *CO* | *it* Cos / Coos: 2544, 3546, 3718, 5498, 5536 (Koš), 5543 (Koš), 5566, 5567, 5941, 6630 [PM]
kosić | *slov* košček | *it* pezzetto: 6853
kosilo¹ | *slov* kosilo | *it* pranzo: 174, 4455, 4547
kosilo² | *slov* zajtrk | *it* colazione: 4502, 4503
kosišče | *slov* kosišče | *it* manico della falce: 721 [PM]
kositi | *slov* kósiti | *it* pranzare / far colazione: 4539, 4653
kosmačina | *slov* malina | *it* lampone: 1191
kost (*frl* còst) | *slov* strošek | *it* spesa: 3650
kostanj¹ | *slov* kostanj (drevo) | *it* castagno: 777, 778, 1044, 3823, 4886, 5321, 5881, 6950 [PM]
kostanj² | *slov* kostanj (sad) | *it* castagna: 780
koš¹ | *slov* koš: oprtni koš | *it* gerla: 68 (koša; koš (*nat*)), 970, 1293, 2116, 2118, 2119, 2120, 2757, 2758, 3768, 3814, 4046, 5500, 6762 [PM]
koš² → **kuš**
koša¹ | *slov* košara | *it* canestro: koša 2116, 2118, 2119, 2562; kuoša 2757, 2758 [PM]
koša² → **koš¹**
Košarinić* *NC*: 6622 [ø GPK]
Košaruti *CO* | *it* Cossarutto: 6630
koščić* | *slov* parcela | *it* parcella: 6345
košon* (*frl* cussòn) | *slov* hrošč: majski hrošč | *it* maggiolino: 1802, 1805 [PM]
Košondrin *NC*: 4314 [ø APP]
koštati* (*frl* costâ) | *slov* stati | *it* costare: 2263, 2264, 2573, 3650 [PM]
kot** | *slov* kót | *it* cantone: 357, 2108 [PM Kot *TOP*]

Kot* *TOP* (*Slovenia*) | *slov* Breginjski kot (območje med Breginjem in Bovcem) | *it* territorio tra Bergogna e Plezzo: 2108
kotica | *slov* svinja | *it* scrofa: 3015
kotić | *slov* prašič | *it* maiale: 3015
kotkodiekanje (*cf* → kotkodiekati) | *slov* kokodakanje | *it* coccodè: il fare coccodè: 3020
kotkodiekati (*frl* cocodecâ (?)) | *slov* kokodakati | *it* fare coccodè: 3019, 3020, 5594 [PM]
kotlić | *slov* lonček | *it* pentolino: 6518 [PM]
kotola[1] → **kotula[1]**
kotola[2]* → **kotula[2]***
kotou | *slov* kotel | *it* paiolo: 591, 3302, 6453, 6454, 6491 [PM]
kotula[1]* (*frl* còtule) | *slov* krilo | *it* gonna: kotola 1319, 1320; kotula* 6443 [PM]
kotula[2] (~ *frl* còtule) | *slov* obleka: ženska obleka | *it* indumento femminile: kotola* 3756; kotula 2600
kou | *slov* kol | *it* palo: 828, 6486 [PM]
koua (*frl* còve) | *slov* ležišče / postelja | *it* giaciglio / letto: 2100, 2135, 2940, 2941, 2942, 4337 (kova), 6401 [PM]
kouk** | *slov* kolk (hrib) | *it* sperone roccioso: 829, 830, 914, 1163, 6261 [PM kouk „anca“, Kouk *OR*]
Kouk *MICR* | *it* Costa Couc: 1163, 6261 [PM]
Kouk *OR* | *slov* Kolk | *it* M. Couc: 829, 830, 914 [PM]
kouka | *slov* kosem | *it* fiocco (da filare): 4219 [PM kouk]
kouke | *slov* preja / pezdir | *it* stoppa: 1163, 1164, 1176, 4217, 4219 [PM]
Kounica *MICR*: 6686 [GPK]
Kounica *OR* → **Kunica**
kova → **koua**
koventati* (*frl* coventâ) | *slov* potrebovati / potreben biti | *it* avere bisogno / occorrere: 759, 2996, 3999, 5608, 6002, 6457, 6882
koza | *slov* koza | *it* capra: kaza 54, 418, 419; koza 54, 675, 968, 969, 1174, 1266, 1283, 1287, 2669, 2670, 2789, 2821, 3605, 3606, 3793, 5705, 5982, 6349, 6529, 6862, 6864, 6870 [PM]
kozji -a -e | *slov* kozji -a -e | *it* caprino -a: 54 [PM]
kozlić[1] | *slov* koza | *it* capra: 1967, 1968, 2200, 2201, 2202, 5719
kozlić[2] | *slov* kozliček | *it* capretto: 1262, 1508, 5719, 5848, 7070, 7072 [PM]
Kozulić *NC*: 1756 [ø RFB]
koža | *slov* koža | *it* pelle: 2210, 4616, 4627 [PM]
Kracina *CO* | *it* Cracina: 2271, 2273 [PM = *MICR*]
kraj[1] | *slov* kraj | *it* luogo / parte: kraj 172, 915, 1954, 2929, 3199, 3434, 6107, 6108, 6427, 7380; krej 1944, 3297, 3438, 4231; kri 3138, 3139, 5838 [PM]
kraj[2] | *slov* kraj (rob, konec) | *it* bordo: kraj 582, 585, 586, 2480, 7262, 7263, 7265, 7267, 7268, 7269, 7270, 7272; krei 582; kri* 6260 [PM]
kraj[3] | *slov* kralj | *it* re: 3205, 3208, 3209, 3210, 4432, 5649, 5783, 6606 [PM]
krajac** | *slov* rob | *it* ciglione: 3955, 3956 [PM Krajac = *IDR* + *TOP* + *MICR*]
krajič (*nat*) | *slov* kraljiček (ptica pevka) | *it* fiorrancino: 35 [PM = „kraljiček“, „scricciolo“]
Krajnc- *ETN* → **Kranjac**
krajn(j)ski -a -o *ETN* | *slov* kranjski -a -o (= slovenski -a -o) | *it* carniolino -a (= sloveno -a): krajn(j)ski 140, 1834, 2332, 6688; kranjski 2456, 2613, 2760, 2761, 4594, 5599 [PM]
krajnsko[1] (*sn sg*) *ETN* | *slov* kranjščina (= slovenščina) | *it* carniolino: la lingua carniolina (= slovena): 6995
krajnsko[2] *ETN* | *slov* kranjsko (= slovensko) | *it* carniolino: in carniolino (= in sloveno): 5420
krakuac → **krokuc***
kramaro** (*cf ted* Krämer: → 2953) | *slov* kramar | *it* venditore ambulante: 2953 [PM kramar, Kramar = *NC*]
Kramaro *CO* | *it* Cramaro: 2953 [PM Kramar = *NC*]
krampier / -ir → **krompier**
krampirić | *slov* krompirček | *it* patatine: 7034
Krančes *NC*: 6625 [GPK]
Kranj* *TOP* (*Regione della Slovenia*) | *slov* Kranjska | *it* Carniola: 2761
Kranjac *ETN* | *slov* Kranjec (= Slovenec) | *it* carniolino (*s*) (= sloveno (*s*)): 2456, 2457, 2760, 4435, 5597 (Krajnci *Npl m*), 6233 [PM]
kranji** | *slov* krajen | *it* estremo: 2483, 2484 [PM Krenje (rob) = *OR*]
Kranjica *ETN* | *slov* Kranjica (= Slovenka) | *it* carniolina (*s*) (= slovena (*s*)): 2760
Kranji Rob* *MICR*: 2483 [MSP]
kranjolin[1] (*agg m sg*) *ETN* (*frl* cragnolìn) | *slov* kranjski (= slovenski) | *it* carniolino (*agg*) (= sloveno (*agg*)): 3332
kranjolin[2] *ETN* (*frl* cragnolìn) | *slov* kranjščina (= slovenščina) | *it* carniolino: la lingua carniolina (= slovena): 6994
kranjski *ETN* → **krajn(j)ski**
Kranjsko* *TOP* (*Regione della Slovenia*) | *slov* Kranjska | *it* Carniola: 2761 [PM *solo*: *agg*]
krapa (*frl* cràpe) | *slov* lobanja | *it* cranio: 4866
Krapec *CO* | *it* Crapiz: 1046 [PM]
kras | *slov* prepad / skala | *it* precipizio / rupe: 367, 680, 681, 4805, 4806, 5356, 5396, 5397, 5759, 5760, 5767, 5768 [PM]
Kras *TOP* (*Fraz. del Com. di Pulfero - Val Natisone*) | *slov* Kras | *it* Cras di Pulfero: 680
Krasi *MICR*: 5759, 5760 [VVS]
krasti | *slov* krasti | *it* rubare: 41, 1696 [PM]
kraščina | *slov* skalica | *it* piccola rupe: 4806
krat / -krat | *slov* krat | *it* volta: -kat 2437, 2628, 2632, 3494, 3497, 3510, 4312, 6376, 6411, 6412, 6903, 7036, 7106, 7353, 7354, 7401; -ket 5627; -krat 2655, 2939, 3044, 3045, 4852, 6909; krat 2804 (*res*) [PM]

kratak -tka -o | *slov* kratek -tka -o | *it* corto -a / breve: 353, 1277, 3128, 3844, 3903, 4970, 7015 (kratk, kratak) [PM]
kratk → **kratak**
kraua | *slov* krava | *it* mucca: kraua 482, 1061, 1177, 1232, 1471, 1528, 2322, 2376, 2670, 2789, 3158, 3393, 3394, 3403, 3795, 4145, 4346, 4654, 4726, 4727, 5423, 5445, 5705, 6350, 6463, 6854, 6899, 6905, 7074, 7094; krava* 4497, 5719, 5853, 6762, 6799, 6851, 6852, 7034, 7136; kurava* 1899 [PM]
krauji* -a -e | *slov* kravji -a -e | *it* vaccino -a: 3159, 5258 [PM]
krava* → **kraua**
kredit (*frl* crèdit) | *slov* ugled | *it* credito: 3456
kredo (*lat* credo) | *slov* vera (molitev) | *it* credo: 6735
kregati se* | *slov* prepirati se | *it* litigare: 4660, 4699
krei → **kraj³**
krej → **kraj¹**
kreljica | *slov* kraljica | *it* regina: 6735 [PM krajica]
krepan -a -o | *slov* poginul -a -o | *it* crepato -a: 3829
krepati (*frl* crepâ) | *slov* poginiti | *it* crepare: 3617, 3829, 7073 (krepje *ind pres 3sg*), 7099 [PM]
krepovati* → **krepati**
krepurina* | *slov* (?) | *it* (?): 1800 [ø GCž, PMM, VCM]
kresilo | *slov* kresilo | *it* acciarino: 4830, 4831
krešati (*frl* crèssi / crèsci) | *slov* zvišati | *it* aumentare: 3479
krešati se* (*frl* rincrèsci) | *slov* ne ljubiti se | *it* venire a noia: 6189
krešiti¹* (*frl* crèssi / crèsci) | *slov* podražiti se | *it* rincarare: 2326
krešiti² (*frl* crèssi / crèsci) | *slov* vzdigniti (ceno) | *it* alzare: 3466
kreštjan → **krištjan¹**
krezima (*frl* crésime) | *slov* birma | *it* cresima: 6375
kri¹ | *slov* kri | *it* sangue: 2889, 3295, 3296, 3846, 4434, 4501, 4832, 5694 [PM]
kri² → **kraj¹**
kri³* → **kraj³**
kripica** | *slov* skalica | *it* roccia: piccola roccia: 5007 [PM Kripica = *MICR*]
Kripica *OR* | *it* M. Cripizza: 5007 [PM = *MICR*]
krip(j)a** | *slov* skala | *it* roccia: 2471, 6639 [PM Kripja = *OR* + *MICR*]
Kristo *NP* (*it / ven* Cristo) | *slov* Kristus | *it* Cristo: 769 (Krišto), 3377, 5069 [PM]
kriš¹ | *slov* križ | *it* croce: 1652, 4106, 5300 [PM]
kriš² | *slov* križišče | *it* incrocio: 3130 [PM]
kriš³ | *slov* križ (predel ob spodnjem delu hrbtenice) | *it* regione sacrale: 2330 [PM]
krištjan¹ | *slov* človek | *it* uomo: kreštjan 1619, 3919; krištjan 1033
krištjan² | *slov* kristjan | *it* cristiano: kirštjan* 149; krištjan 1033
Krišto *NP* → **Kristo**
kriu -va -o | *slov* kriv -a -o | *it* curvo -a / errato -a / strambo -a: 723, 724, 836, 837, 3434, 4779, 5771 [PM]
kriuka | *slov* kavka (ptica) | *it* cornacchia: 4825
kriuo | *slov* napačno | *it* erratamente: 4644
krivavierac | *slov* krivoverec | *it* eretico: 4779
krivica | *slov* krivica | *it* torto: 3434
kriviti* | *slov* delati krivico | *it* fare torto: 3434, 3492
Krmin* *TOP* (*Com. in Prov. di Gorizia*) | *slov* Krmin | *it* Cormòns: 2755
kro → **kroh**
kroh | *slov* kruh | *it* pane: kroh 736, 761, 762, 763, 764, 1188, 1470, 1733, 1935, 1964, 2318, 2323, 3275, 3277, 3304, 4201 (kro), 4394, 4445, 5569, 5681, 7091; kruh 767, 2961, 6976, 6977, 6979, 7091 [PM]
krokuc* | *slov* krokar (ptica) | *it* corvo: 105 (krakuac), 1802 [PM krokavac, krokouac, krokuuac]
kromi → **hrom**
krompier / -ir | *slov* krompir | *it* patate: krampier / -ir 774, 2438, 3345, 3350, 3351, 4681, 4872, 5494, 7034; krompier / -ir 1142, 1190, 2978, 4125 [PM]
krop | *slov* juha | *it* brodo: 7091, 7092 [PM]
krošta (*frl* cròste) | *slov* skorja | *it* crosta: 4039 [PM]
krota (*frl* cròt) | *slov* žaba | *it* rana color marrone: 1804, 1816, 6967 [PM = „rana (*esculenta*)“]
Krouati (*sm pl*) *ETN* | *slov* Hrvati | *it* croati (*s*): 3371
krozatić (*cf* → krožat) | *slov* suknjič | *it* giacchetta: 7066, 7068
Kroža* *TOP* (*frl* Crosis) | *slov* Kroža | *it* Crosis: 121 (Kruoža), 6014 [PM]
krožat (*frl* crosàt; *cf* → 1316) | *slov* jopa | *it* giubba: 1316, 6440, 6441, 6443
Krrin *OR* | *slov* Krn | *it* M. Nero: 5697
kruh → **kroh**
krukati* | *slov* gugati | *it* traballare: 2635, 2636, 2637
Kruoža* *TOP* → **Kroža***
Kruoža *OR* | *slov* Kroža | *it* M. Crosis: 1697, 6102 [PM]
kruška → **hruška¹/²**
ku¹ → **ke³**
ku² (ki³ + o²) → **ki³**
ku³ → **ko²**
ku⁴ → **ku / kuj**
ku⁵ → **kuj / ku**
ku! → **kako!**
ku? → **ka?**
ku / kuj (~ *frl* cu) | *slov* samo | *it* solamente: 1987, 2214, 2215, 2231, 2232, 2302 (koj), 2303 (koj), 2426, 5094, 5120, 5169, 5601, 6008, 6187, 6198 [PM]
kualitat (*frl* qualitât) | *slov* kakovost | *it* qualità: 4324

kualonko ke ši sej (*f Asg*) (~ *frl* qualùnche che si séi) | *slov* katero koli | *it* qualunque sia: 3908 [PM *solo* kualunko, kualunku]
kuante! (*pron inter f pl*) (*ven* quante!) | *slov* koliko (jih je)! | *it* quante!: 2696
kuaranta / -e (*frl* quaràntе) | *slov* štirideset | *it* quaranta: 2680, 3661, 5392
kuaranta doj (*frl* quaràntedòi) | *slov* dvainštirideset | *it* quarantadue: 2680
kuarp (*frl* cuàrp) | *slov* telo | *it* corpo: 2221, 6049 [PM]
kuart¹ (*frl* quàrt (*s*)) | *slov* četrt | *it* quarto (*s*): 5284
kuart² (*frl* quàrt (*s*)) | *slov* četrtinka | *it* quarto (*s*): 964 [PM]
kuarta¹* (*frl* quàrte (*s*)) | *slov* star: četrt starja | *it* quarta (*quarta parte dello staio*): 6850
kuarta²* (*frl* quàrte (*s*)) | *slov* ped (razdalja med iztegnjenima palcem in kazalcem) | *it* quarta (*la distanza fra la punta del pollice e dell'indice divaricati*): 976 [PM]
kuarti (*frl* quàrt) | *slov* četrti | *it* quarto (*agg*): 3995 [PM]
kuas | *slov* kvas | *it* lievito: 1935, 1936 [PM]
kuatordiš (*frl* quatòrdis) | *slov* štirinajst | *it* quattordici: 5980 [PM]
kuatre / -i / -o (*frl* quàtri) | *slov* štiri | *it* quattro: 2260, 2261, 3267, 5085, 5806, 6343, 6354 [PM]
kuatri čent (*frl* quatricènt) | *slov* štiristo | *it* quattrocento: 2260, 2261 [PM štiri stu]
kuaže (*frl* quàsi) | *slov* kmalu | *it* momento: a momenti: 6759
kuaži → **skuazi** (*frl* quàsi)
kuažuuati | *slov* ukazovati | *it* comandare: 3418, 3419 [PM]
Kucje* *MICR*: 3667, 3668, 3677, 3694, 3695 [VVS]
kucji** | *slov* kucelj (nizka vzpetina z zaobljenim vrhom) | *it* cima secondaria tondeggiante: 2483, 3155, 3667, 3668, 3677, 3694, 3695, 5920 [PM Kucej, Kucij = *OR* + *MICR*]
Kucji* *MICR*: 2483, 5920 [MSP; PM Kucej *it* Cuzei]
kuča (*frl* cùzze) | *slov* pizda | *it* vulva: 1229, 2334, 3069 [PM]
kudati* (*cf* → 1922) | *slov* meniti | *it* ritenere: 1921 (kujdali *ppa m pl*), 1922, 2255, 2256, 3563, 4160 [PM]
kufat → **kuhati**
Kufolo *CO* | *it* Cuffolo: 2953 [PM kuful, *it* Cuffolo = *CO*]
Kufolo* *NC*: 2962 [LCH *solo* CO]
kuful** (*frl* kùful) | *slov* pečka: grozdna pečka | *it* vinacciolo: 2953 [PM kuful]
kuhan -a -o | *slov* kuhan -a -o | *it* cotto -a: 1724, 2258, 2321, 3622, 3642, 4391, 4396, 4924, 5484, 6133, 6518, 6519
kuhati | *slov* kuhati | *it* cuocere: kufat 666; kuhati 174, 240, 2398, 2417, 3235, 4455, 4888, 5564, 6039, 6281, 6453, 6481 [PM]
Kuija *TOP* (*Borgo di Tarcento*) | *slov* Kujija | *it* Coia: 4094 [PM]
Kuijen (*pl*) -i *ETN* | *slov* Kujíjan, -i (prebivalec Kujije) | *it* Coia (ab di): 4130, 4211
kuindiš (*frl* quìndis) | *slov* petnajst | *it* quindici: 5149
Kuiščica *ETN* | *slov* Kujíščica (prebivalka Kujije) | *it* Coia (ab di): 4130
kuj / ku | *slov* ko / kot | *it* come / che / di: anukuj 1323, 1324; ke 1250, 1385, 4059, 4060, 4096; ki 4181, 4233, 5506, 6224, 7099; ko 1591, 2738, 2739, 3905, 3946, 5410, 6680; koj 851, 1323, 1324, 1888, 2138, 3333, 3344, 5418, 5874; kuj / ku 45, 321, 646, 782, 785, 920, 1837, 1864, 1888, 1905, 2163, 2214, 2215, 2273, 2323, 2394, 2399, 2430, 2431, 2546, 2611, 2679, 2708, 2737, 3038, 3064, 3076, 3152, 3207, 3329, 3330, 3395, 3420, 3455, 3603, 3832, 4263, 4391, 4590, 4635, 4681, 4733, 4739, 4786, 4802, 5097, 5127, 5346, 5462, 5788, 5882, 6670, 6671, 6687, 6837, 6854, 6909, 6910, 7012, 7074; nikoj 7307 [PM]
kuj ... kuj | *slov* ali ... ali / bodisi ... bodisi | *it* sia ... sia: 5399
kujdati* → **kudati***
kujet (*frl* cujèt) | *slov* miren -rna -o | *it* quieto: 4193
kujintri (*frl* cuìntri) | *slov* proti | *it* verso: 3334, 5764 [PM]
kuj sa (*frl* cùi sa) | *slov* kdo ve | *it* chissà: 6393, 6394
Kukuvac *MICR* (*Com. di Taipana*): 5766 [LCH]
Kulaj *NC*: 4316 [APP]
Kulavin *NC*: 4314, 4315 [APP]
kulet (~ *frl* ciôt / ciût (?)) | *slov* svinjak | *it* porcile: 4639
Kuleta *CO* | *it* Culetto: 5075 [PM]
kulina (*frl* culìne) | *slov* grič | *it* collina: 1162 (kolina), 1545, 1546, 2439
kumet | *slov* kmet | *it* contadino: 74, 145, 509, 3039
kuna¹ | *slov* kuna | *it* martora: 1804, 4609 [PM = „?“]
kuna² | *slov* mačka: divja mačka (?) | *it* gatto selvatico (?): 5744
Kunica *OR* | *it* M. Cunizza: 2542, 3178, 5757 [PM]
kunin -a -o | *slov* kunji -a -e | *it* martora: di martora: 4609, 4616
kunjada (*frl* cugnàde) | *slov* svakinja | *it* cognata: 3755, 4336 [PM]
kunjat / -ado (*frl* cugnât) | *slov* svak | *it* cognato: 1584, 1626, 3755, 4336
kuntal* (*frl* quintâl) | *slov* kvintal | *it* quintale: 5882
Kuntija *NC*: 6494, 6547, 6620 [GPK; PM = *CO/SPN* ?]
kuo!¹ | *slov* kako! | *it* come!: 20
kuo!² | *slov* kaj! | *it* cosa!: 6311
kuo?¹ → **ka?**
kuo?² → **kako?**
kuo?³ | *slov* koliko? | *it* quanto?: 3448, 3487
kuode? | *slov* od kod? | *it* donde?: 2329
kuoj? → **ka?**

kuokoš → **kokoš**
kuolo* | *slov* kolo | *it* ruota: *Gpl* koles 446, 447; *Lsg* kuole 2943 [PM]
kuos | *slov* kos (ptica pevka) | *it* merlo: 1800, 2545, 2708, 2898, 2899, 4516, 6957 [PM]
kuost | *slov* kost | *it* osso: 1473, 1477, 1478, 2896, 5099, 5101, 6323 [PM]
kuoša → **koša**[1]
kuotišče (~ *frl* cuète; *cf* → 3235) | *slov* kopa: oglarska kopa | *it* carbonaia: 3235 [PM]
kup[1] / -e → **ukop**
kup[2] | *slov* kupčija | *it* acquisto: 2252, 2253, 3010, 5517, 7057, 7059
kup (dobar) | *slov* poceni | *it* mercato: a buon mercato: 2252, 2253, 3010, 5517, 7057, 7059
kupiti | *slov* kupiti | *it* comperare: kupiti 1477, 2326, 2327, 3814, 4015, 5258, 5782, 5913, 6052, 6083, 6084, 6336, 6340, 6341, 6852, 6854, 7027, 7028, 7029, 7099; ukupiti 2610, 6767 [PM]
kupjen* -a -o | *slov* kupljen -a -o | *it* comperato -a: 4408
kupu(u)ati | *slov* kupovati | *it* comperare: 2322, 3603, 3619, 4201, 6312 [PM]
kur → **kar**[2]
kurac | *slov* kurec | *it* cazzo: 269, 4921
kurat (*frl* curât) | *slov* kurat | *it* curato: 1071, 1072, 5551
kurava* → **kraua**
kurba → **korba**
kurir** (*frl* curîr (?)) | *slov* kurir | *it* messo: 6623
Kurir *NC*: 6623 [GPK, PM]
kurja (*frl* cùrie) | *slov* kurija | *it* curia: 2777, 2778
kurjos -za -o (*frl* curiôs) | *slov* radoveden -dna -o | *it* curioso -a: 2692
kurjouzen -zna -o (*cf* → kurjos) | *slov* radoveden -dna -o | *it* curioso -a: 3300 [PM]
kursor[1] | *slov* kladivo: sodarsko kladivo | *it* mazzapicchio: 4271
kursor[2] (*frl* cursôr) | *slov* sel | *it* messo: 6995
kuš | *slov* kozel | *it* caprone: koš 1262, 1264; kuš 54, 968 [PM]
kuščer(i)ca | *slov* kuščar | *it* lucertola: kuščerica 848, 1327, 1804 (kuščarice *Npl*), 5801 (kuščerca); skuščarica 6967, 6968 [PM]
kušić | *slov* kozliček | *it* capretto: 1264 [PM košic = „bikec“, „torello“]
Kušindrini *MICR* (*Borgo di Sedilis*): 4151 [ø APP]
kušnjak* | *slov* (?) | *it* (?): 4854
kušten* -tna -o | *slov* okusen -sna -o | *it* gustoso -a: 17
kuštjon[1] (*frl* custiòn) | *slov* prepir | *it* litigio: 6175
kuštjon[2] (*frl* custiòn) | *slov* spor | *it* questione: 3538
kuštjonati* (*frl* custionâ) | *slov* prepirati se | *it* litigare: 6176 [PM]
kuulin (~ *frl* còcule) | *slov* oreh (sad) | *it* noce (frutto): 1778, 1779 [PM]
kužin (*frl* cusìn) | *slov* bratranec | *it* cugino: 808, 3734, 4334
kužina (*frl* cusìne) | *slov* sestrična | *it* cugina: 808, 4334, 6498
l / -l → **le**[2]
l? / -l? → **al?**
la, lis (*art dt f sg, pl*) (*frl* la, lis) | *it* la, le: 1450, 6118 (-liž-)
lačan / -en / -in -čna -o | *slov* lačen -čna -o | *it* affamato -a: 666, 1483, 2367, 2382, 2554, 2792, 2793, 2968, 4395, 4539, 5091, 6921 [PM]
laga | *slov* laž | *it* bugia: 5685 [PM]
lagati | *slov* lagati | *it* mentire: 6658, 6659, 6838
Lah[1] (*sm pl*) -i *ETN* | *slov* Furlan, -i / Italijan, -i | *it* friulano -i (*s*) / italiano -i (*s*): 137, 321, 718, 802, 1776, 2308, 2972, 4002, 4436, 4995, 5092, 5533, 5637, 6579, 6598, 6740 [PM]
lah[2] *ETN* | *slov* furlanščina / italijanščina | *it* friulano (la lingua friulana) / italiano (la lingua italiana): 3739
Laha / Lahinja *ETN* | *slov* Furlanka / Italijanka | *it* friulana (*s*) / italiana (*s*): 4002, 6578
lahan -hna -o | *slov* lahek -hka -o | *it* facile: 2613, 4487, 5839 [PM]
lahat | *slov* laket | *it* gomito: 2855 [PM]
lahno | *slov* lahko | *it* facilmente: 4897
lajati* | *slov* lajati | *it* abbaiare: 4876 [PM]
lajbić | *slov* telovnik | *it* panciotto: 3652
lajski* → **lanski***
laka** | *slov* vlaka | *it* gronda (*geogr*): 2472
lakot | *slov* lakota | *it* fame: 2794, 3111, 6203 [PM]
lamentati se (*frl* lamentâsi) | *slov* pritoževati se | *it* lamentarsi: 1745, 6190 [PM]
lan | *slov* lan | *it* lino: 3119, 3120 [PM]
landrona → **lindrona**
Landrona *MICR*: 5072 [PM Landruna]
langač → **lengač**
lani | *slov* lani | *it* anno: l'anno scorso: 1390, 1938, 2154, 2339, 2834, 3038, 3120, 3510, 3987, 4257, 5979, 5980, 6363, 6584, 6586, 7358 [PM]
lanišče** | *slov* lanišče | *it* lineto: 6637 [PM lanišče "campo di miglio", Lanišče = *MICR*]
lanski* -a -o | *slov* lanski -a -o | *it* anno scorso: dell'anno scorso: 2155 (lajskinjin *S msg*), 3710
lanta | *slov* lice | *it* guancia: 1730, 4031, 5721 [PM]
lapiš (*frl* làpis) | *slov* svinčnik | *it* matita: 228, 6990 [PM]
larin (*frl* làri) | *slov* tat | *it* ladro: 5119, 6446 [PM]
lariš (*frl* làris) | *slov* macesen | *it* larice: 1836 [PM]
las[1] → **glas**
las[2] | *slov* las | *it* capello: 393, 2848, 2852, 5082, 5320, 5684 [PM]
lastavica → **lastovica**
lastovica | *slov* lastovka | *it* rondine: 1826 (lastavica), 3002, 3003, 4826 [PM]
laščac | *slov* stenica: posteljna stenica | *it* cimice dei letti: 2673, 2674, 2675, 3143
laške / -i / -o *ETN* | *slov* furlansko | *it* friulano: in friulano: 718, 2315, 4094, 5383, 5384, 5406, 5408, 5409, 5410, 5421, 5617 [PM]
lański -a -o *ETN* | *slov* furlanski -a -o | *it* friulano -a: 541, 1019, 1371, 1436, 2279, 2280, 2455, 2464, 2599, 2600, 2602, 2737, 2738, 3329, 3621, 3673,

3674, 3711, 4002, 4229, 4806, 4807, 5094, 5095, 5128, 5306, 5420, 6508, 6510, 6513, 6540, 6577, 7304 [PM]
Laški plas *OR* | *slov* Laški plaz | *it* M. Laschiplas: 1019 [PM]
Laški uarh *MICR* | *it* Laschi Uorh: 3673, 3674 [PM]
Laško *TOP* (*Regione nel Nord Est d'Italia*) | *slov* Furlanija | *it* Friuli: 3711, 5128 [PM]
Lašovica* *OR* | *it* Punta Lausciovizza: 6001, 6652 [PM]
laštra (*frl* làstre) | *slov* plošča: kamnita plošča | *it* lastra di pietra: 1906, 1907, 5098 [PM]
latanije (*it* litanie) | *slov* litanije | *it* litanie: 6735
latin *ETN* (*frl / ven* latìn) | *slov* latinščina | *it* latino: la lingua latina: 1416, 1417, 2454, 4355
latinski -a -o *ETN* | *slov* latinski -a -o | *it* latino -a: 1436, 2279, 6735 [PM]
latinsko *ETN* | *slov* latinsko | *it* latino: in latino: 2280
laua → **glaua**
laudan* / -ato / lu(u)dato / -atu (~ *lat* laudatus, *it* lodato) | *slov* hvaljen | *it* lodato: 769, 1631, 3376, 3377, 3379, 5069
laudato jezu Krišto / ludatu zu Kristo! / lu(u)dato šin krišto! | *slov* hvaljen (bodi) Jezus Kristus! | *it* lodato Gesù Cristo! / Cristo sia lodato!: 769, 3377, 5069 [PM *solo* Krištuš]
lauri (*frl* làvri) | *slov* ustnica | *it* labbro: 4033, 4034 [PM lavrin]
lava → **glaua**
lavera** (*frl* làvare) | *slov* previs | *it* parete a strapiombo: 5053 [PM Lavera = *OR*]
Lavera* *OR* | *it* M. Cadin: 5053 [PM]
lavica** | *slov* vršič | *it* cocuzzolo: 6496, 6550 [PM lavica]
Lavica *MICR*: 6496, 6550 [GPK]
lavina (*frl* lavìne) | *slov* melišče | *it* ghiaione: 1245 (livin), 1486 [PM]
Lavina *MICR*: 1486 [PM]
Lavinina voda *IDR* | *it* Torre: una sorgente del T. Torre: 5065 [PMBŽ; PM Dole na Lavini / na Lavine]
lavor* (*frl* lavôr) | *slov* delo | *it* lavoro: 6102
laz** | *slov* laz | *it* prato alpestre: 122, 1730, 3909, 3910, 5378, 5379, 5395, 6631 [PM laz, Laz = *OR* + *MICR* + *IDR*]
Laze *TOP* (*Borgo di Cergneu sup.*) | *it* Borgo Lase: 3909, 3910, 5378, 5379, 5395 [PM]
lazina** | *slov* lazina | *it* prato alpestre: 2645 [PM Lazena *MICR* < lazina** „zemljiški davek", „terratico"]
Lazina *MICR*: 2645 [LCH]
laž (*slov*) | *slov* laž | *it* bugia: 5685
lažišča** | *slov* lazišča | *it* prati alpestri: 3672, 3673 [PM Lazišče = *MICR*]
Lažišča *MICR*: 3672, 3673 [PM Lazišče]
lažnica* | *slov* laž | *it* bugia: 5685 [PM]
le[1] | *slov* samo | *it* soltanto: l / -l 2066, 2626, 6994; li / -li 1402, 2000, 3360, 3621 [PM]
le[2] (*part raff*) | *slov* le | *it* ecco / proprio / qui: 650, 651, 673, 752, 760, 982, 1350, 1619, 1620, 1954, 1956, 2307, 2539, 3893, 4059 (lec), 4060 (lec) [PM]
le! | *slov* lè! | *it* su(vvia)!: 65 [PM]
le! / le kar! | *slov* lè (spodbuda) / lè kar! | *it* presto! / suvvia!: 65, 3685
le? → **al?**
lebar** → **rebra**
lebra** → **rebra**
lec → **le**[2]
leč (*frl* lèz) | *slov* zakon | *it* legge: 6937 [PM]
ledati[1] | *slov* gledati | *it* guardare: gledati 5369, 6010, 6292, 6532; ledati 1007, 4645, 6766 [PM]
ledati[2] | *slov* obiskati | *it* visitare: gledati 5800, 6234, 6292; ledati 871, 1263, 5174 [PM]
ledati[3] | *slov* iskati | *it* cercare: gledati 3058, 3059, 4629, 6234, 6292, 6532, 6533, 6535; ledati 1007, 1008, 1009, 1456, 4186
Lediš *MICR* | *it* Ledis: 1476
ledrek → **lidrik**
lefe! (*frl* lafè!) | *slov* pri moji veri! | *it* perbacco!: 6201, 6224
Legrada *IDR* | *it* T. Lerada: 2549 [PM]
legri (*frl* légri) | *slov* vesel | *it* allegro: 1601 [PM]
lemanja* *IDR* | *slov* Velika Grapa | *it* Rio Lemagna: 2480, 2481 [PM]
Lena *NP* (*frl* Lène (?)) | *slov* Lena | *it* Lena: 402
Lender *CO* | *it* Lendaro: 4984, 4990 [PM]
Lender *NC*: 1756 [RD Lendar]
lenga (*frl* lènghe) | *slov* jezik | *it* lingua: 4242
lengač[1] (*frl* lengàz) | *slov* jezik (govorica) | *it* lingua (parlata): langač 571, 2534, 6690; lengač 1523, 1920, 1947, 2194, 2301, 2302, 2528, 3739, 3813, 3815, 3832, 4110, 6687, 6690, 6995, 7318; lingač 3329 [PM]
lengač[2] (*frl* lengàzze) | *slov* jezik: zloben jezik | *it* linguaccia: 4035
lenjada* (*frl* legnàde) | *slov* batina | *it* legnata: 6203, 6224
Lenkić *CO* | *it* Linchig(h): 2953 [LCH]
Lenkić* *NC*: 2962 [LCH]
lepuo → **liepo**
lerja** → **glerja****
Lerja *IDR*: 5052 [PMBŽ]
lesen* -a -o | *slov* lesen -a -o | *it* legno: di legno: 490, 2063, 2349, 5732 [PM]
lesica | *slov* lisica | *it* volpe: lesica 4606, 6940, 6965; lisica 1804 [PM]
lesičina** | *slov* lisičina | *it* tana della volpe: 2480 [PM Lesičena/-ina = *IDR*]
lesičina* *IDR* | *it* Rio Lessiceina: 2480 [PM]
lesičon | *slov* lisjak | *it* maschio della volpe: 6942 [PM]
lesjak | *slov* preobjeda | *it* aconito (o napello): 6941
lesnik → **liešnik**
lešče → **liešče**
Lešče *TOP* (*Borgo di Sedilis*): 4143, 4144 [ø APP; PM = *MICR*]

let | *slov* led | *it* ghiaccio / gelo: 1111, 1639, 1641, 3202 [PM]
letera (*frl* lètare) | *slov* pismo | *it* lettera: 5298, 6053, 6054, 6065
leteti[1] | *slov* leteti | *it* volare: 879, 3131, 4951, 6920 [PM]
leteti[2] | *slov* teči | *it* correre: 2171, 2295, 2750, 2751, 4375
le tle → **tle**
leu* → **hlieu**
Levan *NC*: 2236 [MSP *solo CO*]
Levanić *CO* | *it* Levano: 3521
ležati | *slov* ležati | *it* riposarsi: 3028 [PM = „giacere“]
leǯitima* (*frl* legìtime) | *slov* delež: nujni delež (dediščine) | *it* legittima: 6837
li[1] → **al(i)**
li[2] → **le**[2]
li / -li → **le**[2]
li? / -li? → **al?**
libirn* → **libri(n)**[2]
libo → **alibo(j)**
libra* (*it* libbra) | *slov* funt | *it* libbra: 1164, 2563, 2564, 3267, 3363, 6765
librin[1] (*frl* libri) | *slov* knjiga | *it* libro: 391, 1104, 3194, 4212, 5298, 5542, 7093 [PM]
libri(n)[2] (~ *frl* libri) | *slov* zvezek | *it* quaderno: 1595, 2244, 2245, 2246, 2247, 3197 (libirne *Apl*), 6909
lidrik (*frl* lidrìc) | *slov* radič | *it* radicchio: 1940, 2386, 3908 (ledrek), 4547, 4548 (jidrik)
lieišo → **lieuše**
Lienart *NP* | *slov* Lenart | *it* Leonardo: 4856
liep / ljep -a -o | *slov* lep -a -o | *it* bello -a: 254, 411, 413, 641, 669, 1124, 1932, 1995, 2035, 2440, 2466, 2609, 2682, 3739, 3828, 3829, 3830, 3831, 3833, 3834, 3835, 3946, 4097 (lipi), 4308, 4411, 4599, 4687, 4763, 5070, 5287, 5890, 5910, 5913, 6007, 6069, 6385, 6389, 6822, 6823, 7096, 7127, 7151, 7168, 7169 [PM]
liepata | *slov* lepota | *it* bellezza: 413
liepe → **liepo**
liepo | *slov* lepo | *it* bene: lepuo 20, 4381, 4578, 4635; liepe 5516, 6305; liepo 553, 871, 890, 1908, 1909, 2368, 2369, 2370, 2383, 2384, 2385, 3023, 3028, 3031, 3439, 3584, 3741, 3757, 3853, 5177, 5512, 5756, 5885, 6133, 6197, 6209, 6221, 6484, 6487, 6514, 6516, 6755, 6883, 6994, 7045, 7089, 7159; lipo 4100 [PM]
lies[1] | *slov* les | *it* legno: 801, 1800, 1804, 2351, 2874, 3903, 3904, 5732 [PM]
lies[2] | *slov* drevo | *it* pianta: 3080, 5413
liesa | *slov* plot | *it* steccato: 1538, 1565, 4996, 5054, 5846, 5847, 5848 [PM]
lieska | *slov* leska | *it* nocciolo: 405, 1213, 2048, 3311, 5321, 5808, 6945, 6946, 7190, 7191 [PM leska, liešča, liešnik]
lieska ta čarna | *slov* črni gaber (?) | *it* carpinella (?): 6945, 6946
lieskou* -ova -o | *slov* leskov -a -o | *it* nocciolo: di nocciolo: 2374
lieskouac* *IDR* | *it* T. Liescovaz: 2471 [PM]
lies(t)nica / -e | *slov* lestev: lesena lestev | *it* scala a pioli lignea: 2524, 5136, 6488 [PM]
liešče | *slov* leščevje | *it* boschetto / cespugli di avellano: 405, 1517, 2471, 4143 (lešče), 4144 (lešče) [PM]
liešnik | *slov* lešnik | *it* nocciolina: lesnik 1850; liešnik 405, 1213, 2048, 3311, 5321, 6028, 6077, 7191 [PM = „lešnik“ (*drevo*), „nocciolo“]
lieto[1] **/ ljeto** | *slov* leto | *it* anno: 43, 1497, 1864, 1905, 1938, 2319, 2339, 2365, 2377, 2379, 2430, 2553, 2628, 2734, 2735, 2835, 2948, 3038, 3576, 3665, 3710, 3905, 4059, 4497, 5012, 5034, 5079, 5090, 5111, 5124, 5149, 5150, 5392, 5462, 5483, 5525, 5556, 5560, 5565, 5842, 5881, 6239, 6335, 6400, 6586, 6604, 6605, 6758, 6759, 6760, 6778, 6904, 6910, 7074, 7401 [PM]
lieto[2] **/ ljeto** | *slov* poletje | *it* estate: 86, 1495, 1496, 2040, 2181, 2538, 2945, 3576, 4300, 6590, 7175, 7391, 7392 [PM]
lieto[3] | *slov* letina | *it* annata: 1052, 6979 [PM]
lietos | *slov* letos | *it* quest'anno: 1938, 2154, 2659, 2834, 2835, 3825, 4124, 5139, 5979, 6121, 6385, 6585, 7359 [PM]
lieuče → **lieuše**
lieuš[1] -a -e | *slov* boljši -a -e / lepši -a -e | *it* migliore / più bello -a: lieuš: 411, 4506; lujš(i) 411, 1932 [PM]
lieuš[2] → **lieuše**
lieuše / -i | *slov* boljše | *it* meglio: lieišo 887; lieuče 5516; lieuš 4506; lieuše / -i 2679, 4491, 6514; lujš(i) 248, 4181; lujšo 4099, 4100 [PM lieuš(o), luojše / -o]
lih → **glih**[1/2]
limbrena → **lombrena**
linčin (*frl* lincìn) | *slov* kavelj | *it* raffio: 3901, 3902, 3903, 3904, 3905 [PM]
lindrona (~ *frl* làndri) | *slov* jarek / jama | *it* fossa / grotta: 5072 (landrona), 5886 [PM *solo* Landrona = *MICR*]
lingač → **lengač**
lipa | *slov* lipa | *it* tiglio: 522, 1832, 1852, 2046, 5000, 6950, 7186 [PM]
lipera (*frl* lìpare) | *slov* gad | *it* vipera: 850, 851, 1804, 4047 [PM]
lipi → **liep**
Lipnjak *MICR* | *it* Lipgnac: 5008 [PM]
lipo → **liepo**
lisica → **lesica**
list | *slov* list | *it* foglia: 352
listje | *slov* listje | *it* fogliame / foglie: 606, 607, 1805, 2383, 2384, 2758, 3767, 4601, 4896, 5042, 5806, 5808, 5848, 6277 [PM]
Liščar* *TOP* (*Borgo di Sedilis*) | *it* Leschiar: 4144, 4146 [PM Leščar]
litar* | *slov* liter | *it* litro: 3403 [PM]
liu → **hlieu**

livin → **lavina**
-liž → **la, lis**
ljiu → **hlieu**
Lodić *CO* | *it* Lodi: 4209, 4210
Lodić *NC*: 4209, 4210 [RD]
Lofi *TOP* (*Borgo di Sedilis*) | *slov* Lofjana | *it* Useunt: 4139 [PM]
log[1] / loh**** | *slov* gozdiček | *it* boschetto: log / loh 1576, 1577, 1712, 3130, 3674, 6251, 6259, 6638, 6656, 6673, 6675, 7261, 7263, 7264, 7271, 7272 [PM Loh = *MICR*]
log[2]** → **lug****
Log[1] *MICR*: 7271, 7272 [PMM]
Log[2] *MICR* → **Lug**
Loh *TOP* (*Slovenia*) | *slov* Log | *it* Longo: 1576, 1577 [PM]
loh *MICR*: 3674 [LSZ]
Loh* *IDR*: 6656 [GPK, PM]
lok | *slov* česen | *it* aglio: 5073, 5677 [PM]
lokaj (*frl* lakài; *cf* → 1804) | *slov* polž (s hišico) | *it* chiocciola: 1804 [PM]
lokajesa* (*frl* cajèsse; *cf* → 1804) | *slov* slinar: poljski slinar | *it* lumaca: 1804 [PM *slov* „?“, „chiocciola degli orti / delle siepi“; *sin* použ]
lombr(i)ena (*frl* lombrène) | *slov* dežnik | *it* ombrello: limbrena 1754, 3687; lombr(i)ena 230, 3216 [PM lambrena]
lonac | *slov* lonec | *it* pentola: 3287, 4385, 4386 [PM]
lonati / -iti* | *slov* poplačati (*bog lonaj* = boglonaj) | *it* ripagare: 7, 1976, 2984, 3222, 4014, 4477 [PM]
Longan *NC*: 3723, 5531, 5566, 5567 [PM]
lonica* | *slov* kopica | *it* piccolo covone: 6483 [PM]
lop → **glob**
lopata | *slov* lopata | *it* vanga / pala: 751, 2121, 2482, 3070, 3844, 3845, 5178, 5187, 5188, 5296, 6651 [PM]
Lopata[1] *MICR*: 2482, 6651 [MSP, GPK]
Lopata[2] *MICR*: 6651 [PM]
loščac* | *slov* stenica: zelena stenica | *it* cimice delle piante: 1800 [PM = „stenica“, „cimice“]
lošte / -i | *slov* dati | *it* mettere: 365, 589, 1935, 2057 (ložite *imper 2pl*), 2244, 2245, 2398, 2403, 2404, 2713, 2815, 3035, 3036, 3043, 3251, 3285, 3493, 3501, 3547, 3548, 3584, 3616, 3854, 3882, 4150, 4361, 4362, 4580, 5260, 5275, 5277, 5656, 5848, 6006, 6115, 6485, 6487, 6491, 6510, 6517, 6518, 6522 [PM]
lot[1] (*frl* lòt) | *slov* parcela (na planini) | *it* lotto / appezzamento: 4127, 4128
lot[2] → **hlot [2/5]**
lot[3]** | *slov* pašnik | *it* terreno a pascolo: 6637 [PM lot, Lot = *MICR*]
Lourić *NC*: 1752 [PM]
Lourinč *NP* (*frl* Lurìnz) | *slov* Lovrenc | *it* Lorenzo: 1556 (Lurenč), 5962 [PM Lorenec = *NC*]
loviti[1] | *slov* loviti | *it* cacciare: 4416, 4630, 4652, 4678, 4740, 6851 [PM]
loviti[2] | *slov* grabiti (*smeh me lovi* = smeh me grabi) / zajemati | *it* prendere / comprendere: 1630, 3585
loza | *slov* grašica | *it* veccia: 5810, 5812 [PM loščać]
Lozie* *MICR*: 258 [RPB]
ložen[1]* -a -o | *slov* položen -a -o | *it* disposto -a: 6755
ložen[2]* -a -o | *slov* zajet -a -o | *it* riposto -a: 6654
ložiti* → **lošte**
lubiti se | *slov* ljubiti se | *it* amarsi: 2925, 2926 [PM jubiti]
Lubjana *TOP* (*it* Lubiana) | *slov* Ljubljana | *it* Lubiana: 6892, 6893 [PM]
Lucija *NP* (*it / ven* Lucia) | *slov* Lucija | *it* Lucia: 2278, 6494 (Leciji *D*) [PM]
luč[1] | *slov* luč (svetloba) | *it* luce: 1605, 4926 [PM]
luč[2] | *slov* svetilka | *it* lume: 159, 1160
lug** | *slov* log | *it* prato allagaticcio: log 7274, 7275, 7276; lug 7274 [PM Luj „?“]
Lug *MICR*: Log 7274, 7275, 7276; Lug 7274 [PM „?“]
luh[1] | *slov* lug | *it* liscivia: 469 [PM]
luh[2] → **gluh**
Luiʒa *NP* → **Viʒa**
Luiʒi *NP* → **Uiʒi** (*it / ven* Luigi)
luj | *slov* julij | *it* luglio: 6604
lujar* (*frl* lùjar) | *slov* čižek (ptica pevka) | *it* lucherino: 1800, 4573, 4576, 4740 [PM]
lujš(i)[1] → **lieuš[1]**
lujš(i)[2] → **lieuše**
lujši = te lujši | *slov* najboljši | *it* migliore = il migliore: 4096, 4097
lujšo → **lieuše**
luk (*frl* lûc) | *slov* mesto, kraj | *it* luogo: 4001, 6775
luknja (*slov*) | *slov* luknja | *it* buco: 2312, 4172, 4898
lumin (*frl* lumìn) | *slov* oljenka / petrolejka | *it* lumino a (petr)olio: 2625 [PM]
lun | *slov* lunj (ptica ujeda) | *it* falco di palude: 18
luna | *slov* luna | *it* luna: 687, 694, 2692, 3571, 3792, 4910, 5226, 5295 [PM]
luoj | *slov* loj | *it* sego: 3253, 5730 [PM lojac]
lup | *slov* lubje | *it* corteccia: 1687 [PM]
lupat | *slov* lupiti | *it* sbucciare: 4872
lupenje | *slov* lapuh | *it* farfaro: 1081 [PM]
lupiti* | *slov* pobiti, poškodovati (rastlinje – za točo) | *it* spogliare (la vegetazione): 2553
lupniti* | *slov* lopniti | *it* picchiare: 5783 [PM lopat]
Lurenč *NP* → **Lourinč**
luskuc | *slov* dlesk (ptica pevka) | *it* frosone: 2 [PM luskovac]
luštrati se* (*frl* lustrâ (*trans*)) | *slov* bleščati se | *it* luccicare: 1805 [PM luštruvati = „loščiti“, „lustrare“]
Luviʒa *NP* → **Viʒa**
luža | *slov* blato | *it* fango / pantano: 1877, 1878 [PM]
ma[1] (*frl* ma) | *slov* ampak | *it* ma: 640, 1333, 1866, 1916, 1922, 1947, 1983, 1989, 2260 (mo), 2261

(mo), 2441, 2598, 2737, 2738, 2777, 2778, 3003, 3331, 3344, 3368, 3394, 3398, 3416, 3492, 3534, 3539, 3688, 3843, 3893, 4695, 4705, 4722, 4726, 4727, 4911, 5070, 5175, 5304, 5420, 5424, 5460, 5505, 5644, 5657, 5783, 5785, 5847, 5848, 6028, 6089, 6104, 6105, 6189, 6210, 6215, 6340, 6341, 6347, 6445, 6761, 6871, 6885, 6898, 7302 [PM]

ma² (~ *frl* ma) | *slov* vendar | *it* tuttavia: 6040

ma³ → **moj**

Macorić *MICR* (*Com. di Faedis*) | *it* Casa Macorigh: 4525 [PM]

mačak¹ | *slov* maček | *it* gatto (maschio): 720, 3260, 4489, 5736, 6752, 6837, 6850, 6996, 7293 [PM]

mačak² | *slov* mačka | *it* gatto: 5744 [PM]

mačeca / -ica | *slov* mačka | *it* gatta: 720, 3260, 4267 [PM mačica = „mačica“, „gattino“]

Mačerjoloua glaua *MICR*: 2644 [ø LCH]

mačerjou -oloua | *slov* (?) | *it* (?): 2644

mačica (*frl* mazzòcie) | *slov* kladivo: sodarsko kladivo | *it* mazzapicchio: 4270

mačka | *slov* mačka | *it* gatto / gatta: 321, 1800, 4489, 5736 [PM]

maćnuo → **moćno**

Madalena / Mardalena *NP* | *slov* Magdalena | *it* Maddalena: 1022, 5187, 5283, 5388 [PM]

madon (*frl* madòn) | *slov* opeka | *it* mattone: 3104 [PM]

maeštra (*it* maestra) | *slov* učiteljica | *it* maestra: 2697, 5248, 5336

magance¹ | *slov* robidnice | *it* more 5974, 6025 [PM ma(g)ance, maglance, mahlence]

magance² → **maglinca**

magari → **mangari**

magla¹ | *slov* megla | *it* nebbia: 341, 4568 [PM]

magla² | *slov* oblak (velika skupina ptic) | *it* moltitudine: 4418, 4674

maglanac → **maglinca**

maglinca | *slov* malina | *it* lampone: maglanac 2562, 2563; maglinca 2021, 2021, 5592, 5973 [PM ma(g)ance, maglance, mahlence]

magonik | *slov* sever (severni veter) | *it* tramontana: 404, 476, 478

mah | *slov* mah | *it* muschio: 340, 3113, 4977 [PM]

maj¹ | *slov* maj | *it* maggio: 948, 950, 1783, 2191, 2192, 2949, 4339, 6121, 6602 [PM]

maj² (*frl* mài) | *slov* nikoli | *it* mai: 127, 263, 321, 1333, 1339, 1435, 1480, 2310, 2900, 3457, 3599, 3979, 4090, 5514 [PM]

maj³ → **ma¹**

majdan / -in majdna -o (*frl* mài + *ter* din) | *slov* noben / nobeden nobena -o | *it* nessuno -a: 3093, 4699, 4861 [PM]

majhan / -in -hana / -hna -o | *slov* majhen -hna -o | *it* piccolo -a: 199, 517, 2410, 3152 [PM]

majku(j) (~ *frl* mài + *ter* ku(j) (?); *però cf* → manjčku) | *slov* samo | *it* solamente: majku(j) 1987, 2301, 2302, 2464, 2777, 2778, 2951, 6682, 6777, 7384; mako 277; makuj 2214, 2215, 2993, 7304

Majlant* *TOP* → **Milan*** (*ted* Mailand)

majnica | *slov* binkošti | *it* Pentecoste: 4774 (manjća), 6606, 6610]

majstar* → **meštri**

majša | *slov* maša | *it* messa: maša 2693, 4535; majša 1055, 1056, 1357, 1360, 1361, 1364, 1365, 1777, 1993, 2693, 3421, 3447, 3461, 3465, 3499, 3854, 3941, 5124, 5125, 5133, 5134, 5187, 5459, 5960, 6245, 6249, 6744, 7045; mejša 749; miša* 1055 [PM]

majši -a -e | *slov* manjši -a -e | *it* minore: 748 (miše, majše, majši), 3152 (mejši), 4059, 4060

mako → **majku(j)**

Makor *NC*: 5535 [RD]

Makor *NP* | *it* Ermacora: 5535

Makorić *NC*: 4525 [PM]

makuj → **majku(j)**

mala → **malo**

maladet -a -o (*frl* maladèt) | *slov* preklet -a -o | *it* maledetto -a: 6290 [PM]

maladorji* | *slov* malopridnež | *it* malandrino: 1505

mala gračja* (*frl* malegràzie) | *slov* neobzirnost (*imeti malo gračjo do koga* = biti neobziren do koga) | *it* malagrazia: 6315

malaj | *slov* ali | *it* o: 264

Malamaževerje *TOP* (*Fraz. del Com. di Tarcento*) (*frl* Malemasèrie) | *slov* Malamazerja | *it* Malemaseria: 1017 (Mažerja), 5194 [PM]

malatija* (*frl* malatìe) | *slov* bolezen | *it* malattia: 2341

mali¹ / mau -la -o | *slov* mali -a -o | *it* piccolo -a: 132, 725, 726, 727, 728, 748, 754, 793, 916, 938, 981, 1330, 1461, 1463, 1521, 1544, 1758, 1800, 1802, 2335, 2589, 2666, 2949, 3005, 3363, 3383, 3385, 3681, 3820, 3898, 3955, 3956, 3965, 4059, 4061, 4062, 4182, 4229, 4287, 4806, 4913, 5110, 5125, 5126, 5194 (mala-), 5451, 5453, 5752, 5863, 5865, 6264, 6315, 6342, 6494, 6645, 6651, 6796, 6798, 6832 [PM]

mali² | *slov* mali (greh) | *it* veniale (peccato): 5752

mali Krajac* *MICR*: 3955, 3956 [GCT]

mali miesac | *slov* februar | *it* febbraio: 2949

malin | *slov* mlin | *it* mulino: 48, 461, 1082, 2480, 2492, 3176 (-mlen), 3180, 3695, 3932, 3955, 4540, 4695, 4894, 5382, 5402, 5403, 5763 (-mlen) [PM]

Malin *TOP* (*Borgo di Cergneu inf.*) | *it* Borgo Mulino: 5382, 5402, 5403 [PM]

malin* *IDR*: 2480 [MSP; PM]

malina** → **melin**

Malina* *TOP* (*Fraz. del Com. di Attimis*) | *slov* Malina | *it* Forame: 488, 2559, 3884 [PM]

malinkonija (*frl* malinconie) | *slov* žalost | *it* malinconia: 1146

malinkonik -a -o (*frl* malincònic) | *slov* žalosten -tna -o | *it* malinconico -a: 1146

Mališčak *IDR* | *slov* Maleščak | *it* Rio Malischiac: 1703, 1704 [PM]

maliti → **moliti**

Mali uarh / Mali Varh *OR* | *slov* Mali vrh | *it* M. Malivarh: 1521, 6264, 6651 [PM]
malo | *slov* malo | *it* poco / un poco: malo 165, 189, 523 (mala), 1216, 1396, 2081, 2554, 2818, 3123, 3320, 3825, 4123, 4227, 4325, 4636, 4694, 4795, 5004, 5275, 5303, 5367, 6224, 6332, 6347, 6540, 6832, 6833, 7056; no / nu malo 2078, 2079, 2426, 2561, 3158, 3918, 5408, 5569, 5586, 6488, 6518, 6883, 6886 [PM]
malo čas | *slov* malokrat | *it* volta: poche volte: 1216, 4227
mama | *slov* mama | *it* mamma: 1637, 3292 [PM]
Mančok* *NC*: 3603 [PM]
mandar (*frl* màrdar) | *slov* jazbec | *it* tasso: 1805, 1827 [PM]
mangari / magari (*frl* magàri) | *slov* čeprav / tudi, celo | *it* magari: 1829, 1928, 3334, 3435, 3489, 3606, 3905, 4687, 7023 [PM]
Manin *CO* | *it* Manini: 2339
manj* | *slov* menek (riba) | *it* bottatrice: 1804 [PM manj = „menek“, „bottatrice“]
manjčku | *slov* samo | *it* solamente: 227
manjća → **majnica**
manjćati* (*frl* manciâ) | *slov* manjkati | *it* mancare: 6759 [PM]
manj(e) | *slov* manj | *it* meno: 45, 2430, 5882
manjera* (*frl* manière) | *slov* način | *it* maniera: 573, 2293, 2599, 2602
manko[1] (*frl* màncul / mànco) | *slov* manj | *it* meno: 5115 [PM]
manko[2] → **almanku**
mantenjati* (*frl* mantignî) | *slov* vzdrževati | *it* mantenere: 1506, 6851, 6852 [PM]
mar → **merva***
marati* (*nat*) | *slov* marati | *it* volere: 4782
maraveja (*frl* maravèe) | *slov* začudenje (*dati maraveju* = čuditi se) / čudo | *it* meraviglia: 1307, 3918
marca* | *slov* mrvica (zelo majhna količina) | *it* briciolina: 492 (mircu *Asg*), 2810 (murcu *Asg*), 3946, 5452, 6517
marč[1] (*frl* marz) | *slov* marec | *it* marzo: 946, 948, 1783, 2191, 2949, 4339, 6602
marč[2] -a -o (*frl* marc') | *slov* gnil -a -o | *it* marcio -a: 3887
marča (*frl* màrc') | *slov* gniloba | *it* marcio (*s*): 5151
marčina | *slov* kompava | *it* carlina: 3234
marćedant (*frl* marciadànt) | *slov* trgovec | *it* mercante: 2322, 2740 [PM]
marćevieri* *MICR* (*Udine centro*) (*frl* marciât viéri) | *slov* Stari trg | *it* Mercatovecchio: 2564
Mardalena *NP* → **Madalena, Marija Madalena**
Maren *NP* | *it* Marino: 6858
Marenčić *NC*: 1752 [RD]
marengon (*frl* marangòn) | *slov* mizar | *it* falegname: 2702
Marija *NP* (~ *frl* Marìe) | *slov* Marija | *it* Maria: 698, 1022, 1631, 2278, 2576, 3319, 3361, 4000, 4712, 5075, 5187, 5283, 5388, 6735 [PM]
Marija Madalena / Mardalena *NP* (*frl* Marìe Madalène) | *slov* Marija Magdalena | *it* Maria Maddalena: 1022, 5187, 5283, 5388 [PM]
Marinut(i) *CO* | *it* Marinutto / -i: 2953
Marjana *NP* (~ *frl* Mariàne) | *slov* Marjana | *it* Marianna: 2278, 3725
Marjuta* *NP* (*frl* Mariùte) | *slov* Marija | *it* Mariuccia (Maria): 5854 [PM]
Markjol *NC*: 6619 [RD *solo CO*]
marskode | *slov* marsikje | *it* luogo: in molti luoghi: 4459
martou -tua -o | *slov* mrtev -tva -o | *it* morto -a: 4350, 4443 (mirtu, mortua) [PM]
martra | *slov* muka | *it* tormento: 108
martrat | *slov* mučiti | *it* tormentare: 146
martrat se | *slov* truditi se | *it* faticare: 4495
marua* / -va* → **merva***
marvejati se* (*frl* maraveâsi) | *slov* čuditi se | *it* stupirsi: 3369
marzlo | *slov* mrzlo | *it* freddo: 4240
marzu* marzla -o | *slov* mrzel -zla -o | *it* freddo -a: 1883, 2890, 5891 (mrzu), 6003 [PM]
masa / -o (*frl* màsse) | *slov* preveč | *it* troppo: 175, 2187, 2188, 2631, 2692, 2772, 2890, 3277, 3623, 3798, 3847, 3917, 4384, 4786, 5501, 5613, 5641, 5642, 5677, 5681, 6353, 6581, 7025, 7056 [PM]
mases | *slov* macesen | *it* larice: 1836 [PM]
maslo | *slov* maslo | *it* burro: 2310 [PM = „topljeno maslo“, „burro fuso“]
mast[1] | *slov* maslo | *it* burro: 964, 965, 3336, 3337, 4111, 4117, 5193, 5364 [PM = „sveže ali topljeno maslo“, „burro fresco o fuso“; „mast“, „grasso“]
mast[2] | *slov* maslo: kuhano maslo | *it* burro fuso: 4, 452, 1724, 1725, 3338 [PM = „sveže ali topljeno maslo“, „burro fresco o fuso“; „mast“, „grasso“]
maša → **majša**
mašća (*frl* màs'cia) | *slov* samica | *it* femmina: 3261
mašćo (*frl* màs'cio) | *slov* samec | *it* maschio: 3261
mašenk (*frl* massànc) | *slov* reznik (vinogradniški nož) | *it* roncola: 723, 724 [PM]
mašica | *slov* mušica | *it* moscerino: 8
mašime (*frl* màssime) | *slov* predvsem | *it* soprattutto: 3377
mašnik / -njak | *slov* mašnik | *it* officiante / prete / sacerdote: 2743, 2744, 3743, 4773 [PM]
maštela* (*frl* mastèle) | *slov* škaf | *it* mastello: 4270, 4280 [PM]
Matajur *OR* | *slov* Matajur | *it* Montemaggiore: 1719 [PM]
matejati (*frl* mateâ) | *slov* igrati se | *it* giocare: 3963, 3964 [PM]
materja (*frl* matérie) | *slov* gnoj | *it* materia: 5151
mat(i) | *slov* mati | *it* madre: 24, 47, 252, 1401, 1411, 1637, 2584, 2626, 2805 (meti), 2983, 4175, 4297, 4689, 4745, 5079, 5089, 5222, 6331, 6565, 6705, 6801, 6813, 6814, 6833, 6842, 6844, 6845, 6846 [PM]
Matičker *NC*: 3722 [VVS]

Matija *NP* (~ *frl* Matìe) | *slov* Matija | *it* Matteo: 34, 115, 2238, 2277, 2630, 3402, 3587, 5050, 5387, 5389, 6093, 6101, 7079 [PM]
matika | *slov* motika | *it* zappa: 751, 2121, 5296 [PM]
Matjač *NC*: 1756 [RFB]
Matjon *NC*: 1756 [RFB]
mauta | *slov* malta | *it* malta: 1018 [PM]
mazda | *slov* mezda | *it* salario: 217, 517
maža | *slov* butara | *it* fascina: 2577, 3264, 6481, 6482, 6492, 6522, 6523, 6762
Mažaruola / Mažeruola* *TOP* (*Fraz. del Com. di Torreano*) (*frl* Masaròlis) | *slov* Mažerole | *it* Masarolis: 189, 3166 (Mažerjuole), 4488, 4517, 4635 [PM]
mažati | *slov* mižati | *it* tenere gli occhi chiusi: 3446, 3450 [PM]
Mažerja *TOP* → **Malamažerje** (*frl* Masèria)
mažerja (*frl* masérie) | *slov* zid: suhi zid | *it* muretto a secco: 1017, 1018, 3030 (mažierja), 5194 (-mažerje) [PM]
Mažerjuole *TOP* → **Mažaruola**
Mažerska uada *IDR* | *slov* Tavorjanska Bistrica | *it* T. Chiarò di Torreano: 424 [ø ESF]
mažerski* *ETN* → **možerski**
me[1] → **mi[2]**
me[2] → **miz / mis**
mea | *slov* melišče / strmina | *it* ghiaione / erta: mea 1167, 1349, 1541, 5002; mej 3688, 3689, 3690, 3701; meja 6646 [PM]
Mea *TOP* | *slov* Meja (dolina) | *it* Valle di Musi: 1349 [PM]
Mea *IDR* | *it* T. Mea: 1541, 5002 [PM]
Medeja glaua *MICR*: 3669 [ø LSZ]
medjant (*frl* mediànt) | *slov* zaradi | *it* mediante: 6119, 6120
medvet | *slov* medved | *it* orso: 114, 912, 3227 [PM]
Medvied *NC*: 3227 [VVS]
medviedić | *slov* medvedek | *it* orsetto: 3227, 3228 [PM]
medviedovica* | *slov* medvedka | *it* orsa: 912 [PM medvieda = „medveda“, „orsa“; medviedica = „medvedica“, „giovane orsa“]
mehan -hna -o | *slov* mehek -hka -o | *it* tenero -a: 951, 1960, 2877, 7086
mej(a) → **mea**
mejša → **majša**
mejši → **majši**
Mekelica / -i *CO* → **Mikalica**
Mekelici *TOP* (*Borgo di Sedilis*) | *it* Michelizza: 4139 [APP]
mekin | *slov* trohica (zelo majhna količina) | *it* briciolo: 1720, 3331, 5144 (mi ki) [PM]
mekota** | *slov* mehkote (= mehka zemlja) | *it* mollezze (= terra molle): 1690 [PM Mekota = *TOP*]
Mekota* *TOP* (*Fraz. del Com. di Lusevera*) (*frl* Micòtis) | *slov* Mekota | *it* Micottis: 1690 [PM]
Mekotanjan *ETN* | *slov* Mekotjánjan (prebivalec Mekote = Sedlišč) | *it* Micottis (ab di): 1272 [PM]
melin | *slov* melina (melišče) | *it* ghiaione: malina** 488, 2559, 3884; melin 2561 [PM melin, Malina = *IDR* + *TOP*; Melina = *IDR*]
Meliša *CO* | *it* Melissa: 5845
Mena *NC*: 3934 [ø GCT]
Mena *NP* | *it* Filomena: 6765
Menac *NP* (~ *frl* Mèni (Domèni)) | *slov* Dominik | *it* Menico (Domenico): Men 3587, 4206, 5927, 5947; Menac 1554, 1786, 1790; Meni 1981, 4285, 4286, 6153; Minčat 4206
Men(i) *NP* → **Menac** (*frl* Mèni)
menula* (~ *frl v* menâ, *s* menùssul) | *slov* poganjek | *it* pollone: 5412
mer[1] → **mier**
mer[2] → **merva***
meretati* (*frl* meretâ) | *slov* zaslužiti (si) | *it* meritare: 1515, 3874 [PM]
merkat | *slov* gledati | *it* guardare: 1007, 5369, 6766, 6767 [PM]
merkati* | *slov* paziti | *it* badare: 1184 [PM]
Merkjol *CO* | *it* Marchiol: 5050 [RD *it* Marchiol]
merva* | *slov* mrva (zelo majhna količina) | *it* briciola: mar 2535, 3332, 3826, 6871, 6877, 6898, 7051, 7101; maru(u) (*A sg*) 1359, 2324, 2403, 2420; marvo (*A sg*) 1970; mer 3281, 6770, 6776; mervu (*A sg*) 1344, 1720, 1793; miru (*A sg*) 4417; mru *Asg* 2708, 4419, 4420, 4977; muruu (*A sg*) 2810 [PM]
mes → **miz / mis**
mesen* -sna -o | *slov* mesen -sna -o | *it* carne: di carne: 7091
meso | *slov* meso | *it* carne: 2419, 2889, 3159, 3807, 4586 (mesuo), 4709, 5218, 5438, 5676, 6368 [PM]
mesto* | *slov* mesto (*na mestu* = res) | *it* posto: 2659, 2660
mesuo → **meso**
meš → **miš**
meškle čan / -ičan (~ *frl* mescolât) | *slov* mešan | *it* mescolato: 3332, 4169, 6355
mešta (*frl* mèsta) | *slov* močnik: koruzni močnik | *it* farinata di granoturco: 6005, 6481, 6490, 6491, 6492, 6493, 6752, 6760 [PM]
mešter[1] (*frl* mèstri) | *slov* učitelj | *it* maestro: 2697 [PM maeštri]
mešter[2]* → **meštri**
Meštin *NC*: 6621, 6996, 6998 [ø GPK]
meštir* → **meštri**
meštjan* | *slov* meščan | *it* cittadino: 331
meštri (*frl* mèstri) | *slov* mojster | *it* mastro: 2265, 3873, 6456 (meštirna *G sg*), 6457 (mešternen *S sg*), 6459 (mojstar, meštirna *G sg*, majstra *G sg*,)
met[1] | *slov* méd | *it* miele: met 87, 3432, 3441, 3603, 5276; miet 3145, 3146, 5688, 5689 [PM]
met[2] / -met | *slov* med | *it* tra: 128 (met-), 4533 (mit)
metati | *slov* metati | *it* gettare: 1006, 3962, 3963, 3964 [PM]

meti → **mat(i)**
Metkriš *OR*: 128 [ESF]
metla | *slov* metla | *it* scopa: 4222 [PM]
metro* (~ *frl* métro) | *slov* meter | *it* metro: 6107, 6108 [PM]
Meučići *TOP* → **Meukiči**
Meukići *TOP* (*Borgo di Micottis*): 1684, 5015 (Meučići) [PM]
mezinac → **mizinac**
mežat (*frl* mezât; *cf* → 188) | *slov* jedilnica (soba za uživanje hrane) | *it* stanza da pranzo: mežat 4787, 4840; mižat 188, 189
meželan* | *slov* obleka iz mezlana | *it* abito di mezzalana: 6440, 6443, 7389, 7393 [PM meželana]
meželanin* -a -o (~ *frl* mièze-làne) | *slov* mezlanast -a -o | *it* mezzalana: di mezzalana: 6439, 6442, 6450
mežnar | *slov* cerkovnik | *it* sagrestano: 21, 1035
mi[1] (*clit 1 pl*) | *slov* ø | *it* ø: e 1429, 1942, 1962, 1963; i 4105; je 742, 743, 895, 896, 897, 900, 901, 1429, 1431, 1436, 1961, 1962, 1963, 1988; ji 4278, 7395; mi 530, 623, 741, 893, 896, 1587, 1588, 1771, 1800, 1964, 2315, 2513, 2546, 2594, 2595, 2627, 2743, 2745, 3264, 3416, 3950, 4213, 4346, 5580, 6338, 6344, 6346, 6347, 6349, 6393, 6518, 6519
mi[2] | *slov* mi | *it* noi: *N* me 7057; mi 401, 596, 621, 622, 623, 624, 669, 670, 676, 717, 723, 724, 741, 744, 820, 821, 825, 833, 840, 841, 842, 847, 850, 893, 895, 896, 897, 900, 902, 917, 954, 1079, 1130, 1394, 1399, 1416, 1429, 1431, 1436, 1466, 1624, 1667, 1668, 1669, 1672, 1896, 1933, 1961, 1962, 1963, 1983, 1988, 2059, 2070, 2090, 2279, 2280, 2302, 2303, 2310, 2315, 2378, 2391, 2464, 2509, 2546, 2616, 2704, 2737, 2838, 2882, 2886, 2887, 2898, 2904, 2910, 3095, 3098, 3101, 3323, 3329, 3333, 3334, 3344, 3416, 3450, 3528, 3552, 3600, 3617, 3703, 3704, 3788, 4083, 4095, 4105, 4155, 4163, 4278, 4356, 4542, 4610, 4611, 4612, 5194, 5195, 5243, 5276, 5284, 5293, 5298, 5306, 5329, 5339, 5343, 5420, 5649, 5861, 5874, 6028, 6068, 6414, 6415, 6447, 6577, 6687, 6726, 6735, 6760, 6871, 6921, 7231, 7232, 7298, 7304, 7338, 7371; *G* nas 1667, 2411; *D* na 4025; nan 311, 629, 857, 1271, 1305, 1668, 1943, 1950, 3334, 3367, 4755, 4756, 4879, 4974; nin 3224; *A* nas 464, 6055, 6456, 6767, 6994; *L* nas 599, 600, 623, 1333, 1669, 1672, 1987, 2151, 2706, 2713, 2743, 2810, 2900, 2963, 3276, 4694, 4795, 4986, 5285, 5384, 5410, 5599, 5680, 6680, 6690; *S* nami 1669, 2435, 2436, 5956, 6091 [PM]
mi[3] → **miz / mis**
mi[4] → **moj**
Mican *NC*: 1756 [RD]
micik* → **micikan**
micikan -a -o | *slov* majčken -a -o | *it* piccolo -a: micik* 3383, 4059, 4061, 6296; micikan 2705; mickan 219, 426, 1807, 4643
mickan → **micikan**
miedi(h) / mjedi (*frl* mièdi) | *slov* zdravnik | *it* medico: 1786, 1807, 5101, 6115, 6117 [PM]
mieh[1] | *slov* mehur | *it* vescica: 3254 [PM mehiu, mehjel; mieh = „harmonika“, „armonica“]
mieh[2] | *slov* meh | *it* mantice: 3728
mier[1] (~ *frl* mûr) | *slov* zid | *it* muro: mer 1032, 1143; mier 952, 1730, 2267, 2268, 2471, 3853 [PM mier/mir, Mier/Mir = *MICR*]
mier[2] | *slov* mir | *it* pace: 6546
miera | *slov* mera | *it* misura: 60, 61, 4472, 4473
mierati → **mieriti**
mieriti | *slov* meriti | *it* misurare: 2418, 7041 (mierati, mieriti)
mies | *slov* skupaj | *it* insieme: 1315
mies → **miz / mis**
miesac | *slov* mesec | *it* mese: 96, 946, 948, 1356, 1357, 1358, 2189, 2190, 2191, 2948, 2949, 3574, 4171, 5134, 5499, 6121, 6249, 6601, 6602, 6603, 6604, 6605, 6759, 6888, 7071 [PM]
miesto | *slov* mesto | *it* città: 2894, 2895, 2897, 5180
miešan -a -o | *slov* mešan -a -o | *it* misto -a: 2810, 4869 [PM]
miešati* | *slov* upravljati | *it* trafficare: 5955
miešati (se) | *slov* mešati (se) | *it* mescolar(si): 998, 2623, 3551, 5513, 6089, 6994, 6995 [PM]
miet → **met**
mieti* dičar | *slov* želeti si | *it* aver piacere: 6333
mieti / jimieti (*anche mod*) | *slov* imeti | *it* avere (*anche aux*): 29, 93, 112, 132, 147, 148, 167, 189, 211, 231, 248, 340, 356, 390, 496, 517, 526, 530, 538, 599, 600, 629, 630, 647, 648, 649, 650, 651, 669, 712, 727, 736, 741, 751, 753, 757, 758, 759, 771, 772, 777, 778, 811, 815, 816, 829, 884, 900, 901, 902, 903, 917, 965, 971, 989, 1000, 1008, 1036, 1041, 1055, 1087, 1093, 1096, 1102, 1120, 1124, 1164, 1197, 1213, 1219, 1221, 1224, 1226, 1235, 1236, 1237, 1273, 1274, 1300, 1301, 1357, 1364, 1375, 1382, 1420, 1445, 1474, 1481, 1497, 1501, 1502, 1516, 1523, 1563, 1571, 1572, 1585, 1586, 1592, 1595, 1605, 1618, 1620, 1632, 1644, 1655, 1734, 1738, 1756, 1796, 1800, 1805, 1830, 1841, 1847, 1851, 1868, 1887, 1929, 1954, 1971, 1974, 1978, 1983, 1990, 2000, 2035, 2107, 2118, 2131, 2165, 2166, 2169, 2177, 2178, 2241, 2247, 2249, 2250, 2262, 2265, 2273, 2285, 2286, 2288, 2299, 2319, 2322, 2323, 2325, 2341, 2345, 2348, 2350, 2354, 2363, 2377, 2383, 2386, 2387, 2397, 2399, 2411, 2430, 2504, 2507, 2508, 2521, 2558, 2563, 2564, 2568, 2585, 2595, 2599, 2602, 2603, 2606, 2610, 2611, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2675, 2683, 2717, 2730, 2747, 2768, 2769, 2789, 2795, 2812, 2871, 2900, 2892, 2915, 2923, 2924, 2948, 2969, 3002, 3003, 3049, 3095, 3115, 3154, 3189, 3199, 3208, 3209, 3291,

3308, 3328, 3329, 3331, 3332, 3333, 3334, 3346, 3352, 3362, 3365, 3367, 3387, 3389, 3390, 3396, 3397, 3410, 3418, 3420, 3429, 3430, 3432, 3436, 3445, 3453, 3456, 3466, 3479, 3486, 3516, 3518, 3535, 3583, 3602, 3606, 3615, 3618, 3621, 3622, 3641, 3650, 3696, 3706, 3733, 3739, 3774, 3787, 3807, 3814, 3823, 3832, 3841, 3844, 3845, 3850, 3873, 3874, 3892, 3929, 3969, 3981, 4063, 4105, 4109, 4123, 4124, 4126, 4128, 4145, 4154, 4197, 4218, 4232, 4262, 4290, 4307, 4319, 4335, 4352, 4355, 4385, 4400, 4401, 4409, 4425, 4431, 4433, 4444, 4457, 4465, 4497, 4552, 4571, 4572, 4573, 4601, 4623, 4629, 4636, 4641, 4642, 4687, 4694, 4695, 4696, 4697, 4704, 4718, 4726, 4727, 4734, 4747, 4761, 4762, 4805, 4819, 4821, 4877, 4923, 4970, 5040, 5070, 5079, 5084, 5085, 5086, 5102, 5111, 5118, 5119, 5121, 5124, 5126, 5131, 5137, 5139, 5172, 5173, 5174, 5199, 5208, 5211, 5212, 5216, 5217, 5248, 5252, 5253, 5254, 5255, 5256, 5258, 5259, 5284, 5307, 5321, 5325, 5326, 5335, 5338, 5416, 5446, 5469, 5555, 5583, 5595, 5617, 5632, 5643, 5650, 5688, 5755, 5794, 5842, 5874, 5882, 5891, 5905, 5906, 5908, 5910, 5913, 5929, 5956, 5959, 5974, 6001, 6006, 6008, 6029, 6039, 6044, 6049, 6050, 6054, 6083, 6085, 6110, 6111, 6145, 6174, 6175, 6177, 6186, 6187, 6188, 6203, 6211, 6215, 6224, 6231, 6237, 6245, 6303, 6307, 6315, 6319, 6323, 6325, 6329, 6331, 6332, 6333, 6342, 6348, 6349, 6369, 6370, 6380, 6382, 6389, 6439, 6440, 6443, 6444, 6456, 6457, 6482, 6485, 6486, 6494, 6498, 6670, 6687, 6690, 6737, 6752, 6754, 6759, 6762, 6765, 6799, 6801, 6832, 6850, 6855, 6858, 6874, 6896, 6898, 6903, 6904, 6921, 6993, 6994, 6996, 6997, 7025, 7028, 7032, 7056, 7068, 7071, 7074, 7079, 7080, 7095, 7130, 7159, 7168, 7318, 7326, 7339, 7372, 7389, 7390, 7391, 7392 [PM]

mieu | *slov* melišče | *it* ghiaione: 1244, 1245, 1246, 1247 [PM]

Mihou *NP* (*frl* Michêl) | *slov* Mihael | *it* Michele: 2326 (Mihuu), 2327 (Mihuu), 2594, 2633 (Mihu) [PM mehjeu, mehou]

Mihu(u) *NP* → **Mihou**

mija (*frl* mìe) | *slov* milja | *it* miglio: 1548, 3305, 7247, 7248, 7249

Mijuta *NP* (*frl* Miùte) | *slov* Marjeta | *it* Marietta: 3292 [PM]

Mikalica *CO* | *it* Michelizza / -i: Mekelica / -i 6035, 6630; Mikalica 5927, 5947 [PM]

mi ki → **mekin**

Mikon *NC*: 1556, 2236 [RD]

mil (*frl* mil) | *slov* tisoč | *it* mille: 2654, 6086, 6121 [PM]

Milan* *TOP* (*Prov. della Lombardia – Nord Italia*) (*frl* Milàn) | *slov* Milan | *it* Milano: 2413, 5528 (Majlante *L*)

miljon | *slov* milijon | *it* milione: 6859

mil nufčent e un (*frl* milnufcènteùn) | *slov* tisoč devetsto ena | *it* millenovecentouno: 6121

Mina *NP* | *slov* Marija | *it* Maria: 6035

Minčat *NP* → **Menac**

minieštra / minještra (*frl* mignéstre) | *slov* mineštra | *it* minestra: 3276, 3277, 3551, 3642, 5788, 6034, 6490, 7034, 7085, 7160 [PM]

Miniget *NC*: 1566 [RD]

minjemi | *slov* oni: med njimi | *it* tra di loro: 2164, 2272

Minut / -ot *NC*: 2236 [RD]

minuta* (*frl* minût) | *slov* minuta | *it* minuto: 5350 [PM]

mira* → **merva***

mirca* → **marca***

miriet → **umrieti**

mirlić | *slov* mrlič | *it* cadavere: 2988, 4440, 4443

mirtu → **martou**

misliti | *slov* misliti | *it* pensare: 1036 [PM]

miš | *slov* miš | *it* topo: 1800, 1802, 2311, 3408, 3769, 4412, 4681, 5588, 5853 (meš), 6851, 6931, 6932 [PM]

miša* → **majša**

miše → **majši**

Miškorje *MICR* (*Com. di Taipana*) | *it* Casera Miscorc: 5766 [PM]

mit → **met²**

miz / mis | *slov* blizu / med / po / sredi, vmes / hkrati | *it* vicino / tra / per / in mezzo / insieme: mi 2223, 2272, 2305, 2332, 2670 (mi, me), 3871, 4069, 6994; m(j)ies 3970, 4533, 6508, 6517, 6538, 6641; miz / mis 489, 829, 971, 1042, 1043, 1277, 1350, 1353, 1586, 2163, 2164, 2294, 2330, 2494, 2526, 2527, 2551, 2552, 2580, 2751, 2752, 3822, 3823, 4238, 4271, 4541, 5053, 5057, 5067, 5611, 5999, 6133, 6640, 6641, 6680, 6768, 6769, 6770, 7121 [PM]

miza¹ | *slov* miza | *it* tavolo: 215, 3124, 3125, 4843 [PM]

miza² | *slov* klop | *it* panca: 215, 3125, 4843, 6519, 6991 [PM]

mizerabel (*frl* miseràbil) | *slov* reven | *it* miserabile: 704

mizerja (*frl* misèrie) | *slov* revščina | *it* miseria: 7112, 7113 (mizerja; mižerje *G*) [PM]

mizinac | *slov* mezinec | *it* mignolo: 1026, 2861 (mezinac), 3898 [PM]

mizura¹* (*frl* misùre[1]) | *slov* mera: utežna mera za žito (10 kg) | *it* unità di misura per biade (10 kg): 2488 [PM]

mizura²* (*frl* misùre[2]) | *slov* mera | *it* misura: 2498, 2518, 6133 [PM]

mižat → **mežat**

mižerja* → **mizerja**

mjar (*frl* mïâr) | *slov* tisoč | *it* migliaio: 2932, 2933 [PM]

mlaj | *slov* mlaj | *it* novilunio: 4910 [PM = „?“]
mlaja | *slov* mladika | *it* verga: 433
mlajši* -a -e | *slov* mlajši -a -e | *it* più giovane: 2394
mlaka | *slov* mlaka | *it* prato acquitrinoso: 120, 2231, 2233, 2239, 3074, 3075, 3913 [PM Mlaka = *MICR*]
mlaka* *MICR*: 3913 [GCT]
mlat -da -o | *slov* mlad -a -o | *it* giovane: 1493, 2314, 2510, 2734, 2735, 3164, 3583, 3713, 4696, 4747, 5310, 5435, 5561, 5867, 6445, 6758, 6759, 6870, 7034 [PM]
mlatiti | *slov* mlatiti | *it* trebbiare: 999, 1000, 4582, 4583 [PM]
mlen** → **malin**
mleti* | *slov* mleti | *it* macinare: 78 [PM]
mlieko[1] | *slov* mleko | *it* latte: 157, 158, 362, 745, 1596, 1644, 1957, 1959, 1961, 1962, 2082, 2084, 2377, 2378, 2687, 2689, 2880, 3308, 3403, 4006, 4391, 4467, 4962, 5258, 5933, 6852, 6853 [PM]
mlieko[2] | *slov* mleko: rastlinski izcedek | *it* latice: 1644
mlinar | *slov* mlinar | *it* mugnaio: 2492, 2544, 3181, 3719, 4528, 4854, 5479, 5942
Mlinarje / Mlinarje bork *TOP* (*Borgo di Taipana*) | *it* Borgo Molinar: 2544, 3719, 5479, 5942 [PM]
mlinarski* -a -o | *slov* mlinarski -a -o | *it* mulino: del mulino: 2943
mo[1] → **ma**[1]
mo[2] (*part raff*) (*frl* mò) | *slov* daj! | *it* su(vvia): 1856, 1858, 3410 (-mo)
mo ... mo (*frl* mò) | *slov* zdaj ... zdaj | *it* ora ... ora: 5338
Moc *NC*: 2238 [PM]
močila** | *slov* močila | *it* sorgive: 6636, 6639 [PM Močila = *MICR*]
močnik | *slov* močnik: koruzni močnik | *it* farinata di granoturco: 2878, 6489, 6538, 6760, 6810, 6865 (<u>močnik</u>, <u>mošnik</u>), 7085 [PM]
močorak | *slov* močerad | *it* salamandra: 1804 [PM]
moćan -ćna -o | *slov* močen -čna -o | *it* forte: <u>moćan</u> 3653, 7037, 7057; <u>muoćan</u> 1780, 1781, 2892 [PM]
moćno | *slov* močno | *it* fortemente: <u>maćnuo</u> 335; <u>moćno</u> 7049, 7051 [PM]
moda* | *slov* moda | *it* moda: 6440 [PM]
modir -dra -o | *slov* moder -dra -o (preudaren, pameten) | *it* saggio -a: 330 [PM]
modo* | *slov* modo | *it* testicolo: 1223, 2332, 3068 [PM]
modras | *slov* modras | *it* vipera dal corno: 848, 849, 850, 1328, 1804, 6967 [PM „velika kača“, „serpente grande“]
Modrjan *CO* | *it* Moderiano: 2953 (<u>Mudrjan</u>), 5898 [PM *it* Moderiano]
moj ma / moa | *slov* moj -a -e | *it* mio -a: *Nm sg* <u>mi</u> 806; <u>moj</u> 317, 806, 898, 1033, 1419, 1420, 1427, 1636, 1955, 2290, 2415, 2416, 2587, 2588, 3977, 5080, 5534, 6228, 6330, 6336, 6837, 7047, 7136, 7244, 7245; <u>mu</u> 1427; <u>muj</u> 89, 763, 870, 1400, 1617, 1979, 2160, 4075, 4364, 5289, 5515, 6042, 6056, 6762, 6858; <u>muoj</u> 2165, 3734, 5247, 5257; *Nf sg* <u>ma</u> 811, 899, 1029, 1372, 1617, 1637, 1693, 2414, 2415, 2584, 2585, 2587, 2588, 2626, 2747, 3422, 4336, 5214, 5270, 5289, 6118, 6119, 6120, 6331, 6498, 6709, 6783, 6801, 7243, 7244, 7245; <u>moa</u> 90; *Gm sg* <u>miga</u> 2291, 2292; <u>mjja</u> / <u>mja</u> 1584, 1626; <u>moja</u> 5154; *Gf sg* <u>me</u> 6847; <u>mej</u> 6053; <u>mij</u> 6081; *Dm sg* <u>memu</u> 7066, 7315; <u>mimu</u> 6833; <u>muojmo</u> 866; *Df sg* <u>moj</u> 6117, 6119, 6833, 6847, 6898; <u>muj</u> 4336; <u>muje</u> 417; *Am sg* <u>ma</u> 4301; <u>moj</u> 3449, 3602, 6898; <u>muoja</u> 867; *Af sg* <u>mo</u> 3476, 6848; <u>mu</u> 2100, 6837; <u>muoj</u> 6214; *Lm sg* <u>mimo</u> 6830; <u>mojen</u> 3444; *Lf sg* <u>mojij</u> 6886; *Sm sg* <u>moj</u> 868; <u>muoj</u> 7402; *Sf sg* <u>mon</u> 6050, 6054, 6849; <u>mojo</u> 2720; *Nm pl* <u>me</u> 3484, 3534; <u>moj</u> 6119, 6829; <u>moje</u> 3484, 6457; <u>moji</u> 1031; *Nf pl* <u>me</u> 7136; <u>mi</u> 1372, 6896; <u>muje</u> 90; *Gpl* <u>moj</u> 6829; <u>moje</u> 3482; <u>mojih</u> 3478; *Dpl* 417; *Am pl* <u>mi</u> 6829; *Af pl* <u>mi</u> 1402, 2504, 3484, 7063; *Dpl* <u>moj</u> / <u>muoj</u> 6847; <u>mujin</u> 417; *Lpl* <u>moj</u> 6830; *Spl* <u>mim</u> 673; <u>moj</u> 6830 [PM]
moj buoh! | *slov* moj bog! | *it* dio mio!: 1955
mojstar → **meštri**
Mok *ETN* | *slov* Nemec | *it* tedesco (*s*): 6624 [PM = *ETN, NC*]
Mok *NC*: 6624 [PM]
moka | *slov* moka | *it* farina: 108, 1107, 3037, 3308, 3315, 3629, 4513, 5066, 5232, 6490, 6538 [PM]
mokar -kra -o | *slov* moker -kra -o | *it* bagnato -a: 351, 3626, 3627, 5179 [PM]
molar (*frl* morâr) | *slov* murva | *it* gelso: 1839, 6947 [PM]
molek (*frl* molèc) | *slov* beka | *it* salice da vimini: 5821
moliti | *slov* moliti | *it* pregare: 480 (<u>maliti</u>), 744, 2072, 2279, 3096, 3098, 4466, 4712, 4755, 4880, 5726 [PM]
molitua | *slov* molitev | *it* preghiera: 2073, 3096 [PM molitou]
molon (~ *frl* melòn) | *slov* buča | *it* zucca: 5892, 6039 [PM]
monajeta* (~ *frl* mànie) | *slov* rokav | *it* manica: 7391
Mon di Prat *OR*: 6689 [LSZ]
mont[1] (*frl* mònt) | *slov* planina | *it* alpe: 1287, 1521
mont[2] (*frl* mònt) | *slov* gora | *it* monte: 6689
montan* (*frl* montàn) | *slov* pinoža (ptica pevka) | *it* peppola: 4571 [PM]
montanja* (*frl* montágne) | *slov* gora | *it* montagna: 3711
montanjuli (*frl* montagnûls) | *slov* planšarji | *it* alpigiani: 1521
Montenara* / -ars *TOP* (*Com. in Prov. di Udine*) (*frl* Montenàrs) | *slov* Montenare | *it* Montenars: 1992, 5191, 5358 (<u>Montenars</u>)

montenars / **montenara**** (~ *frl* montagnârs) | *slov* gorjani | *it* montanari: 1992, 5191, 5358 [PM Montenara = *TOP*]
mora[1] | *slov* môra | *it* incubo: 4950 [PM]
mora[2] (*frl* mòre) | *slov* móra (igra) | *it* morra: 4956
Morabja *TOP* (*Regione della Cechia*) | *slov* Moravska | *it* Moravia: 1886
morapski* -a -o *ETN* | *slov* moravski -a -o | *it* moravo -a: 386
morebit | *slov* morebiti | *it* forse: 45, 4835 (more bit) [PM]
morieti | *slov* moči | *it* potere: 27, 28, 29, 156, 166, 261, 434, 441, 513, 612, 804, 805, 1501, 1522, 1530, 1603, 1604, 1609, 1616, 2128, 2129, 2167, 2177, 2178, 2203, 2302, 2401, 2403, 2424, 2434, 2517, 2520, 2531, 2532, 2713, 2777, 2877, 2878, 2880, 2904, 2905, 2989, 3111, 3164, 3304, 3336, 3442, 3446, 3454, 3469, 3556, 3636, 3798, 3822, 3830, 3896, 4005, 4342, 4423, 4448, 4506, 4592, 4693, 4722, 4791, 4835, 4952, 5260, 5277, 5304, 5315, 5635, 5636, 5793, 5956, 5982, 6075, 6123, 6130, 6210, 6221, 6390, 6391, 6520, 6713, 6714, 6715, 6716, 6801, 6885, 7037, 7040, 7113, 7301, 7311, 7321, 7326, 7328 [PM *anche* moči]
morje | *slov* morje | *it* mare: 3568, 5995, 6262 [PM]
mormorati (*frl* mormorâ) | *slov* opravljati | *it* malignare: 7018, 7019
Moro *CO* | *it* Moro: 1046, 5279, 5280 [PM]
moroz (*frl* morôs) | *slov* ljubček | *it* amoroso (*s*): 7331 [PM]
moroza (*frl* moróse) | *slov* ljubica | *it* amorosa (*s*): 7332
morozati (*frl* morosâ) | *slov* ljubiti se (s kom) | *it* amore: fare all'amore: 6873
morti | *slov* morda | *it* forse: 1598, 1605, 1606, 2987 (muorti), 6978, 7320 [PM]
Mortijan *TOP* (*Com. in Prov. di Udine*) (*frl* Morteàn) | *it* Mortegliano: 6892
mosarja (*frl* massàrie) | *slov* kuharica: farovška kuharica | *it* perpetua: 2359
most | *slov* most | *it* ponte: most 314, 356, 5059, 6637, 6656; muost 1951, 3926, 5060, 6657 [PM]
moš[1] | *slov* mož | *it* uomo / marito: moš 54, 516, 1284, 1289, 1290, 1292, 1293, 1585, 1598, 1799, 2130, 2132, 2143, 2165, 2200, 2216, 2219, 2220, 2294, 2295, 2375, 2380, 2423, 2452, 2577, 2606, 2781, 2889, 2892, 2939, 3013, 3195, 3423, 3627, 3703, 3705, 3806, 3868, 3906, 3927, 4064, 4251, 4266, 4307, 4599, 4611, 4612, 4640, 4725, 4747, 4758, 4794, 4796, 5062, 5257, 5862, 5912, 6037, 6040, 6330 (mož), 6430, 6442, 6446, 6617, 6768, 6769, 6979, 7032, 7034, 7035, 7037, 7047, 7068, 7132, 7146, 7151, 7344, 7345, 7346; mouš 625, 701, 702, 748, 862, 1003, 1197, 1675; muš 1685, 1799, 1800, 4251, 5142 [PM]
moš[2] → **muš**
moški* -a -o | *slov* moški -a -o | *it* maschile: 2129
Moškovitar *ETN* | *slov* Rus | *it* russo (*s*): 57
mošnik → **močnik**
mot muta -o (*frl* mut) | *slov* nem -a -o | *it* muto -a: 3556, 3557
moučati | *slov* molčati | *it* tacere: mučat 329, 4737; muočati 652, 1856, 1858, 3410, 3541, 4589, 4590, 4591, 4592, 5709, 6059, 6561, 7005, 7019, 7022 [PM]
mouha → **muha**
mousti | *slov* molsti | *it* mungere: 1061, 2691, 3424, 5445, 5704, 5705, 6799, 6801, 6851, 6852 [PM]
mouš → **moš**
možerci (*sm pl*) *ETN* | *slov* Možêrci (prebivalci Mažerol) | *it* Masarolis (ab di): 132 [PM]
možerski -a -o *ETN* | *slov* možerski -a -o (< *Mažerole*) | *it* Masarolis (relativo -a a): 118, 119, 424 (mažerska *f sg*), 4722 [PM]
možić[1] | *slov* možiček | *it* ometto: 7069 [PM]
možić[2]* | *slov* možek | *it* marito: 7066, 7068
Mras (*pl*) Mrazi *NC*: 2234 [MSP]
mras / **mraz** | *slov* mraz | *it* freddo: 242, 1112, 1883, 2205, 2206, 2207, 2234, 2985 (mres), 4677, 7256, 7257, 7306 [PM]
mrauje | *slov* mravlja: črna mravlja | *it* formica nera: 1461, 1461, 1462, 1463, 1804, 6985, 6986 [PM mrauja]
Mrazić *NC*: 2234 [MSP]
mremoria (*frl* memòrie) | *slov* spomin | *it* memoria: 1788
mres → **mras**
mrieža | *slov* mreža | *it* rete: 4413, 4652, 4672
mrzu → **marzu***
mu[1] (*ppa m sg*) → mieti
mu[2] (*ppa m sg*) → morieti
mu[3] → **moj**
mučat → **moučati**
mudati (*frl* mudâ) | *slov* menjati | *it* cambiare: 1102
mudrasav* -a -o | *slov* modrasov -a -o | *it* vipera: di vipera dal corno: 1473 [PM]
Mudrjan *CO* → **Modrjan**
mufa* (*frl* mùfe) | *slov* plesen | *it* muffa: 3774
muha | *slov* muha | *it* mosca: mouha 5711, 7075; muha 1802, 4496, 5843 [PM]
muj → **moj**
mujul (*frl* mujûl) | *slov* pesto | *it* mozzo della ruota: 448, 449
mulica | *slov* mulica (krvavica) | *it* sanguinaccio: 7007 [PM = „črevo za klobase", „budello per insaccati"]
mulice (~ *slov* mulca) | *slov* želodec | *it* stomaco: 5318, 5719 [PM = „črevo za klobase", „budello per insaccati"]
mulinar (*frl* mulinâr) | *slov* mlinar | *it* mugnaio: 1982 [PM mliner]
multan* -a -o (~ *frl* multât) | *slov* oglobljen -a -o | *it* multato -a: 5337
muni(h) (*frl* mùni) | *slov* cerkovnik | *it* sagrestano: 987, 2053, 2102, 2683, 2742, 4209, 5939, 6460, 6623, 6811 [PM]
Munih *NC*: 6460, 6623 [RD]

Muoč *TOP* (*Com. in Prov. di Udine*) (*frl* Muéc') | *slov* Možnica | *it* Moggio Udinese: 6892
muoć | *slov* moč | *it* forza: 2892, 4444
muoćan → **moćan**
muoj → **moj**
muorati* | *slov* morati | *it* dovere: 27, 28, 29, 841, 842, 1056, 1155, 1603, 1604, 1616, 2306, 2341, 2344, 2345, 2486, 2531, 2532, 2626, 2777, 2904, 2905, 2941, 3127, 3344, 3440, 3538, 3619, 3683, 3814, 3905, 3942, 3961, 3962, 3992, 4188, 4190, 4342, 4416, 4539, 4693, 4694, 4695, 4722, 4755, 4792, 4904, 4905, 5337, 5864, 6033, 6057, 6130, 6202, 6343, 6346, 6389, 6456, 6457, 6713, 6714, 6715, 6716, 6717, 6880, 6909, 7026, 7049, 7081, 7082, 7090 [PM morati]
muorti → **morti**
muost → **most**
murador (*frl* muradôr) | *slov* zidar | *it* muratore: 2458
murca* → **marca***
murić (*nat*) | *slov* muren | *it* grillo: 233 [PM grigić, girinac]
muriet → **umrieti**
murua* → **merva***
Musci *TOP* → **Muzac**
muš[1] (*frl* mùs) | *slov* osel | *it* asino: moš 3794, 3876, 3877, 6204, 6213, 6223; muš 309, 626, 2824, 3445, 4599, 4600, 6188, 6189, 6194, 6211, 6762, 6763, 7344 [PM]
muš[2] → **moš**
muša* (*frl* mùsse) | *slov* oslica | *it* asina: 2824, 3877 [PM = „koza", „cavalletto"]
mušast -a -o (*cf* → muš) | *slov* neumen -mna -o | *it* stupido -a: 4786
mušat (*frl* mussàt) | *slov* bedak | *it* stupidone (*s*): 4786
Muščan *ETN* | *slov* Múščan (prebivalec Mužca) | *it* Musi (ab di): 1368, 1385 [PM]
muščin (*frl* mus'cìn) | *slov* mušica | *it* moscerino: 1802, 1807, 1814
Muška ora *OR* → **Muzac**
muški* -a -o *ETN* | *slov* muški -a -o (< *Mužac*) | *it* Musi (relativo -a a): 1679 [PM]
muštaće (*frl* mustàcis) | *slov* brki: košati brki | *it* mustacchi: 1130, 2846 [PM]
mut (*frl* mût) | *slov* možnost | *it* possibilità: 7025
Muzac *TOP* (*Fraz. del Com. di Lusevera*) | *slov* Mužac | *it* Musi: Muzac 599, 600, 603, 1040, 1055, 1056, 1221, 1263, 1366, 1540, 1952, 4991, 5038, 5066, 5070, 6894, 6895; Musci 1357, 1457, 5011, 5030, 5038 [PM]
Muzac *OR* | *slov* Mužci | *it* Musi: 1355, 1679 (Muška ora), 6265 [PM]
muzet (*frl* musèt) | *slov* kožarica (klobasa iz svinjskih kož) | *it* cotechino: 1149 [PM]
muzik (*frl* musìc) | *slov* gobec / obraz | *it* muso / viso: 2408, 2845, 3186, 3308, 3639, 6464 [PM]
muzon** (~ *frl* musòn) | *slov* gobec / obraz | *it* muso / viso: 2236
Muzon *NC*: 2236 [MSP]
n → **an**[1]
-n → **uon**[1]
na[1] → **ne**[1]
na[2] | *slov* na / ob | *it* su / a: 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 129, 130, 131, 132, 190, 191, 205, 206, 215, 273, 316, 379, 394, 408, 422, 458, 560, 582, 583, 585, 586, 589, 602, 603, 622, 644, 646, 648, 683, 684, 708, 851, 878, 879, 952, 973, 974, 1014, 1019, 1055, 1073, 1074, 1075, 1079, 1094, 1145, 1155, 1192, 1217, 1220, 1244, 1274, 1275, 1276, 1287, 1290, 1337, 1338, 1345, 1350, 1351, 1389, 1424, 1434, 1475, 1498, 1516, 1521, 1535, 1543, 1547, 1554, 1556, 1575, 1577, 1581, 1582, 1583, 1584, 1651, 1692, 1694, 1699, 1707, 1714, 1718, 1723, 1728, 1788, 1881, 1882, 1906, 1907, 1944, 1988, 1989, 1994, 2078, 2120, 2227, 2248, 2249, 2259, 2269, 2282, 2293, 2302, 2311, 2350, 2351, 2393, 2395, 2407, 2439, 2471, 2472, 2480, 2482, 2483, 2514, 2540, 2541, 2542, 2544, 2547, 2550, 2553, 2555, 2565, 2594, 2599, 2611, 2643, 2659, 2660, 2670, 2678, 2689, 2713, 2736, 2737, 2738, 2761, 2765, 2776, 2807, 2817, 2845, 2846, 2852, 2856, 2857, 2915, 3101, 3106, 3115, 3124, 3130, 3138, 3155, 3157, 3162, 3168, 3169, 3172, 3176, 3177, 3178, 3179, 3183, 3197, 3198, 3237, 3268, 3297, 3308, 3314, 3316, 3438, 3503, 3580, 3584, 3585, 3667, 3669, 3670, 3672, 3673, 3674, 3689, 3690, 3711, 3721, 3805, 3834, 3870, 3882, 3893, 3909, 3910, 3911, 3912, 3913, 3916, 3928, 3929, 3986, 4002, 4046, 4106, 4107, 4127, 4136, 4143, 4144, 4188, 4190, 4231, 4238, 4385, 4403, 4450, 4526, 4527, 4530, 4541, 4656, 4767, 4779, 4802, 4803, 4804, 4833, 4910, 4934, 4987, 4989, 4998, 5002, 5005, 5006, 5013, 5017, 5032, 5053, 5058, 5061, 5082, 5098, 5128, 5188, 5227, 5238, 5316, 5347, 5394, 5395, 5396, 5397, 5398, 5408, 5431, 5464, 5516, 5539, 5581, 5582, 5650, 5661, 5667, 5696, 5697, 5698, 5701, 5734, 5760, 5763, 5778, 5838, 5929, 5958, 5961, 5989, 6019, 6036, 6047, 6055, 6090, 6102, 6106, 6113, 6121, 6133, 6176, 6177, 6180, 6193, 6210, 6214, 6215, 6236, 6237, 6251, 6256, 6259, 6271, 6329, 6346, 6351, 6364, 6387, 6441, 6444, 6446, 6457, 6481, 6487, 6492, 6494, 6496, 6518, 6522, 6524, 6631, 6635, 6636, 6638, 6639, 6640, 6642, 6651, 6656, 6681, 6762, 6769, 6780, 6785, 6799, 6893, 6894, 6896, 6897, 6898, 6919, 6921, 6923, 6983, 7014, 7016, 7017, 7020, 7046, 7054, 7099, 7152, 7197, 7204, 7263, 7264, 7265, 7272, 7285, 7286, 7287, 7306 [PM]
na[3] (*f*) → **an**[1]
na[4] (*f*) → **dan**[1]
na[5] → **o**[2]
na[6] → **uone**
na! / nate! | *slov* ná! | *it* to'! / ecco!: 271, 1487, 1964, 3289, 3292, 5618 (nate *pl*) [PM]
naate / -i, nate / -i | *slov* pustiti / dopustiti | *it* lasciare / permettere: naate / -i / nate / -i 1501,

1768, 1855, 1871, 1872, 3904, 3905 (neati), 4343, 4344, 4345, 4346, 5043, 5303, 5305; nagati / nahati 1872, 2741, 3284, 3530, 3640, 4735, 5043, 6873 [PM]
nabejen* -a -o | *slov* nezabeljen -a -o | *it* condito -a: 4641
nabeški -a -o | *slov* nebeški -a -o | *it* celeste: 5138 [PM]
nabiti | *slov* nabiti (obroče) | *it* cerchiare: 4188, 4190
nabiuati | *slov* nabijati (obroče) | *it* cerchiare: 4270, 4291
nace | *slov* navzgor | *it* su: all'insù: 222 [PM nat se]
naco → **nancoj**
na čufinah *MICR* 3155 [LCH; PM Ćufine = *OR*]
nad / nat | *slov* nad | *it* sopra: 123, 124, 128, 222, 880, 2230, 2233, 2239, 2405, 2419, 2442, 2448, 2491, 2715, 2755, 2765, 2852, 3130, 3809, 4806, 5586, 5587, 5663, 5776, 5777, 6632, 6923, 7274, 7276 [PM]
Nadal *NP* (*frl* Nadâl) | *slov* Božo | *it* Natale: 2015, 6039 (Nedal), 6460
nadati (*frl* nadâ) | *slov* plavati | *it* nuotare: 750
na delećen | *slov* daleč | *it* lontano: 648 [PM delečan]
Na Derjanan *OR* | *slov* (Gora) nad Derjanom = Sveti Lovrenc | *it* (Monte) sopra Reant = M. San Lorenzo: 128 [ESF]
naduuati* (*cf* → nadati) | *slov* kopati se | *it* bagno: farsi il bagno: 5297
nagati / nahati → **naati**
nagordati se* (*it* ricordarsi) | *slov* spominjati se | *it* ricordarsi: 3496, 3944 (se naordan *ind pres 1sg*), 5523, 5562 (se naordan *ind pres 1sg*) [PM se naordati, nordati, nagordati]
nah -ga -o | *slov* nag -a -o | *it* nudo -a: 3638, 5815, 5817 [PM]
nahot | *slov* nahod | *it* raffreddore: 2337, 3336
naj[1] | *slov* naj | *it* che: naj 2161, 2300, 2355, 2438, 2624, 6735; nej 2176, 2741, 3164, 3375, 3424, 3461, 3462, 3512, 4440, 4849, 4904, 4952, 5413, 5628, 5827, 7023; ni 543 [PM]
naj[2] | *slov* naj | *it* che / affinché: naj 2077, 2410, 6484, 7115; ne 4550; nej 2170, 3717, 7115 [PM]
najati se (*frl* nejâ(si)) | *slov* utopiti se | *it* annegare: 750
najesti se* | *slov* najesti se | *it* saziarsi: 2669, 2967, 2968 [PM]
najti* | *slov* najti | *it* trovare: 51 [PM]
na Kajušincah *MICR*: 129, 130 [ESF]
na Kapune *MICR*: 131, 132 [ESF]
na-kej → **nikej[1]**
nalažani (*sm pl*) *ETN* | *slov* Laze: prebivalci Laz | *it* Borgo Lase (ab di): 3910
nale | *slov* čeprav | *it* sebbene: 2333 (na le), 2394
na lic | *slov* lice: na lice | *it* dritto: sul dritto: 3584
na malih uozih *MICR*: 132 [ø ESF]
namažen* -a -o | *slov* namazan -a -o | *it* unto -a: 2775 [PM *solo* namazati]
nameriti se* | *slov* zgoditi se, pripetiti se | *it* capitare: 2362
na mest | *slov* zares | *it* davvero: per davvero: 2659, 2660
namieriti* | *slov* primazati (udariti) | *it* picchiare: 2782
Namlen *IDR* | *it* T. Namlen: 3176, 5763 [PM]
na mremoria (~ *frl* a memòrie) | *slov* pamet: na pamet | *it* memoria: a memoria: 1788
nancoj / -uoj | *slov* nocoj | *it* stasera / stanotte: naco 431, 4427; nanc(u)oj 569, 612, 640, 1771, 1772, 2101, 2152, 2383, 2649, 5146, 6697, 6799, 7367; nicoj 2648, 2649, 2826, 4329, 7367; nncuoj 6226 [PM]
nanjće / -i (*frl* nàncie) | *slov* niti | *it* neanche: 428, 1905, 2260, 2261, 2424, 2517, 3624, 4836, 6224 (njanjće), 6768 [PM]
na Opilne *MICR*: 130 [ESF]
naordati se* → **nagordati se***
napa[1] (*frl* nàpe) | *slov* napa (nadzidek nad odprtim ognjiščem) | *it* cappa del camino: 318
napa[2] (*frl* nàpe) | *slov* dimnik | *it* camino: 318, 3550 [PM]
napa[3] (*frl* nàpe) | *slov* dimnik (tuljava) | *it* rocca del camino: 318, 5547
na penastni | *slov* dan: čez štirinajst dni | *it* oggi a quindici (giorni): 6236
napenjati se | *slov* otekati | *it* gonfiarsi: 2636 [PM oteči]
napeti se* | *slov* napeti se | *it* gonfiarsi: 2669
napihniti se* | *slov* napihniti se | *it* gonfiarsi: 2669
napisati* | *slov* napisati | *it* scrivere: 4752 [PM]
napole(j)on (*frl* napoleòn) | *slov* napoleondor | *it* marengo: 5922, 6850
napolejon *NP* (~ *frl* Napoleòn) | *slov* Napoleon | *it* Napoleone: 5805
napouniti | *slov* napolniti | *it* riempire: 3389, 3390, 4157, 4354, 6518, 7041, 7083
na prauo? → **prauo?**
napraviti* | *slov* pripraviti | *it* preparare: 6326, 6327 [PM]
naprit[1] | *slov* naprej | *it* avanti: 6158, 6391, 6488 [PM]
naprit[2] | *slov* takoj | *it* subito: 1874, 1875
na puošte (~ *frl* apuéste) | *slov* nalašč | *it* apposta: 2395 [PM]
narac → **norac**
naranc (*frl* naràns) | *slov* pomaranča | *it* arancia: 1644 [PM leranc]
naraščati se* | *slov* naraščati | *it* lievitare: 1935
narbe | *slov* narobe | *it* rovescio: sul rovescio: 3584
narboj / -uj | *slov* najbolj | *it* massimamente: narboj / narbuj 37, 3898; nejboj 7014; nerbuj 4401; niboje 1780, 1781, 4100 (niboe), 4280, 4281
naredite / -i | *slov* narediti | *it* fare: 174, 312 (narest), 415, 798, 1041, 1090, 2082, 2128, 2324, 2503, 2690, 2941, 3146, 3478, 3902, 4421, 4831, 4938, 5300, 5844, 6007, 6327, 6490, 6497, 7066 [PM]
narediti se* | *slov* pripraviti se | *it* accingersi: 6018

narejati* | *slov* delati, napravljati | *it* fare: 3306, 3705 [PM]
narejen* -a -o | *slov* narejen -a -o | *it* fatto -a: narejen* 3705, 3710; naren* 1041; naret 1137, 2082, 2084, 2443, 5114, 6158, 6440 [PM *solo* nared *indecl*]
naren* → **narejen***
narest → **naredite**
naret → **narejen***
narodan -dna -o | *slov* neroden -dna -o | *it* sconcio: 4632, 4633, 4785, 5834 [PM nerodan = „maldestro"]
naroden* -dna -o | *slov* naroden -dna -o | *it* nazionale / popolare: 5834
narodnost | *slov* svinjarija | *it* sconcezza: 4785
Nart *NP* (*frl* Nàrt) | *slov* Nart (Lenart) | *it* Nardo (Leonardo): 1561, 1566 [PM Lenart]
naruorši | *slov* največji -a -e | *it* maggiore: il, la maggiore: 3076 (nerguorši), 3364 (niguorši), 3899
narvenči → **nivenči**
narvenčpart (~ *frl* la plùi part) | *slov* večinoma | *it* perlopiù: 57
narvič | *slov* največ | *it* più che mai: 4576
nas | *slov* danes | *it* oggi: donas 641, 4504; nas 1188, 1393, 1770, 1921, 2150, 2426, 3313, 3398, 3522, 3846, 4212, 5335, 5519, 6198, 6199, 6211, 6215, 6219, 6723, 6761, 6768, 6799, 7339; nis 2827 [PM]
nasat* | *slov* toporišče (pri sekiri) | *it* manico della scure: 3554 [PM]
naslan* -a -o | *slov* neslan -a -o | *it* insipido -a: 4641
nastaviti | *slov* pristaviti (na ogenj) | *it* mettere sul fuoco: 2258, 6491 [PM]
naš -a -e / -o | *slov* naš -a -e | *it* nostro -a: *Nm sg* naš 37, 565, 587, 741, 761, 1045, 1071, 1072, 1947, 2198, 2620, 2776, 3026, 3102, 3330, 3331, 3344, 4169, 4540, 4664, 5093, 5097, 5133, 5134, 6183, 6185, 6187, 6339, 6355, 6504, 6735, 7025, 7158; *Nf sg* naša 1079, 1966, 4082, 4084, 4085, 5460; *N/A n sg* naše 3756, 4777; našo 4285, 7046; *Gm sg* naša 856; našega 6075; *Am sg* naš 6995, 7318; naša 4279; našega 37, 5783; *Af sg* našo / našu 2435, 6325, 7046; *Lm/n sg* našen 698, 1100, 2944, 6162; naši 603, 1800; našin / -im 717, 876, 2301, 2302, 2534, 2621, 5480, 5559, 5942, 6028, 6447; *Lf sg* naši 6141; *Sm sg* nasi 861; našin 3366; *Nm pl* naše 3756; naši 859, 872, 1031, 3757, 4079, 4081, 7305, 7323; *Nf pl* naše 417, 2599, 3756, 4082; *Gpl* našij 2484; naših 857, 872, 875; *Dpl* naši 857, 858, 872; našin 872; *Am/f pl* naše 859, 4187, 6519, 6881, 6882, 7298; naši 873; *Lpl* naši 863, 874; naših 1800; *Spl* našimi 861, 873 [PM]
Na Šinpane *MICR* → **dol na Šipinc**
natanka | *slov* natanko | *it* minuziosamente: 2692
nate[1] → **na!**
nate[2] / -i → **gnati[4]**
na terdin[1] | *slov* glasno | *it* voce: ad alta voce: 646
na terdin[2] | *slov* močno, silovito | *it* fragorosamente: 644
natiskati | *slov* pritiskati | *it* premere: 2915 [PM „?"]
naučite se | *slov* naučiti se | *it* imparare: 655, 1391, 1905, 1973, 2282 [PM]
naučiti | *slov* naučiti | *it* isegnare 3433, 6197, 6214 [PM]
naumen → **neuman***
navaditi se* | *slov* navaditi se | *it* abituarsi: 4863, 5506 [PM]
navelenjan -a -o (~ *frl* velegnôs) | *slov* strupen -a -o | *it* velenoso -a: 850 [PM velenjan = „zastrupljen", „avvelenato"]
naviernik | *slov* nevernik | *it* miscredente: 4779
nazaj[1] | *slov* nazaj | *it* indietro: nazaj 497, 4426; nazat 1990, 6096, 6343, 6768, 6885 [PM]
nazaj[2] | *slov* spet | *it* nuovamente: 4426
nazat → **nazaj[1]**
ne ... ene → **ne ... ne**
ne ... ne | *slov* nè ... nè | *it* né ... né: ne ... ene 1986; ne ... ne 1987, 3739, 4385; ni ... ni 741, 1758 [PM]
ne[1] | *slov* ne | *it* no / non: na 45, 127, 150, 151, 156, 166, 234, 365, 4395, 4404, 4423, 4446, 4448, 4470, 4549, 4556, 4578, 4582, 4583, 4610, 4611, 4632, 4645, 4693, 4729, 4730, 4781, 4782, 4791, 4819, 4836, 4858, 4924, 5206; ne 365, 434, 441, 487, 612, 640, 641, 651, 665, 722, 750, 752, 758, 804, 989, 1202, 1221, 1305, 1384, 1386, 1402, 1415, 1416, 1432, 1435, 1480, 1514, 1515, 1527, 1619, 1638, 1641, 1758, 1790, 1792, 1820, 1866, 1871, 1873, 1914, 1918, 1921, 1986, 1987, 2012, 2066, 2073, 2081, 2143, 2157, 2167, 2183, 2197, 2231, 2232, 2260, 2261, 2282, 2300, 2302, 2310, 2313, 2314, 2332, 2333, 2341, 2362, 2370, 2401, 2403, 2424, 2434, 2436, 2479, 2486, 2511, 2516, 2517, 2546, 2609, 2624, 2625, 2626, 2656, 2713, 2777, 2792, 2877, 2878, 2880, 2889, 2964, 2968, 2996, 3011, 3164, 3262, 3276, 3279, 3284, 3298, 3299, 3302, 3334, 3360, 3368, 3421, 3423, 3435, 3459, 3476, 3477, 3480, 3498, 3539, 3556, 3621, 3636, 3683, 3701, 3711, 3736, 3739, 3807, 3822, 3882, 3886, 3935, 3944, 3961, 3962, 4005, 4015, 4053, 4054, 4090, 4158, 4229, 4231, 4255, 4256, 4259, 4270, 4321, 4336 (nemo), 4463, 4502, 4506, 4761, 5094, 5097, 5110, 5111, 5119, 5120, 5132, 5175, 5211, 5220, 5243, 5304, 5337, 5338, 5353, 5409, 5416, 5424, 5505, 5514, 5617, 5634, 5638, 5753, 5789, 5793, 5806, 5808, 5827, 5861, 5864, 5896, 5956, 6003, 6040, 6075, 6123, 6127, 6183, 6192, 6193, 6207, 6216, 6228, 6246, 6283, 6285, 6295, 6296, 6303, 6304, 6307, 6314, 6333, 6348, 6350, 6389, 6422, 6423, 6425, 6456, 6485, 6486, 6506, 6629, 6660, 6696, 6736, 6743, 6763, 6791, 6800, 6801, 6854, 6885, 6921, 6936, 6994, 7032, 7038, 7040, 7041, 7044, 7113, 7141, 7144, 7211, 7212, 7213, 7216, 7300, 7301, 7311, 7313, 7322, 7326, 7328; nej 7099; ni 1095, 1168, 1595,

3981, 3982, 3988, 4090, 4100, 4180, 4214, 4247, 4321, 4342, 5101, 7211, 7212, 7213, 7214, 7216, 7321, 7322; nie 261, 263, 321, 428, 431, 1333, 1339, 1563, 1638, 2901, 3205, 3346, 3418, 3420, 3423, 3430, 3453, 3488, 3498, 3739, 6898, 6994, 7138, 7316 [PM]
ne[2] → **naj**
neati → **naati**
nebiesa | *slov* nebesa | *it* paradiso: 3189 [PM]
nebo* | *slov* nebo | *it* cielo: 3540 [PM = *solo* „nebesa“, „paradiso“]
neč → **nič / nić**
Nedalić *NC*: 1756 [PM Nadalić, Nedulić]
nedeja → **nedieja**
nedieja | *slov* nedelja | *it* domenica: nedeja 2193, 2194, 2830, 2955, 3101, 3238, 3313, 6006, 6249, 6744, 6746; nedieja 578, 579, 580, 1356, 1357; nedija 4332, 4338 [PM]
nedija → **nedieja**
Nediška dolina *TOP* (*Prov. di Udine*) | *slov* Nadiška dolina | *it* Valle del Natisone: 4634, 4635
Nediški* -a -o *ETN* | *slov* nadiški -a -o (< *Nadiške doline*) | *it* Natisone (relativo -a alle Valli del Natisone): 4634, 4635
Nediuuc* *ETN* → **Nedizuc***
Nedizuc *ETN* | *slov* Nadiževec (prebivalec Nadiških dolin) | *it* Valli del Natisone (ab delle): 141, 2595 (Nediuuc*)
Nediža* *TOP* (*Prov. di Udine*) | *slov* Nadiška dolina | *it* Valle del Natisone: 4621, 4634
Nediža *IDR* | *slov* Nadiža | *it* F. Natisone: 2541, 2596, 3175, 3342 [PM]
neglaun | *slov* mali (greh) | *it* veniale (peccato): 5746
negriešn | *slov* mali (greh) | *it* veniale (peccato): 5752
Negro *CO* | *it* Negro: 7400 [PM]
nej[1] → **naj**
nej[2] → **ne[1]**
nejboj → **narboj**
nemo → **ne[1]**
nerbuj → **narboj**
nerbuojši / ni buj ši -a -e | *slov* najboljši -a -e | *it* migliore: il, la migliore: 3077, 4259
nerguorši → **naruorši**
nerodnost (*slov*) | *slov* nerodnost | *it* goffaggine: 6170
nervenči → **nivenči**
nesreća → **nesrenća**
nesrenća | *slov* nesreča | *it* sfortuna: 79 (nesreća), 2027, 2142, 2717, 3384 (nesrenjća), 3893, 6419, 7163
nesrenjća → **nesrenća**
nesti[1] | *slov* nesti / prenesti | *it* portare / trasportare: 1293, 1525, 2119, 2120, 2133, 2563, 2763, 2764, 2892, 2980, 3403, 3452, 3508, 3509, 3518, 3603, 4236, 4341, 4527, 4845, 6017, 6039, 6488, 6492, 6495, 6519, 7042, 7044, 7079, 7101, 7236, 7237, 7238, 7315 [PM]
nesti[2] | *slov* prinesti | *it* portare: 3487, 3503
nesti[3] (notre / ptaje / ta / te / tie / tuta(je)) | *slov* odnesti | *it* portare via: 1402, 1403, 2255, 2256, 2346, 2347, 2975, 3287, 4341, 4404, 5026, 5027, 5059, 5147, 6486 [PM]
nesti[4] | *slov* nesti (jajca) | *it* deporre (le uova): 2281, 7072
neuman* -mna -o | *slov* neumen -mna -o | *it* stupido -a: 3192, 3703, 3704, 4786 (naumen) [PM]
neumno | *slov* neumno | *it* stupidamente: 3705
neusmijen -a -o | *slov* neusmiljen -a -o | *it* spietato -a: 4943
november → **november**
neviesta | *slov* snaha | *it* nuora: 93, 2587, 5339, 6709 [PM]
nevot (*frl* nevôt) | *slov* nečak | *it* nipote (*m*): nevot 467, 811; nevout 3666, 5534, 6857
nevout → **nevot**
ni[1] → **dan[3]**
ni[2] → **naj**
ni[3] → **ne[1]**
ni ... ni → **ne ... ne**
nibo(j)e → **narboj**
niboje volek | *slov* največji | *it* maggiore: il maggiore: 4280, 4281
nicoj → **nancoj**
nič / nić | *slov* nič | *it* niente: neč 665, 1202, 5175, 5220, 5243, 5246, 5303, 7211, 7212, 7312, 7340; nič / nić 50, 248, 431, 530, 995, 1432, 1527, 1580, 1619, 1737, 1758, 1820, 1871, 1873, 1919, 1921, 1922, 2083, 2214, 2215, 2323, 2500, 2520, 2996, 3443, 3556, 3615, 3739, 4259, 4404, 4457, 4556, 4560, 4691, 4733, 4739, 4933, 5097, 5111, 5306, 5416, 5634, 5748, 6044, 6055, 6295, 6307, 6333, 6348, 6670, 6736, 6978, 7099, 7144, 7211, 7212, 7216, 7312, 7313, 7340 [PM]
nie → **ne[1]**
niemac / njemac *ETN* | *slov* Nemec | *it* tedesco (*s*): 2075, 2719, 2971, 2972, 4435, 4436, 4438 (*agg*), 6591 (niemc) [PM]
Nieman (*pl*) Njemnjeni *ETN* | *slov* Némljan, -i (prebivalec Nem) | *it* Nimis (ab di): 2308, 3370, 3371 [PM]
niemc *ETN* → **niemac**
niemiski* / Niemski* (*agg m sg*) *ETN* | *slov* nemski (< *Neme*) | *it* Nimis (relativo a): 3948, 5456 [PM]
niezdo → **gniezdo**
niguorši → **naruorši**
nikej[1] | *slov* nekaj | *it* qualcosa: 1926, 3605 (njekej), 6833 (na-kej) [PM]
nikej[2] | *slov* nekaj | *it* alquanto: 2425, 2426
nikina* | *slov* neka | *it* certo: una certa: 4747
nikoj → **kuj / ku**
nilujšo / niboe lujšo | *slov* najboljše | *it* meglio: al meglio: 4100
nimajši | *slov* najmanjši | *it* minore: il minore: 3364
nimer / -ir (~ *ted* nimmer) | *slov* vedno | *it* sempre: 2074, 3095, 3098, 4410, 4629, 4699 [PM]
ni mru → **mar(u / -uu)**
Nina *NP* (~ *frl* Nìne) | *slov* Nina | *it* Nina: 757

nis → **nas**
nit | *slov* nit | *it* filo: 1961, 4217, 7390 [PM]
nivenči -a -e | *slov* največji -a -e | *it* maggiore: il, la maggiore: 3076 (nervenči), 3364, 3899 (narvenči), 4101, 4260, 4263
njanjće[1] → **n**
njanjće[2] → **nanjće**
nječa (*frl* gnèce) | *slov* nečakinja | *it* nipote (*f*): 812, 1626, 3666, 5173, 5174 [PM]
njekej → **nikej[1]**
njekej → **nikej[1]**
nje kodre | *slov* nekam | *it* parte: da qualche parte: 1519 [PM kodre]
njele | *slov* zdaj | *it* adesso: ajnje 2106; anje 2936, 2946, 2947, 3048, 5784; anjt 2108; ejnje / -ji 1929, 2108, 2156, 2946, 3439, 3969, 5545, 5608, 5644, 6138, 6699, 6700, 6758, 7068; ej njele / ejnjele 1864, 3396, 3538, 3782, 3783, 3784, 3952, 6087, 6133, 6392, 6766; ejnjelele 3952; enje / -ji 2253, 2254, 2306, 2441, 5066, 5115, 6456; enjele 6763, enjile 6765; ijnji 2508, 2509; njele 612, 613, 629, 633, 634, 641, 650, 658, 659, 668, 694, 695, 696, 749, 771, 772, 892, 1010, 1053, 1070, 1257, 1258, 1333, 1363, 1590, 1929, 1973, 3783, 3788, 4134, 4135, 4180, 4229, 5220, 5277, 5303, 5462, 6390, 6699, 6700, 6758, 6911, 7030, 7064, 7292, 7311, 7319; njnje 6981; obcenie 5545 [PM]
Njeleć *NC*: 5186 [ø MSZ]
Njeme *TOP* (*Com. in Prov. di Udine*) | *slov* Neme | *it* Nimis: 2308, 2568, 2569, 2971, 3830, 3938, 3951, 5393, 5645, 6084, 6867 [PM]
njemški* -a -o *ETN* | *slov* nemški -a -o | *it* tedesco -a: 2718, 2719
njiarf (*frl* gnarf) | *slov* živec | *it* nervo: 2668 [PM = „bič“, „frusta“]
njinje → **njele** | *slov* zdaj | *it* adesso: 6981
njiu → **gnjiu***
njiua | *slov* njiva | *it* campo: njiua 118, 125, 631, 669, 670, 674, 1394, 1948, 2259, 2260, 2261, 2473, 2536, 3130, 3137, 3871, 4931, 5204, 5328, 5429, 5665, 6498, 6631, 6632, 6634, 6635, 6673, 6674, 6675, 6970, 6971, 7273; njiva* 125, 199, 1721, 1728, 2663, 3673, 3674, 3675, 3676, 3948, 5126, 6384, 6745, 6751, 6753 [PM]
njiva* → **njiua**
njivica | *slov* njivica | *it* campicello: 199, 1075, 1076, 1692, 5015, 5032, 5126, 5958 [PM]
Njivica *TOP* (*Fraz. del Com. di Lusevera*) | *slov* Njivica | *it* Vedronza: 1075, 1076, 1692, 5015, 5032, 5958 [PM]
njoranti = te njoranti (*frl* gnoràn t / *ven* ignoranti) | *slov* nevedneži | *it* ignoranti = gli ignoranti: 3377
nncuoj → **nancoj**
no[1] (*n*) → **an[1]**
no[2] (*n*) → **dan[1]**
no[3] → **anu**
noa → **noga[1]**
Noakiški -a -o *ETN* (< *ter Nouakić(i)*) | *it* Borgo Noacco (relativo a): 5529
nocoj → **nancoj**
noć → **nuoć**
noga[1] | *slov* noga | *it* gamba / zampa: noa 1058, 1059, 1116, 1475, 1480, 3830, 3896, 3897, 5101, 5102, 5105; noga / nuga 69, 2332, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2635, 2637, 2678, 3248, 3274, 3717, 4499, 4748, 4750, 5520, 5524, 5652, 5931, 6208, 6441, 6487; noua 5237; nuoga 6051, 6053 [PM]
noga[2] | *slov* stopalo | *it* piede: 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 4499, 6149, 6278 [PM]
nohat / -ot | *slov* noht | *it* unghia: 1169, 2208, 2209 (nohot), 3900 [PM]
nohtica* | *slov* nohtek | *it* unghietta: 4505
nojć | *slov* ponoči | *it* notte: di notte: 4330
nojica* | *slov* noga | *it* gamba: 5076 [PM = „nogica“, „gambetta“]
nojn* -a -o | *slov* gnojen -a -o | *it* concimato con il letame: 3870
no malo → **malo**
nome / -i (*frl* nòme) | *slov* samo | *it* soltanto: 3329, 3893, 3941, 4002, 4006, 4083, 4229, 4231, 4322, 5306, 6443, 6445, 6577 [PM]
no mervu → **nu mar(u / -uu)**
non → **nunac[2]** (~ *frl* nono)
nonante (*frl* nonànte) | *slov* devetdeset | *it* novanta: 5463
nonante sis (*frl* nonàntesîs) | *slov* šestindevetdeset | *it* novantasei: 5463
nor -a -o | *slov* nor -a -o / neumen -mna -o | *it* matto -a / stupido -a: 1526, 1763, 2521, 3192, 3703, 3704, 3705, 4184 [PM]
nora (*agg sost f sg*) | *slov* norica | *it* pazza (*s*): 5976
norac | *slov* norec / neumnež | *it* matto (*s*) / stupido (*s*): narac 309; norac 3618, 4710, 4786, 6050; norc 3192 [PM *solo* norc]
norc → **norac**
norčati* | *slov* noreti | *it* impazzare: 4384
noro | *slov* neumno | *it* stupidamente: 3705
nositi | *slov* nositi | *it* portare / trasportare: 1155, 1331, 1332, 1333, 2119, 2133, 2667, 2713, 2758, 2762, 3280, 3518, 3767, 3814, 4046, 4695, 4939, 5578, 5579, 5580, 5601, 5903, 6020, 6441, 6442, 6444, 6445, 7374 [PM]
notar / -er / -ir → **notre[1]**
notati (*frl* notâ) | *slov* zapisati | *it* annotare: 1621, 3523, 4850
noter / -ir → **notre[2]**
noticja* (*frl* notìzie) | *slov* vest | *it* notizia: 3459
notre[1] | *slov* notri | *it* dentro (*st. in l.*): notar / -er / -ir 1644, 4523, 4524; notre 1018, 1284, 1285, 1936, 2762, 2773, 3323, 3336, 3349, 3416, 4000, 4188, 4448, 5176, 5808, 6052, 6053, 6055, 6057, 6258, 6340, 6508, 6638, 6656, 6755; nuotre 577, 1588; nutre 4058, 5002 [PM]
notre[2] | *slov* noter | *it* dentro (*m. a l.*): noter / -ir 3035, 3052, 4580; notre 1639, 1723, 1935, 2311,

2417, 2757, 3287, 3631, 3679, 5848, 6054, 6323, 6491, 6517; notru 6340; notru (notre + u¹) 1899; nutre 1875; nutru(u) (notre + u¹) 6862, 6874 [PM]

notre na logu *MICR*: 6638 [PM Loh]

notru¹ → **notre²**

notru² (notre² + u¹)

notru koranjarje *MICR*: 6638 [GPK]

notuuati* (*cf* → notati) | *slov* zapisovati | *it* annotare: 5167

nou* -a -o | *slov* nov -a -o | *it* nuovo -a: 440, 3511, 3710, 5462, 6604, 6605 [PM]

noua¹ → **noga¹**

noua²* | *slov* novica | *it* notizia: 6225 [PM]

nouak** | *slov* novak (kdor se naseli na neobdelani zemlji) | *it* novale: chi occupa novali: 2544, 3718 [PM Noako = *CO* + *TOP*]

Nouak *CO* | *it* Noacco: 3718 [PM Noach, Noacco, Noaco]

Nouake bork *TOP* (*Borgo di Taipana*) | *it* Borgo Noacco: Nouake bork 2544; Nouakić(i) / Nouokići 3579, 3719, 5479, 5529 [PM bork Noako]

Nouakić(i) / Nouokići *TOP* → **Nouake bork**

november (*frl* november (?)) | *slov* november | *it* novembre: 948 (nevember), 1783, 1784, 2192, 2950, 4339, 5930, 6604 [PM *anche* uahtni miesac „mesec Vseh svetih“, „il mese di Ognissanti“]

nožica | *slov* nožica | *it* gambetta / piedino: 4499

nu → **anu**

nucati | *slov* uporabljati / koristiti | *it* adoperare / giovare: 3054, 4457

nuć → **nuoć**

nufčent (*frl* nufcènt) | *slov* devetsto | *it* novecento: 6086 (nuvčent), 6121

nuga → **noga**

nuj → **gnuoj¹**

nu malo → **malo**

nu mar(u / -uu) / marvo / mer(vu) / muruu / mru; ni mru | *slov* malo | *it* poco: un poco: 1344, 1359, 1720, 1793, 1970, 2324, 2403, 2420, 2535, 2810, 3281, 3826, 4417, 4419, 4420, 4977, 6770, 6776, 6871, 6877, 6898, 7051, 7101 [PM]

nu marco / mircu / murcu | *slov* malo | *it* poco: un poco: 492, 2810, 3946, 5452, 6517

nu maru po bot (*cf* → bot¹) | *slov* malo: po malem | *it* volta: un po’ alla volta: 2324 [PM]

nu mekin → **dan mekin**

numer (*frl* nùmar) | *slov* število | *it* numero: 6409, 6410, 6411, 6412, 6575, 6576, 7057

nu mru → **mar(u / -uu)**

numuriet* → **umrieti**

nun → **nunac¹**

nuna¹ (~ *frl* nòne) | *slov* botra | *it* madrina: 1747

nuna² | *slov* teta (nagovor za starejšo znano žensko) | *it* zia (apostrofe rivolta ad una conoscente anziana) / comare: 165, 167, 4453 [PM = „gospa“, „signora“ *appellativo di riguardo dinanzi al nome proprio*]

nunac (*cf* → nun) | *slov* stric (nagovor za starejšega znanega moškega) / tovariš | *it* zio (apostrofe rivolta ad un conoscente anziano) / compare: nun 5147, 5903; nunac 165, 166, 3299, 4744; nunić 1525 [PM nunac, nunc = „gospod“, „signore“ *appellativo di riguardo dinanzi al nome proprio* + „boter“, „padrino“; nun = „boter“, „padrino“]

nunać (*cf* → non) | *slov* boter | *it* padrino: non 6288; nunac 166; nunić 1747, 6288, 6294, 6300, 6303, 6308 [PM nunić = „birmski boter“, „santolo di cresima“]

nunić → **nunac**, **nunać**

nunna | *slov* tetina | *it* madrina: della madrina / zia: della zia: 4544

nuoć | *slov* noč | *it* notte: noć 4235; nuć 4234, 4235; nuoć 435, 1159, 2625, 2891, 3774, 3841, 3949, 4628, 4629, 4713, 5432, 5672, 5885, 6606, 6609; nuojć 569, 695, 696, 714, 1771, 1773, 1859, 3938, 3939, 4200, 4235, 5213, 6011, 6175 [PM]

nuoga → **noga¹**

nuoj → **gnuoj¹**

nuojć → **nuoć**

nuos | *slov* nos | *it* naso: 1125, 2843, 2846, 2868, 5319, 5320 [PM]

nuoš | *slov* nož | *it* coltello: 722, 752, 2062, 2087, 2257, 2270, 3250, 3299, 6229, 6787, 7015 [PM]

nuotre → **notre¹**

nutre → **notre¹/²**

nutru (notre² + u¹) → **notre²**

nutru(u) (notre² + u¹) → **notre²**

nu uoro (*frl* une vòre) | *slov* veliko | *it* sacco: un sacco (= molto): 5440

nuvčent → **nufčent**

o¹ → **od / ot**

o² na ne / ni / no / nu (*clit m/f 3sg/3pl*) | *slov* ø | *it* ø: *m sg* a 1343; an 2696, 5907, 6040, 6218, 6331, 6351, 7235, 7236, 7237, 7239, 7241, 7243, 7305; e 887, 2380, 2506; o 556, 629, 749, 750, 777, 792, 981, 1145, 1197, 1226, 1277, 1361, 1364, 1365, 1588, 1662, 1663, 1668, 1804, 1866, 1935, 2143, 2177, 2178, 2241, 2345, 2508, 2513, 2514, 2523, 2531, 2532, 2533, 2624, 3277, 3300, 3308, 3385, 3387, 3520, 3556, 3782, 3804, 3828, 3829, 3830, 3837, 3844, 3845, 3847, 3848, 3850, 3851, 3853, 3854, 3869, 3870, 3871, 3873, 3874, 3875, 3876, 3880, 3881, 3882, 3887, 3892, 3905, 3912, 3921, 3935, 3940, 3941, 3951, 3954, 3955, 4318, 5241, 5242, 5321, 5413, 5414, 5415, 5462, 5463, 5464, 5562, 5580, 5638, 5879, 5906, 6183, 6187, 6429, 6458, 6482, 6486, 6837, 6843, 6850, 6874, 6881, 6897, 7012, 7025, 7151, 7325, 7328, 7395, 7396; om / on 699, 750, 1159, 1231, 1279, 1363, 1441, 1580, 2119, 2120, 2124, 2138, 2158, 2169, 2174, 2175, 2183, 2184, 2185, 2203, 2212, 2222, 2260, 2261, 2265, 2266, 2269, 2318, 2322, 2339, 2371, 2436, 2449, 2500, 2509, 2513, 2523, 2524, 2526, 2549, 2604, 2609, 2610, 2613, 2613, 2624, 2717, 2915, 3277, 3304, 3312, 3325, 3330, 3344, 3362, 3363, 3365, 3397, 3435, 3512, 3516, 3518,

3534, 3536, 3548, 3563, 3565, 3566, 3603, 3616, 3619, 3621, 3626, 3627, 3637, 3639, 3641, 3712, 3739, 3798, 3800, 3819, 3820, 3823, 3829, 3830, 3850, 3854, 3873, 3880, 3881, 3882, 3886, 3967, 4167 (onm, on), 4618, 4763, 5983, 6051, 6053, 6055, 6084, 6192, 6210, 6228, 6287, 6319, 6378, 6422, 6425, 6482, 6527, 6838, 6839, 6850, 6878, 6920, 6922, 6996, 7035, 7037, 7044, 7045, 7049, 7051, 7054, 7079, 7082 (on, onm), 7089, 7095, 7135, 7146, 7236, 7237, 7305; u 611, 640, 667, 738, 815, 816, 822, 828, 870, 892, 893, 895, 900, 905, 907, 1120, 1215, 1224, 1237, 1241, 1250, 1279, 1299, 1301, 1328, 1330, 1374, 1379, 1380, 1392, 1426, 1456, 1486, 1493, 1523, 1525, 1571, 1572, 1587, 1588, 1603, 1604, 1605, 1618, 1620, 1655, 1659, 1663, 1669, 1736, 1737, 1756, 1768, 1780, 1781, 1853, 1855, 1859, 1863, 1864, 1887, 1889, 1899, 1908, 1914, 1915, 1917, 1921, 1922, 1935, 1940, 1947, 1956, 1961, 1962, 1971, 1987, 1999, 2624, 4046, 4051, 4053, 4054, 4055, 4080, 4096, 4097, 4098, 4105, 4169, 4184, 4193, 4196, 4238, 4280, 4281, 4288, 4307, 4358, 4643, 5020, 5034, 5061, 5092, 5095, 5116, 5121, 5126, 5133, 5134, 5227, 5240, 5272, 5297, 5305, 5307, 5338, 5342, 5363; un 752, 822, 871, 920, 1298, 1327 (unm), 1379, 1388, 1529, 1573, 1936; *f sg* na 556, 694, 696, 722, 725, 759, 780, 811, 819, 845, 851, 892, 895, 1041, 1092, 1122, 1194, 1213, 1231, 1232, 1277, 1320, 1327, 1350, 1355, 1463, 1511, 1585, 1595, 1608, 1644, 1670, 1724, 1805, 1852, 1875, 1890, 1908, 1909, 1919, 1937, 1940, 1942, 1954, 1961, 1962, 1972, 1989, 1999, 2059, 2099, 2119, 2143, 2179, 2225, 2231, 2232, 2258, 2260, 2281, 2293, 2297, 2298, 2326, 2342, 2344, 2348, 2359, 2376, 2377, 2380, 2394, 2424, 2425, 2426, 2444, 2447, 2450, 2505, 2508, 2514, 2526, 2527, 2532, 2533, 2540, 2553, 2585, 2603, 2626, 2663, 3267, 3277, 3291, 3292, 3300, 3309, 3311, 3312, 3315, 3320, 3325, 3352, 3353, 3359, 3361, 3362, 3392, 3393, 3394, 3398, 3405, 3406, 3407, 3448, 3526, 3529, 3557, 3607, 3608, 3615, 3622, 3642, 3653, 3677, 3678, 3688, 3698, 3708, 3711, 3733, 3818, 3831, 3841, 3843, 3846, 3849, 3869, 3876, 3882, 3938, 3941, 3944, 3947, 3962, 4000, 4002, 4013, 4063, 4098, 4113, 4155, 4158, 4173, 4188, 4192, 4696, 5052, 5059, 5061, 5070, 5084, 5104, 5105, 5114, 5160, 5161, 5172, 5173, 5216, 5240, 5241, 5242, 5243, 5270, 5297, 5310, 5322, 5336, 5339, 5340, 5460, 5469, 5484, 5485, 5594, 5906, 6003, 6030, 6036, 6038, 6051, 6053, 6056, 6106, 6133, 6195, 6199, 6230, 6332, 6333, 6334, 6337, 6385, 6388, 6441, 6450, 6485, 6491, 6492, 6498, 6765, 6766, 6767, 6768, 6783, 6801, 6854, 6873, 6941, 6979, 6989, 7012, 7035, 7036, 7068, 7072, 7074, 7076, 7099, 7106, 7130, 7144, 7146, 7151, 7211, 7213, 7235, 7236, 7237, 7289, 7290, 7302, 7307; ne 2423, 3817, 4571, 5460, 6040, 6425, 6445, 6765, 6886; no 2225, 5321; o 7389; *m pl* ani 6726; ne 2807, 2963, 6089, 6994, 6996; ni 597, 599, 600, 601, 646, 669, 678, 798, 821, 893, 901, 903, 917, 924, 925, 935, 1055, 1079, 1436, 2382, 3372, 3375, 3487, 3671, 3774, 3832, 3863, 3902, 3903, 3918, 3928, 3929, 5164, 6193, 6203, 6209, 6380, 6415, 6426, 6429, 6446, 6643, 6687, 6762, 6799, 6838, 6886, 6951, 6959, 7032, 7066; no 1447, 5090; nu 1055, 1079, 1156, 1282, 1307, 1357, 1371, 1404, 1408, 1430, 1431, 1447, 1449, 1451, 1484, 1504, 1521, 1581, 1582, 1592, 1816, 1847, 1848, 1854, 1868, 1870, 1928, 1942, 1957, 1969, 1995, 2241, 2243, 2263, 2264, 2273, 2315, 2336, 2350, 2352, 2382, 2387, 2433, 2454, 2499, 2509, 2518, 2538, 2546, 2611, 3308, 3328, 3329, 3331, 3332, 3333, 3334, 3377, 3416, 3470, 3563, 3564, 3603, 3618, 4090, 4091, 4092, 4105, 4134, 4145, 4168, 4229, 4255, 4259, 4278, 4284, 4327, 5013, 5082, 5087, 5088, 5119, 5133, 5137, 5208, 5284, 5291, 5303, 5304, 5337, 5363, 5369, 5905, 5964, 6075, 6188, 6193, 6759, 7305, 7372; *f pl* ne 723, 724, 890, 1095, 1428, 3825, 6862, 7034, 7095; ni 1331, 1332, 5164, 6444, 6529, 6851, 6852, 6853, 6890, 7034; nu 2206, 2207, 2286, 2311, 2599, 2602, 2603, 2606, 2635, 2637, 5066, 5132

o³ → **on²**

o⁴ | *slov* o | *it* a / per: 2825, 3325, 6921, 7079 [PM]

o⁵ → **anu**

o! | *slov* ó! | *it* oh!: 20, 634, 747, 757, 975, 976, 1222, 1370, 2173, 2377, 3288, 3421, 4453, 4955, 6288, 6311 [PM]

ob | *slov* ob | *it* a / per: 2830 [PM]

obadua → **gobadua**

obarbarati se (*frl* sbarbâsi) | *slov* obriti se | *it* sbarbarsi: 3646

obarnjen* -a -o | *slov* drugačen -čna -o | *it* differente: 6871 [PM obarniti se = „obrniti se“, „voltarsi“]

obcenje → **njele**

obećati* | *slov* obetati | *it* promettere: 5921 [PM]

obejen* -a -o | *slov* zabeljen -a -o | *it* condito -a: 7032

oberniti* | *slov* spremeniti (predmet pogovora) | *it* girare (= cambiare): 7142 [PM se obarniti = „obrniti se“, „voltarsi“]

obet¹ | *slov* kosilo | *it* pranzo: 734, 735, 1994, 2360, 6481, 6898, 6901 (obed), 7236, 7239, 7240, 7315

obet² | *slov* zajtrk | *it* colazione: 2097, 2106, 2360, 2825, 3325, 3790, 3791, 5987, 6522, 6744, 6921, 7236, 7239, 7240, 7315

obieduat* / obiedvat* | *slov* jesti | *it* mangiare: 7024, 7025, 7030, 7031

obieliti | *slov* zabeliti | *it* condire: 7025

obirbe / -i → **obrbe / -i**

obista | *slov* ledvice zaklane živali | *it* rognoni: 3252

objemati | *slov* objemati | *it* abbracciare: 2920, 2921, 2922

objeti | *slov* objeti | *it* abbracciare: 2917, 2920, 2921
oblačilo[1] | *slov* oblačilo | *it* indumento: 440
oblačilo[2] | *slov* oblačila | *it* vestiario: 3756, 6439, 6440, 6441, 6442, 6443, 6444, 6445, 7389, 7390, 7391, 7392, 7394
oblačno | *slov* oblačno | *it* nuvoloso: 260, 1921, 4372, 4560, 5824 (uoblačno) [PM]
oblak | *slov* oblak | *it* nuvola: 690, 1859 [PM]
oblejati* (*frl* oblejâ) | *slov* prisiliti | *it* obbligare: 3467
oblejauati se* (*frl* oblejâsi) | *slov* obvezati se | *it* impegnarsi: 3465
oblejći se | *slov* obleči se | *it* vestirsi: 2325, 6744 [PM]
oboj* -a -e | *slov* oboj -a -e | *it* ambedue: 6298
obolieti* | *slov* zboleti | *it* ammalarsi: abalieti* 484; obolieti* 3029 [PM zaboleti]
oboći (se) | *slov* obleči (se) | *it* vestir(si): 1255, 1256, 1257, 1258, 1260, 1320 [PM oboučen *ppp m sg*]
obrač* | *slov* obroč | *it* cerchio: 3872 (orboče *A pl*), 4188, 4190, 4270, 4309 (uobrače *Apl*)
obračati (*frl* abraciâ) | *slov* objeti | *it* abbracciare: 7113 [PM]
obratiti se | *slov* obrniti se | *it* svoltare: 4012 [PM]
o brauo! (*frl* o brào!) | *slov* bravo: ó, bravo! | *it* oh, bravo!: 1222
obrbe | *slov* obrv | *it* sopracciglio: 2850 [PM]
obrezauati* | *slov* obrezovati | *it* mondare (con il coltello): 4582, 4583
obriesti (se)* | *slov* najti / srečati (se) | *it* trovare / incontrar(si): obriesti (se) 742, 743, 1009, 1010, 1530, 1596, 2675, 3056, 3057, 3058, 3059, 3304, 3695, 3870, 3871, 4276, 5220, 5983, 6019, 6143, 6246, 6484, 6485, 6486, 6520, 6881, 7116, 7117, 7118; obristi 4186 [PM]
obrisati | *slov* obrisati | *it* detergere: 1734
obristi → **obriesti (se)**
obutati* | *slov* natepsti | *it* picchiare: 5864, 5865
obutati se | *slov* stepsti se | *it* picchiarsi: 2780 [PM *solo* obutati]
obuti | *slov* obleči | *it* indossare: 1255 [PM]
obuti (se) | *slov* obuti (se) | *it* calzare: 1252, 1255, 1256, 1258, 7192 [PM]
ocon | *slov* oven | *it* montone: ocon 3262; oucon 4049; ucon 6806, 6807; uocon 3617 [PM uecon]
očace | *slov* dedek | *it* nonnetto: 4976 [ESF]
očas → **oća**
oć → **oća**
oća | *slov* oče | *it* padre: očas 852; oć 89; oća 24, 47, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 861, 863, 881, 1397, 1411, 1529, 1553, 1559, 1612, 1634, 1636, 2288, 2289, 2410, 2804 (*res*), 3006, 3286, 3977, 4075, 4081, 4295, 4296, 4403, 5045, 5079, 5080, 5089, 5289, 5291, 5339, 5340, 5342, 5515, 6330, 6336, 6339, 6564, 6703, 6704, 6762, 6814, 6831, 6833, 6834, 6835, 6836, 6837, 6840, 6858, 7315; oće** 6735; uoća 2804 (*res*), 3007, 6812 [PM]
oće naš | *slov* očenaš | *it* padrenostro: 2288, 6735 (oće naš)
oćin* -a -o | *slov* očetov -a -o | *it* paterno -a: 5291
od / ot | *slov* od | *it* da / di: ad 528; do 808; o 881, 883, 6107; od / ot 118, 163, 172, 247, 254, 319, 320, 474, 853, 856, 857, 865, 872, 875, 877, 884, 888, 928, 930, 942, 1111, 1112, 1150, 1240, 1355, 1453, 1556, 1662, 1667, 1668, 1670, 1671, 1673, 1677, 1785, 1796, 1797, 1805, 1871, 1925, 1948, 1992, 2029, 2193, 2230, 2238, 2240, 2291, 2292, 2405, 2472, 2473, 2474, 2491, 2493, 2675, 2740, 2792, 2929, 2983, 3006, 3047, 3111, 3130, 3131, 3154, 3155, 3203, 3295, 3296, 3443, 3459, 3515, 3519, 3631, 3634, 3671, 3676, 3678, 3770, 3774, 3809, 3872, 3989, 3991, 4056, 4144, 4146, 4184, 4216, 4217, 4264, 4277, 4283, 4296, 4308, 4379, 4429, 4430, 4434, 4472, 4548, 4627, 4637, 4657, 4677, 4773, 4813, 4832, 4908, 4994, 5004, 5010, 5014, 5015, 5089, 5211, 5288, 5305, 5316, 5417, 5459, 5462, 5507, 5582, 5661, 5752, 5764, 5926, 6017, 6034, 6048, 6051, 6053, 6057 (d) 6074, 6080, 6081, 6107, 6108, 6212, 6227, 6446, 6486, 6615, 6654, 6816, 6825, 6826, 6828, 6829, 6831, 6842, 6847, 6913, 6919, 6923, 6944, 6951, 6959, 7124, 7153, 7290, 7286, 7377, 7378, 7388 [PM]
od deleča | *slov* daleč: od daleč | *it* lontano: da lontano: 6048, 6074 [PM od delečan]
o dijo! (*frl / it / ven* o dio!) | *slov* moj bog! | *it* oddìo!: 6311
oditi* → **hoditi**
odjama *IDR* | *it* Rio Podiama: 3174 (pod jamo), 5761 [PM]
odjesti* | *slov* odgrizniti | *it* togliere con i denti: 3900
odletieti* | *slov* odleteti | *it* volare via: 494, 4896, 5805
Odlojščak *IDR*: 1704 [GCŽ]
odložiti* | *slov* dodati | *it* aggiungere: 6833
odnati* | *slov* odstraniti | *it* cacciar via: 6112
odnorieti | *slov* znoreti | *it* impazzire: 4304
odriešiti* | *slov* rešiti | *it* liberare: 6238
odrieti | *slov* odreti | *it* scorticare: 3606
odruzati* | *slov* odrezati | *it* tagliar via: 3900
oduj | *slov* komaj | *it* appena: 4870 (oduj; odvo (*nat*))
odvić | *slov* preveč | *it* più: di più / parecchi: 4590
odvo → **oduj**
odzat | *slov* hrbet: za hrbtom (na skrivaj) | *it* spalle: alle spalle di: 4773
Ofjanc* *ETN* | *slov* Ofijanec (prebivalec Ofijana) | *it* Pegliano (ab di): 5845 [PM]
Ofjanc* *NC*: 5845 [LCH, PM]
ogenj / -inj / -onj → **onj**
ogore → **gor**[1]
ograba | *slov* ograja | *it* siepe: 5819, 5820, 5846 [PM orad = „ograd“, „steccato“]
ograditi* | *slov* ograditi | *it* recintare: 3270
ojcit (*ted* Hochzeit) | *slov* svatba | *it* matrimonio: festa di matrimonio: 4691

o kaco! (*frl* o càzzo!) | *slov* kurec: o, kurec! | *it* oh, cazzo!: 1222
oklati* | *slov* oklati / pičiti | *it* mordere / pungere: 3848, 4496, 4744, 4745, 4746 [PM]
okleniti | *slov* odkleniti | *it* aprire con la chiave: 1103
okno | *slov* okno | *it* finestra: 2263, 2503 [PM]
oko | *slov* oko | *it* occhio: ako* 355; oko 431, 673, 1126, 1805, 3450, 5320, 6424, 6425; uoko 2843, 2844 [PM]
okora = to okora (*frl* ocôr = al ocôr) | *slov* potreben: biti potreben | *it* occorre: 1180, 7041
okoriti* | *slov* ošteti | *it* rimproverare: 2784
okou → **okuole**
okoun* -a -o | *slov* okrogel -gla -o | *it* rotondo -a: 5771
okrestiti* | *slov* naklestiti (pretepsti) | *it* percuotere: 2783
okuole | *slov* okoli | *it* attorno / intorno: okou 6165; okuole 4715; oku(u) 231, 1439, 1523, 1765 2232, 3306, 3603, 3712, 4255, 5092, 6484, 6494, 6520 [PM]
oku(u) → **okuole**
oledati | *slov* ogledati si | *it* visitare: 1497 [PM]
oli¹ | *slov* celo | *it* persino: 2197
oli²** | *slov* gôli | *it* spoglio: 1730 [PM oli, Oli rob = *TOP*]
ol(i) → **al(i)**
olif (*frl* ulîf) | *slov* oljka | *it* ulivo: 3771
ol(i)paj → **alpaj**
olipur → **alipor**
Olirop* *TOP* (*Borgo di Vedronza*) | *it* Albergo: 1730 [PM]
olomnate → **onomlete**
olop! → **galop!**
olpur → **alipor**
oluje** | *slov* golovje | *it* legname privo di rami e corteccia: 1290, 1291 [PM olouje, Olouje = *MICR*]
Oluje *MICR* | *it* Olouie: 1290, 1291 [PM Olouje]
olumlate → **onomlete**
olumle → **onomle**
olup | *slov* lupina | *it* scorza: 4972
om¹ → **o²**
om² → **on²**
ombrela* (*ven* ombrèla) | *slov* dežnik | *it* ombrello: 4897
omerviti* | *slov* zdrobiti | *it* sminuzzare: 4583
omis (gor¹ + miz) → **gor¹**
omiti | *slov* pomiti (posodo) | *it* rigovernare i piatti: 3061, 6491 [PM]
omlatiti | *slov* omlatiti | *it* trebbiare: 1000, 4583
omousti* | *slov* obrizgati (z mlekom) | *it* mungere (= spruzzare): 3308, 3309
on¹ → **o²**
on² -a | *slov* on -a -o | *it* egli esso / ella essa: *Nm sg* o 834, 1978, 3303; om / on 556, 596, 629, 647, 648, 667, 699, 704, 819, 834, 839, 892, 893, 895, 900, 902, 1243, 1298, 1299, 1611, 1673, 1768, 1855, 1896, 1954, 1971, 1972, 2056, 2319, 2329, 2344, 2435, 2436, 2437, 2487, 2886, 2904, 2905, 3007, 3034, 3057, 3100, 3261, 3298, 3299, 3300, 3386, 3413, 3419, 3450, 3472, 3473, 3534, 3599, 3621, 3643, 3648, 3734, 3813, 3823, 3845, 4766, 4871, 5262, 5907, 5910, 6052, 6196, 6414, 6660, 6726, 6881, 7019, 7055, 7116 (onm), 7142, 7146 (onm); u 834, 5096; uen (*res*) 2991; un 646, 4173, 5259; uon 3007; *Nf sg* na 1597, 3843, 4173, 4973, 5241, 7125, 7211, 7213, 7216, 7319, 7320; ona 556, 819, 839, 892, 902, 2886, 3007, 3034, 3042, 3638, 3645, 4155, 5216, 5242, 5243, 6040, 6337; uena (*res*) 2991; uona 3007; *Gm/n sg* a 976, 1654, 1978; je 5688; ga 33, 37, 2730, 5258, 5275, 5501, 6283, 6285; naa 1866; nja(a) / nja(g)a 320, 1553, 1584, 4208, 5045, 6052, 6054, 6331, 7082, 7089; njea / nj(e)ga 247, 467, 1677, 1866, 2174, 2768, 2776, 3306, 3420, 3421, 3504, 3565, 3566, 3595, 3597, 3618, 3849, 3873, 3874, 4619, 4667, 4668, 4875, 5534, 5882, 6318; *Gf sg* je 732, 6216, 6347; ji 5339, 5340, 6486, 7099; nje 1677, 4717, 5222, 5342; nji 4038; *Dm sg* ma 3420, 3421; mo 1939, 3366, 3367, 3846, 4686, 4688, 4719, 4752, 4805; mu 69, 315, 628, 1041, 1092, 1145, 1211, 1908, 1909, 1956, 1976, 2314, 2333, 2362, 2369, 2370, 2428, 2433, 2445, 2446, 2546, 2705, 2743, 2744, 3013, 3027, 3285, 3410, 3421, 3469, 3520, 3524, 3535, 3619, 3639, 3657, 3873, 3874, 3999, 4103, 4643, 4675, 4685, 4848, 4938, 5339, 5340, 5361, 5558, 5806, 5808, 5929, 5977, 5983, 5984, 6184, 6191, 6200, 6223, 6286, 6457, 6528, 6832, 6833, 6875; njemo 1956, 3508, 6054, 6792; njemu 6792; *Df sg* je 2332, 2333, 3013; jej 2585; ji 1937; nji 4750; *Am/n sg* a / -a 59, 646, 1250, 1749, 1964, 3830, 3846, 3904, 3905, 3968, 3969, 3986, 4008, 4124, 4186, 4196, 4218, 4233, 4234, 4236, 4282, 5148, 5448, 6495, 7044; anj 4450; ga 146, 147, 148, 267, 389, 390, 444, 496 (uanj), 513, 2250, 2252, 2257, 2295, 2296, 2297, 2338, 2397 (zanj), 2444, 2449, 2503, 2504, 2511, 2512, 2513, 2610, 2777, 2778, 2779, 2788, 2836, 2837, 2907, 2908, 2909, 2911, 2916, 2918, 2920, 2922, 2923, 2926, 2938, 2997, 3029, 3056, 3057, 3958, 3059, 3060, 3062, 3063, 3073, 3098, 3136, 3290, 3301, 3335, 3351, 3367, 3386, 3389, 3390, 3403, 3505, 3509, 3603, 3606, 3699, 3731, 3782, 3786, 3823, 3963, 3964, 3971, 3972, 4380, 4385 (ponj, ga), 4403, 4507, 4550, 4553, 4582, 4583, 4632, 4679, 4722, 4834, 4855, 4973 (uanj), 5509, 5573, 5713, 5800, 5864, 5959, 5992, 6013, 6052, 6054, 6138, 6229, 6337, 6458, 6483, 6487 (ponje), 6496, 6850, 6874, 6881, 6996, 7034, 7044, 7057, 7296; ja 589, 1189; je 1937, 6487, 6488, 6489; njega 4722; *Af sg* je 2144, 2260,

2261, 2299, 4696; jo 157, 760, 1350, 1643, 2770, 2788, 3276, 3437, 3461, 4013, 4543, 4567, 4683, 4696, 4705, 4793, 5129, 5174, 5520, 5713, 5861, 6050, 6206, 6219, 6222, 6519, 7054, 7099; ju 759 (ponju), 2298, 2327, 2710, 2788, 3583, 3698, 4063, 6432, 6481, 6482 (ponju), 6486, 6491, 6492, 6493, 6495, 6519, 6854 (ju, zanju); njo 3127, 6766; *Lm sg* njemu 1641; njen 1641, 2133, 3124, 3484, 6453; njin 2133, 2758, 3870; *Lf sg* nji 215, 4953; *Sm sg* nin 150, 151; njin / -en 678, 4309, 5339, 5340, 6456; *Sf sg* njo 2763, 2765, 3551; njon 5163; *Nm pl* an 45; ni 6447; nu 3450; one 597, 820, 821, 847, 893, 903, 1430, 1431; oni 821, 840, 841, 1298, 1896, 2302, 2743, 2744, 2812, 2887, 4442, 5796, 5869, 6726, 6760; *Nf pl* one 558, 890, 4442; oni 6415, 6996, 7107; *Gpl* je 3482; jeh 558, 758, 2563, 2564; jig 3482; ji 4082; jih 765, 766, 771, 772, 793, 1246, 1331, 1332, 1796, 1800, 1829, 1906, 1907, 1919, 1993, 2273, 2305, 2366, 2954, 3049, 3360, 3464, 3516, 3814, 3860, 4563, 4590, 4695, 4699, 4764, 5203, 5238, 5409, 5597, 5598, 5632, 5661, 6145, 6896, 6897, 6899, 6903, 6965; njeh 1805, 3531, 4777; njih 1249, 1559, 1947, 4624, 4923, 6852; *Dpl* jen 50, 2753, 5982, 6752; jim / jin 802, 1373, 4862; njen 4255, 4256, 6136; *Am pl* je 875, 909, 1079, 1452, 1967, 1968, 2823, 3467, 3470, 3487, 3493, 3514, 3518, 3534, 3814, 4229, 5983, 6484, 6487, 7034, 7326; jih 497, 539, 2564, 3525, 4423, 4426, 4695, 4707, 4851, 6760, 7079; nje 4773; *Af pl* e 4328; je 1402, 1403, 1452, 1477, 1478, 2398, 2402, 2403, 3413, 3426, 3428, 6028, 6084, 6186, 6377, 6392, 6502, 6762, 6851, 6852, 7095; jih 3786, 4426, 4715, 7026 (jik); *Lpl* njeh 132; *Spl* nim 150; njemi 2163, 2164, 2272, 2305, 2487, 6188 [PM]

on³ → **uon¹**

Onca dolina *MICR* → **Oučja dolina**

onča* (*frl* ònce) | *slov* unča | *it* oncia: 3807, 6765

ondan | *slov* pojutrišnjem | *it* dopodomani: 2153, 2593, 3313, 4161, 4292, 6589 (on dan), 7363 [PM]

on dan | *slov* nedavno (pred kratkim) | *it* giorni addietro: 22

ondeš → **undiš**

on do njele | *slov* sedaj: do sedaj | *it* finora: 1053

one → **uone¹**

one za Mieran *MICR*: 1730 [PM Mier; Rio Zamier *Codice Napoleonico*]

oni¹ | *slov* oné | *it* coso: 2577

oni²* -a -o | *slov* oni -a -o | *it* quello -a: 530 (anjega *Gm sg*), 4914 [PM = „questi“ (?)]

on(i)³ -a -o | *slov* oni -a -o | *it* altro -a: 22, 1938 [PM = „questi“ (?)]

oniegan* -a -o | *slov* onegan -a -o | *it* cosato -a: 4391

oniegati | *slov* onegati | *it* cosare: 3341 [PM]

oniez(i)ji / onjieziji | *slov* óni | *it* quelli / coso: i cosi: 1817, 1897, 3561

onijati | *slov* poonegati (narediti) | *it* combinare: 1530 [PM]

oniti | *slov* peljati | *it* trasportare: 3985, 3986, 5209 [PM]

oniti se | *slov* peljati se | *it* viaggiare: 3985, 3986

onj | *slov* ogenj | *it* fuoco: anji 381, 528, 2036, 5774, 7170; gojin / gonj 2036, 4810, 4811, 4831, 4966, 6133, 6491, 6518, 6520, 6522, 6523, 7170; ogenj 316, 2036, 5774, 5896, 7170; oginj 2814, 2815, 2816, 3134, 4454; ogonj 2612, 3381, 5603, 7170; onj 381, 588, 589, 988, 997, 1587, 1588, 1589, 3797, 3798, 3809, 3827, 3863, 3896, 4007, 4008, 4009, 4361, 4362 [PM]

onjišče | *slov* ognjišče | *it* focolare: 588, 1587, 1588, 4810 (gonišče), 7383 [PM]

onomene | *slov* nenadoma | *it* subito: 4200

onomle | *slov* predvčerajšnjim | *it* ierlaltro: alumle 7361; olumle 4258, 7361; onomle 2833, 5557, 6588, 6589; onumle / -ne 1771, 2153, 6588; orumle 4117 [PM]

onomlete | *slov* predlanskim | *it* due anni fa: aluomante 7360; olomnate 1938; olumlate 4257; onomlete 6583, 6586; onuomlete 2154, 2155, 2834, 3495, 6583

onumle / -ne → **onomle**

onuomlete → **onomlete**

Onʒarezi (*sm pl*) *ETN* | *slov* Madžari | *it* ungheresi (*s*): 3371, 3372

ool | *slov* ogel (ogorek) | *it* tizzone: 3863, 3864

ooriti → **guoriti**

opasa (~ *frl* ùe: ùe pàsse) | *slov* rozina | *it* uvetta: 6517, 6554

opeči se* | *slov* opeči se | *it* scottarsi: 3809

Opil *MICR*: 130 [ESF]

oplakniti | *slov* oplakniti | *it* sciacquare: 2402, 2403 [PM]

oplas** | *slov* oplaz (nezoran, travnat svet med njivami) | *it* lembo erboso fra campi: 3130 [LCH]

opočiti se | *slov* odpočiti se | *it* riposarsi: 3717, 6883

opoka | *slov* lapor | *it* marna: 4964

opotin san ke | *slov* odkar | *it* dacché: 657, 658 [PM]

oprati* | *slov* oprati | *it* lavare: 3292 [PM]

opstat | *slov* zdržati | *it* resistere: 434, 441

opudan | *slov* opoldne | *it* mezzogiorno: a mezzogiorno: 2825 (o poudan), 4502 [PM]

opur → **alipor**

or¹ → **gor¹**

or² → **ore / -i²**

ora → **gora¹**

oracjon (*frl* oraziòn) | *slov* molitev | *it* preghiera / orazione: 2073, 2299, 3096, 3973, 3974, 4355 (racjoni *Apl*), 6732, 6733

orah¹ | *slov* oreh (sad) | *it* noce (frutto): areh 405, 406; orah 776, 777, 978, 3312 [PM]

orah² | *slov* oreh (drevo) | *it* noce (albero): areh 405, 406; orah 1214, 1778, 1779, 3312, 3130, 5806 [PM]
orboč* → **obrač***
ordinarji (~ *frl* ordinâ → 3898) | *slov* kazalni (*ordinarji palec* = kazalec) | *it* indicativo: 3898, 3899
ordinati¹ (*frl* ordinâ) | *slov* naročiti | *it* ordinare: 1252
ordinati²* (*frl* ordinâ) | *slov* ukazati | *it* comandare: 2077
ore / -i¹ → **gor¹**
ore / -i² | *slov* gori | *it* su (*st. in l.*) / sopra (*st. in l.*): gar 5854; gor 123, 132, 190, 191, 340, 474, 2715, 3668, 4421, 4425, 4509, 4568, 4767, 4802, 4803, 5760, 6260, 6263, 6277, 6279, 6631, 6638, 6639, 6640, 6681, 6785, 6894, 6895, 6941; gore / -i 2227, 2234, 2308, 2311, 2393, 2408, 2472, 2494, 2580, 3237, 3274, 3503, 3540, 3667, 4449, 4696, 4697, 4698, 5792, 6037, 6279, 6433, 6435, 6518, 6640, 6641, 6877, 7121; gorie 4895; goru (gore + u¹) 6632, 6634, 6638; or 683, 3909, 3910, 3912, 3913, 3955, 3956, 4046, 4106, 4142, 4143, 4238, 5395, 5396, 5397, 5431; ore / -i 583, 584, 585, 1241, 1257, 1258, 1274, 1275, 1276, 1288, 1290, 1521, 1562, 1730, 1952, 1956, 1970, 3836, 3850, 3910, 3911, 4102, 4107, 4108, 4114, 4138, 4139, 4140, 4141, 4142, 5051, 7287; uore 1274, 1275 [PM]
orenjen** → **gorenjen****
Orenjena / -i *TOP* → **Gorenjeni¹**
orenji → **gorenji**
orica → **gorica¹/²**
Orica *TOP* (*Borgo di Cergneu sup.*): 5381, 5394 [GCT]
orieh* → **orah**
orieti* → **gorieti***
ori u Dolo *MICR*: 1730 [PM Dou]
orko → **gork(u)o**
orloj (*frl* orlòi) | *slov* ura (naprava) | *it* orologio: 1578 (arloj), 2611 [PM *anche* ura]
orlovat* | *slov* orel (?) | *it* aquila (?): 1802
or na uodici *MICR*: 3913 [GCT]
or po dobje *TOP* → **Poddobje**
orumle → **onomle**
or za Rieke / or za Rekami / tan za Rieke / taza Rieke / taza Rekami / tie na Rieke *TOP* (*Borgo di Cergneu sup.*): 3909, 3911, 3912, 5396, 5397, 5399 [GCT]
osa | *slov* osa | *it* vespa: 1802, 7076 [PM]
osan | *slov* osem | *it* otto: 13, 483 (osen), 519, 955, 1412 (osen), 2264, 2426, 2461, 2632, 2930 (uosin), 3965, 4340, 5519, 6108, 6408, 6409, 6759, 7349 [PM]
osanast / -ejst → **osenast**
osandes(i)et | *slov* osemdeset | *it* ottanta: 82, 5499 [PM otanta]
osan rede | *slov* osemdeset | *it* ottanta: 955
osar oserna osrano | *slov* usran -a -o | *it* cacato -a: 3392, 3643
osen → **osan**
osenajsti | *slov* osemnajsti | *it* diciottesimo: 6576
osenast | *slov* osemnajst | *it* diciotto: osanast 2462, 2463, 7041; osanejst 14; osenast 278, 955, 1413, 3362, 7352; uosinast 2932
oserna → **osar**
osinč → **ošenc**
oskuben* -a -o | *slov* ostrižen -a -o (do golega) | *it* tosato -a: 3678
oskusti | *slov* oskubsti / ostriči | *it* spennare / tosare: 3678, 3680
osmi | *slov* osmi | *it* ottavo: 6575 [PM]
osoja** | *slov* osoja | *it* bacìo: 3130
osoliti | *slov* osoliti | *it* salare: 7085
ospa | *slov* gospa | *it* signora: 4164
ospat → **gaspuot¹/²**
ospodar → **gospodar**
ospodin | *slov* gospodar | *it* padrone: 629, 1727, 4022, 4078, 4079, 4264, 7236, 7241 [PM]
ospodinja → **gospodinja**
ospot → **gaspuot¹/²**
ospuodou* -a -o | *slov* gospodov -a -o | *it* prete: del prete: 2359
ospuot → **gaspuot¹/²**
osran* → **osar**
ost* -a -o | *slov* gost -a -o | *it* fitto -a: 3922 [PM]
ostar ostra -o | *slov* oster -tra -o | *it* aguzzo -a: 5767, 5768, 6787 [PM]
ostati | *slov* ostati | *it* restare: 69, 3798 [PM]
Ostrakras *MICR* | *it* Ostra Cras: 5767, 5768 [PM]
ostrica** | *slov* ostrina (rezila) | *it* filo della lama: 2480
ostrica* *IDR*: 2480 [MSP]
ostrići* | *slov* ostriči | *it* tosare: 7063 [PM]
ostrići golo* | *slov* ostriči na balin (do golega) | *it* rasare: 4745 [PM]
ostrižen* -a -o | *slov* ostrižen -a -o | *it* tosato -a: 7065
ostrojen -a -o | *slov* skopljen -a -o | *it* castrato -a: 2791, 3262 [PM]
osvinjadin* -a -o | *slov* svinjski -a -o (umazan) | *it* sporco -a: 4633
oščepati | *slov* ozdraviti | *it* guarire: 1623, 2441, 4792, 6212, 7051, 7052, 7053 [PM]
ošenc / -inč (*frl* assìnz) | *slov* pelin | *it* assenzio: 3276, 3715 (osinč), 3716 (osinč) [PM]
Oškuorša* *TOP* → **Viškorša**
oškuoršan* *ETN* → **Viškuoršan**
ošlufati* | *slov* oklofutati | *it* schiaffeggiare: 1937
ošparat* -a -o | *slov* prihranjen -a -o | *it* risparmiato -a: 2451 [PM ošparnjati *v*]
ošparnjati* | *slov* ohraniti | *it* conservare: 6853
ošpičan* -a -o (*cf* → ošpičati) | *slov* nabrušen -a -o | *it* affilato -a: 1090
ošpičati¹ | *slov* nabrusiti | *it* affilare: 1090
ošpičati² (*cf* → špičati) | *slov* nacepiti | *it* spaccare: 1093

oštarija (*frl* ostarìe) | *slov* gostilna | *it* osteria: 455 (aštariji *Lsg*), 2454, 2455, 3711, 4203, 4276, 5496, 5845 (ošterija), 5941, 6019, 6085, 6090, 6274
ošterija → **oštarija**
oštier → **uštir**
oštir → **uštir** (*frl* ostîr)
oštja* | *slov* hostija | *it* ostia: 3854 [PM]
ot → **od / ot**
otanta (*frl* otànte) | *it* ottanta: 5462
otanta siet (*frl* otàntesièt) | *slov* sedeminosemdeset | *it* ottantasette: 5462
otava | *slov* otava | *it* grumereccio: 1904, 3942, 4312 [PM]
oteči* | *slov* oteči | *it* gonfiarsi: 3639 [PM]
oteku* -kla -o | *slov* otekel -kla -o | *it* gonfio -a: 5652 [PM]
otiesti* → **odjesti**
otkopauati | *slov* odkopavati | *it* sterrare: 6114
otkot? | *slov* kod: od kod? | *it* donde?: 939, 2459, 2929 [PM]
otober | *slov* oktober | *it* ottobre: otober 948; otuber 2192, 2950, 6604
otok** | *slov* otok | *it* isola: 3911 (atok), 5379, 5393
Otok *TOP* (*Borgo di Cergneu sup.*): Atok 3911, 5379, 5393; Otok 5393 [GCT]
otoući | *slov* pretepsti, potolči | *it* battere: 2066, 2782, 2783 [PM]
otperjati* | *slov* odpirati | *it* aprire: 3276 [PM]
otpustak | *slov* odpustek | *it* perdono: 161, 162, 4451
otpuščen -a -o | *slov* namočen -a -o | *it* inzuppato -a: 7091, 7092 [PM odpuščati *v*]
otroče | *slov* deklica | *it* bimbetta: 5716
otročeć / -ić | *slov* otročiček | *it* bimbetto: 1629, 3965, 6342, 7034 [PM]
otrok | *slov* otrok | *it* bambino / figlio: atrak 328, 472; otrok 1041, 1643, 1800, 2217, 2218, 2315, 2410, 2411, 2421, 2422, 2678, 2682, 2683, 2768, 3377, 4325, 4726, 5049, 5224, 5451, 5453, 5656, 5669, 5785, 5799, 5884, 5964, 6742, 6874, 7128 [PM]
otsieči* | *slov* posekati / odsekati | *it* abbattere / tagliare via: 522, 4793
ottargati se* | *slov* odtrgati se | *it* staccarsi: 6022
ot tle / ottleta | *slov* tod: od tod | *it* qui: da qui: 3131 (ot tlie), 7285, 7286
ot tlie → **ot tle**
otuber → **otober** (*frl* otùbar)
otule | *slov* tod: od tod | *it* qui: da qui: 4341
ouas → **ovas**
ouca | *slov* ovca | *it* pecora: goca* 2341; ouca 1968, 2626, 2662, 2789, 2809, 3247, 3267, 3352, 3617, 3678, 3912, 4048, 4049, 5705, 5729, 6529, 6808, 6896, 7061, 7063, 7064, 7065, 7095, 7096, 7099, 7161; uoca 419; u(u)ca 1176, 2809, 4630, 4631, 5729 [PM]
oucati* → **goučati***
oucon → **ocon**
oučati* → **goučati***
Oučja dolina *MICR*: 6252, 6676 (Onca dolina) [ø GPK]
oučji* -a -e | *slov* ovčji -a -e | *it* pecora: delle pecore: 6252
ouje[1] | *slov* olje | *it* olio: ouje 1138, 2498, 2501, 3374, 3862, 3865, 6766; uje 3374, 6766; uouje 964 [PM]
ouje[2] | *slov* oljka | *it* ulivo: 3865
ouje[3] | *slov* oglje | *it* carbone dolce: ouje 3862, 3864; uogje 4888; uouje 961, 5417; uulje 4306 [PM]
ounin* -a -o | *slov* volnen -a -o | *it* lana: di lana: 5906, 5908 [PM vounen]
ouoriti → **guoriti**
ousa → **ouša**
Ousić *NC*: 2168, 6625 [PM]
ouša | *slov* jelša | *it* alno / ontano: 916, 917, 918, 920, 922, 923, 1212, 1831, 2048, 5189, 5191, 5372, 5807 (ousa), 6631, 6636, 6945, 7189 (ousa) [PM]
Ouša / -e *TOP* → **Te dolenje Ouše**
Ouša *MICR*: 6636 [PM]
Ouša orenja / ouše ti orenje* *TOP* → **To orenje Ouše**
ouše ti dolenje* *TOP* → **Te dolenje Ouše**
oušje | *slov* jelšje | *it* ontaneto / sterpaglia di ontano: 922, 2047, 2048, 5352, 5356, 7188 [PM]
oušjou* -va -o | *slov* jelšev -a -o | *it* ontano: di ontano: 2349 [PM oušen]
outar* | *slov* oltar | *it* altare: 7046
ovas | *slov* oves | *it* avena: ouas 731, 2470, 2489, 5788; ovas 1900, 1901, 1903, 3115 [PM]
ovizati* (*frl* avisâ) | *slov* obvestiti | *it* avvisare: 1365 [PM]
ovizauati* (*cf* → ovizati*) | *slov* obveščati | *it* avvisare: 6228
oženiti | *slov* oženiti | *it* accasare: 4063
oženiti se | *slov* oženiti se | *it* sposarsi: 4746, 4747, 5781, 6283 [PM]
oženjen -a -o | *slov* oženjen -a -o | *it* sposato -a: 1366, 2450, 5127
pa[1] → **po**
pa[2] | *slov* pa | *it* allora / invece / ma: pa 1279, 1280, 2255, 2256, 5262, 5599; paj 2847, 4591, 4629 [PM]
pa[3] | *slov* pa | *it* e: pa 622, 2121; paj 4373, 4543 [PM]
paača / pagača (*frl* fujàce) | *slov* pogača | *it* focaccia: 1964, 4037, 4361, 4362, 6493 [PM]
pač[1] (*frl* pòc' / pòz) | *slov* vodnjak / mlaka | *it* pozzo / stagno: 1709, 1711, 2884, 5769 [PM]
pač[2] | *slov* pač | *it* sì / suvvia: 2882, 2883, 2885, 4493, 4510 (paj), 4955
pačakati* → **počakati**
pačati se (*frl* impaciâsi) | *slov* vmešavati se | *it* impacciarsi: 3011
pad / pad- → **pod**[2] **/ pot**
pad Brieh *TOP* (*Borgo di Canal di Grivò* → *Potklap*) | *slov* Juretiči | *it* Borgo Iuretici: 399

padiela* (*frl* padièle) | *slov* ponev | *it* padella: 2071 [PM]
padložni | *slov* podložni(k) | *it* dipendente / suddito: 317
padrata *TOP* → **Podurata**
Padvila *TOP* (*Fraz. del Com. di Faedis*) | *slov* Podvile | *it* Canal del Ferro: 397 [PM Podvilo]
pagan** (*frl* pagàn) | *slov* pogan | *it* pagano: 6627
Pagan *NC*: 6627 [RD]
paj[1] → **pa[2/3]**
paj[2] → **pač[2]**
paja (*frl* pàje) | *slov* plača | *it* paga: 6105, 6494, 6832
pajak | *slov* pajek | *it* ragno: 1106, 5956 [PM]
pajčina | *slov* pajčevina | *it* ragnatela: 5963
pajis[1] (*frl* paîs) | *slov* vas | *it* paese / villaggio: 565, 1800, 3322, 3979, 4533, 5273, 5441, 7025, 7342 [PM]
pajis[2] (*frl* paîs) | *slov* dežela | *it* paese (= nazione): 1905, 2929, 3208, 3346, 3368 [PM]
pajizan* (*frl* paisàn) | *slov* sovaščan | *it* compaesano: 1031
pakazati* → **pokazati**
pakou | *slov* pekel | *it* inferno: 63 (paku), 2346, 2347, 7044 (pakuu), 7045 (pakuu) [PM]
paku(u) → **pakou**
palac* te mali (*cf frl* dêt: il dêt pìzzul) | *slov* mezinec | *it* mignolo: 3898 [PM te mal]
palac[1] | *slov* prst | *it* dito: 1132, 3897, 3898, 3899 [PM]
palac[2] / palac te debeli | *slov* palec | *it* pollice: palac 1026, 3897, 3898, 3899, 5234, 5235; pauac 2859, 2860, 2861 [PM]
palac te ordinarji | *slov* kazalec | *it* dito indice: 3898, 3899
palac te sriednji / te narboj valiki, te venči, te uorši, te narvenči, te naruorši | *slov* sredinec | *it* dito medio: 3898, 3899 [PM *solo* te sriednji palac]
palanka* (*frl /ven* palànche) | *slov* kovanec | *it* monetina: 6300, 6303 [PM]
Palećedin *MICR* | *it* Casere Palecedin: 1476, 1500 [PMBŽ]
palica | *slov* palica | *it* bastone: 703, 1087, 1211, 3950, 6016, 6469, 6487 [PM]
palice | *slov* Orion (ozvezdje) | *it* Orione (costellazione): 3950 [PM]
palmone (*frl* palmòn) | *slov* pljuča | *it* polmoni: 5131, 5313, 5314 [PM]
paloh** | *slov* polog (položen svet) | *it* terreno in leggera pendenza: 2471, 3675, 6631, 6638, 6672, 6674 [PM Paloh = *MICR*]
paloh *MICR* | *it* Paloh: 3675 [VVS, PM]
paludina → **palut**
palut (*frl* palût) | *slov* močvirje | *it* palude: 1878, 1879 (palut, paludina), 3074
pamet[1] | *slov* spomin | *it* memoria: 4833 [PM]
pamet[2]* | *slov* pamet | *it* giudizio: 3433, 4431 (pamit)
pameten -tna -o | *slov* pameten -tna -o | *it* assennato -a: 272, 286, 3193
pamit → **pamet[2]**
pamuoć | *slov* pomoč | *it* aiuto: 514 [PM]
pan (*frl* pan) | *slov* kruh | *it* pane: 767
pandejak → **pondejak**
paneć (*frl* panèt) | *slov* kruh | *it* pane: 761
panesin* -a -o (~ *frl* pano) | *slov* blago: iz bombažnega blaga | *it* panno: di panno di cotone: 6439, 64
panesino (*agg sost n sg*) (~ *frl* pano) | *slov* blago: bombažno blago | *it* panno di cotone: 6450, 6451, 6452
Panger *NC*: 1756 [RFB]
panić (*frl* panèt) | *slov* štručka | *it* panino: 4302
panj[1] | *slov* panj (kos debla) | *it* alveare: 364
panj[2] (*nat*) | *slov* panj: čebelji panj | *it* arnia: 4813
panj[3] (*nat*) | *slov* trinožnik (za kuhanje na ognjišču) | *it* alare: 4812
panjaua (*slov*) | *slov* rjuha | *it* lenzuolo: 140
panjikola (~ *frl* penàcul) | *slov* lasje: koruzni lasje | *it* pennacchio del granturco: 3115, 3116 [PM panjak, panjakula]
panjut (*frl* pagnùt) | *slov* štručka | *it* panino: 2805 (panjut, penjut), 2806 (panjut, penjut)
panogla[1] (*frl* panóle) | *slov* storž: koruzni storž | *it* pannocchia del granoturco: 2757, 2758, 3115, 3770, 4216, 4217, 4221, 5522, 7124 [PM]
panogla[2] (~ *frl* panóle) | *slov* storž: borov storž | *it* pigna: 7124, 7130 [PM panola]
pantalon (*frl* pantalòn) | *slov* revež | *it* Pantalone: 3404
Pantalon *NP* (*frl* Pantalòn) | *slov* Pantalone | *it* Pantalone: 3404
pantijana* (*frl* pantiàne) | *slov* podgana | *it* ratto: pantijana* 1800, 6851; pontjana 4604 [PM]
Pantok *NC*: 6080, 6626 [GPK]
papalin (*frl* papalìn) | *slov* papist | *it* papista: 3562, 3563
papeš* | *slov* papež | *it* papa: 3203, 3595, 3597 [PM = *CO*]
par[1] (*cf* par (?)) | *slov* pri / v | *it* vicino a / a / da: par 587, 599, 600, 623, 855, 863, 869, 874, 876, 885, 886, 918, 919, 923, 929, 943, 987, 991, 997, 1016, 1022, 1309, 1333, 1539, 1554, 1556, 1566, 1666, 1669, 1672, 1684, 1685, 1706, 1713, 1715, 1752, 1930, 1944, 1971, 1987, 2151, 2195, 2268, 2373, 2521, 3123, 3276, 3319, 3323, 3416, 3546, 3554, 3579, 3580, 3662, 3719, 3720, 3722, 3723, 3788, 3789, 3912, 3914, 3934, 3955, 4007, 4008, 4009, 4138, 4139, 4142, 4143, 4209, 4296, 4313, 4314, 4315, 4316, 4360, 5101, 5168, 5250, 5253, 5394, 5395, 5490, 5549, 6040, 6255, 6427, 6446, 6516, 6619, 6620, 6621, 6623, 6654, 6656, 6680, 6690, 6744, 6820, 6823, 6826, 6828, 6830, 6836, 6840, 6844, 6846, 6878, 6901, 6914, 6917, 6941, 7034, 7042, 7153, 7388; per 834, 835, 905, 933, 991, 1027, 2102, 2234, 2236, 2238, 2480, 2505, 2629, 2630, 2706, 3695, 3723, 3724, 6619, 6621,

6622, 6623, 6624, 6625, 6626, 6627, 6674, 6681; pir 115, 129, 402, 446, 447, 455, 2871, 2900, 2943, 2962, 2963, 3079, 3183, 3227, 4146, 4525, 4528, 4535, 4540, 4694, 4712, 4795; pr 2713, 2743, 2748, 2810, 2839, 2841, 4986, 4992, 5034, 5075, 5279, 5280, 5285, 5381, 5393, 5394, 5410, 5529, 5680, 5845, 5947, 5948, 5971, 6032, 6071, 6226; pri 5599 [PM]

par[2] (*frl* par) | *slov* za | *it* per: 2521, 3282, 3323

par[3] | *slov* par | *it* paio: 4914 [PM]

para | *slov* para | *it* vapore: 457

paraćati (se)* / parečati (se) (*frl* pareciâ(si)) | *slov* pripraviti (se) | *it* preparar(si): 3390, 4464, 4728 [PM]

paraćauati (se) (*cf* → paraćati (se)*) | *slov* pripravljati (se) | *it* preparar(si): 2698, 7034 [PM *solo* parećuuati]

parantat[1] (*frl* parentât) | *slov* sorodstvo | *it* parentado: 6118, 6119

parantat[2] (~ *frl* parentât; *cf* → 6119) | *slov* sorodnik | *it* parente: 6119, 6120

paražon* (*frl* parasòn) | *slov* ječa | *it* prigione: 4173, 5867, 6013 [PM]

parcian* → **parten***

par cierkve *TOP* (*Borgo di Taipana*): 5490, 5529 (ta pr Cierkve)

pardelati | *slov* pridelati | *it* produrre: 7114 [PM *solo* pardieluuati]

pardenati* (*frl* perdonâ) | *slov* odpustiti | *it* perdonare: 1514, 1515 [PM]

pardeti* | *slov* prdeti | *it* scoreggiare: pardeti* 3851; pirdati 2938, 2939

parečan* -a -o (*cf* → paraćati*) | *slov* pripravljen -a -o | *it* preparato -a: 2386 [PM]

par fuarči (*frl* par fuàrze) | *slov* zagotovo | *it* necessariamente: 2521

parguzdat se* | *slov* privleči se | *it* trascinarsi: 551

parit | *slov* pariti | *it* scottare (a vapore): 4641, 4642 [PM]

parižon → **paražon***

parjesti | *slov* pojesti | *it* mangiare: 896

parkij | *slov* parkelj | *it* unghia di animale: 3249, 4557 [PM]

par kiše / -i → **ta p(a)r kiše / -i**

parmanjćati* | *slov* zmanjkati | *it* venire a mancare: 6996

parmi | *slov* splošno: na splošno | *it* generale: in generale: 5110

parnate | *slov* prignati | *it* condurre: 966, 5208, 5330 (pernate), 7099 [PM]

parnesti | *slov* prinesti | *it* portare: parnesti 727, 728, 754, 1249, 1250, 1350, 2307, 2437, 2449, 2685, 2688, 3185, 3601, 3929, 6004, 6084, 6371, 6492, 6761, 6762; pirnesti* 491, 4963; prnesti* 6367 [PM]

parniš *cf* → perniš* (*frl* pernîs) | *slov* jerebica: poljska jerebica | *it* starna: 1802, 6958, 6960 [PM]

parpraujen* -a -o | *slov* pripravljen -a -o | *it* preparato -a: 2386, 2387 [PM *solo* prpravit *v*]

parst | *slov* prst | *it* dito: parst 1026, 1132, 1133, 4718, 5110, 5234; pirst 2861; prst 2859, 5692 [PM]

parstić | *slov* prstek | *it* ditino: 5110

paršit* -a -o | *slov* sešit -a -o | *it* cucito -a: 1909

paršiti | *slov* zakrpati | *it* rammendare: 2012, 6506, 6510 [PM]

paršparati* | *slov* prihraniti | *it* risparmiare: 2395

paršu -šla -o (*ppa*) → **priti**

part (*frl* part) | *slov* del | *it* parte: 3420, 3421, 3422, 3492, 4128, 6450, 6451

parten* -a -o | *slov* platnen -a -o | *it* tela: di tela: 6439 (parten*, parcian*)

partida* (*frl* partìde) | *slov* igra (s kartami) | *it* partita (a carte): 6085

partisniti* | *slov* pritisniti | *it* premere: 3462

partoući | *slov* pretolči | *it* percuotere: 7217, 7234

parvi -a -o | *slov* prvi -a -o | *it* primo -a: 728, 1992, 2948 (pirvi), 2949 (pirvi), 3953, 3954, 5011, 5121, 5122, 5153, 5172, 5398, 5405, 5567, 5649, 6249, 6407, 6575, 6615, 6854 [PM]

paržgati* | *slov* prižgati | *it* accendere: 159 (piržgi *imper 2sg*), 3657

parʒane! (*frl* pardiàne!) | *slov* pri moji duši! | *it* perdiana!: 1593

pas[1] | *slov* pas | *it* cintola / cintura: 1051, 1323, 1330, 2085, 2354, 2903, 5687, 7390, 7391, 7394 [PM]

pas[2] | *slov* pes | *it* cane: 155, 231, 319, 321, 531, 1051, 1176, 2085, 2354, 2888, 3698, 3699, 4301, 4607, 4743, 5117, 5118, 5687, 5983, 6356, 6361, 6752, 6850, 7291 [PM]

pas[3] (*frl* pàs) | *slov* korak | *it* passo: 2085, 6354 [PM = „stara dolžinska mera za polja“, „antica unità di misura per i campi“]

pasati[1] (*frl* passâ) | *slov* iti | *it* andare: 678 [PM]

pasati[2] (*frl* passâ) | *slov* prečkati, iti čez | *it* attraversare: 1042, 1382 [PM]

pasati[3] (*frl* passâ) | *slov* seliti se | *it* migrare: 4428 [PM]

pasati[4] (*frl* passâ) | *slov* goditi se | *it* passarsela: 6195, 6199

pasauati[1]* (*cf* → pasati) | *slov* preplezati | *it* superare: 5847

pasauati[2]* (*cf* → pasati[2]) | *slov* iti čez | *it* attraversare: 6657

pasauati[3]* (*cf* → pasati[3]) | *slov* seliti se | *it* migrare: 4428

pase (*frl* pàsse) | *slov* več kot | *it* più di: 6113

paseron (~ *frl* passaràt) | *slov* vrabec (ptica) | *it* passero: 6952, 6957 [GPK, PMM]

pasica | *slov* opasica (bela volnena opasica, del ženske noše) | *it* cintura: 1313, 1315, 1330

pasić | *slov* pasek | *it* cinturetta: 1330

pask (*frl* pasc) | *slov* pašnik | *it* pascolo: 4127

paska* (*frl* pàsche) | *slov* velika noč | *it* Pasqua: 5459 [PM]

Paskić *NC*: 2234 [PM]
Paskolo *CO* → **Paskul(o)**
Paskul(i) / (-o) *CO* | *it* Pascoli / -o: Paskolo 2544, 6505, 6498, 6500, 6630, 6799, 7009; Paskul(o) 2015, 6460, 6903 [PM]
paslušat(e) → **poslušati**
pasteja | *slov* postelja | *it* letto: 139, 190, 191, 2135, 2675, 2940, 3346, 3980, 4337, 6401, 6712, 7053 [PM]
pasti[1] | *slov* pasti | *it* cadere: 274, 2817, 3127, 5827 [PM]
pasti[2] | *slov* pasti | *it* pascolare: 2161, 2202, 2203, 2789, 3908, 4630, 4631, 5616, 6356, 6852, 6862, 7034 [PM]
pastir | *slov* pastir | *it* pastore: 1261, 4581, 4746, 5019 [PM]
paš[1] (*frl* pâs) | *slov* mir | *it* pace: 1768, 1855, 6356
paš[2] → **pas**[3]
pašijat → **pošijati***
pašta[1] (*frl* pàste) | *slov* testo: kvašeno testo | *it* pasta lievitata: 1935, 1936
pašta[2]* (*frl* pàste) | *slov* makaroni | *it* maccheroni: 6322
pat / pat- → **pod**[2] **/ pot**
patak → **patok**
Patak *IDR* | *it* T. Grivò: 423 [PM Brieh]
pat Cierku *TOP* → **Pod Cerkujo**
Pater noster (*lat* Pater noster) | *slov* očenaš | *it* padrenostro: 6734, 6735
patin → **poten**
patišati* (*frl* patî) | *slov* trpeti | *it* patire: 1396 (potišalo *ppa n sg*), 6203 [PM]
Patklap *TOP* → **Potklap**
patočić* | *slov* potoček | *it* torrentello: 4518
patočina* *TOP* → **Patuočne**
patok / patuok → **potok**
patrieba → **potrieba**
patronavica | *slov* strnad (ptica pevka) | *it* zigolo giallo: 1802, 1812
patuk → **potok**
Patuk* *TOP* (*Borgo di Sedilis*) | *it* Borgo Patochis: 4145 [PM]
Patuočne *TOP* (*Fraz. del Com. di Montenars*) | *it* Patuocina: 1027, 1049, 1756 (patočine *f Lsg*) [PM]
pauac → **palac**[2]
Pauli / Paulo *NP* (*it* Paolo) | *slov* Pavel | *it* Paolo: 2544, 6498, 6500, 6505, 6630, 6799, 7009, 7153
Paulin* *NP* (*frl* Paulìn) | *slov* Pavlin (Pavel) | *it* Paolino (Paolo): 3538
pauon (*frl* pavòn) | *slov* pav | *it* pavone: 1805
Paut *NC*: 4313, 4314 [APP]
pazdieti | *slov* prdeti | *it* scoreggiare: 2934, 2935, 2938, 3851
Paʒo *CO* | *it* Pazzi: 3934
pcica → **pisica**
pčela* → **čela**
pe → **pet**[1]
peč (*frl* pic / pìz) | *slov* želo | *it* pungiglione: 1805, 3291 [PM]
pečast → **pet čas**
pečast desat | *slov* petdeset | *it* cinquanta: 7356
pečen* -a -o | *slov* pečen -a -o | *it* cotto -a: 2321, 5896
peči[1]* | *slov* peči (hrano) | *it* cuocere: 381, 2318 [PM]
peči[2]* | *slov* peči | *it* bruciare (*intrans*) / scottare (*intrans*): 361, 1186, 1188, 6073
pečuića (*cf* → peč) | *slov* sloka (ptica) | *it* beccaccia: 3230, 3231, 6782
peć → **peić**
pedeset | *slov* petdeset | *it* cinquanta: 82, 4852, 5012 (pedesat) [PM *anche* čenkuante]
pedeset in dua | *slov* dvainpetdeset | *it* cinquantadue: 4852
pednast → **petnast**
pedni | *slov* dan: pet dni | *it* cinque giorni: 2771
Pedroza *TOP* (*Fraz. del Com. di Faedis*) (*frl* Pedrôse) | *slov* Pedroža | *it* Pedrosa: 408, 3168, 4530 [PM = *MICR*]
peić | *slov* kamen | *it* pietra / sasso: peć 369, 1328, 1439, 1730, 4805, 6649; pejć 1062, 1063, 2578, 3151, 3152, 3153, 3272, 3845, 5815, 5816, 5817, 6649 [PM]
pej → **pre**
pejati[1] | *slov* peljati | *it* trainare / trasportare: 4233, 4892, 5658, 5992, 6874 [PM]
pejati[2] | *slov* peljati, voditi | *it* condurre: 1154, 3583, 3819, 3820, 3985, 3986, 4403, 5148, 5992, 6886, 7054 [PM]
pejati se | *slov* peljati se | *it* andare con un mezzo: 2819, 3985, 3986, 6163, 6391
pekol[1] (*cf* → pikola) | *slov* petelinček | *it* galletto: 1805 [PM pekul = „pišče“, „pulcino“; *anche* pićić]
pekol[2]** (*frl* pecòl) | *slov* grič | *it* collina: 2547, 2959, 5398
Pekol(e) *TOP* → **Dobje** (*frl* Pecòl)
pekonat (*frl* piconâ) | *slov* krampati (kopati s krampom) | *it* lavorar di piccone: 631
pekou / pokou (*frl* pecòl) | *slov* pecelj | *it* picciuolo: 3989, 3991
Pelen *MICR*: 5765 [ø ASP]
Pemi (*sm pl*) *ETN* | *slov* Poljaki | *it* polacchi (*s*): 3372
pena[1]* (*frl* pène[1]) | *slov* pero (pisalo) | *it* penna: 2656, 3368
pena[2]* (*frl* pène[2]) | *slov* pero | *it* penna: 4759
penajsti | *slov* petnajsti | *it* quindicesimo: 6576
penast → **petnast**
penitinča (*frl* penitìnze) | *slov* pokora | *it* penitenza: 1659
penjut → **panjut**
pensati (*frl* pensâ) | *slov* misliti | *it* pensare: 1036, 2712, 3203 [PM]
pensjer* (*ven* pensièr) | *slov* misel | *it* pensiero: 1738

pepou | *slov* pepel | *it* cenere: pepou 590, 5602; pipiu 4966, 4967 [PM]
per[1] (*ven* per) | *slov* po | *it* in: 1416, 1417, 2454, 2455, 2558, 4355, 5095, 5356, 6577
per[2] → **par**[1]
Perenić *NC*: 1554 [PM Perinig]
Per(i) *NP* → **Pjeri**
perikul* (*frl* perìcul) | *slov* nevarnost | *it* pericolo: 5211
perikulous -a -o (~ *frl* periculôs) | *slov* ugrezljiv -a -o | *it* pericolante: 5877
Perin *NC*: Perin 6093, 6101 (Pjerin), 6619; Pirin 2236, 2629 [RD]
Perin *NP* → **Pjerin**
perinca | *slov* perut | *it* ala (di animale): 2695, 3132 (pierinca) [PM pernice *plt*]
Perišot *CO* | *it* Peressutti: 6120
perje | *slov* list | *it* foglia: 606, 607 [PM]
pernate → **parnate**
perniš* *cf* → parniš* (~ *frl* pernîs) | *slov* jerebica (?) | *it* pernice (?): 5981 [PM]
peron (*frl* pirròn) | *slov* vilice | *it* forchetta: 1756, 5937, 6520, 6623 [PM]
Peron[1] *NC*: 1756 [DFS Piron]
Peron[2] *NC*: 6623 [GPK]
perpejati* | *slov* pripeljati | *it* condurre: 89, 5182 [PM]
persona (*frl* persòne) | *slov* človek | *it* persona: 7035
pesem → **piesma**
pest[1] | *slov* roka | *it* mano: 2858 [PM = *anche* „pugno“]
pest[2] | *slov* prgišče, pest | *it* manciata: 2858, 6763, 6764
peš (*frl* pès) | *slov* riba | *it* pesce: 4045, 5553, 5679
Pešt *TOP* | *slov* Budimpešta | *it* Budapest: 4485
pešta* (*frl* pèste) | *slov* kuga (= sifilis) | *it* peste (= sifilide): 5595
peštati[1] (*frl* pestâ) | *slov* tolči | *it* pestare: 1395
peštati[2] (~ *frl* pestâ) | *slov* tlačiti | *it* schiacciare: 4950, 6479
pet[1] | *slov* pet | *it* cinque: 13, 684, 766, 771, 955, 1412, 1548, 2047, 2118, 2125, 2126, 2140, 2190, 2208, 2209, 2217, 2218, 2228, 2229, 2233, 2247, 2263, 2267, 2268, 2270, 2281, 2372, 2411, 2412, 2419, 2432, 2442, 2447, 2457, 2458, 2461, 2468, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2525, 2537, 2578, 2581, 2627, 2728, 2734, 2735, 2767, 2771, 2789, 2795, 2796, 2813, 2820, 2821, 2824, 2829, 2840, 2844, 2848, 2855, 2856, 2858, 2860, 2868, 2872, 2875, 2884, 2895, 2896, 2899, 2928, 2930, 2942, 2982, 3004, 3009, 3025, 3039, 3041, 3096, 3097, 3126, 3141, 3142, 3143, 3144, 3148, 3149, 3153, 3160, 3163, 3165, 3180, 3210, 3211, 3218, 3227, 3247, 3260, 3272, 3307, 3321, 3326, 3349, 3382, 3408, 3487, 3628, 3629, 3792, 3793, 3796, 3827, 3864, 3877, 3907, 3926, 3932, 3965, 3974, 4048, 4049, 4057, 4068, 4071, 4074, 4146, 4154, 4164, 4335, 4340, 4387, 4710, 4826, 4827, 5033, 5090, 5581, 5587, 5671, 5691, 5693, 5696, 5699, 5729, 5816 (pe), 6105, 6408, 6409, 6453, 6531, 6592, 6601, 6614, 6653, 6685, 6695, 6742, 6753, 6761, 6773, 6783, 6787, 6793, 6794, 6796, 6797, 6825, 6889, 6896, 6897, 6899, 6903, 6939, 7080, 7187, 7346 (pet, pe) [PM]
pet[2] (*frl* pèt) | *slov* prsi | *it* petto: 1025 [PM]
peta | *slov* peta | *it* calcagno: 1114
petak | *slov* petek | *it* venerdì: 578, 580, 2193, 2955, 4338, 5436, 6615 [PM]
pet an duujset | *slov* petindvajset | *it* venticinque: 2734, 2735
petati (*frl* petâ) | *slov* metati | *it* gettare: 1006, 1079 [PM]
pet čas / 5 čas | *slov* petkrat | *it* cinque volte: pečast 7353, 7356; pet čas 2804 (*res*)
petelin | *slov* petelin | *it* gallo: 1693, 1805, 2285, 2286, 2287, 2336, 3017, 3018, 3021, 4248, 5980 (= „maschio di uccello“), 6177, 6180, 6184 [PM]
Petelin *NC*: 6624 [ø GPK]
petelinac* | *slov* petelinček | *it* galletto: 3017
Petelinka *NC*: 6624 [ø GPK]
peti | *slov* pêti | *it* quinto: 3955 (petni), 3956 (petni), 6575 [PM (ta) petke]
petik* (*frl* pitìc) | *slov* tek (apetit) | *it* appetito: 6044
petjar / -er (*austr bav* Pettler; *cf* → 359) | *slov* berač | *it* mendicante: 359, 360, 504, 505, 2771, 2772 (pjetjer) [PM]
petjat (*austr bav* petteln; *cf* → 359) | *slov* beračiti | *it* mendicare: 359, 360 [PM]
petnast | *slov* petnajst | *it* quindici: pednast 7352, 7355; penast 955, 1412, 1490, 2462, 5149, 5150, 6409, 6759, 7098, 7352, 7355; petnast 1473, 1490, 2931, 7352, 7355; petnejst 14 [PM]
petnejst → **petnast**
petni → **peti**
pet rede | *slov* petdeset | *it* cinquanta: 955 [PM čenkuante]
petroljo (*it* petrolio) | *slov* petrolej | *it* petrolio: 6767
Peu (*pl*) Peve *NC*: 1756 [ø RFB]
pever* (*frl* pèver) | *slov* poper | *it* pepe: 6517 [PM]
peza* (~ *frl* pése) | *slov* merjenje | *it* misurazione: 4677
pezati (*frl* pesâ) | *slov* stehtati | *it* pesare: 3415, 3451, 3470, 3474
pezavati* (*cf* → pezati) | *slov* tehtati | *it* pesare: 5492
picica[1]* | *slov* koklja | *it* chioccia: 3017 [PM pićić = „pišče“, „pulcino“]
picica[2]* → **pisica**
picić* | *slov* psiček | *it* cagnolino: 3279
pič[1] (*frl* piz) | *slov* konec / kót | *it* estremità / angolo interno: 2729, 4657 [PM = „konec“, „lato“]
pič[2] (~ *frl* pic / piz) | *slov* kljun | *it* becco: 3850 [PM peć = „želo“, „pungiglione“]
Pičar* *NC*: 6071 [PM]
pička | *slov* pička | *it* vulva: 4027
Pičuj *TOP* (*Com. in Prov. di Udine*) (~ *frl* Puzzùl) | *it* Pozzuolo: 6892

pidada* (*frl* pidàde) | *slov* brca | *it* pedata: 1225 [PM]
pidal (~ *frl* pidàl) | *slov* poganjek | *it* pollone: 5411, 5412, 5413
pieča* (*frl* pièzze) | *slov* peča | *it* pezza (copricapo): 6444, 6445
piela* | *slov* jereb: gozdni jereb | *it* francolino di monte: 5980
piera (*frl* piére) | *slov* kamen | *it* pietra: 1951
Pieri / Pjeri *NP* (*frl* Piêri) | *slov* Peter | *it* Pietro: Peri 4628, 4629; pietar 6062; Pieri / Pjer(i) 1566, 2339, 2866, 3587, 4252, 4253, 4984, 5307 (Pjer, Pjeri), 6080, 6090
pierihat -a -o | *slov* pisan -a -o | *it* multicolore: 3401
pierinca → **perinca**
piesak | *slov* pesek | *it* sabbia: 218, 1060, 2615, 3591 (pisak *res*), 5751 [PM]
piesma | *slov* pesem | *it* canzone: 1417, 1418, 3975 (pesem *slov*), 7297
piesta (*nat*) | *slov* pesto | *it* mozzo della ruota: 449
piestrna | *slov* pestrna | *it* bambinaia: 5651
pietar *NP* → **Pjeri**
pieti[1] | *slov* maševati / moliti | *it* officiare / pregare: 749, 1203, 1361, 1364, 1365, 1371, 1416, 1417, 1436, 1678, 2055, 2072, 2279, 2280, 2299, 3096, 3396, 3854, 3973, 3974, 5134, 5421, 5459, 6249, 6732, 6734, 6735, 6736, 6737, 6750 [PM]
pieti[2] | *slov* peti | *it* cantare: 1418, 3001, 3021, 3022, 3023, 3024
Pietroburg* *TOP* | *slov* (Sankt) Peterburg | *it* Pietroburgo: 5891
pihati | *slov* pihati | *it* soffiare: 3133, 3136, 4500 [PM]
pijan* -a -o | *slov* pijan -a -o | *it* ubriaco -a: 7056 [PM]
pijanac | *slov* pijanec | *it* ubriacone: 2772
pijou (*frl* pïûl) | *slov* gank | *it* ballatoio: 6176
pik | *slov* kurec | *it* cazzo / pene: 1228, 2334, 3067 [PM]
pikati[1]* | *slov* tolči, trkati (s kljunom) | *it* picchiettare: 1804
pikati[2]* | *slov* pikati | *it* mordere: 1820 [PM = „zbadati“, „pungere“]
pikniti* | *slov* pičiti | *it* mordere: 850 [PM]
Pikol *TOP* → **Dobje** (*frl* Pecòl)
pikola (~ *ven* picola) | *slov* piška | *it* gallinella: 1805
Pikonja *CO* | *it* Picogna: 5455, 5456, 5457
pinca[1] (*frl* pìnze) | *slov* pinca (primorsko pecivo) | *it* focaccia: 4037
pinca[2] (~ *frl* pìnze) | *slov* koruzni kruh | *it* pane di granoturco: 5896 [PM]
pinja (*frl* pìgne) | *slov* pinja | *it* zangola: 3471
Pinjuč *NC*: 3546, 5498, 5536, 5543, 5595, 5596, 5608 [VVS]
pipa | *slov* pipa | *it* pipa: 3547, 3548 [PM]
pipati (*frl* pipâ) | *slov* kaditi | *it* fumare: 1748, 3548, 3837, 6094 [PM]
pipiu → **pepou**
pir → **par**[1]
pirdati → **pardeti***
pirdniti | *slov* prdniti | *it* scoreggiare: 2934
pir hiši → **ta p(a)r kiše**
Pirin *NC* → **Perin**
pirmočiti* | *slov* premočiti | *it* inzuppare: 144
pirnesti* → **parnesti**
pirsijen -a -o | *slov* prisiljen -a -o | *it* imposto -a / costretto -a: 28, 4673
pirst → **parst**
pirstan* | *slov* prstan | *it* anello: 4696, 4697 [PM]
pir Štale *MICR*: 129 [ESF]
pirt | *slov* prt | *it* tovaglia: 3123
pirvi → **parvi**
piržgati* → **paržgati***
pisak → **piesak**
pisan* -a -o | *slov* pisan -a -o | *it* colorato -a: 5497 [PM]
pisanje | *slov* pisanje | *it* scrittura: 2710
pisati | *slov* pisati | *it* scrivere: 55, 301, 532, 659, 1609, 1611, 1851, 1986, 1987, 2486, 2625, 2627, 3016, 3236, 3319, 3368, 3397, 3503, 3507, 3537, 3599, 3833, 4196, 4212, 4392, 4645, 4778, 4781, 4860, 5375, 5386, 5447, 5571, 5634, 6075, 6091, 6166, 6909, 7055 [PM]
pisati se | *slov* pisati se | *it* avere per cognome: 2953, 4717 [PM]
pisica | *slov* psica | *it* cagna: pcica 1051, 1231; picica* 6752; pisica 4844
pišče | *slov* pišče | *it* pulcino / pollo: 3017, 3037, 3263
pišen* -a -o | *slov* pisan -a -o | *it* scritto -a: 5970
pišuuati | *slov* pisati | *it* scrivere: 1851 [PM]
piti | *slov* piti | *it* bere: 168, 195, 1092, 1392, 1573, 2504, 2772, 2792, 2879, 2890, 2957, 3289, 3498, 3806, 3929, 4180, 4726, 4727, 5064, 5077, 5244, 5501, 5509, 5574, 5690, 6017, 6020, 6085, 6090, 6099, 6224, 6520, 7023, 7037, 7056, 7057 [PM]
pitok (*frl* pitòc) | *slov* berač | *it* pitocco: 2772 [PM]
pituuan -a -o | *slov* civiliziran -a -o / domač -a -e | *it* civilizzato -a / domestico -a: 1864, 1865 [PM]
pituuni zec | *slov* kunec | *it* coniglio: 1865 [PM]
piuka* | *slov* kljun | *it* becco: 4821
pizda | *slov* pizda | *it* vagina: 1229, 2334 (pizda, pizdica) [PM]
pizdica → **pizda**
Pizonić *NC*: 1786, 1790 [PM]
pjatola* (*frl* piàtule) | *slov* uš: sramna uš | *it* piattola: 1800 [PM]
Pjerin *NP* (*frl* Pierìn) | *slov* Peter | *it* Pierino (Pietro): 1554, 1556, 3288 (Perin)
Pjerin *NC* → **Perin** (*frl* Pierìn)
pjetjer → **petjar**
pjuća* → **pluća**
plac (*ted* Platz) | *slov* trg | *it* piazza: 205, 206 [PM placa, plača]
plač | *slov* jok | *it* pianto: 1427
plača (*frl* plàzze) | *slov* trg | *it* piazza: 1722 [PM]
Plačaris *TOP* (*Fraz. del Com. di Montenars*) (*frl* Plazzàriis) | *slov* Plačaris | *it* Plazzaris: 921 [PM]

plaćan -a -o | *slov* plačan -a -o | *it* pagato -a: 4899
plaćat(i) | *slov* plačati | *it* pagare: 1096, 1527, 2183, 3463, 3533, 3535, 4385, 4538, 4968, 5875, 6912 [PM]
plaćilo | *slov* plačilo | *it* paga: 517 [PM plačuuanje]
plaćuuati | *slov* plačevati | *it* pagare: 2434 [PM]
pladina (*frl* plàdine) | *slov* skleda: lončena skleda | *it* terrina: 2063 [PM plad... ? = „pladenj“, „piatto“]
plahuta | *slov* rjuha | *it* lenzuolo: 140, 1249, 2939 [PM]
plakati[1] | *slov* jokati | *it* piangere: 1105, 1425, 1426, 1427, 1428, 1429, 1430, 1431, 1853, 1854, 1937, 3746, 4167, 6432, 6527, 6528, 6996 [PM]
plakati[2]***** (*frl* placâ) | *slov* miriti, tešiti | *it* placare: 3460
plan[1] | *slov* visoka planota | *it* pianoro: 1288, 1348, 1531, 1532 [PM]
plan[2]***** | *slov* nižina | *it* pianura: 3711
planice** | *slov* planice | *it* prati montani: 2472 [PM Planica = *MICR*]
planina[1] | *slov* planina (planinski pašnik z bivališči in stajami) | *it* malga: 512, 1078, 1512, 1538, 1568, 2536, 6237 [PM]
planina[2] | *slov* planina (planinski pašnik) | *it* pascolo alpestre: 4127, 6364
planina[3] | *slov* planina (visok hrib) | *it* alpe: 1286, 1287, 1521
planinar* | *slov* planšar | *it* alpigiano: 1521
planta (*frl* plànte) | *slov* rastlina | *it* pianta: 7127 [PM]
plas[1]****** | *slov* plazišče | *it* terreno franoso: 1019, 1521 [PM plaz, Plaz = *IDR* + *MICR* + *OR*]
plas[2] | *slov* plaz | *it* valanga: 6486 [PM]
Plašnice *MICR*: 1728 [GCŽ]
plat (*frl* plat) | *slov* krožnik | *it* piatto: 2064, 2399, 3287, 3834 [PM]
platić (*cf* → plat) | *slov* krožnik | *it* piatto: 3403 [LSZ]
platišča | *slov* plug | *it* aratro: 5658
Platišča / -iśća *TOP* → **Plestišča**
platišče | *slov* platišče: leseno platišče | *it* quarto (di legno) della ruota: 446, 447, 2802, 2943 [PM]
platno | *slov* platno | *it* tela: 3123
plau -ua -o | *slov* moder -dra -o | *it* blu: 2607, 2608, 3407 [PM]
plauat → **plavati**
plavati | *slov* plavati | *it* nuotare: 3071, 3072, 3073
plazati* → **plažati***
plažati* (*frl* plasê) | *slov* ugajati | *it* piacere: 1354, 2401 (plaza *ind pres 3sg*), 2609, 2610, 3276, 3736, 6854 [PM]
plean* -a -o | *slov* upognjen -a -o | *it* curvato: 3903 [PM *solo* ple(j)ati *v*]
pleća[1] | *slov* pleča | *it* spalle: 526, 527, 1120, 1155, 2120 [PM = *anche* „fianco“]
pleća[2] | *slov* hrbet | *it* schiena: 1120, 1134 [PM]
plenta → **polenta**
ples | *slov* ples | *it* ballo: 984, 2595, 3099, 3102, 4356, 6741 [PM]
plesat(i) | *slov* plesati | *it* ballare: 983, 984, 2594, 3099, 3101, 4356, 4766, 4769, 5087, 5217, 5303, 5305, 5435, 5448, 5570, 5607, 5713, 6739, 6740, 7054 [PM]
Plestišča *TOP* (*Fraz. del Com. di Taipana*) | *slov* Plestišča | *it* Platischis: Platišča / -śća 5391, 5648; Plestišča 446, 2025, 2565, 2566, 2700, 2714, 2715, 3367, 5644, 5648, 5764; Pletišča 2025, 6871, 6877 [PM]
Plestiščan / -en (*pl*) -anji / -enji *ETN* | *slov* Plestíščan, -i (prebivalec Plestišč) | *it* Platischis (ab di): 2026, 2308, 2309, 2331, 2387, 3370, 3723 [PM]
plestiški* -a -o *ETN* | *slov* plestiški -a -o (< Plestišča) | *it* Platischis (relativo -a a): 2309 [PM]
plest se | *slov* plezati | *it* arrampicarsi: 4953 [PM plezati]
Pleštiščan *NC*: 3723 [ø VVS]
pleten* -a -o | *slov* pleten -a -o | *it* intrecciato -a: 5847, 5848
pletenac | *slov* košara | *it* canestro: 3762, 3812 [PM]
Pletišča *TOP* → **Plestišča**
plevan (*frl* plevàn) | *slov* župnik | *it* pievano: 2777, 2778, 5545 [PM]
pliska | *slov* pastirica: rumena pastirica (ptica pevka) | *it* ballerina: 6957 [PM]
plituu* -a -o | *slov* plitev -tva -o | *it* basso -a: 3129, 5772
plomp (*frl* plòmp) | *slov* svinec | *it* piombo: 5723
pluća / pjuće | *slov* pljuča | *it* polmoni: 103, 3352, 3531 [PM palmon]
pluće | *slov* ledvice zaklane živali | *it* rognoni: 5313, 5315
pluot | *slov* plot | *it* steccato: 5846, 5847, 6047 [PM]
po (*frl* pò) | *slov* nò | *it* su(vvia): 7022
po[1] | *slov* po | *it* dopo / in / lungo / per / su: pa / -pa- 245, 246, 276, 487, 541, 6673, 6675; po 23, 132, 140, 168, 170, 204, 348, 386, 497, 524, 572, 573, 583, 584, 585, 600, 698, 711, 717, 740, 759, 761, 763, 799, 879, 924, 1092, 1100, 1173, 1211, 1259, 1277, 1280, 1281, 1288, 1293, 1304, 1329, 1356, 1357, 1369, 1371, 1378, 1416, 1436, 1512, 1641, 1712, 1738, 1807, 1918, 1956, 1990, 2000, 2061, 2089, 2090, 2103, 2145, 2163, 2194, 2279, 2280, 2295, 2301, 2302, 2324, 2332, 2345, 2346, 2355, 2388, 2406, 2408, 2433, 2455, 2456, 2464, 2534, 2538, 2558, 2563, 2577, 2599, 2600, 2602, 2604, 2621, 2622, 2626, 2638, 2657, 2677, 2679, 2704, 2718, 2719, 2738, 2760, 2761, 2835, 2838, 2844, 2852, 2888, 2891, 2900, 2944, 3050, 3085, 3098, 3202, 3236, 3241, 3284, 3361, 3374, 3375, 3397, 3417, 3492, 3519, 3544, 3565, 3613, 3621, 3674, 3675, 3727, 3740, 3779, 3788, 3820, 3830, 3843, 3870, 3929, 3938, 3939, 3947, 3981, 4002, 4083, 4110, 4126, 4133, 4134, 4142, 4143, 4194, 4229, 4355, 4385, 4419, 4455, 4509, 4520, 4569, 4694, 4722, 4740, 4741, 4792, 4801, 4913, 4953,

4990, 5025, 5041, 5066, 5094, 5095, 5096, 5134, 5136, 5142, 5278, 5294, 5306, 5420, 5480, 5559, 5588, 5799, 5810, 5812, 5831, 5907, 5942, 5957, 5968, 5974, 5988, 6028, 6037, 6105, 6121, 6149, 6157, 6162, 6173, 6251, 6260, 6278, 6329, 6351, 6440, 6441, 6447, 6454, 6481, 6482, 6487, 6488, 6520, 6549, 6577, 6600, 6603, 6604, 6615, 6643, 6683, 6688, 6735, 6736, 6766, 6769, 6774, 6850, 6877, 6886, 6923, 7298, 7304, 7316, 7323, 7324, 7391, 7392 [PM]

po[2] → **pod[2] / pot**

po[3] → **pou[1]**

pobirati* | *slov* pobirati | *it* raccogliere: 1190 [PM]

pobouskuati se* | *slov* pobliskavati se | *it* lampeggiare: 3936

pobrati[1] | *slov* pobrati | *it* raccogliere: 1190, 3901, 4846 [PM]

pobrati[2] | *slov* pobrati (vzeti) | *it* prendere: 5537

pobrisati | *slov* pobrisati | *it* ripulire: 3290

počakati* | *slov* počakati | *it* aspettare: 282 (pačaki *imper 2sg*), 1550, 1804, 1867, 5983, 6241 [PM]

počasi / -u | *slov* počasi | *it* lentamente: 2091, 2300, 2324, 3683, 5526, 5611, 5827 [PM]

počesati | *slov* počesati | *it* pettinare: 3060 [PM]

početa | *slov* narejena | *it* fatta: 3339, 3340

počiuati | *slov* počivati | *it* riposarsi: 6221, 6488 [PM]

poč(n)eti* (*anche mod*) | *slov* začeti | *it* cominciare: 947, 2946, 5462, 5503, 6113, 6114, 6604, 6605 [PM]

počuhati se | *slov* ohladiti se | *it* raffreddarsi: 6492 [PM]

počuualo** | *slov* počivalo | *it* riposo: luogo di riposo: 4906 [PM počivalo, Počivalo = *MICR*]

Počuualo *MICR* | *it* Pocivalo: 4906 [PM]

počuuat se | *slov* počivati | *it* riposarsi: 4904, 4905

pod[1]* | *slov* pòd | *it* pavimento: 2702

pod[2] / pot | *slov* pod | *it* sotto: pad / pad-383, 384, 395, 397, 399, 462; pat / pat- 383, 395, po / -po 931, 4999, 5403, 5404; pod / pod- / pot / pot- 39, 124, 125, 129, 130, 131, 136, 138, 352, 367, 602, 683, 776, 928, 932, 1063, 1328, 1355, 1388, 1532, 1681, 1700, 1728, 1730, 2209, 2210, 2229, 2239, 2268, 2275, 2372, 2373, 2391, 2471, 2475, 2477, 2481, 2524, 2544, 2549, 2561, 2640, 2736, 2740 (puod), 2753, 2755, 2765, 2770, 2846, 2897, 2939, 3002, 3003, 3155, 3157, 3170, 3171, 3174, 3177, 3208, 3209, 3327, 3344, 3581, 3595, 3601, 3632, 3633, 3643, 3667, 3670, 3673, 3674, 3677, 3693, 3694, 3695, 3823, 3909, 3911, 3926, 4013, 4136, 4143, 4317, 4346, 4530, 4532, 4533, 4806, 4994, 4999, 5000, 5003 (-pod), 5055, 5133, 5178, 5187, 5188, 5356, 5378, 5383, 5398, 5455, 5761, 5763, 5764, 5768, 5769, 5819, 5874, 5958, 6496, 6498, 6591, 6631, 6634, 6635, 6636, 6637, 6638, 6745, 6919, 7006, 7133 [PM]

pod / puod Rat(e / -i) *TOP* → **Podurata**

Podbardo *TOP* (*Fraz. del Com. di Lusevera*) | *slov* Podbardo | *it* Cesariis: 602, 1388, 1681 (Podbardo, Ta pod bardan), 4994, 5014, 5133, 5958 (pod Bardo) [PM]

Podbarjan *ETN* | *slov* Podbárjan (prebivalec Podbarda) | *it* Cesariis (ab di): 1272 [PM]

Podbiela *TOP* (*Slovenia*) | *slov* Podbela | *it* Podibela: 3632 (pod Bielo *S*), 3633 [PM]

Pod Cerkujo *TOP* (*Fraz. del Com. di Faedis*) | *slov* Pod cerkvo | *it* Valle di Soffumbergo: 39, 395 (pat Cierku), 4530 (pot cirkujo) [PM]

Pod(d)obje *TOP* (*Borgo „Sotto Pecolle“ → Dobje*) | *slov* Poddobje: 3909 (or po dobje), 5378, 5398, 5455 [PM]

poderjati | *slov* podirati | *it* distruggere: 5956

Podguorac (*pl*) -rci *ETN* | *slov* Podgorec, -rci (prebivalec Podgore) | *it* submontano, -i (*s*): 2752, 2753, 2981

pod janjim berden *MICR* | *it* Podiegnebardo: 3693, 3695

Podjauor* *IDR* | *slov* Podjavor | *it* T. Podiauer: 3177 (ta na Jauore), 5768, 5769 [PM]

podkuuan -a -o | *slov* podkovan -a -o | *it* ferrato -a: 981

podlaščići | *slov* puh (mladi lasje na tilniku in čelu) | *it* peluria: 2852

podleh | *slov* slegur (ptica pevka) | *it* monticola: 4947

pod logan *MICR*: 3674 [LSZ]

podlopaćane (*sm pl*) *ETN* | *slov* Podlopáčan (prebivalec Podlopate) | *it* Borgo Mulinârs (ab di): 5187, 5188

podlopata *TOP* (*Borgo di Pers*) | *slov* Podlopata | *it* Borgo Mulinârs: 5178, 5187, 5188 [PM]

podlošti | *slov* pokopati | *it* seppellire: 6874 [PM]

Podmelc *TOP* (*Slovenia*) | *slov* Podmelec | *it* Piedimelze: 2561

podne | *slov* dan: na dan | *it* giornalmente: 5546, 6783 [PM]

podojite | *slov* podojiti | *it* allattare: 5270 [PM]

Podrajac *ETN* | *slov* Podrejec (prebivalec Podrat) | *it* Clap (ab di): 2640 [PM Padrejac; Podrajac = *SPN*]

Podrata *TOP* → **Podurata**

Podrep* *IDR*: 2477, 2481 [MSP; PM]

Podreskje *TOP* (*Fraz. del Com. di Prepotto – Prov. di Udine*) | *slov* Podarskije | *it* Podresca: 4959

podrobiti* | *slov* nadrobiti | *it* sminuzzare: 2257 [PM]

po druzin | *slov* drugače | *it* diversamente: 924

Poduarda *TOP* (*Borgo di Sedilis*) | *it* Sottoguarda: 4143

poduodnik | *slov* belouška | *it* biscia d'acqua: 1804, 1819 [PM]

pod uoz *MICR*: 130, 131 [ESF]

Podurata *TOP* (*Fraz. del Com. di Faedis*) | *slov* Podrata | *it* Clap: padrata 383, 384; Podrata 2640; pod Rate/-i 2736, 3171; Podurata 138; puod Rat 2740 [PM]

pod Vilin *TOP* (*Borgo di Sedilis*): 4136, 4317 (pod Velin) [APP]

pod Zormi *TOP* → **Poʒora**
pod Žlebićen *TOP* (*Borgo di Taipana*) | *it* Borgo Pascolo: 2544 [PM Pod žlebićan]
pofukati | *slov* pofukati | *it* fottere: 1230
pogirniti* | *slov* pogrniti | *it* coprire: 3124
poglavar | *slov* vodja | *it* capo: 4458
pogledati | *slov* pogledati | *it* guardare: 6328
poglietu | *slov* leto: čez dve leti | *it* fra due anni: 2835
pognati[1]* | *slov* nagnati | *it* cacciare: 464
pognati[2]* | *slov* pognati (na pašo) | *it* condurre (al pascolo): 4630, 4631
pogniti | *slov* ukreniti | *it* spostare: 2500
pogniti se | *slov* premakniti se | *it* muoversi: 2522, 2523 [PM po(g)oniti (se)]
pogostama | *slov* pogosto | *it* spesso: 3044, 3045, 7054
pograbite | *slov* pograbiti (z grabljami) | *it* rastrellare: 2836, 6483
poh → **pouh**
pohajač | *slov* pohajač | *it* vagabondo: 3008
pohajati / pogajati* | *slov* pohajati | *it* girare (= viaggiare): 2976, 3008
pohraniti* | *slov* popaziti | *it* custodire: 2410
pohvalite | *slov* pohvaliti | *it* lodare: 5199
poj(d)- / poj(t)-) → **iti**
Pojan *MICR* | *it* Poian: 6256 [PM]
pojana** | *slov* poljana | *it* campagna: 6256, 6631 [PM Pojana = *MICR* + *OR*]
Pojana *MICR* | *it* Poiana: 6631 [PM]
pojanac** | *slov* poljanec | *it* valligiano: 5173, 5174
Pojanac* *NC*: 5173, 5174 [ø MSZ]
pojati* | *slov* goniti se | *it* fottere: 1231 [PM pojati se = „pariti se“, „accoppiarsi“]
poje → **puoje**
po jutrinjen | *slov* pojutrišnjem | *it* dopodomani: 23
pokati | *slov* tolči | *it* battere: 6286
pokazati | *slov* pokazati | *it* mostrare: 315 (pakažen *ind pres / fut 1sg*), 2117, 4012, 6300, 7115 [PM]
pokažen* -a -o | *slov* skažen -a -o | *it* danneggiato -a: 5139
poklatiti* | *slov* poklatiti | *it* abbacchiare: 6369 [PM poklasti]
poknit | *slov* počiti | *it* scoppiare: 17 [PM]
pokrasti* | *slov* pokrasti | *it* derubare: 6446
pokri | *slov* zraven | *it* vicino: 5615 [PM]
pokriti* | *slov* pokriti | *it* coprire: 6110 [PM]
pokriva[1]* | *slov* kopriva | *it* ortica: 361 [PM]
pokriva[2] | *slov* kopriva: mrtva kopriva | *it* lamio: 4817, 4819
Polak (*pl*) -i *ETN* | *slov* Poljak, -i | *it* polacco (*s*): 3372, 3549
polaka (~ *it* polacca) | *slov* polškorenj | *it* polacchina: 1066, 1252, 1255, 1256, 1257, 1258
polenta (*frl* polènte) | *slov* polenta | *it* polenta: plenta 175, 4949, 5825; polenta 1135, 1151, 1736, 1961, 2058, 2877, 3930, 5825, 6003, 6133, 6490, 6491, 6517, 6518, 6519, 6520, 7085; pulenta 2258, 4547, 4924 [PM]
poleteti | *slov* poleteti | *it* volare / prendere il volo: 3131
polica[1] | *slov* polica | *it* scaffale: 2248, 2249 [PM = „mišnica“, „trappola per topi“; „past za ptice“, „trappola per uccelli“; „navpične palice pri nahrbtnem košu“, „stecche verticali della gerla“]
polica[2]** | *slov* polica (*alp*) | *it* cengia: 1728, 1730, 2438, 5760 [PM polica*, Polica = *MICR*]
Police* *MICR* | *slov* (?) | *it* (?): 5760 [ø LCH, VVS]
poličica** | *slov* poličica (*alp*) | *it* piccola cengia: 3669, 3670
po liete | *slov* poleti | *it* estate: in estate: 2538, 7391, 7392 [PM]
polit* -a -o | *slov* zabeljen -a -o | *it* condito -a: 6133
politi | *slov* zabeliti | *it* condire: 6481, 6517, 6665 [PM]
Polmada *TOP* (*Com. in Prov. di Udine*) (~ *frl* Palmàde) | *it* Palmanova: 6891
pološti* | *slov* premagati | *it* sconfiggere: 5747
polski* -a -o *ETN* | *slov* poljski -a -o (< *Poljska*) | *it* polacco -a: 3565
Polteba *TOP* (*Com. in Prov. di Udine*) (*frl* Pontébe) | *slov* Tablja | *it* Pontebba: 6891
poma[1] (*frl* pòmis) | *slov* sadje | *it* frutta: 1615, 5891 [PM]
poma[2] / -o (*frl* pòme) | *slov* sadež | *it* frutto: 798, 1615, 1780
pomalo | *slov* počasi | *it* lentamente: 593, 1573
pomalu | *slov* malo: po malem (počasi) | *it* poco: a poco a poco: 1573 [PM]
pomar* (*frl* pomâr) | *slov* drevo: sadno drevo | *it* albero da frutto: 1805, 3989, 3990
pomat / pom(a)ati | *slov* pomagati | *it* aiutare: 7, 1581, 1582, 3410, 4397, 4874, 5558, 6020, 6457, 7374 [PM]
pomerkati* | *slov* popaziti | *it* guardare: 3656, 6327, 6328, 6768 [PM]
pomesti | *slov* pomesti | *it* spazzare: 3042 [PM]
pomica* (*cf* → poma[2]) | *slov* sadež: majhen sadež | *it* frutto piccolo: 798
pomiešan* -a -o | *slov* pomešan -a -o | *it* mescolato -a: 564, 6139 [PM *solo* pomiešati *v*]
pomousti* | *slov* pomolsti | *it* mungere: 1061, 3403, 3485 [PM]
pondejak | *slov* ponedeljek | *it* lunedì: 243, 580, 2193, 2954, 2955, 3313 (pandejak), 4338, 6495, 6615 [PM]
ponesti* | *slov* odnesti | *it* portare via: 3197, 4897, 4902 [PM]
po noće / -i | *slov* ponoči | *it* notte: di notte: 2891, 3938, 3939 [PM]
po nogah / po nogu | *slov* peš | *it* piedi: a piedi: 6149, 6278
ponouca* | *slov* ponev | *it* padella: 6518, 6555 [PM]
pont (*frl* pont / punt) | *slov* črka / črka: tiskarska črka | *it* lettera / punto tipografico: 2571, 3194 (punt), 3584
ponta* (*frl* pònte) | *slov* vrh | *it* cima: 3115 [PM]

pontati (*frl* pontâ) | *slov* zakrpati | *it* aggiustare: 2012, 6506, 6510
pontjana → **pantijana***
ponucati (*cf* → nucati) | *slov* zapraviti /porabiti | *it* sciupare: 3054
pop[1]* | *slov* popek | *it* gemma: 4421 [PM]
pop[2] (*anat*) | *slov* popek | *it* ombelico: 4975
popejati* | *slov* popeljati | *it* condurre: 4536
popić (*anat*) | *slov* popek | *it* ombelico: 4975
popišen* -a -o | *slov* napisan -a -o | *it* scritto -a: 6980
popiti | *slov* popiti | *it* bere: 2497, 6880, 6883 [PM]
poplakniti* | *slov* poplakniti | *it* sciacquare: 2403, 2404
popolan* -a -o (~ *frl* popolât) | *slov* obljuden -a -o | *it* popolato -a: 3320
po poudne / po pou dne → **po pudne**
popounama | *slov* popolnoma | *it* completamente: 5703
poprej | *slov* prej | *it* prima: 2455, 2456
popriet | *slov* prej | *it* prima: 5793
po pudne | *slov* popoldne | *it* dopopranzo: po pudne 740; po poudne / po pou dne 6121, 6329, 6769; po puune 4194 [PM opoudan]
po puune → **po pudne**
porcjon (*frl* porziòn) | *slov* del / porcija | *it* porzione: 1962, 3807, 6361 [PM]
Porčinj *TOP* → **Purčinj**
poreči* | *slov* poreči | *it* dire: 201
poredama | *slov* vrsta: po vrsti | *it* fila: in fila: 3044
po rietkin | *slov* poredkoma | *it* raramente: 5968
poriezati* | *slov* razrezati | *it* tagliuzzare: 2257
poročiti (se) | *slov* poročiti (se) | *it* sposar(si): 5781, 6050 [PM]
poscati se | *slov* poscati se | *it* pisciare: 2506, 2507, 2508, 2937 [PM = „pisciarsi addosso“]
posednjen* -a -o | *slov* sedeč -a -o | *it* seduto -a: 5120
posiećі[1]* | *slov* pokositi | *it* sfalciare: 4683 [PM]
posiećі[2]* | *slov* posekati | *it* tagliare: 6761
poskriuš | *slov* skrivaj: na skrivaj | *it* nascosto: di nascosto: 4772, 4773
poslati* | *slov* poslati | *it* mandare: 3522, 3749, 4470, 6053, 6610 [PM]
poslušati | *slov* poslušati | *it* ascoltare: paslušat(e) 275; poslušati 4610, 4611, 4726, 4727, 5255, 6421, 6458, 7107 [PM]
posnet* -a -o | *slov* posnet -a -o | *it* scremato -a: 2082, 2083
posneti | *slov* posneti | *it* scremare: 2689, 2690 [PM]
posoda* | *slov* posoda | *it* prestito: 4385, 5929
posoditi | *slov* posoditi | *it* prestare: 3483, 3488, 5929, 5991 [PM]
posrati se | *slov* posrati se | *it* cacare: 2513, 2514
post | *slov* post | *it* quaresima: 6375
postejati | *slov* nastiljati / nastlati | *it* cambiare lo strame: 6799, 6806, 6807
posušite | *slov* posušiti | *it* asciugare: 6483, 6496 [PM]
pošibilje* | *slov* možnost | *it* possibilità: 6456 [PM pošibil]
pošijati* | *slov* pošiljati | *it* mandare: pašijat 283, 538; pošijati* 6054 [PM]
pošjast | *slov* prehlad | *it* raffreddore: 2337, 3336
Poštuojčić *OR* | *slov* Postovčič | *it* M. Postoucicco: 1543 [PM]
pot[1] | *slov* pot | *it* cammino / strada: 223, 487, 524, 831, 1259, 1277, 1279, 1520, 1884, 1967, 1989, 1995, 2000, 2295, 2514, 3189, 3236, 3614, 3688, 3788, 3819, 3820, 3830, 3924, 3944, 4012, 4013, 4887, 4913, 5057, 5070, 5231, 5601, 5614, 5831, 6037, 6055, 6107, 6108, 6388, 6446, 6762, 6886 [PM]
pot[2] → **pod / pot**
pot cirkujo *TOP* → **Pod Cerkujo**
potčarnjeuka | *slov* pogorelček (ptica selivka) | *it* codirosso: 6958 [RPB]
potčufić | *slov* škrjanec: vrsta škrjanca | *it* allodola: una specie di allodola: 6956, 6958 [RPB]
potegniti* | *slov* pretegniti (*potegniti noge* = zbežati) | *it* allungare (le gambe): 5931 [PM]
poten / -i(n) | *slov* potem | *it* dopo: 450 (patin), 768, 1079, 1585, 1957, 1987, 2156, 3212, 3863, 4339, 5025, 5122, 5261, 6055, 6057, 6344, 6483, 6484, 6486, 6577, 6615, 6628, 6744, 6833 (po) [PM]
potencja (*frl* potènzie) | *slov* mogočnost | *it* potenza: 1735
poteškati* | *slov* potežkati | *it* soppesare: 3528
pot Fraćo *IDR* | *it* Rio Potfrata: 1730 [PM]
pot Human *MICR* | *slov* Podkum | *it* Podcum: 3673 [PM Podkum]
potiegati* | *slov* izvabljati (denar) | *it* tirare fuori: 2822
potiegniti* | *slov* izvabiti (denar) | *it* tirare fuori: 2823 [PM]
potiepa | *slov* vlačuga | *it* puttana: 5599
potiho | *slov* tiho: po tiho (prikrito, neopazno) | *it* furtivamente: 4772, 4775
potišati* → **patišati***
potiti se | *slov* potiti se | *it* sudare: 6240
Potklap *TOP* (*Fraz. del Com. di Faedis*) | *slov* Podklap | *it* Canal di Grivò: 136, 383 (Patklap), 3170 (pot Klapin, Klap), 4532 (pot Klapan; pot Klap), 4533 (pot Klapan) [PM]
Potkobilica* *TOP* (*Borgo di Pecolle*): 3911, 5398 [GCT]
pot Kras *TOP* → **Te dolenje Ouše**
potkruenica *MICR*: 1730 [DFS; PM Krujinica]
Pot Kruotan *MICR*: 129 [ESF]
potku | *slov* podkev | *it* ferro di cavallo: 5804, 5805 [PM]
potle | *slov* potem | *it* dopo: 4638 [PM]
potok | *slov* potok | *it* torrente / rio: patak 423; pat(u)ok 123, 124, 973, 1342, 1350, 1351, 1352, 1353, 1484, 1549, 1704, 1709, 1710, 1711, 1877, 2478, 2481, 2491, 2546, 2549, 2559, 2888, 3130, 3165, 3174, 3175, 3634, 3677, 3805, 4126, 5072, 5680, 5761, 6255, 6634, 6652, 6655, 6672; patuk*

4145; potok 4884, 5055, 5056, 5585, 6596, 6655, 6656, 6672, 6673, 6683 [PM]
potrebinje* | *slov* potrebno *s* | *it* occorrente: 4923
potrieba | *slov* potreba | *it* bisogno: patrieba 526; potrieba 480, 2772 [PM]
potruti* | *slov* pobiti | *it* ammazzare: 147
pou[1] | *slov* pol | *it* metà / mezza -o: po 5615; pou 1039, 1040, 1802, 2627, 3354, 3362, 3385, 3390, 3403, 3408, 3612, 4670, 4671, 5346, 5491, 5842, 6329, 6450, 6765, 6924; pu(u) 829, 830, 4462, 6769 [PM]
pou[2] | *slov* polovica | *it* metà: 3482, 3528
poudan | *slov* poldan | *it* mezzogiorno: 3232, 5702
poudne | *slov* poldne | *it* mezzogiorno: 3232, 3317, 3361
pouh | *slov* polh | *it* ghiro: poh 5704; pouh 1824, 3848, 4073, 4074, 4613, 4680, 6964, 6965 [PM]
poun* -a -o | *slov* poln -a -o | *it* pieno -a: 2662, 3563, 3564, 4212 (puuna(a) *Gm sg*), 4696 (puno *Af sg*), 4697 (puno *Af sg*) [PM]
pouno | *slov* polno (veliko, mnogo) | *it* molto: pouno 1062, 1331, 1645, 1796, 1799, 1800, 1804, 1807, 1809, 1819, 1824, 1885, 1906, 1907, 1924, 2293, 3860, 5034, 5100, 5116, 5272, 5276, 5440, 5643, 5703, 5704, 5710, 5872, 6239; puno 59, 418, 419, 4433, 4763, 4896, 4947, 4978, 5843 [PM]
pouoj | *slov* povoj | *it* fascia: 5785
pousin | *slov* povsod | *it* dappertutto: 1825, 3050, 3243, 4239, 6774 (po usen), 6923 (po usin) [PM]
pou tić pou miš | *slov* netopir | *it* pipistrello: 1802, 3408 [PM poumešpouteć]
použiti* → **pužiti**
pover (*frl* pavêr) | *slov* stenj | *it* stoppino: 4954 [PM]
poviedati | *slov* povedati | *it* dire / raccontare: 50, 1460, 1580, 1611, 1790, 1866, 1870, 1916, 1919, 2344, 2345, 2484, 2721, 3840, 3957, 4150, 4151, 4650, 4685, 4686, 4688, 4705, 4711, 4722, 4728, 4729, 4752, 5536, 5802, 5803, 6456, 6875, 6936, 7011, 7302 [PM]
povijati* | *slov* povijati | *it* fasciare: 5656
poviti* | *slov* poviti | *it* fasciare: 5785
povjuuati* | *slov* povijati | *it* fasciare: 5785
pozabiti* | *slov* pozabiti | *it* dimenticare: 759 [PM *anche* se ozabiti]
po zime | *slov* pozimi | *it* inverno: in inverno: 2538, 4569, 7391 [PM]
poznati (se)* | *slov* poznati (se) | *it* conoscer(si): 57, 1969, 3565, 3566, 4584, 4662, 4868, 5495, 5649, 5876, 6140, 6154 [PM *solo* poznati]
pozno | *slov* pozno | *it* tardi: 1981, 2582, 3087, 4330, 4331, 5220, 5935, 6701 [PM]
pozovina | *slov* bezgovina | *it* sambuco: 790 [PM bazovina, bozovina; *anche* poukja]
požar** | *slov* požar | *it* incendio: 6631, 6639 [PM Požar = *MICR*]
poždierjati | *slov* požirati | *it* ingoiare: 5707 [PM]
požegnati* (*cf* → ženati se) | *slov* blagosloviti | *it* benedire: 2100 [PM]
Poʒora / -e *TOP* (*Borgo di Taipana*) | *it* Pòzore / Borgo di sopra: 2544 (pod Zormi), 5612 [VVS]
pr → **par**[1]
pradati* → **prodati**
prah* | *slov* prag | *it* soglia: 5539 [PM]
prapart → **prapot**
prapot | *slov* praprot | *it* felce: 2770, 4345 (prapart), 4816 [PM]
prasac | *slov* prašič | *it* porco: 2820, 3015, 5892, 7009, 7010 [PM]
prase | *slov* prašiček | *it* giovane maiale: 5849 [PM]
prasica | *slov* svinja | *it* scrofa: 193, 3009 [PM]
praskati* | *slov* praskati | *it* graffiare: 4489 [PM *solo* praskati se]
Prasnit *TOP* → **Prosnit**
prašati → **uprašati**
praščić[1] | *slov* prašič | *it* maiale: 3015
praščić[2] | *slov* prašiček | *it* maialino: 3009 [PM]
prat[1] | *slov* prati | *it* lavare: fare il bucato: 4562 [PM]
prat[2]** (*frl* prât) | *slov* travnik | *it* prato: 6689
prauo? | *slov* koliko? | *it* quanto?: 3585 (na prauo?), 3586, 6904
pravica[1] | *slov* pravljica | *it* fiaba: 934, 935, 936, 1916, 1925, 2721, 3839, 3840, 4649, 6436, 6438, 6936 [PM]
pravica[2] | *slov* pravica | *it* giustizia: 3084
praviti | *slov* praviti | *it* dire / denominare / raccontare: 570, 608, 638, 639, 654, 669, 670, 698, 723, 724, 742, 802, 825, 833, 850, 935, 1079, 1298, 1504, 1587, 1588, 1624, 1737, 1907, 1933, 1954, 1988, 2291, 2292, 2502, 2718, 2722, 4675, 4686, 4697, 4698, 4716, 4719, 4728, 4848, 5097, 5924, 5958, 5977, 6012, 6028, 6041, 6446, 6458, 6706, 6707, 6936 [PM]
prazan -zna -o | *slov* prazen -zna -o | *it* vuoto -a: 6388, 7083 [PM]
praznik | *slov* praznik | *it* festa: 2149, 2956, 3940, 4028, 4982, 5925, 6606
pr Cierkve *TOP* (*Borgo di Cergneu inf.*): 5381 (pr Cierkve, tle pr cierkvi), 5403, 5404 (ta po Crkuju) [GCT]
pre (*frl* pré) | *slov* duhovnik | *it* prete: pej 509, 510; pre 2339, 5530; prie 1987 [PM]
prea[1] | *slov* preja | *it* filatura: 1166
prea[2]* → **preja***
prebaba | *slov* prababica | *it* bisnonna: prebaba 1401, 2584, 2585, 4297; priebaba 1401, 2982, 6813
prebirat | *slov* prebirati | *it* selezionare: 263
prebrate | *slov* prebrati | *it* leggere: 439, 5256, 5298 [PM]
prece / -i | *slov* takoj / hitro | *it* subito / presto: 2258, 2365, 2379, 2973, 3825, 3841, 4466, 4683, 4877, 6024 [PM]
precize (*frl* precìsis) | *slov* točne | *it* precise: 1611
pred / pret | *slov* pred | *it* davanti / prima: pred / pret 2155, 2296, 3670, 5098, 5806, 5956, 6014 (priet), 6072, 6102, 6815, 6910 [PM]

predati | *slov* predati | *it* cedere: 3529
preddnen → **prednien**
predet | *slov* praded | *it* bisnonno: predet 1400, 2291, 2292, 4296; priedat / -et 1400, 2982, 5028, 6812, 6815
predića (*frl* prèdicie) | *slov* pridiga | *it* predica: 3094, 3095, 4355, 5095, 6736, 6737, 7045 [PM]
predićati (*frl* prediciâ) | *slov* pridigati | *it* predicare: 3094, 6737 [PM]
Predielane (*sm pl*) *ETN* | *slov* Terjan (prebivalec Tera) | *it* Pradielis (ab di): 1512
predielati | *slov* predelati | *it* rifare: 5965
predilo | *slov* predivo | *it* filaccia: 3609
predjal (*frl* prediâl) | *slov* davek: zemljiški davek | *it* prediale: 7135
pred lajskinjin | *slov* predlanskim | *it* due anni fa: 2155
prednien | *slov* zora: pred zoro | *it* prima dell'alba: preddnen 441; prednien 2831, 2832; priedan / -en 2831, 2832
predrieti (se) | *slov* predreti (se) | *it* perforar(si): 2503, 2504, 4748 [PM]
prefetura* (*frl* prefetùre) | *slov* prefektura | *it* prefettura: 3366, 3367
preganjati | *slov* prebiti | *it* passarsela: 6206
pregnati[1] | *slov* pregnati | *it* spingere: 390 [PM]
pregnati[2] | *slov* prebiti / prebroditi | *it* superare: 391, 2531, 6219, 6222
pregorida | *slov* hudournik (gorski potok) | *it* rondone di montagna: 3003
pregraditi | *slov* pregraditi | *it* tramezzare: 2503, 2580
prehaditi* | *slov* prehoditi | *it* percorrere: 342
preibito (*it* proibito) | *slov* prepovedano | *it* proibito: 2812
preiti* | *slov* preiti | *it* oltrepassare: 1911
prej | *slov* prej | *it* prima: 2124, 2527, 2967, 3703, 3704, 5124, 5551 (priej), 6123, 6345, 6483, 6745, 6910, 7074, 7099 [PM]
preja* | *slov* preja | *it* filato: prea* 1311; preja* 6450, 6451, 7390
prejati* (*frl* preâ) | *slov* moliti / vprašati | *it* pregare / domandare: 744, 3457 [PM prejuvati]
prejimak | *slov* priimek | *it* cognome: prejimak 2952, 2953, 2963, 5566, 5567, 5644; priimak 118; prijimak 2389
prejkudan | *slov* zora: ob zori | *it* all'alba: 6702, 7365
prekriti | *slov* prekriti | *it* coprire: 5965
premetati* (*frl* promèti) | *slov* obljubiti | *it* promettere: 6117, 6118 [PM prometuati *vi*]
preobarniti | *slov* obrniti | *it* volgere: 2302 [PM preobratiti]
preobliečen -a -o | *slov* preoblečen -a -o | *it* travestito -a: 3203
preoblieći se | *slov* preobleči se | *it* cambiarsi d'abito: 6033
Preonjca *MICR*: 4885 [ESF]
prepasati* (*cf* → pasati) | *slov* preiti | *it* oltrepassare: 1911, 1912, 1913
prepelieti* | *slov* spreletavati se | *it* svolazzare: 1805, 1815 [PM]
prepetika | *slov* trepetlika | *it* pioppo tremulo: 6950
prepisati | *slov* prepisati | *it* trascrivere: 6909
prepišjon (*frl* processiòn) | *slov* procesija | *it* processione: 1777
prepoviedano | *slov* prepovedano | *it* vietato: 2812 [PM *solo* prepoviedati *v* = „zagovarjati / očarati", „esorcizzare / incantare"]
prepriebaba | *slov* praprababica | *it* trisavola: 6813, 6814
prepriedet | *slov* prapraded | *it* trisavolo: 6815
prerieżen* -a -o | *slov* prerezan -a -o | *it* tagliato -a: 4516
pres / -z | *slov* brez | *it* senza: bres / -z 305, 4504, 4691, 4692; pres / -z 995, 1018, 2084, 2600, 2772, 4601, 4602, 4699, 4854, 5102, 6443, 6767, 6912, 7024, 7026, 7041, 7057 [PM]
presiečen | *slov* skopljen | *it* castrato: 6908
presiečena | *slov* narezana | *it* tagliata a pezzi: 1961 [PM]
presieči* | *slov* presekati | *it* tagliare: 4380, 5101 [PM]
prestar -a -o | *slov* prastar -a -o | *it* vecchissimo -a: 6812, 6813
prestara mati | *slov* prababica | *it* bisnonna: 6813
prestari uoća | *slov* praded | *it* bisnonno: 6812
presti* | *slov* presti | *it* filare: 3766 [PM]
Prestrelenik *MICR*: 4885 [ESF]
preštudjati (~ *frl* studiâ) | *slov* izmisliti si, domisliti se | *it* escogitare: 6215
pret → **priet**[2]
pretieči* | *slov* preteči | *it* passare (*intrans*): 2964
preučeranjen | *slov* predvčerajšnjim | *it* ierlaltro: 23
prevezori (*frl* provisòri) | *slov* zasilen | *it* provvisorio: 6116
previtak** | *slov* previtek (?) (*geogr*) | *it* cinta (*geogr*): 7121 [ø GPK]
Previtak *OR* → **Velika Gora**
preza* (*frl* prése) | *slov* ščepec | *it* presa: 4323 [PM]
prežih (*frl* prési) | *slov* cena | *it* prezzo: 3532, 5743
prežviekati | *slov* prežvekovati | *it* ruminare: 2060 [PM prežekati]
pr hiši → **ta p(a)r kiše**
pridgati* | *slov* pridigati | *it* predicare: 502
prie[1] → **pre**
prie[2] → **priet**[2]
prie[3] | *slov* najprej | *it* dapprima: 1957
priebaba → **prebaba**
priedan / -en → **prednien**
priedat / -et → **predet**
priehot** | *slov* prehod | *it* passaggio: 2471, 2544, 2611, 3580, 3721, 5567, 5942 (prihot) [PM Priehod = *TOP*]
Priehot *TOP* (*Borgo di Taipana*) | *it* Coos: 2544, 2611, 3580, 3721, 5567, 5942 [PM]

priej → **prej**
prielas | *slov* prehod | *it* varco: 3268
priesaka** | *slov* preseka | *it* cessa: 123, 6248 (Priesika) [PM Priesaka = *MICR*]
priesika** → **priesaka****
Priesika *MICR* | *it* Priesaca: 6248 [PM]
priet[1] | *slov* nad | *it* sopra: 33, 37 (pret)
priet[2] | *slov* prej | *it* prima: pret 4258; prie 1250, 1957; priet 47, 2156, 3515, 4765, 4792, 5012, 5456, 5461, 5462, 5793, 6729, 6897 [PM]
priet[3] → **pred**
priet ko | *slov* prej ko | *it* prima di: 6050
prihot** → **priehot****
priimak / prijimak → **prejimak**
primavera / -iera (*frl* primevère) | *slov* pomlad | *it* primavera: 3512, 4299
prit / -e / -i[1] (*anche mod*) | *slov* priti / postati / koristiti | *it* venire / divenire / convenire: 163, 172, 241, 279, 410, 414, 488, 617, 640, 679, 684, 699, 813, 830, 859, 860, 875, 905, 907, 909, 927, 966, 1042, 1043, 1055, 1056, 1145, 1364, 1473, 1484, 1533, 1556, 1558, 1559, 1590, 1591, 1660, 1661, 1749, 1771, 1799, 1859, 1896, 1919, 1921, 1922, 1987, 1990, 2045, 2077, 2170, 2175, 2176, 2179, 2200, 2230, 2243, 2269, 2274, 2275, 2322, 2329, 2339, 2367, 2382, 2423, 2424, 2521, 2569, 2592, 2648, 2714, 2715, 2716, 2766, 2767, 2835, 2901, 2902, 2985, 3365, 3374, 3375, 3435, 3475, 3584, 3644, 3677, 3703, 3704, 3836, 3837, 3870, 3881, 3904, 3905, 3919, 3964, 4024, 4084, 4094, 4114, 4121, 4144, 4146, 4173, 4247, 4255, 4270, 4319, 4389, 4415, 4420, 4433, 4448, 4450, 4527, 4645, 4713, 4772, 4773, 4792, 4835, 4942, 5035, 5070, 5119, 5225, 5272, 5316, 5317, 5331, 5412 (*aux*), 5415, 5464, 5469, 5470, 5633, 5800, 5805, 5885, 5983, 6001, 6002, 6003, 6019, 6103, 6106, 6107, 6112, 6113, 6118, 6192, 6194, 6210, 6228, 6234, 6317, 6343, 6488, 6494, 6685, 6699, 6721, 6722, 6742, 6744, 6745, 6759, 6765, 6766, 6767, 6769, 6770, 6779, 6840, 6845, 6854, 6864, 6874, 6881, 6882, 6886, 6887, 6896, 6897, 6937, 7009, 7044, 7182, 7197, 7201, 7203, 7301, 7311, 7319, 7320 [PM]
priti* ore hudo | *slov* bruhanje: iti na bruhanje | *it* avere conati di vomito: 5316, 5317 [PM to me re hudo = „bljuvam“, „rimetto“]
priti[2]***** | *slov* nastati | *it* formarsi: 4217
priti nazat | *slov* vrniti se | *it* tornare: 1990, 6343
prituuan -a -o | *slov* donosen -sna -o | *it* redditizio -a: 6243
prleteti* | *slov* prileteti | *it* capitare: 5805
prnesti* → **parnesti**
proč (*slov*) | *slov* proč | *it* via: 2975
prodajati* | *slov* prodajati | *it* vendere: 3413, 3603, 4201 [PM]
prodati | *slov* prodati | *it* vendere: 430 (pradali *ppa m pl*), 1392, 2068, 3603, 5954, 6052, 6337, 6339, 6345, 6762, 6850, 6854, 6896, 6897, 6899, 7079 [PM]
profesor (*frl* professôr) | *slov* profesor | *it* professore: 6090, 6094
profet** (*frl* profète) | *slov* prerok | *it* profeta: 1786, 1807 [PM Profet = *NC*]
Profet *NC*: 1786, 1807 [PM]
proibit (*frl* proibî) | *slov* prepovedati | *it* proibire: 5304
proibiuati* (*cf* → proibit) | *slov* prepovedovati | *it* proibire: 5303, 5304
propi / propjo (*frl* pròpi / pròpri) | *slov* prav / res | *it* proprio / propriamente: propi 3300, 3303; propjo 2436, 2499, 4501; proprjo 4277
proprjo → **proprjo** (*it* proprio)
prosit | *slov* moliti | *it* pregare: 4755
prositi[1] | *slov* prositi / vprašati | *it* pregare / chiedere: 629, 637, 1362, 1369, 1374, 2909, 2910, 2911, 3457, 4051, 6097, 6099, 6102, 6117, 6881, 6886 [PM]
prositi[2]***** | *slov* vprašati | *it* interrogare: 5868
Prosnijen (*pl*) -iene / -ijeni *ETN* | *slov* Prosnijan, -i (prebivalec Prosnida) | *it* Prossenicco (ab di): 3920, 5897 [PM]
Prosniski -a -o *ETN* | *slov* prosnijski -a -o (< *Prosnid*) | *it* Prossenicco (relativo -a a): 5897 [PM]
Prosnit *TOP* (*Fraz. del Com. di Taipana*) | *slov* Prosnid | *it* Prossenicco: 326 (Prasnit), 473 (Prasnit), 2548, 2549, 2565, 2566, 2810, 2866, 2983 (Prosnjide *L*), 5763, 5764 [PM]
prosuo | *slov* proso | *it* miglio (*bot*): 3112 (pruosa), 4512 [PM mej]
prot[1] | *slov* prod | *it* ghiaia: 2615 [PM]
prot[2] → **pruoti**
protestant (~ *frl* protestànt) | *slov* protestant | *it* protestante: 6067
prou → **pru**
provati[1] (*frl* provâ) | *slov* preizkušati | *it* mettere alla prova: 1889
provati[2] (*frl* provâ) | *slov* poskusiti | *it* provare: 5889 [PM]
provauati* (*cf* → provati[1]) | *slov* preizkušati | *it* mettere alla prova: 4459 [PM provuvati]
provierati* (*cf* → provati) | *slov* doživeti | *it* vivere (= sperimentare): 5528
prsoditi* | *slov* obsoditi | *it* condannare: 6063
prst → **parst**
pru | *slov* prav | *it* bene / proprio: 2922, 2944, 4470, 4565, 6516 (prou) [PM]
pruosa → **prosuo**
pruost(i) -a -o | *slov* strm -a -o | *it* ripido -a: 3161, 3162 [PM]
pruoti | *slov* proti | *it* contro / verso: 4779 (prot), 5584, 5586 [PM]
Prusi (*sm pl*) *ETN* | *slov* Prusi | *it* prussiani (*s*): 3371
psić | *slov* psiček | *it* cagnolino: 4859, 5863
pšenica | *slov* pšenica | *it* frumento: pšenica 731, 733, 1000, 5274, 5324, 5326, 5788; učenica 1900, 2283, 2469, 2874, 3115, 6969, 6971; ušenica 519 [PM]

ptaje → **tuta**
ptejć → **utieč(i)**
pudan → **poudan**
puj(d)- / puj(t)- → **iti**
pujer (*frl* pujéri) | *slov* žrebe | *it* puledro: 979
pujerić (*cf* → pujer) | *slov* žrebiček | *it* puledrino: 981
pula pula pula! (*richiamo per le galline / klic kokošim*): 5857
pulenta → **polenta**
pulin (~ *frl* pulìn) | *slov* poganjek | *it* pollone: 5411, 5412
pulinčić[1] (*cf* → pulin) | *slov* poganjek | *it* pollone: 5411, 5412
pulinčić[2] (*cf* → pulin) | *slov* poganjek: kostanjev poganjek | *it* getto del castagno: 3861
puno → **pouno:** 3861
punt → **pont**
puobić (*cf* → puop) | *slov* fantiček | *it* ragazzino: 4643, 4879 [PM]
puod → **pod**[2]
puoje[1] | *slov* polje | *it* campo: poje 1524, 2470, 2472, 2473, 2489, 6751, 7261, 7263, 7270; puoje 68, 204, 3137, 5067 [PM = „neobdelano polje“, „campo non coltivato“]
puoje[2] | *slov* polje | *it* campagna: 119, 403, 669
puop (*mat bav* puobe; *cf* → 338) | *slov* fant | *it* ragazzo: 338, 509, 4687, 4699, 4717 [PM]
puostrna | *slov* priletna, postarna | *it* attempata: 2733, 2734
puot | *slov* pot (znoj) | *it* sudore: 5614, 5943, 6323, 6324
Pupijes *NC*: 6625 [RD]
pur (*frl* pûr) | *slov* saj | *it* pur: 3415 [PM = „tudi“, „anche“]
Purčinj *TOP* (*Fraz. del Com. di Attimis*) (*frl* Porciùs) | *slov* Porčinj | *it* Porzus: 138, 422 (Porčinj), 2552, 2553, 2555, 2736 [PM]
purgan* -a -o (~ *frl* (s)purgàte) | *slov* prečiščen -a -o | *it* purgato -a: 2310 [PM]
purišim (*frl* purìssim) | *slov* najčistejši | *it* purissimo: 1598
pust | *slov* pust | *it* carnevale: 454, 456, 2594, 3101, 3918, 3931, 6366, 6606, 6607, 6738, 6739, 6740 [PM]
pustiti[1]* | *slov* zapustiti (dediščino) | *it* lasciare (in eredità): 7082
pustiti[2]* | *slov* zapustiti (v oporoki) | *it* lasciare (in testamento): 7081
pustiti[3] | *slov* pustiti | *it* lasciare: 759, 760, 2203, 2989, 3411, 3414, 3520, 4446, 4550 (ušti *imper 2sg* ?), 5462, 5463, 5590, 5840, 5901, 6392, 7101 [PM]
pustiti[4]* | *slov* spustiti | *it* calare: 5883
pustiti[5]* | *slov* dovoliti | *it* permettere: 150, 151
pustiti se* | *slov* raziti se | *it* lasciarsi: 3517
puš | *slov* polž | *it* lumaca: 5699 [PM]
puščati* | *slov* puščati | *it* lasciare: 1790, 3418, 3477, 4404, 6839 [PM]
puščen* -a -o | *slov* zapisan -a -o (v oporoki) | *it* lasciato -a: 7090 [PM]
putana (*frl* putàne) | *slov* vlačuga | *it* puttana: 3440
pu(u) → **pou**[1]
puudan* → **poudan**
pu(u)n* → **poun***
pužiti* | *slov* drseti | *it* scivolare: 5700 (použi, puži *ind pres 3sg*)
ra → **rat**[1]
rabiti → **grabiti**
rabja (*frl* ràbie) | *slov* jeza | *it* rabbia: 1999, 4358 (rajbja), 4359 (rajbja)
rabjan -a -o (~ *frl* (in)rabiât) | *slov* jezen -zna -o | *it* rabbioso -a / arrabbiato -a: 1999 [PM rabouzan]
rabje | *slov* grablje | *it* rastrello: 1998 [PM]
raca[1] | *slov* raca | *it* anitra: 1805, 3378 [PM]
raca[2] (*frl* gràzie) | *slov* milost | *it* grazia: 3377 [PM racja]
racjon* → **oracjon**
rad[1] -a -o | *slov* rad -a -o / imeti rad | *it* volentieri / bene: voler bene: 66, 2923, 2924, 4687, 4726, 4727, 4738, 4927, 5794 [PM]
rad[2] → **rat**
radati se | *slov* rad se imeti | *it* volersi bene: 2924, 2925
radišče** | *slov* gradišče | *it* castelliere: 375, 5620 [PM Radišče = *MICR*]
Radišče *TOP* (*Fraz. del Com. di Faedis*) | *slov* Gradišče | *it* Gradischiutta: 375, 5620 [PM = *MICR*]
rado | *slov* zlahka | *it* facilmente: 3507, 6228
rafredor (*frl* rafredôr) | *slov* prehlad | *it* raffreddore: 2337, 3336, 6323
rafreščati se* (*frl* rifres'ciâsi) | *slov* osvežiti se | *it* rinfrescarsi: 6883
ragadin (*frl* ragadín) | *slov* platno: progasto platno | *it* rigatino: 7389
rah | *slov* fižol | *it* fagioli: 773, 1148, 1150, 1301, 1393, 1516, 6539 (grah) [PM]
rahlo | *slov* narahlo | *it* delicatamente: 2656
rahu* -hla -o | *slov* rahel -hla -o | *it* soffice: 2659, 4972
rajbja → **rabja**
rajš(i) | *slov* rajši | *it* piuttosto: rajš(i) 1888, 3276, 4395, 5102; rejše / -i 2877, 5882
rak | *slov* rak | *it* gambero: 1804, 1828, 3326 [PM]
rakla (*frl* ràcli) | *slov* fižolovka | *it* pertica per fagioli: 2647, 3610, 4222 [PM]
rakouska* (*nat*) | *slov* rokav | *it* manica: 4768
ram (*frl* ram) | *slov* baker | *it* rame: 99, 3880, 3881, 5722, 5723
rame | *slov* rama | *it* spalla: 1119, 1121, 2223, 2227, 2854 [PM]
ran | *slov* prav(kar) | *it* appena: 3339, 3340
rana | *slov* rana | *it* ferita: 5653
ranci / rani(k) ranca | *slov* rajn(k)i -a | *it* defunto -a: 1617, 2291, 2292, 2584, 2585, 3181, 5920, 6330, 6331, 6336 [PM]
ranica* (~ *frl* ràne) | *slov* žaba | *it* rana: 1804

ranti[1] | *slov* isto | *it* proprio quello: 627, 628
ranti[2] / -ej / -ij | *slov* kot | *it* come: 917, 2613, 6996, 7000 [PM ran]
ranžid* -a -o (*frl* rànzit) | *slov* žaltav -a -o | *it* rancido -a: 3733
rasklati | *slov* streti | *it* maciullare: 3845 [PM]
rasprieti* | *slov* razparati | *it* scucire: 6352
rastajen* -a -o | *slov* raztopljen -a -o | *it* sciolto -a: 3338, 6132
rastajeti | *slov* raztopiti | *it* sciogliere: 6132
rastargan* -a -o | *slov* raztrgan -a -o | *it* strappato -a: 6501
rastargati se | *slov* raztrgati se | *it* strapparsi: 2012, 6506
rasti* | *slov* rasti | *it* crescere: 1194, 2231, 2232, 2526, 2527, 2981, 3149, 5039, 5082, 5083, 5414, 5415, 5822, 6941 [PM]
rastrešen* -a -o | *slov* raztresen -a -o | *it* sparpagliato -a: 6359
rastrošite | *slov* raztrositi | *it* sparpagliare: 6483
rašolut (*frl* risolùt) | *slov* odločno | *it* risolutamente: 1385
rat[1] | *slov* dovolj / veliko | *it* abbastanza / molto: 66, 133, 605, 733, 736, 737, 758, 771, 772, 773, 965, 989, 1138, 1152, 1174, 1176, 1177, 1300, 1301 (ra), 1595, 1687, 1901, 1902, 1904, 1919, 2058, 2107, 2187, 2321, 2576, 2916, 2923, 3421, 4207, 4396, 4400, 4597, 5259, 5484, 6198, 6224, 6580 (rad, rat), 6799, 6980 [PM]
rat[2]* | *slov* grad | *it* castello: 6651
rat(a) / rate / rati → **urata[1]**
ratati* (*frl* ratâ) | *slov* ribati | *it* grattugiare: 3759
rataunica (*frl* ráti) | *slov* ribežen | *it* grattugia: 3759
rauan[1] rauna -o | *slov* raven -vna -o | *it* dritto -a: rauan 722, 7127; ravan 4198, 4203 [PM]
rauan[2] | *slov* planota: visoka planota | *it* pianoro: 379, 1347, 1348, 1728, 2471, 2490, 3130, 3172, 3672, 4541, 5758 (raun), 5759 (raun) [PM]
Rauan *TOP* (*Fraz. del Com. di Faedis*) | *slov* Ravne | *it* Costapiana: 379, 3172
Rauan *MICR* | *it* Rauan: 3672 [PM]
raun → **rauan[2]**
Raun *OR* | *slov* Raven | *it* M. Rauan: 5758, 5759 [PM]
Raunavica *MICR* | *it* Raunavizza: 1728 [PM]
raunca* | *slov* ravnica (visoka planota) | *it* pianoro: 120, 121
rauno | *slov* ravno | *it* dritto: 6484
ravan → **rauan[1]**
razdeliti* / razdieliti* | *slov* razdeliti | *it* spartire: 3413, 3426, 3518, 6492 [PM]
razdouje → **grazdouje**
razdriete[1] | *slov* razdreti | *it* disfare: 6483
razdrieti[2]* | *slov* porušiti | *it* rovinare: 4013
razdrieti[3]* | *slov* raztrgati | *it* strappare: 6352
razdrieti se[1]* | *slov* zakričati | *it* gridare: 3800
razdrieti se[2]* | *slov* razdreti se | *it* disfarsi: 2012, 6506
razjesti | *slov* razgristi | *it* sbriciolare: 3845
razliti* | *slov* politi | *it* spandere: 3880
raznan -a -o | *slov* slečen -a -o | *it* spogliato -a: 4065, 4066
razriezati* | *slov* razrezati | *it* tagliare in più parti: 1964
ražon (*frl* rasòn) | *slov* prav | *it* ragione: 3486, 4734 [PM]
rdeč -a -e | *slov* rdeč -a -e | *it* rosso -a: 4819, 4820, 4821 [PM ardeč]
re (*frl* rè) | *slov* kralj | *it* re: 587, 1735, 6099 [PM]
rebar | *slov* reber (strmina) | *it* pendio: 3818, 3822, 3823 [PM lebro, rebar, Rebar = *MICR*]
Rebišča / Ribišča *TOP* → **Robidišča**
rebra | *slov* rebri | *it* costoni: 130 (lebra**), 1728 (lebar**), 3130, 6652 [PM lebro, rebro „costola"; Lebra, Rebra = *MICR*]
rebro | *slov* rebro | *it* costola: 3163, 3274 [PM]
Rečane* *MICR*: 4520 [ø ESF]
rečen* -a -o | *slov* rečen -a -o | *it* detto -a: 624
rečivitor (*frl* ricevitôr) | *slov* davkar | *it* ricevitore di imposte: 7135
reć(e) / -i | *slov* reči | *it* dire: reće / -i 166, 311, 608, 611, 623, 628, 743, 747, 858, 1006, 1145, 1304, 1329, 1375, 1619, 1961, 2128, 2138, 2158, 2170, 2869, 3046, 3292, 3500, 4077, 4643 (reć), 4690, 5122, 5245, 5307, 6287, 6296, 6303, 6305, 6307, 7071, 7147, 7148, 7314; rejći 3416, 3469, 3964, 4255, 4592 (reić), 6123, 6759 [PM]
red* / -red | *slov* red (vrsta desetih senenih kopic) | *it* fila di dieci covoni: 955, 1413, 2463, 2464, 2628, 2632, 2735, 2736, 3305, 6105, 6121, 6410, 6411, 6412, 6576, 6577, 6899, 7036, 7353, 7354, 7401 [PM]
rediti | *slov* rediti | *it* allevare: 3428, 6349, 6850, 7034 [PM]
rediti se | *slov* rediti se | *it* crescere: 5756 [PM]
redužiti (*frl* ridùsi) | *slov* spremeniti | *it* volgere: 3368
regola* (*it* regola) | *slov* pravilo | *it* regola: 3480
rej | *slov* raj | *it* paradiso: 3860 [PM]
rejći → **reć(i)**
rejent / rejint → **arent**
rejše / -i → **rajši**
reka (*slov*) | *slov* reka | *it* fiume: 5585
remati* | *slov* teči | *it* correre: 7398 [PM]
remeš / -iš (*frl* rèmis) | *slov* meja (nezoran travnat svet med njivami) | *it* lembo erboso fra campi: 1194, 4068, 4069 [PM]
renjoni (*frl* rognòns) | *slov* ledvice zaklane živali | *it* rognoni: 5314, 5315
rep | *slov* rep | *it* coda: 2471, 2476, 2477, 2481, 2670, 3555, 3643, 4504, 6672 [PM]
repeć | *slov* repek | *it* codino: 3991
repipeta | *slov* pastirica: rumena pastirica (ptica pevka) | *it* ballerina: 6953, 6958 [RPB]
republika | *slov* revolucija | *it* rivoluzione: 4912
resnica | *slov* resnica | *it* verità: 5733 [PM]
rešiti → **griešiti**
rešt (*frl* rèst) | *slov* ostanek | *it* resto: 1450

reštati* (*frl* restâ) | *slov* ostati | *it* restare: 1962, 2202, 3394, 5412, 5417, 6341, 6345, 6833, 6896 [PM]
ret → **rit**
Retenj(e) *TOP* (*Com. in Prov. di Udine*) (*frl* Artìgne) | *slov* Ratenj | *it* Artegna: 1717
reti se* | *slov* greti se | *it* scaldarsi: 3809, 4007, 4008, 4009 [PM greti se]
reval (*frl* rivâl) | *slov* jarek (s travo obrasel jarek med njivama) | *it* fossato erboso fra due campi: 4068, 4069 [PM riua / riva]
Rezja *TOP* (*Prov. di Udine*) | *slov* Rezija | *it* Val Resia: Biela 1325, 1334, 1338, 1339, 1484; Rezja 2776, 2777, 2778, 3634, 6593, 6888 [PM]
rezjansk *ETN* | *slov* rezijansko (< *Rezija*) | *it* resiano: in resiano: 1346
Rezjuta *TOP* (*Com. in Prov. di Udine*) | *slov* Bila | *it* Resiutta: 1334, 1337, 1338
rezno | *slov* rezko | *it* aspramente: 1383, 1385
Reʒ́ina *NP* (*frl* Regìne) | *slov* Regina | *it* Regina: 5183, 5186 [PM]
reʒ́ina (*lat* regina) | *slov* kraljica | *it* regina: 6735
ri → **grieh**
riba[1] | *slov* postrv | *it* trota: 1804, 5553, 6402 [PM]
riba[2] | *slov* riba | *it* pesce: 5679, 5680
ričot** (*frl* rizzòt) | *slov* kodrast | *it* ricciuto: 3319, 3720, 5532, 5534
Ričot *NC*: 3319, 3720, 5532, 5534 [VVS]
rieč | *slov* reč | *it* cosa: 28, 219, 659, 660, 661, 673, 1302, 1530, 1796, 1797, 1800, 1862, 1866, 1926, 2029, 2144, 2262, 2344, 2357, 2504, 2722, 2746, 2747, 3293, 3299, 3300, 3756, 4187, 4308, 4623, 4666, 4763, 5200, 5228, 5245, 5351, 5750, 6020, 6136, 6833, 6881, 6882, 7298 [PM]
riedak[1] -tka -o | *slov* redek -dka -o | *it* liquido -a: 2878, 2880 [PM]
riedak[2] -tka -o | *slov* redek -dka -o | *it* rado -a / raro -a: 3922, 4841, 5968 [PM]
rieh → **grieh**
rieka** | *slov* reka | *it* fiume: 1092, 1093, 1094, 2406, 3909, 3911, 3912, 4004, 4528, 4894, 5396, 5397, 5399 [PM Rieka *TOP*]
Rieka *TOP* (*Croazia*, *croato* Rijeka) | *slov* Reka | *it* Fiume: 2406 (Fjume *A*, Rieka), 2407 (Fjumu *L*)
Rieka[1]* *MICR* (*Com. di Torreano*) | *it* Case Rieca: 4528 [ESF]
Rieka[2] *MICR* (*Com. di Lusevera*): 1092, 1093, 1094 [PM]
Rieka[1] *IDR* | *it* T. Lagna: 3909, 3911, 3912, 4004, 5396, 5397, 5399 [PM]
Rieka[2] *IDR* | *it* Rieca: 4528, 4894
riepa | *slov* repa | *it* rapa: 177, 178, 775, 1140, 3836 [PM]
riepar | *slov* zelenec (ptica pevka) | *it* verdone: 177 (riepar; riepnjak (*nat*))
riepnjak → **riepar**
ries[1] | *slov* res | *it* vero: 635, 637, 1869, 2158, 2159, 2885, 2922, 4311, 4406, 5733, 6666 [PM]
ries[2] | *slov* resnica | *it* verità: 635, 637, 4165, 4275 (ris), 7011
riešiti* → **griešiti**
riezati* | *slov* rezati | *it* tagliare: 2886, 2887 [PM]
rifa (*frl* rìfe) | *slov* maščevanje | *it* ripicca: 3447, 3618
rijint → **arent**
riman* (*ted* Riemen *o slov* remen) | *slov* jermen | *it* correggia: 4902
rinća (*frl* rìncie) | *slov* zaponka | *it* fibbia: 3776 [PM]
ripar (*frl* ripâr) | *slov* nasip (?) | *it* riparo: 1701, 1702 [PM Rapar, Ropar = *IDR*]
Ripar *IDR* | *it* Rio Tasarapariam: 1701 [PM Rapar, Ropar]
ris → **ries**[2]
risa | *slov* ris | *it* lince: 2888, 2889
rišćo (*frl* rìs'cio) | *slov* tveganje | *it* rischio: 3859
rišpondati* (~ *it* rispondere) | *slov* odgovoriti | *it* rispondere: 1376 [PM]
rišpuošta* (*frl* rispuéste) | *slov* odgovor | *it* risposta: 3185
rit | *slov* rit / zadnjica | *it* culo / deretano / sedere: rit: 497, 1173, 2433, 4398, 4588, 4736, 4853, 6297; ret: 1131, 1210, 1211, 3085 [PM]
riu → **riua**
riua (*frl* rìve) | *slov* breg / griva (strmina) | *it* riva / erta: riu 3688, 3689, 3701; riua 825, 826, 1586; riva* 1277 [PM = slov „mejni travnat rob", „striscia d'erba per confine"; „rečni breg", „riva del fiume"]
riva* → **riua**
rivati[1] (*frl* rivâ) | *slov* priti | *it* arrivare: 6032 [PM]
rivati[2] (*frl* rivâ) | *slov* zadostovati | *it* bastare: 6350 [PM]
rjan* -a -o (*frl* ~ rïât) | *slov* črtast -a -o | *it* rigato -a: 6444 (erjan, rujan), 6445
rjuha (*nat*) | *slov* rjuha | *it* lenzuolo: 140
Rob *MICR*: 5611 [VVS]
Robediščene (*sm pl*) *ETN* | *slov* Robidiščani (prebivalci Robidišča) | *it* Robidischis (ab di): 3920
robertić | *slov* pogorelček (ptica selivka) | *it* codirosso: 2705, 2999 (roboučić (*nat*))
robida | *slov* robida | *it* rovo: 5823, 5974, 6025 [PM]
Robidišča *TOP* (*Slovenia*) | *slov* Robidišče | *it* Robidischis: 465 (Rebišča, Ribišča), 2549 (Rubidišči *L*), 4469 (irbišča), 5818 [PM]
robja** → **gruobja**
roboučić → **robertić**
ročica* | *slov* ročica (manjšalnica od roka) | *it* manina: 4551 [PM rokica]
roća (*frl* ròcie) | *slov* kol za trto | *it* tutore della vite: 4222, 4225
roditi* | *slov* obroditi / skotiti | *it* generare / produrre: 3009, 3080
roditi se* | *slov* roditi se | *it* nascere: 5876, 6141, 6910, 6911

rodovina | *slov* rod | *it* stirpe: 4624
rogi | *slov* veja | *it* ramo: 3148, 3149, 5822
rogin** | *slov* rogin (?) | *it* bue / cervo / capriolo: 3723, 5591, 5941 [PM Rogin = *NC*]
Rogin *NC*: 3723, 5591, 5941 [PM]
roj | *slov* roj | *it* sciame: 3510
rojen -a -o | *slov* rojen -a -o | *it* nato -a: 1069 (urujen), 2056, 5876
roka[1] | *slov* roka | *it* mano: roka 221, 1025, 1026, 1115, 1734, 1988, 1989, 2206, 2207, 2839, 2856, 2857, 2858, 2961, 4696, 4697, 5109, 5132, 5221, 5230, 5658, 6112, 6267, 6286, 6289, 6298, 7016, 7017; ruka 2119, 2447, 2448, 5956, 5974 [PM]
roka[2] | *slov* roka | *it* braccio: 5109, 5640, 5974
roka[3] | *slov* prgišče, pest | *it* manciata: 7091
roka[4] | *slov* kruh iz petih med seboj sprijetih hlebčkov | *it* cinque panini uniti tra loro: 2961 [LSZ]
romač (*frl* ramàz) | *slov* veja | *it* ramo: 4056
Romandiščica / Rumandiščica *ETN* | *slov* Romándol: prebivalka Romandóla | *it* Ramandolo (ab di): 4130, 4131
Romanduu *TOP* (*Fraz. del Com. di Nimis*) (*frl* Ramàndul) | *slov* Romandol | *it* Ramandolo: Romanduu* 5410; Rumanduu 4091, 4162 [PM Ramandou, Romandou]
Romanjen / Rumanjen (*pl*) Romanjʒeni *ETN* | *slov* Romándol: prebivalec Romandóla | *it* Ramandolo (ab di): 3370, 4130, 4131, 4274
romonet* → **rumunet**
rončeja (*frl* roncèe) | *slov* reznik (vinogradniški nož) | *it* roncola: 3250 [PM]
ronk** (*frl* rònc) | *slov* vinograd na pobočju | *it* vigna su pendio: 4147, 4150 [PM ronk]
Ronk *TOP* (*Borgo di Sedilis*): 4147, 4150 [APP; PM *solo* ronk]
rop[1] | *slov* grič | *it* collina: 1544, 1545, 2439, 2440, 1730, 2483, 2484, 3151, 3152, 3153, 3671, 4767, 5611, 6768, 6770, 6773 [PM = „strmina“, „declivio“; „greben“, „cengia“]
rop[2] | *slov* hrib / hrib: skalnat hrib | *it* monte / monte roccioso: 128, 132, 1439, 1730, 3161, 3162, 3327, 4767, 4801, 4802, 4805, 5347, 5768, 6651, 6652 (Roubu *OR Lsg*) [PM = „strmina“, „declivio“; „greben“, „cengia“]
ropčić** | *slov* hribček | *it* monticello: 3130
ros → **rus**
rosa* | *slov* rosa | *it* rugiada: 4965 [PM]
Rosica *MICR*: 6265 [ø GPK]
Roš *ETN* → **Ruš**
rot | *slov* rod | *it* stirpe: 4429, 4430
roub- → **rop**[2]
rouba[1] (*frl* róbe) | *slov* blago | *it* roba: 2118, 2174, 2768, 3448, 3476, 3529, 6237, 6347, 6385 [PM]
rouba[2] (~ *frl* róbe) | *slov* letina | *it* annata: 6385
rozdouje → **grazdouje**
rozjan (*pl*) -ji *ETN* | *slov* Rezijan, -i (prebivalec Rezije) | *it* resiano, -i (*s*): 1325, 2528, 2530, 6592 (rožejan) [PM Rozean = *NC*]
rozjanka *ETN* | *slov* Rezijanka (prebivalka Rezije) | *it* resiana (*s*): 2530 [PM]
rozjanski -a -o *ETN* | *slov* rezijanski -a -o | *it* resiano -a: 957 (Rožejanski), 2528, 2900, 6877
rozno | *slov* grdo | *it* male: 1383, 1385, 5029, 5030
roža | *slov* roža | *it* fiore: 1644, 1805, 3835, 4819, 4820, 5162, 5164 [PM]
Roža *NP* (*frl* Ròse) | *slov* Roža | *it* Rosa: 1309 [PM]
roža alpina* (~ *frl* stèle alpìne) | *slov* planika | *it* stella alpina: 5123
roža pila (*frl* rosepìle) | *slov* šen | *it* risipola: 3308, 6801, 6802
rožari(h) (*frl* rosàri) | *slov* venec: rožni venec | *it* rosario: 3361, 3855, 4880, 6745 [PM]
rožejan *ETN* → **rozjan**
Rožejanski *ETN* → **rozjanski**
Rožejanski ćanau *TOP* (*Prov. di Udine*) | *slov* Rezija | *it* Val Resia: 957
rožica (*cf* → roža) | *slov* roža | *it* fiore: 563, 1805, 1852 [PM = „rožica“, „fiorellino“]
rožinati[1] (~ *frl* rasonâ) | *slov* govoriti | *it* parlare: 2059, 2090, 2112, 2295, 2296, 2388, 2435, 2436, 2616, 2620, 3343, 3473, 3565, 5907, 6068, 6100, 6124, 6156 [PM]
rožinati[2] (*frl* rasonâ) | *slov* razmišljati | *it* ragionare: 2059, 2112, 3473, 3480
rožinati[3]* (~ *frl* rasonâ) | *slov* povedati | *it* dire: 6136
rožnjou (*frl* rusignûl) | *slov* slavec (ptica pevka) | *it* usignolo: 6954, 6957 [PM]
rubenica | *slov* robidnica | *it* mora di rovo: 1776 [PM]
Rubidišča* *TOP* → **Robidišča**
ruda (*frl* rùde) | *slov* rutica: vinska rutica | *it* ruta: 2574, 2575 [PM]
rudino (*cf* → ruda) | *slov* rutica: iz vinske rutice | *it* ruta: alla ruta: 2574
ruja* (*frl* rùje) | *slov* gosenica | *it* bruco: 6273 [PM]
rujan → **rjan***
ruka → **roka**[1]
rukau | *slov* rokav | *it* manica: 2600, 2601, 2840, 6441 [PM]
Ruklus *TOP* (*Fraz. del Com. di Attimis*) (*frl* Reclûs) | *slov* Rekluž | *it* Racchiuso: 2551, 2552 [PM Rakluž]
Rumanduu *TOP* → **Romanduu***
rumunet (*res*) (~ *frl* rumïâ) | *slov* govoriti | *it* parlare: 2067, 4985 (romoni *ind pres 3sg*) [PM rumijati = „prežvekati“, „ruminare“]
runat | *slov* delati | *it* fare: 512, 4701, 4702
Runcini *NC*: 1756 [RD]
runje (~ *frl* ròsne) | *slov* koze (bolezen) | *it* vaiolo: 536
ruoh | *slov* rog | *it* corno: 974, 2670, 2795 [PM]
Ruosić* *NC*: 6627 [PM Rosić]
rupa* | *slov* rupa (jama, kotanja) | *it* cavità nel terreno: 1394, 3130, 3157, 4114, 5395, 5396, 6634 [PM rupa, Rupa = *MICR*]

Rupa *TOP* (*Casaborgo di Cergneu sup.*) | *it* Casa della Rupe: 5395, 5396 [PM]
Rupa *MICR*: 1394 [PMBŽ]
Rupe *MICR*: 4114 [APP]
rus -a -o | *slov* rumen -a -o | *it* giallo -a: ros 2607, 5422; rus 782, 785, 1461, 1462, 1463, 1644, 1802, 2608, 2666, 3406, 3407, 3540, 6987, 7076 [PM]
Rusac *SPN*: 4587
rusica | *slov* rosica (mravlja rdeče barve, ki ima želo) | *it* formica gialla: 1461, 1462, 1463, 1804, 6985, 6986 [PM = „mravlja“, „formica“]
Rusić *CO* | *it* Russig: 615 [PM = *MICR*]
Rusina *SPN*: 4587
rusjak | *slov* rumenjak | *it* tuorlo: 787 [PM]
Ruš (*pl*) -i *ETN* | *slov* Rus, -i | *it* russo, -i (*s*): 57, 3371, 4166 (Roš), 4440
ruša** | *slov* ruša | *it* zolla erbosa: 1728, 7380, 7385 [PM ruša, Ruša = *MICR*]
Ruša *TOP* (*Borgo di Villanova delle Grotte*) | *it* Russa: 7380, 7385
Ruša *MICR*: 1728 [PM]
Rušja *TOP* | *slov* Rusija | *it* Russia: 1875, 2111, 4624, 4911, 5488, 6887
ruška → **hruška[1/2]**
rut[1] ruda -o | *slov* čist -a -o | *it* puro -a: 100, 1526, 2874, 4324, 5600, 6692
rut[2] ruda -o | *slov* sam -a -o | *it* solo -a: 1246, 1247, 1248, 1526, 2465, 2469, 5142, 5600
ruta[1] | *slov* ruta / cunja | *it* pezzuola / straccio: 3292, 3293, 3295, 3296, 5654, 5656, 5785
ruta[2] | *slov* obujek | *it* mollettiera: 5654, 5656
ruta[3] | *slov* povoj | *it* fascia: 5656
ruti* | *slov* puliti | *it* divellere: 4681 [PM]
rvat | *slov* ruvati | *it* svellere: 4872, 4873
s / z | *slov* z | *it* da: 1533 (-s), 2817, 3811, 5649, 7053, 7197 (-z), 7205 (-z) [PM]
s / z / ž | *slov* z | *it* con: 47, 149, 150, 151, 168, 295, 300, 355, 433, 463, 526, 527, 662, 673, 679, 751, 854, 861, 868, 873, 885, 891, 915, 943, 1211, 1232, 1480, 1520, 1533, 1605, 1666, 1669, 1790, 1830, 1875, 1945, 1954, 1961, 1968, 1985, 2218, 2257, 2286, 2287, 2413, 2435, 2436, 2443, 2457, 2467, 2468, 2487, 2497, 2567, 2600, 2713, 2720, 2763, 2764, 2783, 2795, 2819, 2896, 3025, 3033, 3034, 3070, 3088, 3110, 3132, 3197, 3308, 3336, 3366, 3368, 3376, 3402, 3431, 3473, 3484 (za), 3538, 3548, 3551, 3843, 3901, 3927, 3964, 3965, 3985, 3986, 4022, 4078, 4178, 4233, 4270, 4309, 4485, 4527, 4656, 4725, 4736, 4783, 4802, 4847, 4853, 4892, 4966, 5070, 5102, 5129, 5163, 5164, 5183, 5209, 5210, 5296, 5300, 5331, 5339, 5340, 5462, 5500, 5540, 5583, 5584, 5658, 5750, 5884, 5983, 6050, 6054, 6061, 6091, 6112, 6115, 6118, 6134, 6150, 6188, 6213, 6229, 6297, 6298, 6315, 6391, 6392, 6425, 6454, 6455, 6456, 6457, 6484, 6498(s, š), 6517 (š), 6665 (š), 6819, 6823, 6826, 6828, 6830, 6835, 6840, 6844, 6846, 6849, 6855, 6870, 6873, 6881, 6905, 6914, 6915, 6916, 6917, 6931, 6932, 6933, 6934, 6938, 6939, 6962, 7001, 7008, 7057, 7129, 7139, 7140, 7217, 7222, 7224, 7227, 7228, 7277, 7279, 7281, 7282, 7284, 7402 [PM]
sa / sa- → **se[3]**
sabota | *slov* sobota | *it* sabato: 580, 2193, 2955 (sabuota), 3313, 4338, 6006, 6495, 6615 [PM]
sabuota → **sabota**
Sabuotić *CO* | *it* Sabottig: 2953, 5186 [PM]
Sabuotić* *NC*: 2962, 7400 (Sabotić) [PM]
sad (*slov*) | *slov* sad | *it* frutto: 7126
sada | *slov* sedaj | *it* adesso: 133 (sida), 211, 303, 2108, 4576 (sida) [PM]
sadje | *slov* sadje | *it* frutta / frutti: 3080, 3311, 7126
sadlo | *slov* salo | *it* grasso: 7126
saj[1] | *slov* saj | *it* certo: 2037, 2159, 4327, 4958 [PM]
saj[2]! | *slov* saj! | *it* ecco!: 2186, 2402, 2922 (se) [PM]
sak → **usak**
saketa (~ *frl* sachète) | *slov* mošnja: usnjena mošnja | *it* scarsella: 7057, 7060 [PM = „žep“, „tasca“]
sakiera | *slov* sekira | *it* accetta: 724, 725, 1090, 4783 (skiro *Ssg*) [PM]
sako | *slov* tako | *it* cosà: 5399, 5418 [PM]
sakolić → **sokolić**
sakratari → **sekratari**
saku | *slov* sokol | *it* falco: 4555, 4760
saldo (*frl* sàldo) | *slov* vedno | *it* sempre: 3047, 6089 (salt) [PM = „veliko“, „molto“]
sale → **se[5]**
salt[1]* salda -o (*frl* salt) | *slov* miren -rna -o | *it* calmo -a: 5145 [PM]
salt[2] → **saldo**
saluduvati* (*frl* saludâ) | *slov* pozdravljati | *it* salutare: 1974 [PM saludati]
salut (*frl* salût) | *slov* zdravje | *it* salute: 4025
salvati (*frl* salvâ) | *slov* zveličati | *it* salvare: 7046
salve reʒina (*lat* salve regina) | *slov* zdravamarija | *it* salve regina: 6735
salvija (*frl* sàlvie) | *slov* žajbelj | *it* salvia: 3715 [PM]
sam[1] / san sama -o | *slov* sam -a -o | *it* solo -a: 46, 314, 513, 1987, 2951, 3904, 4038, 4320, 4603, 4792, 4805, 4806, 5395, 5396, 5401, 5413, 5487, 5554, 5990, 6152, 6213 [PM]
sam[2]* sama -o | *slov* sam -a -o | *it* stesso -a: 1340, 1341, 1673
sam[3] → **san[2]**
samagutan -tna -o | *slov* požrešen -šna -o | *it* ingordo -a: 5
Samardenća *TOP* → **Smardenća**
samiz (san[2] + miz) → **san[2]**
samo | *slov* samo | *it* solamente: 676, 1587, 1588, 1934, 1936, 1946, 4805 (samuo), 5012, 6669 (san) [PM]
sam tle / san tle → **san[2]**
samuo → **samo**
san[1] (*frl / it* san) | *slov* sveti | *it* san(to): 1715, 2866, 7376

san² | *slov* sem | *it* qua (*m. a l.*): sam / san 855, 657, 658, 930, 1407, 2230, 3274, 3515, 3807, 3911, 4084, 4086, 4089, 4091, 4094, 4121, 4319, 4732, 6084, 6212, 7398; samiz (san + miz) 1042, 1043; sanle 2393; sem 5294; sin 3051; sn 5764 [PM]
san³ | *slov* tukaj | *it* qui (*st. in l.*): 932, 3375
san⁴ | *slov* sen (sanje) | *it* sogno: 4308 [PM = „sen“, „sonno“]
san⁵ → **samo**
sanac | *slov* sence | *it* tempia: 5805
sanažet* → **senožet**
sančie / san če | *slov* tukaj | *it* qui (*st. in l.*): 932, 1012
sangueta* (*frl* sanguéte) | *slov* pijavka | *it* sanguisuga: 1807, 1818
sanle → **san²**
sant* (*frl* sant) | *slov* podobica | *it* sant(in)o: 1198
san tle¹ | *slov* sem | *it* qua (*m. a l.*): 855
san tle² | *slov* tukaj | *it* qui (*st. in l.*): 3375
santolić (*frl* ~ sàntul) | *slov* boter | *it* padrino: 6308
sapon* (*frl* sapòn; *cf* → 466) | *slov* malopridnež | *it* malandrino: 466
saražina (*frl* sarazìn) | *slov* ajda | *it* grano saraceno: saražina 731, 1902; serežina 2356, 6971, 6974 [PM]
sarce | *slov* srce | *it* cuore: sarce 101, 5468; serce 5313; srce 5717 [PM]
sarna | *slov* srna | *it* capriolo: 112, 113, 2468
sarp | *slov* srp | *it* falcetto: 729, 3033 (sirpin *Ssg*) [PM]
sarpent (*frl* sarpìnt) | *slov* kača | *it* serpente: 6967 [PM]
sas¹ | *slov* dojka | *it* mammella: 7329 [PM]
sas² → **z / s**
sasate | *slov* sesati | *it* poppare / succhiare: 5270 (sasate, ssat), 7326 [PM]
Sastena *MICR*: 374 [ø RPB]
sašin* (*frl* sassìn) | *slov* morilec | *it* assassino: 6446
sašit -a -o | *slov* sešit -a -o | *it* cucito -a: 2599
sašiti* | *slov* sešiti | *it* cucire: 6084, 7068
sau* → **sou**
saua → **soua**
Sauodnja *IDR*: 3677 [ø VVS]
sauon | *slov* sovir | *it* civetta (maschio): 344 [PM ćouiton]
savi (*frl* sàvi) | *slov* pameten | *it* saggio: 1572
savon (*frl* savòn) | *slov* milo | *it* sapone: 1161
savor (*frl* savôr) | *slov* priokus | *it* retrogusto: 3733
sažgan -a -o | *slov* sežgan -a -o | *it* bruciato -a: 1724, 2317 [PM]
sažgati | *slov* sežgati | *it* bruciare: 6482 [PM]
sažgati se | *slov* sežgati se | *it* bruciare (*intrans*): 6859 [PM]
scanje | *slov* scanje / seč | *it* pisciare: il pisciare / urina: 2506, 3255, 5735
scati | *slov* scati | *it* pisciare: 253, 1237, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2937, 2938 [PM]
sciepiti* | *slov* scepiti | *it* spaccare (legna): 4793
sći → **hći²**

se¹ (*impers*) | *slov* se | *it* si: se 27, 28, 127, 147, 166, 187, 188, 190, 191, 199, 215, 335, 570, 697, 795, 889, 915, 1348, 1417, 1530, 1596, 1873, 1881, 1882, 1935, 1993, 2012, 2082, 2124, 2133, 2135, 2138, 2163, 2301, 2302, 2303, 2305, 2314, 2364, 2370, 2410, 2417, 2454, 2516, 2569, 2625, 2690, 2705, 2713, 2757, 2758, 2762, 2770, 2857, 2877, 2878, 2880, 2887, 2941, 2964, 2989, 3031, 3104, 3123, 3124, 3146, 3149, 3270, 3276, 3306, 3336, 3349, 3412, 3441, 3469, 3507, 3547, 3548, 3551, 3631, 3632, 3634, 3759, 3767, 3901, 3911, 3931, 3947, 4195, 4226, 4457, 4539, 4582, 4583, 4592, 4593, 4684, 4773, 4781, 4786, 4793, 4799, 4806, 4810, 4811, 4824, 4865, 5122, 5445, 5599, 5656, 5679, 5700, 5719, 5785, 5788, 5793, 5795, 5822, 5847, 5848, 6005, 6099, 6143, 6388, 6453, 6454, 6492, 6493, 6506, 6517, 6529, 6657, 6727, 6838, 6887, 6893, 6894, 6993, 7090, 7113; si 3908, 4110, 4464, 4582, 4583, 4627, 4632, 4634, 6528, 7051, 7138, 7286
se² (*passvt*) | *slov* se | *it* se: 78, 381, 588, 623, 648, 723, 724, 776, 781, 795, 1816, 1961, 1962, 2082, 2119, 2120, 2124, 2293, 2318, 2371, 2526, 2690, 2757, 2758, 2762, 3104, 3123, 3146, 3325, 3441, 3461, 3565, 3566, 3902, 4046, 4226, 5459, 5460 (še), 5719, 5814, 5856, 5960, 6133, 6249, 6490, 6491
se³ / si (*rifl*) | *slov* se | *it* se: *G* sebe 231, 1673, 2269; *D* se 830, 1258, 1307, 1673, 4095, 6111, 6112, 6136, 6413; sebe 1673; si 1102, 2941, 3830, 3873, 3874, 5640, 6881; *A* sa 1592 (sa-), 3394, 3395; se 30, 172, 196, 222, 228, 234, 239, 500, 503, 551, 642, 643, 655, 656, 657, 658, 722, 742, 743, 750, 752, 754, 759, 925, 1011, 1070, 1210, 1238, 1241, 1242, 1243, 1252, 1255, 1257, 1258, 1448, 1454, 1486, 1487, 1520, 1630, 1632, 1639, 1745, 1762, 1805, 1830, 1864, 1871, 1905, 1914, 1916, 1919, 1935, 1973, 2012, 2028, 2029, 2031, 2045, 2219, 2250, 2252, 2272, 2282, 2313, 2325, 2333, 2342, 2352, 2362, 2369, 2370, 2408, 2409, 2436, 2506, 2507, 2508, 2513, 2514, 2522, 2523, 2549, 2561, 2623, 2636, 2663, 2666, 2669, 2670, 2675, 2698, 2780, 2781, 2784, 2787, 2788, 2800, 2819, 2863, 2920, 2921, 2924, 2925, 2926, 2937, 2953, 2967, 2968, 3011, 3038, 3061, 3071, 3107, 3127, 3154, 3202, 3302, 3369, 3373, 3439, 3465, 3487, 3496, 3497, 3506, 3510, 3517, 3583, 3595, 3599, 3617, 3618, 3619, 3625, 3646, 3717, 3788, 800, 3801, 3802, 3809, 3823, 3856, 3870, 3871, 3875, 3876, 3904, 3905, 3936, 3944, 3951, 3954, 3955, 4007, 4008, 4009, 4012, 4038, 4121, 4358, 4410, 4423, 4439, 4440, 4494, 4495, 4625, 4660, 4691, 4699, 4702, 4717, 4728, 4729, 4730, 4738, 4740, 4741, 4746, 4747, 4748, 4750, 4791, 4818, 4858, 4863, 4904, 4905, 4927, 4953, 4974, 5015, 5016, 5055, 5057, 5058, 5099, 5169, 5212, 5216, 5244, 5312, 5363, 5395, 5396, 5412, 5413, 5417, 5430, 5448, 5464, 5501, 5506, 5516, 5523, 5595, 5644, 5747, 5756, 5761, 5781, 5785, 5789, 5794,

5805, 5822, 5846, 5847, 5865, 5869, 5876, 5943, 5983, 6018, 6022, 6033, 6040, 6089, 6106, 6123, 6125, 6133, 6136, 6138, 6140, 6141, 6143, 6154, 6155, 6163, 6172, 6189, 6190, 6192, 6217, 6240, 6263, 6283, 6299, 6323, 6324, 6325, 6329, 6334, 6391, 6393, 6447, 6491, 6506, 6518, 6562, 6563, 6720, 6744, 6755, 6859, 6882, 6883, 6890, 6910, 6911, 6941, 7044, 7165, 7166, 7183, 7192, 7357, 7380; sebe 1340, 1341; si 156, 1391, 3695, 4464, 4676, 4728, 5562, 6765, 7342; *S* sabo 1605; sabon 6213 [PM]

se[4] (*frl* se) | *slov* če | *it* se: se 1295, 4247, 4321 (si), 4904, 4905, 5102 [PM]

se[5] **/ si** sa suo | *slov* ta ta to | *it* questo -a, ciò: 939, 1673, 1674, 1675, 1893 (sa, sale *f sg*), 2181, 3892 [PM]

se[6] → **še**[1]

se[7] → **saj**[2]**!**

sebe → **se**[3]

seće / seć(i) → **sieći**

seda (*frl* sède) | *slov* svila | *it* seta: 1840

sedan / -en | *slov* sedem | *it* sette: sedan / -en 13, 116, 955, 1412, 2461, 3366, 3367, 4340, 4699, 5980, 6342, 6408, 6409, 6614, 6762, 7348; siedin 2930, 2954, 3110 [PM]

sedanast / -nejst → **sedenast**

sedan čas* / 7 čas (*res*) | *slov* sedemkrat | *it* sette volte: 2804

sedandeset | *slov* sedemdeset | *it* settanta: 82, 4764 (sedendeset) [PM setante]

sedan rede | *slov* sedemdeset | *it* settanta: 955

sedenajst → **sedenast**

sedenajsti | *slov* sedemnajsti | *it* diciassettesimo: 6576

sedenast | *slov* sedemnajst | *it* diciassette: sedanast /-nejst 14, 2462; sedenast 955, 1412, 1413, 7352; sedenajst 5980, 5981; siedinast 2931, 2932 [PM]

sedendeset → **sedandeset**

sedieti* | *slov* sedeti | *it* sedere: 215, 2678, 5120

sedigla** | *slov* sedlo: gorska sedla | *it* selle montane: 5551

Sedijen (*pl*) -i *ETN* | *slov* Sedíljan, -i (prebivalec Sedil) | *it* Sedilis (ab di): 4130, 4131, 4132, 4133, 4134

sedijsko* (*agg n sg*) *ETN* | *slov* sedílsko (< *Sedila*) | *it* Sedilis (relativo a Sedilis): 4133, 4134

sedila** | *slov* sedlo: gorska sedla | *it* selle montane: 4121, 4132 [PM Sedila = *MICR*]

Sedila *TOP* (*Fraz. del Com. di Tarcento*) | *slov* Sedila | *it* Sedilis: 4121, 4132, 5551 (Sedigla) [PM]

Sediščica *ETN* | *slov* Sedíljščica (prebivalka Sedil) | *it* Sedilis (ab di): 4130

sedlišča** | *slov* sedlišča: gorska sedla | *it* selle montane: 1690, 5014 [PM Sedlišča = *MICR*]

Sedlišča / -e *TOP* (*Fraz. del Com. di Lusevera*) *cf* → Mekota* | *slov* Sedlišča | *it* Micottis: 1690, 5014 [PM]

Sedliščan *ETN* | *slov* Sedlíščan (prebivalec Sedlišč = Mekote) | *it* Micottis (ab di): 1272, 1273 [PM]

sedlo** | *slov* sedlo: gorsko sedlo | *it* sella montana 357

Sedlo* *TOP* (*Slovenia*) | *slov* Sedlo | *it* Sedula: 357

sedmi | *slov* sedmi | *it* settimo: 3956, 4462, 6575 [PM]

sedniti | *slov* sesti | *it* sedersi: 554, 556, 557, 558, 4007, 4009, 4904, 6520, 6882, 6883 [PM]

Sedola *CO* | *it* Sedola: 2953

segetati* | *slov* ščegetati | *it* solleticare: 2866

segont ki (*frl* secònt che) | *slov* kakor | *it* secondo che: 3904, 3905 [PM]

segra (*frl* sàgre) | *slov* žegnanje | *it* sagra: 5962

segretarih* → **sekratari**

Sejani (*sm pl*) *ETN* | *slov* Seljani (prebivalci Sedla) | *it* Sedula (Slovenia) (ab di): 357, 358

sejati | *slov* sejati | *it* seminare: sejati 2124, 4795, 5788; śijati* / śjati 751, 3760 [PM]

sejati se* | *slov* rojiti | *it* sciamare: 3510

sejći → **sieći**

sekome (*it* siccome) | *slov* ker | *it* siccome: 1443

sekondi (*frl* secònt) | *slov* drugi | *it* secondo: 5405 [PM]

sekratari (*frl* sacratàri / segretàri) | *slov* tajnik | *it* segretario: 1609 (sakratari), 1944, 3366 (segretarihan *Spl*) [PM]

sem → **san**[2]

semejati* (*frl* semejâ) | *slov* podoben biti | *it* somigliare: 3102, 3103 [PM]

sempla (*frl* sèmple) | *slov* kad | *it* tino: sempla: 4270, 4280; šempla 4188, 4190 [PM]

sempre → **simpri** (*it / ven* sempre)

sempre suludato / šaludato (*cf it* sempre sia lodato) | *slov* večno naj bo hvaljen | *it* sempre sia lodato: 769 (sempre suludato / šaludato), 3379 (simpri si laudato), 5069 (sempre šaludatu)

semula* (*frl* sèmule) | *slov* otrobi | *it* crusca: 6198 [PM]

senica | *slov* sinica (ptica pevka) | *it* cinciallegra: 1802, 3001, 3886, 6957 [PM]

Senja *TOP* (*Fraz. del Com. di Tarcento*) (*frl* Segnà) | *it* Segnacco: 4026

senjan | *slov* sejem | *it* fiera: 2594, 4603

senjati* → **sinjati***

se nje → **še**[1]

senji | *slov* semenje | *it* semenza: 4583

senjiuati* | *slov* sanjati | *it* sognare: 7048 [PM]

seno[1] → **sieno**

seno[2] → **sino**

senožet | *slov* senožet | *it* prato falciativo: sanažet* 3270; senožet 132, 671, 674, 5301, 6544, 6636, 6637, 6638, 6639, 6640, 6641, 6642, 6643, 6654, 6675, 6676, 7277, 7279, 7280, 7284; sonožet 1209, 2418, 2419, 2473, 3155, 3156, 3671, 3673, 3674, 3675, 3676, 3869, 4068, 5437, 5624, 5641, 5819, 6265, 6544, 6654, 6673, 6676 [PM]

sentiment (*frl* sentimènt) | *slov* razumnost | *it* discernimento: 1571, 1572 [PM sentemente = „sence“, „tempie“]
senuo → **sieno**
sepultura* (~ *frl* sepultùre) | *slov* grob | *it* tomba: 6874 (sepulturu *Asg*, sopulturu *Asg*) [PM]
ser | *slov* sir | *it* formaggio: 512, 1151, 1152, 1957, 1961, 1962, 2690, 2740, 2797, 2964, 2969, 3281, 3759, 3807 (siera *Gsg*), 4201, 4405, 4417, 4701, 4702, 5362, 6337, 6517 [PM]
serce → **sarce**
sere (*frl* sère) | *slov* večer | *it* sera: 743
serežina → **saražina**
servicih (*frl* servìzi) | *slov* pomoč | *it* servizio: 7290
servijati (~ *frl* servî) | *slov* služiti | *it* servire: 6372
Servja *TOP* (*frl* Sèrvie) | *slov* Srbija | *it* Serbia: 5021
sesanta / -e (*frl* sesànte) | *slov* šestdeset | *it* sessanta: sesanta / -e 5079, 5923, 6343; sosante 1027, 1028 [PM]
sesanta kuatre (*frl* sesàntequàtri) | *slov* štiriinšestdeset | *it* sessantaquattro: 6343
sesanta vot (*frl* sesàntevòt) | *slov* oseminšestdeset | *it* sessantotto: 5923
sesante doje (*frl* sesàntedòi) | *slov* dvainšestdeset | *it* sessantadue: 5079
sestra | *slov* sestra | *it* sorella: 142, 810, 811, 1372, 1410, 2289, 3088, 3849, 4334, 5084, 5290, 5291, 6030, 6050, 6051, 6053, 6054, 6567, 6833, 6847, 6848, 6849, 6855 [PM]
setember (*frl* setèmber (?)) | *slov* september | *it* settembre: 948
sever | *slov* sever | *it* tramontana: 476
seviede | *slov* seveda | *it* sicuro: 2364, 4684 (se vie da), 4865 (se viede), 5793 (se vie de)
sfadjouzan* -zna -o (*frl* sfadïôs) | *slov* naporen -rna -o | *it* faticoso -a: 3688
sforčan (*ven* sforzà) | *slov* prisiljen | *it* costretto: 3619
si → **se⁴**
si¹ (*frl* sì) | *slov* da / ja | *it* sì: 1787 [PM]
si² → **se¹**
si³ → **se³**
si ben (*frl* sibèn) | *slov* čeprav | *it* sebbene: 6040 [PM seben]
sida → **sada**
sieći | *slov* kositi / sekati | *it* falciare / tagliare: seće / seć(i) 4682, 4683, 6001, 7277, 7278, 7279, 7282; sejći 2879, 3033, 3034, 3942, 4351, 5446, 5564, 5572, 6003, 6481, 6483; sieći 723, 724, 1093, 1477 (śiekli *ppa Npl*), 3785, 3788, 3881, 4312, 5837, 5950, 6003, 6494, 6529, 7094, 7139, 7149 [PM]
siedin → **sedan**
siedinast → **sedenast**
siek(a)* | *slov* rez (?) / zareza (?) | *it* taglio / tacca: 2499
sieme | *slov* seme | *it* seme: 3442 [PM]
sienca | *slov* senca | *it* ombra: 179, 1326 [PM]
sieno | *slov* seno | *it* fieno: seno 2163, 6001, 6483, 6487, 6496, 6497; senuo 163, 1998, 2357, 2384, 2713, 2940, 2941, 3072, 3280, 3294, 3306, 3583, 3933, 4153, 4312, 4527, 4891; sieno 163, 729, 1251, 1477 (śieno), 1904, 5219, 5300, 5338, 5742, 5882 [PM]
sier* → **ser**
sierak | *slov* koruza | *it* granoturco: sierak / śierak 77, 519, 751, 2124, 2284, 2757, 3033, 3037, 3115, 3590, 3600, 4514, 5323, 5470, 5789, 5975, 6336, 6850, 6971, 6975, 7094, 7124; sirak 4123, 4124 [PM]
sierou -a -o | *slov* surov -a -o | *it* crudo -a: 3733, 4391 (srouo *n sg*), 5964 (sirouo *Af sg*) [PM]
siet (*frl* sièt) | *slov* sedem | *it* sette: 3665, 4063, 5086, 5462, 5632 [PM]
siguran -rna -o (*frl* sigûr) | *slov* prepričan -a -o / zanesljiv | *it* sicuro -a: 2333, 6484 [PM]
sikati | *slov* zbežati | *it* scappare: 2870 (sikati, śikati)
simpri / -e (*frl* sìmpri) | *slov* vedno | *it* sempre: sempre / -i 769, 834, 835, 5069, 6545; simpri / -e 1054, 1333, 1523 (śimpri), 2074, 2502, 3379, 3619, 3774, 3896, 3905, 3964, 4052, 5115, 5562, 6125, 6217, 6334, 6338, 6344, 6765, 6996, 7304, 7306 [PM]
simpri si laudato → **sempre suludato**
sin¹ | *slov* fant | *it* giovane / ragazzo: 813, 814, 817, 883, 1420, 1422, 2588, 2732, 2924, 3064, 3076, 3837, 4080, 4081, 4101, 5020, 5342, 6430, 6617, 6825, 6826, 6827, 7012, 7067, 7305 [PM]
sin² | *slov* sin | *it* figlio: 808, 814, 815, 816, 817, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 876, 1419, 1420, 1602, 1979, 2160, 2588, 2732, 3064, 3076, 3504, 4081, 4153, 4154, 5154, 5289, 6050, 6054, 6498, 6722, 6911, 7082 [PM]
sin³ → **san²**
sinatić¹ | *slov* fantiček | *it* ragazzino: 1419, 1570, 1853, 4077, 4080, 5171, 5311, 5348 [PM]
sinatić² | *slov* sinek | *it* figliolo: 5247, 7403 [PM]
sinčer -a -o (*frl* sinčîr) | *slov* trezen -zna -o | *it* sobrio -a: 7056, 7057
sine / sinui / sinuve | *slov* otroci | *it* figli: 813, 858, 872, 873, 874, 875, 881, 1420, 2683, 4081, 4154, 5172 [PM]
sinić | *slov* deček | *it* bambino: 763, 1740, 1741, 1744, 4062, 5181
sinjati* | *slov* sanjati | *it* sognare: 4308
sinj k- (*frl* sin che) | *slov* dokler | *it* finché: 3905
sino | *slov* ja / pač | *it* sì / certo: seno 4955; sino 2158, 2159, 2618, 2882, 3621; sno 2037
sinou¹* -a -o | *slov* sinov -a -o | *it* figlio: del figlio: 5339
sinou²* -a -o | *slov* fantov -a -o | *it* giovane: del giovane: 5339, 6526
sinouje* | *slov* fantje | *it* gioventù: 3918, 3919
si pur ki (*frl* sepûr che) | *slov* čeprav | *it* sebbene: 6896
sirak → **sierak**

siratua / siratva | *slov* sirotka | *it* siero: 1957, 1958, 1962, 1963, 3220 (sirotve *G*) [PM]
sirotva* → **siratua**
sirou* → **sierou**
sirp* → **sarp**
sis[1] (*frl* sîs) | *slov* šest | *it* sei: 5463
sis[2] → **z / s**
sit[1] (*frl* sît) | *slov* kraj | *it* luogo: 1498
sit[2] -a -o | *slov* sit -a -o | *it* sazio -a: 2453, 2589, 2996, 3952, 6353, 6492 [PM]
sito | *slov* sito | *it* setaccio: 3760 [PM]
siu -va -o | *slov* siv -a -o | *it* canuto -a: 5829
siurno (*frl* sigûr) | *slov* gotovo | *it* sicuro: di sicuro: 640, 4326
skačiti* → **škočiti***
skakati* | *slov* skakati | *it* saltare: skakati* 6180; škakati* 5087, 5088 [PM]
skakica → **skakja**
skakja | *slov* kobilica | *it* cavalletta: 864 (skakja, skakica), 1802 [PM]
skala | *slov* skala | *it* roccia: 1063, 3003, 3130, 3151, 3152, 3153, 3161, 4882, 5768, 5817 [PM]
skalar** | *slov* skalar | *it* rupicolo: 6627 [PM Skalar = *NC*]
Skalar *NC*: 6627 [GPK]
Skaličar *NC*: 2236 [MSP]
skarsela* (~ *ven* scarséla) | *slov* predal | *it* cassetto: 2270
skira* → **sakiera**
sklap → **sklop**
skleda → **sklieda**[2]
sklet -a -o | *slov* hiter -tra -o | *it* svelto -a: 6616
skleto (*frl* sclète) | *slov* hitro | *it* presto / in fretta: 2196, 2598, 2614, 2750, 2751, 2967 (sklieto), 3302, 4800, 5826, 6616, 6920, 6926, 6927, 6928
sklieda[1] | *slov* skleda: lesena skleda | *it* ciotola lignea: 2062, 2063, 2064
sklieda[2] | *slov* skleda: lončena skleda | *it* terrina: 3742, 4583 (skleda), 6517, 6518 [PM]
sklieto → **skleto**
sklop (*frl* sclòpe) | *slov* puška | *it* schioppo: sklap 297, 549; sklop 5983, 5985 [PM]
skod? / skot? | *slov* kod: od kod? | *it* donde?: 1866, 7341 [PM]
skorna | *slov* hudobec | *it* il demonio: 2346
skranja[1] | *slov* čeljust | *it* mascella: 72 [PM = „?“]
skranja[2] | *slov* lice | *it* guancia: 1129 [PM = „?“]
Skrideli *TOP* (*Borgo di Sedilis*) | *it* Scredelin: 4147
skril** | *slov* skril | *it* ardesia: 4526, 4527
Skril *TOP* → **Ćanaglet**
skriuše / -i | *slov* skrivaj: na skrivaj | *it* nascosto: di nascosto: 6337
skručuvati se* | *slov* krčiti se | *it* contrarsi: 2636
skuazi / skuaži(j) (*frl* squàzi) | *slov* skoraj | *it* quasi: kuaži 5303: skuazi 1614; skuaži(j) 2737, 2738, 2977, 3003, 5748, 6175; škuazi / ži 2553, 3333, 3334 [PM]
skubit | *slov* skubsti | *it* spennare: 4839
Skublic *TOP* (*Borgo di Sedilis*): 4146 [APP *CO/NC*]
skuduruš (*frl* scodoròs) | *slov* pogorelček (ptica selivka) | *it* codirosso: 2999 (škodoroš), 6955, 6957
skufati* → **skuhati**
skuhati | *slov* skuhati | *it* cuocere: skufati* 665, 666; skuhati 469, 1891, 2071, 3606, 3790, 3930, 4502, 4547, 4701, 6281, 6490, 6491, 6522, 6744, 7034 [PM]
skula | *slov* krasta | *it* crosta: 3879 [PM]
Skuomou *IDR* | *it* Rio di Monteaperta: 6656 [PM Škumul]
skusti* | *slov* skubsti | *it* tosare: 3680
skušati* | *slov* izpraševati | *it* tentare di strappare la verità: 3195
skuščarica → **kuščer(i)ca**
skuta | *slov* skuta | *it* ricotta: 1308, 1957, 1963, 5609, 6134 [PM]
skuza (*nat*) | *slov* dovolj | *it* abbastanza: 4597 [ø VCM]
skuzati* (*frl* scusâ) | *slov* oprostiti | *it* scusare: 1507, 5262
skuzati se (*frl* scusâsi) | *slov* izgovoriti se | *it* trovare un pretesto: 6040
skuzre | *slov* skozi | *it* oltre: 5957 [PM]
slabiši | *slov* slabši | *it* peggiore: 3200
slabo | *slov* slabo | *it* male: 6340, 6341
slaknica | *slov* brada: travniška kozja brada | *it* barba di becco: 1194, 1643, 1644, 1646 [PM]
slama | *slov* slama / steblo | *it* paglia / caule: 202, 3112 [PM]
slamast -a -o | *slov* slamnat -a -o | *it* paglia: di paglia: 203
slan -a -o | *slov* slan -a -o | *it* salato -a: 3642 [PM]
slana | *slov* slana | *it* brina: 1110, 2648, 3398 [PM]
Slanej *NC*: 6624 [GPK]
slap -ba -o | *slov* slab -a -o | *it* cattivo -a: 1887, 2745, 2746, 3200, 3658, 3696, 4113, 4401, 4790, 5469, 6979 (slab), 7290 [PM]
Slavenj *ETN* → **Slovenj**[1]
slavić (*nat*) | *slov* slavec (ptica pevka) | *it* usignolo: 4828
slavijsk- *ETN* → **slovejski**
slavijske / -i *ETN* → **slovejske**
slavjenj *ETN* → **Slovenj**[1]
slavjensk- *ETN* → **slovejski**
slepić | *slov* slepec (kuščar) | *it* orbettino: 1804, 1820
sliečen -a -o | *slov* slečen -a -o | *it* spogliato -a: 4768, 4771 [PM *solo* slieći se *v*]
slieme[1] | *slov* sleme (rob strehe) | *it* colmo (del tetto): 3106 [PM Slieme = *OR*]
slieme[2]** | *slov* sleme (vzpetina) | *it* sperone montuoso: 128 [PM Slieme = *OR*]
Slieme *OR*: 128 [ESF]
sliep -a -o | *slov* slep -a -o | *it* cieco -a: 117, 2914, 4645, 5150, 6422 [PM]
sliua | *slov* sliva | *it* prugna: 1648

Slovaki (*sm pl*) *ETN* | *slov* Slovaki | *it* slovacchi (*s*): 4625
slovejske / -i / -o *ETN* | *slov* slovensko | *it* sloveno: in sloveno, alla slovena: slavijske / -i 4090, 4091; slovejske / -i / -o 2600, 5408, 5409, 5410, 5420, 6577; slovenjski 5617 [PM *solo* slovejsk-, sloviejsk-]
slovejski -a -o *ETN* | *slov* slovenski -a -o | *it* sloveno -a: slavijsk- 4083, 4227; slavjensk- 571; slovejski 2089, 2090, 2103, 2145, 2279, 2280, 2406, 2455, 2456, 2464, 2599, 2602, 2604, 2607, 2621, 2679, 2704, 2838, 3095, 3098, 3196, 3621, 3740, 3870, 5025, 5907, 6688, 6735, 6736, 6737; slovenjsk- / slovensk- 2061, 4594, 4994, 4995, 7298, 7324; slovesk- 7316, 7323, 7324; sloviejsk- 5306; slovinsk- 4990; slovjesk- 571, 572, 600, 711, 761, 1416, 5096 [PM *solo* slovejsk-, sloviejsk-]
sloven* *ETN* → **Slovenj**[1]
slovenac* *ETN* | *slov* Slovenec | *it* sloveno (*s*): 6740
Slovenj[1] **/ slovenj** *ETN* | *slov* Slovenec | *it* sloveno (*s*): slavenj 309, 336, 4529, 4670; slavjenj 802; sloven* 5194; slovenj 321, 330, 2555, 2709, 3053, 4002, 4625, 4626, 4670, 5191, 5194; slovien* 5191; Slovienj* 5615, 5902 (Slovienj) [PM *solo* Slovenj]
Slovenj[2] (*agg m sg*) *ETN* | *slov* slovenski | *it* sloveno (*agg*): 138
slovenj[3] *ETN* | *slov* slovenščina | *it* sloveno: la lingua slovena: 3739, 5384
slovenjsk- / slovensk- *ETN* → **slovejski**
slovenjski[1] *ETN* → **slovejske**
slovenjski[2]* *ETN* -a -o | *slov* slovanski -a -o | *it* slavo -a: 4911
slovesk- *ETN* → **slovejski**
sloviejsk- *ETN* → **slovejski**
slovien* / Slovienj* *ETN* → **Slovenj**[1]
slovinsk- *ETN* → **slovejski**
slovjesk- *ETN* → **slovejski**
slovjeski* -a -o *ETN* | *slov* slovanski -a -o | *it* slavo -a: 600
Smardejčica *ETN* | *slov* Smardéjščica (prebivalka Smardenče) | *it* Sammardenchia (ab di): 4131
Smardenčen *ETN* | *slov* Smardénčan (prebivalec Smardenče) | *it* Sammardenchia (ab di): 4131
smardenća** | *slov* smrdeča | *it* maleodorante: 908, 3730, 4087, 4089, 5018 [PM Smardenća]
Smardenća *TOP* (*Fraz. del Com. di Tarcento*) | *slov* Šmardeča | *it* Sammardenchia: 908 (Samardenća), 3730, 4087, 4089, 5018 [PM]
smardieti* | *slov* smrdeti | *it* puzzare: smardieti* 3729: smirdieti* 4381, 4578, 4862 [PM]
smart | *slov* smrt | *it* morte: 3654, 3655, 5239 [PM]
smejati se | *slov* smejati se | *it* ridere: 1630, 2028, 2787, 2788, 4738, 5244, 5448, 6765, 7165, 7166, 7357 [PM]
smejauan* -a -o | *slov* smešen -a -o | *it* ridicolo -a: 6069
smetan → **smetana**
smetana / -ena | *slov* smetana | *it* panna: smetan (*nat*), smetanje 3; smetana 1958, 1959, 5934; smetena 2690 [PM]
smetanje → **smetana**
smetena → **smetana**
smieh | *slov* smeh | *it* riso: 1630 [PM]
smiešan* -šna -o | *slov* smešen -šna -o | *it* ridicolo -a: 17
smieti* | *slov* smeti | *it* essere libero di: 1638 [PM]
smirdieti* → **smardieti***
smolika | *slov* smreka | *it* abete rosso: 1833
smrieka | *slov* smreka | *it* abete rosso: 1834 (cmrieka), 7131
sn → **san**[2]
snezje → **snieg**
sni → **snieh**
snieg / snieh | *slov* sneg | *it* neve: 348, 975, 976, 1054, 2182, 3592 (snezje *res*), 4072 (sni), 4569, 4570, 6486, 6529 (snjeh), 7258, 7259, 7295 [PM]
sniest(i) / snjiest(i) | *slov* pojesti | *it* mangiare: 555, 735, 740, 745, 776, 893, 897, 1151, 1181, 2097, 2174, 3367, 3606, 4641, 4681, 5277, 6005, 6497, 6744, 6745, 6760, 6850, 7031 [PM]
snjeh → **snieg**
snjetiti* | *slov* zanetiti | *it* accendere: 6491 [PM]
sno → **sino**
snojka → **snuojka**
snuba | *slov* snubljenje / dvorjenje | *it* corteggiamento: 4403, 6283, 6284, 6481, 6524, 6799, 7054 [PM]
snubiti | *slov* snubiti | *it* corteggiare: 6284 [PM]
snuojka | *slov* sinoči | *it* ieri sera: snojka 641, 2826, 4330, 7368; snuojka 1956, 2152, 5674, 6697, 6820, 6873, 7368 [PM]
sobit → **subit**
socedati (se)* (*frl* sucédi) | *slov* zgoditi se | *it* accadere: 6106, 6121
Soča *IDR* | *slov* Soča | *it* Isonzo: 4492
sodić | *slov* sodček | *it* botticella: 219
sodisfati (*frl* sodisfâ) | *slov* poravnati | *it* soddisfare: 7090 [PM]
sofoko (*it dial* soffoco) | *slov* soparica | *it* soffoco: 6321
soknen* -a -o | *slov* suknen -a -o | *it* panno: di panno: 6439, 6442
sokno | *slov* sukno | *it* panno di lana: 6449, 6450, 6451
sokolić | *slov* sokolič | *it* falchetto: 1802, 4555, 4760 (sakolić) [PM]
Sokret *TOP* → **Te dolenje Ouše** (*frl* Socrèt)
solar (~ *frl* solâr) | *slov* spalnica / soba v nadstropju | *it* camera da letto / stanza al primo piano: 1890, 2415, 2416 [PM = „soba v nadstropju“, „stanza al piano rialzato“]
Solferin* *TOP* (*Com. in Prov. di Mantova - Lombardia*) (*frl* Solferìn) | *it* Solferino: 5528
solperati (*frl* solforâ) | *slov* žveplati | *it* solforare: 3728

sonce | *slov* sonce | *it* sole: 180, 687, 688, 692, 693, 694, 1921, 1929, 3570 (sounce), 3792 (sounce), 5295, 5338, 5701, 6073, 7006 [PM]
sonožet → **senožet**
sopranon (~ *it* soprannome) | *slov* ime: hišno ime | *it* nome di casato: 6619, 6620, 6621, 6622, 6623, 6624, 6625, 6626, 6627, 6630
sopultura → **sepultura***
sorakonjon (*frl* sòrecognòn) | *slov* vzdevek / ime: hišno ime | *it* soprannome / nome di casato: 1655, 1756, 2963, 7400
Sork *NC*: 4315 [ø APP]
sort → **sorta**
sorta (*frl* sòrte / siòrte) | *slov* vrsta / kakovost | *it* sorta / qualità: sorta 163, 1467, 1774, 2607, 3903, 4619, 4661, 6743 (sort); śjorta 726, 793, 851, 1467, 4017, 4228 (śjort) [PM]
sosante → **sesanta**
sot | *slov* sod | *it* botte: 219, 4270, 4280
sou | *slov* sol | *it* sale: 492 (sali *G*), 2966, 4185 (sou, su, suu), 4474, 7024, 7084, 7085 [PM]
soua | *slov* sova | *it* civetta: saua 343, 344; soua 1157; sova* 1804
soudat* (*frl* soldât) | *slov* vojak | *it* soldato: 4154 [PM]
sounce → **sonce**
souran* (*frl* sovràn) | *slov* vladar | *it* sovrano: 7135
sous* -a -e | *slov* ves vsa -e | *it* tutto -a: sous / -ś* 251, 559, 600, 901, 1459, 1523, 2186, 2481, 2484, 2491, 2531, 3368, 3413, 3868, 3966, 3970, 4023, 4095, 4096, 4150, 4151, 4181, 4284, 4310, 4348, 5228, 5406, 5409, 5410, 6339, 6341, 6342, 6407, 6451, 6766, 6838, 6896, 6899, 7056, 7290, 7298, 7380; sus- / suus- / -ś- 1444, 1614, 1873, 5089, 5127, 5315, 5337
souse dno / souso dno | *slov* vseeno | *it* tutt'uno: souse /-o / suuse dno 3966, 3970, 4095, 4348, 5315
souse mies | *slov* vseeno | *it* tutt'uno: 3970
sout (*frl* sólt) | *slov* denar / sold (denarna enota manjše vrednosti) | *it* denaro / monetina: sout 2563, 2610, 2632, 2822, 3049, 3367, 3389, 3436, 3477, 3479, 3534, 4792, 5142, 5913, 6498, 6500, 6505, 6625, 6762, 6763, 6764, 6799, 6854, 6903, 7009, 7028, 7056, 7079; sut 451, 498 [PM]
Sout *NC*: 6498, 6500, 6505, 6625, 6799, 6903, 7009, 7028 [GPK]
Soutja *NC*: 6619 [GPK]
souza | *slov* solza | *it* lacrima: 5444
sova* → **soua**
spahniti* | *slov* izpahniti | *it* incastrare: 5640
spanje | *slov* spanje | *it* sonno: 5735 [PM]
spaste / -i | *slov* pasti | *it* cadere: 878, 879, 2300, 2524, 3683, 3823, 3830, 5058, 5211, 6108, 6109, 6389 [PM]
spati | *slov* spati | *it* dormire: 190, 191, 428, 431, 1201, 1449, 1451, 1455, 1522, 1771, 1859, 1890, 2135, 2328, 2368, 2383, 2384, 2385, 2504, 2720, 3028, 3582, 3731 (speć *ger*), 3841, 3977, 3979, 6390, 6744, 6745, 6873, 6886 [PM]
speće / -i | *slov* speči | *it* cuocere: 1188, 1939 [PM = „arrostire"]
spek(a) / speki(j) | *slov* spet | *it* nuovamente: 739, 1446, 1586, 3595, 3900, 6343, 6482, 6488, 6896, 6897 [PM spe, spek(a)]
speštat (*frl* pestâ) | *slov* zmečkati, stlačiti | *it* pestare: 285
spica* | *slov* napera | *it* raggio della ruota: 447, 448 [PM]
spieti[1] | *slov* peti | *it* cantare: 1418, 1460
spieti[2] | *slov* moliti | *it* pregare: 2288, 2299, 3461, 3465, 6745 [PM]
spieti majšo | *slov* maševati | *it* celebrare la messa: 3461, 3465
spinjak (~ *frl* spìne (?)) | *slov* svedrček | *it* trapano piccolo: 754, 755 [PM]
spir | *slov* brez | *it* senza: 4066
spiti | *slov* piti | *it* bere: 2889
spiti se* | *slov* vpiti se | *it* filtrare (*intrans*): 6323
spleten* -a -o | *slov* spleten -a -o | *it* intrecciato -a: 5846
spliesti se* | *slov* splezati | *it* arrampicarsi: 4740, 4741
spognati* | *slov* pognati | *it* germogliare: 3904, 5412, 5413
spomlat | *slov* pomlad | *it* primavera: 5798
spotiti se* | *slov* spotiti se | *it* sudare: 5943, 6033, 6324, 6325 [PM]
spoviedat(i) | *slov* spovedati | *it* confessare: 37, 5550
spraviti | *slov* spraviti | *it* raccogliere / riunire: 2357 [PM]
sprazniti | *slov* sprazniti | *it* svuotare: 2092
sprie(i) | *slov* spredaj | *it* davanti: 581 [PM]
srajca | *slov* srajca | *it* camicia: 226
sraka* | *slov* sraka (ptica) | *it* gazza: 1800 [PM]
srakica | *slov* srajca | *it* camicia: 1088, 1102, 1909, 2798, 2839, 3745, 4066, 5269, 6381, 6443, 7391 [PM]
srakopera | *slov* srakoper (ptica pevka) | *it* averla: srakopera 2708, 4946 (srakopera; srakoper (*nat*)); šiorkopera 1800, 1810 [PM]
srati | *slov* srati | *it* cacare: 1235, 1236, 1237, 2512, 2513, 2514, 2515, 2936, 2938, 3464, 3600 [PM]
srbeti* | *slov* srbeti | *it* prudere: 2865
srce → **sarce**
srebro | *slov* srebro | *it* argento: 97, 5722
sreča → **srenća**
srećno | *slov* srečno | *it* felicemente: 4755, 4756
sreda | *slov* sreda | *it* mezzeria / mezzo: 582, 583, 2496, 3115, 4231, 4533 [PM]
srenća | *slov* sreča | *it* fortuna: 79 (sreča), 1665 (srenjća), 2027, 2142, 2716, 2717, 3384, 3891, 3892, 3893, 4245, 6419, 7163 [PM]
srenćan -ćna -o | *slov* srečen -čna -o | *it* fortunato -a: 7143

srenćno! *inter* | *slov* srečno! | *it* buona fortuna!: 7143
srenjća → **srenća**
sresti se → **sriesti se**
srida → **srieda**
sridnji → **sriednji**
srieda | *slov* sreda | *it* mercoledì: 580, 1770, 2193, 2954, 2955, 4338 (srida), 6615 [PM]
sriednji -a -o | *slov* srednji -a -e | *it* mezzano / di mezzo: sridnji 5001, 5759; sriednji 1531, 2472, 2481, 2536, 3362, 3363, 3898; srienji* 2536, 2538 [PM]
Sriednji bošk / Sridnji bošk *MICR* (*Com. di Taipana*) | *it* Sriegnibosch: 1531, 5001 [PM]
Sriednjo Bardo / Srienjo Bardo *MICR* (*Com. di Taipana*) | *it* Casere Sdredgnobardo: 2472, 2481, 2536, 2538, 3956 (Starnjo Bardo), 5759 (Srednjo brdo) [PM *Srienje bardo]
srienji* → **sriednji**
sriep -a -o | *slov* grozen -zna -o | *it* terribile: 4943, 4944 [PM]
sriesti | *slov* srečati | *it* incontrare: 3335, 3505, 6136, 6138 [PM]
sriesti se | *slov* srečati se | *it* incontrarsi: 1010, 1011 (se sresti), 3788, 6136, 6138 [PM]
srou* → **sierou**
ssat → **sasate**
ssoući | *slov* sleči | *it* togliersi: 1257 [PM *solo* souči se, souci se]
ssudati se* → **usudati se*** (~ *frl* sudâ)
stačan -a -o | *slov* stolčen -a -o | *it* pestato -a: 1940
stačati* | *slov* stolči | *it* pestare: 1940
stajan* -a -o | *slov* stopljen -a -o | *it* sciolto -a: 1724
staklenca | *slov* steklenica | *it* caraffa: 168, 169
star[1] -a -o | *slov* star -a -o | *it* vecchio -a: 24, 506, 516, 862, 1044, 1087, 1401, 1634, 1636, 1907, 2290, 2314, 2603, 2733, 2734, 3164 (stari, stir), 3733, 3896, 3944, 4419, 4910, 5079, 5343, 5647, 6069, 6388, 6439, 6440, 6441, 6444, 6483, 6632, 6703, 6705, 6759, 6767, 6812, 6839, 6841, 6854, 6873, 6905, 7034, 7323, 7390 [PM]
star[2]**** | *slov* star (prostorninska mera za žito) | *it* staio: 519 [PM]
stara mat(i) | *slov* mati: stara mati / babica | *it* nonna: 24, 1401
stargati | *slov* strgati | *it* raschiare: 3350, 3351, 7034
starijši | *slov* starejši | *it* più vecchio: 2509, 2510
star(i) oća = te star(i) oća | *slov* oče: stari oče / ded | *it* nonno: 24, 1397, 1634, 1636
starmac** | *slov* strmec | *it* pendio: 1547, 2657, 5005 [PM starmac, Starmac = O*R*]
Starmac *OR* | *slov* Starmac | *it* M. Starmaz: 1547, 2657, 5005 [PM]
Starnjo Bardo *MICR* → **Sriednjo / Srienjo Bardo**
star oća | *slov* praded | *it* bisnonno: 24
stati[1] (*anche mod*) (~ *frl* stâ) | *slov* biti / imeti se / ostati / stanovati | *it* stare / rimanere / abitare: 234, 487, 652, 830, 871, 887, 890, 1345, 1388, 1414, 1562, 1588, 1871, 1872, 1873, 1905, 1908, 1909, 1937, 2231, 2505, 2538, 2747, 3423, 3643, 3774, 3860, 3953, 4002, 4181, 4187, 4449, 4772, 4773, 5012, 5013, 5061, 5120, 5145, 5170, 5227, 5514, 5589, 5691, 6089, 6186, 6456, 6546, 6744, 6769, 6881, 6883, 6898, 7021, 7317 [PM]
stati[2] | *slov* tikati se | *it* interessare: 6136
stati[3]* → **ustati**
stati[4]* → **ustaviti (se)**
staza | *slov* steza | *it* sentiero: 223, 224, 3820, 5957 [PM]
staže | *slov* stožje | *it* stollo: 3306, 3307
Stefaneć *NP* (*frl* Stefanèt) | *slov* Štefan | *it* Stefanuccio (Stefano): 5562
steja* | *slov* stelja | *it* strame: 4345, 4346, 5041, 5631 [PM]
stejat | *slov* nastiljati | *it* spargere lo strame: 5631
stejiti* | *slov* nastiljati | *it* stendere (lo strame): 4346
stejpa** (*frl* stàipe) | *slov* senik: gorski senik | *it* fienile di montagna: 3130 [PM stajpa, Stajpa = *OR* + *MICR*]
s ten krajan / s tien le krajan | *slov* tu / tam (= na tej strani / na oni strani) | *it* qui / lì (= da questa parte / da quest'altra parte): 1954
stermaua | *slov* strmina | *it* erta: 2634
sternat (*nat*) | *slov* strnad (ptica pevka) | *it* zigolo giallo: 32 [VCM stornat]
steržić | *slov* stržek (ptica pevka) | *it* scricciolo: 182 [PM]
stesan* -a -o | *slov* stesan -a -o | *it* sgrossato -a: 4783
stieči* | *slov* steči | *it* scorrere: 4456
stiekati (se)* | *slov* stekati se | *it* confluire: 171, 172
s tin krajan | *slov* tod | *it* parte: da questa parte: 915
stir → **star**[1]
stirdeset | *slov* štirideset | *it* quaranta: 81 [PM *anche* korante]
stiskan* -a -o | *slov* stisnjen -a -o | *it* stretto -a: 2916
stiskati* | *slov* stiskati | *it* stringere: 2916
stisniti[1] | *slov* stisniti | *it* stringere: 1112, 3872, 4215 [PM]
stisniti[2] | *slov* pritisniti (suša) | *it* colpire: 3935
stisnjen* -a -o | *slov* stisnjen -a -o | *it* stretto -a: 186 [PM]
stokati | *slov* stokati | *it* gemere: 2992, 2993, 2995, 2997
stolić* | *slov* stolček: molzni stolček | *it* treppiede per la mungitura: 6519 [PM]
stopa[1] | *slov* stope | *it* mortaio: 1165, 3761 (štopa) [PM]
stopa[2] | *slov* možnar | *it* mortaio: 3349, 3761 (štopa)
stopjen* -a -o | *slov* stopljen -a -o | *it* sciolto -a: 3338
storiti* akužu | *slov* obtožiti | *it* accusare: 3366, 3367
storiti* kolacjon | *slov* zajtrkovati | *it* colazione: fare colazione: 735
storiti[1] | *slov* storiti / narediti | *it* compiere / fare: storte / -i 444, 3608, 3619, 4099, 5338, 6085, 6483, 6496, 6497, 6713, 6761, 6881, 6882; storiti

612, 633, 735, 1090, 1441, 1450, 1644, 1957, 1961, 1962, 1963, 2870, 3375, 3881, 3882, 3921, 4113, 4217, 4800, 5276, 6205; stuort 294 [PM]
storiti²* | *slov* roditi (sadeže, plodove) | *it* figliare: 794, 795, 5321, 5322
storiti³* | *slov* povreči | *it* figliare: 2376, 2377, 6899, 7106
storiti⁴* | *slov* veljati | *it* valere: 2499
storiti⁵* | *slov* sestaviti | *it* formulare: 3366, 3367
storiti⁶* | *slov* povzročiti | *it* causare: 3398
storiti⁷* | *slov* zgraditi | *it* costruire: 3944
storiti⁸* | *slov* vzbuditi | *it* suscitare: 650, 651
storiti⁹* | *slov* koristiti | *it* giovare: 4391
storiti¹⁰* | *slov* skuhati | *it* cuocere: 4471
storiti¹¹* | *slov* ustvariti (dobiček) | *it* ricavare: 4475
storiti¹²* | *slov* znesti (jajce) | *it* deporre (le uova): 5594
storiti¹³* | *slov* prisiliti | *it* costringere: 3647, 6186
storiti se¹* | *slov* roditi se | *it* nascere: 1070 (stuoru *pp m sg*), 4121, 5312, 5464, 6141 [PM]
storiti se²* | *slov* narediti se | *it* fingersi: 6192
storiti se³* | *slov* zrasti | *it* crescere: 3904
storiti se⁴* | *slov* nastati (škoda) | *it* subire: 6859
storiti škodu* | *slov* narediti škodo | *it* danneggiare: 3398
storjen* -a -o | *slov* izdelan | *it* lavorato: 6445 [PM]
storte¹ | *slov* nagovoriti | *it* indurre: 3619
storte² | *slov* postaviti | *it* disporre: 6483
storte³ / -i → **storiti**
stoš* | *slov* stožje | *it* palo: 6484, 6496
stou | *slov* stolček: molzni stolček | *it* treppiede per la mungitura: 1793, 3967, 6519 [PM]
stoući | *slov* stolči / pretepsti | *it* percuotere: 148 (stučen *ind pres / fut 1sg*), 1940, 3846, 4247 [PM]
straco (*frl* stràz / *it* straccio) | *slov* cunja | *it* straccio: 3293
strah¹ | *slov* strah | *it* paura: 649, 650, 651, 1563, 3154, 3823, 5469 [PM]
strah² | *slov* strah (strahovi) | *it* spavento: 434, 441 [PM]
stran¹ | *slov* stran | *it* versante: 122, 123, 4142, 4143
stran² | *slov* stran | *it* parte: 583, 584, 1956, 4142, 4143, 5053 [PM]
strašan¹ -šna -o | *slov* strašen -šna -o | *it* spaventoso -a: 287, 4837 [PM = „prestrašen“, „spaventato“]
strašan² -šna -o | *slov* boječ -a -e | *it* pavido -a: 4837 [PM = „prestrašen“, „spaventato“]
strašilo | *slov* strašilo: ptičje strašilo | *it* spaventapasseri: 4450 [PM]
strejat | *slov* streljati | *it* sparare: 297, 4672, 4919 [PM]
stresti (se) | *slov* stresti (se) | *it* scuoter(si): 3506 [PM]
stric | *slov* stric | *it* zio: 26, 2983, 6272 [PM]
strići | *slov* striči | *it* tosare: 7061, 7063, 7064
strieha | *slov* streha | *it* tetto: 3105, 5965 [PM = „slamnata streha“, „tetto di paglia“]
strina | *slov* strina (žena očetovega brata) | *it* zia: 26
striš (*frl* scrìz) | *slov* taščica (ptica pevka) | *it* pettirosso: 2705, 2708, 3005 (štriš) [PM = „taščica“, „scricciolo“ *sic!*]
struća (*frl* strùc’ (*agg*)) | *slov* poguba (*iti struća* = propasti) | *it* malora: in malora: 3526, 3536 (štruća)
strup | *slov* strup | *it* veleno: 4376
strupen -a -o | *slov* strupen -a -o | *it* velenoso -a: 4376
strupjen -a -o | *slov* top -a -o / otopel -a -o | *it* spuntato -a: 6788
stružjan* -a -o | *slov* primerjen -a -o | *it* confrontato -a: 2499, 2518
stružjati | *slov* primerjati | *it* confrontare: 2518
stu¹ | *slov* stolček: otroški stolček | *it* seggiolina per bimbo: 2678 [P]
stu² → **stuo**
stučen* -a -o | *slov* stepen -a -o | *it* sbattuto -a: 157, 158
stući* → **stoući**
stu i pedesat | *slov* sto petdeset | *it* centocinquanta: 5012
stuj(te) tiho / stuoj(ta) tiho → **tiho (stuj(te))**
stuo | *slov* sto | *it* cento: 81, 304, 535, 2653, 2932, 2933, 5012 (stu) [PM]
stuo an štirdeset an dan | *slov* stoenainštirideset | *it* centoquarantuno: 81
stuort → **storiti**
stuorti se* → **storiti se***
stupit -da -o (*frl* stùpit) | *slov* neumen -mna -o | *it* stupido -a: 1572, 6185 (štupit) [PM]
su(u) → **sou**
subet → **subit**
Subik *NC*: 2234 [MSP]
subit (*frl* sùbit) | *slov* takoj / zgodaj | *it* subito / presto (di buon’ora): 699, 927 (subet, subit), 1487, 2077, 2258, 2635, 2973, 3237, 3458, 3825 (sobit, subit), 3841, 4177, 6231, 6238, 6674, 7319, 7320 (subit, sobit) [PM]
Subit *TOP* (*Fraz. del Com. di Attimis*) (*frl* Subît) | *slov* Subid | *it* Subit: 2560, 3330, 3331, 6869 [PM]
subit ke (*frl* sùbit che) | *slov* takoj ko | *it* non appena: 1487 [PM]
Subjene (*sm pl*) *ETN* | *slov* Subíjani (prebivalci Subida) | *it* Subit (ab di): 3920 [PM]
sudan | *slov* fliš / lapor | *it* saldame / marna: 235, 4964 [PM]
sudanovca | *slov* fliš / lapornata zemlja | *it* saldame / terra marna: 235
sudati (*frl* sudâ) | *slov* potiti se | *it* sudare: 1238 [PM sudati se]
sudor (*frl* sudôr) | *slov* pot | *it* sudore: 1240, 6324
Sugur / Suur *NC*: 5455, 5456, 5457 [PM Sigura, Sura; GCT Suur]
suguran* → **siguran**
suh¹ -a -o | *slov* suh -a -o (ne debel) | *it* magro -a: 704, 3392
suh² -a -o | *slov* suh -a -o (ne moker) | *it* secco -a: 1148, 1251, 3264, 5104, 5252, 6484 [PM]

suludato → **sempre suludato**
sun (*frl* sun) | *slov* glas | *it* suono: 2035, 7168
sunk(n)ja | *slov* suknja | *it* cappotto: 2730, 3651
suoj[1] (*m pl* (?)) → **šuoja***
suoj[2] suoja sue | *slov* svoj -a -e | *it* suo -a: 1751 (suoj, sve *Am pl*), 1971, 2269, 3190, 4128 (suuj), 4623, 6133, 6136 (sve *Af pl*), 6380 (svojih *Gpl*), 6447, 6525 (suuojej *Df sg*), 7034 (suojin *Dpl*) [PM]
Suok *MICR*: 5763, 5764 [ASP]
superati (*frl* superâ) | *slov* preseči | *it* superare: 3466
supiarbja* (*frl* supiàrbie) | *slov* ošabnost | *it* superbia: 3563, 3564
sus- / suus- → **sous***
susac / **sušac**** | *slov* sušec | *it* seccantesi (= che si prosciuga) (*agg sost m sg*): 6632, 6635, 6656
Susac / Sušac* *IDR*: 6632, 6635, 6656 [GPK]
suš | *slov* suša | *it* siccità: 1438, 3935
Sušin* *CO* → **Čušin**
sut → **sout**
suuj → **suoj[2]**
suuse dno → **souse / -o dno**
suusi / -ji → **sous***
svećenica | *slov* svetnica | *it* santa (*s*): 4333
sve(j)ća | *slov* sveča | *it* candela: 159, 160, 1160, 1607, 3221, 5215 (svieća), 5332, 5625, 5724 [PM]
svet -a -o | *slov* svet -a -o | *it* santo -a: 402, 425, 1022, 1598, 1599, 1605, 1606, 1631, 1652, 2326, 2327, 2594, 2633, 3421, 3447, 3461, 3465, 3499, 3697, 3860, 4000, 5187, 5283, 5388, 5464, 5682, 5962, 5996, 6249, 6610, 7079, 7376 [PM]
Sveta Troica / Troica *NP* | *slov* Sveta trojica | *it* Santissima Trinità: 3697, 5388, 5459, 5460, 5996, 6249 [PM]
svetik | *slov* svetník | *it* santo (*s*): 1581, 1582, 4333 [PM]
svetika* | *slov* podobica | *it* santino: 1197, 1198 [svetenica]
Sveti Križ *MICR* | *slov* Sveti Križ | *it* S. Croce: 1652 [ø DFS]
svetiti* | *slov* svetiti se | *it* risplendere: 1605, 1606 [PM = „svetiti“, „illuminare“]
svie → **sviet[1]**
svieća → **sve(j)ća**
sviet[1] | *slov* svet | *it* mondo: 1497, 1605, 1864, 1889, 2259, 2282, 2623, 3050, 3198, 3563, 3649 (svie), 3874, 3892, 3893, 4193 (svit), 4459, 4754, 4936, 5142, 5834, 6157 (sveto *Lsg*), 6173, 6351 [PM]
sviet[2] | *slov* zemlja | *it* terreno: 2259, 2260, 2561, 3199, 4479, 4558, 5287, 5470, 5877, 5891, 6243 [PM]
sviet[3] | *slov* dežela | *it* paese (= nazione): 3320, 5834
svigati | *slov* žvižgati | *it* fischiare: 1158 (svigati, svijati), 3136 [PM]
svijati → **svigati**
svinac | *slov* svinec | *it* piombo: 100, 5723
svinja[1] | *slov* svinja | *it* scrofa: 3009, 7008 [PM]
svinja[2] | *slov* svinja / vlačuga | *it* troia / puttana: 1172
svit → **sviet[1]**
svoj* → **suoj[2]**
š[1] → **še[1]**
š[2] → **s / z**
š / -š → **z / s**
šaludato → **sempre suludato**
šantišim* -a -o (*frl* santìssim) | *slov* svet -a -o | *it* santissimo -a: 5459
šantišima Trinitat* *NP* (~ *frl* Santìssime Trinitât) | *slov* Sveta trojica | *it* Santissima Trinità: 3697 (Trenetat), 5459
šarok → **šorok**
ščalerje / **ščalirja**** (~ *frl* s’ciàle) | *slov* klin: klini na lestvi | *it* pioli della scala: 1241, 5009, 5057 (sćalerja, šćalerja) [PM Šćalirja *MICR*, ščelir (← *frl* s’ciàle) = „lestveni klin“, „piolo della scala“]
Ščalerje *MICR* → **Ščalirja**
Ščalirja *MICR* | *it* Stcialiria: 1241 (Ščalerje), 5009 [PM Šćalirja]
šče → **še[1]**
ščenje / šče nje → **še[1]**
ščepin (*frl* s’ciapìn) | *slov* prednjik (pri obuvalu) | *it* tomaia: 2350, 2351
Ščepini *TOP* (*Borgo di Sedilis*) | *it* Schiapin: 4142, 4143
ščina | *slov* trska | *it* schiappa: 4793, 6767
ščinkuc* | *slov* ščinkavec (ptica pevka) | *it* fringuello: činkić 2707; činkuc 4378, 4418, 4571; činkuuac 2707; ščinkuc 1800 [PM šćinkuc, šćinkovac ...]
ščistit se | *slov* izčistiti se | *it* nettarsi: 156
ščurk | *slov* muren | *it* grillo: 3225 [PM šćuranc]
šćalinada (~ *frl* s’cialinàde) | *slov* lestev | *it* scala a pioli: 5888
šćars -a -o (*frl* s’ciàrs) | *slov* slab -a -o (ki ne dosega točne mere) | *it* scarso -a: 3938, 7247, 7248, 7249
šćatola → **škatola** (*frl* s’ciàtule)
šći → **hći[1/2]**
še[1] | *slov* še | *it* anche / ancora / persino: se 3385, 3981, 3982; š 3605; se nje 2255; šče 712, 830, 954, 989, 1000, 1130, 1139, 1389, 1399, 1404, 1408, 1434, 1436, 1521, 1532, 1624, 1761, 1896, 4147, 4149, 5276, 5342; še 45, 73, 134, 840, 841, 1582, 1829, 1878, 1896, 1907, 1918, 1928, 2057, 2081, 2100, 2196, 2197, 2250, 2252, 2280, 2315, 2332, 2333, 2339, 2344, 2345, 2387, 2455, 2456, 2473, 2474, 2479, 2488, 2497, 2501, 2520, 2544, 2585, 2611, 2627, 2737, 2738, 2743, 2744, 2841, 2866, 2882, 2983, 3319, 3346, 3398, 3501, 3516, 3537, 3538, 3583, 3606, 3608, 3622, 3652, 3676, 3825, 3836, 3841, 3846, 3850, 3851, 3860, 3874, 3902, 3920, 3943, 4155, 4173, 4356, 4415, 4419, 4502, 4583, 4719, 4734, 4766, 4792, 4879, 5163, 5409, 5414, 5420, 5451, 5656, 5744, 5788, 5882, 5913, 6028, 6085, 6127, 6178, 6187, 6188, 6205, 6207, 6216, 6225, 6231, 6314, 6329, 6348, 6361,

6388, 6390, 6393, 6433, 6436, 6450, 6481, 6488, 6508, 6520, 6668, 6758, 6759, 6760, 6833, 6877, 6879, 6883, 6898, 6936, 7010, 7024, 7025, 7026, 7066, 7095, 7250, 7251, 7338, 7372, 7390, 7391; šej 73; še (e)nje / š(č)enje / šče nje 1249, 1916, 1937, 2253, 2254, 2256, 2377, 2396, 4154, 5275, 6032, 6339, 6345, 6758, 7337; ši 7338; šinje / ši nje 1764, 4294, 6758, 6759, 6761, 7337; šnje 2437, 4294; śnje 7336 [PM]
še[2] → **šest**
še enje → **še[1]**
šej → **še[1]**
Šempieterski -a -o *ETN* | *slov* špetrski -a -o (< *Špeter*) | *it* San Pietro al Natisone (relativo -a a): 2392, 3102 (špieterski)
šempla → **sempla**
šenje / še nje → **še[1]**
šenšur | *slov* klepet | *it* chiacchiericcio: 4566
šerok → **šorok**
šerokoća → **šorokuoća** | *slov* širina | *it* larghezza: 6023
šesnast / -nejst → **šestnast**
šest | *slov* šest | *it* sei: še 1769, 5172, 5499, 5816; šest 13, 535, 955, 1412, 1769, 2140, 2461, 2488, 2628, 2789 (šiest), 2930, 4340, 4387, 4616, 4718, 5981, 6408, 6409, 6614, 6899, 7347 [PM]
šest čas / 6 čas (*res*) | *slov* šestkrat | *it* sei volte: 2804
šesti | *slov* šesti | *it* sesto: 3956 (šestni), 6575 [PM (te) šeste]
šest in duujst | *slov* šestindvajset | *it* ventisei: 4718
šestnajsti | *slov* šestnajsti | *it* sedicesimo: 6576
šestnast | *slov* šestnajst | *it* sedici: šesnast 2931, 6409; šesnejst 14; šestnast 1412, 2462, 2563, 2564; šeznast 955, 7352 [PM sediž]
šestni → **šesti**
šest rede | *slov* šestdeset | *it* sessanta: 955
šest stuo | *slov* šeststo | *it* seicento: 535
šezdeset | *slov* šestdeset | *it* sessanta: 82, 116, 268 [PM sesante]
šezdeset a dua | *slov* dvainšestdeset | *it* sessantadue: 268
šezdeset an sedan | *slov* sedeminšestdeset | *it* sessantasette: 116
šeznast → **šestnast**
šeželet (~ *frl* sassalèt / sézule) | *slov* nož: sodarski nož | *it* coltella a petto o a striscio: 4309 [PM šežulet = „lupilnik“, „scorzatrice“]
šfoj* (*frl* sfòi) | *slov* list | *it* foglio: 1769
šiba* | *slov* šiba | *it* bacchetta: 5956 [PM]
šiest → **šest**
šija | *slov* vrat | *it* collo: 1025, 1128, 2223, 2224, 2670, 2671, 2839, 2843, 2852, 4067, 5706 [PM]
Šimac *TOP* (*Borgo di Musi*) | *slov* Sinci | *it* Simaz: Šimac 1539, 1556, 4992; Šinci 1539, 1556, 4992, 5010 [PM]
Šimoni* *NC*: 5394, 5395 [GCT]
šin / si / su- / ša- (*3sg imper del v* essere)) (*frl* sìe / *it* sia) | *slov* naj bo | *it* sia (*3sg imper del v* essere): 769, 3379, 5069
Šinci *TOP* → **Šimac**
Šinik *CO* | *it* Sinicco: 1786, 1790 [PM]
šinje / ši nje → **še[1]**
šiorkopera → **srakoper(a)**
šipkejati* | *slov* slabeti | *it* indebolirsi: 4969
širak (*frl* sciròc) | *slov* široko | *it* scirocco: 478
šivati | *slov* šivati | *it* cucire: 1841, 1842, 2184, 2185
šivilati (*frl* sivilâ) | *slov* žvižgati | *it* fischiare: 3886
šjor (*frl* siôr) | *slov* gospod | *it* signore: 1787 (śjor), 2126, 2127, 2730, 2731, 4164, 5097, 5617, 5891, 6167, 6174, 6661 [PM]
šjora* (*frl* siòre) | *slov* gospa | *it* signora: 1004, 1005 [PM]
škadauat → **škodauati**
škaf* | *slov* škaf | *it* mastello: 4703 [PM]
škafija* | *slov* škofija | *it* vescovado: 296
škakati* → **skakati***
škampanotati* (*frl* scampanotâ) | *slov* pritrkavati | *it* martellare la campana: 19 [PM]
škanj (*frl* scagn) | *slov* pručka | *it* sgabello: 1793
Škarban *NC*: 2234 [RD]
Škarbanići *TOP* → **Žgarban(i)**
škarje[1] | *slov* škarje | *it* forbici: 2663 [PM]
škarje[2] | *slov* repinec: navadni repinec | *it* lappola: 2662, 2663, 2664 [PM]
škarlatov* -a -o | *slov* škrlaten -tna -o | *it* scarlatto -a: 6441
škarpa (*frl* scàrpe / *it* scarpa) | *slov* čevelj | *it* scarpa: 1067, 1256, 3772, 6441, 6794 [PM]
škatola (*ven* scatola) | *slov* tobačnica | *it* tabacchiera: 2773, 3752 (šćatola) [PM ščata = „škatla“, „scatola“]
Škendić *NC*: 2642 [LCH]
šklaf[1] -va -o *ETN* (*frl* sclâf) | *slov* slovanski -a -o | *it* slavo -a: 4094
šklaf[2] *ETN* (*frl* sclâf) | *slov* slovanščina | *it* slavo: lingua slava: 741, 5096
škližasti | *slov* suh -a -o (ne debel) | *it* magro -a: 3186
škočiti* | *slov* skočiti | *it* saltare: 479 (skačila *ppa f sg*), 4349 [PM]
škoda* | *slov* škoda | *it* danno: 1871, 3398, 6214 [PM]
škodauati (*frl* scuédi) | *slov* izterjevati (davke) | *it* riscuotere (imposte): 293 (škadauat), 3712, 7135
škodoroš → **skuduruš**
škoduati* | *slov* škoditi | *it* danneggiare: 1202
škola* → **škuola***
školar (*it / ven* scolaro) | *slov* šolar | *it* scolaro: 5832, 5879
škorja | *slov* skorja | *it* crosta: 4039 [PM]
Škorjan *NC*: 6623, 6635 [GPK]
škorjanac | *slov* škrjanec (ptica pevka) | *it* allodola: 4829
škovert** (*ven* scoverto) | *slov* razkrit | *it* scoperto: 2238, 2630
Škovert *NC*: 2238, 2630 [MSP]
škričić (*cf* → striš) | *slov* taščica (ptica pevka) | *it* pettirosso: 3000, 3005 (šrićić)

škrova (*frl* scròve) | *slov* svinja / vlačuga | *it* troia / puttana: 1172 [PM]
škrtura (*frl* scritùre) | *slov* pisava | *it* scrittura: 2710, 2711
škuazi / -ži → **skuazi**
škudiela* (*frl* sudièle) | *slov* krožnik: globoki krožnik | *it* piatto fondo: 4583 [PM]
škuola* (*it* scuola) | *slov* šola | *it* scuola: 2558, 4318, 4862, 5111, 5248, 5335, 5336, 5337, 5879 (školah *Lpl*) [PM]
Škuor *NC*: 2353 [ASP]
škuša (*frl* scùsse) | *slov* ličkanje | *it* cartoccio del granoturco: 3770, 4216 [PM skusje]
šlokat** | *slov* slap | *it* cascata: 3681 [PM Šlokot = *IDR*]
Šlokat *IDR* | *it* Rio Slocot: 3681, 3695 [VVS; PM Šlokot]
šlovek → **človek**
šnik** | *slov* senik | *it* fienile: 123
šnje → **še**[1]
šola* | *slov* šola | *it* scuola: 5836
šorok -a -o | *slov* širok -a -o | *it* largo -a: šarok 192; šerok 4570; šorok 1120, 1323, 1324, 1521, 3130, 3139, 3871, 5070, 6107, 6651, 6765 [PM]
Šoroka dolina* *OR* | *slov* Široka dolina | *it* M. Saroca dolina: 6651 [PM]
šoroka njiua *MICR*: 3130 [LCH]
Šoroki plas *OR* | *slov* Široki plaz | *it* M. Sorochiplas: 1521 [PM]
šorokuoća | *slov* širina | *it* larghezza: 6023 (šerokoća), 6269
špaj (*frl* spàli) | *slov* vrvica | *it* spago: 463
Španjuli (*sm pl*) *ETN* (*frl* spagnûl) | *slov* Španci | *it* spagnoli (*s*): 3371
špas (*frl* spàs) | *slov* sprehod | *it* passeggio: 3191 [PM]
špeh | *slov* slanina | *it* lardo: 1475, 249, 248, 2248, 2249, 2250, 5731 [PM]
špendati (*frl* spìndi) | *slov* zapraviti | *it* spendere: 2488
šperanča (*frl* speràn̂ze) | *slov* upanje | *it* speranza: 6993
šperati* (*frl* sperâ) | *slov* upati | *it* sperare: 6993, 7051
špetau (*ted* Spitel / ~ *frl* spedâl) | *slov* bolnišnica | *it* ospedale: špetau 5507, 6116; špitau 1016 [PM]
Špeterci (*sm pl*) *ETN* | *slov* Špétrovci (prebivalci Špetra) | *it* San Pietro al Natisone (ab di): 2595
špeza* (*frl* spése) | *slov* izdatek | *it* spesa: 5874 [PM = „nakup“, „compera“]
špič (*frl* spìz) | *slov* preslica | *it* rocca: 3766
špičati (~ *frl* spiciâ) | *slov* cepiti | *it* spaccare: 1090, 1091
špiegati* (*frl* spiegâ) | *slov* razložiti / razlagati | *it* spiegare: 1611 [PM]
špieterski *ETN* → **Šempieterski**
špijon (*frl* spïòn) | *slov* vohun | *it* spia: 3203
špikete (~ *frl* spighète (*sg*)) | *slov* vezalke (za čevlje) | *it* lacci (da scarpa): 3778
špina* (~ *frl* spìne) | *slov* osina | *it* arista: 5325
špindati | *slov* zapraviti | *it* spendere: 3619
špindija (~ *frl* spìndi) | *slov* izdatek | *it* spesa: 6874
špirit (*frl* spìrit) | *slov* duh | *it* spirito: 1598
špitau[1] (*ted* Spitel / ~ *frl* spedâl) | *slov* sirotišnica | *it* ospizio: 5799
špitau[2] → **špetau**
Špitau* *TOP* (*Fraz. del Com. di Gemona del Friuli*) (~ *frl* (O)spedalèt) | *slov* Spitalič | *it* Ospedaletto: 1016
šploravati* (*frl* splorâ) | *slov* raziskovati | *it* esplorare: 3563
špoja → **špojga**[1]
špojga[1] (*frl* spòngie) | *slov* maslo | *it* burro fresco: špoja 1725; špojga 2309, 2310, 2326, 2960, 3337, 3338, 3339, 3340, 3598, 3733, 6495, 6665; šponga 4, 493; špuja 4111; špuoj(g)a 5354, 5364, 6132, 6337, 6517, 6518 [PM]
špojga[2] (~ *frl* spòngie) | *slov* smetana | *it* panna: 2084
šponga → **špojga**[1]
špon̓ǵar (*cf* → šponga) | *slov* sirar | *it* casaro: 2309
špork -a -o (*frl* spòrc) | *slov* umazan -a -o | *it* sporco -a: 3293, 3643
šporkast* -a -o (*cf* → špork) | *slov* umazan -a -o | *it* sporco -a: 4632, 4633, 4785
špot (~ *ted* Spott) | *slov* sram | *it* vergogna: 4696, 4705, 4722
špraga / špraha (*ted* Sprache) | *slov* jezik | *it* lingua: 572, 1920 (šprah), 2194, 2807, 2810, 2844, 4594, 4911, 6325
šprefumati (~ *frl* sprofumâ) | *slov* prekajevati | *it* affumicare: 3885
špuja → **špojga**[1]
špuoj(g)a → **špojga**[1]
štacjon (*frl* staziòn) | *slov* postaja | *it* stazione: 6859 [PM]
štakati* (*nat*) | *slov* spodbujati | *it* incitare: 4784
štala** | *slov* hlev | *it* stalla: 129 [PM Štala = *MICR*]
štali (*frl* stàli) | *slov* hiša: kmečka hiša | *it* stavolo: 5797 [PM = „hlev“, „stalla“]
štampan* -a -o (~ *frl* stampât) | *slov* natisnjen -a -o | *it* stampato -a: 3584
štancja (*frl* stànze) | *slov* soba | *it* stanza: 1894, 3323, 5852, 5856 [PM]
štanta[1]* (*frl* stànte) | *slov* revščina | *it* miseria: 704 [PM = „revež“, „poveraccio“]
štanta[2] (*frl* ~ stàntul) | *slov* stolček: otroški stolček | *it* seggiolina per bimbo: 2677, 2678
štantati* (*frl* stentâ) | *slov* živeti v pomanjkanju / truditi se | *it* stentare: 4636, 4663, 6344, 6347, 6388 [PM]
štantul (*frl* stàntul) | *slov* stolček: otroški stolček | *it* seggiolina per bimbo: 2677, 2678
štefaunica | *slov* sekirica | *it* piccola scure: 4270, 4271, 4282 [PM = „mesarska sekira“, „mannaia del macellaio“]
Štel *NC*: 1048, 1756 [RD Stel]

štela** (*frl* stèle) | *slov* zvezda | *it* stella: 1651, 4250, 5017
Štela *TOP* (*Fraz. del Com. di Tarcento*) (*frl* Stèle) | *slov* Štela | *it* Stella: 1651, 4250, 5017, 5194, 5195 [PM]
šteratica → **hćeratica**[1]
šteti (*slov*) | *slov* šteti | *it* contare: 3660
Štiefan *NP* (*frl* Stièfin) | *slov* Štefan | *it* Stefano: 2176, 3588
štiegle (*ted* Stiege; *cf* → 3130) | *slov* lestev | *it* scala: 3130, 5888 [PM]
štieri | *slov* četrti | *it* quarto: 3954, 3955, 6575 (štiertnji) [PM štirke (ta)]
štier(i)nast → **štirnast**
štier(j)i → **štiri**
štierkat duaredi nu desat | *slov* devetdeset | *it* novanta: 6412
štiertnji → **štieri**[1]
štieti | *slov* šteti | *it* contare: 2651, 3660 (šteti), 4468, 5618
štifaunica → **štefaunica**
štir → **štirji**
štiri / štirji štiri | *slov* štirje štiri -i | *it* quattro: četir(e) / -i 955, 958, 1249, 1366 (čitiri), 1412 (čitirji), 4146, 4269, 4340, 5031, 5126, 5163, 7345 (četiri, četirje), 7380; štiri / štir(ji) / štier(j)i 13, 182, 183, 245, 246, 2246, 2247, 2460, 2461, 2499, 2502, 2789, 2790, 2796, 2860, 2930, 3307, 3420, 3421, 3514, 3516, 5581, 5587, 6107, 6108, 6121, 6345, 6407, 6408, 6409, 6497 (štiri, štuorje), 6551 (štiri, štuorje), 6575, 6614, 6762 [PM]
štirinajsti | *slov* štirinajsti | *it* quattordicesimo: 6576
štirkat / 4 krat | *slov* štirikrat | *it* quattro volte: 2628, 2804 (*res*), 3400, 6412 (štierkat) [PM]
štirkat dua redi | *slov* osemdeset | *it* ottanta: 2628, 6412 (štierkat duaredi)
štirmeti* | *slov* strmeti | *it* guardare fisso: 350
štirnast / -nejst | *slov* štirinajst | *it* quattordici: četirnast 955; čitirinast 1412; štirnast / -ejst 14, 2931, 5881, 7036 (štirinast), 7352; štier(i)nast 3362, 3363, 6409; štirinast 2462 [PM kuatordiš]
štival (*frl* stivâl) | *slov* škorenj | *it* stivale: 1068, 6795
štof → **štuf**
štoh | *slov* enolončnica: zelenjavna enolončnica | *it* minestrone: 6398 [PM stak = „domača jed“, „cibo rustico“]
štomi(h) (*frl* stòmi) | *slov* želodec | *it* stomaco: 3276, 5315, 5316, 7290 [PM]
štopa → **stopa**
štracati (*frl* strazzâ) | *slov* zapravljati | *it* sperperare: 6333
štradon (*frl* stradòn) | *slov* štradon (cesta) | *it* stradone: 3819, 3820
štrambast* -a -o (*frl* stramb) | *slov* čuden -dna -o | *it* goffo -a: 4632
štrambasto (*cf* → štrambast*) | *slov* čudno | *it* goffamente: 4644
štremeč (*frl* stramesère / tramièz) | *slov* stena: predelna stena | *it* tramezzo: 1144
Štremic *CO* | *it* Stremiz: 400 [PM]
štrija (*frl* strìe) | *slov* čarovnica | *it* strega: 1041, 1924, 1925, 4779 [PM]
štrijon (*frl* strïòn) | *slov* čarovnik | *it* stregone: 1924, 1925, 4779
štriš → **striš**
Štrojač *CO* | *it* Stroiazzo: 6093, 6101 [PM]
štrolik (*frl* stròlik) | *slov* vedeževalec | *it* astrologo: 5802, 5805, 5806, 5808
štruća → **struća**
štruki | *slov* štrukelj | *it* gnocco: 4733, 4735
štuba** (~ *ted* Stube) | *slov* vrata: velika vrata senika | *it* grande porta del fienile: 1700, 1965, 3668 [VVS; PM Štuba = *IDR* + *MICR* + *OR*]
Štuba *IDR* | *it* Rio Stuba: 1700 [PM]
Štuba *OR* | *it* M. Stuba: 1965 [PM]
študjan* -a -o (*cf* → študjati) | *slov* načrtovan -a -o | *it* progettato: 6230
študjati (*frl* studïâ / studiâ) | *slov* učiti se | *it* studiare: 1888, 2521, 2624, 4554 [PM]
štuf -a (*frl* stùf) | *slov* utrujen -a -o | *it* stanco -a: 174, 1851 (štof), 4778, 4860, 6176 [PM]
štufati se* (*frl* stufâsi) | *slov* utruditi se | *it* stancarsi: 3599 [PM]
štumati* (*frl* stimâ) | *slov* čuditi se | *it* stupirsi: 3368, 3369
štuorje → **štiri**
štupidaǵina (*frl* stupidàgine) | *slov* neumnost | *it* stupidità: 6170
štupit → **stupit**
Šturma *CO* | *it* Sturma: 2102, 2271, 2273, 2953, 5387 [PM]
Šturma* / -ić *NC*: 2234 [RD *solo CO*]
Šturmić *CO* | *it* Sturmig(h): 2102 [RD]
Šturmići bork* *TOP* (*Borgo di Chialminis*) | *it* Sturma: 2234 [PM]
šujati se (*frl* scïâ) | *slov* drsati se / drseti | *it* scivolare: 3202 [PM „?“]
šuoj | *slov* ledvice zaklane živali | *it* rognoni: 5313 [ø]
šuoja* | *slov* šoja (ptica) | *it* ghiandaia: 345 (suoj), 352
šuoštar (*ted* Schuster) | *slov* čevljar | *it* calzolaio: 3858
šušiti | *slov* sušiti | *it* essiccare: 5252, 5338, 5775, 6483 [PM]
švab (*nat*) (~ *slov* švab (*spreg*) ← ~ *ted* Schwabe) | *slov* kdor nerazumljivo govori | *it* incomprensibile: chi parla in maniera incomprensibile: 4367
ś → **z / s**
śćala* (*frl* s’ciàle) | *slov* stopnice | *it* scala: 5136 [PM]
śćalerja** → **ščalerje****
śćeracca → **hćeratica**[1]
śći* → **hći**[2]
śieći* → **sieći**

śieno → **sieno**
śiera (*frl* siéa) | *slov* žaga | *it* sega: 938 [PM]
śierak → **sierak**
śierica (*cf* → śiera) | *slov* žagica | *it* seghetta: 938
śierkou* -ova -o | *slov* koruzen -zna -o | *it* granoturco: di granoturco: 6491, 6538 [PM]
šijati* / šjati → **sejati**
šikati → **sikati**
šimpri → **simpri**
šjor → **šjor**
šjorta → **sorta**
šnje → **še**[1]
štirinast → **štirnast**
t → **ti**[2]
ta[1] (*part raff*) | *slov* ø | *it* ø: ta 115, 122, 123, 187, 188, 190, 191, 205, 206, 215, 456, 470, 560, 581, 582, 583, 584, 585, 587, 588, 589, 599, 600, 602, 684, 708, 709, 776, 834, 835, 838, 869, 878, 879, 880, 885, 886, 905, 919, 928, 929, 931, 932, 933, 971, 973, 974, 987, 997, 1014, 1019, 1022, 1027, 1043, 1054, 1055, 1063, 1073, 1074, 1075, 1094, 1155, 1192, 1217, 1220, 1244, 1273, 1274, 1277, 1309, 1333, 1337, 1345, 1355, 1389, 1424, 1434, 1475, 1521, 1524, 1532, 1538, 1547, 1554, 1556, 1565, 1566, 1641, 1651, 1666, 1669, 1672, 1681, 1684, 1685, 1691, 1692, 1694, 1699, 1701, 1704, 1705, 1706, 1713, 1714, 1718, 1728, 1730, 1738, 1752, 1807, 1906, 1930, 1944, 1967, 1968, 1971, 1987, 2088, 2102, 2120, 2186, 2195, 2222, 2223, 2229, 2230, 2233, 2234, 2236, 2239, 2268, 2275, 2276, 2282, 2329, 2332, 2350, 2351, 2372, 2373, 2405, 2407, 2410, 2419, 2439, 2440, 2442, 2448, 2471, 2472, 2475, 2491, 2492, 2514, 2536, 2540, 2541, 2542, 2544, 2547, 2550, 2553, 2555, 2569, 2629, 2630, 2640, 2641, 2643, 2670, 2689, 2715, 2751, 2752, 2754, 2755, 2770, 2971, 3115, 3183, 3268, 3308, 3314, 3316, 3323, 3325, 3336, 3344, 3543, 3546, 3554, 3579, 3580, 3581, 3584, 3634, 3643, 3667, 3668, 3669, 3672, 3673, 3674, 3677, 3688, 3689, 3690, 3719, 3720, 3722, 3751, 3798, 3805, 3834, 3870, 3871, 3912, 3914, 3916, 3926, 3928, 3929, 3934, 3986, 4069, 4089, 4091, 4121, 4127, 4136, 4138, 4142, 4143, 4144, 4162, 4188, 4190, 4209, 4296, 4313, 4314, 4315, 4316, 4360, 4525, 4526, 4527, 4528, 4530, 4540, 4624, 4712, 4802, 4803, 4804, 4806, 4894, 4988, 4992, 4998, 5000, 5034, 5098, 5101, 5140, 5168, 5189, 5279, 5280, 5403, 5404, 5529, 5539, 5649, 5928, 5961, 6008, 6014, 6019, 6040, 6053, 6055, 6057, 6066, 6071, 6072, 6102, 6346, 6405, 6441, 6446, 6516, 6591, 6619, 6620, 6621, 6622, 6623, 6624, 6625, 6626, 6627, 6657, 6672, 6674, 6769, 6820, 6823, 6826, 6828, 6830, 6836, 6844, 6846, 6878, 6886, 6901, 6917, 6919, 6923, 6941, 6983, 6994, 7014, 7034, 7099, 7152, 7153, 7377, 7387, 7388, 7389; tag / tah (ta + k[7]* / h / g) 2670, 6057, 6117, 6329, 6407, 6488, 6519, 6792, 6874, 7042, 7054; tamiz (ta + miz) 1042, 6768; tana (ta + na[2]) 123, 1543, 1554, 1577, 1707, 2248, 2249, 4989, 4998, 5002, 5005, 5006, 5053, 5061, 5082, 5098, 5188, 5316, 5394, 5395, 5396, 5397, 5398, 5581, 5582, 5661, 5696, 5697, 5698, 5701, 5734, 5989, 6090, 6106, 6133, 6237, 6251, 6259, 6329, 6387, 6762, 7197, 7204, 7263, 7264, 7265, 7272, 7306; tanad / tanat (ta + nad / nat) 5586, 5587, 5776 (tunat), 5777 (tunat), 7274, 7276; tap(a)r (ta + par[1]) 5075, 5393, 5394, 5971, 6820, 7274, 7276; tapo(d) (ta + pod[2]) 4999, 5003; tau (ta + u[1]) 2594, 5053; tas / taz (ta + s / z) 1533, 7197, 7205; taz / tas (ta + z / s) 1076 (taž), 1559, 2740, 5092, 5591, 6530; taza (ta + za[2]) 1538, 4995, 4996, 5054, 5140, 5394, 5399, 5952, 6251, 6252, 6253, 7263, 7267, 7268, 7377, 7387; to 602, 603, 1424, 2755, 3912; to (ta + u[1]) 381, 453, 1730, 3909; tou (ta + u[1]) 310, 473, 574, 917, 918, 921, 922, 923, 972, 1079, 1163, 1219, 1220, 1334, 1338, 1339, 1366, 1640, 1690, 1698, 1699, 1730, 1823, 2088, 2133, 2179, 2180, 2454, 2455, 2492, 2559, 2561, 2569, 2612, 2663, 3852, 3854, 3860, 3880, 3881, 3884, 3892, 3938, 3943, 3945, 3951, 3953, 3976, 3984, 4004, 5129, 5155, 5169, 5170, 5382, 5388, 5402, 5403, 5406, 5408, 5409, 5459, 5545, 6003, 6013, 6017, 6085, 6093, 6099, 6102, 6116, 6119, 6120, 6151, 6255, 6323, 6343, 6384, 6391, 6405, 6407, 6450, 6451, 6483, 6489, 6542, 6684, 6686, 6888, 6893, 7385, 7386; tu 1682, 2736, 2753, 2755, 2765, 2770, 2810, 2839, 2845, 2846, 2852, 2853, 2856, 2857, 2939, 2943, 3003, 3124, 3130, 3138, 3155, 3157, 3162, 3168, 3169, 3172, 3176, 3177, 3178, 3179, 3208, 3209, 3227; tu (ta + u[1]) 67, 86, 120, 163, 189, 207, 296, 385, 396, 423, 429, 453, 456, 496, 509, 510, 568, 599, 600, 823, 830, 918, 919, 920, 922, 926, 977, 978, 988, 1015, 1017, 1023, 1024, 1040, 1194, 1249, 1282, 1342, 1345, 1457, 1476, 1486, 1487, 1495, 1496, 1497, 1525, 1556, 1576, 1639, 1640, 1658, 1682, 1683, 1704, 1716, 1730, 1756, 1800, 1824, 1905, 1919, 1959, 1974, 2009, 2025, 2039, 2405, 2446, 2553, 2614, 2645, 2646, 2673, 2675, 2685, 2706, 2714, 2716, 2729, 2736, 2737, 2738, 2739, 2748, 2751, 2758, 2777, 2778, 2810, 2815, 2816, 2830, 2832, 2857, 2858, 2866, 2875, 2882, 2895, 2940, 2941, 2948, 2954, 2959, 2962, 2983, 3070, 3101, 3104, 3113, 3115, 3117, 3127, 3130, 3155, 3165, 3166, 3167, 3173, 3180, 3186, 3194, 3208, 3240, 3242, 3252, 3381, 3444, 3611, 3631, 3632, 3672, 4026, 4038, 4069, 4084, 4086, 4089, 4090, 4091, 4094, 4121, 4133, 4134, 4136, 4138, 4145, 4173, 4203, 4250, 4318, 4361, 4362, 4371, 4382, 4386, 4388, 4398, 4448, 4488, 4522, 4523, 4533, 4583, 4588, 4634, 4635, 4657, 4672, 4699, 4703, 4740, 4777, 4832, 4853, 4911, 4956, 4973, 5011, 5014, 5015, 5099, 5111, 5112, 5119, 5169, 5187, 5257, 5324, 5402, 5403, 5456, 5511, 5562, 5592, 5622, 5643, 5644, 5645, 5656, 5680, 5805, 5822, 5836, 5848, 5850, 5867, 5873, 5879, 5896, 6006, 6014, 6019, 6020, 6049, 6050, 6052, 6053, 6107, 6158, 6178, 6483, 6484, 6495, 6518, 6590, 6602, 6603, 6606, 6607, 6687, 6766,

6767, 6769, 6771, 6775, 6779, 6786, 6859, 6860, 6861, 6871, 6877, 6887, 6995, 7133, 7261, 7262, 7263, 7270, 7311, 7399; tuh (tu + k[7]* / h / g) 5663; tuo (ta + u[1]) 3130; tuu (ta + u[1]) 604, 631, 918, 949, 975, 1069, 1210, 1225, 1283, 1325, 1357, 1452, 1476, 1496, 1498, 1500, 1531, 1533, 1534, 1541, 1651, 1697, 1700, 1703, 1705, 1708, 1717, 1728, 1730, 1965, 2025, 2056, 2062, 2071, 2119, 2179, 2180, 2181, 2201, 2202, 2203, 2206, 2222, 2229, 2231, 2232, 2236, 2239, 2244, 2245, 2270, 2273, 2274, 2317, 2318, 2330, 2348, 2374, 2381, 2383, 2384, 2405, 2406, 2411, 2441, 2443, 2444, 2445, 2446, 2448, 2470, 2471, 2472, 2478, 2482, 2489, 2490, 2496, 2526, 2538, 2544, 2547, 2548, 2549, 2551, 2556, 2557, 2560, 2564, 2568, 2611, 2615, 2640, 2663, 2670, 2685, 2688, 2714, 2738, 2739, 2751, 2811, 2940, 2941, 2945, 3273, 3276, 3324, 3327, 3328, 3329, 3330, 3331, 3332, 3333, 3334, 3335, 3346, 3352, 3357, 3358, 3368, 3442, 3480, 3484, 3512, 3547, 3548, 3581, 3583, 3600, 3634, 3669, 3672, 3673, 3675, 3677, 3681, 3702, 3707, 3730, 3797, 3832, 3955, 3956, 4084, 4140, 4147, 4150, 4231, 4234, 4255, 4256, 4282, 4345, 4346, 4361, 5053, 5189, 5202, 5213, 5551, 5583, 5586, 5587, 5595, 5663, 5717, 5752, 5760, 5799, 5896, 5956, 6006, 6043, 6051, 6115, 6261, 6277, 6323, 6450, 6460, 6461, 6484, 6495, 6517, 6590, 6596, 6602, 6603, 6613, 6636, 6637, 6687, 6720, 6754, 6779, 6866, 6867, 6868, 6869, 6871, 6877, 6880, 6881, 6886, 6887, 6891, 6892, 6893, 6919, 6971, 6995, 7044, 7045, 7091, 7093, 7094, 7095, 7102, 7114, 7133, 7197, 7202, 7263, 7272, 7305, 7308, 7378, 7380, 7385, 7386 [PM]

ta[2] → **tan[3]**

ta[3] | *slov* k, na, v (*tudi časovno*) | *it* da, a, in (*st. in l. / m. a l.*) (*anche temporale*): 698, 735, 753, 885, 929, 931, 990, 1249, 1250, 1388, 1943, 1950, 2195, 3316, 3809, 4007, 4008, 4009, 4208, 4300, 5012, 5013, 5087, 5288, 5382 (tam), 5383 (tam), 6119, 6769, 6882, 6898, 7388 [PM *part raff*]

ta[4] → **tan[1]**

ta[5] → **tan[2]**

ta[6] → **tej**

ta[7] → **te[2]**

taare → **tare**

tabak → **tobak**

tabakati* (*frl* tabacâ) | *slov* njuhati | *it* fiutare tabacco: 3847

tabar (*frl* tabâr) | *slov* plašč | *it* tabarro: 229

Tača / Tačis *MICR* (*Com. di Lusevera*) | *it* Casere Tacia: 4994 [PM]

tača[1] (*frl* tàzze) | *slov* kozarec | *it* bicchiere: 2412, 2703, 3834, 4994, 5114, 6146, 6476 [PM]

tača[2]* → **tasa**

ta če → **tačie**

tači[1] | *slov* tja | *it* là (*m. a l.*): 4093, 4162 (tuči), 4179

tači[2] | *slov* tam | *it* là (*st. in l.*): 4179

tačie / tačije | *slov* tam | *it* là (*st. in l.*): 932 (ta če) 1012, 1517, 1518, 1560, 1566, 1654, 2170, 2172, 2175, 4286 (tačija), 5292, 5602 (ta čie), 6433, 6434, 6435, 6677, 6724, 6725 [PM = *st. in l. / m. a l.*]

tačieuon | *slov* tja gor | *it* lassù: 6770

tačija → **tačie**

ta Dolenja černea *TOP* (*Fraz. del Com. di Nimis*) | *slov* Dolenjena | *it* Cergneu inferiore: Dolenjena* 4003; Dolenja Černea 5388 (dolenja Černea), 5402, 5403, 5406; ta Dolenja Černea 5380, 5381, 5383 [PM]

ta doma → **doma**

tag / tah (ta + k[7]* / h / g) → **ta[1]**

tagiča* (~ *frl* cagòcie (?)) | *slov* buča | *it* zucca: 4042, 6026, 6497 [PM = „bučka“, „zucchina“]

tagičar *cf* → tagiča* | *slov* cvet: bučni cvet | *it* fiore di zucca: 6026 [PM]

ta(h) kiše / -i | *slov* domov | *it* casa: a casa (*m. a l.*): tah kiše / -i 6117, 6329, 6488, 6874, 7042; ta kiši 1249, 1250; ta(h) moj kiše / -i 6117, 6119, 6898; tu hišo 4388 [PM]

ta(h) moj kiše / -i → **ta(h) kiše**

taht (*nat*) (*mat* tâht, *ted* Docht) | *slov* stenj | *it* stoppino: 4954

taiča* → **tagiča***

taj → **tej**

tajati se* | *slov* topiti se | *it* sciogliersi: 6133

taje → **tota[2]**

tajšan* -šna -o | *slov* takšen -šna -o | *it* tale: 434, 441 [PM]

tak[1]* -a -o | *slov* tak -a -o | *it* tale / siffatto: 1096, 3095, 3346, 3701, 5913, 6504, 6937 [PM]

tak[2] (*frl* tac) | *slov* peta | *it* tacco: 3777 [PM]

takan -a -o (~ *frl* tacât) | *slov* soseden -dna -o | *it* confinante: 6674

takano (~ *frl* tacât) | *slov* sesirjeno | *it* cagliato: 1959, 1960

takarate → **ćakarati[1]**

takati (~ *frl* tacâ) | *slov* vpreči | *it* attaccare: 6211

takauati se* (*frl* tacâsi) | *slov* lepiti se | *it* attaccarsi: 2663 [PM takati = „prilimati“, „incollare“; „spravljati skupaj“, „mettere insieme“]

tako | *slov* tako | *it* così: ajtako 5480; ejtako 1079, 1085, 1988, 2157, 2387, 3380, 5338, 5480, 6040, 6197, 6205, 6456, 6457, 7025; itako 1204, 1404; jejtako 6205; jtako / jitako 1079, 1755, 2157, 4096, 4097, 4322; tak- 1768; tako 572, 597, 598, 851, 858, 935, 960, 1983, 2401, 2866, 2958, 3334, 3346, 3416, 3904, 5399, 5418, 6230, 7338; takuo 50, 598, 4461, 4531, 4797, 5527 [PM]

takolan -a -o (*frl* tacolât) | *slov* pegast -a -o | *it* maculato -a: 851

takole | *slov* takole | *it* così: itakole 1333; kole 1306, 1317; takole 1306, 3468, 6448; takuole 460; tokole 4099 [PM]

takujin (~ *frl* tacuìn) | *slov* potovalka | *it* borsa da viaggio: 3959 [PM = „denarnica“, „portamonete“]

takuo → **tako**

takuole → **takole**

taláčji[1] | *slov* tostran | *it* parte: da questa parte: 1476
taláčji[2] | *slov* tja | *it* là (*m. a l.*): 1517, 1882 (taléčié), 6766 (taličie)
talar* (*frl* telâr) | *slov* okvir: okenski okvir | *it* telaio da finestra: 2702 [PM]
tale* → **tele[2]**
tale[1] → **tan[1]**
tale[2] → **tele[1]**
taléčié → **taláčji[2]**
taličie → **taláčji[2]**
taliete / ta liete | *slov* poleti | *it* estate: in estate: taliete / ta liete 4300, 5012, 5013; tu(u) liete 86, 1495, 1496, 2181, 6590 [PM]
Talja *TOP* → **Jitalja**
taljajsko *ETN* | *slov* italijansko | *it* italiano: in italiano: 5468
Taljan *ETN* (*frl / ven* Taliàn) | *slov* Italijan | *it* italiano (*s*): 803, 2972, 4436, 6597 [PM]
taljan *ETN* (*frl / ven* taliàn) | *slov* italijanščina | *it* italiano: la lingua italiana: 2282, 2455, 2558 [PM]
taljanski -a -e / -o *ETN* | *slov* italijanski -a -o | *it* italiano -a: 541, 2558, 3203, 5814, 5819 [PM]
Talpo *NC*: 6626 [ø GPK]
tam → **ta[3]**
tama → **tema**
Tamaš *NP* | *slov* Tomaž | *it* Tommaso: 4915
tam Brodo *TOP* → **Bruot***
tamiz (ta[1] + miz) → **ta[1]**
tamor** | *slov* staja | *it* stazzo: 67, 4522, 4999 [PM Tamar / -or *MICR* + *OR* + *TOP*]
Tamor *OR* | *slov* Tamor | *it* M. Tamor: 4999
Tamora *TOP* (*Fraz. del Com. di Torreano*) | *slov* Tamore | *it* Tamoris: 67, 4522 [PM]
tan[1] / tam | *slov* tam | *it* là (*st. in l.*): ta 932, 4170, 5602; tale 7372; tan / -m 1343, 2750, 2751, 4733, 4735, 4849, 5027, 5383, 5384, 6052; tanle 4805, tem 547; tu 2318, 4082 [PM ta *m. a l.*]
tan[2] / ta(n)m (*avv raff*) | *slov* tam (*avv raff*) | *it* là (*avv raff*): ta 2265, 3237, 3433, 3503, 3601, 3603, 4010, 6055, 6057, 6168, 6340, 6433, 6434, 6435, 6745, 6892; tan / ta(n)m 121, 122, 123, 131, 136, 138, 205, 357, 475, 4523, 4524, 4530, 4532, 4621, 4635, 4857, 4993, 6052; tu 2311
tan[3] | *slov* tja / proč | *it* là (*m. a l.*) / via: ta 792, 1402, 1403, 2975, 3251, 3811, 4319, 4341, 5027, 5260, 5277, 6186 (tu), 6724, 6725, 6767, 6899, 7285 (-ta), 7286; tan 2750, 2751, 4849, 5027 [PM]
tan[4] (*avv raff*) | *slov* tja (*avv raff*) | *it* là (*avv raff*) (*m. a l.*): 206
tana (ta[1] + na[2])
Ta na Barde *MICR* | *it* Tanabarde (Costa): 1728, 6251 [PM]
ta na Biršjanavc *MICR*: 120 (duu Biršjanavco, ta na Biršjanavc) [ESF]
ta na Buonah *MICR* → **gori u Buonah**
Tana Čuku *MICR*: 7263, 7264, 7265 [PMM]
tanad / tanat (ta[1] + nad / nat) → **ta[1]**
tanad luji *MICR*: 7274 [PMM; PM Nadlúuji = *OR*]
ta na doužici *MICR*: 2471 [MSP]
tana Fruškuje *TOP* (*Borgo di Cergneu sup.*): 5394 [GCT]
Tana Grmu *MICR*: 5698 [ø LCH]
ta na Humu *MICR*: 3673 [LSZ]
tana Jauorah *MICR*: 5698 [ø LCH]
Tana Jauore *TOP* (*Fraz. del Com. di Taipana*) | *slov* Na Javorju | *it* Tanaiauarie: 2643, 5961, 6681 (Jauar, gor na Jauarje) [PM]
ta na Jauore *IDR* → **Podjauor***
ta na Jazbinu *MICR*: 3667 [LSZ]
tanak[1] -nka -o | *slov* tenek -nka -o | *it* sottile: 828
tanak[2] -nka -o | *slov* mehek -hka -o | *it* tenero -a: 6490
ta na kiši → **ta p(a)r kiše**
tana Kodah *MICR* (*Com. di Lusevera*) | *it* Casere Tanatcoda: 4998 [PM]
tana Krase *TOP* (*Borgo di Nongruella*): 5396, 5397 [GCT]
Ta na Kuujščici *MICR*: 1728 [PM Tanaquescici]
ta na Lažiščah *MICR*: 3672, 3673 [LSZ; PM Lazišče]
ta na logu / tana Logu *MICR*: 3674, 6259 (tana loh, tana Logu)
tana loh *MICR* → **ta na logu**
tana loo *MICR*: 7263, 7264, 7272 [PMM ta na Loh]
tana Luoščiće *MICR*: 6387 [GPK]
tana Mei *MICR* | *it* Tanamea: 5002 [PM]
ta na osani | *slov* teden: danes teden | *it* oggi a otto: 3916
ta na paloze *MICR*: 2471 [MSP]
ta na Raune *MICR*: 1728 [PM Tanaraune]
Ta na Rieki *MICR*: 1094 [PM]
ta na Robjah *MICR*: 1728 [PM Tanarobiach]
ta na sriednjin barde *MICR*: 2472 [PM *Srjenje bardo]
ta na Strane *MICR*: 122 (ta na Strane, tie na Stran), 123 (ta na Strane) [ESF]
Tanataviele *TOP* → **Tanatoviele**
Tanatoviele / -i *TOP* (*Borgo di Musi*) | *slov* Tanatoviele | *it* Tanataviele: Toviela 1532, 1533, 4989, 5010; Tana taviele 1554; Ta na to viele 1533, 1556 (ta na Toviele); tana Tovieli 4989 [PM Tovielija, Tanataviele, Tanatoviele]
tana Varću *MICR*: 5053
tana Zarih *MICR*: 123 (tana Zarih, tie na Zara) [ESF]
tana Žufine *MICR*: 5698 [LCH]
Tancele *MICR*: 1699 [PM Tanačele]
tane | *slov* tale | *it* questo (qui): 4577
tan k | *slov* kamor | *it* ovunque (*m. a l.*): 4849
tanle → **tan[1]**
tanm u Žiuonjc *MICR*: 121 (tanm u Žiuonjc, tie u Žiuonjco), 122 (tanm u Žiuonjc) [ESF]
tant[1] (*frl* tant) | *slov* toliko | *it* tanto: 1905, 3198, 3397, 4129
tant[2] (~ *frl* tànt) | *slov* toliko: prav toliko | *it* altrettanto: 3860

tant[3] (*frl* tant) | *slov* vendar | *it* comunque: 6382, 6897 (tan, tant) [PM]
tanu Lazih *MICR*: 122 (tanu Lazih, tie u Laza)
tan u Šnice *MICR*: 123 (tan u Šnice, tie u Šnik) [ESF]
tan za Padonjc *MICR*: 122 (tan za Padonjc, tie na Padonjco) [ESF]
ta o poudne | *slov* opoldne | *it* mezzogiorno: a mezzogiorno: ta o poudne 3325; ta pu(u)dne 698, 735, 6769 [PM opoudan]
ta Orenja Černea *TOP* (*Fraz. del Com. di Nimis*) | *slov* Černjeja | *it* Cergneu superiore: Čarne(j)a 3751, 3938, 3943, 5377, 5378, 5384, 5878; Černe(j)a 327, 2547, 2548, 2959, 3328, 3329, 3707, 5374, 5385, 5387, 5388, 6866; Černea orenja 5393 [PM]
tap(a)r (ta[1] + par[1]) → **ta**[1]
ta par hiši → **ta p(a)r kiše**
ta p(a)r kiše / -i | *slov* doma | *it* casa: a casa (*st. in l.*): par kiše / -i 3788, 3789, 7042; pir hiši / pr hiši 2748, 2871; ta na kiši 1389; ta par hiši 2195; ta par kiše / -i 1930, 1971, 4360, 6040, 7034; ta per kiše 905; ta pr kiši 5034
ta pir kazonah *MICR*: 3183 [LCH]
ta pir mlinarjih *MICR* (*Com. di Torreano*) | *it* ex Molino: 4528 (ta pir mlinarjih, dol pir mlinarjih)
tapo(d) (ta[1] + pod[2]) → **ta**[1]
ta po Crkuju *TOP* → **pr Cierkve**
Ta pod bardan *TOP* → **Podbardo**
ta pod jazbinu *MICR*: 3667 [LSZ]
ta pod lipu *MICR*: 5000 [ø PMBŽ]
tapod Žlebinu *MICR*: 5003 [PMBŽ]
tapo tamorjen *MICR* (*Com. di Lusevera*) | *it* Casere Tapotamor: 4999 [PM]
ta pot Cerkuuju *MICR*: 1730 [PM Tapodcerkua]
ta pot Fraćo *MICR*: 1730 [ø RFB; PM Potfrata = *IDR*]
Ta pot kazuoni *MICR*: 1532 [PMBŽ]
ta pot pećmi *MICR*: 1730 [ø RFB]
ta pot Policami[1] *MICR*: 1728 [PM *it* Tapotpolizami]
ta pot policami[2] *MICR*: 1730 [RFB + PM Polica]
Tapou *OR* | *it* M. Tapou: 1535, 4988, 5053 [PM]
tapou → **topu**
tapr Cierkve *TOP* (*Borgo di Cergneu sup.*): 5393, 5394 [GCT]
tapu → **topu**
ta pu(u)dne → **ta o poudne**
tar[1] | *slov* trn | *it* spina: tar 560, 561, 1651, 3233, 3270, 4250; trn 2872; trrin 5693 [PM]
tar[2] | *slov* trn: črni trn | *it* pruno: 6947, 6949
Tar* *TOP* → **Ter**
Tar[1] *MICR* | *it* C. Ter: 560, 1651, 4250 [RZO; PM]
Tar[2] *MICR*: 1651 [PM]
tara* | *slov* tara | *it* tara: 3451
tarati[1] | *slov* treti | *it* sfregare: 3609
tarati[2] → **tar(g)ati**
Tarčejski* -a -o *ETN* | *slov* čéntarski -a -o (< *Čenta*) | *it* tarcentino -a: 2391
Tarčent *TOP* → **Čenta** (*frl* Tarcìnt)
Tarčet *TOP* (*Fraz. del Com. di Pulfero – Val Natisone*) (*frl* Tarcète) | *slov* Tarčet | *it* Tarcetta: 3818
tard / -t -a -o | *slov* trd -a -o | *it* duro -a: tard / -t 1780, 1781, 7086; terd 644, 646, 2058, 2659, 2877, 4259 [PM]
tare | *slov* tam gori /tja gor | *it* lassù (*st. in l. / m. a l.*): 1542, 4076 (ta(a)re, tore), 5051 [PM]
Tarezja *NP* (*frl* Tarésie) | *slov* Tereza / Terezija | *it* Teresa: 2278, 3725, 5161
tar(g)ati | *slov* trgati | *it* staccare: 3784, 4118, 4290 (terat) [PM]
tar(g)ati (g)razdouje | *slov* trgati grozdje | *it* vendemmiare: 3784, 3808, 4118, 4290
tarica | *slov* repinec: navadni repinec | *it* lappola: 2661, 2662, 2663 [PM]
Tarjan (*pl*) -i / -e *ETN* | *slov* Terján (prebivalec Tera) | *it* Pradielis (ab di): 1267, 1268, 1269, 1512 [PM]
tarje / tarji → **trije**
tarji kraji | *slov* kralji: trije kralji | *it* I tre Re Magi / Epifania: 6606 [PM *anche* pernahte]
tarlica[1] | *slov* stiskač | *it* tigna (*spreg*): 3478, 3479
tarlica[2] | *slov* trlica (priprava za trenje lanu, konoplje) | *it* stigliatrice: 3609 [RPB]
tarniščica → **čarniščica***
tarpieti* | *slov* trpeti | *it* soffrire: 6046 [PM]
tart → **tard**
tarta | *slov* trta (šiba) | *it* vermena: 5299, 6486 [PM]
Tartorja *MICR* | *it* Passo di Tartoria: 3674 [PM]
Tarviš / -ž *TOP* (*Com. in Prov. di Udine*) (*frl* Tàrvis / *it* Tarvísio) | *slov* Trbiž | *it* Tarvisio: 6494, 6891
taržati → **daržati**
Taržizam *TOP* (*Com. in Prov. di Udine*) | *slov* Taržizem | *it* Tricesimo: 3945 (Trezezin), 6890
tas / taz (ta[1] + s / z) → **ta**[1]
tasa (*frl* tàsse) | *slov* skladovnica | *it* catasta: 2357, 3256, 3852 (tači *Lsg*), 6386 [PM]
ta sprie(i) | *slov* spredaj | *it* davanti: 581
tast | *slov* tast | *it* suocero: 91, 3006, 4336, 5339, 5342, 5450, 5715, 6710 [PM]
tašča | *slov* tašča | *it* suocera: 93, 3006, 4336, 5341, 5450, 5715, 6711 [PM]
taščica | *slov* taščica (ptica pevka) | *it* pettirosso: 3000 [PM]
tat | *slov* tat | *it* ladro: 40, 459 [PM]
tata[1] → **teta**
tata[2] | *slov* tata | *it* papà: 1612 (tata, ćaća), 1636 (ćaća), 1937, 3286 (ćaća) [PM]
tatjen (*m Ssg*) → **te**[4]
tau (ta[1] + u[1]) → **ta**[1]
tauajoč / -uč (*frl* tavajùz) | *slov* prt | *it* tovagliolo: 3123, 3124, 4476 [PM]
tauola (*frl* tàule) | *slov* miza | *it* tavolo: 716 (tauula), 2136, 2702, 3124, 3125, 3290, 3503, 3811, 5732, 6557, 6991 [PM]
tauula → **tauola**
tauulin (*frl* taulìn) | *slov* stol: velik stol | *it* sedia grande: 714, 715 [PM = „mizica“, „tavolino“]

taužent / -int | *slov* tisoč | *it* mille: 83, 2654, 2932, 2933
tavan (*frl* tavàn) | *slov* obad | *it* tafano: 1802 (tovane *Apl*), 5424, 5425 [PM]
tavane | *slov* (?) | *it* (?): 1805
taviela** → **toviela****
taz / tas (ta[1]+z / s) → **ta[1]**
Taza Bazaretan *IDR* | *it* Rio Tasabazaretan: 6251, 6635 (Bazaretu *sm Lsg*) [PM Bazaret*]
ta za briezu *MICR*: 2641
ta za cerkuju *TOP* (*Borgo di Sedilis*): 4136, 4138 [ø APP]
taza Cierkve *TOP* (*Borgo di Cergneu sup.*): 5394 [GCT]
ta za Čerenan *MICR*: 3668 [LSZ]
Taza Černice *MICR*: 6252, 6253 [ø GPK]
Ta za goro *MICR* | *it* Tasaoro (Costa): 2536 [PM]
Ta za Jamu *MICR*: 1967 [DFS, PM]
ta za Kamanjan *MICR*: 3672 [LSZ, VVS]
ta za Kožjakan *MICR*: 3669 [VVS; PM kožjak „?“, *Kožjak *MICR*]
Taza Krajan *TOP* (*Borgo di Chialminis*): 7263, 7267, 7268 [PMM, PM Zakrej]
ta za Kucje *MICR*: 3155 [LCH]
Ta za liesu *MICR* (*Com. di Lusevera*) | *it* Casere Tasalieson: 1538, 1565, 4996 (taza liesu), 5054 (taza Lieson, Zaliesa) [PM]
taza oro *MICR* (*Com. di Lusevera*) | *it* Casere Tasaoro: 4995 [PM]
Tazapatocam *IDR* | *it* Rio Tasapatoc: 1704 [PM Tazapatokan]
ta za prietouču *MICR*: 2472 [MSP]
Ta za Riparjan *MICR* (*Com. di Lusevera*) | *it* Casere Tasarapariam: 1701 [PM Rapar, Ropar]
ta zat | *slov* zadaj | *it* dietro: 581
ta za Tartorju *MICR*: 3674 [PM Tartorja]
tazgore | *slov* gor | *it* alto: in alto: 6485
ta zime | *slov* pozimi | *it* inverno: in inverno: ta zime 4300, 5012, 5013, 5087; tou zime 310; tu(u) zime 1496, 2179, 6590 [PM]
te[1] → **ti[2]**
te[2] ta to / tuo | *slov* ta ta to | *it* questo -a, ciò: *Nm sg* ta 4060; te 701, 752, 783, 834, 835, 967, 1525, 1532, 1830, 1908, 2035, 2075, 2138, 2394, 2439, 2596, 3064, 3076, 3138, 3139, 3161, 3162, 3199, 3277, 3407, 3482, 3536, 3798, 3804, 3828, 3829, 3875, 3967, 4263, 5147, 5338, 5808, 5877, 6180, 6191, 6194, 6769, 6879, 6979, 7012, 7015, 7035, 7047, 7146, 7151, 7168, 7341; ti 5036; *Nf sg* ta 779, 780, 851, 1463, 1830, 1894, 1954, 1972, 1995, 2394, 2777, 2778, 2888, 2889, 2890, 3065, 3127, 3128, 3140, 3277, 3352, 3405, 3406, 3407, 3448, 3529, 3585, 3711, 3944, 4324, 4696, 5064, 5877, 6170, 6854, 6979, 6989, 7012, 7035, 7036, 7151; *N/A n sg* ato 4546, 4659, 4660, 4661; te 4326; to 602, 603, 623, 669, 731, 806, 961, 1279, 1869, 1895, 1936, 1937, 2012, 2159, 2313, 2376, 2377, 2401, 2431, 2453, 2519, 3010, 3277, 3469, 3649, 3903, 3904, 4014, 4098, 4343, 4391, 6394, 6506, 6538, 6990, 6991, 7041, 7314; toj 2757; tu 3200, 4059, 4060, 4343, 4344; tuo 608, 611, 635, 637, 639, 795, 804, 1007, 1055, 1087, 1674, 1959, 1960, 2254, 2412, 2429, 2472, 2473, 2753, 2754, 2757, 2758, 2941, 3076, 3077, 3080, 3116, 3155, 3200, 3276, 3298, 3299, 3507, 3640, 3652, 3705, 3736, 3833, 4268, 4324, 4585, 4593, 4684, 6006, 6028, 6213, 6816, 6909, 6912, 6971, 7045, 7056, 7311; *Gm/n sg* ta 1043, 1962; taa 1301, 1435, 1864; taga 2314, 3298; tega 2197, 2313, 2486, 2497, 3299, 3706, 4805; *Gf sg* te 2073, 2517; *Dm sg* temo 1292, 4395; *Df sg* tej 6187; *Am sg* ta 1289; te 391, 1944, 2399, 3287, 3297, 3438, 5838, 6456, 6909, 7093; tega 3401; *Af sg* te 3930; to 2299, 4017, 5232, 5442, 6899; tou 6899; tu 673, 932, 1771, 2503, 2580, 3292; tuo 1964; *Lm/n sg* ten 1304, 2439; ti 6775; tien 6613; tin 3162, 6346; *Sf sg* to 932; *Sm sg* tien 1954, 2218, 2413, 3110; tin 915; *Sf sg* to 5750; ton 6917; *Nm pl* te 3484, 7015; ti 2352, 5881; tie 4893; *Nf pl* te 1462, 1594, 2321, 2402, 2422, 2423, 5351, 7136; tie 4893; *Gpl* ti 1462; tieh 3516, 6203, 6743; *Am pl* te 3197, 4171, 7093, 7390; *Af pl* te 2312, 2398, 2403, 2518, 6762, 7096; *Lpl* ti 1685, 5189; *Spl* temi 2218, 3538, 5164, 6823 [PM]
te[3] ta to (*art dt*) | *slov* ta ta to (*art dt subst*) | *it* il la (*art dt*): *Nm sg* te 582, 849, 981, 1148, 1397, 1464, 1554, 1566, 1570, 1634, 1636, 1802, 2087, 2143, 2158, 2375, 2380, 2394, 2423, 2589, 2607, 2609, 2878, 2948, 2949, 3005, 3064, 3164, 3277, 3278, 3334, 3362, 3363, 3364, 3385, 3401, 3619, 3627, 3681, 3713, 3829, 3830, 3844, 3845, 3897, 3898, 3899, 3953, 3954, 3955, 3956, 3995, 4062, 4063, 4080, 4096, 4097, 4098, 4101, 4260, 5055, 5121, 5122, 5307, 5398, 5405, 5451, 5567, 5744, 6180, 6194, 6575, 6627, 6684, 6703, 6704, 6798, 6812, 6815, 6837, 6841, 7012, 7015, 7035, 7111; ti 5381, 5382; *Nf sg* ta 221, 728, 938, 1504, 1584, 1719, 1894, 2063, 2143, 2375, 2380, 2394, 2423, 2424, 2494, 2495, 2877, 2913, 3128, 3248, 3315, 3338, 3383, 3393, 3394, 3405, 3406, 3695, 3713, 3733, 3798, 4098, 4192, 5105, 5106, 5107, 5265 (*res*), 5377, 5378, 5380, 5381, 5435, 5961, 5980, 6153, 6170, 6267, 6490, 6705, 6707, 6798, 6854, 6890, 6891, 6945, 6946, 7012, 7014, 7016, 7017, 7035, 7099, 7111, 7303; *N/A n sg* to 588, 785, 922, 1135, 1681, 1865, 1904, 1959, 2350, 2351, 2376, 2377, 2835, 2880, 2881, 2957, 4100, 4098, 4259, 4592, 4593, 5352, 5356; *Gm sg* ta 1970; taa 1904; *Gf sg* tej 5649; ti 3811; *Dm sg* temu 5343; *Df sg* tej 7054; ti 1504, 6678, 6707; tij 6482; *Am sg* ta 1486, 1487, 1585, 5172; taga 6446, 6850; te 2833, 3520, 4136, 4138, 4231, 4258, 5464, 6407, 6610, 6768, 6839; tega 3401; ti 6770; *Af sg* to 1092, 1135, 3308, 3503, 4017, 6289, 6446; tu 727, 728, 1988, 1989, 2418, 2811, 6446; *Lm/n sg* ti 585, 586, 6903; tin 4419; *Lf sg* ti 5388; *Sm sg* ti 5122; *Nm pl* te 3703, 3896, 3965, 3981, 3982, 5191, 7015; ti 345, 802, 1907, 2380, 2381,

3377, 5808, 6759; te 1068, 2394; *Nf pl* te 922, 1796, 1797, 1850, 1992, 2321, 2603, 5123, 5561, 5865, 5982, 6439, 6440, 6444, 6445, 6457, 7034, 7390; ti 5188; *G pl* te 1439; teh 3299, 3300; ti 1439, 6099; *Dpl* te 1148; ten 3703; ti 2666; tin / tim 2666, 4146, 4478; *Am / f pl* ta 3411; te 1802, 2398, 2403, 3511, 4171, 4229, 4401, 5453, 5865, 6439, 6822; *Lpl* te 6102; ti 922, 923; tih 2736

te[4] ta to / tuo | *slov* tisti -a -o | *it* quello -a; colui colei; ciò: *Nm sg* te 57, 184, 611, 752, 834, 835, 1068, 1197, 1277, 1570, 1780, 1781, 1865, 2200, 2220, 2290, 2439, 2624, 2678, 2730, 2969, 3008, 3385, 3556, 3829, 3830, 3847, 3892, 3991, 4062, 4063, 4280, 4281, 4307, 4786, 5413, 6389, 6539, 7025; ti 754, 1979, 2115, 2143, 2531, 4080, 4105, 5122, 5307, 6740, 7135; *Nf sg* ta 93, 849, 1584, 1989, 2063, 2220, 2262, 2527, 3308, 3339, 3353, 3383, 3392, 3551, 3869, 4242, 4571, 7076; *N/A n sg* te 2940, 2941, 4823, 5505; to 627, 628, 1135, 1959, 2220, 2453, 2880, 2881, 4051, 4053, 4391, 5417, 5785, 5819, 5847, 7081; tu 4217, 4220, 6833; tuo 190, 618, 619, 624 (tuo, t-), 629, 633, 638, 722, 884, 1329, 1587, 1588, 1881, 1935, 2133, 2135, 2231, 2403 (tuuo), 2404 (tuuo), 2417, 2431, 2663, 2762, 3006, 3124, 3270, 3274, 3397, 3703, 3704, 3873, 3874, 4585, 4658, 4786, 4944, 5808, 5810, 5812, 6287, 6339, 6453, 6458, 6737, 6837, 6873, 6882, 6909, 6922, 7083, 7099; *Gm/n sg* ta 819, 905; taa 1671, 4283; taga 6382; toga 819; *Dm/n sg* temo / -u 2564, 2988, 3385, 5658; tu 1588; *Df sg* tej 4806, 5679, 5790; *Am sg* ta 2000; te 2252, 4136, 4138, 4307; tega 2294, 5649; *Af sg* to 798, 1092, 6051, 6053, 6367; tu 727, 728, 1771, 2311, 2580, 2807, 6051; *Lm sg* ten 1498, 2439, 3834 (tiem), 6775; ti 6775; tim 3208; *Lf sg* tej 2381; ti 3208; *Sm sg* tatjen 1830; ten 1954; tin 3208, 3209; *Sf sg* tu 2296; *Nm pl* te 2132, 5408, 6755; ti 1816, 1897, 2349, 3195, 7066; *Nf pl* te 1067, 1462, 2132, 4580, 4601, 5656; *Gpl* te 2029; ti 1462; tieh 1404, 2706, 2927; *Dpl* tien 2927, 3950, 6762; tin 2852; *Am / f pl* tieh 2927; te 4707, 4846, 6136

te[5] | *slov* tam | *it* lì (*st. in l.*): 2255, 2256

te[6] | *slov* tedaj | *it* allora: 6001 [PM tada]

te[7] → **to**[2]

te[8] → **če**[2]

te[9] → **tie**[2]

tebot / te bot | *slov* tedaj | *it* allora: 2252, 2253 [PM]

teči* | *slov* teči | *it* correre / scorrere: 170, 4504, 4505 [PM]

tedan → **tiedan**

te dan pret učera | *slov* predvčerajšnjim | *it* avantieri: 4258

tedokoli | *slov* komaj | *it* malapena: a malapena: 6388

Te dolenje Ouše / To Dolenje Ouše *TOP* (*Fraz. del Com. di Montenars*) | *slov* Dolenje Ovše / Podkras | *it* Gretto di sotto: Ouša: 916, 917, 918, 920, 5189, 5191 (uouša) 5356; Te dolenje Ouše: 922, 923, 5189 (oušah ti dolenje *L*), 5352, 5356 (pot Kras, Sokret, To Dolenje Ouše) [PM]

te dolenji bork *TOP* (*Borgo di Taipana*): 6684

te gorenji bork *TOP* (*Borgo di Taipana*) | *it* Borgo di sopra: 5531, 6684 [PM]

tej | *slov* kakor | *it* come / di: ta 7307, taj 2070, 2369, 2501, 2524, 2553, 2595, 2658, 2666, 2669, 2692, 6687, 6740, 6876, 6963; tej 401, 2613, 2738, 2810, 2888, 3003, 3102, 3285, 3302, 3329, 3334, 3422, 3436, 3844, 3845, 4542, 5087, 5088, 5410, 5506, 5602, 5848, 5886, 6006, 6123 (tej-), 6321, 6759, 6760, 6767, 6871, 6876, 7011, 7057; ti 599, 600, 833, 917, 1333, 1385, 1613, 1776, 4122, 4133, 4134, 5326, 6123 (ti-)7371; tij 1583, 4155, 4163, 5194 [PM]

tejke / tej ke / tej ki | *slov* kakor | *it* come che: 3285, 4122 (ti ki), 5506, 6123 (tike, tejke), 6759

Tejpana *TOP* → **Tijpana**

Tejpanjan *ETN* → **Ti(j)panjan**

tejst-* → **tist**

tejte (*pron dim f pl*) | *slov* tele | *it* queste qui: 659, 660

tek (*frl* tic) | *slov* malo | *it* poco: 6244 [PM]

te k bot | *slov* kar koli | *it* checchessia: 4823

tekej ... ko → **tiko ... kuj**

tekerati* → **ćakarati**[1]

tekrij[1] | *slov* tostran | *it* parte: da questa parte: 2393

tekrij[2] | *slov* onstran | *it* parte: da quella quella: 2393

tela (*frl* tèle) | *slov* platno | *it* tela: 7068

tele[1] **/ -i / -ie** tala / -e tuole | *slov* tale tale tole | *it* questo -a (qui): *Nm sg* tale 7326; tele / te-le 225, 752, 982, 1076, 1498, 1620, 3278, 3853, 4599, 5983, 6669, 7079; teli 1076, 1605, 1606, 1987, 2964, 4459, 4572; telie 2740, 2964, 5806; tili 1605, 1606; tuoli 1598; *Nf sg* tala 221, 4696, 4697, 4726, 4727, 4796; tale 506, 1350 (ta le), 1893, 1894, 2262, 2890 (tale), 3247, 3688 (tali), 3831, 3946, 4599, 6056, 6158, 7289; *N/A n sg* tole 1279, 1280; tuole 186, 215, 227, 783, 865, 1354, 1925, 2521, 2573, 2710, 3368, 4352, 4578, 4597, 4632, 4778, 5184, 6120, 6121, 6729; *Gm sg* ta le 1956; tegale 3303; *Dm sg* temo le 1619; *Am sg* te le 650, 651, 2989 (tele); telega 4584; *Af sg* tole 2488, 2710; tule 673; *Lm sg* telin 316; tenle 1498, 3893 (tien le); *Lf sg* tejlej 5957; teli 524, 1259, 2000; ti-le 6775; *Sm sg* tien-le 1954; *Nf pl* tele 3347; *Gpl* telih 4533; *Am pl* tale 7326; tele 3530; telih 231; *Spl* temi le 6454, 6455 [PM]

tele[2] | *slov* tele | *it* vitello: 1005, 1661 (taleta *pl*), 2219, 2220, 2376, 2377, 2421, 2422, 2423, 2453, 2727, 2728, 3092, 4098, 5719, 7071 [PM]

tem → **tan**[1]

tema | *slov* tema | *it* buio: tama 262; tema 4922; toma 696, 697, 1990 [PM]

te mali Šlokat *IDR*: 3681 [VVS]

temp (*frl* tìmp) | *slov* čas | *it* tempo: 707 (temp, timpa *G*), 3359 (timpa *G*) [PM]
templi → **timp²** (~ *frl* tèmpli „tempio“)
tenčas | *slov* tedaj | *it* allora: 4769
Ter *TOP* (*Fraz. del Com. di Lusevera*) | *slov* Ter | *it* Pradielis: Tar* 4994; Ter 602, 603, 1014, 1073, 1217, 1219, 1220, 1345, 2615, 3954, 4984, 4994, 5010, 5013, 5014, 5038, 5061, 5066, 5075, 5112, 5133, 5267; Uas / uas 1217, 1219, 1220, 1345; vas 4994, 5013 [PM]
Ter *IDR* | *slov* Ter | *it* T. Torre: 1079, 1355, 1486, 1487, 3947, 5052, 5056 [PM]
terat → **tar(g)ati**
terd → **tard**
teren (*frl* terèn) | *slov* zemljišče | *it* terreno: 3996, 3997
terji → **trije**
terno (*ven* terno) | *slov* terna | *it* terno: 5595
terski* -a -o *ETN* | *slov* terski -a -o (< *Terska dolina*) | *it* Torre (relativo -a alla Val Torre): 1512, 1568 [PM]
tesan -sna -o | *slov* tesen -sna -o | *it* stretto -a: 3819, 3871, 5070, 5231 [PM]
tesno / -uo | *slov* tesno | *it* saldamente: 186, 1656, 3138 (tiesno) [PM]
testo | *slov* testo | *it* pasta (= impasto): 1933 (ciesto), 7085 [PM]
teško | *slov* težko | *it* difficile (*agg*): 2919
teštimunih* (*frl* testemùni) | *slov* priča | *it* testimone: 3502
teta | *slov* teta | *it* zia: 26, 807, 1693 (teta, tata), 2586, 4298, 5290, 5291, 5449, 5714, 6272, 6569 [PM]
te veliki Šlokat *IDR* | *it* Rio Slokot: 3681 [VVS + PM *solo* Šlokot]
teza* (*frl* tése) | *slov* mreža za ptičji lov | *it* rete da uccellanda: 1753 [PM]
tezat → **anzat**
tezi → **tiezi¹**
težak¹ -ška -o | *slov* težek -žka -o | *it* difficile: 2613, 2620, 2919, 4487, 4887, 5932
težak²* -ška -o | *slov* težek -žka -o | *it* pesante: 3411, 5932 [PM]
težati* → **težiti***
težiti* | *slov* tehtati | *it* pesare: 3267, 3362, 3363, 6765 [PM]
ti¹ → **tej**
ti² (*clit 2 sg*) | *slov* ø | *it* ø: t 654, 823; te 655, 656, 657; ti 657, 658, 701, 818, 846, 892, 895, 900, 1182, 1236, 1304, 1329, 1379, 1380, 1381, 1426, 1428, 1445, 1501, 1502, 1515, 1856, 2166, 2307, 2354, 2399, 2400, 2413, 2418, 2488, 2510, 2626, 2628, 3360, 3410, 3418, 3421, 3428, 3440, 3486, 3525, 3602, 4105, 4247, 4320, 4552, 4948, 5307, 5580, 6182, 6183, 6186, 6193, 6203, 6209, 6216, 6231, 6315, 6319, 6659, 6735, 6875, 6994, 7062, 7133, 7159, 7341, 7395
ti³ | *slov* ti | *it* tu: *N* ti 596, 627, 628, 844, 846, 892, 895, 900, 902, 1183, 1267, 1480, 1662, 1666, 2073, 2167, 2215, 2301, 2434, 2520, 2871, 2886, 2904, 3012, 3410, 3418, 3421, 3432, 3434, 3436, 3449, 3454, 3466, 3467, 3479, 3480, 3496, 3518, 3525, 3541, 3602, 4105, 4319, 4543, 4552, 4645, 4720, 4728, 5216, 5610, 6205, 6207, 6216, 6222, 6229, 6247, 6414, 6660, 6664, 6726, 6760, 6875, 6909, 7062; *G* tebe 1662, 6227; *D* te 608; tebe 277, 1663, 3436, 3535, 4173, 6199; ti 369, 651, 1225, 1227, 1514, 1515, 1830, 1871, 2022, 2488, 2520, 2782, 2783, 3085, 3416, 3432, 3433, 3466, 3484, 3501, 3516, 6193, 6195, 6660; *A* te 238, 1230, 1514, 2066, 2346, 2347, 2395, 2410, 2782, 2783, 2784, 3428, 3457, 4247, 4588, 4689, 5147, 6193, 6209, 6214, 6225 (zate), 6228, 6230 (zate), 6994; tebe 1663, 5541; ti 1402; *L* tebe 1666; *S* tabo / tabu 1666, 3440, 6061 [PM]
ti⁴ → **te²/³/⁴**
ti⁵ → **to²**
ti ... ki → **tejke**
tiača* → **ćača***
tiarč (*frl* tiàrz) | *slov* tretjina | *it* terzo (*s*): 6450, 6451, 6452
tiarči (~ *frl* tiàrz) | *slov* tretji | *it* terzo (*agg*): 5122
ti brk *TOP* | *it* Borgo: il Borgo (= Cergneu inferiore) 5381, 5382 [GCT]
tičica | *slov* metulj | *it* farfalla: 1802, 3407, 6275 [PM]
tić | *slov* ptič | *it* uccello: 798, 940, 1753, 1800, 1802, 1804, 1915, 2051, 2294, 2545, 2705, 2706, 3005, 3131, 3408, 3850, 3921, 4504, 4574, 4630, 4652, 4678, 4821, 4839, 5983, 6275, 6920, 6933, 6934, 6952, 6953, 6954, 6955, 6956, 6957, 6958, 6959, 6060, 6961, 7292 [PM]
tićar | *slov* ptičar (kdor lovi ptiče) | *it* uccellatore: 2234, 4920
Tićar *NC*: 2234 [MSP]
tidan* → **tiedan**
tie¹ / tje | *slov* tja / proč | *it* là (*m. a l.*) / via: 390, 2171, 3775, 4012 [PM]
tie² / tje (*avv raff*) | *slov* tam / tja (*avv raff*) | *it* là (*avv raff*) (*st. in l. / m. a l.*): tie 67, 121, 122, 123, 131, 138, 188, 258, 394, 408, 422, 2201, 2203, 2204, 2236, 2238, 2276, 2294, 2295, 2330, 2346, 2347, 2359, 2371, 2410, 2431, 2439, 2440, 2471, 2472, 2480, 2481, 2482. 2483, 2484, 2505, 2526, 2527, 2542, 2548, 2549, 2565, 2566, 2761, 3130, 3327, 3667, 3668, 3669, 3670, 3674, 3675, 3810, 3818, 3820, 3910, 3911, 3912, 3913, 4002, 4013, 4385, 4532, 4541, 5394, 5395, 5410 (te), 5583, 5586, 5920, 5947, 5948, 5961, 6256; tieu (tie + u¹) 2438, 2471, 2472, 2480, 6082 [PM]
tiedan | *slov* teden | *it* settimana: 580 (tedan), 1472, 2193, 2502, 2954, 3575, 4118 (tidna *Gsg*), 4383, 6613, 6614, 6615, 6746, 6850, 7072 [PM]
tiela / -e | *slov* tam | *it* lì (*st. in l.*): 2342, 2393
tielie | *slov* tja | *it* là (*m. a l.*): 3131
tieme | *slov* teme | *it* sommità del capo: 5778
tie mis host *MICR*: 4541 [ESF]
tie na Padonjco *MICR* → **tan za Padonjc**

tie na Pojane *MICR* (*Com di Taipana*) | *it* Casa Poiana: 6256 [PM]
tie na poličići *MICR*: 3669, 3670 [VVS]
tie na Rauni *MICR*: 4541 [ESF]
tie na ropčićU *MICR*: 3130 [LCH]
tie na Stran *MICR* → **ta na Strane**
tie na Zara *MICR* → **tana Zarih**
tie par Šimonah *TOP* (*Borgo di Cergneu sup.*): 5394, 5395 (tie par Šimonah, or par Šimonah) [GCT]
tie po Tijpanu *MICR*: 3674, 3675 [PM Ti(j)pa-na]
tie pot Kovin bardan *MICR*: 3670 [ø VVS]
tie pred ajʒauulan *MICR*: 3670 [ø VVS]
tiesin -sna -o | *slov* tesen -sna -o | *it* stretto -a: 3138, 3139, 3140 [PM]
tiesno → **tesno**
tiesto | *slov* otrobi: mešanica otrobov | *it* pastone: 1933 (ciesto, tiesto), 1934, 1936, 1946 [PM]
tiet (*anche mod / aux per fut*) | *slov* hoteti | *it* volere: 146, 184, 557, 589, 596, 597, 612, 618, 620, 621, 622, 629, 667, 668, 684, 699, 715, 750, 758, 766, 770, 830, 834, 894, 903, 905, 907, 927, 989, 998, 999, 1000, 1008, 1009, 1010, 1011, 1061, 1096, 1188, 1219, 1225, 1227, 1230, 1235, 1237, 1238, 1243, 1252, 1255, 1256, 1257, 1260, 1277, 1280, 1281, 1287, 1288, 1295, 1304, 1307, 1320, 1325, 1329, 1338, 1363, 1374, 1392, 1402, 1418, 1425, 1447, 1469, 1514, 1525, 1529, 1573, 1717, 1736, 1741, 1748, 1749, 1853, 1854, 1859, 1863, 1870, 1888, 1891, 1895, 1896, 1916, 1919, 1922, 1937, 1939, 1961, 1978, 2012, 2043, 2059, 2066, 2068, 2094, 2128, 2133, 2138, 2158, 2179, 2183, 2206, 2207, 2213, 2243, 2244, 2245, 2252, 2259, 2269, 2284, 2324, 2326, 2327, 2328, 2344, 2367, 2382, 2418, 2428, 2435, 2436, 2437, 2449, 2488, 2497, 2501, 2503, 2504, 2502, 2506, 2507, 2508, 2515, 2518, 2520, 2522, 2523, 2524, 2554, 2580, 2623, 2625, 2648, 2692, 2720, 2721, 2780, 2836, 2879, 2906, 2907, 2908, 2910, 2920, 2921, 2925, 2934, 2935, 2986, 2997, 3063, 3082, 3201, 3202, 3299, 3300, 3313, 3351, 3361, 3367, 3368, 3375, 3386, 3415, 3428, 3447, 3458, 3461, 3463, 3466, 3470, 3473, 3476, 3499, 3501, 3512, 3524, 3535, 3605, 3606, 3608, 3635, 3642, 3698, 3787, 3841, 3843, 3845, 3860, 3973, 3874, 3961, 3970, 3971, 4012, 4077, 4099, 4118, 4122, 4167, 4168, 4173, 4186, 4187, 4247, 4282, 4320, 4323, 4385, 4394, 4411, 4539, 4583, 4591, 4617, 4643, 4653, 4685, 4686, 4687, 4693, 4705, 4726, 4727, 4752, 4786, 4792, 4849, 4880, 5090, 5101, 5102, 5103, 5129, 5147, 5217, 5220, 5240, 5245, 5270, 5272, 5303, 5337, 5365, 5369, 5413, 5434, 5435, 5446, 5447, 5570, 5571, 5572, 5611, 5628, 5638, 5649, 5713, 5781, 5824, 5913, 6032, 6036, 6055, 6084, 6085, 6094, 6100, 6123, 6186, 6193, 6206, 6209, 6215, 6224, 6228, 6283, 6285, 6286, 6301, 6309, 6327, 6329, 6349, 6392, 6405, 6415, 6416, 6456, 6481, 6482, 6502, 6506, 6528, 6726, 6727, 6728, 6759, 6760, 6761, 6762, 6763, 6768, 6799, 6850, 6852, 6854, 6873, 6878, 6898, 6909, 6922, 6994, 7011, 7029, 7037, 7051, 7066, 7071, 7099, 7104, 7105, 7118, 7179, 7302, 7314, 7319, 7320, 7325, 7328 [PM]
tie / ta za jilovišči *MICR*: 2472 [MSP]
tieu (tie[2] + u[1]) → **tie[2]**
tie u Bandidim bošku *MICR*: 2471, 2472 [MSP]
tie u Buone *MICR* → **gori u Buonah**
tie u Čartenjah *MICR* | *it* Tanacertegna: 2472 [PM Čertanje]
tie u Dolo *MICR*: 5961 [PM Dou]
tie u gori *MICR*: 3670 [PM gora = „Gran Monte“]
tie u Kucje *MICR*: 3667, 3668 [VVS]
tie u Lake *MICR* | *it* Tiulac: 2472 [PM Ulaka *OR*]
tie u Laza *MICR* → **tanu Lazih**
tieu lieskouci *MICR*: 2471 [MSP; PM Lieskouac = *IDR*]
tie u planicah *MICR*: 2472 [MSP]
tieu Police *MICR*: 2438 [LSZ]
tie u Šnik *MICR* → **tan u Šnice**
tie u Tisouci *MICR* (*Com. di Taipana*) | *it* Casere Toutisouze: 2471 [PM *Tisovac]
tie u uaržišče *MICR*: 2472 [MSP]
tieu velici njivi *MICR*: 2471 [PM Valika njiva]
tie u Žiuonjco *MICR* → **tanm u Žiuonjc**
tiez(j)ile → **tiezi[2]**
tie za glauo *MICR*: 3668, 3669 [PM Tazalavo]
tie za Krej* *IDR*: 2480 [MSP]
tie za Lieščan *MICR*: 2471 [LCH; PM Liešća]
tie za oriehin *MICR*: 3130 (tie za oriehin, tu za oriehin) [LCH]
tie za sriednjin bardan *MICR*: 2472, 2481 [PM *Srjenje bardo]
tie za zelenu dolinu *MICR*: 3670 [VVS]
tiezi[1] / -ji | *slov* tisti | *it* quelli: 994 (tieze), 1408, 1896, 1931 (tezi, tiezji), 2132, 2138, 2273, 2315, 2349, 2350, 2927, 4105 (tizi), 6454, 6455 (tezi, tiezji), 7057, 7139
tiezi[2] / -ji | *slov* ti | *it* questi: tiezi / -ji 1247, 1248, 2273, 3511, 3534, 3535, 5037 (tizi), 7032; tiez(j) ile 994, 6455 (tiez(j)ile)
Tifasubek *SPN* (*frl* tifâsbèk): 3588
tigra | *slov* srna | *it* capriolo: 112, 113 [PM = „tiger (samica)“, „tigre (femmina)“]
tiho! → **tiho (stuj ...)**
tiho (stuj(te) / tiho stuoj(ta)) | *slov* tiho (bodi -te) | *it* zitto / -i (sta’ / state): stuj(te) tiho / stuoj(ta) tiho 1414, 1562, 1872, 1873, 7021; tiho! 7019, 7020, 7021 [PM]
ti(j) → **tej**
Tijpajski -a -e *ETN* | *slov* tipanski -a -o (< *Tipana*) | *it* Taipana (relativo -a a): 3317, 3344, 3361, 3544

Tijpana *TOP* (*Com. in Prov. di Udine*) | *slov* Tipana | *it* Taipana: Tejpana 2115, 2450, 2569, 2582, 2611, 3838; Ti(j)pana, 2737, 2738, 2739, 3273, 3362, 3674, 3675, 3836, 3838, 6684, 6687, 6720, 6769, 6871, 6879, 6881, 7399 [PM]
Ti(j)panjan / -en (*pl*) -njeni *ETN* | *slov* Tipánjan, -i (prebivalec Tipane) | *it* Taipana: ab di: 2115 (Tejpanjan), 3334, 3832 [PM]
tikaj[1] | *slov* toliko | *it* tanto: 234, 1851, 1981 (tikaj, tikij / ti kij), 3944, 4778, 6068, 6799, 7317 [PM]
tikaj[2]**!** | *slov* koliko! | *it* quanto!: 3706
tikaj ... ki[1] → **tiko ... kuj**
tikaj ... ki[2] → **tikej ki**
tikaj ... koj → **tikej ki**
tikaj ... kuj → **tikej ki**
tikauac | *slov* tkalec | *it* tessitore: 443, 1556 (kalc) [PM Kalc = *NC*]
tike → **tejke**
tikej ... ki | *slov* toliko ... kolikor | *it* tanto ... quanto: 1905 (tikaj kuj), 6224, 6759 (tikaj ki), 6760 (tikaj koj), 7037 (tikaj ki)
tikej ... ko(j) → **tiko ... kuj**
tikej ... tikej | *slov* ali ... ali / bodisi ... bodisi | *it* sia ... sia: 5399
tikij / ti ... kij → **tikaj**[1]
tiko ... kuj | *slov* bodisi ... bodisi / tako ... kot | *it* sia ... sia: 782, 785, 3905 (tikej ko), 4233 (tikaj ki), 5410 (tekej ko), 5418 (tikej koj) [PM]
tili → **tele**[1]
timp[1] → **temp**
timp[2] (*frl* tìmp) | *slov* vreme | *it* tempo (*meteor*): 2745, 2746, 3658, 5338 (templi), 6007 [PM]
timpli (*frl* tìmpli) | *slov* sence | *it* tempia: 4032, 4033 [PM timplen]
tin[1] → **te**[2]
tin[2] → **te**[3]
Tin *NP* (*frl* Tìn) | *slov* Tine (Valentin) | *it* Tino (Valentino): 2013, 2277, 2524, 3587, 3692, 5032, 5534, 5566, 5567, 5591, 5919, 5941, 6032, 6167, 6623 [PM]
tipati | *slov* dotikati se / otipavati | *it* toccare / palpare: 3298, 3299, 3300, 3301, 4715, 6295 [PM]
tirduo | *slov* trdo / tesno | *it* stretto: 186, 4531
tirji → **trije**
tiroleže (*sm pl*) *ETN* | *slov* Tirolci | *it* tirolesi (*s*): 4438
tiskati | *slov* tiščati | *it* stringere: 2144, 2915, 2916
tist(e / -i) -a -e | *slov* tisti -a -o | *it* quello -a: *Nm sg* tist(e / -i) 211, 273, 4429, 4430, 4583, 4643, 4779, 4796, 4821 (tis); *Nf sg* te(j)sta 2888, 2889, 3002; tista 93, 215, 223, 4472, 4705; *N/A n s* tiste 50, 175, 4793, 4796, 4933, 4981; tuojste 2757; *Gm sg* tistega 4429, 4430; *Gf* tiste 4619; *Am sg* tistega 146, 289, 2900; tisti 4583; *Nm pl* tiste 132; *Nf pl* tejste 3009; tiste 4648 [PM]
tisto → **tiesto**
tiščati* | *slov* tiščati | *it* stringere: 4696 [PM]
Titon *NC*: 6626 [GPK]
tizi → **tiezi**[1/2]
Tizin *CO* | *it* Tesini: 4252, 4253
tjačiti | *slov* tlačiti | *it* pigiare: 2915, 4842
tkej | *slov* tako | *it* così: 3207 [PM]
tla | *slov* tla | *it* pavimento / suolo / terra: tla 273, 1192, 5822, 6484, 6923, 6983; tlo* 1192, 1907, 2770, 5649 [PM tlo *sg*]
tle | *slov* tukaj / sem | *it* qui (*st. in l.*) / qua (*m. a l.*): kle 5998; le tle 760; tle 22, 127, 281, 539, 577, 759, 760, 765, 855, 1062, 1147, 1156, 1280, 1350, 1351, 1389, 1436, 1554, 1609, 1693, 1771, 1809, 1954, 2132, 2138, 2170, 2223, 2259, 2431, 2465, 2466, 2504, 2511, 2580, 2706, 2713, 2743, 2747, 2900, 2953, 2963, 2981, 3079, 3184, 3276, 3299, 3375, 3410, 3445, 3513, 3538, 3603, 3695, 3709, 3774, 3796, 3798, 3837, 3844, 3848, 3850, 3854, 4005, 4012, 4057, 4060, 4110, 4187, 4212, 4214, 4403, 4486, 4594, 4726, 4727, 4763, 4795, 4871, 5006, 5030, 5035, 5037, 5068, 5097, 5248, 5285, 5381, 5384, 5442, 5470, 5560, 5680, 5808, 5942, 5998, 6005, 6037, 6052, 6141, 6206, 6258, 6271, 6279, 6494, 6511, 6680, 6690, 6692, 6775, 6838, 6876, 6944, 7056, 7250, 7251, 7286, 7371; tleka 4925; tlele 780, 3051, 3513, 3983, 4925; tle lec 4059, 4060; tlelele 684; tleu (tle + u[1]) 5133; tlie 2989, 3131 [PM]
tleč(i)e | *slov* tam | *it* lì (*st. in l.*): 2342, 2504, 3834 [PM = „tukaj“, „qui“]
tlečile | *slov* tam, onkraj | *it* lì, da quel lato (*st. in l.*): 3700
tleka → **tle**
tlele → **tle**
tle lec → **tle**
tlelele → **tle**
tle pr cierkvi *TOP* → **pr Cierkve**
tlete | *slov* tale | *it* questo (qui): 6682
tleu (tle + u[1]) → **tle**
tleuoć | *slov* tod: od tod | *it* via da qui: 2871
tlie → **tle**
tlo* → **tla**
to[1] → **ta**[1]
to[2] (*clit n sg*) | *slov* to / ø | *it* ø: 553, 558, 569, 590, 606, 611, 625, 634, 635, 637, 639, 641, 644, 650, 651, 653, 681, 694, 695, 696, 697, 701, 702, 731, 732, 733, 741, 761, 762, 781, 785, 793, 795, 797, 798, 804, 805, 808, 824, 826, 828, 831, 849, 850, 889, 895, 896, 897, 899, 910, 916, 935, 936, 956, 961, 975 (ta *G = N*), 976 (ta *G = N*), 1018, 1034, 1062, 1079, 1103, 1121, 1137, 1180, 1186, 1215, 1246, 1247, 1251, 1279, 1280, 1281, 1330, 1331, 1332, 1348, 1352, 1354, 1360, 1382, 1389, 1396, 1397, 1400, 1404, 1408, 1461, 1463, 1468, 1469, 1473, 1479, 1496, 1520, 1521, 1522, 1527, 1530, 1531, 1532, 1554, 1566, 1581, 1582, 1584, 1591, 1596, 1598, 1610, 1654, 1660, 1661, 1805, 1830, 1852, 1859, 1881, 1901, 1902, 1903, 1904, 1906, 1907, 1913, 1919, 1921, 1925, 1935, 1944, 1959, 1961, 1967, 1979, 1991, 1997, 2012, 2124, 2125, 2133, 2138, 2157, 2158, 2159, 2160, 2187, 2188,

2189, 2200, 2201, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2216, 2219, 2222, 2223, 2231, 2232, 2238, 2240, 2252, 2254, 2259, 2260, 2261, 2262, 2279, 2297, 2298, 2303, 2305, 2308, 2309, 2314, 2322, 2323, 2330, 2332, 2333, 2335, 2340, 2342, 2346, 2350, 2351, 2352, 2354, 2357, 2359, 2369, 2370, 2376, 2377, 2379, 2385, 2410, 2411, 2412, 2417, 2420, 2421, 2431, 2432, 2440, 2441, 2443, 2444, 2445, 2446, 2448, 2450, 2453, 2454, 2455, 2458, 2465, 2466, 2470, 2478, 2494, 2495, 2499, 2504, 2509, 2510, 2516, 2519, 2520, 2521, 2526, 2527, 2544, 2545, 2547, 2548, 2549, 2559, 2561, 2573, 2574, 2576, 2585, 2588, 2596, 2600, 2625, 2627, 2663, 2694, 2948, 3023, 3238, 3264, 3266, 3270, 3278, 3279, 3285, 3293, 3295, 3296, 3305, 3306, 3308, 3313, 3321, 3323, 3328, 3338, 3349, 3361, 3372, 3373, 3382, 3383, 3395, 3396, 3412, 3422, 3423, 3447, 3452, 3459, 3469, 3482, 3487, 3518, 3536, 3540, 3547, 3548, 3549, 3580, 3582, 3583, 3584, 3593, 3603, 3618, 3619, 3623, 3625, 3640, 3643, 3659, 3677, 3679, 3692, 3701, 3703, 3714, 3821, 3836, 3860, 3863, 3865, 3870, 3872, 3873, 3893, 3901, 3911, 3917, 3918, 3919, 3931, 3935, 3936, 3938, 3939, 3940, 3947, 3949, 3955, 3956, 3962, 3963, 3964, 3965, 3966, 3991, 3999, 4063, 4082, 4095, 4098, 4100, 4103, 4133, 4200, 4207, 4217, 4220, 4222, 4245, 4255, 4268, 4290, 4311, 4324, 4326 (te), 4339, 4340, 4348, 4487, 4494, 4556, 5020, 5034, 5100, 5111, 5115, 5122, 5124, 5130, 5142, 5173, 5174, 5175, 5203, 5222, 5238, 5275, 5277, 5286, 5297, 5312, 5313, 5315, 5316, 5317, 5324, 5383, 5409, 5415, 5501, 5504, 5515, 5516, 5608, 5613, 5974, 6002, 6005, 6007, 6008, 6036, 6073, 6099, 6104, 6105, 6109, 6110, 6120, 6121, 6152, 6174, 6189, 6270, 6294, 6323 (tuo), 6330, 6331, 6339, 6350, 6388, 6407, 6439, 6450, 6453, 6454, 6456, 6457, 6488, 6492, 6493, 6501, 6510, 6515, 6516, 6518, 6528, 6604, 6666, 6680, 6720, 6729, 6730, 6731, 6755, 6759, 6761, 6799, 6833, 6838, 6845, 6859, 6882, 6887, 6890, 6891, 6892, 6893, 6941, 6963, 6965, 6971, 6978, 6980, 6993, 7014, 7041, 7045, 7051, 7056, 7057, 7071, 7074, 7076, 7083, 7103, 7132 (ti, t), 7138, 7206, 7207, 7208, 7295, 7301, 7306, 7311, 7336

to[3] (ta[1] + u[1]) → **ta[1]**

to[4] (*impers*) | *slov* se | *it* si: 830, 971, 983, 1720, 2128, 2129, 2133, 2177, 2344, 2345, 2486, 2501, 3396, 3467, 3650, 3698, 3822, 3873, 3874, 3904, 3905, 3961, 3962, 3973, 4005, 4058, 4077 (to, tu), 4099, 4122, 4217, 4270, 4271, 4282, 4309, 5338, 5506, 6001, 6002, 6003, 6006, 6008, 6211, 6323, 6388, 6390, 6391, 6491, 6492, 6502, 6506, 6871

to[5] (*rifl*) | *slov* se | *it* ø 2631, 3798

tobak | *slov* tobak | *it* tabacco: 209 (tabak), 1748, 2773, 3349, 3354, 3548, 4323 (tabaka *G*), 4629 (tabak) [PM]

toblat (*frl* toblât) | *slov* senik | *it* fienile: 3582, 3583, 6489, 6536 [PM]

točija | *slov* tam / tja | *it* là (*st. in l. / m. a l.*) 4179

točiti* | *slov* točiti | *it* versare: 3806, 4278

tod(e) | *slov* ondod | *it* per là: 3165, 3947, 5092 [PM = „tod“, „per di qua“]

tod(e) ki | *slov* koder | *it* per dove: 3165, 3947, 5628

Todesk (*pl*) -je *ETN* (*frl* todèsc) | *slov* Nemec, -mci | *it* tedesco, -schi (*s*): 2316, 3371, 3372, 3475, 3524, 3538, 3976, 6591, 7133

Todesk *NC*: 3475, 3524, 3538 [RD]

Todesk(o) *TOP* (*frl* Todèsc) | *slov* Avstrija | *it* Austria: 3976, 5257

todeški (*agg m sg*) *ETN* (*frl* todèsc) | *slov* nemški | *it* tedesco (*agg*): 6591

To Dolenje Ouše *TOP* → **Te dolenje Ouše**

to dolenjo podbardo *TOP* (*Fraz. del Com. di Lusevera*) | *it* Cesariis di sotto: 1681 [PM]

todrec | *slov* koder koli | *it* ovunque: 1790

tok (*frl* tòc) | *slov* črviv | *it* verminoso: 2964, 2969

tokole → **takole**

toma → **tema**

Tomažin *CO* | *it* Tomasino: 2271, 2272, 2273, 2630, 5919, 6000 [PM]

Tomažin *NC*: 2236 [MSP]

Ton *NC*: 2238 [MSP]

Toni *NP* (*frl* Tòni) | *slov* Tone (Anton) | *it* Toni (Antonio): 1556 [PM]

Tonić *NC*: 5919 [MSP]

Tonin *NP* (*frl* Tonìn) | *slov* Tonin (Anton) | *it* Tonino (Antonino): 4689

tonkati* | *slov* pritrkavati | *it* martellare la campana: 19, 20

To orenje Ouše *TOP* (*Fraz. del Com. di Montenars* | *slov* Gorenje Ovše | *it* Gretto di sopra: 922, 5189 (oušah ti orenje *L*), 5372 (Ouša orenja) [PM Ouša ta orenja]

to orenjo podbardo *TOP* (*Fraz. del Com. di Lusevera*) | *it* Cesariis di sopra: 1681 [PM]

topier → **botofier**

topli** | *slov* topli | *it* caldo: 373 [PM Topli (uorh) *OR*]

Topli uurh *OR* | *slov* Topli vrh | *it* M. Topli Uorch: 373 [PM]

to potkruenicu *MICR*: 1730 [PM Krujinica]

topu | *slov* topol | *it* pioppo: tapu 11, 1535; tapou 1844, 4988, 6945; topu 2046, 2047, 2049, 4988, 7187 [PM]

torak | *slov* torek | *it* martedì: 580, 1770, 2193, 2954, 2955, 4338, 6615 [PM]

torba (*frl* tòrbe) | *slov* šota | *it* torba: 5790

tore → **tare**

Torejan* *TOP* (*Com. in Prov. di Udine*) | *slov* Tovorjana | *it* Torreano di Cividale: 3167 [PM]

Torlan *TOP* (*Fraz. del Com. di Nimis*) (*frl* Torlàn) | *slov* Torlan | *it* Torlano: 2569, 3335, 3603, 4092, 5410, 6388, 6495 [PM]

Torlanjeni (*sm pl*) *ETN* | *slov* Torlanjani | *it* Torlano (ab di): 3370, 3371 [PM]

torrent (*it* torrente) | *slov* potok | *it* torrente: 1710

tot | *slov* tod / tu | *it* parte: da queste parti / qui (*st. in l.*): 571, 575, 1882 (tota), 4517

tota[1] → **tot**
tota[2] | *slov* proč / tja | *it* via / là (*m. a l.*): taje 5026; tota 1882, 1911, 1912, 1913, 4197; tuta / tu ta 1402, 1403, 4170, 5027; tutaje 5026 [PM totá = „tam / tam dalje“, „là“]
tote (*f pl*) | *slov* tele | *it* queste qui: 661
tou (ta[1] + u[1]) → **ta[1]**
touaja* (~ *frl* tovàie) | *slov* peča | *it* telo: 6444
touča | *slov* toča | *it* grandine: touča 1108, 1940, 2553, 3658, 3659, 6144; tuča 4568, 5871 [PM]
tou Čele *MICR*: 6542 [PM Čelo]
tou Ćaninu *MICR*: 6255 [GPK]
toući / touči* | *slov* tolči | *it* battere / picchiare: toući / touči* 1927, 1937, 3349, 4270, 4271, 5712, 6043, 6286, 7217, 7218, 7219, 7220, 7221, 7224, 7227, 7228, 7234; tuć 147, 148, 4463 [PM]
toući se* | *slov* tolči se | *it* battersi / picchiarsi: 2780, 5865
tou Drenji *MICR*: 1730 [RFB; PM Drenja]
tou jesene → **tu(u) jesen(e/i)**
tou nagle | *slov* naglica: v naglici | *it* fretta: in fretta: 6003
toune | *slov* gori: tam gori | *it* lassù: 1424, 5058, 5238 (tune)
tou Njive *MICR*: 6384 [ø GPK]
toust -a -o | *slov* tolst -a -o | *it* grasso -a: 5704
tou zime → **ta zime**
tovan* → **tavan**
toviela** (*frl* tavièle) | *slov* zemlja: obdelana zemlja | *it* campagna coltivata: taviela 1554, 1556; toviela 1532, 1533, 1554, 4989, 5010 [PM taviela*, Tovielija = *TOP*]
Toviela *TOP* → **Tanatoviele** (*frl* Tavièle)
tradit -a -o (*frl* tradît) | *slov* prevaran -a -o | *it* ingannato -a: 6341
trak* | *slov* rozga (trtna mladika) | *it* tralcio: 4970 [ESF]
trankon (~ *frl* troncòn) | *slov* poleno | *it* pezzo di legno: 3256, 6386
trap (*frl* trâf) | *slov* tram | *it* trave: 2580, 2581, 3589 [PM]
tratati (*frl* tratâ) | *slov* ravnati (s kom) | *it* trattare: 6209
traua | *slov* trava | *it* erba: traua 163, 1251, 2231, 2232, 2575, 2663, 2770, 2879, 3033, 3785, 3869, 3870, 3908, 4070, 4682, 4683, 5446, 5552, 5564, 5572, 6853, 6941, 7094, 7149; trava 1477, 1822, 5936, 6004, 6276 [PM]
trava → **traua**
tre (*frl* tré) | *slov* tri | *it* tre: 6410
trebno | *slov* potrebno: biti potrebno | *it* necessario: essere necessario: 4926
trenći / trenjć(n)i -a -e | *slov* tretji -a -e | *it* terzo -a: 1464, 3954, 5403, 6450, 6575, 6815, 7303 [PM]
trenetat** → **trinitat****
Trenetat *NP* → **šantišima Trinitat***
trenta / -e (*frl* trènte) | *slov* trideset | *it* trenta: 2734, 3665, 5085, 6408, 7071
trenta kuatre (*frl* trentequàtri) | *slov* štiriintrideset | *it* trentaquattro: 5085
trentedoj (*frl* trentedòi) | *slov* dvaintrideset | *it* trentadue: 6410
trente siet (*frl* trentesièt) | *slov* sedemintrideset | *it* trentasette: 3665
trente tre (*frl* trentetré) | *slov* trintrideset | *it* trentatrè: 6410
trenteun (*frl* trenteùn) | *slov* enaintrideset | *it* trentuno: 6410
Trepi* *TOP* (*Borgo di Sedilis*) | *it* Treppi: 4146 [PM]
tresti (se) | *slov* tresti (se) | *it* scuoter(si): 3506 [PM]
trešt → **trišt**
treteš (*frl* trèdis) | *slov* trinajst | *it* tredici: 4340
Treviže *TOP* (*Prov. del Veneto – Nord Italia*)
trezen* | *slov* trezen | *it* sobrio: 7056
Trezezin *TOP* → **Taržizam** (*frl* Tresésin)
trežimana (*agg f sg*) *ETN* (~ frl Tresesin – *Com. in Prov. di Udine*) | *slov* Taržízem: < *Taržízem* | *it* Tricesimo (relativa a): 3819
tri → **trije**
tribunal (*frl* tribunâl) | *slov* sodišče | *it* tribunale: 1452
trideset | *slov* trideset | *it* trenta: 12, 80, 955, 2734 [PM]
trideset en dan | *slov* enaintrideset | *it* trentuno: 12, 80 [PM tridesetinoeden ...]
triebuh | *slov* trebuh | *it* pancia / ventre: 95, 972, 2092, 2222, 6754, 6755 [PM]
trieska | *slov* trska | *it* schiappa: 1089, 1090, 4793 [PM]
trieskati* | *slov* treskati | *it* tuonare: 644 [PM = „cadere di fulmini“]
trije tri tri | *slov* trije tri tri | *it* tre: *Nm* tarje / tarji 1002, 1003, 1004, 1503, 2118, 2125, 2126, 2139, 2140, 2190, 2208, 2217, 2246, 2267, 2270, 2285, 2372, 2432, 2457, 2458, 2460, 2467, 2476, 2478, 2499, 3321, 3326, 3348, 3408, 3491, 3796, 3827, 3864, 3877, 3926, 3932, 3989, 4057, 4071, 4335, 6408, 6409, 6606, 6685, 6727, 6742, 6933, 6942, 6944, 7001, 7015, 7150, 7344; terji 2049, 4335, 7187; tirji 2829, 2840, 2872, 2928, 3039; tri 13, 544, 591, 758, 765, 771, 809, 813, 817, 909, 911, 944, 955, 958, 962, 966, 967, 968, 976, 1003, 1004, 1084, 1405, 1459, 2829, 2930, 4057, 7343, 7244; trije 11, 59, 111, 182, 183; trje / trji 2790, 2796, 2818, 2820, 2824, 2855, 2860, 2899, 4603, 4710, 4733, 4827; trrje 5308; *N/A f* tri 810, 813, 845, 886, 911, 968, 1003, 1004, 1005, 1059, 1366, 1421, 1444, 2118, 2119, 2229, 2233, 2287, 2412, 2419, 2442, 2447, 2460, 2474, 2537, 2578, 2581, 2766, 2818, 2844, 2856, 2875, 2894, 2895, 2896, 3025, 3097, 3141, 3142, 3144, 3153, 3272, 3382, 3912, 3950, 3965, 3974, 4068, 4695, 4703, 4826, 5581, 5642, 5662, 5816, 6443, 6497, 6592, 6601, 6617, 6649, 6712, 6733, 6751, 6753, 6761, 6762, 6765, 6783, 6793, 6794, 6797, 6822, 6889, 6899, 6918, 6932, 6938, 6939, 6962, 7008, 7150;

N/A n tri 567, 789, 961, 1005, 1905, 2228, 2263, 2281, 2460, 2468, 2728, 2895, 3004, 3307, 4048, 4490, 6695, 6783, 6984, 7074; *Am* tri 112, 245, 246, 764, 765, 813, 940, 941, 966, 1420, 1444, 2047, 2118, 2127, 2139, 2190, 2208, 2209, 2217, 2247, 2267, 2270, 2285, 2286, 2372, 2397, 2411, 2432, 2457, 2458, 2467, 2476, 2478, 2611, 2796, 2818, 2820, 2824, 2840, 2855, 2860, 2872, 2899, 2928, 3039, 3163, 3321, 3326, 3362, 3408, 3795, 3796, 3827, 3850, 3864, 3877, 3902, 3926, 3932, 4071, 4074, 4171, 4335, 4656, 4827, 5126, 5501, 5502, 5595, 5922, 6121, 6453, 6478, 6503, 6531, 6614, 6617, 6653, 6685, 6742, 6765, 6769, 6773, 6787, 6796, 6825, 6906, 6907, 6913, 6915, 6916, 6930, 6933, 6942, 6944, 7001, 7072, 7187, 7344; *S* tremi 6931, 6934 [PM]

Triješt *TOP* (*Prov. della Regione Friuli Venezia Giulia – Nord Est d'Italia*) (*frl* Trièst) | *slov* Trst | *it* Trieste: 6892, 6893

trikat / -et | *slov* trikrat | *it* tre volte: 2632, 3497, 4312, 5627, 6412, 6903 [PM]

trikat duaredi | *slov* šestdeset | *it* sessanta: 6412

trikat dua redi anu osan | *slov* oseminšestdeset | *it* sessantotto: 2632

trikat dua redi anu pet | *slov* petinšestdeset | *it* sessantacinque: 6903

trikat duaredi nu desat | *slov* sedemdeset | *it* settanta: 6412

trinajsti -a -o | *slov* trinajsti -a -o | *it* tredicesimo -a: 6106, 6576

trinast / -ejst | *slov* trinajst | *it* tredici: 14, 955, 1412, 2462, 2931, 6104, 6409, 7352 [PM]

trinitat** (*frl* trinitât) | *slov* trojica | *it* trinità: 3697, 5459

tripe[1] (*ven* tripe) | *slov* vampi | *it* trippe: 3357, 3358, 5719, 6754

tripe[2] (*ven* tripe) | *slov* želodec | *it* stomaco: 6754

tri rede | *slov* trideset | *it* trenta: 955

trišt -a -o (*frl* trist) | *slov* hudoben -bna -o | *it* cattivo -a: trešt 4064; trišt 1856, 1857, 4064 [PM]

trje / trji → **trije**

Trkonja *CO* | *it* Tracogna: 5644 [PM]

trn → **tar[1]**

troica** | *slov* trojica | *it* trinità: 3697, 5388, 5459, 5460, 5996, 6249 [PM Trojica]

Troica *NP* | *slov* Trojica | *it* Trinità

troj (*frl* tròi) | *slov* steza | *it* sentiero: 1279, 1280, 1281, 3820, 7150 [PM]

trop[1] | *slov* čreda | *it* branco: 111 [PM]

trop[2] | *slov* jata | *it* stormo: 183, 6177, 6186 [PM]

trop[3] | *slov* trop | *it* gregge: 1266 [PM]

trop[4] | *slov* truma | *it* frotta: 4325 [PM]

troštrati se* → **truoštati se***

trrin → **tar[1]**

trudan / -en -dna -o | *slov* utrujen -a -o | *it* stanco -a: 1367, 2081, 2637, 4904, 4905, 6001 [PM]

truoštati se* | *slov* upati | *it* sperare: 3038, 3595 (se troštra *ind pres 3sg*)

truplo | *slov* telo | *it* corpo: 10, 2221

trut | *slov* mučiti | *it* tormentare: 146, 147, 149 [PM truditi se = „affaticarsi"]

truta (*frl* trùte) | *slov* postrv | *it* trota: 5680 [PM]

tu[1] → **ta[1]**

tu[2] (ta[1] + u[1]) → **ta[1]**

tu[3] → **tan[1/2/3]**

tu Bonah *MICR* → **gori u Buonah**

tu briegu *MICR*: 3130 [LCH]

tucin* -a -o (*res*) | *slov* mačji -a -e | *it* gatto: di gatto: 1135

tucina polenta* = ta tucina polenta* (*gergo res*) | *slov* mleko | *it* latte: 1135

tuča → **touča**

tuči → **tači**

tući → **toući**

tu dan | *slov* zora: ob zori | *it* alba: all'alba: 2832

tudele | *slov* tukaj | *it* qui (*st. in l.*): 1404

tudi | *slov* tudi | *it* anche: 50, 174, 215, 723, 724, 2841, 2924, 4416, 4572, 4573, 4583, 4645, 4707, 4800, 4911, 5656, 5810, 5812, 5869 (tud) [PM]

tu dolinah *MICR*: 2646 [LCH]

Tu Doline *MICR*: 7261, 7262, 7263 [PMM]

tu dolu *MICR*: 3155 [LCH]

tu duoma → **doma**

tuguot | *slov* nedelja: ob nedeljah | *it* domenica: di domenica: 2830

tuh (tu + k[7]* / h / g) → **ta[1]**

tu hišo → **ta(h) kiše**

tu Karmaue *MICR*: 3672 [VVS]

tu ki | *slov* kamor | *it* dove: 6186

tukle | *slov* tukaj | *it* qui (*st. in l.*): 4591

tu klevišči *MICR*: 3130 [LCH]

tu ko | *slov* kjer | *it* dove: 4082

tu Lazinah *MICR*: 2645 [LCH na Laznah]

tulunj** (*frl* tulùgn) | *slov* vitel | *it* verricello: 5055

Tulunj* *MICR*: 5055 [PMBŽ]

Tumin *TOP* (*Slovenia*) | *slov* Tolmin | *it* Tolmino: 6893

tu Mlačih *MICR*: 120 (tu Mlačih, duu Mlaka)

tu na doužici *MICR*: 3130 [LCH]

tu na glavi *MICR*: 3130 [LCH]

tu na govejce *MICR*: 3155 [LCH; PM Ovejak = *OR*]

tu na logu *MICR*: 3130 [LCH]

tu na osoji *MICR*: 3130 [LCH ti u Osoje]

tu na raune *MICR*: 3130 [LCH]

tu na zgori *MICR*: 3155 [LCH tu na zguore]

tune → **toune**

Tunina *NP* (*frl* Tunìne) | *slov* Tonina (Antonija) | *it* Antonina: 5591, 7373

tu nuoić → **tuu noće**

tuo[1] → **zatuo**

tuo[2] → **to[2]**

tuo ... tuo | *slov* tako ... kot | *it* così ... come: 4592, 4593

tuoj → **tuuj**

tuojst* → **tist**

tuo ki bodi | *slov* kar koli | *it* qualsiasi cosa: 2663

tuoli → **tele[1]**

Tuona (*m/f*) *NP* | *slov* Tona (Anton / Antonija) | *it* Toni (Antonio / Antonia): 4579
tuone → **uone²**
tuo plazu *MICR*: 3130 [LCH tu oplazu]
tuore | *slov* kratko: pred kratkim | *it* poco fa: 1562
tu patuoce *MICR*: 3130 [LCH]
tu pod ristejdovico *MICR*: 3155 [LCH]
tu poje *MICR*: 7261, 7263, 7270 [PMM]
tu policah *MICR*: 1730 [DFS Police; PM Polica]
Turak* (*pl*) -rki *ETN* | *slov* Turek, -rki | *it* turco, turchi (*s*): 149, 1875 (Turskin *Spl*), 3371, 4440
turan (*cf slov* turen ← *ata* turn) | *slov* zvonik | *it* campanile: 2611, 3937, 5870 (turin) [PM]
turba | *slov* torba | *it* borsa: 5790, 5791
tu riebra / tu rebrah *MICR*: 3130 [LCH tu Riebrah – Riebr)]
turin¹ (*cf slov* turen ← *ata* turn) | *slov* stolp | *it* torre: 5870
turin² → **turan**
Turka* *TOP* | *slov* Turčija | *it* Turchia: 1875
turkin -a -o (*frl* turchìn) | *slov* vijoličen -čna -o | *it* violetto -a: 783, 784
Turski* *ETN* → **Turak**
tuta → **tota²**
tutaje → **tota²**
tuu (ta¹ + u¹) → **ta¹**
tuu Broline *MICR*: 3675 [VVS]
tuu Bundiuci *MICR*: 3675 [ø VVS]
tuu Buone *MICR* → **gori u Buonah**
tuu Čeucah *MICR*: 1728 [PM Čeuca]
tuu Ćaude *MICR*: 6637 [PM Ćauda]
tuu Ćavane *MICR*: 1730 [RFB]
tuuj toa / -ja -e | *slov* tvoj -a -e | *it* tuo -a: *Nm sg* tuoj 6294; tuuj 1529, 3797, 4075; *Nf sg* toja 550; tua 252, 845, 3422; *Nn sg* tuo 3640; *Gm sg* tvega 7099; *Af sg* tuo 3492; *Lm/n sg* tuojin 1378; tuujin 1329; *Gpl* tuojeh 3482 [PM]
tu(u) jesen(e/i) | *slov* jeseni | *it* autunno: in autunno: 1496, 2181, 2945, 3984 (tou jesene), 6590 [PM]
tuu Kladji¹ *MICR*: 3673 [VVS; PM Kladja]
tuu Kladji² *MICR*: 2471, 2490 [MSP]
tuu Klanci *MICR*: 1728 [GCŽ; PM Klanac]
tuu kouku *MICR*: 6261 [GPK]
tuu Lažišče *MICR*: 1728 [PM Làzišče]
tuu Lebar *MICR*: 1728 [GCŽ Rebra; PM Lebra]
tu(u) liete → **taliete**
tuu loo *MICR*: 7261, 7263, 7272 [PMM]
tuu noće / tuu nuć | *slov* ponoči | *it* notte: di notte: 1771 (tu nuoić), 4234, 5213
tuu Orici *MICR*: 1730 [RFB + PM Orica]
tuu Ouše *MICR*: 6636 [PM Ouša]
tuu paloze *MICR*: 3675 [VVS]
tuu primiveri (*cf* → *it* primavera) | *slov* spomladi | *it* primavera: in primavera: 3512
tuu raune *MICR*: 3672 [VVS]
tuu Rauni *MICR*: 2471, 2490 [MSP]
tuu Repe *MICR*: 2471 [MSP]
tuu Škomoučići *MICR*: 3669 [VVS]
tuu Štubi *MICR*: 1965 [RFB; PM Štuba = *IDR* + *OR*]
tu(u) vilazime | *slov* spomladi | *it* primavera: in primavera: 1495, 2039, 2180, 6590
tu(u) zime → **ta zime**
tuu Žuobarte *MICR*: 2482 [MSP]
tu za dolin *MICR*: 3155 [LCH]
tu za križin *MICR*: 3130 [LCH, PM]
tu za Kucje *MICR*: 3155 [LCH]
tu za oriehin *MICR* → **tie za oriehin**
tu za skalo *MICR*: 3130 [LCH; PM Skala]
u¹ | *slov* v | *it* a / in: u 67, 86, 120, 121, 122, 123, 125, 130, 163, 188, 189, 190, 191, 207, 258, 296, 310, 357, 362, 365, 381, 385, 396, 397, 423, 429, 453, 456, 473, 475, 488, 496, 509, 510, 568, 574, 599, 600, 604, 631, 649, 650, 704, 753, 781, 823, 830, 905, 908, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 926, 949, 944, 945, 972, 975, 977, 978, 988, 1015, 1017, 1023, 1024, 1040, 1049, 1055, 1069, 1079, 1163, 1194, 1210, 1219, 1220, 1221, 1225, 1241, 1249, 1282, 1283, 1284, 1325, 1334, 1338, 1339, 1342, 1345, 1357, 1366, 1394, 1452, 1457, 1476, 1486, 1487, 1495, 1496, 1497, 1498, 1500, 1517, 1521, 1525, 1531, 1533, 1534, 1541, 1556, 1562, 1576, 1590, 1639, 1640, 1651, 1658, 1682, 1683, 1690, 1697, 1698, 1699, 1700, 1703, 1704, 1705, 1708, 1717, 1728, 1730, 1751, 1756, 1800, 1823, 1824, 1899, 1905, 1919, 1935, 1952, 1959, 1965, 1974, 2009, 2025, 2039, 2056, 2062, 2071, 2088, 2094, 2119, 2133, 2179, 2180, 2181, 2201, 2202, 2203, 2204, 2206, 2222, 2229, 2231, 2232, 2234, 2236, 2239, 2244, 2245, 2270, 2273, 2274, 2276, 2317, 2318, 2330, 2339, 2346, 2347, 2348, 2359, 2374, 2381, 2383, 2384, 2403, 2404, 2405, 2406, 2411, 2413, 2414, 2426, 2431, 2438, 2441, 2443, 2444, 2445, 2446, 2448, 2450, 2454, 2455, 2470, 2471, 2472, 2478, 2480, 2482, 2483, 2484, 2489, 2490, 2492, 2496, 2526, 2538, 2544, 2547, 2548, 2549, 2551, 2553, 2556, 2557, 2559, 2560, 2561, 2563, 2564, 2568, 2569, 2582, 2594, 2611, 2612, 2614, 2615, 2640, 2645, 2646, 2663, 2670, 2673, 2675, 2685, 2688, 2706, 2714, 2716, 2729, 2736, 2737, 2738, 2739, 2748, 2751, 2758, 2776, 2777, 2778, 2810, 2811, 2815, 2816, 2830, 2832, 2857, 2858, 2866, 2875, 2882, 2895, 2940, 2941, 2945, 2948, 2953, 2954, 2959, 2962, 2983, 3070, 3101, 3104, 3113, 3115, 3117, 3127, 3130, 3155, 3165, 3166, 3167, 3173, 3180, 3186, 3194, 3208, 3240, 3242, 3252, 3273, 3276, 3324, 3327, 3328, 3329, 3330, 3331, 3332, 3333, 3334, 3335, 3346, 3352, 3357, 3358, 3366, 3367, 3368, 3381, 3398, 3403, 3434, 3442, 3444, 3480, 3484, 3512, 3540, 3547, 3548, 3552, 3581, 3582, 3583, 3600, 3603, 3611, 3631, 3632, 3634, 3667, 3668, 3669, 3670, 3672, 3673, 3675, 3677, 3681, 3702, 3703, 3704, 3707, 3711, 3730, 3751, 3797, 3810, 3818, 3819, 3820, 3830, 3832, 3836, 3852, 3854, 3860, 3880, 3881, 3884, 3892, 3909, 3910, 3911, 3912, 3913, 3938, 3943, 3945, 3951, 3953, 3955, 3956, 3976,

3984, 4003, 4004, 4026, 4038, 4069, 4084, 4086, 4089, 4090, 4091, 4092, 4094, 4108, 4113, 4114, 4121, 4133, 4134, 4136, 4138, 4140, 4142, 4145, 4146, 4147, 4150, 4162, 4173, 4203, 4231, 4234, 4250, 4255, 4256, 4270, 4273, 4282, 4318, 4345, 4346, 4361, 4362, 4371, 4382, 4386, 4388, 4398, 4448, 4480, 4488, 4522, 4523, 4528, 4533, 4568, 4583, 4588, 4621, 4629, 4634, 4635, 4654, 4657, 4672, 4695, 4699, 4703, 4713, 4715, 4740, 4741, 4742, 4768, 4771, 4777, 4803, 4832, 4853, 4894, 4911, 4956, 4973, 5011, 5013, 5014, 5015, 5021, 5030, 5052, 5053, 5056, 5066, 5070, 5099, 5111, 5112, 5119, 5129, 5133, 5155, 5169, 5170, 5187, 5189, 5194, 5195, 5201, 5202, 5213, 5257, 5324, 5337, 5358, 5382, 5388, 5391, 5402, 5403, 5406, 5408, 5409, 5410, 5442, 5456, 5459, 5511, 5521, 5528, 5531, 5545, 5551, 5562, 5583, 5586, 5587, 5592, 5595, 5622, 5643, 5644, 5645, 5656, 5658, 5663, 5680, 5717, 5752, 5760, 5785, 5799, 5805, 5822, 5836, 5848, 5850, 5867, 5873, 5879, 5888, 5891, 5896, 5920, 5956, 5961, 5999, 6001, 6003, 6006, 6013, 6014, 6017, 6019, 6020, 6043, 6049, 6050, 6051, 6052, 6053, 6067, 6082, 6084, 6085, 6093, 6099, 6102, 6107, 6115, 6116, 6119, 6120, 6141, 6151, 6158, 6178, 6255, 6261, 6271, 6276, 6277, 6323, 6340, 6343, 6362, 6384, 6388, 6391, 6405, 6407, 6450, 6451, 6453, 6460, 6461, 6483, 6484, 6489, 6491, 6495, 6498, 6517, 6518, 6542, 6590, 6596, 6602, 6603, 6606, 6607, 6613, 6631, 6632, 6634, 6635, 6636, 6637, 6638, 6651, 6652, 6656, 6672, 6674, 6681, 6684, 6686, 6687, 6720, 6744, 6754, 6762, 6766, 6767, 6769, 6771, 6775, 6779, 6786, 6859, 6860, 6861, 6862, 6866, 6867, 6868, 6869, 6871, 6874, 6877, 6880, 6881, 6886, 6887, 6888, 6891, 6892, 6893, 6894, 6895, 6919, 6941, 6971, 6995, 7044, 7045, 7091, 7093, 7094, 7095, 7102, 7114, 7133, 7197, 7202, 7261, 7262, 7263, 7270, 7272, 7301, 7305, 7308, 7311, 7378, 7379, 7380, 7385, 7386, 7391, 7399; um 5124, 5125; v 5155 [PM]

u² → **o²**

u³ → **on²**

u⁴ → **uou**

u⁵ | *slov* u (glas „u“) | *it* u (il suono „u“): 1635, 4777

u! | *slov* ú! | *it* uh!: 4480

Uačac *CO* | *it* Vazzaz: 2544, 3718 [PM Vacac]

uada → **uoda¹/²**

uaga* (*cf* → uagati) | *slov* stava | *it* scommessa: 365

uagati* (*ted* wagen „azzardare“) | *slov* upati si | *it* azzardare: 365

uagrou | *slov* vogal | *it* angolo: 5566

uajati | *slov* valjati | *it* follare: 7068

uajati se | *slov* valjati se | *it* rotolarsi: 3583

uajen → **vajen**

uajine (*frl* uaìnis) | *slov* fižol: stročji fižol | *it* fagiolini con il baccello: 1150, 1151, 6034 [PM]

uan → **vi²**

uarda** (*frl* uàrde!) | *slov* varda (opazovališče) | *it* vedetta: 4143

Uarda* *TOP* (*Borgo di Sedilis*) (*frl* Uàrde) | *it* Guarda: 4143 [PM Vardja]

uardjan (*frl* uardiàn) | *slov* čuvaj | *it* guardiano: 200 (uirdjan), 1948 [PM vardja]

uarh¹ | *slov* vrh | *it* cima / vetta: uarh 1273, 1274, 1275, 1276, 1484, 2006, 2494, 3673, 3674, 5238, 6066, 6264, 6651, 7377, 7378, 7380, 7389; uirh 129; uorh 5443; uurh 373; varh 1521, 1691, 5058; vrh 5015 [PM]

uarh²* | *slov* grič | *it* collina: 3314, 5292, 5293, 5294 [PM = „vrh“, „cima, vetta“]

uarh³ | *slov* veja | *it* ramo: 3901, 3904, 5443 (uorh) [PM = „vrh“, „cima, vetta“]

Uarh *TOP* → **Zavarh**

uarh* *OR* | *it* M. Uorch: 129 (uirho *L*), 3314 [PM]

uarih | *slov* varuh | *it* guardiano: 200

uarniti | *slov* vrniti | *it* restituire: uarniti 3501; uurnit(i) 3055, 4385

uarsti → **ure(j)ći**

uarščić** | *slov* vršič | *it* collinetta: 1521 (varšić), 3314 [PM Uorščić, Varšić = *OR*]

uarščić* *OR*: 3314 [PM]

uaršić | *slov* vršiček | *it* virgulto: 3904

uart¹* | *slov* vrt | *it* orto: 3117 (uurt), 3572, 4509 (virte *Lsg*), 6632 [PM]

uart² | *slov* sadovnjak | *it* frutteto: 3572 (uurt), 4509 (virte *Lsg*), 6632, 6900

uarteti se* | *slov* vrteti se | *it* girare (*intrans*): 754

uaruati *cf* → varvati | *slov* varovati | *it* proteggere / custodire: 559, 5211, 5212, 5664, 5783 [PM]

uaruati (se) *cf* → varvati | *slov* paziti (se) | *it* guardar(si) (da): 3127, 5211, 5212, 5430 [PM]

uar(va) | *slov* vrv | *it* corda: 5300, 5368, 6150 [PM varv, uarv ...]

uas | *slov* vas | *it* villaggio: uas 207, 295, 453, 565, 916, 1217, 1219, 1220, 1345, 1635, 2344, 2622, 2638, 2716, 2736, 2762, 2811, 2951, 2953, 3208, 3585, 4084, 4085, 4133, 4134, 4385, 4715, 5442, 5877, 5961, 6081, 6141, 6271, 6373, 6548, 6549, 6886, 7111; vas 5273, 5441 [PM]

Uas / uas *TOP* → **Ter**

uasniti* → **ugasniti***

uasnjen* -a -o | *slov* ugasnjen -a -o | *it* spento -a: 3863

uaš -a -e | *slov* vaš -a -e | *it* vostro -a: 1029, 1369, 1378 (vašin *Ln sg*), 1790, 2071, 2577, 3197, 3320, 3368, 3422, 6020 [PM]

uauc | *slov* črv | *it* verme: 6273 [PM]

uaznica → **voznica**

ubdatiti se* → **udariti (se)***

ubdrieti se | *slov* udreti se | *it* precipitare / franare: 1241, 1242, 1243, 2561 (se udere *ind pres 3sg*) [PM udrieti „sekati“, „tagliare“]

ubiti | *slov* ubiti | *it* ammazzare / uccidere: buiti 3606, 4282; ubiti 444, 1402, 1693, 2050, 2783, 3062, 3063, 3267, 3470, 3529, 3605, 3852, 4680, 5867, 5920, 5938, 5980, 6058, 6229, 6994, 7071; ubuiti 3606 [PM]

ubiti* | *slov* razbiti | *it* rompere: 4385

ubiti se* | *slov* ubiti se | *it* ammazzarsi / uccidersi: ubiti se* 1241, 5058; ubuiti se* 30
ubiuati | *slov* ubijati | *it* ammazzare / uccidere: 3062, 3063
ubižati* | *slov* zbežati | *it* scappare: 1890 [PM]
ubosti se* | *slov* zbosti se | *it* pungersi: 4818
ubrati | *slov* nabrati | *it* raccogliere: 2327 [PM]
ubuiti → **ubiti**
ubuiti se* → **ubiti se***
uca → **ouca**
uceć / -ic (~ *frl* cìzze; *cf* → 4301) | *slov* pes | *it* cane: 1175, 1800, 1231, 4301 [PM]
ucon → **ocon**
učasi | *slov* včasih | *it* talora: časi 1919, 3851, 3943, 4083, 4120, 4123; učasi 2362, 2369, 2370, 2594, 2892, 2893 [PM]
učela → **čela**
učenica → **pšenica**
učera | *slov* včeraj | *it* ieri: 152, 1770 (fčera), 1917, 2150, 2153, 2826, 2827, 3365, 3598, 4258, 4272, 4289, 5967, 6212, 6496, 6587, 6589, 6729, 7366 [PM]
učite | *slov* učiti | *it* insegnare: 655, 1408, 2558, 4229, 4318, 4328, 5336, 7045
učite se | *slov* učiti se | *it* studiare: 655, 656, 657, 658, 925, 4494, 4676 [PM]
učuneti | *slov* začeti | *it* cominciare: 1795 [PM]
udariti (se)* | *slov* udariti (se) | *it* battere / prendere una botta: 1210, 1242 (bdariti, ubdariti se*, udariti se*), 5099 [PM]
udobit | *slov* dobiti | *it* ricevere: 4629 [PM]
udrieti se* → **ubdrieti se**
udrukniti se* | *slov* udreti se | *it* sprofondare: 1639
uduoua | *slov* vdova | *it* vedova: 2450, 6917, 6918 [PM]
uduouac | *slov* vdovec | *it* vedovo: 6916
Uduović *NC*: Duović 2013, 6079, 6772; Uduović 6032, 6149, 6169 [GPK *solo* Duović]
uečer → **zvečer**
Uekac *SPN*: 3884
uekati[1] (*frl* uecâ) | *slov* kričati | *it* gridare: 2784, 2785, 2788, 4595 [PM]
uekati[2] | *slov* jokati | *it* piangere: 5242, 5243, 5244
uen → **on[2]**
uera (*frl* uère) | *slov* vojna | *it* guerra: 1406, 5528 [PM guera]
ues[1] → **uos[3]**
ues[2] (uun[1] / -m + z / s) → **uun[1]**
ueseu* → **veseu[1]**
uet → **zuoda**
uezate → **vezati**
uezate se → **voziti se**
uežuuate se* | *slov* voziti se | *it* andare con un mezzo: 5216
ufici (*frl* ufìzzi) | *slov* urad | *it* ufficio: 1658 [PM]
ugasniti* | *slov* ugasniti | *it* spegnersi: ugasniti* 2814; uasniti* 3863, 5417 [PM]
uhan** | *slov* uhan | *it* orecchino: 2234
Uhan *NC*: 2234 [MSP]
uho | *slov* uho | *it* orecchio: 2847, 5320 [PM]
uidan | *slov* (?) | *it* (?): 85
Uidan *TOP* (*Prov. della Regione Friuli Venezia Giulia – Nord Est d'Italia*) | *slov* Viden | *it* Udine: 470, 1751, 2563, 3819, 3820, 4273, 4545, 4814, 5092, 6495 (Jidan), 6859, 6860, 6890 [PM]
Uidat *NC*: 1554 [PM Vidot]
uijska | *slov* vojna | *it* guerra: uijska 2698, 2699; uojska 3025; uujska 2698, 2699, 3025, 5650 [PM]
uirdjan → **uardjan**
uirh → **uarh[1]**
uirh* *OR* → **uarh***
Uiškorša* *TOP* → **Viškorša**
uiža | *slov* viža | *it* melodia: 85 [PM = „način", „modo"]
Uiʒi *NP* (*frl* Vìgi) | *slov* Lojze | *it* Luigi: Luiʒi 2277, 5387; Uiʒi 1786, 1807; Viʒi / -o 3289, 5455, 5456, 5457 [PM]
uje → **ouje[1]**
ujeti | *slov* ujeti | *it* catturare / pigliare: 389, 2051, 4576, 4851, 7195 [PM]
ujeti se | *slov* ujeti se | *it* impigliarsi: 4423
ujeziti se | *slov* ujeziti se | *it* arrabbiarsi: 4927
uk → **uouk**
ukop | *slov* skupaj | *it* insieme: kop 1872, 1873, 4191; kup / -e 150, 321, 2766, 3155, 4447, 4508, 4696, 4847, 6520; ukop 1613, 2357, 2358, 2766, 2767, 3950, 6090, 6206; ukup(e) 172, 1201, 2766 [PM]
ukopati | *slov* skopati | *it* scavare: 2941
ukrasti* | *slov* ukrasti | *it* rubare: 94 [PM]
ukuazate | *slov* ukazati | *it* comandare: kuazati 2887, 3432, 3435, 4159, 5577, 5738, 6187; ukuazate 618, 619, 620, 621, 629, 633, 2077, 2078, 2079, 3843, 5983, 5984 [PM]
ukup(e) → **ukop**
ukupiti → **kupiti**
ulačiti[1]* | *slov* izmamljati (denar) | *it* spillare (denaro): 2822
ulačiti[2] | *slov* vlačiti | *it* trainare: 6202 [PM]
ulaka** | *slov* vlaka | *it* traino 2472 [PM Ulaka *OR*]
u Lebrih *MICR*: 130 [ESF]
ulenjen -a -o | *slov* zleknjen -a -o | *it* sdraiato -a: 4065
uli → **ulin[2]**
uliečí[1]* | *slov* vleči | *it* tendere / tirare: 924, 2737, 2738, 2807, 3333, 3901, 4501, 6877
uliečí[2]* | *slov* izmamiti (denar) | *it* spillare (denaro): 2823
uliečí[3]* | *slov* dobiti, dvigniti (denar) | *it* riscuotere (denaro): 3467, 3492, 3534
uliesti | *slov* vstopiti | *it* entrare: 1974, 4255, 4256 [PM]
ulin[1] | *slov* panj | *it* alveare: gulin 364; ulin 3444, 3449 [PM]
ulin[2] | *slov* panj: čebelji panj | *it* arnia: gulin 364, 4813, 7077, 7078, 7080; ulin 364, 3429, 3478,

3484, 3491, 3501, 3508, 3520, 3530, 3536, 3602, 5691 (uli) [PM uu, ulenj]
uliti* | *slov* vliti | *it* versare: 6133
ulomiti (se)* | *slov* zlomiti / zalomiti | *it* spezzar(si) 228, 4505
um → **u[1]**
umazan -a -o | *slov* umazan -a -o | *it* sporco -a: 2408, 2409, 4633
umer (*frl* nùmar) | *slov* število | *it* numero: 508 [PM numar]
Umin *TOP* → **Gumin**
umirieti* → **umrieti**
umit (*frl* ùmit) | *slov* vlažen | *it* umido: 3626
umiti (se) | *slov* umiti (se) | *it* lavar(si): 2408 (umiti, umuiti), 2409, 3061, 3302, 6744 [PM]
umiuati | *slov* umivati | *it* lavare: 3062, 3063 [PM]
umiz (gor[1] + miz) → **gor[1]**
umriete → **umrieti**
umrieti | *slov* umreti | *it* morire: 92, 291 (muriet, numuriet*), 1249, 1250, 1553, 1585, 1917, 2219, 2220, 2225, 2226, 2531, 2533, 2794, 2988, 3029 (mirieti), 3111, 3512 (umrieti, umirieti*), 3654, 3657, 4029, 4266, 4441, 5036, 5045, 5079. 5084, 5085, 5102, 5103, 5121, 5240 (umriete), 5867, 6051, 6053, 6129, 6874, 7026, 7049, 7050, 7051, 7082, 7157, 7325 (umriti), 7328 (umriti) [PM]
umriti → **umrieti**
umuiti → **umiti (se)**
un[1] → **on[2]**
un[2] → **o[2]**
un[3] (*frl* un) | *slov* ena | *it* uno: 6121
Unarje *NC*: 4316 [APP Unari]
undiš (*frl* ùndis) | *slov* enajst | *it* undici: 4340 (ondeš) 5464, 6118 [PM]
une → **uone[1]**
unejati se* | *slov* utopiti se | *it* annegare: 1914
une na jami *MICR*: 4987 [PM One nad Jamon]
un stran | *slov* onstran | *it* dall'altra parte: 5053
unuk | *slov* vnuk | *it* nipote: 5915 [PM]
uo → **uun[1]**
uoblačno → **oblačno**
uobrač* → **obrač***
uoca[1] → **ouca**
uoca[2] (*frl* ôcie) | *slov* gos | *it* oca: 1805, 1946, 3378
uocon → **ocon**
uoća[1] → **oća[1]**
uoća[2] → **oća[2]**
uoda[1] | *slov* voda | *it* acqua: uada 168, 170, 195, 349, 420, 424, 462, 4703, 4900; uoda 592, 682, 1079, 1092, 1218, 1314, 1608, 1635, 1639, 1640, 1861, 1877, 1883, 1977, 2133, 2231, 2232, 2403, 2404, 2405, 2540, 2567, 2626, 2685, 2688, 2890, 3078, 3165, 3241, 3405, 3406, 3407, 3601, 3613, 3708, 3842, 3843, 3880, 3882, 3929, 3947, 3969, 3970, 4013, 4455, 4481, 5205, 5329, 5585, 5586, 5663, 5828, 6454, 6485, 6491, 6694, 6707, 6882, 6883, 7057, 7289, 7290; vada 1382; voda 1218, 1314, 1382, 1392, 1640, 1688, 1861, 1977, 5056, 5059, 5064, 5065, 5828, 6707 [PM]
uoda[2] | *slov* potok / jezero | *it* rio / distesa d'acqua: uada 424; uoda 971, 1913, 2540, 3695, 5586, 5587, 5661, 5662, 5663; voda 1382, 1504, 1710 [PM]
uoda[3] | *slov* seč | *it* urina: 3255
uodica[1]** | *slov* studenček / jezerce | *it* fontanella / laghetto: 3913 [PM = *IDR*]
uodica[2] | *slov* voda | *it* acqua: 3078
uoditi | *slov* voditi | *it* guidare: 1154 [PM]
uodnji | *slov* vodni | *it* acqua: d'acqua: 6651
uodnji rat *OR*: 6651 [ø GPK]
uogje → **ouje[3]**
uoja | *slov* volja | *it* voglia: 6003, 6231 [PM]
uojska → **uijska**
uoko → **oko**
uol → **uou**
uon[1] | *slov* ven | *it* fuori (*m. a l.*): -n 6020; on 1484 u 4132; uon 464, 904, 1079, 1311, 1327, 1328, 1726, 1759, 1852, 1951, 1957, 1961, 1962, 1963, 3441, 3872, 3873, 3882, 3938, 3971, 4126, 4501, 4748, 5508, 6001, 6053, 6115, 6490, 7385, 7386, 7387, 7388; uos / uoz (uon + z / s) 3441, 3834, 3902, 3903, 3904, 3979, 7390; uun 1890, 2063, 2082, 2084, 2239, 2276, 2815, 2816, 2875, 2963, 3032, 3037, 3051, 3052, 3146, 3184, 3367, 3679, 5719, 6081, 7391; uus / -š / -z / -ž (uon + z / s) 3531, 3532, 3631, 6490, 6538, 7099, 7390, 7391 [PM]
uon[2] → **uun[1]**
uona (uun[1] + na) → **uun[1]**
uone[1] / -i | *slov* gori | *it* su (*st. in l.*): one 1521, 1583, 1584, 1730, 5194, 5195; une 1424, 1535, 4987, 5015, 5017, 5053; uon(n)e / -i 1276, 6634; uonnou (uone + u[1]) 6634; uun 6651; uu(n)na (uone + na[2]) 6639, 6640, 6642, 6651, 6780; uune / -i 2472, 2482, 3398, 3667, 3688, 6638; uun(n)u (uone + u[1]) 6651, 6652; vone 1424 [PM]
uone[2] | *slov* zunaj | *it* fuori (*st. in l.*): 1424 (vone), 3874 (tuone), 4010 (uune), 6008, 6111 [PM]
uonne pod lauami *MICR*: 6634, 6638 (uunne pod lauami) [GPK uonne pod lauami]
uonne za Bregan *MICR*: 6634, 6637 [GPK; PM Brieh *it* M. Briec]
uonnou (uone[1] + u[1])
uonnou Sunknjarice *MICR*: 6634 [GPK]
uora → **gora[1]**
uorati* | *slov* orati | *it* arare: 5658
uore → **ore / -i[2]**
Uorh *MICR*: 5443 [ø GCT]
uorh → uarh[1/3] | *slov* veja | *it* ramo: 5443 [PM]
uoriti se | *slov* pogovarjati se | *it* chiacchierare: 4095
uorniti se | *slov* vrniti se | *it* ritornare: 2045, 4791, 6329, 6885, 7183 [PM]
uorši = te uorši → **guorši***
uos[1] usa -e / -o | *slov* ves vsa -e | *it* tutto -a: *Nm sg* uos 351; uus 5686; vas 6618, 6774; *Nf sg* usa 5686; *N/A n sg* use 165, 503, 639, 731, 741, 1007, 1155, 1315, 1468, 1581, 1903, 2363, 2494, 2495,

2748, 2749, 2791, 2956, 3080, 3116, 3165, 3200, 3207, 3328, 3372, 3373, 3940, 4392, 4457, 4650, 4660, 4752, 4806, 4807, 5366, 5408, 5421, 5463, 5783, 5786, 6517, 6560, 6673, 6737, 6884, 6885, 7023; uso 3860, 5686, 6109; *G* usaa 3836; *Df sg* usi 4634; *Dn sg* usemo; *Am sg* uus 4778; *Af sg* uso 302, 4965; usu 2174; *Lm sg* usen 6774; usin 3050, 6923; *Nm pl* use 833, 1230, 1581, 1582, 5190, 6457, 6740; usi 925, 1872, 1873, 2315, 2381, 2481, 2484, 2491, 3076, 3121, 3718, 5127, 5142, 5615, 6520; usje 1526; ušie 6617, 6618; *Nf pl* use 1530, 2636; *Gpl* us(i)eh 118, 2706, 6618; *Dpl* us(i)en 2344, 4666, 6186; *Am / f pl* use 2768, 3813, 4681, 5528; *An pl* use 4923; *Lpl* us(i)eh 2638, 5588; usemi 3434; *Spl* usemi 3484 [PM]

uos[2] (uon[1] + z / s) → **uon[1]**

uos[3] | *slov* voz | *it* carro: uos 130, 131, 132, 1153, 1995, 1996 (ues, uos, uus), 2943, 3875, 3985, 3986, 4233, 5023, 5209, 5331, 5431, 5667; vos* 1520, 5040, 5070 [PM]

uosin → **osan**

uosinast → **osenast**

uosk | *slov* vosek | *it* cera: 3146

uosko | *slov* tesno | *it* strettamente: 185

uospot → **gaspuot[1]**

uot[1] → **zuoda**

uot[2] → **guot[2]**

uou | *slov* vol | *it* bue: u 2790, 2791; uol 6200, 6210, 6218, 6220, 6228; uou 962, 966, 2792, 2795, 2796, 2808, 3606, 3876, 3912, 4892, 4914, 5658, 6188, 6190, 6194, 6204, 6906, 6907, 6908 [PM]

uoučica | *slov* volkulja | *it* lupa: 6943

uouje → **ouje[1/3]**

uouk | *slov* volk | *it* lupo: uouk 700, 909, 910, 911, 913, 2234, 2771, 6913, 6914, 6965; uk 4608; vouk 5704 [PM]

Uouk *NC*: 2234 [PM Vouk]

uouka | *slov* volkulja | *it* lupa: 910, 911 [PM voukja]

uoukovica | *slov* volkulja | *it* lupa: 910, 911

uouna* | *slov* volna | *it* lana: 3553, 6450, 6451, 7390, 7391 [PM vouna, (u)ouna]

uozak -ska -o | *slov* ozek ozka -o | *it* stretto -a: 185

uoziti *cf* → voziti se | *slov* voziti | *it* trasportare: 5579, 5580 [PM]

upart | *slov* popariti | *it* scottare: 4641

upasti* | *slov* pasti | *it* cadere: 347

upati* | *slov* meniti | *it* ritenere: 4778

upičiti* | *slov* vtakniti | *it* conficcare: 5822, 6484, 6496 [PM = „vpičiti“, „pungere, mordere“]

upneti | *slov* zvezati | *it* legare: 6486

uprašati | *slov* vprašati | *it* domandare: prašati 2169, 2322, 2907, 2908, 6458; uprašati: 30, 1866, 2908, 2911, 2912, 3195, 3205, 3428, 4051, 4053, 5604, 5636, 6882 [PM]

ura[1] | *slov* ura | *it* ora: 829, 830, 1039, 1040, 1159, 1349, 1578, 1591, 1594, 2627, 2974, 3359, 3582, 3586, 3841, 3938, 3949, 4194, 4621, 4622, 4671, 4713, 5284, 5288, 5346, 5391, 5546, 5615, 5957, 6105, 6114, 6159, 6921 [PM]

ura[2] | *slov* vreme | *it* tempo (*meteor*): 3658, 5469, 5890 [PM]

ura[3] | *slov* čas | *it* tempo: 751, 3784, 4063 [PM]

uran urna -o | *slov* goden -dna -o | *it* maturo -a: 7071, 7072 [PM]

urana | *slov* vrana | *it* cornacchia: 1798, 1802

urat | *slov* meja (nezoran, travnat svet med njivami) | *it* lembo erboso fra campi: 3869, 3870, 3871, 3878, 4069 [PM]

urata[1] | *slov* vrata (*geogr*) | *it* passo (*geogr*): rat(a / -e / -i)** 383, 384, 2640, 2736, 2740, 3171; -urata 138 [PM]

urata[2] | *slov* vrata | *it* porta: 2702, 5734 [PM]

urata[3] | *slov* prelaz | *it* varco: 3269 [PM]

uraunca | *slov* vranica | *it* milza: 103, 104

urca | *slov* urica | *it* oretta: 3750

uredu → **uret[1]**

ure(j)ći | *slov* vreči | *it* gettare: 369, 542, 589 (uarsti), 1006, 1079, 2478, 2777, 3046, 3308, 3481, 3961 (aurejći, urejći), 3962, 6488, 6493, 6929 [PM]

uret[1] | *slov* naprej | *it* avanti: 5370, 5988 (uredu, uret) [PM]

uret[2] | *slov* vred | *it* insieme: 6115, 7402 (ured, uret)

uret[3] | *slov* zraven | *it* accanto: 1970

urujen → **rojen:**

usak -a -o | *slov* vsak -a -o | *it* ogni / ognuno -a: 163, 207, 453, 669, 670, 793, 1275, 1774, 1864, 2264, 2269, 2339, 2344, 2348, 2362, 2370, 2377, 2553, 2607, 2622, 3891 (sacimo *Dm sg*), 3903, 4128 (sak), 4129 (saci *Lf sg*), 4385, 4623, 5546, 6175, 6249, 6690, 7098 [PM]

usaki bot (*cf* → bòt[1]) | *slov* vsakokrat | *it* ogni volta: 2362, 2370 [PM]

usec* → **pas[2]**

usedniti | *slov* sesti | *it* sedersi: 6002

use dno | *slov* vseeno | *it* tutt'uno: use dno 639, 1007, 1315, 1468, 2749, 3200, 3328, 3372, 3373, 3940, 4660, 5366, 6560 [PM]

use glih[1] | *slov* vseeno | *it* stesso: lo stesso: use glih 2748, 2749, 2791, 2956, 3116, 3207, 4457; use lih 5366, 5783, 5786 [PM]

use glih[2] | *slov* sploh | *it* comunque: 503

usej (*res*) | *slov* vsaj | *it* almeno: 2990

use lih → **use glih[1]**

use mies | *slov* vseeno | *it* tutt'uno: 1315 [PM = „hkrati“, „insieme“]

use na → **ištes[1]**

userjeno | *slov* usirjeno | *it* cagliato: 1959, 1960

usiečen* -a -o | *slov* pokošen -a -o | *it* falciato -a: 1251 [PM]

usieči[1]* | *slov* posekati | *it* tagliare: 5412 [PM]

usieči[2]* | *slov* odsekati | *it* tagliare: 5822

usijan -a -o | *slov* vsejan -a -o | *it* seminato -a: 2465, 5881

usiriti se* | *slov* usiriti se | *it* accagliarsi: 4702

usjate | *slov* posejati | *it* seminare: 5296, 7114 [PM]

usta | *slov* usta | *it* bocca: 1124, 2850, 2851, 3854, 4036, 4696, 4704, 5319 (uusta), 6799 [PM]

ustajati* | *slov* vstajati | *it* alzarsi: 6192, 6207 [PM]
ustati | *slov* vstati | *it* alzarsi: 693, 694, 742, 1935 (stani *ind pres 3sg*), 2425, 2426, 6176, 6228, 6231, 6744, 6766, 6768, 7053 [PM]
ustaviti (se) | *slov* ustaviti (se) | *it* fermar(si): 3472, 4038 (stau *ppa m sg*), 5983 [PM]
ustičan -a -o (~ *frl* stizzât) | *slov* jezen -zna -o | *it* stizzito -a: 2297, 2298 [PM]
ustičati* (*frl* stizzâ) | *slov* razjeziti | *it* stizzire: 2298
ustičati se* (*frl* stizzâsi) | *slov* razjeziti se | *it* stizzirsi: 1448 [PM]
ustrašiti | *slov* ustrašiti | *it* spaventare: 5884 [PM]
ustrieliti* | *slov* ustreliti | *it* sparare: 4413 [PM]
usudan -a -o (~*frl* sudât) | *slov* prepoten -a -o | *it* sudato -a: 1238, 1239
usudati se* (*frl* sudâ) | *slov* spotiti se | *it* sudare: ssudati se* 6324, 6325; usudati se* 1238 [sudati se]
usušiti se* | *slov* posušiti se | *it* essiccarsi: 3905 [PM]
uš | *slov* uš | *it* pidocchio: 1800, 3141, 4744, 4745, 5643, 6938 [PM]
ušafati* (*ted* schaffen) | *slov* dobiti / najti | *it* sorprendere / trovare: 258, 259, 4681, 4707 [PM]
ušenica → **pšenica**
Ušeujan (*pl*) uoušane / -i *ETN* | *slov* Óvšan, -i (prebivalec Ovš) | *it* Cretto (ab di): 1270, 5189, 5284
uševica | *slov* jelša | *it* ontano: 1212, 1248, 5321
Uštin *NP* (*frl a* Austìn) | *slov* Avguštin | *it* Agostino: 2277
uštir (*frl* ostîr) | *slov* gostilničar | *it* oste: oštier / -ir 2630, 5303, 5562; oštir 5845, 6248, 6294; uštir 1374, 1441, 1442, 1448, 3546, 5305
uštiti* → **pustiti**
ušjati se* | *slov* zasejati se / rojiti | *it* disseminarsi / sciamare: 3497, 3510 [PM]
uteć(i) | *slov* zbežati | *it* scappare / sgorgare: 170, 171, 2870, 4423 (ptejć), 4448, 4696, 5982, 6767, 6873, 6926, 6927, 6928 [PM]
utegnjen* -a -o | *slov* iztegnjen -a -o | *it* allungato -a: 6208
utiekati | *slov* uhajati | *it* scappare: 2870, 7113
uu[1] → **uun[1]**
uuca* → **ouca**
uujska → **uijska**
uukovo (to) (*gergo res*) | *slov* meso (*lett:* volčje) | *it* carne (*lett:* lupo: di lupo) 1135
uulje → **ouje[3]**
uum po Kalu *MICR*: 3675 [VVS]
uun(n)u (uone[1] + u[1]) → **uone[1]**
uun[1] / uum | *slov* gor | *it* su (*m. a l.*): ues (uun + z / s) 1279; uo 5999; uon 1167, 1281, 1882, 3822, 6001, 6002, 6176, 6494, 6768, 7074; uona (uun + na) 6176; uun / -m 2223, 2464, 2487, 2494, 2526, 2527, 2657, 2681, 2734, 2735, 3668, 3675, 3679, 3688, 3822, 5136, 5810, 5812, 6496 [PM o(n), one]
uun[2] → **uon[1]**
uun[3] → **uone[1]**
uune[1] / -i → **uone[1]**
uune[2] → **uone[2]**
uune za Jazbicu *MICR*: 3667 [ø VVS]
uune za Muzjakan *MICR*: 2472 [MSP]
uuni u Čikone *MICR*: 2472 [PM Čikon = *SPN*]
uunna (uone[1] + na[2]) → **uone[1]**
uunna Uranjace *MICR*: 6639 [PM Uranjak]
uunne pod lauami *MICR* → **uonne pod lauami**
uun za dolan *MICR*: 3668 [VVS; PM Zadou *it* Sadou]
uurh → **uarh[1]**
uurnit(i) → **uarniti**
uurt → **uart[1]*/2**
uus → **uos[1/3]**
uusieči* | *slov* odkositi, odsekati | *it* tagliare / falciare: 2770 [PM]
uusta → **usta**
uuš / z / -ž (uon[1] + z / s) → **uon[1]**
uzati[1]* (*frl* usâ) | *slov* uporabljati | *it* usare: 2963, 3123 [PM]
uzati[2]* (*frl* usâ) | *slov* imeti navado | *it* avere l'abitudine di: 6921
uzdignen -a -o | *slov* vzdignjen -a -o | *it* sollevato -a: 4420
uzeti / uuzeti | *slov* vzeti | *it* prendere: 760, 766, 1164, 1514, 1585, 2062, 2252, 2815, 2816, 3509, 3514, 3595 (vzeti*), 3597 (vzeti*), 3814, 4407, 4551, 5719, 6053, 6114, 6115, 6301, 6304, 6337, 6487, 6488, 6519, 6766, 7068 [PM]
uzgajati se* | *slov* dogajati se | *it* accadere: 546 [PM gajati se]
uzleteti* | *slov* vzleteti | *it* spiccare il volo: 2294
užanča (*frl* usànze) | *slov* navada | *it* usanza: 2777, 2778, 6440 [PM]
užati* (*frl* usâ) | *slov* rabiti | *it* usare: 5599 [PM]
užgati* | *slov* prižgati | *it* accendere: 3548 [PM]
v[1] → **u[1]**
v[2] | *slov* v (glas „v") | *it* v (il suono „v"): 1635, 4777
vada → **uoda[1]**
vagati se (~ *it* vangare (?): cf → 1914) | *slov* kópati se | *it* farsi il bagno: 1914 [PM vanǵati = „kopáti", „scavare"]
vajati* → **vejati***
vajen -a -o | *slov* vajen -a -o | *it* abituato -a: uajen 3204, 3416; vajen 5504 [PM]
valek / -ik → **velik**
Valentin(o) *NP* (*frl* Valentìn / *it* Valentino) | *slov* Valentin | *it* Valentino: 3692, 5544, 5545
valiki (te boe / te narboj) | *slov* največji | *it* grande: il più grande / il maggiore: 3898, 4260
valiki Krajac *MICR*: 3956 [GCT]
valiža (*frl* valìse) | *slov* kovček | *it* valigia: 5791
vanʒati (*frl* vangiâ) | *slov* kopáti | *it* vangare: 3780 [PM]
vapor* (*frl* vapôr) | *slov* vlak | *it* treno: 3985, 6887
varh* → **uarh[1]**
Varjan* *TOP* (*Fraz. del Com. di Basiliano – Prov. di Udine*) (*frl* Variàn) | *it* Variano: 5545

varšič** → **uarščić****
Varšić *MICR*: 1521 [PMBŽ]
vartić** | *slov* vrtič | *it* giardinetto / orticello: 5053 [PM Vartić = *MICR*]
varvate / -i *cf* → uaruati / uaruati (se) | *slov* varovati | *it* custodire: 5117, 5118, 5119, 5184 [PM]
vas[1] → **uas**
vas[2] → **uos[1]**
vas *TOP* → **Ter**
vaš* → **uaš**
ve! (*frl* vè) | *slov* glej! | *it* ve'!: 1436
večer[1] → **zvečer**
večer[2] | *slov* večer | *it* sera: 4366, 4503 (učer) [PM]
večerjati* | *slov* večerjati | *it* cenare: 735, 2078
več(i)erja | *slov* večerja | *it* cena: več(i)erja 735, 1145, 1151, 2078, 2626, 5987, 6497, 6522, 6745; vič(i)erja 2825, 3325, 4455, 4502, 4503 [PM]
već | *slov* več | *it* più: već 558, 591, 646, 650, 726, 758, 765, 766, 797, 851, 887, 931, 989, 1037, 1591, 1790, 1917, 1993, 2366, 3962, 5033, 5203, 5237, 5238, 5359, 5412, 5413, 5644, 6123, 6604; vi 1178; vić 172, 263, 406, 444, 1178, 2138, 2163, 2164, 2272, 2293, 2305, 2599, 3054, 3155, 3164, 3329, 3464, 3516, 3535, 3619, 3701, 3870, 3882, 4556, 4590, 4627, 4681, 4802, 4924, 5115, 5346, 5587, 5683, 5882, 6370, 6427, 6428, 6763, 6909, 6965, 6978, 7041, 7044 [PM]
većaja (*frl* veciàje) | *slov* starost | *it* vecchiaia: 1086
Većaunica / Vićaunica *TOP* (*Borgo di Cergneu inf.*) | *it* Uancig: 4002, 5379, 5380, 5402, 5408 [PM]
već čas | *slov* večkrat | *it* più volte: 1037 [PM puno / tikej čas]
vednika → **venika[1]***
vedro | *slov* vedro: leseno vedro | *it* secchio di legno: 6 [PM kambač]
vejati* | *slov* veljati | *it* valere: 1527, 2260, 3448, 3487, 3825, 4556, 4616, 4667 (vaja *ind pres 3sg*) [PM]
veje | *slov* vejevje | *it* ramaglia: 2357, 2577, 3149, 3150, 3264, 4601, 4694, 6492, 6522, 6558, 6761 [PM]
velenj (*frl* velèn) | *slov* strup | *it* veleno: 4376 [PM]
velenjan[1] -a -o (~ *frl* invelegnát) | *slov* besen -sna -o | *it* arrabbiato -a: 4358 [PM]
velenjan[2] -a -o | *slov* zastrupljen -a -o | *it* avvelenato -a: 6789 [PM]
velenjati se (*frl* invelegnâsi) | *slov* razjeziti se | *it* arrabbiarsi: 1454
veliesti → **viliesti**
veliezuati* | *slov* izlizati | *it* leccare: 3971, 3972
velijati → **veliuati**
velik -a -o | *slov* velik -a -o | *it* grande: valik 219, 1503, 1504, 3869, 3898, 3956, 3980, 3996, 4080, 4096, 4182, 5265 (*res*), 5414, 5415 (valek, valik), 5439, 5583, 7307; velik 289, 454, 496, 517, 715, 726, 728, 746, 747, 754, 790, 793, 828, 938, 1042, 1043, 1068, 1246, 1330, 1352, 1594, 1719, 1758, 1800, 1913, 2063, 2440, 2471, 2494, 2495, 2611, 2892, 3017, 3018, 3362, 3681, 3774, 3817, 3819, 4568, 4570, 4786, 4794, 4806, 4943, 4944, 5110, 5272, 5865, 6031, 6263, 6264, 6399, 6606, 6609, 6643, 6644, 6652, 6678, 6704, 6705, 6707, 6874, 7035, 7139; volek / -ik 4260, 4263, 4280, 4281, 4287, 4352 [PM]
velika baba | *slov* prababica | *it* bisnonna: 6705
Velika Glaua *OR* | *slov* Velika glava | *it* M. Testa Grande: 6263, 6652 (velika glava*) [PM]
Velika gora / ta Velika gora *OR* | *slov* Breginjski Stol / Velika gora | *it* Gran Monte: Barginjska gora 6679; gora 2494, 2496, 2526, 2527, 2681, 3670, 5952, 6640, 6641, 6680, 7121; Jalouac 7014, 7196; (ta) Velika Gora 2494, 2495, 6264, 6678; Previtak 7121 [PM]
velika nuoć | *slov* velika noč | *it* Pasqua: 3774, 6606, 6609 [PM]
veliki oča | *slov* praded | *it* bisnonno: 6704
veliko | *slov* veliko | *it* molto: 6347, 6399
veliko? | *slov* koliko? | *it* che? (quanto?): 2974
Velin *TOP* → **Vilin**
velinjousan* -zna -o (*frl* velegnôs) | *slov* strupen -a -o | *it* velenoso -a: 7076
veliti | *slov* zliti | *it* versare: 3969, 3970
veliuati | *slov* zlivati | *it* versare: 3969, 3970 (velijati, veliuati)
vemetit* -a -e | *slov* izločen -a -o | *it* reietto -a: 3962
vemetiti* | *slov* izločiti | *it* espellere: 3962
vena (*frl* vène) | *slov* oves | *it* avena: 1900, 1901, 1903, 5274, 5323 [PM]
venče / -i -a -e | *slov* večji -a -e | *it* maggiore: venče / -i 747, 1793, 2394, 3064, 3065, 3076, 3899, 4181, 4260, 5020, 5127, 5439; venjči 7012, 7013 [PM]
venči = te venči | *slov* največji | *it* maggiore = il maggiore: 3899
Venčon *TOP* (*Com. in Prov. di Udine*) (*frl* Venzòn) | *slov* Pušja vas | *it* Venzone: 1015, 1716, 3912, 6891
venčpart (~ *frl* la plùi part) | *slov* večinoma | *it* perlopiù: 56
Venecja* *TOP* (*it* Venezia) | *slov* Benetke | *it* Venezia: 5511
venika[1]* | *slov* trta | *it* vite: vednika 6947; venika* 4220; vinjika* 3728 [PM]
venika[2]* | *slov* vinograd | *it* vigna: 4069 [PM]
venjči → **venče**
veramentri (*frl* veraméntri) | *slov* pravzaprav | *it* invero: 3338
verbuuati* (~ *ted* (er)werben) | *slov* služiti | *it* guadagnare: 5142 [PM]
veren → **verin[1]**
veri → **verin[1]**
veri -a -o (*frl* vêr) | *slov* pravi -a -o | *it* vero -a: 741, 3053, 6457, 6896
verin[1] (*frl* véri) | *slov* steklenica | *it* caraffa: 349 (veri), 3628, 4157, 6478 (veren, verin) [PM]
verin[2]* (*frl* véri) | *slov* steklo | *it* vetro: 5114 [PM]

verinau* -va -o | *slov* steklen -a -o | *it* vetro: di vetro: 5114
vero (~ *ven* vero) | *slov* prav | *it* proprio: 2435, 2436, 3544 [PM]
Verʒinjja *NP* (*frl* Virgìnie) | *slov* Virginija | *it* Virginia: 5222
ves | *slov* vsak | *it* ogni: 4625, 4626
veseu[1] -la -o | *slov* vesel -a -o | *it* allegro -a: 1601, 7339 (uesele *A f pl*)
veseu[2] -la -o | *slov* zadovoljen -jna -o | *it* contento -a: 6231 [PM]
vestiment* (*it* vestimento) | *slov* oblačilo | *it* capo di vestiario: 6443
veškul* (~ *frl* vèscul) | *slov* škof (= birma) | *it* vescovo (= cresima): 5250, 5253 [PM = „škof“, „vescovo“]
vešnja* | *slov* višnja | *it* visciola: 4979
vezati | *slov* vezati | *it* legare: 5333 (uezate), 5428, 5668 [PM]
vi[1] (*clit 2 pl*) | *slov* ø | *it* ø: je 1430, 1431; vi 821, 893, 896, 900, 901, 1369, 1380, 1429, 2359, 2402, 2428, 3492, 3968, 4105, 5580, 6719, 6720
vi[2] | *slov* vi | *it* voi: *N* vi 542, 596, 597, 621, 624, 633, 820, 821, 840, 847, 893, 896, 900, 901, 903, 1375, 1429, 1430, 1431, 1668, 1669, 1672, 1693, 1790, 1905, 1955, 2071, 2131, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2384, 2430, 2509, 2510, 2743, 2887, 3012, 3203, 3445, 3455, 3464, 3478, 3492, 4176, 4255, 4273, 5884, 6090, 6091, 6247, 6414, 6595, 6726, 6727, 7396; *G* uas / vas 1668, 3443; *D* uam / uan 1494, 1665, 1668, 3222, 3464, 3891, 4012, 6020, 6456, 6458, 6595; uun 3222; vam / van 1506, 1562, 1668, 1790; *A* uas / vas 1374, 1672, 1790, 4191, 5524, 6019, 6309; *L* vas 1672; *S* vami 1669, 3197, 6456 [PM]
vi[3] → **već**
vi[4] | *slov* veja | *it* ramo: 5884
vibirati* | *slov* izbirati | *it* selezionare: 1190 [PM]
vibrati | *slov* izbrati | *it* selezionare: 1190
vicih (*frl* vìzi) | *slov* pregreha | *it* vizio: 1620
vičer → **zvečer**
vičernica / -e | *slov* večernice | *it* vespero: 2454, 3417, 3519, 5549, 6024, 6032, 6745 [PM]
vičierja → **več(i)erja**
vić → **već**
vićari (*frl* viciàri) | *slov* vikar | *it* vicario: 1071
vićkrat | *slov* večkrat | *it* più volte: 2655, 2939, 3044, 3045, 6909 [PM]
vidati[1] **/ -eti** | *slov* videti | *it* vedere: 211, 257, 355, 421, 588, 669, 673, 697, 701, 719, 781, 854, 859, 867, 885, 890, 909, 912, 913, 942, 1283, 1284, 1289, 1290, 1293, 1295, 1328, 1400, 1663, 1668, 1741, 1749, 2127, 2147, 2175, 2177, 2294, 2295, 2296, 2297, 2371, 2374, 2402, 2511, 2512, 2513, 2579, 2625, 2780, 2781, 2788, 2836, 2837, 2863, 2864, 2927, 2938, 3012, 3018, 3020, 3029, 3036, 3050, 3057, 3060, 3062, 3073, 3093, 3098, 3099, 3136, 3290, 3301, 3351, 3391, 3642, 3656, 3699, 3726, 3731, 3782, 3786, 3823, 3827, 3828, 3843, 3963, 3964, 3968, 3969, 3971, 3972, 3986, 4008, 4054, 4191, 4196, 4234, 4236, 4279, 4301, 4457, 5207, 5243, 5244, 5305, 5334, 5369, 5448, 5573, 5713, 5814, 5901, 6032, 6183, 6186, 6193, 6209, 6210, 6226, 6230, 6231, 6311, 6393, 6422, 6425, 6534, 6760, 6818, 6826, 6827, 6829, 6834, 7115, 7286 [PM]
vidati[2] **/ -eti** | *slov* iskati | *it* cercare: 3059, 3873, 6032, 6487, 6519, 6532, 6533, 6535
vidati[3] | *slov* zdeti se | *it* avere un (dato) aspetto: 5512
vidati[4]* | *slov* obiskati | *it* visitare: 859, 867, 873, 875, 890
vidati[5]* | *slov* paziti | *it* badare: 1183, 1184
vidati[6]* | *slov* gledati | *it* guardare: 3012, 6231
vidati[7]* | *slov* pogledati | *it* guardare: 3642, 3656, 5901
vidati[8]* | *slov* poskusiti | *it* assaggiare: 3642
vidati se | *slov* videti se | *it* vedersi: 6155
vidul(a) (*frl* vìdul) | *slov* sokol | *it* falco: 4555, 4760
viedati (*anche mod*) | *slov* vedeti | *it* sapere: 50, 237, 255, 290, 499, 501, 624, 632, 640, 651, 653, 654, 889, 895, 896, 897, 1415, 1619, 1790, 1863, 1866, 1873, 1919, 1972, 2177, 2178, 2197, 2252, 2304, 2344, 2364, 2370, 2400, 2479, 2546, 2610, 2692, 3014, 3259, 3394, 3412, 3487, 3988, 4053, 4054, 4259, 4390, 4405, 4549, 4618, 4632, 4684, 4753, 4809, 4865, 4958, 5206, 5255, 5338, 5452, 5614, 5638, 5649, 5793, 5861, 5993, 6055, 6122, 6203, 6394, 6480, 6664, 6763, 6791, 6800, 7144, 7295, 7318, 7395, 7396 [PM]
viedro | *slov* vedro | *it* sereno: 5890 [PM vedar *agg*]
vienahte (*mat* wînahten) | *slov* božič | *it* Natale: 6606, 6910 [PM]
vier | *slov* tolmun | *it* tonfano: 3804
viera[1]* | *slov* zaupanje | *it* fiducia: 496
viera[2] | *slov* vera | *it* fede: 60, 3567, 4779 [PM *anche* feda]
vierjati* | *slov* verjeti | *it* credere: 4321, 4779
vieruati* | *slov* verovati | *it* credere: 6067 [PM]
vietar / -er | *slov* veter | *it* vento: 474, 477, 1109, 1438, 5272, 6486 [PM]
vignati[1] | *slov* nagnati | *it* scacciare: 513 (vinat), 1189, 1207 (vinati, vignati), 4543 [PM]
vignati[2] | *slov* pregnati | *it* stanare: 5984 [PM]
vignati[3]* | *slov* pognati | *it* germogliare: 5806, 5808
vihajati* | *slov* iti ven / izvirati | *it* uscire: 1303, 1327, 1355, 1486 [PM]
vijač (*frl* viàc’) | *slov* pot | *it* viaggio: 1099, 1790, 2413, 3109, 3110 [PM]
vije (*frl* vìe) | *slov* proč | *it* via: 1574
vikidati | *slov* skidati (gnoj) | *it* pulire la stalla (dal letame): 6799, 6804, 6805
vila** | *slov* sedlo | *it* forcella: 394, 397, 3169 [PM Vila = *TOP*]
Vila *TOP* (*Fraz. del Com. di Faedis*) (*frl* Vìla) | *slov* Vila | *it* Costalunga: 394, 3169, 4885 [PM]
Vilak* *TOP* (*Austria*) (*frl* Vilàc) | *slov* Beljak | *it* Villaco: 5928

vilazim | *slov* pomlad | *it* primavera: 1495, 1553, 2039, 2180, 2945, 3577, 4299, 4908 (vlažnja *G*), 5045, 5798, 6590, 7174 [PM]
vile | *slov* vile | *it* forca: 2121 [PM]
vileteti* | *slov* zleteti | *it* volare via: 2694
vilice (*slov*) | *slov* vilice | *it* forchetta: 5937 [PM vilca]
viliesti | *slov* prilesti, zlesti / iti ven, stopiti iz / pognati | *it* uscire / sbucare / sgorgare: 1328, 1487, 2426, 2770, 3032, 3146, 3519, 3531, 3600, 3775, 3846, 3971 (veliesti), 4126, 4349 (vilizi *imper 2sg*), 5462, 5463, 6176 [PM]
Vilin *TOP* (*Borgo di Sedilis*) | *it* Villin: 4136, 4317 (Velin)
vilisti* → **viliesti**
vime | *slov* vime | *it* mammella (di animale): 2670, 2672 [PM]
vimetati* | *slov* izločiti / nagnati | *it* espellere: 3962 (vimetajte*, vizmetajte* *imper 2pl*)
vinašati* | *slov* odnašati | *it* portare via: 6496
vinat(i) → **vignati**
vince | *slov* vince | *it* vinello: 2881, 3289, 5574, 6095, 7037
vinć(e) (*frl* vìnc') | *slov* dvajset | *it* venti: vinć(e) 278, 2650, 2652, 2932, 3267; vinjć(e) 2735, 5086, 5124, 5284, 5632, 5806 [PM]
vinće kuatri / vinjće kuatri (*frl* vinciequàtri) | *slov* štiriindvajset | *it* ventiquattro: 3267, 5806
vinćeun (*frl* vincieùn) | *slov* enaindvajset | *it* ventuno: 2932
vinesti | *slov* odnesti | *it* portare fuori: 4341 [PM]
vinjć(e) → **vinć(e)**
vinjće čink (*frl* vinciecìnc) | *slov* petindvajset | *it* venticinque: 2735
vinjće siet (*frl* vinciesièt) | *slov* sedemindvajset | *it* ventisette: 5086, 5632
vinjika* → **venika¹***
vino | *slov* vino | *it* vino: 244, 2133, 2323, 2431, 2881, 2957, 3336, 3806, 3872, 3873, 4058, 4277, 5505, 5574, 5904, 6092, 6099, 6337, 6520, 7036, 7056, 7058 [PM]
vireći | *slov* izreči | *it* pronunziare: 2517
virt* → **uart¹*/²**
visok -a -o | *slov* visok -a -o | *it* alto -a: 1068, 1885, 3777, 4182, 5314, 5847, 5848, 5994 [PM]
visoko | *slov* visoko | *it* alto: in alto: 3214, 4182, 6108, 6268
visokuoća | *slov* višina | *it* altitudine: 6268
Viškorša *TOP* (*Fraz. del Com. di Taipana*) | *slov* Viškorša | *it* Monteaperta: Oškuorša* 2738, 2739, 2751; Uiškorša* 709; Viškorša 944, 945, 990, 2007, 2329, 2348, 3333, 3334, 6405, 6497, 6681, 6682; Viškuorša 2431, 3746, 5947, 6020, 6080, 6093, 6119, 6179, 6343, 6387, 6405, 6407, 6681, 6682, 6880, 7378, 7379 [PM]
Viškuorša* *TOP* → **Viškorša**
Viškuorša *IDR* | *it* Rio Monteaperta: 6251
Viškuoršan (*pl*) -anji / -anje *ETN* | *slov* Viškóršan, -i (prebivalec Viškorše) | *it* Monteaperta (ab di): Viškuoršan 2115, 2756, 6029; oškuoršan* 2754, 2756, 2882 [PM]
Viškuorška gora *OR* → **Jalouac**
Viškuorški* -a -o *ETN* | *slov* viškórski -a -o (< *Viškorša*) | *it* Monteaperta (relativo -a a): 2345, 2346, 6029 [PM]
višta (~ *frl* vis / vìste) | *slov* obraz | *it* faccia: 996
vit | *slov* vid | *it* vista: 211
vita¹* (*frl* vìte) | *slov* trup | *it* tronco (*anat*): 6323 [PM = „pas", „(punto) vita" / „cintola"]
vita²* (*frl* vìte) | *slov* življenje | *it* vita: 7290 [PM]
vitergat | *slov* iztrgati | *it* strappar via: 70
vizmetati* → **vimetati***
Vizonćeni (*sm pl*) *ETN* | *slov* Vizónčani (prebivalci Vizonta) | *it* Chialminis (ab di): 3370
Vizont *TOP* (*Fraz. del Com. di Nimis*) | *slov* Vizont | *it* Chialminis: 1023, 1707, 2004, 5562, 5591, 7197, 7202, 7203, 7204, 7205, 7205 [PM]
viža* | *slov* način | *it* modo: 2293
Viʒa *NP* (*frl* Vìgie) | *slov* Lojza | *it* Luigia: 5485, 5591, 5611, 5666 (Viʒa, Luiʒa), 5944 (Luviʒa), 5945, 6313
Viʒi / -o *NP* → **Uiʒi** (*frl* Vìgio)
vje (*frl* vìe) | *slov* način | *it* maniera: 603
Vjena* *TOP* (*frl* Viène) | *slov* Dunaj | *it* Vienna: 6894
vlažinj* → **vilazim**
voda → **uoda¹/²**
vodati (*frl* votâ) | *slov* voliti | *it* votare: 2777
vodo* (*frl* vôt) | *slov* glas | *it* voto: 2777
volek / -ik → **velik**
volontat (*frl* volontât) | *slov* volja | *it* volontà: 1866, 7082
volte (*frl* vólte) | *slov* krat | *it* volta: 1359 [PM]
vone → **uone¹/²**
vos* → **uos**
voš (*frl* (la) vôs) | *slov* glas | *it* voce: auoš 647, 648; voš 3801 [PM]
vot (*frl* vòt) | *slov* osem | *it* otto: 4063, 5464, 5923 [PM]
vouk → **uouk**
vounin -a -o | *slov* volnen -a -o | *it* lana: di lana: 1313, 1323 [PM]
voziti se *cf* → uoziti | *slov* voziti se | *it* andare con un mezzo: 1154, 1520, 5216 (se uezate) [PM]
voznica | *slov* kolovoz | *it* carraia: 1520, 4913 (uaznica), 5373 [PM = *MICR*]
vrieu* -la -o | *slov* vrel -a -o | *it* bollente: 3336 [PM]
vroćina (*slov*) | *slov* vročina | *it* caldo: 6321
vzeti* → **uzeti**
z → **s / z**
z / s | *slov* iz | *it* di / da: 187, 188, 456 (ś), 470, 1039 (zaz), 1040 (zaz), 1043, 1055, 1056 (-z), 1076 (-ž), 1079, 1279, 1311, 1327, 1350, 1484, 1556, 1558, 1559, 1726, 1890, 1951, 1957, 1961, 1962, 1963, 2009, 2063, 2082, 2084, 2088, 2111, 2115, 2239, 2274, 2275, 2276, 2308, 2329, 2569, 2574, 2715, 2754, 2755, 2762, 2770, 2811, 2815, 2816, 2875, 2929,

2951, 2971, 3032, 3037, 3146, 3274, 3303, 3367, 3441, 3531 (š, -š, -ž), 3631 (-ž), 3732, 3834, 3902, 3903, 3904, 3938, 3979, 4084 (š), 4086 (ž-), 4089, 4091, 4094, 4114, 4121, 4126, 4132, 4140 (ś), 4624, 4984, 5010, 5061, 5114, 5189, 5591, 5928, 6053, 6081, 6107, 6108, 6387, 6490, 6492 (sas), 6519, 6530, 6538, 6771, 6779, 6879 (sis), 6893, 6894, 7025 (za), 7027 (za), 7028 (za), 7044, 7099, 7341, 7385, 7386, 7390, 7391 [PM]

za[1] → **anzat**

za[2] | *slov* za | *it* da / dietro / dopo / fra / oltre / per: za 17, 37, 129, 130, 195, 291, 297, 483, 504, 559, 602, 603, 665, 675, 678, 692, 729, 751, 831, 884, 929, 950, 1000, 1054, 1055, 1087, 1095, 1273, 1274, 1280, 1281, 1327, 1428, 1431, 1441, 1444, 1520, 1535, 1538, 1565, 1652, 1691, 1701, 1705, 1730, 1751, 1753, 1839, 1841, 1842, 1866, 1889, 1890, 1914, 1919, 1934, 1936, 1946, 1959, 1967, 1968, 1998, 2006, 2065, 2094, 2121, 2133, 2161, 2166, 2200, 2201, 2203, 2222, 2223, 2225, 2226, 2229, 2230, 2241, 2260, 2261, 2268, 2275, 2276, 2300, 2322, 2323, 2326, 2327, 2335, 2344, 2345, 2348, 2371, 2373, 2395, 2397, 2407, 2439, 2440, 2471, 2472, 2480, 2481, 2483, 2486, 2487, 2492, 2498, 2499, 2501, 2504, 2507, 2508, 2536, 2542, 2548, 2549, 2565, 2566, 2574, 2582, 2610, 2620, 2627, 2641, 2681, 2689, 2702, 2713, 2722, 2753, 2773, 2794, 2839, 2853, 2890, 2941, 3037, 3111, 3130, 3155, 3157, 3188, 3191, 3259, 3336, 3389, 3397, 3416, 3420, 3421, 3433, 3440, 3445, 3452, 3470, 3487, 3499 (za-), 3502, 3503, 3508, 3518, 3529, 3535, 3537, 3543, 3581, 3609, 3610, 3618, 3619, 3657, 3668, 3669, 3670, 3672, 3674, 3683, 3728, 3760, 3769, 3814, 3818, 3840, 3872, 3873, 3874, 3885, 3895, 3909, 3929, 3938, 3939, 4080, 4136, 4138, 4268, 4448, 4459, 4470, 4503, 4509, 4523, 4524, 4583, 4618, 4629, 4652, 4656, 4677, 4728, 4782, 4803, 4806, 4857, 4971, 4988, 4939, 4993, 4995, 4996, 5008, 5015, 5035, 5053, 5054, 5055, 5064, 5070, 5111, 5117, 5122, 5140, 5184, 5211, 5255, 5288, 5300, 5338, 5391, 5396, 5397, 5399, 5400, 5442, 5509, 5524, 5564, 5601, 5614, 5631, 5748, 5769, 5788, 5808, 5885, 5892, 5952, 5956, 5983, 6003, 6007, 6018, 6024, 6028, 6040, 6044, 6050, 6055, 6066, 6083, 6117, 6125, 6216, 6225 (za-), 6229, 6230 (za-), 6251, 6252, 6253, 6327, 6332, 6345, 6347, 6350, 6351, 6372, 6389, 6456, 6457, 6458, 6481, 6486, 6497, 6502, 6518, 6522, 6529, 6639, 6672, 6761, 6799, 6806, 6837, 6839, 6850, 6851, 6852, 6854 (za-), 6859, 6873, 6899, 6912, 7032, 7034, 7045, 7046, 7049, 7054, 7056, 7068, 7071, 7098, 7099, 7132, 7135, 7138, 7263, 7267, 7268, 7377, 7378, 7380, 7387, 7389; zaj 2436; ze 2260, 2261, 3344, 6001 [PM]

za[3] → **z / s**

za[4] → **s / z**

zabirdejan* -a -o | *slov* zmeden -a -o | *it* confuso -a: 156

zabirdejat (*frl* imberdeâ) | *slov* zmesti | *it* confondere: 153, 156

za bogime → **ubogojime**

zaboleti* | *slov* zboleti | *it* ammalarsi: 5463 [PM]

zacviliti* | *slov* zaškripati | *it* cigolare: 2775

začeti* (*anche mod*) | *slov* začeti | *it* cominciare: 497, 580, 4881, 4953, 6520 [PM]

zad[1] → **anzat**

zad[2] → **za[2]**

zadenjiti | *slov* zadeti (na) | *it* caricare: 6487

za dibant → **dibant[2]**

zadnice** | *slov* zadnjice | *it* posteriore: le parti posteriori: 5622 [PM Zadnjice = *MICR*]

Zadnice* *MICR* | *it* Zadgnize: 5622 [PM Zadnjice]

zadnji -a -e | *slov* zadnji -a -e | *it* ultimo -a: 1904, 2138, 3248, 5121, 5122, 5191, 6153, 6837 [PM]

zadost | *slov* preveč | *it* troppo: 3623

zadosti | *slov* zadosti | *it* abbastanza: 3222 [PM]

zaganjati* | *slov* vreči | *it* gettare: 6013

Za Grahuotan *MICR*: 129 [ESF]

zahvaliti* | *slov* zahvaliti se | *it* ringraziare: 2984

zaj[1] → **zda**

zaj[2] → **za[2]**

Zajama *TOP* (*Borgo di Villanova delle Grotte*) | *slov* Zajama | *it* Zaiama: Jama 7380, 7387; Zajama 1705, 7380, 7387 [PM9]

za jamu *MICR*: 1652 [DFS]

za jizernica am buona, pod rupe / za jizernico, tu na buonah pod rupami *MICR*: 3157 [ø LCH; PM Buona]

zajki / zaj ki → **zak(i)**

zajtra | *slov* jutri | *it* domani: zajtra 612, 1450, 2094, 2095, 2096, 2148, 2150, 2503, 2568, 3238, 3313, 4273, 6078, 6081, 6083, 6192, 6205, 6207, 6228, 6481, 6482, 6572, 6729, 6730, 6731; zejtra 2095, 2826, 2827, 2828, 3890, 3941, 6001, 6231, 6302, 7362 [PM]

zajutra → **zjutra**

za k → **zak(i)[1]**

za k / za k- → **zaki[2]**

zakaj? → **zakuo?**

zake → **zaki[2]**

zake / za ke → **zak(i)[1]**

za kej? → **zakuo?**

zak(i)[1] / za ki | *slov* ker | *it* poiché: za k 4806; zake / za ke 2486, 6457; zak(i) / za ki 2059, 2626, 3276, 6347, 6348; zajki / zaj ki 2401, 2436, 2524; zauki 2775; ze ki 2260, 2261, 3344 [PM]

zaki[2] / za ki | *slov* zato da | *it* affinché: za k / k- 1441, 1935, 6486, 6850; zake 6485; zaki / za ki 3584, 5119, 6852; za kuj 4270 [PM]

zaki? / za ki? → **zakuo?**

zakleniti | *slov* zakleniti | *it* chiudere a chiave: 1103 [PM]

zaklenjen* -a -o | *slov* zaklenjen -a -o | *it* chiuso -a a chiave: 1103

za Koučacan *MICR*: 130 [ESF]
zaku? → **zakuo?**
zakuazati* | *slov* zaukazati | *it* intimare: 2079
Zakucji *MICR*: 2342 [MSP]
za kuj → **zaki²**
zakuo? / za kuo? | *slov* zakaj? | *it* perché?: zakaj? 3595, 3597; za kej? 1428; zaki? / za ki? 1381, 1428, 4618; 665 zakuo? / za kuo? 665, 1431, 2590, 3089, 3302, 3478, 3479, 6563, 6717, 7317; zaku? 4104 [PM]
Zaliesa *MICR* → **Ta za liesu**
zametati | *slov* zmleti | *it* macinare: 3037 [LSZ]
zameten* -a -o | *slov* zmlet -a -o | *it* macinato -a: 3037 [LSZ]
za Mier* *IDR*: 1730 [DFS; PM Rio Zamier *Codice Napoleonico*]
Zanet *NC*: 3723, 3724 [RD]
zankar (*nat*) | *slov* k vragu | *it* malora: in malora: 30
Zanut *NP* (*frl* Zanùt) | *slov* Ivan | *it* Giovannino (Giovanni): 176
za ou ke → **zauoj(o) k**
Zapačen *IDR*: 5769 [LCH]
zapasti se | *slov* zapasti se | *it* perdersi pascolando: 3617
zapejati se* | *slov* zapeljati se | *it* fuorviarsi: 500, 503 [PM *solo* zapejati]
zapisati | *slov* zapisati | *it* scrivere / annotare: 1509, 1800, 2245, 2363, 3355, 4724, 4855, 5953, 6909 [PM]
zapišen* -a -o | *slov* zapisan -a -o | *it* scritto -a / annotato -a: 152
zapišuuati* | *slov* zapisovati | *it* scrivere / annotare: 5601
zapiti* | *slov* zapiti | *it* bere: 6377
zaprieti (se)* | *slov* zapreti (se) | *it* chiuder(si): 722, 752, 3450, 3959 [PM]
zarat¹ | *slov* dovolj | *it* abbastanza: 2923
zarat² | *slov* preveč | *it* troppo: 3623, 6581
zaraziti* / zaražati / zaražite (~ *frl* sarî) | *slov* pleti | *it* sarchiare: 2121, 2123, 2124, 5296
zarediti | *slov* vzgojiti (čebele) | *it* moltiplicare: 3442 [VVS]
zarniti se* | *slov* zvrniti se | *it* ribaltarsi: 6299
zarobjen* -a -o | *slov* zarobljen -a -o | *it* orlato -a: 1909
zasiekati* | *slov* razrezati | *it* tagliare: 2062
zasivjeti | *slov* osiveti | *it* incanutire: 2521
zaslužiti* | *slov* zaslužiti si | *it* meritare: 3189
zaspati* | *slov* zaspati | *it* addormentarsi: 431 [PM]
zastonj | *slov* zastonj | *it* gratis: 313 (zastuonj), 7138
zastopan -pna -o | *slov* razumen -mna -o | *it* giudizioso -a: 173, 4457
zastopiti | *slov* razumeti | *it* comprendere: 84, 335, 3217, 4567, 4656, 4663, 4834 [PM]
zastuonj → **zastonj**
zaštieti | *slov* oštevilčiti | *it* numerare: 2651
zat¹ → **anzat**
zat² | *slov* zadaj | *it* dietro: 581, 692, 3213 [PM]
zatačit | *slov* zakotaliti | *it* far rotolare: 460
zatakniti | *slov* zamašiti | *it* tappare: 2311, 2312, 3882
za Tapou / za Tapu *MICR* (*Com. di Lusevera*) | *it* Casere Pian di Tapou: 1535, 4988, 5053 [PM]
zategnjen* -a -o | *slov* odrevenel -a -o | *it* rattrappito -a: 5104
Zatlanac (*pl*) -i *NC*: 2236 [MSP]
zato → **anzat**
za Trepi *TOP* (*Borgo di Sedilis*) | *it* Case Zatreppi: 4136, 4137
zatuo | *slov* zato | *it* perciò: 3276, 6374 (tuo) [PM]
zatuo k / ke / ki | *slov* zato ker | *it* poiché / per il fatto che: 1055, 1087, 1959, 2203, 2753, 2941, 3397, 5808, 6837, 6873, 7037, 7045, 7056, 7099 [PM]
Zauarh / za uarh *TOP* → **Zavarh**
Zauaršan *ETN* | *slov* Zavaršán (prebivalec Zavarha) | *it* Villanova delle Grotte (ab di): 1273, 1274 [PM]
za učer → **zvečer**
zaučneti* | *slov* začeti | *it* cominciare: 1795
zauki → **zak(i)¹**
zauoj | *slov* zavoljo | *it* causa: a causa: 1622, 1864, 2341, 4805 [PM]
zauoj boa | *slov* volja: za božjo voljo | *it* per amor di dio: 1622 [PM]
zauoj(o) k / ke / ki | *slov* zato ker | *it* poiché / per il fatto che: 1864 (zauuj k), 2713, 2747, 2964, 3367 (za ou ke), 4805, 5891 [PM]
zauriet* → **zavriet***
zauuj k → **zauoj(o) k**
zauurščica* | *slov* pinoža (gozdna ptica pevka) | *it* peppola: 1802 [PMM]
Zavarh *TOP* (*Fraz. del Com. di Lusevera*) | *slov* Zavarh | *it* Villanova delle Grotte: Uarh 7377, 7378, 7380; Zau(a)rh 2006, 6066, 7377, 7378, 7380, 7389; Zav(a)rh 1691, 5015 [PM]
zavezati* | *slov* zaplesti | *it* impigliare: 4423
zavidati* | *slov* ? | *it* ?: 5856 [ø LSZ, LCH]
za vietravicon** | *slov* zavetrje: v zavetrju | *it* lato riparato dal vento: 5055
za Vietravicon *MICR*: 5055 [PMBŽ]
zavike | *slov* ker | *it* poiché: 6456
zavit -a -o | *slov* zapleten -a -o | *it* complicato -a: 4911
zaviti se* | *slov* zaviti se | *it* avvolgersi: 6172
zavouzan* -zna -o | *slov* zapleten -a -o | *it* complicato -a: 1796, 1868
zavriet* -a -o | *slov* zavret -a -o | *it* bollito -a: 3336, 4391 (zauriete *n sg*) [PM *solo* zaurieti *v*]
zaz → **z / s**
zbarati | *slov* izvedeti / povprašati | *it* apprendere / informarsi: 2906, 2907
zbierati | *slov* izbirati | *it* scegliere: 7096, 7097
zblangeʒan -a -o (~ *frl* sblancizât) | *slov* pobeljen -a -o | *it* imbiancato -a: 3853
z boan / -en → **z buogan**
z bogan → **z buogan**
zbrati | *slov* izbrati | *it* scegliere: 3454, 7098

zbrisen -a -o | *slov* pobrisan -a -o | *it* pulito -a: 3967
z buogan / z buo(g)en | *slov* zbogom! | *it* addio!: z boan 1985; z boen 5210; z bogan 3376; z buon 662, 4178; z buogan / z buo(g)en 5183, 6392, 7140 [PM]
zburtauati* (*frl* sburtà) | *slov* pritiskati | *it* premere: 6043
zbutati* | *slov* pretepsti | *it* picchiare: 238 [PM]
zda | *slov* zdaj | *it* adesso: zaj 611; zda 4539, 4560 [PM]
zde(le) | *slov* tukaj | *it* qui (*st. in l.*): 3079, 4743
zdieti se* | *slov* zdeti se | *it* sembrare: 239, 2219, 2250, 2252, 2333, 3487, 3625, 4974, 5747, 6720 [PM]
zdole / z dole | *slov* spodaj | *it* sotto: di sotto: 588, 838, 2351, 3732 (z dole), 5189 (-z dole), 6443, 6892 [PM]
zdrau -a -o | *slov* zdrav -a -o | *it* sano -a: zdrau 890, 4681, 5105, 5756, 7146; zdrou 844, 845, 846, 847, 870, 871, 4940; zdru 7146 [PM]
zdrauje | *slov* zdravje | *it* salute: 1506, 3222, 4025, 7145 [PM]
zdrauo! | *slov* zdravo! | *it* salute!: 7145
zdrieu* / zrieu* -la -o | *slov* zrel -a -o | *it* maturo -a: 3347, 3825, 4116 (zdrile *f pl*), 4290, 5324, 5626, 6028 [PM]
zdrisati* | *slov* zdrsavati | *it* scivolare: 3202
zdriu* → zdrieu*
zdrobiti | *slov* zdrobiti | *it* sminuzzare: 2770, 6518, 7102, 7103, 7104, 7105 [PM]
zdrobjen* -a -o | *slov* zdrobljen -a -o | *it* sminuzzato -a: 7103, 7104
zdrou → zdrau
zdru → zdrau
ze → **za²**
zec | *slov* zajec | *it* lepre: 1865 (diuji zec), 2078, 2079, 2094, 2374, 3188, 4605 (zejac), 5981 (zejce *Apl*), 5983, 7001 [PM]
zečica | *slov* zajklja | *it* lepre femmina: 3229
Zef *NP* → **Ʒef**
zej → **že(j)**
zejac → zec
zeje | *slov* zelenjava | *it* verdura: 4547, 4548
zejtra → **zajtra**
ze ki → **zak(i)¹**
zelen -a -o | *slov* zelen -a -o | *it* verde: 783, 2607, 2608, 2472, 3334, 3401, 3405, 3670, 5072 [PM]
zelenac | *slov* zelenec (kuščar) | *it* ramarro: 848, 1804, 6965, 6966 [PM]
Zeleni patok *IDR* | *it* Rio Zeleni: 5072 [PM]
zemja¹ | *slov* zemlja | *it* terra: 302, 533, 877, 878, 879, 880, 1906, 2123, 2659, 3032, 3993, 4472, 5601, 5602, 5658, 5790, 6112, 6919 [PM]
zemja² | *slov* glina | *it* argilla: 2063, 3834
Zerć* *NC*: 257 [ø RPB]
zes ki → **zak(i)**
zet | *slov* zet | *it* genero: 89, 93, 2587, 4335, 5035, 6708 [PM]
zeuje | *slov* zelje | *it* cavolo: 4042, 4043
zeuje → **zeje**
zgnjiu -la -o | *slov* gnojen -jna -o (ki ima gnojne rane) | *it* purulento -a: 5595
zgonjegana | *slov* zonegana | *it* cosata (fatta): 3339
zgore / -i | *slov* zgoraj | *it* sopra: 2350, 3155, 5189, 5819 (zgor) [PM]
zibati | *slov* zibati | *it* cullare: 1742, 2676 [PM]
zibe | *slov* zebe | *it* fa freddo: 2205, 2206
zibela | *slov* zibelka | *it* culla: 1742, 2676 [PM]
zidar* (*slov*) | *slov* zidar | *it* muratore: 6076
zidati* | *slov* zidati | *it* edificare: 4877
zima | *slov* zima | *it* inverno: 310, 1496, 2040, 2179, 2538, 2945, 4300, 4569, 5012, 5013, 5087, 6529, 6590, 7177, 7391 [PM]
zit | *slov* zid | *it* muro: 38, 4930
zjutra | *slov* zjutraj | *it* mattina: di mattina: jutro 152; zajutra 4503; zjutra 2096, 2148, 2152, 2825, 2826, 2827, 2828, 3325, 3458, 3890, 3942, 4292, 6081, 6176, 6192, 6207, 6231, 6573, 6744; zutra 694, 742, 7335, 7362, 7364 [PM zajtra = „jutri“, „domani“; „zjutraj“, „di mattina“
zklinjiti | *slov* zakliniti | *it* incuneare: 6484
zlagati¹* | *slov* zlagati se | *it* mentire: 6660 [PM]
zlagati² | *slov* zlagati | *it* comporre: 6936, 7011
zlahno | *slov* zlahka | *it* facilmente: 3507
zlato | *slov* zlato | *it* oro: 2874
zledati* | *slov* šteti | *it* contare: 4213, 6575, 6576, 6577
zleduati* / zleduuati / zliduati | *slov* šteti | *it* contare: 1416, 5025, 5420, 6611 [PM]
zliepoma | *slov* zlepa | *it* presto (in fretta): 2516
zlo | *slov* zelo | *it* molto / assai: 2081, 2576, 2659, 2968, 3198, 3214, 3385, 3539, 3801, 3802, 4636, 4693 [PM]
zlo? | *slov* koliko? | *it* che? (quanto?): 2974
Zlobić *CO* | *it* Slobbe: 3691, 5544 (Žlobe), 5545 (Žlobe) [PM *it* Slobe, Slobbe]
zlomiti (se)¹ | *slov* udreti se (led) | *it* conficcarsi: 1639
zlomiti (se)² | *slov* zlomiti (se) | *it* spezzar(si) / romper(si): 2313, 2314 [PM *solo* zlomiti]
zluodi(j) | *slov* zlodej | *it* diavolo: 595, 1829, 2344, 2345, 3121 [PM]
zluodijou* -ova -o | *slov* zlodejev -a -o | *it* diavolo: del diavolo: 2524, 3614 [PM]
zluomak | *slov* zlomek | *it* diavolo: 1829, 1830, 2345, 2346, 3121
zmarznuuati | *slov* zmrzovati | *it* gelare: 6008
zmaščati* | *slov* mastiti (mečkati grozdje) | *it* pigiare: 4226 [PM zmeskati]
zmažuuati* | *slov* beliti | *it* imbiancare: 2265, 2266
zmeden* -a -o | *slov* zmeden -a -o | *it* confuso -a: 156
zmenati se | *slov* napeljati pogovor (na) | *it* portare il discorso (su): 2029, 2031
zmerkauati (*cf* → merkat) | *slov* šteti | *it* contare: 2464, 3660

zmesti[1]* | *slov* zmesti | *it* confondere: 156
zmesti[2]* | *slov* zmesti | *it* battere (per fare il burro *e sim*): 157, 3598, 4117, 4701 [PM]
zmeten* -a -o | *slov* zmeten -a -o | *it* battuto -a (= trasformato in burro): 156, 157
zmieriti[1] | *slov* izmeriti | *it* misurare: 2418 [PM]
zmieriti[2] | *slov* meriti | *it* misurare: 5982 [PM]
zmierjen* -a -o | *slov* izmerjen -a -o | *it* misurato -a: 2499, 7041
zmiešan -a -o | *slov* zmešan -a -o | *it* misto -a: 741, 1204, 1755, 2810, 6325, 6507, 6508
zmiešati* → **zmišati**
zmišati | *slov* zmešati | *it* mescolare: 1895, 6517 (zmieša *ind pres 3sg*) [PM]
zmjeran -rna –o | *slov* miren -rna -o | *it* fermo -a: 6546
zmočiti* | *slov* zmočiti | *it* bagnare: 144 [PM]
zmuškati | *slov* zmečkati | *it* spremere: 1227 [PM zmeskati]
zmutiti* | *slov* zmešati | *it* confondere: 7253 [PM]
znanac[1] | *slov* znanec | *it* conoscente: 1481, 1489 [PM]
znanac[2] | *slov* prijatelj | *it* amico: 1481, 1489, 4364, 6217 [PM]
znati (*anche mod*) | *slov* znati / poznati | *it* sapere / conoscere: 45, 656, 657, 658, 659, 660, 750, 925, 1408, 1432, 1758, 1918, 1955, 1986, 1987, 2073, 2280, 2282, 2315, 2388, 2624, 2679, 3014, 3023, 3539, 3565, 3621, 3886, 4214, 4327, 4390, 4424, 4610, 4611, 4763, 5111, 5409, 5420, 5617, 6296, 6743, 6871, 7300, 7302, 7313 [PM]
znesti | *slov* znesti (jajce) | *it* deporre (le uova): 3020 [PM]
z njen botan (*cf* → bòt[1]) | *slov* naenkrat | *it* colpo: in un colpo solo: 2497 [PM bot]
znotra | *slov* znotraj | *it* internamente: 7060 [PM]
zop | *slov* zob | *it* dente: 776, 3696, 3754, 3844, 3845, 3900, 4696, 6006, 6767 [PM]
zora** | *slov* ozara | *it* porca (*agr*)
zoriti se* | *slov* gnojiti se | *it* suppurare: 4748, 4750
zragolati (*frl* regolâ) | *slov* oskrbeti živino | *it* rigovernare la stalla: 6799, 6809
zrasti* | *slov* zrasti | *it* crescere: 3214, 3900, 5414, 5415 [PM]
zratati (*frl* gratâ) | *slov* naribati | *it* grattugiare: 6517
zrejen -a -o | *slov* rejen -a -o | *it* allevato -a: 2056 [PM *solo* zrediti *v*]
zrizniti* | *slov* zgristi | *it* masticare: 776
zu *NP* → **Jezu**
zuajan* -a -o | *slov* zvaljan -a -o | *it* follato -a: 7068
zuajati | *slov* zvaljati | *it* follare: 7068
zualiti se* | *slov* zvaliti se | *it* rotolare: 3823
zuaniti* → **zuoniti***
zuara (*res*) | *slov* sirotka | *it* siero: 1958
zubit (se) | *slov* izgubiti (se) | *it* perder(si): 76, 4410, 4707, 5644, 6341, 7044 [PM]
zuna | *slov* zunaj | *it* fuori: 3798, 4657, 7060 [PM]
zuoda | *slov* zgodaj | *it* buon'ora: di buon'ora: god 6574, 7335, 7336; guoda 2148, 2831, 6081, 6768, 6770; guot 6574; uet 684, 685; uot 4293, 4294, 5044, 5045, 6176, 7335, 7336; zuoda 75, 2096, 2831, 3890, 3941 [PM]
zuon | *slov* zvon | *it* campana: 481, 2035 (zuun), 2611, 3362, 3363, 4836, 4892, 6653, 7168, 7169 [PM]
zuoniti* | *slov* zvoniti | *it* suonare (di campana): 481, 1159, 2742, 3361, 3396, 3593, 3821, 3949, 4713 (zuanil *ppa m pl*), 4892 [PM]
zupa* (*ted* Suppe) | *slov* juha | *it* brodo: 4471 [PM]
zutra → **zjutra**
zuuj → **zauoj**
zuun → **zuon**
zvečer | *slov* zvečer | *it* sera: di sera: uečer 5538; večer 2826; vičer 2826; za učer 4503; zvečer 3325, 6004, 6194, 6217, 6752; zviečer 2825, 2891; zvičer 36; žvečera 698, 735, 743 [PM]
zvedar | *slov* sveder: velik sveder | *it* trapano grande: 754 [PM]
zveličati (*slov*) | *slov* zveličati | *it* salvare: 7046
zvendikati se (*frl* svindicâsi) | *slov* maščevati se | *it* vendicarsi: 3619 [PM *solo* žvendikati]
zvergonʒat (*frl* svergognât) | *slov* nesramnež | *it* svergognato: 6182
zverina | *slov* zverina | *it* animale selvatico: 2888, 2889 [PM zvir]
zvezati | *slov* zvezati | *it* legare: 5428, 5668, 6487, 6487
zvežen* -a -o | *slov* zvezan -a -o | *it* legato -a: 186
Zvicarje / Zvicaranji (*sm pl*) *ETN* | *slov* Švicarji | *it* svizzeri (*s*): 3372
zvičer → **zvečer**
zviečer → **zvečer**
zviedati | *slov* izvedeti | *it* apprendere: 2906, 2907 [PM]
zvieralo | *slov* izvir | *it* fonte: 3075 [PM]
zviezda | *slov* zvezda | *it* stella: 689, 3569, 3792, 3950, 4561, 5295, 5649 [PM]
zzuti[1] | *slov* sezuti | *it* togliere la calzatura: 1257, 3717, 7192, 7194 [PM]
zzuti[2]* | *slov* sleči | *it* togliere (il vestiario): 5883, 6502 [PM]
ž → **z / s**
ža → **za**
žaa** → **žaga****
Žaa *TOP* → **Žaga***
žaba | *slov* krastača | *it* rospo: 1804, 6963, 6967 [PM]
žaga** | *slov* žaga | *it* sega: 938, 1575 (žaa), 3631, 3632 [PM žaga, Žaga = *TOP*]
Žaga* *TOP* (*Slovenia*) | *slov* Žaga | *it* Zaga: 1575 (Žaa), 3631, 3632 [PM]
žakij | *slov* vreča | *it* sacco: 107, 758, 1525, 3629 [PM]
žalost | *slov* žalost | *it* tristezza: 1146 [PM]
žalostan -tna -o | *slov* žalosten -tna -o | *it* triste: 1146, 6183 [PM]
žana → **žena**
Žbenc *NC*: 4983, 4984 [RD]

žbruma (*frl* brùme) | *slov* december | *it* dicembre: 4339
ždriebi | *slov* žebelj | *it* chiodo: 980 [PM]
že | *slov* že | *it* già: že 254, 4808; žej 414, 415, 1590, 1591, 2426, 2734, 2985, 3458, 3515, 3774, 4140, 4142, 6480, 6761, 6864 [PM]
žede / že de | *slov* gotovo | *it* certo: 4484, 4808
žednjak → **žetnjak**
žegen (*ted* Segen) | *slov* blagoslov | *it* benedizione: 486, 495, 4466, 5926 (žegna)
žegna → **žegen**
žegnati* → **ženati***
žej[1] → **že**
žej[2] (*frl* gèi / 'zèi) | *slov* koš | *it* cesto: 3762, 4046 [PM = „majhen koš", „cestino"]
žeja | *slov* žeja | *it* sete: 2794, 6203 [PM]
žejan / -en -jna -o | *slov* žejen -jna -o | *it* assetato -a: 1510, 2554, 2792, 2793, 3385, 3498, 6520, 6882 [PM]
železan* -zna -o | *slov* železen -zna -o | *it* ferro: di ferro: 1884 [PM]
železna pot | *slov* železnica | *it* ferrovia (= strada ferrata): 1884
železnica | *slov* železnica | *it* ferrovia: 5022
železo[1] | *slov* železo: železen predmet | *it* arnese di ferro: 7217, 7224, 7227, 7228, 7229
železo[2] | *slov* železo | *it* ferro: 98, 2122, 3902, 3903, 5723, 6612 (želiezo, železo) [PM]
železno (to) (*gergo res*) | *slov* kislo zelje (*lett:* železno) | *it* crauti (*lett:* ferro: di ferro): 1135
žena | *slov* ženska / žena | *it* donna / moglie: žana 625, 845, 899, 1366; žena 174, 506, 513, 845, 1003, 1215, 1283, 1293, 1331, 1800, 2130, 2132, 2143, 2216, 2220, 2297, 2298, 2375, 2380, 2385, 2411, 2423, 2424, 2450, 2574, 2599, 2606, 2720, 2725, 2747, 2762, 2892, 2900, 2913, 2939, 3006, 3392, 3557, 3653, 3654, 3686, 3843, 3868, 3906, 3927, 3962, 4002, 4377, 4599, 4627, 4699, 4790, 4796, 5142, 5243, 5244, 5297, 5310, 5339, 5343, 5591, 5906, 5908, 5912, 6174, 6187, 6235, 6331, 6431, 6439, 6440, 6442, 6446, 6617, 6767, 6979, 6989, 7034, 7230, 7345 (žine *pl*), 7346, 7389, 7390 [PM]
ženar (*frl* 'zenâr) | *slov* januar | *it* gennaio: ženar 2191, 2948, 2949, 6602; ženar 948, 1783, 1784, 4339 [PM]
ženati* | *slov* žegnati | *it* benedire: 2984 (žegnej *imper*), 7296 [PM]
ženati se | *slov* pokrižati se | *it* segnarsi: 1632
ženica | *slov* ženica | *it* donnetta: 2585 [PM]
ženin* -a -o | *slov* ženin -a -o | *it* donna: di donna: 4627
ženiti (se) | *slov* ženiti (se) | *it* sposar(si): 2335, 4080, 4691, 4717 [PM = „dvoriti", „corteggiare"]
ženitke / ženjitke / žinjitke | *slov* ženitev | *it* nozze: 6283, 7339
ženjski* → **ženski**
ženska | *slov* ženska | *it* donna: 4616
ženski -a -o | *slov* ženski -a -o | *it* femminile: ženski 2129, 3725 (ženjske *f pl*), 4616, 4627; ženski / žeški 3308, 7390, 7394
žer | *slov* žir | *it* faggina: 298 [PM bukica]
ženski / žeški → **ženski**
žete / -i | *slov* žeti | *it* mietere: 729, 3033, 3034 [PM]
žetnjak | *slov* julij | *it* luglio: 948 (žednjak), 1782, 1783, 2191, 2192, 2949, 2950, 4339, 5459, 6603 [PM *anche* veliki sarpan]
žganje | *slov* žganje | *it* acquavite / grappa: 1492, 2323, 2526, 2574, 3385, 5735, 6924, 6925, 7252, 7253 [PM]
Žgarbane (*sm pl*) *ETN* | *slov* Žgarbáni (prebivalci Žgarbaníčev) | *it* Sgarban (ab di): 5187 [PM]
Žgarban(i) *TOP* (*Borgo di Pers*) | *slov* Žgarbaniči | *it* Sgarban: 919 (Škarbanići), 5168 [PM]
žgati[1] | *slov* prižgati | *it* accendere: 2625
žgati[2] (*intrans*) | *slov* žgati | *it* bruciare: 1186, 4819 [PM]
žgati[3] (*trans*) | *slov* žgati | *it* bruciare: 2501 [PM]
židju (*cf slov* žida ← ~ *mat* side) | *slov* svilen | *it* seta: di seta: 4687
žiher (*ted* sicher) | *slov* lahko | *it* facilmente / pure: 2068, 2989, 4686
žila* | *slov* žila | *it* vena: 2636 [PM]
žina* → **žena**
žinjul (*frl* (r)usignûl) | *slov* slavec (ptica pevka) | *it* usignolo: 3001 [PM ružinjul]
žito[1] | *slov* žito | *it* grano: 729, 731, 999, 1900, 2465, 3935, 5274, 5324, 5788, 5789, 7114
žito[2] | *slov* pšenica | *it* frumento: 6969, 6971
žiu živa -o | *slov* živ -a -o | *it* vivo -a: 1249, 1917, 3509, 5121, 6393, 7330 [PM]
žiuau | *slov* žival | *it* animale: 5744 [PM]
živenje* | *slov* živež | *it* viveri: 4636
živilo | *slov* živež | *it* viveri: 3650 [PM]
živina | *slov* živina | *it* bestiame: 676, 2770, 5658, 5719, 5720, 5892 [PM]
živiti | *slov* živeti | *it* vivere: 468, 1792, 5719, 5750, 6231, 6346, 6351, 7328 [PM]
žlafirnca | *slov* klofuta | *it* ceffone: 71
žlak (*frl* slac) | *slov* usad | *it* frana: 6107 [PM]
žlebić** | *slov* žlebič (*geogr*) | *it* piccola forra: 2544 [PM *Žlebić = *MICR*]
žlebina** | *slov* žlebina (*geogr*) | *it* forra: 5003 [PM Žlebina = *MICR*]
žlica | *slov* žlica | *it* cucchiaio: 3742, 6383, 6863 [PM]
žličar | *slov* lesena krplja za hojo po zemlji | *it* pianella lignea per camminare sul terreno: 2348, 2349 (žliki *pl*), 3644 [PM žlićarje *sf plt* = „vrsta cokel z lesenim podplatom iz enega kosa, ki imajo približno tako obliko in razsežnost kot list papirja: v sredini je izdolbena cokla, rob pač, da postaviš nogo nanje; na nogo jih privežeš z jermenom ali pletenim pasom", „zoccoli fatti di una base ricavata da un pezzo di legno, della forma e delle dimensioni di un foglio di carta: nella parte mediana è intagliata la cavità per il

piede, limitata da un margine per contenerlo; si legano al piede con una cintura di cuoio o intrecciata“]

žličarji** | *slov* coklar (izdelovalec cokel) | *it* zoccolaio: 3644

Žličarji *SPN*: 3644

žliep** | *slov* žleb | *it* gronda: 3601 [PM Žliep = *MICR*]

žliki → **žličar** (~ *frl* slichìâ *e sim*)

Žlobe *CO* → **Zlobić**

žmilca (*frl* smìlze) | *slov* vranica | *it* milza: 3356 [PM]

žnidar / -er / žnjidar (*cf*→ *ted* Schneider) | *slov* krojač | *it* sarto: 2052, 3866, 6084, 7068 [PM Žnidar* *NC*]

Žnjidareja *NC*: 3866 [ø GCT]

Žnjidar(o) *CO* | *it* Snidaro: 3866 [GCT]

Žomaja *TOP* (*Fraz. del Com. di Tarcento*) (*frl* Zomeàis) | *slov* Žumaje | *it* Zomeais: 4086, 4090 [PM]

žrebe (*slov*) | *slov* žrebe | *it* puledro: 6798

žualuuati* (*frl* svualâ) | *slov* spreletavati se | *it* svolazzare: 1802, 1805, 1813, 1815

Žuan *NP* (*frl* ’Zuàn) | *slov* Ivan | *it* Giovanni: Juuan 3587; Žuan 1566, 2277, 3421, 3468, 3538, 3546, 3587, 3934, 4384, 4480, 5032, 5307, 5536, 5543, 5971, 6000, 6494, 6623, 6878 (Žuan, Ʒuan), 6881, 7028; Žuon 5887; Ʒuan 1370, 6772, 6903; Ʒovani 3182, 5279, 5280, 5891 [PM]

Žuana *NP* (*frl* Zuàne) | *slov* Ivanka | *it* Giovanna: 3725

Žuanić *NP* (*cf* → Žuan) | *slov* Ivan | *it* Giovannino (Giovanni): 1556, 2320

žuč | *slov* žolč | *it* bile: 102 [PM]

žuna | *slov* žolna | *it* picchio: 1804, 5745 [PM]

Žuon *NP* → **Žuan**

župan | *slov* župan | *it* sindaco: 197 [PM šindik]

Žvalt *NP* | *slov* Ožbalt | *it* Osvaldo: 1715

žvečera → **zvečer**

žvelt(o) (*frl* svèlt) | *slov* hitro | *it* presto: 593, 1383, 1794, 1874, 3830, 4093, 4349, 6021, 7397 [PM]

žvilupuati se* (*frl* svilupâsi) | *slov* razvijati se | *it* svilupparsi: 1864 [PM]

Ʒanet *NC*: 3723, 3724 [RD]

ʒardin (*frl* ’zardìn) | *slov* vrt | *it* giardino: 1760

Ʒef *NP* (*frl* Sèf) | *slov* Jožef | *it* Beppe (Giuseppe): Zef 1556, 4720, 6161; Ʒef 2102, 2173, 2234, 2238, 2277, 2629, 3587, 5920, 6090 [PM]

Ʒefon *NC*: 1309, 6622 [PM]

Ʒefonka *NC*: 1309 [PM]

ʒornada¹* (*frl* ’zornàde) | *slov* dan | *it* giorno: 2193, 2954, 3918, 6104, 6106, 7071 [PM]

ʒornada²* (*frl* ’zornàde) | *slov* dnina | *it* giornata: salario di una giornata: 3873, 3874 [PM]

Ʒuan *NP* → **Žuan**

Ʒupin (*pl*) -i *NC*: 1556, 5011 [PM *sotto* *Kulet: Culeti Zupin] [RD]

ʒak¹ (*frl* giàc / ’zàc) | *slov* telovnik | *it* panciotto: 3652, 3753

ʒak² (*it* giacché) | *slov* ker | *it* giacché: 3870 (ʒoki), 3892

ʒelieza | *slov* železo (železna priprava: past za miši, model za hostije) | *it* arnese di ferro (trappola per topi, schiaccia per ostie): 3769, 3854 [PM zelieza = „nakovalo“, „incudine“]

ʒenar → **ženar**

ʒes (*frl* ’zès) | *slov* ilovica | *it* creta: 5872

ʒijati* → **ʒujati**

ʒimulin (*frl* gìmul) | *slov* dvojček | *it* gemello: 7327 [PM]

Ʒin *NP* (*it* Gino) | *slov* Angel / Ivan / Lojze (?) | *it* Gino (Angelo / Giovanni / Luigi (?)): 4314

ʒirati* (*frl* girâ) | *slov* krožiti | *it* circolare: 6089

ʒojati → **ʒujati**

ʒoki → **ʒak²**

ʒouati* / ʒovati* (*frl* ’zovâ) | *slov* pomagati | *it* giovare: 2340, 4268, 5175 [PM]

Ʒuan *NP* → **Žuan**

Ʒuanut *NC*: 1566 [PM Žuanut]

ʒudih (*frl* zùdis) | *slov* sodnik | *it* giudice: 1789 [PM]

Ʒufine *OR* → **Čufine**

ʒujati (*frl* ’zujâ) | *slov* igrati (se) | *it* giocare: 1945, 3966 (ʒojati), 6745 (ʒijau / ʒijou *ppa m sg*), 6747 (ʒijau / ʒijou *ppa m sg*) [PM]

ʒaget(a) (*frl* giachète) | *slov* jopa | *it* giubba: ʒageta 1318, 1908, 3651, 3652; ʒaketa 2841, 2842 [PM = „jopa“, „giacca“]

ʒaket(a) → **ʒaget(a)**

ʒati → **djati**

Ʒermanja* *TOP* | *slov* Nemčija | *it* Germania: 6362, 7133, 7305

Ʒervažino *NC*: 5387 [GCT Jervažìn]

ʒeštri (*frl* giéstri) | *slov* desni | *it* destro: 4231

Ʒovani *NP* → **Žuan** (*it* Giovanni)

ʒust** -a -o (*it* giusto -a) | *slov* pravičen -čna -o | *it* giusto -a: 5591

Ʒusta *CO* | *it* Giusto: 5591

Indice sloveno standard - *tersko*

aA bB cC čČ dD eE fF gG hH iI jJ kK lL mM nN oO pP rR sS šŠ tT uU vV zZ žŽ

á! → **a!**
Ahten → **Ahtan** *TOP*
ajda → **gejda; saražina**
ajdova → **hejdoua**
ali → **al(i); boje[1]; malaj**
ali? → **al?**
ali ... ali → **kuj ... kuj; tikej ... tikej**
ali (pa) → **alibo(j); alipor; alpaj**
Ambrož → **Broš** *NP*
ampak → **ale[1]; a[3]; ma[1]**
Ana → **Ana** *NP*
Andrej → **Andrej*** *NP*
angel → **anjuuac**
Angel → **Anjul** *NP*; **ʒin** *NP*
Angela → **Anʒola / -ula** *NP*
Angleži → **Inglezi** *ETN*
Anica → **Anuta** *NP*
Anton → **Anton** *NP*; **Toni** *NP*; **Tonin** *NP*; **Tuona** *NP*
Antonija → **Tunina** *NP*; **Tuona** *NP*
apetit → **petik***
apno → **ćoučina**
april → **abriu**
avemarija → **abemarija* / abe marija; češčenajs ti kreljica; salve reʒina**
avgust → **avošt**
Avguštin → **Uštin** *NP*
Avstrija → **Auštrja*** *TOP*; **Todesk(o)** *TOP*
avstrijski -a -o → **auštrijanski** *ETN*
Ažla → **Gajžla*** *TOP*
babica → **baba[1]; stara mat(i)**
babičin -a -o → **babin***
bahavo → **braurno**
baker → **ram**
baraba (*scherz*) → **kanjuh[2]** (*nat*)
barantati → **baratati**
barigla → **barigla**
Bárjan, -i (prebivalec Barda) → **Barjan** *ETN*
Barnaba → **Barnaba** *NP*
barski (< *Bardo*) → **Barski** *ETN*
barva → **kalor**
batina → **lenjada***
bati se → **bati se[1]**
bedak → **mušat**
bedro → **bedro / -a***
Bedroče → **Bedroža** *IDR*
beka → **benka[2]; molek;** (šiba) → **benka[1]**
bekovje (bekova drevesa) → **benkuje**
bel → **bjanko**; -a -o → **bieu / bieli**
Beli potok → **biela uoda** *IDR*; **Bieli patok** *IDR*
beliti → **zmažuuati***
beljak → **bejak**
Beljak → **Vilak*** *TOP*
belkast -a -o → **bielast***
belouška → **poduodnik**
Benetke → **Benetka** *TOP*; **Venecja*** *TOP*
Bera: < *Bera* → **Berou*** *ETN*
berač → **petjar / -er; pitok**
beračiti → **petjat**
Bernard → **Bernardin** *NP*
Bertold → **Bartoldo** *NP*
beseda → **besieda[1] / beśieda**
besen -sna -o → **velenjan[1]**
bezgovina → **pozovina**
bik → **bak**
Bila → **Rezjuta** *TOP*
binkošti → **majnica**
birma → **krezima**
birmanec → **fijoč[1]**
Bistrica → **Fajštric** *TOP*
biti → **bite[1] / -i; bite[2] / -i; stati[1]**
biti (tolči) → **biti**
blago → **rouba[1]**; bombažno blago → **panesino;** iz bombažnega blaga → **panesin***
blagor → **dobro[3]**
blagor! → **bloze!**
blagoslov → **žegen**
blagosloviti → **požegnati***
blato → **fango; luža**
Blaž → **Blaš / -ž** *NP*
blebetanje → **gučanje**
blebetati → **gučat[2]**
bleščati se → **luštrati se***
bliskati se → **bouškati se***
blitva → **bleda**
blizu → **a kuatro paši; bliz(o/u); donʒe; miz / mis**
bližnji -a -e → **bližnji***
bob → **bop**
bodi → **bodi**
bodi ... bodi → **bodi ... bodi**
bodisi ... bodisi → **kuj ... kuj; tikej ... tikej; tiko ... kuj**
bog → **boh; dijo**
bogat -a -o → **bogat**
boglonaj → **boh lonaj /-ej – boh loni – buoh lonaj / -ij**

bog varuj! → **boh uari!**
bogve → **buh ve**
bog žegnaj! → **bog ženi!**
boječ -a -e → **strašan²**
bok → **flank***
bokal (prostorninska mera) → **bokau**
bolan -lna -o → **bolan¹ / -en**
bolečina → **bou²**
boleti → **bolieti***
bolezen → **boliezan / -en; bou¹; malatija***
bolha → **bouha**
bolj → **boj³**
boljše → **boe²; bojše; lieuše / -i**
boljši -a -e → **buojš²; lieuš¹**
bolnišnica → **špetau**
bombažen -žna -o → **bombažou*;** bombažno blago → **panesino*;** iz bombažnega blaga → **panesin***
bombon → **konfet***
Bona → **Buona** *MICR*
borjač → **burjač****
Bork: prebivalec Borka → **Borkežani** *ETN*
borovje → **barouje****
borovnica → **čarnica*; čarniščica***
bos -a -o → **buos**
Bosna → **Božnja*** *TOP*
bosti → **bosti**
Boštjan (Sebastijan) → **Baštjan** *NP*
boter → **botir; nunać; santolić**
botra → **botra; nuna¹; botrica**
Bovec → **Bouc** *TOP*; prebivalci območja med Breginjem in Bovcem = Slovenci → **Fličarji** *ETN*
božič → **božić²*; božji dan; vienahte**
božje telo! → **korpo di bijo!**
božji -a -e → **božji**
Božo → **Nadal** *NP*
brada → **brada¹;** (del obraza) → **brada²;** travniška kozja brada → **slaknica**
braniti (preprečevati) → **braniti***
brat → **bratar / -er / -ir**
brati → **brati¹;** (nabirati, trgati) → **brati²**
bratranec → **kužin**
bravo! → **brauo! / bravo!;** ó, bravo! → **o brauo!**
brbotati → **barbotati***
brca → **cabada*; pidada***
brcati → **cabati***
brcniti → **cabniti***
brdo → **bardo****
Brdo → **Bardo** *TOP*
breg → **brieg / -h; riua**
Breg → **Brieh** *IDR*; **Brieh** *TOP*
Breginj → **Bargin** *TOP*; prebivalci območja med Breginjem in Bovcem = Slovenci → **Fličarji** *ETN*
Breginjec, -jci (prebivalec Breginja) → **Berginac** *ETN*
breginjski -a -o (< *Breginj*) → **barginjski*** *ETN*
Breginjski kot (območje med Breginjem in Bovcem) → **Konau*** *TOP*; **Kot*** *TOP*
Breginjski Stol → **Velika gora / ta Velika gora** *OR*
breja → **breja**
breka → **brieka**
breme → **brieme**
brenčalo: igrača → **birčalca**
brenčanje → **bručanje**
brenčati → **brunčati***
breskev (drevo) → **brieska;** (sad) → **brieskva***
breški -a -o (< *Brezje*) → **Brieški** *ETN*
Breški Jalovec → **Jalouac¹** *OR*
brez → **pres / -z; spir**
breza: navadna breza → **brieza; cmika;** puhasta breza → **bielavna**
brezica → **briezica****
brezje → **briezja / br(i)ezje / brizja****
Brezje → **Briezja / Br(i)ezje / Brizja*** *TOP*
Bréžan, -i (prebivalec Brega) → **Briežan¹** *ETN*
Brežán, -i (prebivalec Brezja) → **Briežan²** *ETN*
Bric (prebivalec Brd) → **Bric** *ETN*
brinica (ruševje) → **brinica****
Brinica → **Brinica** *OR*
brisati → **brisati**
brki: košati brki → **muštaće**
brod (plitvina) → **brod****
bršljan → **bršjen**
bruhanje: iti na bruhanje → **priti* ore hudo**
brus → **brus****
buča → **molon; tagiča***
Budimpešta → **Pešt** *TOP*
bukev → **buku(a)**
bukve (knjiga) → **bukve**
butara → **maža**
carar (ptica pevka) → **druosk** (*nat*)
carina → **dacih; finanča**
cel -a -o → **cieu**
celo → **mangari / magari; oli¹**
cena → **kont²; prežih**
cep → **cip**
cepiti → **cepit; špičati**
cepljen -a -o → **ciepien***
cerkev → **cierku / cirku**
cerkovnik → **mežnar; muni(h)**
cesar → **cesar; imperator**
cesta → **ciesta¹**
cevka → **kanuća**
cigan → **Cegan***
cigara → **cigar**
cimet → **kanela¹***
civiliziran -a -o → **pituuan**
coklar (izdelovalec cokel) → **žličarji****
cokla z usnjenim prednjikom → **čukuj**
cokle → **cuoklini***
cula → **fagot**
cunja → **bera; ruta¹; straco**
cvesti → **cuosti**
cvet → **flor*;** bučni cvet → **tagičar**
cvetje → **cuotje**
čakati → **čakati***
Čampej → **Ćempej*** *TOP*

Čaneboc (prebivalec Čanebole) → **Ćeneboc** *ETN*
Čanebola → **Ćanebola / -ula* / Ćaniebola** *TOP*
čarovnica → **štrija**
čarovnik → **štrijon**
čas → **cajt; čas[1]; temp; ura[3]**
časopis → **cajtinga; gaʒeta**
če → **če[2] / či / će / ći; se[4]**
čebela → **bušela; čela**
čeber → **čebar**
čebula → **čibula**
Čedad → **Čidat** *TOP*
čedajski -a -o (< *Čedad*) → **Čudajski*** *ETN*
Čehi → **Boemi** *ETN*
čeljust → **skranja[1]**
čelo → **čelo[1]**
Čenta → **Čenta[1]** *TOP*
čéntarski -a -o (< *Čenta*) → **Tarčejski*** *ETN*
Čepletišče → **Ćepletišča** *TOP*
čeprav → **če glih; mangari / magari; nale; si ben; si pur ki**
Černjeja → **ta Orenja Černea** *TOP*
černjejski (< *Černjeja*) → **čarnejski** *ETN*
česati → **česati**
česen → **lok**
češčen -a -o → **češčen****
češčenamarija → **abemarija* / abe marija; češčenajs ti kreljica; salve reʒina**
češnja (drevo) → **čeriešnja[2]**; (sad) → **čeriešnja[1]; černica[1]***
četrt → **kuart[1]**
četrtek → **četrtak**
četrti → **kuarti; štieri;** -a -o → **četarti**
četrtinka → **kuart[2]**
čevelj → **čereuji; škarpa**
čevljar → **čelejar / čelijar; šuoštar**
čez → **čes / čez**
Čežarje → **Čižierje** *TOP*; prebivalec Čežarij → **Čižirjen** *ETN*; prebivalka Čežarij → **Čižirčica** *ETN*
čigav -a -o? → **či?**
čist -a -o → **rut[1]**; (brez primesi) → **čist[2]***; (ne umazan) → **čist[1]***
čisto → **čisto**
čistopis → **biela kopja***
čižek (ptica pevka) → **lujar***
človek → **človek; krištjan[1]; persona**
čmrlj → **čelon**
čok (panj) → **čok[1]***
čreda → **trop[1]**
črka → **besieda[3]*; pont;** tiskarska črka → **pont**
črn -a -o → **čer;** črni gaber (?) → **lieska ta čarna**
Črna voda → **čarna uoda** *IDR*
črtast -a -o → **rjan***
črv → **čeru; uauc**
črviček → **čarvić**
črviv → **tok**
čuden -dna -o → **štrambast***
čuditi se → **marvejati se*; štumati***
čudno → **štrambasto**
čudo → **maraveja**
Čufine → **Čufine** *OR*
čuk → **ćuk; gut**
čuvaj → **uardjan**
da → **de[1]; ja[3]; ke[2]; si[1]**; (*subst*) → **de[2]**
daj! → **mo[2]**
dajati → **dajati; dielati[3]; klasti**
daleč → **deleč; na delećen;** od daleč → **od deleča**
dan → **dan[3]; di; ʒornada[1]*;** čez štirinajst dni → **na penastni;** na dan → **podne;** pet dni → **pedni**
danes → **nas**
dar → **don;** nadarjenost → **dota;** ob koledovanju → **koleda**
dati → **date / -i; lošte / -i; klasti**
davek → **dauk*;** zemljiški davek → **fondjarja*; predjal**
davi → **dave / davi**
davkar → **rečivitor**
debel -a -o → **debou / debu**
Debeliši → **Debeliš(i)** *TOP*
deblo → **deblo**
december → **december; žbruma**
deček → **sinić**
ded → **det[1]; star(i) oća = te star(i) oća**
dedek → **očace**
dejati (dati) → **djat;** (reči) → **djati**
dekla → **deikla / dejkla**
dekle → **čeča; hći[1]**
deklica → **čičica; hćeratica[1]; otroče**
del → **part; porcjon**
delati → **dielat(i)[1]; runat;** delati krivico → **kriviti*;** napravljati → **narejati***
delati se → **dielati se**
delavec → **dielouac**
delavka → **dielovica**
delavnik → **dielounik**
delež: nujni delež (dediščine) → **leʒitima***
delo → **dielo; lavor***
denar → **frank; sout**
Derjan → **Drejan** *TOP*
desen -sna -o → **dobar[2]***
deset → **desat / -et; dieži**
deseti → **deseti**
deska → **daska[1]**
desni → **ʒeštri;** -a -o → **desni**
detelja → **čerfoj**
deti → **deti** (*slov*)**; dieti***
devet → **devat / -et**
devetdeset → **devat rede; devedeset; nonante; štierkat duaredi nu desat**
deveti → **deveti**
devetnajst → **devanast**
devetnajsti → **devenajsti**
devetsto → **nufčent**
devica → **devica**
dež → **deš**
dežela → **pajis[2]; sviet[3]**
deževno → **dažeuno**
dežnik → **lombr(i)ena; ombrela***

dim → **dim**[1] (*res*)**; kat**
dimnik → **napa**[2]**;** (tuljava) → **napa**[3]
dišati → **dišati***
divji -a -e → **diuji**
dlesk (ptica pevka) → **blesak** (*nat*)**; frižuot**; luskuc**
dnina → **ʒornada**[2]***
do → **do**[5]**; fin; finjće**
dober -bra -o → **bardak; bon; braf / -ve / -vi; debou / debu; dobar**[1]
dober dan! → **bon dì!; dobar dan / dober dan!**
dober večer! → **bujne sere!; dobri večer!**
dobiček → **guadanj**
dobiti → **udobit; ušafati***
dobiti, dvigniti (denar) → **ulieči**[3]***
Dobje → **Dobje** *TOP*
dobro → **ben**[1]**; dobro**[1]**;** (*agg sost n sg*) → **ben**[4]
dobro jutro! → **dobro jutro!**
dobrota → **dabruota**
dodati → **dostaviti; klasti; odložiti***
dogajati se → **uzgajati se***
dogodek → **fat**
dojiti → **dojiti**
dojka → **sas**[1]
dokler → **doke; finke; sinj k-**
dol → **dol**[2]
dolenjec (prebivalec spodnjega konca vasi) → **dolenjen****
Dolenjena → **ta Dolenja černea** *TOP*
Dolenje Ovše → **Te dolenje Ouše / To Dolenje Ouše** *TOP*
dolg → **dug***
dolg -a -o → **douh**[1]
dolgo → **dougo**
doli → **dole / -i;** tu doli → **dolie**
dolina → **ćanal / ćanau; dolina; dou**[5]**; konalac****
Dolina → **Dolina** *TOP*
dolinica → **ćanaglet**; konalić****
dolžina → **dougoća**
doma → **doma; ta p(a)r kiše / -i**
domač -a -e → **domač; pituuan**
Dominik → **Domeniko** *NP*; **Menac** *NP*
domisliti se → **preštudjati**
domov → **damou / damu; ta(h) kiše / -i**
domovina → **domovina** (*nat*)**; duom**
doneti → **gučat**[1]
donosen -sna -o → **prituuan**
dopustiti → **naate / -i , nate / -i**
dosti → **dost(i);** (kdo vé koliko) → **kivikaj / -ej**
dota → **dota**
dotikati se → **tipati**
dovoliti → **pustiti**[5]***
dovolj → **skuza** (*nat*)**; zarat**[1]**; dost(i); rat**[1]
doživeti → **provierati***
drag -a -o → **drah**
drago → **drage**
dražba → **ašta***
drek (iztrebki) → **drek**
dren → **drien**
drenov -a -o → **drenau***
dreti se → **drieti se**
drevi → **drieve / drievi**
drevje → **drieuje; hlodje**
drevo → **arbul; drieuo**[1]***; hlot**[2]**; lies**[2]**;** sadno drevo → **pomar***
drnjohati → **darnjohat**
drnulja → **drenaulica**
droben -bna -o → **droban**[1]***
drobiti → **drobiti**
drobiž → **dromni***
drobovje → **bandou**[2]
drozg: rdeči drozg (ptica pevka) → **dordej / dordi / dordo**
drsati → **drčati***
drsati se → **šujati se**
drseti → **pužiti*; šujati se**
drugače → **altrimentri; drugač(i); po druzin**
drugačen → **difarent;** -čna -o → **obarnjen***
drug -a -o → **drugi**[1] **/ drue / druj**
drugi → **sekondi;** -a -o → **drugi**[2] **/ druj**
drugič → **dan dru(g)j bot**
drugje → **druzdie**
drugod → **drgode**
druščina → **kompanija**
družba → **kompanija**
družina → **diržina; fameja**
drva → **derva**
držati → **daržati**
duh → **duh**[1]**; špirit**
duhovnik → **far; gaspuot**[2]**; jero; pre**
Dunaj → **Vjena*** *TOP*
Dunja → **Donja*** *TOP*; prebivalec Dunje → **Donjar** *ETN*
duša → **duša; dušica**
dva → **doj;** dva dve dve → **dua**
dvaindvajset → **dua rede an / nu dua**
dvainpetdeset → **pedeset in dua**
dvainšestdeset → **sesante doje; šezdeset a dua**
dvainštirideset → **duarkat duaredi nu dua / duarkat dua redi an dua; kuaranta doj**
dvaintrideset → **duaredi nu duanast; trentedoj**
dvajset → **duarede / duaredi / dua rede / dua redi; duojst; vinć(e)**
dvajsetak → **cvancerca***
dvajseti → **duajsti**
dvakrat → **duakart**
dvanajst → **dodeš / -iš; dvanast**
dvanajsti → **duanasti**
dvesto → **dužinte**
dvigniti (denar) → **ulieči**[3]***
dvoj → **dopli;** -a -e → **duoj***
dvojček → **ʒimulin**
dvojen -jna -o → **doplo; duojen***
dvokolnica (ročni voziček) → **kareta***
dvorišče → **gorada***
dvorjenje → **snuba**
dvozrnica (pšenica) → **faro**
eden ena -o → **dan**[1] **/ adan; dan**[2]
elastičen -čna -o → **alaštik**

en -a -o → **dan[1] / adan;** (*art idt subst*) → **an[1]**
ena → **un[3]**
enaindvajset → **dan en duojst; dua rede nu dan / den; vinćeun**
enaindvajseti → **dan an duajsti**
enainštirideset → **duarkat duaredi enu dan**
enaintrideset → **dua rede nu danast; dua rede nu danest / duaredi nu danast; trenteun; trideset en dan**
enajst → **denast; undiš**
enajsti → **danajsti**
enak -a -o → **kompanj***
enako → **dnako; glih[1]; ištes[4]**
enkrat → **dam bot[2] / dem bot**
enolončnica: zelenjavna enolončnica → **štoh**
fant → **puop; sin[1]**
fantek → **kačet**
fantiček → **puobić; sinatić[1]**
fantje → **sinouje***
fantov -a -o → **sinou[2]***
februar → **fevrar; mali miesac**
Fejplan → **Fi(j)plan** *TOP*
Fejplanjan, -i (prebivalec Fejplana) → **Fiplanjan** *ETN*
fejplanski (< *Fejplan*) → **Fiplajski** *ETN*
figa (sad) → **figa**
financar → **berić; finančot**
fižol → **debelica; fažou; rah;** nizki fižol → **ćapan;** stročji fižol → **kornete; uajine**
fižolovka → **rakla**
fliš → **sudan; sudanovca**
Florjan → **Florjan** *NP*
Fojda → **Fojda** *TOP*
frakelj → **frakli**
Francozi → **Frančejzi** *ETN*
Frančišek → **Frančešk** *NP*; **Keko** *NP*
Frátiči → **Fratiče** *TOP*; prebivalci Frátičev → **Fratič / Fratinić*** *ETN*
frfotati → **firfoleti***
frkati (švigati) → **firkati***
frkniti (švigniti) → **firkniti***
frtalja (cvrtje) → **fartaja***
fukati → **fukati**
funt → **funt; libra***
Funtič → **Funtić** *TOP*
Furlan → **Furlan[1]** *ETN*; -i → **Lah[1]** *ETN*
Furlanija → **Frjul** *TOP*; **Laško** *TOP*
Furlanka → **Laha / Lahinja** *ETN*
furlanski -a -o → **furlajski*** *ETN*; → **lański** *ETN*
furlansko → **furlajsko** *ETN*; **laške / -i / -o** *ETN*
furlanščina → **furlan[2]** *ETN*; **lah[2]** *ETN*
gaber → **gabar;** črni gaber (?) → **lieska ta čarna**
gad → **lipera**
ganiti se → **ganiti se[1]***
gank → **pijou**
Garmovščica → **Girmouščica** *TOP*
gibek -bka -o → **franak[1]**
gibljiv -a -o → **franak[1]**
glad (lakota) → **glat**
glas → **glas; sun; vodo*; voš**
glasno → **na terdin[1]**
glava → **glaua**
glavica → **glavica[2]**
gledati → **ledati[1]; merkat; vidati[6]***
glej! → **ve!**
gleženj → **čelin**
glina → **zemja[2]**
glista (črevesni zajedavec) → **glista***
globina → **globokoća**
globok -a -o → **glob**
globoko → **globo**
gluh -a -o → **gluh**
gnada (milost) → **gnada**
gnati → **gnati[4]**
gnati se → **gnat se**
gnezdo → **gniezdo**
gnida → **gnjida**
gnil -a -o → **gnjiu*; marč[2]**
gniloba → **marča**
gnoj → **materja;** (gnojivo) → **gnuoj[1];** (izcedek) → **gnuoj[2]**
gnojen -a -o → **nojn***
gnojen -jna -o (ki ima gnojne rane) → **zgnjiu**
gnojiti se → **zoriti se***
goba: kresilna goba → **goba[1]**
gobec → **muzik; muzon****
goden -dna -o → **uran**
goditi se → **pasati[4]**
gôli → **oli[2]****
golo: do golega → **golo**
golob → **galob*; kolomba***
golovje → **oluje****
goniti → **goniti**
goniti se → **pojati***
gor → **gor[1]; tazgore; uun[1] / uum**
gora → **gora[1]; mont[2]; montanja***
(Gora) nad Derjanom → **Na Derjanan** *OR*
gorenjec (prebivalec zgornjega konca vasi) → **gorenjen****
Gorenjec → **garjan*** *ETN*
Gorenje Ovše → **To orenje Ouše** *TOP*
goreti → **gorieti***
gori → **ore / -i[2]; uone[1] / -i;** tam gori → **toune;** tu gori → **gorle**
gorica (griček) → **gorica[2]**
Gorica → **Gorica** *TOP*
Goriška brda → **Brike** *TOP*
gorjani → **montenars** / montenara****
gorko (toplo, vroče) → **gork(u)o**
gos → **uoca[3]**
gosenica → **ruja***
gospa → **ospa; šjora***
gospod → **gaspuot[1]; šjor**
gospodar → **gospodar; ospodin**
gospodinja → **gospodinja[2];** (gospodarjeva žena) → **gospodinja[1]**
gospodov -a -o → **ospuodou***
gost -a -o → **debou / debu; fis*; gost; ost***

gosti (igrati na glasbilo) → **gosti**
gostilna → **oštarija**
gostilničar → **uštir**
goščava → **host²**
gotovo → **fidano; siurno; žede / že de**
govedina → **govedo***
govejak → **govejak****
govorica → **ćakaranje;** (način govorjenja) → **guarenje**
govoriti → **ćakarati¹; guoriti; rožinati¹; rumunet** (*res*)**;** kdor nerazumljivo govori → **švab** (*nat*)
govorjenje → **ćekeranje**
gozd → **bošk; host¹**
gozdič → **gozdić****
gozdiček → **log¹** / loh****
gož: navadni gož → **garbon**
grabiti → **grabiti**
grabiti (*smeh me lovi* = smeh me grabi) → **loviti²**
grablje → **grabje; rabje**
Gracija → **Gračja** *NP*
grad → **rat²****
gradašati → **gerʒati**
gradaše → **ahje; gerʒi**
Gradec → **Grac** *TOP*
gradišče → **radišče****
Gradišče → **Radišče** *TOP*
grah → **čežaron**
grašica → **loza**
grd -a -o → **gart**
grdo → **gardo; rozno**
greba (gruda) → **greba**
gredé → **grede**
greh → **grieh**
grenadir → **granatier**
grenek -nka -o → **gorep / gorjep**
grešiti → **griešiti**
grešnica → **griešnca**
grešnik → **griešnik**
greti se → **greti se*; reti se***
grič → **čok³; čukau; hum; kulina; pekol²**; rop¹; uarh*²**
griček → **briežić; čukalić; čukula*; glavica¹; humić**
gristi → **klati²**
griva (*geogr* travnato pobočje) → **griua*;** (strmina) → **riua**
grivar (divji golob) → **duji galop***
grižljaj → **boća**
grlo → **grlo**
grm → **garm**
grmenje → **garmenje**
grmeti → **garmieti***
grob → **sepultura***
grob -a -o → **grob; debou / debu**
groblja → **gruobja**
grof → **kont²****
grofič → **kontin****
grozdje → **grazdouje**
grozen -zna -o → **sriep**
grši -a -e → **garši***
gruda → **greba**
grunt (kmečko posestvo) → **grunt**
grušč → **graua**
guba → **fauda***
gugati → **krukati***
Gumin → **Gumin** *TOP*
gvant (obleka) → **guant**
h → **k⁷* / h / g**
hči → **hćeratica²; hći²**
hipoteka: z vpisano hipoteko → **impotekan***
hiša → **kiša¹;** kmečka hiša → **ćazal; hram¹; štali**
hišen -šna -o → **kišan¹***
hišica → **kišica***
hiter -tra -o → **sklet**
hiteti → **hitieti***
hitro → **hitro; prece / -i; skleto; žvelt(o)**
hitro! → **galop!**
hkrati → **miz / mis**
hlače → **barese / -še**
hladen -dna -o → **frešak¹**
hlapec → **famej; hlapac**
hlebec → **hlep²; hliebac²**
hlev → **hlieu; štala****
hlod → **drieu(o)²; hlot⁵**
hoditi → **hoditi**
hoja → **hod***
hostija → **oštja***
hoteti → **tiet**
hrast → **dob / dop; hrast** (*slov*)
hrastje → **hrastje****
Hrastje → **Hrastje** *TOP*
hrastovje → **dobje****
hrbet → **harbat; pleća²;** za hrbtom (na skrivaj) → **odzat**
hrib → **rop²;** skalnat hrib → **rop²**
hribček → **bula¹; ropčić****
hrom -a -o → **hrom**
hrošč: majski hrošč → **košon***
hrustati → **hrustati***
hruševje (hruševo drevje) → **fruškuje****
hruška (drevo) → **hruška²;** (sad) → **hruška¹**
Hrvati → **Krouati** *ETN*
hud -a -o → **beštjin*; hut¹**
hudič → **hudić**
hudo → **hudo¹**
hudobec → **skorna**
hudoben -bna -o → **trišt**
hudournik (gorski potok) → **pregorida**
hujše → **hujše**
hujši -a -e → **hujš**
hukati → **hukati**
Hum → **Hum** *OR*
hvala → **gracja¹**
hvaliti → **hvaliti**
hvaljen → **laudan* / -ato / lu(u)dato / -atu**
hvaljen (bodi) Jezus Kristus! → **laudato jezu Krišto, ludatu zu Kristo! / lu(u)dato šin krišto!**
Ida → **Ida** *NP*

igla → **jigla**
igra (s kartami) → **partida***
igrati → **jigrat; ǯujati**
igrati se → **matejati; ǯujati**
ilovica → **jili; ǯes**
ilovišče → **jilovišča****
ime → **jime;** hišno ime → **sopranon; sorakonjon**
imenovati (se) → **klicati (se)**
imeti → **mieti / jimieti;** imeti navado → **uzati²*;** imeti rad → **rad¹; dičar**
imeti se → **stati¹**
imetje → **blago¹**
in → **e⁶; anu**
iskati → **jiskat** (*slov*)**; ledati³; vidati² / -eti**
iskra → **iskra*; jiska**
iskren -a -o → **franak²**
isti → **ištes¹;** -a -o → **dan²**
isto → **ranti¹**
Italija → **Jitalja** *TOP*
Italijan → **Taljan** *ETN*; -i → **Lah¹** *ETN*
Italijanka → **Laha / Lahinja** *ETN*
italijanski -a -o → **taljanski** *ETN*
italijansko → **taljajsko** *ETN*
italijanščina → **lah²** *ETN*; **taljan** *ETN*
iti → **pasati¹; iti;** iti čez → **pasati²; pasauati²*;** iti ven → **vihajati*; viliesti;** (pojdi -te) → **biežati***
Ivan → **Zanut** *NP*; **Žuan** *NP*; **Žuanić** *NP*; **Žin** *NP*
Ivanec → **Jouanac / Jovanac** *OR*
Ivanka → **Žuana** *NP*
iz → **z / s**
izbirati → **vibirati*; zbierati**
izboklina → **bula²**
izbrati → **vibrati; zbrati**
izčistiti se → **ščistit se**
izdatek → **špeza*; špindija**
izdelan → **storjen***
izgovoriti → **izreči***
izgovoriti se → **skuzati se**
izgubiti (se) → **zubit (se);** izgubiti pogum → **aveliti se***
izlizati → **veliezuati***
izločen -a -o → **vemetit***
izločiti → **vemetiti*; vimetati***
izmamiti (denar) → **ulieči²***
izmamljati (denar) → **ulačiti¹*; guliti*** (*nat*)
izmeriti → **zmieriti¹**
izmerjen -a -o → **zmierjen***
izmisliti si → **preštudjati**
izpahniti → **spahniti***
izpiti → **ežame**
izpolniti → **adempiti; dopouniti**
izpraševati → **skušati***
izpuliti → **ispulit**
izrabljen -a -o → **hut³**
izreči → **vireći**
izseljevanje → **hajzimbon***
iztegnjen -a -o → **utegnjen***
izterjevati (davke) → **škodauati**
iztrgati → **vitergat**
izvabiti (denar) → **potiegniti²***
izvabljati (denar) → **potiegati***
izvedeti → **zbarati; zviedati**
izvir → **fontana; zvieralo**
izvirati → **vihajati***
ja → **si¹; sino; ja³**
jablana → **jablin**
jabolko → **jabuka / -o**
jagnje → **jare**
jagoda → **jagodica**
jajce → **jajce***
jakna → **kamižola**
Jakob → **Jakob** *NP*; **Jakum** *NP*
jalov -a -o → **jalou***
jalovec → **jalouac****
Jalovec → **Jalouac¹** *OR*
jama → **jama; lindrona**
jamčiti (biti prepričan) → **garantiti***
januar → **ženar**
jarek → **jama; jamjak**; kanau*; lindrona;** (s travo obrasel jarek med njivama) → **reval**
Jarman → **Berman** *IDR*
jasa → **čartenja****
jasli → **jasla**
jasno → **frank(o); jasno; klaro**
jata → **trop²**
javor → **jauar / jauor; klin²**
Javor → **Jauor** *OR*
jaz → **jast**
jazbec → **jazbac; mandar**
jazbina → **jazbena / -ina****
ječa → **paražon***
ječmen → **ječmen**
jedilnica (soba za uživanje hrane) → **jizba; mežat**
jelen → **jelen**
jelka → **dana**
jelovje → **jedlavica****
jelša → **ouša; uševica**
jelšev -a -o → **oušjou***
jelšje → **oušje**
jenjati → **enjati***
jereb → **jerop;** gozdni jereb → **frangulin; piela***
jerebica → **perniš*;** poljska jerebica → **parniš**
jermen → **riman***
Jernej → **Girnej*** *NP*
jesén → **bandima; jesen**
jêsen → **frasin; jasen**
jeseni → **tu(u) jesen(e/i)**
jesenovje → **jaseničje**
jesti → **jeste, -i / jieste, -i; obieduat* / obiedvat***
jetra → **fijat; jetra**
jeza → **jeza; rabja**
jezen -zna -o → **jezan; rabjan; ustičan**
jezerce → **uodica**¹**
jezernica → **jizernica****
jezero → **jezera / -o; uoda²**
jezik → **besieda²; jezek¹ / -ik; lenga; špraga / špraha;** (govorica) → **lengač¹;** jezik → **lengač²**
jezik (*anat*) → **jezik²**

Jezus → **Jezu** *NP*
joj! → **jej!**
jok → **jok; plač**
jokati → **jokati; plakati[1]; uekati[2]**
jopa → **krožat; ʒaget(a);** ženska jopa (jakna) → **kamižola**
Jožef → **Bepo** *NP*; **Joʒef** *NP*; **Ʒef** *NP*
jud → **abrajar**
Jud → **jut** *ETN*
jugozahodnik → **girbint**
juha → **krop; zupa***
julij → **luj; žetnjak**
junec (bik) → **junac**
junica (telica) → **jinica**
juničin -a -o → **jinični***
junij → **jonj**
Juretiči → **pad Brieh** *TOP*
jutri → **jutre / -i; zajtra**
jutro → **jutro[3]**
k → **k[7]* / h / g**
k (*tudi časovno*) → **ta[3]**
kača → **kača; sarpent**
kad → **sempla**
kadar → **kadar; kar[2]**
kaditi → **fajfat; kaditi[1]*; pipati**
kaditi se → **kaditi[2]*; kaditi se**
kafra → **kamfer**
kahektičen -čna -o (za nosilca ovčje kaheksije) → **blatan**
kaj → **kej**
kàj → **ki[12]; kij; kjeki**
kaj! → **kuo![2];** (koliko!) → **ko![1]**
kaj? → **ka?; ke?[1];** kaj jaz vem? → **ka vie(n) ja?**
kak -a -o → **kak[2]**
kak -a -o! → **kak!***
kako! → **če!; kako!; kuo![1]**
kako? → **kako?**
kakor → **koker; kome; segont ki; tej; tejke / tej ke / tej ki**
kakovost → **kolitat; kualitat; sorta**
kakšen -šna -o → **kak[4]; kejšan***
kakšen! → **če!**
kákšen -šna -o! → **kejšen!**
kakšen -šna -o? → **kak?[1]**
kal (mlaka) → **kau****
kalina → **baćara**
kam → **ken**
kam? → **kam? / kan?**
kamen → **kaman[1]; klap** / -klap; peić; piera;** kresilni kamen → **kaman[2];** okrogel kamen → **balota****
kamenje → **kamanje**
kamor → **ejtu ki; ki[15]; tan k; tu ki**
kamra (spalnica, soba za spanje v kmečki hiši) → **kambra**
Kanalci (prebivalci Breginjskega kota) → **Konauci** *ETN*
Kanalka (prebivalka Breginjskega kota) → **Konajka** *ETN*
kanalski -a -o (< *Breginjski kot*) → **Konajski*** *ETN*
Kanin → **Ćanin** *OR*
kaplan → **kapelan**
kapljica → **got**
kar → **kar[3]; kar[4]**
karabinjerji → **karabinjeri / -unierji**
Karel → **Karlin** *NP*
kar koli → **kar bodi; te k bot; tuo ki bodi**
Karnahta → **Karnahta** *IDR*; **Karnahta** *TOP*
Karnice → **Karnic(a) / -e** *TOP*
Karnijec (prebivalec Karnije) → **Kirnjeuc** *ETN*
karta: igralne karte → **ćarte**
kašča → **ćašt[1]**
kašelj → **kaši / -ji**
kašljati → **kašjati***
Katarina → **Katina** *NP*
kateri -a -o? → **kaj za an?; katere?; ke?[4]**
kateri? → **kii?**
katero koli → **kualonko ke ši sej**
Katina → **Katina** *NP*
Katra → **Katra** *NP*
kava → **kafé**
kavarnar → **kafetier***
kavelj → **linčin**
kavka (ptica) → **kauka** (*nat*)**; kriuka**
kazalec → **palac te ordinarji**
kazalni (*ordinarji palec* = kazalec) → **ordinarji**
kazati → **kazati;** (*intrans*) → **kazati se***
kdaj → **časi[1]**
kdaj? → **kada?; kar?**
kdo → **kateri[2]**
kdo? → **duo?; ki?[2]**
kdor → **duor; ki[2];** kdor nerazumljivo govori → **švab**
kdo ve → **kuj sa**
ker → **kar[1]; ke[3]; sekome; zak(i)[1] / za ki; zavike; ʒak[2];** (zato) ker → **ki[14]**
ki → **ki[3];** (*cong subst*) → **ke[4]**
kidati → **kidati**
kikirikati → **kikirikati***
kila → **kila*;** dimeljska kila → **balon**
kis → **ažéjt**
kisel -sla -o → **kisjat*; kisou***
kislica → **kisalica**
kita → **kita***
Kitajci → **Kinezi*** *ETN*
kje? → **kje?**
kjer → **ejtu ke; kier; tu ko**
kjer koli → **kier bot**
klada, poleno → **čonkula**
kladica → **hlodić**
kladivo: sodarsko kladivo → **kursor[1]; mačica[2]**
kladje → **kladja** / -je**
klanec → **klanac**
klas → **klas**
klasje → **klasje**
klatiti → **klatiti**
klepar: potujoči klepar → **ćelčumet**
klepet → **šenšur**

klešče → **kliešč**[2]
klet → **kliet**
kleti → **kleti**
klin → **klin**[1] **/ klen;** klini na lestvi → **ščalerje** / ščalirja****
klinček → **klinac / klenac**
kljub temu → **ištes**[3]
ključ → **kjuč**
ključar → **fabricier**
ključek → **kjučić**
kljun → **kljun** (*slov*)**; pič**[2]**; piuka***
klobuk → **klabuk**
klofuta → **klafut; žlafirnca**
klóp → **klop; miza**[2]
klòp → **kliešč**[1]
kmalu → **a moments; kuaže**
kmet → **kontandin; kumet**
kmetija → **kampanja**[1]
knjiga → **librin**[1]**;** stara knjiga → **kodeš**
ko → **ko**[2]**; ko**[6]**; kuj / ku**
Kobarid → **Kaborit** *TOP*
kobila → **kobila**
kobilica → **kobil(i)ca**[1]**; skakja**
kod → **ki**[7]**;** od kod? → **otkot?; skod? / skot?**
kod? → **kodre?**
koder → **tod(e) ki**
koder koli → **todrec**
kodrast → **ričot****
kokati → **klukati***
koklja → **kluoća; picica**[1]*****
kokodakanje → **kotkodiekanje**
kokodakati → **kotkodiekati**
kokoš → **kokoš**
kokošar (kdor nima veliko imetja) → **kokošar**
kokošarica → **kokošinja**
kol → **kou;** kol za trto → **roća**
kolar → **kolar****
kolcanje → **klupja***
koledovanje (novoletno in trikraljevsko) → **koleda**
koleno → **kolieno**
koliko! → **kaj!; kolku!; tikaj**[2]**!**
koliko (jih je)! → **kuante!**
koliko? → **dost(i)?; kej?**[3]**; kuo?**[3]**; prauo?; veliko?; zlo?**
kolk (hrib) → **kouk****
Kolk → **Kouk** *OR*
kolo → **kolo*; kuolo***
kolovoz → **voznica**
komaj → **apena; glih**[3]**; oduj; tedokoli**
komar → **komar**
kompava → **marčina**
končan -a -o → **finišan; finit***
končati → **finišati*; finiti / finjiti; kompliti**
končati se → **finišati se***
konček → **končić**
konec → **pič**[1]**;** (čas) → **konac**[1]**;** (prostor) → **konac**[2]
konj → **konj**
Konolič → **Konalić / -eć** *TOP*
konoplja → **konopje**
kopa: oglarska kopa → **kuotišče**
kopač → **jamar****
kopáti → **kopati; vanʒati**
kópati se → **naduuati*; kopati se** (*slov*)**; vagati se**
kopica → **lonica***
kopriva → **gera; pokriva**[1]***;** mrtva kopriva → **pokriva**[2]
korak → **pas**[3]
korec (strešnik) → **korac**[2]**;** (zajemalka) → **korac**[1]
korenina → **koranina**
korenje → **koranj / -anje / -onj**
koristiti → **nucati; prit / -e / -i**[1]**; storiti**[9]*****
Korošec, -šci → **Karošac** *ETN*
koruza → **sierak**
koruzen -zna -o → **šierkou*;** koruzni kruh → **pinca**[2]**;** koruzni lasje → **panjikola**
kos → **kos**[1]
kos (ptica pevka) → **kuos**
kosa → **falčet; kosa**
kosem → **kouka**
kosilo → **južina**[1]**; kosilo**[1]**; obet**[1]
kosišče → **kosišče**
kósiti → **kositi**
kosíti → **sieći**
kost → **kuost**
kostanj → **burja;** (drevo) → **kostanj**[1]**;** (sad) → **kostanj**[2]
koš → **žej**[2]**;** (za seno, travo, listje) → **brincja;** oprtni koš → **korba**[2] (*res*)**; koš**[1]
košara → **ciesta**[2]**; koša**[1]**; pletenac**
košček → **bokon*; kosić**
košutnik → **kešutnjak**
kót → **kot**; pič**[1]
kot → **kuj / ku; ranti**[2] **/ -ej / -ij**
kotel → **kotou**
kotorna (ptica) → **katoriš**
kovač → **fari(n)**
kovačnica → **farja***
kovanec → **palanka***
kovček → **valiža**
koza → **koza; kozlić**[1]
kozarček → **borsul**
kozarec → **tača**[1]
koze (bolezen) → **runje**
kozel → **kuš**
kozji -a -e → **kozji**
kozliček → **kidicić; kozlić**[2]**; kušić**
koža → **koža**
kožarica (klobasa iz svinjskih kož) → **muzet**
kraj → **kraj**[1]**; sit**[1]**;** (rob, konec) → **kraj**[2]
krajen → **kranji****
kralj → **kraj**[3]**; re;** trije kralji → **tarji kraji**
kraljica → **kreljica; reʒina**
kraljiček (ptica pevka) → **krajič** (*nat*)
kramar → **kramaro****
krampati (kopati s krampom) → **pekonat**
Kranjec (= Slovenec) → **Kranjac** *ETN*
Kranjica (= Slovenka) → **Kranjica** *ETN*

Kranjska → **Kranj*** *TOP*; **Kranjsko*** *TOP*
kranjski (= slovenski) → **krajn(j)ski** *ETN*; **kranjolin**[1] *ETN*
kranjsko (= slovensko) → **krajnsko**[2] *ETN*
kranjščina (= slovenščina) → **krajnsko**[1] *ETN*; **kranjolin**[2] *ETN*
Kras → **Kras** *TOP*
krasta → **skula**
krastača → **žaba**
krasti → **krasti**
krat → **bot**[1]**; čas**[2]**; krat / -krat; volte**
kratek -tka -o → **kocat; kratak**
kratko: pred kratkim → **tuore**
krava → **goveda; kraua**
kravji -a -e → **krauji***
krčiti se → **skručuvati se***
kresilo → **kresilo**
kri → **kri**[1]
kričati → **uekati**[1]
krilo → **ćamižot; kotula***[1]
kristjan → **krištjan**[2]
Kristus → **Kristo** *NP*
kriv -a -o → **kriu**
krivda → **kolpa**
krivica → **krivica**
krivoverec → **krivavierac**
križ → **križ**[1]**;** (predel ob spodnjem delu hrbtenice) → **križ**[3]
križišče → **križ**[2]
Krmin → **Krmin*** *TOP*
Krn → **Karn** *OR*; **Krrin** *OR*
krnica (tolmun) → **karnica****
krog → **kalač**[2]
krogle za balinanje → **bale**[1]
krojač → **žnidar / -er / žnjidar**
krokar (ptica) → **krokuc***
krompir → **krompier / -ir**
krompirček → **krampirić**
Kroža → **Kroža*** *TOP*; **Kruoža** *OR*
krožiti → **ʒirati***
krožnik → **plat; platić;** globoki krožnik → **škudiela***
krpa → **blek**
krpelj (zajedavec na perjadi) → **karpu**
krplja: lesena krplja za hojo po zemlji → **žličar**
krst → **karst**
krstiti → **karstiti**
krščenec → **fijoč**[2]
krščenka → **fijoča**
krt → **kart**
kruh → **hlep**[1]**; hliebac**[1]**; kroh; pan; paneć;** kruh iz petih med seboj sprijetih hlebčkov → **roka**[4]
kucelj (nizka vzpetina z zaobljenim vrhom) → **kucji****
kuga (= sifilis) → **pešta***
kuhalnica → **ćača**[2]
kuhan -a -o → **kuhan**
kuhar → **kogo**
kuharica → **koga;** farovška kuharica → **mosarja**
kuhati → **kuhati**
kuhinja → **kiša**[2]
Kujíja → **Kuija** *TOP*
Kujíjan, -i (prebivalec Kujije) → **Kuijen** *ETN*
Kujíščica (prebivalka Kujije) → **Kuiščica** *ETN*
kuna → **kuna**[1]
kunec → **pituuni zec**
kunji -a -e → **kunin**
kup → **kop**[3]
kupčija → **kup**[2]
kupiti → **kupiti**
kupljen -a -o → **kupjen***
kupovati → **kupu(u)ati**
kurat → **kurat**
kurba → **korba**[1]
kurec → **kaco; kurac; pik;** kurec: o, kurec! → **o kaco!**
kurija → **kurja**
kurir → **kurir****
kuščar → **jašćarica;** kuščar → **kuščer(i)ca**
kvas → **kuas**
kvintal → **kuntal***
k vragu → **zankar** (*nat*)
lačen -čna -o → **lačan / -en / -in**
lagati → **lagati**
lahek -hka -o → **lahan**
lahko → **lahno; žiher**
lajati → **lajati***
laket → **lahat**
lakota → **lakot**
lan → **lan**
lani → **lani**
lanišče → **lanišče****
lanski -a -o → **lanski***
lapor → **opoka; sudan**
lapornata zemlja → **sudanovca**
lapuh → **lupenje**
las → **las**[2]
lastovka → **lastovica**
Laški plaz → **Laški plas** *OR*
latinski -a -o → **latinski** *ETN*
latinsko → **latinsko** *ETN*
latinščina → **latin** *ETN*
laz → **laz****
Laze: prebivalci Laz → **nalažani** *ETN*
lazina → **lazina****
lazišča → **lažišča****
laž → **bužija; laga; laž** (*slov*)**; lažnica***
le → **le**[2]
lè! → **le!;** (spodbuda) → **le! / le kar!**
led → **let**
ledvice zaklane živali → **obista; pluće; renjoni; šuoj**
legen, ležetrudnik (nočna ptica selivka) → **kaniš**
lè kar! → **le! / le kar!**
Lena → **Lena** *NP*
Lenart → **Lienart** *NP*; **Nart** *NP*
lep -a -o → **liep / ljep**
lepiti se → **takauati se***
lepo → **liepo**

lepota → **liepata**
lepši -a -e → **lieuš**[1]
les → **hlot**[1]**; lies**[1]
lesen -a -o → **dervin*; lesen*;** lesena krplja za hojo po zemlji → **žličar**
leska → **lieska**
leskov -a -o → **lieskou***
lestev → **šćalinada; štiegle;** lesena lestev → **lies(t)-nica / -e**
leščevje → **liešče**
lešnik → **liešnik**
leteti → **firfoleti*; leteti**[1]
letina → **lieto**[3]**; rouba**[2]
leto → **lieto**[1] **/ ljeto;** let → **anj;** čez dve leti → **poglietu;** ob letu → **glietu / gljetu**
letos → **lietos**
levi -a -o → **čampni***
ležati → **ležati**
ležetrudnik (nočna ptica selivka) → **kaniš**
ležišče → **koua**
lice → **lanta; skranja**[2]**;** na lice → **na lic**
ličkanje → **škuša**
lipa → **lipa**
lira → **frank**
lisica → **lesica**
lisičina → **lesičina****
lisjak → **lesičon**
list → **list; perje; šfoj*;** list (papirja) → **ćarta**[2]*****
listek → **beljet**
listina → **ćarta**[3]*****
listje → **listje**
listnica: vrbja listnica (ptica) → **fuj**
litanije → **latanije**
liter → **litar***
ljubček → **moroz**
ljubica → **moroza**
ljubiti se → **lubiti se;** (s kom) → **morozati**
Ljubljana → **Lubjana** *TOP*
ljudje → **jude / judi / -je / -ji**
ljudstvo → **folk**
lobanja → **krapa**
Lofjana → **Lofi** *TOP*
log → **lug****
Log → **Loh** *TOP*
loj → **luoj**
Lojza → **Viʒa** *NP*
Lojze → **Uiʒi** *NP*; (?) → **Žin** *NP*
lonček → **kotlić**
lonec → **lonac**
lopata → **lopata**
lopniti → **lupniti***
lov → **ćača**[1]*****
lovišče: ptičje lovišče z mrežami → **brešana***
loviti → **loviti**[1]
Lovrenc → **Lourinč** *NP*
lubenica → **anguria**
lubje → **lup**
Lucija → **Cija** *NP*; **Lucija** *NP*
luč (svetloba) → **luč**[1]
lug → **luh**[1]
luknja → **luknja** (*slov*)**; jama**
luknjica → **jamica**
luna → **luna**
lunj (ptica ujeda) → **lun**
lupina → **olup**
lupiti → **lupat**
macesen → **lariš; mases**
maček → **mačak**[1]
mačji -a -e → **tucin***
mačka → **mačak**[2]**; mačeca / -ica**[1]**; mačka;** divja mačka (?) → **kuna**[2]
Madžari → **Onʒarezi** *ETN*
Magdalena → **Madalena / Mardalena** *NP*
mah → **mah**
maj → **maj**[1]
majčken -a -o → **micikan**
majhen -hna -o → **majhan / -in**
majica → **guʒa**
makaroni → **pašta**[2]*****
Malamazerja → **Malamažerje** *TOP*
malenkost → **frucina****
Maleščak → **Mališčak** *IDR*
mali -a -o → **mali**[1] **/ mau;** (greh) → **mali**[2]**; neglaun; negriešn**
malica → **južina**[2]
malina → **kosmačina;** malina → **maglinca;** maline → **frambue**
Malina → **Malina*** *TOP*
Mali vrh → **Mali uarh / Mali Varh** *OR*
malo → **dan mekin; dan tek; malo; nu mar(u / -uu) / marvo / mer(vu) / muruu / mru; ni mru; nu marco / mircu / murcu; tek;** po malem → **nu maru po bot;** po malem (počasi) → **pomalu**
malokrat → **malo čas**
malopridnež → **maladorji*;** malopridnež → **sapon***
malta → **mauta**
mama → **mama**
manj → **manj(e); manko**[1]
manjkati → **manjćati***
manjši -a -e → **majši**
manšeta → **fašieta**
marati → **marati*** (*nat*)
marec → **marč**[1]
marelica → **armelin**
Marija → **Marija** *NP*; Marija → **Marjuta*** *NP*; Marija → **Mina** *NP*
Marija Magdalena → **Marija Madalena / Mardalena** *NP*
Marjana → **Marjana** *NP*
Marjeta → **Mijuta** *NP*
marsikje → **marskode**
maslo → **maslo; mast**[1]**; špojga**[1]**;** kuhano maslo → **mast**[2]
mastiti (mečkati grozdje) → **zmaščati***
maša → **majša**
maščevanje → **rifa**
maščevati se → **zvendikati se**

maševati → **brati majšu*; → pieti[1]; spieti majšo**
mašnik → **mašnik / -njak**
Matajur → **Matajur** *OR*
mati → **mat(i);** stara mati → **stara mat(i)**
Matija → **Matija** *NP*
Mažerole → **Mažaruola / Mažeruola*** *TOP*
méd → **met[1]**
med → **met[2] / -met; miz / mis**
medved → **medvet**
medvedek → **medviedić**
medvedka → **medviedovica***
megla → **magla[1]**
meh → **mieh[2]**
mehek -hka -o → **mehan; tanak[2]**
mehkote (= mehka zemlja) → **mekota****
mehur → **mieh[1]**
meja → **konfin;** (nezoran, travnat svet med njivami) → **urat; remeš / -iš**
mejiti na → **konfinati*; konfinuati***
Meja (dolina) → **Mea** *TOP*
Mekota → **Mekota*** *TOP*
Mekotjánjan (prebivalec Mekote = Sedlišč) → **Mekotanjan** *ETN*
melina (melišče) → **melin**
melišče → **lavina; mea; melin; mieu**
melona → **dinja**
menek (riba) → **manj***
menih → **frat**
meniti → **bati se[2]; kudati*; upati***
menjati → **kambjati; mudati**
mera → **miera; mizura[2]*;** utežna mera za žito (10 kg) → **mizura[1]***
meriti → **mieriti; zmieriti[2]**
merjenje → **peza***
mesar → **bećar***
mesec → **miesac**
mesen -sna -o → **mesen***
meso → **meso; uukovo (to)** (*gergo res*)
mesto → **citad / citat; miesto;** (*na mestu* = res) → **mesto*;** kraj → **luk**
mešan → **meškleč an / -ičan; miešan**
mešati (se) → **miešati (se)**
meščan → **meštjan*;** meščani → **citadini**
mešetar → **butar***
metati → **metati; petati**
meter → **metro***
metla → **metla**
metulj → **tičica**
mezda → **mazda**
mezinec → **mizinac; palac* te mali**
mezlanast -a -o → **meželanin***
mi → **mi[2]**
Mihael → **Mihou** *NP*
Milan → **Milan*** *TOP*
milijon → **miljon**
milja → **mija**
milo → **savon**
milost → **gnada; raca[2]**
milosten biti → **gnaditi***
miloščina → **amuzna; bogime / bogojime**
mineštra → **minieštra / minještra**
minuta → **minuta***
mir → **mier[2]; paš[1];** v miru → **impaš / im paš**
miren -rna -o → **kujet; salt[1]*; zmjeran**
miriti, tešiti → **plakati[2]***
misel → **pensjer***
misliti → **bati se[2]; misliti; pensati**
miš → **miš**
miza → **miza[1]; tauola**
mizar → **marengon**
mižati → **mažati**
mlačen -čna -o → **kavan**
mlad -a -o → **mlat**
mladika → **mlaja**
mlaj → **mlaj**
mlajši -a -e → **mlajši***
mlaka → **blata; mlaka; pač[1]**
mlatiti → **mlatiti**
mleko → **mlieko[1]; tucina polenta* = ta tucina polenta*** (*gergo res*)**;** rastlinski izcedek → **mlieko[2]**
mleti → **mleti***
mlin → **malin**
mlinar → **mlinar; mulinar**
mlinarski -a -o → **mlinarski***
moč → **muoć**
močen -čna -o → **moćan**
močerad → **močorak**
moči → **morieti**
močila → **močila****
močnik: koruzni močnik → **močnik; mešta**
močno → **moćno;** silovito → **na terdin[2]**
močvirje → **palut**
moda → **bale[2]; moda***
moder -dra -o → **plau**
moder -dra -o (preudaren, pameten) → **modir**
modo → **jaje[1]; kojon; modo***
modras → **modras**
modrasov -a -o → **mudrasav***
mogočnost → **potencja**
moj -a -e → **moj**
moj bog! → **moj buoh!; o dijo!**
mojster → **meštri**
moka → **moka**
moker -kra -o → **mokar**
molčati → **moučati**
molitev → **molitua; oracjon**
moliti → **moliti; pieti[1]; prosit; spieti[2]; prejati***
molsti → **mousti**
Montenare → **Montenara* / -ars** *TOP*
môra → **mora[1]**
móra (igra) → **mora[2]**
morati → **muorati***
Moravska → **Morabja** *TOP*
moravski -a -o → **morapski*** *ETN*
morda → **morti**
morebiti → **morebit**
morilec → **sašin***
morje → **morje**

most → **most**
moški -a -o → **moški***
mošnja: usnjena mošnja → **saketa**
motika → **matika**
motiti → **disturbuati***
mož → **moš**[1]
možek → **možić**[2]*
Možêrci (prebivalci Mažerol) → **možerci** *ETN*
možerski -a -o (< *Mažerole*) → **možerski** *ETN*
možiček → **možić**[1]
možnar → **stopa**
Možnica → **Muoč** *TOP*
možnost → **mut; pošibilje***
mravlja → **braunja;** črna mravlja → **mrauje**
mraz → **mras / mraz**
mrčes → **beštja**[3]
mreža → **mrieža;** mreža za ptičji lov → **teza***
mrlič → **mirlić**
mrtev -tva -o → **martou**
mrva (zelo majhna količina) → **merva***
mrvica (zelo majhna količina) → **marca***
mrzel -zla -o → **marzu***
mrzlo → **marzlo**
mučiti → **martrat; trut**
muha → **muha**
muka → **martra**
mulica (krvavica) → **mulica**
muren → **kobilica**[2]**; murić** (*nat*)**; ščurk**
murva → **molar**
Múščan (prebivalec Mužca) → **Muščan** *ETN*
mušica → **mašica; muščin**
muški -a -o (< *Mužac*) → **muški*** *ETN*
Mužac → **Muzac** *TOP*
Mužci → **Muzac** *OR*
na → **a**[4]**; na**[2]**;** na (*tudi časovno*) → **ta**[3]
ná! → **na! / nate!**
nabijati (obroče) → **nabiuati**
nabiti (obroče) → **nabiti**
nabrati → **ubrati**
nabrusiti → **ošpičati**[1]
nabrušen -a -o → **ošpičan***
nacepiti → **ošpičati**[2]
način → **manjera*; viža*; vje**
načrtovan -a -o → **študjan***
nad → **nad / nat; priet**[1]
Nadiška dolina → **ćanal di sam Pieri** *TOP*; **ćanau Nediža** *TOP*; **Nediška dolina** *TOP*; **Nediža*** *TOP*
nadiški -a -o (< *Nadiške doline*) → **Nediški*** *ETN*
Nadiža → **Nediža** *IDR*
Nadiževec (prebivalec Nadiških dolin) → **Nedizuc** *ETN*
nadrobiti → **podrobiti***
naenkrat → **dam bot**[3]**; z njen botan**
nag -a -o → **nah**
naglica: v naglici → **tou nagle**
nagnati → **pognati**[1]***; vignati**[1]**; vimetati***
nagovoriti → **storte**[1]
nahod → **nahot**
naj → **ke**[5]**; naj**[1]**; naj**[2]**;** (da) naj → **ke**[6]**;** naj bo → **šin / si / su- / ša-**
naj! → **al!;** naj gredo! → **alinte!**
Na Javorju → **Tana Jauore** *TOP*
najbolj → **narboj / -uj**
najboljše → **nilujšo / niboe lujšo**
najboljši → **lujši = te lujši;** -a -e → **nerbuojši / ni buj ši**
najčistejši → **purišim**
najem → **fit**
najesti se → **najesti se***
najmanjši → **nimajši**
najprej → **prie**[3]
najti → **najti*; obriesti (se)*; ušafati***
največ → **narvič**
največji → **guorši* = te uorši; niboje volek; valiki (te boe / te narboj); venči = te venči;** -a -e → **naruorši; nivenči**
naklestiti (pretepsti) → **okrestiti***
nalašč → **na puošte**
namazan -a -o → **namažen***
namočen -a -o → **otpuščen**
napa (nadzidek nad odprtim ognjiščem) → **napa**[1]
napačno → **kriuo**
napeljati pogovor (na) → **zmenati se**
napera → **spica***
napeti se → **napeti se***
napihniti se → **napihniti se***
napisan -a -o → **popišen***
napisati → **napisati***
Napoleon → **napolejon** *NP*
napoleondor → **napole(j)on**
napolniti → **napouniti**
napor → **fadija**
naporen -rna -o → **sfadjouzan***
napotiti se → **jinvijati se***
naprej → **indavant; naprit**[1]
naprej → **uret**[1]
narahlo → **rahlo**
naraščati → **naraščati se***
naravno → **jušto**[5]
narečje → **dijalet**
narediti → **dielati**[2]**; naredite / -i; storiti**[1]**;** narediti škodo → **storiti škodu***
narediti se → **storiti se**[2]*
narejen -a -o → **narejen*;** narejena → **imbaštida; početa**
narezana → **presiečena**
naribati → **zratati**
narobe → **narbe**
naročiti → **ordinati**[1]
naroden -dna -o → **naroden***
Nart (Lenart) → **Nart** *NP*
nasip (?) → **ripar**
naslednji → **drugi**[4]
nasprotno → **jinvece**
nastati → **priti**[2]*
nastati (škoda) → **storiti se**[4]*
nastiljati → **postejati; stejat; stejiti***

nastlati → **postejati**
naš -a -e → **naš**
natanko → **natanka**
natepsti → **obutati***
natisnjen -a -o → **štampan***
nató → **alora**
naučiti → **naučiti**
naučiti se → **naučite se**
navada → **užanča**
navaditi se → **navaditi se***
navzgor → **nace**
nazaj → **nazaj**[1]
ne → **ne**[1]
nè ... nè → **ne ... ne**
nebesa → **nebiesa**
nebeški -a -o → **nabeški**
nebo → **nebo***
nečak → **nevot**
nečakinja → **nječa**
ne da bi → **čenča ki**
nedavno (pred kratkim) → **on dan**
nedelja → **nedieja;** ob nedeljah → **tuguot**
neka → **nikina***
nekaj → **nikej**[2]**; nikej**[1]
nekam → **nje kodre**
nekateri -a -o → **kak**[3]**; kateri**[1]
nekdanji → **dendan**
neki -a -o → **dan**[2]
nekoč → **dam bot**[1] **/ dambot; dem / dim / dom bot; enkrat**
ne ljubiti se → **krešati se***
nem -a -o → **mot**
Nemčija → **Ʒermanja*** *TOP*
Neme → **Njeme** *TOP*
Nemec → **Mok** *ETN*; **niemac / njemac** *ETN*; -mci → **Todesk** *ETN*
Némljan, -i (prebivalec Nem) → **Nieman** *ETN*
nemski (< *Neme*) → **niemiski* / Niemski*** *ETN*
nemški → **todeški** *ETN*; -a -o → **njemški*** *ETN*
nenadoma → **onomene**
neobljuden -a -o → **impopolan***
neobzirnost (*imeti malo gračjo do koga* = biti neobziren do koga) → **mala gračja***
neotesanost → **injorancja**
nerazumljivo: kdor nerazumljivo govori → **švab**
neroden -dna -o → **narodan**
nerodnost → **nerodnost** (*slov*)
neskopljen → **inćer**
neslan -a -o → **naslan***
nesposobnež → **badok****
nesramnež → **zvergonʒat**
nesreča → **nesrenća;** (dogodek) → **dišfortuna**[2]**; dižgračja**[2]**;** (stanje) → **dišfortuna**[1]**; dižgračja**[1]
nesrečen -čna -o → **dišfortunan*; dizgračjan**
nesti → **nesti**[1]**;** (jajca) → **dielati**[4]**; nesti**[4]
netopir → **botofier; pou tić pou miš**
neumen -mna -o → **mušast; neuman*; nor; stupit**
neumnež → **norac**
neumno → **neumno; noro**
neumnost → **štupidaʒina**
neusmiljen -a -o → **neusmijen**
nevarnost → **perikul***
nevedneži → **njoranti = te njoranti**
nevernik → **naviernik**
nezabeljen -a -o → **nabejen***
nič → **nič / nić**
nikoli → **maj**[2]
Nina → **Nina** *NP*
nit → **nit**
niti → **nanjće / -i**
nizek → **bas(i)**
nizko → **baso**
nižina → **plan**[2]*
njiva → **brajda; njiua**
njivica → **njivica**
Njivica → **Njivica** *TOP*
njuhati → **dušiti; fuliti; tabakati***
nò → **po**
nò! → **a le!**
nobeden nobena -o → **jedan**[1]**; majdan / -in**
noben -a -o → **jedan**[1]**; majdan / -in**
nocoj → **nancoj / -uoj**
noč → **nuoć**
noga → **noga**[1]**; nojica***
nogavica → **hlača**
noht → **nohat / -ot**
nohtek → **nohtica***
nor -a -o → **nor**
norec → **norac**
noreti → **norčati***
norica → **nora**
nos → **nuos**
nositi → **nositi**
noter → **notre**[2]
notri → **notre**[1]
nov -a -o → **nou***
novak (kdor se naseli na neobdelani zemlji) → **nouak****
november → **november**
novica → **noua**[2]*
nož → **nuoš;** sodarski nož → **šeželet;** nož na vzmet → **britua**
nožica → **nožica**
o → **o**[4]
ó! → **o!**
ob → **a**[4]**; na**[2]**; ob**
obad → **tavan**
obadva obedve obedve → **gobadua**
oba obe obe → **goba**[2]
občina → **komun(a)**
občinski -a -o → **komunal; komunski***
občutljiv -a -o → **delika**obetati → **obećati***
obilje → **bundancja***
obiskati → **ledati**[2]**; vidati**[4]*
objemati → **objemati**
objeti → **objeti; obračati**
oblačilo → **oblačilo**[1]**; vestiment*;** oblačila → **oblačilo**[2]

oblačno → **oblačno**
oblak → **oblak;** (velika skupina ptic) → **magla[2]**
obleči → **oboući (se); obuti**
obleči se → **oblejći se; oboući (se)**
obleka → **abit;** obleka iz mezlana → **meželan*;** ženska obleka → **kotula[2]**
obljubiti → **premetati***
obljuden -a -o → **popolan***
oboj -a -e → **oboj***
obrabljati se → **finiuati se***
obraz → **muzik; muzon**; išta**
obrezovati → **obrezauati***
obrisati → **obrisati**
obriti se → **obarbarati se**
obrizgati (z mlekom) → **omousti***
obrniti → **preobarniti**
obrniti se → **obratiti se**
obroč → **obrač***
obroditi → **roditi***
obrt → **art[1]**
obrv → **obrbe**
obsoditi → **prsoditi***
obsoditi se → **kondanati se***
obtožba → **akuza***
obtožiti → **storiti* akužu**
obujek → **ruta[2]**
obuti (se) → **obuti (se)**
obvestiti → **ovizati***
obveščati → **ovizauati***
obveza → **impenjjo**
obvezati se → **oblejauati se***
obžalovati → **hudo zdeti se**
oče → **oća;** stari oče → **star(i) oća = te star(i) oća**
očenaš → **oće naš; Pater noster**
očetov -a -o → **oćin***
od → **dal; di[1]; od / ot**
odgovor → **rišpuošta***
odgovoriti → **rišpondati***
odgrizniti → **odjesti***
odkar → **ki[11]; opotin san ke**
odkleniti → **diskleniti; okleniti**
od kod? → **kuode?**
odkopavati → **otkopauati**
odkositi, odsekati → **uusieči***
odleteti → **odletieti***
odločno → **rašolut**
odnašati → **vinašati***
odnesti → **nesti[3] (notre / ptaje / ta / te / tie / tuta(je)); ponesti*; vinesti**
odpirati → **otperjati***
odpočiti se → **opočiti se**
odpustek → **andoht; otpustak**
odpustiti → **pardenati***
odreti → **odrieti**
odrevenel -a -o → **zategnjen***
odrezati → **odruzati***
odsekati → **otsieči*; usieči[2]*; uusieči***
odstraniti → **odnati***
odtrgati se → **ottargati se***
odvetnik → **avokat**
Ofijanec (prebivalec Ofijana) → **Ofjanc*** *ETN*
ogel (ogorek) → **ool**
ogenj → **onj**
ogledati si → **oledati**
oglje → **ćarbon; ouje[3]**
oglobljen -a -o → **multan***
ognjišče → **fokolar; onjišče**
ograda → **goraba**
ograditi → **ograditi***
ograja → **ograba**
ograjevati → **graditi**
oguljen -a -o → **hut[3]**
ohladiti se → **počuhati se**
ohraniti → **ošparnjati***
ohrovt → **brosku;** brstični ohrovt → **brokul***
oklati → **oklati***
oklofutati → **ošlufati***
okno → **okno**
oko → **oko**
okoli → **cirka; ćierge; okuole**
okraj → **dištret**
okrogel -gla -o → **okoun***
oktober → **atom; otober**
okusen -sna -o → **kušten***
okužiti se → **impeštati se***
okvir: okenski okvir → **talar***
olje → **ouje[1]**
oljenka → **lumin**
oljka → **olif; ouje[2]**
oltar → **outar***
omela → **bisk**
omlatiti → **omlatiti**
on -a -o → **on[2]**
ondod → **tod(e)**
oné → **oni[1]**
onegan -a -o → **oniegan***
onegati → **oniegati**
óni → **oniez(i)ji / onjieziji;** -a -o → **on(i)[3]; oni[2]***
ôni: med njimi → **minjemi**
onkraj → **tlečile**
onstran → **tekrij[2]; un stran**
opasica (bela volnena opasica, del ženske noše) → **čimosa; pasica**
opazovališče → **uarda****
opeči se → **opeči se***
opeka → **madon**
oplakniti → **oplakniti**
oplaz (nezoran, travnat svet med njivami) → **oplas****
opoldne → **opudan; ta o poudne**
oprati → **oprati***
opravljati → **mormorati**
oprostiti → **skuzati***
oranžen -žna -o → **di naranc**
orati → **uorati***
oreh (drevo) → **orah[2];** (sad) → **kuulin; orah[1]**
orel (?) → **orlovat***
Orenjena → **Gorenjeni[1]** *TOP*

Orion (ozvezdje) → **palice**
orožniki → **ćandarm***
osa → **osa**
osel → **muš**[1]
osem → **osan; vot**
osemdeset → **osandes(i)et; osan rede; štirkat dua redi**
oseminpetdeset → **činkuante vot**
oseminšestdeset → **sesanta vot; trikat dua redi anu osan**
osemnajst → **dieži vot; diživot; osenast**
osemnajsti → **osenajsti**
osina → **špina***
osiveti → **zasivjeti**
oskrbeti živino → **zragolati**
oskubsti → **oskusti**
oslica → **muša***
osmi → **osmi**
osoja → **osoja****
osoliti → **osoliti**
ostanek → **rešt**
ostati → **ostati; reštati*; stati**[1]
oster -tra -o → **ostar**
ostriči → **oskusti; ostrići**[1]**; ostrići**[2]*
ostrina (rezila) → **ostrica****
ostrižen -a -o → **ostrižen*;** (do golega) → **oskuben***
osvežiti se → **rafreščati se***
ošabnost → **supiarbja***
ošteti → **okoriti***
oštevati → **kleti; koriti (se)**
oštevilčiti → **zaštieti**
otava → **otava**
oteči → **oteči***
otekati → **napenjati se**
otekel -kla -o → **oteku***
otipavati → **tipati**
otok → **izula; otok****
otopel -a -o → **strupjen**
otrobi → **semula*;** mešanica otrobov → **tiesto**
otročiček → **bambin; kanajca*; otročeć / -ić**
otrok → **kanaja; otrok;** otroci → **sine / sinui / sinuve**
ovca → **ouca**
ovčji -a -e → **oučji***
oven → **ocon**
oves → **ovas; vena**
oviran -a -o → **jimbrojan**
ovratnik → **golarin; fašieta**
Óvšan, -i (prebivalec Ovš) → **Ušeujan** *ETN*
ozara → **zora****
ozdraviti → **oščepati**
ozek ozka -o → **uozak**
Ožbalt → **Žvalt** *NP*
oženiti → **oženiti**
oženiti se → **oženiti se**
oženjen -a -o → **oženjen**
pa → **a**[3]**; pa**[2]**; pa**[3]
pač → **pač**[2]**; sino**
pajčevina → **pajčina**
pajek → **pajak**
palec → **palac**[2] **/ palac te debeli**
palica → **baket; brušča; palica**
paličica → **bruščica**
pamet → **pamet**[2]***;** na pamet → **na mremoria**
pameten → **modir; savi;** -tna -o → **pameten**
panj → **ulin**[1]**;** čebelji panj → **čok**[4]**; panj**[2] (*nat*)**; ulin**[2]**;** (kos debla) → **panj**[1] (*nat*)
Pantalone → **Pantalon** *NP*
papež → **papeš***
papir → **ćarta**[1]**; karta**
papist → **papalin**
par → **par**[3]
para → **para**
parcela → **koščić***
parcela (na planini) → **lot**[1]
pariti → **parit**
parkelj → **parkij**
pas → **pas**[1]
pasek → **pasić**
pasti → **pasti**[1]**; pasti**[2]**; spaste / -i; upasti***
pastir → **pastir**
pastirica: rumena pastirica (ptica pevka) → **pliska; repipeta**
pastirska koča → **kazon / -zuon**
pašnik → **lot**[3]****; pask**
pav → **pauon**
Pavel → **Pauli / Paulo** *NP*; **Paulin*** *NP*
Pavlin (Pavel) → **Paulin*** *NP*
paziti → **merkati*; vidati**[5]***
paziti (se) → **uaruati (se)**
pecelj → **pekou / pokou**
peč → **foran;** peč za žganje opeke → **fornaš**
peča → **pieča*; touaja***
pečen -a -o → **pečen***
peči → **peči**[2]***;** (hrano) → **peči**[1]***
pečka: grozdna pečka → **kuful****
ped (razdalja med iztegnjenima palcem in kazalcem) → **kuarta**[2]***
Pedroža → **Pedroza** *TOP*
pegast -a -o → **takolan**
pekel → **pakou**
pelin → **ošenc / -inč**
peljati → **gnati**[5]**; oniti; pejati**[1]**;** voditi → **pejati**[2]
peljati se → **oniti se; pejati se**
pentlja (na čevlju) → **flok**
pepel → **pepou**
Pepi (Jožef) → **Bepo** *NP*
pero → **pena**[2]***;** (pisalo) → **pena**[1]***
perut → **perinca**
pes → **pas**[2]**; uceć / -ic**
pesa: rdeča pesa → **jerberove**
pesek → **piesak**
pesem → **ćant; piesma**
pesto → **mujul; piesta** (*nat*)
pestovati → **bračolati**
pestrna → **piestrna**
peš → **po nogah / po nogu**

pet → **čink; pet[1]**
peta → **peta; tak[2]**
petdeset → **činkuanta / -e; duarkat duaredi nu desat; pečast desat; pedeset; pet rede**
petek → **petak**
petelin → **petelin**
petelinček → **pekol[1]; petelinac***
Peter → **Pieri / Pjeri** *NP*; **Pjerin** *NP*
Peterburg → **Pietroburg*** *TOP*
péti → **ćantati; falalati; pieti[2]; spieti[1]**
pêti → **peti**
petindvajset → **dua redi an(u) pet; pet an duujset; vinjće čink**
petinšestdeset → **trikat dua redi anu pet**
petkrat → **pet čas / 5 čas**
petnajst → **kuindiš; petnast**
petnajsti → **penajsti**
petrolej → **petroljo**
petrolejka → **lumin**
pezdir → **kouke**
pičiti → **oklati*; pikniti***
pička → **pička**
pihati → **fuščiti[1]***
pihati → **pihati**
pijan -a -o → **pijan***
pijanec → **pijanac**
pijavka → **sangueta***
pikati → **klati[1]; pikati*[2]**
pinca (primorsko pecivo) → **pinca[1]**
pinja → **pinja**
pinjenec → **batuda**
pinoža (gozdna ptica pevka) → **zauurščica*; montan***
pipa → **pipa**
pisan -a -o → **pierihat; pisan*; pišen***
pisanje → **pisanje**
pisati → **pisati; pišuuati**
pisati se → **pisati se**
pisava → **škrtura**
piskati → **fuščiti[2]***
pismo → **letera**
pišče → **pišče**
piška → **pikola**
piti → **piti**
piti → **spiti**
pizda → **finka; kuča; pizda**
plača → **paja**
plačan -a -o → **plaćan**
Plačaris → **Plačaris** *TOP*
plačati → **plaćat(i)**
plačevati → **plaćuuati**
plačilo → **plaćilo**
planice → **planice****
planika → **roža alpina***
planina → **mont[1]**; (planinski pašnik) → **planina[2]**; (planinski pašnik z bivališči in stajami) → **planina[1]**; (visok hrib) → **planina[3]**
planota: visoka planota → **plan[1]; rauan[2]**
planšar → **planinar*;** planšarji → **montanjuli**
plašč → **gaban; tabar**
platišče: leseni del platišča → **daska[2];** leseno platišče → **platišče**
platnen -a -o → **parten***
platno → **platno; tela;** progasto platno → **ragadin**
plavati → **nadati; plavati**
plaz → **plas[2]**
plazišče → **plas[1]****
pleča → **pleća[1]**
ples → **bal; ples**
plesati → **plesat(i)**
plesen → **mufa***
Plestišča → **Plestišča** *TOP*
Plestíščan, -i (prebivalec Plestišč) → **Plestiščan / -en** *ETN*
plestiški -a -o (< Plestišča) → **plestiški*** *ETN*
pleten -a -o → **pleten***
pleti → **zaraziti* / zaražati / zaražite**
plezati → **plest se**
plitev -tva -o → **plituu***
pljuča → **palmone; pluća / pjuće**
plošča: kamnita plošča → **laštra**
plot → **liesa; pluot**
plug → **platišča**
po → **miz / mis; per[1]; po[1]**
pobeljen -a -o → **zblangeʒan**
pobirati → **pobirati***
pobiti → **potruti*;** poškodovati (rastlinje – za točo) → **lupiti***
pobliskavati se → **pobouskuati se***
pobožnost → **andoht**
pobrati → **pobrati[1];** (vzeti) → **pobrati[2]**
pobrisan -a -o → **zbrisen**
pobrisati → **pobrisati**
poceni → **kup (dobar)**
poceniti se → **kalati**
počakati → **počakati***
počasi → **počasi / -u; pomalo**
počesati → **počesati**
počiti → **poknit**
počivalo → **počuualo****
počivati → **počiuati; počuuat se**
pòd → **pod[1]***
pod → **pod[2] / pot**
Podarskije → **Podreskje** *TOP*
Podbardo → **Podbardo** *TOP*
Podbárjan (prebivalec Podbarda) → **Podbarjan** *ETN*
Podbela → **Podbiela** *TOP*
Pod cerkvo → **Pod Cerkujo** *TOP*
Poddobje → **Pod(d)obje** *TOP*
podgana → **pantijana***
Podgorec, -rci (prebivalec Podgore) → **Podguorac** *ETN*
podirati → **poderjati**
Podjavor → **Podjauor*** *IDR*
podkev → **potku**
Podklap → **Potklap** *TOP*

podkovan -a -o → **podkuuan**
Podkras → **Te dolenje Ouše / To Dolenje Ouše** *TOP*
Podkum → **pot Human** *MICR*
podlasica → **brunica**
Podlopáčan (prebivalec Podlopate) → **podlopaćane** *ETN*
Podlopata → **podlopata** *TOP*
podložni(k) → **padložni**
Podmelec → **Podmelc** *TOP*
podoben biti → **semejati***
podobica → **boa*; sant*; svetika***
podojiti → **podojite**
Podrata → **Podurata** *TOP*
podražiti se → **krešiti[1]***
Podrejec (prebivalec Podrat) → **Podrajac** *ETN*
podreti → **jeti*[2]**
Podvile → **Padvila** *TOP*
pofukati → **pofukati**
pogača → **paača / pagača**
pogan → **pagan****
poganjati → **gnati[2]**
poganjek → **flanca; menula*; pidal; pulin; pulinčić[1]**; kostanjev poganjek → **pulinčić[2]**
poginiti → **krepati**
poginul -a -o → **krepan**
pogledati → **pogledati; vidati[7]***
pognati → **gnati[3]; spognati*; vignati[3]*; viliesti;** (na pašo) → **pognati[2]***
pogorelček (ptica selivka) → **potčarnjeuka; robertić; skuduruš**
pogorje → **gora[2]**
pogosto → **pogostama**
pogovarjati se → **uoriti se**
pogovor → **diškorš**
pograbiti (z grabljami) → **pograbite**
pogrniti → **pogirniti***
poguba (*iti struća* = propasti) → **struća**
pogubiti (dušo) → **danati se***
pogumen -mna -o → **koražen**
pogumno → **koražos**
pohabljen -a -o → **impedimentan**
pohajač → **pohajač**
pohajati → **pohajati / pogajati***
pohvaliti → **pohvalite**
pojdi -te → **biežati*; iti;** -mo -te!→ **alinte!**
pojesti → **parjesti; sniest(i) / snjiest(i)**
pojutrišnjem → **ondan; po jutrinjen**
pokazati → **pokazati**
poklatiti → **poklatiti***
poklekniti → **kleniti dou***
pokojni -a -o → **kondon**
pokopati → **podlošti**
pokora → **penitinča**
pokositi → **posieći[1]***
pokošen -a -o → **usiečen***
pokrasti → **pokrasti***
pokriti → **pokriti***
pokrižati se → **ženati se**
pol → **pou[1]**
poldan → **poudan**
poldne → **poudne**
poleno → **hlot[3]**
poleno → **trankon**
polenta → **polenta**
poleteti → **poleteti**
poleti → **čez lieto; po liete; taliete / ta liete**
poletje → **lieto[2] / ljeto**
polh → **pouh**
polica → **polica[1]**; (*alp*) → **polica[2]****
policija → **farča***
polič → **buča**
poličica (*alp*) → **poličica****
politi → **razliti***
Poljak, -i → **Polak** *ETN*; -i → **Pemi** *ETN*
poljana → **pojana****
poljanec → **pojanac****
polje → **kampanja[2]; puoje[1]; puoje[2]**
poljski -a -o (< *Poljska*) → **polski*** *ETN*
poljubiti → **bušniti**
poln -a -o → **kolm*; poun***
polno (veliko, mnogo) → **pouno**
polog (položen svet) → **paloh****
polovica → **pou[2]**
položen -a -o → **ložen[1]***
položnica → **boletin***
polškorenj → **polaka**
polž → **puš**
polž (s hišico) → **lokaj**
pomagati → **pomat / pom(a)ati; ʒouati* / ʒovati***
pomaranča → **naranc**
pomembno biti → **jimportati***
pomesti → **pomesti**
pomešan -a -o → **pomiešan***
pomiti (posodo) → **omiti**
pomlad → **primavera / -iera; spomlat; vilazim**
pomoč → **pamuoć; servicih**
pomolsti → **pomousti***
ponarejati → **jimitati***
ponedeljek → **pondejak**
ponev → **padiela*; ponouca***
ponoči → **nojć; po noće / -i; tuu noće / tuu nuć**
poonegati (narediti) → **onijati**
popariti → **upart**
popaziti → **pohraniti*; pomerkati***
popek → **pop[1]*; pop[2]; popić**
popeljati → **popejati***
poper → **pever***
popevka → **kancjoneta***
popiti → **popiti**
poplačati (*bog lonaj* = boglonaj) → **lonati / -iti***
poplakniti → **poplakniti***
popoldne → **po pudne**
popolnoma → **popounama**
popraviti → **juštati*; komodati**
popravljati → **komoduuati***
porabiti → **ponucati**

poravnati → **sodisfati**
porcija → **porcjon**
Porčinj → **Purčinj** *TOP*
poreči → **poreči***
poredkoma → **po rietkin**
porednica → **buzarona**
porivati → **gnati**[6]
poročiti (se) → **poročiti (se)**
porušiti → **razdrieti**[2]***
poscati se → **poscati se**
poseči → **intrivinjati**[1]
posejati → **usjate**
poseka → **fraća****
posekati → **otsieči*; posieći**[2]***; **usieči**[1]***
posel → **afar**
poskusiti → **provati**[2]**; vidati**[8]***
poslati → **poslati***
poslušati → **poslušati**
posnet -a -o → **posnet***
posneti → **posneti**
posoda → **posoda***
posoditi → **posoditi**
posrati se → **posrati se**
post → **post**
postaja → **štacjon**
postati → **prit / -e / -i**[1]
postaviti → **storte**[2]
postelja → **koua; pasteja**
Postovčič → **Poštuojčić** *OR*
postrv → **riba**[1]**; truta**
posušiti → **posušite**
posušiti se → **usušiti se***
pošiljati → **pošijati***
poškodovan -a -o → **denjan***
poškodovati (rastlinje – za točo) → **lupiti***
pot → **pot**[1]**; vijač**
pot (znoj) → **puot; sudor**
potem → **anzat / an zat; poten / -i(n); potle**
potežkati → **poteškati***
potiti se → **potiti se; sudati**
potoček → **patočić***
potok → **flum; potok; torrent; uoda**[2]
potolči → **otoući**
potovalka → **takujin**
potreba → **bizunja; potrieba**
potreben: biti potreben → **koventati*; okora = to okora**
potrebno *s* → **potrebinje***
potrebno: biti potrebno → **trebno**
potrebovati → **doperate**[1]***; koventati***
povedati → **poviedati; rožinati**[3]***
povijati → **povijati*; povjuuati***
poviti → **poviti***
povoj → **pouoj; ruta**[3]
povprašati → **zbarati**
povreči → **storiti**[3]***
povsod → **pousin**
povzročiti → **storiti**[6]***
pozabiti → **pozabiti***
pozdravljati → **saluduvati***
pozimi → **čezimu; po zime; ta zime**
poznati → **znati**
poznati (se) → **poznati (se)***
pozno → **pozno**
požar → **požar****
požirati → **poždierjati**
požrešen -šna -o → **samagutan**
prababica → **baba**[2]**; prebaba; prestara mati; velika baba**
praded → **bazavon; det**[2]**; predet; prestari uoća; star oća; veliki oća**
prag → **prah***
praprababica → **prepriebaba**
prapraded → **prepriedet**
praprot → **prapot**
praskati → **praskati***
prastar -a -o → **prestar**
prašič → **kotić; prasac; praščić**[1]
prašiček → **prase**
prašiček → **praščić**[2]
prati → **prat**[1]
prav → **glih**[2]**; jušto**[1]**; propi / propjo; pru; ražon; vero**
prav(kar) → **ran**
pravi -a -o → **veri**
pravica → **jušticja; pravica**[2]
pravičen -čna -o → **ʒust****
pravično → **jušte**
pravilno → **jušto**[3]
pravilo → **regola***
praviti → **ćakarati**[1]**; praviti**
pravljica → **fabula; ištorja*; pravica**[1]
pravzaprav → **veramentri**
prazen -zna -o → **prazan**
praznik → **fiešta; guot**[2]**; praznik**
prdeti → **pardeti*; pazdieti**
prdniti → **pirdniti**
prebirati → **prebirat**
prebiti → **preganjati; pregnati**[2]
prebivalec → **abitant**
prebrati → **prebrate**
prebrisan → **aštut**
prebroditi → **pregnati**[2]
prečiščen -a -o → **purgan***
prečkati, iti čez → **pasati**[2]
pred → **pred / pret**
predal → **skarsela***
predati → **predati**
predelati → **predielati**
predivo → **predilo**
predlanskim → **onomlete; pred lajskinjin**
prednjik (pri obuvalu) → **ščepin**
predreti (se) → **predrieti (se)**
predvčerajšnjim → **onomle; preučeranjen; te dan pret učera**
predvsem → **mašime**
prefektura → **prefetura***
pregnati → **gnati**[1]**; pregnati**[1]**; vignati**[2]
pregraditi → **pregraditi**

pregreha → **vicih**
prehlad → **pošjast; rafredor**
prehod → **priehot**; prielas**
prehoditi → **prehaditi***
preiti → **preiti*; prepasati***
preizkušati → **provati[1]; provauati***
prej → **poprej; popriet; prej; priet[2]**
preja → **prea[1]; preja*; kouke**
prejeti → **jeti[1] / jieti**
prej ko → **priet ko**
prekajevati → **šprefumati**
preklet -a -o → **maladet**
prekriti → **prekriti**
prelaz → **urata[3]**
premagati → **pološti***
premakniti se → **pogniti se**
premočiti → **pirmočiti***
prenesti → **nesti[1]**
preobjeda → **lesjak**
preoblečen -a -o → **preobliečen**
preobleči se → **preobliećі se**
prepad → **kras**
prepir → **kuštjon[1]**
prepirati se → **besieduati se*; koriti (se); kregati se*; kuštjonati***
prepis → **kopja***
prepisati → **prepisati**
preplezati → **pasauati[1]***
prepoten -a -o → **usudan**
prepovedano → **preibito; prepoviedano**
prepovedati → **proibit**
prepovedovati → **proibiuati***
prepričan -a -o → **siguran**
prerezan -a -o → **prerieżen***
prerok → **profet****
presaditi → **cepit**
preseči → **superati**
preseka → **priesaka****
presekati → **presieči***
preslica → **špič**
presta → **kalač[1]**
presti → **presti***
preteči → **pretieči***
pretegniti (*potegniti noge* = zbežati) → **potegniti[1]***
pretepsti → **stoući; zbutati***; potolči → **otoući**
pretolči → **partoući**
preudaren → **modir**
prevaran -a -o → **tradit**
preveč → **masa / -o; odvić; zadost[1]; zarat[2]**
previdnost → **avertencja***
previs → **lavera****
previtek (?) (*geogr*) → **previtak****
prežvekovati → **prežviekati**
prgišče → **pest[1]**; pest → **pest[2]; roka[3]**
pri → **par[1]**
priča → **teštimunih***
pridelati → **pardelati**
priden -dna -o → **bruman**
pridiga → **predića**
pridigati → **predićati; pridgati***
prignati → **parnate**
prihodnji -a -e → **drugi[3] / druj**
prihraniti → **paršparati***
prihranjen -a -o → **ošparat***
priimek → **konjon; prejimak**
prijatelj → **ami; znanac[2]**
prijateljica → **amiža**
prijeti → **jeti[1] / jieti**
prijeti se → **jeti se*[1]**; (začeti rasti) → **jeti se*[2]**
prilesti → **viliesti**
prileteti → **prleteti***
priletna, postarna → **puostrna**
primazati (udariti) → **namieriti***
primer → **ežempli; kaš;** na primer → **ežempli (par)**
primeriti se → **kapitati se***
primerjati → **stružjati**
primerjava → **konfront;** v primerjavi → **daur / na daur; a konfront**
primerjen -a -o → **stružjan***
pri moji duši! → **parʒane!**
pri moji veri! → **lefe!**
prinesti → **nesti[2]; parnesti**
priokus → **savor**
pripeljati → **perpejati***
pripetiti se → **nameriti se***
pripovedovati → **ćakarati[2]**
pripraviti → **napraviti***
pripraviti (se) → **paraćati (se)* / parečati (se)**
pripraviti se → **narediti se***
pripravljati (se) → **paraćauati (se)**
pripravljen -a -o → **parečan*; parpraujen***
prisiliti → **oblejati*; storiti[13]***
prisiljen → **sforčan;** -a -o → **pirsijen**
pristaviti (na ogenj) → **nastaviti**
priti → **rivati[1]; prit / -e / -i[1]**; (biti iz) → **entrati***
pritiskati → **natiskati; zburtauati***
pritisniti → **partisniti***; (suša) → **stisniti[2]**
pritoževati se → **lamentati se**
pritrkavati → **škampanotati*; tonkati***
privleči se → **parguzdat se***
prižgati → **paržgati*; užgati*; žgati[1]**
procesija → **prepišjon**
proč → **proč** (*slov*)**; tan[3]; tie[1] / tje; tota[2]; vije**
prod → **glerja**; prot[1]**
prodajalne → **butežiš****
prodajati → **prodajati***
prodati → **prodati**
profesor → **profesor**
prositi → **prositi[1]**
Prosnid → **Prosnit** *TOP*
Prosnijan, -i (prebivalec Prosnida) → **Prosnijen** *ETN*
prosnijski -a -o (< *Prosnid*) → **Prosniski** *ETN*
proso → **prosuo**
protestant → **protestant**
proti → **kujintri; pruoti**
prsi → **pet[2]**
prst → **palac[1]; parst**

prstan → **pirstan***
prstek → **parstić**
prt → **pirt; tauajoč / -uč**
pručka → **škanj**
Prusi → **Prusi** *ETN*
prvi -a -o → **parvi**
psica → **pisica**
psiček → **picić*; psić**
pšenica → **pšenica; žito**[2]
ptič → **tić**
ptičar (kdor lovi ptiče) → **tićar**
puh (mladi lasje na tilniku in čelu) → **podlaščići**
puliti → **ruti***
puran → **dindja**
pust → **pust**
pustiti → **pustiti**[3]**; naate / -i , nate / -i**
puščati → **puščati***
Pušja vas → **Venčon** *TOP*
puška → **sklop**
rabiti → **užati***
raca → **raca**[1]
račun → **kont**[1]
rad -a -o → **rad**[1]
radič → **lidrik**
radoveden -dna -o → **kurjos; kurjouzen**
rad se imeti → **radati se**
rahel -hla -o → **rahu***
raj → **rej**
rajn(k)i -a → **ranci / rani(k)**
rajši → **rajš(i)**
rak → **rak**
rama → **rame;** rame → **brače**
rana → **ferida*; rana**
raniti se → **dešipati si***
rasti → **rasti***
rastlina → **planta**
Ratenj → **Retenj(e)** *TOP*
Raven → **Raun** *OR*
raven -vna -o → **rauan**[1]
ravnati (s kom) → **tratati**
Ravne → **Rauan** *TOP*
ravnica (visoka planota) → **raunca****
ravno → **jušto**[2]**; rauno**
razbiti → **ubiti***
razdeliti → **razdeliti* / razdieliti***
razdreti → **razdriete**[1]
razdreti se → **razdrieti se**[2]*
razgristi → **razjesti**
raziskovati → **šploravati***
raziti se → **pustiti se***
razjeziti → **ustičati***
razjeziti se → **ustičati se*; velenjati se**
razkrit → **škovert****
razlagati → **špiegati***
razložiti → **špiegati***
razmišljati → **impensati se**[2]**; impensuuati se; rožinati**[2]
razparati → **rasprieti***
razrezati → **poriezati*; razriezati*; zasiekati***
raztopiti → **rastajeti**
raztopljen -a -o → **rastajen***
raztresen -a -o → **rastrešen***
raztrgan -a -o → **berast; rastargan***
raztrgati → **razdrieti**[3]*
raztrgati se → **rastargati se**
raztrositi → **rastrošite**
razumen -mna -o → **zastopan**
razumeti → **kapišati*; kapiti / -ijati; zastopiti**
razumnost → **sentiment**
razvezati → **dizvezati**
razvijati se → **žvilupuati se***
rdeč -a -e → **černjeu; rdeč**
reber (strmina) → **rebar;** -i → **rebra**
rebro → **rebro**
reč → **rieč**
rečen -a -o → **rečen***
reči → **reć(e) / -i**
red (vrsta desetih senenih kopic) → **red* / -red**
redek -dka -o → **riedak**[1]**; riedak**[2]
rediti → **rediti**
rediti se → **rediti se**
Regina → **Reǵina** *NP*
rejen -a -o → **zrejen**
reka → **flum; reka** (*slov*)**; rieka****
Reka → **Rieka** *TOP*
Rekluž → **Ruklus** *TOP*
rep → **rep**
repa → **riepa**
repek → **repeć**
repinec: navadni repinec → **baton*; tarica;** (?) → **škarje**[2]
res → **ben**[3]**; jušto**[4]**; propi / propjo; ries**[1]
resnica → **resnica; ries**[2]
rešiti → **deliberati*; odriešiti***
reven → **mizerabel**
revež → **pantalon**
revolucija → **republika**
revščina → **mizerja; štanta**[1]*
rez (?) → **siek(a)***
rezati → **riezati***
rezervat: lovski rezervat → **bant***
rezervaten → **bandid**
Rezija → **Rezja** *TOP*; **Rožejanski ćanau** *TOP*
Rezijan, -i (prebivalec Rezije) → **Bejan**[2] *ETN*; **rozjan** *ETN*
Rezijanka (prebivalka Rezije) → **Bejka** *ETN*; **rozjanka** *ETN*; (prebivalke Rezije) → **Bieščice** *ETN*
rezijanski -a -o → **bjejski** *ETN*; → **rozjanski** *ETN*
rezijansko → **rezjansk** *ETN*
rezko → **rezno**
reznik (vinogradniški nož) → **mašenk; rončeja**
riba → **peš; riba**[2]
ribati → **ratati***
ribežen → **rataunica**
ris → **risa**
rit → **rit**
rjuha → **panjaua** (*slov*)**; plahuta; rjuha** (*nat*)

rman → **arman****
rob → **krajac****
robec → **facou**
robida → **robida**
Robidiščani (prebivalci Robidišča) → **Robediščene** *ETN*
Robidišče → **Robidišča** *TOP*
robidnica → **rubenica;** robidnice → **magance**[1]
ročica (manjšalnica od roka) → **ročica***
rod → **rodovina; rot**
roditi (sadeže, plodove) → **storiti**[2]*****
roditi se → **roditi se*; storiti se**[1]*****
rog → **ruoh**
rogin (?) → **rogin****
roj → **roj**
rojen -a -o → **rojen**
rojiti → **sejati se*; ušjati se***
roka → **roka**[1]**; roka**[2]**;** (od ramena do zapestja) → **brač;** (prgišče) → **pest**[1]
rokav → **irkau; monajeta*; rakouska*** (*nat*)**; rukau**
Romandol → **Romanduu** *TOP*; prebivalec Romandóla → **Romanjen / Rumanjen** *ETN*;: prebivalka Romandóla → **Romandiščica / Rumandiščica** *ETN*
rosa → **rosa***
rosica (mravlja rdeče barve, ki ima želo) → **rusica**
rozga (trtna mladika) → **trak***
rozina → **opasa**
roža → **roža; rožica**
Roža → **Roža** *NP*
rumen -a -o → **rus**
rumenjak → **rusjak**
rupa (jama, kotanja) → **rupa***
Rus, -i → **Ruš** *ETN*; **Moškovitar** *ETN*
Rusija → **Rušja** *TOP*
ruša → **ruša****
ruševje → **buor**
ruta → **facolet; facou; ruta**[1]**;** ovratna ruta → **kolarina**
rutica: vinska rutica → **ruda;** iz vinske rutice → **rudino**
ruvati → **rvat**
rž → **arš**
ržen -a -o → **aržen; haržen***
sad → **sad** (*slov*)
sadež → **poma**[2] **/ -o;** majhen sadež → **pomica***
sadika → **cip**
sadje → **poma**[1]**; sadje**
sadovnjak → **uart**[2]**; brolin****
saj → **pur; saj**[1]
saj! → **saj**[2]**!**
salo → **sadlo**
sam → **dan**[4]**;** → **ištes**[2]***;** -a -o → **rut**[2]**; sam***[2]**; sam**[1] **/ san**
samec → **mašćo**
samica → **mašća**
samo → **ku / kuj; le**[1]**; majku(j); manjčku; nome / -i; samo**
sanjati → **senjiuati*; sinjati***
Sankt Peterburg → **Pietroburg*** *TOP*
scanje → **scanje**
scati → **scati**
scepiti → **sciepiti***
se → **se**[1]**; se**[2]**; se**[3] **/ si; to**[4]**; to**[5]
seč → **scanje; uoda**[3]
sedaj → **sada;** do sedaj → **on do njele**
sedeč -a -o → **posednjen***
sedem → **sedan / -en; siet**
sedemdeset → **sedandeset; sedan rede; trikat duaredi nu desat**
sedemindvajset → **vinjće siet**
sedeminosemdeset → **otanta siet**
sedeminšestdeset → **šezdeset an sedan**
sedemintrideset → **trente siet**
sedemkrat → **sedan čas* / 7 čas** (*res*)
sedemnajst → **dieži siet; sedenast**
sedemnajsti → **sedenajsti**
sedeti → **sedieti***
Sedila → **Sedila** *TOP*
Sedíljan, -i (prebivalec Sedil) → **Sedijen** *ETN*
Sedíljščica (prebivalka Sedil) → **Sediščica** *ETN*
sedílsko (< *Sedila*) → **sedijsko*** *ETN*
sedlišča: gorska sedla → **sedlišča****
Sedlišča → **Sedlišča / -e** *TOP*
Sedlíščan (prebivalec Sedlišč = Mekote) → **Sedliščan** *ETN*
sedlo → **vila**;** gorsko sedlo → **sedlo**;** gorska sedla → **sedigla**; sedila****
Sedlo → **Sedlo*** *TOP*
sedmi → **sedmi**
sejati → **sejati**
sejem → **senjan**
sekati → **sieći**
sekira → **sakiera**
sekirica → **štefaunica**
sel → **kursor**[2]
seliti se → **pasati**[3]**; pasauati**[3]*****
Seljani (prebivalci Sedla – Slovenija) → **Sejani** *ETN*
sem → **atie; san**[2]**; san tle**[1]**; tle**
seme → **sieme**
semenje → **senji**
sen (sanje) → **san**[4]
senca → **sienca**
sence → **sanac; timpli**
senik → **kolet; šnik**; toblat;** gorski senik → **stejpa****
seno → **sieno**
senožet → **senožet**
september → **bandimjak; setember**
sesati → **sasate**
sesirjeno → **takano**
sestaviti → **storiti**[5]*****
sesti → **sedniti; usedniti**
sestra → **sestra**
sestrična → **kužina**
sešit -a -o → **paršit*; sašit**
sešiti → **sašiti***

seveda → **seviede**
sever → **sever;** (severni veter) → **magonik**
sezuti → **zzuti**[1]
sežgan -a -o → **sažgan**
sežgati → **sažgati**
sežgati se → **sažgati se**
sicer → **čel(i) ne / če le ne / ćel ne**
sifilis → **pešta***
sila → **fuarča***
sin → **sin**[2]
Sinci → **Šimac** *TOP*
sinek → **sinatić**[2]
sinica (ptica pevka) → **senica**
sinoči → **snuojka**
sinov -a -o → **sinou**[1]*
sir → **ser;** precej pust sir → **čuč**
sirar → **šponʒar**
sirotišnica → **špitau**[1]
sirotka → **siratua / siratva; zuara** (*res*)
sit -a -o → **sit**[2]
sito → **sito**
siv -a -o → **siu**
sivček (moški s sivimi lasmi) → **grižot****
Sivec → **Ćanin** *OR*
skakati → **skakati***
skala → **kras; krip(j)a**; skala**
skalar → **skalar****
skalica → **kraščina; kripica****
skažen -a -o → **pokažen***
skeleti → **bujati**
skidati (gnoj) → **vikidati**
skladovnica → **tasa**
skleda: lesena skleda → **sklieda**[1]**;** lončena skleda → **pladina; sklieda**[2]
sklep → **čidula**
skočiti → **škočiti***
skopati → **ukopati**
skopljen → **presiečen;** -a -o → **ostrojen**
skoraj → **skuazi / skuaži(j)**
skorja → **krošta; škorja**
skotiti → **roditi***
skozi → **skuzre**
skrb → **fota*; gračja**[2]***
skril → **skril****
Skrile → **Ćanaglet** *TOP*
skrinja → **banjća***
skrivaj: na skrivaj → **poskriuš; skriuše / -i**
skubsti → **skubit; skusti***
skuhati → **skuhati; storiti**[10]***
skupaj → **donʒe; mies; ukop**
skupina → **grop**
skuta → **skuta**
slab -a -o → **gart; slap;** (ki ne dosega točne mere) → **šćars**
slabeti → **šipkejati***
slabo → **hudo**[2]**; slabo**
slaboten -tna -o → **debuu**
slabši → **slabiši**
sladko → **dolče**
sladkor → **cuker**
slama → **slama**
slamnat -a -o → **slamast**
slan -a -o → **slan**
slana → **slana**
slanina → **špeh**
slap → **šlokat****
slavec (ptica pevka) → **klaporit; rožnjou; slavić** (*nat*)**; žinjul**
slečen -a -o → **raznan; sliečen**
sleči → **ssoući; zzuti**[2]***
slegur (ptica pevka) → **kanjuh**[1] (*nat*)**; podleh**
sleme (rob strehe) → **slieme**[1]**;** (vzpetina) → **slieme**[2]****
slep -a -o → **sliep**
slepec (kuščar) → **slepić**
slinar: poljski slinar → **lokajesa***
slišati → **čuti**
sliva → **sliua;** (drevo) → **ciespa**[2]**;** (sad) → **ciespa**[1]
sloka (ptica) → **diuja kokoš = ta diuja kokoš; pečuića**
Slovaki → **Slovaki** *ETN*
slovanski -a -o → **slovenjski**[2]* *ETN*; **slovjeski*** *ETN*; **šklaf**[1] *ETN*
slovanščina → **šklaf**[2] *ETN*
Slovenec → **garjan*** *ETN*; **Kranjac** *ETN*; **slovenac*** *ETN*; **Slovenj**[1] **/ slovenj** *ETN*; -nci → **Fličarji** *ETN*
Slovenka → **Kranjica** *ETN*
slovenski → **krajn(j)ski** *ETN*; **kranjolin**[1] *ETN*; **Slovenj**[2] *ETN*; **slovejski** *ETN*
slovensko → **krajnsko**[2] *ETN*; **slovejske / -i / -o** *ETN*
slovenščina → **krajnsko**[1] *ETN*; **kranjolin**[2] *ETN*; **slovenj**[3] *ETN*
krampati (kopati s krampom) → **pekonat**
slovnica → **gramatika**
slučaj → **kaš**
služiti → **servijati; verbuuati***
Smardéjščica (prebivalka Smardenče) → **Smardejčica** *ETN*
Smardénčan (prebivalec Smardenče) → **Smardenčen** *ETN*
smeh → **smieh**
smejati se → **smejati se**
smešen -a -o → **smejauan*; smiešan***
smetana → **smetana / -ena; špojga**[2]
smeti → **smieti***
smrdeča → **smardenća****
smrdeti → **smardieti***
smreka → **brina; cmrieka**[2]**; smolika; smrieka**
smrt → **smart**
snaha → **neviesta**
sneg → **snieg / snieh**
snop → **balet**
snubiti → **snubiti**
snubljenje → **snuba**
soba → **ćamera; hiša**[3]*; **hram**[2]**; kamera; štancja;** soba v nadstropju → **solar**

sobota → **sabota**
Soča → **Soča** *IDR*
sod → **sot**
sodček → **butač(a); butačić; karatel; sodić**
sodišče → **tribunal**
sodnik → **ǯudih**
sokol → **saku; vidul(a)**
sokolič → **sokolić**
sol → **sou**
sold (denarna enota manjše vrednosti) → **sout**
solza → **souza**
sonce → **sonce**
soparica → **sofoko**
sopraznik → **godina**
sorodnik → **parantat²**
sorodstvo → **parantat¹**
soseden -dna -o → **takan**
sova → **čuita; soua**
sovaščan → **borkežan* / borkižan*; pajizan***
sovir → **sauon**
spalnica → **ćamera za iti spat; solar**
spanje → **spanje**
spati → **spati**
speči → **speće / -i**
spet → **nazaj²; spek(a) / speki(j)**
Spitalič → **Špitau*** *TOP*
spleten -a -o → **spleten***
splezati → **spliesti se***
sploh → **asolutamentri; use glih²**
splošno: na splošno → **parmi**
spodaj → **zdole / z dole**
spodbujati → **štakati*** (*nat*)
spodnji -a -e → **dolenji**
spomin → **mremoria; pamet¹**
spominjati se → **nagordati se***
spomladi → **tu(u) vilazime; tuu primiveri**
spomniti se → **impensati se¹**
spor → **kuštjon²**
sposoben → **kapac;** -bna -o → **bardak; braf / -ve / -vi; kopan**
spotiti se → **spotiti se*; usudati se***
spovedati → **spoviedat(i)**
spraviti → **spraviti**
sprazniti → **sprazniti**
spredaj → **sprie(i); ta sprie(i)**
sprehod → **špas;** na sprehod → **aspas**
sprejeti → **acetati***
spreletavati se → **prepelieti*; žualuuati***
spremeniti → **redužiti;** (predmet pogovora) → **oberniti***
spreminjati se → **kambjuuati***
spustiti → **pustiti⁴***
srajca → **srajca; srakica;** v sami srajci → **irkauncah = u irkauncah**
sraka (ptica) → **badaskula*; sraka***
srakoper (ptica pevka) → **srakopera**
sram → **špot**
srati → **srati**
srbeti → **srbeti***
Srbija → **Servja** *TOP*
srce → **sarce**
srebro → **arent; srebro**
sreča → **fortuna; srenća**
srečati → **sriesti**
srečati (se) → **obriesti (se)***
srečati se → **sriesti se**
srečen -čna -o → **furtunan; srenćan**
srečevati → **kontravat**
srečno → **srećno**
srečno! → **srenćno!**
srečno pot! → **bon vijač!**
sreda → **sreda; srieda**
sredi → **miz / mis**
sredinec → **palac te sriednji / te narboj valiki, te venči, te uorši, te narvenči, te naruorši**
srednji -a -e → **sriednji**
srna → **diuja koza* = ta diuja koza; sarna; tigra**
srp → **sarp**
staja → **tamor**; kazera***
stanovati → **stati¹**
star (prostorninska mera za žito) → **star²*;** četrt starja → **kuarta¹***
star -a -o → **star¹**
starejši → **starijši**
starinski -a -o → **antik***
Stari trg → **marćevieri*** *MICR*
Starmac → **Starmac** *OR*
starost → **večaja**
starši → **denitorji**
stati → **koštati***
stava → **uaga***
steblo → **slama**
steči → **stieči***
stehtati → **pezati**
stekati se → **stiekati (se)***
steklen -a -o → **verinau***
steklenica → **staklenca; verin¹**
steklo → **verin²***
stelja → **steja***
stena: predelna stena → **štremeč;** previsna stena → **čelo²;** male previsne stene → **čeuca****
stenica: posteljna stenica → **laščac;** zelena stenica → **loščac***
stenj → **pover; taht** (*nat*)
stepen -a -o → **stučen***
stepsti se → **obutati se**
stesan -a -o → **stesan***
steza → **staza; troj**
stiskač → **tarlica¹**
stiskati → **stiskati***
stisniti → **stisniti¹**
stisnjen -a -o → **stiskan*; stisnjen***
sto → **čent(o); desat čast desat; stuo**
stoenainštirideset → **stuo an štirdeset an dan**
stog → **kopa¹**
stokati → **jamanejkati; stokati**
stol → **ćadreja;** velik stol → **tauulin**

stolček: molzni stolček → **stolić*; stou;** otroški stolček → **stu[1]; štanta[2]; štantul**
stolčen -a -o → **stačan**
stolči → **stačati*; stoući**
stolp → **turin[1]**
stopalo → **noga[2]**
stope → **stopa**
sto petdeset → **stu i pedesat**
stopiti iz → **viliesti**
stopljen -a -o → **stajan*; stopjen***
stopnice → **šćala***
storiti → **storiti[1]**
storž: borov storž → **panogla[2];** koruzni storž → **panogla[1]**
stotin → **čentezim**
stotina → **čentenar**
stožje → **staže; stoš***
strah → **strah[1];** (strahovi) → **strah[2]**
stran → **stran[1]; stran[2]**
strašen -šna -o → **strašan[1]**
strašilo: ptičje strašilo → **strašilo**
streha → **strieha**
streljati → **strejat**
stresti (se) → **stresti (se)**
streti → **rasklati**
strgati → **stargati**
stric → **barba; stric;** (nagovor za starejšega znanega moškega) → **nunac**
striči → **strići**
strina (žena očetovega brata) → **strina**
strm -a -o → **pruost(i)**
strmec → **starmac****
strmeti → **štirmeti***
strmina → **mea; stermaua;** gorska strmina → **čukula***
strnad (ptica pevka) → **patronavica; sternat** (*nat*)
strop: spodnji del stropa → **ćašt[2]**
strošek → **kost**
strup → **strup; velenj**
strupen -a -o → **navelenjan; strupen; velinjousan***
stržek (ptica pevka) → **božić[1]; steržić**
studenček → **uodica**[1]**
Subid → **Subit** *TOP*
Subíjani (prebivalci Subida) → **Subjene** *ETN*
suh -a -o (ne debel) → **hut[2]; suh[1]; škližasti;** (ne moker) → **suh[2]**
suknen -a -o → **soknen***
suknja → **sunk(n)ja**
suknjič → **krozatić**
sukno → **sokno**
surov -a -o → **sierou**
suša → **suš**
sušec → **susac** / sušac****
sušiti → **šušiti**
svak → **kunjat / -ado**
svakinja → **kunjada**
svatba → **ojcit**
sveča → **ćandela; sve(j)ća**
sveder: velik sveder → **zvedar**
svedrček → **spinjak**
svet → **sviet[1]**
svet -a -o → **svet; šantišim*;** sveti → **san[1]**
Sveta trojica → **Sveta Troica / Troica** *NP*; **šantišima Trininitat*** *NP*
Sveti Križ → **Sveti Kriš** *MICR*
svetilka → **luč[2]**
Sveti Lovrenc → **Na Derjanan** *OR*
svetiti se → **svetiti***
svetnica → **svećenica**
svétnik → **konsejer**
svetník → **svetik**
svež -a -e → **frešak[2]; frišen**
svila → **seda**
svilen → **židju**
sviloprejka → **kavaler***
svinčnik → **lapiš**
svinec → **plomp; svinac**
svinja → **kotica; prasica; svinja[1]; svinja[2]; škrova**
svinjak → **kulet**
svinjarija → **narodnost**
svinjski -a -o (umazan) → **osvinjadin***
svoj -a -e → **suoj[2]**
šal → **kolarina**
ščegetati → **segetati***
ščepec → **preza***
ščinkavec (ptica pevka) → **ščinkuc***
še → **še[1]**
šen → **roža pila**
šepast -a -o → **čuotast**
šepav -a -o → **čuot**
šepetati → **gučat[3]**
šest → **sis[1]; šest**
šestdeset → **sesanta / -e; šest rede; šezdeset; trikat duaredi**
šesti → **šesti**
šestindevetdeset → **nonante sis**
šestindvajset → **šest in duujst**
šestinštirideset → **duarkat dua redi anu šest**
šestkrat → **šest čas / 6 čas** (*res*)
šestnajst → **šestnast**
šestnajsti → **šestnajsti**
šeststo → **šest stuo**
šiba → **šiba***
šilo → **kanela[2]****
šipa → **glaš**
širina → **šerokoća; šorokuoća**
Široka dolina → **Šoroka dolina*** *OR*
širok -a -o → **šorok**
Široki plaz → **Šoroki plas** *OR*
široko → **širak**
šivati → **šivati**
škaf → **maštela*; škaf***
škarje → **škarje[1]**
škoda → **dam*; škoda*;** narediti škodo → **storiti škodu***
škoditi → **škoduati***
škof (= birma) → **veškul***
škofija → **škafija***

škorenj → **štival**
škrjanec (ptica pevka) → **škorjanac;** vrsta škrjanca → **potčufić**
škrlaten -tna -o → **škarlatov***
škržat → **čiana**
Šmardeča → **Smardenća** *TOP*
šmaren: veliki šmaren → **avošnica**
šoja (ptica) → **šuoja***
šola → **škuola*; šola***
šolar → **školar**
šop → **čuf**
šota → **torba**
Španci → **Španjuli** *ETN*
Špétrovci (prebivalci Špetra) → **Špeterci** *ETN*
špetrski -a -o (< *Špeter*) → **Šempieterski** *ETN*
Štefan → **Stefaneć** *NP*; **Štiefan** *NP*
Štela → **Štela** *TOP*
šteti → **šteti** (*slov*)**; štieti; zledati*; zleduati* / zleduuati / zliduati; zmerkauati**
število → **numer; umer**
štiri → **kuatre / -i / -o**
štirideset → **čitiri rede; duakrat duujst; duarkat duaredi; kuaranta / -e; stirdeset**
štiriindvajset → **vinće kuatri / vinjće kuatri**
štiriinšestdeset → **sesanta kuatre**
štiriintrideset → **trenta kuatre**
štirikrat → **štirkat / 4 krat**
štirinajst → **kuatordiš; štirnast / -nejst**
štirinajsti → **štirinajsti**
štiristo → **kuatri čent**
štirje štiri -i → **štiri / štirji**
štor → **čuška; ćoča; hlot**[4]
štradon (cesta) → **štradon**
štručka → **hliebac**[3]**; panić; panjut**
štrukelj → **štruki**
Švicarji → **Zvicarje / Zvicaranji** *ETN*
Tablja → **Polteba** *TOP*
tajnik → **sekratari**
tak -a -o → **tak**[1]***
tako → **sako; tako; tkej**
tako ... kot → **tiko ... kuj; tuo ... tuo**
takoj → **naprit**[2]**; prece / -i; subit**
tako je, res je tako → **ja, sino je**
takoj ko → **subit ke**
takole → **takole**
takšen -šna -o → **tajšan***
tale → **tane; tlete;** tale tale tole → **tele**[1] **/ -i / -ie**
tam → **at(u); če**[4] **/ čie; čilé; tači**[2]**; tačie / tačije; tan**[1] **/ tam; te**[5]**; tiela / -e; tleč(i)e; tlečile; točija;** (= na oni strani) → **s ten krajan / s tien le krajan;** (*avv raff*) → **če**[6]**; tan**[2] **/ ta(n)m;** tam gori → **tare;** od tam → **ejtu**[1]**;** tam / tja (*avv raff*) → **tie**[2] **/ tje**
Tamor → **Tamor** *OR*
Tamore → **Tamora** *TOP*
Tanatoviele → **Tanatoviele / -i** *TOP*
tara → **tara***
Tarčet → **Tarčet** *TOP*
Taržizem → **Taržizam** *TOP*; (prebivalka) → **trežimana** *ETN*
tast → **tast**
tašča → **tašča**
taščica (ptica pevka) → **božica**[2]**; striš; škričić; taščica**
tat → **larin; tat**
tata → **tata**[2]
ta ta to → **se**[5] **/ si; te**[2]**;** ta ta to (*art dt subst*) → **te**[3]**;** ta(le) ta(le) to(le) → **jite**
Tavorjanska Bistrica → **Mažerska uada** *IDR*
teči → **biežati*; goučati*; leteti**[2]**; remati*; teči***
tedaj → **te**[6]**; tebot / te bot; tenčas**
teden → **tiedan;** danes teden → **ta na osani**
tehtati → **pezavati*; težiti***
tek (apetit) → **petik***
tele → **tele**[2]
tele → **tejte; tote**
telica → **bokica**
telo → **kuarp; truplo**
telovnik → **jop; kamižolin; lajbić; ʒak**[1]
tema → **tema**
teme → **tieme**
tenek -nka -o → **tanak**[1]
tepsti (se) → **butati (se)**
Ter → **Ter** *IDR*; **Ter** *TOP*
Tereza → **Tarezja** *NP*
Terezija → **Tarezja** *NP*
Terján (prebivalec Tera) → **Predielane** *ETN*; **Tarjan** *ETN*
terna → **terno**
terski -a -o (< *Terska dolina*) → **terski*** *ETN*
tesen -sna -o → **tesan; tiesin**
tesno → **tesno / -uo; tirduo; uosko**
testo → **testo;** kvašeno testo → **pašta**[1]
teta → **teta;** (nagovor za starejšo znano žensko) → **nuna**[2]
tetina → **nunna**
težek -žka -o → **težak**[1]**; težak**[2]***
težko → **teško**
ti → **ti**[3]**; tiezi**[2] **/ -ji**
tih -a -o → **čidin**
tiho (bodi -te) → **tiho (stuj(te) / tiho stuoj(ta));** po tiho (prikrito, neopazno) → **potiho**
tikati se → **stati**[2]
tilnik → **kopa**[2]**; kopeta**
Tine (Valentin) → **Tin** *NP*
Tipana → **Tijpana** *TOP*
Tipánjan, -i (prebivalec Tipane) → **Ti(j)panjan / -en** *ETN*
tipanski -a -o (< *Tipana*) → **Tijpajski** *ETN*
Tirolci → **tiroleže** *ETN*
tisoč → **mil; mjar; taužent / -int**
tisoč devetsto ena → **mil nufčent e un**
tisti → **tiezi**[1] **/ -ji;** -a -o → **te**[4]**; tist(e / -i)**
tiščati → **tiskati; tiščati***
tja → **at(u); tači**[1]**; taláčji**[2]**; tan**[3]**; tie**[1] **/ tje; tielie; točija; tota**[2]
tja (*avv raff*) → **tan**[4]**;** (*avv raff*) → **tie**[2] **/ tje;** tja gor → **tačieuon; tare**
tkalec → **tikauac**

tla → **tla;** kamnita tla → **grahuot****
tlačiti → **peštati[2]; tjačiti**
tnalo → **čok[2]**
to → **to[2]**
tobačnica → **škatola**
tobak → **tobak**
toča → **touča**
točiti → **točiti***
točne → **precize**
tod → **s tin krajan; tot;** od tod → **ot tle / ottleta; otule; tleuoć**
tolči → **peštati[1]; pokati; toući / touči*;** trkati (s kljunom) → **pikati[1]***
tolči se → **toući se***
toliko → **tant[1]; tikaj[1];** prav toliko → **tant[2]**
toliko ... kolikor → **tikej ... ki**
Tolmin → **Tumin** *TOP*
tolmun → **vier**
tolst -a -o → **toust**
Tomaž → **Tamaš** *NP*
Tona (Anton, Antonija) → **Tuona** *NP*
Tone (Anton) → **Toni** *NP*
Tonin (Anton) → **Tonin** *NP*
Tonina (Antonija) → **Tunina** *NP*
top -a -o → **strupjen**
topiti se → **tajati se***
topla → **ćauda**;** topli → **topli****
Topli vrh → **Topli uurh** *OR*
toplo → **gork(u)o**
topol → **topu**
toporišče pri sekiri → **nasat***
torba → **turba**
torej → **ben[2]; donće**
torek → **torak**
Torlan → **Torlan** *TOP*
Torlanjani → **Torlanjeni** *ETN*
tostran → **taláčji[1]; tekrij[1]**
tovariš → **nunac**
Tovorjana → **Torejan*** *TOP*
tram → **trap**
trava → **traua**
travnik → **prat[2]****
Trbiž → **Tarviš / -ž** *TOP*
trd -a -o → **tard / -t**
trdo → **tirduo**
trebuh → **triebuh**
trepetlika → **prepetika**
treskati → **trieskati***
tresti (se) → **tresti (se)**
treti → **tarati[1]**
tretji → **tiarči;** -a -e → **trenći / trenjć(n)i**
tretjina → **tiarč**
trezen → **trezen*;** -zna -o → **sinčer**
trg → **gorica[1]; plac; plača**
trgati → **tar(g)ati**
trgati grozdje → **tar(g)ati (g)razdouje**
trgovec → **marćedant**
tri → **tre**
trideset → **dua rede nu desat / duaredi (a)nu desat; trenta / -e; trideset; tri rede**
triindvajset → **dua redi an tri**
trije tri tri → **trije**
trikrat → **trikat / -et**
trinajst → **treteš; trinast / -ejst**
trinajsti -a -o → **trinajsti**
trinožnik (za kuhanje na ognjišču) → **panj[3]; ćevedau**
trintrideset → **trente tre**
trlica (priprava za trenje lanu, konoplje) → **tarlica[2]**
trn → **tar[1];** črni trn → **tar[2]**
trnulja → **amul**
trohica (zelo majhna količina) → **mekin**
trojica → **trinitat**; troica****
Trojica → **Troica** *NP*
trop → **trop[3]**
trpeti → **patišati*; tarpieti***
trska → **ščina; trieska**
Trst → **Triješt** *TOP*
trta → **venika[1]*;** (šiba) → **tarta**
truditi se → **martrat se; štantati***
truma → **trop[4]**
trup → **vita[1]***
tu → **tot;** (= na tej strani) → **s ten krajan / s tien le krajan**
tudi → **anče; anu; mangari / magari; tudi**
tujec → **forešt***
tukaj → **at(u); san[3]; sančie / san če; san tle[2]; tle; tudele; tukle; zde(le);** (*avv raff*) → **če[5]**
Turčija → **Turka*** *TOP*
Turek, -rki → **Turak*** *ETN*
tveganje → **rišćo**
tvoj -a -e → **tuuj**
u (glas „u“) → **u[5]**
ú! → **u!**
ubijati → **ubiuati**
ubiti → **boj[4]*; ubiti**
ubiti se → **ubiti se***
ubog -a -o → **bogi**
ubogati → **bougat**
uboj → **boj[2]***
ubožec → **božac**
ubožica → **božica[1]**
učitelj → **mešter[1]**
učiteljica → **maeštra**
učiti → **učite**
učiti se → **študjati; učite se**
Učja → **Bieli patok** *TOP*
Učjar, -ji (prebivalec Učje) → **Bejan[1]** *ETN*
udarec → **bot[2]**
udariti (se) → **udariti (se)***
udreti se → **ubdrieti se; udrukniti se*;** (led) → **zlomiti (se)[1]**
ugajati → **plažati***
ugasniti → **ugasniti***
ugasnjen -a -o → **uasnjen***
ugled → **kredit**
ugrezljiv -a -o → **perikulous**

uhajati → **utiekati**
uhan → **uhan****
uho → **uho**
ujeti → **ujeti; jeti[1] / jieti**
ujeti se → **ujeti se**
ujeziti se → **ujeziti se**
ukazati → **ordinati*[2]; ukuazate**
ukazovati → **kuažuuati**
ukrasti → **ukrasti***
ukreniti → **pogniti**
umazan -a -o → **špork; šporkast*; umazan**
umiti (se) → **umiti (se)**
umivati → **umiuati**
umreti → **umrieti**
unča → **onča***
upanje → **šperanča**
upati → **šperati*; truoštati se***
upati si → **uagati***
upognjen -a -o → **plean***
uporabiti → **doperate[2]**
uporabljati → **adoperuati*; uzati[1]*; nucati**
upravljati → **miešati***
ura → **ura[1]**; (naprava) → **orloj**
urad → **ufici**
urica → **urca**
urno → **frišno**
usad → **žlak**
usiriti se → **usiriti se***
usirjeno → **userjeno**
usnje → **korjan***
usran -a -o → **osar**
usta → **usta**
ustaviti (se) → **ustaviti (se)**
ustnica → **čoba*; lauri**
ustrašiti → **ustrašiti**
ustreliti → **ustrieliti***
ustvariti (dobiček) → **storiti[11]***
uš → **uš**; sramna uš → **pjatola***
utopiti se → **najati se; unejati se***
utruditi se → **štufati se***
utrujen -a -o → **štuf; trudan / -en**
v (glas „v“) → **v[2]**
v → **aj; če[3]; dal; in[1]; par[1]; u[1]**; v (*tudi časovno*) → **ta[3]**
vajen -a -o → **vajen**
Valentin → **Valentin(o)** *NP*
valjati → **uajati**
valjati se → **uajati se**
vampi → **tripe[1]**
varda → **uarda****
varovati → **uaruati; varvate / -i**
varuh → **uarih**
vas → **pajis[1]; uas**
vaš -a -e → **uaš**
vbogajme → **bogime / bogojime**
včasih → **kada; učasi**
včeraj → **učera**
vdova → **uduoua**
vdovec → **uduouac**
več → **već**; več kot → **pase**
večer → **sere; večer[2]**
večerja → **več(i)erja**
večerjati → **večerjati***
večernice → **vičernica / -e**
večinoma → **narvenčpart; venčpart**
večji -a -e → **guorš(i); venče / -i**
večkrat → **već čas**
večkrat → **vićkrat**
večno naj bo hvaljen → **sempre suludato / šaludato**
vedeti → **viedati**
vedeževalec → **štrolik**
vedno → **nimer / -ir; saldo; simpri / -e**
vedro → **ćaldier; viedro**; leseno vedro → **vedro**
veja → **rogi; romač; uarh[3]; uorh; vi[4]**; zelena veja → **frašča**
vejevje → **veje**
vejica: suha vejica → **brušča**
vejnik (posušene veje z listjem za krmo) → **frodij**
Velika glava → **Velika Glaua** *OR*
Velika gora → **Velika gora / ta Velika gora** *OR*
Velika Grapa → **lemanja*** *IDR*
velikan → **hejd / -t** (*nat*)
velika noč → **paska*; velika nuoć**
velik -a -o → **velik**
veliko → **kikikaj; nu uoro; rat[1]; veliko**
veljati → **storiti[4]*; vejati***
ven → **uon[1]**
vendar → **etant; ma[2]; tant[3]**
venec: rožni venec → **rožari(h)**
vera → **viera[2]**; (molitev) → **kredo**
verjeti → **vierjati***
verjetno: malo verjetno → **dofa**
verouk → **dotrina***
verovati → **vieruati***
vesel → **legri**; -a -o → **veseu[1]**
veselje (*imeti dičar* = imeti veselje, imeti rad -a -o) → **dičar**
vest → **noticja***
ves vsa -e → **uos[1]; sous***
veter → **vietar / -er**
veverica → **breber(n)ica**
vezalke (za čevlje) → **špikete**
vezati → **vezati**
vi → **vi[2]**
vid → **vit**
Viden → **Uidan** *TOP*
videti → **vidati[1] / -eti**
videti se → **vidati se**
vijoličen -čna -o → **turkin**
vikar → **vićari**
Vila → **Vila** *TOP*
vile → **vile**
vilice → **peron; vilice** (*slov*)
vime → **gerča; vime**
vince → **vince**
vino → **vino**
vinograd → **venika[2]***; vinograd na pobočju → **ronk****

violina → **citira** (*res*)
violončelo → **bas** (*res*)**; bunkalica** (*res*)
Virginija → **Verʒinjja** *NP*
visok -a -o → **douh²; visok;** visoka planota → **plan¹; rauan²**
visoko → **visoko**
višina → **visokuoća**
viškórski -a -o (< *Viškorša*) → **Viškuorški*** *ETN*
Viškorša → **Viškorša** *TOP*
Viškóršan, -i (prebivalec Viškorše) → **Viškuoršan** *ETN*
višnja → **vešnja***
vitel → **tulunj****
Vizónčani (prebivalci Vizonta) → **Vizonćeni** *ETN*
Vizont → **Vizont** *TOP*
viža → **uiža**
vlačiti → **ulačiti²**
vlačuga → **jeravica; potiepa; putana; svinja²; škrova**
vladar → **souran***
vlak → **vapor***
vlaka → **laka**; ulaka****
vlažen → **umit**
vleči → **ulieči¹***
vliti → **uliti***
vmes → **miz / mis**
vmešavati se → **impačati se; pačati se**
vnetje → **flamacjon**
vnuk → **unuk**
voda → **uoda¹; uodica²**
voditi → **uoditi**
vodja → **kapo; poglavar**
vodni → **uodnji**
vodnjak → **pač¹**
vogal → **uagrou; ćanton**
vohun → **špijon**
vojak → **soudat***
vojna → **uera; uijska**
vol → **uou**
voliti → **vodati**
volja → **uoja; volontat;** za božjo voljo → **zauoj boa**
volk → **uouk**
volkulja → **uoučica; uouka; uoukovica**
volna → **uouna***
volnen -a -o → **ounin*; vounin**
vonj → **duh²**
vosek → **uosk**
voz → **uos³**
voziti → **uoziti**
voziti se → **uežuuate se*; voziti se**
vpiti se → **spiti se***
vprašati → **intrivinjati²; prejati*; prositi¹; prositi²*; uprašati**
vpreči → **takati**
vrabec (ptica) → **grabac; paseron**
vrana → **urana**
vranica → **uraunca; žmilca**
vrat → **šija**
vrata → **urata²;** vrata (*geogr*) → **urata¹;** velika vrata senika → **štuba****
vreča → **žakij**
vreči → **ure(j)ći; zaganjati***
vred → **uret²**
vrel -a -o → **vrieu***
vreme → **timp²; ura²**
vrh → **ponta*; uarh¹;** mali kopasti gorski vrh → **babica²**;** vrh vzpetine → **glaua**
vrniti → **uarniti**
vrniti se → **priti nazat; uorniti se**
vroče → **gork(u)o**
vročina → **gica; gorkuota; jica*; vroćina** (*slov*)
vrsta → **fata*;** → **sorta;** po vrsti → **poredama**
vršič → **lavica**; uarščić****
vršiček → **uaršić**
vrt → **uart¹*; ʒardin;** velik vrt → **brolin****
vrteti se → **uarteti se***
vrtič → **vartić****
vrv → **uar(va)**
vrvica → **špaj**
vsaj → **almanku; usej** (*res*)
vsak → **ves;** -a -o → **usak**
vsakokrat → **ala volte; usaki bot**
vseeno → **ištes⁵; souse dno / souso dno; souse mies; use dno; use glih¹; use mies**
vsejan -a -o → **usijan**
vstajati → **ustajati***
vstati → **ustati**
vstopiti → **uliesti**
vtakniti → **upičiti***
vzbuditi → **storiti⁸***
vzdevek → **sorakonjon**
vzdigniti (ceno) → **krešiti²**
vzdignjen -a -o → **uzdignen**
vzdrževati → **mantenjati***
vzeti → **uzeti / uuzeti**
vzgojiti (čebele) → **zarediti**
vzleteti → **uzleteti***
vžigalica → **fulminant**
z → **s / z; s / z / ž**
za → **par²; za²**
zabava → **divertimint; gošt¹;** za zabavo → **gošt (par)**
zabeliti → **politi; obieliti**
zabeljen -a -o → **obejen*; polit***
zaboj → **kasa¹***
začeti → **invijati; jeti³; poč(n)eti*; učuneti; začeti*; zaučneti***
začudenje (*dati maraveju* = čuditi se) → **maraveja**
zadaj → **ta zat; zat²**
zadeti (na) → **zadenjiti**
zadnji -a -e → **zadnji**
zadnjica → **rit;** zadnjice → **zadnice****
zadosti → **zadosti**
zadostovati → **baštati*; rivati²**
zadovoljen → **kontent;** -jna -o → **veseu¹**

zadovoljstvo → **gošt²**
zagotovo → **par fuarči**
zahvaliti se → **zahvaliti***
Zajama → **Zajama** *TOP*
zajec → **zec**
zajemalka → **kop²**
zajemati → **loviti²**
zajet -a -o → **ložen²***
zajklja → **zečica**
zajtrk → **kolacjon; kosilo²; obet²**
zajtrkovati → **storiti* kolacjon**
zakaj? → **zakuo? / za kuo?**
zakleniti → **zakleniti**
zaklenjen -a -o → **zaklenjen***
zakliniti → **zklinjiti**
zakon → **leč**
zakotaliti → **zatačit**
zakričati → **razdrieti se¹***
zakrpati → **paršiti; pontati**
zalomiti → **ulomiti (se)***
zaman → **dibant¹**
zamašiti → **zatakniti**
zanesljiv → **siguran**
zanetiti → **snjetiti***
zapasti se → **zapasti se**
zapeljati se → **zapejati se***
zapisan -a -o → **zapišen*;** (v oporoki) → **puščen***
zapisati → **notati; zapisati**
zapisovati → **notuuati*; zapišuuati***
zapiti → **zapiti***
zaplesti → **zavezati***
zapleten -a -o → **zavit; zavouzan***
zaponka → **rinća**
zapraviti → **špendati; špindati; ponucati**
zapravljati → **štracati**
zapreti (se) → **zaprieti (se)***
zapustiti (dediščino, v oporoki) → **pustiti¹*; pustiti²***
zaradi → **medjant**
zares → **na mest**
zareza (?) → **siek(a)***
zarobljen -a -o → **zarobjen***
zasejati se → **ušjati se***
zaselek → **fracjon(e);** zaselek ali njegov del → **bork**
zasilen → **prevezori**
zaslužiti → **meretati***
zaslužiti si → **meretati*; zaslužiti***
zaspati → **zaspati***
zastonj → **dibant²; zastonj**
zastrupljen -a -o → **velenjan²**
zaškripati → **zacviliti***
zato → **zatuo;** zato da → **zaki² / za ki;** zato ker → **zatuo k / ke / ki; zauoj(o) k / ke / ki**
zaukazati → **zakuazati***
zaupanje → **viera¹***
zaupati → **fidati se***
Zavarh → **Zavarh** *TOP*
Zavaršán (prebivalec Zavarha) → **Zauaršan** *ETN*
zavetrje: v zavetrju → **za vietravicon****
zaviti se → **zaviti se***
zavoljo → **zauoj**
zavret -a -o → **zavriet***
zbežati → **sikati; ubižati*; uteć(i)**
zbogom! → **z buogan / z buo(g)en**
zboleti → **obolieti*; zaboleti***
zbosti se → **ubosti se***
zdaj → **njele; njinje; zda**
zdaj ... zdaj → **kada ... kada; mo³ ... mo**
zdeti se → **vidati³; zdieti se***
zdravamarija → **abemarija* / abe marija; češčenajs ti kreljica; salve reʒina**
zdrav -a -o → **zdrau**
zdravje → **salut; zdrauje**
zdravnik → **miedi(h) / mjedi**
zdravo! → **zdrauo!**
zdrobiti → **omerviti*; zdrobiti**
zdrobljen -a -o → **zdrobjen***
zdrsavati → **zdrisati***
zdržati → **opstat**
zebsti → **hladiti*;** zebe → **zibe**
zelen -a -o → **zelen**
zelenec (kuščar) → **zelenac;** (ptica pevka) → **riepar**
zelenjava → **zeje**
zelje → **brosku; kapus; zeuje;** kislo zelje → **drobenik; železno (to)** (*gergo res*)
zelo → **dobro²; zlo**
zemlja → **sviet²; zemja²;** lapornata zemlja → **sudanovca;** obdelana zemlja → **toviela****
zemljepisna → **dijografike***
zemljevid → **ćarta dijografike**
zemljišče → **teren**
zet → **zet**
zganiti se → **ganiti se²***
zgodaj → **adore; subit; zuoda**
zgoditi se → **socedati (se)*;** primeriti se → **kapitati se*;** pripetiti se → **nameriti se***
zgoraj → **zgore / -i**
zgornji -a -e → **gorenji**
zgraditi → **dieleti*; storiti⁷***
zgristi → **zrizniti***
zibati → **zibati**
zibelka → **zibela**
zid → **mier¹; zit;** suhi zid → **mažerja**
zidar → **murador; zidar*** (*slov*)
zidati → **zidati***
zima → **zima**
zjutraj → **zjutra**
zlagati → **zlagati²**
zlagati se → **zlagati¹***
zlahka → **diman; rado; zlahno**
zlatnik → **fjorin**
zlato → **auar / auor; zlato**
zleknjen -a -o → **ulenjen**
zlepa → **zliepoma**
zlesti → **viliesti**
zleteti → **vileteti***

zliti → **veliti**
zlivati → **veliuati**
zlodej → **zluodi(j)**
zlodejev -a -o → **zluodijou***
zlomek → **zluomak**
zlomiti → **ulomiti (se)***
zlomiti (se) → **zlomiti (se)²**
zmanjkati → **parmanjćati***
zmečkati → **zmuškati;** stlačiti → **speštat**
zmeden -a -o → **impaćan*; zabirdejan*; zmeden***
zmerjati → **kleti**
zmesti → **zabirdejat; zmesti¹*; zmesti²***
zmešan -a -o → **zmiešan**
zmešati → **zmišati; zmutiti***
zmeten -a -o → **zmeten***
zmlet -a -o → **zameten***
zmleti → **zametati**
zmočiti → **zmočiti***
zmotiti se → **faliti**
zmrzovati → **zmarznuuati**
znanec → **znanac¹**
znati → **znati**
znesti (jajce) → **storiti¹²*; znesti**
znoj → **puot**
znoreti → **odnorieti**
znotraj → **znotra**
zob → **zop**
zonegana → **zgonjegana**
zora → **alba*;** ob zori → **prejkudan; tu dan;** pred zoro → **prednien**
zrak → **ajer**
zrasti → **storiti se³*; zrasti***
zraven → **pokri; uret³**
zrel -a -o → **zdrieu* / zrieu***
zrno → **ažin***
zunaj → **uone²; zuna**
zvaliti se → **zualiti se***
zvaljan -a -o → **zuajan***
zvaljati → **zuajati**
zvečer → **zvečer**
zveličati → **salvati; zveličati** (*slov*)
zverina → **zverina**
zvezan -a -o → **zvežen***
zvezati → **upneti; zvezati**
zvezda → **štela**; zviezda**
zvezek → **libri(n)²**
zvišati → **krešati**
zvit, prebrisan → **aštut**
zvon → **zuon**
zvonček → **kampanel****
zvonik → **turan**
zvoniti → **zuoniti***
zvrniti se → **zarniti se***
žaba → **krota; ranica***
žaga → **śiera; žaga****
Žaga → **Žaga*** *TOP*
žagica → **śierica**
žajbelj → **salvija**
žal biti → **hudo zdeti se**
žalost → **malinkonija; žalost**
žalosten -tna -o → **malinkonik; žalostan**
žaltav -a -o → **ranžid***
žbica (žebljiček za podkovanje čevljev) → **broća***
že → **že**
žebelj → **ždriebi**
žegnanje → **segra**
žegnati → **ženati***
žeja → **žeja**
žejen -jna -o → **žejan / -en**
želeti → **auguruati***
želeti si → **mieti* dičar**
železen -zna -o → **železian***
železnica → **hajzimpon; železna pot; železnica**
železo → **železo²;** železen predmet → **železo¹;** (železna priprava: past za miši, model za hostije) → **ʒelieza**
želo → **peč**
želodec → **mulice; štomi(h); tripe²;** živalski želodec → **bandou¹**
žena → **žena**
ženica → **ženica; babica¹***
ženin -a -o → **ženin***
ženitev → **ženitke / ženjitke / žinjitke**
ženiti (se) → **ženiti (se)**
ženska → **baba³; žena; ženska**
ženski -a -o → **ženski**
žerjavica → **bora**
žerjavica → **bujada**
žeti → **žete / -i**
žganje → **agadivite; žganje**
Žgarbáni (prebivalci Žgarbaníčev) → **Žgarbane** *ETN*
Žgarbaniči → **Žgarban(i)** *TOP*
žgati → **žgati²; žgati³**
žgečkati → **kocejati***
žid → **abrajar**
Žid → **jut** *ETN*
žig → **bol**
žigosan -a -o → **bolan²***
žila → **žila***
žir → **žer**
žito → **granj; žito¹**
žival → **beštja¹; žiuau;** divja žival → **beštja²**
živ -a -o → **žiu**
živec → **njiarf**
živeti → **živiti;** živeti v pomanjkanju → **štantati***
živež → **živenje*; živilo**
živina → **blago²; živina**
življenje → **vita¹***
žleb → **žliep****
žlebič (*geogr*) → **žlebić****
žlebina (*geogr*) → **žlebina****
žlica → **žlica**
žoga → **bala**
žolč → **žuč**
žolna → **žuna**
žrebe → **pujer; žrebe** (*slov*)**; konjinćer**
žrebiček → **pujerić**

Žumaje → **Žomaja** *TOP*
župan → **župan**
župnik → **famoštir; plevan**
župnišče → **kanonika**
žveplati → **solperati**
žvižgati → **svigati; šivilati**

ø → **če[1]; ja[2]; mi[1]; o[2]; ta[1]; ti[2]; to[2]; vi[1]**
(?) → **brievana; časte; gnedić; ki[16]; krepurina*; kušnjak*; mačerjou; Police*** *MICR*; **tavane; uidan; zavidati***

Indice italiano - *tersko*

aA bB cC dD eE fF gG hH iI lL mM nN oO pP qQ rR sS tT uU vV zZ

a → **a[4]; če[3]; k[7]* / h / g; na[2]; o[4]; ob; par[1]; u[1]**
a (*st. in l. / m. a l.*) (*anche temporale*) → **ta[3]**
abbacchiare → **poklatiti***
abbaiare → **lajati***
abbastanza → **dost(i); rat[1]; skuza** (*nat*)**; zadosti; zarat[1]**
abbattere → **otsieči***
abbondanza → **bundancja***
abbracciare → **objemati; objeti; obračati**
abetaia → **jedlavica****
abete bianco → **dana**
abete rosso → **brina; cmrieka[2]; smolika; smrieka**
abitante → **abitant**
abitante del borgo inferiore → **dolenjen****
abitante del borgo superiore → **gorenjen****
abitanti del territorio tra Bergogna e Plezzo → **Konauci** *ETN*
abitare → **stati[1]**
abito → **abit; guant**
abito di mezzalana → **meželan***
abituarsi → **navaditi se***
abituato -a → **vajen**
accadere → **socedati (se)*; uzgajati se***
accagliarsi → **usiriti se***
accanto → **uret[3]**
accasare → **oženiti**
accendere → **paržgati*; snjetiti*; užgati*; žgati[1]**
accetta → **sakiera**
accettare → **acetati***
acciarino → **kresilo**
accingersi → **narediti se***
accusa → **akuza***
accusare → **storiti* akužu**
acero → **jauar / jauor; klin[2]**
aceto → **ažéjt**
acetosella → **kisalica**
acido -a → **kisjat*; kisou***
aconito (o napello) → **lesjak**
acqua → **uoda[1]; uodica[2]**; d'acqua → **uodnji;** acqua lacustre → **jizernica****
acquavite → **agadivite; žganje**
acquisto → **kup[2]**
addio! → **z buogan / z buo(g)en**
addormentarsi → **zaspati***
adempiere → **adempiti; dopouniti**
adesso → **njele; njinje; sada; zda**
adoperare → **adoperuati*; doperate[2]; nucati**
affamato -a → **lačan / -en / -in**
affare → **afar**
affilare → **ošpičati[1]**
affilato -a → **ošpičan***
affinché → **ke[6]; naj[2]; zaki[2] / za ki**
affittanza → **fit**
affrettarsi → **biežati*; hitieti***
affumicare → **šprefumati**
aggiungere → **dostaviti; odložiti***
aggiustare → **juštati*; pontati**
agitarsi → **gnat se**
aglio → **lok**
agnello → **jare**
ago → **jigla**
Agostino → **Uštin** *NP*
agosto → **avošt**
aguzzo -a → **ostar**
ah! → **a!**
aiutare → **pomat / pom(a)ati**
aiuto → **pamuoć**
ala (di animale) → **perinca**
alare → **ćevedau; panj[3]**
alba → **alba*;** all'alba → **tu dan**
Albergo → **Olirop*** *TOP*
albero → **arbul; drieuo[1]*; hlot[2];** albero da frutto → **pomar*;** alberi → **drieuje; hlodje**
albicocca → **armelin**
albume → **bejak**
alcuno -a → **dan[2]**
all'alba → **prejkudan**
allattare → **dojiti; podojite**
allegro → **legri**
allegro -a → **veseu[1]**
allevare → **rediti**
allevato -a → **zrejen**
allodola → **škorjanac;** una specie di allodola → **potčufić**
allora → **alora; anzat / an zat; pa[2]; te[6]; tebot / te bot; tenčas**
allungare (allungare le gambe = scappare) → **potegniti[1]***
allungato -a → **utegnjen***
almeno → **almanku; usej** (*res*)
alno → **ouša**
alpe → **mont[1]; planina[3]**
alpigiano → **planinar*;** alpigiani → **montanjuli**
alquanto → **ki[12]; nikej[2]**
altare → **outar***
altercare → **besieduati se***

altitudine → **visokuoća**
alto -a → **douh[2]; visok;** in alto → **tazgore; visoko**
altrettanto → **tant[2]**
altro -a → **drugi[1] / drue / druj; on(i)[3]**
altrove → **drgode; druzdie**
altura → **bula[1]**
alveare → **panj[1]** (*nat*)**; ulin[1]**
alzare → **krešiti[2]**
alzarsi → **ustajati*; ustati**
amaro -a → **gorep / gorjep**
amarsi → **lubiti se**
ambedue → **oboj***
amica → **amiža**
amico → **ami; znanac[2]**
ammalarsi → **obolieti*; zaboleti***
ammazzare → **potruti*; ubiti; ubiuati**
amore: fare all'amore → **morozati**
amorosa (*s*) → **moroza**
amoroso (*s*) → **moroz**
anche → **anče; anu; še[1]; tudi**
ancora → **še[1]**
andando → **grede**
andare → **biežati*; hoditi; iti; pasati[1];** andare con un mezzo → **pejati se; uežuuate se*; voziti se**
andate! → **alinte!**
andiamo! → **alinte!**
Andrea → **Andrej*** *NP*
anello → **pirstan***
Angela → **Anʒola / -ula** *NP*
Angelo → **Anjul** *NP*; (?) → **Žin** *NP*
angelo → **anjuuac; uagrou;** angolo interno → **pič[1]**
anguria → **anguria**
anima → **duša; dušica**
animale → **beštja[1]; žiuau;** animale selvatico → **beštja[2]; zverina**
anitra → **raca[1]**
Anna → **Ana** *NP*
annata → **lieto[3]; rouba[2]**
annegare → **najati se; unejati se***
Annetta → **Anuta** *NP*
anno → **lieto[1] / ljeto;** anni → **anj;** l'anno prossimo → **glietu / gljetu;** l'anno scorso → **lani;** dell'anno scorso → **lanski***
annotare → **notati; notuuati*; zapisati; zapišuuati***
annotato -a → **zapišen***
antiquato -a → **antik***
Antonia → **Tuona** *NP*
Antonina → **Tunina** *NP*
Antonio → **Anton** *NP*; **Tuona** *NP*
ape → **bušela**
ape → **čela**
appena → **apena; glih[3]; oduj; ran**
appestarsi → **impeštati se***
appetito → **petik***
appezzamento → **kos[1]; lot[1]**
apporre → **klasti**
apposta → **na puošte**
apprendere → **zbarati; zviedati**
aprile → **abriu**
aprire → **otperjati*;** aprire con la chiave → **diskleniti; okleniti**
aquila (?) → **orlovat***
arancia → **naranc**
arancione → **di naranc**
arare → **uorati***
aratro → **platišča**
ardere → **gorieti***
ardesia → **skril****
argento → **arent; srebro**
argilla → **jili; zemja[2]**
aria → **ajer**
arista → **špina***
arnese di ferro → **železo[1];** (trappola per topi, schiaccia per ostie) → **ʒelieza**
arnia → **čok[4]; panj[2]** (*nat*)**; ulin[2]**
arrabbiarsi → **ujeziti se; velenjati se**
arrabbiato -a → **jezan; rabjan; velenjan[1]**
arrampicarsi → **plest se; spliesti se***
arrivare → **rivati[1]**
arte → **art[1]**
Artegna → **Retenj(e)** *TOP*
articolazione → **čidula**
asciugare → **posušite**
ascoltare → **poslušati**
asina → **muša***
asino → **muš[1]**
aspettare → **čakati*; počakati***
aspramente → **rezno**
assaggiare → **vidati[8]***
assai → **zlo**
assassino → **sašin***
assennato -a → **pameten**
assenzio → **ošenc / -inč**
assetato -a → **žejan / -en**
assolutamente → **asolutamentri**
assunta: l'Assunta → **avošnica**
asta → **ašta***
astrologo → **štrolik**
attaccare → **takati**
attaccarsi → **jeti se*[1]; takauati se***
attecchire → **jeti se*[2]**
attempata → **puostrna**
Attimis → **Ahtan** *TOP*
attingitoio → **kop[2]; korac[1]**
attorno → **okuole**
attraversare → **pasati[2]; pasauati[2]***
attraverso → **čes / čez**
augurare → **auguruati***
aumentare → **krešati**
Austria → **Auštrja*** *TOP*; **Todesk(o)** *TOP*
austriaco -a → **auštrijanski** *ETN*
autunno → **bandima; jesen;** in autunno → **tu(u) jesen(e/i)**
avanti → **indavant; naprit[1]; uret[1]**
avantieri → **te dan pret učera**
avemaria → **abemarija* / abe marija**
avena → **ovas; vena**

avere (*anche aux*) → **mieti / jimieti;** aver piacere → **mieti* dičar;** avere bisogno → **doperate[1]*; koventati*;** avere conati di vomito → **priti* ore hudo;** avere l'abitudine di → **uzati[2]*;** avere per cognome → **pisati se;** avere un (dato) aspetto → **vidati[3]**
averi → **blago[1]**
averla → **srakopera**
avveduto → **aštut**
avvelenato -a → **velenjan[2]**
avvertenza → **avertencja***
avviarsi → **jinvijati se***
avvilirsi → **aveliti se***
avvisare → **ovizati*; ovizauati***
avvocato → **avokat**
avvolgersi → **zaviti se***
azzardare → **uagati***
Azzida → **Gajžla*** *TOP*
bacchetta → **šiba***
bacchettina → **bruščica**
bacchetto → **baket**
bacchiare → **klatiti**
baciare → **bušniti**
bacìo → **osoja****
baco da seta → **kavaler***
badare → **merkati*; vidati[5]***
bagnare → **zmočiti***
bagnato -a → **mokar**
bagno: farsi il bagno → **naduuati*; vagati se**
baita di pastori → **kazon / -zuon**
balbettare → **barbotati***
ballare → **plesat(i)**
ballatoio → **pijou**
ballerina → **pliska; repipeta**
ballo → **bal; ples**
bambina → **čičica; hćeratica[1]**
bambinaia → **piestrna**
bambinetto → **kanajca***
bambino → **kanaja; otrok; sinić**
bandita → **bant***
barabba (*scherz*) → **kanjuh[2]** (*nat*)
barba → **brada[1];** barba di becco → **slaknica**
barilotto → **barigla**
Barnaba → **Barnaba** *NP*
Bartolomeo → **Girnej*** *NP*
basso → **bas(i); plituu*;** in basso → **baso**
bastare → **baštati*;** bastare → **rivati[2]**
Bastiano (Sebastiano) → **Baštjan** *NP*
bastone → **bruščа; palica**
battere → **biti; otoući; pokati; toući / touči*; udariti (se)*;** (per fare il burro *e sim*) → **zmesti[2]***
battersi → **toući se***
battesimo → **karst**
battezzare → **karstiti**
Battista → **Batešt** *NP*
battuto -a (= trasformato in burro) → **zmeten***
beccaccia → **diuja kokoš = ta diuja kokoš; pečuića**
becco → **kljun** (*slov*)**; pič[2]; piuka***
bella copia → **biela kopja***
bellezza → **liepata**
bello -a → **liep / ljep**
bene → **ben[1]; dobro[1]; jušto[1]; liepo; pru;** il bene → **ben[4];** voler bene → **rad[1]**
bene (*s*) → **dobro[3]**
benedire → **požegnati***
benedire → **ženati***
benedizione → **žegen**
Beppe (Giuseppe) → **Bepo** *NP*; **Зef** *NP*
bere → **piti; popiti; spiti; zapiti***
Bergogna → **Bargin** *TOP*; (ab di) → **Berginac** *ETN*; (relativo -a a) → **barginjski*** *ETN*; relativo -a al territorio tra Bergogna e Plezzo → **Konajski*** *ETN*; territorio tra Bergogna e Plezzo → **Konau*** *TOP*; **Kot*** *TOP*
Bernardino → **Bernardin** *NP*
Berra → **Bera** *CO*; (relativo a) → **Berou*** *ETN*
Bertoldo → **Bartoldo** *NP*
bestiale → **beštjin***
bestiame → **blago[2]; živina**
betulla pubescente → **bielavna**
betulla verrucosa → **brieza; cmika**
Biagio → **Blaš / -ž** *NP*
biancastro -a → **bielast***
bianco → **bjanko****
bianco -a → **bieu / bieli**
Biasutti → **Bjažuti / Blažuto** *CO*
bicchiere → **tača[1]**
bicchierino → **borsul; frakli**
bietola → **bleda;** bietole rosse → **jerberove**
biglietto → **beljet**
bile → **žuč**
bimbetta → **otroče**
bimbetto → **bambin; otročeć / -ić**
birichina → **buzarona**
biscia d'acqua → **poduodnik**
bisnonna → **baba[2]; prebaba; prestara mati; velika baba**
bisnonno → **bazavon; det[2]; predet; prestari uoća; star oća; veliki oća**
bisogno → **bizunja; potrieba**
bisticciare → **koriti (se)**
Blasig(h) → **Blažič(i)** *CO*
Blasutto → **Bjažuti / Blažuto** *CO*
blu → **plau**
Bobera → **Bobera** *CO*
bocca → **usta**
boccale (unità di misura) → **bokau**
bocce → **bale[1]**
boccone → **boća**
boemi (*s*) → **Boemi** *ETN*
bollato -a → **bolan[2]***
bollente → **vrieu***
bollettino di versamento → **boletin***
bollito -a → **zavriet***
bollo → **bol**
bontà → **dabruota**
bordo → **kraj[2]**

borgo → **bork**
Borgo: il Borgo (= Cergneu inferiore) → **ti brk** *TOP*; (ab di) → **Borkežani** *ETN*
Borgo Berra → **Bera** *TOP*
Borgo di sopra → **Gorenji bork** *TOP*; **Poʒora / -e** *TOP*; **te gorenji bork** *TOP*
Borgo di sotto → **Dolenji bork** *TOP*
Borgo Iuretici → **pad Brieh** *TOP*
Borgo Lase → **Laze** *TOP*; (ab di) → **nalažani** *ETN*
Borgo Molinar → **Mlinarje / Mlinarje bork** *TOP*
Borgo Mulinârs → **podlopata** *TOP*; (ab di) → **podlopaćane** *ETN*
Borgo Mulino → **Malin** *TOP*
Borgo Noacco → **Nouake bork** *TOP*
Borgo Pascolo → **pod Žlebićen** *TOP*
Borgo Patochis → **Patuk*** *TOP*
boriosamente → **braurno**
borsa → **turba;** borsa da viaggio → **takujin**
boscaglia → **host²**
boschetto → **gozdić**; liešče; log¹** / loh****
bosco → **bošk; host¹;** bosco di betulle → **briezja / br(i)ezje / brizja****
Bosnia → **Božnja*** *TOP*
botta → **bot²**
bottatrice → **manj***
botte → **sot**
bottegaio → **butar***
botteghe → **buteʒiš****
botticella → **butač(a); butačić; sodić**
braccio → **brač; roka²**
brace → **bora**
branco → **trop¹**
bravo → **kapac**
bravo -a → **bardak; braf / -ve / -vi; bruman; dobar¹**
bravo! → **brauo! / bravo!**
breve → **kratak**
briciola → **merva***
briciolina → **marca***
briciolo → **mekin**
brina → **slana**
broccolo → **brokul***
brodo → **krop; zupa***
Brogio (Ambrogio) → **Broš** *NP*
bruciare → **sažgati; žgati²; žgati³**
bruciare (*intrans*) → **peči²*; sažgati se**
bruciato -a → **sažgan**
bruco → **ruja***
brutto -a → **gart**
buca → **jama**
buchetto → **jamica**
buco → **jama; luknja** (*slov*)
Budapest → **Pešt** *TOP*
bue → **rogin**; uou**
bugia → **bužija; laga; laž** (*slov*); **lažnica***
buio → **tema**
bulletta → **broća***
buona fortuna! → **srenćno!**
buonasera! → **bujne sere!; dobri večer!**
buondì! → **bon dì!**
buongiorno! → **dobar dan / dober dan!; dobro jutro!**
buono -a → **bon; debou / debu; dobar¹**
buon'ora: di buon'ora → **zuoda**
buon viaggio! → **bon vijač!**
burro → **maslo; mast¹;** burro fresco → **špojga¹;** burro fuso → **mast²**
C. Ter → **Tar¹** *MICR*
cacare → **posrati se; srati**
cacato -a → **osar**
cacca → **drek**
caccia → **ćača¹***
cacciare → **goniti; loviti¹; pognati¹*;** cacciar via → **odnati***
cacio assai magro → **čuč**
cadavere → **mirlić**
cadere → **pasti¹**
cadere → **spaste / -i**
cadere → **upasti***
caffè → **kafé**
caffettiere → **kafetier***
cagliato → **userjeno**
cagliato → **takano**
cagna → **pisica**
cagnolino → **picić*; psić**
calabrone → **čelon**
calare → **pustiti⁴***
calcagno → **peta**
calce → **ćoučina**
calciare → **cabati*; cabniti***
calcio → **cabada***
calda → **ćauda****
caldo → **vroćina** (*slov*)
caldo → **gork(u)o; topli****
calmo -a → **salt¹***
calore → **jica***
calza → **hlača**
calzare → **obuti (se)**
calzolaio → **ćelejar / ćelijar; šuoštar**
calzoni → **barese / -še**
cambiare → **kambjati; mudati**
cambiare (*intrans*) → **kambjuuati*;** cambiare lo strame → **postejati**
cambiarsi d'abito → **preobliećі se**
camera → **kamera;** camera da letto → **ćamera za iti spat; kambra; solar**
camicia → **srajca; srakica;** in maniche di camicia → **irkauncah = u irkauncah**
camino → **napa²**
camminare → **hoditi**
cammino → **hod*; pot¹**
campagna → **kampanja²; pojana**; puoje²;** campagna coltivata → **toviela****
campana → **zuon**
campanella → **kampanel****
campanile → **turan**
Campeglio → **Ćempej*** *TOP*
campicello → **njivica**

campo → **brajda; njiua; puoje**[1]
Campo di Bonis → **Buona** *MICR*
Canal del Ferro → **Padvila** *TOP*
Canal di Grivò → **Potklap** *TOP*
canalone → **konalac****
Canalutto di Torreano → **Ćanaglet** *TOP*
canapa → **konopje**
candela → **ćandela; sve(j)ća**
cane → **pas**[2]**; uceć / -ic**
Canebola → **Ćanebola / -ula* / Ćaniebola** *TOP*; (ab di) → **Ćeneboc** *ETN*
canestro → **ciesta**[2]**; koša**[1]**; pletenac**
canfora → **kamfer**
cannella → **kanela**[1]*****
cannello → **kanuća**
canonica → **kanonika**
cantare → **ćantati; falalati; pieti**[2]**; spieti**[1]
cantina → **kliet**
cantone → **ćanton; kot****
canuto → **grižot****
canuto -a → **siu**
canzone → **ćant; piesma**
canzonetta → **kancjoneta***
capace → **kopan**
capello → **las**[2]
capire → **kapišati*; kapiti / -ijati**
capitare → **kapitati se*; nameriti se*; prleteti***
capo → **kapo; poglavar;** capo di vestiario → **vestiment***
Caporetto → **Kaborit** *TOP*
cappa del camino → **napa**[1]
cappellano → **kapelan**
cappello → **klabuk**
cappotto → **sunk(n)ja**
capra → **koza; kozlić**[1]
capretto → **kidicić; kozlić**[2]**; kušić**
caprino -a → **kozji**
capriolo → **diuja koza* = ta diuja koza; rogin**; sarna; tigra**
caprone → **kuš**
carabinieri → **karabinjeri / -unierji**
caraffa → **staklenca; verin**[1]
caramella → **konfet***
caratello → **karatel**
carbonaia → **kuotišče**
carbone dolce → **ćarbon; ouje**[3]
caricare → **zadenjiti**
carico → **brieme**
carinziano, -i (*s*) → **Karošac** *ETN*
Carli → **Karli** *CO*
carlina → **marčina**
Carlino (Carlo) → **Karlin** *NP*
Carmava → **Karmaua** *MICR*
carne → **meso; uukovo (to)** (*gergo res*); di carne → **mesen***
carnevale → **pust**
carniello (ab della Carnia) → **Kirnjeuc** *ETN*
Carniola → **Kranj*** *TOP*; **Kranjsko*** *TOP*
carniolina (*s*) (= slovenо) → **Kranjica** *ETN*
carniolino (*s*) (= sloveno) → **garjan*** *ETN*; **Kranjac** *ETN*
carniolino (*agg*) (= sloveno) → **krajn(j)ski** *ETN*; **kranjolin**[1] *ETN*; in carniolino (= in sloveno) → **krajnsko**[2] *ETN*; la lingua carniolina (= slovena) → **krajnsko**[1] *ETN*; **kranjolin**[2] *ETN*
caro → **drage**
caro -a → **dičar; drah**
carota → **koranj / -anje / -onj**
carpinella (?) → **lieska ta čarna**
carpino → **gabar**
carradore → **kolar****
carraia → **voznica**
carretta → **kareta***
carro → **uos**[3]
carta → **ćarta**[1]**; karta;** carta geografica → **ćarta dijografike;** carte da gioco → **ćarte**
cartoccio del granoturco → **škuša**
casa → **kiša**[1]**;** casa rustica → **hram**[1]**;** casa (*m. a l.*) → **damou / damu; ta(h) kiše / -i;** (*st. in l.*) → **doma; ta p(a)r kiše / -i;** di casa → **kišan**[1]*****
Casa Ciarniza → **Černica** *MICR*
Casa della Rupe → **Rupa** *TOP*
Casa Macorigh → **Macorić** *MICR*
Casa Poiana → **tie na Pojane** *MICR*
casacca da donna → **kamižola**
casale → **ćazal**
casaro → **špon̨ʒar**
cascata → **šlokat****
Case Rieca → **Rieka**[1]***** *MICR*
Case Zatreppi → **za Trepi** *TOP*
Casera Bergon → **Bergon** *TOP*
Casera Gasperini → **Gašperin** *MICR*
Casera Miscorc → **Miškorje** *MICR*
Casera Poian → **kazera Pojan*** *MICR*
Casere Botteghis → **Buteʒiš** *MICR*
Casere Chisalizza → **kisalica** *MICR*
Casere Palecedin → **Palećedin** *MICR*
C[asera (?)] Pascolo → **Dou po lou** *MICR*
Casere Pian di Tapou → **za Tapou / za Tapu** *MICR*
Casere Sdredgnobardo → **Sriednjo Bardo / Srienjo Bardo** *MICR*
Casere Tacia → **Tača / Tačis** *MICR*
Casere Tanatcoda → **tana Kodah** *MICR*
Casere Tapotamor → **tapo tamorjen** *MICR*
Casere Tasalieson → **Ta za liesu** *MICR*
Casere Tasarapariam → **Ta za Riparjan** *MICR*
Casere Tasaoro → **taza oro** *MICR*
Casere Toutisouze → **tie u Tisouci** *MICR*
casetta → **kišica***
caso → **kaš**
cassa → **kasa**[1]*****
cassapanca → **banjća***
cassetto → **skarsela***
castagna → **burja; kostanj**[2]
castagno → **kostanj**[1]**;** getto del castagno → **pulinčić**[2]
castelliere → **radišče****
castello → **rat**[2]******

castrato → **presiečen**
castrato -a → **ostrojen**
catasta → **tasa**
catechismo → **dotrina***
catena montuosa → **gora**[2]
Caterina → **Katra** *NP*
Catina (Caterina) → **Katina** *NP*
cattivo -a → **gart; hut**[1]**; slap; trišt**
catturare → **jeti**[1] **/ jieti; ujeti**
caule → **slama**
causa: a causa → **zauoj**
causare → **storiti**[6]***
cava di argilla → **jilovišča****
cavalletta → **kobil(i)ca**[1]**; skakja**
cavallo → **konj**
cavità nel terreno → **rupa***
cavolo → **zeuje;** cavolo cappuccio → **kapus**
cazzo → **kaco; kurac; pik**
cedere → **predati**
ceffone → **klafut; žlafirnca**
celebrare la messa → **brati majšu*; spieti majšo**
celeste → **nabeški**
cena → **več(i)erja**
cenare → **večerjati***
Cencig → **Cencić** *CO*
cenere → **pepou**
cengia → **polica**[2]****
Centa → **Čenta**[2] *TOP*
centesimo → **čentezim**
centinaio → **čentenar**
cento → **čent(o); desat čast desat; stuo**
centocinquanta → **stu i pedesat**
centoquarantuno → **stuo an štirdeset an dan**
Cepletischis → **Ćepletišča** *TOP*
cepperello → **hlodić**
ceppo → **čok**[2]**; čuška; ćoča; hlot**[4]
cera → **uosk**
cercare → **jiskat** (*slov*)**; ledati**[3]**; vidati**[2] **/ -eti**
cerchiare → **nabiti; nabiuati**
cerchio → **kalač**[2]**; kolo*; obrač***
Cergneu (relativo a) → **čarnejski** *ETN*
Cergneu inferiore → **ta Dolenja černea** *TOP*
Cergneu superiore → **ta Orenja Černea** *TOP*
certo → **saj**[1]**; sino; žede / že de;** una certa → **nikina***
cervo → **jelen; rogin****
Cesariis → **Podbardo** *TOP*; (ab di) → **Podbarjan** *ETN*
Cesariis di sopra → **to orenjo podbardo** *TOP*
Cesariis di sotto → **to dolenjo podbardo** *TOP*
cespuglio → **garm;** cespugli di avellano → **liešče**
cessa → **priesaka****
cesto → **žej**[2]**;** cesta per fieno, erba, fogliame → **brincja**
Ceuza → **Čeuca*** *MICR*
che → **de**[1]**; ke**[2]**; ke**[5]**; kuj / ku; naj**[1]**; naj**[2]**;** (*cong subst*) → **ke**[4]**;** (*subst*) → **de**[2]
che! → **če!**
che: il / la quale, il che → **ki**[3]
che? → **ka?**
che? (quanto?) → **veliko?; zlo?**
checchessìa → **te k bot**
Checco (Francesco) → **Keko** *NP*
che cosa? → **ka?**
che ne so io? → **ka vie(n) ja?**
chi → **duor; ki**[2]
chi? → **duo?; katere?; ki?**[2]
chiacchierare → **uoriti se**
chiacchiericcio → **šenšur**
Chialminis → **Vizont** *TOP*
Chialminis (ab di) → **Vizonćeni** *ETN*
chiamar(si) → **klicati (se)**
chiaramente → **klaro**
Chiaròn → **Ćaron** *TOP*; relativo a Chiaròn → **Ćarojski** *ETN*
chiave → **kjuč**
chiavetta → **kjučić**
chicco → **ažin***
chiedere → **prositi**[1]
chiesa → **cierku / cirku**
chioccia → **kluoća; picica**[1]***
chiocciare → **klukati***
chiocciola → **lokaj**
chiodo → **ždriebi**
chissà → **buh ve; kuj sa**
chiudere a chiave → **zakleniti**
chiuder(si) → **zaprieti (se)***
chiuso -a a chiave → **zaklenjen***
Cia (Lucia) → **Cija** *NP*
ciambella → **kalač**[1]
cicala → **čiana**
cicalare → **gučat**[2]
cicaleccio → **gučanje**
cieco -a → **sliep**
cielo → **nebo***
ciglione → **krajac****
cigolare → **zacviliti***
ciliegia → **čeriešnja**[1]**; černica**[1]***
ciliegio → **čeriešnja**[2]
cima → **ponta*; uarh**[1]**;** cima secondaria tondeggiante → **kucji****
cimice dei letti → **laščac;** cimice delle piante → **loščac***
cinciallegra → **senica**
cinesi (*s*) → **Kinezi*** *ETN*
cinquanta → **činkuanta / -e; duarkat duaredi nu desat; pečast desat; pedeset; pet rede**
cinquantadue → **pedeset in dua**
cinquantotto → **činkuante vot**
cinque → **čink; pet**[1]**;** cinque giorni → **pedni;** cinque panini uniti tra loro → **roka**[4]**;** cinque volte → **pet čas / 5 čas**
cinta (*geogr*) → **previtak****
cintola → **pas**[1]
cintura → **pas**[1]**; pasica**
cinturetta → **pasić**
ciò → **te**[2]**; te**[4]
ciò che → **kar**[3]

ciocco → **čok[1]***
cionostante → **ištes[3]**
ciotola lignea → **sklieda[1]**
cipolla → **čibula**
circa → **cirka; ćierge**
circolare → **žirati***
Ciseriis → **Čižierje** *TOP*
Ciseriis (ab di) → **Čižirčica** *ETN*
Ciseriis (ab di) → **Čižirjen** *ETN*
città → **citad / citat; miesto**
cittadini → **citadini**
cittadino → **meštjan***
ciuffo → **čuf**
civetta → **čuita; soua**
civetta (maschio) → **sauon**
Cividale del Friuli → **Čidat** *TOP*
cividalese (*agg*) → **Čudajski*** *ETN*
civilizzato -a → **pituuan**
Clap → **Podurata** *TOP*; (ab di) → **Podrajac** *ETN*
coborghigiano → **borkežan* / borkižan***
coccarda (della scarpa) → **flok**
coccodè: il fare coccodè → **kotkodiekanje**
Coceano → **Kocjani** *TOP*
cocuzzolo → **lavica**; (*geogr*) → **glaua**
coda → **rep**
codino → **repeć**
codirosso → **potčarnjeuka; robertić; skuduruš**
cognata → **kunjada**
cognato → **kunjat / -ado**
cognome → **konjon; prejimak**
Coia → **Kuija** *TOP*; (ab di) → **Kuijen** *ETN*; **Kuiščica** *ETN*
colazione → **kosilo[2]; obet[2]**; prima colazione → **kolacjon**; fare colazione → **storiti* kolacjon**
Collalto → **Kolaut** *TOP*
colle → **bardo****
Colle Cum → **Hum** *OR*
colletto → **fašieta; golarin**
collina → **brieg / -h; čok[3]; čukau; hum; kulina; pekol[2]**; rop[1]; uarh*[2]**
collinetta → **briežić; čukalić; čukula*; glavica[1]; humić; uarščić****
Collio → **Brike** *TOP*; (ab del) → **Bric** *ETN*
collo → **šija**
colmo (del tetto) → **slieme[1]**
colombaccio → **duji galop***
colombo → **galob*; kolomba***
colorato -a → **pisan***
colore → **kalor**
colpa → **kolpa**
colpire → **stisniti[2]**
colpo: in un colpo solo → **z njen botan**
coltella a petto o a striscio → **šeželet**
coltello → **nuoš**; coltello a serramanico → **britua**
colui che → **duor; ki[2]**
colui colei → **te[4]**
comandare → **kuažuuati; ordinati*[2]; ukuazate**
comare → **nuna[2]**
comarina → **botrica**
combinare → **onijati**
come → **koker; kome; kuj / ku; ranti[2] / -ej / -ij; tej**
come che → **tejke / tej ke / tej ki**
come! → **kako!; kuo![1]**
come? → **kak?[1]; kako?**
cominciare → **invijati; jeti[3]; poč(n)eti*; učuneti; začeti*; zaučneti***
commettere → **dielati[2]**
compaesano → **pajizan***
compagnia → **kompanija**
compare → **nunac**
comperare → **kupiti; kupu(u)ati**
comperato -a → **kupjen***
compiere → **storiti[1]**
completamente → **popounama**
completare → **kompliti**
complicato -a → **zavit; zavouzan***
comporre → **zlagati[2]**
comprendere → **loviti[2]; zastopiti**
comunale → **komunal; komunski***
comune → **komun(a)**
comunque → **tant[3]**
comunque → **use glih[2]**
con → **s / z / ž**
concimato con il letame → **nojn***
condannare → **prsoditi***
condannarsi → **kondanati se***
condire → **obieliti; politi**
condito -a → **nabejen*; obejen*; polit***
condurre → **gnati[4]; parnate; pejati[2]; perpejati*; popejati***; (al pascolo) → **pognati[2]***
confessare → **spoviedat(i)**
conficcare → **upičiti***
conficcarsi → **zlomiti (se)[1]**
confinante → **takan**
confinare con → **konfinati*; konfinuati***
confine → **konfin**
confluire → **stiekati (se)***
confondere → **zabirdejat; zmesti[1]*; zmutiti***
confrontare → **stružjati**
confrontato -a → **stružjan***
confronto → **konfront**; a confronto → **a konfront; daur / na daur**
confuso -a → **zabirdejan*; zmeden***
coniglio → **pituuni zec**
conoscente → **znanac[1]**
conoscere → **znati**
conoscer(si) → **poznati (se)***
conservare → **ošparnjati***
consigliere → **konsejer**
consumarsi → **finiuati se***
Cont → **Kont** *CO*
contadino → **kontandin; kumet**
contare → **šteti** (*slov*); **štieti; zledati*; zleduati* / zleduuati / zliduati; zmerkauati**
conte → **kont[2]****
contento → **kontent**
contento -a → **veseu[1]**
contino → **kontin****

conto → **kont**[1]
contrarsi → **skručuvati se***
contro → **čes / čez; pruoti**
convenire → **prit / -e / -i**[1]
Coos → **Kos(i)** *CO*; **Priehot** *TOP*
copia → **kopja***
coprire → **pogirniti*; pokriti*; prekriti**
coraggiosamente → **koraʒos**
coraggioso -a → **koražen**
corda → **uar(va)**
Cormòns → **Kormons** *CO*; **Krmin*** *TOP*
cornacchia → **kauka** (*nat*); **kriuka; urana**
Cornappo → **Karnahta** *TOP*
cornetti (= fagiolini con baccello) → **kornete**
còrniola → **drenaulica; drien;** del còrniolo → **drenau***
corno → **ruoh**
corpo → **kuarp; truplo**
corpo di dio! → **korpo di bijo!**
correggia → **riman***
correre → **goučati*; leteti**[2]**; remati*; teči***
correttamente → **jušto**[3]
corteccia → **lup**
corteggiamento → **snuba**
corteggiare → **snubiti**
cortile → **burjač**; gorada***
corto -a → **kocat; kratak**
corvo → **krokuc***
Cos → **Kos(i)** *CO*
cosa → **rieč; sako**
cosa! → **ko!**[1]**; kuo!**[2]
cosare → **oniegati**
cosato -a → **oniegan***; cosata (fatta) → **zgonjegana**
coscia → **bedro / -a***
così → **tako; takole; tkej;** davvero → **ja, sino je**
così ... come → **tuo ... tuo**
coso → **oni**[1]**;** i cosi → **oniez(i)ji / onjieziji**
Cossarutto → **Košaruti** *CO*
Costa Couc → **Kouk** *MICR*
Costalunga → **Vila** *TOP*
Costapiana → **Rauan** *TOP*
costare → **koštati***
costola → **rebro**
costoni → **rebra**
costretto → **sforčan**
costretto -a → **pirsijen**
costringere → **storiti**[13]*
costruire → **dieleti*; storiti**[7]*
cotechino → **muzet**
cotone: di cotone → **bombažou*; panesin*;** panno di cotone → **panesino**
cotto -a → **kuhan; pečen***
coturnice → **katoriš**
covone → **kopa**[1]
Cracina → **Kracina** *CO*
Cramaro → **Kramaro** *CO*
cranio → **krapa**
Crapiz → **Krapec** *CO*
Cras di Pulfero → **Kras** *TOP*
Crastie → **Bobera** *TOP*; **Hrastje** *TOP*
crauti → **drobenik; železno (to)** (*gergo res*)
credere → **vierjati*; vieruati***
credito → **kredit**
credo → **kredo**
crepare → **krepati**
crepato -a → **krepan**
crescere → **rasti*; rediti se; storiti se**[3]**; zrasti***
cresima → **krezima**
creta → **ʒes**
Cretto (ab di) → **Ušeujan** *ETN*
cristiano → **krištjan**[2]
Cristo → **Kristo** *NP*
Cristo sia lodato! → **laudato jezu Krišto, ludatu zu Kristo! / lu(u)dato šin krišto!**
croati (*s*) → **Krouati** *ETN*
Croatto → **hirbat** *CO*
croce → **kriš**[1]
Crosis → **Kroža*** *TOP*
crosta → **krošta; skula; škorja**
crudo -a → **sierou**
crusca → **semula***
cucchiaio → **žlica**
cucina → **kiša**[2]
cucire → **sašiti*; šivati**
cucito -a → **paršit*; sašit**
Cuffolo → **Kufolo** *CO*
cugina → **kužina**
cugino → **kužin**
Culetto → **Kuleta** *CO*
culla → **zibela**
cullare → **zibati**
culo → **rit**
cuneo → **klin**[1] **/ klen;** piccolo cuneo → **klinac / klenac**
cuoca → **koga**
cuocere → **kuhati; peči**[1]**; skuhati; speće / -i; storiti**[10]*
cuoco → **kogo**
cuoio → **korjan***
cuore → **sarce**
curato → **kurat**
curia → **kurja**
curioso -a → **kurjos;** → **kurjouzen**
curvato → **plean***
curvo -a → **kriu**
custodire → **pohraniti*; uaruati; varvate / -i**
da → **k**[7]*** / h / g; od / ot; par**[1]**; s / z; z / s; za**[2]**;** (*st. in l. / m. a l.*) (*anche temporale*) → **ta**[3]
dacché → **ki**[11]**; opotin san ke**
dal → **dal**
dall'altra parte → **un stran**
dannarsi → **danati se***
danneggiare → **storiti škodu*; škoduati***
danneggiato -a → **denjan*; pokažen***
danno → **dam*; škoda***
dappertutto → **pousin**
dapprima → **prie**[3]
dare → **dajati; date / -i**

darsi da fare → **ganiti se[2]***
davanti → **pred / pret; sprie(i); ta sprie(i)**
davvero: per davvero → **na mest**
dazio → **dacih**
debellare → **gnati[1]**
Debellis → **Debeliš** *CO*; **Debeliš(i)** *TOP*
debito → **dug***
debole → **debuu**
decimo → **deseti**
defunto -a → **kondon; ranci / rani(k)**
Del Medico → **Del Mjedi** *CO*
delicatamente → **rahlo**
delicato -a → **delikan**
denaro → **frank; sout**
denominare → **praviti**
denso → **debou / debu**
denso -a → **gost**
dente → **zop**
dentro (*m. a l.*) → **notre[2]**
dentro (*st. in l.*) → **notre[1]**
deporre (le uova) → **dielati[4]*; nesti[4]; storiti[12]*; znesti**
deretano → **rit**
derubare → **pokrasti***
destro → **ʒeštri**
destro -a → **desni; dobar[2]***
detergere → **obrisati**
detto -a → **rečen***
devozione → **andoht**
di → **di[1]; kuj / ku; od / ot; tej; z / s;** di mezzo → **sriednji**
dì (= giorno) → **di**
dialetto → **dijalet**
diavolo → **hudić; zluodi(j); zluomak;** del diavolo → **zluodijou***
dicembre → **december; žbruma**
diciannove → **devanast**
diciannovesimo → **devenajsti**
diciassette → **dieži siet; sedenast**
diciassettesimo → **sedenajsti**
diciottesimo → **osenajsti**
diciotto → **dieži vot; diživot; osenast**
dieci → **desat / -et; dieži**
dietro → **ta zat; za[2]; zat[2]**
differente → **difarent; obarnjen***
difficile → **težak[1]**; (*agg*) → **teško**
dimenticare → **pozabiti***
dio → **boh; dijo**
dio, benedici! → **bog ženi!**
dio, conserva! → **boh uari!**
dio mio! → **moj buoh!**
dipendente → **padložni**
dire → **ćakarati[1]; djati; guoriti; poreči*; poviedati; praviti; reć(e) / -i; rožinati[3]***
discernimento → **sentiment**
discorso → **diškorš**
disfare → **razdriete[1]**
disfarsi → **razdrieti se[2]***
disgrazia → **dišfortuna[2]; dižgračja[2]**
Disint → **Dizint** *TOP*
dispiacere → **hudo zdeti se**
disporre → **storte[2]**
disposto -a → **ložen[1]***
disseminarsi → **uśjati se***
distesa d'acqua → **uoda[2]**
distintamente → **frank(o)**
distretto → **dištret**
distruggere → **poderjati**
disturbare → **disturbuati***
ditino → **parstić**
dito → **palac[1]; parst;** dito indice → **palac te ordinarji;** dito medio → **palac te sriednji / te narboj valiki, te venči, te uorši, te narvenči, te naruorši**
divellere → **ruti***
divenire → **prit / -e / -i[1]**
diversamente → **altrimentri; drugač(i); po druzin**
divertimento → **divertimint; gošt[1];** per divertimento → **gošt (par)**
divino -a → **božji**
documento → **ćarta[3]***
dodicesimo → **duanasti**
dodici → **dodeš / -iš; dvanast**
Dogna → **Donja*** *TOP*; (ab di) → **Donjar** *ETN*
dolce → **dolče**
dolere → **bolieti***
Dolina → **Dolina** *TOP*
dolore → **bou[2]**
domandare → **prejati*; uprašati**
domani → **jutre / -i; zajtra**
domenica → **nedieja;** di domenica → **tuguot**
Domenico → **Domeniko** *NP*
domestico -a → **domač;** -a → **pituuan**
donde? → **kuode?; otkot?; skod? / skot?**
donna → **baba[3]; žena; ženska;** di donna → **ženin***
donnetta → **babica[1]*; ženica**
donnola → **brunica**
dono → **don**
dopo → **anzat / an zat; po[1]; poten / -i(n); potle; za[2]**
dopodomani → **ondan; po jutrinjen**
dopopranzo → **po pudne**
doppio -a → **doplo; duojen***
Dorbolò → **Dorbolò** *CO*
dormire → **spati**
dote → **dota**
dove → **kier; tu ki; tu ko;** (*m. a l.*) → **ki[15];** per dove → **ki[7]**
dove? (*m. a l.*) → **kam? / kan?;** (*st. in l.*) → **kje?;** per dove? → **kodre?**
dovere → **muorati***
dritto: sul dritto → **na lic**
dritto → **rauno**
dritto -a → **rauan[1]**
due → **doj; dua**
due anni fa → **onomlete; pred lajskinjin**
due volte → **duakart**
duecento → **dužinte**

dunque → **donće**
duro -a → **tard / -t**
e → **anu; e[6]; pa[3]**
ebbene → **ben[2]**
ebreo (*s*) → **abrajar; jut** *ETN*
ecco → **le[2]**
ecco! → **na! / nate!; saj[2]!**
edera → **bršjen**
edificare → **zidati***
egli esso → **on[2]**
elastico -a → **alaštik**
elemosina → **amuzna; bogime / bogojime**
ella essa → **on[2]**
emigrazione → **hajzimbon***
entrambi -e → **goba[2]; gobadua**
entrare → **uliesti**
Epifania → **tarji kraji**
eppure → **etant**
equamente → **jušte**
erba → **traua**
eretico → **krivavierac**
Ermacora → **Makor** *NP*
ernia → **kila*;** ernia scrotale → **balon**
erratamente → **kriuo**
errato -a → **kriu**
erta → **mea; riua; stermaua;** erta montana → **čukula***
esami → **ežame**
esca → **goba[1]**
escogitare → **preštudjati**
esempio → **ežempli;** per esempio → **ežempli (par)**
espellere → **vemetiti*; vimetati***
esplorare → **šploravati***
essere → **bite[1] / -i; bite[2] / -i;** essere composto da → **entrati*;** essere libero di → **smieti*;** essere misericordioso → **gnaditi***
essiccare → **šušiti**
essiccarsi → **usušiti se***
estate → **lieto[2] / ljeto;** in estate → **čez lieto; po liete; taliete / ta liete**
estremità → **pič[1]**
estremo → **kranji****
ex Molino → **ta pir mlinarjih** *MICR*
F. Natisone → **Nediža** *IDR*
fa freddo → **zibe**
fabbriciere → **fabricier**
fabbro → **fari(n)**
faccia → **višta**
facile → **lahan**
facilmente → **diman; lahno; rado; zlahno; žiher**
Faedis → **Fojda** *TOP*
faggina → **žer**
faggio → **buku(a)**
fagioli → **debelica; faʒou; rah**
fagiolini con il baccello → **uajine**
fagiolo nano → **ćapan**
fagotto → **fagot**
falce → **kosa;** falce fienaia → **falčet**
falcetto → **sarp**
falchetto → **sokolić**
falciare → **sieći; uusieči***
falciato -a → **usiečen***
falco → **saku; vidul(a);** falco di palude → **lun**
falegname → **marengon**
fame → **glat; lakot**
famiglia → **diržina; fameja;** di famiglia → **kišan[1]***
fango → **fango; luža**
far colazione → **kositi;** far rotolare → **zatačit**
fare → **dielat(i)[1]; naredite / -i; narejati*; runat; storiti[1];** fare chicchirichì → **kikirikati*;** fare coccodè → **kotkodiekati;** fare freddo → **hladiti*;** fare il bagno → **kopati se** (*slov*)**;** fare torto → **kriviti***
farfalla → **tičica**
farfaro → **lupenje**
farina → **moka**
farinata di granoturco → **mešta; močnik**
farro → **faro**
farsi il bagno → **vagati se**
fascia → **pouoj; ruta[3];** fascia di lana → **čimosa**
fasciare → **povijati*; poviti*; povjuuati***
fascina → **maža**
fascio → **balet**
fatica → **fadija**
faticare → **martrat se**
faticoso -a → **sfadjouzan***
fatta → **fata*; imbaštida; početa**
fatto → **fat**
fatto -a → **narejen***
fattoria → **kampanja[1]**
fava → **bop**
favilla → **iskra*; jiska**
favola → **fabula**
fazzoletto (copricapo) → **facolet**; **facou;** (da naso) → **facou**
febbraio → **fevrar; mali miesac**
febbre → **gica; gorkuota**
fede → **viera[2]**
fegato → **fijat; jetra**
felce → **prapot**
felicemente → **srećno**
femmina → **mašća**
femminile → **ženski**
ferirsi → **dešipati si***
ferita → **ferida*; rana**
fermar(si) → **ustaviti (se)**
fermo -a → **zmjeran**
ferrato -a → **podkuuan**
ferro → **železo[2];** ferro di cavallo → **potku;** di ferro → **železan***
ferrovia → **hajzimpon; železnica;** (= strada ferrata) → **železna pot**
festa → **fiešta; praznik;** (festività) → **guot[2]**
fiaba → **pravica[1]**
fiammifero → **fulminant**
fianco → **flank***
fibbia → **rinća**

fica → **finka**
fico (frutto) → **figa**
fidarsi → **fidati se***
fiducia → **viera[1]***
fienile → **kolet; šnik**; toblat;** fienile di montagna → **stejpa****
fieno → **sieno**
fiera → **senjan**
figli → **sine / sinui / sinuve**
figlia → **hćeratica[2]; hći[2]**
figliare → **storiti[2]*; storiti[3]***
figlio → **otrok; sin[2];** del figlio → **sinou[1]***
figlioccia di battesimo → **fijoča**
figlioccio di battesimo → **fijoč[2]**
figlioccio di cresima → **fijoč[1]**
figliolo → **sinatić[2]**
fila: in fila → **poredama;** fila di dieci covoni → **red* / -red**
filaccia → **predilo**
filare → **presti***
filato → **preja***
filatura → **prea[1]**
filo → **nit;** filo della lama → **ostrica****
Filomena → **Mena** *NP*
filtrare (*intrans*) → **spiti se***
finanza → **finanča**
finanziere → **berić; finančot**
finché → **doke; finke; sinj k-**
fine → **konac[1]**
finestra → **okno**
fingersi → **dielati se; storiti se[2]***
finire → **enjati*; finišati*; finiti / finjiti;** (*intrans*) → **finišati se***
finito -a → **finišan; finit***
fino → **do[5]; fin**
fino a → **finjće**
finora → **on do njele**
fiocco (da filare) → **kouka**
fiore → **flor*; roža; rožica;** fiori → **cuotje**
fiore di zucca → **tagičar**
fiorino → **fjorin**
fiorire → **cuosti**
fiorrancino → **krajič** (*nat*)
fischiare → **svigati; šivilati**
fitto -a → **fis*; ost***
fiume → **flum; reka** (*slov*)**; rieka****
Fiume → **Rieka** *TOP*
fiutare → **dušiti; fuliti;** fiutare tabacco → **tabakati***
Flaipano → **Fi(j)plan** *TOP*; (ab di) → **Fiplanjan** *ETN*; (relativo a) → **Fiplajski** *ETN*
Floriàn → **Florjan** *CO*
Floriano → **Florjan** *NP*
focaccia → **paača / pagača; pinca[1]**
focolare → **fokolar; onjišče**
foglia → **list; perje**
fogliame → **listje**
foglie → **listje**
foglio → **šfoj*;** foglio di carta → **ćarta[2]***
follare → **uajati; zuajati**
follato -a → **zuajan***
fontanella → **uodica**[1]**
fonte → **zvieralo**
Forame → **Malina*** *TOP*
forbici → **škarje[1]**
forca → **vile**
forcella → **vila****
Forcella Musi → **Jama*** *MICR*
forchetta → **peron; vilice** (*slov*)
forestiero → **forešt***
formaggio → **ser**
formarsi → **priti[2]***
formica → **braunja;** formica gialla → **rusica;** formica nera → **mrauje**
formulare → **storiti[5]***
fornace → **fornaš**
forra → **žlebina****
forse → **morebit; morti**
forse che? → **al?; ke?[1]**
forte → **hut[1]; moćan**
fortemente → **moćno**
fortuna → **fortuna; srenća**
fortunato -a → **furtunan; srenćan**
forza → **fuarča*; muoć**
fossa → **jama; kanau*; lindrona**
fossato → **jamjak**;** fossato erboso fra due campi → **reval**
fottere → **fukati; pofukati; pojati***
fra → **za[2];** fra due anni → **poglietu**
fragola → **jagodica**
fragorosamente → **na terdin[2]**
frana → **žlak**
franare → **ubdrieti se**
Francesco → **Frančešk** *NP*
francesi (*s*) → **Frančejzi** *ETN*
francolino di monte → **frangulin; piela***
frasca → **frašča**
frassino → **frasin; jasen;** frassini → **jaseničje**
frate → **frat**
fratello → **bratar / -er / -ir**
fratta → **fraća****
Frattìns → **Fratiče** *TOP*; (ab di) → **Fratič / Fratinić*** *ETN*
frazione → **fracjon(e)**
freddo → **mras / mraz**
freddo → **marzlo**
freddo -a → **marzu***
fresco -a → **frešak[1]; frešak[2]; frišen**
fretta: in fretta → **skleto; tou nagle**
fringuello → **ščinkuc***
friulano (la lingua friulana) → **furlan[2]** *ETN*; **lah[2]** *ETN*
friulano (*s*) → **Furlan[1]** *ETN*; **Lah[1]** *ETN*
friulano -a (*agg*) → **furlajski*** *ETN*; **lański** *ETN*
friulano: in friulano → **furlajsko** *ETN*; **lańske / -i / -o** *ETN*
Friuli → **Frjul** *TOP*; **Lańsko** *TOP*
Frizot → **Frižuoti** *TOP*

frizzare → **bujati**
fronte → **čelo**[1]
frosone → **blesak** (*nat*)**; frižuot**; luskuc**
frotta → **trop**[4]
frumento → **pšenica; žito**[2]
frutta → **poma**[1]**; sadje**
frutteto → **brolin**; uart**[2]
frutto → **poma**[2] **/ -o; sad** (*slov*)**;** frutto piccolo → **pomica*;** frutti → **sadje**
fucina → **farja***
fumare → **pipati;** (*intrans*) → **kaditi se; kaditi*;** (*trans*) → **fajfat; kaditi***
fumo → **dim**[1] (*res*)**; kat**
Funtig → **Funtić** *TOP*
fuoco → **onj**
fuori → **zuna;** (*m. a l.*) → **uon**[1]**;** (*st. in l.*) → **uone**[2]
fuorviarsi → **zapejati se***
furtivamente → **potiho**
fuscello → **brušča**
galletto → **pekol**[1]**; petelinac***
gallina → **kokoš**
gallinella → **pikola**
gallo → **petelin**
gamba → **noga**[1]**; nojica***
gambero → **rak**
gambetta → **nožica**
garantire → **garantiti***
garbino → **girbint**
Gasparutti / -o → **Gašparut(i)** *CO*
gatta → **mačeca / -ica**[1]**; mačka**
gatto → **mačak**[2]**; mačka;** (maschio) → **mačak**[1]**;** gatto selvatico (?) → **kuna**[2]**;** di gatto → **tucin***
gazza → **badaskula*; sraka***
gelare → **zmarznuuati**
gelo → **let**
gelso → **molar**
gemello → **ʒimulin**
gemere → **jamanejkati; stokati**
gemma → **pop**[1]*****
Gemona del Friuli → **Gumin** *TOP*
gendarme → **ćandarm***
generale: in generale → **parmi**
generare → **roditi***
genero → **zet**
genitori → **denitorji**
gennaio → **ženar**
gente → **jude / judi / -je / -ji**
genuino → **jušto**[5]
genziana maggiore → **kešutnjak**
geografica → **dijografike***
gerla → **korba**[2] (*res*)**; koš**[1]
Germania → **Ʒermanja*** *TOP*
germogliare → **gnati**[2]**; gnati**[3]**; spognati*; vignati**[3]*****
Gesù → **Jezu** *NP*
gettare → **metati; petati; ure(j)ći; zaganjati***
getto del castagno → **pulinčić**[2]
ghiaccio → **let**
ghiaia → **glerja**; graua; prot**[1]
ghiaione → **lavina; mea; melin; mieu**
ghiandaia → **šuoja***
ghiro → **pouh**
già → **že**
giacché → **ʒak**[2]
giacchetta → **krozatić**
giaciglio → **koua**
Giacomo → **Jakob** *NP*; **Jakum** *NP*
giallo -a → **rus**
giardinetto → **vartić****
giardino → **ʒardin**
gigante → **hejd / -t** (*nat*)
Gino → **Ʒin** *NP*
ginocchio → **kolieno**
giocare → **matejati; ʒujati;** giocare (a) → **jigrat**
giocattolo che consta di una castagna trapassata → **birčalca**
giornale → **cajtinga; gaʒeta; gaʒeta**
giornalmente → **podne**
giornata: salario di una giornata → **ʒornada**[2]*****
giorni addietro → **on dan**
giorno → **dan**[3]**; ʒornada**[1]***;** giorno feriale → **dielounik; godina**
giovane → **mlat** (*agg*)**; sin**[1] (*s*)**;** del giovane → **sinou**[2]*****
giovane maiale → **prase**
Giovanna → **Žuana** *NP*
Giovanni → **Zanut** *NP*; **Žuan** *NP*; **Žuanić** *NP* (?) → **Ʒin** *NP*
Giovannino (Giovanni) → **Zanut** *NP*; **Žuanić** *NP*
giovare → **nucati; storiti**[9]***; ʒouati* / ʒovati***
giovedì → **četrtak**
giovenca → **bokica; jinica;** di giovenca → **jinični***
gioventù → **sinouje***
girare (= cambiare) → **oberniti*;** (= viaggiare) → **pohajati / pogajati*;** (*intrans*) → **uarteti se***
giù (*m. a l.*) → **dol**[2]**;** (*st. in l.*) → **dole / -i**
giubba → **krožat; ʒaget(a)**
giudice → **ʒudih**
giudizio → **pamet**[2]*****
giudizioso -a → **zastopan**
giugno → **jonj**
giumenta → **kobila**
Giuseppe → **Joʒef** *NP*
giustizia → **jušticja; pravica**[2]
giusto -a → **ʒust****
Giusto → **Ʒusta** *CO*
gnocco → **štruki**
goccio → **got**
goffaggine → **nerodnost** (*slov*)
goffamente → **štrambasto**
goffo -a → **štrambast***
gola → **grlo**
gomito → **lahat**
gonfiarsi → **napenjati se; napeti se*; napihniti se*; oteči***
gonfio -a → **oteku***
gonna → **ćamižot; kotula***[1]
Gorizia → **Gorica** *TOP*
Gradischiutta → **Radišče** *TOP*

graffiare → **praskati***
grammatica → **gramatika**
Gran Monte → **Velika gora / ta Velika gora** *OR*
granaio → **ćašt**[1]
granatiere → **granatier**
grande → **velik;** grande orto → **brolin**;** grande porta del fienile → **štuba**;** il più grande → **valiki (te boe / te narboj)**
grandine → **touča**
grano → **granj; žito**[1]**;** grano saraceno → **gejda; saražina;** di grano saraceno → **hejdoua**
granoturco → **sierak;** di granoturco → **šierkou***
grappa → **žganje**
grasso → **sadlo**
grasso → **debou / debu; toust**
gratis → **dibant**[2]**; zastonj**
grattugia → **rataunica**
grattugiare → **ratati*; zratati**
Graz → **Grac** *TOP*
grazia → **gnada; gracja**[1]**; raca**[2]**;** grazie a dio → **boh lonaj / -ej – boh loni – buoh lonaj / -ij**
Grazia → **Gračja** *NP*
gregge → **trop**[3]
greppia → **jasla**
Gretto di sopra → **To orenje Ouše** *TOP*
Gretto di sotto → **Te dolenje Ouše / To Dolenje Ouše** *TOP*
gridare → **razdrieti se**[1]***; uekati**[1]
grillo → **kobilica**[2]**; murić** (*nat*)**; ščurk**
gronda → **žliep**;** (*geogr*) → **laka**;**
grossolano → **debou / debu**
grotta → **jama; lindrona**
grumereccio → **otava**
gruppo → **grop**
guadagnare → **verbuuati***
guadagno → **guadanj**
guado → **brod**;**
guancia → **lanta; skranja**[2]
Guarda → **Uarda*** *TOP*
guardare → **ledati**[1]**; merkat; pogledati; pomerkati*; vidati**[6]**; vidati**[7]**;** guardare fisso → **štirmeti***
guardar(si) (da) → **uaruati (se)**
guardiano → **uardjan;** guardiano → **uarih**
guarire → **oščepati**
guerra → **uera; uijska**
gufo → **ćuk; gut**
guidare → **uoditi**
gustoso -a → **kušten***
I tre Re Magi → **tarji kraji**
Iacob → **Jakop** *CO*
Iasbena → **Jazbina**[1] *MICR*
Iasbina → **Jazbina**[2] *MICR*
Ida → **Ida** *NP*
ieri → **učera;** ieri sera → **snuojka**
ierlaltro → **onomle; preučeranjen**
ignoranti = gli ignoranti → **njoranti = te njoranti**
il demonio → **skorna**
il la (*art dt*) → **te**[3]
il maggiore → **valiki (te boe / te narboj)**
Il Zuc → **Čuk** *MICR*
Il Zuk → **Čok** *OR*
imbiancare → **zmažuuati***
imbiancato -a → **zblangeʒan**
imitare → **jimitati***
impacciarsi → **impačati se; pačati se**
impacciato -a → **impaćan***
imparare → **naučite se**
impazzare → **norčati***
impazzire → **odnorieti**
impedire → **braniti***
impegnarsi → **oblejauati se***
impegno → **impenjjo**
imperatore → **cesar; imperator**
impigliare → **zavezati***
impigliarsi → **ujeti se**
importare → **jimportati***
imposto -a → **pirsijen**
improbabile → **dofa**
in → **in**[1]**; per**[1]**; po**[1]**; u**[1]**;** (*st. in l. / m. a l.*) (*anche temporale*) → **ta**[3]
incanutire → **zasivjeti**
incapace (*s*) → **badok**;**
incastrare → **spahniti***
incendio → **požar**;**
incitare → **štakati*** (*nat*)
inciviltà → **injorancja**
incomprensibile: chi parla in maniera incomprensibile → **švab** (*nat*)
incontrare → **kontravat; sriesti**
incontrarsi → **sriesti se**
incontrar(si) → **obriesti (se)***
incrocio → **kriš**[2]
incubo → **mora**[1]
incuneare → **zklinjiti**
indebolirsi → **šipkejati***
indicativo → **ordinarji**
indietro → **nazaj**[1]
indossare → **obuti**
indulgenza → **andoht**
indumento → **oblačilo**[1]**;** indumento femminile → **kotula**[2]
indurre → **storte**[1]
inezia → **frucina**;**
inferiore → **dolenji**
inferno → **pakou**
infiammazione → **flamacjon**
informarsi → **zbarati**
ingannato -a → **tradit**
inginocchiarsi → **kleniti dou***
inglesi (*s*) → **Inglezi** *ETN*
ingoiare → **poždierjati**
ingordo -a → **samagutan**
innestare → **cepit**
innestato -a → **ciepien***
insegnare → **učite**
insetto dannoso → **beštja**[3]
insieme → **donʒe; mies; miz / mis; ukop; uret**[2]

insipido -a → **naslan***
insultare → **kleti**
integro (= non castrato) → **inćer**
interessare → **stati²**
interiora → **bandou²**
internamente → **znotra**
intero -a → **cieu**
interrogare → **intrivinjati²; prositi²***
intervenire → **intrivinjati¹**
intimare → **zakuazati***
intorno → **okuole**
intrecciato -a → **pleten*; spleten***
inutilmente → **dibant¹**
invalido -a → **impedimentan**
invece → **a³; jinvece; pa²**
inverno → **zima;** in inverno → **čezimu; po zime; ta zime**
invero → **veramentri**
investire → **jeti*²**
inzuppare → **pirmočiti***
inzuppato -a → **otpuščen**
io → **jast**
ipotecato -a → **impotekan***
isegnare → **naučiti**
isola → **izula; otok****
Isonzo → **Soča** *IDR*
Italia → **Jitalja** *TOP*
italiana (*s*) → **Laha / Lahinja** *ETN*
italiano (la lingua italiana) → **lah²** *ETN*; **taljan** *ETN*
italiano (*s*) → **Lah¹** *ETN*; **Taljan** *ETN*
italiano -a (*agg*) → **taljanski** *ETN*; in italiano → **taljajsko** *ETN*
Iuretig → **Juretić** *CO*
la → **la, lis**
là → **če⁴ / čie**
là (*avv raff*) → **tan² / ta(n)m;** (*avv raff*) (*m. a l.*) → **tan⁴;** (*avv raff*) (*st. in l.*) → **če⁶;** (*avv raff*) (*st. in l. / m. a l.*) → **tie² / tje;** (*m. a l.*) → **at(u); tan³; tači¹; taláčji²; tie¹ / tje; tielie; tota²;** (*st. in l.*) → **čilé; tači²; tačie / tačije; tan¹ / tam;** (*st. in l. / m. a l.*) → **točij**labbro → **čoba*; lauri**
lacci (da scarpa) → **špikete**
lacrima → **souza**
laddove (*m. a l.*) → **ejtu ki;** (*st. in l.*) → **ejtu ke**
ladro → **larin; tat**
laghetto → **uodica**¹**
lago → **jezera / -o**
lamentarsi → **lamentati se**
lamio → **pokriva²**
lampeggiare → **bouškati se*; pobouskuati se***
lampone → **kosmačina; maglinca;** lamponi → **frambue**
lana → **uouna*;** di lana → **ounin*; vounin**
lappola → **baton*; škarje²; tarica**
lardo → **špeh**
larghezza → **šerokoća; šorokuoća**
largo -a → **šorok**
larice → **lariš; mases**
laringe → **grlo**
Laschi Uorh → **Laški uarh** *MICR*
lasciare → **naate / -i , nate / -i; pustiti³; puščati*;** (in eredità) → **pustiti¹*;** (in testamento) → **pustiti²***
lasciarsi → **pustiti se***
lasciato -a → **puščen***
lassù → **tačieuon; toune;** (*st. in l. / m. a l.*) → **tare**
lastra di pietra → **laštra;** lastra di vetro → **glaš**
latice → **mlieko²**
latino -a (*agg*) → **latinski** *ETN*; in latino → **latinsko** *ETN*; la lingua latina → **latin** *ETN*
lato riparato dal vento → **za vietravicon****
latte → **mlieko¹; tucina polenta* = ta tucina polenta*** (*gergo res*)
latticello → **batuda**
lattoniere ambulante → **ćelčumet**
lavare → **oprati*; umiuati;** fare il bucato → **prat¹**
lavar(si) → **umiti (se)**
lavorar di piccone → **pekonat**
lavorare → **dielat(i)¹**
lavorato → **storjen***
lavoro → **dielo; lavor***
le → **la, lis**
leccare → **veliezuati***
Ledis → **Lediš** *MICR*
legare → **upneti; vezati; zvezati**
legato -a → **zvežen***
legge → **leč**
leggere → **brati¹; prebrate**
legittima → **leʒitima***
legna → **derva**
legname privo di rami e corteccia → **oluje****
legnata → **lenjada***
legno → **hlot¹; lies¹;** di legno → **dervin*; lesen***
lembo erboso fra campi → **oplas**; remeš / -iš; urat**
Lena → **Lena** *NP*
Lendaro → **Lender** *CO*
lendine → **gnjida**
lentamente → **počasi / -u; pomalo**
lenzuolo → **panjaua** (*slov*); **plahuta; rjuha** (*nat*)
Leonardo → **Lienart** *NP*
lepre → **zec;** lepre femmina → **zečica**
Leschiar → **Liščar*** *TOP*
lesina → **kanela²****
letame → **gnuoj¹**
lettera → **letera; pont;** lettera dell'alfabeto → **besieda³***
letto → **koua; pasteja**
Levano → **Levanić** *CO*
Le Zuffine → **Čufine** *OR*
lì (da questa parte / da quest'altra parte) → **s ten krajan / s tien le krajan**
lì (*st. in l.*) → **at(u); te⁵; tiela / -e;** → **tleč(i)e;** da lì → **ejtu¹;** da quel lato (*st. in l.*) → **tlečile**
libbra → **funt; libra***
liberare → **deliberati*; odriešiti***
libro → **bukve; librin¹;** vecchio libro → **kodeš**

lievitare → **naraščati se***
lievito → **kuas**
ligustro → **baćara**
lince → **risa**
Linchig(h) → **Lenkić** *CO*
lineto → **lanišče****
lingua → **besieda[2]; jezek[1] / -ik; jezik[2]; lenga; špraga / špraha;** (parlata) → **lengač[1]**
linguaccia → **lengač[2]**
lino → **lan**
Lipgnac → **Lipnjak** *MICR*
liquido -a → **riedak[1]**
lira → **frank**
liscivia → **luh[1]**
litanie → **latanije**
litigare → **kregati se*; kuštjonati***
litigio → **kuštjon[1]**
litro → **litar***
lodare → **hvaliti; pohvalite**
lodato → **laudan* / -ato / lu(u)dato / -atu**
lodato Gesù Cristo! → **laudato jezu Krišto, ludatu zu Kristo! / lu(u)dato šin krišto!**
Lodi → **Lodić** *CO*
logoro -a → **hut[3]**
Longo → **Loh** *TOP*
lontano → **deleč; na delećen;** da lontano → **od deleča**
Lorenzo → **Lourinč** *NP*
lotto → **lot[1]**
Lubiana → **Lubjana** *TOP*
luccicare → **luštrati se***
luce → **luč[1]**
lucertola → **jašćarica; kuščer(i)ca**
lucherino → **lujar***
Lucia → **Lucija** *NP*
luglio → **luj; žetnjak**
luì piccolo → **fuj**
Luigi → **Uiʒi** *NP*; (?) → **Žin** *NP*
Luigia → **Viʒa** *NP*
lumaca → **lokajesa*; puš**
lume → **luč[2]**
lumino a (petr)olio → **lumin**
luna → **luna**
lunedì → **pondejak**
lungamente → **dougo**
lunghezza → **dougoća**
lungo → **po[1]**
lungo -a → **douh[1]**
luogo → **kraj[1]; luk; sit[1];** luogo paludoso → **blata;** in molti luoghi → **marskode**
lupa → **uoučica; uouka; uoukovica**
lupo → **uouk**
Lusevera → **Bardo** *TOP*; (ab di) → **Barjan** *ETN*; (relativo -a a) → **Barski** *ETN*
M. Briec → **Brieh** *OR*
M. Briniza → **Brinica** *OR*
M. Cadin → **Lavera*** *OR*
M. Canin → **Ćanin** *OR*
M. Cladis → **Kladje** *MICR*
M. Coreda → **Koret / Koredo** *OR*
M. Couc → **Kouk** *OR*
M. Cripizza → **Kripica** *OR*
M. Crosis → **Kruoža** *OR*
M. Cunizza → **Kunica** *OR*
M. Iauer → **Jauor** *OR*
M. Ieduza → **Jeduuca** *OR*
M. Ioanaz → **Jouanac / Jovanac** *OR*
M. Laschiplas → **Laški plas** *OR*
M. Malivarh → **Mali uarh / Mali Varh** *OR*
M. Nero → **Karn** *OR*; **Krrin** *OR*
M. Oveiach → **Govejak** *OR*
M. Postoucicco → **Poštuojčić** *OR*
M. Rauan → **Raun** *OR*
M. San Lorenzo → **Na Derjanan** *OR*
M. S. Bartolomeo → **bula sveta girneja** *OR*
M. Saroca dolina → **Šoroka dolina*** *OR*
M. Sorochiplas → **Šoroki plas** *OR*
M. Starmaz → **Starmac** *OR*
M. Stuba → **Štuba** *OR*
M. Tamor → **Tamor** *OR*
M. Tapou → **Tapou** *OR*
M. Testa Grande → **Velika Glaua** *OR*
M. Topli Uorch → **Topli uurh** *OR*
M. Uorch → **uarh*** *OR*
M. Zuogna → **Čuonja** *OR*
ma → **a[3]; ale[1]; ma[1]; pa[2]**
maccheroni → **pašta[2]***
macellaio → **bećar***
macinare → **mleti***
macinare → **zametati**
macinato -a → **zameten***
maciullare → **rasklati**
maculato -a → **takolan**
Maddalena → **Madalena / Mardalena** *NP*
madre → **mat(i)**
madrina → **botra; nuna[1];** della madrina → **nunna**
maestra → **maeštra**
maestro → **mešter[1]**
magari → **mangari / magari**
maggio → **maj[1]**
maggiolino → **košon***
maggiore → **guorš(i); venče / -i;** il maggiore → **guorši* = te uorši; niboje volek; venči = te venči;** il, la maggiore → **naruorši; nivenči**
maglia → **guʒa**
magro -a → **hut[2]; suh[1]; škližasti**
mai → **časi[1]; maj[2]**
maiale → **kotić; praščić[1];** giovane maiale → **prase**
maialino → **praščić[2]**
malagrazia → **mala gračja***
malandrino → **maladorji*; sapon***
malapena: a malapena → **tedokoli**
malato -a → **bolan[1] / -en;** malato -a di cachessia ovina → **blatan**
malattia → **boliezan / -en; bou[1]; malatija***
male → **gardo; hudo[1]; hudo[2]; rozno; slabo**
maledetto -a → **maladet**

Malemaseria → **Malamažerje** *TOP*
maleodorante → **smardenća****
malga → **kazera*; planina**[1]
malignare → **mormorati**
malinconia → **malinkonija**
malinconico -a → **malinkonik**
malleolo → **čelin**
malora: in malora → **struća; zankar** (*nat*)
malta → **mauta**
mamma → **mama**
mammella → **sas**[1]**;** (di animale) → **vime; gerča**
mancare → **manjćati***
manciata → **pest**[2]**; roka**[3]
mandare → **poslati*; pošijati***
mangiare → **jeste, -i / jieste, -i; obieduat* / obiedvat*; parjesti; sniest(i) / snjiest(i);** mangiare rumoreggiando → **hrustati***
manica → **irkau; monajeta*; rakouska*** (*nat*)**; rukau**
manico della scure → **nasat*;** manico della falce → **kosišče**
maniera → **manjera*;** maniera → **vje**
manina → **ročica***
Manini → **Manin** *CO*
mano → **pest**[1]**; roka**[1]
mantellina → **kolarina**
mantenere → **daržati; mantenjati***
mantice → **mieh**[2]
manzo: carne di manzo → **govedo***
Marchiol → **Merkjol** *CO*
marcio (*s*) → **marča**
marcio -a → **marč**[2]**; gnjiu***
mare → **morje**
marengo → **napole(j)on**
Maria → **Marija** *NP*; **Mina** *NP*
Maria Maddalena → **Marija Madalena / Mardalena** *NP*
Marianna → **Marjana** *NP*
Marietta → **Mijuta** *NP*
Marino → **Maren** *NP*
Marinutto / -i → **Marinut(i)** *CO*
marito → **moš**[1]**; možić**[2]*****
Mariuccia (Maria) → **Marjuta*** *NP*
marna → **opoka; sudan**
martedì → **torak**
martellare la campana → **škampanotati*; tonkati***
martora → **kuna**[1]**;** di martora → **kunin**
marza → **cip**
marzo → **marč**[1]
Masarolis → **Mažaruola / Mažeruola*** *TOP*; (ab di) → **možerci** *ETN*; (relativo -a a) → **možerski** *ETN*
mascella → **skranja**[1]
maschile → **moški***
maschio → **mašćo;** maschio della volpe → **lesičon**
massaia → **gospodinja**[2]
massimamente → **narboj / -uj**
mastello → **maštela*; škaf***
masticare → **zrizniti***
mastro → **meštri**
materia → **materja**
matita → **lapiš**
matrimonio: festa di matrimonio → **ojcit**
Matteo → **Matija** *NP*
mattina: di mattina → **zjutra**
mattino → **jutro**[3]
matto (*s*) → **norac**
matto -a → **nor**
mattone → **madon**
maturo -a → **uran; zdrieu* / zrieu***
mazzapicchio → **kursor**[1]**; mačica**[2]
mediante → **medjant**
medico → **miedi(h) / mjedi**
meglio → **boe**[2]**; bojše; lieuše / -i;** al meglio → **nilujšo / niboe lujšo**
mela → **jabuka / -o**
Melissa → **Meliša** *CO*
melo → **jablin**
melodia → **uiža**
melone → **dinja**
memoria → **mremoria; pamet**[1]**;** a memoria → **na mremoria**
mendicante → **petjar / -er**
mendicare → **petjat**
Menico (Domenico) → **Menac** *NP*
meno → **manj(e); manko**[1]
meno male! → **bloze!**
mentire → **lagati; zlagati**[1]*****
mento → **brada**[2]
meraviglia → **maraveja**
mercante → **marćedant**
mercanteggiare → **baratati**
mercato: a buon mercato → **kup (dobar)**
Mercatovecchio → **marćevieri*** *MICR*
mercoledì → **srieda**
merenda → **južina**[2]
meritare → **meretati*; zaslužiti***
merlo → **kuos**
mescolare → **zmišati**
mescolar(si) → **miešati (se)**
mescolato → **meškletčan / -ičan**
mescolato -a → **pomiešan***
mese → **miesac**
messa → **majša**
messo → **kurir**; kursor**[2]
mestolo → **ćača**[2]
metà → **pou**[1]**; pou**[2]
metro → **metro***
mettere → **deti** (*slov*)**; dieti*; djat; klasti; lošte / -i;** mettere alla prova → **provati**[1]**; provauati*;** mettere sul fuoco → **nastaviti**
mezza -o → **pou**[1]
mezzalana: di mezzalana → **meželanin***
mezzano → **sriednji**
mezzeria → **sreda**
mezzetta → **buča**
mezzo → **sreda;** in mezzo → **miz / mis**

mezzogiorno → **poudan; poudne;** a mezzogiorno → **opudan; ta o poudne**
Michele → **Mihou** *NP*
Michelizza → **Mekelici** *TOP*
Michelizza / -i → **Mikalica** *CO*
Micottis → **Mekota*** *TOP*; **Sedlišča / -e** *TOP*; (ab di) → **Mekotanjan** *ETN*; **Sedliščan** *ETN*
miele → **met**[1]
mietere → **žete / -i**
migliaio → **mjar**
miglio → **mija;** miglio (*bot*) → **prosuo**
migliore → **buojš**[2]**;** migliore / più bello -a → **lieuš**[1]**;** il migliore → **lujši = te lujši;** il, la migliore → **nerbuojši / ni buj ši**
mignolo → **mizinac; palac* te mali**
migrare → **pasati**[3]**; pasauati**[3]***
Milano → **Milan*** *TOP*
milione → **miljon**
mille → **mil; taužent / -int**
millefoglio → **arman****
millenovecentouno → **mil nufčent e un**
milza → **uraunca; žmilca**
minestra → **minieštra / minještra**
minestrone → **štoh**
minore → **majši;** il minore → **nimajši**
minuto → **minuta***
minuto -a → **droban**[1]***
minuziosamente → **natanka**
mio -a → **moj**
mirtillo → **čarnica*; čarniščica***
miscredente → **naviernik**
miserabile → **mizerabel**
miseria → **mizerja; štanta**[1]***
misto -a → **miešan; zmiešan**
misura → **miera; mizura**[2]***
misurare → **mieriti; zmieriti**[1]**; zmieriti**[2]
misurato -a → **zmierjen***
misurazione → **peza***
moda → **moda***
Moderiano → **Modrjan** *CO*
modo → **viža***
Moggio Udinese → **Muoč** *TOP*
moglie → **žena**
mola → **brus****
mollettiera → **ruta**[2]
mollezze (= terra molle) → **mekota****
moltiplicare → **zarediti**
moltitudine → **magla**[2]
molto → **dobro**[2]**; dost(i); kikikaj; pouno; rat**[1]**; veliko; zlo;** (chissà quanto) → **kivikaj / -ej**
momento: a momenti → **kuaže**
mondare (con il coltello) → **obrezauati***
mondo → **sviet**[1]
monetina → **palanka*; sout**
montagna → **montanja***
montanari → **montenars** / **montenara****
monte → **gora**[1]**; mont**[2]**; rop**[2]**;** monte roccioso → **rop**[2]
(Monte) sopra Reant = M. San Lorenzo → **Na Derjanan** *OR*
Monteaperta → **Viškorša** *TOP*; (ab di) → **Viškuoršan** *ETN*; (relativo -a a) → **Viškuorški*** *ETN*
Montemaggiore → **Matajur** *OR*
Montemaggiore di Taipana → **Briezja / Br(i)ezje / Brizja*** *TOP*; (ab di) → **Briežan**[2] *ETN*; (relativo -a a) → **Brieški** *ETN*
Montenars → **Montenara* / -ars** *TOP*
Monteprato → **Karnic(a) / -e** *TOP*
monticello → **gorica**[2]**; ropčić****
monticola → **kanjuh**[1] (*nat*)**; podleh**
montone → **ocon**
mora di rovo → **rubenica**
Moravia → **Morabja** *TOP*
moravo -a → **morapski*** *ETN*
mordere → **klati**[2]**; oklati*; pikati***[2]**; pikniti***
more → **magance**[1]
morire → **umrieti**
Moro → **Moro** *CO*
morra → **mora**[2]
mortaio → **stopa**
morte → **smart**
Mortegliano → **Mortijan** *TOP*
morto -a → **martou**
mosca → **muha**
moscerino → **mašica; muščin**
mostrare → **kazati; pokazati**
mozzo della ruota → **mujul; piesta** (*nat*)
mucca → **goveda; kraua**
mucchio → **kop**[3]
muffa → **mufa***
mugnaio → **mlinar; mulinar**
mulino → **malin;** del mulino → **mlinarski***
multato -a → **multan***
multicolore → **pierihat**
mungere → **mousti; pomousti*;** (= spruzzare) → **omousti***
muoversi → **ganiti se**[1]***; pogniti se**
muratore → **murador; zidar*** (*slov*)
muretto a secco → **mažerja**
muro → **mier**[1]**; zit**
muschio → **mah**
Musi → **Muzac** *OR*; **Muzac** *TOP*; (ab di) → **Muščan** *ETN*; (relativo -a a) → **muški*** *ETN*
muso → **muzik; muzon****
mustacchi → **muštaće**
muto -a → **mot**
Napoleone → **napolejon** *NP*
Nardo (Leonardo) → **Nart** *NP*
nascere → **roditi se*; storiti se**[1]***
nascosto: di nascosto → **poskriuš; skriuše / -i**
naso → **nuos**
Natale → **božić**[2]***; božji dan; Nadal** *NP*; **vienahte**
Natisone (relativo -a alle Valli del Natisone) → **Nediški*** *ETN*
nato -a → **rojen**
nazionale → **naroden***
né ... né → **ne ... ne**

neanche → **nanjće / -i**
nebbia → **magla**[1]
necessariamente → **par fuarči**
necessario: essere necessario → **trebno**
Negro → **Negro** *CO*
nel → **aj; dal**
nero -a → **čer**
nervo → **njiarf**
nessuno -a → **jedan**[1]**; majdan / -in**
nettamente → **čisto**
nettarsi → **ščistit se**
neve → **snieg / snieh**
nido → **gniezdo**
niente → **nič / nić**
Nimis → **Njeme** *TOP*; (ab di) → **Nieman** *ETN*; (relativo a) → **niemiski* / Niemski*** *ETN*
Nina → **Nina** *NP*
nipote → **unuk;** (*m*) → **nevot;** (*f*) → **nječa**
no → **ne**[1]
Noacco → **Nouak** *CO*
nocciolina → **liešnik**
nocciolo → **lieska;** di nocciolo → **lieskou***
noce (albero) → **orah**[2]**;** (frutto) → **kuulin; orah**[1]
noi → **mi**[2]
nome → **jime;** nome di casato → **sopranon; sorakonjon**
non → **ne**[1]**;** non appena → **subit ke**
Nongruella → **Gorenjeni**[1] *TOP*
nonna → **baba**[1]**; stara mat(i);** della nonna → **babin***
nonnetto → **očace**
nonno → **det**[1]**; star(i) oća = te star(i) oća**
nono → **deveti**
nostro -a → **naš**
notizia → **noticja*; noua**[2]***
notte → **nuoć;** di notte → **nojć; po noće / -i; tuu noće / tuu nuć**
Nouakić(i) (relativo a Borgo Noacco) → **Noakiški** *ETN*
novale: chi occupa novali → **nouak****
novanta → **devat rede; devedeset; nonante; štierkat duaredi nu desat**
novantasei → **nonante sis**
nove → **devat / -et**
novecento → **nufčent**
novembre → **november**
novilunio → **mlaj**
nozze → **ženitke / ženjitke / žinjitke**
nuca → **kopa**[2]**; kopeta**
nudo -a → **nah**
numerare → **zaštieti**
numero → **numer; umer**
nuora → **neviesta**
nuotare → **nadati; plavati**
nuovamente → **nazaj**[2]**; spek(a) / speki(j)**
nuovo -a → **nou***
nuvola → **oblak**
nuvoloso → **oblačno**
o → **al(i); boje**[1]**; malaj**
obbligare → **oblejati***
oca → **uoca**[3]
occhio → **oko**
occorre → **okora = to okora**
occorrente → **potrebinje***
occorrere → **koventati***
oddìo! → **o dijo!**
odorare (*intrans*) → **dišati***
odore → **duh**[2]
officiante → **mašnik / -njak**
officiare → **pieti**[1]
oggi → **nas;** oggi a otto → **ta na osani;** oggi a quindici (giorni) → **na penastni**
ogni → **usak; ves;** ogni volta → **usaki bot**
ognuno -a → **usak**
oh! → **jej!; o!**
oh, bravo! → **o brauo!**
oh, cazzo! → **o kaco!**
olà! → **a le!**
olio → **ouje**[1]
Olouie → **Oluje** *MICR*
oltre → **čes / čez; skuzre; za**[2]
oltrepassare → **preiti*; prepasati***
ombelico → **pop**[2]**; popić**
ombra → **sienca**
ombrello → **lombr(i)ena; ombrela***
ometto → **možić**[1]
oncia → **onča***
ontaneto → **oušje**
ontano → **ouša**
ontano → **uševica;** di ontano → **oušjou***
operaia → **dielovica**
operaio → **dielouac**
oppure → **alibo(j); alipor; alpaj**
ora → **ura**[1]
ora ... ora → **kada ... kada; mo**[3] **... mo**
orazione → **oracjon**
orbettino → **slepić**
ordinare → **ordinati**[1]
orecchino → **uhan****
orecchio → **uho**
oretta → **urca**
originaria del territorio tra Bergogna e Plezzo → **Konajka** *ETN*
Orione (costellazione) → **palice**
orlato -a → **zarobjen***
oro → **auar / auor; zlato**
orologio → **orloj**
orsa → **medviedovica***
orsetto → **medviedić**
orso → **medvet**
ortica → **gera; pokriva**[1]***
orticello → **vartić****
orto → **uart**[1]***
orzo → **ječmen**
ospedale → **špetau**
Ospedaletto → **Špitau*** *TOP*
ospizio → **špitau**[1]
osso → **kuost**

ostacolato -a → **jimbrojan**
oste → **uštir**
osteria → **oštarija**
ostia → **oštja***
Ostra Cras → **Ostrakras** *MICR*
Osvaldo → **Žvalt** *NP*
ottanta → **osan rede; osandes(i)et; otanta; štirkat dua redi**
ottantasette → **otanta siet**
ottavo → **osmi**
otto → **osan; vot**
ottobre → **atom; otober**
ovunque → **todrec;** (*m. a l.*) → **tan k;** ovunque sia → **kier bot**
pace → **mier**[2]**; paš**[1]**;** in pace → **impaš / im paš**
padella → **padiela*; ponouca***
padre → **oća**
padrenostro → **oće naš; Pater noster**
padrino → **botir**
padrino → **nunać; santolić**
padrona → **gospodinja**[1]
padrone → **gospodar; ospodin**
paese → **pajis**[1]**;** (= nazione) → **pajis**[2]**; sviet**[3]
paga → **paja; plaćilo**
pagano → **pagan****
pagare → **plaćat(i); plaćuuati**
pagato -a → **plaćan**
paglia → **slama;** di paglia → **slamast**
pagnotta → **hlep**[2]**; hliebac**[2]
paio → **par**[3]
paiolo → **kotou**
pala → **lopata**
palla → **bala**
Palmanova → **Polmada** *TOP*
palo → **kou; stoš***
Paloh → **paloh** *MICR*
palpare → **tipati**
palude → **palut**
panca → **miza**[2]
pancia → **triebuh**
panciotto → **jop; kamižolin; lajbić; ʒak**[1]
pane → **hlep**[1]**; hliebac**[1]**; kroh; pan; paneć;** pane di granoturco → **pinca**[2]
panino → **hliebac**[3]**; panić; panjut**
panna → **smetana / -ena; špojga**[2]
panno di lana → **sokno;** panno di cotone → **panesino;** di panno di cotone → **panesin*;** di panno → **soknen***
pannocchia del granoturco → **panogla**[1]
Pantalone → **Pantalon** *NP*; Pantalone → **pantalon**
pantano → **luža**
Paolino (Paolo) → **Paulin*** *NP*
Paolo → **Pauli / Paulo** *NP*; **Paulin*** *NP*
papa → **papeš***
papà → **tata**[2]
papista → **papalin**
paradiso → **nebiesa; rej**
parcella → **koščić***
parecchi → **odvić**
parentado → **parantat**[1]
parente → **parantat**[2]**;** parete a strapiombo → **lavera****; parete rocciosa a strapiombo → **čelo**[2]
parlare → **ćakarati**[1]**; guoriti; rožinati**[1]**; rumunet** (*res*)**;** il (diverso modo di) parlare → **guarenje;** il parlare → **ćekeranje**
parlata → **ćakaranje**
parola → **besieda**[1] **/ beśieda**
parroco → **famoštir**
parte → **kraj**[1]**; part; stran**[2]**;** da qualche parte → **nje kodre;** da qualche parte (*m. a. l.*) → **ken;** da quella quella → **tekrij**[2]**;** da questa parte → **s tin krajan; taláčji**[1]**; tekrij**[1]**;** da queste parti → **tot**
partita (a carte) → **partida***
pascolare → **pasti**[2]
Pascoli / -o → **Paskul(i) / (-o)** *CO*
pascolo → **pask;** pascolo alpestre → **planina**[2]
Pasqua → **paska*; velika nuoć**
passaggio → **priehot****
passare (*intrans*) → **pretieči***
passarsela → **pasati**[4]**; preganjati**
passeggio → **špas;** a passeggio → **aspas**
passero → **grabac; paseron**
passo → **pas**[3]**;** (*geogr*) → **urata**[1]**;** a quattro passi → **a kuatro paši**
Passo di Tartoria → **Tartorja** *MICR*
pasta (= impasto) → **testo;** pasta lievitata → **pašta**[1]
pastone → **tiesto**
pastore → **pastir**
pastrano → **gaban**
patate → **krompier / -ir**
patatine → **krampirić**
paterno -a → **oćin***
patire → **patišati***
patria → **domovina** (*nat*)**; duom**
Patuocina → **Patuočne** *TOP*
paura → **strah**[1]
pavido -a → **strašan**[2]
pavimento → **pod**[1]***; tla**
pavone → **pauon**
pazza (*s*) → **nora**
Pazzi → **Paʒo** *CO*
peccare → **griešiti**
peccato → **grieh**
peccatore → **griešnik**
peccatrice → **griešnca**
Pecolle → **Dobje** *TOP*
pecora → **ouca;** delle pecore → **oučji***
pedata → **pidada***
Pedrosa → **Pedroza** *TOP*
peggio → **hujše**
peggiore → **garši*; hujš; slabiši**
Pegliano (ab di) → **Ofjanc*** *ETN*
pelle → **koža**
peluria → **podlaščići**
pendio → **brieg / -h; rebar; starmac****
pene → **pik**

penitenza → **penitinča**
penna → **pena[1]*; pena[2]***
pennacchio del granturco → **panjikola**
pensare → **misliti; pensati**
pensiero → **pensjer***
Pentecoste → **majnica**
pentola → **lonac**
pentolino → **kotlić**
pepe → **pever***
peppola → **montan*; zauurščica***
per → **miz / mis; o[4]; ob; par[2]; po[1]; za[2];** per amor di dio → **zauoj boa;** per dove → **tod(e) ki;** per il fatto che → **zatuo k / ke / ki; zauoj(o) k / ke / ki;** per là → **tod(e)**
pera → **hruška[1]**
perbacco! → **lefe!**
perché? → **zakuo? / za kuo?**
perciò → **zatuo**
percorrere → **prehaditi***
percuotere → **biti; okrestiti*; partoući; stoući**
perder(si) → **zubit (se)**
perdersi pascolando → **zapasti se**
perdiana! → **parʒane!**
perdonare → **pardenati***
perdono → **otpustak**
Peressutti → **Perišot** *CO*
pereto → **fruškuje****
perforar(si) → **predrieti (se)**
pericolante → **perikulous**
pericolo → **perikul***
perlopiù → **narvenčpart; venčpart**
permettere → **naate / -i , nate / -i; pustiti[5]***
pernice → **jerop; perniš***
pero → **hruška[2]**
perpetua → **mosarja**
Pers → **Brieh** *TOP*; (ab di) → **Briežan[1]** *ETN*
persino → **oli[1]; še[1]**
persona → **persona**
pertica per fagioli → **rakla**
pesante → **težak[2]***
pesare → **pezati; pezavati*; težiti***
pesca → **brieskva***
pesce → **peš; riba[2]**
pesco → **brieska**
peso → **brieme**
pestare → **peštati[1]; speštat; stačati***
pestato -a → **stačan**
peste (= sifilide) → **pešta***
pestello → **stopa**
petrolio → **petroljo**
pettinare → **česati; počesati**
pettirosso → **božica[2]; striš; škričić; taščica**
petto → **pet[2]**
pezza (copricapo) → **pieča***
pezzettino → **bokon***
pezzetto → **kosić**
pezzo → **kos[1]**; pezzo di legno → **hlot[3]; trankon**
pezzuola → **ruta[1]**
piacere → **plažati***
piacere (*s*) → **gošt[2]**
pianella lignea per camminare sul terreno → **žličar**
piangere → **jokati; plakati[1]; uekati[2]**
pianoro → **plan[1]; rauan[2]; raunca****
pianta → **lies[2]; planta**
pianto → **jok; plač**
pianura → **plan[2]***
piatto → **plat; platić;** piatto fondo → **škudiela***
piattola → **pjatola***
piazza → **gorica[1]; plac; plača**
picchiare → **lupniti*; namieriti*; obutati*; toući / touči*; zbutati***
picchiarsi → **obutati se; toući se***
picchiar(si) → **butati (se)**
picchiettare → **pikati[1]***
picchio → **žuna**
picciuolo → **pekou / pokou**
piccola betulla → **briezica****
piccola cengia → **poličica****
piccola cima montana arrotondata → **babica[2]****
piccola forra → **žlebić****
piccola rupe → **kraščina**
piccola scure → **štefaunica**
piccole pareti rocciose a strapiombo → **čeuca****
piccolo -a → **majhan / -in; mali[1] / mau; mici-kan**
piccolo covone → **lonica***
Picogna → **Pikonja** *CO*
pidocchio → **uš**
pidocchio pollino → **karpu**
piede → **noga[2]**; piedi: a piedi → **po nogah / po nogu**
Piedimelze → **Podmelc** *TOP*
piedino → **nožica**
piega → **fauda***
pieno -a → **kolm*; poun***
Pierino (Pietro) → **Pjerin** *NP*
pietra → **kaman[1]; peić; piera;** pietra focaia → **kaman[2]**; pietra rotonda → **balota****
pietraia → **gruobja**
pietrame → **kamanje**
Pietro → **Pieri / Pjeri** *NP*; **Pjerin** *NP*
Pietroburgo → **Pietroburg*** *TOP*
pievano → **plevan**
pigiare → **tjačiti; zmaščati***
pigliare → **ujeti**
pigna → **panogla[2]**
pineta → **barouje****
pino mugo → **brinica**; buor**
pioggia → **deš**
pioli della scala → **ščalerje** / ščalirja****
piombo → **plomp; svinac**
pioppo → **topu;** pioppo tremulo → **prepetika**
piovoso → **dažeuno**
pipa → **pipa**
pipistrello → **botofier; pou tić pou miš**
pisciare → **poscati se; scati;** il pisciare → **scanje**
piselli → **čežaron**

pitocco → **pitok**
più → **boj[3]**; più → **već;** più: di più → **odvić;** più che mai → **narvič;** più di → **pase**
più giovane → **mlajši***
più vecchio → **starijši**
più vicino -a → **bližnji***
più volte → **već čas**
più volte → **vićkrat**
piuttosto → **rajš(i)**
placare → **plakati[2]***
Platischis → **Plestišča** *TOP*; (ab di) → **Plestiščan / -en** *ETN*; (relativo -a a) → **plestiški*** *ETN*
Plazzaris → **Plačaris** *TOP*
Plezzo → **Bouc** *TOP*; ab di Plezzo (ovvero del territorio tra Bergogna e Plezzo = sloveni) → **Fličarji** *ETN*; relativo -a al territorio tra Bergogna e Plezzo → **Konajski*** *ETN*; territorio tra Bergogna e Plezzo → **Konau*** *TOP*; **Kot*** *TOP*
Pocivalo → **Počuualo** *MICR*
poco → **malo; tek;** poco fa → **tuore;** a poco a poco → **pomalu;** un po' → **kij;** un poco → **dan mekin; dan tek; nu mar(u / -uu) / marvo / mer(vu) / muruu / mru; ni mru; nu marco / mircu / murcu**
Podcum → **pot Human** *MICR*
podere → **grunt**
Podibela → **Podbiela** *TOP*
Podiegnebardo → **pod janjim berden** *MICR*
Podresca → **Podreskje** *TOP*
Poian → **Pojan** *MICR*
Poiana → **Pojana** *MICR*
poiché → **kar[1]; ke[3]; zak(i)[1] / za ki; zatuo k / ke / ki; zauoj(o) k / ke / ki; zavike;** (per il fatto) che → **ki[14]**
polacchina → **polaka**
polacco (*s*) → **Polak** *ETN*; polacchi (*s*) → **Pemi** *ETN*
polacco -a → **polski*** *ETN*
polenta → **polenta**
polizia → **farča***
pollice → **palac[2] / palac te debeli**
pollivendola → **kokošinja**
pollivendolo → **kokošar**
pollo → **pišče**
pollone → **flanca; menula*; pidal; pulin; pulinčić[1]**
polmoni → **palmone; pluća / pjuće**
polsino → **fašieta**
ponte → **most**
Pontebba → **Polteba** *TOP*
popolare → **naroden***
popolato -a → **popolan***
popolo → **folk**
poppare → **sasate**
porca (*agr*) → **zora****
porcile → **kulet**
porco → **prasac**
porta → **urata[2]**
portare → **nesti[1]; nesti[2]; nositi; parnesti;** portare fuori → **vinesti;** portare il discorso (su) → **zmenati se;** portare via → **nesti[3] (notre / ptaje / ta / te / tie / tuta(je)); ponesti*; vinašati***
porzione → **porcjon**
Porzus → **Purčinj** *TOP*
possibilità → **mut; pošibilje***
posteriore: le parti posteriori → **zadnice****
posto → **mesto***
potenza → **potencja**
potere → **morieti**
poveretta → **božica[1]**
poveretto → **božac**
povero -a → **bogi**
Pòzore → **Poʒora / -e** *TOP*
pozza → **kau****
pozzo → **pač[1]**
Pozzuolo → **Pičuj** *TOP*
Pradielis → **Ter** *TOP*; (ab di) → **Predielane** *ETN*; **Tarjan** *ETN*
pranzare → **kositi**
pranzo → **južina[1]; kosilo[1]; obet[1]**
prato → **prat[2]****; prato acquitrinoso → **mlaka;** prato allagaticcio → **lug****; prato alpestre → **laz****; **lazina****; prato falciativo → **senožet;** prato in pendenza → **griua***; prati alpestri → **lažišča****; prati montani → **planice****
precipitare → **ubdrieti se**
precipizio → **kras**
precise → **precize**
prediale → **predjal**
predica → **predića**
predicare → **predićati; pridgati***
prefettura → **prefetura***
pregare → **moliti; pieti[1]; prejati*; prosit; prositi[1]; spieti[2]**
preghiera → **molitua; oracjon**
pregio → **kont[2]**
pregna → **breja**
premere → **natiskati; partisniti*; zburtauati***
prendere → **jeti[1] / jieti; loviti[2]; pobrati[2]; uzeti / uuzeti;** prendere il volo → **poleteti;** prendere una botta → **udariti (se)***
preoccupazione → **fota***
preparare → **napraviti***
preparar(si) → **paraćati (se)* / parečati (se); paraćauati (se)**
preparato -a → **parečan*;** preparato -a → **parpraujen***
presa → **preza***
prestare → **posoditi**
prestito → **posoda***
presto → **adore; hitro; prece / -i; skleto; žvelt(o);** (di buon'ora) → **subit;** (in fretta) → **zliepoma;** (tra poco) → **a moments**
presto! → **le! / le kar!**
presto! (= in fretta!) → **galop!**
prete → **far; gaspuot[2]; gaspuot[2]; jero; mašnik / -njak; pre;** del prete → **ospuodou***

prezzo → **prežih**
Priesaca → **Priesika** *MICR*
prigione → **paražon***
prima → **poprej; popriet; pred / pret; prej; priet²;** prima dell'alba → **prednien;** prima di → **priet ko**
primavera → **primavera / -iera; spomlat; vilazim;** in primavera → **tu(u) vilazime; tuu primiveri**
primo -a → **parvi**
processione → **prepišjon**
produrre → **dielati³; pardelati**
produrre → **roditi***
professore → **profesor**
profeta → **profet****
profondamente → **globo**
profondità → **globokoća**
profondo -a → **glob**
progettato → **študjan***
proibire → **proibit; proibiuati*; preibito**
promettere → **obećati*; premetati***
pronunziare → **izreči*; vireći**
propriamente → **propi / propjo**
proprio → **glih²; jušto²; le²; propi / propjo; pru; vero;** proprio quello → **ranti¹**
Prossenicco → **Prosnit** *TOP*; (ab di) → **Prosnijen** *ETN*; (relativo -a a) → **Prosniski** *ETN*
prossimo -a → **drugi³ / druj**
proteggere → **uaruati**
protestante → **protestant**
provare → **provati²**
provvisorio → **prevezori**
prudere → **srbeti***
prugna → **sliua**
prugnola → **amul**
pruno → **tar²**
prussiani (*s*) → **Prusi** *ETN*
pulce → **bouha**
pulcino → **pišče**
puledrino → **pujerić**
puledro → **pujer; žrebe** (*slov*)
pulire → **brisati;** pulire la stalla (dal letame) → **vikidati**
pulito -a → **čist¹*; zbrisen**
pungere → **bosti; klati¹; oklati***
pungersi → **ubosti se***
pungiglione → **peč**
punta → **končić**
Punta di Montemaggiore → **Jalouac¹** *OR*
Punta Lausciovizza → **Lašovica*** *OR*
punto tipografico → **pont**
pur → **pur**
pure → **žiher**
purgato -a → **purgan***
purissimo → **purišim**
puro -a → **čist²*; rut¹**
purulento -a → **zgnjiu**
pus → **gnuoj²**
puttana → **jeravica; korba¹; potiepa; putana; svinja²; škrova**
puzzare → **smardieti***
qua → **atie**
qua (*m. a .l.*) → **san tle¹; san²; tle**
quaderno → **libri(n)²**
quaggiù (*st. in l.*) → **dolie**
qualche → **dan²; kak²; kak⁴; kejšan***
qualcosa → **kej; kjeki; nikej¹**
qualcuno -a → **kak³; kateri¹; kateri²; kejšan***
quale! → **če!; kak!*; kejšen!**
quale? → **kaj za an?; katere?; ke?⁴; kii?;** di quale? → **či?**
qualità → **kolitat; kualitat; sorta**
qualora → **ko⁶**
qualsiasi cosa → **kar bodi; tuo ki bodi**
qualunque sia → **kualonko ke ši sej**
quando → **kadar; kar²; ko²**
quando? → **kada?; kar?**
quante! → **kuante!; kaj!; kolku!; tikaj²!**
quanto? → **dost(i)?; kej?³; kuo?³; prauo?**
quaranta → **čitiri rede; duakrat duujst; duarkat duaredi; kuaranta / -e; stirdeset**
quarantadue → **duarkat duaredi nu dua / duarkat dua redi an dua; kuaranta doj**
quarantasei → **duarkat dua redi anu šest**
quarantuno → **duarkat duaredi enu dan**
quaresima → **post**
quarta (*la distanza fra la punta del pollice e dell'indice divaricati*) → **kuarta²*;** (*quarta parte dello staio*) → **kuarta¹***
quarto (*s*) → **kuart¹;** quarto (di legno) della ruota → **daska²; platišče**
quarto (*s*) → **kuart²**
quarto (*agg*) → **kuarti**
quarto → **štieri**
quarto -a → **četarti**
quasi → **skuazi / skuaži(j)**
quassù → **gorle**
quattordicesimo → **štirinajsti**
quattordici → **kuatordiš; štirnast / -nejst**
quattro → **kuatre / -i / -o; štiri / štirji;** quattro volte → **štirkat / 4 krat**
quattrocento → **kuatri čent**
quelli → **oniez(i)ji / onjieziji**
quelli → **tiezi¹ / -ji**
quello -a → **oni²*; tist(e / -i); te⁴**
querceto → **dobje****
quercia → **dob / dop**
quest'anno → **lietos**
queste qui → **tejte; tote**
questi → **tiezi² / -ji**
questione → **kuštjon²**
questo (qui) → **tane; tlete**
questo -a, ciò → **te²; se⁵ / si**
questo -a (qui) → **jite; tele¹ / -i / -ie**
questua di capodanno e dell'Epifania → **koleda**
qui → **le²**

qui (*avv raff*) (*st. in. l.*) → **če[5]**; (*st. in l.*) → **at(u); san[3]**
sančie / san če; tle; tot; tudele; tukle; zde(le); san tle[2]; da qui → **ot tle / ottleta; otule;** (da questa parte / da quest'altra parte) → **s ten krajan / s tien le krajan**
quieto → **kujet**
quindicesimo → **penajsti**
quindici → **kuindiš; petnast**
quintale → **kuntal***
quinto → **peti**
R. Valcalda → **Doupologo** *MICR*
rabbia → **jeza; rabja**
rabbioso -a → **rabjan**
Racchiuso → **Ruklus** *TOP*
raccogliere → **brati[2]; pobirati*; pobrati[1]; spraviti; ubrati**
raccontare → **ćakarati[2]; guoriti; poviedati; praviti**
radicchio → **lidrik**
radice → **koranina**
rado -a → **riedak[2]**
radura → **čartenja****
raffio → **linčin**
raffreddarsi → **počuhati se**
raffreddore → **nahot; pošjast; rafredor**
ragazza → **čeča; hći[1]**
ragazzina → **hćeratica[1]**
ragazzino → **kačet; puobić; sinatić[1]**
ragazzo → **puop; sin[1]**
raggio della ruota → **spica***
ragionare → **rožinati[2]**
ragione → **ražon**
ragnatela → **pajčina**
ragno → **pajak**
ramaglia → **frodij; veje**
Ramandolo → **Romanduu** *TOP*; (ab di) → **Romandiščica / Rumandiščica** *ETN*; **Romanjen / Rumanjen** *ETN*
ramarro → **zelenac**
rame → **ram**
rammendare → **paršiti**
ramo → **rogi; romač; uarh[3]; uorh; vi[4]**
rana → **ranica***; rana color marrone → **krota**
rancido -a → **ranžid***
rapa → **riepa**
raramente → **po rietkin**
raro -a → **riedak[2]**
rasare → **ostrići[2]***
raschiare → **stargati**
rastrellare → **grabiti; pograbite; grabje; rabje**
ratto → **pantijana***
rattrappito -a → **zategnjen***
Rauan → **Rauan** *MICR*
Raunavizza → **Raunavica** *MICR*
re → **kraj[3]; re**
Reant → **Drejan** *TOP*
recintare → **graditi; ograditi***
recinto → **goraba**
redditizio -a → **prituuan**
regina → **kreljica; reʒina**
Regina → **Reʒina** *NP*
regione sacrale → **kriš[3]**
regola → **regola***
reietto -a → **vemetit***
Resia (relativo -a a) → **bjejski** *ETN*
resiana (ab di Resia) → **Bejka** *ETN*; → **rozjanka** *ETN*; **resiane** (abitanti di Resia) → **Bieščice** *ETN*
resiano (ab di Resia) → **Bejan[2]** *ETN*; **rozjan** *ETN*
resiano -a (*agg*) → **rozjanski** *ETN*; in resiano → **rezjansk** *ETN*
resistere → **opstat**
Resiutta → **Rezjuta** *TOP*
restare → **ostati; reštati***
restituire → **uarniti**
resto → **rešt**
rete → **mrieža;** rete da uccellanda → **teza***
retrogusto → **savor**
ribaltarsi → **zarniti se***
ricavare → **storiti[11]***
ricciuto → **ričot****
ricco -a → **bogat**
ricevere → **jeti[1] / jieti; udobit**
ricevitore di imposte → **rečivitor**
ricordarsi → **impensati se[1]; nagordati se***
ricotta → **skuta**
ridere → **smejati se**
ridicolo -a → **smejauan***
ridicolo -a → **smiešan***
Rieca → **Rieka[2]** *IDR*
riempire → **napouniti**
rifare → **predielati**
riflettere → **impensati se[2]; impensuuati se**
rigatino → **ragadin**
rigato -a → **rjan***
rigonfiamento → **bula[2]**
rigovernare i piatti → **omiti;** rigovernare la stalla → **zragolati**
riguardo → **gračja[2]***
rimanere → **stati[1]**
rimbombare → **gučat[1]**
rimproverare → **koriti (se); okoriti***
rincarare → **krešiti[1]***
rinfrescarsi → **rafreščati se***
ringraziare → **zahvaliti***
rinvilire → **kalati**
rio → **potok; uoda[2]**
Rio Barman → **Berman** *IDR*
Rio Bianco → **biela uoda** *IDR*; **Bieli patok** *IDR*
Rio Boncic → **Buončić** *IDR*
Rio di Monteaperta → **Skuomou** *IDR*
Rio Gleria → **Glerja** *IDR*
Rio Lemagna → **lemanja*** *IDR*
Rio Lessiceina → **lesičina*** *IDR*
Rio Malischiac → **Mališčak** *IDR*
Rio Monteaperta → **Viškuorša** *IDR*

Rio Nero → **čarna uoda** *IDR*
Rio Podiama → **odjama** *IDR*
Rio Potfrata → **pot Fraćo** *IDR*
Rio Slocot → **Šlokat** *IDR*
Rio Slokot → **te veliki Šlokat** *IDR*
Rio Stuba → **Štuba** *IDR*
Rio Tasabazaretan → **Taza Bazaretan** *IDR*
Rio Tasapatoc → **Tazapatocam** *IDR*
Rio Tasarapariam → **Ripar** *IDR*
Rio Zeleni → **Zeleni patok** *IDR*
ripagare → **lonati / -iti***
riparare → **komodati; komoduuati***
riparo → **ripar**
ripicca → **rifa**
ripido -a → **pruost(i)**
riposarsi → **ležati; opočiti se; počiuati; počuuat se**
riposo: luogo di riposo → **počuualo****
riposto -a → **ložen²***
ripulire → **pobrisati**
rischio → **rišćo**
riscuotere (denaro) → **ulieči³*;** (imposte) → **škodauati**
risipola → **roža pila**
riso → **smieh**
risolutamente → **rašolut**
risparmiare → **paršparati***
risparmiato -a → **ošparat***
risplendere → **svetiti***
rispondere → **rišpondati***
risposta → **rišpuošta***
ritenere → **bati se²; kudati*; upati***
ritornare → **uorniti se**
rittata → **fartaja***
riunire → **spraviti**
riva → **brieg / -h; riua**
rivoluzione → **republika**
roba → **rouba¹**
Robidischis → **Robidišča** *TOP*; Robidischis (ab di) → **Robediščene** *ETN*
rocca → **špič;** rocca del camino → **napa³**
rocchio → **čonkula**
roccia → **klap** / -klap; krip(j)a**; skala;** piccola roccia → **kripica****
rognoni → **obista; pluće; renjoni; šuoj**
rompere → **ubiti***
romper(si) → **zlomiti (se)²**
roncola → **mašenk; rončeja**
rondine → **lastovica**
rondone di montagna → **pregorida**
ronzare → **brunčati***
ronzio → **bručanje**
Rosa → **Roža** *NP*
rosario → **rožari(h)**
rospo → **žaba**
rosso -a → **černjeu; rdeč**
rotolare → **zualiti se***
rotolarsi → **uajati se**
rotondo -a → **okoun***
rovere → **hrast** (*slov*)
rovereto → **hrastje****
rovescio: sul rovescio → **narbe**
rovinare → **razdrieti²***
rovo → **robida**
rozzo -a → **grob**
rubare → **krasti; ukrasti***
ruga → **fauda***
rugiada → **rosa***
ruminare → **prežviekati**
ruota → **kuolo***
rupe → **kras**
rupicolo → **skalar****
Russa → **Ruša** *TOP*
russare → **darnjohat**
Russia → **Rušja** *TOP*
Russig → **Rusić** *CO*
russo, -i (*s*) → **Ruš** *ETN*; **Moškovitar** *ETN*
ruta → **ruda;** alla ruta → **rudino**
S. Croce → **Sveti Kriš** *MICR*
sabato → **sabota**
sabbia → **piesak**
Sabottig → **Sabuotić** *CO*
sacco → **žakij;** un sacco (= molto) → **nu uoro**
sacerdote → **far; jero; mašnik / -njak**
saettone → **garbon**
saggio → **savi**
saggio -a → **modir**
sagra → **segra**
sagrestano → **mežnar; muni(h)**
salamandra → **močorak**
salare → **osoliti**
salario → **mazda**
salato -a → **slan**
saldame → **sudan; sudanovca**
saldamente → **tesno / -uo**
sale → **sou**
salice da vimini → **benka²; molek**
saliceto → **benkuje**
salita → **klanac**
saltare → **skakati*; škočiti**
salutare → **saluduvati***
salute → **salut; zdrauje**
salute! → **zdrauo!**
salvare → **salvati; zveličati** (*slov*)
salve regina → **češčenajs ti kreljica; salve reʒina**
salvia → **salvija**
sambuco → **pozovina**
Sammardenchia → **Smardenća** *TOP*; (ab di) → **Smardejčica** *ETN*; **Smardenčen** *ETN*
San Pietro al Natisone (ab di) → **Špeterci** *ETN*; (relativo -a a) → **Šempieterski** *ETN*
san(to) → **san¹**
sangue → **kri¹**
sanguinaccio → **mulica**
sanguisuga → **sangueta***
sano -a → **zdrau**
santa (*s*) → **svećenica**
santino → **boa*; svetika***

sant(in)o → **sant***
Santissima Trinità → **Sveta Troica / Troica** *NP*; **šantišima Trininitat*** *NP*
santissimo -a → **šantišim***
santo (*s*) → **svetik**
santo -a → **svet**
sapere → **viedati; znati**
sapone → **savon**
sarchiare → **zaraziti* / zaražati / zaražite**
sarto → **žnidar / -er / žnjidar**
sasso → **peić**
saziarsi → **najesti se***
sazio -a → **sit**[2]
sbagliare → **faliti**
sbarbarsi → **obarbarati se**
sbattuto -a → **stučen***
sbriciolare → **razjesti**
sbucare → **viliesti**
sbucciare → **lupat; vignati**[1]
scaffale → **polica**[1]
scala → **štiegle**
scala → **šćala*;** scala a pioli → **šćalinada;** scala a pioli lignea → **lies(t)nica / -e**
scaldarsi → **greti se*; reti se***
scalzo -a → **buos**
scappare → **sikati; ubižati*; uteć(i); utiekati**
scardassare → **gerʒati**
scardasso → **ahje; gerʒi**
scarlatto -a → **škarlatov***
scarpa → **čereuji; škarpa**
scarsella → **saketa**
scarso -a → **šćars**
scavare → **kopati; ukopati**
scavatore → **jamar****
scegliere → **zbierati; zbrati**
schiacciare → **peštati**[2]
schiaffeggiare → **ošlufati***
Schiapin → **Ščepini** *TOP*
schiappa → **ščina; trieska; harbat; pleća**[2]
schioppo → **sklop**
sciacquare → **oplakniti; poplakniti***
sciamare → **sejati se*; ušjati se***
sciame → **roj**
sciarpa → **kolarina**
sciogliere → **rastajeti**
sciogliersi → **tajati se***
sciolto -a → **franak**[1]**; rastajen*; stajan*; stopjen***
scirocco → **širak**
sciupare → **ponucati**
scivolare → **drčati*; pužiti*; šujati se; zdrisati***
scoiattolo → **breber(n)ica**
scolaro → **školar**
scommessa → **uaga***
sconcezza → **narodnost**
sconcio → **narodan**
sconfiggere → **pološti***
scopa → **metla**
scoperto → **škovert****
scoppiare → **poknit**
scoreggiare → **pardeti*; pazdieti; pirdniti**
scorrere → **stieči*; teči***
scorticare → **odrieti**
scorza → **olup**
scottare → **upart;** (a vapore) → **parit;** (*intrans*) → **peči**[2]***
scottarsi → **opeči se***
Scredelin → **Skrideli** *TOP*
scremare → **posneti**
scremato -a → **posnet***
scricciolo → **božić**[1]**; steržić**
scritto -a → **pišen*; popišen*; zapišen***
scrittura → **pisanje; škrtura**
scrivere → **napisati*; pisati; pišuuati; zapisati; zapišuuati***
scrofa → **kotica; prasica; svinja**[1]
scucire → **rasprieti***
scuola → **škuola*; šola***
scuoter(si) → **stresti (se); tresti (se)**
scusare → **skuzati***
sdraiato -a → **ulenjen**
se → **če**[2] **/ či / će / ći; se**[2]**; se**[3] **/ si; se**[4]
sebbene → **če glih; nale; si ben; si pur ki**
seccantesi (= che si prosciuga) (*agg sost m sg*) → **susac** / sušac****
secchio → **ćaldier;** secchio di legno → **vedro**
secco -a → **suh**[2]
secondo → **sekondi**
secondo -a → **drugi**[2] **/ druj**
secondo che → **segont ki**
sedere → **rit**
sedere → **sedieti***
sedersi → **sedniti; usedniti**
sedia → **ćadreja;** sedia grande → **tauulin**
sedicesimo → **šestnajsti**
sedici → **šestnast**
Sedilis → **Sedila** *TOP*; (ab di) → **Sedijen** *ETN*; **Sediščica** *ETN*; (relativo a Sedilis) → **sedijsko*** *ETN*
Sedola → **Sedola** *CO*
Sedula → **Sedlo*** *TOP*
Sedula (Slovenia) (ab di) → **Sejani** *ETN*
seduto -a → **posednjen***
sega → **šiera; žaga****
segale → **arš;** di segale → **aržen; haržen***
seggiolina per bimbo → **stu**[1]**; štanta**[2]**; štantul**
seghetta → **šierica**
Segnacco → **Senja** *TOP*
segnarsi → **ženati se**
sego → **luoj**
segretario → **sekratari**
seguente → **drugi**[4]
sei → **sis**[1]**; šest;** sei volte → **šest čas / 6 čas** (*res*)
seicento → **šest stuo**
selezionare → **prebirat; vibirati*; vibrati**
sella montana → **sedlo**;** selle montane → **sedigla**; sedila**; sedlišča****
selvaggio -a → **diuji**
selvatico -a → **diuji**

sembrare → **zdieti se***
seme → **sieme**
semenza → **senji**
seminare → **sejati; usjate**
seminato -a → **usijan**
sempre → **nimer / -ir; saldo; simpri / -e;** sempre sia lodato → **sempre suludato / šaludato**
sennò → **čel(i) ne / če le ne / ćel ne**
sentiero → **staza; troj**
senza → **pres / -z; spir;** senza che → **čenča ki**
seppellire → **podlošti**
sera → **sere; večer[2];** di sera → **zvečer**
Serbia → **Servja** *TOP*
sereno → **jasno; viedro**
serpente → **kača; sarpent**
serva → **deikla / dejkla**
servire → **servijati**
servizio → **servicih**
servo → **famej; hlapac**
sessanta → **sesanta / -e; šest rede; šezdeset; trikat duaredi**
sessantacinque → **trikat dua redi anu pet**
sessantadue → **sesante doje; šezdeset a dua**
sessantaquattro → **sesanta kuatre**
sessantasette → **šezdeset an sedan**
sessantotto → **sesanta vot; trikat dua redi anu osan**
sesto → **šesti**
seta → **seda;** di seta → **židju**
setaccio → **sito**
sete → **žeja**
settanta → **sedan rede; sedandeset; trikat duaredi nu desat**
sette → **sedan / -en; siet;** sette volte → **sedan čas* / 7 čas** (*res*)
settembre → **bandimjak; setember**
settimana → **tiedan**
settimo → **sedmi**
sfalciare → **posiećі[1]***
sfortuna → **dišfortuna[1]; dižgračja[1]; nesrenća**
sfortunato -a → **dišfortunan*; dizgračjan**
sfregare → **tarati[1]**
sgabello → **škanj**
Sgarban → **Žgarban(i)** *TOP*; (ab di) → **Žgarbane** *ETN*
sgorgare → **uteć(i); viliesti**
sgridare → **kleti**
sgrossato -a → **stesan***
si → **se[1]; to[4]**
sì → **ja[3]; pač[2]; si[1]; sino**
sia (*3sg imper del v* essere) → **šin / si / su- / ša-;** (*congiuntivo 3sg del v* essere) → **bodi**
sia ... che → **bodi ... bodi**
sia ... sia → **bodi ... bodi; kuj ... kuj; tikej ... tikej; tiko ... kuj**
sibilare → **fuščiti[2]***
siccità → **suš**
siccome → **sekome**
sicuramente → **fidano**
sicuro → **seviede;** di sicuro → **siurno**
sicuro -a → **siguran**
siepe → **ograba**
siero → **siratua / siratva; zuara** (*res*)
siffatto → **tak[1]***
sifilide → **pešta***
sigaro → **cigar**
signora → **ospa; šjora***
signore → **gaspuot[1]; šjor**
Simaz → **Šimac** *TOP*
sincero -a → **franak[2]**
sindaco → **župan**
singhiozzo → **klupja***
Sinicco → **Šinik** *CO*
sinistro -a → **čampni***
slavo -a (*agg*) → **slovenjski[2]*** *ETN*; **slovjeski*** *ETN*; **šklaf[1]** *ETN*; lingua slava → **šklaf[2]** *ETN*
slegare → **dizvezati**
Slobbe → **Zlobić** *CO*
slovacchi (*s*) → **Slovaki** *ETN*
slovena (*s*) → Kranjica ETN
sloveno (*s*) → **garjan*** *ETN*; **Kranjac** *ETN*; **slovenac*** *ETN*; **Slovenj[1] / slovenj** *ETN*; sloveno dell'Alta Carniola (s) → **garjan*** *ETN*; sloveni → **Fličarji**
sloveno (*agg*) → **krajn(j)ski** *ETN*; **kranjolin[1]** *ETN*; **slovejski** ETN; **Slovenj[2]** *ETN*; in sloveno, alla slovena → **krajnsko[2]** *ETN*; **slovejske / -i / -o** *ETN*; la lingua slovena → **krajnsko[1]** *ETN*; **kranjolin[2]** *ETN*; **slovenj[3]** *ETN*
sminuzzare → **drobiti; omerviti*; podrobiti*; zdrobiti**
sminuzzato -a → **zdrobjen***
Snidaro → **Žnjidar(o)** *CO*
sobrio → **sinčer; trezen***
soddisfare → **sodisfati**
soffiare → **fuščiti[1]*; pihati;** soffiare nella mano per riscaldarsi → **hukati**
soffice → **rahu***
soffoco → **sofoko**
soffrire → **tarpieti***
soggetto a riserva di caccia → **bandid**
soglia → **prah***
sognare → **senjiuati*; sinjati***
sogno → **san[4]**
solamente → **ku / kuj; majku(j); manjčku; samo**
soldato → **soudat***
sole → **sonce**
Solferino → **Solferin*** *TOP*
solforare → **solperati**
solleticare → **kocejati*;** solleticare → **segetati***
sollevato -a → **uzdignen**
solo → **dan[4]**
solo -a → **rut[2]; sam[1] / san**
soltanto → **le[1]; nome / -i**
somigliare → **semejati***
sommità del capo → **tieme**
sonno → **spanje**
soppalco → **ćašt[2]**

soppesare → **poteškati***
sopra → **čes / čez; nad / nat; priet[1]; zgore / -i**
sopra (*st. in l.*) → **ore / -i[2]; ore / -i[2]**
sopracciglio → **obrbe**
soprannome → **sorakonjon**
soprattutto → **mašime**
sorbo → **brieka**
sordo -a → **gluh**
sorella → **sestra**
sorgente → **fontana**
sorgive → **močila****
sorprendere → **ušafati***
sorta → **sorta**
sottile → **droban[1]*; tanak[1]**
sotto → **pod[2] / pot;** di sotto → **zdole / z dole**
Sottoguarda → **Poduarda** *TOP*
sovrano → **souran***
spaccare → **ošpičati[2]; špičati;** (legna) → **sciepiti***
spagnoli (*s*) → **Španjuli** *ETN*
spago → **špaj**
spalare → **kidati**
spalla → **rame;** spalle → **brače; pleća[1];** alle spalle di → **odzat**
spandere → **razliti***
sparare → **strejat; ustrieliti***
spargere lo strame → **stejat**
sparpagliare → **rastrošite**
sparpagliato -a → **rastrešen***
spartire → **razdeliti* / razdieliti***
spaventapasseri → **strašilo**
spaventare → **ustrašiti**
spavento → **strah[2]**
spaventoso -a → **strašan[1]**
spazzare → **pomesti**
specie: di due specie → **dopli**
spegnersi → **ugasniti***
spendere → **špendati; špindati**
spennare → **oskusti; skubit**
spento -a → **uasnjen***
speranza → **šperanča**
sperare → **šperati*; truoštati se***
sperone montuoso → **slieme[2]**;** sperone roccioso → **kouk****
sperperare → **štracati**
spesa → **kost; špeza*; špindija**
spesso → **pogostama**
spezzar(si) → **ulomiti (se)*; zlomiti (se)[2]**
spia → **špijon**
spiccare il volo → **uzleteti***
spiccioli → **dromni***
spiegare → **špiegati***
spietato -a → **neusmijen**
spiga → **klas;** spighe → **klasje**
spillare (denaro) → **ulačiti[1]*; uliečí[2]***
spina → **tar[1]**
spingere → **gnati[4]; gnati[6]; pregnati[1]**
spirito → **duh[1]; špirit**
spogliare (la vegetazione) → **lupiti***
spogliato -a → **raznan; sliečen**
spoglio → **oli[2]****
spopolato -a → **impopolan***
sporco -a → **osvinjadin*; špork; šporkast*; umazan**
sposarsi → **oženiti se**
sposar(si) → **poročiti (se); ženiti (se)**
sposato -a → **oženjen**
spostare → **pogniti**
spremere → **zmuškati;** spremere denaro → **guliti*** (*nat*)
sprofondare → **udrukniti se***
spuntato -a → **strupjen**
Sriegnibosch → **Sriednji bošk / Sridnji bošk** *MICR*
staccare → **tar(g)ati**
staccarsi → **ottargati se***
stagno → **pač[1]**
staio → **star[2]***
stalla → **hlieu; štala****
stallone → **konjinćer**
stamane → **dave / davi**
stampato -a → **štampan***
stanare → **vignati[2]**
stancarsi → **štufati se***
stanco -a → **štuf; trudan / -en**
stanotte → **nancoj / -uoj**
stanza → **ćamera; hiša[3]*; hram[2]; štancja;** stanza al primo piano → **solar;** stanza da pranzo → **jizba; mežat**
stare → **stati[1]**
starna → **parniš**
stasera → **drieve / drievi; nancoj / -uoj**
stavolo → **štali**
stazione → **štacjon**
stazzo → **tamor****
Stcialiria → **Ščalirja** *MICR*
steccato → **liesa; pluot**
Stefano → **Stefaneć** *NP*; **Štiefan** *NP*
Stefanuccio (Stefano) → **Stefaneć** *NP*
stella → **štela**; zviezda;** stella alpina → **roža alpina***
Stella → **Štela** *TOP*
stendere (lo strame) → **stejiti***
stentare → **štantati***
sterile (*s*) → **jalouac****
sterile → **jalou***
sterpaglia di ontano → **oušje**
sterrare → **otkopauati**
stesso → **ištes[2]*;** (= medesimo) → **ištes[1];** lo stesso → **ištes[5]; use glih[1]**
stesso -a → **dan[2]; sam*[2]**
stigliatrice → **tarlica[2]**
stirpe → **rodovina; rot**
stivale → **štival**
stizzire → **ustičati***
stizzirsi → **ustičati se***
stizzito -a → **ustičan**
stollo → **staže**

stomaco → **mulice; štomi(h); tripe[2];** stomaco di animale → **bandou[1]**
stoppa → **kouke**
stoppino → **pover; taht** (*nat*)
storia → **ištorja***
stormo → **trop[2]**
storpio -a → **hrom**
stracciato -a → **berast**
straccio → **bera; ruta[1]; straco**
strada → **ciesta[1]; pot[1]**
stradone → **štradon**
strambo -a → **kriu**
strame → **steja***
strappar via → **ispulit; vitergat**
strappare → **razdrieti[3]***
strapparsi → **rastargati se**
strappato -a → **rastargan***
strega → **štrija**
stregone → **štrijon**
Stremiz → **Girmouščica** *TOP*; **Štremic** *CO*
strettamente → **uosko**
stretto → **tirduo**
stretto -a → **stiskan*; stisnjen*; tesan; tiesin; uozak**
stringere → **stiskati*; stisniti[1]; tiskati; tiščati***
Stroiazzo → **Štrojač** *CO*
studiare → **študjati; učite se**
stufa → **foran**
stupidamente → **neumno; noro**
stupidità → **štupidaʒina**
stupido (*s*) → **norac**
stupido -a → **mušast; neuman*; nor; stupit**
stupidone (*s*) → **mušat**
stupirsi → **marvejati se*; štumati***
Sturma → **Šturma** *CO*; **Šturmići bork*** *TOP*
Sturmig(h) → **Šturmić** *CO*
su → **na[2]; po[1];** (*m. a l.*) → **gor[1]; uun[1] / uum;** (*st. in l.*) → **uone[1] / -i;** all'insù → **nace**
subire → **storiti se[4]***
Subit → **Subit** *TOP*; Subit (ab di) → **Subjene** *ETN*
subito → **naprit[2]; onomene; prece / -i; subit**
submontano, -i (*s*) → **Podguorac** *ETN*
succhiare → **sasate**
succiacapre → **kaniš**
sudare → **potiti se; spotiti se*; sudati; usudati se***
sudato -a → **usudan**
suddito → **padložni**
sudore → **puot; sudor**
suo -a → **suoj[2]**
suocera → **tašča**
suocero → **tast**
suolo → **tla**
suonare → **gosti;** (di campana) → **zuoniti***
suono → **glas; sun**
superare → **pasauati[1]*; pregnati[2]; superati**
superbia → **supiarbja***
superiore → **gorenji**
suppurare → **zoriti se***
suscitare → **storiti[8]***
susina → **ciespa[1]**
susino → **ciespa[2]**
sussurrare → **gučat[3]**
suvvia → **pač[2]**
suvvia! → **le! / le kar!**
su(vvia) → **kar[4]; mo[2]; po**
su(vvia)! → **le!**
svellere → **rvat**
svelto -a → **sklet**
svergognato → **zvergonʒat**
svilupparsi → **žvilupuati se***
svizzeri (*s*) → **Zvicarje / Zvicaranji** *ETN*
svolazzare → **firfoleti*; firkati*; prepelieti*; žualuuati***
svoltare → **obratiti se**
svuotare → **sprazniti**
T. Chiarò di Torreano → **Mažerska uada** *IDR*
T. Cornappo → **Karnahta** *IDR*
T. Grivò → **Brieh** *IDR*; **Patak** *IDR*
T. Lagna → **Rieka[1]** *IDR*
T. Lerada → **Legrada** *IDR*
T. Liescovaz → **lieskouac*** *IDR*
T. Mea → **Mea** *IDR*
T. Namlen → **Namlen** *IDR*
T. Podiauer → **Podjauor*** *IDR*
T. Torre → **Ter** *IDR*
T. Vedronza → **Bedroža** *IDR*
tabacchiera → **škatola**
tabacco → **tobak**
tabarro → **tabar**
tacca → **siek(a)***
tacchino → **dindja**
tacco → **tak[2]**
tacere → **moučati**
tafano → **tavan**
tagliar via → **odruzati***
tagliare → **posieći[2]*; presieči*; riezati*; sieći; usieči[1]*; usieči[2]*; uusieči*; zasiekati***; tagliare in più parti → **razriezati***; tagliare via → **otsieči***
tagliato -a → **prerieżen***; tagliata a pezzi → **presiečena**
taglio → **siek(a)***
tagliuzzare → **poriezati***
Taipana → **Tijpana** *TOP*; (ab di) → **Ti(j)panjan / -en** *ETN*; (relativo -a a) → **Tijpajski** *ETN*
tale → **tajšan*; tak[1]***
talea → **cip**
talento → **dota**
talora → **kada; učasi**
talpa → **kart**
Tamoris → **Tamora** *TOP*
tana del tasso → **jazbena / -ina****; tana della volpe → **lesičina****
Tanabarde (Costa) → **Ta na Barde** *MICR*
Tanacertegna → **tie u Čartenjah** *MICR*
Tanaiauarie → **Tana Jauore** *TOP*
Tanamea → **tana Mei** *MICR*
Tanataviele → **Tanatoviele / -i** *TOP*

tanto → **tant[1]; tikaj[1]**
tanto ... quanto → **tikej ... ki**
tappare → **zatakniti**
tara → **tara***
tarcentino -a → **Tarčejski*** *ETN*
Tarcento → **Čenta[1]** *TOP*
Tarcetta → **Tarčet** *TOP*
tardi → **pozno**
Tarvisio → **Tarviš / -ž** *TOP*
Tasaoro (Costa) → **Ta za goro** *MICR*
tassa → **dauk*;** tassa fondiaria → **fondjarja***
tasso → **jazbac; mandar**
tavola di legno → **daska[1]**
tavolo → **miza[1]; tauola**
tedesco (*s*) → **Mok** *ETN*; **niemac / njemac** *ETN*; **Todesk** *ETN*
tedesco (*agg*) → **njemški*** *ETN*; **todeški** *ETN*
tegola → **korac[2]**
tela → **platno; tela;** di tela → **parten***
telaio da finestra → **talar***
telo → **touaja***
temere → **bati se[1]**
tempia → **sanac; timpli**
tempo → **cajt; čas[1]; temp; ura[3];** (*meteor*) → **timp[2]; ura[2];** un tempo → **dam bot[1] / dambot; dem / dim / dom bot; enkrat;** d'un tempo → **dendan**
tenaglie → **kliešč[2]**
tendere → **ulieči[1]***
tenere → **daržati;** tenere gli occhi chiusi → **mažati;** tenere in braccio → **bračolati**
tenero -a → **mehan;** tenero -a → **tanak[2]**
tentare di strappare la verità → **skušati***
Teresa → **Tarezja** *NP*
termine → **konac[2]**
terno → **terno**
terra → **tla; zemja[2];** terra marna → **sudanovca**
terreno → **sviet[2]; teren;** terreno a pascolo → **lot[3]**;** terreno franoso → **plas[1]**;** terreno in leggera pendenza → **paloh**;** terreno sassoso → **grahuot****
terribile → **sriep**
terrina → **pladina; sklieda[2]**
territorio tra Bergogna e Plezzo → **Konau*** *TOP*; **Kot*** *TOP*
terzo (*s*) → **tiarč**
terzo (*agg*) → **tiarči**
terzo -a → **trenći / trenjć(n)i**
Tesini → **Tizin** *CO*
tessitore → **tikauac**
testa (*geogr*) → **glaua**
testicolo → **jaje[1]; kojon; modo*;** testicoli → **bale[2]**
testimone → **teštimunih***
testolina → **glavica[2]**
tetto → **strieha**
tiepido -a → **kavan**
tiglio → **lipa**
tigna (*spreg*) → **tarlica[1]**
timbrato -a → **bolan[2]***
timbro → **bol**
tino → **čebar; sempla**
Tino (Valentino) → **Tin** *NP*
tipo: di due tipi → **duoj***
tirare → **ulieči[1]***
tirare fuori → **potiegati*; potiegniti[2]***
tirolesi (*s*) → **tiroleže** *ETN*
Tiulac → **tie u Lake** *MICR*
tizzo → **bujada**
tizzone → **bora; ool**
to'! → **na! / nate!**
toccare → **tipati**
togliere (il vestiario) → **zzuti[2]*;** togliere con i denti → **odjesti*;** togliere la calzatura → **zzuti[1]**
togliersi → **ssoući**
Tolmino → **Tumin** *TOP*
tomaia → **ščepin**
Tomasino → **Tomažin** *CO*
tomba → **sepultura***
Tommaso → **Tamaš** *NP*
tonfano → **karnica****
tonfano → **vier**
Toni (Antonio) → **Toni** *NP*; (Antonio / Antonia) → **Tuona** *NP*
Tonino (Antonino) → **Tonin** *NP*
topo → **miš**
toppa → **blek**
torba → **torba**
tordo comune → **dordej / dordi / dordo;** tordo maggiore → **druosk** (*nat*)
Torlano → **Torlan** *TOP*; (ab di) → **Torlanjeni** *ETN*
tormentare → **martrat; trut**
tormento → **martra**
tornare → **priti nazat**
toro → **bak; junac; turin[1]**
Torre (relativo -a alla Val Torre) → **terski*** *ETN*; una sorgente del T. Torre → **Lavinina voda** *IDR*
Torreano di Cividale → **Torejan*** *TOP*
torrente → **flum; potok; torrent**
torrentello → **patočić***
torto → **krivica**
tosare → **oskusti; ostrići[1]***
tosare → **skusti*; strići**
tosato -a → **oskuben*; ostrižen***
tosse → **kaši / -ji**
tossire → **kašjati***
tovaglia → **pirt**
tovagliolo → **tauajoč / -uč**
tra → **met[2] / -met; miz / mis;** tra di loro → **minjemi**
traballare → **krukati***
Tracogna → **Trkonja** *CO*
trafficare → **miešati***
trainare → **pejati[1]; ulačiti[2]**
traino → **ulaka****
tralcio → **trak***
tramezzare → **pregraditi**
tramezzo → **štremeč**
tramontana → **magonik; sever**
trapano grande → **zvedar;** trapano piccolo → **spinjak**

trapiantare → **cepit**
trascinarsi → **parguzdat se***
trascrivere → **prepisati**
trasportare → **gnati[5]; nesti[1]; nositi; oniti; pejati[1]; uoziti**
trattare → **tratati**
tratturo → **govejak****
trave → **trap**
travestito -a → **preobliečen**
tre → **tre; trije;** tre volte → **trikat / -et**
trebbiare → **mlatiti; omlatiti**
treccia → **kita***
tredicesimo -a → **trinajsti**
tredici → **treteš; trinast / -ejst**
tremendo -a → **hut[1]**
treno → **vapor***
trenta → **dua rede nu desat / duaredi (a)nu desat; trenta / -e; tri rede; trideset**
trentadue → **duaredi nu duanast; trentedoj**
trentaquattro → **trenta kuatre**
trentasette → **trente siet**
trentatrè → **trente tre**
trentuno → **dua rede nu danast; dua rede nu danest / duaredi nu danast; trenteun; trideset en dan**
Treppi → **Trepi*** *TOP*
treppiede per la mungitura → **stolić*; stou**
tribunale → **tribunal**
Tricesimo → **Taržizam** *TOP*; (relativa a) → **trežimana** *ETN*
Trieste → **Triješt** *TOP*
trifoglio → **čerfoj**
trinità → **trinitat**; troica****
Trinità → **Troica** *NP*
trippe → **tripe[1]**
trisavola → **prepriebaba**
trisavolo → **prepriedet**
triste → **žalostan**
tristezza → **žalost**
troia → **svinja[2]; škrova**
tronchi → **kladja** / -je**
tronco → **deblo**
tronco (*anat*) → **vita[1]***; (reciso) → **drieu(o)[2]; hlot[5]**
troppo → **masa / -o; zadost[1]; zarat[2]**
trota → **riba[1]; truta**
trovare → **najti*; obriesti (se)*; ušafati***; trovare un pretesto → **skuzati se**
tu → **ti[3]**
tuo -a → **tuuj**
tuonare → **garmieti*; trieskati***; il tuonare → **garmenje**
tuorlo → **rusjak**
Turchia → **Turka*** *TOP*
turco, turchi (*s*) → **Turak*** *ETN*
tutore della vite → **roća**
tutt'uno → **souse dno / souso dno; souse mies; use dno; use mies**
tuttavia → **ma[2]**
tutto -a → **cieu; sous*; uos[1]**
u (il suono „u") → **u[5]**
Uancig → **Većaunica / Vićaunica** *TOP*
ubbidire → **bougat**
ubriaco -a → **pijan***
ubriacone → **pijanac**
Uccea → **Bieli patok** *TOP*; (ab di) → **Bejan[1]** *ETN*
uccellanda con reti → **brešana***
uccellatore → **tićar**
uccello → **tić**
uccidere → **ubiuati**
uccidersi → **ubiti se***
uccisione → **boj[2]***
ucciso → **boj[4]***
Udine → **Uidan** *TOP*
udire → **čuti**
ufficio → **ufici**
uguale → **glih[1]; kompanj***
ugualmente → **dnako; ištes[4]**
uh! → **u!**
ulivo → **olif; ouje[2]**
ultimo -a → **zadnji**
umido → **umit**
un -a (*art idt*) → **an[1]**
un / uno -a → **dan[1] / adan**
un poco → **malo**
undicesimo → **danajsti**
undici → **denast; undiš**
ungheresi (*s*) → **Onʒarezi** *ETN*
unghia → **nohat / -ot;** unghia di animale → **parkij**
unghietta → **nohtica***
unità di misura per biade (10 kg) → **mizura[1]***
uno → **un[3]**
uno -a → **dan[1] / adan; dan[2]**
unto -a → **namažen***
uomo → **človek; krištjan[1]; moš[1]**
uovo → **jajce***
urina → **scanje; uoda[3]**
urlare → **drieti se**
usanza → **užanča**
usare → **uzati[1]*; užati***
uscire → **vihajati*; viliesti**
Useunt → **Lofi** *TOP*
usignolo → **klaporit; rožnjou; slavić** (*nat*); **žinjul**
uva → **grazdouje**
uvetta → **opasa**
v (il suono „v") → **v[2]**
vaccino -a → **krauji***
vadano! → **alinte!**
vagabondo → **pohajač**
vagina → **pizda**
vai! → **alinte!**
vaiolo → **runje**
Val Resia → **Rezja** *TOP*; **Rožejanski ćanau** *TOP*
valanga → **plas[2]**
Valcalda → **Ćauda** *MICR*
Valentino → **Valentin(o)** *NP*
valere → **storiti[4]***
valere → **vejati***
valigia → **valiža**

vallata → **ćanal / ćanau**
valle → **dolina**
valle → **dou**[5]
Valle del Natisone → **ćanal di sam Pieri** *TOP*; **ćanau Nediža** *TOP*; **Nediška dolina** *TOP*; **Nediža*** *TOP*; Valli del Natisone (ab delle) → **Nedizuc** *ETN*
Valle di Musi → **Mea** *TOP*
Valle di Soffumbergo → **Pod Cerkujo** *TOP*
Vallemontana → **Konalić / -eć** *TOP*
valletta → **ćanaglet**; konalić****
valligiano → **pojanac****
vanga → **lopata**
vangare → **vanʒati**
vapore → **para**
varco → **prielas; urata**[3]
Variano → **Varjan*** *TOP*
Vazzaz → **Uačac** *CO*
ve'! → **ve!**
vecchiaia → **većaja**
vecchio -a → **star**[1]
vecchissimo -a → **prestar**
veccia → **loza**
vedere → **vidati**[1] **/ -eti**
vedersi → **vidati se**
vedetta → **uarda****
vedova → **uduoua**
vedovo → **uduouac**
Vedronza → **Njivica** *TOP*
veleno → **strup; velenj**
velenoso -a → **navelenjan; strupen; velinjousan***
velocemente → **frišno**
vena → **žila***
vendemmiare → **tar(g)ati (g)razdouje**
vendere → **prodajati*; prodati**
vendicarsi → **zvendikati se**
venditore ambulante → **kramaro****
venerato -a → **češčen****
venerdì → **petak**
Venezia → **Benetka** *TOP*; **Venecja*** *TOP*
veniale (peccato) → **mali**[2]**; neglaun; negriešn**
venire → **prit / -e / -i**[1]; venire a mancare → **parmanjćati***; venire a noia → **krešati se***
ventesimo → **duajsti**
venti → **duarede / duaredi /dua rede / dua redi; duojst; vinć(e)**
venticinque → **dua redi an(u) pet; pet an duujset; vinjće čink**
ventidue → **dua rede an / nu dua**
ventino → **cvancerca***
ventiquattro → **vinće kuatri / vinjće kuatri**
ventisei → **šest in duujst**
ventisette → **vinjće siet**
ventitrè → **dua redi an tri**
vento → **vietar / -er**
ventre → **triebuh**
ventunesimo → **dan an duajsti**
ventuno → **dan en duojst; dua rede nu dan / den; vinćeun**
Venzone → **Venčon** *TOP*
verde → **zelen**
verdone → **riepar**
verdura → **zeje**
verga → **mlaja**
vergine → **devica**
vergogna → **špot**
verità → **resnica; ries**[2]
verme → **čeru; uauc;** verme intestinale → **glista***
vermena → **tarta**
vermetto → **čarvić**
verminoso → **tok**
vero → **ben**[3]**; jušto**[4]**; ries**[1]
vero -a → **veri**
verricello → **tulunj****
versante → **stran**[1]
versare → **točiti*; uliti*; veliti; veliuati**
verso → **k**[7]*** / h / g; kujintri; pruoti**
verza → **brosku**
vescica → **mieh**[1]
vescovado → **škafija***
vescovo (= cresima) → **veškul***
vespa → **osa**
vespero → **vičernica / -e**
vestiario → **oblačilo**[2]
vestir(si) → **oboući (se)**
vestirsi → **oblejći se**
vetro → **verin**[2]***;** vetro: di vetro → **verinau***
vetta → **uarh**[1]
via → **proč** (*slov*)**; tan**[3]**; tie**[1] **/ tje; tota**[2]**; vije;** via da qui → **tleuoć**
viaggiare → **oniti se**
viaggio → **vijač**
vicario → **vićari**
vicino → **bliz(o/u); donʒe; miz / mis; pokri;** vicino a → **par**[1]
Vienna → **Vjena*** *TOP*
vietato → **prepoviedano**
vigna → **venika**[2]***;** vigna su pendio → **ronk****
Villaco → **Vilak*** *TOP*
villaggio → **bork; pajis**[1]**; uas**
Villanova delle Grotte → **Zavarh** *TOP*; (ab di) → **Zauaršan** *ETN*
Villin → **Vilin** *TOP*
vimine → **benka**[1]
vinacciolo → **kuful****
vinello → **vince**
vino → **vino**
violetto -a → **turkin**
violino → **citira** (*res*)
violoncello → **bas** (*res*); → **bunkalica** (*res*)
vipera → **lipera;** vipera dal corno → **modras;** di vipera dal corno → **mudrasav***
Virginia → **Verʒinjja** *NP*
virgulto → **uaršić**
vischio → **bisk**
visciola → **vešnja***
visitare → **ledati**[2]**; oledati; vidati**[4]***
vista → **vit**

vita → **vita[1]***
vite → **venika[1]***
vitello → **tele[2]**
vivere → **živiti;** (= sperimentare) → **provierati***
viveri → **živenje*; živilo**
vivo -a → **žiu**
vizio → **vicih**
voce → **glas; voš;** ad alta voce → **na terdin[1]**
voglia → **uoja**
voi → **vi[2]**
volar via → **firkniti***
volare → **firfoleti*; leteti[1]; poleteti;** volare via → **odletieti*; vileteti***
volentieri → **rad[1]**
volere → **marati*** (*nat*)**; tiet**
volersi bene → **radati se**
volesse il cielo! → **al!**
volgere → **preobarniti; redužiti;** (*intrans*) → **kazati se***
volontà → **volontat**
volpe → **lesica**
volta → **bot[1]; čas[2]; krat / -krat; volte;** ogni volta → **ala volte; dam bot[3];** poche volte → **malo čas;** un po' alla volta → **nu maru po bot;** un'altra volta → **dan dru(g)j bot;** una volta → **dam bot[2] / dem bot**
vostro -a → **uaš**
votare → **vodati**
voto → **vodo***
vulva → **kuča; pička**
vuoto -a → **prazan**
Zadgnize → **Zadnice*** *MICR*
Zaga → **Žaga*** *TOP*
Zaiama → **Zajama** *TOP*
zampa → **noga[1]**
zangola → **pinja**
zanzara → **komar**
zappa → **matika**
zecca grande → **klop;** zecca piccola → **kliešč[1]**
zero: a zero → **golo**
zia → **strina; teta;** (apostrofe rivolta ad una conoscente anziana) → **nuna[2];** della zia → **nunna**
zigolo giallo → **patronavica; sternat** (*nat*)
zingaro → **Cegan***
zio → **barba; stric;** (apostrofe rivolta ad un conoscente anziano) → **nunac**
zitto / -i (sta' / state) → **tiho (stuj(te) / tiho stuoj(ta))**
zitto -a → **čidin**
zoccolaio → **žličarji****
zoccoli → **cuoklini***
zoccolo con tomaia di cuoio → **čukuj**
zolla → **greba;** zolla erbosa → **ruša****
Zomeais → **Žomaja** *TOP*
zoppo -a → **čuot; čuotast**
zucca → **molon; tagiča***
zucchero → **cuker**
Zussino → **Čušin** *CO*

ø → **če[1]; ja[2]; mi[1]; o[2]; ta[1]; ti[2]; to[2]; to[5]; vi[1]**
(?) → **brievana; časte; gnedić; ki[16]; krepurina*; kušnjak*; mačerjou; Police*** *MICR***; tavane; uidan; zavidati***

Toponimi (*TOP*)

Ahtan
Auštrja*
Balʒoki
Bardo
Bargin
Bazdani
Benetka
Bera
Bergon
Bieli patok
Bjanko
Bobera
Bork*
Bouc
Božnja*
Brieh
Briezić bork*
Briezja / Br(i)ezje / Brizja*
Brike
Bruot*
Burjač*
Ćanaglet
ćanal di sam Pieri
ćanau Nediža
Ćanebola / -ula* / Ćaniebola
Ćaron
Ćempej*
Čenta[1]
Čenta[2]
Ćepletišča
Čidat
Čižierje
Debeliš(i)
Denelici
Dizint
Dobje
Dolenji bork
Dolina
Donja*
Drejan
Fajštric
Fi(j)plan
Fojda
Fratiče
Frižuoti
Frjul
Frucina
Funtić
Gajžla*
Girmouščica
Gorenjeni[1]
Gorenji bork
Gorica
Grac
Gumin
Hrastje
Jitalja
Kaborit
Karnahta
Karnic(a) / -e
Kocjani
Koči
Kolaut
Konalić / -eć
Konau*
Kot*
Kranj*
Kranjsko*
Kras
Krmin*
Kroža*
Kuija
Laško
Laze
Lešče
Liščar*
Lofi
Loh
Lubjana
Malamažerje
Malin
Malina*
Mažaruola / Mažeruola*
Mea
Mekelici
Mekota*
Meukići
Milan*
Mlinarje / Mlinarje bork
Montenara* / -ars
Morabja
Mortijan
Muoč
Muzac
Nediška dolina
Nediža*
Njeme
Njivica
Nouake bork
Olirop*
or za Rieke / or za Rekami / tan za Rieke / taza Rieke / taza Rekami / tie na Rieke
Orica
Otok
pad Brieh
Padvila
par cierkve
Patuk*
Patuočne
Pedroza
Pešt
Pičuj
Pietroburg*
Plačaris
Plestišča
Pod Cerkujo
pod Vilin
pod Žlebićen
Podbardo
Podbiela
Pod(d)obje
podlopata
Podmelc
Podreskje
Poduarda
Podurata
Polmada
Polteba
Potklap
Potkobilica*
Poʒora / -e
pr Cierkve
Priehot
Prosnit
Purčinj
Radišče
Rauan
Retenj(e)
Rezja
Rezjuta
Rieka
Robidišča
Romanduu
Ronk
Rožejanski ćanau
Ruklus
Rupa

Ruša
Rušja
Sedila
Sedlišča / -e
Sedlo*
Senja
Servja
Skrideli
Skublic
Smardenća
Solferin*
Subit
Ščepini
Šimac
Špitau*
Štela
Šturmići bork*
ta Dolenja černea
ta Orenja Černea
ta za cerkuju
Tamora
tana Fruškuje
Tana Jauore
tana Krase
Tanatoviele / -i
tapr Cierkve
Tarčet
Tarviš / -ž
Taržizam
taza Cierkve
Taza Krajan
Te dolenje Ouše / To Dolenje Ouše
te dolenji bork
te gorenji bork
Ter
ti brk
tie par Šimonah
Tijpana
to dolenjo podbardo
To orenje Ouše
to orenjo podbardo
Todesk(o)
Torejan*
Torlan
Trepi*
Treviže
Triješt
Tumin
Turka*
Uarda*
Uidan
Varjan*
Većaunica / Vićaunica
Venčon
Venecja*
Vila
Vilak*
Vilin
Viškorša
Vizont
Vjena*
za Trepi
Zajama
Zavarh
Žaga*
Žgarban(i)
Žomaja
Ʒermanja*

Microtoponimi (*MICR*)

Babica*
Balarinca
Barouje*
brieh
Brolin
Bundiuac
Buona
Buteʒiš
Čelo
Černica
Čeuca*
čie na Bazaretu
čie na Klinu
čie nat Suscan
čie per patoce
čie pod ʒau Dolinu
čie u Lante
čie u Susce
čie u Žićibarde
čie za Bleke
čie za Čukulu
čie za Oleroban
čiu Kliešče
čiu liešče
či u Lotu
čiu Osojnice
čiu Ouše
čiu Poujace
čiu Rebre
čiu Roubu
či u Rupe
Čuk
Ćauda
Ćenen
dole pod njiuami
dole pot cirkoujun
dole pot Kripu
dole pot priehodan
dole u Oriehounji
dole u Repe
dole u rupe
Dolina
doli u Lazo
dol na Dopci
dol na Dožinc
dol na Laze
dol na Preloze
dol na stejpi tu rupah
dol na Šipinc
dol na Torobane
dol nat patuok
dol nat štieglami
dol na Žarščih
dol per Mostu
dol pod Bregmi
dol pod lašče
dol pod Močile
dol pot Škorjane
dol u Balaštierje
dol u Birde
dol u Briescah
Dol u Čele
dol u dugi njiv
dol u Klješčah
dol u Kruožeh
dolu lanišče
dolupaloze / dolu paloze
dol u Pojani
dol u Raunc
dol za Toučinu
domis Ććalerja
Doupalogu / Dou palogu
dou pod njive
Dou po lou
duu pod mieren
Gašperin
gore miz goru
gore za zelenu dolinu
gori u Buonah
gori u gozdići
gor na Močila
gor na paloze
gor na Plesalici
gor na Počiuauci
gor na Pravica
gor na Priesace, gor na Priesako
goru Bardah
goru Jauorje
gor u Kripje
goru Murovici
gor u Požarje
goru Staren uartu
goru Zonišče
gor za Požarjan
gor za Štubo
Jama*
jamjak
Jazbina[1]
Jazbina[2]
jedlavica
Kamanje
Karmaua
Kau

kazera Pojan*
kisalica
Kladje
Klin*
Koborica*
Koborica Zatlajska*
Kouk
Kounica
Kranji Rob*
Krasi
Kucje*
Kucji*
Kukuvac
Kušindrini
Landrona
Laški uarh
Lavica
Lavina
Lazina
Lažišča
Lediš
Lipnjak
loh
Log[1]
Lopata[1]
Lopata[2]
Lozie*
Lug
Mačerjoloua glaua
Macorić
mali Krajac*
marćevieri*
Medeja glaua
Miškorje
mlaka*
na čufinah
na Kajušincah
na Kapune
na malih uozih
na Opilne
notre na logu
notru koranjarje
Oluje
one za Mieran
Opil
ori u Dolo
or na uodici
Ostrakras
Oučja dolina
Ouša
Palećedin
paloh
Pelen
pir Štale
Plašnice
Počuualo
pod janjim berden
pod logan
pod uoz
Pojan
Pojana
Police*
pot Human
potkruenica
Pot Kruotan
Preonjca
Prestrelenik
Priesika
Rauan
Raunavica
Rečane*
Rieka[1]*
Rieka[2]
Rob
Rosica
Rupa
Rupe
Ruša
Sastena
Sriednji bošk / Sridnji bošk
Sriednjo Bardo / Srienjo Bardo
Suok
Sveti Kriš
Ščalirja
šoroka njiua
Tača / Tačis
Ta na Barde
ta na Biršjanavc
Tana Čuku
tanad luji
ta na doužici
Tana Grmu
ta na Humu
tana Jauorah
ta na Jazbinu
tana Kodah
Ta na Kuujščici
ta na Lažiščah
ta na logu / tana Logu
tana loo
tana Luoščiće
tana Mei
ta na paloze
ta na Raune
Ta na Rieki
ta na Robjah
ta na sriednjin barde
ta na Strane
tana Varću
tana Zarih
tana Ʒufine
Tancele
tanm u Žiuonjc
tanu Lazih
tan u Šnice
ta pir kazonah
ta pir mlinarjih
tan za Padonjc
ta pod jazbinu
ta pod lipu
tapod Žlebinu
tapo tamorjen
ta pot Cerkuuju
ta pot Fraćo
Ta pot kazuoni
ta pot pećmi
ta pot Policami[1]
ta pot policami[2]
Tar[1]
Tar[2]
Tartorja
ta za briezu
ta za Čerenan
Taza Černice
Ta za goro
Ta za Jamu
ta za Kamanjan
ta za Kožjakan
ta za Kucje
Ta za liesu
taza oro
ta za prietouču
Ta za Riparjan
ta za Tartorju
tie mis host
tie na Pojane
tie na poličići
tie na Rauni
tie na ropčiću
tie po Tijpanu
tie pot Kovin bardan
tie pred ajʒauulan
tie u Bandidim bošku
tie u Čartenjah
tie u Dolo
tie u gori
tie u Kucje
tie u Lake
tieu lieskouci
tie u planicah
tieu Police
tie u Tisouci
tie u uaržišče
tieu velici njivi
tie za glauo
tie / ta za jilovišči
tie za Lieščan
tie za oriehin
tie za sriednjin bardan
tie za zelenu dolinu
to potkruenicu
tou Ćaninu
tou Čele
tou Drenji
tou Njive
tu briegu
tu dolinah

Tu Doline
tu dolu
tu Karmaue
tu klevišči
tu Lazinah
Tulunj*
tu Mlačih
tu na doužici
tu na glavi
tu na govejce
tu na logu
tu na osoji
tu na raune
tu na zgori
tuo plazu
tu patuoce
tu pod ristejdovico
tu poje
tu policah
tu riebra / tu rebrah
tuu Broline
tuu Bundiuci
tuu Čeucah
tuu Ćaude
tuu Ćavane
tuu Kladji[1]
tuu Kladji[2]
tuu Klanci
tuu kouku
tuu Lažišče
tuu Lebar
tuu loo
tuu Orici
tuu Ouše
tuu paloze
tuu raune
tuu Rauni
tuu Repe
tuu Škomoučići
tuu Štubi
tuu Žuobarte
tu za dolin
tu za križin
tu za Kucje
tu za skalo
u Lebrih
Uorh
une na jami
uonne pod lauami
uonne za Bregan
uonnou Sunknjarice
uum po Kalu
uune za Jazbicu
uune za Muzjakan
uuni u Čikone
uunna Uranjace
uun za dolan
valiki Krajac
Varšić
Zadnice*
Za Grahuotan
za jamu
za jizernica am buona, pod rupe / za jizernico, tu na buonah pod rupami
za Koučacan
Zakucji
za Tapou / za Tapu
za Vietravica*

Idronimi (*IDR*)

Bedroža
Berman
biela uoda
Bieli patok
Brieh
Buončić
čarna uoda
Doupaloze
Glerja
globi patok*
Karnahta
Lavinina voda
Legrada
lemanja*
Lerja
lesičina*
lieskouac*
Loh*
malin*
Mališčak
Mažerska uada
Mea
Namlen
Nediža
Odlojščak
ostrica*
Patak
Podjama
Podjauor*
Podrep*
pot Fraćo
Rieka[1]
Rieka[2]
Ripar
Sauodnja
Skuomou
Soča
Susac / Sušac*
Šlokat
Štuba
Taza Bazaretan
Tazapatocam
te mali Šlokat
Ter
te veliki Šlokat
tie za Krej*
Viškuorša
za Mier*
Zapačen
Zeleni patok

Oronimi (*OR*)

Bloj
Brieh
Brinica
bula sveta girneja
Čok
Čufine
Čuonja
Ćanin
glavica*
Govejak
Hum
Jalouac[1]
Jauor
Jeduuca
Jouanac / Jovanac
Karn
Koret / Koredo
Kouk
Kripica
Krrin
Kruoža
Kunica
Laški plas
Lašovica*
Lavera*
Mali uarh / Mali Varh
Matajur
Metkriš
Mon di Prat
Muzac
Na Derjanan
Poštuojčić
Raun
Slieme
Starmac
Šoroka dolina*
Šoroki plas
Štuba
Tamor
Tapou
Topli uurh
uarh*
uarščić*
uodnji rat
Velika Glaua
Velika gora / ta Velika gora

Etnici (*ETN*)

auštrijanski
barginjski*
Barjan
Barski
Bejan[1]
Bejan[2]
Bejka
Berginac
Berou*
bjejski
Bric
Boemi
Borkežani
Brieški
Briežan[1]
Briežan[2]
čarnejski
Čižirčica
Čižirjen
Čudajski*
Ćarojski
Ćeneboc
Donjar
Fiplajski
Fiplanjan
Fličarji
Frančejzi
Fratič / Fratinić*
furlajski*
furlajsko
Furlan[1]
furlan[2]
garjan*
Inglezi
jut
Kinezi*
Kirnjeuc
Konajka
Konajski*
Konauci
Karošac
krajn(j)ski
krajnsko[1]
krajnsko[2]
Kranjac
Kranjica
kranjolin[1]
kranjolin[2]
Krouati
Kuijen
Kuiščica
Lah[1]
lah[2]
Laha / Lahinja
laške / -i / -o
laški
latin
latinski
latinsko
Mekotanjan
Mok
morapski*
Moškovitar
možerci
možerski
Muščan
muški*
nalažani
Nediški*
Nedizuc
niemac / njemac
Nieman
niemiski* / Niemski*
njemški*
Noakiški
Ofjanc*
Onʒarezi
Pemi
Plestiščan / -en
plestiški*
Podbarjan
Podguorac
podlopaćane
Podrajac
Polak
polski*
Predielane
Prosnijen
Prosniski
Prusi
rezjansk
Robediščene
Romandiščica / Rumandiščica
Romanjen / Rumanjen
rozjan
rozjanka
rozjanski
Ruš
Sedijen
sedijsko*
Sediščica
Sedliščan
Sejani
Slovaki
slovejski
slovejske / -i / -o
slovenac*
Slovenj[1] / slovenj
Slovenj[2]
slovenj[3]
slovenjski[2]*
slovjeski*
Smardenčen
Smardejčica
Subjene
Šempieterski
šklaf[1]
šklaf[2]
Španjuli
Špeterci
taljajsko
Taljan
taljan
taljanski
Tarčejski*
Tarjan
terski*
Tijpajski
Ti(j)panjan / -en
tiroleže
Todesk
todeški
Torlanjeni
trežimana
Turak*
Ušeujan
Viškuoršan
Viškuorški*
Vizonćeni
Zauaršan
Zvicarje / Zvicaranji
Žgarbane

Cognomi (*CO*)

Bera
Blažič(i)
Bjažuti / Blažuto
Bobera
Cencić
Čušin
Debeliš
Del Mjedi
Dorbolò
Florjan
Gašparut(i)
hirbat
Jakop
Juretić
Karli
Kont
Kormons
Kos(i)
Košaruti
Kracina
Kramaro
Krapec
Kufolo
Kuleta
Lender
Lenkić
Levanić
Lodić
Manin

Marinut(i)
Meliša
Merkjol
Mikalica
Modrjan
Moro
Negro
Nouak
Paskul(i) / (-o)
Paʒo
Perišot
Pikonja
Rusić
Sabuotić
Sedola
Šinik
Štremic
Štrojač
Šturma
Šturmić
Tizin
Tomažin
Trkonja
Uačac
Zlobić
Žnjidar(o)
Ʒusta

Nomi di casato (*NC*)

Anjulon
Badok
Bagaj / Bagajat
Bakalet
Balot(a)
Barbet
Bargan
Bartolo
Baštjan
Batišt
Bau
Bec[1]
Bec[1]
Beličar
Berić
Berkuoć
Beročin
Betoč
Bielić
Blažin
Brenč
Brešan
Briezići
Brizikol
Brižikolić
Broš
Brus
Bubol
Buc
Bucilaj
Budok
Buić
Burjot
Buʒuk*
Cencić*
Čarnić
Čep
Čufić
Čuotič
Čušin
Čušinka
ćakuš
Danjeu
Datorje
Debeliš*
Debelon
Debelonka
Dikras
Dižint
Donjar
Drenjac
Dube
Fabrin
Farinka
Filipić
Floran
Frančešk
Fratinić*
garman
Gašparat*
Grižot
Jakop
Jamar
Kalc
Kamiles
Kanjat
Karlot
Karneu / karnou
Katarin
Kaučić
Kizelić
Kobaj
Kobajes
Koc
Koč
Kok
Kolar
Končić
Kont
Kontin
Kormo(n)s*
Košarinić*
Košondrin
Kozulić
Krančes
Kufolo*
Kulaj
Kulavin
Kuntija
Kurir
Lender
Lenkić*
Levan
Lodić
Longan
Lourić
Makor
Makorić
Mančok*
Marenčić
Markjol
Matičker
Matjač
Matjon
Medvied
Mena
Meštin
Mican
Mikon
Miniget
Minut / -ot
Moc
Mok
Mras
Mrazić
Munih
Muzon
Nedalić
Njeleć
Ofjanc*
Ousić
Pagan
Panger
Pantok
Paskić
Paut
Perenić
Perin
Peron[1]
Peron[2]
Petelin
Petelinka
Peu
Pičar*
Pinjuč
Pizonić
Pleštiščan
Pojanac*
Profet
Pupijes
Ričot
Rogin
Runcini
Ruosić*
Sabuotić*
Skalar

Skaličar
Slanej
Sork
Sout
Soutja
Subik
Sugur / Suur
Šimoni*
Škarban
Škendić
Škorjan
Škovert
Škuor
Štel
Šturma* / Šturmić
Talpo
Tićar
Titon
Todesk
Tomažin
Ton
Tonić
Uduović
Uhan
Uidat
Unarje
Uouk
Zanet
Zatlanac
Zerć*
Žbenc
Žnjidareja
Ʒanet
Ʒefon
Ʒefonka
Ʒupin
Ʒuanut
Ʒervažino

Nomi personali (*NP*)

Ana
Andrej*
Anjul
Anton
Anuta
Anʒola / -ula
Barnaba
Bartoldo
Baštjan
Batešt
Bepo
Bernardin
Blaš / -ž
Broš
Cija
Domeniko
Florjan
Frančešk
Girnej*
Gračja
Ida
Jakob
Jakum
Jezu
Joʒef
Karlin
Katina
Katra
Keko
Kristo
Lena
Lienart
Lourinč
Lucija
Luviʒa
Madalena / Mardalena
Makor
Maren
Marija
Marija Madalena / Mardalena
Marjana
Marjuta*
Matija
Mena
Menac
Mihou
Mijuta
Mina
Nadal
napolejon
Nart
Nina
Pantalon
Paulin*
Pauli / Paulo
Pieri / Pjeri
Pjerin
Reʒina
Roža
Stefaneć
Sveta Troica / Troica
šantišima Trininitat*
Štiefan
Tamaš
Tarezja
Tin
Toni
Tonin
Troica
Tunina
Tuona
Uiʒi
Uštin
Valentin(o)
Verʒinjja
Viʒa
Zanut
Žuan
Žuana
Žuanić
Žvalt
Ʒef
Žin

Soprannomi (*SPN*)

Čakerdić
Čikon
Čaf
Kampanel
Kanela
Konajka
Rusac
Rusina
Tifasubek
Uekac
Žličarji

Liliana Spinozzi Monai

Laureatasi in Lettere moderne presso l'Università di Trieste, quindi in Lingue e letterature straniere presso l'Università di Udine, già ricercatrice di Glottologia presso questo Ateneo, dal 1993 vi collabora nell'àmbito del Centro Internazionale sul Plurilinguismo (C.I.P.). Specializzatasi nello studio della figura di Jan Baudouin de Courtenay, ha pubblicato i testi da lui raccolti nelle Valli del Natisone (*Materiali per la dialettologia e l'etnografia slava meridionale. IV. Testi popolari in prosa e in versi raccolti in Val Natisone nel 1873. Inediti pubblicati a cura di Liliana Spinozzi Monai con commento folklorico di Milko Matičetov / Materiali za južnoslovansko dialektologijo in etnografijo. IV. Ljudska besedila v prozi in verzih, zbrana v Nadiških dolinah leta 1873. Pripravila za prvo objavo Liliana Spinozzi Monai, folklorni komentar prispeval Milko Matičetov*, Trieste/ Trst - San Pietro al Natisone / Špeter, 1988) e il suo epistolario „friulano" (*Dal Friuli alla Russia: mezzo secolo di storia e di cultura in margine all'epistolario Jan Baudouin de Courtenay (1875-1928)*, con *Introduzione* di Giuseppe Francescato, Udine 1994).

Gran parte dei suoi lavori si ispira al pensiero teorico di Baudouin, come (parzialmente) documentato dalla Bibliografia che correda *Il Glossario del dialetto del Torre*.

TAVOLA 1 **COMUNI INTERESSATI DALLE INCHIESTE DI BAUDOUIN DE COURTENAY**
KARTA 1 **OBČINE, ZAJETE V RAZISKAVE BAUDOUINA DE COURTENAYJA**

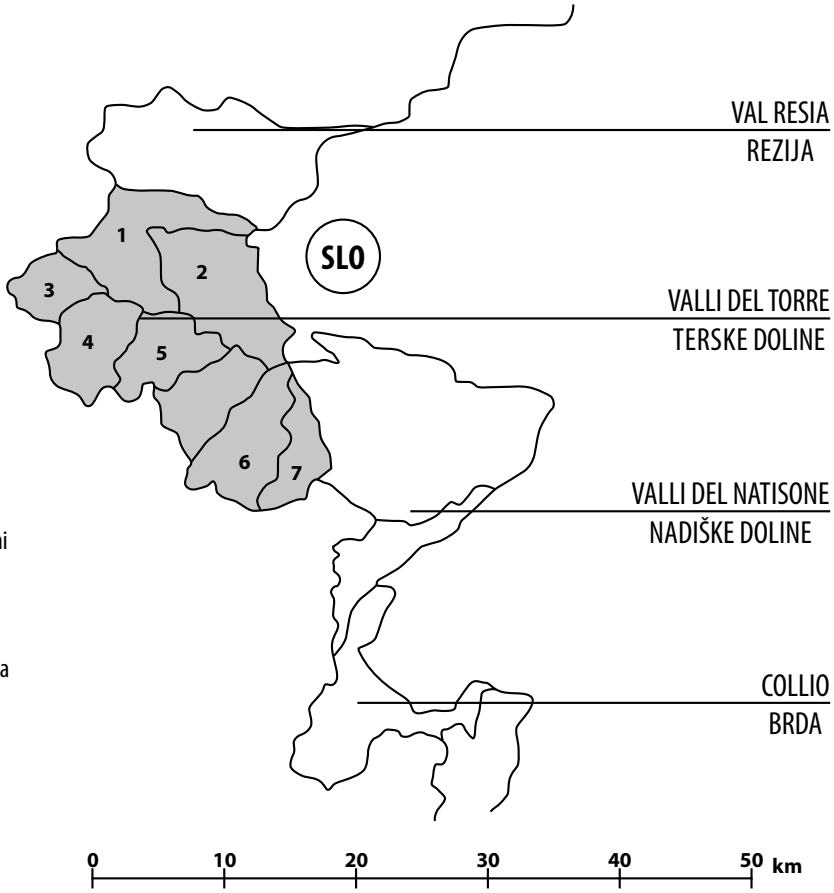

1 Lusevera / Bardo
2 Taipana / Tipana
3 Montenars / Gorjani
4 Tarcento / Čenta
5 Nimis / Neme
6 Faedis / Fojda
7 Torreano / Tavorjana

PROVINCE DEL FRIULI VENEZIA GIULIA
POKRAJINE FURLANIJE JULIJSKE KRAJINE

1 Trieste / Trst
2 Gorizia / Gorica
3 Udine / Videm
4 Pordenone

FRIULI VENEZIA GIULIA
FURLANIJA JULIJSKA KRAJINA

TAVOLA 2 **VALLI DEL TORRE: punti di raccolta dei testi dialettologici**

KARTA 2 **TERSKE DOLINE: točke, kjer so bila zbrana narečna besedila**

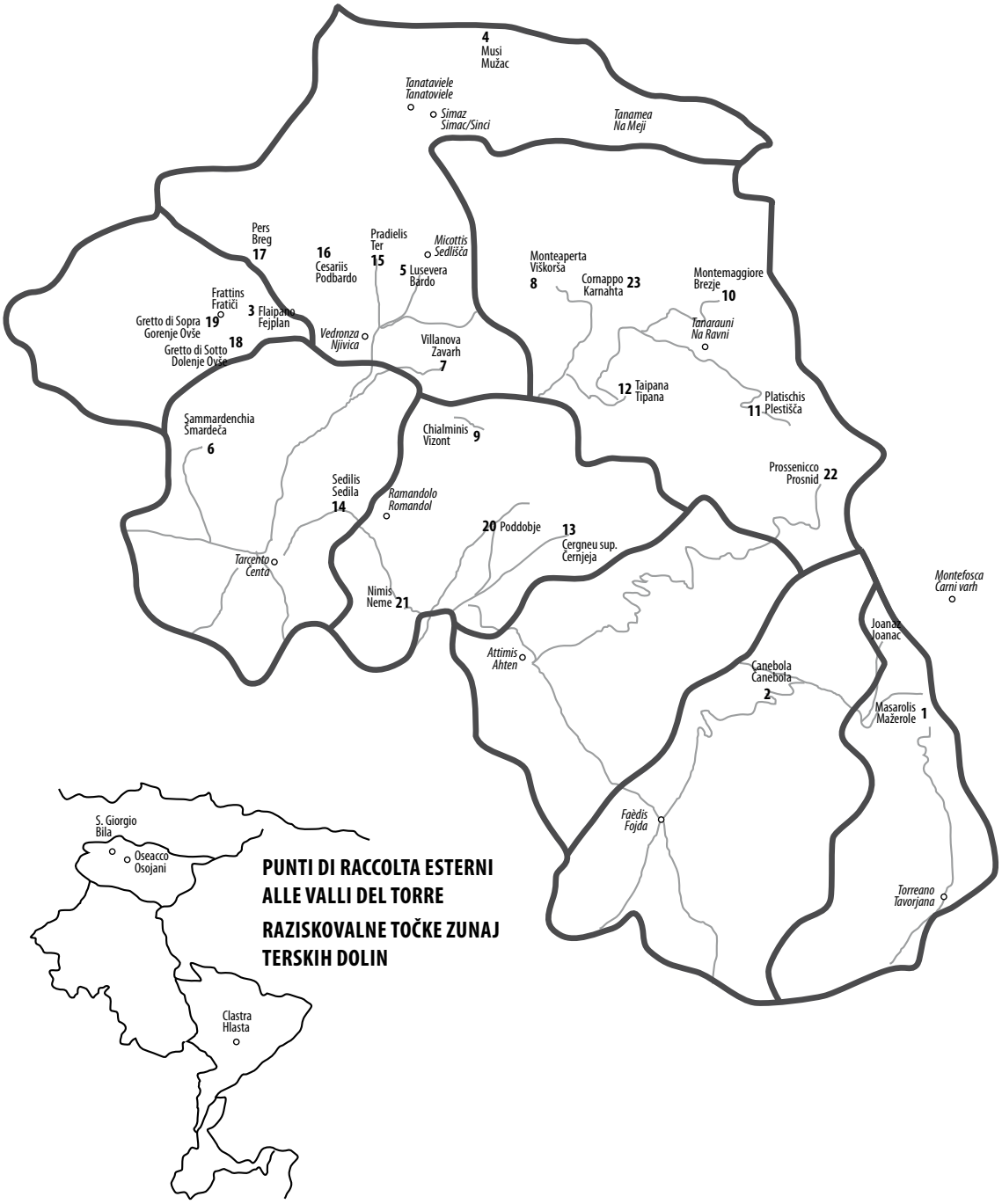

Finito di stampare
nel mese di luglio 2009
dalla Lithostampa
Pasian di Prato (UD)

Liliana Spinozzi Monai

Il Glossario del dialetto del Torre di Jan Baudouin de Courtenay

Consorzio Universitario del Friuli

Бодуэн-де-Куртенэ

Иван Александрович

Терские славяне.
Словарный материал 1901 г.
(на карточках еще не
разрезанных и составляющих
цельные листки).

1901 г.

148 л.

9 789612 541422